BÜYÜK SÜMERCE SÖZLÜK

Nafiz AYDIN

Türk Dil Kurumu Yayınları

Nafiz AYDIN

BÜYÜK SÜMERCE SÖZLÜK

Aydın, Nafiz
Büyük Sümerce sözlük: Türkçe-Sümerce/ Nafiz Aydın. -- Ankara: Türk Dil Kurumu, 2013.

1436 s. ; 24 cm. – (Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Dil Kurumu Yayınları; 1095)

ISBN 978-975-16-2609-7

1. Sözlükler, Türkçe-Sümerce I.Türkçe-Sümerce II. e.a

499.95

Türk Dil Kurumu Yayınları

BÜYÜK SÜMERCE SÖZLÜK

Nafiz AYDIN

Ankara, 2013

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
Türk Dil Kurumu Yayınları: 1095

BÜYÜK SÜMERCE SÖZLÜK
Nafiz AYDIN

•

İnceleyen:
Prof. Dr. Annette ZGOLL
Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN

•

Sayfa ve kapak tasarımı:
TDK - Dilek ŞERBETÇİ

•

Baskı:
Öncü Basımevi Ltd. Şti.
Zübeyde Hanım Mahallesi Kâzım Karabekir Caddesi
Ali Kabakçı İş Hanı 85/2, TR 06660 Ankara
Tel: +90 (312) 384 31 20
Belgegeçer: +90 (312) 384 31 19

•

Birinci baskı: Ankara, 2013 Eylül
Baskı sayısı: 1500 adet
ISBN: 978-975-16-2609-7

•

Dağıtım:
Türk Dil Kurumu
Remzi Oğuz Mahallesi
Atatürk Bulvarı, 217
TR 06680 Çankaya, Ankara
Telefon: +90 (312) 457 52 00
Belgegeçer: +90 (312) 468 07 83
Genel ağ: http://tdk.org.tr

•

©5846 sayılı Yasa'ya göre
eserin bütün yayın, çeviri ve alıntı hakları
Türk Dil Kurumuna aittir.

İçindekiler

Ön Söz • 9-10
İlgili Yayınlar • 11-13
Kısaltmalar • 14-16

Giriş • 17
Dil Nedir • 18-19
Dünya Dilleri • 19-21
Sümercenin Bu Diller Arasındaki Yeri • 21-22
Yazı Dili • 22-24
Ses Bilgisi • 24-26
Sümercenin Lehçeleri • 26-28

SÖZLÜK
1- Sümerce-Türkçe • 29-298
2- Türkçe-Sümerce • 799-1433

Son Söz • 1434-1436

Bilmiyorsan öğren, biliyorsan öğret!
(Sümer atasözü)

ÖN SÖZ

Yıl 1962. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinin 2. sınıfında bulunuyoruz. 10 Ekim Çarşamba günü sınıfa Hocamız Emin Bilgiç girdi. Biz onunla bu yıl Sümerce öğrenecektik. Büyük bir özenle çantasını açan o, içinden çıkardığı metin parçasını önümüze koydu. Biz onu okuyacak ve tercüme edecektik. Bu nasıl olacaktı? Sümerce dil bilgisi konusunda hiçbir şey bilmeyen bir öğrenci bunu nasıl yapacaktı? Böyle bir soruyu sorma lüksüne sahip olmamamızın yanında, o güne kadar yayımlanmış tek bir Sümerce-Türkçe belgenin olması da biz öğrenciler için büyük bir talihsizlikti. 1905'lerden sonra yavaş yavaş çözülmeye başlanan Sümerce için o güne kadar her dilde çeşitli el kitapları yazılmış olmasına karşın, ülkemizde bu konu, bilmem hangi nedenlerle bu güne kadar ele alınmamıştı. Bilindiği kadarıyla bugün için İstanbul Arkeoloji Müzelerinde yaklaşık 74 bin tablet bulunmakta, British'ten sonra ikinci büyük arşivi oluşturmaktadır. Fakat o müzenin yaklaşık 4 km. ötesinde bulunan Edebiyat Fakültesinde ne yazık ki, bugün bile Sümerce öğretilmemektedir.

Yıl 2010. Aradan yaklaşık 74 yıl geçmiş olmasına karşın bugüne kadar Sümeroloji Ana Bilim Dalı ile ilgili olarak hiçbir şey yapılmamış, öğrencilerin bu dili öğrenmeleri kendi becerilerine bırakılmıştır. Öyle gelmiş, böyle gitmemelidir. Son olarak Türk Tarih Kurumu aracılığıyla okurlarına sunulan Kültepe Tabletleri IV, Ankara 2006 tarihli kitapta görüyoruz ki /NU.TUR/ işaretleri, /NU.TUR/ şeklinde okunmuş, "denizci" olarak tercüme edilmiştir. Sözün özü olarak demek isterim ki aradan geçen son 50 yıl içerisinde hiçbir yerde ve hiçbir zaman böylesi anlaşılmaz bir hata asla yapılmamıştır. Bilindiği gibi, /NU.TUR/ işaretleri ancak /nu-banda$_3$/ olarak okunabilir ve "müfettiş, denetimci" şeklinde tercüme edilebilir. Kelimenin Akadca karşılığı olan "laputtum" nedeniyle bu kelime D. O. Edzard tarafından /la$_3$-banda$_3$/ olarak okunmuş ve ilim âleminde kabul görmüştür. Bütün bu gerçekleri yaşayarak bilen ben, aradan geçen zaman içerisinde Sümerce dil bilgisi, Sümerce ve Akadca İşaret Listesi ile Akadca dil bilgisinin yanında böyle bir sözlük yapmayı da bu nedenlerle uygun buldum. İsteyen her öğrenci bu kitapları okuyup Sümerce ve Akadca gibi Ön Asya dillerini artık rahatlıkla öğrenebilmenin yanında, daha da ileriye giderek, isterlerse birbirlerine, her iki dilde mektup bile yazabilecek olanaklara sahiptirler.

Sümeroloji Ana Bilim Dalının 1936 yılında Ankara Üniversitesi bünyesinde B. Landsberger başkanlığında açıldığını biliyoruz, aradan geçen bu 74 yıllık uzun bir süre içerisinde bu konuda hiçbir şeyin yapılmadığını da. Öyle gelmiş, böyle gitmemelidir. Ülkemizde Sümerce ve Ön Asya dillerini öğrenmek isteyen her kişinin/öğrencinin bu tür ders kitaplarına sahip olması en doğal hakkıdır. Bu tür girişimler bugüne kadar bilmem hangi nedenlerle yapılmadığı için, ülkemizde Sümerce, herhangi bir dilin İlköğretim okullarının 1. sınıflarında yapıldığı kadar öğretilmektedir. İşte yalnız bunun içindir ki böyle bir sözlüğün yapılması tabir doğruysa bizim için farz olmuştur.

Son yıllarda görüyoruz ki, bir çok dil bilimci, Sümerce ile Türkçe arasında ilişliler olduğunu söylemekte ve buna paralel olarak bugün dilimizde kullandığımız pek çok kelimenin Sümercede de geçtiğini varsaymaktadır. Böyle bir çalışma zamanımızdan çok önce 1915 yılında F. Hommel tarafından da yapılmış ve ilim aleminde kabul görmüştür. İşte bu nedenle, biz de, bu tür çalışmaları yapmak isteyen herkese daha fazla yardımcı olabilmek için Sözlüğün Türkçe-Sümerce kısmını da hazırlama yolunda çaba göstermiş bulunuyoruz. Ne demiş atalarımız, "Yap iyiliği at denize; alık bilmezse, balık bilir". Bu konuda bilinmesi gereken gerçek odur ki, Sümerceyi yeterince bilmeden, bitişken dillerden, böyle iki dil arasındaki benzerlik ve farkları saptamaya hiçbir şekilde olanak yoktur. Bu yolla böyle bir çalışma onlar için de çok daha kolay olacaktır.

Bütün bu çalışmalar sırasında bana bu konuda yardımcı olan meslektaşlarım, W. Sallaberger, A. Zgoll, G. Farber, Th. J. Krispijn, M. Räthel, N. Joffee, yazı sistemleri için gerekeni yapan İ. Albayrak'a ve kitabın basımı yönünden her türlü kolaylığı gösteren Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Mustafa S. Kaçalin ile benim için yayınevi bulma konusundaki yardımlarını esirgemeyen İstanbul Ünivesitesi Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi sayın V. Çelgin'e, editör olarak bana bu konuda her türlü yardımı yapan arkadaşım Özcan Şimşek'e, raportör olarak bu konudaki yardımlarını esirgemeyen Gürer Gülsevin'e teşekkür ederim. Yapmış olduğum bu çalışmalar sonunda, eğer bu dilleri öğrenmek isteyen birilerine yardımcı olabilirsem ne mutlu bana!

Nafiz AYDIN
Sümerolog
Antalya, 2010

İLGİLİ YAYINLAR

Alster B.,	Dumuzi's Dream. Mesopotamia 1, Copenhagen 1972.
Attinger P.,	Eléments de linguistique sumérienne. La construction du_{11}/e/di 'dire' Göttingen 1993.
	Les préfixes absolutifs de la première et de la deuxième Personne singulier dans les forms marû Ergatives, ZA 75, 161-178.
Aydın N.,	Sümerce dil bilgisi, Antalya 2000.
	Sümerce ve Akadca İşaret Listesi, Antalya 2001.
	Büyük Sümerce Lügat, Antalya 2010.
Bauer J.,	Altsumerische Wirtschaftstexte aus Lagasch, Würzburg-Rom 1967-71
	Zum /dr/ Phonem des Sumerischen, WO 8, 1-9.
Borger R.,	SU-GU_7 = sugû "hungersnot" und GU_7 "essen" OrNS 36,429-431.
	Handbuch der Keilschriftliteratur, Berlin 1967 vd.
Cavigneaux A.,	Die sumerisch -akkadischen Zeichenlisten. Überlieferungsprobleme, München 1976.
Civil M.,	The Sumerian Writing System: Some Problems. OrNS 42, 21-34.
Deimel A.,	Die Reformtexte Urukaginas. Or.2, 32-51.
	Sumerische Grammatik^2, Rom 1939.
	Šumerisches Lexikon, Rom 1925-1950.
	Sumerische Grammatik^2, Rom 1939.
Van Dijk.J,	Sumerische Götterlieder II, Heidelberg 1960.
Edzard D.O.,	Sumerische Rechtsurkunden des III. Jahrtausends aus der Zeit vor der Dynastie von Ur. München 1968.
	Sumerische Komposita mit dem "Nominalprafix" nu- ZA 35, 91
	hamṭu, marû und freie Reduplikation beim sumerischen Verbum, I ZA 61,208-232; II ZA 62,1-34; III ZA 66,45-61.
	Sumerian Grammar, Leiden-Boston 2003.
Falkenstein A.,	Grammatik der Sprache Gudeas von Lagaš, AnOr.28-29 Rom 1949-50
	Die neusumerischen Gerichtsurkunden 1-3, München 1957.
	Das Sumerische, HOr. 1/2, Leiden 1959.
	Sumerische Götterlieder I, Heidelberg 1959.
A.Fal.-W.v.Soden	Sumerische und akkadische Hymnen und Gebete, Zürich-Stuttgart 1953.
Farber G.F.,	Der Mythos 'Inanna und Enki' unter besonderer Berücksichtigung der Liste me, StP 10, Rom 1973.
	Sumerische Wirtschaftstexte, Rivista degli studi Orientali 7, 165.
Finkelstein J.J.	The Laws of Ur-Nammu, JCS 22, 66-82.
Gadd C J.,	A Sumerian Reading-Book, Oxford 1924.
Heimpel W.	Tierbilder in der sumerischen Literatur. StP 2, Rom 1968.

Horsnell M.A.	The Grammar and Syntax of the Year-Names of the First Dynasty of Babylon, JNES 36, 277-285
Jestin R.R.,	Tablettes Sumeriennes de Šuruppak conservées au musée de Stambul, Paris 1937.
	Le Phonèm 'g' en sumérien, RA 43/44, 41-53.
	Quelques notes complémentaires sur le système Préfix al- sumérien, AOAT 25, 261-263.
Hübner B.,	inim Kiengi I-II, Deutsch-Sumerisches Glossar, Marktredwitz, 1984-1986
Kärki İ.,	Die Sprache der sumerischen Königsinschriften
	Die sumerischen Königsinschriften der frühaltbabylonischen Zeit İn Umschrift und Übersetzung. StOr.35, Helsinki 1968.
	Die sumerischen und akkadischen Königsinschriften der altbabylonischen Zeit. StOr. 49, Helsinki 1983.
	Die Königsinschriften der dritten Dynastie von Ur, StOr 58, Helsinki 1986.
Kienast B.,	Zur Wortbildung des Sumerischen, ZA 65, 1-27.
	Bemerkungen zu hamṭu und marû im Sumerischen, ZA 70, 1-35.
Krecher J.,	Sumerische Kultlyrik, Wiesbaden 1966.
	Sumerische Literatur der Fara-Zeit, BiOr. 35, 155-160.
	marû-Formen des sumerischen Verbums, AOAT 240,141-200.
	Zur sumerischen Grammatik, ZA 57, 12-30.
	Die /m-/ Prafixe des sumerischen Verbums, Or.54, 133
Lambert M.,	Tablettes économiques de Lagash (époque de la III. Dynastie d'Ur.) Paris 1968.
	The Reference of ḫamṭu and marû in Lexical Lists, ZA 81,7-9.
Landsberger B.,	Der kultische Kalender der Babylonier und Assyrer, LSS 6/1-2, Leipzig 1915.
	Materialien zum Sumerischen Lexikon, Rom 1937.
Laroche E.,	Le pluriel en sumérien, BF 2, 589-592.
Poebel A.,	Grundzüge der sumerischen Grammatik, Rostock, 1923.
	The Sumerian Prefix Forms e- and i- in the Time of the Earlier Princes of Lagaš, AS 2, 1931.
Römer W.H.Ph.,	Die Hymnen des Isme-Dagan von Isın, Or. 62, 90-98.
	Sumerische Köningshymnen der Isin-Zeit, Leiden 1965.
	Sumerische Köningshymnen der Isin-Zeit, Leiden 1965.
	Sumerische Emesallieder, BiOr. 40, 566-592.
	Einige Bemerkungen zu einer Grammatik der frühaltbabylonisch-sumerischen Königsinschriften, BiOr. 27, 160-167.

	Kleine Beiträge zur Grammatik des Sumerischen: 1.Das Modale grammatische Element nu-uš- , AOAT 25,371. 2.Das prafigierende Element iri-, BiOr. 32,3,
Schretter M.K.,	Emesal Studien, Innsbruck 1990.
Schuster H.S.,	Die nach Zeichen geordneten sumerisch-Akkadischen Vokabulare, ZA 44, 317-370.
Selz G.J.,	Altsumerische Verwaltungstexte aus Lagaš, FAOS 15/1, Stuttgart, 1989.
	Beiträge zum sumerischen Wörterbuch, OrNS 33,75-98.
Steible H.,	Glossar zu den altsumerischen Bau -und Weihinschriften, FAOS 6, Wiesbaden 1983.
Thomsen M.L.,	The Sumerian Language, Mesopotamia 10, Kopehagen 1984.
Th.-Dangin F.,	Die sumerischen und akkadischen Königsinschriften, Leipzig 1907.
Tosun M.-K.Yalvaç	Sumer, Babil, Asur Kanunları ve Ammi-Ṣaduqa Fermanı, Ankara, 1975.
Von Soden W.	Akkadische Handwörterbuch, Wiesbaden 1958-1981.
Wilcke Cl.	Das modale Adverb i_3-gi_4-in-zu im Sumerischen, JNES 27,229.
	Das Lugalbandaepos, Wiesbaden 1969.

KISALTMALAR

AB	Assyriologische Bibliothek, Leipzig 1981 vd.
ABW	Die altsumerischen Bau- und Weihinschriften, Wiesbaden
AfO	Archiv für Orientforschung, Berlin-Wien 1926 vd.
AHw.	W.von Soden, Akkadisches Handwörterbuch, Wiesbaden 1959 vd.
AnBi	Analecta Biblica, Rom.
AnOr.	Analecta Orientalia, Rom 1931 vd.
AnSt.	Anatolian Studies, London
AOAT	Alter Orient und Altes Testament, Neukirchen 1968.
ARM	Archives Royales de Mari, Paris 1950 vd.
AS	Assyriological Studies, Chicago-London 1931 vd.
ASJ	Acta Sumerologica, Hiroshima 1979 vd.
ATU	A.Falkenstein, Archaische Texte aus Uruk, Berlin 1936.
AuOr.	Aula Orientalis, Barcelona.
AWL	J.Bauer, Altsumerische Wirtschaftstexte aus Lagasch, Rom 1972.
BA	Beiträge zur Assyriologie, Leipzig 1890 vd.
BIN	Babylonian Inscriptions in the Collection of Nies, New Haven-London 1917 vd.
BiOr.	Bibliotheca Orientalis, Leiden 1914 vd.
BSG	V.Christian, Beiträge zur sumerischen Grammatik, Wien 1957.
BSL	N.Aydın, Büyük Sümerce Lügat, Antalya 2010;
BWL	W.G.Lambert, Babylonian Wisdom Literature, Oxford 1960.
CAD	The Assyrian Dictionary of the University of Chicago, Ch icago 1956 vd.
CIRPL	E.Sollberger, Corpus des inscriptions 'royales' présargoniques de Lagaš, Genf 1956.
CT	Cuneiform Texts from Babylonian Tablets in the British Museum. London 1896 vd.
DD	B.Alster, Dumuzi's Dream, Mesopotamia 1, Kopenhagen 1972.
DP	F.Allotte de la Fuye, Documents Présargoniques, Paris 1908-1920.
ELS	P.Attinger, Eléments de linguistique sumérienne, Göttingen 1993.
ES	M.K.Schretter, Emesal Studien, Innsbruck 1990.
GSG	A.Poebel, Grundzüge des sumerischen Grammatik, Rostock 1923.
GSGL	A.Falkenstein, Grammatik der Sprache Gudeas von Lagaš, AnOr. 28-29, Rom 1949-1950.
HGT	A.Poebel, Historical and Grammatical Texts.
HSAO	Heidelberger Studien zum alten Orient, Wiesbaden 1967.
HSM	Museumssignatur, Harvard Semitic Museum.
HSS	Harvard Semitic Series, Cambridge 1924. vd.

IS	B.Alster, The Instructions of Šuruppak, Mesopotamia 2 Kopenhagen 1974.
ISL	K.Oberhuber, Innsbrucker Sumerisches Lexikon, Innsbruck 1990.
ITT	Inventaire des tablettes de Tello conservées au Musée Impérial Ottoman, Paris 1910.
JA	Journal Asiatique, Paris 1922 vd.
JCS	Journal of Cuneiform Studies, New Haven 1947. vd.
JNES	Journal of Near Eastern Studies, Chicago.
KSLT	C.Wilcke, Kollationen zu den sumerischen Literarischen Texten aus Nippur in der Hilprecht-Sammlung Jena, Berlin 1976.
LIH	Leonard W. King, THE Letters and Inscription of Hammurabi, King of Babylon, London 1898-1900.
LKA	Literarische Keikschrifttexte aus Assur, Berlin 1953.
LSS	Leipziger Semitistische Studien, 1931.
MDAI	Mémoires de la Délégation archéolojique en Iran.
MDOG	Mitteilungen der Deutschen Orient Gesellschaft, Berlin.
MNS	A.Sjöberg, Der Mondgott Nanna-Suen in der Sumerischen Überlieferung, Stockholm 1960.
MVN	G.Pettinato, Materiali per il Vocabolario Sumerico, Rom 1990.
MSL	B.Landsberger-M.Civil, Materialien zum sumerischen Lexikon Rom 1937 vd.
NG	A.Faalkenstein, Die neusumerischen Gerichtsurkunden 1-3, München 1956-1957.
Nik.	M.V.Nikol'skij, Documenty , Teil 1, Petersburg 1908.
NSS	Nimwegener Sumerologische Studien, Neukirchen 1980.
OEC	Oxford Editions of Cuneiform Texts, Oxford-Paris 1923.
OIP	Oriental Institute Publications, Chicago 1924 vd.
OLZ	Orientalische Literaturzeitung, Berlin-Leibzig 1898.
OrNS	Orientalia Nova Series, Rom 1932 vd.
PBS	The University of Pennsylvania, The University Museum, Publication of the Babylonian Section. Philadelphia.
PSD	A.Sjöberg, The Sumerian Dictionary of the University Museum of Pennsylvania, Philadelphia 1984.
RA	Revue d'Assyriolgie et d'Archéologie Orientale, Paris 1886 vd.
REC	F.Th.-Dangin, Recherches sur l'origine de l'écriture Cunéiforme, Paris 1989.
RIA	Reallexikon der Asstriologie, Berlin-New Yorg.
RISA	The Royal Inscriptions of Sumer and Akkad.
RTC	F.Th.-Dangin, Recueil de tablettes chaldéennes, Paris 1903.
SAHG	A.Falkenstein-W.v.Soden, Sumerische und Akkadische Hymnen und Gebete, Zürich 1953.

SAİL	N. Aydın, Sümerce ve Akadca İşaret Listesi, Antalya, 2001.
SAKF	K.Oberhuber, Sumerische und Akkadische Keilschriftdenkmäler des Archaologieschen Museums zu Florenz, Innsbruck 1958-1950.
SAKI	F.Th.-Dangin, Die sumerischen und akkadischen Königsinschrieften, Leipzig 1907.
SDb.	N.Aydın, Sümerce dil bilgisi, Antalya 2000.
SDG	M.Tosun-K.Yalvaç, Sumer Dili ve Grameri, Sümerceden Örnekler, Ankara 1981.
SG	F.Ellermeier, Sumerisches Glossar, Nörten 1979.
SGL	Falkenstein-J. van Dijk, Sumerische Götterlieder 1-2, Heidelberg 1959-1960.
SGr.	A.Deimel, Sumerische Grammatik, Rom 1939
SKIZ	W.Römer, Sumerische Königshymnen der Isin-Zeit, Leiden
SKLy.	J.Krecher, Sumerische Kultlyrik, Wiesbaden 1966.
SL	J.A.Halloran, Sumerian Lexicon, California 2006.
SR	D.O.Edzard, Sumerische Rechtsurkunden des III. München 1968.
STH	M.İ.Hussey, Sumerian Tablets in the Harvard Semitic Museum, Part 1, Cambridge 1912
ŠL	A.Deimel, Sumerisches Lexikon, Rom 1925-1950.
TCL	Textes cunéiformes, Musée du Louvre, Paris 1910.
ThSLa	M.L.Thomsen, Sumerian Language, Mesopotamia 10, Kopenhagen 1984.
TSA	H. de Genouillac, Tablettes sumériennes archaiques, Paris 1909.
TSL	W.Heimpel, Tierbilder in der sumrische Literatur, Rom 1968.
TSŠ	R.Jestin, Tablettes sumériennes de Šuruppak conservées au Musée de Stamboul, Paris 1937.
UM	University of Pennsylvania Museum Publications of the Babylonian Section, Philadelphia 1914-1926.
VAB	Vorderasiatische Bibliothek, Leipzig 1907 vd.
VS	Vorderasiatische Schriftdenkmaler der Königlichen Museen zu Berlin, Leipzig-Berlin 1907.
WO	Die Welt des Orient, Göttingen.
YNER	Yale Near Eastern Researches, New Haven-London.
YOS	Yale Oriental Series, New Haven-London 1915 vd.
ZA	Zeitschrift für die Assyriologie und Vorderasiatische Archaologie, Leipzig-Berlin 1886.
ZDMG	Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft, Leipzig-Wiesbaden.

GİRİŞ

§ 1 Çivi yazısıyla yazılmış bütün dillerin doğru olarak okunup tercüme edilebilmesi için, her şeyden önce metinlerin çevirilerinin eksiksiz ve doğru olarak yapılması gerekmektedir. Bu konuda bilinmesi gereken gerçek odur ki, Sümerce metinlerdeki işaretler her zaman düzenli bir şekilde ve bulunması gereken yerde yazılmayabilirler. Bu gibi durumlarda Sümerceyi iyi bilmek ve çevirilerde bu özel yazılışlara dikkat etmek gerekmektedir. Bilindiği gibi, Sümerce bitişken dillerden biri olup, kendisine özgü birtakım dil kurallarına sahiptir. Onun için biz Sümerce metinlerin çevirisini yaparken, onun bu kurallarına uymak zorundayız. İsim ve yüklem çekimleri, bu dilde, dilin yapısında bulunan belirli bir tür eklerle yapılmaktadır. Bu eklerin yerleri hiçbir zaman değişmediği gibi, başka bir anlama da sahip değildirler. Bunun yanında Sümercede kelimelerin hangi ünsüzle sona erdiğini, bir başka deyimle, kapalı hecelerin son ünsüzlerini cümle içerisinde görmek ve anlamak her zaman mümkündür. Çünkü bu dilde kelime sonunda bulunan ünsüzler, kural olarak bir sonraki sesliyle birlikte yazılmaktadır. ^{d}en-lil$_2$-le(=^{d}en-lil$_2$-e), lugal-kur-kur-ra(=lugal-kur-kur-a(k), diĝir-re$_2$-ne(=diĝir-ene), ša$_3$-ma-mu-da-ka(=ša$_3$-mamud-ak-a), e$_2$-dug$_3$-ga(=e$_2$-du$_{10}$-a), mu-pad-a(=mu-pa$_3$-da) bu örneklerden yalnız birkaçıdır. Bugüne kadar yapılan çalışmalar sonunda saptanmıştır ki, hangi kelimenin nasıl bir ünsüzle sona erdiği artık bilinmektedir. Örneğin, du$_{10}$(-g) kelimesi /-g/ ile sona ermektedir. Bu nedenle /za$_3$-mu-du$_{10}$-ga$_{14}$ "İyi bir yılda"/ deyimini /zag-mu-dug$_3$-KA/ şeklinde okuyamayız. Eğer /^{d}en-lil$_3$-le/ yi ^{d}en-lil$_3$-Lİ; /diĝir-re$_2$-ne/ yi diĝir-Rİ-ne; /sipa-udu-siki-ka-ke$_4$-ne/ yi sipa-udu-sig$_2$-GU$_3$-e-ne olarak okuyacak olursak, /-Lİ; -Rİ-ne ve –GU$_3$-e-ne/ kelimelerini cümle içerisinde Sümerce dil bilgisi yönünden açıklamaya olanak yoktur

§ 2 Sümeroloji alanında bugüne kadar çeşitli yerlerde değişik çalışmalar yapılmıştır. I. M. Diakonoff'un dediği gibi, ne kadar Sümerolog varsa, o kadar da Sümerce bulunmaktadır. Bu cümleden olmak üzere demek isterim ki, /ŠA$_3$(-G)/ işareti doğal olarak /šag$_4$/ olarak da okunabilir. Bir başka deyimle, söz konusu bu işareti bu şekilde okumak yanlış sayılmaz.

§ 3 Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinin 1935 yılında öğretime açılmasından sonra Ankara'da da okutulmaya başlanan "Ön Asya Dilleri", daha sonra Sümeroloji

ve Hititoloji olmak üzere iki Ana Bilim Dalına ayrıldıktan sonra, Sümerce ve Hititçeyi öğrenmek isteyen öğrenciler, o tarihten başlayarak bu iki dilden birisini seçme olanağını kazanmışlardır. 20. yüzyılın başlarında Avrupa'nın birçok ülkesinde okutulup öğretilmeye başlanan Sümerce dil bilgisi için, ülkemizde Türkçe yazılmış böyle bir sözlüğe ne denli gereksinme olduğunu anlatma ve konuyu herkesin anlayabileceği bir dille açıklığa kavuşturma istemi, bugüne kadar bu konuda yapılanları değerlendirmeyi ve bir bütün olarak gözden geçirmeyi zorunlu kılmaktadır.

§ 4 Sümerce bitişken bir dil olup, kendisine özgü birtakım kurallara sahiptir. Bunun içindir ki, Sümerce belgeleri ve kelimeleri Türkçeye çevirirken, biz onun bu kurallarına da uymak zorundayız. Örneğin, Sümercede isim ve yüklem çekimleri, çeşitli ön-, iç- ve son eklerle yapılmaktadır. Bu eklerin cümle içerisindeki yerleri hiçbir zaman değişmediği gibi, başka bir anlama da sahip değildirler. Bu cümleden olmak üzere, kapalı hecelerin sonlarında bulunan ünsüzler, kural olarak kendilerinden sonra gelen son eklerle birlikte /-S S-/ şeklinde yazılmaktadırlar. /^{d}en-lil$_2$-le(=^{d}en-lil$_2$-e), lugal-kur-kur-ra[=lugal-kur-kur-a(k)], diĝir-re-ne(=diĝir-e-ne)/ gibi örneklerin yanında, /a-du$_{10}$-ga (=a-dug$_3$-a), mu-pa$_3$-da(=mu-pad-a)/ ve /ša$_3$-ma-mu-da-ka(=ša$_3$-mamud-ak-a)/şeklindeki yazılışlara da bu dilde aslında çok sık rastlanmaktadır.

DİL NEDİR

§ 5 Yeryüzünde yaşayan insanların arasındaki anlaşmayı sağlayan dillerin kendilerine özgü birtakım yasaları bulunmakta ve diller ancak bu yasalar nedeniyle korunup gelişebilen birer varlık durumundadırlar. İnsanlar, kendi aralarındaki her türlü duygularını, düşüncelerini ve yargılarını birbirilerine iletebilmek için dil denilen araca her zaman başvurmuşlardır. Bütün bunların yanında diller, insanların bir nedenle kullandığı herhangi bir varlığa benzememektedirler. Onların araç oluşu, yalnız iki insan arasındaki anlayışı sağlaması yönündedir. Bireyler ve topluluklar arasında bu tür bir anlaşma aracı olarak görev yapan diller, bağımsız ve kendilerine özgü birtakım temel özelliklere de sahiptirler. Bu nedenle insanlar onlara istedikleri gibi egemen olamamakta, özel yapıları içerisinde onları olduğu gibi kabul edip, günlük yaşamda kullanırken, bu özelliklerine de uymak zorundadırlar.

§ 6 Bilinen bu tür doğal varlıklardan biri olan dillerin kendileriyle ilgili olan bu dil kuralları, özellikle dillerin yapısına egemen olan bir çeşit tutarlı ve anlamlı ilkelerdir. Bu doğal ilkeler, dillerle birlikte bulunmakta ve onların oluşum özelliklerini ortaya koymaktadırlar. Kendi başlarına birer canlı varlık oldukları içindir ki diller, belirli zaman dilimleri içerisinde birtakım değişikliklerle birlikte, yapılarında var olan çeşitli oluşumlar nedeniyle türlü gelişmeler de göstermektedirler. Bu gelişmeler ve değişiklikler zamanla oluşagelmiş bir başkalaşımı da beraberlerinde getirirler. Bu nedenle her dilin tarihinde çeşitli dönemler ve gelişme evreleri göze çarpmaktadır. Fakat bütün bu değişiklikler bilinen dil kuralları içerisinde oluşmakta ve dillere yeni kelimeler kazandırmak için dışarıdan yapılacak zorlamaların da her zaman bu kurallar içerisinde olması gerekmektedir. Kendi yasaları dışındaki zorlamaları diller hiçbir zaman benimsememişlerdir.[1]

[1] Bunun için bk. ve kar. T. Nejat Gencan, Dil Bilgisi, İstanbul, 1971, 35-42; T. Banguoğlu,

§ 7 Son yıllarda bir çok dil bilimcinin Sümerce konusunda birtakım kesin yargılarda bulunduklarını görüyoruz.[2] Her kim olursa olsun, Sümerce ile Türkçe arasında kelime benzerliği konusunda şu veya bu şekilde bir benzerliğin olduğunu söyleyebilmesi için, Sümerceyi yeterince bilmesi gerekmektedir. Bilmezse ne olur? Saçmalık yapar. Şimdi bu değerlendirmeyi birlikte açmaya çalışalım ve bu konuda ne kadar haklı olduğumuzu okurlara bırakalım. B. Gerey, diyor ki, "MAR sözcüğünün Sümer dilinde çeşitli anlamları olup, bir anlamı da "öküz" dür. Ek /i/ sözcüğü, yukarıda denildiği gibi, "ırmak" demektir. Netice olarak MARİ'yi "öküz ırmağı" diye düşünmek mümkündür. Evet, $id_2(=i_7)$ "ırmak" demektir. Fakat MAR kelimesinin "öküz" anlamına geldiğini ilk defa burada görüyoruz. Bilinmesi gereken gerçek odur ki, isteyen herkesin, istediği kelimenin başına istediği ekleri ekleyerek yeni kelimeler üretmeye hakkı yoktur. Varsayalım MAR "öküz" demektir. Bu kelimenin sonuna ben de $/i_3$ - yağ/ kelimesini getiriyor ve de yeni oluşan kelimeyi o zaman "öküz yağı" anlamında kullanıyorum. Bunu neden yapıyorum? Bir Sümer atasözüne uyuyorum da, ondan. Söz konusu o atasözü diyor ki: "Bilmiyorsan öğren, biliyorsan öğret!"

§ 8 Sözün özü odur ki, yapılması istenen bütün bu değişiklikler bilinen dil kuralları içerisinde olmak zorundadır. Dillere yeni kelimeler kazandırmak ve her iki dilin benzerliği konusunda yapılacak değişiklikler için dışarıdan yapılacak zorlamaların da her zaman bu dil kuralları içerisinde olması gerekmektedir. Şöyle ki : /NE/ işareti /izi/ olarak da okunmakta ve (ateş) anlamını taşımaktadır. /da-pa(-n)/'da da aynı durum söz konusudur. $/a_2$-da-pa-na$(=a_2$-dapan-a/ak)/ (sürgünün kolu) anlamını taşımaktadır. Anadolu'da kullanılan bu tarım aletine, aynı zamanda (tapan) denildiği de bilinen bir başka gerçektir. Öyleyse şöyle bir eşitliği dile getirmek her açıdan doğru olacaktır. Burada (ı/i, s/z ve d/t) ses uyumu ve benzeşimleri konusunu her zaman hatırda tutmak gerekmektedir.

DÜNYA DİLLERİ

§ 9 Her toplumun kendisine göre gizli bir anlaşma yöntemi bulunduğuna göre, yeryüzündeki topluluklar kadar da dil var demektir. Her toplumun dili, Sümer/ Sümerce, Arap/Arapça, Japon/Japonca, Alman/Almanca ve Türk/Türkçe örneklerinde olduğu gibi, kendi adıyla ilgili bir kelimeyle adlandırılmaktadır. Birbirlerinden ayrı ve bağımsız olmalarına karşın, bugün için yeryüzünde konuşulan bu diller kendi aralarında birtakım yakınlık ve benzerliklere de sahiptirler. Diller arasında bulunduğunu söylediğimiz bu ayrılık ve benzerlikler, kimi zaman, ancak dilcilerin anlayabileceği kadar kapalı, bazen de, dilci bile olmayanların görebileceği kadar açıktır.

§ 10 Yeryüzündeki diller arasında bulunduğunu söylediğimiz bu yakınlık ve benzerlikleri şu iki ana bölümde toplamak mümkündür.

1. Köken yönünden,
2. Yapı bakımından.

Türkçenin Grameri, İstanbul 1974, 25-51; H. Ediskun, Türk Dil Bilgisi, Ankara 1982, 6-19;

[2] Bunun için bk. ve kar. B.Gerey, 5000 Yıllık Sümer-Türkmen Bağları, 48; O. N. Tuna, Sümer ve Türk Dillerinin Tarihi İlgisi, Türk Dil Kurumu Yayınları, 561;

1. Köken yönünden birbirilerine yakın olan diller, aynı kaynaktan oluşan akraba diller olup, bunlar kendi aralarında bir dil topluluğunu meydana getirmektedirler.[3]Hint-Avrupa dilleri, Önasya dilleri, Ural-Altay dilleri, Sami diller, Latin dilleri ve Uzak Doğu dilleri bu bölüm içerisinde incelenmektedirler.

2. Diller arasındaki yapısal benzerlik konulu bilimsel çalışmalar 19.yüzyılda hızlanmış, dillerin türeyişlerini inceleyen bilginler, diller arasında yapı bakımından bir çeşit yakınlıklar ve benzerlikler bulunduğunu anlamaya başladıktan sonra, ana kaynakları araştırmaya ve dillerin birbirileriyle olan yakınlık derecelerini bulmaya çalışmışlardır. Dünya dillerinin yapılarını inceleyecek olursak, genel dil sınıflamasında onları şu üç öbekte toplamak mümkündür.[4]

1. Tek Heceli Diller

§ 11 Bu bölüme giren bütün dillerde tüm kelimeler tek heceli olup, çekimli durumları bulunmamaktadır. Her hece bir kelimeyi ifade etmekte ve çekim sırasında, cümle içerisinde herhangi bir değişikliğe uğramadan, hem isim ve sıfat ve hem de yüklem olarak görev yapmaktadırlar. Söz konusu bu diller tek heceli oldukları için, anlam yönünden birbirilerine benzeyen kelimeleri birbirinden ayırabilmek için çok zengin bir vurgu sistemine sahiptirler. Çeşitli ifade ve düşünceleri dile getirmek için de, kendilerine özgü ve dilin yapısına uygun olarak birtakım kelime türleri bulunmaktadır. Uzak Doğu dillerinden Siyamca ve Tibetçe bu öbeğe girmektedirler.

2. Bitişken Diller

§ 12 Bu öbekte incelenen bütün dillerde, kelime kökleri hiçbir zaman değişmemekte ve isimlerin geçici durumları oluşturulurken, kelime köklerine ön-, iç- ve son ekler eklenmektedir. Bir başka deyimle, türeme ve çekimler ancak bu ekler yardımıyla yapılmaktadır. Örneğin, Türkçedeki olumsuzluk yüklemlerde /-m-/ iç ekiyle oluşturulmaktadır. Her zaman ve her yerde yüklem köklerinden hemen sonra gelen bu iç ek, zaman kiplerinin tümünde hiçbir değişikliğe uğramadan, cümle içerisindeki yerini olduğu gibi korumaktadır.

Yapıyorum	- yap-m-ıyorum,
Yaptım	- yap-m-adım,
Yap	- yap-m-a!

Köken yönünden Ural-Altay dillerinden olan Türkçe, Macarca, ve Moğolca ile birlikte, Uzak-Doğu dillerinden biri olan Japonca ve Ön Asya dillerinden Sümerce, bitişken dillerdendir.

3. Bükülgen Diller

§ 13 Bu öbekte toplanan dillerde, çekim sırasında kelimeler türlü değişiklikler göstermektedirler. Türeme ve çekim bu şekil değişiklikleri sonucunda oluşmaktadır. Bu gibi değişiklikler çok defa kelime kökünü tanınmaz bir duruma getirmekte ve buna paralel olarak oluşan bu yeni kelimelerde, aşağıdaki örneklerde görüldüğü gibi, ana kökü hatırlatacak hiçbir oluşum ve ses bırakmamaktadırlar.

---

[3] Bunun için bk. Ali M. Dinçol, Eski Anadolu Dillerine Giriş, İstanbul 1970,9-18;

[4] Bugüne kadar yayınlanmış olan bütün gramer kitaplarında: tek heceli diller için, "Monosyllabique", bitişken diller için "Agglutiné", bükülgen diller için de "Flexionné" deyimleri kullanılmıştır.

Almanca - sein : ich bin,
Fransızca - être : je suis
İngilizce - to be : I am

Bütün Sami ve Hint-Avrupa dilleri bu öbektendirler

SÜMERCENİN BU DİLLER ARASINDAKİ YERİ

§ 14 Sümerce, Mezopotamya'nın kültürünü yaratan ve çivi yazısını ilk defa kullanan kavmin dilidir. Çivi yazısının gerektiği şekilde doğru olarak okunmasıyla birlikte, Akadcanın çözümlenmesinden ve anlaşılmasından sonra, yavaş yavaş tanınmaya başlanan Sümercenin bugün için bile birtakım dil bilgisi kurallarının, ilmî ve edebî birçok belgelerin tam anlamıyla çözüldüğünü ve anlaşıldığını kesin olarak söylemek mümkün değildir.

§ 15 Kesin olarak diyebiliriz ki, Sümercenin çözümlenmesinde, doğal olarak çivi yazısının ve Akadcanın başlangıcında olduğu gibi, sürekli olarak birtakım zorluklarla karşılaşılmamıştır. Böyle olmakla beraber, Sümerce ve Akadca olmak üzere iki dilli yazılmış metinlerde, Sümerce satırların anlaşılmaması nedeniyle, bu satırların ya bir özelliği olduğu, ya da Akadcanın gizli ve anlaşılmaz bir başka yazılışı bulunduğu kabul edilmiş ve bu konudaki tartışmalar uzun süre devam etmiştir. Çivi yazısının 20. yüzyılın başlarından sonra çözülmesine ve Akadca üzerindeki çalışmalar oldukça çok ileri götürülmüş olmasının yanında, Sümercenin anlaşılması uzun bir süre daha gecikmiştir. 19. yüzyılın sonlarında, iki dilli metinlerle ilgili olarak, gizli dil denilen satırların Sümerce olduğu anlaşılmasına karşılık, daha bu tarihlerde Sümerceye bütünüyle ve bugünkü ölçüler içerisinde egemen olma durumu elde edilememiştir. Ancak F.Th.-Dangin'in 1907 yılında yayınladığı "Sümerce ve Akkadca Kral Kitabeleri" adlı yapıtıyla, Sümerce'nin okunup anlaşılması yolunda ilk olumlu ve önemli adım atılmıştır[55]

§ 16 Yapısı bakımından Sümercenin eski ve yeni dillerden hangisi ile akraba olduğu, ilk defa, Sümercenin çözümünün başlangıç yıllarında F. Hommel tarafından dile getirilmiş ve bu dilin Türkçe ile yakınlığı ileri sürülmüş, /diĝir-tanrı/ gibi kelimelerin üzerinde durulmuş, cümle yapısı bakımından karşılaştırmaların yapılabileceği kabul edilmiştir.[6] Bu saptamaların yanında, konu ile ilgili olarak, bugüne kadar çeşitli yerlerde farklı görüşler de ileri sürülmüş ve Sümercenin akraba olabileceği diller büyüteç altına alınmıştır.[7] Köken yönünden Ön Asya dillerinden biri olan Sümerce, yapısal bakımdan da Türkçe, Macarca ve Japonca gibi bitişken bir dildir. Bu özelliğinden dolayı ön-, iç- ve son eklerin yardımıyla isim ve yüklem çekimleri yapılabilmektedir. Bu eklerin yerleri hiçbir zaman değişmediği gibi, başka bir anlama da sahip değildirler. Bu aşamada şimdi aşağıdaki örnekleri gözden geçirelim:

lugal - kral
lugal-ra - krala

---

[5] Bunun için bk. F.Th.Dangin, Die Sumerischen und Akkadischen Königsinschriften, Leipzig, 1907;

[6] Bunun için bk. ve kar. Aufsätze und Abhandlungen arabisch-semitischen Inhalts,1892-1901;

[7] Bunun için bk .ve kar. V.Christian, Bab.12, Paris, 1932, j.Krecher, ASJ 9,67-68;

lugal-e-ne - krallar

lugal-gim - kral gibi

e_2-gal-lugal(a)-ka(=e_2-gal-lugal-ak-a - kralın sarayında.

§ 17 Akadlar Mezopotamya'ya geldikleri zaman Sümer kültürünü benimsemişler ve buna paralel olarak kendi dilleri olan Akadcayı yazmak için çivi yazısından yararlanmışlardır. Biz Sümer kelimesini, Akadların yazılı belgelerde kullanmış oldukları "māt šumerim - Sümer ülkesi" ifadesinden alıyoruz.[8] Sümer kelimesinin okunup anlaşılmasında olduğu gibi, ses değerlerinin saptanmasında da Akadcadan yararlanılmış, Sümercedeki hecelerin ses değerleri hakkında kesin bilgilerimiz olmadığı için, Akadcadaki ses değerleri, Sümercede de aynen kabul edilmiştir.

Akadca	Sümerce
ka-al-bum "köpek"	ka "ağız"
a-bu-um "baba	a "su"
e-pe-šum "yapmak"	e "konuşmak"
du-ul-lum "iş, görev"	du "gitmek"

YAZI DİLİ

§ 18 Sümerce, çivi yazısıyla yazılmış olan dillerden birisidir. Soldan sağa doğru yazılan bu yazının adı, şeklinden gelmektedir. Çivi yazılı belgelerin bulunduğu ve çözülmeye başlandığı zamanlarda, yazıda kullanılan işaretlerin çivi biçiminde birtakım şekillerden oluştuğu görülmüş ve bu yazı türüne, Latince "cuneus-çivi" ve "forma- şekil" kelimelerinin birlikteki anlamına uygun olarak "çivi şeklindeki yazı, çivi yazısı" adı verilmiştir. Yazıda kullanılan çivi işaretleri dikey, yatay, eğik ve köşe çengeli olmak üzere dört ana şekilden oluşmaktadır. İlk defa 1712 yılında E. Kämpfer tarafından ileri sürülen bu isim, bilim dünyasında kabul görmüş ve zamanımıza kadar bu şekilde kullanılarak gelmiştir.[9]

§ 19 İÖ. 612 yılında Yeni Asur, 539 tarihinde de Yeni Babil devletinin tarih sahnesinden çekilmelerinden sonra, Mezopotamya'ya yavaş yavaş girmeye başlayan Arami ile İbrani dilleri ve yazıları, bölgede daha çabuk yayılma olanağı bulmuşlar, Aramcanın Persler tarafından resmî dil olarak kabul edilmesi, onların Mezopotamya'da daha çok tutunmasına neden olmuştur.[10] Büyük İskender'in bölgeyi egemenliği altına almasından sonraki devirlerde ise, bu defa Yunanca bütün Ön Asya'da ve bu arada Mezopotamya'da da yayılmaya başlamıştır. Bütün bu gelişmelerin sonucu olarak, Asur ve Babil imparatorluklarının yıkılmasından sonra, bölge halkının günlük işlerle olan ilgili yazışmalarda kullanmaya devam ettikleri Akadca ve buna paralel olarak

[8] bk. ve kar. Eme-ke-en-gi/šu-me-ru, UET 7,147; ki-en-gi^{ki}/šu-me-ru-u_2 ç1272; šar māt šu-me-ri-im u_3 a-ka-di-im/lugal- ke-en-gi ki-uru "Sümer ve Akad kralı", a-na-ku i-nu-mi ki-i-ta-am i-na ma-at šu-me-ri-im u_3 a-ka_3-di_3-im aš-ku-ni-ni "Ben Sümer ve Akad ülkesinde yerleştirdiğim zaman", YOY 9,118-120, 30-35;

[9] bk. E. Kämpfer, Amoenitates 1712; R.Borger, Assyrisch -babylonische Zeichenliste, AOAT 33, 1-4.

[10] R.Labat-D. O. Edzard, Fischerweltgeschichte III, Das Ende Assyriens und das Neubabylonische Reich, 93-111.

çivi yazısı da, görüldüğü kadarıyla sürümünü kaybetmiş ve bundan sonra, İsa'nın doğumu öncesinde bu bölgede büsbütün kullanılmaz olmuştur. Bu tarihlerden çok sonra Mezopotamya'da yapılan kazılarda, Uruk'un IV. kültür katında bulunan ve yaklaşık İÖ. 3400 yıllarına tarihlenen, uzun yıllar Sümer, Akad, Asur, Babil, Hitit ve Urartu edebiyatında çok önemli rol oynayan çivi yazısı tarihin derinliklerinde gömülüp kalmıştır.[11] Fakat 19. yüzyılın başlarında Ninive, Lagaš, Amarna ve daha pek çok yerde yapılan kazılarda ele geçen tabletler ve heykeller üzerinde görülen işaretlerin eski ve unutulmuş bir yazı türünü özümledikleri fark edilmiş, aradan geçen zaman içerisinde bu ilim dalına da, bu nedenle ilgi duyulmaya başlanmıştır. Bu genel isteğin sonucu olarak, çivi yazısının çeşitli şekilleriyle, Pers kralı Darius tarafından yazdırılmış olan, Eski Farsça, Yeni Babilce ve Elamca olmak üzere üç dildeki yazıtların yardımıyla, 1802 tarihinde ilk defa Alman bilgini G.F.Grotofend, Eski Farsçadan yararlanarak, Sümercenin yazı dili olan çivi yazısının çözümünü başarmış, daha sonra H. C. Rawlinson bu konudaki çalışmaları sürdürmüş ve 1835 tarihinden başlayarak "Ön Asya Dilleri/Assyriologie" adı altında yeni bir Ana Bilim Dalının kurulmasına olanak sağlamıştır.[12]

§ 20 Sümercenin yazıldığı çivi yazısında toplam 598 işaret bulunmaktadır.[13] Çivi yazısının dikkat edilmesi gereken özelliklerinden birisi ve belki en önemlisi, aşağıdaki örneklerde görüldüğü gibi, "çok seslilik" denilen, bir işaretin, değişik birkaç sesi karşılamış olmasıdır.[14]

DU =	du ĝen tum_2 de_6	Akadca	alākum alākum wabālum wabālum	gitmek gitmek taşımak taşımak	marû ḫamṭu marû ḫamṭu
KA =	ka kir inim zu gu_3 du_{11}(-g)	Akadca	pûm appum awātum šinnum šašûm qabûm	ağız burun söz diş bağırmak konuşmak	ḫamṭu
KU =	tukul du_5 tuš durun -eš $še_3$	Akadca	kakkum katāmum wašābum wašābum dub-ta e-te-zi-$eš_2$ lu_2-1-$še_3$	silah örtmek oturmak oturmak bir adam için	Tekil Çoğul

[11] bk. A. Falkenstein, Archaische Texte aus Uruk, Berlin 1936, 37 vd.

[12] Darius tarafından yazdırıldığı bilinen üç dilli bu kitabe (bey-sütun) bugün Irak'ın batısında, Türkiye, İran ve Irak sınırlarına yakın bir yerde bulunmaktadır.

[13] bk. ve kar. A. Ungnad, Keilschriftlesebuch, München 1927; A. Deimel, Sumerisches Lexikon I, Rom 1947; R. Labat, Manuel d'épigraphie Akkadienne, Paris 1963; R. Borger, Assyrisch-babylonische Zeichenliste, AOAT 33, 1988; A. Cavigneaux, Die Sumerisch-akkadischen Zeichenlisten, Überlieferungsprobleme, München 1976.

[14] bk. F. Th. -Dangin, Les homophones sumériens, Paris 1929.

§ 21 Çivi yazısının "çok seslilik" adını verdiğimiz bu niteliğinin yanında, başka bir özelliğini oluşturan ve Sümercede birçok kelimenin ve çivi yazısındaki birçok işaretin aynı sesi vermesi olan "eş seslilik" sorunundan da burada söz etmek yerinde olacaktır.[15] Çivi yazısından yapılan çevirilerde, aynı sesi veren bu kelimelerin birbirilerinden ayrılması, ancak belirli işaret ve rakamlarla sağlanmaktadır.

Sümerce	Akadca	Türkçe
du	alākum	gitmek
du_3	epēšum	yapmak
du_6	tillum	tepe
du_7	rakāsum	bağlamak
du_8	patārum	çözmek
du_{10}(-g)	ṭâbum	iyi, güzel
du_{11}(-g)	qabûm	konuşmak
du_{12}	aḫāzum	evlenmek

SES BİLGİSİ

§ 22 Ses bilgisi, dillerdeki ses değişikliklerini ve bu değişikliklerin nedenlerini incelemesi açısından çok önemlidir. Dili oluşturan bütün şekillerin yapısında ses adını verdiğimiz, en küçük kelimeden, en büyük birlik olan cümleye kadar birtakım dil öğeleri bulunmaktadır. Bu öğeler bazen tek başına, kimi zaman da yan yana gelerek canlı ve cansız varlıkların adlarını oluşturan, kelime dediğimiz dil birliklerini meydana getirirler. Her dilde belirli sayıda sesler bulunmaktadır. Bu seslerin nitelikleri, dillerdeki yapılanmalardan oluşan birtakım farklılıklar gösterirler. Bütün dillerde olduğu gibi, "Ses Bilgisini" sesliler ve sessizler olmak üzere iki ana bölümde incelemek mümkündür.

A- Sesliler

§ 23 Sümercenin yazıldığı çivi yazılı sisteme uygun olarak bu dilde yalnız [a, e, i, u] gibi dört sesli bulunmaktadır. Seslilerdeki uzunluk bu dilde, gerektiği yerlerde /ba-a ve du-u/ şeklinde, kelime sonlarında bulunan seslilerin çift yazılmasıyla belirtilmektedir. Sümercede kelimelerin oluşumunda bulunan sesliler, cümle içerisinde bazı özel nedenlerle birtakım değişikliklere de uğramaktadırlar.

§ 24 Sümercede iki seslinin yan yana geldiği durumlarda, genel kural olarak ikinci sesli çok defa, aşağıdaki örneklerde açık bir şekilde görüldüğü gibi, kendisinden önce gelen seslilerle kaynaşmaktadırlar. İyelik zamirleri /-ani- ve-bi/ den sonra gelen yaklaşma durumu son eki /-e/'nin etkisiyle de /-ani-e [=(a)-ne] ve -bi-e(=be)/ şeklinde, aşağıdaki örneklerde görüldüğü gibi, Sümerce dil bilgisi açısından önemli olan farklı oluşumlar meydana gelmektedir:

[15] Bunun için bk. F. Th. -Dangin, Le Syllabaire accadien, Paris 1929.

Kaynaşma	Ses Uyumu	Ses Düşümü
a+a> a u+e> u	a > e	aka> ak
a+e> a u+i> u	a > i	-ra> -r
a+i> a u+u> u	e > u	-še$_3$> -š
e+a> a	i > a	i-m-i-> im-
e+e> e	i > e	i-m-i> ib-
e+i> e	i > u	-i-b-i-> -n-i/ -n-
i+a> a	u > a nu-ba-(=la-ba-) mu-ra-(=ma-ra-)	na-i-mi-> na-mi-/nam-
i+e> i	u > i mu-ni-(=mu-ni-)	
u+a> a ĝu$_{10}$-a(k) = ĝa$_2$ zu-a(k) = za- mu-a = ma-		

1. Ses Uyumu

§ 25 Ses uyumu, bitişken dillerin bir özelliği olarak Sümerce dil bilgisi açısından önemli bir yer işgal etmektedir. Aşağıdaki örneklerden de anlaşılacağı gibi, Sümercede kelimeyi oluşturan sesler, ileriye ve geriye dönük olmak üzere iki türlü uyum sağlamaktadırlar. Konuyu daha iyi anlayabilmek için, şimdi ilgili örnekleri sırasıyla gözden geçirelim:

Sessiz Değişimi	Sessiz Düşümü
-b- > -m-	-b-da- > -da-
-b- > -m-/-n-	-b-ta- > -ta-
-b-a > -m-a-	-b-ši- > -š-
-i-b-a- > im-ma-	-n-ši- > -ši-
-b-i- > -m-i/-i-b-i> im-mi	-n-da- > -da-
i-b-da- > im-da-	-ra > -r/ (-)

B- Sessizler

§ 26 Sümercede 4 ana seslinin yanında, [b-d-g-ĝ-h-k-l-m-n-p-r-s-š-t-w-y-z] gibi, 17 sessiz bulunmaktadır.[16] Çivi yazısı yöntemine uygun olarak, sessizler her zaman bir sesli ile birlikte ve belirli bir kurala uygun olarak şu şekilde yazılmaktadırlar;[17]

---

[16] Bunun için bk. N. Aydın, SDb. Ses Bilgisi, 35-57. J.A Black, The Alleged 'Extra' Phonemes in Sumerian, RA 84,107-118; A.Cavigneaux, SAZÜ, München 1976, 51-53; J.Krecher, Fs.Matouš 2, 7-73; A.Poebel, GSG 17-31; A.Falkenstein,Das Sum. 24; J.van Dijk,SGL 2,155; M.Yoshikawa, ASJ 12,339-344; M.Civil, JNES 32,57-61; J.Bauer,WO 8,1-9; S.N.Kramer, ArOr. 8,18-33; R.Jestin, ZA 51,37-44; E.Sollberger,CFS 9,53- 66; M.L.Thomsen, SL 38-41; J.Krecher, Verschlußlaute und Betonung im Sumerischen, AOAT 1,157-197; J.A.Black, The Alleged 'Extra Phonemes in Sumerian' RA 84,107-118; A.Cavigneaux, SAZÜ München 1976, 51-53; J.Krecher, Fs.Matouš, 2,7-73; L.M.Thomsen, SL 38-41

[17] Kaynaşma, bitişken dillerden biri olan Türkçede de vardır ve buna paralel olarak iki seslinin yan yana geldiği durumlarda aşağıdaki örneklerde görüldüğü gibi kaynaşma oluşmaktadır.

a) Sessiz	+ Sesli	- ga	"açık hece"
b) Sesli	+ Sessiz	- en	"kapalı hece"
c) Sessiz + Sesli	+ Sessiz	- gal	

Seslilerde olduğu gibi, sessizlerde de cümle içerisinde bazı önemli değişiklikler görülmektedir. Bu değişiklikleri, aşağıdaki örneklerde görüldüğü gibi, şu şekillerde sıralamak mümkündür.

Sessiz Değişimi	Sessiz Düşümü
-b- > -m-	-b-da- > -da-
-b- > -m-/-n-	-b-ta- > -ta-
-b-a > -m-a-	-b-ši- > -š-
-i-b-a- > im-ma-	-n-ši- > -ši-
-b-i- > -m-i/-i-b-i> im-mi	-n-da- > -da-
i-b-da-> im-da-	-ra > -r/ (-)
i-b-ta- > im-ta- mu-b-i- > mu-m-i-	-meš > -me
i-b-ši- > im-ši-	-še > -š/ (-)
-m- > -n-	-$eš_2$ > -š/ (-)
nu-ba- > la-ba-	
nu-bi- > li-bi-	

SÜMERCENİN LEHÇELERİ

§ 27 Yukarıda açık bir şekilde dile getirildiği gibi, Mezopotamya'ya gelen Sümerler burada büyük bir devlet kurmuş değildirler. Bir başka ifadeyle, yalnız güney Mezopotamya'da bir çeşit küçük şehir beylikleri oluşturarak, dar bir bölgeye yerleşen böyle bir kavmin dilinde öyle pek fazla özel konuşma ve yazma şekilleriyle, lehçe farklarının olmayacağı düşünülebilir. Fakat bilinen gerçek odur ki, bugüne kadar yazılan ve konuşulan diğer bütün dillerde olduğu gibi, Sümercede de Eme-gal "ana dil", Eme-si-sa_2 "hukuk dili", Eme-$gudu_4$, Eme-unu_3, "çoban dili" ve Eme-ma_2-lah_4 "gemici dili" olmak üzere bazı küçük lehçe farkları bulunmakta, fakat Sümercedeki asıl ana lehçeleri Emesal ve $Emegir_{15}$ oluşturmaktadır.[18] Emesal genellikle ağıt ve ilahi gibi, dinî metinlerde kullanılan en önemli lehçelerden birisidir. Emesalin ne olduğu ve ne anlama geldiği konusunda bugün için genel bir görüş birliği oluşamadığından, onun ya bölgesel bir lehçe ya da yalnız kadınlar tarafından konuşulan özel bir dil

---

ne için - niçin
Cuma ertesi - Cumartesi
kahve altı - kahvaltı

Bunun için bk. A.Falkenstein, GSGL 1,10,2; I.Kärki, StOr.35,19; M.L.Thomsen, SL 8, Sümerce gibi, bitişken dillerden biri olan Türkçe, ses uyumu yönünden çok zengin bir dildir. Bu nedenle diyebiliriz ki, isim ve yüklem çekimlerindeki ekler, kendilerinden önce gelen sözcüklere uyum sağlarlar. "O bugün Ankara'dan gel(di). Okul(da) beraber oku(duğu) arkadaş(larını) bul(du). Yol(da) öğretmen(lerini) gördü(ler) ve onu selamla(dılar). O yarın İzmir(e) gid(ecek) ve kendisi için bir iş ara(yacak)." örnekleri bunlardan yalnız birkaçıdır.

[18] bk. J.Krecher, Zum Emesal-Dialekt des Sumerischen, HSAO 110; Sumerische Kultlyrik. MSL 4,1-44; R.Borger, AOAT 33,215-219; J.Krecher, HSAO I 87-110.

olduğu fikri daha çok kabul görmüştür. Emesalin bir kadın dili olduğuna yönelik en güçlü dayanak, kadınların konuşmalarıyla ilgili metinlerde genellikle bu lehçenin kullanılmış olmasıdır.

§ 28 /sal/ kelimesi Akadcadaki ruqqum "ince" sözcüğünün karşılığı olduğundan, Emesalin genellikle "ince dil" ya da "güzel dil" anlamına geldiği de kabul edilmektedir. Akadcaya Sümerceden geçmiş olan /emesallum/ da "ince ve güzel dil, nazik konuşma" anlamına gelmektedir. Günümüzde konuşulan bütün dillerde görülen ve kadın dilini erkek dilinden ayıran farklar, Emesal ile $Emegir_{15}$ arasındaki ayrılıklarda da kendisini açıkça göstermekte ve iki lehçe arasındaki bu farklılık, yalnız değişik ses ve sözcük seçimlerinden kaynaklanmaktadır. Sümerce dil bilgisi kuralları açısından ise, iki lehçe arasında herhangi bir değişiklik bulunmamaktadır. Dinî şarkılarda Emesal lehçesinin kullanılması, Kalü-rahiplerinin hadım olmalarıyla doğrudan ilgilidir. Şarkıları söyleyen rahipler, hadım olmaları nedeniyle, erkek sayılamayacakları için, onların kadın dilini kullanmalarına da engel bir durum söz konusu değildir.

Emesal Metin Türleri

§ 29 Emesal lehçesiyle yazılmış en eski metinler Erken Eski Babil döneminin dinî şarkılarıdır ve bu metin türlerinin büyük bir kısmı, bu dönemin son zamanlarına tarihlenebilir. Bu dinî şarkıların yanında, tanrıları öven ilâhiler, ya da şehirlerin veya tapınakların nasıl ve kimler tarafından tahrip edildiklerini anlatan ağıtlar da Eme-sal türleri olarak yer almaktadırlar. Her zaman olmasa bile, ağıtların tanrı ve tanrıçalar tarafından söylenmesi o dönemde gelenek olmuştu. Bu nedenle birçok şarkı söylemi Dumuzi ile doğrudan ilgilidir. Daha eski örneklerden temize çekilmiş Emesal lehçesinin Yeni Asur kopyaları bulunmadığı için, Eski Babil döneminden sonra elimizde bulunan tek metin türü, bu dinî şarkılardır. Bu metin türlerinin yanında, diğer bazı Eski Babil yazıtlarında da, değişik şekillerde Emesal parçaları görülmektedir. Bunlar, özellikle kutsal evlilik metinlerinde, ilahilerde ve ağıtlar içerisinde yer almaktadır ki, bu lehçedeki ses değişikliklerini şöyle sıralamak mümkündür.[19]

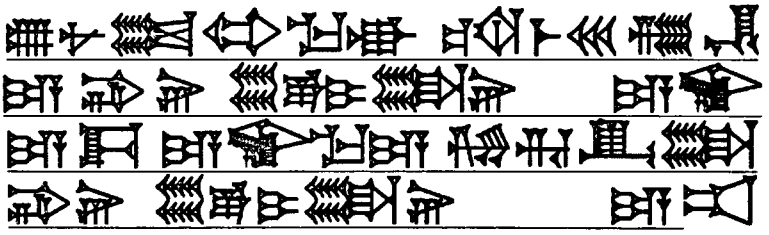
Sesliler	Emegir	Emesal	Türkçe
a > e	alim	e-lim	geyik
i > e	inim	e-ne-em_3	söz
i > u	i_3	u_5	yağ
u > e	udu	e-ze_2	koyun

[19] Bütün bu örnekleri ben, bu konuda çalışmak isteyen kişilere yardım etmek için vermiş bulunuyoruz. Sümercede /ĝa$_2$-e/ "ben" demektir. Bu bağımsız 1. Tek. kişi zamiri, Emesal lehçesinde /ma-e/ olarak yazılmaktadır. MAR kelimesi de ĜAR olarak okunmakta ve "koymak" anlamını taşımaktadır.

Sessizler	Emegir	Emesal	Türkçe
d > z	udu dug_3 dugud	$e\text{-}ze_2$ $ze_2\text{-}eb$ $ze_2\text{-}bi\text{-}da$	koyun iyi, güzel ağır
g > b	igi sig_4	$i\text{-}bi_2$ še-eb	göz tuğla
ĝ > m	diĝir $ĝa_2\text{-}e$ ĝal ĝar	$dim_3\text{-}me\text{-}er$ ma-e ma-al mar	tanrı ben olmak koymak
g > n	saĝ	še-en	baş
ḫ > g	ḫa-lam	$ge\text{-}le\text{-}eg_3$	yıkmak
m > g	ha-lam sum kalam	$ge\text{-}le\text{-}eg_3$ $ze_2\text{-}eg_3$ $ka\text{-}na\text{-}ag_2$	yıkmak vermek ülke
m > n	munus	nu-nus	kadın
n > l	nimgir	li-bi-ir	tellal
n > m	nu-gig	$mu\text{-}gi_4\text{-}ib$	rahibe
n > š	nin nundum	šen šu-um-du-um	sahibe dudak
s > š	sig_4 saĝ	še-eb še-en	tuğla baş
s > z	sum	$ze_2\text{-}eg_2$	vermek

§ 30 Bütün bu gerçekleri göz önünde tutarak diyebiliriz ki, biz Sümerce bir kelimeyi Türkçe yapabilmek için, istediğimiz kelimenin başına istediğimiz harfi getiremeyiz. Bu gibi çalışmalarda, dilin yapısında var olan ses değişikliklerini her zaman akılda tutmak gerekmektedir.

SÜMERCE - TÜRKÇE
SÖZLÜK

e2-dub-ba-še3 du-u3

eme-ke-en-gi-ra zu-u3

a A

Sümerce	Akadca	Türkçe
a	abum	baba, AHw.7-8; CAD A/1, 67; AWL 90; a-ki-aĝa$_2$-ni "sevgili babası", a nu-tuku-me a-ĝu$_{10}$-ze$_2$-me "Babam yoktur, benim babam sensin". ^{d}en-lil$_2$ lugal-kur-kur-ra-ke$_4$ an a-ki-aĝa$_2$-ni(=a-ki-ag$_2$-ani) .. ḫe$_2$-na-be "Enlil, bütün ülkelerin kralı An'a, sevgili babasına (onu) söylesin!": SDG Lev.9-13 III 15-18; a-kur-gal "büyük ülkenin babası", Aşağıda görüldüğü gibi /a/ aynı zamanda "su" demektir. Bu nedenle a-kur-gal "büyük ülkenin suyu/kaynağı" anlamını da taşımaktadır.
a	mû	su, SAİL 79; AHw. 664; CAD M/2, 149; AWL 55; a ^{i}$_7$idigna ^{i}$_7$buranun-na-bi-da u$_4$-ul-li-a-ta mu-un-tum$_3$-be$_2$-eš-a "Dicle ve Fırat'ın suyunu çok eskiden beri taşıyan", UET 8, 86, 9-10; šu-zu nu-tag a me-ri-zu nu-tag "Su senin eline değmedi, su senin ayağına değmedi". St.P 10, 2 I 33: a-du$_{10}$-ga "tatlı su", PSD A/1, 3; ku$_6$-a-du$_{10}$-ga; "tatlı su balığı", DP 27 II 1; šu-ku$_6$-a-du$_{10}$-ga "tatlı su balıkçısı", Nik.1, 13 V 1; a-ku$_3$ "kutsal su", a-kum$_2$ "sıcak su", dug-a-kum$_2$ "sıcak su kabı" RTC 307 III 1; a-kum$_2$ a-še$_4$ "sıcak ve soğuk su", TCL 16, 74, 9; a-mun$_4$-na "tuzlu su", šu-ku$_6$-a-mun$_4$(-na) "tuzlu su balıkçısı", BIN 8, 361 I 5; a-sikil "temiz su", PSD A/1, 13; a-silim
a		"şifalı su", a-še$_4$/še$_{17}$ "soğuk su", ša$_3$-^{d}en-lil$_2$-la$_2$-ke$_4$ a-še$_{17}$ im-še$_{17}$-e-ne "Enlil'in kalbini onlar soğuk su ile serinletiyorlar". a …si, "su doldurmak", a… de$_2$, "su dökmek",

Sümerce	Akadca	Türkçe
	anaqqum	kanal, arık, dere, sel, a-gibil "yeni kanal", ^{dug}a-na$_8$/nag "su küpü", AHw. 50; AWL 540;
	mīlum	taşkın, AHw 652;
a	dimtum	göz yaşı, AHw. 171;
a	erûm riḫûtum	hamile olmak, döl, meni, soy, AHw. 983;
a	aplum	oğul, varis, AHw. 58;
a	epēšum	yapmak, AHw. 224-225;
		a ...de$_2$ "sulamak, su dökmek",
		a ...il$_2$ "su taşımak, sulamak",
		a ...uš$_2$ "suyu kapatmak, gölet/bent yapmak",
		a ...ra "döl atmak, boşaltmak",
		a ...ru "adamak, ithaf etmek",
		a ...si "su doldurmak";
		a ...sur "işemek, çiş yapmak",
		a ...tab "set yapmak",
		a ...tum$_3$ "su ile taşımak, akıtmak",
a	mašqitum	yalak, hayvan sulamak için kullanılan hatıl (=su toplamak için yatay olarak oyulmuş ağaç), CT 2, 5, 11; AHw. 628;
-a	i-/i-na	bulunma/lokatif durumu son eki: "de/da", SDb. 2000, § 40, 7; lagaš^{ki}-a "Lagaš'da", sila-a nam-ba-niĝin-de$_3$-en "Sokakta dolaşmamalısın!", BE 31, 51, 30; pirig-ĝen$_7$ an-ki-a i-ni-in-gi$_4$ "Aslan gibi gökte ve yerde kükredin". UET 6, 12, 7; ša$_3$-mu-aša-ka (=ša$_3$-mu-aš-ak-a) bad$_3$-bi mu-du$_3$ "Bir yıl içinde surunu o yaptı". RA 66, 34, 1, 9-10; pirig-ĝen$_7$ an-ki-a i-ni-in-gi$_4$ "Bir aslan gibi sen gökte ve yerde kükredin" UET 6, 12, 7; SDb. 2000, 151; ensi$_2$-ke$_4$ e$_2$-gal-la(=e$_2$-gal-a) amar šu-a bi$_2$-gi$_4$-a ur-dumu-zi .....e-na-sum
-a		"Şehir beyi, danalar kendisine sarayda teslim edildikten sonra (onları) Ur-dumuzi'ye verdi". VS 14, 51 II 3- III 3; lugal-an-da ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-ke$_4$ e$_2$-gal-la za$_3$ bi$_2$-šuš "Lugal-anda, Lagaš şehir beyi (inekleri) sarayda

Sümerce	Akadca	Türkçe
		damgaladı." VS 14, 145 II 2-III 2; kalam-ma(=kalam-a) "Sümer ülkesinde", Gud. Sl.B III 11; ur-^{d}en-lil$_2$ …i$_7$-da(=id-a) an-de$_3$-e$_{11}$ "Ur-^{d}Enlil nehirde onunla birlikte battı." TMH 5, 49 I 1- II 2 ĝu$_{10}$-a > -ĝa$_2$; zu-a - > -za; a-ni-a > -(a)-na; bi-a > -ba;
-a		emir kipi çekim ön eki, i$_3$ > -a; ĝar-ra(=ĝar-a) "koy"; eš$_2$-ĝar$_3$-zu šed-da-ab (=šed-a/i$_3$-b) "Ödevini oku";TCL 16, 45, 8; ga-na du$_{11}$-ma-ab "Haydi onu bana söyle" BE 31, 51, 21; SDb. 2000, 247;
-a		sıfat yapımında kullanılan son ek; ur-saĝ-kalag-ga(=kalag-a) "kahraman erkek", munus-šag$_5$-ga(=šag$_5$-a) "güzel kadın", a$_2$-zid-da(a$_2$-zid-a)-lugal-ĝa$_2$-ke$_4$ "Kralımın sağ tarafında", Gud.Sl.A V 10; ThSLa 64;
-a		özne durumu son eki -e > -a; ama-a(=ama-e) "anne" Gud.Sl.A XIII 3; nu/la$_3$-banda$_3$-a "müfettiş", NG 44, 6;
-a		tamlama durumu/Genitif son eki-ak >-a; ig e$_2$-ĝa$_2$ (=e$_2$-ĝu-ak) "Evimin kapısı", Th.SLa 90; e$_2$-gal-maḫ an-ki-a (=an-ki-ak) "Yerin ve göğün en yüksek mabedi", e$_2$-gal- lugal-la(=lugal-ak) "Kralın sarayı"
a-		çekim ön eki, ku$_3$-ša$_3$-ĝa$_2$ a-ša$_5$-ĝa(=a-šag$_5$-a) "Gümüş/para bana göre iyidir/istediğim ücret budur", CIRPL Ukg.4-5 XI 26; tukum-bi dur ab-tu-lu(=a-b-tu-lu) "Eğer halat kayıpsa", UET 4/2, 172 II 16; ^{m}lugal-sipa dumu-lugal-la$_2$ ^{m}ur-^{d}en-lil$_2$ šeš-a-ni an-ne-sum(= a-ne-sum)
a-		"Lugal-sipa'ya, Lugal-la'nın oğluna ve Ur-Enlil'e o onu verdi". BIN 8, 34, 6-10; SDb. 2000, 252; ku$_3$-ša$_3$-ĝa$_2$ a-ša$_5$-ga(=a-šag$_5$-a) "Gümüş bana göre iyidir. (=istediğim ücret budur)". CIRPL Ukg.4-5 XI 26; ^{d}utu uru-ĝu$_{10}$ kul-aba$_4^{ki}$-še$_3$ am$_3$-ku$_4$-ku$_4$-de$_3$-ne-a(=a-m-ku$_4$-ku$_4$-ed-en-e-a) "Utu şehrime, Kulaba'ya girmeme izin verdiği zaman", Lugalbanda ve Enmerkar 178; e$_2$-^{d}en-lil$_2$-la$_2$-še$_3$ am$_3$-ma-da an-ku$_4$-ku$_4$ (=a-ba-da-an-ku$_4$-ku$_4$) "O (hediyelerle)

-a (=İsim/lu_2 ..-a

Sümerce	Akadca	Türkçe
		sürekli Enlil'in tapınağına giriyor". SL 349; ^{m}lugal-sipa dumu-lugal-la_2 ^{m}ur-^{d}en-lil_2 šeš-a-ni an-ne-sum(=a- ne-sum) "Lugal- sipa'ya, Lugal-la'nın oğluna ve Ur-Enlil'e, kardeşi-ne o onu verdi". BIN 8, 354, 6-10;
-a (=İsim/lu_2 ..-a	ša	ilgi/adlandırma son eki SDb 2000, § 65, 1; lu_2 e_2-ninnu ^{d}nin-gir_2-su-ka in-du_3-a "Tanrı Ningirsu'nun Eninnu tapınağını yapan adam (=Adam, o ki tanrı Ningirsu'nun tapınağını yaptı", Gud.St.G I 8-10; ur-lugala-ke_4 na-be_2-a "Ur-lugala ona ne dediyse", BIN 8, 157, 1-2;
a/a_2-bi-ĝal$_2$	abigallum	cenaze ile ilgili kişi, mezarcı, AHw. 886;
a/u_3-a		vah, of, öyle, u_3-a $erim_6$-ma-$ĝu_{10}$ u_3-a $erim_6$-ma-$ĝu_{10}$ "Vay benim hazinem, vay benim hazinem!", SL 137;
a-a/aya	abum	baba, AHw.7-8; CAD A/1, 67; AWL 90; an-gal a-a/aya-diĝir-re-e-ne ^{d}inanna nin-an-ki-ke_4 $aš_2$-ḫul-bi $ḫe_2$-em-bal-$eš_2$ "Büyük An, tanrıların babası (ve) İnanna, göğün ve yerin sahibesi onu kötülüklerle cezalandırsınlar!", YOS 1, 36, 36-40;
a-a/aya-gula		büyük baba, dede,
a-a-lum/aya-lum	ayyalum	erkek geyik, karaca, Fauna 98; AHw. 24;
a-ab-ba	tâmtum	deniz, derya, MSL 5, 79, 369; AHw. 1353; a-ab-ba igi-nim-ta a-ab-ba sig-ga-$še_3$ $ĝiri_3$-be_2 $ĝal_2$ mu-na-$tag_{4\,nn}$ "Yukarı denizden aşağı denize kadar yolunu açtı". Gud.St.B V 26-26;
a-aĝ	(w)u'urum	emretmek, hakim olmak, idare etmek, okut-mak, öğretmek, eğitmek, yol göstermek,
a-aḫ-du_{11}-ga		salya, tükürük, balgam,
a-al-la-ri	alālum	ünlem, haykırış, AHw. 34;
a-ambar		batak, bataklık, çok derin olmayan sularla kaplı alan
a-ar/ar_2, a-ar_3	tanittum	şöhret, ün, övgü, şan, CT 12, 11 IV 3; AHw. 1319;
a-ba	mannum	kim, AHw. 604; CAD M/1, 213; a-ba-am_3: "o kimdir? A-ba-me-en: "siz kim-siniz?" en-an-na-tum_2-ĝen$_7$ ĝeštu$_2$ a-ba-$ĝa_2$-$ĝa_2$ "Kim Enannatum gibi dikkatlidir?", VS 14, 130 II 2, a-ba-am_3 "kim o?, O kimdir?;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		a-ba-me-en "Siz kimsiniz?", a-ba-me-a-nu "acaba o kimdir?; a-ba mu-gi$_4$-gi$_4$ "Kim onu geri getirecek?", ISL 126; SDb. 2000, § 34, 3, a; a-ba mu-na-de$_6$ "Ona kim götürdü?", BIN 8, 373 II 3; JCS 25, 98; a-ba ^{d}en-lil$_2$-ke/gim "Kim tanrı Enlil gibidir?", niĝ$_2$-aka-zu a-ba mu-zu-zu "Senin ne yaptığını kim biliyor?"; a-ba-am$_3$ za-e-me-en-ze$_2$-en "Siz kimsiniz?" ^{d}ba-ba$_6$-gim a-ba-sa$_6$ (Özel isim) "Tanrıça Baba gibi kim güzeldir?", BIN 8, 345 V 14; Nik.1 V 3; a-ba-am$_3$ e-ne lu$_2$-diri-ĝu$_{10}$-uš dumu-ni-ir in-na kuš$_2$-am$_3$ "Oğlu için benden daha fazla ilgilenen kim vardır?" UET 6, 16, 4; a-ba ^{d}utu-gim "Kim tanrı Utu gibidir?" OIP 14, 192, 4; niĝ$_2$-aka-zu a-ba mu-zu-zu "Senin ne yaptığını kim biliyor?" SGL 1, 134; a-ba-^{d}en-lil$_2$ (Özel isim) "Enlil kimdir?", arka, geri, arka taraf; AHw.69; 1467;
	tupšarrum	katip, alim, bilgin, AHw.1395-139;
	abum	^{lu}$_2$a-ba, "baba", SAİL 145, 579; AHw. 7-8;
a-ba-/a-ba<u$_3$-ba-		Eski Sümerce metinlerde Kip/Bağlam ön eki /u$_3$-ba-/ses uyumu nedeniyle /a-ba-/ olarak yazılmaktadır. Bunun için bak: ThSLa § 409;
a-ba	(w)arkatum	aba <aga, a-ga "arka, geri"; AHw.69; 1467; ^{ĝeš}a-ba "fındık, bir ağaç türü";
a-ba-aḫ-šin	abaḫšinnum	erken biçilmiş tahıl, , güzlük AHw. 2;
a-ba-al	abālum	kurutmak, kurumak, asfaltlamak, ağlamak, sızlamak , CT 12, 6 II 41/5; AHw 3; kurumuş, kuru, sevimsiz, kuraklık,
ab-a-du	ababdûm	bir memur türü, CAD A/1, 2;
a-ba-ĝal$_2$	mîlum	su baskını, taşkın, bolluk, AHw. 652;
a-ba-ĝar-ra	kūbum	cenin, dölüt, CT 18, 49 II 9, 12; AHw. 498;
a-bal	sepīrum	sekreter, tercüman, yazıcı, SAİL 579; AHw. 1036; ^{lu}$_2$a-bal, "sucu", SAİL 579; AHw. 155; ^{dug}a-bal "su küpü, testi",
a-bala	dālûm	^{lu}$_2$a-bala, "barmen, sucu", SAİL 579; AHw. 155; kaynak, ThSLa 2;
a-bal-e		a-bal-e^{ku}$_6$ "barbunya, bir balık türü",
a-balu$_2$		yazıcı, katip, bilgin, alim,

Sümerce	Akadca	Türkçe
a-bar/bar$_2$ **a-bara$_2$**	abārum	kurşun, kurşun levha, CT 35, 4, 60; AHw. 4; CAD A/1, 36; AWL 424;
a-ba-ra-ša$_4$		hakikaten, gerçekten, samimiyetle, doğru olarak, doğrulukla,
a-ba-ri-im	berūtum	özlem, açlık, istek, arzu, ThSLa 2; AHw.123;
a-bar-ra	zūtum	ter, MS 9, 130, 326; CT 12, 32 h 7; AHw. 1539;
-a-bi		belirteç eki, ḫul$_2$-la-bi "içtenlikle, sevinçle"; ul$_4$-la-bi "ivedilikle"; 3 udu 1 maš-gal ul$_4$-la-bi ḫa-mu-na-ab-sum-mu "Sen 3 koyun (ile) 1 erkeci ona ivedilikle vermelisin!", TCS 1, 9, 3-6; gibil-a-bi "yeniden, tekrar", du$_9$-na-bi "nazikçe", Warad-^{d}sin-me-en
-a-bi		..... du$_9$-na-bi u$_3$-gul im-ma-an ĝa$_2$-ĝa$_2$ "Ben Warad-Sin nazikçe dua ettim." RISA 318-319, 8, 1-13
a-bi/bi$_2$	ekiām	nereye, nerede, nereden, ISL 29, 1; AHw.195; a-bi-ĝen-na "o nereye gitti?"
a-bil	pillûm	bir meslek türü, SAİL 579; AHw. 57;
a-bi-za		taş parçası, a-bi-za-ta "taş ile",
a-bu	eššebum	a-bu^{mušen}, "baykuş", CT 12, 26 IV 7; AHw.258;
a-bu$_4$-šu$_2$	amuššum	^{u}$_2$a-bu$_4$-šu$_2$, "bitki, ot", LTBA 1, 54 III 4; AHw.46
a-bul-la **a-bul$_5$-la/abul**	abullum	büyük kapı, ana giriş kapısı, geçit, şehir kapısı, SAİL 133; AHw. 8; SL 13;
a-bu-lil-lum	abulīlum	dikenli çalı, MSL 5, 130, 433/5; AHw. 8;
a-bu-um	apum	bayram, yortu, sazlık, kamışlık, AHw. 62;
a-da		mücadele, kavga, yarış, savaş,
a-da ... tuš		su kenarında oturmak, yaşamak, ThSLa 2;
a-da/ada	abum	baba, ThSLa 2; MSL 3137, 91; AHw.7-8
a-da-ab	adapum	davul, dümbelek, şarkı, türkü; ThSLa 2; AHw. 11;
a-da-al **a-da-al-la-bi**	ašarma inanna	şimdi, hemen şimdi, şimdiden, PSD A/1, 53; StP 10, 2, 14; AHw.381; i-da-al-ba "Fakat şimdi"; a-da-al unug^{ki}-kul-aba^{ki}-še$_3$ na-ma-ra-an-e$_3$-a "Eğer o şimdi Uruk-Kulaba'ya

Sümerce	Akadca	Türkçe
		buradan hareket etmemişse", St.P 10, 1 V 4; a-da-al ne-e ta-am$_3$ mu-da-an-ku$_4$ "Neden bu benimle şimdi içeriye girdi?" StP 10, 2 VI 54;
a-da-al-ta		şimdiden sonra, bundan sonra, artık, bundan böyle; bu andan itibaren, ThSLa 2;
a-da-ar	ugārum	Emesal: a-da-ar < aĝar, a-ĝar$_3$, aĝar$_2$/aĝar$_3$, aĝar$_4$ "çayır, otlak, tarımlık toprak, ", ThSLa 2; MSL 33, 71; AHw.1402
a-da-ba	adapum	davul, dümbelek, şarkı, türkü, şarkıcı, AHw. 11;
ad-ad-da	abi abi	dede; ad-ad-da-ĝu$_{10}$ "dedem";
a-daĝ		^{gi}a-daĝ "sal, teskere(=dört kollu ve iki kişinin taşıdığı tahta araç), sedye ",
a-da-ga		hendek, arık, dere, su kanalı,
a-da-gir$_5$	adagurum	^{gi}a-da-gir$_5$ "kutu, şişe, kap", AHw.9;
a-da-gub-ba		su başında duran, nöbet tutan, su nöbetçisi, sucu; ThSLa 2;
a-da-gub-ba		sucu, sulama işlerine bakan nöbetçi,
a-da-gur$_4$/gur$_5$	adagurrum	^{dug}a-da-gur$_5$ "bir dinî kap, kurban kabı", AHw. 9;
a-da-ku$_5$	katûm	zayıf, RA 25, 125 II 14; AS 7, 41, 8; AHw. 466;
a-da-kur	adagurrum	bir içki kabı, HSS 15, 249, 5.9; AHw. 9;
a-da-lam	inanna	şimdi, CT 18, 47 a 14; AHw.381; ThSLa 133; a-da-lam an-ra du$_{11}$-mu-na-ab an-e mu-e-du$_8$-e "Şimdi An'a söyle, An beni serbest bırakacak."
a-da-lam	ašarma/inana	şimdi, hemen şimdi, ThSLa 2; PSD A/1, 53; StP 0, 2, 14; SDb. 2000, § 49, 2; AHw.381;
a-dam	namûm	söğütlük, MSL 12, 158, 263; AHw. 729; 771;
a-dama/adama	adamatum	kırmızı gül, SAİL 69; AHw. 10;
a-dama$_2$ **a-da-ma$_2$**		^{ĝeš}a-da-ma$_2$ "dibek, ağaçtan yapılmış alet"
a-dam-dun		timsah, suda yaşayan bir hayvan,

a-da-min$_2$/min$_3$

Sümerce	Akadca	Türkçe
a-da-min$_2$/min$_3$ adamin$_4$/adamin$_5$	teşētum adammûm	mücadele, yarışma, tartışma, müzakere, münakaşa, küfür, kavga, müsabaka, itiraz, AHw. 10; MSL 3, 149, 322; a-da-min$_3^{ku_6}$ "bir balık türü, ıstakoz",
a-da-min		mücadele, yarışma, rekabet,
a-da-min$_3$ ... du$_{11}$/e		kavga etmek, tartışmak, karşı çıkmak,
a-da-min$_3$ ...aka		yarışmak, rekabet etmek, tamamlamak, bitirmek,
a-da-pa a-da-pa$_3$(-d)	adāpum	a-da-pa^{ki} "Adap", a-da-pa^{ki}-da "Adapa ile", ^{urudu}a-da-pa "bir davul türü, dümbelek; AHw. 11;
a-dar	atartum	^{ĝeš}a-dar; "odun, ağaç, tahta, bir bitki türü" AHw. 86
a-dara$_3$/dara$_4$		dağ keçisi, dumu-a-dara$_3$ "oğlak",
a-dar-dar		a-dar-dar^{mušen} "ağaçkakan, bir kuş türü",
a-dar-dar-ra		a-dar-dar-ra^{mušen}; "ağaçkakan, bir kuş türü",
a-dar-ḫub$_2$		a-dar-ḫub$_2^{ku_6}$ "çipura, bir balık türü",
a-dar-ra		çalılık, ağaçlık, orman,
a-dar-tun		a-dar-tun^{ku_6} "bir balık türü, morina", 20 didli-bi a-dar-tun^{ku_6} "Onun ayrı ayrı (tutulmuş) 20 morina balığı", DP 318 II 2; 2 didli-a-dar-tun^{ku_6}-gal-gal "Onun ayrı ayrı (tutulmuş) 2 büyük morina-balığı", DP 318 III 1;
a-dar-tun$_2$		a-dar-tun$_2^{ku_6}$ "istavrit, bir balık türü",
a-de$_2$(-a)	šaqû ša eqlim	sulamak, yıkamak; ThSLa 2; bereketli, bol yağışlı yıl, sel, taşkın, tufan, taze, yeni, temiz, günlük, taze, AWL 381; ku$_6$-a-de$_2$ "taze balık", VS 14, 158 I 4;
a-du$_{10}$(-ga)		tatlı su, šu-ku$_6$-a-du$_{10}$-ga "tatlı su balıkçısı", Nik.1, 13 V 1 šu-ku$_6$-a-du$_{10}$-ga-me "Onlar tatlı su balıkçılarıdırlar". Nik.13 V 1; ku$_6$-a-du$_{10}$-ga "tatlı su balığı", DP 27 II 1;
a-du$_{11}$/e	šaqû ša eqlim	sulamak, yıkamak; ThSLa 2;
a-du$_{11}$-ga		sulama, baskın, sel, taşkın, SL 2;
a-du-bu-ul	ḫabûm	doldurmak, su çekmek, CAD H 72; AHw.306; kaşıklamak, beslemek, AHw. 1000;

Sümerce	Akadca	Türkçe
a-dun-a		kıyı balıkçısı, gala-tur ... ur-^{d}nin-nun a-dun-a-me "Galatur, Ur-Ninnun. Onlar (gerçekten) kıyı balıkçılarıdırlar". VS 14, 143 II 3-4; gala-tur a-dun-a-ke$_4$ mu-de$_6$; "Galatur, kıyı balıkçısı (balıkları) getirdi". VS 14, 166 II 2-4
a-e		aman, ya, öyle mi,
a-e ... gu$_7$		aşındırmak, kemirmek,
a-e$_3$-a		kırık, çatlak, savak, set, kapak, taşkın, kaynak,
a-e-du-a		baskına uğramış, boğulmuş,
a-eĝir/eĝir$_4$		baraj, set, gölet,
a-en-da-urudu		bir bakır türü,
a-epig-ga		^{dug}a-epig-ga "kova, tekne, hayvanlar için yalak",
a-eštub	mīlum	sel, baskın, gelgit, met-cezir, AHw. 652; a-eštub$^{ku}_6$ "istiridye, bir balık türü"
a-ga	mannu	Emesal: a-ga < a-ba "kim", AHw.603; arka oda, salon, a-ga-še$_3$ "salona",
a-ga	arkatum	arka, arka taraf, daha sonra, nasıl, hol, salon, arka oda, gu$_4$-ĝen$_7$ a-ga gur-ra nu-e-zi "Bir boğa gibi nasıl dönüleceğini bilmiyorsun". TSL 5, 72; kesilmiş süt, süthane, mandıra, yepinti(=/ koyun, keçi ve inek gibi hayvanların ilk sütü), ağız; UM 5, 148, 8; AHw. 15;
a-ga ... gur		geri çevirmek, geri dönmek, reddetmek,
a-ga .....a		arkada, gelecekte, a-ga-na "onun arkasında", a-ga-u$_4$-da-še$_3$ "gelecek günler için",
a-ga .....ta		tarafından; sonra; a-ga-zu-ta "senin tarafından", PSD A/1, 68; a-ga-zu-ta "senden sonra",
a-ga...še$_3$		sonra, arkada, ^{d}utu igi-ĝu$_{10}$-še$_3$ ^{d}nanna aga-ĝu$_{10}$-še$_3$ "Utu önümde, Nanna arkamdadır" PSD A/1, 68;
a-ĝa$_2$-ĝa$_2$ **a-ĝar-ra**	raḫāṣum	su altında kalmak, su basmak, yıkamak, AHw. 942;
a-ĝa$_2$-la$_2$	naruqqum	^{kuš}a-ĝa$_2$-la$_2$; "deri çanta, çuval, torba, tuluk", MSL 7, 149, 148; AHw. 749;

a-ĝa$_2$-ri-im

Sümerce	Akadca	Türkçe
a-ĝa$_2$-ri-im	agarinnum	rahim, bira mayası, kömbe(=un ile yoğrulan kızgın sacda pişirilen küçük ve kalın ekmek), pota, AHw.15;
a-ga-am/am$_3$	agammum	havuz, gölet, bataklık, sazlık, AHw. 15, bataklık, sazlık, bir meslek türü; bir meslek türü,
a-ga-an-ĝar	epqēnum	bir hastalık türü, bulaşıcı bir hastalık, miskin hastalığı, AHw.230;
a-ga-an-tum$_2$/tum$_3$	epqēnum	bir hastalık türü, deri/cilt hastalığı, AHw.230;
a-ga-aš-gi$_4$		beceriksiz, becerisi olmayan, aciz,
a-ga-ba	aḫamma	bundan başka, CT 18, 30 IV 27; AHw. 18;
a-ga-bal	dulûtum	kuyu değneği/çubuğu, kuyudan su çekmek için kullanılan bir aygıt. Çekme, kaldırma, AHw. 175; yukarı çekmek, kaldırmak, çalmak,
a-ga-bi-še$_3$		sonradan, daha sonra, sonra, ondan sonra,
a-ga-de$_3$		a-ga-de$_3^{ki}$ "Agade, Akad",
a-ga-gul-la		arkadaki, sonraki, en sonunda, en arkada,
a-ga-iš-gi$_4$		sakar, hantal, biçimsiz, kullanışsız, uyumsuz, beceriksiz; becerisi olmayan, aciz,
a-ĝal		yardım etmek, katkıda bulunmak, sel, taşkın,
a-ga-la$_3$-til-la **a-ga-la-ti/til-la**	agalatillûm	sıska, pis su, salya, köpük, AHw. 15;
a-ĝa-lal$_2$	narûqum	^{kuš}a-ĝa-lal$_2$ "deri çanta, tuluk", AHw. 749;
a-ĝa-mu-um	agammum	batak, bataklık, havuz, gölet, sazlık, AHw. 15,
a-ĝar **a$_2$ ..ĝa$_2$-ĝa$_2$**	dâṣum	yenmek, yıkmak, bozguna uğratmak; sıkıştırmak; rahatsız etmek, taciz etmek, AHw.165;
a-ĝar/aĝar	raḫāṣum	yıkamak, bulaşık yıkamak , AHw. 942. çayır, otlak, tarla, mera, AHw.1402;
a-ĝar/aĝar$_2$	ugārum	sulanmış tarla, otlak, çayır, çimen; AHw.1402;
	rahāṣum	sulamak, sulamak, yıkamak, AHw.942;
a-ĝar/ĝa$_2$-ĝa$_2$	rahāṣum	sulamak, yıkamak, AHw. 942; yenmek, yıkmak, bozguna uğratmak; sıkıştırmak; rahatsız etmek, taciz etmek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
a-ĝar$_2$-edin-na	arnabum	yaban tavşanı, Fauna 12, 155; AHw. 70;
a-ĝar$_3$	abārum	kurşun, AHw. 4; çayır, otlak, MSL 4, 33, 71;
	ugārum	duvar, tarla, alan, meydan, koridor,
a-ĝar$_4$-niĝin$_2$		görevli, memur,
a-ĝar$_5$		lider, önder, kılavuz, rehber,
a-ĝar$_5$-ĝeštu		altın/gümüş küpe,
a-ĝar-edin-na	arnabum	yaban tavşanı, Fauna 12, 155; AHw. 70;
a-ĝar-ĝar	piqqannum	çamur, dışkı, ters SAİL 579; AHw. 865;
a-ĝar-ĝar-itu$_4$	agargarītum	siyah alçı, SAİL 579; AHw.15;
a-ĝar-ĝar-itu$_4$	agargarītum	siyah alçı, SAİL 579;
a-ĝa-ri-in aĝarin/aĝarin$_4$	agarinnum	alan, saha, batın, rahim, döl yatağı, oyuk, AHw. 15
a-ĝar-ra	šanûm	yıkamak, MSL 4, 33, 66; AHw. 1167;
a-ga-zi	ašarēdum	lider, önder, CT 12, 16 I 12; YOS 1, 53, 224, AHw. 78;
	aḫītum	kayıp, zarar, ziyan , MSL 5, 64, 159; AHw. 363; eksik, SAİL 74;
a-ga-zig$_3$		boş, oyuk, çukur, delik,
a-ga-zig$_3$		boş, oyuk, çukur,
a-ge$_9$	agûm	taç, SAİL 347; MSL 2, 149, 9; AHw. 16;
a-ĝeštin-na	ṭābātum	sirke, ekşi, MSL 8/2, 108; SAİL 579; AHw. 1376;
a-gi$_4$-um		$^{tug}{}_2$a-gi$_4$-um "bir giysi türü",
a-ĝi$_6$		tufan, kasırga, fırtına,
a-ĝi$_6$-a	agûm	dalga, sel, taşkın, tufan, CT 19, 41 a II 13; AHw. 17;
a-ĝi$_6$-a-ĝi$_6$		a-ĝi$_6$-a-ĝi$_6^{mušen}$ "çaylak, bir kuş türü",
a-gi-a	agûm	taç, MSL 2, 149, 9; CT 12, 11 III 2, AHw.16; ISL 48;
a-gig		göz yaşı, SL 3;
a-gim	kî, kiâm	böyle, AHw. 470; ISL 49-50;
a-ĝen$_7$	kī	böyle, böylece, GAG 259; AHw.468;
-a-ĝen$_7$		bu nedenle, bunun için, nasıl, neden SL 4;
a-gir$_5$		^{gi}a-gir$_5$ "kamış, saz",
a-gir$_5$-gir$_5$		^{gi}a-gir$_5$-gir$_5$ "kamış, saz",

a-ĝizzal$_3$

Sümerce	Akadca	Türkçe
a-ĝizzal$_3$	na'lum	bir hastalık türü,
a-gu$_3$	eli; muḫḫum	baş, anamal, üstünde, yukarıda; karşı, tepe, MSL 3, 196, 297; AHw. 200, 667;
	qaqqadum	baş, doruk, -den daha çok, AHw 889;
	qaqqadum	baş, doruk, -den daha çok, AHw 889;
a-gub$_3$-bu	šumēlum	sol, MSL 3, 133, 32; AHw.1271; ISL 50;
a-gug$_2$-pi		metal, saç,
a-gul	naḫallum	sel, taşkın, SLT 3 II 18; AHw. 712
a-ḫa-an	nušûm	$^{u}{}_2$a-ḫa-an "tere, roka, bir ot türü", AHw.806; kusma, salya, tükürük, balgam, a-ḫa-an$^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
a-ḫaš	butuqtum	savak, kanal, oluk, CT 41, 29, 11; AHw. 144;
a-ḫi-aš	zamar	çabuk, acele, MSL 13, 203, 241; AHw.1508; a-ḫi-aš e$_2$-dub-ba-še$_3$ du-u$_3$ "çabuk okula git!",
a-ḫur-rum	aḫurrûm	genç, çocuk, aptal, akılsız, budala, görgüsüz, köylü uysal, yumuşak başlı, AHw. 23;
a-i$_3$-ri$_2$-na		kök, köken, merkez,
a-ia/aya$_2$	abum	baba, kök, köken, merkez, AHw.7-8;
a-igi		göz yaşı, gölet, havuz,
a-igi-du$_8$	sēkirum	$^{lu}{}_2$a-igi-du$_8$ "kanal işçisi, usta", SAİL 579; AHw. 1036
a-igi-lu		$^{lu}{}_2$a-igi-lu "kayıkçı",
a-il$_2$/guru$_3$		nakliyeci, taşıyıcı, hamal,
a-izi-zal	ḫaḫḫašum	yüksek/ateş, CAD H 28; AHw. 308;
a-ka$_2$-de$_3$		a-ka$_2$-de$_3{}^{ki}$ "Akad";
-a-ka-nam		-den dolayı, 15 ĝin$_2$-ku$_3$ Ne-saĝ 10 Šubur 10 lugal-ša$_3$-la$_2$-tuk 5 nam-maḫ(a)-ne$_2$ šu-ku$_6$-ab-ba-me ku$_6$-ĝa$_2$-ĝar-ra-še$_3$ nu-mu-de$_6$-a-ka-nam šubur la$_3$-banda gu$_2$-ne-ne-a e-ne-ĝar "15 Šeqel gümüş Nesaĝ'a, 10 Šubur'a, 10 Lugal-šalatuk'a, 5 Nammaḫane'ye. Onlar deniz balıkçılarıdırlar. Balıkları koşullara uygun olarak getirmediklerinden dolayı Šubur, müfettiş onu hesaplarına geçirdi".VS 14, 20 I 1-III 4,
a-kar$_2$	unūtum	yük, eşya, alet, SAİL 334; AHw. 1422;

Sümerce	Akadca	Türkçe
a-kar$_2$-kar$_2$	agargarûm	a-kar$_2$-kar$_2^{ku}{}_6$ "bir balık türü", SAİL 579; AHw. 15;
a-kid/ a-kid$_2$	agittûm	kurdele, sargı, bandaj, CT 14, 27 b II 12; AHw. 16;
a-kin	mār šiprim	haberci, ulak, MSL 3, 146, 271; AHw. 1245;
a-ki-ta		kaynak, memba, köken, pınar, sebep, neden,
a-ku$_3$		kutsal su, PSD A/1, 12;
a-kud		set, bent, hendek,
a-kum$_2$	egumûm	sıcak su, dug-a-kum$_2$ "sıcak su kabı" RTC 307 III 1 a-kum$_2$ a-še$_4$ "sıcak ve soğuk su", TCL 16, 74, 9;
a-kum$_2$		UM 5, 148, 23; AHw. 191; SL 4;
a-la$_2$ **a-la/ala**	alûm	^{urudu}a-la$_2$; "madeni bir kap, mil(=madeni sürgü)" AHw. 39; cin, şeytan, iblis SAİL 49; 579; coşkun, taşkın, bereketli, verimli, alüvyon, balçık, ^{dug}a-la$_2$/su$_3$ "güğüm, yağdanlık, ibrik, AHw. 619; ^{kuš}a-la; "davul, dümbelek"
a-lal$_3$	elallum	bir taş/ağaç türü, bulut, ZA 43, 238, 105; AHw.196; tapınağın bir bölümü,
a-la-la		dinlendirici, yatıştırıcı söz/ifade, anlatım, deyiş, deyim, eda, ^{ĝeš}a-la-la "çubuk, düdük, kaval, bir çalgı türü",
a-lam(-ma)		bağırma, haykırış, haykırma, ünlem,
a-la-mu$_2$-a	alamûm	bir ot türü, SAİL 579; CT 14, 20 III 38; AHw. 35;
a-lu	alluttum	yengeç; Fauna 121; 18, 225, CT 19, 5 II 8, AHw. 38;
	ālum	koç, JNES 4, 158, 33; MAD 3, 37; AHw.39;
a-lu-lu		bağırma, haykırış, ünlem, nida, SL 4;
a-lum	aslum pasillum	bir koyun türü, koyun postu, derisi,
a-ma-ru/uru$_5$ **a-ma/ma$_2$-ru**	abūbum	sel, taşkın, tufan, kasırga, AHw. 8; 652; a-ma-ru-me$_3$-ka-ni mu-na-du$_3$ "Savaşın tufanını o onun için yaptı". Gud.St.B V 37; lugal a-ma-ru (=amar-uru$_5$) ^{d}en-lil$_2$-la$_2$ "Kral, tanrı Enlil'in kasırgası", Gud.Sl.A X 2; kılıf, sadak, okluk, AHw. 397; CAD A/1, 17;

a-ma-ru$_{12}$

Sümerce	Akadca	Türkçe
a-ma-ru$_{12}$	abūbum	sel, taşkın, tufan, MSL 3, 145, 260; AHw.8;
a-maš/amaš		ağıl, a-maš/amaš-a "ağılda", a-maš(=amaš)-du$_3$-a-da "Yapılmış olan ağılları, " Gud.Sl.B XV 5;
a-mud-a-se$_3$-ke		sıska; lu$_2$ a-mud-a-se$_3$-ke-em "O sıska/zayıf bir adamdır",
a-mun$_4$-na		tuzlu su; šu-ku$_6$-a-mun$_4$(-na) "tuzlu su balıkçısı", BIN 8, 361 I 5;
a-muš		üç/3; üçüz, šeš-a-muš "üçüz kardeşler",
a-muš-du		dolambaçlı/eğri saban izi, SL 5;
a-na	mīnum	ne, kadar, AHw.655; CAD M/2 , 89; StP 10, 2 VI 31;SDb. 2000, § 34, 3 b; ĝa$_2$ a-na mu-u$_3$-da-zu "Ben senin hakkında ne biliyorum?", Gud.Sl.A IX 4; ni$_3$-ga a-na ĝal$_2$-la-bi larsa^{ki}-še$_3$ im-mi-ku$_4$-ra "Malı, ne kadar varsa, o Larsa'ya götürdü". UET 8, 85, 27-28; ĝa$_2$ a-na mu-me-en "Ben neyim?" UET 1, 123, 24; 131, 44; dumu-ĝu$_{10}$ a-na bi$_2$-in-ak "Oğlum ne yaptı?"; dumu-ĝu$_{10}$ a-na nu-zu(=nu-i$_3$-zu-en) "Ey oğlum, sen neyi bilmiyorsun?", CT 17, 25, 58; za-e ĝa$_2$-e daḫ-ma-ab ĝa$_2$-e za-e ga-mu-ra-daḫ a-na me lu$_2$ ba-an-tum$_4$ "Sen bana yardım et, ben sana yardım etmek istiyorum. Bize o zaman ne olabilir?" Gılgameš ve Huwawa, 110;
a-na$_8$	anaqqum	^{dug}a-na$_8$ "su küpü, senek(=çam ağacından oyularak yapılmış su testisi), bardak, AHw.50; MSL 7, 75, 14;
a-na-am$_3$	mīnum	ne, niçin, neden, nedir? AHw.655; CAD M/2 , 89; StP 10, 2 VI 31; SDb. 2000, § 34, 3 b; a-na-am$_3$ ...aka "Sen ne yapıyorsun?" SDb. 2000, § 34, 3, f; a-na-am$_3$ i-ri-ak "Ben (sana) ne yaptım?". MH NF 3, 40, 4; a-na-am$_3$ aka "ne yapıyorsun?" a-na-am$_3$ ne-e "Bu nedir?" UMBS X/1, 4, 18; e$_2$-dub-ba-ka a-na-am$_3$ i$_3$-ak "Sen okulda ne yaptın?", UET 6/2, 165, 3; a-na-me-a bi "Ondan ne varsa", St.P 10, 2 VI 31;
a-na-aš	ammatum ana mēnim	niçin, neden, nasıl, SDb.§ 2000, 34, 3, d; AHw. 44;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		a-na-aš-am$_3$ u$_4$ mu-e-zal "günü nasıl geçiriyorsun?" a-na-aš nu-mu-de$_3$-eb$_2$-se$_3$-ge-en "Sen niçin onlar gibi yapmıyorsun?". JCS 25, 105; tukum-bi ki-na-me-še$_3$ nu-du-de$_3$-en a-
a-na-aš		na-aš-am$_3$ u$_4$ mu-e-zal "Eğer hiçbir yere gitmiyorsan, zamanı/günü nerede geçiriyorsun?", BE 31-51, 5; a-na-aš-am$_3$ .....ḫe$_2$-na-sum "Niçin o (onu) ona versin?" TCL 1, 125, 3- 6; a-na-aš e$_2$-dub-ba-še$_3$ nu-du(-un) "sen neden okula gitmiyorsun?", bar-gig-ĝu$_{10}$-bi-ka "hastalığımdan dolayı",
a-naĝ	maštûm	içeçek, içecek kabı, bardak, AHw. 631;
a-na-gim/ĝen$_7$		nasıl, a-na-ĝen$_7$-nam SDb. 2000, § 34, 3 a-na-gim an-aka "O (bunu) nasıl yapıyor?" SL 78 a-na-ĝen$_7$-nam za-e ĝa$_2$-e-da mu-da-ab-sa$_2$-e "Sen onu benimle nasıl karşılaştırıyorsun?" SEM 65, Ay.4;
a-na-me-a **a-na-me-a-bi**		her şey, hepsi, SDb. 2000, § 34, 3 g. ^{ĝeš}šinig-ma-da a-na-me-a-bi ambar-bi-a a ib$_2$-na$_2$-na$_2$ "Ülkenin ılgın ağaçlarının hepsi o bataklıktaki suyu içiyorlar (=bataklıktaki o su ile sulanıyorlar)." Lugalbanda ve Enmerkar, 387; a-na-me-a-bi kaš ba-ni-sur-re ba-e-de$_6$ "Hepsinden bira hazırlanıyor. Sen onu beraberinde getirdin." StP 10, 2 VI 31; diĝir an-ki-a a-na-me-a-bi šilam-gal-bi-me-en "Sen gökte ve yerdeki tanrıların hepsinden büyük bir ineksin." SL 82;
a-ne/e-ne	šū	o, onu, AHw.1254; CAD Š/3, 152; SDb. 2000, § 34, 1; a-ne saĝ-ĝa-ni-še$_3$ diĝir ra-am$_3$ "Başına göre o bir tanrıdır" Gud.Sl.A IV 16; igi-^{d}nanše-še$_3$ diĝir-ra-ne$_2$ na-dib-be$_2$ a-ne dib-be$_2$ "Nanše'nin önüne tanrısı kesinlikle geçmiyor, o da asla geçmiyor." CIRPL Ean.V 4-7; a-ne$_2$-da-nu-me-a "O olmaksızın/onsuz, " a-ne-da "onunla"; a-ne-gim/ĝen$_7$ "onun gibi"; ITT 1463, 3; a-ne-še$_3$ "onun için", e-ne sipa-bi-gim eger-bi ḫe$_2$-em-us$_2$-e "Çobanı gibi o onun arkasından

Sümerce	Akadca	Türkçe
a-ne/e-ne		gidiyor/onu takip ediyor." TSL 10, 1; e-ne numun-a-ni ḫe$_2$-eb$_2$-til-le-ne "Onu ve neslini onlar yok etsinler", UET 1, 137 VI 6-8;
-a-ne-ne		onların, SDb. 2000, § 34; šubur nu/la$_3$-banda gu$_2$-ne-ne-a e-ne-ĝar "Šubur, müfettiş onu hesaplarına kaydetti." VS 14, 20 III 1-4; niĝ$_2$-u$_2$-rum-ma-ne-ne "Onların özel malları, " VS 14, 80 III 2; inim-bi igi-ne-ne-ta al-til "Onların önünde sözleri sonuca bağlandı." BIN 8, 158, 32-33; diĝir-gal-gal-lagaš(a)-ke$_4$-ne e$_2$-ne-ne mu-ne-du$_3$ "Lagaš'ın en büyük tanrılarına o tapınaklarını yaptı." Gud.St.I III 4-6; nin-a-ne-ne-er(=nin-a-ne-ne-ra) ku-du-ur-ma-bu-uk .....u$_3$ ri-im-^{d}sin lugal-larsa^{ki}-ma lugal-ke-en-gi ki-uri-ke$_4$ ki-tuš-ki-aĝ$_2$-ĝ$_2$-ni nam-ti-la-ne-ne-še$_3$ mu-na-du$_3$-uš "Sahibelerine Kudur-mabuk ve Rimsin, Larsa kralı, Sümer ve Akad kralı onun sevgili konutunu yaşamları için yaptılar". VS 1, 30, 5-17;
a-ne-ne/e-ne-ne	šunu	onlar, AHw. 1277; eš$_5$-a-ne-ne šu ba-ti-eš$_2$ "Üçü birlikte onlar onu teslim aldılar." Nik.317 II 12-13; e-ne-ne-gim nam-lu$_2$-ulu$_2$ nu-me-en "Onlar gibi sen iyi bir adam değilsin." TCL 16, 45, 44;
-a-ni		onun; lugal-a-ni-ir(=lugal-ani-ra) "Kralına", UET 1, 100, 4; diĝir-ra-ni (=diĝir-ani) uku$_3$-ĝa$_2$-a-ra igi na-ši-bar-re "Tanrısı halkına iyi gözle baksın!" Gud.St.B IX 17-18; gu$_2$-na (=gu$_2$-ani-e) e-ne$_2$-ĝar "O (onu) onun hesabına kaydetti." VS 14, 121 III 2; 125 III 1; ^{d}nin-gir$_2$-su lugal-ki-aĝa$_2$-ne$_2$-e(=lugal-ki-aĝ$_2$-ani-e) a-ab-ba igi-nim-ta a-ab-ba sig-ga-še$_3$ ĝiri$_3$-bi ĝal$_2$ mu-na-tag$_4$ "Tanrı Ningirsu, sevgili kralı onun
-a-ni		yolunu yukarı denizden aşağı denize kadar açtı." Gud.St.B V 23- 27; e$_2$-a-ni du$_3$-da ma-an-du$_{11}$ "Tapınağını yapmayı o bana söyledi." Gud.Sl.A IV 20; ša$_3$-ga-ni (=šag$_4$-a-ni) nu-mu-zu "Onun içindekini/anlamını ben bilmiyorum". Gud.Sl.A IV 21; mu-a-ni mu-ḫe$_2$-ĝal$_2$-la ḫe$_2$-a "Onun yılları, bolluk yılları olsun!", UVB 1, 3, 21;
a-niĝin$_2$		sarnıç, su deposu, durgun su, gölet,

Sümerce	Akadca	Türkçe
a-nir		ağıt, yas, ağlama, inleme, yas tutma, $^{u}{}_{2}$a-nir "çimen, ot, çayır, otlak", Emesal: a-še-er,
a-nir .. ĝar/ĝa$_2$-ĝa$_2$	tānēḫum	kurmak, kaldırmak, yükseltmek, keder, elem, AHw. 1319;
a-nu-de$_2$-a		sulanmamış toprak/tarla. SL 6;
a-nu-gi-a		güç, kuvvet, dayanıklı,
a-numun$_2$		sazlık, hasır otu, saz,
a-numun-saĝ-ĝa$_2$		kaynak, SL 6;
a-nun-gi$_4$-a		güç, kuvvet, dayanıklı,
a-nun-na(-k)	(w)ardatum	genç bayan, OEC 4, 153 III 17; AHw.1464; korku, endişe, kaygı, sıkıntı, dert,
	anunnaku	^{d}a-nun-na(-ke$_4$-ne) "Anunna tanrıları", AHw. 55; a-nun-na-ke$_4$-er mu-ne-ĝen(=mu-ne-e-ĝen) "O Anunna tanrılarına gitti/başvurdu." Gud. Sl.B I 20;
a-pap		kaynak, toprak kanal, mezar, gömüt, defin, dinsel tören, merasim, boru, çubuk, kaval, boru,
a-ra	ušmûm	görevli, memur, boğmak, boğulmak, su altında bırakmak, batırmak, ^{ĝeš}a-ra "sandalın bir bölümü",
a-ra/ra$_2$-zu	teslītum	yakarış, töre, adet, yalvarış, rica, niyaz, AHw. 1351; ZANF 21, 62; St.P 10, 215;
a-ra-ab	nēleb/pum	^{dug}a-ra-ab, "bira fıçısı, şişe, kapaklı bir içki kabı", metal iğne, AHw. 776;
a-ra-aḫ		boğmak, boğulmak, su altında bırakmak, batırmak,
a-ra-ak	laqlaqqum	a-ra-ak^{mušen}; "leylek", AHw. 538;
a-ra-an-du$_7$		^{dug}a-ra-an-du$_7$ "kil boru, kaval, düdük",
a-ra-ḫi	araḫûm	bir müzik aleti, UM 5, 148, 21; TMB 30, 3; AHw. 63; beste, bestecilik, düzenleme,
a-rak	laqlaqqum	a-rak^{mušen}; "leylek", AHw. 538;
a-ra-kar$_2$		faktör, çarpan,
a-ra-li/arala	erṣetum	yerküre, dünya; ülke, yeraltı dünyası, AHw. 245;

a-ra-num$_2$

Sümerce	Akadca	Türkçe
a-ra-num$_2$	arānum	^{dug}a-ra-num$_2$, "para/gümüş çantası, kumbara", AHw. 65;
a-ra-zu	teṣlītum	yalvarma, yakarış, dua, SAİL 579; AHw. 1351; a-ra-zu-a/ra$_2$-zu-a ba-ĝen "(Akşam) o orada dua etmeye gitti". Gud.Sl.A XVII 29;
a-ra-zu ... e		dua etmek, yalvarmak,
a-ra-zum	arasum	^{dug}a-ra-zum, "kutu, şişe- kap",
a-ra$_2$	adi	kadar, CAD A/1, 112; NG 3, 93; AHw.12;
	alaktum	yol, giriş, geçit, kervan, CAD A/1, 112; AHw. 31;
	arûm	alışkanlık, yol, çözüm, defa, çarpan: 2 a-ra$_2$ 5 "10 (=2 x 5=10)", AHw. 12;
a-ra$_2$-bu		a-ra$_2$-bu^{mušen} "yenilebilir bir su hayvanı",
a-ra$_2$-ĝar		faktör, çarpan (matematik),
a-ra$_2$-gub-ba		bir matematik terimi,
a-rad	purattum	$^{i}_{7}$a-rad "Fırat", $^{i}_{7}$idigna u$_3$ $^{i}_{7}$a-rad "Dicle ve Fırat",
a-ri	reḫûm	gebe bırakmak, döllemek, emdirme, AHw.969;
-a-ri		-e gelince; u$_4$-gig za-ra ma-ra-ni-ib-gi$_4$-a-ri(=mu-e-r-a-ni-b-gi$_4$-a-ri) an-ur$_2$ ḫe$_2$-eb-gi$_4$ (=ḫe$_2$-i$_3$-b-gi$_4$) "Sana yönelen o kötü fırtınaya gelince, o gökyüzünden aşağıya tekrar geri döndü". mu-lu i-bi$_2$-ĝu$_{10}$..... bi$_2$-in-du$_8$-a-ri "Gözüme bakan adama gelince", CT 42, 7 III 32;
a-ri$_2$-na/a-ri$_8$-na	šuršum	kök, temel, MSL 3, 106, 124, AHw.1286; a-ri$_2$-na^{sar} "fare kulağı, yabani/zararlı ot", iskelet, esrar,
a-ri$_8$-na	šuršum	kök, temel, MSL 3, 106, 124, AHw. 1286;
a-ri-a	namûm	söğütlük, SAİL 579;
	ḫarbum	hastalık, illet , step, bozkır, bölge, çöl, boş/çorak alan, harabe, virane; AHw. 324;
	riḫûtum	tenha, ıssız, boş, mahsul, MSL 2,126,14; SAİL 579; AHw.983;
a-rig$_2$	laqlaqqum	leylek, CT 12, 49 III 69; 14 3 I 13; AHw 538
a...ru	šarākum	adamak, takdis etmek, vermek, ithaf etmek, AHw. 1183; MSL 2, 147, 13;

Sümerce	Akadca	Türkçe
a-ru-a		bağış, adak, kurban,
a-ru-tum	arūtum	^{dug}a-ru-tum, "boru, çubuk, kaval", AHw. 72;
a-ru-ub **a-ru-ub-ba**	naḫallum	geçit, vadi, boğaz, gırtlak, tehlike, tuzak, kapan, AHw.712;
a-sal **a-sal/sal$_4$-bar**	artī kīsim	mimari yapıt, taban, dayanak,
a-sal-ĝar	artī kīsim	bir mimari terim, taban, dayanak,
a-saĝ	aplum	varis, oğul, evlatlık, MSL 3, 148, 305; AHw. 58;
a-sa$_6$-ga	aplum	varis, oğul, evlatlık, MSL 3, 148, 305; AHw. 58; uğurlu/hayırlı su,
a-si		^{kuš}a-si kırbaç, "kamçı, şerit, bant, menteşe, kayış, bant", SL 7;
a-si$_3$/se$_3$-ga	šūlukum	uygun, elverişli, becerikli, AHw. 1270;
a-sig	mašqûm	bir içki kabı, tas, kadeh, AHw. 629;
a-sig$_5$	mār šiprim	haberci, ulak, postacı, AHw. 615;
a-sig$_9$		temiz, berrak su,
a-sig$_9$/a-si-ig-ga		berrak su,
a-sig$_{10}$-ga		su testisi, büyük su kabı,
a-sig-ta	šapliš	aşağıda, aşağıda, AHw. 1174; ISL 112;
a-sikil		temiz su, PSD A/1, 13;
a-sila$_3$-ĝar-ra		^{uzu}a-sila$_3$-ĝar-ra "döleşi, meşime", SL 7
a-silim	ašilalûm ebērum rīšātum	ilaç, iksir, AHw. 979-980; sevinçle bağırmak, gösteri yapmak, sevinç,
a-si-ri	asirum	esir, tutsak, AJSL 50, 220; 51, 22; AHw.74;
a...sur		idrar çıkarmak, işemek,
a-su$_3$	maslaḫtum	^{dug}a-su$_3$, "tahrip kabı, kutsal su kabı", ARM 7, 84, 6; SAİL 579; AHw. 618; $^{lu}_{2}$a-su$_3$ "yangın söndürme memuru, itfaiyeci",
a-su$_3$-ra$_2$		kanal, oluk, boru, suyolu, arık,
a-sun$_5$-na		bozuk, tahrip edilmiş,
a-sur/šur$_4$	asurrûm	Asur, SAİL 579; temel duvarı, AHw. 77
a-sur-ra	mê šurim	kuyu suyu, yeraltı suyu, sarnıç,
a-šu-sa$_2$		bir yağ türü, SL 7;
a-šur$_3$/šur-ra	šūrum	saban izi, MSL 13, 85 a 5; AHw. 1287;

a-ša-an-ĝar$_3$

Sümerce	Akadca	Türkçe
a-ša-an-ĝar$_3$	taškertum šuggurum	aldatma, aldanma, yalancılık, hile, düzen, dolap, yatmak, kandırmak, dolandırmak, aldatmak, hakaret etmek, AHw.1339; 1282;
a-ša$_3$(-g)	eqlum	tarla, arazi, otlak, çayır, alan, mera,
a-ša$_3$-ge-kiĝ$_2$ ...aka		tarlada çalışmak, orak biçmek,
a-ša$_3$-še$_3$ .. ĝen-na		tarlaya giden kişi, çiftçi, SL 7;
a-ša$_3$-šuku	šukūsum	kerpiç alanı, MSL 9, 123 a 6; SAİL 579; AHw. 1266;
a-ša$_3$-šuku-ra	šukūsum	ekili tarla, SL 7; AHw. 1266;
a-ša$_4$		bağırma, ünlem, nida, hey, şimdi bile,
a-ši-ir		a-ni-ir "ağlama, sızlama, ağıt, feryat",
a-šu-dab$_5$/da$_5$		bir yağ türü,
a-šu-dab$_6$		bir yağ türü
a-ta	uddi elippim	^{ĝeš}a-ta; "ağaç sal, kalas",
-a-ta		sonra, -den sonra; a i$_3$-tu$_5$-ta "yıkadıktan sonra", BIN 8, 371, 12;
a-ta ... e$_{11}$		sulamak, kurutmak, süzmek, kurumak,
a-ta ...ĝar/ĝa$_2$-ĝa$_2$		su basmak, su altında kalmak, boğmak, boğulmak sulamak,
a-tab		su bendi, hendek, set, SL 8;
a-ta-du$_8$-a		düzeltilmiş, geliştirilmiş, evcilleştirilmiş, SL 8;
a-tag		ambar/depo memuru, hesap işleriyle ilgili kişi,
a-tar	namūtum	alay, rezalet, maskaralık, güldürücü, AHw. 730;
	(w)atārum	a-tar^{sar} , "bir ot türü", AHw. 89;
a-tar ... aka		oynamak, eğlenmek, alay etmek, taklit etmek
a-tar ... la$_2$		alay etmek, ortaya çıkarmak, açığa vurmak, sırrı açıklamak,
a-tar-di/du$_{11}$		alay, maskaralık, rezalet,
a-tu		kapıcı, din adamı, karabaş, keşiş,
a-tu$_{15}$/tu$_{17}$	ramākum	yıkamak, yıkanmak, temizlemek, AHw. 948;
a-tu$_5$	ramākum	yıkamak, yıkanmak, temizlemek, AHw. 948; keşiş, karabaş, din adamı,

Sümerce	Akadca	Türkçe
a-tu$_5$-a **a-tu$_5$/tu$_{17}$-a**	rimkum	yıkama, arıtma, arıtılmış su, AHw. 985; $^{lu}{}_2$a-tu$_5$-a, "keşiş, karabaş, din adamı, ",
a-tu$_5$-a-tu$_5$		keşiş, karabaş, din adamı,
a-tur/tur$_3$-ra		çukur, oyuk, arık,
a-tur$_3$		saban izi, boş, oyuk, çukur, delik,
a-tu-tu		$^{u}{}_2$a-tu-tu, "anason, bir bitki türü",
a-u	āgilum	yedek/yardımcı kaptan,
a-u$_2$		taşkın/coşkun su, sel,
a-u$_3$		bağırma, haykırma, ünlem, taşkın/coşkun su, sel,
a-u$_3$-a		taşıyıcı, hamal, müzisyen, anlatım, ifade, deyim, eda, ton, duyguları anlatma, keşiş, karabaş, din adamı, din görevlisi,
a-u$_3$-am$_3$-ma		taşıyıcı, hamal, müzisyen, sakin bölge, yayla,
a-u$_4$-te-na		ikindi, öğle ile akşam arasındaki zaman dilimi,
a-u$_5$		taşkın/coşkun su, sel,
a-u$_5$-a		taşıyıcı, hamal,
a-u$_5$-ba ... ĝal$_2$		rahat/yüksek bir yerde bulunmak, SL 8;
a-u$_5$-ka	liq pîm	damak, ağız boşluğunun tavanı,
a-ur$_4$-a		$^{na}{}_4$a-ur$_4$-a, "bir taş türü",
a-ya/a-a-lum	ayyalûm	geyik, karaca, AHw. 24;
a-ya$_{10}$-lum	ayyalûm	erkek geyik, karaca, AHw .24;
a-za-ad		baş, beyin, kafa,
a-zag-gana$_2$	usukānnum	a-zag-gana$_2{}^{mušen}$; "bir kuş türü", AHw. 678;
a-zag-gun$_3$		a-zag-gun$_3{}^{mušen}$ "bıldırcın, bir kuş türü",
a-zag-gur		a-zag-gur$^{ku}{}_6$ "ahtapot, bir balık türü",
a-zag-gur$_{11}$		a-zag-gur$_{11}{}^{ku}{}_6$; "bir balık türü",
a-za-gur$_8$		a-za-gur$_8{}^{ku}{}_6$; "bir balık türü",
a-zal		leğen, bir şey yıkamak için kullanılan yayvan kap,
a-zal(-le)		akarsu, belirli bir yatak içinde akan su.
a-zal-la$_2$	azallûm	$^{u}{}_2$a-zal-la$_2$ "bir ot türü, tıbbi bir bitki" AHw. 92;

Sümerce	Akadca	Türkçe
a-zal-le		kaynak, pınar, kuyu,
a-za-lu-lu	daliḫtum	huzursuzluk, kaygı, AHw. 154;
	ripittum	heyecan, kaygı, tasa, telaş, AHw. 987;
	ḫabarattum	gürültü, yaygara, şamata, kargaşa, AHw. 302;
a-zi-ga	mīlum	taşkın, baskın, sel, MSL 2, 126, 12; SAİL 579; AHw. 652;
a-zu	āsum	^{ĝeš}a-zu "mersin ağacı", SAİL 131, 579; AHw. 76;
a-zu-anše	muna'išum	hayvan doktoru, baytar, BAW 1, 82, 15; AHw. 672;
a-zu-lu-lu		sağlıklı yaşam, sağlık kurallarına dikkat ederek sürdürülen hayat,
a_2	idum	kol, el, kanat, AHw.365; CAD I/J 10; a_2-ni-še$_3$ anzu^{mušen}-dam "Kanatlarına göre o bir yarasadır". Gud.Sl.A V 17;
	aḫum	taraf, yan, AHw.21; AWL 80; a_2-bi-ta "Onun tarafından".
	emūqum	güç, kuvvet, AHw.216; CAD E 157; a_2 ma-an-sum "O bana güç verdi". TL 15, 12, 29;
	qarnum	boynuz, AHw.904; TSL 132; a_2-gu$_4$ "öküz boynuzu",
a_2-zi(-ga)		şiddet, şiddetli, sert ,
a_2 - zi/zig$_3$	ṣenum	yukarı kaldırmak, yükseltmek, neden olmak, yetiştirmek, üretmek, beslemek şiddet, zorbalık, AHw.1090; CAD Ṣ 127-128;
a_2 ...aĝ$_2$	wârum	emir vermek, emretmek, görevlendirmek", CAD A/2, 318; AHw.1471; a_2 mu-e-da-ĝg$_2$-ĝa$_2$ "Ben sana bir iş havale ettim/seni bu işte görevlendirdim". TMH NF 3, 40;
a_2-aĝ-ĝa	taklimtum têrtum	emir, talimat, yönerge, AHw.1307, 1350;
a_2-an/a_2-an-sur		hurma sapı, dalı,
a_2-an-kar$_2$		silah, savunmak/saldırmak için kullanılan araç.
a_2-apin		^{ĝeš}a$_2$-apin "saban kolu/oku", VS 14, 162 I 3;
a_2-aš$_2$		ihtiyaç, gereksinim,

Sümerce	Akadca	Türkçe
a_2-aš-ĝar		silah, savunmak/saldırmak için kullanılan araç.
a_2-bad$_3$		sığınak, barınak, siper, korunma, sığınma,
a_2-bad-ĝal$_2$		korucu, koruyucu,
a_2-bur$_2$		köşe, kuytu yer, siper, saklantı yeri,
a_2-dab$_5$		sürücü, arabacı, araba gibi araçları kullanan kişi,
a_2-dam		oturma, ikamet, konut, ev, yuva, kümes,
a_2-da-pa(-n)		$^{ĝeš}a_2$-da-pa(-n) "sürgü kolu",
a_2-dara$_3$/dara$_4$	adrûm	dağ keçisi, dumu-a_2-dara$_4$ "oğlak", ahır, CT 17, 9, 26; AHw. 13
a_2-dil-ĝar	naptaqum	$^{urudu}a_2$-dil-ĝar, "pota", AHw. 742;
a_2-diri-ga		ücret, iş gücünün karşılığı olan gümüş/para veya mal,
a_2-diš-kuš$_3$	ammatum	önkol, dirsek kemiği, MSL 3, 221, 14; 70; AHw. 44; bir ölçü birimi, endaze, AHw. 44;
a_2-dub$_2$ ... aka		kanat çırpmak, çarpmak, vurmak, sallamak, SL 10;
a_2-e$_3$ (-a)	tarbûtum	bakımlı çocuk, evlatlık; AHw.1328;
a_2-ĝa$_2$/aĝa$_2$	ramûm	sevmek, beğenmek, tercih etmek, kucaklamak, bağrına basmak, AHw. 953;
a_2-ĝa$_2$-la$_2$	naruqqum	$^{kuš}a_2$-ĝa$_2$-la$_2$, "deri çuval, çanta" AHw.749;
a_2-ĝal$_2$		başkan, önder, yetenekli güçlü, etkili, zengin,
a_2-gala$_7$		güçlü, etkin, gücü olan, kuvvetli, yavuz, a_2-gala$_7$ "güç+bulunmak - güçlü, " UET 1, 125, 2;
a_2-ĝar		çatı, dam, yuva; alet, güç, kuvvet, şiddet, duvar, sur, igi-a_2-ĝar-ra-ka "sur önünde", a_2-ĝar(=aĝar) ki im-mi-tag "O duvarı yere yerleştirdi/temeli attı." Gud.Sl.A XX 26; kazanmak, yenmek,
a_2-ĝar$_3$		kucaklama, bağrına basma, sarılma, kucak, kucaklamak, bağrına basmak, sevmek,
a_2-ge$_6$-ba(-a)		gece, maš-a_2-ge$_6$-ba, "gece yarısı",
a_2-ĝeš-ĝar	i/eškārum	ders, ödev, görev, vazife, AHw. 395;
a_2-ĝeš-ĝar/ĝa_2-ra	i/eškārum	ders, ödev, görev, vazife, AHw. 395;

a_2-ĝeš-ĝar$_3$-ra

Sümerce	Akadca	Türkçe
a_2-ĝeš-ĝar$_3$-ra	iškārum	iş sözleşmesi, SL 10; AHw. 395;
a_2-ĝeš-ur$_3$-ra		işgücü, emek, çaba; gayret, çalışma isteği;
a_2-ĝeš-ur$_3$-ra		iş gücü, kuvvet, güç, beceri, SL 10;
a_2-gi$_4$-a		ödenmiş ücret, borç ödeme,
a_2-gid$_2$-da	ariktum	kargı, mızrak, zıpkın, AHw. 68;
a_2-gigir		$^{ĝeš}a_2$-gigir "kağnı oku",
a_2-ĝiri$_3$		kol, bacak, baldır,
a_2-gu$_2$-zi/zig$_3$-ga	šērum, šērtum	şafak, tan, doğu, sabah, AHw.1219;
a_2-gu$_4$-ḫu-um	patinnun	kuşak, pencere kanadı, kapak, CT 18, 24; AHw.848;
a_2-gub$_3$-bu **a_2-gub$_3$-gubu$_3$**	šumēlum	sol, sol taraf, SAİL 88; 334; CAD /3, 267;
a_2-gud/gu$_4$(-d)	alpum	öküz, CAD A/1, 364; AHw. 38;
a_2-gul-la		tahrip, yıkım, SL 10;
a_2-gur		inatçı, asi, isyancı, serkeş, dik kafalı dönmek, sapmak, döndürmek, karşı çıkmak; hürmet etmek, ZANF 16, 80;
a_2-gurum-ma	qaddum	eğilmiş, MSL 5, 122, 348; AHw. 891;
a_2-guruš-bi		işçi ücreti, ücret, iş gücünün karşılığı olan para,
a_2-ḫul-ĝal$_2$		kötü davranma, hor kullanma,
a_2-ḫulu		kin, nefret, kötülük, öç alma isteği, garaz,
a_2-ḫu-ul-ĝal$_2$		kötü davranmak, hor görmek, kötü davranma, hor kullanma,
a_2-il$_2$		işçi, emekçi, ücretle çalışan kimse,
a_2-kal		güç, kuvvet, yorucu, çetin,
a_2-kar$_2$	unūtum	donatım, silah, alet, AHw.1422; $^{ĝeš}a_2$-kar$_2$ "alet, maşa, aygıt, sopa, çomak", tamamlamak, yerine getirmek,
a_2-kaskal-la		günlük işçi, yol işçisi, SL 11;
a_2-ki-te/ti	akītum	yeni yıl yortusu, yeni yıl kutlaması, eğlence; AHw.29 $^{iti}a_2$-ki-ti "7.ay/Ekim", SL 11;
a_2-ki-tum	akītum	bayram, şenlik, düğün, MSL 5, 24, 202, AHw. 29
a_2-kud/ku$_5$(-d)	akûm	topal, çürük, sakat, kötürüm AHw. 30;

Sümerce	Akadca	Türkçe
a_2-kum	nakmum	kült kadını, CT 12, 48 II 9; AHw. 722; yığın CT 12, 48 II9; AHw. 722
a_2-kuš$_2$	mānaḫtum	çalışma, emek, iş, AHw. 601, önkol, dirsek, dirsek kemiği,
a_2-kuš$_2$-u$_3$	mānaḫtum	yorgun, sıkıntı, zahmet, AHw. 601; MSL 1, 89, 52;
a_2-kuš$_3$	ammatum	bilek, kol, önkol, parmak; AHw.44;
a_2-la$_2$	alûm	$^{kuš}a_2$-la$_2$; "davul, dümbelek"; AHw.39; $^{ĝeš}a_2$-la$_2$; "kelepçe, pranga, zincir", pranga vurmak, , zincirlemek,
a_2-me$_3$	kakkum	silah, AHw.422;
a_2-meš	ittum idātum	işaret, alamet, OEC 4, 152 II 48; SAİL 333; AHw. 406;
a_2-munus/mi	maštakum	oda, hücre; yatak odası, AHw.630;
a_2-na		$^{ĝeš}a_2$-na, "leğen, yayvan büyük kap",
a_2-na$_2$-da		yatak odası, SL 11;
a_2-ni ...-ra-e$_3$		kaçmak, kurtulmak, SL 11;
a_2-ni$_2$-za ... dub$_2$		desteklemek, kendisine güvenmek, taraf tutmak,
a_2-nud-da		yatak odası, yatmak için kullanılan oda,
a_2-nu-ĝal$_2$		zayıf, güçsüz, kuvvetsiz, fakir, cılız, sıska,
a_2-nu-gi$_4$-a		karşı koyulmaz, çok kuvvetli,
a_2-numun-na		şehvet, arzu, istek, amaç, arzu, dilek, SL 11;
a_2-nun...ĝal$_2$		güçlü/kuvvetli olmak, kuvvetli, güçlü, sağlam,
a_2-nun-gi$_4$-a		güç, kuvvet, şiddet, çetin, müşkül, sorunlu,
a_2-pad$_3$/pa$_3$(-d)		kol açmak, kucaklamak, yardım etmek,
a_2-si		$^{kuš}a_2$-si "kamçı", usan$_3$ la-ba-sig$_3$ $^{kuš}a_2$-si la-ba-sig$_3$ "kırbaç vurulmadı, kamçı vurulmadı". Gud.St.B IV 10; $^{urudu}a_2$-si; "menteşe; kayış, şerit, bant, sürgü",
a_2-sig$_3$/PA	assukkum	hastalık, illet, rahatsızlık, engel, arıza, sapan, sapan taşı, SL 11; AHw.76;
a_2-sig-sig	qattanum	çok ince, MSL 5, 125, 370; AHw. 908;
a_2-sikil		iş, meslek, sorun, uğraş, vazife,
a_2-sikil(-la)		temiz, saf, güç, kuvvet, kudret, takat, yetki,
a_2-suḫ	aškuttum	mandal A.Sjöberg, N-S. 75; AHw. 81;

a_2-suku$_5$

Sümerce	Akadca	Türkçe
a_2-suku$_5$	aškuttum	kama, kazık , CT 19, 16 I 18; SAİL 334; AHw. 81;
a_2-sum-ma		güç, kuvvet, şiddet, SL 12;
a_2-sumur$_2$/sumur$_3$		tente, gölgelik, örtü, kılıf, sadak,
a_2-sur/šur		balta, kazma, keser, nacak, satır,
a_2-saĝ$_3$	asakkum assukkum	şeytan; hastalık, AHw.73; sapan taşı, SL 11; AHw.76;
a_2-še		şimdi, şu anda, biraz önce, bundan böyle,
a_2-še$_3$		yalnız, kendi kendine, tek başına, SDb. 2000, § 49, 1;
a_2-šita$_4$		donatma, donatım, teçhizat,
a_2-šu-du$_7$		kaynak, zenginlik, çare, beceriklilik,
a_2-šu-ĝiri$_3$		kol, bacak, dal, kanat, destek, sehpa,
a_2-šu-ĝiri$_3$-ku$_5$	kuṣṣudum	sakat, topal, kötürüm, sakatlamak, AHw.515;
a_2-tab	arabûm usābum	a_2-tab^{mušen}; "bir kuş türü, keklik", AHw.62;
a_2-taḫ	rēṣum	yardımcı, SAİL 334; AHw. 972; CT 18, 49 II 27; a_2-taḫ-ĝu$_{10}$ ḫe$_2$-me "Benim yardımcım sensin!"
	rīṣum, ṣīnum	yardım, TİM 2, 128, 1; AHw. 989; 1103;
a_2-tal$_2$		kuvvetli olmak, yaymak, yayılmak, sermek,
a_2-tu	ḫatānum	saklamak, himaye etmek, korumak, AHw. 335
a_2-tuku	igigallum	güçlü, etkili, kuvvetli, etkili, AHw.366;
	nēmelum	gelir, kazanç, verim, yarar, AHw.776; CAD N/2, 157;
a_2-tu-lu	ida ramûm	yavaşlatmak, azaltmak, gevşetmek,
a_2-u$_4$-ne-na	līlâtum	akşam, AHw. 552; SL 12;
a_2-u$_4$-te-en	līlâtum	akşam üstü, akşamleyin, akşam üzeri, ikindi, AHw. 552;
a_2-u$_4$-te-gi$_6$-ba		zaman, süre, devir, çağ, dönem, müddet, vade,
a_2-ur$_2$	puzrum mešrêtum puzra ahāzum	gizli, sır, saklı, AHw. 885; koltuk altı; kol, bacak, organ, dal, MSL 3, 52, 11; AHw. 649; a_2-ur$_2$ ... dab$_5$ "sığınmak, barınmak, saklamak, gizlemek",
a_2-zag$_2$	asakkum	şeytan, cin, SAİL 334; AHw. 73;

Sümerce	Akadca	Türkçe
a_2-zi	šaggaštum	cinayet, soykırım, katliam, MSL 12, 161, 113; CT 18, 36 a I AHw. 1127
a_2-zi(-da)	imittum	sağ, sağ taraf, gerçek, AHw.377; CAD I/J 120; a_2-zi-da "sağ tarafta",
a_2-zi(-ga)		şiddet, zorbalık, sert, şiddetli, sertlik, yeğinlik,
a_2-zig_3	ṣenum	şiddet, zorbalık, AHw.1090; CAD Ṣ 127-128;
a_2-zi-$še_3$	ṣēnum	zorla, AHw.1090; CAD Ṣ 127-128;
a_3	emūqum	güç, kuvvet, AHw.216; CAD E 157;
a_3-$gala_7$		güçlü, kuvvetli, kudretli, muktedir, otoriter,
a_5	epēšum	yapmak, AHw.223; CAD E 191; pa-e_3 ba-ni-a_5 (=ba-ni-ak) "O her şeyi orada parlak bir şekilde yaptı". Gud.Sl.A XXVI 19
a_{12}-ra_2-bu		a_{12}-ra_2-$bu^{mušen}$ "bağırtlak, bir kuş türü",
ab	aptum	pencere, AHw. 61; CAD A/2, 197; ; SAİL 128; ab^{ku}_{6} "bir balık türü",
	šībum	tanık, şahit; bilir kişi, AHw.1228;
	tâmtum	deniz, AHw.1353; MSL 5, 79, 369;
ab ...ĝar		sallamak, sallanmak, el sallamak,
ab(-ba-e_3)	ṭebētum	^{iti}ab(-ba-e_3) 10. Ay "Ocak", SAİL 52; AHw.1382,
ab..du_3	elētum	kurmak, hazırlamak, oluşturmak, yetiştirmek,
ab/aba	tâmtum	göl, deniz; AHw.1353; MSL 5, 79, 369; SAİL 57;
ab_2	arḫum	inek, MSL 3, 145, 252; SAİL 420; AHw. 67 ab_2-e tu-da-zu "Seni doğuran inek", TSL 7, 27; 7, 1-34; AWL 292; ISL 25; šu-$niĝin_2$ 9 ab_2 amar-bi-da "danalarıyla birlikte toplam 9 inek", Nik.1, 212 III 1; ab_2 su-a-gin_7 $eger-lu_2$ ... al-du-un "Ey inek, sen bir kedi gibi adamın arkasından yürüyorsun"; TSL 51, 5; ab_2-e e_2-tur_3-ra amar-bi nu-šub-be_2 "İnek ahırda danasını doğurmuyor". SGL 1, 125; ab_2-gin_7 gu_3-de_2-de_3 ga-ba-ra-e_3 eden-$še_3$ ga-ba-ra-e_3 "Bir inek gibi böğürerek ben dışarı çıkmak istiyorum, kırlara çıkmak istiyorum". TSL 7, 15; PBS 10^2, 17 I 1; šu-$niĝin_2$ 165 ab_2 "Toplam 165 inek", DP 99 VI 1;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ab_2		ab_2-ama "buzağılı inek", ab_2-amar-ga "danalı inek", ab_2-ga "sütlü inek", ab_2-gir_{15}/gi_7 "yerli inek, ev ineği" ab_2-gu_4 "dana", ab_2-ki "yerli inek", ab_2-i_3-nu-de_3 "kısır inek", ab_2-maḫ/$maḫ_2$ "sütlü/verimli inek" ab_2-$ninda_2$ "damızlık/iyi cins inek, besili inek, " ab_2-ur_2/ur_3 "besili inek" ab_2-zag-eš-zag-eš "bir inek cinsi" ab_2-za-za "hörgüçlü inek", SAİL 420; AHw. 61; ab_2-zi-da amar-zi mu-ni-$šar_2$-$šar_2$ "Cins ineklerle damızlık danaları o üretti". Gud. St.F III 16-17 $ab_2{}^{ku}{}_6$ "bir balık türü, mezgit", SAİL 420;
	littum	inek, AHw.557-558; CAD L 217; SAİL 420;
ab_2-du		ab_2-$du^{mušen}$, "bir kuş türü", SAİL 420;
ab_2-du_8		$^{u}{}_2ab_2$-du_8, "kereviz, bir ot türü", SAİL 420, MSL 10, 85, 71; ABL 327
ab_2-gal		iş, meslek, görev, makam, sorumluluk, uğraş,
ab_2-gu_4-$ḫa_2$	sug/kullum	hayvan sürüsü, sığır; AHw. 1053,
ab_2-ki		evlek, dönüm, parsel, alan,
ab_2-ri		işlenmemiş, hammadde
ab_2-ri-ig	abriqqum	dinî törenlerde görevli kişi; AHw. 4;
ab_2-ri-ri-ga	šalquttum	inek/hayvan leşi, BAM 237 I 22; AHw. 1150;
ab_2-ru-šum	aprušum	tıbbi bir bitki türü, kekik; AHw. 61;
ab_2-ru-um		depo, ambar, ardiye, hangar, mahzen, kiler,
ab_2-saĝ		yular, dizgin, gem, başlık, yulara takılan ip, halat, kurdele, ab_2-saĝ-gibil "yeni yular", ab_2-saĝ-sun "eski yular", VS 14, 162 I 5-6;
ab_2-udu		çiftlik hayvanı,
ab_2-ur_2		duşak(=hayvanı iki ön ayağından bağlayan ip), dizgin, ayak bağı,
ab_2-za_3-mi_2	apsamikkum	fil dişi , SAİL 420; AHw. 61;
ab_2-za-za		öküze benzer bir hayvan türü,
aba		^{kuš}aba"küçük gemiler üzerinde kullanılan bir tür deri/muşamba", SL 13;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ab-ba	abum	baba, MSL 3, 137, 91; RA 14, 86 IV 15/7; AHw.7-8; ab-ba-ne$_2$ ama-ne$_2$ "babası ve annesi", udu-ab-ba-ĝa$_2$ "babamın koyunları", ab-ba-ensi$_2$ ama-ensi$_2$ ab-ba-munus(a) nin-munus(a) e$_2$-pa$_5$-sir$_2$-ra i$_3$-ku$_2$-ne "Şehir beyinin babası, şehir beyinin annesi (şehir beyinin) karısının babası/kayın pederi (şehir beyinin) karısının kız kardeşi/baldızı Pasir-evinde (beraber) yemek yiyorlar". DP 224 XIII 2-7; ^{d}en lil$_2$ lugal-kur-kur-ra ab-ba diĝir-diĝir-re-ne-ke$_4$ "Enlil, bütün ülkelerin kralı, bütün tanrıların babası", Ent.28-29 I 1-3; abba-ĝa$_2$ "babamın", ab-ba-ĝu$_{10}$ "babam" ab-ba-ne$_2$ ama-ne$_2$ "babası ve annesi", udu-ab-ba-ĝa$_2$ "babamın koyunları", PSD A/2, 129;
ab-ba **abba$_2$**	tâmtum	deniz, AHw.1353-1354; ISL 28; MSL 5, 79, 369; ku$_6$-ab-ba-ke$_4$-ne mu-de$_6$ en-ig-gal .. e$_2$ ni$_3$-ga-ra i$_3$-de$_6$ "Deniz balıkçıları (balıkları) getirdiler. Eniggal (onları) hazine deposuna götürdü".VS 14, 24 V 4-6
ab-ba	šībum	idareci, yönetici, ata, ihtiyar, yaşlı, dede, tanık, SAİL 349; ab-ba-ne bara$_2$-nam-tar-ra e-ne-la$_2$ "İhtiyarlara/yaşlılara onu Bara-namtara ödedi". VS 14, 154 VII 1-3; nam ab-ba "tanıklık"; SAİL 128, 354; AWL 228; NG 3, 89; šu-niĝin$_2$ 7 ab-ba "toplam 7 ihtiyar", Nik.19 X 1 ^{ĝeš}ab-ba "bir ağaç türü, çınar", böğürtlen, çalı",
ab-ba-e$_3$		^{iti}ab-ba-e$_3$ "10. ay/Ocak"
ab-ba-gu-la		büyük baba, dede, NG 3, 90;
ab-ba-uru		şehir/ihtiyar meclisi,
ab-bu-na		olgun arpa/buğday,
ab-bur$_2$		açık, boşluk, fırsat, kader, kısmet, şans, devran, köşe, bucak, sığınak, korunak, siper, kale,
ab-bu-um		olgun arpa/buğday,
ab-dal	absuḫurrakku	saçak, ab-dal im-ta-e$_{11}$ "(Mabedin) saçaklarını o getirdi". Gud.St.B VI 43,

ab-du$_3$

Sümerce	Akadca	Türkçe
ab-du$_3$ **ab ... du$_3$**	elītum	sebze, sebze kökü, AHw.202; kurmak, hazırlamak, oluşturmak, yetiştirmek,
ab-du$_3$(-du$_3$)		kurmak, yerine koymak, SL 13;
abgal/ab-ĝal$_2$	apkallum	akılı, ağırbaşlı, keşiş, karabaş, din adamı, büyücü, sihirbaz, rehber, CAD A/2, 171; AHw. 58;
ab-ĝar		dalga, büklüm, kıvrım, titreşim,
ab-gu$_2$-da		ab-gu$_2$-da$^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
ab-ḫi-ir	naḫrum	kuru, susuz, yavan, olgun, terbiyeli, deneyimli, kuru odun, AHw.715;
ab-ki-iz	apkisum	saban izi, çizgi, ZA 43, 238, 122; AHw.58;
ab-la$_2$/ab-lal$_3$ **abla /ab-lal$_3$**	dālûm	$^{lu}{}_2$ab-la$_2$, "sucu", AHw.155;
	takkapum	oyuk, çukur, delik, kafes, yuva SAİL 128; AHw.1306;
ablal/ab-lal$_3$	qinnum	yuva, aile, MSL 4, 127, 10; CT 12, 46 II 1; AHw.922
ab-lal$_3$		köşe, kuytu yer, kenar, yöre, mıntıka, bölge,
ab-lal$_3$	takkapum	delik, çukur, oyuk, CT 19, 20b 9; AHw.1306;
abni$_2$	maṣādum	eritme kabı, pota, CT 11, 50 a 23; AHw.619;
ab-ra-aš		uçmak, havalanmak, yükselmek,
abrig/abrig$_2$	abriqqum abarikkum	keşiş, karabaş, din adamı, , OEC 4, 152 VII 12; AHw. 4, 7
ab-ša$_3$(-g)		denizin göbeği/merkezi,
ab-šag$_4$/ša$_3$(-g)		denizin merkezi/içi, yüzey;
ab-se$_3$-da		ab-se$_3$-da$^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
ab-si-in/ absin	absinnum	saban izi, evlek, arık, AHw.7; CAD A/1, 65; SKI 118; AWL 80; 5 absin$_3$ sum-sikil-gal-gal "2 arık beyaz büyük soğan"; VS 14, 37 I 1; absin$_3$ e$_2$-^{d}nin-ti-še$_3$ i$_3$-du-du "Arıklar Nintu'nun evine kadar gidiyorlar". VS 14, 40 VI 6
ab-sin$_2$-gilim-ma		kavşak, geçit, tezat, boğaz,
ab-su$_3$-na	absinnum	saban izi, evlek, SL 13; AHw.7;
ab-suḫur	absaḫurakku	ab-suḫur$^{ku}{}_6$ "bir balık türü, sazan balığı", SAİL 128;
ab-tir		boynuzlamak, süsmek, tepelemek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ab-ubi$_3$		ab- ŠE.SUHUR)ubi$_3^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
abul	abullum	kapı, giriş kapısı, kale kapısı", SAİL 133; AHw. 8;
abzu	apsûm	kuyu, sarnıç, SAİL 6; AHw. 61;
ad	uddi elippim	ses, şarkı, boncuk, engel olmak, engellemek, çığlık, feryat, sıkıntı, ^{ĝeš}ad "tomruk, kütük; kalas, tahta, sal",
	kubbulum	zorluk, gürültü, zayıflatmak, sakatlamak, sakat, kötürüm,
	abum	baba, MSL 2, 127, 16; 3, 137, 91; AHw.7
ada		ses, çığlık, feryat, sıkıntı, zorluk;
ad .. ĝar/ĝa$_2$-ĝa$_2$	nasāsum	ses çıkarmak, gürültü yapmak, anırmak, kişnemek,
ad .. gi$_4$	malākum	öğüt vermek, nasihat etmek, tavsiye etmek, akıl vermek, yansımak, düşünüp taşınmak, AHw.593;
ad .. gi$_4$-gi$_4$		konuşmak, önermek, akıl vermek, tavsiye etmek,
ad ... pad/pa$_3$(-d)		ahenkle çalmak, düzen vermek, akort etmek,
ad ... ša$_4$	nasāsum	ağlamak, sızlamak, şikayet etmek, çınlamak, inlemek; CT 12, 40 I 29; UM 5, 146, 13; AHw.753;
ad ...ĝar	malākum	yankı yapmak, yankılanmak, çınlamak, yayılmak,
ad$_2$	ašāgum	ceset, ölü, enkaz, harabe, AHw.77;
ad$_2$-du$_7$		ad$_2$-du$_7^{mušen}$, "bir kuş türü",
ad$_2$-gul		bir yün türü, koyun tüyü,
ad$_3$	pagrum šalamtum	leş, ceset, kadavra, gövde, iskelet, AHw. 809;
ad$_4$	kubbulum	sakat, topal, aksak, kötürüm, AHw.497; aksak/topal olmak, topal etmek,
ad$_4$-lu$_2$	kubbulum	sakat, topal, kötürüm kişi, AHw.497;
ad$_5$	ašāgum	ceset, ölü, enkaz, harabe, AHw.77;
	edēdum	sivri, keskin olmak, AHw.185;
ad$_5$/ad$_6$	ašāgum	ceset, ölü, enkaz, harabe, AHw.77;
	eddittum	çalı dikeni, dikenli çalı, diken, maki,
	edēdum	sivri, keskin olmak, AHw.185;

ad_6(BAD.LU_2)

Sümerce	Akadca	Türkçe
	pagrum šalamtum	leş, kadavra, ceset, gövde, iskelet, AHw.809;
ad_6(BAD.LU_2)	pagrum	ceset, ölü, enkaz, hurda, harabe, AHw. 809;
adab	arabûm usābum	adab^{mušen} "toygar, bir kuş türü" kaplumbağa, MSL 8/2, 25, 220 a;
adamen/adamin		yarışma, tartışma, itiraz, direnme, karşı gelme,
adamin **a-da-min_2/min_3** **$adamin_4$/$adamin_5$**	teṣētum adammûm	mücadele, yarışma, tartışma, müzakere, münakaşa, küfür, kavga, müsabaka, itiraz, AHw. 10; MSL 3, 149, 322; a-da-$min_3^{ku_6}$ "bir balık türü",
ad-bar	atbarum	$^{na}{}_4$ad-bar "bazalt, koyu renkli bir taş türü", AHw. 86 direk, ad-$še_3$ mu-ak-aka "Direk olarak hazırlıyor". Gud.St.B V 35, 58;
adda	pagrum šalamtum	ceset, ölü, enkaz, hurda, harabe, AHw. 809;
ad-da	abum	baba, MSL3, 137, 91; AHw.7-8; CAD A/1, 67;
ad-da **adda/$adda_2$** **ad-da**	abum	büyük baba, dede, ata; MSL3, 137, 91; AHw.7-8; nam-ti-ad-da-$ĝu_{10}$ u_3 nam-ti-$ĝu_{10}$-uš (=nam-ti-$ĝu_{10}$-$še_3$) mu-na-du_3 "Babamın ve benim yaşamım için o (onu) ona yaptı." UET 1, 117, 16
	pagrum	ceset, enkaz, hurda, harabe, RA 6, 132 Ay.11; SAİL 69; AHw. 809;
	mītum	ölü, MSL 3, 218 a 5; AHw. 663;
$adda_2$	pagrum	ceset, ölü, enkaz, hurda, harabe, AHw. 809; a $adda_2$ ki nu-de_6 (=nu-i_3-de_6) "Ölüler toprağa taşınmadı". Gud.St.B 2;
$adda_3$		$^{ĝeš/u}{}_2$$adda_3$ çalı dikeni, dikenli çalı, SL 15;
$adda_4$		göndermek, kovmak, sürmek, çıkarmak,
ad-da-ab-ba		büyük baba, dede, ata, ecdat, soy, cet;
ad-da-da		büyük baba, dede, ata, ecdat, soy, cet;
addir	kārum	iskele, liman, rıhtım, köprü, geçit, AHw.451;
	igrum	kira, ücret, eder, kıymet, değer, AHw.367;
addir/$addir_2$	igrum	kira , ücret, ödenek, AHw. 365, 367; CAD. I/J 44;
	kārum	kele, liman, rıhtım, köprü, geçit,
	nēberum	hediye, sadaka, YOS 9, 62, 1; AHw. 786

Sümerce	Akadca	Türkçe
	išdiḫum	kazanç, OEC 4, 152 IV 36; SAİL 597; AHw. 393;
ad-ĝar		boğmak, boğulmak bastırmak, çığlık atmak,
ad-gi$_4$	malākum	danışmak, tavsiye, öğüt, nasihat, öneri, AHw.593; tavsiye, öğüt, nasihat, öneri, AHw.593;
ad-gi$_4$-gi$_4$	mālikum	danışman, avukat, önder, rehber, SAİL 145, 278; AHw.595; CAD M/1, 162; ISL 36; UET 1, 103, 4;
	mitlukum	akıllı, AHw. 663; YNER 3, 70;
ad-ḫal	erûm	bakır, AHw.247;
	pirištum	gizli, gizemli, saklı, sır, MSL 3, 128, 367; SAİL 145; AHw. 866;
ad-kid	atkuppum	$^{lu}{}_2$ad-kid, "hasırcı, sepetçi", BIN 2, 37 II 5; AHw.87; CAD A/2, 494;
adkin	muddulum	kurutulmuş et, pastırma, sucuk, AHw. 666;
ad-kub$_4$/kub$_5$	atkuppum	hasırcı, ZA 9, 159, 22; AHw.87; CAD A/2, 494;
ad-la$_2$		koşum/kayış takımı, eyef(=ağaçtan bükülen, 20-25 cm. çapında bir çember), halka,
ad-mar	šitūltum	Emesal: ad...mar < ad ... ĝar "görüşme, müzakere, düşünce, RA 13, 188, 9; AHw. 1253;
ad-ne		$^{lu}{}_2$ad-ne "bir meslek türü",
ad-pa$_3$(-d)/pad$_3$		özenle çalışmak, düzenlemek, akort etmek,
ad-ša$_4$		ağlama, feryat, sızlama, şikayet, şarkı, türkü,
ad-tab		dizgin, yular, koşum takımı, yaka, tasma, kolye, VS 14, 162 II 5; SL 1
ad-us	amatum aduššum	tarla sınırı, an, hat, kalas, AHw. 42; duvar, set, OEC 4, 150 IV 9; AHw.14; SL 15;
ad-uš/uš$_2$ **ad-uš/uš$_2$**	aduššum	^{ĝeš}ad-uš/uš$_2$ kiriş, direk, tahta levha, kereste, destek, duvar, OEC 4, 150 IV 9; AHw.14; SL 15
ad-us$_2$ **ad...us$_2$**		uzun direk, sırık, sütun, dikme, kiriş, uzatmak, yaymak, uzanmak, sermek, dağıtmak,
ad-us$_2$	amatum aduššum	tarla sınırı, hat, kalas, AHw.42; duvar, set, OEC 4, 150 IV 9; AHw.14; SL 15

aĝ$_2$

Sümerce	Akadca	Türkçe
aĝ$_2$	epēšum banûm	yapmak, yaratmak, AHw.223; CAD E 191; ISL 41
	šakānum	koymak, yerleştirmek, AHw. 1134;
	madādum	ölçmek", AHw.571; CAD M/1, 5; HK § 44, 225;
	bušum	eşya, varlık, mal, servet, mülk, emlak, gelir; herhangi bir şey,
	wârum	a$_2$ ...aĝ "emir vermek, emretmek", AHw. 1471;
	râmum	ki ...aĝ "sevmek, beğenmek, tercih etmek", AHw.951; AWL 196; aya-zu ^{d}en-lil$_2$-le ki gal-bi ši-im-ma-an-aĝ$_2$ "Baban Enlil seni çok sevdi", SGL 2, 13, 28; sipa-ki-aĝ$_2$-^{d}nanna "Nanna'nın sevgili çobanı", sevgili; ki-aĝa$_2$ na-nam "Onun sevgilisi sensin". SGL 1, 3, 62; SAİL 183; AS 16, 47 II 1; VAB 5, 103, 14; AHw. 986; sipa-ki-ag$_2$-^{d}nanna "Nanna'nın sevgili çobanı", UET 1, 123, 48; Emesal: aĝ <ak, niĝ$_2$,
aĝ$_2$-a-ta-me-a	mimma šumšu	Emesal: aĝ$_2$-a-ta-me-a< niĝ$_2$-na-me "her hangi bir şey",
aĝ$_2$-gig-ga	anzillum	günah, cinayet, suç, ZA 43, 243, 249; AHw. 56;
	ennettum	suç, RA 40, 82, 6; OEC 6, 48, 58; AHw. 219;
aĝ$_2$-ze$_2$	ṣillum	gölge, himaye, önlem, koruma, siper, AHw.1101;
	giṣṣum	çadır, alacık(=hasırdan, ya da kamıştan yapılmış tek odalı ev), MSL 5, 137, 485/7; AHw.292;
aĝa	agûm	taç, fes, başlık, çelenk, MSL 2, 149, 9; AHw.16; kova, fıçı, tekne, kap,
aĝa	agûm	taç, balta, kazma, sarık SAİL 347; MSL 2, 149, 9; kova, fıçı, tekne AHw. 16;
	kalûm	aga ...kar$_2$ "yenmek",
	kaṣārum lawûm	aga-kar$_2$ ...sig$_{10}$ "engellemek, boşa çıkarmak",
aĝa ...kar$_2$	kalûm kaṣārum	yenmek, engellemek, devirmek, boşa çıkarmak, almak, ele geçirmek, sarmak, kuşatmak, sıkıştırmak

Sümerce	Akadca	Türkçe
aĝa$_2$/ag$_2$	madādum	ölçmek, ödemek, AHw.571; CAD M/1, 5;
aĝa$_3$	agûm	taç, çelenk, halka, çember, sarık, AHw.16; ^{ĝeš}aĝa$_3$ "ağaç balta",
aĝa$_3$ ... bar		giydirmek, giyinmek, süslemek,
aĝa$_3$ ...kar$_2$	kalûm	yenmek, engellemek, devirmek, boşa çıkarmak, yenilgi, bozgun, hüsran, hezimet, dağılma;
	kaṣārum	almak, ele geçirmek, sarmak, kuşatmak, sıkıştırmak ,
aĝa$_3$ kar$_2$	kalûm	yenilgi, bozgun, hüsran, hezimet, dağılma;
aĝa$_3$-kar$_2$ ... sig$_{10}$		yenmek, galip gelmek, mağlup etmek, kaçırmak;
aĝa$_3$-ri$_2$	agarinnum bappirum	kalıp, rahim, döl yatağı, kaide, bira püresi, mayalı ekmek, AHw. 103;
aĝa$_3$-ri$_2$(-na)		rahim, döl yatağı, oyuk, delik, yarık, çatlak,
aĝa$_3$-šu-si		mızrap, parmak ucu, tezene,
aĝa$_3$-uš/us$_2$	rēdûm	asker, korucu, AHw.965; NG 3, 172;
aĝa$_3$-us$_2$-ensi$_2$		koruma, barındırma, kollama, sakınma, gözetme;
aĝa-dun$_3$-ma		^{ĝeš}aga-dun$_3$-ma "ağaç balta",
aĝa-du-na	darrūtum	sakallı, bıyıklı, sakalı olan kimse, tüylü,
aĝa-ĝen$_2$-ma		^{ĝeš}aĝa-ĝen$_2$-ma "ağaç balta, tokmak, çapa",
aĝa-kar ... sig$_{10}$	lawûm kalûm kaṣārum	fethetmek, zapt etmek, yenmek, engellemek, devirmek, boşa çıkarmak, almak, ele geçirmek, sarmak, kuşatmak, sıkıştırmak, AHw. 541;
aĝa-kar$_2$		fatih, kahraman, galip, muzaffer, bahadır,
agam/ agam$_2$	agammum	batak, bataklık, sıkıntı, çamur, AHw.15
aĝan$_2$	ṣertum	meme, CT 12, 19 IV 4; AHw. 1093;
aĝar$_4$	ugārum	çayır, otlak, MSL 4, 33, 71; 14, 525, 66; AHw.1402;
aĝar$_5$	rādum abārum	sağanak, yağmur, fırtına, AHw.941; kurşun, CT 35, 4, 60; AHw. 4;
aĝar$_5$/aĝar$_6$	rādum	sağanak, yağmur, fırtına,
aĝarĝara	piqannum	balık yumurtası, havyar, çamur, dışkı, AHw. 865;

aĝarĝara

Sümerce	Akadca	Türkçe
aĝarĝara	agargarûm piqannum	koyun gübresi; balık yumurtası, havyar, çamur, dışkı, AHw.865; aĝarĝara$^{ku}{}_{6}$ "bir balık türü",
aĝarĝara-sila$_3$		aĝarĝara-sila$_3{}^{ku}{}_{6}$ "bir balık türü"
aĝarin$_5$	agarinnum bappirum	kalıp, döl yatağı, rahim, bira mayası kabı, pota, fıçı, tekne, AHw. 15;
aga-silig		balta, kazma, keser, nacak, satır;
aĝa-silig(-ga)	agasalakkum	balta, kazma, MSL 6, 73, 229; SAİL 347; çehre, MSL 6, 73, 229; AHw. 16; ^{urudu} aĝa-silig(-ga) "ağaç kama, kazık",
	kalmakrum	^{ĝeš}aĝa-silig "teber", MSL 6, 86, 22; AHw. 426;
aĝa-silig(-ga)		^{ĝeš}aĝa-silig(-ga) "ağaç kama, bıçak, hançer, ^{urudu}aĝa-silig(-ga) "metal/metal kama",
aĝa-si-sa	agasisûm	yular, dizgin/gem; MİO 1, 76, 49; AHw. 16;
aĝa-si-sa$_2$		pena, mızrap, parmak ucu,
aĝa-šu-si/zi		pena, mızrap, parmak ucu,
aĝa-uš aĝa$_3$-us$_2$	rêdûm	koruyucu, asker, MSL 12, 101, 169; AHw.968; aĝa$_3$-us$_3$-sanga-me "Onlar (sarayın) askerleridirler". BIN 8, 352 VI 1; 8 udu-nita bar-girin-na lugal-an-da sipa-e$_2$-gibil(a) mu-ra$_2$ ur-^{d}igi-ama-še$_3$ la$_3$-banda e$_2$-^{d}nin-mara^{ki}-še$_3$ ur-pa$_5$-sir$_2$-ra aĝa$_3$-us$_2$ ugula-bi e-la-laḫ$_4$-ḫe$_2$ "8 parlak derili/yünlü koçu Lugal-anda, yeni evin çobanı götürdü. Ur-igi-amaše, müfettiş onları Eninmara'ya kadar Ur-pasira, korucuya ve çobana güttürdü". Nik. 164 I-IV 1;
aĝa-zabar		bira fıçısı, büyük testi, varil(=topraktan yapılmış, silindir biçiminde, üstü kapalı kap), küp,
aĝrig	ebeakkum	$^{lu}{}_{2}$ aĝrig "vekilharç, kahya, yönetici, müfettiş, denetimci, kontrolör, ", AHw. 3; OEC 4, 152 II 47; ba$_6$-ba$_6$ agrig-ra ni$_3$-ku$_2$-de$_3$ e-na-sum "O (Eniggal) Baba'ya, yöneticiye (onu) yiyecek için verdi". VS 14, 78 IV 5-3; zi$_3$-munu$_4$ ^{d}ezem-ba-ba$_6$-ka agrig-ge-ne sa-gi$_4$-gi$_4$-dam "Bira mayası tanrıça Baba'nın bayramında yöneticiler için hazırlandı". DP 221 VI 1-3;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	abarakkatum	munusaĝrig, "bayan vekilharç", AHw. 3;
aĝrig-maḫ		baş müfettiş, müdür, araştırmacı,
aĝrun	agarunnum kummum	mahzen, kiler, bodrum, tapınak, depo, tapmak, AHw.506;
	šutukkum	kamış çadır, MSL 9, 123 a 7; AHw.1294
aḫ	kalmatum ḫaḫḫum šeleppûm abālum šābulum	haşarat, tahta kurusu, böcek, güve, bit, tükürük, salya, CT 18, 33 d 3; AHw.308; kaplumbağa, AHw.1210; kurutmak, kurumak, kuru, kuraklık, aḫ ... $uš_7$ "tükürmek",
aḫ$_3$	abālum šābulum	kuru, kuru olmak, kurumak, kuraklık, kurumak, sütten kesilmek, hamur yapmak/ karmak,
aḫ$_6$	ḫaḫḫum ḫurḫummatu illātum	hamur, balgam, sümük, tükürük, salya, köpük, sünger, pislik, zehir, ağı; salya, tükürük, CT 11, 35 a 6; AHw.372;
aḫ-du$_{11}$-ga	illātum	salya, tükürük, CT 11, 35 a 6; AHw.372;
aḫḫur aḫḫur$_2$/ aḫḫur$_3$		köpürmek, köpük, sünger,
-ak		Tamlama/Genitif son eki, SDb. 2000, § 40, 6; $š a_3$-ma-mu-da-ka(=$š a_3$-mamud-ak-a)"Rüyanın içinde" Gud.Sl.A IV 14; -ak-eš "çünkü, -dığı için, bu nedenle";
ak/aka	epēšum	yapmak, hazırlamak, etkilemek, yerine getirmek, yerleştirmek, AHw.223; CAD E 191; AWL 58; $eš_2$-ĝar$_3$-zu u_3-mu-e-ak "Sen ödevini yaptığın zaman", BE 31, 51, 10; ni_3-mussa-aka-da "Çeyizi yapmak için",
ak/aka		Gud.St.E V 3; G III 7; dam-ki-aĝa$_2$-ni mu-na-ta-ak-ke$_4$ "(Çeyizi) o sevgili karısına hazırladı". Gud.St.G II 6-7; niĝ$_2$-aka-zu a-ba mu-zu-zu "Senin ne yaptığını kim biliyor?", SGL 1, 134 na-ab-ak-ke$_4$(=na-i$_3$-b-ak-ke$_4$) "O onu asla yapmasın!" Gud.St.I IV 4; Emesal: aĝ$_2$,
		a-da-min ...ak "yarışmak",
		a$_2$-dub .....ak "uçmak",
		addir ..... ak "ödemek",

aka$_3$

Sümerce	Akadca	Türkçe
		bar .....ak "seçmek, incelemek",
		du$_{11}$ ..... ak "kavga yapmak",
		e ....ak "kanal açmak",
		ĝeštu$_2$ .....ak "fikir değiştirmek",
		kin.....ak "çalışmak, iş yapmak"
		nam-en ..... ak " idare etmek",
		nam-lugal...ak"krallık yapmak"
		nam-ra ....ak " kölelik yapmak",
		nam-še .....ak "kardeş olmak",
		pa-e$_3$ .....ak "yapmak, yerine getirmek"
		sa-gaz ... ak "soymak, çalmak",
		saĝ-keš$_2$ ...ak "dikkat etmek, ilgi göstermek",
		si ...ak "uydurmak, ayarlamak",
		šu-bal .... .ak "değiştirmek, değişiklik yapmak".
		šu-gibil ... ak "onarmak",
		lu$_2$ u$_3$-sar/sa-ar ...ak "sivriltmek, inceltmek, bilemek"
		šu-su-ub .....ak "ovalamak, ovuşturmak"
aka$_3$	itqum	aldatmak, kandırmak, SL 16; koyun postu, deri, SAİL 314; AHw. 404.
aka$_4$		eşik, kapı çerçevesi, giriş, basamak,
akan	ṣertum	meme, meme ucu, CT 12, 19 IV 4; AHw. 1093; akan^{mušen} "bir kuş türü";
akan$_2$		kapı çerçevesi, eşik, giriş, basamak,
akani		meme, hayvan memesi,
akan-ni/ne$_2$		akan-ni/ne$_2$^{mušen}, "çalıkuşu, bir kuş türü",
akar	apluḫtum	tank, zırh, MSL 3, 140, 133; AHw. 58;
akdin/ak-din		tuzlu et, akdin/ak-din-ta "tuzlu et ile";
akil/akkil$_2$	ikkillum rigmum	dinî/kutsal ağıt, sızı/ağrı, feryat, sinyal, SAİL 92; AHw. 369;

Sümerce	Akadca	Türkçe
akkan$_3$	şertum	meme, meme ucu, AS 7, 17, 57; AHw. 1093;
ak-ka-nu-um	akkannum	yabani eşek, AHw. 29; ak-ka-nu-um-gim " bir yabani eşek gibi",
akkil/akkil$_2$	ikkillum rigmum šīsum	gürültü, ağlama, feryat, çığlık, yaygara, şamata, kargaşa, feryat, çığlık, dinî/kutsal ağıt, AHw. 369; nereye, nerede, nereden, ne zaman, akkil i$_3$-du(-un) "nereye gidiyorsun?", e$_2$-dub-ba-še$_3$ i$_3$-du(-un) "okula gidiyorum",
ak-tam		$^{u}{}_2$ak-tam "kişniş, bir ot türü",
aktum/aktum$_2$	şapšum	pelerin, bir tür değerli kumaş, AHw.1082; $^{tug}{}_2$aktum$_2$; "bir giysi türü",
aktun/A.SU		$^{tug}{}_2$aktun/A.SU, "bir elbise türü",
al	kadārum allum	^{gi}al "kamış çit/duvar", AHw.419; ^{ĝeš}al; ^{urudu}al "çapa, kazma, balta", AHw.37; CAD A/1, 356; ZANF 20, 263; ki-maḫ uruka al nu-ĝar "Şehrin mezarlığında kazma vurulmadı". Gud.St.B V 1; 6 ^{ĝeš}al e$_2$-ki-šal$_2$-la-ka šu-a i$_3$- gi$_4$-gi$_4$ "6 baltayı o Ekišal'da teslim ediyor" VS 14, 67 II 3-5 tırmık, MSL 3, 144, 224;
		al ….ak/aka "çapalamak",
		al … di "arzu etmek, SL 17;
		al ….du$_3$ "çapalamak", kazmak",
		al ….du$_{11}$/e "istemek, arzu etmek",
		al … ĝar "kazmak, çapalamak",
		al … ri/ra(-ḫ) "vurmak, çarpmak",
		al …tag "çapalamak", SL 17;
	erēšum	arzu, emel, istek, dilek,
al-		çekim ön eki, SDb. 2000, § 62, 1 d; al-mud-e-en "Sen beni tevlit ettin". UET 6, 162; al-du-un "Sen gidiyorsun"; BE 31, 51, 2; ^{d}i$_7$-še$_3$ al-re$_7$ "Onlar nehir tanrısına gittiler". SR 99 II 9-10; en-na-me-še$_3$ al-du-un(=al-du-en) "Sen nereye gidiyorsun?" TMH NF 3, 40, 17; igi-ne-ne-ta inim-bi al-til "Onların önünde konu tamamlandı." BIN 8, 166, 26-27; bar-aša$_5$ lugal-ezen ur-e$_2$-zi-da ^{d}i$_7$-še$_3$ al-re$_7$

Sümerce	Akadca	Türkçe
		"Tarla nedeniyle Lugal-ezen ve Ur-ezida Irmak tanrısına gittiler/başvurdular". TMH 5, 159 I 1-5 uru-zu al-gul-gul e_2-zu al-gul-gul "O senin şehrini sürekli tahrip ediyor, senin evini tahrip ediyor". TSL 57, 6; ab_2 su-a-gim eger-lu_2 ..... al-du-un "Ey inek, kedi gibi sen adamın arkasından gidiyorsun". TSL 51, 5;
al-tag		^{ĝeš}al-tag "döven", ^{ĝeš}a-al-tag "döven kolu",
al_2	abālum	kurumak, kurutmak, CT 12, 6 II 41/5; AHw.3; al_2-$ĝu_{10}$ ḫur-saĝ-gim "Heykelim dağ gibidir", al_2-ra_2-$bu^{mušen}$ "eti yenen bir su kuşu", al_2-ra_2-$min_3^{mušen}$, "bir kuş türü",
	šābulum	kuru, susuz, MSL 3, 219, 3-5; AHw.1120;
	ṣalmum	heykel, yontu, MSL 9, 123, 6; AHw.1078;
ala	alûm	^{kuš}ala "davul, dümbelek", BA 10, 121, 9; AHw.39
a-la(-la)		bağırma, nida, taşkınlık, canlılık
alad/$alad_2$	šēdum aladlammûm	cin, peri, kurnaz, şeytan, AHw.1208; alad-^{d}lamma "besili boğa", SAİL 323; AHw. 31;
alaĝ		alan, meydan, heykel, yontu, SL 18;
alal	alallum	^{urudu}alal "tüp, boru, hortum, kanal", AHw.34; ^{dug}alal "boru, çubuk, kaval, oluk",
$alal_3$/$alal_4$	mēreštum qerbetum	tarım, ziraat, tarla, otlak, alan, bölge, mahalle, bucak, toprak, arazi, ülke;
alam/n	ṣalmum	heykel, resim, AHw.1078, CAD Ṣ 78; alam a mu-na-ru "O heykel'i ona adadı"; SDG 1, Lev. 1 II 6-7; SGL 1, 128; alan-e "heykele", ; alam lugal-$ĝu_{10}$ u_3-na-du_{11} "Ey yontu, kralıma (onu) söylemelisin!", Gud. St.B VII 24-25; alan-na-ni-$še_3$ mu-tu "O (onu) heykelleri için harcadı", Gud.St.A III 2-3; gu_3-de_2-a alam-e inim im-ma-sum-mu "Gudea heykele konuşuyor". Gud.St.B VII 20-23; ^{urudu}alan "heykel, yontu"; alan-lugal " kral heykeli"
alan-zu	aluzinnum	soytarı, şakacı, maskara, AHw.39;

Sümerce	Akadca	Türkçe
al-de$_3$-ri$_2$-ga	diqdiqqum	al-de$_3$-ri$_2$-ga^{mušen} "çalıkuşu", AHw.173;
al-di	tukumma	haydi, pe**kala, öyle** olsun!, ISL 59;
al-du$_3$	aldûm	çeç, tınas, **yığın, yem,** tohum, harman, AHw. 35;
al-ed$_2$(-de$_3$)		$^{lu\ /munus}_{2}$al-**ed$_2$(-de$_3$),** "çılgın adam/kadın, saçma, çılgın, **akıllı, zeki**",
al-ed$_2$/ed$_3$(-de$_3$)		$^{lu}_{2}$al-ed$_2$/**ed$_3$(-de$_3$)** "çılgın adam, saçma, çılgın, akıllı, **zeki**", ^{munus}al-ed$_2$/**ed$_3$(-de$_3$)** "çılgın kadın",
algames	algamešum	$^{na}_{4}$algames "**bir taş türü**", SAİL 391; AHw. 35;
	kûtum	testi, sürahi, **kutu,**
al-ĝar	alûm	^{ĝeš}al-ĝar "bir **müzik** aleti", AHw.39; çenk (=telli **bir çalgı** aleti), bir çalgı türü,
al-ĝar-sur$_9$		^{ĝeš}al-ĝar-**sur, "kazma,** mızrap, pena, davul tokmağı",
al-gazum **al-gazum$_3$** **(ZUM.LAGAB)**	margūṣum	baharat, **biber, kara** biber, reçineli/sakızlı **çalı,** diken, çırpı,
al-gu$_2$-gu$_2$		bükmek, kıvırmak, döndürmek, çevirmek,
al-ḫab	alluḫappum	ağ, file; SAİL 298; MSL 6, 67, 161; AHw. 37;
al-ḫab-ba	bi'šum	olgun, yetişmiş, pis koku, osuruk, SAİL 483; SL 17;
al-ḫu-nu		zayıf, güçsüz, **hasta,** sakat, topal,
alim	ditānum kabtum kusarikkum	önemli, saygın, **ağır,** şiddetli, yabani sığır, yaban öküzü, Emesal: e-lum,
a-li-ri	alālum	bağırma, haykırma, AHw.34;
al-kad$_4$		ağ, file, tuzak, katkısız, kesintisiz,
al-kin-a		keskin, sivri, etkili, şiddetli,
al-kum-ma	ḫašlum	dövme, ezme, SAİL 191; AHw. 334;
alla	allānum	meşe, palamut, file, tuzak, ağ, yengeç,
al-la-an	allānum	^{ĝeš}al-la-nu-um; "meşe, palamut", AHw.37; CAD A/1, 354; MSL 5, 103, 133;
al-la-ḫa-ru		beyaz boya yapımında kullanılan bir tür etkili nesne,

al-la-nu-um

Sümerce	Akadca	Türkçe
al-la-nu-um **al-la-num$_2$**	allānum	^{ĝeš}al-la-nu-um; "meşe, palamut", AHw.37; CAD A/1, 354; MSL 5, 103, 133;
al-la-nu-um/num$_2$	allānum	^{ĝeš}al-la-nu-um; "meşe, meşe palamudu", AHw.37;
al-li$_2$-ga		$^{na}{}_4$al-li$_2$-ga, "bir taş türü",
al-lib		uyuşuk, sersem, bilinçsiz, akılsız, budala, aptal;
al-li-bi		hıçkırmak, bağırmak, ulumak,
al-li-li-am$_3$-ma		yatıştırıcı, dinlendirici bir deyim, ifade,
al-lu$_2$-ur$_3$-ra		fırınlanmış, fırında pişmiş tuğla,
al-lu$_5$-ḫab$_2$		^{ĝeš}al-lu$_5$-ḫab$_2$ "bir tür av ağı",
al-lub/p	alluttum	yengeç, AHw.38; CAD A/1, 360; TSL 101, 1;
al-lul/lu$_5$	alluttum	yengeç, alet, maşa, bir balta/kazma türü, SAİL 298; AHw.38; CAD A/1, 360-361; TSL 101, 1; ^{mul}al-lul "bir yıldız türü"
al-lu-ra		fırınlanmış, fırında pişmiş tuğla,
al-maḫ-maḫ		hasta olmak, hastalanmak, rahatsızlanmak,
al-me-en-na-ta		hiçbir zaman; za-e al-me-en-na-ta nu-mu-e-il$_2$ "hiçbir zaman sen onu taşımadın". JCS 25, 76;
al-nin	margūṣum	reçineli/sakızlı çalı, AHw.611;
al-pi-na		^{gi}al-pi-na, "kamış çit",
al-ra-aḫ-a	rēqum	uzak, CT 11, 40 a Ay. 7; AS 16, 23, 58; AHw. 971;
al-sa$_2$-du$_{11}$-dug$_{11}$		onurlu, şerefli, gururlu,
al-še$_6$-ĝa$_2$		pişik, pişmiş, kızartı, kızartma,
al-šeg$_6$-ĝa$_2$	ṣarpum	yanık, LTBA 2, 4 IV 14; SAİL 172; AHw. 1086;
	bašlum	kızarmış, pişkin, pişmiş, SAİL 172; AHw. 111;
al-šub	šelliptum	^{ĝeš}al-šub; "alet, maşa, çapa",
al-tag	narpasum	^{ĝeš}al-tag "döven", MSL 6, 118, 35; CT 12, 42 II
al-tar		güçlü, kuvvetli, becerikli, gayretli, muktedir, ^{ĝeš}al-tar "yapı işlerinde kullanılan ağaç kürek, yıkım, tahrip baltası", SL 17;

Sümerce	Akadca	Türkçe
al-tar(-gu$_7$)	didiqqum	al-tar-gu$_7^{mušen}$ "çalıkuşu, serçe, çıt kuşu",
al-ti-ri$_2$-ga	didiqqum	al-ti-ri$_2$-ga^{mušen} "çalı kuşu"; AHw. 173; SAİL 298
al-ti-ri$_2$-gu/gu$_7$	diqdiqqum	an-ti-ri$_2$-gu$_7^{mušen}$; "çalıkuşu, serçe", AHw. 173;
al-u$_3$-šub	šelliptum	^{ĝeš}al-u$_3$-šub "ağaçtan yapılmış bir alet",
al-ur$_3$/ur$_5$-ra		fırınlanmış, fırında pişmiş tuğla,
alura$_x$(BAHAR$_2$)		pişirmek, kurutmak, fırında pişirmek, kavurmak,
al-us$_2$-sa	šiqqum	sirke, salça, sos SAİL 98; AHw. 1248; al-us$_2$-sa-da ninda-durun-durun-na i$_3$-ku$_2$ "O sos ile birlikte yufka yiyor",
al-zi-ra		harap, yıkılmış, tahrip edilmiş, al-zi-ra e$_2$-gal "yıkılmış bir saray",
al-zu$_2$		^{ĝeš}al-zu$_2$ "çapa", ağaç veya demir saplı kazı aracı, ^{ĝeš}al-zu$_2$ -da gana$_2$ kin i$_3$-ti "Çapa ile tarlada çalışıyor".
al-zu$_2$-limmu$_2$	titennum	^{ĝeš}al-zu$_2$-limmu$_2$-ba "yaba", AHw. 1362;
al-zu$_2$-zu$_2$	rā'izum	^{ĝeš}al-zu$_2$-zu$_2$ "çatal, yaba", AHw. 944; ^{ĝeš}al-zu$_2$-zu$_2$-ĝu$_{10}$ nu-tuku "çatalım yoktur",
am	rīmum emüqum	yabani boğa, MSL 8/2, 10, 48; SAİL 170; AHw. 986, ISL 65; am-gin$_7$ ke-en-gi-ra ba-ni-ib$_2$-guru$_3$ "Yabani bir boğa gibi o Sümer ülkesinde (boynuzları) yukarı kaldırıyor". SGL 1, 14, 71; güç, kuvvet, AHw. 216; ISL 63; am^{mušen}, "bir kuş türü"
am(-ma)-am	ammammum	dugam(-ma)-am "büyük bira kavanozu, SL 18;
am$_2$-u$_2$-rum		sahip olmak, mal, mülk, tasarruf, varlık,
-am$_3$/-am$_6$		ek eylem, "olmak"; SDb. 2000, § 56; a-ne saĝ-ĝa-ni-še$_3$ diĝir-ra-am$_3$ "Başına göre o bir tanrıdır"; ^{d}en-lil$_2$ an-ki-še$_3$ lugal-am$_3$ aša-ni diĝir-ra-am$_3$ "Enlil gök- ve yeryüzü için kraldır. O tek başına bir tanrıdır." PBS 5, 66, 1-3; ušur$_3$-ra-sa$_6$ munus-am$_3$ "Ušurasa bir kadındır." Nik.19 III 2-4 ^{i}$_7$idigna uz^{mušen}-am$_3$ ^{i}$_7$buranun-na kur-gi$_4^{mušen}$-am$_3$ "Dicle ördektir, Fırat kazdır." TSL 69, 1;

am_3-ma-/a-ba-

Sümerce	Akadca	Türkçe
		ki-$ḫul_2$-$ensi_2$-ka e_2-gal-lam(=e_2-gal-am_3) "Şehir beyinin eğlence yeri saraydır." CIRPL Ukg.4-5, 16 u_4-bi-a en-te-me-na $ensi_2$-lagaš(a)^{ki}-kam(=$ensi_2$-lagaš-ak-am_3) "O zaman Entemena şehir beyi idi.
am_3-ma-/a-ba- **am_3-mi-/a-bi-** **am_3-mu-/a-mu-**		e_2-^{d}en-lil_2-la_2-$še_3$ am_3-ma-da-an-ku_4-ku_4 "O (hediyelerle) sürekli tanrı Enlil'in tapınağına gidiyor",
am_3-mu-uš	šalaš eš-a-bi	Emesal: am_3-mu-uš < eš, $eš_5$, $eš_{10}$ "üç", üçlü, eš-a-bi-da "üçü bir arada, birlikte",
ama	ummum	anne AHw.1416-1417, ama dumu-ni ni_3 nu-ma-ni-ra "Anne kızını tokatlamadı". Gud.St.B IV 12; ama-ni-ra, ama-a-ni-ir(=ama-ani-ra), annesine" CT 21, 13, 4; ama-$ensi_2$-ka "Şehir beyinin annesi; ama nu-tuku-me ama-$ĝu_{10}$ ze_2-me "Annem yoktur, benim annem sensin", Gud.Sl.A III 6; ama-dumu-dumu-ne "Bütün çocukların annesine", Gud.Sl.A I 3; ama-$ĝu_{10}$ ma-mu-$ĝu_{10}$ ga-na-tum_2 "Anneciğim, rüyamı ben sana taşımak/anlatmak istiyorum". Gud.Sl.A I 29;
ama		$ensi_2$-ra ama-ne ^{d}nanše(=^{d}nanše-e) mu-na-ni-ib_2 gi_4-gi_4 "Şehir beyine annesi Nanše yanıt veriyor". ama-gal "nine, anneanne", ama-gu-la "büyük anne, nine", NG 3, 90-92; SL 19;
ama_2		yabani öküz/inek, vahşi boğa,
ama_4/ ama_5	maštakum	oda, ambar, depo, hücre, kabine, oturma odası, MSL 3, 220 IV 4, AHw. 630;
ama_4/ame_2		oturma odası, ev halkı için ayrılmış oda,
ama_5	maštakum	oda, hücre, yatakhane, AHw.630;
ama-a-a/ama-ya		anneanne, nine, büyük anne,
ama-ar-gi_4	andurārum	özgürlük, bağımsızlık, kurtuluş, kurtuluş, hürriyet, eşitlik, AHw.50; SL 18;
ama-a-tu/tud	dušmûm	doğum evi, SL 18;
ama-du_2	wālittum	anne , AfO 18, 81, 19; MSL 14, 266, 19;
ama-er_2-ra	ama'errûm	yaslı, yas tutan (kimse), matemli, AHw.40;
ama-$erin_2$-na	ummānātum	işçi, amele, emekçi, yaratıcı,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ama-gal		anne anne, büyük anne, nine
ama-gan	ummu walittum	dişi hayvan, çocuklu anne,
amagi	ḫalpûm	don, buz, ayaz, kırağı, dolu, kar, AHw.313;
ama-gi$_4$	andurārum	serbest bırakma, azat etme,
ama-gu-la		anneanne, büyük anne, nine,
a-maḫ	butuqtum	taşkın, sel, SAİL 579; AHw. 144; ISL 72;
ama-inana	iltum	tanrıça, çok tanrıcılıkta kadın tanrı, ilahe,
ama-ir$_2$		kasideci kadın; ama-ira$_2$-ke$_4$ ir$_2$ nu-bi$_2$-du$_{11}$ "Kasideci kadın kaside söylemedi". Gud. St.B V 4;
amalu(-g)	amalītum	tapınakta dinsel törenleri yöneten kadın, tanrıça, AHw. 40; OEC 4, 153 II 35; MSL 4, 18 Anm.81;
am-am	ammammum	bira kavanozu, fıçı, RA 28, 133, 43; AHw.43;
am-am-da-du$_3$		çömlek, kavanoz, çanak, kase, kap;
aman		maltçı, bira için arpayı çimlendiren kişi,
ama-ni		^{u}$_2$ama-ni "anason, bir bitki türü",
ama-nu-zu	uzībum	terk edilmiş çocuk, MSL 12, 127, 57; AHw. 1447;
amar	būrum mārum	dana, piliç, yavru, civciv, oğul, AHw.41; CAD B 340; AWL 300; TSL 5, 1-12; ISL 74; ensi$_2$-ke$_4$ e$_2$-gal-la amar šu-a bi$_2$-gi$_4$-a ur-dumu-zi … e-na-sum "Şehir beyi sarayda danalar teslim edildiği zaman, (onları) Ur-dumuzi'ye verdi". VS 14, 51 II 3-III 3;
amar-bir$_2$		boyunduruğa/çifte hazır olan tosun, SL 19;
amar-ga		buzağı, süt danası,
amar-gaba		genç bayan işçi,
amar-ga-ku$_5$(-d)		dana, ineğin, sütten kesildikten sonra bir yaşına kadar olan yavrusu,
amar-gu$_2$		^{na}$_4$amar-gu$_2$, "bir taş türü",
amar-gu$_4$-am-ga		süt danası, buzağı,
amar-gud$_3$		yavru kuş, civciv,
amar-ku$_5$(-d)		hadım hayvan, kısırlaştırılmış insan,
amar-ku$_5$/kud		hadım, iğdiş, enek, sütten kesilmiş dana,
amar-maš-da$_3$	ḫuzālum	ceylan yavrusu, SAİL 437; AHw. 362;

amar-saĝ

Sümerce	Akadca	Türkçe
amar-saĝ	amursānum	amar-saĝ^{mušen} "piliç, civciv, yavru kuş; güvercin, kumru", AHw.46;
amar-uru$_3$		kasırga, fırtına, amar-uru$_3$-gim/mar-uru$_3$-gim zi$_3$-ga "(Her yeri) tahrip eden bir kasırga gibi", Gud.Sl.B XIX 22;
a-mar-uru$_5$	pulḫum	korku, endişe, merak, kasırga, AHw. 878
amar-utu	marduk	^{d}amar-utu, "Marduk", SAİL 314; 384; 437;
amar-ya-si		^{iti}amar-ya-si "10.ay/Ocak",
amaš/a-maš	supūrum	ağıl, kümes, mandıra, tur$_3$ nu-du$_3$ amaš-bi nu-ĝar "O ahırı yapmadı, onun ağılını kurmadı". AHw. 1061, SGL 1, 110. Gud.Sl.B XV 5; SL 5; ^{e}$_2$a-maš "koyun ağılı"
amaš-mu$_2$/ma$_4$-a	amašmûm	^{na}$_4$amaš-mu$_2$/ma$_4$-a "bir taş türü", SAİL 293;
amaš-pa-e$_3$(-d)	amašpûm	^{na}$_4$amaš-pa-e$_3$, "bir taş türü", SAİL 293;
amaš-pa-e$_3$/ed$_2$		^{na}$_4$amaš-pa-e$_3$/ed$_2$ "bir taş türü"
ama-tu(-d)	dušmûm wardum	içişlerinde/evde kullanılan köle, kaynak, doğum, CT 37, 24 III 6; AHw. 371;
ama-tu(-d)		^{m}Diĝir-ur-ĝu$_{10}$ nita-am$_6$ ^{f}Nanga-ra-sa$_6$ munus-am$_6$ ama-tu-da-ni-me(=ama-tud-ani-me) "Diĝir-urgu bir adamdır, Nangarasa bir kadındır. Onlar onun (kendi) evinde doğan köleleridirler". Nik. 19 III 1-5
ama-tuku$_5$		kıdemli dokumacı,
ama-ugu		çocuklu anne, verimli, anlamlı,
ama-usan$_3$		^{kuš}ama-usan$_3$ "yelken, yat, özel gezinti gemisi",
ambar	appārum	kamış, bataklık, saz, SAİL 522; AHw. 79;
ambar-daĝ		ambar-daĝ^{mušen} "bir kuş türü",
am-ḫa-ru	alamûm	çörekotu, kişniş, bir bitki türü, ot, AHw.35;
am-ma-am	ammammum	bira kavanozu, fıçı, RA 28, 133, 43; AHw.43; ^{dug}am-ma-am "büyük bir bira kavanozu" AHw.43;
am-ma-am-ma-um	ammammum	^{gi}am-ma-am-ma-um "kavanoz", AHw.43;
am-ra/amra am-ru	amrûm	ışık, sinyal, kereste, kalas,
am-si	pīrum	fil, am-si-gim .... im-du-de$_3$-en "Sen fil gibi gidiyorsun/hareket ediyorsun", TSL 5, 2;

Sümerce	Akadca	Türkçe
am-si-ḫa-ra		$^{u}{}_{2}$am-si-ḫa-ra; " bir bitki türü, ot",
am-si-ḫar-ra-an	ibilum	deve, hecin devesi, hörgüçlü deve, AHw.363;
	pizallurtu	$^{u}{}_{2}$ am-si-ḫar-ra-na "bir ot türü"; AHw. 871;
am-si-ḫar-ra-an-na		$^{u}{}_{2}$am-si-ḫar-ra-an-na "bir ot türü",
am-si-kur-ra	ibilum	hecin devesi, SAİL 208; AHw. 363; am-si-kur-ra-gim "hecin devesi gibi",
am-si-sa$_2$	lamsisum	^{dug}am-si-sa$_2$ "küçük tekne", AHw. 533;
am-si-ur$_5$-ra-na	pizallurtum	bir bitki türü, SAİL 70;
an	šamûm	gök, gökyüzü, üst, yüksek olmak; yüksek, uzun, an-gim ri-ba-ni (=rib-ba-ni) ki-gim ri-ba-ni "Onun büyüklüğü gök gibidir, onun büyüklüğü yer gibidir." Gud.Sl.A IV 14-15; önünde, önde, AHw.1160; CAD
an		Š/1, 339; ISL 83; an-e/ an-še$_3$ "Göğe", BE 31, 25, 8; SGL 1, 14, 72 lugal an-še$_3$ maḫ ki-še$_3$ maḫ "Kral göğe göre daha büyüktür, yere göre daha büyüktür". SGL 1, 3, 78; an-ki-a pa-e$_3$ mu-ak-ke$_4$ "Gökte ve yerde o parlak bir şekilde onu yerine getirecek."
	elûm	yüksek, yüksek olmak, MS 2, 131, 48; AHw. 205;
	anum	başak, MSL 13, 166, 181; AHw. 1258 işaret, delil, SAİL 13; AHw. 55; SAİL 13;
an-ba	hāmūm	çöp, döküntü, artık, kir, çamur saçma, aptalca, kıymetsiz. döküntü, teskere(=dört kollu ve iki kişinin taşıdığı tahta araç), sedye,
an-bad	tabīnum	sığınak, barınak, MSL 12, 107, 96; AHw 1298;
an-bad$_3$		gökyüzü, sema, cennet,
an-bar	parzillum	demir, MSL 7, 138, 290; CT 18, 29 I 51; AHw. 837; AKT 1, 30, 12;
an-bar-(sug$_4$-ga)	parzillum	demir, MSL 7, 138, 290; CT 18, 29 I 51; AHw.837;
an-bar/bar **an-bar$_7$-gana$_2$**	parzillum	demir, MSL 7, 138, 290; SAİL 13; AHw. 837; öğle, AfO 273 II 29; CT 12, 6 I 35; AHw. 679;

Sümerce	Akadca	Türkçe
an-bar$_7$/bir$_9$	muṣlālum	öğle, öğleden sonra, ikindi, SL 20; AfO 7, 273 II 29; SAİL 13; AfO 273 II 29; CT 12, 6 I 35; AHw. 679;
an-bar$_7$/bir$_9$	muṣlānum	öğle, AfO 7, 273 II 29; AHw.679;
an-bar$_7$-kar$_2$ **an-ba-ra**	muṣlālum	öğle, AfO 7, 273 II 29; AHw. 679; AfO 273 II 29; CT 12, 6 I 35;
an-bir$_8$	muṣlālum	Öğle, AfO 7, 273 II 29; AHw. 679;
an-d/taḫ-šum		sumak, tarçın, bir ot türü;
an-da-ĝal$_2$	šarḫum elûm; šaqûm	mükemmel, yüksek, yüce, ulu, MSL 13, 174, 9; AHw. 1186;
an-daḫ-šum	andaḫšum	bir bitki türü, AHw. 50; LTBA 1, 86 VII-IX 23;
an-dim$_2$-dim$_2$		usta, bir işi gereği gibi yapabilen kişi,
an-dul	nibītum	anma, VS 16, 193, 16; BWL 82/6, 217; AHw. 785;
an-dul$_2$	ṣillūlum	şemsiye, himaye, siper, gölge, SAİL 13; AHw. 1102;
an-dul$_3$	ṣulūlum	gölge, kafes, korunak, AfO 11, 357, 17; AHw.1111;
	nibītum	zikretme, VS 16, 193, 16; AHw. 785;
	andullum	şemsiye, gölgelik, AHw. 50; CAD A/2, 114-115
an-dul$_3$-eš$_2$		yardımcı olarak, SDb. 2000, § 49, 2; an-dul$_3$-eš$_2$ e$_2$-gal-še$_3$ i$_3$-du-un-de$_3$-en "yardımcı olarak biz saraya gidiyoruz",
an-dul$_7$	ṣulūlum	gölge, kafes, korunak, AfO 11, 357, 17; AHw.1111;
an-dur		akşam, an-dur-ra eš$_2$-ĝar$_3$-ra-ni e-ak "o akşamları ödevini yapıyor",
an-edin(-na)	ṣērum	yüksek ova, yayla, an-edin-na i$_3$-ti-il-la-ne "onlar yaylada oturuyorlar",
an-ga/ĝa$_2$	appūna	bundan başka, üstelik, zaten, aynı şekilde, ve şimdi de, yine de, nasıl, ne kadar,
an-ga-am$_3$		aynı şekilde, bu nedenle, bundan başka, zaten, üstelik, -den başka,
an-gal/gal$_5$		benek, leke, spot, işaret, ben, sakar, çil,
an-ĝar$_3$	dimtum	kule, burç, silindir şeklindeki yüksek yapı,

Sümerce	Akadca	Türkçe
an-ĝi$_6$		güneş/ay tutulması, kayıp, karışıklık,
an-gir$_2$		an-gir$_2^{mušen}$; "bir kuş türü",
an-gub-ba	angubbûm	koruyucu tanrı, AHw.51;
an-gur$_4$		yeraltı suyu, kuyu, sarnıç, derinlik, uçurum,
an-ḫul$_2$-la	anḫullûm	bir bitki türü; SAİL 13; AHw. 51;
an-iš		bir bitki türü,
anizil/NUN		tiksinme, iğrenç, çirkin, mekruh, kötü,
an-kar$_2$		silah, savunmak/saldırmak için kullanılan araç.
an-ki		evren, alem, gök kuşağı,
an-ki-šu$_2$-a		evrenin (gökyüzünün ve yerin) büyüklüğü/ boyu,
an-ma	adi	-e kadar, MSL 3, 85, 15; AfO 18, 81, 26; AHw. 12;
an-muš$_3$-kušu$_2$		ayini idare eden keşiş, karabaş, din adamı,
an-na	šaqûm	yüksek, MSL 2, 131, 49; CT 12, 4 II 4; AHw. 1179; onay, kabul, gerçekten, aslında, onama, tasvip, onay, izin,
	šamūtum	yağmur, AS 16, 35, 33; CT 18, 34 III 11; AHw. 1161
	annakum	kalay, kurşun,
an-na		gökte, gökyüzünde,
an-na . ..du$_{11}$/e		evet demek, kabul etmek, doğrulamak,
an-na/nagga	annakum	kalay, kurşun, CAD A/2, 127; SAİL 13; AHw. 49;
an-na-ĝešimmar	sissinnum	^{ĝeš}an-na-ĝešimmar "hurma çiçeği", SAİL 13; AHw. 1051
an-naḫ-pa-u$_3$-suḫ$_5$	ṣippatum	^{ĝeš}an-naḫ-pa-u$_3$-suḫ$_5$ "takoz, tapa, tıkaç, ağaç kama", AHw. 1104;
an-ne	mil'um	$^{na}{}_4$an-ne "güherçile", SAİL 13; AHw. 653;
	muṣlālum	öğle; AHw. 679;
an-ne$_2$ ... us$_2$		ulaşmak, uzanmak, yetişmek, erişmek, SL 20;
an-ne$_2$-ba-tu	eššebûm	$^{lu}{}_2$an-ne$_2$-ba-tu "din adamı, karabaş, rahip", CT 18, 48 IV 28; AHw. 258;
an-ne$_2$-ba-tud		$^{lu}{}_2$an-ne$_2$-ba-tud "bokkabaz, sihirbaz",

Sümerce	Akadca	Türkçe
an-ni-ba-tu	maḫḫûm	doğaüstü yollardan gizli, bilinmeyen şeyleri, geleceği bilme iddiasında bulunan kimse, birdin adamı, AHw. 582;
an-nim	šamûm	gökyüzü, AHw. 1160; ISL 96;
an-nisig(-ga)		mavi gökyüzü,
an-nu-gi$_4$-a		karşı konulamaz, dayanılamaz,
an-nu-gi-a		kuvvetli, dayanıklı, güçlü; SL 20;
an-nu-ḫa-ra	alluḫarum	beyaz boya maddesi, kireç, SAİL 13; AHw.38;
an-pa	elat šamê	zirve, doruk, baş ucu,
an-ša$_3$(-ga)	qereb šamê	gökyüzü, alem, SL 20;
an-ša$_3$/(šag$_4$)	qereb šamê	gökyüzü, alem,
an-ša$_4$-an		an-ša$_4$-an^{ki} "Anšan", an-ša$_4$-an^{ki}-ta i$_3$-ĝen "O Anšan'dan geliyor",
an-sal-la	maḫḫûm aḫurrûm	$^{lu}{}_2$an-sal-la; "kült oyuncusu",
anšan **anšan$_2$**	pendûm	tahıl, tane, ben, köstebek, AHw. 854; AfO 7, 272, 16 ^{d}ašnan/ŠE.TİR "Anšan",
an-šar$_2$(-ra)	Aššur	māt an-šar$_2{}^{ki}$ "Asur"; evren, kainat, cihan, alem, SL 20;
anše	imērum	eşek, AHw. 375-376; CAD I/J 110-111; AWL 124; TSL 27, 1-10; MSL 3, 10; ZANF Anm. 4; anše-ĝeš "iş eşeği", L 21 anše-eden-na sirrimum "kır eşeği", AWL 105; MSL 8/1, 52, 374; TSL 76; 269; anše-mar "araba eşeği", AWL 191; anše-bala "yük eşeği", SL 21; anše-nita/^{anše}duru$_3$ "erkek eşek", Gud.Sl.A V 10; anše-gin$_7$ dam-mu-eš$_5$-am$_3$ nu-mu-un-tuk-tuku "Üç yaşındaki bir bayan, eşek gibi evlenemez". TSL 27, 1; šu-niĝin$_2$ 12 apin-anše en-ig-gal la$_3$-banda$_3$ mu-bi-še$_3$ e-sar "Toplam 12 çiftçi eşeğini Eniggal, müfettiş onların adına yazdı/kaydetti". Nik.5 IV 5-8; šub-lugal-ra anše-sa$_6$-ga u$_3$-na-tu "Kralın yanında çalışan bir kişinin iyi bir eşeği olursa/doğarsa, CIRPL Ukg.4-5 XI 20-21; anše-ni-is-ku "iyi cins/kara burun eşek", SL 21; ^{ĝeš}anše "yabani ot, eşek otu", anše-bal "yardımcı eşek", anše-bir$_3$ "yük eşeği", SL 21;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		anše-dib$_2$/dab$_5$(-ba) "eşek çobanı", anše-du$_{24}$-ur$_3$ "damızlık eşek, aygır", anše-dub "kayıtlı eşek" SL 21; anše-dun-gi "aygır", anše-eden-na "yaban/kır eşeği", AHw.1038; anše-ĝeš "iş eşeği", anše-mar "yarış veya araba eşeği", anše-nita "erkek eşek", gu$_2$-an-še$_3$ 120-la$_2$-7 anše-tur-maḫ-ba "Tamamı 113(=120-7) küçüklü büyüklü eşek", VS 14, 160 VII 1;
an-še		başak, tane, SL 20;
anše(-ĝir$_3$)-nun-na	kūdanum	katır, TSL 34, 1; SL 21; AHw. 157; 498; CAD K 491;
anše/dur$_3$-gu$_3$-de$_3$	šāgimum nāgigum	anırma, MSL 8/1, 51/2, 369; AHw. 1127;
an-še$_3$	eliš	yukarıya, AHw.210;
anše-a-ab-ba	ibilum	hecin devesi, hörgüçlü deve, SAİL 208; AHw. 363;
anše-bal/bala	tēnûm	yedek eşek, AHw.1347;
anše-bar		anše-bar^{mušen} "bir kuş türü",
anše-dab$_5$(-ba)		eşek çobanı, meslek, sanat, itiraf, beyan,
anše-dub		kayıtlı eşek,
anše-gam-mal	gammalum	deve, SAİL 208, AHw.279; CAD A 35-36;
anše-ĝir$_2$-nun(-na)	kūdanum	katır, AHw.157; CAD K 491; TSL 34, 1;
anše-ku		meslek, sanat, itiraf, beyan,
anše-kunga/kunga$_2$	parûm	katır, SAİL 208; MSL 8/1, 50, 357; AHw. 837;
anše-kur-ra	sisûm	at, SAİL 208; AHw.1051; CAD S 328; TSL 32, 1-4
anše-ni-is-ku		safkan/soylu eşek,
anše-nita$_2$-aš-ĝen	akkannum	hecin devesi; hörgüçlü deve, AHw. 29;
anše-si$_2$-si$_2$/zi-zi	sisûm	at, beygir, TSL 33, 1; AHw.1051; MSL 8/1, 52, 373;
an-sig$_7$-ga		açık/berrak gökyüzü,
an-su$_3$/sud		cennet, dinî inançlara göre kutsal alan,
an-sur	sissinnum	hurma salkımının sapı, CT 18, 32 I 18; AHw.1051;

Sümerce	Akadca	Türkçe
an-ta	eliš elītum	yukarıdan, AHw.210; ISL 97; $^{tug}{}_{2}$an-ta "ceket", AHw.202;
an-ta	tapûm	$^{lu}{}_{2}$an-ta, "dost, arkadaş, yoldaş, yardımcı, kılavuz"; $^{tug}{}_{2}$an-ta "ceket, gömlek", SAİL 13; AHw. 202;
	elûm, elēlum	üzerinde, ISL 98;
	elēnumma	yukarıda, yukarıdan, SAİL 13;
an-ta ... gi$_4$		rastlamak, karşılaşmak, tanışmak, karşılamak, görüşmek,
an-ta-dul	taktīmum	$^{tug}{}_{2}$an-ta-dul "yorgan, örtü", AHw. 1309;
an-ta-ĝal$_2$		yüksek, üstün, yüce, kibirli, yüksek, engin, büyük;
an-ta-lu$_3$	antallûm attalûm	karanlık, zorluk, karışıklık, SAİL 13; AHw. 54; güneş/ay tutulması,
an-ta-meš	elâtum	yeryüzü, SAİL 13; CAD E 77; AHw. 197;
an-ta-šub-ba	antašubbûm miqit šamê	bir hastalık türü, sara, SAİL 13; AHw. 55; gün batımı, akşam;
an-ta-sur/šur-ra	antasurrûm	göktaşı, meteor, CT 26, 41 b 6; AHw.54-55;
an-ti-bal	ṣaddumbuštītum	^{ĝeš}an-ti-bal "delil, işaret, direk", MSL 5, 152, 24; VAB 5, 108, 9; AHw. 1073, böcek, bir hastalık türü; SAİL 15;
an-ti-bala		^{ĝeš}an-ti-bala "bayrak, karton veya bezden levha, önemli, seçkin,
an-ti-ri$_2$-gu$_7$	diqdiqqum	an-ti-ri$_2$-gu$_7{}^{mušen}$, al-de$_3$-ri$_2$-ga^{mušen} "çalı kuşu",
an-u$_2$-sa$_{11}$-an	šimetān	akşam, an-u$_2$-sa$_{11}$-an-šu$_2$-uš-e "her akşam", an-u$_2$-sa$_{11}$-an-ta an-u$_2$-sa$_{11}$-an-še$_3$ "akşamdan akşama",
an-ub-da	kibrat arbatum kibrātum	bölge, dört iklim(=köşe bucak her yer), evren, cihan ; lugal-an-ub-da-limmu-ba-ke$_4$ "dört iklimin(=köşe bucak her yerin) kralı", YOS 9, 25, 4; AHw. 471; NG 3, 93; ZANF 16, 72;
an-ur$_2$	išittum	temel, RA 44, 32, 59; CAD I/J 244; AHw. 395;
	išid šamê	ufuk, çevren;
an-uraš		alem, cihan, evren, yeryüzü, devran, dünya,
an-usan/usan$_2$	šimetan šimītān	akşam, MSL 4, 58/9;799; SAİL 107; AHw. 552;

Sümerce	Akadca	Türkçe
an-za-ab-tum	anṣabtum	küpe, kulak memelerine takılan süs eşyası,
an-za-am	assammum	^{dug}an-za-am "bir içki kabı, tas, kadeh",
an-za-am-kaš	zarbābum	^{dug}an-za-am-kaš "bira fıçısı", AHw. 1515;
an-zag/za$_3$(-g)		ufuk, çevren, gökle yerin birleşir gibi görün-düğü yer
an-za-ĝar$_3$	dimtum	kule, burç, silindir şeklindeki yüksek yapı,
an-za-ĝar$_3$/kar$_3$	dimtum	kule, kale, burç, hisar, SAİL 15; AHw. 171; SL 21;
an-zaḫ	anzaḫḫum ḫaḫûm	bir ot türü, yonca, SAİL 13; AHw. 56; dışkı/ters, AHw. 308; hararetli, kızgın,
an-zaḫ-babbar	ḫuluḫḫum	bir bardak türü, SAİL 13; AHw. 354;
an-zaḫ-ge$_6$	kutpûm	siyah güherçile, SAİL 13; AHw. 518;
an-za-kar$_3$		kule, burç, kale, hisar, sığınak, siper,
anzalub	ḫandûm	kamış özü, kamış bot, MSL 7, 17, 162; AHw.320;
an-zib(-ba)	telītum	becerikli, akıllı, yetenekli, AHw. 1345; SL 21;
an-zil	anzillum	iğrenç, nefret, yasak, ZA 43, 243, 249; AHw. 56;
anzu		anzu^{mušen} "yarasa" TSL 77, 1-12; Gud.Sl.A IV 17; SAİL 399; a-ne saĝ-ĝa-ni-še$_3$ diĝir-ra-am$_3$ a$_2$-ni-še$_3$ anzu^{mušen}-dam "Başına göre o bir tanrıdır. Kanatlarına göre yarasadır." TSL 77, 2;
anzu$_2$(-d)	anzûm	anzu$_2^{mušen}$, "bir kuş türü, kartal", anzu$_2^{mušen}$-gim i$_3$-dal-le "kartal gibi uçuyor",
an-zu$_2$-gul-me		^{na}$_4$an-zu$_2$-gul-me, "bir taş türü",
apin	epinnum	^{ĝeš}apin "saban" , MSL 2, 147 II 3; AHw.229; CAD E 235; 3 ^{ĝeš}apin "3 saban", VS 14, 162 I 1 apin-anše$_4$ "çiftçi eşeği", šu-niĝin$_2$ 12 apin-anše en-ig-gal nu/la$_3$-banda$_3$ mu-bi-še$_3$ e-sar "Toplam 12 çiftçi eşeğini Eniggal, müfettiş (onların) adlarına yazdı/kaydetti". Nik.5 IV 5-8; ^{ĝeš}apin-numun, "tohum sabanı", ^{ĝeš}a$_2$-apin "saban kolu/ oku"; ^{ĝeš}dam-apin "ökçe";
apin-du$_8$-ga	araḫsamna	^{iti}apin-du$_8$-ga, "Kasım/8.ay", SAİL 52; AHw.63;

apin-gu$_4$-la$_2$

Sümerce	Akadca	Türkçe
apin-gu$_4$-la$_2$	sudu̯štum	^{ĝeš}apin-gu$_4$-la$_2$ "saban", MSL 6, 17, 130; AHw. 1053;
apin-la$_2$	erreš̆um	$^{lu}{}_2$apin-la$_2$ "çiftçi" MSL 5, 76, 321; AHw. 243;
apin-numun		^{ĝeš}apin-numun "tohum sabanı", SL 22;
apin-šu	agadibbum	^{ĝeš}apin-šu "el sabanı", MSL 6, 16, 116; AHw.14;
apin-šu-sig$_{18}$		^{ĝeš}apin-šu- sig$_{18}$ "nadas sabanı", SL 22;
apin-tug$_2$/šu-sig$_{18}$		^{ĝeš}apin-tug$_2$/ šu-sig$_{18}$ "nadas sabanı",
apin-tug$_2$-kin	ḫarbum	^{ĝeš}apin-tug$_2$-kin, "nadas sabanı", SAİL 56;
apin-tug$_2$-saĝa$_{11}$		bir sapan türü, pulluk,
apin-tug$_2$-sig$_{18}$		^{ĝeš}apin-tug$_2$-sig$_{18}$ "nadas sabanı", SL 22;
apin-tuk$_2$-kin	ḫarbum	^{ĝeš}apin-tuk$_2$-kin "tohum ekme sabanı", AHw. 325;
apin-uš		görevli, memur, AWL 111; SL 22; apin-uš im-gu$_2$-la$_2$-še$_3$ i$_3$-du "görevli memur kütüphaneye gidiyor",
apin-us$_2$		^{ĝeš}apin-us$_2$ "köylü/çiftçi yardımcısı",
ar		parlatmak, parlamak, aydınlatmak, haber yaymak, öfkelenmek, görünmek, bulunmak, var olmak", parlak, akıllı, neşeli, aydınlık, belirgin, anlayışlı, parlak,
ar ... de$_6$/tum$_2$		övmek, şükretmek,
ar$_2$	tanittum	ün, şöhret, nam, övgü, CT 12, 11 IV 3; AHw.1319; ar$_2$ ...e "övmek, methetmek, değer vermek",
	karmum	harabe, AHw. 449;
ar$_2$ ...de$_6$/tum$_2$		övmek, methetmek, şükretmek,
ar$_2$ ...e		övmek, methetmek,
ar$_2$/ara$_2$	tanittum	ün, övgü, şeref, şükran, görkem, şöhret, şan, MSL 13, 212 I 6; CT 12, 11 IV 3; AHw. 1319; harabe, AHw. 449;
	karmum	övmek, şükretmek, yüceltmek,
ar$_2$-mu(-r)/ar$_2$-mur	armūtum	örtülü, kapalı, bulutlu, AHw.70;
ar$_2$-mur-ra	karmum	harabe, MSL 2, 148, 29; CT 12, 11 IV 4; AHw.449;
ar$_2$-re	namūtum	şaka, latife, alay, CT 19, 1 V 7; AHw. 730;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ar_2-re(-eš)		$^{ĝeš}ar_2$-re(-eš) "lir(=kirişli bir çalgı), çenk(=telli bir çalgı aleti)", övgü, şükran, övülmeye/övgüye değer , övgüyle, SDb. 2000, § 49, 2; övmek, methetmek, sena etmek,
ar_3/ara_3	ṭênum	öğütmek, bilemek, AHw.1387; u_4-imin-am_3 še la-ba-ara_3 "7 gün orada arpa öğütülmedi." Gud.St.B VII 30;
	ararrum	$^{lu}{}_2ar_3$(-ara_3) "değirmenci", OEC 4, 152 II 36; AHw.65; NG 3, 93;
	erûm	$ara_3{}^{na}{}_4$ "değirmen taşı", AHw. 247;
ar_3-ar_3	erûm ararrum ṭē'inum	ar_3-$ar_3{}^{na}{}_4$ "değirmen taşı"; AHw. 247; $^{geme}{}_2ar_3$-ar_3; $^{lu}{}_2ar_3$-ar_3; "değirmenci", öğütmek, bilemek, AHw.247;
ar_3-ra	ṭēnum	öğütülmüş, TC 1, 84, 14; SAİL 401; AHw. 1387;
ar_3-tu	wardum	köle , hizmetçi, AHw.1464;
ar_7(URU×A)	karmum	harabe, yıkıntı, ören, MSL 2, 148, 29; AHw.449;
ara_4		parlamak, haber yaymak, öfkelenmek, görünmek, bulunmak, var olmak, parlak, akıllı, neşeli, aydınlık, belirgin, anlayışlı,
ara_4-bu	arabûm	ara_4-$bu^{mušen}$ "su kuşu, ördek", SAİL 381; AHw. 62,
ara_5	ararrum	değirmenci, OEC 4, 152 II 36; AHw. 65;
	penûm	öğütmek, öğütmek, CT 12, 5 IV 5; AHw. 854;
	samdum	öğütülmüş, OEC 4, 152 II 38; JCS 7, 28 III 1; AHw. 1018;
ara_9	šagāmum	bağırmak, kükremek, haykırmak, AHw. 1125;
arad/$arad_2$	wardum	köle, hizmetçi, uşak, AHw.1464; Emesal: e-re,
$arad_2$-da	erullum katimattum	$arad_2$-$da^{mušen}$, "bir kuş türü", $arad_3$-$da^{mušen}$, "bir kuş türü", AHw. 465;
$araḫ_3$/$araḫ_4$ $araḫ_5$(UŠ.BU.DA)	araḫḫum našpakum	tahıl ambarı, hazine, depo, kiler, un saklama kabı, AHw.760;
aratta	kabtum tanattum	ağır, önemli, övgü, şükran, görkem,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ar-ga-bi-nu		ağaçtan veya bronzdan bir yapı,
ar-ga-nu(-um)	argānum	^{ĝeš}ar-ga-nu "çam, meşe", MSL 5, 102, 116; AHw.67;
ar-ga-nu-um	argānum	^{ĝeš}ar-ga-nu-um, "kozalaklı ağaç, çam, meşe",
ar-ga-nu-um/num$_2$	argānum	^{ĝeš}ar-ga-nu-um/num$_2$ "çam, meşe", AHw. 67;
ar-gibil/gibil$_2$		^{ĝeš}ar-gibil; "ağaçtan yapılmış bir yapı",
ar-gibil$_2$		ağaç yapı, barınak,
ar-gi-bil-lu		ağaçtan veya bronzdan bir yapı,
ar-gu-gu	argukkum	tarımsal bir araç, alet, merdane, AHw. 67;
ar-gu-zum	margūṣum	^{šim}ar-gu-zum, "reçineli çalı", AHw. 611;
arḫuš/arḫuš$_2$	ipum; rîmum	zar, rahim, döl yatağı, merhamet, şefkat, acıma, sevecenlik, sevimli/duygusal olmak, sempatik olmak,
arḫuš/arḫuš$_2$ arḫuš$_4$/arḫuš$_5$ arḫuš$_6$	ipum; rîmum	rahim, merhamet, şefkat, acıma, sevecenlik, MSL 3, 220 b 7; SAİL 237, 271; AHw. 970; sevimli/duygusal olmak, sempatik olmak,
	rēmum	sevimli/duygusal olmak, sempatik olmak,
arḫuš-da-ri	ṣiprum	zirve, CT 12, 40 I 18; AHw. 1104;
ari$_2$	maškadum	bir eklem hastalığı, romatizma, AHw.626;
arina	šuršum šinbiltum	^{ĝeš}arina "kök, kaynak, merkez",
arkab	šutinnum argabum	arkab$^{muš en}$; "yarasa", AHw.1292;
ar-ma-nu	armannum	^{ĝeš}ḫašḫur kur-ra "bir ağaç türü",
ar-ma-tum	armatum	^{urudu}ar-ma-tum; "kapı kolu", AHw.69; madeni örtü, tabaka,
ar-za/sa$_3$-na	ars/zānum	darı, mısır, keşkek, BIN 7, 113, 5; SAİL 451;
ar-za-na	arsānum	kabuksuz, öğütülmemiş tahıl,
ar-zig	arsikkum	mısır, darı, LTBA 1, 55, 12; AHw.71;
asa/as		kafes, ceza evi, engel, perde, siper,
asal/asal$_2$	ṣarbatum	^{ĝeš}asal/ asal$_2$ "kavak, servi", MSL 13, 135, 84; AHw. 1085;
asal$_2$-lal$_2$	gergiššum	^{ĝeš}asal$_2$-lal$_2$, "bir ağaç türü, SL 23;
asal-lal$_3$	gergiššum	^{ĝeš}asal-lal$_3$ "bir ağaç türü",
asil$_2$ asil$_7$(EZEN)	ašilalûm ebērum	sevinç, memnuniyet, neşe, başarı, coşku, kıvanç;
asil$_3$-la$_2$ asila	ašilalûm ebērum	neşe, sevinç, başarı, sevindirmek, memnun etmek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
asil$_7$(EZEN) **asil$_7$(EZEN)-le$_2$**	ašilalûm ebērum	neşe, sevinç, başarı, sevindirmek, memnun etmek,
asila		büyük sevinç, bayram sevinci, şenlik, düğün,
asila$_3$(-l) **asila$_4$**	ašilalûm ebērum	neşe, sevinç, başarı, sevindirmek, memnun etmek,
asilal **asilal$_3$** **asila$_4$** **(EZEN.KASKAL)**	duppurum nasûm rīštum	kaldırmak, uzaklaştırmak, çekmek, geri almak, uzakta olmak, sevinç, mutluluk, neşe, kutlama, tören, MSL 13, 98, 73; AHw. 989;
asil-la$_2$	ašilalûm ebērum riāšum	kaldırmak, uzaklaştırmak, çekmek, geri almak, uzakta olmak, sevindirmek, memnun etmek,
asil-la$_2$	rīšātum	sevinç, mutluluk, neşe, kutlama, tören, MSL 13, 98, 73; AHw. 989;
as-kum-bi-tum	asqubbītum	kambur, tümsek, hörgüç, AHw.75;
as-lum	aslum	^{ĝeš}as-lum "ölçü çubuğu, uzunluk ölçü birimi",
as$_4$-lum	aslum	^{ĝeš}as$_4$-lum "ölçü çubuğu, uzunluk ölçü birimi", AHw.74; bir ölçü aleti, endaze, AHw.74; ^{ĝeš}as$_4$-lum "bir ağaç türü",
	pasillum	bir koyun türü, kepenek,
aslum$_x$(A.LUM)	aslum pasillum	bir koyun türü, yabani koyun, AHw. 838;
aš	ištēn	bir/1, tek başına, nadir, eşsiz, yalnız, ancak, AHw.400; SGL 1, 94; NG 3, 93; SDb. 2000, § 46, 2 a; lu$_2$-aš lu$_2$-min-da kin mu-da-ak-ke$_4$ "Bir adam, bir başkasıyla birlikte görev yapacak." Gud.Sl.A II 25; ša$_3$-ma-mu-da-ka lu$_2$-aš-am$_3$ an-gim ri-ba-ni ki-gim ri-ba-ni "Rüyanın içindeki bir adamdır. Onun büyüklüğü gök gibidir, onun büyüklüğü yer gibidir", aya-ĝu$_{10}$ ^{d}en-lil$_2$-le u$_4$-aš-a mu-tu-de$_3$-en$_6$-na-ta "Babam tanrı Enlil beni bir gün içinde yarattıktan sonra", TLS 3, 22; ^{u}$_2$aš "bir ot türü", AHw. 187; ^{d}aš "^{d}Aššur",
	ettūtum	örümcek, SAİL 1, 543; CAD E 396; AHw. 263;

aš ... tar

Sümerce	Akadca	Türkçe
	ezērum	küfretmek, lanet etmek, CT 18, 48 III 11; AHw. 269,
	erretum	kaçma, panik, MSL 4, 120, 9; AHw. 244;
	arratum	küfür, lanet, UM 5, 104 IV 2; AHw. 70;
	ḫišiḫtum	ihtiyaç, CT 11, 32 III 47; 12, 34 II 3; AHw.349, talep, CT 11, 32 III 47; 12, 34 II 3; AHw.349,
	aššur	Asur,
	upumtum	çavdar unu, AHw.1426;
	ēdum	salya, tükürük,
	rutûm	çıban,
	ṣernettum	ekmek, un,
aš ... tar	šâlum	sormak, istemek, rica etmek, talep etmek, davet etmek, AHw.1151; Emesal: aš ...tar < en_3 ... tar, $ĝa_2$-e za e_2-gal-$še_3$ en_3 i_3-tar-re "ben seni saraya davet ediyorum". a-na-aš nu-ta-du-un "neden gelmiyorsun?",
aš/$aš_4$	šeššum šešše t	6/altı, MSL 4, 164, 44; BIN 6, 80, 7; AHw. 1220;
$aš_2$	ṣibûtum	ihtiyaç, gereksinme, istek, arzu, arzu etmek, istemek, küfür etmek, lanetlemek, $aš_2$ ...bala "küfretmek, lanet etmek, sövmek", $aš_2$... du_{11}/e"lanet etmek, $aš_2$... gi_4 "küfür/lanet ile yanıt vermek", $aš_2$ ... mu_2 "lanet etmek, küfretmek", $aš_2$ ...sar "küfretmek, lanet etmek, sövmek",
	arratum	küfür, lanet, AHw. 70;
	ettūtum	örümcek, SAİL 1, 543; CAD E 396; AHw. 263;
	nazārum	istemek, arzu etmek,
	arārum	küfretmek,
$aš_2$ ... bal/bala	arārum nazārum	lanet etmek, küfretmek, takip etmek, kovalamak, peşinden gitmek,
$aš_2$... du_{11}/e		lanet etmek, küfretmek, takip etmek, kovalamak, peşinden gitmek,
$aš_2$ ... gi_4		yanıt vermek, cevaplamak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
$aš_2$ ... mu_2	arārum nazārum	lanet etmek, küfretmek, AHw. 65;
$aš_2$ ... sar	arārum nazārum	küfretmek, lanet etmek, AHw.65;
$aš_2/a_2$-zi-ga ... bala		şiddetle lanet etmek, küfretmek,
$aš_2$-bal ... e	nazārum	lanet etmek, küfretmek, AHw. 772;
$aš_2$-bal-e	erretum	kaçma, panik, MSL 4, 120, 9; AHw. 244;
	ḫišiḫtum	arzu, istek, ihtiyaç, CT 11, 32 III 47; 12, 34 II 3; AHw. 349
$aš_2$-du_{11}-ga		küfür, lanet, sövme, sövmek için söylenen söz,
$aš_2$-ĝar$_3$	unīqum	^{munus}aš$_2$-ĝar$_3$; "kız çocuğu",
$aš_3/aš_9$	šeššum	altı/6, AHw.1220; SDb. 2000 § 46, 2 a; aša$_3$-kam-ma-aš nun-e sukkal-a-ni ^{d}isimu-ra gu$_3$ mu-na-de$_2$-e "Prens 6. kez vezirine, İsimu'ya söylüyor/İsimu ile konuşuyor". St.P 10, 2 III 39;
$aš_4$	ezērum	küfretmek, lanet etmek, CT 18, 48 III 11; AHw. 269
$aš_5$	ettuttum	örümcek, ince bir ağ kurarak küçük böcekleri avlayan eklemli bir hayvan,
$aš_5/aša_5$(-g)	eqlum	tarla, ülke/bölge, SAİL 105; 579; AHw.231-232; CAD E 249;
aša	w/ēdum	yalnız, tek başına, MSL 14, 93, 100; AHw. 1494;
$aša_5$(-g)	eqlum	tarla, arsa, parsel, AHw.231; CAD E 249; aša$_5$-u$_3$-gig-ga-še$_3$ ba-de$_6$ "O buğday tarlasına götürüldü." BIN 8, 369, 18-19;
$aša_5$-šuku	šukûsum	geçim tarlası, MSL 9, 123 a 6; AHw.1266;
$aša_5$-šuku-ra	šukûsum	ekim/geçim tarlası, MSL 9, 123 a 6; AHw. 1266
ašag	eqlum	tarla, alan, MSL 1, 50, 56; 3, 123, 307; AHw. 231;
ašarid		önemli, önemi olan, mühim, ehemmiyetli,
aš-bal-tum	ašpaltum	$^{lu}_2$aš-bal-tum "ikinci sınıf halk topluluğu", AHw.82
	guzallum	tahtı taşıyan kişi, CAD G 146; AHw. 300;

Sümerce	Akadca	Türkçe
aš-bar	purussûm	karar, hüküm, yargı, AfO 18, 81, 20; AHw. 882;
aš-bur$_2$	di'um	bir hastalık türü, baş ağrısı, AHw.174;
a-še$_3$ ... ĝen		suya gitmek, suyu çevirmek/getirmek, SL 3;
a-še$_4$/še$_{17}$		soğuk su, ša$_3$-^{d}en-lil$_2$-la$_2$-ke$_4$ a-še$_{17}$ im-še$_{17}$-e-ne "Enlil'in kalbini onlar (birlikte) soğuk su ile serinletiyorlar".
a-šed$_{12}$		serin/soğuk su,
a-še-er	tanēḫum	Emesal: a-še-er < a-nir "ağlamak, dövünmek, ağıt, matem, yas", şikayet, AHw. 1319;
a-šeg$_3$-ĝa$_2$		yağmur, yağmur suyu, damla,
a-še-ĝen$_2$		suda eritme, tutkal,
a-še-ra/ru		ağlama, dövünme, feryat, ağıt Emesal: a-še-ra < a-nir
a-šeš		acı/tuzlu su,
ašgab	aškāpum	saraç, derici, ayakkabıcı, SAİL 104; AHw. 81; SL 25; 1 še 1 ziz$_2$ ur-^{d}ba-ba$_6$ 1 še 1 ziz$_2$ amar-^{d}ezinu 2 (ul) še 2 (ul) ziz$_2$ um-um 2 (ul) še 2 (ul) ziz$_2$ nam-dam ašgab-me "1 (kile) arpa, 1 (kile) çavdar Ur-baba'ya; 1 (kile) arpa, 1 (kile) çavdar Amar-ezinu'ya; 2 şinik arpa, 2 şinik çavdar Umum'a; 2 şinik arpa, 2 şinik çavdar Namdam'a. Onlar dericilerdir." VS 14, 122 III 1-IV 1; ašgab-gal "şef derici",
aš-ĝar	di'um	bir hastalık türü, baş ağrısı, AHw.174;
aš-ĝar$_3$	unīqum	^{munus}aš-ĝar$_3$ "dişi oğlak", SAİL 554; AHw. 1420;
aš-gi$_3$-gi$_3$ **aš-gi$_4$-gi$_4$**	ašgigûm	$^{na}{}_4$aš-gi$_4$-gi$_4$ "bir taş türü", SAİL 339, AHw. 80;
aš-ḫab	išḫappum	$^{lu}{}_2$aš-hab, "dolandırıcı, yaramaz, haydut, terbiyesiz"
aš-ḫal-ḫal-la	šaḫšaḫḫum	$^{lu}{}_2$aš-hal-hal-la, "iftiracı", MSL 12, 166, 295; AHw. 1132;
aš-ḫal-lum	ašḫallum	^{ĝeš}aš-ḫal-lum, "kalbur, elek, kevgir", ambar, depo, kiler, AHw.80;
aš-iš		aš-iš^{mušen} "bir kuş türü",
aški	urbatum	$^{u}{}_2$aški, "kamış, saz, hasırotu", CT 11, 45 I 12; MSL 10, 103, 177; AHw. 1428;

Sümerce	Akadca	Türkçe
aškud/aškud$_2$	aškuttum	ağaç kama, kazık, CT 19, 16 I 18; SAİL 334; AHw. 81; kol, baldır, kalfa, usta başı, reis, ^{ĝeš}aškud "gedelek(=boyunduruğu oka bağlayan ağaç çubuk)",
ašlag	ašlākum	çamaşırcı, AHw. 81; CAD A/445; 3 lu$_2$ 1 (ul) 1(ul) 2 (ban$_2$) ugula še-bi 1 2 (ban$_2$) e-ta-e$_{11}$ ašlag-me "Üç adama her biri için 1 şinik (arpa), 1 şinik, 2 okka başkana. Bunun için arpa 1 (kile) dir. 2 okka Etae'ye. Onlar çamaşırcılardır". DP 121 VII 8-11;
ašlug	ašlukkatum	ambar, depo, kiler, OEC 4, 152 VII 31; AHw.82;
aš-me	barīrum	parlak, neşe, sevinç, CT 19, 27 a II 4; AHw. 107;
	šamšatum	kıvırcık, parıltı. ışık, güneş, güneşlik, şemsiye, levha, AS 14, 83/7; AHw. 1158;
aš-rin-na	ašrinnum	ağaç tepsi, karavana, senit(=hamur tahtası), sini, sofra,
aš-ru	šuruppûm	titreme, don, şiddetli soğuk, AHw.1287;
aš-ša	gitmalum	mükemmel, kusursuz, eksiksiz, söz, ifade, ağlama, çığlık, gürültü,
aššа$_2$	ikkillum rigmum	ağıt, feryat, gürültü, yaygara, şamata, kargaşa, söz, ifade, ağlama, çığlık, gürültü,
aš-ša$_4$	gitmalum	mükemmel, kusursuz, eksiksiz,
aš-šu-ḫal-ḫal-la	šaḫḫīḫum	bir hastalık türü, MSL 13, 189, 185 a; AHw. 1131
aš-šur	aššur	Asur, aš-šur-ra<ašur-a, "Asur'da",
ašta	ikkillum rigmum	ağıt, feryat, gürültü, yaygara, şamata, kargaşa,
aš-taḫ	şirimtum	arzu, istek, KAR 423 III 28; AHw. 1105;
aš-tal$_2$-tal$_2$	ardadillum	$^{u}{}_2$aš-tal$_2$-tal$_2$, "hindiba, bir ot türü, yonca", SAİL 1; AHw. 67;
aš-ta-lu$_2$	aštalûm	müzisyen, MAOG 13/2, 41, 20; 47, 6; AHw.85;
aš-tar	šâlum	Emesal: aš ...tar < en/en$_3$-tar "sormak, çağırmak, davet etmek",
ašte	sappartum	koç boynuzu, CT 19, 32 III 27; AHw. 1027; ihtiyaç, gerekli, gereksinme,

aš-te/ašte$_2$

Sümerce	Akadca	Türkçe
aš-te/ašte$_2$	kussûm sukkuṁ šubtum	Emesal: ^{ĝeš}aš-te < ^{ĝeš}gu-za, "sandalye, tabure, taht, koltuk, oturum, türbe(=mezar),
aš-temu	kussûm	^{ĝeš}gu-za "taht", MSL 5, 155, 66/9; AHw. 515;
aš-ti/te	kussûm	^{ĝeš}aš-ti/te, "sandalye, koltuk, tabure", SAİL 3; AHw. 515;
aš-ur$_4$	iltennûm baqnum	ikinci kez kırkılan yapağı, yün, AHw.105;
aya/a-a	abum	baba, AHw. 7-8; CAD A/1, 67; NG 3, 89; YNER 3, 69; ISL 20; aya-kur-kur-ra "bütün ülkelerin babası", a-a-zu ^{d}en-lil$_2$-le saĝ-e-eš mu-ri-in-rig$_7$ "Banan tanrı Enlil (onu ona) hediye olarak verdi"; TCL 15, 23, 18; a-a-zu ^{d}en-lil$_2$-le ki gal-bi ši-im-ma-an-ag$_2$ "Baban Enlil seni çok sevdi", SGL 2, 13, 28; aya-ĝu$_{10}$ ta-am$_3$ e-ra-an-du$_{11}$; "Babam sana ne söyledi?"; St.P 10, 2 I 15; a-a-ĝu$_{10}$ ^{d}en-lil$_2$-le u$_4$-aš-a mu-tu-de$_3$-en$_6$-na-ta "Babam Enlil beni bir gün içinde yarattıktan sonra", TLS 3, 22; a nu-su "O babayı tanımıyor", VS 14, 122 I 26; a-a-zu ^{d}en-lil$_2$-le saĝ-e-eš mu-ri-in-rig$_7$ "Senin baban Enlil (onu ona) hediye olarak verdi". TCL 15, 23, 18;
aya$_2$-ar-tum	ayyartum	mercan, UET 5, 546, 3; 795 II 10; AHw. 24;
aya$_4$	išiktum	kuşatmak, çevirmek, koşu alanı, AHw. 395;
aya-gu-la		büyük baba, dede,
aya-lum	ayyalum	erkek geyik, karaca, Fauna 98; AHw.24;
ayaya$_2$		büyük baba, dede,
ayaya$_2$/an-ta-ĝal$_2$		büyükbaba, dede,
az	asum	ayı, Fauna 80; AHw.76; CAD A/2, 344;
aza	asum	^{ĝeš}aza "mersin ağacı", kafes, zincir, ayı, AHw.76; CAD A/2, 344;
aza/az		kafes, zincir, ayı, AHw.76; CAD A/2, 344;
azad$_2$/azad$_3$	ašāšum	kamış barınak, MSL 4, 117, 18;AHw.79;
azag/azag$_2$	asakkum	tabu, yasak, ZA 41, 218; RA 38, 41; AHw.73;
az-bal		boyun bağı, yular, dizgin, gem,
az-bala		^{ĝeš}az-bala "aslan/köpek kafesi",
az-bala/la$_2$		^{ĝeš}az-bala/la$_2$ "aslan/köpek kafesi",

Sümerce	Akadca	Türkçe
az-gu$_2$		^{ĝeš}az-gu$_2$ "yular, dizgin",
az-la$_2$	nabārum	kafes, MSL 6, 70, 196/8; 76, 95; 78/940; AHw.697;
azlag/ašlag	ašlākum	$^{lu}{}_2$azlag/ašlag, "çamaşırcı", MSL 3, 149, 328; AHw. 81;
azlag/azlag$_2$	ašlākum	$^{lu}{}_2$azlag/ašlag , "çamaşırcı" MSL 3, 149, 328;AHw. 81;
azlaggal$_x$		azlaggal$_x$ (GAL.GİŠ.TUG$_2$.TE.A.DU) baş/ şef çamaşırcı,
azu	asûm	$^{lu}{}_2$a-zu/zu$_5$, "doktor", AHw.76; CAD A/2, 344; a-zu-gal, "baş tabip",
azug/kna	azūpirum	$^{u}{}_2$azug/kna, "safran", OEC 4, 152 IV 13; AHw.93;
azugna	azupīrum	bir sebze türü, safran, OEC 4, 152 IV 13; AHw.93,

b B

Sümerce	Akadca	Türkçe
ba	qâšum, qiāšum	hediye etmek, vermek, taksim etmek, ödemek AHw. 929; CAD Q 156; in-na-ba "O (onu) onlara hediye etti", še-ba še-ĝar lu_2-^{d}ba-ba_6-ke_4-ne uruka-gi-na lugal-lagaš(a)^{ki}-ke_4(=lugal-lagaš^{ki}-ak-e) ganun-^{d}ba-ba_6-ta e-ne-ba "Tanrıça Baba'nın adamlarına arpa dağıtımı, ara teslimi. Urukagina, Lagaš kralı (onu) Baba'nın ambarından onlara dağıttı". VS 14, 29 II 3-III 4; dağıtmak, paylaşmak, AHw. 1517-1518; AWL 95; NG 3, 94; nu-da-ba-e "Ben onu seninle paylaşmıyorum". PBS 9, 12, 2; en-ig-gal la_3-banda dam-sanga-^{d}nanše-ra e-ne_2-ba-e "Eniggal, müfettiş Nanše'nin rahibinin karısına (onu) hediye edecek". VS 14, 173 I 1-4; uru-ka-gi-na lugal-lagaš(a)^{ki}-ke_4 ganun-^{d}ba-ba_6-ta e-ne-ba "Urukagina, Lagaš kralı tanrıça Baba'nın ambarından (arpayı) onlara dağıttı". onu, MSL 2, 132, 33; RA 53, 30 Ay. 5; AHw. 1200; ^{dug}ba "kova, tekne, fıçı", ba $^{ku}{}_6$ kabuklu balık, göl balığı; inim ... ba "söz vermek", šu ...ba "bırakmak" Gud. St. B IX 26:
	zāzum	parçalara ayırmak, bölmek, paylaşmak, vermek, AHw. 1517;
	našārum	taksim etmek, bölmek, eksilmek, azalmak, MSL 2, 132, 35; AHw. 759;
	epērum	bakmak/beslemek, MSL 3, 115, 220; AHw. 223;
	sapāḫum	saçmak, yaymak, yere serpmek; AHw. 1024;
	qištum	hediye, çeyiz, pay, hisse, ; AHw. 923;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ba		^{ĝeš}ba, "kesici alet",
ba-		çekim ön eki, SDb. 2000, § 62, 1 g; ba-an-daḫ "O ilave etti" ba-ši-ĝen "O oraya gitti", Gud. Sl. A XVII 23; lu_2-bappir-da ba-da-la_2 "Biracının yanında o tartıldı". VS 14, 121 II 2-3; 1 udu-siki .... lugal-da-nu-me-a sipa-udu-siki-ka-da na ba-da ri "Bir yünlü koyun, yün koyunları çobanı Lugal-danumea'nın yanında öldü", VS 14, 22 I 1- II 2; 4(ban_2) gig .... a_2-ne_2-kur-ra saĝ-apin(a)-ke_4 šu ba-ti "4 Ban buğdayı Anekura, çiftçi teslim aldı". VS 14, 59 I 1- II 3; 3 gu_4-mu-4 5 gu_4-mu-3 ba-ĝar "4 yaşındaki 3 boğa ve 3 yaşındaki 5 boğa (ahıra) konuldu". VS 14, 66 I 3-6,
ba<da		e_2-a-ni du_3-ba (=du_3-da) mu-na-du_{11} "Tapınağını yapmayı o ona söyledi". Gud. Sl. A I 19; $eš_3$-e_2-ninnu-na du_3-ba za-ra ma-ra-an-du_{11} "Eninnu tapınağını yapmayı o sana söyledi." Gud. Sl. A V 18;
ba		kova, fıçı, kap, tekne, kazan, teneke, bakraç,
ba(-r)		uçmak, kaçmak, uru-ta i_3-bar-re "O şehirden kaçıyor",
ba-al	ḫerûm	kazmak, kazı yapmak, AHw. 341; NG 3, 132, 5; u_4 $^{i}{}_7$idigna i_7-gu-la mu-ba-al-la-a "Dicle'yi, en büyük nehri kazdığı zaman", RA 71, 5/c 6/1, 51-52;
ba-al-gi	raqqum	ba-al-$gi^{ku}{}_6$ "kaplumbağa", MSL 8/2, 25, 220; AHw. 958;
ba-al-gi/gi_4	raqqum	su kaplumbağası, AHw. 958;
ba-al-gu_7	raqqum	su kaplumbağası, SL 26; AHw. 958; ba-al-gu_7-gim a-ab-ba i_3-du "Su kaplumbağası gibi denize gidiyor",
ba-al-la		boşaltılmış, boş, önemsiz, yararsız, anlamsız,
ba-an	sûtum	$^{ĝeš/urudu}$ba-an "kap, şişe, kutu, ölçü kabı, okka",

Sümerce	Akadca	Türkçe
ba-an-aš	sūtum	bir ölçü birimi, okka, kap, şişe, kutu,
ba-an-du$_5$	banduddûm	kova, tohum heybesi, torba, AHw. 102;
ba-an-du$_8$	pattûm	^{gi}ba-an-du$_8$ "kutu, sandık, çekmece", MSL 7, 47, 224; AHw. 849;
ba-an-du$_8$/du$_5$		^{ĝeš}ba-an-du$_8$/du$_5$ "içki kabı, kova, tas, sepet", SL 26;
ba-an-du$_8$-du$_8$	banduddûm	^{ĝeš}ba-an-du$_8$-du$_8$ "kova, torba, tohum heybesi", SAİL 5; AHw. 102;
ba-an-dul	zibnum	hasır, paspas, keçe, kilim, yaygı, yolluk, AHw. 1524;
ba-an-gi$_4$		yanıt, karşılık, cevap, sivrilmek, inceltmek, eğmek, eğilmek,
ba-an-gi-in		karar, hüküm, kanı, yargı, buyruk, fetva,
ba-an-ḫu-na	ḫurbabilum	bukalemun, Fauna 16, 205; CT 14, 44, 31; AHw. 358;
ba-an-tum$_2$/tum$_3$		ba-an-tum$_2$ ^{mušen}, "bir kuş türü",
ba-an-za	pessûm kurûm	topal, aksak, AS 16, 36, 5; SAİL 5, AHw. 856; cüce; sakat, kötürüm, zayıf,
ba-ar	igārum	duvar, sur, hisar, kale, sığınak, siper, AHw. 366;
ba-ar/ba$_9$-ar$_2$	igārum	Emesal: ba-ar < e$_2$-ĝar$_8$ "sur, duvar", AHw. 366;
ba-an		tahıl ölçü birimi, okka,
ba-an-du$_8$		kutu, şişe, kap, kumbara, sandık, tabaka, teneke,
ba-an-gi$_4$		yanıt, karşılık, cevap, misilleme, mukabele, tepki,
ba-ba		^{zid}$_2$ba-ba, "yulaf lapası",
ba-ba(-za)	pappāsum	muhallebi, keşkek, püre, bulamaç, AHw. 824,
ba-ba-az	paspasum	ba-ba-az^{mušen} "bir kuş türü, ördek", AHw. 839;
ba-bal	būdum	^{ĝeš}ba-bal "testere, bıçkı", MSL 2, 147, 22; AHw. 135
ba-ba-ya$_{10}$	paršumum	sağ kalmak, felaketten kurtulmak, AHw. 836; ihtiyar, yaşlı, büyük baba, dede,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ba-ba-za	pappāsum paspasum	arpa püresi, göce(=yem olarak kullanılan kabuğu soyulmuş ve kırılmış arpa veya yulaf), SAİL 5; AHw. 824; ba-ba-za^{mušen} "bir kuş türü, ördek" AHw. 839;
ba-ba-zi-itu$_4$	pappasītum	alçı, SAİL 5; BAM 237 IV 37; AHw. 824;
ba-da-ra	pattarum	$^{ĝiri}_3$ba-da-ra "hançer, metal kama, silah, iğve, biz, çuvaldız, kürek, pervane",
ba-gi	raqqum	su kaplumbağası, MSL 8/2, 25, 220; AHw. 958;
ba-kuš	pašultum	^{ĝeš}ba-kuš "ağaç bıçak, kama", AHw. 846;
ba-na	qaštum	yay, kavis, daire, eğmeç, çember, halka, silindir;
ba-na-dim$_2$		reverans yapmak, selamlamak, eğilmek,
ba-nam		eşya , mal, ürün, mülk, emlak, servet, varlık,
ba-ra	kawûm warkatum aḫûm	dış taraf, diğer taraf; AHw. 466; arkada, arkasında, dıştaki, koyun postu, yapağı, garip, yabancı, arkada, AHw. 893
ba-ra-		kesin olumsuzluk ön eki, ThSLa § 234, 366-70; SDb. 2000, § 62, 2 b; ba-ra-ra- du$_{11}$ "Ben onu sana asla söylemedim. " gu$_4$-ĝu$_{10}$-še$_3$ us$_2$-u$_3$-de$_3$ kin-gi$_4$-a-aš ba-ra-ši-in-gi$_4$ "Çiftçilik yapmayı ben sana iş olarak asla vermedim". JCS 25, 78; a-ra$_2$-na-me-ka eger-gu$_4$-da-ka du-u$_3$ ba-ra-ra-du$_{11}$ "Hiçbir şekilde öküzlerin arkasından gitmeyi
ba-ra-		(öküzleri otlatmayı) ben sana söylemedim". JCS 25, 77; ba-ra-an-gi$_4$-gi$_4$-de$_3$ "Sen asla geri dönmeyeceksin". CT 16, 12 V 23; eden-bi-a u$_2$-šim ba-ra-mu$_2$-mu$_2$ "Kırlarda yeşil ot asla yetişmiyor". VS 7, 41, 61-62; ki-bi ba-ra-sikil "Söz konusu yerleri o kesinlikle temizlemedi". Iraq 13, 28-29, 37;
ba-ra(-g)		dışarı sermek, açarak yaymak, döşemek,
ba-ra-aḫ	puḫpuḫḫum	kavga, mücadele, savaş, savaşçı, AHw. 876;
ba-ra-aš		uçmak, uçurmak, -den kaçmak, geçip gitmek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ba-ra-ga/ge	uṣṣûm šuparrurum	yaymak, sermek, açmak, ayırmak, yayılmak, genişlemek, MSL 2, 138 a 6; 13, 21, 146; AHw. 1278;
ba-ra-kar-ra		bozuk, tahrip edilmiş, bayat, çürük, kırık, viran,
ba-ri$_2$-ga	pars/šiktum	^{ĝeš}ba-ri$_2$-ga "kova, kile", MSL 2, 140, 12; AHw. 835; ^{ĝeš}ba-ri$_2$-ga "şinik, okka",
ba-rim$_4$-ma		^{tug}$_2$ba-rim$_4$-ma, "giysi, elbise, giyecek"
ba-ri-ra-tum	barīrātum	bitki, ot, MSL 5, 102, 120; TCL 10, 71, 17; AHw. 107;
ba-ru-tum	parūtum	su mermeri, TU 36, 25; AfO 19, 141, 13; AHw. 837;
ba-si/ si$_8$		dördül, kare, gönye,
ba-tab-du$_8$-ḫu-um		^{tug}$_2$ba-tab-du$_8$-ḫu-um "yünlü kemer, kuşak, giysi",
ba-ti-um		kutu, şişe, kap, kasa, sandık, tabaka, teneke, kumbara,
ba-tul	batūlum	^{lu}$_2$ba-tul "delikanlı", SAİL 5; AHw. 116;
ba-ur$_4$		kırkılmış koyun postu, koyun derisi, litre ile ayarlı bir ölçü kabı, SL 27;
ba-za **ba...za**	kurûm	cüce, sakat, topal, kötürüm, kısa, AHw. 512; ba-za^{ku}$_6$ "bir balık türü", sakatlamak, bozmak, engellemek, baltalamak,
ba-zi		dışarı çıkarmak, dışarı atmak, çıkartmak, kovmak,
ba-zi-ḫu-um		tekstil, dokuma, dokumacılık, manifatura,
ba-zu$_2$	suppīn ṣurrim	dişli bıçak, bıçkı, testere, hızar,
ba-zu$_3$	suppīn ṣurrim	^{ĝeš}ba-zu$_3$ "dişli bıçak, bıçkı, testere, hızar",
ba/pa$_4$-ti-um	baṭûm	^{ĝeš}ba/pa$_4$-ti-um "kova, fıçı, tekne", AHw. 116;
ba$_3$	bāmtum	mera, yayla, AHw. 101; YOS 1, 53, 243; hayır, uğur, devran, kader, SAİL 472; AHw. 47;
	amūtum	karaciğer, SAİL 472; AHw. 47; SL 27;
	mišlum	yarım, buçuk, CT 11, 40 b 36, AHw. 661;
	šalāšā, šalāštum	3/üç, MSL 13, 241, 129/31; CT 12, 3 III 51, AHw. 1146

Sümerce	Akadca	Türkçe
	nalbašum	bir giysi türü, palto, manto, kaput, AHw. 724;
ba_4	bītum	Emesal: ba_4< $ĝa_2$ "ev", AHw. 132;
ba_7	bāmtum	mera, yayla, AHw. 101; YOS 1, 53, 243; dış cephe, açmak, örtüsünü kaldırmak, çıkarmak,
	mišlum	yarım, buçuk, CT 11, 40 b 36, AHw. 661;
	šalāštum	3/üç, MSL 13, 241, 129/31, AHw. 1146;
ba_9	igārum	duvar, sur, AHw. 366; aşmak, geçilmesi güç bir yerin öte yanına geçmek,
babbar/$babbar_2$	peṣûm	beyaz, beyaz olmak, SAİL 381, AHw. 857; u_4-da udu e-babbar "Eğer koyun beyaz ise", Ukg. 6 I 18;
	pūṣum	yama, benek, AfO 18, 65/6, 39; SAİL 381; AHw. 883;
babbar-dili	pappardilûm	$^{na}{}_4$babbar-dili "bir taş türü, ala taş", AHw. 824;
babbar-$eš_{16}$		$^{na}{}_4$babbar-$eš_{16}$, "bir taş türü",
babbar-ḫi	papparḫûm	babbar-ḫi^{sar} "semiz otu", YOS 10, 56 I 42; AHw. 824
babbar-min_5	papparminum	$^{na}{}_4$babbar-min_5, "bir taş türü",
bad	petûm	açmak, SAİL 69; AHw. 858; UET 6, 12, 6; açık, delik, SAİL 69; AHw. 871; ^{d}bad "^{d}Enlil"; küçük, hafif, yenilgi; işaret, delil, SAİL 69; du_{10}... bad "koşmak, acele etmek", $ĝeštu_2$ ...bad "akıl vermek, öğretmek", $ĝiri_3$ ... . bad "taşımak, nakletmek, hareket etmek", ḫaš$_2$ ...bad "dörtnala koşmak, acele götürmek", igi ...bad "bakmak, açık gözlü olmak", ka ...bad/ba "konuşmak, görüşmek" šu ...bad "yağmalamak, soymak, çalmak, talan etmek, almak, tutmak, kazanmak, kiralamak", uzak, uzak olmak, açmak, çözmek, harman dövmek masa ya da mobilya ayağı, yaymak, sermek, genişlemek, yayılmak, ayırmak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
	nešûm	kaldırmak AHw. 783; CAD N/2, 193; SAİL 69
	bêlum	idare etmek, hakim olmak, AHw. 120; SAİL 69; 99
	mâṣum	az olmak, "istediğini yapmak, SAİL 69; AHw. 621", hafif olmak, küçük olmak,
	rêqum	uzak olmak, uzaklaşmak,
bad/bad_5		yenmek, müzakere etmek, söz açmak,
bad_3	dürum	duvar, sur, kale, tahkim, istihkam, tırmanmak, yukarı çıkmak, yüksek, SAİL 152; AHw. 178; CAD D 192; bad_3-gal-bi ḫu-mu-du_3 "Onun büyük surunu sen gerçekten yaptın". UET 8, 81 II 11; bad_3-didli ba-du_3-a "Orada yapılan değişik surlar", VS 17, 41, 131; bad_3-didli ḫa-ba-ni-du_3 "Gerçekten o çeşitli yerlerdeki surları yaptı". VS 17, 41, 58
bad_3		bad_3-didli ḫa-ba-ni-du_3 "Gerçekten o değişik surları yaptı." VS 17, 41, 28; bad_3-gal-i_3-si-in^{ki}-na(=bad_3-gal- isin^{ki}-ak) "İsin'in büyük duvarı", YOS 9, 25, 12-13;
bad_3-diĝir	kālûm	su bendi, baraj, CT 12, 41 III 45; AHw. 429;
bad_3-gilim		merdiven, çıkmaya/inmeye yarayan basamaklar dizisi
bad_3-gi-si	samītum	temel, dayanak, AfO 7,272,8;MSL 13,177, 13;
bad_3-niĝin		şehir duvarı, çevre duvarı, kalkan, siper, kale,
bad_3-si	simētum setum	çıkıntı, cumba, köşe, SAİL 152; parmaklık, korkuluk, siper, mazgallı siper, istihkam, hisar, sığınak, korunak,
bad_3-si-ab-ba		bad_3-si-ab-ba^{ki} "Barsipa";
bad_3-si-en-na		yüksek siper, korunacak, saklanılacak yer,
bad_3-šul-ḫi	ša/ulḫûm	dış duvar, çevre duvarı, set, çit, parmaklık, siper, MSL 3, 28, 319; SAİL 152; AHw. 1147;
bad_4	dannatum dannūtum, dunum	görev, ihtiyaç, kale, kıtlık, SAİL 61; HK 27, 15; kuvvet, güç, kudret, SAİL 461; AHw. 177; 161 kale, sıkıntı, zorluk, sert/katı zemin, alan,

Sümerce	Akadca	Türkçe
bad_5	dabdûm, taḫtûm	yenilgi, SAİL 449; 69; AHw. 148; 1303;
bad_5-bad_5	dabdûm	yenilgi, bozgun, dağılma, kaybetme, AHw. 148, yenmek, yukarı çıkmak,
ba-dar	pattarum	hançer, kama, silah, MSL 2, 149, 17; AHw. 848;
bad-du	bêšum	uzaklaşmak, CT 19 5 III 11; AHw. 123;
bad-sil_3-ḫi		dış duvar, taş, tuğla, kerpiçten yapılan engel,
baga		dizi; 7 baga; $^{ĝeš}peš_3$ "7 dizi incir", Gud. St. E V 12;
baḫ$_2$	paḫārum	$^{lu}{}_2baḫ_2$/$baḫar_2$ "çömlekçi", KUB 3, 94 II 5; SAİL 309; AHw. 810; PSD
baḫ$_2$		B/1, 46; MSL 3, 103, 82; AWL 71; VS 14, 79 I 5; $Niĝin_3$-mud u_4-ki-a$ĝa_2$ pu_2-saĝ dumu-i_7-mud ne-saĝ šeš-e-ka-zi šu-$niĝin_2$ 4 lu_2 1 (ul) $bahar_2$-me "Niğinmud, Uki-aga, İmud'un oğlu Pusaĝ, Ekazi'nin kardeşi Nesaĝ. Toplam 4 kişiye, her biri için 1şinik (arpa). Onlar çömlekçilerdir. DP 120 IX 3-10;
baḫar/baḫar_2 $baḫar_3$/$baḫar_4$	paḫārum	çömlekçi, AHw. 810; dışarı çıkarmak, yukarıya kaldırmak, $Niĝin_3$-mud U_4-ki-a$ĝa_2$ pu_2-saĝ dumu-$İ_7$-mud Ne-saĝ šeš-e-ka-zi šu-$niĝin_2$ 4 lu_2 1 (ul) $baḫar_2$-me "Niğinmud, Uki-aga, İmud'un oğlu Pusaĝ, Ekazi'nin kardeşi Nesaĝ. Toplam 4 kişiye, her biri için 1 şinik (arpa). Onlar çömlekçilerdir. DP 120 IX 3-10; $bahar^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
$baḫargal_x$ (GAL. BÀR. EDİN)		$baḫargal_x$ "baş çömlekçi, çömlekçi şefi",
bakirum		taşıma/nakliye kayışı,
bal	pilakkum	ağaç balta, ^{ĝeš}bal "mil, iki tekerleği birbirine bağlayan ağaçtan yapılmış ^{šim}bal "bir ağaç türü", SAİL 3; 9; AHw. 100;
	ḫerûm	kazmak, boşaltmak, $^{na}{}_4$bal, "bir taş türü"
	ballukkum	araç, dingil", AHw. 863; SGL 1, 61;
bal/ba-al	ḫerûm	kazmak, AHw. 341; CAD H 175-176; AWL 531;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	enûm	değiştirmek, nakletmek, AHw. 220; CAD E 173; e_2-ki-$šal_2$-la-ka e-bal "O (onu) Ekišal'a nakletti". VS 14, 45 III 1-2;
	naqûm	kurban etmek, feda etmek,
	nakārum	düşman olmak, AHw. 718-719;
	nabalkattum	ayaklanma, isyan, ihtilal, SAİL 9, 461; isyan etmek darılmak, ihlal etmek, kızmak, geçmek, ihlal etmek; kızmak, darılmak SAİL 9; AHw. 694;
	nukurtum	düşmanlık, AHw. 802; ISL 8;
bal	ebērum	cezalandırmak, $aš_2$-ḫul-bi ḫe$_2$-em-bal-eš$_2$ "Onlar onu kötülüklerle cezalandırsınlar!", YOS 1, 36, 39 $aš_2$ .... bal "küfretmek, lanetlemek", dub-bi . . bal "atlatmak", DP 278 VII 9; e .... bal "kanal kazmak, arık açmak", ki-sur-ra . . bal "sınırı aşmak, geçmek", saĝ . . . . bal "baş sallamak" -ta bal "dolaşmak, geçmek"; šu ... bal "değiştirmek", Gud. St. B VIII 18; šu na-mu-da-ni-bal-e-ne "(Kaderini birlikte) değiştirmesinler". SDG Lev. 9-13 III 34; ^{ĝeš}bal "dingil",
	naqārum	tahrip etmek, kırmak, AHw. 743; AWL 122;
	etēqum	geçmek, vazgeçmek;
	tabākum	dökmek, boşaltmak, AHw. 1295;
	naqûm	feda etmek, kurban etmek SAİL 9; AHw. 744
	nabalkattum	saltanat;
	palûm	ihtilal, isyan, SAİL 9; 461; AHw. 694;
bal_3/bal_4	ḫerûm	kazmak, boşaltmak, AHw. 341;
bala	palûm	saltanat, hükümdarlık süresi, AHw. 817; NG 3, 93; bala-nam-lugal-la-ka-na "Onun krallığı sırasında", UVB 1, 53, 13;
	ebērum	tecavüz etmek, AHw. 182;
bala	elûm	yüksek, aşırı, fazla, MSL 2, 131, 48; AHw. 205; ĝeš ...bala "satmak, satışa çıkarmak", ĝeš-gana$_2$ ...bala "satmak, ele vermek, aldatmak, kazıklamak",

Sümerce	Akadca	Türkçe
		inim ...bala "söyleşmek, sohbet etmek", saĝ ...bala "sallamak, silkelemek, çırpmak, çalkalamak", ka ...bal/bala "konuşmak, görüşmek", $ša_3$- bala ...bal "kafa yormak,
bala		düşünmek, tartmak", $ša_3$ ...bala "doğurmak, yaratmak, üretmek", šu ...bala/bal "değiştirmek, değişmek, aktarmak", ti ...bala "dönmek, döndürmek",
	nabalkutum	aşmak, geçmek, tecavüz etmek, AHw. 694;
	nakārum	yabancı/düşman olmak, AHw. 718;
	naqûm	dökmek, doldurmak, kurban etmek,
	palûm	saltanat süresi, AHw. 817;
	tabākum	akıtmak, dökmek, AHw. 1295;
	pilakkum	^{ĝeš}bala"ağaç balta", MSL 2, 147, 21; SAİL 9; AHw. 863;
bal-a		saltanat, bala-du_{10} suḫuš-ge-na "Temeli sağlam olan iyi bir saltanat", UET 1, 122, 28;
bala ... sir_5		bağlamak/tutturmak, bir araya getirmek,
bala/bal		dönmek, döndürmek, çevirmek, aktarmak, devretmek, dönmek, dolaşmak. ^{ĝeš}bala/bal "iğ, çubuk, dingil",
bala-a-re		karşıda, karşısında, yanında,
bala-bala		konuşma, söylev, nutuk, açıklama,
bala-dab_5-ba		günlük işçi, amele, emekçi, ırgat, hizmetli, SL 28;
bala-$eš_2$-kar_3		görevli akıncı, cenkçi, nefer, savaşçı, SL 28;
balaĝ	balan/ggum	davul, keman, saz, kanuna benzer telli bir müzik aleti, AHw. 98; YNER 3, 72; gala-e balag nu-de_6 "Çalgıcı davulu getirmedi". Gud. St. B V 3; balag^{mušen}; "kartal",
	urinnum	büyük davul, dümbelek, telli bir çalgı,
balaĝ-di	sārirum	savcı, hakim, MSL 12, 134, 175; AHw. 1086; haykırış, feryat, MSL 13, 161/2, 41 a. 45; ^{ĝeš}balag-di "harp", AHw. 1354;
	telītum	bir müzik aleti, MSL 12, 165, 251; AHw. 1345;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	tibbuttum	bir çalgı/müzik aleti, özel ağıtçı, meslekten mersiyeci,
balaĝ-di-da	tibbittum	cırcır böceği , MSL 12, 165, 250; AHw. 1354;
balaĝ-il$_2$		müzisyen, müzik eserlerini çalan kimse, müzikçi, balaĝ-il$_2$-le ki-na-me-še$_3$ i$_3$-du "Müzisyen nereye gidiyor?,
balaĝ-ir$_2$-ra		^{ĝeš}balag-ir$_2$-ra bir tür çenk(=telli bir çalgı aleti), müzik aleti,
bala-gub-ba		günlük işçi, amele, emekçi, ırgat, hizmetli, SL 28
balak	pilaqqum	^{ĝeš}balak "iğ, dingil", AHw. 863;
bal-a-re		karşı taraf,
bala-re		banka, bankacılık işleminin yapıldığı yapı,
bala-še$_3$ . . aka		nakletmek, taşımak, aktarmak, destek olmak,
bal-bal-e		belge, tutanak, imzalı vesika,
bal-gi	raqqum	bal-gi$^{ku}_6$ "kaplumbağa"; SL 26; AHw. 958;
balla	illukum	$^{tug}_2$balla "palto, manto, gocuk", SAİL 597; 565;
balla/balla$_2$	upur sinništi upur zikari	başlık, üzerine sarık sarılan erkek başlığı, kasket, kavuk, şapka,
bal-re	ebertum	karşı kıyı, SAİL 9; YOS 2, 151, 11; AHw. 182;
bal-tu$_2$	maqqītum	kurban kabı; UM 13, 69, 12; AMT 6, 6, 16; AHw. 607;
ba-lu-ḫum	balaḫḫum	aromatik/güzel kokulu bir ağaç,
ba-murgu/murgu$_2$		bir deniz hayvanı kabuğu, midye kabuğu,
ban	qaštum	^{ĝeš}ban "eyef(=ağaçtan bükülen, 20-25 cm. çapında bir çember), yay, halka", AHw. 906; CAD Q 147;
ban$_2$/ba-an)	sūtum	hacim/tahıl ölçüsü birimi, okka, AHw. 1064; CAD S 420; SDb. An. 219; 1 ban$_2$ = 1/24 gur, 1/6 ul, 6 sila$_3$; 2 (ul) Ba$_6$-ba$_6$ 1 (ul) 2 (ban$_2$) An-da-gal-sa$_2$ (ul) 2 (ban$_2$) Šeš-lu$_2$-du dub-sar-me "2 şinik (arpa) Baba'ya; 1 şinik, 2 okka Andaĝalsa'ya; 1 şinik, 2

Sümerce	Akadca	Türkçe
ban$_2$/ba-an)		okka Šešludu'ya. Onlar katiplerdir". DP 133 IX 4-7; 4(ban$_2$) a-ur-ĝu$_{10}$ 4(ban$_2$) a-ma-ur-ĝu$_{10}$ e$_2$-gal-la i$_3$-sig$_7$ "4 okka (arpa) A-urĝu'ya, 4 okka Ama-urĝu'ya. Onlar sarayda birlikte oturuyorlar. " DP 116 IV 3-4;
ban$_2$-gun$_3$-nu	ḫurbabillum	bir hayvan türü, bukalemun, AHw. 358;
ban$_2$-ḫu	ḫurbabilum	bir hayvan türü, bukalemun, AHw. 358;
ban$_3$	sūtum	genç, delikanlı, bir tahıl ölçü birimi, okka, AHw. 1064;
ban$_3$-da		küçük; šeš-gal šeš-ban$_3$-da "büyük kardeş, küçük kardeş", SGL 1, 32;
	tašīmtum	anlayış, takdir, OEC 4, 152 VIII 50; AHw. 1338;
	takšīrum	destek, direk, dayanak, MSL 13, 26, 266; AHw. 1308;
ban$_4$	šapûm	kapamak, örtmek, gizlemek, AHw. 1177;
	eppešum	duymak, öğrenmek, CT 11, 49 I 22; AHw. 230;
banda	ṣeḫrum	küçük, AHw. 1088-1089; CAD Ṣ 179; amar-ban$_3$-da-ĝu$_{10}$ "Benim küçük danam", AOAT 5, 88, 57; amar-ban$_3$-da-gim "küçük bir dana gibi", pirig-ban$_3$-da-gim "küçük bir aslan gibi", SRT 8, 15; in-nu šeš-ban$_3$-da-zu-ne si$_3$-ke-ne$_2$-eb "Hayır, küçük kardeşlerine benzer yap!", JCS 25, 106; bölüm, CT 11, 36 d 38; TMB 14, 12; 17, 7; AHw. 102;
	tašimtum	anlayış, zeka, AHw. 1338;
	ekdum; ṣeḫrum	küçük olmak; vahşi, yabani, kızgın, acımasız olmak,
banda$_3$/ban$_3$-da		$^{lu}{}_2$banda$_3$, "delikanlı, genç, dinç, küçük", amar-ban$_3$-da-ĝu$_{10}$ "Benim küçük danam",
		pirig-ban$_3$-da-gim "Küçük bir aslan gibi",
banda$_4$/banda$_5$	takšīrum	destek, direk, dayanak, MSL 13, 26, 266; AHw. 1308;
baneš	ṣimdum	kap, yük sandığı, valiz, kutu, sadak, kasa, kumbara, ^{dug}baneš "ölçü kabı, okka", SAİL 39;
banmin	kaptukkûm	^{dug}banmin "okka", SAİL 295;

Sümerce	Akadca	Türkçe
banšur **banšur$_2$/banšur$_3$**	paššurum	^{ĝeš}banšur "masa", AHw. 845-846; ZANF 15, 134; ^{ĝeš}banšur-ku$_3$ "temiz/kutsal masa", St. P 10, 1 II 13; ku$_6$-banšur-ra-kam "Bunlar masa üzerindeki balıklardır"
banšur-zag-ĝar-ra	paššūr aširtim	dinî törenlerde kullanılan kült masası,
banšur-zag-ĝu$_2$-la$_2$	paššūr sakkî	dinî törenlerde kullanılan kült masası,
banšur-zag-gu-la		dinî törenlerde kullanılan kült masası,
bappir **bappir$_2$/bappir$_3$**	bappirum	bira, CAD B 95-96; SAİL 215; 225; AHw. 103; lu$_2$-bappir "biracı", ninda-bappir "mayalı ekmek, bazlama, kömbe(=un ile yoğrulan kızgın sacda pişirilen küçük ve kalın ekmek)", AHw. 139; AWL 172; BIN 8, 356 I 2
bar	zâzum, zu'āzum	dağıtmak, SAİL 74; MSL 14, 125, 611; AHw. 1517;
bar	aḫûm	yabancı, zalim, AHw. 22; CAD A/1, 210; serbest bırakmak; dış taraf, diğer taraf; arkada, arkasında, dıştaki, koyun postu, yapağı, garip, yabancı, arkada, omuz, destek, karaciğer, nedeniyle, dolayı, feshetmek, reddetmek, iptal etmek, ayırmak, bir tarafa koymak, ayrılmış, kesik, yırtık, yarık, kesip açmak, yarmak, bölmek, bölünmek, ^{ĝeš}bar "sarıçam, bir ağaç türü", dışarı, hariç, yabancı, açmak, örtüsünü kaldırmak, etkilemek, diĝir-ra-ne$_2$ (=diĝir-ani-e)..... igi na-ši-bar-re "Tanrısı (halkıma) içtenlikle baksın!" Gud. St. B 17-18;
bar		u$_4$ ^{d}nin-gir$_2$-su uru-ni-še$_3$ igi-zi im-ši-bar-ra "Tanrı Ningirsu şehrine içtenlikle baktığı zaman, " Gud. St. B III 6-7;
	wuššurum	yuva, sim^{mušen} bar-bi-ta ba-ra-an-dal-a-gim; "Yuvasından uçan bir kırlangıç gibi", UET 6, 124, 36;
	pallurtum	iki yolun kesiştiği yer, kavşak, AHw. 816;
	bêrum	seçmek, AHw. 122; CAD B 212-213;
	zâzum	dağıtmak, paylaştırmak, AHw. 1517; CAD Z 76;
	qilpum	kase, çanak, AHw 921;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	pirištum	sır, AHw. 866; ISL 24;
	zumrum	vücut, AHw. 1537; ISL 25;
	arkatum	arka taraf, SAİL 209; AHw. 1467;
	šakālum	azaltmak, AHw. 1134;
	amārum	bakmak, gözetlemek; ISL 26; Gud. St. B IX 18; u_4 an ^{d}en-lil$_2$ ^{d}en-ki ^{d}nin-maḫ-bi igi-zi mu-un-ši-bar-re-eš-a "An, Enlil, Enki ve Ninmah bana igi gözle/içtenlikle baktıkları zaman", UT 1, 86, 1-2; u_4 ^{d}nin-gir$_2$-su-ke$_4$ uru-ni-še$_3$ igi-zi im-ši- bar-ra "Tanrı Ningirsu şehrine içtenlikle baktığı zaman", Gud. St. B III 6-7; diĝir-ra-ne$_2$ (=diĝir-ani-e)..... igi na-ši-bar-re "Tanrısı (halkıma) içtenlikle baksın!" Gud. St. B 17-18; u_4 ^{d}nin-gir$_2$-su uru-ni-še$_3$ igi-zi im-ši-bar-ra "Tanrı Ningirsu şehrine içtenlikle baktığı zaman, " Gud. St. B III 6-7;
	amārum, barûm	igi ... bar "bakmak, gözden geçirmek, "
bar		bar$^{ku}_{6}$ "bir balık türü", igi saĝ-ki-zalag ...bar "uygun bulmak, hoşlanmak", kaš ...bar "karar vermek, sonuçlandırmak", saĝ-ki zalag ...bar "iyilik etmek,
bar		yardımda bulunmak, desteklemek, kabul etmek", šu ...bar/ba "serbest bırakmak, affetmek, bırakmak", ka ...bar "ağzını açmak", kaš/ka-aš .... bar "karar vermek", šu.... . ba "serbest bırakmak", bar ...saĝ$_9$ "memnun etmek, bar ... šed$_{10}$ "soğutmak, serinlemek", bar.... tab$_2$ "kızmak, darılmak", bar ... aka "seçmek, denemek", bar ... dab$_5$/dib$_2$ "kaçmak", bar ... daĝ "gezmek", bar ... gub "karşıya geçmek", bar ... saĝ$_9$ "memnun etmek", bar ... sed$_4$ yatıştırmak, bastırmak", bar ... šed$_{10}$ "soğutmak, serinlemek", bar ... tab "uzaklaşmak", bar.... tab$_2$ "kızmak, darılmak",

Sümerce	Akadca	Türkçe
bar ...ak-a		bu nedenle, çünkü, yerine, bar-e-bi-ka "kanaldan dolayı"; bar-še-bi-ka "arpadan dolayı". sipa-udu-siki-ka-ke$_4$-ne bar-udu-ḫada$_2$-ka ku$_3$ bi$_2$-ĝar-ra-eš$_2$ "Yün koyunlarının çobanları, beyaz bir koyun yerine gümüşü/parayı (ortaya) koydular". CIRPL Ukg. 4-5 III 19
bar . . a-ak-še$_3$		-mak/-mek için, nedeniyle, çünkü, -den dolayı; bar-du-a-ak-eše "gitmek için" lu$_2$-dub-ru-um-ma-ke$_4$ ^{d}utu-ḫe$_2$-ĝal$_2$ bar lugal-^{d}en-lil$_2$-le a-sum-ma i$_3$-me-a i$_3$-zu-a-ke$_4$-eš(=i$_3$-zu-a-ak-eš) "Dumrum halkı biliyordu ki, Enlil kuvvet verdiği için Utu-hegal bir kraldır". Utu-hegal IV 15-18; bar še-bi nu-da-su$_3$-su$_3$-da-ka(=nu-da-su$_3$-su$_3$-ed-a-ak-a) "Bu nedenle arpa büyümüyor". CIRPL Ent. 28-29 II 27; mina-kam-ma-še$_3$ bar-bi-ta dumu-ru-nam-mu-ka e$_2$-lu$_2$ im-mi-gur "İkinci kez Ur-Nammu'nun oğulları üzerine Elu, bundan dolayı geri döndü".
bar-a-ge-eš$_3$		çünkü, bu nedenle, -den dolayı, nedeniyle, zira,
bar-anše	makkarum	nodul, üvendirenin ucuna çakılmış sivri demir çivi,
bar-bar		saz, kamış, hasır otu, kargı, bar-ašа$_5$/ bar-bar lugal-ezen ur-e$_2$-zi-da ^{d}i$_7$-še$_3$ al-re$_7$ "Tarladan dolayı/kamış nedeniyle Lugal- ezen ve Ur-ezida Irmak tanrısına başvurdular". TMH 5, 159 I 1 bar-bar^{sar} "çörekotu, bir bitki türü, ", ^{gi}bar-bar, "kamış, saz, sipsi",
bar-be$_2$-da		^{ĝeš}bar-be$_2$-da, "çubuk, direk, değnek, bayrak direği",
bar-bi ..... ta		bundan dolayı, PBS 9, 29 II 4; SDb. 2000, § 39, 10 h;
bar-bi-še$_3$-ĝar	mēreštum	istek, dilek, ihtiyaç, malzeme, AHw. 645;
bar-da	mušelûm	kol demiri, engel çubuğu, sürgü, ^{ĝeš}bar-da "çapraz parça, çapraz çubuk",
bar-da$_3$	mušelûm	kol demiri, engel çubuğu, sürgü
bar-daĝ	târum	dönmek, CT 18, 46, 49; JCS 24, 126, 5; AHw. 1323;

Sümerce	Akadca	Türkçe
bar-dib	nanbûm	bir elbise türü, BRM 4, 33, 37; AHw. 731;
bar-dib-a_2-gu-ḫum	aguḫḫum	$^{tug}{}_2$bar-dib-a_2-gu-ḫum, "atkı, kaşkol", AHw. 17;
bar-dil	mayyārum	^{ĝeš}bar-dil, "saban, pulluk", RA 21, 50, 14; AHw. 587;
bar-dili	mayyārum	saban, pulluk, RA 21, 50, 14; AHw. 587;
bar-dub_2-ba		eder, ücret, fiyat,
bar-dul/dul_5	kusītum	$^{tug}{}_2$bar-dul/dul_5 "bir çeşit elbise, kepenek", SAİL 74; AHw. 514;
bar-dul_5	ṣubātum	giysi, elbise, MSL 2, 129, 7; YOS 1, 53, 138, AHw. 1107 $^{tug}{}_2$bar-dul_5 "uzun bir palto, ceket, kürk, manto",
bar-e_{11}-de_3		^{ĝeš}bar-e_{11}-de_3 "şiş, manivela", ^{kuš}bar-e_{11}-de_3 "boyundurukta asılı bulunan koşum takımı, kayış",
bar-ed_3-da		kayış, şerit, atkı, bant, kordon, kurdele, kaşkol, şal,
bar-ed_3-de_3		kayış, şerit, atkı, bant, kordon, kurdele, kaşkol, şal,
bar-edin-na		çöl, sahra, kumluk, susuz ve ıssız geniş arazi,
bar-eg_2-ga		rıhtım, set, gemilerin indirme, bindirme yaptığı yer,
bar-gal	parrum	^{udu}bar-gal, "kuzu, toklu", SAİL 74; MSL 8/1, 53, 4; AHw. 834;
bar-ĝal$_2$		dışarıda olmak, dışarıda kalmak,
bar-ĝal$_2$	bargallum	koyun/keçi gibi hayvanları enleme,
bar-ĝal$_2$-(-la)		koyun postu/derisi, SL 30;
bar-gun_3-gun_3-nu	ḫurbabillum	bukalemun, Fauna 16, 205; RA 17, 205 IV 3, AHw. 358
bar-ḫu-da	ḫudûm	$^{lu}{}_2$bar-ḫu-da "kamışçı", orak, tırpan, makas,
bar... ḫuĝ		gidermek, dindirmek, yatıştırmak, tatmin etmek, doyurmak, kandırmak, bastırmak, susturmak"
bar... ḫun		gidermek, dindirmek, yatıştırmak, tatmin etmek, doyurmak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
bar-ḫuš		bar-ḫuš$^{ku}{}_{6}$, "bir balık türü",
bar-la$_2$		sulama sistemi, leğen, kap, çanak, havuz, lavabo, yalak,
bar-lu		karışık iyi cins yün, yapağı,
bar-munus	parratum	^{udu}bar-munus, "dişi kuzu, şişek";
bar-nun	siliptum	köşegen, çapraz, diyagonal, çalık, çarpık, eğri,
bar-ra-aš		uçmak, -den kaçmak, geçip gitmek,
bar-rim$_4$	nābalum	susuz/verimsiz alan, tarla, bölge,
bar ...saĝ$_9$		mutlu/memnun etmek, sevindirmek, gönlünü almak, hoşuna gitmek,
bar-sal	barsallum	koyun; koyun/keçi gibi hayvanları enleme,
bar-si	paršigum	$^{tug}{}_2$bar-si "şapka, kuşak, atkı", AHw. 836;
bar-šeĝ$_3$		sis, duman, buhar dumanı, buğu,
bar-šeg$_3$-ĝa$_2$-bi	sarbiš	nem/ ıslaklık nedeniyle, AHw. 1029;
bar-si	paršīgum	$^{tug}{}_2$bar-si, "ince kumaştan yapılmış, başı sıkıca kavrayan bir tür baş örtüsü, sargı", AHw. 836;
bar-sig/sig$_2$	ṣubātum	elbise, giysi, AHw. 1107; CAD Ṣ 221;
bar-sig$_9$		$^{tug}{}_2$bar-sig$_9$ "ince kumaştan yapılmış, başı sıkıca kavrayan bir tür baş örtüsü, kuşak, şerit",
bar-si-gal	nargītum	$^{tug}{}_2$bar-si-gal, "yaşmak, baş örtüsü", CT 18, 13 III 12;
bar-sik$_2$	ṣubātum	elbise, giysi, AHw. 1107; CAD Ṣ 221;
bar-si-saĝ-du	ḫazīqatum	$^{tug}{}_2$bar-si-saĝ-du , "baş örtüsü", CAD H 166; AHw. 339
bar-si-sig	zerqūtum ṣubātum	$^{tug}{}_2$bar-si-sig, "şapka", MSL 10, 135, 251; AHw. 1520 elbise, giysi, AHw. 1107; CAD Ṣ 221;
bar-su$_3$/sud		kanuna benzer telli bir müzik aleti, ^{dug}bar-sud/su$_3$(-d) "çömlek, kavanoz",
bar-sug$_4$-a		koyun/keçi gibi hayvanları enleme, tanımlama, tanımlama, koparma, yolmak, ayırma,
bar-su-ga		koyun/keçi gibi hayvanları enleme, tanımlama, koparma, yolma, ayırma,

Sümerce	Akadca	Türkçe
bar... šed$_{10}$		soğumak, yatışmak, sakinleşmek, gevşemek,
bar-šeĝ		sis, duman, buğu, buhar dumanı
bar-šu		ilk yardım, bağış, hasenat, hayır, iyilik, ihsan, imdat,
bar-šu-ĝal$_2$	muwassûm	dürüst, iyi kalpli, sevecen, köle başı/idarecisi, kahya, AHw. 691; mal, mülk, arazi, emlak, öküz ve inek gibi hayvanları enleme, tanımlama, munus bar-šu-ĝal$_2$ "ebe",
bar ... ta		bu nedenle, bundan dolayı, bar-bi-ta "Bundan dolayı", PBS 9, 29 II 4; mina-kam-ma-še$_3$ bar-bi-ta dumu-ur-dnammu-ka e$_2$ lu$_2$ im-ma-gur
bar ... ta		"Bundan dolayı ikinci kez Ur Nammu'nun oğulları nedeniyle Elu geri döndü. " PBS 96 III 5-9;
bar-ta... gub		geri çekmek, geri almak, geri çağırmak,
bar-tab$_2$	ṣiriptum	isilik, UM 2/2, 104, 11; AMT 31, 2, 2; AHw. 1105
bar... tab/tab$_2$	ṣurrupum	kızgın, öfkeli, dargın olmak; telaşlanmak, heyecanlanmak,
bar-tam . . ak		sorgulamak, seçmek, SL 31;
bar-ti-la		bar-ti-laki Aššur "Asur",
bar-tum	wuššurtum	serbest bırakma, SAİL 74; AHw. 1498,
bar-u$_4$		tarihleme, zamanı belirleme,
bar-udu		koyun postu/derisi,
bar-ul$_3$		köpek zinciri, tasma, hayvan bağlama ipi,
bar-us$_2$		urudubar-us$_2$ "nodullu, üvendire",
bar-uš		ĝeš bar-uš, "baston, üvendire", AHw. 837;
bar$_2$	bašāmum	kürsü, taht, minber, sahne, seki, koltuk, teras, taraça, taramak, ayırmak, sızlamak, taranmış, ayrılmış, kese, çuval, harar, heybe, torba, AHw. 111,
	nisannum	iti bar$_2$ "1. Ay/ Nisan", SAİL 52; AHw. 794; iti bar$_2$-ra(=iti bar$_2$-a) "Nisan ayında",

Sümerce	Akadca	Türkçe
bar$_2$-ra	bašamum	çuval, torba, AHw. 111,
bar$_2$-sipa/sipa$_2$		^{uru}bar$_2$-sipa/sipa$_2$, "Barsipa", SAİL 344;
bar$_3$		yuva, kuşların barınağı, geçmek, yaymak, dermek, dağıtmak, sim^{mušen} bar$_3$-ra-ni-ta i$_3$-dal-le "Kırlangıç yuvasından uçuyor",
bar$_6$	peṣûm	beyaz, beyaz olmak, AHw. 857; parlamak, yakmak,
bar$_6$-bar$_6$	peṣûm	beyaz, ak, CT 12, 6 II 3; RA 18, 164, 1; AHw. 857;
bar$_7$	napāḫum	yanmak, yakmak, yanık; yangın, ateşe vermek
bar$_7$-bar$_7$-ra		alev, kıvılcım, yanmakta olan bir maddeden sıçrayan küçük ateş parçası,
bara	būdum; kabattum	omuz, destek, AS 7, 36, 16; CT 19, 43 III 2; AHw. 136; karaciğer, nedeniyle, dolayı, yüzünden, feshetmek, reddetmek, iptal etmek, ayırmak, bir tarafa koymak, ayrılmış, kesik, yırtık, yarık, kesip açmak, yarmak, bölmek, bölünmek karıştırmak, karışmak, kaynaşmak, uyum sağlamak, karışım, birleşim,
bara$_2$		kürsü, taht, minber, sahne, seki, koltuk, teras, taraça, taramak, ayırmak, taranmış, ayrılmış, süzülmüş, 15/7; bara$_2^{ku}$$_6$ "bir balık türü"
	malkum	prens, kral, AHw. 595; CT 12, 34 I
bara$_2$(-g)	šarrum	kral; en-en bar$_2$-bara$_2$-ge$_2$-ne "Beyler (ve) krallar", SGL 1, 81; AHw. 1188-1189; torba, 7 bara$_2$-sun-sun "7 eski torba", TSA 31 III 2
bara$_2$-ru$_2$-a	parakkum	büyük tapınak, türbe(=mezar), SAİL 344; AHw. 827; bara$_2$-ru$_2$-a-diĝir-re$_2$-ne nam-nun-da^{ki}-ĝar-ra ab-du$_3$-a i$_3$-gul-gul "Namnunda-ĝara'da yapılmış olan tanrıların tapınaklarını o her yerde/birbiri arkasına tahrip etti". CIRPL Ent. 28-29 II 39-42.
bara$_2$-ga	ḫalṣum	tehdit, korku, sıkıştırma, SAİL 344; AHw. 313;

Sümerce	Akadca	Türkçe
bara$_2$-gal	durgarrum	koltuk, sandalye, AHw. 177; MSL 5, 155, 67;
bara$_2$-maḫ	paramāḫum	kürsü, tapınak, AOTU 1, 279, 34; SAİL 344; AHw. 829;
bara$_2$-ra	saqqum	harar, çuval, kese, torba, CT 18, 36 II 3; AHw. 1027;
bara$_2$-si/sig$_5$-ga	barasiggûm	kürsü; SAİL 344; AHw. 106;
bara$_2$-za$_3$-ĝar		^{itu}bara$_2$-za$_3$-ĝar "Nisan, 1. ay",
bara$_3$		germek, dışarı sermek, üzerinden geçmek, sermek, yaymak, MSL 13, 21, 146; AHw. 1278;
bara$_4$		yaymak, sermek, açmak, ayırmak, yayılmak, genişlemek, dışarı sermek, genişletmek,
bara$_5$		taht, kürsü, sandalye, taramak, ayırmak, taranmış, ayrılmış, süzülmüş
bara$_6$, bara$_7$, bara$_8$	parakkum; šarrum š	yönetici, hükümdar, kral, kürsü, koltuk,
bara$_9$	bašāmum	çuval, torba, harar, AHw. 111;
bara$_{10}$	parakkum šarrum	yönetici, hükümdar, kral, kürsü, koltuk,
barag	parakkum; šarrum	yönetici, hükümdar, kral, kürsü, koltuk,
	šubtum	çuval, torba, oturma odası, bölge, AHw. 1257;
	bašamum	sıkıştırmak, bastırmak, sıkmak, çabuklaştırmak,
barag$_2$	uṣṣûm šuparrurum	yuva, kuşların/uçan hayvanların barınağı, germek, dışarı sermek, yaymak, açmak, ayırmak, yayılmak, genişlemek
barag-sig$_9$-ga		tapınak, türbe, kutsal emanetlerin saklandığı kutu,
barag-sig$_5$/sig$_9$-ga		kutsal emanetlerin saklandığı kutu, türbe,
barbar	ukûm	^{ĝeš}bar-bar, "mekik, bir dokuma aleti, kirkit",
bariga		bir ölçü birimi, okka, SL 31; Sümerce'de bir çok /okka/ kelimesinin bulunduğuna şaşmamak gerek. Bugün bile Anadolu'da çeşitli okka türlerinin kullanıldığı bilinmektedir.
barim/ba-rim$_4$	nābalum	susuz/verimsiz alan, tarla, bölge,

Sümerce	Akadca	Türkçe
bar$_7$		yakmak, yanmak, tutuşturmak,
barzil	parzillum	demir, MSL 7, 138, 290; SAİL 13; AHw. 837;
baš /ba-aš$_2$		küfür/lanet etmek, sövmek, sövüp saymak,
bazbaz$_x$(ŠE. HU)	paspasum	bir kuş türü, ördek, MSL 8/2, 131, 200; AHw. 839;
be	be'ēšûm; nesûm	uzak, uzak olmak, açmak, çözmek, yok etmek, harman dövmek, çıkarmak, azaltmak, indirmek,
	našārum	azaltmak, temizlemek, silmek, kovmak, zayıflamak, fethetmek, geri çekmek, geri almak, karşılamak,
be$_2$	be'ēšûm; nesûm petûm	uzak, uzak olmak, açmak yok etmek, harman dövmek açmak, MSL 3, 218, 15; AHw. 858;
be$_4$	našārum	çıkarmak, azaltmak, indirmek, eksiltmek, temizlemek, silmek, kovmak, kaldırmak, azalmak, zayıflamak, geri çekmek, geri almak, karşılamak, yırtmak, parçalamak,
be$_5$	teṣûm	dışkı boşaltmak, çiş yapmak, işemek, dışkı, makat,
be$_6$	našārum	çıkarmak, azaltmak, indirmek, eksiltmek, temizlemek, silmek, kovmak, kaldırmak, azalmak, zayıflamak, geri çekmek, geri almak, karşılamak, misafir kabul etmek, AHw. 759;
bed$_3$	teṣûm	dışkı boşaltmak, çiş yapmak, dışkı,
-bi	šu	bu, AHw. 1254; SDb. 2000, § 33, 5 d; ^{ĝeš}eren-bi ig-gal-še$_3$ mu-dim$_2$ "Bu sedir ağaçlarını o büyük kapı için hazırladı" Gud. St. B V 47-48;
-bi	šū, šī, šāt	bu, o, onun, onların, AHw. 1254; ISL 27; SDb. 2000, § 34, 5 d; MSL 4, 61, 900; ZA 6, 241, 11; SAİL 214; inim-bi "bu sözler"; St. P10, 2 I 27; še-numun-bi 12(ul) 1(ban$_2$) "Onun tohumluk arpası 12 Ul, 1 Ban'dır", VS 14, 184 II 1; maš-bi 4 "Onun üremi 4 (Šeqel) gümüştür. " VS 14, 170 X. 2; imi-bi ki-dadaĝ-ĝa-a im-mi-dib "Onun çamurunu o temiz bir yerde kardı". Gud. St. C III 1-2; mu-sar-ra-bi šu ib$_2$-ta-ab$_2$-uru$_{12}$-a "Kim onun tabletini kazırsa, " Gud. St. B VIII 8-9;

Sümerce	Akadca	Türkçe
-bi		saĝ-bi ḫur-saĝ-gal-gim im-mi-in-il$_2$ "O onun başını büyük bir dağ gibi (göğe) yükseltti. " TLB II 16, 39 dub-bi 2 am$_6$ "Onun tableti ikidir/ onun için 2 tablet vardır. ", VS 14, 71 III 4; 2(ul) 2(ban$_2$) sum-sikil-gal-gal absin$_3$-bi 7-am$_3$ aša$_5$ bi 20-la$_2$-3 sar "2 Ul, 2 Ban büyük beyaz soğan. "Onların arığı 7, tarlası 17(=20-3) Sar dır. " Nik. 46 VI 8- VII 2; lu$_2$-mm$_2$-gur-bi ka mu-na-kešda "O onların kaptanlarını görevlendirdi. " Gud. St. D III 8-10; ninda-bi "bu ekmekler", Nik. 12 V 1; inim-bi "bu sözler", StP 10, 2 I 27;
bi-		çekim ön eki, SDb. 2000, § 62 h; lugal-an-da ensi$_2$-lagaš(a)^{ki} ke$_4$ ĝeš bi-tag "Lugal-anda, Lagaš şehir beyi (koyunları) kurban etti", lugal-an-da ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-ke$_4$ e$_2$-gal-la za$_3$ bi$_2$-šuš "Lugal-anda, Lagaš şehir beyi (onları) sarayda damgaladı". VS 14, 145 II 3- III 2; ensi$_2$-ke$_4$ e$_2$-gal-la amar šu-a bi$_2$-gi$_4$-a ur-dumu-zi ...e-na-sum "Şehir beyi, sarayda danalar teslim edildikten sonra onları Ur-Dumuzi'ye verdi". VS 14, 51 II 3- III 3; lugal-an-da ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-ke$_4$ ĝeš bi$_2$-tag "Lugal-anda, şehir beyi (koyunları) kurban etti". BIN 8, 371, 13-14;
-bi		öncelikli tamlama, e$_2$-a sig$_4$-bi "Evin, onun tuğlası, evin tuğlası, " Gud. Sl. A XVIII 26; e$_2$-a ĝeš-ḫur-bi "Tapınağın, onun temeli, tapınağın temeli", Gud. Sl. A XIX 20; ^{ĝeš}guza-lagaš(a)^{ki}-ka suḫuš-bi "Lagaš'ın tahtı, onun temeli, Lagaš'ın tahtının temeli", Gud. St. E VIII 2;
-bi		kur-kur-ra igi-bi "Bütün ülkelerin, onların gözü, bütün ülkelerin gözü", Gud. Sl. B XXII 20; ni$_3$-maš-gi$_6$-ke$_4$ ma-ab-de$_6$-a-ĝa$_2$ ša$_3$-bi nu-zu "Rüyanın içeriğini (=anlamını) ben bilmiyorum. " Gud. Sl. A I 27-28;
-bi		belirteç oluşumlarında, gal-bi"büyük bir şekilde";

Sümerce	Akadca	Türkçe
		gibil-bi "yeniden" du$_{10}$-bi "sevecenlikle" ; si-sa$_2$-bi "doğrulukla" silim-bi "nazikçe" ; tur-bi"hiç olmazsa" lu$_2$-banda gibil-bi e$_2$-du$_3$-gim "Tapınağı yeniden yapan küçük bir adam gibi", Gud. Sl. A XIX 22;
-bi/-bi-da	qadum	ve, ile birlikte, beraber, AHw. 892; ISL 28; SDb. 2000, § 40, 9 e; ab$_2$ amar-bi-da "inek ve danası"; lugal-ni$_3$-zu ur$_2$-ni-bi$_3$-da "Lugal-nizu ve Urani", BIN 8, 29, 1-2; šu-niĝin$_2$ 5 lu$_2$ 5 šeš-bi "Toplam 5 adam ve 5 kardeşi", BIN 8, 381, 11-12; ĝu$_2$-an-še$_3$ 382 uzu$_3$-maš-bi-ta .... kurum$_2$-bi e-ak "Tamamı oğlaklarıyla birlikte 382 keçi. O (orada) onların sayımlarını yaptı. " Nik. 194 VIII 1 du$_{11}$-ga-du$_{11}$-ga ^{d}nanna ^{d}utu-bi(=^{d}utu-bi-da) "Nanna ve Utu'nun emirleri üzerine", UET 1, 118, 18-19; u$_4$-gi$_6$-bi (=u$_4$-gi$_6$-bi-da) "Gündüz ve gece", ab$_2$ amar-bi-da "İnek ve danası", SL 144; lugal-ni$_3$-zu ur(a)$_2$-ni-bi-da "Lugal-nizu ve Urani", SR 80, 1-2; u$_4$ an-ne$_2$ ^{d}en-lil$_2$ ^{d}nanna utu-bi bala-du$_{10}$ ni$_3$-si-sa$_3$ . . . ĝa$_2$-ra saĝ-e-eš mani-in-rig$_7$-eš$_2$-a "An, Enlil, Nanna ve Utu bana adaletli
		iyi bir hükümdarlığı hediye ettikleri zaman"; StOr. 49, Sd. 6, 10-13;
bi-bi-re	sapāḫum	saçmak, serpmek, dağıtmak, dağılmak, yayılmak,
bi-bi-ze$_2$	natākum	damlamak, AS 7, 44, 19; SAİL 214; AHw. 765
bi-ir-tu	birtum	kale, sur, CT 12, 12 II 34; SAİL 2, AHw. 129;
bi-iz	natākum	damlamak, akmak, SAİL 214; AHw. 765;
	zizzum	ıslık, TİM 9, 65, 4; RA 61, 29, 56; AHw. 1534;
	baṣāṣum	damlamak, akmak, süzülmek,
bi-lu-da$_{10}$	parṣum; pilludûm	töre, adet, alışkanlık,

Sümerce	Akadca	Türkçe
bi-lul	šāqum	saki, ^{munus}bi-lul, "bayan garson"; AHw. 1179,
bi-lu-lu		kamış, saz, sipsi,
bi-nu-um	bīnum	ılgın, Akdeniz bölgesinde yetişen bir ağaç türü,
bi-ri	ṭulīmum	dalak, MSL 13, 207, 207; 14, 420, 252; AHw. 1394;
bi-ri-ig	ganāṣum kalāṣum	küçümsemek, dudak bükmek, alay etmek, kollarını sıvamak, kırıştırmak, kırışmak,
-bi-še$_3$		belirteç oluşumlarında, gibil-bi-še$_3$ "yeniden" ; maḫ-bi-še$_3$"yüksek olarak" e$_2$-bi gibil-be$_2$-eš$_2$(=gimil-bi-še$_3$) ḫu-mu-tu "Ben bu evi gerçekten yeniden yaptım. " Iraq 13, 28-29, 33;
bi-za	passum	kukla, oyuncak, AHw. 839;
bi-za-za	muṣa'irānum	kurbağa, Fauna 140; MSL 8/2, 41, 376; AHw. 678;
bi-za-ĝu$_3$-balaĝ	tibnum	saman, MSL 7, 104, 484, 9, 131, 372; AHw. 1354;
bi-za-za-ĝu$_3$-balaĝ-di-kar-gir$_5$-za-na	tibnum	bir kuş türü, kaya,
bi$_2$-bi$_2$	šaḫānum	ısıtmak, sıcak olmak, RA 28, 128, 36; AHw. 1128;
bi$_2$-lam		bir hayvan türü,
bi$_2$-lum$_4$		(ZU. ZU. SAR) yumurta,
bi$_2$-ni-tum	binītum	kiriş, kalas, direk, çomak, çubuk, değnek, bayrak/filama direği,
bi$_2$-ra		karışık, karıştırma, karıştırılmış,
bi$_2$-ri-iĝ$_3$	lābum nēšum, rīmum	Emesal: bi$_2$-ri-iĝ$_3$< piriĝ, piriĝ$_3$, "aslan, boğa, yabani boğa",
bi$_2$-tum		bir enmele/tanımlama işareti,
bi$_2$-za-balaĝ-gir$_5$		bi$_2$-za-balaĝ-gir$_5^{ku}_6$ "bir balık türü",
bi$_2$-za-za	muṣa'irānum	kurbağa, Fauna 140; MSL 8/2, 41, 376; AHw. 678; küçük heykel, heykelcik,
bi$_2$-za-za-ĝu$_3$-balaĝ	kur tibnim	bir kuş türü, serçe,
bi$_3$-lu$_5$-da	parṣum; pilludûm	tören, adet, alışkanlık, töre,
bi$_3$-lu-da		ibadet, ayin,

Sümerce	Akadca	Türkçe
bi$_6$		yırtmak, parçalamak, parçalara ayırmak,
bi$_7$		makat, boşaltmak, çiş yapmak, işemek,
bibad	paspasum	bibad^{mušen} "bir kuş türü, ördek",
bibra	bibrûm	bibra^{mušen}, "bir kuş türü" , SAİL 550;
bibra	bibrûm	taştan yapılmış kavanoz, içki kabı,
bibra-kur	usigum	bir kuş türü, MSL 8/2, 153, 351; CT 6, 14 III 9
bid$_3$	teṣûm; zûm	makat, dışkı boşaltmak, çiş yapmak,
bil	qalûm šarāpum	yakmak, kızartmak, kavurmak, AHw. 896, 1185;
	baḫrum	ılık, sıcak, pek, çok; gayet, ZA 16, 176, 41; AHw. 96;
	qalûm	yanmak, yakmak, yanık, ekşi, hırçın, huysuz, AfO 18, 330, 187; AHw. 215;
	emṣum	kesilmek, bozulmak, ekşimek,
bil/bil$_2$-la$_2$	emṣum	ekşi, huysuz, kötü, AHw. 215;
bil$_2$	elûm; nabalkutum nakārum; naqûm palûm; tabākum	döndürmek, devretmek, teslim etmek, üzüntü, gam, elem, dökmek, dökülmek, taşmak, yağdırmak, saltanat sürmek, oluşmak, olmak, dönme, devir, çevirmek, döndürmek, karşı gelmek, ayaklanmak, isyan etmek, yükseltmek, kaldırmak, taşımak, götürmek, destelemek, yardım etmek, değişmek, değiştirmek,
	šitlum	^{ĝeš}bil$_2$ "fidan", MSL 5, 115, 266; AHw. 1251;
	šarāpum	kavurmak, yakmak,
bil$_2$/bil$_3$		filiz, yakmak, kızartmak,
bil$_2$/bil$_3$-ga		yaşlı, ihtiyar, ata, ecdat, soy, cet,
bil$_2$-ga	inbum	taze meyve, ata, soy, CAD I 144; AHw. 318;
bil$_2$-la$_2$	emṣum	ekşi, sirke veya limon tadında olan, AHw. 215;
bil$_2$-lum	pilûm	adamotu, kankurutan, adamkökü,
bil$_2$-tab		tutuşturmak, ateş yakmak, ateşe vermek,
bil$_2$-za	muṣa'irānum	kurbağa, MSL 8/2, 41, 376; SAİL 172; AHw. 678;

Sümerce	Akadca	Türkçe
bil_3	qalûm	yanmak, yakmak, yanık, AS 16, 23, 83; AHw. 896;
bilam	pīrum	fil, MSL 8/2, 10, 53; AHw. 867;
bil-tum	mēreḫtum	ölçüm, ölçme, BA 5, 327, 15; BE 9, 78, 11; AHw. 645;
biluda	parṣum; peliudûm	töre, adet, alışkanlık, MSL 3, 143, 213; AHw. 853;
bil-za-za	irānum	kurbağa, AHw. 386;
bir	šapāḫum	saçmak, serpmek, dağıtmak, yaymak,
	šarāṭum	yayılmak, kıymak, parçalamak, tahrip, yıkılma, yıkım, afet, dağıtmak, sermek,
	takpītum	$^{na}{}_4$bir, "bir taş türü", MSL 10, 5, 11; AHw. 1308;
bir ... aka		yeniden yapmak, yenilemek,
bir-un$_4$		döşeme, taban, zemin, payanda, temel, mesnet,
bir_2	ganāṣum kalāṣum ṭapālum ṣūḫum ṣuḫḫum	küçümsemek, dudak bükmek, alay etmek, kollarını sıvamak, özenmek, MSL 3, 111, 162; AHw. 1379; gülme, MSL 13, 246 a 6; AHw. 1109; zu_2 ...bir_2 "gülmek, sevinmek",
bir_2/bir_4		sis, sisli, duman, dumanlı, koklamak, gevşek, yumuşak,
bir_2-bir_2		açık, belirgin, beyaz, ak,
bir_3	ṣamādum ṣimittum	boyunduruğa koşmak, bağlamak, boyunduruk, saban, pulluk, çiftli koşum, çift, AWL 181, 42 I 1; 1 bir_3
		munus-kunga$_2$-amar-amar "1 çift koşum, genç dişi aygırlar için", Nik 59 I 7; 60 I 7;
bir_3-inim-keš$_2$-de$_6$		sözleşmeli işçi, gündelikçi,
bir_3-mar		^{ĝeš}bir$_3$-mar "boyunduruk", AWL 266;
bir_5	erbûm	çekirge, OEC 4, 153 II 13; CT 11, 32 IV 44; AHw. 234
bir_6	šarātum	yırtmak, parçalamak, kıymak, parçalamak AHw. 1186;
bir_6/bir_7	šarāṭum	sökmek, parçalamak, parçalara ayırmak, kıymak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
bir$_9$	napāḫum	üflemek, körüklemek, yakmak; yanmak, yanık,
bir-gam-la-e		^{ĝeš}bir-gam-la-e, "kızılçam, bir ağaç türü",
bir-gun$_3$	pinnārum	peynir, çökelek, CT 18, 46 III 34; AHw. 864;
bir-un$_4$		harman, harman dövme,
bisaĝ/bisaĝ$_2$ **bisaĝ$_3$**	pisannum tupšikkum	sepet, sele, AHw. 867; SAİL 320; AHw. 1371;
bisaĝ-dub-ba	šandabakkum	arşivci, arşiv memuru,
bisaĝ-ninda-ĝar		sepet, küfe, ekmek sepeti,
bisaĝ-šu-kam-ma		kap, yük sandığı,
bit-tum		idari, yönetimsel, yönetimle ilgili,
biz/biz$_2$	baṣāṣum biṣṣum	damlamak, akmak, süzülmek, ağlamak, göz yaşı, damla,
bu	nawārum barārum	parlamak, aydınlık olmak, AHw. 106; 768;
	piriṣtum	yalak, MSL 4, 119, 9; AfO 17, 8, 10; AHw. 866
	šupšuḫum	çok sakin, CT 12, 20 c Ay. 13; AHw. 1280;
	gitmalum	mükemmel, kusursuz, eksiksiz, çıkarmak, koparmak, dışarı atmak,
	nasāḫum	geçip gitmek, taşınmak, kovalamak, takip etmek,
bu(-bu)-i		bilgi, farkında olma, tutmak, filizlenmek,
bu/bu$_3$(-r)	baqāmum	kırmak, parçalamak, AHw. 104; NG 3, 95;
bu-du-ug		kaybetme, kayıp, zarar, ziyan,
bu-luḫ	galātum palāḫum	geğirmek, püskürtmek, korkmak, ürkmek, çekinmek, titremek, ürpermek, titremek, AHw. 812;
bu-lu-ug	pulukkum	iğne, şiş, tığ; kazık, MSL 3, 142, 167; AHw. 879;
bulug$_3$		büyümek, büyütmek, yetiştirmek,
bu-lu-uḫ$_2$ **bu-lu-uḫ$_3$**	galātum	korkmak, ürkmek, çekinmek, titremek, ürpermek, AHw. 274;
bu-lu-uḫ$_2$ . . si-il		geğirmek, püskürtmek, fırlatmak,
bu-u$_2$		gizli, saklı, sır, gizem,

Sümerce	Akadca	Türkçe
bu-ud-ba-ad		sağlam, kusursuz, sağlam, emin, güvenilir, geçerli,
bu-ud-ba-ad za		ses çıkarmak, gürültü yapmak,
bu-ud-bar	amēlu ḫaršum	pis, kirli, karışık, ahlaksız kişi/adam,
bu-ud-nu		sakız ağacı, fıstık,
bu-uz-ḫi-li		bir taş türü,
bu-zi$_2$-in	buṣinnum	bir bitki türü,
bu$_{13}$-lu-ḫum		^{šim}bu$_{13}$-lu-ḫum "kuşburnu, bir bitki ve meyvesi",
bulug	miṣrum kudurrum	sınır, AHw. 659; 879; sınır taşı, AHw. 499; Nabu-kudurra-uṣur. "Tanrı Nabu sınırları korur".
bu$_2$	našarbuṭum gitmalum	geçip gitmek, taşınmak, kovalamak, takip etmek mükemmel, kusursuz, eksiksiz, AHw. 294;
bu$_2$/bu$_5$		etrafında dolaşmak,
bu$_2$-bu$_2$	šūqurum	kıymetli, ZA 9, 161, 32/7; AHw. 1282;
bu$_2$-bu$_2$-ul	bubu'tum	şiş, kabartı, çıban, SAİL 381; 455; AHw. 135;
bu$_3$		yırtmak, kesmek, dilimlemek, kısaltmak, azaltmak,
bu$_3$/bu$_7$		yırtmak, kesmek, paralamak, parçalamak,
bu$_5$	edēpum našāpum nesûm	esmek, üflemek, sürüklemek, harman savurmak, elemek, gözden geçirmek, araştırmak, taramak, şişirmek, şişmek, yaba, CT 35, 3, 34; AHw. 758;
bu$_5$-bu$_5$	tumāgum	bir un türü, MSL 11, 88, 57; AHw. 1369;
bu$_7$	napāḫum nūrum našāpum	parlamak, parıldamak, ışık saçmak, ışık, deniz feneri, lamba, MSL 2, 151, 29; AHw. 805; ayrılmak, uzaklaşmak, AHw. 758;
bu$_8$		kazıyıcı/oymacı kalemi, açmak,
bugig$_2$		^{ĝeš}bugig$_2$ "kova, tekne, oluk, sepet",
buĝin		^{ĝeš}buĝin "kova, tekne, oluk, sepet",
buĝin$_2$-ku$_5$-da	kuddum	^{ĝeš}bugin$_2$-ku$_5$-da, "kutu, küfe, sandık, sepet, sele",
buĝin-tur	sussulum	sandık, MSL 5, 170/1, 9; SAİL 522; AHw. 1063;

Sümerce	Akadca	Türkçe
bul	edēpum, našāpum	esmek, üflemek, sürüklemek, harman savurmak, elemek, gözden geçirmek, araştırmak, taramak, şişirmek, şişmek, yaba, sallamak, sallanmak, çalkalamak, sarsılmak, silkmek,
bul$_3$-bal		sağlam, kusursuz, güvenilir, emin, köklü, metin,
bul$_3$-bal za		ses çıkarmak, gürültü yapmak,
bul$_4$/bul$_5$	edēpum, našāpum nesûm	esmek, üflemek, sürüklemek, harman savurmak, elemek, gözden geçirmek, araştırmak, taramak, şişirmek, şişmek, yaba, bul$_5^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
bul$_5$-bul$_5$		kamış, saz, sipsi, kargı,
buluĝ	miṣrum	sınır, AS 16, 23, 46; MSL 3, 85, 11; AHw. 659; şiş, tığ; kazık, dikmek, dikiş dikmek, $^{u}{}_2$buluĝ "çörek otu, bir bitki türü", darbe, filiz, arpa mayası, Emesal: mu-lu-uĝ,
	kudurrum	sınır taşı, AHw. 499; büyük oğlan, TU 35 I 34; MDP 2, 109, 8; AHw. 500;
	pulukkum	iğne, çuvaldız, AHw. 879; MSL 3, 142, 167;
buluĝ	rabûm; tarbûtum	büyümek, gelişmek, yaygınlaşmak, yetiştirmek, büyütmek, beslemek, dikmek, kaldırmak, acemi, çırak, evlatlık çocuk,
buluĝ$_2$	pallukkum	^{ĝeš}buluĝ$_2$ "çengel iğne", MSL 3, 142, 168; AHw. 816 kesmek, oymak,
buluĝ$_3$	rabûm	büyümek, büyütmek, yaygınlaşmak, büyütmek, beslemek, dikmek, yetiştirmek, gelişmek, zengin olmak, ISL 39; kaldırmak,
	tarbûtum	göz bebeği, acemi, çırak, evlatlık çocuk,
buluĝ$_3$-ĝa$_2$	tarbûm	talebe, öğrenci, MSL 4, 206, 117 a; AHw. 1328;
buluĝ$_4$		filiz, arpa mayası,
buluĝ$_5$	rabûmtarbûtum	büyümek, gelişmek, yaygınlaşmak, yetiştirmek, büyütmek, beslemek, ni$_2$ ...buluĝ$_5$/balaĝ$_5$ "övünmek, iftihar etmek".

Sümerce	Akadca	Türkçe
	tarbûtum	acemi, çırak, evlatlık çocuk,
buluĝ-gur$_{10}$		tırpan, orak, kılıç,
buluĝ-kiĝ$_2$-gur$_4$	marṣadum karzillum	neşter, AHw. 613; MSL 7, 161, 48; AHw. 450;
buluḫ	galātum	korkmak, ürkmek, çekinmek, titremek, kusmak; geğirmek,
	arûm; gešûm	aromatik/güzel kokulu bir ağaç, korku", endişelenmek, endişe etmek, korkmak,
	palāḫum	üzülmek, endişe etmek, CT 12, 34, II 10; YOS 2, 63, 13; AHw. 334
	ḫâšum	korkmak, CT 12, 34, II 10; YOS 2, 63, 13; AHw. 334
	baluḫḫum	^{šem}buluḫ, "tütüne benzer bir bitki, lahana", SAİL 2AHw. 101;
bun	nappāḫum	böğürme, CT 35, 2, 67; YOS 1, 53, 77; AHw. 739;
	ellabbuḫḫum	mesane, sidik torbası,
	edēpum; našāpum	esmek, üflemek, sürüklemek, harman savurmak,
bun$_2$	nesûm edēpum našāpum	şişirmek, şişmek, uzaklaşmak, uzak olmak, AHw. 781 lamba, ışık, şişman olmak, üflemek, esmek, sürüklemek, harman savurmak, elemek, gözden geçirmek, araştırmak, taramak,
	nappaḫtum	isyan, darılma, kızma, SAİL 30; AHw. 739;
bun$_2$-ĝir$_3$		^{gi}bun$_2$-ĝir$_3$ "ayak körüğü",
bun$_2$-šu		^{gi}bun$_2$-šu "körük",
bunga	lagum; lakûm šerrum	çocuk, bebek, zayıf, çürük, az, hafif, AHw. 529;
bunga/bungu		bebek, çocuk, delikanlı,
buniĝ		^{ĝeš}bunig "karadut",
buniĝ/buniĝ$_2$	kuninum; pattûm	yalak, tekne, kase, tas, çanak,
buniĝ$_2$-tur		^{ĝeš}buniĝ$_2$-tur "kulübe, loca",
buniĝ$_3$	kuninum; pattûm	yalak, tekne, kase, tas, çanak
buniĝ-ni$_3$-sila$_{11}$-ĝa$_2$		^{ĝeš}buniĝ-ni$_3$-sila$_{11}$-ĝa$_2$ "tekne, hamur teknesi",

Sümerce	Akadca	Türkçe
bunin	buginnum	sandık, kutu, çekmece, MSL 2, 128, 23; AHw. 136;
bunin/bunin$_2$	pattûm	yalak, tekne, kase, tas, çanak,
bunin$_3$	kuninum; pattûm	yalak, tekne, kase, tas, çanak,
bur	duḫutum būrum	^{ĝeš}bur "bir ağaç türü", bölge, alan, parça, takım, dış taraf, diğer taraf; arkasında, yanında, dış, koyun postu, yapağı, yabancı, garip, arka, serbest bırakmak, çözmek, bağışlamak, özgür, hür, bağımsız, bedava, rahat, cömert, bur-açığa vurmak, ortaya çıkarmak, göstermek, yaymak, sermek, yaymak, genişletmek, örtmek, tıkamak, koparmak, karşılamak omuz, destek, karaciğer, nedeniyle, dolayı, yüzünden, feshetmek, reddetmek, iptal etmek, ayırmak, bir kenara koymak, kesip almak, yarmak, yarık, kesik, yarmak, yırtmak, dağılmak ışık, lamba, aydınlık, ışık vermek, kızarmak, ateş basmak, parlamak, aydınlatmak ^{tug}$_2$bur "kutu, şişe, kap, elbise, giysi" ^{u}$_2$bur "çimen, ot, çayır" ^{na}$_4$bur "bir taş türü"; giysi, elbise, kesmek, dilimlemek,
bur		yırtmak, koparmak, dışarı çıkarmak, yemek, ziyafet, dökmek, doldurmak, çanak, tencere, kazan, AHw. 881; SKI 195; bur-gal-gal ba-su$_8$-su$_8$-ug "Büyük kazanlar (orada) duruyorlar". TLS 15, 2; yiyecek, ziyafet, SAİL 349; 538; adak, kurban, CT 11, 29 II 26;
	patānum	yemek, CT 11, 29 II 27; AHw. 847; çanak, çömlek, SAİL 349;
	abrum	güçlü, kuvvetli; MSL 3, 65, 11; AHw. 7;
	marḫallum	^{na}$_4$bur, "akik", SLT 179 III 27; AHw. 611;
	burmaḫḫum	bur-maḫ "kazan, AHw. 881;
bur-bal	burubalûm	parsel, ada, alan, SAİL 349; AHw. 142;
bur-bu$_{10}$-di		kova, fıçı, tekne, bakraç, helke, kazan, teneke,

bur-bun$_2$(-di)

Sümerce	Akadca	Türkçe
bur-bun$_2$(-di)		kova, fıçı, tekne, bakraç, helke, kazan, teneke,
bur-gi		eşya, mal, ürün,
bur ... gi$_4$		adak, merasim, adak vermek, kurban kesmek,
bur-gi$_4$-a	burgûm	bağış, adak, kurban, sadaka, AHw. 139;
bur-gul	parkullum purkullum	mühürcü, hakkak, SAİL 349; AHw. 834 taş kesici,
bur-ra		tapınak hizmetçisi, gündelikçi, hizmetkar, kalfa, yamak
bur-ra-gi$_4$-a		bağış, adak, kurban, teklif,
bur-saĝ		bina, yapı, inşa, bir tür bağış şekli, adak, kurban,
bur-šagan		bur-šagan$^{na}_4$ "bir taş türü",
bur-saĝ-ĝa$_2$	bursaggûm	bir kurban türü; TCL 17, 46, 8; SAİL 349; AHw. 140;
bur-šal$_2$-la		dibek, bir taş kap,
bur-šu	puršumum šībtum	dul/aile reisi kadın, başhemşire, kıdemli memur; yaşlı, AHw. 1228;
bur-sum		döveç, havan,
bur-šum$_2$-ma	puršumum šībtum	dul/aile reisi kadın, başhemşire, kıdemli memur; yaşlı, AHw. 1228;
bur-šu-ma	puršumum šībtum	dul/aile reisi kadın, baş hemşire, kıdemli memur; yaşlı, ihtiyar adam/dede, tanık, SAİL 349; AHw. 1228;
bur-šu-ma/um	puršumum	yaşlı kadın, büyük anne, nine,
bur-šu-um	puršumum šībtum	dul/aile reisi kadın, başhemşire, kıdemli memur; yaşlı, AHw. 1228
bur$_2$	tarāšum	silmek, MSL 14, 501, 177; AHw. 1381; bağlamak, AS 7, 39, 3; CT 12, 13 III 20; yıkmak, CT 12, 13 III 29; AHw. 832; kesilmiş, CT 12, 13 III 21; AHw. 816; çuval, torba, guru$_5$-uš ... bur$_2$, "bozmak"
	pišrum	çözüm, MSL 6, 72, 226; SAİL 11; AHw. 868;
	parāṭum	koparmak, kaldırmak, CT 12, 13 III 29; AHw. 832;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	ḫaṭāṭum	damıtmak, CT 12, 13 III 14; AHw. 337;
	kullulum	örtmek, gizlemek, kapatmak, AHw. 503;
	ḫarāšum	takdir etmek, AHw. 337;
	sakāpum	bedelini ödemek, CAD N/1, 275; AHw. 734;
	pašārum	çözmek, açıklamak, yorumlamak, YNER 3, 72; AHw. 842; ga-mu-ra-bur$_2$-bur$_2$ "Ben (onu/rüyanı) sana yorumlamak (=açıklamak) istiyorum". Gud. Sl. A V 12;
	ḫamātum	yazıcı/oymacı kalemi, açmak,
	bašamum	acele etmek, AHw. 316; TSL 290;
	gaṣāṣum	gevşetmek,
bur$_2$/bur$_3$-da	urnûm	$^{u}{}_{2}{}^{/šim}$bur$_2$/bur$_3$-da, "nane", AfO 18, 329, 72
bur$_2$-balaĝ		müzisyen, bir hayvan türü,
bur$_2$-bur$_2$		otoriter, yetkili, güvenilir,
bur$_2$-bur$_2$-babbar		gürültü, ses,
bur$_2$-bur$_2$-babbar za		gürültü yapmak, ses çıkarmak,
bur$_2$-ra-aḫ		mimari terim,
bur$_2$-ra-bi	puttûm	açık, MSL 9, 14/5, 261/3; BAM 152 IV 8; AHw. 884;
bur$_3$	qinnatum	yan yatmak, MSL 12, 41, 238; AHw. 921;
	šīlum	derinlik, RA 40, 88; MSL 3, 66, 25; AHw. 1237;
	pilšum/palšum	delik, CT 12, 1 II 24; SAİL 411; AHw. 863
	rīqūtum	boşluk, çukur, RA 40, 88; MSL 3, 66, 25; AHw. 1237;
	šuplum	derinlik, MSL 3, 66, 25; RA 13, 189, 40; AHw. 1280;
	būrum	alan ölçü birimi, 18 iku; 1800 sar SL 35, AHw. 141;
	palāšum	delmek, AHw. 815; 816;
	šupâlum	aşağıda, JCS 19, 97, 31; SAİL 461
	bürum	bölge, alan, parça, takım,
bur$_5$	erbum	çekirge, AHw. 233;
bur$_8$		kasık, vücudun karın ile uyluk arasındaki bölümü,

Sümerce	Akadca	Türkçe
bur_{II}	manzâz ênim˙	kült merkezi,
bur_{12}	nasāḫum	yırtmak, koparmak, dışarı çıkarmak,
buranun	purattum	$^{i}{}_{7}$buranun, "Fırat", ISL 43; a $^{i}{}_{7}$idigna $^{i}{}_{7}$buranun- na-bi-da u_4-ul-li-a-ta mu-un-tum_3-be_2-eš-a "Dicle ve Fırat'ın suyunu çok eskiden beri taşıyan", UET 8, 86, 9
bursağ	buršanum	hizmetçi, uşak, köle,
buru	ašûm iṣṣūrum	hastalık, illet, salgın, maraz, keyifsizlik, kıran, $buru^{ku}{}_{6}$ "bir balık türü", $buru^{mušen}$ "serçe; kuş sürüsü",
$buru_{14}$	ebērum	Yaz, SAİL 54; HK 255, 95;
	umšum	sıcaklık, MSL 13, 35, 3; AHw. 1418
	āribum	$buru_{14}{}^{mušen}$, "karga", AHw. 68
$buru_{14}$ . . su-su		harmana sahip olmak, hasat kaldırmak, toplamak,
$buru_{14}$-bala		nadas tarla, dinlenmeye bırakılmış alan/tarla,
$buru_{15}$/$buru_{16}$	erebum	$buru_{15}{}^{mušen}$; "karga, çekirge", AHw. 234;
$buru_2$		yazıcı/oymacı kalemi, açmak, yaymak, sermek, $^{u}{}_{2}buru_2$ "fidan, bir sebze fidanı,
$buru_2$/$buru_3$	būrum	açık, almak, kabul etmek,
$buru_2$-da	urnûm	$^{u}{}_{2}buru_2$-da "bir ot/bitki türü, nane", AHw. 1432;
$buru_3$	palāšum; šapālum	delik oyuk kovuk, çukur, çöküntü, bunalım, derin, yoğun, ciddi, derinlik, delmek, delik açmak,
	ḫepûm	kazmak, CT 11, 28; 19, 8 d Ay. 8; AHw. 340;
$buru_4$	ebûrum āribum	hasat, ürün, Yaz, $buru_4{}^{mušen}$ "karga", AHw. 68; TSL 78, 1-22;
$buru_4$-dugud		hayvan sürüsü, $buru_4$-$dugud^{mušen}$ "kuş sürüsü",
$buru_4$-gi		$buru_4$-$gi^{mušen}$ "bir kuş türü",
$buru_4$-ḫur		$buru_4$-$ḫur^{mušen}$ " bir kuş türü",
$buru_4$-sig_{17}		$buru_4$-$sig_{17}{}^{mušen}$; "bir kuş türü",
$buru_5$	erbum	$buru_5{}^{mušen}$, "çekirge"; ISL 45; AHw. 234;

Sümerce	Akadca	Türkçe
buru$_5$-ad$_2$		buru$_5$-ad$_2^{mušen}$ "bir kuş türü",
buru$_5$-az		buru$_5$-az^{mušen}; "bir kuş türü",
buru$_5$-az/uz	būṣum	buru$_5$-az/uz^{mušen} "ağaçkakan",
buru$_5$-ba		buru$_5$-(BAD. BAD)-ba^{mušen} "bir kuş türü",
buru$_5$-edin-na		buru$_5$-edin-na^{mušen} "bir kuş türü",
buru$_5$-gan$_2$-na	zizānum	cırcır böceği, MSL 8/2, 26, 235; AHw. 1534;
buru$_5$-gir		buru$_5$-gir^{mušen} "bir kuş türü",
buru$_5$-gi-zi		buru$_5$-gi-zi^{mušen} "bir kuş türü",
buru$_5$-ḫabrud		buru$_5$-habrud^{mušen} "keklik",
buru$_5$-ḫabrud-da		buru$_5$-ḫabrud-da^{mušen} "bir kuş türü",
buru$_5$-ka-a	zībûm	çekirge, MSL 8/2, 57, 197; AHw. 1525
buru$_5$-kar-kid		buru$_5$-kar-kid^{mušen} "bir kuş türü",
buru$_5$-kišig$_2$		buru$_5$-kišig$_2^{mušen}$ "bir kuş türü",
buru$_5$-nita		buru$_5$-nita^{mušen} "bir kuş türü",
buru$_5$-saĝ-gal	ṣinnarbum	çekirge , MSL 8/2, 26, 228; AHw. 1103;
buru$_5$-sig$_7$-sig$_7$		buru$_5$-sig$_7$-sig$_7^{mušen}$ "bir kuş türü",
buru$_5$-tir		buru$_5$-tir^{mušen} "bir kuş türü",
buru$_5$-tur	zīrum	çekirge, MSL 8/2, 26, 230 AHw. 1532;
buru$_5$-tur-tur	zerzerrum	çekirge, MSL 8/2, 26, 231; WZJ 8, 572, 22;
buru$_5$-uz		buru$_5$-uz^{mušen} "bir kuş türü",
buru$_5$-zu$_2$-lum-ma		buru$_5$-zu$_2$-lum-ma^{mušen} "bir kuş türü",
buru$_6$	erēbum	buru$_6^{mušen}$ "karga",
buru$_7$	inbum	meyve, ürün, çiçek, cinsel çekim, içgüdü,
buru$_8$	arûm; gešûm	kusmak, geğirmek, SAİL 2; AHw. 72;
burud	palāšum; šapālum pilšum; šupālum šuplum	delmek, delik açmak, delik oyuk kovuk, çukur, çöküntü, bunalım, derin, yoğun, ciddi, derinlik,
bur$_{15}$(KA×ŠU)		kesmek, biçmek, budamak, yontmak, oymak,
bur-zi	pursītum pursûm	^{dug}bur-zi, "kurban kabı", SAİL 349; AHw. 881; kase, tas, çanak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
bur-zi-gal	burzigallumkallum	^{dug}bur-zi-gal, "mukaddes kase, kurban tası", SAİL 349; AHw. 142; tas, fincan, çanak, kase, MSL 7, 90, 268; AHw. 426;
bur-zi-ĝarza	naktamtum	^{dug}bur-zi-ĝarza, "kapaklı tencere", AHw. 723;
buzur$_3$	puzrum	sır, AHw. 885;

d D

Sümerce	Akadca	Türkçe
da	idûm	kol, kanat, taraf, yan, bölüm AHw. 365; CAD J 10; AWL 365; köşe, MSL 2, 139, 4; OEC 4, 152 I 28 yön, çizgi, hat, dizi, sıra, kenar, bölüm, taraf, da^{mušen} "bir kuş türü", ^{ĝeš}da "yazı tahtası", ^{kuš}da/da$_3$-e-sir$_2$ "çarık, ayakkabı", ma$_2$ ...da "denize açılmak, gemi ile yol almak",
	ṭeḫûm	yaklaşmak, CT 4, 10, 39; SAİL 335; AHw. 1383;
	lē'um	muktedir olmak, AHw. 547;
	rapšum	da-gal "geniş", AWL 296; AHw. 956; da-ma-al "geniş", ISL 10; ES 62;
-da		birliktelik son eki "ile, ve" SDb. 2000, § 40, 9; uru-da "şehir ile"; a-ni-da "onunla". e-zi ama-ni-da "Ezi ve annesi", SR 88, 18; 4(ban$_2$) ^{d}en-ki-ur-ĝu$_{10}$ i$_3$-li$_2$-be$_6$-li$_2$ lu$_2$-bappir-da e-da-ti "4 Ban (arpa) Enki-urgu'ya. O İli-beli ile birlikte yaşıyor. " Nik. 22 VII 1-4; 2 u$_8$ 8 udu-nita 60 uzu$_3$ ..... sipa-da/ sipad-da e-da-sig$_7$ "2 kuzulu koyun, 8 koç (ve) 60 keçi çobanın yanında/ çoban ile birlikte bulunuyorlar. "VS 14, 8 II 1-4; lu$_2$-aš lu$_2$-min-da kin mu-da-ak-ke$_4$ "Biri, bir başkasıyla birlikte çalışacak. " Gud. Sl. A XI 25;
da-an-ga	puqdum	^{ĝeš}da-an-ga; "saban kılıcı", AHw. 826;
da-a-ri(-a)	dārûm	sürekli, ebedi, CT 18, 42 II 8; AHw. 164;

D

Sümerce	Akadca	Türkçe
da-ba	dabābum qabûm	söz, konuşma, nutuk, söylev, konuşmak, AHw. 146; söylemek, anlatmak, konuşmak, açıklamak, AHw. 888 ^{kuš}da-ba "kayış, şerit",
da-ba-ri-ri		$^{lu}{}_{2}$da-ba-ri-ri "yalancı, dolandırıcı, hileci, düzenbaz, üçkağıtçı", dolandırıcılık, düzenbazlık,
da-ba-tum	tapatum	$^{tug}{}_{2}$da-ba-tum "dokuma, kalitesiz bir kumaş türü",
da-bi-a		onun yanında,
da-bil$_2$-tum	tabiltum	^{dug}da-bil$_2$-tum, "çömlek, kavanoz",
da-da		düşman olmak, zor/güç olmak
da-da...ra	ebēṭum	bağlı, bağlı olmak, AHw. 182;
da-da-mul		bir hayvan türü,
da-dar		da-dar^{mušen}; "bir kuş türü",
da-e-sir$_2$		^{kuš}da-e-sir$_2$ "çarık";
da-ga		örgüt, oda, yatak odası,
da-ga-ga		temizlemek, temiz olmak, parlak, temiz, saf,
da-gal-tum		mor yün/yapağı,
da-gal-tum-ma		kese, torba, cep, dağarcık, çanta, cüzdan,
da-gan	kullatum puḫrum riksum	bütün, tüm, hepsi, AHw. 501; kurul, meclis, takım, AHw. 876; bant, şerit, AHw. 984;
da-gan$_2$		yatak odası,
da-gaz		$^{na}{}_{4}$da-gaz "kaya, kütle, öbek, yığın, küme, tınaz",
da-gi$_4$-lum$_4$	tigi(l)lûm	ilaç yapımında kullanılan bir bitki türü, kekik, AHw. 1356;
da-gum		havaneli, döveç, balyoz, tokaç, tokmak, topuz,
da-ḫa-ša		^{ĝeš}da-ḫa-ša "ağaç fıçı, varil(=topraktan yapılmış, silindir biçiminde, üstü kapalı kap)",
da-KA		da-KA$^{ku}{}_{6}$ "bir balık türü",
da-ki-ru-um	dakirûm	ağaç, CT 18, 3 IV 14; AHw. 151;
da-lu	tākaltum	^{ĝeš}da-lu "çanta, torba, çuval, harar, mide",

Sümerce	Akadca	Türkçe
da-lu-uš$_2$	(w)aṣpum anuššum	^{kuš}da-lu(-uš$_2$) "sapan", ^{kuš}da-lu-uš$_2$; "deri çanta, tuluk, dağarcık", AHw. 55;
da-lum$_4$ **(ZU. ZU. SAR)**	tigi(l)lûm	bir kuş türü,
da-ma-al	rapāšum rupšum	geniş/kapsamlı olmak, AHw. 955; Emesal: da-ma-al < daĝal "geniş", ES 62; SAİL 237; AHw. 956;
da-me	atwûm	söz, ifade, söylev, nutuk, hitabe, AHw. 88;
da-na	bêrum	seçmek, beğenmek, fark etmek, AHw. 122;
da-nagar		kutu, şişe, kumbara, sandık, teneke,
da-ne-ne-ta		bundan dolayı, bu nedenle;
-da-nu-me-a		-sız, SAİL 335; lugal-da-nu-me-a "kralsız" SDb. 2000, § 40, 9 f; za-e-da-nu-me-a "sensiz"; e-ne-ne-da-nam-me-a "onlarsız, onlar olmaksızın", a-ne$_2$-da-nu-me-a "Onunla olmaksızın, onsuz", RTC 19 III 3; ^{d}nanše-da-nu-me-a "Nanše'siz", VS 14, 80 I 4; BIN 8, 354 I 4;
da-pa(-n)	tapannum	^{ĝeš}da-pa(-n) "tapan, sürgü", 1 ^{ĝeš}dam-apin 4 ^{ĝeš}da-pa … en-ig-gal nu/la$_3$-banda sanga-e$_2$-gal-ra mu-na-ta-ĝar "1 ökçe ve 4 sürgüyü Eniggal, müfettiş ona teslim etti". VS 14, 28 I 1-2; 1 ^{ĝeš}dam-apin 4 ^{ĝeš}da-pa sanga-e$_2$-gala$_8$-ra(=sanga-e$_2$-gal-ak-ra) e-na-ta-ĝar "Bir ökçe ve dört sürgüyü o oradan sarayın rahibine teslim etti. " VS 14, 28
da-pu$_2$		kuyu, pınar, çeşme, hendek, sarnıç,
da-ri/ri$_2$	dārûm	sonsuz/ebedi olmak; kaldırmak, dayanmak, desteklemek, savunmak, eğilmek, bükmek, çevirmek, yöneltmek, şoför, sürücü, devamlı, uzun sürekli, dayanıklı, sabırlı,
da-ri$_2$	maqqûm	bir tür kurban kabı, TCL 10, 28, 10; AHw. 607 sürekli, sonsuz, AHw. 164; CAD D 115; SKI 107; da-re$_2$-eš "sonsuza kadar", SDb. 2000, § 49, 1;
da-ri$_2$-še$_3$		sonsuza kadar, sürekli, devamlı, SDb. 2000, § 48, 1;
da-ri-a	talaktum	gezinti, AfO 13, 46, 1; AHw. 1311;

D

Sümerce	Akadca	Türkçe
da-ra-an-šub	egûm, baṭlum	kayıtsız, dikkatsiz; iş verme, görevlendirme, ihmal, dikkatsizlik, savsaklama, AHw. 116;
da ... ri **da-ri**	dārum	benimsemek, kabul etmek, seçmek, sürekli, sonsuz, CAD D 115; AHw. 164;
da-uz	nadrum	bir kuş türü, atmaca, AHw. 704;
da$_3$-da$_3$	waṣṭum	düşman olmak, zor olmak, alıngan olmak,
da$_5$	ṣabātum	tutmak, yakalamak, almak, AHw. 1066;
	lawûm	kuşatmak, etrafını çevirmek, sıkıştırmak, AHw. 541;
	šakānum	koymak, AHw. 1134; im-mi-da$_5$ "O onu oraya koydu", Gud. Sl. A XXII 14;
da$_6$		dokunmak, dokumak, süslemek,
daḫ	aṣābum	eklemek, ilave etmek, emretmek, AHw. 1474; CAD A/2, 352; ^{d}en-ki-ke$_4$ ĝa$_2$-a-ra ma-an-daḫ "Enki bana emretti". St. P 10, 2 I 18, 52; daḫ . . du$_{11}$ "abartmak, büyütmek, şişirmek",
	rāṣum	yardım etmek, AHw. 960; SKI 122; yardımcı, AHw. 972;
	rēṣum	eklemek, toplamak, ilave etmek, artmak, çoğalmak, yükselmek, vekil , temsilci, yenileme, ek, ilave,
daḫ-ḫu(-um)	tuḫḫum	çöp, kepek, ekleme, toplama, bir araya getirme, yenileme, yedek, vekil, AHw. 1366;
dakkan	dakkannum	eşik, SAİL 461; AHw. 151;
dal	parāšum	uçmak, TSL 57, 4; ISL 5; TSL 57, 4; sim^{mušen} e$_2$-bi-ta ba-ra-an-dal-a-gin$_7$ uru-ni-še$_3$ nu-gur-re-de$_3$ "Yuvasından uçan kırlangıç gibi o artık şehrine geri dönmeyecek". UET 6, 124, 36; mušen-gin$_7$ i$_3$-dal-e "O bir kuş gibi uçuyor". TSL 57, 13; uru-ĝu$_{10}$-še$_3$ ḫe$_2$-em-ši-dal-dal-en "Şehrimin üzerine doğru ben sürekli uçuyorum". TSL 57, 4; uçmak, yarışmak, yarış yol ayrımı, çapraz yol ^{ĝeš}dal "kiriş, direk, kalas, değnek, direk, bayrak/filama direği",
	arābum	germek, asmak, yamamak
	naprušum	kanatlı, yaymak, sermek"; SAİL 86; AHw. 740; MSL 3, 57, 5;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	tallum	^{dug}dal "bir kap türü, yağ testisi", MSL 9, 131, 342; KAJ 310, 30; AHw. 1311;
	ša'ûm	koşmak, AHw 1205; SAİL 86; TSL 57, 4;
dal$_4$(HU)	naprušum	uçmak, MSL 3, 57, 5; AHw. 740;
dal-ba(-an)-na		toplumsal mülkiyet, kamu alanı, meydan,
dal-ba-an-na	birītum	uzak, uzaklık, mesafe; SAİL 86; AHw. 128;
dal-ba-na	birītum	toplumsal alan, meydan, mesafe, SAİL 86; AHw. 128
dal-bu-um	dulbum	^{ĝeš}dal-bu-um, "çınar", MSL 5, 136, 480; AHw. 174;
dal-dal	muttaprišum	kanatlı, SAİL 86; AfO 6, 82, 30; AHw. 689;
dala/dalla		ışık, ışın, direk, kutup, parlamak, parlak olmak, parlatmak
dala$_2$	dalûm şillûm; gubrum	^{ĝeš}dala$_2$; ^{kuš}dala$_2$ "çalı, iğne, şiş, mandal, mızrak", kargı,
dal-dal-ĝešimmar	altallûm	^{ĝeš}dal-dal-ĝešimmar "çiçek tozu kabı" AHw. 1312
dalḫamun **dal-ḫa-mun**	ašamšûtum ḫābum	fırtına, toz fırtınası, yıkım, felaket, SAİL 6; 399; AHw. 78;
dalḫamun$_2$		$^{tu}{}_{15}$dalhamun$_2$ "kasırga, kum fırtınası, girdap, ayaklanma, isyan",
dalḫamun$_4$		kargaşa, karışıklık,
dalḫamun$_5$ **dalḫamun$_{6/7}$**	ašamšûtum ḫābum	toz fırtınası, yıkım, felaket,
dalla	kamkammatum	yüzük, bilezik, CT 12, 16 II 48; SAİL 74; AHw. 432; dalla ... e_2 "görünmek, belirmek, benzemek, ortaya çıkmak",
	šūpûm	fevkalade, mükemmel, MSL 9, 123 II 2; AHw. 1281
	makākum	genişletmek, CT 12, 10 II 19; 16 II 45; AHw. 587;
	ellum	parlak, aydınlık olmak, zeki, akıllı, neşeli olmak, coşkun, atılgan olmak, acımasız, kızgın, vahşi
dalla . . e_3		parlamak, görünmek, ortaya çıkmak, parlatmak

D

Sümerce	Akadca	Türkçe
dalla ...e_2	šūpûm	görünmek, ortaya çıkmak, bulunmak, var olmak, parlamak
dalla$_2$ **dalla$_2$**	dalûm; ṣillûm gubrum	^{ĝeš}dalla$_2$; ^{kuš}dalla$_2$ "çalı, iğne, şiş, mandal, mızrak, kargı", SAİL 449; AHw. 1101;
dal-maḫ	talmāḫum	^{dug}dal-maḫ "hatıl(=su toplamak ve hayvan sulamak için yatay olarak oyulmuş ağaç)", MSL 7, 85, 180; AHw. 1311;
dal-uš$_2$	waṣpum	sapan, MSL 7, 128, 108; AHw. 1475;
dam	mūtum	koca, AHw. 690-691; CAD M/2, 313; SAİL 57; 557; ^{ĝeš}dam, "kiriş, direk, kalas",
	aššatum	karı, eş, AHw. 83-84; CAD A/2, 462; AWL 96; bara$_2$-nam-ta-ra dam-lugal-an-da ensi$_2$-lagaš(a)ki-ka-ke$_4$ ... e-ne-la$_2$ "Bara-namtara, Lagaš şehir beyi Lugal-anda'nın karısı (onu) onlara ödedi". BIN 8, 368, 9-14; dam-ki-aĝa$_2$-ni mu-na-ta-ak-ke$_4$ "(Çeyizi) o sevgili karısı için hazırladı". Gud. St. G II 6-7; dam-^{d}en-lil$_2$-le$_2$
dam		dam-Ur-e$_2$-muš$_3$ gal-dam-ĝar$_3$-ensi$_2$-ka En-da-gal-sa$_2$ dam-saĝ-dun$_3$ lu$_2$-e$_2$-ša$_3$-game "Dam-Enlile, şehir beyi büyük tüccar Ur-emuš'un karısı; Endaĝalsa, kadastro müdürünün karısı. Onlar saray içi hizmetleri (yapan) kişileridir". VS 14, 173 IV 3; sa$_6$-sa$_6$ dam-uru-ka-gi-na lugal lagaš(a)^{ki}-ka(=lugal-lagaš^{ki}-ak-ak) "Sasa, Lagaš kralı Urukagina'nın karısı, " VS 14, 108 II 1-3;
dam-ab-ba		yaslı, kederli, dert, hüsran, keder, elem,
dam-apin	puqdum	^{ĝeš}dam-apin "ökçe", AWL 255; VS 14, 28 I 1; MSL 6, 19, 160; AHw. 879; SDb. An. 55; 1 ^{ĝeš}dam-apin 4 ^{ĝeš}da-pa ...en-ig-gal nu/la$_3$-banda sanga-e$_2$-gal-ra mu-na-ta-ĝar "1 ökçe ve 4 sürgüyü Eniggal, müfettiş ona teslim etti". VS 14, 28 I 1-2;
dam-ban$_3$-da	aššatum	karı, hanım, eş, MSL 5, 15, 88; AHw. 83;
dam-banda$_3$	kallātum	genç kız, gelin, SLT 3, I 10; SAİL 4; AHw. 426.
dam-dam	qadištum	kuma, SAİL 5; AKT 1. 77, 7; AHw. 891
dam-du$_{12}$	aḫāzum	evlenmek, MSL 2, 151, 37; 3, 87, 10; AHw. 18;
dam-eĝer	sinništum	ikinci eş, kuma, AHw. 1047; 1167;

Sümerce	Akadca	Türkçe
dam-ga	puqdum	^{ĝeš}dam-ga; ^{kuš}dam-ga, "eyef(=ağaçtan bükülen, 20-25 cm. çapında bir çember), halka", AHw. 879;
dam-gal	rupšum	geniş, geniş olmak; genişlik, AHw. 994;
	rapāšum	geniş olmak, genişletmek, büyümek, AHw. 955;
	ḫīrtum	karı, eş, zevce, SAİL 554; AHw. 348;
dam-ĝar$_3$/ĝara$_3$	tamkārum	tüccar, AHw. 1314-1315; AWL 92; 30 še gur-saĝ-ĝal$_2$ še$_3$-ur-e$_2$-muš$_3$ dam-ĝar$_3$ na-ĝal$_2$-la-am$_6$ "Tüccar Uremuš'un yanında bulunan 30 kile
dam-ĝar$_3$/ĝara$_3$		arpa". BIN 8, 363, 1-4; ni$_3$-sa$_{10}$-ma-še$_3$ ur-e$_2$-muš$_3$ dam-ĝar$_3$ ba-de$_6$ "Ticaret malı olarak (onu) Uremuš, tüccar üzerine aldı/kabul etti". VS 14, 6 III 1-2; 1 gu$_4$-mu-3 munus-kur-ra dam-ĝar$_3$-unu^{ki}-ta mu-sa$_{10}$ "3 yaşındaki bir öküzü Munuskura, Uruklu tüccar atın aldı", VS 14, 145 I 1-5; ^{d}en-lil$_2$-le dam-ĝar$_3$-ra lugal-ni$_3$-zu in-na-la$_2$ "Enlil'e, tüccara Lugal-nizu (onu) ödedi". PBS 9, 7 II 8-11; gal-dam-ĝar$_3$ "Büyük tüccar", VS 14, 43 III 4; dam-ĝar$_3$-gal, "büyük tüccar", dam-ĝar$_3$-unu^{ki}-ta "Uruk'lu tüccar",
dam-guruš		gelin, görümce, yenge,
dam-ḫa-ra	tamḫārum	savaş, çarpışma, mücadele, SL 40 AHw. 1314;
dam-kaš$_4$		bir meslek türü, görevli, memur,
dam-šaḫ	dabûm	timsah, suaygırı, ayı, AHw. 148;
dam-še-lum	damšillum	^{ĝeš}dam-šil-lum, "bir bitki türü",
dam-tab-ba	ṣerretum	rahibe, kuma, MSL 5, 16, 95; SAİL 557; AHw. 1093;
dam-tak$_4$-a		boşanma, ayrılma,
dam-taka$_4$	uzzubum	nafaka, MSL 1, 38, 9; VAB 5, 7, 4; AHw. 1448; boşamak, boşanmak, ayırmak, ayrılmak,
dam-tuku		evlenmek, SL 40,
dan$_2$	zakûm	temiz, katkısız, temiz olmak, parlak, açık, belirgin, temizlemek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
dan_2/dan_3/dan_4/ dan_6	zakûm	parlak, açık, emin, temiz, kararlı olmak, ütülemek,
dana		bir ölçü birimi, uzunluk ölçü birimi, SL 37;
$dana_2$	bêrum	seçmek, beğenmek, AHw. 122;
danna	bērum	mil, iki tekerleği birbirine bağlayan ağaçtan yapılmış araç, dingil, SAİL 166; seçmek, beğenmek,
danna		uzunluk ölçü birimi, Uzunluk Ölçü Birimleri için de aynı durum söz konudur. Bugün olduğu gibi, her bölge için ayrı bir ölçü birimi bulunmaktadır.
daparu	kamārum karašûm šapṣum	yenilgi, bozgun, yok etme, imha, iptal, dirençli, dayanaklı olmak, inatçı, sert, dayanıklı, inat, inatçı, AHw. 1176;
dar	šatāqum	bölmek, ayırmak, taksim etmek, AHw. 1200; CAD Š/2, 193, bitirmek, parçalamak, ayırmak, ezmek, öğütmek, bilemek, yarmak, bölmek, ayırmak, taksim etmek, 10 ku_6-dar-ra ur-^{d}nin-gir_2-su nimgir-re(=nimgir-e) šu ba-ti "10 kurutulmuş balığı Ur-Ningirsu, tellal teslim aldı. " DP 32, VII 6-9; a_2 ..... dar "el koymak", NG 3, 90; ki ..... dar "taksim etmek, bölmek, çekip gitmek, incelemek, paylaşmak, kılı kırk yarmak", $šag_4$/$ša_3$...dar "üzülmek, dertlenmek, kalbi kırılmak, gücenmek",
	epûm	pişirmek, AHw. 231; ISL 12;
	salātum	kesmek, parçalamak, CT 18, 32 I 19; AHw. 1014;
	pa'āsum	yok etmek, AHw. 807;
	šalāqum	paylaştırmak, kesip açmak, dilmek, dilimlemek, ayırmak, bölmek, kırılmak
	tarrum	dar^{mušen}, "yabani güvercin, kumru", MSL 8/2, 172, 32; AHw. 1331;
	ittidûm	tavuk, CT 12, 5 IV 2; SAİL 114; AHw. 405; ISL 11;
	tarlugallum	dar-lugal^{mušen} "horoz", AHw. 1330;
dar-gi-zi	durummum	dar-gi-zi^{mušen}, "bir kuş türü",

Sümerce	Akadca	Türkçe
dar-lugal	tarlugallum	dar-lugal^{mušen} "horoz, hindi", AHw. 1330
dar-me-luḫ-ḫa	ṣulāmum	dar-me-luḫ-ḫa^{mušen}, "karga, piliç", MSL 8/2, 147, 320; AHw. 1110;
dar-ni		bir kuş türü,
dar-ra		dar-ra$^{ku}{}_6$, "bir balık türü",
dar-si$_{12}$-si$_{12}$		dar-si$_{12}$-si$_{12}{}^{mušen}$, "bir kuş türü",
dar-tar		(bağlı) olmak,
dar-zi-zi		dar-zi-zi^{mušen}; "bir kuş türü",
dar$_2$	ebēṭum	bağlamak, sarmak, paket yapmak, ISL 14;
	nēbettum	sargı, boyun bağı; AHw. 774;
dar$_2$/dara$_2$		$^{tug}{}_2$dar$_2$/dara$_2$ "kemer, kuşak, havlu",
dar$_3$/dara$_3$	turāḫum	yabani teke, dağ keçisi, AHw. 1372;
dar$_4$	šaqûm	yüksek, AHw. 1179-1180; ISL 15;
dar$_4$/dara$_4$		kan, kırmızı, gizli, karanlık, bulanık, belirsiz, yüksek
dara$_2$	nēbettum	sargı, boyun bağı, kaşkol, SAİL 535;
dara$_2$	izḫum nēbettum	$^{tug}{}_2$dara$_2$ "kemer, kuşak, kayış, bağ, şerit", kordon, AHw. 774;
dara$_3$	turāḫum	dağ keçisi, yaban keçisi, yaban koyunu TSL 22, 1; MSL 8/2, 18, 147; SAİL 100; AHw. 1372;
dara$_3$-maš	ayyalum	geyik, AHw. 24; CAD A/1, 225-226; TSL 23, 1-2;
	ālum	dara$_3$-maš-gim/gin$_7$ "bir geyik gibi" koç, teke, AHw. 39;
dara$_3$-maš(-da)	nālum	karaca, geyik, SAİL 100; AHw. 725;
dara$_3$-maš-da$_3$	nālum	karaca, MSL 8/2, 18, 149; SAİL 100; AHw. 725;
dara$_3$-nita		dara$_3$-nita$^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
dara$_4$	dāmum izḫum nēbettum	karanlık, SAİL 81; 540; AHw. 158; $^{tug}{}_2$dara$_4$; "kemer, kuşak, kayış, bağ", şerit, kordon
	dāmum	kırmızı, kırmızı olmak, kahverengi, kahverengi olmak, kan, AHw, 158, MSL 3, 218 a 6;
dara$_5$	parrikum	çapraz koyma, yerleştirme, AHw. 834;

D

Sümerce	Akadca	Türkçe
de	alākum	gitmek, SAİL 206; AHw. 31; Emesal: de <du etkilemek,
	patāqum	yönlendirmek, yaratmak, neden olmak, gitmek,
de-eš-šu$_2$	ištēn	Emesal: de-eš-šu$_2$ < diš; 1/bir, AHw. 400;
de-ḫi/deḫi	imdum	değnek, çomak, destek, dayanak, AHw. 375;
de$_2$	šapākum	dökmek, AHw. 1168-1169; CAD Š/1, 412; NG 3, 96; akıtmak, yağmur yağmak, harman savurmak a...de$_2$ "su dökmek, sulamak", AWL 381, ISL 18; i-dub$_2$ ... de$_2$ "kanat çırpmak" TSL 57, 12; gu .... de$_2$ "ortadan kaldırmak, kaybetmek" ugu ... de$_2$ "kaçmak", ilan etmek" Gud. St. B VIII 16; aša$_3$-kam-ma-aš nun-e sukkal-a-ni ^{d}isimu-ra gu$_3$ mu-na-de$_2$-e "Prens 6. kez vezirine, İsimu'ya söylüyor/İsimu ile konuşuyor". St. P 10, 2 III 39; e$_2$-e lugal-be$_2$ (=lugal-bi-e) gu$_3$ ba-de$_2$ "Kral tapınağa konuşuyor. " Gud. Sl. A I 10; ama-a (=ama-e) dumu-da gu$_3$ nu-ma-da-de$_2$ "Anne çocuğa bağırmıyor (=çocukla) kavga etmiyor.)" Gud. Sl. A XIII 3;
	malûm	dolu olmak, doldurmak", AHw. 956;
	wabālum	taşımak, AHw. 1450; CAD A/1, 10;
	nabûm	anmak, adlandırmak", AHw. 699-700; CAD N/1, 32;
	šasûm	bağırmak, kavga etmek, tartışmak, AHw. 1195; SKI Anm. 403; ISL 22; Gud. Sl. A XIII 3;
	ṣâdum	erimek, CT 19, 26 d 8; AHw. 1074;
	šiqītum	sulama, MSL 3, 136, 89; ZA 43, 235, 37; AHw. 1248;
	babālum	getirmek, taşımak, desteklemek, yardım etmek
	qabûm	gu$_3$ .... . de$_2$ "konuşmak, bağırmak, AHw. 889-890;
de$_3$	babālum	getirmek, taşımak, desteklemek, yardım etme
	qabûm	du$_{11}$, "söylemek", SAİL 15, 308; AHw. 889;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	dikmēnum	kül, CT 19, 22 a I 3; SAİL 172; AHw. 169;
-de$_3$/-da		için; ku$_2$-ku$_2$-de$_3$ ba-de$_6$ "(Koyunlar) yenilmek için getirildiler". DP 80 I 1; 370; sa si$_4$-lum ĝa$_2$-ĝa$_2$-de$_3$ diĝir-a-ĝu$_{10}$ nu-kiri$_6$-ka en-ig-gal la$_3$-banda e$_2$-ki-šal$_2$-la-ta e-na-ta-ĝar "370 demet/bağ yoncayı depo etmek için Diĝir-agu'ya, bahçıvan'a Eniggal, müfettiş Ekišal'dan teslim etti". VS 14, 69 I 1-II 4; 6 ma-na ...urudu ku$_3$-ga sa$_{10}$-sa$_{10}$-de$_3$ da-du-lu$_5$ dam-ĝar$_3$ umma^{ki}-še$_3$ ba-de$_6$ "6 mina bakırı, gümüş satın almak için Dadulu, tüccar Umma'ya (kadar) yanında götürdü". RTC 25; bar-udu-ḫada$_2$-ka bar-sila$_4$-gaba-ka-ka ku$_3$-a ĝa$_2$-ĝa$_2$-da makšim-bi e-ta-šub "Bir beyaz koyuna, göğüste taşınan/körpe kuzuya gümüş/para koyduğu/ödediği için o bakıcılarını (oradan) uzaklaştırdı". CIRPL Ukg. 4-5 VIII 6-10;
de$_3$-dal	ṭ/ditallum	kül, CT 19, 22 a I 4; AHw. 173;
de$_3$-ša-na	emētum	kaynana, UM 5, 105 III 10; AHw. 214;
-de$_4$		da- "ile", Emesal : -de$_4$<-da
de$_5$	niālum/nâlum	yatmak, uzanmak, MSL 3, 57, 3; AHw. 784
	tarṣum	uygun, doğru, MSL 3, 57, 1; KAV 6, 29; AHw. 1331;
de$_5$(-g)		açıklamak, aydınlatmak, öğüt vermek, bildirmek ĝeštu$_2$ ...deg$_x$/de$_5$ "iyice düşünmek, kafa yormak,
de$_6$	wabālum	götürmek, (hamṭu) -ta de$_6$ "götürmek, taşımak, getirmek" VS 14, 98 VI 2; šu-ku$_6$-a-du$_{10}$-ga-ke$_4$ mu-de$_6$ siraran-še$_3$ ba-de$_6$ "Tatlı su balıkçıları (onları) getirdi. (Onlar) Siraran'a götürüldü". VS 14, 19 II 2-5; šu-ku$_6$-ab-ba-ke$_4$-ne mu-de$_6$ en-ig-gal i$_3$-de$_6$ "Deniz balıkçıları (onları) getirdiler. Eniggal (onları depoya) götürdü". VS 14, 24 V 4-VI 3; nibru^{ki}-še$_3$ nu-un-de$_6$ "O (onu) Nippur'a götürmedi". AfO 24, 47-50, 5; teslim almak, 7 a$_2$-gu$_4$ šubur simug ... ba-de$_6$ "7 öküz boynuzunu Šubur, demirci teslim aldı". VS 14, 15 I 1-6;

D

Sümerce	Akadca	Türkçe
		šu-niĝin$_2$ 180-la$_2$-2 ĝeš-ur$_3$-tur-maḫ-ba ursaĝ ugula ĝešda-ambar^{ki}-ta mu-de$_6$ "Toplam 178(=180-2) küçüklü büyüklü direği başkan Ursaĝ Ambar ormanlarından getirdi. " VS 14, 107 IV 1-5; ar/ar$_2$ ...de$_6$ "övmek, methetmek", ki .... de$_6$ "toprağa götürmek, gömmek", CT 1, 15, 46; muš$_3$ .... de$_6$ "durdurmak, önlemek, sona ermek", šu ...de$_6$ "iş vermek, görevlendirmek", getirmek, taşımak ša$_3$ ...de$_6$ "karar vermek, belirlemek, sonuca varmak", šu ...de$_6$/tum$_3$ "taşımak, nakletmek, götürmek, sevk etmek", u$_2$-gu/ugu ...de$_6$ "gözden/ortadan kaybolmak, yok olmak", šu-ku$_6$-a-du$_{10}$-ga-ke$_4$ mu-de$_6$ siraran-še$_3$ batum$_2$ "Tatlı su balıkçısı (balıkları) getirdi. Onlar Siraran'a götürülecek. " VS 14, 19 II 2-5; Emesal: ir/er,
deg$_5$-deg$_5$-ga		^{lu}$_2$deg$_5$-deg$_5$-ga; "bir işçi sınıfı",
deg$_x$(RI)	aḫāzum laqātum	almak, evlenmek, bir araya getirmek, toplamak, koparmak, dışarı atmak, ki ...deg$_x$ "gagalamak, azar azar yemek", na ...deg$_x$ "dağılmak, temizlemek, temize çıkarmak, gümrükten çekmek
	leqûm	toplanmak, almak,
	nasāḫum	silmek, sökmek, koparmak, AHw. 749;
deḫi$_2$		yaklaşmak, yakınlaşmak, ilerlemek,
deḫi$_3$		^{ĝeš}deḫi$_3$, "dikenli bir bitki, çalı",
deḫi$_4$		^{ĝeš}deḫi$_4$ "değnek, sopa, destek, dayanak",
del$_2$	itqūrum	kaşık, bıçak, MSL 3, 147, 293; SAİL 377; AHw. 404;
dellu	gušūrum	direk, gemi direği, SAİL 296; 559; AHw. 300;
di	qabûm	konuşmak, demek, söylemek, (marû) AHw. 889 CAD Q 18; ISL 30; "eşit tutmak" Gud. St. B VII 31; dava, yargı,

Sümerce	Akadca	Türkçe
		di ... ku$_5$/kud "karar vermek, yargılamak, değerlendirmek", di ... ĝar "dava açmak, istemek, rica/talep etmek", sa ..... di "ulaşmak, zapt etmek", saĝ$_2$ ...di "yok saymak"; inim-gal-gal-a-ni saĝ$_2$ nu-di "Onun büyük sözleri yok sayılamaz". St. P10, 2 I 13
	dīnum	karar, mahkeme AHw. 171; CAD D 150; AWL 109; ISL 29; dava, yargı, SAİL 457;
	atwûm	konuşmak, RA 17, 199 I 9; AS 7, 43 III 2, AHw. 91;
	dânum	di ... gub "karar vermek", AHw. 162,
di(-d)		dava, yargı, karar, değerlendirmek, karar vermek,
di-am-ga-al	rupšum	(geniş) olmak, genişlik,
di-bi	dibbum	kelime, TCL 18, 104, 6; BE 10, 9, 9. 27; AHw. 168,
	dūtum	dava, sorun, konu, haber, ileti, emir,
di-bi-da		eşek, sıpa, karaburun eşek,
di-bi-da	emērum	eşek, büyümek, kabarmak, dolmak, gurur duymak, yükselmek, ağrısı olmak, SL 42;
di-bi-id	gammalum	deve, SAİL 208, AHw. 279;
di-bi-ri		acemi sanatkar, beceriksiz, çekingen, korkak,
di-da	bānūm	üretici, bira üreticisi ISL 48;
di . . dab$_5$		davayı onaylamak, karar vermek,
di-dab-ba	šimdatum	buyruk, emir, ferman, MSL 1, 93, 28; AHw. 1102;
di-dab$_5$-ba	dīnum	karar, hüküm, SAİL 457; AHw. 171;
di-di	raqādum	oynamak, eğlenmek, AHw. 957;
di-di-izi	kūrum	fırın, CT 11, 50 a 15; MSL 7, 97, 371; AHw. 512;
di . . du$_{11}$/e		talep etmek, sahip çıkmak, karar vermek,
di-em$_3$	kīma	gim, "gibi", SAİL 440; GKT 103 f; AHw. 476 Emesal: di-em$_3$<gim

D

Sümerce	Akadca	Türkçe
di ... ĝar		dava etmek, dava açmak, hak talep etmek,
di/de-em$_3$		yapmak, hazırlamak, düzeltmek, meydana getirmek, Emesal: di/de-em$_3$<dim$_2$
di-ib	bâ'um; etēqum	geçmek, geçirmek, ilerlemek, devam etmek, kontrol etmek, onaylamak, karşıya geçmek, aktarmak,
di-id	ištēn	diš, de-eš-šu$_2$ "1/bir", AHw. 400; Emesal: di-id < diš
di-il$_5$	dēlum ; ēdum	tek, bekar, yalnız (olmak), benzersiz, rakipsiz, kimsesiz/bir başına (olmak),
di-im-gu-ul	maḫrašum	bayrak/filama direği, sırık, direk, AHw. 584;
	markasum	bant, şerit, kayıt, urgan, halat, kablo, AHw. 612;
	usḫamum	gemi direği, MSL 5, 184, 406; AHw. 1438;
di-ir-ga		açık senet, yazılı belge, anlaşma,
di-ir-ga		bağ, ilişki, tutkal, senet, bir kült merkezi, SL 42
di-ku$_5$	dīnum	karar, hüküm, dava, mahkeme, SAİL 457; AHw. 171;
	dayyanum	hakim, yargıç, MSL 5, 51, 18; SAİL 457; AHw. 151
di-ku$_5$(-d)		yargıç, hakim, karar, hüküm
di-ku$_5$-gal	diqugallum	savcı, SAİL 457; AHw. 173;
di-ku$_5$-ru	dīnum	hüküm, karar, ISL 59; di-ku$_5$-a-na šu nu-bal-e "Kararında değişiklik yapmazsa", Gud. St. B VIII 38;
di-kur$_2$		yabancı, değişik, farklı, düşman, yargı, hüküm, karar,
di-li-bi-pi-la		kuş sesi, hayvan sesi,
di-li-du-a		kişisel, özel, bireysel, yalnız,
di-li-ib-pi		kuş sesi,
di-me$_2$-er	iltum; ilum	tanrı, ilah, tanrıça, MSL 2, 131, 51 f; AHw. 373, Emesal: di-me$_2$-er < diĝir
di-me$_2$-er **dim/dim$_3$-me-er**	ilum iltum	Emesal: dim-me-er < diĝir "tanrı", AHw. 373; tanrıça, AHw. 373;

Sümerce	Akadca	Türkçe
di-ne-tum		^{ĝeš}di-ne-tum, "tokuç(=çamaşır yıkama sırasında kullanılan ağaçtan yapılmış bir nesne)",
di-ni-ig	nappāḫum	demirci, kalaycı; AHw. 739;
	kūrum nappašum	ocak, fırın, baca, CT 11, 50 a 15; AHw. 512;
	itrānum	havalandırma deliği/boşluğu, pencere, AHw. 740
	ṭabtum	tuz; potas, MSL 14, 103, 888; SAİL 95; AHw. 1377;
di-nu-til-la		karar, hüküm, dava, SL 42,
di-ri	titūrum	köprü, (karşıya) geçmek, serpmek, örtmek, yüksek, üstün, değerli,
di-ri-da	têrtum	emir, talimat, yönerge, AHw. 1350;
di-ta ... tak$_4$		boşamak, ayırmak, ayrılmak, SL 42;
di-tar		^{ĝeš}di-tar, "bir müzik aleti, gitar(=genellikle ahşap gövdeli, telleri parmakla çekilerek çalınan bir telli çalgı)",
di-til-la	dīnum	gerekçe, karar, AHw. 171; CAD D 150;
	ditillûm	kararlaştırılmış hüküm, AHw. 174;
di$_4$	ṣeḫrum	genç, küçük, SAİL 144; di$_4$-di$_4$-bi gal-gal-bi "Oradaki bütün gençler ve büyükler", MNS 1, 13, 5-6; 1(ul(1(ban$_2$) še-ba lu$_2$-di$_4$-di$_4$-la-ne "Bütün gençlere 1 Ul, 1 Ban arpa dağıtımı", DP 157 X 4 6 1(ul) 2(ban$_2$) še-ba lu$_2$-di$_4$-di$_4$-la-ne "6 (kile), 1 şinik, 2 okka'lık küçük adamlara/ gençlere arpa dağıtımı" Nik. 204 VI 3; DP 157 X 4;
di$_4$-di$_4$	daqqum	daha küçük olmak, AHw. 163;
di$_4$-di$_4$-ba		dolaşma, gezinti,
di$_4$-di$_4$-la/la$_2$	daqqum	daha küçük olmak, çocuklar (küçüklü-büyüklü) AHw. 163;
di$_5$	nâṭum nabāṭum	dökmek, MSL 3, 57, 3; AHw. 768; parlamak, AHw. 697; boş,
di$_6$		ar/ar$_2$ .... -di$_6$ "methetmek, övmek";
dib	edēpum	esmek, üflemek, AHw. 186;

D

Sümerce	Akadca	Türkçe
	napāšum	üflemek, üfürmek; rüzgâr esmek; üfleyerek çalmak, AHw. 736;
	rabbumma	yavaş, MSL 2, 129, 5; TC 2, 36, 6; AHw. 934
	napalṭûm	yanında, RA 13, 188, 20; AHw. 733;
	bâ'um	devam etmek, MSL 2, 151, 33; SAİL 537; AHw. 116
	napalṭûm	geçip gitmek, RA 13, 188, 20; AHw. 733;
	ḫalālum	sürünmek, MSL 2, 129, 4; AHw. 309;
	kullum	tutmak, kucaklamak, SAİL 537; AHw. 502;
	saḫāpum	yakalamak, kiralamak, bağlamak, birleştirmek, sarmak, kapatmak, yenmek, ezmek, boğmak, seçmek, karar vermek; almak, onaylamak, razı olmak, kabul etmek, tutmak,
	ṣabātum	yakalamak, AHw. 1066; CAD Ṣ 5;
	dibbum	söz, kelime, AHw. 168;
dib/dib$_2$	ṣabātum	tutmak/almak, yakalamak, AHw. 1066; CAD Ṣ 5; SKI 272; igi-še$_3$ ...dib "önünden geçmek" imi ...dib "çamur karmak" Gud. St. C III 2; imi-bi ki-ku$_3$-ku$_3$-ga-a im-mi-dib "Çamurunu temiz yerde kardı". Gud. St. C III 1-2;
	etēqum	ayak basmak, AHw. 260; CAD E 384;
	aḫāzum	almak, evlenmek, AHw. 18-19; ISL 35;
	ba'ārum	yakalamak, tutmak, AHw. 109; ISL 37;
	kamûm	bağlamak, AHw. 433; ISL 41;
	ḫalālum	asmak, MSL 2, 129, 4; AHw. 309;
	kamûm	šu ...dib "yakalamak, tutmak", AHw. 433
	šūtuqum	zag ...dib "geçmek, devretmek, uzatmak",
dib$_2$	bâ'um; etēqum	içinden geçmek, çiğnemek, basmak, göndermek
	ba'ārum	tutmak, yakalamak, avlamak, ISL 47;
di-bala	dib/palûm	yalak, dedikodu, SAİL 457;
dib-ba	išdum riksum	temel, AHw. 303-304; ISL 45; bağ, kuşak, AHw. 984; ISL 46; geçici, kısa süreli, gözden geçirme, denetim

Sümerce	Akadca	Türkçe
dib-dib	dibdibbum	^{ĝeš}dib-dib, "su saati",
dib-dib-be$_2$	šitmārum	çok biçimsiz, CT 18, 39 II 15;
dib-dib-zabar	ṣiṣṣippum	ishal, MSL 9, 202, 366; AHw. 1106;
dib-ti	kimiltum	hiddet, öfke, CT 19, 45 b 10; SAİL 537; AHw. 478;
dida	billatum	tatlı bitki/arpa mayası bir tür bira mayası, sirke, SAİL 214; AHw. 125; ^{dug}dida "bira küpü", SL 43;
dida		bira, bira mayası, karışık bira, dida-imĝaĝa "arpa birası, açık bira",
dida$_3$(U$_2$. SA)	billatum	tatlı arpa mayası, karışım, birleşim, karışık, AHw. 125,
dida-imgaga	dišiptuḫḫum	açık/tatlı bira, şerbet, AHw. 173
didal$_x$(NE)	did/tallum ṭikmēnum	kül, çöp, süprüntü, CT 19, 22 a I 4; AHw. 173,
didi		genç, küçük,
didila	ṣeḫḫerum	çok küçük, çok genç, delikanlı, AHw. 1088; ISL 54
didli	mādūtum	çoğul eki, SDb. § 43, 5; uru-didli-ma-da-unu^{ki}-ga "Uruk ülkesinin değişik şehirleri", uru-didli ḫe$_2$-eb$_2$-dab$_5$-dab$_5$ "Çeşitli şehirleri o ele geçirdi". VS 17, 41-50; ayrı, farklı, tek, bekar, kişisel, özel, her biri, 2 udu-didli "İki ayrı/tür koyunu", BIN 8, 367 I 4; 1 nagar 3 tug$_2$-du$_8$ 1 ašgab 2 baḫar$_2$ 1 šakan-keš$_2$ 2 udu-siki-ka kin-bi 1 gi kuš$_2$ 4 lu$_2$ didli "Bir marangoz, üç keçeci, bir ayakkabıcı, iki tabakçı, bir sepetçi, iki yün koyunları çobanı. Onların işi, değişik yerlerde çalışan insanlar için 1 Gi, 4 Kuš'dur. " VS 14, 187 III 1-7; 1(ul) ^{d}nin-gir$_2$-su-lu$_2$-ĝu$_{10}$ sukkal 1(ul) ur-du$_6$ 2(ul) šeš-tur 2(ul) en-tum$_2$ lu$_2$-dulla-didli "1 Ul (arpa) Ningirsu-lugu'ya, haberciye, 1 Ul Urdu'ya, 2 Ul Šeštur'a, 2 Ul Entum'a, saray hizmetlilerinin her Birine ayrı ayrı olarak (yapılan dağıtımdır.)" STH 1, 8 IX 9-X 3;

D

Sümerce	Akadca	Türkçe
		šu-niĝin$_2$ 5 udu 4 sila$_4$ 6 maš maš-da-ri-a-didli .... . bara$_2$-nam- tar-ra mu-na-de$_6$ "Toplam 5 koyun, 4 kuzu, 6 oğlağı değişik zamanlardaki kurban olarak o Baranamtara'ya götürdü. " DP 206 VII 1-5; 2 udu-didli "İki ayrı koyunu", BIN 8, 367 I 4; didli$^{ku}_6$ "bir balık türü",
didli-bi	rabbiš	yavaş, hafif, birer birer, AHw. 934; ISL 52-53;
dig	rimûtum	aksak, topal, CT 12, 23 a II 5; AHw. 987; nemli/ıslak olmak, nemli, ıslak, rutubetli,
	narbum	yumurta, CT 12, 23 a II 2; AHw. 746;
	narābum	gevşemek, SAİL 231; AHw. 745; yumuşamak, SAİL 231; AHw. 745; sakat/kötürüm (olmak) acı (çekmek) zarar (görmek)
dig-bir		bekçi, sığırtmaç, tarla bekçisi,
dig-dig		yumuşak, hafif, uysal, aptal, deli olmak,
diĝir	ilum iltum	tanrı, ilah, tanrıça AHw. 373-374; CAD I/J 91; MSL 3, 132, 2; ISL 57; diĝir-an-ki-a a-na-me-a-bi "Gökteki ve yerdeki tanrılar, onlardan ne kadar varsa", diĝir-ki ni$_2$-ba mu-un-na-gam-e-eš$_2$ "Yeryüzünün tanrıları kendiliğinden önünde eğiliyorlar". SGL 1, 7; mu-ru-diĝir-re-ne-ka "Tanrıların arasında", Gud. Sl. A XXVI 12; diĝir-diĝir-a-nun-na-ke$_4$-ne "Bütün Anunna tanrıları", SGL 1, 2 III 15; ^{d}nin-ĝeš/giz-zi-da diĝir-ra-ne$_2$ šu mu-da-gala$_7$(=mu-da-gala$_7$-e) "Ningizzida'ya, tanrısına o dua ediyor. " Gud. Sl. A XVIII 16-17; diĝir-ama "kutsal anne", tanrıça, Gud. Sl. B XXIII 19; diĝir-dumu "kutsal oğul", diĝir-da . . nu-me-a "tanrısız, inançsız", abba diĝir-diĝir-re$_2$-ne-ke$_4$ "Bütün tanrıların babası", CIRPL Ent. 28-29 I 3; Emesal: dim$_3$-me-er, ISL 67; ES 73;
diḫ	la'bum la'ābum	bir hastalık türü, üşütme, nezle, SAİL 138; AHw. 526; tahribat yapmak, cezalandırmak, CT 17, 29, 10; AHw. 521
diḫ$_2$		sokmak, acıtmak, acımak, yanmak, acı, sızı, zıpkın, olta, bir tür hastalık,

Sümerce	Akadca	Türkçe
diḫ$_3$	baltum	^{ĝeš}diḫ$_3$ "diken, çalı", SAİL 433; AHw. 100;
diḫ$_3$	sahmaštum	kargaşa, keşmekeş, gürültü, telaş, $^{u}{}_2$diḫ$_3$ "dikenli bir bitki, bıtırak",
dil	aḫennâ	özellikle, bilhassa, MAOG 13/2, 21 b 4; AHw. 20;
	awīlum	adam, AHw. 90;
	zikārum	erkek, AHw. 1526;
	ēdum/edēnûm	yalnız; AfO 18, 329, 81; AHw. 23; 186;
	ahāmeš, miṯhariš	beraber, karşılıklı, eşit olarak", AHw. 17; 661;
	ēdēnûm	tek başına, AfO 18, 329, 81; AHw. 186;
dil/dili		1/bir, yalnız, kendi başına,
dil$_3$-bad	la'bum	^{mul}dil$_3$-bad, "Venüs",
dil-bad	nebûm	parlamak, CT 12, 34 II 37; AHw. 774;
dil-dil-ta	aḫannâ	bu taraftan, AHw. 18;
dili	(w)ēdum	tek, yalnız, tek/biri, AHw. 1494; CAD E 36; St. P 10, 218; dili$^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
	ēdēnûm	dili-du$_3$-a "yalnız, tek başına", ISL 61;
dili/limmu$_2$-ba	rā'izum	çatal, MSL 6, 97, 156; AHw. 944;
dili$_2$	itqūrum	kaşık, kepçe, terazi kefesi, tava,
dilib/dilib$_2$	uruḫḫum	kıl, saç, kilit,
dilib$_2$	awēlum	adam, AHw. 90;
dilib$_3$	uruḫḫum	perçem, kakül, saç, AHw. 1436;
dili-bad	nebûm	Venüs gezegeni, parlak, ışıltı; görkemli, harika, zeki,
dili-bu-um	dulbum	^{ĝeš}dili-bu-um; "bir ağaç türü",
dili-dili		birer birer,
dili-du(-a)		yalnız/tek başına dolaşma, gezinti,
dili-gim	ēdiš	yalnız, AHw. 187; ISL 62;
dilim/dilim$_2$	itqūrum	ağaç veya metal kaşık, kepçe, terazi kefesi, tava, elek MSL 3, 147, 293; ^{ĝeš}dilim$_2$ "kaşık", SAİL 377; AHw. 404;
dilim$_2$-a-bar	itqurum	kepçe, yaba, AHw. 404;
dilim$_2$-banda$_3$	tannum	kase, tas, çanak, AHw. 1319;

D

Sümerce	Akadca	Türkçe
dilim$_2$-ga	mākaltum	^{ĝeš}dilim$_2$-ga, "çanak, SAİL 377; AHw. 588
dilim$_2$-gal	mālaktum	^{ĝeš}dilim$_2$-gal, "kepçe, yaba, kürek", SAİL 377; AHw. 588;
dilim$_2$-i$_3$-šeš$_2$	napšaštum	^{ĝeš}dilim$_2$-i$_3$-šeš$_2$, "merhem şişesi", SAİL 377; AHw. 741;
dilim$_2$-tur	nalpattum	^{ĝeš}dilim$_2$-tur, "küçük kaşık". AHw. 724;
	tannum	tencere, çanak, kase, tava, fincan, 377; MSL 5, 166, 176; AHw. 1319;
dilim$_3$	uruḫḫum	perçem, kakül, SAİL 117; MSL 3, 117, 246; AHw. 1436;
dilim$_3$	tinūrum	fırın, AHw. 1360;
dili-us$_2$		arkadaş, yoldaş, kılavuz, rehber,
dilmun	kabtum	belirgin (olmak), ağır/önemli (olmak), dilmun^{ki} "Dilmun",
	musukkum	ahlaksız, kirli, pis, eğitim, yönerge, talimat,
	têrtum; šûpûm	emir, yönerge, talimat, AHw. 1350;
dilur	akûm	direk, bayrak/filama direği,
dim	riksum	bağ, boyun bağı, düğüm, halat, direk, sütun, süratli dim$^{ku}_6$ "bir balık türü", ^{ĝeš}dim "bir bitki türü",
	epēšum	yapmak, hazırlamak, düzeltmek, AHw. 223,
	markasum	urgan, ip, halat, ISL 65; MSL 5, 181, 374;
	bīrtum	kale, CT 12, 12 II 34; SAİL 2, AHw. 129;
dim$_{14}$(BALAG)-ma	takmīsum	enleme, tanımlama, mühürleme,
dim$_2$	epēšum	yapmak, hazırlamak, düzeltmek, meydana getirmek, AHw. 223, CAD E 191; Gud. St. B V 47; ^{ĝeš}eren-bi ig-gal-še$_3$ mu-dim$_2$ "Bu sedir ağaçlarını o büyük kapı için hazırladı". Gud. St. B V 45-47; šu .... . dim$_2$ "yaratmak, meydana getirmek", AHw. 103; CAD B 81; ^{ĝeš}dim$_2$ "direk, kazık",
	bašûm	olmak, bulunmak, var olmak, AHw. 112; CAD B 144;
	banūm	yapmak, yaratmak, meydana getirmek", ISL 64;
dim$_2$-ma	binūtum	mahsul, ürün, UM 15, 80 I 7; AHw. 127;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	ṭēmum	eğitim, öğretim, talimat, yönerge, ilgi, özen, niyet, görüş, fikir,
dim$_2$-ma . . suḫ$_3$		akıl karıştırmak, şaşırtmak, akıl, zeka, bellek, dikkat,
dim$_2$-ma-kur$_2$	dimmakurrûm	çılgınlık, cinnet, SAİL 15; 440;
dim$_2$-sa		hasır dokumak, paket yapmak,
dim$_2$-šaḫ	dabûm	ayı, CT 12, 36 II 7; AHw. 148;
dim$_3$	makūtum riksum	çaresiz, aciz, çaresiz, aciz olmak, çocuk, genç, delikanlı, zayıf, yetersiz, güçsüz,
	maḫrašum	direk, sütun, kolon, düğüm, budak, sorun,
	timmum	sırık, değnek, çubuk, kazık, direk, AHw. 1360;
	pagrum	ceset, SAİL 69; AHw. 809;
dim$_3$/dim$_8$-a	labaṣum	cin, şeytan, dev, CT 24, 44, 143; SAİL 150; AHw. 523
dim$_3$/dim$_8$-me	lamaštum	^{d}dim$_3$/dim$_8$-me "şeytan, cin dev", SAİL150; AHw. 533
dim$_3$-dim$_3$		^{ĝeš}dim$_3$-dim$_3$ "bir müzik aleti, sipsi",
dim$_3$-dim$_3$-addir	sagummargûm	^{ĝeš}dim$_3$-dim$_3$-addir, "bir müzik aleti", MSL 6, 121, 48; AHw. 1003;
dim$_3$-dim$_3$-ma	dunnamûm	zavallı, fakir, sefil, AHw. 176; CT 18, 42 III 8,
dim$_3$-gi$_4$	akkullakkum šippatum	dim$_3$-gi$_4^{sar}$ "bir sebze türü", bir sebze türü, kabak, AHw. 1104;
dim$_3$-lu$_2$-ma$_2$-gur$_8$-ra		^{ĝeš}dim$_3$-lu$_2$-ma$_2$-gur$_8$-ra "araç, alet, çalgı",
dim$_3$-ma		bebek, küçük heykel, heykelcik,
dim$_3$-mar-šu		^{ĝeš}dim$_3$-mar-šu "bir çalgı aleti",
dim$_3$-me(-a)	lamaštum	şeytan, CT 2, 27, 6; MLVS 2, 3, 12, AHw. 533;
	labāṣum	iblis, AHw. 523;
dim$_3$-me-er	ilum, iltum	tanrı, tanrıça, AHw. 373;
dim$_3$-me-lagab	aḫḫāzum	paketçi, SAİL 150; AHw. 20; şeytan, cin, iblis, SAİL 150; AHw. 20;
dim$_3$-mi-ir	ilum, iltum	tanrı, ilah, tanrıça, AHw. 373;

D

Sümerce	Akadca	Türkçe
dim$_3$-šaḫ	margûm	ayı, AHw. 611;
dim$_3$-šaḫ$_2$		su aygırı,
dim$_4$	sanāqum	kontrol etmek, gözden geçirmek, denetlemek, incelemek, yaklaşmak, ilerlemek, SAİL 60; AHw. 1020; šu ...dim$_4$ "tedbirli olmak, tutumlu olmak",
	sanqum	asma filizi, yapışkan, görevli, memur, itaatli, SAİL 60; AHw. 1023;
dim$_4$-kiri$_6$	sirāšum	biracı, SAİL 150; AHw. 20;
dim$_4$-ma	sanāqum	bağlamak , SAİL 60; AHw. 1020;
dim$_8$	aḫḫāzum	paketçi, SAİL 150; AHw. 20; cin, şeytan, iblis, AHw. 20
dim$_8$/dim$_3$-me-a	aḫḫāzum	dev, cin, şeytan, SAİL 150; AHw. 20;
	ḫabāṣum	düşünmek, CT 18, 38 b Ay. 3; AHw. 1274;
dima/dimmu	ṭēmum	haber, niyet, maksat, kasıt, MSL 14, 91, 69; AHw. 1385
dim-dim	dimtur	kule, burç, SAİL 150; AHw. 20;
dim-gal	maḫrašum	direk, sırık, MSL 5, 185, 425; 6, 63, 141; AHw. 584;
	markasum	urgan, ip, halat, ISL 65; MSL 5, 181, 374; AHw. 612;
	usḫamum	gemi direği, AHw. 1438; ^{ĝeš}dim-gal "ağaç direk",
dim-gi	akkulakkum	dim-gi^{sar}, "sebze", LTBA 1, 86 X 14; AHw. 29;
	ṣippatum	bir sebze türü, kabak, AHw. 1104;
dimgul	tarkullum	^{ĝeš}dimgul "gemi direği, ağaç direk, kazık, dayak", AHw. 1330;
dimma	ṭēmum têrtum	düşünce, görüş, kanı, niyet, kanı, plan, tasarım, talimat, yönerge, SAİL 334; AHw. 1350;
dim-ma . . kur$_2$		birinin aklını değiştirmek/çelmek, kandırmak,
dimna	itirtum	yepinti(=/koyun, keçi ve inek gibi hayvanların ilk sütü), AHw. 404;
dim-nun	tindûm	^{ĝeš}dim-nun, "lir(=kirişli bir çalgı), kaval, düdük", AHw. 1360;
dim-ši-lum	damšillum	^{ĝeš}dim-ši-lum, "odun, ağaç, koru tahta",

Sümerce	Akadca	Türkçe
dimuš	kumāṣum	kamış barınak, yuva, kamış kulübe, OEC 4, 150 IV 17
	kušārum	kalın ip, urgan, halat, AHw. 516;
din		yaşam, hayat, hareket, sağlık, güç, kuvvet,
diniĝ/diniĝ$_3$	nappāḫum	demirci, kalaycı; SAİL 338; AHw. 739;
	kūrum	ocak, fırın, baca, MSL 2, 142 b 2; AHw. 512;
	nappašum	havalandırma deliği, pencere, AHw. 740;
diniĝ$_2$	šapṣum	(dirençli, dayanıklı) olmak, inatçı,
dinir	idrānum	karbonat SAİL 461;
dir	maḫāḫum	ıslatmak, suya batırmak, SAİL 123; AHw. 577;
	kārum	kırmızı, kırmızıya boyamak, SAİL 123; AHw. 1083;
	nēberum	rıhtım, liman, geçit
dirgul	tarkullum	demir tel, gemi direği, bayrak/filama direği, AHw. 1330;
diri	qâpum	yıkılmak, düşmek, çökmek, AHw. 899;
	zaqārum	yüksek olmak, yüksek yapmak, OEC 4, 152 I 13;
	watārum	ilave etmek, eklemek, AHw. 1489;
	rabûm	büyük, nam-inim-ma-diri-diri-še$_3$ "Çok büyük planlara göre", Ent. 28-29 I 16;
diri .... ak-še$_3$		-den daha büyük, en büyük, -den fazla olarak SDb. 2000, § 40, 11 c. diri-^{d}a-nuna-ke$_4$-ne "Anunna tanrılarının en büyüğü", UET 1, 118, 4; ke-en-gi-re i$_3$-diri mu-da-de$_3$ "Sümer ülkesi en iyi yağı döktü" Gud. Sl. A XI 16;
diri .... ak-še$_3$		a-ba-am$_3$ e-ne lu$_2$-diri-ĝu$_{10}$-uš dumu-ni-ir in-na-kuš$_2$-am$_3$ "Oğlu için benden daha fazla ilgilenen kim vardır?" UET 6, 162, 4;
diri(-g)	(w)atrum	ek, ilave, zam, fazla, ilahi güç, AHw. 992; SAİL 112; büyük, kocaman, iri, kovmak, defetmek, sürmek, SAİL 123; bundan başka, üstün, yüce, mükemmel, kusursuz, güçlü/etkili olmak, yetenekli, büyük/önemli olmak, bereketli olmak, üstünde, hakkında,

D

Sümerce	Akadca	Türkçe
		yanında, üstünde, üzerinde, -e doğru, -e karşı, neşe, sevinç, yönetmek, tasarlamak, planlamak, soymak, dikilmek, aşırı/ fazla olmak bağımsız/serbest olmak, dökülmek, dışarı çıkmak, görünmek, ortaya çıkmak, parçalamak, dağıtmak, gözden kaybolmak, çökmek, reddetmek, geri çevirmek, yıkılmak, gitmek, sürüklemek, birikmek, yığılmak, yüzmek, dolaştırmak, kaymak, ,
	(w)atārum	keder, sıkıntı, dert, SAİL 123; AHw. 1489;
	ašuštum	-den daha büyük", büyük olmak, CAD A/2, 487; SAİL 123
	adārum	kararmak, karanlık olmak AHw. 11; ISL 68;
	malūm	dolu olmak, doldurmak, AHw. 596; ISL 71;
	rabûm	çok büyük olmak,
	maḫārum	ıslanmak, çıkarmak, koparmak, AHw. 577-580;
	neqelpûm	aşırı, fazla, çok, mükemmel,
diri-a		daha büyük, en büyük; an-ra diri-ga-me-en "Sen An'dan daha büyüksün. " TCL 15, 26, 37; diri-lugal-la kala-ga-me-en "Sen kraldan daha kuvvetlisin". GSG 64.
dirig . . -še		-den başka, -ın dışında, ötesinde, ileride,
dirig/diri		köprü, ek, ilave, dışkı,
dirig-ba		ilave, ek, fazla, aşırı, gereğinden fazla,
dirig-la		kıyaslamak, dengelemek, tartmak, ölçmek, ayarlamak,
diš	ištēn	1/bir, AHw. 400; CAD I/J 275; NG 3, 99; SDb. 2000, § 46, 2 a; kurban, SAİL 85; 457; 480; AHw. 290; Emesal: di-id,
	ginûm	sürekli, daima, devamlı, SAİL 480, AHw. 289,
diš$_2$/deš	ištēn	1/bir, AHw. 400; CAD I/J 275; SDb. 2000, § 46, 2 a;
diš-a-kam$_2$	ištiššum	bir defa, MSL 4, 164, 34; TBM 141, 9, 14; AHw. 401;

Sümerce	Akadca	Türkçe
du	alākum	gitmek, (marû) AHw. 31-32; en-na-me-še$_3$-am$_3$ al-du-un(=al-du-en) "Sen nereye kadar gidiyorsun?", TMH NF 3, 40; me-še$_3$-am$_3$ i$_3$-du-de$_3$-en ki-na-me-še$_3$ nu-du-de$_3$-en "Nereye gidiyorsun Hiçbir yere gitmiyorum". BE 31, 51, 3-4; e$_2$-dub-ba-še$_3$ du-u$_3$ mu-e-du$_{11}$ "Okula gitmeyi sen bana söyledin". BE 31, 51, 22; am-si-gin$_7$ ... im-du-de$_3$-en "Sen bir fil gibi gidiyorsun/hareket ediyorsun"; TSL 1, 1; 2 mu^{kam} du-u$_3$-bi "İki yıl geçtikten sonra"; (uygun, doğru) olmak, yerinde, elverişli; kas$_4$ ...du, "koşmak, taşımak, götürmek",
du/du$_9$-na-bi		lütfen; SDb. 2000, § 49, 5;
du-bu-ša		sağlam kasa,
du-bu-ul		karıştırmak, kıpırdamak, kımıldamak,
du-bu-ul	ḫabûm ḫamûm	su çekmek, AHw. 309; felç etmek, topallamak, aksamak, AHw. 319; filizlenmek, çıkarmak, karıştırmak, kımıldamak, canlandırmak,
du-bu-ul-da-ba-al		sağlam, kusursuz, sağlıklı, güvenilir, geçerli, açık/anlaşılır berrak ses, gürültü,
du-bu-ul-da-ba-al ...za		ses çıkarmak, gürültü yapmak,
du-da	dūdum	^{ĝeš}du-da, "çanak, çömlek, tencere, güğüm, kazan",
du-di-da	tudittum	elbise iğnesi, firkete, broş, rozet,
du-du-na		bir hayvan türü,
du-lum		mutsuzluk, sefalet, sıkıntı, ıstırap, çalışma, emek, işçi, eser, yapıt,
du-ri/du-ri$_2$	dārûm	sonsuz, ebedi, CT 18, 42 II 8; AHw. 164;
du-ri$_2$	dārûm	sürekli, ölümsüz, devamlı, AHw. 164; CAD D 115; du-ri-še$_3$ "sonsuza kadar" UET 1, 130, 30;
du-ri$_2$	dūrum	her zaman, daima, sonsuza kadar,
du-ug	ṭābum	(iyi) olmak, (tatlı, sevimli) olmak; iyilik,
du-uk-si-um	tukšum	^{kuš}du-uk-si-um, "deriden yapılmış kalkan, siper",
du-un-nu-um	dimtum	kale, istihkam, SAİL 15; AHw. 170-171;

D

Sümerce	Akadca	Türkçe
du-us$_2$	kibsum	keçi yolu, patika,
du-us$_2$-sa	ru'um	arkadaş, yoldaş, rehber, MSL 13, 122, 273; CT 11, 38, 586; AHw. 998;
du$_2$	marāṣum murṣum	hastalık, hasta olmak, hastalanmak du$_2$ ... ĝar/ĝa$_2$-ĝa$_2$ "oturmak, görev almak, toplantı yapmak",
du$_2$-lum		sefalet, yoksulluk, acı, zahmet, sıkıntı, uğraş,
du$_2$-ru-na		kümes, Gud. Sl. A XXIX 8; tu^{mušen} du$_2$-ru-na-bi (=duruna)-bi "Güvercinlerin kümesi, " Gud. Sl. A XXIX 8;
du$_2$-ru-na		oturum, konut, bina, birlikte oturmak,
du$_2$-uk-si-um	tukšum	^{kuš}du$_2$-uk-si-um "deriden yapılmış kalkan, siper",
du$_2$-us$_2$-sa	ru'um	arkadaş, yoldaş, rehber,
du$_3$	banûm, epēšum	yaratmak, yapmak, AHw. 103, 223-224; CAD B 81; CAD E 191; AWL 65; MSL
du$_3$		3, 105, 105; mu-na-du$_3$ "O (onu) ona/onun için yaptı". Diĝir-al-gal-lagaš(a)^{ki}-ke$_4$-ne e$_2$-ne-ne mu-ne-du$_3$ "Lagaš'ın büyük tanrılarına o tapınaklarını yaptı". Gud. St. İ III 4-6; nam-dumu-na-ka-ni mu-un-du$_3$ "Prensliğini zamanında yaptı". YOS 9, 22-23, 15-16; ki-rib-ba diĝir-re-e-ne-ka e$_2$-ni$_3$-si-sa$_2$-a mu-du$_3$ "Tanrıların yüksek katında ben Enisisa tapınağını yaptım". YOS 9, 26, 18-21; du$_3$-de$_3$ al bi$_2$-du$_3$ "Yapmayı o arzu etti". E$_2$-^{d}ĝa$_2$-tum$_3$-du$_{10}$ .... du$_3$-de$_3$ u$_3$ nu-ma-ši-tu Gatumdu'nun tapınağını yapmak için o uyumadı". Gud. St. F II 2-5; na-mu-du$_3$ "Yalnız o yaptı". Gud. St. B VII 4 u$_4$ e$_2$-an-na mu-du$_3$-a "O Eanna tapınağını yaptığı zaman"; YOS 9, 124, 9-10; nam-ti-ad-da-ĝu$_{10}$ (=nam-til-ad-da-ĝu$_{10}$ u$_3$ nam-ti-ĝu$_{10}$-uš mu-na-du$_3$ "Babamın ve benim yaşamım için o (onu) ona yaptı. ", UET 1, 117, 16-18; bütün, herkes, her biri, yapmak, inşa etmek, kurmak, yerine getirmek, tutmak, kontrol altına almak, saklamak, göz altında tutmak, dikmek, ekmek, belirlemek, düzen

Sümerce	Akadca	Türkçe
		lemek, onarmak, yerleştirmek, hamile bırakmak, emdirmek, içeri girmek, içeri sokmak ga-ba-al …du_3 "düşman olmak, saldırmak, ĝeš$_3$ …du_3 "bağlamak, çiftleşmek, ilişkiye girmek", ĝeštug$_2$ …du_3 "dinlemek, kulak vermek", kiri$_3$ …du_3 "hürmet etmek, saygı göstermek", saĝ …du/du_3 "neden olmak, yol aşmak, yaratmak",
du_3		šu …du_3 "el bağlamak, hürmet etmek", ISL 78; zu$_2$ …du_3 "ısırmak, dişlemek, aşındırmak, acıtmak", saĝ-šu …du_3 "bağlamak, sarmak, engel olmak, usandırmak", ^{d}nin-gir$_2$-su-ra an-ta-sur-ra e$_2$-me lam$_2$-bi kur-kur-ra a mu$_4$ mu-na-du_3 "Tanrı Ningirsu için o Antasura'yı yaptı ki, onun ışığı bütün ülkeleri örter/kaplar. " CIRPL Ent. 8 V 6 VI 3;
	ḫerûm	al … du_3 "kazmak", AHw. 341; CAD H 175
	eppešum	öğrenmek, haber almak, SAİL 230.
	nēpeštum	iş, SAİL 230, MSL 12, 165, 473; AHw. 778;
	būnum	görünüm, sima, SAİL 230; AHw. 138;
	bānûm	yüz/çehre, SAİL 230; AHw. 138;
	labānu ša appim	iş, eser, yapıt,
	banûm	^{lu}$_2$$du_3$, "yaratıcı, üretici", CT 41, 25, 5;
du_3-a	būnum kunnūtum	bakım, SAİL 230; AHw. 138; 507 bakım, ^{ĝeš}du_3-a, "aygıt, alet, çalgı", AHw. 507; hamile, verimli, anlamlı,
du_3-a-bi	kullatum	tümü, hepsi, AHw. 501; CAD K 504;
	kalûm	hepsi, CT 11, 31 III 24; SAİL 230; AHw. 427
	kalîš	büsbütün, toplam, MAD 3, 144; SAİL 230; AHw. 425
du_3-kas$_4$	anše-tur	küçük eşek, , eşek sıpası,
du_3-na-bi	kalāma	hepsi, MSL 5, 67, 215; SAİL 230, AHw. 423,

D

Sümerce	Akadca	Türkçe
du_3-šu		alet, maşa, araç, avadanlık, aygıt, cihaz;
du_4		temel, MSL 2, 150, 7; SAİL 201; AHw. 393;
du_5	pāšum mārum	balta, kazma, keski, keser, satır, nacak, AHw. 846; cep, torba, kese, tam, bütün, kesin,
du_5		sınır, du_5-mu "çocuk, oğul, kız çocuğu", AHw. 615;
du_5-la_2	šuplum	derinlik, kapının bir bölümü, AHw. 684;
du_5-mu	mārum	dumu, "çocuk, oğul, kız çocuğu", AHw. 615; Emesal: du_5-mu<dumu, AHw. 615;
du_5-mu-tur	šerrum	küçük çocuk, bebek, AHw. 1217;
du_6	mūlûm	yükseklik, yükselti, SAİL 459; AHw. 671; sub ...du_6 "dua etmek, saygı göstermek" Gud. Sl. B I 21; $du_6{}^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
	karmum	harabe, MSL 2, 148, 29; CT 12, 11 IV 4; AHw. 449;
	tillum	tepe, AHw. 1359; AWL 89; ISL 82; St. P 10, 218;
	tašrītum	$^{iti}du_6$ "Ekim/7. ay" SAİL 52; MSL 5, 25, 227; AHw. 1340;
	di'um	baş ağrısı, CT 18, 36 I 3; CT 39, 2, 93; AHw. 174;
du_6/dul_6		tepe, yığın, küme, bayır, kümbet, tınaz, kitle;
du_6-du_6-da		höyük, tepe, sıradağ,
du_6-ku_3		kutsal yer, tapınak, sığınak, $^{iti}du_6$-ku_3 "Ekim, 7. ay" SAİL 52; MSL 5, 25, 227; AHw. 1340;
du_6-mun		tuz/tuzlu tepe,
du_6-ul **du_6-ul**	paḫārum	toplanmak, toplamak, bir araya getirmek, yığmak, yukarı kaldırmak,
du_7	nakāpum (w)asmum	çarpmak, itmek, yumruklamak, basmak, sıkıştırmak, zorlamak, sokmak, saplamak, itmek, boynuzlamak, süsmek, karşılaştırma yapmak, bitmiş/tamamlanmış olmak, uygun/elverişli olmak, AHw. 718; CAD N/1, 157

Sümerce	Akadca	Türkçe
		uygun, elverişli, iyi, bakımlı, AHw. 1474; ur-^{d}ba-ba_6 lu_2-gu_4-du_7-ra-ke_4 gu_4-du_7-du_7-$še_3$ ba-de_6 "Ur-baba,
du_7		sağlam sığırların adamı/bakıcısı onu bakımlı sığır olarak kabul etti". VS 14, 32 II 1-4; gu_4-du_7-du_7-e "En iyi boğalar", TSL 5, 29; gu_4-du_7-du_7-$še_3$ ba-de_6 "İyi cins öküzler olarak o (onları) kabul etti". VS 14, 32 II 1-2; süslemek, Gud. Sl. A XXI 25 tekmelemek, yumruklamak, SAİL 441; e_2-ninnu siki-ke-en-gi-ra_2-na ḫi-li mu-ni-ib_2-du_7-du_7 "Eninnu'yu, Sümer ülkesinin tuğlasını/yapısını o bütün güzelliklerle süsledi". Gud. Sl. A XXI 25; gu_4-du_7-du_7 "Bütün besili boğalar", CIRPL Ukg. 4-5 IV 20; šu ...du_7 "mükemmel olmak, parlak bir şekilde yapmak", SKI 100; "bitirmek"; ISL 79;
	sârum	atlamak, sıçramak, oynamak, dans etmek, AHw. 1031; SKI 164;
	sabā'um/šamûm	titremek, sallanmak, sarsılmak, dalgalanmak, AHw. 999; 1020;
	nakāpum	itmek, SAİL 441;
	nakkāpûm	hırçın, vahşi, SAİL 441; AHw. 722
	šitpûm	sessiz, suskun,
du_7-du_7	sarûm	dönmek, , hızla geçmek, döndürmek, dans etmek, oynamak, gelişmiş, mükemmel, 1 gu_4-mu-3 gu_4-dun-a saĝ-ĝa-tuku-a saĝ-apin(a)-ka-kam lugal-an-da $ensi_2$-lagaš(a)^{ki}-ke_4 gu_4-du_7-du_7-$še_3$ ba-de_6 "Çiftçi Saĝatukua'nın yanında bulunan 3 yaşındaki bir öküzü Lugal-anda, Lagaš şehir beyi mükemmel öküzler olarak yanma aldı". DP 235 I 1-II 4
du_7-ĝar		tutar, sonuç, çarpım,
du_7-na-bi	apputtum	lütfen, rica ederim, ; 2, 31, 18;
du_7-$uš_2$		du_7-$uš_2$^{mušen} "bir kuş türü, martı",
du_8(-ḫ/duḫ)	paṭārum	çözmek, serbest bırakmak, AHw. 849; NG 3, 100;

D

Sümerce	Akadca	Türkçe
du_8(-ḫ/duḫ)		gu_2-bi . . . du_8 "haraçtan kurtarmak", YOS 9, 25, 8; šu ...du_8 "tutmak, el koymak, karara bağlamak, kaldırmak, barındırmak", zar-re-eš .... . du_8 "biriktirmek, toplamak"
	petûm	açmak, AHw. 858-859; AWL 175;
	labānum	tuğla/ kerpiç dökmek", AHw. 522; sig_4-bi ki-sikil-a im-mi-du_8 "Tuğlasını kutsal yerde açtı/döktü"
	epûm	pişirmek, kızartmak AHw. 231; AWL 129
	nadûm	atmak, AHw. 705-706; ISL 87;
	šapûm	kalın, sık ve gür olmak, AHw. 1177;
	piṭrum	çözüm, YOS 10, 10, 9; SAİL 167; AHw. 871;
	kamārum	dizmek, yığmak, tanzim etmek, AHw. 430
	ṭaḫādum	zengin olmak, MSL 14, 126, 811; AHw. 1378;
	napālum	oymak, tahrip etmek, kırmak, yıkmak, AHw. 733;
	nuballum	kanat, serpen(=kağnının bir parçası), CT 12, 11 III 16; AHw. 799;
	labānum	sermek, genişlemek, tuğla
	peḫûm	dökmek/yapmak, kalafat etmek
	naplusum	yığmak, toplamak, kaza yapmak, bindirmek çatlamak, çarpmak, çatlatmak, tükenmek, bağımsız, hür, serbest, gevşek,
	amārum naṭālum	igi ...du_8 "bakmak, görmek, anlamak, görüşmek", AHw . 40; ku-li-zu ... igi nu-mu-ni-du_8-ru "Arkadaşlarına neden bakmıyorsun?", JCS 25, 104; igi nu-mu-un-du_8-ru-un a-na-aš nu-mu-da-si_3-ge "Sen bakmıyorsun. Neden onlara benzer yapmıyorsun?",
	pû petūm	ka ...du_8 "ağzını açmak, dudak bükmek",
du_8/duḫ	tuḫūm paṭārum raṭbum	artık, kepek, SAİL 167; AHw. 1366; gevşetmek, çözmek, çözülmek, bırakmak, satışa çıkarmak, açmak, ıslak, nem, nemli, taze, MSL 9, 130, 335; AHw. 963;
du_8/duḫ-gig_2		esmer kepek, elek üstünde kalan kabuk parçaları;

Sümerce	Akadca	Türkçe
du_8/duḫ-ĝen		adi kepek,
du_8/duḫ-lal$_3$	iškūrum	balmumu, SAİL 167; AHw. 396;
du_8/duḫ-še-ĝeš-i$_3$	kupsum	susam küspesi, SAİL 167; AHw. 509;
du_8/duḫ-ši-a	duḫšûm	^{kuš}duḫ/du_8-ši-a "bir deri türü", SAİL 167;
du_8/duḫ-uš-tu	pitruštum	tutarsız, SAİL 167; AHw. 870
du_8-du_8		kova, fıçı, tekne, çok bereketli, bol,
du_8-ru	epûm	pişirmek, kızartmak, ISL 131; AHw. 231;
du_8-ši-a	dušûm	$^{na}{}_4$$du_8$-ši-a "türkuaz, kuvars, taş kolye, boncuk, tespih", AHw. 179 ^{kuš}du_8-ši-a, "yeşil deri",
du_8-uk-ši-um	tukšum	^{kuš}du_8-uk-ši-um; "deriden yapılmış siper",
du_8-uš-tu	pitruštum	durum, SAİL 167; AHw. 870
du_9		uslu olmak, alçak gönüllü olmak, UET 1, 110, 2;
	mâṣum	yayık dövmek, yağ/tereyağı yapmak", AHw. 621;
	nâšum	harekete geçmek, MSL 2, 146, 39; AHw. 761;
	nâqum	koşmak, gitmek", KAR 104, 14; AHw. 744;
	dâlum	dolaşmak, gezmek, AHw. 154, gezmek, dolaşmak, sallamak, sallanmak, çalkalamak,
du_9-du_9	šâbum	sallanmak, CT 19, 31 III 24; AHw. 1120 ağıt, yas, dövünme, mersiye, yakınma,
du_9-na-bi		lütfen; nazikçe, SDb. 2000, § 49, 5;
du_{10}(-du_{10})	barāqum	şimşek çakmak, parıldamak, SAİL 396;
du_{10}(-g)	ṭâbum	iyi, güzel, yapmak, (iyi) olmak, (tatlı, sevimli) olmak, iyilik, beğenmek, hoşlanmak, sevmek, yararlanmak, kullanmak, AHw. 1377-1378; AWL 70; iyi olmak, yararlı olmak, güzel olmak, du_{10}-ga-ma-ni-ib$_2$ "Onu benim için iyi/doğru yap!", Gud. Sİ. B III 1; e$_2$-dub-ba-še$_3$ du-u$_3$ ḫa-ra-du_{10}-ge "Okula gitmek senin için çok iyidir", SEM 71, 49; karıştırmak, şimşek çakmak, ^{d}ĝa$_2$-tum$_3$-du_{10} mu-ku$_3$-zu du_{10}-ga-am$_3$ "Ey Gatumdu, senin kutsal adın güzeldir. " Gud. Sl. A III 9

D

Sümerce	Akadca	Türkçe
	balālum	karıştırmak, şimşek çakmak,
	birkum	diz, kucak; AHw. 129; CAD B 255;
	ṭābtum	iyilik, CT 19, 38 f 7; AHw. 1377;
du_{10}/dug_3	birkum burkum	diz, MSL 4, 28, 16; AHw. 129; 140; dug_3 . . nir "boşalmak, boşaltmak", dug_3 ... $ĝal_2$ "memnun olmak", dug_3 $ĝar$ "sevimli olmak, güzel olmak, kibar/duyarlı olmak, nazik olmak, $dug_3^{mušen}$; "bir kuş türü", $ĝeš_3$ ...dug_3 "bağlamak, çiftleşmek, ilişkiye girmek", Emesal: ze_2-eb,
du_{10}/dug_3-a-ak		kuru olmak, kurumak,
du_{10}/dug_3-dub	ṣubbutum	zayıf, topal, aksak, MSL 12, 201, 13; AHw. 1108;
du_{10}/dug_3-dug_3		çok mutlu, çok yerinde, sevinçli,
du_{10}/dug_3-dug_3-ur-ḫi		(cansız/ölü) olmak,
du_{10}/dug_3-ga		iyi, uygun, tatlı, sevimli,
du_{10}/dug_3-ga-$ĝu_{10}$		sevgilim, canım,
du_{10}/dug_3-$ĝal_2$		iyi/güzel niyetli, eğilimli,
du_{10}/dug_3-gan	tukkannum	$^{kuš}dug_3$-gan, "deri çanta, kese, torba", AHw. 1367;
du_{10}/dug_3-gan-tug_2		$^{kuš}dug_3$-gan-tug_2 "deri çanta, torba",
du_{10}/dug_3-la_2	tubbukum	topal, zayıf, aksak, MSL 12, 169, 385; AHw. 1365;
du_{10}/dug_3-$laḫ_4$-$laḫ_4$-e	mubabbilum	$^{lu}{}_2dug_3$-$laḫ_4$-$laḫ_4$-e, "soytarı, hokkabaz", AHw. 665;
du_{10}/dug_3-nir	itbārum	arkadaş, dost, AHw. 403; CT 18, 38 a IV 19;
du_{10}/dug_3-ud-ak		naziklik, kibarlık, efendi, hürmetli, kibar, saygılı;
du_{10}-ba	birkum	diz, MSL 4, 28, 16; AHw. 129; 140;
du_{10}-bi		sevecenlikle, SDb. 2000, § 49, 3;
du_{10}-ga	tūbum ṭâptum	iyilik, refah, SAİL 396; AHw. 1393; iyi, AHw. 1377;
du_{10}-$gala_7$		dost, VS 1, 31, 1; du_{10}-$gala_7$-$ĝu_{10}$ "dostum", du_{10}-$gala_7$-$ĝu_{10}$ ze_2-me "dostum sensin", du_{10}-$gala_7$ "iyi+olmak - dost", VS 1, 31, 1;

Sümerce	Akadca	Türkçe
du_{10}-gam	kimṣum	baldır, CT 12, 46 II 16/8; SAİL 396; AHw. 478
du_{10}-gan	tukkannum	$^{kuš}du_{10}$-gan "deri çanta, tuluk",
du_{10}-ge-eš$_2$		güzel bir şekilde, SDb. 2000, § 49, 2;
du_{10}-sa		meslektaş, arkadaş, yoldaş, rehber, kılavuz, ku-li-zu du_{10}-sa-zu igi nu-mu-ni-du_8-ru "Arkadaşlarına, meslektaşlarına (neden) bakmıyorsun?", JCS 25, 104;
du_{10}-ub	birkum	diz, kucak, AHw. 129; ISL 107;
du_{10}-uk-si-um	tukšum nārtum	kalkan, siper, KAJ 13, 17; SAİL 579; AHw. 748;
du_{10}-us$_2$	narmakum	banyo, tuvalet, temizlik, küvet, AHw. 747;
	kibsum	patika, keçiyolu, AHw. 471;
du_{10}-us$_2$-sa	ru'um	arkadaş, yoldaş, rehber, kılavuz, AHw. 998;
	narmakum	banyo, tuvalet, temizlik, küvet, yıkama, AHw. 747;
du_{11}(-g)	qabûm	konuşmak, söylemek, (hamṭu) AHw. 889; CAD Q 18 ugula-ĝu_{10}-uš u_3-na-du_{11}-ga-am$_3$ ugu-zu-uš du-u_3 mu-e-du_{11} Öğretmenime söyledikten sonra
du_{11}(-g)		huzuruna gelmemi sen (bana) söyledin". SEM 70, 9-10; ga-na du_{11}-ma-ab$_2$ "Haydi onu bana söyle!", BE 31, 51, 21; ma-a-du_{11} "Sen onu bana söyledin. " nu-da-ba-e i_3-na-du_{11} "Ben (onu) seninle paylaşmayacağım, dedi o". SR 100, 2-3; ga-ra-ab-du_{11}-du_{11} "Ben sana (her şeyi) söylemek istiyorum". BE 31, 51, 20; lugal-ĝu_{10} ĝa$_2$-a-ra ma-an-du_{11} "Kralım bana söyledi". St. P 10, 2 I 17; al …. . du_{11} "istemek, arzu etmek", a-ne-su_3-ud …du_{11} "sevinmek, sevindirmek", a-ša$_3$-ga-šu …. . du_{11} "tanıklık etmek", StP 10, 133, Anm. 403; i-lu/li …du_{11} "feryat etmek, şikayet etmek" sa$_2$ …. . du_{11} "ulaşmak, zapdetmek", ni$_3$-silim …. . du_{11}/e "selamlamak", St. P 10, 245; še-er-ka-an …. . du_{11} "örtmek", šu …. . du_{11} "karşılaşmak, etkilemek", AHw. 535;

D

Sümerce	Akadca	Türkçe
		šu-dağal ..... du_{11} "sağlamak, genişletmek", šu-tag ... du_{11} "süslemek", ISL 97; Gud. St. F III 5 konuşmak, görüşmek, söylemek, emretmek, oynamak, rol almak, müzik çalmak, gu_2-gur_5-ru ...du_{11} "ayarlamak, azarlamak, süslemek, budamak, düzeltmek", gu_2-gur_5-ru-uš ...du_{11} "ayarlamak, azarlamak, süslemek, budamak, düzeltmek", $ḫaš_4$ ...du_{11} "cinsel ilişkiye sahip olmak", kas_4 ...dug_4/du_{11}(-g) "koşmak, taşımak, götürmek",
du_{11}(-g)	dabābum	konuşmak, söylemek, SAİL 15; AHw. 146;
	erēšum	arzu etmek, istemek, rica etmek, SAİL 56; AHw. 239
	šasûm	en .... du_{11} "bağırmak", AHw. 1125; e-ne ...du_{11} "oynamak", SKI 173; ISL 62; gu_3 .... . du_{11} "bağırmak" SKI 73
	naqûm	di ...du_{11} "dava etmek, yargılamak" BIN 8, 154 IV 9
	kašādum	ĝiri$_3$-saĝ$_{11}$ .... . du_{11} "çiğnemek, ezmek"
	lapātum	mi_2 .... . du_{11} "gülmek, sevmek, övmek",
	amārum, barûm	mi_2 ...du_{11} "bakmak, gözetlemek", šu-ta-$ḫab_2$ ...du_{11} "ıslatmak, sarhoş olmak", u_6 ...du_{11} "beğenmek, takdir etmek",
du_{11}(-g)	atwûm, qabûm dabābum	konuşmak, söylemek; emretmek, yerine getirmek, rol almak, görüşmek, konuşma, söz, beklenti,
du_{11}/dug_4-ga zi-da		söz verme, anlaşma, SL 49;
du_{11}-ga	qibītum qībum	söz, emir, hüküm, karar, ifade, söz, deyim, buyruk, emir, komut, konuşma, söylev, demeç, AHw. 920; du_{11}-du_{11}-ga ^{d}nin-gir$_2$-su-ka-ke$_4$ "Tanrı Ningirsu'nun sözleri/emirleri", Gud. St. B VII 7-8; inim-inim-ma-bi du_{11}-du_{11}-de$_3$ "Emirlerini söylemeyi", SGL 1, 47; u_4-da du_{11}-du_{11}-na niĝ$_2$-erim$_2$ ba-ĝa$_2$-ĝa$_2$ "Eğer o kötülüğü sözlerine koyarsa/ kötü bir şey söylerse", RTC 16 VI 1; du_{11}-du_{11}-ga-^{d}nin-gir$_2$-su-ka-ke$_4$ im-mi-ĝar "Tanrı Ningirsu'nun emirlerini o cesaretle yerine getirdi. " Gud. St. B VII 7-9; du_{11}-ga-ne$_2$ (=dug_4-ani-e) mu-gi-na "Sözü

Sümerce	Akadca	Türkçe
		doğru olan kişi, " VS 14, 140 I 4; du_{11}-du_{11}-ga ^{d}nin-gir_2-su-ka-ke_4
		"Tanrı Ningirsu'nun bütün sözleri (=emirleri), " Gud. St. B VII 7-8;
du_{11}-ga/dug_4-ga	qibītum	ifade, konuşma, söylenti, dedikodu, du_{11}-ga "üzüntü, acı, ağrı, bela", du_{11}-ga "emir, komut", RA 60, 131, 17; AHw. 920;
du_{11}-ra-aḫ	pirikkum	$^{lu}{}_2du_{11}$-ra-aḫ, günahkar, cani, AHw. 866;
du_{12}	aḫāzum zamārum	sahip olmak, evlenmek, AHw. 18-19; şarkı/türkü söylemek, (müzik aleti) çalmak, AHw. 1508; müzik aleti çalmak, şarkı söylemek konuşma, söylev, demeç, şarkı söylemek, ötmek, şakımak, lugal-nanga-ra-sa_4 ĝeš-gi_6-na-ne_2-du_{10} igi-ur-$ĝu_{10}$ …. . ba-ug_6-ge(=ba-ug_6-ge-$eš_2$) šu-niĝin$_2$ 2 lu_2 lu_2-nu-du_{12} 11 lu_2 lu_2 i_3-du_{12} lu_2-^{d}ba-ba_6-me ba-ug_6-ge "Lugal-nangarasa, Geşginanedu, İgi-urgu öldüler. Toplam, henüz evlenmemiş 2 adam (ile) evli 11 adam. Onlar tanrıça Baba'nın adamlarıdırlar. Onlar öldüler". DP 138 I 8-II 2; ^{ĝeš}al-ĝar-ku_3 -^{d}en-ki-ka ni_2-ba mu-un-na-du_{12} "Enki'nin kutsal Algar'ını onun için o kendiliğinden çalıyor. " SL 103;
du_{12}-du_{12}	lapātum zamārum	tutmak, yakalamak, yazmak, AHw. 535; müzik aleti çalmak, şarkı söylemek, AHw. 1508;
du_{14}	ṣāltum	savaş, mücadele, sorun, kavga, uyuşmazlık du_{14}. . . mu_2 "kavgaya tutuşmak, kavga etmek",
	ṣaltu šakānum	du_{14} …ak/ĝar "kavga etmek, kapışmak, çekişmek, bozuşmak, du_{14}… ĝar "tartışmayı başlatmak",
du_{14}/du_{17}	ṣalātum	kavga, kavga etmek, SKI 66 Anm. 233;
	ṣaltum	kavga, ISL 97; SAİL 330; AHw. 1079;
du_{17}	ṣāltum	savaş, mücadele, sorun, kavga, uyuşmazlık, çaba, gayret,
du_{17}…ĝar		kavga etmek, atışmak, kapışmak,
du_{24}	puḫālum	damızlık eşek, aygır, SAİL 287; AHw. 875;

D

Sümerce	Akadca	Türkçe
du_{24}-ur_2	puḫālum	damızlık eşek, aygır, SAİL 287; AHw. 875;
du_{26}	atrum	çok büyük/önemli (olmak), en yüksek, üstün, yüce, mükemmel, kusursuz, etkin, seçkin, güçlü, kuvvetli, etkili (olmak), üstünde, üzerinde, yukarıda, karşısında, aydınlık, görkem, tasarlamak, soymak, fazla olmak,
	lē'ûm	yetenekli, (olmak), büyük, önemli, olağanüstü, bereketli, verimli (olmak),
dub	ṭuppum	tablet, liste, mektup, belge, AHw. 1394; AWL 96; dub-zu sar-ra-ab "tabletini yaz", BE 31, 51, 8; dub-be_2 2-am_6 "Bundan 2 tablet vardır". VS 14, 72 X 4; dub-gibil-$ĝu_{10}$ šeš-gal-$ĝu_{10}$ sar-re-da mu-e-du_{11} "Yeni tabletimi/ödevimi büyük kardeşime yazdırmayı sen bana söyledin". BE 31, 51, 25; en-ig-gal nu/la_3-banda ... za_3 bi_2-$šu_4$ ur-^{d}ĝeš-bar-e_3 sipa-ra e-na-sum dub-daĝal nu-ĝar "Eniggal, müfettiş (onları) damgaladı. Ur-ĝešbare'ye, çobana o (onları) verdi. Büyük tablete/listeye o onları henüz koymadı/yazmadı". Nik. 182 II 2-III 3; dub-gu_4-ĝeš(a)-ka-ta nu-ta-zi "İş öküzleri listesinden o (onları) henüz çıkarmadı". VS 14, 58 III 1-2; dolaşmak, , kuşatmak, çevrelemek, döndürmek, araştırmak, incelemek, beklemek, saçmak, yaymak, yığmak, toplamak
dub		dökmek, akıtmak, döndürmek yığın kırmak, parçalamak, titremek, ürpermek, endişe etmek, sıkıştırmak, zorlamak, zarara uğramak, iflas etmek, AHw. 735; ^{ĝeš}dub "araba/kağnının bir parçası, döşek", in ...dub "sınırlandırmak", $muš_2$ ...dub "bozmak, tahrip etmek",
	šapākum	dökmek, yığmak, AHw. 1168-1169; YNER 3, 73;
	sarārum	kararsız olmak; AHw. 1028;
	sarāqum	boşaltmak, akıtmak"; SAİL 138; AHw. 1028;
	nadûm	atmak, AHw. 705-707; ISL 100;
	saḫārum	duvarla çevirmek, AHw. 1005-1008;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	ṣabûm	arzu etmek, istemek, CT 12, 14 I 5; AHw. 1073;
	tabākum	boşaltılmış, dökmek, SAİL 138; AHw. 1295;
	palākum	bölmek, kesmek, taksim etmek,
	lawûm	kurban etmek,
dub/dub_3-us_2		küçük kardeş,
dub...bala		tekrarlamak, tekrar etmek, yenilemek,
dub_2	râbum	titremek, sallamak, AHw. 936; ISL 106; devirmek, yenmek, yere sermek, ISL 105 titremek, ürpermek, endişe etmek, baskı altında olmak, yok etmek, parçalamak, bastırmak", bahse girmek, ileri sürmek, yerleştirmek, koymak, in . . dub_2 "hakaret etmek, hor görmek, küçümsemek" naĝa ...dub_2 "ovmak, ovalamak, sürmek, sürtmek", ni_2 ...dub_2 "dinlenmek, rahatlamak, yumuşatmak", šu ...dub_2 "çekip çıkarmak, dışarı çekmek, ayrılmak, kaçmak", yatıştırmak, teselli etmek, dub_2-di "ağıt", ISL 108;
	kamārum	yığmak, toplamak, AHw. 430;
	pašāḫum	rahatlandırmak, AHw. 840
	napāṣum	saĝ ...dub_2 "bozguna uğramak, başını ezmek, iflas etmek, parçalanmak, çarpmak",
	nekelmûm	kötü gözle bakmak, AHw. 775;
dub_2/tub_2		tekmelemek, tekme atmak, çifte atmak, yelpazelenmek,
dub_2-dub_2-bu	šagaṣṣum	dub_2-dub_2-$bu^{mušen}$ "papağan"; AHw. 1126;
	akkannum	hecin devesi, yaban eşeği, AHw. 29;
dub_3	birkum	diz, AHw. 129; CAD B 255; dinlenmek, dayamak, yaslanmak, dayanmak, güvenmek, dub_3 . . gam "oturmak, diz çökmek", dub_3 ...gurum "oturmak, yerleşmek", dub_3 ...bad "koşmak, hızla/çabuk gitmek", dub_3 ... $ĝal_2$ "savaşmak, kavga etmek, çarpışmak, didişmek",

D

Sümerce	Akadca	Türkçe
		dub$_3$ ...ĝar "oturmak, yerleşmek, diz çökmek, oturmak, yerleşmek", dub$_3$ ... gur$_2$ "oturmak, yerleşmek, sığınmak", dub$_3$ ... guz "engel olmak, engellemek, duraksamak" dub$_3$ ... zil "kaçmak terk etmek, kaçınmak", dub$_3$... bala "tekrarlamak, taraf değiştirmek", dub$_3$ ...dub$_2$ "dinlenmek, yatmak, uzanmak", dub$_3$ ...nir "sığınmak, boşaltmak, aniden söylemek haykırmak, bağırmak",
dub$_3$ ... zil		koşmak, kaçmak,
dub$_3$-ĝal$_2$	lāsimum	koşucu, atlet, UM 5, 145, 7; SAİL 202; AHw. 539;
dub$_3$-guz . . la$_2$-la$_2$		iple bağlamak,
dub$_3$-sa-dar-a		$^{lu}{}_2$dub$_3$-sa-dar-a "aksak, topal",
dub$_3$-šu ... bar	lasāmum	koşmak, yarışmak, AHw. 538;
dub$_3$-tuk/tuku	lāsimum	koşucu, atlet, UM 5, 145, 7; SAİL 202; AHw. 539;
dubad	apītum	işlenmemiş/nadas tarla, AHw. 58;
dubal/dubal$_2$	nappilum	tırtıl, kurt, AHw. 740;
dubal$_4$/dubal$_6$ **dubal$_7$**	nappilum	tırtıl, kurt, AHw. 740;
dub-alal-urudu		$^{lu}{}_2$dub-alal-urudu "tapınak hizmetçisi, uşak, köle",
dub-ba-an		^{gi}dub-ba-an "çit, perde, parmaklık", kamıştan yapılmış sütun/direk, $^{na}{}_4$dub-ba-an "bir taş türü",
dub-bi . . bala		rapor sunmak, yazılı olarak bildirmek,
dubbin-ša$_5$	galābum	kırkmak, tıraş etmek,
dub-da-ab	ḫabarattum	ses, gürültü, AHw. 302;
dub-da-ab ...za		ses çıkarmak, gürültü yapmak,
dub-dab	ḫabarattum	ses, gürültü, AHw. 302;
dub-dab ... za	ḫabārum	gürültü etmek, tangırdamak, yumruklamak, ses çıkarmak, AfO 18, 63. 16; AHw. 302;
dub-dab$_2$	ḫabarattum	ses, gürültü, AHw. 302;
dub-dab$_2$/dab$_4$ . . za **dub-dab$_5$ .... za**	ḫabārum	ses çıkarmak, gürültü yapmak, AfO 18, 63. 16; AHw. 302;

Sümerce	Akadca	Türkçe
dub-dab$_4$/dab$_5$	ḫabarattum	ses, gürültü, AHw. 302;
dub-dim$_4$	targumannum	tercüme etmek, MSL 12, 101, 171;
dub-du$_3$		kağnının bir parçası, döşek,
dub-dub		un dağıtımı,
dub-ĝal$_2$		yardımcı katip, yazıcı,
dub-gid$_2$-da		dizin, gösterge,
dub-kak	sikkatum	sivri, çivi, kazık, SAİL 230; AHw. 1041;
dub-la$_2$	išdum; tublum	burç/kale kapısı, dub-la$_2$^{mušen}, "bir kuş türü",
dub-nam-meš	ṭuppi šīmātim	kader tableti, alın yazısı;
dub-ra-an	du/aprānum	^{ĝeš}dub-ra-an, "ardıç", SAİL 138; MSL 5, 101, 102;
dub-saĝ	maḫrûm qudmum	ilk, birinci; önce, önünde, lider, önder, başkan, -den önce, ön taraf, cephe, CT 18, 41 b 5;
dub-sar	ṭupšarrum	katip, SAİL 138; 314; AHw. 1395; AWL 101; dub-sar-gal; "baş katip", dub-sar-tur "genç yazıcı", dub-sar-zag-ga "sicil memuru", dub-sar^{ku}$_6$ "bir balık türü", 2 (ul) ba$_6$-ba$_6$ 1 (ul) 2 (ban$_2$) an-da-gal-sa$_2$ 1 (ul) 2 (ban$_2$) šeš-lu$_2$-du dub-sar-me "2 şinik (arpa) Baba'ya; 1 şinik 2 okka Andaĝalsa'ya; 1 şinik, 2 okka Šešludu'ya. Onlar katiplerdir". DP 133 IX 4-7 en-ig-gal dub-sar-re(=dub-sar-e) ensi$_2$-ke$_4$ . ...mu-de$_6$ "Eniggal, katip şehir beyine (balıkları) götürdü. " VS 14, 116 II 1-5;
	ṭupšarratum	^{munus}dub-sar, "katibe", AnOr. 21, 376, 39; SAİL 138; AHw. 1395
dub-sar-maḫ		baş katip, kıdemli yazıcı, AWL 239;
dub-sar-mar-sa		sorumlu/görevli yazıcı,
dub-sar-zag-ga	zazakkum	kadastro müdürü, SAİL 138; AHw. 1517;
dub-šen	ṭupšinnum	hazine/gömü sandığı, kumbara, bakır sandık/kasa,
dub-šen-dilim$_2$	laḫannum	kutu, şişe, kap, SAİL 55; AHw. 527;
dubšik		^{ĝeš}dubšik "sepet",
dub-ti		dub-ti^{mušen} "bir kuş türü",

D

Sümerce	Akadca	Türkçe
dubul	elēpum	filizlenmek, büyümek, gelişmek, yetişmek,
dubur	išdum	temel, taban, SAİL 201; AHw. 393;
dubur$_2$		taşak, temel, taban, SL 49;
dub-us$_2$		ikinci, ikinci sıradaki,
dub-zi-re-dam		bozulmuş/iptal edilmiş tablet, SL 48;
dudu$_x$(PA. UZU)	niṭûtum	dayak, yenilgi, bozgun,
dug	karpatum	çömlek, kap, kavanoz, testi, sürahi, şişe, tekne, AS 7, 36, 23; SAİL 309; AHw. 449-450; 1 dug kas-gi$_6$ "1 testi siyah bira", DP 32 VII 5; 10 dug la$_2$ 4 sila$_3$ i$_3$-nun e$_2$-ni$_3$-ga-ta e-ta-e$_{11}$ 4 dug i$_3$-nun sipa-uzu$_3$-ke$_4$-ne i$_3$-de$_2$(=i$_3$-de$_2$-eš$_2$) "10 testiden 4 tas
dug		eksik yağı o kilerden çıkardı. 4 testi yağı keçi çobanları döktüler/hazırladılar". DP 271 I 1-II 2; 3 dug i$_3$-ir-a ..... i$_3$-ra$_2$-ra$_2$-e 3-kam-ma-ka šu-a bi$_2$-gi$_4$ "3 testi ilacı, eczacı üçüncü kez olarak teslim etti. " VS 14, 109 I 1-5;
dug/dug$_6$(BI)	karpatum	çömlek, kap, kavanoz, testi, 12 dug i$_3$-ab$_2$-nam-dam(-a)-ka-kam 3 dug i$_3$-nun ur-du$_6$ eren-bar$_6$-bar$_6$-bi 240 ma-na "12 testi kaymak/katran Namdam'dandır. 3 testi yağ (da) Urdu'dan. Bunun için beyaz katran ağacı/sedir 240 mina'dır(=Bunun için 240 mina beyaz katran ağacı kullanılmıştır". VS 14, 131 I 1-6;
dug$_3$		ša$_3$ ...dug$_3$ "neşelenmek, şenlenmek, sevinmek",
dug$_3$/du$_{10}$(-g)	ṭābum	iyi, iyi olmak, tatlı, sevimli olmak, iyilik, kucak, sevinç, memnuniyet,
dug$_3$/du$_{10}$-gan	tukkannum	^{kuš}dug$_3$/du$_{10}$-gan "deri çanta", SAİL 396; AHw. 1367
dug-nam-tar	šatiqtum	bir kap türü, MSL 9, 192, 291; AHw. 1200;
dug-tur		bir ölçü kabı, kavanoz = 5 litre SL 49
dugud	kabtum	ağır, ünlü, itibarlı, kuvvetli, AHw. 418; CAD K 34; Emesal: ze$_2$-bi-da < dugud,

Sümerce	Akadca	Türkçe
	kabātum	ağır olmak, önemli olmak, kuvvetli olmak, SAİL 445; AHw. 416;
	ezzum	şiddetli, öfkeli, kızgın, AHw. 270;
	nakbatum	kütle, yığın, SAİL 69; 445; AHw. 721;
dul	katāmum	örtmek, kapatmak MSL 2, 129, 11; AHw. 464; e_2-ninnu ni_3-bi kur-kur-ra tug_2-gim im-dul "Ĕninnu'nun varlığı bütün ülkeleri bir elbise gibi örtüyor. " Gud. Sl. A XXVII 6-7;
	pasāmum	gizlemek, MSL 2, 129, 12;
	kutmum	büyük ağ, ağıl, AHw. 518;
dul/du_6-ul	katāmum	örtmek, AHw. 464-465; CAD K 298; SKI 124;
	ṣulūlum	siper, ağıl, AHw. 1111; ISL 118;
dul_{11}(DUN_3)	katāmum šuplum mušpalum	örtmek, kapatmak, AHw. 464; dul_{11}-la_2 "derinlik", derinlik, çukur, boşluk, AHw. 684;
dul_2		azaltmak, düşürmek, indirmek, derin, yoğun, ciddi olmak, kuyu, pınar, kaynak, çeşme, sarnıç,
dul_3	ṣulūlum	şemsiye, çatal, çardak, dam, AHw. 1111;
dul_3/dul_4		koruma, örtü, kılıf, siper,
dul_4	ṣâlum	tekstil, dokuma, dul_4 ...ĝar "başlamak, koyulmak, yola çıkmak, hareket etmek", dul_4 ...mu_2 "kavgaya başlamak, harekete geçmek",
dul_4/dul_5	katāmum	örtmek, AHw. 464; SKI 166;
dul_6/du_6	tillum	tepe, yığın, küme, SAİL 459; AHw. 1359;
dul_6-dul_6-dam	ḫurrum	delik, oyuk, in, AHw. 359;
dul_9	katāmum	örtmek, kapatmak, AHw. 464;
dulla		saray memuru, SDb. An. 230;
dullum	pilkum	görev, PRU 3, 88, 17; AHw. 863;
dulu	elēpum	filizlenmek, yetiştirmek, büyümek, artmak, çoğalmak, yükselmek, çarpmak, üremek,
dum		dum-dam ...ak "gürültü yapmak, ses çıkarmak",

D

Sümerce	Akadca	Türkçe
dum$_{12}$		dum$_{12}^{muŝen}$ "evcilleştirilmiş kumru, güvercin",
dum-dam	nazāmum ramāmum	gürültü, yaygara, feryat, haykırmak, gürültü etmek, yaygara koparmak,
dum-dam ... za		yakınmak, şikayet etmek, gürlemek, gümbürdemek,
dum-dam ...za		ses çıkarmak, gürültü yapmak,
dum-dam... ak		ses çıkarmak, gürültü yapmak,
dumu **dumu**	mārum	oğul, halk, AHw. 615; CAD M/1, 308; AWL 111; MSL 3, 148, 303; ZANF 23, 18; 119; ES 79; ama-dumu-dumu-ne(=ama-dumu-dumu-ne-ra) "Bütün çocukların annesine", Gud. St. A I 3; ur-^{d}en-lil$_2$ dumu-^{d}en-lil$_2$-le [=^{d}en-lil$_2$-la(k)] "Ur-Enlil, tanrı Enlil'in oğlu, " TMH 5, 49 I 1-2; dumu-u$_3$ (=dumu-e) ama-ni-ra .... nu-mu-na-du$_{11}$ "Çocuk annesine hiçbir şey söylemedi. " Gud. Sl. A XIII 4; ^{d}za-ba$_4$-ba$_4$ en ur-saĝ-gal dumu-maḫ-^{d}en-lil$_2$-la$_2$ "Zababa'ya, beye, büyük kahramana, tanrı Enlil'in en büyük oğluna", UET 1, 128, 1-3; dumu-nita "oğlan", AHw. 615; NG 3, 103; ^{m}Eden-ba-a-ra$_2$-na$_2$ ^{m}E$_2$-gi$_6$-a-ba-tum$_2$ ^{m}Ur-li$_9$-si$_4$ dumu-nita-ni-me "Edenba-arana, Egi-abatum (ve) Ur-lisi onun oğullarıdırlar". Nik. 19 I 4-7; dumu-arad-ĝa$_2$ "kölemin çocuğu", dumu-aš "oğul, çocuk, ilk çocuk", dumu-dab$_5$-ba "çiftçi yardımcısı", dumu-gu$_4$-gur "çiftçi yardımcısı", dumu-gal "büyük kardeş", dumu-gu$_2$ "torun", dumu-lugal "prens", dumu-munus "kız çocuğu", SAİL 144; MSL 5, 16, 99; AHw. 614; ^{f}geme$_2$-^{d}igi-ama-še$_3$ ^{f}ša$_3$ uru-ni-še$_3$ ^{f}sa$_6$-sa$_6$ ^{f}nin-e$_2$-kala-ba-ni-gim-munus-zi dumu-munus(a)-ni-me(=dumu-munus-ani-me) "Geme-igi-amaše, Ša-uruniše, Sasa (ve) Ninekala banigim-munuszi onun kızlarıdırlar". Nik. 19 IV 7 11 dumu-munus-lugal "prenses", dumu-saĝ "ilk çocuk",

Sümerce	Akadca	Türkçe
		dumu-tab "ikiz, çift", dumu-tu-da "çocuk, bebek", 3 (ban_2) nin-ama-$ĝu_{10}$ 2 (ban_2) dumu-munus 3 (ban_2) nin-da-nu-me-a 2 (ban_2) dumu-nita di-utu-da e-da-sig_7 "3 okka (arpa) Ninamaĝu'ya, 2 okka kız çocuğuna, 3 okka Nindanumea'ya, 2
dumu		okka oğlan çocuğuna. Onlar Di-Utu ile birlikte oturuyorlar". DP 116 III 6-12; Emesal: du_5-mu,
	nišûm	halk, dumu-nibru^{ki}-me "Onlar Nippur halkıdır";
	mār šiprim	$^{lu}{}_2$dumu-sig_5 "haberci, ulak",
dumu	mārtum	kız, AHw. 614; CAD M/1, 300; lugal-$ĝu_{10}$ dumu-ni-ir(=dumu-ani-ra) ba-an-na-sum "Kralım kızına (onu) verdi". St. P 10, 1 V 18; ku_3-^{d}inanna-ra dumu-$ĝu_{10}$-ur_2 ga-na-ab-sum "Bakire İnanna'ya, kızıma ben (onu) vermek istiyorum". St. P 10, 1 III 1; ama dumu-ni ni_3 nu-ma-ni-ra "Anne kızını tokatlamadı".
dumu-dab_5-ba	wardum	köle, MSL 14, 102, 790; SAİL 50; AHw. 1464
dumu-da-ba		tarlada çalışan işçi, çiftçi,
dumu-ga-$eš_8$		tüccar vekili,
dumu-gi_7/ $ĝir_{15}$	mār mātim	vatandaş, yurttaş, MSL 14, 102, 790;
dumu-KA	nišūtum	akrabalık, yakınlık, benzerlik, AHw. 798;
dumu-lu_2		bey, beyefendi,
dumu-me-gu_2-ud		tapınak hizmetçisi, yamak, seyis, kalfa,
dumu-munus-lu_2		bayan, kadın, hanımefendi,
dumu-ni		$^{u}{}_2$dumu-ni "bir bitki türü",
dumu-nu-tuku	munutukûm	çocuksuz, SAİL 61; AHw. 674;
dumu-$ša_3$-e_2-gal		saray görevlisi; saray içinde görevli kişi,
dumu-saĝ-ĝa		görevli, memur,
dumu-tur	tēniqum	bebek, TİM 5, 6, 6; AHw. 1347;
dumu-uru	mār mātim	vatandaş, yurttaş, MSL 14, 102, 790;

D

Sümerce	Akadca	Türkçe
dumu-zi		^{d}dumu-zi "Dumuzi", $^{iti\ d}$dumu-zi "12. ay/ Mart", Emesal: du_5-mu-zi,
dun	ḫerûm	kazmak, AHw. 341; CAD H 175; semt, bölge, öğrenci, gözbebeği, ast(=birinin buyruğu altında olan görevli), alt, ikincil" Emesal: ze_2,
	petûm	açmak, AHw. 858-859; ISL 124;
dun	šatûm	bağlamak, raptetmek, AHw. 1202;
	patānum	güçlü olmak, kuvvetli/sağlam olmak, AHw. 847;
	tarāḫum	kazarak açmak, AHw. 1324;
	tarûm	yukarı kaldırmak, yükseltmek, AHw. 1336
	dêpum	yaymak, sermek, yerleştirmek, yumurtlamak, itmek, tepmek, çarpmak, dokumak, AHw. 167;
	kamādum	yığmak, kazmak, temizlemek, sürtünmek,
DUN_3. GI. $ŠA_6$		DUN_3. GI. $ŠA_6^{mušen}$ "bir kuş türü",
dun_3/tun_3		cep, torba, kese, çanta, torba, çuval, kese,
dun_3-la_2		depresyon, çöküntü, bunalım,
dun_4	dêpum	itmek, tepmek, çarpmak, dokumak, AHw. 167;
	mâṣum	çapkınlık, çapkınlık yapmak, çapkınlık, çapkınlık yapmak,
dun_5	dâlum	dolaşmak, gezmek, sallamak, sallanmak, çalkalamak,
dun_5/du_9		yayık çalkalamak, sallamak, sendelemek, başkaldırmak, acı vermek,
dun_5-na	wašrum	önemsiz, gösterişsiz
dun-dun	šatûm	bağlamak , AHw. 1203;
dun-gi		^{ĝeš}dun-gi "alet, maşa, bir boyunduruk türü",
dungu	urpatum erpetum	^{im}dungu "bulut, gölge", SAİL 399; AHw. 1432; CT 11, 46 II 38;
dupsik	tupšikkum	^{ĝeš}dupsik; "sepet, küfe, sele, zembil ",
dur	ṭurrum	halat, urgan, tukum-bi dur ab-tu-lu "Eğer halat kayıpsa", UET 4/2, 172 II 16; kir, yarık, çatlak, but, popo, kıç, $dur^{mušen}$; "bir kuş türü",

Sümerce	Akadca	Türkçe
		rüzgar, yel, nefes, soluk, dur^{gi} "bağ, iplik, halat, tel, şerit,
	riksum	mukavele, kese, torba, çuval, TCL 1, 221, 19; BE 6/2, 53, 13; AHw. 984-985; SAİL 108; 152
dur	ṭurrum	şerit, bağ, muska, düğme, MSL 14, 477, 31; AHw. 1397; SAİL 108;
	kullatum	yekun, tutar,
	šuburrum	kayış, kolye", gerdanlık, AS 7, 22, 195; AHw. 354;
	ḫullum	kayış, kolye", gerdanlık, AS 7, 22, 195; AHw. 354;
dur-an-ki		sur, kale, Nippur'un suru,
dur-dar		dur-dar^{mušen} "bir kuş türü, saksağan",
dur-gal	tašḫīrum	^{gi}dur-gal, "kamış değnek, çubuk", AHw. 1336;
dur-ĝi$_6$-ban$_3$-da		$^{na}{}_4$dur-ĝi$_6$-ban$_3$-da "bir taş türü",
dur-mi-na	turminûm	$^{na}{}_4$dur-mi-na; "benekli taş",
dur-ru-um	durummum	dur-ru-um^{mušen} "bir kuş türü",
dur-šul		dur-šul^{mušen} "bir kuş türü",
dur$_2$	(w)ašābum	oturmak, SAİL 536, AHw. 1480-1481; AWL 256; görevlendirmek; i$_3$-du$_8$-še$_3$ mu-na-du$_2$-duru$_2$-na "O (onu) kapıcı olarak görevlendirdi". SGL 4 III 3; but, makat, göden, popo, kıç, esmek, dur$_2{}^{mušen}$ "bir kuş türü",
	pūqum	dar geçit, boğaz, MSL 2, 150, 13; AHw. 880;
	kiskirrum	sandık, tabut, kasa, MSL 2, 150, 9; AHw. 486;
	šeršerum	yüzük, bilezik, MSL 2, 150, 15; AHw. 1218;
	šuburrum	anus(=sindirim sisteminin son kısmı, çıkış deliği, makat), AHw. 1259;
	išdum	temel, MSL 2, 150, 7; AHw. 393;
	ṣarātum	yellenmek, MSL 2, 150/1, 10; AHw. 1085
	rabāṣum	dinlenmek, AHw. 933; ISL 129
	w)ašābum	dur$_2$ ...ĝar "oturmak, konmak, tünemek",

D

Sümerce	Akadca	Türkçe
dur$_2$-bad$_3$		dur$_2$-bad$_3^{mušen}$ "bir kuş türü",
dur$_2$-dur$_2$		baraj yapmak, set çekmek,
dur$_2$-ĝar	durgarrum kussûm	^{ĝeš}dur$_2$-ĝar, "sandalye, divan, koltuk", AHw. 171; ^{ĝeš}dur$_2$-ĝar; dur$_2$-ĝar^{urudu} "sandalye, koltuk, taht",
dur$_2$-gig	durugiqqum	bir tür hastalık, SAİL 536;
dur$_2$-ki . . ĝar		kurmak, yerleştirmek, kanıtlamak, tanıtmak, kabul ettirmek,
dur$_2$-mi-na	turminûm	$^{na}_4$dur$_2$-mi-na, "benekli, alacalı taş",
dur$_2$-mi-na$_9$	turminûm	$^{na}_4$dur$_2$-mi-na$_9$ "bir taş türü", SAİL 536; AHw. 1373
dur$_2$-mi-na-ban$_3$-da	turminabandûm	$^{na}_4$dur$_2$-mi-na-ban$_3$-da, "bir taş türü", SAİL 536; AHw. 1373;
dur$_2$-ru-un	ašābu ša mādūtim	birlikte oturmak, AHw. 1480; NG 3, 104; AWL 160;
dur$_2$-šaḫ$_2$		jambon, tuzlanmış domuz budu veya kolu,
dur$_2$-šul		dur$_2$-šul^{mušen}; "bir kuş türü",
dur$_3$	mūrum	sıpa,OEC4,152VIII45;SAİL208;AHw.677; ^{anše}dur$_3$ "erkek eşek, aygır, damızlık eşek",
dur$_5$	labākum	zayıflamak, yumuşak olmak, yumuşamak, AHw. 521;
dur$_9$	mūrum imērum	sıpa, eşeğin yavrusu, AHw. 677; ^{anše}dur$_9$ "eşek, aygır", AHw. 375;
dur$_{10}$	pāštum	balta, kazma, SAİL 8; AHw. 845-846; dur$_{10}$-gag "balta, kazma", dur$_{10}$-tab-ba "balta, kazma",
dur$_{10}$-tab-ba	pāštum	^{urudu}dur$_{10}$-tab-ba "nacak, kazma, iki ağızlı/yönlü balta", SAİL 8; AHw. 845-846;
dur$_{11}$/tur$_5$		hastalık, bulantı, kuvvetsizlik,
duraḫ **duraḫ$_2$(DARA$_4$)**	turāḫum	yabani keçi/teke, dağ keçisi, AHw. 1372;
durgul	tarkullum	üvendire, nodullu, AHw. 1330;
duri	zikarum	erkek, güçlü, enerjik, AHw. 1526;
durme	šeršerrum	zincir, AHw. 1218;
duru$_2$	(w)ašābum	oturmak, SAİL 536; AHw. 1480;
duru$_2$-na	supūrum	kümes, SAİL 8; AHw. 845-846;

Sümerce	Akadca	Türkçe
duru$_3$/duru$_9$		^{anše}duru$_3$/duru$_9$ "erkek eşek";
duru$_5$	raṭbum kaprum	ıslak, nemli, yaş, MSL 9, 130, 335; AHw. 963; köy, UM 5, 106 IV 31; SAİL 38; AHw. 444; budala, ahmak olmak, ıslak, nemli olmak, sulanmış, nemli, serin, yeni, körpe, canlı, dinç,
dur-ul$_3$		^{na}$_4$dur-ul$_3$ "taş",
durun	(w)ašābum	oturmak, birlikte oturmak, SAİL 536
durun/du$_2$-ru-un	wašābum ša mādūtim	birlikte oturmak, bulunmak, AHw. 1480; NG 3, 104; i$_3$-durun-durun-ne-eš$_2$ "Onlar orada oturuyorlar". ITT 1, 1436, 8;
duruna$_2$	tinûrum	fırın, OEC 4, 153 IV 11; MSL 7, 95/6, 339; AHw. 1360;
duruna$_x$(KU. KU)	tinûrum	fırın, OEC 4, 153 IV 11; MSL 7, 95/6, 339; AHw. 1360;
durun$_x$ (KU. KU)	šubtum	konut, baraka, barınak, AHw. 1257;
dusu	tupšikkum	teskere(=dört kollu ve iki kişinin taşıdığı tahta araç), sepet, sele, sedye, sepet, küfe, SAİL 320; AHw. 1371; dusu-bi munus-e nu-guru$_3$ "O küfeyi (hiçbir) kadın taşımıyor". Gud. St. B IV 5; dusu … la$_2$ "sepetle taşımak, götürmek",
dusu$_2$ **dusu$_2$/dussa$_2$**	agālum	yük ve binek eşeği, aygır AHw. 15; SAİL 208;
dusu$_3$ **(ANŠE. İGİ. DİB)**	agālum	eşek, aygır, AHw. 15; SAİL 208;
dusu-e$_2$-ad-da		emlak vergisi, SL 53;

e E

Sümerce	Akadca	Türkçe
e	qabûm dabābum	konuşmak, söylemek, (marû) AHw. 889-890; 146; CAD Q 22; NG 3, 104; ĝa$_2$-e ^{d}am-en-ki-ra a-ra-zu du$_5$ mu- na-ab-be$_2$(=mu-na-ab-e "Ben Enki'ye dua etmek istiyorum". St. P 10, 1 I 3; i$_3$-be$_2$(=i$_3$-b-e) "o onu konuşuyor"; nu-ub-be$_2$-en(=nu-i$_3$-b-e-en) "Sen söylemiyorsun". JCS 25, 114; ḫe$_2$-na-ab-be$_2$/ ḫe$_2$-n-a-b-e "Sen onu ona söylemelisin!"; ^{d}en-lil$_2$ lugal-kur-kur-ra-ke$_4$ an a-ki-aĝa$_2$-ni … ḫe$_2$-na-be$_2$ "Enlil, bütün ülkelerin kralı An'a, sevgili babasına (onu) söylesin!", SDG Lev. 9-13 III 15-18; gi e-tur-maḫ-ba "Küçüklü büyüklü 104 arşın kanal", VS 14, 100 III 1; e nu-AK(=aka)-dam "O yapılmayan kanaldır. " VS 14, 130 I 1 bu, SDb. § 34, 4 b; ayrılmak, bırakmak, terk etmek, dışarı çıkmak, istifa etmek, kaplamak, arasından geçmek, bağlamak, kaldırmak, çıkarmak, uzaklaştırmak, götürmek, ortadan kaldırmak, yayımlamak, ortaya çıkarmak, içeri girmek, kaydolmak, sunmak, kazandırmak, karar vermek, yükseltmek, ayağa kaldırmak, çocuk büyütmek, ağaç dikmek, tohum ekmek, çıldırmak, hayran olmak, ayıklamak, harman savurmak, tahıl ölçmek, canlanmak, korkmak, endişe etmek,
e		e-ne dug$_4$/du$_{11}$(-g) "oynamak, hareket etmek", a-ne …e "oynamak", AHw. 644; al … e "rica etmek" VS 1, 30, 28; di ….. du$_{11}$/e "davayı yönetmek" NG 3, 96; inim …e "selamlamak", kas$_4$ …e/du$_{11}$ "koşmak", mi$_2$ ….. e "bakmak, itina göstermek", ISL 99;

E

Sümerce	Akadca	Türkçe
		sa_2 .... . e/du_{11} "kazanmak, zapt etmek", AHw. 459; silim ...e "selamlamak" StP 10, 1 II 14; ku_3-^{d}inanna-ra ni_3-silim ḫu-mu-na-e (=$ḫe_2$-mu-na -e) "Kutsal Inanna'ya selam söylemelisin/ kutsal Inanna'yı selamlamalısın!", StP 10, III 14; ^{ĝeš}ellag , "tekerlek",
	īkum	su kanalı, arık, kanal, bent, AHw. 370; CAD I/J 66
	še'um	arpa, OEC 4, 153 I 12; AHw. 1222;
	ya'um	deri şerit, forma,
-e		bu, alan-ne-e mu-tu "O bu taş heykeli yaptırdı. " Gud. St. I V 1-2; alan-e u_3 ku_3-nu za-ĝin$_3$-nu-ĝa$_2$-am$_3$ "Bu heykel ne gümüşten ne de lapis lazuli'dendir". Gud. St. B VII 49;
-e		yanaşma durumu son eki, e_2-kur-gal-am$_3$ an-ne$_2$(=an-e) im-us$_2$ "Tapınak büyük bir dağdır. O göğe ulaşıyor". Gud. Sl. B I 6; e_2-gal-la(=e_2-gal-e) ba-de$_6$ "(Balıklar) saraya götürüldü. " VS 14, 18 I 2-5; gu_3-de$_2$-a alan-e inim im-ma-sum-mu; "Gudea heykele konuşuyor". Gud. St. B III 14; ḫur-saĝ-gim .... saĝ-an-e ši-bi$_2$-in-us$_2$ "O, bir dağ gibi başı göğe ulaştırdı. " UET 1, 122, 21-22;
-e		gu_2-na(=gu_2-ani-e) e-na-ĝar "O (onu) onun hesabına kaydetti. " VS 14, 121 III 2; ki-be$_2$ mu-na-gi$_4$ "O (onu) onun için yerine döndürdü/ tamir etti". Gud. St. B V 17; CT 21, 38; VS 1, 14 II 2;
-e		özne eki, an-e ^{d}en-lil$_2$-e nam-tar-ra-ni $ḫe_2$-da$_5$-kure$_2$-ne "An ve Enlil onun kaderini değiştirsinler!", Gud. St. B VIII 44-45; ^{d}en-lil$_2$-e en ^{d}nin-gir$_2$-su-še$_3$ igi-zi mu-ši-bar "Enlil bey Ningirsu'ya iyi gözle/ içtenlikle baktı. " Gud. Sl. A I 3; saĝ ur-saĝ-e mu-na-du$_3$ "Erkek, yalnız kuvvetli erkek/ kahraman (tapınağı) ona yaptı. "

Sümerce	Akadca	Türkçe
		Gud. St. B VI 4; dusu-bi munus-e nu-guru$_3$ "O küfeyi (artık) hiçbir kadın taşımıyor". Gud. St. B IV 5;
e-		çekim ön eki, e- < i$_3$- en-ig-gal la$_3$/nu-banda dam-sanga-^{d}nanše-ra e-ne$_2$-ba-e "Eniggal, müfettiş Nanše'nin rahibinin karısına onu hedye edecek", S 14, 173 I 1-4; bara$_2$-nam-tar-ra dam-lugal-an-da ensi$_2$-lagaš(a)^{ki} ke$_4$ e-na-de$_2$ "Bara-namtara, Lagaš şehir beyi Lugal-anda'nın karısı (onu) onun için döktü". VS 14, 131 IV 4;
e-a	mû; riḫûtum	su, meni, AHw. 664; 983;
e-ba-an	tāpalum	çift, iki tekten oluşan nesneler, AHw. 1320;
-e-da>-de$_3$		mastar eki, du$_3$-da(=du$_3$-ed-a) "yapma", e$_2$-a-ni du$_3$-da ma-an-du$_{11}$ "Tapınağını yapmayı o bana söyledi". Gud. Sl. A IV 20; ara$_3$ "öğütmek", ara$_3$-da(=ara$_3$-e-da) "öğütme", ba "vermek", ba-da(=ba- e-da) "verme", na$_8$ "içmek", na$_8$-da "içme"; sikil-e-da
-e-da>-de$_3$		"temizleme", Gud. Sl. BI X 6 aka-da(=ak-e-da) "yapma, hazırlama", ni$_3$-mu$_{10}$-us$_2$-sa a-ka-da "Çeyizi hazırlamayı", Gud. St. E V 3; Gud. Sl. A III 7;
e-da-ku-a/a$_2$	siḫil nunum	kılçık, kemik, ince bel kemiği;
e-dur$_2$	kaprum	köy, AHw. 444;
e-el-lu/lum **e-el-lu-lil$_2$-lu**	alālum, ellum	şarkı, türkü, AHw. 34;
e/e$_2$-mar-uru$_5$		ok, okluk; e$_2$-mar-uru$_5$-še$_3$ mu-na-dim$_2$ "Okluk olarak o ona (onu) hazırladı". Gud. St. B VI 41-42;
e-gi-zag-ga		$^{na}_4$e-gi-zag-ga "sitrin, bir taş türü",
e-gi$_4$-maškim	mubassirum	haberci, ulak, ZA 51, 134, 28; AHw. 665;
e-kid-ma		^{ĝeš}E. KID-ma, "çelik-çomak",
e-ku		yiyecek, besin, gıda, yemek,
e-la-lu		yatıştırıcı anlatım/deyim,
e-lam-ma-kum		$^{na}_4$e-lam-ma-kum, "yapı taşı", ^{ĝeš}e-lam-ma-kum, "kestane",
e-la-nu-um	erānum	bir ağaç türü,

E

Sümerce	Akadca	Türkçe
e-le-el	elallum	bir taş ya da ağaç türü, çalışma zili, $^{na}{}_4$e-le-li "yapı taşı",
e-li	kuzbānum	e-li^{mušen} "bir kuş türü",
e-lil$_2$	elilum	şarkı, türkü, AHw. 201;
e-lil$_2$-la$_2$	mekûm	çalışma zili, talimat, yönerge, AHw. 642;
e-li-lum	zamārum	şarkı, türkü, sevinç çığlığı, neşe,
e-lu-lam	elilum	şarkı, türkü, AHw. 201;
e-lum	kusarikkum	yoğun, ağır, şiddetli, önemli, AHw. 514; alim, SL 54
e-mu	pištum	küfür, hakaret, AHw. 869;
e-ne	mīnum šu	ne, AHw. 655; ISL 59; o, onu, AHw. 1254; ISL 60; SDb. 2000, § 34, 5 c; e-ne sipa-bi-gin$_7$ eger-bi ḫe$_2$-em-us$_2$-e "O, çobanı gibi onun arkasından takip ediyor". TSL 10, 1; e-ne u$_3$ numun-a-ni ḫe$_2$-eb$_2$-til-le-ne "Onu ve soyunu yok etsinler!", UET 1, 137 VI 6-8;
-e-ne<-a-ne		o, SDb. 2000, § 34; e-ne-da "onunla", e-ne-gim "onun gibi"; e-ne-am$_3$ "o dur",
e-ne		oyun, parti, plan, hile, dolap, istekli, hevesli,
-e-ne		çoğul eki; SDb. 2000, § 44, 1; šu-niĝin$_2$ 16 dug 10 sila$_3$ i$_3$-ab$_2$-de$_3$-a unu$_3$-de$_3$ ne(=unud$_3$-ene) mu-de$_6$ "Toplam 16 Dug, 10 Sila dökme sığır yağını sığır çobanları getirdiler. " Nik. 257 IV 1-5; šu-niĝin$_2$ 1 ma-na 10 gin$_2$ 1/3 ku$_3$-luḫ-ḫa... engar-re-ne (=engar-ene) e-ta-e$_3$ "Toplam 1 Mina, 10 1/3 Šeqel arıtılmış gümüşü çiftçiler ödediler. " UET 1, 175 III 1-5;
e-ne . . du$_{11}$/e		oynamak, rahatlamak, hafiflemek, takip etmek,
e-ne ... ma		Emesal: e-ne ... ma < e-ne . . du$_{11}$/e "söylemek", SL 54;
e-ne-am$_3$	mišším	neden, niçin, AKT 2, 20, 7; AHw. 661; ne, nasıl, ne kadar, hangi yolla,
e-ne-di	mēlultum	oyun, eğlence, şaka, zevk,
e-ne-eĝ$_3$	amatum	kelime, parola, söz, sözlük, konu, sorun, önem, Emesal: e-ne-eĝ < inim,

Sümerce	Akadca	Türkçe
e-ne-ne	šunu	onlar, e-ne-ne-da "onlarla"; e-ne-ne-gim "onlar gibi"; e-ne-ne-ra "onlara"; e-ne-ne-še$_3$ "onlar için", AHw. 1277; ISL 61; SDb. 2000, § 34, 1; e-ne(-ne) u$_3$ numun-a-ni ša$_3$-kalam-ma-ka nam-mu ni-ib$_2$-ĝa$_2$-ĝa$_2$-e-ne "Onlar onu ve neslini Sümer ülkesinde kesinlikle bırakmayacaklar",
e-ne-su$_3$-ud ... du$_{11}$/e		sevinmek, çiftleşmek, hayvanları çiftleştirmek,
e-ne-em$_3$	amatum	söz, kelime, ISL 63; ES 91; AHw. 42;
e-ne-eš	inana	şimdi, MSL 4, 198, 75; AHw. 381;
e-pa-na/e$_2$-pa-na	tāpalum	çift, birbirini tamamlayan iki tekten oluşan şeyler,
e-ra	alāku ša mādūtim	birlikte gitmek,
e-ra-num$_2$		^{ĝeš}e-ra-num$_2$ "yapı işlerinde kullanılan bir ağaç türü",
e-re	(w)ardum	arad, arad$_2$ ar$_3$-tu "köle, hizmetçi, uşak",
e-re(-d)	(w)ardum	arad$_2$ "köle, hizmetçi, uşak",
ere/e-re	alāku ša mādūtim	birlikte gitmek; -ta- ere "gelmek",
e-re-bu-um		mülteci, göçmen,
e-re-ne	erēnum	^{ĝeš}e-re-ne; "sedir",
e-ri-iš/ereš		kraliçe, bayan,
e-ri-ib		görümce, yenge, baldız, elti,
e-ri$_2$-na **e-ri$_8$-na**	erēnum šuršum	^{kuš}e-ri$_2$-na "suda ıslanmış dayanıklı deri", ^{ĝeš}a-ri$_2$-na "kök",
e-rib/erib	emum	kayınpeder, yenge, baldız, görümce, elti, gelin,
	aškāpum	derici, SL 64;
e-ri-ib	emum mārti emim	kaynata, gelin, AHw. 215;
e-sa-dur$_2$-ra		büyük/geniş kanal,
e-sig **e-sig$_{17}$**		e-sig$_{17}$ ^{mušen}; "bir kuş türü",
e-si-na	išīnum	ot sapı, buğday/arpa sapı, köken, ağaç gövdesi
e-sir/e-si$_2$ **e-sir$_2$**	sūqum	sokak, yol, cadde, e-sir$_2$-ra "yolda"; AHw. 1061; CAD S 400;

E

Sümerce	Akadca	Türkçe
	šēnum	^{kuš}e-sir$_2$, "çarık ayakkabı, sandalet", AHw. 1213; CAD Š/2, 290; SAİL 1312;
e-sir$_2$-lim-ma	sūq erbettim	kavşak; birleşim, kesişme,
e-še	-mê/ -mî	soru son eki, MSL 4, 52, 457; AHw. 650;
e-šen	keppûm mēlultum	oyun, eğlence, atlama ipi, AHw. 467;
e-tum	mēserum	^{kuš}e-tum, "kemer"; AHw. 647;
e-ur$_{11}$-ru-ku	zamārum	şarkı, türkü, AHw. 1508;
e-ur-re	qubūrum	mezar, AHw. 925;
e-zi		e-zi^{mušen} "bir kuş türü",
e$_2$-zi	igārum	duvar, SAİL 296; 324; AHw. 366; CAD I/J 35;
e-zi-gan	usukānum	e-zi-gan^{mušen}; "bir kuş türü",
e-zi-ga-na	usukānum	bir kuş türü,
e-zi-zu	ezizzum	e-zi-zu^{sar} "sebze",
e-ze$_2$	immerum	udu "koyun", AHw. 378; ISL 92; ES 96; Emesal: e-ze$_2$<udu,
	ṣēnum	davar, AHw. 1090; ISL 93;
e$_2$	bītum	ev, tapınak, aile, oda, AHw. 132; CAD B 282; AWL 54; e$_2$-a-ni "tapınağını", e$_2$-e lugal-be$_2$ gu$_3$ ba-de$_2$ "Kral tapınağa konuşuyor"; 1 udu 5 ne-ne-kam e$_2$-še$_3$ ĝeš e-tag "Bir koyun 5 kişi tarafından ev için kurban edildi". Nik. 25 VII 6-VIII 1; e$_2$-bi gibil-be$_2$-eš ḫu-mu-tu "Bu evi yeniden yaptım". Iraq 13, 28-29, 33; nin-ĝu$_{10}$ e$_2$-a ga-mu-u$_8$-da-du-du "Sahibem, ben seninle tapınağa gitmek istiyorum". TSL 14, 7; e$_2$-diĝir- re-e-ne šu-gibil bi$_2$-in-ak "Tanrıların tapınaklarını o yeniledi". YOS 1, 31, 16-17; na$_8$-na$_8$-de$_3$ e$_2$-gal-la ba-de$_6$ "İçmek için o (onu) sarayda teslim aldı". VS 14, 21 II 1-3; munus-me e$_2$-gal-la i$_3$-sig$_7$ "Onlar kadınlardır. Sarayda birlikte oturuyorlar". Nik. 16 III 13-14; e$_2$-a-ni du$_3$-da ma-an-du$_{11}$ (=mu-a-n-du$_{11}$) "Tapınağını/evini yapmayı o bana söyledi." Gud. Sl. A V 20; e$_2$-^{d}nin-gir$_2$-su-ka-ta inim ḫe$_2$-eb$_2$-gi$_4$ "(Emirleri) tanrı Ningirsu'nun tapınağından geri dönsün!", Gud. St. B I 19;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		e_2-gu_4-du-bi (=e_2-gu_4-udu-bi) "Sığır ve koyun ahırı", YOS 9, 12 III 3; e_2-tur/tur_3, "ağıl, kümes", AHw. 1327; ISL 90; e_2-da "yan taraf, kanat, duvar"; AHw. 184; e_2-udu "koyun ahırı", AWL 271; e_2-diĝir, "büyük tapınak", SAİL 324; e_2-$^{na}_4$kikken$_2$-na "değirmen", e_2-ad-da "miras, baba evi", e_2-a-nir-ra "matem/yas evi",
	tarbaṣum	e_2-anše "eşek ahırı", AHw. 271; VS 14, 107 II 7;
e_2	edakkum	e_2-gu_4 "öküz ahırı", AWL 271; e_2-gu_4(=gud)-bi-ta "Öküz ahırından, " Gud. Sl. A XXVIII 4;
	waṣûm	dışarı çıkmak, AHw. 1475; NG 3, 105;
e_2-bar-ra		balkon, evin bir bölümü,
e_2 ... bur_3		evin içine bırakmak, bir eve zorla girmek,
e_2-di		yuva, kümes, ağıl, barınak,
e_2-dub-ba		okul, e_2-dub-ba-$še_3$ du-u_3 eme-ke-en-gi-ra zu-u_3 "okula git, Sümerceyi öğren",
e_2 ... ĝal$_2$		ev açmak, ev yapmak,
e_2-a		nitelikli yer sakızı,
e_2-a . . ti(-l)		evde oturmak,
e_2-a-nir-ra-gal-la		matem/yas evi,
e_2-an-na	ayakkum	tapınak, sığınak, kutsal yer, SAİL 324; AHw. 24;
e_2-a-ra/ara_3 , e_2-ara_5		değirmen, fabrika,
e_2-ba **e_2-ba-an**	tāpalum	çift, birbirini tamamlayan iki tekten oluşan şeyler, AHw. 1320;
e_2-ban	išpatum	$^{ĝeš}e_2$-ban, "okluk, sadak", MSL 6, 87, 51; AHw. 397
e_2-bar-ra	barakkum	geçit, koridor, aralık, balkon,
e_2-bu-ra		hayvan ağılı, kümes, kafes,
e_2-bur-gul		çakmak taşı imalathanesi,
e_2-da		tahta, kalas, kereste; kutu, şişe, kap, $^{ĝeš}e_2$-da "ağaç sandık",

E

Sümerce	Akadca	Türkçe
e_2-da-di-(a)	edadûm	$^{zid}{}_2e_2$-da(-di-a) "undan yapılmış adak, bağış, memelik(=yufkadan küçük ve kalın ekmek), , göce(=yem olarak kullanılan kabuğu soyulmuş ve kırılmış arpa veya yulaf), ", AHw. 184;
e_2-da-ku$_6$	edakkûm	balık kılçığı, kemik,
e_2-dam		eğlence yeri, çalgılı meyhane,
e_2-DI		yuva, kuş barınağı,
e_2-dim		$^{ĝeš}e_2$-dim "ağaç kova, tekne, küvet, leğen",
e_2-du$_3$-a	bītum	yapılmış/hazırlanmış ev, AHw. 132; CAD B 282;
	epšum	geniş, SAİL 30, MSL 1, 92, 19; AHw. 231; SL 55;
e_2-du$_6$/dul-la		ambar, depo, atölye, iş yeri,
e_2-du$_6$-la	edullûm	arazi, mülk, emlak, arsa,
e_2-dub-ba	bīt ṭuppim	tablet evi, okul, ambar, depo, mahzen; kütüphane, SGL 2, 116; NG 3, 105; ZANF 15, 149; e_2-dub-ba-a-zu-še$_3$ ĝen-na "Okuluna git!", BE 31, 51, 6; e_2-dub-ba-še$_3$ du-u$_3$ mu-e-du$_{11}$ "Okula gitmeyi sen bana söyledin". BE 31-51, 22; e_2-dub-ba-še$_3$ du-u$_3$ eme-ke-en-gi-ra zu-u$_3$ "Okula git, Sümerceyi öğren!"
e_2-dul$_4$		örtmek, kilitlemek, kapatmak, çatı ile kaplamak,
e_2-duru$_5$	adurûm, kaprum	köy, mahalle, SAİL 324; AHw. 14; CAD E 39;
e_2-eden		kır evi, çadır, alacık(=hasırdan, ya da kamıştan yapılmış tek odalı ev),
e_2-en-kar$_2$		silah deposu, cephanelik,
e_2-EŠ$_2$		cezaevi, hapishane,
e_2-eš$_2$-dam	aštammum	eğlence yeri, meyhane, AHw. 85;
e_2-eše$_2$		hapishane, ceza evi,
e_2-ĝa$_2$-nun		ambar, depo, kiler, mahzen, yüklük,
e_2-ĝa$_2$-nun-maḫ		dükkan, mağaza, depo, kiler,
e_2-gal	ekallum	saray, AHw. 191-192; CAD E 52; AWL 101; 2-kam-ma e_2-gal-še$_3$ tum$_2$-a-am$_6$ "O ikinci kez saraya taşınandır". VS 14, 48 5-6;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		e_2-gal-še$_3$ i$_3$-de$_6$ "O (onu) saraya götürdü", VS 14, 48 IV 5 ensi$_2$-ke$_4$ e_2-gal-ta e-ne-ḫa-la "Şehir beyi onu onlara saraydan dağıttı". Nik. 213 III 4-6;
e_2-ganba		satış mağazası, market, depo, ambar AWL 131;
e_2-ĝar	abārum	çatı, çerçeve, AHw. 4;
e_2-ĝar$_8$	igārum	tuğla duvar; SAİL 296; 324; AHw. 366;
	padattum	şekil, biçim, ZA 43, 242, 227; AHw. 808;
	lānum	heykel, kalıp SAİL 358; AHw. 534;
e_2-geme$_2$		cariye evi, bayan hizmetlilerin oturduğu ev,
e_2-ge-ne/na-ab-du$_7$	šutummum	ambar, depo, AHw. 1294;
e_2-ĝeš-kiĝ$_2$-ti	bīt kiškattîm	sanat evi, iş yeri,
e_2-gešpu$_2$		güreş salonu,
e_2-^{ĝeš}tukul		cephanelik, SL 57;
e_2-gi$_4$-a	kallātum	gelin, AHw. 426; CAD K 79; NG 3, 106;
e_2-gir$_4$		fırın, soba, tandır,
e_2-gu$_2$		ambar, depo, kiler,
e_2-gu$_4$-gaz		mezbaha, kesim evi,
e_2-gud/gu$_4$(-d)		öküz ahırı,
e_2-gu-la		cezaevi, hapishane,
e_2-gun$_2$		ambar, depo, kiler, ardiye, mahzen,
e_2-ĝar$_8$		boy, endam, önem, kişilik, duvar, sur,
e_2-ĝešpu$_2$		güreş yapılan yer, alan,
e_2-i$_3$-dub	našpākum	yığın, OEC 4, 152 VIII 31; AHw. 760;
e_2-i$_3$-gara$_2$		mandıra, süthane, sütçü dükkanı,
e_2-ir-da		domuz ahırı,
e_2-iti		$^{iti}e_2$-iti "8. ay/Kasım",
e_2-kas		çadır, alacık(=hasırdan, ya da kamıştan yapılmış tek odalı ev),
e_2-kaš		meyhane, lokanta, eğlence yeri,
e_2-kas$_4$		misafirhane, yolcu hanı,
e_2-kaš$_4$		gönderilen ve gelen mallarının dağıtıldığı yer, ayrım ve dağıtımın yapıldığı bina;

E

Sümerce	Akadca	Türkçe
e_2-kas_4-me		misafirhane, yolcu hanı,
e_2-kas_4-$še_3$		çadır, alacık(=hasırdan, ya da kamıştan yapılmış tek odalı ev),
e_2-kas_4-ta		çadır, alacık(=hasırdan, ya da kamıştan yapılmış tek odalı ev),
e_2-kaskal		konaklama, kervansaray,
e_2-kikken/ e_2-kikken$_2$		değirmen, içinde öğütme işlemleri yapılan yer;
e_2-ki-lam		ambar, depo, ardiye, hangar, mahzen, yüklük,
e_2-ki-si_3(-ga)		mezar, mezarlık, gömüt, çukur,
e_2-kinkin		değirmen, içinde öğütme işlemleri yapılan yer;
e_2-kišib-ba	bīt kunukkim	mühür odası, kütüphane, ambar, depo,
e_2-ku_4		kurum, dernek, kuruluş,
e_2-kur	ekurrum šibittum	tapınak, mabet, SAİL 324; AHw. 196; tutukevi, hapishane,
e_2-kur_9		kurum, dernek, kuruluş,
e_2-$kurun_2$		içki odası, birahane, şarap deposu,
e_2-la_2		gölgelik, tente,
e_2-la-lu	allarātum	şikayet, feryat, AHw. 530; ISL 31;
e_2-lunga/$lunga_3$		bira fabrikası/imalathanesi,
e_2-$lunga_2$		birahane, bira fabrikası,
e_2-ma_2	ḫinnum	kayık, tekne, gemi kamarası,
e_2-maḫ		yüksek ev, tapınak,
e_2-$mar\text{-}ru_{10}$	išpatum	sadak, okluk, MSL 6, 87, 51; UM 5, 105;
e_2-$mar\text{-}uru_5$	išpatum	$^{kuš}e_2$-$mar\text{-}uru_5$ "ok kılıfı, okluk",
e_2-maš	supūrum, adrûm	koyun ağılı, ahır, eşek/öküz ahırı, AHw. 13;
e_2-me-eš	ummum	sıcak, ateş, Yaz, AHw. 1417;
e_2-mi_2		kraliçe/prenses odası,
e_2-muḫaldim		mutfak, AWL174; VS 14, 77 IV 4;
e_2-munus	maštakum	oda; hücre, kadın odası, yatakhane,
e_2-nad_2	uršum	yatak odası, BWL 269, 5; AHw. 1434
e_2-nam-$arad_2$		tutuk evi, hapishane,
e_2-nam-ed_2		bir balık türü,

Sümerce	Akadca	Türkçe
e_2-Nİ		hazine, gömü;
e_2-ni_3-ga-ra	bīt makkūrim	depo, AWL 246; VS 14, 24 VI 2; lu_2 ... e_2-ni_3-ga-ra i-ni-ib-ku-ku-a "Kim onu depoya taşırsa", UET 1, 100, 19-22; e_2-ni_3-ĝa_2-ra "eşya konulan yer – depo, mahzen, ambar", UET 1, 100, 21;
e_2-niĝ$_2$		ambar, depo, ardiye, hangar, mahzen, yüklük,
e_2-niĝ$_2$-gu_2-ĝa_2-ĝa_2		mal, mülk, eşya, servet, varlık, arazi,
e_2-ni_3-gur_{11}-ra		depo, ambar, ardiye, hangar, mahzen, yüklük,
e_2-ni_3-ki-sig_{10}		eşya dağıtımı için de kullanılan küçük bir tapınak,
e_2-ninda-ki-sig_{10}		yemekhane olarak da kullanılan küçük bir tapınak,
e_2-nu_2/na_2 **e_2-nu-da**		yatak odası, e_2-na_2(=nad) e_2-du_{10}-ga-ni-a "Yatak odasında ve güzel evinde, " Gud. Sl. B IX 10;
e_2-nun	kummum	kutsal alan, tapınak, küçük oda SAİL 324; AHw. 506;
e_2-pan	išpatum	sadak, okluk, MSL 6, 87, 51; UM 5, 105;
e_2-pa-na	tāpalum	çift, iki tekten oluşan nesne, AHw. 1320
e_2-pa-paḫ	papāḫum	mahzen, kiler, türbe(=mezar),
e_2-ri	ḫarbum	boş arazi, ekilmemiş alan, nadas tarla,
e_2-ri-a	ḫarbūm nawûm	nadas tarla, AHw. 324; ISL 81; bozkır, MSL 12, 158, 263; AHw. 771;
e_2-ri-a	ḫarbum	boş/ekilmemiş tarla,
e_2-ša$_3$	uršum	iç oda, yatak odası, CT 18, 38 a 23; AHw. 1434;
e_2-ša$_3$-dub-ba	šaddabakkum	ofis, çalışma odası,
e_2-saĝ	asīrtum qarītum	mabet, tapınak, AHw. 80; ISL 84; tahıl ambarı,
e_2-ša$_3$(-g)	uršum	iç oda, yatak odası,
e_2-šag$_4$/ša$_3$(-g)	qarītum	kiler, mahzen, MSL 3, 125, 317; AHw. 903;
e_2-šed$_6$	bīt šittim	tuvalet, hela, yüznumara, lavabo;
e_2-si-ga		sakin ev, villa,
e_2-sim-ma-dar		balıkhane, balıkların toptan satışa çıkarıldığı yer;

E

Sümerce	Akadca	Türkçe
e_2-suḫur	šaḫurrum	tapınağın bir bölümü, türbe(=mezar),
e_2-šu-luḫ-ḫa		e_2-šu-luḫ-ḫa^{zabar} "metal leğen, lavabo",
e_2-su-lum	laḫaruḫšum	kutu, sandık, kulübe, kasa,
e_2-su-lum-ma		
e_2-sumur		doğum odası,
e_2-šu-si$_3$-ga		tapınak ya da sarayda bir oda,
e_2-šu-sum-ma		mağaza, depo, ambar,
e_2-šutum/e_2-šu-tum	šutummum	ambar, depo, mahzen,
e_2-ta	šuddulum	çok uzak, AS 16, 27, 76; CT 11, 30 I 70; AHw. 1259;
e_2-ta ... e_3		evden çıkmak/ayrılmak, bırakmak,
e_2-ta-šar$_2$	šuddulum	geniş, AS 16, 27, 76; CT 11, 30 I 70; AHw. 1259;
e_2-tum	meserum	^{kuš}e-tum, "palaska, kemer", SAİL 308;
e_2-tum$_2$		yeni eşya, mal, mülk, SL 57;
e_2-tur/tur$_3$	tarbaṣum	ağıl, kümes, tavan, çatı katı; ab$_2$-e e_2-tur$_3$-ra amar-bi nu-šub-be$_2$ "İnek ahırda danasını doğurmuyor". SGL 1, 1
e_2-tur$_3$	tarbaṣum	ağıl, ahır, sığır/davar ağılı,
e_2-u$_4$-15		dolunay, ayın daire olarak dolgun görüldüğü evre,
e_2-u$_4$-7		yeni ay, hilal,
e_2-u$_4$-sakar		hilal, SL 57;
e_2-u$_6$-nir		dikilitaş, obelisk, taş sütun;
e_2-ubur		süthane, hayvanların sağıldığı kulübe, SL 58
e_2-ubur-ra		hayvan ağılı, kümes,
e_2-u$_4$(-d)	ḫamuštum	hafta, 5/beş günlük süre,
e_2-u$_4$(-d)-sakar		gezi evi, misafirhane,
e_2-udu		koyun ahırı/ ağılı,
e_2-ur$_3$-ra	rugbum	tavan, cezaevi, hapishane, ambar, depo, SAİL 324; AHw. 993;
e_2-uru$_3$ ... gid$_2$		korumak, saklamak, göz kulak olmak, SL 58;
e_2-uš-bar		dokuma atölyesi, SL 58;

Sümerce	Akadca	Türkçe
e_2-uš-gid$_2$-da	ašlukkatum	ambar, depo, kiler; OEC 4, 152 VII 31; SAİL 324;
e_2-uz-ga		yapı, inşa, yapım, tesis,
e_2-uzu$_3$-ga		tapınak bahçesi,
e_2-zu$_2$-lum-ma-gigir	laḫaruššum	$^{ĝeš}e_2$-zu$_2$-lum-ma-gigir "ok kılıfı, sadak, okluk",
e_2-zu$_2$-ra-aḫ		doğum odası, doğumhane,
eg$_2$-us$_2$-sa-ra$_2$		sınır, set, hudut, barikat, mendirek,
e_3(-d)	waṣûm	dışarı çıkmak, AHw. 1475; CAD A/2, 356; karşı çıkmak, Gud. Sl. A IX 26; lu$_2$ nu-mu-še$_3$-e$_3$ "Kimse bana karşı gelemez". Gadd. 7, 19; uzaklaşmak, Gud. St. B IX 21; ba-an-e$_3$ "O (onu) dışarı çıkardı". St. P 10, 1 I 27; ab$_2$-gin$_7$ gu$_3$-de$_2$-de$_3$ ga-ba-ra-e$_3$ eden-še$_3$ ga-ba-ra-e$_3$ "Bir inek gibi böğürerek ben dışarı çıkmak istiyorum, kırlara çıkmak istiyorum". TSL 7, 15; PBS 10^2, 17 I 1; a-da-al unug^{ki}-kul-aba^{ki}-še$_3$ na-ma-ra-an-e$_3$-a "Eğer o şimdi Uruk-Kulaba'ya buradan hareket etmemişse", St. P 10, 1 V 4; ta e$_3$ "uzaklaştırmak" Gud. St. B IV 4; lu$_2$ e$_2$-ninnu-ta im-ta-ab-e$_3$-e$_3$-a "Kim onu Eninnu tapınağından dışarı çıkarırsa", Gud. St. B VIII 6-7; -ta-e$_3$ "ödemek", engar-re$_2$-ne e-ta-e$_3$ "Çiftçiler (onu) ödediler", VS
e_3(-d)		14, 175 III 3-4; še$_3$- e$_3$ "karşı gelmek" SRB 7, 19; büyümek, SKI 67 Anm. 252; a …. . e$_3$ "yukarıya götürmek, taşımak", a$_2$ … e$_3$ "yetiştirmek, beslemek", NG 3, 105; BIN 8, 293 III 4-5 dalla …. e$_3$ "ortaya çıkarmak, gu$_3$ …. . e$_3$ "giyinmek", ZANF 17, 83; numun ….. e$_3$ "üremek, çoğalmak, ekmek", pa ….. e$_3$ "mükemmel yapmak, belirmek, ni$_3$-du$_7$ (=ni$_3$-du$_7$-e) pa bi$_2$-e$_3$ "O her şeyi olağan üstü yükseltti. " Gud. St. B VII 5; E III 10; görünmek, belirmek, belli olmak, ortaya çıkmak", saĝ-be$_2$-eš$_2$ …. . e$_3$ "yüksek olmak, üstün olmak";

E

Sümerce	Akadca	Türkçe
		u_4 ..... e_3 "gün doğmak" saĝ ...e_3 "öncelik almak, üstünlük kurmak", si ...e_3 "filizlenmek, çimlenmek", šu . . . e_3 "kutsamak, takdis etmek, kutsal saymak, şükretmek",
	barûm	kontrol etmek, AHw. 109; CAD B 115;
	napāḫum	ateş yakmak, körüklemek, ISL 14;
	redûm	birlikte gitmek, takip etmek", ISL 15;
	šūpûm	görkemli bir şekilde yapmak", AHw. 1281;
	ḫāmūm	kontrol etmek, gözden geçirmek, ", MSL 3, 219, 9; AHw. 343;
e_3(-d)/ed_3		aşağıya/yukarıya gitmek, çıkmak, yükselmek, yok etmek, yıkmak, tırmalamak, kaşımak, köpürmek, çabuklaştırmak, gu_3-de_2-a $eš_3$-e_2-ninnu-ta .... . nam-ta-e_3 "Gudea Eninnu tapınağından dışarı çıktı". Gud. Sl. A VIII 1;
e_3-li		bir tür kuzu ağılı,
e_3-ru-ba-tum		bayram, yortu, şenlik, düğün,
e_4	mû; riḫûtum	a "su; meni", AHw. 664; 983; su, su yolu, arık, kanal, sel, göz yaşı, Emesal: e_4< a,
e_5		güzel, görkemli, değerli,
e_5-ĝar		tuğla duvar, sur, SL 58;
e_6	ya'um	deri/meşin torba, çanta, $^{kuš}e_6$ "kayış",
e_7	atwûm, qabûm dabābum tukultum	konuşmak, AHw. 88; 146; 889; güven, sorumluluk, AHw. 1368;
e_{11}(-d)	warādum	aşağıya inmek, batmak, AHw. 1462; CAD A/2, 212; AWL 102; çıkarmak, uzaklaştırmak Gud. St. B IV 4; elden çıkarmak, ödemek, VS 14, 175 III 5; šu-niĝin$_2$ 2 ma-na 10 gin$_2$ 1/3 ku_3-luḫ-ḫa ku_3-apin-la_2-kam engar-re_2-ne e-ta-e_{11} "Toplam 2 mina, 10 1/3 Šeqel arıtılmış gümüşü -bu kira ücretidir- çiftçiler teslim ettiler(=Kira ücreti olan 2 mina, 10 1/3 Šeqel arıtılmış gümüşü çiftçiler teslim ettiler". VS 14, 175 III 1-4; kur-me-luḫ-ḫa(=kur-me-luḫ-ḫa-ta) ^{ĝeš}esi im-ta-e_{11} "Meluhha ülkesinden sedir

Sümerce	Akadca	Türkçe
		ağaçlarını getirtti. " Gud. St. B VI 26-28; ta- e$_{11}$ "ithal etmek, getirmek" Gud. St. A III 1; ^{ĝeš}e$_{11}$ "tüp, boru, yuva, çukur, oyuk, delik",
	elûm	yukarıya çıkmak, yükselmek, dışarı çıkmak, yükselmek AHw. 205; CAD E 110;
	uppum	destek, güç, kuvvet, AHw. 1424;
eb		oval, yumurtamsı, söbe, beyzi, eb-gal "oval tapınak",
eb-muḫaldim		oval/yumurtamsı, söbe, beyzi mutfak,
ebiḫ$_2$	ebēḫum	halat, şerit, AHw. 181;
ebir/ebir$_2$, ebir$_3$/ ebir$_4$	kannum	geniş tekne, kazan, AHw. 437;
ebla	iblakkum	^{kaš}ebla "açık bira, " AHw. 363;
ebur/buru$_{14}$	ebūrum	hasat, mahsul; AHw. 183; u$_4$ ebur/buru$_{14}$-ka "hasat zamanında";
-ed		ortaç eki, du$_3$-dam(=du$_3$-ed-am$_3$) "yapmış olan" lu$_2$ e$_2$-lugal(a)-na "O kralın sarayını yapmış olan adamdır. " Gud. Sl. A XVI 18; du$_3$ "yapmak", du$_3$-ed "yapmış olmak", nin an-ki-a nam-tar-re-de$_3$ (=nam-tar-ed-e) "Gökte ve yerde kaderi tayin etmiş olan sahibe, " Gud. St. E I 6; nin gir$_2$-su^{ki}-a nam-tar-re(-de$_2$) "Girsu'da kaderi tayin etmiş olan sahibe, " Gud. St. E I 6
edaku$_2$	seḫlum	diken, AHw. 1034;
eden	ṣērum	ova, kır, alan, bozkır, yöre AHw. 1093; CAD Ṣ 129; eden-lagaš(a)^{ki}-še$_3$ i$_3$-de$_6$ "Lagaš kırlarına o (onu) götürdü". Ent. 28-29 I 20-21; eden-umma^{ki}-še$_3$ nu-ku$_4$ "Umma kıyısına o ayak basmadı". Ent. 28-29 II 9-10; eden-na … u$_2$-šim$_2$ nu-mu-ni-ib$_2$-su$_3$-su$_3$ "Kırlarda çim ve bitki büyümüyor". SGL 1, 121; ab$_2$-gin$_7$ gu$_3$-de$_2$-de$_3$ ga-ba-ra-e$_3$ eden-še$_3$ ga-ba-ra-e$_3$ "Bir inek gibi böğürerek ben dışarı çıkmak istiyorum, kırlara çıkmak istiyorum". TSL 7, 15; PBS 10^2, 17 I 1; eden^{mušen}; "bir kuş türü", eden-na (=eden-a) "Kırda, " StP 10, 1 I 2;
eden-lil$_2$		cinli/perili çöl,

E

Sümerce	Akadca	Türkçe
edin	edinumṣēr	alan, ova, çöl, bozkır, yöre, AHw. 187; yağ için kullanılan çanak, çömlek, fıçı, üzerine, SAİL 168;
eduru	aplum	varis, mirasçı,
eg$_2$	īkum	set, baraj, kanal, AHw. 370;
eg$_2$/ek$_2$		set, bent, bohça, çıkın, hendek,
eg$_2$-a-ša$_3$-ga		bent, set, SL 59;
eg$_2$-dal-ba-na		iki tarla arasındaki sınır, an,
eg$_2$-ib$_2$-ur$_3$		^{kuš}eg$_2$-ib$_2$-ur$_3$ "kırbaç, kamçı", SL 59;
eg$_2$-id$_2$-da		kanal, su yolu, arık,
eg$_2$-kal-kala-ga		kanal temizleme işi,
eg$_2$-pa$_5$(-r)		su kanalı, SL 59;
eg$_2$-sa-dur$_2$-ra		geniş/büyük kanal, SL 59;
eg$_2$-si-ga		gölet yapma işi,
eg$_2$-sur	taḫlīpum	zırh, AHw. 1302; SL 59;
eg$_2$-zi-du		kapaklı su kanalı, kapalı arık,
egar/igar	igārum	duvar, sur, AHw. 366;
egara	bīt kumurrêm	bina yapım tarihi AS 7, 24, 244; AHw. 506;
eĝer	warki	son, sonra, arkasında , AHw. 1468; CAD A/2, 278; eger-bi "Onun sonu", Gud. Sl. B XXIV 12; e-ne sipa-bi-gin$_7$ eger-bi ḫe$_2$-em-us$_2$-e "O, çobanı gibi onun arkasından takip ediyor". TSL 10, 1; diĝir-ra-ni ^{d}nin-ĝeš/giz-zi-da eger-be$_2$ ib$_2$-us$_2$ "Tanrısına, Ningizzida'ya o sonunda yaklaştı. " Gud. St. G II 10; egir-ezem-še-ku$_2$-^{d}nin-gir$_2$-su-ka-ta mu-de$_6$ šubur la$_3$-banda e$_2$-gal-la i$_3$-de$_6$ la$_2$-a-ne-ne nu-ta-zi "Onlar (balıkları) tanrı Ningirsu'nun 'arpa yemekli' bayramında getirdikten sonra, Šubur, müfettiş onları saraya götürdü. Onların geriye kalanlarını o henüz kaydetmedi". Nik. 271 II 2-4;
	warkītum	gelecek, AHw. 1469;
	warkatum	arka taraf/yüz, geri, sırt, sonra, arkasından, miras, varis, SAİL 209; AHw. 1467;
eĝer ... ak-še$_3$		arkasına;

Sümerce	Akadca	Türkçe
eĝer ... ak-ta		-den sonra, AWL 137; VS 14, 149 II 2-3; 2 udu-siki niĝin$_3$-mud sipa-udu-siki-ka-da eĝer udu-ur$_5$-ra-ta na ba-da-ri "2 yük koyunu Niĝinmud'un, yün
eĝer ... ak-ta		koyunları çobanın yanında, koyunlar kırkıldıktan sonra, öldü. " VS 14, 111 I 1-II 1; šu-niĝin$_2$ 5 udu-nita eger-kurum$_2$-ma-ta udu-siki-še$_3$ ba-dab "Toplam 5 koç sayımdan sonra yün koyunu olarak ayrıldı. " Nik. 155 IV 1-4; eĝer$_5$ in-tag$_4$-a-ta "O onu boşadıktan sonra", NG 3, 5; 1 udu-nita guru$_3$ 1 udu-nita lugal-ša$_3$-šuš-gal eger-udu-ur$_4$-ra-ta(=eĝer-udu-ur$_4$-a-ta) udu-ni$_3$-ku$_2$-a e-ma-lah$_4$ "Bir koçu Guru, bir koçu Lugal-šašušgal besi koyunu olarak, koyunlar kırkıldıktan sonra götürdüler". Nik 161 I 15- II 2;
eĝer... še$_3$		geriye; eme-ĝu$_{10}$ anše-kar-ra-gim/gin$_7$ eĝer-bi-še$_3$ nu-mu-un-gi$_4$-gi$_4$ "Dilim, kaçan bir eşek gibi geriye dönmüyor". TSL 27, 5;
egi$_2$	rubātum	prenses, kraliçe, SAİL 554; AHw. 991;
egi$_2$-zid	igiṣītum	rahibe, MAOG 13/2, 38, 18; AHw. 367;
egi$_3$	rubātum	prenses, kraliçe, MSL 12, 121, 16; AHw. 991;
e-gi$_4$-maškim		haberci, ulak, postacı;
egir	(w)arka (w)arkûm	sonra, SAİL 209; BE 6/2, 58, 9; AHw. 1467; gelecek, istikbal, SAİL 209;
egir ...-a-ta		-den sonra, -e rağmen, hakkında,
egir/eĝir	arkatum	arka, geri, sırt, arkada, sonra, -den sonra, -e rağmen,
egir/eger		sırt, arka, şiddetli, kuvvetli, sınır, gelecek,
egir$_2$. zi(-d)	igiṣītum	prenses, kraliçe, MAOG 13/2, 38, 18; AHw. 367;
eĝir$_2$/eĝir$_3$	igiṣītum	prenses, kraliçe, MAOG 13/2, 38, 18; AHw. 367;
eĝir$_4$/eĝir$_5$	arkatum	arka, geri, sırt, arkada, sonra, -den sonra,
eĝir$_6$/eĝir$_6$	arkatum	arka, geri, sırt, arkada, sonra, -den sonra,
egi-zid	igiṣītum	rahibe, kraliçe, MAOG 13/2, 38, 18; AHw. 367;
e-gu$_2$-en-saĝ$_9$		^{na}$_4$e-gu$_2$-en-saĝ$_9$ "yapı taşı",

E

Sümerce	Akadca	Türkçe
eḫ	kalmatum	böcek, mikrop, parazit, güve, bit;
eḫ$_3$	pessûm	topal, aksak, zayıf, kötürüm,
eḫeḫḫe	pessûm	sakat, topal, kötürüm,
e-kid$_3$-ma	mekkûm	^{ĝeš}e-kid$_3$-ma "tahta çekiç, tokmak, dibek",
elama	elamtum	elama^{ki} "Elam", AHw. 196;
elamkuš$_2$		sidik torbası, kavuk,
elam-ma	elamtum	elam-ma^{ki} "Elam", AHw. 196;
ellaĝ	pukkum	^{ĝeš}ellag "topuz, dibek, diken, çalı, davul sopası, tokmak, değnek, baston, tekerlek", u$_4$-ba ^{ĝeš}ellag-ĝu$_{10}$ e$_2$-nagar-ra-ka nu-uš-ma-da-ĝal$_2$ am$_3$ "Keşke tekerleğim o zaman doğramacının evinde/iş yerinde olsaydı", AOAT 25, 372, 3;
	kalītum takpītum	böbrek, taşak,
ellaĝ$_2$	kalītum	^{na}$_4$ellaĝ$_2$; ^{za}ellaĝ$_2$ "boncuk, kolye, tespih", ^{u}$_2$ellaĝ$_2$ "çimen", böbrek, SAİL 400, AHw. 425;
ellaĝ$_2$-du		^{ĝeš}ellaĝ$_2$-du "tuzak, kapan",
ellaĝ$_2$-gun$_3$-nu		peynir mayası,
ellaĝ$_3$(HİxU)	kalītum	böbrek, SAİL 400, AHw. 425;
ellamkuš, ellamkuš$_2$	ellabbuḫḫum	sidik torbası, mesane,
ellamkuš$_3$/ ellamkuš$_4$	ellabbuḫḫum	sidik torbası, mesane,
el-lu	rištum	sevinç, AHw. 989; ISL 32;
el-lu$_2$	alālu ellum	şarkı, türkü,
-em<-am$_3$		ekeylem, "olmak", diĝir-ra-am$_3$ "O tanrıdır"
em$_3$	bišîtum būšum	hazine, gömü, AHw. 131; ISL 34; mal, mülk, mülkiyet, AHw. 144; ISL 35,
em$_3$-gig-ga	maruštum	fena, kötü, ISL 42; ES 86;
em$_3$-ḫul-la	lemuttum	kötülük, zarar, ziyan; CT 41, 29, 12; AHw. 544;
em$_3$-kur	šadûm	dağ, AHw. 1124-1125; ISL 47;
e-ma-ru		sel, baskın, olağanüstü durum, acil olay, tehlike

Sümerce	Akadca	Türkçe
eme	lišānum	dil, lisan, konuşma, söylev, demeç, AHw. 556; CAD L 209; TSL 27, 5; eme-ĝu$_{10}$ anše-kar-ra-gim/gin$_7$ eger-bi-še$_3$ nu-mu-un-gi$_4$-gi$_4$ "Dilim, kaçan bir eşek gibi geriye dönmüyor". TSL 27, 5; eme ...bala "çevirmek, tercüme etmek", eme-sig ... gu$_7$ "yalan söylemek, kandırmak, atlatmak", ^{ĝeš}eme "sabanın bir parçası, zelve(=çift öküzünün boyunduruktan çıkmaması için boynunun iki yanından boyunduruğa, aşağıya doğru geçirilen çubuk), direk", 186 ^{ĝeš}eme ur-saĝ nagar-re$_2$-ne ganun ĝeš-kin-ti-še$_3$ mu-ne-de$_6$ "186 direği Ursaĝ, orman işçileri için küçük esnafların deposuna taşıdı". DP 487 I 1-5;
eme - šub$_6$		yalamak, yalayıp yutmak,
eme - e$_3$/e$_{11}$		dayatmak, diretmek, katlanmak, çıkarmak,
eme bala		tercüme etmek, çevirmek,
eme sig gu$_7$	karṣī akālum	yalan atmak, dolandırmak;
eme$_2$/eme$_2$-ga-gu$_7$ **eme$_2$-ga-la$_2$**	mušēniqtum	süt anne, CT 18, 38 a IV 12; AHw. 682;
eme$_3$/eme$_5$	atānum	dişi eşek, SAİL 208; 554; AHw. 86; CAD A/2, 481
eme$_4$	ummum	anne, AHw. 1416;
eme$_4$-du$_2$(-d)		erkek köle, SL 61;
eme$_5$	atānum	dişi eşek , SAİL 208; 554; AHw. 86; eme$_5$-anše, "dişi eşek" SAİL 208; 554; AHw. 86;
eme$_6$/eme$_7$	atānum	dişi eşek, AHw. 86;
eme-apin	emûm	^{ĝeš}eme-apin, "saban, sabanın bir parçası, ökçe", AHw. 215;
eme-apin-na		sabanın bir parçası, ökçe,
eme-bala	nāpalûm	tercüman, çevirmen, CT 19, 29 b 8; AHw. 734;
emeda/emeda$_2$	tārītum	çocuk bakıcısı, dadı, süt anne,
emeda$_3$	tārītum	çocuk bakıcısı, dadı, süt anne,
emeda-ga-la$_2$	mušēniqtum	süt anne, CT 18, 38 a IV 12; AHw. 682;
eme-dar		alet, aygıt, oyuncak, maşa, kukla,

E

Sümerce	Akadca	Türkçe
eme-dir	ṣurārum	kertenkele, SAİL 32; AHw. 1113;
emedu/emedu$_2$	wardum	erkek köle, SL 61, AHw. 1464;
emedub/emedub$_2$	sûtum; širmum	okka, dirhem,
emedub$_2$	suḫtum	suç, zahmet,
eme-EŠ$_2$. UŠ	arum	yaprak, MSL 3, 143, 209; SAİL 295; AHw. 71;
emeĝarĝar$_x$		emeĝarĝar$_x$ KA. (ME. GAR. GAR. RA) büyü, büyücülük,
emeĝar$_x$		KA. (ME. GAR) büyü, sihir, büyücülük,
eme-gi/eme-gi$_7$	šumerûm	Sümer dili, Sümerce,
eme-gilim-ma		karışık/anlaşılmaz dil, yabancı dil,
eme-ĝir$_{15}$	šumeritum šumerûm	Sümer dili, Sümerce, SAİL 32; AHw. 1271;
eme-gir$_2$		^{urudu}eme-gir$_2$ "kama, hançer ağzı",
eme-ĝeš-gid$_2$-da		hançer/kama ağzı,
eme-ḫa-mun		iki dilli/farklı konuşma,
eme-ḫul-ĝal$_2$		karalama, iftira,
eme-ke-en-gi-ra	šumerum	Sümer dili; Sümerce, SAİL 32; AHw. 1271;
emengi	šurpītum	şiddetli susuzluk, şiddetli ihtiras/istek,
eme-numun		^{ĝeš}eme-numun "bir tarım aleti, tırmık",
emeraḫ/emeraḫ$_x$ (UD. SA. HUB$_2$)	kûtum	testi, sürahi, kutu,
emeš		keşiş, karabaş, din adamı,
emeš$_2$	ummum	Yaz, ateş, sıcak, AHw. 1417;
eme-sa-du$_8$-a		^{ĝeš}eme-sa-du$_8$-a "bir alet",
eme-sal	lurûm	$^{lu}{}_2$eme-sal "kadın sesli bir adam",
eme-šid	ṣurārûm	kertenkele, AHw. 1113;
eme-šid-zi-da	anduḫallatum	bir tür kertenkele, AHw. 50;
eme-sig		^{ĝeš}eme-sig "tahta, kalas, gemi güvertesi", karalama, iftira,
eme-sig . . du$_{11}$/e		karalamak, iftira etmek,
eme-sig … gu$_7$		kara çalmak, karalamak, iftira etmek,
eme-sig(-ga)	karṣum	iftira, CT 18, 48 IV 19; SAİL 32; AHw. 450;
eme-sig-gu$_7$-gu$_7$	ākil karṣim	$^{lu}{}_2$eme-sig-gu$_7$-gu$_7$ "ihbarcı",
eme-si-nu-sa$_2$		sözü doğru olmayan adam, yalancı,

Sümerce	Akadca	Türkçe
eme-šub$_6$/ušub	nirāḫum	kertenkele, MSL 8/2, 7, 9; SAİL 374 AHw. 793;
eme-su-bir$_4$	šubarûm	Asurca, MSL 12, 186, 31; ICK 1, 7, 7; AHw. 1257;
eme-šu-ru-ug		^{ĝeš}eme-šu-ru-ug "kurumuş/kuru palmiye yaprağı",
eme-tuku		iftiracı, kavgacı, yalancı,
eme-ur-gi$_7$		av köpeği, tazı dili,
eme-ur-gir$_{15}$-ra		^{u}$_2$eme-ur-gir$_{15}$-ra "nergis",
eme-usan$_3$	tamšārum	^{kuš}eme-usan$_3$, "kamçı, kırbaç", AHw. 1316;
eme$_3$ eme$_{10}$(SAL. EN)	atānum	dişi eşek, AHw. 86; eme$_3$-gim gu$_3$ ḫe$_2$-ni-de$_2$ "Bir kancık eşek gibi anırsın!" UET 1, 144, 46; TSL 28.
eme-zag-ga-bar-bar		yalan, saçmalık,
emezi		keşiş, karabaş, din adamı,
emma		susamak, susuzluk, arzu, ihtiras,
emma$_2$		susamak, susuzluk, arzu, ihtiras,
en	bēlum	bey, hükümdar, AHw. 118; CAD B 191; ^{d}nergal en-maḫ "Nergal, en büyük bey", UET 1, 141, 1; ^{d}utu en pirig-gal "Utu, bey, büyük aslan", CT 21, 30, 1; TSL 36, 59; en-nu-uĝ$_3$... ak "korumak, himaye etmek, nöbet tutmak", en-nu-uĝ$_3$ ...du$_3$ "korumak, himaye etmek, nöbet tutmak", Emesal: u$_3$-mu-un,
	enum	en "bey", en-^{d}nin-gir$_2$-su-ka nam-maḫ-a-ni kalam-e ḫe$_2$-zu-zu "Bey Nimgirsu'nun büyüklüğünü Sümer ülkesi tanısın. " Gud. St. B IX 28-30; idare etmek; AHw. 118, 120; CAD B 191; SAİL 69;
	umun	prens, SAİL 99; AHw. 220;
	entum	bey, efendi, müdür, yönetici, patron, yöneticı, keşiş, karabaş, din adamı,
en-an ...–a-še$_3$		-e kadar en-an-lagaš^{ki}-a-še$_3$ "Lagaš'a kadar. "
en-du	zamārum	şarkı, türkü söylemek, AHw. 1505;
en-du/en$_3$-du		şarkı, türkü,

E

Sümerce	Akadca	Türkçe
en-du$_{11}$-du$_{11}$	bēl dabābim	rakip, hasım, düşman, muhalif;
en-edin-na		yüksek, alan, yayla,
en-en		soy, ata; en$_3$-en$_3$-tar-zi du-du sanga en-en-za$_3$-ta-bi i$_3$-ku$_2$-ne "Enen-tarzi ve Dudu karabaş tanıdık atalarıyla birlikte yiyorlar. " DP 222 II 3-7; en-en-ne$_2$-ne "Atalar", VS 14, 191 I 3; en-en "beyler", en-en bar$_2$-bara$_2$-ge$_2$-ne "Beyler (ve) krallar",
en-gal		büyük adam, lort,
en-ge-en		$^{na}{}_4$en-ge-en "hematit, bir taş türü",
en-gin$_7$-kal		en-gin$_7$-kal^{mušen}; "bir kuş türü",
en-gi-sa$_6$/ša$_6$	engis/šum	$^{na}{}_4$en-gi-sa$_6$/ša$_6$, "bir taş türü", SAİL 99;
en-ge-en		$^{na}{}_4$en-ge-en "bir taş türü, hematit",
en-gi-sa$_6$/ša$_6$	engis/šum	$^{na}{}_4$en-gi-sa$_6$/ša$_6$, "bir taş türü", SAİL 99;
en-kar		en-kar^{mušen} "bir kuş türü",
en-ki		^{d}en-ki, Emesal: ^{d}am-an-ki,
en-ku$_3$/en-ku$_4$	mākisum	vergi memuru, AHw. 589; Emesal: mu-un-ku$_4$,
en-lil$_2$		^{d}en-lil$_2$-(la$_2$), "tanrı ^{d}Enlil", SAİL 69; 99; Emesal: mu-ul-lil,
en-mur		çam sakızı, reçine,
en-na ... a		–e kadar, -inceye kadar, şartıyla, yeter ki,
en-na ... še$_3$		–e kadar, -inceye kadar,
en-na/en-e	adi	kadar, AHw. 12-13; CAD A/1, 112;
en-na-bi-še$_3$		şimdiye kadar, bugüne kadar,
en-nam	minûm bēl piḫāti	ne, ne kadar, AKT 2, 40, 3; GKT 51 c; AHw. 655; görevli, memur, $^{lu}{}_2$en-nam "vali, yönetici, patron, başkan",
en-na-me-še$_3$	adi matim	ne zamana kadar, nereye, TMH NF 3, 40, 17;
en-na-me-še$_3$-am$_3$		kadar, kadarıyla, olabildiğince,
en-nam-šita$_4$		tanrı Enki'nin Eridu'daki rahibi,
en-ne ..... -a/še$_3$		-e kadar ur-^{d}ĝa$_2$-tum$_3$-du$_{10}$-ke$_4$ en-ne/na ib$_2$-be$_2$-a ..... ḫa-ba ab-sum-mu "Ur-

Sümerce	Akadca	Türkçe
en-ne ..... -a/še$_3$		Gatumdu konuşuncaya kadar (=istemeden önce) o (onu) ona kesinlikle verecek". TCS 141, 4-7; i-bi$_2$(=igi) na-am$_3$-ti-la en-ne ba-ug$_6$-ge-a i-bi$_2$ ba-ra-an-bar-re-en "Ölünceye kadar ben ona kesinlikle iyi gözle bakmayacağım". Enki ve Ninhursağ, 219;
en-nu . . du$_3$		izlemek, seyretmek, beklemek, dikkat etmek, bakmak, kollamak,
en-nu-bad$_3$-da	maṣṣartum	nöbetçi, AHw. 620-621; CAD M/1, 333;
en-nu-da-tuš-a		vekil olarak tutulmuş koruma görevlisi, nöbetçi,
en-nu-ĝa$_2$		gözetim, dikkat, nöbet, gözaltı; tutukluluk, hapis, hapishane,
en-nu-gu-la		baş bekçi,
en-num	ṣibittum	hapis, karakol, SAİL 99; AHw. 1097;
en-nun	maṣṣārum	^{lu}$_2$en-nun, "bekçi, gardiyan", BAW 1, 85 a 6; SAİL 99; AHw. 621; karakol, nöbet, AfO 18, 82, 117; AHw. 620;
en-nun	maṣṣartum	gözetim, dikkat, nöbet, gözaltı; tutukluluk, hapis, hapishane, en-nun^{ki} "Nippur";
en-nun-murub$_4$-ba	qablītum	nöbet, SAİL 337; AHw. 887;
en-nun-usan/usan$_3$	barārītum	nöbet/gece nöbeti, SAİL 107; AHw. 106;
en-nu-uĝ$_3$		gözetim, dikkat, nöbet, gözaltı; tutukluluk, hapis, hapishane,
en-nu-uĝ$_3$ ...ak	naṣārum	korumak, gözetmek, himaye etmek, dikkat etmek, beklemek,
en-nu-uĝ$_3$ ...du$_3$	naṣārum	korumak, korunmak, beklemek, seyretmek, izlemek, ilgilenmek, kollamak, dikkat etmek,
en-nu-uĝ$_3$-ĝa$_2$		^{lu}$_2$en-nu-uĝ$_3$-ĝa$_2$ "bekçi, nöbetçi, koruyucu,
en-nu-uĝ$_5$		gözetim, dikkat, nöbet, gözaltı; tutukluluk, hapishane,
en-nu-un/un$_3$		gözetim, dikkat, nöbet, gözaltı; tutukluluk, hapis,
en-še$_3$	adi mātim	ne zamana kadar, ISL 68;
en-te-en(-na) enten/en-te-na	kuṣṣûm	Kış, CCT 4, 29 a 10; SAİL 99; AHw. 516;

E

Sümerce	Akadca	Türkçe
en-te-na-bar-lum	ḫabaṣīrānum	bir yıldız türü, SAİL 99; AHw. 303;
en-ti	ebih alaktum	Ebih, SAİL 99; yol, patika, SAİL 579; AHw. 31;
en-ûĝ$_3$-ĝa$_2$ **en-un-ĝa$_2$**	maṣṣartum	gözetim, dikkat, nöbet, gözaltı; tutukluluk, hapis, hapishane,
en-uru	bēl ālim	$^{lu}{}_2$en-uru, "Vali, Belediye Başkanı";
en-zi	ašarēdum	öncü hayvan, el koyunu,
en-zid		keşiş, karabaş, din adamı,
EN. TI		EN. TI^{mušen} "bir kuş türü",
en$_2$	šiptum	büyü, MSL 12, 170, 418; SAİL 16; AHw. 1247
en$_2$- e$_2$-nu-ru		takdim, tanışma, tavsiye,
en$_2$/en$_3$	šiptum	zaman, süre, büyü, sihir, afsun, tılsım, AHw. 1247
en$_3$ . . tar	šâlum	sormak, rica etmek, istemek, talep etmek, SL 62
en$_3$-bar	appārum ṭubûm	kamış/hasır yatak, bataklık, ^{gi}en$_3$-bar; "kamış, saz", MSL 7, 9, 22; AHw. 1393;
en$_3$-bi-še$_3$		şimdiye kadar,
en$_3$-bi-tar-re		soruşturmaya/araştırmaya neden/konu olmak,
en$_3$-du(-an-na)		şarkı, türkü,
en$_3$-du-du$_{11}$-du$_{11}$		ozan, halk sanatçısı, saz şairi, âşık,
en$_3$-du-ĝar-ĝar		besteci, yazar, yaratıcı,
en$_3$-dur	abunnatum	göbek, düğme, rozet, AfO 11, 357 III 27; AHw. 9;
en$_3$-dur/en$_3$-tur	abukkatum	$^{u}{}_2$en$_3$-dur/en$_3$-tur, "mahmude otu/zamkı",
en$_3$-še$_3$	adi matīma	şimdiye kadar, ne zamana kadar , ne kadar,
en$_3$-še$_3$-am$_3$	adi matīma	şimdiye kadar,
en$_3$-tukum-še$_3$	adi surri	şartıyla, yeter ki, ne zamana kadar,
en$_3$-za-am$_3$		^{dug}an-za-am, "kadeh, tas, fincan",
en$_5$-si	iššakkum	şehir beyi, MSL 5, 51, 10; SAİL 295; AHw. 398;
en$_7$	adi	-e kadar, inceye kadar, kadar,
en$_7$-ku$_6$	mākisum	vergi toplayıcı, tahsildar,

Sümerce	Akadca	Türkçe
-en-de$_3$-en		kişi çekim/tanım eki, biz, i$_3$-zu-en-de-en "Biz biliyoruz";
endib	nuḫatimmum	aşçı, UM 5, 131 I 14; SAİL 61; AHw. 801;
endub	nuḫatimmum	aşçı, UM 5, 131 I 14; SAİL 61; AHw. 801;
engar	ikkarum	^{lu}$_2$engar, "çiftçi", AHw. 368; CAD I/J 49; engar-zi uri$_2^{ki}$-ma Ur'un gerçek çiftçisi", UET 1, 106, 4-6; engar-maḫ-bi sipa-zi kalam-ma "Büyük çiftçisi, Sümer ülkesinin gerçek çobanı", SGL 1, 60; engar-re$_2$-ne e-ta-e$_3$ "Çiftçiler (onu) ödediler". VS 14, 175 III 3-4; šeš-banda engar-re$_2$ ba-gub "Šešbanda, çiftçi orada görev yapıyor". VS 14, 188 IV 3-5; engar^{ku}$_6$ "bir balık türü", Emesal: mu-un-ĝar,
engar-gu$_4$-ra		engar-gu$_4$-ra(=engar-gu$_4$-ra-a) "Öküzü vuran sabancı - çiftçi;
engar-ĝeš-i$_3$		susam çiftçisi,
engar-gu		keten çiftçisi,
engar-gu$_4$(-ra)		köylü, öküzle çiftçilik yapan kişi,
engar-gu$_4$-du$_8$-a		boyundurukla sorumlu köylü,
engar-gu$_4$-la$_2$-a		koşumla ilgili/sorumlu köylü,
engar-tur		iş, meslek, çalışma, etkinlik, gayret, işlev;
engiz	engiṣum engûm nuḫatimmum	aşçı, tapınak aşçısı, AHw. 801; UM 5, 131 I 14; SAİL 61; AHw. 801;
engur	engurrum	kaynak, kuyu suyu, MSL 2, 128, 26; AHw. 218;
enim	amatum	kelime, sözlük, konu, sorun, önem,
enkar/en-kar$_2$		silah, savunmak/saldırmak amacıyla kullanılan araç
enkara		^{ĝeš}enkara "silah, ağaç kama",
enku	mākisum	kontrol memuru, vergi memuru AHw. 589; CAD M/1, 129; ^{d}en-ku; ^{d}en-lil$_2$; ^{d}en-ki-du$_3$/du$_{10}$
enkud	mākisum	vergi memuru, CT 12, 16 I 45; AHw. 589;
enkum	enkummum	tapınak haznedarı, veznedar,
enmen/enmen$_2$	ṣamûm; ṣūmum	susamak, susuzluk, arzu, ihtiras,
enna	adi ennakkum	e kadar, inceye kadar, kadar, AHw. 12-13; CAD A/1, 112;

E

Sümerce	Akadca	Türkçe
ennigi$_2$	ennigûm	keşiş, karabaş, din adamı, rahip, AHw. 219;
ensi	ensûm	rüya yorumcusu, AHw. 219;
	šā'ilum	$^{lu}{}_2$ ensi, "yorumcu bey", SAİL 99; AHw. 1134;
	šā'iltum	ensi^{munus}, "yorumcu bayan", SAİL 99; AHw. 1133;
ensi$_2$/en$_5$-si **ensi$_4$(-k)** **(GAR. PA. TE. Sİ)**	iššakkum	şehir beyi, yönetici, amir, AHw. 398; CAD I/J 262; ensi$_2$-lagaš(a)^{ki} "Lagaš şehir beyi"; ensi$_2$-ra "şehir beyine", ensi$_2$-aš-e ^{d}nin-gir$_2$-su-ra nu-na-du$_3$ "Hiçbir şehir beyi Ningursu'ya (onu) yapmadı". Gud. St. B VII 1-3; ensi$_2$ e$_2$-gal-la amar-šu-a bi$_2$-gi$_4$-a ur-dumu-zi ... e-na-sum Şehir beyi, sarayda danalar teslim edildiği zaman (onları) Ur-dumuzi'ye verdi". VS 14, 51 II 3-III 3; gu$_3$-de$_2$-a ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-ke$_4$(=lagaš-ak-e) e$_2$-^{uru}gir$_2$-su^{ki}-ka-ni mu-na-du$_3$ "Gudea, Lagaš şehir beyi Girsu'daki tapınağını ona yaptı". Gud. Sl. A I 5-9; ama-ensi$_2$-ka [=ama-ensi$_2$(k)-ak] "Şehir beyinin annesi, " VS 14, 164 IV 3; ensi$_2$-gal "şef/büyük başkan, vali, amir, patron", Emesal: u$_3$-mu-un-si,
ensi$_3$	ensûm; šā'ilum	rüya yorumcusu, falcı, kahin,
ensi$_5$ **(PA. TE. Sİ, GAR)**		şef, büyük başkan,
epig/ebig	mašqûm	tas, bardak, tekne, kova, yalak, hatıl(=su toplamak ve hayvan sulamak için yatay olarak oyulmuş ağaç),
epir/epir$_2$	kannum	^{ĝeš}epir$_2$; "geniş leğen, bira fıçısı",
er	alākum	gitmek, AHw. 31-33; NG 3, 108;
	namāšum	hareket etmek, kırmak, parçalamak, AHw. 726;
er-ku$_5$	irkûm	^{ĝeš}ir-ku$_5$ "bir ağaç türü",
er-re	alāku ša mādūtim	birlikte gitmek,
e-ru-ba-tum		şenlik, düğün, eğlence,
er$_2$	bakûm	ağlamak, SAİL 579; AHw. 97; CAD B 35; er$_2$ gul "engellemek, sınırlamak, kısıtlamak", er$_2$ pad$_3$ "ağlamak, damlamak, akıtmak", er$_2$ ... šeš$_4$ "ağlamak, damlamak, akıtmak",

Sümerce	Akadca	Türkçe
	šasûm	bağırmak, AHw. 1195; ISL 72;
	taqribum	ağıt, davet, AHw. 1324; ISL 73
	tazzimtum	şikayet, AHw. 1341;
	gerrānum	feryat, inilti, AHw. 285; SKI 274;
	bikītum	acıma, ağrı, sızı, ağlama, SAİL 579; AHw. 125;
	tānēḫum	üzüntü, dert, zahmet, hastalık, MSL 13, 80, 480; AHw. 1319;
	taqribtum	dinî merasim, MSL 4, 120, 10; SAİL 79; AHw. 1324;
	bikītum	matem, yas, SAİL 579; AHw. 125;
	šigûm	şiddetli, güçlü, CT 11, 37 b II 9; KUB 4, 44, 7; AHw. 1231;
	dīmtum	göz yaşı, AHw. 171; CAD D 147-148;
er_2 . . pad_2/pa_3(-d)		ağlamak, ağlamaya başlamak, bağırmak, haykırmak, feryat etmek,
er_2 . . sig_7		yas tutmak, ağlayıp sızlamak,
er_2 ... $ĝa_2$-$ĝa_2$		yas tutmak, ağlamak, çok üzülmek, matem tutmak,
er_2 ... gul		yas tutmak, çok üzülmek, matem tutmak,
er_2 ... $šeš_2$		ağlamak, bağırmak, haykırmak, feryat etmek, göz yaşı dökmek,
er_2 ...gul		ivedilikle engellemek, dizginlemek, -den önlemek,
er_2... pad_3	bakûm	ağlamak, gözyaşı dökmek, AHw. 97;
er_2 ...$šeš_4$	bakûm	ağlamak, gözyaşı dökmek,
er_2/ir_2	bakûm	gözyaşı, yakarı, şikayet, hastalık,
er_2-du_8		ağıt söyleyen şarkıcı,
er_2-gig	marṣiš	hastalıklı, eziyetli, zahmetli, AMT 11, 1, 19; AHw. 613; CAD M/1, 290;
er_2-ra/ er_3-ra		yas, ağıt, matem, MSL 5, 196;
er_2-$ša_3$-na-$ša_4$	eršannašakkum	ağıt, yas, matem, MSL 5, 196; AHw. 246;
er_2-$ša_3$-ne-$ša_4$		bir şarkı türü, ağıt, feryat, yas,
er_2-$šem_3$(-ma)	eršemmakkum	bir şarkı türü,
er_2-su_3-a		ağıt, matem, yas, MSL 5, 196;

E

Sümerce	Akadca	Türkçe
er$_{10}$		götürmek, getirmek, gu$_4$ udu e$_2$-gara-ga-ta i$_3$-er$_{10}$-er$_{10}$-ra-am$_6$ "Bunlar öküzler (ve) koyunlardır ki onlar tapınaktan getirildiler". DP 83 III 2-3; 240 I 2
er$_{13}$	ḫanāqum	basmak, bastırmak, hızlandırmak, sıkmak, sıkıştırmak, boğmak, boğazlamak,
erem	ṣābum	halk, toplum, takım, bölük, tabur,
eren	erēnum erinnum	^{ĝeš}eren, "sedir, katran", AHw. 237; CAD E 274; ISL 79; ^{ĝeš}eren-bi ig-gal-še$_3$ mu-dim$_2$ "Bu sedir ağaçlarını o büyük kapı için hazırladı". Gud. St. B V 45-47; 60 še gur-saĝ-ĝa$_2$ 180 ma-na eren-bar$_6$-bar$_6$ "60 kile arpa, 108 mina beyaz katran ağacı", VS 14, 38 I 1-2;
eren$_2$/eren$_8$	ṣābum	asker, ordu, halk, toplum, takım, bölük, tabur , AHw. 1072; CAD Ṣ 46; eren$_2^{ku}_6$ "bir balık türü";
eren$_2$-ḫa$_2$	ummānum	ordu, AHw. 1413-1414;
eren$_2$-saĝ-ge$_4$-a	šāpiṭum	hakim, yargıç, mahkeme başkanı, AHw. 1173;
eren-babbar	ti'ālum	^{ĝeš}eren-babbar, "beyaz katran", MSL 5, 112; AHw. 1353
eren-bad	supuḫrum	^{ĝeš}eren-bad, "katran, sedir", SAİL 541;
eren-gur$_{23}$-si gur$_{23}$(ŠE. ŠE. KİN)		eren-gur$_{23}$(ŠE. ŠE. KİN)-si^{mušen}; "bir kuş türü",
ereš	bēltum šarratum	bayan, kadın, hanımefendi, prenses, kraliçe, MSL 3, 4, 207; SAİL 350; AHw. 1188;
ereš-diĝir	entum	rahibe, SAİL 556; 220;
ereš$_4$	errēšum	çiftçi, MSL 5, 76, 321; HK 47, AHw. 243;
ereš$_5$	müdûm	akıllı, mantıklı, bilgin, bilgiç, kurnaz, uyanık, zeki,
e-re-si$_3$-ki-in		köle, hizmetçi, uşak, hizmetkar, yamak,
eri/eri$_{11}$	ālum	şehir, AKT 2, 15, 9; SAİL 38; AHw. 39;
eribura		kuş/hayvan dışkısı, gübre,
erida$_2$	kisalluḫḫum	kuş/hayvan dışkısı, gübre,
eridu	irītum	yardım, öğüt, akıl, yönetim, rehberlik, AHw. 386;
eridu/nun/ eri-du$_{10}$	eridum	eridu/nun^{ki}, "Eridu", SAİL 38; 87.

Sümerce	Akadca	Türkçe
erim	ṣamādum ṣimittum	çifte/boyunduruğa koşmak, boyunduruk, saban halk, millet, ulus, bölük, tabur, alay,
erim/erim$_2$ **erim$_2$-gala$_7$**	ṣābum ummānum	ordu, SAİL 393; AHw. 1072; 1413
erim$_2$/erin$_7$	ayābum ayyābum	$^{lu}{}_2$erim$_2$ düşman, ahlaksız, yaramaz, günahkar, muzip, alçak, rezil, iğrenç, AHw. 23; ISL 82; erim$_2$-gala$_7$ "kötü+olmak – düşman", UET 1, 128, 17 ;
erim$_2$-du		kötü, yaramaz, muzip, ayıp,
erim$_2$-ĝal$_2$		düşman, düşmanca, ahlaksız, günahkar, yaramaz,
erim$_3$	išittum	ambar, depo, MSL 3, 145, 261; AHw. 395; CAD I/J 243; ISL 83;
erim$_3$/erim$_4$ **erim$_5$/erim$_6$**	išittum	ambar, depo, kiler, mahzen, hazine,
erim$_7$	ṣābum	halk, millet, ulus, bölük, tabur, alay,
erim-ḫuš	anantum	muhalefet, direnç, savaş, çarpışma, mücadele, AHw. 50;
erin/eren **erin/eren**	urinnum	^{ĝeš}erin/eren "sedir ağacı, odun, ağaç, tahta", erin$^{muš en}$; "kartal",
erin$_2$	ṣābum ummānum	boyunduruk, bağ, terazi gözü, kefe, ordu halk, millet, ulus, bölük, tabur, alay, AHw. 1413;
	ṣamādum	^{ĝeš}erin$_2$ "çifte/boyunduruğa koşmak",
	ṣimittum	boyunduruk, saban,
erin$_2$- e$_2$-udu		koyun ahırı bekçisi, SL 65;
erin$_2$/eren$_2$		adam, insan, hizmetçi, uşak, köle, asker,
erin$_2$-e$_2$-sukkal		koruyucu, muhafız, bekçi, SL 65;
erin$_2$-eš$_3$-didli		bekçi, korucu, tapınak bekçisi,
erin$_2$-gi-zi		kamış, hayvan yemi, kuru ot, saman, orakçı,
erin$_2$-ḫuš	anantum	savaş, çarpışma, mücadele, savaş, sorun, kavga,
erin$_2$-saĝ		boyunduruğun ön tarafı,
erin$_2$-še$_3$-gen-na		asker, askere alınmış kimse,
erin$_2$-še-gur$_{10}$		hasat işçisi, orakçı,

Sümerce	Akadca	Türkçe
erin$_2$-taḫ$_2$	nērārum	yardım, LTBA 2, 1 XIII 71/5; AHw. 779
erin$_9$/eri-na	ṣābum	halk, millet, ulus, bölük, tabur, alay,
erina$_8$	šuršum	kök, köken, merkez, kaynak, ^{ĝeš}arina "bir ağaç türü, köknar",
erin-babbar$_2$		^{ĝeš}erin-babbar$_2$ "beyaz sedir",
erin-na		bir balık türü,
erišti$_x$(GAL. ZU)	eršum	akıllı, akıllıca, mantıklı,
er$_{14}$(DU. DU)	alāku ša mādūtim	birlikte gitmek,
erum$_2$		esir bayan/kız,
es$_2$-ad	naḫbalum	^{ĝeš}es$_2$-ad "tuzak, kapan",
es$_2$-sa-du	naḫbalum	kapan, tuzak, CT 18, 44 I 50; AHw. 714
esaĝ	aplum	varis, mirasçı,
esaĝ$_2$	qarītum	tahıl ambarı, depo, kiler,
esaĝtur	esrum	tahıl ambarı,
esi	ušûm	^{ĝeš}esi, "abanoz", AHw. 1442; $^{na}{}_4$esi, diyorit taşı, SAİL 322; MSL 10, 5, 12; AHw. 1442; kur-ma$_2$-gan-ta $^{na}{}_4$esi im-ta-e$_{11}$ alan-na-ni-še$_3$ mu-tu "Magan ülkesinden o diyorit taşı getirtti, heykellerini yaptırdı. " Gud. St. B VII 10-13,
esig		$^{na}{}_4$esig "diyorit", SL 65; iyi, uygun, namuslu, sevecen, uslu, güzel, kaliteli, sağlam, ^{ĝeš}esig "abanoz ağacı", e-sig$^{muš en}$; "bir kuş türü",
esir	iṭṭûm kuprum	asfalt, düzgün yol, MSL 3, 111, 153; AHw. 408; ham/işlenmemiş sakız, AHw. 509;
esir$_2$- e$_2$-a		balçık, salgı, yavşak, katran,
esir$_2$-gul		kırık/kırılmış taş, SL 65;
esir$_2$-ḫad$_2$		katran, zift, SL 65;
esir$_3$	šēnum	^{kuš}esir$_3$ "sandalet, ayakkabı, çarık", esir$_3{}^{ku}{}_6$; "bir balık türü",
	maṣṣartum	hapishane, cezaevi, AfO 18, 82, 117; AHw. 620;
esir$_3$/esir$_4$; esir$_5$	šēnum	sandalet, ayakkabı, çarık,
esir-gibil	qīrum	asfalt, yeni düzgün yol, AHw. 923; yer sakızı, katran,

Sümerce	Akadca	Türkçe
esirḫia	kuprum	zift, katran, CT 12, 26 III 23; , AHw. 509;
esir-u$_4$-du-a	kuprum	düzenli yol, SAİL 579; AHw. 509;
eš	pašāšum takšûm	yağlamak, SAİL 472; 544; AHw. 843; tüfek, CT 12, 3 II 53; MSL 11, 34, 87; AHw. 1309; eš-bar … kiĝ$_2$ "karar vermek, kararlaştırmak", çok, birçok, fazla,
eš/es-ad		^{ĝeš}eš/es-ad "tuzak, kapan, olta, pusu",
eš-da		^{dug}eš-da, "metal kült kabı", tören, merasim, kadeh, kavanoz, kova,
eš-de$_2$	ḫubutt(at)um	ödünç, hibe, geçici olarak, veresiye, SL 66; eš-de$_2$-a "ödünç verme",
eš-de$_2$-a	ḫabātum	ödünç vermek, MAOG ½, 7, 68; AHw. 304
eš-ĝar$_3$	iškarum	görev, ödev, AHw. 395;
eš-gur		yüzük, bilezik,
eš-kiĝ$_2$		şüphe etmek, şüphelenmek, kasıt aramak!,
eš-ku-ru-um	iškurum	balmumu, AHw. 396;
eš-sa-du	naḫbalum	tuzak, kapan, CT 18, 44 I 50; AHw. 714;
-eš$_2$		belirteç son eki, da-re$_2$-eš$_3$ "sonsuza kadar"; gal-le-eš$_2$ "fazlasıyla" ; ku$_3$-ge-eš$_2$ "temiz olarak" ; zi-de$_3$-eš$_2$ "içtenlikle, dostça" du$_{10}$-ge-eš$_2$ "güzel bir şekilde"; ar$_2$-re-eš$_2$ "övgüyle" ; an-dul$_3$-eš$_3$ "yardımcı olarak" ; u$_4$-de$_3$-eš$_2$ "güneş gibi"
eš$_2$	qēmum eblum	un, AHw. 913; ip, halat, kayış, sicim, şerit, eš$_2$ … raḫ$_2$ "ölçmek, tartmak, ayarlamak, süzmek",
eš$_2$/eš$_3$-da		tören, merasim, kadeh, kavanoz,
eš$_2$-da		metal kült kabı,
eš$_2$-dam	šitūltum aštammum	bahis, tartışma, müzakere, eğlence yeri, bar, lokanta, içkili/çalgılı meyhane, SAİL 536; AHw. 85,
	šatûm	genel ev, çalgılı meyhane,
eš$_2$-dam-ku$_3$		kutsal sığınak, barınak, misafirhane, han; St. P 10, 222;
eš$_2$-gana$_2$		ölçümcü halatı/ipi,

E

Sümerce	Akadca	Türkçe
$eš_2$-ĝar$_3$	iškarum	ödev, görev, $eš_2$-ĝar$_3$-zu šed-da-ab "Ödevini oku!", BE 31, 51, 8; $eš_2$-ĝar$_3$-ĝu$_{10}$ u$_3$-mu-e-ak kin-gi$_4$-a-ĝu$_{10}$-še$_3$ gi$_4$-gi$_4$-de$_3$ "Ödevimi yaptıktan sonra, işime geri dönmeyi", BE 31, 51, 26; $eš_2$-ĝar$_3$-zu u$_3$ mu-e-ak "Ödevini yaptığın zaman/yaptıktan sonra", BE 31, 51, 10; dub-sar-ĝu$_{10}$ sar-re-da .... . $eš_2$-ĝar$_3$-ĝu$_{10}$ u$_3$-mu-e-ak kin-gi$_4$-ĝu$_{10}$-še$_3$ gi$_4$-gi$_4$-de$_3$ mu-e-du$_{11}$ "Tabletimi yazdıktan ve ödevimi yaptıktan sonra görevime geri dönmeyi sen (bana) söyledin" BE 31, 27, 31;
$eš_2$-gid$_2$		$^{lu}{}_2eš_2$-gid$_2$ "ölçümcü",
$eš_2$-giri$_{17}$	ṣerretum	yular, gem, duşak(=hayvanı iki ön ayağından bağlayan ip), AHw. 1092;
$eš_2$-kar$_3$		görev, vazife, iş,
$eš_2$-kiri$_3$	ṣerretum	yular, gem, duşak(=hayvanı iki ön ayağından bağlayan ip), AHw. 1092;
$eš_2$-la$_2$	šummannum	yular, çekme halatı, AHw. 1273
$eš_2$-la$_2$	makdûm	$^{ĝeš}eš_2$-la$_2$(-l) "yular, dizgin, gem, köstek(=hayvanı ön ve arka ayaklarından bağlayan ip), kova",
$eš_2$-sa-du$_3$		$^{ĝeš}eš_2$-sa-du$_3$ "balık ağı, kapan",
$eš_2$-šu-ak		urgan, halat, yulara takılan ip, kaytan, sicim, şerit,
$eš_3$	eššum, bītum	tapmak, ev, türbe(=mezar), sığınak, kurum, şirket, AHw. 132, 259; CT 12, 2 IV 2; 19, 42 II 8; $eš_3$-nun-na "Ešnunna", $eš_3$-e$_2$-ninnu-na du$_3$-ba za-ra ma-ra-an-du$_{11}$ "Eninnu tapınağında onu yapmayı o sana söyledi. " Gud. Sl. A V 18;
		$eš_3$-gibil-^{d}nanše-ka i$_3$-ĝen-ĝen-a e-ne-ba "O, Nanše'nin yeni tapınağına her gidişinde (onu) onlara dağıttı. " VS 14, 180 X 5-7; $^{kuš}eš_3$ "çadır, köşk, içkili eğlence yeri",
	ešgallum	$eš_3$-gal, "büyük tapınak", AHw. 256; ISL 89;
	ašlum	uzunluk ölçü birimi, AHw. 81; CAD A/2, 447;
$eš_3$-a-ab-du		bir meslek türü,

Sümerce	Akadca	Türkçe
eš$_3$-da	ištēn	bir/1, MSL 4, 39, 131; AHw. 400;
eš$_3$-didli		çeşitli/değişik tapınaklar,
eš$_3$-eš$_3$		eğlence, bayram, şenlik,
eš$_3$-gal/ešgal	ešgallum	büyük tapınak, mabet, SAİL 128; 256; AHw. 256
eš$_3$-gi$_6$-ni		bir kült merkezi,
eš$_3$-maḫ		büyük türbe(=mezar),
eš$_3$-sa$_2$-ab-du		bir meslek türü,
eš$_3$-ta-lu$_2$	aštalûm	bir tür şarkıcı, müzisyen, JNES 11, 134; AHw. 85;
eš$_3$-tum	iltum	kepek, AHw. 373;
eš$_3$-tum$_3$	naṣṣabum	su borusu, künk, CT 16, 11 b III 21; AHw. 757
eš$_5$	šalaštum	3/üç, AHw. 1146; SDb. 2000, § 46, 2 a; eš$_5$-a-ne-ne šu ba-ti-eš$_2$ "Üçü birlikte kabul ettiler". Nik. 317 II 12-13; anše-gim/gin$_7$ dam-mu-eš$_5$-am$_3$ nu-mu-un-tuk-tuku "Üç yaşındaki bir bayan eşek gibi evlenemez".
eš$_5$/eš$_6$	takšûm; šalāš	üç/3, üçüz, CT 12, 3 III 51; MSL 4, 40, 133; eš$_5$-a-ne-ne šu ba-ti-eš$_2$ "Onların üçü (onu) yanlarına aldı". Nik. 317 II 12-13
eš$_5$-bar	purussûm	karar, hüküm, sonuç,
eš$_5$-ĝar$_3$	iškarum	ev ödevi, görev, AHw. 395;
eš$_5$-tab-ba		giysi, örtü, kılıf,
eš$_{10}$	takšûm; šalāš mû	üç; üçüz, CT 12, 3 III 51; MSL 4, 40, 133 su, AHw. 664;
eš$_{12}$	ummum	Yaz, sıcaklık, ateş, AHw. 1417;
eš$_{13}$	kuṣṣûm	soğuk, Kış, CCT 4, 29 a 10; SAİL 99
eš$_{22}$	lammum lupānum šiqdum	bir ağaç türü, sakız ağacı, badem ağacı, badem, AHw. 1247; ^{ĝeš}eš$_{22}$ "badem, badem ağacı",
eša	s/šasqûm	^{zi}$_3$eša , "bir çeşit un", BAW 2, 95, 172; SAİL 579; AHw. 1032; eš-a-bi üç/3, üçüz,
	saskûm	iyi cins un, buğday unu, SL 67;
eš-bar	purussûm	hüküm, karar, SAİL 472; AHw. 882
eš-bar kiĝ$_2$		karara varmak, karar vermek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
eš-bar-kig$_2$-du$_{11}$-ga		etkili/güçlü karar,
E		
ešdam	aštammum	eğlence yeri, birahane, meyhane, AHw. 85;
eše$_2$	eblum	halat, tasma, ip, kamçı, kayış, şerit,
eše$_3$	eblum	alam ölçüsü birimi, 6 iku, 2, 16 hektar, 1/3 bur$_3$; 6 iku, AHw. 183;
ešela	ḫanāqum, kalûm kamûm	bağlı olmak, kesin olmak,
ešemen/ešemen$_2$ ešemen$_3$/ ešemen$_5$	keppûm mēlultum	oyun, eğlence, atlama ipi, AHw. 467;
ešemen/ešemen$_2$	mēlultum	oyun, CT 11, 50 IV 7; AHw. 644;
ešgal	erṣetum	dünya, toprak, ülke, yeraltı dünyası,
ešgar	unīqum	munuš$_2$-ĝar$_3$; "kız çocuğu", dişi çebiç, keçi, dişi oğlak, SAİL 554; AHw. 1420
ešgar-gaba		oğlaklı keçi,
ešgiri/ešgiri$_2$	ṣerretum	değnek, çomak, asa, yular, boyun ipi, duşak(=hayvanı iki ön ayağından bağlayan ip), köstek(=hayvanı ön ve arka ayaklarından bağlayan ip),
ešgiri/eš$_2$-kiri$_3$ ešgiri$_2$	ṣerretum	yular, dizgin, gem, MSL 2, 64, 418; AHw. 1092;
ešla	mekkûm	sopa, değnek, baston; alet,
ešlug	atmum	ürün, verim, döl, AHw. 87;
ešša$_2$		tok, dolu, tok olmak, dolu olmak, ,
essad/ essadu	išḫum	yüzgeç, ayıbalığı, balıkçı,
ešše b	ḫuddudum	derinden kazımak, çentmek, hakketmek, AHw. 352
ešše u		arpa arabası,
eštub	arsuppum	eštub$^{ku}_6$; "sazan balığı",
eš$_{23}$(LAM)	lammum lupānum, šiqdum	ĝeš eš$_{23}$(LAM); "sakız ağacı; badem ağacı", AHw. 1247;
etutum$_x$(GA$_2$. BAD)	eṭûtum	karanlık, AHw. 266;
ezem/ezen	isinnum	bayram, şenlik, şölen, ziyafet, AHw. 388; iti bara$_2$(-za$_3$-ĝar) "1. ay" iti gu$_4$(-si-sa$_2$) "2. ay" iti sig$_4$-ga "3. ay", iti šu (ezen-dšul-gi "4 ay",

Sümerce	Akadca	Türkçe
		^{iti}gibil "5. ay", ^{iti}kin "6. ay", ^{iti}du$_6$-ku$_3$ "7. ay", ^{iti}apin-du$_8$-a "8. ay", ^{iti}gan "9. ay", ^{iti}ab-ba-e$_3$ "10. ay", ^{iti}ziz$_2$ "11 ay", ^{iti}še-il$_2$-la "12. ay"
ezem/n	isinnum	bayram, AHw. 388; CAD I/J 195; ezem/n-gal-gal-ba uku$_3$-e nam-ḫe$_2$-a u$_4$-bi im-di-ni-ib-zal-e "Büyük bayramlarda halk günleri bolluk içinde geçiriyor". SGL 1, 73; šu-niĝin$_2$ 20 la$_2$ 3 1(ban$_2$) ziz$_2$ gur-saĝ-ĝal$_2$ 2 2(ul) la$_2$ 1(ban$_2$) še še-ba ziz$_2$-ba lu$_2$-dulla šub-lugal(a)-ke$_4$-ne ezem-^{d}ba-ba$_6$-ka "Toplam 17(=20-3) kile, 1 okka çavdar; 2 kile, 2 şinikten 1 okka eksik arpa. Saray hizmetlileri (ile) kralın uşaklarına tanrıça Baba'nın bayramında arpa (ve) çavdar dağıtımı". BIN 8, 347 XI 1-4; Emesal: i-zi-iĝ$_3$,
ezen-ḫar	sāmidum	değirmenci, AHw. 1018;
ezen-maḫ		düğün, tören, bayram,
ezim$_2$		^{na}$_4$ezim$_2$ "yakut",
ezin$_2$	nissabum	tahıl, tane, SAİL 367;
ezina	anšan	^{d}ezina, "Anšan", SAİL 367;
ezina$_2$	nissabum	^{še}ezina$_2$ "tane, tahıl", SAİL 367;
ezi$_x$(SAL. LAGAR)	ēnu ša Ea	Ea'nın en-rahibi,

g G

Sümerce	Akadca	Türkçe
ga	šizbum	süt, SAİL 214; MSL 3, 103, 83; AHw. 1253; zenginlik, MSL 13, 163, 93; getirmek, götürmek, taşımak, nakletmek, ga ... gu_7 "süt ile beslemek, emzirmek, ga ... sur "süt sağmak, faydalanmak" Emesal: de_3/de_6 < ga,
	w/abālum babālum	götürmek, taşımak, AHw. 1450; götürmek, taşımak, AHw. 1142; ISL 2;
ga-		ga- "istek kipi", sipa-$ĝu_{10}$ ma-mu-zu $ĝa_2$ ga-mu-ra-bur_2-bur_2 "Ey çobanım, ben sana rüyanı yorumlamak/ açıklamak istiyorum. !", Gud. Sl. A V 12; ga-ra-ab-sum "Ben onu sana vermek istiyorum. " Gud. Sl. A IX 9; ga-na-tum_2 "Ben (onu) ona götürmek istiyorum". Gud. Sl. A I 29 III 25; ga-mu-ra-bur_2-bur_2 "Ben (rüyanı) sana yorumlamak istiyorum". Gud. Sl. A V 12; ga-til-e "Ben yaşamak istiyorum". StOr. 35, 318; ugula-ni ga-$še_3$-sa_{10} u_3-na-du_{11} "Eğer beyi 'ben onu satmak istiyorum' derse", CIRPL Ukg. 4-5 XI 23-24 gi_4-bi_2-ib_2-ku_2(=ga-bi-b-ku_2) "Ben onu yemek istiyorum". SL 498;
-ga-		çekim ön eki, $ĝa_2$-e ^{d}utu-gim in-ga-dim_2-me-en(=i_3-ga-dim_2-en) "Ben tanrı Utu gibi yaratıcıyım". SL 354; sipa-zi gu_3-de_2-a gal mu-zu gal i_3-ga-tum_2 mu(=i_3-ga tum_2-e) "Gerçek çoban Gudea büyük/çok şeyler biliyor, (bu nedenle) büyüklüğü

Sümerce	Akadca	Türkçe
		gerçekleştiriyor". Gud. Sl. A VII 9-10; alam-e u_3 ku_3-nu za-gin_3 nu-ga-am_3(=nu-i_3-ga-
G		me) "Bu heykel ne gümüşten, ne de lapis lazuli'dir. " Gud. St. B VI 49;
ga-a-nu	šizbānum	sütleğen, SAİL 319, AHw. 1253;
ga-ba-gi-na	muqippum	garantör, kefil, AHw. 674;
ga-ab_2-ku_3-ga		bakımlı/safkan inek sütü,
ga-ab_2-sig_7-ga		besili inek sütü,
ga-ab-du_{11}-du_{11}	qabbā um	memur, rehber, bilgi sahibi kişi,
ga-ab-gi-na	muqippum	kefil, AHw. 674;
ga-ab-kar	ekkēmum	hırsız, kaçakçı, AHw. 195;
ga-ab-kar-re	ekkēmum	soyguncu, hırsız, eşkıya, AHw. 195;
ga-ab-sa_{10}	kapsûm	alıcı, müşteri,
ga-ab-sig_3	kisûm	sığır çobanı, AHw. 487;
ga-ab-su	rā'ibānum	vekil, delege, AHw. 944
ga-ab-$šum_2$	nādinānum	satıcı, tüccar, AHw. 704; ^{im}ga-ab-$šum_2$ "tutanak",
ga-ab-us_2	rē'ûm	çoban, önder, rehber, MSL 4, 119, 8; AHw. 977;
ga-ab-zi	nāsiḫum	nakliyeci, AHw. 754;
ga-aĝ$_3$	našûm	taşımak, nakletmek, götürmek, AHw. 762;
ga-am_3-ku_4	errēbum	davetsiz misafir, CAD E 304; AHw. 243;
ga-am_3-kur_9	errēbum	davetsiz misafir, CAD E 304; AHw. 243;
ga-an ... za		damlamak, fokurdamak, taşmak,
ga-an-bar	šabbiṭum	asker, dayanak, değnek, çomak, AHw. 1119;
ga-an-du_8	napṭarum	sorumluluk, mesuliyet,
ga-an-nu	kannum	kova, tekne, leğen, AHw. 437;
ga-an-ša-ša	muktaššaššum	yıkıcı, kahredici çok kuvvetli bir neden,
ga-an-TIR	sarārum	yalancı, AHw. 1028;
ga-an-tuš		işçi, amele, emekçi, ücretli, hizmetli,
ga-an-za		damla, kabarcık, kabartı,
ga-an-za-za		ga-an-za-za^{munus} "orospu, fahişe",

Sümerce	Akadca	Türkçe
ga-an-ze-er **ga-an-ze$_2$-er, gan-zer$_2$**	nablum	alev, ateş, cehennem, AHw. 698;
ga-ar$_3$	eqīdum gubnatum līšum/lēšum	peynir, AHw. 231; 295; kaymak, CT 12, 36 I 25; AfO 18, 330, 173, AHw. 556
ga-ar$_3$-gazi		mandıra, süthane, iyi cins peynir, deri peyniri,
ga-ar$_3$-ra	garûm; lišdum	kaymak, AHw. 556;
ga-ara$_3$/ara$_5$	eqīdum	peynir, AfO 18, 329, 120; AHw. 231; CAD E 249
ga-arḫuš-a		saf/yağlı süt,
ga-ba-al	qablum	kavga, savaş, mücadele, AHw. 888;
ga-ba-al . . du$_3$	gerûm	karşı çıkmak, meydan okumak, kavga etmek, kapışmak, bozuşmak, atışmak, düşman/saldırgan olmak, karşı çıkmak, $^{lu}{}_2$ga-ba-al-du$_3$, "rakip, düşman", CAD G 62,
ga-ba-bu-um	kabābum	sapan, kalkan, siper, MSL 7, 219, 105; AHw. 414
ga-ba ... ĝal$_2$		övünmek, böbürlenmek,
ga-ba-kar-re		hayalperest, romantik,
ga-ba-ra		panik, kargaşa, telaş, ayaklanma, isyan,
ga-ba-ra/gaba$_2$-ra	kaparrum	çoban, AHw. 442; NG 3, 109; 1 lu$_2$ 1(ul) 2(ban$_2$) En-tum$_2$ 2 lu$_2$ 1(ul) 2(ban$_2$) Lugal-da-nu-me-a gaba$_2$-ra-udu-siki-ka-me "Bir kişiye 1 şinik, 2 okka (arpa) Entum'a; İki kişiye her biri için 1 şinik, 2 okka Lugal-danumea'ya. Onlar yün koyunlarının yamaklarıdırlar".
ga-ba-ra-ḫum		umutsuzluk, çaresizlik,
ga-bi-ri	šadûm	dağ, tepe, MSL 2, 138, b 2; 13, 24, 225; AHw. 1124;
ga-bu/gabu$_2$	šumēlum	sol, AHw. 1271; SKI 275;
ga-da	qadum	ile beraber, birlikte, nedeniyle,
ga-dam	šaḫurum natbaktum	buz, don, MSL 13, 165, 155; RA 65, 173, 12; savak, çağlayan, şelale,
ga-du		kapı pervazı,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ga-du$_7$		lento, üst eşik,
ga-eš/eš$_8$	ga'iššum	vergi memuru, tahsildar, gümrükçü,
ga-eš$_8$		seyyar tüccar, satıcı, çerçi,
ga-ga-ar-tum		bir ekmek türü, memelik(=yufkadan küçük ve kalın ekmek),
ga-gal		kelle peynir,
ga-ga-ra	kumurrûm	anamal, sermaye, toplam, AHw. 506;
ga-ga-tum		sazlık, hasır, saz demeti,
ga-gazi		mandıra, süthane, süt ürünlerinin elde edildiği yer
ga-gi$_4$-a	gagûm	keşiş yurdu, keşişhane; AS 7, 24, 261; AHw. 273
ga-gu$_7$-a		tay, sıpa, kısrak ve eşeğin yavrusu,
ga-gur$_3$-ru	nāš šizbum	sütçü, süt satan kimse,
ga-ḫam	kisimmum	peynir, lor, çökelek, SAİL 52;
ga-i		turna, ga-i- gambi^{mušen} "bir kuş türü", ^{ĝeš}ga-i "anadut, kaldırma, kaldıraç",
ga-i$_3$-ti-ir-da		kesilmiş/mayalanmış süt,
ga-il$_2$/ila$_2$	nāš šizbum	sütçü,
ga-kad$_4$		ga-kad$_4$^{mušen} "bir kuş türü",
ga-kid		ga-kid^{mušen}; "bir kuş türü",
ga-kil	nagaḫḫum	^{u}$_2$ga-kil, "bir bitki türü", KADP 1 IV 42; AHw. 709
ga-ki-tir		bir bitki türü, sütleğen,
ga-ki-tir-da		kesilmiş/mayalanmış süt,
ga-ku$_3$		temiz/saf süt, su katılmamış süt,
ga-li$_2$-tum	kālītum	polis; şeytan, AHw. 452;
ga-ma-am$_3$-tum		kereviz, bir sebze türü,
ga-mul	kamûnum	kimyon, çörekotu, OEC 4, 152 IV 14; AHw. 434;
ga-murub$_4$	šuršumum	lor, çökelek, CT 18, 37 III 24; AHw. 1286;
ga-mur$_{11}$(UD-g)	eqīdum	peynir, peynir kalıbı, AHw. 231; 295;
ga-na/ĝen-a		haydi, öyleyse, SDb. 2000, § 51; ga-na du$_{11}$-ma-ab "Haydi onu bana söyle!",

Sümerce	Akadca	Türkçe
		BE 31, 51, 21; ga-na gi_4-ma-ni-ib_2 "Haydi yanıt ver bana!", BE 31, 51, 20 ga-na ga-na-ab-du_{11}(=ga-i_3-n-a-b-du_{11}) "Öyleyse, ben onu ona söylemek istiyorum". Gud. Sl. A I 24
ga-nam	appūna	bundan başka, ayrıca, üstelik, AHw. 60; ga-nam-me-am_3 "gerçekten odur", šeš-ĝu_{10} ^{d}nin-gir_2-su ga-nam-me-am_3 "O gerçekten benin kardeşim tanrı Ningirsu'dur. " Gud. Sl. A V 17
ga-nu_{11}	lurmum	ga-nu_{11} ^{mušen}, "deve kuşu"; AHw. 564;
ga-ra-an	karānum	salkım, demet, üzüm, üzüm salkımı, olgunlaşmamış, ham meyve,
ga-raš/garaš garaš$_2$, garaš$_4$/garaš$_5$	karašum	ga-raš^{sar}, "pırasa, saman, kamış, " SAİL 319; AHw. 448
ga-raš-ni$_3$-ku$_5$-da	kismum	bir pırasa türü, SAİL 9; AHw. 487
ga-raš-saĝ	karašum bis/šrum	ga-raš-saĝ^{sar} "pırasa", SAİL 319
ga-rig_2		süzmek, elekten geçirmek, elemek, ^{ĝeš}ga-rig_2 "petek, tarak, elek",
ga-rig_2 ... aka ga-rig_2-ak	mušṭum	tarak, tırmık, SAİL 319; AHw. 687; yün/kıl taramak,
ga-sa_{10}		esnaf, satıcı,
ga-še-a ga-še$_{30}$(IGI-g)-a ga-še/še$_{12}$-a		mandıra, süthane,
ga-se$_{12}$-a		yoğurt, ekşi/kesilmiş süt,
ga-šim-bu	gazamānum gašīšum	direk, sırık, çubuk, değnek, çomak, kazık, çelik, AHw. 283;
	nappaṣum	sopa, AHw. 739;
	timmum	kolon, sütun, değnek, çubuk; kazık, AHw. 1360;
ga-sub-ba		süt emen, sütten kesilmemiş, SL 70;
ga-sur-ra		$^{na}{}_4$ga-sur-ra, "bir taş türü, akik",
ga-ša-an gašan	šarratum	kraliçe, bayan, hanım, AHw. 1188; CAD Š/2, 72; Emesal: ga-ša-an-e_2-gal-al < nin-e_2-gal-la, Emesal: ga-ša-an-gal

G

Sümerce	Akadca	Türkçe
		<nin-gal, Emesal: ga-ša-an-gi-ku$_3$-ga <nin-ki-ku$_3$-ga, Emesal: ga-ša-an-ḫur-saĝ-ĝa$_2$ <nin-ḫur-saĝ-ĝa$_2$, Emesal: ga-ša-an-i$_3$-si-in-na <nin-isin$_2$-na, Emesal: ga-ša-an-iri$_{11}$-gal < nin-iri-gal, Emesal: ga-ša-an-ki-gal-la < ereš-ki-gal-la, Emesal: ga-ša-an-maḫ < nin-maḫ, Emesal: ga-ša-an-mar-ki < nin-mar-ki Emesal: ga-ša-an- sumun$_2$ <nin-sumun, Emesal: ga-ša-an-šubur < nin šubur,
	bēltum	sahibe, AHw. 118; MSL 3, 126, 338; SAİL 350, 556;
ga-ti		rica, özür, mazeret, savunma, itiraz, dilekçe, talep,
ga-til$_3$		yemin, ant, bağış, adak, kurban,
ga-tur		çökelek, küçük peynir,
ga-ur$_5$	(w)aššābum	yerli, kişi, oturan, sakin, AHw. 1488;
ga-za-PI		hayvan yemi, saman,
ga-zi-il-la$_3$		yepinti(=/koyun, keçi ve inek gibi hayvanların ilk sütü), ağız,
ga-zi-in-bu	gazamānum gašīšum	direk, sırık, çubuk, değnek, çomak, kazık, çelik, AHw. 283;
	nappaṣum	sopa, AHw. 739;
	timmum	kolon, sütun, değnek, çubuk; kazık AHw. 1360;
ga-zil$_2$-a/la		yepinti(=/koyun, keçi ve inek gibi hayvanların ilk sütü), ağız, SL 70;
ga-zum	muštum	^{ĝeš}ga-zum, "tırmık, kova, tekne, fıçı", MSL 6, 51, 12; SAİL 319; AHw. 687
	kāṣum	tarak, MAD 3, 140; AHw. 458;
ga-zum-ak-a	pušikkum	taranmış yün, STT 393, 12; SAİL 319; AHw. 883

Sümerce	Akadca	Türkçe
ga$_3$	qallum	$^{lu}{}_2$ga$_3$, "uşak, hizmetçi", SAİL 49;
ga$_6$	našûm	taşımak, götürmek, desteklemek, yardım onaylamak,
ga$_{14}$	abālum	taşımak, götürmek, AHw. 3; ISL 8; Emesal: ga$_{14}$< tum$_2$,
ga$_{14}$-ra-du-um		asker, cengaver,
gab	miḫrat	karşısında, SAİL 167
gab$_2$	šumēlum	sol (el), SAİL 88; 334; AHw. 1271;
gab$_2$-bar/gabar	kaparrum	çoban oğlan,
gab$_2$-bar-tur		çoban, sığırtmaç, sığır çobanı,
gab$_2$-bu	šumēlum	sol (el), SAİL 88; 334; AHw. 1271;
gab$_2$-dan$_6$		temizlikçi, gündelikçi,
gab$_2$-gaz	mušaggišum	katil, AS 16, 26, 70; AHw. 680;
gab$_2$-gi/gin$_6$	muqippum	kefil, garantör, MAOG 13/2, 48, 38; AHw. 674;
gab$_2$-il$_2$guru$_3$	zabbīlum kabbillum	sepet, sele, MSL 12, 206, 100; AHw. 1501; iki tekerli el arabası,
gab$_2$-il$_2$-il$_2$	zabbilum	kapıcı, taşıyıcı, hamal, AHw. 1501;
gab$_2$-kar-re	šarraqum	hırsız, MSL 4, 121, 26; SAİL 399; AHw. 1187;
gab$_2$-kas$_4$		sürücü, şoför,
gab$_2$-la$_2$		^{urudu}gab$_2$-la$_2$ "bakırdan yapılmış bir nesne",
gab$_2$-ra	kaparrum	çoban oğlan, AHw. 442;
gab$_2$-sar	kabšarrum	hakkak, oymacı, AHw. 418;
gab$_2$-šam$_2$		seyyar satıcı,
gab$_2$-zu-zu	talmīdum kabzuzûm	$^{lu}{}_2$gab$_2$-zu-zu, "öğrenci, çırak", MSL 12, 195, 14; uzman, bilirkişi, eksper,
gaba	irtum	göğüs, meme, sine, bağır, sınır, hudut AHw. 386-387; CAD I/J 183; nam-lu$_2$-ulu$_3$-zu gu$_2$-zu gaba-zu ḫe$_2$-guru$_3$ "İnsanlığını/gururunu,
gaba		omzunu, göğsünü yükseltmelisin!", JCS 25, 17; önünde, karşısında, karşıda; ^{ĝeš}gaba, "saban, pulluk",

Sümerce	Akadca	Türkçe
		gaba ...zig_3 "ayrılmak, yoldan çıkmak, vazgeçmek",
gaba-aš		kurye, ulak, haberci, rehber,
gaba-dib$_2$	gabadibbum	siper, sur, parmaklık, korkuluk, AHw. 271;
gaba-diri-ga		çok geniş/büyük etkinlik, güç, kuvvet,
gaba ... du$_{11}$		aleyhinde konuşmak,
gaba-ĝal$_2$	gabagallum	güç, etkin, etkili, zorlu, kuvvet, şiddet, güçlü, yeterli, övünmek, böbürlenmek ^{ĝeš}gaba-ĝal$_2$ "savaş arabası",
gaba-ĝal$_2$-gigir	gabagallum	^{ĝeš}gaba-ĝal$_2$-gigir, "kanat, serpen(=kağnının bir parçası)", MSL 6, 6, 21; AHw. 271;
gaba-šu ... ĝar		karşı gelmek, başkaldırmak, kafa tutmak, meydan okumak, ur-saĝ pirig-zi-ga gaba-šu-ĝar nu-tuku "Kahraman, gerçek aslan, onun rakibi/karşı çıkanı yoktur". Gud. Sl. A II 10;
gaba-gi$_4$		rakip, muhalif, hasım, düşman, karşı koyma, itiraz,
gaba-ḫum		cinayet, adam öldürme, ağır suç,
gaba-kar		hayalperest, romantik,
gaba-lal$_3$	iškurum	balmumu, mum, cila, öfke, AHw. 396;
gaba-ra	kaparrum	çelik, CT 18, 32 I 1; AHw. 442;
gaba-ra-aḫ	gabaraḫḫum	ümitsizlik, SL 69, SAİL 167.
gaba-ri	maḫārum	karşı koymak, dava açmak/etmek, rastlamak, karşılaşmak, tanışmak, toplanmak, kararlaştırmak, yüzleştirmek", gaba-ri "göğüs+vurmak - rakip", UET 1, 300 Ay. 51;
	māḫirum	rakip, UET 1, 300 Ay. 51; ISL 11-12; pirig gaba-ri nu-tuku-me-en "Ben, rakibi olmayan bir aslanım". TSL 36, 24;
	merḫum	suret, çift, MSL 1, 88, 37; AHw. 640; kopya, eşit, denk, akran,
gaba-ri-a		rakip, muhalif, karşılaşma, eşit, kopya, karşılık, karşı saldırı, adak, kurban, bağış,
gaba ... ru(-ug$_2$)	maḫārum	karşılaşmak, rastlamak, engel olmak, karşı koymak, itiraz etmek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
gaba-šu-ĝar	māḫirum	rakip, benzer; direnme, dayanma, karşı çıkma, rakip ur-saĝ pirig-zi-ga gaba-šu-ĝar nu-tuku "Kahraman, gerçek aslan, onun rakibi/benzeri yoktur". Gud. Sl. A II 10;
gaba ... tab		göğüs kabartmak, karşı gelmek, ^{ĝeš}gaba-tab "kokar ağaç, işaret levhası,
gaba ...zi		geri çekilmek, gerilemek, emekli olmak, ayrılmak, dönmek, hareket etmek,
gaba ...zig$_3$		ayrılmak, dönmek, hareket etmek, kalkmak,
gabar	kaparrum	$^{lu}{}_2$gabar/kapar "çoban oğlan", AHw. 442;
gaba-tab		^{ĝeš}gaba-tab; "bir ağaç türü"
gaba$_2$-kar	ekēmum	soyguncu, hırsız, eşkıya,
gaba$_2$-us$_2$	kaparrum	koyun çobanı, çoban yardımcısı, yamak, 1 lu$_2$ 1(ul) 2(ban$_2$) En-tum$_2$ 2 lu$_2$ 1(ul) 2(ban$_2$) Lugal-da-nu-me-a gaba$_2$-ra-udu-siki-ka-me "Bir kişiye 1 şinik, 2 okka (arpa) Entum'a; İki adama/kişiye her biri için 1 şinik, 2 okka Lugal-danumea'ya. Onlar yün koyunlarının yamaklarıdırlar". STH 1, 17 XII 7-11; gaba$_2$-ra-maš-maš "Bütün oğlakların erkek çobanına". Nik 2 XI 18; gaba$_2$-ra-gu$_4$-tur-tur-ra "Danaların çoban oğlanına", STH 1, 16 X 11;
gaba$_2$-zu-zu		çırak, yamak, uşak, hizmetçi,
gada	ramkum rakānum	yıkanmış, MSL 2, 134, 55; AHw. 951, eğmek, eğilmek, temin etmek, AHw. 945
gada	kitûm gadalalûm	$^{tug}{}_2$gada "keten elbise, çarşaf, ipek, ", AHw. 495; VS 14, 163 VI 1 $^{lu}{}_2$gada, "kendirci",
gada-bar-dul$_5$		keten ceket, palto, manto,
gada-ĝen		standart kaliteli keten kumaş, SL 72;
gada-gu-nu		bir keten türü,
gada-dilmun-u$_3$-la$_2$/ lal		Dilmun türü ketenden bir elbise/giysi,
gada- la$_2$(-l)/lal	gadalalûm	$^{tug}{}_2$gada-lal, "keten elbise", AHw. 273; keşiş, karabaş, din adamı, din görevlisi, rahip,
gada-maḫ	gadamaḫum	çulha, giysi, elbise, SAİL 90; CAD G 8; AHw. 273

Sümerce	Akadca	Türkçe
gada-maḫ-ĝeš-la$_2$		yaygın/çok sık kullanılan keten kumaş,
gada-ni$_3$-dun$_3$-du$_3$		bir keten giysi/elbise,
gada-tag-da	sikkatum	kazık, takoz, AHw. 1041;
gag	sikkatum	^{ĝeš}gag, "kazık, takoz, ", AHw. 1041; MSL 9, 130, 315, ^{urudu}gag , "kama, ok başı, mandal, kanca, çivi", ^{urudu}gag-igi-imina mu-na-du$_3$ "7 gözlü kamayı o onun için yaptı". Gud. St. B V 39-40; ^{urudu}gag-pisan$_3$-da-ka-ni mu-na-du$_3$ "Kamasını kını ile birlikte o onun için yaptı". Gud. St. B V 41-42; cep, torba, kese, hastalık,
gag$_x$(IL$_2$)/ga-aĝ	našûm	götürmek, taşımak,
gag/kak		^{ĝeš}ag/kak "ağaç çivi, mandal, kanca, kemik, kılçık, çubuk, kamış, menteşe",
gag-a-ra-ab		^{urudu}gag-a-ra-ab, metal kapı mandalı, sürgü,
gag-daĝ$_2$		temizlemek,
gag-ge-guru$_7$		^{urudu}gag-ge-guru$_7$ "nadir bulunan bir bakır nesne",
gag-gu$_5$-uš-tur	satarum	^{u}$_2$gag-gu$_5$-uš-tur "nane, kekik",
gag-ḫa-ḫar-ra-na		mandal, kanca, ağaç çivi,
gag-ku$_6$-la$_2$		^{ĝeš}gag-ku$_6$-la$_2$ "balık kancası",
gag-liš **gag-liš-la$_2$**	saparrum	^{ĝeš}gag-liš, "araba, kağnı"; ^{ĝeš}gag-liš-la$_2$ "araba, iki tekerli savaş arabası",
gag-maš		mandal, kanca, ağaç çivi,
gag-muš$_3$	namzāqum	^{ĝiš}gag-muš$_3$ "anahtar",
gag-ni-du$_8$	naptētum	^{ĝeš}gag-ni-du$_8$, "anahtar", AHw. 742
gag-pan	šiltaḫum	^{ĝeš}gag-pan, "ok, nodullu", AHw. 1236;
gag-sila$_3$		^{ĝeš}gag-sila$_3$ "koşum takımı; yük ve yolcu taşımakta kullanılan yolu aracı ",
gag-si-sa$_2$	šukūdum	^{ĝeš}gag-si-sa$_2$ "ok", SAİL 230; AHw. 1265 ^{mul}gag-si-sa$_2$, "bir yıldız türü,
gag-suḫ		^{urudu}gag-suḫ "çivi, tırnak",
gag-tag-ga	mulmullum	^{ĝeš}gag-tag-ga, "ok, direk", MSL 7, 146, 411; SAİL 30; AHw. 671
gag-ti	uṣṣum	^{ĝeš}gag-ti "ok", AHw. 1439; SAİL 230 ^{uzu}gag-ti "göğüs kemiği, iskelet",

Sümerce	Akadca	Türkçe
gag-u_2-tag-ga	mulmullum	ok, MSL 7, 146, 411; SAİL 30; AHw. 671;
gag-u_4-mar-gid_2-da	sarrārum	toka, MSL 6, 13, 91; AHw. 1030;
gag-u_4-tag-ga	šiltaḫum sârum	^{ĝeš}gag-u_2/u_4-tag-ga, "ok", AHw. 1236; direk", AfO 12, 372,
gag-uš	paruššum	^{ĝeš}gag-uš, "ok, nodullu", MSL 6, 128, 148; AHw. 837;
gag-us_2		üvendire, ucuna nodul çakılmış uzun değnek,
gag_2(IL_2)	našûm	taşımak, götürmek, destelemek, yardım etmek,
gag-za_3-ga		mandal, kanca,
gag-za-ga	kaskasum	tetik, kılıç tetiği; SAİL 230;
gag-zu		$^{na}{}_4$/^{urudu}gag-zu "bronz, bakır ve taştan çivi,
gagar	qaqqarum	yeryüzü, bölge, toprak, yer, zemin, alan, saha, SAİL 461; AHw. 900
gagig	nâqum	davet etmek, çağırmak, feryat etmek, haykırmak, ağlamak, yakınmak, yas tutmak, sızlamak,
gagim	nâqum	sızlamak, AHw. 744;
gakkul	kakkullum	bir tür kap, bira fıçısı, SAİL 416; AHw. 422; gakkul^{sar} "gönül otu",
gakkul$_2$/gakkul$_3$	kakkullum namzītum	gakkul$_2{}^{ku}{}_6$ "bir balık türü", ^{gi}gakkul; "patates otu",
gal	rabûm	büyük, emekli, olgun, mantıklı, AHw. 936; AWL 112; MSL 3, 139, 122; 5 absin$_3$ sumsikil-gal-gal "5 arık/dizi büyük beyaz soğan". VS 14, 37 I 1; bur-gal-gal ba-su_8-su_8-ug "Büyük kazanlar (orada) duruyorlar". TLS 15, 2; lugal-zu en-gal dumu-^{d}en-lil_2-la_2-ke_4 Senin kralın büyük bey, Enlil'in oğludur". TSL 39, 4; ^{d}utu en pirig-gal "Utuya, beye, büyük aslana", CT 21, 30, 1; $^{ĝeš}u_3$-suḫ$_3$-gal-gal "Büyük karaçam ağaçları", Gud. St. V 56; in-nu šeš-gal-zu-ne si_3-ke-ne_2-eb "Hayır, büyük kardeşin gibi yap!", JCS 23, 105; ig-gal-$še_3$ "Büyük kapı için", Gud. St. B V 46, gal-dam-ĝar$_3$ "büyük tüccar", diĝir-gal-gal-lagaš(a)^{ki}-ke_4-ne(=lagaš^{ki}-ak-ene-ra) e_2-ne-ne mu-ne-du_3 "Lagaš'ın en büyük tanrılarına o tapınaklarını yaptı. "

Sümerce	Akadca	Türkçe
		Gud. St. I 4-6; batmak/güneş, SAİL 343; AHw. 940; igi ...ĝal "bakmak, gözden geçirmek, göz önüne almak saĝ ...ĝal "ölçmek, ölçülü olmak",
	rapšum	geniş, AHw. 956; ISL 18;
	rabûm	büyümek, SAİL 343; AHw. 936;
	narbûm/narbûtum	büyüklük, MSL 4, 75, 288; UM 5, 144, 12; AHw. 746
gal-an-zu	eršum; mūdûm	akıllı, mantıklı, bilgin, zeki, becerikli, usra, hünerli
gal-balaĝ		müzisyen, besteleri çalan kimse, müzikçi,
gal-bi	rabiš	muhteşem, olağan üstü, AHw. 935;
gal-di	tizqārum	mükemmel, kahraman, yiğit, yüksek, yüce, ünlü, önemli, seçkin, şöhretli, şanlı AHw. 1363-1364, gal-di, "büyük+konuşmak – kahraman", Gud. Sl. A II
gal-du$_3$	rab bānim	$^{lu}{}_2$gal-du$_3$, "usta başı, mimar";
gal(-gal)-bi		ergin, yetişkin, reşit, büyük, geniş,
gal-gal	rabûm	büyük, önemli, yetenekli, harika (olmak),
gal-gal-di		palavracı (=uydurmacı, yalan ve asılsız, sözlerle karşısındakini rahatsız eden (kimse),
gal-le-eš		büyük, önemli, yetenekli, çok, büyüklük, azamet,
gal-le-eš$_2$		büyük olarak, fazlasıyla, SDb. 2000, § 49, 1;
gal-nar		lider/baş müzisyen,
gal-tab-bu-um		besili koyun,
gal-tur		küçük fincan,
gal-uĝ$_3$		görevli, memur, hizmetli, nöbetçi,
gal-uga$_2$		müdür, müfettiş, ustabaşı, kalfa,
gal-ukkin-na	mu'irrum	meclis, halk, nüfus, meclis,
gal-uku$_3$		gözcü, VS 14, 54 II 2; 2 še še-bal-bi 2(ul) 4(ban$_2$) ur-saĝ gal-uku$_3$-geme$_2$-ke$_4$-ne ba-de$_6$ "2 kile arpa, Ondan eksik arpa 2 şinik, 4 okkadır. Bunu kölelerin gözcüleri için Ursaĝ yanına aldı". Nik. 83 II 1-6;

Sümerce	Akadca	Türkçe
gal-zu	emqum mūdum	akıllı, mantıklı, bilgin, zeki, becerikli, usta, hünerli, MSL 2, 148, 13; AHw. 215; 666; CAD M/2, 163;
gal-zu-unken-na		mesleki unvan,
gal_4/gal_4-la	biṣṣūrum	dişilik organı, vulva, AHw. 131;
gal_4-la	urum	çatal, CT 18, 38 a 18; SAİL 255; AHw. 1434
	ūrum/qallum	vulva, dişilik organı, MSL 13, 213, 22;
gal_5	gallûm	polis; şeytan, AHw. 275;
gal_5/gul_3		yenmek, ezmek, bastırmak, boğmak,
gal_5-gal		polis, baş komiser,
gal_5-la	gallûm	polis, cin, dev, şeytan, AHw. 275; Emesal: mu-la,
gal_5-la_2	gallûm	polis, başkan, amir, şef, patron, jandarma,
gala/$gala_{10}$	kalûm	ağıtçı, koro şefi, adet, alışkanlık, şarkıcı, ozan, AHw. 427; CAD K 91; AWL 52; 92 gala lu_2-1-$še_3$ ninda-durun-durun-na-2-ta šu ba-ti "92 şarkıcıdan her biri 2 yufkayı teslim aldı". VS 14, 66 I 6-7;
$gala_3$/$gala_4$/$gala_5$	kalakkum	kazı, oyuk, hendek, çukur, siper, ambar, depo, kiler,
$gala_7$		var olmak, bulunmak, 2(ul) 4(ban_2) gig ..... aga_3-us_2-da e-da-$gala_7$ -a bi_2-gi_4 "2 şinik, 4 okka buğday korucunun yanında bulunuyor. O (onu) teslim etti". BIN 8, 377, 1-5; šu .... . . $gala_7$ "el kaldırmak, dua etmek",
galam	nikiltum	aldatmak, kurnazlık etmek, ustalık yapmak, akıllı, kıymetli, değerli; olağanüstü oluşum, hal, MSL 3, 151, 360; AHw. 788; hünerli, becerikli, usta, akıllı, usta, parlak, hünerli, yüksek, yüce, yükselmek, yukarı çıkmak, ^{ĝeš}galam, "merdiven, basamak",
	naklum	tırmanmak, MSL 3, 151, 360; AHw. 722;
gala-maḫ	g/kalamaḫḫum	orkestra şefi, ozan, AHw. 273; AWL 52; NG 3, 110; MSL 3, 149, 323; gala-maḫ "şair+yüksek - büyük şair, ozan", VS 14, 76 IX 8;

Sümerce	Akadca	Türkçe
galam-kad$_5$		kurnazlık, hainlik yapmak, SL 73,
galam-ma		coşkun, yüce, yüksek, büyük kişi,
galam-ma ḫu-ru		becerikli/yetenekli, kurnaz soytarı, maskara,
gala-tur(-ra)		kült sanatçısı/oyuncusu,
galla	gallûm	polis memuru, komiser, AHw. 275;
gallagal$_x$		(GAL. TE. LAL) polis, baş komiser,
galla$_2$(TE)	gallûm	polis; şeytan, AHw. 275;
galla$_2$(TE)-gal		polis, baş komiser,
galga	mālikum malākum milkum	$^{lu}{}_2$agla, danışman, AHw. 595; görüşmek, danışmak, SAİL 278; AKT 2, 51, 19; tavsiye, nasihat, öğüt, SAİL 278; AHw. 652
gam	kanāšum	eğmek, bükmek, eğilmek, yöneltmek, çevirmek, diz çökmek, gerileme, düşme, çöküş, bayır, eğim, ölüm, yıkım, derinlik, güçsüz, zayıf, yetersiz AHw. 435; CAD K 312; AWL 543; ISL 34; SL 554 diĝir-ki ni$_2$-ba mu-un-na-gam-e-eš "Yeryüzünün tanrıları onun önünde kendiliğinden eğiliyorlar." SL 104;
	kannum	kıtlık, AHw. 435;
	palāšum	delmek, delik açmak, SAİL 362; AHw. 815;
	šalālum	götürmek, taşımak, AHw. 1142; ISL 35;
	kanānum	bükmek, eğilmek, AHw. 435;
	kepûm	eğilmek, SAİL 362; AHw. 467;
	kamāsum	diz çökmek, SAİL 362; 396; AHw. 431;
	mâtum	ölmek, AHw. 634; ISL 36;
gam$_2$-gam$_2$		gam$_2$-gam$_2^{mušen}$; "bir kuş türü",
gam$_3$	šikrum	tutak, tutamak, MSL 3, 152, 373; AHw. 1235; orak, tutamaç, tutamak, kabza, kulp, parlamak, kendini göstermek, parlatmak, parıldamak, dolandırıcı kılavuzcu/önderi, sopa, değnek, baston, kabza,
	gamlum	^{ĝeš}gam$_3$, "eğri ve çarpık ağaç", SAİL 60; AHw. 279;

Sümerce	Akadca	Türkçe
gam$_3$-gam$_3$	gamgammum	gam$_3$-gam$_3$^{mušen}, "serçe", AHw. 278;
gam$_4$-gam		bir kuş türü,
gamar	kamārum	karşı konulmaz, çok büyük (olmak), gamar$^{ku}_6$; "bir balık türü",
gamar-i$_2$-zi		gamar-i$_2$-zi$^{ku}_6$ "bir balık türü",
gamar-i-zi		gamar-i-zi$^{ku}_6$; "bir balık türü",
gambi		gambi^{mušen}; "turna, martı, kuğu",
gam-gam	šuplum ḫurdatum	derinlik, vulva, dişilik organı, boyun eğmek, önermek, sunmak, yatıştırmak, yumuşatmak, azaltmak, gam$_3$-gam$_3$^{mušen} "dalgıç kuşu", gam-gam$^{ku}_6$; "bir balık türü",
gam-ma	ṣumlalûm	gül, SAİL 362; AHw. 1111; ^{ĝeš}gam-ma "halka, çember, eyef(=ağaçtan bükülen, 20-25 cm. çapında bir çember), tutamak, kulp",
gamun	kamūnum	$^{u}_2$gamun, "mantar, sünger", SAİL 171, 465; AHw. 434
gamun/ga-mun	kamûnum	kimyon, çörekotu, AHw. 434; OEC 4, 152 IV 14;
gamun/gamun$_2$	kamûnum	kimyon, çörekotu, OEC 4, 152 IV 14; AHw. 434;
gamun-ge$_4$	kamānum	$^{u}_2$gamun-ge$_4$, "çörekotu", AHw. 430;
gamun-ge$_6$	zībum	$^{u}_2$gamun-ge$_6$, "karabiber", MSL 10, 93/4, 302; SAİL 465; AHw. 1525
gamur$_x$/ga-mur$_x$ (UD-g)	eqīdum	peynir, lor, çökelek, AHw. 231;
gan	ālittum	doğuran, üreten, AHw. 36; ISL 37; du$_{10}$ ..... gan "diz çökmek",
	garābum	uyuz, miskin hastalığı, MSL 3, 86, 7; AHw. 281;
	kannum	^{ĝeš}gan, "raf, sehpa, üçayak", SAİL 143; AHw. 437
	(w)alādum	doğurmak,
gan-gam		gam$_3$-gam$_3$^{mušen}; "bir kuş türü",
gan-gan-e$_3$		^{iti}gan-gan-e$_3$ "9. ay/Aralık",
gan-gan-na	kislīmum	^{itu}gan-gan-na, "Haziran/9. ay", AHw. 486
gan-na	bukānum	^{ĝeš}gan-na, "havan eli", MSL 5, 171, 248; SAİL 143; AHw. 136;

Sümerce	Akadca	Türkçe
gan-nu-ki-sig	matqanum	^{ĝeš}gan-nu-ki-sig, "bir kap türü", MSL 6, 94, 133 a
gan-nu-um		çapa, keser,
gansis	ekletum, eṭûtum	karanlık, AHw. 195;
gan-šub-ba		bir hastalık türü, uyuz, kene,
gan-tuš		işçi, kiracı, gündelikçi, emekçi, ücretli;
gan-tuš-tur-ra		küçük/önemsiz kiracı,
GAN. KU		işçi, başkasının yararına çalışan kimse,
gan/gana		^{ĝeš}gan/gana "durak, askı, destek, dayanak", gebe, hamile,
gan$_2$	ikûm eqlum	bir hacim ölçüsü birimi, tarla, alan, bölge, saha,
GAN$_2$. ME. U		meltem, güneyden esen rüzgar,
gan$_2$-ba	maḫīrum	kıymet, değer, SAİL 105; AHw. 583;
gan$_2$-da		kült/dinî merasim yapılan yer,
gan$_2$-ne$_2$	eqlum	tarla, alan, bölge, saha,
gan$_2$-še		ot, bitki, nebat, çim, çimen,
gan$_2$-ur$_3$	maškakātum	^{ĝeš}gan$_2$-ur$_3$, "tırmık", MSL 6, 35, 41; AHw. 626
gana$_2$	eqlum	tarla, alan, bölge, saha AHw. 231-232; CAD E 249; NG 3, 111; 6 še gana$_2$-gibil-tur-še$_3$ ba-de$_6$ "6 (kile) arpayı yeni küçük tarla için o yanına aldı". VS 14, 133 I 5-II 1, ^{ĝeš}gana$_2$ "köstek(=hayvanı ön ve arka ayaklarından bağlayan ip), palanga",
gana$_2$-bala-a		her yıl düzenli olarak ekilen tarla, SL 74;
gana$_2$-dab$_5$-ba		devlet/eyalet tarafından kullanılan/ekilen tarla,
gana$_2$-ga		yayla, denizden yüksek yeryüzü parçası, plato,
gana$_2$-gid$_2$	abi ašlim	$^{lu}{}_2$gana$_2$-gid$_2$ "tarla ölçümcüsü",
gana$_2$-gu$_4$		işlenmiş/ekili tarla,
gana$_2$-gur$_4$/ gur$_{10}$	kanagurrum	keçi yolu, patika, AHw. 434;
gana$_2$-gur$_{15}$	kanagurrum	keçi yolu, patika, AHw. 434;
gana$_2$-il$_2$		vergilendirmiş/kiralanmış tarla,
gana$_2$-maš		^{iti}gana$_2$-maš, " Nisan/1 ay",

Sümerce	Akadca	Türkçe
gana$_2$-na$_8$-du$_{11}$-ga		su baskınına uğramış tarla,
gana$_2$-še		bitki, ekilmiş tarla,
gana$_2$-su$_3$		nadas tarla, SL 75;
gana$_2$-tab-ba		verimli/bereketli tarla,
gana$_2$-ur$_3$	maškakātum	^{ĝeš}gana$_2$-ur$_3$, "çatal, tırmık", AHw. 626; anadut, kaldırma, kaldıraç",
gana$_2$-uru$_{12}$	maškakātum	dirgen, AHw. 626
gana$_2$-uru$_4$-a		ekili tarla,
gana$_2$-uru$_4$-la$_2$		ekim için ayrılmış kiralık tarla,
gana$_2$-zi	kanašûm mērešum	bir bitki türü, kanašuttum, ekili tarla, SAİL 105;
gana$_2$-zi(-da)		ekili tarla,
ganam$_4$ ganam$_5$	immertum lahrum	koyun, MSL 2, 152, 49; 3, 111, 163; AHw. 378;
ganam$_6$/gana$_6$		kuzulu koyun,
ganba	maḫīrum	pazar yeri, AHw. 583;
ganmuš		gökyüzü, sema,
ganun		ambar, depo,
ganun/ĝa$_2$-nun	ganūnum	ambar, depo, AHw. 280; CAD G 42; AWL 124; še-ba še-ĝar lu$_2$-^{d}ba-ba$_6$-ke$_4$-ne uru-ka-gi-na lugal-lagaš(a)^{ki}-ke$_4$(=lugal-lagaš^{ki}-ak-e) ganun-^{d}ba-ba$_6$-ta e-ne-ba "Tanrıça Baba'nın adamlarına arpa dağıtımı, ara teslimi. Urukagina, Lagaš kralı (onu) Baba'nın ambarından onlara dağıttı". VS 14, 29 II 3-III 4; ganun-e$_2$-anše-ka "eşek ahırı", AHw. 271;
ga-nunuz-te	uqūrum	palmiye sütü, AHw. 1427;
ganzer	erṣetum kanisurrum	yerküre, dünya, toprak, yeraltı dünyası, AHw. 245;
ganzer$_2$	nablum	alev, ateş, CT 18, 35 III 68; AHw. 698;
ganzer$_2$/ganzer$_3$		ateş, alev, cehennem kapısı,
ganzer$_3$	erṣetum kanisurrum	yerküre, dünya, toprak, yeraltı dünyası, AHw. 245;
GAR. NAGAR		bitki, ot, ağaç gibi canlıların genel adı, nebat.
GAR. NE		inek ve öküzler için damga, mühür,

Sümerce	Akadca	Türkçe
gar_{10}/ gar_{11} gar_{12}	garûm, lišdum	kaymak, krema, AHw. 282;
gar_3	karrum abbuttum	yuvarlak/tekerlek, MSL 2, 143, 20; AHw. 450; topuz, yumru, uç, doruk, zirve,
gar_3-ba	karrum	$^{ĝeš}gar_3$-ba, "topuz, yuvarlak/tekerlek", MSL 2, 143, 20; AHw. 450
gar_3-du, gar_3-ra-du gar_3-ra-du-um	qardum, qarādum	asker, kahraman, kahramanlık, AHw. 903;
gar_3-gar_3		ekmek, ya da hamur işi, pasta,
gar_4	ḫarbum ḫarpum	terk edilmiş, ıssız, tenha, erken, eski, erkenden, erken, UM 5, 148, 4; AHw. 326
gar_9	garû; lišdum	krema, kaymak,
$gara_2$	lišdum, garûm lildum	yepinti(=/koyun, keçi ve inek gibi hayvanların ilk sütü), kaymak, peynir, merhem, AHw. 552; AWL 423;
garadin	kiššum kurullum	bohça, çıkın, deste, tomar, paket,
$garadin_3$		demet, bağlanarak oluşturulmuş deste, bağlam,
$garadin_4$	kiššum kurullum	bohça, çıkın, deste, tomar, paket,
$garaš_2$		yıkım, felaket, askeri kamp yeri,
	karašum	$garaš_2^{sar}$; "pırasa",
$garaš_2$/karaš		askeri kamp yeri, felaket,
$garaš_3$		ticaret, nakliye,
$garaš_3$/$garaš_4$		karar, nasihat, $garaš_3$/$garaš_4^{sar}$ "pırasa",
$garaš_4$/$garaš_5$	karašum	$garaš_4^{sar}$; "pırasa",
garaš-gid_2-da	mašdum	yaka, kenar, kıyı, RA 17, 120, 14; AHw. 625
garim	ḫammum tāmirtum	göl, gölet, AHw. 317; havuz, SAİL 513; 579; AHw. 1314;
gar_{20}(GA. GA)	garû; lišdum	kaymak, krema, krem, merhem,
garza	parṣum	görev, hizmet, SAİL 295;
gašam	mūdūm ummiānum šiprum apkallum	açıkgöz, kurnaz, akıllı, mantıklı; sevk, görev, vazife, amaç, çalışma, yapıt; usta, uzman,

Sümerce	Akadca	Türkçe
		esnaf, usta, zeki, akıllı, becerikli, yetenekli, usta, AHw. 344; CAD A/2, 171-172; kamış, saz,
gaz	dâkum	öldürmek, yok etmek, AHw. 152; CAD D 35; NG 3, 112; SKI 127;
gaz		ISL 54; gu_4-gim u_4-ne-na $ḫe_2$-gaz "Bir boğa gibi böyle bir gününde öldürülsün!", Gud. St. B IX 6-7; gu_4 ..... gaz "kurban etmek", zu_2 .... . gaz "çiğnemek, düşünüp taşınmak",
	ḫepûm	kırmak, parçalamak, AHw. 340; CAD H 170;
	maḫāṣum	vurmak, AHw. 580; CAD M/1, 71;
	na'āsum	ısırarak parçalamak, MSL 2, 140, 10;
	dīktum	katliam, dayak, darbe, SAİL 192; AHw. 169;
	sīktum/sīkum	toz, pudra, SAİL 192; AHw. 1043;
	ḫašālum	ezmek, dövmek SAİL 191; 192; AHw. 333;
	ḫīpum	kırık, CT 12, 48 IV 13; SAİL 192; AHw. 347
	na'āsum	dişle kırmak , MSL 2, 140, 10
	pa'āsum	yok etmek, AHw. 807;
	tidūkum	mücadele, savaş, SAİL 192; AHw. 1356;
	ḫabātum	öğütmek, bilemek, rendelemek
	ḫašālum kaṣāṣum	dövmek, vurmak, çırpmak, harman
	šagāšum	dövmek, idam etmek, gerçekleştirmek, parçalamak, koparmak, kırmak, yarmak, yargı, karar, hüküm,
gaz-za-da	kaṣṣidakkum	$^{lu}{}_2$gaz-za-da, "değirmenci", SAİL 5, AHw. 458
gaz-zi$_3$	madakkum	^{ĝeš}gaz-zi$_3$, "havan", MSL 5, 171, 246; AHw. 571;
gaz-zid$_2$-da		$^{lu}{}_2$gaz-zid$_2$-da "değirmenci",
gaz_2		kırılmak, kopmak, koparmak, bozmak, parçalamak, çatlatmak, kırma, kırılma, çatlama, çatlak, kavga, mücadele, iki taraf arasında yapılan zorlu çalışma, savaş,

Sümerce	Akadca	Türkçe
gazi	kasûm	gazi^{sar}, "hardal, bir bitki türü", SAİL 252; AHw. 455;
gazi/gazi$_2$	kasûm	hardal, meyan kökü, baharat, AHw. 455;
gazi-mu-su$_3$-ud		$^{na}{}_4$gazi-mu-su$_3$-u$_4$/ud "obsidiyen",
gazinbu	gazamānum gašīšum nappaṣum	^{ĝeš}gazinbu "direk, sırık, kazık, değnek, baston", kiriş, direk, kalas, sopa, AHw. 739;
	timmum	kolon, sırık, kazık, direk, AHw. 1360;
ge(-n)	kānum	sağlam olmak, güçlendirmek, kanıtlamak, AHw. 438; tespit etmek, bağlamak, Gud. St. C IV 15
ge/ge$_6$	ardatum	genç bayan, ISL 59-60; ES 153;
ge-en	kânum; kīnum	devamlı, sürekli (olmak), doğrulamak, onaylamak, tesis etmek, yerleştirmek, kanıtlamak, kabul ettirmek, gerçek, samimi, eksiksiz olmak, ^{ĝeš}ge-en "direk, kalas, kayık/gemi direği, inim ...ge-en"doğrulamak, onaylamak, tasdik etmek, takviye etmek",
ge-en-ge-en		güçlendirmek, desteklemek, sağlamlaştırmak, dayanıklı, sürekli; St. P 10, 223;
ge-eš-tu		600/altı yüz, SL 76;
ge$_2$/ge$_4$		geme$_2$ "genç bayan, kız" SL 76; Emesal: ge$_2$/ge$_4$<geme$_2$,
ge$_3$	miḫiṣtum šaṭārum	darp, yara, felç, yazı, yazmak, örnek, kopya, suret, simge, sembol, liste, AHw. 1203;
ge$_4$	ḫâqum	gitmek, CT 18, 39 I 32; AHw. 322;
	maḫālum	neşretmek, çıkarmak, affetmek, AHw. 577;
	eqēqum	inim ... ge$_4$ "aksatmak", AHw. 231;
ge$_6$	ṣalāmum	siyah, siyah olmak, siyahlaşmak, AHw. 1076
	mušītum	gece, RA 17, 204 II 15; SAİL 427; AHw. 683;
ge$_6$	ṣalmum	karanlık, siyah, SAİL 427; AHw. 1078;
	mūšum	gece, MSL 3, 141, 148; SAİL 427; AHw. 683
ge$_6$-laḫ$_4$	ḫā'iṭum	$^{lu}{}_2$ge$_6$-laḫ$_4$, "gece bekçisi , SAİL 427; AHw. 308;
ge$_6$-sa$_2$-a	kaṣâtum	şafak, SAİL 427; 538

Sümerce	Akadca	Türkçe
ge_{14}/ge_{15}	miḫiṣtum	darp, yara, felç, yazı, yazmak, örnek, kopya, suret, simge, sembol,
ge_{16}	šipṭum	ceza mahkemesi, yargı, hüküm, karar, AHw. 1247;
	qaštum	yay, kemer, tabaka, AHw. 906;
ge_{22}/ge_{23}	miḫiṣtum	darp, yara, felç, yazı, yazmak, örnek, kopya, suret, simge, sembol,
gegen	ṣēr	üzerine, SAİL 168;
gel-le-eĝ$_3$	ḫalāqum	kötü/terbiyesiz, zararlı olmak, bırakmak, unutmak vazgeçmek, yıkmak, tüketmek, tahrip etmek, öldürmek, çürük, bozuk, geçersiz, ahlaksız, yaramaz, zararlı (olmak), kötü, fena, zararlı, uğursuz, bırakmak, terk etmek, vazgeçmek, yok etmek, yıkmak
gel-le-em$_3$	kilîlum kilibbum	gelin tacı, AHw. 476; ISL 105; ^{gi}gilim, "kamış", SAİL 7; Emesal: gel-le-em<gilim,
geme$_2$	amtum	cariye, kadın köle, bayan hizmetçi, AHw. 45; CAD A/2, 80; AWL 90; geme$_2$ nin-a-ni mu-da-di-am$_3$ (=mu-n-da-di-am$_3$) "Cariye sahibesiyle eşit tutuldu". Gud. St. B VII 31 Emesal: gi$_4$-in,
geme$_2$-i$_3$-šur-šur		yağ yapan kadın, SL 76;
geme$_2$-kar-kid$_3$		orospu, fahişe,
geme$_2$-kikken$_2$-na		dişi/bayan değirmenci,
geme$_2$-maš		dişi oğlak, SL 77;
geme$_2$-nam-ra		bayan tutsak, esir,
geme$_2$-šu-gi$_4$		eski bayan işçi,
geme$_2$-uš-bar		bayan dokumacı,
gen$_6$	kânum; kīnum	devamlı, sürekli (olmak), doğrulamak, onaylamak, tesis etmek, yerleştirmek, kanıtlamak, kabul ettirmek, gerçek, samimi, eksiksiz olmak,
gena/gina	kayyamānum	Satürn gezegeni, çocuk, oğul, kız çocuğu,
gen-ḫa	kayyamānum	^{mul}gen-ḫa, "Satürn", AHw. 420;
genna **genna**	ṣehrum; šerrum	küçük, genç, önemsiz, sıradan (olmak), çocuk, bebek, AHw. 1217;

G

Sümerce	Akadca	Türkçe
gi	qanûm	kamış, saz, AHw. 898; CT 18, 33 c 4; uzunluk ölçü birimi, "arşın" 1 gi = 6 $kuš_3$, AWL 51; 104 gi e-tur-maḫ-ba "Küçüklü büyüklü 104 arşın kanal", VS 14, 100 III 1; 13 lu_2 kin-bi 4 gi $kuš_3$-2 13 kişi, onların işi 4 arşın, 2 endaze dir". Nik 8 II 5 ^{šim}gi " cevher, esans, ıtır, hüküm, karar, yargı, ^{ĝeš}gi "kamış, çalı", gi ... ku_5 "kamış kesmek, gi ... ze_2 "kamış toplamak,
	kānum, šalāmum	sağlam olmak, sağlıklı olmak, kanıtlamak, AHw. 438; CAD K 159;
	ḫarābum	boş/ıssız olmak, CT 41, 28 CAD H 88; AHw. 322;
	kīnum	sağlam, dayanıklı,
	lamûm; târum	çevirmek, yöneltmek, geri dönmek, dolaşmak,
gi-a-daĝ		sal, teskere(=dört kollu ve iki kişinin taşıdığı tahta araç), sedye,
gi-banda$_2$	la'ûm	küçük kamış, saz, SAİL 85; AHw. 540;
gi-bar-bar-ra **gi-bar-bar-re**	qan sellim	bir ok türü,
gi-bul$_5$-bul$_5$		bir kamış/saz türü,
gi-bur$_3$	ṭupšarrum	$^{lu}{}_2$gi-bur_3, yazıcı, AHw. 1395;
gi-buru$_3$	palkûm	uzak, CT 12, 2 III 2; AOAT 2, 337, 3; AHw. 816;
gi-di		bir müzik aleti, kamış düdük,
gi-di$_4$	alallûm	bir sulama makinesi/aleti,
gi-di-da	ebbūbum	kaval, düdük, flüt, kamış düdük, sipsi, MSL 4, 120, 10; SAİL 5; AHw. 180;
gi-dili-du$_3$		kamış, saz, SL 77;
gi-dim	riksum	örgü, hasır, AHw. 984; ISL 86;
gi-dim-dim	urullum	bir kamış türü, CT 8, 27 b 10; AHw. 1436;
gi-dim-pad$_3$	kikkišum	kamış çit, çardak, MSL 7, 44, 190/2; AHw. 475;
gi-dirig		paket, yayvan, genişçe sepet,
gi-dirig-ga		sal, teskere(=dört kollu ve iki kişinin taşıdığı tahta araç), tekne, sedye, el arabası;

Sümerce	Akadca	Türkçe
gi-du$_3$	kikkišum	kamış çit, AHw. 475;
gi-du$_3$-a	kikkišum	kamış çit, kamış çit/duvar, kamış kulübe, AHw. 475;
	sīrum	kamış güneşlik, gölgelik, MSL 7, 15, 112; AHw. 1050;
gi-du$_8$	paṭīrum	küçük mihrap, SAİL 167; AHw. 851;
gi-dub	qan ṭuppim	iğne, biz, çuvaldız
gi-dub-ba	qan ṭuppim	yazı kamışı/kalem, MSL 7, 53, 322; AHw. 897; iğne, biz, çuvaldız,
gi-dug$_2$-ga		şeker kamışı,
gi-du$_{10}$-ga		yiyecek, gıda, azık, besin, katık, kumanya,
gi-dur		bağ, göbek bağı,
gi-dur-ra	budulḫum	^{šim}gi-dur-ra "reçine, çamsakızı", SL 77 AHw. 136;
gi-duru$_5$		kamış düdük, SL 77;
gi-en$_3$-bar	appārum	kamış, saz, AHw. 59; ISL 88;
gi-gag		sivri/keskin kamış,
gi-gam-ma	urigallum	sancak, flama, AHw. 1429;
gi-gan	ḫuṣabum	ince dal, AHw. 360;
gi-ĝar		çit, parmaklık,
gi-gid$_2$	malīlum	kaval, düdük, zurna, ney(=kaval biçiminde, yanık sesli, kamıştan bir üflemeli çalgı), MSL 7, 48; SAİL 85; AHw. 595 ^{ĝeš}gi-gid$_2$; "kamış, saz, düdük, kaval",
	ebbūbum	zurna, kaval, AHw. 180;
gi-gi-ir	eddēšûm	yeni, çok yeni,
gi-gir$_{11}$		gi-gir$_{11}$ ^{mušen}; "bir kuş türü",
gi-gir$_{19}$		bir kuş türü,
gi-gu$_3$/gun$_4$-na		kutsal tapınak SL 78;
gi-gu$_3$-na	gigunûm	yüksek kutsal teras, balkon, AHw. 287;
gi-gu$_4$-u$_4$		sapan, mancınık,
gi-gun$_4$, gi-gun$_4$-na	gigunûm	yüksek kutsal teras, balkon, AHw. 287;
gi-gunu$_4$		kaval, kamıştan yapılan daha çok çobanların çaldığı, yumuşak sesli, üflemeli bir çalgı,

G

Sümerce	Akadca	Türkçe
gi-gur	gigurrum; pānum	bir ölçü kabı, kamış sepet, sele, küfe, kova, alacık(=hasırdan, ya da kamıştan yapılmış tek odalı ev), AHw. 822;
gi-gur-a-bala		yer sakızı, kapalı su kabı, SL 78;
gi-gur-da	mangārum	sepet, sele, küfe, MSL 7, 39, 45/7; AHw. 602;
	maššum	küfe, sele, AHw. 630; CT 19, 43 III 38;
gi-gur-DU		sepet, sele, kamış ya da sazdan yapılmış kap,
gi-gur-gi$_4$-a	naṣpûm	bir sepet türü, MSL 7, 38, 2; UM 8, 191, 16; AHw. 757
gi-gur-ḫub$_2$	quppum	kafes, çekmece, kutu, MSL 7, 36 b 3; AHw. 928
gi-gur-ri-ga	mazrūtum	küfe, sele, sepet, MSL 7, 70, 46 b; AHw. 637
gi-gur-sal-la	sellum	küfe, sele, sepet, MSL 7, 37, 8; AHw. 1036
gi-gur-se$_3$-se$_3$-ga	maḫḫalum	sandık, sepet, MSL 7, 37/9 d 5; AHw. 582
gi-gur-še-bala		taşıma sepeti, SL 78;
gi-ḫa-an	giḫannum	yün sepeti, AHw. 288;
gi-ḫal		küçük sepet,
gi-ḫul	giḫlûm	matem, hüzün, SAİL 85. AHw. 288
gi-il		(öküzleri çifte) koşmak, yararlanmak,
gi-ila$_2$		kamışçı, kamış işleriyle uğraşan kimse,
gi-il-gi-il		(öküzleri çifte) koşmak, yararlanmak, koşum takımı,
gi-in	kânum; kīnum	sürekli/devamlı (olmak), doğrulamak, onaylamak, doğru, gerçek, samimi, eksiksiz, kaliteli olmak,
gi-ir-za	ḫidûtum	sevinç, mutluluk, neşe, zevk, şenlik,
gi-izi-eš-ta		ekmek, dağıtımı,
gi-izi-la$_2$	šuruptum	odun, MSL 7, 24, 269;
	gizillûm	meşale, fener, el feneri, AHw. 294
	dipārum	alev, ateş, AHw. 172;
gi-keš$_2$		gi-keš$_2^{mušen}$; "bir kuş türü",
gi-kibir-ra	šuruptum	odun, MSL 7, 24, 269; CT 19, 20 a I 1;
gi-ku$_5$-a		kamış kesmek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
gi-lam		sepet, sele, kamıştan yapılmış taşıma aracı,
gi-ma$_2$-gan		gi-ma$_2$-gan^{ki} "bambu, Magan kamışı",
gi-mar-gid$_2$-da	mangārum	sele, sepet, MSL 7, 39, 45/7; AHw. 602;
gi-me-a-aš		meslektaş, emektaş, sırdaş,
gimir	gimrum	hepsi, tamamı, tümü, AHw. 289;
gi-muš	parīsum	^{ĝeš}gi-muš "kayık/sandal direği, kürek", 2 ^{ĝeš}gi-muš ur-e-gid$_2$-da dumu-gala 2 ^{d}nanše-da nu-me-a 10 gi-si$_4$ 2 šubur ma$_2$-e$_2$-gala$_8$-ka-kam 1 šubur 3 ne-saĝ šu-ku$_6$-me 2 gala-tur 1 igi-si$_4$ 1 ur-e$_2$ dumu-gala niĝ$_2$-u$_2$-rum-ma-ne-ne "2 kürek Ur-egida'dan, Gala'nın oğlundan; 2 Nanše danumea'dan; 10 Igisi'den; 2 Šubur'dan. Onlar sarayın gemilerine aittirler. 1 Šubur'dan; 3 Nesaĝ'dan. Onlar balıkçı-lardır. 2 Galatur'dan; 1 Igisi'den; 1 Ure'den, Gala'nın oğlundan. Bunlar onların kendi özel mallarıdır". VS 14, 80 I-III 2
gi-na	kīnum	sağlam, SAİL 85; 206; AHw. 481;
	kânum	sağlam olmak, SAİL 85; 206; AHw. 438;
gi-na	ginûm	kurban, SAİL 85; 457; 480; AHw. 290; sü-rekli/devamlı (olmak),
	kânum; kīnum	doğrulamak, onaylamak, doğru, gerçek, sa-mimi, eksiksiz (olmak), kaliteli olmak
gi-na-ab-tum$_2$		^{lu}$_2$gi-na-ab-tum$_2$ "kefil, garantör",
gi-nam-erim$_2$	kilkillum	kaval, düdük, MSL 7, 67, 2; UM 2/1, 196, 5; AHw. 476
gi-na-tum	tūnātum	güvence, garanti, teminat, kefil, güvenlik, emniyet, güvence, teminat, kapa-ro, depozit,
gi-ne		karışık, çeşitli kamış/saz,
gi-ni$_3$-šur-ra		içki borusu/kamışı,
gi-nindan		ölçme değneği, uzunluk ölçü birimi,
gi-ra-num$_2$	gerrānum	inilti, ağıt, tören, merasim, AHw. 285;
gi-ri$_2$-in	samtum	renkli, komik ve şaşırtıcı kılıklara girerek yalpan eğlence, şenlik,
gi-ri$_2$-num$_2$		^{ĝeš}gi-ri$_2$-num$_2$ "bir ağaç türü",

Sümerce	Akadca	Türkçe
gi-ri-iš-ra-an		bir kuş türü,
gi-rim-ḫi-li-e		$^{na}{}_4$gi-rim-ḫi-li-e "kapan gözü",
gi-rim-sa$_6$	ratuttum	$^{u}{}_2$gi-rim-sa$_6$ "lale", CT 14, 19 III 2; AHw. 963;
gi-rin/girin	ellum; girimmum	katkısız, temiz, namuslu, iffetli (olmak); açık, parlak, anlaşılır, belirgin, kararlı, emin (olmak), meyve, ağaç, çiçek, zeytin, AHw. 291;
gi-rin/rin$_2$		çiçek, kırmızı gül, temiz, masum, namuslu, arı, lekesiz, kusursuz,
gi-rin-ḫi-li-ba		$^{na}{}_4$gi-rin-ḫi-li-ba "bir taş türü",
gi-ri-num$_2$	girinnum	^{ĝeš}gi-ri-num$_2$ "bir ağaç türü",
gi-ru		delikanlı, genç,
gi-ru-uš		saz, kamış, sipsi,
gi-sa	kiššum	hasır, MSL 3, 221, 15; SAİL 85; AHw. 492;
gi-sab	gisappum	sepet, sele, AHw. 291;
gi-saĝ		çit, parmaklık, duvar,
gi-saĝ-ḫul		bir renk çeşidi, pembe, açık kırmızı,
gi-saĝ-lillan	zerrum	kamış duvar, çit, MSL 9, 174, 39-43; AHw. 1520;
gi-saĝ-nu-til-la	sarrarûm	küçük kamış, MSL 7, 18, 170; AHw. 1030;
gi-sal	gisallûm	kamış perde, kafes, AHw. 291;
gi-sig/gi-sig$_7$ **gi-sig-ga**	kikkišum	kamış parmaklık, kümes, baraka, ISL 127;
gi-sig$_3$	kupûm	kulübe, kamış duvar,
gi-sun		ateş tutuşturmak için kullanılan kuru kamış,
gi-su$_{13}$	malīlum	bir müzik aleti,
gi-ša$_3$-sur	nappûm	elek, MSL 7, 43; AHw. 740;
gi-ša$_3$-sur/šur		kalbur, elek, kevgir,
gi-šid/gi-šu-ak		hasır, paspas,
gi-šukur		çit, kamış, ağaç dalı gibi şeylerden çekilen duvar türü,
gi-šul-ḫi	qan šalālum šalāḫum	kamış, saz, çıkarmak, soymak, soyunmak, uzatmak, AHw. 1142;

Sümerce	Akadca	Türkçe
gi-til		karara varmak, zorla yaptırmak, uygulamak,
gi-til-til-le	šāpiṭum	yargıç, hakim, mahkeme başkanı, AHw. 1173;
gi-tur	zīrum	kamış, saz, SAİL 85;
gi-uri$_3$		arma, işaret, bayrak,
gi-ze-eš-ta		bir ekmek cinsi,
gi-zi	kīsum	gi-zi$^{ku}{}_6$ "bir balık türü", kamış, düdük, kaval, ney(=kaval biçiminde, yanık sesli, kamıştan bir üflemeli çalgı),
gi-zi/ze		yem kamışı,
gi-zi-gid$_2$-gid$_2$		kamış düdük,
gi-zu$_2$-lum(-ma)	kūrum lābišum	^{ĝeš}gi-zu$_2$-lum(-ma), "bir bitki türü", SAİL 85; AHw. 526;
gi-zu$_2$-lum-ma	buṣinnum	^{ĝeš}gi-zu$_2$-lum-ma "kuyruk, sığır kuyruğu, ısırgan",
gi(-diš)-nindan		ölçü çubuğu, uzunluk ölçü birimi, SL 79;
gi-(KA×ŠE)-ra		yük sandığı,
gi(-n)	kânum kīnum	sağlam olmak, AHw. 438; CAD K 159; sağlam, AWL 65; NG 3, 114;
gi/ge		kamış, saz, uzunluk ölçü birimi: 1 gi = 3 m.
gi/gi$_{17}$	eṭlum, ṣeḫrum	genç, delikanlı, AHw. 265; ISL 65; küçük, AHw. 1088-1089; ISL 69;
gi/gi$_{17}$	lamûm	sarmak, kuşatmak, ISL 66;
	peḫûm	kapatmak, kilitlemek, AHw. 853;
	šapārum	haber göndermek, AHw. 1170-1171;
	taqānum	düzgün olmak, düzenli olmak, ISL 71;
gi/ki$_2$-sa		bohça, çıkın, paket, deste,
gi-guš	parīsum	^{ĝeš}gi-guš, "dümen", MSL 5, 184, 408; AHw. 833;
gi-ne		bir kamış türü,
gi-ri-zum	girīṣum	^{ĝeš}gi-ri-zum "bir ağaç türü",
gi$_2$-dim	titennum	^{uruidu}gi$_2$-dim "bahçıvan beli, kepçe, kürek",
gi_3/ge_3		kama, takoz, kamış hasır,

Sümerce	Akadca	Türkçe
gi_4	târum	geri dönmek, AHw. 1332; AWL 208; bağırmak, kükremek, UET 6, 12, 7; $pirig-gin_7$ an-ki-a i-ni-in-gi_4 "Bir aslan gibi sen gökte ve yerde kükredin". UET 6, 12, 7; yeteri kadar almak, doymak, ISL 77; göndermek, StP 10, 2 I 26; dönmek, itiraz etmek, BİN 8, 158, 39; yanıt vermek, BE 31, ga-ra-ni-ib_2-gi_4 "Ben sana yanıt vermek istiyorum". BE 31, 51, 18; tekrar etmek", ga-na gi_4-ma-ni-ib_2 "Haydi onu bana tekrar et!", BE 31, 51, 17; 51, 18; e_2-ki-aga_2-ni mu-na-du_3 ki-be_2 mu-na-gi_4 "Sevgili tapınağını ona/onun için yaptı ve onu tamir etti". SDG Lev. 16, 11; ki-be_2-gi_4-gi_4-de_2 "tamir etmek için", ki-be_2 gi_4-gi_4-de_3 "'Tamir etmek için, " UET 1, 131, 31 2(ul) 4(ban_2) gig ...aga_3-us_2-da e-da-$ĝal_2$ šu-a bi_2-gi_4 "2 şinik, 4 okka buğday korucunun yanında bulunuyor. O (onu) teslim etti".
gi_4		BIN 8, 377, 1-5; i_3-ra_2-ra_2-be_2 šu-a bi_2-gi_4 "Eczacı (onu) teslim etti". VS 14, 138; I 3-4; sipa-be_2-ne šu-ne-ne-a ba-gi_4 "Çobanlarına onlar geri verildi". VS 14, 127 VII 5-7; en-ig-gal nu/la_3-$banda_3$ šu-a bi_2-gi_4 "Eniggal, müfettiş (onları) geri getirdi/teslim etti". VS 14, 111 II 2-4; šu-ku_6-be_2-ne en-ig-gal la_3-banda šu-na mu-ne_2-gi_4-gi_4-ne "Balıkları (balıkçılar) Eniggal'e, müfettişe geri getirdiler/teslim ettiler". Nik 89 II 1-2; im-an-na $ḫe_2$-da-a-gi_4 "Gökyüzünün yağmuru ondan uzak tutulsun!" Gud. St. B IX 19; -ta-... gi_4 "dışarı çıkarmak", Gud. St. B VII 37; ad ... gi_4 "danışmak, düşünmek", ZANF 22, 49; ad.... im-da_5-gi_4-gi_4 "O bu nedenle bir şeyler düşünüyor. " Gud. Sl. A V 1; bur ..... gi_4 "kurban etmek", da ...gi_4 "uzak tutmak" Gud. St. B IX 20; gaba ...gi_4 "karşı koymak" Gud. Sl. A XIV 14;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		igi ..... gi_4 "kör olmak, yüz çevirmek", AS 16, 2; inim/gu_3 ... gi_4 "yanıt vermek, sözünden dönmek", ki-be_2/$še_3$ ...gi_4 "yerine döndürmek, tamir etmek", kin-gi_4-a ...gi_4 "görev vermek" TCL 16, 45, 33; ra ..... gi_4 "bağırmak, haykırmak, kükremek", sa ..... gi_4 "hazırlamak", saĝ ...gi_4 "devirmek, dönmek, düşmek", sig_4/$še_{15}$ ...gi_4 "bağırmak,
gi_4		yalvarmak, ağlamak", šu-a ...gi_4 "geri vermek, ödemek, teslim etmek", saĝ ...gi_4 "tıkamak, kapamak, durdurmak", $šeg_{10}$ ...gi_4 "ses yapmak, gürültü etmek", šu ...gi_4 "ödemek, geri vermek, karşılık vermek", "tekrar etmek, yenilemek, ezberlemek", zi ...gi_4 "adlandırmak",
	kalûm	uzak tutmak, SKI 64, 176; ISL 75;
	malûm	doldurmak, AHw. 597; SGL 1, 65; $niĝ_2$-$erim_2$ e_2-ba im-ma-an-gi_4 "O, kötülüğü eve doldurdu".
	šapārum	yazmak, göndermek, AHw. 1170; NG 3, 113;
	peḫûm	kapatmak, kilitlemek, AHw. 853;
	parākum	kapatmak, dayamak, engel olmak, AHw. 828;
	dâkum	öldürmek, avlamak, katletmek, kesmek, ortadan kaldırmak,
	lamûm; târum	çevirmek, yöneltmek, geri dönmek, dolaşmak, sarmak, sıkıştırmak, bunaltmak, rahatsız etmek, kilit altında tutmak,
gi_4-an		işlenebilir/ekilebilir (tarla), SL 80;
gi_4-du_3		nadir yapılan/bulunan bir iş,
gi_4-gi_4-lum		kuyumcu, kuyumculuk,
gi_4-gi_4-ra	eddēšûm	çok sık, sıkça, daima, sürekli, AHw. 185;

Sümerce	Akadca	Türkçe
gi_4-in	amtum	$geme_2$ "kadın köle, cariye", ISL 118; ES 156; Emesal: gi_4-in<$geme_2$,
gi_4-me-a-aš		meslektaş, arkadaş, dost,
gi_4-rin	ellum; girimmum ḫulamīsum	temiz, katkısız, namuslu (olmak), temiz, saf, emin (olmak), meyve, yemiş, ağaç, çiçek, zeytin,
gi_6/gi_{25}	mūšum mušītum	gece, AHw. 687; CAD M/2, 291;
gi_6/gi_{25}		gi_6-u_3-na "geceleri, ISL 133; sipa-de_3 u_4-gi_6-a u_3 nu-mu-u_3-ši-in-tu-tu "Çoban gece-gündüz uyumuyor". STVC 60 gi_{25}-gi_{25} mu-na-gid_2 "O bütün geceleri onun için uzattı. " Gud. Sl. A XVII 6; ^{d}utu-gim gi_{25}-ta ba-ta-e_3 "Utu gibi o akşamdan onu oradan göğe yükseltti. " Gud. Sl. A XXIV 14; ^{d}utu-gim gi_{25}-ta ba-ta-e_3 "Utu gibi o (onu) gecenin içinden (dışarı) çıkardı". Gud. Sl. A XXIV 14
	ṣalmum	siyah, AHw. 1078; CAD Ṣ 77; sipa-u_8-gi_6-gi_6 "Siyah kuzulu koyunların çobanı, RTC 14 IV 1;
	ṣalāmum	siyah olmak, siyahlaşmak, SAİL 427; AHw. 1076
	tirkum	benek, leke, yama, SAİL 427;
	ekletum	karanlık, OEC 4, 152 I 44; AHw. 195; CAD E 70;
gi_6-an-na	šuttum	rüya, AHw. 1292-1293;
gi_6-an-šeg$_6$-ĝa$_2$-ba	muṣlālum	öğle, AHw. 676;
gi_6-gi_6	ṣalmum, salāmum	siyah, siyah olmak, AHw. 1078; CAD Ṣ 77;
gi_6-par_3	giparum	oda, ev, konak, SAİL 427; AHw. 290
gi_6-pisan	pisannum	kap, sepet, sele, ISL 121;
gi_6-sa	šukuttum	ziynet, süs, süsleme, takı, AHw. 1266;
gi_6-zal	šumšûm	zamanı/geceyi geçirmek, AHw. 1274
gi_7	rubātum	prenses, SAİL 554; AHw. 991;
gi_7-nun	asīrum	tutsak, esir, köle, AHw. 74;
gi_{11}	šarāqum	çalmak, MSL 13, 162, 74; AHw. 1185
gi_{16}	šiptum	hüküm, karar, yargı,
gi_{16}-da		sepet, küfe, SL 80;

Sümerce	Akadca	Türkçe
gi$_{16}$-gi$_{16}$-sa	šutukkum	hazine, gömü, servet,
gi$_{16}$-il	egērum; parākum	çapraz uzanmak, dolaşık olmak, kıvırmak, bükmek, engellemek, kapamak, tıkamak, zor olmak, anlamak, hissetmek,
gi$_{16}$-il- gi$_{16}$-il		yıkmak, yok etmek, tüketmek, tahrip etmek, iptal etmek, kalıcı, devamlı, sürekli, kalıcı,
gi$_{16}$-sa		kavrulmuş, buğday, bulgur, dayanaklı, sağlam,
gi$_{16}$-sa . . aka		sürekli/devamlı yapmak,
gi$_{16}$-sa-aš		ilelebet, mu-ĝu$_{10}$ gi$_6$-sa-aš ka-ka ḫe$_2$-em-mi-ĝal$_2$ "Adım bütün ağızlarda ilelebet dolaşsın!", UET 1, 137 IV 37-38;
gi$_{17}$		genç adam, delikanlı, küçük, önemsiz, ufak,
gib	parākum	çapraz koymak, SAİL 67;
gib/gib$_3$	kibtum	buğday, AHw. 472;
gibil	qalûm gibillûm kibirrum qilûtum	yanmak, tutuşmak, alev almak, ^{gi}gibil; "yakacak odun, çıra" ^{ĝeš}gibil "filiz, sürgün, tomurcuk, şube, torun", kızgın, parlak, hareketli, heyecanlı, kavrulmuş,
	edēšum	yeni olmak, yenilemek, onarmak, AHw. 186; CAD E 30; SAİL 173;
	eššum	yeni, SAİL 173; AHw. 258; e$_2$-GİBİL(=gibil(a) (=e$_2$-gibil-a) "Yeni evde", Gud. St. E VII 16; Sl. A VI 14;
gibil$_2$	šarāpum	yakmak, SAİL 548; AHw. 1185;
	qilûtum	yanık, YOS 1, 53, 302; SAİL 548; AHw. 921
	maqlūtum	yanık, yanma, SAİL 548; AHw. 607;
gibil/gibil$_2$		^{ĝeš}gibil/gibil$_2$ kav, çubuk, baston, değnek, SL 80; yanmak, yakmak,
gibil/gibil$_4$	edēšum	yeni olmak, yenilemek, onarmak, AHw. 186; CAD E 30; ISL 85; YOS 1, 35, 8; e$_2$-temen-ni$_2$-gur-ru gibil-gibil-de$_3$ "Temenni-gur tapınağını yenilemek için", Ws. 29, 49; u$_4$ e$_2$-a-ni mu-un-gibila(=gibila-a) "O onun tapınağını yenilediği zaman" YOS 1, 35, 7-8;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	eššum	yeni, AHw. 258; CAD E 374;
gibil$_2$/gibil$_3$	gibillûm kibirrum	^{gi}gibil$_3$ "yakacak odun, çıra", yanık, yanma, SAİL 548; AHw. 607;
	makaddum qilûtum	yanık, YOS 1, 53, 302; SAİL 548; AHw. 921;
gibil$_4$	edēšum	yenileme, yenilik, yenilemek, onarmak, yeni olmak, yeni taze,
gibil$_6$	girrum	ateş, yangın, SAİL 172;
gibil$_6$		^{d}gibil$_6$ "ateş tanrısı",
gibil-bi		yeniden, her şeyden önce,
gibil-bi$_2$(-še$_3$) **gibil-bi$_2$-eš**		yeniden, SDb. 2000; § 49, 3-4; gibil-a-bi SDb. 2000, § 49, 5;
gibil-bi-še$_3$		yeni baştan, tekrar, SDb. § 49, 3-4;
gid		soymak, çalmak, zorla almak, hırsızlık yapmak,
gid$_2$	arākum	uzun olmak, SAİL 371; AHw. 63; CAD A/2, 223 çekmek, sürüklemek, geçmek, devirmek, devretmek, aktarmak, nakletmek, soymak, süt sağmak, uzun, uzak, ilgisiz, belirsiz, uzamak, uzatmak, germek, soymak, derisini yüzmek, paylamak, eleştirmek, ^{gi}gid$_2$ "flüt, boru, kaval, sipsi", ḫaš$_2$ ...gid$_2$ "dizgin tutmak", igi... gid$_2$ "kötü gözle bakmak, beğenmemek", igi-tur ...gid$_2$ "hor görmek, küçümsemek", ni$_2$ ...gid$_2$ "germek, uzatmak, sermek, yaymak, zorlamak", ma$_2$ ...gid$_2$ "çekmek, taşımak, yön değiştirmek", ^{ĝeš}ma$_2$ ... gid$_2$ "gemi ile yola çıkmak", saĝ ..... gid$_2$ "kızmak, darılmak", saĝ-ki ...gid$_2$ "kızmak, darılmak", šu ..... gid$_2$ "kabul etmek, oynamak, hareket etmek, bahse
gid$_2$		girmek, katlanmak, anlamak", denemek, sınamak, yoklamak, eleştirmek,
	arkum	uzun, AHw. 69; CAD A/2, 283; gid$_2$-bi "Onun uzunluğu"
	šadādum	ölçmek, AHw. 1121; CAD Š/1, 20

Sümerce	Akadca	Türkçe
	šalāpum	çekmek, sıyırmak, kazımak, silmek, AHw. 1145;
gid_2-da	šaddidum imgiddum	$^{lu}{}_2gid_2$-da, "ölçümcü", im-gid_2-da "büyük tablet"; ĝeš-gid_2-da "yay"; $^{kuš}gid_2$-da, "sofra altı", AHw. 294; $^{ĝeš}gid_2$-da; $^{urudu}gid_2$-da "mızrak, sipsi",
	nasāḫum	uzaklaştırmak, çıkarmak, AHw. 749
	ariktum	$^{ĝeš}gid_2$-da "ok, yay", NG 3, 116; ISL 131;
	arkum	uzun, SAİL 371; AHw. 69;
	giṭṭum	$^{im}gid_2$-da, "büyük tablet", SAİL 371; AHw. 294;
	arrum	gid_2-da^{mušen}, "bülbül", CT 19, 48 II 7; AHw. 71;
gid_2-gid_2-da	šaddidum	$^{lu}{}_2gid_2$-gid_2-da, "ölçümcü" SAİL 371; MSL 12, 139, 356; AHw. 1123
gid_2-i		çekip çıkarmak, dışarı çekmek, uzatmak, ayrılmak, çoğalmak, yükselmek,
gidešta	kamānum	Somun, dürüm, pasta, börek, çörek,
gidim/$gidim_2$	eṭemmum	bir hayvan türü, hayalet, hortlak, AHw. 263;
gidim/$gidim_7$	eṭemmum	ruh, peri, CT 12, 16 II 34; AHw. 263;
$gidim_2$	eṭemmum	hayalet, peri, SAİL 74; 577, AHw. 263.
$gidim_2$/$gidim_4$		hastalık veya ölüm perisi, SL 81
$gidim_3$	alallûm	$^{ĝeš}gidim_3$; "bir sulama makinesi/aleti",
$gidim_4$	eṭemmum	hayalet, peri, SAİL 74; 577, AHw. 263;
$gidim_6$/$gidi_6$		karanlık, karışık, koyu, SL 81;
gidlam	ḫīrtum	karı, eş, zevce, SAİL 554; AHw. 348;
gidlam/$gidlam_2$ $gidlam_3$	ḫā'irum; ḫīrtum	eş, karı ya da koca,
gidri	ḫaṭṭum	$^{ĝeš}girdi$, "baston, çomak", AHw. 337; CAD H 153; ZANF 17, 83; e_2-gidri-bi saĝ-bi-$še_3$ e_3(=ed)-a "Tapınağın asasını o öncelikle yükseltti (=tapınağın asasını öncelikle yükselten o)" Gud. St. G I 15-16;
gidru	ḫuṭārum ḫaṭṭum	$^{ĝeš}gidru$, "dal, budak, değnek, şube, çomak, baston, sopa", SAİL 295; AHw. 337

G

Sümerce	Akadca	Türkçe
gig	kibtum, aršatum	buğday, AHw. AHw. 71; 472; CAD K 340; 2(ul) 4(ban$_2$) gig … aga$_3$-us$_2$-da e-da-ĝal$_2$ šu-a bi$_2$-gi$_4$ "2 şinik, 4 okka buğday koru-cunun yanında bulunuyor. O (onu) teslim etti". BIN 8, 377, 1-5; 2(ul) 4(ban$_2$) gig di-utu aga$_3$-us$_2$-da e-da-gala$_7$ šu-a bi$_2$-gi$_4$ "Di-Utu, bekçinin yanında bulunan 2 Ul, 4 Ban buğdayı teslim etti. " BIN 8, 377, 1-5; zarar, ziyan, fenalık, ISL 94; keşkek, SAİL 446; ḫul …gig "nefret etmek, kin beslemek",
	marāṣum	hastalanmak, hasta olmak, AHw. 609; CAD M/1, 269;
	marṣum	hasta, AHw. 613; CAD M/1, 291;
	murṣum	hastalık, AHw. 676; CAD M/2, 224;
	simmum	yara; AHw. 1045; UET , 366, 4;
	ṣalmum	siyah, gece, karanlık,
	marṣiš	gig-ga-bi "acıklı, dokunaklı", ISL 92-93;
	muruštum	zarar, ziyan, fenalık, ISL 94;
	ḫirṣum	keşkek, SAİL 446;
	kanaktum	^{šim}gig, "bir ağaç türü, akgünlük ağacı"; SAİL 446 AHw. 434;
gig/gi$_{17}$		hastalık, hasar, zarar, hasta olmak, hastalanmak, reddetmek,
gig-ga		yara, acı, çok acı, çok keskin, hastalık,
gig-ĝar	mangum	hastalık, bir cilt hastalığı; AHw. 602;
gig$_2$	mušītum	gece, RA 17, 204 II 15; SAİL 427; AHw. 683;
	ṣalāmum	siyah olmak, SAİL 427; AHw. 1076
	ṣulmum	siyah benek, leke, yama, AHw. 1110
	tarākum	boyamak, SAİL 427;
gig$_2$/gi$_6$	ṣalmum	siyah, AHw. 1078; CAD Ṣ 77; ISL 97;
gig$_2$/gi$_6$(-g)		karanlık olmak, akşam olmak, belirsiz ol-mak, karanlık, belirsiz, siyah, gizli, namussuz,
giĝ$_4$	pāšum šiqlum	^{urudu}giĝ$_4$ "balta, kazma, keser", bir ağırlık ölçüsü birim, 8, 5 gr.

Sümerce	Akadca	Türkçe
giĝ$_4$-sal	aḫzum	^{ĝeš}giĝ$_4$-sal "çapa",
gigam	ippīrum	kavga, mücadele, çatışma,
giggi	ṣalmum	siyah, kötü, uğursuz (olmak),
gigilim	gūru; ḫalbum	^{ĝeš}gilim "yaprak, yeşillik, orman",
gigir	narkabtum	^{ĝeš}gigir; "araba, kağnı", AHw. 747, 354: ; ašgab-be-ne(=ašgab-bi-ene) e$_2$-gibil-a ^{ĝeš}gigir-ra šu-a bi$_2$-gi$_4$-a "Dericileri onu yeni evde arabaya teslim ettiler/yerleştirdiler. " Nik. 93 III 3,
gigir/umbin	ḫūpum	^{ĝeš}gigir/umbin, "tekerlek, halka", AHw. 357
gigir$_2$	narkabtum	^{ĝeš}gigir$_2$; "araba, kağnı, savaş arabası, yük ve yolcu taşımakta kullanılan yolu aracı: , tekerlek",
gigir-da-la$_2$		^{ĝeš}gigir-da-la$_2$ "ayın bir dönemi",
gigir$_5$(LAGAB. TİL)	narkabtum	araba, kağnı, CT 35, 1, 27; SAİL 486; AHw. 747;
gig-peš	kurārum	çıban, şirpençe, vücuttaki irin birikimi,
gigri$_2$	napāgum	sığınmak, barınmak, AHw. 732; saklıca girmek, kıpırdatmak, suya
		atlamak, dalmak, atlamak, gömülmek, düşmek,
gig-še$_3$ ... ĝar		kızgın olmak, öfkelenmek, darılmak, SL 81;
giguru	gigurûm	gönye, cetvel, kompas, SAİL 411; AHw. 287;
giguru/giguru$_3$	pātum alātum	kıyı, kenar, kasnak, çerçeve, yutmak, ezberlemek, inanmak, içene çekmek, geri almak,
giguru$_3$	alātum	yutmak, hıçkırmak, SAİL 24; AHw. 35;
gig-zid$_2$		ürün, ekin, mahsul, yığın,
gil	kapāpum	eğmek, bükmek, AHw. 442; CT 12, 20 c III 3; SAİL 67;
gil		hazine, gömü, mücevher, değerli mal/eşya,
gil-ak		ok, yayla atılan, ucunda sivri bir demir bulunan ince ve kısa tahta çubuk,
gil-aka	kunšum	yumak, yığın, AHw. 507;

G

Sümerce	Akadca	Türkçe
gil-gil	egērum; parākum	çaprazlama uzanmak, dolaşık olmak, sarmak, dolaştırmak, bükmek, kırmak, kıvırmak, engellemek, kapamak, güç/zor (olmak), anlamak
gil-le-em$_3$	egērum	döndürmek, çevirmek, bükmek, AHw. 190;
	ḫalāqum	yok olmak, ölmek, ISL 109; ES 105;
	šaḫluqtum	yok olma, tahrip, ISL 110; ES 115
gil-le-em$_3$		gilim "sicim, urgan, halat", Emesal: gil-le-em$_3$
gil-sa	dāritum šūkuttum	süre, sürekli, AHw. 164; süs eşyası, ziynet, hazine, gömü, AHw. 1265,
gilim	kilîlum ḫannāqum	gelin tacı, AHw. 476; ISL 105; ^{gi}gilim, "kamış, toka, kopça", SAİL 7; ^{ĝeš}gilim "duvar, çit, korkuluk, cıvata, mandal",
		sicim, urgan, halat, bükmek, çevirmek, döndürmek, yok etmek, kamışları sarmak, sepet yamak,
gilim$_2$	kilippum	sepet, AHw. 476, yabani hayvan, dokunaklı, acıklı,
gim/gin$_7$	kīma	göre, yerine, gibi, SAİL 440; AHw. 476; lugal-gim/gin$_7$ "bir kral gibi"; ^{d}ba-ba$_6$-gim/gin$_7$ a-ba-sa$_6$ (Özel isim) "Tanrıça Baba gibi kim güzeldir?" BİN 8, 345 V 14; Nik. 1 V 5; ša$_3$-ma-mu-da-ka lu$_2$-diš-am$_3$ an-gim-ri-ba-ni ki-gim ri-ba-ni "Rüyanın içinde ki, bir adamdır. Onun büyüklüğü gök gibidir, onun büyüklüğü yer gibidir. " Gud. Sl. A IV 14-15; e$_2$-babbar e$_2$-ki-aĝ$_2$-ĝa$_2$-ni ḫu-mu-na-du$_3$ ḫur-saĝ-il$_2$-la-gim ḫu-mu-na-ni-il$_2$ Ebabbar'ı, sevgili tapınağını ben ona gerçekten yaptım ve yüksek bir dağ gibi başını/ tavanını yukarı kaldırdım. " RA 66, 36/4, 8-10 eridu^{ki}-gim "Eridu gibi", Gud. Sl. B IV 8; Emesal: di-im$_2$ <gim,
gim$_4$		koşucu, atlet, koşmak, kaçmak,
gimir	gimrum	hepsi, tamamı, tümü, AHw. 289;

Sümerce	Akadca	Türkçe
gin_2	šiqlum	Šeqel, ağırlık ölçüsü birimi, AHw. 1248; CAD Š/3, 96; yaklaşık 8, 5 gr. 8 gin_2 ku_3-babbar "8 Šeqel gümüş,
gin_2/gig_4	šiqlum pāšum	šeqel "8, 3 gr. ", SL 82; $^{urudu}gin_2$ "balta, kazma, keser",
gin_2-munus	ehzum	$^{urudu}gin_2$-munus, "kazma", MSL 6, 73, 233; AHw. 191;
gin_2-tur		alan, bölge, yığın, bir ağırlık ölçü birimi 1/60 Šeqel,
gin_3	šadûm	dağ, tepe, SAİL 104; 366; AHw. 1124; lapis lazuli SL 82;
gin_4	kuštum	ot, çayır, çimen,
gin_6	kânum; kīnum	sürekli/devamlı (olmak), doğrulamak, onaylamak, doğru, gerçek, samimi, eksiksiz (olmak), kaliteli olmak alışılmış, olağan, sağlam, değişmez, kesintisiz, çoğunlukla, genellikle, hüküm, karar, sağlamlaştırmak, dengelemek, doğru olarak davranmak,
gin_7	kīma	gibi, AHw. 476; -gin_7-nam "olarak, aynen, tıpkı",
$gipar_x$(KISAL)	gipārum libārum	kemerli yol, keşişhane, keşiş yurdu, AHw. 290; bir meyve ağacı,
gir	šaḫûm šerkum	gir^{ku}_6 "bir balık türü", SAİL 346; AHw. 1133; ^{gi}gir "çeyiz, armağan, hediye", orta yaşlı inek veya kısrak,
gir-um		metal kalem, çivi kalem,
gir_4	kīrum	fırın, ocak, soba, AS 7, 22, 187; AHw. 484; gir_4-bil "ocakçı, fırıncı", gir_4-maḫ "ocak, fırın", gir_4-še-sa "arpa ya da buğdayı kavurmak için kullanılan özel fırın",
gir_4-bil		ocakçı, ateşçi, AWL 314;
gir_5/$giri_5$	darārum	yolunu kaybetmek, dağılmak, AHw. 163; koşucu, atlet kaymak, kaçmak, süzülmek, yabancı, mülteci, koşmak, gizlenmek, saklanmak, boğmak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
	ḫalāpum	muhtaç olmak, bağlı olmak, CAD H 35; AHw. 310
gir_5-gir_5	ākilum	dalmak, suya atlamak, gir_5-$gir_5^{ku}{}_6$ "bir balık türü", kemirgen, AHw. 29;
gir_5-ra		haberci, kurye, postacı,
gir_6	šerûm	sığınak aramak, CT 19, 21 III 18; AHw. 1220
gir_7	šānûm	koşucu, atlet, AHw. 1167;
gir_8	karāṣum	kopmak, koparmak, kırılmak, bozmak, bozulmak, çimdiklemek,
gir_9	kirrum	geniş kavanoz, küp, AHw. 484;
gir_{10}	uzzum	öfke, hiddet, şiddet,
gir_{11}	ṣamādum	boyunduruğa bağlamak, çifte koşmak çalmak, CIRPL Ukg. 16 I 7;
gir_{12}	nammaštûm	yabani hayvan, dokunaklı, acıklı,
gir_{15}/gi_7		evcil, yerli, hizmetçi, medeni, uygar, kibar,
gir_{15}/gi_7-nun		soylu, asilzade, asil,
gir_{16}	kirrum	$^{dug}gir_{16}$; "geniş kavanoz, küp", AHw. 484;
gir_{17}	taşımak	taşımak, götürmek, desteklemek, bulaştırmak, yardım etmek,
gira	puzrum; šamûm	sır, gizlice, gizli, gök, sema, mutluluk,
$gira_3$/gir_{18}		$^{d}gira_3$/$^{d}gir_{18}$ "ateş tanrısı",
giraba		$giraba^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
gir-ab-ba		gir-ab-$ba^{ku}{}_6$ "gölet balığı",
giraḫ	suppīn itinnim	pişmemiş, çiğ, ham, ^{ĝeš}giraḫ "alet, ağaç çekiç",
gir-gi_4-lu	girgilum; ṣâkum	gir-gi_4-$lu^{mušen}$; "bir kuş türü",
gir-gid_2	tappinnum	gir-$gid_2{}^{ku}{}_6$ "bir balık türü, bir balık gösterisi/oyunu", gir-$gid_2{}^{mušen}$ "bir kuş türü",
gir-gig	kurārum	sivilce, yara, SAİL 46;
gir-gi-lum	girgilum; ṣâkum	gir-gi-$lum^{mušen}$; "bir kuş türü",
$giri_{11}$/gir_{11}		düzenli olmak, temiz olmak, zeki olmak, sarmak,
$giri_{16}$	šēpum	ayak, keçiyolu, patika,

Sümerce	Akadca	Türkçe
		çığlık, feryat, aracılığıyla, vasıtasıyla, başka bir nedenle, birisi,
giri$_{16}$-i-lim		ağıt, matem, yas,
giri$_{16}$-i-lu	girgilum, ṣâkum	anlamı henüz bilinmiyor,
giri$_{16}$-lu		ağıt, matem, yas, mersiye, yakınma,
giri$_{17}$	appum būṣum	burun, AHw. 60; CAD A/2, 184; sırtlan, AHw. 143;
giri$_{17}$-dab	kartappum	arabacı, AHw. 451;
giri$_{17}$-zal	tašiltum	sevinç, AHw. 1338;
giri$_2$-tur-zabar	uṣultum	kurban bıçağı, MSL 7, 161, 47; AHw. 1439
girid$_2$		ağlamak, sızlamak, feryat etmek, yakınmak, dövünmek,
girim	ellu; girimmum	katkısız, temiz, namuslu, iffetli (olmak); açık, parlak, anlaşılır, belirgin, kararlı, emin (olmak), meyve, ağaç, çiçek, zeytin, ^{ĝeš}gi-rim, "zeytin ağacı", MSL 5, 112, 235;
girim/girin		toprak parçası,
giriš	kurṣiptum	kelebek, güve, MSL 8/2, 70, 427; AHw. 512
giriš-gal	tarmāṣum	kelebek, MSL 8/2, 47, 28; AHw. 1331
giriš-šita$_3$-na		giriš-šita$_3$-na^{mušen}; "bir kuş türü",
giri$_{22}$ (GİŠ. LU$_2$) **giri$_{23}$ (GİŠ. ŠU. LU$_2$)**	nēmedum	giri$_x^{ku}{}_6$ "bir balık türü", iskemle, koltuk,
gir-šu		gir-šu$^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
gisal	gišallum ṣiṣṣum	kürek, yaba, dümen, SAİL 226; AHw. 292;
	ṣiṣṣum	değnek, çubuk, direk, RA 18, 38, 22; AHw. 1106
giskim	tukultum	güven, itimat, SAİL 325; 452; AHw. 1368
gissu	ṣillum	gölge, şemsiye, SAİL 296; AHw. 1101;
-gišen		olumsuz gerçek son eki, a$_2$ mu-e-da-ag$_2$-ĝeš-še-en(=mu-e-da-ag$_2$-gišen) a$_2$-aĝ$_2$-ĝa$_2$ ma-ab-sum-mu-un-e-še (=mu-e-a-b-sum-en-eše) "Ben sana böyle bir emir verseydim, sen bana emir veriyorsun, der miydin?", TCL 16, 45 Ay. 43-44;

G

Sümerce	Akadca	Türkçe
gišimmar	gišimmarum	hurma ağacı, SAİL 356; AHw. 292; CAD G 102; 7 $ša_3$-gišimmar "7 hurma çekirdeği", Gud. E V 11
gišimmar-al-dub$_2$	napṣum	^{ĝeš}gišimmar-al-dub$_2$(-ba), "hurma dalı", MSL 5, 119, 311; AHw. 741;
gišimmar-du$_{13}$	tālum	^{ĝeš}gišimmar-du$_{13}$(- du$_{13}$), "hurma ağacı", MSL 1, 194; AHw. 1312;
	šakinnum	hurma fidanı, MSL 5, 118, 292; AHw. 1139;
gišimmar-kur-ra	gurummarum	^{ĝeš}gišimmar-kur-ra, "yaban hurması", SAİL 356
gišimmar-saĝ-kal	zaqīpum	^{ĝeš}gišimmar-saĝ-ka, "dayak, destek, direk, kazık", AHw. 1514
gišimmar-tur	tālum	^{ĝeš}gišimmar-tur, "hurma", MSL 5, 117, 291; SAİL 356; AHw. 1312
	suḫuššum	hurma fidanı, SAİL 356; AHw. 1055
giškim-ti	tukultum	güven, itimat, yardım, AHw. 1368;
giz-zal	puqqum	dikkat etmek, CT 18, 49 II 30; AHw. 879; akıl, zeka; St. P 10, 225; SGL 1, 40;
gizzal$_2$	ḫasīsum; uznum nešmûm	akıl, bilge, anlama, kavrama, uzlaşma, anlayış kulak, işitme, duyma,
gu	qûm	ip, urgan, halat, sicim, tel, şerit, ağ, file MSL 6, 79, 42/5; AHw. 924; CAD Q 285-286; litre, SAİL 559; AHw. 925; gu …bar$_2$ "nefret etmek", gu …me-er/mar "gelişmek, serpilmek, dallanıp budaklanmak",
	šapārum	göndermek, AHw. 1170-1171; ISL 136;
gu-a-na	qablum	savaş, çarpışma,
gu-bi$_2$-tum	kupītum	gu-bi$_2$-tum^{mušen}; "bir kuş türü",
gu-di/du	qinnatum	anus(=sindirim sisteminin son kısmı, çıkış deliği, makat); göt, AHw. 921;
gudibir$_2$		savaş, çatışma, kavga, mücadele,
gu-dili …e$_3$		germek, dizmek, bağlamak, düzenlemek, sıralamak, tertip etmek, ayarlamak,
gu-dim$_4$-ba-gada		keten kumaş, çarşaf,
gu-du		but, sicim, tel, şerit,

Sümerce	Akadca	Türkçe
gu-du/di		makat, sağrı, but,
gu-du-gun$_3$-a		çok renkli iplik,
gu . . dub$_2$/tag		düzene sokmak, sıraya dizmek, hizaya getirmek, ayarlamak,
gu-gal-gal **gu-gir**		fasulye, fasulyegillerden bir bitki türü, barbunya, çalı,
gu-gu-tum	gugutum	bitki, hayvan yemi, saman, kuru ot,
gu-ḫa-mun		uyum, ahenk, bağdaşım, nizam, intizam,
gu-kilib-ba		balya, tüccar eşyası dengi,
gu-kur	nizmatum	dilek, arzu, istek,
gu-la	rabûm	büyük, önemli, ünlü, emekli (olmak, olgun, mantıklı (olmak) büyük, geniş, büyük, önemli, yetenekli, daha yaşlı, AHw. 936; AWL 112; NG 3, 118 u$_4$ ^{i}$_7$idigna i$_7$-gu-la mu-ba-al-la-a "Dicle'yi, en büyük nehri o kazdığı zaman. RA 71, 5/c 6/1, 51, ^{d}gu-la, "^{d}Gula", SAİL 32;
gu-la		daha büyük, u$_4$ ^{i}$_7$idigna i$_7$-gu-la mu-ba-al-la-a "Dicle'yi, daha büyük nehri kazdığı zaman",
gu ... la$_2$		eğilmek, üzerine dayanmak, bağlamak, boyunduruğa koşmak, yararlanmak, birleştirmek, yapıştırmak,
gu/gu$_3$-sum	miḫiṣtum	şamar, darbe, tokat, işaret, SAİL 15; AHw. 651;
gu-li	ibrum	arkadaş, yoldaş, YOS 1, 53, 116; AHw. 363;
gu-mur		soluk borusu,
gu-mur$_7$		belkemiği, omurga,
gu-niĝin$_2$(-na)		balya, çember ve demir tellerle bağlanmış ticaret eşyası,
gu-nu	qûm	keten, ip, sicim, urgan, AHw. 925;
gu-ru-um		yığın, direk, kazık, dilme, bayrak/filama direği, kazık, kiriş,
gu-sum		kama, bıçak, hançer, takoz,
gu-su$_9$		kaba tüylü, çok kıllı,
gu-sur		iş, meslek, görev,
gu-ša$_3$-gu		iyi cins, kaliteli keten iplik/lif, SL 84;

Sümerce	Akadca	Türkçe
gu-še-še$_3$	annummiš	buraya, MSL 4, 201, 379; AHw. 54;
gu-šu-ba **gu-šu-gaba**		iş, meslek, sanat, beyan, yemin,
gu-šum$_2$	miḫiṣtum	kama, takoz, ağaç kama,
gu-šur	gušūrum	^{ĝeš}gu-šur, "kiriş, direk", SAİL 296; 559; AHw. 300; CAD G 144-145; iş, meslek, görev,
gu-ud		gu-ud$^{ku}_6$ "sazan balığı",
gu-ul	rabûm	büyük, önemli (olmak) yetenekli, harika (olmak) emekli, öğrenci, olgun, mantıklı(olmak) yok etmek, yıkmak, kırmak, parçalamak, düzleştirmek, oymak, kesmek, paylaştırmak, dilimlemek, oymak, hak etmek, büyümek, genişletmek, büyütmek, olgunlaşmak, çoğalmak, yükselmek, büyük, yüksek,
gu-ur$_2$	rēbum	gu-ur$_2^{mušen}$; "karga",
gu-za/guza	kussûm	^{ĝeš}gu-za/guza, "taht, iskemle, sandalye, kürsü", AHw. 515; CAD KL 587; NG 3, 119; ZANF 23, 309; ISL 193; ^{ĝeš}gu-za-bi "onun tahtını" ^{ĝeš}gu-za-gub-ba-ni suḫuš-bi na-an-ĝen-ne$_2$ "Dikilen tahtının temelini tespit edemesin!", Gud. St. C IV 13-15; ^{ĝeš}guza lagaš(a)^{ki}-ka suḫuš-bi "Lagaš'ın tahtının temelini", Gud. St. E VIII 2-3, Emesal: aš-te,
gu-za-gid$_2$-da	kalakkum	^{ĝeš}gu-za-gid$_2$-da "iskemle, sandalye",
gu-za-kaskal-elam-ma	paltigum	^{ĝeš}gu-za-kaskal-elam-ma^{ki}, "koltuk", MSL 5, 156, 80; AHw. 816;
gu-za-la$_2$	guzalûm	idareci, veliaht, görevli, memur SAİL 59; taht, meyveli ağaç, iskemle, sandalye, kürsü,
	pīḫatum	nam, unvan, SAİL 79;
gu-za-ni$_2$-ma-la$_2$	šūšubtum	^{ĝeš}gu-za-ni$_2$-ma-la$_2$; "tabure, oturak",
gu-za-nim-ma-la$_2$	šūšubtum	^{ĝeš}gu-za-nim-ma-la$_2$, "sandalye, tabure" MSL 5, 157, 90; AHw. 1290
gu-za-sir$_3$-da		^{ĝeš}gu-za-sir$_3$-da "iskemle, sandalye, kürsü",
gu-za-zag-us$_2$ **gu-za-zag-be$_2$-us$_2$**	kussī nēmedim	^{ĝeš}gu-za-zag-us$_2$, ^{ĝeš}gu-za-zag-be$_2$-us$_2$; iskemle, sandalye, kürsü

Sümerce	Akadca	Türkçe
gu_2	kišādum	boyun, ense, kıyı, AHw. 470; CAD K 446; gu_2-gu_2-gir_2-su^{ki}-ka "Girsu'nun bütün kıyılarında", CIRPL Ent. 28-29 IV 7; $gu_2^{mušen}$ "bir kuş türü", gu_2 ...šub "ihmal etmek"
	mātum	ülke, AHw. 633-634; ISL 138;
	napḫarum	tümü, hepsi, AHw. 737; ISL 140;
	biltum	vergi, yük, talent, Ağırlık ölçü birimi, 1 gu_2=60 ma-na; SAİL 106; AHw. 126 kazanç, gelir, kira, külfet, haraç,
	qûm	ip, sicim, urgan, AHw. 925
	kullatum	bütün, toplam, hepsi, CT 12, 10 I 2; AHw. 501
	ḫabālum	zarar vermek AHw. 302;
	gapšum	gurur, LTBA 2, 2, 146; AHw. 281
	napḫarum	bütün, toplam,
	emūqum	güç, kuvvet, SAİL 334; AHw. 216
	aḫum, kišādum	yan, taraf, kenar, yaka, nabız, beyin, kafa, yük, ürün,
gu_2(-d)		sicim, tel, şerit, kordon, lif, yün iplik, lepiska(=uzun, ve yumuşak (saç), boyun, SL 84; asker, savaşçı, kavgacı,
gu_2-a ... ĝar		üzerine koymak, kaydetmek,
gu_2-an-$še_3$		tamamı, toplam, gu_2-an-$še_3$ 55 lu_2-tur-maḫ-ba "Tamamı küçüklü büyüklü 55 insan", gu_2-an-$še_3$ 244 lu_2 še-ba tur-maḫ-ba "Tamamı 244 kişiye küçüklü büyüklü arpa dağıtımı", BIN 8, 354 XII 1; gu_2-an-$še_3$ 91 gu_4-ĝeš anše-ĝeš "Tamamı 91 iş öküzü (ve) iş eşeği", DP 234 VIII 1-2, gu_2-an-$še_3$ 91 gu_4-ĝeš anše-ĝeš "Tamamı 91 iş öküzü ve iş eşeği" DP 234 VIII 1-2;
gu_2-an-$še_3$		gu_2-an-$še_3$ 230 lu_2 še-ba-tur-maḫ-ba še-bi 30-la_2-1(ul) 2(ban_2) gur-saĝ-$ĝal_2$ "Toplam 230 kişiye küçüklü büyüklü arpa dağıtımı. Onların arpası 30(-1 Ul, 2 Ban) kiledir. " Nik. 1 XVII 1-2
gu_2 ... aka		boyun eğmek, önermek, eğilmek,
gu_2-ba		işçileri sınıflama, tasnif etme,

Sümerce	Akadca	Türkçe
gu_2-bala		köşe, birbirini kesen iki çizginin, iki düzlemin oluşturduğu açı, zaviye,
gu_2-bal-ĝeš-du_3-a		kambur, hörgüç, tümsek,
gu_2-bar	gubārum miriqtum ṣamûm nakrum	metal külçe; kutu, kap, şişe, okka, dirhem, boyun, ense, yele, susamak, arzu etmek, AHw. 1081; düşman, YOS 1, 53, 220; SAİL 60; AHw. 723;
gu_2 ... bar/du_3	zêrum	boşlamak, ihmal etmek, savsaklamak, AHw. 1522;
gu_2-bi	kupītum	gu_2-$bi_2^{mušen}$; "bir kuş türü",
gu_2-bi_2	kupītum	gu_2-$bi_2^{mušen}$; "bir kuş türü", arşın, endaze,
	kuppûm	gu_2-$bi_2^{ku_6}$, "bir tür yılan balığı", MSL 8/2, 87; SAİL 106; AHw. 509;
gu_2-bi_2-tum	kupītum	gu_2-bi_2-tum^{mušen} "bir kuş türü",
gu_2-bi-gu_2-zag-ga		bir kuş türü,
gu_2-da ... la_2		kucaklamak, benimsemek, kabul etmek, inanmak, sarılmak, birleşmek,
gu_2-dirig **gu_2 . . dirig**	napḫarum	toplam, SAİL 354; AHw. 737; rapor vermek,
gu_2-du	qinnatum	yanak, çene, SAİL 106, AHw. 921;
gu_2 ... du_3	zêrum	küçümsemek, hor görmek, ihmal etmek, boşlamak, savsaklamak, unutmak, ihmal etmek, AHw. 1522;
gu_2-du_3-a	nakrum	düşman, YOS 1, 53, 220; SAİL 60; AHw. 723;
gu_2 ... du_8		anlam çıkarmak, uzaklaştırmak,
gu_2-e	annânum	bu tarafa, bu yana,
gu_2 . . e_3	ḫalāpum	örtmek, kapatmak, giydirmek, korumak, ayrı tutmak, saklamak, kapalı/saklı olmak
gu_2-e_3		$^{tug}{}_2gu_2$-e_3 "tekstil, dokuma",
gu_2-e_3-gu_2-e_3		yağlı, şişman, tombul,
gu_2-e-a	ullîš	yan, yanal, sonra, sonradan,
gu_2-en		tüm, bütün, bütünlük, toplantı odası, salon, taht odası,
gu_2-en(-na)		toplantı, toplantı odası,

Sümerce	Akadca	Türkçe
gu_2-en-bar-ra		taht odası, SL 85;
gu_2-en-na	šan/ddabakkum	$^{lu}{}_2gu_2$-en-na, "belediye başkanı, vali", SAİL 106; devlet memuru, başkan,
	kuṣṣum	taht, AHw. 516; YNER 3, 77
	qadütum	alüvyon, balçık
gu_2-$erim_2$	ayyabum	düşman, UM 5, 145 I 6; AHw. 23;
gu_2-$erim_2$-ĝal$_2$	ayyabum	düşman, yaramaz, kötü, fena, düşmanca,
gu_2-eš/uš		$^{ĝeš}gu_2$-eš/uš "boyunduruk",
gu_2-gal	ḫallürum	nohut, fasulye, AHw. 313; CAD H 47; fasulye, bezelye, nohut, SAİL 106; AHw. 313; lider, önder, başkan,
	gugallum	$^{lu}{}_2gu_2$-gal, "sucu, su işlerini düzenleyen kişi", su işleri müdürü, sucu, SAİL 106; AHw. 295;
gu_2-gal-la		$^{u}{}_2gu_2$-gal-la "nohut",
gu_2-gal-ur_5-ra		tohumluk fasulye,
gu_2-ĝeš ...ĝa$_2$-ĝa$_2$	kanāšum	eğilmek, boyun eğmek, önermek, sunmak,
gu_2-ĝeš ...ĝal$_2$	kanāšum	eğilmek, boyun eğmek, önermek, sunmak, omuza ağacı-koymak, kaldırmak, taşımak", ma_2-gan me-luḫ-ḫa-ta kur-bi-ta gu_2-ĝeš mu-na-ab-ĝal$_2$ "Magan ve Meluhha'daki dağlardan o (ağaçları) taşıdı". Gud. Sl. A XV 6;
gu_2-ĝeš ...ĝar	kanāšum	eğilmek, boyun eğmek, önermek, sunmak,
gu_2-gid_2	šadāḫum	yürümek, taşınmak, AHw. 1122; eğilmek, CT 19, 20 b III 4; MSL 13, 198, 113;
	šabsum	hiddetli, öfkeli, kızgın, AHw. 1120;
gu_2-gid_2-gid_2		$^{ĝeš}gu_2$-gid_2-gid_2 "boyunduruk", 14 $^{ĝeš}gu_2$-gid_2-gid_2 13 ^{ĝe}apin "14 boyunduruk, 13 saban", VS 14, 67 I 1-2;
gu_2-gil	ḫābilum	cani, katil, günahkar, cezalı, suçlu, CT 18, 19 d 5; CAD H 4; AHw. 305
gu_2-gir		yersakızı demeti, SL 85,

G

Sümerce	Akadca	Türkçe
gu_2-$giri_{16}$ ... ĝar		gedik açmak, kırmak, yarmak, yıkmak,
gu_2-ĝiri$_3$	pilšum	delik, gedik, oyuk, CT 12, 1 II 24; AHw. 863; çiğneme, savsaklama, kurallara/yasaya uymama, patika, yol,
gu_2-ĝiri$_3$/ĝiri$_{16}$	pilšum	delik, gedik, oyuk,
gu_2-gu_2		çeşitli büyüklükte olan tıbbi bir taş türü,
gu_2-gu_2-gu_4/uḫ		fasulye, bamya, bakla, bezelye, nohut,
gu_2-gur_5 ...du_{11} **gu_2-gur_5-ru . . du_{11}**	kapārum	budamak, kırmak, süslemek, dengelemek, azaltmak, eksiltmek, kısıtlamak, sınırlamak,
gu_2-gur_5 ...du_{11}/e		kesip devirmek, yolmak, soymak, soyunmak,
gu_2-$guru_5$-gu_2	kapārum	budamak, kırmak, süslemek, dengelemek, azaltmak,
gu_2 . . ĝa$_2$-ĝa$_2$	kanāšum	eğilmek, boyun eğmek, önermek, sunmak büzmek, bir araya getirmek, biriktirmek, toplamak, toplanmak, irin toplamak, büzmek,
gu_2 . . ĝal$_2$	kanāšum	eğilmek, boyun eğmek, önermek, sunmak
gu_2 ... ĝal$_2$		boyun eğmek, ileri sürmek, önermek, sunmak, söz dinlemek,
gu_2 ... ĝar/ĝa$_2$-ĝa$_2$	gurrunum	boyun eğmek, önermek, sunmak, azaltmak, yumuşatmak, yatıştırmak, birikmek, yığmak, karaya oturmak, kaza yapmak, bindirmek,
gu_2 ...ĝar/ĝa$_2$-ĝa$_2$		toplamak, toplanmak, birleşmek, düzenlemek,
gu_2... ĝar	kanāšum	birikmek, karaya oturmak, kaza yapmak, bindirmek eğilmek, boyun eğmek, önermek, sunmak,
gu_2 ...ĝar-ĝar	gurrunum	birikmek, karaya oturmak, kaza yapmak, bindirmek,
gu_2 ...gid$_2$	šurrummašā'um	dayanmak, yaslanmak, eğilmek, bükülmek, yöneltmek, demeç vermek, takılmak, dikkatle/dışarı bakmak, soymak, çalmak, yerleşmek, gözetlemek, çalmak, yaslamak, hırsızlık yapmak,
gu_2 ... gil		vurmak, etkilemek, SL 85;

Sümerce	Akadca	Türkçe
gu_2 ...gur	garānum	birikmek, karaya oturmak, kaza yapmak, bindirmek,
gu_2 ...$guru_5$ **gu_2 ...$guru_5$-gu_2**	kapārum	budamak, kırkmak, AHw. 442;
gu_2- gu_2-e_3	nahlaptum	$^{tug}{}_2gu_2$-gu_2-e_3, "manto, palto", SAİL 106; AHw. 715;
gu_2... il_2	šaqû ša rēšim	kaldırmak, artırmak, yükseltmek, dikmek, ayağa kaldırmak,
gu_2...gur-gur		geri vermek, ödemek,
gu_2 ... gur	garānum	toplamak, yığmak, koparmak, biriktirmek, toplanmak, birikmek, yığmak, karaya oturmak, kaza yapmak, bindirmek,
gu_2-ḫas	guḫaššum	tel, iplik, AHw. 296; MSL 7, 169, 348; SAİL 106;
gu_2-ḫaš		ense, boyun,
gu_2-ḫaš-la_2		berber, SAİL 354; MSL 3, 116, 234;
gu_2-i_7(-da)		rıhtım, gemilerin indirme bindirme veya yükleme boşaltma yapabileceği yer,
gu_2 ...il_2	šaqû ša rēšim	baş kaldırmak, yükseltmek, üretmek, beslemek,
gu_2-kal		en önemli, ilk önce,
gu_2-kiĝ$_2$	dadmūm kiššatum	köy, mahalle, toplam, tutar, cihan, AHw. 149;
gu_2-ki-ĝal$_2$	māgirum	uysal, CT 19, 48 I 4; UM 15, 79 III 90; AHw. 576;
gu_2-ki-$še_3$ ... la_2		bitkin düşmek, yorulmak,
gu_2 ... ku_5/kud		boynu kesmek, kurban etmek,
gu_2 ...la_2	edērum	kucaklamak, benimsemek, ele geçirmek, AHw. 186
	šurrum	kucaklaşmak, ümit beslemek, abanmak, üzerine eğilmek", MSL 13, 198, 113;
gu_2 ...mar		gu_2 ... ĝar "birikmek, karaya oturmak, kaza yapmak, bindirmek, eğilmek, boyun eğmek, önermek, sunmak", Emesal: gu_2 . . mar < gu_2...ĝar,
gu_2 ...mar-mar	ḫanābum	iyileşmek, başarılı olmak, büyümek, serpilmek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
gu_2 . . me-er-me-er	ḫanābum	iyileşmek, başarılı olmak, büyümek, serpilmek,
gu_2-me-ze_2	ḫaninum	$^{kaš}gu_2$-me-ze_2 "bir bira türü, açık bira",
gu_2-mun		kimyon, SL 86;
gu_2-mur	ur'udum	$^{uzu}gu_2$-mur, "boğaz, nefes borusu, gırtlak"; AHw. 1436;
gu_2-mur_7 **gu_2-mur_8**	eṣemṣērum	bel kemiği, omurga; AHw. 251, SAİL 106; CAD E 344;
gu_2-na/un		vergi, külfet, yük, takdir, haraç, ücret, kira,
gu_2-ne		$^{im}gu_2$-ne "alan, bölge, kült merkezi, fırın",
gu_2-ne-saĝ		$^{geš}gu_2$-ne-saĝ "şimşir", SL 86;
gu_2-ne-saĝ-ĝa_2		dolap, büfe, yüklük, görevli, memur,
gu_2-ni_3-ur_5-ra	kiššēnum	bakla, bezelye; AHw. 492, SAİL 106;
gu_2-nida	gulbūtum	$^{ziz}gu_2$-nida "kabuklu tane, arpa, başak", AHw. 296;
gu_2-niĝ$_2$-ar_3-ra	kiššanum kakkû	burçak; mercimek,
gu_2-nisaĝ		$^{kaš}gu_2$-nisaĝ "taze bira",
gu_2-nu	barmum; eqûm	benekli, çilli (olmak), renkli, kutsal yağ sürmek, yağlamak, bulaştırmak, üstüne sürmek,
gu_2-nu_{11}-gal	gunugallum	$^{na}{}_4gu_2$-nu_{11}-gal, "su mermeri", AHw. 293;
gu_2 ... peš		sertleşmek, katılaşmak, ciddi olmak, büyümek, gelişmek, yetişmek, yetiştirmek, üretmek,
gu_2-pu_2		bir meslek türü,
gu_2-re		o taraf, o tarafta,
gu_2-re-eš(-a)	ullîš	şurada, orada, sonra, AHw. 1409;
gu_2-ri		karşı kıyı, sahil, başka taraftan, SL 87;
gu_2-rin_5-na		gu_2-rin_5-$na^{ku}{}_6$ "balık üretimi",
gu_2-ru-ma		yığın, harman, tınaz, badas(=harman kaldırıldıktan sonra yerde kalan toprak, çöp ve samanla karışık tahıl taneleri, harman döküntüsü),
gu_2-sa		boyun adalesi,
gu_2-sa(-a-gig)	dādānūm	boyun kirişi, SL 87;
gu_2-saĝ	suḫātum	gerdan, CT 19, 48 I 4; AHw. 576;

Sümerce	Akadca	Türkçe
gu_2 ...si	paḫārum	birleştirmek, toplamak, toplanmak, toplantı yapmak, bir araya toplamak, düzenlemek,
gu_2-si-a	napḫarum	toplam, hepsi, AHw. 737; ISL 147;
gu_2-si-a/gu_2-sa		tüm, bütün, hepsi,
gu_2-su_4		kabarık, pürüzlü, kaba tüylü,
gu_2-sur		gu_2-sur^{mušen}; "bir kuş türü",
gu_2-sur-ra		gu_2-sur-ra^{mušen} "bir kuş türü", gu_2-sur-ra^{ku_6} "bir balık türü",
gu_2-$še_3$		başka bir yöne,
gu_2-šeš		acı burçak, kara burçak, SL 87;
gu_2 ... šub	aḫam nadûm	hor görmek, küçümsemek, boşlamak, ihmal etmek, savsaklamak, boşlamak, unutmak, ihmal etmek, tepeden bakmak, reddetmek,
gu_2-šub-ba	zenûm zenûtum	hiddetli, öfkeli, kızgın, AHw. 1519 hiddet, öfke, CT 19, 45 b 11; AHw. 1520;
gu_2-tab		$^{kuš}gu_2$-tab "yaka, tasma",
gu_2-tag		boğazlamak, kurban etmek,
gu_2-tal_2	erûtum	$^{uzu}gu_2$-tal_2, "sırt", UM 12, 7 Ay. AHw. 248;
gu_2-tar	kutallum	arka, arka taraf, AHw. 517;
gu_2-tar . . la_2		biçimlendirmek, taramak; hayvanları adlandırmak
gu_2-tar/tal_2	kutallum	sırt, arka,
gu_2-tuk/tuku	gitmalum; šarûm	mükemmel, eksiksiz, tam, zengin, onurlu, şerefli, görkemli, kusursuz, güçlü, kuvvetli,
gu_2-tur	kakkûm	mercimek, AHw. 422; CAD K 58, küçük çanta, kese,
gu_2-$uĝ_3$-gu_2-$uĝ_3$ za		ses çıkarmak, gürültü yapmak,
gu_2-un	biltum	yük, gelir, ürün, kazanç, kira, vergi, yük, haraç takdir, övgü, vergi, yük,
gu_2-un-gu_2	barmum; eqûm	benli, çilli (olmak), alacalı, çok renkli, yağlamak
gu_2-un-gu_2-gu_2		hayvan sesi,
gu_2-ur_5		gu_2-$ur_5^{mušen}$ "bir kuş türü", SL 87;

Sümerce	Akadca	Türkçe
gu_2 ... us_2	našû ša rēšim.	başı yukarıya kaldırmak, kabartmak, yükseltmek, kaldırmak, neden olmak, ayağa kaldırmak, kalkmak;
gu_2-uš		^{ĝeš}gu_2-uš "bir müzik aleti, düdük, kaval",
gu_2 ... zi(g)/zig_3	šaqû ša rēšim	başarmak, başarılı olmak, kaldırmak, yükseltmek, kalkmak, havalanmak,
gu_2 ...us_2	našûm ša rēšim	kaldırmak, yükseltmek, üretmek, beslemek, yetiştirmek,
gu_2 ...zig_3	našûm ša rēšim	kaldırmak, yükseltmek, üretmek, beslemek, yetiştirmek,
gu_2-za	kussûm	^{ĝeš}gu-za; "taht, sandalye, tabure", ^{ĝeš}gu_2-za gub-ba-na suḫuš-bi na-an-ĝen-ne_2 "Dikilen tahtının temeli sağlam olsun!" Gud. St. C IV 13-15;
gu_2-za		takı, kolye,
gu_2-zag ... la_2		çapraz yatmak, uzanmak, sallanmak,
gu_2-zal	guzallum išḫappum	alçak, hergele(=terbiyesiz, görgüsüz (kimse), namussuz, dolandırıcı, yaramaz, terbiyesiz, adi (olmak), ilkel, cahil, hilekar, haydut, suçlu, cezalı,
	pirištum	sır, MSL 3, 128, 367; SAİL 145; AHw. 866;
gu_2-zi	kāsum	kadeh, kase, çanak,
gu_2-zi-bi-ir-ra	merdētum	seyyar merdiven,
gu_3	ragāmum	bağırmak, çağırmak, söylemek, AHw. 941;
	rigmum	çığlık, yaygara, gürültü, anırma, ses, düşünce, fikir, feryat, SAİL 15; AHw. 982;
	apālum	yanıt vermek, görevi yapmak, ödemek, AHw. 56;
gu_3-an-ne_2-si		gök gürültüsü,
gu_3 ... de_2	nabûm, šasûm	konuşmak, söylemek, okumak, bildirmek, var saymak, farz etmek, AHw. 1197;
gu_3-de_2		macun, hamur kıvamına getirilmiş madde,
gu_3 ... du_{11}/e		bağırmak, yüksek ve gür ses çıkarmak,
gu_3 ... dub_2	nagāgum	bağırmak, yüksek sesle konuşmak, haykırmak, seslenmek,
gu_3 ...e_3		gürlemek, bağırmak, haykırmak, feryat etmek, kükremek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
gu_3-eden-na	arnabum	tavşan, Fauna 12, 155; OIP 57, 30 b; AHw. 70;
gu_3-ĝal$_2$-la	rugummûm	şiddetli, dava, MSL 1, 79, 9; AHw. 993;
gu_3-i$_3$-ra		bitki, nebat,
gu_3-keš$_2$		gu_3-keš$_2^{mušen}$ "bir kuş türü",
gu_3 ...kin/kin$_5$	paḫārum	toplanmak, bir araya gelmek, toplamak, koparmak, büzmek, biriktirmek, kazanmak,
	dadmūm kiššatum	köy, mahalle, toplam, tutar, cihan,
gu_3-kiri$_6$	ikkillum tanūqātum	çığlık, feryat, nara, nida, slogan, savaş çığlığı,
gu_3-la$_2$		boyunduruk, örtü, şal, koşum takımı, tuzak, acı, hastalık, kamış destesi/yığını,
gu_3...mur		anırmak, bağırmak, böğürmek, çığlık atmak, feryat etmek, haykırmak, çağırmak, davet etmek,
gu_3-mur-ak/aka		yiğitçe, kahramanca, kahraman, yaslı kişi,
gu_3-niĝ$_2$-erim$_2$	ruggugum	çok yanlış, CT 18, 38 b Ay. 13; AHw. 993;
gu_3-nun . . di/e		yüksek sesle bağırmak, gürültü yapmak,
gu_3-nun-di		$^{gi}gu_3$-nun-di "flüt",
gu_3-ra	alpum; lī'um šasûm	boğa, ökūz, sığır, dana, aslan, bağırmak, haykırmak, seslenmek, gürlemek, kükremek, şikayet etmek,
gu_3-ra-aḫ	šasûm	bağırmak, haykırmak, seslenmek, sohbet etmek,
gu_3-ra-ra	tanūqātum	yaygara, nara, AHw. 1320;
gu_3-ri-a		çığlık, feryat, gürültü, yaygara, şamata, itiraz,
gu_3 ... si$_3$		böğürmek, havlamak, kişnemek,
gu_3 ... si-il		haykırmak, bağırmak, feryat etmek, SL 88;
gu_3 ... si-si-ig		yavaş/sessizce okumak,
gu_3 ...sig$_{10}$		böğürmek, anırmak, havlamak,
gu_3/gu-sum	miḫiṣtum	işaret, parola, AHw. 651;
gu_3... sum		konuşmak, tekrarlamak, yinelemek, taklit etmek,
gu_3-sum		yazı kalemi,

G

Sümerce	Akadca	Türkçe
gu_3-sur		gu_3-sur^{ku}_6 "bir balık türü",
gu_3 ...$šeg_5$		böğürmek, anırmak, havlamak,
gu_3 ...$šeg_{10}$ **gu_3...$šeg_{11}$**		böğürmek, anırmak, havlamak, bağırmak, feryat etmek, anırmak,
gu_3 ...$šum_2$	šagāmum	yankılanmak, yansıtmak, tekrar etmek, taklit etmek,
gu_3 . . ta/ra-de_2		anlatmak, yüksek sesle okumak,
gu_3-$teš_2$-a . . sig_{10}		birleşmek, söz dinlemek, uysallaşmak, uysal olmak, uyum içinde olmak,
gu_3 ... tum_2		seslenmek, adlandırmak, çağırmak, davet etmek,
gu_3-zal	guzallum išḫappum	alçak, hergele(=terbiyesiz, görgüsüz (kimse), namussuz, dolandırıcı, yaramaz, terbiyesiz, adi (olmak), ilkel, cahil,
gu_3-zi	kāsum	bardak, kadeh, AHw. 454; CAD K 253 giysi, elbise, örtü, kılıf,
gu_3 ...zig_3	šasûm	bağırmak, seslenmek, uğramak, çağırmak, varsaymak,
gu_4(-d)	alpum	boğa, öküz, AHw. 38; CAD A/1, 364; AWL 120; TSL 5, 1-83; MSL 3, 137, 94; gu_4-gim "Bir boğa gibi", gu_4-maḫ-gim u_2-ḫi-a mu-un-ku_2-e saĝ im-il_2-il_2-e "O büyük bir boğa gibi çeşitli otları yiyor, başı(nı) göğe kaldırıyor". FTS 163, IV 7; gu_4-dub(a)-kam "Bunlar listeye (kaydedilen) öküzlerdir". VS 14, 66 I 2 gu_4-u_2-rum lugal-an-da $ensi_2$-lagaš(a)^{ki}-ka "Öküzler, Lugal-anda'nın, Lagaš şehir beyinin özel malları", DP 232 I 1-4; gu_4-ab_2 "dişi dana"; gu_4-ĝeš "iş öküzü", gu_4-lah_4 "sığırtmaç"; gu_4-tur "dana", 31 ur-^{d}dumu-zi 34 lugal-uš-$muš_3$ sipa-gu_4-tur-tur-me "31 (ökuz/boğa) Ur-Dumuzi'den; 3 (öküz) Lugal-ušmuš'dan. Onlar danaların çobanlarıdırlar". DP 100 III 4-IV 2; gu_4-ur_3-ra "çift öküzü"; $gu_4^{ku}{}_6$/gu-ud^{ku}_6 "sazan balığı",
	mīrum	gu_4-$ninda_2$ "erkek dana", AHw. 658; ISL 178;
gu_4-ab_2		sığır, davar, hayvan sürüsü,

Sümerce	Akadca	Türkçe
gu_4-ab_2(-ba)	mīrum	boğa, damızlık boğa,
gu_4-alim **gu_4-alim**	alimbûm kusarikkum	bir sığır türü, bizon(=yaban öküzü), MSL 8/1, 45, 310; SAİL 297; AHw. 514;
gu_4-am/-dam	rīmum	yabani boğa,
gu_4-amar-ga		boğa, erkek dana,
gu_4-an-na	isum	$^{mul}gu_4$-an-na, "çene, çene kemiği", SAİL 297,
gu_4-anše		çiftlik hayvanı, büyükbaş hayvan,
gu_4-apin		saban/çift öküzü, $^{kuš}gu_4$-apin "ip, öküzleri birbirine bağlayan sicim",
gu_4-apin-ni_3-tug_2		çift öküzleri için kullanılan sırt bezi,
gu_4-da		gud-da^{mušen} "bir kuş türü",
gu_4-dab_5-ba		iş öküzü, çift sürmek için kullanılan öküz,
gu_4-da-ri-a		sığır çobanı, sığırtmaç,
gu_4-de_3-a-na-an-du		zayıf/bakımsız hayvan,
gu_4-du_7		gud-du_7 ^{mušen}; "bir kuş türü",
gu_4-du_7-du_7		mükemmel/kusursuz boğa, , vahşi/kızgın öküz,
gu_4-dub		kayıtlı öküz,
gu_4-dul_4		çifte koşulu öküz, iş öküzü,
gu_4-dun-a		yardımcı öküz. (bir çift öküzün yanında tarlaya götürülen üçüncü öküz),
gu_4-e-us_2-sa		sığır çobanı, sığırtmaç,
gu_4-e_3		öküzleri dışarı çıkarmak, otlatmak,
gu_4-eĝir		besili, bakımlı öküz,
gu_4-eš$_2$-gar_3		iş öküzü, çifte koşulu öküz,
gu_4-gal-gal		besili/yetişkin öküz,
gu_4-$gana_2$		şenlik, eğlence, bayram, yortu, SL 90;
gu_4-gaz	tābiḫum	kasap, SAİL 10; 343; AHw. 1376;
gu_4-ĝeš		iş öküzü, çifte koşulu öküz,
gu_4-ĝeš-du_3-a		damızlık boğa, besili boğa,
gu_4-ĝeš-ur_3		yedek işçi öküzü, SL 90;
gu_4-i_3		besili/etli boğa,

Sümerce	Akadca	Türkçe
gu_4-KU		meslek, iş, makam, görev, sorumluluk,
gu_4-la_2-a		çiftçi öküzü, SL 90;
gu_4-$laḫ_4$		gu_4-$laḫ_4$ "sığır+arkasından gitmek – sığırtmaç", VS 14, 171 V 12; 176 VI 12;
gu_4-$laḫ_5$	ikkarum	çiftçi, MSL 2, 147, II 8; SAİL 56; AHw. 368;
gu_4-$maḫ$	gumāḫum	boğa, SAİL 297; AHw. 298;
gu_4-mu-3	šulušûm	üç yaşında öküz, MSL 8/1, 47, 330; AHw. 1270;
	rubu'ûm	gu_4-mu-limmu, "dört yaşında", AHw. 992;
	šunu'ûm	gu_4-mu-min_6 "iki yaşında, iki yıllık", AHw. 1278
gu_4-murub		işe hazır olan çift öküzü, SL 90;
gu_4-niga		besili öküz, SL 90;
gu_4-$ninda_2$	bīrum	dana, iyi cins boğa, SAİL 176; AHw. 130;
gu_4-numun		damızlık öküz/boğa,
gu_4-numun-diri		ekim işlerinde kullanılan yedek iş öküzü, SL 90;
gu_4-numun-$gana_2$		tarlada kullanılan iş öküzü, SL 90;
gu_4-ra		sığır çobanı, sığırtmaç, çiftçi,
gu_4-$raḫ_2$		sığır çobanı, sığırtmaç,
gu_4-saĝ		iş/ekim işlerinde kullanılacak yedek öküz, SL 91;
gu_4-$šar_2$		besili boğa,
gu_4-si-aš	šupûm	$^{ĝeš}gu_4$-si-aš, "bir ağaç türü", SAİL 297
	āšibum	güreş boğası,
gu_4-si-dil	āšibum	$^{ĝeš}gu_4$-si-dili, "koç başı/boynuz, mıncırık (=boynuzla oynanan bir oyun türü)", SAİL 297
gu_4-si-sa_2 **gu_4-si-su**	ayyarum	$^{iti}gu_4$-si-sa_2, "2. ay/Mayıs", SAİL 52; $^{iti}gu_4$-si-su
gu_4-$sumun_2$		yabani inek, dağ ineği,
gu_4-sun_2		yabani boğa/öküz,
gu_4-su_7-ra		düven/harman öküzü,
gu_4-$šubur_2$		otlama ya da sığırtmaç da bulunan öküz, SL 91;

Sümerce	Akadca	Türkçe
gu_4-šu-gi_4		yaşlı öküz,
gu_4-te		gud-te^{mušen}; "bir kuş türü",
gu_4-tug_2-sig_{18}		saban öküzü, SL 91;
gu_4-u_4	šihtum	sıçrama, baskın, SAİL 297
	šahāṭum	sıçramak, atlamak SAİL 297; AHw. 1130
	muštarilum	$^{mul}gu_4$-u_4, "Merkür", SAİL 297
	arsuppum	gu_4-$u_4^{ku_6}$, "sazan"; SAİL 297;
gu_4-u_4-da	šehṭum	atlama, AS 16, 39, 5; AHw. 1209,
gu_4-u_4-diri-ga **gu_4-u_4-ri**		yedek iş öküzü, SL 91;
gu_4-u_4(-d)	qarrādum šaḫāṭum	sıçramak, atlamak, çırpmak, eğlenmek, saldırmak, çıkışmak, saldırmak, tecavüz etmek, kaçmak, firar etmek, kurtulmak, oynamak, kahraman, yiğit, asker,
gu_4-ur_3-ra	alpu ša warka	yedek çift öküzü, besili öküz, SL 91;
gu_4-us_2		sığırtmaç, sığır çobanı,
gu_4-zi-in-bu	gazamānum	bayrak/filama direği, sırık, direk, sütun, kolon, çubuk, baston, direk, çomak,
	nappaṣum	sopa, AHw. 739;
	timmum	kolon, sütun, AHw. 1360;
gu_5-li	ibrum	arkadaş, yoldaş, CT 35, 3, 16; AHw. 363;
gu_5-ul	rabûm	büyük, MSL 2, 147, 9; 12, 97, 132 b; AHw. 936;
gu_7	akālum	yemek, tüketmek, yok etmek, yutmak, kullanmak, yiyecek, besin, gıda, yemek, yem, saman,
gu_7/ku_2	akālum	yemek, AHw. 26-27; CAD A/1, 298;
gu_7-kur-kur-ra		bölge/ülke yemekhanesi, SL 89;
gu_7-li	ibrum	arkadaş, yoldaş, CT 35, 3, 16; AHw. 363;
gu_{14}	ašrum; erṣetum mātum	yer, toprak, yer küre, yeraltı dünyası, ülke, dünya,
gub	i/uzuzzum	ayakta durmak, görev yapmak, yerleştirmek, ayak basmak", ayağa kalkmak, hazır olmak, AHw. 408; ^{ĝeš}ig … mu-na-an-gub "Kapıyı onun için yerine taktı". UET 1, 100, 15-16; šeš-banda engar-re_2 ba-gub "Šešbanda, çiftçi orada görev yapıyor". VS

G

Sümerce	Akadca	Türkçe
		14, 188 IV 3-5; e_2-$še_3$ ... im-ši-gub "O (Gudea) tapınağa ayak bastı". Gud. Sl. A XIX 25; $tilla_2$ nam-ba-e-gub-bu-de_3-en "Sen meydanda durmamalısın!", BE 31, 51, 29; yakın durmak, yardım etmek, hazır olmak, Gud. St. E IV 6; StP 10, 1 V 3; lugal-$ĝu_{10}$ ^{d}en-ki i_3-gub-be_2-en "Ey kralım Enki, emrine hazırım". St. P 10, 2 I 38; nam-ti-en-te-me-na-ka-$še_3$.... . . . . $ḫe_2$-na-ši-gub "Entemena'nın yaşamı
gub		için o onun yanında dursun!/ona yardım etsin!", Ent. 28-29 VI 3-8; lugal-$ĝu_{10}$ ^{d}en-ki i_3-gub-be_2-en (=i_3-gub-en) "Beyim Enki, ben yardıma hazırım/ben yanındayım". StP 10, 1 V 3; karşı çıkmak, BIN 8, 162, 4; koymak, YOS 9, 31, 29; durmak, beklemek, STVC 42, 8; ağaç dikmek, çadır kurmak, YOS 9, 31, 43; hazır bulunmak, TCS 1, 203, 4; ĝiri ...gub "beklemek", ĝiri$_3$ ...gub "adımlamak, gitmek, yürümek, ayak basmak", SAİL 66, 461", ma_2-gur_2-ra-na ĝiri$_3$ nam-mi-gub "O gemisine gerçekten ayak bastı"; Gud. Sl. A II 4; $ḫub_2$ ...gub "koşmak, oynatmak, yönetmek, işletmek, otlatmak", ig ...gub "açmak, başlamak", igi ...gub "bakmak, görmek, anlamak, görüşmek", ka ... gub "ağzına koymak, yemek", ka-a gub-ba-gim "Az yiyen biri gibi", ki-na_2 ... gub "yatağa koymak, yatırmak" Gud. Sl. A II 24; $še_3$.... gub "başvurmak", BİN 8, 162, 3; u_3-ma ...gub "başarı kazanmak, zafere ulaşmak", u_3-ma ...gub "başarmak, zafere ulaşmak", zu_2 ...gub "yemek, tüketmek, kemirmek",
	šaṭārum	yazmak, AHw. 1203;
	uzna šakānum	ĝeštug$_2$ ...gub "kulak vermek, tasarlamak, plan yapmak, niyet etmek",
	qu"ûm	beklemek, MSL 4, 111, 3; AHw. 931;
gub-ba	maḫḫûm	$^{lu}{}_2$gub-ba, "din adamı, kahin", SAİL 206; AHw. 582

Sümerce	Akadca	Türkçe
	maḫūtum	munusgub-ba, bayan haberci", SAİL 206; AHw. 583
	zaqpum	ekili (tarla), SAİL 206; AHw. 1514;
	šarāṣum	sarılmak, CT 19, 17 I 12; AHw. 1186;
gub-ba-am$_3$		saban hayvanı, SL 89;
gub-ba-igi	manzar panim	lu$_2$gub-ba-igi, "saray adamı, arkadaş, yakın dost", SAİL 206;
gub$_2$	ramākum	temizlemek, arındırmak, arıtmak, yüzmek, yıkamak, yıkanmak; temiz olmak,
gub$_2$-ba	kuppûm	kar, ABL 112 "11. Ay/Şubat; AHw. 509;
gub$_3$/gubu$_3$	šumēlum imittum	sol, sol taraf, AfO 13, 46 II 7; AHw. 1271 zi-da gubu$_3$-na pirig i$_3$-nu$_2$-nu$_2$ "Sağında ve solunda aslanlar yatıyor." Gud. Sl. A IV 19;
gub$_3$-bu		sol el, SL 89; gub$_3$-bu-ĝu$_{10}$ "sol elim",
gub$_3$-kaš$_4$		çiftlik yöneticisi/müdürü,
gubu$_3$		sol, SL 89; gubu$_3$-na, "sağında",
gubu$_3$-kas$_4$		çiftlik sahibi; gir-nun gubu$_3$-kas$_4$-da "Gir-nun ile çiftlik sahibi", BIN 8, 381, 2
gud$_2$	qarrādum šahāṭum	sıçramak, üzerine atlamak, saldırmak, zarar vermek, kaçmak, -den kurtulmak, dans etmek, eğlenmek, kahraman, asker,
gud$_3$	ḫīšum; kumāṣum	kamış yuva, barınak, sığınak, barınak, siper,
gud$_3$ ...us$_2$	qinna qanānum	yuva yapmak, iç içe koymak, yerleşmek,
gud$_6$	garābum epqēnum	uyuz hastalığı, yara kabuğu, miskin hastalığı,
gud$_8$	karûm	kısa olmak, SAİL 483; AHw. 452; kısa, az,
gud$_8$-da	karûm	kısa, SAİL 483; AHw. 452;
guda$_2$	kumrum	keşiş, karabaş, din adamı, TC 3, 68, 24; SAİL 398; AHw. 506;
guda$_2$-absu	gudapsûm	keşiş, karabaş, din adamı, SAİL 398; AHw. 295,
gudu$_4$(-g)	pašīšumpaššum	karabaş, keşiş, din adamı, MSL 9, 126, 47; SAİL 398; AHw. 845; NG 3, 118, ilaç, ilaçlı, MDP 27, 39; AHw. 845;
gudu$_4$/guda$_2$-abzu	gudapsûm	rahip, karabaş, din adamı, SAİL 398; AHw. 295;

Sümerce	Akadca	Türkçe
gudug **gudu$_7$(Hİ. NUN)**	pašīšum	rahip, karabaş, din adamı, MSL 9, 126, 47; AHw. 845,
gug	guqqûm	aylık kurban, SAİL 591; AHw. 298; damga, SAİL 591; parlak, aydınlık, akıllı (olmak)" ot, hasır otu, kamış, saz, diş; ağız; gaga, ben, leke, köstebek, muhbir, ajan dağlamak, damgalamak, enlemek, damga, en,
	šakākum	sıralamak, dizmek, SAİL 81; AHw. 1134
	sāmtum	$^{na}{}_4$gug, "akik", SAİL 591; AHw. 1019
gug/gug$_6$		kürek, ısırık, gaga, diş, ısırmak, gagalamak, çapalamak, bölmek, parçalara ayırmak,
gug$_2$	kukkum šišnum	pasta, bağış, adak, kurban; kek SAİL 597; AHw. 500; $^{u}{}_2$gug$_2$, "çayır, çimen", AHw. 1250 ^{ninda}gug$_2$ "pasta, kek, kalıp, topak",
gug$_4$	šišnum; šuppatum	$^{u}{}_2$gug$_4$; "ot, hasır otu, kamış, saz",
gug$_4$/gug		$^{u}{}_2$gug$_4$/gug "ot, hasır otu, kamış, saz"
gug$_5$	nukurtum	düşmanlık, kin, savaş, çatışma, mücadele,
gug$_6$	kanākum	mühürlemek, CT 19, 22 a II 1; AHw. 434;
	kakkum	sopa, değnek, baston, silah,
	šinnum	diş, çene, ağız; gaga, dişi köpek/azı dişi,
gug-gazi		$^{na}{}_4$gug-gazi, "topuz",
gug-ĝeš-dili		$^{na}{}_4$gug-ĝeš-dili "tespih/boncuk ipliği",
gug-kal		açlık, kıtlık, sıkıntı, yokluk,
guḫšu	guḫšûm	^{gi}guḫšu, "kamış masa, sunak", SAİL 568; AHw. 296;
guḫšu/guḫšu$_2$	guḫšûm	kamış minber, koltuk, masa,
gukin/gukin$_2$	dadmūm kiššatum	köy, mahalle, cihan, dünya, toplam, yekun, tutar,
gukkal	g/kukkallum	besili koyun, et koyunu, AHw. 296; šu-niĝin$_2$ 1 gu$_4$ 15 gukkal 19 udu-ḫi-a "Toplam 1 öküz, 15 besi domuzu (ve) 19 çeşitli cinsten koyun". UET II Suppl. 46 V 3;
gukkal-ib$_2$-la$_2$		^{udu}gukkal-ib$_2$-la$_2$ "besili ve yağlı koyun",

Sümerce	Akadca	Türkçe
gul	abātum	yıkmak, tahrip etmek, AHw. 5; CAD A/1, 41; uru-zu al-gul-gul e_2-zu al-gul-gul "Şehri tahrip edildi, evi tahrip edildi". TSL 57, 6; lu_2 nam-mi-gul-e "Kimse onu tahrip edemez", Gud. St. B VII 57; uru mu-gul-gul-e "Şehirleri o sürekli tahrip ediyor". TSL 3, 18; zapt etmek; lugal-ra ... mu-na-gul-gul-e "Kral için o bütün ülkeleri zapt ediyor". SGL 1, 4, 21; yok etmek, yıkmak; kırmak; düzlemek, sürgülemek, oymak, dilmek, bölmek, kesmek, oymak, hak etmek ^{ĝeš}gul "bir araba türü",
	rabûm	büyük, büyütmek,
gul-bu	dulbum	^{geš}gul-bu; "çınar",
gul-gul		$^{na}{}_4$gul-gul, "değerli bir taş türü, lal",
gul-lum	šurānum	kedi, MSL 8/2, 15, 108; 7, 125, 48; AHw. 1282;
gum	esittum	döveç, havan, AHw. 250; CAD E 337, ezmek,
gum_2	ḫutenzûm ḫuzzûm	topal, aksak, zayıf, güçsüz(olmak), uyuz hastalığı, yara kabuğu, miskin hastalığı, ezmek,
gum_2/gun_5		etkilemek, boşlamak, ihmal etmek, boşlama, ihmal,
gum_2-ga za		ses çıkarmak, gürültü yapmak,
gum_2-ga-am_3		kusursuz, sağlam, dayanıklı, güvenilir, emin,
gum_2-ga-am_3 za		ses çıkarmak, gürültü yapmak,
gum_2-gum_2	temkûm	ihmal, boşlama ZA 65, 192, 137; AHw. 1346;
gum_2-gum_2 za		ses çıkarmak, gürültü yapmak,
gum_2-gum_2-am_3 .... za		ses çıkarmak, gürültü yapmak,
gun/gun_2		sırt, kambur,
gu_2-un	biltum	talent, yük, vergi, SAİL 106; 108; AHw. 126; 1 biltum = 60 ma-na,

G

Sümerce	Akadca	Türkçe
gun_2	biltum	yük, sorumluluk, verim, getiri, kazanç, kira, vergi, harç, haraç, bir ağırlık ölçü birimi, 1 biltum = 60 ma-na,
gun_2/gu_2		toprak, ülke, vatan, bölge, yöre,
gun_2-ĝeš		odun, yakacak,
gun_3	birmum	renkli kumaş, basma, SAİL 114; AHw. 129; kas_4 ...gun_3"koşmak, taşımak, götürmek",
	eqûm	ovmak, sürmek, SAİL 307. AHw. 232
	bitrumum	renkli, değişik, karışık, ala, ISL 178
gun_3/gun_5	barmum; eqûm	benekli, çilli (olmak), çok renkli(olmak), yağlamak, üzerine sürmek,
gun_3-a		çok renkli,
gun_3-gun_3-nu	šit'ārum	karışık renkli, RA 13, 188 16; AHw. 1251;
gunni	kinûnum	mangal,
$gunu_3$/gun_3		boyalı, benekli, leke, benek SL 92; süslemek, donatmak, boyamak, iyi, uygun, sevecen olmak, güzel olmak, yaralı olmak,
$gunu_x$ (Sİ-g)	šubtum	elbise, AHw. 1258;
gur	târum	dönmek, AHw. 1332; NG 3, 118; UET 6, 124, 36; gur-ma-ab "Bana geri dön!", BE 31, 51, 14; a_2 ... gur "boyun eğmek, hürmet etmek", Gud. Sl. A V 3; gu_2 ...gur "idare etmek, hükmetmek, soymak, yüzmek, lu_2-inim-ma ..... gur "tanığı reddetmek", šu ...gur "toplamak, koparmak, ayıklamak", örtmek, gizlemek, SGL 2, 129; šu ... gur/gur_{10} "silmek, kurulamak",
	kanākum	mühürlemek, AHw. 434
	kabbarum	kalın, büyük, iri, AHw. 417; ISL 180;
	saḫārum	değişmek, değiştirmek, ISL 181
	sakāpum	yıkmak, devirmek, yenmek, ISL 182; geri vermek, ödemek, döndürmek AJA 7, 13, 14, 52;
	kapārum	tahıl ölçek birimi, kile, AHw. 511 1 gur = 4 ul
	našûm	taşımak, kaldırmak, yükseltmek, farklı, değişik, çeşitli(olmak); tuhaf,

Sümerce	Akadca	Türkçe
		garip, yabancı (olmak); soğumuş, ayrılmış, uzaklaşmış(olmak); düşman (olmak); değiştirmek,
	saḫārum; târum	döndürmek, kovmak, geri çevirmek, geri vermek, yanıt vermek, bir ölçü kabı, okka
	kanāšum kanānum	eğmek, bükmek, yöneltmek, çevirmek, eğilmek, harekete geçmek, yuvarlanmak, yoplanmak, engellemek; göz kulak olmak,
gur/kur$_3$		^{gi}gur/kur$_3$ "kamış sepet, bir ölçü birimi 300 sila$_3$",
gur-da		tarla işçisi, SL 93;
gur-^{d}šul-gi		gur-^{ú}šul-gi "Šulgi dönemine göre bir hacim ölçüsü birimi",
gur-dub	gurduppum	sepet, sele, CAD G 136; AHw. 299;
gur-dub$_2$		^{gi}gur-dub$_2$ "kamış sepet",
gur-gur	kurkurrum	gur-gur^{mušen}; "bir kuş türü",
gur-in-nu-da	kur tibnim	gur-in-nu-da^{mušen} "bir kuş türü",
gur-lugal		ölçü aleti, kile, 300 sila$_3$
gur-maḫ		ölçü aleti, kile,
gur-ra		dönüş, dönme, burkulma, geri dönme,
gur-saĝ		tahıl ölçü birimi, kile,
gur-saĝ-ĝal$_2$		kile, AWL 114; JA 10/13, 103; SDb. An. 219; 5 še gur-saĝ-ĝal$_2$ inim-ma-ne$_2$-zi$_3$ ur-^{d}ba-ba$_6$-ra gu$_4$-de$_3$ ku$_2$-de$_3$ e-na-sum "5 kile arpayı İnimanezi Ur-Baba'ya öküz yemi olarak verdi". šu-niĝin$_2$ 3 4((ban$_2$) su$_{11}$-lum gur-saĝ-ĝal$_2$ iti-ezem-munu$_4$-ku$_2$-^{d}nanše-ka nu-kiri$_6$-^{d}ba-ba$_6$-ke$_4$-ne sa$_6$-sa$_6$ dam-uru-ka-gi-na lugal-lagaš(a)^{ki}-ka-ra šu-na i$_3$-ne-gi$_4$ "Toplam 3 kile, 4 okka hurmayı tanrıça Nanše'nin 'kömbe(=un ile yoğrulan kızgın sacda pişirilen küçük ve kalın ekmek) yemekli' bayram ayında tanrıça Baba'nın bahçıvanları Sasa'ya, Lagaš şehir beyi Urukagina'nın karısına teslim ettiler". DP 106 V 1-6; 3 še gur-saĝ-ĝal$_2$ še-numun-še$_3$ ba$_6$-ba$_6$ šu ba-ti "Üç kile arpayı, tohumluk arpa olarak Baba teslim aldı. " VS 14, 7 I 1-5;

Sümerce	Akadca	Türkçe
gur-sal-la	kuršallum/sillûm	^{gi}gur-sal-la, "sele, sepet", SAİL 111;
gur-si$_3$-du$_{11}$		bir ölçü aleti 160 sila$_3$
gur$_2$	kanāšum	eğilmek, eğmek, AHw. 435; CAD K 144; ^{ĝeš}gur$_2$ "gürgen", kenar, çerçeve,
	mâtum	ölmek, AHw. 634; ISL 183-184;
	kippatum	alan, çevre, bölge, SAİL 362; AHw. 482;
	šumutum	küre, alan, çevre, çember, halka, ilik, boyun eğmek, eğilmek, önermek, ilmik, çember,
gur$_2$	kanānum kapāpum qadādum	eğmek, bükmek, eğilmek, bükülmek, yöneltmek, çevirmek, sarmak, katlamak, dolamak, eğilmek, harekete geçmek, toplanmak; engellemek, göz kulak olmak,
gur$_2$-gur$_2$	kukrum	^{šim}gur$_2$-gur$_2$, "bir bitki türü", SAİL 110; 362; AHw. 501
gur$_3$	našûm	taşımak, kaldırmak, AHw. 762; CAD N/2. 80; NG 3, 119; AWL 113; ni$_2$-gal ...gur$_3$ "korkutmak", ni$_2$ ...gur$_3$ "korkutmak", ni$_2$-ḫuš ...gur$_3$ "korkutmak",
	malûm	dolu olmak, doldurmak, AHw. 597
gur$_3$-ru	našû; nāšûm	taşıyan, meyveli ağaç, kaldırmak, yükseltmek, taşımak,
gu$_3$-sig$_{10}$		böğürmek, havlamak, feryat etmek,
gur$_4$	kubbutum	ağır, zor, güç, ISL 186; duymak, hissetmek, inanmak, zannetmek, çevirmek, döndürmek, koşmak, ni$_2$ ...gur$_4$ "onurlu/görkemli olmak", ša$_3$ ...gur$_4$ "harika olmak",
	puggulum	çok kuvvetli, AHw. 875; ISL 187;
	ba'ālum	aydınlık, ışıklı, SAİL 483;
	gitmālum	büsbütün, kusursuz, mükemmel, AHw. 294;
	ebûm; rabûm	kalın, sık, yoğun (olmak); büyük, önemli (olmak), durmak, hissetmek, zannetmek,
	kabrum	kalın, katı, sık, yoğun, kaba, terbiyesiz, parlak, akıllı, neşeli,
gur$_4$-gur$_4$	puggulum	çok kuvvetli, OEC 4, 152 I 58; CT 12, 25 I 57 a;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	kurkurrum	bir kuş türü, MSL 8/2, 140, 271; AHw. 511
	šâ'um	koşmak, OEC 4, 152 II 10; MSL 9, 134, 515
	kurkurrānum	bir koyun türü, AHw. 511;
gur_4-gur_4	guggurum	$^{dug}gur_4$-gur_4; "kap, tas, tekne, bir ölçü birimi",
	kurkurratu	gur_4-$gur_4^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
gur_5	kasāmum kaṣāṣum	ezmek, öğütmek, bilemek, rendelemek, doğramak, parçalamak, kırmak, koparmak, çiğnemek, koparmak, çıkarmak, indirim yapmak, kopmak, dağılmak, yontmak, yarmak, oymak, karar vermek, açıklamak, kesmek, ayırmak, parçalamak, MSL 3, 146, 263; eğilmek, koparmak, kesip koparmak,
	ḫarāṣum napādum	kesmek, bölmek, kırmak, AHw. 457;
gur_5 ... bur_2		çıkarmak, soymak, SL 94;
gur_5-ru-uš bur_2	kaṣāṣum	kesmek, bölmek, kırmak, AHw. 457;
gur_5-ru-uš ...du_{11}		ilan etmek, bildirmek,
gur_5-uš	ašarmadum	$^{u}{}_2gur_5$-uš, "bir ot türü", SAİL 46
gur_7	karûm	ambar, depo, SAİL 542; AHw. 452; CAD K 226 sug ...gu_7 "harap etmek, tahrip etmek", uš/$uš_2$ ...gu_7 "tutumlu olmak, kaçınmak, esirgemek zu_2 ...gu_7 "çiğnemek, düşünüp taşınmak", sug-zag ...gu_7 "tahrip etmek, yıkmak, imha etmek, tüketmek",
	ebûrum	hasat zamanı, Yaz,
gur_7-du_6	karê tili	yığın,
gur_8	kanāšum kanānum kapāpum qadādum girgilum; ṣâkum	bükmek, katlamak, eğilmek, bükülmek, sarmak, dolamak, örtmek, etrafını çevirmek, eğmek, eğilmek, yanaşmak, toplanmak, sarmak, biriktirmek, gemlemek, zapt etmek, korumak, göz kulak olmak, gur_8-$gal^{mušen}$ "bir kuş türü", $^{ĝeš}gur_8$ "ağaçtan yapılmış bir alet",
gur_8-gur_8	guggurum kurkurratum	$^{dug}gur_8$-gur_8; "tas, kap, sıvı ölçü birimi", büyük demlik, SL 94;
gur_8-u_6		$^{ĝeš}gur_8$-u_6 "soku",

G

Sümerce	Akadca	Türkçe
gur_9	namaddum	okka, şinik, CT 12, 23b I 30; AHw. 725;
gur_9	kurrum namandum	hacim ölçü birimi, ölçü kabı, okka, tas,
gur_{10}	eṣēdum	biçmek, toplamak, CT 12, 14 I 37; AHw. 250;
gur_{10}-sumun		$^{uruDU}gur_{10}$-sumun "orak", SL 94;
gur_{11}	kamārum; karûm	yığmak, toplamak,
gur_{13}/gur_{14}	ebûm; rabûm kabrum	kalın, sık, yoğun (olmak); büyük, önemli (olmak), durmak, hissetmek, zannetmek,
gur_{16}	ebūrum	hasat zamanı, Yaz, MSL 3, 125, 327; AHw. 183;
gur_{17}	našûm	taşıyan, meyveli ağaç, kaldırmak, yükseltmek, taşımak, MSL 2, 141, 15; AS 7, 22, 194; AHw. 762;
gur_{21}		kalkan, korunak, sığınak, askerin çarpışma sırasında korunması için yapılan toprak siper;
gur_{21}-$ša_3$-ba-tuku		kalkan, korunak, sığınak, askerin çarpışma sırasında korunması için yapılan toprak siper;
gur_{23}(ŠE. KİN) gur_{24}(ŠE. KİN. KİN)	eṣēdum	orak, biçmek, toplamak, elde etmek, koparmak, kırkmak, CT 12, 14 I 37; AHw. 250;
$guru_3/gur_3$	našûm; nāšûm	taşımak, götürmek, kaldırmak, desteklemek, yardım etmek, dolu olmak, yükseltmek, taşımak, taşıyıcı, kapatmak, hapsetmek, engellemek meyveli ağaç, taşıyıcı, hamal, šu-niĝin$_2$ 4 nita 1 (ul) 2 ban$_2$) 1 nita 1 (ul) še-bi 1 2(ul) 2(ban$_2$) saĝ-^{d}nin-gir$_2$-su-da $guru_3$-me "Toplam 4 adama her biri için 1 şinik, 2 okka (arpa). Bunun için arpa 1 (kile) dir. 2 şinik, 2 okka Saĝ-Ningirsuda'ya. Onlar taşıyıcılardır". DP 113 VII 17;
$guru_3/il_2$	našûm/našā'um	yükselmek, yükseltmek, götürmek, kaldırmak, taşımak, Gud. Sl. A X 3; SGL 2, 11; nu-$guru_3$ "o (hiçbir şey) taşımıyor"; Gud. St. B II 5; TSL 5, 19; $kiri_6$-a ĝeš-daĝal-kur-ra-ke_4 gurun nu-mu-ni-ib-$guru_3$ "Bahçelerde, dağ ülkesinin büyük ağaçları meyve taşımıyorlar". SGL 1, 122; taşıyıcı, šu-niĝin$_2$ 4 nita 1 (ul) 2 ban$_2$) 1 nita 1 (ul) še-bi 1 2(ul) 2(ban$_2$) saĝ-^{d}nin-

Sümerce	Akadca	Türkçe
		gir$_2$-su-da guru$_2$-me "Toplam 4 adama her biri için 1 şinik, 2 okka (arpa). Bunun için arpa 1 (kile) dir. 2 şinik, 2 okka Saĝ-Ningirsuda'ya. Onlar taşıyıcılardır" DP 113 VII 17; an-ne$_2$ ḫa-ra-ab-guru$_3$ "O (tapınağı) senin için göğe yükseltsin!", Gud. Sl. B XXIII 1; igi-ḫuš-a-ni kur-da(=kur-ta) nu-guru$_3$ "Onun hırçın bakışı düşman ülkesinden, yükselmiyor. " Gud. Sl. A X 3
	nīšum	yük, SAİL 61;
guru$_4$	kumrum	keşiş, karabaş, din adamı, TC 3, 68, 24; SAİL 398; AHw. 506;
guru$_5$ ...bur$_2$	kaṣāṣum	kesmek, bölmek, kırmak, AHw. 457;
guru$_5$/gur$_5$	kapārum	hayvan dişi, sivri diş, kısa kamış hasır, ayırmak, bölmek, yarmak, doğramak, dilmek, kıymak, kesmek, budamak, kırkmak,
guru$_5$-uš	kisittum	^{ĝeš}guru$_5$-uš "ağaç gövdesi",
guru$_5$-uš bur$_2$	kaṣāṣum	kesmek, bölmek, kırmak, AHw. 457;
guru$_5$-uš ...e$_3$		dışarı çıkarmak, alıp götürmek, taşımak,
guru$_6$	našûm; nāšûm	taşıyan, taşıyıcı, hamal, meyveli ağaç, kaldırmak, yükseltmek, taşımak,
guru$_7$	kamārum; karûm	yığmak, toplamak, yığın, harman, çeç, ^{ĝeš}guru$_7$ "ambar",
guru$_7$/gur$_7$(-du$_6$)		buğday/arpa yığını, çeç,
guru$_7$-maš	karê māši	buğday/arpa yığını, çeç, ambar, depo,
guru$_8$/gur$_8$		yük, ağırlık, yüksek, yüce, derin, yoğun, içten,
guru$_8$-gal		guru$_8$-gal^{mušen} "bir kuş türü",
gurud/gurud$_2$	nadûm	atmak, fırlatmak, düzenlemek, yerleştirmek,
gurud$_2$		aşağı atmak, aşağı koymak,
gurum	kapāpum qadādum	eğmek, bükmek, eğilmek, yöneltmek, katlamak, dolamak, harekete geçmek, yuvarlanmak, konut, mesken, ev, hane,
	mūšabum	toplanmak; engellemek, göz kulak olmak MSL 2, 139, 14; AHw. 890;
gurum/guru$_8$		yığın, küme, - namussuz, çatlak, ibne olmak, yumuşatmak, azaltmak, yatıştırmak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
gurum$_2$	piqittum	yanmak, yakmak, denetim, kontrol, bakım, yoklama, imtihan, tedarik, hazırlık, erzak,
gurum$_2$-ak	piqittum	denetim, yoklama, imtihan, kontrol,
gurum$_3$ (İGİ. GAR)	kanāšum kanānum kapāpum qadādum	eğmek, bükmek, eğilmek, yöneltmek, katlamak, dolamak, harekete geçmek, yuvarlanmak, toplanmak; engellemek, göz kulak olmak denetim, yoklama, imtihan, kontrol,
gurun	gurunum	depo, ambar, AHw. 299; ISL 190; kiri$_6$-a ĝeš-daĝal-kur-ra-ke$_4$ gurun nu-mu-ni-ib-guru$_3$ "Bahçelerde, dağ ülkesinin büyük ağaçları meyve taşımıyorlar". SGL 1, 122;
	inbum	meyve, yemiş, AHw. 381; ISL 191;
guruš	eṭlum	delikanlı, asker, işçi, genç, yetişkin, yetenekli AHw. 265-266; ISL 192; St. P 10, 226
guruš$_3$/guruš$_4$	kismum; nakāsum šarāmum	düzeltmek, yolmak, soymak, soyunmak, kesmek, budamak, oymak, yarmak, budamak, anız,
guruš-tur	batūlum	delikanlı, SAİL 5; AHw. 116
gušur	gušūrum maškakātum	^{ĝeš}ĝušur; "kiriş, direk, kalas", AHw. 300; sürgü,
gušur$_2$/gušur$_3$	maluṭṭum malāṭum	toka, kopça, sap, kabza,
guz	ḫunzûm, ḫuzzûm garābum epqēnum	topal, aksal, zayıf (olmak), uyuz hastalığı, yara kabuğu, sorguçlu, tepeli olmak, diş bilemek/gıcırdatmak, tepesi
	kaṣābum	atmak, kudurmak, kızmak, ezmek, kesmek, kırmak, AHw. 456
guz-za	illukum	^{tug}$_2$guz-za, "manto, palto", SAİL 597; 565;
	ḫaṣbum	tekstil, dokuma,
guz-za-su$_3$-a-šar$_3$		^{tug}$_2$guz-za-su$_3$-a-šar$_3$ "geniş ve uzun raf, ",
guz-za-us$_2$		^{tug}$_2$guz-za-us$_2$ "ikinci kalite külot",
guz-za-us$_2$-šar$_3$		^{tug}$_2$guz-za-us$_2$-šar$_3$ "ikinci el/kalitesiz elbise",
guzza		tabure, oturak,

ĝ Ĝ

Sümerce	Akadca	Türkçe
ĝa-/ĝa-e	anākum	ben, AHw. 49; CAD A/2, 106; SDb. 2000, § 34, 1 ĝa$_2$ a-na mu-u$_3$-da-zu "Ben senin hakkında ne biliyorum?", Gud. Sl. A IX 4; ĝa$_2$-e ur-saĝ-me-en "Ben kahramanım", SGL 1, 3, 52; ĝa$_2$ ^{d}nin-gir$_2$-su ..... ur-saĝ-gal ki-en-lil$_2$-la$_2$-ka "Ben Ningirsu, Enlil'in bölgesindeki büyük kahraman, " Gud. Sl. A IX 20; sipa-ĝu$_{10}$ ma-mu-zu ĝa$_2$ ga-mu-ra-bur$_2$-bur$_2$ "Ey çobanım, rüyanı ben sana açıklamak/yorumlamak istiyorum!" Gud. Sl. A V. 12; ĝa$_2$-e al-me-en-na-ta ba-ra-ra-du$_{11}$ "Ben bunu sana bugüne kadar asla söylemedim" TCL 16, 45, 37; ĝa$_2$-e e-ne-gim ..... nu-mu-e-da-si$_3$-ke$_4$ "Ben seni onlarla karşılaştırmıyorum. " TSL 16, 45, 47; lugal-ĝu$_{10}$ ĝa$_2$-a-ra ma-an-du$_{11}$ "Beyim (onu) bana söyledi. " StP 10, 2 I 17; ĝa$_2$-ra (=ĝa$_2$-e-ra> ĝa$_2$-a-ar) "bana", ĝa$_2$-a-še$_3$ "benim için", OEC 4, 153 IV 24; MSL 4, 44, 175; AHw. 412; ĝa$_2$-e-gim "benim gibi", ĝa$_2$-e-da "benimle", lugal-ĝu$_{10}$ ĝa$_2$-a-ra ma-an-du$_{11}$ "Kralım bana söyledi". St. P 10, 2 I 17; Emesal: me-e <ĝa-e, ; ab-zu uru$_2$-ze$_2$-eb^{ki}-še$_3$ me-e mi du$_5$-mu-na-ab-du$_{11}$ "Ben ona, Abzu'ya,
ĝa-/ĝa-e		Eridu şehrine güzel sözler konuşmak istiyorum". St. P 10, 1 I 25, 26;
		Eridu şehrine güzel sözler konuşmak istiyorum". St. P 10, 1 I 25, 26

Sümerce	Akadca	Türkçe
$\hat{g}a_2$	bītum	ev, oda, tapınak, sandık, kasa, kulübe, türbe(=mezar), ahır, sepet, sele, AHw. 132; CAD B 249; ISL 5; Emesal: ma, AHw. 132; CAD B 249
	naṣārum	korumak, beklemek, kontrol etmek, denetlemek, açmak,
	šakānum	koymak, yerleştirmek, şart koşmak, saklamak, vermek, teslim almak, teslim olmak, yerine koymak, -in yerini almak, -in yerine geçmek, SAİL 233; 597
	kalûm	tutmak, alıkoymak, AHw. 427-428
$\hat{g}a_2$- $\hat{g}a_2$	šakānum	koymak yerleştirmek, (marû), SAİL 233; 597; AHw. 1134; CAD Š/1, 11657; u_4-da du_{11}-du_{11}-na $ni\hat{g}_2$-$erim_2$ ba-$\hat{g}a_2$-$\hat{g}a_2$ "Eğer o kötülüğü sözlerine koyarsa/kötü bir şey söylerse", RTC 16 VI 1 $\hat{g}e\check{s}tu_2$ ... $\hat{g}a_2$-$\hat{g}a_2$ "baş vurmak", Gud. Sl. A I 12; $\hat{g}e\check{s}$-ḫur ...$\hat{g}a_2$(-$\hat{g}a_2$) "temel atmak", Gud. Sl. A XIX 20 ki .... . $\hat{g}a_2$-$\hat{g}a_2$ "çalışmak", Gud. St. B VII 53;
$\hat{g}a_2$/$\hat{g}al_2$-la . . daĝ	egûm	durdurmak, kesmek, uzanmak,
$\hat{g}a_2$-ar/$\hat{g}ar$	šakānum	koymak, yerleştirmek, koymak, şart koşmak, saklamak, vermek, teslim almak, teslim olmak, yerine koymak, -in yerini almak, -in yerine geçmek, Emesal: ma-ma<$\hat{g}a_2$-$\hat{g}a_2$,
$\hat{g}a_2$-$\hat{g}a_2$		$\hat{g}a_2$-$\hat{g}a_2^{mušen}$ "bir kuş türü",
$\hat{g}a_2$-$\hat{g}a_2$/$\hat{g}ar$	šakānum	koymak, yerleştirmek, AHw. 1134; CAD Š/1, 11657;
$\hat{g}a_2$-$\hat{g}a_2$-de_3		yerine koymak, depolamak için,
$\hat{g}a_2$-gi-a	gagûm	ibadet ve tören yapılan yer, keşiş yurdu, keşişhane, kemerli yol, AS 7, 24, 261; SAİL 233; AHw. 273
GA_2. KI		GA_2. $KI^{mušen}$ "bir kuş türü",
$\hat{g}a_2$-la		sürekli, devamlı,
$\hat{g}a_2$-la . . nu-daĝ		sürekli/devamlı olmak, ihmal etmemek,
$\hat{g}a_2$-la ...daĝ	naparkûm	durdurmak, kesmek, durmak; işsiz, tembel, yararsız (olmak), ilgisiz, kaygısız, tembel, dikkatsiz,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ĝa$_2$-li	kalûm	^{im}ĝa$_2$-li, "macun pasta", SAİL 399; AHw. 428
ĝa$_2$-na/nu$_{11}$	lurmum	ĝa$_2$-na/nu$_{11}$ ^{mušen}, "devekuşu", SAİL 233; AHw. 564
ĝa$_2$-nun	kumum	kutsal yer, mabet, tapınak, ambar, depo" SAİL 324; AHw. 506
ĝa$_2$-nun(-na)	ganūnum	^{e}$_2$ĝa$_2$-nun "kiler, depo, ambar", SAİL 233; AHw. 280
ĝa$_2$-nun-da tuš-a-me		servis olarak tutulmuş ambar, depo, SL 96;
ĝa$_2$-nun-ĝeš-ka gub-ba		servis olarak tutulmuş ambar, depo, SL 96;
ĝa$_2$-nun-ki-tag-ga	surqēnum	fedakarlık, MSL 13, 254, 96; AHw. 1062;
ĝa$_2$-nun-maḫ	ganunmāḫum	büyük depo, CAD G 42, AHw. 280;
ĝa$_2$-ra		dolu, bol, fazla, yüklü,
ĝa$_2$-ra-an-de$_2$-a	kāsum	bardak, kadeh, kupa, MSL 5, 196, 8; AHw. 454;
ĝa$_2$-rig$_7$		ağıl, kümes, kafes, kümes,
ĝa$_2$-udu...ur$_4$	gazāzum	kırkmak, CAD G 59; AHw. 284;
ĝa$_6$(-g)		taşımak, götürmek, kaldırmak, doğurmak, dayanmak, yardım etmek,
ĝadub		zarf, örtü, kaplamak,
ĝagla-suḫ$_3$		salak, aptal, şapşal,
ĝal$_2$	bašûm, šakānum	olmak, bulunmak, sahip olmak, var olmak, yaşamak, hayatta olmak, koymak, yerleştirmek, saklamak, ağaç dikmek, bitki ekmek, yetiştirmek, sahip olmak, AHw. 112; CAD 144; SGL 2, 129;
ĝal$_2$		SAİL 80; ni$_3$-ga a-na ĝal$_2$-la-bi larsa^{ki}-še$_2$ im-mi-ku$_4$-ra "Malı, ne kadar varsa, o onu Larsa'ya götürdü". UET 8, 85; 30 še gur-saĝ-ĝal$_2$ še$_3$-ur-e$_2$-muš$_3$ dam-gar$_3$ na-ĝal$_2$-la-am$_6$ "Tüccar Uremuš'un yanında bulunan 30 kile arpa". BIN 8, 363, 1-4; atmak, CT 11, 30 I 50; AHw. 522; gu$_2$(-ĝeš) ..... ĝal$_2$ "teslim etmek, taşımak", yüklemek", Gud. Sl. A XV 6; St. D IV 11; igi-gal ... ĝal$_2$ "bakmak, dikkat etmek" SGL 2, 136 ka ... ĝal$_2$ "ağızlarda dolaşmak" UET 1, 137 IV 38

Sümerce	Akadca	Türkçe
		kiri$_3$-šu ...ĝal$_2$ "dua etmek, saygı göstermek", nir ...ĝal$_2$ "yetkili olmak, sözü geçmek"; saĝ .... ĝal$_2$ "başa koymak" StP 10, 1 I 2; šu ...ĝal$_2$ "yatmak, uzanmak", ISL 82; šu-a .... ĝal$_2$ "saklamak", VS 14, 59 III 2, zi-ša$_3$ .... ĝal$_2$ "elde etmek, sahip olmak, düşürmek sermek, yaşamak, sağlıklı olmak", ", inim ...ĝal$_2$ "dava açmak, rica etmek, talep etmek", kiri$_3$ šu ...ĝal$_2$/ga "hürmet etmek, saygı göstermek", me-te ...ĝal$_2$ "ayarlamak, uygun olmak", nir ...ĝal$_2$ "güvenmek, itimat etmek, emanet etmek", saĝ ...ĝal$_2$ "ilerlemek, geliştirmek, öne almak, yükseltmek", šu ...ĝal$_2$ "bozmak, tahrip etmek", gu$_2$-ĝeš ... ĝal$_2$ "sunmak, önermek, öne sürmek, teslim etmek, boyun eğmek", ĝal$_2$ ...taka$_4$/taka$_5$(BALAG) "açmak, başlamak, başlatmak", Emesal: ma-al,
ĝal$_2$	labānum	korumak, gözetmek, himaye etmek, kaldırmak, taşımak,
	našûm	açmak, AHw. 762; CAD N/1, 80;
	petûm	korumaya almak, VS 14, 136 VI 2
	naṣārum	-še$_3$/ši ĝal$_2$ "bağışlamak",
	šakānum	koymak, yerleştirmek açıklamak, ifade etmek, saklamak, bırakmak, yatırmak, ", AHw. 1134;
	le'ûm	a$_2$ ...ĝal$_2$ "muktedir olmak", AHw. 547; CAD L 151
	amārum	igi .... ĝal$_2$ "bakmak, görmek"; AHw. 40;
ĝal$_2$ .. tak$_4$/ taka$_4$	petûm	açmak, SAİL 69; AHw. 858;
ĝal$_2$/gala$_7$		bulunabilir/kullanılabilir olmak, var olmak, bulunmak, yaşamak,
ĝalga	milkum; ṭēmum	sağduyu, önlem, tedbir, planlama, tasarım, anlayış, uzlaşma, eğitim, öğretim, talimat, yönerge, öğüt, nasihat, danışma, uyarı, tavsiye, öneri, ^{lu}$_2$ĝalga "avukat", Emesal: ma-al-ga

Sümerce	Akadca	Türkçe
ĝal$_2$-la/ĝal$_3$-la		bulunabilir, kullanılabilir, bulunan,
ĝansis		karanlık, ay/güneş tutulması,
ĝanun/ĝa$_2$-nun		depo, ambar, ağıl, ahır, kiler özel oda, ĝa$_2$-nun-maḫ, "büyük ambar, depo",
ĝar/ĝa$_2$-ar	šakānum	koymak, bırakmak, doldurmak, teslim etmek, yerleştirmek, açıklamak, ifade etmek, saklamak, yatırmak, AHw. 1134; CAD Š/1, 116; AWL 125; 3 gu$_4$ mu-4 5 gu$_4$-mu-3 ... ba-ĝar "4 yaşında 3 boğa (ile) 3 yaşında 5 boğa teslim edildi". VS 14, 66 I 3-6; en-ig-gal nu/la$_3$-banda$_3$ za$_3$ bi-šu$_4$ ur-^{d}ĝeš-bar-e$_3$ sipa-ra e-na-sum dub-daĝal nu-ĝar "Eniggal, müfettiş (onları) damgaladı (ve) Ur-ĝešbare'ye, çobana verdi. Büyük tablete/listeye o onları henüz geçirmedi". Nik. 182 II 2, -III 3;
ĝar/ĝa$_2$-ar		vermek, teslim etmek, dağıtmak, nu-siki lu-ni$_3$-tuku nu-mu-na-ĝar "Yetim zengine teslim edilmedi". Gud. St. B VII 42-43; yerine getirmek", Gud. St. B VII 9; -ta- gar "çıkarmak, silmek", Gud. St. B IX 16; mu-gu$_{10}$ u$_3$-ta-ĝar mu-ni ba-ĝa$_2$-ĝa$_2$ "Adımı sildikten sonra, kendi adını koyarsa/yazarsa", Gud. St. B VIII 22 a ...ĝar "güvenmek, inanmak", AHw. 943; du$_{14}$ ... ĝar "kavga etmek", gaba-šu ...ĝar "karşı çıkmak, baş kaldırmak", geštu$_2$ ...ĝar "dinlemek, gereğini yapmak", ĝeštu$_2$ nu-ĝa$_2$-ĝa$_2$-an "Sen kulak dinlemiyorsun". JCS 25, 113; giri$_3$ ...ĝar "ilerlemek, ayak basmak", ĝeš-ḫur...ĝar "plan çizmek" Gud. Sl. A V 4; gu$_2$ ...ĝar "sunmak, arz etmek, teslim etmek, büzmek, toplamak, biriktirmek, kazanmak", gu$_2$-a .... ĝar "hesabına geçirmek", AWL 526; gu$_2$-na e-ne-ĝar "O onu hesabına geçirdi. " SR 75 II 2; gu$_2$-ĝeš... ĝar "sunmak, önermek, öne sürmek, teslim etmek, boyun eğmek", ĝeštug$_2$ ...ĝar "dinlemek, kulak vermek",

Sümerce	Akadca	Türkçe
		ĝiri$_3$ ...ĝar "çiğnemek, ezmek, ayaklar altına almak", igi ... ĝar "bakmak, gözden geçirmek", inim .... ĝar "talep etmek, istemek, TCS 1, 80, 7; dava açmak, rica etmek, talep etmek", i-si-iš ...ĝar "ağlamak, inlemek,
Ĝ **ĝar/ĝa$_2$-ar**		yas tutmak", ki ...ĝar "temel atmak, kurmak, tesis etmek", haš$_2$ ...ĝar "sevinmek, sevindirmek, memnun etmek" izi .... ĝar "ışık yakmak, aydınlatmak" mu ... ĝar "isim koymak", saĝ-si .... ĝar "boyun eğmek" Gud. Sl. A XII 15; ša$_3$ ... ĝar "acıkmak", uš-ki ... ĝar "temel atmak" Gud. Sl. A XII 11; saĝ .... ĝar "karşı çıkmak, itiraz etmek", šu...ĝar "ilgilenmek, uğraşmak, gerçekleştirmek, yerine getirmek, ", šu ib$_2$-ĝar-ra-am$_3$ "O onunla uğraşıyor. " Gud. Sl. A XXVI 29; šu-a/še$_3$ ...ĝar "teslim etmek", u$_3$-gul .... ĝar "rica etmek, yalvarmak". içine koymak, yerleştirmek, yatırmak, AHw. 933 tavır, çeşit, SAİL 597; AHw. 1234; šu ...ĝar "uygulamak, başarmak, gerçekleştirmek", šu-zid ...ĝar "vermek, bağışlamak, hediye etmek, yerine koymak", u$_3$-gul ...ĝar "yalvarmak, rica etmek, af dilemek", zag ...ĝar "bozmak, bozulmak, ekşimek", $^{lu}{}_2$ĝar, "vali", SAİL 597; AHw. 1141; ^{munus}ĝar, "kahya, idareci bayan", SAİL 597; ^{ĝeš}ĝar "alet", me ...ĝar "sessiz/suskun olmak", Emesal: mar,
	šukunnûm	ĝar-ra "hurmacılık", SAİL 597;
	g/qarānum	asmak, sermek, AHw. 902;
ĝar/ĝa$_2$-ar	napāḫum	alevlendirmek, tutuşturmak, ISL 42;
	parāsum	yakmak, tutuşturmak, AHw. 830; ISL 42;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	našûm	taşımak, götürmek, almak, AHw. 762;
	maḫāṣum	a_2 .... . ĝar "karşı çıkmak, direnmek, baş kaldırmak",
	ḫerûm	al ... . ĝar "kazmak", Gud. St. B V 1; AHw. 341;
	wašābum	dur ..... ĝar "oturmak"
	šamāṭum	numun .... ĝar "tohum atmak, ekmek"
	šagārum	saĝ ... ĝar "ayırmak, açmak", AHw. 1155;
ĝar-du		alan ölçü birimi; gu_2-an-$še_3$ 150 ĝar-du e_2-du_3-a $gana_2$-uru_3-ru_2-a šubur la_3-banda mu-ne-du_3 "Gana-ururu tarlasında/alanında tamamı 150 Gardu olan evi Šubur, müfettiş onlara/onlar için yaptı. " DP 617 VIII 1-6;
ĝar-ban$_3$-da		kutu, şişe, kap; yağ için kullanılan bir ölçü birimi,
ĝar-banda$_3$		kutu, şişe, kap; yağ için kullanılan bir ölçü birimi,
ĝar-ĝar		dikkatli ve özenli yapılmış hazırlık, konuk-severlik, misafirperverlik, toplama, toplamak, yığın, birikim
ĝar-ĝar-ra	kumurrûm	anamal, sermaye, toplam, tutar,
ĝar-ra	uḫḫuzum	kapak, SAİL 597; AHw. 1404; ambar, depo, kiler, doldurmak, saklamak, biriktirmek,
ĝar-uš$_4$	šākin ṭēmim	$^{lu}{}_2$ĝar-$uš_4$, "yüksek bir memur türü", SAİL 597; AHw. 1139;
ĝarim/ĝarim$_2$	tamirtum	çayır, otlak, mera, AHw. 1314,
ĝarza/ĝarza$_2$	parṣum	yazıhane, büro, görev, kural, yöntem, adet, tüzük, $^{lu}{}_2$ĝarza "müşteri, yönetmen", Emesal: mar-za,
ĝe$_{26}$	anākum	ben, AHw. 49; $ĝe_{26}$-nam-me-da – benimle gel, $ĝe_{26}$-nu- gel me! Emesal: me,
ĝeli$_3$	ma'lātum	boğaz, gırtlak; soluk borusu, dar geçit, oluk,
ĝen	alākum	gitmek, ulaşmak, baş vurmak", (hamṭu) AHw. 31-32; CAD A/1, 300; AWL 290; ur-si-si i_3-ĝen "Ur-sisi gitti". SR 89 II 7;

Ĝ

Sümerce	Akadca	Türkçe
		a-nun-na-ke$_4$-ne-er (=a-nun-na-ak-e-ne-ra) mu-ne-ĝen "O Anunna tanrılarına gitti/başvurdu. " Gud. Sl. B I 20; -ta ...ĝen "gelmek, ayrılmak, uzaklaşmak", u$_4$ lu$_2$-sa$_6$-ga elam^{ki}-ta e-ĝen-na-a gu$_2$-na e-ne$_2$-ĝar "Lusaga Elam'dan geldiği zaman, (onu) hesabına kaydetti". SR 75 I 5-II 2; günlük, genel, normal" ku$_3$-babbar-gin$_2$ "normal gümüş", NG 3, 115; ĝen-a "haydi. Öyleyse", SKI 61 Anm. 117; ĝen-na "Git", defol!", Gud. Sl. A I 24. St. P 10, 2 I 7; sürekli/devamlı (olmak), doğrulamak, onaylamak, doğru, gerçek, samimi, eksiksiz (olmak), kaliteli olmak, Emesal: di,
	kēnum	ağlam, AHw. 481; CAD K 389;
	rahāṣum	baskın yapmak, istila etmek", ISL 117;
	kunnum	sağlam, SAİL 85; 206; düzgün, muntazam, SAİL 206; AHw. 507
	kânum	sağlam olmak, SAİL 85; 206; AHw. 438;
ĝeš	qištum	ağaç, SAİL 375; MSL 3, 87, 2; AHw. 923 Emesal: mu,
ĝeš	šūšum/šūši	altmış/60, YOS 2, 67, 14; AHw. 1289;
ĝeš-u		yetmiş/70,
ĝeš-niš		seksen/80,
ĝeš-bil$_2$		taze meyve,
ĝeš-e$_2$-ma$_2$	mekkûm	silah kabı, tokmak, kalın değnek, AHw. 642;
ĝeš-gaba		göğüs kemiği, kaburga,
ĝeš-gi		kamış yatak, sedir, topan(=bir yastık türü), Emesal: mu-gi,
ĝeš-ku	qulmûm zaḫaṭûm	balta, kazma, AHw. 927;
ĝeš-ma$_2$	mekkûm	silah kabı, tokmak, kalın değnek, AHw. 642;
ĝeš-šeš		GIŠ. ŠEŠ$^{ku}_{6}$ "bir balık türü",
ĝeš	iṣum	ağaç; orman, hançer, kama, AHw. 2; 390; CAD I/J 214; ^{ĝeš}ĝeš, "saban, pulluk", Emesal: mu-uš<ĝeš,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ĝeš . . tag		bağış, adak, kurban, teklif yapmak, bağış yapmak, kurban kesmek,
ĝeš . . ur$_3$	šakākum	terk etmek, bırakmak, vazgeçmek, üzmek, acı vermek, direk; AHw. 1294; 100 ĝeš-ur$_3$ lugal-an-da ugula-ma$_2$-gal-gala$_8$-ke$_4$ ĝešda-ambar^{ki}-^{d}ba-ba$_6$-ta ma$_2$-a e-me-ĝar en-ig-gal la$_3$-banda mu-na-šid "100 direği büyük gemilerin başkanı Lugal-anda, tanrıça Baba'nın Ambar ormanlarından (gemiye) yükledi. Eniggal, müfettiş onları ona saydı". DP 434 I 1-II 6;
ĝeš . . ur$_4$		terk etmek, bırakmak, vazgeçmek,
ĝeš . . du$_{11}$/e		çiftleşmek, sevişmek, -ile ilişki kurmak,
ĝeš ... du$_3$		cinsel birleşmek, çiftleşmek, sevişmek, SL 106
ĝeš ... du$_3$(-a)		üretici, üretken, hayvan yetiştiricisi,
ĝeš ... ĝar		ayırmak, tahsis etmek, devretmek, görev vermek, saptamak, belirtmek,
ĝeš ... ḫur	eṣērum	resim yapmak, plan çizmek, düzenlemek, AHw. 252;
ĝeš ... tuku	šemûm	işitmek, duymak, MSL 13, 88, 79; AHw. 1211;
ĝeš ... zig$_3$/zi-zi		sertleşmek, dayanıklı olmak, şiddetlenmek,
ĝeš ...la$_2$		sessiz/suskun olmak, dikkat etmek, önemsemek, dinlemek,
ĝeš ...raḫ/raḫ$_2$	rapāsum	çarpmak (kalp), açmak (yol), çalmak (davul), dövmek, dayak atmak, havan dövmek, AHw. 954;
ĝeš . . ra	rapāsum	dövmek, vurmak, çırpmak, harman dövmek,
ĝeš . . tag		bağış yapmak, bağışlamak, hediye etmek,
ĝeš . . tuku	šemûm	dinlemek, duymak, işitmek, AHw. 1211;
ĝeš . . ur$_3$	šakākum	tırmıklamak, sürgülemek, AHw. 1134;
ĝeš. . ḫur	eṣērum	plan yapmak, AHw. 252;
ĝeš-a-ab **ĝeš-a-ab-ba** **ĝeš-ab-ba**	kušabkum	bir ağaç türü, böğürtlen çalısı, akasya, SAİL 296; AHw. 516;
ĝeš-a-ma-ru		ağaçtan yapılmış bir silah,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ĝeš-a-naĝ		kutsal merasimler için kullanılan içki yeri,
ĝeš-an-dul$_3$		gölgelik, koruma, siper,
ĝeš-arina$_2$ (A. LU$_2$. NA)	šinbiltum	bir bitki türü, JCS 15, 126 a; AHw. 1242;
ĝeš-aš	patāqum	ara vermek, kesmek, yarmak, ayırmak, bölmek, AHw. 847;
ĝeš-bad-ra$_2$	gisappum	döven, sürgü, tapan, AHw. 291;
ĝeš-bal	nīpum	kuru tahta, SLT 3 III 16; MSL 6, 57, 72; AHw. 792;
ĝeš...bala		kuru ağaç, bir kimseyi baston/değnek üzerinden geçirmek, aldatmak, birini işbaşına geçirmek, görevlendirmek, bitirmek, sonuçlandırmak, anlaşma yapmak, karara varmak, sonuçlandırmak,
ĝeš-ban	qaštum	yay, eyef(=ağaçtan bükülen, 20-25 cm. çapında bir çember), AHw. 906; AWL 255;
ĝeš-bar(-ra)		ateş, alev, yangın, ocak,
ĝeš-bar-kin$_2$	siḫpum	kabuk, ağaç kabuğu,
ĝeš-bar-ra . . la$_2$		ateş yakmak, tutuşturmak, SL 102;
ĝeš-bar-uš	paruššum	değnek, sopa, baston, AHw. 837;
ĝeš-bil$_2$	abum	baba, RA 14, 86 IV 15/7; MSL 2, 127, 16, AHw. 7;
ĝeš-bir$_2$		ağaç kesmek, budamak,
ĝeš-bu	kippatum gašīšum	çember, halka, daire, yüzük, bilezik, kenar, çerçeve, kazık, direk, üvendire, sırık, AHw. 283;
ĝeš-bu$_{10}$	kippatum	çember, halka, daire, yüzük, bilezik, kenar, çerçeve,
ĝešbun/gešpun$_2$	tākultum	yemek, yemek zamanı, UET 6, 369; AHw. 1309;
ĝeš-bur/ĝeš-bur$_2$	gišparrum gišburum gamlum	tuzak, kapan, AHw. 293; dinsel alet, sopa, mimari süsleme, donatım, törensel alet, kanca, çoban değneği,
ĝeš-bur$_2$	gišburum gamlum gišparum	dinî törenlerde kullanılan bir alet, çoban değneği, asa, takı, alet, araç veya nesne, tuzak, kapan, kıskaç, ağ, file, köstek (=hayvanı ön ve arka ayaklarından bağlayan ip), palanga(=bir halatla makaralardan oluştu

Sümerce	Akadca	Türkçe
		rulan, ağır cisimleri kaldırmaya, sağa sola döndürmeye yarayan düzenek),
ĝeš-da		tahta, kalas, kereste,
ĝeš-dal	gištallum	kiriş, direk, halat, kablo, AHw. 293;
ĝeš-dala		bir tarım aleti, sürgü,
ĝeš-de$_5$	geštûm	sürgü, taht, masa, tabla,
ĝeš-di$_5$	giltûm	merdiven, basamak, ayakçak,
ĝeš-dim$_2$	inûm	hakkak, ağaç oymacı, mobilyacı, ağaç kama,
ĝeš-du$_3$(-a)	ša ana rakābu uššurum	üretilmiş mevcut mal, boyunduruk yapmak, boyunduruk yapımı, kereste, sopa, değnek, baston, hamile, verimli, üretici,
ĝeš-du$_8$-du$_8$	madakkum	havan, MSL 5, 171, 246; AHw. 571;
ĝeš-dub	gištuppum	$^{na}{}_4$ĝeš-dub "bir taş türü",
ĝeš-dub-ba		karatahta, yazı tahtası, yazı kalemi,
ĝeš-dub$_2$-dub$_2$		ĝeš-dub$_2$-dub$_2{}^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
ĝeš-dub-dim$_2$	muštaptinnum	bir tür çömlekçi aleti, ağaçtan yapılmış yazı kalemi,
ĝeš-e$_3$/e$_{11}$	namzaqum	anahtar, kapı mandalı, kilit,
ĝeš-ellag	mekkûm	alet, bobin, AHw. 642;
ĝeš-eme		alet, aygıt, SL 103;
ĝeš-erin$_2$	zibānītum gišrinnum	terazi, kantar, tartı, SAİL 296; AHw. 1523, 293;
ĝeš-erin$_2$	gišrinnum	tartı, kantar, AHw. 293; NG 3, 116;
ĝeš-gaba-tab		ölçmek,
ĝeš-gan		kapı sürgüsü, kapı mandalı, kilit,
ĝeš-gan ... bala		bitirmek, çözmek, halletmek, karara varmak,
ĝeš-gana$_2$	bukānum kiškanûm	havaneli, AHw. 136; bir ağaç türü, AHw. 491;
ĝeš-gana$_2$ ...bala	bukannam šūtuqum	birini iş başına geçirmek, görevlendirmek, bitirmek, sonuçlandırmak, anlaşma yapmak, karara varmak, sonuçlandırmak, bir kimseyi havaneli üzerinden geçirmek, yemin ettirmek,
ĝeš-gana$_2$-ur$_3$-ra		tapan, tırmık, tarak, SL 103;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ĝeš-gana$_2$-uru$_{12}$	maškakātum.	dirgen, tırmık, AHw. 626;
ĝeš-gan-na **ĝeš-gan-na**	bukānum sikkūrum	havaneli, AHw. 136; mandal, sürgü, MSL 6, 28/9, 270; AHw. 1042;
ĝeš-gaz	bukānum mašgašum	havaneli, AHw. 136; kalın sopa, değnek,
ĝeš-gaz-me$_3$		sopa, çomak, değnek, SL 103;
ĝeš-ge-en **ĝeš-ge-en-ge-en**	binâtum	kol, bacak, kanat, dal, şube,
ĝeš-gi	apum	sazlık, kamış, kamış yığını, çalı, sazlık, kamışlık, SAİL 296; CAD A/2, 199-200, AHw. 62; $^{lu}{}_2$ĝeš-gi, "dinsel törenlerde görevli memur",
ĝeš-gi$_4$-ĝal$_2$	meḫrum	tekrar, nakarat, kaçınma, çekinme, sakınma,
ĝeš-gibil$_2$	errum	kuru, verimsiz, kısır, kurak, AHw. 244;
ĝeš-gid$_2$	alālum	asmak, UM 5, 104 III 12; CT 35, 6, 42; AHw. 34;
	gašīšum	ayak, kol, dal, AHw. 283;
ĝeš-gid$_2$-da	ariktum	uzunluk, boy, direk, mızrak, AHw. 68; ok, yay, NG 3, 116; ISL 131;
ĝeš-gig $_2$		hurma, hurma ağacı, SL 104;
ĝeš-gi-ĝal$_2$	meḫrum	tekrar, nakarat, tekrarlama, yeniden, AHw. 641;
ĝeš-gin$_2$-maš	gilgameš	^{d}ĝeš-gin$_2$-maš, "Gilgameš", SAİL 296;
ĝeš-gin$_7$ **ĝeš-gin$_7$-na**	bukānum	havaneli, MSL 5, 171, 248; CT 4, 40 b 16; AHw. 136
ĝeš-gi-na	bukānum	havaneli, AHw. 136; MSL 5, 171, 248;
	gišginûm	dokuma tezgahı, kol, bacak, dal,
ĝeš-giri$_{19}$	nemettum	değnek, çomak, asa,
ĝeš-ĝiri$_3$	kurṣûm	pranga, zincir, köstek(=hayvanı ön ve arka ayaklarından bağlayan ip),
ĝeš-gi-saĝ-keš$_2$		hastalık,
ĝeš-ĝeš-la$_2$		savaş, mücadele, SL 104;
ĝeš-gu$_2$		Boyunduruk; köstek(=hayvanı ön ve arka ayaklarından bağlayan ip), palanga, engel,
ĝeš-gu$_2$-ba		ev eşyası, mal, SL 104;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ĝeš-gu$_3$-de$_2$		kanuna benzer telli/yaylı bir müzik aleti, SL 104;
ĝeš-gu$_3$-di		kanuna benzer telli/yaylı bir müzik aleti,
ĝeš-gu-la	šagammum	kapı sürgüsü, MSL 6, 23/6, 253; AHw. 1125;
ĝeš-ḫar-ḫar	usurtum	kuşatma, AHw. 1439;
ĝeš-ḫaš	gamlum gišḫaššum	silah, gürz, topuz, AHw. 279;
ĝeš-ḫaš . . aka		kurban etmek, boğazlamak, SL 104;
ĝeš-ḫe/ĝeš-ḫe$_2$	šupuk šamê	gök, gökyüzü, kubbe, sema
ĝeš-ḫum	gišḫummum	sıra, bank, kürsü, kulübe, kamara, AHw. 292;
ĝeš-ḫur	eṣērum	çekmek, yaklaşmak, germek, kazanmak, sorguya çekmek, AHw. 252;
	uṣurtum	plan, proje, tasarı, niyet, taslak,
	gišḫurrum	kitabe, SAİL 296; AfO 18, 81, 51; AHw. 1440; AWL 59;
ĝeš-ḫu-um	gišḫummum	sıra, bank, kulübe, çadır, tente, güneşlik, AHw. 292;
ĝeš-i$_3$	šamaššammum	^{še}ĝeš-i$_3$ "susam yağı, katran", AHw. 1155;
ĝeš-il$_2$	mēlûm	tepe, doruk, zirve, ağacın tepesi,
ĝeš-il$_2$-la$_2$	nanšûm	sifon, MSL 6, 33, 314; TMH 2, 249, 6; AHw. 731
ĝeš-ka$_2$-na	giškanakkum	kapı pervazı, kapı eşiği, baca, AHw. 292;
ĝeš-kad$_5$		portatif/ayaklı merdiven, SL 104;
ĝeš-ka-keš$_2$-da		^{gi}ĝeš-ka-keš$_2$-da, "set, bent",
ĝeš-kan$_4$-na	giškanakkum	kapı ya da pencere pervazı, çerçeve, AHw. 292;
ĝeš-ka-na	giškanakkum	eşik , SAİL 296; AHw. 292;
ĝeš-kar$_2$		vazife, görev, SL 104;
ĝeš-keš$_2$-da	erretum meḫrum	set, bent, dam, SLT 3 III 22; AHw. 244;
ĝeš-keš$_2$-ra$_2$	erretum, meḫrum	set, bent, dam, CT 18, 44 I 62; AHw. 244;
ĝeš-kiĝ$_2$-ti	kiškattûm	usta, sanatkar, kireç/tuğla ocağı, fırın,
ĝeš-ki-ĝal$_2$	meḫrum	tekrar, nakarat, AHw. 641;
ĝeš-kim$_3$	bukānum	havaneli, tokmak, MSL 5, 171, 248; AHw. 136;
ĝeš-kin$_2$	kiškanûm	bir ağaç türü, SL 104

Ĝ

Sümerce	Akadca	Türkçe
ĝeš-kin-ti	kiškattum	küçük esnaf, sanatkar, dükkan, işyeri, imalathane, atölye, MSL 4, 21, 154; RA 17, 148 a 10; AHw. 49 šu-niĝin$_2$ 42 lu$_2$ ĝeš-kin-ti-me "Toplam 42 kişi. Onlar küçük esnaflardır. Nik. 3 XIII 4-5; ganun-ĝeš-kin-ti i$_3$-de$_6$ "O (otları) esnafların deposuna götürdü". VS 14, 44 II 3-4 bir ağaç türü, MSL 4, 19, 100 g; SAİL 296; AHw. 491;
ĝeš-ki-su-ub	našāqum	öpmek; St. P 10, 224; CT 41, 30, 7; AHw. 758;
ĝeš-kun	rapaštum	leğen, tekne, SAİL 203; 296; AHw. 955; but, bacak, sağrı
ĝeš-kur	giškurrûm	bir ağaç türü, MSL , 105, 152; AHw. 293;
ĝeš-la$_2$	tuqumtum	mücadele, savaş, SAİL 296; AHw. 1372; dinlemek, sessiz/suskun olmak,
ĝeš-la$_2$-a	naptûm	anahtar, MSL 6, 78, 18; AHw. 742;
ĝeš-la$_2$-bi		sessiz, sessizlik, sükut, sır saklama, sessizce, Emesal: mu-uš-la$_2$a-bi,
ĝeš-lam$_7$		sığır kuyruğu,
ĝeš-maḫ	merdītum	merdiven, MSL 6, 63, 147; AHw. 645;
ĝeš-mud		oyuk, yuva, çukur, SL 105;
ĝeš-munus-bur$_2$		elbise süsü, dantel, oya,
ĝeš-na$_2$	eršum	yatak, SL 105; MSL 5, 163, 146; AHw. 246;
ĝeš-na$_2$-aš-na$_2$		yatak, sedir, kanepe, divan,
ĝeš-na$_8$		kova, senek(=çam ağacından oyularak yapılmış su testisi), SL 105; ĝeš-na$_8$ "ağaç+içmek - senek(=çam ağacından oyularak yapılmış su testisi)", 1 ĝeš-na$_8$ ...1 ^{ĝeš}a$_2$-apin ^{d}nin-gir$_2$-su-lu$_2$-ĝu$_{10}$ "Bir senek ve bir saban oku Ningirsu-luĝu'ya, " VS 14, 67 III 5;
ĝeš-nam-ri$_2$-za		kök, köken, kaynak, merkez,
ĝeš-nam-tar		kök, köken, kaynak, merkez , SL 105;
ĝeš-nim	ṣītān	doğu, güneşin doğuşu, gün doğumu, CT 19, 47 IV 3; SAİL 296; AHw. 1106;
ĝeš-nim-bar	gišimmarum	^{ĝeš}ĝeš-nim-bar "hurma dalı", Emesal: mu-nim-mar<ĝeš-nim-bar,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ĝeš-nu$_{11}$	nūrum samānum	ışık, lamba, AHw. 805; bir ağaç türü, $^{na}{}_4$ĝešnu, "su mermeri, kaymak taşı",
ĝeš-nu$_{11}$-gal	gišnugallum ašnugallum	$^{na}{}_4$ĝeš-nu$_{11}$-gal, "kaymak taşı, su mermeri", SAİL 296; AHw. 293;
ĝeš-nu$_2$/nud **ĝeš-nu$_2$-gu-la**	eršum	yatak, MSL 5, 163, 146; SAİL 431; AHw. 246;
ĝeš-nu$_2$-aš-nu$_2$	dinnûm	bir yatak türü, döşek,
ĝeš-nu$_2$-ki-nu$_2$	eršum	yatak, SAİL 431; MSL 5, 163, 146; AHw. 246;
ĝeš-nu-zu		bakire, SL 106;
ĝeš-pa-ku$_5$-da		dal, sopa, değnek, baston, palmiye yaprağı,
ĝeš-pap-ḫal-la		tuzak, kapan, dolap,
ĝeš-par$_2$/par$_3$	gišparrum	tuzak, kapan, köstek(=hayvanı ön ve arka ayaklarından bağlayan ip), AHw. 293;
ĝeš-par$_4$-ra		gizli, saklı, dolaylı,
ĝešpa$_x$	umāšum	ĝešpa$_x$ (ŠU. PAP. PAP), yumruk; boksör
ĝešpu/ĝešpu$_2$	kippatum	çember, daire, halka, yüzük, bilezik, çerçeve,
ĝeš-rin$_2$	gišrinnum	kefe, terazi, ölçü, tartı kefesi, pulluk,
ĝeš-ša$_3$-gan(-na)	giššakanakkum	çerçeve, çatı, kapı çerçevesi,
ĝeš-še$_3$		boyunduruk, SL 106;
ĝeš-šeš	šūšum	meyan kökü,
ĝeš-še-ur$_4$-kur-ra	mēšum	kalın değnek, sopa, odun, çomak, baston, MAOG 1/2, 27, 14; AHw. 649;
ĝeš-si$_4$		hurma ağacı, SL 106;
ĝeš-sig	šillān	batı, AHw. 1236;
ĝeš-sig$_3$		vurmalı çalgı, saz,
ĝeš-sila$_3$	naḫbasum	yağhane, yağ değirmeni, MSL 6, 111, 113; AHw. 714;
ĝeš-šu		köstek(=hayvanı ön ve arka ayaklarından bağlayan ip), zincir, palanga, alet, oyuncak, maşa, kelepçe, duşak(=hayvanı iki ön ayağından bağlayan ip),
ĝeš-šu$_2$		batı, SL 106;
ĝeš-šub(-ba)	isqum	hisse, pay, kısmet, kader, nasip, katılım, MSL 5, 10, 21; SAİL 296; AHw. 388; Emesal: mu-šub-ba,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ĝeš-šu-dim$_2$		kereste, kiriş, kalas,
ĝeš-šudum-ma	iṣṣi minûtim	hesap/çetele için kullanılan ağaç parçası; çubuk, sopa, baston, direk, direk, çıta,
ĝeš-šu-kar$_2$	nāgarum	$^{lu}{}_2$ĝeš-šu-kar$_2$, "marangoz", SAİL 560; AHw. 710;
ĝeš-sumun	gersuppum	ayaklık, tabure, MSL 6, 56, 59; AHw. 286;
ĝeš-sun	niqrum	kırılmış odun, MSL 6, 56, 62; AHw. 792;
ĝeš-ta-e	šurmēnum	servi, AHw. 1284;
ĝeš-tag	bukānum	havaneli, AHw. 136; bağış yapmak, kurban etmek, 1 udu-nita .... ensi$_2$-ke$_4$ absu ĝeš be$_2$-tag "Bir koçu şehir beyi Absu'da kurban etti." VS 14, 1
ĝeš ...tag		kurban/feda etmek, kıymak, zararına satmak,
ĝeš- tuk/tuku	šemûm	işitmek, dinlemek, duymak, SAİL 296; 367; AHw. 1211; dikkatli, özenli, nazik, kibar,
ĝeš-tun$_3$		dibek, tokmak, tokuç, balta,
ĝeš-u$_2$-gibil-la		odun, SL 106;
ĝeš-u$_3$		dinlenmek, duymak, işitmek, önemsemek,
ĝeš-u$_3$-sal$_4$-la		sandal, tekne, gemi, kayık,
ĝeš-usan$_3$		kamçı, kırbaç,
ĝeš-ur$_2$		ağaç gövdesi, direk, kalas,
ĝeš-ur$_3$	gušūrum	direk, AHw. 300; šu-niĝin$_2$ 180 la$_2$ 2 ĝeš-ur$_3$ tur-maḫ-ba ur-saĝ ugula ĝešda-ambar^{ki}-ta mu-de$_6$ "Toplam 178(108-2) küçüklü büyüklü direği Ursaĝ, başkan Ambar ormanlarından getirdi" VS 14, 104 IV 1-5
	šakākum	tırmıklamak, sürgü geçirmek, acı vermek,
ĝeš-ur$_3$-ra		ağaç gövdesi, direk, kalas, kiriş, SL 106;
ĝeš-ur$_3$-ur$_3$	naspanum	tırmık, sürgü, AHw. 754;
ĝeš-ur$_5$		kanal işi, SL 104;
ĝeš-usan$_3$		kırbaç, kamçı sapı,
ĝeš-zi	dūrum	duvar, sur, siper, MSL 3, 150, 249; AHw. 178;
ĝeš-zu$_2$		kat, daire, üç köşeli/üçgen mızrak,
ĝeš$_2$/geš$_3$	išarum; zikarum	penis, erkek, erkeklik organı,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ĝeš$_2$		60/altmış, AHw. 1288; SDb. 2000, § 46, 2 a; Emesal: mu-uš
ĝeš$_2$-bur$_3$ **ĝešbur$_x$(U)**	nambūbtum	ĝeš$_2$-bur$_3^{mušen}$ "eşekarısı, yabanarısı", AHw. 726;
ĝeš$_2$	šūši	altmış/60, YOS 2, 67, 14; MSL 4, 40, 134; AHw. 1288; SDb. 2000, § 46, 2 a;
ĝeš$_2$-bur$_3$	nambūbtum	yaban arısı, eşekarısı, AHw. 726;
ĝeš$_2$-u	nērum	altı yüz/600, SAİL 534; AHw. 780; SDb. 2000, § 46, 2 a;
ĝeš$_3$	išarum; zikarum	penis, erkeklik organı, Emesal: mu<ĝeš$_3$, "erkek, eril",
ĝeš$_3$	birkum/išarum nâkum	penis, AHw. 129; CAD B 155; temin etmek, bulmak, MSL 2, 144, 13; AHw. 784; Emesal: mu,
ĝeš$_3$-a$_2$-zi ...e		ırzına geçmek, SL 106;
ĝeš$_3$ ...du$_3$	rakābum	bağlamak, çiftleşmek, ilişkiye girmek,
ĝeš$_3$ ...du$_{11}$(-g)	reḫûm	bağlamak, (hayvanları) çiftleşmek, ilişkiye girmek,
ĝeš$_3$ ...zig$_3$		dikleşmek, sertleşmek,
ĝeš$_3$	išarum; zikarum	penis; erkeklik organı, erkek, eril,
ĝeš$_3$-bir$_2$(-ra)		kuru, kurumuş, ĝeš$_3$-bir$_2^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
ĝeš$_3$ ...du$_3$	rakābum	(hayvanları) çiftleştirmek, bağlamak, çiftleşmek, ilişkiye girmek,
ĝeš$_3$ ...sur		işemek, idrar çıkarmak,
ĝeš$_3$ .. du$_{11}$/dug$_4$	rehûm	bağlamak, çiftleşmek, ilişkiye girmek,
ĝeš$_3$ ... zig$_3$		dikleşme/sertleşmeye sahip olmak, sertleşmek,
ĝeš$_3$-bir$_2$		ĝeš$_3$-bir$_2^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
ĝeš$_3$ ...zig$_3$		sertleşmek,
ĝeš$_3$-zu		başlamak, yeniden sahip olmak, SL 107;
ĝešbu$_2$		çengel, kanca, kopça, orak, sap, tutamak, kabza,
ĝešbun	tākultum	bayram yemeği, AHw. 1309; ISL 128,
ĝešda	qištum	^{ĝeš}ĝešda, orman, MSL 3, 87, 2; SAİL 375; AHw. 923 $^{lu}{}_2$ĝeda, "ormancı", VS 14, 177 V 5

Sümerce	Akadca	Türkçe
ĝešbun/ĝešbun$_2$	tākultum	dinî/kutsal yemek, AHw. 1304;
ĝešda		orman, šu-niĝin$_2$ 180-la$_2$-2 ĝeš-ur$_3$-tur-maḫ-ba ur-saĝ ugula ĝešda- ambar^{ki}-ta mu-de$_6$ Toplam 178(=180-2) küçüklü büyüklü direği başkan Ursaĝ Ambar ormanlarından getirdi. " VS 14, 107 IV 1-5
ĝešnimbar	gišimmarum	hurma, hurma ağacı, palmiye,
ĝešnu	nūrum	$^{na}{}_4$ĝešnu; su mermeri, çakmak taşı, ışık, AHw. 805;
ĝešnu-gal	ašnugallum	$^{na}{}_4$ĝešnu-gal; "su mermeri", AHw. 82;
ĝešnu$_3$ (NU$_{11}$. GIŠ)		su mermeri, kaymaktaşı, bir taş türü,
ĝešba$_x$ (ŠU. BULUG$_3$)-ba	umāšum	yumruk, tokat, AHw. 1412;
ĝeštin	karānum	asma, üzüm, şarap, AHw. 446-447; CAD K 202; Emesal: mu-tin, Emesal: ĝeštin-an-na < mu-ti-an-na,
ĝeštin/geš-tin	karānum	şarap, içki, AHw. 446-447; CAD K 202; AWL 286; ^{ĝeš}ĝeštin "asma"; SAİL 210; 296; AHw. 446;
ĝeštin-aḫ$_3$-a	muzīqum	kuru üzüm, AHw. 692;
ĝeštin-bil$_2$	pillum	^{ĝeš}ĝeštin-bil$_2$, "üzüm", AHw. 863;
ĝeštin-bil$_2$-zu$_2$	pillum	^{ĝeš}ĝeštin-bil$_2$-zu$_2$, "yabani asma", MSL 5, 93, 14; AHw. 863;
ĝeštin-bil-la$_2$	ṭābātum	sirke, ekşi üzüm, AHw. 1376;
ĝeštin-duru$_5$		taze üzüm, SL 98;
ĝeštin-gir$_2$	amurdinnum	^{ĝeš}ĝeštin-gir$_2$ "böğürtlen, kiraz, vişne, çilek", SAİL 210; AHw. 45;
ĝeštin-gir$_2$-ra	amurdinnum	^{ĝeš}ĝeštin-gir$_2$ "kiraz, vişne, çilek, böğürtlen çalısı, dut"
ĝeštin-gurum-ma	karān lāni; kippat karāni	^{ĝeš}ĝeštin-gurum-ma, "üzüm salkımı",
ĝeštin-ḫad$_2$		kuru üzüm, SL 98;
ĝeštin-ḫad$_2$-a	munzīqum	^{ĝeš}ĝeštin-ḫad$_2$-a, "asma, üzüm"; SAİL 210; AHw. 674;
ĝeštin-KA	ṭābātum	sirke, SL 98; SAİL 579; AHw. 1376;
ĝeštin-ka$_5$-a	karān šēlebim	üzüm salkımı, üzüm, asma,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ĝeštin-kir$_4$(-ra)	amurdinnum	^{ĝeš}ĝeštin-kir$_4$; "kiraz, vişne, çilek, dut",
ĝeštin-zug$_2$	pillum	^{ĝeš}ĝeštin-zug$_2$ "üzüm, asma, salkım", AHw. 863;
ĝeštu(-g)	ḫassum ṭēmum uznum	neden, , gerekçe, sebep, bilgili, anlayışlı, akıllı olmak, kulak, MSL 3, 128, 365; CT 12, 29, 17; AHw. 1447 ĝeštu$^{ku}_6$; "bir balık türü", Emesal: mu-uš-tuĝ$_2$,
ĝeštu ... sum		dinlemek, akıl vermek, SL 98;
ĝeštu$_2$	ḫasīsum	akıl, anlayış, AHw. 330-331; CAD H 126;
	uznum	kulak, SAİL 296; MSL 13, 86/7, 45; AHw. 1447;
ĝeštu$_2$	ḫassum; ṭēmum	sebep, neden, gerekçe, plan, tasarı, taslak, deneyimli, becerikli, akıllı, bilgili, (olmak), akıl, hikmet, irfan,
ĝeštu$_2$ - tuku		akıllı, zeki, SL 98;
ĝeštu$_2$ . . ĝar		dilemek, arzu etmek, SL 98;
ĝeštu$_2$ . . u$_{18}$-lu	mašûm	unutmak, ihmal etmek, AHw. 631;
ĝeštu$_2$ ... šu$_2$		kulağını kapatmak, SL 98;
ĝeštu$_2$ ... sum		dinlemek, akıl vermek,
ĝeštu$_2$ ...de$_5$		dinlemek, kafa yormak, düşünüp taşınmak,
ĝeštu$_2$ ...deg$_x$(RI)		dinlemek, kafa yormak, düşünüp taşınmak,
ĝeštu$_2$ ...du$_3$		dinlemek, kafa yormak,
ĝeštu$_2$ ...ĝar **ĝeštu$_2$ ...ĝa$_2$-ĝa$_2$**	(w)ârum	dikkat etmek, dinlemek, kafa yormak,
ĝeštu$_2$ ...gub	uzna šakānum	dikkat etmek, dinlemek, kafa yormak,
ĝeštu$_2$ ...ri/rig$_5$		dinlemek, kafa yormak, düşünüp taşınmak,
ĝeštu$_2$ ...šum$_2$	w)ârum	dikkat etmek, dinlemek, kafa yormak,
ĝeštu$_2$(-g)		kulak, işitmek, anlamak, SL 98;
ĝeštu$_2$-deg$_x$(RI)		dinlemek, düşünmek, düşünüp taşınmak,
ĝeštu$_2$-ga . . ri/de$_5$		dinlemek, anlamak, kavramak, algılamak,
ĝeštu$_2$-ga-ri-im		anlama, anlayışlı, kavrama, kavrayış,
ĝeštu$_2$-la$_2$	sukkukum	sağır, MSL 4, 73, 223; SAİL 296; AHw. 1055;
ĝeštug		ĝeštug$^{ku}_6$ "bir balık türü",

Sümerce	Akadca	Türkçe
ĝešba$_x$	umāšum	(ŠU. BULUG$_3$) topuz, yumruk, kütük,
ĝešbu	tilpānum	değnek, çomak, SAİL 296; AHw. 1359; ^{ĝeš}gešbu "silah, yay, cirit, kargı, mızrak",
ĝešbum$_2$	umāšum	$^{lu}{}_2$gešbum$_2$, "pehlivan, atlet", MSL 14, 134, 2; SAİL 354; AHw. 1412;
ĝešbun/ĝešbun$_2$	tākultum	kült yemeği, bayramlarda beraber yenen yemek,
ĝešbur$_x$(U)	ambūbtum gišimmarum	arı, yabani arı, eşekarısı, ^{ĝeš}ĝešimmar; "hurma, hurma dalı", AHw. 292;
ĝešnimbar	gišimmarum	^{ĝeš}ĝešnimbar; "hurma, hurma dalı", AHw. 292; Emesal: mu-nim-mar, ^{ĝeš}ĝešimmar; "hurma, hurma dalı", AHw. 292;
ĝešnu/gešnu$_2$	nūrum	ışık, MSL 2, 151, 29; CT 12, 48 IV 11; AHw. 805; $^{na}{}_4$ĝešnu; "su mermeri, kaymaktaşı", Emesal: mu-nu$_2$,
ĝešnu-gal	ašnugallum	$^{na}{}_4$ĝešnu-gal; "su mermeri, kaymaktaşı",
ĝešnu$_3$(NU$_{11}$. GİŠ)		$^{na}{}_4$ĝešnu$_3$ "su mermeri, kaymaktaşı",
ĝešpu **ĝešpu**	kippatum	^{ĝeš}ĝešpu "daire, çember, halka, yüzük, kasnak, çerçeve",
ĝešpu$_2$	kippatum	pehlivan, MSL 14, 134, 2; SAİL 354, AHw. 1412;
ĝešta	šurmēnum	servi, MSL 5, 107/11, 225; AHw. 1284;
ĝeštu	ḫassum	akıllı, anlayışlı, CT 19, 24 IV 12; AHw. 331
ĝeštu$_4$	ālik pāni	rehber, kılavuz,
ĝeštug/ĝeštug$_2$ **ĝeštug$_3$**	ḫassum; uznum ṭēmum	akıl, mantık, gerekçe, neden, tasarı, taslak, akıllı, deneyimli (olmak), hikmet, kulak, ĝeštug$_2$ …du$_3$ "dinlemek", ĝeštug$_2$ …ĝar "dikkat etmek, dinlemek", ĝeštug$_2$ …gub "dinlemek, kafa yormak", ĝeštug$_2$ …šum$_2$ "dikkat etmek, dinlemek" ĝeštug$_2$ …u$_{18}$-lu "unutmak",
ĝeštu$_2$-nisaba		akıl, hikmet, ilim, irfan,
ĝeštug-la$_2$-la$_2$	ṭēmum	küpe, AHw. 1385;
ĝeštug$_2$ …la$_2$	sakākum	sağır olmak, almgan/huysuz olmak, inatçı olmak,
ĝeštug$_2$-za$_3$-min$_2$		kare, dikdörtgen,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ĝeštug-la$_2$-la$_2$	anṣabtum	küpe, TU 36, 44; CT 14, 16 a 5; AHw. 54;
ĝi$_6$		gece, ĝi$_6$-ba-a, "gece yarısı", ĝi$_6$ ... di "geceyi geçirmek, , konaklamak", SL 98; ĝi$_6$ ... sa$_2$ "geceyi geçirmek, konaklamak, gece yarısına kadar kalmak", SL 99; ĝi$_6$ ... sa$_9$ "gece yarısına kadar kalmak", ĝi$_6$-da . . gub "gece görevi yapmak", ĝi$_6^{mušen}$ "bir kuş türü, yarasa",
ĝi$_6$/ge$_6$		gece, gölge, karanlık,
ĝi$_6$-an-na		geceleyin, SL 98;
ĝi$_6$-ba-a		gece yarısı, gecenin bir bölümü,
ĝi$_6$-da . . gub		gece görevi yapmak,
ĝi$_6$-eden		derin/yoğum karanlık,
ĝi$_6$-par$_3$	gipārum	keşişhane, keşiş yurdu, kemerli yol, AHw. 290;
	libārum	^{ĝeš}ĝi$_6$-par$_4$, "meyveli ağaç, meyve ağacı",
ĝi$_6$-par$_4$	gipārum	keşişhane, keşiş yurdu, kemerli yol, AHw. 290;
	libārum	^{ĝeš}ĝi$_6$-par$_4$; "meyveli ağaç",
ĝi$_6$-sa$_2$		gece yarısı, şafak, tan,
ĝi$_6$-u$_3$-na	šāt mūši	derin/yoğum karanlık, gece yarısı, geceleyin,
ĝi$_6$-u$_3$-na	šāt mūšim	derin/yoğum karanlık, gece, geceleyin,
ĝi$_{25}$		bulut, gölge, SL 99;
ĝidlam/ĝidlam$_2$	ḫāwirum, ḫīrtum	ĝidlam$_3$ "eş, karı ya da koca", AHw. 338;
ĝidri/ ĝidru	ḫaṭṭum	asa, baston, MSL 3, 66, 9; CT 12, 8 I 18; AHw. 337;
ĝidru/girdi		^{ĝeš}ĝidru/girdi "sopa, değnek çomak, asa, baston", 99; Emesal: mudru,
ĝidru-še$_3$ . . nu$_2$		sopa altına koymak,
ĝidru-u$_4$-su$_3$-ra$_2$	ḫaṭṭum	asa, baston, çomak, AHw. 337;
ĝin-na		sıradan, olağan, SL 99;
ĝipar$_x$(KISAL)	libārum	meyveli ağaç, kemerli yol, keşiş yurdu, keşişhane,
ĝir		ĝir$^{ku}_6$ "bir balık türü",

Sümerce	Akadca	Türkçe
ĝir$_2$		bıçak, hançer, kama, kılıç, ustura, bıçaklamak, aydınlatmak, neşelenmek, parlamak SL 99, ĝir$_2$$^{ku}_{6}$; "bir balık türü"
ĝir$_2$	patrum	bıçak, kama, hançer, ustura; kılıç, AHw. 848; ^{šim}gir$_2$, "mersin ağacı"; gir$_2$ ... gub "ayak basmak", nim ...ĝir$_2$ "parlamak, akla gelmek, övünmek, şimşek gibi çakmak"
	padānum	yol, AHw. 807; SAİL 10; CT 12, 13 IV 9
	namārum	aydınlatmak, AHw. 768; CAD N/1, 209
	zaqātum	sokmak, batırmak, iğnelemek; kemik
	eṣemtum	kemik;
	qablum	mücadele, savaş, AHw. 888
	mašītum	ikiz kız kardeş, SAİL 10; AHw. 626
	berqum	şimşek, CT 11, 29 I 9; AHw. 122
	urḫum	yol, MSL 14, 503, 238; EL 129, 19; AHw. 1429
	namṣārum	kılıç, hançer, kama CT 12, 13 IV 8; MSL 7, 161, 45; AHw. 729
ĝir$_2$-ad-daĝ	atākum	ĝir$_2$-ad-daĝ^{zabar} "eğri, çarpık kama/hançer ağzı",
ĝir$_2$-a-nu	patrānum	bir bitki türü, SAİL 10; AHw. 848
gir$_2$-ašgab		^{urudu}gir$_2$-ašgab "deri yüzmek için kullanılan bıçak",
ĝir$_2$ .. du$_3$		kesmek, ayırmak, koparmak, son vermek, yok etmek", SL 99;
ĝir$_2$-gag	karṣillum	hançer, kama, MSL 7, 161, 48; SAİL 10; AHw. 450
ĝir$_2$-gag-zabar	karzillum	neşter, AHw. 450;
ĝir$_2$-gal	namṣārum	kılıç, kalkan, SL 99; MSL 7, 161, 45; AHw. 729;
ĝir$_2$-gid$_2$		ĝir$_2$-gid$_2$$^{ku}_{6}$; "bir balık türü" ,
ĝir$_2$-gul		nitelikli, iyi cins yün,
ĝir$_2$-gu-la		deri yüzmek için kullanılan bıçak, SL 99;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ĝir$_2$-gur$_{10}$		^{urudu}ĝir$_2$-gur$_{10}$ "ekin biçmek için kullanılan bıçak, tırpan, orak",
ĝir$_2$-la		$^{lu}{}_2$ĝir$_2$-la "kasap",
ĝir$_2$-la$_2$	ṭābiḫum	kasap, katil, MSL 3, 139, 124; AHw. 1376
ĝir$_2$-niĝin$_2$		ĝir$_2$-niĝin$_2{}^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
ĝir$_2$-nun-na-du-ra		gir$_2$-nun-na-du-ra$^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
ĝir$_2$-pa		kasap bıçağı, kasatura,
ĝir$_2$-rin		gir$_2$-rin$^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
ĝir$_2$-su	girsû	gir$_2$-su^{ki}, "Girsu", SAİL 10.
ĝir$_2$-su		yakıcı, kızgın, önemli, acil,
ĝir$_2$-sun-zabar	masdarum	bıçak, kama, AHw. 618;
ĝir$_2$-šu-i(-ne)		gir$_2$-šu-i(-ne)^{zabar}, "bronz berber bıçağı, ustura"
ĝir$_2$-tab	zuqaqīpum	akrep, AHw. 1538;
ĝir$_2$-tab-ba	aqrabum	akrep, SAİL 10; AHw. 62, 1538; CAD Z 163;
ĝir$_2$-tab-lu$_2$-u$_{18}$-lu	girtablilum	akrep, SAİL 10; AHw. 291;
ĝir$_2$-tur		kurban bıçağı, kasatura,
ĝir$_2$-u$_2$		gir$_2$-u$_2{}^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
ĝir$_2$-udu-uš$_2$/šum		koyun kesmek için kullanılan bıçak,
ĝir$_2$-ur$_3$/ur$_2$-ra	patrum	bıçak, kılıç, SAİL 10; MSL 5, 152, 34; AHw. 848;
ĝir$_2$-us$_2$		ĝir$_2$-us$_2{}^{ku}{}_6$ "bir balık türü, hamsi",
ĝir$_2$-zal	patrum	bıçak, kılıç, MSL 5, 152, 34; SAİL 10; AHw. 848;
ĝir$_2$-zu$_2$-gal		ĝir$_2$-zu$_2$-gal$^{na}{}_4$ "çakmaktaşından yapılmış bir kesici alet, kama",
ĝir$_2$-zu$_2$-zabar		hançer, kama,
ĝir$_3$	kūdanum	katır, MSL 8/1, 51, 359; ARM 7, 12, 5; AHw. 498;
	gašrum	kuvvetli, güçlü, AHw. 283,
	šarāḫum	gururlu olmak, mükemmel olmak, AHw. 1182;
ĝir$_3$		^{ĝeš}GIR$_3$ "kızılağaç", ^{ĝeš}ANŠE "yabani ot, eşek otu",

Sümerce	Akadca	Türkçe
ĝir$_3$	šarāḫum	onurlu, şerefli, görkemli, muhteşem, mükemmel, harika mükemmel, görkemli yapmak,
ĝiri$_3$	šēpum	ayak, yol, patika AHw. 1214; CAD Š/2, 294; a šu-zu nu-tag a me-ri-zu nu-tag "Su eline değmedi, su ayağına değmedi" St. P 10, 2 I 33; 2 III 3; Emesal: me-ri<ĝiri$_3$ StP 10, 2 I 4;
	talaktum	hareket, yürüyüş, gezinti, AfO 13, 46, 1; AHw. 1311
ĝir$_3$-babbar		ĝir$_3$-babbar^{mušen}, "bir kuş türü",
ĝir$_3$-gid$_2$-da	tāluqum	kavga, ISL 124;
ĝir$_3$-gi-lu	girgilum	ĝir$_3$-gi-lu^{mušen}; "bir kuş türü",
ĝir$_3$-gi-lum	ṣayyāḫum	ĝir$_3$-gi-lum^{mušen} "yenilebilir bir kümes hayvanı",
ĝir$_3$-gub	kabāsum kilzappum	girmek, SAİL 66; 461; AHw. 415; ^{ĝeš}ĝir$_3$-gub tabure, "oturak, sandalye", SAİL 442;
ĝir$_3$-gub-ki-uš	kabāsum	çiğnemek, SAİL 66; 461; AHw. 415;
ĝir$_3$-lam		kete, katmer; 7 ĝir$_3$-lam "7 kete", Gud. St. E V 13 sepet, sele,
ĝir$_3$-lam	kirlammum	küçük sepet, yumurta sepeti, sele,
ĝir$_3$-ma$_2$-du$_3$	germadûm	^{ĝeš}ĝir$_3$-ma$_2$-du$_3$ "döşeme tahtası",
ĝir$_3$-mu$_2$-a	ḫalbukkatum	bitki, LTBA 1, 86 IX 11; AHw. 311;
ĝir$_3$-mul		ĝir$_3$-mul^{mušen}; "bir kuş türü",
ĝir$_3$-nita$_2$		vali, yönetici, şef, amir, patron,
ĝir$_3$-pad-da/du	eṣemtum	kemik, SAİL 442. HK 197, 50; AHw. 251;
ĝir$_3$-pad-du-lugud$_2$-da	kurītum	baldır, bacak, SAİL 444; AHw. 510;
ĝir$_3$-pap		ĝir$_3$-pap^{mušen}; " bir kuş türü",
ĝir$_3$-sal-sal	raqqum	ince, dar, nazik, kibar, AHw. 958;
ĝir$_3$-si$_3$-ga **ĝir$_3$-si$_3$/sig$_6$-ga**	girsiqqum	uşak, hizmetçi, seyis, yamak, SAİL 444.
ĝir$_3$-sig$_{10}$-ga	gerseqqûm	hizmetli, görevli, yardımcı, hizmetçi, ilişkili, bağlı,
ĝir$_3$-ti	šēpītum	taban, AMT 2, 5, 4; SAİL 444; AHw. 1214

Sümerce	Akadca	Türkçe
ĝir$_3$-uga		$^{u}{}_2$ĝir$_3$-uga, "ısırgan",
ĝir$_3$-ur-gi$_7$-ra		$^{u}{}_2$ĝir$_3$-ur-gi$_7$-ra, "fesleğen, bir bitki türü",
ĝir$_3$-us$_2$	nakbasum	basamak, kademe, merdiven, adım, ayak izi AHw. 721
ĝirdi/ĝidru	ḫaṭṭum	asa, baston, AHw. 337;
ĝir-gi$_4$-lu$_2$	ṣayyāḫum	ĝir-gi$_4$-lu$_2$^{mušen} "yenilebilir bir kümes hayvanı",
ĝir-gid$_2$		ĝir-gid$_2$$^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
ĝir$_{15}$		yerli, yöresel, doğal,
ĝiri$_2$	naglabu; patrum	yakalamak, tutsak/esir etmek, kovmak, defetmek, savmak, yağma, ganimet, tutsak, esir, yağma etmek, yağmalamak, tutmak, ^{urudu}ĝiri$_2$; "ustura, kılıç, kama, hançer", Emesal: me$_2$-er,
ĝiri$_2$.. ĝar		yolu açmak/temizlemek,
ĝiri$_2$-kak		küçük çakı, bıçak,
ĝiri$_2$-la$_2$	ṭābiḫum	kasap, MSL 3, 139, 124; SAİL 10; 343; AHw. 1376
ĝiri$_2$-nun		düzgün karayolu,
ĝiri$_2$-PA-a	paṭrum	bıçak, MSL 3, 141, 163; SAİL 10; AHw. 848;
ĝiri$_2$-ur$_3$-ra		bir bıçak türü,
ĝiri$_2$-zal		küçük bıçak, çakı,
ĝiri$_2$-zu$_2$-gal-la		$^{na}{}_4$ĝiri$_2$-zu$_2$-gal-la, "çakmak taşı",
ĝiri$_3$	šēpum	ayak, yol, AHw. 1214; yolu ile, - den geçerek, aracılığıyla, vasıtasıyla, yardımıyla, Emesal: me-ri,
ĝiri$_3$.. gur		dolaşmak, yaygın/salgın olmak,
ĝiri$_3$.. ze$_2$-er		yolu kaybetmek,
ĝiri$_3$.. sig$_{10}$		hizmet çalışmak, yeterli olmak, işini görmek,
ĝiri$_3$ ... dib$_2$		yol almak, yürümek,
ĝiri$_3$ ... ĝar		ayak basmak, basmak, ezmek, çiğnemek, seyahat etmek, yolculuk yapmak,
ĝiri$_3$ ... gub	(w)aqûm	beklemek, basmak, ICK 1, 31, 26; AHw. 1461;
ĝiri$_3$ ... ku$_2$		değişmek, değiştirme,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ĝiri$_3$ ... ra		dövmek, vurmak, çırpmak, çalkalamak, yumruklamak, öldürmek, yok etmek,
ĝiri$_3$ ... si		kayışla bağlamak, Emesal: me-ri-si,
ĝiri$_3$ ... us$_2$		peşinden gitmek, takip etmek, dikkatle dinlemek,
ĝiri$_3$ ...bad		hareket etmek, ilerlemek, sona yaklaşmak, kımıldamak,
ĝiri$_3$ ...dab$_5$	ḫarrāna ṣabātum	yol almak, yürümek, AHw. 1066;
ĝiri$_3$ ...ĝar	rahāṣum	basmak, ezmek, çiğnemek, AHw. 963;
ĝiri$_3$ ...gub	kabāsum qu'um	damlamak, AHw. 415; beklemek, AHw. 931; girmek, içeriye girmek, karışmak, basmak, dışarı çıkmak,
ĝiri$_3$ ...kur$_2$		değişmek, değiştirmek,
ĝiri$_3$ ...niĝin **ĝiri$_3$ ...ninni$_2$**		çember içine almak, dolaşmak,
ĝiri$_3$ ...saĝ$_2$ **ĝiri$_3$ ...sa-ga**		basmak, ezmek, çiğnemek, yok etmek, yıkmak,
ĝiri$_3$ ...saĝa$_{11}$		basmak, ezmek, çiğnemek, yok etmek, yıkmak,
ĝiri$_3$ ...ul$_4$	ḫamāṭum	acele etmek, koşmak, koşturmak, sıkıştırmak, saldırmak, AHw. 316;
ĝiri$_3$ ...us$_2$	kabāsum	üzerine basmak, AHw. 415;
ĝiri$_3$ ...ze$_2$-er	neḫelṣûm	kaymak, kötüye gitmek, düşmek,
ĝiri$_3$ ...zukum	kabāsum	basmak, çiğnemek, ezmek,
ĝiri$_3$ kur$_2$ ...dab$_5$		yabancı, alışılmamış/yoldan yürümek,
ĝiri$_3$, ĝiri$_3$-saĝ .. du$_{11}$	kabāsum	çiğnemek, ezmek, SAİL 66; 461; AHw. 415;
ĝiri$_3$/ĝir$_3$		ayak, adım, yol, keçi yolu, patika, yolu ile, - den geçerek, aracılığıyla, SL 100;
ĝiri$_{3...}$ sig$_9$		hizmet etmek, işini görmek, hizmet yapmak, yardım etmek,
ĝiri$_3$-ḫum	galāšum	çarpık/topal ayak,
ĝiri$_3$-bal	riḫṣum	su baskını, sel, tufan,
ĝiri$_3$-bala		sel, taşkın, dövme,
ĝiri$_3$-ga		kova, gemi, tekne,
ĝiri$_3$-gen-na		geçit, patika, kaldırım, yol, SL 101;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ĝiri$_3$-ĝen-na	tallaktum	patika, yol, AHw. 1310; $^{lu}{}_2$ĝiri$_3$-ĝen-na, "taşıyıcı, hamal",
ĝiri$_3$-gid$_2$-da	saqātum	leylek, CT 41, 8, 83; MSL 8/2, 138, 261; AHw. 1027
ĝiri$_3$-gid$_2$-da	saqātum šēpšum	ĝiri$_3$-gid$_2$-da^{mušen}, "bir kuş türü",
ĝiri$_3$-gub	gištappum	^{ĝeš}ĝiri$_3$-gub, "tabure, oturak",
ĝiri$_3$-gub-ba		^{ĝeš}ĝiri$_3$-gub-ba "seyyar merdiven, tabure, kök, temel",
ĝiri$_3$-gub-gigir	girigubbum	^{ĝeš}ĝiri$_3$-gub-gigir, "falaka", AHw. 291
ĝiri$_3$-ku$_5$(-d)		topal, sakat, kötürüm,
ĝiri$_3$-ku-bi-še$_3$...ĝal$_2$		bağımlı olmak, SL 101;
ĝiri$_3$-kur$_2$ ... dib$_2$		kötü yola düşmek, yanlış yola sapmak, baştan çıkmak, boş vermek, pas geçmek, SL 101;
ĝiri$_3$-la$_2$	šakkanum	^{gi}ĝiri$_3$-la$_2$, "saz", MSL 7, 67, 13; AHw. 1140
ĝiri$_3$-lam	kuruppum	sepet, sele, BIN 7, 218, 6; AHw. 513;
ĝiri$_3$-ma-an		leğen, çanak, havuz, yalak,
ĝiri$_3$-pad-ra$_2$	eṣemtum	kemik, kılçık, iskelet, çatı, kafes, AHw. 251;
ĝiri$_3$-PA-na	paṭrum	bıçak, çakı, SAİL 10; AHw. 848;
ĝiri$_3$-saĝa$_{11}$.. du$_{11}$/e		basmak, ezmek, çiğnemek, şekil vermek, sıkıştırmak,
ĝiri$_3$-še$_3$ .. ĝar		koymak, yerleştirmek, yetki ile görevlendirmek,
ĝiri$_3$-se$_3$-ga	gerseqqûm	adi, bayağı, sıradan hizmetçi, AHw. 285;
ĝiri$_3$-se$_3$-ga-uru		devlet adamı, idareci,
ĝiri$_3$-si		ayak parmağı, sandal, sandalet,
ĝiri$_3$-si... sa$_2$		yol yapmak,
ĝiri$_3$-suḫub$_2$		toynak, at, eşek tırnağı. SL 101;
ĝiri$_3$-su-ul	pusulum	sakat, kötürüm, topal,
ĝiri$_3$-tag		çarpık/topal ayak,
ĝiri$_3$-us $_2$		yol, ayak izi, adım, patika, keçi yolu,
ĝiri$_3$-uš		kalite, vasıf, özellik, nitelik,
ĝiri-PA-na	paṭrum	bıçak, çakı, SAİL 10; AHw. 848;
ĝiri$_{16}$	šēpum	yolu ile, - den geçerek, aracılığıyla, vasıtasıyla, yardımıyla; ayak, yol, AHw. 1214; kale istihkam, sığınak, barınak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ĝisal	gišallum	dümen, kılavuz, rehber, kürek,
ĝisal		^{ĝeš}ĝisal "balta/kürek sapı, dümen",
ĝisal-en		ĝisal-en^{sar}, "bitki, nebat",
ĝisal		^{ĝeš}ĝisal, "balta/kürek sapı, dümen",
ĝišbun		şölen, ziyafet, bayram, düğün, şenlik, tören,
ĝišbun-gal-gal		büyük şölen, ziyafet,
ĝišgal	manzazum	durak, iskemle, koltuk, AHw. 605;
ĝisgim-zi-an-na		alamet, kehanet, belirti, gösterge, imge,
ĝišimmar		^{ĝeš}ĝišimmar "palmiye dalı/yaprağı",
ĝišimmar-kur-ra		^{ĝeš}ĝišimmar-kur-ra "yabani/dağ palmiyesi",
ĝiskim		şarkı türkü, işaret, sinyal, yanıt, cevap,
ĝiškim	giskimmum ittum tukultum	işaret, alamet, güven, yardım, destek, . güvenmek, inanmak, itimat etmek; güven, inanç, itimat, amaç, yardım, AHw. 1368;
ĝiskim ... tuku		tanımlamak, onaylamak,
ĝiskim ...ti **ĝiškim til$_3$**	qâpum	güvenmek, inanmak, ümit vermek,
ĝiskim-ti/til$_3$		güven, destek, dayanak,
ĝissu	şillum tarībum	gölge, koruma, ĝissu ... la$_2$ "gölgelemek, gölge yapmak, sığınmak, korumak, korunmak", gölge, keder, karanlık,
ĝissu ... la$_2$		gölgelemek, gölge yapmak, sığınmak, korumak, korunmak,
ĝissu-gi$_4$-a		dam, çatı, yuva, sığınak, barınak, siper,
ĝissu-la$_2$		gölge, karanlık, sığınak, barınak, siper, akşam,
ĝiškim-ti	tukultum	güvenmek, inanmak, ümit vermek, yardım, destek,
ĝitlam$_2$/ĝitlam$_3$		aşık, sevgili, tutkun, sevdalı, vurgun, mecnun,
ĝizzal	ḫasīsum; uznum	akıl, anlayış, kulak, işitme dikkat, anlayış,
	nešmûm	ĝizzal ... aka "dikkat etmek", SL 107;
ĝizzal ... aka	ḫarādum	dikkat etmek, ABL 108, 11; AHw. 322
ĝizzal-kalam-ma		akıllı, zeki, SL 107;

Sümerce	Akadca	Türkçe
-ĝu$_{10}$		iyelik zamiri, Tek. 1. kişi, "benim", diĝir-šeš-ĝu$_{10}$ "Tanrı kardeşimdir. " (özel isim) VS 14, 89 III 2; lu$_2$ diĝir-ĝu$_{10}$-gim diĝir-ra-ni ^{d}nin-gir$_2$-su lugal ĝu$_{10}$ uku$_3$-ĝa$_2$ gu$_3$ u$_3$-ne-de$_2$-a "Kim tanrım gibi, tanrısı olarak Ningirsu'yu, beyimi halkıma ilan ederse", Gud. St. B VIII 12-16; mu-ĝu$_{10}$ mu-ḫe$_2$-ĝal$_2$-la ḫe$_2$-a "Yılım bolluk yılları olsun!" StOr. 49, Sk. 12, 20; alam/n lugal-ĝu$_{10}$ u$_3$-na-du$_{11}$ "Ey heykel, sen onu kralıma söyledikten sonra", Gud. St. B VII 24-25; dumu-ĝu$_{10}$-ur(=dumu-ĝu$_{10}$-ra) ga-na-absum "Ben onu kızıma vermek istiyorum. " StP 10, 1 III 25;
ĝur$_8$-gal	gergīlum ṣayyāḫum	ĝur$_8$-gal^{mušen} "eti yenilebilir bir kuş türü, keklik",
ĝuruš	eṭlum	yetişkin/ergin kişi, genç, delikanlı, AHw. 265;
ĝuruš-ni$_3$-gul		tarla işçisi, orakçı, günlük tarla işçisi;
ĝuruš-nu-dab$_5$-ba		çırak işçi, yamak, öğrenmek için çalışan kişi,
ĝuruš-ša$_3$-amar-du$_8$		çiftçi, öküzlerle işleyen/süren kişi,
ĝuruš-ša$_3$-gu$_4$		çiftçi, tarlayı öküzlerle işleyen/süren kişi,
ĝuruš-ša$_3$-saḫar		tarlada çalışan çalışkan/becerikli işçi,
ĝuruš-ša$_3$-ur$_3$-ra		tarlayı sürgüleyen kişi/çiftçi,
ĝuruš-u$_2$(-ku$_5$)-a		bahçe işçisi, bahçe işlerinde kullanılan kişi,
ĝuruš-u$_2$-ze$_2$		otları toplayan/koparan bahçıvan,
ĝuruš-zaḫ$_3$		kaçak işçi, izinsiz olarak çalışan günlük işçi;
ĝuškin	ḫurāṣum	ku$_3$-sig$_{17}$ "altın", AHw. 358;
ĝušur	gušūrum maškakātum	^{ĝeš}ĝušur; "ışık, ışın, dalga, sinyal, kiriş, direk, kalas"
ĝušur	maškakātum	tırmık, sürgü, çatı kirişi, direk, kalas,
ĝušur$_2$ gušur$_3$ (RAB. TUR. TUR)	nardappum maluṭṭum, malāṭum	^{ĝeš}ĝušur$_2$; "sap, kabza, toka, kopça", gušur$_3$ (RAB. TUR. TUR)

Sümerce	Akadca	Türkçe
ĝušur$_4$ (RAB. MAH)	nardappum · maluṭṭum	^{ĝeš}ĝušur$_4$(RAB. MAH) "sap, kabza, toka, kopça",

ḫ H

Sümerce	Akadca	Türkçe
ḫa	kalabunum	çimen, çim, çayır, otlak, ot, ḫa^{sar} "bir sebze türü, havuç"
	šimrum	$^{u}{}_{2}$ḫa "rezene, anason", SAİL 589; AHw. 1238;
ḫa-<ḫe$_2$-		Dilek kipi, ḫe$_2$-ba/ma-(=ḫa-ba/ma-) ^{d}nanna lugal-ĝu$_{10}$ ^{d}nin-gal nin-ĝ$_{10}$ nam ḫa-ba-an-da-ku$_5$-ru-ne "Kralım Nanna ve kraliçem Ningal onu lanetlesinler!", UET 1, 100, 27-31; ni$_3$-ba-aš ḫa-ma-ba-e-ne "Hediye olarak onlar (onu) bana versinler!", UET 1, 137 V 38; ^{ĝeš}gu-za suḫuš-ge-na saĝ-e-eš ḫa-ma-ab-rig$_7$-ge "Temeli sağlam olan tahtı o bana hediye etsin!",
ḫa-a	kalabunum ebbum nabāṭum ellum	çimen, çim, çayır, otlak, ot, parlak, aydınlık, akıllı, zeki, neşeli, canlı (olmak); parlamak, temiz, namuslu, katkısız (olmak); açık, parlak, anlaşılır, belirgin, emin (olmak),
ḫa-ad	ebbum nabāṭum ellum	parlak, aydınlık, akıllı, zeki, neşeli, canlı (olmak); parlamak, temiz, namuslu, katkısız olmak); açık, parlak, anlaşılır, belirgin, emin (olmak),
ḫa-al-ma		barbar, kaba saba, ilkel, SL 108;
ḫa-aš		^{ĝeš}ḫa-aš "bir ağaç türü",
ḫa-az		kapak, örtü, siper, sığınak, zarf,
ḫa-az-bu-um	ḫaṣbum	^{dug}ḫa-az-bu-um "kiremit, tuğla",
ḫa-ba-zi(-in) **ḫa-ba-zi-il**	abaḫšinnum	tahıl, hububat, LTBA 1, 58 IV 5; AHw. 2;
ḫa-ba-zi-zi		tarım işçisi, ürün, kazanç, gelir,
ḫa-bu$_2$-da	ḫabūtum	^{urudu}ḫa-bu$_2$-da "nacak",

Sümerce	Akadca	Türkçe
ḫa-bu$_3$-da	ḫapūtum	^{urudu}ḫa-bu$_3$-da; "çapa, balta, kazma",
ḫa-bu$_6$-da	ḫapūtum	^{ĝeš}ḫa-bu$_6$-da "çapa, balta, kazma",
ḫa-bu-da	ḫapūtum	^{ĝeš}ḫa-bu-da; ^{urudu}ḫa-bu-da; "çapa, balta, kazma",
ḫa-bu-um		bir ağaç türü,
ḫa-ḫa(-ḫa)	seḫûm	karıştırmak, araya girmek, aracı olmak, AHw. 1034;
ḫa-ḫa-la		yenilebilir, yiyecek,
ḫa-ḫa-za	kullum	tutmak, sahip olmak, kontrol altına almak,
ḫa-ḫa-ze$_2$	kullum	tutmak, sahip olmak, kontrol altına almak,
ḫa-la/ḫal	barûm; ḫalālum nazālum petûm pirištum zâzum šaḫālum	bölmek, ayırmak, ayrılmak, paylaştırmak, dağıtmak, boşaltmak, elemek; udu-be$_2$ ensi$_2$-ke$_4$ igi-ne$_2$-ta e-ḫa-la "Şehir beyinin gözü önünde o söz konusu koyunları dağıttığı, " VS 14, 159 X 4-7; dağıtmak, vermek, VS 14, 191 I 4;
	zittum	pay, hisse, CAD Z 139; AHw. 1533
ḫa-lam	ḫalāqum	kötü, bozuk, çürük, geçersiz, yaramaz, ciddi, talihsiz yıkmak, yok etmek, unutma, AHw. 310; unutmak, St. P 10, 226; e$_2$-^{d}en-ki-ke$_4$ inim nu-ḫa-lam-e-dam "Ekni'nin tapınağım hiçbir kelime unuttura-maz". St. P10, 1 VI 2 bırakmak, vazgeçmek, unutmak, tıkmak, Emesal: gel-le-eĝ$_3$,
ḫa-luḫ		korkmuş, ürkmüş,
ḫa-lu-ub$_2$/ub$_4$	ḫaluppum	^{ĝeš}ḫa-lu-ub$_2$, "meşe", SAİL 589; CAD H 55; AHw. 314 ^{ĝeš}ḫa/ḫu-lu-ub$_2$ "gemi ya da tekne yapımında kullanılan ağaç türü",
ḫa-lu-ub$_2$-ḫar-ra-an		^{ĝeš}ḫa-lu-ub$_2$-ḫar-ra-an "bir ağaç türü",
HA. IB		HA. IB$^{ku}_6$ "bir balık türü",
ḫa-mun	lallartum mitḫurtum	ḫa-mun^{mušen} "bir kuş türü", uyum, ahenk, düzen, karşılıklı, farklı, SL 109;
ḫa-mun-zi-lum	ḫumṣīrum	fare, MSL 3, 111, 166; SAİL 596; AHw. 355;
ḫa-na	ḫanûm	Hana, SAİL 589; AHw. 321;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ḫa-ra	ḫarûm	^{dug}ḫa-ra "leğen, küvet, tekne", AHw. 328; ^{ĝeš}ḫa-ra "palmiye fidanı",
ḫa-ri-iš-ta **ḫa-ri-iš-tum**	ḫarištum	yeni doğum yapmış kadın,
ḫa-šur	ḫašūrum	^{ĝeš}ḫa-šur, "servi", MSL 5, 107, 183; AHw. 335;
ḫa-šur	ḫašūrum	ḫa-šur^{gi} "servi", SAİL 589; AHw. 335;
ḫa-šu-ur$_2$	ḫašhûrum	^{ĝeš}ḫa-šu-ur$_2$ "elma ağacı",
ḫa-tum	ḫattum	bronz nesne,
ḫa-um		$^{tug}{}_2$ḫa-um "giysi, elbise"
ḫa-ya$_3$		ḫa-ya$_3{}^{mušen}$ "tavus kuşu",
ḫa-za	kullum ḫassûm	tutmak, almak, sahip olmak, bakmak, korumak, salata, marul,
ḫa-za-num$_2$	ḫazannum	meclis başkanı, yerel, yöresel, muhtar, AHw. 338;
ḫa-za-nu-um		ḫa-za-nu-um^{sar} "zencefil, bir ot türü, bitki",
ḫa-zi	ḫaṣṣinnum	^{urudu}ḫa-zi; "balta", AHw. 332; AWL 256; ^{še}ḫa-zi; "bir arpa türü",
ḫa-zi$_2$-in	ḫaṣṣinnum	^{urudu}ḫa-zi$_2$-in "kazma, küçük/el baltası, keser", MSL 7, 144/5, 388/9; AHw. 332, 109 ^{še}ḫa-zi-na "bir arpa türü",
ḫa$_2$	mādum	pek çok, SAİL 396; 533; AHw. 573;
ḫa$_2$		çoğul eki, ḫi-a>ḫa$_2$ šu-niĝin$_2$ 240 udu-ḫa$_2$ "Toplam 240 çeşitli cinsten koyun", OIP
ḫa$_2$		14, 110 II 1; šu-niĝin$_2$ 9 tug$_2$-ḫa$_2$ … šu ba-ti "Toplam 9 çeşitli elbiseyi o teslim aldı. ", ITT 2, 4385 II 1; šu-niĝin$_2$ 90 tug$_2$-ḫa$_2$ "Toplam 90 çeşitli elbise", GSG 52;
ḫab/ḫab$_2$	alappānum	kötü/pis kokulu (olmak); karanlık, esmer, gizli (olmak), kirli, pis, iğrenç, bozuk, koku, pis kokmak, çürümek, bozulmak, karanlık/gizli ^{šim}ḫaḫ, "ılgın", SAİL 483; AHw. 1397; $^{u}{}_2$ḫab$_2$ "menekşe",
	ekēlum	olmak, lekeli, kararmak, CT 12, 25 II 43; AHw. 193

Sümerce	Akadca	Türkçe
	tūrum	çömlek, kap, kavanoz, karavana,
	ḫūratum	^{ĝeš}ḫab, "merdiven", SAİL 483; AHw. 358
ḫabrud	ḫurum	yarık, çukur, oyuk, SAİL 462; AHw. 359;
ḫabruda/ḫabruda$_2$ ḫabruda$_3$, ḫabruda$_4$	ḫurrum	delik, oyu, kovuk, in, yabani hayvan barınağı,
ḫad	ḫaṭṭum	asa, SL 109; MSL 3, 66, 9; SAİL 295; AHw. 337;
ḫad$_2$	abālum šābulum ebbum, ellum	kuru, kuru olmak, kurutmak, temiz, AHw. 180, 204; AWL 486;
ḫad$_2$-du	šābulum	kuru, çorak SAİL 381; AHw. 1120
ḫad$_2$-du/da	ablum	kuru, SAİL 381; UET 4, 189, 10; AHw. 6;
ḫal	pukkum ḫallum	sopa, değnek, baston, uyluk, but, kasık, gizem, esrar, sır, CT 12, 4 I 19; SAİL 2; AHw. 312; ^{dug}ḫal "çömlek, kap, kavanoz", $^{lu}{}_2$ḫal "kahin, falcı", SAİL 2; 76; 181;
	barûm; ḫalālum	bölmek, ayırmak, ayrılmak, paylaştırmak, dağıtmak, en-en-ne$_2$-ne-še$_3$ ḫal-ḫa-dam "Bütün atalara dağıtmak için", DP 222 XII 1-2; RTC 58 XI 1; boşaltmak,
	nazālum petûm	elemek, CT 12, 4 I 16; AHw. 771; akmak, koşmak, bölmek, ayırmak,
	pirištum šaḫālum	^{gi}ḫal "sele, sepet",
ḫalba	kannu ša burtim	su/pınar kovası, ağaçtan yapılmış tas,
ḫalba$_2$/ḫalba$_6$	ḫalpûm; kuṣṣûm	don, OEC 4, 152 IV 37; JCS 7, 29 VI 15; AHw. 313
	takṣâtum šurīpum	soğuk, AHw. 1308; buz, UM 5, 104 IV 24; AHw. 1284;
ḫalba$_5$	kannu ša burtim	su/pınar kovası,
ḫal-ḫa	barûm; ḫalālum nazālum	bölmek, ayırmak, ayrılmak, paylaştırmak, dağıtmak, boşaltmak, elemek,
	petûm	açmak, SAİL 69; MSL 3, 218, 15; AHw. 858
	pirištum	sır, AHw. 866;
	zâzum	dağıtmak, paylaştırmak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
	šaḫālum	çıkarmak, soyunmak, açmak, AHw. 1142
	qarārum	sarmak, döndürmek, çevirmek, yol boyunca ilerlemek,
	ḫalḫallum	^{ĝeš}ḫal-ḫal "sepet, davul, dümbelek",
ḫal-ḫal-la		tamamen, büsbütün, çok kötü, $^{lu}{}_2$ḫal-ḫal-la "iftiracı",
ḫalib	irkalum	yeraltı dünyası, ahret,
ḫal-la-tuš-a	āḫizum	çırak, SL 109; AHw. 21;
ḫal-lul		bir metal nesne,
ḫalpi	ḫalpûm kuṣṣûm takṣâtum šurīpum	don, buz, soğuk su, soğuk olmak, soğuk, AHw. 1308; buz, UM 5, 104 IV 24; AHw. 1284;
ḫal-su	bīrtum	kale, CT 12, 12 II 34; AHw. 129;
ḫal-tuš-a	āḫizum	çırak, SL 109; AHw. 21;
ḫalubba		bir çöl hayvanı, keklik,
ḫal-zig	ḫalziqqum	^{gi}ḫal-zig, "tulum", MSL 7, 43 d 3; AHw. 315;
ḫal-zi-ig	ḫalziqqum	^{gi}ḫal-zi-ig "kutu, şişe, kap",
ḫamanzer	mušāṭum	taranmış/bakımlı saç; taranmış yün,
ḫamun	ašamšûtum ḫābum	toz fırtınası; bora, felaket, talihsizlik,
ḫar	semērum	halka, yüzük, eyef(=ağaçtan bükülen, 20-25 cm. çapında bir çember), AHw. 1036; CAD S 219;
	seḫērum	küçük olmak, AHw. 1087;
	seḫrum	küçük, az, AHw. 1088; ISL 4;
	šemerum	bilezik, çember, tekerlek, daire, SAİL 401;
	ḫarḫarum	köstek(=hayvanı ön ve arka ayaklarından bağlayan ip), dizi, sıra, zincir, AHw. 325;
ḫar/ḫara	kamkammatum šawirum	yüzük, bilezik, CT 12, 16 II 48; SAİL 74; AHw. 432; ḫar^{mušen} "bir kuş türü",
ḫara$_3$	guzallum isḫappum	kaba, kötü, vahşi, alçak, hergele (=terbiye-siz, görgüsüz (kimse),

Sümerce	Akadca	Türkçe
ḫara$_4$/ḫara$_5$	ḫarûm	^{dug}ḫara$_4$; "leğen, büyük depo, ambar", AHw. 328; $^{na}{}_4$ḫara$_5$ "taş kolye",
ḫar-an		$^{u}{}_2$ḫar-an "anason, bir ot türü, bitki",
ḫara$_6$ (NUNUZ. AB$_2$. Bİ)	ḫarûm	büyük bir kap, testi, AHw. 328;
	namḫarûm	depo, ambar, ardiye, hangar, kiler, AHw. 727;
ḫar-ĝa$_2$		ḫar-ĝa$_2{}^{mušen}$ "bir kuş türü",
ḫar-gam		pranga, zincir, köstek(=hayvanı ön ve arka ayaklarından bağlayan ip),
ḫar-ĝiri$_3$	semerum	bilezik, yüzük, AHw. 1036;
ḫar-gu$_2$-gil		$^{na}{}_4$ḫar-gu$_2$-gil "gerdanlık, kolye",
ḫar-ḫa-da		düven, harman döven kızak biçimindeki araç,
ḫar-ḫar	ḫašûm	$^{u}{}_2$ḫar-ḫar "kekik", AHw. 335; ḫar-ḫar^{mušen} "bir kuş türü", ^{ĝeš}ḫar-ḫar "bir müzik aleti",
ḫar-ka-gu$_4$		yular, gem, SL 110;
ḫar-mušen-na	ḫuḫārum	^{ĝeš}ḫar-mušen-na, "kapan, kuş kapanı, tuzak", MSL 6, 72, 220; AHw. 353;
ḫar-NI. ZI		ḫar-NI. ZI^{mušen}; "bir kuş türü",
ḫar-ra	ḫarārum	kazmak, oymak, AHw. 323;
ḫar-ra-an	ḫarrānum urḫum	yol, koridor, geçit, patika AHw. 326-327; CAD H 106; MSL 14, 503, 238; AHw. 1429;
ḫar-ra-an-gur	kanagurrum	patika, keçi yolu,
ḫar-ra-an-kalag	dannatum	kale, SAİL 61; HK 27, 15;
ḫar-ra-apin	ṣindītum	^{ĝeš}ḫar-ra-apin, "ağaç tekerlek", MSL 6, 20, 171; AHw. 1103;
ḫar-ra-apin	simirtum	eyef(=ağaçtan bükülen, 20-25 cm. çapında bir çember), MSL 6, 20, 172; AHw. 1045;
ḫar-saĝ	azupīrum	$^{u}{}_2$ḫar-saĝ, "bir ot türü", SAİL 401; AHw. 93;
ḫar-šu	semerum	yüzük, bilezik, kelepçe, SL 110;
HAR-suḫur		$^{na}{}_4$HAR-suḫur "turkuvaz",
ḫarub	ḫarūbum	^{ĝeš}ḫarub, "keçi boynuzu", MSL 3, 145, 250; AS 7, 17, 65; AHw. 329;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ḫaš	šebērum gadādum	kırmak, parçalamak, AHw. 1206; ayırmak, söküp çıkarmak, CT 12, 15 III 5; AHw. 273
	šebrum/šebirtum	kırık, parça, parçalama, SAİL 12;
	bakārum	kırmak, tahrip etmek, parçalamak, AHw. 309
	ḫabāšum	küçültmek, ufalamak, CT 12, 15 III 2; AHw. 303
	kapārum	örtmek, yüzmek/deri, soymak, AHw. 442;
	ḫaṣābum	kopmak, koparmak, bozmak
	šebērum	parçalamak, yarmak, kırmak, (suyu) başka yöne çevirmek,
	ḫabālum; kalûm	mazlum/tutuklu (olmak),
	mašgašum	^{ĝeš}ḫaš "topuz, gürz",
ḫaš/ḫaz		yonga, kesilen ağaçtan çıkan parça, SL 110; kesmek, budamak, koparmak, toplamak,
ḫaš$_2$	emšum; šaprum	gövde, karın, uyluk, but, bacak, baldır, MSL 3, 143, 196; ḫaš$_2$ ...bad "koşturmak, koşmak, acele götürmek" ḫaš$_2$...rah$_2$ "tokatlamak, vurmak, çarpmak", ḫaš$_2$- tibir/tibir$_2$ ...rah$_2$ "tokatlamak, vurmak, çarpmak", örtmek, MSL 3, 143, 196; LTBA 2, 12 IV 9; $^{na}{}_4$ḫaš$_2$ "zirkon, bir taş türü",
	maḫāṣum	ḫaš$_2$ ... gid$_2$ "çekmek, asılmak, koparmak, yolmak",
ḫaš$_2$/ḫaš$_4$		karın, bağırsak, bel, SL 111,
ḫaš$_2$-bar	emšum	göbek, karnın ortasındaki çukurluk, rahim, $^{na}{}_4$ḫaš$_2$-bar "zirkon, bir taş türü",
ḫaš$_2$-gal	pēnum	but, uyluk, MSL 9, 12, 201; SAİL 190; AHw. 854
ḫaš$_2$-tum		delik, oyuk, in, yabani hayvan barınağı, $^{na}{}_4$ḫaš$_2$-tum "zirkon, sarı, yeşil, kahverengi türleri olan doğal ve saydam, değerli taş",
ḫaš$_3$	kiššātum narbum	borç, haciz, rehin, budala, ahmak, yumuşak, ılıman, hafif, uysal,
ḫaš$_4$	emšum; šaprum arkatum	gövde, karın, but, uyluk, arka taraf, sırt, AHw. 69; ISL 6;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ḫaš$_4$ ... tal	ḫadāšum	sevinmek, SL 111; CT 18, 25 a II 5; AHw. 307;
ḫaš$_4$ ...du$_{11}$/e		cinsel ilişkide bulunmak,
ḫaš$_4$ ...dab$_5$		sıkıca tutmak, kontrol altına almak, kesin olarak sahip çıkmak,
ḫaš$_4$ ...ĝa$_2$-ĝa$_2$	ḫadûm	sevinmek, AHw. 307; CAD H 27;
ḫaš$_4$ gal...ḫur		kaşımak, eşelemek, tırmıklamak
ḫaš$_4$ ...ĝar **ḫaš$_4$... tal$_2$**	ḫadûm	sevinmek, AHw. 307; CAD H 27;
ḫaš$_4$-gal	pēmum	but, uyluk, insan vücudunun kalça ile diz arasındaki bölümü.
ḫašḫur	ḫašhûrum	^{ĝeš}ḫašḫur "elma, elma ağacı", AHw. 333; CAD H 139 ^{ĝeš}ḫašḫur-duru$_5$ "taze elma", ^{ĝeš}ḫašḫur-ḫad$_2$ "kuru elma", ^{ĝeš}ḫašḫur-ma-da "armut ağacı, armut", ^{ĝeš}ḫašḫur-peš$_3$ "ahlat, yabani armut",
	kamiššarum	^{ĝeš}ḫašḫur-kur-ra "armut, armut ağacı", AHw. 432;
ḫašḫur-kur-ra	armannumsupurgi-lum	dağ armudu, ahlat, SAİL 146; AHw. 69; ayva, MSL 5, 103, 130 a; AHw. 1061;
ḫašḫur-peš$_3$	sippirûm	^{ĝeš}ašḫur-babbar, "erik", MSL 5, 97, 47; AHw. 1049;
	tīnānum	elma ağacı, MSL 5, 97, 160; AHw. 1360;
ḫa-šum	ḫašaḫašum	ḫa-šum^{sar} "maydanoz" ^{tug}$_2$ḫa-šum "giysi", maden, cevher,
ḫe(-ḫe)	balālum	karıştırmak, karışım, birleşim, SAİL 396; AHw. 97
ḫe-bad	ṭabbi'um	ḫe-bad^{mušen}, "dalgıç kuşu, AHw. 1376;
ḫe-e	urûm	^{sar}ḫe-e, "lahana", MSL 10, 92, 262; AHw. 1436;
ḫe-en-du	ṭūdum	yol, patika, CT 26, 43 VII 17; AHw. 1393;
ḫe-ḫe-ze$_2$-er	mazûm	sıkmak, ezmek, sıkıştırmak, koparmak,
ḫe-me-da	tabarrum	bir yün çeşidi, mor yün, AHw. 1298;
ḫe$_2$		bolluk, bereketli, SL 111;
ḫe$_2$-		dilek ön eki, SDb. 2000, § 62, 2 e; sipa-ki-aĝa$_2$-^{d}nanna ḫe$_2$-me-en "Nanna'nın sevgili çobanı ben

H

Sümerce	Akadca	Türkçe
		olayım!", UET 1, 123, 48-49; ku$_3$-^{d}inanna-ra ni$_3$-silim ḫu-mu-na-e "Kutsal İnanna'ya sen selam söylemelisin!" StP 10, 1 II 14; ḫa-ma-an-ba-e "O onu bana hediye etsin!", StOr. 49, Ws. 5, 17-18; numun-a-ni ḫe$_2$-tile bal-a-ni ḫe$_2$-kuru$_5$ "Neslini o yok etsin ve saltanatını yarıda kessin!" Gud. St. C IV 16-17; ḫe$_2$-en-ši-ḫul$_2$-eš$_2$ "Onlar (bununla) sevinsinler!", StOr. 49 Ws. 9, 27;
ḫe$_2$-		yaptırım ön eki, mu-maḫ-ĝa$_2$ du-ri-še$_3$ ḫe$_2$-em-mi-ĝar "Yüce adımı ben sonsuza dek oraya gerçekten koydum/ yazdım". UET 1, 130, 29-30; nam-gal-lugal-la-ĝa$_2$ kalam-ma igi ḫe$_2$-bi$_2$-in-du$_{10}$ "Kralımın
ḫe$_2$-		büyüklüğünü ben geçekten Sümer ülkesinde gösterdim". UET 1, 130, 27-28; ^{i}$_7$idigna i$_7$-daĝal-la ki-be$_2$-še$_3$ ḫe$_2$-em-mi-gi$_4$ "Dicle'yi, büyük/geniş nehri ben eski yerine döndürdüm". RA 71, 5/c, 6/1, 67-68;
ḫe$_2$ ..... ḫe$_2$		ister ...isterse, ya .... . ya da, lu$_2$-um-ma^{ki}-ḫe$_2$ lu$_2$-kur-ra-he$_2$ "O ister Umma'lı isterse yabancı birisi olsun!", Ent. 28-29 VI 17-18; ĝa-e-ḫe$_2$ zu-ḫe$_2$ "ya ben, ya da sen"
ḫe$_2$/ḫe$_2$-a		ol!, ḫe$_2$-am$_3$-me-am$_3$ "isteğimiz üzerine",
ḫe$_2$-am$_3$		böylece, öyleyse, öyle olsun, olur, böyle ol!,
ḫe$_2$-am$_3$ ...du$_{11}$		kabul etmek, razı olmak, onaylamak, uygun bulmak,
ḫe$_2$-dab$_5$	ṣabtum	işçi, başkasının yararına çalışan kimse, ḫe$_2$-dab$_5$-ba "işçi sınıfı",
ḫe$_2$-du$_7$	wasmum	süsleme, dekor, AHw. 1474; ISL 7;
	usmûm	süs, ziynet, AHw. 1438; ISL 7;
	aksuppum	^{ĝeš}ḫe$_2$-du$_7$, "eşik", SAİL 143; AHw. 30;
ḫe$_2$-em		^{na}$_4$ḫe$_2$-em "elmas, bir taş türü",
ḫe$_2$-en-du		patika, yol, keçiyolu,
ḫe$_2$-en-na-nam-ma-am$_3$		gerçekten öyledir,
ḫe$_2$-en-ze$_2$-er		çok önemsiz, çok küçük,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ḫe$_2$-eš$_{19}$-ši	asīrum	tutsak, esir, köle, halayık, AHw. 74;
ḫe$_2$-ĝal$_2$	ḫengallum	bolluk, AHw. 339; ^{d}ba-ba$_6$.... dumu-an-na nin-ḫe$_2$-GAL$_2$(=gala$_7$) (=nin ḫe$_2$-ĝal$_2$-ak) "Tanrıça Baba, An'ın kızı, bolluğun sahibesi, " Gud. St. E I 1-5; Emesal: ḫe$_2$-ma-al,
ḫe$_2$-ĝal$_2$/gala$_7$	ḫegallum ṭuḫdum	bolluk, AHw. 339-340; CAD H 167; SAİL 143; AHw. 339; mu-ĝu$_{10}$ mu-ḫe$_2$-ĝal$_2$-la ḫe$_2$-a "Yıllarım, bolluk yılı olsun!",
		LTBA 2, 2, 203; MSL 12, 107, 102; AHw. 1393;
ḫe$_2$-me-da	tabarrum nabāsum	^{sik}$_2$ḫe$_2$-me-da, "mor yün", JCS 21, 155; SAİL 143; AHw. 1298; SAİL 3; MSL 8/2, 170, 1; AHw. 697; ^{tug}$_2$ḫe$_2$-me-da "renkli elbise", boyalı, SL 112 ;
ḫe$_2$-nun	nuḫšum	bolluk, SAİL 143; AHw. 801; ; SKI 177;
ḫe$_2$-ši	ḫašûm	karanlık, üzüntülü,
ḫe$_2$-uš$_2$		ḫe$_2$-uš$_2$^{mušen} "bir kuş türü, martı",
ḫe$_2$-zu-ḫe$_2$-zu		bilgi, açıklama, yorum, izahat, SL 112;
ḫenbur/ḫenbur$_2$	ḫabbūrum niplum; udittum	oğul, çocuk, evlat, filiz, fidan, SAİL 367; AHw. 305 ^{gi}henbur; "sap, yaprak sapı, fidan",
ḫenzer	ašpaltum la'ûm; lakûm šerrum, ētiqum	küçük çocuk, bebek, güçsüz, zayıf, yetersiz (olmak), yorgun olmak, AHw. 540; küçük, AHw. 1217; ^{urudu}ḫenzer "iğne, mandal",
ḫenzir	peḫûm	tıkamak, önlemek, engellemek,
ḫeš$_5$	ḫabālum; kalûm	mazlum (olmak),
ḫi	ḫisum balālum	ḫi^{sar} "maydanoz", karışmak, karıştırmak, ḫi^{ku}$_6$ "bir balık türü",
ḫi-a	mādum	çoğul eki, SDb. 2000, § 44, 3; udu ḫi-a "çeşitli koyunlar", pek çok, birçok, SAİL 396; 533; AHw. 573; 248 sa ku$_6$-ḫi-a e$_2$-kišal$_2$-la-ta i$_3$-de$_6$ "248 çeşitli ağ balığını o Ekišal'den getirdi. " DP 329 I 1-3; 16 udu-ḫi-a e$_2$-ki-sa$_6$ i$_3$-ku$_2$ "16 çeşitli cins koyunu Ekisa yedi/tüketti. " UET 1, 17 I 1-4;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		gu_4-maḫ-gim u_2-ḫi-a mu-un-ku_2-e saĝ im-il_2-il_2-e "Kocaman bir boğa gibi o çeşitli otları yiyor ve başı(nı) sürekli göğe/yukarıya
ḫi-a		kaldırıyor. ", TSL 5, 51; 26 udu-ḫi-a 4 uzu_3-maš-ḫi-a "26 çeşitli cins koyun ve 4 oğlak", NG 120/b, 1-2; šu-niĝin$_2$ 23 gu_4-ḫi-a "Toplam 23 çeşitli cins boğa", CT 3, 12, 11;
ḫi-a/ḫi-da		karışım, birleşim, melez, SL 113;
HI-a		HI-a^{sar} "maydanoz, bir sebze türü",
HI. E	urûm	HI. E^{sar}; "bir sebze türü",
ḫi-ĝar	bārtum	ayaklanma, isyan, SAİL 396; AHw. 107;
	bârum/ bûrum	kızmak, darılmak, SAİL 396; AHw. 108;
ḫi-gi-na		anlamı henüz bilinmiyor.
ḫi-ib		esans, güzel koku,
ḫi-ib-sa$_2$ **ḫi-ib-za**	ḫibṣum	mayalı ekmek, kömbe(=un ile yoğrulan kızgın sacda pişirilen küçük ve kalın ekmek), SL 344;
ḫi-il-zum		kale, istikam, kalın duvarlı, burçlu yapı, hisar,
ḫi-in-dum/tum		tespih, boncuk, kolye,
ḫi-ir		sıkmak, ezmek, sıkıştırmak, sığdırmak, daralmak, daraltmak,
ḫi-is/iz	ḫassūm ḫisum	azarlama, paylama, SL 113; $^{u}{}_2$ḫi-is^{sar}, "marul, salata", SAİL 396; AHw. 331; CT 19, 50, 16
ḫi-iz-tur	murārum	ḫi-iz-tur^{sar} "marul", SL 113;
ḫi-iz-ur-bar-ra		bir sebze türü,
HI. GAR	bārtum	isyan, ayaklanma,
HI. HI	karāsu ša esir	kıstırmak, sıkıştırmak, acı vermek,
HI. I_3	urûm	HI. $I_3{}^{sar}$ "bir sebze türü",
HI . . . la_2		örtmek, kapatmak, kaplamak,
ḫi-li		sevimli, güzel, olgun, e_2-ninnu siki-ke-en-gi-ra_2-na ḫi-li mu-ni-ib_2-du_7-du_7 "Eninnu'yu, Sümer ülkesinin tuğlasını/yapısını bütün güzelliklerle süsledi". Gud. Sl. A XXI 25;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ḫi-li	kuzbum	bolluk, AHw. 519; MSL 4, 120, 6; AfO 18, 81, 30; SAİL 396; AHw. 519; CAD K 614-615; seks/sevgi isteği, bereketli/bol
ḫi-li		olmak, zevk sahibi olmak, dinsel, törensel peruka, güzellik, cazibe, bitki, yenilebilir bir bitki, mısır, ḫi-li ... aka "dikkatli olmak, nazik davranmak", ḫi-li ... du_8 "çaba/özen göstermek, uygulamak, kullanmak, baş vurmak", SL 113; ḫi-li ... gur_3-ru "zenginlik, bolluk içinde olmak",
ḫi-li-ba	ḫilibûm irkalum	$^{na}{}_4$ḫi-li-ba, "bir taş türü", cehennem,
ḫi-li-ḫi-li		çok sevinmek, çekici,
ḫi-li ...kar	menûm	sevmek, -ile sevişmek, düşkün olmak, hoşlanmak, dikkatini çekmek,
ḫi-li ...te/teĝ$_3$	menûm	sevmek, -ile sevişmek, düşkün olmak, hoşlanmak,
ḫi-li-su$_3$	riāšum/râšum	sevinçle haykırmak, AHw. 979;
ḫi-ri-a-tum	ḫirītum	$^{na}{}_4$ḫi-ri-a-tum, "süslü taş",
ḫi-ri-tum/tum$_2$	ḫirītum	hendek, çukur, siper, oluk, kanal,
HI. SUHUR		HI. SUHUR$^{ku}{}_6$; "sazan balığı",
HI-la$_2$		HI-la$_2{}^{zabar}$ "saç, saç ayağı, bir metal nesne",
ḫibira	mārum	oğul, SAİL 144; AHw. 615;
ḫibiz	ruššûm	kırmızı, mor, BA 6/3, 25, 4; AHw. 996;
ḫibiz$_2$	aplum	varis, mirasçı, SAİL 144; AHw. 58;
ḫilib	irkalum	cehennem, yeraltı dünyası,
ḫilib$_2$	kuzbum šamḫum	seks/sevgi isteği, bereketli/bol olmak, zevk sahibi olmak,
ḫir		sıkmak, ezmek, sıkıştırmak, daraltmak,
ḫirim	ittûm; miṭrum pitrum	çorak ülke; hendek, yapısı tamamlanmamış bina, AHw. 870;
	arantum	ot, AHw. 64;
	lardum	çimen, çayır, AHw. 538;
ḫirin/ḫirim		$^{u}{}_2$ḫirin/ḫirim "hint sümbülü", SL 113;
ḫirin$_2$	zinbuḫarum	bir deri nesne,

H

Sümerce	Akadca	Türkçe
ḫu-<ḫe$_2$-		Dilek ön eki, ḫe$_2$-mu-<ḫu-mu- $^{i}{}_{7}{}^{d}$idigna $^{i}{}_{7}$buranum ĝe$_2$-ĝal$_2$ ḫu-mu-ra-ab-tumu$_2$ "Dicle ve Frat sana bolluk getirsinler!",
ḫu	ḫalāšum urinnum	kazmak, çapalamak, eşelemek, kuş, kartal,
ḫu-ba	makkannûm	zayıf, yetersiz, güçsüz, sakat, çolak, kötürüm, AS 16, 24, 101; AHw. 589;
ḫu-bu-um	ḫūpum	^{ĝeš}ḫu-bu-um "tekerlek", BE 6/2, 137, 8; AHw. 357;
ḫu-bu$_3$-um	ḫūpum	^{urudu}ḫu-bu-um; ^{ĝeš}ḫu-bu$_3$-um "tekerlek",
ḫu-bu$_7$		işçi, başkalarının yararına günlük çalışan kişi,
ḫu-bu-uš		anlamı henüz bilinmiyor,
ḫu-dab$_5$-bu		$^{lu}{}_{2}$ḫu-dab$_5$-bu "işçi sınıfı", SL 113;
ḫu-da-du-um	ḫudadum	çatlak, yarık, kırık, yarılmış, kırılmış,
ḫu/ḫa-luḫ		korkmak, korkutmak, olmak, yakışmak, SL 114;
ḫu-ḫu-luḫ		korkmuş, ürkmüş (olmak),
ḫu-ḫu-nu	enšum; ḫašārum	güçsüz, zayıf, yetersiz (olmak), sakat, kötürüm, topal olmak, aciz, çaresiz, beceriksiz, yeteneksiz,
ḫu-ku-bu		işçi, başkalarının yararına günlük çalışan kişi,
ḫu-luḫ-ḫa	galtum/galittum	kızgın, öfkeli, dargın, korkunç, dehşetli, AHw. 275; ISL 27;
ḫu-lu-lu-um	ḫulūlum	^{kuš}ḫu-lu-lu-um; "bir deri nesne",
ḫu-ri$_2$-in	urinnum	ḫu-ri$_2$-in^{mušen} "kartal, sakallı akbaba", SL 114; MSL 8/2, 123, 156; AHw. 1430;
	erēnum	bir ağaç türü, sedir,
ḫu-ri$_2$-um		$^{u}{}_{2}$ḫu-ri$_2$-um "çiğdem, kır çiçeği",
ḫu-ri$_2$-zum	ḫurīzum	$^{na}{}_{4}$ḫu-ri$_2$-zum "bir taş türü",
ḫu-ri-in		ḫu-ri-in^{mušen} , "kartal, akbaba", TSL 76, 1-11;
ḫu-ru/ḫuru **ḫu-rum**	aḫurrûm lillidum	küçük, genç, ast, alt, canlı varlık, yaratık, AHw. 553;
ḫu-ru-u$_5$-bi	rabûm	büyük, AHw. 936; ISL 31;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ḫu-ru-um	aḫurrûm lillidum	küçük, genç, ast, alt, canlı varlık, yaratık, AHw. 553; aptal, sakat, beceriksiz, uysal, SL114;
ḫu-tu-ul	ḫatûm	hastalıktan etkilenmek,
ḫu-ub		sallamak, sallanmak,
ḫu-ul	ḫidûtum	sevinç, şenlik, sevinmek,
ḫu-um	puṣûm	beyaz, SAİL 381, AfO 18, 65/6, 39; AHw. 883;
ḫu-um-ḫa		hayvan sesi, anırma, havlama, böğürme,
ḫu-um-ḫa za		ses çıkarmak, gürültü yapmak,
ḫu-un-ḫa		hayvan sesi, anırma, havlama, böğürme,
ḫu-un-ḫa za		ses çıkarmak, gürültü yapmak,
ḫu-ut-pu		ok başı, topuz,
ḫu-uz	šūḫuzum	šu …ḫu-uz "yanmak, tutuşmak, alev almak",
ḫu-wa-wa		heykel, anıt, mitolojik dev/canavar,
ḫub		delik, oyuk, niş, çukur,
ḫub$_2$	ḫuppûm	akrobat, atlet, cambaz, $^{u}{}_{2}$ḫub$_2$ "çilek", šu …ḫub$_2$ "döndürmek, dolamak, sarmak",
	lasāmum	ḫub$_2$ …gub "koşmak", MSL 3, 132, 19; AHw. 538; ḫub$_2$ …sar "koşmak", ḫub$_2$ …šu$_2$ "koşmak",
	kamārum	toplamak, yığmak, ISL 13;
	ḫuppûm	derinlik, çukur, CAD H 240; AHw. 356;
ḫub$_2$ … sar/du$_{10}$		koşmak, çabuk gitmek, bitirmek, SL 114;
ḫub$_2$…ze$_2$		ḫub$_2$…sar: koşmak, çabuk gitmek, bitirmek, Emesal: ḫu$_2$-ze$_2$ < ḫub$_2$…sar,
ḫub$_2$-bu	ḫuppûm	dokumacı, SAİL 88;
ḫub$_2$-dar . . aka	lasāmum	koşmak, yarışmak, yetiştirmek, dolaşmak, SL 114;
ḫub$_2$-du-um		metal parça, bölüm, kırıntı,
ḫub$_2$-gaz		kesim, kurban, SL 114;
ḫub$_2$-ḫub$_2$	šuḫuppatum	çizme, bot, potin, ayakkabı, nal,
ḫub$_2$-ḫu-ub	zaqtum	sivri, keskin, anlamlı, sert, yerinde (olmak),

Sümerce	Akadca	Türkçe
ḫub$_2$-sar	zuqtum	sivri, MSL 12, 161, 103; AHw. 1514;
ḫub$_2$-šu$_2$		koşmak, dörtnala gitmek, basmak, ezmek, çiğnemek,
ḫub-ḫub	ḫupḫuppum	şişe, kutu, kap, boru, AS 7, 15, 17; AHw. 356;
ḫubḫub$_2$	ḫupḫuppum	şişe, kutu, kap, boru, AS 7, 15, 17; AHw. 356;
ḫubud	balāṭum	yaşam, hayat, OEC 6, 53, 8; BA 6/1, 136, 5; AHw. 98;
ḫubur/ḫubur$_2$	ḫubürum	bira kavanozu, cehennem,
ḫud$_2$	abālum šābulum	kuru (olmak), kuru, susuz, yavan, sevimsiz, kurumak, kurutmak,
ḫud$_4$	ḫutpu ša$_2$ siparrim ḫadādum	bronz ok başı, sürmek, yedirmek, tekrarlamak,
ḫuduš	ḫuduššum	damat, güvey, $^{na}{}_4$ḫuduš "turmalin, bir taş türü",
ḫuĝ	agārum	yatıştırmak, sakinleştirmek, rahatlatmak, kiralamak, tutmak, çalıştırmak, kira, kurmak, yerleştirmek, sa ...ḫuĝ "sakinleşmek, güvenliği sağlamak"; ša$_3$ ...ḫuĝ "yatıştırmak, sakin olmak, dindirmek, teskin etmek",
ḫuĝ-u$_3$		dinlenmek, dayanmak, yaslanmak,
ḫul	abātum	tahrip etmek, yıkmak, AHw. 5; CAD A/1, 41; tehlikeli, zahmetli, zor, MSL 3, 54, 4 a; igi ...ḫul "imrenmek, kıskanmak, gıpta etmek", inim ...ḫul, "hakaret etmek, hor görmek, küçümsemek", šu ...ḫul "tahrip etmek, yıkmak, imha etmek, tüketmek",
ḫul	lemnum	kötü, AHw. 543; CAD L 120; MSL 4, 116, 7
	lumnum	kötülük, AHw. 563; CAD L 247; SAİL 456; 384
	šalputtum	zarar, çökme, yıkım, SAİL 456; CT 19, 19 III 64; AHw. 1150 uğursuz olmak, saygısız olmak, hakaret etmek

Sümerce	Akadca	Türkçe
	zāwiānum	düşman, MSL 4, 119, 7; AHw. 1517;
	lemuttum	kötülük, AHw. 544; CAD L 127; yok etmek, yıkmak, kötü kokmak, pis kokmak, kötü olmak, zararlı,
	pašqum	iflas, dar, sınırlı, zor, alıngan,
ḫul ... dim_2	maskum	kırılmak, incinmek, acımak, SL 115; çürük, bozuk, kötü, çirkin, tatsız, iğrenç,
ḫul ...gig	zêrum	nefret etmek, beğenmemek
ḫul-de-em_3	lemniš	fena, kötü, ISL 21; ES 168;
ḫul-dim_2-ma	maskum	zararlı, uğursuz, kötü, yaramaz, hasta, MSL 4, 116, 4. 6; TCL 17, 46, 5;
ḫul-du/du_3	lemniš	kötü, GKT § 13 d; 67 c; CCT 3, 43 a 18;
ḫul-dub_2-ba	mašḫulduppûm	adak, SAİL 76; UM 10, 339, 18; AHw. 626;
ḫul-ĝal$_2$	lemnum	kötü, YNER 3, 78; zararlı, uğursuz, kötü, yaramaz çökme, yıkım,
	šalputtum	çökme, yıkım,
	lapātum	sataşmak, kavga etmek, AHw. 535; ISL 16;
ḫul-gig	zêrum, zīrum	kin, garaz, hınç, SAİL 456; AHw. 1533, 1552;
ḫul-gig-ga		nefret, adi bira, sevimsiz, iğrenç, alıngan,
ḫul-ḫul		harap etmek, SL 115;
ḫul-la-bi	lemniš	kötü, ISL 23; GKT § 13 d; 67 c; CCT 3, 43 a 18;
ḫul-ma-al	lemnum	kötü, MSL 4, 116, 7; AHw. 543; ISL 24;
ḫul-mu_2-a		zararlı ot, SL 115;
ḫulpad	mitrum	odun, tahta, ya da alet, oyuncak, maşa,
ḫul-tag		harap, yıkılacak duruma gelmiş, viran, SL 115;
ḫul$_2$	ḫadûm	sevinmek, öğünmek, AHw. 307; CAD H 27; ni_3-aka-bi-$še_3$ ^{d}nanna nin-gal-bi $ḫe_2$-en-ši-ḫul$_2$ "Yaptıkları için Nanna ve Ningal sevinsinler!", UET 1, 121, 25-27; ni_3-aka-$ĝu_{10}$-$še_3$ ḫa-ma-ḫul$_2$-e nam-ti-u_4-su_3-ra_2 ni_3-ba-aš ḫa-ma-an-ba-e "Yaptıklarım için o benimle öğünsün ve bana uzun bir yaşam hediye etsin!", MAOV 1, 16/2, 14-18;

H

Sümerce	Akadca	Türkçe
		e_2-da .... lugal im-da-ḫul$_2$ "Kral sarayla övünüyor. " Gud Sl. B XX 14; lugal im-da-ḫul$_2$ "Kral (onunla) övünüyor. " Gud. Sl. B XX 14; $ša_3$ ...ḫul$_2$ "mutlu/mesut olmak, memnun olmak",
	ḫidâtum	sevinç, memnuniyet, CAD H 183; AHw. 344;
	nagûm	ḫul$_2$-la-bi "sevinçle", SDb. 2000, § 49, 5; türkü söylemek, CT 12, 40 II 27-30; AHw. 712;
	ḫadûm	sevinmek, SL 115; sevinç, şenlik,
ḫul$_2$-la		mutlu, sevimli, uygun, memnun, neşeli, sevinçli,
ḫul$_2$-le-eš	ḫadīš	mesut, bahtiyar, sevinçli, RA 39, 7, 35; AHw. 307,
ḫul$_2$-meš	ḫidâtum	sevinç, nesil, SAİL 550; CAD H 183; AHw. 344;
ḫul$_3$	ḫullum	kolye, fener, meşale, yaka, tasma, halka, çember, yüzük, dizgin, gem, yular, tahrip etmek, yıkmak, harap etmek, ümidini kırmak,
ḫulu	ḫulûm	$^{peš}{}_2$ḫulu "kemirgen",
ḫulu tuku		yanlış bulmak, haksızlık, suç, günah,
ḫuluḫ/ḫu-luḫ	galātum	titremek, korkmak, AHw. 274; ISL 26;
	gullutum	ürkütmek, titremek, rahatsız etmek, SAİL 321.
ḫulum, ḫulum$_5$	hulūmum	verimli/bakımlı toprak, tarla, AHw. 354;
ḫum	ḫamûm	aksatmak, sakatlamak, durdurmak, aksatmak; bir kan hastalığı, AS 7, 39, 10; AHw. 319; koparmak, kırmak, koşmak, dolaşmak, kımıldamak, oynatmak, ilerlemek, gelişmek güreşmek, boğuşmak, hırslı/ateşli olmak, çürümek,
	amāšum	toplama, yığmak, AS 7, 39, 17; AHw. 42
	ibaḫum	rahim, CT 14, 3 I 18; RA 17, 131, 15; AHw. 363;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	kapāsum	toplamak, bir araya getirmek, AS 7, 39, 18; AHw. 443
	raḫāšum	hareket etmek, AS 7, 39, 4; AHw. 943;
	ḫarāšum	bağlamak, AS 7, 39, 3; CT 12, 13 III 20; AHw. 324
ḫum-ḫum	luppunum	onur vermek, şereflendirmek, $^{lu}{}_{2}$ḫum-ḫum "yoksul, fakir",
ḫun	agārum	kiralamak, zapt etmek, tahrip etmek, AHw. 16; CAD A/1, 146; kur-kur e-ma-ḫun "O bütün ülkeleri birbiri arkasına tahrip etti". CIRPL Ent. 28-29 III 1
ḫun-ga	nâḫum	dinlenmek, AHw. 716;
ḫun-ĝa$_2$	agrum	$^{lu}{}_{2}$ḫun-ĝa$_2$, "meslektaş", AHw. 16; SAİL 536;
ḫu-nu	enšum ḫašārum	çaresiz, aciz, dermansız, umutsuz, AHw. 219;
ḫu-nu	ḫašārum	güçsüz, zayıf, yetersiz (olmak), sakat, kötürüm, sakat (olmak), çaresiz, aciz olmak,
ḫu-nu-um/ḫu-num$_2$	ḫunum	bir masa türü, yemek masası, SL 114;
ḫur	eṣērum	işaret etmek, çizmek, plan yapmak, resim yapmak, AHw. 252; CAD E 364; SAİL 401 ĝeš .... . ḫur "plan çizmek, yaklaşmak, germek, teşvik etmek, ikna etmek, sorguya çekmek, düzenlemek", AHw. 252; pisan-u$_3$-šub-ba-ka ĝeš ba-ḫur "Tuğla kalıbının üzerine planı çizdi". Gud. St. C II 20-21; ki ...ḫur "kazmak, eşmek", Gud. Sl. A V 10: anše-gim ki im-ši-ḫur-e "Bir eşek gibi yeri (sürekli) eşiyorsun"; ḫaš$_4$-gal... ḫur "kaşımak, kaşınmak",
	ḫamālum	geri istemek, SAİL 401. AHw. 315
	parāṣum	kiri$_3$ ...ḫur "delik açmak, içinden geçmek, delmek",
ḫur$_2$		ki ..... ḫur$_2$ "yeri eşmek, kazmak", ^{anše}duru$_3$ a$_2$-zi-da lugal-ga-ke$_4$ ki (=ki-e) ma-ḫur$_2$-ḫur$_2$-e "Erkek eşek kralımın sağında benim için (sürekli) yeri eşiyor." Gud. Sl. A V 10;
ḫur-da-lal$_3$		uyuz, bezgin, miskin, sünepe, tembel,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ḫurin	zinbuḫarum	bir deri nesne,
ḫur-rum		mağara, in,
ḫur-ru-um	naḫallum	boğaz, geçit, mağara, in AHw. 712; ISL 29;
ḫur-saĝ	šadûm	dağ, tepe, bayır, bozkır, AHw. 1124; CAD Š/1, 49; e_2-ḫur-saĝ-gim/gin_7 im-mu_2-mu_2-ne "Tapınak bir dağ gibi yükseliyor".
	gallābum	berber, kuaför, MSL 3, 116, 234; AHw. 274;
ḫur-saĝ-galam-ma		piramit, zigurat, SL 116;
ḫu$_6$(KU)-un	agārum	kiralamak, iş vermek, hazırlamak, düzenlemek, yerleştirmek,
ḫuš	kalbānum ezzum	^{ĝeš}ḫuš "bir bitki türü", öfkeli, kızgın, sinirli, dargın, sağlıklı (olmak), korkunç, rezil, berbat, kızgın bir şekilde, ḫuš$^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
	ḫuššûm	kırmızı, AHw. 361; CAD H 216;
	šamrum	hiddetli, kuvvetli, şiddetli, AHw. 1158;
	ezēzum	hiddetlenmek, gücenmek, darılmak, AHw. 269;
	ḫuššum	kırmızı, AHw. 361; CAD H 216;
ḫuš$_2$	ezzum	öfkeli, kızgın, sinirli, dargın, sağlıklı (olmak),
ḫuš-a	ruššûm ḫuššum	kırmızı, MSL 8/2, 20, 168; AHw. 996; SAİL 402; AHw. 361;
ḫuš-ba		arabanın bir parçası,
ḫuš-ma	šarrum	kral, hükümdar, bey, AHw. 1188;
ḫuš-mes-mes		ḫuš-mes-mes^{sar} "bir bitki türü",

i İ

Sümerce	Akadca	Türkçe
i	nâqum	kurban etmek, fedakarlık yapmak, AHw. 744; numun... i/e_3 "tohum atmak, dölle-mek",
	kamûm	bağlamak, AHw. 433;
	zarûm	serpmek, saçmak, harman savurmak, AHw. 1516;
	šakākum	taraklamak, sıralamak, dizmek, AHw. 1134;
	erēbum	içeri girmek, AHw. 234;
	šārum	nefes, soluk, rüzgar, SAİL 399; AHw. 1192;
i-bi-lu	tēltum	ifade, konuşma, söz, AHw. 1345;
i-bi_2	bābum	kapı, AHw. 95; ISL 4; Emesal: i-bi_2<igi, ilk, ilk kez, daha önce, eskiden, ön taraf, cephe, ön, ES 171;
	maḫrum	yüz, çehre, AHw. 818-819; ISL 6; önyüz, çehre,
	palāsum	i-bi_2 ... bar "bakmak, görmek", ISL 8;
	madādum	ölçmek, AHw. 571; ISL 9;
	amārum	i-bi_2 ..... du_8 "bakmak", ISL 10; ES 187;
	barûm	i-bi_2 ..... kar_2 "bakmak, seyretmek", ISL 11; na-am_3-ti-la en-ne ba-ug_6-ge-a i-bi_2 ba-ra-an-bar-re-en "Ölünceye kadar ben ona ke-sinlikle iyi gözle bakmayacağım". Enki ve Ninhursaĝ, 219;
	qutrum	duman, AHw. 931;
	īnum	igi, igi_3, i-gi "göz"
i-bi_2/de_3-eš-du		igi...du, "bakmak", Emesal: i-bi_2/de_3-eš-du < igi...d
i-bi_2-za	ibissûm	kayıp, zarar, harcama, SAİL 142; AHw. 363;

Sümerce	Akadca	Türkçe
i-da-al	inanna	şimdi, hemen şimdi, StP 10, 214; SDb. 2000, § 50, 2; i-da-al kar sa_2 ba-an-du_{11} "(Gemi) şimdi limana ulaştı. " StP 10, 2 I 6;
i-da-al-la	ašarma; inanna	şimdi, hemen şimdi, AHw. 381;
i-dab_5		sorumlu, sorumlu olmak, SL 117;
i-dal **i-da-la/i-da-la_2**	ašarma; inanna	şimdi, hemen şimdi, AHw. 381;
i-da-lam	ašarma; inanna	şimdi, hemen şimdi, AHw. 381;
i-dal-am_3 **i-dal-la**	ašarma; inanna	şimdi, hemen şimdi, MSL 4, 198, 75; AHw. 381;
id-gur_2/gurum	itqürum	^{urudu}id-gur_2 "kepçe, geniş/büyük kap, tekne", SL 120
idi$_2$	nārum	nehir, kanal, dere, AHw. 748;
i-dib	askuppum	plaka, taş levha, SAİL 142; eşik, başlangıç, dilim, aygıt, alet, sancak, flama
i-dib	askuppum	eşik, başlangıç, dilim, aygıt, alet, sancak, bayrak, ^{ĝeš}i-dib "sulama kanalı, oluk, arık",
i-dub	askuppum	eşik, AHw. 74;
i-^{d}utu	tazzimtum	şiddetli, dava, itiraz, SAİL 142; AHw. 1341;
i-ge_4-en		gerçekten, SDb. 2000, § 50, 1; i-ge_4-en mu-lu $ša_3$-ab-$ĝa_2$-kam mu-lu $ša_3$-ab-$ĝa_2$ kam "Gerçekten o benim kalbimin adamıdır, o benim kalbimin adamıdır. "
i-gi	īnum maḫrum; pānûm	göz, AHw. 383; ISL 5; ES 171; ilk, daha önce, ön, yüz, AHw. 585; igi-4-$ĝal_2$= 1/4; igi-6-$ĝal_2$= 1/6;
i-gi_4-in-šul	mindê	sanki, güya, -mış gibi, SDb. 2000, § 50, 1;
i-gi_4-in-zu	mindê	sanki, güya, gerçekten, hakikaten, bundan başka, üstelik, zaten, -mış gibi, SDb. 2000, § 50, 1;
i-gi_4-te	igitennum	kesir, parça, bölüm; oran, orantı,
i-gi_8		iyi kaliteli bir kap,
i-gi-in-zu **i-gi-in-zu**	minde/mide pīqat,	belki, sanki, güya, -mış gibi MSL 4, 198, 29; AHw. 655; 864; ZA 9, 159, 11; MSL 4, 163, 15;

Sümerce	Akadca	Türkçe
i-gi-ra	igirûm	i-gi-ra^{mušen} "balıkçıl", AHw. 367;
i-i/iyi	nâdum	ayağa kalkmak, yükselmek, doğmak (güneş), terfi etmek, yükselmek, övmek, şükretmek, SL 116; me-teš ...iyi "övmek, methetmek",
i-im-ma	šinā	min "2/iki" SL 116; AHw. 1241; Emesal: i-im-ma <min,
i-iz	mādum zērum	sayısız, çok olmak, tohum, kaynak, köken, döl
i-ki-mar	ṣaddum	işaret, sembol, simge, işaret, burç, sinyal, uyarı,
i-kun$_4$	askuppum	saç, AHw. 74;
i-li-a-num/num$_2$ **i-li-a-nu-um**	erānum	$^{u}{}_2$i-li-a-num "bir ot/ağaç türü", ^{ĝeš}i-li-a-nu-um; "bir ağaç türü",
i-li-in-nu-uš	erānum	$^{u}{}_2$i-li-in-nu-uš; "ada çayı, bir bitki türü",
i-lim	šalummatum šaqummatum	parlak, parlaklık, aydın, aydınlık, neşe, sevinç, öldürücü, hareketsiz, sessiz, SL 116;
i-lu	niûtum; qubûm	neşeli/aşk türküsü, ağıt, matem, yas, ağıt, mersiye, ^{ĝeš}i-lu "sulama kanalı, oluk, arık",
i-lu.. du$_{11}$/e		ağıt/mersiye söylemek, SL 116;
i-lu/ulu$_3$-di	munabbûm	keşiş, karabaş, din adamı, SL 116, AHw. 672;
i-lu-a-li	lallārum	yaslı/matemli kimse,
i-lu-lam-ma	šallurānum	bir tür çalgı aleti, MSL 13, 161, 41; AHw. 1149;
i-lu-lu		türkü, şarkı, methiye, övgü,
i-mi$_3$-ka-ru$_2$-ru$_2$	nikarurum	bir bitki türü, CT 14, 30 a 16; AHw. 788
i-mi-it-tum/tu$_2$	imittum	^{urudu}i-mi-it-tum "mızrak, zıpkın, kargı",
i-mit-tum	imittum	$^{na}{}_4$i-mit-tum "taş kalem", mızrak, zıpkın, kargı,
i-nanna		tanrısal/ilahi bir yalvarma, rica, dua,
i-ne-še$_3$	inanna	şimdi, ISL 51; SDb. 2000, § 50, 2;
i-ra	bikītum dimtum	ağlama, gözyaşı, yas, matem, ağıt, ağlamak, gözyaşı dökmek, damlamak,
i-ra$_2$-ni		i-ra$_2$-ni^{mušen} "bir kuş türü",

Sümerce	Akadca	Türkçe
i-ri	alāku ša mādūtim emûm; šūpûm	birlikte gitmek, yüksek, ulu, yüce, göstermek, beyan etmek, belirtmek, olmak,
i-ri$_2$-a-num$_2$	erānum	^{ĝeš}i-ri$_2$-a-num$_2$; "bir ağaç türü",
i-ri$_8$-na	šuršum	kök, köken, kaynak, temel,
i-ri-a-nu-um	erānum	^{ĝeš}i-ri-a-nu-um; "bir ağaç türü",
i-si-iš	dimmatum nissatum	gülmek, sevinmek, gülme, kahkaha, feryat, ağıt, matem, keder, üzüntü; fısıldamak, dedikodu yapmak i-si-iš.. la$_2$ "oturmak",
	ratāmum tassistum	mırıldamak, şıkırdamak, fısıldamak, AHw. 963
	ṣiāḫum ṣīḫum	ağıt, keder, matem, SL 117; AHw. 1337; sitem, şikayet, yakınma, suçlama, iftira, feryat,
	nasāsum	i-si-iš.. ĝar "ağlamak, sızlamak, yakınmak, dövünmek"
	ṣe/iḫtum	i-si-iš ĝa$_2$-ĝa$_2$ "ağlamak, sızlamak, yakınmak, feryat etmek", i-si-iš ĝar "ağlamak, yakınmak, feryat etmek", sevinç, AHw. 1100; ISL 60;
i-ši	bakûm šalummatum	ağlamak, AHw. 97; SKI 264, 20; parlaklık, aydınlık, görkem,
i-ši-u$_5$	šaqummatum	sükunet, sessizlik, durgunluk, huzur, AHw. 1182;
i-ti/ iti	warḫum	ay, uydu, AHw. 1466;
i-ti/tu(-d)	warḫum	ay, AHw. 1466; CAD A/2, 239; 431; MSL 3, 136, 84; NG 3, 125;
	nisannum	1. ay: ^{iti}bar$_2$ - Nisan,
	ayyārum	2. ay: ^{iti}gu$_4$(-si-sa$_2$) - Mayıs,
	simānum	3. ay: ^{iti}sig$_4$(-ga) - Haziran,
	du'ūzum	4. ay: ^{iti}šu -Temmuz,
	ābum	5. ay: ^{iti}gibil - Ağustos,
	elūnum	6. ay: ^{iti}kin - Eylül,
	tašrītum	7. ay: ^{iti}du$_6$(-k$_3$) - Ekim,
	araḫ-šamni	8. ay: ^{iti}apin(-du$_8$-a) - Kasım,
i-ti/tu(-d)	kislīmum	9. ay: ^{iti}gan - Aralık,

Sümerce	Akadca	Türkçe
	tebētum	10. ay: ^{iti}ab(-ba-e_3) - Ocak,
	šabāṭum	11. ay: ^{iti}ziz$_2$ - Şubat,
	addārum	12. ay: ^{iti}še(-kin-ku_5) - Mart,
i-ti-ma/itima	kiṣṣum	türbe(=mezar), tapmak, mahzen, kiler, bodrum, AHw. 489;
i-utu	tazzimtum	şikayet, sitem, yakınma, suçlama, iftira,
i-ze-eĝ$_3$	isinnum	şenlik, eğlence, bayram, tören, AHw. 388;
i-zi/izi	išātum	ateş, AHw. 392; CAD I/J 227; TSL 424;
i-zi-eĝ$_3$/i-ze-iĝ$_3$	isinnum	ezem/n "bayram, şenlik, eğlence", AHw. 388; Emesal: i-zi-eĝ$_3$/i-ze-iĝ$_3$ < ezem/n
i$_2$-ku$_2$		eğilim, eğik, yetenekli, istekli, SL 117
i$_3$	šamnum	yağ, CAD Š/1, MSL 9, 131, 338; AHw. 1157; i$_3$ ...sipa-uzu$_3$-da-ke$_4$-ne mu-ra$_2$-a "Keçi çobanlarının getirdiği yağlar", DP 277 V 1-2 i$_3$-nun "tereyağı", AWL 333; i$_3$-šah$_2$ "domuz yağı", AHw. 715; yağ, tereyağı, yağ testisi i$_3$ sur "yağ sürmek, yağlamak" i$_3$-ab$_2$ "arıtılmış/temizlenmiş yağ", i$_3$-ab$_2$-de$_2$-a "arıtılmış/temizlenmiş yağ", i$_3$-ab$_2$-sig$_{10}$-ga "arıtılmış/temizlenmiş yağ",
	pissatum	i$_3$-ab$_2$ "inek yağı", AWL 327;
	šamnum	i$_3$-ba, "takdis edilmiş yağ
	ṣibtum	merhem", AHw. 869
	ḫimētum	i$_3$-ĝeš "susam yağı, katran", AHw. 1157; NG 3, 122
	nāḫum	i$_3$-dab$_5$ "yağ testisi"
	lipum	i$_3$-udu "koyun yağı", AHw. 555; ISL 67;
	tallum; šamnum	i$_3$ ... sipa-uzu$_3$-da-ke$_4$-ne mu-ra$_2$-a "Keçi çobanlarının getirdiği yağlar", DP 277 V 1-2;
i$_3$-		çekim ön eki, SDb. 2000, § 62, 1 a; uru-še$_3$ i$_3$-du-e(=i$_3$-du-en) "Ben şehre gidiyorum". Gud. Sl. A III 18; lu$_2$ e$_2$-ninnu ^{d}nin-g, r$_2$-su-ka in-du$_3$-a(=i$_3$-n-du$_3$-a) "Ningirsu'nun Eninnu tapınağını yapan adam". SL 332; gi-dub-ba ku$_3$-ge$_9$-a šu im-mi-du$_8$(=i$_3$-bi-n-du$_8$) dub mul-an-du$_{10}$-ga im-mi-ĝal$_2$ "O

Sümerce	Akadca	Türkçe
		elinde gümüşten bir kalem tutuyordu. Tabletin üzerine göğün temiz yıldızını çizdi". Gud. Sl. A IV 25-26; bad_3-gal-i-si-in-na ba-su-un-na gibil-bi-$še_3$ in-du_3(=i_3-n-du_3) "O eskimiş (=yıkılmış) olan İsin'in büyük surunu yeniden yaptı. " PBS 15, 84, 11 i_3-ĝen "O gitti"; Emesal: u_5,
i_3 ... de_2		yağ dökmek, yağlamak, SL 117;
i_3-a		oh!, ya!, öyle mi!, aman!,
i_3-ab_2-si_3-ga		temizlenmiş, arıtılmış yağ, SL 117;
i_3-ba	piššatum	takdis edilmiş yağ, yağ dağıtımı, SAİL 231; pay, hisse, AHw. 869;
i_3-$bara_2$-ga		temizlenmiş/arıtılmış susam yağı,
i_3-bi_2	qutrum	duman, AHw. 931;
i_3-bi_2-la/ibila	aplum	varis, oğul, AHw. 58; CAD A/2, 173;
i_3-bi_2-za	ibbissûm	kayıp, zarar, ziyan,
i_3-bi-lu	aplum	varis, mirasçı, evlatlık, AHw. 58;
i_3-bul_5-bul_5		sallamak, sarsılmak, sallanmak, sarsmak,
i_3-dab_5/dib_2	ṣibtum	mülkiyet, mal, SAİL 231; AHw. 1097; mükemmel olmak, SAİL 231; AHw. 1097;
i_3-du	lipûm	iç yağı, don yağı, SAİL 231; AHw. 555;
i_3-du_{10}-ga		güzel kokulu sade yağ, SL 118;
i_3-du_7	tā'um	kült odası, dinî merasimlerin yapıldığı oda,
i_3-du_8	atûm	$^{lu}{}_2i_3$-du_8 "kapıcı", AHw. 88; CAD A/2, 561; SAİL 231 i_3-du_8-$še_3$ mu-na-dur_2-$duru_2$-na "O (onu) kapıcı olarak görevlendirdi". i_3-du_8-e_2-$gala_8$-me "Onlar sarayın kapıcılarıdırlar". DP 623 IX 1; 624 IV 2;
i_3-du_8-gal	nidugallum	baş kapıcı, gardiyan, SAİL 231; AHw. 786;
i_3-du_8-$guru_7$		tahıl ambarı; $^{lu}{}_2i_3$-du_8-$guru_7$ "nöbetçi, gardiyan, bekçi", SL 118;
i_3-dub	išpikūm našpakum	ambar, depo, MSL 5, 60, 122; AHw. 397; 760; yağ testisi, küp, depo, kiler, SAİL 231;
i_3-ga		mandıra, süthane, SL 118;
i_3-ĝar		söz vermek, haber vermek, bildirmek, SL 118;

Sümerce	Akadca	Türkçe
i$_3$-gara$_2$	garûm	kaymak, AHw. 282;
i$_3$-ge$_4$-en		bundan başka,
i$_3$-ge$_4$-en		gerçekten, hakikaten, aslında, bundan başka,
i$_3$-ĝeš	ellum	yağ, katran, MSL 4, 23, 177; SAİL 231; AHw. 205;
i$_3$-gi$_4$-in-zu	mindê	sanki, güya, sözde, -mış gibi,
i$_3$-gi$_4$-ra	igirûm	i$_3$-gi$_4$-ra^{mušen}; "balıkçıl", AHw. 367
i$_3$-gid$_2$		tahmin, kehanet, keramet, mucize,
i$_3$-ĝeš		susam yağı, SL 118;
i$_3$-ĝeš-saĝ	rūštum	iyi cins yağ, BE 17, 35, 33; CT 17, 39, 43; AHw. 996
i$_3$-gu$_7$		iyi cins yağ, tere yağı, koyun yağı, SL 118
i$_3$-gu-la	igulûm	merhem, yağ, AHw. 367; CAD İ/J 45; SAİL 231; kokulu yağ, SL 118;
i$_3$-ḫab/ku$_6$	ikukum	balık yağı, SAİL 231; AHw. 370;
i$_3$-ḫe-nun(-na)	iḫenunnakkum	kıymetli/değerli yağ, sade yağ,
i$_3$-ib$_2$		çiçek yağı, kaymak, SL 117
i$_3$-ir-a		kokulu yağ , merhem, ilaç, 3 dug i$_3$-ir-a..... i$_3$-ra$_2$-ra$_2$-e 3-kam-ma-ka šu-a bi$_2$-gi$_4$ "3 testi ilacı, eczacı üçüncü kez olarak teslim etti. " VS 14, 109 I 1-5;
i$_3$-ku$_6$		balık yağı, SL 118;
i$_3$-kur-ra	naptum	katran yağı, SAİL 231; AHw. 742;
i$_3$-lah$_4$		iş, meslek, uğraş, SL 118;
i$_3$-la-lum		şarkı, türkü, methiye, övgü,
i$_3$-li$_2$	ilum aw/mēlum	tanrı, ilah, MSL 3, 132, 2; CT 12, 1 I 16; AHw. 373; adam, AHw. 42; ince yağ, iç yağı, SL 118;
i$_3$-lu-lam-ma		şarkı, türkü, methiye, övgü,
i$_3$-lum		hurma yağı, SL 118;
i$_3$-ne$_2$-eš$_2$	inanna	şimdi, hemen, SDb. 2000, § 49, 2;
i$_3$-nun		arıtılmış/temizlenmiş yağ, tere yağı;
i$_3$-nun(-na)	ḫimētum	bir yağ türü, SAİL 231; CAD H 189; AHw. 346;

Sümerce	Akadca	Türkçe
i_3-nun-dug$_3$-ga **i_3-nun-ḫa**		iyi ve kaliteli don yağı,
i_3-ra$_2$-ra$_2$	raqqûm	yağcı, AHw. 958, eczacı, VS 14, 109 I 3; i_3-ra$_2$-ra$_2$-be$_2$ šu-a bi$_2$-gi$_4$ "Eczacı (onu) teslim etti". VS 14, 138 I 3-4; i_3-ra$_2$-ra$_2$-e 3-kam-ma-ka šu-a bi$_2$-gi$_4$ "Eczacı (onu) 3. kez teslim etti". VS 14, 109 I 3-5; merhem, parfüm, SL 118;
i_3-ri$_2$-na	šuršum	kök, köken, temel, kaynak,
i_3-saĝ	šaman rūštim	bir yağ türü, tere yağı;
i_3-šaḫ	nāḫum	eritilmiş domuz yağı, SAİL 231; AHw. 715;
i_3-šim	berûm	aç, açlık, AHw. 123;
i_3-si-na	išīnum	gövde, sap, dal, köken, soy, AHw. 395;
i_3-sumun	lušûm	makine yağı, AHw. 565; CT 12, 36 I 29; SAİL 231
i_3-sur	ṣāḫitum	eczacı, AHw. 1074;
i_3-šur	ṣāḫitum	$^{lu}{}_2$i-šur "susam yağı hazırlayan kimse, yağcı",
i_3-te-er-da		süthane, mandıra, sütçü dükkanı,
i_3-ti	waḫum	ay, kamer, mehtap, AHw. 1466; CAD A/2, 239;
i_3-ti-ir-da		mandıra, süthane,
i_3-udu		koyun yağı,
i_3-zag-ga		yağ, bitkisel veya hayvansal madde,
i_3-zu igi-4-ĝal$_2$		kesirli sayların yazım şekli, 1/4,
i_5-ĝar	egerrum	söz, ifade, beyanat, şan, şöhret, SAİL 15; AHw. 189;
i_6	lubuštum	giysi, elbise, AHw. 561;
i_7(-d)/ i_8	nārum	nehir, ırmak, kanal, çay, dere, AHw. 748; CAD N/1, 368, AWL 125; i_7-maḫ "büyük nehir, geniş kanal", AWL 58;
i_7-tu	nārtum	hendek, siper, SAİL 579; AHw. 748
ib	tubqum	köşe, niş, AHw. 1365; meslek, sanat, uğraşı,
ib$_2$	uzzatum	hiddet, öfke, ZA 20, 429, 15; AHw. 1449;
	agāgum	hiddetlenmek, kızmak, CT 18, 37 III 34; AHw. 14

Sümerce	Akadca	Türkçe
	qablum	orta, ortadaki,
ib$_2$/eb$_2$		orta, bel, kalça,
ib$_2$-ba	uggatum	öfke, hiddet, kızgınlık, AHw. 1403; ISL 2-3; taşkın, coşkun olmak, SL 119;
ib$_2$-ba-du$_3$		^{tug}$_2$ib$_2$-ba-du$_3$; "elbise, giysi",
ib$_2$-ba-la$_2$		düzlük, ova, çayır, otlak,
ib$_2$-ba-ru		^{tug}$_2$ib$_2$-ba-ru; "koşum takımı",
ib$_2$-dam-za		öfke, hiddet, kızgınlık,
ib$_2$-du$_3$		^{tug}$_2$ib$_2$-du$_3$; "elbise, giysi",
ib$_2$-eš	utuplum	^{tug}$_2$ib$_2$-eš, "boyun atkısı, kuşak", MSL 10, 133, 183; AHw. 1446
ib$_2$-gig		bir rahim hastalığı,
ib$_2$-ku$_4$	šapiltum rīḫtum/ šittum	iç çamaşırı, atlet(=fanila), SAİL 207; AHw. 1172; bakiye, SAİL 207;
ib$_2$-ku$_5$		kalça, but, bacak, SL 119;
ib$_2$-kud/ku$_5$(-d)		sakat, topal, kötürüm,
ib$_2$-la$_2$	nēbeḫum	^{tug}$_2$ib$_2$-la$_2$, "kuşak, kemer, palaska", SAİL 207; AHw. 773; ^{kuš}ib$_2$-la$_2$; ^{tug}$_2$ib$_2$-la$_2$ "kemer, kuşak",
ib$_2$-ra-aš		uçmak, -den kaçmak,
ib$_2$-si/si$_8$	maṣi miṯhartum	yeterli, yeteri kadar, kare, Sümer 7, 30 Ay. 5; 10, 56, 10; AHw. 662;
ib$_2$-si$_9$		dörtgen, dört kenarlı çokgen, dörtkenar,
ib$_2$-tag$_4$, ib$_2$-taka$_4$	šittum	artık, bakiye, kalıntı,
ib$_2$-taka-še	šapiltum	iç çamaşırı, atlet(=fanila), SAİL 207; AHw. 1172;
IB$_2$-UM		bir metal nesne,
ibbi	qutrum	duman, AHw. 931;
ib-bi	tubqum	köşe, kovuk, yuva, yatak, AHw. 1365;
ibbi$_2$(NE)	qutrum	duman, AHw. 931;
ib-gal		oval, tapınak,
ibila	aplum	oğul, varis, SAİL 144; AHw. 58; MSL 3, 148, 305;
	aplūtum	miras, AHw. 59;
ibila$_2$	aplum	varis, mirasçı, oğul, evlatlık, AHw. 58;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ibira/ibira$_2$	tamkārum	tüccar, işadamı, AHw. 1314;
ib-si$_2$	mitḫartum	gönye, dörtgen, kare, AHw. 662;
id$_2$/id$_3$, id$_5$/id$_6$/id$_7$	nārum	nehir, kanal, çay, dere, AHw. 748;
id$_2$-a-dug		sulama sistemi, SL 120;
id$_2$-ki-sur-ra		sınır kanalı, SL 120;
id$_2$-lu$_2$-ru-gu$_2$	nārum	taşkın ırmak, nehir, AHw. 748;
idigna		$^{i}_{7}$idigna; "Dicle", Gud. Sl. A I 9; a $^{i}_{7}$idigna $^{i}_{7}$buranun-na-bi-da u$_4$-ul-li-a-ta mu-un-tum$_3$-be$_2$-eš-a "Dicle ve Fırat'ın suyunu çok eskiden beri taşıyan", UET 8, 86, 9-10; u$_4$ $^{i}_{7}$idigna i$_7$-gu-la mu-ba-al-la-a "Dicle'yi, en büyük nehri o kazdığı zaman", RA 71, 5/c 6/1, 51-52; ša$_3$-^{d}en-lil$_2$-la$_2$-ke$_4$ $^{i}_{7}$idigna-am$_3$ a-du$_{10}$-ga nam-tum$_2$ (=na-i$_3$-m-tum$_2$) "Tanrı Enlil'in seli Dicle'dir. O gerçekten tatlı su taşıyor. " Gud. Sl. A I 9; idigna^{mušen}; "bir kuş türü",
idim	šegûm	kızgın olmak, yırtıcı olmak, çılgın, AHw. 1208 kapalı, yapmacıklı (olmak), geniş, salak, duygusuz, sağır, duyarsız (olmak), basit, gösterişsiz, sade, kolay (olmak), geri zekalı, ahmak,
		cansız, güçsüz, dayanıksız, aciz, beceriksiz, yeteneksiz, önemli olmak, kaynak, yeraltı suyu, şiddetli, öfkeli, kızgın,
	kabtum	ağır, AHw. 418;
	nagbum	kaynak; AfO 18, 82, 109; SAİL 69; AHw. 710
	šelûm	küt, cansız, CT 11, 34 a III 13; AHw. 1211
	peḫûm	deli, aptal , CT 11, 34 a III 8; AHw. 852
	nakbatum	kütle, yığın, SAİL 69; 445; AHw. 721
idim/edim		sıçrama, suya atlama, katlamak, örtmek, kapanmak, kapatmak, tenha, ıssız, yabani, kızgın, azgın,
ig	daltum	^{ĝeš}ig, "kapı", AHw. 154; CAD D 52; ^{ĝeš}ig ... mu-na-an-gub "Kapıyı onun için yerine taktı". UET 1, 100, 15-16; ^{ĝeš}eren-bi ig-gal-še$_3$ mu-dim$_2$ "Bu sedir ağaçlarını o büyük kapı için hazırladı". Gud. St. B V 45-47; si .... ig "susmak", SKI 125, 8;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ig gub		^{ĝeš}ig-gub, "açık kapı",
igar	igārum	duvar, ISL 23; ES 2; AHw. 366;
	natālum	bakmak, AHw. 766; CAD N/2, 121
	amārum	görmek, AHw. 40; CAD A/2, 5;
	maḫrum	önünde, AHw. 585, CAD M/1, 105;
ig-bar	palāsum	seyretmek, bakmak, CT 19, 38 d 6; SAİL 449;
ig-gur$_5$-uš	ḫurdum	eşik, MSL 7, 25, 279; AHw. 358;
igi	inûm	göz, önünde AHw. 383; CAD I/JK 153; SAİL 449; igi en-ig-gal nu/la$_3$-banda$_3$ "Tanık: Eniggal, müfettiş"; igi ^{d}ba-ba$_6$-gim-a-ba-sa$_6$ "tanık: Babagim-abasa"; igi .... bar "bakmak, seyretmek", igi nam-bar-bar-re-en "(Etrafa) bakmamalısın!", BE 31, 51, 31; diĝir-ra-ni uku$_3$-ĝa$_2$-ra igi na-ši-bar-re "Onun tanrısı benim halkıma
igi		iyi gözle baksın!", Gud. St. B IX 17-18; igi-la$_2$-šu$_2$ "bayılma, baygınlık" ön; inim-bi igi-ne-ne-ta al-til "Onların önünde konu tamamlandı". BIN 8, 158, 32-33; igi-ni-še$_3$ in-de$_6$ nam-ti-la-ni-še$_3$ a mu-na-ru "O (onu) önüne getirdi (ve) yaşamı için bağışladı". AfO 24, 47-50, 29-30; Emesal: i-bi$_2$,
		igi ... du$_3$ "göz önünde tutmak",
		igi ... gal$_3$ "görmek, anlamak",
		igi ... gi$_4$ "değiştirmek",
		igi ... gub "bakmak, seyretmek",
		igi ... ḫuš "somurtmak",
		igi ... lib$_4$ "uyanık/dikkatli olmak"
		igi ... si(-g) "bakmak",
		igi ...bad "dikkatli olmak",
		igi ...du$_8$ bakmak",
		igi ...ĝal$_2$ "gözden geçirmek",
		igi ...gid$_2$ "bakmak, dikkat etmek",
		igi ...gub "bakmak",

Sümerce	Akadca	Türkçe
		igi ...sum "bakmak",
		igi... bar "gözden geçirmek",
		igi... dub_2 "bakmak, görmek",
		igi... ĝar "görünmek"
		igi... ḫul "imrenerek bakmak",
		igi... il_2 "bakmak, seyretmek",
		igi... kar_2 "incelemek etmek",
		igi... la_2 "seyretmek, ilgilenmek",
		igi... lib/lib_4 "uyanmak",
		igi... $ru\text{-}gu_2$ "karşı çıkmak",
		igi ...saĝ "seçmek, karar vermek;
		igi ...$saĝ_9$ "sevgiyle bakmak",
		igi saĝ-ki zalag... bar "olumlu/sevinerek bakmak",
		igi... sig_{10} "görmek",
		igi ...sig_5 "seçmek, karar vermek;
		igi ...suḫ "kızgın, dargın olmak",
		igi... tab "bakmak, seyretmek",
		igi.. te-en "birleştirmek olmak"
		igi... tum_3 "gözetlemek etmek",
igi		igi-tum_3 ... la_2 "gözetlemek",
		igi-tur...gid_2 "gözetlemek",
		igi ... tur "küçük görmek",
		igi ... uru_3 "gözetmek",
		igi... zag/zag_3 "seçmek";
	amārum	görmek, incelemek, bakmak, AHw. 40; CAD A/2, 5;
	līmum	1000/bin"; ICK 1, 31 b9; AHw. 554
	maḫārum	kabul etmek, teslim almak,
	maḫrum	ön, yüz, önünde, tanık; igi-pirig-$ĝa_2$-ka kaš ḫu-mu-na-na_8-na_8 "Aslanın önünde sen ona birayı içirmelisin!", St. P 10, 1 II 11; igi-e_2-gal-la "Saray önünde";
	naṭālum	kaldırmak, yardım etmek, bakmak, gözetlemek"; AHw. 766

Sümerce	Akadca	Türkçe
	pānûm	eskiden, önyüz, AHw. 822;
	maḫar	önünde, eskiden daha çok;
	pānātum	önyüz, cephe, ZA 4, 152, 2; ADFU 8, 105, 1; AHw. 818;
	naṭālum	yüz/çehre, ön taraf, SAİL 449; bakmak, SAİL 449; AS 16, 25, 16; AHw. 766
igi		önünde, SDb. 2000, § 41, 7, f; igi-e$_2$-gal-la-ka(=igi-e$_2$-gal-ak-a) "sarayın önünde", igi-ne$_2$(=igi-ani)-ta e-ḫa-la "O onu onun önünde dağıttı. " VS 14, 195 X 7-8; inim-bi igi-ne-ne-ta al-til "Onların önünde bu konu sonuca bağlandı". BIN 8, 158, 32; igi-ne-ne-ta mu-lugal(a) in-pa$_3$ "Onların önünde o kralın adını çağırdı. " SR 85 Ay. 9
igi .... ĝal$_2$-bi		matematikte bölüm (:) işlemi; lim-igi-4-ĝal$_2$-bi 250-am$_3$ (1000 : 4 = 250)
igi ...ak-še$_3$		önüne, Gud. Sl. A XVI 30; SDb. 2000, § 41, 11 j; igi-ne-ne-še$_3$ "önlerinde, onların önünde"; simug ^{d}nin-tu-kalam-ma-ke$_4$ igi-ni-še$_3$ si im-sa$_2$ "Demirci Nintu-kalam
		(onu) onun önüne sevk etti. " Gud. Sl. A XVI 30; igi-ni-še$_3$ nu-tuku-a "O onu göz önüne almazsa", Gud. St. B VIII 26;
igi ...ak-ta		önünde, önünden, VS 14, 195 X 7-8; SDb. 2000, § 41, 10 f
igi... du$_8$		görmek, anlamak, kavramak tanık olmak, kanıtlamak, keşfetmek, ortaya çıkarmak, anlamak, farkına varmak,
IGI-IGI		hırsız, korsan, başkasının malını çalan kimse, uğru,
igi... suḫ		hayretle bakmak, SL 123;
igi.... ĝal$_2$	ešrētum	kesirli sayılar için kullanılan kalıp; igi-10-ĝal$_2$-la "onda-bir(=1/10)",
	šalšum, šaluštum	igi-3-ĝal$_2$ = 1/3
	rebûm	igi-4-ĝal$_2$ = 1/4

Sümerce	Akadca	Türkçe
	šuššum	igi-6-ĝal$_2$ = 1/6 NG 3, 122; SDb. 2000, § 46, 2 d;
	igigallum	hikmet, bilgi, AHw. 366; YNER 3, 78;
igi$_3$	maḫrum; pānûm	ilk, daha önce; ön, yüz, cephe,
igi-bala		kurnaz, hilekar, dönek, SL 120;
igi-bar	naplāsum	bakış, AfO 8, 54, 27; ARM 7, 161, 8; AHw. 739;
	naplastum	meşin gözlük, SAİL 449; AHw. 739;
	amārum	bakmak, görmek, görüş, görünüş, SL 121
igi-bar-ḫuz **igi-bar-nim-ḫuz**		hastalık, rahatsızlık, çor, dert, sayrılık, illet, maraz,
igi-bar-ra	igibûm	öncü, gözcü, izci, iyi gözle, MSL 12, 208, 14; AHw. 768;
	naṭṭalum	$^{lu}{}_2$igi-bar-ra "gözlemci",
igi-daĝal		geniş, kapsamlı, SL 121
igi-du	alik maḫrim	komutan, rehber, kılavuz, lider, önder, CAD A/1, 344; SAİL 449;
igi-du$_8$	amārum tāmartum	incelemek, görmek, SAİL 449; seyirci, izleyici,
igi-du$_8$-a	tāmartum	gözetleme, gözlem, bekçi, SAİL 449; AHw. 1313;
IGI-ESIR$_2$		zift, katran, yer sakızı,
igi-ĝal$_2$	igigallum	hikmet, bilgi, SAİL 449; AHw. 366;
	dagālum	kontrol etmek, bakmak, AfO 18, 81, 4; AHw. 149;
	mekûm	^{ĝeš}igi-ĝal$_2$ "ağaçtan yapılmış bir silah, balta",
	ṣaddum	yöntem, işaret, sembol, sinyal,
igi-ĝal$_2$-la		anlayış, akıl, akıllı, becerikli, zeki,
igi-ĝal$_2$-tuk/tuku	emqum	akıllı, becerikli, zeki,
igi-ĝeštin-na		igi-ĝeštin-na^{mušen}; "bir kuş türü",
IGI-gi$_4$		IGI-gi$_4{}^{sar}$ "hardal, bir bitki türü",
igi-gig		göz hastalığı, katarak,
igi-gu$_4$	īn alpi	geometrik bir şekil, küre,
igi-gub-bu		katsayı, işbirlikçi,
igi-gud-du$_7$		igi-gud-du$_7{}^{mušen}$ "bir kuş türü",

Sümerce	Akadca	Türkçe
igi-gu-la$_2$-e		hastalık, rahatsızlık, çor, dert, sayrılık, illet, maraz,
igi-gun$_3$-gun$_3$		sağlıklı göz, SL 121;
igi-guru$_6$		bakmak, kontrol etmek, gözden geçirmek,
igi-ḫul ... dim$_2$		günah işlemek, kötülük yapmak, suç işlemek, SL 122;
igi-ḫuš	nekelmûm	kötü bakmak, AfO 18, 81, 7; AS 13, 74/7, AHw. 775
igi-il$_2$-la		seçim, seçenek, tercih,
igi-kal	akṣum; šakṣum	arsız, yüzsüz, şımarık, küstah,
igi-kal-kal	šakṣum	kötü gözle bakma, BIN 6, 250, 5; AHw. 1141;
igi-kar$_2$	tāšertum takkirtum	kontrol, AHw. 1338; ARM 2, 2, 17; değişiklik ZA 65, 190, 124; AHw. 1307;
	aširtum	erzak, malzeme, karşılık,
igi-la$_2$	amārum	görmek, incelemek, bakmak, SAİL 449; igi-la$_2$^{mušen} "bir kuş türü",
	ḫâṭum	seyretmek, SAİL 481;
igi-la$_2$-šu$_2$	ḫa'attum	baygınlık, bayılma, SAİL 449, 481
igi-lib	diliptum	heyecan, telaş, endişe, AHw. 170; CT 16, 14, 42;
igi-lugal		kral huzurunda, SL 122;
igi-me$_3$		savaştan önce,
igi-mušen-na		igi-mušen-na^{mušen} "bir kuş türü",
igi-niĝin$_2$	arbūtum	ihanet, hiyanet, kalleşlik, tahribat, yıkım, harabe, kalıntı, enkaz,
igi-niĝin-na	ṣūd pānīm	dolandırma, kandırma,
igi-nim	mātum elītum	yayla, deniz yüzeyinden yüksek yeryüzü parçası,
igi-nim-ma	elûm	yüksek, AHw. 205; ISL 28;
igi-nim-ta		aşağıdan; Gud. St. B V 25;
igi-nita		igi-nita^{mušen} "bir kuş türü",
igi-nu-du$_8$		yamak, bahçe/sulama işçisi SDb. An. 71, 1 igi-nu-du$_8$ nigin$_3$-mud nu-kiri$_6$-še$_3$ bara$_2$-nam/ku$_5$-ra e-še$_3$-sa$_{10}$ "Bir yamağı Niginmud'dan bahçıvan için Baranamtara satın aldı". VS 14, 144 I 1-5;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		1 igi-nu-du$_8$ ur-du$_6$ 1 igi-nu-du$_8$ e-ta-e$_{11}$ ba-ug$_6$-ge dub-ta e-ta-zi-eš$_2$ "1 yamak/bahçe işçisi Urdunun yanında; 1 yamak Etae'nin yanında öldüler. Tabletten o onları henüz çıkarmadı". BIN 8, 385, 7-10; 1 igi-nu-du$_8$ ….. e-še$_3$-sa$_{10}$ ni$_3$-sa$_{10}$-ma-ni-še$_3$ ku$_3$-15-gin$_2$ ….. bara$_2$- nam e-ne-la$_2$ "O bir yamak satın aldı. Ederini, 15 Šeqel gümüşü Baranam onlara ödedi". VS 14. 141 I 1- II 6; 1 igi-nu-du$_8$ ur-ki 1 igi-nu-du$_8$ e-ta-e$_{11}$ ba-ug$_6$ –ge(=ba-ug$_6$ ge-eš$_2$) "1 yamak Urki'nin yanında, 1 yamak da Etae'nin yanında öldü". BİN 8, 385, 7-9; kör, SL 122;
igi-nu-ĝal$_2$		kör, görme engelli kişi,
igira$_2$ **igira$_3$ (Kİ. KA. SAL)**	igirûm	igira$_2^{mušen}$, "balıkçıl", SAİL 461; AHw. 367;
igi-sa$_2$	igisûm	hibe, hediye, sadaka; AHw. 367;
igi-saĝ$_{10}$		sınırlı, sınırlı, sınırla ayrılmış olan alan, SL 122;
igi-saĝ-ĝa$_2$		sınırlı, sınırı olan, bir sınırla ayrılmış olan alan,
igi-še$_3$	maḫrum	önüne, önünde, her şeyden önce; ^{d}utu igi-ĝu$_{10}$-še$_3$ "Utu önümdedir", SDP A/1, 68;
igi-še$_3$ … dib$_2$		öne geçmek, ilerlemek,
igi-še$_3$ … du		önde yürümek, SL 123;
igi-še$_3$-ĝen		en önemli, mühim,
igi-sig$_3$-sig$_3$		onur kırıcı/küstah bir tavır, yüz ifadesi,
igi-sig$_7$-sig$_7$	amurriqānum	sarılık hastalığı, SAİL 449; AHw. 92; igi-sig$_7$-sig$_7^{mušen}$ "bir kuş türü",
igištu	ašarēdu igištûm	ilk, her şeyden önce,
igi-suḫ		^{lu}$_2$igi-suḫ "yabancı",
igi-suḫur		igi-suḫur^{ku}$_6$ "bir balık türü",
igi-tab	barûm/ barā'um	ispat etmek, denemek, SAİL 76,449; ^{kuš}igi-tab "at/eşek gözlüğü",
	ašārum	kontrol etmek, korumak, AKT 2, 31, 35
	naplastum	meşin gözlük, SAİL 449; AHw. 739; gözlük
igi-te-en	igitennum itannum	kesir, bölüm, bölme, miktar, oran, ağ, tuzak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
igi-tum$_3$-la **igi-tum$_3$-la$_3$**		arzu, özlem, hasret, açgözlü, obur,
igi-tur ... gid$_2$		hor görmek, küçümsemek, kızgın gözlerle bakmak,
igi-u$_4$-e$_3$-a		güneşin doğuşu, gün doğumu,
igi-Lugal-si-sa$_6$-še$_3$		Lugal-sisa'ın huzurunda, önünde,
igi-zag$_3$		hastalık, dert, illet,
igi-zag$_3$-ĝa$_2$	egizaggûm	$^{na}{}_4$igi-zag$_3$-ĝa$_2$, "bir taş türü", SAİL 449; AHw. 190 güzide, seçkin, sevgili, kıymetli, değerli, pahalı,
igi-zalag		akşam nöbeti,
igi-zal-sur		gülümseme, gülümsemek,
igi-ze$_2$-ze$_2$	ṣuḫḫutum	gözleri kurulamak, göz yaşı silmek,
igi-zi ... bar		seçmek, beğenmek, tercih etmek, dostça/iyi gözle bakmak, içtenlikle bakmak, ^{d}en-lil$_2$-e en-^{d}nin-gir$_2$-su-še$_3$ igi-zi mu-ši-bar(=mu-n-ši-bar) "Enlil, bey Ningirsu'ya iyi gözle/dostça
igi-zi ... bar		baktı. " Gud. Sl. A I 3; uru-ni-še$_3$ igi-zi im-ši-bar-ra "O şehrine dostça baktığı zaman", Gud. St. B III 7;
igi-zid	igiṣītum	rahibe, kadın keşiş, karabaş, din görevlisi,
igi-.... -še$_3$		-in önünde, her şeyden önce,
ig-šu-ur/ur$_2$	mēdelum	^{ĝeš}ig-šu-ur$_2$ "mandal",
ig-šu-ur$_2$.. du		kapıyı sürgülemek, kapatmak, kilitlemek, SL 120;
iku/iku$_2$	ikûm	alan ölçüsü birimi, AHw. 370; CAD I/J 69; AWL 78; 1 iku = 3600 km^2; AS 7, 25, 278; AHw. 370; nehir/ırmak taşkınlıklarını engellemek için yapılan set,
il		il$^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
il$_2$	našûm	götürmek, kaldırmak, taşımak, yükseltmek, üretmek, beslemek, taşımak, götürmek, desteklemek, yardım etmek AHw. 762; CAD N/2, 81-82; vergi, harç, AWL 114; igi .... il$_2$ "kontrol etmek, bakmak, görünmek",

Sümerce	Akadca	Türkçe
		saĝ .... il_2 "kalkınmak, yukarı kaldırmak", saĝ-bi im-mi-in- il_2-iš "Onlar başını (yukarıya) kaldırdılar". VS 1, 30, 18 igi ... il_2 "bakmak, gözden geçirmek, kontrol etmek"; en-e abzu-še$_3$ igi mi-ni-ib$_2$- il_2- il_2-e "Bey Abzu'ya sürekli bakıyor". St. P 10, 1 V 12; saĝ ..... il_2 "baş kaldırmak, yükselmek, kalkınmak, kabartmak, kaldırmak, yükseltmek, neden olmak", gu$_4$-gim/gin$_7$ si im-mi-ib$_2$- il_2- il_2(a)-ne kur-kur-ra saĝ ba-ni-ib$_2$- il_2(a)-ne "Bir boğa gibi boynuzlarını yükseltiyor, bütün ülkelerde başını yukarı kaldırıyor". Gud. Sl. A XXI 21-22;
il_2		saĝ-an-še$_3$ .... il_2 "başı göğe ni$_2$ il_2 "kalkmak, kabarmak, doğmak, yükselmek, havalanmak", šu ...il_2 "elini kaldırmak", saĝ-bi ḫur-saĝ-gal-gim im-mi-in-il_2 "Büyük bir dağ gibi o başını yukarıya kaldırdı. " UET 1, 143, 39; $^{ĝeš}il_2$ "sepet", $il_2^{mušen}$; "bir kuş türü",
	šaqûm	yüksek olmak, AHw. 1180; CAD Š/2, 15; kaldırmak, kabartmak, yükseltmek, neden olmak, taşımak,
	našûm	kaldırmak, kalkınmak", u$_4$ an-ki-a nam-tar-re$_2$-da lagaš^{ki}-e me-gal-la saĝ-an-še$_3$ mi-ni-ib$_2$- il_2 "Gökte ve yerde kader kesinleştiği zaman, Lagaš büyük bir nizam içinde başı göğe kaldırdı/kalkmmaya başladı". Gud Sl. A I 1-2; yük, SAİL 61;
	qātu našûm	kaldıraç, manivela,
il_2-il_2	ḫabbirum naššûm	kaldıraç, manivela, inip kalkabilen sert çubuk,
il_2-la	šaqîš	yüce, yüksek, AHw. 1179; ISL 37;
il_2-la/la$_2$	mûlûm ḫabbirum naššûm	yükseltme, kaldırma, yükselti, kaldıraç, manivela, yükseklik, doruk, zirve, SL 124
il_2-nu-tuku	ṭeḫḫûm	taraftar, AOAT 25, 324, 120; AHw. 1383;
il_5	našûm	kaldırmak, kabartmak, yükseltmek, neden olmak, taşımak, SAİL 69;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ila$_2$	elûm	hamal, taşıyıcı, kurye, ulak, kızak, sepet, küpe, yükseltmek, kaldırmak, taşımak, nakletmek, götürmek, toplamak, bir araya getirmek, biriktirmek, kurtarmak, dağıtmak, teslim etmek, dayanmak, katlanmak, sabretmek, desteklemek, destek olmak, SL 124
ildag/ildag$_2$ **ildag$_3$/ildag$_4$**	adārum ildakkum	^{ĝeš}ildag$_2$, "servi, kavak", SAİL 579; MSL 5, 103, 139; SAİL 79; CAD I/J 70; AHw. 371; AWL 259;
ildag$_5$	adārum ildakkum	kavak, CAD I/J 70; AHw. 371;
ildu	illātum illat ṣâbim illat kalbim	kabile, boy, oymak, takım, çete, topluluk, asker, birlik, yardımcı, karavan, kervan, (hayvan) sürüsü,
ildu$_2$		aile topluluğu, kabile, oymak, sülale, nesil, takım, küme, takım, heyet, SL 124;
ildum/ildum$_2$	illātum illat ṣâbim illat kalbim	kabile, boy, oymak, takım, çete, topluluk, asker, birlik, yardımcı, karavan, kervan, (hayvan) sürüsü,
ilduma$_2$		aile topluluğu, kabile, oymak, sülale, nesil, takım, küme, takım, heyet, SL 124;
ili$_5$		ayağa kalkmak, doğmak(güneş), yükselmek, havalanmak, yataktan kalkmak, kaldırmak, yükseltmek, düzenlemek, giyinip süslenmek,
ilimmu	tīšum ilimmum	9/dokuz, SDb. 2000, § 46, 2 a; MSL 14, 253/8, 144; YOS 10, 31 V 30;
illag	pukkum	^{ĝeš}ellag "tekerlek",
il-la-lum		şarkı, türkü, methiye, övgü,
illar	pukkum tilpānum	^{ĝeš}illar; "ağaç küre, topaç, yay",
illat	illatum tillatum	takım, birlik, öbek, SAİL 166; CAD I/J 82; AHw. 372; yardım, çözüm, yardımcı, takviye, destek, SL 124
illu	namba'um	kaynak, AHw. 726;
	ḫīlum	çam sakızı, reçine, SAİL 579; AHw. 345
	naqbum	çeşme, pınar, CT 11, 28: 9928 Ay. 8; AHw. 726
	mû; mīlum	su, kaynak, pınar, çeşme, taşkın, tufan

Sümerce	Akadca	Türkçe
	namba'um zâbum	met-cezir, taşkın, tufan, su deposu, hazne, SL 124
il-lu		şarkı, türkü,
illuru		^{ĝeš}illuru "çubuk, değnek, direk, baston, yay, kavis",
il-lu-ur	zanzaliqqum	^{ĝeš}il-lu-ur "karaağaç", AHw. 1510;
ilu	ilūm	tanrı, ilah, MSL 3, 132, 2; CT 12 1 I 16; AHw. 373;
il-ur$_2$		^{ĝeš}il-ur$_2$ "fındık",
im	šārum	rüzgar, fırtına, AHw. 1192; CAD Š/2, 133; im-an-na ḫe$_2$-da-a-gi$_4$ a-ki-a ḫe$_2$-da-a-gi$_4$ "Gökyüzünün yağmuru ondan uzak tutulsun, yeryüzünün suları ondan uzak tutulsun!", Gud. St. B IX 19-20;
	ṭuppum	tablet, toprak, çamur, balçık, AHw. 1394; NG 3, 122;
	rādum	damla, AHw. 941; ISL 42;
	šamūtum	yağmur, AHw. 1161; ISL 43;
	ṭidum	kil, balçık, çamur, CT 11, 31 IV 29; SAİL 399; AHw. 1391;
	šanûm	acele etmek, hızlı yürümek, MSL 13, 31, 429; AHw. 1167;
	zunnum; šārum	yağmur, fırtına, tufan, bulut, hava, SL 124;
-im<-am$_3$		ekeylem, yardımcı yüklem, eger-bi (=eger-bi-im/am$_3$) "Onun sonudur. " Gud. Sl. B XXIV 17;
im ... ur$_3$		mühürlemek, damgalamak, SL 126;
im ... lu		kaynaştırmak, karıştırmak, SL 125;
im ... šeg$_3$		yağmur yağmak, düzenlemek, oluşturmak, SL 126
im(-ma)		geçen yıl, AWL 937;
im/ni$_3$-babbar$_3$		tebeşir, kireç taşı, kireç, alçıtaşı, SL 124;
im$_2$	lāsimum	koşucu, atlet, AHw. 539; NG 3, 122;
	lasāmum	koşmak, taşımak, götürmek, SL 126;
im$_3$		niĝ$_2$: eşya, emlak, mal, mülk, varlık, servet, Emesal: im$_3$ < niĝ$_2$;
im-a		fırtına, kasırga, öfke, telaş, kargaşa,

Sümerce	Akadca	Türkçe
im-ba		açık, eksik, eksiklik, zarar, kayıp, SL 124;
im-babbar **im-babbar$_2$**	gaṣṣum	alçı, alçı taşı AHw. 282; MSL 7, 140, 314; SAİL 399;
im-bal	nappaltum	yapı molozu, MSL 7, 99, 392; UET 1, 172, 30; AHw. 739;
im-ba-ra-aḫ	puḫpuḫḫûm	kavga, CT 12, 6 I 18; 18, 49 II 34; AHw. 876;
im-ba-sur	ra'ībum	mengene(=onarma, işleme, düzeltme gibi işlemlerin uygulanacağı nesneyi sıkıştırıp istenildiği gibi tutturmaya yarayan bir çeşit alet), engel,
im-ba-šur		bir hastalık türü, sıtma, SL 124;
im-BU-BU		duvarcı teknesi, kömür kovası,
im-diĝir-mu-ĝal$_2$	taṣmertum	arzu, istek, CT 30, 35 a 3; AHw. 1337;
im-du$_3$-a	pitiqtum pitqum	tuğlacılık, MDP 34, 27, 43; SAİL 399; AHw. 869; kerpiç duvar, SL 125;
im-du$_5$-mu		^{kuš}im-du$_5$-mu "deri, meşin, kösele",
im-du$_8$		çiğ, taze, hamur, SL 125;
im-du$_8$-a	pitqum pitiqtum	kerpiç duvar, AHw. 870;
im-dub-ba	pilkum	sınır, hudut, sınırlı bölge, alan, AHw. 863;
im-dug		kil, toprak, çamur, balçık,
im-dugud	assukkum	sapan taşı, AHw. 76;
im-du-ug		kil, toprak, çamur, balçık,
imeri$_x$(GIR$_3$)		bir hayvan türü, çakal,
im-e-taka$_4$		kayıtlı, tescilli, SL 125;
im-ĝa$_2$-li	kalûm	macun, pasta, SAİL 399; AHw. 428;
im-gaba-ri$_2$	gabarûm	rakip, AHw. 271 kopya/örnek tablet, SL 125;
imĝaĝa **imĝaĝa$_2$/imĝaĝa$_3$**	dišiptuḫḫum kunāšum	çavdar birası, çavdar, UM 5, 104 IV 3; SAİL 339; AHw. 506;
imĝaĝa$_4$(AŠ$_2$. A)	dišiptuḫḫum kunāšum	çavdar birası, çavdar, açık bira, AHw. 173;
im-ĝar-ra	ṭuppum	tablet, kitabe, belge, AHw. 1394;
im-ge$_4$-a	esēḫum	havale etmek, göstermek, tahsis etmek, AHw. 248;

Sümerce	Akadca	Türkçe
im-gi	ḫammā'um	ihtilalcı, isyankar, asi, SAİL 399; AHw. 317
im-gid$_2$-da	liginnum imgiddûm	okul tahtası, SAİL 371; AHw. 552; uzun/büyük tablet, SAİL 371; AHw. 376;
im-gid$_2$-da		küçük tablet, liste, SL 125
im-gir$_2$		şimşek, yıldırım, fırtına, kasırga, bora, SL 125
im-gu$_2$	qadûtum	balçık, çamur, SAİL 399; AHw. 892
im-gu$_2$-en-na		çamur, alüvyon, sıva için hazırlanmış toprak,
im-gu$_2$-la$_2$ **im-gu$_2$-la$_2$-ĝeš-tuk**	girginakkum	kütüphane, SAİL 399; CAD G 86; AHw. 284;
im-gu-ra	apsûm engurrum	taban suyu, tatlı su denizi, AHw. 61;
im-ha-mun		koyu renkli toprak,
im-ḫul	imḫullum	bora, kasırga, fırtına, AHw. 376; SAİL 399;
	šamūtum	yağmur, AHw. 1161; ISL 45;
imḫur		köpük, beyaz kabarcık, SL 126;
imḫur$_2$ **imḫur$_3$** **imḫur$_4$**	ḫurḫummat mê ḫurḫummat šikāri ḫurḫummat šizbi	su köpüğü, bira köpüğü, süt köpüğü,
imi	didûm	çamur, "imi-bi ki-ku$_3$-ku$_3$/dalag-ga-a im-mi-dib "Çamurunu o temiz yerde kardı". Gud. St. C III 1;
im-il$_2$		toprak, kil, çamur, SL 125
imin	sebûm	7/yedi, AHw. 1033 ISL 46; SDb. 2000, § 46, 2 a; u$_4$-imin-am$_3$ še la-ba- ara$_3$ "7 gündür arpa öğütülmedi". Gud. St. B VII 30;
imin$_2$		7/yedi, tüm, bütün, hepsi, sayısız, çok, SL 126;
im-kal-la	kalûm	macun pasta, pasta, SAİL 399; AHw. 428;
im-kid$_2$	kirṣum	parça, eser, kırıntı, tüfek,
im-kur-ra	šadûm	poyraz, MSL 13, 244: 1, 3; AHw. 1125
im-la$_2$		yük sandığı, genişlik, en, SL 125
im-lag		boncuk, misket, yığın, topaç, SL 125
im-lu$_3$-a	ṭērum, ṭītum	balçık, çamur, MSL 7, 99, 397; AHw. 1388;
imma	ṣamûm; ṣūmum	susamak, susuz, hararetli, kuru, AHw. 1081;

Sümerce	Akadca	Türkçe
im-ma	šaddaqdim guruš-garaš	gelecek yıl, önceki, eski, evvelki, geçmiş, SL 125 vulva, dişilik organı,
im-ma ... gub		kaydetmek, not almak, SL 125
imma$_3$	bunnannum	yüz, çehre, AHw. 138;
im-ma-al	arḫum; littum	yabani inek, inek, AHw. 557;
im-ma-al-la		süt ineği, sütlü inek, SL 125;
im-ma-an **im-ma-an-na**	immanakkum	$^{na}{}_4$im-ma-an "bir taş türü, kum, çakıl", $^{na}{}_4$im-ma-an-na, "bir taş türü", SAİL 399;
im-ma-du		gelişme, atılım, avans, avantaj,
immal/immal$_2$		sütlü inek, süt ineği, yabani inek, SL 127; Emesal: im-ma-al,
immal$_3$	būšum makkûrum	çok bereketli olmak, mal, eşya, yük, emlak, varlık, servet, haşarat, çiftlik hayvanları,
	maršītum	mal, mülk, servet, AHw. 613;
	ṭuḫḫudum	çok zengin, AHw. 1394;
immal$_4$ **(NUN. LAGAR)**	arḫum; littum	yabani inek, AHw. 557;
im-ma-na	immanakkum	$^{na}{}_4$im-ma-na "düz, saydam taş, ayna", SL 125
im-mar-tu/du$_2$	amurrum	bakır, SAİL 399; AHw. 46;
im-ma-diri-ga		çok önemli, çok fazla, çığlık, feryat, çile, dertli,
im-me		birisi için ilk olmak, SL 125
im-me-dul	tappissum	balçık, çamur, MSL 7, 104, 487; AHw. 1321;
immen **immen$_2$**	ṣamûm; ṣūmum	susamak, susuz, hararetli, kuru, AHw. 1081;
immen$_2$-ti	laplaptum	susuzluk, hararet, arzu, istek,
immin	ṣamûm; ṣūmum	susamak, susuzluk, susama, hararet, arzu, istek,
immindu **immindu$_2$**	tinūrum	fırın, soba, ocak, AHw. 1360;
imminte	laplaptum	susuzluk, susama, hararet, arzu, istek,
im-mu	šumûm	tabela, etiket, MSL 7, 102, 457; AHw. 1276;
im-na		$^{na}{}_4$im-na "toprak, çamur, balçık",

Sümerce	Akadca	Türkçe
im-ni-saḫar		çamur, balçık,
im-nu-ĝal$_2$		geçersiz tablet, SL 126;
im-nu-ĝal$_2$-la	seḫšum	geçersiz tahta, CT 18, 42 II 11; AHw. 1034;
im-nu-ila$_2$		işçi, emekçi, ırgat, amele, iyilik sever, yumuşak başlı,
im-nun		yeryüzü/dünya sınırı,
im-ri/ru-a		hısım, akraba, aile, boy, kabile, oymak, SL 126;
im-ri-a	kimtum	kabile, oymak, boy, aile, AHw. 479;
im-ri-a/ga	salātum nisūtum	aile, akraba; SAİL 399; AHw. 1014; MSL 4, 127, 10; im-ri-a-gu$_2$-ĝar-ra ma-an-sum "Toplanmış/ bir araya getirilmiş aileyi o bana teslim etti". St. P 10, 1 IV 32
im-rig$_{11}$		kil, çamur, toprak sıva, SL 126;
im-ri-ga	nišūtum	nesil, soy, sülale, MSL 5, 17, 119; AHw. 798;
im-ru(-a)	kimtum	kabile, oymak, boy, aile, AHw. 479;
im-sa$_5$	šaršarrum	macun pasta, pasta, MSL 7, 140, 316; AHw. 1191;
im-saĝ-ĝa$_2$	imtanûm	küme, öbek, yığın, deste,
im-saḫar-na$_4$-kur-ra	gabûm	alüminyum, şap, MSL 7, 140, 313; AHw. 272;
	qitmum	kül, SAİL 399; AHw. 924;
im-sal-sal	ruqqugum	çok ince, MSL 7, 101, 424; AHw. 995;
im-sar-ra		toprak tablet, belge, doküman, SL 126
im-si	imšukkum	kerpiçten yapılmış sığınak,
im-sig$_7$(-sig$_7$)	da'matum	macun, pasta, SAİL 399; antimon, rastık taşı, SL 126;
im-si-sa$_2$	ištānum	kuzey, RA 23, 112, 12; SAİL 399; AHw. 399;
im-suḫ$_3$	siḫītum	kargaşalık, heyecan, karışıklık, CT 18, 42 II 12;
im-šeg$_3$	zunnum	yağmur, AHw. 1535; CAD Z 160;
im-šeg$_3$-ĝa$_2$	šarbum	soğukluk, soğuk, CT 18, 23 e 30;
im-šu/im-šu$_2$.	imšukkum	küçük tablet, SL 126; toprak sığınak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
im-šu-gub-ba		liste, cetvel, SL 126;
IM-ŠEŠ		gökkuşağı, alkım,
im-šu-rin-na	tinūrum	soba, ocak, fırın, SAİL 399; AHw. 1360;
im-ta-ḫab	rušumtum	balçık, çamur, CT 12, 25 II 48; MSL 7, 104, 482;
im-tak$_4$		toprak sapan mermisi/taşı,
im-te$_6$	pišannum	kutu, sandık, çekmece, AHw. 867;
im-tu-na	tinūrum	fırın, soba, tandır, AHw. 1360;
im-u$_{18}$-lu	šūtum	güney, UM 5, 131 I 17; SAİL 399; AHw. 1293;
IM-UD		bulut, gölge,
im-zi	šallarum	baklava, MSL 7, 105, 493; AHw. 1148;
im-zuḫ	šarrāqum	hırsız, AHw. 1187;
in	pīštum	taciz, küfür, incitme, aşağılama, AHw. 869;
	pilkum	sektör, işkolu, AHw. 863;
	tibnum	saman, hasır, çöp, kamış, kuru ot, SL 127
in ... de$_2$-a		temizlik, yıkama, SL 127;
in.. dub$_2$		onurunu kırmak, aşağılamak, hor görmek, hakaret etmek, başına kakmak, alay etmek, yüzüne vurmak,
in... bu$_5$		harman savurmak, yabalamak,
in ... dub	palākum	sınırlamak, planlamak, ayırmak, AHw. 814; sınırlandırmak,
in dub$_2$		aşağılamak, hor görmek, hakaret etmek,
inana		^{d}inana^{sar} "hardal, bir bitki türü", Emesal: ga-ša-aan-an-na,
inana-galga-su$_3$	māliktum	^{d}inanna-galga-su$_3$, "bayan danışman", CT 12, 34 I 19 AHw. 595;
inbir	ippūrum	kavga, çarpışma, çekişme, savaş, mücadele, SL 128
in-bu$_5$-bu$_5$		saman, artık/döküntü ürün, meyve, SL 127
in-bubbu	pûm	saman, çöp, MSL 9, 131, 373; SAİL 148; AHw. 874
in-bul$_5$-bul$_5$		saman, kuru ot, kamış, hasır, çöp,
in-bu$_5$-bu$_5$		saman, artık/döküntü ürün, meyve, SL 127;

Sümerce	Akadca	Türkçe
in-bul$_5$-bul$_5$		saman, kuru ot, kamış, hasır, çöp,
in-dal		kepek, elek üstünde kalan kabuk kırıntıları,
in-di		patika, yol, ömür, gölgelik, SL 127;
in-dub		sınır, hudut, çit, SL 127;
in-dub-ba	pilkum	sınır, hudut, AHw. 863;
in-ga-na-nam		aynı zamanda, ThSLa § 379;
in-ĝar	paršum	direk, silindir biçiminde düşey destek, kolon, AHw. 836
in-gi$_4$		hardal, bir bitki türü,
in-la$_2$		tartma, tartı, indirimli olmak,
inna	itqum	koyun postu, deri, AHw. 404;
in-na		aşağılama, hor görme, hakaret,
in-nam-gid$_2$-da		ambar, ardiye, hazine, SL 127;
in-nin/nin$_9$		bayan, kadın, hanım,
in-nu	tibnum	hayır; in-nu šeš-ban$_3$-da-zu-ne si$_3$-ke-ne$_2$-eb "Hayır, küçük kardeşlerine benzer yap!", JCS 25, 106; in-nu ni$_2$-te-ba-ab "Hayır, korkma!", JCS 25, 101; udu sipa-bi in-nu "Çobanı olmayan koyunlar", TSL 10, 4; saman, hasır, saz, AHw. 1354;
in-nu-da	tibnum	^{si}in-nu-da, "hasır, saz", AHw. 1354; saman, SAİL 148; AHw. 1354;
in-nu-ḫa	inninnum	^{še}in-nu-ḫa, "bir arpa türü", SAİL 148;
in-nu-HA	ennēnum	bir arpa türü, AHw. 219;
in-nu-ri		süzgeç, filtre, sıvıları süzmeye yarayan araç, süzek,
in-nu-šu-gur$_{10}$-a		^{ĝeš}in-nu-šu-gur$_{10}$-a "ağaç satır, balta",
in-nu-uš/uš$_2$		bir bitki türü, SL 127;
in-tal	iltum	göce(=yem olarak kullanılan kabuğu soyulmuş ve kırılmış arpa veya yulaf), SAİL 148; AHw. 373;
in-ti	alaktum	yol, patika, AHw. 31;
in-u-da	tibnum	hasır şapka, kamış, anız, saman çöpü, AHw. 1354;
in-za-ab-tum	anṣabtum	yüzük, halka, çember, küpe, AHw. 54;
in-zar		saman yığını, tınaz,

Sümerce	Akadca	Türkçe
in-zar-zar		saman yığını, tınaz, SL 128;
inbum	enbum	yemiş, CAD I/J 144; SAİL 310; AHw. 217;
inda	akalum namandum parsiktum	ekmek, yemek, aş, ^{dug}ninda$_2$ "bir ölçü kabı, okka", kile, MSL 2, 140, 12; SAİL 5; AHw. 835;
inda$_2$		tüp, boru, bir ucu kapalı saydam boru,
inda$_4$	tinūrum	fırın, tandır, tavanı tonoz biçiminde, önünde tek açıklık bulunan ocak, AHw. 1360;
inim	aw/mātum	söz, emir, konu", AHw. 89; CAD A/2, 29; inim-bi igi-ne-ne-ta al-til "Onların önünde konu tamamlandı". BIN 8, 158, 32-33; inim-inim-ma-bi du$_{11}$-du$_{11}$-de$_3$ "Emirlerini söylemeyi", SGL 1, 47; inim-inima-ni lu$_2$ nu-u$_3$-kur$_2$-e Sözlerini kim yerine getirmezse", Gud. St. B VIII 36-37; inim-gal-gal-a-ni saĝ$_2$ nu-di "Onun büyük sözleri yok sayılamaz". St. P 10, 2 I 13; inim-lugal-la-ni-še$_3$(=inim-lugal-ani-še$_3$) "Kralının sözüne/emrine", St. P 10, 1 II 16; inim-inim-ma "Bütün sözlerde/konuşmalarda", RTC 16 IV 1; inim im-ma-sum-mu (=im-ma-sum-e) "O ona söz veriyor. " Gud. St. B VII 23; inim-diri-ga "yalan", NG 3, 123; inim-du$_{10}$ "güzel söz, nasihat", A. Sjöberg, N-S 114 inim-du$_3$-a "haber, mesaj"; inim-ka "hüküm, karar", ISL 53; inim ...bala "yorumlamak, tecrübe etmek, korumak, tercüme etmek", inim ...de$_6$ "taşımak,
inim		götürmek", inim.. du$_{11}$/e "konuşmak", inim ... ĝa$_2$ "dava açmak, şikayet etmek"; inim... ĝa$_2$-ĝa$_2$ "istemek, rica etmek, talep etmek, itiraz etmek, reddetmek", AHw. 104, inim... ĝal$_2$ "talep etmek, sahip çıkmak", inim... ĝar "istemek, rica etmek, talep etmek", inim ...ge-en "doğrulamak, onaylamak", inim... gi$_4$ "yanıt/karşılık vermek, rekabet etmek", inim ...ḫul "hor görmek, hakaret etmek",

Sümerce	Akadca	Türkçe
		inim ... kešda "sözleşme yapmak", inim.. ku$_5$(-r) "küfretmek, yenim etmek, sövmek", inim... kur$_2$ "söz değiştirmek, yalan atmak", inim-sa$_6$ "güzel söz, dua", YOS 1, 31, 11; inim ...saĝ$_9$ "yakarmak, dua etmek" inim... sig$_{10}$ "açıklamak, anlatmak, ifade etmek", istemek, arzu etmek, rica etmek, inim ...sum "söz vermek, konuşmak", gu$_3$-de$_2$-a alam-e inim im-ma-sum-mu "Gudea heykele konuşuyor". Gud. St. B VII 20-23; inim ... šar$_2$ "aramak, bulmaya çalışmak", inim ...šar$_2$-šar$_2$ "tartışmak, görüşmek", inim ... šub "miras bırakmak, karar vermek", Emesal: e-ne-em$_3$, e-ne-eĝ,
	egirrum	inim-ĝar "şan, şöhret", AHw. 189; CAD E 43;
inim... kig$_2$		araştırmak, doğru yolu bulmak,
inim-bala **inim-bala**	nāpalûm	yorumcu, tercüman, çevirmen, CT 19, 29 b 8 AHw. 734;
inim-bal-bal		inim-bal-bal^{mušen} "bir kuş türü",
inim-bur$_2$-ra		anlaşma/ sözleşmeyi bozma, sözden dönme,
inim-diĝir-al-sa-ta		Diĝir-alsa'nın emri/sözü üzerine, SL 129;
inim-diĝir-mu-ĝal$_2$	taṣmertum	istek, dilek, CT 30, 35 a 3; AHw. 1337;
inim-dirig		abartma, büyütme, abartı, yalan, kendini beğenme, kibir, küstahlık, gurur, SL 128;
inim-dirig-du$_{11}$		$^{lu}{}_2$inim-dirig-du$_{11}$ "kibirli, nankör", SL 128;
inim-du$_3$-a	bussurtum	haber, mesaj, SAİL 15; AHw. 142;
inim-dug$_3$	salīmum	selam, müjde, iyi haber, dostluk, arkadaş, AHw. 1015;
inim-e$_2$-gal	šillatum	küfür, küstahlık SAİL 15; AHw. 1236;
	šub/pum	iftira, karalama, VAT 10270 III 36; AHw. 1258;
inim-e$_2$-gal-la	taššītum	hakaret, MSL 12, 161, 123; AHw. 1340;
inim-ĝal$_2$	baqrūm	istek, talep, AHw. 105;
inim-ĝal$_2$-la		yasal hak, talep, dokunaklı, anlamlı, SL 128;

Sümerce	Akadca	Türkçe
inim-ĝar	egirrûm	şöhret, şan, SAİL 15; AHw. 189; CAD E 43; ifade, kehanet, konuşma, düşünce, takdir, şöhret, itibar, şeref, SL 128
inim-ge$_4$	eqēqum	kötürüm etmek, CT 19, 25 b II 16; AHw. 231;
inim-ḫa-lam		sözü unutmak, St. P 10, 227;
inim-inim-ma	šiptum	yemin, rakip; SAİL 15; AHw. 1247,
inim-ma.. se$_3$(-g)		hayal etmek, düşünmek, farz etmek, sanmak, tasavvur etmek, SL 128;
inim-ma ... tuš		itaat/riayet etmek, uymak, söz dinlemek, sadakat göstermek, SL 129;
inim-mud-ĝal$_2$		dokunaklı, anlamlı, SL 128;
inim-mu-ru	ṭappilum	dedikoducu, UET 7, 140, 2; AHw. 1380;
inim-sig ... gu$_7$		iftira etmek, çamur atmak, kötülemek, kara çalmak, yermek, SL 128;
inim-sig-ga		iftira etmek, çamur atmak, kötülemek, kara çalmak, yermek, SL 129;
inim-sikil-du$_3$-a	magrītum	kin, garaz, CT 12, 34 II 33; AHw. 577;
inim-sikil-du$_3$-a		aşağılama, hor görme, hakaret, küfür, SL 129
inim-su$_3$-ga		yalan, aldatma, hile, düzenbazlık, gerçeğe aykırı, uydurma söz veya haber, SL 129;
inim-šud$_3$-da		yalvarma, rica, ibadet, dilek, SL 129;
inim-suḫ$_3$-suḫ$_3$	ešītum	kargaşa, CT 19, 19 III 47; AHw. 257;
inim-til	kušurrā'um	ifade, beyan, demeç, açıklama, rapor,
ir	zū'tum	ter, SAİL 232; MSL 9, 130, 326; AHw. 1539; zi... ir "sorunlu olmak", Emesal: ir < de, de$_2$, de$_3$, de$_6$ "getirmek, taşımak",
	babālum	götürmek, taşımak, getirmek, nakletmek, sevk etmek,
	armannum	bir ağaç türü,
	irrum	^{ĝeš}ir "ağaç, çivi, mandal",
	šalālum	yağma etmek,
ir/ir$_7$	erešum; zūtum	koku, koklama, esans, ter,
ir/ir$_{10}$	erīšum	parfüm, güzel koku, AHw. 242; CAD E 280;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	tabālum	alıp götürmek, kaldırmak,
	abālum	getirmek, ISL 54; ES 192
	šalālum	götürmek, taşımak, ISL 55; ES 192;
ir$_2$	bikītum dimtum	göz yaşı, AHw. 125; YNER 3, 79; kaside; ama-ira$_2$-ke$_4$ ir$_2$ nu-bi$_2$-du$_{11}$ "Kaside-ci kadın kaside söylemedi. Gud. St. B V 4;
ir$_3$	wardum	erkek köle, AHw. 1464;
	gašrum	kuvvetli, güçlü, AHw. 283;
	tēltum	atasözü, özdeyiş, AHw. 1345;
	īrum	güçlü, kuvvetli, sağlam, şiddetli, dinamik, yiğit, erkekçe, mertçe, SL 129;
ir$_3$(=urdu)	wardum	erkek köle, AHw. 1464, CAD A/2, 243, SAİL 50;
ir$_3$-mul		ir$_3$-mul^{mušen}; "bir kuş türü",
ir$_3$-pap		ir$_3$-pap^{mušen} "bir kuş türü",
ir$_7$	erešum, zūtum	koku, koklama, esans, ter, AHw. 1539;
	uršānum	ir$_7$-saĝ^{mušen} "güvercin", AHw. 1434
	erīšum	parfüm, koku, CT 35, 6, 68; YOS 1, 53, 234; AHw. 242
ir$_7$-saĝ	uršānum	ir$_7$-saĝ^{mušen} , "yabani güvercin", STT 52, 52; AHw. 1434;
ir$_9$	gašrum	güçlü, kuvvetli, büyük, AHw. 283;
ir$_{11}$	wardum	köle, esir, ir$_{11}$-ra-ni-me "Onlar onun kölele-ridir". Nik. 19 VII 9; ir$_{11}$-ki-aĝa$_2$-zu "Sevgili kölesi", Gud. St. F I 7;
ir$_{13}$	ḫanāqum	sıkıştırmak, zorlamak, sıkmak, bozmak, boğmak,
ir-dam	erretum	lanet, küfür, AHw. 244;
irgi	šēpā kubbulātum	topal/sakat ayak,
ir-gi-lum		çekirge, akasya, keçiboynuzu, harnup,
irḫandi	āšipum	büyücü, sihirbaz , AHw. 80;
iri	ālum	şehir, AHw. 39; Emesal: uru$_2$,
iri-		kip ön eki, SDb. 2000, 62, 2 h; ^{d}nin-urta ni$_2$-te-a-ni mi$_2$-zi iri-in-ga-am$_3$-me "Ninurta kendisinden bahsediyor". BiOr. 32, 3, 1;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		diĝir-e gal_4-la-ni-$še_3$ $ḫul_2$-la-e ni_2-te-ni mi_2-zi iri-in-ga-am_3-me "Tanrıça dişiliğine seviniyor ve kendisiyle övünüyor". StP 10, 1 I 6; aya-$ĝu_{10}$ ^{d}en-lil_2-le mi_2-zi iri-in-ga-am_3-me "Babam Enlil kendisiyle övünüyor". BiOr. 32, 4, 4;
iri_{11}	wardum	erkek köle, 1464-1465; ^{m}en-diĝir-a-$ĝu_{10}$ ^{m}ki-diš ir_{11}-ra-ni-me "Endiĝir-aĝu (ve) Kidiš onun kölelerididirler". Nik. 19 VII 7-9;
iri_8	rapādum	hastalık, rahatsız, illet,
$irib_2$	sabsûm	çuvalcı , CT 12, 26 IV 52; YOS 1, 53, 95; AHw. 1000;
iri-bad_3		büyük, önemli şehir, başşehir, Emesal: uru_2-bad_3,
iri-bala		asi kasaba, ilçe,
iri-du		bir işçi sınıfı,
iri-en		işaret etme, gösterme,
irigal/iri-gal irigal/iri-gal	erṣetum qabrum	yeryüzü, ülke, yeraltı dünyası, gömüt, kabir, mezar, mezarlık,
iri-gul	qadûm	iri-gul^{mušen}; "bir kuş türü", AHw. 892;
iri-ḫulu-a	qadûm	bir kuş türü, AHw. 892;
ir-ir	zibûm	ir-ir^{mušen}; "bir kuş türü",
ir-ir-$šita_4$		ir-ir-$šita_4$ ^{mušen} "bir kuş türü",
iri-tuš		nüfus yönünden kalabalık/büyük şehir,
ir-ku_5	irkûm	^{ĝeš}ir-ku_5 "bir ağaç türü",
ir-kun		ir-kun^{mušen} "bir kuş türü",
ir-ni		ir-ni^{mušen} "bir kuş türü",
ir-pag		düzen, hile, dalavere, karışıklık, kargaşalık,
ir-pag ... aka		emanet etmek, görevlendirmek, tahsis etmek, belirlemek, tasarlamak, dolap çevirmek, komplo kurmak,
ir-si-im/sim	erēšum	güzel kokmak, güzel koku çıkarmak,
ir-si-im/sim		koku, esans, kokulu ve uçucu sıvı, SL 129;
i-ru	erēšum	ekmek, saçmak, dikmek, işlemek, yetiştirmek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ir-us$_2$-sa		yok, dalgın (almak),
is-ḫab$_2$	isḫappum	$^{lu}{}_2$is-ḫab$_2$, "muhabbet tellalı, kavat, kötü niyetli kimse, alçak", CAD I/J 189; AHw. 387;
is-ḫu	isḫum	paylaştırma, dağıtma, ödenek, tahsis, pay, kordon, sicim, kiriş, tel,
isi		çukur, oyuk, kuyu, SL 130;
isim$_2$	išīnum	filiz, sürgün, tomurcuk, ürün, döl, SL 130; tane, sap, gövde, AHw. 395;
isim$_3$	riqūm mārûm	madde, materyal, zenginlik, mal sahibi, AHw. 617,
isimu$_2$/isimu$_3$	isimûm; per'um	sap, filiz, sürgün, AHw. 856;
iš	šadûm	dağ, tepe, AHw. 1124;
iš-de$_3$	kussûm sukkum šubtum	sandalye, koltuk, kürsü, taht, mesken, hane, konut, türbe(=mezar), tapınak, küçük bir ibadet yeri,
išdum$_x$ (DU-g)	išdum	kök, köken, temel, kaynak, AHw. 393;
iš-gana$_2$		ödeme, masraf, harcama, ücret,
iš-gi$_4$		^{ĝeš}iš-gi$_4$ "alet, araç", SL 130;
iši	šadûm	dağ, tepe, AHw. 1124;
išib	(w)āšipum	büyücü, sihirbaz, MSL 12, 170, 419; AHw. 1487;
	ellum; išippum	temiz, iffetli, katkısız, namuslu, (olmak); parlak, berrak, belirgin
	pašīšum ramkum	kararlı, anlayışlı(olmak);
	āšipum šiptum	keşiş, karabaş, din adamı, SL 130; AHw. 1487; CAD A/2, 431; SAİL 532; AHw. 395;
išid	bukannum	dibek, AHw. 136;
išin	išīnum	tane, sap, gövde, sap, yaprak sapı, SL 130
isin$_2$ (ŠE. İGİ. TUR)	išīnum	tane, sap, gövde, AHw. 395;
isiš	tassistum	mersiye, BAW 2, 94, 160; ZA 42, 149; AHw. 1337;
isiš$_2$		inilti, ağlamak, gözyaşı dökmek, gülmek, sevinmek,
isiš$_3$	dimmatum nissatum	ağlamak, gözyaşı dökmek, gülmek, sevinmek, fısıldamak, dedikodu yapmak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
iškila	išqillatum	çakıl taşı, yük sandığı, $^{na}{}_{4}$iškila, "midye kabuğu", SAİL 390;
iskim	qībtum	güven, itimat, kredi, ZA 8, 197, 21; MSL 1, 20, 66; AHw. 922
iš-me	ešmekkum	^{urudu}iš-me "çekirdek, boncuk, bilye, misket",
iš-pa-tu	išpatum	kılıf, sadak, okluk,
iš-pa-tum	išpatum	kılıf, sadak, okluk,
iti$_6$/iti$_7$ iti(-d)/ itu(-d)	warḫum	ay, uydu, AHw. 1466;
itima	kiṣṣum	mabet, tapınak, AHw. 490; MSL 3, 220 IV 6; AS 7,
itima$_2$	eṭûtum	karanlık,
itu-da		aylık, SL 130;
itu-ta-zal-la		geçen ay,
itu$_6$(-d)	warḫum	ay, uydu, AHw. 1466;
iz-ḫu	išḫum	paylaştırma, dağıtma, ödenek, pay, sicim, kiriş,
izi	išātum; pendûm	ateş, ısı, mangal izi... dab$_5$ "aydınlatmak, aydınlanmak", izi ...la$_2$ "yakmak, arındırmak, arıtmak, damıtmak" izi ...ne-ne(-r) "körüklemek, alevlendirmek", izi ... ri(-ri) "ateş yakmak, tutuşturmak, tutuşmak", izi ...sig$_3$ "ateş üzerine koymak", izi ...šub "ateş atmak, fırlatmak", izi ... te "tutuşturmak, ateşlemek", izi ... te-en "söndürmek",
	išātum	ateş, AHw. 392; CAD I/J 227; ISL 68; uru mu-ku$_3$ izi im-ma-ta-la$_2$ "O, şehri temizledi, ateşi hazırladı". Gud. St. B III 12
	kawûm	yakmak, yanmak, ZA 9, 223 b 10; AHw. 467
	sīrum, sābi'um	sıva, MSL 13, 29, 370; AfO 18, 334, 786; AHw. 1050; dalgalı, MSL 12, 106, 60; AHw. 999;
	sirûm	i-zi^{mušen}; "bir kuş türü", i-zi$^{ku}{}_{6}$ "bir balık türü", dalga, kıvrım;
	agûm; igārum	duvar, AHw. 366;

Sümerce	Akadca	Türkçe
izi$_2$	išātum; pendûm	ateş, ısı, mangal, AHw. 392; CAD I/J 227;
izi$_2$-ur$_5$	pēmtum	kömür, MSL 9, 117, 11; AHw. 854; SL 131;
izi-an-bar$_7$	anqullum	gün/yaz ortası sıcaklığı, SAİL 172; AHw. 54;
i-zi-ga-na	usukānum	i-zi-ga-na^{mušen}; "bir kuş türü",
izi-ĝar	dipārum	fener, meşale, SAİL 172; AHw. 172; ^{ĝeš}izi-ĝar "fener, meşale, çıra", SL 130
	nūrum	ışık, MSL 2, 151, 29; SAİL 172; 393, AHw. 805;
izi-ĝar-sum-ma	nanḫuzum	heyecanlandırma, uyandırma, tahrik, AHw. 731;
izi-ĝi$_6$-eden-na	anqullum	gölge, karaltı, karanlık, hayal, hayalet, yoğun, karmaşık, SL 130; atmosferik olgu, fenomen, olağanüstü, harika,
izi-ḫa-mun	abrum	odun deposu, SAİL 172, AHw. 7;
izi-ku$_3$		kayıp şaşırmış, dalgın, SL 130;
izi-la$_2$		fener, meşale, SL 130;
izi-su$_3$(-d)	dipārum	parlak, neşeli, canlı, zeki, görkemli berrak fener,
izi-šub	miqit išātim izišubbum	yıldırım çarpması; SAİL 172; CAD I/J 319; AHw. 408;
izi-šub-ba	izišubbûm	yıldırım, SAİL 172; CAD I/J 319; AHw. 408;
izi-tag-ga	šuḫtum	bakır yeşili, MSL 12, 183, 37; AHw. 1261;
izi-ta-nu$_2$-a-ku$_6$	temrum temērum	fırınlanmış/pişirilmiş balık, SL 131 gömmek, saklamak, gizlemek, AHw. 1345;
iz-zi	igārum	duvar, SAİL 296; 324, AHw. 366; duvar, sur, dalga,
	agûm	yangın, ateş, ısı, güncel, yaygın, geçerli, sel,
iz-zi-da	igārum	avlu duvarı, SAİL 296; 324, AHw. 366;

k K

Sümerce	Akadca	Türkçe
ka	pûm	ağız, AHw. 872; NG 3, 125; AWL 65; ka-a "ağızda", Gud. Sl. A XIX 26; ka-ka-na (=ka-ka-ani-a) "ağzında, " StP 10, 2 I 27; ka .... kešda "görevlendirmek"; lu_2-ma_2-gur_8-bi ka mu-na-kešda "Kaptanlarını görevlendirdi". Gud. St. D III 8-18; ka ...de_6 "haber getirmek", ka ...du_3 "suçlamak, ka ...$keš_2$ "kurmak, düzenlemek", ka ...ba "ağzı açmak", ka ...bad " konuşmak", ka ...bala "konuşmak", ka ...bar "ağzı açmak", ka ...du_8 "konuşmak", ka ...tum_2 "haber vermek",
	bābum	kapı, AHw. 95;
ka-a-du		tarımsal sınıflama, tasnif,
ka-aḫ		güve yemiş, eski püskü, güve(=pul kanatlılardan bir böcek),
ka-al-ĝar		^{dug}ka-al-ĝar "kova, tekne",
ka-al-lu_5	kalûm	tas, kase, çanak, leğen, kadeh, AHw. 427-428;
ka-am-ka-am		ka-am-ka-am^{mušen} "bir kuş türü",
ka-an-ša-ša	muktaššaššum	baskın, AHw. 670;
ka-aš		karar, hüküm, sonuç,
ka-aš bar		karar vermek,
ka-a-su	kāsum	^{dug}ka-a-su; "kadeh, tas, kase, çanak, leğen", AHw. 454;
ka/-ak-a		tamlama/bulunma durumu son eki, $ša_3$-mamu-da-ka(=$ša_3$-mamud-ak-a) "rüyanın içinde"; Gud. Sl. A IV 14

Sümerce	Akadca	Türkçe
ka/du$_{11}$-nu-ĝar-ra	nullâtum	alçaklık; AHw. 803;
ka... ba		ağız açmak, konuşmak, korumak, SL 131;
ka-ba-bu-um	kabābum	^{kuš}ka-ba-bu-um "kalkan, siper, sapan", AHw. 414;
ka-bal	nappašum	baca, MSL 7, 95, 345; AHw. 740;
ka-bar	kaparrum	$^{lu}_{2}$ka-bar, "çoban oğlan", SAİL 15; AHw. 442;
ka-da$_3$-da$_3$	waštum	inatçı, dik kafalı, sert, katı, AHw. 1489
ka-di	ištaran	^{d}ka-di, "İštaran" SAİL 15;
ka-dib-bi-da	kadibbîdum	ağız felci, AHw. 419; SAİL 15; AfO 18, 289, 12;
ka-du$_3$	ermum	örtü, kapak, zarf, kılıf, AHw. 242; ^{kuš}ka-du$_3$ "deri paket, kapak",
ka-du$_3$-a		azgın, sert, kızgın, sitemli,
ka-du$_8$		ağız açmak, konuşmak,
ka-du$_8$-a		açık ağızla, SL 132;
ka-dub$_2$-ba		^{ĝeš}ka-dub$_2$-ba "bir tarım aleti",
ka-dug		ibrik/su koymaya yarayan kulplu, emzikli kap ağzı,
KA-e$_2$-gal		karalama, iftira, kara çalma,
ka-gag	pīḫum	bira fıçısı, AHw. 862; ^{dug}ka-gag "bira fıçısı, kavanoz",
ka-garaš$_2$-a		felaket, afet, SL 132;
ka^{ĝeš}kara$_7$ (GİŠ. KA. KAD$_4$)	kannaškarakkum	masa, ayaklar veya bir destek üzerine oturtulmuş tabladan oluşan mobilya, AHw. 437;
ka-gin$_6$-na		$^{na}_{4}$ka-gin$_6$-na "magnezit(=lüle taşı), bir taş türü",
ka-gi-na	šadânum	$^{na}_{4}$ka-gi-na, "hematit, kantaşı" SAİL 15; MSL 10, 5, 2; AHw. 1123;
ka-gi-na-dab-ba		$^{na}_{4}$ka-gi-na-dab-ba "mıknatıs taşı", SL 132;
ka-ĝir/ĝir$_3$/ĝir$_4$		kamış hasır, saz, kabuk, yaprak gibi bitkilerden örülmüş taban veya tavan örtüsü,
ka-ĝiri$_3$	padānum	yol, patika, YNER 3, 80; AHw. 807;
ka-gu$_3$-ĝal$_2$	kagugallum	büyücü, sihirbaz, AHw. 423;
ka-gu$_7$		bir ekmek türü,

K

Sümerce	Akadca	Türkçe
ka-gub-ba	naptanum	yemek, gıda, aş, AHw. 741-742; CAD N/1, 319,
ka-gur$_7$	kagurrûm	depo bekçisi, SAİL 15; AHw. 500; CAD K 35;
ka-guru$_7$	kagurrûm	ambarcı, denetimci, yönetici, müfettiş AHw. 420;
ka-id$_2$-da		kanal girişi, SL 132;
ka-inim-ma		büyü, afsun, sihir,
ka-izi	ḫamāṭum šumûm	kızartmak, pişmiş/kızarmış et, AHw. 316; 1275;
ka-kara$_4$	kangiškarakkum	^{ĝeš}ka-kara$_4$, "bir masa türü, yemek masası, özenli, düzenli masa"; AHw. 437;
ka-keš$_2$(-da)	kasārum	bağlamak, AHw. 456-457; CAD K 257;
ka-keš$_2$-ra		düğüm, budak, ağıl, yığın, küme, hayvan sürüsü,
ka-kešda	kiṣrumkaṣārum	kira, sözleşme, düğme, düğüm, engel, AHw. 488; YNER 3, 80; SAİL 15, 152; toplamak, bağlamak, düğümlemek, AHw. 456;
ka-kešda	kāṣirum	^{lu}$_2$ka-kešda, "kiracı", AHw. 458;
ka-ki	kakikkum	bir memur, kayıt/sicil memuru, SAİL 15;
ka-ki . . zu		toprağı öpmek,
ka-ki(-k)		sicil memuru,
ka-ku$_3$-ĝal$_2$	kakugallum	üfürükçü, düzenbaz kimse, SAİL 15; AHw. 423 cinci, sihirbaz, büyü/sihir yapan karabaş, keşiş, din adamı, SL 132;
ka-ku$_7$	kalgukkum	pasta, macun, börek, AHw. 425;
ka-la$_2$-a		artık, bakiye, kalıntı,
ka-lal$_3$		nazik, sevimli adam, SL 132;
ka-lu-ub$_2$		ka-lu-ub$_2^{ku}_6$ "bir balık türü",
ka-lu$_5$		tas, kadeh, çanak, kase, leğen,
ka-luḫ		törensel temizlik,
ka-luḫ-ḫu-da	mīs pîm	ağız yıkama, diş fırçalama; SAİL 15;
ka-lum		anlamı henüz bilinmiyor.
ka-ma-an		sulama işi,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ka-mar	kamarum	ka-mar$^{ku}{}_{6}$; "bir balık türü", JAOS 65, 224, 21; SAİL 15; AHw. 430; ^{geš}ka-mar "alıç",
ka-mu$_{7}$-ĝal$_{2}$	wāšipum	büyücü, afsuncu karabaş, keşiş, din adamı, AHw. 1487;
ka-mud-ĝal$_{2}$		avukat, başkasını savunan, kimse,
ka-muš	tūltum kamuššakkum	kurt/böcek, solucan, MSL 4, 116, 15; AHw. 1369; bir yatak türü, MSL 5, 160, 120; SAİL 5; AHw. 434
ka-muš-e-gu$_{7}$-e		$^{u}{}_{2}$ka-muš-e-gu$_{7}$-e "gelincik",
KA-muš-i$_{3}$-ku$_{2}$-e		hastalık, dert, keder, elem,
ka-na-aĝ$_{2}$ **ka-naĝ**	mātum	kalam "ülke, Sümer ülkesi", AHw. 633; Emesal: ka-na-aĝ$_{2}$ < kalam,
ka-nu-ĝar-ra	nullâtum	alçaklık, MSL 12, 154, 121; SAİL 15; AHw. 803;
ka-pa-zum		$^{na}{}_{4}$ka-pa-zum "kıymetli bir taş türü",
ka-pirig		^{munus}ka-pirig "büyücü, afsuncu rahibe", SL 133;
ka-pirig$_{3}$	(w)āšipum	üfürükçü, büyücü, , SAİL 15; 74,
ka-ra-an-la-pa-al-geštin	tillatum	^{ĝeš}ka-ra-an-la-pa-al-geštin, "filiz", AHw. 1358;
ka-si$_{3}$-ga	buqūmum	kırkım, yapağı, yün, SAİL 15; AHw. 139;
ka-sig$_{3}$		aşağılayıcı/küstah söz, deyim, küfür, SL 133;
ka . . ša-an-ša	kašāšum	yenmek, ezmek, AHw. 462;
ka . . saĝ$_{9}$		bindirmek, oturtmak, düzenlemek, çevrelemek,
KA. DUB. ŠEŠ		bir kuş adı,
KA. GABA		kutu, şişe, kap,
ka-ša-an	bēlum bēltum	en "bey, beyefendi", AHw. 118, nin "bayan, hanımefendi", Emesal: ka-ša-an<nin,
ka-šakan, ka-šakan$_{3}$		yağcı, yağ yapan kişi, şef,
ka-šu$_{2}$		^{ĝeš}ka-šu$_{2}$ "sabanın bir parçası",
ka-su$_{3}$-ga		açık ağız, SL 133;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ka-šu...ĝal$_2$		ağıza eli koymak, dua etmek, e$_2$-e im-ma-ĝen ka-šu im-ma-ĝa$_2$ "O tapınağa gitti ve orada dua etti" Gud. Sl. A XVIII 8-9;
ka-šu-ku$_5$-da	ṣayyāḫum	ka-šu-ku$_5$-da^{mušen} "bir kuş türü", AHw. 1075;
ka-sukud-ra$_2$	ṣayyāḫum	ka-sukud-ra$_2$^{mušen}; "bir kuş türü", AHw. 1075;
ka-sur		ka-sur^{ku}$_6$ "bir balık türü",
ka-ta ... kar		götürmek, ortadan kaldırmak,
ka-tab	katammum katappum	yardımcı, hizmetçi, çırak, uşak, ^{kuš}ka-tab; "deri kapak, göz kapağı, örtü, ka-buk",
ka-ta-du$_{11}$-ga	kataduggûm	özdeyiş, vecize, atasözü, ifade, konuşma SAİL 15; AHw. 464;
ka-ta-pu-um	katammum katap-pum	^{ĝeš}ka-ta-pu-um "deri kapak, göz kapağı, örtü, kabuk" , AHw. 465;
ka-tar	katarrum	sünger, SAİL 15;
	dalīlum	methiye, övgü, takdir, SAİL 15; AHw. 154;
ka-tar si-il	dalālum	övmek, şükretmek, AHw. 153;
ka-teš$_2$		sükunet, huzur, barış, dostluk, arkadaşlık, ahenk, uyum,
ka-tu$_6$-ĝal$_2$		büyücü rahip, afsuncu, sihirli çıkar/tutulan yol, yöntem,
ka-us$_2$-sa		çilingir, bir iş ya da meslek türü, bir işçi türü, SL 133;
KA-usan$_3$	dirratum	^{kuš}KA-usan$_3$ "kırbaç, kamçı", AHw. 173;
ka-zal	kazallum	^{u}$_2$ka-zal, "bir bitki/ot türü", SAİL 15; AHw. 467;
ka-zi	kāsum	^{dug}gu$_2$-zi; "kadeh, kase, tas, çanak",
ka-zi$_3$/zid$_2$-da	kaṣṣidakkum	^{lu}$_2$ka-zi$_3$-da, "değirmenci", AHw. 458; CAD K 267
ka-zu-kal-la	supûm	yalvarmak, dua etmek, CT 12, 10 I 22; AHw. 1060;
ka$_2$	daltum, bābum	kapı, MSL 3, 144, 231; AHw. 95; CAD B 14; ISL 1;
	bābilum	ka$_2$-diĝir-ra^{ki} "Babil",
ka$_2$-bar-ra	abullum	dış kapı, AHw. 8, CAD A/1, 82;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ka$_2$-gal	abullum	şehir kapısı, giriş kapısı, ana kapı, SAİL 133; AHw. 8, CAD A/1, 82; ka$_2$-gal "kapı+büyük - ana kapı", UET 1, 122, 10;
ka$_2$-me		kapı kolu, SL 134;
ka$_5$/ka$_{10}$	šēlebum	tilki, AHw. 1210;
ka$_5$-a	šēlebum	tilki , kedi, SAİL 355; MSL 9, 150, 51; AHw. 1210; TSL 43, 1-2; ISL 4;
	šēlebtum	^{munus}ka$_5$-a, "dişi tilki", BAM 248 IV 27; SAİL 355; AHw. 1210;
ka$_5$-kar$_2$	kirikarrum	ka$_5$-kar$_2$ ^{mušen}; "bir kuş türü",
ka$_6$		firavun faresi, SL 134;
ka$_9$		kesinti, tüketim, sonuç, hesap, tahmin, öngörü,
kab	gamlum; šikrum kappum	^{ĝeš}kab; "sap, bıçak sapı, kabza, ", kanat, AHw. 444;
kab$_2$	edēpum	ölçü ipi, keten, kordon, uçurmak, sürüklemek, AHw. 186;
kab$_2$ ... du$_{11}$		ölçmek, SL 134;
kab$_2$-du$_{11}$-ga		^{dug}kab$_2$-du$_{11}$-ga "bir ölçü birimi, 20 sila$_3$", kareli, damalı,
kab$_2$-ku/ku$_5$	kabkūrum	^{ĝeš}kab$_2$-ku; "kutu, kap, sandık, hamur teknesi"
kab$_2$-kul	kabkūrum	kutu, kap, sandık, AHw. 417;
kab$_2$-kul$_3$(BAL)	kabkūrum latākum litiktum	kutu, kap, sandık, AHw. 417; denemek, kontrol etmek, sınamak, araştırmak, deney, kanıt, tecrübe, araştırma, kontrol,
kab-il$_2$-gigir	kabbillum	^{ĝeš}kab-il$_2$-gigir, "araba ekseni, dingil", MSL 6, 7, 33; AHw. 4
kab-kab	kapkappum	kab-kab^{mušen} "bir kuş türü",
kab-sar	kab/pšarrum	^{lu_2}kab-sar, "hakkak, oymacı", AHw. 418;
ka-bun$_2$	naḫīrum	burun deliği, UM 5, 139, 4; SAİL 15; AHw. 714;
kab$_3$(SAG×A)	latākum litiktum	denemek, kontrol etmek, sınamak, araştırmak, deney, araştırma, kontrol, okka, AHw. 556;
kad$_2$/kad$_3$	kaṣārum	bağlamak, AHw. 456;

K

Sümerce	Akadca	Türkçe
kad$_4$, kad$_5$ kad$_6$, kad$_8$	ḫarādum ḫarāsum	bağlamak, düğümlemek, evlendirmek, toplanmak, MSL 3, 133, 26; AHw. 456; kad$_4^{ku}_6$ "bir balık türü, mezgit",
	kaṣārum	kaşınmak, istemek, çizmek, kaşımak, tırmalamak, dokumak, örmek, bükmek, sarmak,
kad$_5$-ku$_6$	nūn temri	pişmiş balık,
kad-kad-ni		açık, dürüst, samimi, gerçek,
karda	irbum; kadrûm ṭātum	rüşvet, hediye, armağan, adak, bağış, kurban bağlamak, düğümlemek, evlendirmek, toplanmak, kaşınmak, istemek, çizmek, kaşımak, tırmalamak, dokumak, örmek, bükmek, sarmak,
kag$_2$	pûm	ağız, AHw. 872; kaĝ$_2$-ĝa$_2$ "ağzımda",
kag$_2$-silim	tašriḫtum	övgü, şenlik, teşekkür,
kak	sikkatum; ūṣum	ağaç çivi, kazık, dübel, ok, silah,
kak-a	qarnum; zarûm	^{ĝeš}KAK. A "dingil, mil(=iki tekerleği birbirine bağlayan ağaçtan yapılmış araç), eksen",
kak-a-ku$_5$	mupettûm	^{lu}$_2$kak-a-ku$_5$ "uzman, mütehassıs", AHw. 674;
kak-šudun-apin		^{ĝeš} kak-šudun-apin "zelve(=çift öküzünün boyunduruktan çıkmaması için boynunun iki yanından boyunduruğa, aşağıya doğru geçirilen çubuk)",
kakkala		bir ot/bitki adı, kuşburnu,
kakkala(KU$_7$)		bir ot/bitki adı, kuşburnu,
kak-pana	sikkat išpatim	^{ĝeš}kak-pana "ok, ok başı",
kaksal	kaskalum	delil, SAİL 166; ^{gi}kaksal, "sepet, sele",
	uršānum	güvercin, AHw. 1434;
kaku	lasāmum	koşmak, AHw. 538;
kal	dannum	kuvvetli, SAİL 322; AHw. 161; ISL 12; nadir, seyrek (olmak), değerli, yararlı saymak, değer vermek, saygı göstermek, takdir etmek, önem vermek, saĝ ...kal "değer vermek, minnettar olmak, takdir etmek, beğenmek",
	akṣum	yaban, yabancı, AHw. 30;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	waqqarum	çok değerli, kıymetli, MSL 14, 388, 290; SAİL 322
kal/kala	danānum	güçlü, kuvvetli olmak, SAİL 322; AHw. 158;
kala(-ga)	danānum dannum	kuvvetli olmak, güçlendirmek, AHw. 159; CAD D 81 kuvvetli, sağlam, güçlü, AHw. 161; CAD D 92; lugal-kala-ga "kuvvetli kral",
kala$_3$		dükkan, mağaza, depo, ambar, SL 134;
kala$_3$/kala$_4$	kalakkum	kazı, çukur, oyuk, hendek, siper, ambar, depo, kiler,
kalag	dannum kubbûm	kuvvetli, güçlü (olmak), güçlendirmek, gereksinimi sağlamak
kalag/kala(-ga)		tamir etmek, onarmak, tamir, onarım, bağlamak, kuvvetli, güçlü, SL 135; $^{na}{}_4$kalag-ga, "zümrüt",
kalam	mātum	ülke, Sümer ülkesi, AHw. 633-634; CAD M/1, 414 engar-maḫ-bi sipa-zi kalam-ma "En büyük çiftçisi, Sümer ülkesinin gerçek çobanı", SGL 1, 60, kalam ... til, "ülkeyi tahrip etmek", en-^{d}nin-gir$_2$-su-ka nam-maḫ-a-ni kalam-e ḫe$_2$-zu-zu "Bey Ningirsu'nun büyüklüğünü Sümer ülkesi tanısın!" Gud. St. B IX 28-30; gu$_3$-de$_2$-a sipa-zi-še$_3$ kalam-ma ba-an-pa$_3$-da-a "O Gudea'yı, gerçek bir çoban olarak Sümer ülkesinde görevlendirdiği zaman, " Gud. St. B III 8-9; E I 20; Emesal: ka-na-aĝ$_2$,
kal-ga	dannum kubbûm	kuvvetli, güçlü (olmak), güçlendirmek, gereksinimi sağlamak
kal-gug	kalgukkum	^{im}kal-gug, "macun, pasta", SAİL 22; AHw. 425;
kal-kal	šūqurum	kıymetli, ZA 9, 161, 32/7; AHw. 1282;
kal-kal(-la)		büyük, saygı değer, değerli, saygın, kıymetli, SL 134
kal-ku$_7$(-ku$_7$)	kalgukkum	macun pasta , SAİL 22; AHw. 425;
kal-la	dannum kubbûm	kuvvetli, güçlü (olmak), güçlendirmek, gereksinimi sağlamak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
kal-la-kal-la		kısır, çorak, verimsiz, anlamsız, faydasız, SL 134
kal-lap	kallapum allākum	postacı, ABL 526 Ay. 1; SAİL 322; AHw. 37, 425;
kal-tur	batultum	$^{lu}{}_2$ki-kal-tur , "delikanlı", AHw. 116; ^{munus}kal-tur, "genç bayan, gelinlik kız", AHw. 115;
kam		uydurmak, yoluna koymak, ayarlamak,
-kam(=ak-am$_3$)		-ak-am$_3$ SL 135, 20 la$_2$ 1(ban$_2$) še-ba lu$_2$-di$_4$-di$_4$-la-ne-kam "Bu, 20 (kile)'den 1 okka eksik gençlere arpa dağıtımıdır". ensi$_2$ lu$_2$-ĝeštu$_2$-daĝal(a)-kam (=daĝal-ak-am$_3$) ĝeštu$_2$ i$_3$-ĝa$_2$-ĝa$_2$(=i$_3$-ĝa$_2$-ĝa$_2$-e) "Şehir beyi anlayışlı bir adamdır ki, bu yola başvurdu". Gud. Sl. A I 12; u$_2$ ĝeštu$_2$-daĝal(a)-kam(=ĝeštu$_2$-daĝal-ak-am$_3$) "O geniş anlayışlı bir adamdır. " Gud. Sl. A I 12; lu$_2$-e$_2$-du$_{10}$-ga-kam(=lu$_2$-e$_2$-dug$_3$-ak-am$_3$) "O Edu'nun adamıdır. " Gud. Sl. B IX 13; alam igi-zu ^{d}nin-ggr$_2$-su-ka-kam "Senin önündeki heykel tanrı Ningirsu'nundur. " Gud. St. B VII 58-59 alam lu$_2$-e$_2$-^{d}ba-ba$_6$-mu-du$_3$-a-kam "Bu, tanrıça Baba'nın tapınağını yapan adamın heykelidir. " Gud. St. E IX 6-8;
kam$_2$		sap, kulp, akort, ayar, istemek, arzu etmek, dilemek, rica etmek,
kam$_2$-kam$_2$-ma-tum	anṣabtum	küpe, kolye, tasma, SL 135; AHw. 54;
kam$_3$	kamum	değiştirmek, değişiklik yapmak, AHw. 433; devirmek, kovmak, aklından çıkarmak, SL 135;
	ṭuppum	tablet, AHw. 1394; tahta, levha, tabela, CT 12, 10 I 7;
kama$_5$	(w)atarum	büyük olmak, çok büyük olmak, gelişmek, AHw. 1489;
kam-kam		ka-am-ka-am^{mušen} "bir kuş türü",
kam-kam-ma-tum	anṣabtum	küpe, kolye, tasma, SL 135; AHw. 54; kam-kam-ma-tum^{sar} "hanımeli",
kam-ku-da	rabīkum	usare, SAİL 406; AHw. 935;

Sümerce	Akadca	Türkçe
kam-ma		ayar, akort, ses ayarı, düzen,
kan	kannum	büyük ve geniş kova, tekne,
kan$_3$	adirtum	dert, keder, sıkıntı, MSL 3, 117, 250; AHw. 13;
kan$_3$/kan$_5$	adārum	endişe, kaygı, korku, üzüntü, ıstırap, felaket, sıkıntı, sorun, keder, elem, AHw. 11;
kan$_4$	bābum	kapı, MSL 3, 144, 231; AHw. 95;
kan$_5$	adārum	telaş etmek, AHw. 11;
	adirtum	dert, keder, sıkıntı, MSL 3, 117, 250; AHw. 13;
kana$_3$/kana$_5$ kana$_6$	adārum	karanlık, mahzun, hüzünlü (olmak), AHw. 11;
kankal	nidûtum	nadas tarla, MSL 5, 20, 165; SAİL 461; AHw. 787;
	terīqtum	şişe, SAİL 461;
	kankallum	nadas tarla, dinlendirilmiş tarla, SAİL 61;
kapar	kaparrum	çoban, sığırtmaç, çoban çocuk, AHw. 442;
kar	ekēmum	götürmek, kaçırmak, AHw. 194; CAD E 64; SGL 1, 38; YNER 3, 81; SAİL 376; NG 3, 127; kaçmak, kaçınmak, terk etmek, götürmek, ortadan kaldırmak, uzaklaştırmak, zorla çıkarmak; mahkum etmek, yoksun bırakmak, korumak, saklamak, barınak, sığınak, rıhtım, liman, bent, set, iskele, rıhtım, liman, Pazar alanı, götürmek, -den alıp götürmek, ortadan kaldırmak, uzaklaştırmak, çalmak, baskın yapmak", SL 135
kar		kar ...us$_2$ "limana ulaşmak, demir atmak", ḫi-li ...kar "sevmek, beğenmek", kas$_4$ ...kar "koşmak, taşımak, götürmek", šu ...kar "tutumlu olmak, kaçınmak, ayırmak, korumak",
	kārum	liman, pazar yeri, AHw. 451-452; ISL 19; St. P 10, 230; MSL 2, 142 b 3; SAİL 376; uru-ne$_2$ .... kar-siraran^{ki}-na-ke$_4$ (=kar-siraran^{ki}-ak-e) ma$_2$ bi$_2$-us$_2$ "Şehrine, Siraran limanına o gemiyi yöneltti." Gud. Sl. A IV 4;
	mašā'um	çalmak, yağmalamak, SAİL 376, AHw. 624;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	ekēmum	kaçırmak, kurtarmak, SAİL 376, AHw. 194;
	abbuttum	saç modeli, kakül, AHw. 5;
kar$_2$	nītum	kapatmak, kilit, CT 18, 35 III 41; AHw. 798; igi ..... kar$_2$, "hatırlamak, ni$_2$ ...kar$_2$-kar$_2$ "çevrelemek, kuşatmak, dönmek, dolaşmak", šu ...kar$_2$ "karalamak, iftira etmek, kötülemek", ĝeš ... kar$_2$ "kulak vermek, dinlemek", lugal-^{d}en-ki-ke$_4$ eridu-še$_3$ ĝeš mu-un-ši-kar$_2$-kar$_2$ "Kral Enki Eridu'ya kulak veriyor. " StP 10, 1 V 13;
	ṭapālum	yağlamak, sıvamak, MSL 3, 111, 162; AHw. 1379;
	napāḫum	parlamak, aydınlatmak, açıklamak, üflemek, solumak, aydınlatmak, sevindirmek, yükselmek, havalanmak, kötülemek, hakaret etmek, iftira etmek, kara çalmak,
	barûm	incelemek, seçmek", denetlemek, sınamak, eleştirmek, incelemek, sorgulamak,
kar$_2$-kar$_2$	napāḫum	üflemek, solumak, aydınlatmak, sevindirmek, yükselmek, havalanmak
kara$_2$		kuşatmak, kucaklamak, çevirmek, sarmak, çembere almak, suçlamak, itham etmek, SL 135;
kara$_6$	karûm	depo, MSL 3, 223, 1; SAİL 542; AHw. 452;
karadin		buket, demet, Gud. Sl. A IV 24; V 21;
karadin$_2$	nagappum	lahana, marul, LRBA 1, 86 XI 15; AHw. 709;
karadin$_3$		buket, demet,
karadin$_4$	kurullum	yığın, deste, MSL 3, 112, 191; AHw. 513;
karam	karmum	yığın, küme, öbek, höyük,
karaš	karāšum	karargah, askeri kamp, OEC 4, 152 IV 37; SAİL 61; AHw. 448;
karaš$_2$	karašum	pırasa, zambakgillerden bir kış sebzesi, AHw. 448;
karda/kadra$_3$	kadrûm ṭātum	hediye, AHw. 419; CAD K 32-33; rüşvet, MSL 13, 113, 12; AHw. 1382;

Sümerce	Akadca	Türkçe
kar-da$_2$-sa$_2$	rāšānum	bir deri hastalığı, mayasıl, egzama, AHw. 960;
kar-du-kas$_4$		kar-du-kas$_4^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
kar-kar	kirikarrum kurku	kar-kar^{mušen} "bir kuş türü",
kar-kid	ḫarīmtum	^{munus}kar-kid; "fahişe, orospu", SAİL 376; AHw. 325 kar-kid^{mušen}, "bir kuş türü",
kar-kid$_3$	ḫarīmtum	$^{geme}{}_2$kar-kid$_3$; "fahişe, orospu", AHw. 325; karkid$_x$(SAL. UŠ)
kar-ra	multaḫṭum arbum	kaçak, firar, CT 12, 11 IV 22; SAİL 376; AHw. 66;
kar-tum	arbūtum	kaçma, tahribat, YOS 10, 33 V 25; SAİL 376;
kar-zi	karballatum	$^{tug}{}_2$kar-zi, "kasket, şapka", VAB 3, 89, 15; AHw. 449;
kas/kaš	šikarum	bira, MSL 3, 101, 67; SAİL 14; AHw. 1232; igi-pirig-ĝa$_2$-ka kaš ḫu-mu-na-na$_8$-
kas/kaš		na$_8$ "Aslanın önünde sen ona birayı içirmelisin!", St. P 10, 1 II 11 kas-gig$_2$ "siyah bira", AWL 173; Iraq 22, 149, 29; kas-kal "kuvvetli bira", AWL 172; kas-si$_4$ "koyu bira", kas-sig$_{15}$ "açık bira"; kas ninda lu$_2$-BAPPIR(=bappir(a)-ke$_4$-ne(=lu$_2$ bappir ak-ene) mu-de$_6$ "Bira ve ekmeği biracılar getirdiler. " VS 14, 83 I 4,
	nakkamtum	kiler, depo, ambar, CT 19, 23 I 20; AHw. 721;
kas$_4$	lasāmum	koşmak, yarışmak, koşucu, atlet, ulak, haberci, kurye; elçilik yapan kişi, lu$_2$kaš$_4$ "koşucu, atlet, ulak, haberci, kurye", kas$_4$ ...du, "koşmak", kas$_4$ ...du$_{11}$/e, "koşmak", kas$_4$ ... gun$_3$, "koşmak", kas$_4$ ...sar "koşmak" , hızlı, süratli, çabuk, koşucu, atlet, ulak, rehber, "dörtnala gitmek, açmak, dolaşmak" SL 136 kaš$_4$ . . dar "koşmak, yarışmak, sıçramak" SL 136 kaš$_4$ ... kar "hızlı koşmak" SL 136

Sümerce	Akadca	Türkçe
		kaš$_4$ ... sar "çabuk gitmek, hızlı koşmak" SL 136 koşmak, SAİL 202; AHw. 538;
	lismum	koşu, yarış, AHw. 555; ISL 27; CAD L 104;
	ubārum	dost, arkadaş, misafir, ISL 24; yurttaş, vatandaş, AHw. 1399;
kas$_7$		hesap, tahmin, öngörü, SL 136;
kaksal	ḫarrānum	yol, sefer, karavan, seyahat, SAİL 166, AHw. 326
	girrum	işaret, delil; SAİL 166;
	uršānum	güvercin, AHw. 1434;
kaš ...sur	mazûm	bira mayalamak, süzmek; bira imal etmek, işemek, çiş yapmak,
KAŠ. SILA$_3$		bira fıçısı, kavanoz, küp,
kaš$_2$-sig$_{15}$ **kaš$_2$-sur-ra**	šikārum	bira, MSL 9, 136, 616, AHw. 1232;
kaš$_3$	šīnātum	idrar, sidik, MSL 9, 69, 3; SAİL 211; AHw. 1241
kaš$_3$ ... šur		işemek, çiş yapmak, SL 136
kaš$_4$-di		koşu, koşma, yarış, yarışma, SL 136;
kaš$_4$-e	lāsimum	$^{lu}{}_2$kaš$_4$-e, "atlet", UM 5, 145, 7; SAL 202; AHw. 539
kas$_4$-kas$_4$		kas$_4$-kas$_4{}^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
kaš-a gub-ba		bira işçisi, bira yapımında kullanılan yardımcı,
kašbir		kašbir$_2$ (A. SUD) "açık bira, şekerli su, şerbet",
kaš-bir$_8$/kašbir	ḫīqum	açık bira, AfO 18, 330, 178; SAİL 214; AHw. 347;
kaš-bur	ṣimtum	bir bira türü, AfO 18, 330, 179; AHw. 1103;
kaš-de$_2$	qerītum	şölen, ziyafet, AHw. 917;
kaš-de$_2$ ... aka		şölen yapmak, ziyafet vermek,
kaš-de$_2$-a	qerītum	şölen, ziyafet, AHw. 917;
kaš-du$_{10}$		şerbet, meyve suyu ile şekerli su karışımı yapılan içecek SL 136;
kaš-gig		koyu bira, SL 136;

Sümerce	Akadca	Türkçe
kaš-gig$_2$-du$_{10}$-ga		iyi, kaliteli bira,
kaš-kal		kuvvetli/koyu bira,
kaskal . . sig		yolu temizlemek, açmak,
kaš-sa$_{10}$-sa$_{10}$	sābûm	$^{lu}{}_2$kaš-sa$_{10}$-sa$_{10}$, "büfe memuru", SAİL 214, AHw. 1000
kaš-saĝ		kaliteli bira, SL 136;
kaš-saĝ$_{10}$/sig$_5$		iyi cins bira,
kaš-se$_3$-se$_3$-ka/ke	šakkarûm	$^{lu}{}_2$kaš-se$_3$-se$_3$-ka, "içkili, ayyaş", MSL 12, 162, 159; AHw. 1140-1141;
kaš-si$_4$		koyu bira, kaš-sig$_{15}$ "açık bira",
kaš-šur-ra		yıllanmış bira/şarap,
kaz$_8$	dâkum ḫabātum ḫašālum	öldürmek, kesmek, boğazlamak, öğütmek, dövmek, harman, dövmek, idam etmek,
	kaṣāṣum	kırmak, parçalamak, kesmek, koparmak, AHw. 457;
	pa'āṣum	kırmak, parçalamak, AHw. 807;
	šagāšum	karıştırmak, şaşırtmak, AHw. 1126;
kazaza	kazazakkum	zararlı bir böcek, haşere,
ke/ki		gibi, a-ba ^{d}en-lil$_2$-ki "Kim tanrı Enlil gibidir?", YOS 4, 302, 27; a-ba šeš-ĝu$_{10}$-ke$_4$ "Kim kardeşim gibidir?", ITT 4, 7450, 8;
ke-en-gi(-r)	mātum	Sümer ülkesi, SGL 1, 51; ISL 39; am-gin$_7$ ke-en-gi-ra ba-ni-ib$_2$-guru$_3$ "Yabani bir boğa gibi Sümer ülkesinde (boynuzları) yukarı kaldırıyor". SGL 1, 14, 71; u$_4$ ni$_3$-si-sa$_2$ ke-en-gi ki-uri-a i-ni-in-ĝar-ra-a ša$_3$-uri^{ki}-ma-ka mu-na-du$_3$ "Adaleti, Sümer ve Akad ülkesine yerleştirdiği zaman, Ur'un merkezinde o (onu) ona/onun için yaptı". UET 1, 106, 24-28 u$_4$ ni$_3$-si-sa$_2$ ke-en-gi ki-uri-a mu-ni-ĝar-ra-a "Ben adaleti Sümer ve Akad ülkesinde Yerleştirdiğim zaman, " UET 1, 295, 14-16; lugal-ke-en-gi ki-uri-me-en "Sümer ve Akad kralı benim. " YOS 9, 68, 6; UET 1, 140, 26;
ke-ze$_2$-er		saç modeli,

Sümerce	Akadca	Türkçe
-ke$_4$		-ak-e "tamlama son eki + özne son eki, ^{d}en-ki lugal-eridu^{ki}-ke$_4$ (=lugal-eridug^{ki}-ak-e) temen-bi mu-si "Enki, Eridu'nun beyi onun temelini attı. " Gud. Sl. B XIII 3; gu$_3$-de$_2$-a ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-ke$_4$ (=ensi$_2$-lagaš-ak-e) e$_2$ ^{uru}gir$_2$-su-ka-ni mu-na-du$_3$ "Gudea, Lagaš şehir beyi ona Girsu'daki tapınağını yaptı. " Gud. St. A I 5, nimgir-kalam-ma-ke$_4$ (=nimgir-kalam-ak-e) "Sümer ülkesinin tellalı, " ud. St. B VIII 64; ^{d}inanna nin-kur-kur-ra-ke$_4$
		(=nin-kur-kur-ak-e) "İnanna, bütün ülkelerin sahibesi", Gud. St. C IV 9-10
keš$_2$	rakāsum	tespit etmek, sarmak, bağlamak, yapıştırmak, katlamak SAİL 152; zag ...keš$_2$ "ilişki kurmak, şarta zu$_2$ ...keš$_2$ "toplamak, biriktirmek, kazanmak", saĝ ...keš$_2$ "dikkat etmek, özen göstermek, hoşlanmak",
	riksum	mukavele, torba, kese, TCL 1, 221, 19; AHw. 985;
	kiṣrum	düğüm, bağ, SAİL 15, 152; AHw. 984;
	kaṣārum	bağlamak,
keš$_2$/kešda	kaṣarum	endişe etmek, SAİL 152; AHw. 456; CAD K 257 mukavele, TCL 1, 221, 19; AHw. 985; saĝ .... kešda, "korumak, saklamak, otlatmak", SGL 2, 114; ka .... kešda$_2$, "görevlendirmek", Gud. St. B I 20; D III 10; SAİL 152;
	rakāsum	bağlamak, sarmak, yerine getirmek, tespit etmek,
	riksum	kese, torba, bağ, düğüm, SAİL 152; AHw. 984;
keš$_2$/kešda		düğüm, köstek(=hayvanı ön ve arka ayaklarından bağlayan ip), sözleşme, yasak,
keš$_2$-da	taṣliltum	^{ĝeš}keš$_2$-da "çatı, çatı kaplama",
keš$_2$-du$_6$		bir balık ölçeği, SL 137;
keš$_2$-ra$_2$		^{ĝeš}keš$_2$-ra$_2$ "baraj, set, bant, savak",

Sümerce	Akadca	Türkçe
kešda	rakāsum	bağlamak, birleştirmek, yerine getirmek, AHw. 985; inim-inim(a)-ni ḫe$_2$-kešda(=ḫe$_2$-i$_3$-kešda) "Emirleri bağlansın/yerine getirilsin!" Gud. St. B I 20; ^{ĝeš}kešda "baraj, set, bant, savak",
KID. ŠU$_2$		paspas, kıl, ya da süngerden yapılmış silecek,
KIG$_2$. GIŠ		^{dug}KIG$_2$. GIŠ "kap, tas, tekne",
KIN	gamlum; šikrum	^{ĝeš}KIN "sap, tutamaç, tutamak",
KIN... ku$_5$(-d)		ekin biçmek, elde etmek, toplamak, kaldırmak,
KISAL	uṣṣûm šuparrurum	yaymak, açmak, sermek, yayılmak, genişlemek,
ki	ašrum	yer, bölge, AHw. 82-83; CAD A/2, 456; ki e-ne-er(ene/ane-ra) mu-na-an-pa$_3$ "O ona yeri gösterdi". St. P 10, 1 VI 5; ki-4-še$_3$ "4 yer için", VS 14, 172 VI 1; ki-2-še$_3$ "iki defa", AHw. 124 ki... a "aşağıda, altta, yerine", AHw. 1174; ISL 36 ki ...še$_3$ "aşağıya, için, nedeniyle", ISL 58; ki ...ak-a "yanında, -de/da", SDb. 2000, § 40, 7 h; ki-uri$_2^{ki}$-ma-ka "Ur'da"; ki-lagaš(a)^{ki}-ka "Lagaš'da" ki ...ak-ta "yerine", SDb. 2000, § 40, 10 k; ki-e "bunun üzerine", ki-e$_3$ "çıkış"; ki-u$_4$ ... a, "yerinde, yerine", NG 3, 129; ki ...ta "tarafından, nereden, den/dan", ki-lugal-ta "kral tarafından"; ki-zu-ta "senden"; ki-me-ta "bizden". ki ...ĝar "kurmak, temel atmak, dayanmak, kalıba dökmek" ki ...aĝ$_2$ "sevmek", AHw. 951; ki ...dar "kazmak, eşmek, bölmek, ayırmak" ki ...de$_6$ "gömmek, gizlemek" ki ...deg$_x$(RI) "çapalamak, toplamak", ki ...ĝar "kurmak, temel atmak, yapmak", ki ...ḫur "kazımak, kazmak, çapalamak",
ki		ki ...kiĝ$_2$ "aramak, bakmak, ilgilenmek", ki... la$_2$ "kazmak, bellemek, dökülmek",

Sümerce	Akadca	Türkçe
		ki ...la_2-la_2 "tartmak, ödemek" ki ...ri "atlatmak, baştan savmak", ki ...su-ub "yorulmak, perişan olmak", ki ... sur "saptamak, belirtmek, ayırmak, sınırlamak", ki ...tag "yaymak, sermek, yerleştirmek, yatıştırmak", ki ...tum_2/tum_3 "gömmek, gizlemek", ki ...us_2 "kurmak, yerleştirmek", $ki^{mušen}$ "bir kuş türü", Emesal: ki-iĝ,
	erṣetum	yeryüzü, dünya, AHw. 245; CAD E 308;
	mātum	ülke, AHw. 633; ISL 33;
	šubtum	konak, AHw. 1257; ISL 34;
	uṭṭatum	tane, tohum, çekirdek, AHw. 1446;
	itti/išti	ile, yanında, de/dan,
	ēma	kime, SAİL 461; HK 178, 71; AHw. 210;
	ašar	nerede/nereye", SAİL 461; yer, temel, ülke, yeraltı dünyası,
	anna	evet, CT 11, 31 IV 14; AHw. 52;
	ammakam	orada, SAİL 461;
	itti	ile, ki-lugal-dumu "kral ile oğlu",
ki . . . . . -a		ilgi cümlelerinde kullanılan ilgi eki, "ki . . o yerde", ki ^{d}nin-gir_2-su-ke_4 kur-kur-ra igi mi-ni-$ĝa_2$-la-$še_3$ "Yer, ki oradan Tanrı Ningirsu bütün ülkeleri seyrediyor(=Tanrı Ningirsu'nun bütün ülkeleri seyrettiği yer". Gud. Sl. A VIII 7; ki $ĝir_3$-ĝen-na-$ĝu_{10}$ "Yer, ki oraya ben gittim(=Gittiğim yer". CT 16, 276; GSG 101; ki e_2-ninnu in-du_3-a "Eninnu tapınağını yaptığı yer".
ki .... ak-a		yanında, yakınında, ki-^{d}en-lil_2-la_2-ka(=ki-^{d}en-lil_2-ak-a) "Enlil'in yanında", Gud. Sl. A IX 21 ki-sur-ra-lagaš(a)-ka(=ki-sur-ra-lagaš^{ki}-ak-a) "Lagaš bölgesinde", Gud. St. B V 5-6; ki-a-a-ugu-na-ka(=ki-a-a-ugu-ani-ak-a) "Öz babasının yanında", UET 1, 300 Öy. 9; ki-me_3-ka(=ki-me_3-ak-a) "Savaş alanında",

Sümerce	Akadca	Türkçe
		UET 1, 141, 24; ki-urí^{ki}-ma-ka[=ki-urí(m)^{ki}-ak-a) "Ur yakınında", R 1, 5, 26;
ki .... ak-ta		yanından, ki-ad-da-ta di ḫe$_2$-be$_2$ "Sen Adda'nın yanında davayı yönetmelisin!", SR 95, 7-8; ki-tuš-a-ni-ta "Onun yanında", StP 10, 1 I 10;
ki-a . . su-ub		yeri/toprağı öpmek, yatmak, uzanmak, SL 141
ki-a ... gub		yardım etmek, desteklemek, hazır bulunmak,
ki-aĝa$_2$		sevgili; en-te-me-na ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-ke$_4$ e$_2$-ki-aĝa$_2$-ne-ne mu-ne-du$_3$ "Entemena, Lagaš'ın şehir beyi onlara sevgili tapınaklarını yaptı". CIRPL Ent. 45 I 1-7; ^{d}nin-grr$_2$-su lugal-ki-ag(a)$_2$-ne$_2$-e(=lugal-ki-ag$_2$-ani-e) "Tanrı Ningirsu, sevgili kralı, " Gud. St. B V 23-25;
ki-a$_2$-aĝ$_2$-ĝa$_2$		mahkeme salonu, SL 137
ki-aĝ$_2$	narāmtum	sevgili, AHw. 745; ISL 37; ES 198; lugal-ki-aĝa$_2$-ne$_2$-e (=lugal-ki-aĝ$_2$- ani-e) "Sevgili kralı", Gud. St. B V 25;
	râmum/ra'āmum	sevmek, SAİL 461; GKT § 91; AHw. 951;
	dādum	sevgi, sevgili, CT 18, 20 a III 13; AHw. 149;
ki-aĝ$_2$-ĝa$_2$	tarāmum	sevgili, MSL 5, 179, 336; ICK 2, 18 b; AHw. 1325;
ki-a-na$_8$		pınar, Gud. St. B VII 55; ki-a-na$_8$ "suyun içildiği yer - pınar", ki-a-na$_8$-e ḫa-ba-gub "O pınarın yanına dikilsin!" Gud. St. B VII 55;
ki-a-naĝ		kahvehane, birahane, SL 137;
ki-a-ne-di		oyun alanı, saha,
ki-an-na		bir kült yeri, dinî merasimlerin yapıldığı yer,
ki-a-tag$_4$		bataklık; ki-a-tag$_4$-a 13 ziz$_2$ en-ig-gal la$_3$-banda e-ne-sum-mu "Bataklıkta 13 (kile) çavdarı Eniggal, müfettiş onlara verdi". Nik. 89 III 1-3;
ki-bad-ra$_2$		uzak, soğuk yer, alan, bölge,
ki-bal	nabalkattum	ayaklanma, isyan, ihtilal; SAİL 9, 461; AHw. 694;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ki-bala	māt nukurtim	asi, başkaldırıcı, isyankar ülke,
ki-be$_2$-ĝar	pūḫum	değişme, değiştirme, değişik; SAİL 461; AHw. 877;
ki-bid$_3$		kıç, kalça, göt,
ki-bi-eš	ašariš/ašriš	oraya/ orada, MSL 4, 66, 15; SAİL 78, 82; AHw. 78;
ki-bi-kak	qerītum	ziyafet, şölen, AHw. 917;
ki-bi-še$_3$		yerine, ki-bi-Lugal-si-sa$_2$-še$_3$ "Lugal-sisa yerine",
ki-bi-še$_3$ . . gi$_4$		yenileştirmek, yeniden yapmak, onarmak, restore etmek,
ki-bi-še$_3$ . . ĝar	pūḫum	yerine koymak, yenilemek, restore etmek,
ki-bi-ta		yerinden, oradan, SL 138;
ki-bur$_2$		selam, cevap, yanıt, karşılık,
ki-bur$_2$-re **ki-bur$_2$-ru**		açıklama, açıklamak işi, izah,
ki-buru$_{14}$		ekin tarlası, ekim için hazırlanan tarla,
ki-		için; ki-bara$_2$-nam-tar-ra "Bara-namtara için",
ki-ta		-den/dan; ki-Urukagina-ta "Urukagina'dan"
ki-di-ku$_5$		mahkeme salonu; ki-di-ku$_5$ (=kud)-na mu-na-gub "Mahkemede ona yakın durdu, (=ona yardım etti.)" Gud. St. E IV 6;
ki-di-ku$_5$-da		mahkeme salonu, duruşma alanı,
ki-du$_6$	maškanum	harman yeri, AHw. 626;
ki-du-du	kidudûm	tören, dinî merasim, SAİL 461; AHw. 474;
ki-dul		gizem, sır, gizli, SL 138;
ki-dur$_2$	kitturrum	oturak, mekan, mesken, SAİL 461; AHw. 495;
ki-dur$_5$		hastalık, rahatsızlık, dert, sayrılık, illet, maraz,
ki-du-ru/duru$_5$	ruṭibtum	ıslak/nemli tarla, sulu bölge, AHw. 997;
ki-^{d}utu-e$_3$		gündoğumu, doğu,
ki-e$_3$		çıkış, bir yerden çıkmak için kullanılan nokta,
ki-a		ile, ki-Ur-^{d}En-ki-a "Ur-Enki ile",

Sümerce	Akadca	Türkçe
ki-en-du	mālakum	yol, koşu, yarış, CT 19, 17 II 28; AHw. 594; yürümek, dolaşmak, dere,
ki-e-ne-de$_3$ **ki-e-ne-di**		oyun alanı, yarışların yapıldığı yer, oyun sahası,
ki-en-gi/ĝir$_{15}$		Sümer, SL 138; evcil, yerli, eve ve insana alışmış, kendisinden yararlanabilen (hayvan),
ki-eš-bar		mahkeme salonu, duruşma alanı,
ki-ezen		düğün/eğlence yeri,
ki-ĝal$_2$	maškanumkigallûm	harman yeri, nadas tarla, SAİL 461; yeraltı dünyası, SKI 117; alan, meydan, yayla, temel, kaide AHw. 474; koltuk, kürsü, SAİL 461; AHw. 474;
ki-ĝal$_2$-aĝ$_2$	mu'irrum	haberci, ulak, postacı, ISL 40;
ki-gal$_6$	nidūtum	nadas tarla, AHw. 787;
ki-gal-lum	kigallum	yayla, bölge, temel, kaide, alan, AHw. 474;
ki-ĝar	šikittum	şekil, biçim, yatırım, sermaye, AHw. 1233;
ki-ĝar		yer, zemin, toprak, alan, bölge SL 138;
ki-ĝar/tuš	kullatum	balçık, çamur, AHw. 502
ki-ĝar-ra		vekil, temsilci, birinin işini yapan yetkili kişi,
ki-ĝeš-ĝeš-la$_2$		savaş alanı, savaş olan yer, meydan,
ki-gibil-la$_2$		sürekli yenileme, yeniden yapma,
ki-ĝiri$_3$	padānum	yol, patika, AHw. 807; ^{ĝeš}ki-ĝiri$_3$ "taşınabilir ilan tahtası, levha",
ki-ĝiri$_3$-ĝen-na		yolculuk, gezi, seyahat, sefer,
ki-ĝeš-la$_2$		savaş alanı, savaş olan yer, meydan,
ki-gu$_2$		parsel, sebze bahçesi, bolsan alanı,
ki-gub	mazzāzum	durak, durmak zorunda bulunulan yer, AHw. 638;
ki-gub(-ba)	mazzāzum	durak, kaide, geçit, kaldırım, MSL 4, 125, 26; SAİL 461; AHw. 638; CAD M/1, 233; ki-gub-ba "durulan yer - durak, yer", YOS 9, 31, 42; ki-gub-ba-bi lu$_2$ nu-zi-zi "Kimse onu bulunduğu yerden kaldırmayacak. " Gud. St. E IX 9
ki-gul-la		$^{lu}{}_2$ki-gul-la "fakir, muhtaç, yoksun adam",

Sümerce	Akadca	Türkçe
ki-ḫul	kiḫullûm	matem, yas, AfO 17, 83, 6; SAİL 461; AHw. 474;
ki-ib/ki-ib$_2$		ki-ib^{mušen}; "bir kuş türü",
ki-ib-nin-ka$_6$-maš-maš		ki-ib-^{d}nin-ka$_6$-maš-maš^{mušen} "bir kuş türü",
ki-ib-šu		ki-ib-šu^{mušen} "bir kuş türü",
ki-ig-aĝ$_2$ **ki-ig-ga-aĝ$_2$**	râmum	ki-aĝ, "sevmek beğenmek", AHw. 951; Emesal: ki-ig-aĝ$_2$ < ki-aĝ,
ki-in-dar	nigiṣṣum	yarık, çatlak, delik, çukur, oyuk, boşluk, in, gedik, CT 18, 48 IV 11; AHw. 787;
ki-in-du	erṣetum ṣippatum	yeryüzü, dünya, toprak, patika, yol,
ki-in-gub		yerleşme, yerleştirme, yerleşmek,
ki-inim-ma	šībum	^{lu}$_2$ki-inim-ma, "tanık şahit", AHw. 1228-1229; CAD Š/3, 334; ki-inim-ma-bi-me "onlar tanıktırlar";
ki-iz		ayarlamak, düzenlemek, süslemek, temizlemek,
ki-iz-ru-um		asker kayışı, palaska, bel kayışı,
ki-kal	sassatum	ot, çimen, MSL 13, 110, 503; SAİL 461; AHw. 1032
	sassum	araba döşeği, deri çanta altı, ayakkabı tabanı,
ki-kalag		sert/işlenmemiş toprak,
ki-kal-ḫi-ri$_2$-in	lardum	^{u}$_2$ki-kal-ḫi-ri$_2$-in, "bir bitki türü", SAİL 461; AHw. 538;
ki-kal-kal-la		çok değerli alan/tarla,
ki-kal-la-kal-la		çorak/verimsiz tarla,
ki-kar$_2$	kirikarrum	ki-kar$_2$^{mušen}; "bir kuş türü",
ki-ki		^{d}ki-ki^{mušen} "bir kuş türü",
ki-kid		hasırla kaplı alan, hasırlı döşeme,
ki . . kig$_2$		aramak, araştırmak, uğraşmak,
ki-ku$_4$		giriş, bir yapının giriş yeri, methal,
ki-kukku$_2$		karanlık yer, ışığı olmayan alan,
ki-kur$_2$-ra		yabancı ülke, tanınmayan, bilinmeyen, yer,
ki-la$_2$	šuqultum	ağırlık, tartı AHw. 1282; ki-la$_2$-bi 30 ma-na "Onların ağırlığı 30 mina'dır". BIN 8, 368,

Sümerce	Akadca	Türkçe
		7; 30 la_2 3 udu-še-ku_2-a ki-la_2-bi 6 ma-na "27(=30-3) besili koyın. Onların ağırlığı 27 mina'dır". BIN 8, 368, 1-2; ^{ĝeš}ki-la_2 "sayaç, litre, 140
		hafriyat, kazı, hendek, çukur, oyuk, ambar, depo, kiler, ki-la_2-bi 130 ma-na "Onun ağırlığı 130 mina'dır. " VS 14, 154 VII 1;
	šikittum	sermaye, yatırım, şekil, biçim, AHw. 1233;
ki . . la_2 **ki-la_2**		dikkat etmek, önemsemek, dinlemek, kulak vermek, ağırlık; ki-la_2-bi 3 ma-na "Onların ağırlığı 3 mina'dır". VS 14, 181 I 3;
ki-la_2-bi	šuqultum	ağırlık, tartı, ölçek, AHw. 1282;
ki-la_2-tag		dokuma tezgahı, iş görülen yapım/dokuma aracı,
ki-laḫ	nidûtum	nadas tarla, MSL 5, 20, 165; SAİL 461; AHw. 787;
ki-li_2-lum		çelenk, çiçek, dal ve yapraklarla yapılmış halka,
ki-lugal-du **ki-lugal-gub**	mazzāz šarrim	kült merkezi, dinî törenlerin yapıldığı kutsal yar,
ki-$še_3$		birisi için, ki-lugal-$še_3$ "kral için",
ki-lul(-la)	šagaštum	cinayet, adam öldürme, katliam, AHw. 1127;
ki-ma-al	qadādum	eğilmek, bir yana doğru bükülmek, AHw. 890;
ki-ma-an-ze_2-er	mušḫalṣītum	kaygan yer, AHw. 683;
ki-maḫ	kimaḫḫum	mezarlık, gömüt, mezar, AHw. 478; CAD K 370; ki-maḫ-uru-ka al nu-ĝar "Şehrin mezarlığında kazma vurulmadı". Gud. St. B V 1; ki-maḫ "yer+yüksek - mezarlık" BİN 8, 352 II 8;
ki-mar-ra		barışma, uzlaşma, yatıştırma,
ki-maš		$^{na}{}_4$ki-maš, "bir taş türü",
ki-me-$še_3$		nereye; ki-me-$še_3$ i_3-du-de_3-en "nereye gidiyorsun?", ki-na-me-$še_3$ nu-du "hiçbir yere gitmiyorum";
ki-min	ašaršani	başka bir yerde, SAİL 416; AHw. 78;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ki-min-a		her iki yerde,
ki-mu		depo, ambar, kiler,
ki-mu$_{11}$		ki-mu$_{11}$ $^{ku}{}_6$; "bir balık türü",
ki-mun		tarımsal bir ürün,
ki-mun-gazi		tarımsal arsa, her türlü ekime hazır alan,
ki-na$_2$	mayyaltum mayyālum	yatak, AHw. 587; ensi$_2$ e$_2$-^{d}ĝa$_2$-tum$_3$-du$_{10}$-še$_3$ ki-na$_2$-a-ne$_2$ ba-ĝen "Şehir beyi Gatumdu'nun tapınağına, yatacağı yere gitti. " Gud. Sl. A II 24; ki-na$_2$-a "yatakta, " Gud. Sl. B XVI 19; ki-na$_2$ "yer+yatmak - yatak", RTC 12 IV 6; Gud. Sl. B XVI 19; ensi$_2$ e$_2$-ĝa$_2$-tum$_3$-du$_{10}$-še$_3$ ki-na$_2$-a-ni ba-de$_6$ "Şehir beyi onu Gatumdu'nun tapınağına, yatağına götürdü. " Gud. Sl. A II 24;
ki-na$_2$ ...aka		sevdirmek, hayran bırakmak, huzur içinde olmak,
ki-na$_2$/nu$_2$	eršum mayālum	^{ĝeš}ki-na$_2$/nu$_2$, "yatak döşek", AHw. 246; NG 3, 128 ISL 46; SAİL 461; AHw. 587;
ki-naĝ		içki içilen yer, meyhane, birahane,
ki-na-me-še$_3$		hiçbir yere; tukum-bi ki-na-me-še$_3$ nu-du-de$_3$-en a-na-aš-am$_3$ u$_4$ mu-e-zal "Eğer hiçbir yere gitmiyorsan, zamanı/günü nerede geçiriyorsun?", BE 31, 51, 5; ki-na-me-še$_3$ nu-du-de$_3$-en "Hiçbir yere gitmiyorum". BE 31, 51, 4;
ki-na-me-še$_3$		nereye; ki-na-me-še$_3$ i$_3$-du, "nereye gidiyorsun?"
ki-nam-erim$_2$		mahkeme salonu, ki-nam-erim$_2$-še$_3$ lu$_2$ nu-ĝen "Mahkemeye kimse gitmedi. " Gud. St. B V 8-9;
ki-nam-eser-ra	nakkapum	çehre, alın, tokmak, OIP 27, 62, 38; AHw. 722,
ki-nam-nitaḫ	tāhāziš	savaş alanı, BWL 265, 10; AHw. 1301;
ki-nam-TUG$_2$-ra	nakkaptum nakkapum	alın, yüzün, kaşlarla saçlar arasındaki bölümü, AHw. 722;
ki-ne(-ne)	kinūnum	mangal, soba, SAİL 461; AHw. 88;
ki-ne-ru		düşman ülkesi, yabancı bölge,
ki-ni$_2$-te		yastık, dayanma için kullanılan minder,

K

Sümerce	Akadca	Türkçe
ki-ninda-gu$_7$		yemekhane, mutfak,
ki-nin-ka$_6$		ki-nin-ka$_6^{mušen}$ "bir kuş türü",
ki-nin-še$_3$		kale, hisar, kalın duvarlı, burçlu, mazgallı yapı,
ki-nu$_2$ **ki-nud**	mayyaltum mayyālum	yatak, üzerine şilte konulan karyola, somya, AHw. 587;
ki-nu-gi$_4$		yeraltı dünyası, mahşer,
ki-sa$_2$	kisûm	yer, temel, esas, kaide, podyum, plato,
ki-sa$_2$/kissa	kisûm	destek, duvar, SAİL 61; AHw. 487;
ki-sa$_2$-al	kisallum	avlu, üstü açık, duvarla çevrili alan, hayat AHw. 485
ki-sa$_2$-al-ma-he		büyük avlu,
ki-saĝ-ĝal$_2$-la	ašar dimātim ašar samātim	kale, sığınak, kule, kale, hisar, burç,
ki-saĝ-gid$_2$		ki-saĝ-gid$_2^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
ki-saḫar		toprak katmak,
ki-sar		bitki/sebze alanı, parseli,
ki-ša-ra, ki-šar-ra **ki-šar$_2$-ra**	kiššatum	tüm, bütün, dört iklim(=köşe bucak her yer), ufuk, cihan, dünya, SAİL 396; 425; 545; AHw. 492; AWL 150; u$_4$-gim ki-ša-ra (=ki-šar-ra) ma-ra-da-ra-ta-e$_3$ "Senin için o, güneş gibi ufuktan doğdu. "Gud. Sl. A V 2
ki-se$_2$-ga	kispum	kurban, adak, MSL 5, 23, 196; SAİL 61; AHw. 487;
ki.... še$_3$		için, ki-Lugal-si-sa$_6$-še$_3$ "Lugal-sisa için",
ki-še$_3$ . . ĝar		yere düşmek, devrilmek, yıkılmak,
ki-še-er	kušīrum	sınır, engel, çit, hudut, iki yer arasındaki çizgi/hat, kazanç, getiri, fayda, çit ile korumak/çevirmek,
ki-še-er ... ĝar		başarı kazanmak, başarmak,
ki-še-er tuku		korumak, saklamak, gizlemek,
ki-sig$_3$, ki-sig$_9$-ga	kispum	teklif, adak, kurban, AHw. 487;
ki-si-im-ma		ekşi süt, bozulmuş/kesilmiş süt,
ki-siki		atölye, fabrika, işletme,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ki-sikil	(w)ardatum	genç bayan, gelinlik kız, SAİL 461; BIN 2, 37 I 9; AHw. 1464; CAD A/242; SGL 1, 44 Anm. 42; lu_2 ki-sikil abzu eridu^{ki}-$še_3$ um-ma-ku_4-ra-ta "Genç bayan Abzu ve Eridu'ya ayak bastıktan sonra", St. P 10, 1 II 7; $^{lu}{}_2$ki-sikil; "genç bayan, kız", ki-sikil-tur "küçük kız", Emesal: mu-tin,
	batūltum	ki-sikil-tur "genç kız, gelin, SAİL 322; AHw. 115;
ki-sum-ma		soğan tarlası, AWL 83;
ki-sura$_{12}$		harman yeri,
ki-sur-ra	kisurrûm	sınır, hudut, ülke, bölge, arazi, AHw. 488; ISL 56;
ki-šu(-k)	māḫāzum	kült merkezi, AHw. 582;
ki-$šu_2$	kīlum	hapis, hapishane, çit, duvar, SAİL 461; AHw. 476
ki-$šu_2$-bi(-im)	kišubûm	ilahi, kutsal, SAİL 461;
ki-su_7	maškanum	harman yeri, nadas tarla; ki-su_7 ki-sum-ma-bi "Nadas ve soğan tarlası", VS 14, 40 VIII 4;
ki-šub-ba	nidītum	ekili tarla, SAİL 461; AHw. 786; çöplük, artıkların toplandığı yer,
	kišubbûm	nadas tarla, CT 39, 3, 1; SAİL 461; AHw. 493,
ki-šu-$iš_5$	māhāzum	tapınak, mabet, SAİL 461; AHw. 582;
ki-$šum_2$ **ki-$šum_2$-ma**	šikin šumim	ki-$šum_2{}^{sar}$ "soğan/ sarımsak tarlası", ki-$šum_2$-ma^{sar} "soğan/ sarımsak tarlası",
ki-šu-peš	māḫāzum	kült alanı, AHw. 582;
ki-$šur_2$	qubūrum	kabir, mezar, hücre,
ki-$šuš_2$		kırmızı renk,
ki-šu-tag	māḫāzum	kült merkezi, dinî törenlerin yapıldığı yer, AHw. 582;
ki-su-ub . . aka		yere kapanmak/öpmek, hürmet etmek, saygı göstermek,
ki-ta	šapal, šapliš	altta, aşağıda, aşağıdan, AHw. 1173-1174;
	šaplānum šaplûm	basık, aşağı taraf, alt taraf SAİL 461; AHw. 1174;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	šupalītum	$^{tug}_{2}$ki-ta, "bir tür elbise", SAİL 461;
ki-ta-meš	šaplâtum	ölüler diyarı/ahret, SAİL 461; AHw. 1173;
ki-ti-il-la		tanrı, tanrıça, tanrısal varlık,
ki-tim	qaqqarum	yeryüzü, bölge, toprak, SAİL 461; AHw. 900;
ki- tum$_2$/tum$_3$	kimaḫḫum	mezar, SL 142; AHw. 478;
ki-tukum		kısa süre, önem, önemli,
ki-ti-tum	kitītum	kaliteli bir yün çeşidi, AHw. 493;
ki-tum$_2$		gömme, defin, cenaze töreni,
ki-tuš	šubtum	konut, konak, , mesken, AHw. 1257; CAD Š/3, 172; e$_2$ ki-tuš-ša$_3$-ḫul$_2$-la-ka-ne-ne ḫu-mu-ne-du$_3$
ki-tuš		"Tapınakları, sevinç kaynağı konutlarını yaptı". Sk. 6, 11-13; yatak, döşek, AHw. 991;
ki-u$_2$-du$_{11}$-ka		nadasa bırakılmış tarla, otlak, çayır,
ki-u$_4$-ba		o zaman, zamanında, NG 3, 129;
ki-ub		köşe, iki düzlemin oluşturduğu açı, zaviye,
ki-ud-ba		şurada, orada ve o zaman,
ki-ukuš$_2$		bostan tarlası, kavun, karpuz ekilen alan/yer,
ki-ulutim/ulutim$_2$		doğum yeri, SL 142;
ki-umun$_2$		doğum yeri; ki-umun$_2$-ĝu$_{10}$ lagaš^{ki}-am$_3$ "doğum yerim Lagaš'dır",
ki-ur$_3$	duruššum	temel, AHw. 178; ISL 62; uru-a ki-ur$_3$ mu-na-ni-ĝar-a Şehirde temeli attığı zaman", Gud. St. İ I 7-8; bölge, ülke, oturum alanı, konut, temel,
ki-ur$_3$-ra	nērebum	geçit, giriş, UET 3, 817, 6; AHw. 780;
ki-uri	māt akadim	Akad ülkesi, u$_4$ ni$_3$-si-sa$_2$ ke-en-gi ki-uri-a i-ni-in-ĝar-ra-a ša$_3$-ki-uri-ma-ka mu-na-du$_3$ "Adaleti Sümer ve Akad ülkesine Ur'un merkezinde o (onu) ona yaptı". UET 1, 106, 24-28,
ki-uru		şehir bölgesi, mahalle, SL 142;
ki us$_2$	šuršudum	koymak, hazırlamak, kurmak,
ki-us$_2$		temel, bozkır, alan,
ki-us$_2$-kalam-ma	nardamum	ayak izi, MSL 5, 71, 278; AHw. 746;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ki-uš	kibsum	giriş, örf/adet, , AfO 18, 82, 57; 461; AHw. 471;
	kabāsum	girmek, SAİL 66; 461; AHw. 415;
ki-utu	māḫāzum	kült merkezi, dinî törenlerin yapıldığı yer, AHw. 582;
ki-za .. bad/su$_3$		hürmet etmek, saygı göstermek,
ki-za ... tum$_2$		hürmet/saygı kazanmak, SL 143;
ki-zaḫ$_3$		kutsal yer, kült merkezi,
ki .. za	šukênum	boyun eğmek, sunmak, arz etmek, teslim etmek,
ki-za-za	šukênum	yenmek, uzanmak, yatmak, SAİL 461; AHw. 1263;
	muškēnum	ikinci sınıf insan, SAİL 74; 461;
ki-ze$_2$-er		saç modeli, saça verilen şekil/düzen,
ki-zi		ki-zi$^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
ki-zu$_2$-ur$_5$-ra		keskin kenar, hüküm,
ki-(LAGAR-g)	maškanum	harman yeri, SAİL 74; 461; AHw. 626;
Kİ. UD(-k)		bozkır, çöl, SL 142;
ki$_3$-ki$_3$-da	kikiṭṭûm	törensel, alışkanlık,
kib	kibbum	bir nesne türü, kib^{mušen} "bir kuş türü",
kib-gal	ḫaḫḫum	^{ĝeš}kib-gal, "erik ağacı", MSL 5, 103, 127; AHw. 308;
kibir$_2$	makaddum	odun, çıra, yağlı odun parçası, ^{urudu}kibir$_2$ "keskin/sivri alet", ^{ĝeš}kibir$_2$ "yaba, dirgen",
kibšur	ṭuḫḫudum bāšītum; būšum makkûrum maršītum	çok bereketli, bol, mal, servet, AHw. 144; mülk, servet, AHw. 589; hayvan sahibi, AHw. 613;
kid	nabrartum kītum	^{gi}kid, "hasır, paspas, minder, döşek", AHw. 698; kamış minder, hasır, MSL3, 144, 232; AHw. 495;
kid$_2$	karāṣum	çimdiklemek, kırmak, parçalamak, koparmak, uzaklaştırmak, koparmak, çimdiklemek, kırmak, ĝal$_2$ ...kid$_2$, "açmak", AHw. 858

Sümerce	Akadca	Türkçe
	petûm	açmak, AHw. 858;
	karāṣum	çıkarmak, SAİL 63;
	taṣûm	taşınmak, ayrılmak, AHw. 1337;
kid$_2$-alam		heykeltıraş, heykelci, SL 143;
kid$_3$		yapmak, kurmak, oynamak, hazırlamak, düzenlemek,
kid$_3$-kid$_3$(-da)	kikkiṭṭûm	tören, dinî merasim, SAİL 97;
kid$_3$-kid$_3$-ti	kitkittûm	adet, töre, gelenek, AHw. 493;
kid$_4$	karāṣum	koparmak, çimdiklemek, kırmak,
kid$_6$	ḫarādum	birbirine geçirmek, birleştirmek, AHw. 322; hasır dokumak, birlikte hazırlamak,
kid$_7$	karāṣum	koparmak, çimdiklemek, kırmak, kesmek, kırmak, AHw. 447; NG 3, 128
	nakāsum	kesmek, ağaç kesmek, budamak
	naqārum	yıkmak, yok etmek, tırmalamak
	narābum	yatıştırmak, sindirmek, erimek, dağılmak
ki-daĝal		alan, meydan, geniş yer, meydan, saha, SGL 1, 71;
kid-aš-rin		^{gi}kid-aš-rin "bir hasır türü",
kid-bur$_2$		^{gi}kid-bur$_2$ "bir hasır türü",
kid-da		^{ĝeš}kid-da "dal, filiz, sürgün", ^{ĝeš}kid-da "kamış hasır, dolambaç",
kid-da-gišimmar	tuḫallum	^{ĝeš}kid-da-gišimmar, "ham hurma", AHw. 1366;
kid-ma$_2$-gada	kutumum	örtü, sargı, zarf, OEC 4, 152 VII 36; AHw. 519
kid-ma$_2$-maḫ	burûm	^{gi}kid-ma$_2$-maḫ "büyük hasır, dolambaç", SAİL 313;
kid-ma$_2$-niĝin-a	burûm	^{gi}kid-ma$_2$-niĝin-a "büyük hasır, dolambaç",
kid-ma$_2$-ša$_3$-ga		^{gi}kid-ma$_2$-ša$_3$-ga "kamış hasır",
kid-ma$_2$-šu$_2$-a	burûm	^{gi}kid-ma$_2$-šu$_2$-a "büyük hasır, dolambaç", AHw. 141
kid-maḫ **kid-maḫ-ḫal**	burûm	^{gi}kid-maḫ, "hasır", SAİL 313; AHw. 141; büyük hasır, dolambaç, AHw. 141;
ki-du$_{12}$		müzik eşliğinde oynanan oyun,

Sümerce	Akadca	Türkçe
kiĝ$_2$		haber, emir, görev, ödev, kig$_2^{ku}_6$ "bir balık türü",
kiĝ$_2$	râmum	sevmek, beğenmek, AHw. 951; kiĝ$_2^{ku}_6$ "bir balık türü", ki ...kiĝ$_2$ "aramak, araştırmak, istemek, uğraşmak", umbin ...kiĝ$_2$ "kırkmak, kesmek, soymak, biçmek",
	zaqātum	sivri/keskin (olmak), AHw. 1513;
	pârum	aramak, araştırmak, çalışmak,
kiĝ$_2$ ... aka		çalışmak, üretmek, türetmek,
kiĝ$_2$ ... ti		ayırmak, devretmek, görev vermek,
kiĝ$_2$ ... til/til$_3$		işi bitirmek, tamamlamak,
kiĝ$_2$...še$_3$ ... aka		işe koyulmak, görev yapmak,
kiĝ$_2$-^{d}İnanna		^{iti}kig$_2$-^{d}İnanna "6. ay/Eylül",
kiĝ$_2$-du-a		yapılmış/tamamlanmış iş,
kiĝ$_2$-ĝa$_2$		çalışmak, oluşturmak, emeklemek, SL 144;
kiĝ$_2$-ĝeštin		^{ĝeš}kiĝ$_2$-ĝeštin "üzüm salkımı",
kiĝ$_2$-gi$_4$-a		^{lu}$_2$kiĝ$_2$-gi$_4$-a "haberci, ulak, kurye, postacı"
kiĝ$_2$-nim	naptan šērtim	sabah yemeği, kahvaltı,
kiĝ$_2$-saḫar		toprak işçiliği, toprağa bağlı işçilik,
kiĝ$_2$-sig/sig$_{17}$	naptan līliātim	öğle yemeği, öğle saatlerinde yenen yemek,
kiĝ$_2$-sig$_7$		akşam yemeği, akşam saatlerinde yenen yemek,
kiĝ$_2$-sig-gin$_7$		akşam üzeri, akşamleyin,
kiĝ$_2$-sig$_{19}$(SAR)	naptan līliātim	öğle yemeği, öğle saatlerinde yenen yemek,
kiĝ$_2$-tur		^{urudu}kiĝ$_2$-tur "düdük, kaval", kiĝ$_2$-tur^{ku}$_6$ "kara kurbağası",
kiĝ$_2$-u$_2$-saḫar		temiz/ayıklanmış kanal,
ki-ga-aĝ$_2$	râmum	ki-aĝ "sevmek, beğenmek", AHw. 951; Emesal: ki-ga-aĝ$_2$ < ki-aĝ,
kiĝ-dub$_2$-ba		dövme işi, kiĝ-dub$_2$-ba i$_3$-ak "O dövdü",
kikken		^{lu}$_2$kikken "değirmenci", ^{na}$_4$kikken "değirmen taşı"
kikken$_2$		^{ĝeš}kikkin$_2$ "ağaç havaneli değirmen"

Sümerce	Akadca	Türkçe
kilib	kilimbum napḫarum puḫrum	bohça, demet, çıkın, balya, kamış bükmek için kullanılan halat, hepsi, toplam, tutar, bütün, tüm, AHw. 737;
kilib$_3$-ba		bütün, hepsi birlikte,
kilib$_3$-ĝal$_2$		toplantı, kurul, meclis,
kilim	nammaštûm	yabani hayvan, AHw. 728; küme, öbek, takım,
kilim-gal		firavun faresi, büyük/iri fare, SL 144;
kim$_3$	alallum ḫilēpum	bir taş türü, AHw. 34; söğüt ağacı, AHw. 345; Emesal: ĝen,
kim$_3$/gim$_7$	ḫilēpum	^{ĝeš}kim$_3$/gim$_7$, "söğüt", SAİL 371; AHw. 345;
kimin	ašaršani	başka bir yerde, SAİL 416; AHw. 78;
kin	šapārum	araştırmak, göndermek, yazmak AHw. 1170-171; CAD Š/1, 430; haber, AHw. 1245; CAD Š/3, 73; iş; 13 lu$_2$ kin-bi 4 gi kuš$_3$-2 13 kişi, onların işi 4 arşın, 2 endaze dir". Nik 8 II 5-7; kin-bi 1 gi kuš$_3$ 5 ur-^{d}še-nir-da "Onların işi Ur-Šenirda'nın yanında 1 Gi, 5 Kuš'tur", VS 14, 187 I 5 ki ..... kin "aramak, araştırmak", SL S 309; umbin ..... kin, "kırmak, kesmek, tıraş etmek",
	šiprum	haber, AHw. 1245; CAD Š/3, 73; mār šiprim: haberci, ulak, SAİL 538; AHw. 1245;
	têrtum	emir, talimat, AHw. 1350;
	še'ûm	aramak, AHw. 1222; NG 3, 129; ISL 45;
	niggallum	^{urudu}kin , "orak", SAİL 597; AHw. 787;
	pârum	aramak, araştırmak, peşinden koşmak, öğrenmeye çalışmak
kin-ak(-a)		yapıt, bir emek sonucunda ortaya konulan ürün, eser, lu$_2$ kin-ak-a-ĝu$_{10}$ ib$_2$-zi-ir-re-a "Yaptıklarımı kim tahrip ederse, " YOS 9, 31, 41;
kin-du$_3$-a		yapı işleri; kin-du$_3$-a en-ig-gal la$_3$-banda lu$_2$-dulla-didli-e-ne ba-dab$_5$ "Yapı işleri saray hizmetlilerine şehir beyi Eniggal tarafından ayrı ayrı teslim edildi. " DP 644 V 2-5;

Sümerce	Akadca	Türkçe
kin(-^{d}innin-na)	ulūlum	^{iti}kin(-^{d}innin-na) "Eylül/6. Ay", SAİL 52; AHw. 210;
kin(-ĝa$_2$)		anlamak, kavramak, sorup öğrenmek, SKI 216;
kin$_2$	ṭênum erûm	öğütmek, ezmek, çiğnemek, $^{na}_4$kin$_2$, "değirmen taşı, el değirmeni", AHw. 247; kin$_2$ $^{na}_4$ "el değirmeni",
kin$_2$-an-na		$^{na}_4$kin$_2$-an-na "değirmen taşı"
kin-a	zaqtum	sivri, keskin, AHw. 151; ISL 47;
kinbur	kinburrum	yuva, CT 19, 48 I 24; YOS 1, 53, 84; AHw. 480;
kinda	gallābum	berber; SAİL 354; MSL 3, 116, 234; AHw. 274;
kinda$_2$		^{urudu}kinda$_2$ "okka, şinik",
kinda-gal	massûm muwassûm	şef berber, önder, lider, bilirkişi, uzman, müfettiş,
kinda-ĝal$_2$	(w)aklum gallābum	şef berber, SAİL 354; AHw. 274;
kin-gal **kingal**	mu'errum rabûm	asilzade, yüksek ülke, yayla, komutan, amir, şef, yönetici, müdür,
kin-gal-gal	rubbûm	çok büyük, JAOS 83, 439, 6; AHw. 934;
kin-gal-u$_4$-da	muttillûm	gezinti, SAİL 538; AHw. 690;
kin-ge$_4$-a	amūtum	^{uzu}kin-ge$_4$-a, "karaciğer", SAİL 468; AHw. 47;
kin-geštin	iṣḫunnatum	^{ĝeš}kin-geštin, "üzüm salkımı", SAİL 538;
kin-gi$_4$-a	mār šiprim	$^{lu}_2$kin-gi$_4$-a, "haberci, ulak", kurye, AHw. 616; kin-gi$_4$-a mušen-gin$_7$ a$_2$-dub$_2$ i$_3$-de$_2$-e "Haberci kuş gibi, kanat çırpıyor". TSL 57, 12;
kingusila		altıda-beş; 5/6; MSL 3, 134, 52; AHw. 830;
kinkin		$^{lu}_2$kinkin "değirmenci", $^{na}_4$kinkin "küçük değirmen taşı",
kinkin$_2$		^{ĝeš}kinkin$_2$ "havaneli", $^{lu}_2$kinkin$_2$ "değirmenci",
kinkin-šu		küçük değirmen taşı,
kinkin-šu-si$_3$-ga		$^{na}_4$kinkin-šu-si$_3$-ga "değirmen taşı",
kin-nim	kaṣâtum	şafak, SAİL 427; 538, AHw. 458;

Sümerce	Akadca	Türkçe
kin-sig	kinsikkum	ikindi, ARM 1, 67, 19; SAİL 538; AHw. 481; akşam, ARM 1, 67, 19; SAİL 538; AHw. 481;
	naptanum	yemek, yiyecek, ziyafet, SAİL 349; 538; AHw. 741
kin$_8$(ŠE. KİN)	niggallum	orak, tırpan, MSL 7, 146, 413; AHw. 787;
kir$_2$	kirrum	^{dug}kir$_2$ "geniş bira fıçısı, varil(=topraktan yapılmış, silindir biçiminde, üstü kapalı kap)", AHw. 484;
kir$_3$	karāṣum qarārum	kopmak, koparmak, kırkmak, çimdiklemek, budamak, kesmek, AHw. 447; sürünmek,
	būṣum	yuvarlanmak, sırtlan, AHw. 143;
kir$_4$/gir$_{17}$-zal	tašīltum	tören, CT 12, 23 a III 17; AHw. 1338;
kir$_4$/kir$_6$		dere, çay, nehir, set, gölet, bent,
kir$_4$-babbar		kir$_4$-babbar^{mušen} "bir kuş türü",
kir$_4$-dib	kartappum	^{lu}$_2$kir$_4$-dib, "seyis", BAW 1, 82, 37; AHw. 451;
kir$_4$-gi$_4$-lum	girgilum; ṣâkum	kir$_4$-gi$_4$-lum^{mušen}, "bir kuş türü",
kir$_4$-ḫab	būšānum	nezle, SAİL 15; AHw. 143;
kir$_4$-mul		kir$_4$-mul^{mušen} "bir kuş türü",
kir$_4$-tab-ba-anše	šītum	^{kuš}kir$_4$-tab-ba-anše, "yular", AHw. 1253;
kir$_4$-zal	taskarinnum	şimşir, SAİL 15; 536; AHw. 1337
kir$_5$	erṣetum; mātum šadûm	cehennem, ülke, toprak, köy, dağ, doğu, doğu rüzgarı, sam yeli, AHw. 1125;
kir$_{11}$	puḫāttum buqamtum	dişi kuzu, AfO 18, 331, 316; SAİL 252; AHw. 876;
kir$_{11}$-ga		süt kuzusu, ana sütü emen erkek veya dişi kuzu,
kir$_{11}$-nim	ḫurāptum	körpe kuzu, SAİL 252; AHw. 357;
kir$_{11}$-nu-ur$_4$		kırkılmamış dişi kuzu,
kir$_{11}$-uzu$_3$	buqāmtum	dişi oğlak, SAİL 252;
kiraši/ ki-ra-ši	alappānum	çavdar birası, AHw. 35;
kiri$_6$ gub		bahçeye ağaç dikmek,
kiri$_{11}$-gub	lillittum	yaratık, SAİL 6; 252;

Sümerce	Akadca	Türkçe
kiri$_3$		sırtlan TSL 44, 1; kiri$_3$-gim/gin$_7$ ... nu-ku$_2$-e "Sırtlan gibi o (hiçbir şey) yemiyor". TSL 44, 1; kiri$_3$-šu-ĝal$_2$ "buruna eli-koymak, dua etmek", UET 1, 137 III 5;
	appum	burun,
kiri$_3$ .. te-en		aksırmak, hapşırmak,
kiri$_3$ ... ḫur		bölmek, ayırmak, ikiye ayırmak,
kiri$_3$ ... ur$_5$		koklamak, küçümsemek, homurdanmak,
kiri$_3$ du$_3$	labānu ša appim	saygı göstermek, hürmet etmek, selamlamak, selam vermek,
kiri$_3$... ḫur	parāṣum	burgu ile delmek, AHw. 832;
kiri$_3$-ki ... su-ub		halsiz bırakmak, yormak, perişan etmek,
kiri$_3$-šu ... ĝal$_2$	labānu ša appim	saygı göstermek, hürmet etmek, selamlamak,
kiri$_3$-šu ... tag	labānu ša appim	saygı göstermek, hürmet etmek, selamlamak, selam vermek,
kiri$_3$ ...ur$_5$	ganāṣum šanāṣum	gülümsemek, CT 12, 6 II 13; AHw. 280; küçümsemek, alaylı olarak gülmek, AHw. 1162;
kiri$_3$/kir$_4$	appum	burun, SAİL 15; AHw. 60; CAD A/2, 184;
kiri$_3$/kiri$_4$-šu.. ĝal$_2$		saygı göstermek, hürmet etmek, selamlamak, selam vermek,
kiri$_3$/kiri$_4$-šu-du$_3$		rica, niyaz, yalvarma,
kiri$_3$-dab$_5$	kartappum	dizgin, yular, gem, AHw. 451;
kiri$_3$-dib/dab		damat, seyis, atlarla ilgili kişi,
kiri$_3$-ḫab$_2$		dermansızlık, zayıflık, diş etlerinin iltihabı gibi belirtilerle kendini gösteren hastalık türü,
kiri$_3$-šu-ĝal$_2$-la		dua, rica, dileyiş, dileme, dilek,
kiri$_3$-tab	appātum šītum	^{kuš}kiri$_3$-tab "dizgin, yular, gem",
kiri$_3$-zal	ḫidûtum	neşe, sevinç, neşe, eğlence, şenlik, mutlu, başarı, refah, bolluk, görkem, ihtişam, harika, şahane,
kiri$_6$	kirûm	bahçe, MSL 6, 136, 308; SAİL 331; AHw. 485; ^{ĝeš}kiri$_6$; "meyve bahçesi", kiri$_6$-kiri$_6$-ta "Bütün bahçelerden", DP 641 II 8;
kiri$_6$ ... du$_3$		bahçe düzenlemek, ağaç dikmek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
kiri$_6$/ki-ri	kirûm	bahçe, AHw. 485; CAD K 411; AWL 52; kiri$_6$-a ĝeš-daĝal-kur-ra-ke$_4$ gurun nu-mu-ni-ib-guru$_3$ "Bahçelerde, dağ ülkesinin büyük ağaçları meyve taşımıyorlar". SGL 1, 122;
kiri$_6$-ĝeštin-na		^{ĝeš}kiri$_6$-ĝeštin-na "üzüm bağı",
kiri$_6$-kiri$_6$	kirikarrum	kiri$_6$-kiri$_6^{mušen}$; "bir kuş türü",
kiri$_6$-maḫ	kirimaḫum	^{ĝeš}kiri$_6$-maḫ, "park, çiftlik", VS 15, 41, 2; SAİL 331; AHw. 484
kiri$_8$	kulbābum	karınca, AHw. 501; CAD K 501-502; TSL 102, 1-2
kirid	kirissum	^{ĝeš}kirid "saç tokası",
kiri$_{10}$-ḫaš		bir hastalık türü,
ki-ru-gu$_2$		müzik/çalgı sistemi,
kisal	kisallum	avlu, MSL 3, 220 b 1; AHw. 485; kisal-maḫ(=maḫ(a)-na(=kisal-maḫ-ani-a) "Yüksek avlusunda, " Gud. St. E IV 14;
kisal/ki-sa-al	kisallum	avlu, AHw. 485; CAD K 416; kisal-e$_2$-ninnu-ka mu-na-ni-ru$_2$ "Eninnu tapınağının avlusuna o onu dikti". Gud. St. B VI 11-12;
kisal-luḫ	kisalluḫḫatum	^{munus}kisal-luḫ, "avlu temizlikçisi", SAİL 249; AHw. 485;
kisal-maḫ	kisalmāḫum	ana giriş, SAİL 249; SGL 1, 62; AHw. 485; kisal-maḫ "avlu+yüksek - ana avlu", kisal-maḫ(a)-na mu-na-ni-gub "O onu ana avlusuna onun için dikti. " Gud. St. E IV 14-15;
kisi		evde kullanılan kap, kavanoz,
kiš	kiššatum	cihan, evren, tüm, bütün, yeryüzü, alem, SAİL 396; 425; AHw. 492; CAD K 457;
	kiššūtum	kuvvet, kudret, SAİL 425; 545; AHw. 493;
kiš-gag		iğne, mandal, çengel,
kiši$_{10}$	ašāgum	akasya, OEC 4, 152 IV 8; AHw. 77;
kiši$_{11}$	kurnugi	yeraltı dünyası, cennet, cehennem,
kiši$_{12}$	pirištum	sır, gizem, gizli, saklı, MSL 3, 128, 367, AHw. 866;
kiši$_{13}$/kiši$_{15}$	kulbābum	karınca, MSL 3, 145, 249; AS 7, 17, 63; AHw. 501;

K

Sümerce	Akadca	Türkçe
kiši$_{16}$	ašāgum	bir akasya türü, OEC 4, 152 IV 8; SAİL 318; AHw. 77;
kiši$_{17}$	ašāgum	^{ĝeš}kiši$_{17}$ "mersin", akasya, OEC 4, 152 IV 8; AHw. 77;
ki-si$_3$-ga	kisiggûm	teklif, adak, kurban,
kiši$_4$	muttatum	yarım, parça, MSL 3, 116, 243; AHw. 689;
kiši$_4$ ... aka	gullubum	saç kesmek, tıraş etmek/olmak,
kiši$_5$	piazum ašāgum	fare, YOS 1, 53, 173; SAİL 596; 861; AHw. 861; akasya, OEC 4, 152 IV 8; AHw. 77;
kiši$_6$/kiši$_7$	kulbābum	karınca, AHw. 501;
kiši$_6$-bar		kiši$_6$-bar^{mušen}, "bir kuş türü"
kiši$_6$-bar-gu-ru-ug		kiši$_6$-bar-gu-ru-ug^{mušen}, "bir kuş türü",
kiši$_7$ kiši$_8$ kiši$_9$	kulbābum	karınca, MSL 3, 145, 249; AS 7, 17, 63, AHw. 501;
kiši$_8$	kulbābum	karınca, SAİL 81; kulbabtum: dişi karınca, AHw. 501;
kišib	kanākum kunukkum	mühürlemek, AKT 2, 31, 17; AHw. 434; mühür, SAİL 314; AHw. 507; CAD K 543;
kišib	rittum	el, bilek, MSL 9, 69, 18; CT 12, 14 I 20; AHw. 990;
	kunukkum	$^{na}{}_4$kišib "silindir mühür",
	kanākum	kišib . . ra, "mühürlemek",
kišib nam-ša$_3$-tam		mühürlü, kapalı, gizli, SL 146
kišib$_2$	piazum	fare, YOS 1, 53, 173; SAİL 596; 861; AHw. 861;
kišib$_3$		el, yumruk, pençe,
	kanākum	mühürlemek, AHw. 434;
	kunukkum	silindir mühür, mühürlü tablet;
kišib$_3$-ĝal$_2$	kannikum	mühür taşıyan, mühür sahibi, mühür sorumlusu,
kišib-ensi$_2$-ka		idari mühür, yönetici mührü, SL 146
kišib-ĝal$_2$	kišibgallum	mühürcü, mühür sorumlusu, 146, CT 19, 24 IV 6; SAİL 314; AHw. 490;
kišib-ib$_2$-ra	ibrûm	mühürlü tablet, YOS 2, 41, 16; SAİL 314; AHw. 364

Sümerce	Akadca	Türkçe
kišib-la$_2$	rittum	bilek, avuç, MSL 9, 69, 18; SAİL 314; AHw. 990;
kišib-ra	barāmum	mühürlemek, SAİL 328; AHw. 105;
kišig/kišig$_2$	ašāgum	akasya, OEC 4, 152 IV 8; AHw. 77;
ki-sig$_{10}$-ga	kispum	teklif, adak, kurban,
kišig$_2$		^{ĝeš}kišig$_2$ "dikenli bir bitki, çalı"
kišig$_2$-ḫar		^{ĝeš}kišig$_2$-har "bir ağaç türü, mersin, zamk ağacı",
kisim	kisimmum	ekşi süt, $^{u}{}_2$kisim "bir ot türü", AHw. 486;
kisim$_2$	tarbaṣum	hayvan ahırı, MSL 12, 82, 11; AHw. 1327;
kisim$_3$/kisim$_5$	kisimmum	koyun sütünden yapılmış tereyağı,
kisim$_4$		peynir kurdu/ sineği,
kisim$_6$	kisimmum	peynir, $^{u}{}_2$kisim "bir ot türü", AHw. 486; SAİL 52;
kisim$_7$	kisimmum	ekşi süt, $^{u}{}_2$kisim "bir ot türü", AHw. 486;
kiši$_{18}$(-n) (Kİ. SAG	ašāgum	akasya, OEC 4, 152 IV 8; AHw. 77;
kislaḫ **kislaḫ$_2$** **kislaḫ$_3$**	maškanum nidûtum terīqtum turbalûm	harman yeri, harman, SAİL 74; 461; AHw. 626; kislaḫ^{mušen}; "bir kuş türü", harman yeri, işlenmemiş, ekilmemiş alan/ tarla,
kiš-nu-ĝal$_2$		parlak ışık, parlamak,
kissa	kisûm	destek , platform; sur, dayanak, OEC 4, 152 VI 41; SAİL 61; AHw. 487;
kiš-šu$_2$	kiššūtum	güç, SAİL 425; 545; AHw. 493;
ku	nadûm	atmak, AHw. 705; ISL 64; delik, çukur, oyuk, hücre, ^{ĝeš}ku "saban, pulluk", koymak, yerleştirmek, yatırmak, yumurtlamak, yaymak, yayılmak, boşaltmak, tahliye etmek, teslim etmek, üretmek, yetiştirmek, desteklemek, yükseltmek, güçlenmek, toplamak, toplanmak, çoban, sığırtmaç, delik, çukur, oyuk, hücre, ^{ĝeš}ku "saban, pulluk", koymak, yerleştirmek, yatırmak, yumurtlamak, yaymak, yayılmak, boşaltmak, tahliye etmek desteklemek, yükseltmek, güçlenmek,

K

Sümerce	Akadca	Türkçe
ku		toplamak, toplanmak, çoban, sığırtmaç, u_3 ...ku/ku_4 "uyumak, gecelemek, kalmak",
	ṣalālum	koymak, yerleştirmek, dinlenmek, AHw. 1075;
	ṣalāpum	silmek, çizmek, MSL 2, 150, 4; AHw. 1076;
	qerēbum	ku . . . . nu "yaklaşmak",
ku-an	miṭṭum	^{ĝeš}ku-an, "topuz, çomak", SAİL 536;
KU-A		^{ĝeš}KU-A "tahta kalem, çivi",
ku-bu-ul-lum		yenilebilir bir madde,
ku-du_3		ku-du_3^{zabar} "nadir bir bronz nesne",
ku-dun ... du_{11}		yararı olmak, yararlanmak, kazanmak, kar etmek,
ku-li	ibrum	arkadaş, AHw. 363-364; CAD I/J 5; ku-li-zu du_{10}-sa-zu igi nu-mu-ni-du_8-ru "Arkadaşlarına, meslektaşlarına (neden) bakmıyorsun?", JCS 25, 104; šeš-a-ne-ne ku-li-ne-ne "Kardeşleri (ve) arkadaşları"; TSL 47, 2;
ku-li-li	itbārum	arkadaş, meslektaş, CT 18, 38 a IV 19; AHw. 403;
ku-mul	kamūnum	kimyon, OEC 4, 152 IV 4; AHw. 434
ku-mur-re	kummurûm	kummurûm 2 u_2 5 =7 "matematikte toplama şekli"; AHw. 506;
ku-nu	qerēbum sanāqum ša nakrim	yaklaşmak, yakın olmak, AHw. 915; yaklaşmak, dokunmak, SAİL 536; AHw. 915;
ku-ru-ug/kur-ug	kurukkum	ku-ru-ug/kur-ug^{mušen}, "bir kuş türü", MSL 8/2, 147, 326; AHw. 513;
ku-ru-uk	kurukkum	ku-ru-uk^{mušen}; "bir kuş türü",
ku-ul	rabûm	büyük, önemli (olmak), emekli, sabık (olmak), olgu, ergin (olmak),
ku-za-zu	ḫanzizītum	ku-za-zu^{mušen} "yaban/eşekarısı",
KU. $ERIN_2$		bir yiyecek, besin, bir gıda türü,
KU. ZI	kāsum	^{dug}KU. ZI; "kadeh, kupa, tas, kase, çanak, leğen",
ku_2	akālum	yemek, AHw. 26; en-en_3-tar-zi du-du sanga en-en-za_3-ta-bi i_3-ku_2-ne "Enentarzi (ve) Dudu, idareci akrabalarıyla birlikte yemek

Sümerce	Akadca	Türkçe
		yiyorlar". DP 222 VII 9-12; mu-da-ku_2-u_2-ne "Onlar ondan yiyorlar. " SR 7, 34;
ku_2/gu_7	akālum	yemek, SAİL 36; AHw. 26-27; ISL 67; ES 20; $kiri_3$-gim/gin_7 ... nu-ku_2-e "Sırtlan gibi o (hiçbir şey) yemiyor". TSL 44, 1; gu_4-maḫ-gim u_2-ḫi-a mu-un-ku_2-e saĝ im-il_2-il_2-e "O büyük bir boğa gibi çeşitli otları yiyor, başı(nı) göğe kaldırıyor". FTS 163, IV 7; 16 udu-ḫi-a e_2-ki-sa_6-e i_3-ku_2 "16 çeşitli cins koyunu Ekisa yedi/tüketti". UET II Suppl. 17 I 1-4;
	ukullum	yemek, aş, AHw. 1406; ISL 68;
ku_3(-g)	kaspum	gümüş, SAİL 468; AHw. 454; ku_3-babbar "gümüş"; SAİL 468; AHw. 883; maden, gümüş, parlak, aydınlık, neşeli, canlı, zeki(olmak) 15 gin_2 ku_3 ne-saĝ 10 šubur 10 lugal-$ša_3$-la-tuku 5 nam-maḫ(a)-ne_2 šu-ku_6-ab-ba-me ku_6 ĝa$_2$-ĝar-ra-$še_3$ mu-nu-ra_2-a-ka-kam šubur la_3-banda gu_2-ne-ne-a e-ne-ĝar "15 Šeqel gümüş Nesaĝ'a; 10 Šubur'a; 10 Lugal-šalatuku'ya; 5 Nammahane'ye. Onlar deniz balıkçılarıdırlar. Balıkları kurallara uygun olarak getirmedikleri için, Šubur, müfettiş onu onlar için borç listelerine kaydetti". VS 14, 20 I-III 4; ^{ĝeš}banšur- ku_3 "Temiz masa" St. P 10, 1 II 13; imi-bi ki- ku_3- ku_3-ga-a im-mi-dib "Çamurunu o temiz yerde kardı". Gud. St. C III 1-2;
ku_3(-g)		inim-ma-ni ku_3-ga ""(Enlil), onun sözü kutsaldır". SGL 1, 1; ku_3-^{d}inanna-ra dumu-ĝu_{10}-ur_2(=dumu-ĝu_{10}-ra) ga-na-ab-sum "Bakire İnanna'ya ben (onu) vermek istiyorum". St. P 10, 1 III 1; ku_3-ge-$eš_2$ "temiz olarak"; ku_3-inanna-ra "kutsal İnanna'ya", šu-niĝin$_2$ 106 2(ul) 1(ban_2) še gur-saĝ-ĝal_2 še-ba še-ĝar lu_2-^{d}ba-ba_6-ke_4-ne uru-ka-gi-na lugal-lagaš(a)^{ki}-ke uru-ku_3-ta e-ne-ba "Toplam 106 kile, 2 şinik, 1 okka arpa. Tanrıça Baba'nın adamlarına Arpa dağıtımı (ve) arpa teslimi. Urukagina, Lagaš kralı onu kutsal şehirden onlara dağıttı". TSA 22 IV 1-4;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	elēlum ebēbum	temiz olmak, temizlemek, AHw. 197; CAD E 4;
	ellum	temiz, kutsal, AHw. 204; CAD E 102;
ku$_3$-dim$_2$		ku$_3$-dim$_2$ "sarraf", VS 14, 79 III 3; 106 IV 1;
ku$_3$ ... la$_2$		ödemek, vermek, tediye etmek, SL 148;
KU$_3$. UD. KI	ḫurāṣum	altın, MSL 3, 138, 110; AHw. 358;
ku$_3$-a$_3$-tuku		varlık, servet, bolluk,
ku$_3$-an	amūtum	karaciğer; AHw. 46; MSL 3, 74, 14;
ku$_3$-babbar **ku$_3$-babbar$_2$**	kaspum	gümüş, AHw. 454; CAD K 245; 5 ku$_3$-babbar gin$_2$-še$_3$ "5 Šeqel gümüş için, SR 71, 1;
ku$_3$-bala		değiştirmek, takas etmek, bozdurmak,
ku$_3$-bu	kūbum	cenin, dölüt, AHw. 498;
ku$_3$-dam-tak$_4$-a		boşanma, ayrılma, hesaplaşma,
ku$_3$-dam-tuku		evlilik ücreti, başlık,
ku$_3$-dim/dim$_2$	kutimmum	sarraf, gümüşçü, MSL 4, 120, 1; SAİL 468; AHw. 518;
ku$_3$-dim$_2$		kuyumcu, gümüşçü,
ku$_3$-diri(-ga)		biriktirmek, toplamak, oymak, kazmak,
ku$_3$-du$_8$		kefalet parası, kefillik ücreti,
ku$_3$-dun	tāturrum	kazanç, fayda, MSL 4, 120, 5; AHw. 1340; kazanç, getiri, çıkar, fayda, görev,
ku$_3$-ga	ellum	temiz, parlak, SAİL 468; AHw. 204;
ku$_3$-ĝal$_2$	gugallum	kanal kontrolörü, Emesal: ku$_6$-ma-al,
ku$_3$-ĝal$_2$		kutsal yer, dinî merasimlerin yapıldığı alan,
ku$_3$-gan	lulûm	rastık taşı, antimon, SAİL 468;
ku$_3$-im-ba . . ku$_4$		para/gümüş kaybetmek, yitirmek,
ku$_3$-ki	ḫurāṣum	altın, SAİL 468; AHw. 358; MSL 3, 138, 110;
ku$_3$-luḫ-ḫa	kaspum ṣarupum	arıtılmış gümüş, VS 14, 65 I 1; 10 gin$_2$ ku$_3$-luḫ-ḫa 2(ul) še ni$_3$-sa$_{10}$-ma-ni za-ni-ni šu ba-ti "10 Šeqel arıtılmış gümüşü, 2 şinik arpa-yı, ederini Zanini kabul etti". SR 43 II 3-7; e-ne-še$_3$-sa$_{10}$ ni$_3$-sa$_{10}$-bi 5 gin$_2$ ku$_3$-luḫ-ḫa šu ba-ti "O (onu) onlardan satın aldı. Satış ederi olarak 5 Šeqel arıtılmış gümüşü onlar yanlarına aldılar". Nik. 317 I 9-12;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ku_3-ma-al		başkan, lider, önder, Emesal: ku_3-ma-al < gu_2-gal,
ku_3-me-a		saf/temiz, arıtılmış gümüş,
ku_3-ne		arıtılmış gümüş,
ku_3-ni_3-ba	butuqqu	kayıp, zarar, ziyan, AHw. 144; 1303;
ku_3-pad-du	šibirtum	yığın, çeş, SAİL 468; 483; AHw. 1227;
ku_3-pad-ra_2		külçe gümüş,
ku_3-sig_{17}	ḫurāṣum	altın, AHw. 358; CAD H 245;
ku_3-sig_{17} ḫuš-a		kırmızımsı altın,
ku_3-šu-na		kendi parasıyla/gümüşüyle, SL 148;
ku_3-ta-du_8-dam		gümüş ile kalpı olmak,
ku_3-ta-gub-ba		rehin, teminat, kefalet, güvence, depozito,
ku_3-ta-sa_{10}-a		gümüş/para ile satın alma/alınmış,
ku_3-tuku	mašrûm	zengin, SAİL 597; AHw. 629;
ku_3-zu	emqum	akıllı, bilgili, hakim, ISL 96; alim, bilgin, zeki, akıllı, becerikli, yetenekli,
ku_3-zu-ni_3-nam-ma		bütün alimler, SL 149;
ku_4	erēbum	içeri girmek, götürmek, taşımak, AHw. 234; i_3-ni-ib_2-ku_4-ku_4-a (=i_3-ni-ib_2-ku_4-ku_4-e-a) "(Kim) onu oraya götürürse" UET 1, 100, 22;
ku_4(-d)	pirsum	çekme, SAİL 12; AHw. 867;
ku_4(-r)	erēbum	içeri girmek/koymak, yerleştirmek, götürmek, AHw. 234; CAD E 259; SKI 255; ni_3-ga a-na ĝal$_2$-la-bi $larsa^{ki}$-$še_3$ im-mi-ku_4-ra "Malı, ne kadar varsa, o onu Larsa'ya götürdü". UET 8, 85; a-da-al ne-e ta-am_3 mu-da-an-ku_4 "Neden bu şimdi benimle içeri girdi?", St. P 10, 2 VI 54; lu_2-ur_5-ra e_2-lu_2-ka nu-ku_4 "Borçlu bir başkasının evine girmedi". Gud. St. B V 10-11; ayak basmak CIRPL Ent. 28-29 II 10; lú ki-sikil abzu $eridu^{ki}$-$še_3$ um-ma-ku_4-ra-ta "Genç bayan Abzu ve Eridu'ya ayak bastıktan sonra", St. P 10, 1 II 7; götürmek, içeriye almak, UET 1, 100, 22; içeriye girmek, Gud. Sl. A I 17; VII 2; lanetlemek, ^{d}nanna lugal-$ĝu_{10}$ ^{d}nin-gal nin-$ĝu_{10}$

Sümerce	Akadca	Türkçe
		nam ḫa-ba-an-da-ku_5-ru-ne "Beyim Nanna (ve) sahibem Ningal onu lanetlesinler!", UET 1, 100, 27-31; yerine koymak, yer bulmak, yerleştirmek, Gud. St. A IV 4 u_4... ku_4 "uyumak", Gud. Sl. A VI 11
	târum	geri dönmek, AHw. 1332; ISL 72;
	nērebum	giriş, AHw. 780; ISL 70;
ku_4-e_2	ērib bītim	$^{lu}{}_2ku_4$-e_2, "tapınak işçisi",
ku_5	ḫarāṣum napādum parāsum	kırmak, koparmak, hesaptan çıkarmak, dağıtmak, bölmek, kesmek, ayırmak, yarmak, kazmak, karar vermek, açıklamak;
ku_5(-d)	parāsum nakāsum	kesmek, kırmak, AHw. 830, 720; zu_2 ...ku_5/kud "ısırmak, dişlemek, aşındırmak, acıtmak",
		a .... . ku_5 "suyu kesmek", PSD A/1, 11;
		zu_2 . . . . . ku_5 "ısırmak", AHw. 758;
		ni_3 ... ku_5 "kesmek, pay almak",
		di ..... ku_5 "karar vermek", AHw. 162;
	ḫaṣābum	parçalamak, AHw. 331; CAD H 129;
	natārum	açmak, AHw. 766
	napādum ḫarāmum	ayırmak, CT 12, 14 II 30; AHw. 732; 323;
	q/garārum	acele etmek, koşmak, bükmek, AHw. 902;
	parsum	çözüm, bölüm, AHw. 835;
	dânum/di'ānum	karar vermek, hükmetmek, nişan almak, AHw. 167;
	batāqum	zarar vermek, kesmek, bölmek, MSL 2, 137, 3; AHw. 114;
	parā'um	kırmak, kesmek, CT 12, 14 II 8; AHw. 832;
	nakāsum	kesmek, yaralamak, SAİL 12; AHw. 720;
	napādum	söküp çıkarmak, CT 12, 14 II 30; AHw. 732
	wurrum	kesmek, parçalamak, MSL 13, 183, 22; AHw. 1497
	ḫasārum	kesmek, kırmak, koparmak, yıkmak, AHw. 329
	naksum	kesik, kırık, ARM 6, 63, 4; SAİL 12; AHw. 723;
	niksum	kırma, kesme, SAİL 12; AHw. 789

Sümerce	Akadca	Türkçe
	arārum nazārum	nam ... ku_5/kud "küfretmek, lanet etmek, sövmek",
ku_5-ku_5-ra		topal, sakat, aksak, SL 149;
ku_5-ra		adak, kurban, bağış, SL 149;
ku_6	nūnum	balık AHw. 803-804; CAD N/2, 336; AWL 371; NG 3, 130; TSL 79, 1-10; ISL 76; ku_6-banšur-ra-kam "Bunlar masa üzerindeki balıklardır". RTC 36 III 1; ku_6-ab-$ba^{ku}{}_6$ "deniz balığı", ku_6-a-de_2 "taze balık", ku_6-banšur-ra "masa balığı/hazır balık", ku_6-da "sazan balığı", ku_6-dar-ra "kurumuş/kurutulmuş balık", ku_6-dar-ra-didli-bi "Bunlar ayrı ayrı kurutulmuş olan balıklardır". DP 288 I 1 ku_6-engur-ra "bataklık/tatlı su balığı", ku_6-gibil "taze balık", ku_6-gi-ḫal "balık sepeti", ku_6-il_2 "balık dağıtan kişi, balıkçı", ku_6-$ša_3$-bar "temiz balık", ku_6-$še_6$-$ĝa_2$ "pişmiş balık"
ku_6-$ĝal_2$	gugallum	kanal kontrolörü,
ku_6-lu_2-u_{18}-lu	kulīlum	balıkçılık, SAİL 89; AHw. 501;
ku_6-ma-al		gu_2-gal, başkan, lider, önder, SL 149; Emesal: ku_6-ma-al< gu_2-gal,
ku_6-ze-en	ḫurāṣum	altın, AHw. 358;
ku_7	dašpum matqum	iyi, güzel, sağlam (olmak), tatlı, sevimli (olmak), bal, pekmez, tatlı, AHw. 633;
	ṭābum	iyi, güzel, tatlı, AHw. 1377;
	kukum	$^{šim}ku_7$, kavun, karpuz, AHw. 500;
ku_7-ku_7	matqum	tatlı, OEC 4, 152 I 39; SAİL 110; AHw. 633;
	kukrum	$^{šim}ku_7$-ku_7, "bir bitki türü", SAİL 362; AHw. 501;
ku_7-ku_7-da		şekerli, tatlı, şekerpare,
ku_{10}-ku_{10}	da'āmum	karanlık (olmak), AHw. 146;
ku_5/kud	qarāšum	kesmek, parçalamak, CT 12, 14 II 26; AHw. 903;
	qarārum	bükülmek, eğilmek, CT 12, 14, II 33;
	ḫarāmum	uzaklaştırmak, CT 12, 14 II 6; AHw. 323

Sümerce	Akadca	Türkçe
ku$_5$/kud	parāqum	söküp çıkarmak, CT 12, 14 II 30; AHw. 829
	qatāpum	toplanmak, CT 12, 14 I 39; III 41; AHw. 907
	ḫarāṣum	kırmak, koparmak, hesaptan çıkarmak, dağıtmak, bölmek, kesmek, ayırmak, yarmak, kazmak, karar vermek, açıklamak,
ku$_5$-da	kušûm	bir hayvan, yengeç, çağanoz; eti için avlanan, küçük su hayvanı, AHw. 517;
ku$_5$- ku$_5$(-du)	ḫummurum	küs/küskün, dargın, SAİL 12; AHw. 355;
ku$_3$(-g)/kug	ellum	metal, gümüş, parlak, aydınlık, canlı, neşeli (olmak), parlak, temiz, arı, katkısız, lekesiz (olmak),
ku$_3$(-g)/kug	kaspum	gümüş, AHw. 454; ku$_3$-babbar-dim$_2$ "gümüşçü", ku$_3$-dim$_2$ "kuyumcu", ku$_3$-diri "fazlalık, fazla", ku$_3$-du$_8$ "fidye karşılığı gümüş/para", ku$_3$-dun "kazanç, getiri, çıkar, fayda", ku$_3$-ĝal$_2$ "kutsal yer", ku$_3$-la$_2$ "gümüş tartan kişi, gümüşçü", ku$_3$-me-a "parlak metal", ku$_3$-tuku "zengin"
	ḫurāṣum	ku$_3$-sig$_{17}$ "altın" AHw. 358;
kuĝ$_4$/kuĝ$_5$	askuppum simmiltum	^{ĝeš}kuĝ$_4$; ^{ĝeš}kuĝ$_5$; "merdiven; eşik",
ku$_3$(-g)/-an	amūtum	maden, ekonomik yönden değer taşıyan mineral,
kuĝ$_2$(LUM)	askuppum simmiltum	^{ĝeš}kuĝ$_2$(LUM) "merdiven, eşik",
ku$_3$-zu		alim, bilge kişi, akıllı,
kuk$_2$	umum	sıcaklık, BAM 171, 49; SAİL 237; AHw. 1417;
kukku$_2$	uklum eklētum	karanlık, AfO 17, 120, 3; CT 18, 44 II 44; AHw. 1406;
kukku$_3$(KI. KI)	mātum	ülke, MSL 3, 148, 300; CT 12 38 II 4; AHw. 633;
kukku$_5$	da'āmum	karanlık olmak, AHw. 146;
kukkuš		bir un türü, SL 150;
kuksu/kuksu$_2$	kuksum	çapa, toprağı işlemek için kullanılan kazı aracı,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ku-kur	agûm nizmatum	sel, taşkın, dalga, CT 19, 41 a II 13; AHw. 17; dilek, arzu, istek, AHw. 799;
ku-kur-du$_3$		bavul, valiz, sandık, yük sandığı,
ku-li	ibrum	arkadaş, CT 35, 3, 16; AHw. 363; šeš-a-ne-ne ku-li-e-ne "Kardeşleri ve arkadaşları, " TSL 47, 2;
kul	laqātum	tas, kase, çanak, leğen, birikmek, toplanmak, toplamak, derlemek, kaldırmak, çıkarmak, uzaklaştırmak, görevden almak, kavuşturmak, toplamak, dolaşmak, gezinmek, koşmak, MSL , 135, 12; BAW 1, 72, 1;
	kabātum	ağır olmak, AHw. 416; ağır, şiddetli, önemli (olmak),
	išbabtum	$^{u}{}_2$kul; $^{u}{}_2$kul-la; $^{u}{}_2$kukul$_2$ "bir ot türü, otsu bir bitki, keten, kenevir türü bir bitki",
	lakādum	koşmak, MSL 2, 135, 12; BAW 1, 72, 1; AHw. 529;
kul$_2$	išbabtum	$^{u}{}_2$kul; "bir ot türü, tütüne benzer bir bitki",
kul-aba$_4$	kullaba	kul-aba$_4{}^{ki}$, "Kullab", SAİL 2;
kul-du$_7$		^{urudu}kul-du$_7$ "kapı kolu",
kul-la	išbabtum	$^{u}{}_2$kul-la; "bir ot türü, tütüne benzer bir bitki",
kul-lum	nuḫatimmum sirāšum	aşçı; biracı, UM 5, 131 I 14; SAİL 61; AHw. 801;
kul-mar/gisal	šumûm	^{ĝeš}kul-mar/gisal, "tutamak", MSL 6, 118, 33; AHw. 1276
kum	ḫašlum	ezme, dövme, SAİL 191; AHw. 334;
	ḫašālum	dövmek, ezmek, öğütmek, sıkıştırmak, parçalamak, SAİL 191; 192; AHw. 333;
	esittum	havan, AHw. 250;
kum$_2$	emēmum	sıcak olmak, SAİL 172; AHw. 213;
	ṣarāḫum	ısınmak, ısıtmak, CT 12, 40 I 19; AHw. 1083;
	emēmum	sıcak olmak, AHw. 312; CAD E 147;
	emmum	sıcak, MSL 7, 79, 71; SAİL 172; AHw. 214;
	umšum	sıcaklık, MSL 13, 35, 3; AHw. 1418;
kum$_4$	emēmum	sıcak olmak, AHw. 213;

Sümerce	Akadca	Türkçe
kum$_5$- kum$_5$ (PA. PA)		kavrulmuş, kızarmış,
kun	zibbatum	kuyruk, kanal, AHw. 1523; ISL 80; kun$^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
	šikrum	tutma, yakalama, AHw. 1235; ISL 79;
	rapaštum	^{ĝeš}kun, "leğen", AHw. 955;
	zibbatum	^{uzu}kun, "kuyruk", MSL 9, 70, 15; AHw. 1523;
kun . . la$_2$		uzatmak, uzanmak, iletişim kurmak, ulaşmak,
kun$_2$-na	nabâṭum	parlamak, MSL 2, 132, 59; AHw. 697;
kun$_4$/kun$_5$	askuppum simmiltum	$^{na}{}_4$kun$_4$, "plaka, taş levha, eşik, SAİL 142; ^{ĝeš}kun$_4$, "merdiven", MSL 5, 169, 225; AHw. 1045;
kun$_4$-bad$_3$-e$_3$	arammum	baraj, bent, set, AHw. 64;
kun$_4$-tur	mašḫaṭum	^{ĝeš}kun$_4$-tur, "küçük merdiven", AHw. 625;
kun-dar	šakkat/dirrum	bir kertenkele türü, SAİL 77; AHw. 1140;
kun-dar-gurun-na	anduḫallatum	bir tür kertenkele, AHw. 50;
kun-du$_3$	maslaḫtum	kadeh, içki kabı,
kunga/kunga$_2$	parûm	^{anše}kunga/ kunga$_2$ "yaban eşeği, aygır", 1 bir$_3$ nita-kunga$_2$-amar-amar "1 çift koşum, genç erkek aygırlar için", Nik. 57 I 4; DP 150 I 7;
kun-ĝar		müziksel yapıt, edebî onay,
kun-gid$_2$		bir koyun türü, yağlı kuyruklu koyun,
kunin	kuninum pattûm	tekne, yalak, çanak, leğen, kova,
kunin$_2$		katran, yer sakızı, SL 151;
kun-ka$_3$-an		solungaç, suda yaşayan hayvanların solunum organı
kun-ka$_3$-an za		ses çıkarmak, gürültü yapmak, köpürmek,
kun-ri	maslaḫtum	^{dug}kun-ri "bir içki kabı",
kun-rim	iṣṣur kubšim	kun-rim^{mušen} "bir kuş türü, ibibik",
kun-rim	maslaḫtum	kun-rim^{zabar} "içki kabı",
kun-ru$_2$	maslaḫtum	metal kadeh, içki kabı,
kun-saĝ	muḫrum	mabet/tapınak merdiveni, AHw. 669; mimari bir terim,
kun-saĝ(-ĝa$_2$)	muḫrum	kurban, SAİL 77; AHw. 669;

K

Sümerce	Akadca	Türkçe
kun-saĝ-ĝa$_2$	kunsaggûm	dönüm noktası,
kun-sig$_2$/sig$_3$ kun-sig$_{20}$ (UMBIN)	zappum	kıl, domuz kılı, MSL 14, 506, 18; AHw. 1511; WO 4, 12, 9; ZA 16, 176, 54/6; BAM179, 10;
kun-sig$_3$		yele, perçem, püskül,
kun-su$_3$		kuyruk, hayvanlarda omurganın uzantısı olan uzun ve esnek organ,
kunuk	kišibbum	mühür, AHw. 490;
kun-zi	zappum	kıl, domuz kılı, AHw. 1511; kun-zi$^{ku}_{6}$ "bir balık türü",
kun-zi-da	miḫrum	set, bent, kun-zi-da$^{ku}_{6}$ "balık havuzu",
kur	mātum	ülke, AHw. 633; CAD M/1, 414; ^{d}en-lil$_2$ lugal-kur-kur-ra "Tanrı Enlil'e, bütün ülkelerin kralına", JCS 24, 72, 1 kur-me-luḫ-ḫa ^{ĝeš}esi im-ta-e$_{11}$ "Meluḫḫa ülkesinden o sedir ağaçlarını getirtti". Gud. St. B VI 26 ^{d}en-lil$_2$ lugal-kur-kur-ra "Enlil, bütün ülkelerin beyi. /kralı" CIRPL Ent. 28-29 I 1-2; kur-gal-^{d}en-lil$_2$-le [=^{d}en-lil$_2$-la(k)] "Tanrı Enlil'in büyük ülkesi, " UET 1, 139, 8; šeš-kur-ra (=šeš-kur-ak) "Ülkenin kardeşi" RTC 15 VII 7; kur-kur-re nam-maḫ-ĝu$_{10}$ ḫe$_2$-em-pa$_3$-de$_3$ "Bütün ülkeler
ku$_5$/kud		büyüklüğümü haykırsınlar!", StP 10, 2 IV 49; değiştirmek; me-bi nu-kur-ru-de$_3$ "Onun tanrısal gücü değiştirilemez. UET 1, 300, 43; uzatmak, uzanmak, ulaşmak, elde etmek, uyandırmak, canlandırmak, ayağa kalkmak, , ^{ĝeš}kur; "tomruk, kütük",
	šadûm	dağ, AHw. 1124; CAD Š/1, 49; AWL 95;
	kašādum	zapt etmek, AHw. 459-460; CAD K 271
	kašdum	başarı, RA 17, 120, 13; SAİL 366; AHw. 462;
	niphum	büyüme, gelişme, SAİL 331; 366

Sümerce	Akadca	Türkçe
	napāḫum	yakmak, üflemek, SAİL 331; 366; AHw. 732
	napāḫum	yükselmek, havalanmak, doğu, yakmak, kızdırmak, aydınlatmak, parlamak,
	erṣetum; šadûm	yeraltı dünyası, cennet, cehennem, ülke, memleket, toprak, dağ, doğu; sam yeli
	kūrum kiskibirrum	tuzak, kapan, AHw. 486;
kur$_2$	nakārum	itiraz etmek, düşman olmak, inkar etmek kavga etmek, uzaklaştırmak, değiştirmek, SAİL 60; MSL 2, 130, 8; CT 18, 40 II 51; AHw. 718; CAD N/1. 159; inim(a)-ni lu$_2$ nu-u$_3$-kur$_2$-e "Sözlerini kim değiştirmezse, " Gud. St. B VIII 36; değiştirmek, Gud. St. B VIII 42; ISL 87; an-e ^{d}en-lil$_2$-e nam-tar/ku$_5$-ra-ni ḫe$_2$-da$_5$-kure$_2$-ne "An (ve) Enlil kaderini değiştirsinler!". Gud. St. B VIII 44-45; inim-inima-ni lu$_2$ nu-u$_3$-kur$_3$-e "Sözlerini/emirlerini kim yerine getirmezse", Gud. St. B VIII 36-37; Hacim ölçüsü birimi, 1 kur$_2$ = 2 sila$_3$,
kur$_2$		ĝiri$_3$ ...kur$_2$ "değiştirmek, takas etmek", lu$_2$-du$_{11}$-ni(=lu$_2$-dug$_4$-a-ni) ib$_2$-kur$_2$-a "Kim sözünü/emirlerini değiştirirse", Gud. St. B VIII 42;
	palâmum	beylik elbise, kürk, CT 12, 16 I 6; 18; AHw. 814;
	šanûm	herhangi biri, MSL 2, 130, 10; AHw. 1165; dönmek, MSL 9, 127, 130; AHw. 1166;
	nakrum	^{lu}$_2$kur$_2$, "düşman", AHw. 723; CAD N/1, 189
	ahûm	yabancı, AHw. 22; CAD A/1, 210;
kur$_2$	nakārum šanûm	yabancı, düşman, SL 152; çeşitli, değişik (olmak), değiştirmek, kur$_2$ ... di "kötü söylemek, küfretmek"
kur$_2$-du$_{11}$-ga	tuššum	ifüra, CT 18, 37 III 9; TCS 3, 114 b 30; AHw. 1374;
kur$_4$	ba'ālum	çok büyük olmak, CT 12, 25 I 10; AHw. 93;
	pagālum	kuvvetli olmak, CT 12, 25 I 9; AHw. 808
	kabārum	kalın olmak, şişmanlamak BIN 7, 42, 10; AHw. 415

Sümerce	Akadca	Türkçe
kur$_4$	ebûm; rabûm	kalın, yoğun, belirgin, fazla (olmak), büyük, önemli (olmak), ^{ĝeš}kur$_4$ "tomruk, kütük", bir dokuma tezgahı, büyük olmak, büyümek, CT 12, 25 I 10;
kur$_4$-kur$_4$	na'ādum	dikkat etmek, ZA 9, 164, 20; AHw. 693
kur$_4$-kur$_4$-ra	kabbarum	şişman, çok kalın, OEC 6, 7, 20; AMT 73, 1, 15;
kur$_5$	parāsum	kesmek, bölmek, parçalamak, AHw. 830; AWL 109; tayin etmek, Gud. St. C V 7;
kur$_6$	kurummatum	yiyecek, ekmek, AHw. 513;
kur$_9$	erēbum, erābum	içeri girmek, MSL 3, 113, 196; SAİL 58;
kur$_9$	erēbum	giriş, içeri girmek, AHw. 234-235;
ku-ra		^{ĝeš}ku-ra "bir tezgah, dokuma tezgahı"
kura-diri-ga		yüksek alan, yayla,
kur-ba	nibṭum	ışık, ziya, ihtişam, AS 16, 23, 35; AHw. 785;
kur-bad$_3$		dağ tepesi, zirve,
kur-bal		denizaşırı uzak ülke,
kur-dil-lum		kur-dil-mun$^{ukuš}{}_2$ "acur, hıyar, salatalık", bir bitki türü,
kur-dil-mun	kurdillum	meyve ağacı, AHw. 510;
kur-du$_3$		kap, yük sandığı,
kur-gal		büyük ülke, yüksek dağ, SL 151;
kur-ga-ra-nu-um		$^{na}{}_4$kur-ga-ra-nu-um "safir, bir taş türü",
kur-ĝar-ra	kurgarrûm	karabaş, keşiş, din adamı, SAİL 366; AHw. 510;
kur-gi	kurkûm	kur-gi^{mušen}, "kaz", MSL 8/2, 153, 359; AHw. 510;
kur-gi$_{16}$	kurkûm	kur-gi$_{16}{}^{mušen}$ "kaz", AHw. 510;
kur-gi$_4$	kurkûm nizmatum	kur-gi$_4{}^{mušen}$; "kaz", AHw. 510; dilek, istek arzu, AHw. 799;
kur-gi$_6$	kurkûm	kur-gi$_6{}^{mušen}$, "kaz", AHw. 510; TSL 40, 1;
kur-gi-rin-na	kurkānûm	$^{u}{}_2$kur-gi-rin-na, "bir ot türü", SAİL 366; AHw. 510; kur-gi-rin$_2$-na^{sar} "zerdeçal",
kur-^{ĝeš}erin-na	erinnum	sedir ağacı, YOS 1, 53, 181; SAİL 541, AHw. 237;

K

Sümerce	Akadca	Türkçe
kur-ḫe$_2$-ĝal$_2$-la		zengin/ormanlık dağ,
kurku	išippum	karabaş, keşiş, din adamı, CT 35, 6, 34; AHw. 395;
kur-ku/ ku$_4$	agûm nizmatum	sel, taşkın, tufan, dalga, dikkatle bakmak, yerine getirmek, incelemek, kutlamak, dilek, istek, arzu, AHw. 799;
kurku$_2$	nizmatum	dilek, istek, arzu, AHw. 799;
kur-ku-du$_3$		kap, yük sandığı, valiz, bavul,
kur-ku-ku		izlemek, incelemek, kutlamak, dikatle bakmak,
kur-kur		düşman ülkesi,
kur-ku-ru$_2$	guggurum	^{dug}kur-ku-ru$_2$ "bir ölçü birimi",
kur-ma-dal		kur-ma-dal^{mušen} "bir kuş türü",
kur-ma-di-lum		kur-ma-di-lum^{mušen}; "bir kuş türü",
kur-ra	ninûm	^{ĝeš}kur-ra; "bir dokuma tezgahı", $^{u}{}_2$kur-ra "tıbbi bir bikri",
kur-ša$_3$, kur-ša$_3$-ga		dağın odak noktası, doruk, zirve,
kur-sig		derin/yüksek dağ, doruk, zirve,
kur-ta	nišertum	ayırma, sökme, AS 16, 25, 36; AHw. 796;
kur-tum	kišittum	fetih, ganimet, yağma, SAİL 366; AHw. 491;
kur-ug	kurukkum	kur-ug^{mušen} "bir kuş türü",
ku-ru-ku-ku	kurukkum	ku-ru-ku-ku^{mušen}; "bir kuş türü",
kurum$_2$	paqādum	teslim etmek, nakletmek, AHw. 824; sayım, sayma işlemi, sayarak yoklama yapma, AWL 301;
	piqittum	teslim, SAİL 112; AHw. 865;
kurum$_6$	kurummatum	yiyecek, gıda, besin, yemek, SAİL 469; AHw. 513;
kurum$_7$		seyretmek, gözetlemek, kontrol etmek, yoklamak, araştırmak, gözden geçirmek" SL 152
kurum$_8$		sayım; iti-udu-še$_3$-še-a-^{d}nanše-ka en-igal la$_3$-banda kurum$_8$-bi e-ak "Tanrıça Nanše'nin 'Besi ayında' Eniggal, müfettiş onların sayımlarını yaptı". VS 14, 66 VIII 1-4;

Sümerce	Akadca	Türkçe
kurum$_7$... aka		denetlemek, kontrol etmek, yoklamak, araştırmak, gözden geçirmek,
kurum$_7$-ak	piqittum	denetlemek, kontrol etmek, yoklamak, araştırmak, gözden geçirmek,
kurun/kurun$_2$ kurun$_3$	dāmum	bira; kan, iyi, güzel, hayırlı (olmak),
	ṭābum	tatlı olmak, MSL 14, 120, 10; AHw. 1377;
kurun$_2$	karānum	kırmızı şarap, SKI 206 Anm. 122; CAD K 579;
kurun-na	sībum	bir bira türü, SAİL 214; AHw. 1039;
	kurunum	bira, şarap, SAİL 14; AHw. 513;
kur-ur$_2$/ra		dağ eteği, dağ yamacının alt bölümü,
kurušda	mārûm	yağlı/besili hayvan, "tombul, besili, yağlı"
kur$_{16}$(DU)	erēbum	içeri girmek, AHw. 234;
kur$_{17}$(LIL)	erēbum	içeri girmek, AHw. 234;
kur-zag		dağ tepesi, zirve, doruk,
kur-zi	samīnum	$^{u}{}_2$kur-zi, "bir ot türü", CT14, 30 a 22; SAİL 366; AHw. 1018;
kuš	maškum zumrum	deri, cilt, AHw. 627-628; CAD M/1, 376; kuš-u$_2$-rum-bara$_2$-nam-tar-ra "Deriler Baranamtara'nın özel malları", BIN 8, 366 V 1-2; 10 la$_2$ 1 kuš-u$_8$ 8 kuš udu-nita ur-^{d}ninmar(a)^{ki} sipa-pa$_5$-sir$_2$-ra-ke$_4$ šu-a bi$_2$-gi$_4$ "9(10-1) kuzulu koyun derisini, 8 koç derisini Ur-ninmara, Pasir'in çobanı teslim etti". VS 14, 128 I 5-II 4 kuš ... du$_3$ "ikram etmek, ısmarlamak, tedavi etmek" kuš-amar "dana derisi", kuš-anše "eşek derisi", kuš-gu$_4$ "öküz derisi", 8 kuš-udu-nita .... sipa-pa$_5$-sir$_2$-ra-ke$_4$ .... šu-a bi$_2$-gi$_4$ "8 koç derisini Pasir'in çobanı teslim etti." VS 14, 128 II 1-4;
kuš-na$_8$		tuluk; 4 kuš-na$_8$-sun-sun "4 eski deri tuluk", VS 14-162 II 6; DP 493 II 6; kuš-na$_8$ "deri+içmek - tuluk", 1 kuš-na$_8$ dam-diĝir-ĝu$_{10}$ "Bir tuluk Damdiĝirgu'nun (yanındadır). " VS 14, 67 IV 7-8;

Sümerce	Akadca	Türkçe
kuš$_2$	anāḫum	yorulmak, uğraşmak, ilgilenmek, yorgun, bitkin, tembel (olmak), üzgün, sıkıntılı, rahatsız (olmak) AHw. 48-49; CAD A/2, 101; ša$_3$ .... . kuš$_2$ "dinlemek, danışmak, ša$_3$ mu-di$_3$-ni-ib$_2$-kuš$_2$-u$_2$ (=mu-da-
kuš$_2$		ni-ib$_2$-kuš$_2$-e) "O onu orada ona danışıyor. " Gud. Sl. A XXII 13;
	nâḫum	rahatlamak, dinlenmek, AHw. 716;
	malākum	öğüt vermek, yatıştırmak, sakin olmak, dindirmek, teskin etmek,
kuš$_2$-du		bir silah türü,
kuš$_2$-a		zorluk, güçlük, sıkıntı, yokluk,
kuš$_2$-u$_3$	anāḫum	yorgun, bitkin, tembel (olmak), üzgün, sıkıntılı, rahatsız (olmak)
	šūnuḫum	çok yorgun, AfO 19, 57, 57; AHw. 1277,
kuš$_3$	ammatum	arşın, uzunluk ölçü birimi 1/2m. =30 šu-si 153, AHw. 44; CAD A/2, 70; AWL 69; JA 10/13, 97; ilgilenmek, UET 6, 162, 4; su kanalı, boru, düdük, baca, kalıp, uzunluk ölçüsü birimi,
kuš$_3$-ku$_3$	rāṭum	^{uruda}kuš$_3$-kuš$_3$ "çukur, batak, düzensiz"
kuš$_3$-numun		uzunluk ölçü birimi, yaklaşık 1 m.
kuš$_7$	našpantum kizûm naspantum	yere atma, bastırma, yenme, yenilgi, mağlubiyet, AHw. 754; SAİL 212; hizmetçi, OEC 3, 32, 6. 8; AHw. 496; yüksek devlet memuru,
	kizûm	yıkım, zarar, tahribat, malt unu, AHw. 500;
kuš$_7$ su/kuš$_7$ su$_3$		yöneltmek, dengelemek, hedef almak, düzeltmek, harap etmek, tahrip etmek"
kuš-ab$_2$		sığır derisi, meşin kırbaç,
kuš-a-ĝar-na$_8$		tuluk, içine su doldurulan deri torba,
ku-ša-nu-um	gusānum	minder, yastık, AHw. 299;
kuš-du$_3$		temizlenmiş deri,
kuš-du$_3$-du$_3$		deri ceket, palto, manto,
ku-še-er	kušīrum	başarı, kazanç, getiri, çıkar, fayda, MDP 2, 114, 23; AHw. 516

Sümerce	Akadca	Türkçe
kuš-gid$_2$-da		hayvan derisi, yüzülmüş deri, SL 153
kuš-gu$_4$-gal	kušgugalûm	bir akasya türü , ZA 6, 242, 19; SAİL 7; AHw. 516;
	alûm	trampet, dümbelek, SAİL 7; AHw. 39;
kuš-gu$_4$-gal	kušgugalum	davul, trampet, AHw. 516;
kuš-gu$_4$-ḫul		hasarlı, bozuk, çürük, bozulmuş olan,
kuš-gu$_7$		kurdeşen, isilik, iltihap, allık,
kuš-ku$_2$	rišûtum	bir cilt/ deri hastalığı, MSL 13, 51, 373; AHw. 989;
kuš-la$_2$	aguḫḫum	elbise, görevli, kemer, kuşak, baş örtüsü, atkı, AHw. 17;
	naḫlaptum	palto, manto, AHw. 715;
	ramkum	banyo elbisesi, bornoz,
kušlug	netmertum	kapaklı sandık/kutu,
kuš-maš$_2$		teke/keçi derisi, SL 193;
kuš-na$_8$		tuluk, AWL 267; VS 14, 67 IV 7;
kuš-na$_8$(g)		tuluk, deriden yapılan su çekme kabı, SL 153;
kuš-pa	ašātum appātum	dizgin, AHw. 80,
kuš-sar	kuššarum	$^{lu}{}_2$kuš-sar, "yazıcı, tercüman",
kuš-še	šalammatum	şan, şeref, saygının dayandığı kişisel değer, onur,
kuš-siki-mu$_2$		tüylü/kıllı deri,
kuš-tab-ba	tākaltum	işkembe, karın, AHw. 1304;
kušu	būlum	hayvan, çiftlik hayvanları,
kušu$_2$	kušûm	kušu$_2{}^{ku}{}_6$ "yengeç",
kuš-udu		koyun derisi,
kušum	nâqum nâṣum; šûqum	çağırmak, davet etmek, bağırmak, feryat etmek, yas tutmak, yükseklik, hor görmek, küçümsemek,
kušum ... tag		kaçmak, sürünmek, panik yaratmak, zorlamak,
kušum$_2$	nâṣum; šûqum	yükseklik, hor görmek, küçümsemek,
kušum$_4$		çiftlik hayvanları,

K

Sümerce	Akadca	Türkçe
kušum$_4$ tag	nâqum	feryat etmek, bağırmak, kükremek, AHw. 744;
kušum$_5$(U$_2$) ki .... tag	pašālum	emeklemek, yavaş yavaş yürümek/gitmek,
kušum$_5$(U$_2$) . . tag	nâqum	feryat etmek, bağırmak, çığlık atmak, kükremek,
ku-ul	rabûm	büyük, önemli (olmak), emekli, sabık (olmak), olgu, ergin (olmak),
ku$_{17}$(DU)	erēbum	içeri girmek, MSL 3, 113, 196; SAİL 58; AHw. 234;
ku$_{18}$(LIL)	erēbum	içeri girmek, MSL 3, 113, 196; SAİL 58; AHw. 234;
ku-za-zu	ḫanzizītum	ku-za-zu^{mušen} "yaban/eşekarısı",

L

Sümerce	Akadca	Türkçe
la	lalûm	doldurmak, AHw. 530; bolluk, MSL 3, 114, 204; CT 12, 8 II 3; güzellik, SAİL 55; haz, sevinç, eğlence, ISL 1, 23, denetlemek, incelemek, tartmak,
	ašqulālum	$^{u}{}_{2}$la "bir ot türü", ; AHw. 82;
	šaqālum šuqalulum	ödemek, asmak, asılmak, denge, bolluk, konfor, varlık, servet, asılı, asılmış, uzaklaştırılmış, görevden alınmış, göstermek, gösteriş, sergilemek, sergi, bağlamak, bağlayıcı, sıkıştırmak, baskı, tazyik, boğazlamak, boğmak, harman savurmak, taşımak, götürmek,
la		olumsuzluk ön eki, nu>la u_4-imin-am$_3$ še la-ba-ara$_3$ "7 gün orada arpa öğütülmedi. " Gud. St. B VII 30; usan$_3$ la-ba-sig$_3$ ^{kuš}a$_2$-si la-ba-sig$_3$ "(Kimseye) kırbaç vurulmadı, kamçı vurulmadı/ Kimseye kırbaç ve kamçı vurulmadı. " Gud. St. B IV 10-11; sa$_2$-du$_{11}$-bi lu$_2$ la-ba-ni-la$_2$-e "Onun kurbanını orada kimse engellemeyecek". Gud. St. E IX 11-12;
la-ag	kirbānum	toprak, aptal, salak, yığın, AHw. 483;
la-ak-bu-um	lakbum	^{dug}la-ak-bu-um, "kova, kap, tekne",
la-bar	lagarum	lagar, lagar$_3$ "karabaş, keşiş, din adamı", AHw. 527; Emesal: la-bar < lagar,
la-bi		sevgili, değerli, pahalı,
la-ga	lagûm	cüruf, dışkı, bok, bir deri hastalığı, uyuz,
	ḫabbatum	$^{lu}{}_{2}$la-ga "hırsız", AHw. 304;
	gurištum	dişilik organı, vulva, AHw. 299;

Sümerce	Akadca	Türkçe
la-ĝa$_2$	kurmittum	kelebek, AHw. 511;
la-ḫa-an	nasbûm	^{dug}la-ḫa-an, "bira fıçısı", MSL 7, 80, 84; AHw. 753;
	laḫannum	şişe, fincan, MSL 7, 200, 42; SAİL 55; AHw. 527;
la-ḫa-an-gid$_2$-da		^{dug}a-ḫa-an-gid$_2$-da "ince/narin şişe", SL 154;
la-ḫa-ma	laḫmum	efsanevi yaratık, AHw. 528; almak, yemek, yutmak, AHw. 527;
	laḫāmum	almak, yemek, yutmak, AHw. 527;
la-ḫa-nu-um	laḫannum	^{dug}la-ḫa-nu-um "şişe", SAİL 55; AHw. 527;
la-IM	kirbānum	toprak, kil, MSL 7, 113, 132; AHw. 483;
la-la	lalûm	bolluk, bereket, mutluluk, şehvet, arzu, istek,
	šuḫḫum	durak, but, sevinç, zevk, mutluluk, neşe, başvuru, cazibe, bolluk, güç, kuvvet, AHw. 1261;
la-la-an-gi$_4$		^{u}$_2$li-la-an-gi$_4$, ^{ĝeš}la-la-an-gi$_4$; "dut",
la-la-ĝal$_2$		çekici, büyüleyici, hoş, latif,
la-la ... gi$_4$		bilerek/isteyerek götürmek, memnun olmak,
la-la-mu	šuḫḫum	makat, kıç/göt, MSL 9, 70, 17; AHw. 1261;
la-la-nu-u	lalānûm	yoksul, fakir, CT 37, 25 III 28-30; AHw. 529;
la-la-ri	qadûm	la-la-ri^{mušen} "baykuş",
la$_2$	šaqālum	tartmak, ödemek, AHw. 1178-1179; CAD Š/2, 1; ISL 10-12; BIN 8, 368, 14; ^{d}en-lil$_2$-le-ma-ba dumu-a-ba-^{d}en-lil$_2$-ra i$_3$-na-la$_2$ "Enlil-maba'ya, Aba-Enlil'in oğluna o (onu) ödedi". PBS 9-29 II 8-10; lu$_2$-bappir-da ba-da-la$_2$ "Biracının yanında tartıldı". VS 14, 121 II 2-3; e-še$_3$-la$_2$ "O (onu) ödedi", SR 14 II 4; bara$_2$-nam-tar-ra dam-lugal-an-da ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-ka-ke$_4$ e-ne-la$_2$ "Bara-nam-tara, Lagaš şehir beyi Lugal-anda'nın karısı (onu) olara ödedi". BIN 8, 368, 9-14 lugal-an-da ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-ke$_4$ e$_2$-gal-la (=e$_2$-gal-a) e-la$_2$ "Lugal-anda, Lagaš şehir beyi (onu) sarayda tarttı. " VS 14, 30 III 2- IV 2;

Sümerce	Akadca	Türkçe
la_2		sa ... la_2 "yuva yapmak", šu-$še_3$ ..... la_2 "el bağlamak, hürmet etmek", yüksek olmak, tutmak, sahip olmak, kaldırmak, yükseltmek, taşımak, götürmek, SL 156- yüksek, yetersiz, eksik, SL 156; girmek, dalmak, yarmak, çözmek, suçlamak, kınamak, göstermek, bilmek, bakmak, ilgilenmek", SL 154; ĝeš ...la_2 "sakin olmak", gu_2 ... la_2 "eğilmek, boyun eğmek", ĝeš ...la_2 "dinlemek, kulak vermek, sessiz olmak", ĝeštug$_2$ ...la_2 "sağır olmak, duymamak", ki ... la_2 "denemek, tetkik etmek, kazmak, deşmek", sa ...la_2 "bağlamak, engel olmak, sarmak", sa ...la_2 "süpürmek, taramak, sürüklemek", igi ...la_2 "seyretmek, izlemek, dikkat etmek", igi-tum$_3$ ...la_3 "gözetlemek, kıskanmak", šu ...la_2 "kirletmek, lekelemek, kötüye kullanmak" šu ...la_2 "durdurmak, aksatmak", šu ...la_2 "emanet etmek, görevlendirmek", umbin ...la_2 "çekilmek, karalamak,
la_2		çıkarmak", $^{kuš}la_2$, "kayış, kemer, kösele",
	idûm	bilmek, tanımak, ISL 4;
	kamûm	bağlamak, ISL 6; MSL 2, 151, 34; AHw. 433;
	alālum	asmak, SL 96; AHw. 34;
	kasûm	bağlamak, engellemek, ISL 7;
	eṣēlum	aksatmak, AHw. 251;
	labāšum	giyinmek, ISL 8; AHw. 523; SAİL 536;
	ṣamādum	bağlamak, arabaya koşmak, SAİL 481;
	šaqûm	yüksek olmak, AHw. 1179; ISL 13
	zanānum	yağmur yağmak, AHw. 1509-1510;
	maṭûm	eksik/az olmak, AHw. 636; CAD M/1, 429
	muṭûm	eksiklik, indirim, tenzilat, AHw. 1317
	našûm	taşımak, AHw. 762; NG 3, 133;
	naḫāsum	gerilemek , SAİL 481; AHw. 713

Sümerce	Akadca	Türkçe
	tarāṣum	tanzim etmek, yaymak, düzeltmek, denetlemek, kontrol etmek, SAİL 481;
	qalālum	hafif olmak, kolay olmak, SAİL 481; AHw. 893;
	eṣēlum	kötürüm etmek, sakatlamak, AHw. 251;
	taqānum	tanzim etmek, SAİL 481; AHw. 1323
	alālum	yamamak; UM 5, 104 III 12; AHw. 34
	karākum	dolamak, sarmak, CT 19, 2 a Ay. 7; AHw. 446
	taqānum	düzenlemek, SAİL 481; AHw. 1323
	sarādum	yüklemek, CT 19, 32 IV 35; AHw. 1028;
	edērum	gu_2-da ... la_2 "kucaklamak", SKI 195;
	amārum	igi ...la_2 "bakmak, görmek", AHw. 40;
la_2	ba"ûm	aramak, araştırmak, SAİL 481; AHw. 337;
	ḫâṭum	izi ... la_2 "ateş yakmak",
	sanāqum	šu ... la_2 "asmak", MSL 13, 57, 13; AHw. 1281;
	šapātum	a_2 ... la_2 "asmak", MSL 13, 57, 13; AHw. 1281;
la_2		matematik'de (-) işareti, eksik/eksi, 10 la_2 1(10-1=9) YOS 5, 156, 5; SAİL 481; AHw. 691; 180 la_2 3 $geme_2$ lu_2-1-$še_3$ ninda-durun-durun-na-2-ta "177 (=180-3) cariye'ye her biri için 2 yufka", VS 14, 137 I 1-3; 1800-la_2-15 sa durun-durun-na "1785(=1800-15) bağ kuru ot, " VS 14, 44 I 1;
la_2-a	ribbatum	bakiye/ödenmemiş borç, fazlalık, aşırı, gereğinden fazla, AHw. 980;
la_2-e		güçsüz, zayıf, yetersiz, sakat, kötürüm, topal, küçük, bağlı, SL 155
la_2-u	ribbatum	gecikme, MSL 2, 130, 1; SAİL 481; AHw. 980;
la_2-u_5	ribbatum	bakiye/ödenmemiş borç, fazlalık, aşırı, gereğinden fazla, AHw. 980;
la_2-u_{22}(NI)	ribbatum	bakiye/ödenmemiş borç, fazlalık, aşırı, gereğinden fazla, AHw. 980;
la_2-ya_3	ribbatum	bakiye/ödenmemiş borç, fazlalık, aşırı, gereğinden fazla, AHw. 980;

Sümerce	Akadca	Türkçe
la_3/nu-banda$_3$	laputtum	müfettiş, AHw. 537; CAD L 97; še-niĝ$_2$-en-na gana$_2$-gibil-tur en-ig-gal la_3-banda ĝeš be$_2$-ra lu$_2$-dulla-ne e-ne-bal "Ganagibiltur'dan gelen kişilere ait arpayı Eniggal, müfettiş dövdürdü. Saray hizmetlilerine o onu teslim etti. " Nik. 45 V 1,
la_4		taka$_4$...la_4 "açmak, başlamak",
la_6	nīlum	su baskını, sel, tufan,
la_7	mašādum	dövmek, vurmak, yenmek, çırpmak, doldurmak,
laban	pismum	bir uyku hastalığı, AHw. 867;
lag	kirbānum	külçe, yığın, toprak, UM 5, 153 V 2; AHw. 483; aptal, salak,
lagab	upqum	kütük, MSL 14, 90, 33; AHw. 1425; aşırı, fazla, ölçüsüz, parmaklık, korkuluk, ray, tahta, perde, duvar, na$_4$-gal-gal-bi lagab-ba (=lagab-bi-a) mi-ni-de$_6$ "O en büyük taşları yığınla oraya taşıdı. ' Gud. Sl. A XVI 6; $^{na}{}_4$lagab, "blok taş", lagab^{mušen}, "bir kuş türü",
	šibirtum	yığın, çeş, SAİL 468; 483; AHw. 1227;
	lagappum	külçe, kütle, AHw. 527;
	ušultum	sümük, MSL 7, 106, 509; AHw. 1443;
	puquttum	^{ĝeš}lagab , "diken, çalı", SAİL 483; AHw. 880;
lagab-mar	pīsum	^{ĝeš}lagab-mar, "yaba", MSL 6, 116/7, AHw. 867
lagar	lagarum	karabaş, keşiş, din adamı, tapınak hizmetçisi, SL 155;
lagar$_2$	nadītum	rahibe, MSL 3, 125, 332; SAİL 554; AHw. 704;
lagar$_3$	lagarum	vezir, vekil, karabaş, keşiş, din adamı, SL 155,
lagaš	nakkamtum	ambar, depo, CT 19, 23 I 20; AHw. 721;
lag-ga	lagûm	cüruf, dışkı, bir deri/cilt hastalığı,
laḫ	mesûm	yıkamak, AS 7, 18, 76; MSL 2, 138, 1;
	rakāsum	bağlamak, SAİL 152; AHw. 945;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	mašādum	dövmek, vurmak, çırpmak, doldurmak, kurumak, kurutmak, kesmek, kesilmek, çekilmek,
laḫ$_2$	šābulum	kurumak, kurutmak, kuru, susuz, sevimsiz, yavan, basit,
laḫ$_4$	redûm	götürmek, sevk etmek, AHw. 965; uru-ka-gi-na lugal- lagaš(a)^{ki}-ke$_4$ e$_2$-^{d}ba-ba$_6$-ka i$_3$-laḫ$_4$ za$_3$ bi$_2$-šu$_4$ "Urukagina, Lagaš kralı (koyunları) tanrıça Baba'nın tapınağına götürdü, (orada onları) damgaladı". VS 14, 35 IV 1-6; ta-laḫ$_4$ "yanına almak, getirmek" RTC 80 II 15; 1 kas-kal dug 1 kas-gi$_6$ dug ezem-an-ta-sur-ra-ka munus-e eš$_3$-a i$_3$-laḫ$_4$ "1 küp kuvvetli birayı, 1 küp siyah birayı bir kadın Antasura'nın bayramında tapınağa taşıdı". VS 14, 94 II 7-III 2; šu-niĝin$_2$ 21 udu-nita 80-la$_2$-1 maš ezem-^{d}ba-ba$_6$-ka uru-ka-gi-na lugal-lagaš(a)-ke$_4$ e$_2$-^{d}ba-ba$_6$-ka i$_3$ laḫ$_4$ "Toplam 21 koç ve 79(=80-1) oğlağı Urukagina, Lagaš kralı tanrıça Baba'nın bayramında, Baba'nın tapınağına getirdi. " VS 14, 35 II 2-3; 1 udu-nita guru$_3$ 1 udu-nita lugal-ša$_3$-šuš-gal eger Udu ur$_4$-ra-ta udu-ni$_3$-ku$_2$-a e-me-laḫ$_4$ "1 koçu Guru, 1 koçu Lugal-šašušgal besi koyunu olarak, Koyunlar kırkıldıktan sonra götürdüler. " Nik. 161 I 15- II 2; 2400 eštub$^{ku}_6$-dar-ra ku$_6$ e-laḫ$_4$-laḫa$_4$-ka-kam .... šu-ku$_6$-a-du$_{10}$-ga-ke$_4$ mu-de$_6$ "Birlikte getirilen 2400 kurutulmuş levrek balığını tatlı su balıkçısı teslim etti". DP 308, I 1-II 3;
	šadādum	çekmek, AHw. 1121; AWL 243;
	wabālum	taşımak, AHw. 1450-1453;
	šalālum	arkasından gitmek, takip etmek, tamamlamak, ISL 22, sessizce yaklaşmak, gizlice sokulmak, OEC 4, 152 II 21 tazmin etmek, yağma etmek, SAİL 206; AHw. 1142

Sümerce	Akadca	Türkçe
laḫ$_4$	ebēlum	yakalamak, tutmak, AHw. 181; ele geçirmek, AHw. 1142;
	wabālum ša mādūtim	birlikte götürmek, taşımak,
laḫ$_4$-gu$_4$	errešum	çiftçi, MSL 5, 76, 321; HK 47, AHw. 243; SL 155;
laḫ$_5$	wabālum ša mādūtim šalālum	taşımak, birlikte götürmek, AHw. 1450-1453; CAD A/1, 1; yağmalamak, AHw. 1142;
laḫar/laḫar$_2$ laḫru	laḫrum	koyun , kuzulu koyun, AHw. 528;
laḫta/ laḫtan	laḫtānum	bira fıçısı, SAİL 394; AHw. 528;
	narmaktum	küvet, lavabo, çamaşır leğeni, CT 19, 31 III 9; AHw. 747
laḫtan$_2$		bira deposu, SL 155;
laḫtan$_3$/laḫtan$_4$	laḫtanum	bira fıçısı, CT 12, 19 III 16; SAİL 394; AHw. 528;
laḫtan-gid$_2$-da		^{dug}laḫtan-gid$_2$-da "bira kavanozu", SL 155
laḫḫušu	šupat karpatim	laḫḫušu$_2$ (SIG$_4$. SIG$_4$. ŠU$_2$) çömlek/kavanoz tabanı,
lal	maṭā'um	hafif olmak, küçük olmak, ucuz olmak, SAİL 481; AHw. 635; GKT § 95;
	maṭûm tamṭâtum	kayış, şerit, bant, küçük, önemsiz (olmak), ufak, kısa, değersiz, eksik, değersiz (olmak),
lal$_2$	ṣamādum	bağlamak, SAİL 481; 482; ilmik, kement, SL 156;
	dišpum/dašpum	bal, pekmez", SAİL 109, AHw. 173; CAD D 161;
	alālum	övmek, methetmek, şarkı söylemek, AHw. 34;
	ḫanāqum	sıkmak, sıkıştırmak, boğmak, AHw. 320;
	šaqālum	ölçmek, tartmak, AHw. 343
	šuqallulum	asmak, MSL 13, 57, 13; AHw. 1281;
	maṭûm	küçük, önemsiz (olmak), ufak, kısa, değersiz, eksik, değersiz (olmak),
lal$_2$-du		$^{u}{}_2$lal$_2$-du "deve dikeni",

Sümerce	Akadca	Türkçe
lal_3	dašpum	bal, MSL 2, 145, 29; AHw. 165; SL 156; pekmez, tatlı, şurup, MSL 2, 145, 29; tatlı, sevimli, şirin (olmak); iyi, olgun, yerine, sevecen, namuslu (olmak), karabaş, keşiş, din adamı;
lal_3-HI×AŠ2	iškūrum šakārum	balmumu, AHw. 396; mumlamak, bal mumu sürmek, muma batırmak,
lal_3-dar	nurmûm	^{ĝeš}lal_3-dar "nar", SL 156;
lal_3-e-$ša_3$-ga		karabaş, keşiş, din adamı, görevli memur,
lal_3-ĝar		yeraltı suyu, kaynak,
lal_3-ḫad$_3$	lallārum	petek bal, MSL 3, 71, 35; SAİL 109; AHw. 530;
lal_3-ḫar		mitolojik göl, yeraltı suyu, SL 156;
lal_3-ḫur	iškūrum	balmumu, AHw. 396;
lal_3-la_2	lallartum	böcek, MSL 8/2, 168, 266; AHw. 530;
lalla		yokluk, eksiklik, kıtlık, gereksinim, SL 156;
lam **lam_8(LUM)**	ḫisrum lammumešēbum	^{gi}lam, "aşı dalı, yonga", ^{ĝeš}lam "fidan", AMT 69, 1, 18; AHw. 533; bolluk, servet, bereket, meyveli ağaç, savrulmak, dalgalanmak, sallamak, büyütmek, yetiştirmek, beslemek,
lam_2/$lama_2$	lammum	yeraltı dünyası, ahret, AHw. 533;
lam_7	lammum lūk	yeraltı dünyası, ahret, AHw. 533;
lamaḫuš	lamaḫuššûm lubuštum raqqatum	elbise, örtü, giysi, kılıf, AHw. 532; atlet(=kolsuz, askılı fanila), gömlek, AHw. 958; ^{tug}$_2$lamaḫuš "tören/düğün elbisesi, SL 156;
lam-di		^{gi}lam-di "dikenli çalı, yaban gülü, süpürge otu, funda",
lam-di-re		dikenli çalı, yaban gülü, süpürge otu, funda,
lam-gal	buṭuttum	^{ĝeš}lam-gal, "çam fıstığı, fındık, ceviz", AHw. 144;
	lapānum	fakir olmak, yoksullaşmak, AHw. 534;
lam-gal-gal	buṭumtum lapānum	fındık, ceviz, MSL 5, 103, 136; AHw. 144; fakir olmak, yoksullaşmak, AHw. 534;
lam-ḫal	buṭumtum lapānum	fındık, ceviz, MSL 5, 103, 136; AHw. 144; fakir olmak, yoksullaşmak, AHw. 534;
lamḫu	irkallum	yeraltı dünyası, ahret,

Sümerce	Akadca	Türkçe
lamma	lamassum	^{d}lamma, "koruyucu tanrı", SAİL 322; AHw. 532;
	lamassatum	koruyucu tanrıça, SL 157,
lamma-maḫ	lammamaḫum	^{d}lamma-maḫ, "boğa", SAİL 322;
lam-re		^{ĝeš}lam-re "dikenli çalı, yaban gülü, süpürge otu, funda",
lam-re$_6$		^{ĝeš}lam-re$_6$ "dikenli çalı, yaban gülü, süpürge otu, funda",
lam-sa$_2$-re		dikenli çalı, yaban gülü, süpürge otu, funda,
lam-si-sa$_2$	lamsīsum	^{dug}lam-si-sa$_2$ "bira fıçısı" SL 156;
lam-tur **lam-tur-tur**	turazum šer'azum	^{ĝeš}lam-tur, "fındık, ceviz ağacı", SAİL 435; fındık, ceviz, AHw. 1216;
la-ra-aḫ	abšānum pušqum	çapa, koşum takımı, üniforma, korkunç, uğursuz, yokluk, darlık, üzüntü, sıkıntı, la-ra-ah^{munus} "doğum sancısı", SL 155;
larsa		larsa^{ki}; ša$_3$- larsa^{ki}-ma "Larsa'da", larsa^{ki} kalam-ma-ĝu$_{10}$-še$_3$ ḫe$_2$-em-mi-ĝar "Larsa (ve) ülkem için ben onu temin ettim. " RA 71, 5/c, 6/1, 49-50;
la$_2$-u$_5$	ribbatum	gecikmiş borç, aşırı, fazla,
le	le'um	^{ĝeš}le; "yazı kalemi",
le-el-la	ullalla	her hangi bir kimse, MSL 4, 163, 6; AHw. 1409;
le-u$_5$	le'um	^{ĝeš}le-u$_5$; "yazı kalemi" AHw. 546;
le-u$_5$-um	lē'um	^{ĝeš}le-u$_5$-um, "yazı tahtası, tablet", SAİL 9; AHw. 546;
li-		olumsuzluk ön eki, nu>li u$_4$-ul-li$_2$-a-ta .... ki-be$_2$ li-bi$_2$-gi$_4$ "O uzun zamandan buyana onu tamir etmedi". UET 1, 117, 9-11; lu$_2$ na-me ni$_3$ na-me ugu-na li-bi$_2$-in-tuku "Hiç kimse ona karşı herhangi bir istekte bulunmayacak". SL 94;
li	larûmburāšum	dal, şube, bölüm, MSL 3, 66, 8; AHw. 538; ^{ĝeš}li/^{šim}li, "ardıç", SAİL 59; AHw. 139; mutlu, sevinçli, memnun olmak, sevinmek, memnun, etmek, şarkı söylemek, vızıldamak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
li-bi-ir	ḫazannum	vali, belediye başkanı, CT 41, 28, 5; AHw. 338;
li-bi-ir	nāgirum	niĝir "haberci, elçi, ulak", AHw. 711; Emesal: li-bi-ir < niĝir
li-bi-ir-si		niĝirsi, niĝir-si "damat, arkadaş", Emesal: li-bi-ir-si < niĝir-si,
li-dur	abunnatum	^{uzu}li-dur, "göbek", SAİL 59; ZA 30, 294, 12; AHw. 9
li-bi-ir	nāgirum	haberci, elçi, AHw. 711; Emesal: nigir$_2$
li-bi-ir-si		damat arkadaşı, Emesal: li-bi-ir-si< nigir$_2$-si
li-gi$_4$		papatya, yaprakları beyaz, ortası sarı kömeçli, bir yıllık otsu bir bitki, yoğurt çiçeği,
li-gi$_4$-in	liginnum	^{im}li-gi$_4$-in "alıştırma tableti",
li-gi$_4$-li-gi$_4$		ot, çimen, çayır, otlak,
li-id-ga	litiktum namaddum parsiktum	bir ölçü kabı, okka, dirhem, sevgili, AHw. 725; ^{ĝeš}li$_2$-id-ga "bir ağaç türü",
li-im	limum	1000/bin,
li-la-an-gi$_4$		^{u}$_2$li-la-an-gi$_4$; "böğürtlen", ^{ĝeš}la-la-an-gi$_4$; "bir ağaç türü",
li-li	liligûm	kutlama, tören, li-li^{mušen} "bir kuş türü", ^{u}$_2$li-li "bir ot türü",
li-li-a	nannābum	ürün, döl, soy, AHw. 731;
li-li-bi-sig		li-li-bi-sig^{mušen}; "leylek",
li-li-bi-zi-da	adarum daddarum	dikenli bir bitki, gül, AHw. 11; ^{u}$_2$li-li-bi-zi-da "çalı",
li-li-bu	lilibum	^{kuš}li-li-bu "bir deri nesne",
li-li-ga	liligûm	^{u}$_2$li-li-ga "salatalık, hıyar, acur",
li-li-gi	liligûm	^{mušen}li-li-gi, "bir kuş türü, sarı yelve", SAİL 9; ^{u}$_2$li-li-ga "salatalık, hıyar, acur",
li-li-gi$_4$	lalikkûm	^{ukuš}$_2$li-li-gi$_4$ "karpuz", AHw. 529;
li-li-gi-sig$_7$-sig$_7$		li-li-gi-sig$_7$-sig$_7$^{mušen} "leylek",
li-li-iz/liliz	lilissum	davul, dümbelek, SAİL 9; 422;
li-li-is$_3$	lilisum	^{urudu}li-li-is$_3$ "büyük ve geniş madeni davul, dümbelek",

Sümerce	Akadca	Türkçe
li-mu-um	līmum	bin/1000, AHw. 554;
li-tar/dur	abukkatum	$^{u}_{2}$ li-tar/dur "bitki türü", SAİL 59; AHw. 8;
lu-li-gu$_2$-na	nannābum	ürün, döl, soy, AHw. 731;
lu-lim/lulim	lulīmum	geyik, SAİL 537; AHw. 562; TSL 24, 1-2;
lu-lim/lulim	lulīmum	erkek geyik, AHw. 562;
lu-lu-bu-na	tapḫurtum	palto, manto, ürün, döl, toplantı, misafir, ortaklık, 159;
lu-lu-gu-na		palto, manto, ürün, döl
li$_9$-gi-bar		darı, 7 gu$_2$ li$_9$-gi-bar "7 talent darı", Gud. St. E V 22,
libir	labirum	eski, AHw. 525; CAD L 26; lu$_2$ in-dub-libir ki-be$_2$ bi$_2$-in-gi$_4$-a "Eski İndub'u tamir eden adam", Sid. 3, 6-7
libir-ra	labārum	ihtiyarlamak, eskimek, SAİL 69; 455; AHw. 522;
	labīrum	eski, ihtiyar, SAİL 9, 455; AHw. 525;
li$_2$	šamnum	kaliteli/ince yağ, AHw. 1157;
li$_2$-ig-tum	liqtum	seçme, seçim, büzgülü, toplanmış, kumaş,
li$_2$-in-li$_2$-bu-na		pelerin, palto, manto, perde, örtü,
li$_9$	ruqqûm	yağ sıkmak, parlamak, parlatmak, cilalamak,
li$_9$-si$_4$		^{iti}li$_9$-si$_4$ "9. ay/Aralık",
lib	šaqummatum	sessiz, sessiz (olmak), kalp, AHw. 549;
	libbum	kalp, AHw. 549;
	dalāpum	igi ...lib/lib$_4$ "uyanmak, farkına varmak, gözünü açmak",
lib$_6$(NI. LU)		koyun yağı, içyağı, donyağı,
lib-bar ... aka	ḫarādum	dikkat etmek, ABL 108, 11; AHw. 322;
lib-bi	šelliptum	^{urudu}lib-bi; ^{ĝeš}lib-bi "balta, nacak",
lib$_4$-lib$_4$		yağmacı, çapulcu, soyguncu,
lib$_5$		yok (olmak), dargın,
libi		uykusuz, dikkatli, huzursuz, endişeli, kaygılı, istekli, hevesli,
libin	irdum	bir koyun hastalığı,

Sümerce	Akadca	Türkçe
libir	labārum labīrum	eski/yaşlı olmak, MSL 3, 66, 23; AHw. 522; yaşlı, eski, AHw. 525; e_2-libir[=libir(a)](=e_2-libir-a) "Eski evde, "Gud. St. E VI 3
libir-am$_3$		saban hayvanı, SL 158;
lib-lib-bi-sig		lib-lib-bi-sig^{mušen}, "leylek, bir kuş türü",
lid$_2$, lidda/lidda$_2$ **lid$_2$-da-ga/lid$_2$-ga**	namaddum litiktum	bir ölçü kabı, okka, dirhem, AHw. 525; 556;
lidim	rašûm	almak, elde etmek, ilgilenmek,
ligidba	nikiptum	kekik, ada çayı, sütleğen, kuşburnu,
ligima	ligimûm, niplum	fidan, genç, delikanlı, filiz, AHw. 792; ^{ĝeš}ligima "kayın",
	ziqpum	sürgün, CT 19, 47 I 19; AHw. 1531,
lil	lillum	bunak, çılgın, MSL 3, 151, 359; SAİL 336; AHw. 553;
	lillatum	^{munus}lil, "bunak, çılgın, deli", SAİL 336;
lil$_2$	salā'um	serpmek, AfO 21, 18, 37; SAİL 313; AHw. 1014;
	sili'tum	bulaştırmak, AfO 21, 18, 37; SAİL 313; AHw. 1014
	zīqīqum	bulaşma, CT 11, 31 II 33; SAİL 313; AHw. 1043
	kitimtum	rüzgar, MSL 12, 63, 825; AHw. 1530 ^{lu}$_2$lil$_2$, "aptal", MSL 3, 151, 359; SAİL336; AHw. 553
lil$_2$	ṣerum	ova, sade, düzgün, rüzgar, esinti, nefes, soluk
	lillum	salak, maskara, budala, aptal, akılsız, AHw. 553
lil$_2$-e ... sig$_3$		cinli, perili, kötü olmak, SL 158;
lil$_2$-la$_2$	lilium	rüzgar ya da fırtına şeytanı,
lil$_2$-la$_2$-en		zalim, iblis, şeytan, uğursuz,
lil$_3$	lillum	aptal, ahmak, budala, AHw. 553;
lil$_5$/lil$_8$	lillum	aptal, deli, budala, AHw. 553; AHw. 553;
lilib	šarrraqum šarāqum	^{lu}$_2$lilib "hırsız, çapulcu, soyguncu, çalmak, AHw. 1185;
liliz/li-li-is$_3$	lilissum	davul, AHw. 552; St. P 10, 234;

Sümerce	Akadca	Türkçe
lilis/liliz	lilisum	büyük ve geniş madeni davul, dümbelek,
lillan	lilliannum	olgun/yetişmiş tahıl, başak/arpa-buğday sapı,
lim	līmum	bin/1000, SAİL 449;
lima		ezici, karşı konulamaz, korkunç, dehşetli, SL 158;
limmu/limmu$_2$ limmu$_3$/limmu$_4$ limmu$_5$	arba'um	4/dört, AHw. 66; SDb. 2000, § 46, 2 a;
Lipiš	ṣurrum	öfke, hiddet, AHw. 1114; CAD Ṣ 257;
	kîmum	aile, ISL 30;
	libbum	kalp, merkez, göbek, çekirdek, kalp, aile, 159
	uzum	hiddet, öfke, ZA 20, 429, 14; AHw. 1449
lipiš-bala	uggatum, uzzatum	öfke, hiddet, şiddet, AHw. 1403;
lipiš-gig		bir hastalık türü, sarılık,
lipiš-ta	uggatum	şiddetli, öfkeli, SL 159; AHw. 1403;
lipiš-tuku		öfkeli, kızgın, sinirli, şiddetli,
liri$_4$/liri$_5$	šapāṣum	tutmak, yakalamak, etkilemek, kavramak, anlamak, bükmek, dolamak, sarmak, kıvırmak, çevirmek döndürmek,
liru$_2$, lirum/lirum$_2$ lirum$_3$	abarum	güç, kuvvet, baskı, şiddet,
	dannum	kuvvetli, güçlü olmak, güçlü,
liru$_2$, lirum/lirum$_2$ lirum$_3$	emûqum	kuvvetli, etkili, kudretli, önemli, yetenekli, dirençli, dayanaklı (olmak), inatçı, hırçın, kavgacı,
	gāmirum	soylu, pehlivan,
	kirimmum	koltukaltı, AHw. 484;
	umašum	doğramacı çengeli, AHw. 1412;
	šapṣum	inatçı, AHw. 1176;
	šitnunum	savaşçı, cesr, AHw. 1251;
liš	kusāpum	ekmek parçası, küçültmek, küçük parça, döküntü,
lu	nišūm	halk, ulus, AHw. 796; ISL 34; lu^{sar} "şalgam", OEC 4, 153 IV 20; AHw. 537;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	re'ûm	otlatmak, AHw. 977; ISL 35;
	dêšum	bol, bereketli (olmak); yığmak,
	balālum	toplamak,
	dalāḫum	rahatsız etmek, üzmek, karıştırmak,
	katāmum	ayağa kaldırmak, uyandırmak, tahrik etmek, kışkırtmak; örtmek,
	laptum	kapatmak, karıştırmak, kaynaşmak,
lu-bad		^{mul}lu-bad, "Merkür",
lu-gu$_2$	zârum	bükmek, kıvırmak, çevirmek, döndürmek, eğri/çarpık olmak,
lu-ḫi-a		^{ĝeš}lu-ḫi-a, "dişbudak",
lu-ḫu-ḫum	luḫummûm	balçık, çamur, AHw. 562;
lu-ḫu-um	luḫummûm	çamur, balçık, AHw. 562;
lu-kur$_2$-ra	ayyābum	yabancı, düşman, UM 5, 145 I 6; AHw. 23;
lu-sar	laptum	lu-sar^{sar} "şalgam", OEC 4, 153 IV 20; AHw. 537;
lu-ub$_2$	lupum	^{kuš}lu-ub$_2$, "deri çanta, torba, tuluk" SAİL 537; AHw. 564 lu-ub$_2$.^{ku}$_6$, "tuzlu su balığı",
	patīḫum	tuluk, tulum, MSL 7, 132, 198; AHw. 198
	laptum	^{sar}lu-ub$_2$, "şalgam", OEC 4, 153 IV 20; AHw. 537;
lu-ub$_2$-mar-tu	tušarum maškarum	^{kuš}lu-ub$_2$-mar-tu, "deri çanta, torba", AHw. 1374;
lu-^{ub}$_2$sar	laptum	şalgam, AHw. 537;
lu-ub$_2$-sig$_2$	patīrum	^{kuš}lu-ub$_2$-sig$_2$, "deri çanta", AHw. 848
lu-ub$_2$-šir		çanta, torba, çuval,
lu-ub$_2$-šir . . aka		hazırlamak, SL 159;
lu$_2$	awīlum	adam, kişi, AHw. 90-91; CAD A/2, 48; lu$_2$-nu-me-en "Ben insan değilim". TCL 16, 45, 56; lu$_2$-lu$_2$ nu-ba-gi$_4$-gi$_4$ "Biri diğerine bu nedenle itiraz etmeyecek". BIN 8, 158, 39; šu-niĝin$_2$ 76 lu$_2$ "Toplam 76 adam", TSA 23 III 2; gu$_2$-an-še$_3$ 233 lu$_2$ še-ba-tur-maḫ-ba "Tamamı 233 kişiye küçüklü büyüklü arpa dağıtımı", DP 112 XX 1 SAİL 401; AHw. 1254;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		bulandırmak, karıştırmak, SAİL 345 $lu_2^{ku}{}_6$ "bir balık türü", Emesal: mu-lu,
lu_2 ...-a	awīlum; ša	ki - o kişi, /İlgi cümlesi lu_2-inim(a)-ni ib_2-kur_2-a "Adam, o ki sözünü değiştirdi(sözünü değiştiren adam)", Gud. St. BVIII 42 lu_2 e_2-ninnu-ta im-ta-ab-e_2-e_2-a "Adam, o ki onu Eninnu tapınağından dışarı çıkarıyor (= onu Eninnu tapınağından dışarı çıkaran adam)", Gud. St. B VIII 6-7; lu_2 .... ni_3-dim_3-ma-$ĝu_{10}$ i_3-zi-re-a "Yaptıklarımı yok eden adam", UET 1, 301, 38-39; lu_2 e_2-diĝir-re-e-ne šu-gibil bi_2-in-ak-a "Tanrıların tapınaklarını yenileyen adam", UET 1, 139, 20;
lu_2-a-tu_5	abrikkum	karabaş, keşiş, din adamı, SAİL 420; AHw. 7;
lu_2-a_2-tuku	abrum	güçlü, kuvvetli, MSL 3, 65, 11; AHw. 7;
lu_2-a-zu	bārûm	kahin, falcı, SL 159; SAİL 2; 76; 181; AHw. 109;
lu_2-ad	kinattum	görevli, memur, MSL 4, 18, 88; AHw. 479;
lu_2-ad-da		şarkıcı, dinî törenlerde ağıt söyleyen kişi,
lu_2-$addir_2$ (SI. GIŠ. PA_3. DU_{10})		haftalık işçi, bir hafta süreyle çalışan kişi,
lu_2-al-ed_2-de_3	maḫḫûm	din adamı, kahin, AHw. 582,
lu_2-bappir	sirāšûm	biracı, MSL 12, 158, 20; SAİL 215; AHw. 1050;
lu_2-bar-ra	ubārum	yabancı, MSL 4, 18, 88; AHw. 479;
lu_2-1-Gudea		biri, lu_2-1-Gudea "Gudea ile biri",
lu_2-ku_4-e_2	ērib bītim	tapınak işçisi, SAİL 58;
lu_2/lu-ub-sar		fasulye; 30 gu_2 lu-ub-sar "30 talent fasulye", Gud. St. E V 21;
lu_2-a_2-tuku	lē'um	güçlü, kuvvetli, NG 3, 134; na-ma-su lu_2-a_2-tuku nu-na-ĝar "Dul kuvvetliye teslim edilmedi". Gud. St. B VII 44; lu_2-a_2-tuku "kuvvetli olan kimse, güçlü",
lu_2-a-kum_2		hamamcı, (1(ul) Ur-ne_2 1(ul) Lugal-ur-$ĝu_{10}$ lu_2-a-kum_2-me "1 şinik (arpa) Urne'ye; 1 şinik Lugal-urgu'ya. Onlar sıcak su hazırlayan hamamcılardır". TSA 14, VIII 9-11;

Sümerce	Akadca	Türkçe
lu$_2$-al-buluĝ$_3$-ĝa$_2$	šamḫum	bereketli, şefkatli, tombul, bol, AHw. 1156;
lu$_2$-al-ĝal$_2$	pardum	korkak, MSL 12, 155, 153; AHw. 933;
lu$_2$-al-ḫu-ḫu-nu	ḫaššā'um	sakat, topal, kötürüm, AHw. 334;
lu$_2$-al-sig	quttunum	narin, MSL 12, 160, 85; AHw. 931;
lu$_2$-an-sun$_5$-na	wašrum	alçak gönüllü, MSL 12, 160, 95; AHw. 1488;
lu$_2$-ar$_2$-ar$_2$	ṭē'inum	değirmenci, MSL 12, 170, 422; AfO 18, 83, 243;
lu$_2$-bal-a		lu$_2$-^{ĝeš}bal-a "ip eğiren/büken kimse",
lu$_2$-balag-di	ṣāḫirum	savcı, MSL 12, 165, 252; AHw. 1085
lu$_2$-bappir **lu$_2$-bappir$_3$**	širāšum	biracı, AHw. 1050; CAD Š/2, 306; lu$_2$-babbir(a)-ke$_4$ šu ba-ti "Biracı (onu) kabul etti". VS 14, 83 II 4-5; lu$_2$-babbir(a)-ke$_4$-ne mu-de$_6$ "Biracılar (ekmeği ve birayı) getirdiler". VS 14, 90 II 5-6; lu$_2$-bappir-da ba-da-la$_2$ "Biracının yanında tartıldı/ödendi". VS 14, 121 II 2-3;
lu$_2$-bun$_2$-an-ze$_2$-a		kışkırtıcı, fitneci, kışkırtma işini yapan,
lu$_2$-bur$_2$-balaĝ		müzisyen, müzik eserleri çalan kimse, müzikçi,
lu$_2$-bur-gul	parkullum	mühürcü; HK 274, 29; SAİL 349; AHw. 834;
lu$_2$-daĝ	kinattum	görevli, memur, MSL 4, 18, 88; AHw. 479;
lu$_2$-dam-dam-sa$_2$	nēpeštum	iş, meslek, MSL 12, 165, 473; AHw. 778;
lu$_2$-dim$_3$-ma		aptal, ahmak, budala,
lu$_2$-din-na		^{munus}lu$_2$-din-na, "meyhaneci kadın"; ^{lu_2}lu$_2$-din-na "meyhaneci",
lu$_2$-dub$_3$-ĝar-ra	ṣayyādum	avcı, BWL 134, 141; TBP 19 III 8; AHw. 1075;
lu$_2$-du$_{10}$-dub	ṣubbutum	tutuklu, MSL 12, 201, 13; AHw. 1108;
lu$_2$-dub-šen	kinattum	görevli, memur, , MSL 4, 18, 88; AHw. 479;
lu$_2$-dulla		lu$_2$-dulla(=İGİ. NİGİN$_2$)-gal-gal-me "Onlar sarayın büyük kahyalarıdırlar". DP 133 IV 1;
lu$_2$-dum-dam-za	nēpeštum	iş, meslek, MSL 12, 165, 473; AHw. 778;
lu$_2$-dun-a	amēl qatātim	korucu, CCT 5, 3 b 6; AHw. 941; SAİL 295; AHw. 1172
lu$_2$-e$_2$-niĝ$_2$-ka	nēpeštum	iş, meslek, MSL 12, 165, 473; AHw. 778;

Sümerce	Akadca	Türkçe
lu$_2$-e$_2$-ša$_3$-ga		saray içi hizmetleri yapan kişi, dam-^{d}en-lil$_2$-le$_2$ dam-ur-e$_2$-muš$_3$ gal-dam-ĝar$_3$-ensi$_2$-ka En-da-gal-sa$_2$ dam-saĝ-dun$_3$ lu$_2$-e$_2$-ša$_3$-ga-me "Dam-Enlile, şehir beyi büyük tüccar Ur-emuš'un karısı; Endaĝalsa, kadastro müdürünün karısı. Onlar saray içi hizmetleri yapan kişilerdir/insanlardır". VS 14, 173 IV 3-8;
lu$_2$-e$_{11}$-de$_3$	naršindûm	büyücü, sihirbaz, çapkın erkek, AfO 18, 84, 269;
lu$_2$-e$_2$-buru$_3$	pallišum	hırsız, MSL 12, 175, 32; AfO 18, 84, 275; AHw. 816;
lu$_2$-ed$_3$-de$_3$	maḫḫûm	mutlu kişi, din adamı, kahin, AHw. 582;
lu$_2$-eme-dab	uqququm	dilsiz, MSL 12, 229, 13; AHw. 1427;
lu$_2$-en-nu-uĝ$_3$	šāpirum	nöbetçi, bekçi, SAİL 295; AHw. 1172;
lu$_2$-en-nu-un	šāpirum	nöbetçi, bekçi, SAİL 295; AHw. 1172;
lu$_2$-erim$_2$	raggum	çirkin, kötü, fena, kalleş, OEC 4, 153 II 30; AHw. 942;
lu$_2$-erim$_2$	ayyabum	düşman, AHw. 23; SL 41;
lu$_2$-eš$_2$-gid$_2$		ölçümcü, AWL 240;
lu$_2$-ga		sütçü, süt satan, sütçülükle ilgisi olan kimse,
lu$_2$-gaba-us$_2$-a	patnum	güçlü, kuvvetli, MSL 12, 174, 36; AHw. 848;
lu$_2$-gag		lu$_2$-^{ĝeš}gag "iş, meslek",
lu$_2$-gal **lugal**	bēlum; šarrum	yönetici, müdür, patron, mal sahibi, kral, bey,
lu$_2$-ĝal$_2$-tag$_4$-a	pētûm	kapıcı, CT 38, 4, 77; MSL 5, 77, 336; AHw. 861;
lu$_2$-gam	enšum	zayıf, güçsüz, dayanaksız, kuvvetsiz,
lu$_2$-ĝarza$_2$	kinattum	görevli, memur, MSL 4, 18, 88; AHw. 479;
lu$_2$-geš-ed$_2$ **lu$_2$-geš-ed$_3$**	atûm	kapıcı, AfO 18, 83; TCL 17, 58, 32; AHw. 88;
lu$_2$-ĝeš-gi-saĝ-keš$_2$	nakmum	kült sanatçısı, AHw. 722;
lu$_2$-ĝeštin-sur-ra	ṣāḫit karānim	iş, meslek, biracı, MSL 12, 165, 473;
lu$_2$-GI. AN		bir işçi sınıfı,
lu$_2$-gi-di-da **lu$_2$-gi-gid$_2$-a**	malīlum	kavalcı, OEC 6, 29, 16; BAL 93, 129, 136; AHw. 595;

Sümerce	Akadca	Türkçe
lu$_2$-gidim-ma	kaššāpum	büyücü, MSL 2, 154, 10; SAİL 17; AHw. 463
lu$_2$-ĝi$_6$-du-du **lu$_2$-ĝi$_6$-a-du-du**	hā'iṭum	gece bekçisi, AHw. 308;
lu$_2$-gigir	zūkum	arabacı, CT 53, 150, 11; AHw. 1536;
lu$_2$-gil-gilim	qardammum	dargın, düşman, MSL 12, 109, 185; AHw. 903;
lu$_2$-gi-na-tum	kinattum	kefil, meslektaş, AHw. 479; CAD K 281-282;
lu$_2$-ĝeš-e$_3$/e$_{11}$	namzaqum	kapıcı, anahtar, MSL 7, 226, 194; AHw. 730;
lu$_2$-ĝešda		ormancı, ormanı korumakla görevli kimse,
lu$_2$-ĝeš-gi		haberci, kurye, NG 3, 135;
lu$_2$-^{ĝeš}tukul-gu-la		çavuş, bir işin veya işçilerin başında bulunan ve onları yöneten sorumlu kimse, SL 163;
lu$_2$-^{geš}pu$_2$		güreşçi, pehlivan,
lu$_2$-ĝeš-tuk-tuku	šemmûm	dinleyici, MSL 12, 178, 16; AHw. 1211;
lu$_2$-ĝeš-tuku	šēmûm	dinleyici, MSL 12, 178, 15; AHw. 1213;
lu$_2$-gi-ze		kamışçı, kamış üreten ve satan kişi,
lu$_2$-gu$_2$-bar/du$_3$	zā'erum	düşman, MSL 12, 201, 20; AHw. 1502;
lu$_2$-gu$_3$-de$_2$-de$_2$	šassā'um	tellal, MSL 12, 162, 139; AHw. 1194;
lu$_2$-gurud-da	maqtum	şehit, düşme, UM 5, 144, 8; AHw. 608;
lu$_2$-gurušda	kurutšûm mārûm	hayvan bakıcısı , SAİL 110; besici, SAİL 110;
lu$_2$-gu$_2$-šu-du$_8$		meslek, mal kazanmak için kuralları belirlenmiş iş,
lu$_2$-gub-ba	maḫḫûm	din adamı, kahin, Hw. 582,
lu$_2$-gur$_{10}$-a		lu$_2$-^{urudu}gur$_{10}$-a, "orakçı",
lu$_2$-ḫal-ḫal-la	šaḫšaḫḫum	iftiracı, AHw. 1132;
lu$_2$-ḫar-mušen-na		kuş avcısı, her türlü uçan hayvanları avlayan kişi,
lu$_2$-ḫi-ĝar-ra		meslek, mal kazanmak için kuralları belirlenmiş iş,
lu$_2$-ḫu$_6$(MA$_2$) **lu$_2$-ḫu$_7$(SI)**		meslek, mal/para kazanmak için kuralları belirlenmiş iş,

Sümerce	Akadca	Türkçe
lu$_2$-ḫuĝ-ĝa$_2$	agrum	üretici, CT 41, 49, III 7; MSL 5, 77 331; AHw. 16;
lu$_2$-ḫul-ĝal$_2$	lemnum	kötülcül kimse, düşman, AHw. 543;
lu$_2$-ḫul-gig	zērum	iğrenç, MSL 12, 159, 39; AHw. 1520;
lu$_2$-ḫur-saĝ	šaddā'um	dağcı, MSL 12, 186, 32; AHw. 1124;
lu$_2$-igi-du	ašarēdum ālik pānim	lider, önder, başkan, CT 35, 6, 57; AHw. 78;
lu$_2$-igi-sig$_7$-a-bal	šišûm	göz hastası, MSL 12, 183, 43; AHw. 1250
lu$_2$-igi-ze$_2$-ze$_2$		saygısız, kaba, terbiyesiz (kimse), efe, yiğit, zeybek,
lu$_2$-IM	sarrum	suçlu; yanlış, taklit, hileli,
lu$_2$-im-na		sayman, muhasip, hesap uzmanı,
lu$_2$-im$_2$-ma	šānûm	atlet, koşucu, MSL 12, 178, 4; SAİL 202; AHw. 1167;
lu$_2$-inim, lu$_2$-inim-ma	šībum	tanık, şahit, AfO 20, 121, 12; AHw. 1228;
lu$_2$-inim-gi-na	muqippum	kefil, garantör, MAOG 13/2, 48, 38; AHw. 674;
lu$_2$-inim-diri-du$_{11}$		yalancı, NG 3, 99;
lu$_2$-inim-ma	šībum	tanık, AHw. 1228; CAD Š/2, 389; NG 3, 136;
lu$_2$-inim-inim-ma	kaššaptum āšipum	büyücü, sihirbaz, AHw. 463;
lu$_2$-inim-tar	nēpeštum	iş, meslek, MSL 12, 165, 473; AHw. 778;
lu$_2$-itu-da		aylık işçi, belirli koşullarda çalışan kimse,
lu$_2$-kab$_3$-ba	nēpeštum	iş, meslek, MSL 12, 165, 473; AHw. 778;
lu$_2$-kab-sar	kabšarrum	hakkak, SAİL 88; AHw. 418,
lu$_2$-kar-ra	munnabtum munnarbum	kaçak, mülteci, firar, HK 136, 71; AHw. 673;
lu$_2$-kas$_4$/kaš$_4$	lāsimum	koşucu, atlet; Gud. St. B V 10-11;
lu$_2$-keš$_2$-keš$_2$-da		hayvan kontrolörü, hancı,
lu$_2$-keš$_2$-tug$_2$-ra	nēpeštum	iş, meslek, MSL 12, 165, 473; AHw. 778;
lu$_2$-ki-inim-ma	šībum	tanık; ^{m}En-lu$_2$ sagi Lugal-ra-mu-gi$_4$ aga$_3$-us$_2$ La-la nimgir lu$_2$-ki-inim-ma-bi-me "Garson Enlu, korucu/bekçi Lugalra-mugi, tellal Lala (bu olayda) tanıktırlar. Nik. 17 VI 8-VII 4;

Sümerce	Akadca	Türkçe
lu_2-KID_2		hırsız, haydut, soyguncu,
lu_2-$kiĝ_2$-ak	eṭlum	işçi, MSL 3, 142, 172; SAİL 322; AHw. 265;
lu_2-kin-na-tum		avcı, avlamayı iş edinen kimse,
lu_2-kin-gi_4-a	mār šiprim	haberci, ulak, posta, kurye;
lu_2-$kiri_3$-sa_6	muštēmiqum	yalvaran, yalvarıcı, AHw. 686;
lu_2-ki-sikil	wardatum	genç kız, gelin, AHw. 1464;
lu_2-ku_5(-d)		sakat, topal, kötürüm,
lu_2-kur_2	nakrum	yabancı, düşman,
lu_2-kur_2-kur_2-ra		çok yabancı kişi,
lu_2-ku_3-$še_3$-ab-sum	muttaddinum	satıcı, tüccar, MAOG 1/2, 5, 21; AHw. 689;
lu_2-ku_3-$še_3$-an-sum	nādinānum	tüccar, satıcı, AHw. 704;
lu_2-$kurum_6$-dab-ba	eṭlum	işçi, MSL 3, 142, 172; SAİL 322; AHw. 265;
lu_2-$kurum_6$-nu-dab-ba	eṭlum	işçi, MSL 3, 142, 172; SAİL 322; AHw. 265;
lu_2-kurun	sābītum; sābûm	biracı, biracılıkla uğraşan kişi,
lu_2-kurun-na	sābûm	meyhaneci, biracı, MSL 12, 158, 21; AHw. 1000;
lu_2-laḫtan		lu_2-^{dug}laḫtan "okulda görevli kişi",
lu_2-lal_3		bir sevgi ifadesi,
lu_2-lil_2-la_2	lilûm	şeytan, cin, dev, SAİL 313;
lu_2-lirum(-ma)	muštapṣum	pehlivan, güreşçi,
lu_2-lu_7	amēlum; lullûm	adam, insan, insanlık,
lu_2-lul	sarrum	yalancı, AHw. 1030;
lu_2-lul-lul		aşırı/çok büyük yalancı,
lu_2-lunga	sirāšum	biracı, MSL 12, 158, 20; AHw. 1050;
lu_2-ma_2		kayıkçı, kayık yapan ve işleten kişi,
lu_2-ma_2-addir	nēberum	kayıkçı, dümenci,
lu_2-ma_2-gal-gal		büyük kayıkçı,
lu_2-ma_2-gur/gur_8		kaptan, lu_2-ma_2-gur_8-bi ka mu-na-kešda "kaptanlarını görevlendirdi". Gud. St. D III 8-10;
lu_2-maḫ	lumaḫḫum	baş karabaş, keşiş, din adamı, müdür, SAİL 7; AHw. 563;
lu_2-maḫ-du_{11}-ga	nāgirum	tellal, MSL 2, 149, 10; AS 16, 24, 114; AHw. 711;

Sümerce	Akadca	Türkçe
lu_2-ma-laḫ$_4$	malaḫḫum	gemici; ma_2-ta lu_2-ma_2-laḫ$_4$ e-ta-šub "Gemiden gemicileri uzaklaştırdı". CIRPL Ukg. 4-5 VIII 14;
lu_2-mar-za		mahkeme salonunda görevli kişi, mübaşir,
lu_2-maš	lumāšum	yıldız, burç, SAİL 330;
lu_2-mu_{13}-mu_{13}		büyü yapan/afsuncu karabaş, keşiş, din adamı,
lu_2-mud		eğitici, terbiyeci, antrenör, menajer,
lu_2-mumun		büyü yapan/afsuncu karabaş, keşiş, din adamı,
lu_2-na-me	mammān	kimse; lu_2-na-me nu-zu "Onu kimse bilmiyor",
lu_2-nam-ku_5-du	tammāmûm	yeminli (kişi), MSL 12, 172, 487; AHw. 1316;
lu_2-nam-ra	maḫkum	tutsak, esir, köle, rehin,
lu_2-NE. DU	raggum ayyābum	kötü adam, düşman,
lu_2-NE. RU-du	ayyābum saklum	düşman, aptal, geri zekalı, ahmak,
lu_2-ni_2-te-te	pallaḫum	çekingen, korkak, MSL 12, 155, 155; AHw. 816;
lu_2-ni_2-su-ub	maḫḫûm zabbum	din adamı, kahin, Hw. 582,
lu_2-ni_2-tuku		korkak, lu_2-ni_2-tuku "korkusu olan kişi - korkak", UET 1, 131, 10;
lu_2-niĝ$_2$-a_2-zig_3	šagaštum	katil, CT 18, 36 a I 4; KAR 395 VI 14; AHw. 1127;
lu_2-niĝ$_2$-dab-ba		kült görevlisi, dinî törenleri yöneten kişi,
lu_2-niĝ$_2$-gu_2-du		haraç, takdir, övgü, hürmete layık kişi,
lu_2-niĝ$_2$-ki-sig_{10}-ga		araba sahibi, arabacı,
lu_2-niĝ$_2$-NE. RU	raggum	kötü adam, düşman,
lu_2-niĝ$_2$-nu-tuku	lapnum	fakir, yoksul, AHw. 537;
lu_2-niĝ$_2$-sa_{10}-ak		alıcı, müşteri, satın almak isteyen kimse,
lu_2-niĝ$_2$-sa_{10}-gu_7		satıcı, bayi, alıcıya bir şey satan kimse,
lu_2-niĝ$_2$-sig_{10}-ge_5		araba sahibi, arabacı,
lu_2-niĝ$_2$-tuk **lu_2-niĝ$_2$-tuku**	šarûm	zengin, mal sahibi kişi, AHw. 1193;
lu_2-niĝ$_2$-zu_2-a **lu_2-ni_2-zu_2**	šarrāqum	hırsız, MSL 4, 121, 26; AS 16, 35, 10; AHw. 1187;

Sümerce	Akadca	Türkçe
lu_2-ni_3	šaggaštum	cinayet, MSL 12, 161, 113; CT 18, 36 a I 4; AHw. 1127
lu_2-ni_3-al-di	nērtum	ölü, MSL 12, 206, 12; CT 12, 29 b IV 26; AHw. 780;
lu_2-ni_3-tuku		zengin, nu-siki lu-ni_3-tuku nu-mu-na-ĝar "Yetim zengine teslim edilmedi". Gud. St. B VII 42-43; lu_2-ni_3-tuku "malı olan kimse, zengin",
lu_2-niĝ$_2$-a_2-zi	ṣīnum	kötülük, yaramazlık, MSL 12, 161, 112;
lu_2-nindaba		kült görevlisi, dinî törenleri yöneten kişi,
lu_2-nu-zu	nuwā'um	aptal, RA 59, 20, 13; AHw. 799;
lu_2-PAD-dab_5-ba		işçi, başkasının yararına çalışan kişi,
lu_2-pe-el-la_2		kalafatçı, gemi ve kayıklarda kalafatlama işini yapan kimse,
lu_2-sa_{10}-ku_2		lu_2-sa_{10}-ku_2 "ederi harcayan kişi - satıcı", SR 1 II 4; 2 III 1; 29 III 1;
lu_2-sa-gaz	ḫabbātum	hırsız, eşkiya, haydut, korsan, NG 3, 138;
lu_2-saĝ$_3$-saĝ$_3$	nēpeštum	iş, meslek, SAİL 230, AHw. 778;
lu_2-saĝ-buluĝ-ĝa		büyücü, sihirbaz,
lu_2-saĝ-du-a	maḫṣam ilim	din işleriyle uğraşan kişi, karabaş, keşiş, din adamı,
lu_2-saĝ-kiĝ$_2$		mimar, usta, taşeron, taşkıran,
lu_2-saĝ-lugal		muhafız, subay, polis memuru,
lu_2-saĝ-še$_3$-nu_2-a		yorumcu, tercüman,
lu_2-sa-gu_2-la_2	nēpeštum	iş, meslek, SAİL 230, AHw. 778;
lu_2-silaĝ-ĝa$_2$		fırıncı, ekmekçi,
lu_2-sig-ga	enšum	güçsüz, yetersiz, zayıf adam,
lu_2-saḫar-šub-ba	epqam malûm	bulaşıcı bir hastalığa, miskin hastalığına tutulmuş kişi, veremli kimse,
lu_2-sum-sikil-sal-la	nēpeštum	iş, meslek, SAİL 230, AHw. 778;
lu_2-sur-ra		iş, meslek, ip eğiren/büken kişi,
lu_2-šaḫ$_2$-šum		domuz kasabı,
lu_2-ŠE+DIN	nēpeštum	iş, meslek, SAİL 230, AHw. 778;
lu_2-še-il$_2$-keš$_2$		ölçümcü, araştırmacı, bilirkişi, gözetmen, gözetici,

Sümerce	Akadca	Türkçe
lu$_2$-še$_3$-gu$_4$	kullizum	sığırtmaç, SAİL 384; AHw. 501;
lu$_2$-še-saĝ-ĝar-ak	nēpeštum	iş, meslek, SAİL 230, AHw. 778;
lu$_2$-še-zar-sal-la	nēpeštum	iş, meslek, SAİL 230, AHw. 778;
lu$_2$-šid-du$_3$	pāqidum	bakıcı, koruyucu, AS 16, 23, 69; AHw. 827;
lu$_2$-šir$_3$-ra		şarkıcı, ozan, halk sanatçısı, saz şairi, âşık,
lu$_2$-su-a		tanık, VS 14, 106 II 7; lu$_2$-su-a ensi$_2$-ka-ke$_4$-ne(=ensi$_2$(k) -ak-ene-ra) "Şehir beyinin tanıklarına", DP 161 I 3; lu$_2$-su$_2$-a-ensi$_2$-ka-ke$_4$-ne "40 kile'den 3 şinik, 2 okka eksik çavdar. Bu, çalışanlara/ işçilere çavdar dağıtımıdır. (Bundan başka) 22 kile, 2 şinik de şehir beyinin tanıdıklarına çavdar dağıtımı". DP 161 I 1-3;
lu$_2$-su-bir$_4$	šubarûm	lu$_2$-su-bir$_4^{ki}$, "Asurlu", MSL 12, 186, 31; ICK 1, 7, 7; AHw. 1257;
lu$_2$-šu-du$_8$-a	maḫkum	esir, tutsak,
lu$_2$-šu-kar-re	ekkēmum	korsan, CAD E 69; AHw. 195;
lu$_2$-šu-tag **lu$_2$-šu-tag-ga**	nēpeštum	iş, meslek, SAİL 230, AHw. 778;
lu$_2$-tab-ba	tappûm	bakıcı, yoldaş, arkadaş, ortak,
lu$_2$-tuku	rāšum	alacaklı, MSL 12, 178/8, 9. 51; SAİL 574; AHw. 962;
lu$_2$-tug$_2$-zu$_2$-keš$_2$	kāṣirum	iş, meslek, terzi, AfO 18, 84, 259; AHw. 458;
lu$_2$-tur		genç, delikanlı, genç,
lu$_2$-u$_{18}$-lu	lullûm am/wīlum	insanoğlu, SAİL 330; insan, insanlık, SAİL 330,
lu$_2$-u$_2$-rum		hizmetçi, lu$_2$-u$_2$-rum-^{d}Ba-ba$_6$-me "Onlar tanrıça Baba'nın hizmetçileridirler". Nik. 19 XI 3-4;
lu$_2$-ug$_5$-ge	ḫābilum	katil, CT 18, 19 d 5; CAD H 4; AHw. 305;
lu$_2$-ulu$_3$	amēlum, lullûm	adam, insan, insanlık,
lu$_2$-ulu$_3$-ĝa$_2$		lu$_2$-ulu$_3$-ĝa$_2^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
lu$_2$-umum-ma	mummum	iş, meslek,
lu$_2$-ur-ra		din adamı, kahin, AHw. 582,
lu$_2$-ur$_3$-ra		bir meslek türü, baharat değirmencisi,

Sümerce	Akadca	Türkçe
lu_2-ur_5-ra		borçlu, lu_2-ur_5-ra e_2-lu_2-ka nu-ku_4 "Borçlu bir başkasının evine girmedi", Gud. St. B V 10-11;
lu_2-$uš_7$-ri-a		büyüleyici kimse,
lu_2-$uš_{12}$		sihirbaz, büyücü;
lu_2-za-na-ru **lu_2-za-na-ru_{12}** **lu_2-za-ra-lu_2**		müzisyen, müzik eserleri yaratan, besteleyen veya besteleri çalan kimse, müzikçi,
lu_2-zah/zah_3	ḫalqum	kaçak, AHw. 313; CAD H 50;
lu_2-zuḫ **lu_2-zuḫ-a**	šarrāqum	hırsız, MSL 4, 121, 26; AS 16, 35, 10; AHw. 1187;
lu_2-zu-gal	mukkallum	bilgin, LTBA 2, 11 I 8; CT 18, 14 a 8; AHw. 67
lu_3	dalāḫum balālum	ürkütmek, rahatsız etmek, bulandırmak, karıştırmak, bozmak, üzmek, AHw. 152;
	katāmum	üzmek, sallamak, çalkalamak, örtmrk, başkaldırmak, şaşırtmak, telaşlanmak, ayağa kaldırmak, kışkırtmak, uyandırmak, başlatmak, ayağa kaldırmak, uyandırmak, teşvik etmek, kışkırtmak, karıştırmak, SL 163;
lu_5(-g)		birlikte kalmak, yaşamak, SL 163;
lu_6	amēlum, ša	kim, kime, hangi
lu_7-lu_2/lu_7-lu_7	awīlānum	lu_7-lu_2.^{mušen} "bir kuş türü",
lu_9	napāḫum	alevlenmek, parlamak,
lu_{10}	amēlum ša	kim, kime, hangi adam, yönetici, kişi,
luga	šillatum	küstah, AHw. 1236;
lugal	šarrum	kral, AHw. 1188; CAD Š/2, 76; SGL 1, 96; AWL 65; NG 3, 134; MSL 3, 149, 331; ISL 42; lugal-a-ni-ir(=lugal-ani-ra) "Kralına", UET 1, 100, 4; lugal-$ĝu_{10}$ $ĝa_2$-a-ra ma-an-du_{11} "Kralım bana söyledi". St. P 10, 2 I 17; lugal-zu en-gal dumu-^{d}en-lil_2-la_2-ke_4 Senin kralın büyük bey, Enlil'in oğludur". TSL 39, 4;
	bēlum	bey, AHw. 118; CAD B 191;
lugud	kurûm šarkum	kısa, MSL 2, 128, 8; YOS 1, 53, 28; AHw. 512; cerahat, irin, SAİL 69; AHw. 1187;
$lugud_2$	siāqum	daraltmak, zayıflamak, RA 53, 130, 40; AHw. 1039 dar/zayıf olmak, ARM 1, 21, 8; AHw. 1039;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	karûm	kısa olmak, SAİL 483; AHw. 452;
lugud$_2$/lugud$_3$	kurûm	kısa, AHw. 452; CAD K 226; 3 maš-gal-gal 4 ma-lugud$_2$-da "3 büyük çebiç ile 4 körpe oğlak", BIN 8, 374, 1-2;
	maṭûm	az, hafif, değersiz, körpe, AHw. 636;
lugud$_2$-da	karûm	kısa, SAİL 483; AHw. 452; ^{dug}lugud$_2$-da, "şinik, okka", AHw. 509;
lu$_2$-bur$_2$-ru		tercüman, SL 160;
lu$_2$-Diĝir-al-sa$_6$		Diĝir-alsa'ya bağlı, Diĝir-alsa ile ilgili,
lu$_2$-dam-tuku		evli adam SL 160;
lu$_2$-dida(-k)		rakip, muhalif, aynı şeyi elde etmeye uğraşan kimse
lu$_2$-du-du		hovarda, çapkın, serseri, derbeder, kararsız,
lu$_2$-e$_2$-ni$_3$-ka		hazine/depo'nun idare amiri, müdürü,
lu$_2$-erim$_2$		düşman, SL160;
lu$_2$-eše$_2$		tutuklu, tutsak, esir,
lu$_2$-garza		görevli, memur,
lu$_2$-ga-šum	ḫābilum	katil, CT 18, 19 d 5; CAD H 4; AHw. 305;
lu$_2$-geštin		bağcı, bağ yetiştirip ürününü satan kimse,
lu$_2$-gi-di-da		kavalcı, kaval yapan, satan veya çalan kimse,
lu$_2$-gigid$_2$-da		flütçü, flüt çalan kimse,
lu$_2$-gim$_4$-ma		koşucu, atlet, atletizmle uğraşan kimse,
lu$_2$-^{ĝeš}bala		ip büken/eğiren kişi,
lu$_2$-ĝeš-e$_3$/e$_{11}$	atûm	kapıcı, AfO 18, 83, 235; SAİL 231, AHw. 88;
lu$_2$-ĝeš-gi-saĝ-keš$_2$		kült oyuncusu,
lu$_2$-ĝeš-tag-ga		kurban/adak işlerini yöneten karabaş, keşiş, din adamı,
lu$_2$-^{ĝeš}tukul		silahlı kişi/adam, asker,
lu$_2$-gub-ba		din adamı, kahin, peygamber, AHw. 582,
lu$_2$-gud$_4$-da	kurûm	cüce, boyu, normalden çok daha kısa olan (kimse),
lu$_2$-gu-la		despot, zorba, bir ülkeyi baskıyla yöneten kimse,

Sümerce	Akadca	Türkçe
lu$_2$-ḫu-dab$_5$		bir insan sınıfı,
lu$_2$-ḫun-ĝa$_2$		günlük/kiralık işçi,
lu$_2$-i$_3$-šur		yağı deriye/tuluğa basan kişi,
lu$_2$-i$_3$-zu	bārûm	kahin, falcı, SAİL 181; AHw. 109;
lu$_2$-i-^{d}utu-ka		zalim, acımasız ve haksız davranan, zulmeden kişi,
lu$_2$-im$_2$-ma		atlet, koşucu, atletizmle uğraşan kimse,
lu$_2$-inim-ma		tanık, şahit, bilir kişi,
lu$_2$-kal		değerli, pahalı, sevgili,
lu$_2$-kar-ra		mülteci, kaçak, atlet,
lu$_2$-kaš$_4$		kurye, ulak, haberci, postacı,
lu$_2$-ki-inim-ma		tanık, şahit, bilirkişi,
lu$_2$-ku$_5$-ku$_5$-ra$_2$		sakat, kötürüm, topal,
lu$_2$-kurun$_2$-na(-k)		biracı, meyhaneci, hancı,
lu$_2$-la-ga	leqûm	hırsız, haydut, at/sığır hırsızı, yağmacı, çapulcu, soyguncu, sabıkalı, suçlu, suç işlemiş, suçu olan kişi,
lu$_2$-lul-la		güvenilmez, hain, kalleş, yalancı,
lu$_2$-ma$_2$-gur$_8$		sandal, gemi, tekne kaptanı,
lu$_2$-maḫ		büyük insan, din adamı, başkan, idare amiri,
lu$_2$-mar-sa		tersane, tezgah memuru,
lu$_2$-mu-da		yabani/terbiyesiz adam,
lu$_2$-na-me		biri, hiçbiri, hiç kimse,
lu$_2$-nam-ra		mahkum tutsak esir,
lu$_2$-nam-tag-ga		güçlü, kuvvetli, sinirli,
lu$_2$-ni$_2$-te	pardum	korkak, MSL 12, 155, 153; AHw. 933;
lu$_2$-ni$_2$-zu/zuḫ	šarrāqum	hırsız, AS 16, 35, 10; MSL 4, 121, 26; AHw. 1187;
lu$_2$-ni$_3$-dab$_5$		ambarcı, depo memuru,
lu$_2$-ni$_3$-nu-tuku		fakir, borçlu, geçimini güçlükle sağlayan, yoksul,
lu$_2$-ni$_3$-sam$_2$-aka		alıcı, müşteri, satın almak isteyen kimse,
lu$_2$-ni$_3$-sam$_2$-gu$_7$		satıcı, bayi, alıcıya bir şey satan kimse,
lu$_2$-ni$_3$-tuku	mašrûm	zengin, SAİL 597; AHw. 629;

Sümerce	Akadca	Türkçe
lu$_2$-ru-gu$_2$		inatçı, aksi, direngen, ayak direyici,
lu$_2$-ru-gu$_2$-da		pehlivan, boylu boslu ve güçlü kimse, güreşçi,
lu$_2$-saĝ-lugal		korumacı, kralı koruyan görevli, memur,
lu$_2$-saĝ-še$_3$-na$_2$		rüya yorumcusu, rüyayı tarif eden kişi,
lu$_2$-sar		soğancı, soğan yetiştiren veya satan kimse,
lu$_2$-šar$_2$		çok büyük, sayısız,
lu$_2$-še-bad-ra$_2$		harman dövmek,
lu$_2$-sila$_{11}$-ĝa$_2$		fırıncı, ekmekçi,
lu$_2$-silim		sağlıklı adam, sağlam,
lu$_2$-šim		parfümcü, parfümeri ürünleri üreten/satan kimse,
lu$_2$-šir$_2$-ra		ağıt söyleyen, ağıtçı, şarkıcı,
lu$_2$-su-a		arkadaş, yoldaş, yol arkadaşı,
lu$_2$-šuku-ra-ke$_4$-ne		hisseyi paylaşan kişiler, ortaklar, verasetçiler,
lu$_2$-tir		ormancı, orman memuru, SL 162;
lu$_2$-tum$_9$/tumu		güvenilmez, kaypak kişi/adam,
lu$_2$-tur		çocuk, bebek, SL 163;
lu$_2$-tu-ra		hasta, sağlığı bozuk olan, hastalanmış, rahatsız,
lu$_2$-u$_{18}$/ulu$_3$		insanlık, beşeriyet, SL 163;
lu$_2$-u$_2$-rum		kayıtlı kişi, esir, köle, hizmetçi, lu$_2$-u$_2$-rum-^{d}ba-ba$_6$-me "Onlar tanrıça Baba'nın hizmetçileridirler". Nik. 19 XI 3-4;
lu$_2$-u$_5$-a		binici, süvari, atlı,
lu$_2$-ug$_5$-ga	sarrārum	katil, ARM 5, 81, 18; 13, 144, 42; AHw. 1030;
lu$_2$-ulu$_3$-pap-ḫal-la		sabırlı, hasta,
lu$_2$-ulu$_3$-um	lullum	yabancı, komşu, halk topluluğu,
lu$_2$-ur$_3$-ra		heykeltıraş, SL163;
lu$_2$-ur-gi$_7$ - me		köpek bakıcısı,
lu$_2$-zaḫ$_3$	qārirum	kaçak, mülteci, HSS 19, 2, 12; AHw. 903;
lu$_2$-zi(-d)		dürüst, adil, erdemli adam,

Sümerce	Akadca	Türkçe
lu$_2$-zu-a		atasözü, özdeyiş, kısa ve kesin söz,
lu$_2$-zuḫ-a	šarrāqum	hırsız, MSL 4, 121, 26; SAİL 399; AHw. 1187;
lub		parça et, ^{urudu}lub, "balta, tırmık",
lub-bi	šelliptum	^{urudu}lub-bi, ^{ĝeš}lib-bi "ağaç ya da madeni balta, tırmık",
lu-bi		sevgi terimi, aşk, sempati, şefkat, muhabbet,
lubun	ḫinqum	sıkma, daraltma, CT 11, 35 d 4; AHw. 347;
lu-bu-uš-tum	lubuštum	giysi, elbise, MSL 3, 59, 7; AHw. 561;
lud	luṭṭum nalpatum	küçük tas, kase, çanak, leğen, metal bir alet,
luĝ	mazzāzum	yaşamak, oturmak, oğul vermek(arılar için), toplanmak, yığılmak, oturmak, yaşamak, ^{ĝeš}lug, "yer, durum",
luĝ$_2$	ḫiṭīṭum šillatum	zarar, hasar, zarar vermek, günah, kabahat, günaha, girmek, suç işlemek
	šillatum	hata, yanlışlık, yanılgı, suç, kusur, batırmak, daldırmak, suya dalmak/girmek,
luĝa	ḫiṭīṭum šillatum	zarar, hasar, zarar vermek, günah, kabahat, günaha girmek, suç işlemek,
lugal	šarrum	kral, , lugal-ĝu$_{10}$ "beyim, kralım", lugal-kur-kur-ra "bütün ülkelerin kralı; uru-ka-gi-na lugal-lagaš(a)^{ki}-ke$_4$ uru-ku-ta e-ne-ba "Uru-kagina, Lagaš kralı onu onlara Uruku'dan hediye etti. " BIN 8, 348, 8-12; lugal-kur-kur-ra (=lugal-kur-kur-ak) "Bütün ülkelerin kralı, " Gud. St. C II 2; ^{gi}lugal "bir bitki türü", lugal-ki-en-gi ki-uri "Sümer ve Akad kralı", lugal-kur-ra "ülkenin kralı", lugal-ša$_3$-la$_3$-su$_3$ "merhametli/insaflı kral",
LUGAL. BI. GUB		krali makam,
lugud	šarkum	irin, iltihap, akışkan, sıvı,
lugud$_2$	kurûm	kısa olmak, sıkı, gergin, cimri (olmak),
lugud$_2$/lugud$_3$		yarım, cüce, zayıf, yetersiz,
lugud$_2$-da		^{ĝeš}lugud$_2$-da "ağaçtan yapılmış bir nesne, tokuç",
lugud$_2$-da	kurûm	kısa, YOS 1, 53, 28; AHw. 512; SL 164;
lugud$_3$	kurûm	kısa olmak, sıkı, gergin, cimri (olmak),

Sümerce	Akadca	Türkçe
lugud$_4$	maškanum raḫīṣum	harman yeri, SAİL 74; 461; AHw. 626;
lug$_3$(LUL)		yaşamak, oturmak, yaşamını sürdürmek,
luḫ	mesûm	temizlemek, yıkamak, AS 7, 18, 76; MSL 2, 138, 1; AHw. 647-648; CAD M/2, 30; AWL 94; NG 3, 135; šu-šu mu-luḫ "Ellerini temizledi". Gud. St. B VII 29 luḫ-ḫa "yıkanmış, yıkama, temiz", St. P 10, 2 IV 54
	naḫālum	süzmek, elemek, CT 41, 49 II 13; AHw. 712;
	mīsum	yıkama, yıkanma, SAİL 321; AHw. 659
luḫ-mar-tu	šibburratum	$^{u}{}_2$luḫ-mar-tu, "üzerlik otu, sedef otu";
luḫša	luḫšûm	ibadete hazır tapınak, mabet,
luḫum	upellûm	kömür, MSL 14, 261, 15; AHw. 1423;
luḫummu		kraliçe, rahibe, SL 164;
lukur	qadištum	kült kadını, kuma, SAİL 5; AHw. 891;
	nadītum	rahibe, MSL 3, 125, 332; SAİL 554; CAD N/1, 63, AHw. 704;
lukur	nadītum qadištum	prenses, kraliçe, MSL 3, 125, 332; AHw. 704;
lul	parrişum	yalancılık, yalancı, TBP 21, 17; AHw. 834;
	sarārum	yalan atmak, AHw. 1028; ISL 44;
	sarrum	yanlış (olmak); sabıkalı, suçlu, cezalı (olmak),
lul ... du$_{11}$		yalan söylemek, 164;
LUL. LUL-na		kurşun levha, kılavuz, önder, örnek,
lul/lu$_5$		yalancı, yalan, yalan atmak, kandırmak, aldatmak, ihanet etmek, yanlış, hata, SL 164;
lul-gu		tazmin, geri verme,
lul-la	sartum	yalan, AHw. 1031; ISL 45; St. P 10, 1 III 6;
lum	ešēbum	büyümek, çoğalmak, AS 7, 40, 55; AHw. 253;
	šib'um	doyurma, doyma, AS 7, 40, 47; AHw. 1229;
lum	zârum	bükmek, kıvırmak, çevirmek, döndürmek, öğütülmüş/ezik (olmak) dolu olmak, yumuşatmak, gevşetmek, verimli, olmak,
	tabāštānum	lum$^{ku}{}_6$ "bir balık türü",

Sümerce	Akadca	Türkçe
	enēbum	dışkı, ters, gübre, gübrelemek, memnun/ hoşnut olmak, yetişkin olmak,
	unnubum	meyve vermek, verim sağlamak, AHw. 1421;
	lummu	^{dug}lum, "su bardağı" SL 164;
lum$_3$	lummûm	^{dug}lum$_3$; "su bardağı su bardağı", örümcek, salyangoz,
lum$_4$	naŝpakum	kiler, OEC 4, 152 VIII 31; AHw. 760
lum-du$_8$		küçük boncuk, bilye,
lum-ḫa lumḫa	barīrātum	^{ĝeš}lum-ḫa, "bir ağaç türü", SAİL 565; AHw. 107;
lum-ma		hamile/doğurgan kadın, SL 164;
lunga/lunga$_2$ lunga$_3$	sīrāšûm	$^{lu}{}_2$lunga "biracı", MSL 12, 158, 20; SAİL 215; AHw. 1050

m M

Sümerce	Akadca	Türkçe
ma	bītum	Emesal: ma< ĝa$_2$ "ev", AHw. 132; ISL 2; ma$_2$ ... da "gemi ile yolculuk etmek, denize açılmak", ma$_2$ ... gid$_2$ "gemi ile yol almak, çekmek, sürüklemek)",
	alākum	ĝen "gitmek", dolaşmak", 165;
	rakāsum	bağlamak, AHw. 945; ISL 6;
	šakānum	koymak, yerleştirmek, AHw. 1134; ve, SDb. 2000, § 52, 3;
-ma		ve, igi-ni i$_3$-na-ĝar-ma geme$_2$ za-še$_3$ nu-ra-sum ..... i$_3$-na-an-du$_{11}$ "O ona baktı ve şöyle söyledi: "Ben cariyeyi sana satmadım", GSG 153; igi-ne-ne in-ĝar-eš$_2$-ma ..... bi$_2$-in- be$_2$-eš$_2$ "Onlar ona bakıyorlar ve (şöyle) söylüyorlar". BE 6, 10, 5
ma-a	ali anāku	nereye, nerede, AHw. 35; Emesal: ma-a< ĝa$_2$-e "ben" SL 165;
ma-a-al-tum	mayyaltum	^{ĝeš}ma-a-al-tum, "yatak",
ma-ad-ĝa$_2$	maṣḫatum	bir un türü,
ma-ad-li-um	mašaddum	direk, MSL 6, 9, 46; AfO 19, 107, 24, AHw. 622;
	makkûm mudulum	değnek; çubuk; AHw. 589;
	muttûm	kazık; AHw. 667; direk, Hw. 690;
ma-al	bašûm	bulunmak, yerleştirmek, sahip Emesal: ma-al< ĝal$_2$,
	išûm	olmak AHw. 112; sahip olmak, AHw. 402; ISL 20;
	šakānun, našûm	ĝal, ĝal$_2$ "koymak", taşımak, AHw. 762; ISL 21;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	petûm	açmak, AHw. 858-860; ISL 22;
ma-al	zarûm	sırık, değnek, çubuk, AHw. 1516; ISL 25;
ma-al-ba	bišitum	mal, varlık, AHw. 131; ISL 26;
ma-al-ga	milkum	Emesal: ma-al-ga< ĝalga "anlayış, akıllı, öğüt, uyarı", nasihat, AHw. 652; CAD M/2, 66;
	ṭēmum	düzenleme, anlaşma, uzlaşma, öğretim, yönerge,
ma-al-ga-tum	malgâtum	bir müzik aleti, bir şarkı türü,
ma-al-li-li		çağlama, çağlayan, çağlamak işi,
ma-al-lu		bağırma, ünlem, nida,
ma-al...taka$_4$		Emesal: ma-al...taka$_4$ < ĝal$_2$. . taka$_4$ "açmak", SL 165
ma-al-tum	maltum mayyaltum	$^{na}{}_4$ma-al-tum "taş çanak, leğen", ^{ĝeš}ma-al-tum; "yatak",
ma-an-du-um	mandum	asker, orduda görev yapan erden generale kadar herkes,
ma-an-ga-ra	maggarum	oymacı kalemi,
ma-an-gara$_2$	mangārum	^{urudu}ma-an-gara$_2$ "metal sepet"
ma-an-ḫara$_4$ ma-an-ḫara$_6$ (DAG. KISIM$_5$. GA)	ḫarûm namḫarum	bira fıçısı; iki tekerlekli araba, AHw. 328;
ma-an-sim	nappītum	^{gi}ma-an-sim; "elek, kalbur, kevgir",
ma-an-sim-ni$_3$-ar$_3$-ra	maḫḫaltum	^{gi}ma-an-sim-ni$_3$-ar$_3$-ra, "süzgeç, elek, kalbur", CT 4, 40 b 15; AHw. 582;
ma-an-sim-šu-ĝal$_2$	mekkûm	^{gi}ma-an-sim-šu-ĝal$_2$, "tokmak, tokaç, havan eli", AHw. 642;
ma-an-si-um	mesûm	hükümdarlık simgesi/sembolü,
ma-an-zi-la$_2$		çomak, ayak sopası,
ma-an-zi-le	larsīnum	çomak, ayak sopası, AHw. 538; $^{lu}{}_2$ma-an-zi-le/la$_2$ "ikişer ikişer, çifter", AHw. 538;
ma-aq-ta-ru-um	maqtarum	buhurluk, tütsü kabı,
ma-at-gan	matqanum	^{ĝeš}ma-at-gan, "bir kap türü", MSL 6, 94, 133 a;
ma-az	eleṣum	gurur duymak, sevinmek, sevindirmek, memnun etmek, AHw. 200; zevk, sevinç, coşkun canlı, verimli, neşeli, sevinçli,

Sümerce	Akadca	Türkçe
	šeršum	çıban, AHw. 1093;
ma-da	mātum, erṣetum	ülke, bölge, yeryüzü SAİL 312; 342; AHw. 633;
ma-da-kam	matīma	herhangi bir zamanda, sürekli, AHw. 632;
ma-dam	ḫiṣbumṭuḫḫudu mādum	kazanç, gelir, verim, mahsul, SAİL 342; AHw. 348; bol, çok, çok bereketli, SL 165;
ma-da-nu-um		$^{na}{}_4$ma-da-nu-um "bir taş türü, kehribar",
ma-ḫara$_4$	ḫarûm namḫarum	bira fıçısı, iki tekerli araba,
ma-i$_3$-dub	maiduppum	yük gemisi, SAİL 22; AHw. 1111;
ma-la		orada olduğu kadar, orada ne varsa,
ma-la(-g)		arkadaş, yoldaş, SL 165;
ma-lah$_4$-gal		şef kaptan, büyük kaptan, kaptan paşa,
ma-la-ku	mālakum	yürüyüş; gidiş; işleme, hareket; koridor, dehliz, pasaj; {yemek} kap; AHw. 594;
ma-lal/la$_2$	mālalum	^{urudu}ma-lal/la$_2$ "metal yük sandığı",
ma-la-lum	mālalum	kap, yük sandığı,
ma-li-li-bi		neşeli, şen, canlı, eğlence,
ma-ma		Emesal: ma-ma< ĝa$_2$-ĝa$_2$< ĝar "koymak, yerleştirmek", SL 166
ma-mu/mu$_2$(-d)	šuttum	rüya, AHw. 1292-1293; CAD Š/3, 405-406; ISL 28 sipa-ĝu$_{10}$ ma-mu-zu ĝa$_2$ ga-mu-ra-bur$_2$-bur$_2$ "Ey çobanım, rüyanı ben sana yorumlamak istiyorum,
ma-na	manûm	mina, AWL 329; JA 10/13, 105; 60 šeqel, 1/2 Kg. SAİL 342; AHw. 604;
ma-na-la$_2$	manalûm ḫa'īṭum	tartı ustası, AHw. 602;
ma-na-tur		alan, hacim, ağırlık ölçü birimi,
ma-nu	enitum	^{ĝeš}ma-nu, "defne dalı", 60 gu$_2$ ^{ĝeš}ma-nu "60 talent defne dalı", Gud. St. E VI 1
	ērum	^{ĝeš}ma-nu, "kızılcık ağacı, kızılcık, söğüt", MSL 5, 105, 158; AHw. 247;
ma-nu-du$_{13}$	martûm	^{ĝeš}ma-nu-du$_{13}$, "sert kereste", AHw. 614;
ma-nu-kala-ga	šabbiṭum	^{ĝeš}ma-nu-kala-ga, "asa, çomak", MSL 5, 106, 172; AHw. 1119;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ma-nu-lu$_3$-a	sā'um	^{ĝeš}ma-nu-lu$_3$-a, "bir ağaç türü", MSL 5, 106; AHw. 1033;
ma-nun		Emesal: ma-nun< ĝa$_2$-nun "ambar, depo, kiler",
ma-ra		Emesal: ma-ra < ga$_3$-a-ra SL 166;
ma-ra-aḫ(-a)	ḫardum	uyanık, dikkatli, AHw. 325;
ma-sila$_3$	eqbum	topuk, ökçe, toynak, AHw. 231;
ma-sim	nappītum	^{gi}ma-sim, "kalbur, elek, kevgir",
ma-šir-rum	maširrum	^{ĝeš}ma-šir-rum, "ağaç ölçek, okka", MSL 5, 167, 183/5; AHw. 626;
ma-šum		^{urudu}ma-šum, "madeni bir nesne, cisim",
ma-ya	ali; ekiya	nereye, nerede, AHw. 35;
ma-ya-al-tum		^{ĝeš}ma-a-a-al-tum, "balyoz, çekiç, döveç, tokaç",
ma$_2$	eleppum	^{ĝeš}ma$_2$, "gemi, bot, sal", CAD E 90; AHw. 198-199; ma$_2$-ta lu$_2$-ma$_2$-lah$_4$ e-ta-šub "Gemiden gemicileri uzaklaştırdı". CIRPL Ukg. 4-5 VIII 14-16; ma$_2$-e$_2$-gala$_8$-ka-kam "Bunlar sarayın gemileridir. " VS 14, 80, 1; ^{ĝeš}ma$_2$-la$_2$(-l) "yük gemisi", AHw. 594; ma$_2$-e$_2$-gala$_8$-ka-kam "Bunlar sarayın gemileridir", VS 14, 80, 1; ^{ĝeš}ma$_2$ "el arabası", 33 lu$_2$-ma$_2$-gal-gala$_8$ "Büyük gemilerin 33 adamı". Nik. 306 I 3;
	nēberum	^{ĝeš}ma$_2$-diri-ga "araba vapuru, feribot", AHw. 773;
	magarrum	^{ĝeš}ma$_2$-gal "büyük gemi", AHw. 574; CAD M/1, 31
	magulûm	^{ĝeš}ma$_2$-ĝar-ra "gemi ücreti", AHw. 575; CAD M/1, 32
	mak/qurrum	^{ĝeš}ma$_2$-gu-la "sandal", AHw. 577
	malalum	^{ĝeš}ma$_2$-gur$_8$ "yük gemisi", AHw. 591; CAD M/1, 141;
ma$_2$ ... du$_8$		gemiyi ziftlemek, kalafat etmek, SL 167;
ma$_2$-(ŠU2+DUN3)		meslek, sanat, iş, makam, mevki, vazife,
ma$_2$-a ... ĝar		gemiye yüklemek, SL 167;
ma$_2$-a ... u$_5$		^{ĝeš}ma$_2$-a ... u$_5$ "gemiye binmek/ayak basmak"

Sümerce	Akadca	Türkçe
ma$_2$-addir	nēberum	^{ĝeš}ma$_2$-addir "feribot; kiralık bot",
me-dim$_2$		^{ĝeš}me-dim$_2$ "gemi, tekne, sandal korkuluğu, parmaklığı",
ma$_2$-addir$_2$ (PA. DU$_{10}$. GIŠ. Sİ)	nēberum elep igrim	feribot; kiralık bot, OEC 4, 152 IV 35; AHw. 773;
ma$_2$-a-ĝar-ra	magarrûm	yükleme, doldurma, AHw. 575;
ma$_2$-da-la$_2$	tillatum	^{gi}ma$_2$-da-la$_2$ "destek, yardım", AHw. 1358,
ma$_2$-da-lum	antillatum	vazo, çiçek koymak için kullanılan, toprak, çömlek gibi maddelerden ve çeşitli madenlerden yapılan, türlü boyut ve biçimlerde olabilen derin kap,
ma$_2$-dara$_2$-abzu		^{ĝeš}ma$_2$-dara$_3$-abzu "Abzu'daki Enki tapınağı",
ma$_2$-digi-ga	nēberum	^{ĝeš}ma$_2$-digi-ga, "dümen", SAİL 122; ^{ĝeš}ma$_2$-diri-ga, "yelkenli", SL 166;
ma$_2$-du$_3$		^{ĝeš}ma$_2$-du$_3$ "kayık/sandalın bir bölümü", ^{ĝeš}ma$_2$-du$_3$ "tekne tersanesi", SL167;
ma$_2$-du-du	madudûm	tahta hatıl(=su toplamak ve hayvan sulamak için yatay olarak oyulmuş ağaç), MSL 5, 183, 391; AHw. 574;
ma$_2$-eĝer		arka taraf, sandalın arka tarafı,
ma$_2$-egir-ra		^{ĝeš}ma$_2$-egir-ra "geminin arka tarafı",
ma$_2$-gal	magallum	^{ĝeš}ma$_2$-gal, "büyük gemi", ARM 1, 6, 44; AHw. 574
ma$_2$-gal-gal		geniş bot, feribot, SL167; ^{lu}$_2$ma$_2$-gal-gal, "kaptan",
ma$_2$-ganan-na		ma$_2$-ganan-na^{ki} "Magan",
ma$_2$-ĝar-ra	magarrûm	gemi ücreti, UET 5, 790, 4; SAİL 22; AHw. 575;
ma$_2$-gaz	makāṣum	^{ĝeš}ma$_2$-gaz; "sıra, bank, kürsü, baro, tezgah",
ma$_2$-ĝeš$_2$-gur		60 gur kapasiteli gemi,
ma$_2$-GIN$_2$		gemi yapan usta, gemici,
ma$_2$-gi$_4$-lum	magillum	^{ĝeš}ma$_2$-gi$_4$-lum; "sandal, tekne, kayık, bot, gemi",
ma$_2$-gid$_2$	ariktum	yedekçi; ma$_2$-gid$_2$ ^{d}en-lil$_2$-la$_2$ "Tanrı Enlil'in yedekçisi", Gud. St. D I 9-10; ^{ĝeš}ma$_2$-gid$_2$ "yedek sandal, tekne",
ma$_2$-gid$_2$-da	makkītum	^{ĝeš}ma$_2$-gid$_2$-da, "yük gemisi", AHw. 589;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ma$_2$-gid$_2$-da		$^{lu}{}_2$ma$_2$-gid$_2$-da "çekici, nakliyeci", SL 167;
ma$_2$-gi-la$_2$ **ma$_2$-gi-lum**	magillum	^{ĝeš}ma$_2$-gi-la$_2$ "sandal, tekne, kayık, bot, gemi", ^{ĝeš}ma$_2$-gi-lum; "sandal, tekne, kayık, bot, gemi",
ma$_2$-ĝeš		nakliye gemisi, SL167;
ma$_2$-^{ĝeš}tukul		savaş gemisi, SL168;
ma$_2$-gud$_4$	makkūtum	^{ĝeš}ma$_2$-gud$_4$, "küçük gemi", MSL 5, 173, 270; AHw. 590;
ma$_2$-gu-la	magulûm	^{ĝeš}ma$_2$-gu-la, "sandal", StOr. 8/4; 42; AHw. 577
ma$_2$-gur$_8$	makurrum	^{ĝeš}ma$_2$-gur$_8$, "yük gemisi, geniş sandal, büyük gemi" MSL 5, 173, 263; SAİL 122; AHw. 591;
ma$_2$-gur$_8$-maḫ		^{ĝeš}ma$_2$-gur$_8$-maḫ "büyük yük/kargo gemisi", 167
ma$_2$-gur$_8$-si		gemilerde kullanılan bir meslek türü,
ma$_2$-gur(-gur)	magurgurrum	^{ĝeš}ma$_2$-gur-gur "büyük gemi", MSL 5, 175, 291; AHw. 577; ma$_2$-gur-ra-na gir$_2$ nam-mi-gub (=na-i$_3$-mi-gub) "O gemisine asla ayak basmadı". Gud. Sl. A II 4;
ma$_2$-i$_3$-dub		yük gemisi, SL167;
ma$_2$-i$_7$-da		nehir sandalı, kayık,
ma$_2$-la$_2$		^{ĝeš}ma$_2$-la$_2$; "nakliye sandalı, kayığı, yük/kargo, nakliye gemisi",
ma$_2$-laḫ$_4$ **ma$_2$-laḫ$_5$, ma$_2$-laḫ$_6$**	malaḫḫum	$^{lu}{}_2$ma$_2$-laḫ$_4$ "gemici", kaptan MSL 5, 158, 100; SAİL 122; AHw. 592-593;
ma$_2$-laḫ$_5$-gal		şef kaptan, büyük kaptan, kaptan paşa,
ma$_2$-lal	malallûm	^{ĝeš}ma$_2$-lal, "yük gemisi", MSL 5, 173, 266; SAİL 122; 594; AHw. 594
ma$_2$-nisaĝ-ĝa$_2$		taze/turfanda sebze gemisi,
ma$_2$-ri$_2$-za	parīsum	^{ĝeš}ma$_2$-ri$_2$-za "dümen", MSL 5, 184, 408; AHw. 833;
ma$_2$-ru-lum		^{dug}ma$_2$-ru-lum "çömlek, testi, demlik",
ma$_2$-ru-ru-gu$_2$		^{ĝeš}ma$_2$-ru-ru-gu$_2$ "kayık, sandal, tekne, gemi",
ma$_2$-ša$_3$-ḫa	šaḫḫītum	^{ĝeš}ma$_2$-ša$_3$-ḫa, "yelkenli", MSL 5, 175, 286; AHw. 1131

Sümerce	Akadca	Türkçe
ma_2-saĝ		geminin baş kısmı,
ma_2-saĝ-ĝa$_2$		$^{ĝeš}ma_2$-saĝ-ĝa$_2$ "geminin ön kısmı",
ma_2-sal	mašallûm	$^{ĝeš}ma_2$-sal "sandal, kayık, tekne, gemi, bot",
ma_2-še		$^{ĝeš}ma_2$-še "mal/yük gemisi",
ma_2-si-ga		ürünü/taşınır malı sandala yükleme,
ma_2-su/su$_3$		$^{ĝeš}ma_2$-su/ su$_3$ "paletli sandal",
ma_2-su-a		$^{ĝeš}ma_2$-su-a "batık tekne, sandal",
ma_2-ti-la	muballiṭṭum	filika, ARM 3, 79, 11; MSL 5, 173, 268; AHw. 665;
ma_2-tun$_3$		yük taşıma sandalı, kürekle yürütülen deniz teknesi,
ma_2-tur	maturrum	$^{ĝeš}ma_2$-tur, "kayık, sandal", AHw. 635; CAD M/1, 427; SAİL 122;
ma_2-u$_5$	rukūbum	$^{ĝeš}ma_2$-u$_5$ "araba, kağnı, duba, mavna", AHw. 994;
ma_2-ur$_3$(-ur$_3$)		sandal ile dolaşma, tur,
ma_3	anāku	Emesal: ma_3< ĝa$_2$-e "ben", SL 168;
ma_4	ṣelûm	ısıtmak, kızartmak, RA 18, 38, 19; CT 12, 11 III 13; kızartmak, RA 18, 38, 19; CT 12, 11 III 13; yola çıkmak, ayrılmak, dışarı çıkmak, büyümek, gelişmek, yetişmek, yetiştirmek, yakmak, tutuşturmak,
ma_5 **ma_5-ma_5**	qemûm qamûm	öğütmek, AHw. 913; 896; SKI 89;
	ḫašûm	yanmak, yakmak, öğütmek, parçalamak, ezmek,
ma_6	ṣubātum	$^{tug}{}_2ma_6$ "elbise", SKI 250;
	ali; ekia	nereye, nerede, AHw. 35;
ma_8	ḫašûm	öğütmek, parçalamak, ezmek
mabi/ mabi$_2$	mammûm	ayaz, don, kırağı,
mabi$_2$	mammûm	buz, don, MSL 3, 51, 4; AHw. 601;
madal/mudul	mašaddum	^{ĝeš}madal; "direk", CT 15, 42 a 3; AHw. 622;
	makkûm	değnek; çubuk; AHw. 589;
	mudulum	kazık; AHw. 667;
	muttûm	direk, AHw. 690;

M

Sümerce	Akadca	Türkçe
ma-gid$_2$	mašaddum	^{ĝeš}ma-gid$_2$ "direk", MSL 6, 9, 46; AHw. 622; boyunduruk zelvesi, zelve(=çift öküzünün boyunduruktan çıkmaması için boynunun iki yanından boyunduruğa, aşağıya doğru geçirilen çubuk),
maḫ	ṣērum	yüce, yüksek, AHw. 1105; CAD Ṣ 210; ISL 17; ^{u}$_2$mah, "başkan", SAİL 57; AHw. 1105;
	rabûm	büyük, en büyük, AHw. 938; ISL 16; ^{d}ner-gal en-maḫ "Nergal, en büyük bey", UET 1, 141, 1; engar-maḫ an ^{d}en-lil$_2$-la$_2$ "An ve Enlil'in en büyük çiftçisi", YOS 9, 27-30, 121, 7; ^{d}a-nun-na-ke$_4$-ne diĝir-maḫ-bi "Anunna tanrılarının en büyük tanrısı", SGL 1, 100; u$_4$-maḫ-ba "En iyi gününde", VS 1, 31, 23; uru-zu maḫ-am$_3$ e$_2$-zu maḫ-am$_3$ "Senin şehrin en büyüktür, senin evin/ tapınağın en büyüktür". SGL 1, 2 IV 7; büyük, önemli, mükemmel (olmak), yüksek, yetişkin, ergin, yüce, azami, büyük, servet, varlık, geniş olmak, genişletmek"
maḫ		e$_2$-maḫ(a)-ni-a mu-na-ni-ku$_4$ "Görkemli/en büyük tapınağına o (onu) onun için içeriye aldı/yerleştirdi. " Gud. St. A II 5; lugal-an-še$_3$-maḫ ki-še$_3$-maḫ "Kral göğe göre daha yüksektir, yere göre daha yüksektir. " SGL 1, 3, 78; dumu-maḫ-^{d}en-lil$_2$-la$_2$ "Enlil'in en büyük oğluna", UET 1, 128, 3; ^{d}ner-gal en-maḫ "Nergal, en büyük bey" UET 1, 141, 1; uru-zu maḫ-am$_3$ e$_2$-zu maḫ-am$_3$ "Senin şehrin daha büyüktür, senin evin (=konağın) daha büyüktür". SGL 1, 2 IV 7; ^{ĝeš}guza-maḫ-nam-nina$_3$-ka-ni mu-na-dim$_2$ "Prensliğin en yüksek tahtını o ona/onun için hazırladı". Gud. St. A II 3-4; E IV 3-5;
	elûm	kaldırmak, yükseltmek", AHw. 205-206;
	kabtum	ağır, MSL 2, 139, 23; AHw. 418;
	muḫḫum	kuvvetli, MSL 2, 139, 23; AHw. 418;
maḫ$_2$	kabtum; mādum rabûm; ṣīrum	olgunlaşmak, süt sağmak, büyük/ağır olmak, ^{ĝeš}maḫ$_2$, "ıhlamur",
maḫ-bi		güçlü, kuvvetli, yetkili, SL 168;

Sümerce	Akadca	Türkçe
maḫ-bi-še$_3$		yüksek olarak, SDb. 2000, § 49, 4; görkemli bir şekilde, olağanüstü güzel, şahane, muhteşem, SL168;
maḫ-di	tizqārum	coşkun, yüksek, büyük, seçkin, önemli
	lumaḫḫum	bilgin, AHw. 563;
maḫ-di-di		çok ünlü, meşhur, tanınmış,
maḫ-du$_{11}$-ga		tellal, Gud. Sl. A VII 3; mah-du$_{11}$-ga "yüksek konuşan kişi tellal", Gud. Sl. A VII 3; Sl. B VIII 24;
maḫra	maḫrûm	en önemli, ilk önce, AHw. 585;
makkaš/makkaš$_2$	ikkillum	ağıt, feryat, gürültü, yaygara, kargaşa,
makšim$_2$	rābisum	komiser, bekçi, SAİL 295, TC 1, 3, 22; AHw. 935;
mal/ma-al	bakûm	er$_3$ ..... ma-al, "ağlamak", AHw. 97;
mala	ši'ītum	bayan komşu, kuma,
malla	mālalum	^{ĝeš}malla, "kap, yük sandığı",
mammi$_2$	mammûm	soğuk, buz, ayaz,
man	tappûm šina	yoldaş, arkadaş, ortak, birlikte hareker eden iki kişi, iki/2, nüsha,
mana		yoldaş, arkadaş, ortak, akran, yaşıt, eşit,
man-di-di	mādidum	^{lu}$_2$man-di-di, "ölçüm memuru", AHw. 572;
mangaga **man-ga-ga**	mangagum	hurma dalı, MSL 5, 128, 404; AHw. 602;
mangara	maggarum	oymacı kalemi,
mar	zarûm	savurmak, saçmak, serpmek, AHw. 1516;
	eqûm	ovmak, sürmek, CT 12, 9 IV 17; AHw. 232;
	šakānum	Emesal: mar < ĝar, "koymak, yerleştirmek",
mar	narkabtum	araba, anše-mar "eşek arabası", 3 didli-bi anše-mar "Onun ayrı ayrı 3 eşek arabası", STH 1, 32 I 8; mar-tu/du$_3$ "Amurru"; bit, kurt, böcek, asalak, parazit, ^{ĝeš}mar, "yük ve yolcu taşımakta kullanılan yolu aracı", yük arabası, katar", su/su$_{11}$-lum... mar "iftira etmek, çamur atmak, karalamak, kötülemek",

Sümerce	Akadca	Türkçe
	ḫâšum	acele etmek, AHw. 334; ISL 32; ES 236
	šarākum	hediye etmek, ISL 36; ES 234;
	eqûm	ovmak, sürmek,
	tēqīdum	ovma, sürme, AHw. 1348;
	išpatum	okluk, sadak, AHw. 397; ISL 42;
mar	zarûm	atmak, SAİL 307; AHw. 1516
	narkabtum	^{ĝeš}mar, "araba, kağnı", AHw. 747; CAD N/1, 353;
	šakānum	koymak, yerleştirmek, döşemek, yerine koymak,
	zarûm	yaba, AHw. 1516;
	marrum	^{ĝeš}mar ^{urudu}mar "kürek, kepçe, el arabası, yük ve yolcu taşımakta kullanılan yolu aracı,
	eqûm	kürek, kepçe, kaşık,
	ṭupullûm	bulaştırmak, kirletmek, iftira etmek
mar$_6$-ra-tum		bir silah türü,
mar-da ri-a		^{ĝeš}mar-da ri-a "binek arabası",
mar-gal	išqippum	solucan, CT 19, 3 II 10; AHw. 398;
mar-gid$_2$-da	girigubbumereqqum	falaka, MSL 6, 8, 34; AHw. 291; AHw. 238; ^{ĝeš}mar-gid$_2$-da, "yük arabası, el arabası, yük ve yolcu taşımakta kullanılan yolu aracı",
mar-gid$_2$-da-su-bir$_4$	suburītum	^{ĝeš}mar-gid$_2$-da-su-bir$_4$, "araba", MSL 6, 12, 77;
mar-gid-da	ereqqum	^{ĝeš}mar-gid-da, "yük arabası", CAD E 297; AHw. 241;
mar-gu-zum	margūṣum	^{šim}mar-gu-zum; "reçineli çalı",
mar-ḫa-li		$^{na}{}_4$mar-ḫa-li, "bir taş türü",
mar-ḫu-ša	marḫušum	$^{na}{}_4$mar-ḫu-ša; "bir taş türü",
ma-ri-nu-um	marīnum	^{kuš}ma-ri-nu-um, "elek, kalbur",
mar-maḫ	pasīšum	karabaş, keşiş, din adamı, MSL 9, 126, 47; SAİL 398; AHw. 845, Emesal: mar-maḫ < gudu$_4$/guda$_2$
mar-ni$_3$-šur-ra		bir kaşık türü, çorba kaşığı,
mar-ra-tum	marratum	alkım, CT 18, 2 I 68; SAİL 399; AHw. 612;
mar-ru$_{10}$	išpatum	ok kılıfı, fırtına, kasırga,
mar-ru-um	ārum	kürek, kepçe, SAİL 307; AHw. 612;

Sümerce	Akadca	Türkçe
mar-sa/sa$_3$		askeri depo, tersane, rıhtım, gemi havuzu,
mar-saḫar-ra	kultebum	^{ĝeš}mar-saḫar-ra, "kanat, serpen(=kağnının bir parçası), kürek", MSL 6, 117, 28; AHw. 505;
mar-še-bad	pīsum	^{ĝeš}mar-še-bad, "yaba, kürek, kepçe",
mar-še-ra-aḫ	narpasum	^{ĝeš}mar-še-ra-aḫ, "döven", MSL 6, 118, 35;
mar-še-raḫ	rapšum	^{ĝeš}mar-še-raḫ, "yaba", MSL 6, 116, 2; AHw. 957;
mar-šu	nasḫiptum šaqûm	^{ĝeš}mar-šu "bel, bahçe küreği",
mar-šum	maršum mayyaltum	^{ĝeš}mar-šum "yatak, karyola (=somya), katman, tabaka, sedye, araba, kağnı", SL 169;
mar-tu	amurrum	batılı, batıdan esen rüzgar, poyraz, $^{lu}_2$mar-tu "çölde, çadırda yaşayan göçebe",
mar-tu/amurru	amurrum	Amurru, SAİL 307; AHw. 46;
mar-uru$_3$/uru$_5$	abūbum	sel, kasırga, fırtına, Gud. Sl. B XIX 22; AHw. 8;
mar-uru$_5$		^{tul}mar-uru$_5$ "tufan, taşkın, fırtına, kasırga, bora",
mar-za	parṣum	görev, hizmet; dinî tören, ayin, askeri depo, AHw. 835;
maš	mišlum	yarım, SAİL 74; CAD M/2, 126; AHw. 661; ^{dug}maš "kanal, şebeke",
	ašarēdum	ilk, SAİL 74; 115; AHw. 78
	miṣum	kenar, sınır, AHw. 659;
	bīrum; urīṣum	oğlak, teke, gaba$_2$-ra-maš-gal-gal-me "Onlar büyük tekelerin yamaklarıdırlar". DP 171 V 15
	ṣibtum	ilgi, önem, merak; vergi, harç, borç,
	giṣṣum	çift, ikiz, CT 11, 41 d 9; AHw. 631
	māšum	^{ĝeš}maš "bir ağaç/bir bitki türü",
	ellum	temiz olmak, VI 3; AHw. 204
maš-da-ri-a		adak, kurban adağı; šu-niĝin$_2$ 13 udu-nita 10 la$_2$ 1 sila$_4$ 10 la$_2$ 1 maš maš-da-ri-a bara$_2$-nam-tar-ra dam-lugal-an-da ensi$_2$-lagaš(a) ^{ki}-ka-ra ezem-še-ku$_2$-^{d}nanše-ka mu-na-ĝen-ĝen-na-am$_6$ "Lagaş şehir beyi Lugal-anda'nın karısı Bara-namtara'nın kuban adağı için Toplam 13 koç, 9(=10-1) kuzu

Sümerce	Akadca	Türkçe
		(ve) 9 oğlak tanrıça Nanše'nin 'arpa yemekli bayramında' getirtilen (hayvanlar)dır". VS 14, 179 IX 1-X 3;
maš ... pad$_3$		seçmek, tercih etmek, üstün tutmak,
maš/bar-sila$_3$	naglabum	kalça, SAİL 74; 354; AHw. 711;
maš/maš$_2$		ilgi, merak, önem, kira, kazanç, getiri, bütçe,
maš-gana$_2$		harman yeri,
maš/maš$_2$-tur-ra	ṣippum	^{sar}maš/maš$_2$-tur-ra, "bir sebze türü", AHw. 1104;
maš$_2$	urīṣum	oğlak, teke, SAİL 76; AHw. 1430; maš$_2$- gal "teke, çebiç", maš$_2$-nita "erkek oğlak",
	bīrum	kurban, CT 19, 27 II 13; SAİL 76; AHw. 130
	barûm/barā'um	ispat etmek, denemek, SAİL 76, 449;
	ṣibtum	getiri/faiz, MSL 9, 151, 60; SAİL 76; AHw. 1098 ilgi, merak, önem, vergi, harç,
	mašgallum	maš$_2$- gal "teke, çebiç",
maš$_2$ ... šub		hayvanları tanımlamak için damgalamak, enlemek,
maš$_2$/ma$_2$-gan		maš$_2$/ma$_2$-gan^{ki} "Magan", SL 170;
maš$_2$/maš	ṣibtum	ürem, faiz, AHw. 1098; CAD Ṣ 158; maš-bi 4 "Onun faizi 4 (Šeqel gümüştür)". VS 14, 170 X 2; maš$_2$-gal "erkeç, teke", AHw. 165; maš$_2$-tur "körpe oğlak"; AHw. 529;
	urīsum	oğlak, AHw. 1430-1431; AWL 192; NG 3, 139; MSL 8/1, 30, 125; TSL 18, 1-6; ISL 45; gaba$_2$-ra-maš-gal-gal-me "Onlar büyük tekelerin yamaklarıdır". DP 171 V 15
	lalûm, lalium	maš$_2$-tur "körpe oğlak"; AHw. 529
maš$_2$-a-dara$_4$		melez keçi, SL 170;
maš$_2$-anše	būlum	hayvan, çiftlik hayvanları, SAİL 76; 597; AHw. 137;
maš$_2$-da$_3$	ṣabītum	ceylan, SAİL 74; AHw. 1071; AHw. 1071;
maš$_2$-da-re$_6$-a	irbum	ödeme, masraf, harcama,
maš$_2$-da-ri-a		gelir, günlük kazanç, vergi, haraç, harç, külfet,

M

Sümerce	Akadca	Türkçe
maš$_2$-gaba		sütten kesilmemiş çocuk, ana kuzusu, acemi,
maš$_2$-gal	mašgallum daššum	teke, MSL 8/1, 30, 216; AHw. 625; erkeç, SAİL 76; AHw. 165;
maš$_2$-ge$_6$	šuttum	rüya, SAİL 342; CAD Š/3, 405; AHw. 1292;
maš$_2$-ĝi$_6$		kuruntu, hayal, önsezi, görüş,
maš$_2$-gub	lillidum lillittum	çayır, çimen, otlak, SAİL 76; yaratık, SAİL 6; 252;
maš$_2$-gub/kiri$_{11}$-gub	lillittum	canlı, SAİL 6; 252; CT 19, 32 b 17; AHw. 553;
maš$_2$-gu-la	nagappum	lahana, kış sebzesi olarak yetiştirilen ve birçok türü olan bir bitki, LRBA 1, 86 XI 15; AHw. 709;
maš$_2$-gur-ra-šeš		bir balık türü, kefal,
maš$_2$-ḫul-dub$_2$-ba	mašḫulduppûm	adak kuzusu, SAİL 76;
maš$_2$-lulim		dişi geyik, karaca, SL 170;
maš$_2$-niga		oğlaklar için hazırlanmış arpa,
maš$_2$-nita	daššum	teke, erkeç, SAİL 76; AHw. 165;
maš$_2$-saĝ	ašarēdum	lider, önder, başkan, AHw. 78;
maš$_2$-šu-gi$_4$-gi$_4$	bārûm	kahin, falcı, SAİL 2; 76; 181; AHw. 109;
maš$_2$-šu-gid$_2$		kahin, falcı, kehanet, alamet, SL 171;
maš$_2$-šu-gid$_2$-gid$_2$	bārûm	kahin, falcı, SAİL 2; 76; 181; AHw. 109;
maš$_2$-taraḫ		genç yabani oğlak, teke,
maš$_2$-tur	lalium	körpe oğlak, MSL 8/1, 33, 239; AHw. 529;
maš$_2$-ud$_5$-da(-k)	lalium	körpe oğlak, MSL 8/1, 33, 239; AHw. 529;
maš$_2$-uzud(-da)		erkek oğlak, çebiç, teke,
maš$_2$-za-la$_2$		sakallı teke, SL 171;
maš$_2$-zu	kizzum	körpe oğlak, MSL 8/1, 31, 218; SAİL 76; AHw. 496
maš$_3$	ellum	temiz, katkısız, namuslu, kutsal, SL171; temiz olmak
ma-sa$_2$-ab	masabbum	^{gi}ma-sa$_2$-ab, "sepet, sele", AHw. 617; ISL 44;
ma-sa$_2$-tum	maššatum	mızrak, zıpkın,
ma-sab	masabbum	^{gi}ma-sab "yayvan, genişçe sepet, sele",
ma-sal$_4$-lum	mašālum	^{urudu}ma-sal$_4$-lum; "ayna",

Sümerce	Akadca	Türkçe
ma-ša-lum	mašālum	^{urudu}ma-ša-lum; "ayna",
maš-anše	būlum	çiftlik hayvanları,
ma-sar		balık deposu/ambarı,
maš-a-ša$_3$-ga	šaddū'atum	vergi, yük, CCT 2, 36 b 10; AHw. 1124;
maš-bi		ödünç/kiralık olarak verilmiş teke,
maš-da		$^{na}{}_4$maš-da "bir taş türü",
maš-da $_3$/mašda	ṣabītum	ceylan, AHw. 1071; SAİL 74; TSL 20, 1-5;
mašda$_2$	muškēnum	ikinci sınıf insan, SL 171;
maš-da$_3$	ṣabītum	ceylan, SAİL 74; AHw. 1071; TSL 20, 1-5;
maš-dara$_3$	maštarum	kitabe, yazıt, MSL 5, 151, 3; AHw. 631;
maš-da-re$_6$-a	erbum	masraf, harcama, AHw. 233;
maš-da-ri-a	erbum	gelir, adak, kurban adağı, AHw. 233; SGL 1, 62; AWL 478; šu-niĝin$_2$ 12 maš maš-da-ri-a ugula ne "Toplam 12 oğlak. Bunlar başkanların adağıdır". VS 14, 60 V 1-3
maš-du$_3$-gu$_7$		^{iti}maš-du$_3$-gu$_7$ 1. ay, 169;
maš-en-gag	muškēnum	ikinci sınıf insan, SAİL 74; 461;
maš-ĝa$_2$-ĝa$_2$		pay, hisse, çıkar, SL 170;
maš-gan$_2$	maškanum	harman yeri, harman, SAİL 74; 461; AHw. 626;
maš-gan$_2$/gana$_2$	maškanum	harman yeri, harman, SAİL 74; 461; AHw. 626;
maš-gan$_2$/kan$_2$	maškanum	harman, harman yeri, AHw. 626; ISL 47;
mašgi	nītum	anahtar, AHw. 798;
maš-ĝi$_6$		hayal, önsezi, gece, hayal, rüya, kehanet,
maš-gid$_2$	rašākum	kurumak, MSL 4, 124, 9; CT 12, 11 III 21; AHw. 960
maš-guru$_5$	šarmadum	^{ĝeš}maš-guru$_5$ "tıbbi bir bitki, kekik, kuşburnu",
maš-guru$_5$-uš	šarmadum	$^{u}{}_2$maš-guru$_5$-uš, "bir bitki türü", AHw. 1187;
maš-gurum		^{ĝeš}maš-gurum "önemli bir ağaç, ya da çalı",
maš-ḫa-lum	mašḫalum	^{dug}maš-ḫa-lum "kalbur, elek, kevgir",
maš-ḫuš	kalbānum giṣṣum	$^{u}{}_2$maš-ḫuš, çalı, funda, SAİL 74; ^{ĝeš}maš-ḫuš "dikenli bir çalı, funda",
maš-ḫu-um	mašḫum	^{urudu}maš-ḫu-um, "bakırdan yapılmış bir bira kupası",

Sümerce	Akadca	Türkçe
maš-ka$_{15}$-en	ṣabītum	maš-da$_3$ "ceylan", SAİL 74; AHw. 1071;
maš-ki		tarımsal kazanç, ürün, getiri,
maškim	rābisum	komiser, güvenlik görevlisi, bakıcı, AHw. 935; AWL 513; gala-tur aga$_3$-us$_2$ makšim-be$_2$ "Galatur, koruyucu onun güvenlik görevlisidir". VS 14, 20 IV 1-3; bar-udu-ḫada$_2$-ka bar-sila$_4$-gaba-ka-ka ku$_3$-a ĝa$_2$-ĝa$_2$-da makšim-bi e-ta-šub "Bir beyaz koyuna, göğüste taşınan/körpe kuzuya gümüş/para koyduğu/ödediği için o bakıcılarını (oradan) uzaklaştırdı". CIRPL Ukg. 4-5 VIII 6-10;
maškim . . du$_{11}$		gözaltında olmak, SL 171;
maškim-e-gi		haberci, ulak, kurye,
maš-li$_2$-um	mašlûm	deri/meşin çanta, torba, AHw. 628;
maš-li-um		^{kuš}maš-li-um "tuluk",
maš-lum	mašlûm	^{kuš}maš-lum, "tuluk, deri çanta", AHw. 628;
maš-maš	mašmašum	$^{lu}{}_2$maš-maš, "üfürükçü, düzenbaz kimse", CT 12, 16 II 20; AHw. 628
	(w)āšipum masûm	uzman, bilirkişi , CT 11, 40 b 11; AHw. 619;
maš-maš-gal		cinci hoca, büyücü, büyücü rahip, SL 170;
mašmin	māšum	ikiz kardeş (erkek veya kız),
mas-su	massûm	danışman, lider, AHw. 619; NG 3, 139;
mas-su$_3$	masûm	kumandan, başkan, SAİL 74; AHw. 619
maš-šu-gid$_2$-gid$_2$	bārûm	kahin, falcı, CT 19, 24 III 16; AHw. 109;
maš-tab	tu'āmum	ikiz, çift, SAİL 74; AHw. 1364;
maš-tab-ba	tu'āmum, māšum	ikiz, çift, AHw. 1364; 631; YOS 1, 53, 248; SAİL 74;
maš-tak-da		^{ĝeš}maš-tak-da, "tartı, bir ağaç nesne, cisim",
me	bašum	olmak, AHw. 112-113; CAD B 144; ilahi, tanrısal güç, Gud. Sl. A I 2; me-bi nu-kur-ru-de$_3$ "Onun tanrısal gücü değiştirilemez". UET 1, 300, 43; bizim, ISL 51; varlık, yapı, evrensel etkinlik, eylem, yönetmelik, talimatname, Emesal: ĝen,
	mesûm	yıkamak, temizlemek, AHw. 647;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	me'atum	100/yüz, AHw. 639;
	qūlum	susma, MSL 2, 129, 21; 3, 140, 134; AHw. 927
	ēkiam	nasıl, MSL 4, 192, 12; AHw. 195;
	parṣum	buyruk, yasa
	tāḫāzum	savaş, mücadele, çatışma, mücadele,
	lalûm	cinsel istekte bulunmak, arzu etmek, istemek, yıkamak, yıkanmak, boyamak, arıtmak, susturmak,
-me		iyelik zamiri, çoğ. 1 kişi: bizim, uru-me-a ni_3-du_7 pa nam-e_3 "Şehrimizde her şeyi o gerçekten parlak bir şekilde yükseltti." Gud. Sl. A I 4;
me-a	ali; ekiya	nereye, nerede", AHw. 35; SDb. 2000, § 49, 3; me-a-e-ne "O neredeдir?; me-a-me-en "ben neredeyim?; me-a-za-e-me-en "Sen neredesin?", me-na-$še_3$ "nereye kadar", SDb. 2000, § 50, 3; me-ne-am_3 "ne zaman", me-am_3 "nerededir", me-na-am_3 "ne zaman",
me-a		me-na-$še_3$ "nereye kadar?" nam-kala-ga-zu me-$še_3$ ḫa-an-de_6 nam-ur-saĝ-zu me-a "Sen gücünü nerede harcadın?, kahramanlığın nerede?", SL 89; ĝa$_2$-am_3 me-na-am_3 $ša_3$-^{d}šul-gi lugal-$ĝu_{10}$ ki-be_2 ḫa-ma-gi_4-gi_4 "Ne zaman Šulgi'nin, kralımın kalbi bana gerçekten geri dönecek?", SL 90;
me-a ... lu		ne kadar, kaç kişi, SL 172;
me-a ...tum$_2$		hazırlamak, düzenlemek, hazırlık yapmak,
me-a-am		sevgili, değerli, kıymetli, pahalı,
me-am		sevgili, değerli, kıymetli, pahalı,
me-at	me'atum	100/yüz, MAD 3, 166; ARM 2, 23, 18; AHw. 639;
me-buluĝ$_2$	pallukkum	dokuma tezgahı, çatal iğne, AHw. 816;
me-da		ne zaman, me-da, aš "ne zamana kadar?"; me-da-ta "ne zamandan beri?";

Sümerce	Akadca	Türkçe
me-da/na-aš/$še_3$	matī	ne zaman, AHw. 632;
$me-dim_2$	binâtum	parça, üye, ayrıntı, SAİL 532; $^{ĝeš}me-dim_2$ "gemi, tekne, sandal korkuluğu, parmaklığı",
$me-du_{10}-du_{10}-ga$		yararlı, hayırlı, kazançlı bir iş, görev, SL 172
-me-en		ekeylem, 1. kişi dumu-^{d}en-lil_2-la_2-me-en "Enlil'in oğlu benim. " PBS 15, 47, 6; ke-en-gi ki-uri-me-en "Sümer ve Akad kralı benim. " YOS 9, 68, 6; dumu-ki-$aĝa_2$-^{d}inanna-me-en "İnanna'nın sevgili oğlu benim". YOS 1, 36, 8-9; ki-be_2 gi_4-gi_4-me-en "Onu tamir eden benim", UET 1, 131, 10; kur-ra u_3-tu-da-me-en kur-ra a_2-$gala_7$-me-en "Dağda doğan benim, dağda güçlü olan benim. " SGL 1, 3, 57;
-me-en		ekeylem, 2. kişi, $^{anše}duru_9$ a_2-zi-da-lugal-$ĝa_2$-ke_4 ki ma-ra-ḫur-ḫur-a-$še_3$ ze_2-me(=ze_2-me-en) "Kralımın sağında yeri sürekli eşen erkek eşeğe gelince, o sensin. " Gud. Sl. A VI 12-13; ama nu-tuku-me ama-$ĝu_{10}$ ze_2-me a nu-tuku-me a-$ĝu_{10}$ ze_2-me "Annem yoktur, benim annem sensin. Babam yoktur, benim babam sensin". Gud. Sl. A III 6-7; ur-saĝ ^{d}ne_3-er-gal lugal-bi za-e-me-en "Kahraman Nergal, onun kralı sensin"; TCL 15, 23, 15; ^{d}nin-urta ur-saĝ-^{d}en-lil_2-la_2 za-e-me-en "Ninurta, Enlil'in kahraman erkeği sensin. " SGL 1, 2 III 29;
$me-en-de_3$-en	nīnum	biz, AHw. 791; ^{d}en-lil_2 lugal-kur-kur-ra-ke_4 uzu_3-sig_7-ga-ni-me-en-de_3-en "Biz tanrı Enlil'in, bütün ülkelerin mor keçileriyiz. " LKA 76, 9;
$me-en-ze_2$-en	attunu/attina	siz, AHw. 88;
me-er	naglabum zunnum; šārum	ustura, kılıç, pala, hançer, kama, yağmur, fırtına, kasırga, Emesal: me-er < $giri_2$ SL 172;
me-er/me_2-er	naglabum patrum	Emesal: me-er/me_2-er < ĝiri, ^{urudu}ĝiri$_2$ "ustura, kılıç, pala, hançer, kama",

Sümerce	Akadca	Türkçe
me-er/mer-sig	šarbillum	kasırga, fırtına, tufan, MSL 4, 35, 90; AHw. 1186;
me-er-ga		1/bir, birinci, SL 172;
me-gal		büyük, önemli dinî tören, SL 172;
me-gal-zu	qîbum	hüküm, emir, karar, CT 18, 30 IV 14; AHw. 920;
me-ḫe$_2$	ḫimṣum	^{uzu}me-ḫe$_2$, "yağlı", SAİL 532; AHw. 346;
me-ḫi	ḫimṣum	ince kumaş, mendil, peçete,
me-ḫuš		korkunç, berbat, çok kötü, müthiş,
me-kilib$_3$-ba		hayat, can, yaşam, ömür,
me-lam$_2$	melammûm	şimşek, yıldırım, ışık, pırıltı, SAİL 32; CAD M/2, 8; AHw. 643;
me-lam$_2$. . su$_3$-su$_3$		görkemli bir şekilde donatmak, süslemek,
me-le-a		yazık, kınama anlatan bir söz, SDb. 2000, § 51;
me-li-e-a	inimma	ünlem, bağırma, haykırış, nida,
me-lim$_4$	melammum	görkem, tantana, ihtişam, parlaklık, korkunç,
me ... ĝar	qâlum	birleştirmek, toplamak, toplantı yapmak, sessiz, olmak, dikkat etmek, susmak, AHw. 895;
me(š)		çoğul eki, SDb. 2000, § 44, 2; dumu-meš "çocuklar"; sipa-maš-gal-gal-me "Onlar büyük tekelerin çobanlarıdırlar". DP 171 XIV 9; sipa-udu-siki-ka-me "Onlar yün koyunlarının çobanlarıdırlar. " VS 14, 9 VI 8; šu-niĝin$_2$ 20 lu$_2$ sipa-me "Toplam 20 kişi. Onlar çobandırlar. " DP 135 XIII 8-9; dumu-maš-imin-^{d}ba-ba$_6$-me "Onlar tanrıça Baba'nın 7 ikiz kız kardeşleridirler". Gud. Sl. B XI 11; ban$_3$-da en-^{d}nin-gir$_2$-su-ka-me "Onlar bey Ningirsu'nun çocuklarıdırlar. " Gud. Sl. B XI 12;
me-luḫ-ḫa	meluḫḫûm	me-luḫ-ḫa^{ki} Meluḫḫa, MSL 7, 142, 343; AHw. 644;
me-maḫ		yüksek, görev, hizmet,

Sümerce	Akadca	Türkçe
me-na-am$_3$		ne zaman, ne zamandan beri,
me-na-me-na-am$_3$		her zaman, sürekli, gitgide, giderek,
me-nam-nun-na		krallık, hükümdarlık,
me-na-še$_3$	adī matīm	ne kadar, zaman bakımından miktar, ölçü,
me-na-ta		ne zamandan beri, -den beri,
me-ni$_3$-galam		mükemmel, kusursuz, eksiksiz ilahi güç,
me-ni-da		boyunca, yanı sıra, beraberinde,
me-re		Emesal: bunun için bak: giri$_2$ SL 173;
me-ri/re	naglabum	ĝiri, ^{urudu}ĝiri$_2$ "ustura, kılıç, pala, ",
	patrum	hançer, kama,
	šēpum	ayak, Emesal: me-ri< ĝiri, ĝiri$_3$, giri$_6$, me-re-za(=ĝiri$_3$-zu) en-nu-un ak-ba-e-še "Ayaklarını yıka, dedi o", SL 828;
me-ri	ḫarrānum	yol, AHw. 326; ISL 81;
	šēpum	ayak, AHw. 1214; ISL 83; adım, patika, yol, yörünge, tüm, bütün, hepsi, tümü,
	naglabum patrum	ustura, kılıç, pala, hançer, kama,
me-ri-gub		Emesal: me-ri-gub< giri$_2$-gub, "ayak basmak",
me-ri-kur$_2$. . du$_{11}$		Emesal: me-ri-kur$_2$. . du$_{11}$<giri$_2$-kur$_2$ … dib$_2$
me-še$_3$		nereye, me-še$_3$ i$_3$-du "nereye gidiyorsun?",
me-še$_3$(-am$_3$)		nereye, SDb. 2000, § 50, 3; me-še$_3$-am$_3$ i$_3$-du-de$_3$-en "Sen nereye gidiyorsun?", BE 31, 51, 3;
me-šar$_2$-ra		kutsal nizam, düzen, bağdaşım, sistem,
me-ta	ayyānum; mati	nereden, ne zamandan beri,
me-te	simtum	süs, aksesuar, ilgili, CT 12, 11 IV 6; AHw. 1045; şan, şeref, SKI 70 Anm. 312; UET 1, 110, 8; me-te-e$_2$-ke$_4$ (=me-te-e$_2$-ak-e) "Tapınağın şerefine", YOS 1, 35, 29;
	ramānum	kendisi, RA6132 IV 10; MSL 4, 144, 378; AHw. 949
me-te … ĝal$_2$		uygun olmak, SL 173;
me-te-bal	naprasum	^{ĝeš}me-te-bal, "kaldıraç, küskü", MSL 6, 53, 29; AHw. 740;

Sümerce	Akadca	Türkçe
me-te-bi-im		uydurmak, uygun olmak, yakışmak, iyi gelmek, yakışmak,
me-te-ĝal$_2$		uygun, yakışır, ayarlama, SL 173;
me-te-ĝal$_2$-saĝ-gi$_6$-ga		süs, dekor, süsleme, donatım,
me-te-num$_2$	meṭēnum	^{ĝeš}me-te-num$_2$, "un ambarı",
me-teš$_2$		övgü, methiye, övgü için söylenen söz,
me-teš$_2$ ...yi	nâdum	övmek, methetmek, şükretmek,
me-ze$_2$-er		Emesal: me-ze$_2$-er <mu-dur$_7$ "kir, çamur, toz, toprak",
me-ze$_2$-gid$_2$-da	laḫûm	^{uzu}me-ze$_2$-gid$_2$-da, "çene", UM 12, 7 Ay. I 24; ^{uzu}me-ze$_2$-gid$_2$-da "deri ayakkabı, çarık", SL 173
me-zu	šamiātum	yağmur, AS 16, 23, 37; AHw. 1156
me$_{11}$	tāḫāzum	savaş, mücadele, çatışma, uğraşı,
me$_2$-er	naglabum, patrum	ustura, kılıç, pala, hançer, kama,
me$_2$-te	šimtum	uygun, elverişli, geçerli,
me$_3$	tāḫāzum	mücadele, savaş, SAİL 98; MSL 3, 38, 28; AWL 295; ISL 53; AHw. 1301; šar$_2$-ur$_3$ a-ma-ru-me$_3$-ka-ni mu-na-du$_3$ "Savaşın kasırgası Šarur'u onun için yaptı. "Gud. St. B V 37,
me$_3$-šen		savaş, mücadele, çatışma, uğraşı, SL 173;
me$_6$		hareket etmek, oynamak, rol yapmak, numara, yapmak, davranmak, terbiyeli olmak,
me$_7$ / me$_9$	tāḫāzum	savaş, mücadele, çatışma, uğraşı, AHw. 1301;
me$_9$	šašmum	düşmanlık, kin, CT 12, 26 IV 42; AHw. 1198;
mebuluĝ	pallukkum	çengel iğne, MSL 3, 142, 168; AHw. 816;
megida/megida$_2$	šaḫītum	dişi domuz, AHw. 1132;
megida$_3$(KUN)	šaḫītum	dişi domuz, AHw. 1132;
mel	kukkušum	malt için hazırlanmış/öğütülmüş un,
mel$_3$	nemlûm	yakıcı, çok sıcak, kırıcı, SL 173; boyun, boğaz, yaka,
meli$_2$	nemlûm	boğaz, boyun, gırtlak, dar geçit, yutak,
meli$_x$(KA×U$_2$)	nemlûm	boyun, boğaz, yaka,

Sümerce	Akadca	Türkçe
men	agûm	taç, AHw. 16-17; CAD A/1, 153; Emesal: ĝe$_{26}$-en,
men$_2$	kilallan	her ikisi, AHw. 475; ISL 63;
men$_2$/men$_3$		ben kendim, SL 174;
men$_4$	agûm	taç, çelenk, taht, AHw. 16;
men$_5$	šina	2/iki MSL 13, 178, 17; AHw. 1241; SL 168;
men-an-uraš-a		göğün ve yer yüzünün zirvesi,
menari	šatammum	yönetici, idareci, müdür, vekil,
men-dalla		görkemli taç, SL 174;
men-ri/rib-ba		yüksek taht, büyük, süslü koltuk,
men-saĝ		büyük taç, egemenlik tacı,
mer	ištānum eḫûm	kuzey rüzgarı, karayel, şiddetli fırtına, azgın, kızgın, ateşli, öfkeli, hiddetli, kuzey, esmek, üflemek, solumak, kızmak, darılmak,
mermer/mermer$_3$	ašamšūtum	fırtına, kasırga, SL 174;
mes	marduk	^{d}mes, "Marduk", 384; 437;
	mēsum	^{ĝeš}mes, "bir ağaç türü, karaağaç, ", SAİL 314;
	ṣulmum	karanlık, siyah leke, benek,
	eṭlum	genç, delikanlı, AHw. 265;
mes/eren-babbar	ti'ālum	^{ĝeš}mes/eren-babbar, "sedir", MSL 5, 112; AHw. 1353
mes/numun-asal$_2$	zanzaliqqum	^{ĝeš}mes/numun-asal$_2$, "karaağaç", AHw. 1510;
meš$_3$	eṭlum mēsum	kahraman, mert/yiğit (olmak), genç, delikanlı, ^{ĝeš}mes$_3$ "karadut",
mes-babbar	tiālum	^{ĝeš}mes-babbar, "bir ağaç türü",
mes-dup-ra-an	daprānum	ardıç, MSL 5, 101, 102; AHw. 1
mes-gam$_3$-ma	šaššūgum	^{ĝeš}mes-gam$_3$-ma, "bir meyve ağacı", SAİL 314; AHw. 1198;
mes-ḫa-lu-ub$_2$-ma$_2$-gan-na$_8$	tatīdum	^{ĝeš}mes-ha-lu-ub$_2$-ma$_2$-gan-na$_8$, "bir ağaç türü", AHw. 1340
me-sig	ākil karṣim	ihbarcı, haber veren, bildiren kimse, muhbir,
mes-ma$_2$-kan-na	musukkannum	^{ĝeš}mes-ma$_2$-kan-na, "bir ağaç türü", SAİL 314; AHw. 678;

Sümerce	Akadca	Türkçe
mes-tu	kaptarum	^{ĝeš}mes-tu, "ardıç", MSL 5, 110, 212; AHw. 445;
mes-TU	kullarum kaptarum	^{ĝeš}mes-TU "bir ağaç türü",
me$_{12}$(AK×ŠITA)	tāḫāzum	savaş, mücadele, çatışma, uğraşı,
meš	mādum	pek çok, SAİL 396; 533; AHw. 573;
meze/me-ze$_2$	isum	^{uzu}me-ze$_2$, "çene kemiği, çene", SAİL 297, 532
	manzûm	dümbelek, darbuka, davul; St. P 10, 2 VI 24; SAİL 426; AHw. 605;
mezeĝ	pisannum	sepet, küfe, zembil, sele, sepet, AHw. 867;
mezem	manzûm	davul, testi, bakım, onarım, koruma, nafaka,
mi-i$_3$-tum	miṭṭum	ilahi silah, MSL 6, 150, 85; AHw. 664;
mi-ik-tum		sosyal/toplumsal sınıf,
mi-par$_3$	lipārum marḫanûm	^{ĝeš}mi-par$_3$, "bir ağaç türü", SAİL 427; AHw. 611
mi-ri$_2$-iš-ĝar-ra		^{ĝeš}mi-ri$_2$-iš-ĝar-ra "bir ağaç türü",
mi-ri$_2$-tum		bir müzik aleti,
mi-ri$_2$-za	parīsum	kalas, tahta, palanga, mukavva, sandal direği,
mi-ritum		^{ĝeš}mi-ritum, "bir müzik aleti, kaval, düdük",
mi-riza		^{ĝeš}mi-riza "küçük tahta, ilan levhası, kalas",
mi-sa-az		mi-sa-az^{mušen} "bir kuş türü",
mi-si-IŠ		para/gümüş sandığı, kasa, kilitli dolap,
mi-si-saḫar-ra		^{ĝeš}mi-si-saḫar-ra "kalbur, elek",
mi-tum/mitum **mitum$_2$**	miṭṭum	ilahi bir silah, ^{ĝeš}mi-tum/ ^{ĝeš}mitum$_2$ "gürz, balyoz, döveç, topuz",
MI. E$_2$. A		bir kuş türü,
mi$_2$	ṣaḫûm/ṣiāḫum	mi$_2$ ..... du$_{11}$ "gülmek", AHw. 1096;
mi$_2$		kadın, övgü, birini, bir şeyi övmek için söylenen söz
mi$_2$ ... du$_{11}$/e		sevgi ve içtenlikle konuşmak,
mi$_2$ du$_{11}$	kunnûm	sevgi ile bakmak, dikkatlice bakmak,
mi$_2$-eden-na		dişi kır eşeği, SL 175;
mi$_2$-gir		düve, yavrulamamış inek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
mi$_2$-sa$_2$	emu ṣeḫrum	damat, enişte, SL 175;
mi$_2$-u$_5$-a		doğum için seçkin kişi/hayvan,
mi$_2$-u$_8$		dişi kuzu, SL 175;
mi$_2$-us$_2$		^{ĝeš}mi$_2$-us$_2$ "bıçak/kama kılıfı",
mi$_2$-us$_2$-sa	emu ṣeḫrum	damat, enişte, SL 175;
mi$_2$-us$_2$-sa$_2$-tur		damat adayı, evlilik çağına gelmiş erkek,
mi$_2$-zi-de$_3$-eš		uygun olarak, yakışmak,
milla		yumuşak bir un türü,
min	šina	iki/2, MSL 13, 178, 17; AHw. 1241; mina-kam, "ikinci", mina-kam-aš$_2$ (=mina-kam-še$_3$) "İkinci kez", Gud. Sl. A XVIII 6; MİN(=min(a)-kam ur-saĝ-ĝa-am$_3$ "İkincisi bir kahramandır. " Gud. Sl. A V 2; min(a)-kam-ma-še$_3$ nun-e sukkal-a-ni ^{d}isimu-ra gu$_3$ mu-na-de$_2$-e "İkinci kez prens veziri İsimu'ya konuşuyor/sesleniyor. " St. P 10, 2 I 35;
min(-na)-kam		ikinci, SL 175; a-ne min(-na)-kam "o ikincidir";
min$_2$	mātum	üz/geniş alan, ova, bakmak, gözetmek, değer vermek, bağrına basmak, sevgi ile karşılamak, beslemek, yaşatmak, 176
min/min$_3$/min$_6$	šina	2/iki; kopya, suret, nüsha,
min$_5$	šina	2/iki, AHw. 1241; CAD Š/3, 32; SDb. 2000, § 46, 2 mina$_3$-kam "ikinci"; mina$_3$-kam-ma-še$_3$ nun-e sukkal-a-ni ^{d}isimu-ra gu$_3$ mu-de$_2$-e "İkinci kez Prens veziri İsimu'ya konuşuyor". St. P 10, 2 I 35;
mina		2/iki, ikinci SL 176;
min-a-bi		ikisi de, her ikisi de,
min-bala	tašnûm	tekrar, MSL 13, 123, 314; AHw. 1339;
minbuluĝ **minbuluĝ$_2$**	pallukkum	çatal iğne, çengel iğne, iki veya üç çengeli olan olta iğnesi,
minbuluĝ$_3$ (BULUG. NAGAR) **minbuluĝ$_4$ (BAL. BAL)**	pallukkum pulukkum	çatal iğne, çengel iğne, iki veya üç çengeli olan olta iğnesi,

Sümerce	Akadca	Türkçe
min-eš$_3$		^{iti}min-eš$_3$ "7. ay/Ekim", SL 175;
min-tab-ba	sepum	çift, MSL 7, 147, 421; AHw. 253;
mir	šibbum	kuşak, kemer, CT 12, 11 III 3; AHw. 1226; efsanevi bir yılan, benekli yılan,
mir		silah, karayel, kuzey, fırtına, kasırga, bora,
	elātum, gerrum	karavan, CT 26, 43 VII 18; AHw. 285;
	meḫûm	fırtına, MSL 2, 149, 11; CT 11, 29 I 20; AHw. 641;
	gerrum	sefer, yol, CT 26, 43 VII 18; AHw. 285;
	šibbum	kızgın, öfkeli (olmak), hiddet, öfke, kin, hırs, tutku,
mir-du$_2$	šibbum	kertenkele, yılan, ISL 102;
mir-DU-na		kemer, kayış, kuşak, palaska, uçkur,
mir-ša$_4$	šibbum	yılan, kılıç/pala, kemer, kayış, kuşak,
mir-ses/šeš	ḫurbāšum	titreme, dehşet, korku, SAİL 347; AHw. 358;
mir-tur		^{ĝeš}mir-tur "filiz, dal, sürgün", SL 176;
mu	šumum	ad, isim, ünvan, AHw. 1274-1275; CAD Š/3, 284; mu-ni "onun adı"; mu-ni(=mu-a-ni) ib-sar-re-de$_3$-a "Kim adını (oraya) yazarsa", Ws. 28, 55; mu-nu-ĝal$_2$-la "adsız", Gud. St. B IX 21; mu-ĝu$_{10}$ gi$_{16}$-sa-aš ka-ka ḫe$_2$-em-mi-ĝal$_2$ "Adım bütün ağızlarda ilelebet dolaşsın!". UET 1, 137 IV 37-38 mu-še$_3$ im-ma-sa$_4$ "O onu isim olarak/adıyla çağırdı. " Gud. Sl. A XXIII 12; mu-ni ba-ĝa$_2$-ĝa$_2$ (=ba-ĝar-ĝar) "Kendi adını oraya yazarsa" Gud. St. B VIII 2; (220) mu-nam-lugal-la$_2$-ĝa$_2$ du-ri-še$_3$ ḫe$_2$-em-mi-ĝal$_2$ "Krallığımın adını o sonsuza kadar var etsin!" CT 1, 45-46, 25-26;
	zakārum	adlandırmak, anmak, SAİL 61, AHw. 1503
	nîbum	anma, zikretme", MSL 5, 65, 186; CT 12, 8 I 6; AHw. 785;
mu	šattum	yıl, AHw. 1201; CAD Š/1, 97; NG 3, 141;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		AWL 183; MSL 3, 123, 300; ISL 107; mu-1-kam "bir yıllık/ bir yaşında", mu-im-ma "geçen yıl", mu-uš-sa "gelecek yıl"; $ša_3$-mu-aša-ka bad_3-bi $mu\text{-}du_3$ "Bir yıl içinde surunu o yaptı". RA 66, 34, 1, 9-10;
	aššum	-mek için/uğruna, den dolayı, SAİL 61, AHw. 84;
	zikrum	kelime, söz, beyan, AHw. 1526;
	nīšum	yaşam, CT 12, 8 I 8; MSL 5, 65, 185; AHw. 797;
	išarum	ĝeš, $ĝeš_3$ "erkek, penis",
	zikarum	erkek, MSL 14, 97, 187; 8/2, 161, 31; AHw. 1526;
	išum	ĝeš "ağaç", MSL 3, 123, 303; AHw. 390;
	išarum; zikarum	penis; erkek, eril, SAİL 12; AHw. 392;
mu-		çekim ön eki, SDb. 2000, § 62, f; $mu\text{-}na\text{-}du_3$ "O (onu) ona yaptı" en-ig-gal la_3-banda mu-ba-al "Eniggal, müfettiş (soğanları) kazdı". VS 14, 6 II 1-3; en-ig-gal la_3-banda $mu\text{-}du_3$ "Eniggal, müfettiş (onu) yaptı". VS 14, 187 V 3-5; ba_6-ba_6 sanga-e_2-gal-ra ..... mu-na-ta-ĝar "O Baba'ya, sarayın rahibine (onu) oradan teslim etti". VS 14, 28 III 3- IV 2; en-ig-gal la_3-banda $mu\text{-}gid_2$ "Eniggal, müfettiş (tarlayı) ölçtü". VS 14, 40 VIII 9-10; šubur-^{d}ba-ba_6 dumu-uru-ka-gi na lugal-lagaš(a)^{ki}-ka ra mu-na-ĝen "Šubur- Baba'ya, Lagaš kralı Urukagina'nın oğluna o gitti (=başvurdu)". VS 14, 62 I 5- II 3; en-ig-gal la_3-banda mu-ne-sum "Eniggal, müfettiş (onu) onlara verdi", VS 14, 156 VI 3-5
mu ... a	aššum	bu nedenle, -den dolayı, -dığı zaman, ŠL 61, 13; mu ...ak-$še_3$ "adına", TCS 1, 131, 4; SDb. 2000, § 40, 11 k mu-bi/ak-$še_3$ "bu nedenle", NG 3, 141; SDb. 2000, § 40, 11 m; mu-nu-$ĝal_2$-la "adsız, isimsiz" mu ...$še_3$ "çünkü", NG 3, 141; mu...ta "önce" NG 31, 10; SDb. 2000, § 40, 10 m;

Sümerce	Akadca	Türkçe
mu- ...a/ak-$še_3$		çünkü, yüzünden, dolayı, -dığı için, adına 1 gin_2 ku_3-babbar-am_3 mu-$ĝu_{10}$-$še_3$ ba-sa_6-ga $ḫe_2$-na-ab-sum-mu 1 Šeqel gümüşü Basaga benim adıma ona verecek. " TCS 1, 131, 3-6; 1 gin_2 ku_3-babbar mu-saĝ-$ĝa_2$-$še_3$ a-tu-ra in-na-an-sum-mu "1 Šeqel gümüşü Atura köle adına ona verecek. " NG 3, 208, 23-25; mu inim-bi nu-u_3-zu bi_2-in-ne_2-ša-$še_3$(=bi_2-n-e-eš-a-$še_3$) $geme_2$ lu_2-gu_2-gal dumu lu_2-^{d}ba-ba_6-ka ba-na-gi-in "Konuyu bilmedikleri için onlar böyle söylediler: Bayan köle Lu-gugal'a. Lu-Baba'nın oğluna verildi". NG 3, 89, 12-14; mu-bi-$še_3$ ^{d}nin-li_2-le nam-ti-^{d}en-lil_2-ba-ni ki-^{d}en-lil_2-la-ta u_4-bi ba-ni-in-su_3 "Bu nedenle Ninlil, Enlil ile birlikte Enlil-bani'nin yaşamını uzattı". AfO 24, 47- 50, 20-22; mu ..... $erim_2$-$ĝal_2$-$ĝa_2$/$ĝu_{10}$ šu-$ĝu_{10}$-uš bi_2-in-si-a "Çünkü o düşmanlarımı bana teslim etti". UET 1, 128, 15-18;
mu-an-na	šattum	yıl, ša- mu-an-na-dili "bir yıl içinde", AHw. 1201;
mu-bal-a		gelecek yıl,
mu-bar-ra	barbarum	kurt, AHw. 106; ISL 116;
mu-bi	šattussum	yıllık, her yıl, CT 44, 76, 13; AHw. 1202;
mu-bi_2-$eš_2$		bu nedenle, bunun için,
mu-bi-$še_3$		bu nedenle; mu-bi-$še_3$ ^{d}nin-lil_2-le nam-ti-^{d}en-lil_2-ba-ni ki-^{d}en-lil_2-la_2-ta u_4-bi ba-ni-in-su_3 "Bu nedenle Ninlil, Enlil tarafından/ Enlil'in isteğiyle Enlil-bani'nin yaşamını uzattı". AfO 24, 47-50, 20, mu-bi-$še_3$ ^{d}nin-lil_2-le nam-ti-^{d}en-lil_2-ba-ni ki-^{d}en-lil_2 la_2-ta u_4-bi ba-ni-in-su_3 "Bu nedenle Ninlil, Enlil ile birlikte Enlil-bani'nin günlerini/yaşamını uzattı",
mu-bu-um		^{ĝeš}mu-bu-um; "fıstık çamı, bir ağaç türü",
mu-didli		kişisel hesap/söylenti,
mu-dim		mu-$dim^{mušen}$ "bir kuş türü",
mu-dim_2		mimar, yapı ustası, yaratıcı,
mu-du	šurubtum	teslim, JCS 7, 135: 58, 5; SAİL 206; AHw. 1287;

Sümerce	Akadca	Türkçe
mu-du$_{11}$/e		Emesal: mu-du$_{11}$/e < ĝeš$_3$ … du$_{11}$/e SL 176;
mu-du$_3$-u$_3$-bi		bütün yıl boyunca,
mu-du-lum	muddulum	konserve et, pastırma, sucuk, salamura/tuzlanmış et,
mu-dum		meyve, yemiş,
mu-dur$_7$		kir, çamur, toz, toprak,
mu-dur$_7$-ra		$^{tug}_2$mu-dur$_7$-ra "kirli, eski elbise, çok kirli",
mu-du-ru	ḫaṭṭum	Emesal: mu-du-ru< ^{ĝeš}gidru "baston, değnek, sopa", ISL 119;
mu-duru$_5$		Emesal: mu-duru$_5$< ^{ĝeš}gidru "baston, değnek, sopa", ISL 119, SL 177;
mu-du-um	mudûm	$^{tug}_2$mu-du-um "elbise, giysi, örtü, kılıf",
mu-gi$_{17}$-ib	qadištum	Emesal: mu-gi$_{17}$-ib < nugig, nu-gig, nu-u$_8$-gig "kült kadını",
mu-gi$_4$-ib		Emesal: mu-gi$_4$-ib< nu-gig, gig, "kült kadını",
mu-gib$_3$	qadištum	Emesal: mu-gib$_3$<nugig, nu-gig, nu-u$_8$-gig "kült kadını",
mu-gib$_3$	qadištum	rahibe, MSL 12, 42, 264; AHw. 891;
mu-gid$_2$-gigir	mašaddum	^{ĝeš}mu-gid$_2$-gigir, "araba oku", AHw. 622;
mu-gim$_7$	bukānum	Emesal: mu-gim$_7$< ĝeškim, ĝeš-kim$_3$ "havaneli",
mu-gu$_2$	makūtum	çubuk, değnek, sırık, direk, UM 5, 148, 11; AHw. 591 ^{ĝeš}mu-gu$_2$ "su kanalı, oluk",
mu-gub		halat, kuyruk, kablo, urgan, sicim, şerit,
mu-ḫe$_2$-ĝal$_2$-la		bolluk yılı, verimli yıl,
mu-im-ma	šaddaqdam	geçen yıl, MSL 5, 65, 195; AHw. 1123;
mu-la$_2$		Emesal: mu-la$_2$< gal$_5$-la SL 177;
mu-lu/mu-lu$_2$	amēlum ša	Emesal: mu-lu/mu-lu$_2$<lu$_2$, lu$_6$ "kim, kimi, kime, hangi"
mu-lugala. . pa$_3$		kral adına yemin etmek,
mu-lu-kur$_2$-ra	nakrum	düşman, AHw. 723; ISL 140;
mu-lu-til-la	amēlūtum	insanlık, AHw. 43; ISL 143;
mu-lu-uĝ	pulukkum	Emesal: mu-lu-ug<buluĝ, bu-lu-uĝ, ^{urudu}buluĝ "iğne, şiş, kazık, direk, sınır, hudut",

Sümerce	Akadca	Türkçe
mu-mu-a		bütün isimler arasında,
mu-na$_2$	eršum	yatak, AHw. 246; ISL 146;
mu-nu-ĝal$_2$-la		mu-nu-ĝal$_2$-la "ismi olmayan kişi - adsız", mu-nu ĝal$_2$-la ḫa-mu-na-ta-e$_3$ "Adsız bir adam gibi oradan savuşup gitsin!" Gud. St. B IX 21;
mu-nu$_{10}$		Emesal: mu-nu$_{10}$< unu(-d), unu$_9$ "sığır çobanı",
mu-nu$_{10}$(-d)		Emesal: mu-nu$_{10}$(-d)< unu$_3$ "sığır çobanı", SL 177;
mu-ru(-ub)...ak-a		ortasında, arasında; VS 1, 31, 27; mu-ru-ub-diĝir-gal-gal-e-ne-ta "En büyük tanrıların arasından", VS 1, 31, 27; mu-ru-diĝir-re-ne-ka(=muru-diĝir-ene-ak-a) "Tanrıların arasında", Gud. Sl. A 26, 17
mu-rub$_2$	pinkum	topuz, MSL 12, 41, 237; AHw. 864;
mu-sar	muš/sarûm	kitabe, tablet, AHw. 681; lu$_2$ ...mu-sar-ra-bi šu ib$_2$-ta-ab-uru$_{12}$-a "Kim onun kitabesini silerse", Gud. St. B VIII 8-9; mu-sar-ra-ba
		mu-ni b-ib$_2$-sar-re-a "Kim adını tablet üzerine yazarsa", AfO 24, 47-50, 33;
	mūšarum	çiçek bahçesi, SAİL 61; AHw. 681;
mu-sar-ra	musarûm	yazıt, kitabe, tablet, AHw. 677, 681;
mu-saĝ	nīš rēšim	isyan, başkaldırı, karşı koyma,
mu-še$_3$		adına, mu-lugal-še$_3$ "kral adına",
mu-še$_3$ ...sa$_4$		isim vermek, adlandırmak,
mu-lugal-pad$_3$	nīš šarrim tamûm	kral adı altında yemin etmek, ant içmek,
mu ... pad$_3$/pa$_3$		yalvarmak, yakarmak, yardım istemek, dua etmek, seçmek, tercih etmek, üstün tutmak,
mu-sar-ra	musarûm	kitabe, yazıt, tablet, AHw. 677, 681; mu-sar-ra-bi šu ib$_2$-ta-ab$_2$-uru$_{12}$-a "Kim onun kitabesini kazırsa", Gud. St. B VIII 8-9; mu-sar-ra "isim yazılan yer-tablet", UET 1, 293, 27
mu-šid		tablet satırı, SL 177;
mu-sir$_2$-ra		^{tug}$_2$mu-sir$_2$-ra, "matem elbisesi",
mu-ši-ru-um		mu-ši-ru-um^{mušen} "bir kuş türü",

Sümerce	Akadca	Türkçe
mu. . . -ta		önce, mu-ĝa$_2$-ta "benden önce", mu-^{d}šu-sin lugal-ta "Yıllar önce Šu-Sin kraldı. " TCS 1. 148, 6; mu-da- 20-ta "20 yıl önce", NG 31, 10; 1 geme$_2$ itu-^{d}dumu-zi-da-ta u$_4$-1-am$_3$ ba-ra-zal a$_2$-nin-ĝa$_2$-ta i$_3$-dab$_5$ "Bir cariyeyi Dumuzi ayından bir gün önce Aningata kabul etti. " TCS 1, 297, 3-4;
MU. AN. SAL. LA	maḫḫûm	^{lu}$_2$MU. AN. SAL. LA "bir kült sanatçısı",
mu/ĝeš-uri$_3$	urinnum	sancak, flama, bayrak, MSL 4, 21, 149; AHw. 1430;
mu-ti/ti$_3$-in	karānum	Emesal: mu-ti/ti$_3$-in < ĝeštin,
	ardatum	^{ĝeš}ĝeštin "şarap, asma ağacı", AHw. 446; ISL 167;
	babultum	kisikil, ki-sikil "gelin, genç bayan",
mu-ti-in/mu-tin	karānum	ĝeštin, "şarap, asma ağacı", AHw. 446; ISL 167;
	ardatum batultum	genç adam, delikanlı, ki-sikil "gelin, genç bayan",
	iṣṣūrum	kuş, MSL 3, 100, 53; SAİL 78; AHw. 390;
mu-tuku		ünlü, tanınmış, meşhur, mükemmel olmak,
mu-tum$_2$		teslim, doğum, verim, SL 178;
mu-tun$_3$, mu-tun$_3$-na		mide, karın, iştah, heves, sindirmek, katlanmak,
mu-u$_2$-a		delikanlı, genç, bu yıl içinde,
mu-ud-da-na		Emesal: mu-ud-da-na< nita "eş, koca",
mu-ud-gi		güzel koku, taze, şirin,
mu-ud-na		eş, hayat arkadaşı, koca,
mu-ud-ru	ḫaṭṭum	Emesal: mu-ud-ru< ĝidru "asa, baston", AHw. 337
mu-un		Emesal: mu-un < gu$_2$-un "kan",
mu-un-ĝar/ĝar$_3$	makkūrum	Emesal: mu-un-ĝar/ĝar$_3$ < niĝ$_2$ "mal, eşya, servet", AHw. 589; ISL 147;
mu-un-ĝar$_3$	ikkarum	Emesal: mu-un-ĝar$_3$ < engar, "çiftçi", AHw. 368;
	makkurum	eşya, emlak, mal, mülk, varlık, servet,
mu-un-gur$_{11}$	makkurum	Emesal: mu-un-gur$_{11}$< ni$_3$-guru$_{11}$ "emlak, mal, mülk, varlık, servet",

Sümerce	Akadca	Türkçe
mu-un-ku$_5$		Emesal: mu-un-ku$_5$ < enku "vergi memuru, tahsildar",
mu-un-ku$_5$(-d)	mākisum	Emesal: mu-un-ku$_5$(-d) <en-ku$_3$/ku$_4$ "vergi memuru, tahsildar",
mu-ur$_3$	gušūrum	direk, kalas, ISL 151; ES 360;
mu-uš		Emesal: mu-uš <geš "altmış/60",
mu-us$_2$-sa		takip eden yıl, geçen yıl,
mu-us$_2$-sa-bi		iki yıl sonra, SL 178;
mu-us$_2$-sa-Lagaš-bi		Lagaš'ı takip eden yıl,
mu-uš-ki-im		Emesal: mu-uš-ki-im < ĝeškim "işaret, sembol, simge, belirti, nişan,
mu-uš-la$_2$-bi		Emesal: mu-uš-la$_2$-bi< ĝešlabi, ĝeš-la$_2$-bi "sessizlik, sessiz, gizlice",
mu-uš-tug	ḫassum; uznum ṭēmum	akıl, hikmet, sağduyu, mantık, akıllı, anlayışlı, deneyimli (olmak), akıl, hikmet, anlaşma, zeka, kulak, SAİL 296; MSL 13, 86/7, 45; AHw. 1447;
mu-uš-tug$_2$	ḫassum	Emesal: muštug$_2$< ĝeštug, ĝeštug$_2$ neden, sebep, bilgili, akıllı, deneyimli,
	uznum	kulak, AHw. 1447;
	ṭēmum	bilgili, akıllı, deneyimli olmak,
mu-uš-zal		Emesal: mu-uš-zal<ĝešzal, "dikkat, özen, ilgi, itina",
mu-zal	taqtītum	bitirme, tamamı, SAİL 69; AHw. 1324;
mu$_2$	napāḫum	yakmak, , üflemek, ateşlemek, SAİL 331; 366; AHw. 732; CAD N/1, 263; çıkma, çıkış, büyüme, gelişme, büyüme, SAİL 331 büyümek, gelişmek, üremek, çoğaltmak, a-ša$_3$-ga. . nu-mu-ni-in-mu$_2$ "Tarlada (arpa) yetişmiyor/büyümüyor". SGL 1, 120; e$_2$-ḫur-saĝ-gim/gin$_7$ im-mu$_2$-mu$_2$-ne "Tapınak bir dağ gibi yükseliyor". Gud. Sl. A XXI 19; aš$_2$ ….. mu$_2$ "küfretmek, beddua etmek", du$_{14}$ … mu$_2$ "kavga etmek", šu ….. mu$_2$ "büyümek, gelişmek, dua etmek, yalvarmak", SKI 125; ZANF 22, 82; saĝ …mu$_2$ "parlamak, ışık saçmak, cilalamak, sivrilmek", si …mu$_2$ "filizlenmek, çimlenmek",

Sümerce	Akadca	Türkçe
		šu ...mu_2 "büyütmek, genişletmek, uzatmak", šu ...mu_2 "yalvarmak, rica etmek, af dilemek",
	(w)aṣûm	yükselmek" AHw. 1475; CAD A/2, 356; AWL 88;
	edēšum	yenilemek, AHw. 186; CAD E 30;
mu-2	šiniānum	iki yaşında, UCP 10, 88, 4; AHw. 1242;
mu_2/mu_2-mu_2		büyümek, gelişmek, yetişmek, yetiştirmek, büyütmek, üretmek,
mu_2-a		büyüme, gelişme, sürgün, filiz, bitki, tomurcuk, çimlenme, filizlenme,
mu_2-sar	mušarum	bahçe, IV R 27 a 5; STT 200, 58; AHw. 681;
mu_3	qamûm	öğütmek, AHw. 896; ISL 114;
mu-3	šulušûm	üç yıllık, MSL 8/1, 47, 330; AHw. 1270;
mu_3-mu_3		sürekli yenilemek,
mu-3-ta		3 yıl önce, SL 178;
mu_4 **mu_4(-mu_4)**	labāšum	giymek, giyinmek, AHw. 523; AWL 507; ISL 104
mu_5	banûm	iyi, güzel, hayırlı, harika, tatlı, nefis,
mu-5		5 yıllık, 5 yaşında SL 176;
mu_6	eṭlum	mert, yiğit, genç, delikanlı, MSL 3, 142, 172;
mu_6-sub_3	rē'ûm	çoban, sığırtmaç, SAİL 86, 295; AHw. 977;
mu_7	ramāmum	bağırmak, kükremek, SAİL 16 AHw. 949; gürültü yapmak, ses çıkarmak, bağırmak, haykırmak, ses çıkarmak, feryat etmek, çığlık atmak, SL 179;
	wāšipum	$^{lu}{}_2mu_7$(-mu_7) "büyücü, üfürükçü, sihirbaz"
	ḫašûm	sıkıştırmak, ezmek, bozmak,
	šiptum	büyü, afsun, sihir,
mu_7-mu_7	rimmum	kükreme, böğürme, yaygara, CT 18, 39 II 25; AHw. 986;
	(w)āšipum	$^{lu}{}_2mu_7$-mu_7 "üfürükçü, düzenbaz kimse", SAİL 15; 74; MSL 12, 170, 419; AHw. 1487;
mu_7-mu_7-$ĝal_2$	(w)āsipum	büyük cinci hoca, büyücü rahip,

M

Sümerce	Akadca	Türkçe
mu_{10}		bayan, kadın, SL 179;
mu_{11}	ḫašûm	ezmek, sıkıştırmak, parçalamak, ezmek, bozmak, $mu_{11}{}^{ku}{}_{6}$ "bir balık türü",
mu_{13}-mu_{13}		büyücü karabaş, keşiş, din adamı, afsuncu,
mud	nabnītum	teşekkül, yaratma, yaradılış, oluşum, AHw. 698; tüp, boru, tünel, oyuk, kovan, soy, kuşak, döl, ürün, aile,
	eqbum	topuk, ökçe, SAİL 81.
	da'āmum	yeşermek, gölgede bırakmak, karartmak, CT 12, 5 III 32; AHw. 146;
	palāḫum	hürmet etmek, korkmak, SAİL 81; AHw. 812
	ra'ībum	havale, kramp, CT 12, 5 III 37; AHw. 944
	dāmum	karanlık, SAİL 81; 540; AHw. 158
	nabnītum	doğum, biçim, şekil, AHw. 698
	parādum	korkmak, SAİL 81; CT 11, 30 I 57; AHw. 827 korkunç, SAİL 81; CT 11, 30 I 57; AHw. 827;
	walādum	doğurmak, AHw. 1457; SKI 106; doğurtmak, tevlit etmek, UET 6, 162, 35; al-mud-e-en "Seni ben tevlit ettim. UET 6, 162;
	dāmum	kan, SAİL 69; AHw. 158;
	banûm	meydana getirmek, yaratmak, oluşturmak,
	ḫubūrum	bira kavanozu/fıçısı,
	parādum	korkak olmak, korkmak, dehşete düşmek,
	uppum	^{ĝeš}mud; "kütük, kulp, ağaç boru",
mud_2	dāmum	kan, MSL 3, 218 A 6; SAİL 69; AHw. 158;
	uppum	boru, MSL 14, 144 b 24; SAİL 81; AHw. 1424;
mud_3/mud_4	ḫubūrum	bira kavanozu/fıçısı,
mud_5		neşe, sevinç, keyif, iftihar, şenlik, bayram,
mud_5-me-ĝar		neşe, sevinç, keyif, iftihar, şenlik, bayram,
mud_6		öfkeli, bağnaz, şarkı söylemek, çağırmak, körüklemek, patlamak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
mud$_8$	ḫubūrum	bira kavanozu/fıçısı, hacim ölçü birimi (=30-60 litre),
mu-da-sa$_4$	mudasûm	^{im}mu-da-sa$_4$, "isim listesi", MSL 7, 102, 448; AHw. 666;
mud-gal	abum	baba, MSL 2, 127, 16; 3, 137, 91; AHw. 7-8;
mud-ĝal$_2$		yaratıcı, döl sahibi,
mud-gilim	gišrum	^{ĝeš}mud-gilim, "köprü", MSL 6, 29, 277; AHw. 293,
mudla	maššûm	sepet, küfe, yayvan, genişçe sepet. , zembil, bayrak/filama direği, sırık, direk, kazık, destek,
mudna$_x$ (SAL. UŠ. DAM)		hayat arkadaşı, karı, eş, koca,
mudra$_6$	(w)aršum	pis, kirli, iğrenç, ahlaksız, terbiyesiz, (olmak),
mudru	ḫaṭṭum	asa, baston,
mudru$_2$	ašlākum	çamaşırcı, AHw. 81;
mudru$_5$	warāšum	^{tug}$_2$mudru$_5$ "kirli, pis elbise, matem elbisesi",
mudru$_6$	wurrušum	pis, çok kirli, CT 12, 34 I 39; AHw. 1497
mud-saĝ-kul	šulbûm	^{ĝeš}mud-saĝ-kul, "mandal", MSL 6, 87, 45; CT 12, 5 III 40; AHw. 1267
mudul	mašaddum makkûm	kutup, bayrak/filama direği, direk, sırık, cirit, değnek, çomak,
mud$_9$	ḫubūrum	bira kavanozu, fıçısı, bir hacim ölçü birimi,
mug	merḫum	buğday tanesi, tohum, JNES 14, 19; CT 12, 12 II 21; yontmak, çabalamak, oymak, çukur açmak, kazmak, hak etmek, kabartma yapmak, aşındırmak, bilemek,
	sēpûm	^{lu}$_2$mug , "küçük esnaf", SAİL 3; AHw. 1037
mug	ballukkum	^{šim}mug , "bir ağaç türü", SAİL 3; 9; AHw. 100;
	mukkum	^{tug}$_2$mug "bir tür ince giysi, atlet(=fanila)", temiz/yıkanmış yün,
mug ... dun		ayırmak, sınıflandırmak, ayıklamak, çözümlemek, çekmek, yanında gezdirmek, SL 180;

Sümerce	Akadca	Türkçe
mug/mug$_2$		çıplak, çıplaklık, kadın cinsel organı, vulva, öfkeli olmak, baskı altında bulunmak,
mug$_2$	bissūrum; ūrum	kadın cinsel organı, vulva,
muḫ$_3$		tas, çanak, leğen, kadeh, kase, fincan,
muḫaldim	nuḫatimmum	$^{lu}{}_2$muḫaldim, "aşçı", AHw. 801; CAD N/2, 313; SAİL 61; e$_2$-muḫaldim "mutfak"; 1 udu-nita ba-ug$_7$ lu$_2$-bi e$_2$-muḫaldim-še$_3$ ba-de$_6$ "Bir koç öldü. Sahibi onu mutfağa götürdü". Nik. 162 I 1-5
muḫaldim-gal		şef garson, garsonların başı, başgarson,
mul	nabāṭum	parlamak, parıldamak, MSL 2, 132, 59; AHw. 697; parlamak, ISL 129; yakmak, parlatmak; mul-gal, "şafak yıldızı", mul-gi$_6$, "çoban yıldızı", mul-lugal "kutup yıldızı", mul-sig$_7$ "tan yıldızı",
	papallum	dal, budak, şube, CT 12, 4 II 35; AHw. 823
	šiṭirtum/šiṭrum	yazı, CT 12, 4 II 28; MSL 2, 132, 57; AHw. 1253
	suḫuppum	çember, tekerlek, MSL 2, 132, 60; AHw. 1054
	kakkabum	yıldız. , MSL 2, 132, 56; SAİL 129; AHw. 421; CAD K 45;
	zappum	^{mul}mul, "bir yıldız", SAİL 129; AHw. 1511;
mul$_2$	uššum kakkabum	temel, tesis, kurum, yıldız, parlamak, ışık saçmak,
mul$_2$	nabāṭum	ışık/neşe saçmak, parlamak, parıldamak, MSL 2, 132, 59; AHw. 697;
mul$_3$	kuzāzum	yaban arısı, tırtıl, böcek, yaban arısı kovanı,
mul$_4$	kakkabum nabāṭum	yıldız, parlamak, ışık saçmak, ışık/neşe saçmak, parlamak, parıldamak, MSL 2, 132, 59; AHw. 697;
mul-an		ilahi/kutsal yıldız, tanrısal yıldız, SL 180;
mul-da-mul	lummûm	salyangoz, örümcek, SAİL 129;

Sümerce	Akadca	Türkçe
mul-gana$_2$		çitlembik, düz kabuklu, kerestesi dayanıklı bir ağaç
mul-ma-al		solungaç, sağlam, emin, güvenilir, geçerli, sağlam,
mul-ma-al ...za		ses çıkarmak, gürültü yapmak,
mul-mul-lum	za'ānum	^{urudu}mul-mul-lum "bir ok türü",
mul-sa$_5$		Mars, kızıl gezegen, Merih, SL 180;
mul-sig$_7$	ekletum	karanlık, hüzün, sıkıntı,
mul-sipa-zi-an-na	šitaddarum	kutup yıldızı, MSL 11, 30, 4; AHw. 1250;
mulu$_4$	abi ašlim	ölçümcü, bilirkişi,
mumun	(w)āsipum	^{lu}$_2$mumun "cinci, cinci hoca, büyücü rahip",
mumun-ĝal$_2$	(w)āsipum	cinci, cinci hoca, büyücü rahip,
mun	marrum	gümüş işlemek, SL 180; mun^{ku}$_6$ "bir balık türü",
	ṭabtum	tuzlu/acı (olmak), tuz, SAİL 95; AHw. 1377;
mun$_2$-šub	šartum	saç, SAİL 539; MSL 3, 223, 3; AHw. 1191;
mun$_4$	marru; ṭabtum	tuzlu/acı (olmak), tuz, alkalik, bazik, tuzlu, acı,
mun-du	mundum	kabuksuz/öğütülmemiş tahıl,
mun-gazi		tarımsal ürün, baharat, ot,
mu-nim-mar	gišīmmarum	Emesal: mu-nim-mar < ^{ĝeš}ĝešnimbar "hurma, hurma ağacı",
munsub	šārtum	saç, SAİL 539; MSL 3, 223, 3; AHw. 1191;
munsub/munsub$_2$	šārtum gallābum	saç, kıl, SAİL 539; MSL 3, 223, 3; AHw. 1191;
munsub/munsub$_2$		berber, SAİL 354; MSL 3, 116, 234; AHw. 274;
munšub$_2$		saç, kıl, kıllı, saçlı, deri, cilt,
munšub$_2$ ... ku$_5$		saçını kestirmek, tıraş olmak, SL 180;
munsub$_5$ **(KA. SUHUR)**	rē'ûm	çoban, sığırtmaç, MSL 4, 119, 8; SAİL 86, 295; AHw. 977;
munsub$_6$ **(PA. GU$_2$-g)**	šārtum gallābum	saç, kıl, SAİL 539; MSL 3, 223, 3; AHw. 1191; berber, SAİL 354; MSL 3, 116, 234; AHw. 274;
munu$_2$	ḫimṭêtum	akıcı/çok sıcak olmak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
munu$_3$	marrum; ṭabtum	tuzlu/acı (olmak), tuz,
munu$_4$	buqlum	bira arpası, TC 3, 181, 15; SAİL 60; AHw. 139;
munu$_4$-gaz		bir meslek türü,
munu$_4$-gu$_7$		^{iti} munu$_4$-gu$_7$ "5. ay/Ağustos" SL 180; bayram, yortu,
munu$_4$-gu-la	narûtum	malt, TC 2, 47, 7; AHw. 749;
munu$_4$-mu$_2$	bāqilum	maltçı, MAOG 13/2, 47 VII 21; AHw. 105;
munu$_4$-mu$_2$-gal	bāqilum	baş maltçı, MAOG 13/2, 47 VII 21; AHw. 105;
munu$_4$-mud$_6$	bāqilum	maltçı, MAOG 13/2, 47 VII 21; AHw. 105;
munu$_4$-sar	bāqilum	bira mayacısı, SAİL 60; AHw. 105;
munu$_4$-si-e$_3$		filizlenmek, çimlenmek, döllenmek,
mun-ur$_4$		tuzcu, tuz alıp satan kimse, SL 180;
munus	sinništum	kadın, AHw. 1047-1048; CAD S 286; AWL 54; NG 3, 141; 5; MSL 4, 16, 68; SAİL 554; munus-me e$_2$-gal-la i$_3$-sig$_7$ "Onlar kadınlardır. Sarayda birlikte oturuyorlar". Nik. 16 III 13-14; munus-tug$_2$-la$_2$ "ince elbise, atlet(=fanila)"; munus-sig$_5$ "güzel"; munus-u$_4$-bi-ta-ke$_4$-ne "O zamanın kadınları". CIRPL Ukg. 6 III 20; Emesal: nu-us,
	kaššaptum	munus-uš$_{12}$ "büyücü, sihirbaz, cadı" AHw. 463;
munus	dannatun	munus-kala-ga "ihtiyar";
	nukurtum	munus-kur "düşmanlık";
	awīltum	bayan, munus-sa$_6$ "güzel bir kadın",
munus-egi$_2$	rubātum	prenses, kraliçe, SAİL 554; AHw. 991;
munus-geš-gi		bir tür kült sanatçısı/oyuncusu,
munus-kurun-na	sābītum	meyhaneci, saki, SAİL 214; AHw. 999;
munus-la	raqqatum	^{tug_2}munus-la, "ince elbise", SAİL 554; AHw. 958;
munus-lil$_2$-la$_2$	lilītum	iblis, cin, SAİL 13;
munus-maḫ	rubātum	prenses, AHw. 795; CT 19, 19 III 39; SL 181;
munus-uru$_3$	nişirtum	sır; CT 19, 19 III 39; AHw. 795;

M

Sümerce	Akadca	Türkçe
mu-nu-tuku	munutukūm	çocuksuz, çocuğu olmayan kişi,
munu$_5$ (PAP. PAP. ŠE)	bāqilum	maltçı, MAOG 13/2, 47 VII 21; AHw. 105;
munzer	aṣuṣimtum supālum	meyan kökü, MSL 5, 11, 226; AHw. 1059;
munzer$_x$ (SAG. MU. BU)		dağınık, düzensiz (olmak),
munzur		$^u_2$munzur "tıbbi bir bitki, kekik"
mu-pad$_3$-da		hediye, armağan, bağış, hibe,
mur	marûm	yavaşlatmak, CT 12, 21 a IV 15; AHw. 617;
	gabīdum	karaciğer, CT 12, 21 a IV 18; AHw. 272;
	samādum	öğütmek, MSL 3, 221 c 5; AHw. 1016
	ḫašûm	akciğer, karaciğer, AHw. 335; CT 12, 21 IV 19;
	imrûm kabārum	balık, saman, kuru ot, şişman, tombul (olmak),
mur ... ša$_4$		kükremek, gürlemek, bağırmak, haykırmak, homurdanmak, hırlamak, böğürmek, feryat etmek,
mur$_{10}$	labāšum	giymek, giyinmek, sarmak, örtmek, kaplamak,
mur$_7$/mur$_8$	būdum	omuz, dışkı, bok, kaka, SAİL 565; 567; AHw. 136;
mu-ra-aš	ša'īltum	bayan rüya yorumcusu,
mur-du$_3$-du$_3$	murdudûm	$^u_2$mur-du$_3$-du$_3$, "bir ot türü", SAİL 401;
mur-gig	uqqum	aksak, felç, MSL 9, 96, 196; BAM 338
murgu/murgu$_2$	eṣērum	çekmek, germek, ikna etmek, sorguya çekmek, tasarlamak,
	tabāštānum	tasarı, plan,
	warkatum	dışkı, bok, gübre, döküntü, AHw. 1298;
	pūdum	güvenlik şeridi, belkemiği, arkalık,
murgu$_2$ ...a-ta		-den sonra, o tarihten sonra,
murgu$_2$-ba		dış kaplama, kabuk,
murgu$_3$		gaddarlık, vahşilik, hiddet, öfke, hırs, gazap,
murgu$_3$	libbātum	hiddet, öfke, gazap, arzu, hırs,
mur-gu$_4$	imrûm	saman, kuru ot, yem, yiyecek,
murgu-ba		dış kaplama, kabuk, SL 181;

Sümerce	Akadca	Türkçe
mur-ma-ra		feryat, gümbürtü, gürültü, haykırış,
mur-ma-ra ša$_4$	ramāmum	kükremek, gürlemek, haykırmak, bağırmak,
mur-ma-ra za	ramāmum	kükremek, gürlemek, haykırmak, bağırmak,
mur-ni-is-ku		iyi cins/safkan savaş atı,
mur-ra-an	murrānum	bir araba parçası, SL 181; ^{ĝeš}mur-ra-an "karakavak",
mur-suḫ$_3$		mercan, bir taş türü,
muru(-b) **murub ...ak-ta**	qablum	orta, AHw. 888; CAD Q 6; ISL 154; mu-ru-ub .... ak-ta "ortasında, arasından" SDb. 2000, § 41, 10 j; VS 1, 31, 27; mu-ru-ub diĝir-gal-gal-e-ne-ta; "En büyük tanrıların arasından" VS 1, 31, 27;
muru$_2$	abullum birītum qinnatum	orta, dişilik organı, vulva, but, uzaklık, halka, eklem,
	bissūrum, pûm	kalça, topuz, tokmak, ağız, kapı,
	pinkum	uzaklık, halka, eklem, AHw. 864;
	ûrum	yanak, AHw. 1435; orta, SAİL 8; 337; AfO 20, 63, 16;
	qablum	topuz, kabza, AHw. 864; orta, SAİL 8; 337; AHw. 886; SAİL 8; 337; AHw. 888;
muru$_2$-šìr	šeršerratum	kolye, SAİL 337; AHw. 1218;
muru$_3$	imbarum murûm	yağmur fırtınası, bora, duman,
muru$_4$	emum	amca, dayı, kayınpeder, AHw. 215;
muru$_5$		^{ĝeš}muru$_5$-za-nu-um "ağaç tekne",
muru$_6$	manzâz ênim	bir kült merkezi,
muru$_9$	imbarum	duman, bulut, sis, SAİL 399; AHw. 375;
muru$_{12}$	murdûm	kamış hasır, SL 182;
muru$_{13}$	abullum birītum	orta, dişilik organı, vulva, but,
	bissūrum, pûm	kalça, topuz, tokmak, ağız, kapı,
	pinkum	uzaklık, halka, eklem,
	qablum qinnatum	topuz, kabza, AHw. 864; orta, SAİL 8; 337; AHw. 886;
	ûrum	yanak, AHw. 1435;
murub	abullum birītum bissūrum pûm	orta, dişilik organı, vulva, but, kalça, topuz, tokmak, ağız, kapı, uzaklık, halka, eklem,

Sümerce	Akadca	Türkçe
	qablum	orta, mücadele, savaş, SAİL 8; 337; AHw. 886
	ēnum	karabaş, keşiş, din adamı, AHw. 220; CAD E 177;
	qinnatum; ûrum	yanak, AHw. 921; 1435;
murub/murub$_3$	ēnum	karabaş, keşiş, din adamı, AHw. 220; CAD E 177;
murub$_2$	abullum birītum biṣṣūrum; pûm	orta, dişilik organı, vulva, but, kalça, topuz, tokmak, ağız, kapı, uzaklık, halka, eklem,
	qablum	orta, mücadele, savaş, SAİL 8; 337; AHw. 886
	qinnatum; ûrum	yanak, AHw. 921 yan yatmak, MSL 12, 41, 238; AHw. 921;
	šuḫḫum	^{uzu}murub$_2$, "makat, kıç/göt", AHw. 1261;
murub$_4$	qablum	orta, merkez, mücadele, savaş, SAİL 8; 337; ^{iti}murub$_4$ "4. ay, Temmuz", SL 182;
murub$_5$	emu rabûm	kayınpeder, damat SL 182; NG 3, 143;
murum		feryat, gürültü, haykırış,
murum ša$_4$	ramāmum	kükremek, gürlemek, haykırmak, bağırmak,
murum$_{11}$		kayınpeder, kaynata SL 182;
murum$_4$ **murum$_5$**	emu rabûm	kayınpeder, damat,
murum$_{14}$-ša$_4$ **(KA. HI. AŠ$_2$)**	ramāmum	kükremek, gürlemek, haykırmak, bağırmak,
muš	ṣērum	yılan, MSL 8/2, 7, 1; WO 1, 368, 6; AHw. 1093; CAD Ṣ 148; TSL 81, 1- 20; ni$_2$-bi-a muš-gim/gin$_7$ mu-un-sur-sur-re-e-ne "Siz kolayca yılan gibi sürünüyorsunuz". CT 16, 34, 213; muš-tur "kertenkele, engerek yılanı", AHw. 793; muš$^{ku}_6$ "bir balık türü", yılan, dalkavuk, sürüngen, keskin,
	mušgallum	muš-a "su yılanı", TSL 82; muš-gal "ejderha", AHw. 683;
	nirāḫum	muš-maḫ "iri yılan, kobra", TSL 84;
	karpat ṣerrim	^{dug}muš "demlik çanak, çömlek, testi",

Sümerce	Akadca	Türkçe
muš$_2$	zīmum	araştırma, SAİL 84; yüz, çehre, surat, görünüm, bakım, tavır, heyecan, ihtiras, parlamak, aydınlık, berrak, görkemli, canlı, neşeli,
muš$_2$. . de$_6$/tum$_2$		durmak, kesilmek, bitmek,
muš$_2$. . ga		Emesal: muš$_2$. . ga < muš$_2$ ...de$_6$ SL 183;
muš$_2$ ... dub		taramak, taraklamak, tarakla düzeltmek, SL 183;
muš$_2$-dub	muštum	tarak, MSL 6, 51, 12; SAİL 319; AHw. 687;
muš$_2$/muš$_3$	mātum	kutsal alan, yer, bölge, CT 12, 11 III 31;
muš$_2$-am$_3$		merhamet, sevgi, bağırma, ünlem, nida,
muš$_3$	zīmum mātum	sütü kesmek, kesilmek, pıhtılaşmak, görünüm, görünüş, düz alan, ova, kutsal alan/ bölge,
muš$_3$ tum$_2$	naparkûm	son vermek, bırakmak,
muš$_3$-am$_3$		merhamet, sevgi, bağırma, ünlem,
muš$_3$-me	zīmum; būnum	yüz, çehre, surat, görünüm, kılık,
muš$_4$		ısırgan/iğneleyici bir böcek, haşere, tahta kurusu,
muš$_5$		acı, keskin, sert,
muš-a		su yılanı, su kenarlarında yaşayan bir sürüngen,
muš-aka		taranmış, SL 182;
mu-ša-lum	mušālum	ayna, cilalı ve sırlı çömlek, gözgü, AHw. 681;
muš-bi-an-na		alan, bölge, saha, yarış ve oyun alanı, meydan,
muš-bulug̃$_3$	şerrum	yılan, MSL 8/2, 7, 1; WO 1, 368, 6; AHw. 1093;
muš-da-gur$_4$(-ra)	pizallurum	bir tür kertenkele, MSL 8/2, 40, 373; AHw. 871;
muš-dim$_2$-gurin-na	pizallurum	kertenkele, AfO 18, 332, 411; MSL 8/2, 40, 373; gurur, küstahlık, SAİL 374;
muš-ma-an-sum		ellik, orak biçerken kullanılan aletler.
mušen	iṣṣurum	kuş, AHw. 390; CAD I/JK 210; TSL 57, 1-16; kin-gi$_4$-a mušen-gin$_7$ a$_2$-dub$_2$ i$_3$-de$_2$-e "Haberci kuş gibi, kanat çırpıyor", TSL 57, 12;

Sümerce	Akadca	Türkçe
mušen-buru$_5$		kuş sürüsü,
mušen-du$_3$	us/šandûm	$^{lu}{}_2$mušen-du$_3$, "kuş avcısı", AHw. 1437; SAİL 78;
mušen-tur-tur		bir kuş türü, serçe,
mušen-zib$_2$	akkûm	baykuş, CT 14, 4 IV 37; AHw. 29;
muš-gal	mušgallum	ejderha, AHw. 683;
muš-gir$_2$	mušširum	$^{na}{}_4$muš-gir$_2$ "bir taş türü", SAİL 374; SL 182; zehirli yılan,
muš-ĝiri$_2$	mušširum	zehirli yılan, tehlikeli bir hayvan, sürüngen, $^{na}{}_4$muš-ĝiri$_2$ "bir taş türü",
muš-gu$_7$		muš-gu$_7{}^{mušen}$ "bir kuş türü",
muš-gu$_7$		muš-gu$_7{}^{mušen}$ "bir kuş türü", SL 182;
muš-ḫuš	mušḫuššum	ejderha, MSL 8/2, 7, 4; SAİL 374; AHw. 683; efsanevi bir canavar,
muš-igi-nu-ĝal$_2$	puḫmaḫum uppūtum	kör yılan, MSL8/2, 8, 23; AHw. 876; MSL 8/2, 8, 24; AHw. 1425;
mušku/mušku$_2$	muškēnum	ikinci sınıf halk tabakası
muš-laḫ$_4$	mušlaḫḫum	$^{lu}{}_2$muš-laḫ$_4$, "yılan büyücüsü, mistik", AHw. 684 muš-laḫ$_4{}^{mušen}$; "bir kuş türü",
muš-laḫ$_5$	muš(la)laḫḫum	muš-laḫ$_5{}^{mušen}$ "bir kuş türü", $^{lu}{}_2$muš-laḫ$_5$ "yılan oynatıcısı, yılan sihirbazı",
muš-laḫ$_5$-gal		büyük yılan sihirbazı,
muš-maḫ	mušmaḫḫum	efsanevi bir yılan, SL 182;
muš-na$_4$	uršašillum	küçük bir engerek, MSL 8/2, 46, 8; AHw. 1434;
muš-niĝ$_2$		muš-niĝ$_2{}^{mušen}$; "bir kuş türü",
muš-niĝ$_2$-gu$_7$		muš-niĝ$_2$-gu$_7{}^{mušen}$ "bir kuş türü",
muš-nin-ka$_5$		muš-^{d}nin-ka$_6{}^{mušen}$; "bir kuş türü",
mussa	šanītum šattum emu ṣeḫrum	gelecek yıl, damat; evlenmekte olan erkek, güveyi,
muš-ša$_3$-tur	bašmum	küçük yılan, boynuzlu engerek,
muš-ša$_3$-tur$_3$	bašmum	bir yılan türü, boynuzlu engerek, SAİL 374
mušša gana	karurtu ša barbarum	acı, sancı, sızı, açgözlü, obur,
muš-saĝ-kal **muš-saĝ-kala**	ṣarṣarum	büyük yılan, MSL 8/2, 8, 29; AHw. 1086;

M

Sümerce	Akadca	Türkçe
mussa-tur		damat, enişte,
muš-sig$_6$-sig$_6$	urnum	kertenkele, MSL 8/2, 7, 15; AHw. 1431;
muštaptin	muštaptinnum	bir çömlekçi, aleti,
muštug$_2$	ḫassum; uznum; ṭēmum	akıl, hikmet, sağduyu, mantık, akıllı, anlayışlı, deneyimli (olmak), akıl, hikmet, anlaşma, zeka, kulak, AHw. 1447;
muš-tum$_2$		tamamen/etraflıca mayalanmış bira, 183
muš-tur	nirāḫum	kertenkele, SAİL 374 AHw. 793;
muš-u$_2$		muš-u$_2^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
muš-UD-LU		muš-UD-LU^{mušen} "bir kuş türü",
mu-šu-du$_7$		^{iti}mu-šu-du$_7$ "9. ay/Aralık", SL 178
muš-zu$_2$-ku$_5$	niškum	ısırma, sokma, MSL 9, 78, 98; AHw. 796;
mušen	iṣṣurum	kuş, MSL 3, 100, 53; AHw. 390;
muzug/muzug$_2$	musukkum	ahlaksız/terbiyesiz kişi,

M

n N

Sümerce	Akadca	Türkçe
na	amēlum/awīlum	adam, MSL 2, 141 b 19; AHw. 42; 90; $^{na}{}_{4}$na, "havaneli", Emesal: ša,
	abnum	taş, ağırlık, AHw. 6-7; CAD A/1, 54;
	na'um	nasihat, öğüt, uyarı, tavsiye,
	qutrēnum	buḫur, MSL 12, 120, 22; SAİL 70; AHw. 930;
na-		olumsuz dilek ön eki, šu na-ni-ba-re "O orada serbest bırakılmasın!", Gud. St. B IX 26; na-ab-ak-ke$_4$ "O onu kesinlikle yapmasın!", Gud. St. I IV 4; igi na-ši-bar-re "O ona bakmasın!", Gud. St. B IX 18 na-an-gen-ne "O onu (oraya) bağlamasın!" Gud. St. C IV 15; lu$_2$ nam-mi-gul-e(=na-i$_3$-bi-gul-e) "Kimse onu kesinlikle tahrip etmesin!", Gud. St. B VII 57; ^{ĝeš}gu-za gub-ba-na suḫuš-bi na-an-gen-ne$_2$(=na-i$_3$-n-ĝen-e) "Dikilen tahtının temelini o tespit edemesin!" Gud. St. C IV 3-5; lugal nam-ba-te-ĝa$_2$-e "Kral oraya yaklaşmasın!", TSL 69, 1 sila-anam-mu-nigin-ne-en "Sen sokakta dolaşmamalısın!", SEM 70, 13;
na-a-du-um	nādum	^{kuš}na-a-du-um "tuluk, deri çanta",
na-ab-da-num$_3$	naptanum	bayram yemeği, MSL 3, 65, 12; AHw. 741;
na-ab...e$_2$	dabābum qabûm	konuşmak, SAİL 15; AHw. 146; SAİL 15, 308; AHw. 889;
na-ab-ḫa-tum	naḫbatum	^{kuš}na-ab-ḫa-tum "kıymetli/değerli nesneler için deri çanta", ^{ĝeš}na-ab-ḫa-tum "ağaç sandık",
na-ab-ri$_2$-um	nabrium	adak, kurban, bayram, yortu,

Sümerce	Akadca	Türkçe
na-aĝ$_2$ **na-ag$_2$/am$_2$**	šimtum	Emesal: na-aĝ$_2$ < nam "arzu, istek, kader, talih", kesin emir, irade, vasiyetname, alın yazısı, kısmet,
na-aĝ$_2$-ga-ša-an	bēltum	hanımefendi, bayan, AHw. 118;
na-ag$_2$-gi$_4$-in		esaret, angarya, kölelik, kulluk,
na-aḫ-ba	kabkürum	deri çanta, MSL 7, 152, 184; OAIC 43, 4; AHw. 417
na-aḫ-ba-tum	nahbātum	^{kuš}na-aḫ-ba-tum, "deri çanta", AHw. 714
na-an-na	balum	-sız, MSL 4, 146, 431/4; AHw. 100; nu-na-an-na "-den başka", NG 3, 143;
na-ap-ta$_2$-num **na-ap-ta$_2$-num$_2$**		resmî yemek, şölen, ziyafet,
na-aš$_2$-ba-rum	našparum	^{tug}$_2$na-aš$_2$-ba-ru-um "elbise, giysi, kılıf, örtü",
na-ba-šu-ḫu-um		kıvırcık saç, yün, yapağı,
na-bi$_2$-ḫu-um	nabiḫum	süs, takı, aksesuar, ince/zarif bir altın boncuk/kolye, SL 184;
na-bur	pīlum	^{na}$_4$na-bur, "kireç taşı", AMT 1, 2, 13; AHw. 864;
na-de$_3$	qutrēnum	nasihat, öğüt, tavsiye, uyarı, AHw. 930;
na-de$_5$-am$_3$		nasihat, öğüt, tavsiye, uyarı, öğretim, talimat, yönerge, direktif, açıklama, aydınlatma, lekesiz, temiz, namuslu,
na-deg$_x$(RI)	qutrēnum	nasihat, öğüt, tavsiye, uyarı, AHw. 930;
na-dim$_2$	nadimmum	^{ĝeš}na-dim$_2$ "anadut, bir ağaç alet", SL 185;
na-DU-DU		bir hayvan türü,
na ... de$_5$(-g)		nasihat/tavsiye etmek, uyarmak, danışmak,
na-ĝa$_2$-aḫ	nuwā'um	vahşi, barbar, soytarı, maskara, budala, akılsız,
na deg$_x$(RI)	ašārum; elēlum ḫasāsum	parlatmak, açıklamak, anlatmak, hesap vermek, adamak, takdis etmek, ayrı yaşamak, bölmek,
		ayırmak, boşaltmak, çekip gitmek, tahliye etmek, kesip çıkarmak,
na/nu-ma-su	almuttum	dul, AHw. 38; CAD A/1, 362; na-ma-su lu$_2$-a$_2$-tuku nu-na-ĝar "Dul kuvvetliye teslim edilmedi". Gud. St. B VII 44;
na-ga-ab-tum		böcekleri yağlamak/zehirlemek için kullanılan yer,

Sümerce	Akadca	Türkçe
na-gad /na-gada	nāqidum	çoban, UM 5, 106 I 12; SAİL 70; AHw. 744;
na-gu$_2$-bi-na	nagubinakkum	$^{na}{}_4$na-gu$_2$-bi-na, "bir taş kap", CT 14, 16 c
na-im$_2$-di-bi-dib		Emesal: dib < ni$_3$-dib-dib "sıkıntı, zorluk, güçlük, şanssızlık",
na-izi	qutrēnum	buḫur, MSL 12, 120, 22; SAİL 70; AHw. 930;
na-kab$_2$-tum		böcekleri yağlamak/zehirlemek için kullanılan yer,
na-kab-tum	naqūbum	insanlar için: doğumevi, hayvanlar için: ahır,
na-kam-tum	nakkamtum	ambar, ardiye, hazine, AHw. 721;
na-lu-a		$^{na}{}_4$na-lu-a "çakıl, kum",
na-ma	uḫūlum	Emesal: na-ma < naga "alkali metal, potas, sabun", AHw. 1404;
na-ma-su	almuttum	dul, SAİL 75, CT 19, 27 a II 9; AHw. 38; na-ma-su (=nu-ma-su) lu$_2$-a$_2$-tuku nu-na-ĝar "Dul kadınlar kuvvetliye teslim edilmedi. " Gud. St. B VII 44;
na-maḫ		büyük yazılı/dikili taş, SL 185;
-na-me/-ni$_2$-ne	mamma	birisi, herhangi biri, bir şey, hiçbiri, SL 185; ki-na-me-še$_3$ na-an-tum$_3$ "O onu hiçbir yere götürmeyecek. " TCS 1, 77, 5 alan-na-ni ….. im-mi-in-diri na-me saĝ nu-mu-e-sum "O onun heykelini tamamladı. Kimse ona karşı baş kaldıramaz. " lu$_2$-na-me ni$_3$-na-me ugu-na li-bi$_2$-in-tuku "Hiç kimse ona karşı herhangi bir istekte
-na-me/-ni$_2$-ne		bulunmayacak. " tukum-bi ki-na-me-še$_3$ nu-du-de$_3$-en a-na-aš-am$_3$ u$_4$ mu-e-zal "Eğer hiçbir yere gitmiyorsan, zamanı nasıl geçiriyorsun?" BE 31, 51, 5; lu$_2$-na-me ugu-dumu-na-ka nu-gub-bu "Hiçbir kimse oğlu için bu kadar yardımcı değildir". TCL 45, 54; a-ra$_2$-na-me-ka eger-gu$_4$-da-ka du-u$_3$ ba-ra-ra-du$_{11}$ "Öküzlerin arkasından gitmeyi/ öküzleri gütmeyi ben sana hiçbir zaman söylemedim. "
na-nam	annum	izin, rıza, kabul, onay, gerçekten, aslında,
na-ri	īkum	kanal, SAİL 308; CAD I/J 66; AHw. 370;

Sümerce	Akadca	Türkçe
na-ri-ga-am$_3$		müfettiş, denetmen, kontrolör, organizatör, danışman, öğretmen, nasihat, öğüt, tavsiye, uyarı, eğitim, öğretim, yönerge, talimat, SL 185;
na-ru/na$_4$–ru$_2$-a	narûm	heykel, dikili taş, kitabe, SAİL 70; AHw. 748;
na-ru$_2$	iṣṣi narê	^{ĝeš}na-ru$_2$-a "ağaç levha, uyarı levhası",
na-ru$_2$/ru-a	narûm	anıt, AHw. 749; CAD N/1, 364; na-ru-a-bi izi ba-sum "Heykelini ateşe verdi/yaktı". Ent. 28-29 II 36-37; na-ru-a me-silim-ma ki-be$_2$ bi$_2$-gi$_4$ "Mesilim'in heykelini o tamir etti". Ent. 28-29 II 6;
na-še$_3$ ... ri(-g)		denetlemek, teftiş etmek, kontrol etmek, yoklamak,
na-za$_3$-ḫi-li-a	urṣum	^{na}$_4$na-za$_3$-ḫi-li-a, "havan", MSL 10, 46, 253; SAİL 70; AHw. 1433;
na$_2$	mayyaltum	yatak, ahır, MSL 6, 10, 66; AHw. 587; ^{ĝeš}na$_2$ "yatak, örtü", ^{ĝeš}na$_2$ u$_2$-za-gina$_3$ ba-ra-ga-na "Kıymetli otlarla süslenmiş yatağında, " Gud. Sl. B IX 8 ^{gi}na$_2$ "hasır, paspas" SL 186;
na$_2$	natālum/nâlum	yatmak, uzanmak, uyumak, SAİL 431; AHw. 725;
	narbāṣum	yatak, döşek, CT 12, 19 IV 14; AHw. 746;
	rabāṣum	yayılmak/hayvanlar için, SAİL 431; AHw. 933; uzanmak, yatmak, yatırmak, koymak, saklamak, rahatsız/hasta olmak, SAİL 431:
	kitmum	örtü, yorgan, battaniye, MSL 5, 165, 165/7; AHw. 493
na$_2$/nad$_3$		^{ĝeš}na$_2$/nad$_3$ "yatak, kanepe, sedir, divan,
na$_2$/nu$_2$(-d)	ṣalālum	yatmak, uzanmak, AHw. 1075; NG 3, 143; YNER 3, 85; SGL 1, 73; ZANF 18, 11, 26; nunuz..... na$_2$ "yumurtlamak", SGL 1, 71;
	eršum	^{ĝeš}na$_2$/nu$_2$, "yatak", AHw. 246;
na$_2$-gi$_4$-rin-na		^{gi}na$_2$-gi$_4$-rin-na "kutsal/ilahi yatak",
na$_3$-ga	esittum	^{ĝeš}na$_3$-ga, "havan eli, topaç", AHw. 250;
na$_4$	abnum	taş, tartı, ağırlık, SAİL 229; AKT 2, 27, 5; çakıl taşı, kaya, elmas, mil taşı(=daha çok karada kullanılan iki uzunluk birimi arasına konan belirti taşı), dolu tanesi,

Sümerce	Akadca	Türkçe
na_4-(diš)-šu		çekiç, çivi çakma, madenleri dövme gibi işlerde kullanılan saplı bir el aleti,
na_4-ara_3/ur_5-gul-gul		değirmen taşı üreticisi,
na_4-ara_3/ur_5-šu-nu-tuku		saplı/kulplu değirmen taşı,
na_4-ara_3/ur_5-šu-se_3-ga		saplı/kulplu değirmen taşı,
na_4-kala-ga	sûm	bir sert taş türü, MSL 10, 68, 19; AHw. 1052;
na_4-ki-la_2-a		ağırlık, tartı taşı, SL 186;
na_4-ni_3-tag-ga	sudūrum	taş kolye, MSL 10, 32, 101; UCP 10, 154, 8;
na_4-nunuz,		yumurta şeklinde boncuk, kolye;
na_4-ru/ ru_2-a	narûm	heykel, dikili taş, yontu, SAİL 70; AHw. 749;
na_4-$ša_3$-tug_2		giysi/elbise alım-satımlarında kullanılan tartı taşı,
na_4-šu-gul-gul		küçük değirmen taşı,
na_5	pitnum	$^{ĝeš}na_5$, "kutu, sandık", SAİL 53; AHw. 869-870;
na_6	šaqûm	sulamak, AHw. 1188; CAD Š/2, 15;
na_8	šatûm	içmek, SAİL 35; AHw. 1202-1203; CAD Š/2, 207 igi-pirig-$ĝa_2$-ka kaš ḫu-mu-na-na_8-na_8 "Aslanın önünde sen ona birayı içirmelisin!", St. P 10, 1 II 11; na_8-na_8-de_3 e_2-gal-la ba-de_6 "İçmek için o (onu) sarayda teslim aldı". VS 14, 211 II 1-3; $ša_3$-uru-ka-ke_4 e-na_8 "O (onu) şehrin içinde/ortasında içti". VS 14, 75 II 5-6; $^{ĝeš}na_8$ "senek(=çam ağacından oyularak yapılmış su testisi), VS 14, 47 III 5; $^{kuš}na_8$ "tuluk", a ...na_8 "su içmek", PSD A/1, 20;
	šaqûm	sulamak, AHw. 1181; CAD Š/2, 15;
na_8-$ĝa_2$	mašqītum	hatıl(=su toplamak ve hayvan sulamak için yatay olarak oyulmuş ağaç), yalak, OEC 6, 9, 62; CT 2, 5, 11; AHw. 628; çorak, susuz alan, tarla,
na_8/nag		içmek, su vermek, sulamak,
na_8-du_{11}-ga	mašqûtum	$^{dug}na_8$-du_{11}-ga, "bardak, dinî içki kabı", MSL 7, 75, 19; AHw. 629; bent kapağı, set,
na_8-$ensi_2$-ka		şehir beyleri, krallar için özel içecek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
na_8-ku_5(-d)		kanal ustası, regülatör, düzenleyici,
nab	nābum	yaratık, MSL 2, 132, 55; CT 12, 4 II 19; AHw. 699; müzisyen, çalgıcı,
naĝ	šatûm	içmek, SAİL 35; AHw. 1202-1203; nag ... dub_2 "sabun ile yıkamak",
naĝa	uḫulum	potas, sabun, soda, alkali, naĝa ...dub_2 "sabun ile ovalamak", naĝa .... sub_6/su-ub "sabun ile ovalamak", Emesal: na-ma,
naĝa$_3$/naĝa$_4$	esittum	^{ĝeš}naĝa$_3$; "havan, dibek", AHw. 250;
naĝa$_3$-si$_3$-gaz	madakkum	^{ĝeš}naĝa$_3$-si$_3$-gaz; "havaneli, havan tokmağı",
naĝa-gaz		ezilmiş/öğütülmüş, karbonat,
naĝa-kum		ezilmiş/öğütülmüş, karbonat,
nagar	nāgarum	marangoz, AHw. 710; CAD N/1, 108; SAİL 560; doğramacı, dülger; nagar-gal "baş/usta marangoz", 1 nagar 3 tug_2-du_8 1 ašgab 2 $baḫar_2$ 1 šakan-$keš_2$ 2 Udu siki-ka kin-bi 1 gi $kuš_3$-4 lu_2- didli "Bir marangoz, üç keçeci, bir ayakkabıcı, iki tabakçı, bir sepetçi, iki yün koyunları çobanı. Onların işi, değişik yerlerde çalışan insanlar için 1 Gi, 4 Kuš'dur. " VS 14, 187 III 1-7; nagar^{sar} "bir bitki türü",
nagar-gal	nagargallum	baş kapıcı, SAİL 560; AHw. 710;
nagargal$_x$ (GAL. NAGAR)		baş/usta marangoz, ağaç işleriyle uğraşan ve ağaçtan çeşitli eşya yapan usta,
naĝa-si	uḫūlum	bir bitki türü, AHw. 1404;
naĝa-si-e$_3$	uḫūlum	sabun yapmak için kullanılan ot, çöven, bir bitki türü, AHw. 1404;
naĝa-sub$_6$		sabun, kirli şeyleri temizlemekte kullanılan madde,
naĝ-bu		su birikintisi, küçük gölet, memba, kaynak,
naĝĝa/an-na	annakum	kalay, CAD A/2, 127; AWL 535; SAİL 13; AHw. 49
naĝ-ku_5(-d)	butuqtum	su baskım/taşkım önlemek için yapılan set,
naĝ-kul	kabkūrum	yük sandığı, AHw. 417;

N

Sümerce	Akadca	Türkçe
nam	šīmtum	kararlı/kesin emir, irade, arzu, istek, vasiyet-name, kader, alın yazısı, kısmet, alın yazısı, nam$^{ku}{}_{6}$ "bir balık türü", nam.. ku$_{5}$ "küfretmek, lanet etmek, aşağılamak, hakaret etmek, yemin etmek, karar vermek, nam ... kar "götürmek, ortadan kaldırmak, nam ... tar "karara varmak, hüküm vermek, nedeniyle, dolayı, yüzünden,
	pāḫātum	muhtar, belediye başkanı; kahya, SAİL 79; AHw. 862; Emesal: na-aĝ$_{2}$,
nam		soyut isimlerin oluşumunda kullanılan ön ek, nam-ab-ba "ihtiyarlık", StP 10, 1 V 33; 2 V 52; nam-ašgab "dericilik", StP 10, 1 III 10; 2 V 69; nam-ašlag "çamaşırcılık", StP 10, 1 IV 15; diĝir nam-diĝir "tanrılık", Gud. Sl. A VIII 11; nam-dub-sar "katipcilik", StP 10, 1 III 10; 2 V 7; nam-lugal "krallık", Gud. Sl. A II 4; StP 10, 1 V 19 nam-lugal-kalam-ma-ni-še$_{3}$ "Sümer ülkesinin krallığı için, " JCS 19, 106; mu-nam-lugal-la du ri-še$_{3}$ ḫe$_{2}$-em-mi-ĝal$_{2}$ "Krallığın adını sonsuza kadar var etsin!", CT 1, 45, 25-2 nam-nagar "doğramacılık", StP 10, 2 V 65; nam-nun "prenslik", Gud. Sl. A I 26; X 16; simug nam-simug "demircilik", StP 10, 1, III 10; nam-sipa "çobancılık", StP 10, 1 V 19; 2 V 9; nam-ur-saĝ "kahramanlık",
nam		Gud. St. B II 18; D II 9; nam-du$_{10}$ "iyilik", nam-du$_{10}$-ga ma-an-sum "O iyiliği bana verdi". StP 10, 1 IV 7;
nam/mu-še$_{3}$		dolayı; nam-bi-še$_{3}$ "bundan dolayı",
nam-a$_{2}$-e$_{3}$		yetiştirme, yetişme, geliştirme, büyütme,
nam-a$_{2}$-ĝal$_{2}$		güç, kuvvet, derman, direnç, önem, yetenek, otorite, SL 187;
nam-ab-ba	abbūtum, šībūtum puršumum	erginlik, yaşlılık, eski kuşak/nesil, ihtiyarlık, tanıklık, SAİL 128; 1229;

Sümerce	Akadca	Türkçe
nam-ad-KID		dokumacı hüneri,
nam-aga$_3$-us$_2$		askerlik, askerlik durumu,
nam-ama		annelik, analık,
nam-apin-la$_2$		saban ustası, saban yapan kişi,
nam-arad ... aka		esir almak, köle yapmak,
nam-arad/arad$_2$	wardūtum	esaret, kölelik, HUCA 39, 20, 25; AHw. 1466;
nam-arad-še$_3$ ... la$_2$		kölelik borcunu ödemek, kölelikten kurtulmak,
nam-arad-še$_3$ ^{d}En-lil$_2$-da-ra ... ĝen		köle olarak borcunu Enlil-da'ya yasal yollarla ödemek,
na-ma-ru-um	nāmarum	giysi, elbise, ayna, $^{tug}{}_2$na-ma-ru-um "parlak, görkemli bir elbise",
nam-ašgab	aškāpūtum	dericilik, TCL 17, 1, 34; AHw. 81;
nam-azlag	nappāḫūtum	demircilik, HSS 19, 59, 9; AHw. 739;
nam-a-zu		tıbbi beceri/üstünlük, tıbbi cambazlık,
nam-azu/uzu$_2$	bārûtum	bilgi, hikmet, SAİL 181;
nam-banda$_3$		gençlik, delikanlılık,
nam-bara$_2$	šarrūtum	hükümdarlık, SAİL 151; HK g. 21; AHw. 1190;
nam-barag	šarrūtum	krallık, hükümdarlık, AHw. 1190;
nam-bi-še$_3$		bundan dolayı, bunun için, haklı olarak, SL 188; nam-bi-še$_3$ ^{d}nin-si-an-na lugal-ĝu$_{10}$-ur (=lugal-ĝu$_{10}$-ra) ...ki-sikil-la ḫu-mu-du$_3$ "Bu nedenle ben Ninsi-anna'ya kralıma/beyime onu temiz
nam-bi-še$_3$		bir yerde yaptım. " UET 1, 140, 30-36;
nam-buluĝ$_3$(-ĝa)	tarbītum	büyütme/çocuk, besleme, evlatlık çocuk yetiştirme, AfO 19, 66, 15; AHw. 1327
nam-bur$_2$-a	nipiltum	masraf, harcama, ödeme, AHw. 791;
nam-bur-šu-ma		yaşlılık, ihtiyarlık, SL 188;
nam-d/tag	arnum	suç, borç, günah, AHw. 70; CAD A/2, 294;
nam-dam		evlilik, nikah, SL 188;
nam-dam-ĝar$_3$		ticaret, alım satım,
nam-dam-še$_3$.. tuku/du$_{12}$	aḫāzum	evlenmek, HK 144, 14; AKT 1, 21, 6; AHw. 18;

Sümerce	Akadca	Türkçe
nam-dar		nam-dar^{mušen} "bir kuş türü",
nam-^{d}En-lil$_2$-la$_2$		tanrı Enlil'in gücü,
nam-di$_4$-di$_4$-la$_2$		küçüklük, önemsizlik, adilik,
nam-diĝir		tanrılık, kutsallık, kutsiyet,
nam-du$_{10}$ ... tar		belirtmek, karar vermek, neden olmak, saptamak,
nam-du$_{10}$/dug$_3$	ṭūbātum	iyilik, güzellik, CT 37, 27 III 26; AHw. 1392;
nam-dub	narûm	kitabe, kitap, yazı, SAİL 70; AHw. 749;
nam-dub$_3$-sa	ṭābūtum	arkadaşlık, dostluk, BE 17, 71, 5; AHw. 1378;
nam-dub-sar	ṭupšarrūtum	katiplik, yazıcılık, MSL 13, 145, 7; AHw. 1396;
nam-dugud		ağırlık, saygınlık, itibar, hürmet,
nam-dumu		çocukluk, çocukluk çağı, gençlik,
nam-dumu-a-ni-še$_3$ ... ri		evlat edinmek, benimsemek, kabul etmek, sahip çıkmak, SL 188;
nam-dumu-gi$_7$		vatandaşlık, yurttaşlık,
nam-dumu-ĝir$_{15}$		vatandaşlık, yurttaşlık,
nam-dumu-munus		genç kızlık, gelinlik,
nam-dumu-nun-na		çocuk ya da prensliğin yaratılış/varoluş durumu,
nam-dumu-zi		doğum, oluşum,
nam-dun	eḫzûm	kazma, MSL 6, 73, 233; SAİL 595; AHw. 191;
nam-e$_2$-da-di		karabaşlık, keşişlik, din adamı,
nam-egir$_2$	šarrūtum	hükümdarlık, krallık, SAİL 151; AHw. 1190;
nam-eĝir$_3$		hanımefendilik, Emesal: na-aĝ$_2$-eĝir$_3$,
nam-eĝir$_3$-zid		dinî tören yapılan yer, keşişlik/karabaşlık makamı,
nam-eme-di		körelmişlik, açık gözlülük,
nam-eme-sig		yanlış anlatım,
nam-en	enūtum bēlūtum	krallık, hükümdarlık, beylik, AHw. 121; ISL 13; Emesal: na-aĝ$_2$-u$_3$-mu-un,

Sümerce	Akadca	Türkçe
nam-engar		çiftçilik, çiftçinin gördüğü işler, rençperlik, ırgatlık,
nam-en-lil$_2$		nam-^{d}en-lil$_2$ "evrensel bağımsızlık, hakimiyet",
nam-en-lil$_2$-banda$_3$		evrensel durum,
nam-en-na	šarrūtum	krallık, beylik, SAİL 151; AHw. 1190;
nam-en-nu-uĝ$_3$		güvenlik, himaye, koruma, dayanıklılık,
nam-en-nu-un	maṣṣartum	dikkat, uyanıklık, AHw. 620;
nam-ensi$_2$		hükümdarlık, şehir beyliği,
nam-en-zi-da	malikūtum	beylik, SL 188; YOS 1, 38 II 29; AHw. 595;
nam-ereš-a		hanımefendilik, görgülü, hürmetli,
nam-ereš-diĝir		karabaşlık, keşişlik, din adamının bürosu,
nam-erim$_2$	māmītum	yemin, SAİL 79; CAD M/1, 189; AHw. 599; na-aĝ$_2$-erim$_2$,
nam-erim$_2$-.. gur		reddetmek, geri çevirmek,
nam-erim$_2$ ...ku$_5$		küfretmek, yemin etmek, ant içmek, yemin-le doğrulamak, onaylamak, yerine getirmek,
nam-erim$_2$-e ... sum/si$_3$		devretmek, teslim etmek,
nam-erim$_3$		depolama, saklama, depo, ambar,
nam-erin$_2$		tarla/tarım işçiliği,
namešda		akrabalık, yakınlık, benzerlik,
nam-ĝa$_2$-nun		depolama, saklama, depo, ambar,
nam-ga-an-tuš-a	waššābūtum	kiracılık, MSL 1, 64, 5; AHw. 1488;
nam-ga-eš$_8$		ticaret, meslek, sanat,
nam-ga-kur$_9$-ra		giriş, kapı, ana kapı,
nam-gal	narbûtum	büyüklük, SL 189; MSL 4, 75, 288; AHw. 746;
nam-gal ... tar		karara bağlamak, hüküm vermek, emretmek,
nam-gala	kalûtum	ağıt, ağlama, feryat, AHw. 429;
nam-galam		ustalık, ustaca, becerikli,
nam-gal-an-zu		akıllılık, bilgelik, zindelik,
nam(-ga)-me-a		ya da olmazsa, olmamalı,
nam-ga-me-eš$_3$	tēmēqum	içtenlikle yapılan dua, MSL 13, 59, 2; AHw. 1346;

Sümerce	Akadca	Türkçe
nam-ĝarza$_2$		makam, dinî tören, görevli, ambar, kiler,
nam-gašam		ustalık, beceriklilik, el uzluğu, maharet,
nam-gaz	makāṣum	^{ĝeš}nam-gaz; "sıra, oturak, tezgah", AHw. 589;
nam-geme$_2$		bayan esirlik, kölelik, Emesal: na-aĝ$_2$-gi$_4$-in,
nam-geme$_2$-še$_3$ sum		esire olarak vermek,
nam-geme$_2$-še$_3$ Ama-abzu-ra.. ĝen		yasal yollarla esire/köle olarak Ama-abzu'ya gitmek,
nam-ĝeš$_2$		60'lı birlik, grup,
nam-gi$_4$-me-a-aš		arkadaşlık, dernek, birlik,
nam-gi$_4$-me-aš	rū'ūtum	dostluk, arkadaşlık, CT 44, 49, 23; AHw. 998;
nam-gi$_4$-me-eš$_3$	rū'ūtum	dostluk, arkadaşlık, CT 44, 49, 23; AHw. 998;
nam-gilim		tahribat, yıkım, salgın, yaygın,
nam-gilim-ma	šaḫluqtum	yıkım, yok etme, SAİL 79; AHw. 1232;
nam-gir$_5$		yabancılık, yabancı olma durumu,
nam-ĝeš-šub- ga-lam	kaššāpūtum	büyücülük, sihirbazlık, RA 26, 41, 4; AHw. 463;
nam-ĝitlam$_x$ (SAL. UŠ. DAM)	ahuzzātum	evlilik, birliktelik, AHw. 23;
nam-gu$_2$	ḫabālum	zorlamak, çalmak, AHw. 302,
nam-gu$_2$-ga/ka		boyun eğme, itaat, alçak gönüllülük,
nam-gu$_2$-še$_2$ ... aka		bunaltmak, sıkıntı vermek, baskı uygulamak, eziyet etmek, geri almak, çekinmek, geri çekmek,
nam-gu$_3$-ra		yaygara, çığlık, haykırma,
nam-gu$_3$-raḫ$_2$		yaygara, çığlık, haykırma,
nam-gu$_5$-li	rū'ūtum	arkadaşlık, dostluk, CT 44, 49, 23; AHw. 998;
nam-gu$_7$		yemeklik, yemek yapmakta kullanılan şeyler,
nam-gudu$_4$ **nam-gudu(-g)**		keşişlik, karabaşlık bürosu,
nam-gu-la	narbûtum	büyüklük, SL 190; UM 5, 144, 12; AHw. 746;

Sümerce	Akadca	Türkçe
nam-gur$_4$	narbûm	kalınlık, yoğunluk, büyüklük, AHw. 746;
nam-gur$_4$-ra	narbûtum	büyüklük, SL 190; UM 5, 144, 12; AHw. 746;
nam-guruš/ ĝuruš		erkeklik, mertlik, gençlik, dinçlik,
nam-gu-za-la$_2$		devlet dairesi, büro, ofis,
nam-ḫara$_4$	ḫarûm namḫarum	bira fıçısı, AHw. 328; savaşlarda kullanılan iki tekerli araba,
nam-ḫara$_4$-mar-gid$_2$-da	namḫarûm	^{ĝeš}nam-ḫara$_4$-mar-gid$_2$-da, "bir bitki türü", MSL 6, 13, 88; AHw. 727;
nam-ḫa-ru-um		^{dug}nam-ḫa-ru-um "kova, fıçı, tekne",
nam-ḫe/ḫe$_2$	mādûm	bolluk, çokluk, SKI 177; CT 30, 25, 15; AHw. 574;
nam-ḫe$_2$-ĝal$_2$	mādûm	bolluk, çokluk, SKI 177; CT 30, 25, 15; AHw. 574;
nam-ḫi-li		çekicilik, nazarlık, güzellik,
nam-ḫub$_2$-dar	ḫubtum	kaçakçılık, SAİL 331; AHw. 351;
nam-ḫul nam-ḫul		sıkıntı, rahatsızlık, ağrı, dert, sızı, uğursuzluk, kötülük, şansızlık, talihsizlik,
nam-i$_3$-du$_8$		kapıcılık, kapıcıların yaptığı iş, SL 190;
nam-ibila		evlatlık, mirasçılık, evlat edinilen çocuk,
nam-ibila-ni-še$_3$.. ĝar		varis/mirasçı olarak kanıtlamak,
nam-ibila-ni-ta.. e$_3$		mirasçılığı kanıtlamak, mirasçı olduğunu bildirmek,
nam-igi-ĝal$_2$		kavrama, anlama, algılama,
nam-im-ri-ga	nišūtum	akrabalık, MSL 5, 17, 119; AHw. 798;
nam-išib		keşişlik, karabaşlık bürosu,
nam-kala-ga	waštūtum	inatçılık, MSL 13, 222, 303; AHw. 1489;
nam-kalag-ga	qarrādūtum	kahramanlık, SL 190; AfO 20, 94, 109; AHw. 905;
nam-kar-kid		fahişelik, orospuluk,
nam-ki-aĝa$_2$		tutkunluk, hayranlık, sevgi,
nam-kiri$_3$-šu-du$_3$-a		egemenlik, bağlılık, hürmet, saygı,
nam-kiri$_4$-šu-du$_3$-a		yalvarma, yakarış, rica, niyaz,
nam-kisal-luḫ	mesītum	temizlik, çöpçülük, MDP 22, 159, 11; AHw. 647;

Sümerce	Akadca	Türkçe
nam-ki-sikil		genç kızlık, delikanlılık,
nam-ku$_3$-ĝal$_2$		sulama işçiliği,
nam-ku$_3$-zu	nēmequm	bilgi, hikmet, AfO 18, 81, 15; SAİL 79; AHw. 777;
nam-ku$_5$-ĝal$_2$		sulama işçiliği,
nam-ku$_5$-ku$_5$-ra		sakatlık, topallık, aksaklık, eksiklik,
nam-ku$_5$-ra$_2$		^{lu}$_2$nam-ku$_5$-ra$_2$ "küfürbaz kişi",
nam-ku$_3$-sig$_{17}$		altın olarak, altın değerinde,
nam-ku$_3$-zu		akıllılık, bilgelik, akıl, irfan, hikmet, ilim, Emesal: na-aĝ$_2$-ku$_3$-zu,
nam-ku-li	rū'ūtum	arkadaşlık, dostluk, CT 44, 49, 23; AHw. 998;
nam-kur$_2$	nukurtum	düşmanlık, SAİL 60; AHw. 802; CT 12, 49 III 51;
nam-kur$_2$-re	nukurtum	düşmanlık, SAİL 60; AHw. 802; CT 12, 49 III 51;
nam-lagar		keşişlik, karabaşlık bürosu, yazıhane,
nam-lilib	širqûm	hırsızlık, MAOG 1/2, 10, 173;
nam-lu$_2$	awilūtum	insanlık, AfO 18, 83, 178; AHw. 91;
nam-lu$_2$-bappir	sirāšûtum	biracılık, YOS 6, 241, 3; AHw. 1050;
nam-lu$_2$-inim-ma		tanıklık, tanık, şahit,
nam-lu$_2$-kurun-na		biracılık hüneri/sanatı,
nam-lu$_2$-lu$_7$	awilūtum	insanlık, AfO 18, 83, 178; AHw. 91;
nam-lu$_2$-maḫ		idare merkezi, büro,
nam-lu$_2$-niĝ$_2$-dab-ba		dinî bir yükümlülük,
nam-lu$_2$-tur	mesḫarūtum	çocukluk, AMT 43, 1, 2; BAM 108, 18; AHw. 648;
nam-lu$_2$-u$_{18}$-lu **nam-lu$_2$-ulu$_3$**	am/wēlūtum	insanlık, AfO 18, 83, 178; AHw. 91; Emesal: na-aĝ$_2$-lu$_2$-ulu$_3$,
nam-lu$_2$-u$_8$-lu	awīlutum	insanlık, AHw. 91; CAD A/2, 57; nam-lu$_2$-ulu$_3$-zu gu$_2$-zu gaba-zu ḫe$_2$-guru$_2$ "İnsanlığını/gururunu yükseltmelisin!", JCS 25, 17;
nam-lu$_2$-ulu$_3$	awilūtum	insanlık, alem, AHw. 91; CAD A/2, 57;
nam-lu$_3$-ulu$_3$.. aka		saygıyla/hürmetle davranmak, saygı göstermek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
nam-lugal(-la)	šarrūtum	krallık, SAİL 151; CAD Š/2, 72; AHw. 1190;
nam-luḫ		arıtım, temizlik, arıtma, SL 191;
nam-lukur		kayıtsız/nikahsız birliktelik, cariyelik, metreslik,
nam-lul	lemuttum	hiyanet, kalleşlik, kötülük, SAİL 456; AHw. 544;
nam-ma	uḫūlum	Emesal: nam-ma <naĝa "potas, sabun",
nam-ma$_3$-la	ṭābūtum	dostluk, arkadaşlık, samimiyet, AHw. 1378;
nam-maḫ	narbûm	büyüklük, SKI 104; ^{d}nin-urta nam-maḫ-zu ^{d}en-lil$_2$-la$_2$ ni$_3$-ša$_3$-ga-na-ka Ninurta, senin büyüklüğün Enlil'in kalbi gibidir". SGL 1, 2 IV 15; kur-kur-re nam-maḫ-ĝu$_{10}$ ḫe$_2$-em-pa$_3$-de$_3$ "Bütün ülkeler büyüklüğümü haykırsınlar!", St. P 10, 2 IV 49; en-^{d}nin-gir$_2$-su [=en-^{d}nin-gir$_2$-su(k)-ak] nam-maḫ-a-ni "Bey Ningirsu'nun büyüklüğünü, " Gud. St. B IX 28-29;
nam-maḫ.. du$_{11}$/e		yükseltmek, yüceltmek, övmek, güçlendirmek gururlandırmak, heyecanlandırmak,
nam-maškim		komiser bürosu, çalışma odası, yazıhane,
nam-maš-maš	kaššāpūtum	büyücülük, sihirbazlık, RA 26, 41, 4; AHw. 463;
nam-men		üstünlük, otorite, yetki, hüküm, itibar,
nam-mul		parlaklık, parlayan, parlak zekalı, akıllı,
nam-munus		kadınlık, kadınsı davranış, kadın milleti,
nam-nagar		marangozluk, dülgerlik, doğramacılık,
nam-nar		çalgıcılık, müzik bilimi, çalgıcının işi,
nam-NE. RU	māmītum	yemin, ant, küfür, sövgü, lanet, AHw. 599;
nam-NE. RU ku$_5$	tamûm	küfretmek, sövmek, yemin etmek, ant içmek,
nam-NIR. PA		evlilik, evlenme, nikah,
nam-ni$_2$		keskinlik, üstünlük, şiddet,
nam-ni$_2$-zu$_2$	širqum	hırsızlık, NG 3, 146; MAOG 1/2, 10, 173;
nam-ni$_3$-NE. RU	lemuttum	kötülük, SAİL 456; AHw. 544;
nam-ni$_3$-si-sa$_2$		dürüstlük, doğruluk, adalet,

Sümerce	Akadca	Türkçe
nam-niĝir	šiprūtum	habercilik, elçilik, MSL 1, 30/137; AHw. 1246;
nam-nin		hanımefendilik, hanımefendi, Emesal: na-aĝ$_2$-ga-ša-an,
nam-ninnu		50'li birlik, grup,
nam-nir		üstünlük, egemenlik, büyüklük, yücelik, güvenli olma, kuşkusuz, inançlı,
nam-nir-ĝal$_2$		üstünlük, şöhret, itibar, şeref, üstünlük, büyüklük, otorite, meziyet, kendini beğenme,
nam-nu-banda$_3$		idarecilik, yöneticilik,
nam-nun		azamet, görmek, ihtişam, yücelik, soyluluk, asillik, soylu, asil, hakimiyet, karanlık, derinlik, şiddetli,
nam-nu-tar		kızgınlık, dargınlık, soğukluk,
nam-nu-tar-re		sulama aygıtı,
nam-nu-u$_8$-gig		rahibe bürosu,
nam-ra	šillatum	yağma, ganimet, kurban, SAİL 79; AHw. 1236;
nam-ra.. aka		ganimet/yağma olarak almak, kabul etmek, tutuklanmak, tutsak olmak,
nam-ra(-ak)	šallatum	ganimet, yağma, AHw. 1148; CAD Š/1, 248;
nam-ra$_2$		davranış, tavır, hareket,
nam-ra-aš(-ak)		ganimet, yağma, çapul,
nam-ri/ra	šallatum	ganimet, yağma, MSL 12, 172, 197; AHw. 1148;
nam-saĝ		ayrıcalık, imtiyaz, dokunulmazlık,
nam-sa$_6$-ga		sevinç, keyif, istek, memnuniyet, esenlik, huzur, Emesal: na-aĝ$_2$-saĝ$_9$,
nam-saĝ-ĝa$_2$. aka		sevgiyle/hürmetle davranmak, hürmet etmek,
nam-saĝ$_9$		sevinç, keyif, istek, memnuniyet,
nam-saĝ-DUN$_3$		nüfus memurluğu,
nam-ses		acılık, keskinlik, sertlik, yakıcılık,
nam-sikil(-la)		temizlik, saflık, namus, iffet,
nam-silig		geçerlilik, yürürlük, şiddet, kudret, nüfus, baskı, zorbalık, tecavüz,

Sümerce	Akadca	Türkçe
nam-silig.. aka		şiddet/baskı kullanmak,
nam-silig ... gum		talihsiz, korkunç olmak,
nam-simug	nappāḫūtum	demircilik, HSS 19, 59, 9; AHw. 739;
nam-sipa.. aka		çobancılık yapmak,
nam-sipa(-d)	rē'ûtum	çobancılık, MSL 13, 145, 2; AHw. 978; Emesal: na-aĝ$_2$-sipa(-d),
nam-si-sa$_2$		dürüstlük, doğruluk, adalet,
nam-sugin		ihtiyarlık, yaşlılık,
nam-sukkal	šiprūtum	habercilik, MSL 1, 30/137; AHw. 1246;
nam-sukkal-maḫ		baş vezirlik bürosu,
nam-sumun	šībūtum	ihtiyarlık, eskilik, SAİL 128; 1229; AHw. 1229;
nam-sun$_5$(-na)		alçak gönüllülük,
nam-sun$_7$(-na)		kibirlilik, küstahlık, çekişme, tartışma, münakaşa, atışma,
nam-ša$_3$-tam		hazinedarlık, idarecilik, yönetim, idare,
nam-šabra		yönetim ofisi/bürosu,
nam-šakan$_6$		idarecilik, yöneticilik,
nam-še$_3$ ... tar		yol açıkmış olmak, yolda olmak,
nam-še-er-ka-an		süsleme, abartma, renklendirme,
nam-šeš		kardeşlik, birlik, beraberlik,
nam-šeš-gal		büyük kardeş(lik);
nam-šidim		ustalık, mimarlık, yaratıcılık,
nam-šita/ šita$_2$	kāribum	duacı, müteşekkir, AHw. 449;
nam-šita$_4$		silahtar, okçu, silahlara bakan ve koruyan kimse,
nam-šub	šiptum	büyücülük, afsun, sihir,
nam-šu-gi$_4$	šībūtum	ihtiyarlık, yaşlılık, SAİL 128; 1229; AHw. 1229;
nam-šu-ku$_6$		balıkçılık, balık tutma, avlama veya satma işi,
nam-šul		erkeklik, kahramanlık, cesaret, yiğitlik,
nam-tab(-ba)	tappûtum	nam-$^{lu}{}_2$tab-ba "ortaklık", AHw. 1322; arkadaşlık, AHw. 1322

Sümerce	Akadca	Türkçe
nam-tag/tag$_2$		sorumluluk, yükümlülük, sağlamlık, suçluluk, kabahat,
nam-tag/tag$_2$-ga	arnum	günah, suç, kabahat, MSL 4, 32, 54; AHw. 70;
nam-tag-ga	arnum	günah, suç, kabahat, SAİL 79; AHw. 53;
nam-tag-tag		bela, lanet, yıkım,
nam-tal	pillûm	$^{u}{}_2$nam-tal, "kankurutan", SAİL 79;
nam-tar **nam-tar/ku$_5$**	namtarum šimtum	kader, talih, AHw. 729; AHw. 1238; CAD Š/3, 9; ^{dug}nam-tar, "kutsal su kabı", AHw. 766; ^{ĝeš}nam-tar, "kankurutan", SAİL 79 kader, talih, kısmet, u$_4$ an-ki-a nam-tar-r[e-da] lagaš^{ki}-e me-gal-la saĝ-an-še$_3$ mi-ni-ib$_2$-il$_2$ "Gökte ve yerde kader kesinleştiği zaman, Lagaš tanrısal güç nedeniyle başı göğe kaldırdı/kalkınmaya başladı. " Gud. Sl. A I 1-2;
nam-tar-egir-ra **nam-tar(-tar)-ra**		kader, talih, kısmet, gelecek, nasip, kısmet,
nam-te		korku, dehşet, kaygı, endişe, sıkıntı,
nam-ti	balāṭum	yaşam, hayat, AHw. 98; CAD B 46; igi-ni-še$_3$ in-de$_6$ nam-ti-la-še$_3$ a mu-na-ru "O (onu) önüne getirdi (ve) yaşamı için bağışladı". AfO 24, 47-50, 29-30; nam-ti ni$_3$-ba-ĝu$_{10}$ "Yaşam benim hediyemdir". Gud. St. B VII 17; ^{d}ba-ba$_6$(=^{d}ba-ba$_6$-e) gu$_3$-de$_2$-a nam-ti mu-na-sum "Tanrıça Baba Gudea'ya
nam-ti		yaşam verdi. " Gud. St. H III 2-5, nam-ti-gu$_3$-de$_2$-a ensi$_2$-lagaš^{ki}-ka-še$_3$(=nam-ti-gu$_3$-de$_2$-a ensi$_2$-lagaš^{ki}-ak-ak-še$_3$) "Lagaš'ın şehir beyi Gudea'nın yaşamı için, " RA 24, 109, 4-7;
nam-tibira		heykeltıraşlık,
nam-ti-il/til$_3$		yaşam, hayat, ömür, ^{d}ba-ba$_6$ gu$_3$-de$_2$-a nam-ti(=nam-til) mu-na-sum "Tanrıça Baba Gudea'ya yaşam verdi. " Gud. St. H III 2-5; Emesal: na-aĝ$_2$-til,
nam-ti-la	balāṭum	yaşam, SAİL 73; 465; AHw. 99;

Sümerce	Akadca	Türkçe
nam-tila$_3$/til-la	balṭum bulṭum	yaşam, hayat, ömür, SAİL 73, AHw. 100; nam-ti-la-ni-še$_3$ mu-na-ni-in-du$_3$ "Yaşamı için o onu orada onun için yaptı". UET 1, 118, 12-13;
nam-u		10/lu birlik, grup,
nam-u$_{18}$-ru		büyüklük, genişlik, kuvvet, yetenek, derman, iktidar,
nam-u$_2$-zug$_4$	pikannum	pislik, kirlilik, CT 12, 26 I 19; AHw. 865;
nam-ugula		denetmen, gözetmen, müfettişlik, yöneticilik, ustabaşı,
nam-ugula-e$_2$		denetimcilik, yöneticilik,
nam-ukur$_3$/uku$_2$	ubbuṭum	yoksulluk, fakirlik, MSL 13, 194, 306; AHw. 1400;
nam-um-ma	šībūtum	kocakarı, ihtiyarlık, SAİL 128; 1229; AHw. 1229;
nam-umun-na		egemenlik, hakimiyet, saltanat, bağımsızlık, büyüklük, yücelik,
nam-ur$_5$-ra		ondan sonra, sonuç olarak,
nam-ur-saĝ	qarrādūtum	kahramanlık, yiğitlik, askerlik, cengaverlik, AfO 20, 94, 109; AHw. 905;
nam-uru$_{17}$		coşkun, coşkunluk, enginlik, büyüklük, yükseklik,
nam-urun$_x$(EN)-na		topluluk, hayvan sürüsü,
nam-uš$_2$	mūtānum mūtum	bir hastalık türü, veba, CT 18, 36 I 5; AHw. 687; ölü; AHw. 691;
nam-usar		komşuluk, dostluk,
nam-ušbar		kayın babalık, enişteli k,
nam-utul$_5$	utullûtum	çobancılık, MSL 13, 145, 4; AHw. 1445;
nam-ya	abbūtum	babalık, SL 187; AHw. 5;
nam-zag-dib		üstünlük, mükemmellik,
nam-za-kum	namzaqum	^{urudu}nam-za-kum, "anahtar",
nam-zilulu	zilullûtum	serserilik, derbederlik, MSL 13, 222, 2; AHw. 1528
nam-zil-zil		memnuniyet, hoşluk, esenlik, gönenç, barış,
nam-zu		bilgelik, akıl, ilim, irfan, akıllılık,
nam-zu$_2$-keš$_2$	waššābūtum	kiralık, MSL 1, 64, 5; AHw. 1488;

Sümerce	Akadca	Türkçe
nam$_2$	ṭēmum	planlama, tasarım, kader, kısmet, prens, şehzade, beyefendi, anlaşma, zeki, akıllı,
nam$_2$-di		görevli, memur, dolandırıcılık, dalavere,
nam$_2$-engar		çiftçilik, çiftçinin gördüğü işler, rençperlik, ırgatlık,
nam$_2$-iri		görevli, memur, nüfus memuru,
nam$_2$-šeš$_2$	ṣāḫitūtum	yağcılık, VS 15, 28, 5; AHw. 1075;
nam$_2$-šita		nam$_2$-^{ĝeš}šita "cetvel",
nam$_2$-tuku		bir memur türü, görevli, memur,
nam$_2$-umuš		görevli, memur,
nanam		güvenilir, emin, inanılır, güvenli, emniyetli, gerçek, katışıksız, namuslu, açık sözlü, saygın, hoşgörülü,
nanna		^{d}nanna "tanrıça Nanna", SL 193;
nar	nārum	çalgıcı, mızıkacı, AHw. 748; CAD N/1, 376; nar-gal "orkestra şefi", SKI 274; ^{munus}nar, "mızıkacı/bayan, bayan
	nārtum	çalgıcı", AHw. 748,
nar-gal	nargallum	$^{lu}{}_2$nar-gal, "orkestra şefi", SAİL 355; AHw. 746;
nar-ḫala-tuš-a	ḫallatuššûm	çırak, MAOG 13/2, 47, 32; AHw. 312;
nar-tur	ḫallatuššûm	çırak, MAOG 13/2, 47, 32; AHw. 312;
ne	atwûm dabābum/ qabûm	konuşmak, AHw. 91; konuşmak, SAİL 15; AHw. 146; 889; ^{ĝeš}NE "bir ağaç türü",
		NE^{mušen} "bir kuş türü", ne … gub "oturmak, kendi yerini belirlemek,
	annûm	bu, o, SAİL 172; AHw. 53;
	kinūnum	mangal, maltız,
	našāqum	ne.. su-ub "öpmek", CT 41, 30, 7; AHw. 758;
	baḫrum	buharlı, ılık, sıcak, SAİL 17
ne-e	annûm	bu, AHw. 53; CAD A/2, 106; SDb. 2000, § 34, 4 a;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ne-e/ne-en-nam **ne-en**	annûm	bu, SAİL 172; AHw. 53; a-na-am$_3$ ne-e "Bu nedir?" UMBS IX/1, IV 18; u$_4$-ne-na(=u$_4$-ne-ani-e) ḫe$_2$-gaz "Böyle bir gününde yok edilsin!" Gud. St. B IX 7; u$_4$-ne-maš-gi$_6$-ka "Böyle bir gecenin yarısında/ rüyada, " Gud. Sl. A I 17; a-da-al ne-e ta-am$_3$ mu-da-an-ku$_4$ "Neden o şimdi benimle içeriye girdi?". StP 10, 2 VI 54; ne-en-nam di-ku$_5$-^{d}nanna-kam "Bu, tanrı Nanna'nın kararıdır." UMBS I/2, 135, 42-43; ni$_3$-ak-aka-da-ĝa$_2$-ne-e-še$_3$ ^{d}inanna nin-ĝu$_{10}$ ḫa-ma-ši-ḫul$_2$ "Bu benim yaptıklarıma sahibem İnanna sen sevinmelisin!" YOS 1, 31, 44-46;
ne-gi-bu-um		lamba, fener, SL 194;
ne-gi-pu-um	nēkepum	alet, araç, yük sandığı,
ne-gu$_7$		israf, fire, zarar, ziyan,
ne-ḫa	nīḫtum, nūḫtum	huzur, dinlenme, asayiş, SAİL172; ARM 13, 148, 6;
ne-ḫa-an		^{ĝeš}NE-ḫa-an "gürgen, bir ağaç türü",
ne-izi-ĝar		^{iti}ne-izi-ĝar "5 ay/Ağustos", SL 194;
ne-mur	idrānum tumrum	alkali, potas; kömür, kül, mangal kömürü,
ne-nam	kīam	böyle, böylece, bunun için, nitekim, bu nedenle,
ne-ra-ak		ganimet, yağma, çapul,
ne-ra-aš-ak		ganimet, yağma, çapul,
ne-saĝ	ašarēdum	ilk, birinci, SKI 207/157; AHw. 78;
ne-še$_3$		hakkında, ilişkin, konusunda,
ne-su-ub	našāqum	öpmek; St. P 10, 244; CT 41, 30, 7; AHw. 758;
ne-tum	mēreḫtum	ölçme, ölçüm, SAİL 172;
ne-za-za	muṣa'irānum	kurbağa, MSL 8/2, 41, 376; SAİL 172; AHw. 678;
ne-gi-bar		^{še}NE. GI. BAR; "arpa tanesi",
ne-ru	ayyābum raggum	düşman, hasım, UM 5, 145 I 6; AHw. 23; alçak, iğrenç, berbat, NE. RU-du "hasım, düşman, muhalif", NE. RU-ĝal$_2$ "ahlaksız, günahkar, yaramaz",

Sümerce	Akadca	Türkçe
ne-še$_3$		vücut/bedenin bir parçası,
ne/gibil	abum	^{iti}ne/gibil, "5. ay/ Ağustos", SAİL 52; AHw. 8;
ne/ni$_2$-te		kendi, NG 3, 149; ZANF 21, 52; YNER 3, 86; ni$_2$-te-ĝu$_{10}$-še$_3$ ga-ku$_3$ ni$_3$-te-ĝu$_{10}$-še$_3$ ga-na$_8$ "Ben kendim yemek istiyorum, ben kendim içmek istiyorum". TSL 38
ne$_2$	ramānum puḫultum	kendi, AHw. 949; YNER 3, 86; korku, dehşet, ürperti, irkilme, AHw. 878;
ne$_3$	emēqum emūqum	güç, kuvvet, ordu, birlik, AHw. 216; CAD E 157; SKI 126/18; TSL 80; ISL 36;
ne$_3$-eri$_{11}$-gal	nergal	^{d}ne$_3$-eri$_{11}$-gal, "^{d}Nergal", SAİL 444;
ne$_3$-ĝal$_2$/ ne-ĝal$_2$		kuvvetli, güçlü, SL 194;
ne$_4$	puluḫtum	vahşi, yabani, koku, buhar,
ne-a-ša$_3$-ga	šeršum	çıban, CT 40, 18, 86; AHw. 1093;
ne-du-du	muttallikum	pota, AHw. 689;
nemur$_2$	nimrum	leopar, panter, OEC 4, 153 IV 5; SAİL 444; AHw. 790;
nenkum	ninkummum	resmî/özel tapınak, AHw. 791;
ner-nu-ĝal$_2$	kinattum	memur, meslektaş, MSL 4, 18, 88; AHw. 479;
nesaĝ/ nesaĝ$_2$	nisakkum nisannum	taze/turfanda meyve, sebze,
ni-diĝir		korku, dehşet, kaygı, endişe,
ni-gi$_4$-ib$_2$	nikiptum	sakız, çam sakızı, reçine,
ni-gi$_4$-tum		^{šim}ni-gi$_4$-tum "kuşburnu",
ni-gi-da		60'lı birlik, grup,
ni-ik-tum	niqdum	boya işlerinde kullanılan bir bitki/ot,
ni-iš-ka-an-ka-na-ak	giškanakkum sippum	pervaz, kapı çerçevesi,
ni-is-ku	nisqum	uşak, hizmetçi, bir başkasına bağımlı kişi, ZANF 20, 263; 24, 113;
ni-is-kum **ni-is-ku-um**	nisqum	uşak, hizmetçi, bir başkasına bağımli kişi, ZANF 20, 263; 24, 113;
ni-kuš-niĝin$_2$	našraptum	kova, fıçı, tekne, SAİL 597; AHw. 757
ni-me-en		Emesal: ni-me-en < niĝin$_2$ SL 195;
ni-se$_3$	epištum	iş, eser, fabrika, AHw. 229;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ni-tuk	tilmun	ni-tuk^{ki}, "Dilmun, SAİL 231;
ni-ur-ba	pilkum	bölge, çevre, AS 16, 23, 54; AHw. 863;
NI. NAGAR		bir meslek/sanat türü,
NI. ZAG		ödeme, masraf, harcama,
ni-a		ni-a^{sar} "bir ot/bitki türü",
ni-le		bir sıvı türü,
ni-na-al		yiyecek, gıda, besin, yem,
nir-pad-eštub		nir-pad-eštub$^{ku}_{6}$ "bir balık türü",
ni$_2$	ramānum	kendisi, AHw. 949; ISL 39; e$_2$-ša$_3$-ni$_2$-ĝa$_2$-še$_3$(=ni$_2$-ĝu$_{10}$-ak-še$_3$) mu-še$_3$-ĝen-na-am$_6$ "Ben kendi tapınağıma gittim". (=gittiğim tapınak kendimindir.) CIRPL Enannatum, 1 X 86; ^{d}nin-urta ur-saĝ-šu-du$_7$-a ni$_2$-zu-še$_3$ ĝeštu$_2$-zu "Ninurta, kusursuz kahraman, sen (her şeye) kendin dikkat edersin. " SL 98; ni$_2$ ḫa-ba-ni-ib-la$_2$-e (=ḫa-ba-ni-b-la$_2$-e) "O onu kendisi (kapıya) asacak. " SL 96; lugal-uru-da sa$_{10}$ ni$_2$-te-na(= sa$_{10}$ ni$_2$-te-ani-ak) šu-na-a si-ga "Lugal-uruda kendi ederini onun eline doldurdu/teslim etti. " NG 3, 38, 7-8 ni$_2$-ĝu$_{10}$ "ben kendim"
ni$_2$		ni$_2$-me "biz kendimiz" ni$_2$-zu "sen kendin" ni$_2$-zu-ne-ne "siz kendiniz" ni$_2$-te-a-ni "o kendisi" ni$_2$-te-a-ne-ne "kendileri" ni$_2$-bi "o kendisi" ni$_2$-te-ne-ne ba-ra-an-sa$_{10}$-aš$_2$ "Onlar kendileri satın aldılar". ni$_2$-te "korku, kaygı, sıkıntı, ni$_2$-ku$_2$ "yemek, yemeklik", ni$_2$-ku$_2$-da "yemek olarak", VS 14, 17 I 2; ni$_2$ ... dar "saygılı olmak", ni$_2$... dirig "yelkenli ile gitmek" ni$_2$ ...dub$_2$ "dinlenmek", ni$_2$ ...gub "yerleştirmek ni$_2$ ...gur$_4$ "dokunmak", ni$_2$ ... ila$_2$ "ilham vermek", ni$_2$.. kar$_2$-kar$_2$ "kuşatmak", ni$_2$ ... ri "korkmak",

N

Sümerce	Akadca	Türkçe
		ni$_2$ ... te "dinlenmek", ni$_2$ ...tuku "denemek", ni$_2$ ... tur-tur "yalvarmak", ni$_2$... ur$_4$ "korkmak, çekinmek", ni$_2$ ... zu "denemek", ni$_2$ ...buluĝ$_5$ "övünmek", ni$_2$ ...gid$_2$ "germek", ni$_2$ ...te-ge$_{26}$ "korkmak", ni$_2$-(-zu) ... la$_2$ "azalmak", ni$_2^{mušen}$ "bir kuş türü",
	puluḫtum	endişe, AHw. 878;
ni$_2$ ...balaĝ$_5$		övünmek, iftihar etmek,
ni$_2$ ...dub$_2$	napāšum pašāḫum	gevşemek, rahatlamak, dinlendirmek, AHw. 736;
ni$_2$- gal ... gur$_3$	namrirrī našûm	bürünmüş, kapanmış, örtünmüş olmak,
ni$_2$ gid$_2$		germek, gerinmek, uzanmak, yayılmak,
ni$_2$ gur$_3$		bürünmüş, kapanmış, örtünmüş olmak,
ni$_2$ gur$_4$		duymak, duyumsamak, hissetmek, inanmak, zannetmek,
ni$_2$-ḫuš ...gur$_3$	rašubbatum našûm	bürünmüş, kapanmış, örtünmüş olmak, AHw. 962;
ni$_2$ ...il$_2$	šaqûm	yükselmek, ayağa kalkmak, AHw. 1179;
ni$_2$ ...kar$_2$-kar$_2$		kuşatmak, çevrelemek, etrafını dolaşmak, çember içine almak, dönmek,
ni$_2$ RI	puluḫta ramûm	sebep olmak, uyandırmak, canlandırmak,
ni$_2$ ...sig$_{10}$	ṣummurum	komplo kurmak, yerini belirlemek, parsellemek,
ni$_2$ ...te	palāḫum šaḫātmum	korkmak, çekinmek endişe etmek, sakınmak,
ni$_2$ te-en		soğumak, serinlemek, soğutmak, yatışmak,
ni$_2$ teĝ$_3$	palāḫum šaḫātum	korkmak, çekinmek endişe etmek, sakınmak,
ni$_2$ ur$_4$	arārum	korkmak, korku içinde olmak, çekinmek,
ni$_2$/ne$_4$		korku, kaygı, endişe, saygı, hürmet, merak,
ni$_2$-a		kendi kendine,
ni$_2$-am$_3$		kendi, heyecan, üzüntü,
ni$_2$-ba		kendi kendine, kendileri,
ni$_2$-bi-a		kendisi, SL 195; ĝa$_2$- ni$_2$-bi-a, "ben kendim",

Sümerce	Akadca	Türkçe
ni$_2$-buluĝ$_5$		kendini beğenmiş, azametli, görkemli,
ni$_2$-dub$_2$-bu-da	tapšuḫtum	sessizlik, rahat, BA 5, 588, 11; AHw. 1323
ni$_2$-gal	namrīrum	büyük korku, endişe, parıltı, şimşek, CT 19, 7 b 6; AHw. 728;
ni$_2$-gal/ni$_2$-ĝal$_2$	namrīrum	büyük korku, endişe, AHw. 728;
ni$_2$-ĝal$_2$	aggiš	dehşetli, korkunç, AHw. 16;
ni$_2$-gal-aka	namurrum	parlaklık, MDP 2, 30, 26; KAR 128, 40; AHw. 730;
ni$_2$-ĝu$_{10}$		ben kendim, SL 196;
ni$_2$-gu$_7$-gu$_7$		ni$_2$-gu$_7$-gu$_7$$^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
ni$_2$-gur$_2$		heybetli, azametli, korkunç,
ni$_2$-ḫuš	rašubbatum	güçlü, kuvvetli, etkili, yetkili, AHw. 962;
ni$_2$-ir$_9$		güç, kuvvet, kudret, etki,
ni$_2$-kid$_2$	puttûm	yiyecek, besin, gıda, yemek,
ni$_2$-namma-maš		^{d}ni$_2$-namma-maš^{mušen} "bir kuş türü",
ni$_2$-saḫar-ra	išqarurtum	^{ĝeš}ni$_2$-saḫar-ra "tarımsal bir alet", AHw. 397;
ni$_2$-se$_3$-se$_3$(-g)		arzu, istek, dilek, amaç, maksat, kasıt,
ni$_2$-šu-a.. gi$_4$		boyun eğmek, ileri sürmek, önermek,
ni$_2$-sun$_5$-na		alçak gönüllü, önemsiz, sıradan, sadık,
ni$_2$-su-ub		$^{lu}{}_2$ni$_2$-su-ub "korkak, ürkek",
ni$_2$-su-ub-ba	zabbum	hayır sever, SAİL 399; AHw. 1501;
ni$_2$-te	ramānum	kendisi, CT 11, 31, IV 26; AHw. 949;
ni$_2$-te		tek başına, yalnız, sadece, şahsen, kişisel olarak,
ni$_2$-te-ĝa$_2$		korku ile dolu, korkulu,
ni$_2$-te-na		kendi kendine,
ni$_2$-te-ne-ne		kendileri, SL 196; ni$_2$-te-ne-ne-gim "kendileri gibi"
ni$_2$-te-ni		kendisi, SL 196; ni$_2$-te-ni-da "kendisiyle",
ni$_2$-tuku	nâdum	methetmek, övmek, SAİL 142, 399; AHw. 705; dindar, özenli, nazik, kibar, uyanık, açıkgöz, gayretli,
	na'dum	$^{lu}{}_2$ni$_2$-tuku, "saygılı, dikkatli", UM 5, 145, 14; AHw. 704;

N

Sümerce	Akadca	Türkçe
ni$_2$-tur-tur-ra		yalvarma, rica, niyaz, dilek,
ni$_2$-ul$_4$		korku, dehşet, terör, ürperti, yılgı, irkilme,
ni$_2$-za		kendi kendisine, kendi kendinize,
ni$_2$-zu **ni$_2$-zu/zu$_2$**	šarrāqum	hırsız, MSL 4, 121, 26; SAİL 399; AHw. 1187;
ni$_2$-zuḫ	šarrāqum	hırsız, SAİL 399; AHw. 1187;
ni$_2$-zu-ub	zabbum	hayır sever, SAİL 399; AHw. 1501;
niĝ$_2$ …-a		ilgi eki, ni$_3$ ĝa$_2$-e za-ra ab-šed-da-ĝu$_{10}$ "Şey ki, ben onu senin için yapmayı
niĝ$_2$ …-a		kabul ettim". (=Senin için yapmayı kabul ettiğim şey)", UET 6, 159, 7; ni$_3$ a-ra-du$_{11}$-ga-ĝu$_{10}$ ḫe$_2$-zu-u$_3$ "Sana söylediğim şeyi bilmelisin", BE 31, 51, 17-18; ni$_3$ a-na bi$_2$-du$_{11}$-ga, "Sana söylediğim şey", ni$_3$-ga a-na ĝal$_2$-la-bi larsa^{ki}-še$_3$ im-mi-kur$_4$-a "Eşyaları, ondan ne kadar varsa, o (hepsini) Larsa'ya getirdi. " UET 8, 85, 27-28; ma-du$_3$-na "Senin bana yaptığın şey", Gud. Sl. A IX 7,
ni$_3$/niĝ$_2$	mimma šumšu	şey, hepsi", SKI 179; ni$_3$ a-ra-du$_{11}$-ga-ĝu$_{10}$-še$_3$ "Sana söylediğim şey için", JCS 25, 135; ni$_3$ a-ra-du$_{11}$-ga-ĝu$_{10}$ "Sana söylediğim şey", nasihat, öğüt, kural", ni$_3$-zu$_2$-a "hırsızlık";
	kittum	ni$_3$-zi, "doğru, gerçek", AHw. 494; St. P 10, 2 IV 22
	iḫzum	ni$_3$-zu "öğrenci", AHw. 368; CAD I/J 47;
	šarrāqum	ni$_3$-zu$_2$, "hırsız", SAİL 399; AHw. 1187;
ni$_3$(-g)		İlgi cümlelerinde "ki o … şey", ni$_3$ ĝa$_2$-e za-ra ab-šed-da-ĝu$_{10}$ "Şey ki, ben onu senin için yapmayı kabul ettim". (=Senin için yapmayı kabul ettiğim şey)", UET 6, 159, 7; ni$_3$ a-ra-du$_{11}$-ga-ĝu$_{10}$ ḫe$_2$-zu-u$_3$ "Sana söylediğim şeyi bilmelisin", BE 31, 51, 17-18; ni$_3$ a-na bi$_2$-du$_{11}$-ga(=bi$_2$-du$_{10}$-a) "Sana söylediğim şey", ni$_3$-ga a-na ĝal$_2$-la-bi larsa^{ki}-še$_3$ im-mi-kur$_4$-a "Eşyaları, ondan ne kadar varsa, o (hepsini) Larsa'ya getirdi. " UET 8, 85, 27-28;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ni$_3$/niĝ$_2$	epištum	iş, eser, fabrika, AHw. 229;
ni$_3$-/niĝ$_2$-		soyut isimlerin oluşumunda kullanılan ön ek, niĝ$_2$-erim$_2$ "kötülük", Gud. St. B VII
ni$_3$-/niĝ$_2$-		36; niĝ$_2$-erim$_2$ niĝ$_2$-a-zi kalam-ma mi-ni-in-ĝar-ra "Kötülüğü ve kini Sümer ülkesine koyan (=dolduran (adam)" ni$_3$-du$_{10}$ "iyilik", ni$_3$-daĝal "genişlik", ni$_3$-gi-na "doğruluk", UET 1, 120 VI 6; StP 10, 2 V 26 ni$_3$-sa$_6$-ga "güzellik", UET 1, 137 V 39; ni$_3$-gig-ga "kötülük", YOS 9, 31, 6; ni$_3$-gal "büyüklük", Gud. Sl. A I 13; ni-lul-la "yanlışlık", UET 1, 140, 11; ni$_3$-maḫ "yükseklik", UVB 1, 53, ni$_3$-ba "hediyelik eşya, hediye", Gud. Sl. A VI 26; ni$_3$-si-sa$_2$ "doğruluk, adalet"; UET 1, 1 110, 2;
ni$_3$/niĝ$_2$	bušum; mimma	niĝ$_2$ ... du$_{11}$ "bir şey söylemek", niĝ$_2$ ... ra "atmak, fırlatmak, yuvarlamak", niĝ$_2$ ... šub "boşlamak, ihmal etmek, unutmak", ^{ĝeš}niĝ$_2$ "sabanın bir parçası",
ni$_3$-aka		eser, yapıt, ni$_3$-aka-ĝu$_{10}$-še$_3$ ḫa-ma-ḫul$_2$-e nam-ti-u$_4$-su$_3$-ra$_2$ ni$_3$- ba-aš ḫa-ma-an-ba-e "Yaptıklarım için o benimle öğünsün ve bana uzun bir yaşam hediye etsin!", MAOV 1, 16/2, 14-18;
ni$_3$-ba		hediye, ödül, nam-ti ni$_3$-ba-ĝu$_{10}$ (=ni$_3$-ba-ĝu$_{10}$-um/am$_3$) "Yaşam benim ödülümdür". Gud. St. B VII 17; ni$_3$-ba "eşya+vermek - hediye", WF 34 I 7;
ni$_3$-mur-gu$_4$	šeḫṭum	yem/saman torbası, MSL 5, 11, 29; AHw. 1209;
ni$_3$/niĝ$_2$		eşya, mal, mülk, servet,
ni$_3$/niĝ$_2$-ak-a	upšašum	büyü, sihir, AHw. 1425; yapım, yapma; niĝ$_2$-aka-bi-še$_3$ ^{d}utu ḫe$_2$-en-da-ḫul$_2$ "Yaptıkları için Utu onunla övünsün", JCS 21, 97, 19-21; niĝ$_2$-aka-ĝu$_{10}$-še$_3$ ^{d}nin-in-si-na nin-ĝu$_{10}$ ḫu-mu-ḫul$_2$-le-en "Yaptıklarım için Nininsina, sahibem sen sevinmelisin", CT 21, 31-32, 32-34;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ni$_3$-al-ur$_3$-ra	šimṭum	yumak, temizlenmiş yün, AHw. 1239;
ni$_3$-ar$_3$-ra	mundum	buğday unu, SAİL 597; AHw. 673;
ni$_3$-ba	qištum	hediye, ödül, armağan, bağış, AHw. 923; CAD Q 272; RTC 14 I 7; ni$_3$-ba-še$_3$ šu ba-ti "Hediye olarak o (onu) aldı/kabul etti". SR 32 II 2-3; ni$_3$-ba-aš (=ni$_3$-ba-še$_3$) ḫa-ma-ba-e-ne "Hediye olarak onu bana versinler!", UET 1, 137 V 38; Emesal: aĝ$_2$-ba,
ni$_3$-ba ... ĝar		hediye olarak vermek, bağışlamak,
ni$_3$-ba ... sum		hediye vermek, hediye etmek,
ni$_3$-bal-bal		ticari mal, satılık eşya, geçit, kesit,
ni$_3$-ban$_3$-da		bir ölçme kabı, okka,
ni$_3$-banda$_3$		bir ölçme kabı, okka,
ni$_3$-barag$_2$ **ni$_3$-barag$_2$**		^{tug}$_2$ni$_3$-barag$_2$ "yatak, yatak takımı", yorgan, battaniye, örtü,
ni$_3$-bar-sur	mazūrum	^{ĝeš}niĝ$_2$-bar-sur "ağaç alet"
ni$_3$-bar-šur-ra		kumaş/bez ya da deriden bir merdane,
ni$_3$-bi-lal$_3$	garābum	uyuz, MSL 3, 86, 7; AHw. 281;
ni$_3$-bun$_2$-na	šeleppûm	ni$_3$-bun$_2$-na^{ku}$_6$ "su kaplumbağası",
ni$_3$-buru$_3$-buru$_3$-de$_3$		^{u}$_2$ni$_3$-buru$_3$-buru$_3$-de$_3$ "ada çayı",
ni$_3$-bun$_2$-na	šeleppûm	kaplumbağa, SAİL 597; AHw. 1210; Emesal: še-en-bun$_2$-na,
ni$_3$-dab$_5$		yevmiye, gündelik ücret, maaş, adak, kurban, bağış,
ni$_3$-dab$_5$-ba-ke$_4$-ne		^{lu}$_2$ni$_3$-dab$_5$-ba-ke$_4$-ne "depo/ambar sorumlusu"
ni$_3$-dab-ba	nindabûm	yiyecek, besin, gıda, yemek, adak, bağış,
ni$_3$-daĝal	rībum	genişlik, büyüklük, kapsamlı, ^{dug}ni$_3$-daĝal "demlik, çanak, çömlek, testi",
ni$_3$-daĝal		genişlik,
ni$_3$-daĝal-la	rībum	^{dug}ni$_3$-daĝal-la, "bir kap türü", MSL 7, 109, 60; AHw. 981;
ni$_3$-dam-gal		genişlik, büyüklük, kapsamlı,
ni$_3$-dam-tak$_4$-a		boşanma, uzlaşma, hesaplaşma,
ni$_3$-dara$_2$-gala$_2$-sir$_2$-ra	sinbum	^{tug}$_2$ni$_3$-dara$_2$-gala$_2$-sir$_2$-ra, "külot", MSL 10, 136, 305; AHw. 1046

Sümerce	Akadca	Türkçe
ni$_3$-dara$_4$-gu$_2$-si	šardappum	kulp, MSL 7, 137, 275; AHw. 1186;
ni$_3$-dara$_2$	ulāpum	^{tug}$_2$ni$_3$-dara$_2$ "çaput, mendil, havlu", Emesal: aĝ-dara$_2$,
ni$_3$-de$_2$-a	biblum	med cezir, dalga, SAİL 579; hediye, çeyiz, SAİL 579; AHw. 125; mal, armağan, MSL 13, 115, 99; AHw. 1258;
	pitqum	^{urudu}ni$_3$-de$_2$-a "dökme kalıp, biçim şekil", AHw. 870;
	šūbultum	mal, armağan, MSL 13, 115, 99; AHw. 1258;
ni$_3$-di		davranış, tutum, tavır, hareket,
ni$_3$-dib-dib		şansızlık, zorluk, güçlük, sıkıntı,
ni$_3$-dim$_2$		nesne, amaç, hedef, gaye, maksat, niyet, ülkü,
ni$_3$-dim$_2$-ma	binūtum	mahsul, ürün, AHw. 127; eser, yapı; lu$_2$ ni$_3$-dim$_2$-ma-ĝu$_{10}$ ib$_2$-zi-re-a "Kim yaptıklarımı yok ederse" UET 1, 301, 38-39 ^{ĝeš}ni$_3$-dim$_2$-ma "alet, aygıt, kap",
ni$_3$-dim$_2$-dim$_2$	nidimdimmûm	^{urudu}ni$_3$-dim$_2$-dim$_2$ "şekil, durum, biçim endam, üretilmiş, nesne, sağlık durumu"
ni$_3$-dim$_2$-dim$_2$-ma	bunnannûm	yaratma, meydana getirme, eser, AHw. 138; lu$_2$ ni$_3$-dim$_2$-ma-ĝu$_{10}$ ib$_2$-zi-re-a e$_2$-ni$_3$-ga-ra i-ni-in-ku$_4$-ku$_4$-a "Kim eserlerimi yok ederse (ve onları) depoya alırsa!", UET 1, 300, 92-94;
	upšašûm	sinirsel/büyülü işlem, yöntem,
ni$_3$-dim$_2$-gul	rešûm	saygısız, merhametsiz, MSL 13, 117, 91; AHw. 976;
		^{urudu}niĝ$_2$-dim$_2$-gul "cıvata, sürgü", düşüncesizlik, dikkatsizlik,
ni$_3$-diri		taşkınlık, ölçüsüzlük, fazlalık, fazla,
ni$_3$-diri(-g)		ilave, ek, zam, bir adak/bağış şekli,
ni$_3$-diri-ga	watartum	olduğundan büyük gösterme, büyütme, AHw. 2489;
ni$_3$-du	kudurrum	sınır, hudut, CT 41 45 b 3; AHw. 488;
	kisurrûm	teslim, dağıtım, servis,
ni$_3$-du$_3$		meyve dizisi, (meyveleri saklamak için yapılan işlem)

Sümerce	Akadca	Türkçe
ni$_3$-du$_3$-a		kap, yük sandığı, meyve ya da peynir ölçeği,
ni$_3$-du$_7$	simtum	uygun, AHw. 1045; hepsi, her şey, eskiden, SGL 1, 95; nam-ti-la-ni-še$_3$ mu-na-du$_3$ e$_2$-gar$_6$ ni$_3$-du$_7$-e ki-be$_2$ mu-na-gi$_4$ "Yaşamı için (onu) ona yaptı. Egar'ı. Eskiden olduğu gibi onun için tamir etti". UET 1, 111, 37-40
ni$_3$-du$_7$ niĝ$_2$-du$_7$		uygun, yerinde, elverişli,
ni$_3$-du$_8$-ĜIŠ-ga		^{tug}ni$_2$niĝ$_2$-du$_8$-ĜIŠ-ga, "giysi, elbise",
ni$_3$-du$_{10}$		hoşa giden şey, iyilik, güzellik, tatlılık, merhamet,
ni$_3$-du$_{11}$-du$_{11}$		söylev, nutuk, demeç, konuşma,
ni$_3$-du$_{11}$-ga		eğitim, öğretim, açıklama, talimat, yönerge, ifade, konuşma,
ni$_3$-dun		bitkinlik, halsizlik, bezginlik,
ni$_3$-dur$_2$-buru$_3$		maya için kullanılan fıçı, tekne,
ni$_3$-du-a	biblum	hediye, çeyiz, AHw. 125; CAD B 219;
ni$_3$-dur$_2$-bur$_2$	namzītum	^{dug}ni$_2$-dur$_2$-bur$_3$, "büyük tekne", SAİL 597; AHw. 730;
ni$_3$-dur$_2$-bur$_3$-tur-ra	napraḫtum	^{dug}ni$_3$-dur$_2$-bur$_3$-tur-ra "bira fıçısı", MSL 7, 87, 214; AHw. 740;
ni$_3$-ga	makkūrum	mal, eşya, servet, AHw. 589; CAD M/1, 133; NG 3, 148; ni$_3$-ga-ra "hazine, kıymetli mallar",
ni$_3$-gag-ti	namzāqum	anahtar, SAİL 597; SLT 3 III 24; AHw. 730;
ni$_3$-ĝal$_2$	büšum	mal eşya, SAİL 80; 597; AHw. 144; mükemmel olmak,
ni$_3$-ĝal$_2$-la	bīšûm/büšum	tasarruf, servet, mal, yük, mülkiyet, eşya, kazanç, varlık, sermaye, erzak, ödenek, servet, AHw. 131; mükemmel olmak, SAİL 80; 597; AHw. 144; mal, mülk, eşya, AHw. 144;
	niggallum	orak, mal, tasarruf, SAİL 597; AHw. 787;
	maršītum	mükemmel olmak, MSL 5, 15, 81; AHw. 787;
	niqqallum	orak,
ni$_3$-gal$_4$-la		kuyumculuk, mücevhercilik, cevahircilik,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ni$_3$-galam	nikiltum	yetenek, beceri, marifet, ustalık, kabiliyet,
ni$_3$-gal-gal	narbûm	büyüklük, AHw. 746;
ni$_3$-ga-mu-du-um		ni$_3$-ga-mu-du-um^{muŝen} "bir kuş türü",
ni$_3$-ĝar	kumurrûm	katkı, ilave, ekleme, AHw. 506;
ni$_3$-ĝar-ra		tabaka, katman, kat,
ni$_3$-ga-ti		söz, umut, beklenti,
ni$_3$-gen$_6$-na	kīttum	doğruluk, gerçek, hakikat, gerçeklik, dürüstlük,
ni$_3$-gan$_2$-gan$_2$	egemgīrum	^{ĝeŝ}ni$_3$-gan$_2$-gan$_2$, "roka", SAİL 587; AHw. 189
ni$_3$-gig	ikkibum lemnūtum	kötülük, yasak, uğursuzluk, zarar, günah, Emesal: aĝ$_2$-gig,
ni$_3$-gid$_2$-da	urākum	^{urudu}niĝ$_2$-gid$_2$-da, "çubuk, değnek, filiz, sırık",
ni$_3$-gig-ga	ikkubum	günah, zarar, dert, üzüntü, felaket, hastalık,
ni$_3$-gig-saḫar-ra	saḫaršuppûm	cüzzam(=bulaşıcı bir hastalık, miskin hastalığı), SAİL 212; AHw. 1005;
ni$_3$-gilim **ni$_3$-gilim$_2$**	iškarissum	haşarat, parazit, AHw. 395;
ni$_3$-gi-na	kīttum	doğruluk, gerçek, hakikat, gerçeklik, dürüstlük,
ni$_3$-gid$_2$-da	urākum	^{urudu}ni$_3$-gid$_2$-da, "madeni çubuk", AHw. 1427;
ni$_3$-gig	maruštum	felaket, kötülük, bel, SAİL 446; AHw. 617; ni$_3$-gig-ga, "kötülük, alçaklık", YOS 9, 31, 6;
	ikkibum	yasak, AfO 18, 82, 58; SAİL 446, AHw. 368;
	qillatum	cinayet, AfO 18, 82, 58; SAİL 446, AHw. 368;
ni$_3$-gilim-ma	mašḫalum	^{dug}ni$_3$-gilim-ma, "kalbur, elek, süzgeç", CT 12, 23 b 26; AHw. 625; kevgir, salgın, yaygın, ^{gi}niĝ$_2$-gilim-ma "ip, halat, sicim, urgan", kemirgen, Emesal: še-en-kilim,
ni$_3$-gi-na	kīttum	doğruluk, gerçek, hakikat, SAİL 84; 85; AHw. 494;
ni$_3$-ĝir$_3$		kapı sürgüsü, mandal, yıldırım,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ni$_3$-gir$_{11}$	ṣimdum	çember, şerit, MSL 13, 96, 12; AHw. 1102;
ni$_3$-gir$_5$-gid$_2$-da	mazzālum niggirgiddûm	^{dug}ni$_3$-gir$_5$-gid$_2$-da, "ibrik, emzikli kova", MSL 7, 76, 29-30; AHw. 637, 787,
ni$_3$-ĝiri$_3$ **ni$_3$-ĝiskim-til$_3$**		güven, itimat, emanet, sorumluluk,
ni$_3$-ĝiri$_3$ **ni$_3$-ĝeš-tag-ga**		teklif, bağış, adak, kurban,
ni$_3$-ĝiri$_3$ **ni$_3$-gu$_2$-na**	biltum unūtum	takdir, övgü, haraç, vergi, kira, vergi, külfet, yük, mutfak eşyası, malzeme,
ni$_3$-gu$_3$-de$_2$		görev, vazife, talimat, ödev,
ni$_3$-gu$_7$		yiyecek, besin, gıda, yemek, obur, aç gözlü,
ni$_3$-gu$_7$(-d)		besin, gıda, besleme, beslenme,
ni$_3$-gu$_7$-a	marûm	besili, bakımlı, tüketim, harcama,
ni$_3$-gu$_7$-de$_3$		yiyecek, besin, gıda, yemek,
ni$_3$-gul	akullum nisiptum	^{ĝeš}niĝ$_2$-gul; "küçük balta, el baltası, nacak, çekiç, kova, tekne,
ni$_3$-gu-la	rabâtum niggulûm	büyüklük, görkem, haşmet,
ni$_3$-gul-gul	akkullum nisiptum	^{ĝeš}niĝ$_2$-gul-gul "küçük balta, el baltası, nacak, çekiç, kova, tekne",
ni$_3$-gur$_{11}$	makkūrum	eşya, mal, varlık, servet, Emesal: mu-un-gur$_{11}$,
ni$_3$-gur$_{11}$-mu-du-um		niĝ$_2$-GA-mu-du-um^{mušen} "bir kuş türü",
ni$_3$-gur$_7$	naštiptum	sargı, sargı bezi, bandaj,
ni$_3$-gu-sur		meslek, sanat, uğraşı,
ni$_3$-gu$_2$-na	unūtum	mal, eşya, MSL 6, 53, 31; AHw. 1422;
ni$_3$-gu$_2$-ulu$_3$	mašqalittum	^{dug}ni$_3$-gu$_2$-ulu$_3$, "bir kap türü", AHw. 628;
ni$_3$-gu$_7$	mākalûm	yemek, yiyecek, gıda, yem , SAİL 597; AHw. 588;
ni$_3$-gu$_7$/ku$_2$	ukultum	yemek, yemekli, aş, AHw. 1406; en-ig-gal nu/la$_3$-banda$_3$ ni$_3$-ku$_2$-de$_3$ e-ne-sum "Eniggal, müfettiş yemeklik için (onu) onlara verdi". VS 14, 58 III 3-6,
ni$_3$-gul	akkullum	^{ĝeš}ni$_3$-gul, "ağaç balta, kazma", SAİL 597;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ni$_3$-ĝar-(-ra)	šākinūtum	hurmacılık, VS 7, 34, 9; SAİL 597; AHw. 1140;
ni$_3$-ĝar-ĝar	tēbibtum	temiz yürekli, yıkama, MSL 1, 60, 14; AHw. 1341;
ni$_3$-ĝar-ra	šukunnûm	hurmacılık, MSL 9, 122 b 2; SAİL 597; AHw. 1266
ni$_3$-ĝeštug		^{urudu}ni$_3$-ĝeštug "altın ya da gümüş küpe",
ni$_3$-ḫul	lemuttum	kötülük, şanssızlık, talihsizlik, SAİL 456; AHw. 544
ni$_3$-ka	nikkassum	indirim, tenzilat, hesap, SAİL 597; AHw. 789;
ni$_3$-kala-ga	nigkalagûm tigûm	^{urudu}ni$_3$-kala-ga, "davul, dümbelek", SAİL 597; AHw. 787, 1356
ni$_3$-ki	zērmandum	haşarat, böcek, SAİL 597; AHw. 1520;
ni$_3$-ku$_5$-da	miksum	teslimat, vergi, harç, SAİL 597; AHw. 652;
	mākisum	^{lu}$_2$ni$_3$-ku$_5$-da, "tahsildar, alımcı", CT 12, 16 I 45; AHw. 589;
ni$_3$-la$_2$	şimdum	okka, CT 35, 7, 27; SAİL 481; AHw. 1102;
	şimittum	çiftli koşum, SAİL 481; AHw. 1103;
ni$_3$-la$_2$-lal$_2$	naṣmattum	sargı, kılıf, örtü, zarf, MDP 22, 147, 14; AHw. 756;
ni$_3$-lam	lamaḫuššûm	^{tug}$_2$ni$_3$-lam$_3$, "değerli bir elbise türü", AHw. 532;
ni$_3$-lu$_2$-ur$_2$	šapkum	dökülmüş, boşaltılmış, boş, AHw. 1173
ni$_3$-lul-la	sartum	hilal, yalak, yanılgı, kötülük; yanlışlık, SAİL 355; AHw. 1031;
ni$_3$-maḫ	şīrūtum	yükseklik, UET 6, 84 I 4; AHw. 1105;
ni$_3$-me	išdiḫum	kazanç, OEC 4, 152 IV 36; SAİL 597; AHw. 393;
ni$_3$-me-ĝar	rīštum	büyük sevinç, MSL 13, 98, 73; AHw. 989;
ni$_3$-mussa	terḫatum	çeyiz, AHw. 1348; NG 3, 148; ni$_3$-mussa-aka-da "Çeyizi yapmak için", Gud. St. E V 3; G III 7; ni$_3$-mussa/mu$_{10}$-us$_2$-sa ša$_3$-ḫul$_2$-la ^{d}nin-gir$_2$-su ^{d}ba-ba$_6$ dumu-an-na dam-ki- aĝ(a)$_2$-ni mu-na-ta-ak ke$_4$ "Ningirsu, tanrıça Baba'ya, An'ın kızına ve sevgili karısına çeyizi oradan kıvançla hazırlıyor." Gud St. G II 1-7;
ni$_3$-na	nignakkum	tabaka, kutu, KAR 139, 8; SAİL 597; AHw. 787;

N

Sümerce	Akadca	Türkçe
ni_3-na_4	kīsum	$^{kuš}ni_3$-na_4, "cüzdan, kese, torba, tuluk", SAİL 597; AHw. 487;
ni_3-nam		hepsi; St. P 10, 245; ni_3-nam-e zu "hepsini bilmek", St. P 10, 245;
ni_3-na-me nu		hiçbir şey; ni_3-na-me nu-zu "o hiçbir şey bilmiyor."
ni_3-nu-tuku	lapnum	yoksul, fakir, SAİL 482; 597; AHw. 537;
ni_3-pa_3-da	mukallimtum	tefsir, SAİL 597; AHw. 669;
ni_3-pa-tag-ga	ēpišum	yapan, imal eden, imalatçı, AHw. 230;
ni_3-sa_{10}(-ma)	šīmum	eder, fiyat, AHw. 1240; CAD Š/3, 20; SKI 218; SGL 1, 38; AWL 383; ni_3-sa_{10}-ma-$še_3$ ur-e_2-$muš_3$ dam-gar_3 ba-de_6 "Eder olarak (onu) Ur-emuš tüccar üzerine aldı". VS 14, 6 III 1-2; ni_3-sa_{10}-ma-ne_2 ku_3-15- gin_2 ur-^{d}ĝir$_3$-ra $bara_2$-nam e-na-la_2 "Ederini, 15 Šeqel gümüşü Ur-gira'ya Baranam ödedi". VS 14, 141 II 1-6; ni_3-sa_{10}-ma-ni-$še_3$ "Onun satış değeri olarak", RTC 17 II 4;
ni_3-sa_6	lalûm	güzellik, SAİL 55; AHw. 530;
ni_3-saĝ	nisakkum	ham/turfanda meyve, AHw. 794;
ni_3-saĝ-il_2	nigsagilûm	temsil, vekalet, AHw. 788;
ni_3-sa-ḫa	muṯṯummum	meyve, AHw. 688; SKI 181;
ni_3-sakar	išqarurtum	$^{ĝeš}ni_3$-sakar; "bir tarım aleti, tırmık",
ni_3-se_3	epištum	atölye, MSL 7, 142, 349; AHw. 229;
ni_3-$sila_{11}$-ĝa_2	līšum	hamur, CT 12, 36 I 25; SAİL 597; AHw. 556;
ni_3-silim	šulmānum	selam, AHw. 1268; ku_3-^{d}inanna-ra ni_3-silim ḫu-mu-na-e "Kutsal İnanna'ya selam söylemelisin!", StP 10, 1 II 14;
ni_3-si-sa_2	mīšarum	adalet, AHw. 659; CAD M/2, 116; u_4 ni_3-si-sa_2 ke-en-gi ki-uri-a i-ni-in-ĝar-ra-a $ša_3$-uri^{ki}-ma-ka mu-na-du_3 "Adaleti Sümer ve Akad ülkesine yerleştirdiği zaman, Ur'un merkezinde o (onu) ona yaptı". UET 1, 106, 24-28; dumu ki-ag_2-ĝa_2-ni-ir (=dumu-ki-aĝ$_2$-ĝa_2-ni-ra) ni_3 si-sa_2 ke-en-gi ki-uri-a i-ni-in-ĝar-ra-a $ša_3$-uri^{ki} –ma mu-na-du_3 "Sümer ve Akad ülkesinde adaleti yerleştirdikten sonra o sevgili kızına (onu) Ur şehrinin merkezinde yaptı". YOS 1, 27, 23-27;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ni$_3$-sum-me	nidintum	sadaka, hediye, MSL 5, 12, 38; SAİL 164; AHw. 786;
ni$_3$-sum-mu	nidintum	hediye, MSL 5, 12, 38; CT 2, 23, 37; AHw. 786;
ni$_3$-sum-sum-ma	tadduntum	sadaka, bağış, hediye, AHw. 1300;
ni$_3$-šu	būšum	mükemmel olmak, SAİL 80; 597; AHw. 144; eşya, SAİL 80; 597; AHw. 144;
ni$_3$-šu-gur-ra	palīlum	kumaş, dokuma, BRM 4, 33, 33; AHw. 816;
ni$_3$-šu-zabar	mušālum	^{urudu}ni$_3$-šu-zabar, "madeni ayna", MSL 7, 154, 197 a; AHw. 681;
ni$_3$-tab	naṣraptumnappašum	tekne, SAİL 597; AfO 18, 334, 823; AHw. 757; baca, MSL 7, 95, 345; AHw. 740;
ni$_3$-tab-tur-ra	ḫuluppaqqum	tava, SAİL 597; AHw. 354;
ni$_3$-tag	liptum	temas, dokunma, yardım, SAİL 126;
ni$_3$-ta-kur$_4$	kurkurrum	^{dug}ni$_3$-ta-kur$_4$, "bir kurban kabı", SAİL 97;
ni$_3$-tug$_2$		örtü, yorgan, AWL 266;
ni$_3$-tuku	šarûm mašrûm	zengin olmak, zenginleşmek, SAİL 597; zengin, bolluk, zenginlik, SAİL 597; AHw. 629; mal, mülk, ^{lu}$_2$ni$_3$-tuku, "zengin", NG 3, 149;
ni$_3$-tur-a-ni	labubitum	^{u}$_2$ni$_3$-tur-a-ni, "bir bitki türü", MSL 8/2, 142 An. 104; AHw. 526;
ni$_3$-ul-la	ḫadûtum	sevinç; KBo 1, 49, 15; WO 2, 148, 70; AHw. 308;
ni$_3$-zi **ni$_3$-zi/ni$_3$-gi-na**	kīttum	doğruluk, gerçek, SAİL 84; 85; AHw. 494;
ni$_3$-zi-ĝal$_2$	ašûm	yaratık, AHw. 85; SAİL 85;
ni$_3$-zi-ĝal$_2$-edin-na	nammaššûm	böcek, SAİL 597;
ni$_3$-zu	iḫzum	öğüt, nasihat, SAİL 6; AHw. 368; CT 12, 2 I 54;
ni$_3$-zu$_2$-a	širqum, šurqum	çalınmış mal, hırsızlık, MAOG 1/2, 10, 173;
ni$_9$-ĝar	niggarum	ambar, depo, hazine,
ni$_3$-^{ĝeš}nimbar		dokuma tezgahı,
ni$_3$-^{ĝeš}tug	uzuntum	küpe, MSL 6, 17/8, 9; YOS 13, 103, 6; AHw. 1448;
ni$_3$-ḫab$_2$-ba		kötü/pis kokulu,
ni$_3$-ḫa-lam-ma	šaḫluqtum	tahribat, yıkım, imha, iptal,

N

Sümerce	Akadca	Türkçe
ni$_3$-ḫeš-še$_3$		baskı, zulüm, eziyet, sıkıntı, güçlük,
ni$_3$-ḫi-li		şehvetli, cinsel çekiciliği olan kişi,
ni$_{32}$-ḫu-ḫu-nu		acizlik, çaresizlik, beceriksizlik, yeteneksizlik,
ni$_3$-ḫul	lemuttum	günah, zarar, dert, bela, kötülük, zararlı, uğursuz, Emesal: aĝ$_2$-ḫul
ni$_3$-ḫul$_2$ **ni$_3$-ḫul$_2$-ḫul$_2$**	ḫidiātum	neşe, sevinç, başarı, mutluluk,
ni$_3$-ḫul$_2$-la	ḫidiātum	neşe, sevinç, başarı, mutluluk,
ni$_3$-ḫul-dim$_2$-ma		saygısızlık, küfürbazlık, büyücülük,
ni$_3$-ḫul-e		kötü, kötülük, berbat,
ni$_3$-ḫulu-ĝal$_2$		günah, zarar, dert, bela, kötülük, zararlı, uğursuz,
ni$_3$-ḫuš-a	šuttatum	güçlük, tehlike, tuzak, kapan,
ni$_3$-ib$_2$-la$_2$	ḫuṣannum	^{tug}$_2$niĝ$_2$-ib$_2$-la$_2$, "kuşak, kemer", SAİL 597; AHw. 361;
ni$_3$-igi.. nu-du-a		hiçbir şey görmeyen, kör,
ni$_3$-il$_2$		destek, dayanak, dayanmak, desteklemek, savunmak,
ni$_3$-im-ma		serbest, başıboş, dağınık,
ni$_3$-inim-si$_3$-ke		dilek, arzu, istek, umut,
ni$_3$-izi-la$_2$	ḫimṭētum	ateşli, hararetli, şiddetli,
ni$_3$-ka$_9$	nikkassum	rapor, hikaye, tanım, önem, değer, avantaj,
ni$_3$-ka$_9$-aka		yararlı rapor, dengeli hesap,
ni$_3$-ka$_9$-ma	nikkassum	rapor, hikaye, tanım, önem, değer, avantaj,
ni$_3$-ka-ak	iptennum	öğün, yemek, AHw. 385;
ni$_3$-ka-bi ba-ak		sabit rapor, ödenmiş hesap,
ni$_3$-kalag-ga		kuvvetli, sağlam, yetenekli,
ni$_3$-kal-kal	šūqurum	değerli, kıymetli, yararlı, AHw. 1282;
ni$_3$-kal-kal-la		değerli, kıymetli, yararlı,
ni$_3$-kal-la		sevgili, değerli, kıymetli, pahalı,
ni$_3$-kar	naštiptum	sargı, sargı bezi, bandaj,
ni$_3$-kas$_7$		rapor, hikaye, tanım, önem, değer, avantaj,
ni$_3$-keš$_2$	riksum	bağ, bant, kayış, kuşak, şerit, kemer,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ni$_3$-keše$_2$(-d)		düğüm, budak, ilmek, boğum, ilmik, ilişki,
ni$_3$-ki	mūnumnammaštûm	tırtıl, kurt, niĝ$_2$-ki$^{ku}{}_6$ "bir balık türü", hayvan sürüsü, topluluk, haşarat, zararlı hayvan,
ni$_3$-kiĝ$_2$-gi$_4$-a	takaltum	karaciğer, MSL 9, 35, 66; AfO 8, 54, 28; AHw. 1304;
ni$_3$-ki-la$_2$-bi		zarar, kayıp, SL 201;
ni$_3$-lam$_2$		giysi, elbise, Emesal: aĝ$_2$-lam$_2$,
ni$_3$-ki-luḫ	mušēširtum	süpürge, katırtırnağı,
ni$_3$-ki-luḫ-ḫa	abnum	^{ĝeš}niĝ$_2$-ki-luḫ-ḫa "bitki çekirdeği, tohum",
ni$_3$-ki-šar$_2$		bütün, hepsi,
ni$_3$-ki-za	nisḫatum	ücret, vergi, TC 3, 261, 2; EL 131, 14; AHw. 794;
ni$_3$-ki-zaḫ		bir tür bağış, adak şekli,
ni$_3$-ku$_5$-da	nisḫatum	vergi, ücret, TC 3, 261, 2; EL 131, 14; AHw. 794; ^{ĝeš}ni$_3$-ku$_5$-da "kama, takoz, ağaç çivi, kazık", $^{lu}{}_2$ni$_3$-ku$_5$-da "vergi memuru",
ni$_3$-ku$_7$-ku$_7$-da		tatlı, tatlılık, güzellik,
ni$_3$-ku$_5$	miksum	pay, hisse, verim, ürün, getiri, kazanç, sabanın bir parçası, kılıç, takoz, ^{ĝeš}ni$_3$-ku$_5$–d), "kılıç, takoz",
ni$_3$-kur$_2$	nakārum	düşmanlık, kin, muhalefet,
ni$_3$-la$_2$		$^{tug}{}_2$ni$_3$-la$_2$ "kılıç, sargı, sargı bezi",
ni$_3$-la$_2$	simdum	sargı, sargı bezi, bandaj, $^{tug}{}_2$ni$_3$-la$_2$; "bir elbise parçası",
ni$_3$-la$_2$-la$_2$	išqarrurtum	alet, araç, parça, MSL 6, 141, 121; AHw. 397;
ni$_3$-lam$_2$	lamaḫuššum	$^{tug}{}_2$ni$_3$-lam$_2$; "tören/merasim elbisesi",
ni$_3$-lu$_2$-ur$_{14}$	nakmum	yığın, küme, öbek, sürü,
ni$_3$-luḫ		^{dug}ni$_3$-luḫ "yıkama leğeni",
ni$_3$-lul	sartum	yalan, yalancılık, sahtekarlık, şerefsizlik,
ni$_3$-maḫ	zibnum	büyük, büyüklük, kamış hasır, çok büyük,
ni$_3$-me-ĝar	išdiḫum	şenlik, düğün, bayram, başarı,
	rišātum	zenginlik, bolluk,
ni$_3$-me-ĝar	qūlum	sessizlik, suskunluk, uyuşumluk, sersemlik, topluluk, toplantı, durgunluk, hareketsizlik,

N

Sümerce	Akadca	Türkçe
ni$_3$-menbuluĝ$_2$	pallukkum	dokuma tezgahı, MSL 3, 142, 168; AHw. 816;
ni$_3$-mi$_2$-us$_2$-sa **ni$_3$-mi$_2$-us$_2$-sa$_2$**	terhātum	nişan hediyesi, MSL 4, 31, 51, AHw. 1348; düğün/nikah hediyesi,
ni$_3$-mi$_2$-us$_2$-sa$_2$.. aka		düğün hediyesi vermek,
ni$_3$-mur-gud		hayvan yemi, kuru ot, saman,
ni$_3$-mussa	terḫātum	nişan hediyesi, MSL 4, 31, 51, AHw. 1348;
ni$_3$-na		buhurluk, tütsü kabı,
ni$_3$-na$_4$	kīsum	^{kuš}niĝ$_2$-na$_4$ "deri kese, çanta",
ni$_3$-na-deg$_x$(RI)-ga		tütsü, buhur, buhurdan,
ni$_3$-nag		^{dug}ni$_3$-nag "su içme kabı, tas, bardak",
ni$_3$-nagar		niĝ$_2$-nagar^{sar} "bir ot/bitki türü",
ni$_3$-nam	mimma	bir şey, herhangi bir şey,
ni$_3$-nam/ni$_3$-na-me		bir şey, herhangi bir şey, her şey,
ni$_3$-na-me	mimma šumšu	bir şey, herhangi bir şey,
ni$_3$-nam-ku$_3$		gümüşten yapılmış bir eşya,
ni$_3$-nam-nu-kal		kıymetsiz, değersiz, önemsiz,
ni$_3$-nam-nun	malikūtum	prenslik, YOS 1, 38 II 29; AHw. 595;
ni$_3$-nam-tar-ra		doğa, tabiat, mizaç, alem,
ni$_3$-NE. EREN	raggum	kötü, fena, zararlı, uğursuz, günah, zarar, dert,
ni$_3$-NE. RU	raggum	kötü, fena, zararlı, uğursuz, günah, zarar, dert,
ni$_3$-nu-dug		tatsız, çirkin, nahoş,
ni$_3$-nu-ĝar-ra		aptallık, ahmaklık, budalalık, iftira, yalan,
ni$_3$-nu-ĝar-ra	nulliātum	kötülük, kin, nefret,
ni$_3$-nu-gu$_7$-a		yenmez yiyecek,
ni$_3$-nu-mu-da-sa$_2$		kıyas edilemez, benzeri yok,
ni$_3$-nu-sa$_6$-ga		tatsız, çirkin, nahoş,
ni$_3$-ra$_2$		dağıtım, teslim, servis,
ni$_3$-sa$_{10}$	šīmum	fiyat, eder, bedel, değer, SAİL 187; AHw. 1240;
ni$_3$-sa$_{10}$-am$_3$	šīmum	fiyat, eder, bedel, değer, SAİL 187; AHw. 1240;
ni$_3$-sa$_2$		amaç, hedef, gaye, erek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ni$_3$-su-ub		temizlik, parlak, cila, perdah, Emesal: aĝ$_2$-su-ub,
ni$_3$-ša$_3$-bi		içindeki, SL 203;
ni$_3$-ša$_3$-ĝar-ra		kıtlık, açlık, sıkıntı, yokluk,
ni$_3$-ša$_3$-te		soğukkanlı, dinî tören,
ni$_3$-ša$_3$-te-na		sakinleştirici, dinlendirici, huzur,
ni$_3$-sa$_6$-ga		mutluluk, memnuniyet,
ni$_3$-saĝ	nisakkum nisannum	taze/turfanda meyve, adak, bağış,
ni$_3$-saĝ$_9$-ĝa	dumqum	iyilik, güzellik, SAİL 454; AHw. 176;
ni$_3$-saĝ-il$_2$-la		bedel, temsilci, vekil, yedek,
ni$_3$-saĝ-la$_2$		niĝ$_2$-saĝ-la$_2^{ku}_6$ "bir balık türü",
ni$_3$-saĝ-la$_2$-munus		^{tug}$_2$ni$_3$-saĝ-la$_2$-munus "peçe, ince kumaştan yapılmış, başı sıkıca kavrayan bir tür baş örtüsü",
ni$_3$-sa-ḫa	muṯḫummum	meyve, yemiş, ürün,
ni$_3$-sa-ḫa$_2$	ṣaḫḫarum	ni$_3$-sa-ḫa$_2$^{sar} "meyve, artık meyve",
ni$_3$-sakar	išqarrurtum	alet, araç, keski, penis, MSL 6, 141, 121, AHw. 397;
ni$_3$-sam$_2$(-ma)		alım, alma, alış veriş, SL 202;
ni$_3$-sar		yün boyamak için kullanılan kırmızı boya,
ni$_3$-sa-sa	qalqallum maqlûm; qalûm	ateşli, hararetli, şiddetli, mangal, maltız, fırın, soba, ^{urudu}ni$_3$-sa-sa "soba, fırın, maltız",
ni$_3$-sed/ šed$_4$	kaṣûm	soğuk, MSL 7, 79, 72; SAİL 103; AHw. 459;
ni$_3$-ŠID(-ma)	nikkassum	hesap, önem, yarar,
ni$_3$-si		akıl, zeka, sağduyu, destek, yardım, besin, hazırlık, önem, koşul, yargı,
ni$_3$-sig$_3$	maḫāṣum	dokumak, vurmak, AHw. 580;
ni$_3$-si-ga	mākālum	yemek, AHw. 588;
ni$_3$-sig-ga		kuvvetsizlik, güçsüzlük, dayanıksızlık,
ni$_3$-sila$_{11}$-ĝa$_2$		hamur, ücret, SL 202;
ni$_3$-silaĝ	līšum	hamur, CT 12, 36 I 25; SAİL 597; AHw. 556;
ni$_3$-silim		başarı, zenginlik, refah, bolluk,
ni$_3$-sir$_3$-re	kālûm	ihtiyatlı, ölçülü,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ni$_3$-si-sa$_2$	mīšarum	adalet, yargı, doğruluk, tarafsızlık, içtenlik,
ni$_3$-siškur **ni$_3$-siškur$_2$**		adak, kurban, bağış,
ni$_3$-šu	būšum	kaygı, endişe, merak, mal, mülk, eşya, AHw. 144; iki tekerli savaş arabası,
ni$_3$-šu(-ĝa$_2$)	būšum	mal, eşya, SL 203; AHw. 144;
ni$_3$-šu(-gi)		^{ĝeš}ni$_3$-šu(-gi) "iki tekerli el arabası",
ni$_3$-su$_3$/ su$_{13}$-a		metal bir nesne,
ni$_3$-sud-a		metal tabaka, levha,
ni$_3$-šu-ĝal$_2$	būšum	mal, eşya, SL 203; AHw. 144;
ni$_3$-suḫ$_{10}$		mücevher, değerli taş, cevher,
ni$_3$-šum-ma	ṭabḫum	et, yarak, AHw. 1376;
ni$_3$-sun$_5$		alçak gönüllülük,
ni$_3$-sur		süzülmüş bira, sıvı, berrak, saydam,
ni$_3$-sur-ra	mišlum	bir tabletin bir bölümü/yarısı,
ni$_3$-šu-taka$_4$-a	šūbultum	hediye, armağan, bağış, kargo, nakliyat, teslim,
ni$_3$-su-ub		parlak, gösterişli, parlak,
ni$_3$-šu-zabar		metal ayna, SL 203;
ni$_3$-tab		^{dug}ni$_3$-tab "tüp, boru, kanal, soba",
ni$_3$-tab-tur-ra		^{dug}ni$_3$-tab-tur-ra "tütsü kabı",
ni$_3$-tag-ga		$^{na}{}_4$ni$_3$-tag-ga, "taş parçası",
ni$_3$-ta-ḫab	guggurum kukkubum	^{dug}ni$_3$-ta-ḫab, "kap, tekne",
ni$_3$-teĝ$_3$-ĝe$_{26}$	pitrudum	korku, endişe, kaygı, CT 46, 49 I 11; AHw. 870;
ni$_3$-tug$_2$		elbise sandığı, battaniye dolabı,
ni$_3$-tu-ḫu-um	muṭḫummum	meyve,
ni$_3$-tuku	šarûm	zengin, CT 18, 45 a III 7; AHw. 1193;
ni$_3$-tukum		tahmin, varsayım, yaklaşık olarak,
ni$_3$-tukum-ta		tesadüfen, rastlantı sonucu olarak, SL 203;
ni$_3$-tuku-tuku		çok zengin, varlıklı, malı mülkü olan,
ni$_3$-tum$_2$		teslim, dağıtım, servis,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ni$_3$-tur		küçük parça, küçük tutar,
ni$_3$-zi		sabır, kararlılık, metanet, istikrar,
ni$_3$-zid	kittum	doğruluk, dürüstlük,
ni$_3$-zi-ĝal$_2$		canlı yaratık, yaşam, hayat, canlı,
ni$_3$-zi-pa		canlı yaratık, yaşam, hayat, canlı,
ni$_3$-zu		eğitim, öğretim, bilgi, ilim,
ni$_3$-zu	ḫaṭṭum	^{ĝeš}niĝ$_2$-zu, "dokuma tezgahı", eğitim, öğretim, bilgi, ilim, haber, tecrübe,
ni$_3$-zu$_2$-gub		yiyecek, yemek, besin, gıda,
ni$_3$-zuḫ/ni$_3$-zuḫ-a	šurqum	çalıntı, çalınan mal/eşya,
nib		kedigiller sınıfından bir hayvan, leopar, SL 197;
nibru	nēberum	nibru^{ki}, "Nippur", SAİL 99;
nida		kabuğu soyulmuş tahıl, mısır,
nida$_3$-dam	mūtum	eş, karı, koca, SAİL 57; AKT 1, 77, 11; AHw. 690;
nidba/nidba$_2$	nindabûm	adak, kurban, bağış, AHw. 790;
niĝ	kalbatum	dişi köpek, SAİL 563; 575, AHw. 424; nig …šub "boşlamak, ihmal etmek, savsaklamak", ^{kuš}nig "kayış",
niĝ-kas$_7$	nikkasum	bir uzunluk ölçü birimi, endaze, AHw. 789;
niĝ-ki-ḫuš-a		tuzak çukuru, hendek, tuzak, kapan,
niĝ-la$_2$		^{ĝeš}ni$_3$la$_2$ "tuzak, kapan",
niĝ-tuku	mašrûm	zengin, varlıklı, SAİL 597; AHw. 629;
niĝ-ur$_2$-limmu$_4$	būlum	dört bacaklı yaratık,
niĝ$_2$-a$_2$-ĝar		şiddet, zorbalık, aldatma, aldanma, hile,
niĝ$_2$-a$_2$-si$_3$-ga		kurumuş/kurutulmuş su kuyusu, sarnıç,
niĝ$_2$-a$_2$-tak$_4$-a	tēqītum	merhem, ilaç, AHw. 1348;
niĝ$_2$-a$_2$-zi	ṣēnum	dargın, fena, kötü, huysuz, MSL 13, 115, 6; AHw. 1090;
niĝ$_2$-a$_2$-zi … du$_{11}$		haksız olarak insafsızca konuşmak,
niĝ$_2$-a$_2$-zig$_3$	ṣenum	kötü/art niyetli, kindar, şiddetli hareket,
niĝ$_2$-a$_2$-zi-ga		şiddet, zorlama, zorbalık, tecavüz,
niĝ$_2$-aga		^{lu}$_2$niĝ$_2$-aga "tapınak hizmetçisi",

N

Sümerce	Akadca	Türkçe
$niĝ_2$-ak	kišpum	sihir, büyü, büyücülük, AHw. 491;
$niĝ_2$-ak-a	upšašûm	sihir, büyü, SAİL 97; AHw. 1425;
$niĝ_2$-ak-ak	kišpum	sihir, büyü, büyücülük, eylem, etkinlik, AHw. 491;
$niĝ_2$-ak-aka		yapma, yapım; $niĝ_2$-ak-aka-$ĝa_2$-ne-e-$še_3$ "Bu benim yaptıklarım için", YOS 1, 31, 44;
$niĝ_2$-al-di	erištum	ihtiyaç, arzu, dilek, rica, istek, dilekçe, istem, talep, MSL 4, 75, 286; AHw. 241;
$niĝ_2$-ama-ni		$^{u}{}_2niĝ_2$-ama-ni "safran, bir ot/bitki türü, ",
$niĝ_2$-ar_2-ra		dayanıklılık, neden olarak,
$niĝ_2$-ar_3-ra	mundum	kabuksuz/öğütülmüş tahıl,
$niĝ_2$-ar_3-ra-imgaga$_3$		kabuksuz/öğütülmüş çavdar,
$niĝ_2$-a-ru		kutsanmış adak,
$niĝ_2$-en-na		özellik, nitelik, özellik, vasıf, keyfiyet,
$niĝ_2$-$erim_2$		kötülük, düşmanlık, NG 3, 148; u_4-da du_{11}-du_{11}-na $niĝ_2$-$erim_2$ ba-$ĝa_2$-$ĝa_2$ "Eğer o kötülüğü sözlerine koyarsa/ kötü bir şey söylerse", RTC 16 VI 1; $niĝ_2$-$erim_2$ e_2-ba (=e_2-bi-a) im-ma-an-gi_4 "Kötülüğü o eve doldurdu. " Gud. Sl. B XVIII 10; $niĝ_2$-$erim_2$ e_2-bi-ta im-mi-gi_4 "Kötülüğü o evden çıkardı. " Gud. St. B VII 36-37; uğursuzluk, kötülük, sahtekarlık, şerefsizlik,
$niĝ_2$-$erim_2$-ma	sarḫullum	$^{urudu}niĝ_2$-$erim_2$-ma, "sopa, değnek, madeni çubuk", AHw. 1029;
$niĝ_2$-esir/$esir_2$-ra	namsûm	çamaşır leğeni, lavabo, $^{gi}niĝ_2$-esir-ra çamaşır kasesi,
$niĝ_2$-ezem-ma		eğlence, şenlik, bayram, adak, bağış,
$niĝ_2$-u nu-a		iplik, tel, lif, hikaye, masal,
$niĝ_2$-u_2-gu-de_2-a		özlem, kayıp , eksik, bozuk, çürük,
$niĝ_2$-u_2-rum	sikiltum	özel mal, servet, NG 3, 150; MSL 13, 116/8, 50; AHw. 1041; $niĝ_2$-u_2-rum-ma-ne-ne "Onların özel
		malları", VS 14, 80 III 2; $^{u}{}_2niĝ_2$-u_2-rum "bit ot türü",
$niĝ_2$-u_2-zug_4		katışık nesne, kirli şey, kirlilik, bozuk/kokmuş yemek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
niĝ$_2$-u$_4$-da-ri$_2$		sonsuzluk, devamlı, sürekli, inatçı, ısrarcı,
niĝ$_2$-u$_4$-i$_3$-li		gelecekte, ileride,
niĝ$_2$-ul		sevinç, neşe, başarı, mutluluk,
niĝ$_2$-umun	šiprūtum	bilgi, haber, tecrübe, MSL 1, 30/137; AHw. 1246;
niĝ$_2$-umun$_2$-a		bilim, bilginlik, öğrenim,
niĝ$_2$-umun-a		örnek, misal, ders, benzetilmek istenen şey, model,
niĝ$_2$-ur$_2$-lim$_2$-ma	būlum	hayvan, SAİL 76; 597; AHw. 137;
niĝ$_2$-ur$_2$-limmu		çiftlik hayvanları, dört bacaklı yaratık, dört ayaklı,
niĝ$_2$-ur$_2$-limmu$_2$	būlum	dört bacaklı yaratık, çiftlik hayvanları,
niĝ$_2$-ur$_5$-ra		kuş kanadı, yüzey,
niĝ$_2$-ur$_5$-sa$_6$-sa$_6$		tatlılık, tazelik, sevimlilik, naziklik,
niĝ$_2$-us$_2$	kimṣum	baldır, AHw. 478;
niĝ$_2$-uš$_7$-ri-a.	ruḫûm	büyücülük, sihirbazlık, MSL 2, 154, 9; AHw. 993;
niĝ$_2$-ussu	pikannum	kirlilik, pislik, katışık, CT 12, 26 I 19; AHw. 865;
niĝ$_2$-ussu-zug$_4$		kirlilik, pislik, katışık,
niga	marûm	beslemek, SAİL 367; AHw. 617;
niga-3-kam-us$_2$		iyi cins/kaliteli arpa, 3. derece
niga-4-kam-us$_2$		iyi cins/kaliteli arpa, 4. derece
niga-gud-e-us$_2$-sa		keçi ve koyunları beslemek için kullanılan arpa,
niĝar	kummum	karanlık, esrarlı gizli oda, kiler, mahzen, kutsal emanetlerin saklandığı kutu, mezar, tapınak,
niga-saĝ$_{10}$		iyi cins/kaliteli arpa, arı arpa,
niga-saĝ$_{10}$-us$_2$		iyi cins/kaliteli arpa, arı arpa,
niĝin	paḫārum	toplanmak, toplamak, SAİL 529; AHw. 810; acıma, MSL 3, 60, 21; AHw. 1304; bir kap türü, toplamak, bir arya getirmek, DP 248 III 5; hacim ölçü birimi, AWL 214; JA
niĝin		10/13, 102; gu$_2$... . niĝin "toplamak, toplanmak",

N

Sümerce	Akadca	Türkçe
		ĝiri$_3$ ...niĝin "çevirmek, kuşatmak, dönmek, dolaşmak",
	ṣâdum	dönmek, OEC 4, 152 II 5; SAİL 529; AHw. 1073
	samākum	kapatmak, örtmek, OEC 4, 152 II 8; AHw. 1017;
	tayyārum	merhamet, MSL 3, 60, 21; AHw. 1304
	saḫārum	dönmek, dolaşmak, baş vurmak, AHw. 1005; CAD S 36; BE 31, 51, 54;
niĝin$_2$	šâ'um	koşmak, OEC 4, 152 II 10; MSL 9, 134, 515; toplam, SAİL 354; AHw. 737; šu ...niĝin$_2$ "dolaşmak, dönmek, gezinti yapmak",
	lamûm	çevirmek, kuşatmak, SAİL 483;
	saḫārum	değişmek, dönmek, CT 18, 33 a 6; AHw. 1005; geri dönmek, AHw. 1005; ISL 44;
	egērum	engel olmak, durdurmak, engellemek, AHw. 190;
	eṣērum ganānum	kilitlemek, AHw. 249, CAD G 40;
	esērum	kuşatmak, kapatmak, AHw. 249,
	kalûm/kalā'um	tutmak, zapt etmek, GKT § 95; AHw. 428
	lawûm	kuşatmak, çevirmek, AHw. 541; CAD L 69;
	paḫārum	toplamak, AHw. 810;
	aḫārum	geciktirmek, AHw. 18;
	napḫarum	napḫarum
niĝin$_3$	kūbum	bina, CT 12, 7 IV 23; AHw. 498;
niĝin$_3$-ĝar		bina, yapı, yapmak, Emesal: nigin$_3$-mar,
niĝin$_3$-ĝar-ra		ölü doğmuş bebek,
niĝin$_5$ **niĝin$_9$**	nagûm	sulama bölgesi/alanı, mahalle, MSL 2, 129, 62; YOS 1, 53, 215; AHw. 712;
niĝin$_{12}$ **(LAL$_2$. SAR)**	nagûm	sulama bölgesi/alanı, mahalle, MSL 2, 129, 62; YOS 1, 53, 215; AHw. 712;
niĝin$_{13}$		bir kuş türü,
niĝir/niĝir$_2$	nāgirum	haberci, elçi, posta, AHw. 711;
nigir$_2$-si		sağdıç, gelin ya da damada yardım eden bilir kişi,

Sümerce	Akadca	Türkçe
niĝirgal$_x$ GAL. DUN$_3$)		şef haberci,
niĝir-si		damat arkadaşı, sağdıç, Emesal: li-bi-ir-si,
nigru	mušlaḫḫum	yılan, yılan sihirbazı,
nim	ḫarpūm	Sonbahar, SAİL 433; GKT 59 c; AHw. 326; nim-ma "yukarıda", ISL 48; nim-še$_3$ "yukarıya", ISL 50; nim-ta "yukarıdan", ISL 51; nim-saḫar-ra "kara sinek", TSL 105, 1-2; vızıldamak, çınlamak, sinek, böcek, haşere, ^{u}$_2$nim, "abanoz",
	zubbum	sinek, MSL 8/2, 33, 304; CT 41, 45 a 9; AHw. 1535
	elûm	yukarıdan, yukarıda, SAİL 13; 433;
	ḫarāpum	erken olmak, SAİL 433; AHw. 323;
	šaqûm	yüksek olmak, yüksek, SAİL 481; 433; AHw. 1179
	eliš	yüksek, AHw. 1180; CAD Š/2, 15; ISL 45;
nim ... gir$_2$		aydınlanmak, aydınlatmak, parlatmak, ışık saçmak,
nim gir$_2$/nim ĝir$_2$	barāqum	aydınlanmak, aydınlatmak, parlatmak, ışık saçmak,
nim(-ma)	ḫarpūm	Sonbahar, AHw. 326;
nim-bar-ḫu-uz		hastalık, rahatsızlık, illet,
nimgir	nāgirum	^{lu}$_2$nimgir "tellal", AHw. 711; CAD N/1, 115; AWL 112; NG 3, 148; MSL 3, 132, 8; ISL 46; ur-ni-še$_3$ nimgir-ra la-ba-gi$_4$-gi$_4$-da-še$_3$ "O bunun için Urniše'ye, tellala geri dönmeyecek". BIN 167, 16; ^{m}en-lu$_2$ sagi lugal-ra-mu-gi$_4$ aga$_3$-us$_2$ la-la nimgir lu$_2$-ki-inim-ma-bi-me "Garson Enlu, korucu/bekçi
		Lugalra-mugi, tellal Lala (bu olayda) tanıktırlar". Nik. 17 VI 8-VII 4;
nim-gir$_2$	birqum	şimşek, yıldırım AHw. 122; CAD B 258-259;
nimgir-si	susapinnum	sağdıç, TU 35 II 26; MSL 12, 101, 173; AHw. 1063;
nim-im-ma	labbinum	yavşak, bir sinek türü, AHw. 524;
nimin	erbā	40/kırk, MSL 3, 112, 186; AHw. 232;

Sümerce	Akadca	Türkçe
nimin/nin$_5$	ḫamšum	5/beş SL 205; CT 16, 19, 22; AHw. 318;
nim-kur-ra	kalbānum baltum	^{ĝeš}nim-kur-ra, "çalı", SAİL 74 diken, SAİL 433; AHw. 100;
nim-lal$_3$	nambūbtum nūbtum	yaban arısı, MSL 8/2, 35, 326; AHw. 726; arı, CT 12, 34 II 48; SAİL 433; AHw. 800; CAD N/2, 309;
nim-mu-uš		Emesal: nim-mu-uš < eš$_6$ "3/üç",
nim-saḫar-ra		sinek, tahtakurusu, karasinek, SL 205;
nim-še$_3$		belki, yukarıya, sonuna kadar, SL 205;
nim-ukuš$_2$	tambukkum	salatalık böceği, MSL 8/2, 35, 329; AHw. 1313;
nimur	idrānum tumrum	alkali, potas; kömür, kül, mangal kömürü, , kireç ocağı, SL 205; karbonat, SAİL 461;
nin	aḫātum	kız kardeş, SAİL 556; AKT 1, 77, 2; AHw. 18; nin ... aka "uygulamak, kullanmak", SL 205; nin-diĝir-diĝir-re$_2$-ne-še$_3$ ḫal-ḫa-dam "Bu, bütün tanrıların sahibelerine/kız kardeşlerine dağıtımdır". DP 51 VI 4-7; nin-kur-kur-ra(=nin-kur-kur-ak) "Bütün ülkelerin sahibesi", Gud. St. C II 2; Emesal: ga-ša-an
	bēltum	sahibe, MSL 3, 126, 338; SAİL 556; AHw. 118;
nin/nin$_9$	aḫātum	kız kardeş, AHw. 18; CAD A/1, 171; AWL 343; ISL 52 ^{d}inanna nin-kur-kur-ra(nin-kur-kur-ak) "İnana, bütün ülkelerin sahibesi", Gud. St. C II 12; nin-a-ne-ne-er(=nin-anene-ra) "Sahibelerine", VS 1, 31, 5; nin-ĝu$_{10}$ a-a-zu za-a-še$_3$ mu-e-ši-in-gi$_4$-in-nam Kraliçem, baban beni sana gönderdi. St. P 10, 2 I 9; nin$_9$-ab-ba, nin$_9$-ad-da "hala", nin$_9$-ama "teyze", Emesal: ga-ša-an,
	bēltum	sahibe, AHw. 118; CAD B 187;
	šarrātum	kraliçe, AHw. 1188; CAD Š/2, 72;
nina	ninâ	^{uru}nina^{ki}, "Ninive", SAİL 200;
nin-amaš		bir kuş türü,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ninda	akalum	ekmek, MSL 3, 97, 12; SAİL 597; AHw. 26; ninda-bappir "mayalı ekmek, kömbe(=un ile yoğrulan kızgın sacda pişirilen küçük ve kalın ekmek)", VS 14, 161 II 1; 10 ninda-bappir-gal-gal "10 büyük mayalı ekmek/ kömbe", VS 14, 120I 4; ninda-durun-durun-na "yufka", AWL 174; BIN 8, 378, 2; 600 ninda-durun-durun-na "600 yufka", VS 14, 115 I 4; 120 la_2 3 $geme_2$ lu_2-1-$še_3$ ninda-durun-durun-na-2-ta šu ba-ti "117(=120-3) cariye, bir kişi için ikişer yufkayı yanına aldı". VS 14, 137 I 1-6; 2 2(ul) še ninda-durun-durun-na "2 Yufka için 2 (kile), 2 şinik arpa", VS 14, 77 III 11; 120-la_2-3 $geme_2$ lu_2-1-$še_3$ ninda-durun-durun-na 2 ta "117(=120-3) cariye'ye, her biri için ikişer yufka, " VS 14, 137 I 1-5; pisan-dub maš-da-ri-a en-en-ne_2-ne zi_3 kas ninda ḫal-ḫa "Kurban adağı üzerine Liste/ tutanak: Bütün atalara un, bira (ve) ekmek dağıtımı". VS
ninda		14, 191 I 1-4; DP 25 II 4; ninda ... gu_7 "ekmek, yemek", SL 206;
	aklum	yiyecek, yemek, AHw. 26; MSL 3, 97, 12;
	kusāpum	bazlama, ekmek, SAİL 597; AHw. 514;
	kakkartum	bazlama, MDP 27, 54 III 10; AHw. 421;
	nindanun	bir uzunluk ölçü birimi, SAİL 597; AHw. 790;
$ninda_2$	parsiktum	kile, okka, şinik, MSL 2, 140, 12; AHw. 835; tohum, çekirdek, döl, sperma, ölçü kabı, okka, dirhem, $ninda_2^{ku_6}$ "bir balık türü", $ninda_2$-ab-suḫur^{ku_6} "bir balık türü",
	uruttum	$ninda_2^{ku_6}$, "bir balık türü", MSL 8/2, 110, 82; AHw. 1437;
	illūrum	$^{u_2}ninda_2$, "gül", SAİL 399; AHw. 372;
	middatum	çiçek, balık yumurtası, havyar,
	bīrum; mīrum	erkek dana, CT 12, 16 II 8; SAİL 176; AHw. 130;
$ninda_3$/$ninda_4$	tinūrum	fırın, ocak, AHw. 1360;
ninda-ar_2-ra		yağlı ekmek, kete, katmer,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ninda-ar$_3$-ra-imgaga		arı buğday ekmeği,
ninda-ar$_3$-ra-ziz$_2$		çavdar ekmeği,
nindaba	nindabûm	yiyecek dağıtımı, yemek ziyafeti,
ninda-ba		ekmek, dağıtımı,
nindaba$_2$		yiyecek, yemek, yem, gıda, besin,
ninda-bar-si		çavardan yapılmış bir ekmek türü,
nindaba$_x$ (PAD. AN. MUŠ$_2$)	nindabûm	yiyecek dağıtımı, yemek ziyafeti,
ninda-daĝal-bi$_5$		yufka, bazlama,
ninda-dim$_3$(-ma)	pannigum	bir ekmek türü, SAİL 597;
ninda-DU	nindanum	oklava, CT 12, 34 I 27; AHw. 790;
ninda-du$_8$-a		fırın ekmeği,
ninda-durun-na		yufka, 180 la$_2$ 3 geme$_2$ lu$_2$-1-še$_3$ ninda-durun-durun-na-2-ta "177(=180-3) cariye'ye, her biri için 2 yufka", VS 14, 137 I 1-3;
ninda-gid$_2$-da$_5$		oklava, döndürgeç, ekmeği saç üzerinde çevirme aleti,
ninda-ĝen		yufka, yol için hazırlanan ekmek, SL 206;
ninda-ĝir$_2$ ninda-ĝiri$_2$		bir ekmek türü,
ninda-gu		bir ekmek türü
ninda-gu$_7$	ukultum	yemek SL 206; SAİL 597; AHw. 1406;
ninda-gug$_2$	kukkum	pasta, çörek, SAİL 597; AHw. 500;
ninda-i$_3$		ekmek, pasta, börek, çörek,
ninda-i$_3$-de$_2$-a	mirsum pannigum	börek, kete, katmer, SAİL 97; yağlı ekmek, kete, katmer,
ninda-izi-HI×AŠ$_2$-ra		ekmek, pasta, börek,
ninda-ka-du	kukum	pasta, çörek, SAİL 597; AHw. 500;
ninda-KA-gu$_7$		bir ekmek türü, bazlama,
ninda-ki-si$_3$-ga		ekmek adağı, memelik(=yufkadan küçük ve kalın ekmek), dağıtılmak üzere hazırlanmış yağlı olarak pişirilmiş ekmek,
ninda-kum$_4$-ma		bir ekmek türü,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ninda-kur-ra	kirṣum midrum	bir ekmek türü, bazlama, SAİL 597; AHw. 651;
ninda-muš$_3$	nindabûm	ziyafet, sadaka, SAİL 469; OEC 4, 152 VII 44;
nindan	nindanum	bayrak/filama direği, sırık, direk,
nindan-DU	nindanum	bayrak/filama direği, sırık, direk,
ninda-pad-ra$_2$		ekmek parçası, bir dilim ekmek,
ninda-saĝ$_{10}$		iyi cins ekmek, buğday ekmeği,
ninda-saĝ-gu$_7$		kepeksiz ekmek, iyi cins ekmek,
ninda-siki$_2$		bir ekmek türü, çoban ekmeği,
ninda-sila$_3$	kamānum	kimyon, çörekotu, SAİL 597;
ninda-šu-gid$_2$-da	kamānum	pasta, börek, CT 12, 35 III 50/3; AHw. 430;
ninda-šu-rah$_2$		bir ekmek türü,
nin-diĝir	ēntum	rahibe, SAİL 579; MSL 12, 102, 95; AHw. 1403;
nin-diĝir(-ra)	entum ugbabtum	rahibe, SAİL 556; 220; 579; MSL 12, 102, 95; AHw. 1403;
nin-^{d}ištaran	ummuštum	rahibe, MSL 12, 129, 17; AHw. 1417;
ninim		kıskançlık, kıskanmak, imrenmek,
nin-imma$_4$(-g) (LAGAB. İGİ)	eššebum	av hayvanı, doğan,
ninindu		fırın, ocak, soba, külhan(=kapalı geniş ocak), tandır,
nin-išib		ayinde yıkanmış/temizlenmiş rahibe,
nin-ka$_5$/ka$_6$	šikkûm	^{d}nin-ka$_5$; "firavun faresi, bir fare türü",
nin-ka$_6$-maš-maš	ākilum	kemirgen, RA 35, 6 III 15; AHw. 29;
nin-ki-ki		^{d}nin-ki-ki^{mušen}; "bir kuş türü",
nin-kilim	šikkûm	^{d}nin-kilim, "bira küpü", SAİL 556; AHw. 1234;
nin-kilim	šikkûm	^{d}nin-kilim "firavun faresi", Emesal: še-en-kilim,
nin-kilim-bar	tarpašum	^{d}nin-kilim-bar, "su samuru", AHw. 1331;
nin-kilim-edin-na	ayyaṣum	^{d}nin-kilim-edin-na, "gelincik", SAİL 556;
nin-kilim-tir-ra	šakkadirrum	^{d}nin-kilim-tir-ra "zerdeva, sansar",
ninkum		tapınak haznedarı, muhasebe memuru, SL 207;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ninna		ninna^{mušen} "gece kuşu, yarasa",
ninna$_2$	eššebum	ninna$_2^{mušen}$, "bir baykuş türü, doğan", AHw. 258;
ninni$_2$	esērum; lawûm saḫārum; târum ṣâdum	av peşinde dolaşmak, fırsat kollamak, dolaşmak, etrafını çevirmek, sınırlamak, kuşatmak, kucaklamak, araştırmak, incelemek, çevirmek, yöneltmek, geri dönmek, beklemek,
ninni$_5$	ašlum	^{u}$_2$ninni$_5$, "kamış/ saz, hasır otu", SAİL 375; AHw. 81;
nin-niĝin$_2$	eššebum	bir av hayvanı, doğan,
nin-ninna	eššebum	^{d}nin-niĝin$_2^{mušen}$ "bir av hayvanı, doğan",
nin-ninna$_2$	eššebum	^{d}nin-ninna$_2^{mušen}$-ta; "bir av hayvanı, doğan",
nin-ninna$_2$		nin-ninna$_2^{mušen}$ "baykuş, atmaca, şahin",
ninnu	ḫamšum ḫamšā	50/elli, AHw. 318; ISL 57; SDb. 2000, § 46, 2 a,
nin-pirig-banda	bibbum	^{d}nin-pirig-banda "gezegen, seyyare, uydu",
nin-pirig-ĝa$_2$		^{mul}^{d}nin-pirig-ĝa$_2$ "bir gezegen, uydu",
nin-šara$_2$		nin-šara$_2^{mušen}$ "bir av kuşu, keklik",
nin-si$_4$an-na		^{mul}^{d}nin-si$_4$an-na "Venus",
nin-šubur(-ra)	ilabrat	^{d}nin-šubur(-ra), "İlabrat" SAİL 556;
nin-ur$_5$-i$_3$-sa$_6$		hanım, bayan, kadın, sevgili,
nin-urta	ninurta	^{d}nin-urta, "^{d}Ninurta", SAİL 556; Emesal: u$_3$-mu-un-urta,
nin-uru$_{16}$		güçlü, kuvvetli, kudretli,
nin-uš		^{d}nin-uš^{musen}; "bir kuş türü", nin-uš$_6^{ku}$ "bir balık türü",
nir	nirrum tukultum	sicim, halat, ip, kablo, urgan, MAD 3, 193; güven, itimat, SAİL 325; 452; AHw. 1368;
nir	etellum	bey, beyefendi, efendi, SAİL 325; AHw. 260; güven, itimat, kredi, emanet, harman savurmak, dövmek, kırbaçlamak, alamet, kehanet, ürün, döl, doğru, gerçek, uygun, düzgün, kusursuz, Emesal: še-er,
nir ... ĝal$_2$	raḫāṣum	yetkili/itibar sahibi olmak, inanılır, güvenli, emniyetli olmak, güvenmek, itimat etmek, inanmak, UM 1/2, 1, 15; AHw. 943;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		Emesal: še-er-ma-al,
nir.. ĝal$_2$	takālum	güvenmek, inanmak, itimat etmek, ümit etmek,
nir-(ĝal$_2$)	etellum	kahraman, prens, AHw. 260; SKI 115;
nir$_2$	ḫulālum	$^{na}{}_4$nir$_2$, "akik", SAİL 586; AHw. 353; 571;
nir$_2$-muš-gir$_2$	mušgarrum	$^{na}{}_4$nir$_2$-muš-gir$_2$, "magnezit, değerli bir taş türü", CT 14, 17 b 12; AHw. 683;
nir$_2$-u$_4$-sud		$^{na}{}_4$nir$_2$-u$_4$-sud "aytaşı, bir taş türü",
nir$_2$-ziz	sāsum	$^{na}{}_4$nir$_2$-ziz, , "bir taş türü", SAİL 586;
nir$_3$	ḫulālum	$^{na}{}_4$nir$_3$; "değerli/kıymetli bir taş",
nir$_4$/ nir$_5$	ḫulālum	$^{na}{}_4$nir$_4$; "değerli/kıymetli bir taş",
nir$_7$	ḫulālum	$^{na}{}_4$nir$_7$; "değerli/kıymetli bir taş",
nir$_7$-igi		$^{na}{}_4$nir$_7$-igi "bir taş türü",
nir$_7$-igi		$^{na}{}_4$nir$_7$-igi "billur/parlak taş",
niraḫ		^{d}niraḫ "bir yılan türü",
nir-ĝal$_2$	etellumtakālum	prens, kahraman, SAİL 325; AHw. 260 itimat etmek, güvenmek, SAİL 325; AHw. 1304;
nir-ĝal$_2$-bi		güvenli/emin olarak,
nir-ĝal$_2$-me$_3$-a		savaşta başarılı, saygılı, itibarlı,
nir-gam-ma		kavis, yay, kemer, tonoz, kubbe,
nir-mu$_2$	ṭarrum	sakallı, MSL 13, 23, 180; AHw. 1382;
nir-mu$_2$		kokulu/parfümlü saç sakal,
nir-nu-ĝal$_2$		adi, bayağı, sıradan işçi, görevli, hizmetli,
nir-pad		nir-pad$^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
nisaba	nisaba	^{d}nisaba , "^{d}Nisaba", SAİL 165; 367; AHw. 794;
nisaĝ	šakkanakkum-nisakkum	vali, belediye başkanı, SAİL 337; AHw. 1140; kurban, MSL 3, 136, 87; AHw. 794
nisaĝ$_2$		taze meyve, öndeki, başta,
nisiĝ	warqum	yeşillik, sera, mera, mavi, yeşil, CT 12, 49, 67; AHw. 1471;
nisiki$_x$ **(GİŠ. GAR. UMBİN)**	mummarītum	tarak, horoz ibiği, bal peteği,
nisku	nisqum	güzide, seçkin, mümtaz, AHw. 795;

Sümerce	Akadca	Türkçe
niš	ešrā	20/yirmi, AHw. 257; SDb. 2000, § 46, 2 a.
nita	ḫāw/mirum	koca/eş, ZA 25, 302, 9; CAD H 31, AHw. 338;
nita(-h)/nita$_2$	zikārum	erkek, SAİL 211; AHw. 1526; CAD Z 110-111; nita$_2$^{mušen} "bir kuş türü", Emesal: mu-ti-in,
	awēlum	adam, AHw. 90-91; CAD A/2, 48;
nitadam, nitadam$_2$	ḫā'iru; ḫīrtum	eş, karı, koca, AfO 18, 84, 288; AHw. 348;
nita-dun-gi		erkek eşek, SL 208;
nita-kala-ga		kuvvetli erkek, efe, kahraman,
nitalam	ḫāwirtum	eş, zevce; ZA 25, 302, 9; AHw. 338; Emesal: mu-ud-na,
nita$_5$(ARAD. KUR)	zikarum	erkek, adam, SAİL 211; AHw. 1526
nu	ṣalmum	resim, heykel, AHw. 1078;
	lipištum	^{uzu}nu, "cevher, kuvvet, madde, meni, döl, ürün, tohum, SAİL 75; AHw. 554;
	baqqum	küçük sinek, kara sinek, sivri sinek,
	awīlum	adam, AHw. 90;
	lā; ula	yok (olmak), hayır, -sız;
nu-		nu-kiri$_6$ "bahçıvan", DP 384 III 7; diĝir-a-ĝu$_{10}$ nu-kiri-ke$_4$ kiri$_6$-ku$_4$-ta mu- de$_6$ "Diĝir-aĝu, bahçıvan (soğanları) Eku'nun bahçesinden getirdi. " VS 14, 69 II 1-4; nu-siki "yetim, öksüz", VS 14, 103 II 5, Gud. St. B VII nu-gig "rahibe", VS 14, 106 II 4; nu-gig-an-na "An'ın rahibesi", StP 10, 1 V 33; nu-ma-su "dul", Gud. St. B VII 43; nu/la$_3$-banda Akk. laputtum "müfettiş", VS 14, 85 III 5;
nu-	ul, lā	olumsuzluk ön eki, SDb. 2000, § 61, 2 a; MSL 4, 145, 415; SAİL 75; AHw. 1406; 520; en-ig-gal la$_3$-banda .... za$_3$ bi$_2$-šuš ur-^{ĝeš}bar-e$_3$ sipa-ra e-na-sum dub-daĝal nu-ĝar(=nu-i$_3$-n-ĝar) "Eniggal, müfettiş (sığırları) damgaladı ve Ur-ĝešbare'ye verdi/teslim etti. O onları büyük tablete (henüz) geçirmedi". Nik. 182 II 2-III 3;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		dub-gu$_4$-ĝeš(a)-ka-ta nu-ta-zi(=nu-i$_3$-b-ta-n-zi) "İş öküzleri listesinden o onları (henüz) çıkarmadı". VS 14, 58 III 1-2; eden-umma^{ki}-še$_3$ nu-ku$_4$ "Umma"
nu-		kıyısına o ayak basmadı". CIRPL Ent. 28-29 II 9-10; nu-siki lu$_2$-ni$_3$-tuku nu-mu-un-ĝar "Yetim zengine teslim edilmedi". Gud. St. B VII 42-43; na-ma-su lu$_2$-a$_2$-tuku nu-na-ĝar "Dul kuvvetliye teslim edilmedi". Gud. St. B VII 44;
nu-ban$_3$-da **nu-banda$_3$**	laputtûm	müfettiş, RTC 77, 2, AHw. 537; CAD L 97;
nu-banda$_3$-gu$_4$		sabanda ya da kağnıda başı çeken öküz, SL 209;
nu-bar	kulmašītum	şıllık, rahibe, SAİL 5; CAD K 526; AHw. 504;
nu-DAR		meslek, sanat, uğraşı,
nu-dug$_3$-ga		tatsız, çirkin, nahoş,
nu-du$_{11}$-ga		suskun, çok az konuşan, sessiz, sakin olan, SL 209;
nu-erim$_2$		düşman, rezil, dürzü(=ağır hakaret ve küfür eden kişi), alçak, aşağılık kimse,
nu-erim$_2$-la$_2$		nu-erim$_2$-la$_2$^{mušen} "bir kuş türü",
nu-eš$_3$	nîšakkum	karabaş, keşiş, din adamı, din görevlisi, SAİL 75;
nu-ĝar-ra	nulliātum	kötülük, haset, faset, garez, iftira, tutumsuz, savurgan, aptal, sersem, akılsız, gülünç, güvenilmez, inanılmaz, SL 209;
nu-gi	ša'tum	^{u}$_2$nu-gi "dikenli ot, deve dikeni",
nu-gi$_6$(-g)/gig	qadištum	rahibe, AHw. 891; CAD Q 48;
nu-gid$_2$-da	kupputtum	^{dug}nu-gid$_2$-da, "şinik, okka", AHw. 509;
nu-gig	qadištum	rahibe, kült kadını, kuma", SAİL 5; AHw. 891; ^{u}$_2$nu-gig "vanilya, bir ot/bitki türü", Emesal: mu-gi$_4$-ib,
nu-gi-na		haksız, adaletsiz, insafsız,
nu-ḫa-ra		nu-ḫa-ra^{sar} "çadıruşağı otu",

Sümerce	Akadca	Türkçe
nu-KA		meslek, sanat, uğraşı,
nu-ka-aš		karar/hüküm veren kişi,
nu-kiri$_6$	nukaribbum	bahçıvan, AHw. 802; AWL 52, 72; 1 igi-nu-du$_8$ niĝin$_3$-mud nu-kiri$_6$-še$_3$ bara$_2$-nam/ku$_5$-ra e-še$_3$-sa$_{10}$
nu-kiri$_6$		"Bir yamağı Niginmud'dan bahçıvan için Baranamtara satın aldı". VS 14, 144 I 1-5; 2-kam-ma-ka nu-kiri$_6$-ke$_4$-ne šu-a bi$_2$-gi$_4$-a-am$_6$ "Bu ikinci kez bahçıvanlar tarafından teslim edilendir". VS 14, 13 II 2-4; nu-kiri$_4$-ke$_4$-ne šu-a bi$_2$-gi$_4$ en-ig-gal nu/la$_3$-banda$_3$ ... i$_3$-de$_6$ "Bahçıvanlar teslim ettiler. Eniggal, müfettiş (onları oraya) götürdü". VS 14, 155 VI 5-VII 5; diĝir-a-ĝu$_{10}$ nu-kiri$_6$-ke$_4$ ba-tum$_2$ "Diĝir-aĝu, bahçıvan (onu) yanına alıyor". Nik. 293 IV 2-4; 3 Diĝir-a-ĝu$_{10}$ 3 E$_2$ ku 3 E$_2$-ta-e$_{11}$ 3 Ur-pu nu-kiri$_6$-me "3 (kile arpa) Diĝir-aĝu'ya; 3 (kile) Eku'ya; 3 (kile) Etae'ye; 3 (kile) Urpu'ya. Onlar bahçıvandırlar". DP 192 II 7-9; III 1-2; VS 14, 181 II 8-11;
	nukaribbatum	^{munus}nu-kiri$_6$, "kadın bahçıvan", SAİL 75;
nu/la$_3$-banda$_3$	laputtum	müfettiş, AHw. 537; CAD L 97;
nu/na-ma-su	almuttum	dul, AHw. 38; CAD A/1, 362;
nu-ku$_3$	lapnum	yoksul, fakir, SAİL 482; 597; AHw. 537;
nu-kuš$_2$-u$_3$	nukušûm almuttum	^{ĝeš}nu-kuš$_2$-u$_3$, "kapı takozu, sürgü, takoz", SAİL 75; AHw. 803, ^{munus}nu-kuš$_2$-u$_3$, "dul", SAİL 75, AHw. 38;
nu-luḫ-ḫa	nuḫurtum	nu-luḫ-ḫa^{sar}, "bir ot türü, çadıruşağı otu", SAİL 75; AHw. 802; yıkanmamış, temizlenmemiş, arıtılmamış,
nu-ma/mu-su	almattum	dul , SAİL 75, AHw. 803; CAD A/1, 362; nu-siki nu-ma-su lu$_2$-a$_2$-tuku nu-na-ĝa$_2$-ĝa$_2$-a "Yetime (ve) dula güçlü haksızlık yapmayacak". CIRPL Ukg. 4-5 XII 23-25; ku-ba$_2$-du$_{11}$-ga nu-ma-su u$_4$-bi-ta i$_3$-dur$_2$-dur$_2$-eš$_2$ "Kubaduga (ve) dul
		bayan o zamandan bu yana birlikte oturuyorlar". DP 612 VII 6-8;

Sümerce	Akadca	Türkçe
nu-ma-kuš$_2$	almattum	dul, dul kadın, SAİL 75, AHw. 803;
nu-ma-su	almattum	dul, SAİL 75, AHw. 803; CAD A/1, 362;
nu-me-a	balum	-sız, AHw. 100-101, CAD B 70-71; SAİL 75; lugal-da-nu-me-a "kralsız", SDb. 2000, § 62, 2 a.
nu-mu-kuš	almattum	dul, dul kadın, SAİL 75, AHw. 803; CAD A/1, 362;
nu-mu-un-kuš **nu-mu-un-kuš$_8$**	almattum	dul, dul kadın, SAİL 75, AHw. 803; CAD A/1, 362;
nu-mu-un-su		dul, dul kadın, SL 210; AHw. 803; CAD A/1, 362;
nu-nu		kıvrık, kıvrımlı,
nu-nus/nus$_2$	sinništum	munus "bayan, kadın", AHw. 1047; Emesal: nu-nus/nus$_2$< munus,
nu-nus$_2$		Emesal: nu-nus$_2$ <munus, "bayan, kadın",
nu-ra		yazısız mühür, damga, kaşe,
nu-saĝ	ekûm	yetim, öksüz, kimsesiz, karabaş, keşiş, din adamı,
nu-saĝ$_9$/sa$_6$		iyi, güzel, doğru değil,
nu-sig$_2$/siki	ekūtum	yetim, öksüz, AHw. 196; CAD E 72-73; NG 3, 150; AWL 198; nu-siki lu$_2$-ni$_3$-tuku nu-mu-na-gar "Yetim zengine teslim edilmedi. Gud. St. B VII 42 nu-siki nu-ma-su lu$_2$-a$_2$-tuku nu-na-ĝa$_2$-ĝa$_2$-a "Yetime (ve) dula güçlü haksızlık yapmayacak". CIRPL Ukg. 4-5 XII 23-25;
nu-siki$_2$	ekūtum	yetim, öksüz, SAİL 75; AHw. 196; CAD E 72-73;
nu-še-ga		terbiyesiz, serkeş, asi,
nu-tar		nu-tar$^{ku}_6$; "bir balık türü",
nu-tuku	lapnum	fakir, yoksul, SAİL 482; 597; AHw. 537;
nu-u$_8$-gig	qadištum	rahibe, AHw. 891; Emesal: mu-gi$_{17}$-ib,
nu-ub-zu		cahil, aptal, dikkatsiz, bilgisiz, önemsiz,
nu-um-ma	zībum	nu-um-ma$^{mušen;}$ "akbaba", TSL 79, 1-10;
nu-un-zu		cahil, aptal, dikkatsiz, bilgisiz, önemsiz,
nu-ur$_2$(-ma)	nurmûm	nar ağacı, SAİL 75; AHw. 804;

N

Sümerce	Akadca	Türkçe
nu-ur$_2$-ma-ku$_7$ (-ku$_7$)	kuduppānum	^{ĝeš}nu-ur$_2$-ma-ku$_7$(-ku$_7$), "tatlı nar", AHw. 499
nu-us-ḫu	nusḫum	yük sandığı, kutu, kap,
nu$_2$	rabāṣum	yayılmak/hayvanlar için, MSL 2, 140 I 2; AHw. 933 nu$_2^{mušen}$; "serçe" u$_2$-sal-la ...nu$_2$/nud "yatmak, uzanmak",
	natālum	uzanmak, yatmak, uyumak, SAİL 431; AHw. 725;
	nâlum	yatmak, AHw. 725; CAD N/1, 204; yatmak, uzanmak, hasta olmak, hastalanmak,
	eršum	^{ĝeš}nu$_2$, "yatak", AHw. 246; CAD E 315;
nu$_2$-a	ṣallalum	nu$_2$-a^{mušen}, "yarasa", MSL 8/2, 134, 243; AHw. 1077 eksiklik, noksan, yokluk,
nu$_2$-nu$_2$	rabāṣum	uzanmak, yatmak, SAİL 431: AHw. 933;
nu$_7$	bānûm	kurucu, yaratıcı, tevlit eden, baba,
nu$_{11}$	nūrum	ışık, lamba, AHw. 805; nu$_{11}^{mušen}$ "bir kuş türü",
nud/nu$_2$	utulum	yatmak, uzanmak, koymak, yatırmak, döşemek, dökmek, hasta olmak, rahatsız olmak,
nug/nug$_2$	nukkatum	aromatik/güzel kokulu bir bitki, gül,
numma	zībum	numma^{mušen} "akbaba", AHw. 1525;
num-mud	ašturrum	sivrisinek, tahta kurusu, Fauna, 24, 316; AHw. 85;
num-tur	ašturrum	sivrisinek, tahta kurusu, AHw. 85;
num-tur-saḫar-ra	baqqum	sivrisinek, MSL 3, 84, 17; AHw. 105;
numun	numunnum	tohum, çekirdek, tane, sperma, AHw. 803; e-ne u$_3$ numun-a-ni ḫe$_2$-eb$_2$-til-e-ne "Onu ve neslini/soyunu yok etsinler!", UET 1, 137 VI 6-8; ekin, mısır tarlası, ortaya koymak, yetiştirmek, yönetmek, neden olmak, SL 211; še-numun še-ku$_2$-gu$_4$-še$_3$ ... . e-ne-ta-ĝar "Tohumluk ve öküz yemi olan arpayı o oradan ona teslim etti. " VS 14, 53 I 2;
	terinnatum	kozalak, SAİL 72;
	zērum	nesil, soy, SAİL 72; AHw. 1521; CAD Z 89;

Sümerce	Akadca	Türkçe
numun.. til		dışarı koşmak/atmak, bitmek, tükenmek, sona ermek, kovalamak,
numun.. e_3		yaymak, dağıtmak, çoğaltmak, üretmek, üremek,
numun ... ĝar		ekmek, saçmak, dikmek, tohum atmak,
numun-i/e_3		çoğaltmak, üretmek, üremek,
numun...yi		çoğaltmak, üretmek, üremek,
numun$_2$	elpetum umṣatum	$^{u}{}_2$numun$_2$, ot, çimen, ayrık, çim, kaba yonca, AHw. 205; 1418; Emesal: šu-mu-un,
numun$_2$-bur$_2$		$^{u}{}_2$numun$_2$-bur$_2$ "bataklık otu",
numun$_2$-ḫul		yabani ot, tütüne benzer bir bitki, kenevir,
numun$_2$-še	urbatānum	anız, AHw. 1428; CAD E 250;
numun$_3$	kalmatum nāpûm	böcek, tahta kurusu, tırtıl, kurt,
numun-ĝar-gul		^{ĝeš}numun-ĝar-gul "ağaçtan yapılmış tohum ekme aleti, bir tür saban,
numun-gisal		alet, araç, keski, penis, maşa,
numun-kiri$_6$	šallapānum	$^{u}{}_2$numun-kiri$_6$, "kamış", MSL 10, 107, 13; AHw. 1148
numun-na-si$_3$-ga		ekimden sonra yapılan işlem, sürgüleme,
numun-sum-gaz		ezik/en az 3-4'e ayrılmış soğan tohumu,
numun-zi... e_3		türemek, çoğalmak, çoğaltmak, üretmek,
num-zu$_2$	zaqqitum	sivrisinek, MSL 8/2, 47, 12; AHw. 1514;
nun	rubûm	prens, aša$_3$-kam-ma-aš nun-e sukkal-a-ni ^{d}isimu-ra gu$_3$ mu-na-de$_2$-e "Prens 6. kez vezirine, İsimu'ya söylüyor/İsimu ile konuşuyor". St. P 10, 2 III 39; UET 6, 379, 4; SAİL 87; AHw. 992 büyük, AHw. 936;
	šarrum	kral, SAİL 151; AHw. 1188;
	šarrātum	kraliçe, AHw. 1188;
	nunnum	bir metal nesne,
nun$_3$	anuntum	mücadele, kavga, dövüş, savaş,
nun-bar-ḫuš	ziqqatûm	nun-bar-ḫuš$^{ku}{}_6$, "bir balık türü", SAİL 87;
nundum	šaptum	dudak, SAİL 18; MSL 13, 248, 9; AHw. 1176; Emesal: šu-um-du-um,
nun-e		soylu, şahane, güzel, görkemli, değerli,
nun-gal		^{d}nun-gal "igigi tanrıları",

Sümerce	Akadca	Türkçe
nunus$_2$(SAL)-zi	nadītum	rahibe, MSL 3, 125, 332; SAİL 554; AHw. 704;
nunuz	pelûm	yumurta, MSL 2, 142 a 3; SAİL 394; AHw. 853;
	līpum	torun, OEC 4, 153 II 50; SAİL 394; AHw. 555;
	per'um	fidan, filiz, SAİL 394; AHw. 856;
	erimmatum	$^{na}{}_4$nunuz , "kolye", MSL 2, 142, 4; AHw. 241;
nunuz-gu$_2$	nīrum	$^{na}{}_4$nunuz-gu$_2$, "turmalin, bir taş türü", CT 14, 3 a II 14;
nunuz-tab-ba	ṣipirtum	$^{na}{}_4$nunuz-tab-ba, "işlenmiş taş, gerdanlık, kolye, MSL 10, 10, 193; AHw. 1103;
nunuz-te		süthane, mandıra, sütçü dükkanı,
nunuzzi **nunuzzi$_x$**	nadītum	nunuzzi$_x$ (EN. NU. NUNUZ. Zİ. AN. UD) rahibe, MSL 3, 125, 332; SAİL 554; AHw. 704;
nu$_{14}$ (HU. NA$_2$) **nu$_{14}$ (HU. NA$_2$)**	utulum	yatmak, uzanmak, yatırmak, şart koşmak, saklamak, rahatsız/hasta olmak, kötü/ahlaksız olmak,
nuz		yumurta, SL 212;
nuš		kip ön eki, "keşke", u$_4$-ba ^{ĝeš}ellag-ĝu$_{10}$ e$_2$-nagar-ra-ka nu-uš-ma-da-ĝal$_2$-am$_3$ "Keşke tekerleğim o zaman doğramacının evinde/iş yerinde olsaydı", AOAT 25, 372, 3; nu-uš-ma-ab-ba-be$_2$-en(=nuš-mu-e-a-b-e-en) ku-li-ĝu$_{10}$ nu-uš-ma-ab-be$_2$-en "Keşke ben (onu) sana şöyle seydim, arkadaşım, keşke sen onu bana söyleseydin!", AOAT 25, 372, 2; nu-uš-ma-ĝal$_2$-la(=nuš-mu-e-a-ĝal$_2$-a) "Keşke o benim için orada bulunsaydın!" CT 42, 33, 20; nu-uš-mu-e-a-ak-a "Keşke sen onu benim için yapsaydın!", ISET 1, 90, 26; nu-uš-mu-un-da-ab-sum "Keşke onu ben onunla birlikte verseydim!", AOAT 25, 374, 11;
nu-zu/nu-zu-a		bilgisiz, cahil, SL 211;

p P

Sümerce	Akadca	Türkçe
pa	larûm, nipdum	ayırma, bölüm, parça, SAİL 295; AHw. 791; ^{ĝeš}pa "yaprak, gonca, tomurcuk, dal, kanat", ^{kuš}pa "eyef(=ağaçtan bükülen, 20-25 cm. çapında bir çember), halka" , SAİL 295; $^{na}{}_{4}$pa, "midye kabuğu", SAİL 295; pa ...aka "göstermek, ortaya koymak, kiraya vermek". pa ...e_3 "neden olmak, görünmek, ortaya çıkmak", pa ...e_3/aka "göstermek, görünmek, ortaya koymak, kiraya vermek" pa ...e_3 "neden olmak, görünmek, ortaya çıkmak, bulunmak"
	gišṭarûm	işaret, nişan, SAİL 295;
	arum	yaprak, kanat dal, bölüm, MSL 3, 143, 209; AHw. 71; kürek, bölüm, şube, yaprak, serpen(=kağnının bir parçası), SAİL 295; AHw. 71; kanat, sopa, değnek, üvendire, AHw. 337;
	ḫīṭum/ḫiṭṭum	hata/suç, günah, SAİL 295;
	kappum	kanat, serpen(=kağnının bir parçası), yaprak, AHw. 444; CAD K 185
	artum	kanat dal, bölüm, ^{ĝeš}pa, "tomurcuk, dal, kanat", AHw. 71; CAD A/2, 310,
	urûm	^{ĝeš}pa-ku_5-da "dal, hurma dalı", AHw. 1435;
pa	agappum	^{ĝeš}pa "kanat, serpen(=kağnının bir parçası)", AHw. 15; MSL 3, 66, 12;
pa-a-šu	pāštum	balta, kazma, keser, SAİL 8; AHw. 845;
pa ...ag$_2$	napāšum napīšum	solumak, nefes almak, nefes, soluk, burun deliği, zi ...pa-a$ĝ_2$ "nefes almak, solumak, esmek, ifade etmek",

Sümerce	Akadca	Türkçe
pa-ag$_2$ ... ze$_2$		burnu açmak, temizlemek,
pa-aĝ$_2$-ta	napīšum	nefes, soluk, SAİL 295; AHw. 739;
pa-ag-da-ru	pagdarûm	heyecan, CT 18, 42 II 10; AHw. 809;
pa-an	napīšum	nefes, nefes alma, solumak, nefes almak,
pa-an-kir$_4$-mu	napīšum	teneffüs, nefes, SAİL 295; AHw. 739;
pa-dun$_3$	ḫursānum	dağ, tepe, bozkır, AHw. 359;
pa-e$_3$ ...ak		parlak bir şekilde yapmak, yerine getirmek", e$_2$-ninnu me-bi an-ki-a pa-e$_3$ mu-ak-ke$_4$ "O Eninnu tapınağının tanrısal gücünü gökte ve yerde parlak bir şekilde yerine getirecek". Gud. Sl. A I 11;
pa-ḫar	paḫārum	toplantı, meclis, yığın, birikim, bir silah türü,
pa-kak		ok başı, sırtta taşman ok kılıfı, sadak,
pa-ku$_5$-da	urûm	^{ĝeš}pa-ku$_5$-da, "dal, hurma dalı", AHw. 1435;
pa-ku$_5$	pakuttum	tahta, değnek, dal, ^{ĝeš}pa-ku$_5$, "palmiye, palmiye yaprağı",
pa-mul		yaygın dallar,
pa-mušen-na	kappum	kanat, AHw. 444; CAD K 185;
pa-pa-al		gonca, tomurcuk, filiz, sürgün,
pa-paḫ	papāḫum	^{e}$_2$pa-paḫ "mahzen, kiler, türbe(=mezar)", AHw. 823,
pa-ri-im/parim	nābalum	çorak toprak, SAİL 295; AHw. 696;
pa-rim$_4$	nābalum	kurak toprak, kuru alan/tarla,
pa-še	isin	^{uru}pa-še^{ki} "İsin", SAİL 295;
pa$_3$(-d)	(w)atûm	keşfetmek, bulmak, meydana getirmek, ayırmak, göstermek, TU 35 II 31; AHw. 1493; ki e-ne-er(=e-ne-ra) mu-na-an-pa$_3$ "O, o yeri onun için ayırdı. " StP 10 1 VI 5; bilgi vermek, bildirmek, göstermek", Gud. Sl. A II 3 ki e-ne-er(ene/ane-ra) mu-na-an-pa$_3$ "O ona yeri gösterdi". St. P 10, 1 VI 5; görevlendirmek, seçmek", Gud. St. B III 9; E I 20; mu-lugal ...pa$_3$ "yemin etmek, ant içmek, küfretmek",

Sümerce	Akadca	Türkçe
		nin-a-ne_2(=nin-ani-e) $ša_3$-ku_3-ga-ne_2 (=$ša_3$-kug-ani-e) ba-an-pa_3-da-a "Sahibesi ve temiz kalbi onu seçtiği zaman, " Gud. St. E I 19-20; $ša_3$-bi ḫa-ma-pa_3-de_3 (=$ḫe_2$-ma-pa_3-de_3) "Onun anlamını/isteğini bana bildirsin!", Gud. Sl. A II 3; III 28; gu_3-de_2-a sipa-zi-$še_3$ kalam-ma ba-an-pa_3-da-a "O Gudea'yı, gerçek bir çoban olarak Sümer ülkesinde görevlendirdiği zaman, " Gud. St. B III 8-9; E I 20; a_2... pa_3(-d) "kol açmak, yardım etmek", inim .... pa_3 "bulmak", SKI 244; mu ...pa_3 "çağırmak", er_2 .... pa_3 "ağlamak", ISL 77; Gud. Sl. B X 17; šu ..... pa_3 "gelişmek, genişletmek, büyümek, Gud. Sl. A XI 9; B XIX 15;
	tamûm/tamā'um	yemin etmek, SAİL 450; AHw. 1317;
	nabûm	adlandırmak, atamak, tayin etmek,
	zakārum	anmak, AHw. 1503; CAD Z 16;
	amārum	görmek, bakmak, AHw. 40; AWL 89; ISL 1; lu_2 nu-mi-ni-in-pa_3-de_3 "Kimse onlara bakmıyor". SGL 1, 2 IV 2
pa_3(-d)	nabûm	çağırmak haykırmak, AHw. 699; CAD N/1, 31; kur-kur-re nam-maḫ-$ĝu_{10}$ ḫe-em-pa_3-de_3 "Bütün ülkeler büyüklüğümü haykırsınlar", St. P 0, 2 IV 49
	tamûm	yemin etmek; NG 2, 99, 46
	petûm	açmak, ISL 5; "çağırmak", UET 1, 112, 17 "ilan etmek" StP 10, 2 IV 49;
	nīš šarim tamûm	"yemin etmek", NG 2, 99, 46; "ayırmak", StP 10, 1 VI 5;
pa_3-da		bir meslek türü,
pa_3-pa_3		okumak, sözü edilen, adı geçen,
pa_4 ... ba-al		hendek açmak, kanal kazmak,
pa_4- a-da-ga		kanal, arık, hendek,
pa_4(-r)		sulama kanalı, arık, kanal,
pa_4-a-da-ga		kanal, arık, hendek,
pa_4-$agar_4$		çayır, çimen kanalı, su kanalı,

Sümerce	Akadca	Türkçe
pa_4-bi/bil-ga **pa_4-bil_2-ga**	abum	akrabalık, benzerlik, yakınlık, AHw. 7-8; amca, dede,
pa_4-ḫal		bölüm, but, bacak,
pa_4-šeš	pašīšum	önemli, belli başlı, en başta gelen, büyük kardeş, önder, lider, SAİL 398; AHw. 845;
	ašarēdum	karabaş, keşiş, din adamı, AHw. 78;
pa_4-u_2-e		$^{iti}pa_4$-u_2-e "11. ay, Şubat", SL 214
pa_4-$ugur_2$		sınırlı bir bölgeyi sulamak için kullanılan hendek/suyolu, arık, SL 214
pa_5	palgum	kanal, hendek, arık, siper, MSL 2, 130, 11; SAİL 60; AHw. 815; ISL 5;
	pattum	sınır, MSL 2, 130, 12; CT 12, 16 I 30; AHw. 848;
	atappum/pattum	kese, torba, cep,
pa_5-a-du_{11}-ga	piqītum	dere, arık, kanal, CT 19, 7, 8; AHw. 865;
pa_5-kur_5		sulama kanalı,
pa_5-šeš	pašīšum	önemli, belli başlı, en baştaki, AHw. 845;
	ašarēdum	karabaş, keşiş, din adamı, AHw. 78;
pa_5-sig		küçük dal, kanal, arık,
pa_5-$šita_3$	miṭirtum/rāṭum	dere, çay, ırmak, MSL 5, 67, 212; AHw. 663;
pa_6	atappum; palgum	küçük kanal, arık, sulama kanalı,
pa_9	agappum	kanat, serpen(=kağnının bir parçası),
	arum	dal, bölüm, SAİL 295; AHw. 71;
	kappum	yaprak, CT 35, 7, 14; YOS 1, 53, 261; AHw. 444;
pab	pappum	işaret, SAİL 60; AHw. 824;
pa-bil_2-ga/gi **pa-bil_3-ga**	maḫā'um	amca, dayı, HSAO, 212-219; TC 3, 68; KTH 13, 35; AHw. 582;
pa-bil_2-gi	maḫā'um	amca, KTH 13, 35; AHw. 582;
pad	kurummatum kasāpum	yiyecek, besin, gıda, yemek, pay, hisse, kırmak, parçalamak, koparmak, bozmak, yarmak, parçalara ayırmak, kesmek, AHw. 453;
pad_3	kullumum	göstermek, MSL 3, 70, 25; AHw. 503;

Sümerce	Akadca	Türkçe
pag	pašqum	zahmetli, zor, tehlikeli, yorgun, AHw. 845; unutmak, sarmak, kuşatmak, hapsetmek, sınırlandırmak, kafese koymak, korumak, saklanmak, sığınmak, bırakmak, geride/iz bırakmak, unutmak, geçmek,
	pasāqum	karar vermek, MSL 3, 54, 9; AHw. 838
	esērum	kesmek, MSL 3, 54, 9; ZA 9, 163, 35;
	ezēbum	iz bırakmak,
pag-du$_3$		uzman, bilirkişi, eksper,
pagra$_3$	karšum/karāšum	afet, yıkım, felaket,
paḫ	purīdum	bacak, but, kalça, kıç, kucak,
paḫ-zil		bulaşıcı bir hastalık,
pala/pala$_2$	tēdīq bēlim tēdīq bēltim tēdīq šarrim	$^{tug}{}_2$pala "bir elbise türü",
pala$_2$		giyecek, giyim, kıyafet,
palil/palil$_2$	ašarēdum	ilk ve en önemli (kişi), yüksek, seçkin, ünlü, saygın,
palil$_2$		öncü takım, bölük, alay, en önemli, ilk önce,
pan/pana	qaštum	^{ĝeš}pan, "kemer, kubbe, yay, daire", MSL 6, 87, 48; SAİL 439; AHw. 906;
pana-dim$_2$-(dim$_2$)		kemancı, keman yapan veya çalan kimse,
pan-tag-ga	māḫiṣum	$^{lu}{}_2$pan-tag-ga, "kasap", SAİL 439; AHw. 584; dokumacı, SAİL 439; AHw. 584
Pap	abum	baba, MSL 3, 137, 91; RA 14, 86 IV 15/7; AHw. 7-8;
	aḫum	kardeş, MSL 3, 146, 277; AHw. 21;
	ašarēdum	ilk ve en önemli kişi,
	zikarum	karabaş, keşiş, din adamı, AHw. 78; erkek, yüksek, seçkin, ünlü, saygın, güçlü,
pap/pa$_4$	pašīšum	büyük kardeş, dede, pap-šeš, "büyük kardeş, önder, lider,
pap-ĝar		Bir memur türü, görevli memur,

Sümerce	Akadca	Türkçe
pap-ḫal	purīdum	but, fil dişi CT 11, 32 IV 43; SAİL 60; AHw. 880; yürümek, dolaşmak, gezinmek, dolaşma, gezinti, hazine, gömü, servet, sınırlı alan, dar geçit, but, bacak, yürümek, dolaşmak, gezinmek, dolaşma, gezinti,
	pušqum	ayak, CT 11, 32 IV 43; SAİL 60; AHw. 880;
	apputtum	güçlük, ihtiyaç, kıtlık SAİL 60; AHw. 883;
	pašāqum	zorluk, SAİL 60; AHw. 61; 883;
	paḫallum	zahmetli olmak, zor olmak, SAİL 60; AHw. 841;
	nişirtum	bacak, AfO 18, 66, 18; SAİL 60; AHw. 810;
	nişirtum; pušqum	sır, gizem,
pap-ḫal	nişirtum; pušqum	gizem, sır, saklı, hazine, servet, but, bacak, "yürümek, dolaşmak, gezinmek, dolaşma, gezinti,
pap-še-er		sicim, kement, urgan, halat, SL 215;
pap-zubud		pap-zubud$^{ku}_{6}$ "bir balık türü",
par	peṣûm	beyaz olmak, SAİL 381; AHw. 857;
par$_3$	šeṭûm	sermek, genişletmek, yaymak, AHw. 1222;
parim		kurak arazi, kuru alan,
par-pa-ḫi	parpaḫûm	^{sar}par-pa-ḫi, "semiz otu", CT 19, 50, 24; AHw. 834;
pe-el	ḫerûm lu'ûm; qalālum	kazmak, boşaltmak, kirletmek; zayıf/güçsüz olmak, parlak olmak, yumuşak olmak, ^{gi}pe-el "kamış, saz, sipsi",
pe-el-la$_2$	lu'ûm; qalālum	kirletmek; zayıf/güçsüz olmak, parlak olmak, yumuşak olmak, şu …pe-el-la$_2$ "kirletmek, lekelemek, kötüye kullanmak", ^{gi}pe-el-la$_2$ "kamış, saz, sipsi",
pe-en-du		benek, leke, nokta,
pe-en-ze$_2$-er	biṣṣūrum	kadının dişilik organı, vulva, $^{u}{}_{2}$pe-en-ze$_2$-er "görevli, memur",
pel$_2$		kapalı/anlaşılmaz olmak, kirli/terbiyesiz, çirkin olmak, SL 215;

P

Sümerce	Akadca	Türkçe
peš	papallum	^{ĝeš}peš "budak, şube" CT 12, 4 II 35; AHw. 823; kalın, yüklü, gebe AWL 304; šu ..... peš "büyütmek, genişletmek, yaymak", ^{ĝeš}peš "incir, incir ağacı", peš$^{ku}{}_6$ "bir balık türü", rahim, döl yatağı, kaynak, köken, büyütmek, genişletmek, yayılmak, büyümek, karanlık/kalın olmak, sevgili, kıymetli, değerli, yararlı, SL 215,
peš$_{10}$-ĝal$_2$		güçlü, kuvvetli, kudretli,
peš$_2$	ḫumṣīrum	fare, AHw. 355; TSL 54, 1-2; SAİL 596; incir ağacı, AWL 283; peš^{mušen}, "bir kuş türü",
	tittum	^{ĝeš}peš$_3$ "incir, yemiş", AHw. 1363; VS 14, 113 I 4;
peš$_2$-^{ĝeš}gi		ağaç kakan, SL 215;
peš$_2$-^{ĝeš}ur$_3$-ra		fındık faresi, SL 215;
peš$_2$-a-ša$_3$-ga	ḫarrirum	su/değirmen faresi, SAİL 596; AHw. 327;
peš$_2$-^{ĝeš}-gi		bir kuş türü, ağaç kakan,
peš$_2$-ĝeš-gi	ušummum	sıçan, SAİL 596; CT 12, 35 IV 34; AHw. 1443;
peš$_2$-ĝeš-i$_3$-gu$_7$-e	kursissum	bir fare türü, yağ faresi,
peš$_2$-gi	ušummum	kamış faresi, AHw. 1443;
peš$_2$-gi-a	burmāmum	peš$_2$-^{ĝeš}gi-a "oklu kirpi" , AHw. 140;
peš$_2$-gi-e-gu$_7$(-a) **peš$_2$-gi-gu$_7$-a**	iškarissum	göçmen fare, AHw. 395;
peš$_2$-ĝeš-gi	ušumum	sıçan, fare, SAİL 596; CT 12, 35 IV 34; AHw. 1443;
peš$_2$-ĝeš-ur$_3$-ra	arrabum	yedi uykucular, uyurlar, SAİL 596; AHw. 70;
peš$_2$-ḫul	ḫulûm	bir fare türü, SAİL 596; AHw. 354;
peš$_2$-igi-gun$_3$(-gun$_3$)-nu	barmum	ev faresi, AHw. 107;
peš$_2$-igi-gun$_3$-nu	barmum	ev faresi, AHw. 107;
peš$_2$-ki-bal	akbarum	tarla/toprak faresi,
peš$_2$-ki-bala	akbarum	fare, Fauna, 16, 197 b; CT 41, 5 a 20; AHw. 28;

Sümerce	Akadca	Türkçe
peš$_2$-ni$_3$gilim-ma		köstebek,
peš$_2$-ni$_3$gilim-ma	aštakissum	sıçan, fare, keme, AHw. 85;
peš$_2$-tum$_2$-tum$_2$-me	asqūdum	bir kemirgen türü, SAİL 206, 596;
peš$_2$-tur	pērurutum	ev faresi, SAİL 596; AHw. 856;
	papallum	^{ĝeš}peš-tur "dal", CT 12, 4 II 35; AHw. 823;
peš$_2$-tur	perurūtum	yavru fare, SAİL 596; AHw. 856;
	papallum	^{ĝeš}peš-tur "dal", CT 12, 4 II 35; AHw. 823;
peš$_2$-ur$_3$-ra	arrabum	yedi uykucular, uyurlar SAİL 596; AHw. 70. fare,
peš$_3$	šerkum/tittum	^{ĝeš}peš$_3$, "incir, incir ağacı" MSL 11, 85, 234; AHw. 1217;
	papallum	budak, CT 12, 4 II 35; AHw. 823;
peš$_3$-duru$_5$		^{ĝeš}peš$_3$-duru$_5$ "taze incir",
peš$_3$-ḫad$_2$		^{ĝeš}peš$_3$-ḫad$_2$ "kuru incir",
peš$_3$-ḫad$_2$-a	uliltum	kuru yemiş, MSL 11, 85, 235; AHw. 1408
peš$_3$-ḫad$_2$-da	uribtum	^{ĝeš}peš$_3$-ḫad$_2$-da "kuru yemiş", SAİL 342;
peš$_4$	arûm	gebe/ hamile olmak, SAİL 390; AHw. 72; solumak, nefes almak, aşılamak, hamile olmak, doğurmak, bir araya gelmek, toplamak. bağırsak; solumak, nefes almak, aşılamak, erkek torun, geniş olmak, genişlemek, peš$_4^{na}{}_4$ "sapan taşı",
	biṣṣurum	dişilik organı, utanma, vulva, ar; SAİL 390; AHw. 131;
	arītum	^{munus}peš$_4$, hamile, gebe, CT 12, 36 II 49; AHw. 68;
peš$_4$-peš$_4$	ḫandabillum	$^{na}{}_4$peš$_4$-peš$_4$ "çakmak taşı", AHw. 320
peš$_5$	paṣādum	çentiklemek, kertmek, OEC 4, 152 VI 17;
	paṣāṣum	parçalamak, kırmak, tahrip etmek, AHw. 840;
	napāšum	nefes almak, üflemek, AHw. 736;
	pašāšum	kutsamak, yağlamak, yok olmak, kaybolmak,
peš$_6$	nipšum	güzel koku, CT 12, 10 I 14; RA 11, 124 Ay. 8; dilmek, dilimlemek, bağırsak, nefes almak, solumak, torun, oğul, hamile, yaratıcı, verimli, anlamlı (olmak),

P

Sümerce	Akadca	Türkçe
		hamile, toplamak, biriktirmek, kalın, yoğun, belirgin, dumanlı (olmak), geniş, kapsamlı, yaygın (olmak),
peš$_6$-peš$_6$-a		$^{na}{}_4$peš$_6$-peš$_6$-a "sapan taşı",
peš$_7$		çocuk, oğul, evlat,
peš$_7$-kal	ṣudānum	^{ĝeš}peš$_7$-kal, "bir ağaç türü",
peš-banda$_3$-zi		filiz, sürgün, dal, kök,
peš-duru$_5$		^{ĝeš}peš-duru$_5$, "taze incir",
peš-gal	ṣudiānum	^{ĝeš}peš-gal, "bir ağaç türü", AHw. 1108;
peš-ĝal$_2$		coşkun, atılgan, canlı,
peš-gi$_4$		dolgun, dolgun olmak,
peš-gi$_4$-bi	rebûm	çeyrek, dörtte-bir/1/4, MSL 4, 165, 47; AHw. 964;
peš-kal	ṣudānum	^{ĝeš}peš-kal, "bir ağaç türü",
peš-murgu		palmiye, bir ceviz türü, kestane,
peš-nig-gilim-ma	aštakissum	fare, sıçan, AHw. 85;
peš-peš		çok geniş, eni çok olan, enli,
peš-tur-zi	liblibbum	torun, SAİL 384; ^{ĝeš}peš-tur-zi "filiz, dal, sürgün, kök",
peš-ur$_3$-ra	arrabum	yedi uykucular, uyurlar, SAİL 596; AHw. 70;
pi	našārum	çıkarmak, düşmek, indirim yapmak, uzaklık, mesafe, azalmak, eksiltmek, inceltmek, sivriltmek, geri almak, çekmek, çekinmek, ayrılmak, teslim almak, kabul etmek, ağırlamak,
pi-apin		^{ĝeš}pi-apin, "kılıç, sabanın bir parçası",
pi-asar$_2$		pi-asar$_2{}^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
pi-li-pi-li	assinnum; parrûm	eş cinsel sevgili; ibne, onur kırıcı/küstahça konuşmak,
pi-lu$_5$/lu$_8$-da	parṣum; pelludûm	kural, töre, düzen, gelenek, AHw. 853; pi-lu$_5$-da u$_4$-bi-ta e-me-am$_3$ "Töre o zamandan beri vardır. " CİRPL Ukg. 4 B-C VII 26 pi-lu$_5$-da-^{d}ba-ba$_6$ nin-a-na-še$_3$(=nin-ani-ak-še$_3$) en$_3$ im-ma-ši-tar "Tanrıça Baba'nın, sahibesinin törelerini yerine getirdi. " Gud. St. E II 5-8;

Sümerce	Akadca	Türkçe
pi-tu-tu	pitūtum	$^{tug}{}_2$pi-tu-tu "sargı", AfO 18, 331, 296; AHw. 871;
pi-zi-ri$_2$-um	pazārum pizzerium	altın ya da gümüşten yapılmış tel biçimine bir çelenk/halka,
piḫu	pīḫum	bira fıçısı, SAİL 15; AHw. 862;
piḫu/ piḫu$_2$/piḫu$_3$	pīḫum	^{dug}pi-ḫu; "bira fıçısı",
pil$_6$	zikarum	erkek, MSL 14, 97, 187; SAİL 211; AHw. 1526;
pir	kalāṣum kanāšum	toplamak, kısaltmak, yığmak, AHw. 424; 436
piriĝ	nēšum	aslan, boğa, yabani boğa, AHw. 738; CAD N/2, 193; TSL 36, 1-77; pirig-gin$_7$ an-ki-a i-ni-in-gi$_4$ "Bir aslan gibi sen gökte ve yerde kükredin". UET 6, 12, 7; igi-pirig-ĝa$_2$-ka kaš ḫu-mu-na-na$_8$-na$_8$ "Aslanın önünde sen ona birayı içirmelisin!", St. P 10, 1 II 11; ^{d}utu en pirig-gal "Utu'ya, beye, büyük aslana", CT 21, 30, 1; pirig gaba-ri nu-tuku-me-en "Ben, rakibi olmayan bir aslanım". TSL 36, 24;
piriĝ$_2$	namrum	aydınlık, parlak, akıllı, zeki, canlı, neşeli", SL 216
piriĝ$_3$	nēšum	aslan, AHw. 738; CAD N/2, 193; TSL 36, 1-77; pirig-gin$_7$ an-ki-a i-ni-in-gi$_4$ "Bir aslan gibi sen gökte ve yerde kükredin". UET 6, 12, 7; igi-pirig-ĝa$_2$-ka kaš ḫu-mu-na-na$_8$-na$_8$ "Aslanın önünde sen ona birayı içirmelisin!", St. P 10, 1 II 11; pirig gaba-ri nu-tuku-me-en "Ben, rakibi olmayan bir aslanım". TSL 36, 24; yabani boğa, parlak, aydınlık, canlı, neşeli,
	nimrum	pirig-tur "pars, panter, kedigillerden bir hayvan türü", AHw. 790; TSL 38, 1-10;
piriĝ$_3$-tur	nimrum	panter, OEC 4, 153 IV 5; SAİL 444; AHw. 790; pirig-tur "aslan+küçük - küçük aslan, pars", pirig-tur-gim "Bir pars gibi, "; UET 6, 80, 3;
piriĝ-gi		defne, bir bitki türü,
piriĝ-gun		$^{na}{}_4$piriĝ-gun "kuvars, bir taş türü",
pirig-tur	nimrum	pars, MSL 3, 63, 5; AHw. 790; TSL 38, 1-10;

P

Sümerce	Akadca	Türkçe
pirig-ugu-dili		yırtıcı hayvan; yabani, saldırgan, atılgan, girişken,
pisaĝ	pisannum	sepet, sele, MSL 2, 138 a 7; AHw. 867; pisaĝ$^{ku}_{6}$ "bir balık türü",
pisaĝ$_2$		^{gi}pisag$_2$ "sepet, sele, kutu, sandık, kasa",
pisaĝ-dub		tutanak, belge,
pisaĝ-ninda-ĝar		ekmek sepeti,
pisan	pišannum	kalıp, sandık, teskere(=dört kollu ve iki kişinin taşıdığı tahta araç), çekmece, sedye, SAİL 233; 314; AHw. 867; pisan-u$_3$-šub-ba-ka ĝeš ba-ḫur "Tuğla kalıbının üzerine planı çizdi". Gud. St. C II 20-21; pisan-dub "liste", VS 14, 88 I 1; 191 I 1; teneffüs, MSL 7, 39, 54; CT 41, 27, 14; AHw. 806 ^{gi}pisan "kap, su testisi", MSL 7, 39, 54; CT 41, 27, 14; AHw. 806;
pisan/pisan$_3$	pisannum	kap, kalıp, sandık, teskere(=dört kollu ve iki kişinin taşıdığı tahta araç), sedye, AHw. 867; pisan-u$_3$-šub-ba-ka ĝeš ba-ḫur "Tuğla kalıbının üzerine planı çizdi". Gud. St. C II 20-21;
pisan-dub		liste, tutanak, VS 14, 88 I 1; 191 I 1; pisan-dub še-numun anše-ku$_2$ saĝ-apin(a)-ke$_4$-ne šu ba-ti-a "Liste/tutanak: Çiftçilerin tohumluk (ve) eşek yemi olarak teslim aldıkları arpa". VS 14, 88 I 1-4; pisan u$_3$-šub-ba-ka(=i$_3$-šub-ba-ka) ĝeš ba-ḫur "Tuğla kalıbı üzerine o planı çizdi". Gud. St. C II 20-21; pisan-dub ab$_2$-kurum$_2$-ma šid-da "Yoklamada sayılan inekler üzerine tutanak tableti. " VS 14, 192 I 1-2, pisan-dub še-numun še-anše-ku$_2$ saĝ-apin-^{d}ba ba$_6$-ke$_4$-ne šu ba-ti-a "Tanrıça Baba'nın çiftçilerinin tohumluk ve eşek yemi olarak aldıkları arpa üzerine tutanak tableti. " DP 26 I 1-5
pisan-dub-ba		etiket, yafta, SL 216;
pisan-ninda	mandanum	^{gi}pisan-ninda, "ekmek sepeti", AHw. 602;

Sümerce	Akadca	Türkçe
pisan-nu-gid$_2$-da	garrum	^{gi}pisan-nu-gid$_2$-da, "sandık, sele", AHw. 282;
pisan-šub-ba		tuğla kalıbı; pisan-šub-ba-ta sig$_4$ ba-ta-il$_2$ Tuğla kalıbından tuğlayı o kaldırdı". Gud. Sl. A XIX 13;
pisan$_2$	pišannum	^{ĝeš}pisan$_2$, "kutu, çekmece, sandık", AHw. 867;
piš ... tag		batmak, karaya oturmak,
piš$_{10}$	kibrum; kārum	rıhtım, liman, toplantı/pazar yeri, kıyı, sahil, kenar, çerçeve, dere, çay, geçit, boğaz, payanda, nehir/göl kıyısı,
piš$_{10}$-itu$_4$	kibrītum	kükürt, MSL 7, 141, 327; SAİL 461; AHw. 471;
pu$_2$	būrum, bürtum	kuyu, pınar, göl, AHw. 141; CAD B 335;
	perṣum	derin, delik, CT 12, 25 II 24; AHw. 855;
	ṣippatum	meyve bahçesi, CT 12, 25 II 24; AHw. 1104;
	būrtum	sarnıç, kuyu, MSL 2, 128, 15; SAİL 511; AHw. 141;
pu$_2$-kiri$_6$		pu$_2$-^{ĝeš}kiri$_6$ "bakımlı/sulanmış meyve bahçesi",
pu$_2$-ni$_3$-ĝir$_3$		güçlük, tehlike, tuzak,
pu$_2$-ni$_3$-ḫuš		güçlük, tehlike, tuzak,
pu$_2$-pu$_2$	šuppulum	çukur, derin, KBo. 1, 44 I 26; AHw. 1280;
pu$_2$-saĝ	šatpum	çukur, oyuk, delik, boş, kazı,
pu$_2$-ta	uppuqum	ağır, AS 16, 23, 74; MSL 14, 328, 35; AHw. 1425; sokak çocuğu, terk edilmiş çocuk,
pu$_3$	pûm	ağız, SAİL 15; MSL 3, 117, 253; AHw. 872;
pu$_3$-zur$_8$	puzrum	sır, OEC 4, 152 I 26; SAİL 471; AHw. 885;
pu-ḫu-ru-um	puḫrum	toplantı, kurul, meclis, MSL 9, 126, 51; AHw. 876;
puš$_2$	bagāmum malāsum	çıkarmak, koparmak, ağrı, acı, sızı, ıstırap, keder, elem,
pu-ud-pa-ad		sağlam, güvenilir, geçerli, kusursuz, sağlıklı,
pu-ud-pa-ad.... za		gürültü yapmak, ses çıkarmak,
pu-ug-pa-ag		sağlam, kusursuz, sağlıklı, güvenilir, emin,
pu-ug-pa-ag ...za		gürültü yapmak, ses çıkarmak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
pu-uḫ/uḫ$_2$-ru-um	puḫrum	toplantı, SAİL 40; AHw. 876; MSL 9, 126, 51;
puzur **puzur$_4$/puzur$_5$**	puzrum	saklı, gizem, sır, siper, barınak, sığınak, koruyucu, gölge, barınak, sığınak, koruyucu, gölge,
puzur$_3$	ḫuppum	çukur, oyuk, boşluk, mağara,

r R

Sümerce	Akadca	Türkçe
ra	maḫāṣum	vurmak, tokatlamak, AHw. 580; CAD M/1, 71; ama dumu-ni ni_3 nu-ma-ni-ra "Anne kızını tokatlamadı". Gud. St. B IV 12; gütmek, götürmek, 12 udu-nita 6 maš ur-du_6 sipa-de_3 ba-ra "12 Koç (ile) 6 oğlağı Urdu, çoban götürdü". Nik 174 I 1-6; dokumak, SAİL 295; 328; AHw. 580; vurmak, dövmek; yenmek, mağlup etmek; basmak; ağaç kesmek; ötmek, atmak (=kalp/nabız), çarpmak; zincire vurmak; çalmak(=saat), çivi çakmak; çifte atmak(=at ve eşek); çalkamak(=yumurta); köprü kurmak; sarmak, birisine çekmek, benzemek gaba ...ra, "dövünmek", AHw. 271; ĝeš ... ra "dövmek, savurmak", AWL 161; ni_3 ... ra "tokatlamak", Gud. St. B IV 12; kesmek, ayırmak, bölmek, parçalamak, saĝ-ĝeš ..... ra "dövmek, öldürmek, avlamak", $šir_3$ ...ra "bağırmak", ISL 54; šu ...ra "çamuru yoğurmak/karmak", šu ...ra/raḫ "davul çalmak, dayak
ra		atınak, pataklamak ti .... ra "ok atmak", zu_2...ra "ısırmak, dişlemek, aşındırmak, acıtmak",
	ṣabātum	tutmak, yakalamak, dokunmak, AWL 292; AHw. 1066;
	dâkum	öldürmek, tutmak, yakalamak", AWL 292; ^{d}nin-tu nu-ug_6-ge saĝ-ĝeš nu-ra-ra "(O/Enlil) Nintu'yu öldürmüyor, onu katletmiyor". SGL 1, 124;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	aḫāzum	kırmak, kırılmak, parçalanmak, kopmak, koparmak, bozmak, taşmak, baskına uğramak, almak, tutmak, yakalamak", AWL 292; güvenmek, inanmak, yıkamak, yıkanmak, gütmek, götürmek", Nik. 174 I 6;
	diâšum	harman dövmek, AHw. 168; ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-ke$_4$ ĝeš be$_2$-ra "Şehir beyi (harmanı) dövdürdü". VS 14, 10 III 1-2;
	ḫepûm	kırmak, parçalamak, AHw. 340;
	barāmum	mühürlemek, SAİL 328; AHw. 105;
	rapāsum	dokumak, SAİL 295; 328; AHw. 580; su basmak, SAİL 328;
	miḫṣum	tokat, darbe, SAİL 295; 328; AHw. 641;
	šasûm	gu$_3$ ...ra "bağırmak, haykırmak"; NG 3, 113;
	kanākum	kišib ... ra "mühürlemek", AHw. 434;
-ra		yönelme/datif son eki, SDb. 40, 4; en-ig-gal la$_3$-banda ba$_6$-ba$_6$ agrig-ra ni$_3$-ku$_2$-de$_3$ e-na-sum "Eniggal, müfettiş Baba'ya, yöneticiye onu yiyecek olarak verdi. " VS 14, 78 IV 5- V 3; lu$_2$-bappir-ra šubur la$_3$-banda ... e$_2$-ki-šal$_2$-la-ta e-na-sum "Biracıya onu Šubur, müfettiş Ekišal'dan
-ra		verdi/teslim etti. ", VS 14, 1 II 1; lugal-ĝu$_{10}$-ur(=lugal-ĝu$_{10}$-ra) "Kralıma", UET 1, 125, 4; nin-a-ni- ir (=nin-a-ni-ra) "Sahibesine", CT 1, 45, 5; UET 1, 103, 8; dumu-munus-ki-ag$_2$-ĝa$_2$-ni-ir(=dumu-munus-ki-ag$_2$-ani-ra) "Sevgili kızına", UVB 8, 24, 9; diĝir-gal-gal-e-ne-er(=diĝir-gal-gal-ene-ra) "En büyük tanrılara", UET 1, 126, 16;
ra-aḫ	raḫāṣum	güvenmek, inanmak, yıkamak, yıkanmak, AHw. 943;
	etēqum	geçmek, aşmak, tecavüz etmek,
	ripsum	buḫar, AHw. 987;
ra-aḫ/raḫ$_2$	dâkum diāšum ḫepûm rapāsum	kırmak, kırılmak, parçalanmak, kopmak, koparmak, öldürmek, bozmak, taşmak, baskına uğramak, harman dövmek, vurmak, çarpmak; ĝeš raḫ$_2$/ra "geçmek, yol açmak, yenmek",

Sümerce	Akadca	Türkçe
		ḫaš$_2$-tibir$_2$ …raḫ "şaplak atmak, tokatlamak", si-gu$_3$…raḫ$_2$/ra "boynuzlamak, süsmek, tepelemek", ti …raḫ$_2$ "atmak, avlamak, vurmak, ateş etmek",
	maḫāṣum	ḫaš$_2$ …raḫ$_2$ "şaplak atmak, tokatlamak",
	kanākum	kišib …raḫ$_2$ "mühürlemek, damgalamak, belirlemek", AHw. 434;
ra-ba-tum		bir elbise türü, örtü, kılıf,
ra-bi-a-nu-um	rabiānum	başkan, komutan, amir, şef, AHw. 934;
ra-bi-zi-ga-tum	rabi sikkatim	çavuş, bir işin veya işçilerin başında bulunan ve onları yöneten sorumlu kimse,
ra … gi$_4$		bağırmak, gürlemek,
ra(-g)		vurmak, bıçaklamak, katletmek, yakmak, yanmak, su baskını, sel, çarpmak, çalmak,
ra/ra$_2$-gaba	rākibum	atlı, sürücü, haberci, ulak, kurye, AHw. 948;
ra-ra		düzlemek, parçalamak, iflas etmek, kırmak, vurmak, ezmek,
ra-si	rēšum	baş, kafa, AHw. 973;
ra-zu		yalvarma, rica, niyaz,
ra$_2$	alākum	gitmek, yürümek, getirmek, AHw. 31-32; CAD A/1, 300; SAİL 206; pisan-dub ku$_6$ šu-ku$_6$-ab-ba-ke$_4$-ne šu-ku$_6$-a-du$_{10}$-ga-ke$_4$-ne mu-ra$_2$-a "Liste/tutanak: Deniz balıkçıları (ve) tatlı su balıkçılarının getirdiği balıklar". TSA 49 I 1-4
	rākibum	sürücü, süvari haberci, ulak, kurye, NG 3, 151;
	rakbûm	elçi, delege, becerikli, kurnaz, SAİL 206; AHw. 947
	kānum	sağlam olmak, AHw. 438;
ra$_2$-gaba	rākibum rakbûm	atlı, sürücü, haberci, ulak, kurye, AHw. 948; elçi, delege, diplomat, SAİL 206; AHw. 947;
ra$_2$-zu/a-ra$_2$-zu		dua yalvarma, rica, niyaz, SGL 2, 80;
ra$_3$	ellum	temiz olmak, masum/namuslu olmak, parlak/berrak olmak, AHw. 204;
ra$_3$-ra$_3$	namrum	vücut, AHw. 729;

Sümerce	Akadca	Türkçe
rab	rappum	kült kadını, JCS 13, 128, 14; çember, JCS 13, 128, 14; harman, yığın, JCS 13, 128, 14; AHw. 956; ^{ĝeš}rab, "dibek, çember, halka",
rab/rab$_3$	rappum	menteşe, kıskaç, çember, boyunduruk, AHw. 956;
rab$_2$		^{ĝeš}rab$_2$ "halka, çember, kelepçe, mengene,
rab$_3$	rappum rabbum	menteşe, kıskaç, çember, AHw. 956; büyük, çok büyük, AHw. 934; 956;
raba **rab-ba**	rappum rabbum	menteşe, kenet, kıskaç, çember, boyunduruk, büyük, çok büyük, AHw. 934;
rad		^{ĝeš}rad "bir ağaç türü",
rag		sürekli vurmak, çarpmak,
rag(-rag)	laqlaqqum	rag(-rag)^{mušen} "leylek", SAİL 54; AHw. 538;
ramanu	ramanum	kendisi, AHw. 949;
rapiku	rapīqum	pasta, börek, simit, kete, katmer, AHw. 956;
rapil		kap, tencere, çanak,
rašu	rašûm	almak, kabul etmek, AHw. 961;
re	alākum ša mādūtim	birlikte gitmek, i$_3$-re-en-de$_3$-en "Onlar birlikte gidiyorlar",
-re		o kadar, öyleyse,
re$_2$(DU. DU)	rêdum	birlikte takip etmek, izlemek, peşi sıra gitmek; yerine geçmek; uymak, itaat etmek, anlaşılmak izlemek, takip etmek, tanıklık etmek, döllemek, çocuk yapmak, AHw. 965-967;
re$_6$	alākum ša mādūtim	birlikte gitmek, eşlik etmek, SL 218 ^{d}i$_7$-še$_3$ al-re$_7$ "Onlar birlikte nehir tanrısına gittiler". SR 99 II 9-10; hazır olmak; ni$_3$-šu-še$_3$ ba-re$_6$-eš$_2$ "Onlar emrine hazır duruyorlar". Nik. 14, I 7;
re$_7$	alākum ša mādūtim	birlikte gitmek, ISL 1; ^{d}i$_7$-še$_3$ al-re$_7$ "Onlar birlikte nehir tanrısına gittiler". SR 99 II 9-10; getirmek; im-ma-re$_7$-eš$_2$ "O onları getirdi". BİN 8, 293 III 1; -še$_3$- re$_7$ "götürmek", AHw. 965-967; birlikte gitmek, ISL 1; im-ma-re$_7$-eš$_2$ "O onları getirdi". BİN 8, 293 III 1; koşmak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
		akmak, MSL 2, 144, 9. 17; šu-niĝin$_2$ 13 lu$_2$ šu-ku$_6$-ab-ba-^{d}ba-ba$_6$-me aba-še$_3$ ba-re$_7$-eš$_2$ "Toplam 13 kişi. Bunlar Baba'nın deniz balıkçılarıdırlar. Onlar birlikte denize götürüldüler. " CTNMC 2, IV 1-4; lugal-ĝu$_{10}$ ne$_2$-saĝ lugal-
re$_7$		ša$_3$-la-tuku ugula .... i$_3$ re$_7$-eš$_2$ "Lugal-gu, Nesaĝ ve Lugal-šalatuku, başkan (oraya) gittiler. " CTNMC 2 II 1-6; e$_2$-ki amar-bad$_3$-ša$_3$-ga ur-^{d}ba-ba$_6$ inim-ma-ne$_2$-zi ša$_3$-nu-ĝal$_2$ amar-ki-me ni$_3$-šu-še$_3$ ba-re$_7$-eš$_2$ "Eki, Amar-badšaga, Ur-Baba, İnimmanezi ve Šanugal bölgenin gençleridirler. Onlar işe götürüldüler. " Nik. 14 I 1-7; -še$_3$... re$_7$ "götürmek Nik. 19 XI 2
	redûm/radā'um	koşmak, akmak, MSL 2, 144, 9; 17
re-en$_3$-na	ullûm	uzak, ISL 2; AHw. 1410;
-ri		şu, o, SDb. 2000, § 34, 4 f; u$_4$-ri-a u$_4$-su$_3$-ra$_2$ gi$_6$- ri-a gi$_6$-bad-ra$_2$ ri-a mu-ri-a mu-su$_3$-ra$_2$ ri-a "O günlerde, o gelecek günlerde, o gecelerde, o uzun gecelerde, " SL 109;
ri	leqûm	almak, toplamak, CAD L 131; AHw. 544; toplamak, yırtmak, koparmak, kopmak, biriktirmek, yönetmek, doğrultmak, çevirmek, atmak, fırlatmak, düzenlemek, bırakmak, boşlamak, ilerlemek, dökmek, dökülmek, akmak, taşmak, alıp götürmek, başlatmak, gaba ...ri "karşı koymak", ISL 10; na ...ri "kesmek, budamak, ölmek", AWL 256; 1 udu-siki ... lugal-da-nu-me-a sipa-udu-siki-ka-da naba-da-ri "1 yün koyunu Lugal-danumea'nın, yün koyunları çobanının yanında öldü". VS 14, 22 I 1-II 2 kiri$_6$-e$_2$-ku-ta en-ig-gal la$_3$-banda na i$_3$-mi-ri "Eku'nun bahçesinden Eniggal, müfettiş (ağaçları) kestirdi". VS 14, 157 V 1-4; 20 ^{ĝeš}pa-ku$_5$-tur-tur kiri$_6$-ur-ki nu-
ri		kiri$_6$-ka-ta en-ig-gal la$_3$-banda na i$_3$-mi-ri "Bahçıvan Urki'nin bahçesinden 20 küçük dalı Eniggal, müfettiş kestirdi". VS 14, 98 I 4-V 2-5;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		1 udu-siki niĝin$_3$-mud 1 udu-siki lugalda sipa-udu-siki-ka-me iti-ezem-munu$_x$-ku$_2$-^{d}nanše-ka na ba-neda-ri "1 yün koyunu Niginmud'un yanında, 1 yün koyunu Lugalda'nın yanında -onlar yün koyunlarının çobanlarıdırlar- tanrıça Nanšenin 'kömbe yemekli' bayram ayında öldüler". DP 259 ni ...ri "yazmak, bilgi vermek, ni$_2$ ...ri "korkutmak", šu ...ri "bükmek, parçalamak, el sıkmak, burmak", ^{iti}ri, "Ağustos/5. ay", SL 218;
	nadûm	atmak, SKI 71, 349 Anm. 90; AHw. 705;
	ṣarāḫum	davet etmek, çağırmak, bağırmak, AHw. 1083
	nesûm	uzak, ilgisiz, belirsiz olmak, AHw. 781;
	maḫāṣum	vurmak, karşı çıkmak, AHw. 580-581; ISL 5;
	salālum	ortadan kaldırmak, AHw. 1013; ISL 13;
	reḫûm	tanıklık etmek, çiftleşmek, üretmek, AHw. 969; ISL 10;
	ramûm	koymak, yerleştirmek, AHw. 952; ISL 8;
	ḫašāšum	niyet etmek, AHw. 333; ISL 4; uyanık, CT 18, 35 III 50; AHw. 246; davet etmek, çağırmak, haykırmak, uzak, ilgisiz, belirsiz olmak,
	aḫāzum	almak, evlenmek;
	êrum	uyanık olmak, AHw. 247;
	bâ'um	gelmek, yürüyerek gitmek, AHw. 116;
ri	emēdum	kısaltmak, budamak, dayanmak, yaslanmak, AHw. 211
	nasākum	dökmek, sermek, AHw. 752;
	tarûm	almak, getirmek, çağırmak, AHw. 1336;
	wašārum	inmek, yavaşlamak, AHw. 1484;
	laqātum	toplamak, toplanmak, biriktirmek, AHw. 537;
	leqûm	almak, kabul etmek, AHw. 544;
	nasāḫum	silmek, ortadan kaldırmak,
ri-a		neden olma, tevlit etme, doğum;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ri(-g)	maqātum	düşmek, kaybolmak, ölmek,
	laqātum	toplamak, CAD L 100; AHw. 537;
	ērum	uyanık, uyanık olmak, AHw. 246;
ri-rig$_5$-ga	laqātum	silmek; çizmek; yok etmek, mahvetmek; AHw. 537;
ri/rib-ba	šūtuqum	büyük, büyüklük, yüksek, ZANF 18, 306; 22, 26; ki-rib-ba diĝir-re-e-ne-ka e$_2$-ni-si-sa$_2$-a mu-du$_3$ "Tanrıların yüksek yerinde ben Enisisa'yı yaptım". YOS 9, 26, 18-21; an-gin$_7$ ri-ba-ni ki-gin$_7$ ri-ba-ni (=rib-ani) "Onun büyüklüğü gök gibidir, onun büyüklüğü yer gibidir". Gud. Sl. A IV 15; ki-rib-ba-diĝir-re-e-ne-ka(=ki-rib-ba-diĝir-ene-ak-a) "Tanrıların yüksek makamında", YOS 9, 26, 18-19; ^{u}$_2$rib-ba " kokusuz, güzel renkli çiçekler açan bir bitki",
ri$_2$-a-num$_2$		^{ĝeš}ri$_2$-a-num$_2$ "bir ağaç türü",
ri$_2$-gir$_2$		bir metal nesne,
ri$_6$	alākum	gitmek, yürümek, SAİL 206; AHw. 31;
ri$_6$-ri$_6$	zibûm	ri$_6$-ri$_6^{mušen}$ "bir kuş türü",
ri$_{11}$	abābum	orman, AHw. 2;
	qadādum	eğmek, eğilmek, AHw. 890;
	amtum	erkek köle, AHw. 45;
	erûm	maden filizi, cevher, AHw. 247;
	ḫubullum	borç, AHw. 351;
	kabattum	karaciğer, AHw. 416;
rib	ešqum šūtuqum rabbum	üstün olmak, baskın çıkmak, güçlü/kuvvetli olmak, çok büyük, üstün, yüce, ulu, AHw. 934; üstün/daha büyük olmak,
rib/ri-ba	ešqûm rabbum	üstün olmak, baskın çıkmak, güçlü/kuvvetli olmak, çok büyük, üstün, yüce, ulu, AHw. 934;
rib-ba	rabbum	çok büyük, üstün, yüce, ulu, AHw. 934; ^{u}$_2$rib-ba "bir ot türü",
rig		getirmek, neden olmak, yönelmek, ilgilenmek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
rig$_3$	kakkum	sopa, değnek, baston; silah, gürz, topuz, AHw. 422;
rig$_5$		senetle vermek, liste, cetvel, esir, köle,
rig$_7$	ḫaṭāpum	elinden almak, UM 5, 106 I 20; AHw. 336; özetlemek, kısa kesmek, karışım, demleme, elinden almak UM 5, 106 I 20; alıp götürmek", UM 5, 106 I 20; tapmak işçisi/ kölesi",
	sarāpum	emmek, MSL 13, 180, 19; AHw. 1028
	ḫaṭāpum	götürmek elinden almak, AHw. 336
	šarākum	hediye etmek, MSL 2, 147, 13; AHw. 1183
	šeriktum	saĝ-rig$_7$ "çeyiz", AHw. 1216;
	rabākum	üretmek, oluşturmak, AHw. 933;
	ribkum	karışım, demleme, öz, AHw. 980;
	akālum, šatûm	kemirmek, yemek, uğraşmak,
	re'ûm	otlatmak, içmek, hayvan otlatmak, AHw. 976;
	sarāpum	emmek, MSL 13, 180, 19; AHw. 1028;
	šarākum	saĝ(-e-eš) ...rig$_7$ "hediye etmek", NG 3, 154; aya-zu ^{d}en-lil$_2$-le saĝ-e-eš mu-ri-in-rig$_7$ "Senin baban Enlil (onu ona) hediye olarak verdi". TCL 15, 23, 18; gu$_3$-de$_2$-a ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-ke$_4$ saĝ im-rig$_7$-ge
rig$_7$		"Gudea, Lagaš şehir beyi (evi ona) Hediye ediyor. " Gud. Sl. B XIII 17; e$_2$-lugal(=lugal(a)-na-ke$_4$ (=e$_2$-lugal-ani-ak-e) saĝ-še$_3$ im-mi-rig$_7$ "Kralının evine o (onu) hediye olarak sundu." Gud. St. D III 11;
	širkum	^{lu}$_2$rig$_7$, "tapınak kölesi/erkek, işçi", AHw. 1217
	širkatum	^{munus}rig$_7$ "tapınak cariyesi, kadın köle", SAİL 295;
rig$_9$		bağışlamak,
rig$_{10}$	tarbaṣum	koyun ağılı, ahır, AHw. 1327;
	rabākum	özetlemek, üretmek, oluşturmak, AHw. 933;
	ribkum	aşılama karışım, demleme, öz, AHw. 980;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ri-gi		ri-gi^{mušen}, "bir kuş türü",
ri-gi$_4$-bil-lu$_2$		^{ĝeš}ri-gi$_4$-bil-lu$_2$ "alet, maşa, oyuncak",
ri-ĝeš		ri-ĝiš^{mušen}, "bir kuş türü",
rig$_{12}$(PA. TUG. DU)		bağışlamak, vermek, sunmak,
rim	ayyābum	düşman, UM 5, 145 I 6; AHw. 23;
rin		parlatmak, aydınlatmak,
rin$_2$		parlatmak, süslemek,
rin$_5$-na-ra		anlamı henüz belli değil,
ri-ri-ga	miqittum	yıkılma, yıkım, düşme, SAİL 68; 86; AHw. 657
ru	nakāpum	vurmak, AHw. 718; igi ...ru-gu$_2$ "engel olmak, karşı gelmek, itiraz etmek", šu ...ru-gu$_2$ "engel olmak, karşı gelmek",
	bâ'um	gelmek, yürüyerek gitmek, AHw. 116;
	nadānum	vermek, AHw. 701;
	emēdum	dayanmak, yaslanmak, AHw. 211;
	nadûm, ramûm	atmak, çıkarmak, yerleştirmek, yerine koymak
	nasākum	dökmek, sermek, AHw. 752;
	reḫûm	tanıklık etmek, çiftleşmek, döllemek, üretmek, AHw. 969; ISL 10;
ru	tarûm	almak, getirmek, çağırmak, AHw. 1336;
	wašārum	inmek, yavaşlamak, AHw. 1484;
	šarākum	a ... ru "adamak, hediye etmek, bağışlamak" AHw. 1183; a mu-na-ru(=mu-e-a-ru) "Ben onu onlara adadım. YOS 9, 68, 11;
	šeriktum	çeyiz, AHw. 1216; na ..... ru "anıt dikmek",
ru...gu$_2$	maḫārum	karşı koymak, direnmek, dayanmak, AHw. 577;
ru-ru-buru$_5$		ru-ru-buru$_5^{mušen}$, "bir kuş türü",
ru-u$_2$/u$_8$-a	rū'um	dost, arkadaş, AHw. 998;
ru$_2$	patāqum	dikmek, şekil vermek, AHw. 847; kisal-e$_2$-ninnu-ka mu-na-ni-ru$_2$ "Eninnu tapınağının avlusuna o onu dikti". Gud. St. B VI 11,

Sümerce	Akadca	Türkçe
	banûm/epēšum	yapmak, inşa etmek, geliştirmek, hazırlamak, yerine getirmek, temsil etmek; AHw. 103; 223;
ru$_3$	gitmâlum	mükemmel, kusursuz, yetkin, AHw. 294; (boy, ölçü, ebad, yaş) olarak eşit olmak",
ru$_5$	nakāpum	itmek, dövmek, vurmak, çarpmak, AHw. 718; yaymak, yollamak, göndermek, fırlatmak, atmak;
	elēpum	filizlenmek, AHw. 199,
rug$_2$		düzeltmek, yeniden yapmak, geri gelmek, geri vermek, yanıt vermek,
rum	gitmālum	mükemmel, kusursuz, eksiksiz, ideal, AHw. 294;

R

S

Sümerce	Akadca	Türkçe
sa	riksum	bohça, çıkın, paket, AHw. 984, ^{gi}sa "kamış/saz demeti", tuzak, şebeke, ağ, file, ĝiri$_3$ ...sa-ga/saĝ$_2$ 248 sa ku$_6$-ḫi-a e$_2$-kišal$_2$-la-ta i$_3$-de$_6$ "248 çeşitli ağ balığmı o Ekišal'dan getirdi." DP 329 I 1-3;
	qalûm	kızartmak, yakmak, AHw. 896;
	šētum	^{ĝeš}sa "yuva", AHw. 1221; CAD Š/2, 340; AWL 371; ISL 4;
	gīdum	^{uzu}sa, "adele, kas", SAİL 104; AHw. 287;
	šer'ānum	kiriş, bant, şerit, SAİL 104; MSL 13, 50, 349; AHw. 1216;
	matnum	sinir, MSL 3, 142, 185; AHw. 633;
	tallum	damar, bağ, MSL 13, 50, 349; AHw. 1216;
	šer'ānum	hasır, MSL 13, 50, 354; SAİL 104; AHw. 1221;
	kiššum	demet, deste; bohça, çıkın; paket; denk, AHw. 492
	errum; pitnum	şerit, kiriş, misina, bağırsak, sinir, AHw. 244;
sa-a	šurānum	kedi, yabani kedi SAİL 104; AHw. 1282;
sa-a-gal/Rİ		yabani kedi SL 219;
sa-a-ri	muraššûm	yabani kedi, SAİL 104;
sa-a-ri-ri	azarum	vaşak, SAİL 104; AHw. 92;
sa-ab		^{kuš}sa-ab "tuzak, şebeke, file, ağ",
sa-ad	nassapum	^{ĝeš}sa-ad "tuzak, kapan",
sa-ad-da-ri	šannādum	bir hastalık türü, MSL 13, 188, 175; AHw. 1164;

Sümerce	Akadca	Türkçe
sa-ad-gal		$^{u}{}_{2}$sa-ad-gal "demirhindi", SL 220;
sa-ad-nim	rapādum	eklem hastalığı, romatizma, MSL 13, 122, 265;
sa-al-ḫab-ba	alluḫappum	avcı kapanı, AHw. 37;
sa-al-ḫub$_2$	gišparrum	tuzak, şebeke, AfO 18, 46, 39; AHw. 293;
sa-al-ḫub$_2$-ba		savaş kapanı, mayın,
sa-al-kad$_4$		ağ, file, tuzak, kapan,
sa-am-ḫa-sum$_2$	samḫasum	^{ĝeš}sa-am-ḫa-sum$_2$, "çalılık, fundalık", AHw. 1018
sa-am-sa-tum	šamšatum	simge, amblem, AS 14, 83/7; AHw. 1158;
sa-bar	sapārum	ağ, file, tuzak, kapan, MSL 6, 69, 189; AHw. 1026;
sa-bar-sud		kompozisyon, derleme, tertip, beste, dağıtım, bölüm,
sa-bi$_2$-tum	ṣabītum	^{ĝeš}sa-bi$_2$-tum "bir müzik aleti",
sa-bi-tu$_4$	ṣābitum	$^{lu}{}_{2}$sa-bi-tu$_4$, "alıcı, satın almak isteyen kimse, müşteri", AHw. 1071;
sa-daḫ	šalattinum	hastalık, AHw. 1147;
sa-di		birinci, ilk, ilk olarak, ilkönce, öncelikle,
sa-di-5		beşinci ip, kordon, sicim, koşul,
sa-du$_3$(-a)	šaḫarrum	balık ağı, AHw. 1129;
	tappûm	yoldaş, arkadaş, SAİL 124; AHw. 1321;
	šikinnum	bir file türü, MSL 13, 122, 280; AHw. 1233;
	šēšûm	ağ, file, tuzak, kapan, ^{ĝeš}sa-du$_8$-a "ağaç kürek",
sa-du-bu-ul	šikinnum	bir file türü, MSL 13, 122, 280; AHw. 1233;
sa-dul/dul$_5$	aburum	arka yüz, SAİL 104; AHw. 9;
sa-dur$_2$	šuburrum	dip, temel, kaynak, popo, etek,
sa-dur$_2$-ra	aburrum	nemli, ıslak, sulu, rutubetli,
sa-eš/eš$_5$		^{ĝeš}sa-eš; "bir müzik aleti",
sa-ga	sagûm	$^{tug}{}_{2}$sa-ga, "peştamal, başa ve omuzlara örtülen dokuma", AHw. 1003;
	sāgum	sıkıştırmak, bastırmak, ütülemek,
sa-gal(-la)	sagallum	vücut, gövde, kas, adale, kiriş, sinir hastası, SAİL 104; AHw. 1002;

Sümerce	Akadca	Türkçe
sa-gaz	šagassum	$^{lu}{}_2$sa-gaz, "eşkiya, korsan, hırsız" AHw. 1126; sa-gaz ... aka "soymak, çalmak", $^{lu}{}_2$sa-gaz "soyguncu, hırsız", SL 220;
	ḫabbātum	haydut, SAİL 104; AHw. 304; CAD H 13;
	ḫapirum	yabancı, SAİL 104; AHw. 322; eşkiya, hırsız, korsan, AHw. 304; yabancı, AHw. 322;
sa-gi$_4$-a	tādinānum	satıcı, SL 220; SD 2, 123/7, 32; AHw. 1300;
sa-gid$_2$-da	sagiddûm	telli saz, MSL 13, 123, 295; AHw. 1002;
sa-gig	sakikkum šerḫanum	romatizma, AHw. 1012; adele, kas, SAİL 104; AHw. 1012;
sa-gir$_{11}$ **sa-gir$_{11}$(KEŠ2)-ra**	sakrikkum	kamış çardak, kamış, saz,
sa-ĝar-ra		balık ağı, savaş tuzağı/kapan, mayın,
sa-ĝeš-gi	sassannum	tuz, kapan, MSL 13, 123, 299; AHw. 1032;
sa-ḫi-in	sikkatum saḫindum	ağaç çivi, mandal, kanca, askı, ^{šem}saḫ$_7$-ḫi-in "maya, bira mayası",
sa-ḫi-in-du/ du$_3$	sikkatum	kama, kazık, takoz, SAİL, 104; 230; AHw. 1041; ^{šem}saḫ$_7$-ḫi-in "maya, bira mayası",
sa-ḫir	šaḫarrum	kurdele, şerit, bağ, SAİL 104; AHw. 1209; ağ, file, tuzak, bohça, çıkın, deste, tomar, paket, SL 221;
	šeḫrum	tütsü, buhur, AHw. 1209;
sa-ḫur		uğraş, meslek, sanat,
sa-igi		bir gümüş nesne, SL 221;
sa-kab-ba	šakkabakkum	^{ĝeš}sa-kab-ba, "file", MSL 6, 69, 191; AHw. 1140;
sa-keš$_2$-keš$_2$-sa		böcek, mikrop, virüs salgını, berbat, rezil, bitli, bir tür hastalık, sıtma,
sa-KU	šinqātum	kol, el, parmak, LTBA 2, 1 XIII 89; AHw. 1243;
sa-ku$_2$	ḫarāsum	kaşımak, CT 19, 49 a IV 4; AHw. 323;
sa-la$_2$(-a)	pudûm	iyi durumda, böcek salgını, barbar, rezil, kirli,
sa-li	pagûm	bir müzik aleti, geometrik bir şekil, bir lir türü, SL 221;

Sümerce	Akadca	Türkçe
sa-ma-na$_2$	samānum	deri, cilt, kabuk, bir deri hastalığı, uyuz, bahçe toprağı, küf, gübre, ^{ĝeš}sa-ma-na$_2$ "bir ağaç türü", sıtma, MSL 13, 122, 267; AHw. 1017;
sa-maš-da$_3$	pāqātum	tuz, MSL 6, 68/8, 182; AHw. 826; ^{ĝeš}sa-maš-da$_3$, "kapan", AHw. 826;
sa-ma-zum		^{ĝeš}sa-ma-zum "mürver, bir ağaç türü",
sa-ni		ağ, file, tuzak, kapan,
sa-nigin	ṣīdānum	baş dönmesi, göz kararması, AHw. 1100;
sa-nim-ma-ra	ṣērum	sırt, arka, arkadaki, AHw. 1093;
sa-numun$_4$ (Zİ. Zİ. A)		balık kutusu/sepeti,
sa-par$_3$	sapārum	^{ĝeš}sa-par$_3$, "file", MSL 6, 69, 189; AHw. 1026;
sa-par$_3$/par$_4$	apārum	örülmüş/dokunmuş ağ, file, tuzak, kapan,
sa-sa		dolaşmak, dolaşıp durmak, hareket etmek, sokmak, acıtmak, ısırmak, incitmek,
sa-sal	šašallum	sırt, MSL 13, 122, 281; SAİL 104; AHw. 1197 ^{ĝeš}sa-sal, "ağaç parmaklık, sırt, arka, SAİL 104; AHw. 1197;
	šalḫûm	^{ĝeš}sa-sal, "ızgara", MSL 6, 68, 178; AHw. 1147;
	šašallum	serpen(=kağnının bir parçası)", AHw. 1147;
sa-sum		soğan demeti/bağı,
sa-še$_3$. . du		kızartmak, kavurmak,
sa-šu$_2$-uš		file, ağ, tuzak, kapan,
sa-šu$_2$-uš-gal		büyük ağ, balık ağı, savaşlarda kullanılan büyük kapan,
sa-šuš$_2$-gal		file, ağ, tuzak, kapan,
sa-taḫ	šalattīnnum	bir tür hastalık, MSL 13, 122, 282;
sa-ti	kidītum	dalak, YOS 10, 48, 44. 47; SAİL 104; AHw. 473;
sa-ti-um		^{tumu}sa-ti-um, "doğu rüzgarı", doğu, doğulu/doğuda oturak kişi,
sa-tu	šadûm	dağ, SAİL 104; 366; CAD Š/1, 49; AHw. 1124;

Sümerce	Akadca	Türkçe
sa-tur	šēšûm	^{ĝeš}sa-tur, "dal", MSL 12, 209, 287; AHw. 1220 ^{ĝeš}sa-tur, "ağ", MSL 6, 67, 167; AHw. 875;
	pūgum	file, MSL 6, 67, 167; ARM 13, 23, 9; AHw. 875;
sa-tur-la$_2$		file, ağ, tuzak, kapan,
sa-ur$_3$	šēšûm	^{kuš}sa-ur$_3$ "file, ağ, tuzak, kapan",
sa-us$_2$ **sa-uš**	šamūšum	telli saz, kiriş, tel, AS 16, 264, 2; AHw. 1160;
sa-zid$_2$		ekin, ürün, mahsul,
sa-zi-zi-a		taraklı balık ağı,
sa$_2$	kašādum	zapt etmek, MSL 2, 148, 26; CAD K karşılaştırmak, SEM 65 Ay. 4; nasihat, öğüt, AHw. 652; ISL 5; si .... sa$_2$ "düzenlemek, hazırlamak, doğru yapmak", SKI 199; Gud. St. F III 13; nasihat, öğüt, tavsiye, yaklaşmak, yakınlaşmak, ilerlemek, sa$_2$ ...di "değerlendirmek, değer biçmek, ölçmek" sa$_2$ ...du$_{11}$/e "ulaşmak, elde etmek, kazanmak" sa ... la$_2$ "germek, uzatmak, sermek, yaymak, süpürmek", sa .... gi$_4$ "toplamak, akılda tutmak, hazır bulunmak", sa$_2$ ...se$_3$(-g) "parsellemek, plan çıkarmak/ yapmak", sa .... gi$_4$ "hazırlamak, hazırlık yapmak, bağlamak, düğümlemek", sa$_2$ ...sig$_{10}$ "parsellemek,
sa$_2$		grafiğini yapmak", ĝi$_6$ ...sa$_2$ "geceyi geçirmek, konaklamak", si...sa$_2$ "düzeltmek, doğrulmak, yoluna girmek", gu$_4$ šu$_4$-dul$_5$-la si ba-ni-sa$_2$-sa$_2$ "O öküzleri boyundurukta koşulu olarak hazırladı". Gud. St. F III 12 šu-si ...sa$_2$ "yerleştirmek, araya girmek, ilave etmek, zaman geçirmek",
	šanānum	271; AHw. 459 yarışmak, eşit olmak, AHw. 1161; AWL 77; ISL 6;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	milkum	nasihat, öğüt, AHw. 652; ISL 5;
	ešērum	doğru olmak
sa_2-a	raksum	bağlı, MSL 7, 42, 133; VAB 7, 260, 16; AHw. 948;
sa_2-ab	sa_2-ab	^{dug}sa-ab; "yağ kavanozu",
sa-2-a-ga-gul		ikili lir(=kirişli bir çalgı) teli/bağı,
sa_2-am-sa_2-am	samsammum	davul, MSL 7, 153, 191; AHw. 1019;
sa_2-di	sattukkum	bir hacim ölçüsü birimi,
sa_2-du_{11}	s/šattukkum	düzenli yapılan kurban, SAİL 457;
	ginûm	hacim ölçü birimi, AWL 222; JA 10/13, 102; SAİL 85; 457; 480; AHw. 290;
	šattukkum	vergi, AHw. 1201; CAD Š/1, 198; sa_2-du_{11}-bi "vergisini",
sa_2-du_{11}(-ga)	sattukkum	bir ölçü birimi 24 $sila_3$,
sa_2-ĝar	mālikum	danışman, müşavir, akıl hocası,
sa_2-niĝin$_2$	naṣmadum	koşum takımı, CT 12, 22 a II 14; AHw. 756;
sa_3-al-ḫu	salḫum	$^{tug}{}_2sa_3$-al-ḫu, "bir elbise türü" YOS 5, 94, 4; AHw. 1015
sa_3-ap_2-di_2-nu	sapdinnum	$^{tug}{}_2sa_3$-ap_2-di_2-nu, "bir kumaş/elbise türü", AHw. 1026;
sa_3-bi_2-tum	sābitum	bayan biracı, içkili yerlerde çalışan, içki dağıtan bayan,
sa_3-pa	naṣmadum	koşum takımı, SL 222; AHw. 756;
sa_4	nabûm	çağırmak, anmak, adlandırmak, UET 6, 379, 10; SAİL 82; AHw. 699; CAD N/1, 32; mu ….. sa_4 "isim vermek, ad koymak", šub ….. sa_4 "dua etmek", Gud. Sl. B II 6;
sa-6-a-ga-gul		altıncı ip, kordon, damar, koşul,
sa-4-tur		dördüncü ip, kordon, damar, koşul,
sa_5	siāmum/sâmum	kırmızı/ kahverengi olmak, AHw. 1038;
	sūmum	ben/sivilce, yara, SAİL 123; AHw. 1058;
	malûm	kahverengi, kırmızı, SAİL 123; AHw. 1019;
	sāmum	doldurmak, ödemek, SAİL 123; AHw. 596;
	pelûm	kahverengi, kırmızı; kahverengi (olmak), kırmızı, AHw. 853;

S

Sümerce	Akadca	Türkçe
sa_5-bu_8	zērum	tane, tohum, SAİL 72; AHw. 1521;
sa_5-bur_2		kazançlı, karlı iş yeri, dükkan,
sa_6	damāqum	güzel, iyi, SAİL 322, 356; AHw. 155; başarılı/huzur içinde olmak, uygun olmak, iyi olmak, SAİL 322, AHw. 155; $ḫe_2$-sa_6 (=$ḫe_2$-sa_6) "O huzur içinde olsun!" Gud Sl. A III 18;
	damqum	iyi, güzel, SAİL 356; 454; AHw. 157; ^{d}ba-ba_6 munus-sa_6-ga "Tanrıça Baba, güzel kadın," Gud. St. E I 1-2;
	damqiš	sa_6-ga-a-ni "dostça", ISL 10;
sa_7	banûm	iyi, güzel, tatlı, sevimli (olmak),
	damāqum dumqum	güzel olmak,
	ṭābum	iyi, güzel, SAİL 356; 454; AHw. 157;
sa_7-a		bir meslek, sanat türü,
sa_9	mašālum	benzemek, AS 7, 19, 120; SAİL 74; AHw. 623;
	mišlum	yarım, orta, merkez,
sa_{10}(-m)	šâmum	satın almak, satmak, ödemek, SAİL 187; AHw. 1159; CAD Š/1, 350 1 igi-nu-du_8 $nigin_3$-mud nu-$kiri_6$-$še_3$ $bara_2$-nam/ku_5-ra e-$še_3$-sa_{10} "Bir yamağı Niginmud'dan bahçıvan için Baranamtara satın aldı". VS 14, 144 I 1-5; u_3-da nu-$še_3$-sa_{10}-sa_{10} "Eğer satmadığı zaman", CIRPL Ukg. 4-5 XII 7; u_3-da mu-$še_3$-sa_{10}-sa_{10} "Eğer o (onu/evi) satarsa", Ukg. 4-5 XI 39-XII 1; ugula-ne_2 ga-$še_3$-sa_{10} u_3-na-du_{11} u_3-da mu-$še_3$-sa_{10}-sa_{10} "Beyi ona, 'ben onu satmak istiyorum' dedikten sonra, onu satarsa", CIRPL Ukg. 4-5 XII 7 1 igi-nu-du_8 $nigin_3$-mud nu-$kiri_4$-$še_3$ $bara_2$-nam-tar-ra e-$še_3$-sa_{10} "Bir yamağı Niginmud'dan, bahçıvan için Bara-namtara satın aldı." VS 14, 144 I 1-5; 1 gu_4-mu-3 dam-gar_3-unu^{ki}-ta mu-sa_{10} "Üç yaşındaki bir öküzü Uruk'lu tüccar satın aldı". VS 14, 145 I 1-5;
	šīmum	eder, fiyat, AHw. 1240;
sa_{11}-a	erimmum	yara, CT 19, 4 I 31; AHw. 241;
sa_{12}-di_3-um		^{tumu}sa-ti-um "meltem, güneydoğu rüzgarı",

Sümerce	Akadca	Türkçe
sa_{12}-du_5	šassukkum	ölçümcü, kadastro müdürü, SAİL 115; AHw. 1194
sa_{12}-rig_7	nudunnûm	hediye, armağan, bağış,
sa_{12}-rig_7-ga	šarraktum	bağışlayıcı bayan, MSL 12, 104, 16; AHw. 1187;
sa_{12}-sug_5		ölçümcü, bilirkişi, araştırmacı,
sa_{12}-ti-um		meltem, güneydoğu rüzgarı, sa_{12}-ti-um^{ki}
sa_{12}-tum_3		meltem, güneydoğu rüzgarı,
sa_{12}-tu-um		meltem, güneydoğu rüzgarı,
sa_{14}	banûm damāqum	iyi olmak, tatlı/sevimli olmak, güzel olmak,
	dumqum ṭābum	iyi, iyilik, güzel, güzellik, AHw. 176;
sab	šappum	^{dug}sab; "yağ testisi",
$sabad_2$/$sabad_3$		kalça, bel, SL 222;
	qablum	savaş, mücadele, CT 18, 36 I 21; AHw. 888;
sad_2/sad_3	qablum	savaş, mücadele, kavga, uğraş, AHw. 888;
saĝ	rēšum/rāšum	baş, hizmetçi, köle, AHw. 973; a-ne saĝ-ĝa-ni-še$_3$ diĝir-ra-am$_3$ "Başına göre o bir tanrıdır". Gud. Sl. A IV 16; saĝ-bi-še$_3$ "öncelikle", Gud. St. G I 16; saĝ-5-kam "beşinci", ISL 20; yukarıda, üzerinde; her şeyden önce, SAİL 74; 115; AHw. 78; igi ...saĝ/saĝ$_5$ "seçmek, beğenmek, tercih etmek, üstün tutmak", baş, kişi, kazanç, çıkar, anamal, sermaye, önemli, saĝ ... tuku "bakmak, ilerlemek, idare etmek", saĝ ... aka "ilgilenmek, önemsemek, merak etmek", saĝ ... bala "kafa/baş sallamak", saĝ ... bul "kafa/baş sallamak", saĝ ...dub$_2$ "parçalamak, çarpmak", saĝ ... ĝar "ilerlemek, devam etmek, girişmek", saĝ ... gi$_4$ "devirmek, devrilmek, kapatmak", saĝ ... ḫa-za "bağlamak, el koymak", saĝ ... kal "değer vermek, minnettar olmak",

Sümerce	Akadca	Türkçe
saĝ		saĝ ... $keš_2$ "beklemek, dikkat etmek", saĝ ... sa_2 "yarışmak, rekabet etmek", saĝ ... sal-la "aptal, şapşal, alık, saçma olmak", saĝ ... se_3(-g) "emanet etmek, görevlendirmek", saĝ ... sum "ilerlemek, gelişmek, öne almak", saĝ ... zi(-g) "kalkmak, kaldırmak, düzenlemek", saĝ ...mu_2-mu_2 "süslemek, baş vurmak, ilgili", olmak", saĝ ...zi-zi(-g) "çıkarmak, hesaptan düşmek", saĝ ...du/du_3 "neden olmak, yol açmak, yaratmak", saĝ ...du_{11} "neden olmak, yol açmak, yaratmak", saĝ ...e_3 "öncelikle almak", saĝ... ĝa_2-ĝa_2 "engel olmak, karşı gelmek", saĝ ...ĝal_2 "engel olmak, karşı gelmek, saldırmak", saĝ... gi_4 "engellemek, tıkamak, kapatmak", saĝ ...gid_2 "kızgın/öfkeli olmak", saĝ ...il_2 "baş kaldırmak, kalkınmak", saĝ ...kal "değer vermek, takdir etmek, beğenmek", saĝ ...$keš_2$ "ilgilenmek, önem vermek", saĝ ...saĝ$_3$ "titremek, endişe etmek", Emesal: še-en
	qaqqadum	baş, ana mal, sermaye, AHw. 899; CAD Q 100;
	pūtum	alın, AHw. 884;
	rēštum	uç, zirve, tepe, 1. kalite, AHw. 972
	ašarēdum	ilk, AHw. 78; CAD A/2, 416; ^{d}nanna saĝ-gal-diĝir-diĝir- a-nuna-
saĝ		ke_4-ne "Nanna, bütün Anunna tanrılarının ilk büyüğü", UET 1, 294, 1-2;
	wardum	köle, AHw. 1464;
	awīlum/amēlum	adam, MSL 2, 141 b 19; Afo 18, 87, 13; AHw. 90;
	rūštum	ilk kalite, uç, SAİL 231; AHw. 996;
	rēštum	zirve, VAB 5, 139, 14; SAİL 115; AHw. 364, 972;
	iddûm	saĝ, uç, AHw. 364

Sümerce	Akadca	Türkçe
	dâkum	yere atmak, imha etmek, saçmak, dağıtmak, serpmek, öldürmek, katletmek, dövmek, vurmak,
	šarākum	saĝ .... rig_7 "bağışlamak, hediye etmek",
saĝ-apin		çiftçi; en-ig-gal la_3-banda saĝ-apin(a)-ke_4-ne e_2-ganba-ka-ta iti-ezem-$^{d}li_9$-si_4-ka e-ne-ta-ĝar "Eniggal, müfettiş onu çiftçilere Eganba-evinden Lisin'in bayram ayında dağıttı". RTC 68 VI 1-5; a_2-ne_2-kur-ra saĝ-APİN(=apin(a)-ke_4 (=saĝ-apin ak-e) ba-de_6 "Anekura, çiftçi (arpayı oraya) götürdü." VS 14, 85 III 1;
saĝ-si...ĝar		başı aşağıya-koymak, boyun eğmek, du_{11}-du_{11}-ga ^{d}nin-gir_2-su-ka-$še_3$ saĝ-si_{11} ba-ši-ĝar "Tanrı Ningirsu'nun emirlerine karşı o boyun büktü." Gud. Sl. A XII 14-15;
saĝ. . sig_3		titremek, ürkmek, sallamak,
saĝ. . tum_2		hakaret etmek, iftira etmek, kötülemek, hor görmek, küçümsemek,
saĝ ...sig_{10}	paqādum	emanet etmek, görevlendirmek,
saĝ sig_3	nakāpum	titremek, ürpermek, endişe etmek,
saĝ-šu ...du_3		el bağlamak, başa dolamak,
saĝ $šum_2$	ḫiābum	karşı gelmek, karşı çıkmak/olmak,
saĝ ...tum_2	qalālum	düşürmek, azaltmak, eksiltmek, indirmek,
saĝ ...us_2	šaqû ša rēšim	baş kaldırmak, isyan etmek, kafa tutmak,
saĝ ...zig_3	šaqû ša rēšim	baş kaldırmak, isyan etmek, kafa tutmak,
saĝ	rēšum	baş, kişi, kazanç, çıkar, anamal, sermaye, önemli,
saĝ/sa_{12}		baş, ilk, önünde, SL 223;
saĝ-dun_3		kadastro müdürü, ölçüm memuru, dam-^{d}en-lil_2-le_2 dam-ur-e_2-$muš_3$ gal-dam-gar_3-$ensi_2$-ka En-da-gal-sa_2 dam-saĝ-dun_3 lu_2-e_2-$ša_3$-ga-me "Dam-Enlile, şehir beyi büyük tüccar Ur-emuš'un karısı; Endaĝalsa, kadastro müdürünün karısı.

Sümerce	Akadca	Türkçe
		Onlar saray içi hizmetleri yapan kişilerdir/ insanlardır". VS 14, 173 IV 3
saĝ-ki		saĝ-ki "baş+yer - alın", UET 1, 134 II 6;
saĝ... sar		tıraş etmek, kazımak,
saĝ$_{10}$	banûm damāqum dumqum ṭābum	iyi, güzel, tatlı, yararlı (olmak) iyi, güzel, faydalı, yararlı, yüksek, yetenekli (olmak), nadir, ender, seyrek, sevgili, kıymetli, değerli, pahalı, kaliteli,
saĝ$_{11}$		kesmek, kırmak, koparmak, parçalamak, biçmek,
saĝ$_{12}$	banûm damāqum dumqum ṭābum	iyi, güzel, tatlı, yararlı (olmak) iyi, güzel, faydalı, yararlı, yüksek, yetenekli (olmak),
saĝ$_2$	maḫāṣum	vurmak, çarpmak, davul çalmak, dokunmak, dağılma, yayılma, dağıtım, kalıntı,
saĝ$_2$. . du$_{11}$/e		saçmak, serpmek, dağıtmak, harcamak,
saĝ$_3$	maḫāṣum	vurmak, çarpmak, yakmak, yanmak, dövmek, yere atmak, imha etmek, saçmak, serpmek, dağıtmak, dağılmak, yaymak, öldürmek, yok etmek, saĝ ...saĝ$_3$/sig$_3$ "titremek, ürpermek, endişe
saĝ$_3$		etmek", su ...saĝ$_3$/sig$_3$ "titremek, ürpermek, endişe etmek", ša$_3$ ...saĝ$_3$/sig$_3$ "üzgün/dertli olmak, üzmek, sıkıntı vermek",
saĝ$_4$/saĝ$_4$	šarrum	kral, hükümdar, AHw. 1188;
saĝ$_5$		ur$_5$ ...saĝ$_5$ "düzeltmek, iyileşmek, geliştirmek, gelişmek",
saĝ$_6$		igi ...saĝ "denetlemek, incelemek,", BIN 8, 383, 6;
saĝ$_7$	dâku; nasākum nêrum sapāḫum	vurmak, çarpmak, yakmak, yanmak, dövmek, vurmak, çırpmak, dokumak, örmek, sarmak, yere atmak, imha etmek, saçmak, serpmek, dağıtmak, dağılmak, yaymak, öldürmek, yok etmek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
saĝ$_8$/saĝ$_9$	banûm damāqum dumqum ṭābum	iyi, güzel, tatlı, yararlı (olmak) iyi, güzel, faydalı, yararlı, yüksek, yetenekli (olmak), igi …saĝ$_9$ "beğenmek, kayırmak, korumak", ša$_3$ …saĝ$_9$ "hissetmek, inanmak, zannetmek",
saĝ$_9$-ḫul		her ikisi, iyi ve kötü,
saĝa$_{11}$	sakāpum darāšum sêrum	sıkıştırmak, bastırmak, ütülemek, biçmek, hasat etmek, zag …saga$_{11}$ "devirmek, devrilmek, ters dönmek", šu …saga$_{11}$/sa$_2$ "ovmak, ovalamak, ovuşturmak, sürtmek", ĝiri$_3$ …saga$_{11}$ "çiğnemek, ezmek, ayaklar altına almak",
saĝa$_2$	mullilum	sulama sistemi, kutsal su kabı, karabaş, keşiş, din adamı, MSL 3, 104, 93; AHw. 670;
saĝa$_3$/saĝa$_4$ **saĝa$_5$/saĝa$_6$**	mullilum	karabaş, keşiş, din adamı, MSL 3, 104, 93; AHw. 670;
saĝa$_8$	šangûm	tapınak ve sarayda görevli memur, şef,
saĝa$_8$-maḫ		tapınak ve sarayda görevli şef,
saĝ-a-ki-ta		tarlanın alt kısmı, SL 223;
saĝ-an-dul$_3$	kitmum	^{ĝeš}saĝ-an-dul$_3$, "örtü, yatak", AHw. 493;
saĝ-an-na		tarlanın üst tarafı,
saĝ-an-še$_3$ … il$_2$		başını göğe kaldırmak, yükselmek, SL 224;
saĝ-an-tug	mukinnum	tanık, AS 16, 36, 22; AHw. 670;
saĝ-apin	ikkarum	çiftçi, AHw. 368; VS 14, 60 I 8; a$_2$-ne$_2$-kur-ra saĝ-apin(a)-ke$_4$ (=saĝ-apin-ak-e) ba-de$_6$ "Anekura, çiftçi (arpayı) yanına aldı". VS 14, 85 III 3; inim-ma-ne$_2$-zi saĝ-apin-ra en-ig-gal …e-na-sum "İnimmanezi'ye, çiftçiye Eniggal (onu) verdi". VS 14, 162 VII 3-7;
saĝ-AŠ		bir memur türü, görevli, memur,
saĝa$_9$ (GA. UZ$_3$) **saĝa$_{10}$ (GA. UZ$_3$. İGİ)**	mullilum	karabaş, keşiş, din adamı, MSL 3, 104, 93; AHw. 670; ekin biçmek, deste toplamak,
saĝa$_{11}$ (GA. UZ$_3$. Hİ)	mullilum	karabaş, keşiş, din adamı, MSL 3, 104, 93; AHw. 670; ekin biçmek, deste toplamak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
saĝ-ba **saĝ-ba(-a)**	māmītum	sürgün, yemin, AHw. 599;
saĝ-ba-nu$_2$	šagbānum	bir tür hastalık, CT 18, 48 IV 4; AHw. 1127
saĝ-bar-ra	pērtum	saç, BAW 1, 72, 18; MAD 3, 217; AHw. 856;
saĝ-bi-še$_3$ ...e$_3$		yükseltmek, başını kaldırmak,
saĝ-bur		karabaş, keşiş, din adamı, din adamı,
saĝ-še$_3$		adına, saĝ-E$_2$-bara$_2$-še$_3$ "E$_2$-bara$_2$'nın adına", SL 226;
saĝ-dab	santappum	siper, güneşlik, şemsiye, AHw. 1024;
saĝ-dil	gitmalum ēdēnûm	kimsesiz, yalnız, bekar, tek, ayrı, asilzade, soylu, tek başına, sadece,
saĝ-du	qaqqadum	kefil, baş, kişi, SAİL 115; CAD Q 100; AHw. 899; ^{ĝeš}saĝ-du "dokuma tezgahı",
saĝ-du ... e$_3$		karşı koymak, karşılaştırmak,
saĝ-du ... nu-tuku		aptal, akılsız, bunak, geri zekalı,
saĝdu	qaqqadum	baş, MSL 9, 67, 8; BWL 82, 215, 5, 237 c 3; AHw. 899;
saĝ-du	qaqqadum	baş, MSL 9, 67, 8; BWL 82, 215, 5, 237 c 3; AHw. 899; ^{ĝeš}saĝ-du "direk", $^{na}{}_4$saĝ-du "sarı yakut, bir taş türü",
saĝ-du$_3$		üretici, ZANF 17, 87;
saĝ-du$_5$		ölçüm şefi, ölçüm müdürü,
saĝ-dub		düzenli işçi, muteber/becerikli işçi,
saĝ-dub-ba **saĝ-dub$_2$-ba**	šandubbûm	oğul, MSL 13, 252, 12; AHw. 1162;
saĝ-dub-ba		ana tablet, giriş tableti,
saĝdudu$_x$ **(LAGAB. ŠİTA)**	maḫāṣu ša dabdê	yenmek, başarılı olmak, bozguna uğratmak,
saĝ-DUN$_3$	šassukkum	ölçümcü, kontrol memuru,
saĝ-DUN$_3$-maḫ		kontrol şefi, denetim amiri,
saĝ-dur$_2$		^{ĝeš}saĝ-dur$_2$ "sandalye, koltuk",
saĝ-en$_3$ ... tar		dikkat etmek, duyurmak, bildirmek, önemsemek,
saĝ-en$_3$-tar	pāqidum	denetmen, yönetici, müfettiş, gözcü, bekçi, AHw. 827;

Sümerce	Akadca	Türkçe
saĝ-EZEN	na'ādum	dikkat, önem, özen, ilgi, iltifat, itina,
saĝĝa	šangûm	idareci şef (tapınakta ya da sarayda), müdür,
saĝ-ĝa$_2$		yastık, içi yün, pamuk, kuş tüyü, ya da otlarla doldurulmuş küçük minder,
saĝ-ĝal$_2$		güvenli, sağlam, emin, kesin, korkusuz, güvenilir,
saĝĝa-maḫ		idareci şef (tapınakta ya da sarayda), müdür,
saĝ-ĝar	šamāṭum	çözmek, CT 11, 38, 11; AHw. 1155;
saĝĝar		$^{na}{}_4$saĝ-ĝar "değirmen taşı",
saĝ-ĝar		$^{na}{}_4$saĝ-ĝar "değirmen taşı",
saĝĝar$_2$		değirmen taşı,
saĝĝa-simug		şef demirci, demirci ustası,
saĝ-gaz	ḫabbātum	soyguncu, hırsız, katil, cani, hırsızlık, saĝ-gaz ... aka "öldürmek, katletmek",
saĝ-geme$_2$-urdu	aštapirum	hizmetçi, uşak, hademe, SAİL 115; AHw. 85;
saĝ-gi		saĝ-gi^{mušen}; "bir kuş türü",
saĝ-gi$_4$ **saĝ-gi$_4$-ur$_3$-ra**	iṣṣūr ša kubšim	saĝ-gi$_4{}^{mušen}$; saĝ-gi$_4$-ur$_3$-ra^{mušen}; "bir kuş türü",
saĝ-gi$_6$		zenci, SL 224;
saĝ-gig		baş ağrısı, baş belası,
saĝ-gig$_2$-ga	ṣalmat qaqqadim	bir tip insan, zenci,
saĝ-gir$_{11}$-mud		$^{na}{}_4$saĝ-gir$_{11}$-mud "akik, bir taş türü",
saĝ-ĝeš-gi	sannum	^{ĝeš}saĝ-ĝeš-gi, "balık ağı", AHw. 1023;
saĝ-^{ĝeš}ma$_2$		kayık, sandal, tekne yayı,
saĝ-ĝeš-ra	râsum	vurup öldürmek, tahrip etmek, katletmek, AHw. 959
	rasābum	yumruklamak, katletmek, öldürmek, AHw. 958; katil;
saĝ-gu$_2$-ĝal$_2$		onurlu, şerefli, gururlu,
saĝ-gu$_2$-ne	šāqûm	saki, sucu, AfO 18, 83, 238; AHw. 1182;
saĝ-gul		topuz, gürz, saĝ-gul-še$_3$ e$_2$-a mi-ni-si-si "Gürzü o eve yerleştirdi". Gud. St. B VI 19-20; ^{ĝeš}saĝ-gul "ağaç cıvata, mandal, sürgü", ĝag-gul "baş+vurmak - topuz", saĝ-gul-še$_3$ e$_2$-a mi-nin-gir-su-si-si

Sümerce	Akadca	Türkçe
		"Topuz olarak o onu eve doldurdu/yerleştirdi." Gud. St. B VI 19-20;
saĝ-gu-ra	dīktum	katliam; SAİL 192; AHw. 169;
saĝ-GURUŠ		bir hayvan türü,
sagi	šāqum	yardımcı, garson, komi, hizmetçi, AHw. 1182; CAD Š/2, 28; sagi-maḫ "baş/şef garson", VS 14, 182, IV 8;
sagi-gal		başında su taşıyan kişi, sucu, saki,
saĝ-il$_2$-la		yüksek, yüce, kabarık, kabartma,
saĝ-im	ummiānum	usta, sanatçı, sanatkar,
saĝ-izi		el feneri, meşale,
saĝ-KAK	santakkum	üçgen, kama, takoz,
saĝ-KAK-bad-bad		delik, çukur, boşluk, hücre, pencere,
saĝ-kal	ašarēdum	her şeyden önce, ilk, SAİL 74, 115; AHw. 78;
saĝ-kal /saĝ-kal		öncü, lider, önder,
saĝ-keš$_2$		aygıt, alet, kayış, şerit, bant, atkı, ilmik, düğüm, sicim, şerit, kordon, saĝ-keš$_2$$^{ku}{}_6$ "bir balık türü", ^{kuš}saĝ-keš$_2$ "deri sicim, şerit, kordon",
saĝ-keš$_2$ ... aka		dikkat etmek, önem vermek,
saĝ-ki	iṣṣūr ša kubšim	saĝ-ki^{mušen} "bir kuş türü", saĝ-ki... gid$_2$ "kızgın, öfkeli, dargın(olmak)", saĝ-ki zalag... bar "iyi gözle bakmak, memnun etmek",
	pûtum	alın, kaş, tepe, yamaç, yüz, çehre, SAİL 115; AHw. 884
	nakkaptum	şakak, CT 12, 33 a II 12; SAİL 115; AHw. 722;
	sakkûm	dinsel ayin, dinî tören, töre, adet, saĝ-ki ... us$_2$ "güvenmek, inanmak, itimat etmek",
	nekelmûm	saĝ-ki ... zalag "gülümsemek, parlamak", SL 225
saĝ-ki ... gid$_2$ **saĝ-ki-gid$_2$**	nā'erum	surat asmak, somurtmak, öfkelenmek, darılmak, çığlık, kükreme, AHw. 709;
saĝ-ki-gu$_4$		yamuk, ikizkenar yamuk, trapez kemiği,

Sümerce	Akadca	Türkçe
saĝ-ki-gud	pūt alpim	yamuk, ikizkenar yamuk, trapez kemiği,
saĝ-kiri$_3$-šu-ĝal$_2$	muštēmiqum	yalvaran, yalvarıcı, AHw. 686;
saĝ-ki-ur$_3$-ra	iṣṣūr ša kubšim	saĝ-ki-ur$_3$-ra^{mušen}; "bir kuş türü",
saĝ-ku$_2$-ĝal$_2$		gururlu, onurlu, şerefli, görkemli, mükemmel, harika, muhteşem, parlak, müthiş,
saĝ-ku$_3$-ĝal$_2$		gururlu, onurlu, şerefli, görkemli, mükemmel, harika, muhteşem, parlak, müthiş,
saĝ-ku$_5$(-d)	sankuttum	depo, bakiye, stok, SAİL 115; AHw. 1023 ^{gi}saĝ-ku$_5$ "kamış boru, çubuk, ^{gi}saĝ-ku$_5$, "saman", SAİL 115; AHw. 1307;
	takkussum	kaval, sipsi, gayda(=kamıştan yapılmış tiz sesli, nefesli bir çalgı)",
saĝ-kul	sikkūrum sankullum	^{ĝeš}saĝ-kul, "sürgü, mandal", AHw. 1042; ^{ĝeš}saĝ-kul "gürz, topuz, tokmak, mandal",
saĝ-kul-la	sankullum	çomak, topuz, SAİL 115; AHw. 1023;
saĝ-kur/ kur$_2$		saĝ-kur$_2$ $^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
saĝ-kur-ra		yabancı köle, SL 225;
saĝ-lul saĝ-lul	sartum	sahte, yalan, yalancılık,
saĝmaš	ašarēdum	ilk, birinci, en önemli, ilk önce,
saĝ-men	agûm	taç, çelenk, SAİL 347; MSL 2, 149, 9; AHw. 16;
saĝ-me-ni$_3$	nēberum	^{mul}saĝ-me-ni$_3$, "Jüpiter", AHw. 773;
saĝmin	tū'amum	ikiz, ikili, çift,
saĝ-mud-ĝal$_2$		avukat, yandaş, taraftar,
saĝ-munus		bayan, bayan köle, cariye,
saĝ-niĝ$_2$-GA-ra		elde edilebilir/bulunabilir servet, mal,
saĝ-ni$_3$-gur$_{11}$-ra		sermaye, anamal, servet,
saĝ-niĝin	murṣum	hastalık, MSL 3, 58, 9; SAİL 446; AHw. 676;
saĝ-nim	rapādum	eklem hastalığı, romatizma, MSL 13, 122, 265;
saĝ-nim-nim	murṣum	hastalık, MSL 3, 58, 9; SAİL 446; AHw. 676;
saĝ-nita/nita$_2$		erkek, adam, erkek köle,
saĝ-PA saĝ-PA	nēpeštum	kese, torba, cep,
saĝ-pap		saĝ-pap$^{ku}{}_6$ "bir balık türü",

Sümerce	Akadca	Türkçe
saĝ-rig$_7$	šeriktum	çeyiz, vergi, AHw. 1216;
saĝ-si-bad-bad		delgi, burgu, bir delgi aleti,
saĝ-sig ... ĝar		eğmek, bükmek, eğilmek, yöneltmek, çevirmek,
saĝ-sig-ga		ince kumaştan yapılmış, başı sıkıca kavrayan bir tür baş örtüsü, şapka, sarık, şapka yerine kullanılan silindir biçiminde başlık,
saĝ-šu	kubšum	^{tug}$_2$saĝ-šu, "şapka, ince kumaştan yapılmış, başı sıkıca kavrayan bir tür baş örtüsü", SAİL 419; AHw. 497; ^{ĝeš}saĝšu kapı dikmesi oyuğu, ^{tug}$_2$saĝšu "baş örtüsü",
saĝ-šu. . aka		esir etmek, köle yapmak,
sagšu saĝšu	kubšum	^{tug}$_2$sagšu, "ince kumaştan yapılmış, başı sıkıca kavrayan bir tür baş örtüsü",
saĝ-sum		eşya, mal, ürün, hammadde,
saĝ-sum-sikil		çöven, çöven çiçeği,
saĝ-tab **saĝ-tab-ba**	rēṣum, ṣulūlum	yardımcı, dost, arkadaş, koruyucu, ZANF 15, 193;
saĝtag	santakkum	üçgen, MDP 34, 26, 29; MKT 1, 257, 6; AHw. 1024
saĝ-tag		bay, bayan işçi,
saĝtak/saĝtak$_4$	santakkum	üçgen, kama, takoz, MKT 1, 257, 6; AHw. 1024
saĝ-ta-šur-ra	santašurrûm	^{na}$_4$saĝ-ta-šur-ra, "bir taş türü", AHw. 1024;
saĝ-ti-rin$_2$	assinnum	görevli kişi,
saĝ-tuku	ašarēdum šarḫum	her şeyden önce, ilk, SAİL 74, 115; AHw. 78; araştırıcı, gözcü, mükemmel, harika, parlak, görkemli,
saĝtuš		şapka, başlık, ince kumaştan yapılmış, başı sıkıca kavrayan bir tür baş örtüsü,
sa-gu$_2$	labānum	boyun, ense, AHw. 522; CAD L 8;
sa-gu$_2$/bal	labiānum	^{uzu}sa-gu$_2$/bal, "lif, kas", AHw. 524;
saĝ-u$_2$-a ... šub		saklamak, gizlemek,
saĝ-u$_2$-a-šub	ḫesûm	örtmek, TU 35, V 19; AHw. 342; kapatmak, TU 35, V 19; AHw. 342;
saĝ-u$_2$-šub-ba	marqītum	sığınak, CT 19, 13 a IV 7; AHw. 612;

S

Sümerce	Akadca	Türkçe
saĝ-ur-saĝ		harem ağası, hadım,
saĝ-uš	kayamānum kayyāniš	sürekli, daima, SAİL 115; AHw. 420; ^{mul}saĝ-uš, "Satürn";
saĝus/saĝuš		kararlı metin, vefalı, sadık (olmak),
saĝ-us$_2$		yardımcı, taraftar, mevcut, hazır, geçerli, kullanışlı, yararlı (olmak),
saĝ-zi		taç, çelenk, coşkun, yüce, engin,
saĝ-zi-da		sadık, bağlı, dürüst, içten, vefalı, inançlı, SL 226;
saḫ	suḫḫum	hasır, AHw. 1054;
saḫ$_4$		güldürücü/eğendirici oyuncu, şen, şakacı,
saḫ$_7$-ḫi-in	saḫindum sikkatum	bira mayası, oec 4, 153 ı 34; AHw. 1042,
saḫab	mēdelum	^{ĝeš}saḫab, "sürgü, mandal", SAİL 354; AHw. 639; yer, SAİL 212;
	epērum	toz, CAD E 184; AHw. 222,
	manzazum	yer, SAİL 212;
saḫar	tarbu'tum	toz, toprak, MSL 13, 27, 291; AHw. 1328;
	epērum eprum	toz, toprak, AHw. 222; CAD E 184; MSL 3, 139; 121;
saḫar	eprum	toz, toprak, AHw. 222; CAD E 184; AWL 128; ^{ĝeš}guza lu$_2$ mu-na-gub-a-ni saḫar- ra (=saḫar-ta) ḫe$_2$-em-ta-tuš "Böyle birisinin dikilen tahtı toz İçinde kalsın!", Gud. St. B IX 10-11. saḫar …dub "doldurmak, yüklemek, yığmak", saḫar… su$_3$ "örtmek, kapamak, kapatmak", ^{dug}saḫar; "kova, fıçı, kap, tekne",
	kizûm	hizmetçi, NG 3, 155; VS 14, 72 IV 3;
	rapāšum	geniş olmak, AHw. 955; ISL 36;
	eperum	yer küre, doğa, hayvan ini, toprak, toz,
	ḫurbāšum	don, kırağı, terör, korku, dehşet,
saḫar$_2$	šaḫarrum	bir kap türü, SAİL 331; AHw. 1129;
	šuḫurrum	aralıklı, AHw. 1129;
saḫar-a-tuš-a		çamur/alüvyon ile yüklü alan, bataklık,

S

Sümerce	Akadca	Türkçe
saḫar-da ... gi$_4$		toz haline getirmek, kırmak, parçalamak,
saḫar-dub-ba		çöp, enkaz, moloz yığını,
saḫar-ĝa$_2$-ĝa$_2$	tamlûm	destek, sermaye, MAD 3, 176; MSL 12, 105, 50;
saḫar-ĝar		balçık, alüvyon, çöp yığını,
saḫar-ĝar-ra		toprak yığını, alüvyon, balçık,
saḫar-gi$_4$	saḫargûm	çöp/alüvyon nöbetçisi,
saḫar-HUB$_2$		çöp yığını, alüvyon, balçık,
saḫar-mud-da	saḫarmuddûm	^{uzu}saḫar-mud-da, "gövde, rahim, karın", AHw. 1005;
saḫar-re-eš		kum yığını, yapı işlerinde kullanılacak kumun çıkarıldığı yer,
saḫar-si-ga		yığmak, karaya oturmak, birikmek, kıyıya doldurmak, dolgu yapmak,
saḫar-šu-bala-a		taşımak, götürmek, nakletmek,
saḫar-šub-ba	saḫaršuppûm garābum	bulaşıcı bir hastalığa, miskin hastalığına tutulmuş kişi, veremli kimse, RA 60, 47; SAİL 212; AHw. 1005; uyuz, MSL 3, 86, 7; AHw. 281; ^{lu}$_2$saḫar-šub-ba, "veremli insan, uyuz kişi",
saḫar-šu-ti-a		çöp/alüvyon toplamak,
saḫar-tun$_2$		toz, çok küçük/hafif parçacıklara bölünmüş toprak,
saḫar-urudu		bakır pası, SL 227;
saḫar-zi-ga		çöpü/çamuru, alüvyonu temizlemek,
sakar		keskin, sivri,
sal	raqāqum	ince, zayıf, seyrek, güçsüz (olmak), iyi, kaliteli, güzel, yaymak, sermek, yayılmak, örtmek, rahim, döl yatağı, vulva, dar, sınırlı, az olmak, geniş olmak, saĝ ...sal, "bozmak, tahrip etmek",
SAL. LAGAR. BAD **SAL. LAGAR. ME**	šugītum	rahibe, MSL 12, 129, 24; SAİL 354; AHw. 1260;
SAL. LUL. BALAG		iş, meslek, sanat, uğraş,
SAL. ŠAH	šaḫītum	dişi domuz, SAİL 354; AHw. 1260;
SAL. SAL		bir kuş türü, SAL. SAL$^{ku}_6$ "bir balık türü",

Sümerce	Akadca	Türkçe
sal_2/sal_3	mudulum	direk, sırık, kutup,
sal_4		harman savurmak, yaymak, sermek, yayılmak,
sal-la	musirrum	^{ĝeš}sal-la; "bir saban türü",
SAL-zi		SAL-zi^{mušen} "bir kuş türü",
sam_2	šīmum	takas etmek, değiştirmek, satmak, satın almak, ücret, fiyat, eder, MSL 13, 84 A 9; AHw. 1240;
sam_2-til-la-ni		maksimum, en yüksek fiyat,
samag	umṣatum	ben/sivilce, nişan, SAİL 138; AHw. 1418;
samag samag$_2$	umṣatum šullum	siğil, yumru, şiş, ben, doğum lekesi,
samag/samag$_4$	umsatum	damga, ben, marka, AHw. 1418;
samag$_3$ samag$_4$	umṣatum šullum	damga, ben, marka, MSL 14, 97, 194; AHw. 1418;
samag$_6$	umṣatum šullum	damga, ben, marka, MSL 14, 97, 194; AHw. 1418;
saman	šummanum	ip, halat, urgan, sicim,
saman$_2$		boyunduruk, bağlamak, çifte koşmak, 228;
saman$_6$ **(A. PA. Bİ. Sİ. A. GA)**	rakībum šikkatum	dar boyunlu küçük şişe, testi, kova, şişe,
sanga	šangûm	saray ya da tapınak yöneticisi, şef, idareci, kahya, karabaş, keşiş, din adamı, AHw. 1163; CAD Š/1, 377;
sanga$_4$	mullilum	süpürge, SAİL 320; AHw. 670;
sanga-maḫ	šan/ggamaḫḫum	$^{lu}{}_2$sanga-maḫ, "baş karabaş, keşiş, din adamı", AHw. 1163;
sangu	šangûm	saray ya da tapınak yöneticisi, şef, idareci, kahya, karabaş, keşiş, din adamı, AHw. 1163; CAD Š/1, 377;
santak santak$_2$ **santak$_3$ santak$_4$**	santakkum	sürekli, devamlı, AHw. 1023;
santana	šaddanakkum	vali, belediye başkanı, SAİL 343; AHw. 1022;
sar	gullubum	tıraş olmak, SAİL 331; AHw. 297; geçirmek, SAİL 31; RA 11, 124, 15;

S

Sümerce	Akadca	Türkçe
		dub-zu sar-ra-ab "Tabletini yaz", BE 31, 51, 9; mu-ni bi_2-ib_2-sar-re-a "Adını yazarsa", UET 1, 294, 28; en-ig-gal nu/la_3-$banda_3$ mu-bi-$še_3$ e-sar "Eniggal, müffetiş adlarını yazdı". BIN 8, 381, 22 u_4-su_3-ra_2-$še_3$ mu-$ĝu_{10}$ $ḫe_2$-em-mi-sar "Sonsuza dek ben adımı oraya yazdırdım". UET 1, 140, 39-40 alan ölçüsü birimi, 1 sar=1/100 iku, 40 km^2
sar		geçirmek, içine koymak; çalmak, kaçırmak; gizlice almak, aşırmak, tütsülemek, tütüne benzer otlardan sigara içmek, süpürme, bahçe, alan, bölge, koşmak, yarışmak, acele etmek, tıraş olmak, rendelemek, tütmek, $ḫub_2$ ...sar "koşmak, oynatmak, yönetmek, işletmek", kas_4 ...sar "koşmak, taşımak, götürmek", $^{u}{}_2$ sar, "papatya", SAİL 331;
	ḫubtum	kaçırma/kaçakçılık, yağma, korsanlık, SAİL 331; AHw. 351; TCL 17, 53, 7; YOS 8, 129, ;
	ḫabātum	çalmak, soymak, SAİL 331; CAD H 10;
	qatārum	tütüne benzer otlardan sigara kullanmak/ içmek, SAİL 331; AHw. 907;
	šabāṭum	süpürmek, temizlemek SAİL 331;
	šaṭārum	yazmak, AHw. 1203; CAD Š/2, 221; NG 3, 155;
sar_7	sarrum	yalancı, uyanık, yanlış, SAİL 355; AHw. 1030;
sar_7-ti	sartum	hilal, yalak, yanılgı, SAİL 355; AHw. 1031;
sar-da		onur kırıcı, küstah, ahret, yeraltı dünyası, aşırı bağnaz, azgın, çılgın, coşkun, kuduz hastalığı,
sas	sassatum	çayır, çimen, ot, otlak,
sa_{20}(ZAG)	kašādum mašālum šanānum	zapt etmek, yetişmek, yarışmak, rakip olmak, benzemek, andırmak, denkleşmek, AHw. 1161;
se	šakānum	koymak, yerleştirmek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
se-ek-ru-um	sekreterum	^{munus}se-ek-ru-um, "katibe, sekreter, yazıcı", AHw. 1036;
se$_{11}$/se$_{12}$		oturmak, yaşamak, ikamet etmek,
se$_2$-ek-rum	sekretum	sekreter, bayan yazıcı, AHw. 1036;
se$_2$-ek-ru-um		^{munus}se$_2$-ek-ru-um "bayan yazıcı, sekreter",
se$_3$	ḫâšum	vermek, CT 11, 30 I 90; 18, 29 b III 9; AHw. 335;
	ḫasāsum	düşünmek, hatırlamak, CT 11, 29 II 1; AHw. 329.
	kašādum mašālum	zapt etmek, yetişmek, yarışmak, rekabet etmek,
se$_3$(-g)	šakānum	koymak, yerleştirmek, yapmak, AHw. 1134; a-na-aš nu-mu-de$_3$-eb-se-ge-en "Neden onlar gibi yapmıyorsun?", JCS 25, 103; CAD Š/1, 117; gu$_3$ .... se$_3$ "itaat etmek", sa$_2$..... se$_3$ "plan yapmak, çizmek", saĝ ... se$_3$ "dikkat etmek".
sed sed$_4$ sed$_6$	kāṣûm; kuṣum	soğuk, soğuk olmak, soğumak, serinlemek, kış,
sed-sed-dam	kaṣâtam	sabahleyin erkenden,
ser$_3$	serdûm	anlaşma, MSL 3, 222, 5; AHw. 1037;
ses	marārum	ufalamak, kırmak, bölmek, keskin olmak, sert olmak, acımak, SAİL 331; AHw. 609; ^{šim}ses, "badem ağacı, bir ağaç türü", SAİL 331; ses^{mušen} "bir kuş türü", acı, sert, keskin, ekşi olmak,
si	ešērum	uygun olmak düzenli olmak, AHw. 254; CAD E 352 a ..... si "su doldurmak", SDP A/1, 11; gu$_2$ ..... si "toplamak, toplanmak", SKI 155; diĝir-gal-gal-lagaš^{ki}-a-ke$_4$-ne gu$_2$ ma-si-si-ne (=gu$_2$ ma-si-si-e-ne) "Lagaš'ın en büyük tanrıları benim için orada toplanıyorlar." Gud. Sl. A X 28-29 šu-še$_3$ ...si "vermek, teslim etmek", NG 3, 8; temen ... si "temel atmak".
		Gud. Sl. B XIII 3; zam, ek, SAİL 112; 123; kuyudan su çekmek, bira hazırlamak, doldurmak, parmak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
		değiştirmek, dökmek, saçmak, šu-ni-še$_3$ im-mi-in-si "Onun eline o (onu) doldurdu/ona teslim etti." UET 8, 68, 15;
	qarnum	boynuz, AHw. 904; CAD Q 134; SKI 116; si-gal "iri boynuz", SKI 116; gu$_4$-gim/gin$_7$ si im-mi-ib$_2$-il$_2$-il(a$_2$)-ne kur-kur-ra saĝ ba-ni-ib$_2$-il(a$_2$)-ne "Bir boğa gibi boynuzlarını yükseltiyor, bütün ülkelerde başını yukarı kaldırıyor". Gud. Sl. A XXI 21-22;
	qarnānum	boynuzlu, SAİL 165; AHw. 904;
	malûm	doldurmak, AHw. 597; CAD M/1, 174; ma$_2$-gal-gal-a im-mi-si-si "(Taşları) büyük gemilere doldurdu/yükledi". Gud. St. B VI 61-62;
	arāmum	örtmek, kapatmak, CT 26, 43 VIII 7; AHw. 64
	šaqummum	büsbütün hareketsiz, MSL 13, 182, 24; AHw. 1182
	šebûm	karnını doyurmak, doymak, AHw. 1207;
	(w)atrum	dolu olmak, MSL 14, 341, 164; AHw. 1369;
	enēšum	zayıflamak, zayıf olmak, yıkılmak, AHw. 217;
	šelûm	küt olmak, CT 12, 9 III 3; AHw. 1211;
	gazāzum	kesmek, kırkmak, CAD G 59; AHw. 284;
	šakānum	koymak, yerleştirmek, anımsamak, hatırlamak, akılda tutmak, fırlatmak, atmak,
si-a		dolu, kalabalık, SL 229;
si-am		boynuz, yabani boğa boynuzu,
si-am-ma-ke$_4$		yabani boğa boynuzu, SL 229;
si-di	šuqammumum	durgun, sakin (olmak), CT 11, 33, b 3; AHw. 1281;
si-ezen		üzülmek, sıkılmak, kaygılanmak, bir müzik aleti,
si-ga		sessiz, sakin, durgun, güçsüz, zayıf, yetersiz,
si-ga/ge	malûm	doldurmak, SAİL 123; AHw. 596;
si-ĝa$_2$	ukultum	yemek, aş, SAİL 597; AHw. 1406; SL 230;

Sümerce	Akadca	Türkçe
si-ga-kala-ga		güçsüz, zayıf, yetersiz, demiryolu makası,
si-gal		bir ekmek türü, ay çöreği,
si-ĝar	šigarrum	^{ĝeš}si-ĝar; "ağaç cıvata, mandal, , mengene, kıskaç, kapı kilidi, sürgü", AHw. 1230; ISL 75;
si-gigir		tekerlekli araba koşumu,
si-gu$_3$ ... ra		boynuzla ses çıkarmak, ilan etmek,
si-gu$_4$		^{urudu}si-gu$_4$ "bakır mandal, kanca, menteşe",
si-gug$_2$		ayçöreği, pasta, kek,
si-i$_3$-tum	šittum šiātum	denge, terazi, bakiye, kalıntı,
si-ig	šakānum šaqummatum	koymak, yerleştirmek, temiz olmak,, temizlemek, aklamak, susmak, sessiz olmak,
si-ig-da	masabbum	sepet, sele, CT 45, 99, 24; SAİL 342; AHw. 617;
si-ig-dum	šiqdum	badem, badem ağacı, ceviz,
si-il	nesûm; šalātum	uzak olmak, çekip girmek, yarmak, ayırmak, bölmek, dağıtmak, paylaştırmak, ka-tar ...si-il "övmek, methetmek, şükretmek", šu ...si-il "sabitlemek, bloke etmek, gündemden kaldırmak",
si-il-la/la$_2$	piqittum	teslim, denetim, yoklama, eleştiri, yoklama, SAİL 112; AHw. 865;
si-im	napûm; šaḫālum	elemek, kalburdan geçirmek, süzmek, koklamak,
si-im-da		^{urudu}si-im-da "bakır, zincir, pranga, köstek(=hayvanı ön ve arka ayaklarından bağlayan ip)", SL 230 damga, işaret,
si-im-da ... šu$_2$		damgalamak, işaretlemek,
si-im-si-im. . aka		koklamak, bir şeyi burnuna yaklaştırmak,
si-la		sonradan kazanılan servet/mal,
si-la$_2$	piqittum	teslim, CT 12, 15 IV 26; AHw. 865;
si-mu$_2$		boynuzlu olmak,
si-mul	gêšum	eşelemek, CT 12, 33 II 14; AHw. 287; geyik, TSL 84; erkek geyik, karaca,
si-muš$_2$		görkemli boynuz,

Sümerce	Akadca	Türkçe
si-muš$_2$/muš$_3$	šarūrum	parlaklık, görkem, MSL 12, 107, 111; AHw. 1193;
si-par$_3$	amandnum	tırpan, bir çiftlik aleti,
si-par$_4$	numātum	alet, araç, CT 45, 109, 7; TCL 17, 53, 9; AHw. 803;
si-sa$_2$	ešērum	düzeltmek, düzenli olmak, yoluna koymak SAİL 112; AHw. 391; cırcır, AfO 18, 329, 70; doğru, yasal, adalet, AHw. 254; CAD E 352; düzeltmek, yoluna koymak, AHw. 254; ^{tumu}si-sa$_2$ "kuzey rüzgarı, kara yel",
	išarum	doğru, haklı, samimi, AHw. 392; GKT 61 g; adil, AHw. 392;
	šurdunûm	$^{u}{}_2$si-sa$_2$, "roka", SAİL 112; AHw. 1283;
	ešrum	düzeltmek, yoluna koymak, AHw. 254;
	ešērum	si-sa$_2$-bi, "doğrulukla",
si.. si-sa$_2$		toplamak, düzenlemek, birleştirmek,
si ... sa$_2$		akort etmek, düzenlemek,
si ...ak		ayarlamak, uydurmak, uyum göstermek,
si... e$_3$		filizlenmek, çıkarmak,
si-gu$_3$. . . ra		üfleyerek yakmak, boynuzla üflemek,
si-gu$_3$. . . raḫ$_2$		üfleyerek yakmak, boynuzla üflemek,
si. . . mu$_2$		filizlenmek, çıkarmak,
si ...sa$_2$	ešērum šutēšurum	düzenlemek, doğru olarak yapmak,
si... si-sa$_2$	ešērum šutēšurum	düzenlemek, doğru olarak yapmak,
si-si-ga	meḫûm zīqīqum; šārum	hayalet, hortlak, fırtına, heyecan, meltem, rüzgar,
si-si-ig	meḫûm zīqīqum šārum	hayalet, hortlak, fırtına, heyecan, meltem, rüzgar, susmak, susturmak, 230
	šuḫarratum	ıssızlık, sessizlik, CT 12, 41 III 21; AHw. 1260;
si-šir$_3$		endişe, sıkıntı, üzüntü, üzülmek, sıkılmak, kaygılanmak,
si-šuš-nu		karides, bir deniz yaratığı,
si-un$_3$-na		doruk, zirve, tepe, SL 231;
si$_{11}$		ekin biçmek, tarladan toplamak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
si$_{11}$-le$_2$	riāšum rīšātum·	sevinç, neşe, mutluluk, sevinmek,
si$_{12}$. . ĝar		ağlamak, sızlamak, feryat etmek,
si$_{12}$-si$_{12}$	arqum; arāqum	yeşil, deneyimsiz, ham, solgun, (olmak),
si$_{14}$	lummûm	örümcek, salyangoz, küçük çömlek,
si$_{21}$	damqum	güzel, iyi, SAİL 322, 356; AHw. 155;
	damāqum	iyi olmak, uygun olmak, başarılı olmak, SAİL 322,
si$_2$-il-kum	silqum	^{udu}si$_2$-il-kum, "yemeklik et", AHw. 1044;
si-2-la$_2$		ikili, iki telli çalgı,
si$_2$-si$_2$		^{anše}si$_2$-si$_2$; "at, beygir",
si$_3$	nadānum	vermek, SAİL 61; 164; AHw. 1299;
	tadānum	satmak, KGT § 38 b; SAİL 164; AHw. 1299;
	zanānum	beslemek, CT 11, 29 II 2; AHw. 1510;
	šakārum šakānum	sarhoş olmak, koymak,
si$_3$(-g)	šapākum	dökmek, yığmak, depolamak, AHw. 1168 ša$_3$ .... sig$_3$ "sıkıntılı olmak, bunalmak",
	nadûm	atmak, koymak, yerleştirmek, AHw. 705;
	maḫāṣum	dokunmak, vurmak, AHw. 580; CAD M/1, 71;
	epēšum	yapmak; igi nu-mu-un-du$_8$-ru-un a-na-aš nu-mu-da-si$_3$-ge "Sen bakmıyorsun. Neden onlara benzer yapmıyorsun?", TMH NF 3, 39;
	nakāpum	ĝeš ...sig$_3$ "ağaç kesmek, budamak", AJA 7, 425, 34; saĝ ...sig$_3$ "titremek", AHw. 718; CAD N/1, 40;
si$_3$(-k)		kıyaslamak, karşılaştırmak, TCL 16, 45, 47;
si$_3$(-m)	nadānum	vermek, teslim etmek, NG 3, 156;
si$_4$	sānum pelûm; sāmum	kırmızı, AHw. 1019; AWL 217; kırmızı, kahverengi (olmak),
si$_4$-lum		si$_4$-lum^{sar} "karnabahar, bir ot/bitki türü",
si$_8$	kašādum mašālum	zapt etmek, MSL 2, 148, 26; AHw. 459
	šanānum	eşit olmak, karşılaştırmak, mukayese etmek, rakip olmak, ile rekabet etmek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
sib$_2$-ta	elâtum	ek/ilave hisse,
sibir-eškiri		dizgin, yular, gem; St. P 10, 1 V 19;
sibsib	kaššaptum	büyücü kadın,
sidug/sidug$_2$ **si-du$_{11}$(-g)**	ḫaštum	çukur, oyuk, boşluk, delik, derinlik, AHw. 356;
	šuttatum ḫuballum	dere, vadi, geçit, boğaz, ML 12, 25 II 35; AHw. 1292
	ḫuppum	tuzak, AHw. 350;
siduga$_2$ **sidugga**	ḫaštum šuttatum	çukur, oyuk, boşluk, delik, derinlik, dere, vadi, geçit, boğaz, tuzak, AHw. 350;
	ḫuballum ḫuppum	derinlik, boşluk, çukur, AHw. 356; 684;
sig	enšum	zayıf, AHw. 219; CAD E 170-171; sig … še$_3$ "aşağıya", ISL 78; sig … ta "aşağıda, aşağıdan", ISL 79; saĝ …sig$_3$ "baş eğmek", kur-kur-re saĝ im-da-ab-sig$_3$-ge "Bütün ülkeler başı öne eğiyorlar". SGL 1, 72; a-ab-ba sig-ta, "aşağı denizden"; tek/biri, yalnız, SAİL 1, 592;
sig		dar olmak, SAİL 592 cılız, ince, zayıf, dar, darlık, SAİL 592; AHw. 908 ensiz olmak, SAİL 592; güçsüz, zayıf, yetersiz (olmak), alçak, zayıf, cansız (olmak), ince (olmak), dar, sınırlı (olmak), akşam, sig^{mušen}; "bir kuş türü",
	šaplītum šapliš	aşağı taraf, aşağıda, AHw. 1174; CAD Š/1, 467;
	wiāsum	azalmak, CT 40, 39, 35; BE 17, 3, 45; AHw. 1496;
	qutnum	sıkıntı, VS 16, 189, 26; SAİL 592; AHw. 930
	enšum	zayıf, SAİL 592; AHw. 219; CAD E 170;
	w)edûm	meşhur, tanık, SAİL 592, AHw. 187;
	uppultum	turfanda sebze, tekne, SAİL 592; AHw. 1425
	našpum	bir bira türü, SAİL 592; AHw. 761;
sig-ba		gövdenin alt kısmı,
sig-nim-ta		her yerden, SL 231;

Sümerce	Akadca	Türkçe
sig-še$_3$		aşağıya, aşağıda,
sig-sig	mehûm zīqīqum	hayalet, hortlak, meltem, rüzgar, dar, sınırlı, SL 231
sig ... ĝar		yüzükoyun yatmak, yorulmak, perişan olmak,
sig/si(-g)		kuşatmak, Gud. Sl. A XXVI 5;
sig$_2$-bar	sigbarûm luḫšûm	karabaş, keşiş, din adamı, rahip; AHw. 561;
sig$_2$-bar-ra	sigbarûm	kel, MSL 12, 132, 101; AHw. 1039;
sig$_2$-dub$_2$-ba	ratītum	sıtma, AOAT 1, 4, 25; AHw. 963;
sig$_2$-kad$_5$	kunšum	yumak, yığın, AHw. 507;
sig$_2$-šab	mušāṭum	taranmış/bakımlı saç, taranmış yün,
sig$_3$	šaḫurratum	sessizlik, MSL 5, 75, 310; AHw. 1133; ^{tug}$_2$sig$_3$, "kilim, dokuma, örgü", AHw. 641;
	miḫṣum	darbe, tokat, SAİL 295; 328;
	rapāsum	ezmek, çarpmak, çiğnemek, dövmek, vurmak, AHw. 954
sig$_3$	narāṭum	titremek sallamak, sarsılmak, AHw. 746;
	maḫāṣum	dokumak, SAİL 295; 328; vurmak, dokumak, örmek, AHw. 580;
sig$_3$. . du$_1$/e		berbat, kötü olmak, SL 231;
sig$_3$/ra	maḫāṣum miḫṣum	vurmak, SAİL 295; 328; AHw. 580; şamar, darbe, SAİL 295; 328;
sig$_3$-ga	adīrum	korku, CT 19, 16 IV 15; AHw. 13;
sig$_3$-ge-da		gölge, karanlık, hayal, 231
sig$_3$-sig$_3$	ṣallummûm	meteor taşı, CT 12, 22 b 16; AHw. 1077; hayalet, hortlak, fırtına, öfke, meltem, rüzgar, hortum, kasırga,
	šuḫarrurum	hareketsiz/sessiz olmak, sakin olmak, AHw. 1261;
sig$_3$-sig$_3$-ga	tamḫuṣum	rekabet, mücadele, AOTU 1, 303, 10; AHw. 1314;
sig$_4$	libittum	tuğla, kerpiç, AHw. 551; CAD L 176; sig$_4$-bi ki-sikil-a im-mi-du$_8$ "Tuğlasını kutsal yerde açtı/döktü". Gud. St. B IV 18, Emesal: še-eb,
	igārum	duvar, AHw. 366; ISL 66;
	rigmum	ses, gürültü, MSL 9, 60, 113; AHw. 982;

Sümerce	Akadca	Türkçe
sig$_4$-al-ur$_3$-ra	agurrum	tuğla, kerpiç; SAİL 567; AHw. 17;
sig$_4$-ba		kerpiç yapım aleti, maşa,
sig$_4$-tab-ba-ku$_4$-ra	urubātum	köşe taşı; AfO 18, 83, 162; AHw. 1436;
sig$_4$-tab-ba-tu-ra	urubātum	köşe taşı, SAİL 567; AHw. 1436;
sig$_4$-zi	igārum	duvar, AHw. 366; ISL 66;
sig$_5$	waqārum	kıymetli/pahalı olmak değerli olmak, AHw. 1460;
	dumqum	iyilik CT 19, 18 III 3; SAİL 454; AHw. 176;
	dammuqum	iyi, güzel, SAİL 4; CAD D 68; AHw. 157;
	damqum	güzel, güzellik, iyi, iyilik, SAİL 356; 454; AHw. 157; yüksek, kaliteli, nadir, kıymetli (olmak),
sig$_5$-ga-šu-tag-ga	nēlepum	^{dug}sig$_5$-ga-šu-tag-ga, "bir tür bira kabı", AHw. 776
sig$_6$	damqum damāqum	güzel, iyi, SAİL 322, 356; AHw. 155; uygun olmak, başarılı olmak, iyi olmak, SAİL 322, AHw. 155;
sig$_7$	warādum (w)ašābum ša mādūtim	sarı, yeşil (olmak), CAD A/2, 231; birlikte bulunmak, oturmak AWL 309; SGL 2, 155; ZANF 23, 79; munus-me e$_2$-gal-la i$_3$-sig$_7$ "Onlar kadınlardır. Sarayda birlikte oturuyorlar". Nik. 16 III 13-14; 1 (ul) ^{d}en-lil$_2$-da 1(ul) ^{d}en-ki-ur-ĝu$_{10}$ šubur-da e-da-sig$_7$ "1 şinik Enlilda'ya, 1 şinik Enki-urgu'ya. Onlar Šubur ile birlikte oturuyorlar". Nik. 2 X 1-3; sig^{mušen}; "bir kuş türü",
	warāqum	yeşillenmek, sararmak, AHw. 1463;
	(w)arqum	yeşil, sarı, SAİL 351;
	urqum	yeşil benek, SAİL 351;
sig$_7$-a		ağlama, göz yaşı, SL 232;
sig$_7$-ĝeš		iş, meslek, sanat, uğraşı,
sig$_7$-igi		kaş, yay, kemer,
sig$_7$-sig$_7$	wurrīqum	^{na}$_4$sig$_7$-sig$_7$ "değerli bir taş, bir taş türü", AHw. 1497;
	arqum; arāqum	yeşil/sarı (olmak), cansız, solgun (olmak), yararlı olmak,
sig$_7$		bir inek betimlemesi,

Sümerce	Akadca	Türkçe
sig$_7$-en		bir tanrıça türü,
sig$_7$-ḫi		bir inek türü,
sig$_7$-a		bir meslek türü,
sig$_7$-a-bal		hata, kusur, eksiklik,
sig$_8$	sepû ša šarti urrûm	saç ya da yün koparmak, aptal/budala olmak,
sig$_9$	šakānum šênum	koymak, yerleştirmek, bağlamak, susmak, susturmak, sakinleştirmek, sakin, yorgun, yorulmak, usanmak, 232 ĝiri$_3$ ...sig$_9$ "görev yapmak, hizmet etmek",
sig$_9$		tug$_3$ ...sig$_9$ "sürmek, yarmak, çizmek", tug$_2$ ...sig$_9$ "soymak, çıkarmak, açmak, boşaltmak, tahliye etmek, kazımak",
		tug$_3$ ...sig$_9$ "sürmek, yarmak, çizmek", tug$_2$ ...sig$_9$ "soymak, çıkarmak, açmak, boşaltmak, tahliye etmek, kazımak",
	warqum	sarı, yeşil, MSL 3, 127, 362; AHw. 1471;
sig$_{10}$	šakānum dâṣum sapānum	koymak, yerleştirmek, düzlemek, saygısızlık etmek, kabalık etmek, fırlatmak, atmak, saçmak, dökmek, eşit olmak, yetişmek, eş değerde olmak, uygulamak, başvurmak, ilgili olmak, igi ...sig$_{10}$ "bakmak, görmek, anlamak, görüşmek", inim ...sig$_{10}$ "açıklamak, ifade etmek", sa$_2$ ...sig$_{10}$ "gizli düzen hazırlamak, parsellemek, saĝ ...sig$_{10}$ "emanet etmek, görevlendirmek", ša$_3$ ...sig$_{10}$ "parsellemek, gizli düzen hazırlamak, yerini belirlemek", ni$_2$ ...sig$_{10}$ "parçalara ayırmak, parsellemek",
sig$_{11}$	dâkum	öldürmek, imha etmek, saçmak, dağıtmak, yaymak, dövmek, vurmak,
sig$_{15}$	sīkum	bir ekmek türü,
sig$_{17}$	arqum; arāqum	yeşil, yeşil olmak, soluk, cansız,
sig$_{19}$		tarak, tırmık, SL 232; MSL 2, 148, 26; AHw. 459;

Sümerce	Akadca	Türkçe
siḫir-ti	siḫirtum	çevre, AfO 19, 9, 23; SAİL 529; AHw. 1040;
sik$_2$-bar-ra	sikbarûm	$^{lu}{}_2$sik$_2$-bar-ra, "kel, saçı olmayan kişi", SAİL 539;
sik$_2$-šab	mušāṭum	tıraş edilmiş saç, SAİL 539;
siki	šipātum/šaptum	yün, AHw. 1244; CAD Š/3, 57; siki ^{ĝeš}zum-aka nam-sig$_3$ šu-ba mu-ĝal$_2$-am$_3$ "Yünü atmak için yay ellerinde hazırdır". Gud. St. B IV 18-19; 1 udu-siki ... lugal-da-nu-me-a sipa-udu-siki-ka-da n aba-da-ri "1 yün koyunu Lugal-danumea'nın, yün koyunları çobanının yanında öldü". VS 14, 22 I 1-II2; gu$_2$-an-še$_3$ 14 lu$_2$ siki-tur-maḫ-ba "Tamamı 14 kişiye küçüklü büyüklü yün dağıtımı", VS 14, 86 V 1
	šārtum	saç, AHw. 1191;
	šipātum	yapağı, YOS 1, 53, 174, SAİL 539; AHw. 1244;
siki ... peš$_5$		fişlemek, yün/kıl taramak,
siki$_2$	sīkum	bir ekmek türü,
siki-ba	lubušum	yün dağıtımı; siki-ba lu$_2$-didli-e-ne bara$_2$-nam-tar-ra dam-lugal-an-da ... e$_2$-munus-ta e-ne-ba "Değişik insanlara yün dağıtımı Bara-namtara, Lugal-anda'nın karısı haremden (onu/yünü) onlara dağıttı". VS 14, 79 I 3-II 4;
siki-babbar		temizlenmiş beyaz yün,
siki-bar		sarkık saç,
siki-gi$_6$		beyaz koyun yünü,
siki-gin		orta kalitede bir yün çeşidi,
siki-^{ĝeš}ga-rig$_2$-aka		taranmış/atılmış yün,
siki-gul		bıçakla kesilmiş yün,
siki-gul-gul	tuttubum	$^{tug}{}_2$siki-gul-gul, "kazak, yünlü bir elbise", AHw. 1374;
siki-kur-ra		dağ koyunu yünü,
siki-numun$_2$		bir giysi türü,
sila$_3$-gaba(-a)	šāqûm	garson, AHw. 1182;
sila-min$_3$		sila-min$_3{}^{ku}{}_6$ "bir balık türü",

Sümerce	Akadca	Türkçe
sipad		sipad^{mušen} "bir kuş türü",
sikil	ellum	temiz, kutsal, beyaz AHw. 204; CAD E 102; 2 absin$_3$ sum-sikil-gal-gal "2 arık büyük beyaz soğan". VS 14, 40 IV 3-V 1; ^{u}$_2$sikil, "adem otu", SAİL 564; AHw. 1041; ^{u}$_2$sikil "tıbbi bir ot/bitki türü", ^{na}$_4$sikil "bir taş türü",
	elēlum	temiz olmak, temizlemek, AHw. 197; CAD E 80; Gud. Sl. B IV 11; e$_2$-ninnu im-ta-sikil-e-ne "Eninnu tapınağını onlar temizliyorlar". Gud. St. B IV 11; sig$_4$-bi ki-sikil-a im-mi-du$_8$ "Tuğlasını kutsal yerde açtı/döktü". Gud. St. B IV 18-19;
	sikillum	^{na}$_4$sikil, "bir taş türü", SAİL 564; AHw. 1041;
	ellum	temiz, katkısız, namuslu, düzgün, başarılı olmak,
sikil-du$_3$-a		onur kırıcı, küstah, saygısız, kaba, terbiyesiz (kimse),
siki-mud$_6$		boynuz, kıl, saç, tüy,
siki-mug		sıradan, olağan, şöyle böyle,
siki-muš-aka		taranmış yün,
sikin	šikinnum	yağ kabı, küp, MSL 13, 122, 280; AHw. 1233;
siki-pa		saçlı baş, tıraş olmamış kafa,
siki-peš$_6$	singum	kırpıntı/döküntü yün, MSL 10, 130, 96; AHw. 1047;
siki-šab		^{tug}$_2$siki-šab "yünlü elbise",
siki-šur-ra		fanila, örgü,
siki-ud$_5$		keçi/teke kılı,
siki-ur$_2$		kasık/etek kılı,
sík-saĝ	argamannum	kaftan, SAİL 539, 586; AHw. 67;
sil		sepet, sele, sadak, ok kılıfı, hakim olmak, kontrol etmek, denetlemek,
sil$_2$/si$_2$-il-ĝa$_2$	silqum	^{uzu}sil$_2$/si$_2$-il-ĝa$_2$, "yemeklik et", AHw. 1044;
sil$_5$	nesûm; šalātum	uzak olmak, çekip girmek, yarmak, ayırmak, bölmek, dağıtmak, paylaştırmak,
sil$_7$		uzak olmak, kaldırmak, uzaklaştırmak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
sila	sūqum	sokak, cadde, yuva, AHw. 1061; CAD S 400; Gud. Sl. B XXIII 23; kur-kur-re(=kur-kur-e) mušen-ĝen sila-ba(=sila-bi-a) dumu-^{d}en-lil$_2$-la$_2$-da ni$_2$ mu-da-ab-te-te "Bütün ülkeler Enlil'in oğlundan yuvasındaki kuşlar gibi korkuyorlar". Gud. Sl. B 14 XXIII 23-24; sila-a nam-mu-nigin-ne-en "Sen sokakta asla dolaşmamalısın!", SEM 70, 13, 1; sevinç, mutluluk, neşe, sevinmek, topuk, ökçe, karışmak, dalmak, bölmek, ayırmak,
	rīšātum	dörtgen, göbek, MSL 9, 136, 607; AHw. 964;
	eqbum	geçmek; aşmak; tecavüz etmek, AHw. 182;
sila-a dab$_5$-ba		yolcu, yolda bulunan kişi,
sila-a-ĝal$_2$-la		geçerli/kullanışlı yolda,
sila-daĝal(-la)	rebītum	alan, meydan, SAİL 12; AHw. 964;
sila$_3$	qûm	hacim ölçü birimi, MSL 2, 130, 13; AHw. 925 et parçası, parça, kırıntı, kova, fıçı, kap, tekne, ^{dug}sila$_3$ "bir ölçü birimi",
	epēqum	kucaklamak, MSL 2, 130, IV 18; AHw. 222;
	middatum	ölçü, MSL 2, 130, 16; TCL 17, 52, 7; AHw. 650;
	sūqum	cadde, sokak, patika, AHw. 1061;
sila$_3$-ban$_3$-da		^{dug}sila$_3$-ban$_3$-da kap, küçük bir tekne,
sila$_3$-ĝar-ra		plasenta/meşime kabı, şişesi,
sila$_3$-gaz	silagazûm	^{dug}sila$_3$-gaz, "bir kap türü, bir ölçü birimi" MSL 7, 89, 243; SAİL 62; AHw. 1043;
sila$_3$-zubud		sila$_3$-zubud$^{ku}_6$ "bir balık türü",
sila$_4$	puḫādum	kuzu, MSL 3, 125, 319; SAİL 252; AHw. 875 šu-niĝin$_2$ 11 udu 1 sila$_4$ ... ĝeš e-tag "Toplam 11 koyun (ile) 1 kuzuyu o kurban etti". VS 14 34 V 1-5; 1 sila$_4$ ^{d}ba-ba$_6$ sa$_6$-sa$_6$ ... ĝeš be$_2$-tag "Bir kuzuyu o tanrıça Baba için kurban etti". VS 14, 5 I 1-6; 7 udu 2 sila$_4$ 5 maš "7 koyun, 2 kuzu, 5 oğlak", P 66 X 6; sila$_4$-nita "erkek kuzu", AWL 295; VS 14, 179 I 1 sila$_4$-gaba "kurbanlık kuzu";

Sümerce	Akadca	Türkçe
		sila$_4$-ga-sub-ba "süt kuzusu", VS 14, 159 IV 2; šu-niĝin$_2$ 5 udu 4 sila$_4$ 6 maš maš-da-ri-a-didli iti-udu-še$_3$-še-a-^{d}nanše-ka bara$_2$-namtar-ra mu-na-de$_6$ "Toplam 5 koyun, 4 kuzu, 6 oğlağı değişik zamanlardaki kurban adağı olarak o tanrıça Nanše'nin besi ayında Bara-namtara'ya götürdü." DP 206 VII 1-5
	ḫurāpum	sila$_4$-nim, "körpe kuzu", AHw. 357; CAD H 245; AWL 295;
sila$_4$-ga		süt kuzusu, körpe kuzu,
sila$_4$-ga-sub-ba		sütle beslenen küçük/körpe kuzu,
sila$_4$-gub		yavru/körpe kuzu,
sila$_4$-nim	ḫurāpum	ilkbahar kuzusu, MSL 8, 36, 258; AHw. 357;
sila$_4$-nu-ur$_4$		kırkılmamış kuzu,
sila$_4$-su$_3$-a	salḫum	süt kuzusu, TC 3, 90, 33; SAİL 252; AHw. 1015;
sila$_4$-uzu$_3$	buqāmum	erkek kuzu/oğlak, SAİL 252;
sila$_{11}$	lâšum	yoğurmak, ovmak, masaj yapmak, SAİL 314; AHw. 540
silaĝ	nuttûm lašûm	tohum, kaynak, köken, yoğurmak, ovmak,
sila-kur$_2$. . dab$_5$		farklı yolda olmak,
sila-nim$_2$-ma	süq erbettim	kavşak, CT 12, 17 III 30; BAM 315 IV 32;
silig	mayyaltum	durdurmak, kesmek, durmak, ^{ĝeš}silig; "balta, kazma, yatak, karyola (=somya)",
silig$_2$ silig$_4$	lupnum; qātum rittum	el, SAİL 354; AHw. 908;
silig$_3$	arnum	günah, suç, SAİL 79; AHw. 70;
silig$_5$		^{ĝeš}silig$_5$ "balta, kazma",
silim	šalāmum	sağlam olmak, BE 14, 25, 25; SAİL 457; 1013; silim mu-ra-ab-be$_2$-en "Ben sana huzuru/dostluğu söylüyorum". UET 6, 14; silim-bi, "nazikçe, nezaketle", SDb. 2000, § 49, 3; silim. . du$_{11}$/e "selam söylemek, selamlamak",

S

Sümerce	Akadca	Türkçe
		silim ... sum "selam vermek", SL 235 ; 15 gu_4-gal-gal igi-silim "Gözleri sağlam 15 büyük öküz", VS 14, 195 I 1; gir_2-su^{ki}-ta uru-ku-$še_3$ silim-ma im-da-be_2 "Girsu'dan Uruku'ya kadar o esenlik sözü veriyor." Gud. St. G II 12
	šalmum	sağ, TIM 5, 55, 8; SAİL 457; AHw. 1149;
	šulmum	sağlam, AS 7, 18, 90; SAİL 457; AHw. 1268;
	tašriḫtum	tantana, övünme, MSL 2, 148, 25; AHw. 1339;
	salīmum	dostluk, arkadaşlık, AHw. 1015; CAD S 100;
	salmum	güven, güvenlik, sağlık, sağlam, AHw. 1016; CAD S 104;
	salāmum	sağlam olmak, AHw. 1013; CAD S 89;
silim$_2$	ḫupšašûm	kova, fıçı, tekne, OEC 4, 152 VIII 36; AHw. 351;
silim-ma ḫe$_2$-me-en		hoş geldiniz!,
silim-še$_3$ gu$_3$. . de$_2$		selam söylemek, selamlamak,
sil$_{11}$(EZEN. LAL$_2$)	nesûm; šalātum	uzak olmak, yarmak, bölmek, ayırmak,
sim	šaḫālum/napûm	elemek, süzmek, SAİL 79; AHw. 1128; SAİL 79; AHw. 742; sim-maḫ^{mušen}, "büyük kırlangıç", AHw. 1243 sim^{mušen} bar-bi-ta ba-ra-an-dal-a-gim uru-ni-$še_3$ nu-gur-re-de_3 "Yuvasından uçan bir kırlangıç gibi, o artık şehrine geri dönmeyecek."
	šaḫlum	elek, ZA 16, 156, 23; SAİL 79; AHw. 1132;
	sinūnum	sim$^{ku}{}_6$, "kırlangıç balığı", SAİL 79;
	šinūnūtum	sim^{mušen}- "kırlangıç", SAİL 79; AHw. 1048;
sim-gid$_2$		sim-gid$_2{}^{mušen}$ "kırlangıç",
sim-ma		sim-ma$^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
simug	nappāḫum	demirci, AHw. 739; CAD N/1, 307; NG 3, 157; 7 a_2-gu_4 šubur simug ... ba-de_6 "7 öküz boynuzunu Šubur, demirci teslim aldı". VS 14, 15 I 1-6

Sümerce	Akadca	Türkçe
simug$_3$	ḫuppum	sepet, sele, AHw. 356;
simuggal$_x$		simuggal$_x$(GAL. UMUM), demirci başı/ şefi, usta,
sim$_6$	simmum	şirpençe, kan çıbanı, sivilce,
sipa(-d)	rē'ûm re'ûm	çoban, MSL 4, 119, 8; SAİL 86, 295; AHw. 977; (hayvan) gütmek, otlatmak, SAİL 295; AHw. 976; en-ig-gal nu/la$_3$-banda$_3$ za$_3$ bi-šu$_4$ ur-^{d}ĝeš-ber-e$_3$ sipa-ra e-na-sum dub-daĝal nu-ĝar "Eniggal, müfettiş (onları) damgaladı (ve) Ur-ĝešbare'ye, çobana verdi. Büyük tablete/listeye o onları henüz geçirmedi". Nik. 182 II 2, -III 3; sipa-de$_3$-ne ... šu-a bi$_2$-gi$_4$ "Çobanlar (derileri) geri getirdiler/teslim ettiler". BIN 8, 362 VII 2-5; sipa-udu-siki-ka-ke$_4$-ne "Yün koyunlarının çobanları", CIRPL Ukg. 4-5 III 19; sipa-gu$_4$
sipa(-d)		"öküz çobanı", AWL 147; sipa-udu-siki-ka-me "Onlar yün koyunlarının çobanlarıdırlar". RTC 67 II 1; sipa-zi "gerçek çoban", SGL 1, 53, 133; sipa-udu-siki-ka-me "Onlar yün koyunlarının çobanlarıdır". RTC 67 II 1; sipa-ra ... an-na-ra-e$_3$ (=in-na-ra-e$_3$) O onları çoban için dışarı çıkardı". StP 10, 1 I 3; sipad^{mušen} "bir kuş türü", Emesal: su$_8$-ba,
sipad-ama		bayan çoban,
sipad-amar-ru-ga		yedek çoban, yardımcı çoban,
sipad-bibad		sipad-bibad^{mušen} "çoban kuşu",
sipad-mušen		avcı, kuş avcısı,
sipad-tir-ra		sipad-tir-ra ^{mušen} "ibikli kuş, ibibik" SL 235;
sipad-tur		çoban yardımcısı, küçük çoban, yardımcı,
sipad-udu-siki-ka		yün koyunları çobanı,
sipad-ur-gi$_7$		çoban köpeği, koyunları kurtlardan koruyan köpek,
sipar	siparrum	bronz, AHw. 1048; CAD S 296;
sipa-udu-sum-mu	kuzallum	koyun çobanı, CT 19, 10 a 5; AHw. 519;
sipa-zid-an-na		^{mul}sipa-zid-an-na "çoban yıldızı", SL 235;
sir	iškum	taşak, CT 12, 18 II 21; SAİL 71; AHw. 396;

S

Sümerce	Akadca	Türkçe
sir$_2$	rakāsum	bağlamak, birleştirmek, bir araya getirmek, birleştirmek, yapıştırmak, sarmak, sargılamak,
	ašāšum	kontrol etmek, gözden geçirmek, denetlemek, incelemek, yaklaşmak, kalabalık, yoğun (olmak), incitmek, üzmek, üzülmek, AHw. 79;
sir$_2$-ra	sanāpum	bağlamak, CT 18, 34 IV 14; AHw. 1020
sir$_3$	šiṭrum	yazı, MSL 3, 222 a 6; CT 12, 4 II 27; AHw. 1253;
sir$_3$	zamārum	şarkı söylemek, AHw. 1508;
	rakāsum	bağlamak, birleştirmek, bir araya getirmek, birleştirmek, yapıştırmak, sarmak, sargılamak,
sir$_3$-da	sarādum	^{ĝeš}sir$_3$-da "teskere(=dört kollu ve iki kişinin taşıdığı tahta araç), sedye",
sir$_4$	iškum	taşak, CT 12, 18 II 21; ; AHw. 396;
sir$_5$	eddum	döndürmek, çevirmek, yün eğirmek, sivri, keskin, dokunaklı, anlamlı (olmak),
siraš$_3$	sīrašûm	bira, MSL 12, 158, 20, UM 5, 131 I 15; AHw. 1050;
sisi		^{anše}si$_2$-si$_2$; "at, beygir, aygır",
sisi$_2$(ANŠE. KUR)	murnisqum	at, beygir, AfO 20, 92, 90; BA 5, 565, 22; AHw. 676;
siskur	tēnintum	rica, yalvarma, AHw. 1347;
	teṣlītum	dua, SAİL 579; OEC 4, 152 II 19; AHw. 1351;
	karbum	lütuf, rahmet, dua, AfO 18, 82, 81; AHw. 445;
	nīqum	kurban, SAİL 438; AHw. 793; CAD N/2, 252;
siškur	karābum	dua/rica etmek, dua, rica, kurban, bağış, fedakarlık, dökmek, akıtmak, akmak, korumak için araya girmek, siškur …e "dua/rica etmek",
siskur/siskur$_2$		dua, rica, SKI 155; SGL 1, 45;
siskur$_2$	karābum	saygı ile anmak, dua etmek, rica etmek, SAİL 26; dökmek, akıtmak, akmak, araya girmek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
	ikribum	dua, kurban, SAİL 438; CAD I/J 64; AHw. 396,
	karābum naqûm	dua/rica etmek,
	nīqum	dua, rica, kurban, bağış, fedakarlık,
sissi$_x$(GI)	arqum; arāqum	yeşil, yeşermek,
sizkur$_2$	karābum naqûm nīqum	dua/rica etmek, dua, rica, kurban, bağış, fedakarlık, dökmek, akıtmak, akmak, korumak için araya girmek,
su	râbum	ödemek, yerine koymak, et, vücut, su ... sig$_3$ "titremek, ürpermek", su .... saĝ$_3$ "titremek, ürpermek", su .... zi/zig$_3$ "korkmak, ürkmek, çekinmek", vücut, gövde, beden, SU$^{ku}_6$ "bir balık türü",
	arābum	değiştirmek, sallamak, çoğalmak, artmak;
	zumrum	vücut, gövde, karın, rahim,
	ṭebûm	batmak, harap olmak, AHw. 1382; NG 3, 158
	kim/ntum	aile, AHw. 479; CAD K 375;
	idûm	bilmek, AHw. 187; CAD I/J 20; NG3, 175; tanımak, a-nu-su "O babayı tanımıyor". VS 14, 122 I 6;
	šīrum	et, AHw. 1248; HSAO 1, 209;
	zīmum	yüz, çehre, kılık,
	gabbum	beyin, RA 6, 132 IV 8; AHw. 272;
	ṭebûm	batırmak, daldırmak, batmak, yatırmak, kötüye gitmek, geri vermek, ödemek, eski yerine koymak,
su-a	šurānum	kedi, AHw. 1282; CAD Š/3, 339; TSL 51, 1; ab$_2$ su-a-gin$_7$-eger lu$_2$ ... al-du-un "Ey inek, sen kedi gibi adamın arkasından gidiyorsun". TSL 5
su-a-ri		yabani kedi, kül kedisi,
su/šu-si-ig	šusikkum	kasap, SAİL 7; 354;
su-bar		beden, vücut, gövde, kabul etmek, benimsemek,

S

Sümerce	Akadca	Türkçe
su-bir$_4$	subartum	su-bir$_4^{ki}$, "Subartu", SAİL 7;
su-bur$_2$-ra	rušumtum	bataklık, bostan, MSL 12, 25 II 48; AHw. 997;
su-buru$_2$	rušumtum	bataklık, batak, MSL 12, 25 II 48; AHw. 997;
su-d/tin	šutinnum	su-d/tin^{mušen}, "yarasa", SAİL 7; AHw. 1292;
su-din	kurṣiptum	kelebek, SL 236; MSL 8/2, 70, 427; AHw. 512; iki tekerli savaş arabasının bir parçası, ^{u}$_2$su-din "dereotu, bir ot/bitki türü",
	šuttinnum	su-din^{mušen}; "yarasa", SAİL 7; AHw. 1292;
su-din-dal	šutinnum	su-din-dal^{mušen} "yarasa",
su-din-min$_3$-na	surinakkum	su-din-min$_3$-na^{mušen}, "yarasa", AHw. 1062;
su-en$_6$		^{d}su-en$_6$ "^{d}Sin",
su-ga		tazminat, zarar karşılığı ödenen borç, ödenek,
su-gan		madencilikte kullanılan bir madde,
su-gu$_7$	ḫušaḫḫum sugûm, rišûtum	kıtlık, yoksulluk, SAİL 7; AHw. 361; AfO 8, 20, 9; ihtiyaç, yokluk, kıtlık, sıkıntı, açlık,
su-gug		ben, köstebek, ajan,
su-la$_2$(-a)	sāqum muddulum	^{uzu}su-la $_2$, "uyluk", MSL 9, 15, 308; AHw. 1028; salamura, sucuk, AHw. 666;
su-laḫ-laḫ	gabbum	beyin, RA 6, 132 IV 8; AHw. 272;
su-li$_2$-im	šalummatum	dehşetli, korkunç,
su-lim	šalummatum	parlama, parıltı, tantana, SAİL 7; AHw. 1152;
su-mu-ug	idirtum	karanlık, gölge, cehalet, SL 237;
su-si-ig	šusikkum	^{lu}$_2$su-si-ig "kasap", SAİL 7; 354;
su-tab$_2$		ateşli/hararetli duygu, aşk,
su-tab-ba	qirdum	temiz ve atılmış/taranmış yün, SAİL 7;
su-tag-ga	ēpiš ipšim	^{lu}$_2$su-tag-ga, "bir tür dokumacı", çulcu, SAİL 7.
su-taḫ	ri'ābum/râbum	tazminat vermek, yerine getirmek, AHw. 978;
su-te-en	suttinnum	sığırcık, AHw. 1064; 1292;

Sümerce	Akadca	Türkçe
su-tin	š/sutinnum	su-tin^{mušen}, "sığırcık", AHw. 1064;
su-ub	naṣābum	emmek, ovmak, ovalamak, sürtmek, temizlemek, ortadan kaldırmak, ki ...su-ub "yorulmak, perişan olmak", kiri$_3$-ki ...su-ub "yorulmak, perişan olmak",
su-ub		naĝa ...su-ub/sub$_6$ "sabunla ovmak, yıkamak", ne ...su-ub "öpmek", Emesal: še... su-ub šu ...su-ub "toplamak", šu ...su-ub "ovmak, ovalamak, ovuşturmak, sürtmek",
su-ud/u$_4$	ḫaḫinnum	ot, bitki, CT 14, 25 I 19; AHw. 308;
su-ul	katāmum	örtmek, kapatmak, SAİL 459, AHw. 464;
su-ul-su-ul		sakat, kötürüm, topal olmak,
su-zi	šalummatum	korkunç/dehşetli parlaklık, aydınlık, neşe, sevinç,
su-zi(-g)		dehşet, korku, terör, kaygı, telaş,
su-zig$_3$. . du$_8$		dehşete kapılmış/düşmüş olmak, çok korkmak,
su-zig$_3$ ... ri		dehşete kapılmış/düşmüş olmak, çok korkmak,
su$_{11}$	sûm	hurma fidanı, filiz, dal,
su$_{11}$-lum	suluppum	hurma, AHw. 1057; AWL 283; 7 šutug$_2$ su$_{11}$-lum "7 sepet hurma, Gud. St. E V 9;
su$_{11}$-lum mar	ṭupullûm	iftira, kötüleme, iftira etmek, kötülemek, ^{ĝeš}su-lum-mar; "kement, halat, urgan, dal",
su$_{13}$(BU)	elēḫum	karalamak, iftira etmek, süslemek, abartmak, donatmak, AHw. 197; CAD E 79 batırmak, daldırmak, batmak, şarkı söylemek, boş/saçma (olmak), çıplak, yalın olmak, açıklamak,
	erûm	serpmek, AHw. 247;
su$_2$-mu-ug	idirtum	karanlık, cehalet, felaket, afet, korku, kaygı, endişe,
su$_3$	râšum	sevinçle haykırmak, türkü söylemek, SAİL 373; AHw. 962; kuš$_7$ ...su/su$_3$ "nişan almak, yöneltmek, dengelemek, eşitlemek",

S

Sümerce	Akadca	Türkçe
		u_2 ...su_3-su_3 "ağırlamak, akşam yemeği yemek", u_2 ...su_3-su_3"bozmak, tahrip etmek",
	zarāqum	ekmek/sürmek, serpmek, AHw. 1515;
su_3(-d)	reqûm	uzaklaşmak, uzaklaştırmak, AHw. 971; uzatmak, uzun olmak, AfO 24, 47-50, 22; mu-bi-še$_3$ ^{d}nin-lil$_2$-le nam-ti-^{d}en-lil$_2$-ba-ni ki-^{d}en-lil$_2$-la$_2$-ta u$_4$-bi ba-ni-in-su$_3$ "Bu nedenle Ninlil, Enlil Enlil'in isteğiyle Enlil-bani'nin yaşamını uzattı". AfO 24, 47-50, 20-22; daldırmak, batırmak, azalmak, fakirleşmek, hafiflemek, unutulmak, ıslatmak, lekelemek,
su_3-ud-da	rūqum	a .... sud "uzatmak", uzak, AHw. 995; ISL 113; šu ..... sud "el uzatmak, yardım etmek",
	nūrum	su_3-ud(-da)-am$_3$ "ışık", AHw. 805; ISL 114;
su_3(-d)	salûm, salāḫu	serpmek, SAİL 373; AHw. 1013;
	rūqum	boş olmak, SAİL 373;
	rīqum	boş, SAİL 373;
	salāḫum	sulamak, SAİL 373; AHw. 1013;
	rūqum	uzak, SAİL 373; AHw. 995; MSL 13, 145, 16;
su_3(-g)	malûm	doldurmak, AHw. 597; SKI 193; memnun etmek, sevindirmek, Nik. 17 IV 5; bara$_2$-nam-tar-ra dam-lugal-an-da ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-ka-ke$_4$ i$_3$-su_3-su_3-ge-eš$_2$ "Bara-namtara, Lagaš şehir beyi Lugal-anda'nın karısı onların hepsini memnun etti". Nik. 17 IV-V 1;
	rêqum	uzak olmak, uzak tutmak, ISL 102;
	rūqum	uzak, AHw. 995; ISL 103;
	zaqnum	sakallı, AHw. 1514; ISL 107;
	zarāqum	atmak, CT 19, 18 IV 22; AHw. 1515;
su_3-ag_2	elmēšum	değerli/kıymetli bir metal, parlak olmak, AHw. 205;

Sümerce	Akadca	Türkçe
su_3-aĝa_2		elmas, parlak, şeffaf,
su_3-du-ag$_2$	elmēšum	değerli/kıymetli bir metal, parlak olmak, AHw. 205;
su_3-ga		dolandırıcılık, sahtekarlık,
su_3-gan		madencilikte kullanılan bir madde,
su_3-ḫe$_2$		bir bakır türü,
su_3-la	bābtum	bölge, mahalle, SAİL 280, AHw. 94; MSL 5, 15, 79; anlama, kavrama, bilgi, his,
su_3-ra$_2$		sonsuza dek, sürekli, devamlı,
su_3-ra$_2$-aĝ$_2$	elmēšum	değerli/kıymetli bir metal, parlak olmak, AHw. 205;
su_3-ud	nesûm; rêqum	uzak olmak, derin, bilgili, akıllı (olmak),
su_3-ud-aĝ$_2$	elmēšum	değerli/kıymetli bir metal, AHw. 205; parlak olmak, sağlam, dayanıklı olmak, sürekli, devamlı, uzun, geniş,
su_3-ud-ĝal$_2$		dayanıklı, sağlam, sürekli, kalıcı, Emesal: su_3-ud-ma-al
su_4	pelûm sāmum	kırmızı, MSL 9, 131, 395; AS 16, 24, 123; AHw. 853
su_6	ziqnum urīš ziqnim	sakal, AHw. 1530; CAD Z 125; SKI 67, 252; $maš_2$-su_6-la_2 "sakallı", keçi sakalı; hurma fidanı, filiz, dal,
su_6-nam-ti-la		yaşam sakalı,
su_6-la$_2$	ziqnānum	sakallı, MSL 12, 105, 34; AHw. 1530;
su_6-mu$_2$	ziqnānum	sakallı, püsküllü, MSL 12, 105, 34; AHw. 1530;
su_6-za-gin$_3$-na		lapis lazuli, bir taş türü,
su_7	maškanum	bırakma, terk etme, MSL 2, 133 b 48; AHw. 626;
	nidûtum	harman yeri, MSL 2, 133 b 49; AHw. 608;
	maqrānum	$su_7^{mušen}$ "bir kuş türü",
su_7-su_7		$^{gi}su_7$-su_7 "kamış, saz, sipsi",
su_8(-b)	alākum ša mādūtim	beraber, birlikte gitmek, NG 3, 158; ISL 109; absin$_3$ e_2-^{d}Nin-ti-še$_3$ i_3-su_8 "İzler Ninti'nin

S

Sümerce	Akadca	Türkçe
		evine(doğru) gidiyorlar. VS 14, 40 VI 6-VII 1;
su_8(-g)	u_2-zu-uz mādūtim	beraber olmak, bulunmak, hazır olmak, birlikte gitmek/bulunmak, ISL 110; SGL 1, 130; su_8-su_8-ge-eš-am_3 "hepsi birliktedirler", TCL 15, 26, 37 Amar-ki-me ni-$še_3$ ba-su_8-$eš_2$ "Onlar Amarkime'nin (adamlarıdırlar). Onlar yardıma hazırdırlar (=yardıma birlikte gidiyorlar)". Nik. 1, 14 I 7; 1 (ul) 2(ban_2) lugal-ur-$ĝu_{10}$ nita-am_6 4(ban_2) za-na munus-am_6 udu-ni_3-ku_2-a ba-su_8-ge "1 şinik, 2 okka (arpa) Lugal-urguya, o bir adamdır; 4 okka Zana'ya, o bir kadındır. Onlar besi koyunlarının Yanında bulunuyorlar". DP 114 XIV 13; 1(ul) ne_2-li ugula maš-a i_3-ti 1(ul) 2(ban_2) lugal-ir-$ĝu_{10}$ nita-me 4(ban_2) za-na munus-am_6 udu-ni_3 ku_2 a ba-su_8-ge "1 şinik (arpa) Neli'ye, başkana. O oğlakların yanında bulunuyor. 1 şinik, 2 okka Lugal irgu'ya. Onlar adamlardır. 4 okka Zana'ya. O bir kadındır. Onlar besi koyunlarının yanında bulunuyorlar". STH 1, 17 XIV 11-17; 1 lu_2 1(ul) 2(ban_2) 1 munun 4(ban_2) udu-ni_3-ku_2-a ba-su_8-ge-$eš_2$ "Bir adama 1 şinik, 2 okka (arpa), bir kadına 4 okka. Onlar besili koyunların yanında duruyorlar/bulunuyorlar." TSA 13 V 10;
su_8(-g)		^{d}a-nun-na. . . . im-ma-su_8-su_8-ge-$eš_2$ "Anunna tanrıları oraya gidiyorlar". Gud. Sl. A XX 23; B I 11, 1 lu_2 1(ul) 2(ban_2) 1 munun 4(ban_2) udu-ni-ku_2-a ba su_8-ge-$eš_2$ "Bir adama 1 Ul, 2 Ban (arpa), bir kadına 4 Ban. Onlar besili koyunların yanında duruyorlar/bulunuyorlar." TSA 13 V 10;
su_8/sug_2		ayakta durmak, ayağa kalkmak,

S

Sümerce	Akadca	Türkçe
su_8-ba	rē'um	Emesal: su_8-ba <sipa(d) "çoban", AHw. 977; ISL 112; ES 413;
su_9	sapādum	yas tutmak, kederlenmek, AHw. 1024;
su-lum		küçümseme, saygısızlık, hor görme, hakaret, su-lum ... mar "küçük düşürmek, utandırmak",
su-lum-mar **sulummar**	ṭupullûm	kara çalmak, karalamak, iftira etmek, hakaret, karalama, kara leke, yüz karası; ^{ĝeš}su-lum-mar; "karadut, karadut ağacı",
su-lu-ug	ebbum namārum nūrum	temiz, katkısız, masum, (olmak), parlak olmak, parlamak, parlatmak, ışık, AHw. 805;
su_{11}-lum		hurma; šu-niĝin$_2$ 6 2(ul) 1(ban$_2$) su_{11}-lum gur-saĝ-ĝal$_2$ nu-kiri$_6$-^{d}ba-ba$_6$-ke$_4$-ne mu-de$_6$ "Toplam 6 kile, 2 şinik, 1 okka hurmayı tanrıça Babanın bahçıvanları getirdiler". DP 107 VII 1-4; VS 14, 169 III 3;
sub	naṣābum	emmek, ovmak, ovalamak, sürtmek, zımparalamak,
sub/su-ub	našāqum	öpmek, içmek, emmek, AHw. 758; ki-a ...sub "yeri öpmek, yere kapanmak", naga/nanga .... sub "dokunmak, temas etmek", ne .... su-ub "öpmek",
	karābum	dua etmek, SAİL 26; 438; AHw. 445;
	ikribum	dua; SAİL 26; 438; CAD I/J 64; AHw. 396;
sub_2	alāku ša mādūtim	birlikte gitmek,
sub_2-ba		Emesal: sub_2-ba < sipa(-d) çoban
sub_5	šuppatum	acele, telaş, kamış, saz, hasırotu,
sub_6	šuklulum naṣābum	tamam, eksiksiz, mükemmel, bitirmek, tamamlamak, kaplamak, örtmek, sarmak, emmek, ovmak, ovalamak, sürtmek, zımparalamak,
subur	narkabtum wardum	^{ĝeš}subur "iki tekerli savaş arabası", köle, esir, hizmetçi, uşak, AHw. 1464;
$subur_2$/su-bur_2		bataklık, batak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
sud	arkum	uzun, SAİL 371; AHw. 69; uzak, soğuk, ilgisiz, belirsiz (olmak), uzak olmak, šu ...sud "el uzatmak, genişletmek",
	edēḫum	örtmek, kapatmak, SAİL 373; AHw. 185;
	raḫāḫum	karıştırmak, CT 12, 30 e 12; AHw. 942;
	gašīšum	^{ĝeš}sud, "kazık, direk, üvendire", AHw. 283,
	arākum	uzun olmak, AHw. 63; AWL 316;
	rēqum	uzak olmak, AHw. 971, AWL 316
	salāḫum	serpmek, sulamak, AHw. 1013;
sud$_2$	sâkum	ezmek, dövmek, SAİL 83; AHw. 1013; zu$_2$. . sud$_2$ "ısırmak, dişlemek, aşındırmak, acıtmak"
sud$_2$/sud$_3$		dövmek, ezmek, çarpmak, vurmak, gıcır-datmak,
sud$_2$-sud$_2$	ṭênum	öğütmek, bilemek, SAİL 401; AHw. 1387;
sud$_3$-da	rūqtum/rūqum	uzaklık, uzak, AHw. 995; sud$_3$-da^{mušen} "bir kuş türü",
sud$_4$	arkum, arākum	uzun, uzun olmak, CCT 4, 35 b 17; AHw. 69;
sud$_5$	ullulum	temizlemek, arındırmak, arıtmak,
sud-aĝ$_2$	elmēšum	değerli/kıymetli bir metal, parlak olmak, AHw. 205;
sud-du	usātum	yardım, destek, RA 16, 166 II 16; AHw. 1437;
sud-ĝal$_2$	arkum	uzun, SAİL 371; CCT 4, 35 b 17; AHw. 69;
sud-ra$_2$	rūqum	uzak, SAİL 373; AHw. 995; MSL 13, 145, 16;
sud-ra$_2$-aĝ$_2$	elmēšum	değerli/kıymetli bir metal, parlak olmak,
sug	elītum; ṣērum	bozkır, alan, üst kısım, yayla, kamış yatak, bataklık, batak, parlak, parıltı, cila, küçük bir tapınak,
	mašāḫum	ölçmek, WO 2, 48, 49, 7; VS 5, 3, 40/4; AHw. 623;
sug ... gu$_7$		harap olmak, yıkılmak, çökmek,
sug$_2$	uzuzzum	ayakta durmak, MSL 4, 125, 28; AHw. 408;
sug$_4$	erûm; urrûm riāqum	boş/saçma (olmak), çıplak olmak, yolmak, soymak, soyunmak, boş, çıplak,

S

Sümerce	Akadca	Türkçe
sug_5		aşağıya indirmek, düşürmek, devirmek, yere sermek,
sug_6/sug_7	apālum; riābum	eski yerine koymak, yerini almak, yerine geçmek, karşılamak, bedelini ödemek,
sugin	sumkīnum nutāpum	^{ĝeš}sugin "kuru ağaç, odun",
sug_{10} (SUD. PA. EL) **sug_{11} (PA. SUD. EL)**		olgun meyve/sebze toplamak,
sug-zag gu_7	abātum	yok etmek, yıkmak, HK 136; GKT § 89; AHw. 5;
sug-zag-ge_4. . gu_7	abātum	yok etmek, yıkmak, HK 136; GKT § 89; AHw. 5;
suḫ	aḫulap	merhamet, lütuf, MSL 2, 126, 2; AHw. 22; SAİL 592 taç, yırtıp çıkarmak, koparmak, çekmek, sökmek, seçmek, uygun görmek, kökünden sökmek, igi …suḫ "kızmak, öfkelenmek", igi …suḫ "seçmek, beğenmek, tercih etmek,
$suḫ_2$	tēšum	karışıklık, isyan, SAİL 403; AHw. 1352;
	ešûm	karıştırmak, dolaştırmak, şaşırtmak, SAİL 569.
$suḫ_3$	ešītum	mahcup olmak, utanmak, üzgün, sıkıntılı, rahatsız olmak, şaşırtmak, karıştırmak, kargaşa, karışıklık, karışık,
$suḫ_3$-$saḫ_4$		sağlam, kusursuz, güvenilir, geçerli,
$suḫ_3$-$saḫ_4$ za		gürültü yapmak, ses çıkarmak,
$suḫ_3$-sar	riqittum	dans, oyun, AfO 11, 357 IV 11; AHw. 987;
$suḫ_3$-$suḫ_3$	raqqidum	köçek, MSL 12, 136, 237;
	šebûm	doyurmak, haber vermek, AHw. 1207;
$suḫ_4$	suḫḫum	hasır, minder, MSL 7, 42, 126; AHw. 1054;
$suḫ_5$	našāḫum	karnı ağrımak, MSL 2, 150, 17; AHw. 758; dışkı boşaltmak, çiş yapmak, yıkıp çıkarmak, koparmak, dışarı atmak, çekmek, sökmek, çıkarmak, seçmek, uygun görmek,
	nasāqum	beğenmek, seçmek, MSL 2, 150, 16; AHw. 753;

S

Sümerce	Akadca	Türkçe
suḫ$_5$-ḫa		seçme, tercih, üstün veya önemli sayma, yeğ tutma,
suḫ$_7$	tāḫum	dahili, iç, içteki, içten,
suḫ$_{10}$		firkete, saç tokası, taç, çelenk,
suḫ$_{10}$-gir$_{11}$		$^{na}{}_4$suḫ$_{10}$-giri$_{11}$ "takı, taş boncuk",
suḫ$_{10}$-kar$_2$-kara$_2$-ka		parlak boncuk, bilye,
suḫ-am$_3$		ağlamak, bağırmak, çığlık, feryat,
suḫ-am$_3$-bi		ağlamak, bağırmak, çığlık, feryat,
suḫ-gir$_{11}$	tiqnum	ziynet, RA 13, 188, 15; AHw. 1360;
suḫirim	tarammum	yığın, harman, MSL 3, 116, 240; AHw. 1325;
suḫirin		flora, bitki örtüsü,
suḫub	šuḫuppatum kabāsum šuḫuppum	^{kuš}suḫub; "potin, çizme, bot", basmak, çiğnemek, ezmek, sığır/öküz gibi hayvanlara ait betimleme,
suḫub$_2$	suḫuppatum	^{kuš}suḫub$_2$, "potin, çizme, bot", AHw. 1054;
su-ḫub$_2$	šuḫuppatum	^{kuš}suḫub$_2$; "potin, çizme, bot",
suḫub$_3$/suḫub$_4$ **suḫub$_5$**	mēdelum	kapı mandalı, sürgü, MSL 6, 28, 267; AHw. 639; ^{ĝeš}suḫub$_5$ "kapı mandalı, sürgü",
suḫur	ekēkum	kaşımak, tırmalamak, sokmak, içine koymak, tırmalamak, eşelemek, oymak, kazımak, yarmak, MSL 3, 223, 7; AHw. 193; saç, kıl, kafa derisi, taramak, budamak, SL 240 sokmak, içine koymak, tırmalamak, eşelemek, küme, öbek, püskül, kuş tüyü, ağaç dalı, suḫur$^{ku}{}_6$, "sazan balığı", SAİL 403; 90 suḫur$^{ku}{}_6$-dar-ra-gal-gal "Kurutulmuş 90 büyük sazan balığı", DP 303 I 1; suḫur-gal$^{ku}{}_6$ "büyük sazan balığı", suḫur-du$_{10}$ "besili/iyi cins sazan balığı", ^{ĝeš}suḫur "alet, oyuncak",
	šamāṭum	fırlamak, dışarı çıkmak, AHw. 1156;
	qimmatum	zirve, MSL 3, 223, 5; SAİL 403; AHw. 921;
	naqārum	taramak, budamak, AHw. 896;

Sümerce	Akadca	Türkçe
suḫur-la$_2$	kezretum	^{munus}suḫur-la$_2$, "şıllık, fahişe, kaltak", CT 18, 19 a 35;
suḫur-maš		suḫur-maš$^{ku}{}_6$ "sazan balığı",
suḫur-maš/maš$_2$	bitrûm suḫurmāšum	suḫur-maš$^{ku}{}_6$ "efsanevi bir balık", MSL 8/2, 96, 4; SAİL 403; AHw. 1055;
suḫur-sum$_4$-la$_2$	ziqnānum	suḫur-sum$_4$-la$_2{}^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
suḫur-sun-la$_2$		suḫur-sun-la$_2{}^{ku}{}_6$ "karakeçi balığı",
suḫur-tun$_3$	sapsapānum	suḫur-tun$_3{}^{ku}{}_6$; "bir balık türü",
suḫur-tun$_3$-bar	sapsapānum	suḫur-tun$_3$-bar$^{ku}{}_6$, "bir balık türü", AHw. 1027;
suḫur-tun$_3$-gal		suḫur-tun$_3$-gal $^{ku}{}_6$ "büyük sazan balığı",
suḫur-tur		suḫur-tur$^{ku}{}_6$ "bir tür sazan balığı"
suḫuš	išdum	temel, SAİL 201; AHw. 393; CAD I/J 235; ^{ĝeš}gu-za-gub-ba-ni suḫuš-bi na-an-ĝen-ne$_2$ "Dikilen tahtının temelini tespit edemesin!", Gud. St. C IV 13-15;
suḫuš$_2$, suḫuš$_5$(TUR)		hurma dalı, fidanı,
suk	mašāḫum	ölçmek, AHw. 623;
sukkal	sukkallum	vezir, haberci, kurye, AHw. 1263; CAD S 354; sukkal-maḫ "baş vezir", AWL 239 ; aša$_3$-kam-ma aš-nun-e sukkal-a-ni ^{d}isimu-ra gu$_3$ mu-na-de$_2$-e "Prens 6. kez vezirine, İsimu'ya söylüyor/ İsimu İle konuşuyor". St. P 10, 2 III 39; 1(ul) ^{d}nin-gir$_2$-su-lu$_2$-ĝu$_{10}$ sukkal 1(ul) urdu$_6$ 2(ul) šeš-tur 2(ul) en-tum$_2$ lu$_2$-dulladidli "1 şinik (arpa) Ningirsu-lugu'ya, haberciye, 1 şinik Urdu'ya, 2 şinik Šeštur'a, 2 şinik Entum'a. Bu saray hizmetlilerinin her birine ayrı ayrı olarak (yapılan dağıtımdır.) STH 1, 8 IX 9- X 3; sukkal ^{d}isimu-de$_3$(=^{d}ismud-e) ku$_3$-^{d}inanna-ra gu$_3$ mu-na-de$_2$-e "Vezir İsimu (onu) kutsal İnanna'ya söylüyor." StP 10, 2 I 8;
	sukkalmaḫum	$^{lu}{}_2$sukkal-maḫ, "baş vezir", SAİL 321; AHw. 1055;
sukkalgal$_x$		sukkalgal$_x$(GAL. LUH) görevli, memur,
suku$_2$	mašāḫum	şimşek çarpmak, parlamak, AHw. 623;

Sümerce	Akadca	Türkçe
suku$_5$	šukûm	direk, sırık, bayrak/filama direği,
sukud	mēlûm	yükseklik, yüksek, zirve, SAİL 190; AHw. 644;
	terḫatum	taç, başlık, MAD 1, 169 III 9; AHw. 1348;
	šaqûm	yüksek olmak, SAİL 481; 433; AHw. 1179
sukud$_2$		ölçmek, tartmak, dağıtmak, sınıflamak, bölüştürmek, yaymak, parlamak,
sul	marāḫum	ovmak, üzerine sürmek, JCS 4, 74, 24; AHw. 608; kaymak, sürünmek, bozulmak, çürümek,
sul$_2$	muddulum	salamura, sucuk, CT 35, 5, 20; Hw. 666;
sullim	šambaliltum	$^{u}{}_2$sullim; "bahar, baharat" CT 11, 45 I 14; AHw. 116;
	baliltum	saçma, aptalca öğüt, çöplük,
sullim-lu$_2$-gissu	ṣillānûm	$^{u}{}_2$sullim-lu$_2$-gissu, "bir ot türü", CT 14, 21 V 9;
sullim-šu-gub-ba		$^{u}{}_2$sullim-šu-gub-ba "bahar, baharat, keten",
sulug	ebbum namārum	temiz, katkısız, masum, (olmak), parlak olmak, parlamak, parlatmak,
	nûrum	ışık, MSL 2, 151, 29; SAİL 172; 393; AHw. 805;
suluḫu/suluḫu$_3$	itqum; kitītum	uzun tüylü koyun, koyun postu, bir tören elbisesi,
	lamaḫuššûm	bayramlık elbise, AHw. 532;
	raqqatum	atlet, gömlek, AHw. 958;
	sulumhûm	kepenek, çobanların omuzlarına aldıkları dikişsiz, kolsuz, keçeden üstlük, aba, AHw. 1056;
sum	nadānum tadānum	vermek, teslim etmek, SAİL 61; satmak, KGT § 38 b; SAİL 164; AHw. 1299 vermek, AHw. 701; CAD N/1, 41; ba$_6$-ba$_6$ agrig-ra ni$_3$-ku$_2$-de$_3$ e-na-sum "O (Eniggal) Baba'ya, yöneticiye (onu) yiyecek için verdi". VS 14, 78 IV 5-3; en-ig-gal nu/la$_3$-banda$_3$ mu-ne-sum "Eniggal, müfettiş (onu) onlara verdi". VS 14, 156 VI 3-5; ma-an-sum "O (onu) bana verdi", St. P 10, 1 IV 1; i$_3$-na-sum "O (onu) ona verdi". BIN 8, 34, 12; ḫa-mu-na-ab-

Sümerce	Akadca	Türkçe
sum		sum-mu "Sen onu ona vermelisin!", TCS I 89, 6; gu-ti-um^{ki} ^{d}en-lil$_2$-le$_2$ ma-an-sum "Gutium'u Enlil bana verdi". Gadd, 7, 27; nu-na-sum "O (onu) ona vermedi". PBS 9, 29 II 1; u$_4$ ^{d}nin-gir$_2$-su ur-saĝ-^{d}en-lil$_2$-la$_2$-ke$_4$ uru-ka-gi-na-ra nam-lugal-lagaš(a)^{ki} e-na-sum-ma-a "Enlil'in kahramanı Ningirsu Urukagina'ya Lagaš krallığını verdiği zaman", Ukg. 4-5 VII 29-VIII 4; šu-ne$_2$ im-ma-an-sum "O (onu) eline teslim etti". UET 1, 229, 17; u$_4$ ^{d}inanna ... mu-na-an-sum-ma-ta "İnanna (onu) ona verdikten sonra", SDG Lev. 32-33, 4-5; ĝeštu$_2$ .... sum "kulak vermek, dinlemek", gu$_3$/inim ...sum "söz vermek, konuşmak", izi ...sum "ateşe vermek, yakmak"; na-ru-a-bi izi ba-sum Heykelini ateşe verdi/yaktı". Ent. 28-29 II 36-37; saĝ .... sum "baş koymak, baş kaldırmak", gu$_3$-de$_2$-a(=gu$_3$-de$_2$-a-e) alan-e inim im-ma-sum mu "Gudea heykele konuşuyor." Gud. St. B VII 21-23; ḫa-mu-na-ab$_2$-sum-mu (=ḫe$_2$-mu-na-b-sum-e) "Sen onu ona vermelisin!", TCS 1, 89, 6;
sum	šümum	soğan, AHw. 1275; CAD Š/3, 284; AWL 81; sum-gu$_4$ "iri soğan", sum-sa$_6$ "tatlı soğan", AWL 81; sum-sikil "beyaz soğan, sarımsak", AWL 81; 5 absin$_3$ sum-sikil-gal-gal "2 arık beyaz büyük soğan"; VS 4, 37 I 1 sum-babbar "beyaz soğan, sarımsak",
sum		sum-dilmun "Dilmun soğanı", sum-gar$_4$ "soğan fidanı", sum-gaz "kaba soğan",, sum-gišimmar "bir soğan türü", sum-ḫuš "kızıl soğan", sum-ki "budanmış odun" sum-saĝ$_9$ "bir soğan türü", sum-us$_2$ "2. sınıf/küçük soğan", sum-sikil-tur-tur "Küçük sarımsaklar", DP 390 II 1 sum-sa$_6$-tur-tur "Küçük tatlı soğanlar", DP 403 II 7;

Sümerce	Akadca	Türkçe
sum$_4$	ziqnum	sakal, MSL 14, 137, 18; SAİL 18; AHw. 1530;
sum$_5$	qātum	fakir, yetersiz, talihsiz, yetersiz, şanssız, kalitesiz (olmak), yoksul, el, SAİL 354; MSL 2, 143, 15; AHw. 908;
sumaš	sumāsum	sumaš$^{ku}{}_6$ "deniz balığı"
sumaš-sud		sumaš-sud$^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
sum-gam-gam		bir soğan türü,
sum-ḫa-din	nušûm šuḫatinnum	sum-ḫa-din^{sar} "bir bitki türü, pırasa",
sum-ḫuš-a	zimzimmum	^{sar}sum-ḫuš-a, "kırmızı soğan", MSL 10, 105, 230; AHw. 1529;
sum-kur		$^{u}{}_2$sum-kur, "lahana", SL 241;
sum-ni$_3$	kakardinnum	$^{lu}{}_2$sum-ni$_3$, "bir memur türü", SAİL 164; AHw. 421;
sum-saĝ-dili	turûm	^{sar}sum-saĝ-dili, "sarımsak", MSL10, 92, 259;
sum-sikil	šamaškillum	^{sar}sum-sikil, "bir soğan türü, sarımsak", AHw. 1155;
sum-šir		beyaz soğan, sarımsak, SL 241;
sum-šir-dili		sarımsak parçası, sarımsak dişi,
sum-tu-lu$_2$		bir soğan türü, iri/büyük soğan,
sumug	šulum umṣatum šullum	ur/çıban, siğil, ben, MSL 3, 220 a 6; AHw. 1267; doğum lekesi,
sumun	labārum nutāpum sumkīnum	ihtiyar olmak, yaşlanmak, eskimek, yaşlı ağaç, kuru odun, eski, SAİL 69; 455; AHw. 522;
	labīrum	eski, SAİL 9, 455; AHw. 525;
sumun$_2$	rīmtum narṭabum	yabani inek, bira mayası/lapası,
sumun-dar	šumuttum	$^{u}{}_2$sumun-dar; "pancar",
sumun-gi$_4$		^{ĝeš}sumun-gi$_4$ "dibek, ağaçtan yapılmış bir alet", $^{lu}{}_2$sumun-gi$_4$ "ağaç işçisi, marangoz",
sumur	ṣululum ezzum; šamrum	çatı, dam, sığınak, barınak, siper, kızgın, öfkeli, dargın (olmak), sinirli, azgın, şiddetli, sert, kızgın/öfkeli olmak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
sumur$_2$ sumur$_3$	ṣululum	çatı, dam, sığınak, barınak, siper,
sumur$_4$(KA)	ezzum; šamrum	kızgın, öfkeli, dargın (olmak), sinirli, azgın,
sun	labārum	ihtiyarlamak, eskimek SAİL 69; 455; AHw. 522;
	labīrum	eski, SAİL 9, 455; AHw. 525; tug$_2$-gu$_2$-anše-sun-sun "Eski eşek semerleri". VS 14-162 III 1; ĝeš-ur$_3$-sun-sun "Eski direkler", DP 472 III 3; tug$_2$-gu$_2$-anše-ka-sun-sun "Eski eşek bellemeleri", DP 492 IX 1; belleme(=eşekleri sıcaktan korumak için bellerine bağlanan minder) ĝeš-ur$_3$-sun-sun "Eski direkler", DP 472 III 3; 7 bara$_2$-sun-sun "7 eski torba", TSA 31 VIII 5;
sun(BAD)	ḫabasillatum	kamış filizi,
sun$_2$	rīmtum	yabani inek, SAİL 429; AHw. 986;
	narṭabum	bira mayası, MSL 3, 150, 337; AHw. 748;
sun$_2$-a-sur-ra	risittum	sulama, ZA 43, 242, 231; RA 17, 28, 4; AHw. 988;
sun$_4$	sapsapum	dudak, AOS 53, 144, 10; SAİL 595; AHw. 1027;
sun$_4$	ziqnum	sakal, MSL 14, 137, 18; SAİL 18; AHw. 1530;
sun$_5$		içeri girmek, kaydetmek, mağrur/kibirli olmak, öğünmek, alçakgönüllü/önemsiz olmak, içeri girmek, alçakgönüllü, önemsiz,
sun$_5$-na-bi		alçak gönüllülük, SL 242;
sun$_7$		kibirli olmak, kendini beğenmek, kavga, tartışma, kavga etmek, tartışmak, anlaşmazlık, uyumsuzluk, kibirli, gururlu, küstah (olmak),
sur	ṣiāḫum	gülmek, MSL 4, 120, 11 a; AHw. 1096; kaš$_3$ ...sur "su dökmek, sulamak", ki .... sur "sınırlamak", SKI 219; ^{d}nin-gir$_2$-su ^{d}šara-bi ki e-ne-sur "Ningirsu ve Šara sınırı çizdiler". Ent. 28-29 I 5-7; sürünmek; ni$_2$-

S

Sümerce	Akadca	Türkçe
		bi-a muš-gim/gin$_7$ mu-un-sur-sur-re-e-ne "Siz kolayca yılan gibi sürünüyorsunuz". CT 16, 34, 213; basmak, sıkmak, sıkıştırmak, zorla koparmak, parlamak, damlamak, yağmur yağmak, süt sağmak, gülümsemek, yün eğirmek, örmek, bükmek, kıvırmak, kaymak, ĝeš$_3$ ...sur "işemek, çiş yapmak", i$_3$ ...sur "yağlamak", kaš ...sur "kışkırtmak, tahrik etmek, telaşlanmak", kaš ...sur "işemek, çiş yapmak", ki ...sur "işaret etmek, sınırlamak, belirlemek", ša$_3$ ...sur "ishal olmak",
	šu'rum	perçem, kakül, MSL 9, 67 A 13; AHw. 1287;
	ṭawûm	örmek, eğirmek, bükmek, AHw. 1382;
	maṣraḫum	kaide, kürsü, AHw. 620;
	ṣarāḫum	parlamak, parıldamak, ışık saçmak, AHw. 1083;
sur	bašāmum	şekil vermek, şekillendirmek, düzenlemek, teşkil etmek, AHw. 111,
	ṣirḫum	parıldama, parlama, SAİL 101;
	maṣārum	sınırlamak, AHw. 619-620; AWL 246;
	etērum	tutmak, kurtarmak, AHw. 264;
	mišlum	yarım, AHw. 661;
sur-gu-nun		meslek, sanat, görev, vazife,
sur$_2$-du$_3$	surdûm	sur$_2$-du$_3$ ^{mušen}, "doğan", SAİL 329; AHw. 1062;
sur$_3$	ḫarrum	çay, arık, SAİL 405; AHw. 327;
	šigiltum	el koyma, haciz, CT 12, 20 a II 12; AHw. 1231;
	šiḫittum	bir bahçe bitkisi, MSL 10, 94, 306;
	berûtum; sūrum	kanal, hendek,
	mišlum	yarım, CT 11, 40 a 36; SAİL 74; AHw. 661;
sur$_4$	šiḫittum nakāsum	borç ödeme, AHw. 1232; kesmek, ödemek, AHw. 720;

Sümerce	Akadca	Türkçe
sur$_5$	šuqallulum	atı arabaya koşmak, ilişki kurmak, şarta bağlamak, askıya almak, ertelemek, duraklamak, asmak, idam etmek,
sur$_6$/sur$_7$	berûtum; sūrum	kanal, hendek, SAİL 461;
sur$_8$	natākum zanānum	basmak, sıkmak, sıkıştırmak, zorla koparmak, parlamak, damlamak, yağmur yağmak, süt sağmak, sıkmak, sıkıştırmak, AHw. 1074; parlamak, ışıldamak, AHw. 1084;
sur$_9$	zannarum surrûm	^{ĝeš}sur$_9$ "mızrap, pena", karabaş, keşiş, din adamı, AHw. 1063;
sur$_{12}$	ezzum	bitki örtüsü, flora, kızgın, öfkeli, dargın (olmak), sinirli, azgın, şiddetli, sert, kızgın/öfkeli olmak,
surru	surrûm	karabaş, keşiş, din adamı, AHw. 1063;
suru		ağıt/merasim işlerini idare eden karabaş, keşiş, din adamı,
sur$_3$(ERIN$_2$)	šuqallulum	atı arabaya koşmak, ilişki kurmak, şarta bağlamak, askıya almak, ertelemek, duraklamak, asmak, idam etmek,
suš/suš$_2$	šēmum	yağlamak, oturmak, ikamet etmek,
susbu/susbu$_2$	ramkum	temiz, masum, namuslu, düzgün,
suš$_x$(IŠ)	šēmum	yağlamak, oturmak, ikamet etmek,

S

Š š

Sümerce	Akadca	Türkçe
ša	libbum	kalp, yürek, gönül, vicdan, AHw. 549; $ša^{mušen}$ "bir kuş türü", šu …ša-an-ša-ša "araştırmak, aramak, incelemek, yoklamak",
	ašārum	ša …di/ ša …di_5, "bakmak, ilgilenmek, özen göstermek", AHw. 79;
	elēlum	ša …di-di "temizlemek, temiz olmak", AHw. 197;
	ḫasāsum	ša …$di-di_5$, "düşünmek, anmak, tasarlamak", AHw. 329; kurumak, kurutmak, kesmek,
ša-		kip ön eki "o zaman, öyleyse ve bu nedenle", $mu-du_3$ kur-sukud-ra_2-gim ….. $ši-bi_2-in-il_2$(=$ša-bi_2-n-il_2$) "Ben (tapınağı) yaptım ve onu bu nedenle yüce bir dağ gibi yükseltim". CT 21, 31-32, 20-21; $ĝa_2$-e u_4-ba ša-ba-na-gam-e-de_3-en(=$ša-i_3$-ba-n-a-gam-ed-en) e-ne nam-maḫ-a-ni ši-im-ma-an-zu-zu-un (=$ša-i_3$-ba-n-zu-zu-en) uru-gim nam-dumu-$ĝa_2$ gu_2 ši-im-$ĝa_2$-$ĝa_2$-an(=$ša-i_3$-ba-$ĝa_2$-$ĝa_2$-en) e-ne-ra du_{11}-mu-na-ab "Ben o zaman ona boyun eğeceğim. O bu nedenle büyüklüğünü tanıyacak. Şehir gibi çocukluğumu ona teslim edeceğim. Ona bunu böyle söyle!". SL 554; ^{d}en-ki ….. $še_3$-šub "Enki (onu) bu nedenle (oraya) koydu". SL 549;
ša-		na-ru_2-a-mu-bi lu_2-a-nu mu-bi ši-e "Heykelin adı bir adamınki gibi değildir. Bu nedenle o onun (gerçek) adını söylüyor". CIRPL Ean. X 23-25;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ša-ba		$^{na}{}_4$ša-ba "zümrüt, bir taş türü",
ša-ba-du-ga		ayin ile ilgili kural,
ša-du$_{11}$-ga(-ta)	amšali	dün, AHw. 45; Emesal: ša-ga-ba-ta
ša-ĝa$_2$	ḫablum; šagšum	haksızlığa uğrayan kimse, üzgün, dertli sarsılmış (olmak), tutsak, esir,
ša-ga-ra	šakarûm	$^{na}{}_4$ša-ga-ra "yakut, bir taş türü", ^{urudu}ša-ga-ru "saç/saç ayağı, bir metal nesne", ^{ĝeš}ša-ga-ru "değerli bir metal nesne",
ša-gud	kullizum	arabacı, saban öküzü,
ša-ib$_2$-ba		öfke, hiddet, kin,
ša-ka-ba		dün, SDb. 2000, § 50, 2; ša-ka-ba i$_3$-ĝen "O dün gitti";
ša-mu-ša$_4$		bir alet türü,
ša-ne-ša$_4$	unnīnum	yalvarma, rica, niyaz, merhamet, şefkat, SL 246;
ša-ra-ab-du	šarrabtûm	yönetici, idare amiri, memur,
ša-ra		birçok, sayısız,
ša-ra-ḫum		dekorasyon, süs, süsleme,
ša-ru-mi-um		bir koyun türü,
ša-šu$_2$-uš-gal	šuškallum	büyük file, MSL 12, 171, 432; AHw. 1289;
ša-šu-ru-um		kamıştan yapılmış bir nesne, kamış süpürge,
ša-tuku$_2$	maḫṣum; šê'um	$^{tug}{}_2$ša-tuku$_2$; "döşek, şilte",
ša-u$_{19}$(URU)-ša	makdadum	raspa, kazıyıcı, kapı çamurluğu,
ša$_{13}$-dub-ba	šandabakkum šaddabakkum	$^{lu}{}_2$ša$_{14}$-dub-ba "arşivci, evrak memuru",
ša$_2$-dul$_5$ **ša$_2$-dul$_{11}$(UR×A)**	nīrum	boyunduruk, yapımda kullanılan yapı kirişi,
ša$_3$ bal		düşünüp taşınmak, kafa yormak, ölçüp tartmak,
ša$_3$ ...dab$_5$	zenûm	kızmak, gücenmek, darılmak, dertli/üzgün olmak, ša$_3$ ...de$_6$ "karar vermek", seçim yapmak", ša$_3$ ...gur$_4$ "dokunmak, iyi
ša$_3$ ...dab$_5$		hissetmek", ša$_{3...}$ ḫuĝ "yatıştırmak, sakinleştirmek, teskin etmek", ša$_3$ ...ḫul$_2$ "sevinçli, memnun olmak",

Sümerce	Akadca	Türkçe
		$ša_3$ $saĝ_3$ "üzgün, dertli olmak", $ša_3$... $saĝ_9$ "dokunmak, çok iyi hissetmek",
		$ša_3$... $šed_{10}$ "yatıştırmak, sakinleştirmek", $ša_3$... sig_{10} "parsellemek, plan çıkarmak", $ša_3$ ...sur "ishal olmak",
	libbu ḫepûm	$ša_3$ ... dug_{10} "neşeli, mutlu, istekli olmak",
	surup libbim	$ša_3$ ...$kuš_2$-u_3 "yatıştırmak, sakinleştirmek,
	katāmum	örtmek, MSL 2, 129, 11; CT 35, 4, 47; AHw. 464;
$ša_3$(-g)	libbum	kalp, AHw. 549; CAD L 164; AWL 84; NG 3, 159; SGL 1, 35, 138; ISL 2; ES 415; iç, SAİL 384; AHw. 549; $ša_3$ ...ak-ta "içinden", Gud. St. B III 10; SDb. 2000, § 41, 10, i; $ša_3$ ...bala, "yavrulamak, doğurmak, yetiştirmek", $ša_3$ ...dab_5, "acıtmak, incitmek, kızgın/dargın olmak", $ša_3$ ...dar, "korkak olmak, korkmak", $ša_3$ ...de_5, Emesal: > na ... de_5 SL 244; $ša_3$ ...diri, "fazla yemek, artık yemek", $ša_3$ ...gul-gul "yorumlamak, tercüme etmek", $ša_3$ ...gur_4 "gerçekten duymak, inanmak" $ša_3$ ...$ḫul_2$ "mutlu, sevinçli, memnun olmak", $ša_3$ ...$kuš_2$ "dinlenmek, sevmek, sevişmek",
$ša_3$(-g)		$ša_3$ ...la_2 "doldurmak, tıkamak", $ša_3$ ...sig_3 "mazlum/sakin olmak", $ša_3$ ...šur "ishal olmak", $ša_3$... tum_2 "karar vermek, plan yapmak", $ša_3$ ...pad_3 "seçmek, karar vermek, uygun görmek", $ša_3$ ...de_6 "karar vermek", $ša_3$ ...dug_3 "neşeli olmak, sevinmek, memnun olmak" $ša_3$ ...$ḫuĝ$ "yatıştırmak, rahatlamak", $ša_3$-$kuš_2$...u_3 "yatıştırmak, yumuşatmak", $ša_3$ ...$saĝ_9$ "daha iyi duymak, hissetmek", $ša_3$ ...$šed_{10}$ "yatıştırmak, yumuşatmak", $ša_3$ ...sig_{10} "komplo kurmak, işaretlemek", $ša_3$ ...sig_3 "üzgün olmak, üzülmek", $ša_3$ ...sur "ishal olmak", ša ...di "açıklamak, anlatmak, hesap vermek", kesmek, biçmek, ayırmak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
		ša ...di-di "açıklamak, anlatmak, hesap vermek", $ša_3$ -ak-$še_3$ "içine" TLB 2, 17, 15; SDb. 2000, § 41, 11 l; $ša_3$-ba(=$ša_3$-bi-a), onun içinde, bundan başka"; $ša_3$-bi-ta "bundan", SR 42 II 1; göbek, SAİL 595; $^{uzu}ša_3$, "bağırsak, SAİL 384; $ša_3$-ZI&ZI. $A^{mušen}$ "bir kuş türü", $ša_3$-^{d}en-lil_2-la_2-ke_4 ^{i},idigna-am_3 a-du_{10}-ga nam-tum_2 "Enlil'in kalbi/seli Dicle'dir. O gerçekten tatlı su taşıyor. " Gud. Sl. A I 9; $ša_3$-uri_2^{ki}-ma-ka "Ur şehrinin merkezinde" UET 1, 101, 27-28; Emesal: $ša_3$-ab,
	ḫadûm	$ša_3$ ...$ḫul_2$ "sevinmek",
	katāmum	örtmek, AHw. 464;
$ša_3$ ...-ak-a		-nın içinde, $ša_3$-ma-mu-da-ka(=$ša_3$-mamud-ak-a)lu_2-diš-am_3 "rüyanın içindeki bir adamdır". Gud. Sl. A IV 14; $ša_3$-i_3-si-in-na-ka(=$ša_3$-İsin-ak-a) i_3-su_8- ge-eš-am_3 "Onlar İsin'de bulunuyorlar". AfO 24, 47-50, 9; $ša_3$-mu-aša-ka "bir yıl içinde", UET 1, 132, 35; $ša_3$-mu-ba-ka kur-gan_2-ta $^{na}{}_4$esi im-ta-e_{11} "Aynı yıl içinde Magan ülkesinden diyorit taşı getirtti". Gud. St. G II 17-III 2; $ša_3$-uru-ka-ke_4 e-na_8 O (onu) şehrin içinde/ortasında içti". VS 14, 75 II 5-6; e_2-an-na $ša_3$-gir_2-su-ka(=$ša_3$-gir_2-su-ak-a) mu-na-ni-du_3 "O Eanna tapınağını Girsu'nun merkezinde yaptı. " Gud. St. C III 12-13; $ša_3$-mu-ba-ka(=$ša_3$-mu-bi-ak-a) kur-ma_2-gan_2-ta $^{na}{}_4$esi im-ta-e_{11}, "Aynı yıl içinde Magan ülkesinden o diorit taşı getirtti. " Gud. St. G II 17; $ša_3$-uri_2^{ki}-ma-ka[=$ša_3$-uri(m)$_2^{ki}$-ak-a] mu-na-du_3 "Ur şehrinin içinde/merkezinde o (onu) ona yaptı. " UET 1, 114, 9-10 $ša_3$-kalam-ma-ka, "Sümer ülkesinde",
$ša_3$ ...-ak-$še_3$		içine, $ša_3$ -lagaš^{ki}-ak-$še_3$ "Lagaš"a", $ša_3$-gi-$para_3$-$še_3$(=$ša_3$-gi-par_3-ak-$še_3$) "Gipar'a", TLB 2, 17, 15; $ša_3$-larsa^{ki}-ma-$še_3$(=$ša_3$-larsa(m)^{ki}-ak-$še_3$) "Larsa'nın içine", JCS 19/1, 1;

Sümerce	Akadca	Türkçe
$ša_3$ ...-ak-ta		içinden, $ša_3$-sippar-ak-ta "Sippar'dan", $ša_3$-lu_2-šardiši(=3600x60)-ta šu-ni
$ša_3$ ...-ak-ta		ba-ta-an-dab-ba- a "O onu 216 bin insan içinden seçtiği zaman", Gud. St. B III 10-11; $ša_3$-i_3-si-in-na-ta nibru-$še_3$ in-de_6 "O (heykelleri) İsin'den Nippur'a götürdü." AfO 24, 47-50, 16-17;
$ša_3$-ab	libbum	Emesal: $ša_3$-ab < $ša_3$(-g) "kalp", ISL 4; ES 415; iç, içinde,
$ša_3$-ab_2		yaratılı, yaratma, evren,
$ša_3$-a-bar-ra		piç, alçak, hıyar, SL 243;
$ša_3$-ab-ra	šabrûm	saray ve ya tapmakta görevli idare şefi,
$ša_3$-ba		içinde, arasında, -den beri, bundan başka, gebe, hamile, verimli, anlamlı,
$ša_3$-bala		doğurmak, çoğalmak, üremek, yetiştirmek, çiftleşmek, çocuk yetiştirmek/büyütmek,
$ša_3$-bala-a		doğum, üreme, çiftleşme,
$ša_3$-bal-bal	libbibbum	torun, nesil, soy,
$ša_3$-bal-bala	šaballalûm	bir tür hastalık, SAİL 384;
$ša_3$-bar		bir balık türü, levrek, $ša_3$-bar^{ku}_6 "temizlenmiş balık",
$ša_3$-ba-tuku		yünlü/pamuklu dokuma, kepenek, katı, kalın, yoğun, kırmızı başlık, kural, yön,
$ša_3$-bi su-ga		geri dönmüş olmak, SL 244;
$ša_3$-bi-ta		oradan, buradan, bu nedenle, bu yüzden,
$ša_3$-bur-šu-na_2-a		hastalık, dert, keder, elem, ağrı, sızı,
$ša_3$-da		kendi isteğiyle,
$ša_3$-dab		düşünmek, anımsamak, tahmin etmek,
$ša_3$-dab_5		gazap, öfke, hiddet, kin,
$ša_3$-dab-ba	zenûm	darılmak, gücenmek, AHw. 1519;
$ša_3$-da-ga	maḫṣum; šê'um	döşek, şilte, minder,
$ša_3$-dib-$še_3$-ze_2-da		$^u{}_2ša_3$-dib-$še_3$-ze_2-da "dikenli ot, diken",

Sümerce	Akadca	Türkçe
a_3-diĝir-re-e-ne		tanrıların amacı, isteği, dileği,
a_3-du_{10}		körpe, küçük; šu-niĝin$_2$ 32 kuš-uzu$_3$ 10 kuš-zeḫ-a_3-du_{10} 2 kuš-maš-gaba 10 kuš-maš-a_3-du_{10} 1 kuš-maš-uzu$_3$ gu$_2$-an-še$_3$ 55 kuš-uzu$_3$-
a_3-du_{10}		tur-maḫ-ba "Toplam 32 keçi derisi, 10 körpe oğlak derisi, 2 erkek oğlak derisi, 10 küçük oğlak derisi, 1 oğlak derisi. Tamamı küçüklü büyüklü 55 keçi derisi", BIN 8, 366 IV 1-6
a_3-du_{10}-nita		küçük erkek çocuk; šu-niĝin$_2$ 7 ab-ba 6 urdu-lu$_2$ 11 a_3 du_{10}-nita 9 ama-dumu 17 a_3-du_{10}-munus 5 geme$_2$-lu$_2$ gu$_2$-an-še$_2$ 55 lu$_2$-tur maḫ-ba gu$_2$-ab-ba še$_3$ ba-re$_7$ "Toplam 7 ihtiyar 6 erkek köle, 11 küçük erkek çocuk, 9 çocuklu kadın, 17 küçük kız çocuğu, 5 cariye. Tamamı 55 küçüklü büyüklü insan deniz kıyısına götürüldüler. " Nik. 19 X 1-XI 2
a_3-dub		işçi listesi, šu-niĝin$_2$ 5 lu$_2$ 2(ul) 1 lu$_2$ 1(ul) 1(ban$_2$) 7 lu$_2$ 1(ul) 5 lu$_2$ 4(ban$_2$) nita-me 1 munus 2(ul) 2 munus 1(ul) 1 munus 4(ban$_2$) še-bi 7 1(ul) a_3-dub-didli "Toplam 5 kişiye her biri için 2 şinik (arpa), bir adama 1 şinik, 2 okka; 7 kişiye her biri için 1 şinik; 5 kişiye her biri için 4 okka. Onlar adamlardır. Bir kadına 2 şinik (arpa); iki kadına her biri için 1 şinik; bir kadına 4 okka. Bunun için arpa 7 (kile) dir, 1 şinik ayrı ayrı listelere (kaydedilmiş işçilere)". Nik. 18 V 5-V 4;
a_3-dub-ba	šaddabakkum	muhasebeci, muhasip, AHw. 1123;
a_3-dub-didli		kayıtlı tablet, liste, dizelge,
a_3-du-bu-ul		kutu, sandık, kasa,
a_3-dug_3		sevgili, zampara, günah keçisi(=sürekli suçlanan, her gelenin öfkesini ondan çıkardığı kimse),
a_3-e_2-gal	ekallûm	$^{lu}{}_2$$a_3$-$e_2$-gal, nazik terbiyeli, saraylı, beyefendi, SAİL 84; AHw. 193; ^{munus}a_3-e_2-gal, "kraliçe, hanımefendi", SAİL 384;
a_3-gada-la_2	labiš kitê	karabaş, keşiş, din adamı, dinî merasimleri yöneten kişi,

Sümerce	Akadca	Türkçe
$ša_3$-ga-du_3	šakattûm	$^{tug}{}_2$$ša_3$-ga-$du_3$, "bir tür elbise, yün ya da keten kumaş", RA 13, 183, 23: SAİL 384; AHw. 1139
$ša_3$-gal	ukullûm	gıda, besin, yem yiyecek, SAİL 384; AHw. 1406;
$ša_3$-ĝal$_2$		istek, arzu, niyet, istemek, arzu etmek,
$ša_3$-gan	gitmalum	mükemmel, eksiksiz, kusursuz,
$ša_3$-ĝar	bubūtum	hırs, tamah, açgözlü, SAİL 384; AHw. 135; Emesal: $ša_3$-mar,
	bürum	açlık, kıtlık, hırs, tamah, AHw. 141;
$ša_3$-ĝar ... tuku		aç olmak, acıkmak,
$ša_3$-ĝar-ĝar	galgaltum	hırs, CT 18, 45 IV 23; AHw. 274; açlık, yokluk, kıtlık, , 245
$ša_3$-ĝar-tuku	umsum	açlık, CT 18, 45 IV 24; MSL 4, 333, 32; AHw. 141
$ša_3$-ge.. kur_2/kar_2		aklını değiştirmek/çelmek,
$ša_3$-ge_8-$guru_6$ **$ša_3$-ge-$guru_7$**	šagigurrûm	bağış, adak, kurban,
$ša_3$-ge-$guru_7$	šagigurrûm	bir tür bağış, adak, kurban,
$ša_3$-ĝešnimbar		palmiye gövdesi, hurma kökü,
$ša_3$-gi	pukulum	$ša_3$-gi^{sar} "siyah turp",
$ša_3$-gi_8-$guru_6$	šagigurrûm	bağış, kurban, arzu, istek, BWL 104, 137; VS 1, 36 II 10;
$ša_3$-gi-da_5		giysi, elbise, gömlek,
$ša_3$-gig	šagiqqum	^{dug}$ša_3$-gig, "bir kap türü", MSL 7, 76, 26; AHw. 1127; ^{uzu}$ša_3$-gig "dalak", SAİL 384; AHw. 1127; hastalık, illet,
$ša_3$-gi-$guru_6$	šagigurûm šagiqqum	istek, SAİL 384; dalak, MSL 9, 37, 5; AHw. 1127;
$ša_3$-gi-na		doğru, gerçek, samimi, içten, eksiksiz,
$ša_3$-gišimmar		^{ĝeš}$ša_3$-gišimmar "hurma çekirdeği",
$ša_3$-gu_4	kullizum	sığırtmaç, öküz çobanı, CAD K 506-507;
$ša_3$-gub	šaguppum	^{dug}$ša_3$-gub "bira kavanozu/küpü, kutu, yük sandığı",
$ša_3$-gur		insafsız, acımasız, merhametsiz,
$ša_3$-$guru_7$		istek, ihtiyaç, gereksinim,

Sümerce	Akadca	Türkçe
$ša_3$-ḫa	šaḫḫûm	$^{tug}_2$$ša_3$-ḫa "keten çuha", MSL 10, 134, 239; SAİL 384; AHw. 1131; pıhtı, aptal, sersem, avanak,
$ša_3$-ḫab	šaḫappum	$ša_3$-ḫab$^{ku}_6$, "bir balık türü", AHw. 1128;
$ša_3$-ḫab$_2$		$ša_3$-ḫab$_2^{mušen}$ "bir kuş türü",
$ša_3$-ḫi-li	saḫlûm	bir bitki türü, mısır,
$ša_3$-ḫul	lumnum ḫumun libbim	kötülük, SAİL 456; 384; AHw. 563; dert, keder, tasa,
$ša_3$-ḫul ... dim$_2$		üzülmek, acı çekmek, üzmek, 245;
$ša_3$-ḫul$_2$-la	hüd libbim	heyecan, kıvanç, sevinç, SAİL 384; sevinç; taşkın, sel, Gud. Sl. A I 9; ni_3-mu_{10}-us_2-sa (=mussa) $ša_3$-ḫul$_2$-la ^{d}nin-gir$_2$-su ^{d}ba-ba$_6$ dumu-an-na dam-ki-ag(a)$_2$-ni mu-na-ta-ak-ke$_4$ "Ningirsu, tanrıça Baba'ya, An'ın kızına ve sevgili karısına çeyizi oradan kıvançla hazırlıyor." Gud. St. G II 1-7;
$ša_3$-ḫul$_2$-la.. dirig		taşkın/bereketli olmak,
$ša_3$-ḫul-gig		kin, nefret, düşmanlık,
$ša_3$-lm-bu-lu		hastalık, dert, keder,
$ša_3$-kal	šakkullum	^{ĝeš}$ša_3$-kal, "bir söğüt türü", MSL 5, 92, 5; SAİL 384; AHw. 1141;
$ša_3$-kal-saĝ$_{12}$	taradûm	ağaç, bir ağaç türü, MSL 5, 92, 5 a; AHw. 1324;
$ša_3$-ka-tab		açlık, perhiz, oruç tutmak,
$ša_3$-ki-aĝa$_2$		şefkat, iyilik, merhamet,
$ša_3$-la$_2$		merhamet, acıma, merhamet etmek, acımak,
$ša_3$-la$_2$.. su$_3$(-g)		sevecen, merhametli, şefkatli olmak,
$ša_3$-la$_2$-la$_2$		giysi, elbise, çamaşır, SL 245;
$ša_3$-la$_2$-su$_3$(-d)		sevecen, merhametli, şefkatli,
$ša_3$-la$_2$-tum	šallatum	^{tug}$_2$$ša_3$-la$_2$-tum "bir elbise türü",
$ša_3$-lam	arḫum; littûm	inek, MSL 3, 140, 132; SAİL 420; AHw. AHw. 67; 557;
$ša_3$-luḫ-ḫa		$ša_3$-luḫ-ḫa$^{ku}_6$ "bir balık türü",
$ša_3$-lu-ub-ze$_2$-da	daddarum	dikenli bir bitki, AHw. 148;
$ša_3$-maḫ	šammāḫum	^{uzu}$ša_3$-maḫ, "kalın bağırsak", AHw. 1156; SAİL 384;

Sümerce	Akadca	Türkçe
$ša_3$-mar	būrum	açlık, kıtlık, hırs, tamah, AHw. 141;
$ša_3$-meš	qerbûm	iç, yakın, CT 38, 15, 53; SAİL 84; AHw. 915;
$ša_3$-mud	gilittum	korku, dehşet, telaş, SAİL 384; AHw. 288;
$ša_3$-munu$_4$	šamunakkum	bir un türü, JAOS Spl. 10, 26, 22; AHw. 1160;
$ša_3$-ne-$ša_4$	unnīnum	yalvarma, rica, niyaz, merhamet, sevgi, şefkat,
$ša_3$-ne-za	unnīnum	yalvarma, rica, niyaz, merhamet, sevgi, şefkat,
$ša_3$-nigin	tīrānūm	merhametli, şefkatli, SAİL 384; AHw. 1361; $^{uzu}ša_3$-niĝin "bağırsak",
$ša_3$-peš$_4$		gebe, hamile, verimli,
$ša_3$-ra-aḫ	šarāḫum	astar, kaplama, çıkarmak, sökmek, AHw. 1183;
$ša_3$-ri$_2$-du	azmarûm	$^{ĝeš}ša_3$-ri$_2$-du "mızrak, kargı",
$ša_3$-saḫar		tarımsal bir iş türü, tarım işçiliği,
$ša_3$-su$_3$(-d)	nebrītum	en küçük pay, açlık, CT 18, 45 IV 25; AHw. 774;
$ša_3$-še$_3$ ... gid$_2$		aklında olmak, uygun olmak, uymak,
$ša_3$-se$_3$-se$_3$	sumrirātum	arzu, özen, istek, SAİL 384; AHw. 1112;
$ša_3$-šed$_7$		soğutmak, serinletmek, memnun etmek,
$ša_3$-si		parmaklık, korkuluk, kiriş, direk,
$ša_3$-sig	mērênum nebrītum	atkı, argaç, israf, çorak, boşluk, açlık, kıtlık, en küçük pay, CT 18, 45 IV 25; AHw. 774;
$ša_3$-sig-ga		çorak ülke, su geçirmeyen killi toprak,
$ša_3$-sig$_3$-ga	ṣurpum	çarpıntı, sıkıntı, MSL 9, 79, 167; AHw. 1114;
$ša_3$-su$_3$(-d)	šuṣûm, šiṣūtum	parmaklık, korkuluk,
$ša_3$-su$_3$-ga		aç, açlık, SL 246;
$ša_3$-sug$_4$(-ga)	mērênum nebrītum	atkı, argaç, israf, çorak, boşluk, açlık, kıtlık, CT 18, 45 IV 25; AHw. 774;
$ša_3$-su-ga		kuru/suyu kesilmiş nehir yatağı,
$ša_3$-šu$_2$-uš-ru	uššatum	dert, keder, hüzün, MSL 9, 79, 165; AHw. 1442;
$ša_3$-šu-an-e_3		hastalık, dert, illet,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ša$_3$-sud		gövde, sırt, SL 246;
ša$_3$-šu-daĝ-ĝa	sâ'um ṣarāḫum	kükremek/aslan, bağırmak, ötmek/kuş, haykırmak anırmak/eşek, AHw. 1033;
ša$_3$-šu-niĝin$_2$		merhamet, acıma, insaf,
ša$_3$-sur		kalbur, kevgir, elek,
ša$_3$-šur		^{gi}ša$_3$-šur "kalbur, kevgir, elek",
ša$_3$-ta-ḫa-ar		sancı, buruntu,
ša$_3$-ta-ḫar	ṣimertum	şişkinlik, çıban, MSL 9, 79, 163; AHw. 1102;
ša$_3$-tam	šatammum	idare amiri, müdür, SAİL 384;
ša$_3$-tu$_9$-ba$_{13}$-la$_2$	pašīšum	karabaş, keşiş, din adamı, MSL 9, 126, 47; AHw. 845;
ša$_3$-tuku$_5$	maḥṣum; šê'um	^{tug}$_2$ša$_3$-tuku$_5$; "döşek, şilte, minder",
ša$_3$-tum$_2$/tum$_3$	qerbetum	otlak, çayır, mera, tarla, arazi, dönüm,
ša$_3$-tur	šašūrum	rahim, döl yatağı,
ša$_3$-tur$_3$	šassūrum namdalum	anarahmi, CT 19, 32 b I 13; SAİL 84; AHw. 1194;
	namdalum	kırkayak,
ša$_3$-u-nu-a	labiānum	iplik, lif, tel, yiv, UM 12, 7 Ay. II 36; AHw. 524;
ša$_3$-u$_{19}$-ša$_4$	sappum	^{ĝeš}ša$_3$-u$_{19}$-ša$_4$, "mızrak, kargı"
ša$_3$-u-nu-a	labiānum	iplik, tel, lif, UM 12, 7 Ay. II 36; AHw. 524;
ša$_3$-uru		şehir merkezi, şehrin en işlek yeri, iç bölümleri,
ša$_3$-zalag-ga		açık/güneşli hava,
ša$_3$-zaraḫ		sorun, kaygı, endişe, kaygılanmak, endişe etmek,
ša$_3$-zig$_3$-ga	naqbum	cinsel istek, MSL 2, 144, 14; AHw. 743;
ša$_3$-zi-ga	nīš libbim	heves, arzu, istek; heyecan,
ša$_3$-zi-ta-e$_3$-a		yeni nesil, üretim,
ša$_3$-zu	šabsūtum	^{munus}ša$_3$-zu, "ebe", SAİL 384; AHw. 1120; ^{d}ša$_3$-zu, "Marduk", SAİL 314; 384; 437; ^{lu}$_2$ša$_3$-zu "erkek ebe",
ša$_4$	damāmum	ses çıkarmak, gürültü yapmak, ad .... ša$_4$ "ağlamak, feryat etmek", zag ...ša$_4$ "çekişmek, rekabet etmek", mur-ma-ra ...ša$_4$ "kükremek, gürlemek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
		haykırmak, bağırmak", $šud_3$ ...$ša_4$ "yalvarmak, rica etmek, af dilemek", še ...$ša_4$ "inlemek, ağlamak, sızlanmak", zag ...$ša_4$ "çekişmek, rekabet etmek",
	ramāmum	še ..... $ša_4$ "şikayet etmek", ISL 20;
$ša_5$	ḫaṣāṣum	koparmak, kırmak, kesmek, bölmek,
$ša_6$	damāqum	güzel olmak, iyileşmek, AHw. 155; CAD D 61; u_8-zi $sila_4$-$ša_6$-$ša_6$ uzu_3-zi maš-$ša_6$-$ša_6$ "Güzel kuzularıyla cins koyunlar, güzel oğlaklarıyla cins keçiler", SGL 2, 53; igi ..... $ša_6$ "dua/rica etmek", SGL 1, 136; u_8-zi $sila_4$-$ša_6$-$ša_6$ uzu_3-zi maš-$ša_6$-$ša_6$ "Güzel kuzularıyla cins koyunlar, güzel oğlaklarıyla cins keçiler", SGL 2, 53;
	dumqum	iyilik, güzellik, AHw. 176;
	damqum	iyi, güzel, AHw. 157; CAD D 68;
$ša_{13}$-dub-ba	šandabakkum	$^{lu}{}_2ša_{14}$-dub-ba "arşivci, evrak memuru",
$ŠA_6$. TUR	suḫuššum	hurma fidanı, MSL 2, 144, 14; AHw. 743;
šab	baqāmum	tıraş olmak, AHw. 104; CT 11, 32 III 44; kapalı/mühürlü kap, kalça, orta, oymak, yarmak, resim çizmek, toplamak, koparmak, koparmak, parçalamak, kırkmak, budamak, kabuğunu soymak, kazmak, oymak, kesmek, budamak, kaybetmek, dökülmek, ortaya
šab		çıkmak parçalamak, dağıtmak, kaybolmak, ^{dug}šab, "tas, çanak, kase, çömlek, testi, güğüm, SAİL 295; MSL 7, 83, 125; 7 šab i_3-nun "7 yağ testisi";
	esēqum	kentmek, hak etmek, incitmek, AHw. 249;
	šaḫāḫum	gevşemek, zayıflamak, AHw. 1128;
	esēpum	toplamak, AHw. 248
	gazāzum	kesmek, kırkmak, CAD G 59; AHw. 284;
	šarāmum	zorla dışarı çıkarmak, açmak, AHw. 1184;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	šabbilum	$^{u}{}_{2}$šab, "bir bitki türü", CT 14, 30 a 17; AHw. 1119;
šabra	šabrûm	tapınak idarecisi, MSL 3, 144, 215; 5, 51;
šabra$_2$	šabrûm	saray ya da ev işlerinde görevi memur, şef,
šabra-e$_2$		yönetmen odası, büro,
šabra-nin		yönetici, müdür, idare amiri,
šab-tur	šamallûm	$^{lu}{}_{2}$šab-tur, "çırak", AHw. 1153;
šag$_5$	damqum	iyi, güzel, SAİL 356; AHw. 157;
	damāqum	iyi olmak, uygun olmak, başarı olmak, SAİL 322, AHw. 155; kesmek, kurban etmek,
šaga/šaĝa	ḫablum; šagšum	haksızlığa uğrayan kimse, üzgün, dertli sarsılmış (olmak), tutsak, esir, 248
šaĝan	šappatum	küp, testi, MSL 7, 81, 104; AHw. 1175; domuz derisi, gebe, hamile, verimli,
	šikkatum	^{dug}šagan "kase, çanak, tas", SAİL 428; AHw. 1234
	šamallûm	^{dug}šagan "yağ küpü/testisi", çırak, küçük tüccar, MSL 5, 66, 203; AHw. 1153;
šaĝan-keš$_2$		görevli, memur, görevi olan, vazifeli,
šaĝan-la$_2$	šamallûm	seyyar satıcı, küçük tüccar,
šagan$_2$(AMA)		domuz derisi, gebe, hamile, verimli,
šagar		açlık, istek, arzu, özlem,
šaĝar	būrum	açlık, yetersiz beslenme,
šaĝa$_2$(LU$_2$)	ḫablum; šagšum	haksızlığa uğrayan kimse, üzgün, dertli sarsılmış (olmak), tutsak, esir,
šaggina	šakkanakkum	vali, belediye başkanı, amir, AHw. 1140;
šagia, šagia$_x$ (SİLA$_3$. ŠU. GABA)	šāqûm	garson, AfO 18, 83, 238; MSL 12, 232 IV 3; SAİL 214;
šagia$_x$-maḫ		şef garson,
šagina	šakkanakkum	belediye başkanı, vali general, AHw. 1140;
šaḫ	šahītum	^{munus}šah, "dişi domuz", SAİL 53; AHw. 1132;
ŠAH. ZE$_2$. DA	šaḫû apim	bir domuz türü, AHw. 1133;

Sümerce	Akadca	Türkçe
šaḫ/šaḫ$_2$	šaḫûm	domuz, AHw. 1133; CAD Š/1, 102; AWL 175; MSL 3, 148, 318; TSL 26, 1-5; šah$_2$-tur "moza, domuz yavrusu", AHw. 511; šah$_2$-u$_2$ "kır domuzu, yaban domuzu", evcil/yerli domuz, šaḫ^{ku}$_6$ "köpek balığı",
	kurkuzannum	šah$_2$-ni$_3$-ku$_2$-a "besi domuzu",
šaḫ$_2$-bar-gun$_3$-nu	burmāmum	kirpi, SL 248; Fauna 12162/4; AHw. 140;
šaḫ$_2$-ĝeš-gi		çalı/kır domuzu, yaban domuzu,
šaḫ$_2$-ĝeš-gi-gu$_7$-e	burmāmum	kirpi, SL 248; Fauna 12162/4; AHw. 140;
šaḫ$_2$-niga		besili/yağlı domuz,
šaḫ$_2$-tur		domuz yavrusu, moza,
šaḫ$_2$-u$_2$		çayır, otlak, mera,
šaḫ$_2$-ze$_2$-da		yabani domuz,
šaḫ$_2$-ze$_2$-da-bar-šur-ra	burmāmum	kirpi, SL 248; Fauna 12162/4; AHw. 140;
šaḫan/šaḫan$_2$	šaḫānum	ısıtmak, kızdırmak, kızıştırmak,
šaḫan$_3$	šaḫānum	ısıtmak, kızdırmak, kızıştırmak,
šaḫ-ĝeš-gi	šaḫāpum	yabani domuz, MSL 8/2, 68, 384; AHw. 1128;
šaḫ-tur-ra	kurkuzannum šaḫturrûm	domuz yavrusu/moza, AHw. 511; CT 17, 5, 44; AHw. 1132;
šakan/šakan$_2$	šikkatum	^{dug}šaĝan "küçük şişe, su kabı, su testisi",
šakan$_6$	šakkanakkum	general, vali, belediye başkanı, AHw. 1140;
šakanka	maḫīrum	market; kıymet, değer, bedel,
šakan-ke$_2$		sepetçi, SL 248;
šakar		süt testisi, testi, sürahi,
šakir/ša-kir	šakirrum	^{dug}šakir, "güğüm, testi", MSL 9, 191, 249; AHw. 1140;
šakir$_3$	šakirrum	^{dug}ša-kir; "yayık", AHw. 1140;
šakira/šakira$_3$	šakirûm	^{u_2}šakira, "banotu", SAİL 46; ; AHw. 1140;
šakira$_3$ (URU. MİN. Nİ. GA)	šakirûm	ot, bitki, banotu, SAİL 46; ; AHw. 1140;
šakir$_4$ (URU. MİN. Nİ. GA)	šakirrum	yayık, MSL 9, 191, 249; SEM 90 II 11; AHw. 1140;
šakkan$_6$	šakkanakkum	general, vali, belediye başkanı, amir, AHw. 1140;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ša-ku$_8$-ul-tum	šūkultum	kutsal yemek, düğün/tören yemeği,
šalambi	šadlum šaddarum	geniş, sınırsız, engin(olmak), ot, bitki, MSL 10, 83, 24; CT 11, 45 I 17; AHw. 1123;
šallam$_2$	arḫum; littûm	^{ab}$_2$šilam$_2$; "inek", AHw. 67; 557;
šaman$_2$	šappatum	^{dug}šaman$_2$ "kap, kavanoz, şişe",
šaman$_2$-la$_2$	šamallûm	bohçacı, çırak, seyyar satıcı, SAİL 428; AHw. 1153
šamanur	šuḫtum	pas, küf, AHw. 1262;
šanabi	šinipûm	üçte-iki/ 2/3, 2/3, MSL 13, 57, 16; AHw. 1242;
šandan	šaddanakkum	belediye başkanı, vali, SAİL 343; AHw. 1022;
šandana	saddanakkum	bahçıvan, MSL 2, 148, 15; AHw. 1001;
šantana	saddanakkum	baş bahçıvan, MSL 2, 148, 15; AfO 18, 83, 249; belediye başkanı, vali, SAİL 343; AHw. 1022;
šar	kiššatum mâdum šarāḫum (w)arqum	cihan, dünya, dört iklim(=köşe bucak her yer), bir sayı: 3. 600, harika/görkemli bir şekilde yapmak, yeşil, AHw. 1470; CAD A/2, 300;
šar$_2$	šārum	üç bin altı yüz/3600, SAİL 396; AHw. 1182 ab$_2$-zi-da amar-zi mu-ni-šar$_2$-šar$_2$ "O, cins ineklerle damızlık danaları çoğalttı/üretti. " Gud. St. F III 16-17; kusursuz, eksiksiz, tam olmak, šar$_2$-gal "216. 000", bütün, hepsi, tümü, inim ...šar$_2$-šar$_2$ "tartışmak, görüşmek, tadını çıkarmak", ul ..... šar$_2$ "sevinmek, sevindirmek, memnun etmek",
	naḫāšum	yetişmek, çoğalmak, büyümek, AHw. 713
	mâdum	çok olmak, üremek, CT 12, 30 I 69; AHw. 573
	šuddulum	çok uzak, AS 16, 27, 76; CT 11, 30 I 70; AHw. 1259
	rabûm	büyük, AHw. 938;
	kiššatum	cihan, dört iklim(=köşe bucak her yer), , AHw. 492; AWL 156;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	balālum	karıştırmak, karışmak, kaynaşmak, uyum sağlamak, AHw. 97; SKI 183;
šar$_2$-du$_{11}$-ge		tıkamak, önlemek, engellemek,
šar$_2$-ĝal$_2$	kakkum	silah, SL 249; SAİL 33; 536; AHw. 422;
šar$_2$-gaz		kutsal bir silah,
šar$_2$-ra-ab-du/du$_3$	šarrabtûm	yönetici, idare amiri, memur, bir memur, MSL 12, 122, 27; AHw. 1187;
šar$_2$-ra-ab-du$_8$	šarrabtûm	yönetici, idare amiri, memur,
šar$_2$-šar$_2$	kiššatum mâdum	cihan, dünya, dört iklim(=köşe bucak her yer), , bir sayı: 3. 600, çarpmak, çoğaltmak, üretmek, karıştırmak,
sar$_2$-ur$_3$		kutsal bir silah,
šar$_3$	šarrūtum	kraliyet, krallık, SAİL 151; HK g. 21; AHw. 1190; ^{lu}$_2$šar$_3$ "askeri memur"
šara/šara$_2$	šârum	karalamak, iftira etmek,
ša-ra(-g)		kurumak, kurutmak, çekilmek,
šara$_3$		karalamak, iftira etmek,
šarag	ḫamārum	kurumak, kurutmak, CT 19, 15 c 16; AHw. 315;
šarag$_x$(UD. SAR	ḫamārum	kurumak, kurutmak, CT 19, 15 c 16; AHw. 315;
šaran	išid bukānnim išdum	dibek, havaneli, kene, tahta kurusu, yastık, minder, AHw. 393;
šardiš		bir sayı: 216. 000;
šargad	kiššātum	cihan, dünya, dört iklim(=köşe bucak her yer), AHw. 492;
šar-ra-us$_2$-sa	niprum	veliaht, bir hükümdarın ölümünden veya tahttan çekilmesinden sonra tahta geçmeye aday olan kimse. CT 18, 41 III 43; BA 5, 327 Ay. 16;
šaru		matematik işlemlerinde bir sayı: 36, 000
šar$_9$(NE)		bir inek türü,
šar$_9$(NE)-ša$_4$-bid$_3$	šaršabiṭṭum	bir ağaç türü,
šašku		^{ĝeš}šašku "direk, sırık, bayrak/filama direği",
šassuk	šassukkum	tapu memuru, sicil memuru,
šatam	šatammum	devlet memuru, görevli, memur,

Sümerce	Akadca	Türkçe
-še	nninûm, annûm	bu, AHw. 52; urdu lu_2-še lugal-zu-u_3 "Ey köle, bu adam senin beyindir!" Gılgameš Aka 69;
še	še'um	arpa, AHw. 1222; CAD Š/2, 345; še-gibil, "yeni ürün", še-gub-ba, "arpa dağıtımı", Ağırlık ölçü birimi, NG 3, 161; ^{ĝeš}še "koni, çengel, kanca, kopça, orak", še^{sar} "karanfil, bir ot türü", še ...ĝar "arpa ekmek", še ...ku_5 "biçmek, toplamak", še ...la_2 "arpa ile doldurmak", še ...us_2 "arpayı ayakla ezmek, çiğnemek", še ...šub "harman dövmek", še-numun "tohumluk arpa", pisan-dub še-numun še-anše-ku_2 saĝ-apin-^{d}ba-ba_6-ke_4-ne šuba-ti "Liste/tutanak: Tohumluk arpa ile eşek yemi olan arpayı tanrıça Babanın çiftçileri yanlarına aldılar".
še		DP 26 I 1-5; 1(ul) še 1(ul) ziz_2 ^{ĝeš}gigir uru-gir_2-su^{ki}-ta su_8-ba-bi ba-de_6 "1 şinik arpa, 1 şinik çavdar Girsu'dan gelen arabalarla getiriliyorlar. " TSA 1, Ay. III 2-5 še-numun še-anše-ku_2/gu_7 saĝ-apin(a)-ke_4-ne (=saĝ-apin-ak-ene) šu-a bi_2-gi_4 "Tohumluk ve eşek yemi olan arpayı çiftçiler yanlarına aldılar. " VS 14, 88, 2-4;
	šamaššammu	še-ĝeš-i_3 "susam yağı", NG 3, 162
	magārum	birlikte oturmak, anlaşmak, söz dinlemek,
	rigmum	ses, çığlık, gürültü,
	uṭṭatum	arpa, tane, çavdar,
še-a-ba-aḫ-ši-in	abaḫšinnum	orakçı, ZA 8, 200, 11; VS 3, 56, 8; AHw. 2;
še-amar-ra		hayvan yemi olarak kullanılan arpa,
še-an-še		başak, arpa/buğday başağı,
še-a-ta-du_8-a		bakımlı tarla arpası,
še ... $ša_4$		Emesal: še ... $ša_4$ < $še_8$-$še_8$ "sızlanmak, inlemek",
še.. de_2		arpayı eledikten sonra yıkamak,
še.. su-ub	našāqum	Emesal: še.. su-ub < ne ...sub/ne...su-ub "öpmek",

Sümerce	Akadca	Türkçe
še geš-i$_3$	šamaššammūm	susam, SAİL 367; AfO 18, 328, 38; AHw. 1155;
še ša$_4$	damāmum	sızlamak, inlemek, ağlamak,
še- saĝ$_{11}$-ku$_5$		^{iti}še- saĝ$_{11}$-ku$_5$ "3. ay/ Haziran",
še ... su-ub	našāqum	öpmek, ısırmak, AHw. 758; Emesal: še ... su-ub < ne.. su-un,
še(-g)	magārum	razı olmak, rıza göstermek, AHw. 575;
ŠE. DIN		demet, deste, salkım,
ŠE. HI		^{ĝeš}ŠE. HI "bir ağaç türü",
ŠE. KIN ...ku$_5$(-d)		ekin biçmek, toplamak, elde etmek, kazanmak,
še/numun-u$_3$-suḫ$_5$	terinnum	^{ĝeš}še/numun-u$_3$-suḫ$_5$, "tapa, tıkaç, kama, takoz", AHw. 1348
ŠE+DIN		alkollü bir içecek,
še-ba	iprum	arpa dağıtımı, AHw. 385; CAD I/ J 106-107; AWL 194; še-ĝar "arpa teslimi", še-ba še-ĝar lu$_2$-^{d}ba-ba$_6$-ke$_4$-ne uru-ka-gi-na lugal-lagaš(a)^{ki}-ke$_4$(=lugal-lagaš^{ki}-ak-e) ganun-^{d}ba-ba$_6$-ta e-ne-ba "Tanrıça Baba'nın adamlarına arpa dağıtımı, ara teslimi. Urukagina, Lagaš kralı (onu) Baba'nın ambarından onlara dağıttı". VS 14, 29 II 3-III 4
še-bal	šupêltum	değişme, AHw. 1279;
še-bala-a	šepêltum	harman yeri, arpa harmanı,
še-bal-la$_2$		^{lu}$_2$še-bal-la$_2$ "harmancı",
še-bar	uṭṭatum	çavdar, tane, arpa, AHw. 1446;
še-ba-si-ga	šupukkûm	dökme, depolama, yığma, MSL 1, 73, 17; AHw. 1281
še-bi-da		hor görmek, tepeden bakmak, kayıtsız, dikkatsiz,
še-bir-bir-re-da	šebirbirredûm	harman, tınas, ambar, SAİL 367;
še-buluĝ-ba-ti-la		dolgun/olgun arpa,
še-bur$_2$-ra		taşınabilir duruma getirilmiş tahıl/arpa,
še-du$_3$- gi-sun	ḫabaṣillatum	^{ĝeš}še-du$_3$- gi-sun, "hasırcılık", MSL 7, 68, 25; AHw. 303;
še-du$_3$-a		ekili arpa, ^{ĝeš}še-du$_3$-a, "filiz, fidan, sürgün",

Sümerce	Akadca	Türkçe
še-dug$_3$		^{ĝeš}še-dug$_3$; "vişne, kiraz",
šedur		koza, SL 255;
še-dur	tušarum	elek, kalbur, MSL 7, 132, 195; AHw. 1374;
še-duru$_5$		yeşil arpa, bölgesel lehçelerde sokarık(=ekinin ilk durumu, yeşil kısmı),
še-e		Emesal: še-e< nir,
še-eb	libittum	Emesal: še-eb <šeg, šeg$_{12}$ "tuğla, kerpiç", AHw. 551
še-en	sinuntum	Emesal: še-en < sim^{mušen} "kırlangıç",
še-en-bun$_2$-na	šeleppûm	Emesal: še-en-bun$_2$-na < niĝ$_2$-bun$_2$-na "kaplumbağa",
še-en-ka$_6$	šikkûm	Emesal: še-en-ka$_6$ < ^{d}nin-ka$_5$/ka$_6$ "firavun faresi",
še-er	tarāpum	su dökmek, MSL 13, 180, 15; AHw. 1325
	namārum	parlamak, parlatmak, aydınlatmak,
	šarūrum ṣiriptum	ışın, parlak, MSL 12, 107, 111; AHw. 1193;
	enēšum	kızıllık, isilik, AHw. 217; zayıflamak, güçsüz kalmak,
še-er ...ĝal$_2$		yetkili olmak, itibar sahibi olmak,
še-er-da		Emesal: še-er-da < šer$_7$-da,
še-er-ga-an		süs, süsleme, dekor,
še-er-gu	šerkum	armağan, hediye, MAD 3, 284; AHw. 1217;
še-er-ḫa-an		süs, süs eşyası, takı,
še-er-ḫu-lum	šerḫullum šurḫullum	süs, bir süs eşyası, takı, altın ya da gümüşle dekor, süsleme,
še-er-ka-an.. du$_{11}$/e		örtmek, kapatmak, kapamak, karşılamak,
še-er-kan/kan$_2$		süs, süs eşyası, takı,
še-er-ma-al	takālum	Emesal: še-er-ma-al < nir ...ĝal/ĝal$_2$ "güvenmek, inanmak",
še-er-tab	lim/wītum	kamış parmaklık, MSL 7, 53, 325; AHw. 558;
še-er-tab-ba	pariktum	çapraz, BRM 4, 33, 39; AHw. 833;
	liwītum	paket, ambalaj, BIN 4, 65, 6; AHw. 558;
	pariktum	ters, BRM 4, 33, 39; AHw. 833
še-er-ti		^{tug}$_2$še-er-ti, "şerit, forma",

Sümerce	Akadca	Türkçe
še-er-zi	šarūrum	parıltı, şimşek, SAİL 367; AHw. 1193;
še-er-zi/ zid	šarurum	aydınlık, neşe, sevinç, görkem, tantana, ihtişam,
še-eštub	arsuppum	še-eštub$^{ku}{}_6$, "sazan balığı"; SAİL 367; yulaf, AHw. 71; ilkbahar arpası, tahıl,
še-ga	mitgārum	uygun, elverişli, SAİL 367; AHw. 661;
	magārum	rıza göstermek, razı olmak, SAİL 1; 367; AHw. 575;
	šemûm	uygun, SAİL 367;
še-ga$_6$-ĝa$_2$		arpa nakliyesi,
še-gad-tak$_4$-ur$_2$		pençe, kıskaç,
še-ĝar še-ĝar	būrum	arpa ağıtımı, AHw. 141;
še-garadin$_3$		çeç, arpa/buğday yığını,
še-gaz		öğütülmüş arpa, göce(=yem olarak kullanılan kabuğu soyulmuş ve kırılmış arpa veya yulaf),
še-gazi		tarımsal bir ürün/eşya,
še-ĝeš-ra-aḫ		^{ĝeš}še-ĝeš-ra-aḫ, "döven",
še-gibil		yeni/turfanda ürün,
še-gin$_2$	šimtum	boya, SAİL 367; MSL 13, 141/2, 256; AHw. 1238;
še-ĝeš.. ra	darāsum	harman dövmek, CT 18, 43 II 33; AHw. 163;
še-ĝeš-e$_3$-a	maškanum	harman, SL 252; SAİL 74; 461; AHw. 626;
še-^{ĝeš}ḫa-lu-ub$_2$		meşe palamudu,
še-ĝeš-i$_3$	šamaššammūm	susam, susam yağı; SAİL 367; AHw. 1155;
še-ĝeš-i$_3$-ba	ērānūm	tohumluk arpa/buğday, MSL 11, 80, 81; AHw. 1520;
še-ĝeš-ra	rāpisum	$^{lu}{}_2$še-ĝeš-ra, "harmancı", MSL12, 193 a 2; AHw. 956;
še-gu$_2$		zerdeçal, bir sebze türü,
še-gub-ba		arpa deposu, birikimi,
še-gu$_4$(-d)		öküz yemi, göce(=yem olarak kullanılan kabuğu soyulmuş ve kırılmış arpa veya yulaf), SL 251;
še-gun$_3$-nu	šegunûm	benekli arpa, UM 2/2, 123, 2; SAİL 367; AHw. 1208;

Sümerce	Akadca	Türkçe
še-gu-nu		olgun arpa,
še-gur$_{10}$	eṣēdum/eṣādum	biçmek, hasat etmek, SAİL 367; AHw. 250;
še-gur$_{10}$ -ku$_5$	idum eṣēdum	$^{lu}{}_2$še-gur$_{10}$-ku$_5$, çiftçi, CAD E 349; AHw. 253; hasat etmek, toplamak;
še-guru$_3$	zabbilum	$^{lu}{}_2$še-guru$_3$, "hamal, taşıyıcı", SAİL 367; AHw. 1501;
še-i$_3$-ĝeš	šamaššammūm	susam, SAİL 367; AfO 18, 328, 38; AHw. 1155;
še-i$_{12}$-la	isinnum	şenlik, eğlence, bayram, SAİL 152; AHw. 388; ^{iti}še-il$_2$-la "Mart/12. ay";
še-in-nu-ḫa	ennēnum	bir tahıl türü, mısır,
še-kab-sur-ra	šamṭum	koparılmış, biçilmiş (arpa/ekin), AHw. 1159;
še-kar-ra-ĝal$_2$-la		^{iti}še-kar-ra-ĝal$_2$-la "3. ay, Hazian",
še-kaš		bira arpası, SL 252;
še-kin/gur$_5$-ku$_5$	addarum	^{iti}še-kin/gur$_5$-ku$_5$, "12. ay/Mart", SAİL 52; AHw. 12;
še-ku$_5$-da		kavurga, kavrulmuş arpa/buğday,
še-kur-ra		çok az/nadir bulunan bir tahıl,
še-li	kikkirânum	^{šim}še-li, "çam kozalağı", SAİL 367; AHw. 475;
še-li-a	kurangum	$^{u}{}_2$še-li-a "pirinç türü bir bitki", AfO 18, 328, 23; AHw. 509;
še-lillan	lillânum	saman, OEC 4, 153 I 13; SAİL 67; AHw. 553;
še-lu$_2$	kisibirrum simdum	kişniş fidanı, CT 14, 41 c 6; SAİL 367; AHw. 486; bir un türü, LTBA 1, 58 IV 4; AHw. 1045;
še-lu$_2$		še-lu$_2^{sar}$ "kişniş otu, kişniş",
še-lu$_2$-gub-ba	ussuḫtum	$^{u}{}_2$e-lu$_2$-gub-ba, "bir ot türü", AHw. 1438;
še-lu$_3$		manganez, bir metal türü,
še-lum-lum		arpa, buğday ve yulaf filizi/sürgünü,
še-mu$_2$-a		ekin, ürün, mahsul,
še-munu$_4$		biralık arpa, malt,
še-mur		Emesal: ni-mur "maden kömürü, odun kömürü,

Sümerce	Akadca	Türkçe
še-mur-gu$_4$		sığır/öküz yemi için kullanılan arpa,
še-muš/muš$_5$	šigūšum	bir arpa türü, arı tohum,
še-muš$_4$	šegūšum	bir arpa türü, MSL 11, 82, 141; AHw. 1208;
še-muš$_5$	šigušum	bir bitki türü, SAİL 367;
še-na	sinuntum	sim^{mušen}, "kırlangıç", AHw. 1048;
še-na/ni$_2$-a	šunāyā	ikişer, ikişer, AHw. 1276;
še-na$_2$		$^{u}{}_2$še-na$_2$ "çörek otu",
še-na-a/še-nu	šunûm	^{ĝeš}še-na-a/ še-nu, "hayıt, safran", SAİL 367;
še-naga	nisaba	^{d}še-naga, "^{d}Nisaba", SAİL 165; 367; AHw. 794;
še-ni$_3$-ĝal$_2$-la		kazanılmış, elde/hasat edilmiş arpa,
še-ni$_3$-tur-tur **še-niĝ$_2$-tur-tur**		filiz, sürgün, ekinin ilk bölümü,
še-nu		^{ĝeš}še-nu, "bir ağaç türü",
še-nu$_2$-a	šunûm	hayıt, safran,
še-numun	zērum	tohumluk arpa; 3 še gur-saĝ-ĝal$_2$ še-numun-še$_3$ ba$_6$-ba$_6$ … šu ba-ti "3 kile arpayı, tohumluk arpa olarak Baba teslim aldı". VS 14, 7 I 1-5; še-numun-bi 12(ul) 1(ban$_2$) "Onun tohumluk arpası 12 şinik, 1 okka'dır" VS 14, 184 II 1;
še-nu-nir-ra		temizlenmemiş, tohum,
še-nu-tuku		ekilecek arpa tohumu olmayan kişi,
še-ra	maškanum	harman yeri, SAİL 74; 461; AHw. 626;
še-ra-aḫ	sarmāšum	harman, SL 53; MSL 12, 206, 96; AHw. 1030; Emesal: še-ra-aḫ < ^{d}niraḫ
še-ri		sakat, özürlü, ehliyetsiz,
še-ri-a	ṣirpētum	tabak, yemek tabağı,
še-ri-ga		derlenmiş arpa, arpa deposu,
še-sa-a	lābtum, qalītum	kavurga, SAİL 367; AHw. 526;
še-saĝ	yaraḫḫum	arı arpa; SAİL 367;
še-saĝ$_{11}$-ku$_5$		hasat, harman, ürün,
še-saĝ-ĝar-aka	šāmiṭum	çiftçi, MSL 12, 163, 191; AHw. 1156;
še-šal	dillatum	tahıl, hububat, arpa tanesi,

Sümerce	Akadca	Türkçe
še-še-er		parlaklık, cila,
še-še-ga	mitgurum mitangurum	uzlaşma, SAİL 367; AHw. 661; uyuşma, rıza, SAİL 367;
še-še-ga	mitgurum	anlaşma, uyuşma, ittifak, SAİL 367; AHw. 661;
še-še-gi-ba		Emesal: še-še-gi-ba < ša-du$_{11}$-ga "dün",
še-si		arpa ile doldurmak,
še-sig	uppulum	sonra, MSL 11, 82, 149; SAİL 592; AHw. 1425;
še-sig-ga		bulgur, kaynatılıp kurutulduktan ve kabuğu çıkarıldıktan sonra kırılan/öğütülen buğday,
še-šu-ḫu-uz		kavurga, SL 254;
še-šuku-ra		yemeklik/un için ayrılmış arpa,
še-sumun		tohumluk arpa,
še-ta-sa$_{10}$-a		arpa ile satın alma, değiştirme,
še-tu-ru-um		^{tug}$_2$še-tu-ru-um, "bir giysi türü",
še-u$_3$-suḫ$_5$		^{ĝeš}še-u$_3$-suḫ$_5$ "çam kozalağı",
še-ur$_2$	kaprum	še-ur$_2$^{mušen}; "bir kuş türü",
še-ur$_5$-ra		ödünç arpa, ödünç vermek,
še$_{30}$(A. IGI) **še$_{31}$(IGI×A)**	bakûm	ağlamak, sızlamak, gözyaşı dökmek, SAİL 579; CT 11, 41 a III 5; AHw. 97;
še$_{31}$(IGI-g)	dimtum	gözyaşı, SAİL 579; AHw. 171;
še$_{32}$(NA$_2$)	itūlum, rabāṣum	yatmak, uzanmak, dinlenmek, dayanmak, yaslanmak,
še-za-gin$_3$-duru$_5$		turfanda ürün,
še-zaḫ	lu'āštum	tahıl, hububat,
še-zar	nam'adum	yığın, küme, TC 3, 76, 25; AHw. 725;
še-zar-maš	nam'adum	yığın, küme, TC 3, 76, 25; AHw. 725;
še-zi$_3$-da		un için ayrılmış arpa, unluk arpa,
še-zi-ga		tohum için ayrılmış arpa,
še$_3$		parça, bölüm, pay, hisse,
še$_3$		alıp götürmek, ortadan kaldırmak, tutuklamak,
-še$_3$	a-na	yönlenme durumu son eki, "ye/ya, amacıyla, nedeniyle, için, -den dolayı, göre,

Sümerce	Akadca	Türkçe
		olarak", SAİL 536; SDb. 2000, § 40, 11 lu_2-1-$še_3$ "bir adam için", DP 31 VI 5; u_4-1-$še_3$ "Bir gün için", VS 14, 9 I 3; udu-1-$še_3$ "Bir koyun için", VS 14, 9 V 10; e_2-dub-ba-$še_3$ "okula"; saĝ-ĝa$_2$-ni-$še_3$ "başına göre", Gud. Sl. A IV 16; 92 gala lu_2-1-$še_3$ ninda-durun-durun-na-2-ta šu ba-ti "92 şarkıcıdan her biri 2 yufkayı teslim aldı". VS 14, 66 I 6-7; nam-inim-ma-diri-diri-$še_3$ "Çok büyük
-$še_3$		planlara göre", Ent. 28-29 I 16; šu-niĝin$_2$ 5 udu-nita egir-kurum$_8$-ma-ta udu-siki-$še_3$ ba-dab$_5$ sipa-udu-siki-ka-ke$_4$-ne ba-ĝar-eš$_2$ "Toplam 5 koç sayımdan sonra yün koyunu alarak ayrıldı. Onlar yün koyunu çobanlarına teslim edildiler". Nik. 155 IV 1-6; gu$_4$(-d) "boğa, öküz", še-numun še-ku$_3$-gu$_4$-$še_3$..... e-ne-ta-ĝar "Tohumluk ve öküz yemi olan arpayı o oradan ona teslim etti. " VS 14, 53 I 2 u_4-26 ensi$_2$ ..... e_2-gal-$še_3$ i$_3$-de$_6$ "Şehir beyi 26 günde onu saraya götürdü". VS 14, 48 IV 5-6; aša$_5$-gibil-tur-$še_3$ "Yeni küçük tarla için", VS 14, 133 I 5; saĝ-an-$še_3$ mi-ni-ib$_2$-il$_2$ "O başı göğe kaldırdı. " Gud. Sl. A I 2; lu_2 nam-lugal-ke-en-gi-ra kur-$še_3$ ba-de$_6$-a "Sümer krallığını dağa alıp götüren adam", SRB 7, 3; u_4-de$_3$-eš$_2$(=ud-$še_3$) "Güneş gibi", Gud. Sl. B XVI 8; ni$_3$-ba-aš(=ni$_3$-ba-$še_3$) "Hediye olarak", UET 1, 137 V 36; u_4-šu$_2$-uš(=u_4-šu$_2$-$še_3$) "Güneş batıncaya kadar", UET 1, 300, 13;
-še		zaman belirteci, u_4-1-$še_3$ "Bir gün için", VS 14, 9 I 3; u_4-te-ta gi$_6$-ba-$še_3$ "Akşamdan yarma kadar", TCS 1, 56, 9; u_4-su$_3$-ra$_2$-$še_3$ mu-ĝu$_{10}$ ḫe$_2$-em-mi-sar "Sonsuza kadar gerçekten ben (oraya) adımı yazdırdım. " UET 1, 140, 39-40;
-še		durum belirteci, u_4-de$_3$-eš$_2$(=ud-$še_3$) "Güneş gibi", Gud. Sl. B XVI 8 ur-bi-$še_3$ "Birlikte", Gud. Sl. B VI

Sümerce	Akadca	Türkçe
-še		19; zi-de$_3$-eš$_2$(=zid-še$_3$) "Dostça", Gud. Sl. A 24, 8; B XII 26; gal-le-eš$_2$(=gal-še$_3$) "Eksiksiz", CT 1, 45-46, 24; gibil-be-eš$_2$(=gibil-bi-še$_2$) "Yeniden", Iraq 13, 27, 33; igi-še$_3$ ba-gub "O oraya önceden konuldu. " Gud. Sl. A IV 4; aš$_2$-bal-a-ba-ke$_4$-eš$_2$ "Bu lanetten dolayı", UET 1, 100, 23; 301 II 7;
še$_3$-ba-an		balık ölçü/tartı birimi,
še$_3$-bal-bal	liblibbum	torun, kişiye göre çocuğunun oğlu, SAİL 384;
še$_3$-bar	dugānum	hastalık, dert, keder, elem,
še$_3$-er-gu	šerkûm	süslü, süslü olmak, süslenmek, AHw. 1216;
še$_3$-ga	mitgārum	uygun, elverişli, AHw. 669;
še$_3$-gu$_4$	kullizum	^{lu}$_2$še$_3$-gu$_4$, "öküz/ sığır çobanı", SAİL 384; AHw. 501;
	anzūzum	kirman, yünü bükme aleti, SAİL 536;
še$_4$	kaṣûm	soğuk, MSL 7, 79, 72; SAİL 103; AHw. 459;
še$_4$, še$_5$	kāṣûm; kuṣum kuṣṣum	soğuk (olmak), soğuk, Kış, CCT 4, 29 a 10; SAİL 99, AHw. 516;
še$_4$/še$_7$(-d)	kaṣûm	soğuk, soğuk olmak, AHw. 459; CAD K 269; ša$_3$ ...šed$_7$ "sakinleştirmek, yatıştırmak",
še$_6$	bašālum	pişirmek, SAİL 172; AHw. 111;
še$_8$/še$_8$-še$_8$	bakûm	ağlamak, göz yaşı dökmek, YNER 3, 90; AHw. 97;
še$_{10}$	zûmum	pislik/ters, çamur, dışkı, bok, SAİL 536; še$_{10}$ ... dur$_2$ "osurmak, yellenmek",
	teṣûm	dışkı boşaltmak, çiş yapmak,
še$_{10}$-munu$_4$	šemunûm	çöp, yonga, SAİL 536;
še$_{11}$, še$_{12}$ še$_{15}$	kāṣûm; kuṣum	soğuk (olmak), soğuk,
	kuṣṣum	Kış, CCT 4, 29 a 10; SAİL 99, AHw. 516;
še$_{17}$/še$_{18}$	kāṣûm; kuṣum kuṣṣum	soğuk (olmak), soğuk, Kış, CCT 4, 29 a 10; SAİL 99, AHw. 516;
še$_{21}$	nabûm	isim vermek, adlandırmak, še$_{21}^{mušen}$ "bir kuş türü",

Sümerce	Akadca	Türkçe
	itūlum; rabāṣum	uzanmak, yatmak, dinlenmek, uyumak, (hayvanlar için de aynı durum söz konusudur),
$še_{29}$-$eš_2$.. du_{11}/e		bunaltmak, sıkıntı vermek, eziyet etmek,
šed	manûm	saymak, ödev yapmak, okumak, AHw. 604; $eš_2$-gar_3-zu šed-da-ab dub-zu sar-ra-ab dub-gibil-zu šeš-gal-zu $ḫe_2$-ra- ab-sar-re "Ödevini oku, tabletini yaz, yeni tabletini büyük kardeşin senin için yazsın!" BE 31, 51, 8-10;
$šed_{10}$, $šed_{12}$	kāṣûm; kuṣum	soğuk (olmak), soğuk,
	kuṣṣum	Kış, CCT 4, 29 a 10; SAİL 99, AHw. 516;
$šed_{14}$, $šed_{15}$	rigmum	ses, çığlık, gürültü,
$šed_3$		bağ, ilişki, cinsel birleşme,
$šed_5$	kāṣûm; kuṣum	soğuk (olmak), soğuk,
	kuṣṣum	Kış, CCT 4, 29 a 10; SAİL 99, AHw. 516;
$šed_6$	teṣûm	dışkı boşaltmak, çiş yapak, işemek,
$šed_7$	pašāḫum	sakin olmak, sakinleştirmek, ISL 28; soğuk, $šed_7$ a-$šed_7$ "soğuk su", StP 10, 1 II 10;
$šed_{10}$		$ša_3$ ...$šed_{10}$ "yatıştırmak, sakin olmak, dindirmek, teskin etmek",
šedu $šedu_2$	šēdum	heyecan, şeref, heves,
še-du_{10}(-g)		^{ĝeš}še-du_{10}(-g) "şeker armudu",
$šedu_3$/še-du_3	dušsûm šēdum	çok, bol, bereketli, verimli, heyecan, şeref, heves, ^{ĝeš}še-du_3; "akasya",
$šeg_{10}$	banûm dumqum ṭābum damāqum	iyi, güzel, tatlı, sevimli, yararlı, iyi/sevimli olmak,
	rigmum	ses, çığlık, gürültü, AHw. 982;
$šeg_{10}$.. gi_4		çınlamak, inlemek, yankılanmak, gürlemek, kükremek,
$šeg_{10}$/$šeg_{11}$... gi_4	šagāmum	gürültü yapmak, ses çıkarmak,
$šeg_{11}$-gi_4-a		gürültü, SL 255;
$šeg_{12}$	rigmum libittum	ses, çığlık, gürültü, AHw. 982; kerpiç, AHw. 551; Emesal: še-eb,
$šeg_{12}$-ab_2	arḫum	yarım tuğla/kerpiç,

Sümerce	Akadca	Türkçe
šeg$_{12}$-al-ur$_5$-ra		ocak, fırın, içinde genellikle odun yanan soba,
šeg$_{12}$-anše ... gub		tuğla/kerpiç yapmak, hazırlamak, üst üste yığmak,
šeg$_{12}$-ba		su kaplumbağası,
šeg$_{12}$-baḫar$_2$-ra		fırınlanmış tuğla,
šeg$_{12}$-ga		^{iti}šeg$_{12}$-ga "Haziran/3. ay",
šeg$_{12}$-^{ĝeš}šub-ba-ĝar		^{iti}šeg$_{12}$-^{ĝeš}šub-ba-ĝar "Mayıs/2. ay",
šeg$_{12}$-nam-tar-ra		kader tuğlası, kutsal tuğla,
šeg$_{12}$-saĝ		birinci sınıf tuğla/kerpiç,
šeg$_{14}$		bulut, gölge, sis, duman,
šeg$_3$	šalgum	kar, AfO 5, 214, 5; YOS 10, 25, 45; AHw. 1147;
	šamūtum	yağmur, AS 16, 35, 33; CT 18, 34 III 11; AHw. 1161;
	zanānum	yağmur yağmak, SAİL 101; AHw. 1509;
	nalšum	halat, kıl/yün ip, ZA 42, 160; AHw. 724;
	sarbum	ıslaklık, rutubet, MSL 2, 127, 27; AHw. 1029;
	zunnum	yağmur, SAİL 579; AS 16, 25, 37; AHw. 1537;
	nalāšum zanānum	düşmek, damlamak, yağmur yağmak,
šeg$_4$	šalgum; šurpum šurīpum	kar, soğuk hava, ayaz, don, kırağı, buz, ölü yakma,
	šuruppûm	don, külot, MSL 13, 188, 173 a; AHw. 1287
šeg$_5$	šaqummatum	sessizlik, huzur, sakin, rahat, AHw. 1182;
šeg$_5$-šeg$_5$	šeššektum	$^{na}{}_4$šeg$_5$-šeg$_5$, "bir taş türü", MSL 10, 13, 320; AHw. 1220
	šeššekum	šeg$_5$-šeg$_5{}^{mušen}$, "bir kuş türü", MSL 8/2, 141, 274; AHw. 1220;
šeĝ$_6$	bašālum	pişirmek, tarlayı kurutmak, tabak/çömlek
	šarāpum	fırınlamak, kaynatmak, AHw. 111;
šeg$_6$-ĝa$_2$	bašlum	pişmiş, pişkin, kızarmış, SAİL 172; AHw. 111;
šeg$_7$		yağmur yağmak SL 256;

Sümerce	Akadca	Türkçe
šeg$_8$	šurīpum	kar, buz, UM 5, 104 IV 24; AHw. 1284;
šeg$_9$	atūdum	geyik, karaca, dağ keçisi, kar, soğuk hava, ayaz, bon, kırağı, buz, ölü yıkama, serin, soğuk, yonga, talaş, šeg$_9^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
ŠEG$_9$. AN		^{ĝeš}ŠEG9. AN "bir ağaç türü",
šeg$_9$-bar	sappārum	yabani teke, MSL 8/2, 18, 144; CT 19, 39 IV 20;
šeg$_{14}$		yağmur, SL 256; AS 16, 35, 33;
šeg$_{15}$		$^{na}{}_4$šeg$_{15}$(URU×GU) "safir, bir taş türü",
šeĝ$_{16}$(IM. A. A)	nalāšum zanānum	düşmek, yağmur yağmak, yağmur,
šeĝ$_{17}$(IM. A. AN)	nalāšum zanānum	düşmek, yağmur yağmak, yağmur,
šeg$_{18}$(KA×KID$_2$)	rigmum	ses, çığlık, gürültü, AHw. 982;
šeg$_{18}$(KA×KID$_2$) gi$_4$	šagāmum	ses çıkarmak, gürültü yapmak, AHw. 1125;
šeg$_{19}$(KA×LI)	rigmum	ses, çığlık, gürültü, OEC 4, 152 I 32; AHw. 982;
šeg$_{19}$(KA×LI) gi$_4$	šagāmum	ses çıkarmak, gürültü yapmak,
šeknu$_x$	šuḫtum	šeknu$_x$ (URUDU. İŠ. URUDU) bakır pası, küf,
šem	ellum	temiz, AHw. 204; ISL 32;
šem/šem$_2$ šem$_3$/šem$_5$	ḫalḫallatum	^{kuš}šem$_3$, "davul darbuka", MSL 3, 145, 256; AHw. 311;
še-mar		patates, yaprakları ve sürgünleri acı bir bitki,
šembi	egûm; eqûm šimbizidûm	sürme, makyaj, rastık taşı, kutsal yağ sürmek, yağlamak, makyaj yapmak,
šembizi	egûm; eqûm šimbizidûm	sürme, makyaj, rastık taşı, kutsal yağ sürmek, yağlamak, makyaj yapmak,
šem-bi-zid	egûm; eqûm šimbizidûm	sürme, makyaj, rastık taşı, kutsal yağ sürmek, yağlamak, makyaj yapmak,
šem-bi-zi-da		sürme, yuvası içinde ileri geri sürülebilen sistem,
šembuluĝ$_2$, šembuluĝ$_3$	ballukkum	çam sakızı, reçine, MSL 5, 101, 104; AHw. 100;
šembuluĝ$_5$ šembuluĝ$_6$	ballukkum	çam sakızı, reçine, MSL 5, 101, 104; AHw. 100;
šemešal	šimiššalûm	güzel kokulu bir ağaç, yasemin,

Sümerce	Akadca	Türkçe
šen	ruqqum	^{urudu}šen, "kazan, tencere", MSL 2, 133, 54; SAİL 8; AHw. 995;
	tam/ngussum	^{urudu}šen-tur, "tencere", AHw. 1319
	mušaḫḫinum	^{urudu}šen-dili-kum$_2$-ma, "mangal",
	qablum šašmum	savaş, mücadele, çarpışma, AHw. 888; igi-šen-šen-na-ka(=igi-šen-šen-ak-a) "Bütün savaşların başında", UET 1, 128, 4;
	ellum	temiz, açık, parlak, belirgin olmak
	šannum	bakır, parlak, berrak, açık,
šen	pāštum	balta, kazma, SAİL 8; AHw. 845;
šen- ni$_3$-šu-luḫ-ḫa	nemsûm	^{dug}šen- ni$_3$-šu-luḫ-ḫa, "leğen, küvet", AHw. 777;
šen(-šen)	qablum	orta, SAİL 8; 337; CT 12, 7 IV 29; AHw. 887; mücadele, savaş, SAİL 8; 337; AHw. 888;
ŠEN. da-la$_2$		bir nesne, cansız varlık,
ŠEN. ŠITA$_2$		bir silah türü,
šen$_2$/šen$_4$		bakır küfü, pas, metallerin üzerinde oluşan madde,
šen-a$_2$-la$_2$	nabrium/nabrûm	^{urudu}šen-a$_2$-la$_2$, "bir kurban kabı", AHw. 699;
šen-a$_2$-la$_2$		šen-a$_2$-la$_2^{zabar}$ "sabanın bir parçası, kılıç",
šen-da-ni		bronz bir nesne,
šen-dili	šan/ddalum	kazan, tencere, SAİL 8; MSL 7, 145, 399; AHw. 1162;
šen-dili$_2$	našennum šennum	^{urudu}šen-dili$_2$, "banyo teknesi, küvet", ; AHw. 760; ^{urudu}šen-dili$_2$ "ibrik",
še-ne-gi-bar		bir arpa türü,
šen-gal-la	maslaqtum	^{urudu}šen-gal-la, "tencere", AHw. 618;
šennu	ēnum	karabaş, keşiş, din adamı, dinî merasimleri yöneten kişi,
šennur	šallurum	^{ĝeš}šennur, "muşmula", SAİL 228; AHw. 1149; ^{ĝeš}šennur "erik ağacı",
šennur-babbar-ra		^{ĝeš}šennur-babbar-ra "armut ağacı",
šen-šen		mücadele, çarpışma, savaş,

Sümerce	Akadca	Türkçe
šen-šen-bal	urballum	šen-šen-bal^{mušen}, "bıldırcın", SAİL 8; AHw. 1428
šen-tur	tamgussum	^{urudu}šen-tur, "tencere, bakır çanak, tas", SAİL 8;
	tangussum	fincan, MSL 7, 145, 391; AHw. 1319;
šen-za-ḫum	šāḫum	^{urudu}šen-za-ḫum, "yıkama leğeni", MSL7, 145, 397; AHw. 1132
šer$_{10}$		kazanma, kazanç, kar, eşya,
šer$_2$		parlaklık, aydınlık, görkem, parlamak,
šer$_3$	parāšum	karar vermek, AHw. 832; ISL 38; bağlamak, yapıştırmak,
šer$_3$-bil$_2$	šerbillum	^{ĝeš}šer$_3$-bil$_2$ "bir ağaç türü",
šer$_3$-da	šērtum	suç, cinayet, sabıka, ceza, eziyet,
šer$_3$-šer$_3$-apin	šeršerratum	kolye, zincir, SAİL 337; AHw. 1218
šer$_7$	naktamum	kapak, HSS 14, 247, 80; AHw. 723;
šer$_7$-da	šērtum	suç, ceza, MSL 12, 172, 482; AHw. 1218;
šer$_7$-du$_8$-na		çerçeve, çatı, iskelet, tezgah,
šer$_7$-gu	šerkum	armağan, hediye, AHw. 1217;
šer$_7$-ru **šer$_7$-ru-um** **šer$_7$-um**	šērum	^{gi}šer$_7$-ru "kamış hasır, paspas", ^{gi}šer$_7$-ru-um; ^{gi}šer$_7$-um; "kamış hasır, paspas",
šerim šerim$_2$	ṣīṣītum	dokuma tezgahı, CT 35, 2, 61; AHw. 1105;
šerimsur	tušarum	tırtıl kozası, AHw. 1374;
šerim$_3$ (TAG. TUG$_2$)	ṣīṣītum	dokuma tezgahı, CT 35, 2, 61; AHw. 1105;
šerin	ṣīṣītum	püskül, CT 35, 2, 61; AS 7, 38, 58; AHw. 1105;
šeš	aḫūm	erkek kardeş, SAİL 331; AHw. 21-22; CAD A/1, 195; MSL 3, 146, 277; AWL 69; ISL 41; šeš-a-ni-me "Onlar onun
šeš		kardeşleridirler". RTC 80, 6; šeš-a-ne-ne ku-li-ne-ne "Kardeşleri (ve) arkadaşları; TSL 47, 2; šeš(a)-ni an-ne-sum "O (onu) kardeşine verdi". BIN 8, 34, 9-10; šeš^{mušen}, "bir kuş türü", SAİL 331; šeš$^{ku}{}_6$ "bir balık türü", sarı sakız, acı tatmak, acı,
	bakûm	er$_2$ ...šeš "ağlamak", ISL 78; šeš-gal "büyük kardeş", ZANF 22, 59;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	marārum	keskin olmak, sert olmak, ufalamak, kırmak", AHw. 609;
	marrum	keskin, MSL 5, 121, 334; SAİL 331; AHw. 612;
ŠEŠ. DA	šaḫû apim	domuz, CT 48, 23, 3, 26; AHw. 1133;
šeš$_2$	damāmum	feryat etmek, CT 18, 44 II 42; AHw. 155;
	pašāšum	yağlamak, SAİL 472; 544; AHw. 843;
	bakûm	ağlamak, sızlamak, gözyaşı dökmek,
šeš$_2$/šeš$_4$	pašāšum	yağlamak, AHw. 843; AWL 335; ISL 42;
	damāmum	er/er$_2$ ...šeš$_2$ "ağlamak", CT 18, 44 II 42; AHw. 155;
šeš$_3$, eš$_4$	bakûm	ağlamak, sızlamak, gözyaşı dökmek,
šeš-3-kam		üçüncü kardeş,
šeš$_4$		ovmak, ovalamak, silmek,
šeš-ad-da	maḫā'um	amca, BIN 4, 68, 5; TC 3, 68; AHw. 582;
šeš-ama		dayı SL 257;
šeš-bala-gal		iş, sanat, meslek,
šeš-ban$_3$-da		akrabalık, benzerlik, yakınlık,
šeš-banda$_3$		küçük kardeş,
šeš-da-gu$_7$		^{iti}šeš-da-gu$_7$ "Mayıs/2. ay, ",
šeš-erin-ra	eṭlum	işçi, MSL 3, 142, 172; SAİL 322; AHw. 265;
šeš-gal	šešgallum	$^{lu}{}_2$šeš-gal, "büyük kardeş", SAİL 331; AHw. 1220;
šeš-gu-la	šešgulûm	$^{lu}{}_2$šeš-gu-la, "baş karabaş, keşiş, din adamı", SAİL 331;
šešlug	watmum	šešlug^{mušen}, "yavru kuş, civciv", AHw. 1492;
šeš-tab(-ba)		kardeş bakıcı, yardımcı,
šeš-us$_2$		ikinci kardeş
šeš$_5$(A. IGI)	bakûm	ağlamak, sızlamak, gözyaşı dökmek,
ŠIM	kanaktum	güzel kokulu bir ağaç, yasemin,
ŠIM-ga		$^{u}{}_2$ŠIM-ga, "bir ot türü",
ŠIR$_3$-NAR		şarkı, türkü,
ŠITA. AN. MUŠ$_3$		ayini yöneten karabaş, keşiş, din adamı,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ši	egûm	yorgun, bitkin, tembel olmak, AHw. 191; Emesal: ši < zi "yaşam, hayat", ISL 44; ES 444;
ši-i	napištum	hayat, yaşam, AHw. 738;
ši-ig-ši-ig	šeššekum	ši-ig-ši-ig^{mušen} "bir kuş türü",
ši-il-lum-gu	šilin/ggum	ši-il-lum-gu^{mušen}, "bir kuş türü", AHw. 1236;
ši-iq-tum	šiqdum	badem, badem ağacı,
ši-ir		Emesal: ši-ir < zi-ir,
ši-kum	šipkum	^{kuš}ši-kum "bir deri nesne",
ši-li-ib-ka	šilipkā'um	^{tug}$_2$ši-li-ib-ka "dokuma, tekstil, dokumacılık",
ši-lu-um	šīlum	burhan, bunalım, çöküntü, kasvet,
ši-ši		hata, kusur, eksiklik,
ši-ši-ig	šeššekum	ši-ši-ig^{mušen}; "bir kuş türü",
ši /ši-i	napištum	Emesal: ši /ši-i < zi "yaşam, hayat", AHw. 738;
šib	wašāpum āšipūtum	yemin etmek, MSL 14, 223, 8; AHw. 1484;
šibir	šibirrum	^{ĝeš}šibir, "değnek, çomak", kral asası, AHw. 1227;
	ussuḫtum	bir ot türü, CT 14, 21 V 7; AHw. 1438;
	manûm	okumak, saymak, AHw. 604; ISL 46;
šibir/šibir$_2$	šibirrum	hükümdar/kral asası, MSL 12, 53, 553 a; AHw. 1227; ^{ĝeš}šibir "asa",
šid	minûtum mišlānūm	sayı, saymak, çalışmak, öğrenmek, yarım, AHw. 661; 100 ĝeš-ur$_3$ lugal-an-da ugula-ma$_2$-gal-gala$_8$-ke$_4$ ĝešda-ambar^{ki}-^{d}ba-ba$_6$-ta ma$_2$-a e-me-ĝar en-ig-gal la$_3$-banda mu-na-šid "100 direği büyük gemilerin başkanı Lugal-anda, tanrıça Baba'nın Ambar ormanlarından (gemiye) yükledi. Eniggal, müfettiş onları ona saydı". DP 434 I 1-II 6;
šid$_3$	rakābum	binmek, ata binmek, AHw. 944;
šid-da		sayım, öğrenim, sayma işi, sayarak yoklama yapma,
ŠID		^{dug}ŠID "çömlek, kavanoz",

Sümerce	Akadca	Türkçe
ŠID-du$_{10}$		^{ĝeš}ŠID-du$_{10}$ "binek/nakil aracı, taşıt",
ŠID-du$_3$		^{ĝeš}ŠID-du$_3$; "binek/nakil aracı, taşıt",
šidim	itinnum	mimar, duvarcı, MSL 5, 171, 250; AHw. 404; šidim-gal "şef mimar, usta başı, direktör", šidim-maḫ "baş mimar",
šidimgal$_x$ (GAL. DÌM$_2$)		şef mimar, mimarbaşı, usta başı,
šid-šid	alamittum	yabani hurma, CE 18, 39 II 23; AHw. 35;
šika	ḫaṣabtum ḫaṣbum	^{dug}šika, "fincan, çanak, kase, tas", SAİL 55; çömlek parçası,
šika-ku$_5$-da	išḫilṣum	saksı, testi, CT 12, 8 II 2; SAİL 55; AHw. 394;
šikangu	aškāpum	derici, saraç, MSL 3, 105, 110; SAİL 104; AHw. 81
šika-ri		parçalı, bozuk, kırık,
šikin	šikinnum	^{dug}šikin , "bir kap türü", AfO 12, 136; AHw. 1233;
šikin$_2$	šikinnum	yağ küpü, kavanozu,
šil$_3$	šēlu ša nukarribum	donanım, teçhizat, araç gereç,
šilam	litum	inek, AHw. 557; CAD L 217; TSL 8, 1-16; ISL 47
šilam šilam$_2$	arḫum; littûm	inek, inek, AHw. 557;
šilam-za		damızlık boğa, üretim için beslenen boğa,
šilig	šagapūrum	güçlü, kuvvetli, MSL 3, 146, 266; LTBA 2, 2, 145; AHw. 1126; yakalamak, alıkoymak, MSL 2, 145, 32;
šilig/ šilig$_6$	šagapūrum līšum	güçlü, kuvvetli, kudretli (olmak), görkemli, muhteşem, şahane, hamur,
šilig$_4$	arnum	suç, günah, SAİL 79; AHw. 70;
Šim	riqûm	güzel koku, mis; šim-^{ĝeš}eren-na mu-na-ni-du$_3$ "güzel kokulu sedir ağaçlarından o (onu) onun için yaptı". Gud. St. D II 10;
	riqqum/rīqum	gül, AS 7, 45, 37; SAİL 215;
	urqītum	^{u}$_2$šim, "çimen", SAİL 215; AHw. 1432;
šim$_2$-mu$_2$-maḫ		yüksek/baş karabaş, keşiş, din adamı,
šimaški/šimaški$_2$		bir koyun ve ya keçi türü,

Sümerce	Akadca	Türkçe
šim-bi-ku$_3$-gi	šīpum	pasta, SAİL 215; AHw. 1247;
šimbirida	nīnûm	šimbirida^{sar}; "tıbbi bir bitki",
šim-bi-zi-da	guḫlum	demir bozan, rastık taşı, SAİL 215; AHw. 296;
šim-buluĝ	ballukkum	^{ĝeš}šim-buluĝ "bir ağaç türü",
šim-buluḫ	baluḫḫum	bitki, nebat; ot; lahana, AHw. 101;
šim-^{d}nin-urta	nikiptum	çalı, çalılık, funda, SAİL 215;
šim-eš-ḫa-ra	sappandum	^{ĝeš}šim-eš-ḫa-ra, "reçine/çamsakızı ağacı", AHw. 102
šim-gal		^{ĝeš}šim-gal "çam sakızı, reçine",
šim-gig	kanaktum	güzel kokulu bir ağaç, gül, ^{ĝeš}šim-gig, "buḫur",
šim-ĝen		düzenli/güzel koku, aromatik,
šim-gir$_2$	asûm	^{ĝeš}šim-gir$_2$ "mersin ağacı", AHw. 76; AWL 88;
šim-gu$_4$-ku-ru	kukurum	^{ĝeš}šim-gu$_4$-ku-ru "haşhaş",
šim-ḫab$_2$	ṭūrum	^{ĝeš}šim-ḫab$_2$ "çilek, çilek ağacı",
šim-ḫi-a	rīqum	eşya, mal, hammadde, iyi cins yağ,
šim-i$_3$		eşya, mal, hammadde,
šim-im		çam sakızı, reçine,
šim-lal$_3$		güzel koku, tatlı, şirin, sevimli, nazik, lezzetli,
šim-li	burāšum	ardıç ağacı, SAİL 59; MSL 5, 101, 79; AHw. 139;
šim-min$_3$-du	suādum	^{ĝeš}šim-min$_3$-du, "mürver ağacı", AHw. 1052;
šim-mu$_2$	šā'ilum ašīpum	yorumcu, ISL 49; keşiş, din adamı, parfümcü,
šim-nag		^{lu}$_2$šim-nag, "baharat içkicisi",
šim-Pİ-Pİ		ağaçtan elde edilen olağan servet/sağlamlık, dayanak,
šim-saĝ$_{10}$		ağaçtan elde edilen olağan servet/sağlamlık, dayanak,
šim-šal	šimšalû	şimşir, SAİL 215; ^{ĝeš}šim-šal "şimşir ağacı",
šim-še-li	kikkirânum	^{ĝeš}šim-še-li, "bir ağaç türü",
šim-šeš	murrum	^{ĝeš}šim-šeš, "sarı sakız ağacı",
šim-su-sa$_2$	riqqum/ rīqum	parfüm, AS 7, 45, 37; SAİL 215; AHw. 987;

Sümerce	Akadca	Türkçe
šindilib	šindilippum	kovan, CT 11, 36 d 11; AHw. 1242;
šinig	bīnum	^{ĝeš}šinig, "ılgın ağacı", SAİL 93; AHw. 127;
šinig	bīnum	^{ĝeš}šinig, "ılgın ağacı", AHw. 127; NG 3, 162;
šir	iškum	taşak, çiçek soğanı, ampul, AHw. 396;
šir$_3$	zamārum	şarkı, türkü, şarkı söylemek, AHw. 1508; šir$_3$ ... aĝa$_2$ "şarkı/türkü söylemek", šir$_3$ ... ĝar "şarkı bestelemek",
šir$_3$-ama-gan		belge, katkı, bağış, adak, yardım, hibe, teberru,
šir$_3$-ban$_3$-da		onaylama, katılım, abone ücreti,
šir$_3$-da		direk, sırık, bayrak/filama direği, döver,
šir$_3$-gid$_2$-da		bir şarkı/türkü kompozisyonu,
šir$_3$-gid$_2$-du		ebedi katılım, katılma işi, iştirak,
šir$_3$-ḫa-mun		belge, katkı, bağış, yardım, hibe, teberru,
šir$_3$-kal-kal		ebedi katılım, katılma işi, iştirak,
šir$_3$-ku$_3$-ga	širkugûm	türkü, marş, şarkı, destan, SAİL 152;
šir$_3$-kug		kutsal, dinsel, mukaddes şarkı,
šir$_3$-ma$_2$-gur$_8$-re		belge, katkı, bağış, yardım, hibe,
šir$_3$-nam-erim$_2$-ma		imza, katkı, bağış, yardım, hibe,
šir$_3$-nam-gala		ebedi katılım, katılma işi, iştirak,
šir$_3$-nam-nar		imza, katkı, bağış, yardım, hibe,
šir$_3$-nam-sipad		imza, katkı, bağış, yardım, hibe,
šir$_3$-nam-šub		büyülü şarkı/türkü,
šir$_3$-nam-šu-ub		ebedi katılım, katılma işi, iştirak,
šir$_3$-nam-ur-saĝ-ĝa$_2$		ebedi katılım, kahramanlık şarkısı,
šir$_3$-ranam-en-na		marş, şarkı, türkü, destan,
šir$_3$-re-eš	nā'erum	bağırma, çığlık, AfO 13, 46 IV 2; AHw. 709;
šir$_3$-re-eš.. du$_{11}$/e		şarkı ile çınlamak,
šir$_3$-RI-gud		imza, katkı, bağış, yardım, hibe,
šir$_3$-ša$_3$-ḫul$_2$-la		ebedi katılım, katılma işi, iştirak,
šir$_3$-saĝ		ağıt, yas, matem,
šir$_3$-šir$_3$	šeršerrum	^{kuš}šir$_3$-šir$_3$ "boyunduruk karışı", ^{ĝeš}šir$_3$-šir$_3$ "boyunduruk bağı, gevele(=kağnı okunu boyunduruğa bağlayan ağaç çubuk)",

Sümerce	Akadca	Türkçe
šir$_3$-sud		ebedi katılım, katılma işi, iştirak,
šir-dili		erbezi, taşak, erkeklik organı,
šit	manûm	saymak, hesap etmek, SAİL 314; AHw. 604; rakam, sayı, SAİL 314;
	mīnum	rakam, sayı, SAİL 314;
šita	riksum, ikribum ellum	dua, rica, SAİL 26; 438; CAD I/J 64; AHw. 396; temiz, serbest, AHw. 204;
šita$_2$	kakkum	^{urudu}šita$_2$, "silah", topuz, çomak", SAİL 33; 536; AHw. 422 ^{ĝeš}šita$_2$ "gürz, topuz, tören asası, silah",
šita$_3$	rāṭum	su kanalı, MSL 2, 130, 7; SAİL 83; AHw. 963;
	mašallum	^{dug}šita$_3$, "oluk, yiv, arık, ", MSL 7, 94, 333; AHw. 623;
šita$_4$	kakkum	silah, MSL 2, 151, 39; CT 35, 4, 37; AHw. 422;
	šuklulum	şerit, kuşak, kayış, bağlamak,
šita$_5$	minītum	ölçü, ölçek, oran, SAİL 14; hesaba katmak, varsaymak, saymak, sayılmak,
šita$_5$-du$_3$	pāqidum	sayman, muhasip,
šita-ab-ba		karabaş, keşiş, din adamı, dinî törenleri yöneten kişi,
šita-eš$_3$-a		karabaş, keşiş, din adamı, dinî törenleri yöneten kişi,
šita-inana	uruḫḫum	ana saç, MSL 13, 26, 258 b; AHw. 1436;
šita$_6$(KAK. GIŠ)	kakkum	silah, SAİL 33; 536; AHw. 422;
šiten	mālakum	yürüyüş, geçit, OEC 4, 152 VI 40; AHw. 594;
šiten$_2$(KI. LUGAL)		yer+kral "taht, makam,
šiti	minītum	ölçü, SAİL 14; ARM 13, 29; AHw. 655;
šitim	itinnum	taş iççisi, usta, taşeron, taşkıran, NG 3, 162; AHw. 404;
šitim-gal	šitimgallum	$^{lu}{}_2$šitim-gal, "usta+büyük - baş usta, baş mimar", RA 23, 18-19, 2; SAİL 440; AHw. 1251;

Sümerce	Akadca	Türkçe
šu	qātum	el, AHw. 908; CAD Q 183; a šu-zu nu-tag a me-ri-zu nu-tag "Su eline değmedi, su ayağına değmedi". St. P 10, 2 I 33; šu-ne$_2$ imma-an-sum "O (onu) eline teslim etti". UET 1, 229, 17; šu-šu mu-luḫ "Ellerini temizledi". Gud. St. B VII 29 ^{ĝeš}šu "kulp, kapza, tutacak", šu.. ša-an-ša-ša "el uzatmak", šu ... aka "esir almak", šu ...ba "serbest bırakmak šu ...bad "yağma etmek", "serbest bırakmak", šu ...bal/ bala "değiştirmek", šu ...bar "unutmak", "serbest bırakmak", šu ...dab$_5$ "tutmak, yakalamak", šu ... bur$_{12}$ "çekmek, asılmak", šu ... buru$_2$ "el açmak", šu ...daĝ "kesmek, koparmak", " gezinmek",
šu		šu... šu$_2$ "yenmek, bozmak", šu... tag "değmek, dokunmak", šu... tag "süslemek, donatmak", šu... teĝ$_3$ "kabul etmek", šu... teĝ$_4$ "kabul etmek", šu... ti "almak, kabul etmek", šu... tu-bu-ul "karıştırmak", šu... tum$_3$ "taşımak, götürmek", šu... gi$_4$ "ödemek, geri vermek; dönmek, geri gelmek", 27 kuš-maš-gal-gal ur-^{d}ba-ba$_6$ 4 kuš-maš-gal-gal 5 kuš-maš-gaba lugal-ka-gi-na sipa-maš-maš ..... šu-a bi$_2$-gi$_4$ "27 büyük oğlak derisini Ur-Baba'dan, 4 büyük oğlak derisini (ile) 5 körpe oğlak derisini Lugal-kagina'dan bütün oğlak çobanları birlikte teslim ettiler. " Nik. 239 I 1-5; šu... us$_2$ "basmak, bastırmak, zorlamak",
		šu ...ḫu-uz "yanmak, yakmak", šu ...e$_3$ "dışarı çıkmak", šu ...ĝa$_2$-ĝa$_2$ "uygulamak", šu ...ĝar "uygulamak, başarmak", šu ...gid$_2$ "kabul etmek", šu ...gur "seçmek", šu ...gur "silmek, temizlemek", šu ...hub$_2$ "döndürmek, dolamak",

Sümerce	Akadca	Türkçe
		šu ...hul "yok etmek, yıkmak", šu ...kar "esirgemek, korumak", šu ...kar$_2$ "karalamak, kötülemek", šu ...la$_2$ "kirletmek šu ...mu$_2$ "büyütmek", šu ...niĝin/niĝin$_2$ "döndürmek", šu ...pe-el-la$_2$ "kirletmek", šu ...peš "genişletmek", šu ...rah$_2$ "dövmek, vurmak", šu ...ri "el bükmek", šu ...ru-uz "yanmak, yakmak", šu ...sa$_2$ "ovmak, ovalamak", šu ...ša-an-ša-ša "aramak", šu ...saga$_{11}$ "ovmak, ovalamak", šu ...si-il "bağlamak",
šu		šu ...si-qa "ovmak, sürtmek", šu ...si-sa$_2$ "yerleştirmek", šu ...šu$_2$-šu$_2$ "toplamak, tutmak", šu ...sud "kol uzatmak", šu ...šum$_2$ "emanet etmek", šu ...su-ub "silmek", šu ...su-ub ak "ovalamak", šu ...taka$_4$ "göndermek", šu ...te "kabul etmek", šu ...tu-bu-ur "karıştırmak", šu ...tu-tu "karşı koymak", šu ...ur$_3$ "silmek, düzeltmek", šu ...zig$_3$ "yağmalamak", šu daĝal ...tag "yaymak", šu ta-ḫab$_2$... du$_{11}$ "damlamak", šu zid.... ĝar "bağışlamak", šu... gur$_{10}$ "silmek, düzeltmek", šu... il$_2$ "el kaldırmak", šu... pel$_2$-la$_2$ "dövmek, vurmak", šu... ra "dövmek, vurmak", šu... ru-gu$_2$ "karşı koymak",
		šu ...de$_6$ "taşımak, götürmek", "hazırlamak", šu ... dar " kurban etmek", šu ... du$_7$ "süslemek", šu ... du$_8$ "sahip olmak", šu ...dim$_4$ "tutumlu olmak", šu ...du$_{11}$ "dokunmak, ellemek", šu ...du$_{11}$/e "dokunmak", šu ...du$_3$ "el bağlamak", šu ...du$_7$ "bitirmek",

Sümerce	Akadca	Türkçe
		šu ...dub_2 "uzatmak, ayırmak", šu ... gar "yerine getirmek" šu ... ḫa-za "sahip olmak", šu ... e_3 "saygı göstermek", šu ... gal_2 "sahip olmak", šu ... ĝar "yerine getirmek", šu ... gi "bağlamak", šu ... gid_2 "kabul etmek", šu ... gur "yuvarlamak", šu ... il_2 "yapmak", šu ... kar_2 "götürmek",
šu		šu ... la_2-la_2 "kirletmek", šu ... mu_2 "büyütmek", šu ... pel_2 "kirletmek", šu ... $peš_5$ "yaymak, sermek", šu ... ra "yoğurmak", šu ... ri " bükmek, sıkmak", šu ... ru-gu_2 "karşı koymak", šu ... $saĝ_{11}$ "ovmak, sürtmek", šu ... sig_3 "el sallamak", šu ... si-ig "tokat atmak", šu ... sud/su_3 "germek, gerilmek" šu ... sum "teslim etmek", šu ... su-ub "toplamak", šu ... tag "dokunmak", šu ... taka "göndermek", šu ... ti "kabul etmek, onaylamak", šu ... tu-bu-ur "kaynaşmak", šu ... $tukur_2$ "yalamak", šu ... tum_2 "taşımak", šu ... tu-tu "dokunmak", šu ... ur_3 "anlaşmak", šu ... us_2 "göndermek", šu ... zi-zi(-g) "elini kaldırmak",
	emūqum	güç, kuvvet, AHw. 216; ISL 58;
	gimillum	iyilik, lütuf, SAİL 354; AKT 2, 49, 19; AHw. 288;
šu-a		^{ĝeš}šu-a "tabure, oturak",
šu-a ...gi_4		ele döndürmek, geri vermek, teslim etmek", 165 še lugal-pirig-tur šu-a bi_2-gi_4 "165 (kile) arpayı Lugal- pirigtur teslim etti". VS 14, 45 I 2- II 3;
šu-agi-na		düzgün, düzenli, muntazam,

Sümerce	Akadca	Türkçe
šu-a-gi-na	šuginûm	kurban, adak, MSL 13, 118, 141; AHw. 1260;
šu-a-la$_2$		kötürüm, sakat, topal, SL 265;
šu-an-na	bābilum	šu-an-na^{ki}, "Babil";
šu-bad	ūṭum	uzunluk ölçü birimi, endaze, 25 cm.
šu-bal	šupêlum	değiştirmek, MSL 13, 120, 208; AHw. 1279;
šu-bala ... aka		değişmek, değiştirmek
šu-bar		özgürlük, bağımsızlık,
šu-bar-ra	šubarrûm mišlānūm	^{lu}$_2$šu-bar-ra, "kurtarıcı", SAİL 354; AHw. 1256, yarım, AHw. 661;
šu-bar-šu-ĝal$_2$	sikiltum	servet, mülk, varlık,
šu-bar-zi	azārum qiāšum	yardım etmek, CT 12, 22 c II 35; AHw. 92; hediye, armağan,
šu-bil-la$_2$		dolap, kabine, ^{gi}šu-bil-la$_2$ "kamış hasır/paspas",
šu-bu-gu-la	darāsum	harman dövmek CT 18, 43 II 33; AHw. 163;
šu-Dim$_3$-tur-ak-ta		Dimtur'a bağlı olarak, Dimtur'un bilgisi altında,
šu-da		önkol, dirsekle biler arası,
šu... dab$_2$		almak, götürmek, kabul etmek,
šu-dab$_5$	ṣabtum	yakalama, tutma, esir, AHw. 1071;
šu... dub$_2$		sallamak, sallanmak,
šu-daĝal ...du$_{11}$/e		tedarik etmek, sağlamak, şart koşmak,
šu-deš	mēdelum	^{ĝeš}šu-deš, "sürgü, mandal", SAİL 354; AHw. 639;
šu-dib		kulp, kabza, tutamaç, tutamak,
šu-dib-ba		^{ĝeš}šu-dib-ba "sumak",
šu-diĝir-ra	šudingirrakum	bir hastalık türü, LTBA 2, 2, 321; SAİL 536;
šu-dim$_2$		kereste, kalıp, kiriş, kalas,
šu-dim$_4$-ma	taklum	sadık, bağlı, MSL 13, 133, 23; AHw. 1307;
šu-du$_{11}$-ga		yaradılış, oluşum, evren, alem,
šu-du$_3$		bağlamak, sarmak, birleştirmek, kelepçelemek,
šu-du$_3$-a	šīzum	bir uzunluk ölçü birimi, 16. 60cm.

Sümerce	Akadca	Türkçe
šu-du$_4$	šuklulum	mükemmel, lekesiz, kusursuz, SAİL 354; AHw. 1264;
šu-du$_7$	šuklulum	mükemmel, kusursuz,
šu-du$_8$-a		tutsak, esir, güvence, teminat, garanti, kefil,
šu-du$_8$-a ... de$_6$		kefil/garantör olarak hareket etmek, davranmak,
šu-du$_8$-ur$_2$		^{tug}$_2$šu-du$_8$-ur$_2$ "bir elbise türü",
šu-dul$_3$		himaye, koruma, önlem tedbir,
šu-dul$_4$ šu-dul$_9$	nīrum	boyunduruk, MSL 3, 134, 43; SAİL 374; AHw. 793;
šu-dul$_4$/dul$_5$	nīrum	boyunduruk; gu$_4$ šu-dul$_4$-la si ba-ni-sa$_2$-sa$_2$ "Öküzleri boyundurukta (koşulu olarak) hazırladı". Gud. St. F III 12-13;
šu-dul$_{11}$(UR×A)	nīrum	boyunduruk, MSL 3, 134, 43; SAİL 374; AHw. 793;
šu- ... du$_{11}$/e		-ye baş vurmak, danışmak,
šu-e-sir$_2$		ayakkabı, çarık, takunya, at nalı,
šu-eš-ša		^{iti}šu-eš-ša, "Kasım/8. ay",
šu-ga	naprakum	cıvata, mandal, CT 18, 3 V 35; AHw. 740;
šu-ga-la-am **šu-galam**	dīnum	hüküm, karar, SAİL 457; AHw. 171; šu-ga-la-am(=šu-galam) ki-ḫuš ki-di-ku$_5$-de$_3$ "Kararın verildiği korkunç yer", Gud. Sl. A VIII 6;
šu-ĝa$_2$-an-na-ab-tum$_2$	madattum tamgurtum	teslim, vergi, harç, MSL 1, 23, 29; AHw. 572; uzlaşma, MSL 1, 23, 30; AHw. 1313;
šu-ĝa$_2$-na$_9$-ab-tum$_2$	tamgurtum	anlaşma, MSL 1, 23, 30; AHw. 1313;
šu-gal-an-zu	paḫārum	^{lu}$_2$šu-galan-zu "çömlekçi", AHw. 810;
	mūdûm	akıllı, mantıklı, CT 11, 49, 24; AHw. 666;
šu-gana$_2$		bir tarım aleti,
šu-ĝar	gimillum	misilleme, AHw. 288; MSL 4, 117, 5;
šu-ĝar-gi$_4$	mutēr gimillim	gaddar, intikamcı, nankör,
šu-gi	šugītum	rahibe, MSL 12, 129, 24; SAİL 354; AHw. 1260;
	šībum	^{lu}$_2$šu-gi, "ihtiyar, tanık", SAİL 128, 354;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	šībtum	^{munus}šu-gi, "ihtiyar kadın, nine", SAİL 354; AHw. 122
	naprakum	^{ĝeš}šu-gi, "mandal, sürgü", MSL 6, 28, 268; CT 18, 3 35; AHw. 740;
šugi/šu-gi	naprakum	mandal, sürgü, cıvata, CT 18, 3 V 35; AHw. 740;
	šībum	yaşlı, ihtiyar, tanık, SAİL 128, 354; AHw. 1228;
šu-gi$_4$	ḫabāṣum	bastırmak, vazgeçmek, durdurmak, CT 18, 38 b Ay. 10; yaşlanmak, ihtiyarlamak,
	šugûm	ihtiyar, ihtiyarlık, tanık, yaşlı", AHw. 1260;
	naprakum	mandal, sürgü, cıvata, CT 18, 3 V 35; AHw. 740;
	šībum	ihtiyar, ihtiyarlık, tanık, ", AHw. 1228;
šu-gibil ... aka		yenilemek, tekrarlamak,
šu-gid$_2$		vergi, yetersiz, işe yaramaz, acemi,
šu-gid$_2$ e$_2$-muḫaldim		mutfak için teslimat, sebze teslimatı,
šu-gidim-ma	šugidimmakkum	bir tür hastalık, SAİL 54; AHw. 1260;
šu-gilim	naprakum	cıvata, mandal, sürgü, CT 18, 3 V 35; AHw. 740;
šu-gi-na	šuginûm šuginakkum	kurban, MSL 13, 118, 141; AHw. 1260; berber, SAİL 354;
šu-gi-na	šuginûm	kurban, adak, bağış,
šu-ĝir$_3$-ze$_2$-na	maštum	bir deri/ cilt hastalığı, YOS 10, 56 I 44; AHw. 630;
šu-gur	unqum kamkammatum	yüzük, bilezik, , 40, 78; SAİL 354; AHw. 1422;
	šugurrum	hurma sepeti, AHw. 1260;
šu-gur$_{10}$	turāšum	^{ĝeš}šu-gur$_{10}$ "orak", KAJ 62, 10, 15; AHw. 1372;
šu-gur-da		bir memur türü, görevli, memur,
šu-gur-gur	takpertum kupīrātum	temizleme, arıtma, tasfiye, AHw. 1308; 508;
šu-gur-ra		^{tug}$_2$šu-gur-ra; "ince kumaştan yapılmış, başı sıkıca kavrayan bir tür baş örtüsü",

Sümerce	Akadca	Türkçe
šu-guru		yüzük, bilezik,
šu-guru$_5$	šugurrûm	sepet, sele, MSL 13, 120, 218; AHw. 1260;
šu-ḫal-la		açık elli, cömert,
šuḫub$_2$	šuḫuppatum	^{kuš}šuḫub$_2$, "deri ceket", AHw. 1262;
šu-ḫul ... du$_{11}$/e		kirletmek, kutsal saymamak, hakaret etmek,
šu-ḫul ... du$_3$		yok etmek, yıkmak, mahvetmek,
šu-ḫu-um		^{na}$_4$šu-ḫu-um, "kuvars, bir taş türü",
šu-ḫu-uz		kızartmak, kavurmak, kavrulmak,
šu-IB		donatım, teçhizat, gereç, araç,
šu-i	gallābum naglabum	^{lu}$_2$šu-i "berber", SAİL 354; CAD G 14; AHw. 274; kalça, SAİL 74; 354; AHw. 711;
šu-igi-gub-ba	maḫra	önde, başta, ileride, MSL 1, 22, 23/5; AHw. 584;
šu-igi-še$_3$-du		bunun için bak: zi$_3$-igi-še$_3$-du
šu-il$_2$-il$_2$	mēlulum	oynamak, CT 18, 45 III 2; 19, 7 a 10; AHw. 644;
	šu'illakum	dua, LAS 185, 22; SAİL 354; AHw. 1262;
šu-il$_2$-la	nīš qātim ikribum	dua, SAİL 26; 438; CAD I/J 64; AHw. 396;
šu-il$_2$-la$_2$	nīš qātim	dua, rica, yakarış, CAD I/J 64; AHw. 396;
šu-kar$_2$	unūtum	^{ĝeš}šu-kar$_2$ "alet",
šu-kara$_2$	naggārum	^{lu}$_2$ĝeššu-kara$_2$; "marangoz, dülger, doğramacı", ^{ĝeš}šu-kara$_2$ "bir müzik aleti",
	unūtum	alet, aygıt, MSL 6, 53, 31; SAİL 334; AHw. 1422;
šu-kar-re	ekkēmum	^{lu}$_2$šu-kar-re, "eşkıya, haydut", CAD E 69; AHw. 195;
šu-keš$_2$	ṣimdum	giyim, giysi, elbise,
šu-kig$_2$		hizmet, görev, vazife, tören, ayin,
šu-kig$_2$ ... dab$_5$		tören yapmak, temsil etmek,
šu-ki-in-dar		patlama, çatırtı, gürültü,
šu-kin	šūrum	^{gi}šu-kin, "kamış, saz", MSL 7, 53, 337; LSS 7/1, 43, 61; AHw. 1287; yere serme, kapanma,

Sümerce	Akadca	Türkçe
	nātum	bıçak/kama sapı, MSL 6, 87, 47; AHw. 766;
	šukênum	^{ĝeš}šu-kin, "değnek, sopa, çomak", SKI 70;
šu-kin	niggallum	orak, MSL 7, 146, 413; SAİL 597; AHw. 787; ^{gi}šu-KİN "saz demeti",
šu-kin dab$_5$	kamāsum	yüzükoyun yatmak, yorulmak, perişan olmak,
šu-ku$_6$	bā'irum	balıkçı, AHw. 86; CAD B 31-32; šu-ku$_6$-a-du$_{10}$-ga-ke$_4$ mu-de$_6$ siraran-še$_3$ ba-de$_6$ "Tatlı su balıkçıları (balıkları) getirdi, (onlar) Siraran'a götürüldü". VS 14, 19 II 1-5; šu-ku$_6$-ab-ba-ke$_4$-ne mu-de$_6$ en-ig-gal ... e$_2$-ni$_3$-ga-ra i$_3$-de$_6$ "Deniz balıkçıları (balıkları) getirdiler. Eniggal (onları) hazine deposuna götürdü". VS 14, 24 V 4-VI 3; gu-ba$_6$ šu-ku$_6$ mu-de$_6$ saĝ-en-ne$_2$-su šu-na e-ĝal$_2$ "Guba, balıkçı (balıkları) getirdi. Saĝ-enesu (onları) korumaya aldı". VS 136 III 1-5; 2 (ban$_2$) Lu$_2$-šenig 8 lu$_2$ 2 (ban$_2$) ziz$_2$-bi 2(ul) 4 (ban$_2$) ..... Lugal-ĝeš-du$_9$ šu-ku$_6$-a-du$_{10}$-ga-me "2 okka (çavdar) Lušenig'e; 8 kişiye her biri için 2 okka. Bunun için çavdar 2 şinikdir. 4 okka Lugal-ĝešdu'ya. Onlar tatlı su balıkçılarıdırlar". TSH 1, 5 IX 1-7; šu-ku$_6$-ab-ba deniz balıkçısı šu-ku$_6$-be$_2$-ne "Onun balıkçıları", DP 288 II 4;
šu-ku$_6$-ḫad$_2$-da	šuḫadakkum	balık kurutucusu, SAİL 354; AHw. 1260;
šu-la$_2$	kandum	bir metal kap, çanak, tencere,
šu-la$_2$-a	qīptum	gönderilen mal, eşya, kredi, bağış, AHw. 922;
šu-lal$_2$	lupputum	sulu, ıslak, nemli, MSL 5, 175, 290; AHw. 564;
šu-lil$_2$-la$_2$... du$_{11}$/e		kötü söylemek, küfretmek, lanet okumak,
šu-lu$_2$	hāzûm	šu-lu$_2^{mušen}$, "bir kuş türü"; CT 14, 4, 28; AHw. 339
šu-luḫ	šuluḫḫum	temiz yürekli, yıkanmış, temizlenmiş, AHw. 1270; šu-luḫ ... aka "temizlemek",
šu-luḫ-ḫa		^{lu}$_2$šu-luḫ-ḫa "temizlikçi",
šu-lul ... bala		değiştirmek, SL 266;

Sümerce	Akadca	Türkçe
šu-lum		šu-lum^{zabar} "üçayak, bir bronz nesne"
šu-na		$^{na}{}_4$šu-na "havaneli",
šu-nam-lu$_2$-u$_{18}$-lu	šunamerimmāku	bir tür hastalık, SAİL 354; AHw. 1276;
šu-ni ... ra-e$_3$		elinden kaçırmak, -den kurtulmak,
šu-ni$_3$-gig	waršum	çamurlu, pis, kirli, RA 28, 128, 17; CT 12, 34 I 38;
šu-niĝin$_2$	išteniš	birlikte, CT 12, 21 a III 9; SAİL 354; AHw. 400;
	napḫarum	tamamı, toplam, hepsi, AHw. 272, total, toplam, AHw. 737; CAD N/1, 292; šu-niĝin$_2$ 23 šu-ku$_6$-a-du$_{10}$-ga "Toplam 23 tatlı su balıkçısı", šu-niĝin$_2$ 35 udu "toplam 35 koyun"; šu-niĝin$_2$ 45 gu$_4$-gal-gal "Toplam 45 büyük öküz". VS 14, 66 VI 2; TSA 47 V 7; herkes, tüm, bütün, AHw. 289;
šu-nim	daš'üm, dīšum	ilkbahar, AHw. 165; 173; GKT 27 c;
šu-nim-ma		erken, erkenden, önce,
šu-nir	šurinnum	amblem, işaret, MSL 12, 182, 34; SAİL 354; AHw. 1283; Emesal: šu-še-er,
šu-nir-ra		^{ĝeš}šu-nir-ra "bayrak, sancak, sembol,
šu-nu	ḫuqum; ḫāzûm	šu-nu^{mušen} "bir kuş türü",
šu-numun	du'ūzum	tohum, kaynak, köken, ^{iti}šu-numun-na "4. ay/Temmuz", AHw. 179;
šu-numun-na	du'ūzum	^{iti}šu/^{iti}šu-numun-na, "4. ay/Temmuz", AHw. 179;
šu-paḫ	ūṭum	uzunluk, boy, parça, karış,
šu-pe-el-la$_2$ du$_{11}$/e		kirletmek, lekelemek, kötüye kullanmak,
šu-peš$_5$-ri-a		deste, yığın, SL 266;
šu-ru-ub		Emesal: šu-ru-ub < ša-ra(-g) "kurumak, kurutmak, çekilmek, kesilmek,
šu-sa$_2$ ... du$_{11}$/e		ulaşmak, erişmek, elde etmek,
šu-saĝ	ḫanniqum	^{ĝeš}šu-saĝ "sıkmaç, sıkıştırıcı",
šu-saga$_{11}$		saban, pulluk,
šu-ša-ĝar	šušmarûm	šu-uš-ĝar^{zabar} "metal kova, tekne",
šu-ša-la$_2$	kandum	metal tas, çanak, kase, metal kova, tekne, AHw. 436;

Sümerce	Akadca	Türkçe
šušana	šalšum	üçte-bir/ 1/3; MSL 4, 165, 46; AHw. 1150;
šu-sar **šu-sar**	pitiltum	ip, halat, MSL 9, 170, 116; SAİL 354; AHw. 869 ^{urudu}šu-sar "sicim, tel, şerit, kordon", SL 267;
šu-še-Lugal-a-ĝu$_{10}$	šasûm	Lugal-aĝu adına bildirmek, ilan etmek,
šu-še$_3$ ... la$_2$	kandum	metal kova, tekne, AHw. 436;
šu-še$_3$ ... si		vermek, yüklemek, bağışlamak, teslim etmek,
šu-še-er	taṣbubtum	kanat çırpma, MSL 4, 120, 22; AHw. 1337;
	šurinnum	^{ĝeš}šu-nir "simge, sembol",
	ḫarrānum	yol, kervan, AHw. 326;
	ittum	işaret, alamet, OEC 4, 152 II 48; AHw. 406;
šu-si	ubānum	parmak, SAİL 354; AHw. 1398;
šu-si-ig	šusikkum	kasap; SAİL 7; 354;
šu-si-sa$_2$	šarāṣum	tutunmak, CT 18, 47 a 6; AHw. 1186;
šu-šu/ šušu	šušûm	iki elli, MSL 7, 21, 215; AHw. 1290;
šu-šu ... ĝar		onaylamak, kabul etmek, varsaymak,
šu-suḫ$_3$-a... du$_{11}$/e		şaşırtmak, karıştırmak,
šu-šum$_2$-ma	puquddûm	sevk, teslim, gönderi, mal,
šu-sum-ma	nudunnûm šusummûm	çeyiz, TU 35 I 39; MSL 1, 42, 5; AHw. 800; teslim, MSL 13, 119, 155; AHw. 1288;
šu-sur	kaprum	šu-sur^{mušen} "bir kuş türü"
šu-šur$_3$		kavrama, tutukluk,
šu-su-ub	šušippum	^{tug}$_2$šu-su-ub, "yazma, ince kumaştan yapılmış, başı sıkıca kavrayan bir tür baş örtüsü, türban", MSL 10, 136, 290; AHw. 1289;
šuš$_7$(ŠE+NAM$_2$)	šuluḫḫûm	karabaş, keşiş, din adamı, rahp, CT 41, 50 II 4; AHw. 1270;
šu-tab	uppum	düzlük, MSL 14, 272 D 5; AHw. 1424;
šu-tab-ba	šutāpum	yoldaş, meslektaş, MSL 13, 121, 29; AHw. 1290 iki misli yapmak, iki misli olmak,
šu-tag	mašādum	vurmak, dövmek, parçalamak, kırmak, CT 18, 35 III 70; AHw. 623
ŠU-TAG$_4$	šūbultum	hediye, armağan, yük, kargo, sevk, teslim, mal,

Sümerce	Akadca	Türkçe
šu-tag ... du_{11}/e		süslemek, bezemek, güzelleştirmek, temen-bi i_3-ir-nun(a)-ka šu-tag ba-ni-du_{11} "O onun temelini prensliğin güzel kokulu yağıyla süsledi". Gud. St. F III 3-5;
šu-tag-ga	tēqītum	merhem, CT 51, 168 II 34; AHw. 1348;
šu-teš$_2$-a... ru-gu$_2$		alkışlamak, beğenmek, onaylamak, benimsemek,
šu-ti	leqûm/laqā'um	kabul etmek, SAİL 73; 354; AHw. 544;
šu-ti-a	melqētum	tahmin, borçlanma, hasılat, takdir, uzun/büyük tablet, gelir, hasılat; AHw. 643, CT 19, 37 a Ay. 16
	namḫartum	işgal, ele geçirme, gelir, SAİL 354; AHw. 727;
šu-tin	šutinnum	šu-tin^{mušen}, "sığırcık", AHw. 1292;
šu-tu	ikribum	dua, rica, adama, ithaf, şükran,
šu-tu-bu-ur		karışım, kaynaşma,
šu-tum šutum šutum$_2$	šutummum	šutum$_x$ (E_2. Gİ. NA. AB. Hİ)^e$_2$šu-tum; "ambar, depo, mahzen", AHw. 1294;
šutur	tuzum šārum	^{tug}$_2$šutur "bir elbise türü", bozmak, tahrip etmek,
šu-tu-tu		firar, kaçak, SL 268;
šu-u	šûm	^{na}$_4$šu-u "bir taş türü, havaneli",
šu-u$_4$-bi-ta	taḫanātum	yardım, MAOG 1/2, 8, 129; AHw. 1301
šu-ub-tum	šubtum	^{tug}$_2$šu-ub-tum, "bir elbise türü" AHw. 1258
šu-uḫ$_3$-a ... du_{11}/e		bunun için bak: šu-suḫ$_3$-a...du_{11}/e
šu-um-du-um	šaptum	dudak, SAİL 18; MSL 13, 248, 9; AHw. 1176;
šu-ur$_2$		šu-ur$_2$^{mušen}; "bir kuş türü, kaz",
šu-ur$_2$-ĝar	tamḫārum	rekabet, savaş, mücadele, AHw. 1314;
šu-ur$_2$-me	šurmīnum	servi, kavak, söğüt, SAİL 101; AHw. 1284;
šu-ur$_2$-min/ min$_3$	šurmēnum	^{ĝeš}šu-ur$_2$-min, "servi, söğüt"; AHw. 1284;
šu-ur$_3$	šêqum	öğüterek ezmek, rendelemek, AHw. 1215; šu-ur$_3$^{mušen} "kaz, ördek",
	sêrum	üzerine sürmek, yapıştırmak, AHw. 1038;
šu-ur$_3$-ra		šu-ur$_3$-ra^{mušen}; "kaz, ördek",

Sümerce	Akadca	Türkçe
šu-ur$_4$	kisittum	dal, şube, bölüm,
šu-ur$_6$-ra		kızgın, öfkeli, vahşi, yabani,
šu-uš	mašādum	vurmak, çarpmak, basmak, etkilemek, çakmak,
šu-us$_2$-sa	se'ûm	bastırmak, gizlemek, AHw. 1038;
šu-uš-ĝar	šušmarûm	šu-uš-ĝar^{zabar} "metal kova, fıçı, tekne, leğen, çanak",
šu-uš-la$_2$	kandum	metal kova, fıçı, tekne, leğen, çanak,
šu-zi/šuzi		vahşi, yabani, kızgın, šu-zi ... ĝal$_2$ "bağışlamak, vermek, sunmak", šu-zi ... ĝar "vermek, onaylamak, benimsemek, varsaymak, kabul etmek,
šu-zi...ĝar		gerçek/dost eli-koymak, severek yapmak", ur-saĝ ma-a-du$_{11}$ šu-zi ga-mu-ra-ab-ĝar "Ey kahraman, bana söylediklerini ben sana severek yapmak istiyorum!" Gud. Sl. A II 13;
šu-zi$_3$-gu	puḫtum	vekil, temsilci,
šu-zi-da		sağ el, šu-zi-da-ta, "sağ elden", SL 269;
šu-zi-ga-du$_{11}$-ga	ṭaplum	küfür, hakaret, iftira, MSL 12, 167, 332;
šu-zi ...tum$_3$		gerçek eli-uzatmak, yardım etmek, sipa-zi gu$_3$-de$_2$-a u$_4$ šu-zi ma-ši-tumu$_3$-da "Gerçek çoban Gudea,
		sen bana dostça yardım ettiğin zaman", Gud. Sl. A XI 5-6;
šu$_2$	râbum	sallamak, SAİL 545; AHw. 936; batmak, saplanmak, çökmek, bulutlanmak, örtmek, kapatmak, istila etmek, sarmak, örtmek, kaplamak, yenmek, ezmek, boğmak, sığınak, kabuk, örtü, yüzey, kaldırmak, yükseltmek, dikmek, beslemek, yetiştirmek, ḫub$_2$ ...šu$_2$ "koşmak, oynatmak, yönetmek, işletmek, otlatmak", zag ...šu$_2$ "dağlamak, damgalamak, lekelemek", ud/u$_4$...šu$_2$ "karartmak, bulandırmak, karıştırmak, koyulaşmak", šu ...šu$_2$ "ezmek, boğmak, mahcup etmek",
	ṭummumum	ağır, MSL 9, 129, 274; AS 16, 23, 75; AHw. 1394;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	kiššatum	cıhan, dörtiklim, SAİL 396; 425; 545; AHw. 492;
	saḫāpum	yere atmak, MSL 9, 129, 263; AHw. 1004;
	kiššūtum	kudret, kuvvet, SAİL 425; 545; AHw. 493;
	rabûm	batmak, MAOG 3/3, 6, 46; AHw. 940;
	saḫāpum	yenmek, MSL 9, 129, 263; AHw. 1004;
	erēpum	bulutlanmak, YOS 1, 53, 294; SAİL545; AHw. 238
	katāmum	örtmek, kapatmak, istila etmek, AHw. 464, ISL 62;
	naqûm	su dökmek, sulamak, ISL 63;
	šapākum	dökmek, AHw. 1168; ISL 65;
	lasāmum	ḫub$_2$ ...šu$_2$, "koşmak", ISL 14;
$šu_2$-a	littum	^{ĝeš}šu$_2$-a, "tabure, iskemle, oturak", SAİL 545;
$šu_2$-dul$_4$/dun$_4$	nīrum	boyunduruk, MSL 3, 134, 43; SAİL 374; AHw. 793;
$šu_2$-$šu_2$		dökmek, dökülmek, akmak, taşmak, yağdırmak,
$šu_2$-uš-ru	šušrûm	dertli, endişeli, sıkıntılı, şanssız (olmak), ^{ĝeš}šu$_2$-uš-ru "üzüm, asma ağacı",
$šu_2$-uš-ru	uppûm	bulutlu, CT 16, 13, 66; AHw. 1424-1425;
$šu_4$	abākum	sevk etmek, CT 12, 2 I 46; AHw. 2; kırmızı/kahverengi(olmak), ^{ĝeš}šu$_4$ "sepet, sele", batmak, batırmak, yatırmak, cihan, dört iklim(=köşe bucak her yer), dünya, sığınak, kabuk, örtü, yüzey,
	kapādum	düşünmek, CT 12, 2 I 56; AHw. 441;
	ṣarāmum	yorucu, CT12, 2 I 57; AHw. 1083;
	tabālum	götürmek, SAİL 434; AHw. 1297
	katāmum saḫāpum	bulutlanmak, örtmek, kapatmak, istila etmek, sarmak, örtmek, kaplamak,
$šu_4$(-g)	alākum ša mādūtim	gitmek, baş vurmak, NG 3, 164; u$_4$ ...šu$_4$ "batmak, kararmak", za$_3$ ... šu$_4$/šuš "damgalamak, mühürlemek"; en-ig-gal nu/la$_3$-banda$_3$ za$_3$ bi-šu$_4$ ur-^{d}ĝeš-ber-e$_3$ sipa-ra e-na-sum dub-daĝal nu-ĝar "Eniggal, müfettiş (onları) damgaladı (ve) Ur-ĝešbare'ye, çobana verdi. Büyük tablete/

Sümerce	Akadca	Türkçe
		listeye o onları henüz geçirmedi". Nik. 182 II 2, -III 3;
$šu_4$-a		$^{ĝeš}šu_4$-a, "odun parçası", šu-a ... gi_4 "yüklemek, bağışlamak, teslim etmek", šu-a ... sa_2 "kavramak, sıkı tutmak", šu-a ...si "doldurmak, kaplamak, yerine getirmek", šu-a ... $taka_4$ "ayrılmak, bırakmak, terk etmek", šu-a/$še_3$ ... ĝar "elde olmak, hazır olmak",
$šu_4$-din	suttinnum	$šu_4$-din^{mušen}; "yarasa",
$šu_4$-dul_4	nīrum	boyunduruk, MSL 3, 134, 43; SAİL 374; AHw. 793
$šu_4$-dul_5	abšānum nīrum	boyunduruk, SAİL 354; AfO 14, 46, 16; AHw. 7; AHw. 793; Gud. Sl. B XV 10; gu_4 (=gu_4-e) $šu_4$-dul_5-la si ba-ni-sa_2-sa_2 "Öküzleri koşulu olarak o boyundurukta hazırladı". Gud. St. F III 12-13;
$šu_4$-dun_4	nīrum	boyunduruk, MSL 3, 134, 43; SAİL 374; AHw. 793
$šu_4$-luḫ		kutsal/törensel temizlik,
$šu_5$	zerqum	ağıl, CT 19, 18 IV 23; MSL 4, 216, 289; AHw. 1520
$šu_{12}$	karābum	dua etmek, saygı ile anmak, SAİL 26; 438
$šu_{12}$(-d)	karābum ikribum	dua etmek, SAİL 26; 438; AHw. 445; dua, SAİL 26; 438; CAD I/J 64; AHw. 396;
šub	baṭālum	bitirmek, tamamlamak, MSL 4, 73, 191; AHw. 116; yerleştirmek, koymak, doğurmak/havyanlar için, SL 549; ab_2-e e_2-tur_3-ra amar-bi nu-šub-be_2 "İnek ahırda danasını doğurmuyor". SGL 1, 125; tahrip etmek, UET 8, 58, 10; ödünç vermek, Gud. Sl. A III 17; uzaklaştırmak; ma_2-ta lu_2-ma_2-$laḫ_4$ e-ta-šub "Gemiden gemicileri uzaklaştırdı". CIRPL Ukg. 4-5 VIII 14-16 gu_2 ... šub "dikkate almamak, ihmal etmek"; ur-ta-am_3 gu_2 mu-e-da-šub "Bu nedenle sen beni ihmal ettin". TCL 16, 45, 19; ^{ĝeš}šub, "tuğla, kerpiç", Gud. St. E III 9; düşmek, çökmek, damlamak, yatırmak, kenara koymak, harman dövmek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
		^{ĝeš}šub "kerpiç kalıbı", fırlatmak, çıkarmak, değiştirmek, döküm yapmak,
	miqittum	düşme, yıkılma, yıkım, SAİL 68; 86; AHw. 657;
	abākum	götürmek, sevk etmek, AHw. 2;
	maqātum	düşmek, yıkılmak, RA 6, 132 II 4; MSL 3, 57, 1 a;
	nakāšum	yatırmak, yerine koymak, AHw. 721, 752;
	nīdum	savurma, ARM 13, 10, 12; SAİL 68; AHw. 786; atma, ARM 13, 10, 12; SAİL 68; AHw. 786;
	nadûm	atmak, kaldırmak, ihmal etmek, AHw. 705; CAD N/1, 66;
	karābum	dua etmek, rica etmek,
	ikribum	dua, rica, AHw. 369;
šub$_5$	šuppatum	acele, telaş, kamış, saz, hasırotu, $^{u}{}_2$šub$_5$ "kamış, saz",
šub$_6$	lâšum	yalamak, CT 18, 30 III 20; AHw. 540;
šuba	šubûm	$^{na}{}_4$šuba, "pirit, bir taş türü", SAİL 586; AHw. 1258
šuba/šuba$_2$	rē'ûm eṭlum ramkum	çoban, önder, kılavuz, rehber, kahraman, AHw. 265; rengarenk/çok renkli (olmak), mert, yiğit, (olmak), genç, delikanlı, temiz olmak, açık, parlak, berrak (olmak), $^{na}{}_4$šuba/šuba$_6$(MUŠ); "kıymetli/değerli bir taş türü",
šuba$_3$/šuba$_4$	šubûm	değerli bir taş türü, yakut,
šuba$_6$(MUŠ) šuba$_7$(MUŠ. ŠA)	šubûm	değerli bir taş türü, yakut,
šuba$_8$-la$_2$		šuba$_8$(LAM. SAĜ)-la$_2{}^{mušen}$ "bir kuş türü",
šub-ba	ezib	-den başka; šub-ba-me-en-de$_3$-en "bizden başka"; e-ne-na-šub-ba "onlardan başka".
šubba/šub-ba		ifade, anlatım, deyim, tabir,
šub-lugal		asker, işçi, uşak, kapıcı,

Sümerce	Akadca	Türkçe
šubtu$_3$ šubtu$_4$ šubtu$_5$	šubtum	iskemle, oturak, sandalye, koltuk, konut, kamp yeri,
šubtu$_6$, šubtu$_7$	šubtum	iskemle, oturak, sandalye, koltuk, konut, kamp yeri,
šubur	wardum	erkek köle, MSL 14, 102, 790; SAİL 50; AHw. 1464
	erṣetum	toprak, yer, AHw. 245.
	narkabtum	^{ĝeš}subur "iki tekerli at arabası",
šu-bur$_2$-ra	mašdum	inme, felç, AHw. 625;
šub$_7$(ZI. ZI. EŠ$_2$)	šuppatum	acele, telaş, kamış, saz, hasırotu,
šud$_3$	karābum	saygı ile anmak, dua etmek, SAİL 26; 438; šud$_3$ ... ša$_4$ "dua etmek, yalvarmak, rica etmek",
	ikribum	dua, kurban, SAİL 26; 438; CAD I/J 64; AHw. 396
šud$_3$ ... ra		dua etmek, yalvarmak, rica etmek,
šude$_3$		dua etmek, yalvarmak, rica etmek,
šudug$_2$		çadır, alacık(=hasırdan, ya da kamıştan yapılmış tek odalı ev),
šudul/šudun	nīrum	^{ĝeš}šudul, "boyunduruk", AHw. 793; CAD N/1, 260;
šudul$_2$		^{ĝeš}šudul$_2$ "boyunduruk", AHw. 793; CAD N/1, 260;
šudum(-ma)	šutûm šutummum	hesap, hesaplama, MSL 10, 128/9, 46; AHw. 1293; ambar, depo, mahzen, kiler,
šud$_5$(KA. ŠU)	ikribum	dua, rica, ithaf, takdis,
šuk	kurummatum	yiyecek, gıda, yemek, besin, pay,
šuku	kurummatum	gıda, yiyecek, besin, SAİL 469; AHw. 513; CAD K 473; gu$_4$-šuku "öküz yemi";
šuku-nu-dab$_5$-ba		^{lu}$_2$šuku-nu-dab$_5$-ba
šukur	asmarûm	mızrak, MSL 6, 73, 237; AHw. 75; ^{ĝeš}šukur, n"saz", SAİL 449; AHw. 1266;
	šukurrum	^{urudu}šukur; ^{ĝeš}šukur "mızrak, kargı", ^{gi}šukur "kargı",
šukur$_2$-u$_4$(-d)		günlük dağıtım/paylaşım, SL 271;

Sümerce	Akadca	Türkçe
šul	eṭlum	genç, delikanlı, AHw. 265; AWL 156;
šul-pa-e$_3$-a		^{d}šul-pa-e$_3$-a "Jüpiter", SL 271;
šul-zi		önemli, değerli, layık, saygıdeğer, önemli kişi,
šum	ṭabāḫum šaššārum miqtum	hayvan kesmek, kurban etmek, boğazlamak, kan dökmek, SAİL 126; AHw. 1375; testere, bıçkı, AHw. 1198; yıkım, düşme, CT 41, 29, 10; SAİL 68; AHw. 657 šum$^{ku}_{6}$ "bir balık türü",
šum$_2$	šūmūm	šum$_2^{sar}$ "sarımsak, soğan", saĝ ...šum$_2$ "engel olmak, karşı gelmek, itiraz etmek", ĝeštug$_2$ ...šum$_2$ "dinlemek, kulak vermek", šu ...šum$_2$ "emanet etmek, görevlendirmek",
	nadānum	vermek, AHw. 701; Emesal: ze$_2$-eĝ$_3$,
šum$_2$-dilmun/gaz	šamaškilum	bir sebze türü, pırasa, MSL 10, 118, 46; AHw. 1155;
šum$_2$-ĝešnimbar	šamaškilum	bir sebze türü, pırasa, MSL 10, 118, 46; AHw. 1155;
šum$_2$-GUD **šum$_2$-ḫuš**	šamaškilum	bir sebze türü, pırasa, MSL 10, 118, 46; AHw. 1155;
šum$_2$-sikil **šum$_2$-sikil-lum**	šamaškilum	bir sebze türü, pırasa, MSL 10, 118, 46; AHw. 1155;
šu-maḫ		güçlü, kuvvetli, kudretli,
šu-me	šurmīnum	servi, kavak, AHw. 1284;
šum-gam-me	šaššārum	^{urudu}šum-gam-me, "testere, bıçkı", AHw. 1198;
šu-min$_3$	šumēnum	tıpta kullanılan bir taş türü, MSL 10, 47, 286; AHw. 1272; ^{ĝeš}šu-min$_3$ "tahta parmaklık", $^{na}_{4}$šu-min$_3$ "bir taş türü",
sum-me		^{urudu}sum-me "testere, bıçkı", hayvan kesmek, boğazlamak, kan dökmek,
šu-mu/šu-mu-un	elpetum	$^{u}_{2}$numun "kaba yonca", CT 11, 45 I 14; AHw. 205;
šumunda	šumuttum	$^{u}_{2}$šumunda; "pancar",
šumun-ša$_4$		şarkı, türkü,

Sümerce	Akadca	Türkçe
šu-mu-un	elpetum	kaba yonca, CT 11, 45 I 14; AHw. 205; $^{u}{}_{2}$šu-mu-un/ $^{u}{}_{2}$ numun$_{2}$ "kaba yonca", SL 266;
šu-mu-un-gi	meḫsûm	çatal, örtü, kapak, MSL 6, 51, 4; AHw. 641;
šun$_{2}$	nabāṭum	yıldız, parlamak, parlatmak,
šur	zanānum	yağmur yağmak, AHw. 1509; CAD Z 41;
	ṣarārum	akmak; parlamak, MSL 9, 129, 260; AHw. 1084;
	ṣaḫtum	šur-ra "şantaj, tehdid, korkutma"; AHw. 1075;
	ṣaḫātum	sıkıştırmak, MSL 2, 137 e 5; AHw. 1074;
	natākum	ezmek, zorla koparmak, parlamak,
	zanānum	damlamak, yağmur yağmak, süt sağmak,
šur$_{2}$	ezziš, ezzum	öfkeli, dargın, kızgın, SAİL 329; AHw. 270;
	ezēzum	darılmak, hiddetlenmek, gücenmek, SAİL 329;
	šamrum	hiddetli, kuvvetli, şiddetli, MSL 13, 21, 123; AHw. 1158;
	ezēzum	kızgın olmak, darılmak, gücenmek, AHw. 269;
sur$_{2}$-da$_{3}$	kassūsum	sur$_{2}$-da$_{3}^{mušem}$, "doğan", CT 14, 6, 14; AHw. 454;
šur$_{2}$-ra$_{2}$		kurak, susuz, yağışsız,
šu-rat-ḫu	šuraṭḫum	^{ĝeš}šu-rat-ḫu, "bir ağaç türü", AHw. 1283;
šu-ri/ri$_{2}$(-a)	mišlānūm	yarım hisse, SAİL 354; CAD M/2, 126; AHw. 661
šurim	kabûm	pislik, hayvan gübresi, çöp, döküntü, talaş, hayvan dışkısı, gübre, SL 271;
	piqqannum rubṣum	ters/dışkı, çamur, pislik, CT 12, 26 I 19; AHw. 865
šurin/ šu-rin	ṣāṣirum	cırcır böceği, AS 7, 17, 60; AHw. 1087;
šurmen, šurmen$_{2}$ (EREN. ŠU. ME)	šurmīnum	kavak, servi, söğüt, MSL 5, 107/11, 225; SAİL 101; AHw. 1284;
šur-min$_{3}$	šurmēnum	^{ĝeš}šur-min$_{3}$, "servi, söğüt", SAİL 101; AHw. 1284;
šur-ra	ṣāḫitum ṣahtum	yağcı, TCL 9, 67, 12; SAİL 101; AHw. 1074; sıkma, baskı, SAİL 101;

Sümerce	Akadca	Türkçe
šur-šur-ru-um		^{urudu}šur-šur-ru-um "bıçak ya da ustura kılıfı",
šurum/šurum$_3$	kabûm	pislik, hayvan gübresi, çöp, döküntü, talaş,
	piqqannum rubṣum	hayvan dışkısı, gübre,
šurum$_4$(URU. GU)	zarûm	yağ serpmek, yağlamak,
šurun/šurun$_2$	kabûm	pislik, hayvan gübresi, çöp, döküntü, talaş,
	piqqannum rubṣum	hayvan dışkısı, gübre, SAİL 94;
šurun$_4$	ṣāṣirum	cırcır böceği, çekirge, AHw. 1087;
šu-ru-ug	šaṭāpum	kurumak, kurutmak, KUB 3, 117, 3; AHw. 1203;
šu-ru-uz	šaw/mûm	kızartmak, MSL 13, 157, 81; AHw. 1206
šuš	saḫāpum	düşmek, düşürmek, devirmek, AHw. 1004; za$_3$.. šuš/šu$_4$ "damgalamak, mühürlemek", VS 14, 35 IV 6; uru-ka-gi-na lugal-lagaš(a) ^{ki}-ke$_4$ e$_2$-^{d}ba-ba$_6$-ka i$_3$-lah$_4$ za$_3$ bi$_2$-šu$_4$ "Uru-kagina, Lagaš kralı (koyunları) tanrıça Baba'nın tapınağına götürdü, (orada onları) damgaladı". VS 14, 35 IV 1-6; ensi$_2$-lagaš(a)-ke (=ensi$_2$-lagaš-ak-e) e$_2$-gal-la za$_3$ bi$_2$-šuš "Lagaš şehir beyi sarayda onları damgaladı. " VS 14, 35 III 1-4;
	šuššum	altıda bir, 1/6, CT 12, 1 II 8; SAİL 480; AHw. 1289
šuš/šuš$_2$	ašārum; erēpum	batmak, yatırmak, bulandırmak, sığınak, yüzey, kaldırmak, dikmek, yükseltmek, koymak, hazırlamak, belirlemek, saptamak, SL 271; za ... šuš "damgalamak", iti-ezem-^{d}ba-ba$_6$-ka en-ig-gal la$_3$-banda za$_3$ bi$_2$-šuš sipa-be$_2$-ne šu-ne-ne-a ba-gi$_4$ "Tanrıça Baba'nın
		bayram ayında Eniggal, müfettiş (onları) damgaladı. Onlar çobanlarına, ellerine geri verildi". VS 14, 127 VII 1-7;
	katāmum saḫāpum	bulutlanmak, örtmek, kapamak, istila etmek, katlamak,
	šuššum	altıda bir, 1/6, SAİL 480; AHw. 1289;
šuš$_2$-luḫ ... aka	mesûm	temizlemek, SL 271; AS 7, 18, 76; MSL 2, 138, 1;
šuš$_3$	kizûm	yüksek memur, görevli,

Sümerce	Akadca	Türkçe
šuš$_4$	nakāsum šarāmum	kesmek, parçalamak, ağaç kesmek, kırmak, budamak, kabuğunu soymak,
šuš$_5$	zirqum	hayvan yemi, sığınak, elbise dikmek, batmak, çökmek, bulutlanmak, örtmek, kapatmak, istila etmek, sarmak, kapatmak,
šuš-la$_2$	kandum	metal kova, tekne,
šušmaš	ašarēdum	ilk, ilk önce, her şeyden önce, AHw. 78;
šušana	šuššan	üçte-bir/1/3,
šušum	šûšum	meyan kökü, AHw. 1290;
šušur šušur$_2$	šûšurum	düzenli, çeşitli (olmak), doğru, düzenli,
šušur$_2$		ızgara, soba, fırın, ocak,
šuš$_7$(ŠE+NAM$_2$)	šuluhhûm	karabaş, keşiş, din adamı, CT 41, 50 II 4; AHw. 1270,
šutug	šutukkum	kamış kulübe, çardak, SAİL 85; AHw. 1294;
šutug/šutug$_2$	šutukkum panûm	sepet, AHw. 1294, 822; ^{gi}šutug$_2$ "kamış kulübe, alacık(=hasırdan, ya da kamıştan yapılmış tek odalı ev)",
šutur	tuzum šârum	$^{tug}{}_2$šutur, "bir elbise türü", bozmak, tahrip etmek, aldatmak, AHw. 1193;

tT

Sümerce	Akadca	Türkçe
-ta	issi/išti	Ayrılma durumu son eki, ile, SAİL 39; kiri$_6$-kiri$_6$-ta "Bütün bahçelerden", DP 641 II 8; elam^{ki}-ta "Elam'dan", SR 75, I 6; bára-nam-tar-ra dam-lugal-anda ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}- ka-ke$_4$ elam^{ki}-ta mu-sa$_{10}$ "Bara-namtara, Lagaš şehir beyi Lugal-anda'nın karısı onu Elam'dan satın aldı. " Nik. 204 I 4-II 4; aša$_5$-gibil-tur-ta en-ig-gal la$_3$-banda mu-ta-ri "Yeni küçük tarladan Eniggal, müfettiş (soğanları) topladı. " BIN 8, 360, 3-6; ^{d}nin-gir$_2$-su .... a-ab-ba igi-nim-ta a-ab-ba sig-ga-še$_3$ ĝiri$_3$-bi ĝal$_2$ mu-na-tag$_4$ "Tanrı Ningirsu yukarı denizden aşağı denize kadar yolunu açtı. "Gud. St. B V 23-27;
	ištu/ultu	-den beri/-den, dan, SAİL 139; GKT 103 e; lagaš^{ki}-ta "Lagaš'tan"; elam^{ki}-ta "Elam'dan"; ^{d}nin-gir$_2$-su eridu^{ki}-ta ĝen-ne$_2$ uru-du$_3$-a ^{ĝeš}gu-za-bi gi-na "Tanrı Ningirsu Eridu'dan geldiği zaman, kurulmuş olan şehrin tahtı sağlamlaştırılacak". Gud. Sl. B VIII 15
-ta-		ayrılma durumu iç eki,
-ta		Zaman belirteci olarak (=sonra) , ba-gara$_2$ e$_2$-i$_7$-gibil-la$_2$-a-e im-ti-a-ta "O Bagara'yı, yeni kanal kıyısındaki evi tamamladıktan
-ta		sonra", Gud. Sl. A II 7; a i$_3$-tu$_5$-ta "O yıkandıktan sonra", BIN 8, 371, 12; a-a/aya-ĝu$_{10}$ ^{d}en-lil$_2$-le u$_4$-aš-a mu-tu-de$_3$-en-na-ta "Babam Enlil beni bir gün içinde yarattıktan sonra", TSL 3, 22; ba-du$_3$-a-ta "O yapıldıktan sonra", UET 1, 126, 16

Sümerce	Akadca	Türkçe
-ta		durum belirteci, dam-gar$_3$ unu^{ki}-ta "Uruk'lu tüccar", VS 14, 55 II 1-3 a$_2$-^{d}nanše-ta a$_2$-^{d}nin-gir$_2$-su-ka-ta " Nanše ve Ningirsu'nun gücü nedeniyle", Gud. St. D IV 2-3; lipiš-ta "öfke nedeniyle", ša$_3$-ge-na-ni-ta "kendi isteğiyle", ša$_3$-ḫul$_2$-la-ni-ta "sevinçle", u$_4$ .... ^{i}$_7$idigna usu-ma-da-ni-ta im-mi-in-ba-al-la-a "O Dicle'yi ülkesinin gücüyle (yeniden) kazdığı zaman", UET 1, 24, 12-15; 4 guruš a$_2$-bi 4(ban$_2$)-ta "4 işçi, onların ücreti her biri için 4 Ban dır". TCS 1, 17, 3; munus-u$_4$-bi-ta-ke$_4$-ne nita-2-ta i$_3$-tuku-am$_3$ "O zamanın kadınlarının her biri iki erkekle evlendiler. " CIRPL Ukg. 6 III 20-22;
ta/ta-am$_3$	mīnum	ana, a-na "ne, -e kadar", a-da-al ne-e ta-am$_3$ mu-da-an-ku$_4$ "Neden bu şimdi benimle içeri girdi?", St. P 10, 2 VI 54; aya-ĝu$_{10}$ ta-am$_3$ e-ra-an-du$_{11}$ "Babam sana ne söyledi?", St. P 10, 2 I 15; Emesal: ta/ta-am$_3$ < a-na,
ta	mīnum	ne, hangi, kadar, aynı, AHw. 655;
ta-a	mīnum	hangi, kadar, aynı, ne, hangi, kadar, aynı, AHw. 655;
ta-a-aš		neden, niçin, ta-a-aš e$_2$-dub-ba-še$_3$ i$_3$-du-un "Neden okula gidiyorsun?",
ta-am$_3$	minûm	ne, ISL 2; ES 456; SDb. 2000, § 34, 4; St. P 10, 251; aya-ĝu$_{10}$ ta-am$_3$ e-ra-an-du$_{11}$ "Babam sana ne söyledi?" StP 10, 2 I 15; ta-am$_3$; me-a "Bu nedir?", Emesal: ta-am$_3$ < ne,
ta-gim		a-na-gim "onun gibi", Emesal: ta-gim< a-na-gim
ta-gin$_7$		a-na-gin$_7$ "ne kadar, nasıl", Emesal: ta-gin$_7$ < a-na-gin$_7$
ta-ḫab		sızmak, sızdırmak, damlamak, akıtmak,
ta-ḫab$_2$		ıslanmak, ıslatmak, emmek, ıslamış, sarhoş, sızdırmak, kaçırmak, damlamak, damlatmak, ıslatmak, doyurmak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ta-il	ikkillum tanūqātum	gürültü, yaygara, savaşmak, mücadele etmek, ağlamak, bağırmak, haykırmak, AHw. 1320;
tab	edēlum	sürgülemek, kapamak, SAİL 124; AHw. 185; her ikisi, CT 12, 3 III 29; AHw. 475; GKT 54 e; başlamak, başlatmak, yanmak, yakmak, yanık, ateş, dağlamak, damgalamak, ortak, tutmak, beraber, birlikte", igi ...tab "bakmak, gözden geçirmek, göz önüne almak, nöbet tutmak", nur_5 ...tab "acı çekmek, zarar görmek, katlanmak, göz yummak",
	eṣēpum	katlamak, gayret etmek, SAİL 124, AHw. 252,
	ḫamāṭum	yakmak, pişirmek, SAİL 124; AHw. 316;
	ḫimṭum	hararet, SAİL 124; d H 193; AHw. 346;
	tabrûm	yemlik arpa, MSL 10, 92, 266/8; AHw. 1299;
tab	tamāḫum	yakalamak, tutmak, MSL 9, 133, 464; AHw. 1312;
	ziqtum	sokma, diken, ısırma, iğne, SAİL 124; AHw. 1532;
	murṣum	hastalık, MSL 3, 58, 9; SAİL 446; AHw. 676;
tab_2	ḫamāṭum šamātum	tutmak, acele etmek, yanmak, AHw. 316; yanmak, yakmak, yanık, ateş,
	ṣarāpum	boyamak, dağlamak, damgalamak, işaretlemek
tab_4	eṣēpum; tappûm	arkadaş, yoldaş, kılavuz, ortak, katlamak, bükmek, tekrarlamak, yenilemek,
ta-ba		elmas, bir taş türü,
tab-ba	tappûtum	ortaklık, arkadaşlık; SAİL 124; AHw. 1321;
	tappûm	komşu, arkadaş, meslektaş, SAİL 124; AHw. 1321; $^{lu}{}_2$tab-ba "yoldaş, arkadaş", SAİL 124; AHw. 1321;
	agabum	tab-ba^{sar}, "sebze, göveri, zerzevat".

Sümerce	Akadca	Türkçe
tab-me		testere, bıçkı,
tab-us$_2$	tappûm	birlikte çalışan iki kişi, yoldaş, arkadaş, AHw. 1321;
tag	laptum	yardım, SAİL 126; örtmek, kapatmak, CT 11, 31 IV 36; STT 395 I 6; dokunmak, kucaklamak, değmek, AHw. 534; CAD L 82; MSL 103, 78; a šu-zu nu-tag a me-ri-zu nu-tag "Su eline değmedi, su ayağına değmedi". St. P 10, 2 I 33: ma$_2$-e ba-ra-tag-ge (=ba-ra-tag-en) "Ben (onları) kesinlikle gemiye almayacağım". RTC 82, 8; ĝeš ..... tag "kurban etmek", VS 14, 34 V 5; 1 udu 5-ne-ne-kam e$_2$-še$_3$ ĝeš e-tag "Bir koyun 5 kişi tarafından ev için kurban edildi". Nik. 25 VII 6 lugal-an-da ensi$_2$ lagaš(a)^{ki}ke$_4$ ĝeš,
tag		be$_2$-tag "Lugal-anda, Lagaš şehir beyi (onları/koyunları) kurban etti". BIN 8, 371, 13-14; 1 udu-nita ensi$_2$-ke$_4$ absu ĝeš be$_2$-tag "Bir koçu Şehir beyi Absu'da kurban etti". VS 14, 128 I 1-4; ki ..... tag "temel atmak", Gud. Sl. A XX 26; kušum(-ki) ...tag "süslemek", ma$_2$ ...tag "gemiye almak, yüklemek", RTC 82, 8; šu ..... tag "süslemek, örtmek", za$_3$ ..... tag "sevk etmek, ertelemek, oyalamak", değmek, dokunmak, bağlamak, saldırmak, bozmak, zarar vermek ĝeš ...tag "teklif etmek, sunmak, adamak", ki ...tag "yere yatmak, uzanmak, temel atmak", a$_2$-ĝar(=agar) ki im-mi-tag "O duvarı yere yerleştirdi/temeli attı. " Gud. Sl. A XX 26; šu-daĝal ...tag "tamamen dağılmak, yayılmak", kušum$_5$(U) ki ...tag "sürünmek, emeklemek", kušum$_4$ ...tag "hızla kaçmak, kaybolmak",

Sümerce	Akadca	Türkçe
		$kiri_3$ šu ...tag "hürmet etmek, saygı göstermek", šu ...tag "süslemek, donatmak, dekore etmek", šu ...tag "dokunmak, incitmek, etkilemek, tug_2 ...tag "sürmek, yarmak, çizmek", zag ...tag "uzaklaşmak, sürekli itmek", 1 $sila_4$ ^{d}ba-ba_6 uru-ku_3-ga i_3-ĝen-ĝen-a ĝeš bi_2-tag "Bir kuzuyu tanrıça Baba'ya Sasa kutsal şehirde
tag		her gidişinde/sürekli kurban etti". VS 14, 5 I 1-6: RTC 48 IV 4-5;
	lapātum	dokunmak, kucaklamak, yardım etmek, SAİL 126 değmek, AHw. 534; CAD L 82; MSL 103, 78;
	šiālum	temas, dokunma, yardım, AHw. 1224
	ezēbum	bırakmak, terk etmek, boşamak, SKI 69;
	maḫāṣum	vurmak, AHw. 580; ISL 7;
tag_4	ezēbum	terk etmek, bırakmak, boşamak, ayrılmak, AHw. 267 ĝeš.... tag/tag_4 "kurban etmek", šu ..... tag_4 "göndermek", šu-a .... tag_4 "vermek, teslim etmek", AWL 474;
	petûm	açmak, AHw. 858; ISL 8; $ĝal_2$ ..... tag_4 "açmak", ISL 23; ES 226; a-ab-ba igi-nim-ta a-ab-ba sig-ga-$še_3$ $ĝiri_3$-be_2 $ĝal_2$ mu-na-tag_4 "Yukarı denizden aşağı denize kadar yolunu açtı". Gud. St. B V 26 $ĝiri_3$-be_2 $ĝal_2$ mu-na-tag_4 "O onun yolunu açtı." Gud. St. B V 27;
tag-tag-ga		kurban etmek, SL 273;
taḫ	waṣābum	ilave etmek, eklemek, , toplamak, çoğalmak, zam yapmak MSL 4, 67, 1-3; AHw. 1474;
	rēṣūtum	yardım, MSL 13, 23, 175; AHw. 972;
	rībum	bedel, taviz, tazminat, MSL 2, 134, 1; AHw. 981
taḫ-ḫa	taḫḫum	tazminat, bedel, SAİL 169; AHw. 1302;

Sümerce	Akadca	Türkçe
tak	šemûm	ĝeš .... tak, "duymak", AHw. 1211;
tak$_4$/taka$_4$	ezēbum	reddetmek, iptal etmek, kenara koymak, kararı iptal etmek, geride bırakmak, bırakmak, unutmak, engellemek, bağışlamak, gizlemek, saklamak, geciktirmek, durdurmak, çekinmek, artık, kalıntı, ayırmak, bırakmak,
		terk etmek, šu ...taka$_4$ "göndermek, yollamak, fırlatmak, sevk etmek", taka$_4$ ...la$_2$ "açmak",
tal	ikkillum tanūqātum	ağlamak, bağırmak, haykırmak, gürültü, yaygara, savaşmak, mücadele etmek, büyük ve geniş testi, SL 273;
tal$_2$	rapāšum	geniş olmak, genişlemek, büyümek, genişlik, en, geniş olmak, saĝ ...tal$_2$ "bozmak, tahrip etmek", ḫaš$_4$ ...tal$_2$ "sevinmek, sevindirmek, memnun etmek",
tal$_2$(-tal$_2$)	urānum	^{u}$_2$tal$_2$(-tal$_2$), "bir ot türü", SAİL 383; AHw. 1427
tal$_2$-tal$_2$-la	uriyānum	^{u}$_2$tal$_2$-tal$_2$-la, "rezene", MSL 10, 88, 140; AHw. 1430
tal$_3$/tal$_4$/ tal$_5$	ikkillum tanūqātum	ağlamak, bağırmak, haykırmak, gürültü, yaygara, savaşmak, mücadele etmek,
ta-li$_2$-um		sebze, göverti, zerzevat,
taltal		bilgi, haber, tecrübe, SL 273;
tam	ebbum, elēlum	parlak, aydınlık, akıllı, zeki, parlak, neşeli, canlı (olmak); temiz, katkısız, masum, namuslu (olmak); temizlemek, arıtmak, inanmak, ümit etmek, zannetmek, varsaymak,
tam$_2$-šil-lum		^{ukuš}$_2$tam$_2$-šil-lum "karpuz, kavun, bostan",
tam-ma	qašdum	temin etmek, TU 35 III 19; AHw. 906; kutsal, TU 35 III 19; AHw. 906;
tan$_2$	ebbum elēlum; zakûm	parlak, aydınlık, akıllı, zeki, parlak, neşeli, canlı (olmak); temiz, katkısız, masum, namuslu (olmak); temizlemek, arıtmak,
tap-pa-aš$_2$-tu	tappaštum	^{tug}$_2$tap-pa-aš$_2$-tu, "kazak, fanila", AHw. 1320;
tar	natārum	yarmak, sökmek, yırtmak, çatlamak, AHw. 766;

Sümerce	Akadca	Türkçe
tar	ša'ālum	sormak, HSAO 1, 107; NG 3, 108; nam ...tar "karara bağlamak, hüküm vermek, emretmek, buyurmak", umbin ...tar "tıraş etmek, tıraş olmak, kesmek, soymak", RA 40, 86, 14; YOS 10, 35, 29; AHw. 594 tar^{mušen} "bir kuş türü", tar$^{ku}{}_{6}$ "bir balık türü",
	parāsum	karar vermek, AHw. 832; ISL 12;
	paqādum	teslim etmek, görevlendirmek, memur etmek, AHw. 824; YNER 3, 74;
	ša'ālum	aš ..... tar, "sormak", ISL 116 en$_3$ ... tar "sormak, yerine getirmek" Gud. St. B VII 41; E II 18;
	ḫarāṣum	nam ..... tar/ku$_5$ "kader tayin etmek",
	parāsum paṭārum	kesmek, ağaç kesmek, çözmek, gevşetmek, kesmek, saçmak, dağıtmak, yaymak, karar vermek, karar vermek, kararlaştırmak, AHw. 830;
	malālum	ayırmak, bölmek, AHw. 849;
tar$_2$-kak	gušūrum	direk, sırık, SAİL 296; 559; AHw. 300;
targul, targul$_2$	tarkullum	^{ĝeš}targul, targul$_2$(MA$_2$. KAK) "direk, sırık",
tar-luḫ	nēpešum	iş, meslek, ARM 4, 28, 8; AHw. 778;
taškarin	taskarinnum	^{ĝeš}taškarin; "kutu, sandık, kasa",
taš-liš		anlamı henüz bilinmiyor,
ta-ta-ḫab$_2$		sızdırmak, sızmak, kaçırmak, damlamak, damlatmak, ıslatmak,
te	teḫûm	yaklaşmak, AHw. 1384; ISL 16; lugal nam-ba-te-ĝa$_2$-e "Kral yaklaşmasın", TSL 69, 1; süs, zihnet, SKI 70; ni$_2$ ..... te "korkmak", ISL 62; kur-kur-re(=kur-kur-e) mušen-ĝen sila-ba(=sila-bi-a) dumu-^{d}en-lil$_2$-la$_2$-
te		da ni$_2$ mu-da-ab-te-te "Bütün ülkeler Enlil'in oğlundan yuvasındaki kuşlar gibi korkuyorlar". Gud. Sl. B 14 XXIII 23-24; in-nu ni$_2$-te-ba-ab "Hayır, korkma!", JCS 25, 101; šu ..... te "karşı koymak", ISL 98; süsleme, süs,

Sümerce	Akadca	Türkçe
		söndürmek, tüketmek, yıkmak, ortadan kaldırmak, delmek, içinden geçmek, nüfus etmek, yakın olmak, yaklaşmak, ele almak, baş vurmak, küstahlık etmek, saygısızca konuşmak, küfretmek, yanak, delmek, sokmak, iğnelemek, yaklaşmak, ilerlemek, ^{ĝeš}te; "sandalın bir bölümü"
	lētum	yanak, çene, yan yatmak; SAİL 76; 546; AHw. 546
	palāḫum	korkmak, ISL 15; JCS 25, 101;
	ṭeḫûtum	alıcı, müşteri, MSL 13, 44, 116; AHw. 1385;
	siḫiltum	sokma, ısırma, MSL 9, 78, 102/5; AHw. 1040
	simtum	ilgili, MSL 13, 44, 115; CT 12, 11 IV 6; AHw. 1045
	duppurum	uzaklaşmak, CT 12, 11 IV 8; AHw. 177;
	šišītum	zar, kabuk, MSL 13, 187, 107; AHw. 1250;
te-		Emesal: te-< de_3, SL 274;
te-am	timmum	sırık, çubuk, değnek, direk, AHw. 1360;
te-am_3		Emesal: te-am_3 < e-ne-am_3 SL 274;
te-e	summatum	te-$e^{mušen}$ "güvercin", AHw. 1058;
te-en	belûm	serin, sakin, soğukkanlı (olmak), söndürmek, ni_2 …te-en "serinlemek, soğutmak",
te-en-te-en	tanēḫtum	teskin, sükunet, ZA 65, 188, 115; AHw. 1318;
te-er-zum		sunma, takdim, tanıtım,
te-eš	rigmum	ses, çığlık, SAİL 15; AHw. 982; AHw. 982; te-eš … du_{11}/e "gürlemek, kükremek",
te-gal	māri ekallim	arkadaş, yakın dost, yoldaş,
te-ge_{26}(-d)	ṭeḫûm	yakın olmak, yaklaşmak, SAİL 376;
te-gun_3-nu	erimmum	yara, CT 19, 4 I 31; AHw. 241;
te-na		soğuk olmak, soğumak,
te-ri-ta	têrtum	buyruk, emir, sipariş, SAİL 334; AHw. 1350;

Sümerce	Akadca	Türkçe
te-te	suḫumum	hastalık, dert, illet, maraz,
te$_3$	samīdum	çöven, CT 11, 45 I 8; JCS 13, 125, 20; AHw. 1018;
te$_8$	erûm	te$_8^{mušen}$ "keklik, kartal", MSL 3, 133, 33; AHw. 247 te$_8$-us$_2$-gu-la^{mušen} "keklik"
teĝ$_3$/teĝ$_4$	teḫûm	yakın olmak, yaklaşmak, AHw. 1344;
	menüm	ḫi-li …teĝ$_3$ "sevmek, beğenmek",
	palāḫum	ni$_2$ …teĝ$_3$/te "korkmak, endişe etmek, çekinmek",
	šaḫātum	šu …teĝ$_4$/ti "kabul etmek, onaylamak, üstlenmek, katlanmak",
teḫi/teḫi$_2$	baltum ṭeḫûm	ĝeštеḫi "dikenli ve zararlı ot", yakın olmak, yaklaşmak, AHw. 1344;
teḫi$_4$		ĝeštеḫi$_4$ "değnek, çomak, asa",
teme/teme$_2$	šāmiṭum	tarla işçisi, orakçı, AHw. 1156; dikenli, huysuz,
temen	temennum	temel, AHw. 1346; SGL 1, 55; AWL 94; temen-bi i$_3$-ir-nun(a)-ka šu-tag ba-ni-du$_{11}$ "Temelini prensin güzel kokulu yağı ile süsledi". Gud. St. C III 8-10;
ten/ ten$_3$	belûm	söndürmek, tüketmek, yok etmek, soğuk, basmak, ezmek, çiğnemek,
ter-ter	terterrum	ter-ter^{mušen}, "bir kuş türü", AHw. 1350;
teš$_2$	bāštum	onur, güzellik, şeref, SAİL 575; AHw. 112;
	bâšum	utanmak, SAİL 575; AHw. 112;
teš$_2$ … i-i/yi		yakarmak, rica etmek, yalvarmak,
teš$_2$ … nu-tuku		utanç duymamak, utanmamak,
teš$_2$-bi	išteniš	beraber, AHw. 400; ISL 18;
teš$_2$-bi … gu$_7$		bitirmek, yok etmek,
teš$_2$-bi-a	miṯāriš	beraber, beraberce, MSL 3, 218 a 2; AHw. 661;
teš$_2$-teš$_2$-a	miṯāriš	birlikte, beraber, MSL 3, 218 a 2; AHw. 661;
teš$_2$-tuku		onurlu, gururlu, şerefli, görkemli,
teš-a …sig$_{10}$		anlaşmak,
tešlug	atmum	küçük kuş, acemi, çaylak, küçük hayvan,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ti	ūṣum	ok, AHw. 1439; ti-mar-uru$_3$ "okluk", vermek, tohum atmak, ekmek, VS 14, 187 I 4; ayırmak, tamamlamak, ti^{mušen}, "akbaba", TSL 75, 1; ^{ĝeš}ti "el arabası, iki tekerlekli araba", ^{ĝeš}ti destek, payanda, ti^{ku_6} "bir balık türü", ^{uzu}ti "kaburga", šu ... ti "yanına almak", eš$_5$-a-ne-ne šu ba-ti-eš$_3$ "Onların üçünü onlar yanlarına aldılar". Nik. 317 II 12-13 gu$_3$-de$_2$-a-aš$_2$ (gu$_3$-de$_2$-a-še$_3$) ku$_3$-ĝa$_2$-tum$_3$-du$_{10}$-ke$_4$ šu ba-ši-ti "Kutsal Gatumdu Gudea için onu üzerine aldı. " Gud. Sl. A IV 2;
	leqûm	almak, kabul etmek, SAİL 73; AHw. 544;
	qatûm	bitmek, SAİL 69; AHw. 911;
	balāṭum	yaşamak, SAİL 73; 465; AHw. 98;
	balṭum/bulṭum	yaşam, canlı, ömür, SAİL 73, AHw. 100; 137;
	ṣēlum	kaburga, AfO 18, 340 I 16; SAİL 73; AHw. 1090
	dapānum	yakın olmak, yaklaşmak,
	ṣeḫûm	yan, kenar, taraf,
ti-a-ru-um		^{ĝeš}ti-a-ru-um "ceviz, fındık",
ti-ba-kur-ra	makkarum	^{ĝeš}ti-ba-kur-ra, "değnek, sırık, sopa" AHw. 589;
ti-bal	ṣaddum	^{ĝeš}ti-bal; ^{urudu}ti-bal "işaret, belirti",
ti-bala		^{ĝeš}ti-bala "kaval, düdük",
ti-di-il		sıkışık olmak,
ti-gi$_4$-lu/lu$_2$	tigi(l)lûm	ti-gi$_4$-lu^{mušen}; "bir kuş türü", ^{u}$_2$kuš$_2$. ti-gi$_4$-lu "karpuz", AHw. 1356,
ti-gid$_2$		ti-gid$_2$^{mušen,} "leylek", Gud. Sl. A V 9; VI 10;
ti-gid$_2$-lu$_2$	tigi(l)lû	ti-gid$_2$-lu$_2$^{mušen} "bir kuş türü",
ti-gil$_2$-la		^{u}$_2$ti-gil$_2$-la "bir bitki türü", SL 275;
ti-gul	karpatum	^{dug}ti-gul "çömlek, kavanoz", SAİL 309; AHw. 449;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ti-id-lu	tigi(l)lûm	bir kuş türü,
ti-il	ikkillum	bağırmak, haykırmak, gürültü, yaygara, kavga
ti-ki-il		sivri, keskin, anlamlı (olmak),
ti-ku-ti-ku-ma-e		kuş sesi, bülbül sesi, her türlü çan kuş sesi,
ti-la	balṭum bulṭum	hayalet/peri, canlı, yaşam, SAİL 73, AHw. 100; ömür, SAİL 73; 465; AHw. 137;
ti-la	balṭum	çiğ, ham, acemi, AHw. 100;
ti-lim/ ti-li-ma	tilimatum	^{dug}ti-lim; "fincan, kupa", AHw. 1358;
ti-lim-da	tilimdûm	su kovası, AHw. 1358;
ti-lim-da$_3$	tilimd/tûm	kadeh, SAİL 73; AHw. 1358; ^{dug}ti-lim-da$_3$ "geniş/büyük su kovası",
ti-lu	tigi(l)lûm	bir kuş türü, cennet kuşu, kanarya,
ti-mar		^{ĝeš}ti-mar, "kanat, serpen(=kağnının bir parçası)", AWL 254; ti-mar-uru$_3$ "okluk"; ti... ra, "ok atmak"; ti-nuru "ocak, soba, mangal";
ti-mar-uru$_3$	parūtum	okluk, MSL 7, 127, 106; BIN 9, 89, 2; AHw. 837; ti-mar-uru$_3$-a u$_4$-gim i$_3$-e$_3$ "Okluktan o güneş gibi çıkıyor. " Gud. Sl. A VI 20;
ti-mat-uru$_5$		ok kılıfı, sadak, 2SL 76;
ti-mud ... ĝal$_2$		yaratmak, neden olmak, yaratmak, yol açmak,
ti-na		şiddetle, kuvvetlice, fazlasıyla, son derece,
ti-ri$_2$-da	qārirum	kaçak, BIN 7, 4, 7; HSS 19, 2, 12; AHw. 903; kuş sesi, her türlü uçan hayvan sesi, ti-ri$_2$-da^{mušen}; "bir kuş türü",
ti-ri$_2$-da		engel, duvar, çit, korkuluk, set,
ti-ri$_2$-da-nu		kötü, uğursuz, zararlı (olmak),
ti-ri$_2$-ga	qārirum	kaçak, BIN 7, 4, 7; HSS 19, 2, 12; AHw. 903;
ti-ri-da	têrtum	emir, talimat, SAİL 334; AHw. 1350;
ti ...sa$_2$		ok atarak yarışmak,
ti-saḫ$_4$	ašgagum	kavga, dövüş, rekabet, AHw. 80;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ti-šub	karpatum	^{dug}ti-šub "çömlek, kavanoz", SAİL 309; AHw. 449;
ti-suḫ$_3$	ašgagum	mücadele, savaş, rekabet, ; AHw. 80;
ti-um-ma		^{gi}ti-um-ma "paspas, hasır",
ti-zu$_2$		^{ĝeš}ti-zu$_2$ "kancalı ok",
ti ...ra		ok atmak, SL 276;
ti bala		çevirmek, döndürmek,
ti.. raḫ$_2$		ok atmak, SL 276;
ti(-l)	leqûm	almak, AHw. 544; CAD L 130; ISL 19; kin ...ti "çalışmak", AWL 69;
	gamārum	bitirmek, tamamlamak, AHw. 276; CAD G 25; inim-bi igi-ne-ne-ta al-til, "Onların önünde konu tamamlandı". BIN 8, 158, 32-33;
	balāṭum	yaşamak, AHw. 99; CAD B 52; AWL 479;
	wašābum	oturmak, bulunmak, AHw. 1480; yok etmek, UET 1, 137 VI 8; e-ne u$_3$ numun-a-ni ḫe$_2$-eb$_2$-til-e-ne "Onu ve neslini/soyunu yok etsinler!", UET 1, 137 VI 6-8;
ti(-l)	palāḫum	ni$_2$ ... ti "korkmak", SAİL 81; AHw. 812;
	leqûm	šu ..... ti "almak, kabul etmek", AWL 131; ISL 99; lú-babbir(a)-ke$_4$ šu ba-ti "Biracı (onu) kabul etti". VS 14, 83 II 4-5;
ti$_8$	udīnum	ti$_8^{mušen}$, "akbaba", AHw. 1401; TSL 75, 1; arûm SAİL 334; AHw. 72;
	arûm	ti$_8^{mušen}$, "kartal, keklik" SAİL 334; AHw. 72;
ti$_8$-uš$_2$	nadrum	ti$_8$-uš$_2^{mušen}$; "bir kuş türü, atmaca", AHw. 704;
ti$_8$-uz	nadrum	ti$_8$-uz^{mušen}; "bir kuş türü, atmaca", AHw. 704;
tibir/tibir$_2$ tibir$_3$/tibir$_4$	qātum, upnum	el, yumruk, AHw. 1424; oyma bıçağı,
tibir$_2$		tokat, şamar, SL 276;
tibira	q/gurgurrum tabīrum	maden işçisi, heykeltıraş SAİL 132; bakırcı, CT 29, 46, 5; MSL 8/2, 60, 217 a; AHw. 1298
tibira$_2$	tamkārum	tüccar, MSL 5, 66, 201; SAİL 557; AHw. 1314;

Sümerce	Akadca	Türkçe
tibira$_3$	tabīrum	bakırcı, CT 29, 46, 5; MSL 8/2, 60, 217; AHw. 1298;
tibir-mu	upnum	bilek, yumruk, MSL 9, 69, 20; AHw. 1424;
tidnum	mindinum	kaplan, SL 276; JCS 8, 92, 10; AHw. 655;
tigi	tigûm	^{lu}$_2$tigi "davulcu", MSL 12, 136, 226/9; AHw. 1356; bir müzik aleti, harp,
tigida$_2$		^{ĝeš}tigida$_2$ "ut", SL 276;
tigi-di		tigi-di^{munus} "ağıtçı kadın",
tigidla/tigidla$_3$	tigi(l)lûm	bir kuş türü, çöl toygarı, bir müzik aleti,
tigidla$_4$		(ŠA$_3$. MİN. TAR) bir müzik aleti,
tigi-ni$_3$-du$_{10}$-ga		güzel/dokunaklı sesli bir harp,
til	gamrum	eksiksiz, bütün, tamamen, SAİL 69, AHw. 279; bağırmak, haykırmak, gürültü, yaygara, kavga eksiksiz, tamam (olmak), yaşlı, eski (olmak), olgun, yetişmiş, hazır olmak",
til	taqtītum	bitirme, tamamı, SAİL 69; AHw. 1324;
	labārum	ihtiyarlamak, eskimek SAİL 69; 455; AHw. 522;
	labīrum	eski, ihtiyar, SAİL 9, 455; AHw. 525;
	gamārum	tamamlamak, bitirmek, yok etmek, AHw. 276; sonuçlandırmak, sonuca bağlamak, BIN 8, 166, 27; inim-bi in-til "Konu tamamlandı. BIN 8, 158, 40; bir araya getirmek, toplamak",
til$_3$	balāṭum	yaşamak, SAİL 73; 465; AHw. 98;
	balṭum	hayalet/peri, canlı, yaşam, SAİL 73, AHw. 100;
	bulṭum	ömür, SAİL 73; 465; AHw. 137; hayat, yaşam, yaşamak, geçinmek",
	gamārum labārum	eksiksiz, tamam (olmak), yaşlı, eski (olmak), bitirmek,
	wašābum	oturmak, MSL 14, 141, 20; AHw. 1480
	qâpum	ĝiškim ...til$_3$ "güvenmek, itimat etmek, emanet etmek, inanmak",

Sümerce	Akadca	Türkçe
til_4	rigmum	çığlık, gürültü, AHw. 982;
til_4/til_5/ til_6	i ikkillum tanūqātum	bağırmak, haykırmak, gürültü, yaygara, kavga,
til_6	šisītum	çığlık, şamata, yaygara, CT 12, 10 I 18; AHw. 1249;
tilḫar	upûm	bulut, gölge, MSL 14, 364, 236; AHw. 1426;
tilla	sūqum ḫīlum	sokak, cadde, MSL 9, 136, 606; AHw. 1061; reçine, sakız, SAİL 579; AHw. 345;
til-la	qītum	son, SAİL 69; AHw. 924; CT 19, 5 III 13;
	qatûm	hazır, tamam, MSL 1, 93, 20; ; AHw. 911;
$tilla_2$	sûqum	sokak, cadde, meydan, $tilla_2$ nam-ba-e-gub-bu-de_3-en "Sen meydanda durmamalısın!, BE 31, 51, 29; $tilla_2^{munus}$ "sokak kadını",
$tilla_2$/$tilla_3$ **$tilla_4$/$tilla_5$**	kārum	pazar yeri, MSL 2, 142 b 3; SAİL 376; AHw. 451;
	sūqum	sokak, cadde, MSL 9, 136, 606; AHw. 1061;
til-la-gid_2-da	qīpum	maslahatgüzar, SAİL 69; AHw. 922;
tillat	tillatum	birlik, SAİL 166; AHw. 1358;
$tilla_6$(AN. AN)	sūqum	sokak, cadde, SAİL 12; 308; 1061;
til-lu-ub_2		^{ĝeš}til-lu-ub_2 "döver, çatıda kullanılan direk, ağaç",
til-lu-ug	pīrum	fil, MSL 8/2, 10, 53; SAİL 170; AHw. 867;
tin	balāṭum	yaşamak, SAİL 73; 465; AHw. 98; tedavi etmek, iyileştirmek,
	bulṭum	ömür, yaşam, hayat, SAİL 73; 465; AHw. 137;
tin-$sila_3$		fıçı, tekne,
tinur/ti-nu-ur	tinûrum	^{im}ti-nu-ur; "fırın",, OEC 4, 153 IV 11; AHw. 1360;
tir/ĝešdu	luḫummûm	^{ĝeš}tir "yay, kavis", $^{lu}{}_2$tir; "ormancı, korucu", $^{u}{}_2$tir "nilüfer",
	watmanum	tapınak, CT 18, 34 IV 8; LTBA 2, 2, 15; AHw. 1491;
	qištum	orman, MSL 3, 87, 2; SAİL 375; AHw. 923;
tir_4/ tir_5	watmanum	tapınak, CT 18, 34 IV 8; LTBA 2, 2, 15; AHw. 1491;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	qištum	orman, MSL 3, 87, 2; SAİL 375; AHw. 923;
tir-an-na	manziat	^{d}tir-an-na, "alkım, gökkuşağı", AHw. 605;
tir-du		tir-du^{mušen} "bir kuş türü",
tir-dug$_3$		tir-dug$_3$^{mušen}; "bir kuş türü",
tiru	māri ekallim	arkadaş, yakın dost,
tirum	tīrum	saray memuru, MSL 2, 149, 14; AHw. 1361;
titab	titāpûm	malt, OEC 4, 153 II 1; SAİL 344; AHw. 1362;
titab-al-bur-ra	ḫaṭṭum	takdir, JAOS 10, 24, 32; AHw. 337;
tu	walādum	doğurtmak, MSL 14, 452, 5; AHw. 1457; karabaş, keşiş, din adamı, engellemek, karışmak, tu^{ku}$_6$ "bir balık türü", šu ...tu-bu-ul/ur "karıştırmak, kaynaşmak, karışmak", šu ...tu-tu "dayanmak, direnmek, karşı koymak", doğurmak, AHw. 1457; CAD A/2, 287; ab$_2$-e tu-da-zu "Seni doğuran inek", TSL 7, 27; aya-ĝu$_{10}$ ^{d}en-lil$_2$-le u$_4$-aš-a mu-tu-de$_3$-en$_6$-na-ta "Babam tanrı Enlil beni bir gün içinde yarattıktan sonra", TLS 3, 22; hazırlamak, yapmak, yaptırmak, e$_2$-bi gibil-be$_2$-eš ḫu-mu-tu "Ben bu evi yeniden yaptım". Iraq 13, 28-29, 33; alan-na-ni-še$_3$ mu-tu "O onun heykellerini yaptırdı/heykelleri için harcadı". Gud. St. A III 2-3; u$_3$...tu, "uyumak", e$_2$-^{d}ĝa$_2$-tum$_3$-du$_{10}$ ..... du$_3$-de$_3$ u$_3$ nu-ma-ši-tu "Gatumdu'nun tapınağını yapmak için o uyumadı. ' Gud. St. F II 4-5; tu^{mušen} du$_2$-ru-na-bi (=duruna)-bi "Güvercinlerin kümesi," Gud. Sl. A XXIX 8;
	šutābulum	tu^{mušen}, "güvercin, kumru", SAİL 58; AHw. 1058;
tu-ba-tum		^{tug}$_2$tu-ba-tum "giysi, elbise",
tu-ba-tum-ku-za		^{tug}$_2$tu-ba-tum-ku-za "giysi, elbise",
tu-dellu	tudellum	tu-dellu^{mušen}, "bir kuş türü", AHw. 1365;

Sümerce	Akadca	Türkçe
tu-di$_3$-da	tudittum	ağaç/tahta çivi, kazık, kadınların kullandığı bır takı, gerdanlık, AHw. 1365;
tu-di-da	tudittum	gerdanlık, MSL 7, 235/9, 42; AHw. 1365; firkete, çatal iğne, kazık, tahta çivi,
tu-di-tum	tudittum	kazık, tahta çivi, AHw. 1365; kadınların kullandığı bir takı, gerdanlık,
tu-dur		kuyumcu, kuyumculuk,
tu-gul-la	urṭûm	tu-gul-la^{mušen} "bir kuş türü",
tu-gur$_4$/ gur$_5$/ gur$_8$	sukannīnum	tu-gur$_4$^{mušen}; "güvercin",
tu-ku	nâšum	sallamak, sallanmak, şaşırtmak, değişmek, değiştirmek,
tu-lu	ramûm	gevşetmek, boşlamak, sakinleşmek, kireç söndürmek, AHw. 952-953;
tu-lu/tu-ul		bağımsız, serbest, başıboş, dağınık, olmak,
tu-lu-an-gid$_2$	marṣā'um	^{ĝeš}tu-lu-an-gid$_2$, "kunduracı bizi", AHw. 613;
tu-lu-bu-um	dulbum	^{ĝeš}tu-lu-bu-um; "servi",
tu-šum$_2$-dilmun		Dilmun sarımsağı,
tu-šum$_2$-gešimmar		hurma çekirdeği,
tu-šum$_2$-sikil		bir diş sarımsak,
tu-ti-da	tudittum	direk, sırık, AHw. 1365; kadınların kullandığı bir takı, gerdanlık,
tu-tu-ba		tu-tu-ba^{šar} "karnabahar",
tu-ud	walādum	doğurmak, AHw. 1457;
tu-ul	ramûm	gevşetmek, yavaşlatmak, boşamak, söndürmek,
tu$_3$-di$_3$-da	tudittum	tahta çivi, kazık, AHw. 1365; ^{urudu}tu$_3$-di-da; "tahta çivi, kazık",
tu$_5$	ramākum	yıkanmak, SAİL 354; AHw. 948; a ...tu$_5$ "yıkanmak", ZANF 21, 276; 23, 79; a i$_3$-tu$_5$-ta "Yıkandıktan sonra", BIN 8, 371, 12; küvet, banyo, yıkamak, yıkanmak,
	rimkum	yıkanma, banyo, SAİL 354; AHw. 985
	rasānum	sulamak, Iraq 25, 183, 7; UM 2/2, 51, 17; AHw. 959;

Sümerce	Akadca	Türkçe
tu_6	šiptum	büyü, afsun, sihir, cin ve perileri okuyarak kovma, CAD Š/3, 86; AHw. 1247;
tu_6-du_{11}-ga	tuduqqûm	büyü, muska, sihir, SAİL 16; AHw. 1366;
tu_6-du_{11}(-g)	šiptum tuduqqum	cin ve perileri okuyarak kovma,
tu_6-du_{11}-ga		cin ve perileri okuyarak kovma şekli,
tu_6-tu_6		cin ve perileri okuyarak kovma,
tu_7	ummarum	çorba, et suyu, MSL 14, 99, 371; SAİL 406; AHw. 1414;
tu_9	ṣubātum	elbise, MSL 2, 129, 7; SAİL 536; AHw. 1107;
tu_9-ba_{13}		iyi cins bir pelerin, manto, palto, bir tür elbise,
tu_9-la_2	karrum	matem elbisesi, LTBA 1, 86 XVII 30; AHw. 450;
tu_{10}	ḫatûm kamārum	yığmak, toplamak, vurmak, çarpmak, devirmek,
tu_{10}-tu_{10}(-b)		parçalamak, kırmak,
tu_{11}(-b)	ḫatûm kamārum	yığmak, toplamak, vurmak, çarpmak, devirmek
tu_{13}	ra'ābum	darılmak, kızmak, BAW 1, 71, 34/7; AHw. 932;
tu_{14}	maḫāṣum ṭurrum	dövmek, vurmak, çırpmak, dokumak, örmek, bükmek, sarmak,
tu_{15}	šārum	rüzgar, nefes, soluk, SAİL 399; AHw. 1192; tu_{15} ...mer "rüzgarlı olmak", tu_{15}-si-sa_2 "kuzey rüzgarı", tu_{15}-u_{18}-lu "meltem",
tu_{15}-gar_7-du_2	amurrānum	batı, SAİL 399; AHw. 46;
tu_{15}-mer	iltānum	kuzey, AHw. 373;
tuba		pelerin, perde, gizlemek, saklamak, SL 278;
$tuba_3$	pirsānum	pelerin, perde, AHw. 867;
$tuba_4$(TUG_2)-la_2-a		koşum takımı, dağ elbisesi,
tud	walādum	doğmak, doğurmak, AHw. 1457;
tud_2	naṭûm	dayak atmak, dövmek, vurmak, çarpmak, dövmek, çırpmak,
	niṭûtum	dayak, yenilgi, bozgun, kötek,
tud-sum		soğan ya da sarımsak ekimi,

Sümerce	Akadca	Türkçe
tug	išûm	sahip olmak; MSL 3, 87 b 7; AHw. 402;
tug$_2$	lubuštum	elbise, dokuma, giysi, SAİL 536; AHw. 461; MSL 3, 59, 7; AHw. 561; šu ..... tug$_2$ "oynamak", SKI 157; $^{lu}{}_2$tug$_2$, "terzi", NG 3, 167; tug$_2$-en-en-ne$_2$-ne ezem-^{d}ba-ba$_6$-ka-kam "Elbiseler, tanrıça Baba'nın bayramında bütün çocuklar içindir. " DP 73 IX 1-2, SAİL 536; AHw. 1107; CAD Ş 221;
	ṣubātum	tug$_2$-gu$_2$-anše-ka "belleme (=eşekleri sıcaktan korumak için bellerine bağlanan minde)r", VS 14, 41 I 1;
tug$_2$ ... u$_3$		feda/kurban etmek, zararına satmak,
tug$_2$ sig$_9$	šaḫāṭum	soymak, soyunmak, AHw. 1330-1331;
tug$_2$ tag	maḫāṣum	baş vurmak, uygun olmak, ilgilenmek, uygulamak,
tug$_2$ ur$_3$		terk etmek, bırakmak, vazgeçmek,
TUG$_2$. ŠA$_3$. HA	lubuštum	giysi, elbise, SAİL 536; MSL 3, 59, 7; AHw. 561;
TUG$_2$. UŠ×TAK$_4$		temizlikçi, temizlik işçisi,
tug$_2$-ad-tab		takım elbise, bayram elbisesi,
tug$_2$-ba	nalbašum	manto, MSL 5, 10, 25; AHw. 724;
	lubūšum	elbise dağıtımı, SAİL 536;
	nalbašum	yağmurluk, palto, MSL 5, 10, 25; AHw. 724;
tug$_2$-ba		giysi dağıtımı, SL 279;
tug$_2$-bar-min$_3$	šerṭum	kuşak, MSL 10, 133, 204; AHw. 1219;
tug$_2$-bir$_7$-ra		üçetek, SL 279;
tug$_2$-bir-bir-ra	šurruṭum	yama, parça, MSL 10, 133, 203; AHw. 1286;
tug$_2$-dala$_2$-ri-a	palkum	bir elbise türü, RA 6, 131 b 10;
tug$_2$-dim-gal		yelkenli direği,
tug$_2$-du$_8$		keçeci, keçe yapan/satan kimse, VS 14, 187 III 2
tug$_2$-du$_8$-a	kāmidum	$^{lu}{}_2$tug$_2$-du$_8$-a, "dokumacı", SAİL 536; AHw. 432; kepenek, dikişsiz yünden çoban abası, SL 279;
tug$_2$-du$_8$-du$_8$	tapsûm	örtü, yorgan, battaniye, AHw. 1322;

Sümerce	Akadca	Türkçe
tug_2-gada-ḫi-a		yün ve keten kumaş,
tug_2-gilim-ma		iş, meslek, belli bir eğitim ile kazanılan iş,
tug_2-gu_2-e_3	takkīrum	bir elbise türü, MSL 10, 155, 28; AHw. 1307;
tug_2-gu_2-lal		battaniye, yorgan yerine kullanılan örtü, SL 279;
tug_2-gum-ma		bir elbise türü,
tug_2-gun_4/gun_5		giysi, elbise, giyecek, kıyafet, libas, urba,
tug_2-gur/ gur_8		saban, pulluk, sabanla sürmek, başvurmak, ilgili olmak,
tug_2-gur_{10}		saban, pulluk, sabanla sürmek, başvurmak, ilgili olmak,
tug_2-gur_{23}(ŠE. KIN)		saban, pulluk, sabanla sürmek, başvurmak, ilgili olmak,
tug_2-gu-za **tug_2-guz-za**	ḫaṣbum	dokuma, giysi, AHw. 332;
tug_2-ib_2-du_3		yün elbise, yünden yapılmış giysi,
tug_2-kal(-kal) **tug_2-kal-kal-la**	mukabbûm	$^{lu}{}_2$tug$_2$-kal(-kal), "terzi", SAİL 536; AHw. 669;
tug_2-$keš_2$-da-du_2-a	tappištum	taranmış, atılmış yün, AHw. 1321;
tug_2-kur_4-kur_4-ra	kubārum	kepenek, MAD 3, 141; AHw. 497;
tug_2-ku-ru-um	ṣubat arištim kūrum	sabah elbisesi, sabahlık,
tug_2-lil_2-la_2	taḫapšum	belleme(=eşekleri sıcaktan korumak için bellerine bağlanan minder), semer, eğer, MSL 10, 135, 276; AHw. 1301;
tug_2-$mudra_6$	ṣubat arištim	sabah elbisesi, sabahlık,
tug_2-mu-du_8-um		kepenek, keçe elbise,
tug_2-mu-dur_7-ra	ṣubat arištim	sabah elbisesi, sabahlık,
tug_2-mug		bir elbise türü,
tug_2-ni_3-$dara_2$-$gala_2$-sir_2-ra	ḫuṣannum	kuşak, SL 279; SAİL 597; AHw. 361;
tug_2-ni_3-dun_3-du_3		yünlü elbise, SL 280;
tug_2-ni_3-lal		yünlü elbise,
tug_2-ni_3-lam_2		bayram elbisesi,
tug_2-ni_3-lam_2-tab-ba-$šar_3$		kral ait merasim elbisesi,

Sümerce	Akadca	Türkçe
tug$_2$-ni$_3$-sal-la		yünlü elbise,
tug$_2$-ni$_3$-sig-sig		baş örtüsü, atkı, kaşkol, boyun atkısı,
tug$_2$-niĝ$_2$-ur$_5$-ra-ak-a		kaliteli elbise,
tug$_2$-ni$_3$-bara$_3$(-g)		yatak örtüsü, battaniye,
tug$_2$-sa-ga		saban, pulluk, MSL 6, 12/6, 125; AHw. 1112;
tug$_2$-ša$_3$-ga	šapiltum	iç çamaşır, atlet(=fanila), SAİL 207; AHw. 1172;
tug$_2$-saĝa$_{11}$		saban, pulluk, MSL 6, 12/6, 125; AHw. 1112;
tug$_2$-sig$_{18}$ **tug$_2$-sig$_{19}$(ŠE. KIN**		saban, pulluk, MSL 6, 12/6, 125; AHw. 1112;
tug$_2$-sik$_2$	sissiktum	kepenek, palto, manto, AfO 18, 331, 299; AHw. 1050;
tug$_2$-siki		yaka, SL 280;
tug$_2$-šu-kar$_2$-ak		iş, meslek, kuralları belirlenmiş iş,
tug$_2$-šukur-ra **tug$_2$-šukur-ur$_3$-ra**		iş, meslek, belli bir eğitim ile kazanılan insanlara yararlı mal üretmek için yapılan iş,
tug$_2$-tag		elbise hazırlamak, dikmek,
tug$_2$-tag-ga	māḫiṣum	$^{lu}{}_2$tug$_2$-tag-ga, "kasap", SAİL 439; AHw. 584; dokumacı, SAİL 439; AHw. 584;
tug$_2$-tar		külot, kısa pantolon, SL 280;
tug$_2$-tug$_2$	mukānum	dokuma tezgahı, AHw. 588;
tug$_2$-tug$_2$-bal		$^{lu}{}_2$tug$_2$-tug$_2$-bal, "terzi",
tug$_2$-us$_2$-šar$_3$		merasim/tören elbisesi,
tug$_2$-uš-bar		fanila, ten üzerine giyilen iç çamaşırı,
tug$_2$-zi-zi-a		elbise, cüppe, yanları geniş, düğmesiz giysi,
tu-gan/ gan$_2$	sukannīnum	tu-gan^{mušen} "güvercin, kumru",
tug$_2$-nig-dara$_2$		peştamal, iş yaparken bele bağlanan geniş dokuma;
tug$_2$-tag-tag-ga		$^{lu}{}_2$tug-tag-tag-ga "dokumacı"
tugul/tu-gul	gilšum	kalça, SAİL 561; AHw. 288; ^{ĝeš}tu-gul "sandalın bir parçası",
tug$_9$		bir çeşit saban,

Sümerce	Akadca	Türkçe
tug$_9$-sig$_9$		sabanla sürmek, ekin ekmek,
tuḫ	šatāḫum ṭaḫādum rašākum	uzanmak, CT 12, 11 III 22; AHw. 1199; çok zengin yapmak, AHw. 1378; kurumak, MSL 4, 124, 9; AHw. 960;
tuḫul	giššum	kalça kemiği, bir çift kemik, oma,
tuḫul-ku$_5$	ḫamûm	sakatlamak, SL 280; AS 7, 39, 10; AHw. 319;
	makkannûm	sakat, topal, kötürüm, AS 16, 24, 101; AHw. 589;
tuk	šemûm	mu-uš ..... tuk, "işitmek", ISL 162; ES 344;
tuk$_4$	nâšum	sallamak, titremek, AHw. 761; ISL 43;
tuku	rašûm/išûm	sahip olmak, elde etmek, SAİL 574; AHw. 961 almak, kazanmak, elde emek, -ile evlenmek alacaklı, SL 281; ĝeš ...tuku "dinlemek, kulak vermek", ḫulu ...tuku "bulmak, keşfetmek, karara varmak, karar vermek", ki-še-er ...tuku "çevirmek, korumak, saklamak, savurmak",
	šemûm	elde etmek, SAİL 574; AHw. 961
tuku/tuku$_5$	išum	sahip olmak, AHw. 402; CAD I/J 289; AWL 165 ISL 41
	rašûm	almak, elde etmek, AHw. 961; SKI 276; i$_3$-tuku "vardır"; nu-tuku "yoktur". ur-saĝ pirig-zi-ga gaba-šu-ĝar nu-tuku "Kahraman, gerçek aslan, onun rakibi/benzeri yoktur". Gud. Sl. A II 10;
	aḫāzum	almak, evlenmek, AHw. 18; CAD A/1, 173; anše-gim/gin$_7$ dam-mu-eš$_5$-am$_3$ nu-mu-un-tuk-tuku "Üç yaşındaki bir bayan eşek gibi evlenemez". TSL 27, 1;
	šemûm	ĝeš .... tuku "işitmek", AHw. 1211
	rābisum	saĝ .... tuku, "gözcü", NG 3, 155;
tuku$_4$	râdum/ratātum	titremek, CT 12, 20 b 1. 8; AHw. 941; sallamak, sallanmak, şaşırtmak, değişmek, değiştirmek, titremek, ürpermek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
	ratātum	ürpermek, CT 12, 20 b 8; AHw. 963;
	tarārum	korkmak, MSL 9, 213; AHw. 1325;
	nâšum	sallamak, SAİL 515,
	idirtum	yas, dert, üzüntü AHw. 364; CT 18, 44 II 13;
tuku$_5$	maḫāṣum	dövmek, vurmak, çırpmak, dokumak elbise hazırlamak, MSL 2, 140, 9; AHw. 580;
tukul	kakkum	^{ĝeš}tukul; "silah", AHw. 422; CAD K 50; ^{ĝeš}tukul-ki-ag$_2$-a-ni "Sevgili silahını", PBS 15, 46, 11 ^{ĝeš}tukul-e ... dab$_5$ "istekle işe koyulmak, çok çalışmak, ^{ĝeš}tukul ... sig$_3$ "hayvan kesmek, boğazlamak, kan dökmek", ^{d}nin-gir$_2$-su lugal-^{ĝeš}tukul(a)-ke$_4$ "Tanrı Ningirsu, silahların kıralı, " Gud. St. B VIII 49-50;
tukul-saĝ-na$_4$	ḫutpalûm	^{ĝeš}tukul-saĝ-na$_4$ "gürz, topuz", SAİL 536;
tukul-šu-nir	maṣraḫtum maṣraḫum	^{ĝeš}tukul-šu-nir "kutsal, tanrısal, ilahi simge",
tukul-za-ḫa-da	kalmakrum	^{ĝeš}tukul-za-ḫa-da, "teber", MSL 6, 86, 22; AHw. 426
	zaḫaṭûm	kama, hançer, MSL 6, 86, 20; AHw. 1503;
tukum	surri; šumma	yakında, birazdan, belki; eğer, -e karşın,
tukum-bi	šumma	eğer, olması durumunda AHw. 1272; CAD Š/3, 274; SDb. 2000, § 66 A-1, 3; tukum-bi lu$_2$-u$_3$ dam in-tuku "Eğer bir adam evlenirse", AJA 7, 16-25, 36-38; tukum-bi ki-na-me-še$_3$ nu-
tukum-bi		du-de$_3$-en a-na-aš-am$_3$ u$_4$ mu-e-zal "Eğer hiçbir yere gitmiyorsan, zamanı/günü nerede geçiriyorsun?". BE 31, 51, 5; tukum-bi dumu ad-da-na-ra ad-da-ĝu$_{10}$ nu-me-a ba-an-na-an-du$_{11}$ "Eğer bir çocuk babasına: 'sen benim babam değilsin' derse, " SRB 25 I 1-2; tukum-bi ki-na-me-še$_3$ nu-du-de$_3$-en a-na-am$_3$ u$_4$ mu e-zal "Eğer sen hiçbir yere gitmiyorsan, günü nasıl geçiriyorsun?" BE 31, 51, 5; lu$_2$-na-me inim nu-un-ĝa$_2$-ĝa$_2$

Sümerce	Akadca	Türkçe
		tukum-bi lu$_2$-na-me inim bi$_2$-in-ĝar "Eğer herhangi birisi istekte bulunursa, hiç-biri talep etmeyecek. " TCS 1, 80, 6-7; tukum-bi ...-nu, "-den başka",
tukun		elbette, SDb. 2000, § 50, 1;
tukur	sepûm gaṣaṣum kasāsum	uçuşmak, kanat çırpmak, zorla almak, gasp etmek, kaçırmak, AHw. 1037; TIM 2, 16, 3 çiğnemek, kemirmek, makasla kesmek, yün kırkmak
tu-kur	sukannīnum	tu-kur^{mušen}, "yaban güvercini" SAİL 58; AHw. 1055
tukur$_2$	šaqummatum	huzur, AHw. 1182;
tukur$_2$/tukur$_3$	gaṣaṣum	kemirmek, üzmek, çiğnemek, makasla kes-mek, yün kırkmak,
	kabtum	önemli, ağır, AHw. 418;
tu-kur$_4$	sukannīnum	yabani kumru, AHw. 1055;
tukur$_4$ (LAGAB. U)		saban ile sürmek, ekin ekmek,
tuk$_5$ (İM. KAD$_3$)	karāṣum nakāsum	kopmak, kırılmak, koparmak, bozmak, kır-mak, tahrip etmek, yıkmak, yiyip bitirmek, karalamak, kazımak, sindirmek, yatıştır-mak, gevşetmek, dağıtmak, eritmek, hallet-mek, feshetmek,
tul$_2$	ḫirītum	hendek, siper, CAD H 198; AHw. 348;
	issum	yenilgi, AHw. 389; ISL 46;
	būrtum ḫirītum	balık yetiştirilen göl, havuz, çukur, kuyu, hendek, su yolu, arık, kanal oyuk, siper,
	kalakkum	kiler, bodrum, AHw. 423;
tul$_2$(-la$_2$)	kalakkum	kiler, bodrum, SAİL 511; AHw. 423;
tul$_2$-la$_2$	kakkum	bodrum, kiler, AHw. 423;
tul$_2$-saĝ		kazı, çukur, oyuk,
tul$_2$-ta-pa$_2$-da		sokak çocuğu,
tum	ḫurdatum	çapraz kiriş/direk, $^{na}{}_4$tum "kıymetli bir taş türü, pirit", iş, çalışma, eser, çalışmak, çalıştırmak,
tum$_2$	wabālum	taşımak, getirmek, AHw. 1450; CAD A/1, 10-11; nu-túm-mu "O getirmiyor". UET 8, 93 VI 7; u$_4$ ^{d}nanna an-ša-an^{ki}-ta uri$_2$^{ki}-še$_3$ mu-un-tum$_2$-ma-a "O Nanna'yı Anšan'dan Ur'a getirdiği zaman", UET 1, 100, 8-10;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		a ... tum_2 "su taşımak", PSD A/1, 11; a_2-$aĝ_2$-$ĝa_2$ ...tum_2 "yerine getirmek", SGL 1, 68; $ĝeštu_2$ ... tum_2 "özen göstermek", Gud. St. B IX 14 gu_3/inim ... tum_2 "konuşmak, çağırmak, söz vermek" ki .... tum_2 "toprağa taşımak, gömmek", muš..... tum_2 "sona ermek"; -ta tum_3 "getirmek" Gud. Sl. A XII 5; šu-zi ..... tum_3 "yardım etmek", Gud. Sl. A XI 6; götürmek, taşımak, uygun, yerinde, elverişli olmak" ka ...tum_2 "haber getirmek, bilgi vermek", ki ...tum_2 "gömmek, defnetmek, toprağa vermek, saklamak", $muš_3$ ...tum_2 "işi durdurmak, engellemek", saĝ ...tum_2 "düşürmek, indirmek,
tum_2		eksiltmek, küçültmek", zi ...tum_2 "barınmak, barındırmak, korumak",
	šalālum tabālum	alıp götürmek, AHw. 1297; AWL 123;
	zamārum	en_3 ..... tum_2 "şarkı söylemek",
	temērum	šu-zi.... tum_2 "yardım etmek", gömmek, saklamak, CT 19, 20/1 III 2; AHw. 1345;
	wabālum	taşımak, götürmek, AHw. 1450; NG 3, 169;
tum_2-ma		uygun, yerinde, elverişli, SL 281;
tum_2-tum_2-me	asqūdum	$^{peš}{}_2tum_2$-tum_2-me; "kemirgen", bir kemirgen türü, SAİL 206, 596;
tum_3	wabālum tabālum	taşımak, AHw. 1450; kaldırmak, götürmek, SAİL 434; AHw. 1297; za-ba-lum ba-ra-an-tum_3 "Zabalum ağaçlarını senin için (oradan) getireceğim". Gud. Sl. A XII 5; igi...tum_3 "gözetlemek, kıskanmak, imrenmek",
tum_3/tum_4		götürmek, taşımak, taşımak, götürmek, desteklemek, yardım etmek, SL 281;
tum_4		gu_3 ..... tum_4 "çağırmak", A. Sjöberg, N-S 21;

Sümerce	Akadca	Türkçe
tum$_9$		rüzgar, SL 282;
tum$_{12}$	summatum	tum$_{12}^{mušen}$ "yabani güvercin", tum$_{12}^{ku_6}$ "bir balık türü",
tum$_{12}$-gur	sukannīnum	tum$_{12}$-gur^{mušen}; "güvercin", AHw. 1055;
tum$_{12}$-gur$_4$	sukannīnum	tum$_{12}$-gur$_4^{mušen}$ "evcil güvercin", AHw. 1055;
tum$_{12}$-gur$_8$	sukannīnum	tum$_{12}$-gur$_8^{mušen}$; "evcil güvercin", AHw. 1055;
tum$_{12}$-i-bi$_2$		tum$_{12}$-i-bi$_2^{mušen}$ "bir kuş türü",
tum$_{12}$-kur/ kur$_2$	sukannīnum	tum$_{12}$-kur^{mušen} "evcil güvercin", AHw. 1055;
tum$_{12}$-šu-gur$_4$		yüzük, bilezik, nişan yüzüğü,
tuma		kırmak, koparmak, çiğnemek, ayırmak,
tumu	meḫûm	rüzgar, yel, fırtına, kasırga, AHw. 642;
tumu$_6$	meḫûm	fırtına, kasırga, AHw. 642; SKI 105;
tumu-dal		fırtına, kasırga, bora, tufan,
tun	ḫatûm	durdurmak, bastırmak, MSL 3, 146, 273; AHw. 336;
tun/tu$_{10}$	ḫatûm	yenmek, mağlup etmek, ISL 52; AHw. 336;
tun$_2$	ḫatûm kamārum	daraltmak, sıkmak, kısmak, yığmak, toplamak, kümelemek, devirmek, aciz bırakmak,
tun$_3$	suqtum	çene, CT 12, 10 II 29; MSL 9, 34, 2; AHw. 1061 dudak, kenar, ağız, çene, ^{urudu}tun$_3$; "balta, kazma, keser", ^{ĝeš}tun$_3$; "çanta, torba, çuval, harar, mide, karın, kutu, kap, şişe", ĝeš en-ig-gal la$_3$-banda tun$_3$ be$_2$-bar e$_2$-kuš$_2$-da-ka ĝa$_2$-ĝa$_2$-dam "Ağaçları/odunları En-niggal, müfettiş nacakla parçalattı. Kiralık evde (onlar) depo edildiler". DP 467 II 1-5
	quddum	balta, nacak, CT 12, 10 II 32; AHw. 926;
	takāltum	mide, karın, AS 16, 22, 18; SAİL 595; AHw. 1304
	sūnum	bez, kumaş SAİL 203; AHw. 1059;
	ḫuptum	çukur, delik, oyuk, CT 12, 10 II 35; AHw. 357;
	palāqum	kurban etmek, kesmek, CT 12, 10 II 34; AHw. 814;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	quddum	keser, nacak, satır, CT 12, 10 II 32; AHw. 926;
	šaptum; suqtum	cep, torba, kese, tam, bütün, SL 282;
tun$_3$(-la$_3$)	mušpalum	derinlik, kalınlık, SAİL 595; AHw. 684;
tun$_3$-bar	apsapum	dudak, SAİL 595; AHw. 1027; bıyık, üst dudak üzerinde çıkan kıllar, SL 282;
tun$_3$-gal	tungallum	^{ĝeš}tun$_3$-gal, "saz,, keman", AHw. 1370;
tun$_3$-$^{ku}_6$ -suḫur	sapsapānum	suḫur-tun$_3$ $^{ku}_6$; "bir balık türü",
tun$_3$-la$_2$		kova, fıçı, tekne,
tun$_3$-pad		parça, tane, dilim,
tun$_3$-šu-man	makkasum	balta, nacak, MAOG 1/2, 12, 246; AHw. 589;
tungal/tunĝal$_2$	tungallum	kanuna benzer telli/yaylı bir müzik aleti,
tur	ṣeḫērum	küçük olmak, SAİL 144; sipa-gu$_4$-tur-tur-me "Onlar küçük danaların çobanlarıdırlar". DP 100 IV 2; dub-tur-tur-ta e-ta-niĝin "Küçük tabletlerden o onu bir araya getirdi. " DP 248 III 5; sum-sikil-tur-tur "Beyaz küçük soğanlar" DP 390 II 1; ĝeš-ur$_3$-tur-tur "Küçük direkler", DP 473 I 2; sipa-gu$_4$-tur-tur "Küçük danaların çobanı", STH 1, 37 II 4;
	ṣeḫrum	küçük, MSL 2, 143, 18; CAD I/J 219; AHw. 391;
	īṣum	ufak, az, MSL 2, 143, 18; CAD I/J 219; AHw. 391;
	papallum	şube, CT 12, 4 II 35; AHw. 823;
	šerrum	$^{lu}_2$tur "küçük çocuk, bebek", SAİL 144; AHw. 1217 genç, delikanlı, küçük olmak,
	ṣeḫrum	küçük, AHw. 1088; CAD Ṣ 179; AWL 55; 6 še gana$_2$-gibil-tur-še$_3$ ba-de$_6$ "6 (kile) arpayı yeni küçük tarla için o yanına aldı". VS 14, 133 I 5-II 1;
	ṣeḫērum	küçültmek, azaltmak, AHw. 1087; CAD Ṣ 120; küçük, önemsiz (olmak); azaltmak, indirmek, kilo vermek, azalmak, çıkarmak, eksiltmek; genç, yeni, taze, körpe (olmak)

Sümerce	Akadca	Türkçe
	ṣeḫḫerum	çok küçük, AHw. 1088; ISL 55;
tur ... gu$_7$		severek/iştahla yemek, SL 282;
tur$_3$	tarbaṣum	^{e}$_2$tur$_3$ "ahır, ağıl", AHw. 1327; YNER 3, 92; ISL 56; tur$_3$ nu-du$_3$ amaš-bi nu-ĝar "O ahır yapmadı, ağılını kurmadı". SGL 1, 110;
tur$_3$-gu$_3$-nun		sığınak, barınak, büyük tapmak,
tur$_5$	marāṣum	hasta olmak, hastalanmak, AHw. 609;
tur-bi		hiç olmazsa, SDb. 2000, § 49, 3;
tur-maḫ-ba	ṣaḫer GAL/rabi	çoğul eki, "küçüklü büyüklü", SDb. 2000, § 44, 4; 104 gi e-tur-maḫ-ba "Küçüklü büyüklü 104 arşın kanal", VS 14, 100 III 1 gu$_2$-an-še$_3$ 43 lu$_2$ še-ba-tur-maḫ-ba še-bi 10 la$_2$ 2(ul) la$_2$ 1(ban$_2$) gur-saĝ-ĝal$_2$ še-ba lu$_2$-di$_4$-di$_4$-la-ne "Toplam 43 kişiye küçüklü büyüklü/ az çok arpa dağıtımı. Bunun için arpa 10 kile'den 2 şinik, 1 okka eksiktir. Bu gençlere arpa dağıtımıdır". BIN 8 359 XI 1-3; DP 116 XVI 1-3; STH 1, 2 II 1-3; Nik. 16 XII 1-3; šu-niĝin$_2$ 7 ab-ba 6 urdu-lu$_2$ 11 ša$_3$-du$_{10}$-nita 9 ama-dumu 17 ša$_3$-du$_{10}$-munus 5 geme$_2$-lu$_2$ gu$_2$-an-še$_3$ 55 lu$_2$-tur-maḫ-ba gu$_2$-ab-ba-še$_3$ ba-re$_7$ "Toplam 7 ihtiyar 6 erkek köle, 11 küçük erkek çocuk, 9 çocuklu kadın 17 küçük kız çocuğu, 5 cariye. Tamamı 55 küçüklü büyüklü insan deniz kıyısına götürüldüler. " Nik. 19 X 1- XI 2 šu-niĝin$_2$ 32 kuš-uzu$_3$ 10 kuš-zeḫ-ša$_3$-du$_{10}$ 2 kuš-maš-gaba 10 kuš-maš-ša$_3$-du$_{10}$ 1 kuš-maš-uzu$_3$ gu$_2$-an-še$_3$ 55 kuš-uzu$_3$- tur-maḫ-ba "Toplam 32 keçi derisi, 10 körpe oğlak derisi, 2 erkek oğlak derisi, 10 küçük oğlak derisi, 1 oğlak derisi. Tamamı küçüklü büyüklü 55
tur-maḫ-ba		keçi derisi", BIN 8, 366 IV 1-7; gu$_2$-an-še$_3$ 120-la$_2$-7 anše-tur-maḫ-ba "Tamamı 113(=120-7) küçüklü büyüklü eşek", VS 14, 160 VII 1; gu$_2$-an-še$_3$ 233 lu$_2$ še-ba-tur-maḫ-ba "Tamamı 233 kişiye küçüklü büyüklü arpa dağıtımı", DP 112 XX 1;
tur-ti		tur-ti^{ku}$_6$ "bir balık türü",
tur-tur	ṣeḫḫerum	çok küçük, CT 11, 36 d 21; AHw. 1088;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	piāqum	dar olmak, daralmak, CT 11, 36 d 28; AHw. 861;
	ṣuḫārum	erkek çocuk, delikanlı, köle, uşak, AHw. 1109;
tur-tur-bi		küçük, önemsiz, değersiz,
tur-uz-za	ūsum	ördek, MSL 3, 113, 198; SAİL 372; AHw. 1438;
tuš	wašābum	oturmak, yaşamak, ikamet etmek, AHw. 1480; CAD A/2, 386; MSL 14, 141, 20; CT 11, 31 IV 5; ev, yuva, yurt, vatan,, ^{ĝeš}guza lu_2 mu-na-gub-a-ni saḫar-ra (=saḫar-ta) ḫe$_2$-em-ta-tuš "Böyle birisinin dikilen tahtı toz içinde kalsın!", Gud. St. B IX 10-11.
	rabāṣum	depolamak, depo etmek, ISL 58; ki-tuš-a-ni-ta "Oturduğu yerinden, St. P 10, 1 I 10;
	mūšabum	mesken, konak, MSL 2, 151, 23; AHw. 680;
tuš ... ĝa$_2$-ĝa$_2$		oturmak, yaşamak, ikamet etmek,
tuše		anlamı henüz belli değil,
tu$_{24}$(KA×UD)	babālum	taşımak, götürmek, HK 169, 31; AHw. 94;

u U

Sümerce	Akadca	Türkçe
u	ubānum	parmak, AHw. 1398;
	ešrûm	10/on, SAİL 382; AHw. 257;
	kiššatum	toplam, tutar, dünya, cihan,
	ḫanāṣum	küfür etmek, CT 41, 37 III 13; AHw. 320;
	qaqqarum	yer küre, toprak, doğa,
	ubānum	parmak; ayak parmağı,
	qīštum	hediye, MAOG 1/2, 6, 46; SAİL 5; AHw. 923;
	šīlum	oyuk, delik, $^{na}{}_4$u "çakıl taşı",
u/u$_2$		karıştırmak, SL 283;
u-bar	ubārum	yabancı, SAİL 411; AHw. 1399;
u-bu-bu-ul	bubu'tum	çıban, sivilce, AHw. 135;
u-gun$_3$	iḫzētum; tēqītum	merhem, dekoratif oyma,
u-gur-bal		^{d}ugu-gur-bal, "kavanoz",
u-mu$_2$		u-mu$_2{}^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
u-ti	ešertum	dert, keder, elem, SAİL 411; AHw. 254;
u$_2$	šammum	ot, yonca AHw. 1156; CAD Š/1, 315; ISL 5; DP 368 I 1; VS 14, 44 I 1; güçlü, kuvvetli, sağlam, tane, arpa tanesi, $^{na}{}_4$u$_2$ "zımpara taşı"
	iṣûm	u$_2$-dur(un)-durun-na "kuru ot, AHw. 390; NG 3, 170; ISL 3; 1860 sa u$_2$-durun-durun-da "1860 demet/ bağ kuru ot, AHw. 26-27; ISL 1;
	akālum	yemek, beslemek, desteklemek,
	šamnum	yağ, tereyağı, yağ testisi,
	akalum	ekmek, somun, yemek, gıda,

Sümerce	Akadca	Türkçe
	šammum	çimen, ot, çayır; otlak, mera; bitki,
u_2	eršum	yatak, AHw. 246;
	tuqumtum	yenilgi, bozgun,
	qarnum	boynuz, AHw. 904;
	biltum	yük, SAİL 106; 108; AHw. 126;
	ṭubtum	huzur, güvenlik,
	šuttatum	güçlük, tuzak, tehlike,
u_2-a	zāninum	besici, bakıcı, yardımcı; hademe, odacı, bekçi" 283 AS 16, 24, 105; MSL 12, 139, 365; AHw. 1510 erzak, yiyecek, malzeme,
u_2-a-ši		canavar otu,
u_2 ... bu-bu(-r)		koparmak, dışarı atmak,
u_2 ... gu_7		otlamak, otlatmak,
u_2 ... zi(-g)		odun toplamak, biriktirmek,
u_2 ...la_2		azalmak, azaltmak, SL 284;
u_2 ...su_3-su_3(-d)		akşam yemeği yemek,
u_2 ...ḫub **u_2 ..... $ḫub_2$**	sukkukum	sağır olmak; zor olmak, inatçı olmak,
u_2 su_3-su_3	patānum šadāḫum	akşam yemeği yemek,
u_2-bar_8	dīšum daš'um	çayır, ot, AHw. 173; CAD D 163; İlkbahar, AHw. 165; JNES 8, 287, 124;
u_2-bil **u_2-bil_2**	upillûm	$^{ĝeš}u_2$-bil; "odun/mangal kömürü", kömürcü, MSL 14, 261, 15; SAİL 318; AHw. 1423
u_2-bil_2-la	upillûm	$^{ĝeš}u_2$-bil_2-la; "odun/mangal kömürü", AHw. 1423
u_2-bil_2-la_2		$^{ĝeš}u_2$-bil_2-la_2 "odun/mangal kömürü",
u_2-bil_3(-la)	upillûm	$^{ĝeš}u_2$-bil_3 "odun/mangal kömürü", AHw. 1423
u_2-bi-ur	tulûm	meme, göğüs, sine,
u_2-bu_4		bir öküz cinsi,
u_2-da	diqārum	büyük çorba kasesi, geniş kase, çanak,
u_2-di-du	udittum	$^{ĝeš}u_2$-di-du "kamış, hasır otu",
u_2-di-li/ u_2-du-li	ešrûm	on/10, SAİL 382; AHw. 257; SDb. 2000, § 46, 2 a;

Sümerce	Akadca	Türkçe
u_2-di-li-ya		onbeş/15,
u_2-du	diqārum	büyük çorba kasesi, geniş kase, çanak, u_2-du^{mušen} "bir kuş türü",
u_2-du_3-du_3	īlum	kamış paket, sepet, u_2-du_3-du_3^{gi} "saz/kamış demeti",
u_2-dub-e	berîš/berûm	aç, AHw. 123;
u_2-du_{11}(-g)	utukkum	şeytan, AHw. 1445;
u_2-DUL. DIN-ka	zibibītum	nane, MSL 10, 123, 28; CT 19, 12, 10; AHw. 1524
u_2-du-lu	utullum	çoban, sığırtmaç, AHw. 1445;
u_2-dur_2-durun-na		saman, kuru ot,
u_2-durun-na		saman ya da kuru çalılık,
u_2-ga	āribum	u_2-ga^{mušen}; "kuzgun, karga", AHw. 68; u_2-ga^{ku_6}; "bir balık türü",
u_2-gibil		taze/yeşil ot,
u_2-gid_2-da		uzun ot, yonca,
u_2-gu de_2 **u_2-gu_3 de_2**	ḫalāqum	kaybolmak, yok olmak, AHw. 310;
u_2-gu_3 ... de_2	šasûm	bağırmak, SAİL 15; AHw. 1195;
u_2-gu_3-de_2-a	labûm	homurdanmak, vızıldamak, mırıldamak, AHw. 526
u_2-gu_3-de_2-a	ḫaliqtum	kayıp, YOS 10, 35, 35; LSS 1/1, 56, 55; AHw. 312;
u_2-gu_7	mākālum merītum	yiyecek, besin, gıda, yemek, otlak, çayır, mera,
u_2-gug	ubbuṭum	kabartı, yoksulluk, MSL 13, 194, 306; AHw. 1400; yokluk, sıkıntı, kıtlık, açlık, -den yoksun olmak,
	sukkukum	sağır, MSL 4, 73, 223; SAİL 296; AHw. 1055;
u_2-ĝeš		mısır, gövdesi koçan biçiminde olan bir bitki,
u_2-ḫab$_2$		bitki, gül, menekşe,
u_2-ḫašḫur	ḫašḫurakkum	u_2-^{ĝeš}ḫašḫur, "elma fidanı", AHw. 333;
u_2-ḫi-a		kuru ot, saman, yığın,
u_2-ḫi-in	uḫinnum	taze hurma, MSL 5, 120, 328; AHw. 1404;

Sümerce	Akadca	Türkçe
u_2-ḫub	sukkukum	sağır, MSL 4, 73, 223; SAİL 296; AHw. 1055;
u_2-ḫub$_2$		sağır olmak,
u_2-il$_2$	kinattum	adi, bayağı, sıradan, taşıyıcı, hamal, kurye,
u_2-il$_2$-la		çalı, çalılık,
u_2-kiĝ-ĝa$_2$	sādum	otlak, çayır, mera, ABL 282 Ay. 13; AHw. 1002; arayıp bulmak,
u_2-kiri$_6$		u_2-^{ĝeš}kiri$_6$ "yonca",
u_2-ku	dimtum	gözyaşı, SAİL 579; AHw. 171;
u_2-ku$_2$/u_2-ki-ri-a	merītum	sepetçi söğüdü, söğüt ağacı, AHw. 646;
u_2-kul		sakal otu, yemlik, tekesakalı,
u_2-kul-la		çimen, çayır, yabani ot,
u_2-kur		tepe, zirve, doruk, SL 284;
u_2-ku-uk		yanmak, yakmak, yanık,
u_2-la-ul$_4$-la		çabuk, tez, hızlı,
u_2-la$_2$	muqqum	zayıf, güçsüz, zayıf, aptal, anlamsız, saçma (olmak) $^{gi}u_2$-la$_2$ "kamış, saz demeti",
u_2-lal$_3$		tatlı su bitkisi, şekerkamışı,
u_2-li	zibibītum	nane, MSL 10, 123, 28; CT 19, 12, 10; AHw. 1524;
u_2-li-a	dišum	u_2-li-a^{sar} "bitki",
u_2-li-gu$_2$	liligûm	salatalık, hıyar, acur,
u_2-li-in	barumtum	yün sicim, kınnap, AHw. 110;
u_2-lipiš-gig		ısırgan otu,
u_2-luḫ	uluḫḫum	fidan, filiz, kök, asa, MSL 5, 142, 32; AHw. 1411;
u_2-lu-lu-ma-ma		ağıt, yas, matem,
u_2-lum	ḫallum unnubum	kalça, but, uyluk, verimli, MSL 14, 326, 41; AHw. 1421;
u_2-lu-ul-lum-tum		zambak, güzel ve iri çiçekli bir süs bitkisi,
u_2-ma	ernittum	zafer, yengi, galibiyet,
u_2-ma-am/mu	umāmum	hayvanlar alemi, AHw. 1412;

Sümerce	Akadca	Türkçe
u_2-man-du	šumuttum	pancar, AHw. 1276;
u_2-mi-a	nišūm	halk, AHw. 796; ISL 51;
u_2-mu$_{11}$		balık deposu,
u_2-muš	ṣīrum	coşkun, yüce, yüksek, engin,
u_2-nin$_9$		tarçın, defnegillerden bir ağaç ve kabuğu
u_2-nir-ĝal$_2$		olağanüstü, mükemmel, harika, muhteşem, görkemli,
u_2-ni-tum	unītum	$^{na}{}_4u_2$-ni-tum, "bir taş türü",
u_2-nu-kig$_2$-ĝa$_2$		denenmemiş, SL 285;
u_2-numun	azupīrum	u_2-numun^{sar} "safran", OEC 4, 152 IV 13; AHw. 93;
u_2-numun-na		karamuk, SL 285;
u_2-pil$_2$-la$_2$ **u_2-pil$_7$**	sukkukum	sağır, MSL 4, 73, 223; AS 16, 23, 74; AHw. 1055;
u_2-ra-an-na	urantum	bitki, MSL 10, 111, 98; AHw. 1427;
u_2-ri-in	urinnum zakûm	u_2-ri-in^{mušen}; "kartal", AHw. 1430; temiz, katkısız (olmak) temiz, katkısız, masum, soyut, SL 285;
u_2-ru-tu	uruttum	$^{na}{}_4u_2$-ru-tu "bir taş türü",
u_2-ru-tum	uruttum	$^{na}{}_4u_2$-ru-tum, "bir taş türü", AHw. 1437;
u_2-rum		özel mal, servet, gu$_4$-u_2-rum lugal-anda ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-ka "Öküzler Lugal-anda'nın, Lagaš şehir beyinin özel malları", DP 232 I 1-4; kuš-u_2-rum-bara$_2$-nam-tar-ra "Deriler, Bara-namtara'nın özel malları", BIN 8, 366 V 1-2;
u_2-sa$_{11}$-an	šimetan; šimītān	akşam; akşam üzeri,
u_2-saĝ		taze meyve,
u_2-saĝ$_{11}$	šūrum	kamış paket, çalı demeti,
u_2-saĝ$_{11}$ ... ze$_2$		çalı kesmek,
u_2-saĝa$_{11}$		bitki/ot demeti,
u_2-saḫar		bitki örtüsü,
u_2-sal	ušallum	söğütlük, MSL 13, 193, 258; AHw. 1440;
	urqītum	çimen, çayır, otlak, CT 12, 49 III 71; AHw. 1432

Sümerce	Akadca	Türkçe
u_2-sal-la		çayır, çimen, huzur, güvenlik, güvence, SL 285;
u_2-sal-la ... nu_2		yatmak, uzanmak,
u_2-sal-la nud	aburriš rabāṣum	yatmak, uzanmak,
u_2-sar-ra	šamaššammūm	susam, SAİL 367; AHw. 1155
u_2-si-um		$^{na}{}_4u_2$-si-um, "sapan taşı",
u_2-su_3-su_3(-d)		öğün, yemek,
u_2-sug_4		ahlaksız, kirli, pis,
u_2-$suḫ_5$	ašūḫum	$^{ĝeš}u_2$-$suḫ_5$ "bi ağaç türü, karaçam", AHw. 85;
u_2-si_{18}-gi		karabaş, keşiş, din adamı,
u_2-si_4-an	šimetan; šimītān	akşam; akşam üzeri,
u_2-sig		u_2-$sig^{mušen}$; "bir kuş türü",
u_2-$še_3$.. ĝen		odun, çıra almaya gitmek, SL 284;
u_2-$šeg_x$ (HA-g)	ašāgum	bir bitki türü, devedikeni, AHw. 77;
u_2-šim	urqītum berûm	çimen, ot, çimen, çayır, nane, 285CT 12, 49 III 71; SAİL 215; AHw. 1432; açlık, özlem, istek, arzu, yeşil yaprak,
u_2-šumunda	laptum	şalgam, OEC 4, 153 IV 20; SAİL 537; AHw. 537;
u_2-šup	šārtum; šārat zumri; gallābum	saç, kıl, berber,
u_2-tag	nakkapum	tokmak, OIP 27, 62, 38; AHw. 722
u_2-tir		ıhlamur, kerestesi beğenilen bir gölge ağacı,
u_2-tul_2	utullum	çoban, MSL 14, 357, 58; AHw. 1445
u_2-tup-lu	utuplum	şal, atkı, MSL 10, 133, 183; AHw. 1446;
u_2-tu-ug	kakkum	çubuk, sopa, asa, silah, SAİL 33; 536; AHw. 422;
u_2-u_2	šamnum	$^{na}{}_4u_2$-u_2, "bir taş türü",
u_2-ug		sağır, inatçı, zor olmak,
u_2-uru_{12}		kayınpeder, NG 3, 143;
u_2-URU-u_3-a		ıspanak, kereviz,
u_2-za-gin_3		taze ot, SL 286;
u_2 ...ze_2		ot toplamak,

U

Sümerce	Akadca	Türkçe
u_2-zug$_2$	musukkum	kirli, pis, SAİL 318; AHw. 678; 678;
	musukkatum	$^{munus}u_2$-zug$_2$, "fahişe, kült kadını", SAİL 318;
u_2-zug$_4$	musukkum	ahlaksız, terbiyesiz kişi, AHw. 678; karabaş, keşiş, din adamı, kirli/pis yem, yemek,
u_2-zu-ge		zincir, sıralama, dizi,
u_2-zuḫ/ u_2-zuḫ$_4$		pis, kirli, yemek, ahlaksız kişi,
u_3	šittum	uyku, ISL 7; u_3-du$_{10}$-ga "tatlı uyku", SKI 176; ve, fakat, ve de, bundan başka, SDb. 2000, § 53, 2, yüksek, SL 299; çığlık,, feryat, gürültü, bağırmak, haykırmak, feryat etmek, inlemek, oh, ve, fakat, -den başka, hem de,
u_3		ayrıca, yanı sıra, $^{ĝeš}u_3$ "ahşap döşeme, bir ağaç türü", u_4 geme$_2$-^{d}lama ba-ug$_6$-e-da-a lu$_2$-^{d}ba-ba$_6$ urdu-du$_{10}$ ga-zi-da-ke$_4$ u_3 ur-^{d}šul-gi-ke$_4$ in-ba-a-ne "Geme Lama öldüğü zaman, Lu-Baba, köle, Duga-zida ve Ur-Šulgi onu aralarında taksim edecekler. " NG 7, 15-19; di-ku$_5$ ib$_2$-du$_2$-ru-ne$_2$-eš u_3 a-ne ib$_2$-gub "Hakimler (yerlerine) oturdular ve o orada hazır bulundu. " TCS 1, 203, 3-4;
		ayrıca, yanı sıra, $^{ĝeš}u_3$ "ahşap döşeme, bir ağaç türü", u_4 geme$_2$-^{d}lama ba-ug$_6$-e-da-a lu$_2$-^{d}ba-ba$_6$ urdu-du$_{10}$ ga-zi-da-ke$_4$ u_3 ur-^{d}šul-gi-ke$_4$ in-ba-a-ne "Geme Lama öldüğü zaman, Lu-Baba, köle, Duga-zida ve Ur-Šulgi onu aralarında taksim edecekler. " NG 7, 15-19; di-ku$_5$ ib$_2$-du$_2$-ru-ne$_2$-eš u_3 a-ne ib$_2$-gub "Hakimler (yerlerine) oturdular ve o orada hazır bulundu. " TCS 1, 203, 3-4;
	anāḫum	nu-kuš ..... u_3 "yorulmak", AHw. 48;
	nâqum	gitmek, koşmak, çağlayan, şelale, AHw. 744;

Sümerce	Akadca	Türkçe
-u_3		bağlam ön eki "sonra", diri-u_4-bi-da-ka e_2-šu-si_3-ga-bi u_3-mu-daĝal u_4-ul-$še_3$ nam-ti-ĝu_{10}-$še_3$ ḫu-mu-du_3 "Ešusiga tapınağını eskiden olduğu gibi genişlettikten sonra, yaşamım için ben onu gerçekten sonsuza dek yaptım". YOS 1, 31, 37-41; u_3-mu-dim_2 .... ul-$še_3$ mu-ni-gub "Onu hazırladıktan sonra, ben (onu) oraya sonsuza kadar
-u_3		yerleştirdim". YOS 9, 31, 26-29; en_3 u_3-bi_2-tar ...u_3-gul im-ma-an-ĝa_3-ĝa_3 "(Onu) bulduktan sonra, ben sürekli dua ettim". UET 1, 134 I 16-18; ugula-ĝu_{10}-uš u_3-na-du_{11}-ga-am_3 ugu-zu-uš du-u_3 mu-e-du_{11} "Öğretmenime onu söyledikten sonra, yanma gelmemi sen bana söyledin". SEM 70, 9-10 $eš_2$-gar_3-ĝu_{10} u_3-mu-e-aka kin-gi_4-a-ĝu_{10}-$še_3$ gi_4-gi_4-de_3 mu-e-du_{11} "Ödevimi yaptıktan sonra, işime geri dönmemi sen bana söyledin". BE 31, 51, 29-30;
u_3-a		vay, şaşma, öfke duygusu anlatan bir söz, u_3-a $erim_6$-ma-ĝu_{10} u_3-a $erim_6$-ma-ĝu_{10} "Vay benim hazinem, vay benim hazinem!", SL 137;
u_3 ...-a		-den sonra; gu_3-de_2-a $ensi_2$-lagaš(a)^{ki}-ke_4 u_4 e_2-ninnu ^{d}nin-gir_2-su-ra mu-na-du_3-a "Gudea, Lagaš şehir beyi Eninnu tapınağını Ningirsu'ya yaptıktan sonra"; Gud. St. B VI 70-75; e-šu-si_3-ga-bi u_3-mu-daĝala (=u_3-mu-daĝal-a) ḫu-mu-du_3 "Söz konusu Ešusiga tapınağını genişlettikten sonra ben onu (ona) gerçekten yaptım". YOS 1, 31, 38-41;
u_3-a	šittum	üzüntü, dert, keder, u_3-a^{mušen} "bir kuş türü",
	šittum	uyku, ISL 7; MSL 2, 151, 25; AHw. 1252
u_3-a za	šutabrûm	gürültü yapmak, ses çıkarmak,
u_3-a-di		derleme, birleştirme, yapıt, nitelik,
u_3-a-li	lallārum	yaslı/matemli kimse,

U

Sümerce	Akadca	Türkçe
u_3-AŠ. KU	simmiltum	merdiven, MSL 5, 169, 225; AHw. 1045;
u_3/u_4-da	šumma	eğer, MSL 4, 64, 14; CT 19, 14 b 14; AHw. 1272;
u_3/u_4-ḫi-in		ham ya da taze meyve, SL 287;
u_3-ba-zu		bir hayvan türü,
u_3-bu-bu	nablum	ışık, alev, ateş, AfO 18, 334, 834; AHw. 698;
u_3-bu-bu-ul	zabbum	mutlu, sevinçli, AHw. 11501; cerahat, irin, kızgın, öfkeli, SL 286;
	nablum	ışık, alev, ateş, AfO 18, 334, 834; AHw. 698;
	bubu'tum	çıban, sivilce, SAİL 381; 455; AHw. 135;
u_3-bur	tulûm	göğüs, meme, gönül, sine,
u_3/u_4-da	šumma	eğer; u_3-da mu-še$_3$-sa$_{10}$-sa$_{10}$ "Eğer o onu ondan satın alırsa", CIRPL Ukg. 4-5 XI 26; u_4-da du$_{11}$-du$_{11}$-na niĝ$_2$-erim$_2$ baĝa$_2$-ĝa$_2$ "Eğer o sözlerine kötülüğü yansıtırsa", RTC 16, VI 1; u_3-da mu-še$_3$-sa$_{10}$-sa$_{10}$ "Eğer o (evi) satarsa", CIRPL Ukg. 4-5 XI 39-XII 1; ugula-ne$_2$ ga-še$_3$-sa$_{10}$ u_3-na-du$_{11}$ "Eğer beyi 'ben onu satmak istiyorum' derse", CIRPL Ukg. 4 XI 23-24; u_4-da udu e-babbar "Eğer koyun beyazsa", CIRPL Ukg. 6 I 18;
u_3-di	kūrum	iktidarsız, baygın, SAİL 55; uyku SL 286;
u_3-di/di$_5$	kârum; šittum	şaşkın olmak, uyku,
u_3-dub$_2$	pēmtum	mangal/odun kömürü, MSL 9, 117, 11; AHw. 854;
u_3-du$_{11}$	kakkum	sopa, değnek, baston, silah,
u_3-dul$_4$	utullum	çoban, sığırtmaç, MSL 14, 357, 58; AHw. 1445
u_3-en/en$_3$	pašārum	serbest bırakmak, bağışlamak,
u_3-en$_3$ ... ša$_4$	bârum	açıklamak, SL 287; AHw. 108;
u_3-gul ... ĝar	utnēnum	yalvarmak, rica etmek, AHw. 1444;
u_3-gul ĝar	utnēnum	yalvarmak, yakarmak, rica etmek, AHw. 1444;
u_3-gul-ĝa$_2$-ĝa$_2$	na'dum/nādum	saygılı, UM 5, 145, 14; JNES 7, 268, 32; AHw. 704;

Sümerce	Akadca	Türkçe
u_3-gun	ihzētum tēqītum	dekoratif oyma, CT 51, 168 II 34; AHw. 1348;
u_3-gun_3	tarrum iḫzētum tēqītum	u_3-$gun_3^{mušen}$ "bir kuş türü", dekoratif oyma, CT 51, 168 II 34; AHw. 1348;
u_3-ḫa$_2$		alet, maşa, iki kollu metal araç,
u_3-ḫu-in	uḫinnum	taze/yeşil hurma,
u_3-il$_2$	kinattum	adi, bayağı, sıradan, meslektaş, AHw. 479;
u_3 ...ku/u_3 ku$_4$	ṣalālum	uyumak, yatmak, AHw. 1075;
u_3-ku-ku		u_3-ku-$ku^{mušen}$ "bir kuş türü",
u_3-ku-ku-ba-uš$_2$		u_3-ku-ku-ba-$uš_2^{mušen}$ "bir kuş türü",
u_3-kul		işgal, meşguliyet, uğraşı,
u_3-ku-ru-um	ukurrum	tuğla, kerpiç, pişmiş, pişik,
u_3-la		bir şey, hiçbir şey, herhangi bir şey,
u_3-li	lallarātum	ağıt, feryat, CT 24, 41, 83; AHw. 530;
u_3-lil$_2$-la$_2$		ağıt, yas, oyuk, delik, in,
u_3-li-li	lallarātum	ağıt, feryat, CT 24, 41, 83; AHw. 530; u_3-li-li^{munus} "ağıtçı kadın",
u_3-luḫ	uluḫḫum	$^{ĝeš}u_3$-luḫ, "çomak, baston", MSL 5, 142, 32; ArOr. 37, 485, 86;
	tarmīkum	filiz, MSL 5, 139, 509; AfO Beih. 17, 4, 385;
	tīyatum	$^{sar}u_3$-luḫ, "düğün çiçeği, buket, gül demeti", MSL 10, 113, 173;
u_3-luḫ ... su$_3$		göndermek, yollamak,
u_3-luḫ-gi_4-rin		fide, fidan, yeni yetişen ağaç veya ağaççık,
u_3-lul-la.. ku$_4$		çok/kötü bir şekilde uyumak,
u_3-lul-la-ku-ku		uyku, uyuma, sarhoş,
u_3-lu-lu-ma		bileşim, derleme, toplama,
u_3-lu-lu-ma-ma	lallarātum	ağıt, yas, feryat, CT 24, 41, 83; AHw. 530;
u_3-ma	i/ernittum	istek, gaye, amaç, SAİL 455; AHw. 1112; zafer, yengi, galibiyet, başarı,
u_3-ma gub		başarıya/galibiyete ulaşmak, başarmak,
u_3-ma/na		başarı, galibiyet, zafer,
u_3-ma/na ... gub		başarıya ulaşmak, elde etmek,

Sümerce	Akadca	Türkçe
u_3-ma-a-du_{11}		başarı dilemek,
u_3-mun	dāmum	kan, MSL 3, 218 A 6; SAİL 69; AHw. 158;
u_3-mu-un	umunûm	damar, CT 16, 2, 45; AHw. 1420;
	bēlum	yönetici, müdür, patron,
	dāmum	kan, MSL 3, 218 A 6; SAİL 69; AHw. 158;
	bēlum, šarrum	bey, kral, AHw. 118; 1188;
	šarratum	kraliçe, AHw. 1188
u_3-mu-un/umun	bēlum	Emesal: u_3-mu-un/umun<en "bey, öğretmen, yönetmen", AHw. 118;
u_3-mu-un-si	iššakkum	Emesal: u_3-mu-un-si <ensi$_2$(-k) "şehir beyi", AHw. 398;
u_3-na	kadrum kattilum	yabani, vahşi, kızgın, şerefli, gururlu, görkemli,
u_3-na-a-du_{11}	unneddukum ṭuppum umunnedukkum	evrak, belge, mektup, SAİL 138; AHw. 326;
u_3-ne-du_{11} **u_3-ne-e-du_{11}**	unneddukum umunnedukkum	mektup, evrak, belge
u_3-nu-ĝar-ra		hile, düzen, dolap, oyun, desise, entrika, SL 288; uygunsuzluk, yanlışlık,
u_3-nu-tu		kısır kadın, verimsiz, yararsız,
u_3-ri$_2$-in	dāmum	kan, MSL 3, 218 A 6; SAİL 69; AHw. 158;
u_3-ri-ga		düven, harmanda kullanılan kızak biçiminde araç,
u_3-ru-ru	yarūrum	ağıt, yas, mırıldanma,
u_3-sa-an		kırbaç, bir ucuna ip bağlı vurma, dövme aracı,
u_3-sa-ar ak		bilemek, sivriltmek,
u_3-sa-ga	šittum	uyku, MSL 2, 151, 25; AHw. 1252,
u_3-sa$_2$	šittum	uyku, MSL 2, 151, 25; AHw. 1252;
u_3-sa$_2$ ... dab$_5$		uykuda olmak,
u_3-sa$_2$(-g) **u_3-sa$_3$**	šittum	uyku, MSL 2, 151, 25; AHw. 1252; ISL 96;
u_3-sar ... aka	ša'ālum	bilemek, sivriltmek, AHw. 1211;
u_3-sar ...ak	ša'ālum	bilemek, sivriltmek, AHw. 1211;

Sümerce	Akadca	Türkçe
u_3-$še_3$-la_2	zammertum .	bayan ağıtçı, yas tutan bayan,
u_3-šu-gal	ušumgallum	ejderha, yılan, AHw. 1443;
u_3-šub	nalbanum	$^{ĝeš}u_3$-šub; "tuğla kalıbı", AHw. 724; toprak tuğla, kerpiç,
u_3-šub		$^{gi}u_3$-šub "kamış parçası", pisan $^{ĝeš}u_3$-šub-ba-ka/ ^{ĝeš}šub-ba-ka ĝeš ba-ḫur "Tuğla kalıbı üzerinde o planı çizdi. " Gud. St. E III 1-2;
u_3-$šub_5$	nalbattum	kerpiç kalıbı, AHw. 724; $^{ĝeš}u_3$-šub mu-ĝar "Tuğla/kerpiç kalıbını yerleştirdi/hazırladı", Gud. St. B III 13; pisan-u_3-šub-ba-ka ĝeš ba-ḫur "Tuğla kalıbının üzerine planı çizdi". Gud. St. C II 20-21;
u_3-$suḫ_5$	ašūḫum	$^{ĝeš}u_3$-$suḫ_5$ "karaçam, köknar", AHw. 85; CAD A/2, 478; 30 $^{ĝeš}u_3$-$suḫ_5$-gal-gal e_2-ki-$šal_2$-la en-ig-gal nu/la_3-$banda_3$ mu-de_6 "30 büyük karaçam ağacını Eniggal, müfettiş getirdi". VS 14, 56 I 1-II 3; 14 $^{ĝeš}u_3$-$suḫ_5$ ^{ĝeš}gi-muš ma_2-gu-la ur-^{d}nin-mar(a)^{ki} gal-uku_3-gal-gal ba-ra_2 "14 karaçamı kürek sapı için Magula (ve) Ur-ninmara, gardiyanlar/büyük bekçiler getirdiler". DP 476 I 1-4;
u_3-$suḫ_5$-$šar_2$-ra	makištum	$^{ĝeš}u_3$-$suḫ_5$-$šar_2$-ra, "karaçam", AHw. 589;
u_3-$sumun_2$	rīmtum	yabani inek, MSL 8/2, 11, 57; AHw. 986;
u_3-sun_2	rīmtum	yabani inek, MSL 8/2, 11, 57; AHw. 986;
	narṭabum	bira lapası, MSL 3, 150, 337; AHw. 748;
u_3-šu-ru	ši'ītum	Emesal: u_3-šu-ru < usar "bayan komşu, kuma",
u_3-šu-ur_2	ši'ītum	bayan komşu, kuma,
u_3-tu	(w)alādum	doğurmak, SAİL 455; MSL 14, 452, 5; AHw. 1457
u_3-tu(-da)		yeni doğum, doğum yapabilecek kadın, doğurmak,
u_3-tu/u_3-tud	walādum	doğmak, doğurmak, AHw. 1457;
u_3-tuḫ-ḫu-um		ekmek, kazanç, MSL 12, 102, 92; AHw. 776;
u_3-tuḫ-um		ekmek, kazanç, SAİL 334; AHw. 776;
u_3-ur_5-re		bunlar, bütün bu, u_3-ur_5-re-udu "bütün bu koyunlar",

Sümerce	Akadca	Türkçe
u_4(-d)	ūmum	gün, AHw. 1418; SAİL 381; AHw. 1418; u_4-3-am_3 "3 gün için", u_4-3 ba-zal "3 güne kadar", u_4-3-$še_3$ "3 gün için", u_4-3-ta "3 günden bu yana", u_4-3-zal-la "3 güne kadar", u_4-aš-a "bir günde", u_4-da "günlük, bugün", u_4 ... zal "gün geçirmek",
	nagāgum rigmum	anırmak, havlamak, böğürmek, bağırmak, ses/gürültü yapmak,
	šumma	eğer, SAİL 69; AHw. 1273;
	ūmum	fırtına,
	immum	gün; ısı, sıcaklık, ateş, Yaz, güneş,
	enūma	-dığı zaman,
u_4(-d)	šamšum	güneş, SAİL 381; MSL 2, 133, 60; AHw. 1158 u_4-de_3-$eš_2$ "güneş gibi", SDb. 2000, § 49, 2; ur-saĝ ^{d}nin-gir_2-su-ke_4 u_4-de_3-$eš_2$ im-e_3 "Kahraman Ningirsu oradan güneş gibi yükseliyor. " Gud. Sl. B XVI 8; - dığı zaman, CT 12, 6 I 5. 20; AHw. 383; gu_3-de_2-a ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-ke_4 u_4 ^{d}nin-gir_2-su lugal-a-ni mu-na-du_3-a "Gudea, Lagaš şehir beyi Ningirsu'ya (sevgili tapınağını) yaptığı zaman. " Gud. St. E VI 5-12; u_4-du_{10}-ga "uyku", u_4-$šu_2$-uš-e "günlük, her gün", u_4-ul-li-a-ta "çok eskiden beri", u_4-ul-$še_3$ "sonsuza kadar", YOS 1, 31, 40; u_4-su_3-$še_3$ "gelecek günler için", u_4 ... tu "uyumak"; sipa-de_3 u_4-gi_6-a u_3 nu-mu-u_3-ši-in-tu-tu "Çoban gece-gündüz uyumuyor". u_4-tu-ud-da "doğum günü",
u_4(-d)		YNER 3, 92; u_4-zal-la "yarın", ISL 119; u_4-ba "süre, o zaman", AHw. 10; u_4-ba ^{d}nin-gir_2-su-ke_4 ki ... mu-na-aĝ$_2$ "O zaman Ningirsu onu sevdi/takdir etti". u_4-ba ^{d}nin-gir_2-su-ke_4 ki ... mu-na-ag_2 u_4-bar-$zalag_2$-ga "aydın", AHw. 734; u_4-$kušu_2$^{ki} "Akšak", SAİL 392;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		u_4-kur_2-$še_3$ "her zaman, daima, u_4-na-me(-$še_3$) "daima, her gün, gelecekte"; u_4-ul-li_2-a "eski, önceki, ezeli, a $^{i}_{7}$idigna $^{i}_{7}$buranun-na-bi-da u_4-ul-li-a-ta "çok eskiden beri", mu-un-tum_3-be_2-eš-a "Dicle ve Fırat'ın suyunu çok eskiden beri taşıyan", UET 8, 86, 9-10 u_4-ul-li_2-a-ta ... ki-be_2 li-bi_2-gi_4 "Uzun zamandan buyana o (onu) tamir etmedi". UET 1, 117, 9-11; u_4-du_{11}-ga "süre", AHw. 10; u_4-ma-am_3 "bugün", SDb. 2000, § 50, 2; u_4-zal-la "yarın", ISL 119; anırmak, havlamak, böğürmek, bağırmak, ses çıkarmak, u_4 .... e_2-a-ni du_3-u_3-de_3 ki-be_2 gi_4-gi_4-de_3 $ĝa_2$-a ar ma-an-du_{11}-ga "Tapınağını yapmayı ve tamir etmeyi o bana söylediği zaman", UET 1, 131, 25-32; lugal-ban-da diĝir-ra-ni-ir (=diĝir-a-ni-ra) ^{d}nin-$suna_2$ ama-a-ni-ir(=ama-a-ni-ra) ^{d}sin-ka_3-ši-id ...u_4 e_2-an-na mu-du_3-a "Lugal-banda'ya tanrısına ve Ninsuna'ya, annesine Sinkašid Eanna tapınağını yaptığı zaman", YOS 9, 124 1-10; $u_4^{mušen}$ "bir kuş türü",
u_4(-d)	enūma, šumma	eğer, SAİL 69; AHw. 1273; u_4-da "eğer", NG 3, 170; SDb. 2000, § 53, 4;
	ūmum	gün, güneş, ısı, sıcaklık, SAİL 381; Hw. 1418;
	ina ūmī-šu	u_4 .... a-ta "den beri", u_4-ba "o zaman",
	qiddat ūmi	u_4-gurum-ma "öğleden sonra";
	ūm mašil	u_4-ra-am_3 "yarın", u_4-sa_9-am_3 "öğle";
	ūmīšam	u_4-su_3-ra_2-$še_3$ "sonsuza kadar", u_4-su_3-ra_2-$še_3$ mu-gu_{10} $ḫe_2$-em-mi-sar "Sonsuza kadar adımı yazdırdım". UET 1, 140, 39-40;
	uddagiddûm	u_4-da-gid_2-da "artık gün", SAİL 381; AHw. 1400
	tamḫum	u_4-gissu-la_2 "akşam", MSL 12, 105, 47; AHw. 1314

Sümerce	Akadca	Türkçe
	ana matīma	gelecekte, başka bir zaman için",
	bubbulum	u_4-na_2-a, "akın", SAİL 381; AHw. 135;
	šiwītum	u_4-sa_{11}-an "akşam", BE 17, 32, 8; AHw. 1253;
	nannārum	u_4-sakar "ay", SAİL 381; AHw. 731;
	tamḫiam	u_4-te "akşamları", MSL 4, 59, 825; AHw. 1314;
u_4 ...-a	enūma	-dığı zaman, u_4 ^{d}nin-gir_2-su ur-saĝ ^{d}en-lil_2-la_2-ke_4 uru-ka-gi-na-ra nam-lugal-lagaš(a)^{ki} e-na-sum-ma-a(=e-n-a-n-sum-a-a) "Ningirsu, Enlil'in kahraman erkeği Urukagina Lagaš krallığını verdiği zaman", CIRPL Ukg. 4-5 VII 29- VIII 4; u_4 lu_2-sa_6-ga elam^{ki}-ta ĝen-na-a gu_2-na e-ne_2-ĝar "Lusaga Elam'dan geldiği zaman (onu) hesabına kaydetti", SR 75 I 5- II 2; u_4 ^{d}nin-gir_2-su ur-saĝ-kala-ga-^{d}en-lil_2-la_2-ke_4 uru-a ki-ur mu-na-ni-ĝar-ra-a "Ningirsu, Enlil'in kahraman
u_4(-d)		erkeği şehirde temeli attığı zaman", Gud. St. I I 1-3; u_4 nin-gi_2-su-ke_4 uru-ni-$še_3$ igi-zi im-ši-bar-ra-a "Ningirsu şehrine içtenlikle baktığı zaman", Gud. St. B III 6-7; u_4 ni_2-si-sa_2 ke-en-gi ki-uri-a i-ni-in-ĝar-ra-a "O adaleti Sümer ve Akad ülkesinde yerleştirdiği zaman", YOS 9, 26, 14-16;
u_4 ...-a-gin$_7$		karşın, rağmen, halbuki, SL 289;
u_4 ...-a-ta		-den sonra, sonra, -den beri, u_4 e_2-gal-e ba-ab-tum_2-ma-ta(=ba-b-tum_2-a-ta) igi nu-ni-du_8-a "Saraya götürdükten sonra, o onu orada görmedi". u_4 ^{d}inanna ..... mu-na-an-sum-ma-ta(=mu-na-an-sum-a-ta) "İnanna onu ona verdikten sonra", SDG Lev. 32-33 Ay. 5-9; ur-si_4-si_4 šu-i a_2 i_3-e_3-eš-a-ta "Ur-sisi, berber onları yetiştirdikten sonra", BIN 8, 293 III 4-5; a-$ša_3$ .... u_4-ul-la-ta šub-ba maš-zi ba-ra-ĝal$_2$-la "Uzun zamandan beri nadasa bırakılan tarlada gerçek ürün yoktu. " UET 1, 137 IV 5-7; u_4-ul-li-a-ta ba-du_3-a-ba ba-sun "Uzun zamandan beri onun yapısı eskidi".

Sümerce	Akadca	Türkçe
		UET 1, 123, 32-33; u_4-ul-li-a-ta numun-i-a-ta "Çok eskiden beri, başlangıçtan bu yana", Gud. St. B VIII 27
u_4(-d)-$šu_2$	erēpu ša ūmim	karanlık olmak,
u_4(-d)-zal		gün/zaman geçirmek, doğmak (güneş), aydınlanmak,
u_4-...a_2-bi		yerinde, zamanında,
u_4-3-kam-ma	šalšūmī	evvelki gün, MSL 4, 58, 787;
u_4-a_2-an-sa_9	mašlum	yarım, MSL 4, 59, 823; RA 17, 204 II 12, AHw. 628;
u_4-a_2-bi	simānum	tarih, zaman, MSL 5, 24, 207; AHw. 1044;
u_4-al-tar	dapinum	$^{mul}u_4$-al-tar, "Jüpiter", SAİL 381;
u_4-an-na		gökyüzü, sema, SL 289;
u_4-aš-am_3	ūmakkal	günlük, bütün gün, MSL 4, 59, 808; AHw. 1412;
u_4-az		u_4-$az^{mušen}$; "bir kuş türü",
u_4-ba	adannum	süre, o zaman, zamanında, AHw. 10; u_4-ba ^{d}nin-gir_2-su-ke_4 ki ... mu-na-ag_2 O zaman Ningirsu onu sevdi/takdir etti". CT IX 85977 III 6-9; u_4-ba en-te-me-na $ensi_2$-lagaš(a)^{ki}-kam (=$ensi_2$ lagaš^{ki}-ak-am_3) "O zaman Enteme-na Lagaš şehir beyi idi. " RTC 16, VI 3-5;
u_4-bar		öğle, SL 289; u_4-bar-ra, "öğleyin",
u_4-bar-$zalag_2$-ga	napardûm	parlak, CT 12, 6 II 5; AHw. 734;
u_4-bi_2-ra-ra	riḫištum, riḫṣum	feyezan, su baskını, tufan, AHw. 983;
u_4-bi-ta		geçmiş, önceki, evvelki, ilk,
u_4-bu-bu-ul	bubu'tum	kabartı, şiş, çıban, sivilce, SAİL 381; 455; AHw. 135;
u_4-$buru_{14}$		harman/hasat zamanında,
u_4-da	urum	gündüz, CT 12, 39 a IV 11; AHw. 1433;
	ṣētum	sıcaklık, hararet, MSL 2, 133, 62; AHw. 1095;
	šumma	eğer, NG 3, 170; SDb. 2000, § 53, 4; u_4-da udu-e-ḫada$_2$ siki-bi e_2-gal-la-a ba-de_6 ku_3 gin_2-5-am_6 e-ĝa$_2$-ĝa$_2$-ne "Eğer koyun beyazsa, yünü saraya taşındıktan sonra,

Sümerce	Akadca	Türkçe
		onlar 5 Šeqel gümüşü teslim edecekler". CIRPL Ukg. 6 I 18-20
	manzaltum	durak,
u_4-da/ta	appiš	madem ki, MSL 4, 142, 316; AHw. 60;
u_4-da-ba		u_4-da-ba$^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
u_4-daĝal		geniş, büyük, derin, kapsamlı,
u_4-daĝal-la	mašlum	yarım, AHw. 628;
u_4-da-gid$_2$-da	uddagiddûm	artık gün, SAİL 381; AHw. 1400;
u_4-da-ĝeš-en		eğer, -sa bile, -e rağmen, olup olmadığını,
u_4-dam-ma-ri-a	timāli	dün, MSL 4, 58, 789/91; ZA 4, 155, 16; AHw. 1359;
u_4-da-ta		ondan sonra, bundan başka,
u_4-da-tuš		kendisini seyredenleri güldüren ve eğlendiren, oyuncu, soytarı, maskara,
u_4-da-zal-la	uddazallûm	tarih, SAİL 381;
u_4-de$_3$		ışık, aydınlık,
u_4-de$_3$-eš		gün ışığı, aydınlık, parlak bir şekilde,
u_4-de$_3$-gid$_2$-da		bütün gün boyunca,
u_4-du$_{10}$-ga		uğurlu, şanslı, hayırlı, talihli,
u_4-du$_{11}$-ga	adannum/adānum	süre, belirlenmiş, tayin edilmiş (gün), AHw. 10;
u_4-eš$_3$-eš$_3$	ešše̅šum	tatil, bayram, SAİL 381; AHw. 258;
u_4-gal(-la)	ugallum	fırtına, KAV 74, 10; SAİL 381; AHw. 1402;
u_4-ĝal$_2$		aydınlatan, bilgi verici,
u_4-ĝal$_2$		aydınlatıcı, açıklayıcı,
u_4-ĝeš	kilīlum	u_5-geš^{mušen}; "bir kuş türü",
u_4-gi$_6$-da-da-ri		daha sonra, sonradan,
u_4-gid$_2$-da		bütün gün boyunca,
u_4-gissu-la$_2$	tamḫum	akşam, MSL 12, 105, 47; AHw. 1314;
u_4-gub-ba	ūmu turrum	öğle, MSL 5, 24, 209; AHw. 1373;
u_4-gurum-ma	qiddat ümim	öğleden sonra, SAİL 381;
u_4-ḫi-in	uḫinnum	taze/yeşil hurma,
u_4-ḫul-ĝal$_2$	uḫulgallum	kara gün, SAİL 381; AHw. 1404;
u_4-ḫuš		aşırı/azılı fırtına, bora,

Sümerce	Akadca	Türkçe
u_4-i_3-li		yarın, SL 289;
u_4-imin		7 gün, hafta, SL 290;
u_4-ku-nu-ri-a	timāli	dün, MSL 4, 58, 789/91; ZA 4, 155, 16; AHw. 1359;
u_4-kur$_2$-še$_3$	ana matīma	her zaman, daima, gelecekte, başka bir zaman için, ile birlikte, AHw. 633; huzursuzluk, endişe, kaygı,
u_4-kušu$_2$		u_4-kušu$_2^{ki}$, "Akšak", SAİL 392;
u_4-ma-am$_3$	ūmam	bugün, GKT 22 c; 102 a;
u_4-me-da	matīma	sürekli, daima, her zaman,
u_4-mi-da-ri	ullītiš	yarından sonra, MSL 4, 58, 785; AHw. 1409;
u_4-mi-da-da-ri	ullalliassu	belirli bir zaman sonra, MSL 4, 58, 786; AHw. 1409
u_4-min-am$_3$		2 gün için, u_4-min-am$_3$ i_3-ĝen "2 gün için gitti",
u_4-min-še$_3$		2 gün içinde,
u_4-mud	da'mum/dāmum	karanlık, SAİL 81; 540; AHw. 158;
u_4-mu-ul		hastalıklı, zayıf,
u_4-na$_2$-a	bubbulum	kütle, taşkın, SAİL 381, AHw. 135; kült kadını, SAİL 381, AHw. 135;
u_4-na$_2$-am$_3$	ūmu bubbulum	ay başı SAİL 381;
u_4-na-me.. nu-tuku		asla, kesinlikle, hiçbir zaman,
u_4-na-me(-še$_3$)		daima, her gün, gelecekte;
u_4-na-me-ka **u_4-na-me-kam**	ana matīma zūzâ	gelecekte, zaman zaman, ZA 9, 160, 4; AHw. 1540.
u_4-nu$_2$-a	bubbulum	kütle, taşkın, SAİL 381, AHw. 135;
u_4-nu-du$_{10}$-ga		mutsuz, üzgün, kederli, şanssız,
u_4-nug	larsa	u_4-nug^{ki}, "Larsa", SAİL 461;
u_4-nu-um		$^{ĝeš}u_4$-nu-um, "bir ağaç",
U_4-PA		UD-PA$^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
u_4-ra-am$_3$	urram	yarın, MSL 4, 126, 9; AHw. 1432;
u_4-ra$_2$-bu		u_4-ra$_2$-bu^{mušen} "bir kuş türü",
u_4-re-eš	timāli	dün, MSL 4, 58, 789/91; ZA 4, 155, 16; AHw. 1359
u_4-ri/ri$_2$-in	urinnum	u_4-ri-in^{mušen}; "kartal", AHw. 1430;

Sümerce	Akadca	Türkçe
u_4-ri-a		o günlerde, SL 290;
u_4-ri-dam		o günden buyana,
u_4-ri-eš		dün, u_4-ri-eš i_3-ĝen "O dün gitti",
u_4-ri-ig	tubqum tuqnum	köşe, MSL 14, 119, 14; SAİL 306; AHw. 1365; saç/kafa bandı, bunun için hazırlanmış bez.
u_4-sa_{11}-an	šiwītum	akşam, BE 17, 32, 8; AHw. 1253;
u_4-sa_9-a		yarım gün, SL 290;
u_4-sa_9-am_3	mašil	öğle, SAİL 381 AHw. 1379;
u_4-sakar	uskārum nannārum uskārum warḫum	hilal, BA 8/4, 29-32; AHw. 1438; ay, RA 32, 181, 31; SAİL 381; AHw. 731; yeni ay, hilal, ay,
u_4-sakar-gibil		yeni ay, hilal,
u_4-sar ak		bilemek, sivriltmek,
u_4-ša/$ša_4$		UD-$ša^{mušen}$; "bir kuş türü",
u_4-$šu_2$-a		aç olmak, acıkmak,
u_4-$šu_2$-$še_3$	ūm-šu	bu güne kadar, AfO 20, 38, 42; AHw. 1418;
u_4-$šu_2$-uš	ūmišamma	günlük, günden güne, her gün,
u_4-su_3-ra_2		sonsuzluk, sonu olmayan gelecek zaman, ebediyet
u_4.. $šu_2$-$šu_2$-ru		bulutlu, kapalı, bulanık, gölgeli olmak, SL 290;
u_4-tab		u_4-tab^{ku}_6; "bir balık türü",
u_4-te	tamḫiam	akşamları, MSL 4, 59, 825; AHw. 1314;
u_4-te-en **u_4-te-en-na**	šimī/ētān	akşam, MSL 3, 152, 369; AHw. 1237;
u_4-te-na	šērtum	sabah, MSL 4, 58, 800; ARM 2, 23, 7; AHw. 1218;
u_4-ti-la		yaşam boyu, sonsuza kadar,
u_4-tu-da		u_4-tu-da "doğum günü", u_4-tu-da-ĝa_2
u_4-tuḫ-ḫu-um		ekmek, kazanç, mal,
u_4-tul_2-la_2	illukum	kehribar, değerli bir taş türü,
u_4-tur-ra		günün erken saatlerinde, şafak vakti,
u_4-u		10 gün, u_4-u-a du-u_3 "10 gün içinde git!",
u_4-ul	annum	izin, tatil, AHw. 53;

Sümerce	Akadca	Türkçe
u_4-ul-du_3-a	ṣâtum	tefsir, SAİL 381;
u_4-ul-la		geçen gün, öteki gün,
u_4-ul-le-eš-a	šalšūmī	evvelki gün, MSL 4, 58, 787;
u_4-ul-li_2-a		eski, önceki, ezeli; a- $^{i}{}_{7}$idigna $^{i}{}_{7}$buranun-na-bi-da u_4-ul-li-a-ta mu-un-tum_3-be_2-eš-a "Dicle ve Fırat'ın suyunu çok eskiden beri taşıyan", UET 8, 86, 9-0; u_4-ul-li_2-a-ta ... ki-be_2 li-bi_2-gi_4 "Uzun zamandan buyana o (onu) tamir etmedi". UET 1, 117, 9-11;
u_4-ul-li_2-a-aš		her zaman, daima, sürekli,
u_4-ul-li_2-a-ta		uzun zamandan buyana,
u_4-za-an	qinnāzum	kırbaç, kamçı, MSL 3, 147, 297; AHw. 922;
u_4-za-ḫa-al **u_4-za-ḫal**		geçen gün, öteki gün,
u_4-za-ḫa-al.. aka		gözden kaybolmak, yok olmak,
u_4-zal	napardûm	parlatmak, RA 11, 124, 19; AHw. 734;
	šêrum	sabah olmak, ARM 6, 67, 23; AHw. 1219
	urum	gündüz, CT 12, 39 a IV 11; AHw. 1433;
u_4-zal-da	urram	yarın zamanında, MSL 4, 126, 9; AHw. 1432;
u_4-zal-la	namārītum	gece bekçisi, CT 12, 48 I 7; AHw. 725; gün, sabah, uzun, dayanıklı, SL 291; yatsı,
	uzallûm	gece nöbeti, MSL 13, 258, 245; AHw. 1447;
u_4-zal-le	šūlukum	elverişli, uygun; AHw. 1270;
u_4-zal-$še_3$		yarın, SL 291;
u_5	rakābum	ata binmek, AHw. 944; ISL 13; MSL 2, 143, 30; ma_2-a ..... u_5 "gemiye binmek", çoban, önder, Emesal: u_5 < ĝeš "ağaç, odun", AHw. 390;
	rikbum	ata binme, tahta çıkma; VS 16, 14, 25; SAİL 78; AHw. 983;
	rē'ûm	çoban, önder,
	kiššatum	tutar, yekun, dünya, cihan,
	tallum; šamnum	yağ, tere yağı, yağ testisi,
	šipkum	yığın, küme, CT 18, 39 I 11; AHw. 1245;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	iṣum	ağaç, orman, AHw. 390;
	tabbānum	$u_5^{mušen}$ "beyaz deniz kuşu, martı, horoz",
u_5-a		oh, ya, öyle, ninni, bebekler için söylenen türkü, ağıt,
u_5-ad	iṣṣurum	kuş, MSL 3, 100, 53; SAİL 78; AHw. 390;
u_5-apin		$^{ĝeš}u_5$-apin "tutamaç, tutamak, kapı kolu",
u_5-az		u_5-az^{mušen}; "bir kuş türü",
u_5-bi$_2$	uppûm	u_5-bi$_2$ ^{mušen}"kuğu, turna",
u_5-bi$_2$-gu$_7$		$^{iti}u_5$-bi$_2$-gu$_7$ "3. ay/Haziran",
u_5-ĝeš	kilīlum	u_5-ĝeš^{mušen}; "bir kuş türü",
u_5-gun$_3$		u_5-gun$_3$ ^{mušen}"bir kuş türü",
u_5-ḫur		u_5-ḫur^{mušen} "karga",
u_5-kun$_4$		$^{ĝeš}u_5$-kun$_4$ "seyyar merdiven"
u_5-la		$^{ĝeš}u_5$-la "aygıt",
u_5-ma$_2$		$^{ĝeš}u_5$-ma$_2$ "kamara",
u_5-mun	pa'ûm	u_5-mun^{mušen}, "martı", MSL 8/2, 155, 374; AHw. 852
u_5-munu$_4$	lallartum	u_5-munu$_4$ ^{mušen}; "bir kuş türü",
u_5-ra-nu		$^{u}{}_2u_5$-ra-nu, "havuç";
u_5-ri-in	urinnum	kartal, AHw. 1430;
u_5-ri-zu	urīzum	$^{na}{}_4u_5$-ri-zu, "bir taş türü", STT 108, 39; BAM 378 III 7; AHw. 1431;
u_5-sig$_7$	laqlaqqum	u_5-sig$_7$ ^{mušen}, "leylek", SAİL 54; AHw. 538;
u_5-sim	qaqûm	u_5-sim^{mušen}, "bir kuş türü", AHw. 901;
u_5-šu-ur$_2$	ši'ītum	kadın komşu, kuma,
u_6		beğeni, takdir, u_6^{sar} "madımak",
u_6.. du$_{11}$/e		takdir etmek, hayran olmak,
u_6 ... e$_3$		bakmak, görünmek, göstermek, dikkat etmek,
u_6 ...du$_{11}$	amārum; barûm	takdir etmek, hayran olmak,
u_6-di	ūtum tabrītum	karabaş, keşiş, din adamı, MSL 12, 132, 111; AHw. 1447; takdir, hayranlık,
u_6-di-gal	udigallum	baş karabaş, keşiş, din adamı, MSL 12, 132, 113; AHw. 1401;

Sümerce	Akadca	Türkçe
u_6-e ... gub		çok güzel olmak,
u_6-nir	ziqqurratum	kule, dikili taş, SAİL 449; AHw. 1531;
u_8	laḫrum	kuzulu koyun, 10 la_2 1 kuš-u_8 8 kuš-udu-nita Ur-^{d}Nin-mar(a)^{ki} sipa-pa_5-sir_2-ra-ke_4 šu-a bi_2-gi_4 "9 (=10-1) kuzulu koyun derisini, 8 koç derisini Ur-^{d}Ninmara, Pasir'in çobanı teslim etti". VS 14, 128 I 5-II 4; sipa-u_8-gi_6-gi_6 "Siyah kuzulu koyunların çobanı, SR 7 IV 1;
u_8		yenilgi, bozgun, mağlubiyet oh, ya, öyle, u_8-ga "sütlü koyun",
u_8-a	ḫū'am	u_8-$a^{mušen}$ "bir kuş türü", üzüntü, dert, keder, elem,
u_8-aya za	šutabrûm	gürültü yapmak, ses çıkarmak,
u_8-du-ḫa	ṣēnum	sürü; CT 12, 26 IV 23; AHw. 1090;
u_8-sal	aburriš; ušallum	çayır, otlak,
u_8-udu-$ḫa_2$	immerum	koyun, MSL 2, 152, 49; SAİL 537; AHw. 378;
u_9	ešer	on/10, MSL 3, 112, 183; CT 12, 1 I 1; AHw. 253;
u_{10}	immertum laḫrum	koyun, kuzulu koyun,
u_{11}		$u_{11}^{mušen}$; "yabani kaz",
u_{11}- ri/ri_2-in	urinnum	kartal, MSL 8/2, 123, 156; AHw. 1430;
u_{18}		iri, kocaman, büyük,
u_{18}-lu	šūtum meḫûm	meltem, MSL 2, 149, 11; CT 11, 29 I 20; AHw. 642 ĝeštug$_2$ ...u_{18}-lu "unutmak, ihmal etmek",
	mašûm	fırtına, kasırga, AHw. 642
	alûm	dev, cin, şeytan, iblis, AHw. 39;
u_{18}-lu-da ... dul		örtmek, kapatmak,
u_{18}-ru		onay, katılım, iştirak,
u_{18}-ru(-n)	dannum tanīḫu ša agîm	coşkun, yüce, yüksek, büyük, engin, yüce (olmak) güçlü, kuvvetli, sağlam (olmak), barış, uzlaşma,
ub	kibrātum	cihan, SAİL 306; AHw. 471,
	tubqum	köşe, kenar, bucak, kovuk, yatak, yuva MSL 14, 119, 14; AHw. 1365;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	têlum	bildirmek, ilan etmek, ileri sürmek, iddia etmek,
ubara	kidennum	imtiyaz, emniyet, himaye, SAİL 152; AHw. 472;
	rīmūtum	hediye", kutsal koruma, önlem, AHw. 987;
ub-ba ... gub		yerleştirmek, emanet etmek,
ub-bi$_2$	uppûm	ub-bi$_2$ ^{mušen}; "bir kuş türü",
ub-da	kibrat arbatum	dört iklim(=köşe bucak her yer), cihan,
ub-li-a	sulûm	sokak, cadde, MSL 3, 220, 18; AHw. 1056;
ub-lil$_2$-la$_2$	ibratum	mihrap, hücre, türbe(=mezar), SAİL 306; AHw. 363;
ub-saḫar-ra	ubsaḫarrakum	küçük bir tapınak, MSL 13, 212, 12; AHw. 1400;
ub-šu-ukkin	ubšukkannakkum	toplantı salonu, MSL 13, 212 I 11; AHw. 1400;
ub-šu-unkin-na		toplantı, kurul, meclis,
ub-zal	qan tubuqti	^{ĝi}ub-zal "taze/körpe saz, kamış",
ub-zal		ub-zal^{ĝi} "kamış/saz filizi",
ub$_2$	uppum	^{ĝeš}ub$_2$ "davul, tef", AHw. 1424; AWL 90; MSL 3, 145, 254; ISL 19;
ub$_3$	uppum	^{ĝeš}ub$_3$, "davul, tef, dümbelek", AHw. 1424;
ub$_4$	ḫuppum	çukur, oyuk, MSL 2, 128, 14; AHw. 356;
ub$_5$-ku$_3$-ga		^{lu}$_2$ub$_5$-ku$_3$-ga "bekçi, bakıcı",
ub$_6$	uppum	davul, dümbelek, MSL 3, 145, 254; AHw. 1424;
ubi/ubi$_2$	abūtum	ubi^{ku}$_6$ "sazan balığı",
ubi-ab-ba		ubi-ab-ba^{ku}$_6$ "bir balık türü",
ubi-gal		ubi-gal^{ku}$_6$ "bir balık türü",
ubila/ubila$_2$	upillûm	odun/mangal kömürü, AHw. 1423;
ubi-sig$_{10}$		ubi-sig$_{10}$ ^{ku}$_6$ "bir balık türü",
ubi-sumaš		ubi-sumaš^{ku}$_6$ "bir balık türü",
ubišaga	tupšarrum	yazıcı, katip, AHw. 1395;
ubri/ubri$_2$	šukurrum	mızrak, kargı, MSL 6, 73, 235; AHw. 1266;
ubu		bir ölçü birimi,
ubur	talûm/tulûm	meme, göğüs, AHw. 1312;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ubur$_2$	tulûm	meme, göğüs, sine,
ubur$_3$-ru		ubur$_3$-ru^{mušen} "bir kuş türü",
ubur-ri		ubur$_3$-ri^{mušen} "bir kuş türü",
ud-UR		ud-UR^{mušen} "bir kuş türü",
ud$_2$	diktum	kıymetli bir taş, zümrüt, tahıl karışımı, melez, badas (=harman kaldırıldıktan sonra yerde kalan toprak, çöp ve samanla karışık tahıl taneleri, harman döküntüsü),
ud$_5$	enzum	keçi, MSL 3, 147, 284; SAİL 122, AHw. 221;
ud$_5$-ga-nag		sütlü keçi, süt keçisi,
ud$_5$-saĝ	markasum riksum ašarēdu	şerit, bant, kuşak, lider, önder, başkan, vali, belediye başkanı, ^{ĝeš}ud$_5$-saĝ "orta direk, sütun, destek, direk,
ud$_6$	diktum	tahıl karışımı, melez, badas(=harman kaldırıldıktan sonra yerde kalan toprak, çöp ve samanla karışık tahıl taneleri, harman döküntüsü),
udra	uddurum utrûm	karanlık, karanlık olmak, AHw. 1401; aşırı, fazla, ölçüsüz, kazanç, çıkar,
udu	immerum ḫurāpum	koyun, AHw. 278; CAD I/J 129; udu sipa-bi in-nu "Çobanı olmayan koyunlar", TSL 10, 4; udu-kur-ra "dağ koyunu" udu-si$_4$ "mor koyun"; udu-nita "koç", AWL 290; 6 udu-nita "6 koç", Gud. St. E V 7 sipa-udu-siki-ka-ke$_4$-ne "Yün koyunlarının çobanları", CIRPL Ukg. 4-5 III 19; udu-nim "körpe kuzu", udu/u$_8$-si$_4$ "mor koyun", udu-siki "yünlü koyun", AWL 175; še-udu "besili koyun", udu-tur "küçük koyun, toklu", BIN 8, 366, 5; udu-ḫur-saĝ, "dağ koyunu", udu-i$_3$ "besili/yağlı koyun", udu-idim "yabani koyun", udu-nita$_2$ "koç", 3 kuš-u$_8$ 14 kuš-udu-nita 12 kuš-sila$_4$ 3 kuš-uzu$_3$ 2 kuš-zeḫ 5 kuš-maš-gal-gal "3 deri kuzulu koyunlardan, 14 deri koçlardan, 12 deri kuzulardan, 3 deri keçilerden, 2 deri dişi oğlaklardan, 5 deri büyük

Sümerce	Akadca	Türkçe
udu		oğlaklardan", Nik. 312 I 1-6; udu-šar$_2$-ra "iyi cins koyun", udu-še-gu$_7$-a "yağlı/besili koyun", udu-siki "yünlü koyun", udu-šu-nir "yününden flama yapılan koyun" udu-til "yabani koyun", udu-u$_2$ "ot koyunu, otla beslenen koyun", Emesal: e-ze$_2$,,
	ṣuppum	udu-babbar "beyaz koyun", AHw. 1113;
	immerum rabûm	yaşlı/büyük koyun,
	immeri šadîm	udu-kur-ra "dağ koyunu",
udu-a-udu-hur-saĝ		yabani/dağ koyunu,
udu-bar-ĝal$_2$		sayımdan ayrılmış/düşülmüş koyun,
udu-bi		vergi/güdüm için ayrılmış koyun,
udu-daḫ-ḫi-a	taḫûm	toklu, MSL 8/1, 16, 97; AHw. 1303;
udu-dim$_3$-ma	takmīsum	kurbanlık koyun, MSL 8/1, 16, 96; AHw. 1308;
udu-dub		kayıtlı koyun,
udu-gir$_{15}$		yerli, damızlık koyun,
udu-idim	bibbum	^{mul}udu-idim "gezegen", SAİL 537;
udu-ku		iş, meslek, sanat,
udu-sar		sebze, zerzevat, taze sebze,
udu-eme-gi		kuzulu koyun,
udu-maš$_2$		koyun ve keçi,
udu-šag$_5$-ga		kasaphane, mezbaha,
udu-ti-la	udutilûm	besili koyun, SAİL 537; AHw. 1402;
udu-uli-gi(-r)		cinsi kötü/kalitesiz koyun üretimi,
udu-utuwa$_2$	puḫālum	çiftleşmeye hazır koç,
udub	pēmtum	kömür, YOS 1, 53, 73; MSL 9, 117, 11; AHw. 854
udug	utukkum	iblis, cin, şeytan, SAİL 577; AHw. 1445;
udug/udug$_2$	kakkum	tehlike, tuzak, silah, MSL 2, 151, 39; AHw. 422;
udul/u$_2$-du-ul	utullum	sığırtmaç, çoban, NG 3, 171;
udul$_{10}$	utullum	koyun çobanı, MSL 14, 357, 58; AHw. 1445

Sümerce	Akadca	Türkçe
udul$_2$	diqārum	çorba kasesi, geniş/büyük çanak,
udul$_3$/udul$_4$, udul$_5$/ udul$_6$	utullum	koyun çobanı, MSL 14, 357, 58; AHw. 1445
udun	utūnum	soba, ocak, fırın, AHw. 1445; MSL 14, 96, 176;
udu-niĝ$_2$-gu$_7$-a		besili koyun,
udun-maḫ	udunmāḫum	büyük fırın, taş fırın,
udun-še-sa-a	lābtum	kavurga, MSL 7, 97, 370; CT 23, 10, 19; AHw. 526; arpa fırını, arpayı kızartmak için kullanılan fırın"
	maqlûm	yanma, yıkılma, yanık, ABL 56, 7; AHw. 607;
ug	nēšum	aslan, AHw. 783; CAD N/2, 193; TSL 37, 1-11;
	nišūm	halk, AHw. 796; CAD N/2, 283;
ug-gun$_3$		$^{na}{}_4$ug-gun$_3$ "kireç taşı",
ug$_2$	aggum; uggum	öfkeli, sinirli (olmak) öfke,
	nissatum	ağıt, feryat, mersiye, yakınma,
	nūrum	ışık, MSL 2, 151, 29; SAİL 172; 393; AHw. 805;
	nešum	aslan, MSL 8/2, 11, 63; SAİL 575; AHw. 783;
ug$_2$	aggum, šuḫṭum	öfke, hiddet, kızgın, hırçın, AHw. 16, 1262; 1403;
	kakkum	silah, SAİL 33; 536; AHw. 422;
ug$_2$-lu-a	ma'dûm/mādûm	kalabalık, CT 30, 25, 15; BIN 1, 11, 24; AHw. 574
uĝ$_3$	nišum	halk, ulus; gu-ti-um^{ki} ug$_3$-gim keš-da nu-um-zu "Gutium'lar diğer uluslar gibi esaret tanımıyorlar". TSL 47, 11; ug$_3$/uku$_3$ lugal nu-me-a "Kralı olmayan halk", BWL 299 IV 14;
uĝ$_3$-da-ga	itûm	komşu, SAİL 211; AHw. 406;
uĝ$_3$-ĝa$_6$ **uĝ$_3$-ĝa$_6$-ĝa$_6$**	kinattum	kapıcı, meslektaş, MSL 4, 18, 88; AHw. 479;
uĝ$_3$-ga$_6$-me	kinattum	kapıcı, meslektaş, MSL 4, 18, 88; AHw. 479;

Sümerce	Akadca	Türkçe
uĝ$_3$-gal-e-ne	tenēštum	beşeriyet, alem, CT 52, 49, 7; AHw. 1357;
uĝ$_3$-guru$_3$	utûm	kapıcı, OEC 4, 153 II 49; AHw. 1445;
uĝ$_3$-saĝ-gi$_6$		zenci, siyah başlı, SL 296;
uĝ$_3$-sar$_2$		sayısız/kalabalık halk topluluğu" SL 296;
ug$_4$	nūrum enūma	parlaklık, ışık, nur, SAİL 172; 393; AHw. 805; ne zaman, -dığı zaman,
ug$_5$	ḫepûm	kırmak, SAİL 192; AHw. 340;
	mâtum	ölmek, EL 297, 22; SAİL 9; AHw. 634;
ug$_6$	mātum	ölmek, öldürmek, AHw. 634; ^{d}nin-tu nu-ug$_6$-ge saĝ-ĝeš nu-ra-ra "(O/Enlil) Nintu'yu öldürmüyor, onu katletmiyor". SGL 1, 124; şaşkınlık, hayret, bakmak, gözden geçirmek, göz önüne almak, SL 294; şaşırtıcı, 1 igi-nu-du$_8$ ur-du$_6$ 1 igi-nu-du$_8$ e-ta-e$_{11}$ ba-ug$_6$-ge dub-ta e-ta-zi-eš$_2$ "1 yamak/bahçe işçisi Urdunun yanında; 1 yamak Etae'nin Yanında öldüler. Tabletten o onları henüz çıkarmadı". BIN 8, 385, 7-10; mi-ni-ib-ug$_6$ (=mu-ni-ib-ug$_6$) "O onu orada öldürdü. " Gud. Sl. B I 9; ba$_6$-ba$_6$ e$_2$-li-li diĝir-a-ĝu$_{10}$ ba-ug$_6$-ge(=ba-ug$_6$-ge-eš$_2$) "Baba, Elili (ve) Diĝir-aĝu öldüler. " BIN 8, 385, 1-4;
ug$_6$-ga	mûtum	ölü, CCT 2, 33, 15; SAİL 69; AHw. 691; ISL 33;
ug$_7$	mātum	öldürmek, ölmek, 1 udu-nita ba-ug$_7$ lu$_2$-bi e$_2$-muḫaldim-še$_3$ ba-de$_6$ "Bir koç öldü. Sahibi onu mutfağa götürdü". Nik. 162 I 1-3, ur$_5$ ...ug$_7$ "umudunu kesmek, umutsuzluğa düşmek",
ug$_9$ (BAD. BAD)	mâtum	ölmek öldürmek, TC 3, 66, 7; AHw. 634;
ug$_{10}$(EZEN		coşkun, yüce, yüksek, engin(olmak),
ug$_{11}$(PIRIG×ZA)	nešum; ūmum	aslan; mitolojik kedi,
uga	āribum	uga$^{ku}{}_6$, "bir balık türü, AHw. 68; TSL 71, 1-3 uga^{mušen}, "karga", SAİL 71, 318. AHw. 68;

U

Sümerce	Akadca	Türkçe
uga/uga$_x$(NAGA)	āribum	uga$^{ku}{}_6$ "bir balık türü", kuzgun, karga, CT 11, 46 I 39; AHw. 68; uga^{mušen} "karga",
uga$_2$/uku$_3$	nišūm	halk, ZA 9, 163, 30; SAİL 12; AHw. 796;
ugnim	ummanum	ordu, YNER 3, 92; SAİL 393; AHw. 1413;
ugra	buddurum	saz/kamış demeti,
ug-tur$_3$		ug-tur$_3{}^{mušen}$ "bir kuş türü",
ugu	eli	üzerine, üzerinde, yanına, SAİL 412; AHw. 200; CAD E 89; SGL 2, 71; ugula-ĝu$_{10}$-uš(=ĝu$_{10}$-še$_3$) u$_3$-na-du$_{11}$-ga-am$_3$ ugu-zu-uš(=zu-še$_3$) du-u$_3$ mu-e-du$_{11}$ "Öğretmenime söyledikten sonra huzuruna/yanma gelmemi sen bana söyledin". SEM 70, 9-10;
	muḫḫum	kafatası, MSL 3, 196, 297; SAİL 412; AHw. 667;
ugu-ba		onun üstünde,
ugu-bi-ta		onun üzerinden,
ugu ...de$_2$	ḫalāqum	gözden kaybolmak, yok olmak,
ugu-dili	ugudilûm	benek, yama, SAİL 412; AHw. 1403;
ugu-dili$_2$		tepe, üst, bir şeyin en üstteki bölümü,
ugu-dilim$_2$		başın üstünde bulunan saç demeti, kakül,
ugu-du$_3$	naḫīrum abbuttum	ugu-du$_3{}^{mušen}$ "bir kuş türü", püskül, kakül, MSL 3, 1433, 193; AHw. 5;
ugu-dul/dul$_6$-bi	pagûm	maymun, MSL 8/2, 16, 118; AHw. 809;
ugu/ugu$_2$ **ugu$_3$**	(w)alādum	doğmak, doğurmak, baş, kafa, MSL 9, 67, 8; AHw. 899;
	eli; muḫḫum	kafatası, kafa, üstünde, yanında, -in üzerine, yukarıda, tekrar, karşı, -den fazla, en üstün,
	qaqqadum	baş, kafa, MSL 9, 67, 8; AHw. 899;
ugu$_2$ ... ba-a-ĝar		borçlandırmak, yüklemek, sırtına koymak,
ugu$_4$	(w)alādum	doğmak, doğurmak, AHw. 1457;
ugu$_4$/gu$_5$-bi	uqūpum	maymun, BRM 4, 32, 23; AHw. 1427;
ugudil	singurrum	ugudili$^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
ugula	šāpirum	bekçi, CT 35, 7, 17; SAİL 295; AHw. 1172 belediye başkanı, MSL 12, 33, 21; CT 12, 22 b 3; AHw. 934

Sümerce	Akadca	Türkçe
		šu-niĝin$_2$ 180 la$_2$ 2 ĝeš-ur$_3$ tur-maḫ-ba ursaĝ ugula ĝešda-ambar^{ki}-ta mu-de$_6$ "Toplam 178(180-2) küçüklü büyüklü direği Ursaĝ, başkan Ambar ormanlarından getirdi" VS 14, 104 IV 1-5; ugula-ĝu$_{10}$-uš(=ĝu$_{10}$-še$_3$) u$_3$-na-du$_{11}$-ga-am$_3$ ugu-zu-uš(=zu-še$_3$) du-u$_3$ mu-e-du$_{11}$ "Öğretmenime söyledikten sonra huzuruna/ yanına gelmemi sen bana söyledin". SEM 70, 9-10; šu-niĝin$_2$ 10 lu$_2$ lu$_2$-pa$_3$ ugula-bi lu$_2$-pa$_5$-sir$_2^{ki}$-ra-me "Toplam 10 kişi. Lupa onların başkanıdır. Onlar Pasir halkından adamlardır". Nik. 3 XV 9-12; šu-niĝin$_2$ 1 u$_8$ 1 sila$_4$-nita sila$_4$-nim 8 maš ..... ugula-ne(=ugula-ene) bara$_2$-nam-tar-ra dam-lugal-an-da ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-ka-ra mu-na-de$_6$ "1 kuzulu koyunu, 1 körpe kuzuyu, 8 oğlağı başkanlar Bara-namtara'ya, Lagaš şehir beyi Lugal-anda'nın karısına getirdiler". Nik. 173 IV 1- VI 1; gala-maḫ agrig lu$_2$-bappir ugula-
ugula		ugula-ne "Ozanlar, yöneticiler (=kahyalar), biracılar (ve) bütün gözcüler". CIRPL Ukg. 4-5 IV 3-6; ugula-ugula-ne gala-e-ne engar-re$_2$-ne lu$_2$-bappir(a)-ke$_4$-ne "Bütün gözcüler, şarkıcılar, çiftçiler (ve) biracılar". CIRPL Ukg. 6 I 12-15; šu-niĝin$_2$ 23 lu$_2$ ur-saĝ ugula-bi "Toplam 23 kişi. Ursaĝ onların başkanıdır. ", Nik. 3 II 17;
	rabiānum	gözcü, CT 35, 7, 17; SAİL 295; AHw. 1172;
	waklum	gözcü, şef, öğretmen, başkan, AHw. 1456; CAD A/1, 277;
	mukkallum	alim, bilgin, CT 18, 14 a 8; AHw. 670;
ugula-aĝa$_2$-us$_2$		müfettiş/yönetici yardımcısı,
ugula-e$_2$		tapmak müfettişi, yönetici,
ugula-geš$_2$-da		işçi başı, idare amiri, tim komutanı,
ugula-ila$_2$		hamalcı başı, ustabaşı,
ugula-mar-tu	ugulamartum	gözlemci, müdür, SAİL 295; AHw. 1403;
ugula-urna-ak		vali, belediye başkanı,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ugun	šakātum	paketlemek, CT 12, 5 IV 18; AHw. 1139;
	iḫzētum; tēqītum	merhem, dekoratif oyma,
ugun$_3$		ata, dedelerden ve büyük babalardan her biri neden olmak, yol açmak, yaratmak, doğal, olağan, normal,
ugunu/ugu-nu	iḫzētum; tēqītum	merhem, dekoratif oyma,
ugunu$_2$	iḫzētum; tēqītum bēltum	merhem, dekoratif oyma, bayan, hanım, MSL 3, 126, 338; AHw. 118;
ugur	namṣārum	kılıç, MSL 7, 161, 45; AHw. 729;
ugur$_2$		eşik, kapı boşluğunun alt yanında bulunan alçak basamak; çömlek, kap, kavanoz,
ugur$_2$-igi		kaş, göz üzerindeki kısa kıllar, SL 296;
ugu$_6$ (U. SAG)	eli; muḫḫum qaqqadum	yukarıda, üzerinde, -e karşı, -den fazla, kafatası, kafa, üstünde, yanında, -in
		üzerine, yukarıda, tekrar, -e karşı, -den fazla, en üstün,
uḫ	kalmatum	bit, pire, böcek, çürümeye, mayalanmaya ve hastalıklara yol açan bir hücreli canlı, güve, izinli olmak, yetki vermek SAİL 398; AHw. 426; pire, OEC 4, 152 II 39; AHw. 855; sirke, yavşak, SAİL 398; AHw. 426; böcek, mikrop, güve, izinli olmak, yetki vermek, su kaplumbağası, yusufçuk, CT 11, 29 I 11; AHw. 426; hamur karmak,
	perša'um	yavşak, bit, MSL 3, 98, 28; AHw. 855
	ḫaḫḫum	sümük, balgam, salya, CT 18, 33 d 3; AHw. 308;
	kalmatum	sirke, yavşak, bit SAİL 398; yavşak, bit, MSL 3, 98, 28; CT 11, 29 I 10;
uḫ-dur$_2$-ra	mubattirum	solucan, şerit, MSL 8/2, 31, 272; AHw. 665;
uḫ-ru-um	naḫallum	akar su, çay, dere, yağmur, sel,
uḫ-še-ku$_2$	tal'ašum	buğday biti, MSL 8/2, 29, 261; AHw. 1310;
uḫ-sig$_2$	miqqānum	güve, MSL 8/2, 30, 270; AHw. 657;
uḫ-tag-ga		bitlerle iletilen bir hastalık,

Sümerce	Akadca	Türkçe
uḫ-tu$_9$-keš$_2$-da	miqqānum	güve, MSL 8/2, 30, 270; AHw. 657;
uḫ-uḫ	nābum	böcek, MSL 2, 154 b 3; 8/2, 28, 250; AHw. 699;
uḫ$_2$	ru'tum	balgam, salya, tükürük, MSL 12, 167, 298: AHw. 997 ^{ĝeš}uḫ$_2$ "su yelkeni",
	uḫḫum	dışkı/ters, CT 11, 35 a 8; MSL 14, 336, 141; AHw. 1403;
	ḫaḫḫum ḫurḫummatum	hamur, balgam, sümük, salya, köpük, kir, tükürük, zehir, CAD H 250; AHw. 359;
uḫ$_2$-itu$_4$	ru'tītum	renkli alçı, SAİL 392; AHw. 997;
uḫ$_2$-pu$_2$	lâ'irānum	köpük, durgun su, JCS 4, 73, 6; AHw. 529;
uḫ$_2$-pu$_2$		su üstünde bulunan kir ya da köpük,
uḫ$_3$	ḫaḫḫum	salya, tükürük, CT 18, 33 d 3; AHw. 308;
	ḫurḫummatum illātum; imtum	hamur, balgam, sümük, salya, köpük, kir, tükürük, zehir,
UH$_3$. AN. MUŠ$_3$		karabaş, keşiş, din adamı, din görevlisi,
UH$_3$. MUŠ$_3$		karabaş, keşiş, din adamı, din görevlisi,
uḫ$_4$	ma'latum	^{uzu}uḫ$_4$ "nefes borusu, küçük dil",
uḫ$_6$	mašûm	unutmuş olmak, unutmak,
ukkin	puḫrum	topluluk, SAİL 40; AHw. 876; MSL 9, 126, 51; toplantı, SGL 2, 114;
	kiništum	^{lu}$_2$ukkin, "başkan, meclis başkanı", AHw. 480;
ukkin	puḫrum	toplantı, AHw. 876; SGL 2, 114;
ukra	tābiḫum	kasap, MSL 3, 139, 124; SAİL 10; 343; AHw. 1376
uktin	bunnannum	yüz, çehre, yanak,
uku$_2$	lapānum	fakirleşmek, yoksullaşmak, SAİL 482; AHw. 534
	lapnum	fakir, yoksul, SAİL 482; 597; AHw. 537; fakirlik, yoksulluk, SAİL 482; AHw. 564;
uku$_2$ /ukur$_3$	lapnum	fakir olmak, yoksullaşmak, fakir, yoksul
uku$_3$	nišūm	halk, AHw. 796; CAD N/2, 283; AWL 102; diĝir-ra-ni uku$_3$-ĝa$_2$-ra igi na-ši-bar-re "Onun tanrısı benim halkıma iyi gözle

Sümerce	Akadca	Türkçe
		baksın!", Gud. St. B IX 17-18; ezem-gal-gal-ba uku$_3$-e nam-ḫe$_2$-a u$_4$-bi im-di-ni-ib$_2$-zal-e "Büyük bayramlarda halk günleri bolluk içinde geçiriyor". SGL 1, 73; uku$_3$-ga$_3$(=uku$_3$-ĝa$_2$-ra) gu$_3$ u$_3$-na-de$_2$-e "Kim Ningirsu'yu, beyimi halkıma ilan ederse", Gud. St. B
uku$_3$		VIII 14-16; diĝir-ra-ne$_2$ uku$_3$-ĝa$_2$-ra-a igi na-ši-bar-re "Tanrısı halkıma dostça/iyi gözle baksın!", Gud. St. B IX 17-18; igi-uku$_3$-še$_3$ u$_3$-ši-bar-ra-zu ni$_2$-a ḫe$_2$-ĝa$_2$-la-am$_3$ "(Eğer) sen halka bakacak olursan, bolluk kendiliğinden gelecek. " Gud. Sl. A III 4;
uku$_4$	mindinum nešum ūmum	aslan, bir kedi türü, gün, SAİL 381; AHw. 1418;
ukum	turbutum	toz fırtınası, kasırga,
ukur$_2$	ṭābiḫum	kasap, MSL 3, 139, 124; SAİL 343; AHw. 1376;
ukur$_3$	lapnum	fakir olmak, yoksullaşmak, fakir, yoksul,
ukurrim	ēnûm	karabaş, keşiş, din adamı,
ukuš	nišûm	salatalık, 14 ukuš-dusu "14 sepet salatalık", Gud. St. E VII 3
ukuš$_2$	qiššûm	salatalık, bostan, hıyar SAİL 550; AHw. 923; ukuš$_2$^{sar} "hıyar, salatalık", 296
ukuš$_2$-dam-šil-lum	damšillum	salatalık, kabak, acur, CT 14, 4, III 39; AHw. 157;
ukuš$_2$-lagab	irrûm	^{u}$_2$ukuš$_2$-lagab, "maydanoz", SAİL 550;
ukuš$_2$-ti-gil$_2$-la	bēšum	uzak, CT 41, 40, 17; AHw. 123; delikli, gözenekli, yumuşak, yıldız, parlamak,
ukuš$_2$-ti-gi-li	tigilûm	ayva, SAİL 550; AHw. 1356;
ukuš$_2$-ti-ki-il		delikli, gözenekli, yumuşak,
uku-us$_2$/uš	rēdum	bekçi, asker, arkadaş, AHw. 968; JCS 9, 122, 14;
ul	ḫabāṣum	şişmek, kabarmak, çoğalmak, büyümek, AHw. 303; tahıl ölçü birimi, şinik, 3 lu$_2$ 1 (ul) 1 (ul) 2 ban$_2$ ugula še-bi 1 2 (ban$_2$) e-ta-e$_{11}$ ašlag-

Sümerce	Akadca	Türkçe
		me "Üç adama her biri için 1 şinik (arpa), 1 şinik 2 okka başkana. Bunun için (toplam) arpa 1 (kile)dir. 2 okka Etae'ye. Onlar çamaşırcılardır". DP 121 VII
ul		8-11; ezeli, sürekli, devamlı, ul-še$_3$ "sonsuza kadar", hacim ölçü birimi, SDb. An. 21 sevinç, kutlama, AHw. 1012; ISL 39; ezeli, sürekli, devamlı, SKI 177; ul-še$_3$ "sonsuza kadar", SKI 177;
	ulum ulṣum	ret, MSL 3, 137, 96; JCS 7, 97, 8; AHw. 1410;
	rišātum	sevinç, MSL 4, 120, 7; RA 16, 167 III 10; AHw. 1410-1411;
	kakkabum	yıldız, MSL 2, 132, 56; SAIL 129; AHw. 421;
	nabāṭum	parlamak, aydınlatmak, ışık saçmak,
ul-ĝar	qitpum	toplama, JNES 8, 294; ICK 2, 116, 9; AHw. 924;
ul-he$_2$		ufuk, gökle yerin birleşir gibi göründüğü yer, çevren
ul-ku		tahsildar, SL 297;
ul-la	annûm; ullûm	uzak, AHw. 1410;
ul-li/li$_2$	ṣiātum	uzak olmak, uzak,
ul-lu-ul		acele etmek,
ul-maš$_2$-e$_3$		$^{lu}{}_2$ul-maš$_2$-e$_3$ "karabaş, keşiş, din adamı",
ul ... šar$_2$		sevindirmek, mutlu etmek,
ul-šar$_2$-ra		şenlik, düğün, bayram,
ul-še$_3$		sonsuza dek, devamlı, sürekli,
ul ... sig$_7$		çiçek açmak, gelişmek,
ul... šar$_2$	riāšum	sevinmek,
ul-ti-a		mutlu, sevinçli, uygun, memnun,
ul$_2$	qerbetum	koridor, hol, antre; sahanlık, AHw. 913;
ul$_3$	ḫullum	yüzük, halka, çember; dizgin, yular, gem,
ul$_4$	qerbetum	hol, giriş, MSL 3, 123, 308; AHw. 913; - çabuk olmak, tez, çabuk; acilen

Sümerce	Akadca	Türkçe
		parlak, neşeli, canlı olmak, parlamak, aydınlatmak, dehşet, terör, bilemek, öğütmek, zımparalamak,
ul_4		sıkıştırmak, $ĝiri_3$ ...ul_4 "acele etmek, koşmak, sıkıştırmak, yetiştirmek",
	adārum	telaşlanmak, SAİL 31, MSL 3, 117, 249; AHw. 11;
	ḫarāpum	erken olmak, SAİL 433; AHw. 323;
	uttūtum	korku, telaş, MSL 14, 504, 259; AHw. 1445
	ḫattum	korku, panik, telaş, CT 12, 13 IV 24; AHw. 336,
	arāḫum	acele etmek, AHw. 63; ISL 40;
	mimma	bir şey, herhangi bir şey, önemli bir şey,
ul_4-he$_2$	šupuk šamê	gök kuşağı, gökyüzü, ufuk, ISL 41
ul_4-la-bi	urruḫiš	en çabuk, AHw. 1433; SDb. 2000, § 48, 5; çok çabuk, yakında, birazdan,
ul_5	šupuk šamê	gök kuşağı, gökyüzü,
ul_6	namrum nabāṭum	aydın olmak, aydınlanmak, parlamak,
ul_7		filizlenmek, filiz, tomurcuk,
ula$_2$	qablum	savaş, muharebe, MSL 2, 133, 58; AHw. 888;
ulal	tinūrum	fırın, SAİL 399; AHw. 1360;
ulu$_2$	alûm; šūtum	meltem, AHw. 39; MSL 5, 131 I 17; AHw. 1293;
ulu$_3$		fırtına, kıyamet, heyecan,
ulu$_3$-di		dinî töreni yöneten karabaş, rahip, din adamı,
ulu$_3$-di-ig	arrum	bülbül, CT 19, 48 II 7; AHw. 71;
ul-u$_3$-šu-in	ulušinnum	şekerli/tatlı arpa birası,
ulud	luṭṭum; nalpatum	tas, kase, çanak, leğen, bir metal alet,
uludin	ittum; nabnītum	şarkı, türkü, işaret, çizgi, biçim, şekil,
uludin$_2$	ittum; nabnītum	şarkı, türkü, işaret, çizgi, biçim, şekil,
ulul/ulul$_2$	qerbetum	bağ, tutam, bağlam, deste, demet,
ulumaš/ulumaš$_2$	šār meḫ šūtim	meltem, karadan denize esen mevsim rüzgarı,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ulušin	ulušinnum	arpa/çavdar birası,
ulušin$_2$	ulušinnum	arpa/çavdar birası,
ulušin$_2$-maḫ	ulušinnum	buğday birası, SAİL 214; AHw. 1411;
ulušin$_3$	ulušinnum	arpa/çavdar birası,
ulutin	ittum; nabnītum	şarkı, türkü, işaret, çizgi, biçim, şekil,
ulutin$_2$		hayal, görüntü, kopya, SL 297;
um	ummum	kamış halat, MSL 14, 96, 184; AHw. 1417; um^{mušen}; "bir kuş türü, martı", um^{gi} "kamıştan yapılmış halat",
umaḫ	meḫṣum miḫṣum agammum	darbe, şamar, tokat, MSL 2, 128, 17; AHw. 641; rüzgar, esinti, bataklık, YOS 1, 53, 10; AHw. 15;
uman	umāmum	böcek, MSL 8/2, 42, 387; ZA 57, 81; AHw. 1412;
umbara	nērarūtum rīmūtum	yardım, yardımcı, hediye, armağan,
umbin	magarrum	kasnak, tekerlek, MSL 6, 9, 54; AHw. 575 umbin-ĝiri$_3$ "pençe, kıskaç", umbin-gud "öküz/sığır midesi, işkembe", umbin-še-ba "tırnak, çivi, pençe",
	ṣumbum	tekerlek, CT 11, 31 IV 39; AHw. 1111;
	ṣuprum	tırnak MSL 9, 69, 31; SAİL 92; AHw. 1113; pelin otu, MSL 9, 69, 31; SAİL 92; AHw. 1113;
	kirissum	^{ĝeš}umbin, "çivi, kazık, toka", SAİL 92; AHw. 484
	ṣupur paššūrim	^{ĝeš}umbin "masa ayağı", tekerlek, teker,
	magarrum	^{ĝeš}umbin "kayık, sandal, teknenin bir parçası",
	ubānum; ṣuprum	tırnak, pençe, toynak, parmak, ayak parmağı,
umbin ... kig$_2$		makasla kesmek, budamak, kırpmak,
umbin ...la$_2$		karalamak, kazımak, çizmek, kaşınmak,
umbin kiĝ$_2$		makasla kesmek, budamak, kırpmak,
umbin ...ku$_5$(-d)	gullubum	tıraş olmak, rendelemek, kesmek,
umbin ...la$_2$		tırmalamak, kaşımak, çizmek,
umbin-si		dikiş yüzüğü, yüksük,

Sümerce	Akadca	Türkçe
umbisaĝ	ṭupšarrum	$^{lu}{}_{2}$umbisaĝ, "katip", SAİL 138; 314; AHw. 1395
um-gi-du$_{7}$	durummum	um-gi-du$_{7}{}^{mušen}$ "bir kuş türü",
um-ḫur		um-ḫur^{mušen} "bir kuş türü",
um-ma	umum	um-ma^{mušen} "bir kuş türü", AHw. 1417; um-ma^{mušen} "bir kuş türü",
um-ma-gal	puršumtum	nine/ihtiyar kadın, MSL 12, 128, 81/4; AHw. 881
um-ma-na	ummānum	ordu, asker, SAİL 393; AHw. 1413;
um-me-a	ummi'ānum ummānum	ortak, alacaklı, CT 12, 36, I 48; AHw. 1415; sanatkar; uzman, bilirkişi, yönetici, usta,
um-me-da ummeda	tārītum	çocuk bakıcısı, CT 12, 14 I 27; MSL 3, 220 a 5;
um-me-ĝa$_{2}$-la	mušēniqtum	süt anne, AHw. 682; CT 18, 38 a IV 12;
um-mi-a	ummānum	öğretmen, uzman, yönetici, usta, sanatkar, AHw. 1413
ummu		su torbası, ummu$^{ku}{}_{6}$ "bir balık türü",
ummu$_{3}$	nādum	^{kuš}ummu$_{3}$ "tuluk, tulum", SAİL 579; 704;
ummud	nādum	drenaj kanalı(=toprakta bitkilerin yetişmesine zararlı olan fazla suların akıtılması, akaçlama), OEC 4, 153 IV 17; AHw. 704;
um-nu-ur$_{5}$		um-nu-ur$_{5}{}^{mušen}$ "bir kuş türü",
umu		hemşire, görevli ve yetkili sağlık çalışanı,
umum-ma-gal-zu	ummuqum	dikkatli, TIM 2, 121, 21; AHw. 1417;
umun	bēlum	bey, AHw. 118; ISL 53; ES 469;
	bēltum	sahibe, AHw. 118; ISL 52; ES 469;
	qarrādum	kahraman, AHw. 905; ISL 54;
	šarrum	kral, AHw. 1188-1189; ISL 56;
	sebûm	yedi/7, AHw. 1033;
	dāmum	kan, MSL 3, 218 A 6; SAİL 69; AHw. 158;
umun$_{2}$	mummum	bilgi, haber, malumat, tecrübe; işyeri,
	ummuqum	humuslu toprak, TIM 2, 121, 21; AHw. 1417;
umun$_{2}$ ... aka		akıllıca davranmak, hareket etmek,
umun$_{3}$	kalmatum	böcek, mikrop, tahta kurusu, pire,

Sümerce	Akadca	Türkçe
umun$_5$, umun$_6$	ḫabbum ḫammum	çukur, havuz, göl, gölet, CT 35, 2, 45; AHw. 304;
umun$_{10}$/umun$_{11}$ umun$_{12}$	ḫabbum ḫammum	çukur, havuz, göl, gölet, CT 35, 2, 45; AHw. 304;
umuš	ṭēmum	anlaşma, uzlaşma, akıllı, zeki, eğitim, öğretim, talimat, yönerge, düşünce, göz önünde tutma, itibar, sağ görüş, anlayış,
	pakkum	düşünce, sezgi, idrak, MSL 9, 134, 537; AHw. 812
umuš ... kur$_2$		birinin aklını değiştirmek/çelmek, SL 298;
un	nišum	halk, toplum, AHw. 796; ISL 57; un^{mušen} "bir kuş türü",
un-gal	šurbûm	iri, kocaman, çok büyük, AHw. 1283;
UN-gal	šarrum; šarratum	kral, kraliçe, SAİL 151; AHw. 1188;
UN. IL$_2$	kinattum	adi, sıradan,
UN. TAR		işçi, bir askeri terim/söz,
un$_3$	elûm; šamûm šaqûm	kalkmak, doğrulmak, oryaya çıkmak, görünmek, baş göstermek, gök, gökyüzü, yüksek olmak,
unkin	puḫrum	toplantı, meclis, kurul, AHw. 876; ISL 58;
unkin-ĝar-ra		kurul toplantısı,
unu	mākalûm mūšabum	ziyafet, şölen, yemek salonu, unu$^{ku}_6$ "bir balık türü", unu^{ki}, "Uruk", SAİL 195;
	šubtum	oturak, koltuk, taht, mesken, konut, tapınak,
unu-gal		mezar, gömüt,
unu$_2$-bi-tar-ra	purattum	$^{i}_{7}$unu$_2$-bi-tar-ra, "Fırat", AHw. 1437
unu$_2$-gal	rimītum	konak, SL 299; AHw. 985;
unu$_2$-la$_2$	šukuttum	kuyumculuk, MSL 13, 121, 251; AHw. 1266;
unu$_2$-RI-banda$_3$		kutsal, mübarek, dinsel, mukaddes alan/bölge,
unu$_3$(-d)	utullum	inek/öküz çobanı, sığırtmaç" 299 SAİL 318; 420; MSL 14, 357, 58; AHw. 1445; AWL 100; unu$_3$-bi bi$_2$-us$_2$ "Çobanlarını o görevlendirdi". Gud. St. F III 18-19 šu-niĝin$_2$ 16 dug 10 sila$_3$ i$_3$-ab$_2$-de$_2$-a iti-

Sümerce	Akadca	Türkçe
		ezem-še-ku$_2$-^{d}nin-gir$_2$-su-ka-ka unu$_3$-de$_3$-ne mu-ra$_2$ "Toplam 16 Dug, 10 Sila damıtılmış inek yağını, tanrı Ningirsu'nun 'arpa yemekli bayram ayında' öküz çobanları getirdiler". Nik. 257 IV 1-5; Emesal: mu-nu$_{10}$,
unu$_6$	mākalûm	yemek, yemek zamanı, AHw. 588; 741;
	mūšabum	ev, konut, mesken; iki katlı ev, AHw. 680;
	šubtum	duraklama; konut, mesken, ikametgâh, AHw. 1257;
	paššūrum	yemek masası, AHw. 845;
unu$_8$	udugum	sopa, değnek, baston,
unu$_9$		sığır, davar çobanı,
unug$_2$		konut, mesken,
unug$_3$		yüksek türbe(=mezar), tapınak, oturma odası, salon,
unu$_{10}$	udugum	sopa, değnek, baston
unu$_{12}$	utullum	sığır, davar çoban
	šukuttum	dekor, süslemek, kuyumcu, kuyumculuk, süs eşyası, takı, ziynet, ISL 59;
	(w)ardatum	genç bayan gelinlik kız, BIN 2, 37 I 9; AHw. 1464;
unugi	parṣum	buyruk, emir, talimat, AHw. 835;
unug-lu$_2$		unug-lu$_2^{mušen}$ "bir kuş türü",
upu$_x$(AŠ-z)	ubûm	bir ölçü birimi: 1/2 iku;
ur	kalbum qarrādum	köpek, AHw. 424; CAD K 68; TSL 47, 1-12; ^{iti}UR "Ekim/7. ay",
ur	qarrādum	kahraman, gu$_3$-de$_2$-a ensi$_2$-lagaš(a)^{ki} ur-^{d}ĝa$_2$-tum$_3$-du$_{10}$ "Gudea, Lagaš şehir beyi Gatumdu'nun kahramanıdır. " Gud. St. F I 4;
	mīrānum	ur-tur, "enik", AHw. 658;
	nakrum	düşman, AHw. 723; ISL 65;
	narāṭum	titremek, AHw. 746; ISL 66;
	amtum	bayan hizmetçi, kadın köle; uşak,
ur-a		bir hayvan türü, su samuru,
ur-ba		karşılıklı,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ur-bar		ur-bar$^{ku}_6$ "bir balık türü",
ur-bar-ra	barbarum	kurt, AHw. 106; CAD B 108; TSL 42, 1-7; ur-bar-ra$^{ku}_6$; "bir balık türü",
ur-bi$_2$-tum	urbītum	$^{na}_4$ur-bi$_2$-tum "bir taş türü",
urbigu	šitnunum	hırçın/kavgacı olmak,
ur-bi-gu$_7$	ibum	ur-bi-gu$_7^{mušen}$ "akbaba", ur-bi-gu$_7^{ku}_6$ "bir kuş türü", çakal, SL 299;
ur-bi-ku$_2$	ākilum	fare, kemirgen, AHw. 29;
ur-bi-ku$_4$	ibum	ur-bi-ku$_4^{mušen}$; "bir kuş türü",
ur-bi-še$_3$	išteniš	birlikte, CT 12, 21 a III 9; AHw. 400;
ur-da		bununla, ile birlikte,
ur-dib	gerrum	canavar, MSL 7, 123/4, 22/5; AHw. 285; yavru (ayı, aslan, kaplan, tilki),
ur-e/re-gu$_7$-a		et ile beslenen köpek, ev köpeği,
ur-gi$_7$	kalbatum kalbum	dişi köpek, SAİL 575; AHw. 424; ev köpeği, AHw. 424;
ur-gi$_7$ (-ra)	kalbum	köpek, TSL 46, 1-7; ISL 78; AHw. 424;
	kalbatum	dişi köpek, SAİL 563; 575, AHw. 424;
ur-gi$_7$-a		su samuru, samur kürk,
ur-gi$_7$-gal-gal		bekçi köpeği,
ur-gi$_7$-re	kalbum	evcil/ev köpeği, MSL 2, 141, 18; AHw. 424;
ur-gi$_7$-tur-tur		tazı, küçük av köpeği,
ur ... gu$_7$		hırsla yemek, bitirmek, yok etmek,
ur-gu-la	nēšum, urgulûm	aslan, AHw. 783; 1429; CAD N/2, 193; TSL 40; aygıt, alet,
ur-ĝar	gerrum	canavar, MSL 7, 123/4, 22/5; AHw. 285;
ur-idim	urdimmum	kuduz köpek, yaramaz köpek, AHw. 1429;
ur-idim-ma	zībum	çakal, MSL 8/2, 17, 138/40; AHw. 1525; yabani köpek,
ur-ki	kalbum	köpek, MSL 2, 141, 18; AHw. 424; porsuk, SL 300;
ur-maḫ	urmaḫḫum nēšum	ur-maḫ "köpek+büyük - aslan", ur-maḫ-gim "Bir aslan gibi, " UET 6, 55, 26;
ur-maḫ-lu$_2$-u$_{18}$-lu	urmaḫlīlum	büyük/dev adam, SAİL 575; AHw. 1431;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ur-me	sāsum	güve, MSL 13, 22, 165 c; SAİL 575; AHw. 1032
ur-mu$_2$-da		azgın/yaramaz köpek, 300
ur-munus		$^{lu}{}_2$ur-munus, "karabaş, keşiş, din adamı, rahip", SAİL 575; AHw. 75,
ur-nig	nēštum	dişi aslan, MSL 8/2, 11/4, 100; AHw. 783;
ur-nim	urgulûm	aslan, WO 8, 36, 6; SAİL 575; AHw. 1429;
ur-nu-tu	urnatum	$^{tug}{}_2$ur-nu-tu, "bir elbise türü", AHw. 1431;
ur-nu-um	urnum	^{ĝeš}ur-nu-um "sedir, dağ servisi",
ur-pa$_3$-da	urpatum	yatak odası, MSL 13, 105, 319; RA 65, 73, 31;
ur-re-eš	išteniš	birlikte, beraber, CT 12, 21 a III 9; ISL 86;
ur-ru-ur	parārum	gezinmek, dolaşmak,
ur-sa$_6$-ga		şımarık ev/el köpeği,
ur-saĝ	qarrādum	kahraman, MSL 12, 162, 142; AHw. 905; ur-saĝ ^{d}nin-gir$_2$-su u$_4$-de$_3$-eš$_2$ (u$_4$-de$_3$-še$_3$) im-e$_3$ "Kahraman Ningirsu oradan güneş Gibi yükseliyor." Gud. Sl. B XVI 8; ur-saĝ-kala-ga-^{d}en-lil$_2$-la$_2$-ra(=^{d}en-lil$_2$-ak-ra) "Enlil'in kahraman erkeğine", Gud. St. B II 2-3;
	uršānum	ur-saĝ^{mušen} "kumru", AHw. 1434
ur-si/si$_3$-ga	mitḫariš	birlikte, aralarında;
ur-šub$_5$		kaplan, yabani kedi,
ur-šub$_5$-ku$_5$-da	dumāmum	leopar, yabani hayvan,
ur-ta-am$_3$		böyle, bu nedenle; ur-ta-am$_3$ gu$_2$ mu-e-da-šub "Bu nedenle sen beni ihmal ettin". TCL 16, 45, 19;
ur-tab-ba	ḫarḫarum	$^{lu}{}_2$ur-tab-ba, "alçak, muhabbet tellalı, kavat, kötü niyetli kimse", AHw. 325;
ur-tal$_2$-tal$_2$		$^{u}{}_2$ur-tal$_2$-tal$_2$ "muz",
ur-tur	mīrānum	enik, köpek yavrusu, MSL 8/2, 13, 82; SAİL 575; AHw. 658;
ur-ur/ur-bi-ku$_2$	ākilum	çakal, tırtıl, Fauna, 10, 141; AHw. 29; ur-ur^{sar} "maydanoz",
ur-ur-a ... ĝar		toplamak, birleştirmek, bir araya koymak, düzenlemek,

U

Sümerce	Akadca	Türkçe
ur-za-ba-bi$_2$-tum		bir müzik aleti,
ur-za-ba-bi-tum	urzabītum	^{ĝeš}ur-za-ba-bi-tum, "lir(=kirişli bir çalgı)", AHw. 1437
ur-zi-num$_2$		^{ĝeš}ur-zi-num$_2$ "bir ağaç türü, çınar",
ur$_2$	pēnum	uyluk, MSL 9, 12, 201; SAİL 190; AHw. 854; ^{tug}ur$_2$ "bez, kumaş", SAİL 203; temel, taban, zemin, döşeme, kalkan, siper, koruma, ^{tug}ur$_2$ "süslü/desenli bir kumaş",
	sūnum	kucak, MSL 3, 146, 274; 6, 85, 15; AHw. 1059;
	ṣalālum	yatmak, uyumak, AHw. 1075;
	išdum	temel, yastık, minder, AHw. 393; CAD I/J 235;
	gušūrum	kiriş, direk, saban oku, kalas, AHw. 300;
	mešrêtum	^{tug}ur$_2$ "süslü/desenli bir kumaş",
ur$_2$ ... dun		düşmek, azalmak, inmek, yıkılmak, çökmek, ölmek,
ur$_2$-da		ur$_5$-da "işitmek, duymak, dinlemek",
ur$_2$-e$_2$-gar$_8$	asurrûm	temel duvar, CT 19, 20 b 10; AHw. 77;
ur$_2$-gaz	mēkekum	^{ĝeš}ur$_2$-gaz, "kaşağı, tarak", AHw. 642;
ur$_2$-ĝiri$_3$	šaḫurum	topuk, ökçe, CT 12, 41 III 23; YOS 10, 54 Ay. 30;
ur$_2$-kun	rapaštum	leğen, tekne, SAİL 203; 296; AHw. 955;
ur$_2$-mu	utlum	kucak, MSL 9, 70, 9; AHw. 1444;
ur$_2$-NE-NE		ur$_2$-NE-NE^{sar} "bir ot türü",
ur$_2$-pad	urpatum	yatak odası, AHw. 1432;
ur$_2$-ri	erûm	uyanık olmak, CT 12, 39 a I 5; AHw. 247;
ur$_2$-ri-a		seçilmiş/besili koyun,
ur$_2$-ze$_2$		Emesal: ur$_2$-ze$_2$ < ur$_2$ ... dun,
ur$_2$-zi-nu	urzīnum	^{ĝeš}ur$_2$-zi-nu "çınar",
ur$_2$-zi-num		^{ĝeš}ur$_2$-zi-num, "kiraz, vişne",
ur$_3$	naṣmadum	AHw. 756; ĝeš ...ur$_3$ "kesmek, budamak, yaralamak", šu ... ur$_3$ "öldürmek, yok etmek", karıştırmak;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		kap, çanak, koşum takımı, çekmek, sürüklemek, sürünmek, bereketli, verimli olmak, fırında pişirmek, kavurmak, kurutmak, ilerlemek, devam anlaşmak, temizlemek, kurulamak, pataklamak, coşturmak, ortadan kaldırmak, çekmek, sürüklemek, ĝeš ...ur_3/ur_4 "bırakmak, terk etmek, vazgeçmek", ĝeš ...ur_3 "tırmıklamak, sürgülemek, üzmek, acı vermek", šu ...ur_3 "silmek, kazımak, temizlemek", tug_2 ...ur_3 "bırakmak, terk etmek, vazgeçmek",
	nēbe'um	geçit, boğaz, AHw. 780; CT 12, 32 c II 21;
	ūrum	dam, çatı, ahır, MSL 11, 30, 13; AHw. 1434;
ur_3	šarāṭum, šêqum	šu ... ur_3 "aşındırmak", AHw. 1186; 1215; çatal, CT 18, 38 a 18; SAİL 255;
	gušūrum	$^{ĝeš}ur_3$ "direk", AHw. 300; CAD G 144;
ur_3-ab_2		ur_3-$ab_2^{mušen}$ "bir kuş türü",
ur_3-bad_3	ūrum	çatı, dam, SAİL 255; AHw. 1434
ur_4	arārum	sinirlenmek lanetlemek, titremek, AHw. 65; $ur_4^{ku_6}$; "bir balık türü",
	ašāšum	kuşatmak, kucaklamak, AHw. 79;
	kāšišum	borçlu, AHw. 462; PRU 3, 212, 15; AHw. 462;
	baqāmum	kırkmak, biçmek, toplamak, AHw. 104;
	eṣēdum ḫamāmum	toplanmak, hasat etmek, ürün almak; semeresini görmek, AHw. 315;
	kapātum	bağlamak, sarmak, biriktirmek, AHw. 443
	parārum	ni_2 ...ur_4 "korkmak, korkutmak, ürkütmek",
ur_4($-ur_4$)	ḫamūtum	oturma odası, SAİL 594;
ur_4-ur_4	barārum arārum	parıldamak, AHw. 106; titremek, ürpermek, korkmak,, AHw. 65; süpürüp gitmek, üzerine çökmek". SL 301;
ur_5	šū	bu, o, MSL 4, 61, 900; ZA 6, 241, 11; SAİL 214; AHw. 1224,

U

Sümerce	Akadca	Türkçe
		CAD Š/3, 152; SDb. 2000, § 33, 4 e; e$_2$-ur$_5$-gim dim$_2$-ma ensi$_2$-aš-e ^{d}nin-gir$_2$-su-ra nu-na-du$_3$ "Onun gibi yapılmış bir tapınağı hiçbir şehir beyi Ningirsu'ya yapmadı. "Gud. St. B VI 77- VII 3 ur$_5$-ta-am$_3$ gu$_2$ mu-e-da-šub "Ondan dolayı sen beni ihmal ettin". TCL 16, 45, 19, ur$_5$-gim inim mu-na-ab-be$_2$ "O onu böyle söylüyor. " SL 58; ur$_5$-gim "Onun gibi", StP 10, 1 II 15;
ur$_5$		e$_2$-ur$_5$-gim dim$_2$-ma ensi$_2$-aš-e ^{d}nin-gir$_2$-su-ra mu na-du$_3$ na-mu-du$_3$ "Onun gibi yapılmış bir tapınağı hiçbir şehir beyi Ningirsu'ya yapmadı. Onu ona yalnız o yaptı". Gud. St. B VI 77- VII 4 ur$_5$-še$_3$-am$_3$ ^{d}ner-gal igi-zalag u$_3$-mu-ši-in-bar "O nedenle Nergal ona içtenlikle baktı". UET 1, 141, 20-23;
ur$_5$	tulīmum	dalak, MSL 13, 207, 207; SAİL 214; AHw. 1394 değirmen taşı, el değirmeni, kiri$_3$ ...ur$_5$ "koklamak", zu$_2$ ...ur$_5$ "diş ile yırtmak, parçalamak, kırkmak, biçmek, toplamak, ", ^{na}$_4$ur$_5$, "değirmen taşı", SAİL 401, AHw. 247;
	qiddatum	eğme, çiğneme, bükme, AHw. 920;
	napāqum	kapanmak, sertleşmek CT 19, 47 IV 19; AHw. 734
	eṣēnum	kokmak, CT 12, 21 a III 44; AHw. 252,
	kabattum	karaciğer, MSL 3, 52, 12; AHw. 416
	ummatum	bütün, MSL 13, 20, 99; AHw. 1414
	ūrum	organ, MSL 13, 20, 93; JNES 33, 274, 6;
	pâdum	kuşatmak, kilitlemek, MSL 3, 52, 15; AHw. 808
	ramīmum	kükreme yaygara, OEC 4, 152 I 31; AHw. 950;
	ḫabullum	borç, AKT 1, 77, 13; 2, 45, 7;
	erûm	sıkıştırmak, ezmek, üzmek,
	samādum	öğütmek dövmek, AHw. 1016;
	pâdum	korumak, bağışlamak, serbest bırakmak, AHw. 808

Sümerce	Akadca	Türkçe
	kadādum	ovmak, ovuşturmak, sürmek, AHw. 419
	gimillum	dostluk, arkadaşlık, AHw. 289;
	baqāmum	toplanmak, AHw. 104;
	eṣēdum ḫamāmum	toplamak, birleşmek, AHw. 315;
	ganāṣum šanāṣum	hasat etmek, ürün almak; semeresini görmek,
ur$_5$ ... ša$_4$		gürlemek, kükremek,
ur$_5$ ... ug$_7$	umudunum	kesmek/yitirmek, umutsuzluğa düşmek,,
ur$_5$ ...aka		güçlükle solumak,
ur$_5$ ...tab		acı çekmek, değer kaybetmek,
ur$_5$ saĝ$_9$		düzeltmek, iyileştirmek,
ur$_5$... gur$_2$		boyun eğmek, istemeyerek uymak, katlanmak,
ur$_5$-ar$_3$		sağlam, kusursuz, emin, sağlam, güvenilir, geçerli,
ur$_5$-ar$_3$ za		gürültü yapmak, ses çıkarmak,
ur$_5$-bi		birlikte, beraber,
ur$_5$-da		dikkatli olmak, önem vermek,
ur$_5$-di-da		ünlü, meşhur,
ur$_5$-e		böylelikle, bu yolla,
ur$_5$-gim	kīam	böyle, şöyle, SAİL 401; AHw. 470; CAD K 325;
ur$_5$-gim		böyle, böylece,
ur$_5$-mul		ur$_5$-mul^{mušen}; "bir kuş türü",
ur$_5$-ra	ḫubullum	faizli borç, SAİL 401, AHw. 351; CAD H 216; üzüntü, dışkı, alacak, borç, karşılık, bedel, onay, karaciğer, çiğnemek,
	bēl ḫubullim	alacaklı; destek, AHw. 351;
ur$_5$-ra.. su-su		ödemek, hesabını kapatmak,
ur$_5$-ra-ke$_4$-eš		böyle, böylece, SL 301;
ur$_5$-ra-še$_3$		bu/onun gibi olmak,
ur$_5$-re		bu şekilde, böylece, bu yolla,
ur$_5$-saĝ$_6$		rahat, huzurlu olmak,
ur$_5$-še$_3$		faizli borç,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ur$_5$-še$_3$-am$_3$		bunun üzerine; ur$_5$-še$_3$-am$_3$ ^{d}nergal igi-zalag u$_3$-mu-un-ši-in-bar "Bunun üzerine Nergal ona içtenlikle baktı". UET 1, 141, 20-23;
ur$_5$-ta		böyle, böylece,
ur$_5$-tud		yerli köle,
ur$_5$-uš$_2$	têrtum	talimat, emir, SAİL 334; AHw. 1350;
ur$_{11}$-a		ekili, SL 302;
ur$_{11}$-zu	kaššaptum	^{munus}ur$_{11}$-zu, "cadı", AHw. 463;
ur$_{12}$/ ur$_{14}$	ḫalāšum	silmek, kazımak, AHw. 311;
uraš **uraš**	erṣetum; ligittum pirištum	yerküre, toprak, dünya, saban izi, gizli, saklı, gizemli,
urdu	wardum	hizmetçi, uşak, köle,
urdu(-d)	w/bardum ṣubārum	erkek köle, GKT 13 d; MSL 14, 102, 790; SAİL 50; AHw. 1464, CAD A/2, 243;
urgilim	šitnunum	hırçın/kavgacı olmak,
ur-gir$_{15}$	kalbum	evcil/ev köpek, AHw. 424;
urgu$_2$	libbātum	hiddet, öfke, SAİL 22; AHw. 548;
uri	akkadûm	uri^{ki}, "Akad", SAİL 359; kova, tekne,
uri$_2$	urum akkadûm	uri$_2^{ki}$ "Ur", SAİL 331; Akad, SAİL 359; uri$_2^{ki}$ "Akad ülkesi", SL 302;
uri$_3$	dāmum	kan, AHw. 158; ISL 79; uri$_3^{ku}{}_6$ "bir balık türü", beklemek, önlem almak, korunmak, nöbet tutmak; bayrak, sancak,
uri$_3$-gal	urigallum	^{gi}uri$_3$-gal, "flama, sancak, bayrak", AHw. 1429; ^{d}uri$_3$-gal, "^{d}Nergal", SAİL 444;
uri$_3$-gal, gi-gam-ma	urigallum	bayrak, sancak, flama, SAİL 331; AHw. 1429;
uri$_3$-mul		parlak, zeki, akıllı,
uri$_3$-na	urnakkum	tapınak, sığınak, kutsal yer,
uri$_3$-na$_9$	urnakkum	bir tapmak türü, AHw. 1431;
uri$_4$	maškadu šannadu	bir eklem hastalığı, romatizma, kireçlenme, eklem ağrısı,
urim$_2$		kapı dikmesi,

U

Sümerce	Akadca	Türkçe
Urin	urinnum	kartal, MSL 8/2, 123, 156; AHw. 1430; ^{ĝeš}urin "bayrak, sancak",
	dāmum	kan, MSL 3, 218 A 6; SAİL 69; AHw. 158;
	naṣārum	korumak, beklemek, önlem almak, korunmak, nöbet tutmak,
	zakûm	temiz, namuslu, katkısız, AHw. 1506;
urin ... mul	nabāṭum	parlamak, MSL 2, 132, 59; AHw. 697;
ur-ka-du$_8$-a	kattillum	canavar, MSL 8/2, 13/6, 79; AHw. 466;
ur-keš$_2$-da	urnīqum	ur-keš$_2$-da^{mušen} "turna", CT 41, 7, 59; AHw. 1431
urrub	urrumbum	kova, tekne, OEC 4, 152 VIII 34; AHw. 1433;
ursaĝsim$_x$(TAR)	ṣibārum	serçe, OEC 4, 153 II 26; AHw. 1097;
ursub	urṣuppum	^{dug}ursub "kova, tekne",
ursub$_2$	urṣuppum	^{dug}ursub$_2$; "kova, tekne",
urta	antum	başak, arpa başağı,
uru	ālum dannum	şehir, MSL 3, 145, 259; AHw. 39; nu-du$_7$-zu (=ni$_3$-du$_7$-zu) uru-na(=uru-ani-a) "Şehrinde ne gerekli olduğunu o biliyor". Gud. Sl. A III 2; uru^{mušen} "bir kuş türü", yüksek, yüce olmak; kuvvetli, güçlü olmak, tümsekli, çıkıntılı, kabarık; ulu, yüce, yüksek,
uru/iri	ālum	şehir, AHw. 39; CAD A/1, 379; AWL 39; ISL 88; uru-saĝ "başşehir", NG 3, 154; uru-ni ki-lagaš^{ki}-e ... u$_4$ mu-de$_3$-ni-ib$_2$-zal-e "Şehri, Lagaš bölgesi günlerini (huzur içinde) geçiriyor". Gud. Sl. A XIX 1- 2; za-e uru-zu eridu^{ki} ki-be$_2$ ḫa-an-ni-ib$_2$-gi$_4$ "Sen şehrini, Eridu'yu gerçekten tamir ettin". St. P 10, 2 VI 67; uru mu-gul-gul-e "Şehirleri o sürekli tahrip ediyor". TSL 3, 18; uru-še$_3$ i$_3$-du-e (=i$_3$-du-en) "Ben şehre gidiyorum/gideceğim." Gud. Sl. A III 18.
uru-bala		asi şehir, SL 302;
uru-bar-ra		şehir dışı, şehrin kenar mahalleleri,
uru-ḫul-la	qadûm	uru-ḫul-la^{mušen}, "baykuş", SAİL 38; AHw. 892

Sümerce	Akadca	Türkçe
uru-kur$_2$-ra		düşman ülkesi,
uru$_2$	abūbum	fırtına, kasırga, sel, AHw. 8; ISL 89; iri, iri^{ki} "şehir", Emesal: iri,
	abūbum	sel, baskın, yağmur, fırtına,
	ālum	şehir, AHw. 39;
uru$_2$-bad$_3$		Emesal: iri-bad$_3$ "büyük şehir, başşehir",
uru$_2$-bad$_3$		büyük/yüksek şehir, başşehir,
uru$_3$	naṣārum	korumak, gözetmek, saklamak, SAİL 331; AHw. 755 ^{ĝeš}urin "bayrak, sancak",
uru$_3$(-m)		ateş, seyretmek, izlemek, ilgilenmek, beklemek"
uru$_3$-ti	niṣirtum	sır, YOS 10, 36 II 44; AHw. 795;
uru$_4$	erēšum	ekin ekmek/sürmek, SAİL 56, AHw. 238; CAD E 285; NG 3, 173; GKT § 13 b tohum ekmek, ekip biçmek, yetiştirmek,
	epinnum	saban, Gud. St. C II 6;
uru$_4$-a	errešum	^{lu}$_2$uru$_4$-a, "çiftçi", MSL 5, 76, 321; AHw. 243;
uru$_5$	abübum šubtum	sel, baskın, yağmur, fırtına, oturak, sandalye, tabure, koltuk, mesken, hane, konut, OEC 4, 152 VI 26; AHw. 1257;
uru$_6$	ārum	uru$_6^{ku}$$_6$; "bir balık türü",
uru$_6$(-n)	dannum	kuvvetli, güçlü, AHw. 161; CAD D 92;
uru$_7$	emu rabûm	kayınpeder, uru$_7^{ku}$$_6$ "bir balık türü",
uru$_8$	emu rabûm	kayınpeder, kaynana,
uru$_9$/uru$_{10}$	imdum; takšīrum	destek, dayanak, geçim, yük, vergi, onarım, tarimat, yönerge, acele, acil, çabuk, çevre, yöre, çok yakın, bitişik, desteklemek, taşımak, tutmak" SL 303;
uru$_{11}$	ālum erēšum	şehir, AHw. 39; ekmek, saçmak, dikmek, tohum atmak,
uru$_{12}$	mūšabum rubṣum	ahır, ağıl; çöp, hayvan/ayı ini, mesken, konut; gübre, AHw. 991; bereketli, verimli (olmak), kurutmak, kavurmak, fırınlamak, ilerlemek, devam etmek, temizlemek, silmek, yenmek, coşturmak, ortadan kaldırmak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
uru$_{12}$		sürüklemek, sürünmek, ağırdan almak, koşum takımı, çatı, dam, tepe, katlamak, örtmek, kapanmak, yummak, koruma, himaye, önlem, tedbir, šu ...uru$_{12}$ "silmek", mu-bi šu-uru$_{12}$-de$_3$ ĝeštu$_3$ ḫe$_2$-em-ši-tum$_2$ "Onun adını silmeye özen gösterilsin!", Gud. St. B IX 13;
uru$_{12}$	abūbum	fırtına, kasırga, AHw. 8; ISL 89; šu ... uru$_{12}$ "kırmak, kazımak, silmek" Gud. St. B VIII 9; lu$_2$ ...mu-sar-ra-bi šu ib$_2$-ta-ab-uru$_{12}$-a "Kim onun kitabesini silerse", Gud. St. B VIII 8-9; mu-sar-ra-ba šu bi$_2$-ib$_2$-uru$_{12}$-a "Kim kitabesini kazırsa", UET 1, 294, 27;
uru$_{15}$	dannum; šapsum	yüksek, yüce olmak; kuvvetli, güçlü olmak,
uru$_{16}$	dannum; šapsum	yüksek, yüce olmak; kuvvetli, güçlü olmak,
	ṣīrum	tümsekli, çıkıntılı, kabarık; ulu, yüce, yüksek,
uru$_{18}$	abūbum	sel, baskın, yağmur, fırtına,
urud/urud$_2$	erûm	bakır, SAİL 32; AHw. 247;
urudu	werûm/urudûm	bakır, AHw. 1495; SAİL 32; AHw. 1436;
	erûm/erîum	çukur, hendek, mezar, MSL 3, 143, 190; AHw. 888
	arallûm	yeraltı dünyası, AHw. 64;
urudu$_2$	erûm	bakır, AHw. 247;
urudu-a-ru$_{12}$-da		bir bakır türü,
urudu-gur$_{10}$-tur		bakır kapak, sürgü,
urudu-luḫ-ḫa		arıtılmış bakır,
urudu-ni$_3$-de$_2$-a		bakır zoka, iğneli kurşun parçası,
urudu-ni$_3$-gid$_2$-da		bakır tel,
urudu-ni$_3$-saḫar-ra		parça bakır,
urudu-nig-kala-ga		sert/külçe bakır,
Urugal	qabrum	çukur, hendek, mezar, AHw. 888;
	erṣetum	yeraltı dünyası, ahret, ISL 91; ES 195; AHw. 64;
	qabrum	yerküre, ülke, mezar,
uruĝal$_2$	erṣetum; qabrum	yerküre, ülke, mezar,

Sümerce	Akadca	Türkçe
$urum_3$	zikarum	erkek, AHw. 1526;
$urun_x$ (EN)	tanīḫu ša agîm	barışma, uzlaşma, yüce, yüksek, engin, büyük(olmak), güçlü, kuvvetli olmak, akıllı, zeki, becerikli, parlak(olmak),
	dannum; šapsum	yüksek, yüce olmak; kuvvetli, güçlü olmak,
	ṣīrum	tümsekli, çıkıntılı, kabarık; ulu, yüce, yüksek,
us	redûm	takip etmek, yöneltmek; sınırlamak", AHw. 965; e-ne sipa-bi-gin$_7$ eger-bi ḫe$_2$-em-us$_2$-e "O, çobanı gibi onun arkasından takip ediyor". TSL 10, 1; ĝiri$_3$ ..... us "takip etmek", gu$_2$ ..... us "yükseltmek", gud ..... us "yuva yapmak", ki ..... us "temel atmak", šu ..... us "göndermek", za$_3$ ..... us "yaklaşmak, yardım etmek, saklamak",
us-ga	sagûm; sukkum	kiler, mahzen, türbe(=mezar), eşya, mal, yük, gömü, hazine, değerli eşya yığını, büyük servet,
us-ga-ne **us-ga-ne**	sagûm; sukkum	kiler, mahzen, türbe, eşya, mal, yük, gömü, hazine, değerli eşya yığını, büyük servet,
us_2	diāšum; redûm šadādum	yaklaşmak, yaklaştırmak, yöneltmek, "izlemek, takip etmek, desteklemek", UET 1, 128, 16, Gud. St. G II 10; görevlendirmek", Gud. St. F III 19; "takip etmek", TSL 10, 1; "ulaşmak", Gud. Sl. B I 6; unu$_2$-bi bi$_2$-us$_2$ "Çobanlarını o görevlendirdi". Gud. St. F III 18-19, uzatmak, yükseltmek, UET 1, 122, 22; ki ...us$_2$ "ayak basmak", Gud. Sl. A XI 21;
us_2		kenar, taraf, bölüm, ĝiri$_3$ ...us$_2$ "yaklaşmak, artırmak, yükseltmek", ki ...us$_2$ "yere oturmak, yerleşmek, konaklamak", saĝ ...us$_2$ kabartmak, kaldırmak, yükseltmek, neden olmak, ayağa kaldırmak", šu ...us$_2$ "itmek, açmak", šu ...us$_2$ "göndermek, yollamak, fırlatmak, sevk etmek", zag ...us$_2$ "bitişik olmak, birlikte olmak",

Sümerce	Akadca	Türkçe
us$_2$-a-du		kenar, sınır, hudut,
us$_2$ ... dib$_2$		almak, kazanmak, kiralamak, kabul etmek, üstlenmek, SL 304;
us$_2$-sa	tardennum	küçük oğlan, CT 18, 32 I 10; AHw. 1329; yakın, bitişik, komşu, SL 304;
us$_2$-sa-du	itûm	sınır, komşu, SAİL 211; AHw. 406;
us$_2$-saĝ		donanım, arma, teçhizat, senet, yazılı belge,
us$_2$-sa-ra$_2$		sınır, yakın, kıyı boyunca, $^{lu}{}_2$us$_2$-sa-ra$_2$ "komşu",
us$_3$		yaklaşmak, yaklaştırmak, yöneltmek, Gud. St. G II 10; desteklemek, UET 1, 128, 16; görevlendirmek, Gud. St. F III 19; takip etmek, TSL 10, 1; ulaşmak, Gud. Sl. B I 6; unu$_2$-bi bi$_2$-us$_2$ "Çobanlarını o görevlendirdi". Gud. St. F III 18-19 uzatmak, yükseltmek", UET 1, 122, 22; ki ...us$_3$ "ayak basmak", Gud. Sl. A XI 21;
us$_5$	laḫrum	kuzulu koyun, CT 12, 26, IV 21; AHw. 528;
usag$_x$ (NUNUZ. AB$_2$. LA)	sagûm; sukkum	kiler, mahzen, türbe(=mezar), eşya, mal, yük, gömü, hazine, değerli eşya yığını, büyük servet,
usag$_x$(U. ŠA)		sandık, türbe(=mezar), kutsal alan/yer,
usan	šimētām	akşam, MSL 3, 152, 369; AHw. 1237; ISL 99;
usan/usan$_2$	šimetan; šimītān	akşam, akşamüzeri,
usan$_2$	qinnāzum	^{kuš}usan$_2$, "kırbaç, kırbaç", MSL 3, 147, 297; AHw. 922;
usan$_3$	qinnāzum	kırbaç, AHw. 922; usan$_3$ la-ba-sig$_3$ "(Kimseye) kırbaç vurulmadı". Gud. St. B IV 10; ^{kuš}usan$_3$; "kamçı, kırbaç", ^{ĝeš}usan$_3$; "kırbaç, kamçı", $^{geme}{}_2$usan$_3$ "bayan işçi",
usan$_3$-mar		yük ve yolcu taşımakta kullanılan yolu aracı,
usandu, usandu$_x$ (NUNUZ. AB$_2$. AŠGAB)	usandûm emqum	kuş avcısı, kapan, akıllı, mantıklı, zeki, becerikli, parlak,
usar	šittum ši'ītum	komşu kadın, MSL 3, 141, 144; AHw. 1232; bayan komşu, kuma,

Sümerce	Akadca	Türkçe
usar$_2$		yoldaş, arkadaş, yol arkadaşı,
usbar$_7$	emētum	kaynana, AHw. 214;
usi	qarītum	kiler, depo, ambar,
ussu/ussu$_2$	samāne, šamānet	sekiz/8, MSL 5, 23, 185; TC 3, 17, 36; AHw. 1017;
usu	emūqum	kudret, kuvvet, güç, şiddet, baskı AHw. 216; beceri, hüner, marifet, SL 304;
usu-tuku	mitrum	güçlü, kuvvetli, JAOS 83, 425, 41; AHw. 663;
usud	šibirrum	asa, yığın, küme; tomruk, kütük; bloknot, AHw. 1227;
usuḫ	ēnûm	karabaş, keşiş, din adamı,
usur$_4$	šuqallulum	asmak, sallandırmak, ertelemek,
uš$_2$	mâtum	ölmek, EL 297, 22; SAİL 9; AHw. 634; CAD M/1, 421; öldürmek, ölü/cansız olmak, yok etmek, ölüm, SAİL 9; šu ...uš$_2$ "el uzatmak, yardım etmek", BIN 8, 135, 9; šu ḫa-mu-ne-uš$_2$-e (=ḫe$_2$-mu-ne-uš$_2$-e) "O elini ona uzatsın!, (ona yardım etsin!) BİN 8, 135, 9; kapatmak, kesmek, ayırmak, durdurmak, tıkamak,
uš$_2$	mītum/mūtum	ölü, MSL 3, 218 a 5; SAİL 9; AHw. 663; 691;
	pehûm	kilitlemek, kapatmak, SAİL 69; AHw. 853;
	rīdum	takip, MSL 2, 144, 18; SAİL 211; AHw. 981;
	sekērum	kilitlemek, kuşatmak, sarmak, AHw. 1035;
	ušultum	damar, SAİL 69; CT 19, 17 I 35; AHw. 1443;
	dāmum	kan, MSL 3, 218 A 6; SAİL 69; AHw. 158; CAD D 75;
	qanānum	yuva yapmak, CT 19, 47 I 24; AHw. 897;
uš$_2$-a		hazne, baraj, set, gölet,
uš$_2$ ...gu$_7$	padûm	ayırmak, esirgemek, serbest bırakmak, satışa çıkarmak, bağışlamak,

Sümerce	Akadca	Türkçe
uš-ki...ĝar		temeli yere-koymak, temel atmak, e_2-$ĝa_2$ uš-ki-ĝar-ra-bi-da $ḫe_2$-gal_2 $ḫe_2$-da-ĝen "Evimin temelini attıktan sonra gerçekten bolluk geldi". Gud. Sl. A XI 10-11;
$uš_2$-gi_4	tuktûm	öç, intikam, BE 9, 8, 6; VS 6, 204, 8; AHw. 1368;
$uš_2$-la_2(-l)		sargı bezi, sarma bezi, bağ,
uš<$eš_2$		mu-na-du_3-uš (=mu-na-du-$eš_2$) "Onlar (onu) ona yaptılar. " UET 1, 300, 36;
$uš_3$	rēmtum	zar, rahim, AHw. 970; MSL 3, 124, 315; AHw. 1043;
$uš_4$	ṭēmum	eğitim, öğretim, öğrenim, açıklama, yönerge, sebep, önem, düşünce, anlayış, buyruk, zeka, hüküm, emir, AHw. 1385;
$uš_5$/$uš_6$	ipum; silītum	zar, rahim, AHw. 970; MSL 3, 124, 315; AHw. 1043;
$uš_7$	ru'tûm	tükürük, salya, MSL 12, 167, 298: AHw. 997;
$uš_7$ ... du_{11}	qā'um	tükürmek, tükürüğü ağız içinden dışarıya atmak,
$uš_7$-zu		büyücü, sihirbaz,
$uš_8$	uššum	temel, SAİL 56; MSL 14, 399, 94; AHw. 1442
	šamāḫum	başarılı olmak,
$uš_{11}$	kišpum	büyü, sihir, AHw. 491; CAD K 454;
	kaššapum	$^{lu}{}_2uš_{11}$-zu "büyücü", AHw. 463;
	kaššaptum	$^{munus}uš_{11}$-zu "sihirbaz, cadı", AHw. 463;
	imtum	zehir, kin, ağı, salya,
$uš_{11}$.. si_3/sig_{10}		atmak, fırlatmak, düzenlemek,
$uš_{11}$-bur_2-ru-da	ušburrudûm	büyü, afsun,, sihir, AHw. 1441;
$uš_{11}$-zag-ga		saçma sapan söz,
$uš_{11}$-zu	ēpešum kaššāpum	$^{lu}{}_2uš_{11}$-zu, "büyücü, sihirbaz", SAİL 17; AHw. 463; $^{munus}uš_{12}$-zu, "büyücü bayan" SAİL 17; AHw. 463;
$uš_{12}$	imtum	zehir, kin, ağı, salya, AHw. 379;
$uš_{12}$-zu	kaššaptum	$^{munus}uš_{12}$-zu, "cadı", SAİL 17;

Sümerce	Akadca	Türkçe
uš$_{15}$	uššum	bakır kap, kova, tekne,
uš-bar	ušparum	^{geš}uš-bar, "tezgah, dokumacı", AHw. 1441; ^{tug}$_2$uš-bar "bir giysi türü", ^{geš}uš-bar "asa, baston", ^{lu}$_2$uš-bar "dokumacı",
	išparum	^{lu}$_2$uš-bar, dokumacı, SAİL 211; 413; AHw. 397;
	išpartum	^{munus}uš-bar, dokumacı kadın, AHw. 396;
ušbar/ušbar$_2$ ušbar$_3$	emum; emītum	kayınpeder, AHw. 215; kaynana, UM 5, 105 III 10; AHw. 214;
ušbar$_5$	ušparum	tezgah, SAİL 211; 413; AHw. 1441; değnek, çomak, asa,
	išparum	dokumacı, AHw. 397;
uš-bur$_2$-ru-da	ušburrudûm	büyü, afsun, efsun, sihir, füsun, AHw. 1441;
usduḫa	ṣēnüm	davar, koyun-keçi sürüsü, SAİL 494; AHw. 1090;
ušera	buddurum	saz/kamış demeti, CT 12, 26 I 5; AHw. 135;
uš-ga	uškûm gerseqqûm	delikanlı, genç, hizmetçi, görevli, MSL 12, 131, 89; AHw. 1441; hizmetli, görevli, yardımcı; gençlik,
uš-ĝar-ra		sağlık ocağı, hastane, bakımevi,
uš-gid$_2$-da		kiler, depo, ambar, ardiye.
uš-gilim	ušaštum	^{gi}uš-gilim "yuva", MSL 7, 68, 22; AHw. 1441;
uš-ku$_2$	baṭālum	bitirmek, AHw. 116; MSL 4, 73, 191;
uš-me-da	ušmedûm	bir et türü, MSL 9, 15, 298; AHw. 1441;
uš-si$_3$-ga		emniyetsiz, tehlikeli, güvensiz bina temeli, SL 305;
uštuḫ	ḫuddudum	manzara, OIP 24, 20, 8; AHw. 352;
ušu	ēdiššum	yalnız, sadece, SL 305;
ušu$_2$	uturtum līlâtum	artık, MSL 14, 95, 158; AHw. 1446; akşam, MSL 4, 58/9, 799; SAİL 107; AHw. 552; 30/otuz, SDb. 2000, § 45, 2 a;
ušu$_2$/utu$_2$	uturtum	bakiye, MSL 14, 95, 158; AHw. 1446;
ušu$_3$	šalāšā	30/otuz, CT 12, 3 III 50; AHw. 1146

Sümerce	Akadca	Türkçe
ušub	adattum	kamış parçası, ušub^{gi} "sepet, sele",
ušum	muqtablum	savaşçı, asker, CT 18, 30 IV 7; AHw. 675;
	qurādum	kahraman, JAOS 83, 435, 100; AHw. 928;
	ašaredum gitmālum	ilk ve önemli kişi; soylu, asilzade, ejder, yalnız, tek, ıssız, tenha,
ušumgal	ušumgallum	ejderha, yılan, AHw. 1443; YNER 3, 94;
ušur	ši'ītum	bayan komşu, kuma,
ušuš	miṭrum	bölge, diyar, AHw. 664;
ut$_6$	dīktum	karışık tahıl, melez, TCL 17, 29, 24; AHw. 169;
utaḫ	šamûm, kurum	cennet, gökyüzü,
utima$_2$	eṭûtum	karanlık, CT 11, 36 d 16; AHw. 266;
utte	mâtum šaplîtum	yeraltı dünyası,
uttu	uddum	kütük, dokuma aleti kolu,
uttu$_2$	minûtum	sayı, hesap, toplam, MSL 4, 117, 11; AHw. 657;
uttuku	maḫiṣātum	abaküs, tespih, MSL 5, 152, 20; AHw. 584;
	uttukum	koyunlarda çiçek hastalığı, çalık, AHw. 1444;
uttu$_7$(TAG. KU)	uddum	kütük, dokuma aleti kolu,
utu	šamšum	güneş, AHw. 1158; ISL 112; ^{d}utu "güneş tanrısı Šamaš", SL 306;
utu$_2$	tiktum	bir un türü, karışık tahıl, melez AHw. 1357;
	diktum	mandıra, süthane; SAİL 443;
	uturtum	bakiye, artık, MSL 14, 95, 158; AHw. 1446;
utu$_5$	dīktum	karışık tahıl, melez, TCL 17, 29, 24; AHw. 169;
utu-a	puḫālum	damızlık koç, besili koç, AHw. 875;
utu-e$_3$ **utu-e$_3$(-a)**	ṣīt šamši	doğu, gün doğumu, utu-e$_3$-ĝa$_2$ "doğum günümde",
utul$_{10}$	utullum	çoban, MSL 14, 357, 58; AHw. 1445
utul$_2$	diqārum	tencere, çanak, çömlek, SAİL 143; AHw. 172 büyük çorba tası, geniş tas, kase, çanak, $^{du-g}$utul$_2$ "geniş tas, kase, çanak", SL 306;
utul$_5$	re'ûm	otlatmak, gütmek, AHw. 976;

Sümerce	Akadca	Türkçe
utul$_5$/utul$_6$	utullum	çoban, MSL 14, 357, 58; AHw. 1445
utul$_6$	puḫālum	damızlık koç, AHw. 875;
utul$_7$	diqārum	tencere, çanak, çömlek, SAİL 143; 406; AHw. 172
utu-šu$_2$/ utu-šuš$_2$ utu-šu$_2$-uš	ereb šamši	gün batımı, batı,
utuwa	puḫālum	damızlık at, aygır, MSL 8/1, 8, 21; AHw. 875; utuwa$^{ku}{}_6$ "bir balık türü",
utuwa$_2$	puḫālum	damızlık at, aygır, MSL 8/1, 8, 21; AHw. 875;
u$_x$(PA)-a	zāninum	kahya, saray için alış-veriş yapan/tedarik eden kişi,
uz	ūsum paspasum	uz^{mušen}, "ördek, yabani ördek", MSL 3, 113, 198; SAİL 372; AHw. 1438; uz-tur^{mušen}, "ördek yavrusu", SAİL 372; uz-tur "ördek yavrusu",
uz-ga	sagûm; sukkum	karabaş, keşiş, din adamı, kiler, mahzen, türbe(=mezar), eşya, mal, yük, gömü, hazine, değerli eşya yığını, büyük servet,
uz-ga-ne	sagûm; sukkum	kiler, mahzen, türbe, eşya, mal, yük, gömü, hazine, değerli eşya yığını, büyük servet,
uz-gi$_4$		uz-gi$_4{}^{mušen}$ "bir kuş türü, kelaynak",
uz-pap		bir kuş türü, saksağan,,
uz-tum$_{12}$		bir kuş türü, kerkenez,
uz$_3$	enzum	keçi, MSL 3, 147, 284; SAİL 122, AHw. 221;
uz$_3$-ga	sagûm; sukkum	karabaş, keşiş, din adamı, kiler, mahzen, türbe(=mezar), eşya, mal, yük, gömü, hazine,
uzaglal	uzaglalûm	alan, saha, bölge,
uzalag		bir ölçü birimi, 1/4 iku, 25 sar,
uz-dar		bir kuş türü, bıldırcın,
uzu	šīrum	et, vücut, gövde, sakatat, alamet, AHw. 1248; uzu-ḫad$_2$ "kurutulmuş et", uzu-i$_3$ "yağlı et", uzu-lib "koyun eti",
uzu$_2$	bārûm	kahin, falcı, SAİL 2; 76; 181; AHw. 109;

Sümerce	Akadca	Türkçe
uzu$_3$(-d)	enzum	keçi, AHw. 221; CAD E 180; AWL 309; TSL 16, 1-5; ISL 114; SDb. An. 112; 2 u$_8$ 8 udu-nita 60 uzu$_3$ mu-ne$_3$-na-ga-me sipa-da e-da-sig$_7$ "2 kuzulu koyun, 8 koç, 60 keçi çoban Munenagame'nin yanında bulunuyorlar". VS 13, 8 I 1-II 4; sipa-uzu$_3$-da-ke$_4$-ne (=sipa-uzud$_3$-ak-ene) ba-neda la$_2$ "Keçi çobanlarının yanında o tartıldı. " Nik. 262 II 1-2;
uzu$_3$-ga	sagûm; sukkum	karabaş, keşiş, din adamı,
uzu$_3$-maš		oğlak; 26 udu-ḫi-a 4 uzu$_3$-maš-ḫi-a "26 çeşitli cins koyun ile 4 oğlak", NG 120, 1-2;
uzu-a-bala		et, penis, döl, erkekorganı, pipi,
uzu-bal		bir çorba türü,
uzud	enzum	keçi, AHw. 221; CAD E 180; uzud-ga "süt keçisi, sütlü keçi",
uzu-dir	kamūnum	mantar, sünger, SAİL 171, 465; AHw. 434;
uzu-diri		^{u}$_2$uzu-diri "gözenekli mantar"
uzu-dirig	kamūnum	mantar, sünger, SAİL 171, 465; AHw. 434;
uzug	sagûm; sukkum	rahip, karabaş, keşiş, din adamı, kiler, mahzen, türbe(=mezar), eşya, mal, yük, gömü, hazine, öşür, aşar vergisi,
uzug$_2$/uzug$_2$ uzug$_4$/uzug$_5$		karabaş, keşiş, din adamı, rahip,
uzug$_3$	usukkum	sokak, AHw. 1439;
uzu-ga		kehanet, alamet,
uzug$_6$(KA)	sagûm; sukkum	kiler, mahzen, türbe, eşya, mal, yük, gömü, hazine, değerli eşya yığını, büyük servet,
uzu-ur$_2$		but parçası,

w W

Sümerce	Akadca	Türkçe
wa-da-al		hayvanların doğum yaptığı yer, ahır
wu	našarbuṭum	uçmak, uçurmak, gitmek, kovalamak, takip etmek
wu-wa	šutabrûm	devam etmek, sürmek, devamlı
wu-wa/wa$_2$ ... za	šutabrûm	gürültü yapmak, ses çıkarmak, gürlemek

y Y

Sümerce	Akadca	Türkçe
ya$_2$	ḫamšum	5/beş, CT 16,19,22; AHw. 318;
ya$_4$		çakıl taşı, sayaç, tezgah aman, öyle mi? ya oh!
ya$_x$-ra-ḫi	yaraḫḫum	iyi cins/arı,

Z

Sümerce	Akadca	Türkçe
za	abnum	taş, boncuk, kolye, değirmen taşı, tespih, damla, dolu, kıymetli, değerli, çukur, çekirdek kapatmak, birleştirmek, son vermek, meleme, sızlanma, mırıldanma, ses, düşünce, gürültü yapmak, yaygara çıkarmak, ^{ĝeš}za "sandal, kayık, tekne", ib_2-dam .... za "darılmak, gücenmek", SKI 182; ib_2-$ḫul_2$ ..... za "sevinmek", SKI 182; bu-ud-ba-ad ... za "gürültü yapmak, ses çıkarmak", bul_3-bal ... za "gürültü yapmak, ses çıkarmak", bur_2-bur_2-babbar ... za "gürültü yapmak, du-bul-da-bal ...za "araştırmak, belli etmek", dum-dam... za "gürültü yapmak, ses çıkarmak", gum_2-ga-am_3 ...za "araştırmak, ses çıkarmak, ses vermek, kontrol etmek", gum_2-ga ...za "homurdanmak, yakınmak, gürlemek" gum_2-am_3 ...za "mırıldanmak, söylenmek, ḫu-un-ḫa ... za "ses çıkarmak, gürültü yapmak", ki ...za "boyun eğmek, rıza göstermek",
za		ur_5-ar_3 ...za "gürültü yapmak, ses çıkarmak", ud/u_4 ...zal "geçmek, geçirmek, aşmak, devretmek",
	am/wīlum	adam, erkek, kişi, insan,

Sümerce	Akadca	Türkçe
za(-e)	attā, attī	sen, ISL 6; SDb. 2000, § 33, 1; za-e al-me-en-na-ta nu-mu-e-il$_2$ "Hiçbir zaman sen onu taşımadın". JCS 25, 76; za-e uru-zu eridu^{ki} ki-be$_2$ ḫa-an-ni-ib$_2$-gi$_4$ "Sen şehrini, Eridu'yu gerçekten tamir ettin". St. P 10, 2 VI 67; za-e ^{ĝeš}gid$_2$-da-ĝu$_{10}$-še$_3$ ĝeštu$_2$ nu-ub-ši-ĝa$_2$-ĝa$_2$ "Sen benim kavalıma kulak vermiyorsun. " TMH NF 3, 39, 17 za-e al-me-en-na-ta nu-mu-e-il$_2$ "Sen (onu) bugüne kadar taşımadın". TCL 16, 45, 31; za-e tilla$_2$ im-ma-niĝin-e-en "Sen sokakta dolaşıp duruyorsun. ", TCL 16, 45, 1; za-e uru-zu eridu^{ki} ... ki-be$_2$ na-an-ni-ib$_2$-gi$_4$ "Sen şehrini, Eridu'yu gerçekten eski yerine döndürdün/tamir ettin. " St. P 102 VI 67; ^{d}nanna lugal-ĝu$_{10}$ za-e-me-en "Ey Nanna, benim beyim sensin!" UET 1, 123, 22; ^{anše}duru$_9$ a$_2$-zi-da lugal-za$_3$-ke$_4$ ki ma-ra-ḫur$_2$-ḫur$_2$-a-še$_3$ ze$_2$-me "Kralının sağında yeri eşen erkek eşeğe gelince, o sensin". Gud. Sl. A VI 12-13; eš$_3$-e$_2$-ninnu du$_3$-ba za-ra ma-ra-an-du$_{11}$ (=mu-e-ra-n-du$_{11}$) "Eninnu tapınağını yapmayı o sana söyledi. " Gud. Sl. A V 18; za-a-ra "sana", St. P. 10 2 I 9, 10; za-e-še$_3$ "senin için; za-e-da "seninle", za-e-gim "senin gibi",
za-a-ḫu-um	šāḫum	metal leğen, tencere, AHw. 1132;
za-a-kam ... du$_{11}$		söylemek, okumak, varsaymak, farz etmek, tutmak
za-aḫ		yanlışlık, yanlış yorumlama, SL 307
za-al-tum	zātum	kepekli un, CT 50, 113/21; TMH 5, 156, 2 AHw. 1517
za-am		taş parçası, küçük taş, kum,
za-am-ri/ru-tum	azmarûm	^{ĝeš}za-am-ri-tum; "mızrak, kargı",
za-am-za-am	samsammum	za-am-za-am^{mušen} "bir kuş türü", ^{urudu}za-am-za-am "bir müzik aleti; türkü, şarkı",
za-aš$_2$-da	kiššātum	suç, şerefsizlik, sahtekarlık, aptallık, AHw. 1031;

Sümerce	Akadca	Türkçe
za-az	sāsum; ākilum	böcek, asalak, AHw. 1032;
za-ba-al	supālum	^{ĝeš}za-ba-al, "ardıç, reçine",
za-ba-lam	supālum	ardıç, MSL 5, 111, 226; SAİL 586; AHw. 1059;
za-ba-lum	supālum	^{ĝeš}za-ba-lum; "ardıç, reçine", SL 307;
za-bi-tum	sabītum	^{ĝeš}za-bi-tum, "rebap", AHw. 999;
za-bi-tum	sabītum	^{ĝeš}za-bi-tum, "lir(=kirişli bir çalgı)", MSL 6, 119, 123; AHw. 999; bayan hancı, meyhaneci, ^{ĝeš}za-bi-tum; "lir(=kirişli bir çalgı)",
za-dim$_2$	sasinum zadimmum	çakmak taşı, SL 307; zeybek; taş kesici, filika,
za-e	attā	sen, MSL 2, 134, 58; TCL 18, 89, 16; AHw. 87;
za-e-en-ze$_2$-en **za-e-me-en-ze$_2$-en**	attunu	siz, MSL 4, 50, 376/8; AfO 14, 150, 234; AHw. 88;
za-gin$_2$	uqnûm	lapis lazuli, AHw. 1426; SGL 2, 64;
za-gin$_2$-anše-edin-na	serremānum	$^{na}_4$za-gin$_3$-anše-edin-na, "bir taş türü", MSL 10, 6, 63; AHw. 1037;
za-gin$_2$-duru$_5$	abaḫšinnum	erken hasat, ZA 8, 200, 11; AHw. 2;
za-gin$_3$	zaginnum	za-gin$_3$-$^{na}_4$, "lapis lazuli", AHw. 1426; 1502; SAİL 586;
za-gin$_3$-dim$_2$		lapislazuli kesicisi,
za-gin$_3$-duru$_5$	zagindurûm	$^{na}_4$za-gin$_3$-duru$_5$, "bir lapis lazuli türü", SAİL 586;
za-gin$_3$-ĝeš-dili		$^{na}_4$za-gin$_3$-ĝeš-dili "lapis lazuli'den yapılmış tespih",
za-gin$_3$-kur-ra	takiltum	$^{sik}_2$za-gin$_2$-kur-ra, "mor yün", SAİL 586; AHw. 1306
za-gin$_3$-na	nazaginnakkum uqnâtum upniātum	$^{na}_4$za-gin$_3$-na, "lapis lazuli'den bir kap türü", CT 14, 16 c 7; AHw. 771; $^{sik}_2$za-gin$_3$-na, "boyalı/ mor yün", SAİL 586; AHw. 1426;
za-gin$_3$-sa$_5$	argamannum	$^{sik}_2$za-gin$_3$-sa$_5$, "kaftan", SAİL 539, 586; AHw. 67;
za-gul	sāmtum	$^{na}_4$za-gul "kırmızı akik",
za-ḫa-am	nabāṭum	parlamak, parlatmak, MSL 2, 132, 59; AHw. 697;

Sümerce	Akadca	Türkçe
za-ḫa-an	nabāṭum	parlamak, parlatmak, MSL 2, 132, 59; AHw. 697;
za-ḫa-da	qulmûm zaḫaṭûm	^{ĝeš}za-ḫa-da; "mızrak, ok, hançer", AHw. 927;
za-ḫa-din	nušûm	za-ḫa-din^{sar}, "pırasa", ^{šum}$_2$za-ḫa-din; "pırasa, bir soğan türü" CT 18, 42 I 14;
za-ḫa-e	saḫlum	bir bitki türü, fidan, AHw. 1009;
za-ḫa-ti(-n)	nušûm šuḫatinnum	pırasa, KADP 38 III 21; CT 18, 42 I 14; AHw. 806;
za-ḫa-tin	šuḫatinnüm	^{sar}za-ḫa-tin, "soğan üretimi", SAİL 586; AHw. 1261
za-ḫi-li	saḫlûm	ıspanak, tohum, AHw. 1009;
za-ḫi-ru-um	šāḫirum	ayakkabı bağı, AHw. 1132;
za-ḫum	šāḫum sīḫum	güğüm, ibrik, SAİL 586; ^{u}$_2$za-ḫum, "pelin otu", AHw. 1040;
za-ḫum/za-ḫu-um	šāḫum	metal leğen, çanak, kil, AHw. 1040;
za-la$_2$		böcek baskını, kötü, berbat,
za-ma-ru	zammārum	^{lu}$_2$za-ma-ru, "şarkıcı, ozan", AHw. 1509;
za-mir-tum **za-mi-ru-tum**	azmarûm	^{ĝeš}za-mir-tum "mızrak, kargı", ^{ĝeš}za-mi-ru-tum
za-na	passum	taş bebek, CT 41, 43 b Ay. 9; SAİL 586; AHw. 839; larva, böcek, tırtıl, kurt, ^{ĝeš}za-na "kukla",
	mūnum	masa, MSL 8/2, 31, 273; SAİL 86; AHw. 673;
za-na-bal	mūnum nappilum	lavra, kurt, tırtıl, MSL 8/2, 31, 273; AHw. 673;
za-na ... tag		^{ĝeš}za-na ... tag "kukla oynatmak",
za-pa-ag$_2$	napištum rigmum	sağlam, kusursuz, emin, güvenilir, geçerli, ses, seda, anlam, gürültü,
za-pi-tu$_2$	šapītum	za-pi-tu$_2$^{mušen} "bir kuş türü",
za-ra	serrum; zarûm	direk, sırık, MSL 6, 27, 261/3; AHw. 1093; ^{ĝeš}za-ra; "kapı mili, kapıyı kapatmak için kullanılan ağaç sürgü",
za-ra ...du$_{11}$		ders vermek, azarlamak, paylamak,
za-ra-aḫ	igirûm laqlaqqum	za-ra-ah^{mušen} "leylek, balıkçıl",
za-ra-gana$_2$-ur$_3$	zarûm	^{ĝeš}za-ra-gana$_2$-ur$_3$, "çubuk, araba oku", AHw. 1516

Sümerce	Akadca	Türkçe
za-ra-ig	ṣerrum	^{ĝeš}za-ra-ig, "kayak, küçük kayık", MSL 6, 27, 261/3;
za-ri$_2$		$^{ku}{}_6$za-ri$_2$ "bir balık türü",
za-ri$_2$-in	zarinnum	malzeme, harç, MS 7, 141, 333; AHw. 1515;
za-ri$_2$-tum	azmarûm	^{ĝeš}za-ri$_2$-tum; "mızrak, kargı",
za-ri$_3$-aš-tum	zarraštum	^{ĝeš}za-ri$_3$-aš-tum "bir ağaç türü",
za-tum	zātum	un, kepek, CT 50, 113/21; TMH 5, 156, 2, AHw. 1517
za-za		boyun eğmek, atama, tayin,
za-za-am		^{urudu}za-za-am "metal davul, dümbelek, zurna",
za-za-ga		baharat, karabiber,
za-za-na-bi	kallat šamaš	kızböceği, yusufçuk,
za$_2$	abnum	tartı, taş, boncuk, kolye SAİL 229; AHw. 6; ISL 1;
za$_2$-dim$_2$-ma	zadimmum	süs eşyası, takı, ISL 5;
za$_3$	kašādum mašālum	eşit olmak, karşılaştırmak, za$_3$-ba (=za$_3$-bi-a) mu-da-na$_2$-am$_3$ "O onun yanında yattı. " Gud. St. B VII 35;
	šanānum	benzetmek, benzemek, gibi görünmek, andırmak, AHw. 623;
	aḫum; idum	kol, dal, omuz, destek,
	imittum; isḫum	kenar, taraf, yön, kenar- sınır, bölge,
	miṣrum; pāṭum pātrum	sınır, taraf, ISL 2; AHw. 851; ISL 2;
za$_3$-dar		za$_3$-dar^{mušen} "bir kuş türü",
za$_3$-du$_8$	sippum	kazık, direk, SAİL 332; kapı ya da pencere pervazı, SAİL 332;
	ḫurḫutūtum	destek, HSS 5, 44, 7; AHw. 359; SAİL 332;
za$_3$-e$_3$	zamûm	köşe, AL 85, 24; CT 19, 2 a 5; AHw. 1509;
za$_3$-ḫi-li	sahlûm	za$_3$-ḫi-li^{sar}, "tere", SAİL 332; AHw. 1009 za$_3$-ḫi-li^{sar} "bir bitki türü; mısır",
za$_3$-la$_2$-la$_2$		sarhoş, uyuşuk,

Sümerce	Akadca	Türkçe
za_3-mi_2	sammûm tanittum	^{ĝeš}za-mi_2, "keman, saz, lir", SAİL 332; AHw. 1018 za_3-mi_2 "övgü, şükran",
za_3-mi_2 .. du_{11}/e		bakmak, beğenmek, ilgilenmek, arzu etmek,
za_3-mi-ri_2-tum		^{urudu}za_3-mi-ri_2-tum "bir çalgı aleti",
za_3-niĝin	ṣā'idum	za_3-niĝin^{mušen} "bir kuş türü",
za_3-pi-ḫu-um	zapiḫum	za_3-pi-ḫu-um^{mušen} "bir kuş türü",
za_3-$ša_4$	šāninum	rakip, TC 1, 81, 42; BE 15, 163, 32; AHw. 1163;
za_3-$šu_2$	šimtum	marka, damga, mühür, AHw. 1238; ^{urudu}zag-$šu_2$ "damga",
za_3-u/$šu_4$	ešrētum	ondalık, onda bir, AHw. 257;
zab(-zab)-ga	zabzabgûm	sır, perdah, cila,
zabalam	supālum	^{ĝeš}zabalam(=za-ba-lam) "ardıç, reçine", SL 309;
zabar	siparrum	bronz, SCT 12, 7 IV 7; CAD S 296; AHw. 1048;
	šinnum	biberiye, bir bahçe bitkisi, AHw. 1243;
	sappum	tencere, kazan, AHw. 1027;
	nāmarum	ayna, CT 18, 12 I 36; AHw. 726;
zabar-dab(-ba)	zabardabbûm	bir memur/meslek türü, SAİL 381; AHw. 1501;
zabar-dab_5		resmî görevli, memur,
zabar-šu	mašalum	metal el aynası, AS 7, 19, 120; AHw. 623;
$zabar_3$	ebbum; ḫutpum kakkum mušālum	parlak, aydınlık, akıllı, zeki, parlak, neşeli, canlı olmak; temiz, saf, namuslu, silah, metal ayna, metal
	namrum; qûm	tas, çanak, açık, ince, parlak, aydınlık, akıllı, AHw. 770;
$zabar_3$	sappum	metal ölçü kabı, okka, şinik, AHw. 1027;
	siparrum	bronz, AHw. 1048;
zabitum	sabītum	^{ĝeš}zabitum, "lir(=kirişli bir çalgı)", MSL 6, 119, B; AHw. 999;
zadim	sasinnum zadimmum	sepetçi, KUB 3, 94 II 22; SAİL 4; AHw. 1032; kuyumcu, AHw. 1502;

Sümerce	Akadca	Türkçe
zadim/za-dim$_2$	zadimmum	taşçı, taş işçisi, taşeron, taşkıran, MSL 4, 120, 2; RA 28, 128 IV 31; AHw. 1502; CAD Z 10;
zag	adûm	yemin, RCA IV 44; KAJ 83, 18; AHw. 14; zag ...sa$_2$ "rakip olmak, rekabet etmek", zag ...šuš$_2$ "dağlamak, damgalamak, etkilemek", zag ... tag "satmak, elden çıkarmak, çekip gitmek", zag ...dib "üzerinden geçmek, karşı tarafa geçmek" zag ...keš$_2$ "bağlanmak, bağlamak, meşgul olmak", zag ...us$_2$ "sınırlandırmak, sınır koymak, zag ...dib "geçmek, ilerlemek, üstün olmak, baskın çıkmak, aşmak", zag ... ĝar "ekşi, hırçın, ters, huysuz olmak", zag ... keš$_2$ "berabere kalmak, şarta bağlamak, ilişki kurmak" zag .... ša$_4$ "rakip olmak, -ile rekabet etmek", zag ... saĝa$_{11}$ "basma, ezmek, çiğnemek", zag .... šu$_2$ "damgalamak, damga vurmak", zag ... tag "sürekli/devamlı itmek, basmak, bastırmak, sıkıştırmak, zorlamak", zag ... us$_2$ "sınırlandırmak, sınır koymak", sınır, hudut,
zag	tamītum	yemin, keramet, SAİL 332; AHw. 1314;
	ešertum	küçük bir tapınak; CT 12, 18 I 12; AHw. 253;
	imittum	vergi dayanak, harç, SAİL 332; AHw. 377;
	pāṭum	sınır, bölge, SAİL 332; AHw. 851; AWL 59;
	išḫum	kol/dal, CT 12, 18 I 30; MSL 3, 85, 16; AHw. 387;
	ukkušum	kovmak, uzaklaştırmak, AHw. 1406;
	idûm	yan, taraf, sınır, AHw. 356; AWL 59; zag-be$_2$ "onun tarafına", VS 14, 130 II 2;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	ṣērum	ova, alan, AHw. 1093; ISL 10;
	ṣerretum	yular, gem,
	aḫum; idum	kol, omuz; yan
	imittum; isḫum	taraf, kenar, sınır, hudut, bölge; sağ taraf,
	miṣrum; pāṭum	doğru, uygun,
	dašpum	tatlı/sevimli olmak,
zag-5-us$_2$		ellide bir,
zag$_3$		seçmek, uygun görmek, karar vermek,
zâĝa	za'um; ṣaḫātu ša	sıkmak, yağ için pres yapmak,
zag-an-na		gökyüzü, ufuk, SL 309;
zag-bar		kırıntı, döküntü, ıskarta, artık,
zag-du$_8$	sippum	kapı ya da pencere pervazı, başlangıç, eşik,
zag-e$_2$-gar$_8$		duvara karşı koymak, dayamak, SL 310;
zag-e$_3$	ašarēdum zamûm, āṣītum	dış köşe, köşe ayağı; görüntü, gösterim, önde, açı, köşe, AHw. 1509; mazgallı siper, çok iyi, mükemmel, fevkalade ilk önce, her şeyden önce;
zag-eš$_2$-la$_2$		toka, kopça, SL 310;
zag-ga	kanzūzum	çene, RA 17, 120 Ay. 9; SAİL 332; AHw. 441; tatlı, sevimli, hoş,
zagga$_2$	ṣabārum	cıvıldamak, şakımak, mırıldamak, söylenmek; parlamak,
zag-gana$_2$	usukānum	zag-gana$_2$^{mušen} "bir kuş türü",
zag-ĝar-ra	aširtum	büyük tapınak, türbe, SAİL 324; 332; AHw. 80; karaciğer, ekşi, hırçın, huysuz, SL 310;
zag-ge$_6$-ri$_2$-tum		^{ĝeš}zag-ge$_6$-ri$_2$-tum "bir müzik aleti",
zag-gub		yanında durmak, yardım etmek,
zag-gu-la	sāgum	tapınak, JAOS 83, 429, 253; AHw. 1003;
zag-gun$_3$	usukānum	zag-gun$_3$^{mušen}; "bir kuş türü",
zag-ki-a		dünyanın en uzak köşesi, SL 310;

Sümerce	Akadca	Türkçe
zag-mu(-k)	zagmukkum	yeni yıl, MSL 5, 25, 219; TCL 17, 70, 6; AHw. 1502;
zag-muk/mu	zagmukkum	bayram, SAİL 332; AHw. 1502;
zag-niĝin$_2$-ni	ṣā'idum saḫḫirum	bir kuş türü, AHw. 1075;
zag-sa$_2$		denk, eşit, akran,
zag-še	būdum	omuz, destek, AS 7, 36, 16; CT 19, 43 III 2; AHw. 136
zag-še$_3$		güç, kuvvet, dayanıklı,
zag-si	mešrêtum	kol, bacak, AHw. 649;
zag-šu		^{urudu}zag-šu "mülkiyet işareti/ belirtisi", SL 310;
zag-šu$_2$/šu$_4$		^{urudu}zag-šu$_2$ "damga, mühür",
zag-u		onda-bir/1/10,
zag-u/šu$_4$		demir dağlama,
zag-uru		kent dışı, mahalle, çevre, varoş,
zaḫ	ziḫḫum saḫḫûm	karaciğer, AHw. 1525; $^{na}{}_4$zaḫ "büyü ve tıpta kullanılan bir taş", SL 311; sakin olmak, rahat olmak, huzur içinde olmak,
zaḫ$_2$	ḫalāqum	kaybetmek, kaybolmak, SAİL 589; firar etmek, kaçmak; SAİL 589; AHw. 700; kaçak, yitik, SAİL 589, AHw. 313; gizlilik, sır, kaçmak,
	naparkûm	bitmek, vazgeçmek, JAOS 65, 224, 4; AHw. 734;
	šerûm	sığınak aramak, CT 19, 21 III 18; AHw. 1220;
	nābutum	firar etmek, kaçmak, SAİL 589; AHw. 700;
zaḫ$_2$	naparkûm	işi bırakmak, vazgeçmek, JAOS 65, 224, 4; AHw. 734
	ḫalqum	kaçak, yitik, SAİL 589, AHw. 313; çalmak, kaybetmek, kaybolmak, AHw. 310;
	naparkûm	bitmek, işi bitirmek, vaz geçmek, AHw. 734;

Sümerce	Akadca	Türkçe
zaḫ$_2$/zaḫ$_3$	duppurum ḫalāqum nābutum, šerûm	gözden kaybolmak, ortan kalkmak, yok olmak; kaldırmak, AHw. 310; uzaklaşmak, geri çekmek, geri almak, başka yerde kalmak, kaybolmak, geçici olmak,
zaḫ$_2$-bi		gözden kaybolana kadar, sonsuza dek,
zaḫ$_2$-ra	raḫāṣum	temizlemek, bulaşık yıkamak, AHw. 942;
zaḫ$_3$	ḫalāqum	çalmak, kaybetmek, kaybolmak, AHw. 310;
zaḫan	zaḫannum	lahana, MSL 3, 104, 4; AHw. 1503;
zaḫe(-ḫ)	šaḫûm	domuz yavrusu, moza,
zal	darûm/bâ'um	devam etmek, SAİL 537; AHw. 116; 164 u_4 ... zal "günleri geçirmek, tatil yapmak", u_4 mi-ni-ib$_2$-zal-zal-e "O günleri geçiriyor", Gud. Sl. A V 9 uru-ni ki-lagaš^{ki}-e ...u_4 mu-de$_3$-ni-ib$_2$-zal-e "Şehri, Lagaš bölgesi günlerini(huzur içinde) geçiriyor", Gud. Sl. A XIX 1-2 u_4 mu-di$_3$-ni-ib$_2$-zal-e (=mu-da-ni-ib$_2$-zal-e) "O günlerini orada onunla geçiriyor. " Gud. Sl. A XIX 2 u_4 .... . zal "günleri geçirmek, tatil yapmak, ", devamlı olmak, SAİL 231; talep, teklif, mevcut, dolu/tok, bereketli olmak, erkenden kalkmak, yükseltmek, düzenlemek, erimek, eritmek, dağıtmak, erimek, kaybolmak, bozmak, yıkmak, çökmek, katlamak, bayılmak,
zal		titremek, sallanmak, parlatmak, parlamak,
	qatûm	sona ermek, bitmek bitirmek, AHw. 911;
	naḫarmum	erimek, çözülmek, açılmak; AHw. 712;
	napardûm	yıkılmak, çökmek, kırılmak, AHw. 712;
	qamûm	parlatmak, aydınlatmak; RA 11, 124, 19; AHw. 734; yakmak, CT 18, 35, 68;
	ekletum	zorlukla, zorla; AHw. 195; CAD E 70
	eklum	karanlık, OEC 4, 152 I 44; AHw. 195; CAD E 70;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	aḫārum	geri kalmak, arkada kalmak SAİL 231;
	nipšum	güzel koku, CT 12, 10 I 14; RA 11, 124 Ay. 8;
	uḫḫurum	darılmak, küsmek, SAİL 231; AHw. 1404;
	lazzum	devamlı, sürekli, SAİL 231; AHw. 542;
	nasāḫum	devamlı olmak, SAİL 231; geçmek, zaman geçirmek, AHw. 749; CAD N/2, 1; AWL 213; NG 3, 174; ZANF 16, 88; tukum-bi ki-na-me-še$_3$ nu-du-de$_3$-en a-na-aš-am$_3$ u$_4$ mu-e-zal "Eğer hiçbir yere gitmiyorsan, zamanı/ günü nerede geçiriyorsun?", BE 31, 51, 5; ezem-gal-gal-ba uku$_3$-e nam-ḫe$_2$-a u$_4$-bi im-di-ni-ib-zal-e "Büyük bayramlarda halk günleri bolluk içinde geçiriyor". SGL 1, 73; u$_4$ mi-ni-ib$_2$-zal-zal-e "O günleri geçiriyor". Gud Sl. A V 9; uru-ni ki-lagaš^{ki}-e ... u$_4$ mu-de$_3$-ni-ib-zal-e "Şehri, Lagaš bölgesi günlerini (huzur içinde) geçiriyor". Gud. Sl. A XIX 1-2;
	napardûm	aydınlatmak, RA 11, 124, 19; AHw. 734;
zal(-zal)	bâ'um, lazāzum	devam etmek, sürmek/zaman, AHw. 116; 542
zalag	zalaqum	$^{na}{}_4$zalag "mermer", SAİL 393; AHw. 1507;
	ebbum	açık, parlak, temiz, AHw. 180; CAD E 1; ki-zalag-zalag-ga-e "bütün temiz yerlerde", Gud. St. C III 1; E IV 1;
	ebēbum	aydınlatmak, aydın olmak, AHw. 180; ışık, aydınlık, lamba, parlamak, kendini göstermek,
zalag$_2$	namārum	parlak olmak, parlamak, aydınlatmak, SAİL 393; AHw. 726; 768
	nawārum	parlaklık, ışık, ISL 24; AHw. 805;
	nūrum	ışık, parlak, aydın; aydınlık; MSL 2, 151, 29; SAİL 172; 393; AHw. 805;
	nam/wrum	ışık, SAİL 93; AHw. 729;
	ellum	temiz, ISL 22; AHw. 204;
	namārum	parlamak, aydınlatmak, parlak olmak, SAİL 393; AHw. 726; 768, ISL 21;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	nawārum	aydın, aydınlık, parlaklık, parlak,
	nam/wrum	ışık, SAİL 393; AHw. 729; 770;
	ellum	zalag$_2$-ga "temiz", AHw. 204; ISL 22;
	zalaqum	^{na}$_4$zalag$_2$ "bir taş türü",
	ebbum	temiz olmak; ışık, aydınlık, ; parlak, neşeli, canlı olmak, parlamak, kendini göstermek,
zalag$_2$-ga	ellum nawirtum	temiz, AHw. 204; ISL 22; açık, parlak, AS 16, 25, 15; AHw. 770;
zal-lil$_2$-da		^{dug}zal-lil$_2$-da "çömlek, kavanoz",
zamin	sammûm tanittum	^{ĝeš}zamin "övgü, şükran; lir(=kirişli bir çalgı)",
zanabal/zanabal$_2$ zanabal$_3$	mūnum nappilum	kurt, tırtıl, AHw. 673;
zanaru/za-na-ru		bir müzik aleti, SL 308;
zanbur	ṣāidum	gezgin, göçebe, seyyar, AHw. 1075;
zandara	mišlānūm zad(u)rûm	yarım, AHw. 661; kilden yapılmış bir nesne, kiremit, fayans, çini,
zanga	ṣaḫātu ša šamnim	sıkmak, yağ için pres yapmak,
zansur	nappûm šassûrum	süzgeç, elek, kalbur, AHw. 740;
zanzana	kallat šamaš	kızböceği, küçük böcek,
zapaḫ	ūṭûm, ūtānum	karış, mesafe, süre, AHw. 1447;
zar	zarrum	demet, deste tomar, AHw. 1516; hafifçe vurmak, kullanmak, ^{ĝeš}zar "araba oku, tekerlekleri birbirine bağlayan ağaçtan yapılmış araç",
	sarrum	tahıl ambarı, YOS 1, 53, 69; AHw. 1030;
zar$_3$	zarrum	arpa demeti, deste, yığın, harman, AHw. 1516;
zar$_3$-si	zarraštum	^{ĝeš}zar$_3$-si "bir bitki türü",
zar$_3$-tab-ba		deste bağlama, SL 312;
zara$_5$		eğirmek, örmek, döndürmek,
zara$_6$	nentûm; ṭamûm	^{tug}$_2$zara$_6$ "bir elbise, giysi türü", şerit, kaplamak, üstünü örtmek,
zaraḫ	nissatum	inilti, ağıt, feryat, OEC 4, 153 II 3; AHw. 795;

Sümerce	Akadca	Türkçe
zaraḫ/zaraḫ$_2$		acı, keder, üzüntü,
zara$_6$(KUL	ṣerrum; zarûm	^{ĝeš}zara$_6$(KUL) "kapı mili, kapıyı kapatmak için kullanılan ağaç çubuk",
zar-du$_3$	zardûm	^{ĝeš}zar-du$_3$ "bir araba parçası",
zar-raš-tum	zarraštum	^{ĝeš}zar-raš-tum; "bir bitki türü",
zar-re-eš .. du$_8$		birikmek, yığmak, kaza yapmak, bindirmek,
zar-re-eš ... sal		yaymak, yayılmak, sermek, örtmek, sürmek, bölmek
zar-si	zarraštum	^{ĝeš}zar-si; "bir bitki türü",
ze/ze$_2$-er	ašāšum pasāsum	yırtıp çıkarmak, koparmak, dışarı atmak, kırmak, parçalamak, yok etmek, yıkmak, üzgün/rahatsız olmak, silmek,
ze$_2$	malāḫum	sökmek, koparmak, CT 15, 44, 28; AHw. 593; pis koku, kin, nefret, acı, keskin, toprak, toz, çamur, kir, pislik, mesane, safra, öd,
ze$_2$	malāsum	koparmak, yolmak, kavga etmek, AHw. 594;
	baqāmum	tıraş olmak, AHw. 104; CT 11, 32 III 44;
	martum	öd, safra, MSL 3, 143, 192; SAİL 147; AHw. 614;
ze$_2$- em$_3$		Emesal: ze$_2$- em$_3$ < si$_3$ "doldurmak", SL 312;
ze$_2$- ze$_2$	šatûm	bağlamak, düğümlemek; AHw. 1203;
ze$_2$-be$_2$-da		Emesal: ze$_2$-be$_2$-da < dugud "ağır, şiddetli, önemli", SL 312;
ze$_2$-da		domuz yavrusu, moza; pis koku, leş kokusu,
ze$_2$-da-niĝ$_2$-bar-sur-ra		kirpi, uzunluğu 25-30 santimetre olan, sırtı dikenlerle kaplı memeli hayvan,
ze$_2$-eb	tābum	Emesal: ze$_2$-eb <dub, dub$_3$ "diz", iyi olmak, güzel, tatlı, sevimli olmak, iyilik, iyi
	paṭārum	çözmek, serbest bırakmak, açmak
ze$_2$-eb/ba	ṭābum, damqum	Emesal: ze$_2$-eb/ba < du$_{10}$ "iyi, güzel", AHw. 157;

Sümerce	Akadca	Türkçe
ze$_2$-ed		Emesal: ze$_2$-ed < tud$_2$ "dövmek, tokatlamak, çarpmak",
ze$_2$-eĝ$_3$	nadānum	Emesal: ze$_2$-eĝ$_3$ < sum, šum, šum$_2$ "vermek", AHw. 701;
ze$_2$-eḫ	šaḫûm	domuz yavrusu, moza,
ze$_2$-eḫ-ru-um	ṣeḫrum	altın veya gümüş bir parça,
ze$_2$-eḫ-tur		^{šah}ze$_2$-eh-tur "küçük/yavru domuz",
ze$_2$-em$_3$		Emesal: ze$_2$-em$_3$ < tum$_2$ "taşımak, götürmek,
ze$_2$-er		kökünden sökmek, parçalamak, harap etmek, dalından koparmak, dışarı atmak, ĝiri$_3$ ...ze$_2$-er "kaymak, kaçmak, atlatmak, yanılmak, kaçırmak, serbest bırakmak",
ze$_2$-la	erpetum	bulut, gölge, SAİL 399; AHw. 243;
ze$_2$-na	zinûm kalbanatum	ze$_2$-na$^{ku}_6$; "bir balık türü", silah/kama kılıfı, ^{ĝeš}ze$_2$-na "palmiye/hurma yapağı", SL 312;
ze$_2$-tuku	palḫum	korkunç, dehşetli, müthiş, CT 19, 18 I 48; AHw. 816;
ze$_2$-za		$^{lu}_2$ze$_2$-za "zalim, gaddar, şarlatan",
ze$_4$	martum	mesane, safra, öd, AHw. 614;
zeḫ		dişi oğlak, TSL 19, 1;
zeḫ$_x$ (ŠUL)		zeḫ$_x$(ŠUL)^{mušen} "bir kuş türü",
zena$_x$ (HA-g)		zena$_x^{mušen}$ "bir balık türü",
zermušku	qurqurrum	^{urudu}zermušku "metal işçisi, bakırcı", AHw. 929;
zermuššu		maden/metal işçisi,
zi	ḫâbum	temizlemek, CT 11, 38 b I 9; AHw. 306, yaşam, nefes, yok etmek, yıkmak, tahrip etmek", doğru, gerçek, sipa-zi gu$_3$-de$_2$-a "Gerçek çoban Gudea, " Gud. Sl. A VII 9 zi ...du$_{11}$ "doğru/gerçeği söylemek" zi ...ĝal$_2$ "hayatı bağışlamak, affetmek", zi ...gi$_4$ "iyi bir dönemde olmak" zi ...ir/ra "zorluk/güçlük içinde olmak", zi ...pa$_3$(-d) "yemin etmek",

Sümerce	Akadca	Türkçe
	labābum	hiddetlenmek, kızmak, TU 35 II 44; AHw. 521;
	nalbābum	hiddet, öfke: hırs, CT 11, 38 b I 12; AHw. 724
	nasāḫum	yola çıkmak, hareket etmek, koparmak, sökmek; SAİL 84,
	nasḫum	sökülmüş, yırtık; SAİL 84; AHw. 753;
	nalbubum	şiddetli, AHw. 724;
	ṣabārum	yan yatmak, çabuk hareket etmek, AHw. 1065;
	danāniš	zorla, AHw. 158; AfO 13, 47, 10; AHw. 1147;
	ṣabārum	yan bakmak, bükmek, AHw. 1065;
	nalbubum	hiddetli, JAOS 83, 426, 72; AHw. 724
	napištum	hayalet/peri, SAİL 84; MSL 2, 139, 24; AHw. 738
zi	sumīdātum	bir un türü, JAOS 10, 28, 29; AHw. 1057;
	nadrum	vahşi, yabani, MSL 8/2, 12, 77; AHw. 704;
	dekûm	uzaklaştırmak, CT 11, 38 b I 7; AHw. 166 ib_2-ta-ab-zi-zi-a "Kim onu oradan uzaklaştırırsa", TLB 2, 17, 14;
	napištum	yaşam, SAİL 84; MSL 2, 139, 24; AHw. 738;
	nadārum	kızmak, hiddetlenmek, BAW 221 III 25; AHw. 703;
	labābum	tahrip etmek, TU 35 II 44; AHw. 521;
	gapāšum	büyümek, CT 18, 37 III 20; AHw. 281;
	martum	safra, MSL 3, 143, 192; SAİL 147; AHw. 614;
	nadrum	yabani, yırtıcı, MSL 8/2, 12, 77; AHw. 704
	tebûm	yükselmek, SAİL 84; AHw. 1342
	šalbubum	zorla, AHw. 158; AfO 13, 47, 10; AHw. 1147;
-ba-tum	zibbatum zibītum	zi-ba-tum^{sar} tohum, kaynak, köken, döl, sperma, bir bahçe bitkisi, AHw. 1524;
zi-bi	zibītum	kimyon, AHw. 1524;

Sümerce	Akadca	Türkçe
zi-bi$_2$-tum	zibītum	^{še}zi-bi$_2$-tum "temizlenmiş tohum", kimyon, karabiber, AHw. 1524;
zi-de$_3$		doğru, içtenlik, e$_2$-lugal(a)-na zi-de$_3$-eš$_2$ (=zi-de$_3$-še$_3$) mu-du "Kralının evinde onu içtenlikle yaptı". Gud. Sl. A XXIV 8
zi-du		taşmayı önlemek için yapılan set, kabul töreni, iyi insan/kişi,
zi-dub-dub-ba	zidubdubbûm	araştırma, SAİL 536; AHw. 1525;
zi-eš		zırh/koruma için kullanılan meşin, deri parçası,
zi-ga	ṣītum	doğma, yükselme; sīt šamši "doğu", SAİL 381;
	tībum	hamle, TCL 17/8, 24, 6; AHw. 1355;
zi-ga	nisihtum	harç, vergi; masraf, gider, harcama AHw. 795;
	ṣītum	doğma, yükselme, çıkış, SAİL 84 hamle, TCL 17/8, 24, 6; SAİL 84; AHw. 1355
	tībum	sağ, TCL 17/8, 24, 6; SAİL 84; AHw. 1355
	šīt šamši	doğu, SAİL 381;
	nisiḫtum	harç, vergi, MSL 5, 63, 157; BWL 227, 28;
zi-ga-am$_3$		kopuk, SL 313;
zi-ga . . ĝar		yüklemek, zorlamak, yararlanmak, kötüye kullanmak, zorla toplamak,
zi-ĝal$_2$	šiknat napištim	geçim, yaşam, hayat, canlı, güncel, canlı yaratık, varlık,
zi-ĝal$_2$-la		canlı yaratık/varlık,
zi-gan	sikkānum	^{ĝeš}zi-gan, "gemi dümeni", MSL 5, 185, 417; AHw. 1041;
zi-gi$_4$-du$_3$		koltuk için süs eşyası,
zi-gur	singurrum	zi-gur$^{ku}_6$, "bir balık türü", SAİL 84; AHw. 1047;
zi-ib-ba-tum	zibnatum zibītum	zi-ib-ba-tum^{sar} "tohum, çekirdek, bir bahçe bitkisi, kabak, patlıcan",
zi-ib-tum	zibtum	bir taş türü, MSL 10, 59, 158; AHw. 1524;
zi-ig-za-ag		sağlam, kusursuz, geçerli, sağlıklı, emin,

Sümerce	Akadca	Türkçe
zi-ig-za-ag za		ses çıkarmak, gürültü yapmak,
zi-ik-ru	zikrum	isim, anma, zikretme, AHw. 1526;
zi-il-ĝa$_2$	silqum	kaynamış, haşlanmış, AHw. 1044;
zi-il-kum	silqum	kaynamış, haşlanmış, AHw. 1044; sayılmış/kaydedilmiş koyun,
zi-im-tum		betimlenmiş tahıl,
zi-in-gi	kiṣallum	kemik, parmak kemiği, SAİL 84; AHw. 488;
zi-in-gi /gi$_4$		ayak bileği, ayağın arka bölümü,
zi-in-ḫur		^{ĝeš}zi-in-ḫur "çitlembik, bir tür ağaç",
zi-ir	ašāšum pasāsum	yırtmak, koparmak, yarmak, yolmak, dışarı çıkarmak, kırmak, üzgün, rahatsız olmak, silmek, kazımak, öldürmek,
zi-ir		^{urudu}zi-ir "kızak, kayarak yol alan tekerleksiz taşıt", acı, sıkıntı, üzüntü, elem, dert,
zi-ir-dum		^{ĝeš}zi-ir-dum "manolya, bir gül ağacı, ",
zi-ir-ru		arıtılmış bakır, SL 314;
zi-iš-aš$_2$		bir meşin/deri zırh torbası,
zi-iš-da	kiššātum	kayıp eşyalar için güvence, sigorta, AHw. 492;
zi-iš-sa		bir meşin/deri zırh torbası,
zi-ku$_5$-ru-da	zikurudûm	bir çeşit büyü, SAİL 84;
zi-lugala		yemin, ant, küfür, kötü söz,
zi-le/zile		dumu-zi-le (=dumu-zile) "Kibar/terbiyeli çocuk, " VS 1, 30, 4; UET 1, 131, 2; 139, 8;
zi-lugala . . . pa$_3$		kral adına yemin etmek,
zi-ku-um	sikkum	haberci, kurye, ulak yurdu,
zi-maḫ		yasal, anlamlı, anlamı olan, manalı,
zi-ma-ḫa-ru	zinbuḫarum	^{kuš}zi-ma-ḫa-ru "bir deri nesne",
zi-na-gišimmar	zinûm	^{ĝeš}zi-na-gišimmar, "hurma dalı", AHw. 1529;
zi-pa-aĝ$_2$	napištum rigmum	ses, ifade, fikir, gürültü, nefes, soluk, gırtlak, boğaz,
zi-pa-tum		ip, sicim, tel, şerit,

Sümerce	Akadca	Türkçe
zi-ri/ri$_2$-kum$_2$		bir sulama makinesi, SL 314;
zi-ri$_2$-gum/gum$_2$	zirīqum	bir sulama makinesi, MSL 6, 148/9, 73; AHw. 1532;
zi-sa		deriden yapılmış bir zırh torbası,
zi-ša$_3$ ... ĝal$_2$ **zi-ša$_3$-ĝal$_2$**	šiknāt apištim	önlem almak, şart koşmak, vermek, sağlamak, kutsal himaye, teşvik, canlı, hareketli, yaşam için hazırlıklı olmak, şart koşmak, önlem almak, temin etmek, yaratık, canlı, CT 19, 6 a 12; MSL 8/2, 42/3, 399;
zi-ša$_3$-ĝal$_2$		cesaretlendirme, teşvik, özendirme,
zi-ummud		$^{na}{}_4$zi-ummud "kıymetli bir taş türü",
zi-sa		deriden yapılmış bir zırh torbası,
zi-ša$_3$ ... ĝal$_2$		önlem almak, şart koşmak, vermek, sağlamak, kutsal himaye, teşvik, canlı, hareketli,
zi... pa-aĝ$_2$	napāšum	yaşamak, solumak, nefes almak, fısıldamak, aşılamak, hissettirmek,
zi... pa-an	napāšum	yaşamak, solumak, nefes almak,
zi tum$_2$	napištu abālum	sığınmak, barınmak, korunmak,
zi(-d)	napištum	yaşam, hayat, AHw. 738; iyi olmak, güzel olmak, ISL 42; yaklaşmak, ISL 43; doğru, gerçek; sadık; lu$_2$-zi "gerçek adam", VS 14, 14 I 2; engar-zi uri$_2^{ki}$-ma "Ur'un gerçek çiftçisi", UET 1, 106, 4-6; ISL 44; sipa-zi ki-aĝ$_2$-ĝa$_2$-ni-ir "Sevgili sadık çobanına", UET 1, 229, 16; kaldırmak", ISL 41; "silmek, çıkarmak, kayıttan düşmek", BİN 8, 385, 10; lu$_2$ nu-zi-zi "Kimse kaldırmayacak". Gud. St. E IX 10; sağ, sağ taraf, šu .... zi "ayağa kalkmak", SKI 65; NG 3, 175; Emesal: ši,
	nêšum	yaşamak, AHw. 783; CAD N/2, 197;
	dabābum	konuşmak, AHw. 146; ISL 38;
	šaqûm	kaldırmak, silmek, çıkarmak, kayıttan düşmek, BİN 8, 385, 10; lu$_2$ nu-zi-zi "Kimse kaldırmayacak".

Sümerce	Akadca	Türkçe
		Gud. St. E IX 10
	ṭâbum	iyi olmak, güzel olmak, ISL 42;
	teḫûm	yaklaşmak, ISL 43;
	kēnum	doğru, gerçek, sadık, AHw. 481; CAD K 389;
zi-de$_3$-eš		içtenlike, dostça, an-ku$_3$-ge zi-de$_3$-eš mu-ĝar "Kutsal An onu oraya içtenlikle yerleştirdi. " Gud. Sl. B XII 26; zi-de$_3$-eš$_2$ bi$_2$-in-pa$_3$-da "O onu dostça çağırdı. " UET 1, 112, 17;
zi(-g)	našûm	taşımak, kaldırmak, silmek, kazımak, yüceltmek, yükseltmek, ISL 47; šu ... zig "korkmak", lu$_2$ nu-zi-zi(=nu-zig-zig) "Kimse
zi(-g)		(heykeli) yerinden kaldırmayacak", Gud. St. E IX 10; dub-ta e-ta-zi-eš$_2$ "O onları tabletten çı-kardı/kayıttan sildi. " BIN 8, 385, 10;
	našḫum	sökülmüş, kopuk, yırtık, SAİL 84; AHw. 753;
	nasāḫum	yola çıkmak, hareket etmek, koparmak, sökmek,
	dekûm	ayağa kaldırmak, uzaklaştırmak, çıkar-mak, AHw. 166;
	tebûm	yükselmek, ISL 48;
zi(-r)	ašāšum	incitmek, kırmak, kesmek, yok etmek, UET 1, 300, 93; tahrip etmek, YOS 9, 31, 41; ni$_3$-dim$_2$-ma-ĝu$_{10}$ ib$_2$-zi-re-a "Kim yaptıklarımı yok ederse", UET 1, 301, 38-39; lu$_2$ ib$_2$-zi-re$_2$-a "Kim onu tahrip ederse", Gud. St. B VIII 10;
zi(-zi)	dēkûm	lu$_2$zi(-zi), "gece bekçisi", CT 37, 25 IV 29; SAİL 84;
zi/zig$_3$	tebûm	kalkmak, yükselmek, SAİL 84; AHw. 1342;
zi-pa-aĝ$_2$		boğaz, gırtlak, Emesal: ši-pa-aĝ$_2$,
zi$_2$	baqāmum barāšum martum	kesmek, dilimlemek, temizlemek, sil-mek, uzaklaştırmak, öd, safra, MSL 3, 143, 192; SAİL 147; AHw. 614;

Sümerce	Akadca	Türkçe
zi$_2$-ir-dum	serdum	^{ĝeš}zi$_2$-ir-dum "zeytin, zeytin ağacı",
zi$_3$(-d) **zi$_3$(-d)/zi$_3$-da**	qēmum	un, kepek, AHw. 913; CAD Q 204; NG 3, 175;
zi$_3$(-g)		tahrip etmek, Gud. Sl. B XIX 22;
zi$_3$/ninda-kaskal	ṣidītum	yolluk ekmek, SAİL 36; 597; AHw. 1100;
zi$_3$-da	qēmum	un, kepek, AHw. 913; MSL 3, 58, 13;
zi$_3$-dub-bu	serqum	fedakarlık, CT 45, 85, 17; UET 5, 685, 13; AHw. 1037
zi$_3$-dub-dub(-ba)	zidubdubbûm	keşif, SAİL 536; AHw. 1525; un yığını/demeti, AHw. 1525;
zi$_3$-gu	ziqum	bir çeşit un, SAİL 536;
zi$_3$-kum	isqūqum	bir un türü, UM 5, 106 II 30; SAİL 536; AHw. 389;
zi$_3$-mad-ĝa$_2$	maṣḫatum	nişasta, kavrulmuş un, AfO 18, 330, 170; AHw. 620
zi$_3$-munu$_4$	isimmānum	dağıtma, dağıtım, SAİL 536; AHw. 387; bira mayası, zi$_3$-munu$_4$ ^{d}ezem-ba-ba$_6$-ka agrig-ge-ne sa-gi$_4$-gi$_4$-dam "Bira mayası tanrıça Baba'nın bayramında yöneticiler için hazırlandı". DP 221 VI 1-3;
zi$_3$-saĝ	takkasûm	bir un türü, SAİL 536; AHw. 1307
zi$_3$-sur-ra	zisurrûm	hamur teknesi, SAİL 536; AHw. 1533
zi$_4$	martum	mesane, safra, öd, MSL 3, 143, 192; AHw. 614;
zi$_x$ (İGİ-g)	baqāmum barāšum	kesmek, ortadan kaybolmak, kaldırmak, uzaklaştırmak, silmek, kazımak, temizlemek, koparmak, AHw. 767; silmek, kapatmak, kazımak, AHw. 749;
zib	šimtum; ṣibbum	işaret, belirti, iz, gösterge, boya, kalça, but,
zib$_2$	appat ša imērim	eşek yuları,
zibin	nappillum	böcek, bit, tırtıl, asalak, MSL 8/2, 28, 246; AHw. 740;
zibin$_2$	nappillum	krizalit, başkalaşım, tırtıl, asalak, bit,

Sümerce	Akadca	Türkçe
zid		doğru, uygun, sağlam, doğru/sağlam olmak, gerçek, içten, sadık, bağlı, güven, inanç, güçlendirmek, desteklemek,
zid$_2$	qēmum	un, MSL 3, 58, 13; SAİL 536; AHw. 913;
zid$_2$ ba-ba		yem olarak kullanılan kabuğu soyulmuş ve kırılmış arpa veya yulaf,
zid$_2$-bar-si		çavdar unu,
zid$_2$-dub-dub	zidubdubbûm	un yığını/demeti, kutsal törenlerde kullanılan un, AHw. 1525;
zid$_2$-eša		kepekli un,
zid$_2$-gig		buğday unu, buğdaydan yapılan un,
zid$_2$-gu	isqūqum	bir un türü, arı arpa,
zid$_2$-gu$_2$-gal		mısır unu, mısırdan yapılan un,
zid$_2$-igi-še$_3$-du		mısır unu,
zid$_2$-ka-še$_3$		arpayı değirmene gönderme, öğütme, SL 315;
zid$_2$-kukkuš		bir un türü,
zid$_2$-kum		arpa unu, arpadan yapılan un,
zid$_2$-milla	kukkušum	kaba un, AHw. 500;
zid$_2$-munu$_4$	isimānnum	dağıtım, pay, hisse,
zid$_2$-še		arpa unu, arpadan yapılan un,
zid$_2$-sig$_{15}$	ḫišlētum	bir un türü, kırılmış arpa, göce(=yem olarak kullanılan kabuğu soyulmuş ve kırılmış arpa veya yulaf), hayvan yemi, SL 315;
zid$_2$-za-tum		bir un türü,
zid-da	kittum	sağlam, AWL 72; AHw. 494;
zid-du		dürüst, doğru, erdemli, adil,
zid-ku-ku		göce(=yem olarak kullanılan kabuğu soyulmuş ve kırılmış arpa veya yulaf), hayvan yemi olarak kabaca öğütülmüş arpa,
zig	ziqqum	destek, direk, kazık, harman dövmek, AHw. 1531;
zig$_3$	tebûm	duvar, sur, ayağa kalkmak, dikelmek; durmak, yüksek, yükselmek, SAİL 84; AHw. 1342;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		çıkarmak, bildirmek, toplamak, el koymak, kabartı, zam, rampa, toplam, toplamak, gurur duymak, iftihar etmek, harcamak, tüketmek, ayağa kalkmak, yükselmek, ĝeš$_3$ ...zig$_3$ "dikleşmek, sertleşmek", saĝ ...zig$_3$ "kabartmak, kaldırmak, yükseltmek, neden olmak, ayağa kaldırmak",
zig$_3$		su ...zig$_3$ "korkmak, endişe etmek, çekinmek, kuşkulanmak", šu ...zig$_3$ "el kaldırmak, yükseltmek",
zigara	šamûm	gökyüzü, cennet, AHw. 1160;
zig$_4$(PA. GI)	māhāzum	şehir, kent, merkez,
zikum	isqūqum šamûm	bir un türü, cennet, gökyüzü, AHw. 1160; haberci, kurye, ulak yurdu,
zikura	erṣetum	toprak, yerküre, dünya, doğa,
zil	nesûm; šalātum	uzak, çok eski olmak, ince eleyip sık dokumak, kılı kırk yarmak, yırtmak, sökmek, kaynatmak, haşlamak, kabuğunu soymak, soyunmak,
zil$_2$	damāqum	çok iyi yapmak, iyi/uygun olmak, SAİL 322, AHw. 155;
zilulu	zilullûm saḫḫirum	serseri, derbeder, CT 19, 7 a 6; AHw. 1528; gezginci, seyyar satıcı,
zimbir	sippar	zimbir^{ki}, "Sippar", SAİL 381;
zinanutu	tanpaḫum	üfleme, şişirme, kabarma, yükselme, AHw. 1320;
zipaḫ		yarı, yarım, yarı yarıya, kısmen,
zipaḫ$_2$	ūṭum	uzunluk, karış, uzunluk ölçü birimi,
zir$_2$	šummānum	hata, kusur, eksiklik,
zirru	ēnu ša Sin	Sin rahibesi,
ziz	sāsum	güve(=pul kanatlılardan bir böcek), yavşak, MSL 13, 22, 165 c; SAİL 575; AHw. 1032;
ziz$_2$	uṭṭatum	çavdar, 1 še 1 ziz$_2$ Ur-^{d}Ba-ba$_6$ 1 še 1 ziz$_2$ Amar-^{d}Ezine 2 (ul) še 2 (ul) ziz$_2$ Um-um 2 (ul) še 2 (ul) ziz$_2$ Nam-dam ašgab-me "1 (kile) arpa, 1 (kile) çavdar

Sümerce	Akadca	Türkçe
		Ur-^{d}Baba'ya; 1 (kile) arpa, 1 (kile) çavdar Amar-ezinu'ya, 2 şinik arpa, 2 şinik çavdar Umum'a, 2 şinik arpa, 2 şinik çavdar Namdam'a. Onlar dericilerdir". VS 14, 122 III 1-IV 1; 3 ziz_2-bar_6-bar_6 ziz_2-bal-bi 1(ul) 3(ban_2) e_2-ki-$šal_2$-la-ta e-ta-ĝar "3
ziz_2		(kile) beyaz çavdar. [37] Bundan 1 şinik, 3 okka eksik çavdarı o Ekišala'dan teslim etti". VS 14-68 I 4-II 1; iş, çalışma, görev ekibi,
	kiššatum	yulaf, CT 35, 7, 35; YOS 1, 53, 283; AHw. 492;
	šabaṭum	$^{iti}ziz_2$ "11. Ay/Şubat" SAİL 52; AHw. 1119;
	dekûm	ayağa kaldırmak, CT 11, 38 b I 7; AHw. 166;
	kibtum kunšum	çavdar, buğday, SAİL 446; AHw. 472;
ziz_2-a		$^{iti}ziz_2$-a "11. ay/Şubat", SL 316;
ziz_2-an	kunāšum	bir çeşit buğday, yulaf, AHw. 506;
ziz_2-ba		yiyecek dağıtımı,
ziz_2-babbar		bir çavdar çeşidi, beyaz çavdar,
ziz_2-bal		kayıp buğday için yapılan ödeme işlemi,
ziz_2-da	kiššātum	iş, çalışma, görev ekibi, AHw. 492;
ziz_2 ... de_2-a		harman yeri temizleme ücreti,
ziz_2-gu_2-nida		bir arpa/buğday, çavdar türü,
ziz_3	kunāšum	çavdar, AHw. 506;
ziz_3/ziz_4	sāsum ākilum	böcek, güve, AHw. 1032;
zizanu	zizānum	cırcır böceği, AHw. 1534;
zizna	binītum šassūrum ṣeḫrūtum	$zizna^{ku}_6$ "balık yumurtası, havyar", eski çocukluk çağı, yaradılış, evren, biçim, endam, görünüm, yapı, bünye, rahim, döl yatağı, kaynak, köken,
-zu		iyelik zamiri, tek. 2. kişi: senin, ^{d}nin-gir_2-su e_2-zu ma-ra-du_3-e "Ey Ningirsu, tapınağını ben sana yapacağım. " Gud. Sl. A VIII 18 alam-igi-zu ^{d}nin-gir_2-su-ka-kam "Senin önündeki heykel tanrı Ningirsu'nundur. " Gud. St. B VII 58-59

Sümerce	Akadca	Türkçe
		uru-zu mah-am$_3$ e$_2$-zu mah-am$_3$ "Senin şehrin daha büyüktür, senin evin daha büyüktür." SGL 1, 2 IV 7 nam-ur-saĝ-zu uku$_3$-e im-mi-zu
-zu		"Senin kahramanlığını ülke halkı biliyor". SGL 2, 13, 29; lugal-zu en-gal dumu^{d}en-lil$_2$-la$_2$-ke$_4$ "Senin kralın, büyük bey Enlil'in oğlu", TSL 39, 4; sukkal-ĝu$_{10}$ inim-ĝu$_{10}$-še$_3$ ĝeštu$_2$-zu "Ey vezirim, sözlerime kulaklarını (aç)" StP 10, 1 I 14;
zu	e/idûm	bilmek, tanımak, SAİL 6; AHw. 187; CAD I/J 20; ĝa$_2$ a-na mu-u$_3$-da-zu "Ben senin hakkında ne biliyorum?", Gud. Sl. A IX 4; niĝ$_2$ a-ra-du$_{11}$-ga-ĝu$_{10}$ l$_2$-zu-u$_3$ "Ben sana ne söylediysem, bilmelisin!", BE 31, 51, 17-18; nam-ur-saĝ-zu uku$_3$-e im-mi-zu "Kahramanlığını ülke halkı tanısın!", SGL 2, 13, 29; ša$_3$-bi nu-zu "Onun içini/anlamını ben bilmiyorum". Gud. Sl. A I 28; e-zu ga-mu-ra-ab-du$_{11}$ "Onu ben biliyorum. Ben onu sana söylemek istiyorum". BE 31, 51, 16; nu-mu-u$_3$-da-zu "Ben onu senden öğrenmedim". Gud. Sl. A VIII 22; gu-ti-um^{ki} ug$_3$-gim keš-da nu-um-zu "Gutium'lar diğer uluslar gibi esaret tanımıyorlar". TSL 47, 11; ni$_3$-nam .... . zu "bilgin olmak, her şeyi bilmek", ^{ĝeš}zu, "yazı tahtası", AHw. 547; CAD L 151; zu$_2$ ... gub "yemek", zu$_2$ ... gaz "çiğnemek", zu$_2$ ... keš$_2$ "zorlamak", zu$_2$... ku$_5$ "ısırmak", zu$_2$ ... la$_2$ "ısırmak", zu$_2$ ... ra(-ra) "ısırmak", zu$_2$... sud$_2$-sud$_2$ "ısırmak", zu$_2$ ... ur$_5$ "ısırmak", zu$_2$ ... zalag "birinin dişini göstermek", zu$_2$ ...bir$_9$-bir$_9$ "gülmek,
zu		gülümsemek", zu$_2$ ...du$_3$ "ısırmak, rahatsız etmek", zu$_2$ ...gul "kırmak, koparmak, çiğnemek",

Sümerce	Akadca	Türkçe
		zu_2 ...ra-aḫ "yutmak", zu_2 ...bir_9 "gülmek, sevinmek", zu_2 ...du_3 "ısırmak, aşındırmak", zu_2 ...gaz "çiğnemek, kafa yormak", zu_2 ... gu_7 "çiğnemek, kafa yormak", zu_2 ... gub "yemek, tüketmek", zu_2 ...$keš_2$ "büzmek, toplamak, toplanmak, birleştirmek, düzenlemek, örgütlemek, bağlamak", zu_2 ... ku_5 "ısırmak, sokmak, aşındırmak", zu_2 ...ra "çiğnemek, kafa yormak", zu_2 ...sud_2 "ısırmak, sokmak, aşındırmak", zu_2 ... ur_5 "dişle koparmak, kemirmek", diş, fil dişi, SAİL 15; AHw. 1243; çalmak, MSL 13, 162, 74; AHw. 1185; zu_2 ... ku_5, "ısırmak", AHw. 456; $^{na}{}_4zu_2$, "çakmak taşı. alçı taşı", SAİL 15; AHw. 1114; ni_3-zu_2 "hırsız"; AHw. 1187; $^{ĝeš}zu_2$; "saban demiri",
	lamādum	öğrenmek, anlamak, AHw. 531 nu-mu-u_3-da-zu "Ben onu senden öğrenmedim. " Gud. Sl. A VIII 22;
	le'ûm	muktedir olmak, yapabilmek", AHw. 547;
	lē'um	bilmek, tanımak; $^{lu}{}_2zu$, "meşhur", AHw. 187;
	(w)edûm	bilmek, öğrenmek
zu	mūdûm	akıl, bilgi, SAİL 6; CT 11, 49, 24; AHw. 666;
zu-a		tanıdık, bildik, tanış,
zu_2-a-ab-ba	baḫrûm	mercan, CT 14, 5 a II 19; AHw. 96;
zu_2-am-si	apsamikkum	fildişi, SAİL 420; AHw. 61;
zu-e	attā, attī	sen, AHw. 87;
zu-ne-ne	attūnu	siz, AHw. 88; zu-e diĝir-ra-am_3 "Sen tanrısın",
zu_2-ku_5	našākum	ısırmak, SAİL 15
zu_2-bir_9-bir_9-re		soytarı, maskara, şakacı,
zu_2-eḫ		geceleri ışık çevresinde dönen küçük kelebek, güve,
zu_2-ĝar		bir hastalık türü, felç, SL 317;

Sümerce	Akadca	Türkçe
zu$_2$-gig		bir diş hastalığı,
zu$_2$-ĝeš-gana$_2$-ur$_2$		üzücü, üzüntü veren, acıklı,
zu$_2$-gub		öğle yemeği, zu$_2$-gub-ba, "öğle yemeğinde",
zu$_2$-keš$_2$	kiṣrum	kıra, MSL 7, 81/3, 106; AHw. 488; zu$_2$-keš$_2^{mušen}$ "bir kuş türü",
zu$_2$-keš$_2$-ra$_2$	kiṣrum	birlik, bölük, topluluk, AHw. 488;
zu$_2$-ku$_5$	našākum	ısırmak, öpmek, SAİL 15, AHw. 758;
zu$_2$-lum	taqnum	tamam, MSL 11, 85, 247 a; AOTU 1, 123, 22;
zu$_2$-lum(-ma)	suluppum	hurma, LTBA 1, 58 V 2; SAİL 15; AHw. 1057; kuru, meyve kurusu,
zu$_2$-lum-ma	asnûm	zu$_2$-lum-ma-dilmun^{ki} "Dilmun hurması" AHw. 75; zu$_2$-lum-ma-dilmun^{ki}, "Dilmun hurması", AHw. 75; zu$_2$-lum-ma^{ki}, "Dilmun";
zu$_2$-lum-mar	laḫarušš/kum	çanta, sandık, ISL 55;
zu$_2$-lum-sig$_5$	tadmīqum	iyi cins hurma, MSL 11, 85, 244; AHw. 1300;
zu$_2$-muš		yılan ısırması,
zu$_2$-piš	pingum	zu$_2$-piš^{mušen} "bir kuş türü",
zu$_2$-ra-aḫ	mekûm	^{ĝeš}zu$_2$-ra-aḫ; "ağaçtan yapılmış bir silah, topuz, tokmak",
zu$_2$-ru	mekûm	^{ĝeš}zu$_2$-ru, "ağaçtan yapılmış bir silah, topuz, tokmak",
zu$_2$-ses		zu$_2$-ses^{mušen} "bir kuş türü",
zu$_2$-si-(-ga)	buqūmum	kırkım, yapağı, yün, SAİL 15; AHw. 139; koparma, SL 317; zaman geçirme,
zu$_2$-šu-ku$_5$-da	sayyāḫum	zu$_2$-šu-ku$_5$-da^{mušen}, "bir kuş türü", AHw. 1075;
zu$_2$-uḫ		güve yemiş,
zu$_4$-ša$_4$	rimmum	gürültü, gümbürtü, kahkaha, çağlama,
zub	gamlum	bükülmüş çubuk, değnek, direk, yay,
zubi	zā'ibum	çay, ırmak, MSL 14, 491, 97; AHw. 1503

Sümerce	Akadca	Türkçe
	gamlum	^{ĝeš}zubi, "eğri ve çarpık ağaç", SAİL 60; AHw. 279;
	miṭirtum	çay, dere, su yolu, nehir yatağı,
zub-sig$_3$	tupšikkum	pota, sepet, küfe, zembil,
zubu	niggallum	orak, MSL 7, 146, 413; SAİL 597; AHw. 787
zubud	zubuttûm patarrum	zubud$^{ku}{}_6$ "bir balık türü", gürz, topuz,
zug	mašāḫum	ölçmek, WO 2, 48, 9; 49, 7; AHw. 623;
zugud		bir çeşit değnek,
zuḫ	šarāqum	aşırmak, çalmak, MSL 13, 162, 74; AHw. 1185; bir karabaş, keşiş, din adamı sınıfı,
zuḫ/zu$_2$	šarāqum šarrāqum	çalmak, AHw. 1185; CAD Š/2, 53; ni$_3$-zu$_2$, "hırsız"; SAİL 399; AHw. 1187;
zu-ḫa-ti-nu	nušûm šuḫatinnum	bir bitki türü, pırasa,
zu-ḫu-ul	saḫlum	delik açmak, içinden geçmek, nüfus etmek, delik, oyuk,
zu-ub$_3$	gamlum	çubuk, sopa, asa, baston, direk, değnek,
zukum	kabāsum	patika, yörünge, ayak izi, ayak basmak, adımlamak, ezmek, çiğnemek, ayak basmak,
	kibsum	ĝiri$_3$ ...zukum "çiğnemek, ezmek, ayaklar altına almak", örf/adet, giriş, SAİL 66; 461; AHw. 471;
zukum-ki-uš	kibsum	adım, AfO 18, 82, 57; SAİL 66; AHw. 471;
zukura	baṣārum	koparmak, ayırmak,
zulumḫi	itqum; kitītum raqqatum	uzun yünlü koyun, bir tören/merasim elbisesi, koyun postu, gömlek, atlet(=fanila), AHw. 958; $^{tug}{}_2$zulumḫi "bir elbise türü, atlet(=fanila)",
zu-lu-un	raṣānum	güçlü, kuvvetli, etkili bir sese sahip olmak,
zum	ḫâlum	ayırmak, çıkarmak, SAİL 555; AHw. 314; boş, boşaltılmış, SAİL 555; AHw. 314;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		dönmek, devretmek, döndürmek, $zum^{ku}{}_{6}$ "bir balık türü",
zum-bi		zum-bi^{mušen} "cennet kuşu",
zur	kanûm	bakmak, korumak, AHw. 440; AWL 295.
	ašārum	korumak, kontrol etmek, AKT 2, 31, 35; AHw. 88
	panā'um	değişmek, CT 12, 10 I 22; AHw. 1056
	nuḫḫuṭum	solumak, nefes almak, CT 12, 10 I 23; AHw. 801;
	sulûm	baş vurmak, dönmek; CT 12, 10 I 22; AHw. 1056;
	teknītum	tedavi, bakım, AOAT 8, 373, 13; AHw. 1344,
	kunnûm	adak, kurban, teklif, döşemek,
zur-za-ar		solungaç, koy, boğaz, haliç, zur-za-ar ... za "ses çıkarmak, gürültü yapmak",
zurzub/zurzub$_2$	ṣurṣuppum	yük sandığı, kap, kazan, SL 318;
zurzub-ga		bir süt kabı, şişe,
zur-zur		kırmak, koparmak, çiğnemek, kesmek, hemşire,
zuz-ga	sagûm; sukkum	mahzen, kiler, bodrum, türbe, tapınak, mal, eşya, yük, hazine, gömü, servet, AHw. 1003;

TÜRKÇE - SÜMERCE
SÖZLÜK

a A

Sümerce	Akadca	Türkçe
abaküs	maḫiṣātum	uttuku, MSL 5, 152, 20; AHw. 584;
abanmak, eğilmek	šurrum	gu_2 …la_2, AHw. 1285;
abanoz, abanoz ağacı	uṣûm	^{ĝeš}esi, ^{ĝeš}esig AHw. 1442; $^{u}{}_2$nim,
abartı, yalan		inim-dirig, SL 128;
abartma, büyütme		inim-dirig, SL 128;
abartmak, donatmak	elēḫum	su_{13}(BU), AHw. 197; CAD E 79;
acaba		a-ba-me-a-nu(=a-ba-i_3-me-a-nu) "acaba o kimdir?", Gud. Sl. A IV 23;
acele etmek, koşmak	ḫamātum ḫâšum arāḫum q/garārum	bur_2 TSL 290; du_{10} …bad, AHw. 316; mar, AHw. 334; ISL 32; ES 236; ul_4, AHw. 63; ISL 40; NG 3, 172; ul-lu-ul, im, ku_5(-d), AHw. 902;
acemi, çaylak	atwûm	tešlug, AHw. 88;
acı vermek, zarar görmek	šakākum	ĝeš-ur_3, AHw. 1134; dun_5/du_9, dig,
acı, çok acı, çok keskin, yara		gig-ga,
acı, tuzak, hastalık		gu_3-la_2,
acıklı, dokunaklı	marṣiš	gig-ga-bi , ISL 92-93; AHw. 613;
acıkmak		$ša_3$ … ĝar,
acıma		niĝin, MSL 3, 60, 21; AHw. 1304;
acımak, merhamet etmek		$ša_3$…la_2,
acımasız, kızgın, vahşi		dalla,
acıtmak, ısırmak, aşındırmak		zu_2 …ku_5/kud,
acil, kızgın, önemli, yakıcı		ĝir$_2$-su,
aciz, çaresiz, beceriksiz, yeteneksiz	enšum; ḫašm	ḫu-ḫu-nu, AHw. 333;

acizlik, çaresizlik, beceriksizlik

Sümerce	Akadca	Türkçe
acizlik, çaresizlik, beceriksizlik		$niĝ_2$-ḫu-ḫu-nu,
acur, kabak, salatalık	damšillum	$ukuš_2$-dam-šil-lum, CT 14, 4, III 39; kur-dil-mun^{ukuš_2} AHw. 157;
aç olmak, acıkmak		u_4-$šu_2$-a, $ša_3$-ĝar … tuku,
aç, açlık	berîš/berûm	u_2-dub-e, AHw. 123; i_3-šim, AHw. 123; $ša_3$-su_3-ga,
açelya		$^u{}_2$rib-ba, "bir ot çeşidi",
açgözlü, obur	karurtu ša barbarum	mušša gana,
açı, köşe	zamûm, āṣītum	zag-e_3, AHw. 1509;
açığa vurmak, açıklamak		a-tar … la_2
açık	ebbum	zalag, AHw. 180; CAD E 1; bur_2-ra-bi,
açık ağız, açık ağızla		ka-su_3-ga, SL 133; ka-du_8-a, SL 132;
açık bırakmak, açmak		bu_8,
açık gözlü olmak, bakmak		igi …bad,
açık kapı		^{ĝeš}ig-gub,
açık sözlü, saygın, hoşgörülü		nanam,
açık, beyaz		bir_2-bir_2,
açık, delik	rêqum	bad, SAİL 69; AHw. 871;
açık, parlak(olmak)		gi-rin/girin,
açık/anlaşılır olmak		ḫa-a, ḫa-ad, girim,
açıkgöz, kurnaz, akıllı, mantıklı	mūdûm ummiānum	gašam, AHw. 666;
açıklama, aydınlatma		na-de_5-am_3, ki-bur_2-re, ki-bur_2-ru,
açıklamak, aydınlatmak, anlatmak	pašārum napāḫum šakānum naplusum ṭebûm	kar_2, bur_2, AHw. 842; u_3-en_3 … $ša_4$, SL 287; $ĝal_2$, AHw. 1134; su_{13}(BU), inim… sig_{10},
açıklamak, karar vermek		ku_5(-d), $ša_3$ …pad_3,
açlık, kıtlık, sıkıntı, yokluk	mērênum nebrītum	$ša_3$-sug_4(-ga), gug-kal, AHw. 774;
açmak	petûm natārum	bad, AHw. 858-859; du_8(-ḫ)/duḫ, AWL 175; dun, ISL 124 pa_3(-d) ISL 5;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		bad, SAİL 69; AHw. 858; UET 6, 12, 6; ĝal$_2$ . . tak$_4$/ taka$_4$, ĝal$_2$ ..... tag$_4$ ISL 23; ḫal-ḫa, taka$_4$ ...la$_2$ ku$_5$(-d), AHw. 766; ĝal$_2$ ...kid$_2$, AHw. 858-859; a-ab-ba igi-nim-ta a-ab-ba sig-ga-še$_3$ ğiri$_3$-be$_2$ ĝal$_2$ mu-na-tag$_4$ "Yukarı denizden aşağı denize kadar yolunu açtı". Gud. St. B V 26, ma-al, AHw. 858-860; ISL 22; Emesal: ma-al-taka$_4$<ĝal$_2$ ... taka$_4$, SL 165;
açmak, ayırmak		saĝ ... ĝar,
açmak, çözmek, yok etmek	be'āšûm	be/be$_2$, AHw. 123;
ad, isim, unvan	šumum	mu, AHw. 1274-1275; CAD Š/3, 284; mu-ni "onun adı"; mu-ni(=mu-a-ni) ib-sar-re-de$_3$-a "Kim adını (oraya) yazarsa", Ws. 28, 55; mu-nu-ĝal$_2$-la "adsız", Gud. St. B IX 21;
ada çayı, bir ot türü		$^{u}{}_2$i-li-in-nu-uš; $^{u}{}_2$niĝ$_2$-buru$_3$-buru$_3$-de$_3$,
adak, bağış, kurban, teklif	burgûm	a-ru-a, bur-gi$_4$-a, AHw. 139; ga-til$_3$, maš-da-ri-a; šu-niĝin$_2$ 13 udu-ni-ta 10 la$_2$ 1 sila$_4$ 10 la$_2$ 1 maš maš-da-ri-a bara$_2$-nam-tar-ra dam-lugal-an-da ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-ka-ra ezem-še-ku$_2$-^{d}nanše-ka mu-na-ĝen-ĝen-na-am$_6$ "Lagaş şehir beyi Lugal-anda'nın karısı Bara-namtara'nın kuban adağı için Toplam 13 koç, 9(=10-1) kuzu (ve) 9 oğlak tanrıça Nanše'nin 'arpa yemekli bayramında' getirtilen
adak, bağış, kurban, teklif		(hayvanlar)dır". VS 14, 179 IX 1-X 3; ša$_3$-ge$_8$-guru$_6$, šа$_3$-ge-guru$_7$, šu-a-gi-na, niĝ$_2$-dab$_5$, SL 198;
adalet, dürüstlük, doğruluk, yargı	mīšarum	ni$_3$-si-sa$_2$, AHw. 659; CAD M/2, 116; u$_4$ ni$_3$-si-sa$_2$ ke-en-gi ki-uri-a i-ni-in-ĝar-ra-a šа$_3$-uri^{ki}-ma-ka mu-na-du$_3$ "Adaleti Sümer ve Akad ülkesine yerleştirdiği zaman, Ur'un merkezinde o (onu) ona yaptı". UET 1, 106, 24-28; nam-niĝ$_2$-si-sa$_2$, nam-si-sa$_2$,
adam	awēlum amēlum	lu$_2$, saĝ, AHw. 90; na, nu, AHw. 42; nita(-ḫ)/nita$_2$, AHw. 90-91; CAD A/2, 48;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		evli adam "lu_2-dam-tuku", SL 160, kadın sesli adam "$^{lu}{}_2$eme-sal",
adamak, hediye etmek, bağışlamak	šarākum	a ...ru, AHw. 1183; a mu-na-ru(=mu-e-a-ru) "Ben Onu onlara adadım. YOS 9, 68, 11;
adale, kas	gīdum šerḫanum	^{uzu}sa, SAİL 104; AHw. 287; sa-gig, SAİL 104; AHw. 1012;
adem otu, kankurutan	pilûm	bil_2-lum, $^{u}{}_2$sikil, SAİL 564; AHw. 1041;
adet, töre	kitkittûm	kid_3-kid_3-ti, AHw. 493;
adım, patika, yol, yörünge	patrum	ĝiri$_3$/ĝir$_3$, SL 100; Emesal: me-ri,
adım atmak, karşıya geçmek		bar ... gub,
adımlamak, gitmek, yürümek		ĝiri$_3$ ...gub, SAİL 66, 461, ma_2-gur_2-ra-na ĝiri$_3$ nam-mi-gub "O gemisine gerçekten ayak bastı"; Gud. Sl. A II 4;
adına		mu-še$_3$, mu ...ak-še$_3$; mu-lugal-še$_3$ "kral adına", saĝ...še$_3$ saĝ-Lugal-sa_6-še$_3$ "Lugal-sa adına", 1 gin_2 ku_3-babbar-am$_3$ mu-ĝu$_{10}$-še$_3$ ba-sa_6-ga ḫe$_2$-na-ab-sum-mu 1 Šeqel gümüşü Basaga benim adıma ona verecek. " TCS
adına		1, 131, 3-6; 1 gin_2 ku_3-babbar mu-saĝ-ĝa$_2$-še$_3$ a-tu-ra in-na-an-sum-mu "1 Šeqel gümüşü Atura köle adına ona verecek. " NG 3, 208, 23-25;
adi, bayağı, sıradan	kinattum	u_2-il$_2$, AHw. 479;
adil	išarum	si-sa_2, AHw. 392;
adilik, küçüklük, önemsizlik		nam-di_4-di_4-la_2,
adlandırmak, anmak, isim vermek	nabûm zakārum	de_2 AHw. 699-700; CAD N/1, 32; sa_4; $še_{21}$, mu, SAİL 61, AHw. 1503; mu ...ĝar, mu ...sa_4; mu-še$_3$ ...sa_4,
adsız		mu-nu-ĝal$_2$-la "ismi olmayan kişi", mu-nu ĝal$_2$-la ḫa-mu-na-ta-e$_3$ "Adsız bir adam gibi oradan savuşup gitsin!" Gud. St. B IX 21;
af dilemek, yalvarmak, rica etmek		šu ...mu$_2$ šud$_3$ ...$ša_4$, ni$_2$ ... tur-tur, u$_3$-gul ...ĝar,
afet, yıkım, felaket	karšum	$pagra_3$, AHw. 450;
affetmek, serbest bırakmak		šu ...bar/ba,
aforoz, sürgün, yemin	māmītum	saĝ-ba, saĝ-ba(-a), AHw. 599;

Sümerce	Akadca	Türkçe
afsun, sihir, büyü	šiptum kišpum	tu_6, CAD Š/3, 86; AHw. 1247 mu_7, $uš_{11}$, AHw. 491; CAD K 454; ka-inim-ma, ka-tu_6-$ĝal_2$,
afsuncu, keşiş, karabaş, din adamı		lu_2-mu_{13}-mu_{13}, lu_2-mumun,
ağ, file, tuzak, kapan, sicim, şerit	alluḫappum šētum sapārum pūgum, qûm	al-ḫab; SAİL 298; AHw. 37; sa, sa-bar, AHw. 1221; alla, ^{ĝeš}sa-tur, MSL 6, 67, 167; AHw. 875; sa-$šu_2$-uš, gu AHw. 924; CAD Q 285-286;
ağaç	iṣum taradûm gamlum balaḫḫum	ĝeš, AHw. 390; CAD I/J 214; $ša_3$-kal-$saĝ_{12}$, eğri ve çarpık ağaç "^{ĝeš}gam_3", AHw. 279; ^{ĝeš}zubi, SAİL 60; AHw. 279; güzel kokulu ağaç "ba-lu-ḫum", meyveli ağaç "gur_{17}",
ağaç dalı	kezērum	suḫur, AHw. 468;
ağaç dikmek		e, kiri gub, $kiri_6$ … du_3,
ağaç kakan	būṣum	$buru_5$-az/$uz^{mušen}$, $peš_2$-^{ĝeš}gi, SL 215,
ağaç kesmek, budamak	nakāpum	ĝeš …sig_3 AJA 7, 425, 34;
ağaç türleri	ballukkum	^{šim}bal, SAİL 3; 9; AHw. 100;
	duḫutum	bur, ^{ĝeš}dili-bu-um;
	dulbum	^{ĝeš}$peš_2$-kal, ^{ĝeš}peš-gal;
	ṣudānum	^{ĝeš}peš-gal, AHw. 1108;
	irkûm	^{ĝeš}ir-ku_5,
	girinnum	^{ĝeš}gi-ri-num_2,
	girīṣum	^{ĝeš}gi-ri-zum,
	šupûm	^{ĝeš}gu_4-si-aš, SAİL 297
	kiškanûm	ĝeš-$gana_2$, ĝeš-kin_2, AHw. 491
	giškurrûm	ĝeš-kur,
	erānum	^{ĝeš}i-ri/ri_2-a-num_2;
	armannum	^{ĝeš}li_2-id-ga,
	parsiktum	^{ĝeš}za-ri_3-aš-tum, ^{ĝeš}zar-si;
	zarraštum	^{ĝeš}ma-nu-lu_3-a, ; AHw. 1033;
	sā'um	^{ĝeš}maš,
	giṣṣum	^{ĝeš}mes, SAİL 314;
	mēsum	^{ĝeš}mes-babbar,
	tiālum	^{ĝeš}mes-ḫa-lu-ub_2-ma_2-gan-na_8, AHw. 1340,

ağaç, orman, odun

Sümerce	Akadca	Türkçe
	musukkannu	^{ĝeš}mes-ma$_2$-kan-na, SAİL 314; AHw. 678;
	kullarum	^{ĝeš}mes-tu,
	lipārum	^{ĝeš}mi-par$_3$, ^{ĝeš}mi-ri$_2$-iš-ĝar-ra SAİL 427; AHw. 611;
	marḫanûm	^{šim}mug SAİL 3; 9; AHw. 100
	ballukkum	šar$_9$(NE)-ša$_4$-bid$_3$,
	šaršabiṭṭum	^{ĝeš}šer$_3$-bil$_2$,
	šerbillum	^{ĝeš}šim-buluĝ,
	ballukkum	^{ĝeš}šim-še-li,
	kikkirânum	^{ĝeš}šu-rat-ḫu, AHw. 1283;
	šuraṭḫum	sa-ma-na$_2$, AHw. 1017
ağaç, orman, odun	iṣum	ĝeš, AHw. 2; 390; CAD I/J 214 Emesal: mu-uš "ağaç", u$_5$ < ĝeš , AHw. 390
ağaç ve orman tanrısı		^{d}Ningišzida/ ^{d}Ningizzida Dedesi : ^{d}An Babası : ^{d}Ninazu Karısı : ^{d}Geštinanna Kült merkezi : Girsu
ağıl, ahır, kümes, mandıra	supūrum tarbaṣum	amaš/a-maš, tur$_3$ nu-du$_3$ amaš-bi nu-ĝar "O ahırı yapmadı, onun ağılını kurmadı". AHw. 1061, Gud. Sl. B XV 5; ^{e}$_2$a-maš "koyun ağılı" tur$_3$; e$_2$-tur/tur$_3$; AHw. 1327; ab$_2$-e e$_2$-tur$_3$-ra amar-bi nu-šub-be$_2$ "İnek ahırda danasını doğurmuyor". SGL 1, 1 a-maš(=amaš)-du$_3$-a-da "Yapılmış olan ağılları", Gud. Sl. B XV 5; e$_2$-ubur-ra,
ağıl, koyun ağılı	supūrum	e$_2$-maš, AHw. 1061; e$_2$-udu,
ağıl, öküz ağılı	zerqum	šu$_5$, MSL 4, 216, 289; AHw. 1520;
ağır	uppuqum kabtum ṭummumum	pu$_2$-ta, MSL 14, 328, 35; AHw. 1425; dugud, idim, AHw. 418; CAD K 34; maḫ, MSL 2, 139, 23; AHw. 418; šu$_2$, AS 16, 23, 75; AHw. 1394;
ağır olmak, önemli olmak	kabātum	dugud, SAİL 445; AHw. 416;
ağırbaşlı, akıllı	apkallum mitlukum	abgal/ab-ĝal$_2$, SAİL 87; AHw. 58; ad-gi$_4$-gi$_4$, AHw. 663; YNER 3, 70;
ağırlamak, misafir etmek		pi, i$_3$-pi-e "ben misafir ediyorum",
ağırlık ölçü birimi	ma-na	ağırlık ölçü birimi, 450 gr. ma-na-tur, mana'dan küçük bir bir tartı birimi.

Sümerce	Akadca	Türkçe
ağırlık ölçüsü birimi	šiqlum	gin_2, 8, 5 gr. gin_2-tur, 1/60 Šeqel,
ağırlık, tartı, taş	šuqultum	$ki\text{-}la_2$, AHw. 1282; $ki\text{-}la_2$-bi 30 ma-na "Onların ağırlığı 30 mina'dır". BIN 8, 368, 7; 30 la_2 3 udu-še-ku_2-a $ki\text{-}la_2$-bi 6 ma-na
ağırlık, tartı, taş	abnum	"27(=30-3) besili koyun. Onların ağırlığı 27 mina'dır". BIN 8, 368, 1-2; taş, ağırlık, AHw. 6-7; CAD A/1, 54; na_4, SAİL 229; AKT 2, 27, 5;
ağırlık, yüksek, yük, yüce, derin		$guru_8/gur_8$,
ağıt, matem, yas, mersiye	niûtum qubûm	i-lu, u_2-lu-lu-ma-ma, $šir_3$-saĝ,
ağıt/mersiye söylemek		i-lu . . du_{11}/e, SL 116,
ağıtçı		er_2-du_8, lu_2-$šir_2$-ra,
ağız	pûm kadibbîdum	ka, AHw. 872; NG 3, 125; AWL 65; ka-a "ağızda", Gud. Sl. A XIX 26; ka-ka-na (=ka-ka-ani-a) "ağzında, " kag_2, pu_3, ağız felci: ka-dib-bi-da, AHw. 419;
ağız açmak, konuşmak		ka …ba, ka …bad, ka …bar, ka …du_8
ağız yıkama, diş fırçalama	mīs pîm	ka-luḫ-ḫu-da; SAİL 15;
ağız, yepinti(=koyun, keçi ve inek gibi hayvanların ilk sütü),		ga-zi-il-la_3, ga-zil_2-a/la, SL 70;
ağızlarda dolaşmak		ka … ĝal$_2$ UET 1, 137 IV 38,
ağlama, ağıt, feryat	kalûtum	nam-gala, AHw. 429;
ağlamak, gözyaşı dökmek	bakûm šagāmum	$isiš_2$, ad … $ša_4$; AHw. 97; er … pa_3; er … šeš; i-si-iš … ĝag; $še_8$; ara_9; sig_4… gi_4; AHw. 1125;
ağlayıp sızlamak, yas tutmak		er_2 . . sig_7,
ağrı, acı, sızı, ıstırap, üzüntü, sıkıntı, keder, elem	malāsum bikītum	$puš_2$ er_2 ŠAİL 579; AHw. 125;
ağrısı olmak		di-bi-da
Ağustos/5. ay	abum	^{iti}ne/gibil, MSL 5, 25, 225; AHw. 8; ^{iti}ne-izi-ĝar, SL 194;
ahenk, uyum,	mitḫurtum ____	ḫa-mun, SL 109,
ahenkle çalmak, düzen vermek		ad … pad/pa_3(-d),
ahır, ağıl, depo, ambar, kiler		ĝanun/$ĝa_2$-nun,

ahır, ağıl, koyun ağılı

Sümerce	Akadca	Türkçe
ahır, ağıl, koyun ağılı	tarbaṣum adrûm	e_2, $^{e}{}_2tur_3$, AHw. 1327; YNER 3, 92; ISL 56; rig_{10}, tur_3 nu-du_3 amaš-bi nu-ĝar "O ahır yapmadı, ağılını kurmadı". SGL 1, 110; a_2-$dara_3$/$dara_4$ CT 17, 9, 26; AHw. 13; e_2-maš, e_2-gu_4-du-bi (=e_2-gu_4-udu-bi) "Sığır ve koyun ahırı", YOS 9, 12 III 3
ahır, hayvanlar için barınak	naqūbum	na-kab-tum, SL 185;
ahır, dam, çatı	ūrum edakkum	ur_3, MSL 11, 30, 13; AHw. 1434; domuz ahırı "e_2-ir-da", eşek ahırı "e_2-anše; ganun-e_2-anše-ka" AHw. 271; VS 14, 107 II 7; öküz ahırı "e_2-gu_4" AWL 271; e_2-gu_4(=gud)-bi-ta "Öküz ahırından, " Gud. Sl. A XXVIII 4; e_2-gu_4-du-bi (=e_2-gu_4-udu-bi) "Sığır ve koyun ahırı", YOS 9, 12 III 3; koyun ahırı "e_2-udu", AWL 271; $kisim_2$,
ahlaksız, kirli, yaramaz, aşağılık	musukkum mašûm	u_2-zug_4, AHw. 678; u_2-sug_4 , gel-le-e$ĝ_3$ NE. RU-$ĝal_2$,
ahlat, armut	armannum gergiššum	^{ĝeš}ḫašḫur-kur-ra , SAİL 146; AHw. 69; ^{ĝeš}a-ba ^{ĝeš}ḫa-aš,
ahmak, budala, akılsız, aptal, salak	lillum kitimtum nuwā'um aḫurrûm lillidum	lil_3, lil_5/lil_8 AHw. 553; $^{lu}{}_2lil_2$, SAİL 336; AHw. 553; lu_2-nu-zu, RA 59, 20, 13; AHw. 799; lu_2-dim_3-ma, a-ḫur-rum, AHw. 23; 553; lag; lu_2-NE. RU-du,
ahret, yeraltı dünyası	lammum šiqdum irkalum erṣetum	lam_2/$lama_2$, lam_7, AHw. 533; ḫalib, lamḫu, ki-nu-gi_4, urugal, uru$ĝal_2$, ISL 91; AHw. 64;
ahşap döşeme		$^{ĝeš}u_3$
aile	kîmum kim/nlutum	lipiš, ISL 30 su, AHw. 479; CAD K 375;
ajan		su-gug,
Akad, Akad ülkesi	māt akadim akkadûm	ki-uri, u_4 ni_3-si-sa_2 ke-en-gi ki-uri-a i-ni-in-ĝar-ra-a $ša_3$-ki-uri-ma-ka mu-na-du_3 "Adaleti Sümer ve Akad ülkesine Ur'un merkezinde o (onu) ona yaptı". UET 1, 106, 24-28; uri_2^{ki}, SL 302;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		uri^{ki}, SAİL 359; a-ga-de$_3^{ki}$, a-ka$_2$-de$_3^{ki}$; u$_4$ ni$_3$-si-sa$_2$ ke-en-gi ki-uri-a mu-ni-ĝar-ra-a "Ben adaleti Sümer ve Akad ülkesinde yerleştirdiğim zaman, " UET 1, 295, 14-16;
akarsu, çay, dere, yağmur, sel	naḫallum	uḫ-ru-um, a-zal(-le),
akasya	ašāgum kušgugalûm	kiši$_5$, kiši$_{10}$, kiši$_{17}$, AHw. 77; kišig/kišig$_2$, AHw. 77; kiši$_{18}$(-n) (Kİ. SAG, AHw. 77; ^{ĝeš}še-du$_3$ kiši$_{16}$ OEC 4, 152 IV 8; AHw. 77 kuš-gu$_4$-gal, SAİL 7; AHw. 516;
akbaba	urinnum udīnum zībum	ḫu-ri$_2$-in^{mušen}, SL 114 ti^{mušen}, TSL 75, 1 ti$_8^{mušen}$, AHw. 1401; TSL 75, 1; ur-bi-gu$_7^{mušen}$, nu-um-ma^{mušen}, TSL 79, 1-10; numma^{mušen},
akciğer	ḫašûm	mur, AHw. 335; SAİL 401;
akçaağaç		^{ĝeš}ri$_2$-a-num$_2$,
akgünlük ağacı		^{šim}gig, SAİL 446; AHw. 434;
akıcı/çok sıcak olmak	ḫimṭêtum	munu$_2$,
akıl karıştırmak, şaşırtmak		dim$_2$-ma ... suḫ$_3$,
akıl vermek, dinlemek		ĝeštu/ ĝeštu$_2$ … sum, SL 98; ĝeštu$_2$ … bad
akıl, anlayış, mantık	ḫasīsum ḫassum	ĝeštu$_2$, AHw. 330-331; CAD H 126; ĝeštug/ĝeštug$_2$, ĝeštug$_3$,
akılda tutmak	mašālum	sa$_2$, AHw. 623;
akıllı, aydınlık, parlak	namrum	pirig$_2$, SL 216;
akıllı, sağduyu, mantık, anlayışlı	ḫassum ṭēmum	mu-uš-tug, ĝeštu-daĝal-a ensi$_2$ lu$_2$-ĝeštu$_2$-daĝal(a)-kam ĝeštu$_2$ i$_3$-ĝa$_2$-ĝa$_2$ "Şehir beyi anlayışlı bir adamdır ki, bu yola başvurdu". Gud. Sl. A I 12;
akıllı, zeki, becerikli	mūdum mitlukum šiprum	gal …zu, AHw. 666; CAD M/2, 163; ad-gi$_4$-gi$_4$, AHw. 663; İSL 36; gašam,
akıllıca davranmak, hareket etmek		umun$_2$ … aka,
akıllıca, mantıklı	eršum	erišti$_x$(GAL. ZU),
akıllılık, bilgelik		nam-gal-an-zu, nam-ku$_3$-zu,
akın		u$_4$-na$_2$-a, SAİL 381;

akıtmak, boşaltmak, damlamak

Sümerce	Akadca	Türkçe
akıtmak, boşaltmak, damlamak	sarāqum	dub, SAİL 138; AHw. 1028; er_2... pad_3, er_2 ...$še\check{s}_4$,
akıtmak, dökmek, döndürmek	lawûm	dub, AHw. 540-541;
akıtmak, su taşımak		a ...tum_3,
akik	sāmtum ḫulālum	$^{na}{}_4$gug, SAİL 591; AHw. 1019, $^{na}{}_4$za-gul, $^{na}{}_4$bur, SLT 179 III 27; AHw. 611; $^{na}{}_4$$nir_2$, SAİL 586; AHw. 353; 571; $^{na}{}_4$ga-sur-ra, $^{na}{}_4$saĝ-gir_{11}-mud,
akla gelmek, övünmek, parlamak	barāqum	nim ...ĝir$_2$, AHw. 106;
aklına koymak		ĝeštu ... gub
aklında olmak, uygun olmak, uymak		$ša_3$-$še_3$ ... gid_2,
aklından çıkarmak		kam_3, SL 135;
aklını değiştirmek/çelmek		$ša_3$-ge . . kur_2/kar_2,
akmak	ṣarārum	šur, AHw. 1084;
akort etmek, düzenlemek		si ... sa_2,
akraba, aile	salātum nisūtum	im-ri-a/ga; SAİL 399; AHw. 1014; MSL 4, 127, 10; im-ri-a-gu_2-ĝar-ra ma-an-sum "Toplanmış/bir araya getirilmiş aileyi o bana verdi/teslim etti". St. P 10, 1 IV 32
akrabalık	nišūtum	nam-im-ri-ga, AHw. 798;
akran, yaşıt, kavalye(=kibar erkek), yoldaş		mana,
akrep	aqrabum zuqaqīpum	gir_2-tab-ba, gir_2-tab-lu_2-u_{18}-lu SAİL 10; AHw. 62, 291; CAD Z 163; $ĝir_2$-tab, AHw. 1538; CAD Z 163; TSL 99, 1
akrobat, atlet, cambaz	ḫuppûm	$ḫub_2$, AHw. 356;
Akšak		u_4-$kušu_2$^{ki} SAİL 392;
aksak, kötürüm, topal, zayıf	pessûm	$eḫ_3$, AHw. 856;
aksaklık, eksiklik, sakatlık		nam-ku_5-ku_5-ra_2,
aksatmak, sakatlamak, durdurmak	ḫamûm naṭālum eqēqum eṣēlum	ḫum, AS 7, 39, 10; AHw. 319; šu ...la_2, inim ... ge_4; AHw. 231; la_2, AHw. 251;
aksırmak, hapşırmak		$kiri_3$ . . te-en,
aksi, inatçı		lu_2-ru-gu_2,

Sümerce	Akadca	Türkçe
akşam	šīlâtum	a_2-u_4-te-na, SL 12; an-dul_3-$eš_2$, SDb. 2000, § 49, 2;
	šimetān	an-u_2-sa_{11}-an,
	līlâtum	an-usan/$usan_2$, SAİL 107; AHw. 552; kin-sig, SAİL 538; AHw. 481;
	tamḫiam	u_4-gissu-la_2, MSL 12, 105, 47; AHw. 1314; u_4-sa_{11}-an BE 17, 32, 8; AHw. 1253; u_4-gissu-la_2, AHw. 1314; u_4-te-en, u_4-te-en-na,
	šiwītum	usan, $ušu_2$ AHw. 1237; ISL 99; akşam yemeği "kig_2-sig_7",
	šimētām	akşam yemeği yemek "u_2 .. su_3-su_3(-d)",
akşam	patānum	u_2 ...su_3-su_3, akşam nöbeti "igi-zalag",
	šadāḫum	akşam üstü, "a_2-u_4-te-en", AHw. 552;
	šimetan	akşam üzeri, akşamleyin
	šimītān	"kiĝ$_2$-sig-gin$_7$", usan/$usan_2$, u_2-sa_{11}-an, u_2-si_4-an, ĝissu-la_2, Akşamdan yarına kadar "u_4-te-ta gi_6-ba-$še_3$", TCS 1, 56, 9;
	kinsikkum	kin-sig, AHw. 481;
akşamları	tamḫiam	u_4-te, MSL 4, 59, 825; AHw. 1314;
aktarmak, değiştirmek, değişmek		šu ...bala/bal bala/bal,
alacaklı	rāšum ummi'ānum bēl ḫubullim	tuku, SL 281, lu_2-tuku, MSL 12, 178/8, 9. 51; SAİL 574; AHw. 962; um-me-a, CT 12, 36, I 48; AHw. 1415; ur_5-ra, AHw. 351;
alacık(=hasırdan, ya da kamıştan yapılmış tek odalı ev), kamış çadır, kulübe	gissum panûm	aĝ$_2$-ze_2, AHw. 292; ^{gi}šutug$_2$, e_2-kas, e_2-kas_4-$še_3$, e_2-kas_4-ta,
alamet, güven, yardım, işaret, destek	giskimmum ittum tukultum	ĝiškim, AHw. 291; šu-še-er, ĝisgim-zi-an-na,
alamet, kehanet, kahin, falcı	bārûm	$maš_2$-šu-gid_2, $maš_2$-šu-gid_2-gid_2 SL 171, SAİL 2; 76; 181; AHw. 109;
alan ölçü birimi	būrum ikûm eblum šurûm	bur_3 alan ölçü birimi, 18 iku; 1800 sar SL 35, AHw. 141; AWL 78; iku/iku_2, AHw. 370; CAD I/J 69; AWL 78; 1 iku = 3600 km^2; AHw. 370; $eše_3$, 6 iku, 2, 16 hektar, 1/3 bur_3; 6 iku AHw. 183 sar, 1 sar=1/100 iku, 40 km^2

Sümerce	Akadca	Türkçe
alan, meydan, bölge, verimsiz tarla	rebītum ugārum	sila-daĝal(-la), SAİL 12; AHw. 964; muš-bi-an-na,
	ṣērum nābalum	a-ĝar$_3$, AHw. 1402; ki-daĝal, SGL 1, 71; AHw. 1093; bar-rim$_4$,
alan, ova	ṣērum	zag, AHw. 1093; ISL 10;
alay etmek, kollarını sıvamak	ganāṣum	bi-ri-ig, AHw. 280;
alay, maskaralık, rezalet	namūtum	a-tar, a-tar-di/du$_{11}$, AHw. 730;
alçak gönüllü	wašrum	lu$_2$-an-sun$_5$-na, AHw. 1488; ni$_2$-sun$_5$-na,
alçak gönüllülük		nam-sun$_5$(-na), niĝ$_2$-sun$_5$, sun$_5$-na-bi, SL 242;
alçak, hergele(=terbiyesiz, görgüsüz (kimse), namussuz, dolandırıcı	guzallum	gu$_2$-zal, gu$_3$-zal,
alçakgönüllü/önemsiz olmak		sun$_5$, du$_9$, UET 1, 110, 2;
alçaklık	nullâtum	ka/du$_{11}$-nu-ĝar-ra; AHw. 803; ka-nu-ĝar-ra, SAİL 15; AHw. 803;
alçı	pappasītum gaṣṣum	ba-ba-zi-itu$_4$, SAİL 5; AHw. 824; im-babbar, im-babbar$_2$, AHw. 282; AHw. 282; MSL 7, 140, 314; SAİL 399;
alçı taşı, çakmak taşı	ṣurrum	^{na}$_4$zu$_2$, SAİL 15; AHw. 1114;
aldanma, şiddet, aldatma		niĝ$_2$-a$_2$-ĝar,
aldatma, aldanma	tašqertum šuggurum	a-ša-an-ĝar$_3$, hakaret etmek, AHw. 1339; 1282;
aldatmak, kandırmak, ihanet etmek		lul/lu$_5$ ĝeš-bala, aka$_3$, SL 16;
alem, cihan, oluşum, evren		šu-du$_{11}$-ga, an-uraš, an-ki,
alem, gökyüzü	qereb šamê	an-ša$_3$(-ga), SL 20;
alet, araç, aygıt, ağaç alet, kap	šelliptum unūtum mazūrum	^{ĝeš}al-u$_3$-šub, ^{ĝeš}gur$_8$, ^{ĝeš}ĝar, ^{ĝeš}šu-kar$_2$, si-par$_4$, saĝ-keš$_2$, ^{ĝeš}niĝ$_2$-bar-sur, ^{ĝeš}niĝ$_2$/ni$_3$-dim$_2$-ma,
alet, maşa		^{ĝeš}dun-gi,
alet, tarımsal bir alet	išqarurtum	^{ĝeš}ni$_2$-saḫar-ra, AHw. 397;
alev almak, yanmak, tutuşmak	šūḫuzum	šu …ḫu-uz,
alevlendirmek, tutuşturmak	napāḫum	ĝar, lu$_9$, ISL 42;
aleyhinde konuşmak		gaba … du$_{11}$,
algılamak, kavramak, dinlemek		ĝeštu$_2$-ga . . ri/de$_5$,

Sümerce	Akadca	Türkçe
alıcı	ṣābitum	$^{lu}{}_{2}$sa-bi-tu$_{4}$, VS 6, 53, 19; AHw. 1071;
alıç		^{geš}ka-mar,
alıkoymak, tutmak, yakalamak	kalûm	ĝa$_{2}$, AHw. 427-428; šilig, MSL 2, 145, 32;
alım		niĝ$_{2}$-sam$_{2}$(-ma), SL 202;
alım satım, ticaret		nam-dam-ĝar$_{3}$,
alımcı, tahsildar	mākisum	$^{lu}{}_{2}$ni$_{3}$-ku$_{5}$-da, SAİL 7; AHw. 589;
alın	nakkaptum nakkapum pūtum	ki-nam-TUG$_{2}$-ra, AHw. 722; niĝ$_{2}$-sam$_{2}$(-ma), SL 202; saĝ, AHw. 884; saĝ-ki, UET 1, 134 II 6
alın yazısı, kader tableti	ṭuppi šīmātim	dub-nam-meš;
alıngan olmak	waštum	da$_{3}$-da$_{3}$, AHw. 1489;
alıngan, dar, sınırlı, zor		ḫul,
alıngan/huysuz olmak, inatçı olmak	sakākum	ĝeštug$_{2}$ ...la$_{2}$, AHw. 1010;
alıp götürmek, dışarı çıkarmak	šalālum tabālum	guru$_{5}$-uš ...e$_{3}$, tum$_{2}$, AHw. 1297; AWL 123; rig$_{7}$, ir/ir$_{10}$, ri; UM 5, 106 I 20;
alışılmamış/yoldan yürümek		ĝiri$_{3}$ kur$_{2}$ ...dab$_{5}$,
alışılmış, olağan, sağlam, değişmez		gin$_{6}$,
alışkanlık, adet, tören, töre	parṣum	bi$_{3}$-lu$_{5}$-da, AHw. 835;
alim, bilge kişi, akıllı	mūdum	gal-zu, ku$_{3}$-zu, AHw. 666; CAD M/2, 163;
alkali, potas, kömür, kül, karakalem	idrānum	nimur, AHw. 364;
alkım, gökkuşağı	manziat marratum	^{d}tir-an-na, AHw. 605; mar-ra-tum, SAİL 399;
alkışlamak, beğenmek, onaylamak		šu-teš$_{2}$-a . . . ru-gu$_{2}$,
almak, kabul etmek, götürmek	rašûm	rašu, AHw. 961; ri, AHw. 544;
	leqûm	šu .... . ti, AWL 131; ISL 99;
almak, kabul etmek, götürmek		ti(-l), AHw. 544; CAD L 130; ISL 19;
	qatûm	ti, SAİL 73; AHw. 544; lu$_{2}$ babbir(a)-ke$_{4}$ šu ba-ti "Biracı (onu) kabul etti". VS 14, 83 II 4-5;
	ṣabātum	šu... dab$_{2}$, šu ...bad, da$_{5}$; dab$_{5}$; AHw. 1066; CAD Ṣ 5;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	aḫāzum	tuku; CAD A/1, 173;
altı yüz/600	nērum	ĝeš$_2$-u, SAİL 534; AHw. 780; ge-eš-tu, SL 76;
altı/6	šeššum šeššet	aš$_4$, aš$_3$/aš$_9$, MSL 4, 164, 44; AHw. 1220; SDb. 2000, § 46, 2 a; ašа$_3$-kam-ma-aš nun-e sukkal-a-ni ^{d}isimu-ra gu$_3$ mu-na-de$_2$-e "Prens 6. kez vezirine, İsimu'ya söylüyor/İsimu ile konuşuyor". St. P 10, 2 III 39;
altıda beş/ 5/6		kingusila, MSL 3, 134, 52; AHw. 830;
altıda bir 1/6	šuššum	šuš/šuš$_2$, SAİL 480; AHw. 1289;
altın	ḫuraṣum	guškin ku$_3$-sig$_{17}$, AHw. 358; CAD H 245; ku$_3$-ki, SAİL 468; AHw. 358; ku$_6$-ze-en, AHw. 358; altın olarak "nam-ku$_3$-sig$_{17}$, kırmızımsı altın "ku$_3$-sig$_{17}$ ḫuš-a",
altıncı ip, kordon, damar,		sa-6-a-ga-gul,
altında olmak, yok etmek	napāsum	dub$_2$ AHw. 735;
altmış/60	šūši	ĝeš, ĝeš$_2$ Emesal: mu-uš AHw. 1288; SDb. 2000, § 46, 2 a,
altta, aşağıda, aşağıdan	šapal, šapliš	ki-ta, AHw. 1173-1174
alüminyum, şap	gabûm	im-saḫar-na$_4$-kur-ra, AHw. 272;
alüvyon, balçık, toprak yığını, çöp	qadūtum	gu$_2$-en-na, saḫar-ĝa$_2$, saḫar-ĝar-ra,
amaç, çalışma, yapıt	šiprum	gašam,
aman, ya, öyle mi		a-e,
ambar, depo, oda, hücre	ganūnum	ganun/ĝa$_2$-nun, ^{ĝeš}guru$_7$; AHw. 280;
ambar, depo, oda, hücre	rugbum	e$_2$-ur$_3$-ra, SAİL 324; AHw. 993;
	išittum	erim$_3$, MSL 3, 145, 261; AHw. 395; CAD I/J 243; ISL 83;
	karûm	gur$_7$, MSL 3, 223, 1; AHw. 452; CAD K 226
	išpikūm	i$_3$-dub, MSL 5, 60, 122; AHw. 397; 760;
	nakamtum	lagaš, ganun; ama$_4$ ama$_5$, AHw. 630;
	maštakum	ab$_2$-ru-um, e$_2$-ni$_3$-gur$_{11}$-ra,
	araḫḫum	tahıl ambarı "araḫ$_3$/araḫ$_4$,
	našpakum	araḫ$_5$(UŠ. BU. DA),
ambarcı, depo memuru		lu$_2$-ni$_3$-dab$_5$, a-tag,
amblem, işaret	šurinnum	šu-nir, SAİL 354; AHw. 1283

Sümerce	Akadca	Türkçe
amca, kayın peder, dayı	emum	$muru_4$, AHw. 215; e-rib/erib, AHw. 215; šeš-ad-da, SL 257; $pa\text{-}bil_2$-ga/gi, $pa\text{-}bil_3$-ga, $pa_4\text{-}bil_2$-ga,
amir, general, vali, belediye başkanı	šakkanakkum	šaggina, $šakkan_6$, AHw. 1140;
ampul, çiçek soğanı	iškum	šir, AHw. 396;
an, iki tarla arasındaki sınır		eg_2-dal-ba-na,
ana giriş	kisalmāḫum	kisal-maḫ, SAİL 249; SGL 1, 62; AHw. 485; kisal-maḫ(a)-na mu-na-ni-gub "O onu ana avlusuna onun için dikti. " Gud. St. E IV 14-15;
ana mal, sermaye	qaqqadum kumurrûm muḫḫum	saĝ, AHw. 899; CAD Q 100; ĝar-ĝar-ra, $a\text{-}gu_3$, MSL 3, 196, 297; , AHw . 667;
anarahmi	šassūrum	$ša_3\text{-}tur_3$, SAİL 84; AHw. 1194;
ana saç	uruḫḫum	šita-inana, AHw. 1436;
ana tablet, giriş tableti		saĝ-dub-ba,
ana tanrıça		^{d}Gatumdu Babası : ^{d}An Kızı : ^{d}Baba(=$Ba\text{-}ba_6$) Kült Merkezi : Lagaš
anadut, tırmık, tarak, bir ağaç alet	nadimmum	$^{ĝeš}na\text{-}dim_2$, SL 185, $ga\text{-}rig_2\text{-}ak$, $^{ĝeš}gana_2\text{-}ur_3$,
anamal	qaqqadum	saĝ, AHw. 899; CAD Q 100;
anason, bir ot türü, bitki	šimrum	$^{u}{}_2$ḫa, SAİL 589; AHw. 1238; $^{u}{}_2$a-tu-tu, $^{u}{}_2$ama-ni, $^{u}{}_2$ḫar-an,
ancak, yalnız	ištēn	aš AHw. 400; SDb. 2000, § 46, 2 a;
andırmak, denkleşmek, benzemek	šanānum	sa_{20}(ZAG), AHw. 1161;
angarya, esaret, kölelik kulluk		$na\text{-}ag_2\text{-}gi_4$-in,
anımsamak, düşünmek hatırlamak	ḫasāsum	$ša_3$...dab, si,
anırma, çığlık, yaygara gürültü, ses	rigmum šāgimum nāgigum	gu_3, gu_3 ...sig_{10}, $anše/dur_3\text{-}gu_3\text{-}de_3$, AHw. 1127;
anırmak/eşek, kükremek/aslan	sâ'um ṣarāḫum nagāgum rigmum	$ša_3$-šu-daĝ-ĝa, AHw. 1033; gu_3. . de_2 u_4(-d), gu_3...mur,

Sümerce	Akadca	Türkçe
anıt dikmek		na ... ru,
anıt, heykel	narûm	na-ru$_2$/ru-a, AHw. 749; CAD N/1, 364; na-ru-a-bi izi ba-sum "Heykelini ateşe verdi/yaktı". Ent. 28-29 II 36-37; na-ru-a me-silim-ma ki-be$_2$ bi$_2$-gi$_4$ "Mesilim'in heykelini o tamir etti". Ent. 28-29 II 6-8; ḫu-wa-wa,
anız, saman	kismum urbatānum takkussum	guruš$_3$/guruš$_4$ numun$_2$-še, AHw. 1428; ^{gi}saĝ-kud/ku$_5$ SAİL 115; AHw. 1307;
aniden söylemek bağırmak		dub$_3$ ...nir,
anlam		ša$_3$(-g); ša$_3$-bi ḫa-ma-pa$_3$-de$_3$ "Onun anlamını o bana bildirsin!", Gud. Sl. A II 3; III 28;
anlam çıkarmak		gu$_2$ ... du$_8$,
anlama, anlayışlı, kavrama		ĝeštu$_2$-ga-ri-im,
anlamak, görüşmek görmek	kamûm egērum amārum	inim .... dab$_5$, SKI 216; kin...ĝa$_2$, SKI 216; gil-gil igi ...sig$_{10}$,
anlamlı, sivri/keskin (olmak)		ti-ki-il,
anlamsız, kısır, çorak verimsiz		kal-la-kal-la, SL 134;
anlaşılır, belirgin, kararlı emin		gi-rin/girin,
anlaşılmak, itaat etmek	rêdum	re$_2$(DU. DU), AHw. 965-967;
anlaşılmaz dil, yabancı dil		eme-gilim-ma,
anlaşma	tamgurtum serdûm	šu-ĝa$_2$-na$_9$-ab-tum$_2$, AHw. 1313; ser$_3$, MSL 3, 222, 5; AHw. 1037;
anlaşma yapmak, karara varmak	bukānum šūtuqum	ĝeš-gana$_2$ ...bala, AHw. 136; šu ...ur$_3$, teš-a ...sig$_{10}$,
anlatım, ifade, deyim, tabir		šubba/šub-ba,
anlatmak, açıklamak, hesap vermek	ašārum elēlum qabûm	ša ...di; ša ...di-di, da-ba, AHw. 888;
anlayış, kulak, işitme, duyma	nešmûm	gizzal$_2$, AHw. 782;
anlayış, zeka	tašimtum	banda, AHw. 1338;
anlayışlı, akıllı	ḫassum	ĝeštu, CT 19, 24 IV 12; AHw. 331;
anlayışlı, belirgin, parlak, akıllı,		ar, ara$_4$,
anma	nibītum	an-dul, VS 16, 193, 16; AHw. 785;

Sümerce	Akadca	Türkçe
anmak	zakārum šasûm nabûm	pa_3(-d) AHw. 1503; CAD Z 16; gu_3... de_2; sa_4; AHw. 699; CAD N/1, 32;
anne	umum	ama, eme_4, AHw. 1416-1417, ama dumu-ni ni_3 nu-ma-ni-ra "Anne kızını tokatlamadı". Gud. St. B IV 12; ama-$ensi_2$-ka "Şehir beyinin annesi; ama nu-tuku-me ama-$ĝu_{10}$ ze_2-me "Annem yoktur, benim annem sensin", Gud. Sl. A III 6 ama-$ĝu_{10}$ ma-mu-$ĝu_{10}$ ga-na-tum_2 "Anneciğim, rüyamı ben
anne	wālittum	sana taşımak/anlatmak istiyorum". Gud. Sl. A I 29 ama-gal "nine, anneanne", ama-gu-la "büyük anne, nine", NG 3, 90-92; SL 19; ama-du_2, MSL 14, 266, 19; çocuklu anne "ama-ugu", ama-a (=ama-e) dumu-da gu_3 nu-ma-da-de_2 "Anne çocuğa bağırmıyor (=çocukla) kavga etmiyor.)" Gud. Sl. A XIII 3;
anneanne, büyük anne, nine		ama-ya, ama-gal,
annelik, analık		nam-ama,
ant içmek, küfretmek, yemin etmek	nīš šarim tamûm	mu-lugal ...pa_3(-d), inim . . ku_5(-r), nam-NE. RU kud/ku_5,
ant, yemin		ga-til_3,
antimon, rastık taşı	lulûm	ku_3-gan, SAİL 468; im-sig_7(-sig_7), SL 126;
Anunna tanrıları	anunnaku	^{d}a-nun-na(-ke_4-ne) a-nun-na-ke_4-er mu-ne-ĝen(=mu-ne-e-ĝen) "O Anunna tanrılarına gitti/başvurdu. " Gud. Sl. B I 20;
anus(=sindirim sisteminin son kısmı, çıkış deliği, makat), göt	teṣûm; zûm qinnatum	bid_3 gu-di/du; AHw. 921;
aptal, akılsız, bunak, cahil	kitimtum nuwā'um kirbānum	$^{lu}{}_2lil_2$, SAİL 336; AHw. 553; lu_2-nu-zu, RA 59, 20, 13; AHw. 799; saĝ-du ... nu-tuku, nu-un-zu, la-ag, AHw. 483;
aptal/budala olmak		sig_8,
aptalca, kıymetsiz, döküntü	ḫāmūm	an-ba, AHw. 319;
aptallık, ahmaklık, budalalık		niĝ$_2$-nu-ĝar-ra,
ara vermek	patāqum	ĝeš ...aš, AHw. 847;

Sümerce	Akadca	Türkçe
araba	narkabtum suburītum	^{ĝeš}mar, AHw. 747; CAD N/1353; ^{ĝeš}gigir anše-mar "eşek arabası", STH 1, 32 I 8; 3 didli-bi anše-mar, "Onun ayrı ayrı 3 eşek arabası (vardır).
araba	namḫarum kabbillum zarûm mašaddum saparrum ḫarûm namḫarum ereqqum	^{ĝeš}mar-gid$_2$-da-su-bir$_4$, MSL 6, 12, 77; nam-ḫara$_4$ araba döşeği "ki-kal", araba mili, dingil "^{ĝeš}kab-il$_2$-gigir", araba oku "^{ĝeš}za-ra-gana$_2$-ur$_3$", ^{ĝeš}zar, ^{ĝeš}ti, ^{ĝeš}mu-gid$_2$-gigir, AHw. 622; araba parçası "ḫuš-ba", araba sahibi "lu$_2$-niĝ$_2$-ki-sig$_{10}$-ga, lu$_2$-niĝ$_2$-sig$_{10}$-ge$_5$", savaş arabası "^{ĝeš}gag-liš-la$_2$", iki tekerli araba, el arabası "ma-ḫara$_4$, ma-an-ḫara$_4$", AHw. 328; ma-an-ḫara$_6$ (DAG. KISIM$_5$. GA), yük arabası "^{ĝeš}mar-gid$_2$-da", AHw. 238;
araba vapuru, feribot	nēberum	^{ĝeš}ma$_2$-diri-ga, AHw. 773;
araba, kağnı	maršum	^{ĝeš}mar-šum, SL 169;
arabacı	kartappum zūkum	giri$_{17}$-dab, AHw. 451; lu$_2$-gigir, CT 53, 150, 11; AHw. 1536;
arabaya koşmak, bağlamak	ṣamādum	la$_2$, SAİL 481;
aracılığıyla, yolu ile, - den geçerek		ĝiri$_3$,
araç, alet, aygıt		^{ĝeš}iš-gi$_4$, ĝeš-eme, SL 130;
Aralık/9. ay		^{iti}amar-ya-si,
aramak, bakmak, ilgilenmek	še'ûm	ki …kiĝ$_2$, kin, kin$_3$, AHw. 1222; NG 3, 129;
arasında		muru/murub…ak-a, mu-ru (=murub) diĝir-re-ne-ka "Tanrıların arasında" Gud. Sl. A XXVI 17
arasından		murub/mu-ru-ub …ak-ta
araştırıcı, gözcü	šarḫum	saĝ-tuku, AHw. 1186;
araştırma	zīmum zidubdubbûm	muš$_2$, SAİL 84; zi-dub-dub-ba, SAİL 536; AHw. 1525;
araştırmacı, ölçümcü, bilir-kişi		sa$_{12}$-sug$_5$,
araştırmacı, ölçümcü, bilir-kişi	saḫārum šarāpum	kin, ki …kin, AHw. 1170; SL 309;
	ba'ûm	la$_2$, SAİL 481; AHw. 337; du-bul-da-bal …za, šu …ša-an-ša,

Sümerce	Akadca	Türkçe
araştırmak, gözden geçirmek	našāpum nesûm	bun_2, bu_5, bul CT 35, 3, 34; AHw. 758;
araştırmak, kontrol etmek, yoklamak		gum_2-ga-am_3 ...za, $kurum_7$, SL 152, $kurum_7$... aka,
araya girmek, ilave etmek		šu-si ...sa_2,
arazi, mülk, emlak, arsa	edullûm	e_2-du_6-la, AHw. 188;
ardıç	du/aprānum burāšum kaptarum	^{ĝeš}dub-ra-an, SAİL 138; AHw. 162; mes-dup-ra-an, ^{ĝeš}li/^{šim}li, SAİL 59; AHw. 139; ^{ĝeš}mes-tu, MSL 5, 110, 212; AHw. 445; šim-li,
argaç, israf, çorak, boşluk	mērênum nebrītum	$ša_3$-sug_4(-ga), AHw. 645;
arı	nūbtum	nim-lal_3, AHw. 800; CAD N/2, 309;
arı tohum	šigūšum	še-muš/$muš_5$,
arı, eşekarısı, yabanarısı	nambūbtum ḫanzizītum	$ĝeš_2$-$bur_3^{mušen}$, AHw. 726; nim-lal_3, MSL 8/2, 35, 326; AHw. 726; ku-za-$zu^{mušen}$,
arık, çay, dere, kanal	ḫarrum piqītum īkum	sur_3, SAİL 405; AHw. 327; pa_5-a-du_{11}-ga, AHw. 865; e; AHw. 370; CAD I/J 66; $absin_3$/ab-sin_2 AHw. 7; CAD A/1, 65;
arık açmak		e . . bal;
arık, küçük kanal, sulama kanalı	atappum palgum ḫirītum issum	pa_6, pa_4(-r), pa_4-a-da-ga, tul_2, CAD H 198; AHw. 348; AHw. 389; ISL 46;
arık, siper, kanal, hendek	palgum	pa_5, SAİL 60; AHw. 815; ISL 5;
arındırmak, arıtmak, temizlemek	ululum zakûm	sud_5, tam, tan_2, AHw. 1506;
arıtım, temizlik		nam-luḫ, luḫ-ḫa, SL 191; ni_3-sa_{10}-bi 5 gin_2 ku_3-luḫ-ḫa šu
arıtım, temizlik		ba-ti "Ederini, 5 Šeqel arıtılmış gümüşü o teslim aldı". Nik. 317 I 10-12;
arıtmak, arındırmak	ramākum	gub_2, tu_5; AHw. 948;
arıtmak, yıkamak, kurtarmak	ebēbum	dadag, AHw. 180; CAD E 5; SAİL 381;
arka taraf/yüz, geri, sırt	warkatum arkatum kutallum	eĝer, SAİL 209; AHw. 1467; egir-ezem-še-ku_2-^{d}nin-gir_2-su-ka-ta mu-de_6 šubur la_3-banda e_2-gal-la i_3-de_6 la_2-a-ne-ne

Sümerce	Akadca	Türkçe
		nu-ta-zi "Onlar (balıkları) tanrı Ningirsu'nun 'arpa yemekli' bayramında getirdikten sonra, Šubur, müfettiş onları saraya götürdü. Onların geriye kalanlarını o henüz kaydetmedi". Nik. 271 II 2-4; a-ga, ḫaš$_4$, AHw. 69; ISL 6; bar, SAİL 209; AHw. 1467; gu$_2$-tar, SAİL 106; AHw. 517 Emesal: a-ba/aga, a-ga; AHw. 69; 1467;
arkasına		aga ...ak-še$_3$,
arkasında		aga ...ak-a onun arkasında "a-ga-na/aga-ani-a",
arka yüz	aburum	sa-dul/dul$_5$, SAİL 104; AHw. 9;
arka, sırt	kutallum šašallum	gu$_2$-tar/tal$_2$, sa-sal, SAİL 104; AHw. 1197;
arkada		a-ga .... . še$_3$ ^{d}utu igi-ĝu$_{10}$-še$_3$ ^{d}nanna aga-ĝu$_{10}$-še$_3$ "Utu önümde, Nanna arkamdadır" PSD A/1, 68;
arkadaki, sonraki		a-ga-gul-la,
arkadaş, yoldaş	ibrum	ku-li, AHw. 363-364; CAD I/J 5; ku-li-zu du$_{10}$-sa-zu igi nu-mu-ni-du$_8$-ru "Arkadaşlarına, meslektaşlarına (neden) bakmıyorsun?", JCS 25, 104; šeš-a-ne-ne ku-li-ne-ne "Kardeşleri (ve) arkadaşları"; TSL 47, 2; ma-la(-g), SL 165,
arkadaşlık, dostluk, ortaklık	tappûtum tappûm salīmum	nam-tab(-ba) AHw. 1322; nam-gi$_4$-me-aš, nam-gi$_4$-me-eš$_3$, nam-gu$_5$-li, nam-dub$_3$-sa, nam-ku-li, tab-ba; SAİL 124; AHw. 1321; ur$_5$, AHw. 289; silim, AHw. 1015;
arkasına		eger ... ak-še$_3$ SDb. 2000, § 40, 10 g;
arkasında	warkatum	ba-ra, AHw. 1467;
arma, işaret, bayrak		gi-uri$_3$,
armağan, bağış, hediye, kargo, adak	qīštum šerkum qiāšum šūbultum	ni$_3$-ba, niĝ$_2$-ba, AHw. 923; še-er-gu, šer$_7$-gu, AHw. 1217; šu-bar-zi, niĝ$_2$-šu-taka$_4$-a, ni$_3$-de$_2$-a, AHw. 1258; sa$_{12}$-rig$_7$,
armut ağacı		^{ĝeš}šennur-babbar-ra,
armut, şeker armudu	armannum	^{ĝeš}še-du$_{10}$(-g), ^{ĝeš}ḫašḫur-kur-ra, AHw. 69;

Sümerce	Akadca	Türkçe
arpa	še'um kirmaḫḫum šegunûm	še, AHw. 1222; CAD Š/2, 345; Ağırlık ölçü birimi, NG 3, 161; še-gibil, "yeni ürün", še-gub-ba, "arpa dağıtımı", arpa arabası "eššu", arpa püresi, göce(=yem olarak kullanılan kabuğu soyulmuş ve kırılmış arpa veya yulaf) "ba-ba-za, AHw. 824; arpa unu "zid_2-kum, zid_2-še", arpa fırını "gir_4-še-sa", arpa öğütme "zid_2-ka-$še_3$", SL 315; bakımlı tarla arpası "še-a-ta-du_8-a", benekli arpa "še-gun_3-nu", AHw. 1208; dolgun arpa "še-buluĝ-ba-ti-la", hayvan yemi olan arpa "še-amar-ra", ilkbahar arpası "še-eštub", iyi cins arpa "niga-saĝ$_{10}$, niga-saĝ$_{10}$-us_2" iyi cins/ 3. derece arpa "niga-3-kam-us_2" iyi cins/arpa, 4. derece "niga-4-kam-us_2" öküz yemi arpa "niga-gu_4-e-us_2-sa", oğlaklar için arpa
arpa	zērum tabrûm	"$maš_2$-niga", öğütülmüş arpa "še-gaz", sığır yemi olan arpa "še-mur-gu_4, taşınabilir tahıl "še-bur_2-ra", tohumluk arpa "še-zi-ga, še-numun", 3 še gur-saĝ-ĝal$_2$ še-numun-$še_3$ ba_6-ba_6 … šu ba-ti "3 kile arpayı, tohumluk arpa olarak Baba teslim aldı". VS 14, 7 I 1-5; še-numun-bi 12(ul) 1(ban_2) "Onun tohumluk arpası 12 şinik, 1 okka'dır" VS 14, 184 II 1; un için ayrılmış arpa "še-zi_3-da", yemeklik için arpa "še-šuku-ra", yemlik arpa "tab", AHw. 1299; yeşil arpa "še-$duru_5$", arpa türleri "^{še}ḫa-zi; ^{še}ḫa-zi-na ^{še}in-nu-ḫa, SAİL 148; e-$muš_4$, MSL 11, 82, 141; AHw. 1208 še-ne-gi-bar, ziz_2-gu_2-nida, çok az/nadir bulunan bir arpa, dağ arpası "še-kur-ra", ödünç arpa "še-ur_5-ra", arı arpa "še-saĝ"; SAİL 367,
arpa dağıtımı	iprum būrum	še-ba, AHw. 385; CAD I/ J 106-107; AWL 194; še-ĝar "arpa teslimi", še-ba še-ĝar lu_2-dab-ba_6-ke_4-ne uru-ka-gi-na lugal-lagaš(a)ki-ke_4 (=lugal-lagaški-ak-e) ganun-dba-ba_6-ta e-ne-ba "Tanrıça Baba'nın adamlarına

Sümerce	Akadca	Türkçe
		arpa dağıtımı, ara teslimi. Urukagina, Lagaš kralı (onu) Baba'nın ambarından onlara dağıttı". VS 14, 29 II 3-III 4 še-ĝar, AHw. 141; arpa deposu "še-gub-ba", arpa ekmek "še ...ĝar", arpa filizi, sokarık(=ekinin ilk
arpa dağıtımı	dillatum isqūqum	durumu, yeşil kısmı) "še-lum-lum", arpa harmanı "še-bala-a", arpa nakliyesi "še-ga$_6$-ĝa$_{2}$", arpa tanesi, "še-šal, še-ne-gi-bar"; arı arpa, "zid$_2$-gu", olgun arpa "še-gu-nu, ab-bu-na, ab-bu-um
arpa ile doldurmak		še ...la$_2$; še-si,
arpa ile satın alma, değiştirme		še-ta-sa$_{10}$-a,
arpa mayası, birleşim	billatum	dida$_3$(U$_2$. SA), AHw. 125;
arpa/çavdar birası	ulušinnum	ulušin, ulušin$_2$, ulušin$_3$,
arpa-buğday sapı	lilliannum	lillan, AHw. 553;
arpayı ayakla ezmek, çiğnemek		še ...us$_2$,
arpayı eledikten sonra yıkamak		še . . de$_2$,
arsa, tarımsal arsa		ki-mun-gazi,
arsız, yüzsüz, şımarık, küstah	akṣum šakṣum	igi-kal, AHw. 30;
arşın	ammatum	gi, 1 gi = 6 kuš$_3$, AWL 51; 104 gi e-tur-maḫ-ba "Küçüklü büyüklü 104 arşın kanal", VS 14, 100 III 1; 13 lu$_2$ kin-bi 4 gi kuš$_3$-2 13 kişi, onların işi 4 arşın, 2 endaze dir". Nik 8 II 5-7; kuš$_3$ 1/2m. =30 šu-si 153, AHw. 44; CAD A/2, 70;
arşivci, arşiv memuru	šandabakkum	bisaĝ-dub-ba, AHw. 1162;
artık	uturtum	ušu$_2$, utu$_2$, MSL 14, 95, 158; AHw. 1446;
artık gün	uddagiddûm	u$_4$-da-gid$_2$-da, SAİL 381; AHw. 1400;
artırmak, yükseltmek, yaklaşmak		ĝiri$_3$ ...us$_2$,
arz etmek, sunmak		gu$_2$... ĝar ki . . za,
arzu	berūtum ernittum	a-ba-ri-im, ThSLa 2; AHw. 123; u$_3$-ma, AHw. 242; CAD I/J 178-179;

Sümerce	Akadca	Türkçe
arzu, dilek, istek, kader, talih	nizmatum	gu-kur, Emesal: na-ag$_2$/am$_2$<nam,
asa, baston, çomak	ḫaṭṭum šibirrum šabbiṭum	ĝidri/ ĝidru, ḫad, SL 109AHw. 337; ĝidru-u$_4$-su$_3$-ra$_2$, ĝidru-u$_4$-su$_3$-ra$_3$, AHw. 337; e$_2$-gidri-bi saĝ-bi-še$_3$ e$_3$-a "Tapınağın asasını o öncelikle yükseltti (=tapınağın asasını öncelikle yükselten o)" Gud. St. G I 15-16; šibir/šibir$_2$, ^{ĝeš}šibir, AHw. 1227; ^{ĝeš}uš-bar, ušbar$_5$ Emesal: mu-ud-ru<ĝidru, AHw. 337; mudru, ^{ĝeš}ma-nu-kala-ga, MSL 5, 106, 172; AHw. 1119;
asal sayılar		1-aš, diš, dili 2-min 3-eš$_5$ 4-limmu 5-i$_2$ ia/ya 6-aš$_3$ 7-imin (=i$_2$-min) 5+2 8-ussu (=i$_2$-eš$_5$) 5+3 9-ilimmu (=i$_2$limmu) 5+4 10-u 20-niš 30-ušu$_2$ 40-nimin 50-ninnu 60-ĝeš 70-ĝeš-u 60+10 80-ĝeš-niš 60+20 100-me 1000-lim, 3. 600-šar$_2$ 216. 000- šardiš,
asalak, böcek	sāsum ākilum	za-az, AHw. 1032;
asayiş, dinlenme	nīḫtum	ne-ḫa, SAİL 172; ARM 13, 148, 6;
asfalt, düzgün yol	iṭṭûm qīrum	esir, MSL 3, 111, 153; AHw. 408; esir-gibil, AHw. 923;
asılı, asılmış, uzaklaştırılmış	zarûm	la, AHw. 1516;
asılmak, koparmak		šu … bur$_{12}$,
asi kasaba, ilçe		iri-bala,
asi şehir		uru-bala, SL 302;
asi ülke	māt nukurtim	ki-bala,
asi, inatçı, isyancı		a$_2$-gur,
asilzade, komutan, amir, şef	mu'errum rabûm	kin-gal, kingal,
asilzade, soylu	gitmālum ēdēnûm	saĝ-dil, AHw. 294;
asker	rēdûm šabbiṭum	aĝa$_3$-uš/us$_2$, uku-us$_2$, AHw. 968; ga-an-bar, AHw. 1119;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	ṣābum mandum muqtablum eṭlum	eren, $eren_2$-$še_3$-gen-na, AHw. 1072; ma-an-du-um, ušum, CT 18, 30 IV 7; AHw. 675; guruš, AHw. 265; CAD E 407; asker kayışı "ki-iz-ru-um", askeri memur "$^{lu}{}_2šar_3$",
askeri depo, rıhtım, gemi havuzu		mar-sa/ sa_3,
askerlik, askerlik durumu		$nam\text{-}aga_3\text{-}us_2$,
askerlik, cengaverlik, kahramanlık		nam-ur-saĝ,
asla, kesinlikle, hiçbir zaman		u_4-na-me . . nu-tuku, na-; $ba\text{-}ra\text{-}ma_2\text{-}gur\text{-}ra\text{-}na$ $ĝir_2$ nam-mi-gub (=na i_3-mi-gub) "O gemisine asla ayak basmadı". Gud. Sl. A II 4; na-ab-ak-ke_4 "O onu asla yapmasın!" Gud. St. I IV 4; $ĝa_2$-e al-me-en-na-ta $ba\text{-}ra\text{-}ra\text{-}du_{11}$ "Ben bunu sana bugüne kadar asla söylemedim" TCL 16, 45, 37;
aslan	nēšum	pirig̃, $pirig̃_2$/$pirig̃_3$, AHw. 738; CAD N/2, 193; TSL 36, 1-77; $pirig\text{-}gin_7$ an-ki-a i-ni-in-gi_4 "Bir aslan gibi sen gökte ve yerde kükredin". UET 6, 12, 7; igi-pirig-$ĝa_2$-ka kaš ḫu-mu-na-na_8-na_8 "Aslanın önünde sen ona birayı içirmelisin!", St. P 10, 1 II 11; ^{d}utu en pirig-gal "Utuya,
aslan	urgulûm girrum urmaḫḫum nēštum	beye, büyük aslana", CT 21, 30, 1; pirig gaba-ri nu-tuku-me-en "Ben, rakibi olmayan bir aslanım". TSL 36, 24; ug/ug_2, AHw. 783; TSL 37, 1-11; ur-maḫ "köpek+büyük - aslan", ur-maḫ-gim "Bir aslan gibi, " UET 6, 55, 26; ur-gu-la, AHw. 1429; CAD N/2, 193; TSL 40; ur-nim, erkek aslan "ur-maḫ", AHw. 1431, TSL 39, 1-14 dişi aslan "ur-nig",
aslında, gerçekten	annum	an-na/nagga, SAİL 13; AHw. 49; i_3-ge_4-en, na-nam, SL 118,
asma ağacı, üzüm, şarap	šušrûm munzīqum karānum pillum	$^{ĝeš}šu_2$-uš-ru, ^{ĝeš}ĝeštin-$ḫad_2$-a, SAİL 210; AHw. 674; Emesal: mu-ti/ti_3-in<ĝeštin, ^{ĝeš}ĝeštin, AHw. 446; ISL 167; yabani asma "^{ĝeš}ĝeštin-bil_2-zu_2",

Sümerce	Akadca	Türkçe
asma filizi	sanqum	dim_4 SAİL 60; AHw. 1023;
asma, üzüm salkımı, üzüm	karān šēlebim	ĝeštin-ka_5-a,
asmak	ḫalālum alālum g/qarānum šuqallulum maṭûm	dib/dib_2, MSL 2, 129, 4; AHw. 309; ĝeš-gid_2, AHw. 34; la_2, SL 96; ĝar, AHw. 902; a_2 ... la_2 MSL 13, 57, 13; AHw. 1281; lal_2 MSL 13, 57, 13; AHw. 1281;
ast(=birinin buyruğu altında olan görevli), alt, ikincil	šatûm	dun, AHw. 1202;
astar, kaplama	šarāḫum	$ša_3$-ra-ah, AHw. 1182;
Asur	asurrûm	a-sur/$šur_4$, aš-šur, SAİL 579; an-$šar_2$(-ra), māt an-$šar_2^{ki}$; bar-ti-la^{ki},
Asurca	šubarûm	eme-su-bir_4, MSL 12, 186, 31; AHw. 1257;
Asurlu	šubarûm	lu_2-su-bir_4^{ki}, MSL 12, 186, 31; ICK 1, 7, 7; AHw. 1257;
aş, ekmek, yemek	akalum namandum ukultum	ninda, AHw. 26; ^{dug}$ninda_2$, ni_3-ku_2/gu_7, AHw. 1406; ISL 68; si-$ĝa_2$, SL 230;
aşağı atmak		$gurud_2$,
aşağı taraf, aşağıda	šaplītum	sig, AHw. 1174; CAD Š/1, 467;
aşağıdan, aşağıya, aşağıda, altta	šapliš	ki... a, AHw. 1174; CAD Š/1, 467; igi-nim-ta; Gud. St. B V 25; sig ... ta ISL 79; sig ... $še_3$, ISL 78; a-ab-ba sig-ta "aşağı denizden"; a-sig-ta, AHw. 1174; ISL 112;
aşağılama, hor görme, hakaret		in-na,
aşağılamak, hor görmek		in ...dub_2,
aşağıya indirmek		sug_5,
aşağıya inmek	warādum	e_{11}(-d), AHw. 1462; CAD A/2, 212;
aşağıya, -den aşağı		ki-$še_3$,
aşağıya/yukarıya gitmek, çıkmak		e_3(-d)/ed_3, gu_3-de_2-a $eš_3$-e_2-ninnu-ta .... . nam-ta-e_3 "Gudea Eninnu tapınağından dışarı çıktı". Gud. Sl. A VIII 1;
aşalayıcı/küstah söz, deyim, küfür		ka-sig_3, SL 133;
aşçı, tapınak aşçısı	nuḫatimmum engiṣum	^{lu}$_2$muḫaldim AHw. 801; CAD N/2, 313; endib, endub AHw. 801; kul-lum, engiz,

aşık, sevgili, tutkun

Sümerce	Akadca	Türkçe
aşık, sevgili, tutkun		ĝitlam$_2$/ĝitlam$_3$,
aşılama, karışım, demleme, öz	ribkum	rig$_{10}$ AHw. 980;
aşılamak		peš$_4$
aşındırmak, ısırmak, sokmak	šarāṭum šêqum gaṣāṣum našākum	šu ... ur$_3$, AHw. 1186; 1215; a-e ... gu$_7$; zu$_2$ ...du$_3$; zu$_2$ ...sud$_2$, zu$_2$ ku$_5$(-d), SAİL 15 zu$_2$ ...sud$_2$,
aşırı, fazla, çok, mükemmel	neqelpûm	diri(-g), ke-en-gi-re$_6$ i$_3$-diri mu-da-de$_2$ "Sümer ülkesi en iyi yağı dökecek(=hazırlayacak.)" Gud. Sl. A XI 16;
aşırı/fazla olmak		diri(-g),
aşırmak, çalmak	šarāqum	zuḫ, zu$_2$, AHw. 1185; CAD Š/2, 53;
aşk tanrıçası	^{il}İštar	^{d}İnanna Babası : ^{d}An Er. kardeşi : ^{d}Utu, fırtına tanrısı; Kız kardeşi : ^{d}Ereškigal Habercisi : ^{d}Ninšubur Kült merkezi : Kiš, Ninive ve Uruk.
aşmak, geçmek, tecavüz etmek	nabalkutum ebērum	ba$_9$, bala, AHw. 694; ud/u$_4$ ...zal, sila, AHw. 182;
at, beygir, aygır, damızlık at	sisûm puḫālum	anše-kur-ra, SAİL 208; AHw. 1051; CAD S 328; TSL 32, 1-4; ^{anše}si$_2$-si$_2$; sisi$_2$(ANŠE. KUR), TSL 33, 1; utuwa$_2$,
at/eşek gözlüğü		^{kuš}igi-tab,
ata binme, tahta çıkma	rikbum	u$_5$, SAİL 78; AHw. 983;
ata binmek	rakābum	u$_5$, AHw. 944; ISL 13; MSL 2, 143, 30; šid$_3$, AHw. 944;
ata, ihtiyar, yaşlı, dede		ad-da-ab-ba, ab-ba, SAİL 349; ab-ba-ne bara$_2$-nam-tar-ra e-ne-la$_2$ yaşlılara onu Bara-namtara ödedi". VS 14, 154 VII 1-3 nam ab-ba "tanıklık"; SAİL 128, 354; šu-niĝin$_2$ 7 ab-ba "toplam 7 ihtiyar", Nik. 19 X 1;
ata, soy		en-en; en$_3$-en$_3$-tar-zi du-du sanga en-en-za$_3$-ta-bi i$_3$-ku$_2$-ne "Enen-tarzi ve Dudu karabaş, tanıdık atalarıyla birlikte yiyorlar. " DP 222 II 3-7;
atama, tayin		za-za,
atamak, tayin etmek, adlandırmak	nabûm	pa$_3$(-d), zi ...gi$_4$,
atasözü, özdeyiş	tēltum	ir$_3$ AHw. 1345; lu$_2$-zu-a, SL 163;

Sümerce	Akadca	Türkçe
atölye, işyeri	epištum ummatum	ni_3-se_3, AHw. 229; $umun_2$,
ateş yakmak, tutuşturmak	ḫâṭum	ĝeš-bar-ra . . la_2 , SL 102 izi … la_2, izi … ri(-ri),
ateş atmak, fırlatmak		izi …šub,
ateş tanısı		$^{d}gibil_6$, $^{d}gira_3$/$^{d}gir_{18}$,
ateş üzerine koymak		izi …sig_3,
ateş, ısı, yangın, ışık, alev, sıcak	agûm, išatum nablum ummum	iz-zi; izi, AHw. 392; CAD I/J227; u_3-bu-bu, $eme š_2$, AHw. 1417;
ateş, yanık		tab_2,
ateşe vermek, yakmak, yanmak	napāḫum	izi …sum, izi …la_2; na-ru-a-bi izi ba-sum Heykelini ateşe verdi/yaktı". Ent. 28-29 II 36-37; bar_7,
ateşlemek, tutuşturmak		izi … te,
ateşli, hararetli, şiddetli	qalûm, maqlûm qalqallum	$niĝ_2$-sa-sa, AHw. 895;
atı arabaya koşmak	šuqallulum	sur_3(ERIN$_2$), sur_5
atılgan, coşkun, canlı, girişken		peš-ĝal$_2$, pirig-ugu-dili,
atışmak, düşman/saldırgan olmak	gerûm	ga-ba-al . . du_3, CAD G 62
atkı, kaşkol	aguḫḫum paršigum	$^{tug}{}_2$bar-dib-a_2-gu-ḫum, AHw. 17; $^{tug}{}_2$bar-si, AHw. 836;
atlama	šeḫṭum	gu_4-u_4-da AS 16, 39, 5; AHw. 1209;
atlamak, sıçramak, oynamak	sârum	du_7 AHw. 1031; SKI 164; dub-bi . . bal, DP 278 VII 9;
atlatmak, kaymak, kaçmak		ĝiri$_3$ …ze_2-er,
atlatmak, yalan söylemek		eme-sig … gu_7,
atlet(=fanila), iç çamaşırı	šapiltum	tug_2-$ša_3$-ga, SAİL 207; AHw. 1172; ib_2-ku_4, SAİL 207; AHw. 1172; ib_2-taka-še, SAİL 207; AHw. 1172; munus-tug_2-la_2,
atlet, koşucu	lāsimum šānûm	im_2, AHw. 539; NG 3, 122; $^{lu}{}_2$$kaš_4$-e, SAL 202; AHw. 539; lu_2-im_2-ma, MSL 12, 178, 4; SAİL 202; AHw. 1167; lu_2-kas_4/$kaš_4$; Gud. St. B V 10-11; lu_2-gim_4-ma,
atlı, sürücü, haberci, ulak, kurye	rākibum	ra/ra_2-gaba, AHw. 948;
atmaca, şahin	nadrum	ti_8-$uš_2$ ^{mušen}; ti_8-$uz^{mušen}$; AHw. 704; da-uz, nin-$ninna_2$ ^{mušen},

Sümerce	Akadca	Türkçe
atmak, fırlatmak, düzenlemek	nadûm zarûm zarāqum nadûm	du_8(-h)/duḫ, AHw. 705-706; ISL 87; dub, AHw. 705-707; ISL 100; ri, ru_5, SKI 71, 349 Anm. 90; AHw. 705; ku, ISL 64; mar, SAİL 307; AHw. 1516; su_3(-g), CT 19, 18 IV 22; AHw. 1515; si_3(-g); $uš_{11}$ . . si_3/sig_{10}, šub, AHw. 705; CAD N/166;
atölye, iş yeri, fabrika, işletme		e_2-du_6/dul-la, ki-siki,
av peşinde koşmak, yarışmak	esērum lawûm	$ninni_2$, AHw. 249;
avantaj	nikkassum	$niĝ_2$-ka_9, AHw. 789;
avcı, kuş avcısı	us/šandûm alluḫappum	lu_2-ḫar-mušen-na , $^{lu}{}_2$mušen-du_3, AHw. 1437; SAİL 78; sipad-mušen, lu_2-dub_3-ĝar-ra, lu_2-kin-na-tum, sa-al-ḫab-ba, AHw. 37;
avlamak, dövmek, öldürmek		saĝ-ĝeš …. ra,
avlu	kisallum	kisal/ki-sa-al, AHw. 485; CAD K 416; kisal-maḫ(=maḫ(a)-na(=kisal-maḫ-ani-a) "Yüksek avlusunda, " Gud. St. E IV 14 kisal-e_2-ninnu-ka mu-na-ni-ru_2 "Eninnu tapınağının avlusuna o onu dikti". Gud. St. B VI 11-12;
	igārum	iz-zi-da, SAİL 296; 324, AHw. 366; munuskisal-luḫ, SAİL 249; AHw. 485; a-ga, a-ga-^{d}ba-ba_6-ka "Tanrıça Baba'nın avlusunda", Gud. Sl. A XXIV 4;
avuç, bilek	rittum	kišib-la_2, SAİL 314; AHw. 990;
avukat	mālikum	ad-gi_4-gi_4; SAİL 145, 278; AHw. 595; CAD M/1, 162; $^{lu}{}_2$ĝalga, Emesal: ma-al-ga, ka-mud-$ĝal_2$,
ay	warḫum	i-ti/tu(-d), AHw. 1466; CAD A/2, 239; 431;
	nisannum	1. ay-^{iti}bar_2
	ayyārum	2. ay-^{iti}gu_4(-si-sa_2)
	simānum	3. ay-^{iti}sig_4(-ga)
	du'ūzum	4. ay-^{iti}šu
	ābum	5. ay-^{iti}gibil
	elūnum	6. ay-^{iti}kin
	tašrītum	7. ay-^{iti}du_6(-k_3)

Sümerce	Akadca	Türkçe
	araḫ-šamni	8. ay-^{iti}apin(-du_8-a)
	kislīmum	9. ay- ^{iti}gan
	tebētum	10. ay- ^{iti}ab(-ba-e_3)
	šabāṭum	11. ay-^{iti}ziz_2
	addārum	12. ay-^{iti}še(-kin-ku_5)
ay	nannārum ūmu bubbulum	u_4-sakar SAİL 381; AHw. 731; ay başı "u_4-na_2-am_3" SAİL 381; itu-da "her ay" Gud. Sl. A X 17,
ay tanrısı	^{il}Sin/Suen ^{il}Šamaš ^{il}İštar	^{d}Nanna Babası : ^{d}Enlil Annesi : ^{d}Ninlil Karısı : ^{d}Ningal Oğlu : ^{d}Utu Kızı : ^{d}İnanna Kült Merkezi : Ur
ay çöreği, bir ekmek türü		si-gal,
ay taşı, bir taş türü		$^{na}{}_4$$nir_2$-$u_4$-sud,
ayağa kaldırmak, yükseltmek	dekûm balālum	ziz_2, CT 11, 38 b I 7; AHw. 166; zi(-g), ziz_2, AHw. 166; CT 11, 38 b I 7; lu, saĝ ...us_2
ayağa kalkmak, yükselmek	tebûm šaqûm i/uzuzzum dekûm	šu ...zi, SKI 65; ni_2... il_2, AHw. 1179; ni_2 ... ila_2, gub, AHw. 408; zi(-g), AHw. 166;
ayak	šēpum purīdum gašīšum	ĝiri$_3$, AHw. 1214 AHw. 1214; Emesal: me-ri< gir_2, AHw. 1214; pap-ḫal, SAİL 60; AHw. 880; ĝeš-gid_2, AHw. 283, a šu-zu nu-tag a me-ri-zu nu-tag "Su eline değmedi, su ayağına değmedi" St. P 10, 2 I 33; 2 III 3;
ayak basmak	etēqum kabāsum	dib/dib_2 AHw. 260; CAD E 384; gir_2 . . . gub; ĝiri$_3$ ... ĝar, ku_4(-r), CIRPL Ent. 28-29 II 10; ki-sikil abzu eridu^{ki}-še$_3$ um-ma-ku_4-ra-ta "Genç bayan Abzu ve Eridu'ya ayak bastıktan sonra", St. P 10, 1 II 7; götürmek, içeriye almak, UET 1, 100, 22; içeriye girmek, Gud. Sl. A I 17; VII 2; lanetlemek, ^{d}nanna lugal-ĝu$_{10}$ ^{d}nin-gal nin-ĝu$_{10}$ nam ḫa-ba-an-da-ku_5-ru-ne "Beyim Nanna (ve) sahibem Ningal onu lanetlesinler!", UET 1, 100, 27-31; yerine koymak, yer bulmak, yerleştirmek, Gud. St. A IV 4;

ayak bileği

Sümerce	Akadca	Türkçe
		ki …us$_3$ Gud. Sl. A XI 21; ĝiri$_3$ …gub, SAİL 66, 461", ma$_2$-gur$_2$-ra-na ĝiri$_3$ nam-mi-gub "O gemisine gerçekten ayak bastı"; Gud. Sl. A II 4; Emesal: me-ri-gub<giri$_2$-gub, SL 173;
ayak bileği	nardamum	zi-in-gi /gi$_4$, ayak izi "ki-us$_2$-kalam-ma", AHw. 746; ayak körüğü "^{gi}bun$_2$-ĝir$_3$",
ayak izi, adım, yol		ĝiri$_3$-us$_2$,
ayak sopası, çomak	larsīnum	ma-an-zi-la$_2$, ma-an-zi-le, AHw. 538;
ayakkabı, terlik, takunya, çarık	šēnum šāḫirum	^{kuš}esir$_2$, AHw. 1213; CAD Š/2, 290; šu-e-sir$_2$, za-ḫi-ru-um, AHw. 1132;
ayakkabıcı	aškāpum	ašgab, AHw. 81, 1 nagar 3 tug$_2$-du$_8$ 1 ašgab 2 baḫar$_2$ 1 šakan-keš$_2$ 2 udu-siki-ka kin-bi 1 gi kuš$_3$ 4 lu$_2$- didli "Bir marangoz, üç keçeci, bir ayakkabıcı, iki tabakçı, bir sepetçi, iki yün koyunları çobanı. Onların işi, değişik yerlerde çalışan insanlar için 1 Gi, 4 Kuš'dur. " VS 14, 187 III 1-7;
ayaklanma, isyan, ihtilal	bārtum nabalkattum pulḫum	ḫi-ĝar, SAİL 396; AHw. 107; bal/ba-al, SAİL 9, 461, ki-bal; SAİL 9, 461; AHw. 694; a-mar-uru$_5$, ayak basmak, AHw. 878;
ayaklı sehpa, kap		daĝ-dug,
ayaklık, tabure	gersuppum	ĝeš-sumun, MSL 6, 56, 59; AHw. 286,
ayakta durmak, ayağa kalkmak,	uzuzzum	gub, AHw. 408; su$_8$/sug$_2$, šu ….. zi, SKI 65; NG 3, 175;
ayar, akort		kam-ma,
ayarlamak, uygun olmak		me-te …ĝal$_2$, si …ak,
ayaz, don, buz, kırağı	ḫalpûm mammûm	amagi, mabi/ mabi$_2$,
ayçöreği, pasta, kek		si-gug$_2$,
aydın olmak, aydınlanmak	nawrum nabāṭum ebēbum	ul$_6$, AHw. 770; zalag, AHw. 180; izi… dab$_5$,
aydın, aydınlık, parlak, parlaklık	šalummatum napardûm	i-lim, u$_4$-bar-zalag$_2$-ga, AHw. 734;
aydınlanmak, aydınlatmak		nim … gir$_2$,
aydınlatan, bilgi veren (kişi)		u$_4$-ĝal$_2$,
aydınlatmak, parlamak, parlatmak	namārum	zalag$_2$ SAİL 393; AHw. 726; 768,

Sümerce	Akadca	Türkçe
aydınlatmak, parlamak, parlatmak	nawārum napardûm barāqum nārum	kar_2; ul_4, gir_2, AHw. 768; CAD N/1, 209; zal, RA 11, 124, 19; AHw. 734, rin, ar, AHw. 734; nim gir_2/nim $ĝir_2$, izi …ĝar, CAD N/1, 376;
aydınlık olmak, parlamak	nawārum barārum	bu, AHw. 106; 768;
aydınlık, lamba, ışık, görkem		zalag, du_{26}, u_4-de_3,
aydınlık, parlak, akıllı (olmak)		gug,
aygır	parûm damdammum	^{anše}kunga/ $kunga_2$ 1 bir_3 nita-$kunga_2$-amar-amar "1 çift koşum, genç erkek aygırlar için", Nik. 57 I 4; DP 150 I 7; anše-nun-na, SAİL 208; AHw. 157; anše-dun-gi,
aygıt, alet	unūtum	šu-$kara_2$, $^{ĝeš}u_5$-la,
ayı	dabûm margûm asum	aza, dim_2-šaḫ, CT 12, 36 II 7; AHw. 148 dim_3-šaḫ, AHw. 611; az, AHw. 76; CAD A/2, 344;
ayırma, sökme	nišertum	kur-ta, AS 16, 25, 36; AHw. 796;
ayırmak, bölmek, koşmak, akmak	paṭārum	tar, AHw. 849; ḫal,
ayırmak, çekinmek, terk etmek	napādum padûm šêtum	ku_5(-d), AHw. 732; uš… gu_7, tak_4/$taka_4$,
ayırmak, çekip gitmek	ḫasāsum	na …deg_x(RI),
ayırmak, durdurmak	sekērum	$uš_2$, AHw. 1035;
ayırmak, göstermek	nabûm	pa_3(-d), TU 35 II 31; AHw. 1493; ki e-ne-er(=e-ne-ra) mu-na-an-pa_3 "O, o yeri onun için ayırdı. " StP 10 1 VI 5;
ayırmak, kesmek, yarmak, kazmak		ku_5,
ayırmak, meydana getirmek	(w)atûm	pa_3(-d), AHw. 1493;
ayırmak, seçmek		pa_3(-d) StP 10, 1 VI 5; nin-a-ne_2(=nin-ani-e) $ša_3$-ku_3-ga-ne_2 (=$ša_3$-kug-ani-e) ba-an-pa_3-
ayırmak, seçmek		da-a "Sahibesi ve temiz kalbi onu seçtiği zaman, " Gud. St. E I 19-20;
ayırmak, söküp çıkarmak	gadādum	ḫaš, CT 12, 15 III 5; AHw. 273;
ayırmak, taksim etmek, bölmek	šalāqum	dar, AHw. 1200; CAD Š/2, 193,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ayırmak, taramak		$bara_2$, $bara_5$,
ayırmak, yarmak, doğramak		$guru_5$/gur_5,
ayin, görev, hizmet; dinî tören	parṣum	mar-za, AHw. 835;
aylık		itu-da, SL 130;
ayna	nāmarum mašālum	zabar, CT 18, 12 I 36; AHw. 726; na-ma-ru-um, ^{urudu}ma-sal_4-lum; ^{urudu}ma-ša-lum mu-ša-lum, AHw. 681; ^{urudu}ni_3-šu-zabar, AHw. 681;
aynı şekilde, bu nedenle		an-ga-am_3
aynı zamanda		in-ga-na-nam, ThSLa § 379
ayrı tutmak, korumak	ḫalāpum	gu_2 . . e_3, AHw. 310;
ayrı yaşamak		na deg_x(RI),
ayrıca, bundan başka, üstelik	appūna	ga-nam, AHw. 60; ga-nam-me-am_3 "gerçekten odur", šeš-ĝu_{10} ^{d}nin-gir_2-su ga-nam-me-am_3 "O gerçekten benin kardeşim tanrı Ningirsu'dur. "Gud. Sl. A V 17
ayrıcalık, imtiyaz, dokunulmazlık		nam-saĝ,
ayrık, ot, çimen, çim	elpetum uṃṣatum	^{u}$_2$numun$_2$, AHw. 205; 1418;
ayrılmak, bırakmak, terk etmek		šu-a … $taka_4$,
ayrılmak, paylaştırmak	barûm ḫalālum	ḫal-ḫa, pi,
ayrılmak, ayırmak		dam…$taka_4$,
ayrılmak, boşamak, boşanmak		dam…$taka_4$,
ayrılmak, bölmek, dağıtmak	barûm ḫalālum nazālum petûm zâzum šaḫālum	ḫa-la/ḫal, udu-be_2 $ensi_2$-ke_4 igi-ne_2-ta e-ḫa-la "Şehir beyinin gözü önünde o söz konusu koyunları dağıttığı, " VS 14, 159 X 4-7;
ayrılmak, dönmek, hareket etmek		gaba …zig_3,
ayrılmak, taşınmak	taṣûm	kid_2, AHw. 1337;
ayrılmak, yola çıkmak		ma_4,
ayrılmış süzülmüş, taranmış		$bara_2$, $bara_5$,
ayva	supurgilum tigilûm	ḫašḫur-kur-ra, MSL 5, 103, 130 a; AHw. 1061; ukuš$_2$-ti-gi-li, SAİL 550; AHw. 1356;

Sümerce	Akadca	Türkçe
az	maṭûm	$lugud_2$, AHw. 636;
az olmak	mâṣum	bad, SAİL 69; AHw. 621;
az, çok küçük	ṣeḫḫerum	tur, CAD I/J 219; AHw. 391;
azalmak, azaltmak	wiāsum	sig, CT 40, 39, 35; AHw. 1496; u_2 …la_2, SL 284;
azalmak, çökmek, ölmek		ur_2 … dun,
azalmak, zayıflamak	našārum	be_4 be_6, AHw. 759;
azaltmak, çıkarmak		be/be_2,
azaltmak, dengelemek	kapārum	gu_2-$guru_5$-gu_2,
azaltmak, düşürmek, indirmek	šakālum	bar, dul_2, AHw. 1134;
azaltmak, eksiltmek, çıkarmak	našārum	be_4; be_6, AHw. 759;
azaltmak, gevşetmek, yavaşlatmak	ida ramûm	a_2-tu-lu,
azaltmak, indirmek	qalālum	saĝ tum_2, AHw. 893;
azamet, görmek, ihtişam, yücelik		nam-nun,
azarlama, paylama	ḫassūm	ḫi-is/iz, SL 113;
azarlamak		gu_2-gur_5-ru-uš …du_{11}
azat etme, serbest bırakma	andurārum	ama-gi_4, AHw. 50;
azgın, kızgın, ateşli, öfkeli, hiddetli	eḫûm ezzum; šamrum	mer, sumur, $sumur_4$(KA)

b B

Sümerce	Akadca	Türkçe
baba, dede, ata	abum	a, aya/a-a, ĝeš-bil$_2$, AHw. 7-8; CAD A/1, 67; AWL 90; ad-da; adda/adda$_2$ nam-ti-ad-da-ĝu$_{10}$ u$_3$ nam-ti-ĝu$_{10}$-uš (=nam-ti-ĝu$_{10}$-še$_3$) mu-na-du$_3$ "Babamın ve benim yaşamım için o (onu) ona yaptı. " UET 1, 117, 16, saĝ-ĝa ad-da-ne-ne-ka "Babalarının başı üzerine, " PBS 1-2, 103, 13; a-ki-aĝa$_2$-ni "sevgili babası", a nu-tuku-me a-ĝu$_{10}$-ze$_2$-me "Babam yoktur, benim babam sensin". a-kur-gal "Büyük ülkenin babası", an-gal a-a-diĝir-re-e-ne ^{d}inanna nin-an-ki-ke$_4$ aš$_2$-ḫul-bi ḫe$_2$-em-bal-eš$_2$ "Büyük An, tanrıların babası (ve) İnanna, göğün ve yerin sahibesi onu kötülüklerle cezalandırsınlar!", YOS 1, 36, 36-40; a-da/ada, ad-da, ThSLa 2; AHw. 7 ab-ba, SAİL 145; AHw. 7-8; CAD A/1, 67; ab-ba/abba$_2$; AHw. 7-8; CAD A/1, 67 aya-kur-kur-ra "bütün ülkelerin babası", aya-zu ^{d}en-lil$_2$-le saĝ-e-eš mu-ri-in-rig$_7$ "Banan tanrı Enlil (onu ona) hediye olarak verdi"; TCL 15, 23, 18; aya-zu
baba, dede, ata		^{d}en-lil$_2$-le ki gal-bi ši-im-ma-an-ag$_2$ "Baban Enlil seni çok sevdi", SGL 2, 13, 28; aya-ĝu$_{10}$ ta-am$_3$ e-ra-an-du$_{11}$; "Babam sana ne söyledi?"; St. P 10, 2 I 15; aya-ĝu$_{10}$ ^{d}en-lil$_2$-le u$_4$-aš-a mu-tu-de$_3$-en$_6$-na-ta "Babam Enlil beni bir gün içinde yarattıktan sonra", TLS 3, 22; mud-gal, AHw. 7-8;
babalık		nam-ya, SL 187;
baca, ocak, fırın	kūrum nappašum	di-ni-ig, dinig/dinig$_3$, ka-bal, MSL 7, 95, 345; AHw. 740; ni$_3$-tab, MSL 7, 95, 345; AHw. 740;

Sümerce	Akadca	Türkçe
bacak, baldır, but, kol, uyluk	kurītum paḫallum pēnum mešrêtum	ĝir$_3$-pad-du-lugud$_2$-da, AHw. 510; pap-ḫal, ḫaš$_4$-gal, SAİL 60; AHw. 810; a$_2$-ĝiri$_3$; pap-ḫal, ḫaš$_2$-gal, SAİL 190; 203; AHw. 854; zag-si, AHw. 649;
badas(=harman kaldırıldıktan sonra yerde kalan toprak, ve samanla karışık tahıl taneleri, harman döküntüsü)		gu$_2$-ru-ma
badem, badem ağacı	šiqdum lupānum	^{ĝeš}eš$_{22}$ AHw. 1247; eš$_{23}$(LAM), AHw. 1247; ši-iq-tum,
bağ, bant, kayış, kuşak, şerit, kemer	riksum	niĝ$_2$-keš$_2$, AHw. 984;
bağcı		lu$_2$-geštin,
bağımlı olmak		ĝiri$_3$-ku-bi-še$_3$…ĝal$_2$, SL 101;
bağımsız, hür, serbest, parasız	naplusum	du$_8$(-ḫ)/duḫ,
bağımsızlık, büyüklük, yücelik		nam-umun-na,
bağırma, çığlık		šir$_3$-re-eš,
bağırmak	qabûm	gi$_4$; ra … gi$_4$; u$_2$-gu$_3$ … de$_2$, gu$_3$ ….. de$_2$ ama-a (=ama-e) dumu-da gu$_3$ nu-ma-da-de$_2$
bağırmak	šasûm ragāmum	"Anne çocuğa bağırmıyor (=çocukla) kavga etmiyor.)" Gud. Sl. A XIII 3; en …. du$_{11}$ AHw. 1195; gu$_3$; mu$_7$; AHw. 941; gu$_3$ ….. du$_{11}$/e SKI 73 Anm. 403; šir$_3$ ra ISL 54; er$_2$ ISL 72;
bağırmak, ağlamak, haykırmak	bakûm damāmum	er$_3$ ….. ma-al, AHw. 97; tal, tal$_3$/tal$_4$, tal$_5$, er$_2$ …šeš, ISL 78; šeš$_2$/šeš$_4$, CT 18, 44 II 42; AHw. 155;
bağırmak, davet etmek, çağırmak	ṣarāḫum šagāmum	ri, AHw. 1083; ara$_9$ sig$_4$…gi$_4$, AHw. 1125;
bağırmak, feryat etmek, haykırmak	tanūqātum	gu$_3$ … si-il, SL 88; er$_2$.. pad$_2$/pa$_3$(-d), ta-il, AHw. 1320; mur … ša$_4$,
bağırmak, kükremek, gürlemek		gu$_3$ …e$_3$, gu$_3$…ra, gu$_3$.. de$_2$; te-eš, ur$_5$ … ša$_4$,
bağırmak, ötmek/kuş, haykırmak	ṣarāḫum	ša$_3$-šu-daĝ-ĝa, AHw. 1033;
bağırmak, çığlık atmak	nâqum	kušum$_4$ …tag, AHw. 744;

Sümerce	Akadca	Türkçe
bağırsak		^{uzu}ša$_3$-niĝin,
bağış yapmak, kurban etmek		ĝeš...tag, 1 udu-nita. ... ensi$_2$-ke$_4$ absu ĝeš be$_2$-tag "Bir koçu şehir beyi Absu'da kurban etti." VS 14, 128 I 1-4;
bağış, adak, yiyecek, kurban	nindabûm nisakkum nisannum šagigurrûm irbum; kadrûm edadûm	niĝ$_2$-dab-ba, nidba/nidba$_2$, AHw. 790; niĝ$_2$-siškur, niĝ$_2$-siškur$_2$, niĝ$_2$-saĝ, ša$_3$-gi$_8$-guru$_6$, VS 1, 36 II 10; karda, ḫul-dub$_2$-ba, SAİL 76; gaba-ri-a, ku$_5$-ra, SL 149 ^{zid}$_2$e$_2$-da(-di-a), AHw. 184;
bağışlamak, hediye etmek, sunmak	šarākum	saĝ .... rig$_7$, šu-a ... gi$_4$, šu-zid ...ĝar, šu-zi ... ĝal$_2$,
bağışlamak, korumak	pâdum	ur$_5$, AHw. 808;
bağışlayan	šarrākum šarraktum	uru-sa$_{12}$-rig$_7$, MAOG 1/2, 6, 45; AHw. 1187; bağışlayıcı bayan "sa$_{12}$-rig$_7$-ga", MSL 12, 104, 16; AHw. 1187;
bağlamak	kamûm sanāqum šatûm ḫarāšum kamûm kaṣārum rakāsum ṣamādum	dab/dab$_5$, MSL 2, 151, 34; AHw. 433; dib/dib$_2$, AHw. 433; ISL 41; dim$_4$-ma, SAİL 60; AHw. 1020; dun-dun, AHw. 1203; ḫum, AS 7, 39, 3; AHw. 324; i, la$_2$, ISL 6; AHw. 433; ka-keš$_2$(-da), kad$_2$/kad$_3$, AHw. 456; laḫ, lal$_2$, SAİL 481; 482; sir$_2$-ra, CT 18, 34 IV 14; AHw. 1020
bağlamak, birleştirmek, yapıştırmak	kanûm	šu ... gi, a$_2$ ...la$_2$ šu-du$_3$, AHw. 440;
bağlamak, düğümlemek, toplamak	mašālum ṭâtum	sa$_2$, karda,
bağlamak, düzenlemek		gu-dili ...e$_3$,
bağlamak, engellemek	kasûm	la$_2$, ISL 7;
bağlamak, sarmak, tespit etmek	rakāsum	keš$_2$ SAİL 152;
bağlamak, toplamak, düğümlemek	kaṣārum	ka-kešda, AHw. 456;
bağlamak, yararlanmak		gu ... la$_2$,
bağlamak, yerine getirmek	rakāsum	kešda, AHw. 985; inim-inim(a)-ni ḫe$_2$-kešda "Emirleri bağlansın/yerine getirilsin!" Gud. St. B I 20,

Sümerce	Akadca	Türkçe
bağlayıcı, sıkıştırmak, baskı, tazyik	ḫiāṭum	la, AHw. 343
bağlı	raksum	sa_2-a, MSL 7, 42, 133; AHw. 948;
bağlı olarak		šu-Ur-Utu-ak-ta, "Ur-Utu'ya bağlı olarak, Ur-Utu'nun bilgisi altında",
bağlı olmak, kesin olmak	ḫanāqum kalûm kamûm	ešela, dar-tar, AHw. 320;
bağlı, bağlı olmak	ebēṭum	da-da-ra, AHw. 182;
bağrına basmak, kucaklamak	ramûm	a_2-ĝa_2/aĝa_2, a_2-ĝar_3, AHw. 953;
bahar, baharat, keten		$^{u}{}_2$sullim-šu-gub-ba,
baharat	šambaliltum	$^{u}{}_2$sullim, AHw. 1156;
baharat içkicisi		$^{lu}{}_2$šim-nag,
baharat, tarımsal ürün, ot		mun-gazi,
bahçe	kirûm mūšarum	$kiri_6$/ki-ri, MSL 6, 136, 308; CT 12, 18 I 34; SAİL 331; AHw. 485; $^{ĝeš}kiri_6$; "meyve bahçesi", $kiri_6$-$kiri_6$-ta "Bütün bahçelerden", DP 641 II 8; $kiri_6$-a ĝeš-daĝal-kur-ra-ke_4 gurun nu-mu-ni-ib-$guru_3$ "Bahçelerde, dağ ülkesinin büyük ağaçları meyve taşımıyorlar". SGL 1, 122 mu_2-sar, AHw. 681; meyve bahçesi "pu_2-$^{ĝeš}kiri_6$", bahçe işçisi "ĝuruš-u_2(-ku_5)-a", tapınak bahçesi "e_2-uzu_3-ga",
bahçıvan	nukaribbum nukaribbatum saddanakkum	nu-$kiri_6$, AHw. 802; AWL 52, 72; 1 igi-nu-du_8 niĝin$_3$-mud nu-$kiri_6$-$še_3$ $bara_2$-nam/ku_5-ra e-$še_3$-sa_{10} "Bir yamağı Niĝinmud'dan bahçıvan için Baranam-tara satın aldı". VS 14, 144 I 1-5; nu-$kiri_4$-ke_4-ne šu-a bi_2-gi_4 en-ig-gal nu/la_3-$banda_3$ … i_3-de_6 "Bahçıvanlar teslim ettiler. Eniggal, müfettiş (onları oraya) götürdü". VS 14, 155 VI 5-VII 5; ^{munus}nu-$kiri_6$, "kadın bahçıvan", SAİL 75; 3 Diĝir-a-$ĝu_{10}$ 3 E_2 ku 3 E_2-ta-e_{11} 3 Ur-pu nu-$kiri_6$-me "3 (kile arpa) Diĝir-agu'ya; 3 (kile) Eku'ya; 3 (kile) Etae'ye; 3 (kile) Urpu'ya. Onlar bahçıvandırlar". VS 14, 181 II 8-11; šandana, AHw. 1001; diĝir-a-$ĝu_{10}$ nu-kiri-ke_4 $kiri_6$-ku_4-ta mu-de_6 "Diĝir-agu, bahçıvan (soğanları)

Sümerce	Akadca	Türkçe
		Eku'nun bahçesinden getirdi. " VS 14, 69 II 1-4;
bahis, tartışma, müzakere	šitūltum	eš$_2$-dam, AHw. 1253;
bahse girmek, ileri sürmek	ṣirḫum	dub$_2$,
bakıcı, bekçi	kurutšûm	^{lu}$_2$ub$_5$-ku$_3$-ga, hayvan bakıcısı "lu$_2$-gurušda",
bakıcı, danışman	pāqidum	lu$_2$-šid-du$_3$, MSL 12, 195 d 5; AHw. 827;
bakıcı, yardımcı; hademe, odacı	zāninum	u$_2$-a, MSL 12, 139, 365; AHw. 1510;
bakım	būnum kunnūtum	du$_3$-a, SAİL 230; AHw. 138; 507; kurum$_2$, AWL 301;
bakımlı, besili, uygun, elverişli, iyi	(w)asmum marûm	du$_7$, AHw. 1474; ur-^{d}ba-ba$_6$ lu$_2$-gu$_4$-du$_7$-ra-ke$_4$ gu$_4$-du$_7$-du$_7$-še$_3$ ba-de$_6$ "Ur-baba, sağlam sığırların adamı/bakıcısı onu bakımlı sığır olarak kabul etti". VS 14, 32 II 1-4; gu$_4$-du$_7$-du$_7$-e "En iyi boğalar", TSL 5, 29; gu$_4$-du$_7$-du$_7$-še$_3$ ba-de$_6$ "İyi cins öküzler olarak o (onları) kabul etti". VS 14, 32 II 1-2; gu$_4$-du$_7$-du$_7$ "Bütün besili boğalar", CIRPL Ukg. 4-5 IV 20; niĝ$_2$-gu$_7$-a,
bakır	werûm urudûm erûm amurrum šuḫtum mašḫum	urudu, AHw. 1495; 1436; SAİL 32; urud/urud$_2$, AHw. 247; ad-ḫal, AHw. 247; im-mar-tu/du$_2$, AHw. 46; bakır tel "urudu-ni$_3$-gid$_2$-da", bakır yeşili "izi-tag-ga", AHw. 1261; bakır zoka "urudu-ni$_3$-de$_2$-a", bakır kupa "^{urudu}maš-ḫu-um", parça bakır "urudu-ni$_3$-saḫar-ra", sert/külçe bakır "urudu-ni$_3$-kala-ga", arıtılmış bakır "zi-ir-ru", SL 314; urudu-luḫ-ḫa,
bakırcı, metal işçisi	qurqurrum tabīrum	^{urudu}zermušku, AHw. 929; tibira, tibira$_3$ CT 29, 46, 5; AHw. 1298;
bakış	naplāsum	igi-bar, AHw. 739;
bakiye, borç, fazlalık, aşırı	ribbatum rīhtum/ šittum	la$_2$-u$_5$, la$_2$-u$_{22}$(NI), la$_2$-ya$_3$, AHw. 980; la$_2$-a, ib$_2$-ku$_4$, SAİL 207;
bakiye, kalıntı, artık, depo, stok	šittum uturtum sankuttum	ib$_2$-tag$_4$, ib$_2$-taka$_4$, ka-la$_2$-a, tak$_4$/taka$_4$, utu$_2$, MSL 14, 95, 158; AHw. 1446; saĝ-ku$_5$, SAİL 115; AHw. 1023;
bakla	kiššēnum	gu$_2$-ni$_3$-ur$_5$-ra; AHw. 492, BIN 4, 90, 18; SAİL 106;
baklava	šallarum	im-zi, MSL 7, 105, 493; AHw. 1148;

Sümerce	Akadca	Türkçe
bakmak, korumak	kanûm	zur, AHw. 440; AWL 295;
bakmak, görmek	natâlum palâsum barûm	igi, AHw. 766; CAD N/2, 121; igi ...ĝar; igi ...tab, AHw. 109; Emesal: i-bi$_2$ ... bar ISL 8;
bakmak, gözden geçirmek	amârum barûm dagâlum	igi ...du$_8$; igi ...la$_2$; AHw. 40-41; igi...bar, iĝir-ra-ne$_2$ (=diĝir-ani-e)..... igi na-ši-bar-re "Tanrısı (halkıma) içtenlikle baksın!" Gud. St. B 17-18; u$_4$ dnin-gir$_2$-su uru-ni-še$_3$ igi-zi im-ši-bar-ra "Tanrı Ningirsu şehrine içtenlikle baktığı zaman, " Gud. St. B III 6-7; igi ...ĝal/igi ...ĝal$_2$
bakmak, incelemek, görmek	amârum barûm naṭâlum amârum	Emesal: i-bi$_2$ < igi, ISL 10; ES 187; i-bi$_2$(=igi) na-am$_3$-ti-la en-ne ba-ug$_6$-ge-a i-bi$_2$ ba-ra-an-bar-re-en "Ölünceye kadar ben ona kesinlikle iyi gözle bakmayacağım". Enki ve Ninḫursaĝ, igi, SAİL 449; AS 16, 25, 16; AHw. 766 igi ...du$_8$, igi ...gub, igi ...sum igi ... si(-g) AHw. 40; CAD A/2, 5; igi... dub$_2$; igi...bar, SL 121; igi-la$_2$, SAİL 449;
bal, pekmez, tatlı, şurup	dišpum/dašpum	lal$_2$, lal$_3$ SAİL 109, AHw. 173; CAD D 161;
balçık, çamur, kil	tappissum qadûtum ṭêrum, ṭîtum rušumtum kullatum luḫummûm	im-me-dul, MSL 7, 104, 487; AHw. 1321 im-gu$_2$, SAİL 399; AHw. 892, im-lu$_3$-a, MSL 7, 99, 397; AHw. 1388; im-ta-ḫab, MSL 7, 104, 482; ki-ĝar/tuš, SAİL 461; AHw. 502 lu-ḫu-ḫum, lu-ḫu-um, AHw. 562; saḫar-ĝar, im-du-ug,
baldır, kol, bacak	kimṣum aškuttum	du$_{10}$-gam, SAİL 396; AHw. 478 niĝ$_2$-us$_2$, AHw. 478; aškud,
baldız, yenge		e-rib/erib,
balgam, salya, tükürük	ru'tum nušûm	uḫ$_2$, SAİL 392; AHw. 997 a-ḫa-an AHw. 806;
balık	nûnum šaḫarrum sannum	ku$_6$, AHw. 803-804; CAD N/2, 336; AWL 371; NG 3, 130; TSL 79, 1-10; ISL 76; ku$_6$-banšur-ra-kam "Bunlar masa üzerindeki balıklardır". RTC 36 III 1; ku$_6$-ab-ba$^{ku}_6$ "deniz balığı", ku$_6$-a-de$_2$ "taze balık", ku$_6$-banšur-ra "masa balığı/hazır balık",

Sümerce	Akadca	Türkçe
		ku_6-da "sazan balığı", ku_6-dar-ra "kurumuş/kurutulmuş balık", ku_6-dar-ra-didli-bi "Bunlar ayrı ayrı kurutulmuş olan balıklardır". DP 288 I 1 ku_6-engur-ra "bataklık/tatlı su balığı" ku_6-gibil "taze balık", ku_6-gi-ḫal "balık sepeti", ku_6-il_2 "balıkçı", ku_6-$ša_3$-bar "temiz balık", ku_6-$še_6$-$ĝa_2$ "pişmiş balık" balık ağı "sa-du_3(-a)", AHw. 1129; ^{ĝeš}saĝ-ĝeš-gi, AHw. 1023;
balık	edakkûm ikukum bitrûm suḫurmāšum temrum nūn temri sumāsum kuppum	balık deposu "u_2-mu_{11}, ma-sar", balık kancası "^{ĝeš}gag-ku_6-la_2", balık kılçığı "e_2-da-ku_6", balık sepeti "sa-$numun_4$(ZİZİ. A)", balık üretimi "gu_2-rin_5-$na^{ku}{}_6$", balık yağı "i_3-ḫab/ku_6", AHw. 370; efsanevi bir balık "suḫur-$maš^{ku}{}_6$", fırınlanmış/pişirilmiş balık "izi-ta-nu_2-a-ku_6", SL 131, göl balığı "$ba^{ku}{}_6$, gir-ab-$ba^{ku}{}_6$", kırlangıç balığı "$sim^{ku}{}_6$", SAİL 79; pişmiş balık "kad_5-ku_6", temizlenmiş balık "$ša_3$-$bar^{ku}{}_6$", tuzlu su balığı "lu-$ub_2{}^{ku}{}_6$", deniz balığı "$sumaš^{ku}{}_6$", karakeçi balığı "suḫur-sun-$la_2{}^{ku}{}_6$", köpek balığı "$šaḫ^{ku}{}_6$", yılan balığı "gu_2-$bi_2{}^{ku}{}_6$",
balık gölü, havuz, çukur, kuyu	ḫirītum	tul_2, SAİL 511; AHw. 423;
balık kurutucusu	šuḫadakkum	šu-ku_6-$ḫad_2$-da, SAİL 354; AHw. 1260;
balık ölçü/tartı birimi		$še_3$-ba-an,
balık türleri		a-dar-$ḫub_2{}^{ku}{}_6$, a-bal-$e^{ku}{}_6$, a-dar-$tun_2{}^{ku}{}_6$; a-$eštub^{ku}{}_6$, a-ḫa-$an^{ku}{}_6$ a-za-$gur_8{}^{ku}{}_6$; $gur_{11}{}^{ku}{}_6$; $ab^{ku}{}_6$, $ab_2{}^{ku}{}_6$, ab-$suḫur^{ku}{}_6$; ab-gu_2-$da^{ku}{}_6$; ab-se_3-$da^{ku}{}_6$, ab-$ubi_3{}^{ku}{}_6$, ubi_3(ŠE. SUR, a-da-$min_3{}^{ku}{}_6$; aĝarĝara$^{ku}{}_6$; aĝarĝara-$sila_3{}^{ku}{}_6$, a-kar_2-$kar_2{}^{ku}{}_6$, ba-$za^{ku}{}_6$, $bar^{ku}{}_6$, $baḫar^{ku}{}_6$ $bara_2{}^{ku}{}_6$, bar-$ḫuš^{ku}{}_6$, bi_2-za-$za^{ku}{}_6$, $bul_5{}^{ku}{}_6$, $buru^{ku}{}_6$ da-$KA^{ku}{}_6$, dar-$ra^{ku}{}_6$, $dara_3$-$nita^{ku}{}_6$, dar-$ra^{ku}{}_6$, $dili^{ku}{}_6$ $dim^{ku}{}_6$, $du_6{}^{ku}{}_6$; dub-$sar^{ku}{}_6$; $gakkul_2{}^{ku}{}_6$, $gamar^{ku}{}_6$, gam-$gam^{ku}{}_6$; gamar-i_2-$zi^{ku}{}_6$,

Sümerce	Akadca	Türkçe
balık türleri		gamar-i-zi$^{ku}_{6}$; gi-zi$^{ku}_{6}$; gir$^{ku}_{6}$, gir$_2$-u$_2^{ku}_{6}$, gir$_2$-nun-na-du-ra$^{ku}_{6}$, gir$_2$-rin$^{ku}_{6}$, gir$_5$-gir$_5^{ku}_{6}$ giraba$^{ku}_{6}$, gir-gid$_2^{ku}_{6}$, giri$_x^{ku}_{6}$, giri$_{22}$ (GIŠ. LU$_2$) gir-šu$^{ku}_{6}$, gu$_2$-sur-ra$^{ku}_{6}$, gur$_4$-gur$_4^{ku}_{6}$; gu$_3$-sur$^{ku}_{6}$, ĝeš-dub$_2$-dub$_2^{ku}_{6}$ ĝeš$_3$-bir$_2^{ku}_{6}$ ĝeš$_3$-bir$_2^{ku}_{6}$ ĝeštu$^{ku}_{6}$ ĝeš$_3$-bir$_2^{ku}_{6}$ ĝir$_2^{ku}_{6}$ ĝir$^{ku}_{6}$ ĝir-gid$_2^{ku}_{6}$ ĝir$_2$-gid$_2^{ku}_{6}$; ĝir$_2$-niĝin$_2^{ku}_{6}$, ḫi$^{ku}_{6}$, ḫuš$^{ku}_{6}$, igi-suḫur$^{ku}_{6}$, il$^{ku}_{6}$, i-zi$^{ku}_{6}$; ka-lu-ub$_2^{ku}_{6}$ kad$_4^{ku}_{6}$, kar-du-kas$_4^{ku}_{6}$, kas$_4$-kas$_4^{ku}_{6}$; ka-sur$^{ku}_{6}$, ki-mu$_{11}^{ku}_{6}$; ki-saĝ-gid$_2^{ku}_{6}$, ki-zi$^{ku}_{6}$, kig$_2^{ku}_{6}$, kiĝ$_2^{ku}_{6}$, kun$^{ku}_{6}$, kun-zi$^{ku}_{6}$, lu$_2^{ku}_{6}$; lu$_2$-ulu$_3$-ĝa$_2^{ku}_{6}$, lum$^{ku}_{6}$ maš$_2$-gur-ra-šeš, mu$_{11}^{ku}_{6}$, mun$^{ku}_{6}$, muš$^{ku}_{6}$, muš-u$_2$muš-u$_2^{ku}_{6}$, nam$^{ku}_{6}$, ni$_2$-gu$_7$-gu$_7^{ku}_{6}$, niĝ$_2$-ki$^{ku}_{6}$ nin-uš$^{ku}_{6}$, nir-pad$^{ku}_{6}$, nu-tar$^{ku}_{6}$; pap-zubud$^{ku}_{6}$, peš$^{ku}_{6}$, pi-asar$_2^{ku}_{6}$, pisaĝ$^{ku}_{6}$ e$_2$-nam-ed$_2$, esir$_3^{ku}_{6}$ saĝ-keš$_2^{ku}_{6}$, saĝ-kur$_2^{ku}_{6}$, saĝ-pap$^{ku}_{6}$, sila-min$_3^{ku}_{6}$, sila$_3$-zubud$^{ku}_{6}$, sim-ma$^{ku}_{6}$ sumaš-SUD$^{ku}_{6}$, ša$_3$-luḫ-ḫa$^{ku}_{6}$, šeg$_9^{ku}_{6}$; šeš$^{ku}_{6}$, šum$^{ku}_{6}$, tar$^{ku}_{6}$; ti$^{ku}_{6}$; tu$^{ku}_{6}$; tum$_{12}^{ku}_{6}$; tur-ti$^{ku}_{6}$, u$_4$-da-ba$^{ku}_{6}$, u$_4$-tab$^{ku}_{6}$; ubi-ab-ba$^{ku}_{6}$, ubi-gal$^{ku}_{6}$; ubi-sig$_{10}^{ku}_{6}$, ubi-sumaš$^{ku}_{6}$; uga$^{ku}_{6}$; uga/ uga$_x$(NAGA), ummu$^{ku}_{6}$, u-mu$_2^{ku}_{6}$ unu$^{ku}_{6}$, ur$_4^{ku}_{6}$; ur-bar$^{ku}_{6}$, ur-bar-ra$^{ku}_{6}$, uri$_3^{ku}_{6}$, uru$_6^{ku}_{6}$; uru$_7^{ku}_{6}$, utuwa$^{ku}_{6}$, u$_2$-ga$^{ku}_{6}$; zari$_2^{ku}_{6}$, engar$^{ku}_{6}$
balık türleri	kamarum parsiktum uruttum ziqqatûm	ka-mar$^{ku}_{6}$; SAİL 15; AHw. 430; niĝ$_2$-saĝ-la$_2^{ku}_{6}$, ninda$_2$-ab-suḫur$^{ku}_{6}$, ninda$_2^{ku}_{6}$, ninda$_2^{ku}_{6}$
balık türleri	ziqnānum sapsapānum šaḫappum āribum zinûm singurrum zubuttûm	nun-bar-ḫuš$^{ku}_{6}$, SAİL 87; suḫur-sum$_4$-la$_2^{ku}_{6}$, suḫur-tun$_3^{ku}_{6}$; tun$_3$-bar$^{ku}_{6}$, suḫur-tun$_3^{ku}_{6}$; ša$_3$-ḫab$^{ku}_{6}$, AHw. 1128; uga$^{ku}_{6}$, AHw. 68; TSL 71, 1-3; SAİL 18; ze$_2$-na$^{ku}_{6}$; zi-gur$^{ku}_{6}$, SAİL 84; AHw. 1047; zubud$^{ku}_{6}$, zum$^{ku}_{6}$
balık yumurtası, havyar	piqannum binītum	aĝarĝara, zizna$^{ku}_{6}$

Sümerce	Akadca	Türkçe
balıkçı	bā'irum	šu-ku$_6$, AHw. 86; CAD B 31-32; šu-ku$_6$-a-du$_{10}$-ga-ke$_4$ mu-de$_6$ siraran-še$_3$ ba-de$_6$ "Tatlı su balıkçıları (balıkları) getirdi, (onlar) Siraran'a götürüldü". VS 14, 19 II 1-5; šu-ku$_6$-ab-ba-ke$_4$-ne mu de$_6$ en-ig-gal ...e$_2$-ni$_3$-ga-ra i$_3$-de$_6$ "Deniz balıkçıları (balıkları) getirdiler. Eniggal (onları) hazine deposuna götürdü". VS 14, 24 V 4-VI 3; Gu-ba$_6$ šu-ku$_6$ mu-de$_6$ saĝ-en-ne$_2$ su šu-na e-ĝal$_2$ "Guba, balıkçı (balıkları) getirdi. Saĝ-enesu (onları) korumaya aldı". VS 136 III 1-5; 2 kıyı balıkçısı "a-dun-a", gala-tur...ur-^{d}nin-nun a-dun-a-me "Galatur, Ur-Ninnun. Onlar kıyı balıkçılarıdırlar". VS 14, 143 II 3-4; gala-tur a-dun-a-ke$_4$ mu-de$_6$; Galatur, kıyı balıkçısı (onları/balıkları) getirdi". VS 14, 166 II 2-4
balıkçıl, leylek	igirûm kulīlum laqlaqqum	i-gi-ra^{mušen}, igira$_2^{mušen}$, igira$_3$ (Kİ. KA. SAL) SAİL 461; AHw. 367; ku$_6$-lu$_2$-u$_{18}$-lu, SAİL 89; AHw. 501 nam-šu-ku$_6$, za-ra-aḫ^{mušen},
balıkhane		e$_2$-sim-ma-dar,
balkon, yüksek kutsal teras	gigunûm	gi-gu$_3$-na, AHw. 287;
balmumu	iškūrum	du$_8$/duḫ-lal$_3$, SAİL 167; AHw. 396; eš-ku-ru-um, lal$_3$-HI×AŠ2, lal$_3$-ḫur,
balta, kazma	allum agasalakkum kalmakrum pāštum qulmûm eḫzum ḫaṣṣinnum pilakkum mekûm	^{ĝeš}al, AHw. 37; CAD A/1, 356; 6 ^{ĝeš}al e$_2$-ki-šal$_2$-la-ka šu-a i$_3$-gi$_4$-gi$_4$ "6 baltayı o Ekišal'da teslim ediyor" VS 14, 67 II 3-5; aĝa-silig, SAİL 347; AHw. 16; a$_2$-sur/šur, dur$_{10}$, du$_5$, AHw. 846; dur$_{10}$-al-lu$_5$, dur$_{10}$-gag dur$_{10}$-tab-ba, AHw. 846; ĝeš-ku, AHw. 927; al-lul/lu$_5$; AHw. 38; CAD A/1, 360-361; ^{ĝeš}silig$_5$, ^{urudu}gin$_2$-munus, SAİL 595; AHw. 191; nam-dun, ^{urudu}ḫa-zi; AHw. 332; AWL 256; ağaç balta "bala, SAİL 9; AHw. 863; ^{ĝeš}bal, AHw. 863; SGL 1, 61; ^{ĝeš}aĝa$_3$; ^{ĝeš}aga-dun$_3$-ma, ^{ĝeš}aĝa-silig(-ga) ^{ĝeš}igi-ĝal$_2$, balta, satır "^{ĝeš}in-nu-šu-gur$_{10}$-a",

Sümerce	Akadca	Türkçe
balta/kürek sapı, dümen		^{ĝeš}ĝisal,
balya		gu-kilib-ba, gu-niĝin$_2$(-na),
balyoz		^{ĝeš}ma-a-a-al-tum,
bambu, Magan kamışı		gi-ma$_2$-gan^{ki},
bandaj, sargı bezi, sargı	naštiptum	niĝ$_2$-gur$_7$, niĝ$_2$-kar, ni$_3$-la$_2$
bank, sıra, kürsü, baro, tezgah	makāṣum	^{ĝeš}ma$_2$-gaz;
banka		bala-ri,
banotu	šakirûm	^{u}$_2$šakira, SAİL 46; AHw. 1140;
bant, kayış, şerit, atkı, kuşak	markasum riksum	ud$_5$-saĝ, bar-ed$_3$-da,
banyo, küvet, yıkanma	rimkum	tu$_5$, SAİL 354; AHw. 985;
bar, lokanta, meyhane	aštammum	eš$_2$-dam, SAİL 536; AHw. 85;
baraj yapmak/germek, set çekmek		dur$_2$-dur$_2$,
baraj, bent, set, savak	arammum	kun$_4$-bad$_3$-e$_3$, AHw. 64; ^{ĝeš}keš$_2$-ra$_2$, ^{ĝeš}kešda,
baraka, kümes, kamış parmaklık	kikkišum	gi-sig/ gi-sig$_7$; gi-sig-ga, ISL 127;
bardak	maštûm	a-naĝ, AHw. 631; ḫa-al-ma, SL 108,
bardak, senek(=çam ağacından oyularak yapılmış su testisi), ağaç testi	anaqqum	^{dug}a-na$_8$ "su küpü, , AHw. 50; MSL 7, 75, 14; SL 5;
bardak, tas, tekne, kova, yalak,	mašqûm	epig/ebig, AHw. 629;
barınak, han, misafirhane		e$_2$-kas$_4$-me,
barınak, kamış barınak, sığınak	ašāšum ḫīšum kumāṣum	azad$_2$, azad$_3$ gud$_3$,
barınmak, sığınmak	napāgum puzra aḫāzum napištu abālum	gigri$_2$, MAOG 3/3, 6, 45; AHw. 732; saklıca girmek, kıpırdatmak, suya atlamak, dalmak, atlamak, gömülmek, düşmek, a$_2$-ur$_2$ … dab$_5$ zi …tum$_2$
barışma, uzlaşma	tanīḫu ša agîm	urun$_x$ (EN), u$_{18}$-ru(-n)
barmen, içkili yerlerde hizmet eden kişi	dālûm	^{lu}$_2$a-bala, SAİL 579; AHw. 155;
bağırsak		^{uzu}ša$_3$, SAİL 384;
Barsipa		bad$_3$-si-ab-ba^{ki}; ^{uru}bar$_2$-sipa/sipa$_2$, SAİL 344;

Sümerce	Akadca	Türkçe
basamak, merdiven	giltûm	ĝeš-di$_5$, ^{ĝeš}galam ĝir$_3$ …us$_2$, MSL 7, 29, 343; AHw. 721
basket (=yayvan, genişçe sepet, sele)	masabbum	^{gi}ma-sab,
baskı altında bulunmak		mug/mug$_2$, SL 180;
baskı uygulamak, eziyet etmek		nam-gu$_2$-še$_2$ … aka,
baskı, zulüm, eziyet, sıkıntı, güçlük		niĝ$_2$-ḫeš-še$_3$,
baskın	muktaššaššum	ka-an-ša-ša, AHw. 670;
baskın çıkmak, aşmak		zag …dib,
baskın yapmak, istila etmek	raḫāṣum	ĝen, ISL 117;
baskın, fırtına, sel, yağmur	abūbum	uru$_5$, AHw. 8;
baskına uğramak	rapāsum	ra-aḫ/raḫ$_2$,
baskına uğramış, boğulmuş		a-e-du-a,
baskını/taşkını önleme seti	butuqtum	naĝ-ku$_5$,
basmak, zorla koparmak	natākum	sur$_8$,
basmak, çarpmak, itmek	nakāpum	du$_7$,
basmak, çiğnemek, ezmek	kabāsum	suḫub, suḫub$_2$ AHw. 1054 ten
basmak, koşmak, dörtnala gitmek		ḫub$_2$…šu$_2$,
basmak, sürekli/devamlı itmek	darāšum	zag … tag
basmak, vurmak, çarpmak	mašādum	šu-uš,
bastırmak, sıkıştırmak, zorlamak		zag, šu … us$_2$
bastırmak, çığlık atmak		ad…ĝar
bastırmak, ütülemek	sagûm	sa-ga
baston, çomak, sopa, değnek, gürz	ḫaṭṭum mekkûm kakkum	^{ĝeš}gidri, AHw. 337; CAD H 153; e$_2$-gidri-bi saĝ-bi-še$_3$ e$_3$(=ed)-a "Tapınağın asasını o öncelikle yükseltti (=tapınağın asasını öncelikle yükselten o)" Gud. St. G I 15-16; ^{ĝeš}bar-uš, AHw. 837; ešla, rig$_3$, AHw. 422;
baş	qaqqadum di'um rēšum	saĝ, saĝdu, saĝ-du AHw. 899; baş ağrısı "du$_6$", AHw. 174; saĝ, AHw. 899; CAD Q 100; ra-si/ši, AHw. 973 ugu/ugu$_2$; ugu$_3$, AHw. 899;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		a-ne saĝ-ĝa-ni-še$_3$ diĝir-ra-am$_3$ "Başına göre o bir tanrıdır". Gud. Sl. A IV 16; saĝ-bi ḫur-saĝ-ĝal-gim im-mi-in-il$_2$ "Büyük bir dağ gibi o başını
baş		yukarıya kaldırdı. " UET 1, 143, 39;
baş kaldırmak, itiraz etmek		a$_2$...ĝar; igi... ru-gu$_2$, saĝ .... ĝar, gaba-šu ...ĝar,
baş belası, baş ağrısı		saĝ-gig,
baş çömlekçi, çömlekçi şefi		baḫargal$_x$ (GAL. BAR. EDİN),
baş dönmesi, göz kararması	ṣīdānum	sa-niĝin, AHw. 1100;
baş eğmek		saĝ ...sig$_3$ kur-kur-re saĝ im-da-ab-sig$_3$-ge "Bütün ülkeler başı öne eğiyorlar"
baş kaldırmak	šaqû ša rēšim	saĝ ...us$_2$, saĝ zig$_3$
baş kaldırmak, kalkınmak	nekelmûm	saĝ ...il$_2$,
baş kaldırmak, karşı gelmek		gaba-šu ... ĝar, še$_3$ ... e$_3$ SRB 7, 19; ur-saĝ pirig-zi-ga gaba-šu-ĝar nu-tuku "Kahraman, gerçek aslan, onun rakibi/ karşı çıkanı yoktur". Gud. Sl. A II 10;
baş katip, kıdemli yazıcı		dub-sar-maḫ, AWL 239;
baş koymak, baş kaldırmak		saĝ .... sum
baş örtüsü	ḫazīqatum kubšum	^{tug}$_2$bar-si-saĝ-du, CAD H 166; AHw. 339; ^{tug}$_2$sagšu,
baş örtüsü, türban, kuşak, şerit		^{tug}$_2$bar-sig$_9$,
baş sallamak		saĝ.... bal,
baş vurmak, dolaşmak, dönmek	saḫārum	niĝin, AHw. 1005; CAD S 36; ĝeštu$_2$ ... ĝa$_2$-ĝa$_2$ Gud. Sl. A I 12;
baş vurmak, uygulamak, ilgilenmek	maḫāṣum	tug$_2$ ...tag,
başa dolamak, el bağlamak		saĝ-šu ...du$_3$,
başa koymak		saĝ .... ĝal$_2$ StP 10, 1 I 2;
başak, kabuklu tane	gulbūtum antum	^{ziz}gu$_2$-nida, AHw. 296 arpa başağı "urta", arpa/buğday başağı "še-an-še", başak, tane "an-še", SL 20;
başarı dilemek		u$_3$-ma-a-du$_{11}$,
başarı kazanmak, başarmak		ki-še-er ... ĝar , u$_3$-ma ...gub,
başarı, şenlik, düğün, bayram	išdiḫum	niĝ$_2$-me-ĝar, u$_3$-ma/na,
başarılı olmak	šamāḫum	uš$_8$, saĝdudu$_x$ (LAGAB. ŠİTA),
başarılı/huzur içinde olmak		sa$_6$, SAİL 322, AHw. 155; ḫe$_2$-sa$_6$ "O huzur içinde olsun!" Gud Sl. A III 18;

Sümerce	Akadca	Türkçe
başarıya ulaşmak, elde etmek		u_3-ma/na … gub,
başarıya/galibiyete ulaşmak		u_3-ma gub,
başvurmak, danışmak		šu-Erim-ur-ĝu$_{10}$ … du$_{11}$/e, "Erim-urgu'ya danışmak",
başına kakmak, alay etmek		in.. dub$_2$, SL 127
başını ezmek		saĝ …dub$_2$
başından atmak		da$_{13}$,
başını göğe kaldırmak, yükselmek		saĝ-an-še$_3$ … il$_2$, SL 224;
başını kaldırmak, yükseltmek		saĝ-bi-še$_3$ …e$_3$,
başka bir zaman için, ile birlikte	ana matīma	u$_4$-kur$_2$-še$_3$, AHw. 633;
başka bir nedenle		giri$_{16}$
başka bir yerde	ašaršani	ki-min, kimin, SAİL 416; AHw. 78;
başka bir yöne		gu$_2$-še$_3$,
başka yöne çevirmek(suyu)	šebērum	ḫaš,
başkaldırmak		dun$_5$/du$_9$
başkan, lider, önder	ašarēdum	$^{lu}_2$maḫ, SAİL 57; AHw. 1105; maš$_2$-saĝ, AHw. 78; dub-saĝ, gu$_2$-gal, ud$_5$-saĝ; ugu, ugula, šu-niĝin$_2$ 23 lu$_2$ ur-saĝ ugula-bi "Toplam 23 kişi. Ursaĝ onların başkanıdır. ", Nik. 3 II 17-19
başkan, meclis başkanı	kiništum	$^{lu}_2$ukkin, AHw. 480;
başkatip		dub-sar-maḫ, AWL 239;
başkent		uru-saĝ, NG 3, 154;
baş koymak		saĝ …sum, SL 93; 358;
baş sallamak		saĝ …bal
başlamak, sahip olmak		ĝeš$_3$-zu , SL 107;
başlamak, başlatmak, işe koyulmak		ĝal$_2$ …taka$_4$/taka$_5$(BALAG) ig …gub; taka$_4$…la$_4$, dul$_4$ …ĝar,
başlangıç	sippum	zag-du$_8$, za$_3$; za$_3$-mu-du$_{10}$-ga$_{14}$ (=za$_3$-mu-dug$_3$-a) "İyi bir yılın başlangıcında, " Gud. St. B VIII 11;
başlık, evlilik parası		ku$_3$-dam-tuku,
başlık, yular		ab$_2$-saĝ, ab$_2$-saĝ-gibil ab$_2$-saĝ-sun "Yeni başlık, eski başlık" VS 14, 162 I 5-6
başörtüsü, türban, şapka, başlık		saĝtuš,

Sümerce	Akadca	Türkçe
başşehir		Emesal: iri-bad$_3$ < uru$_2$-bad$_3$,
baştan savmak		ki ...ri
baş vezirlik bürosu		nam-sukkal-maḫ,
başvurmak, ilgili olmak	saḫārum	ĝen, niĝin, AHw. 1005; CAD S 36; tug$_2$-gur/gur$_8$, tug$_2$-gur$_{10}$, še$_3$.... gub BİN 8, 162, 3;
başvurmak, taşımak, götürmek		šu ... de$_6$,
başvuru, cazibe, bolluk, güç, kuvvet		la-la, AHw. 1261;
batak, çamur, bataklık	agammum	agam, agam$_2$ AHw. 15; a-ĝa-mu-um, a-ambar AHw. 15,
bataklık	agammum	ki-a-tag$_4$; ki-a-tag$_4$-a, umaḫ 13 ziz$_2$ en-ig-gal la$_3$-banda e-ne-sum-mu "Bataklıkta 13 (kile) çavdarı Eniggal, müfettiş onlara verdi". Nik. 89 III 1-3; subur$_2$/ su-bur$_2$,
bataklık otu/kamışı		^{u}$_2$numun$_2$-bur$_2$,
bataklık, kamış yatağı, batak	appārum; ṣuṣûm	sug, en$_3$-bar, ambar, SAİL 522; AHw. 79;
batı	šillān ereb šamši	ĝeš-sig, AHw. 1236; ĝeš-šu$_2$, SL 106; tu$_{15}$-ĝar$_7$-du$_2$, utu-šu$_2$/ utu-šuš$_2$, utu-šu$_2$-uš,
batık tekne, sandal		^{ĝeš}ma$_2$-su-a,
batın, rahim, döl yatağı, oyuk		a-ĝa-ri-in, aĝarin, aĝarin$_4$
batırmak, daldırmak, batmak	ṭebûm ašārum erēpum	su, AHw. 1382; šu$_4$, a-ra,
batırmak, sokmak, iğnelemek	zaqātum	gir$_2$,
batmak	warādum rabûm	e$_{11}$(-d), AHw. 1462; CAD A/2, 212; šu$_2$, AHw. 940;
batmak, kapatmak	katāmum	šuš$_5$,
battaniye		tug$_2$-gu$_2$-lal, SL 279; niĝ$_2$-tug$_2$, AWL 266;
bayağı/sıradan hizmetçi	gerseqqûm	ĝiri$_3$-se$_3$-ga, AHw. 285;
bayan ağıtçı, yas tutan bayan	zammertum	u$_3$-še$_3$-la$_2$,
bayan esirlik, kölelik		nam-geme$_2$,
bayan hizmetçi, cariye, kadın köle	amtum	geme$_2$, AHw. 45; CAD A/2, 80; AWL 90; geme$_2$ nin-a-ni mu-da-di-am$_3$ (=mu-n-da di-am$_3$) "Cariye sahibesiyle eşit tutuldu". Gud. St. B VII 31; Emesal: gi$_4$-in "cariye",

Sümerce	Akadca	Türkçe
bayan, kraliçe, hanım, hanım efendi	bēltum	nin, ugunu$_2$, dumu-munus-lu$_2$, e-ri-iš/ereš, Emesal: ka-ša-an< nin
baygınlık, bayılma	ḫa'attum	igi-la$_2$-šu$_2$, SAİL 449, 481,
bayi, satıcı		lu$_2$-niĝ$_2$-sa$_{10}$-gu$_7$, lu$_2$-ni$_3$-sam$_2$-gu$_7$,
baykuş, doğan	eššebum qadûm	a-bu^{mušen}, CT 12, 26 IV 7; AHw. 258; ninna$_2^{mušen}$, CT 12, 26 IV 7; AHw. 258; la-la-ri^{mušen}, mušen-zib$_2$, uru-ḫul-la^{mušen}, AHw. 892;
bayrak, sancak	urinnum	uri$_3$, ^{ĝeš}urin,
bayram elbisesi	lamaḫuššûm	tug$_2$-ni$_3$-lam$_2$, suluḫu/suluḫu$_3$, AHw. 532;
bayram yemeği	tākultum naptanum	ĝešbu, AHw. 1309; ISL 128 na-ab-da-num$_3$,
bayram, yortu, şenlik, eğlence	isinnum	ezem/n, AHw. 388; CAD I/J 195; ezem/n-gal-gal-ba uku$_3$-e nam-ḫe$_2$-a u$_4$-bi im-di-ni-ib-zal-e "Büyük bayramlarda halk günleri bolluk içinde geçiriyor". SGL 1, 73; šu-niĝin$_2$ 20 la$_2$ 3 1(ban$_2$) ziz$_2$ gur-saĝ-ĝal$_2$ 2 2(ul) la$_2$ 1(ban$_2$) še še-ba ziz$_2$-ba lu$_2$-dulla šub-lugal(a)-ke$_4$-ne ezem-^{d}ba-ba$_6$-ka "Toplam 17(=20-3) kile, 1 okka çavdar; 2 kile, 2 şinik'ten 1 okka eksik arpa. Saray hizmetlileri (ile) kralın uşaklarına
bayram, yortu, şenlik, eğlence	zagmukkum	tanrıça Baba'nın bayramında arpa (ve) çavdar dağıtımı". BIN 8, 347 XI 1-4; zag-muk/mu, SAİL 332; AHw. 1502; munu$_4$-gu$_7$, niĝ$_2$-ezem-ma,
baytar	muna"išum	a-zu-anše, BAW 1, 82, 15; AHw. 672;
bazalt	atbarum	$^{na}{}_4$ad-bar AHw. 86;
bazlama, yufka	kakkartum kirṣum midrum kusāpum	ninda, ninda-bappir, AHw. 421; ninda-daĝal-bi$_5$, bazlama türü "ninda-kur-ra", SAİL 597; AHw. 651; ninda-KA-gu$_7$, , ninda, AHw. 514;
bebek, çocuk	ṣehrum tēniqum passum	genna, AHw. 1217; dumu-tur, TİM 5, 6, 6; AHw. 1347; ölü doğmuş bebek "niĝin$_3$-ĝar-ra", taş bebek "za-na", CT 41, 43 b Ay. 9; AHw. 839;
beceri, yetenek, marifet, ustalık	nikiltum	ni$_3$-galam, usu, SL 304;

becerikli, akıllı, yetenekli, zeki

Sümerce	Akadca	Türkçe
becerikli, akıllı, yetenekli, zeki	telītum šūlukum emqum eršum mūdûm	an-zib(-ba), AHw. 1345; SL 21; an-zib$_2$(-ba), a-si$_3$/se$_3$-ga, AHw. 1270; usandu, usandu$_x$ (NUNUZ. AB$_2$· AŠGAB) gal-an-zu, nam-galam,
beceriksiz, uysal, aptal, sakat		ḫu-ru-um, SL 114 a-ga-aš-gi$_4$, di-bi-ri,
beddua etmek, küfretmek		aš$_2$ ..... mu$_2$
bedel, taviz, tazminat, fiyat, eder	rībum	tah, MSL 2, 134, 1; AHw. 981; niĝ$_2$-sa$_{10}$, niĝ$_2$-sa$_{10}$-am$_3$
beden, vücut, gövde, kabul etmek		su ...bar, su- zi/zig$_3$i/zig$_3$
beğeni, takdir		u$_6$,
beğenmek, tercih etmek, sevmek	ramûm bêrum	ki ...aĝ, AHw. 951; AWL 196; aya-zu ^{d}en-lil$_2$-le ki gal-bi ši-im-ma-an-aĝ$_2$ "Baban Enlil seni çok sevdi", SGL 2, 13, 28; a$_2$-ĝa$_2$/aĝa$_2$, AHw. 953; bar, AHw. 122;
beğenmek, seçmek, tercih etmek	bêrum nasāqum	da-na, dana$_2$, danna, AHw. 122; SAİL 166; suḫ$_5$, igi ...suḫ, AHw. 753;
beğenmemek, kötü gözle bakmak		igi... gid$_2$,
bekçi, gardiyan, gözcü, nöbetçi	maṣṣārum šāpirum pākidum rēdum dēkum	^{lu}$_2$en-nun, SAİL 99; AHw. 621, ^{lu}$_2$en-nu-ug$_3$-ĝa$_2$, ugula, SAİL 295; AHw. 1172; saĝ-en$_3$-tar/ku$_5$, AHw. 827; uku-us$_2$, AHw. 968; ^{lu}$_2$zi-zi, AHw. 167; baş bekçi "en-nu-gu-la", koyun ahırı bekçisi "erin$_2$- e$_2$-udu, tapınak bekçisi "erin$_2$-eš$_3$-didli",
beklemek, basmak, dikkat etmek	qu'um lawûm naṣārum	gub MSL 4, 111, 3; AHw. 931; ĝiri ...gub, ĝiri$_3$ ...gub, AHw. 931; dab$_6$; ĝiri$_3$ ... gub, en-nu-uĝ$_3$ ...ak,
beklemek, kontrol etmek, korumak	naṣārum	ĝa$_2$, en-nu-uĝ$_3$ ...du$_3$,
beklenti, konuşma, söz	dabābum	du$_{11}$(-g),
bel kemiği, omurga	eṣemṣērum	gu$_2$-mur$_7$, gu$_2$-mur$_8$; AHw. 251, SAİL 106; CAD E 344; gu-mur$_7$,
bel, bahçe küreği	nashiptum šaqûm	^{ĝeš}mar-šu,

Sümerce	Akadca	Türkçe
bel, kalça, orta		ib_2/eb_2, $sabad_2$/$sabad_3$, SL 222;
bela, kötülük		$niĝ_2$-ḫulu-$ĝal_2$,
belediye başkanı, vali	rabiānum šaddanakkum ḫazannum	ugula, MSL 12, 33, 21; AHw. 934 santana, SAİL 343; AHw. 1022; $^{lu}{}_2gu_2$-en-na, SAİL 106; MSL 2, 97, 133; ḫa-za-num_2, AHw. 338; NG 3, 119;
belge, katkı, bağış		$šir_3$-nam-nar, $šir_3$-nam-sipad, $šir_3$-RI-gud,
belge, tutanak, vesika	ṭuppum	im-ĝar-ra, AHw. 1394; bal-bal-e
belirlemek, mühürlemek	kanākum	kišib …$raḫ_2$, AHw. 434;
belirmek, görünmek, belli olmak	īnam našûm	kišib …$raḫ_2$, AHw. 434;
belirsiz olmak, akşam olmak		gig_2/gi_6(-g),
belirsiz uzak, ilgisiz olmak		ri,
belirteç		-$eš_2$, da-re_2-$eš_3$ "sonsuza kadar"; gal-le-$eš_2$ "fazlasıyla" ; ku_3-ge-$eš_2$ "temiz olarak" ; zi-de_3-$eš_2$ "içtenlikle, dostça" du_{10}-ge-$eš_2$ "güzel bir şekilde" ; ar_2-re-$eš_2$ "övgüyle" an-dul_3-$eš_3$ "yardımcı olarak" ; u_4-de_3-$eš_2$ "güneş gibi",
belirteç		-bi, -bi-$še_3$, gal-bi "büyük bir şekilde"; gibil-bi "yeniden" du_{10}-bi "sevecenlikle", si-sa_2-bi "doğrulukla" silim-bi "nazikçe" ; tur-bi, "hiç olmazsa" lu_2-banda gibil-bi e_2-du_3-gim "Tapınağı yeniden yapan küçük bir adam gibi", Gud. Sl. A XIX 22; gibil-bi-$še_3$ "yeniden" ; maḫ-bi-$še_3$ "yüksekolarak" e_2-bi gibil-be_2-$eš_2$(=gimil bi-$še_3$) ḫu mu-tu "Ben bu evi gerçekten yeniden yaptım. " Iraq 13, 28 ; 29, 33;
belirteç eki		-a-bi $ḫul_2$-la-bi "içtenlikle, sevinçle" ; ul_4-la-bi "ivedilikle" ; 3 udu 1 maš-gal-ul_4-la bi ḫa-mu-na-ab-sum-mu "Sen 3 koyun (ile) 1 erkeci ona ivedilikle vermelisin!", TCS 1, 9, 3-6; gibil-a-bi "yeniden, tekrar" du_9-na-bi "nazikçe"

Sümerce	Akadca	Türkçe
		warad-^{d}sin-me-en ..... du_9-na-bi u_3-gul im-ma-an $ĝa_2$-$ĝa_2$ "Ben Warad-Sin nazikçe dua ettim" RISA 318, 8, 13,
belirti, sembol, simge, işaret, nişan		Emesal: mu-uš-ki-im<ĝeškim,
belirtmek, göstermek, beyan etmek	emûm; šūpûm	i-ri,
belki, yukarıya, sonuna kadar		nim-$še_3$, SL 205;
belleme(=eşekleri sıcaktan korumak için bellerine bağlanan minder), çift öküzleri için sırt bezi		gu_4-apin-ni_3-tug_2, $^{anše}tug_2$ tug_2-gu_2-anše-ka-sun-sun "Eski eşek bellemeleri", DP 492 IX 1;
bellemek, kazmak, dökülmek		ki... la_2,
ben	anāku	ĝa-/ĝa-e, $ĝe_{26}$, AHw. 49; CAD A/2, 106; $ĝa_2$ a-na mu-u_3-da-zu "Ben senin hakkında ne biliyorum?", Gud. Sl. A IX 4; $ĝa_2$-e ur-saĝ-me-en "Ben kahramanım", SĜL 1, 3, 52; sipa-$ĝu_{10}$ ma-mu-zu $ĝa_2$ ga-mu-ra-bur_2-bur_2 "Ey çobanım, rüyanı ben sana açıklamak/yorumlamak istiyorum!" Gud. Sl. A V. 12; Emesal: me-e; ab-zu uru_2-ze_2-ebki-$še_3$ me-e mi du_5-mu-na-ab-du_{11} "Ben ona, Abzu'ya, Eridu şehrine güzel sözler konuşmak istiyorum". St. P 10, 1 I 25, $ĝe_{26}$-nam-me-da - benimle gel, $ĝe_{26}$-nu-gel me! Emesal: ma-e< $ĝa_2$-e, SL 165;
ben kendim		men_2/men_3, SL 174; ni_2-$ĝu_{10}$, SL 196;
benek, karanlık, siyah leke	şulmum	mes,
benek, yama, leke	tirkum ugudilûm	gi_6/gi_{25}, SAİL 427; ugu-dili, SAİL 412; AHw. 1403
benekli, çilli, çok renkli (olmak)	barmum; eqûm	gun_3/gun_5, gu_2-nu,
benimsemek, kucaklamak	edērum	gu_2 ...la_2,
benimsemek, beğenmek, onaylamak		šu-$teš_2$-a... ru-gu_2, da ... ri, su...bar, gu_2-da ... la_2,
bent kapağı, set, bent		na_8-du_{11}-ga
bent, gölet, dere, çay, nehir, set	miḫrum	kir_4/kir_6, kun-zi-da, kun-zi-da, ^{gi}ĝeš-ka-$keš_2$-da, eg_2/ek_2,
benzemek, görünmek, andırmak	mašālum	za_3, AHw. 623; sa_9, AS 7, 19, 120; SAİL 74; AHw. 623;

Sümerce	Akadca	Türkçe
benzerlik, akrabalık, yakınlık		namešda,
benzersiz, rakipsiz	dēlum ; ēdum	di-il$_5$,
benzetmek, karşılaştırmak	kašādum	za$_3$, AHw. 459-461;
beraber olmak, bulunmak	u$_2$-zu-uz mādūtim	su$_8$(-g), ISL 110; SGL 1, 130; su$_8$-su$_8$-ge-eš-am$_3$ "hepsi birliktedirler", TCL 15, 26, 37 Amar-ki-me ni-še$_3$ ba-su$_8$-eš$_2$ "Onlar Amarkime'nin (adamlarıdırlar). Onlar yardıma hazırdırlar (=yardıma birlikte gidiyorlar)". Nik. 1, 14 I 7; 1 (ul) 2(ban$_2$) lugal-ur-ĝu$_{10}$ nita-am$_6$ 4(ban$_2$) za-na munus-am$_6$ udu-ni$_3$-ku$_2$-a ba-su$_8$-ge "1 şinik, 2 okka (arpa) Lugal-urguya, o bir adamdır; 4 okka Zana'ya, o bir kadındır. Onlar besi koyunlarının yanında bulunuyorlar". DP 114 XIV 13;
beraber olmak, ilişki kurmak		zag ... keš$_2$,
beraber, beraberce	mitḫāriš	teš$_2$-bi-a, teš$_2$-teš$_2$-a, AHw. 1344;
beraber, birlikte	išteniš	ur-re-eš, ISL 86; teš$_2$-bi, AHw. 400; ISL 18;
beraber, birlikte gitmek	alākum ša mādūtim	su$_8$(-b), NG 3, 158; ISL 109; absin$_3$ e$_2$-^{d}Nin-ti-še$_3$ i$_3$-su$_8$ "İzler Ninti'nin evine(doğru) gidiyorlar. VS 14, 40 VI 6-VII 1;
beraber, ve, ile birlikte	qadum	-bi/bi-da, AHw. 892; ISL 28; SDb. 2000, § 40, 9 e; ab$_2$ amar-
beraber, ve, ile birlikte		bi-da "inek ve danası"; lugal-ni$_3$-zu ur$_2$-ni-bi$_3$-da "Lugal-nizu ve Urani", BIN 8, 29, 1-2; šu-niĝin$_2$ 5 lu$_2$ 5 šeš-bi "Toplam 5 adam ve 5 kardeşi", BIN 8, 381, 11-12; du$_{11}$-ga-du$_{11}$-ga ^{d}nanna ^{d}utu-bi(=^{d}utu-bi-da) "Nanna ve Utu'nun emirleri üzerine",
berabere kalmak, şarta bağlamak		zag ... keš$_2$
berbat, rezil, korkunç, kızgın, iğrenç	raggum	ḫuš,
berbat/kötü olmak		sig$_3$.. du$_1$/e, SL 231;
berber	gallābum šuginakkum (w)aklum gallābum	ḫur-saĝ, gu$_2$-ḫaš-la$_2$, kinda; AHw. 274; munsub/munsub$_2$, munsub$_6$(PA. GU$_2$-g), u$_2$-šup, šu-gi-na, SAİL 354; ^{lu}$_2$šu-i, CAD G 14; AHw. 274; şef berber "kinda-ĝal$_2$", AHw. 274;

Sümerce	Akadca	Türkçe
bereket, mutluluk, arzu, istek	lalûm ešēbum	la-la, lam, lam_8(LUM),
bereketli, bol, çok	mādum	ma-dam, SL 165;
bereketli/verimli (olmak)	kapāšum	uru_{12},
berrak, görkemli, canlı, neşeli		$muš_2$,
berrak/açık gökyüzü		an-sig_7-ga,
besici, bekçi	zāninum mārûm	u_2-a, MSL 12, 139, 365; AHw. 1510; lu_2-gurušda, SAİL 110;
besili hayvan, tombul	mārûm	kurušda, ^{udu}gukkal-ib_2-la_2,
besin, yiyecek, gıda, yemek	kurummatum mākālum puttûm ukullum	šuku, šukur, SAİL 469; AHw. 513; CAD K 473; gu_4-šuku "öküz yemi"; u_2-gu_7, ni_2-kid_2, $niĝ_2$-gu_7-de_3, ni_3-gu_7(-d), $ša_3$-gal, AHw. 1406;
beslenen çocuk, çırak, evlatlık çocuk	tarbûtum	buluĝ,
besteci, yazar, yaratıcı		en_3-du-ĝar-ĝar,
beş/5	šalaštum	nimin/nin_5 AHw. 1146; CAD Š/1, 232;
beş/5 yıllık, 5 yaşında		mu-5, SL 176;
beşeriyet, alem	tenēštum	ug_3-gal-e-ne, CT 52, 49, 7; AHw. 1357;
beşinci		saĝ-5-kam, ISL 20;
betimleme, en	šuḫuppum	suḫub, $suḫub_2$ AHw. 1054;
betimlenmiş tahıl		zi-im-tum,
bey	bêlum	en, en-^{d}nin-gir_2-su-ka nam-maḫ-a-ni kalam-e $ḫe_2$-zu-zu "Bey Nimgirsu'nun büyüklüğünü Sümer ülkesi tanısın. " Gud. St. B IX 28-30; en-en, en-en-ne_2-ne "Atalar", VS 14, 191 I 3; en-en "beyler", en-en bar_2-$bara_2$-ge_2-ne "Beyler (ve) krallar", umun, AHw. 118; ISL 53; ES 469; ka-ša-an, AHw. 118,
beyan, demeç, ifade, açıklama	kušurrā'um egerrûm	inim-til, i_5-ĝar, AHw. 189;
beyaz	peṣûm	bar_6-bar_6, AHw. 857; ḫu-um,
beyaz olmak,	peṣûm	bar_6, babbar/$babbar_2$, SAİL 381, AHw. 857; u_4-da udu e-babbar "Eğer koyun beyazsa", Ukg. 6 I 18;
beyaz, temiz, kutsal	ellum	sikil, AHw. 204; CAD E 102; 2 $absin_3$ sum-sikil-gal-gal "2 arık büyük

Sümerce	Akadca	Türkçe
		beyaz soğan". VS 14, 40 IV 3-V 1;
beyefendi		dumu-lu$_2$,
beygir	sisûm	anše-si$_2$-si$_2$/zi-zi, TSL 33, 1;
beyin	gabbum	su, RA 6, 132 IV 8; AHw. 272; su-lah-lah, RA 6, 132 IV 8; AHw. 272;
beylik		nam-en-zi-da, SL 188;
beylik yapmak, idare etmek		nam-en ... ak,
bezelye	kiššēnum kakkum	gu$_2$-ni$_3$-ur$_5$-ra; AHw. 492, BIN 4, 90, 18; SAİL 106; gu$_2$-gu$_2$-gu$_4$, gu$_2$-gu$_2$-uḫ, gu$_2$-tur, AHw. 422;
bıçak, çakı, ağaç bıçak, kama, ucu sivri uzun bıçak	pašultum uṣultum patrum suppīn ṣurrim	^{ĝeš}ba-kuš, MSL 5, 153, 44/6; AHw. 846 ĝiri-PA-na, ĝiri$_2$-PA-a, ĝir$_2$-ur$_3$/ur$_2$-ra, ĝir$_2$-zal kurban bıçağı "giri$_2$-tur-zabar", MSL 7, 161, 47; AHw. 1439 gir$_2$, ĝir$_2$-tur, AHw. 848; küçük çakı "ĝiri$_2$-kak", oyma bıçağı "tibir/tibir$_2$; tibir$_3$/tibir$_4$", yüzmek için kullanılan bıçak "^{uruda}gir$_2$-ašgab; ĝir$_2$-gu-la", SL 99; dişli bıçak "ba-zu$_2$, ^{ĝeš}ba-zu$_3$",
bıçak/kama kılıfı		^{ĝeš}mi$_2$-us$_2$,
bıçak/kama sapı	nātum	šu-kin, MSL 6, 87, 47; AHw. 766;
bıçkı, testere	būdum	^{ĝeš}ba-bal, MSL 2, 147, 22; AHw. 135;
bıldırcın	urballum	šen-šen-bal^{mušen}, SAİL 8; AHw. 1428;
bırakma, terk etme	maškanum	su$_7$,
bırakmak, vazgeçmek, terk etmek	ezēbum šakākum ḫalāqum	tag$_4$, AHw. 267; CAD E 416; ĝeš.. ur$_3$, ĝeš.. ur$_4$, tug$_2$ ur$_3$, gel-le-eĝ$_3$; e$_2$-ta ... e$_3$, šu ... ba, Gud. St. B IX 26,
bırakmak, koymak, doldurmak	šakānum	ĝar/ĝa$_2$-ar, AHw. 1134; CAD Š/1, 116; 3 gu$_4$ mu-4 5 gu$_4$-mu-3 ... ba-ĝar "4 yaşında 3 boğa (ile) 3 yaşında 5 boğa teslim edildi". VS 14, 66 I 3-6; en-ig-gal nu/la$_3$-banda$_3$ za$_3$ bi-šu$_4$ ur-^{d}ĝeš-ber-e$_3$ sipa-ra e-na-sum dub-daĝal nu-ĝar "Eniggal, müfettiş (onları) damgaladı (ve) Ur-ĝešbare'ye, çobana verdi. Büyük tablete/listeye o onları henüz
		geçirmedi". Nik. 182 II 2, -III 3; Emesal: mar < ĝar, me ...ĝar,
bırakmak, yok etmek, yıkmak	mašûm	gel-le-eĝ$_3$,

Sümerce	Akadca	Türkçe
bıtırak, dikenli bir bitki		$^{u}{}_{2}$dih$_{3}$, ḫul-mu$_{2}$-a, SL 115;
bıyık		tun$_{3}$-bar, SL 282;
biber, reçineli/sakızlı çalı	margūṣum	al-gazum, al-gazum$_{3}$, (ZUM. LAGAB)
biberiye, bir bahçe bitkisi	šinnum šiḫittum	zabar, CT 11, 35 a 18; AHw. 1243; sur$_{3}$, CT 12, 20 a II 11; MSL 10, 94, 306;
biçim, şekil	pitqum	ni$_{3}$-de$_{2}$-a, SLT 3 I 3; AHw. 870;
biçimlendirmek, taramak		gu$_{2}$-tar.. la$_{2}$,
biçimsiz, beceriksiz		a-ga-iš-gi$_{4}$,
biçmek, hasat etmek	eṣēdum/eṣādum baqāmum	še-gur$_{10}$, SAİL 367; AHw. 250; ur$_{4}$, AHw. 104; CAD B 97;
biçmek, sıkıştırmak, bastırmak		saga$_{11}$,
biçmek, soymak, kırkmak, kesmek		umbin …kiĝ$_{2}$,
biçmek, toplamak, kırkmak	miṯārum eṣēdum	ur$_{5}$, AHw. 104; gur$_{10}$,
bidon(=su testisi), büyük su kabı	manzûm	mezem, SL 174;
bildirmek, aydınlatmak, açıklamak		de$_{5}$(-g),
bildirmek, haber vermek		i$_{3}$-ĝar, SL 118;
bildirmek, ilan etmek, haber vermek	šasûm	šu-še-Lugal-e$_{2}$-da "Lugal-eda adına bildirmek, ilan etmek", gur$_{5}$-ru-uš …du$_{11}$, i$_{3}$-ĝar, SL 118;
bilek, kol, önkol, parmak, yumruk,	ammatum upnum	a$_{2}$-kuš$_{3}$; AHw. 44; tibir-mu, MSL 9, 69, 20; AHw. 1424;
bilek, el,	rittum	kišib, AHw. 990;
bilemek, aşındırmak,		mug,
bilerek götürmek, memnun olmak		la-la … gi$_{4}$, SL 155;
bileşim, derleme, toplama		u$_{3}$-lu-lu-ma,
bilezik, çember, tekerlek, daire	šemerum	ḫar, SAİL 401;
bilezik, yüzük	semerum šeršerum unqum	ḫar-ĝiri$_{3}$, AHw. 1036; dur$_{2}$, MSL 2, 150, 15; AHw. 1218; eš-gur, šu-gur, AHw. 1421;
bilezik, yüzük, kenar	kippatum	ĝeš-bu, ĝeš-bu$_{10}$
bilge, anlama, kavrama, uzlaşma	ḫasīsum	gizzal$_{2}$,

Sümerce	Akadca	Türkçe
bilgelik, akıl, ilim, irfan, akıllılık		nam-zu,
bilgi	igigallûm	ḫe$_2$-zu-ḫe$_2$-zu, SL 112, igi-ĝal$_2$, AHw. 366;
bilgi vermek, bildirmek		pa$_3$(-d), Gud. Sl. A II 3; ki e-ne-er(ene/ane-ra) mu-na-an-pa$_3$ "O ona yeri gösterdi". St. P 10, 1 VI 5; ša$_3$-bi ḫa-ma-pa$_3$-de$_3$ "Onun anlamını/isteğini bana bildirsin!", Gud. Sl. A II 3; III 28;
bilgi, farkında olma		bu(-bu)-i,
bilgili, anlayışlı, akıllı olmak	ṭēmum	ĝeštu,
bilgin olmak, her şeyi bilmek		ni$_3$-nam ..... zu$_2$,
bilgin, mantıklı kişi	eršum; mūdûm	gal-an-zu
bilgin, alim	mukkallum lumaḫḫum	ugula, CT 18, 14 a 8; AHw. 670; a-balu$_2$, lu$_2$-zu-gal , CT 18, 14 a 8; AHw. 67, maḫ-di, AHw. 563;
bilgin, zeki, akıllı, alim, becerikli	emqum	ku$_3$-zu, ISL 96; ku$_3$-zu-ni$_3$-nam-ma "bütün alimler, SL 149;
bilgisiz, cahil		nu-zu/nu-zu-a, SL 211;
bilim, bilginlik, öğrenim		niĝ$_2$-umun$_2$-a,
bilirkişi, ölçümcü, araştırmacı		lu$_2$-še-il$_2$-keš$_2$,
bilmek, tanımak	we/idûm	zu, la$_2$, ISL 4; AHw. 187; CAD I/J 20; ĝa$_2$ a-na mu-u$_3$-da-zu "Ben senin hakkında ne biliyorum?",
bilmek, tanımak		Gud. Sl. A IX 4; niĝ$_2$ a-ra-du$_{11}$-ga-ĝu$_{10}$ ḫe$_2$-zu-u$_3$ "Ben sana ne söylediysem, bilmelisin!", BE 31, 51, 17-18; nam-ur-saĝ-zu uku$_3$-e im-mi-zu "Kahramanlığını ülke halkı tanısın!", SGL 2, 13, 29; ša$_3$-bi nu-zu "Onun içini/anlamını ben bilmiyorum". Gud. Sl. A I 28; e-zu ga-mu-ra-ab-du$_{11}$ "Onu ben biliyorum. Ben onu sana söylemek istiyorum". BE 31, 51, 16; nu-mu-u$_3$-da-zu "Ben onu senden öğrenmedim". Gud. Sl. A VIII 22; gu-ti-um^{ki} ug$_3$-gim keš-da nu-um-zu "Gutium'lar diğer uluslar gibi esaret tanımıyorlar". TSL 47, 11; su, AHw. 187; CAD I/J 20; NG 3, 175; a-nu-su "O babayı tanımıyor". VS 14, 122 I 6;

Sümerce	Akadca	Türkçe
bilye, misket, çekirdek, boncuk	ešmekkum	^{urudu}iš-me,
bin/1000	līmum	lim, li-im, li-mu-um, AHw. 554;
bina	kūbum	niĝin$_3$, CT 12, 7 IV 23; AHw. 498;
bina/yapı yapmak		niĝin$_3$-ĝar,
bindirmek, oturtmak, düzenlemek		ka.. saĝ$_9$, SL 133
bindirmek, yığmak		zar-re-eš.. du$_8$,
bindirmek, yığmak, karaya oturmak	garānum	gu$_2$ ... gur,
binek arabası		^{ĝeš}mar-da ri-a,
binek/nakil aracı, taşıt		^{ĝeš}ŠID-du$_{10}$, ^{ĝeš}ŠID-du$_3$;
binici, süvari, atlı		lu$_2$-u$_5$-a, SL 163;
binmek (ata)		u$_5$, AHw. 944;
binmek (gemiye)		ma$_2$-a ...u$_5$
bir/1	ištēn	aš, diš, dili, AHw. 400; CAD I/J 275; SDb. 2000, § 46, 2 a; ša$_3$-ma-mu-da-ka lu$_2$-dili/diš-am$_3$ "Rüyanın içinde bir adam
bir/1		vardır/rüyanın içindeki bir adamdır", Gug. Sl. A IV 14; lu$_2$-aš lu$_2$-min-da kin mu-da-ak-ke$_4$ "Bir adam, bir başkasıyla birlikte görev yapacak" Gud. Sl. A II 25; ^{d}en-lil$_2$-le u$_4$-aš-a mu-tu-de$_3$-en$_6$-na-ta "Tanrı Enlil beni bir gün içinde yarattıktan sonra, TLS 3, 22; de-eš-šu$_2$, AHw. 400; di-id; Emesal diš, de-eš-šu$_2$, AHw. 400; CAD I/J 275; NG 3, 99; SDb. 2000, § 46, 2 a; eš$_3$-da, Emesal: me-er-ga, SL 172;
bir bahçe bitkisi	zibbatum	zi-ba-tum^{sar}, AHw. 1524;
bir bitki türü	buṣinnum	bu-zi$_2$-in,
bir kuş türü	ibum	guru$_8$-gal^{mušen}, igi-sig$_7$-sig$_7$ ^{mušen} ur$_3$-ab$_2$ ^{mušen}, ur-bi-gu$_7$ ^{ku} $_6$ še$_{21}$ ^{mušen}
bir alet türü		ša-mu-ša$_4$,
bir araba parçası	zardûm murrānum	^{ĝeš}zar-du$_3$, mur-ra-an, SL 181;
bir araba türü	ḫalmadrum	^{ĝeš}gul
bir araya gelmek, doğurmak	walādum	peš$_4$

Sümerce	Akadca	Türkçe
bir araya getirme, toplama	tuḫḫum	daḫ-ḫu(-um),
bir araya getirmek, birleştirmek	rakāsum aḫāzum	sir_2, deg_x(RI),
bir araya getirmek, toplamak, yığmak	kapāsum aqātum paḫārum	ḫum, AS 7, 39, 18; AHw. 443; niĝin, DP 248 III 5; til, du_6-ul, gu_2 …si,
bir bakır türü		urudu-a-ru_{12}-da,
bir balık ölçeği		$keš_2$-du_6, SL 137;
bir bardak türü	ḫuluḫḫum	an-zaḫ-babbar, SAİL 13; AHw. 354;
bir bira türü	ṣimtum sībum ḫaninum našpum	kaš-bur, AfO 18, 330, 179; AHw. 1103; kurun-na, SAİL 214; AHw. 1039; $^{kaš}gu_2$-me-ze_2 (açık bira) sig, SAİL 592; AHw. 761;
bir cilt/ deri hastalığı	rišûtum	kuš-ku_2, MSL 13, 51, 373; AHw. 989;
bir çeşit büyü	zikurudûm	zi-ku_5-ru-da, SAİL 84;
bir çömlekçi aleti	muštaptinnum	muštaptin,
bir defa	ištiššum	diš-a-kam_2, MSL 4, 164, 34; AHw. 401;
bir deri/cilt hastalığı	maštum	šu-ĝir_3-ze_2-na, AHw. 630;
bir diş hastalığı		zu_2-gig,
bir damgalama/tanımlama işareti		bi_2-tum,
bir gümüş nesne		sa-igi, SL 221;
bir hacim ölçüsü birimi	ikûm sattukkum	gan_2, mud_9 sa_2-di,
bir hastalık türü	na'lum di'um šaḫḫīḫum šannādum	a-izzal$_3$(GIŠ. TUG_2. PÍ. $ŠIR_2$. SIL_2), aš-bur_2, aš-ĝar aš-šu-ḫal-ḫal-la, AHw. 1131, kiri$_{10}$-ḫaš, šu-diĝir-ra, LTBA 2, 2, 321; SAİL 536; sa-ad-da-ri, AHw. 1164;
bir hayvan türü	kušûm	bi_2-lam, bur_2-balaĝ da-da-mul, du-du-na, ku_5-da, u_3-ba-zu, saĝ-GURUŠ, na-DU-DU,
bir içki kabı	adagurrum maslaḫtum	a-da-kur, AHw. 9; ^{dug}kun-ri,
bir insan sınıfı		lu_2-ḫu-dab_5,
bir işçi sınıfı		iri-DU, lu_2-GI. AN, $^{lu}{}_2deg_5$-deg_5-ga;
bir kamış türü	urullum	gi-dim-dim, CT 8, 27 b 10; AHw. 1436; gi-ne, gi-bul_5-bul_5,
bir kurban türü	bursaggûm	bur-saĝ-ĝa$_2$; SAİL 349; AHw. 140;

Sümerce	Akadca	Türkçe
bir kült sanatçısı	maḫḫûm	$^{lu}_{2}$MU. AN. SAL. LA,
bir kült yeri		ki-an-na,
bir masa türü, yemek masası		^{ĝeš}ka-kara$_4$, AHw. 437;
bir memur türü	ababdûm kakardinnum	ab-a-du, $^{lu}_{2}$sum-ni$_3$, SAİL 164; AHw. 421;
bir memur/meslek türü	zabardabbûm	zabar-dab(-ba), SAİL 381; AHw. 1501, $^{lu}_{2}$ad-ne,
bir meslek türü	pillûm	a-bil, SAİL 579; AHw. 57; pa$_3$-da, eš$_3$-a-ab-du, eš$_3$-sa$_2$-ab-du, gu$_2$-pu$_2$, munu$_4$-gaz, sig$_7$-a,
bir meşin/deri zırh torbası		zi-iš-aš$_2$, zi-iš-sa,
bir metal nesne	nunnum	nun,
bir metal kap, çanak, tencere	kandum	šu-la$_2$,
bir ot/ağaç türü	erānum	$^{u}_{2}$i-li-a-num, i-li-a-num/num$_2$ i-li-a-nu-um,
bir öküz cinsi		u$_2$-bu$_4$,
bir ölçü aleti		gur-si$_3$-du$_{11}$ 160 sila$_3$
bir ölçü kabı, okka	gigurrum namandum	gi-gur, bariga, SL 31; ni$_3$-ban$_3$-da, ni$_3$-banda$_3$, ^{dug}ninda$_2$
bir ölçü kabı, okka, dirhem	namaddum par-siktu	lid$_2$, lidda/lidda$_2$, lid$_2$-da-ga, lid$_2$-ga AHw. 525; 556;
bir rahim hastalığı		ib$_2$-gig,
bir saban türü, pulluk	musirrum	^{ĝeš}sal-la; apin-tug$_2$-saga$_{11}$
bir sanat türü		sa$_7$-a,
bir sevgi ifadesi		lu$_2$-lal$_3$,
bir silah türü		mar$_6$-ra-tum, KUŠ$_2$. DU,
bir sulama makinesi/aleti	alallûm zirīqum	gi-di$_4$, ^{ĝeš}gidim$_3$; zi-ri/ri$_2$-kum$_2$, zi-ri$_2$-gum/gum$_2$ SL 314;
bir şarkı türü	eršemmakkum	er$_2$-šem$_3$(-ma), šir$_3$-gid$_2$-da,
bir şey söylemek		niĝ$_2$ … du$_{11}$,
bir şey, herhangi bir şey, her şey	mimma šumšu mimma	ni$_2$-na-me, niĝ$_2$-nam, ul$_4$, u$_3$-la, ni$_3$-nam/ni$_3$-na-me,
bir tarafa koymak, yerleştirmek		bara
bir tür av ağı		^{ĝeš}al-lu$_5$-ḫab$_2$,

Sümerce	Akadca	Türkçe
bir tür bağış, adak, kurban	šagigurrûm	$ša_3$-ge-$guru_7$, ni_3-ki-zaḫ,
bir tür çömlekçi aleti	muštaptinnum	ĝeš-dub-dim_2,
bir tür şarkıcı	aštalûm	$eš_3$-ta-lu_2,
bir yiyecek, besin, bir gıda türü		KU. $ERIN_2$,
bir yün çeşidi		gir_2-gul, ad_2-gul,
bir/1, yalnız, kendi başına		dil/dili,
bira	bappirum šikarum sīrašûm ḫīqum iblakkum ulušinnum	bappir, CAD B 95-96; SAİL 215; 225; lu_2-bappir "biracı", ninda-bappir "mayalı ekmek, bazlama, kömbe(=un ile yoğrulan kızgın sacda pişirilen küçük ve kalın ekmek)", AHw. 139; AWL 172; BIN 8, 356 I 2; kas/kaš SAİL 14; AHw. 1232; igi-pirig-ĝa_2-ka kaš ḫu-mu-na-na_8-na_8 "Aslanın önünde sen ona birayı içirmelisin!", St. P 10, 1 II 11; kas-gig_2 "siyah bira", AWL 173; kas-kal "kuvvetli bira", AWL 172; kas-si_4 "koyu bira", açık bira "kas-sig_{15}", kas ninda lu_2-BAPPİR(=bappir(a)-ke_4 ne(=lu_2-bappir ak-ene) mu-de_6 "Bira ve ekmeği biracılar getirdiler." $kaš_2$-sig_{15} $kaš_2$-sur-ra, MSL 9, 136, 616, AHw. 1232; $siraš_3$, AHw. 1050; açık bira "kaš-bir_8/kašbir", AHw. 347; ^{kaš}ebla, AHw. 363; iyi cins bira "kaš-saĝ$_{10}$/sig_5", kaliteli bira "kaš-gig_2-du_{10}-ga", kaš-saĝ, SL 136; koyu bira "kaš-gig", SL 136; kaš-si_4, kaš-sig_{15}, kuvvetli bira "kaš-kal", şekerli/tatlı arpa birası "ul-u_3-šu-in",
bira arpası	buqlum	$munu_4$, TC 3, 181, 15; SAİL 60; AHw. 139; še-kaš, SL 252;
bira deposu		$lahtan_2$, SL 155,
bira fabrikası		e_2-lunga/$lunga_3$, e_2-$lunga_2$
bira hazırlamak, doldurmak	mullûm sabûm	si,
bira işçisi, yardımcı		kaš-a gub-ba,
bira kabı	nēlepum	^{dug}sig_5-ga-šu-tag-ga, AHw. 776;

Sümerce	Akadca	Türkçe
bira kavanozu, fıçısı	ḫubūrum	mud; mud_3/mud_4, mud_8 mud_9,
bira köpüğü	ḫurḫummat šikāri	$imḫur_2$, $imḫur_3$, $imḫur_4$
bira küpü	šikkûm	^{d}nin-kilim, SAİL 556; AHw. 1234;
bira lapası	narṭabum	u_3-sun_2,
bira mayacısı	bāqilum	$munu_4$-sar, SAİL 60; AHw. 105;
bira mayalamak, bira imal etmek	mazûm	kaš ...sur,
bira mayası	agarinnum saḫindum narṭabum	zi_3-$munu_4$, zi_3-$munu_4$ ^{d}ezem-ba-ba_6-ka agrig-ge-ne sa-gi_4-gi_4-dam "Bira mayası tanrıça Baba'nın bayramında yöneticiler için hazırlandı". DP 221 VI 1-3; a-ĝa_2-ri-im, AHw. 15; saḫ$_7$-ḫi-in, sun_2, MSL 3, 150, 337; AHw. 748;
bira mayası kabı	bappirum	aĝ$arin_5$, AHw. 15;
bira mayası/lapası	narṭabum	$sumun_2$
bira üreticisi	bānūm	di-da, ISL 48;
biracı	širāšum sābītum sābûm	lu_2-bappir, lu_2-$bappir_3$, dim_4-$kiri_6$, AHw. 1050; CAD Š/2, 306; lu_2-babbir(a)-ke_4 šu ba-ti "Biracı (onu) kabul etti". VS 14, 83 II 4-5; lu_2-babbir(a)-ke_4-ne mu-de_6 "Biracılar (ekmeği ve birayı) getirdiler". VS 14, 90 II 5-6; lu_2-bappir-da ba-da-la_2 "Biracının yanında ödendi". VS 14, 121 II 2-3; $^{lu}{}_2$lunga/$lunga_2$; $lunga_3$, lu_2-kurun, AHw. 1050,
biracı, bayan barmen	sābitum	sa_3-bi_2-tum,
biracı, meyhaneci	sābûm	lu_2-kurun-na, AHw. 1000;
biracılık		nam-lu_2-bappir,
biracılık hüneri/sanatı		nam-lu_2-kurun-na,
birahane		e_2-$kurun_2$,
biralık arpa, malt		še-$munu_4$,
birbirine geçirmek, birleştirmek	ḫarādum	kid_6, CT 12, 10 I 9; AHw. 322;
birçok, sayısız		ša-ra,
birer birer		dili-dili,
biri		lu_2-1-^{d}En-lil_2-da "Enlil-da ile biri",
birikim, yığın		ĝar-ĝar,

Sümerce	Akadca	Türkçe
birikmek, toplanmak, toplamak	laqātum gurrunum	kul, gu_2 ... ĝar, Emesal: gu_2 ...mar gu_2 ... ĝar/$ĝa_2$-$ĝa_2$; zar-re-eš.. du_8,
birikmek, yığmak, kıyıya koymak		saḫar-si-ga,
biriktirmek, toplamak, toplanmak	laqātum elûm	ri, AHw. 537; ĝar-ra, ila_2, SL 124;
biriktirmek, kazanmak, büzmek	dadmūm	gu_3 ...kin/kin_5 gu_2 ...ĝar
biriktirmek, kazmak, oymak		ku_3-diri(-ga),
biriktirmek, sarmak, toplanmak	qadādum alādum kabattum	gur_8; $peš_6$ ku_3-diri(-ga), zar-re-eš ..... du_8 zu_2 ...$keš_2$
birinci sınıf tuğla/kerpiç		$šeg_{12}$-saĝ,
birinci, ilk	ašarēdum	ne-saĝ, SKI 207/157; AHw. 78;
birinci, ilk, ilk olarak, ilkönce		sa-di,
birini iş başına geçirmek	bukannam šūtuqum	ĝeš-$gana_2$ ...bala,
birinin aklını değiştirmek/çelmek		umuš ... kur_2, SL 298;
birinin dişini göstermek		zu_2 ... zalag
birisi için ilk olmak		im-me, SL 125;
birisi, herhangi biri, bir şey, hiçbiri	mamma	-na-me/-ni_2-ne, SL 185; ki-na-me-$še_3$ na-an-tum_3 "O onu hiçbir yere götürmeyecek. " TCS 1, 77, 5, alan-na-ni ..... im-mi-in-diri na-me saĝ nu-mu-e-sum "O onun
birisi, herhangi biri, bir şey, hiçbiri		heykelini tamamladı. Kimse ona karşı baş kaldıramaz. ", lu_2-na-me ni_3-na-me ugu-na li-bi_2-in-tuku "Hiç kimse ona karşı herhangi bir istekte bulunmayacak. " tukum-bi ki-na-me-$še_3$ nu-du-de_3-en a-na-aš-am_3 u_4 mu-e-zal "Eğer hiçbir yere gitmiyorsan, zamanı nasıl geçiriyorsun?" BE 31, 51, 5;
birleşim, karışım, melez	balālum	he(-he), SAİL 396; AHw. 97; ḫa-ḫa(-ḫa), ḫi, ḫi-a/ḫi-da, SL 113; bara;
birleşmek, toplamak	ḫamāmum	ur_4, AHw. 315;
birleştirmek, toplantı yapmak	paḫārum	gu_2 ...si,

Sümerce	Akadca	Türkçe
birleştirmek, yenmek, kapatmak	saḫāpum	dab_5, šuš, $šuš_5$
birleştirmek, birleşmek	rakāsum	kešda, AHw. 985; igi .... te-en, gu_3-$teš_2$-a.. sig_{10},
birleştirmek, düzenlemek	paḫārum	gu_2 ...si, zu_2
birlik	tillatum	tillat, SAİL 166; AHw. 1358;
birlikte	išteniš	šu-niĝin$_2$, SAİL 354; AHw. 400; ur-bi-$še_3$,
birlikte oturmak, bulunmak	wašābum ša mādūtim	durun/du_2-ru-un, AHw. 1480; i_3-durun-durun-ne-$eš_2$ "Onlar orada oturuyorlar". ITT 1, 1436, 8;
birlikte gitmek	alākum ša mādūtim	i-ri, re, re_7, sub_2 ISL 1; $^{d}i_7$-$še_3$ al-re_7 "Onlar birlikte nehir tanrısına gittiler". SR 99 II 9, getirmek; im-ma-re_7-$eš_2$ "O onları getirdi". BİN 8, 293 III 1; lugal-ĝu$_{10}$ ne_2 saĝ lugal-$ša_3$ la-tuku ugula .... i_3-re_7 $eš_2$ "Lugal-gu, Nesaĝ ve Lugal-šalatuku, başkan (oraya) gittiler." CTNMC 2 II 1-6;
birlikte gitmek, baş vurmak	alākum ša mādūtim	$šu_4$(-g), NG 3, 164;
birlikte gitmek, hazır olmak		su_8(-g), ISL 110; SGL 1, 130; ^{d}a-nun-na.... im-ma-su_8-su_8-ge-
birlikte gitmek, hazır olmak		$eš_2$ "Anunna tanrıları oraya gidiyorlar". Gud. Sl. A XX 23; B I 11;
birlikte götürmek, taşımak	wabālum ša mādūtim	lah_4, 1 kas-kal dug 1 kas-gi_6 dug ezem-an-ta-sur-ra ka munus-e $eš_3$-a i_3-laḫ$_4$ "1 küp kuvvetli birayı, 1 küp siyah birayı bir kadın Antasura'nın bayramında tapmağa taşıdı". VS 14, 94 II 7-III 2; šu-niĝin$_2$ 21 udu-nita 80-la_2-1 maš ezem-^{d}ba-ba_6-ka uru-ka-gi-na lugal-lagaš(a)-ke_4 e_2-^{d}ba-ba_6-ka i_3-laḫ$_4$ "Toplam 21 koç ve 79(=80-1) oğlağı Urukagina, Lagaš kralı tanrıça Baba'nın bayramında, Baba'nın tapınağına getirdi." VS 14, 35 II 2-3;
birlikte kalmak, yaşamak		lu_5(-g), SL 163
birlikte olmak		igi .... te-en
birlikte oturmak	ašābu ša mādūtim	durun/dur_2-ru-un, AHw. 1480; AWL 160; du_2-ru-na,
birlikte takip etmek, izlemek	rêdum	re_2(DU. DU), AHw. 965-967;

Sümerce	Akadca	Türkçe
birlikte, aralarında	mitḫariš	ur-si/si$_3$-ga;
birlikte, beraber		ur$_5$-bi,
bit, tırtıl, asalak, böcek, güve (=pul kanatlılardan bir böcek)	nappillum kalmatum	zibin, zibin$_2$ AHw. 740; aḫ,
bitirme, tamam, sonuç	taqtītum	mu-zal, SAİL 69; AHw. 1324;
bitirmek, bitmek	baṭālum labārum; qatûm	uš-ku$_2$, AHw. 116; MSL 4, 73, 191; til$_3$,
bitirmek, tamamlamak, yok etmek	baṭālum gamārum abātum ḫepûm	šu ...du$_7$ ISL 79; sub$_6$, šub, MSL 4, 73, 191; AHw. 116; ti(-l), AHw. 276; CAD G 25; inim-bi igi-ne-ne-ta al-til "Onların önünde konu tamamlandı". BIN8, 158, 32-33; gul,
bitişik olmak, birlikte olmak		zag ...us$_2$
bitki	dišum urantum	u$_2$-li-a^{sar}, u$_2$-ra-an-na,
bitki ekmek	šakānum	ĝal$_2$ AHw. 112; CAD 144; SGL 2, 129; SAİL 80;
bitki örtüsü		u$_2$-saḫar,
bitki türleri	andahšum damšillum nagaḫḫum kanašûm kūrum patrānum šinbiltum kalbānum nikarurum lardum zarraštum kurkum šarmadum šabbilum šigušum namḫarûm labubitum uḫūlum abukkatum	an-daḫ-šum, an-ḫul$_2$-la; SAİL 13; AHw. 51 ^{ĝeš}dam-šil-lum, ^{u}$_2$dumu-ni; ^{u}$_2$ga-kil, KADP 1 IV 42; AHw. 709, gana$_2$-zi, ^{ĝeš}gi-zu$_2$-lum(-ma), SAİL 85; AHw. 526 gir$_2$-a-nu, SAİL 10; AHw. 848; ĝeš-arina$_2$ (A. LU$_2$. NA), ^{ĝeš}ḫuš, ḫuš-mes-mes^{sar}, i-mi$_3$-ka-ru$_2$-ru$_2$, 16; AHw. 788; in-nu-uš/uš$_2$, SL 127; ^{u}$_2$ki-kal-ḫi-ri$_2$-in, AHw. 538; ^{gi}lugal, ^{u}$_2$ti-gil$_2$-la, SL 275; ^{ĝeš}zar$_3$-si, ^{šim}gur$_2$-gur$_2$, SAİL 110; 362; AHw. 501; ^{u}$_2$maš-guru$_5$-uš, AHw. 1187; ^{u}$_2$šab, CT 14, 30 a 17; AHw. 1119; še-muš$_5$, SAİL 367; ^{ĝeš}nam-ḫara$_4$-mar-gid$_2$-da, AHw. 727; ^{u}$_2$ni$_3$-tur-a-ni, AHw. 526; naĝa-si, AHw. 1404; ^{u}$_2$ li-tar/dur, SAİL 59; AHw. 8;
bitki, bahçe bitkisi	zibbatum zibītum	zi-ba-tum^{sar},
bitki/arpa mayası, bira mayası	billatum	dida, SAİL 214; AHw. 125;

Sümerce	Akadca	Türkçe
bitki/ot demeti		u_2-saga$_{11}$,
bitki/sebze alanı, parseli		ki-sar,
bitkin düşmek, yorulmak		gu_2-ki-še$_3$ ... la$_2$,
bitkinlik, halsizlik, bezginlik		ni$_3$-dun,
bitlerle iletilen bir hastalık		uḫ-tag-ga,
bitmek, sona ermek, son vermek	naqārum qatûm	zal, AHw. 911; ti, SAİL 69; AHw. 911;
bitmiş/tamamlanmış olmak	(w)asamum	du$_7$ AHw. 718; CAD N/1, 157;
biz	nīnum	me-en-de$_3$-en, AHw. 791; ^{d}en-lil$_2$ lugal-kur-kur-ra-ke$_4$ uzu$_3$-sig$_7$-ga-ni me-en-de$_3$-en "Biz tanrı Enlil'in, bütün ülkelerin mor keçileriyiz. " LKA 76, 9;
biz, kunduracı iğnesi	marṣā'um	^{ĝeš}tu-lu-an-gid$_2$, AHw. 613;
bizim		iyelik zamiri Çoğ. 1. kişi: -me, SL 51; SDb. 2000, § 34, 2; uru-me-a ni$_3$-du$_7$ pa nam-e$_3$ "Şehrimizde herşeyi o gerçekten parlak bir şekilde yükseltti. " Gud. Sl. A I 4;
bizon(=yaban öküzü), yabani sığır	kusarikkum	alim, gu$_4$-alim, SAİL 297; AHw. 514;
blok taş	atartum	^{na}$_4$lagab
bloke etmek, ilişki kurmak	kaṣārum	zag ...keš$_2$
bobin, alet, makara	mekkûm	ĝeš-ellag, AHw. 642;
bodrum, kiler, depo	agarunnum kalkkum	ağrun tul$_2$-la$_2$, AHw. 423;
boğa, besili boğa	aladlammûm alpum gumāḫum āšibum alpum; lī'um rīmum	alad/alad$_2$, SAİL 323; AHw. 31; gu$_4$; u$_4$-šar$_2$, AHw, 38; CAD A/1, 364; gu$_4$-maḫ, SAİL 297; AHw. 298 ^{d}lamma-maḫ, SAİL 322; gu$_4$-i$_3$, gu$_4$-ra, güreş boğası "gu$_4$-si-aš", mükemmel boğa "gu$_4$-du$_7$-du$_7$", yabani boğa "am", MSL 8/2, 10, 48; SAİL 170; AHw. 986, ISL 65; am-gin$_7$ ke-en-gi-ra ba-ni-ib$_2$-guru$_3$ "Yabani bir boğa gibi o Sümer ülkesinde (boynuzları) yukarı kaldırıyor". SGL 1, 14, 71; gu$_4$-am/-dam,
		Emesal: bi$_2$-ri-iĝ$_3$ < piriĝ, piriĝ$_3$, vahşi boğa "ama$_2$",
boğaz, boyun, gırtlak, dar geçit	nemlûm ma'lātum	meli$_2$, piš$_{10}$, ĝeli$_3$,

Sümerce	Akadca	Türkçe
boğaz, yaka, boyun	nemlûm	meli$_x$(KA×U$_2$),
boğazlamak, kurban etmek	ṭabāḫum	šum, SAİL 126; AHw. 1375; šu … dar, la,
boğmak, sıkmak, sıkıştırmak	ḫanāqum ṣimittum	lal$_2$, AHw. 320; la,
boğmak, bastırmak, yenmek, ezmek	ḫanāqum tamāḫum ubārum	er$_{13}$, gal$_5$/gul$_3$ dib, gir$_5$/giri$_5$,
boğulmak, boğmak		a-ra, a-ra-aḫ a-ta …ĝar/ĝa$_2$-ĝa$_2$; ad-ĝar,
boğum, ilmik, düğüm, budak, ilmek		niĝ$_2$-keše$_2$(-d),
bohça, çıkın, paket	riksum	sa, AHw. 984, eg$_2$/ek$_2$,
bohçacı, çırak, seyyar satıcı	šamallûm	šaman$_2$-la$_2$, SAİL 428; AHw. 1153;
bol, bereketli (olmak)	dêšum	lu,
bol, çok bereketli	ṭuḫḫudum	kib-šur,
bolluk	ḫegallum nuḫšum kuzbum	nam-ḫe$_2$; ḫe$_2$-ĝal$_2$, ḫe$_2$-ĝal$_2$/gala$_7$, ḫe$_2$-nun, AHw. 339; CAD H 167; SAİL 143; ^{d}ba-ba$_6$.... dumu-an-na nin-ḫe$_2$ GAL$_2$(=gala$_7$) (=nin ḫe$_2$-ĝal$_2$-ak) "Tanrıça Baba, An'ın kızı, bolluğun sahibesi, " Gud. St. E I 1-5; mu-ĝu$_{10}$ mu-ḫe$_2$-ĝal$_2$-la ḫe$_2$-a "Yıllarım, bolluk yılı olsun!", ḫe$_2$-nun, SAİL 143; AHw. 801; ḫi-li, AHw. 519; MSL 4, 120, 6; AfO 18, 81, 30; AHw. 519; CAD K 614-615; la, MSL 3, 114, 204; CT 12, 8 II 3;
bolluk yılı, verimli yıl		mu-ḫe$_2$-ĝal$_2$-la, mu-a-ni mu-ḫe$_2$-ĝal$_2$-la ḫe$_2$-a "Onun yılları, bolluk yılları olsun!", UVB 1, 3, 21;
bolluk, bereket, meyveli ağaç	ešēbum	lam, lam$_8$(LUM)
bolluk, bereketli		ḫe$_2$, SL 111
bolluk, varlık, servet		ku$_3$-a$_3$-tuku,
boncuk, tespih, kolye	dušûm	du$_8$-ši-a, AHw. 179 na$_4$-nunuz, lum-du$_8$,
bono(=yazılı belge), senet		us$_2$-saĝ,
bora, felaket, toz fırtınası; talihsizlik	imḫullum ḫābum	im-ḫul, AHw. 376; ḫamun,
borcunu ödemek, temizlemek	ebēbum	dadag, AHw. 180; CAD E 5; SAİL 381;
borç	ḫubullum	ri$_{11}$ AHw. 351; ur$_5$, ur$_5$-ra, AHw. 351; CAD H 216;

Sümerce	Akadca	Türkçe
borç ödeme	šiḫittum	sur_4, AHw. 1232;
borç, ödenmiş ücret		a_2-gi_4-a
borç, vergi, harç		maš, $maš_2$
borçlandırmak, yüklemek		ugu_2 ... ba-a-ĝar,
borçlu	kāšišum	lu_2-ur_5-ra, lu_2-ur_5-ra e_2-lu_2-ka nu-ku_4 "Borçlu bir başkasının evine girmedi, Gud. St. B V 10-11; ur_4, AHw. 462; PRU 3, 212, 15;
boru, çukur, yuva, tüp, oyuk, delik	uppum	$^{ĝeš}e_{11}$; ^{ĝeš}mud; SAİL 81; AHw. 1424; kil boru "^{dug}a-ra-an-du_7",
bostan tarlası		ki-$ukuš_2$,
bostan, bataklık	rušumtum	su-bur_2-ra, $su\text{-}buru_2$
boş	rīqum	su_3(-d) SAİL 373; di_5
boş alan, düzlük, mera	tarpašûm	daĝal, SAİL 237; AHw. 1331;
boş arazi, ekilmemiş alan	ḫarbum	e_2-ri, e_2-ri-a
boş olmak	râqum	su_3(-d) SAİL 373;
boş vermek, pas geçmek		ĝiri$_3$-kur_2 ... dib_2, SL 101;
boş, boşaltılmış	ḫâlum	zum, SAİL 555; AHw. 314;
boş, çukur, oyuk, delik	šatpum	pu_2-saĝ,
boş/ıssız olmak	ḫarābum	gi, CT 41, 28 CAD H 88; AHw. 322;
boş/saçma (olmak), çıplak olmak	erûm; urrûm	sug_4,
boşa çıkarmak, engellemek, yenmek	kalûm, kaṣārum lawûm	aĝa ...kar_2; aga-kar_2 ...sig_{10} aĝa$_3$ ...kar_2
boşalmak, boşaltmak		dug_3.. nir
boşaltılmış, boş	ḫâlum	zum, SAİL 555; AHw. 314; ba-al-la,
boşaltmak, kazmak	ḫerûm lu'ûm qalālum	pe-el, AHw. 341;
boşaltmak, çekip gitmek, bölmek	ḫasāsum	na ...deg_x(RI),
boşaltmak, kazmak, dökmek	ḫerûm	bal_3/bal_4, bal/ba-al, AHw. 341;
boşamak, ayrılmak, terk etmek	ezēbum	tag, SKI 69; tag_4, AHw. 267, CAD E 416; di-ta ... tak_4, SL 42
boşanma, ayrılma		dam-tak_4-a,
boşlama, ihmal		gum_2/gun_5

Sümerce	Akadca	Türkçe
boşlamak, gevşetmek, sakinleşmek	ramûm	tu-lu, gum_2/gun_5
boşlamak, ihmal etmek, reddetmek	zêrum aḫam nadûm	gu_2 ... du_3, AHw. 1522; niĝ ... šub gu_2 ...šub,
boşluk, delik, derinlik, dere	ḫaštum mušpalum	$sidug/sidug_2$, $si\text{-}du_{11}$, $siduga_2$, sidugga $dul_{11}(DUN_3)$, AHw. 684;
boşluk, in, gedik	nigiṣṣum	ki-in-dar, CT 18, 48 IV 11; AHw. 787;
bot(=küçük gemi), kamış özü, kamış	ḫandûm	anzalub, geniş bot(=küçük gemi) "ma_2-gal-gal", SL167;
bot(=küçük gemi), kayık, sandal, tekne, gemi	mašallûm nēberum elep igrim	$^{ĝeš}ma_2$-sal, ĝeš-u_3-sal_4-la, kiralık bot(=küçük gemi) "$^{ĝeš}ma_2$-addir",
bot (=küçük gemi), sandal, tekne, kayık, gemi	magillum	$^{ĝeš}ma_2$-gi_4-lum; $^{ĝeš}ma_2$-gi-lum
boy, aile, kabile, oymak,	kimtum	im-ri-a, im-ru(-a), AHw. 479; im-ri/ru-a, SL 126,
boy, direk, mızrak, uzunluk	ariktum	ĝeš-gid_2-da, AHw. 68;
boy, ölçü, ebat		ru_3
boya	šimtum	še-gin_2, SAİL 367; yün boyası "$niĝ_2$-sar",
boya işlerinde kullanılan bir bitki/ot	niqdum	ni-ik-tum,
boyalı, benekli, leke, benek		$gunu_3/gun_3$ SL 92;
boyamak	šamātum tarākum	tab, tab_2 gig_2, SAİL 427;
boyamak, arıtmak, susturmak	lalûm	me,
boynu kesmek, kurban etmek		gu_2 ... ku_5/kud,
boynuz	qarnum	a_2, si, u_2, AHw. 904; CAD Q 134; si-gal "iri boynuz", SKI 116; gu_4-gim/gin_7 si im-mi-ib_2-il_2-il(a_2)-ne kur-kur-ra saĝ ba-ni-ib_2-il(a_2)-ne "Bir boğa gibi boynuzlarını yükseltiyor, bütün ülkelerde başını yukarı kaldırıyor". Gud. Sl. A XXI 21 a_2-gu_4 "ökūz boynuzu", VS 14, 15 I 1;
boynuz, görkemli boynuz		$si\text{-}muš_2$,
boynuz, reçineli çalı	margūṣum	^{šim}ar-gu-zum,
boynuz, yabani boğa boynuzu		si-am, si-am-ma-ke_4 , SL 229;

Sümerce	Akadca	Türkçe
boynuzla ses çıkarmak, ilan etmek		si-gu$_3$ ... ra,
boynuzla üflemek		si gu$_3$ ra, si gu$_3$ raḫ$_2$
boynuzlamak, süsmek		ab-tir,
boynuzlu	qarnānum	si, SAİL 165; AHw. 904;
boynuzlu olmak		si-mu$_2$,
boyun	kišādum labānum	gu$_2$(-d), AHw. 470; CAD K 446; sa-gu$_2$, AHw. 522; CAD L 8;
boyun adalesi		gu$_2$-sa,
boyun atkısı, kuşak	utuplum	^{tug}$_2$ib$_2$-eš, MSL 10, 133, 183; AHw. 1446;
boyun eğme, itaat, alçak gönüllülük		nam-gu$_2$-ga/ka,
boyun eğmek	kanāšum	gu$_2$.. ĝal$_2$; saĝ-si...ĝar, ur$_5$... gur$_2$ du$_{11}$-du$_{11}$-ga ^{d}nin-gir$_2$-su-ka-še$_3$ saĝ-si$_{11}$ ba-ši-ĝar "Tanrı Ningirsu'nun emirlerine karşı o boyun büktü." Gud. Sl. A XII 14-15;
	šukênum	ki... za, saĝ-si ... ĝar Gud. Sl. A XII 15;
boyun eğmek, dinlemek		gu$_2$ ... ĝal$_2$,
boyun eğmek, eğilmek	gurrunum	ĝu$_2$ ... ĝar, Emesal: gu$_2$ ...mar; ĝu$_2$ ... la$_2$,
boyun eğmek, eğilmek	kanāšum puḫḫurum	ĝu$_2$.. ĝa$_2$-ĝa$_2$,
boyun eğmek, hürmet etmek	kanāšum	a$_2$ ... gur, gu$_2$... ĝar, saĝ-si... ĝar gu$_2$-ĝeš ...ĝa$_2$-ĝa$_2$,
boyun eğmek, ileri sürmek		ni$_2$-šu-a.. gi$_4$,
boyun eğmek, önermek, sunmak	gurunum kanāšum	ĝu$_2$ ... ĝar/ĝa$_2$-ĝa$_2$ gam-gam gu$_2$-ĝeš ...ĝal$_2$
boyun eğmek, teslim etmek		ki.. za, gu$_2$-ĝeš... ĝar
boyun kirişi	dādānūm	gu$_2$-sa(-a-gig), SL 87
boyun, boğaz, yaka, ense	nemlûm labānum	mel$_3$; sa-gu$_2$, AHw. 522; CAD L 8;
boyunca, yanı sıra, beraberinde		me-ni-da,
boyunduruğa koşmak, bağlamak	ṣamādum	bir$_3$, erin$_2$, AHw. 1413; gir$_{11}$, CIRPL Ukg. 16 I 7 gu ... la$_2$,
boyunduruğun ön tarafı		erin$_2$-saĝ,

Sümerce	Akadca	Türkçe
boyunduruk	rappum nīrum	rab-ba, AHw. 956; ^{ĝeš}bir$_3$-mar, AWL 266; ^{ĝeš}gu$_2$-gid$_2$-gid$_2$, 14 ^{ĝeš}gu$_2$-gid$_2$-gid$_2$ 13 ^{ĝe}apin "14 boyunduruk, 13 saban", VS 14, 67 I 1-2; ^{ĝeš}gu$_2$-eš/uš ĝešgu$_2$-gid$_2$-gid$_2$, VS 14, 67 I 1 14 ^{geš}gu$_2$-gid$_2$-gid$_2$ "14 uzun boyunduruk", VS 14, 67 I 1; III 2 ĝeš-gu$_2$; ĝeš-še$_3$, SL 106; ša$_2$-dul$_5$, ša$_2$-dul$_{11}$(UR×A), šu-dul$_4$/dul$_5$, šu-dul$_9$, šu-dul$_{11}$(UR×A) AHw. 793; gu$_4$ šu-dul$_4$-la si ba-ni-sa$_2$-sa$_2$ "Öküzleri boyundurukta (koşulu olarak) hazırladı". Gud. St. F III 12-13;
boyunduruk	şimittum	gu$_4$ (=gu$_4$-e) šu$_4$-dul$_5$-la si ba-ni-sa$_2$-sa$_2$ "Öküzleri koşulu olarak o boyundurukta hazırladı". Gud. St. F III 12-13; ^{ĝeš}šudul, ^{ĝeš}šudul$_2$ AHw. 793; ^{ĝeš}dun-gi, rab/rab$_3$, AHw. 956; ^{ĝeš}erin$_2$
boyunduruk karışı	šeršerrum	^{kuš}šir$_3$-šir$_3$,
boyunduruk yapmak	rakābum	ĝeš-du$_3$(-a),
bozdurmak, değiştirmek		ku$_3$-bala,
bozgun, yenilgi, dayak	tuqumtum dabdûm niṭûtum	u$_2$; bad$_5$-bad$_5$, AHw. 148, dudu$_x$(PA. UZU),
bozguna uğramak, başını ezmek	napāṣum	saĝ ...dub$_2$
bozguna uğratmak	dâṣum	a-ĝar, a$_2$.. ĝa$_2$-ĝa$_2$ AHw. 165;
bozguna uğratmak, yenmek	maḫāṣu ša dabdê	saĝdudu$_x$ (LAGAB. ŠİTA),
bozkır, tepe, bayır, dağ, alan, temel	šadûm ḫursānum nawûm elītum; ṣērum	ḫur-saĝ, AHw. 1124; CAD Š/1, 49; e$_2$-ḫur-saĝ-gim/gin$_7$ im-mu$_2$-mu$_2$-ne "Tapınak bir dağ gibi yükseliyor". e$_2$-ri-a, bozkır, AHw. 771; ki-us$_2$, sug, a-ri-a, pa-dun$_3$,
bozkır, ova, kır, alan, yöre	ṣērum edinum	eden, AHw. 1093; CAD Ṣ 129; eden-lagaš(a)^{ki}-še$_3$ i$_3$-de$_6$ "Lagaš kırlarına o (onu) götürdü". Ent. 28-29 I 20-21; eden-umma^{ki}-še$_3$ nu-ku$_4$ "Umma kıyısına o ayak basmadı". Ent. 28-29 II 9-10; eden-na ... u$_2$-šim$_2$ nu-mu-ni-ib$_2$-su$_3$-su$_3$ "Kırlarda çim ve bitki büyümüyor". SGL 1, 121; ab$_2$-gin$_7$ gu$_3$-de$_2$-de$_3$ ga-ba-ra-e$_3$ eden-še$_3$ ga-ba-ra-e$_3$ "Bir inek gibi böğürerek ben dışarı çıkmak istiyorum, kırlara çıkmak istiyorum". TSL 7, 15; PBS 10^2, 17 I 1;

Sümerce	Akadca	Türkçe
bozkır, ova, kır, alan, yöre		eden^{mušen}; "bir kuş türü", eden-na (=eden-a) "Kırda," StP 10, 1 I 2
bozmak, parçalamak, ezmek	ḫašûm	mu_{11}, $guru_5$-uš ... bur_2 mu_7,
bozmak, kopmak, koparmak	ḫaṣābum daḫālum	ḫaš, lu_3, AHw. 152;
bozmak, tahrip etmek, öldürmek	lemnum	gel-le-eĝ$_3$ $muš_2$ ...dub; šu ...ĝal$_2$ saĝ ...tal$_2$; saĝ ...sal
bozmak, yarmak,	kasāpum	pad, MSL 2, 137 e 3; AHw. 453;
bozmak, yenmek, boğmak		šu... $šu_2$
bozmak, yıkmak, çökmek		zal,
bozuk, koku, pis kokmak	alappānum	ḫab/ḫab$_2$,
bozuk, tahrip edilmiş		a-sun_5-na,
bozuk/kokmuş yemek		niĝ$_2$-u_2-zug$_4$,
bozulmak, kopmak, koparmak	karāṣum	gir_8,
bozulmak, çürümek		ḫab/ḫab$_2$,
bozulmuş/iptal edilmiş tablet		dub-zi-re-dam, SL 48;
bozuşmak	ṣaltu šakānum	du_{14}
böbrek	kalītum	ellaĝ$_2$, ellaĝ$_3$(HİxU), SAİL 400, AHw. 425
böbürlenmek, övünmek		ga-ba ... ĝal$_2$,
böcek	lallartum nābum kalmatum nammaššûm	lal$_3$-la$_2$, AHw. 530; uḫ-uḫ, MSL 8/2, 28, 250; AHw. 699; uman, ni$_3$-zi-ĝal$_2$-edin-na, SAİL 597;
böcek baskını, kötü, berbat		za-la$_2$,
böcek zehirleme yeri		na-ga-ab-tum, na-kab$_2$-tum,
böğürme	nappāḫum	bun,
böğürmek, bağırmak, ses çıkarmak	nagāgum	u_4(-d)
böğürtlen		^{u}$_2$li-la-an-gi$_4$; ^{u}$_2$li-li
böğürtlen çalısı	kušabkum	ĝeš-a-ab, ĝeš-a-ab-ba, ĝeš-ab-ba, SAİL 296; AHw. 516;
bölge, alan, parça, tarla, takım	būrum uzaglalûm eqlum	bur, uzaglal, gan$_2$, gan$_2$-ne$_2$,
bölge, yeryüzü, toprak	qaqqarum ašrum kibrātum	ki-tim, SAİL 461; AHw. 900; ki, AHw. 82; CAD A/2, 456; an-ub-da, CAD K 331;

Sümerce	Akadca	Türkçe
bölge/ülke yemekhanesi		gu$_7$-kur-kur-ra, SL 89,
bölmek, kesmek, dağıtmak, ayırmak	napādum parāsum zâzum	ku$_5$, kur$_5$, AHw. 830; ḫal, en-en-ne$_2$-ne-še$_3$ ḫal-ḫa-dam "Bütün atalara dağıtmak için", DP 222 XII 1-2; RTC 58 XI 1;
bölmek, kırmak, kesmek, yarmak	kaṣāṣum šatāqum	guru$_5$ ...bur$_2$, AHw. 457; guru$_5$-uš .... bur$_2$, AHw. 457; dar, ki ...dar, AHw. 1200; CAD Š/2, 193;
bölük, tabur	ṣābum	eren$_2$/eren$_8$, AHw. 1072; CAD Ṣ 46;
bölüm, hisse, pay, parça,	bandûm	še$_3$, banda, AHw. 102;
bölüm, şube	larûm, nipdum	pa, SAİL 295; AHw. 791;
bölüm, taraf		da,
bölünmek, yarmak, bölmek		bara
börek, kete, katmer	mirsum	ninda-i$_3$-de$_2$-a, SAİL 97;
böyle	kî, kiâm	a-gim, AHw. 470; ISL 49-50;
böyle bir durumda		ur$_5$-e,
böyle, böylece	kī	ur$_5$-gim, CAD K 325; ur$_5$-ra-ke$_4$-eš, SL 301; ur$_5$-ta, a-gin$_7$, AHw. 468;
böyle, böylece, bunun için, nitekim	kīam	ne-nam,
böyle, bu nedenle		ur-ta-am$_3$; ur-ta-am$_3$ gu$_2$ mu-e-da-šub "Bu nedenle sen beni ihmal ettin". TCL 16, 45, 19;
böyle, şöyle	kīam	ur$_5$-gim, SAİL 401; AHw. 470; CAD K 325;
bronz	siparrum	zabar, zabar$_3$ CAD S 296; AHw. 1048; sipar, AHw. 1048; CAD S 296;
bronz berber bıçağı, ustura		gir$_2$-šu-i(-ne)^{zabar},
bronz nesne	ḫattum	ḫa-tum, šen-da-ni,
bronz, bakır ve taştan çivi		$^{na}4$/^{urudu}gag-zu,
bu	šu annûm	-bi, SDb. 2000, § 33, 4 d; ^{ĝeš}eren-bi ig-gal-še$_3$ mu-dim$_2$ "Bu sedir ağaçlarını o büyük kapı için hazırladı" Gud. St. B V 47-48; ninda-bi "bu ekmekler", Nik. 12 V 1; inim-bi "bu sözler", StP 10, 2 I 27; -e,

Sümerce	Akadca	Türkçe
		alan-ne-e mu-tu "O bu taş heykeli yaptırdı. " Gud. St. I V 1-2; alan-e u_3 ku_3-nu za-gin_3-nu-$ĝa_2$-am_3 "Bu heykel ne gümüşten ne de lapislazuli'dendir". Gud. St. B VII 49; -še, AHw. 52; urdu lu_2-še lugal-zu-u_3 "Ey köle, bu adam senin beyindir!" Gılgameš- Aka 69; ne-e, AHw. 53; CAD A/2, 106; SDb. 2000, § 34, 4 a; ne-e/ne-en-nam, ne-en, SAİL 172; AHw. 53; a-na-am_3 ne-e "Bu nedir?" UMBS IX/1, IV 18; u_4-ne-na(=u_4-ne-ani-e) $ḫe_2$-gaz "Böyle bir gününde yok edilsin!" Gud. St. B IX 7; u_4-ne-maš-gi_6-ka "Böyle bir gecenin yarısında/ rüyada, " Gud. Sl. A I 17; a-da-al ne-e ta-am_3 mu-da-an-ku_4 "Neden o şimdi benimle içeriye girdi?". StP 10, 2 VI 54; ne-en-nam di-ku_5-^{d}nanna-kam "Bu, tanrı Nanna'nın kararıdır. " UMBS I/2, 135, 42-43;
bu şekilde, böylece, bu yolla		ur_5-re,
bu güne kadar	ūm-šu	u_4-$šu_2$-$še_3$, AfO 20, 38, 42; AHw. 1418, al-me-en-na-ta $ĝa_2$-e al-me-en-na-ta ba-ra-ra-du_{11} "Ben bunu sana bugüne kadar asla söylemedim" TCL 16, 45, 37;
bu nedenle	aššum	mu ...a; mu-bi-$še_3$; mu-bi_2-$eš_2$, mu-bi-$še_3$ ^{d}nin-lil_2-le nam-ti-^{d}en-lil_2-ba-ni ki-^{d}en-lil_2-la_2-ta u_4-bi ba-ni-in-su_3 "Bu nedenle Ninlil, Enlil tarafından/Enlil'in isteğiyle Enlil-bani'nin yaşamını uzattı". AfO 24, 47-50, 20-22; mu-bi-$še_3$ ^{d}nin-lil_2-le nam-ti-^{d}en-lil_2-ba ni ki-^{d}en-lil_2 $ḫul$-dim_2-ma, MSL 4, 116, 4. 6; la_2-ta u_4-bi ba-ni-in-su_3 "Bu nedenle Ninlil, Enlil ile birlikte Enlil bani'nin günlerini/yaşamını uzattı." -a-gin_7, SL 4; mu-bi/ak-$še_3$ NG 3, 141; SDb. 2000, § 40,
bu nedenle, bundan dolayı, çünkü		da-ne-ne-ta; mu ...$še_3$ NG 3, 141;

Sümerce	Akadca	Türkçe
bu nedenle, çünkü, -dığı için		bar-a-ge-eš$_3$, -ak-eš
bu taraf	annânum	gu$_2$-e,
bu taraftan	aḫannâ	dil-dil-ta, AHw. 18;
bu yıl içinde		mu-u$_2$-a,
bu yüzden, bu nedenle		ša$_3$-bi-ta,
bu, o	šū	ur$_5$, MSL 4, 61, 900; SAİL 214; AHw. 1224, CAD Š/3, 152; SDb. 2000, § 33, 4 e; e$_2$-ur$_5$-gim dim$_2$-ma ensi$_2$-aš-e ^{d}nin-gir$_2$-su-ra nu-na du$_3$ "Onun gibi yapılmış bir tapınağı hiçbir şehir beyi Ningirsu'ya yapmadı. "Gud. St. B VI 77- VII 3 ur$_5$-ta-am$_3$ gu$_2$ mu-e-da-šub
bu, o	annûm	"Ondan dolayı sen beni ihmal ettin". TCL 16, 45, 19, ur$_5$-gim inim mu-na-ab-be$_2$ "O onu böyle söylüyor. " SL 58; ur$_5$-gim "Onun gibi", StP 10, 1 II 15; ne, SAİL 172; AHw. 53;
bu, o, onun, onların	šū, šī, šāt	bi, AHw. 1254; ISL 27; SDb. 2000, § 34, 5 d; MSL 4, 61, 900; ZA 6, 241, 11; SAİL 214; inim-bi "bu sözler"; St. P10, 2 I 27 še-numun-bi 12(ul) 1(ban$_2$) "Onun tohumluk arpası 12 Ul, 1 Ban'dır", VS 14, 184 II 1; imi-bi ki-dadag-ga-a im-mi-dib "Onun çamurunu o temiz bir yerde kardı". Gud. St. C III 1-2; dub-bi 2 am$_6$ "Onun tableti ikidir/ onun için 2 tablet vardır. ", VS 14, 71 III 4; lu$_2$-ma$_2$-gur-bi ka mu-na-kešda "O onların kaptanlarını görevlendirdi. " Gud. St. D III 8-10;
bu nedenle		mu/nam-bi-še$_3$, SDb. 2000, § 41, d; mu-bi-še$_3$ ^{d}nin-lil$_2$-le nam-ti-^{d}en-lil$_2$-ba-ni ki-^{d}en-lil$_2$-la$_2$-ta u$_4$-bi ba-ni-in-su$_3$ "Bu nedenle Ninlil, Enlil ile birlikte Enlil-bani'nin günlerini/yaşamını uzattı. "
bu/onun gibi olmak		ur$_5$-ra-še$_3$,
bucak, toprak, arazi, ülke	qerbetum	alal$_3$/alal$_4$
budak, ağıl, düğüm, yığın, küme		ka-keš$_2$-ra, SL 132;
budak, şube, dal	papallum	mul, CT 12, 4 II 35; AHw. 823;
budala, ahmak olmak, ıslak	labākum	duru$_5$

Sümerce	Akadca	Türkçe
budala, ahmak, yumuşak (olmak)	narbum	ḫaš$_3$,
budamak, kabuğunu soymak	šarāmum	šuš$_4$, ĝeš … ur$_3$; ĝeš-bir$_2$,
budamak, kesmek, çözmek	ḫarāṣum	tar,
budamak, kırkmak, çimdiklemek	karāṣum	kir$_3$,
budamak, kırmak, süslemek	kapārum	gu$_2$-guru$_5$-gu$_2$,
budamak, koparmak, kesmek		ḫaš/ḫaz
bugün		u$_4$-ma-am$_3$, SDb. 2000, § 49, 2; u$_4$-da;
bugüne kadar, şimdiye kadar		en-na-bi-še$_3$,
buğday	kibtum aršatum ērānūm	gig, AHw. AHw. 71; 472; CAD K 340; 2(ul) 4(ban$_2$) gig … aga$_3$-us$_2$-da e-da-ĝal$_2$ šu-a bi$_2$-gi$_4$ "2 şinik, 4 okka buğday korucunun yanında bulunuyor. O (onu) teslim etti". BIN 8, 377, 1-5; 2(ul) 4(ban$_2$) gig di-utu aga$_3$-us$_2$-da e-da-gala$_7$ šu-a bi$_2$-gi$_4$ "Di-Utu, bekçinin yanında bulunan 2 Ul, 4 Ban buğdayı teslim etti. " BIN 8, 377, 1-5; tohumluk buğday "še-ĝeš-i$_3$-ba", MSL 11, 80, 81; AHw. 1520;
buğday birası	ulušinnum	ulušin$_2$-maḫ, SAİL 214; AHw. 1411;
buğday biti	tal'ašum	uḫ-še-ku$_2$, MSL 8/2, 29, 261; AHw. 1310;
buğday unu	mundum	ni$_3$-ar$_3$-ra, SAİL 597; AHw. 673; zid$_2$-gig,
buğday/arpa sapı		e-si-na
buğday/arpa yığını, çeç, ambar, depo	karê māši	guru$_7$-maš, guru$_7$/gur$_7$, guru$_7$-du$_6$,
buhur	qutrēnum ripsum	na, SAİL 70; AHw. 930; ^{ĝeš}šim-gig na-izi, MSL 12, 120, 22; AHw. 930; ra-aḫ, AHw. 987;
buhurluk, tütsü kabı	maqtarum	ma-aq-ta-ru-um, niĝ$_2$-na,
bukalemun	ḫurbabilum	ba-an-ḫu-na, AHw. 358; bar-gun$_3$-gun$_3$-nu,
buket, demet		karadin, karadin$_3$, Gud. Sl. A IV 24; V 21 u$_3$-luḫ^{sar}, MSL 10, 113, 173;
bulandırmak, bulutlanmak, örtmek	ašārum; erēpum	šuš/šuš$_2$,

Sümerce	Akadca	Türkçe
bulandırmak, karıştırmak	dalāḫum	lu_3, AHw. 152;
bulanık, belirsiz		dar_4/$dara_4$
bulantı, kuvvetsizlik, hastalık		dur_{11}/tur_5,
bulaşık yıkamak, temizlemek	raḫāṣum	$zaḫ_2$-ra, MSL 2, 12721; AHw. 942;
bulaşma	sili'tum	lil_2, SAİL 313; AHw. 1043;
bulaştırmak		lil_2, SAİL 313; AHw. 1014;
bulaştırmak, desteklemek, taşımak	wabālum	gir_{17},
bulgur, kavrulmuş, buğday		gi_{16}-sa, še-sig-ga,
bulmak, keşfetmek, karara vermek	watûm	pa_3(-d), AHw. 1493; ḫulu ...tuku, inim .... pa_3 SKI 244;
bulmaya çalışmak, aramak		inim ... $šar_2$
bulunabilir, kullanılabilir, bulunan		$ĝal_2$-la/$ĝal_3$-la,
bulunabilir/kullanılabilir olmak		$ĝal_2$/$gala_7$,
bulunmak, yerleştirmek	bašûm wašābum	ma-al, AHw. 112; ti(-l), AHw. 1480;
bulunmak, ortaya çıkmak	šūpûm bašum	dalla ...e_2, $ĝal_2$, AHw. 112; CAD B 144;
bulunmak, var olmak, yaşamak	bašûm	dim_2 AHw. 112; CAD B 144; $ĝal_2$/$gala_7$, pa ...e_3
bulut, gölge	urpatum erpetum	^{im}dungu, SAİL 399; AHw. 1432, 243; SAİL 399; $ĝi_{25}$, SL 99;
bulutlanmak	erēpum	$šu_2$, SAİL 545; AHw. 238;
bulutlu	uppûm	$šu_2$-uš-ru, AHw. 1424-1425;
bulutlu, kapalı, bulanık (olmak)		u_4.. $šu_2$-$šu_2$-ru, SL 290;
bunak, çılgın, deli	lillum lillatum	lil, ^{munus}lil, lil_2 SAİL 336; AHw. 553;
bunaltmak, kilit altında tutmak	lamûm târum	gi_4;
bunaltmak, sıkıntı vermek		$še_{29}$-$eš_2$.. du_{11}/e,
bundan		$ša_3$-bi-ta, SR 42 II 1;
bundan başka	aḫamma	a-ga-ba, CT 18, 30 IV 27; AHw. 18; diri(-g) i_3-ge_4-en, ša-ba, $ša_3$-ba(=$ša_3$-bi-a), SDb. 2000, § 52, 2;
bundan böyle, artık		a-da-al -ta, ThSLa 2;

Sümerce	Akadca	Türkçe
bundan dolayı, bu nedenle		nam-bi-še$_3$, SL 188; nam-bi-še$_3$ ^{d}nin-si-an-na lugal-ĝu$_{10}$-ur (=lugal-ĝu$_{10}$-ra) ...ki-sikil-la ḫu-mu-du$_3$ "Bu nedenle ben Ninsi-anna'ya kralıma/ beyime onu temiz bir yerde yaptım. " UET 1, 140, 30-36; bar-bi ... ta, PBS 9, 29 II 4; SDb. 2000, § 39, 10 h;
bundan sonra		a-da-al -ta, ThSLa 2;
bunlar		u$_3$-ur$_5$-re, u$_3$-ur$_5$-re-udu "bütün bu koyunlar",
bunun üzerine		ur$_5$-še$_3$-am$_3$; ur$_5$-še$_3$-am$_3$ ^{d}nergal igi-zalag u$_3$-mu-un-ši-in-bar "Bunun üzerine Nergal ona içtenlikle baktı". UET 1, 141, 20-23; ki-e
bununla		ur-da,
buraya	annummiš	gu-še-še$_3$, MSL 4, 201, 379; AHw. 54;
burç, yıldız	lumāšum	lu$_2$-maš, SAİL 330;
burç/kale kapısı	išdum; tublum	dub-la$_2$
burçak		gu$_2$-šeš , SL 87;
burhan, bunalım, çöküntü, kasvet	šīlum	ši-lu-um,
burmak, bükmek, sıkmak		šu ... ri;
burnu açmak		pa-ag$_2$ ... ze$_2$,
burun	appum	kiri$_3$ kir$_4$, kiri$_3$-šu-ĝal$_2$ "buruna eli-koymak, dua etmek", UET 1, 137 III 5; giri$_{17}$, AHw. 60; CAD A/2, 184
burun deliği	naḫīrum	ka-bun$_2$, SAİL 15; AHw. 714;
but parçası		uzu-ur$_2$,
but, bölüm, bacak	purīdum	pap-ḫal, CT 11, 32 IV 43; AHw. 880; pa$_4$-ḫal,
buyruk, emir, komut, konuşma	qībum têrtum	du$_{11}$-ga, AHw. 920; CAD Q 244; du$_{11}$-du$_{11}$-ga ^{d}nin-gir$_2$-su-ka-ke$_4$ "Tanrı Ningirsu'nun sözleri/emirleri", Gud. St. B VII 7-8; inim-inim-ma-bi du$_{11}$-du$_{11}$-de$_3$ "Emirlerini söylemeyi", SGL 1, 47; u$_4$-da du$_{11}$-du$_{11}$-na niĝ$_2$-erim$_2$ ba-ĝa$_2$-ĝa$_2$ "Eğer o kötülüğü sözlerine koyarsa/ kötü bir şey söylerse", RTC 16 VI 1; du$_{11}$-du$_{11}$-ga-^{d}nin-gir$_2$-su-ka-ke$_4$ im-mi-ĝar "Tanrı Ningirsu'nun emirlerini o cesaretle yerine getirdi. " Gud. St. B VII 7-9 te-ri-ta

Sümerce	Akadca	Türkçe
buyurmak, karara bağlamak		nam ...tar/ku_5
buz	šurīpum	ḫalba$_2$/ḫalba$_{6,}$ ḫalpi, AHw. 1284;
buzağı, süt danası		amar-ga,
büfe memuru	sābûm	$^{lu}{}_2$kaš-sa$_{10}$-sa$_{10}$, SAİL 214, AHw. 1000;
bükmek, çevirmek, eğmek, eğilmek	kanāšum	saĝ-sig ... ĝar, gur$_8$,
bükmek, diz çökmek, eğmek	kanāšum	gam, AHw. 435; CAD K 312; AWL 543; ISL 34; SL 554 diĝir-ki ni$_2$-ba mu-un-na-gam-e-eš "Yer-yüzünün tanrıları onun önünde kendiliğinden eğiliyorlar." SL 104;
bükmek, döndürmek, çevirmek,	egērum	gil-le-em$_3$, AHw. 190
bükmek, eğilmek, eğmek, yöneltmek	kapāpum	gurum, gur,
bükmek, kırmak, kıvırmak	egērum	gil-gil; gi$_{16}$-il,
bükmek, kıvırmak	zârum	lu-gu$_2$, šu ...ri, SDI 25;
bükülmek, eğilmek, dayanmak	šurrum	gu$_2$ ...gid$_2$,
bükülmek, katlamak, eğilmek	kanāšum	gur$_8$,
bükülmüş çubuk, değnek, direk, yay	gamlum	zub,
bülbül	arrum	gid$_2$-da^{mušen}, AHw. 71; ulu$_3$-di-ig,
büro, ofis, yazıhane, dinî tören, ayin	parṣum	unugi, šabra-e$_2$,
bürünmüş, kapanmış olmak	namrirrī našûm	ni$_2$ gal ...gur$_3$,
büsbütün hareketsiz	šaqummum	si, MSL 13, 182, 24; AHw. 1182
bütün	ummatum	ur$_5$, šar$_2$ MSL 13, 20, 99; AHw. 1414; daĝal, RA 13, 191 III 9; AHw. 272;
bütün gün boyunca		u$_4$-de$_3$-gid$_2$-da, u$_4$-gid$_2$-da,
bütün isimler arasında		mu-mu-a
bütün, hepsi birlikte	napḫarum	kilib, kilib$_3$-ba, AHw. 737; CAD N/1, 292, niĝ$_2$-ki-šar$_2$,
bütün, herkes, her biri	bānûm	du$_3$
büyü yapan keşiş, karabaş, din adamı,		ka-ku$_3$-ĝal$_2$ SL 132;
büyü, büyücülük		emeĝarĝar$_x$KA. (ME. GAR. GAR. RA)

Sümerce	Akadca	Türkçe
büyü, sihir	šiptum kišpum ušburrudûm upšašum upšašûm	en_2, SAİL 16; AHw. 1247; tu_6, CADŠ/3, 86; $uš_{11}$, AHw. 491; CAD K 454; $uš_{11}$-bur_2-ru-da, SAİL 17; AHw. 1441; ni_3/$niĝ_2$-ak-a, AHw. 1425; yapım, yapma; $niĝ_2$-aka-bi-$še_3$ ^{d}utu $ḫe_2$-en-da-$ḫul_2$ "Yaptıkları için Utu onunla övünsün", JCS 21, 97, 19-21; $niĝ_2$-aka-$ĝu_{10}$-$še_3$ ^{d}nin-in-si-na nin-$ĝu_{10}$ $ḫu$-mu-$ḫul_2$-le-en "Yaptıklarım için Nininsina, sahibem sen sevinmelisin", CT 21, 31-32, 32-34; $niĝ_2$-ak-a, AHw. 1425;
büyücü kadın	kaššaptum	sibsib,
büyücü keşiş, karabaş, din adamı,	ašīpum	šim-mu_2; mu_{13}-mu_{13}, maš-maš-gal, SL 170;
büyücü, afsuncu rahibe	kaššaptum	^{munus}ka-pirig, SL 133;
büyücü, afsuncu keşiş, karabaş, din adamı	wāšipum kaššapum	ka-mu_7-$ĝal_2$, AHw. 1487; $uš_{11}$-zu, lu_2-$uš_{12}$; AHw. 463;
büyücü, sihirbaz, üfürükçü	apkallum wāšipum kaššapum kaššaptum	abgal/ab-$ĝal_2$; CAD A/2, 171; AHw. 58, irḫandi, AHw. 80; lu_2-saĝ-buluĝ-ĝa, $uš_7$-zu, $^{lu}{}_2uš_{11}$-zu, AHw. 463; lu_2-gidim-ma, lu_2-$uš_{12}$; AHw. 463; ka-$pirig_3$, SAİL 15; 74, 1487;
büyücülük, afsun, sihir, sihirbazlık	šiptum ruḫûm	nam-šub, $emeĝar_x$ (KA. (ME. GAR), nam-ĝeš-šub- galam, nam-maš-maš, $niĝ_2$-$uš_7$-ri-a,
büyük	rabûm watārum	gal, AHw. 936; diĝir-gal-gal-lagaš(a)^{ki}-ke_4-ne(=lagaš^{ki}-ak-ene-ra) e_2-ne-ne mu-ne-du_3 "Lagaš'ın en büyük tanrılarına o tapınaklarını yaptı. " Gud. St. I 4-6; gal-bi, gal-le-eš "büyük bir şekilde", gu-la, maḫ diri, nam-inim-ma-diri-diri-$še_3$ "Çok büyük planlara göre", Ent. 28-29 I 16; gu_5-ul, $šar_2$, AHw. 938; nun, AHw. 936;
büyük olmak, çok büyük olmak	watārum	diri(-g), CAD A/2, 487; $kama_2$, AHw. 1489;
büyük adam		en-gal,
büyük anne		ama-gu-la, NG 3, 90, 92;
büyük ağ, balık ağı		sa-$šu_2$-uš-gal,
büyük ambar, depo		$ĝa_2$-nun-maḫ

Sümerce	Akadca	Türkçe
büyük anne, nine		ama-a-a/ama-ya, ama-gu-la,
büyük avlu		ki-sa$_2$-al-ma-he,
büyük baba, dede	paršumum	ba-ba-ya$_{10}$, ab-ba-gu-la, NG 3, 90 ad-da-da, aya-gu-la, ayaya$_x$ (A. A.), ayaya$_x$/ an-ta-ĝal$_2$,
büyük bir kap, su kabı	ḫarûm	ḫara$_6$ (NUNUZ. AB$_2$. BÍ), AHw. 328;
büyük bira kavanozu	ammammum	dugam(-ma)-am, SL 18;
büyük cinci din adamı, hoca	(w)āsipum	mu$_7$-mu$_7$-ĝal$_2$
büyük çorba kasesi, geniş kase	diqārum	u$_2$-da,
büyük demlik	kurkurratum	gur$_8$-gur$_8$, SL 94
büyük depo	ganunmāḫum	ĝa$_2$-nun-maḫ, CAD G 42, AHw. 280;
büyük fırın, taş fırın	udunmāḫum	udun-maḫ,
büyük file	šuškallum	ša-šu$_2$-uš-gal, MSL 12, 171, 432; AHw. 1289;
büyük gemi	magurgurrum magallum	^{ĝeš}ma$_2$-gur-gur, AHw. 577; ma$_2$-gur-ra-na gir$_2$ nam-mi-gub (=na-i$_3$-mi-gub) "O gemisine asla ayak basmadı". Gud. Sl. A II 4; ^{ĝeš}ma$_2$-gal, ARM 1, 6, 44; AHw. 574; ^{ĝeš}ma$_2$-diri-ga; ^{ĝeš}ma$_2$-gal,
büyük gemi sandal, geniş sandal	makurrum	^{ĝeš}ma$_2$-gur$_8$, MSL 5, 173, 263; AHw. 59;
büyük hasır, dolambaç	burûm	^{gi}kid-ma$_2$-maḫ, kid-ma$_2$-niĝin-a, SAİL 313; kid-maḫ-ḫal; ^{gi}kid-ma$_2$-šu$_2$-a, AHw. 141;
büyük insan, keşiş, karabaş, din adamı, başkan		lu$_2$-maḫ,
büyük kardeş	šešgallum	^{lu}$_2$šeš-gal, SAİL 331; AHw. 1220; pa$_4$-šeš
büyük kardeş(lik)		nam-šeš-gal,
büyük kayıkçı		lu$_2$-ma$_2$-gal-gal,
büyük kırlangıç	šinūnūtum	sim-maḫ^{mušen}, sim-gid$_2$^{mušen} AHw. 1243; sim^{mušen} bar-bi-ta ba-ra-an-dal-a-gim uru-ni-še$_3$ nu-gur-re-de$_3$ "Yuvasından uçan bir kırlangıç gibi, o artık şehrine geri dönmeyecek. "
büyük oğlan		buluĝ, MDP 2, 109, 8; AHw. 500;
büyük olarak, fazlasıyla		gal-le-eš$_2$, SDb. 2000, § 49, 1;
büyük olmak, büyümek	rabûm	kur$_4$, CT 12, 25 I 10; AHw. 93;
büyük sevinç	rīštum	ni$_3$-me-ĝar, MSL 13, 98, 73; AHw. 989;

Sümerce	Akadca	Türkçe
büyük tablet	imgiddum gittum	im-gid$_2$-da ^{im}gid$_2$-da, SAİL 371; AHw. 294;
büyük taç, egemenlik tacı		men-saĝ,
büyük tapınak	ešgallum	eš$_3$, AHw. 256; ISL 89; eš$_3$-nun-na "Ešnunna", eš$_3$-gibil-^{d}nanše-ka i$_3$-ĝen-ĝen-a e-ne-ba "O, Nanše'nin yeni tapınağına her gidişinde (onu) onlara dağıttı. " VS 14, 180 X 5-7; eš$_3$-e$_2$-ninnu-na du$_3$-ba za-ra ma-ra-an-du$_{11}$ "Eninnu tapınağında onu yapmayı o sana söyledi. "Gud. Sl. A V 18,
büyük tekne	namzītum	^{dug}ni$_2$-dur$_2$-bur$_3$, SAİL 597; AHw. 730;
büyük testi	tanüqātum	tal, SL 273;
büyük tapınak, mezar		eš$_3$-maḫ,
büyük ülke, yüksek dağ		kur-gal, SL 151;
büyük ve geniş kavanoz		^{dug}daĝal
büyük yazılı/dikili taş, stel		na-maḫ, SL 185;
büyük yük/kargo gemisi		^{ĝeš}ma$_2$-gur$_8$-maḫ, SL 167;
büyük, emekli, olgun, mantıklı	rabûm	gal, AHw. 936; AWL 112; 5 absin$_3$ sum-sikil-gal-gal "5 arık/dizi büyük beyaz soğan". VS 14, 37 I 1; bur-gal-gal ba-su$_8$-su$_8$-ug "Büyük kazanlar (orada) duruyorlar". TLS 15, 2; lugal-zu en-gal dumu-^{d}en-lil$_2$-la$_2$-ke$_4$ Senin kralın büyük bey, Enlil'in oğludur". TSL 39, 4; ^{d}utu en pirig-gal "Utuya, beye, büyük aslana", CT 21, 30, 1; ^{ĝeš}u$_3$-suḫ$_3$-gal-gal "Büyük karaçam ağaçları", Gud. St. V 56; in-nu šeš-gal-zu-ne si$_3$-ke-ne$_2$-eb "Hayır, büyük kardeşin gibi yap!", JCS 23, 105; ig-gal-še$_3$ "Büyük kapı için", Gud. St. B V 46, gal-dam-ĝar$_3$ "büyük tüccar",
büyük, büyüklük, yüksek	šūtuqum	ri/rib-ba, ZANF 18, 306; 22, 26; ki-rib-ba diĝir-re-e-ne-ka e$_2$-ni-si-sa$_2$-a mu-du$_3$ "Tanrıların yüksek yerinde ben Enisisa'yı yaptım". YOS 9, 26, 18-21; an-gin$_7$ ri-ba-ni ki-gin$_7$ ri-ba-ni (=rib-ani) "Onun büyüklüğü gök gibidir, onun büyüklüğü yer gibidir". Gud. Sl. A IV 15; ki-rib-ba-diĝir-re-e-ne-ka(=ki-rib-ba diĝir-ene-ak-a) "Tanrıların yüksek makamında", YOS 9, 26, 18-19;
büyük, büyütmek	rabûm	gul,
büyük, çok büyük	rabbum	rab$_3$/raba, AHw. 934;

Sümerce	Akadca	Türkçe
büyük, en büyük	rabûm	maḫ, AHw. 938; ISL 16; ^{d}nergal en-maḫ "Nergal, en büyük bey", UET 1, 141, 1; engar-maḫ an den-lil$_2$-la$_2$ "An ve Enlil'in en büyük çiftçisi", YOS 9, 27-30, 121, 7; da-nun-na-ke$_4$-ne diĝir-maḫ-bi "Anunna tanrılarının en büyük tanrısı", SGL 1, 100; uru-zu maḫ-am$_3$ e$_2$-zu maḫ-am$_3$ "Senin şehrin en büyüktür, senin evin/tapınağın en büyüktür". SGL 1, 2 IV 7; e$_2$-maḫ(a)-ni-a mu-na-ni-ku$_4$ "Görkemli/en büyük tapınağına o (onu) onun için içeriye aldı/yerleştirdi. " Gud. St. A II 5; lugal-an-še$_3$-maḫ ki-še$_3$-maḫ "Kral göğe göre daha yüksektir, yere göre daha yüksektir. " SGL 1, 3, 78; dumu-maḫ-^{d}en-lil$_2$-la$_2$ "Enlil'in en büyük oğluna", UET 1, 128, 3;
büyük, geniş, önemli, yetenekli	rabûm	gu-la , AHw. 936; AWL 112;
büyük, kocaman, iri		diri(-g)
büyük, önemli (olmak)	rabûm ebûm; rabûm	gu-ul; ku-ul, gur$_{13}$/gur$_{14}$,
büyük, önemli dinî tören		me-gal, SL 172
büyük, saygı değer, değerli		kal-kal(-la), SL 134;
büyük, önemli şehir, başşehir		iri-bad$_3$,
büyük/ağır olmak	kabtum mādum	maḫ$_2$,
büyük/dev adam	urmaḫlīlum	ur-maḫ-lu$_2$-u$_{18}$-lu, SAİL 575; AHw. 1431;
büyük/geniş kanal		e-sa-dur$_2$-ra,
büyüklü küçüklü	ṣaher- GAL/rabi	tur-maḫ-ba, šu-niĝin$_2$ 7 ab-ba 6 urdu-lu$_2$ 11 ša$_3$ du$_{10}$-nita 9 ama-dumu 17 ša$_3$-du$_{10}$ munus 5 geme$_2$-lu$_2$ gu$_2$-an-še$_3$ 55 lu$_2$ tur-maḫ-ba gu$_2$-ab-ba-še$_3$ ba-re$_7$ "Toplam 7 ihtiyar 6 erkek köle, 11 küçük erkek çocuk, 9 çocuklu kadın 17 küçük kız çocuğu, 5 cariye. Tamamı 55 küçüklü büyüklü insan deniz kıyısına götürüldüler. " Nik. 19 X 1-XI 2,
büyüklük	narbûm narbûtum	nam-maḫ, SKI 104; ^{d}nin-urta nam-maḫ-zu ^{d}en-lil$_2$-la$_2$ ni$_3$-ša$_3$-ga-na-ka Ninurta, senin büyüklüğün Enlil'in kalbi gibidir". SGL 1, 2 IV 15; kur-kur-re nam-maḫ-ĝu$_{10}$ ḫe$_2$-em-pa$_3$-de$_3$ "Bütün ülkeler büyüklüğümü

Sümerce	Akadca	Türkçe
		haykırsınlar!", St. P 10, 2 IV 49; nam-gal, MSL 4, 75, 288; AHw. 746; en-^{d}nin-gir$_2$-su-ka nam-maḫ-a-ni kalam-e ḫe$_2$-zu-zu "Bey Ningirsu'nun büyüklüğünü Sümer ülkesi tanısın!" Gud. St. B IX 28-30; nam-gu-la, nam-gur$_4$-ra, SL 190; niĝ$_2$-gal-gal, AHw. 746; rib, ZANF 18, 306; ri-ba-ni(=rib ani) "onun büyüklüğü", Gud. Sl. A IV 15;
büyüklük, otorite, meziyet		nam-nir-ĝal$_2$,
büyüleyici kimse		lu$_2$-uš$_7$-ri-a,
büyülü şarkı/türkü		šir$_3$-nam-šub,
büyüme, gelişme	nipḫum	mu$_2$, SAİL 331; 366
büyümek, geniş olmak	rapāšum	dam-gal, AHw. 955;
büyümek, artmak, çoğalmak	elēpum	dulu,
büyümek, büyütmek, olmak	rabûm	buluĝ$_3$, ISL 39;
büyümek, çoğalmak	ḫâṭum rabûm gapāšum ešēbum	e$_3$(-d), SKI 67 Anm. 252; gal, SAİL 343; AHw. 936; zi, CT 18, 37 III 20; AHw. 281; lum, AS 7, 40, 55; AHw. 253;
büyümek, gelişmek, yetişmek,	waṣûm	ma$_4$, buluĝ$_3$, e$_3$(-d), mu$_2$, AHw. 1475;
büyümek, genişletmek, büyütmek		šu ...peš
büyümek, üretmek, gelişmek		mu$_2$/mu$_2$-mu$_2$,
büyümek, yayılmak, genişletmek		peš, SL 215
büyütme, büyük gösterme	watartum	ni$_3$-diri-ga, AHw. 2489;
büyütme/çocuk, besleme	tarbītum	nam-buluĝ$_3$(-ĝa), AfO 19, 66, 15; AHw. 1327
büyütmek, yaygınlaşmak, zengin	rabûm	buluĝ$_3$, ISL 39; peš,
büyütmek, genişletmek, yaymak	rapāšum waṣûm	šu ..... peš, AHw. 955; AWL 160; mu$_2$, šu ... mu$_2$, AHw. 1475; buluĝ$_3$, ISL 39;
büzgülü, toplanmış, kumaş	liqtum	li$_2$-ig-tum,
büzmek, toplamak, biriktirmek		gu$_2$ ...ĝar
büzmek, toplamak, toplanmak		zu$_2$ ...keš$_2$

c C

Sümerce	Akadca	Türkçe
cadde, sokak	sūqum sulûm	e-sir$_2$, sila; tilla, tilla$_2$, tilla$_3$, tilla$_4$/tilla$_5$ AHw. 1061; tilla$_2$ nam-ba-e-gub-bu-de$_3$-en "Sen meydanda durmamalısın!, BE 31, 51, 29; tilla$_2^{munus}$ "sokak kadını", tilla$_6$(AN. AN), AHw. 1061; ub-li-a sila, AHw. 1061; CAD S 400; St. P 10, 248; sila-a nam-mu-niĝin-ne-en "Sen sokakta asla dolaşmamalısın!", SEM 70, 13, 1;
cadı, büyücü, sihirbaz	kaššaptum	munus-uš$_{12}$ AHw. 463; ^{munus}uš$_{11}$-zu, AHw. 463; ^{munus}uš$_{12}$-zu, ^{munus}ur$_{11}$-zu, AHw. 463;
cahil	aḫurrûm; nû'um	gu$_3$-zal
canavar otu		u$_2$-a-ši,
canavar, mitolojik dev	gerrum kattillum	ur-dib, MSL 7, 123/4, 22/5; AHw. 285; ur-ĝar, MSL 7, 123/4, 22/5; AHw. 285; ur-ka-du$_8$-a, AHw. 466; ḫu-wa-wa,
cani, katil, soyguncu, hırsız, hırsızlık	ḫabbātum šaggāšum	saĝ-gaz,
canlandırmak, uyandırmak	puluḫta ramûm	ni$_2$ ...RI,
canlanmak, tutuşmak, yanmak	ḫâṭum	izi ... la$_2$,
canlı	lillittum	maš$_2$-gub/kiri$_{11}$-gub, SAİL 6; 252;
canlı olmak, parlamak		ul$_4$,
canlı varlık, yaratık	lillidum šiknat napištim	ḫu-ru/ḫuru, ḫu-rum, AHw. 553; zi-ĝal$_2$, zi-ĝal$_2$-la,
canlı yaratık, yaşam, hayat, canlı		niĝ$_2$-zi-ĝal$_2$, niĝ$_2$-zi-pa
canlı, coşkun sevinçli		ma-az,

Sümerce	Akadca	Türkçe
canlı, neşeli (olmak)	ellum	ku_3(-g)/kug
canlı, neşeli, parlak, aydınlık	namrum	$piriĝ_2$/$piriĝ_3$
canlı/neşeli(olmak)	ebbum, elēlum	tam,
cansız, alçak, zayıf (olmak)		sig,
cansız/ölü olmak		du_{10}/dug_3-dug_3-ur-ḫi ,
cariye, kadın köle	amtum	eme_2, AHw. 15; CAD A/2, 80; Emesal: gi_4-in< $geme_2$ ISL 118; saĝ-munus, $geme_2$ nin-a-ni mu-da-di-am_3 (=mu-n-da di-am_3) "Cariye sahibesiyle eşit tutuldu". Gud. St. B VII 31;
cariyelik, metreslik		nam-lukur,
casusluk etmek, gözetlemek		igi... tum_3 igi-tum_3 ... la_2
cet, dede, ata		$ugun_3$,
cehalet, felaket, karanlık, afet	idirtum	su_2-mu-ug,
cehennem, alev, ateş	nablum irkalum	ga-an-ze-er, ga-an-ze_2-er, $ganzer_2$, $ganzer_2$/$ganzer_3$, AHw. 698; ḫilib,
ceket, deri ceket	šuḫuppatum	^{kuš}šuḫub$_2$, AHw. 1262;
ceket, gömlek	elēnumma elītum	$^{tug}{}_2$an-ta, SAİL 13; AHw. 202;
cemiyet	tappûtum	nam-tab-ba, AHw. 1322;
cengaver		ga_{14}-ra-du-um,
cengaverlik, kahramanlık, yiğitlik		nam-ur-saĝ,
cenin, dölüt	kūbum	a-ba-ĝar-ra, AHw. 498; ku_3-bu,
cennet, cehennem, yeraltı dünyası	kurnugi	$kiši_{11}$, an-bad_3, an-su_3/sud,
cennet, gökyüzü	šamûm	zikum, AHw. 1160; an-nisig(-ga),
cep, torba, kese		da-gal-tum-ma,
cephanelik		e_2-^{ĝeš}tukul, SL 57;
cephe, daha önce, ilk, ön, yüz	maḫrum	igi_3,
cerahat, irin, kızgın, öfkeli	šarkum	lugud, SAİL 69; AHw. 1187; u_3-bu-bu-ul, SL 286;
cesaretlendirme, teşvik, özendirme		zi-$ša_3$-ĝal$_2$,
ceset	pagrum	$adda_2$, AHw. 809; dim_3

Sümerce	Akadca	Türkçe
cetvel, liste		im-šu-gub-ba, SL 126; nam$_2$-^{ĝeš}šita,
cevap, selam, yanıt, karşılık		ki-bur$_2$,
cevaplamak, yanıt vermek		aš$_2$ ... gi$_4$
cevher, esans, ıtır, hüküm, karar	šiptum	^{šim}gi,
cevher, kuvvet, madde, meni, döl	lipištum	^{uzu}nu,
ceviz, kestane	šiqdum	si-ig-dum, ^{ĝeš}ti-a-ru-um,
ceylan	ṣabītum	maš/maš$_2$-da$_3$, AHw. 1071; TSL 20, 1-5; maš-da$_3$/mašda, maš-da$_3$, SAİL 74; TSL 20, 1-5;
ceylan yavrusu	ḫuzālum	amar-maš-da$_3$, SAİL 437; AHw. 362;
ceza evi, hapishane		e$_2$-eše$_2$, e$_2$-gu-la,
ceza mahkemesi, yargı, hüküm	šiptum	ge$_{16}$, WO 8, 44, 5; AHw. 1247
ceza, suç	šērtum	šer$_7$-da,
cezalandırmak		bal/ba-al, aš$_2$-ḫul-bi ḫe$_2$-em-bal-eš$_2$ "Onlar onu kötülüklerle cezalandırsınlar!", YOS 1, 36, 39
cihan, bölge, dört iklim(=köşe bucak her yer)	kiššatum kibrātum	kiš, gu$_2$-kiĝ$_2$, AHw. 492; CAD K 45; ub, an-ub-da, CAD K 331; SAİL 306; šu$_4$, ki-šar$_2$-ra,
cılız, ince, zayıf, dar, darlık	qatānum	sig, SAİL 592; AHw. 908;
cırcır	šurdunûm	si-sa$_2$, AfO 18, 329, 70;
cırcır böceği, çekirge	tibbittum zizānum ṣāṣirum	balag-di-da, AHw. 1354; buru$_5$-gan$_2$-na, AHw. 1534; zizanu, AHw. 1534; šurin/ šu-rin, AS 7, 17, 60; AHw. 1087; šurun$_4$,
cıvata, mandal, sürgü	naprakum	šu-gilim, šu-ga,
cıvıldamak, şakımak, mırıldamak	ṣabārum	zagga$_2$,
ciddi olmak		gu$_2$ ... peš,
ciddi, derin, yoğun olmak		dul$_2$
ciddi, derin, yoğun, derinlik	šupālum/šuplum	burud, bur$_3$ MSL 3, 66, 25; AHw. 1280;
cila, parlaklık		še-še-er,
cilalamak, parlamak, ışık saçmak	nabāṭum	saĝ ...mu$_2$
ciltlemek, bağlamak	rakāsum	sir$_2$,

Sümerce	Akadca	Türkçe
cimri, kısa, sıkı, gergin, (olmak)	kurûm	$lugud_3$
cin, dev, şeytan, polis	gallûm	gal_5-la, AHw. 275; CAD G 18-19; gal_5, AHw. 275;
cin, iblis, şeytan	aḫḫāzum	dim_3-me-lagab, SAİL 150; AHw. 20;
cinayet	šaggaštum qillatum	a_2-zi, CT 18, 36 a I AHw. 1127; gaba-ḫum, ki-lul(-la), AHw. 1127; lu_2-ni_3, MSL 12, 161, 113; AHw. 1127; ni_3-gig, SAİL 446, AHw. 368,
cinci, cinci din adamı, hoca	(w)āsipum	$^{lu}{}_2$mumun, mumun-$ĝal_2$
cinli, perili, kötü olmak		lil_2-e ... sig_3, SL 158;
cinli/perili çöl		eden-lil_2,
cinsel birleşmek, çiftleşmek		ĝeš ... du_3, SL 106;
cinsel ilişkide bulunmak		ḫaš$_4$ ...du_{11}/e,
cinsel ilişkiye sahip olmak		ḫaš$_4$ ...du_{11}
cinsel istek		$ša_3$-zig_3-ga,
cinsel istekte bulunmak, arzu etmek		me,
cinsi kötü/kalitesiz koyun üretimi		udu-uli-gi(-r),
cirit, silah, yay, kargı, mızrak		^{ĝeš}gešbu
civciv, yavru kuş,	watmum	amar-gud_3, šešlug^{mušen} , MSL 14, 462, 52; AHw. 1492; mušen-tur-tur
coşkun, atılgan olmak		dalla,
coşkun, büyüklük, yükseklik		nam-uru_{17},
coşkun, çılgın, kuduz hastalığı		sar-da,
coşkun, engin, yüce, yüksek,	ṣīrum	u_2-muš,
coşkun, yüce, yüsek, engin (olmak)		ug_{10}(EZEN
coşkun, yüksek, büyük (olmak)	dannum danānum	u_{18}-ru(-n)
coşkunluk, enginlik		nam-uru_{17},
coşturmak, yenmek	bâ'um; kapārum	uru_{12},
cömert, açık elli		šu-ḫal-la,
cüce, kısa boylu	kurûm	lu_2-gud_4-da, ba-an-za,

Sümerce	Akadca	Türkçe
cüppe		tug_2-zi-zi-a
cüruf, dışkı, bir deri/cilt hastalığı	lagûm	lag-ga, la-ga,
cüzzam(=bulaşıcı bir hastalık, miskin hastalığı)	epqēnum ḫuzzûm ḫutenzûm	a-ga-an-ĝar, AHw. 230; paḫ-zil, saḫar-šub-ba, SAİL 212; AHw. 1005; niĝ$_2$-gig-saḫar-ra, gum$_2$
cüzzamlı	epqam malûm	lu$_2$-saḫar-šub-ba, $^{lu}{}_2$saḫar-šub-ba
cüzdan, kese, torba	kīsum	^{kuš}ni$_3$-na$_4$, SAİL 597; AHw. 487;

Ç ç

Sümerce	Akadca	Türkçe
çaba, gayret	ṣāltum	du_{17},
çaba/özen göstermek, uygulamak		ḫi-li ... du_8
çabuk gitmek, bitirmek, koşmak		$ḫub_2$ ... sar/du_{10}, SL 114; $ḫub_2$...sar: Emesal: $ḫub_2$...ze_2 $kaš_4$ ... sar, SL 136;
çabuk olmak, tez, çabuk, acilen		ul_4,
çabuk, acele	urruḫiš zamar	ul_4-la-bi, AHw. 1433; a-ḫi-aš, AHw. 1508; a-ḫi-aš e_2-dub-ba-$še_3$ $du\text{-}u_3$ "çabuk okula git",
çadır kurmak		gub, YOS 9, 31, 43;
çadır, kamış çadır	šutukkum	aĝrun, AHw. 1294 e_2-eden;
çadıruşağı otu	nuḫurtum	nu-luḫ-ḫa^{sar}, SAİL 75; AHw. 802; nu-ḫa-ra^{sar},
çağırmak, adlandırmak, anmak	nabûm ragāmum	sa_4, SAİL 82; AHw. 699; CAD N/1, 32; gu_3, AHw. 941; ri, ru, AHw. 1336; pa_3(-d), UET 1, 112, 17; mu ...pa_3(-d) gu_3 ..... tum_4, A. Sjöberg, N-S 21; gu_3/inim ... tum_2, SKI 263;
çağırmak, davet etmek		gu_3...mur, gu_3 ... tum_2,
çağlama	zību̯m	ur-idim-ma, MSL 8/2, 17, 138/40; AHw. 1525; ma-al-li-li, imeri$_x$(GIR_3), ur-bi-gu_7, SL 299;
çağlayan, şelale	nâqum	u_3,
çakal, tırtıl	ākilum	ur-ur,
çakı, bıçak, kama, ucu sivri uzun bıçak	masdarum	gir_2-sun-zabar, AHw. 618; ĝiri$_3$-PA-na,

Sümerce	Akadca	Türkçe
çakıl taşı, çakıl, kum	išqillatum	iškila, $^{na}{}_4$u; $^{na}{}_4$na-lu-a,
çakmak taşı	ḫandabillum sasinum	$^{na}{}_4$peš$_4$-peš$_4$, CT 14, 5 II 11; AHw. 320; $^{na}{}_4$ĝiri$_2$-zu$_2$-gal-la, za-dim$_2$, SL 307;
çakmak taşı imalathanesi		e$_2$-bur-gul,
çakmak/çivi çakmak		ra,
çalgı aleti	šallurānum	i-lu-lam-ma, AHw. 1149;
çalgı, aleti, aygıt		^{ĝeš}du$_3$-a
çalgı, araç, alet		^{ĝeš}dim$_3$-lu$_2$-ma$_2$-gur$_8$-ra,
çalgıcı	nārum	nar, SAİL 355; AHw. 748; gala,
çalgıcılık, müzik bilmi		nam-nar,
çalı	kalbānum	^{ĝeš}nim-kur-ra, SAİL 74
çalı dikeni, dikenli çalı		$^{ĝeš/u}{}_2$adda$_3$, SL 15;
çalı kesmek		u$_2$-saĝ$_{11}$ … ze$_2$,
çalı kuşu, serçe	diqdiqqum	an-ti-ri$_2$-gu$_7^{mušen}$, al-de$_3$-ri$_2$-ga^{mušen} al-tar-gu$_7^{mušen}$, al-ti-ri$_2$-ga^{mušen}, an-ti-ri$_2$-gu$_7^{mušen}$ AHw. 173; SAİL 298;
çalı, bıtırak,	daddarum	$^{u}{}_2$li-li-bi-zi-da $^{u}{}_2$ša$_3$-dib-še$_3$-ze$_2$-da,
çalı, dikenli bir bitki	daddarum	ša$_3$-lu-ub-ze$_2$-da, AHw. 148; ^{ĝeš}deḫi$_3$, ^{ĝeš}kišig$_2$
çalı, funda, çalılık	nikiptum kalbānum	šim-^{d}nin-urta, SAİL 215; $^{u}{}_2$maš-ḫuš, SAİL 74;
çalık, koyunlarda çiçek hastalığı	uttukum	uttuku, AHw. 1444;
çalılık, çalı,		u$_2$-il$_2$-la,
çalılık, fundalık	samḫasum	^{ĝeš}sa-am-ḫa-sum$_2$, AHw. 1018;
çalınmış mal, hırsızlık	širqum šurqum	ni$_3$-zu$_2$-a, MAOG 1/2, 10, 173;
çalıntı mal/eşya	šurqum	niĝ$_2$-zuḫ-a,
çalıntı, çalınan mal/eşya		niĝ$_2$-zuḫ,
çalışma, emek, iş	mānaḫtum	a$_2$-kuš$_2$, AHw. 601;
çalışma, iş, görev ekibi	kunšum	ziz$_2$,
çalışmak	pârum	kiĝ$_2$ ki ….. ĝa$_2$(-ĝa$_2$) Gud. St. B VII 53; kig$_2$…ĝa$_2$, SL 144; kin.. ak, AWL 69; kin …ti, AWL 69;
çalıştırmak, çalışmak		tum

Sümerce	Akadca	Türkçe
çalkalamak		saĝ ...bala
çalkamak/yumurta		ra,
çalmak	šarāqum	gi_{11}, AHw. 1185; lilib, zu_2 zuḫ, MSL 13, 162, 74; ra(-g),
çalmak (müzik aleti)	zamārum	du_{12} ^{ĝeš}al-ĝar-ku_3 -^{d}en-ki-ka ni_2-ba mu-un-na-du_{12} "Enki'nin kutsal Algar'ını onun için o kendiliğinden çalıyor. " SL 103
çalmak, zorlamak	ḫabālum ḫalāqum	nam-gu_2, AHw. 302, sa-gaz ...ak, šu ...bad, gir_{11}, zah_3, AHw. 310; CAD H 36;
çalmak, almak, hırsızlık yapmak		gu_2 ... gid_2
çalmak, soymak	mašā'um	gu_2 ...gid_2 sa-gaz ... aka
çalmak, yağmalamak	mašā'um	kar, SAİL 376, AHw. 624;
çalmak/saat		ra,
çam fıstığı, fındık, ceviz	buṭuttum	^{ĝeš}lam-gal, SAİL 435; AHw. 144;
çam kozalağı	kikkirânum	^{šim}še-li, SAİL 367; AHw. 475; ^{ĝeš}še-u_3-$suḫ_5$,
çam sakızı, reçine	ballukkum ḫīlum	šembuluĝ$_2$, šembuluĝ$_3$, šembuluĝ$_5$ šembuluĝ$_6$(ŠİM. KUŠU$_2$), ^{ĝeš}šim-gal, šim-im, illu, SAİL 579; AHw. 345; en-mur,
çam, meşe	argānum ašūḫum	^{ĝeš}ar-ga-nu, ar-ga-nu-um/num$_2$ ^{gi}su_3-$suḫ_5$, AHw. 85; CAD A/2, 478;
çamaşır kasesi		^{gi}niĝ$_2$-esir-ra,
çamaşır leğeni, lavabo	namsûm	niĝ$_2$- esir/esir$_2$-ra,
çamaşır, giysi, elbise		$ša_3$-la_2-la_2, SL 245;
çamaşırcı	ašlākum	ašlag, ^{lu}$_2$azlag/ašlag, AHw. 81 CAD A/445 3 lu_2 1 (ul) 1(ul) 2 (ban_2) ugula še-bi 1 2 (ban_2) e-ta-e_{11} ašlag-me "Üç adama her biri için 1 şinik (arpa), 1 şinik, 2 okka başkana. Bunun için arpa 1 (kile) dir. 2 okka Etae'ye. Onlar çamaşırcılardır". DP 121 VII 8-11; $mudru_2$, AHw. 81;
çamur karmak		imi ...dib, Gud. St. C III 2; imi-bi ki-ku_3-ku_3-ga-a im-mi-dib "Çamurunu temiz yerde kardı". Gud. St. C III 1-2;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		šu ...ra,
çamur, sıva toprağı		im-gu$_2$-en-na, SL 125;
çamur, balçık, toprak, kil	didûm piqqannum	imi, "imi-bi ki-ku$_3$-ku$_3$ dalag-ga-a im-mi-dib "Çamurunu o temiz yerde kardı". Gud. St. C III 1-2; a-ĝar-ĝar, SAİL 579; AHw. 865; im-ni-saḫar, im-il$_2$, SL 125,
çamurlu, pis, kirli	waršum	šu-ni$_3$-gig, RA 28, 128, 17; CT 12, 34 I 38
çamuru yoğurmak/karmak		šu ...ra,
çanak, kase, tas, fincan	kallum mākaltum dūdum mālaktum pūrum šikkatum	bur-zi-gal, MSL 7, 90, 268; AHw. 426; ^{ĝeš}dilim$_2$-ga SAİL 377; AHw. 588 šu-ša-la$_2$, ^{ĝeš}du-da, AHw. 174; CAD D 170; ^{ĝeš}dilim$_3$-gal, AHw. 588; bur, AHw. 881; ^{dug}šakan, AHw. 1234;
çanta altı, ayakkabı tabanı	sassum	ki-kal
çanta, deri çanta, deri/meşin torba	naruqqum tukkannum kabkūrum	^{kuš}a-ĝa$_2$-la$_2$; MSL 7, 149, 148; AHw. 749; ^{kuš}a$_2$-ĝa$_2$-la$_2$, AHw. 749; ^{kuš}dug$_3$/du$_{10}$-gan, SAİL 396; AHw. 1367 na-aḫ-ba, MSL 7, 152, 184; AHw. 417; e$_6$,
	ya'um naḫbatum	bara$_2$(-g), 7 bara$_2$-sun-sun "7 eski torba", TSA 31 III 2; deri çanta, "^{kuš}na-ab-ḫa-tum", AHw. 714;
çapa, keser	aḫzum kuksum	^{ĝeš}gi$_4$-sal, ^{ĝeš}al-zu$_2$, kuksu/kuksu$_2$, gan-nu-um,
çapa, kazma, balta	allum	^{ĝeš}al; ^{urudu}al ", AHw. 37; CAD A/1, 356; ki-maḫ-uru ka al nu-ĝar "Şehrin mezarlığında kazma vurulmadı". Gud. St. B V 1; 6 ^{ĝeš}al e$_2$-ki-šal$_2$ la-ka šu-a i$_3$-gi$_4$-gi$_4$ "6 baltayı o Ekišal'da teslim ediyor" VS14, 67 II 3-5;
çapa, maşa, oyuncak	šelliptum	^{ĝeš}al-šub; ^{ĝeš}ri-gi$_4$-bil-lu
çapalamak	kadārum	al ...ak/aka al ...tag, SK 17;
çapalamak, kazmak, kazımak	ḫerûm	al ... ĝar, AHw. 341; ki ...ḫur
çapalamak, toplamak		ki ...deg$_x$(RI)
çapkınlık, çapkınlık yapmak	mâṣum	dun$_4$
çapraz	pariktum	še-er-tab-ba, BRM 4, 33, 39; AHw. 833;
çapraz koymak	parākum	gib, SAİL 67;
çapraz kiriş/direk	ḫurdatum	tum,

Sümerce	Akadca	Türkçe
çapraz koyma, yerleştirme	parrikum	$dara_5$, AHw. 834;
çapraz parça, çapraz çubuk		^{ĝeš}bar-da,
çapraz uzanmak, dolaşık olmak	egērum	gi_{16}-il,
çapraz yatmak, uzanmak, sallanmak		gu_2-zag … la_2,
çaprazlama uzanmak	egērum	gil-gil
çapul, ganimet, yağma		nam-ra-aš(-ak), ne-ra-ak, ne-ra-aš-ak,
çapulcu, soyguncu, hırsız	šarrraqum	$^{lu}{}_2$lilib,
çaput, mendil, havlu	ulāpum	$^{tug}{}_2$$ni_3$-$dara_2$,
çaresiz, aciz olmak		dim_3
çaresiz, aciz,	enšum makūtum	ḫu-nu, dim_3,
çarık, sandalet, sandal, ayakkabı	šēnum	^{kuš}$esir_3$, $esir_3$/$esir_4$, $esir_5$, AHw. 1213; šu-e-sir_2, CAD Š/2, 290; ^{kuš}da/da_3-e-sir_2, ^{kuš}da-e-sir_2;
çarmıha germek(=el ve ayaklarından asmak), çarpmak		ra,
çarpan		a-ra_2: 2 a-ra_2 5 – 10 (=2 x 5=10)
çarpık/topal ayak	galāšum	ĝiri$_3$-ḫum, ĝiri$_3$-tag,
çarpıntı, sıkıntı	ṣurpum	$ša_3$-sig_3-ga, MSL 9, 79, 167; AHw. 1114;
çarpışma, mücadele, savaş	tamḫārum qablum	dam-ḫa-ra, SL 40 AHw. 1314; šen, AHw. 888;
çarpmak (kalp), çalmak (davul)	rapāsum	ĝeš …raḫ/$raḫ_2$, AHw. 954;
çarpmak, devirmek, yığmak	ḫatûm kamārum nakāpum	tu_{11}(-b) du_7, AHw. 718; CAD N/1, 157;
çarpmak, tokatlamak, dövmek		Emesal: ze_2-ed<tud_2,
çarpmak, vurmak	maḫāṣum	ra-aḫ/$raḫ_2$,
çarpmak, yakmak		ra(-g)
çarşaf, keten elbise, lepiska (=uzun ve yumuşak saç)	kitûm	$^{tug}{}_2$ gada, AHw. 495; VS 14, 163 VI 1
çatal	rā'izum urum maškakātum	dili/$limmu_2$-ba, MSL 6, 97, 156; AHw. 944 gal_4-la, SAİL 255; AHw. 1434 ur_3, CT 18, 38 a 18; SAİL 255; ^{ĝeš}$gana_2$-ur_3, AHw. 626;

Sümerce	Akadca	Türkçe
çatal iğne	pallukkum pulukkum	minbuluĝ, minbuluĝ$_2$, minbuluĝ$_3$ (BULUG. NAGAR), minbuluĝ$_4$ (BAL. BAL)
çatal, tırmık	maškakātum	ĝešgana$_2$-ur$_3$, AHw. 626;
çatal, yaba	rā'izum	^{ĝeš}al-zu$_2$-zu$_2$, AHw. 944
çatı kirişi, kalas, direk	maškakātum	^{ĝeš}ĝušur
çatı, çatı kaplama	taṣliltum	^{ĝeš}keš$_2$-da,
çatı, çerçeve, kapı çerçevesi	giššakanakkum	ĝeš-ša$_3$-gan(-na),
çatı, dam, tepe	ūrum	ur$_3$-bad$_3$, uru$_{12}$,
çatışma, mücadele, kavga	ippīrum	gigam, gudibir$_2$,
çatlak, yarık	ḫudadum	ḫu-da-du-um,
çatlamak, çarpmak, çatlatmak	peḫûm	du$_8$(-ḫ)/duḫ
çatlatmak, bozmak, parçalamak		gaz$_2$,
çavdar birası	dišiptuḫḫum kunāšum alappānum	imĝaĝa, imĝaĝa$_2$ imĝaĝa$_3$, UM 5, 104 IV 3; SAİL 339; AHw. 506; imĝaĝa$_4$(AŠ$_2$. A) AHw. 173; kiraši, ki-ra-ši, AHw. 35;
çavdar ekmeği		ninda-ar$_3$-ra-ziz$_2$,
çavdar unu		zid$_2$-bar-si,
çavdar, arpa	uṭṭatum kunāšum	ziz$_2$, 1 še 1 ziz$_2$ Ur-^{d}Ba-ba$_6$ 1 še 1 ziz$_2$ Amar-^{d}Ezine 2 (ul) še 2 (ul) ziz$_2$ Umum 2 (ul) še 2 (ul) ziz$_2$ Nam-dam ašgabme "1 (kile) arpa, 1 (kile) çavdar Ur-^{d}Baba'ya; 1 (kile) arpa, 1 (kile) çavdar Amar-ezinu'ya, 2 şinik arpa, 2 şinik çavdar Umum'a, 2 şinik arpa, 2 şinik çavdar Namdam'a. Onlar dericilerdir". VS 14, 122 III 1-IV 1; ziz$_3$, AHw. 506; še, še-numun "tohumluk arpa", pisandub še-numun še-anše-ku$_2$ saĝ-apin-^{d}ba-ba$_6$-ke$_4$-ne šu ba-ti "Liste/tutanak: Tohumluk arpa ile eşek yemi olan arpayı tanrıça Babanın çiftçileri yanlarına aldılar". DP 26 I 1-5; 1(ul) še 1(ul) ziz$_2$ ^{ĝeš}gigir uru-gir$_2$-su^{ki}-ta su$_8$-ba-bi ba-de$_6$ "1 şinik arpa, 1 şinik çavdar Girsu'dan gelen arabalarla getiriliyorlar. " TSA 1, Ay. III 2-5 ; še-bar, AHw. 1446;

Sümerce	Akadca	Türkçe
çavdar, beyaz çavdar		ziz$_2$-babbar,
çavdar, kabuksuz/öğütülmüş çavdar		niĝ$_2$-ar$_3$-ra-imgaga$_3$,
çavuş	rabi sikkatim	ra-bi-zi-ga-tum, lu$_2$-^{ĝeš}tukul-gu-la, SL 163;
çay, dere		piš$_{10}$,
çayır, çimen, ot, nane	urqītum lardum	u$_2$-šim, SAİL 215; AHw. 1432; ḫirim, AHw. 538; u$_2$-kul-la, ^{u}u$_2$a-nir
çayır, mera, otlak	merītum sassatum dīšum	u$_2$-kiĝ-ĝa$_2$, sas, u$_2$-bar$_8$, AHw. 173; CAD D 163;
çebiç, oğlak	urīṣum	maš$_2$, SAİL 76; AHw. 1430;
çeç, yığın, harman	karûm	guru$_7$, še-garadin$_3$,
çehre, yanak, yüz, alın, kaş	bunnannum agasalakkum kalmakrum nakkapum pûtum	uktin, aĝa-silig, MSL 6, 73, 229; SAİL 347; AHw. 16; ki-nam-eser-ra, OIP 27, 62, 38; AHw. 722, saĝ-ki, SAİL 115; AHw. 884
çekici, büyüleyici, hoş		la-la-ĝal$_2$,
çekicilik, nazarlık, güzellik		nam-ḫi-li,
çekiç, ağaç çekiç	suppīn itinnim	^{ĝeš}giraḫ na$_4$-1(diš)-šu,
çekilmek		Emesal: šu-ru-ub <Emesal: ša-ra(-g),
çekim ön eki		a-< i$_3$- ku$_3$-ša$_3$-ĝa$_2$ a-ša$_5$-ĝa "Gümüş/para bana göre iyidir/istediğim ücret budur", CIRPL Ukg. 4-5 XI 26; tukum-bi dur ab-tu-lu(=a-b-tu-lu) "Eğer halat kayıp-sa", UET 4/2, 172 II 16; ^{m}lugal-sipa dumu-lugal-la$_2$ ^{m}ur-^{d}en-lil$_2$ šeš-a-ni an-ne-sum(=a-ne-sum) "Lugal-sipa'ya, Lugal-la'nın oğluna ve Ur-Enlil'e o onu verdi". BIN 8, 34, 6-10; SDb. 252; ku$_3$-ša$_3$-ĝa$_2$ a-ša$_5$-ga(=a-šag$_5$-a) "Gümüş bana göre iyidir/istediğim ücret budur". CIRPL Ukg. 4-5 XI 26,
çekim ön eki		al-, SDb. 2000, § 62, 1 d; al-mud-e-en "Sen beni tevlit ettin". UET 6, 162; al-du-un "Sen gidiyorsun"; BE 31, 51, 2; ^{d}i$_7$-še$_3$ al-re$_7$ "Onlar nehir

Sümerce	Akadca	Türkçe
		tanrısına gittiler". SR 99 II 9-10; en-na-me-še$_3$ al-du-un(=al-du-en) "Sen nereye gidiyorsun?" TMH NF 3, 40, 17; igi-ne-ne-ta inim-bi al-til "Onların önünde konu tamamlandı. " BIN 8, 166, 26-27; bar-aša$_5$ lugal-ezen ur-e$_2$-zi-da ^{d}i$_7$-še$_3$ al-re$_7$ "Tarla nedeniyle Lugal ezen ve Ur-ezida ırmak tanrısına başvurdular". TMH 5, 159 I 1-5;
çekim ön eki		ba-, SDb. 2000, § 62, 1 g; ba-an-daḫ "O ilave etti" ba-ši-ĝen "O oraya gitti", Gud. Sl. A XVII 23; lu$_2$-bappir-da ba-da-la$_2$ "Biracının yanında o tartıldı". VS 14, 121 II 2-3; 1 udu-siki .... lugal-da-nu-me-a sipa udu-siki ka-da na ba-da ri "Bir yünlü koyun, yün koyunları çobanı Lugal danumea'nın yanında öldü", VS 14, 22 I-II 2;
çekim ön eki		bi-, SDb 2000,. § 62 h; lugal-an-da ensi$_2$-lagaš(a)^{ki} ke$_4$ ĝeš bi-tag "Lugal-anda, Lagaš şehir beyi (koyunları) kurban etti", lugal-an-da ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-ke$_4$ e$_2$-gal-la za$_3$ bi$_2$-šuš Lugal-anda, Lagaš şehir beyi (onları) sarayda damgaladı". VS 14, 145 II 3- III 2; lugal-an-da ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-ke$_4$ ĝeš bi$_2$-tag "Lugal-anda, şehir beyi (koyunları) kurban etti". BIN 8, 371, 13-14;
çekim ön eki		-ga-, ĝa$_2$-e ^{d}utu-gim in-ga-dim$_2$-me-en(=i$_3$-ga-dim$_2$-en) "Ben tanrı Utu gibi yaratıcıyım". SL 354; sipa-zi gu$_3$-de$_2$-a gal mu-zu gal i$_3$ ga-tum$_2$-mu(=i$_3$-ga-tum$_2$-e) "Gerçek çoban Gudea büyük/çok şeyler biliyor, (bu nedenle) büyüklüğü erçekleştiriyor". Gud. Sl. A VII 9-10;
çekim ön eki		mu-, SDb. 2000, § 62, f; mu-na-du$_3$ "O (onu) ona yaptı" en-ig-gal la$_3$-banda mu-ba-al "Eniggal, müfettiş (soğanları) kazdı". VS 14, 6 II 1-3; en-ig-gal la$_3$-banda mu-du$_3$ "Eniggal, müfettiş (onu) yaptı". VS 14, 187 V 3-5; ba$_6$-ba$_6$ sanga-e$_2$-gal-ra ..... mu-na-ta-ĝar "O Baba'ya, sarayın rahibine (onu) oradan teslim etti".

Sümerce	Akadca	Türkçe
çekim ön eki		i_3-, SDb. 2000, § 62, 1 a; uru-$še_3$ i_3-du-e(=i_3-du-en) "Ben şehre gidiyorum". Gud. Sl. A III 18; lu_2 e_2-ninnu ^{d}nin-g, r_2-su-ka in-du_3-a(=i_3-n-du_3-a) "Ningirsu'nun Eninnu tapınağını yapan adam". SL 332; gi-dub-ba ku_3-ge_9-a šu im-mi-du_8(=i_3-bi-n-du_8) dub mul-an-du_{10}-ga im-mi-ĝal$_2$ "O elinde gümüşten bir kalem tutuyordu. Tabletin üzerine göğün temiz yıldızını çizdi". Gud. Sl. A IV 25-26; i_3-ĝen "O gitti";
çekingen, korkak	pallaḫum	lu_2-ni_2-te-te, MSL 12, 155, 155; AHw. 816;
çekinmek, korkmak, endişe etmek	palāḫum šahātum galātum	ni_2 …teĝ$_3$/te ni_2… ur_4; ni_2 …te-ge_{26} ni_2 … te, bu-luḫ AHw. 812;
çekinmek, titremek, ürkmek	galātum palāḫum	bu-luḫ AHw. 812; bu-lu-uḫ$_2$; bu-lu-uḫ$_3$, AHw. 274
çekip girmek, yarmak, ayırmak	nesûm; šalātum	si-il, sil_5,
çekip gitmek		zag … tag
çekirge	ebrum ṣinnarbum zīrum ebrum zībûm	bir_5, $buru_5^{mušen}$, ISL 45; AHw. 234; $buru_5$-saĝ-gal, AHw. 1103; $buru_5$-tur, MSL 8/2, 26, 230 AHw. 1532; bur_5, AHw. 233 $buru_5$-ka-a, AHw. 1525;
çekişmek, kavga etmek, kapışmak		du_{14} …ak/ĝar
çekme	pirsum	ku_4(-d), SAİL 12; AHw. 867;
çekmece, kafes, kutu, sandık	quppum pišannum	gi-gur-ḫub$_2$, MSL 7, 36 b 3; AHw. 928 ^{ĝeš}pisan$_2$, SAİL 233; 314; AHw. 86
çekmek, gemi ile yol almak		ma_2 … gid_2
çekmek, germek, yaklaşmak	eṣērum šadādum	ĝeš-ḫur, AHw. 252; laḫ$_4$, AHw. 1121; AWL 243;
çekmek, koparmak, asılmak		ḫaš$_2$ … gid_2
çekmek, ortadan kaldırmak	edēlum	ur_3,
çekmek, toplamak, asılmak		šu … bur_{12}
çelenk, halka, çember, sarık, taç	agûm	aĝa$_3$, AHw. 16; suḫ$_{10}$,
çelik	kaparrum	gaba-ra, AHw. 442;
çellik-çomak		^{ĝeš}E. KID-ma,

Sümerce	Akadca	Türkçe
çember içine almak, dolaşmak		ĝiri$_3$ ...niĝin, ĝiri$_3$ ...ninni$_2$, ni$_2$kar$_2$-kar$_2$,
çember, küpe, yüzük, halka	anṣabṭum	in-za-ab-tum, AHw. 54; ḫul$_3$, SL 115;
çember, şerit	ṣimdum	ni$_3$-gir$_{11}$, MSL 13, 96, 12; AHw. 1102; rab, JCS 13, 128, 14;
çember, tekerlek	suḫuppum	mul, MSL 2, 132, 60; AHw. 1054;
çene	suqtum kanzūzum laḫûm	tun$_3$, MSL 9, 34, 2; AHw. 1061; zag-ga, SAİL 332; AHw. 441; ^{uzu}me-ze$_2$-gid$_2$-da, UM 12, 7 Ay. I 24;
çene kemiği, çene	isum	^{uzu}me-ze$_2$, SAİL 297, 532 ^{mul}gu$_4$-an-na, SAİL 297, 532
çene, yanak	lētum	te, SAİL 76; 546; AHw. 546;
çengel iğne	pallukkum	^{ĝeš}buluĝ$_2$, MSL 3, 142, 168; AHw. 816; mebuluĝ,
çenk (=bir çalgı aleti)	alûm	^{ĝeš}al-ĝar
çenk, telli bir çalgı aleti, müzik aleti		^{ĝeš}balag-ir$_2$-ra,
çentiklemek, kertmek	paṣādum paṣāṣum	peš$_5$ OEC 4, 152 VI 17;
çerçeve, çatı	abārum	e$_2$-ĝar, AHw. 4;
çerçi, seyyar tüccar, satıcı		ga-eš$_8$,
çeşitli, değişik		gu$_2$-gu$_2$,
çeşitli, değişik olmak, değiştirmek	nakārum šanûm	kur$_2$,
çeşme, sarnıç, kuyu, pınar, kaynak		dul$_2$, da-pu$_2$,
çetele	iṣṣi minûtim	ĝeš-šudum-ma,
çevirmek, döndürmek, kıvırmak		liri$_4$/liri$_5$, al-gu$_2$-gu$_2$,
çevirmek, dolaşmak, sarmak	lamûm târum zârum	gi$_4$; lum,
çevirmek, eğmek, eğilmek	kapāpum	gur$_8$, ki-še-er ...tuku,
çevirmek, kuşatmak	lamûm	niĝin$_2$, SAİL 483;
çevirmek, tercüme etmek		eme ...bala
çevirmen, tercüman, yorumcu	nāpalûm	inim-bala, CT 19, 29 b 8 AHw. 734; eme-bala,
çevre	siḫirtum	siḫir-ti, AfO 19, 9, 23; SAİL 529; AHw. 1040

Sümerce	Akadca	Türkçe
çevre duvarı, dış duvar, set, çit	ša/uḫûm	bad_3-šul-ḫi, MSL 3, 28, 319; SAİL 152; AHw. 1147;
çevre, alan, yığın, bölge	kippatum pilkum	gur_2, SAİL 362; AHw. 482; gin_2-tur, ni-ur-ba, AS 16, 23, 54; AHw. 863;
çevre, ufuk	išid šamê	$an\text{-}ur_2$; $an\text{-}zag/za_3(\text{-}g)$,
çevrelemek, dolaşmak, kuşatmak	lawûm	dub, $ni_2\ kar_2\text{-}kar_2$,
çevrelemek, düzenlemek		ka.. saĝ$_9$, SL 133;
çeyiz, evlilik hediyesi, armağan	terḫatum šeriktum nudunnûm biblum šerkum	ni_3-mussa, AHw. 1348; NG 3, 148; ni_3-mussa-aka-da "Çeyizi yapmak için", Gud. St. E V 3; G III 7; ni_3-mussa/mu_{10}-us_2-sa $ša_3$-$ḫul_2$-la ^{d}nin-gir_2-su ^{d}ba-ba_6 dumu-an-na dam- ki-$ag(a)_2$-ni mu-na-ta-ak-ke_4 "Ningirsu, tanrıça Baba'ya, An'ın kızına ve sevgili karısına çeyizi oradan kıvançla hazırlıyor." Gud St. G II 1-7; saĝ-rig_7, AHw. 1216; šu-sum-ma, MSL 1, 42, 5; AHw. 800; ni_3-de_2-a, ni_3-du_3-a, AHw. 125; gir, ru,
çeyiz, vergi	šeriktum nudunnûm	saĝ-rig_7, AHw. 1216;
çeyrek, dörtte-bir/1/4	rebûm	peš-gi_4-bi, MSL 4, 165, 47; AHw. 964;
çıban, ur, şişkinlik	ṣimertum	$ša_3$-ta-ḫar, MSL 9, 79, 163; AHw. 1102; NÈ-a-$ša_3$-ga, ma-az,
çığlık atmak, bağırmak		mu_7, SL 179;
çığlık, haykırma, yaygara, feryat	rigmum kubbulum	še, gu_3, AHw. 982; ISL 34; $šed_{14}$/$šed_{15}$, $šeg_{12}$, nam-gu_3-$raḫ_2$, $suḫ\text{-}am_3$, $suḫ\text{-}am_3$-bi gu_3-ri-a, nam-gu_3-ra, ad,
çıkar, fayda, getiri, başarı, kazanç	kušīrum	ku-še-er, CT 18, 48 III 20; AHw. 516; ku_3-dun
çıkarmak, inceltmek, sökmek	našārum	pi, $suḫ_5$,
çıkarmak, açmak, soyunmak	šaḫālum šalāḫum	ḫal-ḫa, gi-šul-ḫi, AHw. 1142;
çıkarmak, ayırmak	hâlum	zum, SAİL 555; AHw. 314;
çıkarmak, çekilmek, karalamak	šapātum	umbin …la_2
çıkarmak, dışarı atmak, koparmak	nasāḫum	bu, -ta …ĝar,

Sümerce	Akadca	Türkçe
çıkarmak, indirmek, azaltmak	našārum	be_4; be_6, AHw. 759;
çıkarmak, karıştırmak, filizlenmek		du-bu-ul,
çıkarmak, koparmak	maḫārum bagāmum	diri(-g) $puš_2$,
çıkarmak, silmek		-ta- ĝar, Gud. St. B IX 16; mu-ĝu_{10} u_3-ta-ĝar mu-ni ba-ĝa_2-ĝa_2 "Adımı sildikten sonra, kendi adını koyarsa/yazarsa", Gud. St. B VIII 22
çıkarmak, uzaklaştırmak		e_{11}(-d) Gud. St. B IV 4; -ta gi_4; nig_2-$erim_2$ e_2-bi-ta im-mi-gi_4 "Kötülüğü o evden çıkardı. " Gud. St. B VII 36-37;
çıkarmak, yerleştirmek	nadûm, ramûm	ru,
çıkın, balya, demet, bohça	riksum	kilib, sa, AHw. 984;
çıkıntı, cumba, köşe	simētum	bad_3-si, SAİL 152;
çıkma, çıkış, büyüme, gelişme	nipḫum	mu_2, SAİL 331; 366 ki-e_3
çılgın adam/kadın, saçma, çılgın		$^{lu}{}_2$/^{munus}al-ed_2(-de_3), al-ed_2/ed_3(-de_3)
çılgınlık, cinnet		dim_2-ma-kur_2, SAİL 15; 440;
çınar	dulbum urzīnum	^{ĝeš}dal-bu-um, ^{ĝeš}gul-bu; ^{ĝeš}ur_2-zi-nu, ^{ĝeš}ab-ba, ^{ĝeš}ur-zi-num_2,
çınlamak, inlemek, yayılmak	nasāsum malākum	ad … $ša_4$, AHw. 753; ad …ĝar
çıplak, boş	riāqum	sug_4
çıplaklık, çıplak		mug/mug_2, SL 180;
çıra, lamba, ışık	nūrum	ĝeš-nu_{11}, AHw. 805;
çıra, odun, yakacak	gibillûm	^{gi}gibil$_3$,
çırak, acemi, beslenti, evlatlık çocuk	tarbûtum	bulu$ĝ_5$ $maš_2$-gaba, SL 170;
çırak, yamak	šamallûm ḫallatuššûm	$^{lu}{}_2$šab-tur, AHw. 1153; ḫal-la-tuš-a, ḫal-tuš-a, SL 109, nar-ḫala-tuš-a, AHw. 312 nar-tur, MAOG 13/2, 47, 32; $gaba_2$-zu-zu,
çırpmak, dövmek, vurmak, çarpmak	mašādum rapāsum	tud_2, laḫ, šu …rah_2 ĝeš.. ra,
çıta, çubuk, sopa, baston, direk		ĝeš-šudum-ma,

Sümerce	Akadca	Türkçe
çiçek açmak, gelişmek		ul … sig_7,
çiçek bahçesi	ušarum	mu-sar, SAİL 61;
çiçek tozu kabı	altallûm	^{ĝeš}dal-dal-gišimmar, AHw. 1312;
çiçek, kırmızı gül		gi-rin/rin_2,
çift	tāpalum sepum merḫum	e-ba-an, AHw. 1320; e_2-ba, e_2-ba-an, e_2-pa-na, min-tab-ba, AHw. 253; gaba-ri, MSL 1, 88, 37; AHw. 640; bir_3, AWL 181, 42 I 1;
çiftçi	ikkarum errēšum idum šāmiṭum	saĝ-apin, AHw. 368; VS 14, 60 I 8; a_2-ne_2-kur-ra saĝ-apin(a)-ke_4 (=saĝ-apin-ak-e) ba-de_6 "Anekura, çiftçi (arpayı) yanma aldı". VS 14, 85 III 3; inim-ma-ne_2-zi saĝ-apin-ra en-ig-gal …e-na-sum "İnimmanezi'ye, çiftçiye Eniggal (onu) verdi". VS 14, 162 VII 3-7; saĝ-apin; en-ig-gal la_3-banda saĝ apin(a)-ke_4-ne e_2-ganba-ka-ta iti-ezem $^{d}li_9$-si_4-ka e-ne-ta-ĝar "Eniggal, müfettiş onu çiftçilere Eganba-evinden Lisin'in bayram ayında dağıttı". RTC 68 VI 1-5; a_2-ne_2-kur-ra saĝ-APİN(=apin(a)-ke_4 (=saĝ-apin-ak e) ba-de_6 "Anekura, çiftçi (arpayı oraya) götürdü." VS 14, 85 III 1; engar-gu_4-ra(=engar-gu_4-ra-a) "Öküzü vuran sabancı - çiftçi; $ereš_4$, gu_4-$laḫ_5$, $laḫ_4$-gu_4, SL 155 $^{lu}{}_2$uru$_4$-a, MSL 5, 76, 321; AHw. 243; $^{lu}{}_2$še-gur_{10}-ku_5, CAD E 349; AHw. 253; še-saĝ-ĝar-aka, MSL 12, 163, 191;
çiftçi	errešum	AHw. 1156 $^{lu}{}_2$engar, AHw. 368; CAD I/J 49; engar-zi $uri_2{}^{ki}$-ma Ur'un gerçek çiftçisi", UET 1, 106, 4-6; engar-maḫ-bi sipa-zi kalam-ma "Büyük çiftçisi, Sümer ülkesinin gerçek çobanı", SGL 1, 60; engar-re_2-ne e-ta-e_3 "Çiftçiler (onu) ödediler". VS 14, 175 III 3-4; šeš-banda engar-re_2 ba-gub "Šešbanda, çiftçi orada görev yapıyor". VS 14, 188 IV 3-5; $^{lu}{}_2$apin-la_2 AHw. 243; $^{lu}{}_2$apin-us_2, dumu-da-ba, a-$ša_3$-$še_3$.. ĝen-na, SL 7; ĝuruš-$ša_3$-gu_4, ĝuruš-$ša_3$-ur_3-ra, ĝuruš-$ša_3$-amar-du_8, Emesal: mu-un-ga-ar, mu-un-$ĝar_3$ < engar, AHw. 368;

Sümerce	Akadca	Türkçe
çiftçilik		nam-engar,
çifte atmak (at, eşek)		ra,
çifte koşmak, bağlamak		saman$_2$, SL 228;
çifte/boyunduruğa koşmak	şamādum	erim,
çifter, ikişer ikişer	larsīnum	$^{lu}{}_2$ma-an-zi-le/la$_2$, AHw. 538;
çiftleşmek, döllemek, üretmek	rehûm	ri, AHw. 969; ISL 10; ša$_3$-bala
çiftleştirmek	eşēpum	tab, AHw. 252; CAD E 345;
çiftli koşum, çift	şimittum	bir$_3$ 1 bir$_3$ munus-kunga$_2$-amar-amar "1 çift koşum, genç dişi aygırlar için", Nik 59 I 7; 60 I 7; ni$_3$-la$_2$, SAİL 481; AHw. 1103,
çiftlik		kiri$_6$-maḫ, ZANF 18, 7;
çiftlik hayvanları	būlum	maš-anše, kušum$_4$, niĝ$_2$-ur$_2$-limmu, SL 204; gu$_4$-anše,
çiftlik sahibi		gubu$_3$-kas$_4$; gir-nun gubu$_3$-kas$_4$-da "Gir-nun ile çiftlik sahibi", BIN 8, 381, 2
çiftlik yöneticisi/müdürü		gub$_3$-kaš$_4$
çiftlik, park	kirimaḫum	^{ĝeš}kiri$_6$-maḫ, SAİL 331; AHw. 484;
çiğ, ham, acemi	balṭum	ti-la, AHw. 100;
çiğdem		$^{u}{}_2$ḫu-ri$_2$-um,
çiğnemek	kabāsum	ĝir$_3$-gub, ki-uš, SAİL 66; 461; AHw. 415; zu$_2$ … gaz ĝiri$_3$ …saga$_{11}$, ĝiri$_3$ …du$_{11}$,
çiğnemek, dövmek, vurmak	rapāsum	sig$_3$, AHw. 954
çiğnemek, basmak, ezmek		ĝiri$_3$ … ĝar, ĝiri$_3$-saga$_{11}$.. du$_{11}$/e, zag … saga$_{11}$; ḫub$_2$…šu$_2$,
çiğnemek, düşünüp taşınmak	gaṣāṣum	zu$_2$…gaz; zu$_2$ …gu$_7$
çiğnemek, kemirmek, kesmek		tukur, tuma,
çile, çığlık, feryat, dertli		im-ma-diri-ga, SL 125;
çilek, vişne, böğürtlen çalısı, dut	amurdinnum	^{ĝeš}ĝeštin-gir$_2$, ĝeštin-kir$_4$ ĝeštin-kir$_4$-ra
çilek, çilek ağacı	ṭūrum	^{ĝeš}šim-ḫab$_2$, $^{u}{}_2$ḫub$_2$
çilingir, bir meslek türü		ka-us$_2$-sa, SL 133;
çimdiklemek, uzaklaştırmak	karāṣum	kid$_2$, SAİL 63; gir$_8$,
çimen, çayır, ot	šišnum šuppatum	$^{u}{}_2$gug$_2$, $^{u}{}_2$gug$_4$; AHw. 1250, u$_2$-sal-la, SL 285;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	dīšum	$^{u}{}_{2}$ellaĝ$_{2}$; pa$_{4}$-agar$_{4}$, $^{u}{}_{2}$bur; u$_{2}$-šim, i$_{2}$-bar$_{8}$, AHw. 173;
çimlenmek, filizlenmek		si …e$_{3}$; si …mu$_{2}$
çirkin, kötü, fena, kalleş	raggum	lu$_{2}$-erim$_{2}$, AHw. 942;
çiş yapmak, dışkı boşaltmak, dışkı	teṣûm	bed$_{3}$, bid$_{3}$; še$_{10}$, ĝeš$_{3}$ …sur; kaš$_{3}$ … šur, SL 136;
çit ile çevirmek		ki-še-er,
çit, duvar		gi-šukur,
çit, kamış çit	kikkišum	gi-du$_{3}$, AHw. 475; ^{gi}al-pi-na,
çita, leopar		nib, SL 197;
çitlembik		ḫa-bu-um, mul-gana$_{2}$, ^{ĝeš}zi-in-ḫur,
çivi, kazık		tu-di$_{3}$-da, tu-ti-da
çivi, mandal	irrum	^{ĝeš}ir, dub-kak,
çivi, tırnak	sikkatum	^{urudu}gag-suḫ, ^{ĝeš}kak, AHw. 1041;
çivi, toka, kazık	kirissum	^{ĝeš}umbin, SAİL 92; AHw. 484;
çizgi, biçim, şekil, işaret	ittum; nabnītum	ulutim,
çizme, potin, ayakkabı, nal	šuḫuppatum	ḫub$_{2}$-ḫub$_{2}$,
çizmek, işaret etmek, plan yapmak	eṣērum	ḫur, AHw. 252; CAD E 364; SAİL 401;
çizmek, kaşımak, kazımak	batāqum	daĝ, umbin …la$_{2}$, sa$_{2}$…se$_{3}$,
çizmek, silmek	ṣalāpum	ku, MSL 2, 150, 4; AHw. 1076;
çoban	rē'ûm utullum nāqidum	sipa(-d), SAİL 86, 295; AHw. 977; (hayvan) gütmek, otlatmak, SAİL 295; AHw. 976; en-ig-gal nu/la$_{3}$-banda$_{3}$ za$_{3}$ bi-šu$_{4}$ ur-^{d}ĝeš-ber-e$_{3}$ sipa-ra e-na-sum dub-daĝal nu-ĝar "Eniggal, müfettiş (onları) damgaladı (ve) Ur-ĝešbare'ye, çobana verdi. Büyük tablete/listeye o onları henüz geçirmedi". Nik. 182 II 2, -III 3; sipa-de$_{3}$-ne … šu-a bi$_{2}$-gi$_{4}$ "Çobanlar (derileri) geri getirdiler/teslim ettiler". BIN 8, 362 VII 2-5; sipa-udu-siki-ka-ke$_{4}$-ne "Yün koyunlarının çobanları", CIRPL Ukg. 4-5 III 19; ga-ba-ra/gaba$_{2}$-ra, AHw. 442; 1 lu$_{2}$ 1(ul) 2(ban$_{2}$) En-tum$_{2}$ 2 lu$_{2}$ 1(ul) 2(ban$_{2}$) Lugal-da-nu-me-a gaba$_{2}$-ra-udu-siki-ka-me "Bir kişiye 1 şinik, 2 okka (arpa)

Sümerce	Akadca	Türkçe
		Entum'a; İki kişiye her biri için 1 şinik, 2 okka Lugal-danumea'ya. Onlar yün koyunlarının yamaklarıdırlar". STH 1, 17 XII 7-11; unu_3(-d), $utul_5$/$utul_6$, $utul_{10}$, AHw. 1445; u_2-tul_2, MSL 14, 357, 58; AHw. 1445, na-gada, UM 5, 106 I 12; SAİL
çoban	kaparrum utullum kuzallum kisûm	70; AHw. 744; $ša_3$-gu_4, AHw. 502; CAD K 506; Emesal: su_8-ba<sipa(d), AHw. 977; ISL 112; $^{lu}{}_2$ka-bar, AHw. 442; bayan çoban "sipad-ama", eşek çobanı "anše-dib_2/dab_5(-ba)", koyun çobanı "$udul_{10}$, $udul_3$/$udul_4$; $udul_5$/$udul_6$ sipa-udu-sum-sum-mu", CT 19, 10 a 5; AHw. 519; öküz çobanı "sipa-gu_4", AWL 147; sığır çobanı "ga-ab-$sig_{3...}$, AHw. 487; Emesal: mu-nu_{10}<unu(-d), unu_3; unu_9, davar çobanı "unu_9, unu_{12}", yedek çoban "sipad-amar-ru-ga", yün koyunları çobanı "sipad-udu-siki-ka", Emesal: sub_2-ba < sipa(-d)
çoban oğlan/küçük çoban	kaparrum	gab_2-ra, ga-ba-ra, gab_2-bar/gabar, $^{lu}{}_2$ka-bar, SAİL 15; AHw. 442; sipad-tur,
çoban köpeği		sipad-ur-gi_7,
çoban kuşu		sipad-bibad^{mušen},
çoban yıldızı		^{mul}sipa-zid-an-na, SL 235;
çoban, önder, rehber, sığırtmaç	rē'ûm	ga-ab-us_2, mu_6-sub_3,
çobancılık	rē'ûtum utullûtum	nam-sipa(-d), AHw. 978; nam-$utul_5$, AHw. 1445;
çobancılık yapmak		nam-sipa.. aka,
çocuk bakıcısı	tārītum	um-me-da, ummeda, CT 12, 14 I 27;
çocuk yaratılış/varoluş durumu		nam-dumu-nun-na,
çocuk yetiştirmek/büyütmek		$ša_3$-bala ...e,
çocuk, ana kuzusu		$maš_2$-gaba, SL 170,

Sümerce	Akadca	Türkçe
çocuk, bebek	mārum lagum; lakûm šerrum	dumu, AHw. 615; bunga, lu_2-tur, SL 163; $ša_3$-du_{10}-nita; šu-niĝin$_2$ 7 ab-ba 6 urdu lu_2 11 $ša_3$ du_{10}-nita 9 ama-dumu 17 $ša_3$ du_{10}-munus 5 $geme_2$-lu_2 gu_2-an-$še_2$ 55 lu_2-tur maḫ-ba gu_2-ab-ba-$še_3$ ba-re_7 "Toplam 7 ihtiyar 6 erkek köle, 11 küçük erkek çocuk, 9 çocuklu kadın, 17 küçük kız çocuğu, 5 cariye. Tamamı 55 küçüklü büyüklü insan deniz kıyısına götürüldüler. " Nik. 19 X 1- XI 2 kız çocuğu "dumu-munus",
çocuk, küçük, çocuk, delikanlı	ṣeḫrum	tur, $gana_2$-gibil-tur-$še_3$ ba-de_6 "6 (kile) arpayı yeni küçük tarla için o yanına aldı". VS 14, 133 I 5-II 1; sipa-gu_4-tur-tur-me "Onlar küçük danaların çobanlarıdırlar". DP 100 IV 2; dub-tur-tur-ta e-ta-niĝin "Küçük tabletlerden o onu bir araya getirdi. " DP 248 III 5; sum-sikil-tur-tur "Beyaz küçük soğanlar" DP 390 II 1;
çocuklar (küçüklü- büyüklü)	daqqum	di_4-di_4-la/la_2, AHw. 163;
çocukluk çağı, çocukluk, gençlik		nam-dumu, nam-lu_2-tur,
çocuksuz	munutukûm	dumu-nu-tuku, SAİL 61; AHw. 674; mu-nu-tuku,
çoğalmak, artmak, üretmek	arābum	su, gid_2-i, numun-zi… e_3,
çoğalmak, yetişmek, büyümek	naḫāšum	$šar_2$, CT 11, 30 I 78; AHw. 713
çoğalmak, yetiştirmek, doğurmak		$ša_3$-bala
çoğalmak, zam yapmak	waṣābum	tah MSL 4, 67, 1-3; AHw. 1474;
çoğaltmak, üretmek, üremek	waṣûm	numun-i/e_3, AHw. 1425; CAD A/2, 356; $šar_2$, mu_2,
çoğaltmak, yükselmek	waṣûm	mu_2, AHw. 1475; CAD A/2, 356;
çovan çiçeği		saĝ-sum-sikil,
çoğul eki	mādūtum	didli, SDb. 2000, § 43, 5; uru-didli-ma-da-unu^{ki}-ga "Uruk ülkesinin değişik şehirleri", uru-didli ḫe$_2$-eb_2-dab_5-dab_5 "Çeşitli şehirleri o ele geçirdi". VS 17, 41-50; ayrı, farklı, tek, bekar, kişisel, özel, her biri, 2 udu-didli "İki tür koyunu", BIN 8, 367 I 4; 1 nagar 3 tug_2-du_8 1 ašgab 2

Sümerce	Akadca	Türkçe
		baḫar$_2$ 1 šakan keš$_2$ 2 udu-siki-ka kin-bi 1 gi kuš$_2$ 4 lu$_2$ didli "1 marangoz, üç keçeci, 1 ayakkabıcı, 2 tabakçı, 1 sepetçi, 2 yün koyunları çobanı. Onların işi, değişik yerlerde çalışan insanlar için 1 Gi, 4 Kuš'dur. " VS 14, 187 III 1-7; šu-niĝin$_2$ 5 udu 4 sila$_4$ 6 maš maš-da-ri-a-didli ..... bara$_2$-nam- tar-ra mu-na-de$_6$ "Toplam 5 koyun, 4 kuzu, 6 oğlağı değişik zamanlardaki kurban olarak o Baranamtara'ya götürdü. " DP 206 VII 1-5;
çoğul eki		-e-ne; SDb. 2000, §44, 1; šu-niĝin$_2$ 16 dug 10 sila$_3$ i$_3$-ab$_2$-de$_3$-a unu$_3$-de$_3$ ne(=unud$_3$-ene) mu-de$_6$ "Toplam 16 Dug, 10 Sila dökme sığır yağını sığır çobanları getirdiler. " Nik. 257 IV 1-5; šu-niĝin$_2$ 1 ma-na 10 gin$_2$ 1/3 ku$_3$-luḫ-ḫa... engar-re-ne (=engar-ene) e-ta-e$_3$ "Toplam 1
		Mina, 10 1/3 Šeqel arıtılmış gümüşü çiftçiler ödediler. "
çoğul eki	mādum	ḫi-a >ḫa$_2$ SDb. 2000, § 44, 3; udu ḫi-a "çeşitli koyunlar", 248 sa ku$_6$-ḫi-a e$_2$-kišal$_2$-la-ta i$_3$-de$_6$ "248 çeşitli ağ balığını o Ekišal'den getirdi. " DP 329 I 1-3; 16 udu-ḫi-a e$_2$ ki-sa$_6$ i$_3$-ku$_2$ "16 çeşitli cins koyunu Ekisa yedi/tüketti. " UET 1, 17 I 1-4; gu$_4$-maḫ-gim u$_2$-ḫi-a mu-un-ku$_2$-e saĝ im il$_2$-il$_2$-e "Kocaman bir boğa gibi o çeşitli otları yiyor ve başı(nı) sürekli göğe/yukarıya kaldırıyor. ", TSL 5, 51; šu-niĝin$_2$ 240 udu-ḫa$_2$ "Toplam 240 çeşitli cinsten koyun", OIP 14, 110 II 1; šu-niĝin$_2$ 9 tug$_2$-ḫa$_2$ ... šu ba-ti "Toplam 9 çeşitli elbiseyi o teslim aldı. ", ITT 2, 4385 II 1; šu-niĝin$_2$ 90 tug$_2$-ḫa$_2$ "Toplam 90 çeşitli elbise", GSG 52;
çoğul eki		me(š), SDb. 2000, § 44, 2; dumu-meš "çocuklar"; šu-niĝin$_2$ 20 lu$_2$ sipa-me "Toplam 20 kişi. Onlar çobandırlar. " DP 135 XIII 8-9;
çoğunlukla		gin$_6$
çok	magal	ul-gal, AHw. 574;
çok bereketli olmak	büšum	immal$_3$,

Sümerce	Akadca	Türkçe
çok bereketli, bol, kova, fıçı, tekne		du_8-du_8,
çok biçimsiz	šitmārum	dib-dib-be_2, CT 18, 39 II 15;
çok büyük	rubbûm zibnum	kin-gal-gal, JAOS 83, 439, 6; AHw. 934; $niĝ_2$-maḫ,
çok büyük/önemli olmak	ba'ālum	kur_4, CT 12, 25 I 10; AHw. 93; du_{26}
çok çabuk, yakında, birazdan		ul_4-la-bi,
çok eski olmak	nesûm šalātum	zil
çok eskiden beri		u_4-ul-li-a-ta; ul-li-a-ta,
çok genç, çok küçük	ṣeḫḫerum ṣeḫrum	didila, AHw. 1088; ISL 54;
çok geniş		peš-peš,
çok güzel olmak		u_6-e … gub,
çok ince	qattanum ruqququm	a_2-sig-sig, MSL 5, 125, 370; AHw. 908; im-sal-sal, MSL 7, 101, 424; AHw. 995;
çok iyi yapmak, iyi/uygun olmak	damāqum	zil_2,
çok korkmak		su-zig_3.. du_8, su-zig_3 … ri,
çok kuvvetli	puggulum	gur_4, AHw. 875; ISL 187; gur_4-gur_4, CT 12, 25 I 57 a;
çok küçük	ṣeḫḫerum	tur-tur, CT 11, 36 d 21; AHw. 1088;
çok mutlu, çok yerinde, sevinçli		du_{10}/dug_3-dug_3,
çok olmak, üremek	mâdum	$šar_2$, CT 12, 30 I 69; AHw. 573, ab_2-zi da amar-zi mu-ni-$šar_2$-$šar_2$ "O, cins ineklerle damızlık danaları çoğalttı/üretti. " Gud. St. F III 16-17;
çok önemli, çok fazla		im-ma-diri-ga, SL 125
çok önemsiz, çok küçük		$ḫe_2$-en-ze_2-er,
çok renkli		gun_3-a,
çok sevinmek		ḫi-li-ḫi-li,
çok sık, sıkça, daima, sürekli	eddēšûm	gi_4-gi_4-ra, AHw. 185;
çok uzak	šuddulum	e_2-ta, AS 16, 27, 76; CT 11, 30 I 70; AHw. 1259 $šar_2$, CT 11, 30 I 70; AHw. 1259,
çok ünlü, meşr, tanınmış		maḫ-di-di,
çok yabancı (kişi)		lu_2-kur_2-kur_2-ra,
çok yanlış	ruggugum	gu_3-$niĝ_2$-$erim_2$, AHw. 993;

Sümerce	Akadca	Türkçe
çok yorgun	šūnuḫḫum	$kuš_2$-u_3, AfO 19, 57, 57; AHw. 1277;
çok zengin	ṭuḫḫudum	$immal_3$, AHw. 1394; $niĝ_2$-tuku-tuku,
çok zengin yapmak	ṭaḫādum	tuḫ, MSL 14, 493, 157; AHw. 1378;
çok, birçok, fazla		eš,
çok, bol, bereketli, verimli	duššûm	$šedu_3$/še-du_3
çok, büyüklük, azamet, ihtişam		gal-le-eš,
çok/kötü bir şekilde uyumak		u_3-lul-la.. ku_4,
çokluk, bolluk		nam-ḫe/ḫe_2, SKI 177, nam-ḫe_2-ĝal_2,
çolak, kötürüm, zayıf, yetersiz	makkannûm	ḫu-ba, AS 16, 24, 101; AHw. 589;
çomak, baston, değnek, asa	uluḫḫum nemettum	$^{ĝeš}u_3$-luḫ, MSL 5, 142, 32; ĝeš-$giri_{19}$, $^{ĝeš}teḫi_4$,
çomak, direk, sırık, çubuk	gazamānum	ga-šim-bu, gu_4-zi-in-bu, ga-zi-in-bu,
çomak, sopa, baston	ḫaṭṭum unūtum	^{ĝeš}girdi, gidru, MSL 3, 66, 9; SAİL 295; AHw. 337 $^{ĝeš}a_2$-kar_2
çomak, topuz	sankullum miṭṭum	saĝ-kul-la, SAİL 115; AHw. 1023; ^{ĝeš}ku-an, SAİL 536;
çorak toprak	nābalum	pa-ri-im/parim, SAİL 295; AHw. 696;
çorak ülke, hendek	ittûm; miṭrum	ḫirim, $ša_3$-sig-ga,
çorak/verimsiz tarla		ki-kal-la-kal-la,
çorba	ummarum	tu_7, SAİL 406; AHw. 1414; tarhana çorbası "uzu-bal",
çorba kasesi, geniş/büyük çanak	diqārum	$udul_2$,
çorba kaşığı		mar-ni_3-šur-ra,
çökelek		ga-tur,
çökme, yıkım	šalputtum	ḫul-ĝal_2
çökmek, bulutlanmak, örtmek	katāmum	$šuš_5$,
çöl, sahra		bar-edin-na,
çömlek, çanak, tencere, demlik	diqārum	$utul_2$, $utul_7$ SAİL 143; AHw. 172 $^{dug}ma_2$-ru-lum,
çömlek, güğüm, çanak, tas, kase	šappum	^{dug}šab, SAİL 295; AHw. 1175; 7 šab i_3-nun "7 yağ çömleği;

Sümerce	Akadca	Türkçe
çömlek, kap, testi, kavanoz	karpatum tabiltum karpatum pūrum	dug/dug$_6$(BI), 12 dug i$_3$-ab$_2$-nam-dam(-a)-ka-kam 3 dug i$_3$-nun ur-du$_6$ eren-bar$_6$-bar$_6$-bi 240 ma-na "12 testi kaymak/katran Nam-dam'dandır. 3 testi yağ (da) Urdu'dan. Bunun için beyaz katran ağacı/sedir 240 mina'dır(=Bunun için 240 mina beyaz katran ağacı kullanılmıştır". VS 14, 131 I 1-6; ^{dug}da-bil$_2$-tum, am-am-da-du$_3$, ^{dug}ti-gul, ^{dug}ti-šub, ^{dug}ŠID, ^{dug}zal-lil$_2$-da, ^{dug}bar-sud/su$_3$(-d) ugur$_2$, bur, AHw. 881;
çömlek, kazan, tencere, testi, tas	dūdum lummûm šappum	^{ĝeš}du-da, AHw. 174; küçük çömlek "si$_{14}$", ^{dug}šab, SAİL 295; AHw. 1175; 7 šab i$_3$-nun "7 yağ testisi";
çömlek/kavanoz tabanı	šupat karpatim	laḫḫušu, laḫḫušu$_2$ (SIG$_4$. SIG$_4$. ŠU$_2$),
çömlekçi	pahārum	^{lu}$_2$baḫ$_2$/baḫar$_2$, KUB 3, 94 II 5; SAİL 309; AHw. 810; MSL 3, 103, 82; VS 14, 79 I 5; Niĝin$_3$-mud u$_4$-ki-aĝa$_2$ pu$_2$-saĝ dumu-i$_7$-mud ne-saĝ šeš-e-ka-zi šu-niĝin$_2$ 4 lu$_2$ 1 (ul) baḫar$_2$-me "Niĝinmud, Uki-aga, İmud'un oğlu Pusaĝ, Ekazi'nin kardeşi Nesaĝ. Toplam 4 kişiye, her biri için 1 şinik (arpa). Onlar çömlekçilerdir. DP 120 IX 3-10; ^{lu}$_2$šu-galan-zu,
çöp, hayvan gübresi	kabûm	šurum/šurum$_3$, šurun/šurun$_2$
çöp, kepek, ekleme, toplama	tuḫḫum	daḫ-ḫu(-um),
çöp, saman	pûm	in-bubbu SAİL 148; AHw. 874;
çöp, yonga, çöp yığını	šemunûm	še$_{10}$-munu$_4$, SAİL 536; saḫar-tun$_2$,
çöp/alüvyon nöbetçisi	saḫargûm	saḫar-gi$_4$,
çöp/alüvyon toplamak		saḫar-šu-ti-a,
çöplük	baliltum	sullim; ki-šub-ba,
çöpü/çamuru		saḫar-zi-ga,
çörek otu		bar-bar^{sar}, ^{u}$_2$buluĝ
çörek, pasta	kukkum	ninda-gug$_2$, ninda-ka-du, SAİL 597; AHw. 500;
çörekotu, kimyon	kamānum alamûm	ninda-sila$_3$, SAİL 597; am-ḫa-ru, ^{u}$_2$am-si-ḫa-ra;
çöven	samīdum uḫūlum	te$_3$, CT 11, 45 I 8; AHw. 1018; naĝa-si-e$_3$, AHw. 1404;

Sümerce	Akadca	Türkçe
çözmek, açmak, uzak olmak	šamāṭum	bad, saĝ-ĝar, CT 11, 38, 11; AHw. 1155,
çözmek, açıklamak	pašārum	bur_2, AHw. 842;
çözmek, açmak, serbest bırakmak	paṭārum	du_8(-ḫ)/duḫ, AHw. 849; NG 3, 100; Emesal: ze_2-eb<du_8(-h)
çözmek, bitirmek, karara varmak		ĝeš-gan … bala, SL 103,
çözülmek, dağılmak	nagāšum	daĝ, CT 18, 37 II 13/5; AHw. 710;
çözüm	piṭrum piṣum	du_8(-ḫ)/duḫ, SAİL 167; AHw. 871; bur_2, AHw. 868;
çözümlemek, çekmek		mug … dun, SL 180,
çubuk, araba oku	zarûm	^{ĝeš}za-ra-gana$_2$-ur$_3$, AHw. 1516;
çubuk, boru, kaval, sipsi	arūtum	^{dug}a-ru-tum, AHw. 72;
çubuk, değnek, direk, baston	makkûm	ma-ad-li-um, AHw. 589; madal, AHw. 589; ^{ĝeš}illuru, SL 124;
çubuk, kazık, direk sırık, değnek	timmum gamlum	dim$_3$ AHw. 1360; zu-ub$_3$,
çubuk, sırık, değnek, filiz	urākum	^{urudu}niĝ$_2$-gid$_2$-da,
çubuk, sopa, değnek, madeni çubuk	sarḫullum	^{urudu}niĝ$_2$-erim$_2$-ma, AHw. 1029;
çukur açmak, hak etmek, kazmak		mug
çukur, çöküntü, delik, oyuk, kovuk	palāšum	buru$_3$, burud, e_2-ki-si$_3$(-ga),
çukur, çekirdek		za,
çukur, derin	šuppulum	pu$_2$-pu$_2$, AHw. 1280;
çukur, düzensiz, batak	rāṭum	^{urudu}kuš$_3$-kuš$_3$
çukur, havuz, gölet, göl	ḫabbum	umun$_{10}$/umun$_{11}$; umun$_{12}$,
çukur, oyuk, arık, boş	rāṭum	šita$_3$, AHw. 963; a-tur/tur$_3$-ra, a-ga-zig$_3$,
çukur, oyuk, yarık, çatlak, delik	nigiṣṣum	ki-in-dar, CT 18, 48 IV 11; AHw. 787;
çukur, siper, kazı, hendek	kalakkum	gala$_3$/gala$_4$; gala$_5$,
çulcu	ēpiš ipšim	^{lu}$_2$su-tag-ga, SAİL 7.
çulha, giysi, elbise	gadamaḫum	gada-maḫ, SAİL 90; CAD G 8; AHw. 273
çuval, çanta, torba, deri çuval	bašamum naruqqum	lu-ub$_2$-šir, ^{kuš}a$_2$-ĝa$_2$-la$_2$, AHw. 749;
çuval, harar, torba, çanta, mide	tākaltum saqqum	^{ĝeš}tun$_3$; ĝeš en-ig-gal la$_3$-banda tun$_3$ be$_2$-bar e_2-kuš$_2$-da-ka ĝa$_2$-ĝa$_2$-dam "Ağaçları/odunları Enniggal, müfettiş nacakla

Sümerce	Akadca	Türkçe
		parçalattı. Kiralık evde (onlar) depo edildiler". DP 467 II 1-5 bara$_2$-ra, AHw. 1027;
çuval, kese, torba, mukavele	riksum bašamum	dur, AHw. 984-985; SAİL 108; 152, bar$_2$, AHw. 111,
çuvalcı	sabsûm	irib$_2$, CT 12, 26 IV 52; YOS 1, 53, 95; AHw. 1000;
çuvaldız, iğ, biz, iğne	pattarum tamāḫum	^{ĝiri}$_3$ba-da-ra, dab/dab$_5$ gi-dub-ba
çünkü, bu nedenle, yerine		bar ...ak-a, bar-e-bi-ka "kanaldan dolayı"; bar-še$_3$-bi-ka "arpadan dolayı". sipa-udu-siki-ka-ke$_4$-ne bar-udu-ḫada$_2$-ka ku$_3$ bi$_2$-ĝar-ra-eš$_2$ "Yün koyunlarının çobanları, beyaz bir koyun yerine gümüşü/parayı (ortaya) koydular". CIRPL Ukg. 4-5 III 19-21;
çünkü, den dolayı		bar.. -ak-še$_3$ u$_4$-mu-še$_3$, NG 3, 141;
çünkü, -dığı için, adına		mu- ...a/ak-še$_3$
çürük, bozuk, kötü, fena, zararlı,	mašûm maskum	gel-le-eĝ$_3$ ḫul -dim$_2$
çürük, sakat, topal, kötürüm	akûm	a$_2$-kud/ku$_5$(-d), AHw. 30;
çürümek		ḫum

d D

Sümerce	Akadca	Türkçe
dadı, çocuk bakıcısı, süt anne	tārītum	emeda/emeda$_2$, emeda$_3$,
dağ	šadûm	ḫur-saĝ, AHw. 1124; ḫur-saĝ-gim .... saĝ-an-e ši-bi$_2$-in-us$_2$ "O, bir dağ gibi başı göğe ulaştırdı. " UET 1, 122, 21-22; kur, CAD Š/1, 49; AWL 95; em$_3$-kur, AHw. 1124-1125; ISL 47; sa-tu, SAİL 104; 366; ; CAD Š/1, 49; AHw. 1124; e$_2$-kur-gal-am$_3$ an-ne$_2$ im-us$_2$ "Tapınak büyük bir dağdır. O göğe ulaşıyor". Gud. Sl. B I 6;
dağ eteği		kur-ur$_2$/ra,
dağ keçisi, geyik, karaca	atūdum	šeg$_9$,
dağ tanrıçası		^{d}Ninḫursanga Kocası : ^{d}Enlil/^{d}Enki Oğlu : ^{d}Ningirsu Kült merkezi : Lagaš.
dağ tepesi		kur-zag,
dağ, ormanlı dağ		kur-ḫe$_2$-ĝal$_2$-la,
dağcı	šaddā'um	lu$_2$-ḫur-saĝ, MSL 12, 186, 32; AHw. 1124
dağılmak, gevşetmek, yumuşatmak	narābum	kid$_7$
dağılmak, yayılmak	sapāḫum	bi-bi-re
dağılmak, yaymak, dağıtmak	nêrum sapāḫum	saĝ$_2$, saĝ$_3$,
dağınık olmak, bağımsız olmak		tu-lu/tu-ul,
dağınık, düzensiz (olmak)		munzer$_x$(SAG. MU. BU)
dağıtım, bölüm, teslim		sa-bar-sud, ni$_3$-DU,

Sümerce	Akadca	Türkçe
dağıtma, dağıtım	isimmānum	zi_3-$munu_4$, SAİL 536; AHw. 387;
dağıtmak, çıkarmak, bölmek	parāsum	ku_5,
dağıtmak, dağılmak, temizlemek	aṣārum, elēlum	na …deg_x
dağıtmak, eritmek, erimek	râbum	zal,
dağıtmak, imha etmek, saçmak		saĝ,
dağıtmak, kaybolmak, parçalamak	šaḫāḫum	šab,
dağıtmak, saçmak, serpmek	zarûm ḫarāṣum sapāḫum	$saĝ_2$.. du_{11}/e, tar, bi-bi-re
dağıtmak, teslim etmek, vermek	elûm	ila_2, SL 124 ḫa-la/ḫal VS 14, 191 I 4;
dağıtmak, yaymak	šapāḫum	bir,
dağlamak, damgalamak, etkilemek	šamātum	tab_2 zag …$šuš_2$ gug,
daha büyük		diri-a, an-ra diri-ga-me-en "Sen An'dan daha büyüksün. " TCL 15, 26, 37; diri-lugal-la kala-ga-me-en "Sen kraldan daha kuvvetlisin. " GSG 64. gu-la, u_4 $^{i}{}_7$idigna i_7-gu-la mu-ba-al-la-a "Dicle'yi, daha büyük nehri kazdığı zaman",
daha geniş		daĝal-a, dub-daĝal-a nu-ĝar "Daha geniş/büyük tablete henüz kaydedilmedi. ", VS 14, 127 VII 8;
daha iyi duymak, hissetmek		$ša_3$ …$saĝ_9$
daha küçük olmak	daqqum	di_4-di_4, AHw. 163; di_4-di_4-la/la_2, AHw. 163;
daha önce, ilk, ön, yüz	maḫrum pānûm	i-gi, AHw. 585;
daha sonra		a-ga-bi-$še_3$,
dahili, iç, içteki, içten	tāḫum	$suḫ_7$,
daima, her gün, gelecekte	nannārum	u_4-na-me, u_4-na-me-$še_3$,
daima, sonsuza kadar, her zaman	dūrum	du-ri_2,
daire, çerçeve, çember, halka	kippatum	ĝeš-bu, ĝeš-bu_{10}

Sümerce	Akadca	Türkçe
daire, yay, kemer, kubbe, eyef (=ağaçtan bükülen, 20-25 cm. çapında bir çember)	qaštum	^{ĝeš}pan, MSL 6, 87, 48; SAİL 439; AHw. 906;
daire, çember, halka, yüzük, bilezik	kippatum	ĝešpu/ĝešpu$_2$,
dal	papallum šēšûm ḫuṣabum	^{ĝeš}peš-tur, CT 12, 4 II 35; AHw. 823; ^{ĝeš}sa-tur, AHw. 1220; gi-gan, AHw. 360;
dal, bölüm, budak, şube	arum papallum larûm kisittum	pa$_9$ ^{ĝeš}peš, CT 12, 4 II 35; AHw. 823; peš$_3$ CT 12, 4 II 35; AHw. 823; li, šu-ur$_4$,
dal, şube, budak, değnek	ḫuṭārum	^{ĝeš}gidru,
dal, yaygın dallar	artum	^{ĝeš}pa; pa-mul, AHw. 71; CAD A/2, 310;
dalak	ṭulīmum šagiqqum kidītum	bi-ri, AHw. 1394; ur$_5$, MSL 13, 207, 207; SAİL 214; ^{uzu}ša$_3$-gig, ša$_3$-gi-guru$_6$ AHw. 1127; sa-ti, SAİL 104; AHw. 473;
daldırmak, batırmak, suya girmek	šalû ša mê zarāqum	luĝ$_2$ luĝa su$_{13}$(BU),
dalga, sel, taşkın	agûm	ku-kur, a-ĝi$_6$(-a), AHw. 17; ab-ĝar,
dalgalanmak, titremek, sallanmak	sabā'um/šamûm	du$_7$ AHw. 999; 1020;
dalgalı	sābi'um	izi, MSL 12, 106, 60; AHw. 999;
dalından koparmak, dışarı atmak		ze$_2$-er,
dalkavuk, sürüngen, keskin		muš
dallanıp budaklanmak	ḫanābum	gu …me-er/mar
dalmak, suya atlamak		gir$_5$-gir$_5$,
dam, barınak, siper, çatı, sığınak	ṣululum ūrum	sumur$_2$ sumur$_3$, ĝissu-gi$_4$-a, ur$_3$, AHw. 1434;
damak	liq pîm	a-u$_5$-ka,
damar, bağ	tallum ušultum umunûm	sa, MSL 13, 50, 349; AHw. 1216; uš$_2$, SAİL 69; AHw. 1443; u$_3$-mu-un, CT 16, 2, 45; AHw. 1420;
damat	emu ṣehrum	mi$_2$-us$_2$-sa, SL 175; mussa(=munus-us-sa), NG 3, 141;
damat adayı		mi$_2$-us$_2$-sa$_2$-tur,
damat arkadaşı		Emesal: li-bi-ir-si<nigir$_2$-si

Sümerce	Akadca	Türkçe
damat, kayın peder	emu rabûm	$murub_5$, SL 182; NG 3, 143;
damga vurmak, damgalamak	sakāpum	zag .... $šu_2$
damga, ben, marka	umṣatum šullum pindûm	$samag_3$ $samag_4$, $samag_6$ AHw. 1418; gug, SAİL 591 ^{urudu}zag-$šu_2$
damga, inek ve öküzler için mühür		GAR. NE,
damga, mühür, işaret		^{urudu}zag-$šu_2$, si-im-da, SL 230;
damgalamak, mühürlemek	kanākum	za_3 ... šuš, iti-ezem-^{d}ba-ba_6-ka en-ig-gal la_3-banda za_3 bi_2-šuš sipa-be_2-ne šu-ne-ne-a ba-gi_4 "Tanrıça Baba'nın bayram ayında Eniggal, müfettiş (onları) damgaladı. Onlar çobanlarına, ellerine geri verildi/teslim edildi". VS 14, 127 VII 1-7; za_3 ... $šu_4$/šuš, en-ig-gal nu/la_3-$banda_3$ za_3 bi-$šu_4$ ur-^{d}ĝeš-ber-e_3 sipa-ra e-na-sum dub-daĝal nu-ĝar "Eniggal, müfettiş (onları) damgaladı (ve) Ur-ĝešbare'ye, çobana verdi. Büyük tablete/listeye o onları henüz geçirmedi". Nik. 182 II 2, -III 3;
damıtmak, arındırmak, arıtmak		izi ...la_2
damızlık at, aygır	puḫālum	utuwa,
damızlık boğa	mīrum	gu_4-ab_2(-ba), gu_4-ĝeš-du_3-a, šilam-za, gu_4-numun,
damızlık eşek, aygır		du_{24}, du_{24}-ur_2,
damızlık koç	puḫālum	utu-a, $utul_6$ AHw. 875;
damla	rādum natākum	im, AHw. 941; ISL 42; bi-iz, AHw. 765;
damla, değirmen taşı, dolu	abnum	za,
damlamak	bakûm kabāsum zanānum	er_2 SAİL 579; AHw. 97; CAD B 35; er_2 .... pa_3 ISL 77; Gud. Sl. B X 17; i-ši, AHw. 97; SKI 264, 20; bi-bi-ze_2; ĝiri$_3$ ...gub, AHw. 415; šeĝ$_3$,
damlamak, akmak, sızmak	natākum	bi-iz, SAİL 214; AHw. 765; ta-ḫab,
damlamak, süzülmek, akmak	baṣāṣum	bi-iz, biz/biz_2
damlamak, yağmur yağmak	zanānum	šur,
damlatmak, damlamak		ta...ḫab$_2$,

Sümerce	Akadca	Türkçe
dana, boğa	bürum bīrum mīrum	amar, AHw. 41; TSL 5, 1-12; gu_4-$ninda_2$ SAİL 176; AHw. 130 amar-ga-ku_5(-d), gu_4-tur, sipa-gu_4-tur-tur-me "Onlar küçük danaların çobanlarıdırlar". DP 100 IV 2 dişi dana "gu_4-ab_2" erkek dana "$ninda_2$, gu_4-amar-ga", süt danası "amar-gu_4-am-ga",
danışmak, düşünmek,	malākum	ad ... gi_4 AHw. 593; ad.... im-da_5-gi_4-gi_4 "O bu nedenle bir şeyler düşünüyor. " Gud. Sl. A V 1 $ša_3$...$kuš_2$ $ša_3$ mu-di_3-ni-ib_2-$kuš_2$-u_2 "O onu orada ona danışıyor. " Gud. Sl. A XXII 13; $ša_3$.. $kuš_2$-(u_3)
danışman	mālikum	ad-gi_4-gi_4; SAİL 145, 278; AHw. 595; CAD M/1, 162; ISL 36; $^{lu}{}_2$agla, $^{lu}{}_2$galga,
	māliktum massûm	bayan danışman "^{d}inanna-galga-su_3", mas-su, AHw. 619;
dans etmek, döndürmek, eğlenmek	sarûm zamārum	du_7-du_7, AHw. 1031; gud_2, du_{12}, AHw. 1508; CAD Z 35;
dans, oyun	riqittum	$suḫ_3$-sar, AHw. 987;
dar boyunlu küçük şişe, testi	rakībum šikkatum	$saman_6$ (A. PA. BİL SİL A. GA),
dar geçit, boğaz	pūqum	dur_2, MSL 2, 150, 13; RA 38, 87, 4; AHw. 880;
dar olmak	(w)ēdum	sig, SAİL 592;
dar, sınırlı	mehûm	sig-sig, SL 231;
dar/zayıf olmak		$lugud_2$ ARM 1, 21, 8; AHw. 1039;
daralmak, dar olmak	piāqum	tur-tur, CT 11, 36 d 28; AHw. 861;
daraltmak, zayıflamak	siāqum	$lugud_2$, RA 53, 130, 40; AHw. 1039;
daraltmak, sıkmak, kısmak	ḫatûm kamārum	tun_2,
darb, yara, felç, yazı, örnek, kopya	miḫiṣtum	ge_3; ge_{14}/ge_{15}; ge_{22}/ge_{23},
darbe, katliam, dayak, tokat	dīktum miḫṣum	gaz, SAİL 192; AHw. 169; sig_3, SAİL 295; 328;
darbuka, davul	ḫalḫallatum	^{kuš}$šem_3$, šem/$šem_2$; $šem_3$/$šem_5$ AHw. 311;
dargın olmak, darılmak, gücenmek		$ša_3$ ...dab_5

Sümerce	Akadca	Türkçe
dargın, düşman, kızgın, öfkeli	qardammum ezzum; šamrum	lu_2-gil-gilim, AHw. 903 sumur, $sumur_4$(KA)
dargın, sağlıklı öfkeli (olmak)	ezzum	öfkeli,
darı, keşkek, mısır	ars/zānum arsikkum	ar-za/sa_3-na, BIN 7, 113, 5; SAİL 451; ar-zig, AHw. 71; ḫi-iz-ur-bar-ra,
darılmak, gücenmek, hiddetlenmek	zenûm ezēzum	$ša_3$-dab-ba, AHw. 1519; ib_2-dam .... za SKI 182; $šur_2$, SAİL 329; 402. AHw. 269; ḫuš, mer, bar.... tab_2 saĝ-ki ... gid_2,
darılmak, öfkelenmek, kızgın olmak		gig-$še_3$ ... ĝar, SL 81
dava açmak, istemek, rica etmek		di ... ĝar di ...du_{11}, SR 91 IV 9;
dava, hüküm, karar		di-nu-til-la, SL 42;
dava, sorun, konu, haber, mesaj	dūtum	di-bi
davar, koyun/keçi sürüsü	ṣēnūm	usduḫa, SAİL 494; AHw. 1090; e-ze_2, AHw. 1090; ISL 93;
davayı olaylamak, karar vermek		di.. dab_5,
davayı yönetmek		di ..... du_{11}/e NG 3, 96;
davet	taqribum	er_2 AHw. 1324; ISL 73;
davet etmek, bağırmak, talep etmek	nâqum šâlum	kušum, aš ... tar, Emesal: en_3 ... tar,
davranış, tavır, hareket		nam-ra_2,
davranmak		šu-du_8-a ... de_6,
davul, dümbelek	adapum alûm lilissum nigkalagûm tigûm urinnum ḫalḫallatum balaggum samsammum	a-da-ab ThSLa 2; AHw. 11; a-da-ba, AHw. 11; ^{kuš}a-la $^{kuš}a_2$-la_2; AHw. 39; li-li-iz_3/liliz, SAİL 9; 422; AHw. 552; $^{urudu}ni_3$-kala-ga, AHw. 787, 1356 balaĝ, gala-e balaĝ nu-de_6 "Çalgıcı davulu getirmedi." Gud. St. B V 3; ^{ĝeš}ḫal-ḫal, $^{kuš}šem_3$, AHw. 311; balaĝ, AHw. 98; sa_2-am-sa_2-am, AHw. 1019;
davul çalmak, dayak atmak		šu ...ra/raḫ
davul tokmağı	uppum	$^{ĝeš}ub_3$, AHw. 1424;
davulcu	tigûm	$^{lu}{}_2$tigi, MSL 12, 136, 226/9; AHw. 1356;

Sümerce	Akadca	Türkçe
dayak atmak, dövmek	rapāsum	ĝeš ...raḫ/raḫ$_2$, AHw. 954;
dayak, destek, direk, kazık	zaqīpum	ĝešgišimmar-saĝ-ka, AHw. 1514;
dayak, gemi direği, ağaç	tarkullum	^{ĝeš}dimgul, AHw. 1330;
dayamak, duvara karşı koymak		zag-e$_2$-ĝar$_8$, SL 310;
dayamak, engel olmak, kapatmak	parākum	gi$_4$; AHw. 828;
dayanak, destek, değnek, çomak	imdum artī kīsim takšīrum	de-ḫi/deḫi, a-sal/sal$_4$-bar, a-sal-ĝar šim-PÍ-PÍ, šim-saĝ$_{10}$, ban$_3$-da, banda$_4$/banda$_5$, ^{ĝeš}deḫi
dayanak, sur, destek	kisûm	kissa, SAİL 61; AHw. 487;
dayanaklı olmak		daparu,
dayanaklı, sağlam		gi$_{16}$-sa,
dayanaksız, kuvvetsiz, zayıf, güçsüz	enšum	lu$_2$-gam,
dayanıklı güçlü, kuvvetli		a-nu-gi-a, a-nun-gi$_4$-a zag-še$_3$,
dayanıklı, sağlam, kusursuz	kīnum	gi, gum$_2$-ga-am$_3$,
dayanıklılık, koruma, güvenlik		nam-en-nu-uĝ$_3$,
dayanıklılık, neden olarak		niĝ$_2$-ar$_2$-ra,
dayanıksızlık		ni$_3$-sig-ga,
dayanmak		gu$_2$ ... gid$_2$,
dayanmak, direnmek, karşı koymak	maḫārum	šu ...tu-tu
dayanmak, yaslanmak	rabāṣum emēdum	še$_{32}$(NA$_2$), ri, uš, AHw. 211;
dayatmak, katlanmak, diretmek		eme - e$_3$/e$_{11}$,
dayı		šeš-ama, SL 257; pa-bil$_3$-ga, HSAO 212-219;
-de/-da	i-/i-na	bulunma/Lokatif durumu son eki -a, SDb. 2000, § 40, 7; lagaš^{ki}-a "Lagaš'da", sila-a nam-ba-niĝin-de$_3$-en "Sokakta dolaşmamalısın!", BE 31, 51, 30; pirig-gin$_7$ an-ki-a i-ni-in-gi$_4$ "Aslan gibi gökte ve yerde kükredin". UET 6, 12, 7; ša$_3$-mu-aša-ka (=ša$_3$-mu-aš-ak-a) bad$_3$-bi mu-du$_3$ "Bir yıl içinde surunu o yaptı". RA 66, 34, 1, 9-10; pirig-gin$_7$ an-ki-a i-ni-in-gi$_4$ "Bir aslan gibi sen gökte ve yerde kükredin" UET 6, 12, 7; SDb. 151;

Sümerce	Akadca	Türkçe
dede	abi abi pašīšum	ad-ad-da, ad-ad-da-ĝu$_{10}$ "dedem"; pap/pa$_4$, aya-gu-la, ab-ba-gu-la NG 3, 90;
dedikodu yapmak, fısıldamak	dimmatum nissatum ratāmum	isiš$_3$, i-si-iš … ĝa$_2$-ĝa$_2$ i-si-iš,
dedikoducu	ṭappilum	inim-mu-ru, UET 7, 140, 2; AHw. 1380;
defa (Mat. çarpım)	arûm	a-ra$_2$, 4 a-ra$_2$ 5/4x5 = 20; UM 5, 148, 19; SAİL 579; AHw. 12; 72; ki-še$_3$; ki-2-še$_3$ "iki defa", AHw. 1242; bir defa "a-ra$_2$-diš", birkaç defa "a-ra$_2$-min", yüz defa "a-ra$_2$-me", bin defa "a-ra$_2$-lim",
defetmek, kovmak, sürmek	(w)atārum	diri(-g) SAİL 123;
define(=gömü), eşya, mal, yük, hazine	sagûm sukkum šutukkum	usag$_x$ (NUNUZ. AB$_2$. LA) us-ga; us-ga-ne uz-ga, uz$_3$-ga, uz-ga-ne uzug; gi$_{16}$-gi$_{16}$-sa, pap-ḫal
define(=gömü), yük, kiler, mahzen, türbe(=mezar)	sagûm sukkum	uzug$_x$
defne		piriĝ-gi,
defne dalı	enitum	^{ĝeš}ma-nu, 60 gu$_2$ ^{ĝeš}ma-nu "60 talent defne dalı", Gud. St. E VI 1
defnetmek, toprağa vermek	qebērum	ki …tum$_2$
değer biçmek, değerlendirmek		sa$_2$ …di
değer kaybetmek, acı çekmek		ur$_5$ …tab,
değer vermek, bağrına basmak		min$_2$, SL 176;
değer vermek, takdir etmek	rēšam našûm	saĝ …kal,
değerlendirmek, karar vermek		di(-d),
değerli, akıllı, kıymetli	nakiltum nikiltum	galam, MSL 3, 151, 360; AHw. 788;
değerli, kıymetli, yararlı	šūqurum	niĝ$_2$-kal-kal, nun-e,
değersiz	matûm	lugud$_2$, AHw. 636;
değirmen	ḫarrirum	peš$_2$-a-ša$_3$-ga, SAİL 596; AHw. 327;
değirmen		e$_2$-kikken/kinkin, e$_2$-kikken$_2$, e$_2$-^{na}$_4$kikken$_2$-na

Sümerce	Akadca	Türkçe
değirmen taşı	erûm	$^{na}{}_4$ar$_3$-ar$_3$; AHw. 247; $^{na}{}_4$kikken; $^{na}{}_4$kin$_2$-an-na $^{na}{}_4$kinkin-šu-si$_3$-ga, $^{na}{}_4$ur$_5$, $^{na}{}_4$saĝ-ĝar, saĝĝar$_{24}$,
değirmen taşı üreticisi		na$_4$-ara$_3$/ur$_5$-gul-gul,
değirmen, fabrika		e$_2$-a-ra/ ara$_3$ e$_2$-ara$_5$,
değirmenci	ararrum sāmidum kaṣṣidakkum ṭē'inum	$^{lu}{}_2$ar$_3$(-ara$_3$), AHw. 65; NG 3, 93; $^{geme}{}_2$ar$_3$-ar$_3$; $^{lu}{}_2$ar$_3$-ar$_3$; ezen-ḫar, AHw. 1018; $^{lu}{}_2$gaz-za-da, SAİL 5, 192; AHw. 458 $^{lu}{}_2$gaz-zid$_2$-da, ka-zid$_2$, $^{lu}{}_2$ka-zi$_3$-da, $^{lu}{}_2$kikken; $^{lu}{}_2$kinkin, $^{lu}{}_2$kinkin$_2$ lu$_2$-ar$_2$-ar$_2$, MSL 12, 170, 422; AfO 18, 83, 243; baharat değirmencisi "lu$_2$-ur$_3$-ra", bayan değirmenci "geme$_2$-kikken$_2$-na",
değişiklik	takkirtum	igi-kar$_2$, ZA 65, 190, 124; AHw. 1457
değişiklik yapmak, değiştirmek		šu-bal .... ak, kam$_3$,
değişme	šupêltum	še-bal, MSL 13, 123, 313; AHw. 1279;
değişmek	panā'um saḫārum nâšum	zur, CT 12, 10 I 22; AHw. 1056; ĝiri$_3$ ... ku$_2$, gur, ISL 181; ĝiri$_3$ ...kur$_2$, tu-ku, šu ... bal/bala; šu-bala ... aka,
değişmek, dönmek	saḫārum	niĝin$_2$, CT 18, 33 a 6; AHw. 1005;
değiştirme, değişme, değişik	pūḫum	ki-be$_2$-ĝar; SAİL 461; AHw. 877;
değiştirmek	šupêlum	bal, šu ... bal, šu-bal...ak, Gud. St. B VIII 18; SL 358; AHw. 1279; šu na-mu-da-ni-bal-e-ne
değiştirmek	enûm	"(Kaderini) değiştirmesinler". SDG Lev. 9-13 III 34; kur, me-bi nu-kur-ru-de$_3$ "Onun tanrısal gücü değiştirilemez. UET 1, 300, 43; ĝiri$_3$ ...kur$_2$ lu$_2$-du$_{11}$-ni(=lu$_2$-dug$_4$-a-ni) ib$_2$-kur$_2$-a "Kim sözünü değiştirirse", Gud. St. B VIII 42 kur$_2$; lu$_2$-du$_{11}$-ni ib$_2$-kur$_2$-a "Kim sözünü/ emirlerini değiştirirse", Gud. St. B VIII 42 šu-lul ... bala, SL 266;

Sümerce	Akadca	Türkçe
değiştirmek, nakletmek		bal/ba-al, CAD E 173; e_2-ki-šal$_2$-la-ka e-bal "O (onu) Ekišal'a nakletti". VS 14, 45 III 1-2;
değiştirmek, sallamak	râbum	su,
değiştirmek, değişmek		igi … gi_4
değiştirmek, fırlatmak, atmak	šapākum	si,
değiştirmek, takas etmek, satmak		sam_2,
değiştirmek, uzaklaştırmak	nakārum	kur_2, SAİL 60; MSL 2, 130, 8; CT 18, 40 II 51; AHw. 718; CAD N/1. 159;
değmek, dokunmak, dekore etmek		šu… tag
değnek, çomak, asa	tilpānum ṣerretum	ĝešbu, SAİL 296; AHw. 1359; zugud, ešgiri/ešgiri$_2$,
değnek, çubuk, direk, sırık	ṣiṣṣum zarûm makkarum	gisal, RA 18, 38, 22; AHw. 1106; ma-al, AHw. 1516; ISL 25; ^{ĝeš}ti-ba-kur-ra, AHw. 589;
değnek, sopa, baston	paruššum ḫaṭṭum	^{ĝeš}bar-uš, AHw. 837 ^{ĝeš}šu-kin, ^{ĝeš}pa, AHw. 337; CAD H 153; Emesal: mu-du-ru mu-duru$_5$ < ^{ĝeš}gidru, ĝeššu-kin, SKI 70; ĝeš-gaz-me$_3$, SL 103,
	pukkum udugum	ḫal, unu$_8$, unu$_{10}$,
dehliz, koridor, pasaj, kap	mālakum	ma-la-ku; šiten, AHw. 594;
dehşet, don, kragı, terör, korku	ḫurbāšum	saḫar, su-zi(-g),
dehşete düşmek, korkmak	parādum	mud; ni$_2$ … ri
dehşete kapılmış/düşmüş olmak		su-zig$_3$.. du$_8$, su-zig$_3$ … ri,
dehşetli, kızgın, öfkeli, dargın	galtum/galittum	ḫu-luḫ-ḫa, AHw. 275; ISL 27;
dehşetli, korkunç	šalummatum rašubbatum	su-li$_2$-im,
dekor, süsleme(altın ya da gümüşle)	šurḫullum wasmum	še-er-ḫu-lum ḫe$_2$-du$_7$ AHw. 1474; ISL 7; me-te, UET 1, 10, 8;
dekoratif oyma	iḫzētum tēqītum	u-gun$_3$, ugunu/ugu-nu, ugunu$_2$

Sümerce	Akadca	Türkçe
dekore etmek, süslemek, donatmak	za'ānum	šu ...tag
delege, elçi, diplomat, vekil	rakbûm rā'ibānum	ra_2-gaba, SAİL 206; AHw. 947; ga-ab-su, SD 5, 42, 10; AHw. 944
delgi, matkap, burgu		saĝ-si-bad-bad,
deli, aptal	pehûm	idim, CT 11, 34 a III 8; AHw. 852;
delik	pilšum/palšum	CT 12, 1 II 24; SAİL 411; AHw. 863;
delik açmak, delmek	palāšum	gam, SAİL 362; AHw. 815; $kiri_3$ ...ḫur
delik, oyuk, çukur	ḫuptum saḫlum ḫurrum	tun_3, CT 12, 10 II 35; AHw. 357; zu-ḫu-ul dul_6-dul_6-dam, AHw. 359; $ḫaš_2$-tum,
delikanlı	batūlum	$^{lu}{}_2$ba-tul, SAİL 5; AHw. 116; bunga/bungu, guruš-tur, $^{lu}{}_2$ki-kal-tur,
delikanlı, kahraman, mert olmak	eṭlum	$meš_3$, guruš, CAD E 407; šul, Gud. Sl. A V 21; šul-zi "gerçek delikanlı", Gud. Sl. A III 5
delikli, gözenekli, yumuşak		$ukuš_2$-ti-gil_2-la,
delil, işaret, direk	ṣaddum kaskalum	^{ĝeš}an-ti-bal, MSL 5, 152, 24; AHw. 1073; kaksal, SAİL 166;
delmek, delik açmak	palāšum	burud, $kiri_3$ ...ḫur
dem çekmek; (kalp/nabız) atmak		ra,
demet, çıkın; paket, deste, bohça	kiššum	sa, AHw. 492; $garadin_3$,
demet, salkım, üzüm, üzüm salkımı	karānum	ga-ra-an,
demir	parsillum	an-bar, an-bar-(sug_4-ga) AHw. 837; barzil
demir bozan, rastık taşı	guḫlum	šim-bi-zi-da, SAİL 215; AHw. 296;
demir dağlama		zag-u/$šu_4$,
demir tel, gemi direği, gönder	tarkullum	dirgul,
demirci başı/şefi, ustası		$simuggal_x$(GAL. UMUM),
demirci, kalaycı	nappāḫum	simug, AHw. 739; CAD N/1, 307; NG 3, 157; 7 a_2-gu_4 šubur simug ... ba-de_6 "7 öküz boynuzunu Šubur, demirci teslim aldı". VS 14, 15 I 1-6 dinig/$dinig_3$; di-ni-ig; AHw. 739;

Sümerce	Akadca	Türkçe
demircilik	nappāḫūtum	nam-simug, HSS 19, 59, 9; AHw. 739; nam-azlag,
demirhindi		^{u_2}sa-ad-gal, SL 220;
demiryolu makası		si-ga-kala-ga,
demleme, karışım, öz	ribkum	rig$_7$, AHw. 980;
demlik çanak, çömlek, testi	karpat şerrim	^{dug}muš
demlik, çömlek, testi, çanak	rībum	^{dug}niĝ$_2$-daĝal,
-den başka	ezib	šub-ba ; šub-ba-me-en-de$_3$-en "bizden başka"; e-ne-na-šub-ba "onlardan başka". tukum-bi …-nu nu-na-an-na NG 3, 143; ki …. ta, "Senden "ki-zu-ta", ki …ta, bizden "ki-me-ta",
-den beri/-den, dan	issi/išti ištu/ultu ina ūmī-šu	-ta, Ayrılma durumu son eki, SDb. 2000, § 40, 10, SAİL 139; lagaš^{ki}-ta "Lagaš'tan"; elam^{ki}-ta "Elam'dan"; ^{d}nin-gir$_2$-su eridu^{ki}-ta ĝen-ne$_2$ uru-du$_3$-a ^{ĝeš}gu-za-bi gi-na "Tanrı Ningirsu Eridu'dan geldiği zaman, kurulmuş olan şehrin tahtı sağlamlaştırılacak". Gud. Sl. BVIII 15-16 ile, SAİL 39; kiri$_6$-kiri$_6$-ta "Bütün bahçelerden", DP 641 II 8; elam^{ki}-ta "Elam'dan", SR 75, I 6; bara$_2$-nam-tar-ra dam-lugal-an-da ensi$_2$ -lagaš(a)^{ki}- ka-ke$_4$ elam^{ki}-ta mu-sa$_{10}$ "Bara-namtara, Lagaš şehir beyi Lugal anda'nın karısı onu Elam'dan satın aldı. " Nik. 204 I 4-II 4; u$_4$ …. a-ta a-ša$_3$ …. u$_4$-ul-la-ta šub-ba maš-zi ba-ra-ĝal$_2$-la "Uzun zamandan beri nadasa bırakılan tarlada gerçek ürün yoktu. " UET 1, 137 IV 5-7; u$_4$-ul-li-a-ta ba-du$_3$-a-ba ba-sun "Uzun zamandan beri onun yapısı eskidi". UET 1, 123, 32-33; çok eskiden beri "u$_4$-ul-li-a-ta",
-den daha büyük, büyük olmak	(w)atārum	diri(-g) AHw. 1489-1490; CAD A/2, 487; SAİL 123
-den daha büyük, en büyük		diri …še$_3$, diri …. ak-še$_3$, SDb. 2000, § 40, 11 c; NG 3, 99;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		diri-^{d}a-nuna-ke$_4$-ne "Anunna tanrılarının en büyüğü", UET 1, 118, 4; ke-en-gi-re i$_3$-diri mu-da-de$_3$ "Sümer ülkesi en iyi yağı döktü" Gud. Sl. A XI 16 a-ba-am$_3$ e-ne lu$_2$-diri-ĝu$_{10}$-uš dumu-ni-ir in-na-kuš$_2$ am$_3$ "Oğlu
		için benden daha fazla ilgilenen kim vardır?" UET 6, 162, 4;
-den daha çok	qaqqadum	a-gu$_3$, AHw. 889;
-den dolayı		-a-ka-nam 15 gin$_2$-ku$_3$ Ne-saĝ 10 Šubur 10 lugal-ša$_3$-la$_2$-tuk 5 nam-maḫ(a)-ne$_2$ šu-ku$_6$-ab-ba-me ku$_6$-ĝa$_2$-ĝar-ra-še$_3$ nu-mu-de$_6$-a-ka-nam šubur la$_3$-banda gu$_2$-ne-ne-a e-ne-ĝar "15 Šeqel gümüş Nesaĝ'a, 10 Šubur'a, 10 Lugal-šalatuk'a, 5 Nammaḫane'ye. Onlar deniz balıkçılarıdırlar. Balıkları koşullara uygun olarak getirmediklerinden dolayı Šubur, müfettiş onu hesaplarına geçirdi". VS 14, 20 I 1-III 4
-den dolayı, bu nedenle		bar ... ta, bar-bi-ta "Bundan dolayı", PBS 9, 29 II 4; mina-kam-ma-še$_3$ bar-bi-ta dumu-ur-^{d}nammu ka e$_2$ lu$_2$ im-ma-gur "Bundan dolayı ikinci kez Ur Nammu'nun oğulları nedeniyle Elu geri döndü. " PBS 96 III 5-9;
-den dolayı, göre, olarak	a-na	-še$_3$, yönlenme durumu son eki, SAİL 536; SDb. 2000, § 40, 11
den fazla olarak, -den daha çok		diri .... ak-še$_3$, SDb. 2000, § 40, 11 c a-ba-am$_3$ e-ne lu$_2$-diri-ĝu$_{10}$-uš dumu-ni-ir in- na-kuš$_2$ am$_3$ "Oğlu için benden daha fazla ilgilenen kim vardır?" UET 6, 162, 4;
-den önce, ön taraf, cephe	qudmum	dub-saĝ CT 18, 41 b 5;
-den sonra		eger ... ak-ta, VS 14, 149 II 2-3; 2 udu-siki niĝin$_3$-mud sipa-udu-siki-ka da eger udu-ur$_5$-ra-ta na ba-da-ri "2 yük koyunu Niĝinmud'un, yün koyunları çobanın yanında, koyunlar
-den sonra		kırkıldıktan sonra, öldü. " VS 14, 111 I 1-II 1; šu-niĝin$_2$ 5 udu-nita eger-kurum$_2$-ma-ta udu-siki-še$_3$ ba-dab "Toplam 5 koç sayımdan sonra yün koyunu olarak ayrıldı. " Nik. 155 IV 1-4 eger$_5$ in-tag$_4$-a-ta "O onu boşadıktan

Sümerce	Akadca	Türkçe
		sonra", NG 3, 5; 1 udu-nita guru$_3$ 1 udu-nita lugal-ša$_3$-šuš-gal eger-udu-ur$_4$-ra-ta(=eger-udu-ur$_4$-a-ta) udu-ni$_3$-ku$_2$-a e-ma-lah$_4$ "Bir koçu Guru, bir koçu Lugal-šašušgal besi koyunu olarak, koyunlar kırkıldıktan sonra götürdüler". Nik 161 I 15- II 2;
-den sonra		u$_4$ ...-a-ta, u$_4$ e$_2$-gal-e ba-ab-tum$_2$-ma-ta(=ba-b-tum$_2$-a-ta) igi nu-ni-du$_8$-a "Saraya götürdükten sonra, o onu orada görmedi". u$_4$ ^{d}inanna ..... mu-na-an-sum-ma-ta(=mu-na-an-sum-a-ta) "İnanna onu ona verdikten sonra", SDG Lev. 32-33 Ay. 5-9;
-den sonra		u$_3$ ...-a, gu$_3$-de$_2$-a ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-ke$_4$ u$_4$ e$_2$-ninnu ^{d}nin-gir$_2$-su-ra mu-na-du$_3$-a "Gudea, Lagaš şehir beyi Eninnu tapınağını Ningirsu'ya yaptıktan sonra"; Gud. St. B VI 70-75;
-den/-dan		ki-ta; ki-Ama-tur-ta "Amatur'dan"
denemek, seçmek, test etmek	latākum	bar ... aka
denemek, endişe ile karşılamak		ni$_2$ ... tuku
denemek, yoklamak, sınamak		gid$_2$
denenmemiş		u$_2$-nu-kig$_2$-ĝa$_2$, SL 285;
denetim, gözden geçirme		dib-ba
denetim, imtihan, yoklama, kontrol	piqittum	g/kurum$_2$, AWL 301;
denetlemek, açmak, hakim olmak	petûm	ĝa$_2$, sil,
denetlemek, incelemek	sanāqum šaqālum	dim$_4$, SAİL 60; AHw. 1020; la, ki ...la$_2$
denetlemek, yaymak, düzeltmek	tarāṣum	la$_2$, SAİL 481;
denetlemek, eleştirmek, sınamak	barûm	kar$_2$ igi ...saĝ$_6$, BIN 8, 383, 6; 1 kuš-uzu$_3$ lugal-i$_3$-kuš šu-a bi$_2$-gi$_4$ šubur la$_3$-banda igi be$_2$-saĝ$_6$ "Bir keçi derisini Lugal-ikuš teslim etti. Šubur, müfettiş (onu) denetledi". BIN 8, 383, 1-6;
denetlemek, gözden geçirmek		igi... bar igi nam-bar-bar-re-en "(Etrafa) bakmamalısın!", BE 31, 51, 31;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		diĝir-ra-ni uku_3-$ĝa_2$-ra igi na-ši-bar-re "Onun tanrısı benim halkıma iyi gözle baksın!", Gud. St. B IX 17-18; $kurum_2$ ... aka,
denetmen, gözetmen, müfettişlik		nam-ugula,
denetmen, öğretmen, müfettiş		na-ri-ga-am_3, SL 185;
denetmenlik, yöneticilik		nam-ugula-e_2,
deney, araştırma, kontrol	litiktum	kab_2-kul_3(BAL), kab_3(SAG×A)
deneyimli (olmak), akıl, hikmet	ḫassum ṭēmum	$muštug_2$, mu-uš-tug, Emesal: mu-uš-tug_2<ĝeštug,
deneyimli, akıllı (olmak)	ṭēmum	ĝeštug/$ĝeštug_2$, $ĝeštug_3$
denge, terazi, bakiye, kalıntı	šittum šiātum	si-i_3-tum,
dengelemek, azaltmak, eşitlemek	kapārum	gu_2-gur_5 ...du_{11}, gu_2-gur_5-ru.. du_{11}, $kuš_7$ ...su/su_3
dengelemek, hedef almak,		$kuš_7$, su/$kuš_7$, su_3,
dengerek (=kirmanın sapı uzun olanı, yünü bükme aleti, uzun/büyük kirman	anzūzum	$še_3$-gu_4, SAİL 536;
deniz	tâmtum	a-ab-ba, ab-ba/$abba_2$, aba, AHw. 1353-1354; ISL 28; ku_6-ab-ba-ke_4-ne mu-de_6 en-ig-gal.. e_2 ni_3 ga-ra i_3-de_6 "Deniz balıkçıları (balıkları)getirdiler. Eniggal (onları) Hazine deposuna götürdü". VS 14, 24 V 4-VI 3; a-ab-ba sig-ga-$še_3$ ĝiri$_3$-bi $ĝal_2$ mu-na-tag_4 "Tanrı Ningirsu, sevgili kralı onun yolunu yukarı denizden aşağı denize kadar açtı. " Gud. St. B V 23-27,
denizaşırı uzak ülke		kur-bal,
denize açılmak, gemi ile yol almak		ma_2 ...da
denizin merkezi, yüzey		ab-$šag_4$/$ša_3$(-g)
denk, eşit, akran		zag-sa_2,
depmek, çarpmak, itmek, dokumak	kamādum dēpum	dun, dun_4, AHw. 167;

Sümerce	Akadca	Türkçe
depo	ganūnum bīt makkūrim karûm kumûm parṣum	ganun/ĝa$_2$-nun, AHw. 280; CAD G 42; še-ba še-ĝar lu$_2$-dba-ba$_6$-ke$_4$-ne uru-ka-gi-na lugal-lagaš(a)ki-ke$_4$(=lugal-lagaški-ak-e) ganun-dba-ba$_6$-ta e-ne-ba "Tanrıça Baba'nın adamlarına arpa dağıtımı, ara teslimi. Urukagina, Lagaš kralı (onu) Baba'nın deposundan onlara dağıttı". VS 14, 29 II 3-III 4; e$_2$-niĝ$_2$, e$_2$-ni$_3$-ga-ra, AWL 246; VS 14, 24 VI 2; lu$_2$ ... e$_2$-ni$_3$-ga-ra i-ni-ib-ku-ku-a "Kim onu depoya taşırsa", UET 1, 100, 19-22; e$_2$-ni$_3$-ĝa$_2$-ra "eşya konulan yer", UET 1, 100, 21; kara$_6$, SAİL 542; AHw. 452; ĝa$_2$-nun, ĝa$_2$-nun(-na), AHw 506; askeri depo "mar-za", AHw. 835;
depo bekçisi	kagurrûm	gur$_7$, ka-gur$_7$ SAİL 15; AHw. 500; CAD K 35;
depo etmek, doldurmak, saklamak	šapākum	ĝar-ra, si$_3$(-g), AHw. 1168;
depo, hazine, ambar, kiler	niggarum ašlukkatum qarītum	ni$_9$-ĝar, ašlug, ^{ĝeš}aš-ḫal-lum, e$_2$-gu$_2$, e$_2$-uš-gid$_2$-da; SAİL 324; ki-mu, e$_2$-gun$_2$, esaĝ$_2$, esaĝtur ĝa$_2$-nun-ĝeš-ka gub-ba, SL 96;
depo/ambar sorumlusu		^{lu}$_2$ni$_3$-dab$_5$-ba-ke$_4$-ne,
depolama, saklama, depo, ambar		nam-erim$_3$, nam-ĝa$_2$-nun,
depolamak, yerine koymak	rabāṣum	tuš, ISL 58; ĝa$_2$-ĝa$_2$-de$_3$,
depozito, teminat, kefalet		ku$_3$-ta-gub-ba,
depresyon, çöküntü, bunalım		dun$_3$-la$_2$,
derbeder, kararsız, serseri		lu$_2$-du-du,
derbetmek, vurmak, çarpmak		al ... ri/ra(-ḫ)
dere, nehir, kanal, ırmak, çay	nārum miṭirtum/rāṭum	idi$_2$, AHw. 748; pa$_5$-šita$_3$, MSL 5, 67, 212; AHw. 663;
dereotu, bir ot/bitki türü		^{u}$_2$su-din
deri, cilt	maškum zumrum	kuš, AHw. 627-628; CAD M/1, 376; kuš-u$_2$-rum-bara$_2$-nam-tar-ra "Deriler Bara-namtara'nın özel malları", BIN 8, 366 V 1-2; 10 la$_2$ 1 kuš-u$_8$ 8 kuš udu-nita ur-^{d}nin-mar(a)^{ki} sipa-pa$_5$-sir$_2$-ra-ke$_4$ šu-a bi$_2$-gi$_4$ "9(10-1) kuzulu koyun derisini, 8

Sümerce	Akadca	Türkçe
		koç derisini Ur-ninmara, Pasir'in çobanı teslim etti". VS 14, 128 I 5-II 4 kuš-amar "dana derisi", kuš-anše "eşek derisi", kuš-gu$_4$ "öküz derisi", 8 kuš-udu-nita .... sipa-pa$_5$-sir$_2$-ra-ke$_4$.... šu-a bi$_2$-gi$_4$ "8 koç derisini Pasir'in çobanı teslim etti. " VS 14, 128 II 1-4;
deri, cilt	erēnum šuršum	domuz derisi "šaĝan, šagan$_2$(AMA)" dayanıklı deri "^{kuš}e-ri$_2$-na", temizlenmiş deri "kuš-du$_3$", yüzülmüş deri "kuš-gid$_2$-da", SL 153;
deri/cilt hastalığı	epqēnum	a-ga-an-tum$_2$/tum$_3$ AHw. 230;
deri ayakkabı, çarık		^{uzu}me-ze$_2$-gid$_2$-da, SL 173;
deri/meşin çanta, torba	mašlûm	maš-li$_2$-um AHw. 628;
deri/muşamba		^{kuš}aba, SL 13
derici, saraç	aškāpum	ašgab, AHw. 81; šikangu, CAD A/2, 445; e-rib/erib, SL 64, ašgab-be-ne e$_2$-gibil-a ^{ĝeš}gigir-ra šu-a bi$_2$-gi$_4$-a "Dericileri onu yeni evde arabaya teslim ettiler. " Nik. 93 III 3-5;
dericilik		nam-ašgab,
deriden yapılmış bir zırh torbası		zi-sa,
deriden yapılmış siper	tukšum	^{kuš}du$_8$-uk-ši-um;
derin, bilgili, akıllı (olmak)	nesûm; rêqum	su$_3$-ud
derin, delik	perṣum	pu$_2$ CT 12, 25 II 24; VS 16, 179, 11; AHw. 855;
derin/yoğum karanlık, gece yarısı	šāt mūšim	ĝi$_6$-u$_3$-na, ĝi$_6$-eden,
derin/yüksek dağ		kur-sig,
derinden kazımak, çentmek	ḫuddudum	eššeb, AHw. 352
derinlik	šuplum	dul$_{11}$-la$_2$ gam-gam,
derinlik, kapının bir bölümü	šuplum mušpalum	du$_5$-la$_2$, AHw. 684;
derinlik, çukur	ḫuppûm	ḫub$_2$ CAD H 240; AHw. 356
derleme, birleştirme, yapıt, nitelik		u$_3$-a-di,
derlemek, toplanmak, toplamak	laqātum	kul,

Sümerce	Akadca	Türkçe
derlenmiş arpa, arpa deposu		še-ri-ga,
derman, direnç, güç, kuvvet, önem		nam-a_2-ĝal$_2$, SL 187;
dermek, yaymak, geçmek, dağıtmak		bar$_3$
dernek, birlik, arkadaşlık		nam-gi$_4$-me-a-aš,
ders vermek, azarlamak, paylamak		za-ra ...du$_{11}$,
ders, ödev	i/eškārum	a_2-ĝeš-ĝar, a_2-ĝeš-ĝar/ĝa_2-ra AHw. 395;
dert, hastalık	durugiqqum šaballalûm	dur$_2$-gig, SAİL 536; ša$_3$-bal-bala, SAİL 384;
dert, keder, elem, ağrı, sızı	ešertum	u-ti, SAİL 411; AHw. 254; nam-ḫul,
dert, keder, hüzün, sıkıntı, üzüntü	uššatum adirtum	ša$_3$-šu$_2$-uš-ru, AHw. 1442; kan$_3$, kan$_5$ MSL 3, 117, 250; AHw. 13; u$_3$-a,
dertlenmek, kalbi kırılmak		šag$_4$/ša$_3$...dar
dertli sarsılmış (olmak), tutsak, esir	ḫablum; šagšum	ša-ĝa$_2$, šu$_2$-uš-ru
dertli/üzgün olmak	libbu ḫepûm	ša$_3$ ...dab$_5$
derya, deniz	tâmtum	a-ab-ba, AHw. 1353; SAİL 579; a-ab-ba igi-nim-ta a-ab-ba sig-ga-še$_3$ ĝiri$_3$-be$_2$ ĝal$_2$ mu-na-tag$_4$ "Yukarı denizden aşağı denize kadar yolunu açtı". Gud. St. B V 26-26;
despot, zorba		lu$_2$-gu-la,
deste, bağlama		zar$_3$-tab-ba, SL 312;
destek olmak, desteklemek	elûm	ila$_2$, SL 124
destek, güç, kuvvet	uppum ḫurḫutūtum	e$_{11}$(-d), AHw. 1424; za$_3$-du$_8$ AHw. 359; SAİL 332;
destek, direk, kazık	ziqqum	zig, MSL 3, 143, 197; AHw. 1531;
destek, duvar, yardım	kisûm tillatum usātum	ki-sa$_2$/kissa, SAİL 61; AHw. 487; ^{gi}ma$_2$-da-la$_2$, AHw. 1358, sud-du, RA 16, 166 II 16; AHw. 1437;
desteklemek, dayanmak		niĝ$_2$-il$_2$, us$_3$, UET 1, 128, 16;
desteklemek, getirmek, taşımak	babālum	de$_2$; de$_3$
desteklemek, güçlendirmek		zid
desteklemek, kaldırmak	našûm	guru$_3$/gur$_3$, šu-niĝin$_2$ 4 nita 1 (ul) 2 ban$_2$) 1 nita 1

Sümerce	Akadca	Türkçe
		(ul) še-bi 1 2(ul) 2(ban_2) saĝ-^{d}nin-gir_2-su-da $guru_3$-me "Toplam 4 adama her biri için 1 şinik, 2 okka (arpa). Bunun için arpa 1 (kile) dir. 2 şinik, 2 okka Saĝ-Ningirsuda'ya. Onlar taşıyıcılardır". DP 113 VII 17;
desteklemek, savunmak	dārûm	$da\text{-}ri/ri_2$,
desteklemek, takip etmek	šadādum	us_2, Gud. St. G II 10;
desteklemek, yardım etmek	našûm	il_2, AHw. 762; CAD N/2, 81-82; $guru_3/gur_3$,
desteklemek, yükseltmek	asāqum	ku,
deşmek, kazmak	ḫerûm	ki .... la_2
dev, cin, şeytan	alûm aḫḫāzum labaṣum lamaštum	u_{18}-lu, AHw. 39; dim_8/dim_3-me-a SAİL 150; AHw. 20; dim_3/dim_8-a, SAİL 150; AHw. 523; $^d dim_3/dim_8$-me, SAİL 150; AHw. 533, dim_3-me(-a) AHw. 523;
devam anlaşmak, temizlemek	šabāṭum	ur_3,
devam etmek, ilerlemek	bâ'um darûm/bâ'um etēqum bâ'um kapārum	dab/dab_5 MSL 2, 151, 33; AHw. 116; dib, AHw. 116, MSL 2, 151, 33; SAİL 537; zal, SAİL 537; AHw. 116; 164, zal(-zal), SAİL 537; AHw. 116; di-ib, uru_{12},
devamlı olmak	šutabrûm	zal, SAİL 231; $ĝa_2$-la.. nu-daĝ,
devamlı, uzun, sürekli, dayanıklı	dārûm	$da\text{-}ri/ri_2$, ul, SKİ 177;
devamlı, sürekli	lazzum	zal, SAİL 231; AHw. 542; $ĝa_2$-la,
devamlı, sürekli (olmak)	kânum; kīnum	gen_6,
deve	gammalum ibilum akkannum	anše-gam-mal, SAİL 208, AHw. 279; CAD A 35-36; am-si-ḫar-ra-an, di-bi-id, hecin devesi "am-si-kur-ra" SAİL 208; AHw. 363; anše-a-ab-ba, SAİL 208; AHw. 363; $anše\text{-}nita_2$-aš-ĝen; AHw. 29; $dub_2\text{-}dub_2$-bu, AHw. 29;
deve dikeni, dikenli ot	ša'tum ašāgum	$^u{}_2$nu-gi, $^u{}_2lal_2$-du, u_2-$šeg_x$ (HA-g), AHw. 77;

Sümerce	Akadca	Türkçe
devekuşu	lurmum	ga-nu$_{11}$ ^{mušen}, AHw. 564 ĝa$_2$-na/nu$_{11}$ ^{mušen}, SAİL 233; AHw. 564
devirmek, devrilmek, kapatmak		saĝ ... gi$_4$
devirmek, engellemek	kalûm	aĝa$_3$ ...kar$_2$
devirmek, vurmak, çarpmak	ḫatûm kamārum	tu$_{10}$, šu-kin ...dab$_5$; saĝ ... gi,
devirmek, yıkmak, yenmek	sakāpum batāqum	gur, ISL 182; dub$_2$ ISL 105; daĝ,
devlet adamı		ĝiri$_3$-se$_3$-ga-uru,
devlet dairesi, büro, ofis		nam-gu-za-la$_2$,
devlet memuru, başkan	guennakkum	gu$_2$-en-na, AHw. 295;
devretmek, döndürmek		bil$_2$; zum
devretmek, teslim etmek		nam-erim$_2$-e ... sum/si$_3$, ĝeš ... ĝar,
deyim, hüküm, karar, ifade	qibītum	du$_{11}$-ga,
-dığı zaman, bu nedenle, -den dolayı	enūma	u$_4$ ...-a, u$_4$(-d) u$_4$ ^{d}nin-gir$_2$-su ur-saĝ ^{d}en-lil$_2$-la$_2$-ke$_4$ uru-ka-gi-na-ra nam-lugal-lagaš(a)^{ki} e-na-sum-ma-a(=e-n-a-n-sum-a-a) "Ningirsu, Enlil'in kahraman erkeği Urukagina Lagaš krallığını verdiği zaman", CIRPL Ukg. 4-5 VII 29- VIII 4,
-dığı zaman, bu nedenle, -den dolayı	aššum	u$_4$ lu$_2$-sa$_6$-ga elam^{ki}-ta ĝen-na-a gu$_2$-na e-ne$_2$-ĝar "Lusaga Elam'dan geldiği zaman (onu) hesabına kaydetti", SR 75 I 5- II 2; u$_4$(-d), CT 12, 6 I 5. 20; AHw. 383; gu$_3$-de$_2$-a ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-ke$_4$ u$_4$ ^{d}nin-gir$_2$-su lugal-a-ni mu-na-du$_3$-a "Gudea, Lagaš şehir beyi Ningirsu'ya (sevgili tapınağını) yaptığı zaman. " Gud. St. E VI 5-12; mu ... a, ŠL 61, 13;
dış duvar		bad-sil$_3$-ḫi,
dış kapı, giriş kapısı	abullum	ka$_2$-bar-ra, AHw. 8, CAD A/1, 82; ka$_2$-gal, CAD A/1, 82;
dış köşe, köşe ayağı, önde	ašarēdum	zag-e$_3$
dış taraf, diğer taraf	kawûm	ba-ra, AHw. 466;
dışarı atmak, almak	laqātum; leqûm	deg$_x$(RI)
dışarı çekmek, çekip çıkarmak	napāšum	šu ...dub$_2$ gid$_2$-i,

Sümerce	Akadca	Türkçe
dışarı çıkarmak		ba-zi, zi-ir, -ta-... gi_4 Gud. St. B VII 37;
dışarı çıkmak, basmak	waṣûm	e, e_3(-d), AHw. 1475; CAD A/2, 356; karşı çıkmak, Gud. Sl. A IX 26; lu_2 nu-mu-$še_3$-e_3 "Kimse bana karşı gelemez". Gadd. 7, 19; uzaklaşmak, Gud. St. B IX 21; ba-an-e_3 "O (onu) dışarı çıkardı". St. P 10, 1 I 27; ab_2-gin_7 gu_3-de_2-de_3 ga-ba-ra-e_3 eden-$še_3$ ga-ba-ra-e_3 "Bir inek gibi böğürerek ben dışarı çıkmak istiyorum, kırlara çıkmak istiyorum". TSL 7, 15; PBS 10^2, 17 I 1; a-da-al $unug^{ki}$-kul-aba^{ki}-$še_3$ na-ma-ra-an-e_3-a "Eğer o şimdi Uruk-Kulaba'ya buradan hareket etmemişse", St. P 10, 1 V
		4; ma_4; ĝiri$_3$ ...gub,
dışarı sermek		ba-ra(-g),
dışarıda olmak, dışarıda kalmak		bar-ĝal$_2$,
dışkı boşaltmak, çiş yapmak	ezûm; našāḫum	suḫ$_5$, šed$_6$,
dışkı, alacak, borç, karşılık, bedel	gimillum pūdum	ur$_5$-ra, murgu/murgu$_2$, AHw. 1298;
diadem		suḫ$_{10}$-gir$_{11}$,
dibek, ağaçtan yapılmış bir alet	bukannum	išid, AHw. 136; ^{ĝeš}a-da-ma$_2$, ^{ĝeš}sumun-gi$_4$,
dibek, çember, halka		^{ĝeš}rab,
dibek, havan, taş kap		daĝ-gaz, bur-šal$_2$-la,
dibek, tokmak, tahta çekiç	mekkûm	^{ĝeš}e-kid$_3$-ma,
dibek, topuz, diken, çalı, davul	pukkum	^{ĝeš}ellag,
Dicle	idiglat	$^{i}{}_7$idigna; Gud. Sl. A I 9; a- $^{i}{}_7$idigna $^{i}{}_7$buranun-na-bi-da u_4-ul-li-a-ta mu-un-tum$_3$-be$_2$-eš-a "Dicle ve Fırat'ın suyunu çok eskiden beri taşıyan", UET 8, 86, 9-10; u_4 $^{i}{}_7$idigna i_7-gu-la mu-ba-al-la-a "Dicle'yi, en büyük nehri o kazdığı zaman", RA 71, 5/c 6/1, 51-52; $ša_3$-^{d}en-lil$_2$-la_2-ke_4 $^{i}{}_7$idigna-am_3 a-du_{10}-ga nam-tum$_2$ (=na-i_3-m-tum$_2$) "Tanrı Enlil'in seli Dicle'dir. O gerçekten tatlı su taşıyor." Gud. Sl. A I 9;

Sümerce	Akadca	Türkçe
didişmek, kavga etmek, çarpışmak		dub_3... $ĝal_2$
dik kafalı, inatçı, sert, katı	waštum	ka-da_3-da_3, MSL 13, 244, 3; AHw. 1489,
dikatle bakmak		kur-ku-ku,
dikdörtgen, kare		$ĝeštug_2$-za_3-min_2,
dikelmek, ayağa kalkmak, durmak	tebûm	zig_3, SAİL 84; AHw. 1342;
diken, çalı	baltum puquttum pukkum seḫlum baltum	$^{ĝeš}diḫ_3$, SAİL 433; AHw. 100; ^{ĝeš}lagab, SAİL 483; AHw. 880; ^{ĝeš}ellag, edaku$_2$, AHw. 1034; nim-kur-ra, SAİL 433; AHw. 100;
diken, iğne, sokma, ısırma	ziqtum	tab, SAİL 124; AHw. 1532;
dikenli çalı	abulīlum eddidum	a-bu-lil-lum, AHw. 8 ad_2, ad_5, AHw. 185
dikenli ve zararlı ot	baltum	^{ĝeš}teḫi,
dikili taş, heykel	narûm	na_4-ru-a, na_4-ru_2-a, SAİL 70; AHw. 749;
dikiş dikmek, dikmek		buluĝ,
dikkat etmek	na'ādum puqqum	igi-gal ... $ĝal_2$ SGL 2, 136 igi ...gid_2; dim_2-ma.. $suḫ_3$ ĝizzal ... aka, ŠL 107 kur_4-kur_4, ZA 9, 164, 20; AHw. 693; lib-bar ... aka, giz-zal, CT 18, 49 II 30; AHw. 879; saĝ ... se_3, ĝeš ...la_2,
dikkat etmek, dinlemek, beklemek,	uzna šakānum (w)ârum	$ĝeštug_2$ ...ĝar; $ĝeštu_2$ ..... gub, saĝ ..... $keš_2$, saĝ-$keš_2$ ...ak; $ĝeštu_2$ ...ĝar, $ĝeštu_2$ ...$ĝa_2$-$ĝa_2$, $ĝeštu_2$ ...$šum_2$,
dikkat etmek, duyurmak, bildirmek		saĝ-en_3 ... tar, u_6 ... e_3,
dikkat etmek, kafa yormak	(w)ârum	$ĝeštu_2$ ..... ĝar, $ĝeštu_2$ .....$ĝa_2$-$ĝa_2$, $ĝeštu_2$ .....$šum_2$, $ĝeštug_2$ ...gub, $ĝeštug_2$ ...$šum_2$
dikkat etmek, seyretmek, izlemek	amārum	igi ...la_2 AHw. 40;
dikkat, gözetim, nöbet, gözaltı		en-nu-un/un_3,
dikkat, önem, özen, ilgi, iltifat, itina	na'ādum	saĝ-ezen,

Sümerce	Akadca	Türkçe
dikkate almamak, ihmal etmek		gu_2 ... šub, ur-ta-am_3 gu_2 mu-e-da-šub "Bu nedenle sen beni ihmal ettin". TCL 16, 45, 19;
dikkatini çekmek	menûm	ḫi-li ...kar, ḫi-li ...te/teĝ$_3$
dikkatle dinlemek, takip etmek		ĝiri$_3$ ... us_2,
dikkatle gözetlemek		igi-tur...gid_2,
dikkatli	ummuqum	umum-ma-gal-zu, AHw. 1417;
dikkatli olmak, nazik davranmak		ḫi-li ... aka, SL 113;
dikkatli ve özenli yapılmış		ĝar-ĝar,
dikkatli, saygılı	nādum ummuqum	$^{lu}{}_2ni_2$-tuku, UM 5, 145, 14; AHw. 704; umum-ma-gal-zu, AHw. 1417;
dikkatli/uyanık olmak		igi ... lib_4
dikkatsiz, cahil, aptal, bilgisiz		nu-ub-zu, nu-un-zu,
dikleşme/ereksiyona sahip olmak		ĝeš$_3$ ... zig_3,
dikleşmek, sertleşmek		ĝeš$_3$ ...zig_3,
dikmek, büyütmek, beslemek	tarbûtum patāqum	buluĝ, ru_2, AHw. 847;
dikmek, ayağa kaldırmak	šaqû ša rēšim	gu_2... il_2,
dikmek, ekmek, belirlemek		du_3
dikmek, yetiştirmek, beslemek	rabûm	buluĝ$_3$, ISL 39; gub,
dil, lisan, konuşma, söylev, demeç	lišānum	eme, AHw. 556; CAD L 209; TSL 27, 5; eme-gu_{10} anše-kar-ra-gim/gin_7 eger-bi-še$_3$ nu-mu-un-gi_4-gi_4 "Dilim, kaçan bir eşek gibi geriye dönmüyor". TSL 27, 5;
dil, nefes borusu, küçük dil	ma'latum	$^{uzu}uḫ_4$,
dilek	ernittum	u_3-ma, AHw. 242;
dilek kipi		ḫa- <ḫe$_2$-, ḫe$_2$-ba/ma-(=ḫa-ba/ma-) ^{d}nanna lugal-gu_{10} ^{d}nin-gal nin-ĝ$_{10}$ nam ḫa-ba-an-da-ku_5-ru-ne "Kralım Nanna ve kraliçem Ningal onu lanetlesinler!", UET
dilek kipi		1, 100, 27-31; ni_3-ba-aš ḫa-ma-ba-e-ne "Hediye olarak onlar (onu) bana versinler!", UET 1, 137 V 38; ^{ĝeš}gu-za suḫuš-ge-na saĝ-e-eš ḫa-ma-ab-rig_7-ge "Temeli sağlam olan tahtı o bana hediye etsin!", UET 1, 129, 25-27;

Sümerce	Akadca	Türkçe
dilek ön eki		ḫe$_2$-, SDb. 2000, § 62, 2 e; sipa-ki-aĝa$_2$-^{d}nanna ḫe$_2$-me-en "Nanna'nın sevgili çobanı ben olayım!", UET 1, 123, 48-49; ku$_3$-^{d}i-nanna-ra ni$_3$-silim ḫu-mu-na-e "Kutsal İnanna'ya sen selam söylemelisin!" StP 10, 1 II 14; ḫe$_2$-en-ši-ḫul$_2$-eš$_2$ "Onlar (bununla) sevinsinler!", StOr. 49 Ws. 9, 27;
dilek öne ki		ḫu-<ḫe$_2$-, ḫe$_2$-mu-<ḫu-mu- $^{i}_{7}$^{d}idigna $^{i}_{7}$buranum ḫe$_2$-ĝal$_2$ ḫu-mu-ra-ab-tumu$_2$ "Dicle ve Frat sana bolluk getirsinler!", PBS 10/2, 14, 45;
dilek, istek, arzu, umut	nizmatum taşmertum	niĝ$_2$-inim-si$_3$-ke, kur-gi$_4$, kur-ku/ ku$_4$ kurku$_2$ inim-diĝir-mu-ĝal$_2$, AHw. 1337;
dilekçe, istem, dilek, rica, istek	erištum	niĝ$_2$-al-di, inim-šud$_3$-da, SL 129;
dilemek	barūm	ĝeštu$_2$.. ĝar, SL 98; igi ...tab, AHw. 109;
dilim, aygıt, alet, başlangıç, eşik	askuppum	i-dib,
dilimlemek, dilmek, yırtmak	paṣādum	peš$_6$, bu$_3$
dilmek, kıymak, kesmek		guru$_5$/gur$_5$,
dilsiz	uqququm	lu$_2$-eme-dab, MSL 12, 229, 13; AHw. 1427
din işleriyle uğraşan kişi, keşiş, karabaş	maḫṣam ilim	lu$_2$-saĝ-du-a,
dinç, küçük, delikanlı, genç		^{lu}$_2$banda$_3$
dindar, saygılı, dikkatli, özenli	na'dum	ni$_2$-tuku
dindirmek, kandırmak, doyurmak		bar... ḫuĝ, bar... ḫun,
dindirmek, teskin etmek	malākum	kuš$_2$
dingil, iğ, mil(=iki tekerleği birbirine bağlayan ağaçtan yapılmış araç), çubuk	pilaqqum bērum	^{ĝeš}balak, AHw. 863; ^{ĝeš}bala/bal, ^{ĝeš}bal, AHw. 863; SGL 1, 61; danna, SAİL 166;
dinî merasim, tören	kikkiṭṭûm taqribtum	kid$_3$-kid$_3$(-da), SAİL 97; er$_2$ MSL 4, 120, 10; SAİL 79; AHw. 1324; niĝ$_2$-ša$_3$-te,
dinî merasimlerin yapıldığı oda	tā'um	i$_3$-du$_7$,

Sümerce	Akadca	Türkçe
dinî tören yapılan yer,		nam-eĝir$_3$-zid,
dinî töreni yöneten keşiş, karabaş, din adamı		ulu$_3$-di,
dinî törenlerde görevli kişi	abriqqum	ab$_2$-ri-ig; AHw. 4;
dinî yemek	tākultum	ĝešbun/ĝešbun$_2$, AHw. 1304;
dinî yükümlülük		nam-lu$_2$-niĝ$_2$-dab-ba,
dinlemek, danışmak, öğüt vermek	(w)ârum	ša$_3$ ..... kuš$_2$ ĝeštug$_2$ ...du$_3$
dinlemek, duymak, işitmek	šemûm	ĝeš.. tuku, AHw. 1211;
dinlemek, kafa yormak		ĝeštu$_2$ ...du$_3$,
dinlemek, kulak vermek		ki.. la$_2$, ĝeštu$_2$ .... sum ša$_3$...kuš$_2$
dinlenmek, yatmak, uzanmak	itūlum rabāṣum	še$_{32}$(NA$_2$),
dinlenmek, yumuşatmak, rahatlamak	kamādum rabāṣum nâḫum	ni$_2$ ...dub$_2$ dur$_2$, AHw. 933; ISL 129, ĝeš-u$_3$, ḫun-ga, AHw. 716;
dinleyici	šemmûm šēmûm	lu$_2$-ĝeš-tuk-tuku, MSL 12, 178, 16; AHw. 1211; lu$_2$-ĝeš-tuku, AHw. 1213;
dinmek, durmak, kesilmek	naqārum	ĝa$_2$-la ...daĝ,
dinsel alet, sopa	gišburum gamlum	ĝeš-bur/ĝeš-bur$_2$
dinsel ayin, dinî tören, töre, adet	nakkaptum	saĝ-ki,
dinsel törenlerde görevli memur		^{lu}$_2$ĝeš-gi
dinsel/törensel peruka		ḫi-li,
diyorit taşı		^{na}$_4$esi, SAİL 322; AHw. 1442; kur-ma$_2$-gan-ta ^{na}$_4$esi im-ta-e$_{11}$ alan-na-ni-še$_3$ mu-tu "Magan ülkesinden o diyorit taşı getirtti, heykellerini yaptırdı." Gud. St. B VII 10-13,
dip, temel, kaynak, popo, etek	šuburrum	sa-dur$_2$,
direk	gušūrum šūtuqum mašaddum muttûm	ĝeš-ur$_3$, AHw. 300; ; 100 ĝeš-ur$_3$ lugal-an-da ugula-ma$_2$-gal-gala$_8$-ke$_4$ ĝešda-ambar^{ki}-^{d}ba-ba$_6$-ta ma$_2$-a e-me-ĝar en-ig-gal la$_3$-banda mu-na-šid "100 direği büyük gemilerin başkanı Lugal-anda, tanrıça Baba'nın Ambar ormanlarından

Sümerce	Akadca	Türkçe
		(gemiye) yükledi. Eniggal, müfettiş onları ona saydı". DP 434 I 1-II 6; ĝeš-ur$_3$, AHw. 300; šu-niĝin$_2$ 180 la$_2$ 2 ĝeš-ur$_3$ tur-maḫ-ba ur-saĝ ugula ĝešda-ambarki-ta mu-de$_6$ "Toplam 178(108-2) küçüklü büyüklü direği Ursaĝ, başkan Ambar ormanlarından getirdi" VS 14, 104 IV 1-5 tırmıklamak, sürgü geçirmek, acı vermek, ma-ad-li-um, AHw. 622; 690; ^{ĝeš}madal; ^{ĝeš}ma-gid$_2$ AHw. 622; madal, AHw. 690; ^{ĝeš}ur$_3$, AHw. 300; CAD G 144; ^{ĝeš}saĝ-du, gag-u$_4$-tag-ga, AfO 12, 372, ad-bar, ad-še$_3$ mu-ak-aka "Direk olarak hazırlıyor". Gud. St. B V 35, 58; ^{ĝeš}dim-gal
direk, destek, dayanak, çubuk	takšīrum	ban$_3$-da, ^{ĝeš}bar-be$_2$-da, gemi direği "dellu",
direk, gönder, sırık	šukûm	suku$_5$, šir$_3$-da, ^{ĝeš}šašku,
direk, kalas, kayık/gemi direği		^{ĝeš}ge-en
direk, kamıştan yapılmış sütun		^{gi}dub-ba-an,
direk, kazık, kiriş, kalas	tarkullum gušūrum	^{ĝeš}dimgul, AHw. 1330; ĝešdim$_2$; gu-ru-um, gu$_2$-ru-ma, ĝešgu-šur, SAİL 296; 559; AHw. 300; ĝešdam
direk, sırık, çubuk, değnek	makūtum	mu-gu$_2$, UM 5, 148, 11; AHw. 591; dala/dalla
direnç, muhalefet, savaş,	anantum	erim-ḫuš, AHw. 50;
dirençli, dayanaklı (olmak)	emûqum šapṣum	liru$_2$, lirum/lirum$_2$, lirum$_3$, dinig$_2$,
direnme, rakip, benzer; dayanma	māḫirum	gaba-šu-ĝar, ur-saĝ pirig-zi-ga gaba-šu-ĝar nu-tuku "Kahraman, gerçek aslan, onun rakibi/benzeri yoktur". Gud. Sl. A II 10;
direnmek, baş kaldırmak		a$_2$ ..... ĝar,
diretmek, çıkarmak, dayatmak		eme - e$_3$/e$_{11}$,
dirgen, tırmık, yaba	maškakātum	ĝeš-gana$_2$-uru$_{12}$, AHw. 626; gana$_2$-uru$_{12}$, AHw. 626; ^{ĝeš}kibir$_2$

Sümerce	Akadca	Türkçe
dirhem, bir ölçü kabı, okka	litiktum namandum	li-id-ga, ninda$_2$,
dirhem, metal külçe, kutu, kap	gubārum	gu$_2$-bar,
diş kurdu	tûltum	KA-muš, AHw. 1369;
diş, çene, ağız; gaga, köpek/ azı dişi	šinnum	zu$_2$, AHw. 1243; CAD Š/3, 48; gug, gug$_6$
diş, hayvan dişi, sivri diş	kapārum	guru$_5$/gur$_5$,
dişbudak		^{ĝeš}lu-ḫi-a,
dişi hayvan, çocuklu anne	ummu walittum	ama-gan,
dişilik organı, vulva	biṣṣūrum ūrum gurištum	gal$_4$/gal$_4$-la, AHw. 131; pe-en-ze$_2$-er, AHw. 1435; la-ga, AHw. 299; pe-en-ze$_2$-er,
dişle koparmak, kemirmek	na'āsum	zu$_2$...Ur$_5$ gaz, MSL 2, 140, 10;
dişlemek, acıtmak, ısırmak	gaṣāṣum	zu$_2$ ...du$_3$; zu$_2$ ...sud$_2$ zu$_2$ ...ra; zu$_2$ ...ku$_5$/kud
divan, sedir, kanape, yatak		ĝeš-na$_2$-aš-na$_2$,
diyar, bölge	miṭrum	ušuš,
diz çökmek	kamāsum	du$_{10}$-gam, SAİL 362; 396; AHw. 431; gam, SAİL 362; 396; AHw. 431; du$_{10}$ ..... gan
diz, kucak	birkum	dub$_3$, AHw. 129; CAD B 255; du$_{10}$/dug$_3$, AHw. 129; 140; du$_{10}$(-g), du$_{10}$-ba AHw. 129; CAD B 255; du$_{10}$-ub, AHw. 129; ISL 107; Emesal: ze$_2$-eb<dub, dub$_3$
diz bükmek		du$_{10}$...gam, SDI 26;
diz çökmek		du$_{10}$ ...ĝar,
dizgin	ašātum appātum	kuš-pa, AHw. 80,
dizgin tutmak		ḫaš$_2$ ...gid$_2$,
dizgin, gem, yular, köstek(=hayvanı ön ve arka ayaklarından bağlayan ip)	ṣerretum agasisûm	eškiri/eš$_2$-kiri$_3$ eškiri$_2$, az-bal, aĝa-si-sa; MİO 1, 76, 49; AHw. 16; zag, ^{ĝeš}eš$_2$-la$_2$(-l), ad-tab, VS 14, 162 II 5; SL 1;
dizginlemek, -den önlemek		er$_2$ ...gul,
dizi		baga; 7 baga; ^{ĝeš}peš$_3$ "7 dizi incir", Gud. St. E V 12;
dizin, gösterge		dub-gid$_2$-da,

Sümerce	Akadca	Türkçe
dizmek, yığmak, tanzim etmek	kamārum	du_8(-ḫ)/duḫ, AHw. 430;
doğa, tabiat, mizaç, alem		$niĝ_2$-nam-tar-ra,
doğa, toprak, yerküre, dünya	erṣetum	zikura,
doğan	eššebum kassūsum surdûm	nin-imma$_4$(-g) (LAGAB. İGİ), sur_2-$da_3^{mušem}$, CT 14, 6, 14; AHw. 454; sur_2-$du_3^{mušen}$, SAİL 329; AHw. 1062; ^{d}nin-$niĝin_2^{mušen}$, ^{d}nin-$ninna_2^{mušen}$-ta
doğma, yükselme	ṣītum	zi-ga; SAİL 84; sīt šamši "doğu", SAİL 381;
doğmak (güneş), aydınlanmak	ṣīt šamši	utu/u_4... e_3, u_4(-d)-zal, ili_5, SL 124;
doğmak, doğurtmak	walādum	tu, MSL 14, 452, 5; AHw. 1457; ab_2-e tu-da-zu "Seni doğuran inek", TSL 7, 27; aya-$ĝu_{10}$ ^{d}en-lil_2-le u_4-aš-a mu-tu-de_3-en_6-na-ta "Babam tanrı Enlil beni bir gün içinde yarattıktan sonra",
doğramacı çengeli	umašum	$liru_2$, lirum/$lirum_2$, $lirum_3$, AHw. 1412;
doğramacı, marangoz, dülger	naggārum	^{lu_2ĝeš}šu-$kara_2$;
doğramacılık		nam-nagar,
doğramak, parçalamak, kesmek	kaṣāṣum	gur_5 $guru_5$ AHw. 457;
doğru olarak		a-ba-ra-$ša_4$
doğru olarak davranmak		gin_6
doğru olarak yapmak, düzenlemek	ešērum šutēšurum	si ...sa_2, si-si...sa_2,
doğru olmak	ešērum	sa_2,
doğru yolu bulmak, araştırmak		inim... kig_2,
doğru, gerçek, samimi	kittum	ni_3-zi, AHw. 494; St. P 10, 2 IV 22; gin_6
doğru, haklı, samimi	išarum	si-sa_2, AHw. 392;
doğru, içtenlik	kēnum kittum	zi(-d), zi-de_3, AHw. 481; CAD K 389; ni_3-gi-na, AHw. 494; CAD K 468; e_2-lugal(a)-na zi-de_3-$eš_2$ (=zi-de_3-$še_3$) mu-du "Kralının evinde onu içtenlikle yaptı". Gud. Sl. A XXIV 8;
doğru, samimi, eksiksiz (olmak)	kânum kīnum	gi-na,
doğru/gerçeği söylemek		zi ...du_{11}

Sümerce	Akadca	Türkçe
doğru/sağlam olmak		zid,
doğru yapmak		si …sa_2, SKI 199;
doğrulamak, onaylamak	kânum kīnum	gen_6, an-na... du_{11}/e, gi-na, nam-$erim_2$ …ku_5, ge-en,
doğrulmak, düzeltmek, hazırlamak	ešērum	si…sa_2 gu_4 $šu_4$-dul_5-la si ba-ni-sa_2-sa_2 "O öküzleri boyundurukta koşulu olarak hazırladı". Gud. St. F III 12-13;
doğrulmak, oryaya çıkmak	elûm; šamûm	un_3,
doğrultmak, yönetmek, çevirmek		ri,
doğruluk, dürüstlük, gerçek	kittum	$niĝ_2$-zid, ni_3-zi, i_3-zi/ni_3-gi-na, SAİL 84; 85; AHw. 494;
doğruluk, tarafsızlık, yargı, içtenlik	mīšarum	$niĝ_3$-si-sa_2,
doğrulukla		si-sa_2-bi, SDb. 2000, § 49, 3;
doğu	ṣīt šamši šērum/šērtum	utu-e_3, utu-e_3(-a), ki-^{d}utu-e_3, a_2-gu_2-zi-ga, AHw. 1219;
doğu rüzgarı		^{tumu}sa-ti-um,
doğum evi	dušmûm naqūbum	ama-a-tu/tud, SL 18; na-kab-tum, SL 185;
doğum günü		u_4-tu-ud-da YNER 3, 92; u_4-tu-da,
doğum için seçkin kişi/hayvan		mi_2-u_5-a,
doğum odası		e_2-sumur,
doğum sancısı		la-ra-ah^{munus} SL 155;
doğum yeri		ki-ulutim/$ulutim_2$, ki-$umun_2$ SL 142;
doğum, biçim, şekil	nabnītum	mud; AHw. 698;
doğum, oluşum		nam-dumu-zi,
doğum, üreme, çiftleşme		$ša_3$-bala-a,
doğumhane, doğum odası		e_2-zu_2-ra-aḫ,
doğuran, üreten	ālittum	gan, AHw. 36; ISL 37;
doğurmak, doğmak	(w)alādum	ugu/ugu_2; ugu_3, AHw. 1457 ugu_4, mud, CAD A/1, 287; u_3-tu/u_3-tud, AHw. 1457 šub, SL 549; ab_2-e e_2-tur_3-ra amar-bi nu-šub-be_2 "İnek ahırda

Sümerce	Akadca	Türkçe
doğurmak, doğmak		danasını doğurmuyor". SGL 1, 125; u_3-tu(-da), u_3-tu, SAİL 455; AHw. 1457 tu(-d), tu-ud, gan,
doktor	asûm	a-zu, AHw. 76; a-zu-gal "baş tabip", $^{lu}{}_2$a-zu/zu_5, AHw. 76; CAD A/2, 344;
dokuma	ḫaṣbum	tug_2-guz-za, giysi, AHw. 332;
dokuma atölyesi		e_2-uš-bar, SL 58
dokuma tezgahı	kiskibirrum mukānum ṣīṣītum pallukkum ḫaṭṭum	kur_4, ^{ĝeš}kur-ra; ^{ĝeš}saĝ-du; ki-la_2-tag, ^{ĝeš}ku-ra, tug_2-tug_2, AHw. 588 šerim, $šerim_2$, $šerim_3$ (TAG. TUG_2), AHw. 1105; $niĝ_2$-^{ĝeš}nimbar, $niĝ_2$-menbulu$ĝ_2$, AHw. 816; me-bulu$ĝ_2$, AHw. 816; ^{ĝeš}$niĝ_2$-zu,
dokuma, tekstil		ba-zi-ḫu-um, dul_4,
dokumacı	ḫuppûm kāmidum išparum māḫiṣum išpartum	ḫub$_2$-bu, SAİL 88; pan-tag-ga, SAİL 439; AHw. 584 $^{lu}{}_2$tug_2-du_8-a, SAİL 536; AHw. 432; $^{lu}{}_2$tug-tag-tag-ga, $^{lu}{}_2$uš-bar, $ušbar_5$ SAİL 211; AHw. 397; tug_2-tag-ga, SAİL 439; AHw. 584, dokumacı kadın "^{munus}uš-bar, CT 18, 38 a Ay. 7; AHw. 396; bayan dokumacı "$geme_2$-uš-bar", kıdemli dokumacı "ama-$tuku_5$",
dokumacı hüneri		nam-ad-KID,
dokumacılık, dokuma, tekstil	šilipkā'um	$^{tug}{}_2$ši-li-ib-ka,
dokumak	rapāsum maḫāṣum	ra, SAİL 295; 328; AHw. 580; sig_3, SAİL 295; 328; AHw. 580;
dokumak, elbise hazırlamak		$tuku_5$,
dokumak, kilim dokumak	maḫāṣum	tu_{14},
dokumak, vurmak	maḫāṣum	$niĝ_2$-sig_3, AHw. 580;
dokunaklı, acıklı		$gilim_2$,
dokunaklı, anlamlı (olmak)	eddum	sir_5,
dokunma, temas, yardım	liptum	tag,
dokunmak, bağlamak, değmek		tag
dokunmak, çok iyi hissetmek		$ša_3$ ... $saĝ_9$
dokunmak, değmek, elini sürmek		šu ...du_{11}/e,

Sümerce	Akadca	Türkçe
dokunmak, direnmek, elini sürmek		šu ...tu-tu, šu ...du_{11},
dokunmak, hissetmek		$ša_3$ ...gur_4,
dokunmak, incitmek, etkilemek	kapārum	šu ...du_{11} AHw. 535;
dokunmak, kucaklamak, değmek	lapātum	tag, AHw. 534; CAD L 82;
dokunmak, tutmak, yakalamak	ṣabātum	ra, AWL 292; AHw. 1066
dokunmak, vurmak	maḫāṣum	si_3(-g), AHw. 580; CAD M/1, 71;
dokunmak, yaklaşmak	sanāqum ša nakrim	ku-nu, SAİL 536; AHw. 915;
dokunmak, yardım etmek	lapātum	tag, SAİL 126;
dokuz/9	tīšum ilimmum	ilimmu, SDb. 2000, § 46, 2 a;
dolamak, bükmek, sarmak	šapāṣum karākum	$liri_4$/$liri_5$, la_2, CT 19, 2 a Ay. 7; AHw. 446;
dolamak, döndürmek,		šu ...$ḫub_2$
dolamak, harekete geçmek	qadādum	gurum, MSL 2, 139, 14; AHw. 890;
dolandırıcı kılavuzcu/önderi	šikrum	gam_3
dolandırıcı, hileci, düzenbaz		$^{lu}{}_2$da-ba-ri-ri,
dolandırıcılık, dalavere		nam_2-di,
dolandırıcılık, düzenbazlık		da-ba-ri-ri su_3-ga,
dolandırma, kandırma	ṣūd pānīm	igi-niĝin-na,
dolandırmak, aldatmak		a-ša-an...ĝar$_3$
dolandırıcı, yaramaz, haydut	išḫappum	$^{lu}{}_2$aš-ḫab,
dolap çevirmek, komplo kurmak		ir-pag ... aka,
dolap, büfe, yüklük, görevli, memur		gu_2-ne-saĝ-ĝa$_2$,
dolap, tuzak, kapan,		ĝeš-pap-ḫal-la,
dolaşık olmak, çaprazlama uzanmak,	egērum	gil-gil
dolaşıp durmak, acıtmak, ısırmak		sa-sa,
dolaşma, gezinti		di_4-di_4-ba,
dolaşma, gezinti		pap-ḫal
dolaşma, gezinti yalnız/tek başına		dili-du(-a),

Sümerce	Akadca	Türkçe
dolaşmak, geçmek		-ta bal ĝiri$_3$ ...niĝin
dolaşmak, çalkalamak, gezmek	dâlum	dun$_5$,
dolaşmak, çevrelemek, dönmek	ṭapālum	ni$_2$ ...kar$_2$-kar$_2$
dolaşmak, dönmek, gezinti yapmak	saḫārum	nigin, šu ...niĝin$_2$ AHw. 1005; pap-ḫal, CAD S 36; šu...daĝ, Lugab. 207; za-e tilla$_2$ im-ma-nigin-e-en "Sen sokakta dolaşıp duruyorsun. ", TCL 16, 45, 1;
dolaşmak, gezmek, yürümek		daĝ, ki-en...du
dolaşmak, hareket etmek, sokmak		sa-sa,
dolaşmak, yarışmak	lasāmum	ḫub$_2$-dar.. aka, SL 114;
dolayı		nam/mu-še$_3$; nam-bi-še$_3$ bar ...-a, bar ..... ak-ta bar-bi-ta "Bundan dolayı", PBS 9, 29 II 4 mina-kam-ma-še$_3$ bar-bi-ta dumu-ur ^{d}nammu-ka e$_2$-lu$_2$ im-ma-gur "Bundan dolayı ikinci kez Ur-Nammu'nun oğulları nedeniyle Elu geri döndü. "
dolayı		PBS 96 III 5-9; nam/mu-še$_3$; bundan dolayı "nam-bi-še$_3$"; arpadan dolayı "bar-še-bi-ka", kanaldan dolayı "bar-e-bi-ka",
doldurma	šipkum	dub, CT 18, 39 I 11; AHw. 1245; SAİL 138;
doldurmak	ḫabûm malûm lalûm malûm mašādum	a-du-bu-ul, CAD H 72; AHw. 306; a ...si; gi$_4$, AHw. 597; SGL 1, 65; niĝ$_2$-erim$_2$ e$_2$-ba im-ma-an-gi$_4$ "O, kötülüğü eve doldurdu", la, AHw. 530; si, AHw. 597; CAD M/1, 174; ma$_2$-gal-gal-a im-mi-si-si "(Taşları) büyük gemilere doldurdu/yükledi". Gud. St. B VI 61-62; si-ga/ge, su$_3$(-g), AHw. 597; SKI 193; la$_7$, Emesal: ze$_2$- em$_3$ < si$_3$, SL 312; šu-ni-še$_3$ im-mi-in-si "Onun eline o (onu) doldurdu/ ona teslim etti. " UET 8, 68, 15;

Sümerce	Akadca	Türkçe
doldurmak, yüklemek, yığmak		saḫar ...dub,
doldurmak, dökmek	naqûm	bala, AHw. 744;
doldurmak, kaplamak		šu-a ... si
doldurmak, ödemek	malûm	sa_5, SAİL 123; AHw. 596;
dolgu yapmak, doldurmak		saḫar-si-ga,
dolgun, dolgun olmak		peš-gi_4,
dolu olmak, doldurmak	malûm ṭapāpum lalūm	diri(-g) AHw. 596; ISL 71; de_2 AHw. 596; gur_3 AHw. 597 si, MSL 14, 341, 164; AHw. 1369; $guru_3/gur_3$, gi_4, su_3(-g), la, AHw. 530;
dolu, kalabalık		si-a, SL 229;
dolu, yüklü		ĝa_2-ra,
dolu/tok, bereketli olmak		zal,
dolunay		e_2-u_4-15,
domates fidanına benzer bir bitki türü		$^{u}{}_2$buru$_2$
domuz	šaḫûm kurkuzannum šaḫītum šaḫāpum	šaḫ/šaḫ$_2$, AHw. 1133; MSL 3, 148, 318; TSL 26, 1-5; šaḫ$_2$-ni$_3$-ku$_2$-a "besi domuzu", šaḫ$_2$-tur "moza, domuz yavrusu", AHw. 511 šaḫ$_2$-u$_2$ "kır domuzu, yaban domuzu", evcil/yerli domuz, besili/yağlı domuz "šaḫ$_2$-niga", dişi domuz "megida/megida$_2$", megida$_3$(KUN), AHw. 1132; ^{munus}šah, SAİL 53; AHw. 1132; yaban domuzu "šaḫ-ĝeš-gi", AHw. 1128; šaḫ$_2$-ze$_2$-da, domuz budu "dur$_2$-šaḫ$_2$", çayır domuzu "šaḫ$_2$-u$_2$" erkek çayır domuzu "šaḫ$_2$-u$_2$-nita", VS 14, 9 IX 2;
don	ḫalpûm kuṣṣûm	ḫalba$_2$/ḫalba$_6$, ḫalpi AHw. 313;
don, buz, soğuk hava, ayaz	šalgum šurpum šaḫurum mammûm	šeg$_9$ ga-dam, MSL 13, 165, 155; mabi$_2$, MSL 3, 51, 4; AHw. 601;
don, külot	šuruppûm	šeg$_4$, MSL 13, 188, 173 a; AHw. 1287;

Sümerce	Akadca	Türkçe
donanım, teçhizat, araç gereç	šēlu ša nukarribum	$šil_3$,
donatım, silah	unūtum	a_2-kar_2, AHw. 1422;
donatmak, etkilemek, süslemek		šu... tag,
donatmak, süslemek, boyamak		$gunu_3$/gun_3, me-lam_2.. su_3-su_3,
doruk, zirve, baş	elat šamê qaqqadum	an-pa, si-un_3-na, SL 231; a-gu_3, AHw. 889;
doruk, zirve, tepe, ağacın tepesi	mēlûm	ĝeš-il_2,
dost, arkadaş	rū'um	ru-u_2/u_8-a, AHw. 998; du_{10}/dug_3-nir, du_{10}-$gala_7$, VS 1, 31, 1; du_{10}-$gala_7$-$ĝu_{10}$ "dostum", du_{10}-$gala_7$-$ĝu_{10}$ ze_2-me "dostum sensin"
dostça, içtenlike	damqiš	sa_6-ga-a-ni ISL 10; zi-de_3-$eš_2$, an-ku_3-ge zi-de_3-eš mu-ĝar "Kutsal An onu oraya içtenlikle yerleştirdi." Gud. Sl. B XII 26; zi-de_3-$eš_2$ bi_2-in-pa_3-da "O onu dostça çağırdı." UET 1, 112, 17;
dostluk, arkadaş	salīmum	inim-dug_3, AHw. 1015; silim, CAD S 100;
doymak, yeteri kadar almak	šebûm	gi_4, ISL 77;
doyurma, doyma	šib'um	lum, CT 12, 21 I 9; AHw. 1229;
doyurmak, emmek		ta...ḫab_2,
doyurmak, haber vermek	šebûm	suḫ$_3$-suḫ$_3$, AHw. 1207;
dövünmek, yas tutmak, sızlamak		gagig,
dövüş, kavga, mücadele, savaş	anuntum qablum	nun_3, ga-ba-al,
dökme kalıp	pitqum	^{urudu}niĝ$_2$-de_2-a
dökme, depolama, yığma	šupukkûm	še-ba-si-ga, MSL 1, 73, 17; AHw. 1281;
dökmek, akıtmak, akmak	naqûm tabākum šapākum nâṭum	šiškur, šiškur, bala, AHw. 817; dub, SAİL 138; AHw. 1295; de_2, AHw. 1168-1169; CAD Š/1, 412; di_5, MSL 3, 57, 3; AHw. 768; $šu_2$, AHw. 1168; ISL 65; si_3(-g),
dökmek, döşemek, yatmak	utulum	nud/nu_2,

Sümerce	Akadca	Türkçe
dökmek, harman savurmak, akıtmak	šapākum šaqûm	de_2; si, dub, AHw. 1168-1169; YNER 3, 73;
dökmek, saçmak, fırlatmak, atmak	sapānum	sig_{10}
dökülmek, dışarı çıkmak, akmak		diri(-g), ri,
dökmek(kerpiç-tuğla)	labānum	du_8, AHw. 522; CAD L 8;
dökülmüş, boşaltılmış, boş	šapkum	ni_3-lu_2-ur_2, MSL 13, 117, 111; AHw. 1173;
döküm yapmak		šub,
döküntü, artık, kir, çöp, çamur	ḫāmūm	an-ba,
döküntü, talaş, pislik	kabûm	šurum/šurum$_3$, šurun/šurun$_2$
döl atmak, boşaltmak		a …ra,
döl yatağı, rahim, vulva, dar		sal,
döl, sperma, tohum, çekirdek, yarak	ittûm	$ninda_2$, uzu-a-bala,
döl, tohum, kaynak, köken	zērum	i-iz,
döl, ürün	atmum	ešlug, lu-lu-bu-na, lu-lu-gu-na,
döleşi, meşime		^{uzu}a-$sila_3$-ĝar-ra, SL 7;
döllemek, çocuk yapmak, üretmek	rêdum	re_2(DU. DU), AHw. 965-967; ru, AHw. 969; ISL 10;
döllemek, tohum atmak		numun... i/e_3,
döndürmek, bükmek, çevirmek		gilim, ti …bala,
döndürmek, çevirmek, eğri/çarpık	zârum	lu-gu_2,
döndürmek, dönmek	târum lawûm	gi_4, AHw. 1332; AWL 208; dub, ti …bala
döndürmek, sarmak, çevirmek	qarārum	ḫal-ḫa, šu …niĝin/niĝin$_2$,
dönmek, ayrılmak, hareket etmek	târum ṣâdum	gur, AHw. 1332; NG 3, 118; UET 6, 124, 36; gur-ma-ab "Bana geri dön!", BE 31, 51, 14; bar-daĝ, CT 18, 46, 49; AHw. 1323; niĝin, SAİL 529; AHw. 1073; gaba …zi, e,
dönmek, baş vurmak	sulûm	zur, CT 12, 10 I 22; AHw. 1056;
dönmek, çevirmek, döndürmek		bala/bal,

Sümerce	Akadca	Türkçe
dönmek, itiraz etmek	sahārum târum	gi_4, BİN 8, 158, 39; AHw. 1005; saĝ ...gi_4, CAD S 36; nigin, gur, AHw. 1332;
dönmek, oynamak, hızla geçmek	sarûm	du_7-du_7,
dönüm noktası	kunsaggûm	kun-saĝ-ĝa_2,
dönüm, evlek		ab_2-ki,
dönüş		gur-ra,
dördül, kare, gönye		ba-si/si_8,
dördüncü ip, kordon, damar, koşul		sa-4-tur,
dört bacaklı yaratık	būlum	niĝ$_2$-ur$_2$-limmu$_2$, niĝ-ur$_2$-limmu$_4$,
dört iklim(=köşe bucak her yer), bölge, cihan, dünya, ülke	kibrat arbatim kiššatum mātum	an-ub-da, ub-da, $šu_2$, SAİL 396; 425; 545; AHw. 492; šar, $šar_2$, AHw. 492; AWL 156; $šar_2$-$šar_2$, šargad, AHw. 492; gu_{14}
dört/4	arba'um	limmu/limmu$_2$; limmu$_3$/limmu$_4$; limmu$_5$, AHw. 66; SDb. 2000, § 46, 2 a;
dörtgen, göbek	rebītum	sila, MSL 9, 136, 607; AHw. 964; ib_2-si_9,
dörtnala koşmak, acele götürmek		ḫa$š_2$ ...bad,
döşek, kağnının bir parçası		^{ĝeš}dub
döşek, yatak	eršum mayālum rubṣum	^{ĝeš}ki-na$_2$/nu_2, AHw. 246; 587; ISL 46; SAİL 461; ki-tuš, CT 11, 48 IV 41; AHw. 991;
döşek, şilte, minder	maḫṣum šê'um	$^{tug}{}_2$ša$_3$-tuku$_5$; AHw. 586;
döşek, yorgan, battaniye	ḫullānum	$^{tug}{}_2$gu$_2$-la$_2$, SAİL 6; AHw. 354
döşeme tahtası	germadûm	^{ĝeš}ĝir$_3$-ma$_2$-du$_3$,
döşemek, koymak, yerleştirmek	šakānum	mar, AHw. 1134-1137;
döveç, havaneli,	esittum	bur-sum, AHw, 250; CAD E 337; gum, da-gum,
döven, sürgü, tapan	narpasum	^{ĝeš}al-tag, MSL 6, 118, 35; CT 12, 42 II ḫar-ḫa-da, ^{ĝeš}a$_2$-al-tag "döven oku",
döven, sürgü, tapan	gisappum	^{ĝeš}mar-še-ra-aḫ, MSL 6, 118, 35; u_3-ri-ga, SL 288; ^{ĝeš}še-ĝeš-ra-aḫ, ĝeš-bad-ra$_2$, AHw. 291;
döver, direk		^{ĝeš}til-lu-ub$_2$, ^{ĝeš}e-ra-num$_2$,

Sümerce	Akadca	Türkçe
dövme		kig-dub$_2$-ba,
dövmek	dâkum ḫabātum	kaz$_8$, ru$_5$, SKI 97;
dövmek, kırmak, vurmak, ezmek	mašādum ḫašālum nasākum nêrum mašādum	šu-tag, CT 18, 35 III 70; AHw. 623; kum, SAİL 191; 192; AHw. 333; saĝ$_7$, sud$_2$/sud$_3$, ĝiri$_3$ ... ra, laḫ,
dövmek, öldürmek, katletmek	dâkum nasākum	saĝ, kaz$_8$
dövmek(harman), savurmak		ĝeš ... ra AWL 161, saĝ-ĝeš ...ra AWL 161; SGL 1, 73;
dövmek, vurmak, yumruklamak		ĝiri$_3$ ... ra,
dövmek, yakmak, yanmak, vurmak	maḫāṣum	saĝ$_2$, saĝ$_3$,
dövmek, yoğurmak, vurmak		šu-pel$_2$ la$_2$,
dövünmek, yakınmak	nasāsum bakûm	i-si-iš, gaba ...ra, a-še-er, Emesal: a-nir,
dua	šu'illakum nīš qātim ikribum teṣlītum	šu-il$_2$-il$_2$, šu-il$_2$-la SAİL 354; AHw. 1262, 369; šu$_{12}$(-d), AHw. 369; sub/su-ub, šub, siskur/siskur$_2$, SAİL 579; AHw. 1351; a-ra/ra$_2$-zu, inim-sa$_6$, kiri$_3$-šu-ĝal$_2$-la,
dua etmek, rica etmek, yalvarmak	karābum	ka-šu...ĝal$_2$, šu.. gala$_7$ e$_2$-e im-ma-ĝen ka-šu im-ma-ĝa$_2$ "O tapınağa gitti ve orada dua etti". Gud. Sl. A XVIII 8-9; ^{d}nin-ĝeš/giz-zi-da diĝir-ra-ne$_2$ šu
dua etmek, rica etmek, yalvarmak	supûm	mu-da-gala$_7$ "Ningizzida'ya, tanrısına o dua ediyor." Gud. Sl. A XVIII 16-17; šu ..... mu$_2$ šu$_{12}$(-d), AHw. 445; šub .... sa$_4$ Gud. Sl. B II 6 sub/su-ub siskur$_2$, SAİL 26; 438, šub, šud$_3$, SAİL 26; 438, a-ra-zu ... e, ka-zu-kal-la, CT 12, 10 I 22; AHw. 1060; šud$_3$ ... ša$_4$, šud$_3$ ... ra, šude$_3$, siškur, kiri$_3$-šu ...ĝal$_2$,

Sümerce	Akadca	Türkçe
		inim ...sa_6, igi ...$ša_6$, SGL 1, 136;
dua, yalvarma, rica, niyaz		ra_2-zu/a-ra_2-zu, SGL 2, 80; ra_2-zu-a (=a-ra-zu-a) ba-gin "(Akşam) o orada dua etmeye gitti". Gud. Sl. A XVII 29, a-ra-zu-ni-$še_3$ "Onun duası için", YOS 1, 27, 32
duacı, müteşekkir	kāribum	nam-šita/ $šita_2$, AHw. 449;
duba, araba, kağnı	rukūbum	$^{ĝeš}ma_2$-u_5, AS 6, 24, 107; SAİL 122; AHw. 994
dudak bükmek	pû petūm	ka ...du_8
dudak, kenar, ağız, çene	apsapum šaptum sapsapum	tun_3-bar, SAİL 595; AHw. 1027; tun_3, šu-um-du-um, AHw. 1176; sun_4, SAİL 595; AHw. 1027; nundum, SAİL 18; MSL 13, 248, 9; AHw. 1176;
dul	almuttum	na/nu-ma-su, AHw. 38; CAD A/1, 362; na-ma-su lu_2-a_2-tuku nu-na-ĝar, nu-ma-kuš/$kuš_2$, nu-ma-su SAİL 75, nu-mu-un-$kuš_8$, nu-mu-un-su, SL 210; "Dul kuvvetliye teslim edilmedi". Gud. St. B VII 44; ^{munus}nu-$kuš_2$-u_3, SAİL 75,
dul		AHw. 38; CAD A/1, 362; nu-siki nu-ma-su lu_2-a_2-tuku nu-na-ĝa_2-ĝa_2-a "Yetime (ve) dula güçlü haksızlık yapmayacak". CIRPL Ukg. 4-5 XII 23-25; ku-ba_2-du_{11}-ga nu-ma-su u_4-bi-ta i_3-dur_2-dur_2-$eš_2$ "Kubaduga (ve) dul bayan o zamandan bu yana birlikte oturuyorlar". DP 612 VII 6-8;
dul/aile reisi kadın, baş hemşire	puršumum	bur-šu,
duman	qutrum	i_3-bi_2, RA 17, 199 I 15; AHw. 931; ibbi, AHw. 931; $ibbi_2$(NE) AHw. 931;
Dumuzi		^{d}dumu-zi, $^{iti\ d}$dumu-zi "12 ay/Mart",
durak	mazzāzum	ki-gub-ba, AHw. 638; CAD M/1, 233; u_4-da
durak, destek, dayanak, askı		^{ĝeš}gan/gana,
durak, iskemle, koltuk	manzazum	ĝišgal, AHw. 605;

Sümerce	Akadca	Türkçe
duraklama; konut, mesken	šubtum	unu_6, AHw. 1257;
durdurmak çekinmek, zapt etmek	uḫḫurum; šêtum rakābum	da_{13}, dub_3 ... guz
durdurmak, bastırmak	ḫatûm	tun, MSL 3, 146, 273; AHw. 336; $muš_3$...tum_2/de_6;
durdurmak, kesmek, uzanmak	egûm	$ĝa_2$/$ĝal_2$-la.. daĝ,
durdurmak, vazgeçmek, bastırmak	ḫabāṣum	šu-gi_4, CT 18, 38 b Ay. 10;
durgun, sakin (olmak)	šuqammumum	si-di, CT 11, 33, b 3; AHw. 1281;
durgunluk, huzur, sükunet, sessizlik	šaqummatum	i-ši-u_5, AHw. 1182;
durmak, beklemek		gub, STVC 42, 8;
durmak, kesilmek, bitmek		$muš_2$.. de_6/tum_2,
durmak; durdurmak, kesmek	naparkûm	$ĝa_2$-la ...daĝ,
durum	pitruštum	du_8-uš-tu, SAİL 167; AHw. 870
durum belirteci		-ta, dam-$ĝar_3$ unu^{ki}-ta "Uruk'lu tüccar", VS 14, 55 II 1-3; a_2-^{d}nanše-ta a_2-^{d}nin-gir_2-su-ka-ta " Nanše ve Ningirsu'nun gücü nedeniyle", Gud. St. D IV 2-3; lipiš-ta "öfke nedeniyle", $ša_3$-ge-na-ni-ta "Kendi isteğiyle", $ša_3$-ḫul$_2$-la-ni-ta "sevinçle", u_4 ... $^i{}_7$idigna usu-ma-da-ni-ta im-mi-in-ba-al-la-a "O Dicle'yi ülkesinin gücüyle (yeniden) kazdığı zaman", UET 1, 24, 12-15;
durum, yer	mazzāzum	^{ĝeš}luĝ
duşak(=hayvanı iki ön ayağından bağlayan ip), yular, gem, dizgin, ayak bağı	şerretum	$eš_2$-$giri_{17}$, AHw. 1092; $eš_2$-$kiri_3$, AHw. 1092; ab_2-ur_2,
dut		^{ĝeš}la-la-an-gi_4
duvar, çit, parmaklık, sur	igārum agûm igārum dūrum	e_2-zi, SAİL 296; 324; AHw. 366; CAD I/J 35; igar, ISL 23; ES 2; AHw. 366; izi, AHw. 366; iz-zi, SAİL 296; 324, AHw. 366; bad_3 AHw. 178; CAD D 192; sig_4, sig_4-zi AHw. 366; ISL 66; gi-saĝ, a_2-ĝar; a_2-ĝar(=aĝar) ki im-mi-tag "O duvarı yere yerleştirdi/temeli attı. "

Sümerce	Akadca	Türkçe
		Gud. Sl. A XX 26; ba_0, ba-ar, AHw. 366; ĝeš-zi, egar/igar, AHw. 366;
duvarcı teknesi, kömür kovası		im-BU-BU,
duvarcı, mimar	itinnum	šidim, šidim-gal "şef mimar, usta başı, direktör", šidim-maḫ "baş mimar",
duvarla çevirmek	saḫārum	dub, duvarla çevirmek, AHw. 1005-1008;
duygu, aşk		su-tab_2,
duymak, dinlemek, işitmek	šemûm	ĝeš .... tag/k, AHw. 1211; ur_5-da, CAD Š/2, 277; ĝeš- tuk/tuku, SAİL 296; AHw. 1211; ĝeš ... tuku, AHw. 1211; ni_2 ...gur_4
duymamak, sağır olmak		ĝeštug$_2$ ...la_2
dübel, ok, kazık, silah	sikkatum ūṣum	kak,
düdük, kamış düdük, kaval, sipsi		gi-di, gi-zi-gid_2-gid_2, gi-$duru_5$, SL 77 $^{ĝeš}gu_2$-uš, a-la-la $^{urudu}kiĝ_2$-tur,
düğüm	riksum	dim
düğüm, bağ, kese, torba, engel	kiṣrum	$keš_2$, SAİL 15, 152; AHw. 984; $keš_2$/kešda, SAİL 108; 152; AHw. 984; ka-kešda, AHw. 488; SAİL 15, 152;
düğümlemek	šatûm	ze_2- ze_2; AHw. 1203;
düğün hediyesi vermek		$niĝ_2$-mi_2-us_2-sa_2.. aka,
düğün, bayram, tören		ezen-maḫ,
düğün/eğlence yeri		ki-ezen
dükkan, küçük esnaf, sanatkar	kiškattum	ĝeš-kin-ti, MSL 4, 21, 154; RA 17, 148 a 10; AHw. 49 šu-niĝin$_2$ 42 lu_2 ĝeš-kin-time "Toplam 42 kişi. Onlar küçük esnaflardır. Nik. 3 XIII 4-5; ganun-ĝeš-kin-ti i_3-de_6 "O (otları) esnafarın deposuna götürdü". VS 14, 44 II 3-4, e_2-ganba, NG 3, 105;
dükkan, mağaza, depo, ambar		$kala_3$, SL 134;
dülger, marangoz	nāgarum	nagar, AHw. 710; CAD N/1, 108; SAİL 560; nagar-gal "baş/usta marangoz", 1 nagar 3 tug_2-du_8 1 ašgab 2

Sümerce	Akadca	Türkçe
dülger, marangoz		baḫar$_2$ 1 šakan-keš$_2$ 2 udu siki-ka kin-bi 1 gi kuš$_3$-4 lu$_2$- didli "Bir marangoz, üç keçeci, bir ayakkabıcı, iki tabakçı, bir sepetçi, iki yün koyunları çobanı. Onların işi, değişik yerlerde çalışan insanlar için 1 Gi, 4 Kuš'dur." VS 14, 187 III 1-7; nagar^{sar} "bir bitki türü",
dümbelek, darbuka, davul, trampet	manzûm lilisum alûm	meze/me-ze$_2$, SAİL 426; AHw. 605 ^{urudu}li-li-is$_3$, lilis/liliz, ^{urudu}a-da-pa ; ThSLa 2; AHw. 11; kuš-gu$_4$-gal, SAİL 7; AHw. 39;
dümen	parīsum gišallum nēberum parīsum	^{ĝeš}gi-guš, MSL 5, 184, 408; AHw. 833; ^{ĝeš}ĝisal, AHw. 292; ^{ĝeš}ma$_2$-digi-ga, SAİL 122; ^{ĝeš}ma$_2$-ri$_2$-za, MSL 5, 184, 408; AHw. 833;
dün	timāli amšali	u$_4$-dam-ma-ri-a, AHw. 1359; u$_4$-ku-nu-ri-a, AHw. 1359; u$_4$-re-eš, AHw. 1359; u$_4$-ri-eš, ša-du$_{11}$-ga, AHw. 45; ša-ka-ba, SDb. 2000, § 50, 2; ša-ka-ba i$_3$-ĝen "O dün gitti"; Emesal: še-še-gi-ba< ša-du$_{11}$-ga,
dümenci, kayıkçı	nēberum	lu$_2$-ma$_2$-addir,
dünya	erṣetum	ki, AHw. 245; CAD E 308; a-ra-li/arala, AHw. 245;
dünya, cihan	kiššatum	ki-ša-ra, ki-šar-ra, ki-šar$_2$-ra, SAİL 396; 425; 545; AHw. 492; AWL 150; u, u$_5$,
dünya, yerküre, toprak	erṣetum	ganzer$_3$ (GAR. NAGAR) AHw. 245;
dünyanın en uzak köşesi		zag-ki-a, SL 310
dürmek, yuvarlamak, sarmak		šu … gur
dürüm	sīkum	siki$_2$,
dürüst, adil, erdemli adam		lu$_2$-zi(-d), SL 163;
dürüstlük, doğruluk, gerçek	kīttum	niĝ$_2$-gi-na,
düşkün olmak, hoşlanmak	menûm	ḫi-li …kar, ḫi-li …te/teĝ$_3$
düşman	nakrum ayyābum zāwiānum zā'erum nakrum ayābum	^{lu}$_2$kur$_2$, AHw. 723; CAD N/1, 189; rim, AHw. 23; gu$_2$-du$_3$-a, gu$_2$-erim$_2$, ḫul, MSL 4, 119, 7; AHw. 1517; lu$_2$-erim$_2$, AHw. 23; SL 41; SL 160; lu$_2$-gu$_2$-bar/du$_3$, ; AHw. 1502;

Sümerce	Akadca	Türkçe
		mu-lu-kur$_2$-ra, AHw. 723; ISL 140; ur, AHw. 723; ISL 65; $^{lu}{}_2$erim$_2$, erim$_2$-gala$_7$, AHw. 23; ISL 82; erim$_2$-gala$_7$ "kötü+olmak - düşman", UET 1, 128, 17;
düşman olmak, itiraz etmek, darılmak	nakārum gerûm waštum	kur$_2$, SAİL 60; MSL 2, 130, 8; CT 18, 40 II 51; AHw. 718; CAD N/1. 159; inim(a)-ni lu$_2$ nu-u$_3$-kur$_2$-e "Sözlerini kim değiştirmezse," Gud. St. B VIII 36; ga-ba-al ...du$_3$; bal/ba-al, da-da; da$_3$-da$_3$,
düşman ülkesi		ki-ne-ru, kur-kur, uru-kur$_2$-ra,
düşman, kötülük düşünen adam, kötü adam	raggum ayyābum	lu$_2$-NE. DU, lu$_2$-niĝ$_2$-NE. RU,
düşman, rakip, yabancı, yaramaz	gerûm ayyabum	$^{lu}{}_2$ga-ba-al-du$_3$ CAD G 62, kur$_2$ SL 152, lu$_2$-kur$_2$, lu-kur$_2$-ra, gu$_2$-erim$_2$-ĝal$_2$,
düşmanca, düşman		erim$_2$-ĝal$_2$,
düşmanlık, kin, savaş, çatışma	nukurtum	gug$_5$, nam-kur$_2$, SAİL 60; AHw. 802; CT 12, 49 III 51; munus-kur; nam-kur$_2$-re,
düşmek, damlamak, çökmek	ḫabātum makātum saḫāpum	šub, saĝ ...gi$_4$, AHW 605; CAD M/1, 145; šuš,
düşmek, inmek, yıkılmak, azalmak		ur$_2$ ... dun,
düşmek, kaybolmak, ölmek	maqātum	ri(-g),
düşmek, yağmur yağmak, yağmur	nalāšum zanānum	šeĝ$_{16}$(IM. A. A), šeĝ$_{17}$(IM. A. AN)
düşünce, kehanet, konuşma, ifade		inim-ĝar, SL 128
düşünce, eğitim, öğretim, talimat		umuš,
düşüncesizlik, dikkatsizlik		niĝ$_2$-dim$_2$-gul
düşünmek, kafa yormak dinlemek	ĝabāṣum kapādum	ĝeštu$_2$-deg$_x$(RI), dim$_8$/dim$_3$-me-a, šu$_4$, CT 12, 2 I 56; AHw. 441; ša$_3$ bala ...bal
düşünüp taşınmak, kafa yormak	malākum	ad.. gi$_4$, ad.. gi$_4$-gi$_4$ zum; ša$_3$ ...bal, ĝeštu$_2$ ...de$_5$, ĝeštu$_2$ ...deg$_x$(RI), ĝeštu$_2$ ...ri/rig$_5$, ad im-da$_5$-gi$_4$-gi$_4$(=im-da$_5$-gi$_4$-gi$_4$-e) "O bu nedenle bir şeyler düşünüyor." Gud. Sl. A V 1;

Sümerce	Akadca	Türkçe
düşürmek, eksiltmek, azaltmak	qalālum saḫāpum	saĝ ... tum_2, šuš,
düve, yavrulamamış inek		mi_2-gir,
düz saydam taş, ayna	immanakkum	$^{na}{}_4$im-ma-na, SL 125;
düzeli, geliştirilmiş		a-ta-du_8-a, SL 8;
düzeltmek, yanıt vermek		rug_2,
düzeltmek, budamak		gu_2-gur_5-ru-uš ...du_{11}
düzeltmek, hazırlamak, yapmak		di/de-em_3
düzeltmek, kırmak, silmek, kesmek		šu... gur_{10}
düzen, karşılıklı, farklı	mitḫurtum pelludum	ḫa-mun, SL 109, pi-lu_5-da, AHw. 853;
düzene sokmak, sıraya dizmek		gu.. dub_2/tag,
düzenlemek, yerleştirmek, atma	nadûm	gurud/$gurud_2$, ri,
düzenlemek, bir araya koymak	taqānum eṣērum	la_2, SAİL 481; AHw. 1323, ĝeš ..... ḫur, ur-ur-a ... ĝar, gu_2 ...si,
düzenlemek, plan çizmek	eṣērum	ĝeš ... ḫur, AHw. 252; pisan u_3-šub-ba-ka ĝeš ba-ḫur "Tuğla kalıbı üzerine o planı çizdi". Gud. St. C II 20-21;
düzenlemek, toplamak, toplanmak		gu_2 ...ĝar/$ĝa_2$-$ĝa_2$,
düzenlemek, yerleştirmek	ešerum	du_3, si ...sa_3, AHw. 254; CAD E 352; si.. si-sa_2,
düzenlemek, yükseltmek		zal,
düzenli	šûšurum	šušur,
düzenli olmak, uygun olmak	ešērum	si, AHw. 254; CAD E 352; $giri_{11}$, gir_{11},
düzenli, çeşitli (olmak), doğru	šûšurum	šušur,
düzenli/güzel koku		šim-ĝen,
düzgün, başarılı olmak	ellum	sikil, AHw. 197; CAD E 80;
düzgün, düzenli, muntazam		šu-agi-na,
düzgün, kusursuz, doğru		nir,
düzgün, ova, sade	ṣerum	lil_2
düzlemek, kırmak, vurmak		ra-ra,

Sümerce	Akadca	Türkçe
düzleştirmek, oymak, kesmek	naqārum	gu-ul
düzlük, ova, çayır, otlak	uppum	šu-tab, MSL 14, 272 D 5; AHw. 1424; daĝal, SAİL 237; AHw. 1331; ib_2-ba-du_3;

e E

Sümerce	Akadca	Türkçe
-e doğru, -e karşı		diri(-g)
-e gelince		-a-ri u_4-gig za-ra ma-ra-ni-ib-gi_4-a-ri(=mu-e-r-a-ni-b-gi_4-a-ri) an-ur_2 $ḫe_2$-eb-gi_4 (=$ḫe_2$-i_3-b-gi_4) "Sana yönelen o kötü fırtınaya gelince, o gökyüzünden aşağıya tekrar geri döndü". mu-lu i-bi_2-$ĝu_{10}$….. bi_2-in-du_8-a-ri "Gözüme bakan adama gelince", CT 42, 7 III 32;
-e kadar	adi	an-ma, en-ne ….. -a/$še_3$ ur-^{d}$ĝa_2$-tum_3-du_{10}-ke_4 en-ne/na ib_2-be_2-a ….. $ḫa$-ba ab-sum-mu "Ur-Gatumdu konuşuncaya kadar (=istemeden önce) o (onu) ona kesinlikle verecek". TCS 141, 4-7; i-bi_2(=igi) na-am_3-ti-la en-ne ba-ug_6-ge-a i-bi_2 ba-ra-an-bar-re-en "Ölünceye kadar ben ona kesinlikle iyi gözle bakmayacağım". Enki ve Ninḫursaĝ, 219; en-an …-a-$še_3$ en-an-lagaš^{ki}-a-$še_3$ "Lagaš'a kadar."
-e kadar, -inceye kadar, kadar	adi ennakkum	enna, AHw. 12-13; CAD A/1, 112; en_7; en-na … $še_3$
-e karşı, -den fazla, yukarıda	eli; muḫḫum	ugu_6 (U. SAG),
ebe	šabsūtum	munus bar-šu-$ĝal_2$ erkek ebe "$^{lu}{}_2$$ša_3$-zu", kadın ebe "munus$ša_3$-zu, SAİL 384; AHw. 1120; CAD Š/1i16-17;
ebedi katılım		$šir_3$-gid_2-du, $šir_3$-kal-kal, $šir_3$-nam-gala, $šir_3$-nam-šu-ub, $šir_3$-nam-ur-saĝ-$ĝa_2$, $šir_3$-$ša_3$-$ḫul_2$-la, $šir_3$-sud,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ebedi, sürekli, sonsuz	dārum	da-ri(-a), CAD D 115; AHw. 164;
eczacı	ṣāḫitum	i_3-ra_2-ra_2, VS 14, 109 I 3; i_3-ra_2-ra_2-be_2 šu-a bi_2-gi_4 "Eczacı (onu) teslim etti". VS 14, 138 I 3-4; i_3-ra_2-ra_2-e 3-kam-ma-ka šu-a bi_2-gi_4 "Eczacı (onu) 3. kez teslim etti". VS 14, 109 I 3-5; i_3-sur, AHw. 1074;
eder, ücret, fiyat	šīmum	bar-dub_2-ba, sa_{10}(-m), AHw. 1240; ni_3-sa_{10}-ma, CAD Š/3, 20; maš,
efe, küstah kişi		lu_2-igi-ze_2-ze_2,
efendi, bey, beyefendi	etellum	nir,
efsanevi yaratık	laḫmum	la-ḫa-ma, AHw. 528;
egemen olmak, tutmak, yakalamak		šu …dab_5
egemenlik, bağlılık, hürmet, saygı		nam-$kiri_3$-šu-du_3-a,
eğer	šumma enūma, šumma	tukum-bi, AHw. 1272; CAD Š/3, 274; SDb. 2000, § 66 A, 3; tukum-bi lu_2-u_3 dam in-tuku "Eğer bir adam evlenirse", AJA 7, 16-25, 36-38; tukum-bi ki-na-me-$še_3$ nu-du-de_3-en a-na-aš-am_3 u_4 mu-e-zal "Eğer hiçbir yere gitmiyorsan, zamanı/günü nerede geçiriyorsun?". BE 31, 51, 5; tukum-bi dumu ad-da-na-ra ad-da-$ĝu_{10}$ nu-me-a ba-an-na-an-du_{11} "Eğer bir çocuk babasına: 'sen benim babam değilsin' derse, "SRB 25 I 1-2; u_4(-d), AHw. 1273; u_4-da, NG 3, 170; SDb. 2000, § 53, 4;
eğer		u_4-da, NG 3, 170; SDb. 2000, § 53, 4; u_4-da udu-e-ḫada$_2$ siki-bi e_2-gal-la-a ba-de_6 ku_3 gin_2-5-am_6 e-ĝa$_2$-ĝa$_2$ ne "Eğer koyun beyazsa, yünü saraya taşındıktan sonra, onlar 5 Šeqel gümüşü teslim edecekler". CIRPL Ukg. 6 I 18-20; u_3/u_4-da; u_3-da mu-$še_3$-sa_{10}-sa_{10} "Eğer o onu ondan satın alırsa", CIRPL Ukg. 4-5 XI 26; u_4-da du_{11}-du_{11}-na niĝ$_2$-$erim_2$ ba-ĝa$_2$-ĝa$_2$ "Eğer o sözlerine kötülüğü yansıtırsa", RTC 16, VI 1; u_3-da mu-$še_3$-sa_{10}-sa_{10} "Eğer o (evi) satarsa", CIRPL Ukg. 4-5 XI 39- XII 1;

Sümerce	Akadca	Türkçe
eğer, belleme(=eşekleri sıcaktan korumak için bellerine bağlanan minder)	taḫapšum	tug_2-lil_2-la_2, AHw. 1301
eğer, -e karşın	surri; šumma	tukum, tukum-bi,
eğilim, eğik, yetenekli, istekli		i_2-ku_2, SL 117;
eğilmek	kepûm qadādum kanāšum	gam, SAİL 362; AHw. 467; gu_2 …la_2, gu_2-gid_2, MSL 13, 198, 113 gu_2-la_2, MSL 13, 198, 113 ki-ma-al, AHw. 890; ISL 43; diĝir-ki ni_2-ba mu-un-na-gam-e-eš "Yeryüzünün tanrıları onun önünde kendiliğinden eğiliyorlar. " SL 104; gur_2, AHw. 435; CAD K 312;
eğilmek, bükmek, bükülmek, eğmek	dārûm kanāšum	da-ri/ri_2, gur_2, SAİL 362; AHw. 435; CAD K 144
eğilmek, yöneltmek	kanāšum kanānum	$gurum_3$ (İGİ. GAR),
eğilmiş	qaddum	a_2-gurum-ma, MSL 5, 122, 348; AHw. 891;
eğirmek, örmek, döndürmek		$zara_5$,
eğirmek/yün, döndürmek, çevirmek	eddum	sir_5,
eğitici, terbiyeci, antrenör, menajer		lu_2-mud,
eğitim, öğretim, açıklama, talimat		ni_3-du_{11}-ga,
eğitmek	(w)u'urum	a-aĝ,
eğlence, neşe, sevinç, şenlik, mutlu	ḫidûtum	$kiri_3$-zal,
eğlence, oyun, atlama ipi	keppûm mēlultum	ešemen/$ešemen_2$, $ešemen_3$/ $ešemen_5$, AHw. 467;
eğlence yeri	aštammum	e_2-$eš_2$-dam, AHw. 85; e_2-dam, ešdam AHw. 85;
eğlenmek, oynamak		a-tar … aka, di-di,
eğme, çiğneme, bükme	qiddatum	ur_5, AHw. 920;
eğmek, bükmek, eğilmek	kapāpum qadādum kanānum	gur_2, gil, AHw. 442; SAİL 67; ri_{11} AHw. 890; gam, AHw. 435;
eğmek, eğilmek, temin etmek	rakānum	gada, MSL 2, 134, 54; AHw. 945
ehliyetsiz, sakat, özürlü		še-ri,
ejder, yalnız, tek, ıssız, tenha	gitmālum	ušum,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ejderha	mušgallum ušumgallum	muš-gal AHw. 683; muš-ḫuš, MSL 8/2, 7, 4; AHw. 683; ušumgal, AHw. 1443; YNER 3, 94;
ek, ilave, köprü, dışkı		dirig/diri,
ekeylem(-dır/dir)		-im<-am$_3$, eger-bi(=eger-bi-im/am$_3$)"Onun sonudur. " Gud. Sl. B XXIV 17;
ek eylem	Tek. 1. kişi: 2. 3. Çoğ. 1. kişi: 2. 3.	-me-en "ben ..... im" -me-en "sen ..... sin" -am$_3$/-am$_6$ "o .... dur" -me-en-de-en "biz ...iz" -me-en-ze-en "siz ...siniz" -meš/-me) "onlar ...dırlar". dumu-^{d}en-lil$_2$-la$_2$-me-en "Enlil'in oğlu benim. " PBS 15, 47, 6; ke-en-gi ki-uri-me-en "Sümer ve Akad kralı benim. "
ek eylem		YOS 9, 68, 6; ^{anše}duru$_9$ a$_2$-zi-da-lugal-ĝa$_2$-ke$_4$ ki ma-ra-ḫur-ḫur-a-še$_3$ ze$_2$-me(=ze$_2$-me-en) "Kralımın sağında yeri sürekli eşen erkek eşeğe gelince, o sensin. " Gud. Sl. A VI 12-13; ama nu-tuku-me ama-ĝu$_{10}$ ze$_2$-me a nu-tuku-me a-ĝu$_{10}$ ze$_2$-me "Annem yoktur, benim annem sensin. Babam yoktur, benim babam sensin". Gud. Sl. A III 6-7; ušur$_3$-ra-sa$_6$ munus-am$_3$ "Ušurasa bir kadındır. " Nik. 19 III 2-4 ^{i}$_7$idigna uz^{mušen}-am$_3$ ^{i}$_7$buranun-na kur-gi$_4$^{mušen}-am$_3$ "Dicle ördektir, Fırat kazdır. " TSL 69, 1; ^{d}en-lil$_2$ lugal-kur-kur-ra-ke$_4$ uzu$_3$ sig$_7$ ga-ni-me-en-de$_3$-en "Biz tanrı Enlil'in, bütün ülkelerin mor keçileriyiz. " LKA 76, 9; sipa-udu-siki-ka-me "Onlar yün koyunlarının çobanlarıdırlar. " VS 14, 9 VI 8; šu-niĝin$_2$ 20 lu$_2$ sipa-me "Toplam 20 kişi. Onlar çobandırlar. " DP 135 XIII 8-9
ekili		ur$_{11}$-a, SL 302;
ekili tarla	šukūsum zaqpum mērešum nidītum	a-ša$_3$-šuku-ra, SL 7; še-du$_3$-a, gana$_2$-uru$_4$-a, gub-ba, SAİL 206; AHw. 1514 gana$_2$-zi, gana$_2$-zi(-da), SAİL 105; ki-šub-ba, SAİL 461; AHw. 786; gana$_2$-še

Sümerce	Akadca	Türkçe
Ekim/7. ay	tašrītum	^{iti}du$_6$ SAİL 52; MSL 5, 25, 227; AHw. 1340; ^{iti}a$_2$-ki-ti SL 11; AHw. 29 ^{iti}du$_6$-ku$_3$ SAİL 52;
ekin biçmek, deste toplamak		sağa$_9$ (GA. UZ$_3$), sağa$_{10}$ (GA. UZ$_3$. İGİ), sağa$_{11}$ (GA. UZ$_3$. Hİ), KIN.. ku$_5$, si$_{11}$,
ekin ekmek/sürmek	erēšum	uru$_4$, SAİL 56, AHw. 238; CAD E 285; tug$_x$-sig$_9$,
ekin, mahsul, yığın, ürün		gig-zid$_2$,
eklemek, ilave etmek, emretmek	waṣābum	daḫ, St. P 10, 2 I 18, 52; AHw. 1474; CAD A/2, 352; ^{d}en-ki-ke$_4$ ĝa$_2$-a-ra ma-an-daḫ "Enki bana emretti",
ekmek	nindakkum aklum bappirum	ninda, AHw. 26; CAD A/1, 238; SAİL 597; MSL 3, 97, 12; pisan-dub maš-da-ri-a en-en-ne$_2$-ne zi$_3$ kas ninda ḫal-ḫa "Kurban adağı üzerine Liste/tutanak: Bütün atalara un, bira (ve) ekmek dağıtımı". VS 14, 191 I 1-4; DP 25 II 4; buğday ekmeği "ninda-saĝ$_{10}$", arı buğday ekmeği "ninda-ar$_3$-ra-imgaga", çavar ekmeği "ninda-bar-si", fırın ekmeği "ninda-du$_8$-a", kepeksiz ekmek "ninda-saĝ-gu$_7$", mayalı ekmek "aĝa$_3$-ri$_2$", AHw. 103; yolluk ekmek "zi$_3$/ninda-kaskal", SAİL 36; 597; AHw. 1100; somun/dürüm yemek "u$_2$", AHw. 26-27; ISL 1;
ekmek parçası, küçük parça	kusāpum	liš, ninda-pad-ra$_2$,
ekmek sepeti	mandanum	^{gi}pisan-ninda, MSL 7, 70, 47; AHw. 602; pisaĝ-ninda-ĝar,
ekmek türü	sīkum pannigum	sig$_{15}$, gi-ze-eš-ta, ka-gu$_7$, ninda-dim$_3$(-ma), SAİL 597; ninda-ĝir$_2$, ninda-giri$_2$, ninda-gu, ninda-kum$_4$-ma, ninda-siki$_2$, ninda-šu-raḫ$_2$, ka-gu$_7$,
ekmek(ekin)	zarûm erēšum	numun …e$_3$, AHw. 1516; numun …ĝar, NG 3, 172;
ekmek dağıtımı		gi-izi-eš-ta, ninda-ba,
ekmek, kazanç		u$_3$-tuḫ-ḫu-um, u$_3$-tuḫ-um u$_4$-tuḫ-ḫu-um,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ekmek, pasta, börek		ninda-i_3, ninda-izi-HI×$AŠ_2$-ra,
ekmek, yemek	akalum	ninda ... gu_7, SL 206;
ekmek, saçmak, dikmek, tohumlamak	erēšum	uru_{11}: i-ru, numun .... ĝar
ekmek/sürmek, serpmek	zarāqum	su_3, AHw. 1515;
eksen, dingil, mil(=iki tekerleği birbirine bağlayan ağaçtan yapılmış araç)	qarnum; zarûm mazzāzum	^{ĝeš}KAK. A,
eksi, değersiz, küçük (olmak)		lal, lal_2
eksik, eksiklik, zarar, kayıp		im-ba, SL 124
eksik/az olmak	maṭûm	la_2, AHw. 636; CAD M/1, 429;
eksik/eksi		la_2 Matematik'de (-) işareti, , 10 la_2 1(10-1=9) YOS 5, 156, 5; SAİL 481; AHw. 691; 180 la_2 3 $geme_2$ lu_2-1-$še_3$ ninda-durun-durun-na-2-ta "177(=180-3) cariye'ye her biri için 2 yufka", VS 14, 137 I 1-3; 1800-la_2-15 sa durun-durun-na "1785 (=1800-15) bağ kuru ot, " VS 14, 44 I 1;
eksiklik, indirim, tenzilat, hata	muṭûm	la_2, AHw. 1317 sig_7-a-bal,
eksiksiz olmak, eksik tamamlamak	kânum; kīnum	gin_6, šu ... du_7
eksiksiz, mükemmel, kusursuz	gitmālum šuklulum	rum, AHw. 294; $ša_3$-gan, me-ni_3-galam, sub_6,
eksiksiz, tamam olmak	gamārum	til_3, gal-le-$eš_2$,
eksiltmek, azalmak, çıkarmak	ṣeḫērum	tur, AHw. 1088; ISL 55; CAD Ṣ 120; pi,
eksper, uzman, bilirkişi		gab_2-zu-zu
ekşi, sirke	ṭābātum emṣum	a-ĝeštin-na, SAİL 579; AHw. 1376 bil_2-la_2, AHw. 215;
ekşimek, bozulmak, bozmak		zag ...ĝar
el	qātum lupnum qātum rittum	šu, AHw. 908; CAD Q 183; a šu-zu nu-tag a me-ri-zu nu-tag "Su eline değmedi, su ayağına değmedi". St. P 10, 2 I 33; šu-ne_2 im-ma-an-sum "O (onu) eline teslim etti". UET 1, 229, 17; šu-šu mu-luḫ "Ellerini temizledi". Gud. St. B VII 29, $silig_2$ $silig_4$, AHw. 908; sum_5,

Sümerce	Akadca	Türkçe
el koymak, tutmak, esir almak	kamāsum	šu …dab_5,
el açmak, yalvarmak, istemek		šu … $buru_2$
el arabası		$^{ĝeš}ma_2$
el atmak, başlamak		šu-$ĝar_3$,
el bağlamak		šu …du_3
el bağlamak, hürmet etmek	kamûm	šu …du_3 šu-$še_3$ ….. la_2
el değirmeni	erûm	ur_5, AHw. 247;
el değirmeni, değirmen taşı	erûm	$^{na}{}_4kin_2$, AHw. 247;
el feneri, meşale		saĝ-izi saĝ-izi,
el kaldırmak, yapmak, inşa etmek		šu… il_2; du_3, mu-na-du_3(=mu-ne-a-n-du_3) "O onu onlara yaptı." CT 21, 29, 12
el koymak, bağlamak		saĝ … ḫa-za a_2 ….. dar, NG 3, 90;
el koymak, tutmak, kaldırmak		šu …du_8 SKI 64/193;
el sallamak		šu … sig_3
el sıkmak, burmak, bükmek		šu …ri
el uzatmak, genişletmek		šu …sud; šu.. ša-an-ša-ša
el uzatmak, yardım etmek		šu …$uš_2$, BIN 8, 135, 9; šu ḫa-mu-ne-$uš_2$-e (=$ḫe_2$-mu-ne-$uš_2$-e) "O elini ona uzatsın!, (ona yardım etsin!) BİN 8, 135, 9; šu …. sud, šu …us_2,
el, yumruk	qātum upnum	tibir/$tibir_2$; $tibir_3$/$tibir_4$, AHw. 1424;
el yıkamak	šuluḫḫum	šu …luḫ, AHw. 1270;
Elam	elamtum	$elama^{ki}$ elam-ma^{ki} AHw. 196;
elbette		tukun, SDb. 2000, § 50, 1;
elbise	ṣubātum šubtum ṣubātum raqqatum gadalalûm warāšum	tug_2, AHw. 1107; CAD Ṣ 221; $gunu_x$ (Sİ-g), AHw. 1258 $^{tug}{}_2$ki-ta, SAİL 461; tu_9, SAİL 536; AHw. 1107; $^{tug}{}_2ma_6$, SKI 250; ince elbise "$^{tug}{}_2$munus-la", SAİL 554; AHw. 958; kaliteli elbise "tug_2-ni$ĝ_2$-ur_5-ra-ak-a", keten elbise "$^{tug}{}_2$gada-lal", AHw. 273, kirli/eski elbise "$^{tug}{}_2$mu-dur_7-ra", pis elbise "$^{tug}{}_2mudru_5$". krali elbise "tug_2-ni_3-lam_2-tab-ba-$šar_3$",

Sümerce	Akadca	Türkçe
	karrum	merasim elbisesi "tug_2-us_2-$šar_3$", matem elbisesi "$^{tug}{}_2$mudru$_5$", tu_9-la_2, LTBA 1, 86 XVII 30; AHw. 450; $^{tug}{}_2$mu-sir_2-ra, parlak elbise "$^{tug}{}_2$na-ma-ru-um", tören elbisesi "sulu$\underline{h}$u/sulu$\underline{h}$u$_3$", yünlü elbise "tug_2-ib_2-du_3", tug_2-ni_3-dun_3-du_3, tug_2-ni_3-lal, SL 280; tug_2-ni_3-sal-la; $^{tug}{}_2$siki-šab,
elbise dağıtımı	lubūšum	tug_2-ba, SAİL 536;
elbise dikmek	ašārum; erēpum	$šuš_5$,
elbise hazırlamak		tug_2-tag,
elbise iğnesi, firkete, broş, rozet	tudittum	du-di-da,
elbise sandığı		ni_3-tug_2,
elbise süsü, dantel, oya		ĝeš-munus-bur_2,
elbise türleri	nanbûm	$^{tug}{}_2$aktun/A. SU, bar-dib, BRM 4, 33, 37; AHw. 731;
elbise türleri	şimdum tēdīq bēlim palkum takkīrum urnatum šallatum tuzum šubtum salḫum nentûm	$^{tug}{}_2$$ni_3$-$la_2$ $^{tug}{}_2$pala, tug_2-$dala_2$-ri-a, RA 6, 131 b 10, tug_2-gu_2-e_3, tug_2-gum-ma AHw. 1307; tug_2-mug, $^{tug}{}_2$ur-nu-tu, AHw. 1431, $^{tug}{}_2$$ša_3$-$la_2$-tum, $^{tug}{}_2$šu-du_8-ur_2, $^{tug}{}_2$šutur, $^{tug}{}_2$šu-ub-tum, MKJ 18, 7; AHw. 1258; $^{tug}{}_2$$sa_3$-al-ḫu, YOS 5, 94, 4; AHw. 1015, $^{tug}{}_2$$zara_6$, $^{tug}{}_2$a-gi_4-um, $^{tug}{}_2$aktum$_2$ $^{tug}{}_2$uš-bar, $^{tug}{}_2$še-tu-ru-um, siki-numun$_2$,
elbise, değerli bir elbise türü	lamaḫuššûm	$^{tug}{}_2$$ni_3$-$lam_3$, SAİL 597; AHw. 532; gada-dilmun-u_3-la_2(-l)/lal,
elbise, dokuma, giysi	lubuštum ṣubātum	tug_2, SAİL 536; AHw. 461; MSL 3, 59, 7; AHw. 561; SAİL 536; AHw. 1107; CAD Ṣ 221; tug_2-en-en-ne_2-ne ezem-^{d}ba-ba_6-ka-kam "Elbiseler, tanrıça Baba'nın bayramında bütün çocuklar içindir." DP 73 IX 1-2, bar-sik_2, bar-sig/sig_2, $^{tug}{}_2$bar-si-sig, MSL 10, 135, 251; ib_2-ba-la_2, $^{tug}{}_2$$ib_2$-$du_3$;
elbise, kemer, kuşak, eşarp, kuşak	aguḫḫum	kuš-la_2, AHw. 17;
elçi, delege, diplomat	rakbûm	ra_2 SAİL 206; AHw. 947.
elçi, habercilik		nam-niĝir,

Sümerce	Akadca	Türkçe
elde etmek, almak, -ile evlenmek	rašûm	tuku/tuku$_5$, AHw. 961; SKI 276;
elde etmek, orak biçmek, toplamak	eṣēdum	gur$_{23}$ (ŠE. KİN), gur$_{24}$(ŠE. KİN. KİN),
elde etmek, sahip olmak	rašûm/išûm kitûm	tuku, SAİL 574; AHw. 961 šu … ḫa-za, zi-ša …ĝal$_2$ gada, AHw. 495;
elde tutmak		šu …du$_8$,
elden çıkarmak, ödemek		e$_{11}$(-d) VS 14, 175 III 5;
elden çıkarmak, satmak		zag … tag,
ele almak, baş vurmak	belûm lawûm saḫārum	te, dab$_6$,
ele döndürmek, geri vermek		šu-a …gi$_4$, še lugal-pirig-tur šu-a bi$_2$-gi$_4$ "165 (kile) arpayı Lugal- pirigtur teslim etti". VS 14, 45 I 2- II 3;
ele geçirmek, almak, getirmek	kaṣārum tarûm edērum ṣabātum	aĝa$_3$ …kar$_2$, ri, ru, AHw. 1336; gu$_2$ …la$_2$, dab$_5$-dab$_5$,
ele vermek, satmak	šūtuqum	ĝeš-gana$_2$ …bala
elek, kalbur, süzgeç	marīnum tušarum itqūrum nappûm šaḫlum maḫḫaltum	^{kuš}ma-ri-nu-um, še-dur, AHw. 1374; dilim/dilim$_2$ gi-ša$_3$-sur, MSL 7, 43; AHw. 740; sim, SAİL 79; AHw. 1132; ^{gi}ma-an-sim-ni$_3$-ar$_3$-ra, CT 4, 40 b 15; AHw. 582;
elemek, gözden geçirmek, süzmek	našāpum nesûm napûm; šaḫālum naḫālum	bul$_4$/bul$_5$; ga-rig$_2$, si-im, sim, AHw. 1128; luḫ, CT 41, 49 II 13; AHw. 712;
eleştirmek, denemek, sınamak		gid$_2$
eli germek, kol uzatmak		šu …sud
elinde olmak, sahip olmak		šu … ĝal$_2$
elinden almak	ḫaṭāpum	rig$_7$, UM 5, 106 I 20; AHw. 336;
elinden kaçırmak, -den kurtulmak		šu-ni … ra-e$_3$,
elini kaldırmak, yukarı kaldırmak		šu … zi-zi(-g)
elli/50	ḫamšum ḫamšā	ninnu, AHw. 318; ISL 57; SDb. 2000, § 46, 2 a
ellide bir/1/50		zag-5-us$_2$,

Sümerce	Akadca	Türkçe
ellik		muš-ma-an-sum,
elma, elma ağacı	ḫašhûrum kamiššarum kamiššaru tīnānûm	^{ĝeš}ḫašḫur, AHw. 333; CAD H 139; ^{ĝeš}ḫašḫur-duru$_5$ "taze elma", ^{ĝeš}ḫa-šu-ur$_2$, ^{ĝeš}ḫašḫur-ḫad$_2$ "kuru elma", ^{ĝeš}ḫašḫur-kur-ra "armut", ^{ĝeš}ḫašḫur-ma-da "armut ağacı, armut", ^{ĝeš}ḫašḫur-peš$_3$ "ahlat",
elmas		ta-ba, $^{na}{}_4$ḫe$_2$-em,
elti, görümce		e-rib/erib
elverişli, uygun	šūlukum mitgārum wasmum	a-si$_3$/se$_3$-ga, AHw. 1270; u$_4$-zal-le; AHw. 1270; še-ga, SAİL 367; AHw. 661; še$_3$-ga, AHw. 669; du$_7$,
emanet etmek, görevlendirmek	paqādum	saĝ ...sig$_{10}$, saĝ ... se$_3$(-g); šu ...šum$_2$ ir-pag ... aka,
emanet etmek, yerleştirmek		ub-ba ... gub,
emekçi, yaratıcı, işçi	ummānātum	ama-erin$_2$-na, a$_2$-il$_2$,
emeklemek, sürünmek	pašālum	kušum$_5$(U)-ki ...tag, kušum$_5$(U$_2$).. tag,
emekli olmak		gaba ...zi,
emekli, öğrenci, olgun (olmak)		gu-ul,
emekli, sabık (olmak)	rabûm	ku-ul
emin, açık, belirgin, parlak	ellûm	ḫa-a, ḫa-ad, girim,
emin, kusursuz, sağlam, geçerli	napištum	za-pa-ag$_2$, mul-ma-al, za-pa-aĝ$_2$, ur$_5$-ar$_3$,
emir kipi çekim ön eki		-a i$_3$ > -a; ĝar-ra(=ĝar-a) "koy"; eš$_2$-ĝar$_3$-zu šed-da-ab (=šed-a/i$_3$-b) "Ödevini oku"; TCL 16, 45, 8; ga-na du$_{11}$-ma-ab "Haydi onu bana söyle" BE 31, 51, 21; SDb. 2000, 247;
emir vermek, emretmek	wârum	a$_2$ ...aĝ$_2$, CAD A/2, 318; AHw. 1471;
emir, haber, mesaj	dūtum taklimtum	di-bi, a$_2$-aĝ$_2$-ĝa$_2$, AHw. 1307; 1350;
emir, karar, hüküm	qībum dīnum	me-gal-zu, AHw. 920; di-ku$_5$-ru, ISL 59; di-ku$_5$-a-na šu nu-

Sümerce	Akadca	Türkçe
	purussûm	bal-e "Kararında değişiklik yapmazsa", Gud. St. B VIII 38; eš-bar, SAİL 472; AHw. 882, inim-ka ISL 53;
emir, söz, konu	aw/mātum	inim, AHw. 89; CAD A/2, 29; inim-bi igi-ne-ne-ta al-til "Onların önünde konu tamamlandı". BIN 8, 158, 32-33; inim-inim-ma-bi du_{11}-du_{11}-de_3 "Emirlerini söylemeyi", SGL 1, 47; inim-inima-ni lu_2 nu-u_3-kur_2-e Sözlerini kim yerine getirmezse", Gud. St. B VIII 36-37; inim-gal-gal-a-ni $saĝ_2$ nu-di "Onun büyük sözleri yok sayılamaz". St. P 10, 2 I 13; Emesal: e-ne-em_3 "söz",
emir, talimat	têrtum qibītum	ti-ri-da, AHw. 1350; du_{11}(-g); du_{11}-du_{11}-ga-^{d}nin-gir_2-su-ka-ke_4 im-mi-ĝar "Tanrı Ningirsu'nun emirlerini o cesaretle yerine getirdi. " Gud. St. B VII 7-9; du_{11}-ga, AHw. 920; CAD Q 244;
emlak vergisi		dusu-e_2-ad-da, SL 53
emlak, mal, eşya, mülk, varlık		Emesal im_3< $niĝ_2$
emmek	sarāpum	rig_7, MSL 13, 180, 19; AHw. 1028, sub
emniyetli, güvenilir, emin		nanam,
emniyetsiz, tehlikeli, bina temeli		uš-si_3-ga, SL 305;
emretmek, hüküm vermek	(w)u'urum atwûm	nam-gal … tar, a-aĝ; du_{11}(-g),
emzirmek, süt ile beslemek		ga … gu_7,
en çabuk	urruḫiš	ul_4-la-bi , AHw. 1433; SDb. 2000, § 48, 5;
en iyi		diri, ke-en-gi-re_6 i_3-diri mu-da-de_2 "Sümer ülkesi en iyi yağı dökecek" Gud. Sl. A XI 16;
en küçük pay	nebrītum	$ša_3$-su_3(-d),
en önemli		igi-$še_3$-ĝen,
en önemli, ilk önce		gu_2-kal, $palil_2$,
en, genişlik		tal_2,
en, koyun/keçileri enleme/ damgalama	bargallum	bar-ĝal_2, bar-sug_4-a, bar-su-ga,
en, leke, ben, damga	ḫalûm; pendum	gug,

Sümerce	Akadca	Türkçe
endaze	ammatum ūṭum nikkasum	a_2-diš-kuš$_3$, AHw. 44; šu-bad, uzunluk ölçü birimi, 25 cm. nig-kas$_7$, AHw. 789;
endaze, arşın,	kuppûm	gu$_2$-bi$_2$
endişe etmek, çekinmek, korkmak	kaṣarum palāḫum šaḫātmum	keš$_2$/kešda, SAİL 15, 152; AHw. 456; CAD K 257 ni$_2$ ... te, su ...zig$_3$,
endişe etmek, titremek	nakāpum	saĝ ...saĝ$_3$,
endişe, kaygı, korku, dehşet	namrīrum namurratum	ni-diĝir, ni$_2$-ĝal$_2$, AHw. 728; a-nun-na(-k), si-šir$_3$,
endişe, sıkıntı, üzüntü		si-šir$_3$,
engel olmak, bağlamak, durdurmak	kasûm egērum	sa ...la$_2$, niĝin$_2$, AHw. 190; šu ...ru-gu$_2$,
engel olmak, karşı gelmek	(w)ârum nêrum	saĝ ...šum$_2$, saĝ ...ĝal$_2$,
engel, duvar, çit, korkuluk, set		ti-ri$_2$-da,
engellemek, engel olmak, karışmak	rakābum qadādum egērum	dub$_3$ ... guz, ad, gur$_2$, gil-gil; tu,
engerek	uršašillum bašmum	muš-na$_4$, muš-ša$_3$-tur MSL 8/2, 46, 8; AHw. 1434; muš-ša$_3$-tur$_2$, SAİL 374
engin, büyük, yüce, kibirli		an-ta-ĝal$_2$;
engin, yüce (olmak)	dannum danānum	u$_{18}$-ru(-n)
enik, köpek yavrusu	mīrānum	ur-tur, SAİL 575; AHw. 658;
enişte, damat,	emu ṣeḫrum	mi$_2$-sa$_2$, mussa-tur,
enkaz, ceset, hurda, çöp, moloz	pagrum ašāgum mūšabum šalamtum	adda/adda$_2$; SAİL 69; AHw. 809; ad$_6$(BAD. LU$_2$), AHw. 809; ad$_5$/ad$_6$, AHw. 77; saḫar-dub-ba, uru$_{12}$; ad$_6$(BAD. LU$_2$)
Enki		^{d}en-ki, Emesal: ^{d}am-an-ki
enleme, tanımlama	takmīsum	dim$_{14}$(BALAG)-ma,
enlemek, hayvanları damgalamak,		maš$_2$ ... šub,
Enlil		^{d}en-lil$_2$, Emesal: ^{d}mu-un-lil$_2$, ^{d}bad, ^{d}en-lil$_2$-(la$_2$), SAİL 69; 99.

Sümerce	Akadca	Türkçe
ense, boyun	labānum	gu_2-haš, sa-gu_2, AHw. 522; CAD L 8;
ensiz olmak	uppultum	sig, SAİL 592;
entrika, komplo, fesat, gizli tuzak		ir-pag,
erdemli, adil, dürüst, doğru		zid-du,
erek hedef, nesne, amaç		$niĝ_2$-dim_2,
ergin, yetişkin, reşit, büyük, geniş		gal(-gal)-bi,
ergin/olgun(olmak)	rabûm	ku-ul,
erginlik, yaşlılık	abbūtum	nam-ab-ba,
erguvan		^{ĝeš}ha-lu-ub_2-ḫar-ra-an,
erik	sippirûm	^{ĝeš}ḫašḫur-babbar, MSL 5, 97, 47; AHw. 1049;
erik ağacı	ḫaḫḫum	^{ĝeš}kib-gal, MSL 5, 103, 127; AHw. 308; ^{ĝeš}šennur
erimek, çözülmek, açılmak	naḫarmuṭum ṣâdum	zal, AHw. 712; de_2 CT 19, 26 d 8; AHw. 1074;
erişmek, elde etmek, ulaşmak		šu-sa_2 … du_{11}/e, an-ne_2 … us_2, SL 20;
eritme kabı, pota	maṣādum	$abni_2$, AHw. 619;
eritmek, feshetmek, halletmek	narābum	tuk_5 (İM. KAD_3)
erkeç, teke	daššum	$maš_2$-gal, SAİL 76; AHw. 165; $gaba_2$-ra-maš-gal-gal-me "Onlar büyük tekelerin yamaklarıdır". DP 171 V 1, $maš_2$-nita, SAİL 76; AHw. 165;
erkek	zikarum	nita(-h)/$nita_2$, SAİL 211; AHw. 1526; dil, AHw. 1526; pil_6, $urum_3$, AHw. 1526;
erkek çocuk, delikanlı, köle, uşak	ṣuḫārum	tur-tur, AHw. 1109;
erkek, adam, kuvvetli erkek	zikarum	$nita_5$(ARAD. KUR), nita-kala-ga,
erkeklik, kahramanlık, cesaret		nam-šul,
erken biçilmiş tahıl, güzlük	abaḫšinnum	a-ba-ah-šin, AHw. 2;
erken hasat	abaḫšinnum	za-gin_2-$duru_5$,
erken olmak	ḫarāpum	ul_4, SAİL 433; AHw. 323; nim, SAİL 433; AHw. 323;
erkenden kalkmak	naḫarmumum	zal,

Sümerce	Akadca	Türkçe
erkenden, erken	ḫarpum	ĝar$_4$, UM 5, 148, 4; AHw. 326;
ertelemek, duraklamak		sur$_3$(ERIN$_2$), sur$_5$, za$_3$ ...tag,
erzak, ödenek, kazanç, varlık		niĝ$_2$-ĝal$_2$-la, u$_2$-a
esans, ter, koku, koklama	erešum, zūtum	ir$_7$, AHw. 1539; ḫi-ib,
esaret, kölelik	wardūtum	nam-arad/arad$_2$,
esenlik, huzur		silim, gir$_2$-su^{ki}-ta uru-ku-še$_3$ silim-ma im-da-be$_2$ "Girsu'dan Uruku'ya kadar o esenlik sözü veriyor. " Gud. St. G II 12;
eser, iş, fabrika	epištum	niĝ$_2$, AHw. 229;
eser, yapıt		ni$_3$-aka, ni$_3$-dim$_2$, ni$_3$-aka-ĝu$_{10}$-še$_3$ ḫa-ma-ḫul$_2$-e nam-ti-u$_4$ su$_3$-ra$_2$ ni$_3$-ba aš ḫa-ma-an-ba-e "Yaptıklarım için o benimle öğünsün ve bana uzun bir yaşam hediye etsin!", MAOV 1, 16/2, 14-18;
esinti, rüzgar	miḫṣum	umaḫ
esir	ṣabtum	šu-dab$_5$, AHw. 1071;
esir almak, zapt etmek	kamāsum ṣabātum	šu ...dab$_5$; šu ... aka, dab$_5$, AHw. 1006; CAD Ṣ 5;
esir bayan/kız		erum$_2$,
esir etmek, köle yapmak		saĝ-šu.. aka,
esir, tutuklu, köle	ṣabtum	dab-ba, SAİL 537; AHw. 1071; rig$_5$
esire olarak vermek		nam-geme$_2$-še$_3$ ... sum,
esirgemek, satışa çıkarmak	padûm	uš$_2$... gu$_7$, šu ...kar
esirgemek, serbest bırakmak	padûm	uš... gu$_7$,
eski	labīrum	sun, SAİL 9, 455; AHw. 525; tug$_2$-gu$_2$-anše-sun-sun "Eski eşek semerleri". VS 14-162 III 1; ĝeš-ur$_3$-sun-sun "Eski direkler", DP 472 III 3 tug$_2$-gu$_2$-anše-ka-sun-sun "Eski eşek bellemeleri", DP 492 IX 1; ĝeš-ur$_3$-sun-sun "Eski direkler", DP 472 III 3; 7 bara$_2$-sun-sun "7 eski torba", TSA 31 VIII 5; libir, AHw. 525; CAD L 26; lu$_2$ in-dub-libir ki-be$_2$ bi$_2$-in-gi$_4$-a "Eski İndub'u tamir eden adam", Sid. 3, 6-7 sumun, SAİL 9, 455; AHw. 525; e$_2$-libir (=e$_2$-libir-a) "Eski evde, " Gud. St. E VI 3;

Sümerce	Akadca	Türkçe
eski olmak	labārum	sun, AHw. 522; CAD L 13;
eski yerine koymak, geri vermek	apālum riābum	su, sug_6/sug_7,
eski, önceki, ezeli		u_4-ul-li_2-a; a $^{i}{}_7$idigna $^{i}{}_7$buranun-na-bi-da u_4-ul-li-a-ta mu-un-tum_3-be_2-eš-a "Dicle ve Fırat'ın suyunu çok eskiden beri taşıyan", UET 8, 86, 9-0; u_4-ul-li_2-a-ta ... ki-be_2 li-bi_2-gi_4 "Uzun zamandan buyana o (onu) tamir etmedi". UET 1, 117, 9-11;
eski, evvelki, gelecek yıl, önceki	šaddaqdim	im-ma, SL 125;
eski, ihtiyar	labīrum	libir-ra, SAİL 9, 455; AHw. 525;
eski/yaşlı olmak	labārum	libir,
eskiden, önyüz	pānûm	igi, AHw. 822;
eskimek, ihtiyarlamak	labārum	til, SAİL 69; 455; AHw. 522, sun, SAİL 69; 455; AHw. 522;
esmek(rüzgâr); çalmak (üfleyerek)	napāšum	dib, AHw. 736;
esmek, nefes almak, solumak	napāšum edēpum	zi ...pa-$aĝ_2$ bul, bun, bul_4/bul_5
esnaf, küçük esnaf	sēpûm	$^{lu}{}_2$mug, SAİL 3; AHw. 1037;
eş değerde olmak	šapākum	sig_{10}
eş, hayat arkadaşı, koca		mu-ud-na,
eş, karı	aššatum	dam, dam-ban_3-da, AHw. 83-84; CAD A/2, 462; AWL 96; $bara_2$-nam-ta-ra dam-lugal-an-da $ensi_2$-lagaš(a)ki-ka-ke_4 ... e-ne-la_2 "Bara-namtara, Lagaš şehir beyi Lugal-anda'nın karısı (onu) onlara ödedi". BIN 8, 368, 9-14; dam-ki-$aĝa_2$-ni mu-na-ta-ak-ke_4 "(Çeyizi) o sevgili karısı için hazırladı". Gud. St. G II 6-7;
eşarp, atkı, kaşkol		tug_2-ni_3-sig-sig,
eşek	imērum	anše, AHw. 375-376; CAD I/J 110-111; TSL 27, 1-10; anše-ĝeš "iş eşeği", L 21 anše-eden-na sirrimum "kır eşeği", AWL 105; MSL 8/1, 52, 374; TSL 76; 269; anše-mar "araba eşeği", AWL 191; anše-bala "yük eşeği", SL 21; anše-nita/ ^{anše}$duru_3$ "erkek eşek", Gud. Sl. A V 10; anše-gin_7 dam-mu-$eš_5$-am_3 nu-mu-un-tuk-tuku "Üç yaşındaki bir bayan, eşek gibi evlenemez". TSL 27, 1; šu-$niĝin_2$ 12 apin-anše en-ig-gal la_2-$banda_3$ mu-bi-$še_3$ e-sar "Toplam 12 çiftçi eşeğini Eniggal, müfettiş onların adına yazdı/kaydetti". Nik. 5 IV 5-8;

Sümerce	Akadca	Türkçe
eşek		šub-lugal-ra anše-sa$_6$-ga u$_3$-na-tu "Kralın yanında çalışan bir kişinin iyi bir eşeği olursa/doğarsa, CIRPL Ukg. 4-5 XI 20-21; anše-ni-is-ku "iyi cins/karaburun eşek", SL 21;
		anše-bir$_3$ "yük eşeği", SL 21;
	serrēmum	anše-du$_{24}$-ur$_3$ "damızlık eşek, aygır",
		anše-dub "kayıtlı eşek" SL 21;
		anše-eden-na "yaban/kır eşeği", AHw. 1038;
		anše-ĝeš "iş eşeği"
		anše-mar "yarış veya araba eşeği",
		anše-nita "erkek eşek",
		gu$_2$-an-še$_3$ 120-la$_2$-7 anše-tur-maḫ-ba "Tamamı 113(=120-7) küçüklü büyüklü eşek", VS 14, 160 VII 1;
		di-bi-da, SL 42
	akkannum	yabani eşek "anše-nita$_2$-aš-ĝen"; ak-ka-nu-um, AHw. 29;
	atānum	dişi eşek "eme$_3$/eme$_5$, eme$_6$/eme$_7$, SAİL 208; 554; AHw. 86; CAD A/2, 481
		eme$_3$-gim gu$_3$ ḫe$_2$-ni-de$_2$ "Bir kancık eşek gibi anırsın!" TSL 28
		dişi kır eşeği "mi$_2$-eden-na", SL 175;
		damızlık eşek "^{anše}dur$_3$",
		erkek eşek "^{anše}duru$_3$/duru$_9$.
		nita-dun-gi, SL 208;
		kayıtlı eşek "anše-dub",
		safkan/soylu eşek "anše-ni-is-ku",
	tēnûm	yedek eşek "anše-bal/bala",
	agālum	yük ve binek eşeği "dusu$_2$/dussa$_2$" AHw. 15;
eşek otu, yabani ot		^{ĝeš}anše
eşek, aygır	agālum	dusu$_3$(ANŠE. İGİ. DİB), AHw. 15; SAİL 208;
		^{anše}dur$_9$
eşelemek		si-mul, CT 12, 33 II 14; AHw. 287;
eşelemek, çapalamak, kazmak	ḫalāšum	ḫu,
	gêšum	si-mul, CT 12, 33 II 14; AHw. 287;
	naqārum	suḫur,
eşik	dakkannum	dakkan, SAİL 461; AHw. 151;
	giškanakkum	ĝeš-ka-na, SAİL 296; AHw. 292
	aksuppum	^{ĝeš}ḫe$_2$-du$_7$, SAİL 143; AHw. 30;
	askuppum	i-dub, AHw. 74;
	ḫurdum	ig-gur$_5$-uš, MSL 7, 25, 279; AHw. 358,
eşik, kapı ya da pencere pervazı	sippum	zag-du$_8$,
		aka$_4$,

Sümerce	Akadca	Türkçe
eşik, merdiven, lento	askuppum sim-miltum	^{ĝeš}kuĝ$_4$; ^{ĝeš}kuĝ$_5$; ^{ĝeš}kuĝ$_2$(LUM) ugur$_2$,
eşit olmak, karşılaştırmak, yarışmak	mašālum kašādum	si$_8$, za$_3$, sa$_2$, AHw. 1161; AWL 77; ISL 6;
eşit tutmak		di, Gud. St. B VII 31;
eşkiya, korsan, hırsız, haydut	šagassum ekkēmum ḫabbātum ḫapirum	^{lu}$_2$sa-gaz, AHw. 1126 ^{lu}$_2$šu-kar-re, CAD E 69; AHw. 195; ga-ab-kar-re, AHw. 195; sa-gaz, AHw. 304; CAD H 13;
eşlik etmek, birlikte gitmek	alākum ša mādūtim	e-ra, ere/e-re; -ta- ere er-re, re$_6$, SL 218 ^{d}i$_7$-še$_3$ al-re$_7$ "Onlar birlikte nehir tanrısına gittiler". SR 99 II 9-10; hazır olmak; ni$_3$-šu-še$_3$ ba-re$_6$-eš$_2$ "Onlar emrine hazır duruyorlar". Nik. 14, I 7;
eşmek, kazmak, bölmek	ḫerûm	ki …dar, AHw. 341; ki …ḫur; ki im-ši-ḫur-e "O yeri/toprağı eşiyor. " Gud. Sl. A VI 13;
eşya, mal, ürün		ba-nam, bur-gi,
eşya, emlak, varlık, servet, mal	makkurum unūtum bušum	mu-un-ĝar$_3$; mu-un-gur$_{11}$ ni$_3$-gu$_2$-na, niĝ$_2$-šu(-ĝa$_2$), SL 203; niĝ$_2$-šu-ĝal$_2$, aĝ$_2$
eşya, mal, yük, hazine	sagûm sukkum makkūrum bīšum	zuz-ga, AHw. 1003; usag$_x$ (NUNUZ. AB$_2$. LA) us-ga; us-ga-ne ni$_3$-ga, AHw. 589; CAD M/1, 133; NG 3, 148; ni$_3$-ĝal$_2$-la, AHw. 144; CAD B 353; Emesal: mu-un-ĝar/ĝar$_3$<niĝ$_2$ AHw. 589; ISL 147;
eşya, tarımsal bir ürün		še-gazi,
et	šīrum silqum ušmedûm	su, AHw. 1248; HSAO 1, 209; yemeklik et "^{uzu}sil$_2$/si$_2$-il-ĝa$_2$", AHw. 1044; ^{udu}si$_2$-il-kum, AHw. 1044; bir et türü "uš-me-da", uzu,
et parçası, parça, kırıntı	ḫupûm	sila$_3$, lub, SL 163;
etiket, yafta		pisan-dub-ba, SL216;
etkilemek, tutmak, yakalamak	šapāṣum	liri$_4$/liri$_5$,

Sümerce	Akadca	Türkçe
etkilemek, delmek, nüfus etmek		te, gu_2 ... gil, SL 85;
etkili, güçlü, kuvvetli, yetkili	rašubbatum igigallum lē'ûm	ni_2-ḫuš, AHw. 962; a_2-tuku, AHw. 366; 547;
etkili/güçlü karar		eš-bar-kig_2-du_{11}-ga,
etkin, etkili, zorlu, güç, güçlü	gabagallum	gaba-ĝal_2
etrafında dolaşmak		bu_2/bu_5,
etrafını dolaşmak, kuşatmak		ni_2.. kar_2-kar_2
ev	bītum giparrum	ba_4 AHw. 132; $eš_3$, gi_6-par_2/par_3, AHw. 290; Emesal: ma<ĝa, ĝa_2, AHw. 132; ISL 2;
ev açmak, ev yapmak		e_2 ... ĝal_2,
ev eşyası, mal		ĝeš-gu_2-ba, SL 104
ev, aile	bītum	e_2, AHw. 132; CAD B 282; AWL 54; e_2-a-ni "tapınağını",
ev, aile		e_2-e lugal-be_2 gu_3 ba-de_2 "Kral tapınağa konuşuyor"; 1 udu 5 ne-ne-kam e_2-$še_3$ ĝeš e-tag "Bir koyun 5 kişi tarafından ev için kurban edildi". Nik. 25 VII 6-VIII 1; e_2-bi gibil-be_2-eš ḫu-mu-tu "Bu evi yeniden yaptım". Iraq 13, 28-29, 33; nin-ĝu_{10} e_2-a ga-mu-u_8-da-du-du "Sahibem, ben seninle tapmağa gitmek istiyorum". TSL 14, 7; e_2-diĝir- re-e-ne šu-gibil bi_2-in-ak "Tanrıların tapınaklarını o yeniledi". YOS 1, 31, 16-17; na_8-na_8-de_3 e_2-gal-la ba-de_6 "İçmek için o (onu) sarayda teslim aldı". VS 14, 21 II 1-3; munus-me e_2-gal-la i_3-sig_7 "Onlar kadınlardır. Sarayda birlikte oturuyorlar". Nik. 16 III 13-14; ĝa_2, AHw. 132; CAD B 249; ISL 5; Emesal: ma, AHw. 132; CAD B 249 cariye evi "e_2-$geme_2$", niĝ$_2$-$erim_2$ e_2-ba im-ma-an-gi_4 "Kötülüğü o eve doldurdu. " Gud. Sl. B XVIII 10;
evcil		a-ta-du_8-a
evde oturmak		e_2-a.. ti(-l),
evden çıkmak/ayrılmak		e_2-ta ... e_3,
evet	anna	ki, CT 11, 31 IV 14; AHw. 52;
evet demek, kabul etmek		an-na. .. du_{11}/e,

Sümerce	Akadca	Türkçe
evin içine bırakmak, zorla girmek		e_2 … bur_3,
evlat edinmek, benimsemek		nam-dumu-a-ni-$še_3$ … ri, SL 188;
evlatlık	tarbûtum	a_2-e_3 (-a), AHw. 1328;
evlatlık çocuk yetiştirme	tarbītum	nam-$buluĝ_3$(-a); AHw. 1327;
evlatlık çocuk, beslenen çocuk	tarbûtum	$buluĝ_3$
evlek, arık, saban izi	absinnum abšinnum	ab-si-in/ absin; ab-sin_2/$absin_3$, AHw. 7; CAD A/1, 65; SKI 118; AWL 80; 5 $absin_3$ sum-sikil-gal-gal "2 arık beyaz büyük soğan"; VS 14, 37 I 1; $absin_3$ e_2-^{d}nin-ti-$še_3$ i_3-du-du "Arıklar Nintu'nun evine kadar gidiyorlar". VS 14, 40 VI 6-7; ab-su_3-na, SL 13; AHw. 7; saĝ-a-ki-ta, SL 223;
evlendirmek, düğümlemek	ḫarādum	kad_4, kad_5, kad_6, kad_8, MSL 3, 133, 26; AHw. 456;
evlenme, evlilik, nikah		nam-nir-pa,
evlenmek, sahip olmak	aḫāzum	tuku/$tuku_5$ AHw. 18; CAD A/1, 173; ; anše-gim/gin_7 dam-mu-$eš_5$-am_3 nu-mu-un-tuk-tuku "Üç yaşındaki bir bayan eşek gibi evlenemez". TSL 27, 1 dib/dib_2 AHw. 18-19; ISL 35; ri, dab_5, dam…du_{12}, dam…tuku, SL 40, du_{12}, AHw. 18-19; nam-dam-$še_3$.. tuku/du_{12}, AHw. 18;
evlilik		nam-ĝitlam$_x$(SAL. UŠ. DAM),
evrak, belge	unneddukum	u_3-na-a-du_{11},
evren, cihan, bölge, dört iklim(=köşe bucak her yer)	kibrat arbatum kibrātum	an-ub-da; lugal-an-ub-da-limmu-ba-ke_4 "dört iklimin (=bölgenin) kralı", YOS 9, 25, 4; AHw. 471; NG 3, 93; ZANF 16, 72;
evrenin büyüklüğü/boyu	sihip šamê u erṣetim	an-ki-$šu_2$-a,
evrensel bağımsızlık, hakimiyet		nam-^{d}en-lil_2,
evrensel durum		nam-en-lil_2-$banda_3$,
evvelki gün	šalšūmī	u_4-3-kam-ma, MSL 4, 58, 787; u_4-ul-le-eš-a, MSL 4, 58, 787;
eyef(=ağaçtan bükülen, 20-25 cm. çapında bir çember), çember, halka, yay	puqdum simirtum	^{ĝeš}dam-ga; ^{kuš}dam-ga, ^{kuš}pa SAİL 295; ḫar-ra-apin, MSL 6, 20, 172; AHw. 1045; ^{ĝeš}gam-ma

Sümerce	Akadca	Türkçe
	qaštum semērum	^{ĝeš}ban, AHw. 906; CAD Q 147; ĝeš-ban, AHw. 906; AWL 255, ^{ĝeš}ḫar, AHw. 1036; CAD S 219;
Eylül, 6. Ay	ulūlum	^{itu}kin(-^{d}innin-na), SAİL 52; AHw. 210;
ezberlemek, ödemek, geri vermek		šu ...gi_4, giguru/$giguru_3$
ezeli, eski, önceki, sürekli, devamlı		u_4-ul-li_2-a, a $^{i}{}_7$idigna $^{i}{}_7$buranun-na-bi-da u_4-ul-li-a-ta "çok eskiden beri", mu-un-tum_3-be_2-eš-a "Dicle ve Fırat'ın suyunu çok eskiden beri taşıyan", UET 8, 86, 9-10 u_4-ul-li_2-a-ta ... ki-be_2 li-bi_2-gi_4 "Uzun zamandan buyana o (onu) tamir etmedi". UET 1, 117, 9-11; ul, SKI 177;
ezici, karşı konulamaz, korkunç		lima, SL 158
ezilmiş, öğütülmüş, karbonat		naga-gaz, naga-kum
eziyet etmek		$še_{29}$-$eš_2$.. du_{11}/e,
ezme, dövme	ḫašlum	al-kum-ma, SAİL 191; AHw. 334;
ezmek, dövmek, boğmak, sıkmak	ḫašālum sâkum mazûm	gaz, SAİL 191; 192; AHw. 333; sud_2, SAİL 83; AHw. 1013; dab/dab_5; ḫe-ḫe-ze_2-er,
ezmek, bilemek, öğütmek	kasāmum	gur_5,
ezmek, çiğnemek	kabāsum rahāṣum rapāsum	ĝiri$_3$ ...zukum ĝiri$_3$ ...ĝar AHw. 963; ĝiri$_3$ ...$saga_{11}$; ĝiri3, ĝiri$_3$-saĝ.. du_{11}, zur-zur, sig_3, AHw. 954;
ezmek, rendelemek, öğütmek	kasāmum	gur_5,
ezmek, yenmek	kašāšum	ka.. ša-an-ša, AHw. 462; ĝiri$_3$...du_{11},
ezmek, zorla koparmak, parlamak	natākum	šur,

fF

Sümerce	Akadca	Türkçe
fabrika, iş, eser	epištum	ni-se$_3$, AHw. 229;
fahişe, orospu	ḫarīmtum	^{geme}$_2$kar-kid$_3$; AHw. 325; karkid$_x$(SAL. UŠ) geme$_2$-kar-kid$_3$,
fahişelik, orospuluk		nam-kar-kid,
faiz, getiri	ṣibtum šīmum	maš$_2$, SAİL 76; AHw. 1098; ni$_3$-sa$_{10}$, AHw. 1240;
fakat, şimdi		u$_3$, SDb. 2000, § 52, 2; i-da-al-ba
fakat, bundan başka, ve, ve de		u$_3$, SDb. 2000, § 53, 2,
fakir olmak, yoksullaşmak	lapānum	lam-gal, lam-ḫal AHw. 534;
fakir, arpası olmayan kişi		še-nu-tuku,
fakir, yoksul, borçlu	lapānum lapnum	uku$_2$, "fakirleşmek, yoksullaşmak", SAİL 482; AHw. 534; 537; fakirlik, yoksulluk, SAİL 482; lu$_2$-niĝ$_2$-nu-tuku, AHw. 537; ^{lu}$_2$ḫum-ḫum ni$_3$-nu-tuku, SAİL 597; AHw. 537; lu$_2$-ni$_3$-nu-tuku,
faktör, çarpan		a-ra$_2$-ĝar, a-ra-kar$_2$
falaka	girigubbum	^{ĝeš}ĝiri$_3$-gub-gigir, MSL 6, 8, 34; AHw. 291 mar-gid$_2$-da, MSL 6, 8, 34; AHw. 291,
falcı, kahin, rüya yorumcusu	bārûm ensûm; šā'ilum	maš-šu-gid$_2$-gid$_2$, AHw. 109; uzu$_2$, SAİL 2; 76; 181; AHw. 109; ensi$_3$,
fanila, giysi, iç çamaşırı		^{tug}$_2$mug tug$_2$-uš-bar,
fare	ḫumṣīrum barmum akbarum	peš$_2$, AHw. 355; TSL 54, 1-2; peš$_2$-igi-gun$_3$(-gun$_3$)-nu, AHw. 107 peš$_2$-ki-bala, ur-bi-ku$_2$, AHw. 29; peš$_2$-niĝ$_2$-gilim-ma, AHw. 85;

Sümerce	Akadca	Türkçe
	ākilum aštakissum ḫulûm barmum iškarissum ušummum akbarum kursissum	ḫa-mun-zi-lum, kiši$_5$ SAİL 596; 861; AHw. 861; kišib$_2$, SAİL 596; 861; AHw. 861; peš$_2$-ḫul, SAİL 596; AHw. 354; ev faresi "peš$_2$-igi-gun$_3$", AHw. 107, peš$_2$-igi-gun$_3$-nu, AHw. 107; fındık faresi "peš$_2$-^{ĝeš}ur$_3$-ra", SL 215, firavun faresi "kilim-gal", SL 144; ^{d}nin-ka$_5$; ^{d}nin-kilim, kilim-gal, SL 144; ka$_6$, SL 134; Emesal: še-en-ka$_6$<^{d}nin-ka$_5$/ka$_6$, göçmen fare "peš$_2$-gi-e-gu$_7$(-a)", AHw. 395; kamış faresi "peš$_2$-gi", AHw. 1443, tarla/toprak faresi "peš$_2$-ki-bal", yağ faresi "peš$_2$-ĝeš-i$_3$-gu$_7$-e", yavru fare "peš$_2$-tur", SAİL 596; AHw. 856;
fare kulağı		a-ri$_2$-na^{sar}
farklı yolda olmak		sila-kur$_2$.. dab$_5$,
farz etmek, varsaymak, tutmak		za-a-kam ... du$_{11}$
faset, garez, kötülük, haset, iftira	nulliātum	nu-ĝar-ra, SL 209;
fasulye, bezelye, not	ḫallūrum	gu$_2$-gal, SAİL 106; AHw. 313; lu$_2$/lu-ub-sar; 30 gu$_2$ lu-ub-sar "30 talent fasulye", Gud. St. E V
fasulye, bezelye, not		21; gu-gal-gal, gu-gir tohumluk fasulye "gu$_2$-gal-ur$_5$-ra",
fatih, kahraman		aĝa-kar$_2$,
fatura, satış tableti		^{im}ga-ab-šum$_2$
fayans, çini, kiremit	zad(u)rûm	zandara
fayda, kazanç	tāturrum	ku$_3$-dun, MSL 4, 120, 5; AHw. 1340;
faydalanmak, süt sağmak		ga ... sur
faydalı, yararlı, yüksek olmak	banûm damāqum	saĝ$_{10}$, saĝ$_{12}$
faizli borç	ḫubullum	ur$_5$-ra, SAİL 401, AHw. 351; CAD H 216; ur$_5$-še$_3$,
fazla, aşırı, ölçüsüz	utrûm	udra
fazlalık, fazla		ku$_3$-diri
fazlasıyla, şiddetle, kuvvetlice		ti-na, gal-le-eš$_2$ SDb. 2000, § 48, 1;

Sümerce	Akadca	Türkçe
feda etmek, kıymak, zararına satmak		ĝeš ...tag, tug_2 ... u_3,
fedakarlık	surqēnum serqum	$ĝa_2$-nun-ki-tag-ga, AHw. 1062; zi_3-dub-bu, CT 45, 85, 17; UET 5, 685, 13; AHw. 1037,
fedakarlık yapmak kurban etmek,	nâqum	i, AHw. 744;
fedakarlık, bağış	karābum	siškur,
felaket, hastalık, günah, zarar	ikkubum	ni_3-gig-ga, $garaš_2$/karaš,
felaket, sıkıntı, sorun	adārum	kan_3/kan_5, AHw. 11;
felç etmek, topallamak, aksamak	ḫamûm	du-bu-ul, AHw. 319;
felç, aksak	uqqum	mur-gig, MSL 9, 96, 196; BAM 338, zu_2-ĝar, SL 317;
fena, kötü	maruštum lemniš	em_3-gig-ga, ISL 42; ES 86; ḫul-de-em_3, ISL 21; ES 168;
fenalık, ziyan, zarar	ḫirṣum	gig, ISL 94;
fener, meşale	dipārum gizillûm	izi-ĝar, SAİL 172; AHw. 172; izi-la_2, SL 130; gi-izi-la_2, AHw. 294;
feribot, araba vapuru	nēberum elep igrim	$^{ĝeš}ma_2$-addir, ma_2-$addir_2$, AHw. 773; (PA. DU_{10}. GIŠ. Sİ)
ferman, emir, talimat, hüküm	ṣimdatum ṭēmum parṣum gerrānum	di-dab-ba, AHw. 1102; $uš_4$, AHw. 1385; me, er_2, AHw. 285;
feryat etmek, çığlık atmak	damāmum	$šeš_2$, CT 18, 44 II 42; AHw. 155; gu_3...mur,
feryat etmek, ağlamak, yakınmak	damāmum	ad ..... $ša_4$, i-si-iš ...ĝar,
feryat etmek, dövünmek, sızlamak	abālum nasāsum nâqum	a-ba-al, AHw 3; ad ... $ša_4$, AHw. 753; $girid_2$, mu_7, SL 179; $kušum_4$ ...tag, AHw. 744;
feryat, yaygara, kargaşa, ağıt, yas	ikkillum nissatum lallarātum gerrānum nazāmum allarātum	makkaš/$makkaš_2$, ug/ug_2 u_3-li, AHw. 530; u_3-li-li, AHw. 530; u_3-li-li^{munus} "ağıtçı kadın", er_2-$ša_3$-ne-$ša_4$, $giri_{16}$ er_2 AHw. 285; SKI 274; dum-dam, gu_3-ri-a, e_2-la-lu, AHw. 530; ISL 31;

Sümerce	Akadca	Türkçe
feshetmek, dağıtmak, eritmek	naqārum narābum uḫḫurum šêtum	tuk_5 (İM. KAD_3), da_{13},
fesleğen, bir bitki türü		$^{u}{}_2$ĝir$_3$-ur-gi$_7$-ra,
festival(=eğlence), bayram, düğün, şenlik	isinnum akītum	še-i$_{12}$-la, mud$_5$, mud$_5$-me-ĝar a$_2$-ki-tum, MSL 5, 24, 202, AHw. 29 e-ru-ba-tum, gu$_4$-gana$_2$, SL 90 Emesal: i-zi-eĝ$_3$/i-ze-iĝ$_3$, AHw. 388;
fethetmek, engellemek, zapt etmek	lawûm kaṣārum	aĝa-kar … sig$_{10}$, AHw. 541; be/be$_2$,
fetih, ganimet, yağma	kišittum	kur-tum, SAİL 366; AHw. 491;
fevkalade, mükemmel	šūpûm	dalla, MSL 9, 123 II 2; AHw. 1281;
feyezan, su baskını, tufan	riḫištum, riḫṣum	u$_4$-bi$_2$-ra-ra, AHw. 983
fıçı, bira fıçısı/ bira kavanozu	laḫtanum kakkullum zarbābum nasbûm lamsīsum ḫarûm napraḫtum amammum	laḫta/laḫtan, SAİL 394; AHw. 528; CT 12, 19 III 16; laḫtan$_3$, laḫtan$_4$, AHw. 528; KAŠ. ŠILA$_3$, gakkul, SAİL 416; AHw. 422, ^{dug}an-za-am-kaš, AHw. 1515 piḫu, SAİL 15; 214; AHw. 862; ^{dug}pi-ḫu; piḫu/ piḫu$_2$/piḫu$_3$, piḫu$_5$, aĝa-zabar, ^{dug}la-ḫa-an, MSL 7, 80, 84; AHw. 753; ^{dug}lam-si-sa$_2$ SL 156; nam-ḫara$_4$, AHw. 328; ^{dug}ni$_3$-dur$_2$-bur$_3$-tur-ra, AHw. 740; ^{dug}am-ma-am; am-am,
fıçı, kova, tekne	baṭûm	^{ĝeš}ba/pa$_4$-ti-um, AHw. 116; bur-bu$_{10}$-di, bur-bun$_2$(-di), tin-sila$_3$,
fıçı, leğen, geniş leğen, bira fıçısı	kannum kirrum	^{ĝeš}epir$_2$; ^{dug}kir$_2$,
fındık, ceviz	šer'azum	^{ĝeš}il-ur$_2$, ^{ĝeš}lam-tur, lam-tur-tur AHw. 1216;
fındık/ceviz ağacı	turazum	^{ĝeš}lam-tur, SAİL 435;
Fırat	purattum	$^{i}{}_7$buranun, ISL 43; a $^{i}{}_7$idigna $^{i}{}_7$buranun-na-bi-da u$_4$-ul-li-a-ta mu-un-tum$_3$-be$_2$-eš-a "Dicle ve Fırat'ın suyunu çok eski-den beri taşıyan", UET 8, 86, 9-10; $^{i}{}_7$a-rad, $^{i}{}_7$unu$_2$-bi-tar-ra, AHw. 1437

Sümerce	Akadca	Türkçe
fırın, maltız, soba	kūrum tinūrum	di-di-izi, MSL 7, 97, 371; AHw. 512; $^{im}gu_2$-ne, $dilim_3$, AHw. 1360; $duruna_2$, AHw. 1360 e_2-gir_4, im-tu-na, AHw. 1360;
fırın, maltız, soba	 qālûm	$inda_4$, AHw. 1360 ^{im}ti-nu-ur; ulal, $duruna_x$(KU. KU, AHw. 1360; $^{urudu}ni_3$-sa-sa udun-še-sa-a, MSL 7, 98, 386;
fırıncı, ekmekçi		lu_2-silaĝ-ĝa$_2$, lu_2-sila$_{11}$-ĝa$_2$,
fırında pişirmek		alura$_x$(BAHAR$_2$),
fırınlamak, kaynatmak	šarāpum	šeĝ$_6$
fırınlamak, kurutmak, kavurmak	bâ'um; kapārum	uru$_{12}$,
fırlamak, dışarı çıkmak	šamāṭum	suḫur, CT 11, 31 IV 20; AHw. 1156;
fırlatmak, atmak	nadûm	gurud/gurud$_2$, ri,
fırlatmak, çıkarmak, değiştirmek		šub,
fırsat kollamak, dolaşmak	esērum lawûm	ninni$_2$,
fırtına, bora, kasırga, rüzgar, tufan	rādum meḫûm ugallum ūmum imḫullum ištānum meḫûm ašamšūtum abūbum šārum šarbillum zunnum; šārum	aĝar$_5$, AHw. 941; mir, MSL 2, 149, 11; AHw. 641; u$_4$-gal(-la), SAİL 381; AHw. 1402; u$_4$(-d); u$_4$-ḫuš, im-ḫul, AHw. 376; SAİL 399; CT 19, 25 mer, tumu$_6$, AHw. 642; SKI 105; u$_{18}$-lu, AHw. 642; tumu-dal, mermer/mermer$_3$, SL 174; uru$_{12}$, AHw. 8; ISL 89; im, AHw. 1192; CAD Š/2, 133; me-er/mer-sig, AHw. 1186; me-er,
fırtına tanrısı		^{d}Enlil Babası : ^{d}An Karısı : ^{d}Ninlil (=^{d}nin-líl) Kardeşi : ^{d}Marduk(=^{d}Enki) Çocukları : ^{d}Ningirsu ^{d}Ninurta ^{d}Sin ^{d}Utu,
		^{d}Nergal Veziri : Nusku.

Sümerce	Akadca	Türkçe
fısıldamak, aşılamak, hissettirmek	napāšum	zi pa-ag$_2$,
fıstık çamı, bir ağaç türü		^{ĝeš}mu-bu-um;
fıstık, sakız ağacı		bu-ud-nu,
fidan, fide, filiz, kök, sap, yaprak	saḫlum lammum per'um uluḫḫum ḫašḫurakkum	za-ḫa-e, AHw. 1009; ^{ĝeš}bil$_2$, MSL 5, 115, 266; AHw. 1251; ^{ĝeš}lam, ^{gi}ḫenbur SAİL 394; AHw. 856; u$_2$-luḫ, u$_3$-luḫ-gi$_4$-rin, elma fidanı "u$_2$-^{ĝeš}ḫašḫur", AHw. 333;
fidye		ku$_3$-du$_8$
fikir değiştirmek		ĝeštu$_2$.. ak, SDI 22 gizzal ...ak,
fikir, düşünce, feryat	rigmum	gu$_3$, SAİL 15; AHw. 982;
fil	pīrum	am-si, am-si-gim.... im-du-de$_3$-en "Sen fil gibi hareket ediyorsun", TSL 1, 1-4; bilam, AHw. 867; til-lu-ug, AHw. 867;
fil dişi	apsamikkum purīdum	ab$_2$-za$_3$-mi$_2$ SAİL 420; AHw. 61; pap-ḫal SAİL 60; AHw. 880; zu$_2$-am-si,
flama, bayrak, sancak, bayrak	urigallum urinnum	^{gi}uri$_3$-gal, SAİL 331; AHw. 1429; tug$_2$-dim-gal, mu/ĝeš-uri$_3$, AHw. 1430;
file	šakkabakku.m sapārum šikinnum	^{ĝeš}sa-kab-ba, AHw. 1140; ^{ĝeš}sa-par$_3$, MSL 6, 69, 189; AHw. 1026 sa-tur, MSL 6, 67, 167; AHw. 875; sa-du$_3$(-a), MSL 13, 122, 280; AHw. 1233,
file, ağ, kapan, tuzak	šēšûm	sa-tur-la$_2$, ^{kuš}sa-ur$_3$, sa-šuš$_2$-gal,
filika	muballittum	ma$_2$-ti-la, AHw. 665;
filiz, fidan, genç, delikanlı, evlat	ligimûm tillatum	Ligima, ^{ĝeš}ka-ra-an-la-pa-al-geštin, AHw. 1358; ^{ĝeš}mir-tur,
	tīyatum ḫabbūrum	SL 176; u$_3$-luḫ, MSL 5, 139, 509; ḫenbur/ḫenbur$_2$, SAİL 367; AHw. 305;
filiz, sırık, değnek, çubuk	zarûm ḫabasillatum	ma-al, sun(BAD),
filiz, sürgün, tomurcuk, şube	makaddum	^{ĝeš}gibil
filizlenmek, büyümek, yetişmek	elēpum	dubul, munu$_4$-si-e$_3$, ru$_5$ AHw. 199, si... e$_3$, si ...mu$_2$,

Sümerce	Akadca	Türkçe
filtre, süzgeç		in-nu-ri,
fincan, çanak, kase, tas, kupa	ḫaṣabtum tangussum tilimatum	^{dug}šika, SAİL 55; šen-tur, MSL 7, 145, 391; AHw. 1319 ^{dug}ti-lim; AHw. 1358; küçük fincan "gal-tur",
firar etmek, kaçmak	nābutum	zah$_2$, SAİL 589; AHw. 700;
firar, kaçak	multaḫṭum arbum	kar-ra, SAİL 376; AHw. 66; šu-tu-tu, SL 268;
firkete, çatal iğne, kazık, tahta çivi	tudittum	tu-di-da, AHw. 1365;
fişlemek, yün/kıl taramak		siki ... peš$_5$,
fiyat, eder, ücret	šīmum	ni$_3$-sa$_{10}$(-ma), AHw. 1240; CAD Š/3, 20; SKI 218; SGL 1, 38; AWL 383; ni$_3$-sa$_{10}$-ma-še$_3$ ur-e$_2$-muš$_3$ dam-ĝar$_3$ ba-de$_6$ "Eder olarak (onu) Ur-emuš tüccar üzerine aldı". VS 14, 6 III 1-2; ni$_3$-sa$_{10}$-ma-ne$_2$ ku$_3$-15- gin$_2$ ur-^{d}ĝir$_3$-ra bara$_2$-nam e-na-la$_2$ "Ederini, 15 Šeqel gümüşü Ur-gira'ya Baranam ödedi". VS 14, 141 II 1-6; sam$_2$ ni$_3$-sa$_{10}$-bi 5 gin$_2$ ku$_3$-luḫ-ḫa šu ba-ti "Ederini, 5 Šeqel arıtılmış gümüşü o teslim aldı". Nik. 317 I 10-12;
flora, bitki örtüsü		suḫirin, sur$_{12}$,
flüt, kaval, kamış düdük, sipsi	ebbūbum	gi-di(-da), ^{gi}gu$_3$-nun-di, ^{gi}gid$_2$ AHw. 180;
flütçü		lu$_2$-gigid$_2$-da,
fokurdamak, taşmak, damlamak		ga-an ... za,
forma, şerit, halat		^{tug}$_2$še-er-ti,
funda, dikenli bir çalı	giṣṣum kalbānum	^{ĝeš}maš-ḫuš ^{u}$_2$maš-ḫuš, SAİL 74

g G

Türkçe	Akadca	Sümerce
gaddar, intikamcı, nankör	mutēr gimillim	šu-ĝar-gi$_4$,
gaddarlık, vahşilik, hiddet, öfke		murgu$_3$, SL 181;
gagalamak, çapalamak, ısırmak		gug/gug$_6$ ki ...deg$_x$(Rİ)
galibiyet, başarı	ernittum	u$_2$-ma, gaba-ĝal$_2$, gaba-ĝal$_2$-diĝir-re-ne-ka en-^{d}nin-gir$_2$-su-ka nam-maḫ-a-ni kalam-ensi$_2$-lagaš(a) ḫe$_2$-zu-zu "Tanrıların galibiyetinde bey Ningirsu'nun büyüklüğünü Sümer ülkesi tanısın!", Gud. St. B IX 27-30;
galip gelmek, yenmek,		aĝa$_3$-kar$_2$ ... sig$_{10}$,
ganimet olarak almak, kabul etmek		nam-ra.. aka,
ganimet, yağma, kurban	šillatum šallatum	nam-ra, SAİL 79; AHw. 1236; nam-ra-ak, AHw. 1148; CAD Š/I, 24;
garanti, tutsak, esir, garanti, kefil		šu-du$_8$-a,
garantör, kefil	muqippum	gab$_2$-gi/gin$_6$, ^{lu}$_2$gi-na-ab-tum$_2$, lu$_2$-inim-gi-na, ga-ba-gi-na, AHw. 674;
garaz, kin, hınç	zêrum, zīrum magrītum	ḫul-gig, SAİL 456; AHw. 1533, 1552 inim-sikil-du$_3$-a, AHw. 577;
gardiyan, baş kapıcı	nidugallum	i$_3$-du$_8$-gal, SAİL 231; AHw. 786;
garip, yabancı	qalāpum	ba-ra, AHw. 893
garson, yardımcı	šāqûm šāqītum	šagia$_x$(SİLA$_3$. ŠU. GABA), sila$_3$-gaba(-a), AHw. 1182; sagi, AHw. 1182; CAD Š/2, 28; sagi-maḫ "baş/şef garson", VS 14, 182, IV 8; bayan garson "^{munus}bi-lul", SAİL 214; AHw. 1179,

Türkçe	Akadca	Sümerce
gasıp etmek, çalmak, kaçırmak	qatārum	sar,
gayda(=kamıştan yapılmış tiz sesli, nefesli bir çalgı), çubuk		a-la-la
gaye, istek, amaç	i/ernittum	u_3-ma, SAİL 455; AHw. 1112;
gayret etmek, katlamak	eṣēpum	tab, SAİL 124, AHw. 252,
gayretli, uyanık, açıkgöz, saygılı		ni_2-tuku,
gazap, hiddet, öfke, arzu, hırs	libbātum	$murgu_3$,
gebe bırakmak, döllemek	rehûm	a-ri, AHw. 969;
gebe, hamile		gan/gana, peš, AWL 304;
gebe/hamile olmak	arûm	$peš_4$, MSL 2, 149, 26; SAİL 390; AHw. 72;
gece	mūšum mušītum	gi_6/gi_{25}, AHw. 687; CAD M/2, 291; gi_6-u_3-na "geceleri, ISL 133; sipa-de_3 u_4-gi_6-a u_3 nu-mu-u_3-ši-in-tu-tu "Çoban gece-gündüz uyumuyor". STVC 60 gi_{25}-gi_{25} mu-na-gid_2 "O bütün geceleri onun için uzattı. " Gud. Sl. A XVII
gece		^{d}utu-gim gi_{25}-ta ba-ta-e_3 "Utu gibi o akşamdan onu oradan göğe yükseltti. " Gud. Sl. A XXIV 14; ^{d}utu-gim gi_{25}-ta ba-ta-e_3 "Utu gibi o (onu) gecenin içinden (dışarı) çıkardı". Gud. Sl. A XXIV 14; ge_6, SAİL 427; AHw. 683; a_2-ge_6-ba(-a), gig_2, SAİL 427; AHw. 683 ĝi$_6$ " ĝi$_6$-ba-a "gece yarısı",
gece bekçisi	hā'iṭum dēkûm namārītum	$^{lu}{}_2$$ge_6$-$lah_4$, SAİL 427; AHw. 308; lu_2-ĝi$_6$-a-du-du, AHw. 308; $^{lu}{}_2$zi(-zi), CT 37, 25 IV 29; SAİL 84; u_4-zal-la, CT 12, 48 I 7; AHw. 725;
gece görevi yapmak		ĝi$_6$-da.. gub
gece nöbeti	uzallûm	u_4-zal-la, MSL 13, 258, 245; AHw. 1447;
gece yarısı		ĝi$_6$-ba-a,
gece yarısına kadar kalmak	šumšûm	ĝi$_6$ … sa_9
gece, gölge, karanlık		ĝi$_6$/ge_6,
gecelemek, kalmak, uyumak		u_3 …ku/ku_4
geceleyin		ĝi$_6$-an-na, SL 98;
geceyi geçirmek, konaklamak	šumšûm	ĝi$_6$ … sa_2 SL 99;

Türkçe	Akadca	Sümerce
gecikme	ribbatum	la_2-u, SAİL 481; AHw. 980;
gecikmiş borç, aşırı, fazla	ribbatum	la_2-u_5,
geciktirmek	aḫārum	$niĝin_2$, AHw. 18;
geciktirmek, durdurmak, bırakmak		tak_4/$taka_4$,
geçen ay		itu-ta-zal-la,
geçen gün		u_4-ul-la, u_4-za-ḫa-al, u_4-za-ḫal,
geçen yıl	šaddaqdiš	mu-im-ma AHw. 1123; im(-ma), AWL 937; mu-us_2-sa, SL 178; mu-us_2-sa-Lagaš-bi "Lagaš'ı takip eden yıl", SL 178;
geçerli, güvenilir		ur_5-ar_3,
geçerli, kusursuz, sağlam, güvenilir		pu-ud-pa-ad, zi-ig-za-ag,
geçerli/kullanışlı yolda		sila-a $ĝal_2$-la,
geçerlilik, yürürlük, şiddet, kudret		nam-silig,
geçersiz, çürük, kötü, bozuk	ḫalāqum	ḫa-lam, AHw. 310; CAD H 37;
geçici, kısa süreli, gözden geçirme		dib-ba
geçim, yaşam, hayat, canlı, güncel	šiknat napištim	zi-$ĝal_2$,
geçip gitmek, kovalamak, taşınmak	našarbuṭum	bu_2, dib, RA 13, 188, 20; AHw. 733;
geçirmek, içine koymak	ḫabātum	sar,
geçirmek(gün)		u_4 zal, ZANF 18, 53;
geçirmek(gece)		gi_6 …zal,
geçit, but, bacak	niṣirtum pušqum	pap-ḫal
geçit, boğaz, kavşak	nēbe'um alaktum	ur_3, AHw. 780; CT 12, 22 a II 21; ab-sin_2-gilim-ma, a-ra_2, AHw. 31; CAD A/1, 297;
geçit, kaldırım, durak, kaide	mazzāzum	ki-gub(-ba), SAİL 461; AHw. 638; CAD M/1, 233; ki-gub-ba "durulan yer - durak, yer", YOS 9, 31, 42; ki-gub-ba-bi lu_2 nu-zi-zi "Kimse onu bulunduğu yerden kaldırmayacak. " Gud. St. E IX 9;
geçit, koridor, aralık, balkon	barakkum	e_2-bar-ra,

Türkçe	Akadca	Sümerce
geçmek, aşmak, tecavüz etmek	etēqum	ra-aḫ,
geçmek, devretmek, uzatmak	šūtuqum	zag ...dib
geçmek, gün geçirmek	nasāḫum	ud/u_4 ...zal, AHw. 749; CAD N/2, 1; u_4 mu-di_3-ni-ib_2-zal-e "O günlerini orada onunla geçiriyor." Gud. Sl. A XIX 2;
geçmek, ilerlemek, geçirmek	bâ'um; etēqum	di-ib, zag ...dib
geçmek, zaman geçirmek	nasāḫum	zal, AHw. 749; CAD N/2, 1; AWL 213; NG 3, 174; ZANF 16, 88; tukum-bi ki-na-me-$še_3$ nu-du-de_3-en a-na-aš-am_3 u_4 mu-e-zal "Eğer hiçbir yere gitmiyorsan, zamanı/günü nerede geçiriyorsun?", BE 31, 51, 5; ezem-gal-gal-ba uku_3-e nam-ḫe_2-a u_4-bi im-di-ni-ib-zal-e "Büyük bayramlarda halk günleri bolluk içinde geçiriyor".
geçmiş, önceki, evvelki, ilk		u_4-bi-ta,
gedelek	aškuttum	^{ĝeš}aškud
gedik açmak, kırmak, yarmak		gu_2-$giri_{16}$... ĝar,
gedik, oyuk, delik	pilšum	gu_2-ĝiri_3/ĝiri_{16},
geğirmek, kusmak	arûm; gešûm	$buru_8$, buluḫ
gelecek	warkītum	eĝer, AHw. 1469; gelecek günler için "u_4-su_3-$še_3$",
gelecek yıl	šanītum šattum	mussa, mu-uš-sa $ša_3$-mu-aša-ka bad_3-bi mu-du_3 "Bir yıl içinde surunu o yaptı". RA 66, 34, 1, 9-10;
gelecek, sırt, arka		eĝir/eĝer,
gelecekte	ana matīma	a-ga ..... a , a-ga-na "onun arkasında", a-ga-u_4-da-$še_3$ "gelecek günler için", u_4-na-me-ka, u_4-na-me-kam,
gelecekte, daima, her zaman		u_4-kur_2-$še_3$, u_4-a-me-$še_3$,
gelin	ardatum mārti emim kallātum	kisikil, ki-sikil, e-rib/erib, e_2-gi_4-a, AHw. 426; CAD K 79; NG 3, 106
gelin tacı	kilîlum	gilim, AHw. 476; ISL 105; gel-le-em_3, AHw. 476; ISL 105;
gelincik	ayyaṣum	^{d}nin-kilim-edin-na, SAİL 556 ^{u_2}ka-muš-e-gu_7-e,
gelinlik kız, genç bayan	(w)ardatum batultum	unu_{12}, BIN 2, 37 I 9; AHw. 1464; ki-sikil, SAİL 461; BIN 2, 37 I 9; AHw. 1464; CAD A/242; SGL 1, 44 Anm. 42; ^{munus}kal-tur, AHw. 115;

Türkçe	Akadca	Sümerce
gelir, adak	erbum	maš-da-ri-a, AHw. 233; SGL 1, 62; AWL 478; šu-niĝin$_2$ 12 maš maš-da-ri-a ugula ne "Toplam 12 oğlak. Bunlar başkanların adağıdır". VS 14, 60 V 1-3;
gelir, kazanç	nēmelum	a$_2$-tuku, AHw. 776; CAD N/2, 157;
gelir, ürün, yük, kazanç, kira	biltum	gu$_2$-un
gelişme, atılım, avans, avantaj		im-ma-DU,
gelişmek	(w)atarum	kama$_5$, AHw. 1489; šu ...peš, ensi$_2$-da lagaš^{ki}-e ḫe$_2$-ĝal$_2$-la šu mu-da-peš-e "Lagaš bolluk içinde şehir beyi ile birlikte gelişiyor. " Gud. Sl. B XIX 11-15;
gelişmek, büyümek, serpilmek	ḫanābum rabûm	gu$_2$.. me-er-me-er, buluĝ$_5$, gu$_2$ ...peš, šu ..... mu$_2$ šu ..... pa$_3$ Gud. Sl. A XI 9; B XIX 15;
gelişmiş, mükemmel		du$_7$-du$_7$ 1 gu$_4$-mu-3 gu$_4$-dun-a saĝ-ĝa-tuku-a saĝ-apin(a)-ka-kam lugal-an-da ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-ke$_4$ gu$_4$-du$_7$-du$_7$-še$_3$ ba-de$_6$ "Çiftçi Sagatukua'nın yanında bulunan 3 yaşındaki bir öküzü Lugal-anda, Lagaš şehir beyi mükemmel öküzler olarak yanına aldı". DP 235 I 1-II 4
geliştirmek, gelişmek		ur$_5$ ...saĝ$_5$ saĝ ...ĝal$_2$
gelmek, ayrılmak, uzaklaşmak		-ta ...ĝen, nam-ta-ĝen "O Oradan uzaklaştı" Gud. Sl. B V 8;
gem, dizgin, yular, başlık	kartappum appātum šītum aššatum ḫullum	kiri$_3$-dab$_5$, AHw. 451; ^{kuš}kiri$_3$-tab, sibir-eškiri; St. P 10, 1 V 19; ul$_3$, ḫul$_3$, SL 115; ab$_2$-saĝ, ab$_2$-saĝ-gibil "yeni yular", ab$_2$-saĝ-sun "eski yular", VS 14, 162 I 5-6; ad-tab, AWL 267;
gemi	malaḫḫum magallum makkūtum maiduppum ṣumbum	^{ĝeš}ma$_2$; ma$_2$-gur, büyük gemi "ma$_2$-ĝeš$_2$-gur", ma$_2$-gal, CAD M/31; küçük gemi "^{ĝeš}ma$_2$-gud$_4$", MSL 5, 173, 270; AHw. 590; mal/yük gemisi "^{ĝeš}ma$_2$-še/gur$_8$", nakliye gemisi "ma$_2$-ĝeš", SL167; yük gemisi "ma-i$_3$-dub", SAİL 22; AHw. 1111; ^{ĝeš}ma$_2$-la$_2$(-l), ^{ĝeš}ma$_2$-gur$_8$ AHw. 594; AHw. 591; CAD M/1, 141 ^{ĝeš}ma$_2$-gid$_2$-da, AHw. 589;

Türkçe	Akadca	Sümerce
	malallûm mak/qurrum makkītum	geminin baş kısmı "ma_2-saĝ", geminin ön kısmı "$^{ĝeš}ma_2$-saĝ-ĝa$_2$", ma_2-a (=ma_2-e) dab_5-dab_5-ba-ab "(Bütün keçi ve koyunları) gemiye al!" RTC 82, 5; ma_2-gur_2-ra-na ĝiri$_3$ nam-mi-gub "O gemisine gerçekten ayak bastı"; Gud. Sl. A II 4,
gemi direği	usḫamum	di-im-gu-ul, AHw. 1438; dim-gal, AHw. 1438;
gemi dümeni	sikkānum	^{ĝeš}zi-gan, SAİL 84; AHw. 1041;
gemi ile yola çıkmak		$^{ĝeš}ma_2$ ... gid$_2$
gemi ücreti	magarrûm	ma_2-ĝar-ra, AHw. 575; CAD M/1, 32;
gemi, tekne, sandalın bir parçası		ĝeš-u_3-sal_4-la, ĝiri$_3$-ga,
gemici, kaptan	malaḫḫum	$^{lu}{}_2ma_2$-laḫ$_4$, ma_2-laḫ$_5$, ma_2-laḫ$_6$, SAİL 122; AHw. 592-593; ma_2-ta lu_2-ma_2-lah_4 e-ta-šub "Gemiden gemicileri uzaklaştırdı". CIRPL Ukg. 4-5 VIII 14-16, ma_2-GIN$_2$,
gemilerde kullanılan bir meslek türü		ma_2-gur_8-si,
geminin arka tarafı, arka taraf		ma_2-eĝer, $^{ĝeš}ma_2$-egir-ra
gemiye almak, yüklemek		ma_2 .... tag RTC 82, 8; ma_2-e ba-ra-tag-ge (=ba-ra-tag-en) "Ben (onları) kesinlikle gemiye almayacağım".
gemiye binmek		ma_2-a ..... u_5,
gemiye binmek/ayak basmak		$^{ĝeš}ma_2$-a ... u_5 SL 168; $^{ĝeš}ma_2$-gid$_2$,
gemiye yüklemek		ma_2-a ... ĝar, SL 167;
gemiyi ziftlemek, kalafat etmek		ma_2 ... du_8, SL 167;
genç adam, delikanlı, küçük	eṭlum	gi_{17} di_4, šul, AHw. 265;
genç bayan	(w)ardatum	ki-sikil, AHw. 1464; CAD A/2, 242; a-nun-na(-k), AHw. 1464; ge/ge_6, ISL 59-60; ES 153;
genç bayan işçi		amar-gaba,
genç kız, gelin	batūltum	ki-sikil, ki-sikil-tur, SAİL 322; AHw. 115; lu_2 ki-sikil abzu $eridu^{ki}$-$še_3$ um-ma-ku_4-ra-ta "Genç bayan Abzu ve Eridu'ya

Türkçe	Akadca	Sümerce
	wardatum	ayak bastıktan sonra", St. P 10, 1 II 7; dam-banda$_3$, lu$_2$-ki-sikil, AHw. 1464;
genç kızlık, delikanlılık		nam-ki-sikil,
genç kızlık, gelinlik		nam-dumu-munus,
genç, küçük, delikanlı, köylü	aḫurrûm	di$_4$, dim$_3$, di$_4$-di$_4$-bi gal-gal-bi "Oradaki bütün gençler ve büyükler", MNS 1, 13, 5-6; 1(ul(1(ban$_2$) še-ba lu$_2$-di$_4$-di$_4$-la-ne "Bütün Gençlere 1 Ul, 1 Ban Arpa dağıtımı", DP 157 X 4; a-ḫur-rum, AHw. 23; 553;
genç, delikanlı	eṭlum, ṣeḫrum	gi/gi$_{17}$, AHw. 265; ISL 65; ban$_3$, mes, AHw. 265; šul, AHw. 265; AWL 156; lu$_2$-tur, ^{lu}$_2$ki-sikil, ĝuruš, AHw. 265;
genç, yetişkin, delikanlı, asker, işçi	eṭlum	guruš AHw. 265-266; St. P 10, 226; gi-ru,
genç, yiğit (olmak)	eṭlum	meš$_3$,
gençlik, delikanlılık		nam-banda$_3$,
gençlik, dinçlik, erkeklik, mertlik		nam-ĝuruš,
genel ev, eğlence yeri	šatûm	eš$_2$-dam
genel, normal, günlük		ĝen, ku$_3$-babbar-gin$_2$ "normal gümüş", NG 3, 115;
genellikle, hüküm, karar		gin$_6$,
general, belediye başkanı, vali	šakkanakkum šaddanakkum	šagina, AHw. 1140; šakan$_6$, šandan, SAİL 343; AHw. 1022;
geniş	rapšum šuddulum rapšum	da-gal, daĝal, AHw. 956; ES 62; Emesal: da-ma-al<daĝal, AHw. 956; e$_2$-ta-šar$_2$, AS 16, 27, 76; CT 11, 30 I 70; gal, AHw. 956; ISL 18,
geniş kase, çanak	diqārum	u$_2$-du,
geniş olmak	rapāšum	daĝal, saḫar, AHw. 955; ISL 36;
geniş, geniş olmak genişlik	rupšum	dam-gal
geniş, genişlik	rapšum	daĝal, SAİL 237; AHw. 994; ma-da daĝal-la-na(daĝal-ani-a)
geniş, genişlik		"En geniş ülkesinde", YOS 1, 31, 23; uri$_2$^{ki}-daĝal-e-de$_3$ "Ur'u genişletmek için", Ws. 29, 61; mušen-an-na-ke$_4$ ki-daĝal-la gud$_3$ nu-mu-ni-ib$_2$-na$_2$-na$_2$ "Gök

Türkçe	Akadca	Sümerce
		kuşları geniş yerde yuva yapmıyorlar". SGL 1, 118; dub-daĝal nu-ĝar "Büyük tablete o (onları) henüz geçirmedi". Nik. 182 III 3;
geniş, kapsamlı		igi-daĝal, SL 121;
geniş/kapsamlı olmak	rapāšum	da-ma-al, Emesal, AHw. 955;
genişlemek, yaymak, sermek		bad, $bara_4$,
genişlemek, geniş olmak, büyümek	rapāšum	tal_2,
genişlemek, yayılmak, ayırmak		$barag_2$
genişletmek	makākum	dalla, CT 12, 10 II 19; AHw. 587;
genişletmek, geniş olmak, büyümek	rapāšum	daĝal SAİL 237; AHw. 955; gu_3-de_2-a $ensi_2$-lagaš(a)^{ki} ĝeštu$_2$-DAGAL(=daĝal(a)-kam "Gudea, Lagaš şehir beyi geniş anlayışlıdır/geniş anlayışlı bir insandır. ", Gud. St. F II 6-9 sipa-eden-daĝal-la(=sipa-eden-daĝal-ak) "Geniş vadinin çobanı", UET 1, 42, 4; maḫ, dam-gal, AHw. 955; gu-ul, šu ...mu_2, šu-daĝal ...du_{11}, šu ...peš, tal_2, Emesal: da-ma-al< daĝal
genişlik	rupšum	di-am-ga-al, AHw. 994; ni_3-daĝal,
gerçek, hakikat, doğru, doğruluk	kīttum	zi(-d), sipa-zi gu_3-de_2-a "Gerçek çoban Gudea, " Gud. Sl. A VII 9; ni_3-gi-na, SAİL 84; 85; AHw. 494;
gerçek, kaliteli samimi, eksiksiz olmak	kânum; kīnum	gi-na, ge-en
gerçek, katışıksız, namuslu		nanam,
gerçek, uygun		nir, zi gu_3-de_2-a sipa-zi-$še_3$ kalam-ma ba-an-pa_3-da-a "O Gudea'yı, gerçek bir çoban olarak Sümer ülkesinde görevlendirdiği zaman, " Gud. St. B III 8-9; E I 20; sipa-zi gu_3-de_2-a "Gerçek çoban Gudea, " Gud. Sl. A VII 9;
gerçekleştirmek, başarmak		šu ...ĝa$_2$-ĝa$_2$ šu ...ĝar
gerçekleştirmek, idam etmek	ḫabātum	gaz,
gerçekleştirmek, uygulamak		šu ...ĝa$_2$-ĝa$_2$ šu ... ĝar

Türkçe	Akadca	Sümerce
gerçeklik, dürüstlük, doğruluk	kīttum	kīttum
gerçekten		i-ge$_4$-en, SDb. 2000, § 50, 1; i-ge$_4$-en mu-lu ša$_3$-ab-ĝa$_2$-kam mu-lu ša$_3$ ab-ĝa$_2$-kam "Gerçekten o benim kalbimin adamıdır, o benim kalbimin adamıdır. " a-ba-ra-ša$_4$ ga-nam-me-am$_3$ šeš-ĝu$_{10}$ ^{d}nin-gir$_2$-su ga-nam-me-am$_3$ "O gerçekten benin kardeşim tanrı Ningirsu'dur. " Gud. Sl. A V 17;
gerçekten öyledir		ḫe$_2$-en-na-nam-ma-am$_3$,
gerçekten, bundan başka, hakikaten		i$_3$-ge$_4$-en, SL 118
gerdan		gu$_2$-saĝ,
gerdanlık, takı, süs, bir süs eşyası	šerḫullum tudittum	še-er-ḫu-lum, še-er-kan/kan$_2$, tu-di-da, tu-di$_3$-da, tu-ti-da AHw. 1365;
gerdanlık, kolye	ṣipirtum	$^{na}_4$nunuz-tab-ba, MSL 10, 10, 193; AHw. 1103 $^{na}_4$ḫar-gu$_2$-gil, ^{gi}dur
gerdel(=torba), kova, tohum heybesi	banduddûm	ba-an-du$_5$, AHw. 102; ĝeš-na$_8$, SL 105; ĝeš-na$_8$ "ağaç+içmek – senek/ağaç testi", 1 ĝeš na$_8$ …1 ^{ĝeš}a$_2$ apin ^{d}nin-gir$_2$-su-lu$_2$-ĝu$_{10}$ "Bir ağaç testi ve bir saban oku Ningirsu-lugu'ya, " VS 14, 67 III 5;
gereç, araç, donatım, teçhizat		šu-ib,
gereğinden fazla	ribbatum	la$_2$-u$_5$, la$_2$-u$_{22}$(NI), la$_2$-ya$_3$, AHw. 980; dirig-ba,
gereğini yapmak, dinlemek		ĝeštu$_2$ …ĝar, ĝeštu$_2$ nu-ĝa$_2$-ĝa$_2$-an "Sen kulak dinlemiyorsun". JCS 25, 113
gereğini yapmak, görmek, anlamak		igi … gal$_3$
gerekçe, karar	dīnum	di-til-la , AHw. 171; CAD D 150;
gerekli, ihtiyaç	sappartum	aš̃te, AHw. 1027;
gereksinim, istek, ihtiyaç		ša$_3$-guru$_7$,
gereksinimi sağlamak, güçlendirmek	dannum kubbûm	kal-la,
gergin, kısa olmak, sıkı, cimri (olmak)	kurûm	lugud$_2$

Türkçe	Akadca	Sümerce
geri almak, geri çekmek	našārum	be_4 be_6, AHw. 759; bar-ta... gub,
geri çekilmek, gerilemek		gaba ...zi,
geri çekmek, geri almak, çekinmek		nam-gu_2-$še_2$ ... aka,
geri çevirmek, reddetmek		nam-$erim_2$-.. gur, a-ga ... gur, daĝ,
geri çevirmek, yanıt vermek		gur, AJA 7, 13, 14, 52;
geri dönmek	lamûm; târum saḫārum	gi, gi_4; AHw. 1332; a-ga ... gur, ku_4(-r), AHw. 1332; ISL 72; niĝin$_2$, AHw. 1005; ISL 44;
geri dönmek, beklemek	saḫārum ṣâdum	$ninni_2$
geri dönmüş olmak		$ša_3$-bi su-ga, SL 244;
geri gelmek		šu ... gi
geri istemek	ḫamālum	ḫur, SAİL 401. AHw. 315
geri kalmak, arkada kalmak durdurmak	aḫārum	zal, SAİL 231; niĝin$_2$, AHw. 18;
geri vermek, döndürmek, ödemek		gur, gu_2...gur-gur, šu-a ...gi_4, AWL 310;
geri vermek, teslim etmek		bal/ba-al, 531; še-niĝ$_2$-en-na $gana_2$-gibil-tur en-ig-gal la_3-banda ĝeš be_2-ra lu_2-dulla-ne e-ne-bal "Ganagibiltur'dan gelen kişilere ait arpayı Eniggal, müfettiş dövdürdü. Saray hizmetlilerine o onu teslim etti. ". Nik. 45 V 1-6;
geride bırakmak, geçmek unutmak	uḫḫurum šêtum	da_{13},
geride/iz bırakmak		pag,
gerileme, düşme, çöküş, bayır, eğim		gam,
gerilemek	naḫāsum	la_2, SAİL 481; AHw. 713;
gerilmek, germek, el uzatmak		šu ... sud/su_3
gerinmek, uzanmak, germek		ni_2 ...gid_2,
geriye		eger... $še_3$; eme-ĝu_{10} anše-kar-ra-gim/gin_7 eger-bi-$še_3$ nu-mu-un-gi_4-gi_4 "Dilim, kaçan bir eşek gibi geriye dönmüyor". TSL 27, 5;
germek, yayılmak, gerinmek		ni_2 ...gid_2,
germek, asmak, yamamak	arābum	dal,

Türkçe	Akadca	Sümerce
germek, sermek, yaymak		$bara_3$, $barag_2$ MSL 13, 21, 146;
germek, toplamak, dolaşmak		daĝ,
germek, yaklaşmak	eṣērum	ĝeš ..... ḫur,
germek, yaymak, dışarı sermek	šuparrurum	$bara_3$, $barag_2$ MSL 13, 21, 146;
getiri, kazanç, fayda, bütçe, kira	kušīrum ṣibtum	ki-še-er maš/$maš_2$, AHw. 1098;
getirmek, taşımak	wabālum	tum_2, AHw. 1450; CAD A/1, 10-11; nu-tum_2-mu "O getirmiyor". UET 8, 93 VI 7; u_4 ^{d}nanna an-ša-an^{ki}-ta uri_2^{ki}-še$_3$ mu-un-tum_2-ma-a "O Nanna'y Anšan'dan Ur'a getirdiği zaman", UET 1, 100, 8-10; -ta.. e_{11}(-d) Gud. St. A III 1; kur-me-luḫ-ḫa(=kur-me-luḫ-ḫa-ta) ^{ĝeš}esi im-ta-e_{11} "Meluḫḫa ülkesinden sedir ağaçlarını getirtti. " Gud. St. B VI 26-28; ir/ir_{10} ISL 54; ES 192; -ta ...tum_2/de_6; Gud. Sl. A XII 5;
gevele(=kağnı okunu boyunduruğa bağlayan ağaç çubuk)		^{ĝeš}šir$_3$-šir$_3$
gevşek, bağımsız, hür	naplusum	du_8(-ḫ)/duḫ
gevşemek	narābum	dig, SAİL 231; AHw. 745;
gevşemek, zayıflamak	šaḫāḫum	šab, AHw. 1128;
gevşetmek, çözmek, çözülmek	paṭārum	du_8/duḫ tar,
gevşetmek, yumuşatmak	zârum	lum,
gevşetmek, sindirmek, yatıştırmak	naqārum	tuk_5 (İM. KAD_3)
gevşetmek, söndürmek	ramûm	tu-ul,
geyik	ayyalum lulīmum	$dara_3$-maš, AHw. 24; CAD A/1, 225-226; TSL 23, 1-2; $dara_3$-maš-gim/gin_7 "bir geyik gibi" dişi geyik "$maš_2$-lulim", SL 170 erkek geyik "lu-lim/lulim", AHw. 562; TSL 24, 1-2;
geyik, karaca	ayyalûm	a-ya/a-a-lum, a-ya_{10}-lum AHw. 24; si-mul, TSL 84;
gezegen	bibbum	^{mul}udu-idim, SAİL 537;
gezgin, göçebe, seyyar	ṣāidum	zanbur, AHw. 1075;
gezginci, seyyar satıcı	saḫḫirum	zilulu,

Türkçe	Akadca	Sümerce
gezi evi, misafirhane		e_2-u_4(-d)-sakar,
gezinmek, dolaşmak, yürümek	parārum	ur-ru-ur, pap-ḫal
gezinti	muttillum	kin-gal-ud-da, SAİL 538; da-ri-a,
gezmek, dolaşmak	dâlum	du_9 AHw. 154, bar ... daĝ,
gıcırdatmak		sud_2/sud_3,
gıda, çimen, ot, çayır		u_2, AHw. 26-27; ISL 1;
gıda, aş, yemek, besin	naptanum nindabûm kurummatum naptanum ukullûm	ka-gub-ba, AHw. 741-742; CAD N/1, 319 gi-du_{10}-ga, niĝ$_2$-dab-ba, pad, šuku, AHw. 513; CAD K 473; ka-gub-ba, AHw. 741-742; CAD N/1, 319, $ša_3$-gal, SAİL 384; AHw. 1406;
gırtlak, boğaz, geçit, vadi	naḫallum ur'udum	a-ru-ub/a-ru-ub-ba, AHw. 712; uzugu$_2$-mur, AHw. 1436;
gibi	kīma	gim/gin$_7$, AHw. 476; CAD K 363; ĝa$_2$-e ^{d}utu-gim in-ga-dim$_2$-me-en "Ben tanrı Utu gibi yaratıcıyım". SL 354; ḫur-saĝ-il$_2$-la-gim ki-sikil-la bi$_2$-in-mu$_2$ "Yüce bir dağ gibi o onu temiz bir yerde geliştirdi/yükseltti". SGL 1, 38 gu-ti-um^{ki} uku$_3$-gim keš$_2$-da nu-um-zu "Gutium'lar diğer uluslar gibi esaret tanımıyorlar". TSL 47, 11;
gibi	kīma	-še, durum belirteci, u_4-de$_3$-eš$_2$ "Güneş gibi", Gud. Sl. B XVI 8; ur-bi-še$_3$ "birlikte", Gud. Sl. B VI 19; zi-de$_3$-eš$_2$(=zid-še$_3$) "Dostça", Gud. Sl. A 24, 8; B XII 26;
gibi		gal-le-eš$_2$(=gal-še$_3$) "Eksiksiz", CT 1, 45-46, 24; gibil-be-eš$_2$(=gibil-bi-še$_2$) "Yeniden", Iraq 13, 27, 33; igi-še$_3$ ba-gub "O oraya önceden konuldu." Gud. Sl. A IV 4; aš$_2$-bal-a-ba-ke$_4$-eš$_2$ "Bu lanetten dolayı", UET 1, 100, 23; 301 II 7; gim, gin$_7$, AHw. 476; ke/ki, a-ba ^{d}en-lil$_2$-ki "Kim tanrı Enlil gibidir?", YOS 4, 302, 27; a-ba šeš-

Türkçe	Akadca	Sümerce
		ĝu$_{10}$-ke$_4$ "Kim kardeşim gibidir?", ITT 4, 7450, 8; Emesal: di-em$_3$< gim,
gidermek, dindirmek, doyurmak		bar... ḫuĝ, bar... ḫun,
girdap, kasırga, kum fırtınası	pulḫum	a-mar-uru$_5$, AHw. 878 amar-uru$_3$, amar-uru$_3$-gim/mar-uru$_3$-gim zi$_3$-ga "(Her yeri) tahrip eden bir kasırga gibi", Gud. Sl. B XIX 22; ^{tu}$_{15}$dalḫamun$_2$,
giriş, geçit	nērebum aktum	ku$_4$(-r), AHw. 780; ISL 70; ki-ku$_4$, ki-ur$_3$-ra, UET 3, 817, 6; AHw. 780; a-ra$_2$, AHw. 31;
giriş kapısı	abullum	a-bul$_5$-la, abul/a-bul-la, SAİL 133; AHw. 8; SL 13;
giriş, içeri girmek	erēbum	kur$_9$, AHw. 234-235;
giriş, örf/adet	kibsum	ki-uš, AfO 18, 82, 57; 461; AHw. 471
girmek	kabāsum	ĝir$_3$-gub, SAİL 66; 461; AHw. 415; ki-uš, SAİL 66; 461; AHw. 415; ku$_4$, lu$_2$-ur$_5$-ra e$_2$-lu$_2$-ka nu-ku$_4$ "Borçlu, bir başkasının evine girmedi". Gud. St. B V 10-11;
gitar (=genellikle ahşap gövdeli, telleri parmakla çekilerek çalınan bir telli çalgı)		^{ĝeš}di-tar,
gitgide, giderek, her zaman, sürekli		me-na-me-na-am$_3$,
gitmek	alākum ḫâqum	du, ĝen, AHw. 31-32; en-na-me-še$_3$-am$_3$ al-du-un(=al-du-en) "Sen nereye kadar gidiyorsun?", TMH NF 3, 40; me-še$_3$-am$_3$ i$_3$-du-de$_3$-en ki-na-me-še$_3$ nu-du-de$_3$-en "Nereye gidiyorsun Hiçbir yere gitmiyorum". BE 31, 51, 3-4; e$_2$-dub-ba-še$_3$ du-u$_3$ mu-e-du$_{11}$ "Okula gitmeyi sen bana söyledin". BE 31, 51, 22; am-si-gin$_7$... im-du-de$_3$-en "Sen bir fil gibi gidiyorsun", TSL 1, 1; e$_2$-e im-ma-ĝen "O eve/tapınağa gitti. " Gud. Sl. A XVIII 8; er, AHw. 31-33; NG 3, 108; ge$_4$, CT 18, 39 I 32; AHw. 322; Emesal: de< du, Emesal: ma< ĝen, SL 165;

Türkçe	Akadca	Sümerce
gitmek, getirmek, yürümek	alākum	ra_2, AHw. 31-32; CAD A/1, 300; SAİL 206; pisan-dub ku_6 šu-ku_6-ab-ba-ke_4-ne šu-ku_6-a-du_{10}-ga-ke_4-ne mu-ra_2-a "Liste/ tutanak: Deniz balıkçıları (ve) tatlı su balıkçılarının getirdiği balıklar". TSA 49 I 1-4,
gitmek, ulaşmak, baş vurmak	alākum	ĝen, AHw. 31-32; CAD A/1, 300; ur-si-si i_3-ĝen "Ur-sisi gitti". SR 89 II 7 a-nun-na-ke_4-ne-er (=a-nun-na-ak-e-ne-ra) mu-ne-ĝen "O Anunna tanrılarına gitti/başvurdu." Gud. Sl. B I 20;
giydirmek, giyinmek		aĝa$_3$ … bar,
giyecek, giyim, kıyafet		$pala_2$,
giyim, giysi, elbise	ṣimdum	šu-$keš_2$,
giyinip süslenmek, düzenlemek		ili_5, SL 124
giyinmek, giymek	ḫalāpum labāšum	gu_3 ….. e_3 ZANF 17, 83; la_2, ISL 8; mu_4, AHw. 523; AWL 507; ISL 115; mur_{10},
giysi, dokuma	ḫaṣbum	tug_2-gu-za, AHw. 332;
giysi, elbise, gömlek	ṣubātum lubuštum	bar-dul_5, AHw. 1107; $^{tug}{}_2$ba-rim_4-ma, $^{tug}{}_2$ḫa-um, i_6, AHw. 561; lu-bu-uš-tum, $^{tug}{}_2$ḫa-šum; $^{tug}{}_2$bur $^{tug}{}_2$tu-ba-tum, $^{tug}{}_2$tu-ba-tum-ku-za tug_2-gun_4/gun_5, $^{tug}{}_2$niĝ$_2$-du_8-ĜIŠ-ga, ša$_3$-gi-da$_3$,
gizemli, saklı, gizli, sır	pirištum	ad-ḫal, MSL 3, 128, 367; SAİL 145; AHw. 866; ḫal, CT 12, 4 I 19; SAİL 2; AHw. 312; pap-ḫal
gizlemek, bastırmak	se'ûm	šu-us_2-sa, AHw. 1038;
gizlemek, saklamak, gömmek	temērum pasāmum	izi-ta-nu_2-a-ku_6 AHw. 1345; dul, MSL 2, 129, 12; šu…gur,
gizli, gizem, sır, saklı, gizem	pirištum	$kiši_{12}$, ki-dul, SL 138;
gizlice, sır, gizli, gök, sema	puzrum šamûm	gira, Emesal: mu-uš-la_2-bi<ĝešlabi, ĝeš-la_2-bi
gonca, tomurcuk, dal, yaprak	agappum	^{ĝeš}pa, AHw. 15; MSL 3, 66, 12; pa-pa-al,
göbek	abunnatum	^{uzu}li-dur, SAİL 59; AHw. 9; ^{uzu}sa_3, SAİL 595;

Türkçe	Akadca	Sümerce
göbek bağı		gi-dur,
göbek, rahim	emšum	ḫaš$_2$-bar,
göce(=yem olarak kullanılan kabuğu soyulmuş ve kırılmış arpa veya yulaf), kırılmış arpa, hayvan yemi	ḫišlētum tappinnum iltum	zid$_2$-sig$_{15}$, SL 315; zid-ku-ku, dabin, AHw. 1321; VS 14, 38 III 2; in-tal, SAİL 148; AHw. 373;
göçebe, bedevi(=çölde, çadırda yaşayan kimse),		^{lu}$_2$mar-tu
göğüs kabartmak, karşı gelmek		gaba ... tab,
göğüs kemiği, iskelet, kaburga		^{uzu}gag-ti, ĝeš-gaba,
göğüs, meme	talûm/tulûm irtum	ubur, AHw. 1312; gaba, AHw. 386;
gök gürültüsü		gu$_3$-an-ne$_2$-si,
gök kuşağı, gökyüzü, sema	šupuk šamê	ul$_4$-he$_2$, an-bad$_3$, u$_4$-an-na, SL 289; ul$_5$,
gök, gökyüzü	šamûm anûm	an, an-nim, AHw. 1160; ISL 96; an-e/ an-še$_3$ "Göğe", BE 31, 25, 8; SGL 1, 14, 72 lugal an-še$_3$ maḫ ki-še$_3$ maḫ "Kral göğe göre daha büyüktür, yere göre daha büyüktür". SGL 1, 3, 78; an-ki-a pa-e$_3$ mu-ak-ke$_4$ "Gökte ve yerde o parlak bir şekilde onu yerine getirecek. " Gud. Sl. A I 11; an-gim ri-ba-ni (=rib-ba-ni) ki-gim ri-ba-ni "Onun büyüklüğü gök gibidir, onun büyüklüğü yer gibidir. " Gud. Sl. A IV 14-15; an-ne$_2$ ḫa-ra-ab-guru$_3$ "O (tapınağı) senin için göğe yükseltsin!", Gud. Sl. B XXIII 1,
gök tanrısı	^{il}anum	^{d}An karısı/eşi: ^{d}Uraš kült merkezi: Uruk çocukları: ^{d}Adad, ^{d}Ba$_6$-ba ^{d}En-lil$_2$; ^{d}Ga$_2$-tum$_3$-du; ^{d}İnanna ^{d}Mar-tu, ^{d}Nisaba
g/köknar		^{ĝeš}u$_4$-nu-um,
göktaşı, meteor	antasurrûm	an-ta-sur/šur-ra,
gökyüzü, cennet, gök, ufuk	šamûm kurum	zigara, AHw. 1160; ganmuš, utaḫ, un$_3$, zag-an-na, SL 309;
göl, deniz	tâmtum	ab/aba; AHw. 1353; MSL 5, 79, 369; SAİL 57

Türkçe	Akadca	Sümerce
gölet, göl, havuz	ḫammum	garim, AHw. 317 a-eĝir/eĝir$_4$, lal$_3$-ḫar, SL 156, a-igi,
gölet/bent yapmak		a …uš$_2$ eg$_2$-si-ga,
gölge yapmak, sığınmak		ĝissu … la$_2$,
gölge, bulut, sis, duman	upûm erpetum	tilḫar, MSL 14, 364, 236; AHw. 1426; ze$_2$-la, šeg$_{14}$,
gölge, karaltı, karanlık, hayal		izi-ĝi$_6$-eden-na, SL 130;
gölge, karanlık, sığınak, barınak		ĝissu-la$_2$,
gölgelemek, korumak, korunmak		ĝissu … la$_2$,
gölgeli olmak		u$_4$.. šu$_2$-šu$_2$-ru, SL 290;
gölgelik, kamış güneşlik	sīrum	gi-du$_3$-a, MSL 7, 15, 112; AHw. 1050;
gömlek, atlet(=fanila)	raqqatum	lamaḫuš, AHw. 958; ^{tug}$_2$zulumḫi, suluḫu/suluḫu$_3$, AHw. 958;
gömme, defin, cenaze töreni		ki-tum$_2$,
gömmek, defnetmek	qebērum	ki …tum$_2$
gömmek, gizlemek		ki …de$_6$ ki …tum$_2$/tum$_3$
gömüt, kabir, mezar, mezarlık	erṣetum qabrum	irigal/iri-gal, e$_2$-ki-si$_3$(-ga),
gönder, direk, sırık, bayrak direği	nindanum akûm mašaddum	nindan, nindan-DU, dilur, mudul,
göndermek	zêrum šapārum	gu, AHw. 1170-1171; ISL 136; gi$_4$, StP 10, 2 I 26; šu ….. tag$_4$, AHw. 1170; CAD Š/1, 430; šu …. us, kin,
göndermek, basmak	bâ'um ba'ārum	dib$_2$,
göndermek, sevk etmek, kovmak	ašāgum	ad$_2$,
göndermek, yazmak	šapārum	kin AHw. 1170-171; CAD Š/1, 430; gi$_4$, AHw. 1170; NG 3, 113;
gönül otu		gakkul^{sar}
gönül, sine, göğüs, meme	tulûm	u$_3$-bur,
gönye, dörtgen, kare	miṯḫartum	ib-si$_2$, AHw. 662;

Türkçe	Akadca	Sümerce
göre, yerine, gibi	kīma	gim/gin$_7$, SAİL 440; AHw. 476 lugal-gim/gin$_7$ "bir kral gibi"; ^{d}ba-ba$_6$-gim/gin$_7$ a-ba-sa$_6$ (Özel isim) "Tanrıça Baba gibi kim güzeldir?" BİN 8, 345 V 14; Nik. 1 V 5; ša$_3$-ma-mu-da-ka lu$_2$-diš-am$_3$ an-gim-ri-ba-ni ki-gim ri-ba-ni "Rüyanın içinde ki, bir adamdır. Onun büyüklüğü gök gibidir, onun büyüklüğü yer gibidir. " Gud. Sl. A IV 14-15; Emesal: di-im$_2$ < gim/gin$_7$,
göre		-še$_3$, başına göre "saĝ-ĝa-ni-še$_3$", Gud. Sl. A IV 16
görev	pilkum parṣum	dullum, AHw. 863; AHw. 175; unugi, AHw. 835;
görev vermek		kin-gi$_4$-a ...gi$_4$, TCL 16, 45, 33;
görev almak, oturmak		du$_2$ ... ĝar/ĝa$_2$-ĝa$_2$
görev ekibi, iş, çalışma	kiššātum	ziz$_2$-da, AHw. 492;
görev vermek, devretmek, ayırmak		kig$_2$ ... ti,
görev yapmak, çalışmak, iş		kin.....ak, lu$_2$-aš lu$_2$-min-da kin mu-da-ak-ke$_4$ "Bir adam, bir başkasıyla birlikte görev yapacak/çalışacak. " Gud. Sl. A II 25;
görev yapmak, ödemek	apālum i/uzzuzum	gu$_3$, AHw. 56; gub, AHw. 408;
görev, ev ödevi, iş, vazife, talimat	iškarum	eš$_5$-ĝar$_3$, AHw. 395; eš$_2$-kar$_3$, eš-ĝar$_3$ AHw. 395; niĝ$_2$-gu$_3$-de$_2$,
görevden alınmış	zarûm	la,
görevden almak	kabātum	kul,
görevlendirmek, emanet etmek	naṭālum	šu ...la$_2$, a$_2$ ...aĝ$_2$, a$_2$ mu-e-da-ĝg$_2$-ĝa$_2$ "Ben sana bir iş havale ettim/seni bu işte görevlendirdim". TMH NF 3, 40; dur$_2$ i$_3$-du$_8$-še$_3$ mu-na-du$_2$-duru$_2$-na "O (onu) kapıcı olarak görevlendirdi". SGL 4 III 3; ĝeš-bala, ka .... kešda, lu$_2$-ma$_2$-gur$_8$-bi ka mu-na-kešda "Kaptanlarını görevlendirdi". Gud. St. D III 8-18; ka .... kešda$_2$ Gud. St. B I 20; SAİL 152; us$_2$, Gud. St. F III 19; Gud. Sl. B I 6;

Türkçe	Akadca	Sümerce
	paqādum	unu$_2$-bi bi$_2$-us$_2$ "Çobanlarını o görevlendirdi". Gud. St. F III 18-19, ir-pag...aka, pa$_3$(-d), tar/ku$_5$(-d), AHw. 824;
görevlendirmek, seçmek		pa$_3$(-d), Gud. St. B III 9; E I 20; gu$_3$-de$_2$-a sipa-zi-še$_3$ kalam-ma ba-an-pa$_3$-da-a "O Gudea'yı, gerçek bir çoban olarak Sümer ülkesinde görevlendirdiği zaman, " Gud. St. B III 8-9; E I 20;
görevlendirmek, teslim etmek	paqādum ḫalāqum	tar, AHw. 824; YNER 3, 74; šu ...de$_6$
görevli akıncı		bala-eš$_2$-kar$_3$ SL 28
görevli, hizmetçi, delikanlı, genç	uškûm assinnum	uš-ga, MSL 12, 131, 89; AHw. 1441 saĝ-ti-rin$_2$,
görevli, hizmetli, yardımcı; gençlik	gerseqqûm	uš-ga
görevli, memur	sanqum bēl pihāti	dim$_4$ SAİL 60; AHw. 1023; pap-ĝar, dam-kaš$_4$, a-ĝar$_4$-niĝin$_2$, apin-uš, ara, a-ra, dumu-saĝ-ĝa, en-nam; lu$_2$-ad,
görevli, sıradan işçi, hizmetli		nir-nu-ĝal$_2$,
görgüsüz, budala	aḫurrûm lillidum	a-ḫur-rum, AHw. 23; 553;
görkem, parlaklık, aydınlık	šalummatum	i-ši;
görkemli bir şekilde yapmak	šūpûm	dalla .... e$_3$ AHw. 1281; me-lam$_2$.. su$_3$-su$_3$,
görkemli, güzel, değerli, azametli		e$_5$, ni$_2$-buluĝ$_5$,
görkemli, mükemmel		saĝ-ku$_2$-ĝal$_2$, saĝ-ku$_3$-ĝal$_2$
görkem, ihtişam, harika, şahane	ḫidûtum	kiri$_3$-zal,
görmek, bakmak, incelemek	amārum	igi, igar, AHw. 40; CAD A/2, 5; pa$_3$(-d), AHw. 40; AWL 89; lu$_2$ nu-mi-ni-in-pa$_3$-de$_3$ "Kimse onlara bakmıyor". SGL 1, 2 IV 2; igi... sig$_{10}$; igi ...la$_2$ AHw. 40; igi...du$_8$, SAİL 449;
görümce, gelin, yenge		dam-guruš,
görünmek, baş göstermek	elûm; šamûm	un$_3$,
görünmek, benzemek, belirmek		dalla ... e$_2$

Türkçe	Akadca	Sümerce
görünmek, ortaya çıkmak		pa ...e_3
görünmek, öfkelenmek, bulunmak		ar, ara_4
görünmek, var olmak	šūpûm	dalla ...e_2
görünüm, yapı, bünye	šassūrum	zizna
görünüş, görünüm, düz alan, ova	mātum	$muš_3$
görüş, kanı, düşünce, niyet, kanı	ṭēmum	dimma,
görüşme, müzakere, düşünce	šitūltum	Emesal: ad...mar < ad ... ĝar , AHw. 1253
görüşmek, bakmak, anlamak	amārum	igi ...du_8; igi ...gub, igi ...sig_{10}, AHw. 40 ku-li-zu ... igi nu-mu-ni-du_8-ru
görüşmek, bakmak, anlamak		"Arkadaşlarına neden bakmıyorsun?", JCS 25, 104; igi nu-mu-un-du_8-ru-un a-na-aš nu-mu-da-si_3-ge "Sen bakmıyorsun. Neden onlara benzer yapmıyorsun?",
görüşmek, danışmak	malākum	gagla, SAİL 278; AKT 2, 51, 19;
görüşmek, karşılamak		an-ta ... gi_4
görüşmek, konuşmak		ka/inim ...bad/ba
gösterge, işaret, belirti, iz, boya	šimtum ṣibbum	zib,
gösteriş, sergi		la,
gösterişli, parlak		$niĝ_2$-su-ub,
göstermek, görünmek	kullumum	pad_3, MSL 3, 70, 25; AHw. 503; pa ...e_3/aka
göstermek, kiraya vermek		pa ...aka
götürmek, elinden almak,	ḫaṭāpum	rig_7, UM 5, 106 I 20; AHw. 336
götürmek, getirmek	tabālum	tum_2, tum_3, de_6, er_{10}, gu_4 udu e_2-gara-ga-ta i_3-er_{10}-er_{10}-ra-am_6 "Bunlar öküzler (ve) koyunlardır ki onlar tapınaktan getirildiler". DP 83 III 2-3; $šu_4$, SAİL 434; AHw. 1297 -$še_3$- re_7 Nik. 19 XI 2;
götürmek, içeri girmek, taşımak	erēbum	ku_4, AHw. 234; i_3-ni-ib_2-ku_4-ku_4-a (=i_3-ni-ib_2-ku_4-ku_4-e-a) "(Kim) onu oraya götürürse" UET 1, 100, 22;

Türkçe	Akadca	Sümerce
götürmek, onaylamak	našûm	ga_6, de_6; mi-ni-de_6 (=mu-ni-de_6) "O onu oraya götürdü." Gud. Sl. A XVI 6;
götürmek, sevk etmek	redûm	lah_4, AHw. 965; uru-ka-gi-na lugal-lagaš(a)^{ki}-ke_4 e_2-^{d}ba-ba_6-ka i_3-lah_4 za_3 bi_2-$šu_4$ "Urukagina, Lagaš kralı (koyunları) tanrıça Baba'nın tapınağına götürdü, (orada onları) damgaladı". VS 14, 35
götürmek, sevk etmek		IV 1-6;
	abākum	šub, AHw. 2; ku_4; i_3-ni-ib_2-ku_4-ku_4-a "(Kim) onu oraya götürürse" UET 1, 100, 22;
götürmek, taşımak	abālum	ga_{14}, AHw. 3; ISL 8; Emesal: ze_2-em_3<tum_2 inim …de_6
	wabālum	tum_2, AHw. 1450; NG 3, 169;
	babālum	gir_{17}, tu_{24}(KA×UD), AHw. 94;
	našûm	šu … tum_2, šu… tum_3, ĝar, AHw. 762;
	šalālum	ga, AHw. 1142; ISL 2; Emesal: de_3/de_6, er
	w/abālum	šu …de_6/tum_3 ga, AHw. 1450 gam, AHw. 1142; ISL 35; ir/ir_{10} ISL 55; ES 192;
götürmek, yardım etmek, taşımak	našûm	gaĝ$_2$(IL_2),
gövde, karın, but, uyluk	emšum; šaprum	ḫaš$_4$,
gövde, köken, sap, dal, soy	išīnum	i_3-si-na, AHw. 395;
gövde, rahim, karın	saḫarmuddûm	^{uzu}saḫar-mud-da, AHw. 1005;
gövde, sap, yaprak sapı, tane	išīnum	išin, SL 130;
gövde, sırt		$ša_3$-sud , SL 246;
göz	īnum	igi, i-gi, AHw. 383; ISL 5; ES 171; igi-4-ĝal$_2$ = 1/4; igi-6-ĝal$_2$= 1/6;
göz açmak, dikkatli olmak		igi …bad
göz altında tutmak		du_3
göz bebeği, acemi, çırak	tarbûtum	buluĝ$_3$
göz hastası	šišûm	lu_2-igi-sig_7-a-bal, AHw. 1250;
göz kırpmak		igi … bad,
göz kulak olmak	qadādum	gurum, MSL 2, 139, 14; AHw. 890; e_2-uru_3 … gid_2 , SL 58
göz önünde tutma, anlaşma	ṭēmum	umuš,

Türkçe	Akadca	Sümerce
göz önünde tutmak		igi … du_3
göz önüne almak, nöbet tutmak		igi …tab
göz yaşı	dīmtum bikītum	er_2 AHw. 171; CAD D 147-148; a-gig, SL 3; ir_2, AHw. 125; YNER 3, 79; a, AHw. 171; e_4, u_2-ku, $še_{31}$(IGI-g),
göz yaşı dökmek, ağlamak	bakûm	$še_8$/$še_8$-$še_8$, YNER 3, 90; AHw. 97; $še_{30}$(A. IGI), $še_{31}$(IGI×A), $šeš_2$, er/er_2 ….. $šeš_2$ $šeš_5$(A. IGI) , er_2 pad_3, AHw. 97; er_2 …$šeš_4$,
göz yaşı silmek, gözleri kurulamak	ṣuḫḫutum	igi-ze_2-ze_2,
göz yaşı, ağlama, damla	biṣṣum	biz/biz_2 sig_7-a, SL 232;
göz, önünde	inûm	igi AHw. 383; Emesal: i-bi_2 "göz",
gözaltı; gözetim, dikkat, nöbet	maṣṣartum	en-uĝ$_3$-ĝa$_2$, en-un-ĝa$_2$,
gözaltında olmak		maškim.. du_{11}, SL 171;
gözcü	rābisum pāqidum	saĝ …. tuku, NG 3, 155; AHw. 935; gal-uku_3, VS 14, 54 II 2; 2 še še-bal-bi 2(ul) 4(ban_2) ur-saĝ gal-uku_3-$geme_2$-ke_4-ne ba-de_6 "2 kile'den eksik arpa 2 şinik, 4 okkadır. Bunu kölelerin gözcüleri için Ursaĝ yanına aldı". Nik. 83 II 1-6; gal-uku_3, VS 14, 54 II 2; saĝ-en_3-tar, AHw. 827;
gözcü, bekçi, denetmen	pāqidum	saĝ-en_3-tar AHw. 827;
gözden geçirmek, denemek	ḫāmūm sanāqum piqittum šapûm	e_3(-d), MSL 3, 219, 9; AHw. 343; šu … gid_2 dim_4, SAIL 60; AHw. 1020; igi…$guru_6$, $kurum_7$…ak, sir_2, igi.. bar, igi …il_2,
gözden geçirmek, seyretmek,		$kurum_7$, SL 152
gözden geçirmek, taramak, elemek	našāpum	našāpum
gözden kaybolmak	duppurum ḫalāqum	zah_2/zah_3, AHw. 310; diri(-g)
gözenekli, delikli, yumuşak		$ukuš_2$-ti-ki-il,
gözetim, dikkat, nöbet, gözaltı		en-nu-ĝa$_2$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
gözetleme, gözlem, bekçi	tāmartum	igi-du$_8$-a, SAİL 449; AHw. 1313;
gözetlemek, bakmak	amārum	bar, mi$_2$ …du$_{11}$ Gud. St. B IX 18; u$_4$ an den-lil$_2$ den-ki ^{d}nin-maḫ-bi igi-zi mu-un-ši-bar-re-eš-a "An, Enlil, Enki ve Ninmaḫ bana igi gözle/içtenlikle baktıkları zaman", UT 1, 86, 1-2; u$_4$ dnin-gir$_2$-su-ke$_4$ uru-ni-še$_3$ igi-zi im-ši- bar-ra Tanrı Ningirsu şehrine içtenlikle baktığı zaman", Gud. St. B III 6-7;
gözetlemek, gözden geçirmek		kurum$_7$ SL 152; min$_2$, SL 176;
gözetmek, saklamak, korumak	naṣārum	uru$_3$, SAİL 331; AHw. 755;
gözetmek, açık gözlü olmak		igi … uru$_3$
gözlemci	igibûm	^{lu}$_2$igi-bar-ra
gözünü açmak	dalāpum	igi …lib/lib$_4$
gözyaşı dökmek		i-si-iš …ĝar
gözyaşı, feryat, sızlama	bikītum dimtum	i-ra, ad-ša$_4$,
grafik çizmek		sa$_2$ …sig$_{10}$
gravür/oymacı, hakkak	kabšarrum kab/pšarrum	lu$_2$-kab-sar, SAİL 88; ^{lu}$_2$kab-sar, AHw. 418;
grip, nezle	la'bum	diḫ, SAİL 138; AHw. 526;
grup		nam-u "10/lu birlik", nam-ninnu "50'li birlik", nam-ĝeš$_2$ "60'lı birlik", ni-gi-da "60'lı birlik",
gurur	gapšum	gu$_2$, LTBA 2, 2, 146; AHw. 281;
gurur duymak, sevinmek	eleṣum	ma-az, AHw. 200;
gurur, küstahlık		muš-dim$_2$-gurin-na, SAİL 374;
gururlu olmak, mükemmel olmak	šarāḫum	ĝir$_3$, AHw. 1182;
gururlu, onurlu, şerefli		saĝ-gu$_2$-ĝal$_2$,
gübre, dışkı, ters, gübrelemek	ḫaḫûm piqqannum rubṣum	an-zaḫ, MSL 7, 98, 382; AHw. 308; šurum/šurum$_3$; šurun/šurun$_2$ uru$_{12}$,
gübre, küf, bahçe toprağı,		sa-ma-na$_2$
gücenmek dertlenmek,	ezēzum	šag$_4$/ša$_3$…dar, šur$_2$, AHw. 269; ib$_2$-dam …za, SKİ 182;
gücenmek, hiddetlenmek, darılmak	ezēzum	ḫuš, SAİL 329; AHw. 269

Türkçe	Akadca	Sümerce
güç	kiššūtum emequm	kiš-šu$_2$, SAİL 425; 545; AHw. 493; a$_2$, am, ne$_3$, AHw. 216; CAD E 157; ilahi/tanrısal güç "me", Gud. Sl. A I 2;
güçlendirmek, desteklemek	kānum	ge(-n), AHw. 438;
güçlendirmek, kuvvetli olmak	danānum	kala(-ga), kalag AHw. 159; CAD D 81;
güçlenmek, desteklemek	asāqum	ku,
güçlü olmak	danānum	uru, maḫ
güçlü, erkek, enerjik	zikarum nēmelum dannum	duri, AHw. 1526; gaba-gal, a$_2$-tuku, AHw. 776; CAD N/2, 157; uru$_6$, AHw. 161; CAD D 92;
güçlü, kuvvetli	lē'um patnum gitmalum šarûm šagapūrum dannum	lu$_2$-a$_2$-tuku, NG 3, 134; na-ma-su lu$_2$-a$_2$-tuku nu-na-ĝar "Dul kuvvetliye teslim edilmedi". Gud. St. B VII 44; lu$_2$-a$_2$-tuku "kuvvetli olan kimse - güçlü", al-tar, SL 17; lu$_2$-a$_2$-tuku, lu$_2$-gaba-us$_2$-a, AHw. 848; gu$_2$-tuk/tuku, usu-tuku, šilig, MSL 3, 146, 266; AHw. 1126 uru$_6$(-n), AHw. 161; CAD D 92; ne$_3$-ĝal$_2$/ ne-ĝal$_2$, SL 194;
	gašrum	ĝir$_3$, AHw. 283, ir$_3$, AHw. 283;
güçlü, kuvvetli, etkili olmak	danānum šagapūrum abarum ešqum šūtuqum	kal/kala, kal-ga, SAİL 322; AHw. 158; du$_{26}$ šilig/ šilig$_6$, liru$_2$, lirum/lirum$_2$, lirum$_3$, rib, rib/ri-ba, a$_2$-nun-ĝal$_2$
güçlü, kuvvetli, kudretli, büyük	gašrum	peš$_{10}$-ĝal$_2$, šu-maḫ, nin-uru$_{16}$, ir$_9$, AHw. 283;
güçlük	pušqum	pap-ḫal SAİL 60; AHw. 883;
güçlükle solumak		ur$_5$ ...aka,
güçsüz kalmak, zayıflamak	enēšum	še-er,
güçsüz, sakat	makkannûm	ḫu-ba, AS 16, 24, 101; AHw. 589;
güçsüz, yetersiz, zayıf adam	enšum	lu$_2$-sig-ga, si-ga-kala-ga, dim$_3$
güçsüz, zayıf, aptal, anlamsız, saçma	muqqum	u$_2$-la$_2$,
güçsüz, zayıf, yetersiz (olmak)	enšum; ḫašārum	ḫu-ḫu-nu, sig,

Türkçe	Akadca	Sümerce
güğüm, çanak, tas, kadeh	šaptum	ka-lu$_5$, ^{dug}šab, AHw. 1175;
güğüm, ibrik, testi	šāḫum šakirrum	^{dug}a-la$_2$/su$_3$ MSL 7, 93, 317; ^{dug}šakir, MSL 9, 191, 249; AHw. 1140;
güherçile	mil'um	$^{na}_4$an-ne, SAİL 13; AHw. 653;
gül	ṣumlalûm riqqum/rīqum illūrum nukkatum adarum adamatum	gam-ma, SAİL 362; AHw. 1111; šim, SAİL 215; AHw. 987; $^{u}_2$ninda$_2$, SAİL 399; AHw. 372; nug/nug$_2$, li-li-bi-zi-da, kırmızı gül "a-dama/adama", SAİL 69; AHw. 10;
gülme	ṣūḫum	bir$_2$, MSL 13, 246 a 6; AHw. 1109;
gülmek, sevinmek	dimmatum nis-satum ṣaḫûm/ṣiāḫum	isiš$_3$, i-si-iš … ĝa$_2$-ĝa$_2$ mi$_2$ ….. du$_{11}$, AHw. 1096;
gülmek, sevinmek	ṣiāḫum	sur, MSL 4, 120, 11 a; AHw. 1096; zu$_2$ …bir$_9$-bir$_9$
gülme, sevinmek, gülme, kahkaha	dimmatum	i-si-iš, isiš$_3$, i-si-iš … ĝa$_2$-ĝa$_2$
gülümsemek	ganāṣum, ṣarārum	kiri$_3$ …ur$_5$, AHw. 280; sur, igi-zal-sur, zu$_2$ …bir$_9$-bir$_9$
gülünç, güvenilmez, inanılmaz	nulliātum	nu-ĝar-ra, SL 209;
gümbürdemek, gürlemek		dum-dam … za,
gümbürtü, çağlama, kahkaha, feryat	rimmum	zu$_4$-ša$_4$, mur-ma-ra,
gümrükçü, vergi memuru, tahsildar	ga'iššum	ga-eš/eš$_8$,
gümrükten çekmek, çıkarmak	ḫasāsum	deg$_x$(RI)
gümüş	kaspum	ku$_3$-babbar, ku$_3$-babbar$_2$, AHw. 454; CAD K 245; 5 ku$_3$-babbar gin$_2$-še$_3$ "5 Šeqel gümüş için, SR 71, 1; arıtılmış gümüş "ku$_3$-luḫ-ḫa", ni$_3$-sa$_{10}$-bi 5 gin$_2$ ku$_3$-luḫ-ḫa šu ba-ti "Ederini, 5 Šeqel arıtılmış gümüşü o teslim aldı". Nik. 317 I 10-12;
gümüş işlemek		mun, SL 180;
gümüş ile kalpı olmak		ku$_3$-ta-du$_8$-dam,
gümüş, arıtılmış gümüş	kaspum ṣarupum	ku$_3$-luḫ-ḫa, ku$_3$-ne, VS 14, 65 I 1; 10 gin$_2$ ku$_3$-luḫ-ḫa 2(ul) še ni$_3$-sa$_{10}$-ma-ni za-ni-ni šu ba-ti "10 Šeqel arıtılmış gümüşü, 2 şinik arpayı, ederini Zanini kabul etti". SR 43 II 3-7;

Türkçe	Akadca	Sümerce
		e-ne-še$_3$-sa$_{10}$ ni$_3$-sa$_{10}$-bi 5 gin$_2$ ku$_3$-luḫ-ḫa šu ba-ti "O (onu) onlardan satın aldı. Satış ederi olarak 5 Šeqel arıtılmış gümüşü onlar yanlarına aldılar". Nik. 317 I 9-12;
		külçe gümüş "ku$_3$-pad-ra$_2$",
		saf/temiz, arıtılmış gümüş "ku$_3$-me-a",
gümüş/para ile satın alma/ alınmış		ku$_3$-ta-sa$_{10}$-a,
gümüşçü, sarraf, kuyumcu	kutimmum	ku$_3$-dim/dim$_2$, SAİL 468; AHw. 518;
		ku$_3$-dim$_2$, ku$_3$-la$_2$
		ku$_3$-babbar-dim$_2$
gümüşten yapılmış bir eşya		niĝ$_2$-nam-ku$_3$,
gün	ümum	u$_4$(-d), AHw. 1418;
		uku$_4$, AHw. 1418;
		u$_4$-3-am$_3$ "3 gün için",
		u$_4$-3-še $_3$ "3 gün için",
		u$_4$-3 ba-zal "3 güne kadar",
		u$_4$-3-ta "3 günden bu yana",
		u$_4$-3-zal-la "3 güne kadar",
		u$_4$-aš-a "bir günde",
		u$_4$-da "günlük, bugün",
		gelecek günler için "u$_4$-su$_3$-še$_3$",
		doğum günü
		"u$_4$-tu-ud-da",
gün batımı, akşam	miqit šamê	an-ta-šub-ba,
gün doğmak		u$_4$ ..... e$_3$
gün doğumu, doğu, güneşin doğuşu	ṣītān	ĝeš-nim, SAİL 296; AHw. 1106
gün geçirmek		u$_4$ ... zal,
gün ışığı		u$_4$-de$_3$-eš,
gün, güneş, ısı, sıcaklık	ūmum	u$_4$(-d), SAİL 381; Hw. 1418;
gün, sabah, uzun, dayanıklı		u$_4$-zal-la, SL 291;
gün/yaz ortası sıcaklığı	anqullum	izi-an-bar$_7$, SAİL 172; AHw. 54;
gün; sıcaklık, ateş, güneş	immum	u$_4$(-d)
günah işlemek, kötülük yapmak		igi-ḫul ... dim$_2$, SL 122;
günah, cinayet	anzillum	aĝ$_2$-gig-ga, AHw. 56;
	arnum	nam-tag-ga, AHw. 70; CAD A/2, 294;
günah, dert, bela, kötülük, zarar	lemuttum	niĝ$_2$-ḫul,
günaha, girmek, suç işlemek		luĝ$_2$ luĝa
günahkar, ahlaksız, yaramaz	ayābum	^{lu}$_2$erim$_2$, AHw. 23; ISL 82;
		erim$_2$-gala$_7$ "kötü+olmak -

Türkçe	Akadca	Sümerce
		düşman", UET 1, 128, 17; erim$_2$-ĝal$_2$
günahkar, cani, katil, cezalı, suçlu	hābilum pirikkum	gu$_2$-gil, CAD H 4; AHw. 305; $^{lu}{}_2$du$_{11}$-ra-aḫ, MSL 12, 161, 133; AHw. 866;
güncel, yaygın, geçerli		iz-zi,
günden güne, günlük, her gün	ūmišamma	u$_4$-šu$_2$-uš,
gündüz	urum	u$_4$-da , CT 12, 39 a IV 11; AHw. 1433; u$_4$-zal, CT 12, 39 a IV 11; AHw. 1433;
güneş	šamšum	u$_4$(-d), SAİL 381; AHw. 1158; u$_4$-de$_3$-eš$_2$ "güneş gibi", SDb. 2000, § 49, 2; ur-saĝ ^{d}nin-gir$_2$-su-ke$_4$ u$_4$-de$_3$-eš$_2$ im-e$_3$ "Kahraman Ningirsu oradan güneş gibi yükseliyor." Gud. Sl. B XVI 8; utu, AHw. 1158; ISL 112; güneş gibi "u$_4$-de$_3$-eš$_2$", ur-saĝ ^{d}nin-gir$_2$-su u$_4$-de$_3$-eš$_2$ im-e$_3$ "Kahraman Ningirsu güneş gibi yükseldi. " Gud. Sl. B XVI 8;
güneş tanrısı	^{il}Šamaš	^{d}utu Babası : ^{d}Nanna Annesi : ^{d}Ningal Kardeşi : ^{d}Dumuzi Kült merkezi : Larsa
güneş/ay tutulması	attallûm	an-ta-lu$_2$, SAİL 13; AHw. 54; 866;
güneşin doğuşu, gün doğumu		igi-u$_4$-e$_3$-a,
güneşli/açık hava		ša$_3$-zalag-ga,
güneşlik		ĝeš-ḫu-um AHw. 292;
güneşlik, şemsiye	šamšatum	aš-me, AS 14, 83/7; AHw. 1158;
güney	šūtum	im-u$_{18}$-lu, SAİL 399; AHw. 1293;
günleri geçirmek, tatil yapmak		u$_4$ ... zal, u$_4$ mi-ni-ib$_2$-zal-zal-e "O günleri geçiriyor", Gud. Sl. A
günleri geçirmek, tatil yapmak		V 9; uru-ni ki-lagaš^{ki}-e ...u$_4$ mu-de$_3$-ni-ib$_2$-zal-e "Şehri, Lagaš bölgesi günlerini(huzur içinde) geçiriyor", Gud. Sl. A XIX 1-2, u$_4$ mu-di$_3$-ni-ib$_2$-zal-e (=mu-da-ni-ib$_2$, zal-e) "O günlerini orada onunla geçiriyor. " Gud. Sl. A XIX 2;
günlük dağıtım		šukur$_2$-u$_4$(-d), SL 271;
günlük işçi		bala-dab$_5$-ba, SL 28, bala-gub-ba,
günlük kazanç, gelir, vergi, haraç		maš$_2$-da-ri-a, SL 170,

Türkçe	Akadca	Sümerce
günlük, bütün gün	ūmakkal	u_4-aš-am$_3$, MSL 4, 59, 808; AHw. 1412;
günlük, her gün	ūmīšam	u_4-šu$_2$-uš-e,
günlük/kiralık işçi		lu$_2$-ḫun-ĝa$_2$,
güreş salonu		e$_2$-gešpu$_2$,
güreşçi, pehlivan		lu$_2$-^{geš}pu$_2$,
güreşmek, boğuşmak, hırslı olmak		ḫum,
gürgen, bir ağaç türü		^{ĝeš}NE-ḫa-an, ^{ĝeš}gur$_2$
gürlemek, bağırmak, kükremek	ramāmum	mur-ma-ra za, murum$_{14}$...ša$_4$ (KA. HI. AŠ$_2$), murum... ša$_4$, ra ... gi$_4$, gu$_3$ ...e$_3$, ur$_5$ ... ša$_4$, šeg$_{10}$.. gi$_4$,
gürültü		šeg$_{11}$-gi$_4$-a, SL 255;
gürültü yapmak, tangırdamak		dum-dam ... za, gu$_3$-nun.. di/e, dub-dab ... za,
gürültü, ağlama, çığlık, kargaşa	rigmum ešītum	aššа$_2$, ašta, til$_4$, AHw. 982; dub-da-ab, dub-dab, inim-suḫ$_3$-suḫ$_3$, AHw. 257; murum,
gürültü, feryat, çığlık, bağırmak		u$_3$,
gürültü, ses, ifade, fikir, nefes	napištum rigmum	zi-pa-aĝ$_2$
gürültü, yaygara	ḫabarattum tanūqātum ikkillum	a-za-lu-lu, AHw. 302; tal$_3$/tal$_4$/ tal$_5$ tal,
gürz, silah, sopa, değnek, topuz	kakkum gamlum ḫutpalûm patarrum mašgašum	rig$_3$, AHw. 422; ĝeš-ḫaš, AHw. 279; ^{geš}tukul-saĝ-na$_4$, SAİL 536; zubud ^{ĝeš}ḫaš ^{ĝeš}saĝ-gul; saĝ-gul "baş+vurmak – topuz", saĝ gul-še$_3$ e$_2$-a mi-nin-gir-su-si-si "Topuz olarak o onu eve doldurdu/yerleştirdi." Gud. St. B VI 19-20
gütmek, götürmek		ra, 12 udu-nita 6 maš ur-du$_6$ sipa-de$_3$ ba-ra "12 Koç (ile) 6 oğlağı Urdu, çoban götürdü". Nik 174 I 1-6;

Türkçe	Akadca	Sümerce
gütmek(koyun, keçi, sığır)		la-ah, lah_4, NG 3, 132;
güve yemiş, eski püskü		ka-aḫ, zu_2-uḫ,
güve(=pul kanatlılardan bir böcek), böcek, haşarat, tahta kurusu	miqqānum sāsum ākilum kalmatum ḫaḫḫum	uḫ-sig_2, MSL 8/2, 30, 270; AHw. 657; uḫ-tu_9-$keš_2$-da, AHw. 657; ur-me, SAİL 575; AHw. 1032; ziz_3/ziz_4, AHw. 1032; aḫ, uḫ,
güve(=pul kanatlılardan bir böcek), yavşak, böcek	sāsum	ziz, MSL 13, 22, 165 c; SAİL 575; AHw. 1032;
güven, güvenlik, sağlık, sağlam	salmum	silim, AHw. 1016; CAD S 104; ĝiskim-ti/til_3,
güvence, garanti, teminat, kefil	tūnātum	gi-na-tum,
güvenilir, emin, geçerli, kusursuz		gum_2-ga-am_3, bu-ud-ba-ad, bul_3-bal,
güvenilir, sağlıklı, geçerli		du-bu-ul-da-ba-al,
güvenilmez, kaypak kişi/adam		u_2-tum_9/tumu,
güvenli, emniyetli olmak		nir … ĝal$_2$, nir-ĝal_2-bi,
güvenliği sağlamak, sakinleşmek		sa …ḫuĝ
güvenlik		silim,
güvenlik görevlisi, komiser, bakıcı	rābisum	maškim, AHw. 935; AWL 513; gala-tur aga_3-us_2 makšim-be_2 "Galatur, koruyucu onun güvenlik görevlisidir". VS 14, 20 IV 1-3; bar-udu-ḫada_2-ka bar-$sila_4$-gaba-ka-ka ku_3-a ĝa_2-ĝa_2-da makšim-bi e-ta-šub "Bir beyaz koyuna, göğüste taşınan/körpe kuzuya gümüş/para koyduğu/ödediği için o bakıcılarını (oradan) uzaklaştırdı". CIRPL Ukg. 4-5 VIII 6-10;
güvenlik şeridi, belkemiği, arkalık	warkatum	murgu/$murgu_2$, AHw. 1298;
güvenlik, emniyet, güvence, teminat	tūnātum	gi-na-tum,
güvenmek, emanet etmek	qâpum	ĝiškim …til_3 nir …ĝal_2
güvenmek, dayanmak	maḫāṣum	dub_3, a …ĝar, AHw. 943;
güvenmek, desteklemek		a_2-ni_2-za … dub_2,

Türkçe	Akadca	Sümerce
güvenmek, itimat etmek, inanmak	takālum	nir ...ĝal$_2$, a ...ĝar
güvercin	tarrum uršānum summatum sukannīnum	dar^{mušen}, MSL 8/2, 172, 32; AHw. 1331; ir$_7$-saĝ^{mušen} AHw. 1434; kaksal, AHw. 1434; te-e^{mušen}, AHw. 1058; tu^{mušen}, tu-gur$_4^{mušen}$; tum$_{12}$-gur^{mušen}; AHw. 1055; ir$_7$-saĝ^{mušen} AHw. 1434; tum$_{12}$-gur$_4^{mušen}$, tum$_{12}$-gur$_8^{mušen}$; tum$_{12}$-i-bi$_2^{mušen}$, tum$_{12}$-kur^{mušen} tu^{mušen}du$_2$-ru-na-bi (=duruna)-bi "güvercinlerin kümesi, " Gud. Sl. A XXIX 8
güvercin, kumru	sukannīnum amursānum	tu-gan^{mušen}, amar-saĝ^{mušen}, dum$_{12}^{mušen}$,
güvey, damat	ḫuduššum	ḫuduš,
güya, sanki, -mış gibi	mindê	i$_3$-gi$_4$-in-zu,
güzel	 damqum	du$_{10}$(-g), e$_2$-na$_2$(=nad) e$_2$-du$_{10}$-ga-ni-a "Yatak odasında ve güzel evinde, " Gud. Sl. B IX 10 sa$_6$/ša$_6$ AHw. 167; CAD D 68;
güzel bir şekilde		du$_{10}$-ge-eš$_2$, SDb. 2000, § 49, 2;
güzel kokmak	erēšum	ir-si-im/sim,
güzel koku	nipšum	peš$_6$, CT 12, 10 I 14; RA 11, 124 Ay. 8; zal, CT 12, 10 I 14; RA 11, 124 Ay. 8;
güzel olmak	banûm damāqum	sa$_{14}$,
güzel söz, dua		inim-sa$_6$ YOS 1, 31, 11
güzel, güzellik, iyi, iyilik	dumqum ṭābum	sa$_{14}$, AHw. 176; nun-e,
güzel, iyi	damqum dumqum ṭābum dammuqum	ša$_6$, AHw. 157; CAD D 68; u$_8$-zi sila$_4$-ša$_6$-ša$_6$ uzu$_3$-zi maš-ša$_6$-ša$_6$ "Güzel kuzularıyla cins koyunlar, güzel oğlaklarıyla cins keçiler", SGL 2, 53; u$_8$-zi sila$_4$-ša$_6$-ša$_6$ uzu$_3$-zi maš-ša$_6$-ša$_6$ "Güzel kuzularıyla cins koyunlar, güzel oğlaklarıyla cins keçiler", SGL 2, 53; šag$_5$, SAİL 356; 454; AHw. 157; sa$_6$, SAİL 356; 454; AHw. 157; ^{d}ba-ba$_6$ munus-sa$_6$ "Tanrıça Baba, güzel kadın, " Gud. St. E I 1-2 sa$_7$, SAİL 356; 454; AHw. 157; sig$_5$, CAD D 68; AHw. 157;

Türkçe	Akadca	Sümerce
güzel/iyi olmak	damāqum	sa_6, SAİL 322, 356; AHw. 155;
güzel/iyi olmak, yararlı olmak	ṭâbuṃ	du_{10}(-g), AHw. 1377-1378; AWL 70; du_{10}-ga-ma-ni-ib_2 "Onu benim için iyi/doğru yap!", Gud. Sl. B III 1; e_2-dub-ba-$še_3$ du-u_3 ḫa-ra-du_{10}-ge "Okula gitmek senin için çok iyidir", SEM 71, 49;
	banûm	sa_{14},
güzelleştirmek, süslemek, bezemek		šu-tag … du_{11}/e, temen-bi i_3-ir-nun(a)-ka šu-tag ba-ni-du_{11} "O onun temelini prensliğin güzel kokulu yağıyla süsledi". Gud. St. F III 3-5; šu … du_7
güzellik, iyilik	dumqum	$ša_6$, ni_3-sa_6, AHw. 176; la, SAİL 55; AHw. 530;
güzide, seçkin, mümtaz	nisqum	nisku, AHw. 795;

Türkçe	Akadca	Sümerce
haber	šiprum	kin, AHw. 1245; CAD Š/3, 73;
haber almak, öğrenmek	eppešum	du_3 SAİL 230.
haber getirmek, bilgi vermek	bussurum	ka ...tum_2 ka ...de_6
haber vermek, haber getirmek		ka ...tum_2 $ša_3$ ...de_5; Emesal: na ... de_5 SL 244;
haber yaymak, var olmak, parlamak		ara_4
haber, bilgi, malumat, tecrübe	mummum ummatum	$umun_2$,
haberci, elçi, kurye, ulak, rehber	nāgirum maḫūtum mār šiprim	gaba-aš, Emesal: li-bi-ir <$nigir_2$ bayan haberci "munus-gub-ba", SAİL 206; AHw. 583 a-kin, $^{lu}{}_2$kin-gi_4-a, AHw. 616;
haberci, kurye, vezir	sukkallum	sukkal, AHw. 1263; CAD S 354; sukkal-maḫ "baş vezir", AWL 239; $aša_3$-kam-ma-aš nun-e sukkal-a-ni ^{d}isimu-ra gu_3 mu-na de_2-e "Prens 6. kez vezirine, İsimu'ya söylüyor/İsimu ile konuşuyor". St. P 10, 2 III 39;
habercilik		nam-sukkal,
hacim ölçü birimi	ginûm qûm	sa_2-du_{11} SAİL 85; 457; 480; AHw. 290; mud_8 (=30-60 litre), $sila_3$, MSL 2, 130, 13; AHw. 925, niĝin, AWL 214; JA 10/13, 102; kur_2, kur_2 = 2 $sila_3$,
haciz, borç, rehin	kiššātum šigiltum	ḫaš$_3$, sur_3 CT 12, 20 a II 12; AHw. 1231;
haç/kesişen yol, kavşak yol,	pallurtum	bar, AHw. 816;
hademe, okulda görevli kişi		lu_2-^{dug}laḫtan,

Türkçe	Akadca	Sümerce
hadım/iğdiş hayvan		amar-ku$_5$(-d),
hafif, küçük	maṭûm	bad, lugud$_2$, AHw. 636;
hafif/kolay olmak	qalālum	la$_2$, CT 19, 17 II 22; SAİL 481; AHw. 893;
hafifçe vurmak, kullanmak		zar,
hafriyat, kazı, hendek, çukur, oyuk	kalakkum	ki-la$_2$,
hafta/7 gün		u$_4$-imin, SL 290; e$_2$-u$_4$(-d),
hak etmek, dilimlemek	sapānum	gu-ul
hak talep etmek, dava açmak		di ...ĝar,
hakaret	taššītum	inim-e$_2$-gal-la, AHw. 1340;
hakaret etmek, hor görmek	dêpum arārum nazārum	in.. dub$_2$, SL 127 a-ša-an...ĝar$_3$ nam.. ku$_5$ inim ...ḫul; in ...dub$_2$,
hakaret, iftira, küfür, saygısızlık	ṭaplum	šu-zi-ga-du$_{11}$-ga, MSL 12, 167, 332; su-lum,
hakikat, gerçeklik	kīttum	niĝ$_2$-gi-na,
hakikaten, gerçekten		i-gi$_4$-in-šul, i-gi$_4$-in-zu SDb. 2000, § 50, 1;
hakim olmak	(w)u'urum	a-aĝ
hakim, yargıç	dayyanum	di-ku$_5$, SAİL 457; AHw. 151, ku$_3$-zu,
hakimiyet, saltanat, egemenlik		nam-umun-na,
hakkak, ağaç oymacı, ağaç kama	inûm	ĝeš-dim$_2$,
hakketmek	ḫuddudum	eššeb, AHw. 352
hakkında, den sonra, -e rağmen		egir ...-a-ta,
haklı olarak, bunun için		nam-bi-še$_3$, SL 188;
haksız olarak insafsızca konuşmak		niĝ$_2$-a$_2$-zi ... du$_{11}$,
haksız, adaletsiz, insafsız		nu-gi-na,
haksızlığa uğrayan kimse, üzgün	ḫablum šagšum	ša-ĝa$_2$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
haksızlık, suç, günah		ḫulu-tuku,
hala		nin_9-ab-ba nin_9-ad-da
halat, kamış halat	umum riksum	um, MSL 14, 96, 184; AHw. 1417; ^{gi}um, SL 297; dur, AHw. 984;
halat, sicim, urgan	kilimbum turrum	gilim, gilim, gil-le-em_3, SL 81 ^{gi}$niĝ_2$-gilim-ma dur, tukum-bi dur ab-tu-lu "Eğer halat kayıpsa", UET 4/2, 172 II 16;
halat, şerit, ip, sicim	ebēḫum pitiltum nalšum	$ebiḫ_2$, AHw. 181; šu-sar, SAİL 354; AHw. 869 $šeg_3$, BAW 2, 92, 125; AHw. 724;
hakikaten		a-ba-ra-$ša_4$
halk, toplum	nišūm	dumu, dumu-nibru^{ki}-me "Onlar Nippur halkıdır"; lu, AHw. 796; ISL 34; ug, AHw. 796; CAD N/2, 283; uga_2, SL 296; u_2-mi-a, AHw. 796; ISL 51; uku_3, AHw. 796; CAD N/2, 283; AWL 102; diĝir-ra-ni uku_3-$ĝa_2$-ra igi na-ši-bar-re "Onun tanrısı benim halkıma iyi gözle baksın!", Gud. St. B IX 17-18; ezem-gal-gal-ba uku_3-e nam-$ḫe_2$-a u_4-bi im-di-ni-ib_2-zal-e "Büyük bayramlarda halk günleri bolluk içinde geçiriyor".
halk, millet, ordu, ulus, bölük, tabur	ṣābum ummānum	$erin_2$, SAİL 393; $erim_7$, uku_3, diĝir-ra-ne_2 uku_3-$ĝa_2$-ra-a igi na-ši-bar-re "Tanrısı halkıma
		dostça baksın!", Gud. St. B IX 17-18;
halka, çelenk	pazārum, pizzerium	pi-zi-ri_2-um "altın ya da gümüşten yapılmış tel biçiminde bir çelenk" ki-li_2-lum,
halka, küpe, kolye		kam_2-kam_2-ma-tum SL 135;
halka, tekerlek	ḫūpum	^{ĝeš}gigir/umbin, TUT 124 IX 2; AHw. 357
halka, yüzük, eyef (=ağaçtan bükülen, 20-25 cm. çapında bir çember)	semērum	ḫar, AHw. 1036; CAD S 219;
halletmek, dağıtmak, eritmek	naqārum narābum	tuk_5 (İM. KAD_3),

Türkçe	Akadca	Sümerce
halsiz bırakmak, yormak		kiri$_3$ ki su-ub,
ham madde, eşya, mal, iyi cins yağ	rīqum	šim-ḫi-a, ab$_2$-ri,
ham madde, mal, eşya		šim-i$_3$,
ham, çiğ, pişmemiş		giraḫ,
ham, solgun, yeşil, deneyimsiz (olmak)	arqum; arāqum	si$_{12}$-si$_{12}$
ham/turfanda meyve	nisakkum nisannum	ni$_3$-saĝ, AHw. 794;
hamal, taşıyıcı	nāšûm zabbilum	a-u$_3$-a/ a-u$_3$-am$_3$-ma, a-u$_5$-a guru$_3$/gur$_3$ ^{lu}$_2$ĝiri$_3$-ĝen-na, u$_2$-il$_2$ ^{lu}$_2$še-guru$_3$, SAİL 367; AHw. 1501; a-il$_2$/guru$_3$, hamalcı başı, ustabaşı "ugula-ila$_2$",
hamamcı		lu$_2$-a-kum$_2$, (1(ul) Ur-ne$_2$ 1(ul) Lugal-ur-ĝu$_{10}$ lu$_2$-a-kum$_2$-me "1 şinik (arpa) Urne'ye; 1 şinik Lugal-urgu'ya. Onlarsıcak su hazırlayan hamamcılardır". TSA 14, VIII 9-11;
hamile bırakmak, emdirmek		du$_3$
hamile olmak	erûm	a, peš$_4$ AHw. 983;
hamile, gebe, verimli, anlamlı	alādum kabattum arītum	ša$_3$-peš$_4$, peš$_6$; du$_3$-a, peš$_4$ CT 12, 36 II 49; AHw. 68;
hamile, yaratıcı, torun, oğul	alādum kabattum	peš$_6$
hamile/doğurgan kadın		lum-ma, SL 164;
hamle	tībum	zi-ga, TCL 17/8, 24, 6; SAİL 84; AHw. 1355
hamsi		ĝir$_2$-us$_2^{ku}_6$,
hamur	līšum	ni$_3$-sila$_{11}$-ĝa$_2$, SAİL 597; AHw. 556; niĝ$_2$-silaĝ,
hamur karmak	uplumm uppulum	uḫ,
hamur teknesi, kutu, kap, sandık	kabkūrum zisurrûm	^{ĝeš}kab$_2$-ku; zi$_3$-sur-ra, SAİL 536; AHw. 1533;
hamur, ücret		niĝ$_2$-sila$_{11}$-ĝa$_2$, SL 202;
han		e$_2$-kas$_4$

Türkçe	Akadca	Sümerce
hancı, bayan hancı, meyhaneci		za-bi-tum lu_2-$keš_2$-$keš_2$-da,
hançer, çuvaldız, kama, ucu sivri uzun bıçak, silah	pattarum karṣillum patrum	$^{ĝiri}{}_3$ba-da-ra, $ĝir_2$-zu_2-zabar, ba-dar, gir_2, AHw. 848;
hançer/kama ağzı		eme-ĝeš-gid_2-da,
hane, mesken, konut	šubtum	uru_5, AHw. 1257;
hangi adam, kim, kime, kişi	amēlum; ša	lu_{10},
hanım efendi, bayan	bēltum	Emesal: namnin, nam-nin< nam-ga-ša-an, na-a$ĝ_2$-ga-ša-an, AHw. 118;
hanım efendilik		nam-e$ĝir_3$, nam-ereš-a,
hanım efendilik, hanım efendi		nam-nin,
hanımefendi, kraliçe		^{munus}$ša_3$-e_2-gal, SAİL 384;
hanımeli		kam-kam-ma-tum^{sar}
hapis, gözaltı, hapishane	maṣṣartum	en-nun,
hapis, hapishane, gözetim, dikkat	kīlum ṣibittum	en-nu-u$ĝ_3$, ki-$šu_2$, SAİL 461; AHw. 476; en-nu-u$ĝ_5$, e_2-$EŠ_2$, e_2-kur
hapsetmek, sınırlandırmak	esērum	pag,
harabe, enkaz	pagrum ašāgum karmum	adda/$adda_2$; SAİL 69; AHw. 809; ad_6(BAD. LU_2), AHw. 809; ad_3/ad_6, AHw. 77; ar_2/ara_2, ar_2-mur-ra du_6 MSL 2, 148, 29; AHw. 449;
haraç, vergi, yük, külfet	biltum	gu_2-un $maš_2$-da-ri-a, SL 170
haraçtan kurtarmak		gu_2-bi... du_8 YOS 9, 25, 8;
harap		ḫul-tag, SL 115,
harap etmek, tahrip etmek		$kuš_7$ su/$kuš_7$ su_3, ḫul-ḫul, SL 115, ze_2-er,
harap etmek, yıkmak, ümit kesmek		ḫul$_3$, SL 115;
harap olmak, batmak	ṭebûm	su, AHw. 1382; NG 3, 158, sug, gu_7,
harap, yıkılmış, tahrip edilmiş		al-zi-ra,
harar, çanta, torba, çuval	tākaltum bašāmum	^{ĝeš}da-lu, $bara_9$, AHw. 111;

Türkçe	Akadca	Sümerce
hararet, arzu, istek	laplaptum ḫimṭum	immen$_2$-ti, tab, SAİL 124; CAD H 193; AHw. 346;
hararetli, kızgın		an-zaḫ, SL 21;
harcama, kayıp, zarar, masraf	ibissûm	i-bi$_2$-za, SAİL 142; AHw. 363; iš-gana$_2$,
harcamak, serpmek, dağıtmak	zarûm	saĝ$_2$.. du$_{11}$/e,
harç, teslimat, vergi, kira	miksum biltum nisiḫtum	ni$_3$-ku$_5$-da, SAİL 597; AHw. 652; gu$_2$-un, gun$_2$ il$_2$, MSL 5, 63, 157; BWL 227, 28; AWL 114,
hardal, baharat, meyan kökü	kasûm	gazi^{sar}, SAİL 252; AHw. 455; IGI-gi$_4^{sar}$, ^{d}inana^{sar}, in-gi$_4$, gazi$_2$, AHw. 455;
hareket etmek, yan yatmak	ṣabārum rahāšum	zi, AHw. 1065; ḫum, AS 7, 39, 4; AHw. 943; ĝiri$_3$ ...bad,
hareket etmek, nakletmek, taşımak		ĝiri$_3$ .... bad
hareket etmek, oynamak		šu ..... gid$_2$ me$_6$,
hareket, sağlık, güç, kuvvet, yaşam		din,
harekete geçmek	nâšum, dalāpum kanāšum kanānum	du$_9$ MSL 2, 146, 39; AHw. 761; igi... lib/lib$_4$ gurum$_3$ (İGİ. GAR),
hareketli, canlı		zi-ša$_3$ ... ĝal$_2$,
hareketsiz, sessiz, öldürücü	šaqummatum	i-lim
hareketsizlik, durgunluk	qūlum	niĝ$_2$-me-ĝar
harem ağası, hadım		saĝ-ur-saĝ,
harem, yatak odası	dakkannum	daggan, AHw. 151;
harika olmak		ša$_3$ ...gur$_4$
harika, görkemli olarak yapmak	šarām	ĝir$_3$,
harika, görkemli, parlak, ışıltı, zeki	nebûm	dili-bad, saĝ-ku$_2$-ĝal$_2$, saĝ-ku$_3$-ĝal$_2$
harika/görkemli bir şekilde yapmak	mâdum šarāḫum	šar,
harman		še-ĝeš-e$_3$-a, SL 252; še-ra-aḫ,
harman savurmak, elemek	našāpum zakûm	bun$_2$ nir, la, sal$_4$

Türkçe	Akadca	Sümerce
harman dövme, harman		bir-un$_4$,
harman dövmek, çırpmak, vurmak	dâšum	ra, AHw. 168; ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-ke$_4$ ĝeš be$_2$-ra "Şehir beyi (harmanı) dövdürdü". VS 14, 10 III 1-2;
	rapāsum	ra-aḫ/raḫ$_2$, lu$_2$-še-bad-ra$_2$, zig
		še ...šub; še-ĝeš.. ra, ĝeš.. ra, šu-bu-gu-la, CT 18, 43 II 33; AHw. 163;
	darāsum	be/be$_2$ bad, ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-ke$_4$ ĝeš be$_2$-ra "Şehir beyi (harmanı) dövdürdü". VS 14, 10 III 1-2;
harman yeri	maškanum	ki-du$_6$, AHw. 626; kislaḫ, kislaḫ$_2$, kislaḫ$_3$, SAİL 74; 461; AHw. 626;
		maš-gana$_2$, SAİL 74; 461; AHw. 626; maš-gan$_2$/gana$_2$, SAİL 74; 461; AHw. 626;
	raḫīṣum	ki-su$_7$; ki-sura$_{12}$, ki-(LAGAR-g), lugud$_4$, še-ra,
	maqrānum	su$_7$, MSL 2, 133 b 49; AHw. 608;
harman, tınaz	šebirbirredûm	še-bir-bir-re-da, SAİL 367;
harman, yem, tohum	aldûm	al-du$_3$, AHw. 35; ISL 59;
harman, yığın	zarrum tarammum	zar$_3$, AHw. 1516; suḫirim, rab, JCS 13, 128, 14; AHw. 956;
harman/hasat zamanında		u$_4$-buru$_{14}$,
harmana sahip olmak		buru$_{14}$-.. su-su,
harmancı	rāpisum	^{lu}$_2$še-ĝeš-ra, MSL 12, 193 a 2; AHw. 956; ^{lu}$_2$še-bal-la$_2$,
harnup, çekirge, akasya		ir-gi-lum,
harp	tibbuttum	^{ĝeš}balag-di, AHw. 1354; tigi, tigi-ni$_3$-du$_{10}$-ga
harp, bir çalgı aleti	alûm	al-ĝar
hasar, günah, kabahat, zarar	ḫiṭītum	luĝ$_2$, luĝa
hasarlı, bozuk		kuš-gu$_4$-ḫul,
hasat etmek, toplamak	eṣēdum	še-gur$_{10}$-ku$_5$,
hasat işçisi, orakçı		erin$_2$-še-gur$_{10}$,

H

Türkçe	Akadca	Sümerce
hasat kaldırmak, toplamak		$buru_{14}$-.. su-su,
hasat, mahsul, ürün, harman, Yaz	ebūrum	ebur/$buru_{14}$; AHw. 183; u_4 ebur/$buru_{14}$-ka "hasat zamanında", še-saĝ$_{11}$-ku_5, gur_7; gur_{16},
hasım, düşman, rakip, muhalif	ayyābum	NE. RU, AHw. 23; gaba-gi_4,
hasır	kiššum burûm šer'ānum suḫḫum	gi-sa, SAİL 85; AHw. 492; ^{gi}kid-aš-rin, ^{gi}kid-bur_2 ^{gi}kid-ma_2-$ša_3$-ga, ^{gi}kid-maḫ, sa, SAİL 104; AHw. 1221; saḫ, AHw. 1054; ad-kid,
hasır dokumak, birlikte hazırlamak		kid_6
hasır şapka, kamış, anız, saman	tibnum	in-u-da, AHw. 1354; in, SL 127;
hasır, kamış hasır	 murdûm	ka-ĝir/ĝir$_3$/ĝir$_4$, ^{ĝeš}kid-da $muru_{12}$, SL 182;
hasırcı	atkuppum	$^{lu}{}_2$ad-kid, ad-kub_4/kub_5AHw. 87;
hasırcılık	ḫabaṣillatum	^{ĝeš}še-du_3- gi-sun, AHw. 303;
hasırla kaplı alan		ki-kid,
hasırotu, kamış, saz	šuppatum	sub_5,
hasret, özlem,		igi-tum_3-la, igi-tum_3-la_3
hasretle/imrenerek bakmak		igi… ḫul
hasta	marṣum	gig, AHw. 613; CAD M/1, 291; lu_2-tu-ra, ḫul-dim_2-ma, MSL 4, 116, 4. 6;
hasta olmak, hastalanmak	marāṣum	al-maḫ-maḫ, gig, AHw. 609; CAD M/1, 269; du_2; tur_5, AHw. 609; gig/gi_{17},
hastalık, dert	šugidimmakku šalattīnnum šagbānum ašûm murṣum mangum	šu-gidim-ma, SAİL 54; AHw. 1260; šu-nam-lu_2-u_{18}-lu, SAİL 354, AHw. 1276 sa-taḫ, MSL 13, 122, 282; saĝ-ba-nu_2, CT 18, 48 IV 4; AHw. 1127 buru, du_2, gig, gig, AHw. 676; CAD M/2, 224; gig-ĝar, ĝeš-gi-saĝ-$keš_2$, igi-bar-ḫuz, igi-bar-nim-ḫuz,

Türkçe	Akadca	Sümerce
	suḫumum	igi-gu-la$_2$-e, igi-zag$_3$, ki-dur$_5$, tab, te-te,
		ša$_3$-bur-šu-na$_2$-a, ša$_3$-šu-an-e$_3$,
	dugānum šalattinum	še$_3$-bar, sa-daḫ, AHw. 1147;
hastalık, dert	ḫamûm	saĝ-niĝin, saĝ-nim-nim, bir kan hastalığı "ḫum", AS 7, 39, 10; AHw. 319; KA-muš-i$_3$-ku$_2$-e, ša$_3$-im-bu-lu,
hastalıklı, eziyetli, zahmetli	marṣiš	er$_2$-gig, AMT 11, 1, 19; AHw. 613
hastalıktan etkilenmek	ḫatûm	ḫu-tu-ul,
haşhaş	kukurumm	^{ĝeš}šim-gu$_4$-ku-ru,
haşere, böcek, tırtıl, tahta kurusu	zērmandum makkûrum kalmatum kazazakkum	ni$_3$-ki, SAİL 597; AHw. 1520; immal$_3$, numun$_3$, kazaza,
haşlamak, kaynatmak, soymak	salāqum	zil,
haşmet, görkem, büyüklük	niggulûm	niĝ$_2$-gu-la,
hat, çizgi, dizi, sıra, kenar		da,
hat, tarla sınırı, an, kalas	amatum	ad-us$_2$ AHw. 42;
hata, kusur, eksiklik, suç, günah	šummānum ḫīṭum/ḫiṭṭum	zir$_2$, pa, SAİL 295;
hatıl (=su toplamak ve hayvan sulamak için yatay olarak oyulmuş ağaç), yalak, bardak, tas, tekne, kova	mašqītum talmāḫum madudûm mašqûm	na$_8$-ĝa$_2$, CT 2, 5, 11; AHw. 628; ^{dug}dal-maḫ, MSL 7, 85, 180; AHw. 1311 ma$_2$-du-du, MSL 5, 183, 391; AHw. 574 epig/ebig,
hatırlamak, düşünmek, incelemek	hasāsum	se$_3$, CT 11, 29 II 1; AHw. 329. igi ….. kar$_2$,
havalanmak yükseltmek, kalkmak	šaqû ša rēšim	gu$_2$ … zi(g)/zig$_3$, ili$_5$, SL 124 kar$_2$
havale etmek, göstermek	esēḫum	im-ge$_4$-a, AHw. 248;
havale, kramp	ra'ībum	mud; CT 12, 5 III 37; AHw. 944;
havan	madakkum	^{ĝeš}gaz-zi$_3$, MSL 5, 171, 246; AHw. 571; ĝeš-du$_8$-du$_8$, MSL 5, 171, 246; AHw. 571;
	esittum urṣum	gum, kum, AHw. 250; ^{na}$_4$na-za$_3$-ḫi-li-a, SAİL 70;

Türkçe	Akadca	Sümerce
havan		AHw. 1433; ^{ĝeš}naga$_3$, SAİL 192; AHw. 250;
havan, dibek	esittum	^{ĝeš}naĝa$_3$; AHw. 250; bur-sum, gum, AHw. 250; CAD E 337;
havaneli	bukānum	^{ĝeš}gana$_2$, ^{ĝeš}gan-na, AHw. 136; ĝeš-gan-na, ĝeš-gaz AHw. 136; ĝeš-gin$_7$, ĝeš-gin$_7$-na, AHw. 136; ĝeš-tag, AHw. 136; ^{ĝeš}kinkin$_2$ $^{na}{}_4$šu-na, $^{na}{}_4$na, ^{ĝeš}gan-na, SAİL 143; AHw. 136 ; ^{ĝeš}na$_3$-ga, AHw. 250;
	esittum	$^{na}{}_4$šu-u, ^{ĝeš}naĝa$_3$-si$_3$-gaz;
	madakkum išid bukānnim	šaran, Emesal: mu-gim$_7$<ĝeškim, ĝeš-kim$_3$,
havaneli, değirmen		^{ĝeš}kikkin$_2$
havanla dövmek	rapāsum	ĝeš …raḫ/raḫ$_2$, AHw. 954;
havlama, anırma, böğürme		ḫu-um-ḫa, ḫu-un-ḫa,
havlamak, anırmak, bağırmak		gu$_3$ …šeg$_5$, gu$_3$ …šeg$_{10}$, gu$_3$.. šeg$_{11}$ mur … ša$_4$, gu$_3$-sig$_{10}$,
havlu, kemer, kuşak		^{tug}$_2$dar$_2$/dara$_2$,
havuç		^{u}$_2$u$_5$-ra-nu, ḫa^{sar},
havuz, göl, çukur	ḫabbum tāmirtum agammum	umun$_5$; umun$_6$, garim, SAİL 513; 579; AHw. 1314; a-ĝa-mu-um, a-ga-am/am$_3$, AHw. 15,
havuz, yalak, leğen, çanak		ĝiri$_3$-ma-an,
havyar, balık yumurtası	middatum	ninda$_2$,
hayal etmek, düşünmek, farz etmek		inim-ma.. se$_3$(-g), SL 128;
hayal, görüntü, kopya		ulutin$_2$, SL 297;
hayalet, peri, hortlak	eṭemmum napištum	gidim/gidim$_2$, SAİL 74; 577, AHw. 263. gidim$_4$ SAİL 74; 577, AHw. 263; zi, SAİL 84; MSL 2, 139, 24; AHw. 738;
hayalet/peri, canlı, yaşam, karmaşık	balṭum	til$_3$, SAİL 73, AHw. 100; izi-ĝi$_6$-eden-na, SL 130; ti-la, SAİL 73, AHw. 100;
hayalperest, romantik		ga-ba-kar-re,

Türkçe	Akadca	Sümerce
hayat, ömür, yaşam, can	napištum	nam-tila$_3$/til-la, nam-ti-la-ni-še$_3$ mu-na-ni-in-du$_3$ "Yaşamı için o onu orada onun için yaptı". UET 1, 118, 12-13; me-kilib$_3$-ba, zi(-d), AHw. 738; Emesal: zi< ši, ši-i AHw. 738;
hayat, yaşam, sağlık	balāṭum	nam-ti, AHw. 98; CAD B 46; igi-ni-še$_3$ in-de$_6$ nam-ti-la-še$_3$ a mu-na-ru "O (onu) önüne getirdi (ve) yaşamı için bağışladı". AfO 24, 47-50, 29-30; nam-ti ni$_3$-ba-ĝu$_{10}$ "Yaşam benim hediyemdir". Gud. St. B VII 17; ^{d}ba-ba$_6$(=^{d}ba-ba$_6$-e) gu$_3$-de$_2$-a nam-ti mu-na-sum "Tanrıça Baba Gudea'ya yaşam verdi. " Gud. St. H III 2-5, din,
hayatı bağışlamak, affetmek		zi ...ĝal$_2$
hayatta olmak, yaşamak	šakānum	ĝal$_2$ AHw. 112; CAD 144; SGL 2, 129; SAİL 80;
haydi, öyleyse		ga-na/ĝen-a, SDb. 2000, § 51; ga-na du$_{11}$-ma-ab "Haydi onu bana söyle!", BE 31, 51, 21; ga-na gi$_4$-ma-ni-ib$_2$ "Haydi yanıt ver bana!", BE 31, 51, 20 ga-na ga-na-ab-du$_{11}$(=ga-i$_3$-n-a-b-du$_{11}$) "Öyleyse, ben onu ona
haydi, öyleyse		söylemek istiyorum". Gud. Sl. A I 24; ĝen-a, SKI 61 Anm. 117; St. P 10, 2 I 7;
haydut, hırsız, hırsız, eşkıya	leqûm ḫabbātum	lu$_2$-la-ga, lu$_2$-KID$_2$, ^{lu}$_2$sa-gaz, SAİL 104; AHw. 304; CAD H 13; lu$_2$-sa-gaz, NG 3, 138;
hayır		in-nu; in-nu šeš-ban$_3$-da-zu-ne si$_3$-ke-ne$_2$-eb "Hayır, küçük kardeşlerine benzer yap!", JCS 25, 106; in-nu ni$_2$-te-ba-ab "Hayır, korkma!", JCS 25, 101; udu sipa-bi in-nu "Çobanı olmayan koyunlar", TSL 10, 4;
hayır sever	zabbum	ni$_2$-su-ub-ba, SAİL 399; AHw. 1501; ni$_2$-zu-ub, SAİL 399; AHw. 1501;
hayır, uğur	amūtum	ba$_3$, SAİL 472; AHw. 47;
hayırlı, kazançlı bir iş, görev		me-du$_{10}$-du$_{10}$-ga, SL 172;
hayıt, safran		^{ĝeš}še-nu,

Türkçe	Akadca	Sümerce
haykırış, feryat	şerḫum alālum	balaĝ-di, a-al-la-ri, AHw. 34;
haykırma, bağırma	alālum	a-li-ri, a-lu-lu, a-lam, SL 4;
haykırmak, feryat etmek, inlemek	šasûm	gu_3 …ra NG 3, 113; ra ….. gi_4; u_3, pa_3(-d), er_2 … $šeš_2$, er_2.. pad_2/pa_3(-d), gu_3…mur,
haykırmak, bağırmak, kükremek	šagāmum šasûm ramāmum	ara_9 SAİL 24; AHw. 1125; gu_3 …zig_3, mu_7, SAİL 16 AHw. 949; gagig,
haykırmak, gürültü etmek	nazāmum ramāmum	dum-dam,
haykırmak, seslenmek	nagāgum	gu_3 … dub_2,
hayran kalmak, beğenmek		u_6 …du_{11}
hayran olmak, takdir etmek	amārum; barûm	u_6 du_{11}, u_6.. du_{11}/e,
hayretle bakmak		igi… suḫ, SL 123;
hayvan	būlum nammaštûm	$niĝ_2$-ur_2-lim_2-ma, SAİL 597; AHw. 137; yabani hayvan "kilim", AHw. 728;
hayvan kesmek, boğazlamak		^{ĝeš}tukul … sig_3 sum-me
hayvan otlatmak	re'ûm	rig_7, AHw. 976;
hayvan sahibi	maršītum	kib-šur, AHw. 613;
hayvan sesi		gu_2-un-gu_2-gu_2,
hayvan sürüsü, sığır	sug/kullum	ab_2-gu_4-ha_2; AHw. 1053,
hayvan yemi, kuru ot, saman	zirqum	$šuš_5$, $niĝ_2$-mur-gud,
hayvan yemi, saman, bitki, kuru ot	gugutum	gu-gu-tum, SL 84;
hayvan, çiftlik hayvanları	būlum	kušu, $maš_2$-anše, SAİL 76; 597; AHw. 137;
hayvan/ayı ini, ahır, ağıl	mūšabum	uru_{12};
hayvanı bağlamak, sabitlemek		šu …si-il
hayvanlar alemi	umāmum	u_2-ma-am/mu, AHw. 1412;
hayvanları adlandırmak		gu_2-tar.. la_2,
hayvanları çiftleştirmek	rakābum reḫûm	$ĝeš_3$ …du_3, $ĝeš_3$ …du_{11}, e-ne-su_3-ud … du_{11}/e
haz, sevinç, eğlence	šimrum	la, ISL 1, 23,
hazır bulunmak, var olmak		gub, TCS 1, 203, 4;

Türkçe	Akadca	Sümerce
hazır bulunmak, yardım etmek		ki-a ... gub, SL 138;
hazır olmak, ayakta durmak		gub,
hazır olmak, elde olmak		šu-a/$še_3$ ... ĝar
hazır, tamam	qatûm	til-la, MSL 1, 93, 20; ; AHw. 911;
hazırlamak, düzeltmek, yapmak	epēšum banûm	dim_2, AHw. 223, CAD E 191; sa ..... gi_4 lu-ub_2-šir.. aka, SL 159; dim, AHw. 223, si ...sa_2,
hazırlamak, düzenlemek		me-a ...tum_2,
hazırlamak, koymak, belirlemek	seḫpum	šuš/$šuš_2$, SL 271;
hazırlamak, yapmak, etkilemek	epēšum	ak//aka AHw. 223; CAD E 191;
hazırlamak, yapmak, yaptırmak		tu, e_2-bi gibil-be_2-eš ḫu-mu-tu "Ben bu evi yeniden yaptım". Iraq 13, 28 29, 33; alan-na-ni-$še_3$ mu-tu "O onun heykellerini yaptırdı/heykelleri için harcadı". Gud. St. A III 2-3;
hazırlamak, yerine getirmek	banûm/epēšum	ru_2, AHw. 103; ak, sa .... gi_4; me-a ... tum_2, ^{d}ba-ba_6 dumu-an-na dam-ki-a$ĝa_2$-ni mu-na-ta-ak-ke_4 "O tanrıça Baba'ya, An'ın kızına (ve) sevgili karısına onu hazırlıyor. " Gud. St. G II 6-7;
hazırlık, toplama, toplamak		ĝar-ĝar,
hazine, ambar, ardiye, büyük depo	nakkamtum rapaštum	na-kam-tum, AHw. 721; in-nam-gid_2-da, SL 127; ^{ĝeš}kun, AHw. 955; ni_3-ga-ra
hazine, eşya, mal, define (=gömü)	sagûm; sukkum bišîtum	$uzug_x$(KA) e_2-NÍ, em_3, AHw. 131; ISL 34; gil,
hazine, kiler, depo	araḫḫum	$arah_3$/$arah_4$, $arah_5$(UŠ. BU. DA),
hazine/depo idare amiri, müdürü		lu_2-e_2-ni_3-ka,
hazinedarlık, idarecilik, yönetim		nam-$ša_3$-tam,
Haziran/3. ay	kislīmum	^{itu}gan-gan-na, MSL 5, 25, 229; AHw. 486 ^{iti}šeg_{12}-ga, $^{iti}u_5$-bi_2-gu_7, ^{iti}še-kar-ra-ĝal_2-la,

Türkçe	Akadca	Sümerce
hazne, baraj, set, gölet		uš$_2$-a,
haznedar, muhasebe memuru		ninkum, SL 207;
hedef, gaye, amaç, erek		niĝ$_2$-sa$_2$,
hediye	kadrûm qīštum	karda/kadra$_3$, AHw. 419; CAD K 32-33 ni$_3$-ba, AHw. 923; CAD Q 272; ni$_3$-sum-mu, AHw. 786;
hediye	nidintum biblum nidintum šeriktum	ni$_3$-ba-aš (=ni$_3$-ba-še$_3$) ḫa-ma-ba-e-ne "Hediye olarak onu bana versinler!", UET 1, 137 V 38, ni$_3$-du-a, AHw. 125; CAD B 219; ni$_3$-sum-mu, AHw. 786; ru, AHw. 1216;
hediye etmek	šarākum qāšum	rig$_7$, MSL 2, 147, 13; AHw. 1183, saĝ(-e-eš) …rig$_7$ NG 3, 154; aya-zu ^{d}en lil$_2$ le saĝ-e-eš mu-ri-in-rig$_7$ "Senin baban Enlil (onu ona) hediye olarak verdi". TCL 15, 23, 18; gu$_3$-de$_2$-a ensi$_2$ lagaš(a)^{ki} ke$_4$ saĝ im-rig$_7$-ge "Gudea, Lagaš şehir beyi (evi ona) Hediye ediyor. " Gud. Sl. B XIII 17; e$_2$ lugal(=lugal(a)-na-ke$_4$ (=e$_2$ lugal-ani-ak-e) saĝ-še$_3$ im-mi-rig$_7$ "Kralının evine o (onu) hediye olarak sundu. " Gud. St. D III 11; mar, ISL 36; ES 234; ba, AHw. 929; CAD Q 156;
hediye olarak vermek, bağışlamak	šarākum	ba, AHw. 1183, ni$_3$-ba … ĝar, ni$_3$-ba … sum, ni$_3$-aka-ĝu$_{10}$-še$_3$ ḫa-ma-ḫul$_2$-e nam-ti-u$_4$-su$_3$-ra$_2$ ni$_3$-ba-aš ḫa-ma-an-ba-e "Yaptıklarım için o benimle öğünsün ve bana uzun bir yaşam hediye etsin!", MAOV 1, 16/2, 14-18;
hediye, çeyiz	biblum qištum	ni$_3$-de$_2$-a, SAİL 579; AHw. 125; ba, AHw. 923; ni$_3$-du-a, AHw. 125; CAD B 219;
hediye, sadaka	nidintum	ni$_3$-sum-me, SAİL 164; AHw. 786
hem de, ayrıca, yanı sıra		u$_3$
hematit, bir taş türü		$^{na}{}_4$ki-maš, $^{na}{}_4$en-ge-en,
hemen şimdi	ašarma; inanna	i-da-al-la i-da-la/i-da-la$_2$ i-dal-la, i-da-lam, i-dal-am$_3$ AHw. 381;
hemşire		zur-zur, umu,

Türkçe	Akadca	Sümerce
hendek açmak		pa_4 ... ba-al,
hendek, çukur, siper, oluk, kanal	ḫirītum berûtum; sūrum palgum	ḫi-ri-tum/tum_2, a-da-ga sur_6/sur_7, SAİL 461; pa_5, AHw. 55;
hendek, mezar, çukur, siper	qabrum nārtum	urugal, urûgal_2, AHw. 888; i_7-tu, SAİL 579; AHw. 748;
hendek/suyolu, arık		pa_4-$ugur_2$ SL 214
hepsi	kalûm kalāma	du_3-a-bi SAİL 230; AHw. 427; du_3-na-bi, SAİL 230, AHw. 423, ni_3-nam; St. P 10, 245; ni_3-nam-e zu "hepsini bilmek", St. P 10, 245;
hepsi, bütün, toplam	kullatum napḫarum	gu_2, CT 12, 10 I 2; AHw. 501; da-gan, AHw. 501; gu_2, a-na-be-a-bi, ^{ĝeš}šinig-ma-da a-na-me-a-bi ambar-bi-a a ib_2-na_2-na_2 "Ülkenin ılgın ağaçlarının hepsi o bataklıktaki suyu içiyorlar/bataklıktaki o su ile sulanıyorlar. " Lugalb. ve Enm, 387; a-na-me-a-bi kaš ba-ni-sur-re ba-e-de_6 "Hepsinden bira hazırlanıyor. Sen onu beraberinde getirdin. " StP 10, 2 VI 31; diĝir an-ki-a a-na-me-a-bi šilam-gal-bi-me-en "Sen gökte ve yerdeki tanrıların hepsinden büyük bir ineksin. " SL 82; hepsini bilmek "ni_3-nam-e ... zu",
hepsi, her şey, eskiden		ni_3-du_7, SGL 1, 95; nam-ti-la-ni-$še_3$ mu-na-du_3 e_2-ĝar_6 ni_3-du_7-e ki-be_2 mu-na-gi_4 "Yaşamı için (onu) ona yaptı. Egar'ı. Eskiden olduğu gibi onun için tamir etti". UET 1, 111, 37-40; uygun, AHw. 1045;
her gün, daima, gelecekte	ūmīšam	u_4-na-me(-$še_3$); u_4-$šu_2$-uš-e, u_4-1-kam,
her hangi bir kimse	ullalla	le-el-la, MSL 4, 163, 6; AHw. 1409;
her hangi bir şey	mimma šumšu	ni_3-nam, YNER 3, 86; Emesal: niĝ$_2$-na-me/ aĝ$_2$-a-ta-me-a,
her iki yerde		ki-min-a,
her ikisi	kilallān/kilallā	tab, CT 12, 3 III 29; AHw. 475; men_2, AHw. 475; ISL 63;
her ikisi, iyi ve kötü		saĝ$_9$-ḫul,

Türkçe	Akadca	Sümerce
her şey, hepsi		a-na-me-a; a-na-me-a-bi, SDb. 2000, § 34, 3 g. ^{ĝeš}šinig-ma-da a-na-me-a-bi ambar-bi-a a ib_2-na_2-na_2 "Ülkenin ılgın ağaçlarının hepsi o bataklıktaki suyu içiyorlar." Lugalbanda ve Enmerkar, 387; a-na-me-a-bi kaš ba-ni-sur-re ba-e-de_6 "Hepsinden bira hazırlanıyor. Sen onu beraberinde getirdin." StP 10, 2 VI 31; diĝir an-ki-a a-na-me-a-bi šilam-gal-bi-me-en "Sen gökte ve yerdeki tanrıların hepsinden büyük bir ineksin. SL 82; ni_3-du_7 (=ni_3-du_7-e) pa bi_2-e_3 "O her şeyi olağan üstü yükseltti." Gud. St. B VII 5; E III 10,
her şeyden önce, ilk önce	ašarēdum sagkallum iddûm ašarēdum ašarēdu igištûm	saĝ-kal, SAİL 74, 115; AHw. 78; zag-e_3; saĝ, SAİL 74; 115; AHw. 78; saĝ-tuku, SAİL 74, 115; AHw. 78; igištu, igi-$še_3$,
her yerden		sig-nim-ta, SL 231;
her zaman, daima, gelecekte	ana matīma	u_4-kur_2-$še_3$, AHw. 633; u_4-ul-li_2-a-aš,
her zaman, sürekli, daima	matīma	u_4-me-da,
herhangi bir zamanda, sürekli	matīma	ma-da-kam, AHw. 632;
herkes, tüm, bütün	gimirtum	šu-niĝin$_2$, AHw. 289; na-me-a,
hesaba katmak, saymak, sayılmak		$šita_5$,
hesabına geçirmek/yazmak		gu_2-a .... ĝar, gu_2-na e-ne-ĝar "O onu hesabına geçirdi." SR 75 II 2;
hesabını kapatmak, ödemek		ur_5-ra.. su-su,
hesap vermek, açıklamak, anlatmak	ašārum; elēlum ḫasāsum	na deg_x(RI),
hesap, hesaplama	šutûm	šudum(-ma),
hesaplaşma, boşanma, ayrılma		ku_3-dam-tak_4-a,
hesaptan çıkarmak, koparmak	ḫarāṣum	ku_5 saĝ ...zi-zi(-g)
heves, arzu, istek, heyecan	nīš libbim	$ša_3$-zi-ga,
heyecanlandırmak		nam-maḫ.. du_{11}/e,
heyecanlanmak, telaşlanmak		bar... tab/tab_2,
heybe, kova, gerdel(=torba)	banduddûm	^{ĝeš}ba-an-du_8-du_8, SAİL 5; AHw. 102;

Türkçe	Akadca	Sümerce
heybetli, azametli, korkunç		ni_2-gur_2,
heyecan, hayalet, hortlak, fırtına	mehûm zīqīqum; šārum pagdarûm	si-si-ga, pa-ag-da-ru, AHw. 809;
heyecan, heves, şeref	šēdum	$šedu_3$/$še$-du_3
heyecan, telaş	daliḫtum ripittum	a-za-lu-lu, heyecan, telaş, AHw. 302; 987;
heyecanlandırma, uyandırma, tahrik	nanḫuzum	izi-ĝar-sum-ma, AHw. 731;
heyecanlı, hürmetli, dikkatli, özenli		ni_2-tuku,
heykel, dikilitaş, yontu	ṣalmum	al_2, AHw. 1078;
heykel, kitabe, dikili taş, yontu	narûm	na-ru/na_4-ru_2-a, SAİL 70; AHw. 749; alaĝ, SL 18;
heykel, küçük heykel, heykelcik	muṣa'irānum	bi_2-za-za
heykel, resim	ṣalmum	alam/n, AHw. 1078, CAD Ṣ 78; alam a mu-na-ru "O heykeli ona adadı"; SDG 1, Lev. 1 II 6-7; SGL 1, 128; alan-e "heykele", ; alam lugal-ĝu_{10} u_3-na-du_{11} "Ey heykel, kralıma (onu) söylemelisin!", Gud. St. B VII 24-25; alan-na-ni-$še_3$ mu-tu "O (onu) heykelleri için harcadı", Gud. St. A III 2-3; gu_3-de_2-a alam-e inim im-ma-sum-mu "Gudea heykele konuşuyor". Gud. St. B VII 20-23; alam/n lugal-ĝu_{10} u_3-na-du_{11} "Ey heykel, sen onu kralıma(=beyime) söyledikten sonra", Gud. St. B VII 24-25; alan-lugal "kral heykeli",
heykelcik, heykel		dim_3-ma,
heykeltıraş	q/gurgurrum	tibira, maden işçisi, SAİL 132; lu_2-ur_3-ra, SL 163, kid_2-alam, SL 143;
heykeltıraşlık		nam-tibira,
hıçkırmak uyuşuk, sersem		al-lib, al-li-bi
hırçın, inatçı, kavgacı, huysuz	emûqum	$liru_2$, lirum/$lirum_2$, $lirum_3$, zag-ĝar-ra, SL 310
hırçın/kavgacı olmak, huysuz olmak	šitnunum	urbigu, urgilim, zag … ĝar
hırlamak, homurdanmak		mur … $ša_4$,
hırs	galgaltum	$ša_3$-ĝar-ĝar, CT 18, 45 IV 23; AHw. 274;

Türkçe	Akadca	Sümerce
hırsız	šarraqum ḫabbatum pallišum	gab$_2$-kar-re, AHw. 1187; im-zuḫ, AHw. 1187; lu$_2$-niĝ$_2$-zu$_2$-a, lu$_2$-ni$_2$-zu$_2$, AHw. 1187; lu$_2$-zuḫ, lu$_2$-zuḫ-a, AHw. 1187; lu$_2$-ni$_2$-zu, lu$_2$-ni$_2$-zuḫ, AHw. 1187; ni$_2$-zu, ^{lu}$_2$ni$_2$-zu/zu$_2$ ni$_2$-zuḫ SAİL 399; AHw. 1187, ^{lu}$_2$la-ga, AHw. 304; ^{lu}$_2$sa-gaz, AHw. 304; lu$_2$-e$_2$-buru$_3$, MSL 12, 175, 32; AfO 18, 84, 275; AHw. 816; lu$_2$-zuḫ-a, SL 163,
hırsızlık		nam-lilib, SL 190; nam-ni$_2$-zu$_2$, ni$_3$-zu$_2$-a NG 3, 146;
hırsızlık yapmak		gid,
hırsla yemek, bitirmek, yok etmek		ur … gu$_7$,
hısım, akraba, aile		im-ri/ru-a, SL 126,
hıyar, salatalık, bostan		ukuš$_2$^{sar}, SL 296; kur-dil-mun^{ukuš}$_2$
hızla kaçmak, kaybolmak	nâqum	kušum$_4$ …tag
hızlandırmak, basmak, bastırmak	ḫanāqum	er$_{13}$,
hızlı koşmak		kaš$_4$ … kar, SL 136
hızlı yürümek, acele etmek	šanûm	im, MSL 13, 31, 429; AHw. 1167
hibe, hediye, armağan, bağış		mu-pad$_3$-da,
hiçbiri, kimse, hiçbir kimse		lu$_2$-na-me, nu-, lu$_2$-na-me inim nu-un-ĝa$_2$-ĝa$_2$ tukum-bi lu$_2$-na-me inim bi$_2$-in-ĝar "Eğer herhangi birisi istekte bulunursa, hiçbiri talep etmeyecek. " TCS 1, 80, 6-7; alan-na-ni ….. im-mi-in-diri na-me saĝ nu-mu-e-sum "O onun heykelini tamamladı. Kimse ona karşı baş kaldıramaz. " SL 93,
hiç olmazsa		tur-bi, SDb. 2000, § 49, 3;
hiçbir şey		ni$_3$-na-me nu; ni$_3$-na-me nu-zu "O hiçbir şey bilmiyor. "
hiçbir yere		ki-na-me-še$_3$; tukum-bi ki-na-me-še$_3$ nu-du-de$_3$-en a-na-aš-am$_3$ u$_4$ mu-e-zal "Eğer hiçbir yere gitmiyorsan, zamanı/günü nerede geçiriyorsun?", BE 31, 51, 5; ki-na-me-še$_3$ nu-du-de$_3$-en "Ben hiçbir yere gitmiyorum". BE 31, 51, 4

Türkçe	Akadca	Sümerce
hiçbir zaman		al-me-en-na-ta; za-e al-me-en-na-ta nu-mu-e-il$_2$ "Hiçbir zaman sen onu taşımadın". JCS 25, 76; a-ra$_2$-na-me-ka eger-gu$_4$-da-ka du-u$_3$ ba-ra-ra-du$_{11}$ "Öküzlerin arkasından gitmeyi/öküzleri gütmeyi ben sana hiçbir zaman söylemedim. " PBS ½, 103 Ay. 77;
hiddet, öfke, şiddet, hırs, gazap	uggatum uzzatum uzum libbātum	lipiš-bala, AHw. 1403; ib$_2$, ZA 20, 429, 15; AHw. 1449; lipiš, ZA 20, 429, 14; AHw. 1449 urgu$_2$, SAİL 22; AHw. 548; CT 11, 28, 8 murgu$_3$, SL 181;
hiddetlenmek, kızmak	agāgum labābum nadārum	ib$_2$, CT 18, 37 III 34; AHw. 14; zi, TU 35 II 44; AHw. 521; zi, BAW 221 III 25; AHw. 703;
hiddetli, kızgın, öfkeli, kuvvetli	šabsum nalbubum šamrum zenûm	gu$_2$-gid$_2$, AHw. 1120 zi, JAOS 83, 426, 72; AHw. 724 ḫuš, MSL 13, 21, 123; AHw. 1158; gu$_2$-šub-ba, MSL 13, 136, 108; AHw. 1519
hikaye, masal		niĝ$_2$-u nu-a,
hikmet, akıl, bilgi	ṭēmum igigallum bārûtum nēmequm	ĝeštug/ĝeštug$_2$ ĝeštug$_3$ igi-ĝal$_2$, SAİL 449; AHw. 366; nam-azu/uzu$_2$, SAİL 181; nam-ku$_3$-zu, SAİL 79; AHw. 777;
hilal	uskārum	u$_4$-sakar, BA 8/4, 29-32; AHw. 143;
hile		u$_3$-nu-ĝar-ra, SL 288;
hilekar, haydut, suçlu, cezalı	aḫurrûm; nû'um	gu$_2$-zal,
himaye etmek, korumak, gözetmek	naṣārum	en-nu-uĝ$_3$ …ak,
himaye, koruma, güvenlik	 andullum	nam-en-nu-uĝ$_3$, an-dul$_3$, AHw. 50; CAD A/2, 2, 114;
himaye, siper, gölge, önlem koruma	ṣillum	aĝ$_2$-ze$_2$, AHw. 1101;
hindi, horoz	tarlugallum	dar-lugal^{mušen}, AHw. 1330
hisar, kale		ki-nin-še$_3$,
hissetmek, yoklamak, dokunmak		ni$_2$ …gur$_4$
hisse, ek/ilave	elâtum zittum	sib$_2$-ta, ḫal/ḫa-la, AHw. 1533;
hissetmek, anlamak	parākum	gi$_{16}$-il
hissetmek, duymak, işitmek		ni$_2$ …gur$_4$

Türkçe	Akadca	Sümerce
hıyanet, ihanet, kalleşlik, kötülük		nam-lul,
hizaya getirmek, ayarlamak		gu.. dub_2/tag,
hizmet yapmak, yardım etmek		$ĝiri_3$.. sig_9,
hizmet, görev	parṣum	garza, SAİL 295; me-maḫ,
hizmetçi	kizûm	saḫar, NG 3, 155; VS 14, 72 IV 3; $kuš_7$, SAİL 212; AHw. 496; lu_2-e_2-$ša_3$-ga, dam-^{d}en-lil_2-le_2 dam-ur-e_2-$muš_3$ gal-dam-$ĝar_3$-$ensi_2$-ka En-da-gal-sa_2 dam-$saĝ$-dun_3 lu_2-e_2-$ša_3$-ga-me "Dam-Enlile, şehir beyi büyük tüccar Ur-emuš'un karısı; Endaĝalsa, kadastro
hizmetçi		müdürünün karısı. Onlar saray içi hizmetleri yapan hizmetçilerdir". VS 14, 173 IV 3-8; lu_2-u_2-rum, lu_2-u_2-rum-^{d}Ba-ba_6-me "Onlar tanrıça Baba'nın hizmetçileridirler". Nik. 19 XI 3-4 saḫar, NG 3, 155; VS 14, 72 IV 3; tapınak hizmetçisi "$^{lu}{}_2$$niĝ_2$-aga",
hizmetçi, bayan/kadın köle	amtum	ur,
hizmetçi, hademe, uşak	aštapirum	$saĝ$-$geme_2$-urdu, SAİL 115; AHw. 85;
hizmetçi, ilişkili, bağlı	gerseqqûm	$ĝir_3$-sig_{10}-ga,
hizmetçi, uşak	girsiqqûm qallum nisqum	$ĝir_3$-si_3/sig_6-ga, SAİL 444. $^{lu}{}_2$$ga_3$, SAİL 49; ni-is-ku, ni-is-kum, ni-is-ku-um ZANF 20, 263; 24, 113;
hizmetçi, yardımcı, çırak, uşak	katammum	ka-tab,
hizmetli, görevli, yardımcı	gerseqqûm	$ĝir_3$-sig_{10}-ga, dulla,
hoca, keşiş, karabaş, din adamı	gudapsûm	$gudu_4$/$guda_2$-abzu, SAİL 398; AHw. 295;
hokkabaz		$^{lu}{}_2$an-ne_2-ba-tud,
hol, giriş	qerbetum	ul_2, ul_4, MSL 3, 123, 308; AHw. 913;
homurdanmak, vızıldamak	labûm	u_2-gu_3-de_2-a, AHw. 526;
homurdanmak, gürlemek, yakınmak		gum_2-ga ...za
homurdanmak, koklamak		$kiri_3$ ... ur_5,
homurdanmak, küçümsemek		$kiri_3$ ... ur_5, inim ...ḫul

Türkçe	Akadca	Sümerce
hor görme, aşağılama, hakaret, küfür		inim-sikil-du_3-a, SL 129,
hor görmek, küçümsemek	nâṣum; šûqum	$kušum_2$, igi-tur ...gid_2 saĝ.. tum_2
hor görmek, boşlamak, ihmal etmek savsaklamak	aḫam nadûm	gu_2 ...šub,
hor görmek, hakaret etmek	dêpum	inim ...ḫul,
horoz	tabbānum tarlugallum	$u_5^{mušen}$ dar-lugal^{mušen}, AHw. 1330;
hortlak, hayalet, fırtına, heyecan	meḫûm zīqīqum	si-si-ig,
hortum, kasırga	zīqīqum šārum	sig_3-sig_3
hoş geldiniz!,		silim-ma $ḫe_2$-me-en
hoşa giden bir şey, iyilik, güzellik		$niĝ_2$-du_{10},
hoşlanmak, beğenmek, sevmek	ṭâbum	du_{10}(-g), AHw. 1377-1378; AWL 70;
hoşlanmak, özen göstermek		saĝ ...$keš_2$, mi_3...du_{11},
hoşuna gitmek		bar ...$saĝ_9$
hovarda, çapkın, serseri, derbeder		lu_2-du-du,
hörgüç, kambur, tümsek		gu_2-bal-ĝeš-du_3-a,
höyük, tepe		du_6-du_6-da,
hububat, tahıl	lu'āštum	še-zaḫ,
hudut, bölge, arazi, sınır, ülke	kisurrûm	ki-sur-ra, AHw. 488; ISL 56;
hudut, sınır, çit, kenar	pilkum	in-dub-ba, AHw. 863; in-dub, SL 127 us_2-a-du,
huma kuşu		$am^{mušen}$
humuslu toprak	ummuqum	$umun_2$
hurda, harabe	pagrum šalamtum	adda, AHw. 809;
hurma	gišimmarum tālum suluppum	ĝešimmar, SAİL 356; AHw. 292; CAD G 102; 7 $ša_3$-ĝešimmar "7 hurma çekirdeği", Gud. E V 11; ^{ĝeš}ĝešimmar-tur, SAİL 356; AHw. 1312; zu_2-lum, zu_2-lum(-ma), AHw. 1057; su_{11}-lum, AHw. 1057; AWL 283; 7,

Türkçe	Akadca	Sümerce
hurma		šutug$_2$ su$_{11}$-lum "7 sepet hurma, Gud. St. E V 9; su$_{11}$-lum; šu-niĝin$_2$ 6 2(ul) 1(ban$_2$) su$_{11}$-lum gur-saĝ-ĝal$_2$ nu-kiri$_6$-^{d}ba-ba$_6$-ke$_4$ ne mu-de$_6$ "Toplam 6 kile, 2 şinik, 1 okka hurmayı tanrıça Babanın bahçıvanları getirdiler". DP 107 VII 1-4; VS 14, 169 III 3;
	tuḫallum	hurma "^{ĝeš}kid-da-gišimmar", AHw. 136
	tadmīqum	iyi cins hurma "zu$_2$-lum-sig$_5$", MSL 11, 85, 244; AHw. 1300;
	gurummarum	yaban hurması "^{ĝeš}gišimmar-kur-ra", SAİL 356;
	alamittum	šid-šid, AHw. 35;
hurma ağacı	tālum	^{ĝeš}ĝešimmar-du$_{13}$(-du$_{13}$), AHw. 1312; ĝeš-si$_4$, SL 106;
	gišīmmarum	gišimmar, AHw. 292; CAD G 102; Emesal: mu-nim-mar< ^{ĝeš}ĝešnimbar, ĝeš-gig$_2$, SL 104
	ḫaluppum	ḫa-lu-ub$_2$, AHw. 314; CAD H 55;
hurma çekirdeği		tu-šum$_2$-gešimmar, ^{ĝeš}ša$_3$-ĝešimmar,
hurma çiçeği	sissinnum	^{ĝeš}an-na-ĝešimmar, SAİL 13; AHw. 1051;
hurma dalı	napṣum	^{ĝeš}ĝešimmar-al-dub$_2$(-ba), AHw. 741;
	gišimmarum	^{ĝeš}ĝeš-nim-bar, ĝešnimbar AHw. 292;
	zinûm	^{ĝeš}zi-na-ĝešimmar, SAİL 84; AHw. 1529;
	mangagum	mangaga, man-ga-ga, AHw. 602;
	urûm	^{ĝeš}pa-ku$_5$-da, AHw. 1435; Emesal: mu-nim-mar
hurma fidanı	šakinnum	ĝešimmar-du$_{13}$, AHw. 1139;
	sûm	suḫuš$_2$, suḫuš$_5$(TUR), su$_{11}$,
hurma salkımının sapı	sissinnum	an-sur,
hurma sepeti	šugurrum	šu-gur, AHw. 1260;
hurma yağı		i$_3$-lum, SL 118;
hurmacılık	šākinūtum	ni$_3$-ĝar-(-ra), VS 7, 34, 9; SAİL 597; AHw. 1140;
	šukunnûm	ĝar-ra, SAİL 597; ni$_3$-ĝar-ra, SAİL 597; AHw. 1266;
huysuz, dargın, fena, kötü, isyan	ṣēnum	niĝ$_2$-a$_2$-zi, MSL 13, 115, 6; AHw. 1090;
huysuz, dikenli		teme/teme$_2$

Türkçe	Akadca	Sümerce
huysuz, hırçın, ekşi	emṣum	bil
huzur	šaqummatum	$tukur_2$, AHw. 1182; kıral huzurunda "igi-lugal", SL 122;
huzur içinde olmak		zaḫ, $ki\text{-}na_2$ ...aka, SL 140;
huzur, güvenlik	ṭubtum	u_2,
huzur, güvenlik, güvence		u_2-sal-la, SL 285;
huzurlu, sevinçli, memnun olmak	ḫadûm	$ša_3$ ...$ḫul_2$
huzursuzluk, kaygı	tenēšētum	a-za-lu-lu, AHw. 154; 987;
hücre, çukur, oyuk, delik	miqqum	ku, saĝ-KAK-bad-bad,
hücre, oda,	maštakum	ama_5,
hükmetmek, idare etmek		gu_2 ...gur,
hükmetmek, karar vermek	arārum	ku_5(-d), AHw. 167;
hüküm vermek, emretmek		nam ...tar/ku_5
hüküm, itibar, üstünlük		nam-men,
hüküm, karar	dīnum	šu-ga-la-am; šu-galam, šu-ga-la-am(=šu-galam) ki-ḫuš ki-di ku_5-de_3 "Kararın verildiği korkunç yer", Gud. Sl. A VIII 6; di-dab_5-ba, ba-an-gi-in, di-til-la, AHw. 171; CAD D 150;
hüküm, kesinleşmiş karar	ditillûm	di-til-la, AHw. 174;
hüküm, söz, emir, karar, ifade	qibītum	du_{11}-ga, du_{11}-ga-ne_2 (=dug_4-ani-e) mu-gi-na "Sözü doğru olan kişi, " VS 14, 140 I 4; du_{11}-du_{11}-ga ^{d}nin-gr_2-su-ka-ke_4 "Tanrı Ningirsu'nun bütün sözleri (=emirleri), " Gud. St. B VII 7-8; di-kur_2,
hükümdar, bey	bēlum	en, AHw. 118; CAD B 191; ^{d}nergal en-maḫ "Nergal, en büyük bey", UET 1, 141, 1; ^{d}utu en pirig-gal "Utu, bey, büyük aslan", CT 21, 30, 1; TSL 36, 59
hükümdar, kral, yönetici	šarrum	$bara_6$/$bara_7$; $bara_8$; $bara_{10}$, barag
hükümdarlık simgesi/sembolü	mesûm	ma-an-si-um,
hükümdarlık, krallık		$nam\text{-}egir_2$, SL 188; $nam\text{-}bara_2$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
hünerli, akıllı, mantıklı, bilgin, zeki	emqum naklum simmiltum	gal-zu, AHw. 215; 666; CAD M/2, 163; galam, MSL 3, 151, 360; AHw. 722;
hürmet etmek, korkmak	palāḫum	mud; SAİL 81; AHw. 812;
hürmet etmek, saygı göstermek		ki-su-ub.. aka, nam-saĝ-ĝa$_2$, a$_2$…gur; šu …la$_2$; šu …du$_3$;
hürmet, korku, kaygı, endişe, saygı		ni$_2$/ne$_4$,
hürmet/saygı kazanmak		ki-za … tum$_2$, SL 143;
hürmete layık kişi, takdir, övgü		lu$_2$-niĝ$_2$-gu$_2$-du,
hürriyet	andurānum	ama-ar-gi$_4$, AHw. 50; CAD A/2115;
hüsran, yenilgi, bozgun		aĝa$_3$ -kar$_2$
hüzün, karanlık, sıkıntı	ekletum	mul-sig$_7$,

I

Türkçe	Akadca	Sümerce
ıhlamur		^{ĝeš}maḫ$_2$ u$_2$-tir,
ılgın, ılgın ağacı	bīnum	^{ĝeš}šinig, AHw. 127; NG 3, 162; bi-nu-um, $^{u}{}_2$ḫab$_2$
ılık, sıcak	baḫrum	bil
ılıman, hafif, uysal (olmak)	narbum	ḫaš$_3$
ırgat, işçi, emekçi, amele		im-nu-ila$_2$, SL 126
ırmak, çay	zā'ibum nārum	zubi, MSL 14, 491, 97; AHw. 1503, i$_7$(-d), AHw. 748; CAD N/1, 368;
ırzına geçmek, kötülük yapmak		ĝeš$_3$-a$_2$-zi ...e, SL 106;
ısdırap, üzüntü, keder, sıkıntı, acı, elem	tāniḫum	a-nir . . ĝar/ĝa$_2$-ĝa$_2$, AHw. 1319;
ısdırap/acı çekmek		ur$_5$ ...tab,
ısı, ateş	išātum	izi, AHw. 392; CAD I/J 227; uru mu-ku$_3$ izi im-ma-ta-la$_2$ "O, şehri temizledi, ateşi hazırladı" Gud. St. B III 12
ısınmak, ısıtmak	ṣarāḫum	kum$_2$, AHw. 1083
ısırarak parçalamak	na'āsum	gaz, MSL 2, 140, 10;
ısırgan otu		u$_2$-lipiš-gig, $^{u}{}_2$ĝir$_3$-uga,
ısırgan/iğneleyici bir böcek		muš$_4$,
ısırma, sokma	niškum	muš-zu$_2$-ku$_5$, MSL 9, 78, 98; AHw. 796;
ısırmak, rahatsız etmek	našākum kaṣārum	zu$_2$ . . . . . ku$_5$ AHw. 758; zu$_2$ ... ur$_5$; zu$_2$... sud$_2$-sud$_2$, zu$_2$ ... ra(ra), zu$_2$ ... la$_2$zu$_2$... ku$_5$ zu$_2$ ... ku$_5$(-d) zu$_2$ ...du$_3$;

Türkçe	Akadca	Sümerce
ısıtmak	šaḫānum	bi_2-bi_2, RA 28, 128, 36; AHw. 1128;
ıslak, nem	raṭbum	du_8/duḫ, AHw. 963;
ıslaklık, rutubet	sarbuṁ	$šeg_3$, MSL 2, 127, 27; AHw. 1029;
ıslanmak	maḫāḫum	diri(-g) ta...$ḫab_2$,
ıslanmış, sarhoş		ta-$ḫab_2$,
ıslatmak, damlamak, damlatmak		ta-ta-$ḫab_2$,
ıslatmak, kazıklamak, sarhoş olmak		šu-ta-$ḫab_2$ ...du_{11}
ıslık	zizzum	bi-iz, RA 61, 29, 56; AHw. 1534;
ıspanak	saḫlûm	za-ḫi-li, AHw. 1009; u_2-URU-u_3-a,
ısrarcı		$niĝ_2$-u_4-da-ri_2
ıssızlık, sessizlik	šuḫarratum	si-si-ig, CT 12, 41 III 21; AHw. 1260
ışık	nūrum melammum	nu_{11} ĝešnu, AHw. 805; ĝešnu/$gešnu_2$, AHw. 805; izi-ĝar, SAİL 172; 393, AHw. 805 ug/ug_2, su_3-ud(-da)-am_3 AHw. 805; ISL 114; sulug, su-lu-ug, AHw. 805; me-lim, AHw. 643; CAD M/2, 8;
ışık saçmak, aydınlatmak, parlamak	nabāṭum barāqum napāḫum	ul, nim gir_2/nim $ĝir_2$, bu_7,
ışık yakmak, aydınlatmak	nārum	izi .... ĝar, CAD N/1, 376;
ışık, aydın, parlak	nam/wrum	$zalag_2$ SAİL 393; AHw. 729; 770;
ışık, lamba	nūrum	ĝeš-nu_{11}, AHw. 805; nu_{11}, AHw. 805;
ışıklı, aydınlık	ba'ālum	gur_4, SAİL 483;
ışın, sinyal, ışık, dalga	gušūrum	ĝušur;
ızgara, fırın, ocak, soba	šalḫûm	šušur$_2$, sa-sal, MSL 6, 68, 178; AHw. 1147;

i

Türkçe	Akadca	Sümerce
ibadet, ayin		bi_3-lu-da
ibadete hazır tapınak,	luḫšûm	luḫša,
ibibik	iṣṣur kubšim	kun-rim^{mušen} sipad-tir-ra ^{mušen}, SL 235;
ibik, horoz ibiği	mummarītum	mummarītum
iblis, cin, şeytan, dev	alûm lilītum utukkum	u_{18}-lu, AHw. 39; munus-lil_2-la_2, SAİL 13; udug, SAİL 577; AHw. 1445;
ibrik ağzı		ka-dug,
ibrik, emzikli kova	mazzālum niggirgiddûm	$^{dug}ni_3$-gir_5-gid_2-da, AHw. 637, 787,
ibrik, güğüm	šāḫum šennum	za-ḫum, SAİL 586 ^{urudu}šen-$dili_2$
iç, anlam		$ša_3$(-g), SAİL 384; AHw. 549; $ša_3$-ga-ni nu-mu-zu "Onun içini/anlamını ben bilmiyorum". Gud. Sl. A IV 21;
iç içe koymak	qinna qanānum	gud_3 …us_2,
iç oda, yatak odası	uršum	e_2-$ša_3$, CT 18, 38 a 23; AHw. 1434;
iç, yakın	qerbūm	$ša_3$-meš, SAİL 84;
içene çekmek, geri almak		giguru/$giguru_3$
içeri girmek/koymak, yerleştirmek	erēbum	ku_4(-r), AHw. 234; CAD E 259; SKI 255; ni_3-ga a-na $ĝal_2$-la-bi $larsa^{ki}$-$še_3$ im-mi-ku_4-ra "Malı, ne kadar varsa, o onu Larsa'ya götürdü". UET 8, 85; a-da-al ne-e $ta\text{-}am_3$ mu-da-an-ku_4 "Neden bu şimdi benimle içeri girdi?", St. P 10, 2 VI 54; lu_2-
içeri girmek/koymak, yerleştirmek		ur_5-ra e_2-lu_2-ka nu-ku_4 "Borçlu bir başkasının evine girmedi". Gud. St. B V 10-11; i, AHw. 234;

Türkçe	Akadca	Sümerce
		kur_9, MSL 3, 113, 196; SAİL 58; kur_{16}(DU), kur_{17}(LİL) AHw. 234; ku_{17}(DU), ku_{18}(LİL), du_3,
içeri sokmak, içeri girmek		du_3
içeriye girmek, girmek, karışmak		$ĝiri_3$ ...gub,
içgüdü, cinsel çekim	inbum	$buru_7$
için		$-de_3$/-da; ku_2-ku_2-de_3 ba-de_6 (Koyunlar) yenilmek için getirildiler". DP 80 I 1; 370; sa si_4-lum $ĝa_2$-$ĝa_2$-de_3 diĝir-a-$ĝu_{10}$ nu-$kiri_6$-ka en-ig-gal la_3-banda e_2-ki-$šal_2$-la-ta e-na-ta-ĝar "370 demet/bağ yoncayı depo etmek için Diĝir-agu'ya, bahçıvan'a Eniggal, müfettiş Ekišal'dan teslim etti". VS 14, 69 I 1-II 4; 6 ma-na ...urudu ku_3-ga sa_{10}-sa_{10}-de_3 da-du-lu_5 dam-$ĝar_3$ $umma^{ki}$-$še_3$ ba-de_6 "6 mina bakırı, gümüş satın almak için Da-dulu, tüccar Umma'ya (kadar) yanında götürdü". RTC 25; ki-$še_3$; ki-4-$še_3$ "4 yer için", ki-Ur-^{d}dumu-zi, "Ur-dumuzi için", ki-$še_3$; ki-4-$še_3$ "4 yer için", ki-lugal-$še_3$ "kral için", ki-Lugal-si-sa_6-$še_3$ "Lugal-sisa için",
için, kadar		-še, zaman belirteci, u_4-1-$še_3$ "Bir gün için", VS 14, 9 I 3; u_4-te-ta gi_6-ba-$še_3$ "Akşamdan yarına kadar", TCS 1, 56, 9; u_4-su_3-ra_2-$še_3$ mu-$ĝu_{10}$ $ḫe_2$-em-mi-sar "Sonsuza kadar gerçekten ben (oraya) adımı yazdırdım. " UET 1, 140, 39-40;
içinde, -de/da	i-/i-na	-a, Bulunma/Lokatif Durumu son eki: SDb. 2000, § 40, 7; $lagaš^{ki}$-a "Lagaš'da", sila-a nam-ba-niĝin-de_3-en "Sokakta dolaşmamalısın!", BE 31, 51, 30; pirig-gin_7 an-ki-a i-ni-in-gi_4 "Aslan gibi gökte ve yerde kükredin". UET 6, 12, 7; $ša_3$-mu-aša-ka (=$ša_3$-mu-aš-ak-a) bad_3-bi mu-du_3 "Bir yıl içinde surunu o yaptı". RA 66, 34, 1, 9-10; pirig-gin_7 an-ki-a i-ni-in-gi_4 "Bir aslan gibi sen gökte ve yerde kükredin" UET 6, 12, 7; SDb. 151;

Türkçe	Akadca	Sümerce
içinde		$ša_3$ .... ak-a $ša_3$-mu-ba-ka kur-ma_2-gan_2-ta $^{na}{}_4$esi im-ta-e_{11}, "Aynı yıl içinde Magan ülkesinden o diyorit taşı getirtti. " Gud. St. G II 17; $ša_3$-uri_2^{ki}-ma-ka mu-na-du_3 "Ur şehrinin içinde/merkezinde o (onu) ona yaptı. " UET 1, 114, 9-10; $ša_3$-i_3-si-in-na-ka i_3-su_8-ge-eš-am_3 "Onlar İsin'de
		bulunuyorlar. " AfO 24, 47-50, 9;
içindeki		$niĝ_2$-$ša_3$-bi, SL 203;
içinden		$ša_3$ ...-ak-ta, Gud. St. B III 10; SDb. 2000, § 41, 10, i; $ša_3$-lu_2-šardiši(=3600x60)-ta šu-ni ba-ta an-dab-ba-a "O onu 216 bin insan içinden seçtiği zaman", Gud. St. B III 10-11; $ša_3$-i_3-si-in-na-ta nibru-$še_3$ in-de_6 "o (heykelleri) İsin'den Nippur'a götürdü, " AfO 24, 47-50, 16 ;
içinden geçmek, çiğnemek	bâ'um; ba'ārum	dib_2,
içinden geçmek, delik açmak		zu-ḫu-ul, te,
içine	irrum	$ša_3$...-ak-$še_3$, SDb. 2000, § 41, 11 $ša_3$-gi-$para_3$-$še_3$(=$ša_3$-gi-par_3-ak-$še_3$) "Gipar'a", TLB 2, 17, 15; $ša_3$-$larsa^{ki}$-ma-$še_3$(=$ša_3$-larsa(m)^{ki}-ak-$še_3$) "Larsa'nın içine", JCS 19/1, 1;
içine almak, sahip olmak, tutmak		šu ...du_8
içine koymak	ekēkum	suḫur, MSL 3, 223, 7; AHw. 193;
içki kabı, kavanoz, bardak	bibrûm mašqûtum	bibra $^{dug}na_8$-du_{11}-ga, AHw. 629;
içki borusu/kamışı		gi-ni_3-šur-ra,
içki, şarap	karānum	ĝeštin/geš-tin, AHw. 446-447; CAD K 202; AWL 286;
içkili, ayyaş	šakkarûm	$^{lu}{}_2$kaš-se_3-se_3-ka, AHw. 1140-1141;
içmek	šatûm	na_8(-g), SAİL 35; AHw. 1202-1203; CAD Š/2, 207; naĝ, SAİL 35; AHw. 1202-1203;
içmek		sub "sub-a "içen", 1 $sila_4$-ga-sub-ba(=sub-a)"Süt içen kuzu, süt kuzusu" VS 14, 159 IV 2; su içmek "a... na_8",

Türkçe	Akadca	Sümerce
içten, ciddi, yoğun		$guru_8/gur_8$,
içten, sadık, bağlı, dürüst		saĝ-zi-da, SL 226;
içtenlikle		ḫul$_2$-la-bi, zi-de$_3$-še$_3$/eš$_2$ e$_2$-lugal(a)-na zi-de$_3$-eš$_2$ mu-du$_3$ "Kralının evinde onu içtenlikle yaptı". Gud. Sl. A XXIV 8; an-ku$_3$-ge zi-de$_3$-eš$_2$ mu-ĝar "Kutsal An onu oraya içtenlikle yerleştirdi. " Gud. Sl. B XII 26; zi-de$_3$-eš$_2$ bi$_2$-in-pa$_3$-da "O onu içtenlikle çağırdı." UET 1, 112, 17;
içtenlikle yapılan dua	tēmēqum	nam-ga-me-eš$_3$, MSL 13, 59, 2; AHw. 1346;
idam etmek		sur$_3$(ERIN$_2$), sur$_5$
idare amiri, keşiş, karabaş, din adamı, başkan		lu$_2$-maḫ,
idare amiri, yönetici	šarrabtûm	šar$_2$-ra-ab-du$_8$,
idare etmek, hakim olmak	bêlum enum (w)u'urum	bad, AHw. 120; SAİL 69; 99 en, AHw. 118, 120; CAD B 191; a-aĝ bal/ba-al, YOS 1, 36, 40 nam-en ...ak;
idare merkezi, büro		nam-lu$_2$-maḫ,
idareci şef, müdür	šangûm	saĝĝa, AHw. 1163; CAD Š/1, 377; sanga, saĝĝa-maḫ,
idareci, kahya, yönetici, müdür	muwassûm puršumum šatammum	bar-šu-ĝal$_2$, AHw. 691 ab-ba, SAİL 349; menari,
idarecilik, yöneticilik		nam-nu-banda$_3$, nam-šakan$_6$,
idari mühür, yönetmen		kišib-ensi$_2$-ka, SL 146;
idari, yönetimsel, yönetimle ilgili		bit-tum,
iddia etmek, bildirmek, ilan etmek	têlum	ub,
ideal, mükemmel, kusursuz	gitmālum	rum, AHw. 294;
idrar çıkarmak, işemek		a-sur,
idrar, sidik	šīnātum	kaš$_3$, SAİL 211; AHw. 1241;
ifade etmek, açıklamak, saklamak	šakānum	ĝar/ĝa$_2$-ar, AHw. 1134; CAD Š/1, 116; zi ...pa-aĝ$_2$

Türkçe	Akadca	Sümerce
ifade, deyim	egerrum	i_5-ĝar, AHw. 189; al-li-li-am_3-ma,
iffetli, katkısız, temiz, namuslu	ellu; girimmum	girim
iflas etmek, parçalanmak, çarpmak	napāṣum	saĝ ...dub_2
iftihar etmek, övünmek, methetmek		ni_2 ...$buluĝ_5$ ni_2 ...$buluĝ_5$/$balaĝ_5$ ni_2 $balag_5$, ni_2 $buluĝ_5$
iftihar, şenlik, neşe, sevinç, keyif		mud_5, mud_5-me-ĝar
iftira	karṣum	eme-sig(-ga), SAİL 32; AHw. 450; kur_2-du_{11}-ga, CT 18, 37 III 9; AHw. 1374
iftira etmek, süslemek, karalamak	elēḫum	su_{13}(BU), AHw. 197; CAD E 79;
iftira etmek, çamur atmak, karalamak	ṭupullûm	su/su_{11}-lum... mar kar_2 eme-sig.. du_{11}/e, šu ... kar_2
iftira, feryat, keder, matem		i-si-iš, SL 117;
iftira, karalama	šub/pum	inim-e_2-gal, AHw. 1258; ^{ĝeš}eme-sig,
iftira/hakaret etmek, kötülemek		saĝ.. tum_2
iftiracı	šahšaḫḫum	$^{lu}{}_2$aš-ḫal-ḫal-la, AHw. 1132; $^{lu}{}_2$ ḫal-ḫal-la, lu_2-ḫal-ḫal-la, AHw. 1132;
igigi tanrıları		^{d}nun-gal,
iğne, biz, çuvaldız, mandal	qan ṭuppim	gi-dub, kiš-gag,
iğne, şiş, tığ, kazık	pulukkum	bu-lu-ug,
iğnelemek, sokmak, delmek	dapānum	te,
iğrenç	zērum	lu_2-ḫul-gig, AHw. 1520;
iğrenç, nefret, kirli, pis	alappānum bīšum anzillum	ḫab/$ḫab_2$, an-zil,
ihanet etmek, yalan atmak		lul/lu_5
ihanet, kalleşlik, tahribat, yıkım	arbūtum	igi-niĝin$_2$,
ihbarcı	ākil karṣim	$^{lu}{}_2$eme-sig-gu_7-gu_7, me-sig,

Türkçe	Akadca	Sümerce
ihmal etmek, kaldırmak, atmak	nadûm zêrum	šub, AHw. 705; CAD N/1, 66; gu_2 ... bar/du_3, AHw. 1522; gu_2 ..... šub ur_5-ta-am_3 gu_2 mu-e-da-šub "Ondan dolayı sen beni ihmal ettin". TCL 16, 45, 19,
ihmal etmek, unutmak, boşlamak		$niĝ_2$ ... šub inim-ḫa-lam, St. P 10, 227;
ihmal etmemek		$ĝa_2$-la.. nu-daĝ,
ihmal, boşlama	temkûm	gum_2-gum_2 ZA 65, 192, 137; AHw. 1346;
ihmal, dikkatsizlik	egûm, baṭlum	da-ra-an-šub, AHw. 116;
ihtilal, isyan,	nabalkattum	bal, SAİL 9; 461; AHw. 694; bal/ba-al, SAİL 9; 461; AHw. 694;
ihtilalcı, isyankar, asi	ḫammā'um	im-gi, SAİL 399; AHw. 317;
ihtiras, arzu		emma, $emma_2$,
ihtiras, heyecan	zīmum	$muš_2$, su,
ihtişam, ışık, ziya	nibṭum	kur-ba, AS 16, 23, 35; AHw. 785;
ihtiyaç, dilek, arzu, istek	ṣirimtum taṣmertum ḫišiḫtum erištum	aš-taḫ, KAR 423 III 28; AHw. 1105; im-diĝir-mu-$ĝal_2$, AHw. 1337; $aš_2$-bal-e, CT 11, 32 III 47; AHw. 34, ni_2-se_3-se_3(-g), $niĝ_2$-al-di, MSL 4, 75, 286;
ihtiyaç, dilek, arzu, istek	 dannatun ṣibûtum	AHw. 241; munus-kala-ga $aš_2$
ihtiyar olmak, yaşlanmak, eskimek	labārum	sumun
ihtiyar, eski, tanık	labīrum šībum	til, SAİL 9, 455; AHw. 525; $^{lu}{}_2$šu-gi, šu-gi_4 SAİL 128, 354; ab-ba,
ihtiyarlamak, eskimek	labārum	libir-ra, SAİL 69; 455; AHw. 522;
ihtiyarlık, tanıklık, yaşlılık	šībūtum	nam-ab-ba, SAİL 128; 1229; nam-šu-gi_4, nam-sugin
ihtiyatlı, ölçülü	kālûm	$niĝ_2$-sir_3-re,
ihtiyarlık, eskilik		nam-sumun,
ikamet etmek, oturmak	šēmum	$suš_x$(IŠ), se_{11}/se_{12},
ikametgâh, konut	šubtum	unu_6, AHw. 1257;
iki dilli/farklı konuşma		eme-ḫa-mun,
iki elli	šušum	šu-šu/ šušu,
iki gün için		u_4-min-am_3,

Türkçe	Akadca	Sümerce
iki gün içinde		u_4-min-$še_3$,
iki tekerli at arabası	narkabtum	^{ĝeš}šubur,
iki tekerli el arabası	kabbillum	gab_2-$il_{2/}guru_3$ $^{ĝeš}ni_3$-šu(-gi),
iki yaşında	šiniānum	mu-2, AHw. 1242;
iki yıl sonra		$mu\text{-}us_2$-sa-bi, SL 178;
iki/2	šēna	min, MSL 13, 178, 17; AHw. 1241; mina-kam "ikinci", mina-kam-$aš_2$ (=mina-kam-$še_3$) "İkinci kez", Gud. Sİ. A XVIII 6; min(a)-kam ur-saĝ-ĝa-am_3 "İkincisi bir kahramandır. " Gud. Sl. A V 2; men_5 SL 168; Emesal: i-im-ma<min, SL 116; AHw. 1241; min_6, AHw. 1241; CAD Š/3, 32; SDb. 2000, § 46, 2 $mina_3$-kam "ikinci"; $mina_3$-kam-ma-$še_3$ nun-e sukkal-a-
iki/2		ni ^{d}isimu-ra gu_3 $mu\text{-}de_2$-e "İkinci kez Prens veziri İsimu'ya konuşuyor". St. P 10, 2 I 35; dub-bi 2 am_6 "Onun tableti ikidir/ onun için 2 tablet vardır", VS 14, 71 III 4
iki/2, ikinci		mina, $mina_3$-kam-ma SL 176; $mina_3$-kam-ma-$še_3$ nun-e sukkal(a)-ni ^{d}isimu-ra gu_3 $mu\text{-}na\text{-}de_2$-e "İkinci kez prens, veziri İsimu'ya konuşuyor söylüyor. " StP 10, 2 I 35;
iki/2; kopya, suret, nüsha	šina	min/min_3/min_6, man
ikilemek	eṣēpum	tab, AHw. 252; CAD E 345;
ikili lir teli/bağı		sa-2-a-ga-gul,
ikili, çift, ikiz	tū'amum	saĝmin,
ikili, iki telli çalgı		si-2-la_2,
ikinci		min(-na)-kam, SL 175; mina-kam-$aš_2$ (mina-kam-$še_3$) "İkinci kez", Gud. Sİ. A XVIII 6;
ikinci kardeş		šeš-us_2
ikinci sınıf halk topluluğu	ašpaltum	$^{lu}{}_2$aš-bal-tum, AHw. 82
ikinci sınıf insan	muškēnum	$mašda_2$, maš-en-gag SL 171; SAİL 74; 461; ki-za-za SAİL 74; 461;
ikinci, ikinci sıradaki		dub-us_2,

Türkçe	Akadca	Sümerce
ikindi	līlâtum kinsikkum	a_2-u_4-te-en, AHw. 552; a-u_4-te-na, SL 8; kin-sig, SAİL 538; AHw. 481;
ikindi/öğleden sonra	muṣlālum	an-bar$_7$ /bir$_9$, SL 20; AfO 7, 273 II 29; SAİL 13; AHw. 679;
ikisi de, her ikisi de		min-a-bi,
ikişer ikişer	šunāyā	še-na/ni$_2$-a, AHw. 1276;
ikiye ayırmak, bölmek, ayırmak		kiri$_3$ … ḫur,
iki yüz on altı bin/216. 000		šar$_2$-gal
ikiz kardeş (erkek veya kız)	māšum	mašmin
ikiz kız kardeş	mašītum	gir$_2$, SAİL 10; AHw. 626;
ikiz, çift	tu'āmum māšum	maš-tab, maš-tab-ba, SAİL 74; AHw. 1364; SAİL 74; AHw. 631; maš,
ikna etmek, çekmek, germek	eṣērum	murgu/murgu$_2$,
ikram etmek, ısmarlamak		kuš … du$_3$
iksir, ilaç	ašilalû; ebērum riāšum; rīšātum	a-silim,
iktidar, büyüklük		nam-u_{18}-ru,
iktidarsız, baygın	kūrum	u_3-di, SAİL 55;
ilaç, ilaçlı	paššum	gudu$_4$(-g) MDP 27, 39; AHw. 845;
ilaç, merhem	tēqītum	niĝ$_2$-a$_2$-tak$_4$-a, AHw. 1348; i$_3$-ir-a 3 dug i$_3$-ir-a..... i$_3$-ra$_2$-ra$_2$-e 3-kam-ma ka šu-a bi$_2$-gi$_4$ "3 testi ilacı, eczacı üçüncü kez olarak teslim etti. " VS 14, 109 I 1-5;
ilah	ilum	ilu, AHw. 373; i$_3$-li$_2$, AHw. 373;
ilahi bir silah, gürz, topuz	miṭṭum	^{ĝeš}mi-tum/ ^{ĝeš}mitum$_2$, mi-i$_3$-tum,
ilahi güç		me-ni$_3$-galam,
ilahi, kutsal	kišubûm	ki-šu$_2$-bi(-im), SAİL 461;
ilahi, tanrısal güç		me, Gud. Sl. A I 2; me-bi nu-kur-ru-de$_3$ "Onun tanrısal gücü değiştirilemez". UET 1, 300, 43;
ilahi/kutsal yıldız, tanrısal yıldız		mul-an, SL 180;
ilan etmek		de$_2$ Gud. St. B VIII 16; gu$_3$ …de$_2$; pa$_3$(-d) StP 10, 2 IV 49; uku$_3$-ĝa$_2$(=uku$_3$-ĝa$_2$-ra) gu$_3$ u$_3$-na-de$_2$-e "Kim (Ningirsu'yu,) beyimi

Türkçe	Akadca	Sümerce
		halkıma ilan ederse", Gud. St. B VIII 14-16;
ilave etmek, eklemek, toplamak	waṣābum zaqārum	daḫ/taḫ MSL 4, 67, 1-3; AHw. 1474; diri, AHw. 1489;
ilave, ek, fazla, aşırı		dirig-ba,
ilave, ek, zam, fazla, aşırı	(w)atrum	diri(-g), AHw. 992; SAİL 112; 123, dirig-ba,
ilave, ekleme, katkı	kumurrûm	niĝ$_2$-ĝar, AHw. 506;
ile	itti/išti	ki, ki-Lugal-te-me-na-ak-a "Lugal-temena ile", -da Emesal: -de$_4$, şehir ile "uru-da",
ile beraber, birlikte, nedeniyle	qadum	ga-da,
ile ilgili		lu$_2$-Lugal-ša$_3$, "Lugal-ša'ya bağlı, Lugal-ša ile ilgili,
ile, ve		birliktelik son eki "-da", SDb. 2000, § 40, 9; uru-da "şehir ile"; a-ni-da "onunla". e-zi ama-ni-da "Ezi ve annesi", SR 88, 18; 4(ban$_2$) ^{d}en-ki-ur-ĝu$_{10}$ i$_3$-li$_2$-be$_6$-li$_2$ lu$_2$ bappir-da e-da-ti "4 Ban (arpa) Enki urgu'ya. O İli-beli ile birlikte yaşıyor. " Nik. 22 VII 1-4 2 u$_8$ 8 udu-nita 60 uzu$_3$ ..... sipa da/sipad-da e-da-sig$_7$ "2 kuzulu koyun, 8 koç (ve) 60 keçi çobanın yanında/çoban ile birlikte bulunuyorlar. "VS 14, 8 II 1-4;
ilelebet		gi$_{16}$-sa-aš, mu-ĝu$_{10}$ gi$_6$-sa-aš ka-ka ḫe$_2$-em-mi-ĝal$_2$ "Adım bütün ağızlarda ilelebet dolaşsın!", UET 1, 137 IV 37-38
ileri sürmek, ilan etmek	têlum	ub,
ileride, gelecekte		niĝ$_2$-u$_4$-i$_3$-li,
ilerlemek, ayak basmak		ĝiri$_3$ ...ĝar,
ilerlemek, boşlamak, bırakmak		ri,
ilerlemek, devam etmek, girişmek		saĝ ... ĝar,
ilerlemek, gelişmek, öne almak		saĝ ... sum,
ilerlemek, idare etmek, bakmak		saĝ ... tuku,
ilerlemek, yaklaşmak	lētum	te,

Türkçe	Akadca	Sümerce
iletişim kurmak, ulaşmak, uzatmak		kun.. la_2,
ilgi eki		ki..... -a, "ki.. o yerde", ki ^{d}nin-gir_2-su-ke_4 kur-kur-ra igi mi-ni-$ĝa_2$-la-$še_3$ "Yer, ki oradan Tanrı Ningirsu bütün ülkeleri seyrediyor (=Tanrı Ningirsu'nun bütün ülkeleri seyrettiği yer". Gud. Sl. A VIII 7; ki $ĝir_3$-ĝen-na-$ĝu_{10}$ "Yer, ki oraya ben gittim(=Gittiğim yer". CT 16, 276; GSG 101; ki e_2-ninnu in-du_3-a "Eninnu tapınağını yaptığı yer".
ilgi eki		$niĝ_2$ ..... -a, ni_3 $ĝa_2$-e za-ra ab-šed-da-$ĝu_{10}$ "Şey ki, ben onu senin için yapmayı kabul ettim". (=Senin için yapmayı kabul ettiğim şey)", UET 6, 159, 7; ni_3 a-ra-du_{11}-ga-$ĝu_{10}$ $ḫe_2$-zu-u_3 "Sana söylediğim şeyi bilmelisin", BE 31, 51, 17, ni_3 a-na bi_2-du_{11}-ga "Sana söylediğim şey", ni_3-ga a-na $ĝal_2$-la-bi $larsa^{ki}$-$še_3$ im-mi-kur_4-a "Eşyaları, ondan ne kadar varsa, o (hepsini) Larsa'ya getirdi. " UET 8, 85, 27-28;
ilgi göstermek, dikkat etmek		$saĝ$-$keš_2$ ...ak,
ilgi, merak, önem, kira, kazanç		maš/$maš_2$, SL 169;
ilgi/adlandırma son eki	ša	-a (=İsim/lu_2.. -a, SDb. 2000, § 65, 1; lu_2 e_2-ninnu ^{d}nin-gir_2-su-ka in-du_3-a "Tanrı Ningirsu'nun Eninnu tapınağını yapan adam(=Adam, o ki tanrı Ningirsu'nun tapınağını yaptı", Gud. St. G I 8-10; ur-lugala-ke_4 na-be_2-a "Ur-lugala ona ne dediyse", BIN 8, 157, 1-2; ur(a)$_2$-ni lu_2-sa_{10}-aka "Urani satışı yapan adamdır", BIN 8, 171, 13-14; mu-ni-ib-sar-re-de_3-a "Kim adını (oraya) yazarsa", Ws. 28, 55;
ilgilenmek, beklemek, izlemek		uru_3(-m),
ilgilenmek, benimsemek, yalamak		šu ... $tukur_2$
ilgilenmek, danışmak	anāḫum	$kuš_2$, $kuš_3$; AHw. 48-49; CAD A/2, 101; a-ba-am_3 ..... dumu-ni-ir(=dumu-ani-ra) in-na-$kuš_3$-am_3 "O kimdir ki, oğlu için (benim kadar) ilgilensin!" UET 6, 162, 4

Türkçe	Akadca	Sümerce
ilgilenmek, elde etmek	rašûm	lidim,
ilgilenmek, neden olmak		rig,
ilgilenmek, seyretmek, dikkat etmek		igi... la_2 uru_3(-m)
ilgilenmek, uygun olmak	maḫāṣum ašārum	tug_2 ...tag, ša ...di, AHw. 79;
ilgilenmek, yerine getirmek		šu...ĝar
ilgili	simtum	te, MSL 13, 44, 115; AHw. 1045;
ilgili olmak, baş vurmak, süslemek		saĝ ...mu_2-mu_2
ilgisiz, kaygısız, tembel, dikkatsiz		ĝa$_2$-la ...daĝ,
ilgisiz, belirsiz uzak olmak	nesûm	ri, AHw. 781;
ilham vermek, sebep olmak		ni_2 ... ila_2
ilim, akıl, irfan, hikmet		nam-kug-zu,
ilim, eğitim, bilgi, öğretim		niĝ$_2$-zu,
ilişki kurmak, çiftleşmek		ĝeš.. du_{11}/e
ilişki kurmak, şarta bağlamak	kaṣārum	zag ...keš$_2$, ur_3(ERIN$_2$), sur_5
ilişki, cinsel birleşme, bağ		šed$_3$,
ilişki, ilmek, ilmik		niĝ$_2$-keše$_2$(-d),
ilişkin, -nın hakkında/konusunda		ne-še$_3$,
ilişkiye girmek, çiftleşmek	rakābum	ĝeš$_3$ ...du$_3$, ĝeš$_3$ ...dug$_3$ ĝeš$_3$ ...du_{11},
ilk	ašarēdum	maš, SAİL 74; 115; AHw. 78 saĝ, ne-saĝ, SKI 207;
ilk kalite, uç		saĝ, SAİL 231;
ilk önce, ilk, birinci, en önemli	ašarēdum maḫrûm	saĝmaš, maḫra, AHw. 585;
ilk ve en önemli kişi	ašarēdum	pap;
ilk yardım		bar-šu,
ilk, ilk önce, her şeyden önce	ašarēdum	saĝ, AHw. 78; CAD A/2, 416; dnanna saĝ-gal-diĝir-diĝir-a-nuna-ke$_4$-ne "Nanna, bütün Anunna tanrılarının ilk büyüğü", UET 1, 294, 1-2;
İlkbahar	daš'ūm	u_2-bar_8, AHw. 165; JNES 8, 287, 124; šu-nim, AHw. 165;
ilkel, yaramaz, terbiyesiz		gu_3-zal
illet, hastalık	ḫarbum	a-ri-a, $ša_3$-gig

Türkçe	Akadca	Sümerce
ilmik, çember	šumutum	gur_2,
ilmik, kement		lal_2, SL 156
imalatçı, yapan, imal eden	ēpišum	ni_3-pa-tag-ga, AHw. 230;
imha etmek, öldürmek	dâkum	sig_{11},
imha, iptal, dirençli, yenilgi, bozgun	kamārum šapṣum	daparu, AHw. 1176;
imrenmek, gözetlemek, kıskanmak	šapātum	igi …tum_3
imtihan, denetim, kontrol	piqittum	$gurum_2$,
imtiyaz, emniyet, himaye	kidennum	ubara, SAİL 152; AHw. 472;
in, oyuk, delik		u_3-lil_2-la_2,
inanç, güven		zid,
inançlı, güvenli olma, kuşkusuz		nam-nir,
inanılır, güvenli, güvenilir, emin		nanam,
inanmak, itimat etmek, güvenmek	qâpum takālum	saĝ-ki … us_2; ĝiškim …til_3 $ša_3$ …gur_4 Emesal: še-er-ma-al<nir…ĝal
inanmak, ümit etmek, varsaymak	qīapum	tam, tan_2
inanmak, yıkanmak, yıkamak	rahāṣum	ra, ra-aḫ, AWL 292; AHw. 943;
inanmak, zannetmek, duymak	maḫāṣum	ni_2 …gur_4, a …ĝar,
inatçı	šapṣum	$liru_2$, lirum/$lirum_2$, $lirum_3$, AHw. 1176; $dinig_2$,
inatçı olmak, sağır olmak	sukkukum	u_2.. ḫub, u_2 …$ḫub_2$,
inatçılık	waštūtum	nam-kala-ga, MSL 13, 222, 303; AHw. 1489;
ince (olmak), dar, sınırlı (olmak)		sig,
ince eleyip sık dokumak	nesûm; šalātum	zil,
ince, dar, nazik, kibar	raqqum	ĝir$_3$-sal-sal, MSL 13, 230, 319; AHw. 958;
ince/zarif bir altın boncuk/kolye	nabiḫum	na-bi_2-ḫu-um, SL 184;
incelemek, araştırmak, yoklamak	sahārum; ṣâdum ašāšum	$ninni_2$, šu …ša-an-ša, šu …ša-an-ša-ša sir_2, AHw. 79;
incelemek, beklemek, araştırmak	lawûm	dub, igi …kar_2, bar …ak,
incelemek, çekip gitmek, paylaşmak	rapādum	dar_2,

Türkçe	Akadca	Sümerce
incelemek, kontrol etmek		igi... kar_2
incelemek, seçmek		bar ..... ak
incelemek, sorgulamak	barûm	kar_2
inceltmek, eksiltmek, azalmak		ni_2-(-zu) ... la_2
incinmek, kırılmak, acımak	ašāšum	ḫul ... dim_2, SL 115; sir_2, AHw. 79;
incir ağacı, incir	tittum	$^{ĝeš}peš_3$, AWL 283; $^{ĝeš}peš_3$, MSL 11, 85, 234; AHw. 1217; budak, CT 12, 4 II 35; AHw. 823; kuru incir "$^{ĝeš}peš_3$-$ḫad_2$",
incitmek, acıtmak, kızgın olmak		$ša_3$ ...dab_5
incitmek, kazımak, hak etmek	esēqum	šab, AHw. 249;
indirim yapmak, düşmek		pi,
indirim, tenzilat, hesap	nikkassum	ni_3-ka, SAİL 597; AHw. 789;
indirmek, azaltmak temizlemek		be/be_2
indirmek, eksiltmek, düşürmek	qalālum	saĝ ...tum_2
indirmek, silmek, azaltmak		be/be_2
inek	arḫum littum	ab_2, MSL 3, 145, 252; SAİL 420; AHw. 67 AHw. 557-558; CAD L 217; SAİL 420; ab_2-e tu-da-zu "Seni doğuran inek", TSL 7, 27; 7, 1-34; AWL 292; ISL 25; šu-niĝin$_2$ 9 ab_2 amar-bi-da "danalarıyla birlikte toplam 9 inek", Nik. 1, 212 III 1; ab_2 su-a-gin_7 eger-lu_2 ... al-du-un "Ey inek, sen bir kedi gibi adamın arkasından yürüyorsun"; TSL 51, 5 ab_2-ama "buzağılı inek", ab_2-amar-ga "danalı inek", ab_2-ga "sütlü inek",
inek	arḫum	sütlü inek im-ma-al-la, SL 125; ab_2-gir_{15}/gi_7 "yerli inek, ev ineği" ab_2-gu_4 "dana", ab_2-ki "yerli inek", ab_2-i_3-nu-de_3 "kısır inek", ab_2-maḫ/$maḫ_2$ "sütlü/verimli inek" ab_2-$ninda_2$ "damızlık/iyi cins inek" ab_2-ur_2/ur_3 "besili inek", ab_2-zag-eš-zag-eš "bir inek cinsi", ab_2-za-za "hörgüçlü inek", AHw. 61; $ša_3$-lam, AHw. 67; 557; $^{ab}{}_2$šilam_2; AHw. 67; 557; šilam, šilam_2 AHw. 557; CAD L 217; TSL 8, 1-16; $šar_9$(NE), sig_7-ḫi,

Türkçe	Akadca	Sümerce
	rīmtum	orta yaşlı inek veya kısrak "gir", sütlü inek, süt ineği "immal/immal$_2$", SL 127; yabani inek "immal$_4$(NUN. LAGAR)", AHw. 557; im-ma-al, AHw. 557; gu$_4$-sumun$_2$, u$_3$-sumun$_2$, AHw. 986; u$_3$-sun$_2$, sumun$_2$, AHw. 986; sun$_2$, SAİL 429; AHw. 986;
inek betimlemesi, en, işaret		sig$_7$,
inek/hayvan leşi	šalquttum	ab$_2$-ri-ri-ga, SAİL 420; AHw. 1150;
inilti, ağıt, feryat	nissatum	zarah,
inkar etmek, kavga etmek	nakārum	kur$_2$, SAİL 60; MSL 2, 130, 8; CT 18, 40 II 51; AHw. 718; CAD N/1. 159;
inlemek, haykırmak, yemin etmek	tamûm	pa$_3$(-d), AHw. 699; CAD N/1, 31; kur-kur-re nam-maḫ-ĝu$_{10}$ ḫe-em-pa$_3$-de$_3$ "Bütün ülkeler büyüklüğümü haykırsınlar", St. P 0, 2 IV 49 NG 2, 99, 46, nim,
inlemek, yas tutmak		i-si-iš ...ĝar
inme, felç	mašādum	šu-bur$_2$-ra,
inmek, yavaşlamak	wašārum	ri, AHw. 1484;
insaf, merhamet, acıma		ša$_3$-šu-niĝin$_2$,
insafsız, acımasız, merhametsiz		ša$_3$-gur,
insan, insanlık	amēlum; lullûm	lu$_2$-lu$_7$, lu$_2$-ulu$_3$, lu$_2$-u$_{18}$-lu,
insanlık	amēlūtum awilūtum	mu-lu-til-la, AHw. 43; ISL 143; lu$_2$-u$_{18}$/ulu$_3$, SL163 nam-lu$_2$, nam-lu$_2$-lu$_7$, AHw. 91; nam-lu$_2$-u$_{18}$-lu, nam-lu$_2$-ulu$_3$ AHw. 91; nam-lu$_2$-u$_8$-lu, AHw. 91; CAD A/2, 57; nam-lu$_2$-ulu$_3$-zu gu$_2$-zu gaba-zu ḫe$_2$-guru$_2$ "İnsanlığını/gururunu yükseltmelisin!", JCS 25, 17; nam-lu$_2$-ulu$_3$-zu gu$_2$-zu gaba-zu ḫe$_2$-guru$_3$ "İnsanlığını, omzunu ve göğsünü yükseltsin!" JCS 25, 177;
insanoğlu	lullûm	lu$_2$-u$_{18}$-lu, SAİL 330;
inşa etmek, kurmak, yapmak	banûm, epēšum	du$_3$ AHw. 103, 223-224; CAD B 81; CAD E 191; AWL 65; MSL 3, 105, 105; mu-na-du$_3$ "O (onu) ona/onun için yaptı". Diĝir-al-gal-lagaš(a)^{ki}-ke$_4$-ne e$_2$-ne-ne mu-ne-du$_3$ "Lagaš'ın büyük tanrılarına o tapınaklarını yaptı". Gud. St. İ III 4-6; nam-dumu-na-ka-ni

Türkçe	Akadca	Sümerce
inşa etmek, kurmak, yapmak		mu-un-du_3 "Prensliğini zamanında yaptı". YOS 9, 22-23, 15-16; ki-rib-ba diĝir-re-e-ne-ka e_2-ni_3-si-sa_2-a mu-du_3 "Tanrıların yüksek katında ben Enisi-sa tapınağını yaptım". YOS 9, 26, 18-21; du_3-de_3 al bi_2-du_3 "Yapmayı o arzu etti". E_2-$^{d}ĝa_2$-tum_3-du_{10} .... du_3-de_3 u_3 nu-ma-ši-tu Gatumdu'nun tapınağını yapmak için o uyumadı". Gud. St. F II 2-5; u_4 e_2-an-na mu-du_3-a "O Eanna tapınağını yaptığı zaman"; YOS 9, 124, 9-10;
inşa etmek, yapmak	banûm/epēšum	ru_2 AHw. 103; du_3
ip, öküzleri birbirine bağlayan sicim		$^{kuš}gu_4$-apin,
ip büken kişi		lu_2-^{ĝeš}bala, lu_2-^{ĝeš}bal-a,
ip, halat, urgan, sicim	šummanum keppûm mēlultum qûm	saman, oyun, eğlence, atlama ipi "e-šen", AHw. 467; gu, AHw. 924; CAD Q 285,
iple bağlamak		dub_3-guz.. la_2-la_2,
iplik, halat, tel, şerit, kayış		^{gi}dur, çok renkli iplik "gu-du-gun_3-a",
iplik, iyi cins, kaliteli keten iplik/lif		gu-$ša_3$-gu, SL 84
iplik, tel, lif	guḫaššum	gu_2-ḫas, AHw. 296; SAİL 106; $ša_3$-u-nu-a,
iptal etmek, reddetmek, tahrip etmek	ezēbum	tak_4/$taka_4$, gi_{16}-il- gi_{16}-il
irade, arzu, istek	šīmtum	nam,
irfan, hikmet, ilim, bilgi	mūdûm	zu_2 SAİL 6; CT 11, 49, 24; AHw. 666; ĝeštu$_2$-nisaba,
iri, kocaman, büyük		u_{18},
irin toplamak	kanāšum puḫḫurum	ĝu$_2$.. $ĝa_2$-$ĝ_2$,
irin, iltihap, akışkan, sıvı	šarkum	lugud,
irmik	tappinnum	dabin,
ishal	ṣiṣṣippum	dib-dib-zabar, MSL 9, 202, 366; AHw. 1106
ishal olmak	ṣanāḫum	$ša_3$ ...sur
isilik	ṣiriptum	bar-tab_2, UM 2/2, 104, 11; AHw. 1105

Türkçe	Akadca	Sümerce
isim	šumum	mu, AHw. 1274; CAD Š/3, 284; mu-še$_3$ im-ma-sa$_4$ "O onu isim olarak çağırdı. " Gud. Sl. A XXIII 12;
isim koymak		mu ... ĝar,
isim listesi	mudasûm	^{im}mu-da-sa$_4$, MSL 7, 102, 448; AHw. 666;
isim vermek, ad koymak		mu .... sa$_4$
isim, anma, zikretme	zikrum	zi-ik-ru, AHw. 1526;
iskele, liman, rıhtım	kārum	addir, AHw. 451;
iskemle, koltuk	nēmedum	giri$_{22}$ (GİŠ. LU$_2$), giri$_{23}$(GİŠ. ŠU. LU$_2$)
iskemle, kürsü, sandalye	kussī nēmedim	^{ĝeš}gu-za-sir$_3$-da, gu-za-zag-be$_2$-us$_2$ ^{ĝeš}gu-za-zag-us$_2$
iskemle, sandalye, oturak, koltuk	šubtum kussī nēmedim	šubtu$_3$; šubtu$_4$; šubtu$_5$; šubtu$_6$; šubtu$_7$, ^{ĝeš}gu-za-sir$_3$-da, gu-za-zag-be$_2$-us$_2$ ^{ĝeš}gu-za-zag-us$_2$
iskemle, tabure,	littum	^{ĝeš}šu$_2$-a, SAİL 545;
iskorbüt hastalığı, dermansızlık, zayıflık, diş etlerinin iltihabı şeklinde kendini gösteren hastalık		kiri$_3$-ḫab$_2$,
ispat etmek, denemek	barûm/ barā'um	igi-tab, SAİL 76,449; maš$_2$, SAİL 76,449;
israf, çorak, boşluk, açlık, kıtlık	mērênum	ša$_3$-sig,
israf, fire, zarar		NE-gu$_7$,
istek	berūtum šagigurûm	a-ba-ri-im, ThSLa 2; AHw. 123;
istek		ša$_3$; ša$_3$-gi-guru$_6$, SAİL 384; ša$_3$-be$_2$ ḫa-ma-pa$_3$-de$_3$ "İsteği konusunda o bana bilgi versin!" Gud. Sl. A II 3;
istek kipi		ga-, sipa-ĝu$_{10}$ ma-mu-zu ĝa$_2$ ga-mu-ra bur$_2$-bur$_2$ "Ey çobanım, ben sana rüyanı yorumlamak/ açıklamak istiyorum. !", Gud. Sl. A V 12; ga-ra-ab-sum "Ben onu sana vermek istiyorum. " Gud. Sl. A IX 9; ga-na-tum$_2$ "Ben (onu) ona götürmek istiyorum". Gud. Sl. A I 29 III 25; ga-mu-ra-bur$_2$-bur$_2$ "Ben (rüyanı) sana yorumlamak istiyorum". Gud. Sl. A V 12;
istek, arzu, dilek	nizmatum ṣamûm; ṣūmum ernittum	ku-kur immin, u$_3$-ma, AHw. 242;

Türkçe	Akadca	Sümerce
istekle işe koyulmak, çok çalışmak		^{geš}tukul-e … dab_5
istekli, kaygılı, hevesli		libi,
istemek, arzu etmek	erēšum	al …du_{11}, AHw. 239;
istemek, rica etmek, sormak	šâlum nazārum	aš … tar $aš_2$, $aš_2$… du_{11}/e; Emesal: en_3 … tar,
istemek, talep etmek		inim …. ĝar, TCS 1, 80, 7;
ister …isterse, ya ….. ya da		$ḫe_2$ ….. $ḫe_2$, lu_2-um-ma^{ki}-$ḫe_2$ lu_2-kur-ra-$ḫe_2$ "O ister Umma'lı isterse yabancı birisi olsun!", Ent. 28-29 VI 17-18; ĝa-e-$ḫe_2$ zu-$ḫe_2$ "ya ben, ya da sen"
istihkam, duvar, sur, kale, tahkim	dūrum	bad_3, SAİL 152; AHw. 178; CAD D 192; bad_3-gal-bi ḫu-mu-du_3 "Onun büyük surunu sen gerçekten yaptın". UET 8, 81 II 11; bad_3-didli ba-du_3-a
istihkam, duvar, sur, kale, tahkim		"Orada yapılan değişik surlar", VS 17, 41, 131; bad_3-didli ḫa-ba-ni-du_3 "Gerçekten o çeşitli yerlerdeki surları yaptı". VS 17, 41, 58
istikbal, gelecek	(w)arkûm	egir, SAİL 209;
istila etmek, kapamak, katlamak	katāmum	šuš/$šuš_2$, $šu_4$,
isyan	nīš rēšim	mu-saĝ,
isyan, karışıklık	tēšum	$suḫ_2$, SAİL 403; AHw. 1352;
iş	nēpeštum šiprum	du_3 SAİL 230, MSL 12, 165, 473; AHw. 778 kin, 13 lu_2 kin-bi 4 gi $kuš_3$-2 13 kişi, onların işi 4 arşın, 2 endaze dir". Nik 8 II 5-7; kin-bi 1 gi $kuš_3$ 5 ur-^{d}še-nir-da "Onların işi Ur-Šenirda'nın yanında 1 Gi, 5 Kuš'tur", VS 14, 187 I 5 kin, AHw. 1245;
iş gücü, kuvvet, güç, beceri		a_2-ĝiš-ur_3-ra, SL 10;
iş vermek, hazırlamak, kiralamak	agārum	$ḫu_6$(KU)-un,
iş, çalışma, eser, çalışmak		tum,
iş, meslek	kāṣirum mummum	lu_2-sum-sikil-sal-la, lu_2-še-saĝ-ĝar-ak, lu_2-še-zar-sal-la, lu_2-šu-tag, lu_2-šu-tag-ga lu_2-tug_2-zu_2-$keš_2$ lu_2-umum-ma; tar-luḫ, tug_2-gilim-ma, tug_2-šu-kar_2-ak, tug_2-šukur-ra, tug_2-šukur-ur_3-ra, lu_2-$keš_2$-tug_2-ra,

Türkçe	Akadca	Sümerce
iş yapmak		kin ...ak,
iş vermek		šu ...di$_{6}$,
işaret	pappūm	pab, SAİL 60; AHw. 824;
işaret etme, gösterme		iri-en,
işaret levhası		^{geš}gaba-tab,
işaret, kehanet, alamet	ittum idātum	šu-še-er, isgim-zi-an-na, a$_{2}$-meš, SAİL 333; AHw. 406;
işaret, simge, sembol,	ṣaddum girrum	i-ki-mar, bad, SAİL 69;
işaret etmek	eṣērum	ḫur, AHw. 252, CAD E 364;
işaretlemek, damgalamak	ṣarāpum	tab$_{2}$ si-im-da ... šu$_{2}$,
işbaşına geçirmek		ĝeš-bala,
işçi	ṣabtum eṭlum	ḫe$_{2}$-dab$_{5}$, saĝ-dub, ḫe$_{2}$-dab$_{5}$-ba "işçi sınıfı", ga-an-tuš, ḫu-bu$_{7}$, ḫu-ku-bu, lu$_{2}$-kiĝ$_{2}$-ak, lu$_{2}$-kurum$_{6}$-dab-ba, lu$_{2}$-kurum$_{6}$-nu-dab-ba lu$_{2}$-pad-dab$_{5}$-ba, bayan işçi "^{geme_2}usan$_{3}$", šeš-erin-ra aylık işçi "lu$_{2}$-itu-da", bayan işçi "saĝ-tag", geme$_{2}$-šu-gi$_{4}$, düzenli işçi "saĝ-dub", haftalık işçi "lu$_{2}$-addir$_{2}$ (SI. GIŠ. PA$_{3}$. DU$_{10}$)" maden/metal işçisi "zermuššu", sözleşmeli işçi "bir$_{3}$-inim-keš$_{2}$-de$_{6}$", tarım işçisi "ḫa-ba-zi-zi", tarla işçisi "gur-da", SL 93, guruš, ĝuruš-ni$_{3}$-gul, AHw. 265; eren$_{2}$, ĝuruš-ša$_{3}$-saḫar, kaçak işçi "ĝuruš-zaḫ$_{3}$",
işçi başı, idare amiri, tim komutanı		ugula-geš$_{2}$-da,
işçi listesi		ša$_{3}$-dub, šu-niĝin$_{2}$ 5 lu$_{2}$ 2(ul) 1 lu$_{2}$ 1(ul) 1(ban$_{2}$) 7 lu$_{2}$ 1(ul) 5 lu$_{2}$ 4(ban$_{2}$) nita-me 1 munus 2(ul) 2 munus 1(ul) 1 munus 4(ban$_{2}$) še-bi 7 1(ul) ša$_{3}$-dub-didli "Toplam 5 kişiye her biri için 2 şinik (arpa), bir adama 1 şinik, 2

Türkçe	Akadca	Sümerce
işçi listesi		okka; 7 kişiye her biri için 1 şinik; 5 kişiye her biri için 4 okka. Onlar adamlardır. Bir kadına 2 şinik (arpa); iki kadına her biri için 1 şinik; bir kadına 4 okka. Bunun için arpa 7 (kile)dir, 1 şinik ayrı ayrı listelere (kaydedilmiş işçilere)". Nik. 18 V 5-V 4;
işçi sınıfı		$^{lu}{}_{2}$ḫu-dab$_{5}$-bu, SL 113;
işçi ücreti, ücret		a$_{2}$-guruš-bi,
işçi, çırak		ĝuruš-nu-dab$_{5}$-ba,
işçi, kiracı		gan-tuš,
işçileri sınıflama, tasnif etme		gu$_{2}$-ba,
işe koyulmak, görev yapmak		kig$_{2}$…še$_{3}$ … aka,
işemek, çiş yapmak, boşaltmak	mazûm teşûm	kaš …sur, bi$_{7}$ be$_{5}$, ĝeš$_{3}$ …sur,
işgal, ele geçirme, gelir	namḫartum	šu-ti-a, SAİL 354; AHw. 727;
işgücü, emek, çaba		a$_{2}$-ĝeš-ur$_{3}$-ra;
işi bırakmak, vazgeçmek	naparkûm	zaḫ$_{2}$, JAOS 65, 224, 4; AHw. 734
işi bitirmek, tamamlamak,		kig$_{2}$ … til/til$_{3}$,
işi durdurmak, engellemek, önlem	naparkûm	muš$_{3}$ …tum$_{2}$
işini görmek, çalışmak		ĝiri$_{3}$.. sig$_{10}$,
işitme, dikkat, akıl, anlayış, kulak	ḫasīsum; uznum	ĝizzal,
işitmek	šemûm	mu-uš ….. tuk, ISL 162; ES 344; ĝeš …. tuku, AHw. 1211;
işkembe, karın	tākaltum	kuš-tab-ba, AHw. 1304; umbin-gu$_{4}$
işletmek, otlatmak	lasāmum	ḫub$_{2}$ …gub
işsiz, tembel, yararsız (olmak)	naparkûm	ĝa$_{2}$-la …daĝ,
işyeri, imalathane, atölye	kiškattum	ĝeš-kin-ti, MSL 4, 21, 154; RA 17, 148 a 10; AHw. 49
itaat etmek		gu$_{3}$ …. se$_{3}$,
itaatli		dim$_{4}$ SAİL 60;
itfaiyeci		$^{lu}{}_{2}$a-su$_{3}$
ithaf etmek, vermek	šarākum	a-ru, AHw. 1183;
ithaf, dua, rica, adama, şükran	ikribum	šu-tu,

Türkçe	Akadca	Sümerce
ithal etmek		-ta …e_3, Gud. St. A III 1;
itham etmek, suçlamak		ka …du_3
itibar, anlayış	ṭēmum	umuš,
itibar, şeref, takdir, şöhret		inim-ĝar, SL 128;
itimat etmek, güvenmek, inanmak	takālum	nir-ĝal$_2$, SAİL 325; AHw. 1304; nir … ĝal$_2$,
itimat, güven	tukultum	giskim, SAİL 325; 452; AHw. 1368; nir, SAİL 325; 452; AHw. 1368; e_7, AHw. 1368; ĝeškim-ti, AHw. 1368;
itina göstermek, bakmak		mi$_2$ ….. e ISL 99;
itiraf, meslek, sanat, beyan		anše-ku,
itiraz etmek, reddetmek	baqārum	inim, AHw. 104 saĝ …. ĝar, gaba-šu …ĝar, igi… ru-gu$_2$
itiraz, şiddetli dava	tazzimtum	i-^{d}utu SAİL 142; AHw. 1341;
itmek, boynuzlamak, süsmek	(w)asamum nakāpum	du$_7$ AHw. 718; CAD N/1, 157
ivedilikle		ul$_4$-la-bi, 3 udu 1 maš-gal ul$_4$-la-bi ḫa-mu-na-ab sum-mu "Sen 3 koyun (ile) 1 erkeci ona ivedilikle vermelisin!", TCS 1, 9, 3-6;
iyi	damqum tabûm	sa$_6$, AHw. 157, sig$_5$, du$_{10}$-ga, AHw. 1377;
iyi bir dönemde olmak		zi …gi$_4$
iyi cins/safkan savaş atı		mur-ni-is-ku,
iyi durumda, böcek salgını, barbar	pudûm	sa-la$_2$(-a),
iyi gözle	naṭṭalum	igi-bar-ra, MSL 12, 208, 14; AHw. 768;
iyi gözle bakmak, memnun etmek		saĝ-ki zalag… bar
iyi olmak, güzel olmak	ṭâbum	zi(-d), ISL 42; du$_{10}$(-g), AHw. 1377-1378; AWL 70; du-ug, kurun/kurun$_2$, kurun$_3$, Emesal: ze$_2$-eb<dug, dug$_3$,
iyi olmak, başarılı olmak	damāqum	si$_{21}$, SAİL 322, AHw. 155; šag$_5$, SAİL 322, AHw. 155;
iyi, güzel	damqum ṭābum	si$_{21}$, SAİL 322, 356; AHw. 155; Emesal: ze$_2$-eb/ba<du$_{10}$, AHw. 157;

Türkçe	Akadca	Sümerce
iyi, güzel, hayırlı, harika, tatlı, nefis	banûm	mu_5,
iyi, güzel, sağlam (olmak)	dašpum	ku_7
iyi, güzel, tatlı, güzel, tatlı	banûm damāqum	sa_7
iyi, güzel/doğru değil		nu-saĝ$_9$/sa_6,
iyi, iyilik güzel, güzellik	damqum	sig_5, sig_6 SAİL 356; 454; AHw. 157;
iyi, kaliteli, güzel		sal,
iyi/güzel niyetli, eğilimli		du_{10}/dug_3-ĝal_2,
iyi/sevimli olmak	damāqum	$šeg_{10}$
iyice düşünmek, kafa yormak		ĝeštu$_2$ …deg$_x$/de_5
iyileşmek, düzeltmek		ur_5 …saĝ$_5$, ur_5 …saĝ$_9$,
iyileşmek, güzel olmak	damāqum	sa_6, $ša_6$, AHw. 155; CAD D 61;
iyileşmek, serpilmek, başarılı olmak	ḫanābum	gu_2.. me-er-me-er, gu_2 …mar-mar,
iyilik	dumqum ṭābum taptum	sig_5, SAİL 454; AHw. 176; ni_3-du_{10}, du-ug, du_{10}-ga, AHw. 1377;
iyilik etmek, desteklemek,		saĝ-ki zalag …bar
iyilik sever, yumuşak başlı		im-nu-ila_2, SL 126;
iyilik, güzel	ṭābtum	du_{10}(-g) CT 19, 38 f 7; AHw. 1377; ^{d}ĝa_2-tum_3-du_{10} mu-ku_3-zu du_{10}-ga-am_3 "Ey Gatumdu, senin kutsal adın güzeldir. " Gud. Sl. A III 9
iyilik, güzellik	dumqum	niĝ$_2$-saĝ$_9$-ĝa, nam-du_{10}/dug_3,
iz bırakmak	uḫḫurum; šêtum	da_{13},
iz, boya	ṣibbum	zib,
izci, öncü, gözcü		igi-bar-ra,
izin, rıza, kabul, onay, gerçekten	annum	na-nam,
izin, tatil	annum	u_4-ul, AHw. 53;
izinli/yetkili olmak		eḫ, i_3-eḫ-ḫe "Ben izinliyim",
izlemek, ilgilenmek	naṣārum	en-nu-uĝ$_3$ …du_3,
izlemek, incelemek, kutlamak		kur-ku-ku,
izlemek, seyretmek, beklemek		en-nu.. du_3,
izlemek, yaklaşmak, yaklaştırmak	diāšum; redûm	us_2,

kK

Türkçe	Akadca	Sümerce
kaba tüylü, çok kıllı		gu-su$_9$,
kaba, kötü, vahşi, alçak, hergele (=terbiyesiz, görgüsüz (kimse)	guzallum išḫappum	ḫara$_3$,
kabahat, günah, suç, kabahat	arnum	nam-tag/tag$_2$-ga, nam-tag-ga, SAİL 79; AHw. 53
kabak	akkullakkum şippatum	dim$_3$-gi$_4^{sar}$, AHw. 1104;
kabalık etmek, saygısızlık etmek	dâṣum	sig$_{10}$
kabarcık, damla		ga-an-za,
kabarık, pürüzlü, kaba tüylü		gu$_2$-su$_4$,
kabarmak, büyümek, dolmak		di-bi-da
kabarmak, doğmak		ni$_2$ il$_2$
kabartı, yoksulluk	ubbuṭum	u$_2$-gug; MSL 13, 194, 306; AHw. 1400;
kabartı, şiş, çıban	bubu'tum	u$_4$-bu-bu-ul, SAİL 381; 455; AHw. 135;
kabartmak, baş kaldırmak	našû ša rēšim	gu$_2$ ... us$_2$;
kabartmak, kabartma yapmak		mug
kabartmak, neden olmak, kaldırmak		saĝ ...us$_2$
kabile, oymak, sülale, nesil, aile		ildu$_2$, ilduma$_2$, SL 124;
kabiliyet, marifet, ustalık	nikiltum	ni$_3$-galam,
kabine, dolap		šu-bil-la$_2$,
kabir, mezar, hücre	qubūrum	ki-šur$_2$,
kablo, kiriş, direk, halat, kuyruk	gištallum	ĝeš-dal, AHw. 293; mu-gub,
kabuğunu soymak, kazmak, oymak	ḫarāṣum eṣērum	šab,

Türkçe	Akadca	Sümerce
kabuk, deri, cilt, bir deri hastalığı	samānum siḫpum	sa-ma-na$_2$, ĝeš-bar-kin$_2$,
kabuk, dış kaplama		murgu$_2$-ba, murgu-ba, SL 181;
kabuk, örtü, sığınak, yüzey	sehpum	šu$_4$,
kabuksuz, öğütülmemiş tahıl	arsānum mundum	ar-za-na, mun-du,
kabul etmek, almak, toplamak	būrum leqûm laqā'um kamûm	buru$_2$/buru$_3$, ri, CAD L 131; AHw. 544; šu-ti, SAİL 73; 354; AHw. 544; da … ri, dab$_5$-dab$_5$
kabul etmek, bahse girmek	leqûm	šu ….. gid$_2$,
kabul etmek, kazanmak, kiralamak		us$_2$ … dib$_2$, SL 304;
kabul etmek, onaylamak, razı olmak	kamûm	dib, šu …te/ti šu … gid$_2$, šu-šu … ĝar,
kabul etmek, teslim almak		pi,
kabul etmek, uygun bulmak		ḫe$_2$-am$_3$ …du$_{11}$,
kabul ettirmek	kânum; kīnum	gen$_6$, ge-en
kaburga	ṣēlum	ti, ^{uzu}ti, AfO 18, 340 I 16; AHw. 1090;
kabza, sopa, değnek, baston	šikrum	gam$_3$
kabza, toka, sap, kopça	nardappum maluṭṭum	^{ĝeš}ĝušur$_2$; gušur$_3$ (RAB. TUR. TUR)
kaç kişi, ne kadar		me-a … lu; SL 172;
kaçak	ḫalqum	lu$_2$-zaḫ/zaḫ$_3$, AHw. 313; CAD H 50; ti-ri$_2$-da
kaçak, mülteci, atlet		lu$_2$-kar-ra,
kaçak, mülteci, firar	munnabtum munnarbum	lu$_2$-kar-ra, HK 136, 71; AHw. 673;
kaçakçılık		nam-ḫub$_2$-dar,
kaçakçı, hırsız	ekkēmum	ga-ab-kar, AHw. 195;
kaçınma, tekrar, nakarat, çekinme	meḫrum	ĝeš-gi$_4$-ĝal$_2$,
kaçınmak, korumak, ayırmak		šu …kar
kaçınmak, tutumlu olmak	padûm	uš/uš$_2$ …gu$_7$
kaçırmak, götürmek	ekēmum	kar, AHw. 194; CAD E 64; SGL 1, 38;
kaçırmak, ıslatmak, sızdırmak		ta…ḫab$_2$,
kaçırmak, kaçakçılık	ḫabātum	sar, SAİL 331; AHw. 351;

Türkçe	Akadca	Sümerce
kaçırmak, kanat çırpmak	sepûm	tukur, AHw. 1037; TIM 2, 16, 3
kaçma, panik	erretum	aš$_2$-bal-e, MSL 4, 120, 9; AHw. 244;
kaçmak, ayrılmak	napāšum	šu ...dub$_2$, bar ... dab$_5$/dib$_2$, šu ..... daĝ, ugu ... de$_2$, zaḫ$_2$,
kaçmak, terk etmek, kaçınmak		dub$_3$ ... zil
kaçmak, uçmak		ba(-r), ib$_2$-ra-aš,
kadar	adi	a-ra$_2$, CAD A/1, 112; AHw. 12; en-na/ en-e, AHw. 12-13; CAD A/1, 112 -še$_3$, denize kadar "a-ab-ba-še$_3$"
kadastro/ölçüm müdürü	zazakkum	saĝ-dun$_3$, dam-^{d}en-lil$_2$-le$_2$ dam-ur-e$_2$-muš$_3$ gal-dam-ĝar$_3$-ensi$_2$-ka En-da-gal-sa$_2$ dam-saĝ-dun$_3$ lu$_2$-e$_2$-ša$_3$-ga-me "Dam-Enlile, şehir beyi büyük tüccar Ur-emuš'un karısı; Endaĝalsa, kadastro müdürünün karısı. Onlar saray içi hizmetleri yapan kişiler-dir/insanlardır". VS 14, 173 IV 3-8; dub-sar-zag-ga, SAİL 138; AHw. 1517;
kadeh	kāsum tilimd/tûm assammum	gu$_3$-zi, AHw. 454; CAD K 253 ti-lim-da$_3$, SAİL 73; AHw. 1358; dugan-za-am,
kadeh, kase, çanak, fincan, tas	kāsum	gu$_2$-zi, ^{dug}an-za-am,
kadeh, kova, kavanoz		^{dug}eš-da, eš$_2$/eš$_3$-da,
kademe, merdiven, adım, ayak izi	nakbasum	ĝir$_3$-us$_2$, MSL 7, 29, 343; AHw. 721
kader, talih	namtarum šimtum	nam-tar, nam-tar/ku$_5$, SAİL 79; AHw. 729; 238; CAD Š/3, 9; u$_4$ an-ki-a nam-tar-r[e-da] lagaš^{ki}-e me-gal-la saĝ-an-še$_3$ mi-ni-ib$_2$-il$_2$ "Gökte ve yerde kader kesinleştiği zaman, Lagaš tanrısal güç nedeniyle başı göğe aldırdı/ kalkınmaya başladı. " Gud. Sl. A I 1-2;
kadı (=evlenme, boşanma, nafaka, miras işlerine bakan kişi), hakim, yargıç	šāpiṭum	eren$_2$-saĝ-ge$_4$-a, AHw. 1173;
kadın	sinništum	sinništum, munus, AHw. 1047-1048; CAD S 286; AWL 54; NG 3, 141; 5; MSL 4, 16, 68; SAİL 554; munus-me e$_2$-gal-la i$_3$-sig$_7$ "Onlar kadınlardır. Sarayda birlikte oturuyorlar". Nik. 16 III 13-14; munus-sig$_5$ "güzel bayan", munus-sa$_6$ "güzel bir kadın",

Türkçe	Akadca	Sümerce
	ši'ītum puršumum	munus-u_4-bi-ta-ke_4-ne "O zamanın kadınları". CIRPL Ukg. 6 III 20; komşu kadın, kuma, "u_5-šu-ur_2", yaşlı kadın "bur-šu-a/um",
kadın cinsel organı, vulva	biṣṣūrum; ūrum	mug/mug_2, SL 180;
kadın milleti		nam-munus,
kadın, bayan	sinništum	in-nin/nin_9, mu_{10}, SL 179; Emesal: nu-nus/nus_2<munus, AHw. 1047;
kadın, ihtiyar kadın, nine	šībtum	munusšu-gi, SAİL 354; AHw. 122
kadınlık, kadınsı davranış		nam-munus,
kadife, bir elbise türü,	sapdinnum	tug$_2$$sa_3$-$ap_2$-$di_2$-nu, AHw. 1026;
katran	ti'ālum	ĝeš eren-babbar, MSL 5, 112; AHw. 1353
kafa tutmak, meydan okumak		gaba-šu ... ĝar, $še_3$ ... e_3 SRB 7, 19;
kafa yormak, çiğnemek		zu_2 ... gu_7 zu_2 ...ra, ĝeštu$_2$ ...de_5, ĝeštu$_2$ ...ri/rig_5, zu_2 ...gaz,
kafa, kafatası, beyin	qaqqadum rēšum	ugu_6 (U. SAG) a-za-ad, ra-si, AHw. 973;
kafa/baş sallamak		saĝ... bala, saĝ ... bul
kafatası	muḫḫum	ugu, SAİL 412; AHw. 667;
kafes	takkapum nabārum	ab-la_2, ab-lal_3; abla/ab-lal_3, AHw. 1306; az-la_2, AHw. 697;
kafes, ceza evi, engel		asa/as,
kafes, gölge, korunak	ṣulūlum	an-dul_3, an-dul_7
kafes, kümes, hayvan ağılı		e_2-bu-ra,
kafese koymak, korumak	esērum	pag,
kaftan	argamannum	sik$_2$za-gin_3-sa_5, SAİL 539, AHw. 67; sik$_2$-saĝ SAİL 539, 586; AHw. 67;
kağnı, araba	narkabtum	ĝeš gigir; gigir$_2$ $gigir_5$(LAGAB. TİL) AHw. 747, CAD N 1, 353; ašgab-be-ne(=ašgab-bi-ene) e_2-gibil-a ĝeš gigir-ra šu-a bi_2-gi_4-a "Dericileri onu yeni evde arabaya teslim ettiler/yerleştirdiler. " Nik. 93 III 3-7, ĝeš gag-liš, ĝeš mar, AHw. 747; CAD N/1, 353;
kağnının bir parçası, döşek		dub-du_3,

Türkçe	Akadca	Sümerce
kahin, falcı		$^{lu}{}_2$ḫal, SAİL 2; 76; 181; AHw. 109; lu$_2$-a-zu, SL 159; lu$_2$-i$_3$-zu, maš$_2$-šu-gi$_4$-gi$_4$,
kahin, din adamı	maḫḫûm zabbum	lu$_2$-ed$_3$-de$_3$, AHw. 582; lu$_2$-gub-ba, lu$_2$-ni$_2$-su-ub, lu$_2$-ur-ra,
kahkaha, gürültü, ses		bur$_2$-bur$_2$-babbar,
kakül, saç modeli	abbuttum	kar, AHw. 5;
kahraman, asker	qarrādum uršānum etellum eṭlum	ur-saĝ, ur-saĝ ^{d}nin-gir$_2$-su u$_4$-de$_3$-eš$_2$ (u$_4$-de$_3$-še$_3$) im-e$_3$ “Kahraman Ningirsu oradan güneş gibi yükseliyor. ” Gud. Sl. B XVI 8; ur-saĝ-kala-ga-^{d}en-lil$_2$-la$_2$-ra(=^{d}en-lil$_2$ ak-ra) “Enlil’in kahraman erkeğine”, Gud. St. B II 2-3; VS 1, 14, 2-3; umun, AHw. 905; ISL 54; ušum, JAOS 83, 435, 100; AHw. 928; gal-di, ner-ĝal$_2$, AHw. 260; CAD E 38; ur, gu$_3$-de$_2$-a ensí-lagaš(a)^{ki} ur-^{d}ĝa$_2$ tum$_3$-du$_{10}$ “Gudea, Lagaš şehir beyi Gatumdu’nun kahramanıdır. ”Gud. St. F I 4 šuba/šuba$_2$, AHw. 265; gud$_2$,
kahramanlık	qarrādūtum	nam-ur-saĝ, CT 19, 33 a 9; AHw. 905 nam-kalag-ga, SL 190; nam-ur-saĝ-zu uku$_3$-e im-mi-zu “Senin kahramanlığını ülke halkı biliyor”. SGL 2, 13, 29;
kahramanlık şarkısı		šir$_3$-nam-ur-saĝ-ĝa$_2$,
kahramanlık, kahraman	qardum qarādum	ĝar$_3$-du, ĝar$_3$-ra-du ĝar$_3$-ra-du-um, AHw. 903;
kahvaltı, sabah yemeği	naptan šērtim naptanum	kiĝ$_2$-nim, ka-gub-ba, AHw. 741; CAD N/1, 319;
kahvehane		ki-a-naĝ, SL 137;
kahverengi olmak, kızarmak	dāmum	dara$_4$
kahverengi, kırmızı	sāmum	sa$_4$, sa$_5$, SAİL 123; AHw. 1019;
kahya	zāninum	lu$_2$-dulla, lu$_2$- dulla (=İGİ. NİGİN$_2$)-gal-gal-me “Onlar Sarayın büyük kahyalarıdırlar”. DP 133 IV 1; u$_x$(PA)-a “saray için alış-veriş yapan kişi”, kahya, idareci bayan “^{munus}ĝar”, SAİL 597;

Türkçe	Akadca	Sümerce
kahya, müfettiş, yönetici, denetimci	abarakkum	$^{lu}{}_{2}$ aĝrig "vekilharç, kahya, yönetici, müfettiş, denetimci, kontrolör, ", AHw. 3; OEC 4, 152 II 47; ba_{6}-ba_{6} agrig-ra ni_{3}-ku_{2}-de_{3} e-na-sum "O (Eniggal) Baba'ya, yöneticiye (onu) yiyecek için verdi". VS 14, 78 IV 5-3; ^{munus}aĝrig, "bayan vekilharç", AHw. 3; zi_{3}-$munu_{4}$ ^{d}ezem-ba-ba_{6}-ka agrig-gene sa-gi_{4}-gi_{4}-dam "Bira mayası tanrıça Baba'nın bayramında yöneticiler için hazırlandı". DP 221 VI 1-3;
kahya, keşiş, karabaş, din adamı	šangûm	sanga, sangu SAİL 314; CAD Š/1, 377; AHw. 1163
kağnı		^{ĝeš}gigir, $^{ĝeš}a_{2}$-gigir "kağnı oku",
kaide, podyum, yer, temel, esas	kisûm maṣraḫum	ki-sa_{2}, sur, SAİL 101; AHw. 620;
kakül, baştaki saç demeti, perçem	uruḫḫum	dilim, AHw. 1436; ugu-$dilim_{2}$, $dilim_{3}$, SAİL 117; AHw. 1436; sur, MSL 9, 67 A 13; AHw. 1287;
kalabalık		ug_{2}-lu-a,
kalabalık, yoğun (olmak)	ašāšum	sir_{2}, AHw. 79;
kalafatçı		lu_{2}-pe-el-la_{2},
kalas, direk, tırmık, sürgü	maškakātum	^{ĝeš}ĝušur
kalas, direk, kiriş	gušūrum	mu-ur_{3}, ISL 151; ES 360; ĝeš-ur_{2}, ĝeš-ur_{3}-ra, SL 106,
kalas, kereste, kalıp, kiriş		šu-dim_{2},
kalas, kereste, tahta		ĝeš-da,
kalay	annakum	nagga/an-na, CAD A/2, 127; SAİL 13; AHw. 49;
kalaycı	nappāḫum	dinig/$dinig_{3}$;
kalbur		a-da
kalbur, kevgir, elek, süzgeç	nappītum mašḫalum mašḫalum	^{gi}ma-sim, ^{dug}maš-ḫa-lum, $^{dug}ni_{3}$-gilim-ma, AHw. 625; ^{ĝeš}mi-si-saḫar-ra, $ša_{3}$-sur, $^{gi}ša_{3}$-šur,
kalburdan geçirmek, elemek	napûm; šahālum	si-im,
kalça kemiği	giššum	tuḫul,
kalça, but, uyluk, bacak	gilšum	tugul-tu-gul, SAİL 561; AHw. 288; maš/bar-$sila_{3}$, SAİL 74; 354; AHw. 711;

Türkçe	Akadca	Sümerce
	naglabum ḫallum	šu-i, SAİL 74; 354; AHw. 711; u_2-lum, ib_2-ku_5, SL 119;
kalça, dişilik organı, vulva, but	abullum birītum	$muru_{13}$,
kaldıraç, küskü	napraṣum	^{ĝeš}me-te-bal, MSL 6, 53, 29; AHw. 740;
kaldırmak	nešûm	il_2, gur_3, SKI 260; šu ...il_2 saĝ-bi ḫur-saĝ-gal-
kaldırmak		gim im-mi-in-il_2 "Büyük bir dağ gibi o başını yukarıya kaldırdı. " UET 1, 143, 39; bad, AHw. 783; CAD N/2 193; SAİL 69,
kaldırmak, düzenlemek, kalkmak		saĝ ... zi(-g)
kaldırmak, götürmek	našûm/našā'um	$guru_3$/il_2, Gud. Sl. A X 3; SGL 2, 11;
kaldırmak, silmek, çıkarmak	šaqûm	zi(-d), ISL 41; BİN 8, 385, 10; lu_2 nu-zi-zi "Kimse onu kaldırmayacak".
kaldırmak, başarmak, başarılı olmak	šaqû ša rēšim	gu_2 ... zi(g)/zig_3,
kaldırmak, beslemek, yetiştirmek	našûm	$šu_2$, gur, $guru_6$, gur_{17},
kaldırmak, çıkarmak, silmek	šaqûm	zi(-d), BİN 8, 385, 10; lu_2 nu-zi-zi "Kimse onu kaldırmayacak". Gud. St. E IX 10
kaldırmak, dayanmak	dārûm	da-ri/ri_2,
kaldırmak, dikmek, yükseltmek	saḫāpum	šuš/$šuš_2$,
kaldırmak, götürmek	tabālum	tum_3 SAİL 434; AHw. 1297 za-ba-lum ba-ra-an-tum_3 "Zabalum ağaçlarını senin için (oradan) getireceğim". Gud. Sl. A XII 5;
kaldırmak, kabartmak, yükseltmek		saĝ ...zig_3,
kaldırmak, neden olmak, kabartmak	šaqûm	$ni_{2...}$ il_2
kaldırmak, taşımak, götürmek	našûm	gu_2-ĝeš ...ĝal$_2$ ma_2-gan me-luḫ-ḫa-ta kur-bi-ta gu_2-ĝeš mu-na-ab ĝal$_2$ "Magan ve Meluḫḫa'daki dağlardan o (ağaçları) taşıdı". Gud. Sl. A XV 6; gur_3, AHw. 762; CAD N/2. 80;
kaldırmak, taşımak, götürmek		ĝal$_2$, AHw. 762; CAD N/1, 80 il_2 AHw. 762; CAD N/2, 81-82;
kaldırmak, uzaklaştırmak		sil_7,

Türkçe	Akadca	Sümerce
kale	bīrtum	dim, SAİL 2, AHw. 129; ḫal-su, SAİL 2, AHw. 129; ḫar-ra-an-kalag,
kale kapısı, giriş kapısı, ana kapı	abullum	abul, a-bul-la, a-bul$_5$-la SAİL 133; AHw. 8;
kale, istihkam, sığınak, barına	dunnum	ĝiri$_{16}$ du-un-nu-um, ḫi-il-zum,
kale, kule, burç, hisar, sur	dimtum birtum	an-ĝar$_3$, an-za-ĝar$_3$, an-za-kar$_3$, an-za-ĝar$_3$/kar$_3$, SAİL 15; AHw. 171; bi-ir-tu, dur-an-ki,
kalem	qan ṭuppim	gi-dub-ba, ZANF 18, 46;
kalem, oymacı kalemi	maggarum imittum	ma-an-ga-ra, mangara, metal kalem "gir-um", taş kalem "^{na}$_4$i-mit-tum",
kalıcı, devamlı, sürekli		gi$_{16}$-il- gi$_{16}$-il
kalın bağırsak	šammāḫum	^{uzu}ša$_3$-maḫ, AHw. 1156; SAİL 384;
kalın değnek, sopa	mēšum	ĝeš-še-ur$_4$-kur-ra, AHw. 649
kalın, büyük, iri, katı, yoğun	kabbarum	gur, AHw. 417; ISL 180; ša$_3$-ba-tuku,
kalın olmak		peš, AWL 304;
kalın, sık ve gür olmak	šapûm	du$_8$(-ḫ)/duḫ, AHw. 1177;
kalın, yoğun, belirgin	kabattum	peš$_6$
kalınlık, derinlik	mušpalum	tun$_3$(-la$_3$), SAİL 595, AHw. 684;
kalıntı, bakiye	ezēbum	da$_{13}$, AHw. 267;
kalıntı, harabe, enkaz	arbūtum	igi-niĝin$_2$,
kalıp, heykel	lānum	e$_2$-ĝar$_8$, SAİL 358; AHw. 534;
kalıp, rahim, döl yatağı	agarinnum	aĝa$_3$-ri$_2$, aĝa$_3$-ri$_2$(-na)
kalite, vasıf, özellik, nitelik		ĝiri$_3$-uš,
kaliteli olmak, devamlı (olmak),	kânum; kīnum	gin$_6$, gi-in,
kalite/1. kalite	reštum	saĝ, AHw. 972;
kaliteli, güzel, sağlam		esig
kalitesiz (olmak)		sum$_5$
kalkan, sapan, siper	kabābum tukšum	ga-ba-bu-um, MSL 7, 219, 105; AHw. 414 du$_{10}$-uk-si-um, gur$_{21}$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
kalkınmak	našûm	saĝ-an-še$_3$ .... il$_2$ an-ki-a nam-tar-re$_2$-da lagaš^{ki}-e me-gal-la saĝ-an-še$_3$ mi-ni-ib$_2$-il$_2$ "Gökte ve yerde kader kesinleştiği zaman, Lagaš büyük bir nizam içinde başı göğe kaldırdı/kalkınmaya başladı". Gud Sl. A I 1-2
kalkınmak, kabartmak, kaldırmak		saĝ ..... il$_2$ gu$_4$-gim/gin$_7$ si im-mi-ib$_2$- il$_2$-il$_2$(a)-ne kur-kur-ra saĝ ba-ni-ib$_2$- il$_2$(a)-ne "Bir boğa gibi boynuzlarını yükseltiyor, bütün ülkelerde başını yukarı kaldırıyor". Gud. Sl. A XXI 21-22,
kalkınmak, yukarı kaldırmak		saĝ .... il$_2$ saĝ-bi im-mi-in- il$_2$-iš "Onlar başını (yukarıya) kaldırdılar". VS 1, 30, 18, saĝ-an-še$_3$ ... il$_2$, SL 224;
kalkmak, ayağa kaldırmak		gu$_2$ ... us$_2$;
kalkmak, yükselmek, havalanmak		ni$_{2...}$ il$_2$
kalleş, güvenilmez, hain, yalancı		lu$_2$-lul-la,
kalp	libbum	ša$_3$(-g), AHw. 549; CAD L 164; AWL 84; NG 3, 159; ša$_3$-^{d}en-lil$_2$-la$_2$-ke$_4$ ^{i}$_7$idigna-am$_3$ a-du$_{10}$-ga nam-tum$_2$ "Enlil'in kalbi/seli Dicle'dir. O gerçekten tatlı su taşıyor. " Gud. Sl. A I 9; lib, AHw. 549;
kalp		Emesal: ša$_3$-ab < ša$_3$(-g), ISL 4; ES 415;
kalsedon(=kalseduan/bir taş türü, beyaz renkte bir çeşit akik	ḫulālum	^{na}$_4$nir$_3$; ^{na}$_4$nir$_4$; ^{na}$_4$nir$_7$; ^{na}$_4$nir$_7$-igi ^{na}$_4$zi-ummud,
kama, eğri, çarpık kama/hançer ağzı	atākum	ĝir$_2$-ad-daĝ^{zabar,}
kama, ucu sivri uzun bıçak, hançer	zaḫaṭûm karṣillum patrum	tukul-za-ḫa-da, MSL 6, 86, 20; AHw. 1503 gir$_2$-gag, SAİL 10; AHw. 450; ^{urudu} aĝa-silig(-ga), ^{na}$_4$ĝir$_2$-zu$_2$-gal gir$_2$, AHw. 848; ĝir$_2$-zu$_2$-zabar, ağaç kama "^{ĝeš}enkara",
kama/ hançer ağzı		^{urudu}eme-gir$_2$,
kama, ucu sivri uzun bıçak, kazık, takoz	sikkatum aškuttum	sa-ḫi-in-du/ du$_3$, SAİL, 104; AHw. 1041; a$_2$-suku$_5$, SAİL 334; AHw. 81; aškud/aškud$_2$, SAİL 334; AHw. 81;
kama, takoz, kazık, ağaç çivi		^{ĝeš}ni$_3$-ku$_5$-da,

Türkçe	Akadca	Sümerce
kamara, kayık, tekne, gemi kamarası	ḫinnum	e_2-ma_2, $^{ĝeš}u_5$-ma_2,
kambur, sırt	-	gun/gun_2,
kambur, tümsek, hörgüç	asqubbītum	as-kum-bi-tum,
kamçı, kırbaç	dirratum tamšārum	^{kuš}KA-$usan_3$, AHw. 173; $^{kuš}eg_2$-ib_2-ur_3, SL 59; ^{kuš}eme-$usan_3$, AHw. 1316; ĝeš-$usan_3$, $^{kuš}a_2$-si, $usan_3$ la-ba-sig_3 $^{kuš}a_2$-si la-ba-sig_3 "kırbaç vurulmadı, kamçı vurulmadı". Gud. St. B IV 10-11;
kamış	šallapānum kilibbum sarrarûm	$^{u}{}_2$numun-$kiri_6$, AHw. 1148 ^{gi}gilim, SAİL 7; kuru kamış "gi-sun", küçük kamış, "gi-saĝ-nu-til-
kamış	 apum qanûm	la", AHw. 1030 ^{ĝeš}gi, AHw. 62; CAD A/2, 199; AHw. 898; CAD Q 85;
kamış perde, kafes	gisallûm	gi-sal, AHw. 291;
kamış bükmek için kullanılan halat	kilimbum	kilib,
kamış çit, kamış çit/duvar	kikkišum kadārum	gi-du_3-a, AHw. 475; gi-dim-pad_3, MSL 7, 44, 190/2; AHw. 475; ^{gi}al, AHw. 419;
kamış değnek, çubuk	tasḫīrum	^{gi}dur-gal, AHw. 1336;
kamış duvar, çit	zerrum	gi-saĝ-lillan, AHw. 1520;
kamış hasır, kama, takoz		gi_3/ge_3,
kamış kazık		^{gi}gilim,
kamış kesmek		gi … ku_5 gi … ze_2
kamış kulübe, çardak	šutukkum	šutug, SAİL 85; AHw. 1294;
kamış paket, çalı demeti	šūrum	u_2-$saĝ_{11}$,
kamış parçası	adattum	ušub, $^{gi}u_3$-šub
kamış parmaklık	limītum	še-er-tab,
kamış sepet, kamış halat		^{gi}gilim, ^{gi}gur/kur_3, ^{gi}gur-dub_2,
kamış, kılçık, çubuk		^{ĝeš}ag/kak,
kamış, çalı		^{ĝeš}gi
kamış, kamış çardak, saz, hasır	sakrikkum	sa-gir_{11}, sa-gir_{11}(KEŠ2)-ra,

Türkçe	Akadca	Sümerce
kamış, ot, hasır otu, saz	šišnum	gug,
kamış, saz	ṭubûm qanûm	^{gi}en$_3$-bar; MSL 7, 9, 22; AHw. 1393; ^{gi}a-gir$_5$, ^{gi}a-gir$_5$-gir$_5$ gašam gi, AHw. 898; CAD Q 85-86; gi-dili-du$_3$, SL 77,
kamış, saz demeti		^{gi}u$_2$-la$_2$ ^{gi}sa,
kamış, saz, kaval, düdük		^{geš}gi-gid$_2$
kamış/saz filizi		ub-zal^{gi},
kamış/saz, hasırotu	ašlum	^{u}$_2$ninni$_5$ SAİL 375; AHw. 81;
kamışçı	ḫudûm	^{lu}$_2$bar-ḫu-da, gi-ila$_2$, lu$_2$-gi-ze,
kamp yeri	karašum	garaš$_2$
kan	dāmum	uš$_2$, CAD D 75; YNER 3, 94; dara$_4$ mud; SAİL 69; AHw. 158; mud$_2$, SAİL 69; AHw. 158; umun, AHw. 158; u$_3$-mun, AHw. 158; u$_3$-mu-un, AHw. 158; uri$_3$, AHw. 158; ISL 79; urin, AHw. 158; u$_3$-ri$_2$-in, AHw. 158; uš$_2$, AHw. 158; CAD D 75; kurun/kurun$_2$ kurun$_3$, Emesal: mu-un<gu$_2$-un,
kan dökmek, boğazlamak		sum-me ^{geš}tukul ... sig$_3$
kan dökmek, hayvan kesmek	ṭabāḫum	šum, SAİL 126; AHw. 1375;
kanal	īkum nādum	e, AHw. 370; CAD J/ 66; 104 e nu-AK(=aka)-dam "O yapılmayan kanaldır. " VS 14, 130 I 1; gi e-tur-maḫ-ba "Küçüklü büyüklü 104 arşın kanal", VS 14, 100 III 1 a-su$_3$-ra$_2$, na-ri, drenaj kanalı(=toprakta bitkilerin yetişmesine zararlı olan fazla suların akıtılması, akaçlama) "ummud", geniş/büyük kanal "eg$_2$-sa-dur$_2$-ra",
kanal açmak		e ..... ak, VS 14, 130 I 1;
kanal girişi		ka-id$_2$-da, SL 132;

Türkçe	Akadca	Sümerce
kanal işçisi, usta	sēkirum	$^{lu}_{2}$a-igi-du$_{8}$, SAİL 579; AHw. 1036
kanal işi		ĝeš-ur$_{5}$, SL 104
kanal kazmak, arık açmak		e … bal,
kanal kontrolörü	gugallum	ku$_{3}$-ĝal$_{2}$, ku$_{6}$-ĝal$_{2}$,
kanal temizleme işi		eg$_{2}$-kal-kala-ga,
kanal ustası/regülatörü		na$_{8}$-ku$_{5}$(-d),
kanal, dal, küçük dal, arık		pa$_{5}$-sig,
kanal, hendek,	berûtum; sūrum	sur$_{3}$,
kanal, nehir, ırmak, çay, dere	nārum	i$_{7}$(-d)/ i$_{8}$, AHw. 748; CAD N/1, 368, AWL 125; i$_{7}$-maḫ "büyük nehir, geniş kanal", AWL 58
kanat	kappum	pa-mušen-na, AHw. 444; CAD K 185; kab, a$_{2}$, AHw. 365; CAD I/J 10; kanatlarına göre "a$_{2}$-ni-še$_{3}$",
kanat çırpma	taṣbubtum	šu-nir, MSL 4, 120, 22; AHw. 1337;
kanat çırpmak, çarpmak		a$_{2}$-dub$_{2}$ … aka, SL 10; i-dub$_{2}$ … de$_{2}$ TSL 57, 12;
kanat çırpmak, uçmak		a$_{2}$-dub …ak, SDI 24
kanat, dal, bölüm, yaprak	arum	pa, MSL 3, 143, 209; SAİL 295; AHw. 71 ^{ĝeš}pa AHw. 444; CAD K 185;
kanat, kol, bacak, dal, şube	binâtum	ĝeš-ge-en, ĝeš-ge-en-ge-en ĝeš-ge-en-gen$_{6}$,
kanat, serpen(=kağnının bir parçası)	agappum nuballum gabagallum kappum	^{ĝeš}pa, pa$_{9}$, AHw. 15; MSL 3, 66, 12; du$_{8}$(-ḫ)/duḫ CT 12, 11 III 16; AHw. 799; ^{ĝeš}gaba-ĝal$_{2}$-gigir, MSL 6, 6, 21; AHw. 271; ^{ĝeš}ti-mar, AWL 254; pa, AHw. 444; CAD K 185;
kanatlı	muttaprišum	dal-dal, SAİL 86;
kanca, çivi, kama, ok başı, mandal		gag urudugag-igi-imina mu-na-du$_{3}$ "7 gözlü kamayı o onun için yaptı". Gud. St. B V 39-40; urudugag-pisan$_{3}$-da-ka-ni mu-na-du$_{3}$ "Kamasını kını ile birlikte o onun için
		yaptı". Gud. St. B V 41-42; gag-ḫa-ḫar-ra-na, gag-maš,
kanca, çoban değneği	gišburum gamlum	ĝeš-bur/ĝeš-bur$_{2}$
kanca, kopça, çengel, orak, sap		ĝešbu$_{2}$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
kanca, menteşe, mandal	naprakum sikkūrum	^{urudu}si-gu$_4$, ^{ĝeš}šu-gi, šu-gi$_4$ MSL 6, 28, 268; AHw. 740; ĝeš-gan-na, MSL 6, 28/9, 270; AHw. 1042 gag-za$_3$-ga,
kandırmak, aklını değiştirmek/çelmek		dim-ma.. kur$_2$,
kandırmak, yalan söylemek		eme-sig … gu$_7$
kanepe, sedir, divan, yatak		^{ĝeš}na$_2$/nad$_3$,
kanıtlamak, yerleştirmek	kânum; kīnum	ge-en, AHw. 438;
kanıtlamak, sağlıklı olmak	kānum šalāmum	gi, AHw. 438; CAD K 159; ge(-n), AHw. 438;
kanıtlamak, tanıtmak	kânum; kīnum	gen$_6$,
kankurutan	pillûm	^{u}$_2$nam-tal, SAİL 79; ^{ĝeš}nam-tar, SAİL 79
kantar, terazi, tartı	zibānītum gišrinnum	ĝeš-erin$_2$, SAİL 296; AHw. 1523, 293;
kantaşı, hematit	šadânum	^{na}$_4$ka-gi-na, SAİL 15; AHw. 1123;
kanuna benzer telli/yaylı bir müzik aleti, keman, saz, davul	balan/ggum tungallum	balaĝ, AHw. 98; YNER 3, 72; gala-e ba-lag nu-de$_6$ "Çalgıcı davulu getirmedi". Gud. St. B V 3; ĝeš-gu$_3$-di, tungal/tunĝal$_2$,
kap türleri	šatiqtum matqanum šikinnum šaḫarrum	dug-nam-tar, MSL 9, 192, 291; AHw. 1200; ^{ĝeš}gan-nu-ki-sig, MSL 6, 94, 133 a; ^{ĝeš}ma-at-gan, MSL 6, 94, 133 a; ^{dug}šikin, YOS 1, 53, 184; AHw. 1233; saḫar$_2$, SAİL 331; AHw. 1129;
kap türleri	 rībum šagiqqum	^{dug}ni$_3$-daĝal-la, AHw. 981; ^{dug}ni$_3$-gu$_2$-ulu$_3$, AHw. 628; niĝin, ^{dug}ša$_3$-gig, MSL 7, 76, 26; AHw. 1127;
kap, kazan, yük sandığı, büyük su kabı	ṣurṣuppum	zurzub/zurzub$_2$, SL 318; ^{gi}pisan, MSL 7, 39, 54; CT 41, 27, 14; AHw. 806;
kap, çanak, çömlek, kavanoz, şişe	naṣmadum šappatum	ur$_3$, AHw. 756; ^{dug}ḫal, iyi kaliteli bir kap "i-gi$_8$", ^{dug}šaman$_2$, nigin, AWL 214;
kap, kova, tekne, kutu, şişe	uššum lakbum	uš$_{15}$, ^{dug}sila$_3$-ban$_3$-da, ^{dug}la-ak-bu-um, ĝar-ban$_3$-da, ĝar-banda$_3$
kap, yük sandığı	mālalum	^{ĝeš}malla, baneš,

Türkçe	Akadca	Sümerce
kapak	uḫḫuzum	ĝar-ra, SAİL 597; AHw. 1404; $šer_7$,
kapak, göz kapağı, örtü, kabuk	katappum	^{kuš}ka-tab
kapak, pencere kanadı	patinnun	a_2-gu_4-ḫu-um, CT 18, 24; AHw. 848;
kapaklı sandık/kutu	netmertum	kušlug,
kapaklı su kanalı		eg_2-zi-du,
kapalı/anlaşılmaz olmak		pel_2, SL 215;
kapalı/mühürlü kap	qablum	šab,
kapalı/saklı olmak	ḫalāpum	gu_2 …e_3
kapamak, tıkamak, durdurmak	šapûm	ban_4, saĝ…gi_4
kapan	sassannum	sa-ĝeš-gi, AHw. 1032; $^{ĝeš}ni_3$-la_2, ^{ĝeš}sa-maš-da_3, AHw. 826;
kapan gözü		$^{na}{}_4$gi-rim-ḫi-li-e, $^{na}{}_4$gi-rin-ḫi-li-ba,
kapan, balık ağı		$^{ĝeš}eš_2$-sa-du_3,
kapan, güçlük, tehlike, tuzak	šuttatum	$niĝ_2$-ḫuš-a,
kapan, kuş avcısı	usandûm	usandu, $usandu_x$ (NUNUZ. AB_2. AŠGAB),
kapan, tuzak	naḫbalum kiskibirrum nassapum	es_2-sa-du, CT 18, 44 I 50; AHw. 714; ĝeš-bur/ĝeš-bur_2, AHw. 293; kur, AHw. 486; ^{ĝeš}sa-ad, ^{ĝeš}ella$ĝ_2$-du, ^{ĝeš}eš/es-ad,
kapanmak, katlamak, örtmek		idim/edim,
kapanmak, sertleşmek	napāqum	ur_5, CT 19, 47 IV 19; AHw. 734;
kapanmış olmak		ni_2…gur_3,
kapanmış, bürünmüş olmak	rašubbatum našûm	ni_2-ḫuš …gur_3, AHw. 962;
kaparo, depozit	tūnātum	gi-na-tum,
kapatmak, birleştirmek	tamāḫum ḫesûm	dab_5-dab_5 saĝ-u_2-a-šub, TU 35, V 19; AHw. 342;
kapatmak, çatı ile kaplamak		e_2-dul_4
kapatmak, engellemek, tıkamak	ḫašûm	saĝ… gi_4
kapatmak, hapsetmek, engellemek		$guru_3$/gur_3,
kapatmak, kapamak,		še-er-ka-an.. du_{11}/e,
kapatmak, kazımak, silmek	nasāḫum	zi_x (İGİ-g), AHw. 749;

Türkçe	Akadca	Sümerce
kapatmak, kilit	katāmum nītum	$šu_2$, AHw. 464; kar_2, CT 18, 35 III 41; AHw. 798;
kapatmak, kilitlemek	peḫûm	gi_4, AHw. 853;
kapatmak, kuşatmak	esērum	$niĝin_2$, AHw. 249,
kapatmak, örtmek	arāmum	si, CT 26, 43 VIII 7; AHw. 64
kapatmak, son vermek, birleştirmek		a,
kapı	daltum	^{ĝeš}ig, AHw. 154; CAD D 52; ^{ĝeš}ig … mu-na-an-gub "Kapıyı onun için yerine taktı". UET 1, 100, 15-16; ^{ĝeš}eren-bi ig-gal-še$_3$ mu-dim$_2$ "Bu sedir ağaçlarını o büyük kapı için hazırladı". Gud. St. B V 45-47; ka_2, AHw. 95; CAD B 14;
kapı	bābum abullum	ISL 1; kan_4, AHw. 95; Emesal: i-bi$_2$< ig AHw. 95; ISL 4; abul, AHw. 8; CAD A/1, 82;
kapı aralığı giriş, kapı	dakkannum	dagan, AHw. 151; nam-ga-kur$_9$-ra,
kapı bekçisi, anahtar		ni$_3$-gag-ti,
kapı çerçevesi, eşik		$akan_2$,
kapı dikmesi/oyuğu		^{ĝeš}sagšu, $urim_2$,
kapı eşiği, kapı pervazı, baca	giškanakkum sippum šagammum	ĝeš-ka$_2$-na, AHw. 292; ga-du, ĝeš-gu-la, MSL 6, 23/6, 253; AHw. 1125,
kapı kolu	armatum	^{urudu}ar-ma-tum; AHw. 69; ka$_2$-me, SL 134; ^{urudu}kul-du$_7$,
kapı mili	şerrum; zarûm	^{ĝeš}zara$_6$(KUL), ^{ĝeš}za-ra
kapı sürgüsü, kapı mandalı, kilit	sikkūrum	ĝeš-gan, dilim, AHw. 1042;
kapıcı	atûm zabbilum pētûm atûm namzaqum nagargallum	^{lu}$_2$i$_3$-du$_8$, a-tu, AHw. 8; CAD A/2, 561; SAİL 231 i$_3$-du$_8$-še$_3$ mu-na-dur$_2$-duru$_2$-na "O (onu) kapıcı olarak görevlendirdi". i$_3$-du$_8$-e$_2$-gala$_8$-me "Onlar sarayın kapıcılarıdırlar". DP 623 IX 1; 624 IV 2; gab$_2$-il$_2$-il$_2$, lu$_2$-ĝal$_2$-tag$_4$-a, MSL 5, 77, 336; AHw. 861 lu$_2$-ĝeš-ed$_2$; lu$_2$-ĝeš-ed$_3$, AHw. 8; lu$_2$-ĝeš-e$_3$/e$_{11}$, AHw. 730; lu$_2$-ĝeš-e$_3$/e$_{11}$, ug$_3$-guru$_3$, baş kapıcı "nagar-gal", AHw. 710;

Türkçe	Akadca	Sümerce
kapıcı, meslektaş	kinattum	uĝ$_3$-ĝa$_6$; uĝ$_3$-ĝa$_6$-ĝa$_6$, AHw. 479;
kapıcı, uşak, işçi		šub-lugal,
kapıcılık		nam-i$_3$-du$_8$, SL 190;
kapışmak, bozuşmak	gerûm	ga-ba-al.. du$_3$, CAD G 62;
kapışmak, kavga etmek, atışmak		du$_{17}$...ĝar,
kapıyı sürgülemek, kapatmak		ig-šu-ur$_2$.. du, SL 120;
kapıyı sürgülemek, kilitlemek		ig-šu-ur$_2$.. du, SL 120;
kapital (=sermaye), anamal, servet		saĝ-ni$_3$-gur$_{11}$-ra,
kaplamak, bürümek		mur$_{10}$,
kaplamak, yerine getirmek		šu-a ... si,
kaplan		tidnum, SL 276;
kaplan, yabani kedi		ur-šub$_5$,
kaplumbağa	šeleppûm raqqum	ni$_3$-bun$_2$-na, MSL 8/2, 7, 13; SAİL 597; AHw. 1210; aḫ, ba-al-gi$^{ku}_6$, MSL 8/2, 25, 220; AHw. 958; bal-gi$^{ku}_6$; SL 26; Emesal: še-en-bun$_2$-na<niĝ$_2$-bun$_2$-na
kapsamlı, geniş, büyük, derin		u$_4$-daĝal,
kapsamlı, büyüklük, genişlik		ni$_3$-daĝal, ni$_3$-dam-gal,
kaptan	 āgilum	lu$_2$-ma$_2$-gur/gur$_8$, lu$_2$-ma$_2$-gur$_8$-bi ka mu-na-kešda "kaptanlarını görevlendirdi. Gud. St. D III 8-10; $^{lu}_2$ma$_2$-gal-gal; lu$_2$-ma$_2$-gur$_8$, şef kaptan "ma$_2$-lah$_5$-gal", yardımcı kaptan "a-u",
kar, soğuk hava, bon, kırağı	šalgum; šurpum šurīpum kuppûm	šeg$_3$, šeg$_4$, YOS 10, 25, 45; AHw. 1147; šeg$_8$, UM 5, 104 IV 24; AHw. 1284; gub$_2$-ba, ABL 112 AHw. 509;
kara ağaç	zanzaliqqum	^{ĝeš}il-lu-ur, AHw. 1510; ^{ĝeš}mes/numun-asal$_2$, AHw. 1510;
kara çalmak, karalamak, iftira etmek	ṭupullûm	eme-sig ... gu$_7$, su-lum-mar; sulummar, inim-sig-ga, SL 129,
karaçam	makištum ašūḫum	^{ĝeš}u$_3$-suḫ$_5$-šar$_2$-ra, AHw. 589; ^{ĝeš}u$_2$-suḫ$_5$ "bir ağaç türü", AHw. 85;
karadut		^{ĝeš}bunig, ^{ĝeš}mes$_3$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
kara gün	uḫulgallum	u_4-ḫul-ĝal$_2$, SAİL 381; AHw. 1404;
kara kavak		^{ĝeš}mur-ra-an,
karatahta, yazı levhası		^{ĝeš}ki-ĝiri$_3$
karabaş, keşiş, din adamı, rahip	eššebûm gudapsûm ennigûm entum kurgarrûm išippum lagarum abriqqum	$^{lu}_2$ an-ne$_2$-ba-tu, CT 18, 48 IV 28; AHw. 258; guda$_2$-absu, SAİL 398; AHw. 295 ennigi$_2$, a-tu$_5$-a-tu$_5$, $^{lu}_2$a-tu$_5$-a, emezi, en-zid, en, kur-ĝar-ra, SAİL 366; AHw. 510; kurku, Emesal: la-bar<lagar, lagar$_3$, AHw. 527; abrig/abrig$_2$, AHw. 4, 7;
karabiber	zību̯m	$^{u}_2$gamun-ge$_6$, SAİL 465; AHw. 1525 za-za-ga,
karaca	nālum ayyalum	dara$_3$-maš-da$_3$, MSL 8/2, 18, 149; SAİL 100; AHw. 725; a-a-lum/aya-lum, dara$_3$-maš(-da)
karaciğer	kabattum amūtum ziḫḫum gabīdum	ri$_{11}$ AHw. 416; ba$_3$, bara SAİL 472; AHw. 47; SL 27; ^{uzu}kin-ge$_4$-a, SAİL 468; AHw. 47; ku$_3$-an; AHw. 46; MSL 3, 74, 14; zaḫ, AHw. 1525;
karaciğer	kabattum takaltum	mur, CT 12, 21 a IV 18; AHw. 272; ur$_5$, MSL 3, 52, 12; AHw. 416; niĝ$_2$-kiĝ$_2$-gi$_4$-a,
karadut, karadut ağacı		^{ĝeš}su-lum-mar
karaçam		^{ĝeš}u$_3$-suḫ$_5$;
karakalem, mangal kömürü	idrānum	nimur,
karakol, hapis	ṣibittum	en-num, SAİL 99; AHw. 1097;
karalama, iftira		KA-e$_2$-gal, eme-ḫul-ĝal$_2$,
karalamak, çizmek, kazımak		ki …ḫur,
karalamak, hakaret, karalama, kara	ṭupullûm	su-lum-mar; sulummar,
karalamak, kazımak, yıkmak	nakāsum	tuk$_5$ (İM. KAD$_3$)
karalamak, kötülemek, iftira etmek	šârum nakāsum	šu … kar$_2$ šara/šara$_2$, šara$_3$, tuk$_5$ (İM. KAD$_3$)
karamuk		u$_2$-numun-na, SL 285;
karanfil, bir ot türü		še^{sar}

Türkçe	Akadca	Sümerce
karanlık	da'mum/dāmum	$dara_4$, SAİL 81; 540; AHw. 158;
		mud; SAİL 81; 540; AHw. 158;
	eṭûtum	etutum$_x$(GA_2. BAD), AHw. 266;
		$utima_2$,
	eklētum	gi_6/gi_{25}, AHw. 195; CAD E 70
	ṣalmum	$itima_2$,
		gansis, AHw. 195;
	uklum	ge_6, SAİL 427; AHw. 1078;
		$kukku_2$, CT 18, 44 II 44; AHw. 1406;
		zal, AHw. 195; CAD E 70;
		u_4-mud,
	idirtum	su-mu-ug,
	attalum	an-ta-lu_3, AHw. 54;
karanlık olmak, kararmak	adārum	diri(-g) AHw. 11; ISL 68;
	da'āmum	ku_{10}-ku_{10} AHw. 146;
		$kukku_5$, AHw. 146;
	erēpu ša ūmim	u_4(-d)-$šu_2$,
karanlık olmak, akşam olmak		gig_2/gi_6(-g),
karanlık yer		ki-$kukku_2$,
karanlık, ay/güneş tutulması		ĝansis,
karanlık, belirsiz, siyah, gizli		gig_2/gi_6(-g),
karanlık, esmer, gizli olmak		ḫab/$ḫab_2$,
karanlık, esrarlı gizli oda, kiler	kummum	niĝar, ĝissu-la_2,
karanlık, gizli, yüksek	pirištum	dar_4/$dara_4$
		ĝeš-par_4-ra,
		uraš; bu-u_2,
		bu, AHw. 866
karanlık, gölge, hayal		sig_3-ge-da, SL 231;
karanlık, karanlık olmak	uddurum	udra, AHw. 1401;
karanlık, üzüntülü	ḫašûm	$ḫe_2$-ši,
karanlık/kalın olmak		peš, SL 215;
karar	purussûm	aš-bar, AHw. 882;
	dīnum	di, di-til-la, AHw. 171; CAD D 150;
karar vermek, kararlaştırmak	dânum	di … gub
	pasāqum	pag, MSL 3, 54, 9; AHw. 838
		ka-aš …bar,
	dânum	di ….. ku_5 AHw. 162;
	parāsum	tar, AHw. 832; ISL 12;
		kaš/ka-aš …. bar, ISL 28;
		$ša_3$ …de_6
	parāšum	$šer_3$, AHw. 832; ISL 38;
		eš-bar … kiĝ$_2$
karar vermek, belirtmek		nam-du_{10} … tar,
		eš-bar kiĝ$_2$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
karar vermek, seçmek		$ša_3$ ...de_6 $ša_3$ ...pad_3 igi... zag/zag_3
karar vermek, yargılamak		di ... ku_5/kud
karar vermek, yemin etmek	arārum	nam.. ku_5
karar, hakim, yargıç, hüküm		di-ku_5(-d),
karar, yargı, hüküm	šipṭum	ge_{16}, WO 8, 44, 5; AHw. 1247 gi_{16}, di(-d),
karar/hüküm veren kişi		nu-ka-aš,
karara bağlamak, hüküm vermek		nam-gal ... tar, šu ...du_8 SKI 64/193; nam ... tar,
karara varmak, anlaşma yapmak		ĝeš-bala
karara varmak, sonuçlandırmak	bukannam šūtuqum	ĝeš-$gana_2$ ...bala, kaš ...bar,
karargah, askeri kamp yeri	karāšum	karaš, SAİL 61; AHw. 448;
kararlaştırmak, dava açmak/etmek	maḫārum	gaba...ri,
kararlı olmak	zakûm	dan_2/dan_3; dan_4/dan_6
kararlı, metin, vefalı, sadık (olmak)	kayyānum mukīl rēšim	saguš
kararlı/kesin emir, vasiyetname, arzu	šīmtum	nam, na-a$ĝ_2$,
kararmak	ekēlum	ḫab/$ḫab_2$, CT 12, 25 II 43; AHw. 193;
kararsız olmak	sarārum	dub, AHw. 1028;
karartmak, bulandırmak	erēpum ša ūmi da'āmum	ud/u_4 ...$šu_2$ mud; CT 12, 5 III 32; AHw. 146;
karasinek		nim-saḫar-ra, TSL 105, 1-2;
karavan, kervan, (hayvan) sürüsü	illat ṣâbim illat kalbim elātum	ildu, ildum/$ildum_2$, mir, CT 26, 43 VII 18; AHw. 285;
karavana, çömlek, kap, kavanoz	ḫūratum	ḫab/$ḫab_2$
karaya oturmak, batmak (gemi)		piš ... tag, gu_2 ... ĝar/ĝa_2-ĝa_2
karayel, kuzey, fırtına, kasırga, bora	ištānu; meḫûm	mir, tu_{15}-si-sa_2
karayolu, düzgün yol		ĝiri_2-nun,
karbonat	idrānum	dinir, SAİL 461; nimur, SAİL 461;

Türkçe	Akadca	Sümerce
kardeş olmak		nam-še .... ak,
kardeş, bakıcı, refakatçı	aḫum	šeš, AHw. 2; CAD A/1, 1; šeš-tab(-ba), šeš-kur-ra "Ülkenin kardeşi" RTC 15 VII 7
kardeş, erkek kardeş	aḫum aḫātum	šeš, SAİL 331; AHw. 21-22; CAD A/1, 195; MSL 3, 146, 277; AWL 69; ISL 41; šeš-a-ni-me "Onlar onun kardeşleridirler". RTC 80, 6; šeš-a-ne-ne ku-li-ne-ne "Kardeşleri (ve) arkadaşları; TSL 47, 2; šeš(a)-ni an-ne-sum "O (onu) kardeşine verdi". BIN 8, 34, 9-10; šeš-gal "büyük kardeş", ZANF 22, 59; küçük kardeş "dub/dub$_3$-us$_2$", šeš-banda$_3$, kız kardeş "nin, nin$_9$",
kardeşlik, birlik, beraberlik		nam-šeš,
kare	miṯḫartum	ib$_2$-si/si$_8$ AHw. 662;
karga	āribum rēbum	buru$_4$ AHw. 68; buru$_{15}^{mušen}$; buru$_4^{mušen}$ AHw. 68; TSL 78, 1-22; buru$_6^{mušen}$; gu-ur$_2^{mušen}$ uga^{mušen}, SAİL 71, 318. u$_5$-ḫur^{mušen},
kargaşa, söz, ifade, ağlama, çığlık	rigmum ešītum	aššа$_2$, ašta, inim-suḫ$_3$-suḫ$_3$, AHw. 257;
kargaşa, isyan, ayaklanma		ga-ba-ra,
kargaşa, keşmekeş, gürültü, telaş	saḫmaštum	diḫ$_3$,
kargaşalık, heyecan, karışıklık	siḫītum	im-suḫ$_3$, CT 18, 42 II 12;
kargı, mızrak	ṣillûm; gubrum azmarûm	^{ĝeš}dala$_2$; ^{kuš}dala$_2$, dalla$_2$ SAİL 449; AHw. 1101; ^{ĝeš}za-am-ri-tum; ^{ĝeš}za-mir-tum, ^{ĝeš}za-mi-ru-tum ^{gi}šukur
karı ya da koca, eş, hayat arkadaşı	ḫāwirum aššatum ḫā'irum; ḫīrtum	gidlam/gidlam$_2$, ĝidlam$_3$, AHw. 338; dam, AHw. 83; CAD A/2, 462; mudna$_x$ (SAL. UŠ. DAM), nitadam, nitadam$_2$, Emesal: mu-ud-da-na, mu-ud-na Bara$_2$-nam-tar-ra dam-lugal-an-da ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-ka-ke$_4$ .... e-ne-la$_2$ "Bara-namtara, Lagaš şehir beyi Gudea'nın karısı onu onlara ödedi. " BIN 8, 368, 9-14;
karın, bağırsak, bel		ḫaš$_2$/ḫaš$_4$, SL 111,
karın, gövde, bacak	emšum; šaprum	ḫaš$_2$, MSL 3, 143, 196;

Türkçe	Akadca	Sümerce
karınca	kulbābum	kiri$_8$, AHw. 501; CAD K 501-502; TSL 102, 1-2; kiši$_6$/kiši$_7$, kiši$_8$ kiši$_9$ AHw. 501; SAİL 81; kiši$_{13}$/kiši$_{15}$ AHw. 501; kulbabtum: dişi karınca,
karış, uzunluk ölçü birimi	ūṭum	zipaḫ/zipaḫ$_2$,
karışık renkli	šit'ārum	gun$_3$-gun$_3$-nu, AHw. 1251;
karışık, çeşitli		gi-ne,
karışık, karıştırma, karıştırılmış		bi$_2$-ra,
karışıklık, kargaşa		dalḫamun$_3$, dalḫamun$_4$,
karışım, demleme		rig$_7$,
karışım, karışık,	billatum	dida$_3$(U$_2$. SA), AHw. 125;
karışmak, dalmak, bölmek, ayırmak	eqbum	sila,
karışmak, kaynaşmak	šutābulum	šu …tu-bu-ul/ur, bara,
karıştırmak, uyum sağlamak	balālum	šar$_2$, AHw. 97; SKI 183; šu… tu-bu-ul
karıştırmak, bulandırmak	dalāḫum	lu$_3$, MSL 3, 111, 160; SAİL 345;
karıştırmak, karışmak	tešûm raḫāḫum	ḫi, ur$_3$, sud, CT 12, 30 e 12; AHw. 942; u/u$_2$, SL 283;
karıştırmak, koyulaşmak		ud/u$_4$ …šu$_2$
karides, bir deniz yaratığı		si-šuš-nu,
karnabahar, bir ot/bitki türü		si$_4$-lum^{sar}, tu-tu-ba^{sar},
karnaval, şenlik, festival (=eğlence)	samtum	gi-ri$_2$-in,
karnı ağrımak	našāḫum	suḫ$_5$, MSL 2, 150, 17; AHw. 758;
karnını doyurmak, doymak	šebûm	si, AHw. 1207;
karpuz	lalikkûm	$^{uku\check{s}}$$_2$li-li-gi$_4$, ^{u}$_2$kuš$_2$. ti-gi$_4$-lu, AHw. 1356;
karşı kıyı	ebertum	bal-ri, SAİL 9;
karşı çıkma, rakip	māḫirum	gaba-šu-ĝar,
karşı çıkmak, vurmak	maḫāṣum	ri, AHw. 580-581; ISL 5; a-da-min$_3$ … du$_{11}$/e gub, BIN 8, 162, 4;
karşı çıkmak/olmak, karşı gelmek	ḫiāšum	saĝ … šum$_2$, a$_2$…gur, gaba-šu…ĝar,

Türkçe	Akadca	Sümerce
		saĝ …ĝar, saĝ …sum, a_2.. ĝar,
karşı gelmek, başkaldırmak	nêruṃ	saĝ …ĝal$_2$, šu …ru-gu$_2$,
	(w)ârum	saĝ… ĝa$_2$-ĝa$_2$, igi …ru-gu$_2$, saĝ …šum$_2$
karşı kıyı, sahil, başka taraftan		gu$_2$-ri, SL 87
karşı konulamaz, dayanılamaz		an-nu-gi$_4$-a,
karşı konulmaz, çok büyük (olmak)	kamārum	gamar
karşı koyma, itiraz		gaba-gi$_4$,
karşı koymak, direnmek, dayanmak	maḫārum	ru…gu$_2$, AHw. 577; gaba … ru(-ug$_2$), šu ….. te JCS 25, 101; gaba …gi$_4$ Gud. Sl. A XIV 14 gaba …ri ISL 10; šu … ru-gu$_2$,
karşı koyulmaz, kuvvetli		a$_2$-nu-gi$_4$-a,
karşı saldırı		gaba-ri-a,
karşı taraf		bal-a-re,
karşı, -den fazla, en üstün	eli; muḫḫum	ugu/ugu$_2$; ugu$_3$,
karşıda, karşısında, yanında		bala-a-ri,
karşılamak, bedelini ödemek	apālum; riābum	sug$_6$/sug$_7$,
karşılamak, misafir kabul etmek	našārum	be$_4$, be$_6$, AHw. 759;
karşılaşma		gaba-ri-a,
karşılaşmak, rastlamak, tanışmak	maḫārum	gaba…ri,
karşılaşmak, denemek		ni$_2$ … zu
karşılaşmak, rastlamak, engel olmak	maḫārum	gaba … ru(-ug$_2$),
karşılaştırma yapmak	(w)asamum nakāpum	du$_7$ AHw. 718; CAD N/1, 157 sa$_2$, SEM 65 Ay. 4;
karşılaştırmak, karşı koymak		saĝ-du … e$_3$,
karşılaştırmak, mukayese yapmak	(w)asamum nakāpum	du$_7$; si$_3$(-g); AHw. 718; CAD N/1, 157 ĝa$_2$-e e-ne-gim ……. nu-mu-e-da-si$_3$-ke$_4$ "Ben seni onlarla karşılaştırmıyorum." TSL 16, 45, 47;
karşılık vermek		šu …gi$_4$
karşılık, kopya		gaba-ri-a,
karşılıklı, beraber, eşit olarak	aḫāmeš mitḫariš	dil, AHw. 17; 661; ur-ba,
karşın, rağmen, halbuki		u$_4$ …-a-gin$_7$, SL 289;

Türkçe	Akadca	Sümerce
karşısında	miḫrat	gab, SAİL 167
karşıya geçmek, aktarmak		di-ib,
kartal	urinnum	u_4-ri-in^{mušen}; ḫu-ri-in^{mušen}, TSL 76, 1-11; ḫu-ri$_2$-in^{mušen}, MSL 8/2, 123, 156; AHw. 1430 balag^{mušen}; erin^{mušen} u_5-ri-in, AHw. 1430; u_{11}- ri/ri$_2$-in, AHw. 1430; urin, AHw. 1430; u_2-ri-in^{mušen};
	anzûm	mitolojik kartal "anzu$_2$ ^{mušen}",
karyola(=somya), yatak	maršum mayyal-tum	^{ĝeš}mar-šum, SL 169; ^{ĝeš}silig;
kas, adale, kiriş, vücut	sagallum	sa-gal(-la), SAİL 104; AHw. 1002;
kasa, kutu, bakır sandık	tupšinnum taskarinnum	dub-šen, ^{ĝeš}taškarin; ša$_3$-du-bu-ul,
kasap	māḫiṣum ṭābiḫum	^{lu}$_2$pan-tag-ga, SAİL 439; AHw. 584; gu$_4$-gaz, ^{lu}$_2$ĝir$_2$-la, ĝir$_2$/ĝiri$_2$-la$_2$, ^{lu}$_2$tug$_2$-tag-ga, SAİL 439; AHw. 584; ukra, ukur$_2$, SAİL 10; 343; AHw. 1376; šu-si-ig; ^{lu}$_2$su-si-ig, su/šu-si-ig, SAİL 7; 354;
	šusikkum	domuz kasabı "lu$_2$-šaḫ$_2$-šum",
kasap bıçağı		ĝir$_2$-pa
kasap, katil	ṭābiḫum	gir$_2$-la$_2$, SAİL 10; 343; AHw. 1376;
kasaphane, mezbaha		udu-šag$_5$-ga,
kase, leğen, kadeh, tas, çanak, fincan	luṭṭum nalpatum šikkatum šiqqatum	ulud, kul, ^{dug}šakan, SAİL 428; AHw. 1234; muḫ$_3$, ka-al-lu$_5$, AHw. 427-428;
kasık, but, kalça, gövdenin alt kısmı		zib, bur$_8$, sig-ba,
kasık/etek kılı		siki-ur$_2$,
Kasım/8. ay	araḫsamna	^{iti}apin-du$_8$-ga, SAİL 52; AHw. 63; ^{iti}šu-eš-ša
kasırga, bora, tufan, taşkın, fırtına	turbutum meḫûm imḫullum	ukum, tumu$_6$, mar-uru$_3$/uru$_5$, AHw. 642; im-gir$_2$, SL 125, im-ḫul, AHw. 376; mar-uru$_3$-gim (=amar-uru$_3$-gim) zi$_3$-ga "(Her yeri) tahrip eden bir kasırga gibi", Gud. Sl. B XIX 22; lugal a-ma-ru (=amar-uru$_5$) ^{d}en-lil$_2$-la$_2$ "Kral, tanrı

Türkçe	Akadca	Sümerce
kasırga, bora, tufan, taşkın, fırtına		Enlil'in kasırgası", Gud. Sl. A X 2; $šar_2$-ur_3 a-ma-ru-me_3-ka-ni mu-na-du_3 "Savaşın kasırgası Šarur'u o (onun için) yaptı. " Gud. St. B V 37-38,
kasırga, tufan, sel, fırtına	abūbum	uru_2, AHw. 8; ISL 89; a-ma/ma_2-ru, lugal a-ma-ru (=amar-uru_5) ^{d}en-lil_2-la_2 "Kral, tanrı Enlil'in kasırgası", Gud. Sl. A X 2;
kasıt aramak, şüpelenmek		eš-ki$ĝ_2$
kasıt, amaç, maksat	şirimtum	aš-tah, KAR 423 III 28; AHw. 1105;
kaside	dimtum	ir_2 ; ama-ira_2-ke_4 ir_2 nu-bi_2-du_{11} "Kasideci kadın kaside söylemedi. Gud. St. B V 4;
kasideci kadın		ama-ir_2; ama-ira_2-ke_4 ir_2 nu-bi_2-du_{11} "Kasideci kadın kaside söylemedi". Gud. St. B V 4;
kasket, şapka	karballatum	$^{tug}{}_2$kar-zi, SAİL 76; AHw. 449;
kasnak, daire, çember, halka, yüzük	kippatum	^{ĝeš}ĝešpu, ĝešpu$_2$, giguru/$giguru_3$
kasnak, tekerlek	magarrum	umbin, MSL 6, 9, 54; AHw. 575
kaş		$ugur_2$-igi, SL 296; sig_7-igi,
kaşağı, tarak	mēkekum	$^{ĝeš}ur_2$-gaz, AHw. 642;
kaşık, kepçe, küçük kaşık, bıçak	itqūrum nalpattum	$^{ĝeš}dili_2$, AHw. 404; küçük kaşık "^{ĝeš}$dilim_2$-tur", AHw. 724; MSL 5, 166, 176; AHw. 1319; del_2,
kaşımak, tırmalamak	ḫarāsum	kad_4, kad_5, kad_6, kad_8 sa-ku_2, CT 19, 49 a IV 4; AHw. 323; e_3(-d)/ed_3,
kaşınmak, çizmek, istemek	ḫarāsum parāṣum	kad_4, kad_5, kad_6, kad_8 karda, ḫaš$_4$-gal… ḫur
kaşkol, sargı, boyun bağı	nēbettum	$dara_2$, SAİL 535;
kat, daire, üç köşeli/üçgen mızrak		ĝeš-zu_2,
katarak, göz hastalığı		igi-gig,
katı, kalın, yoğun		$ša_3$-ba-tuku,
katılaşmak, sertleşmek		gu_2 … peš,
katılım, onay		u_{18}-ru,
katılım, pay, kısmet, kader	isqum	ĝeš-šub(-ba), SAİL 296; AHw. 388;

Türkçe	Akadca	Sümerce
katır	kūdanum damdammum parûm kūdanum	anše(-ĝir$_3$)-nun-na, TSL 34, 1; SL 21; SL 21; AHw. 157; 498; CAD K 491- 492; anše-kunga/kunga$_2$, SAİL 208; AHw. 837; ĝir$_3$, AHw. 498;
katırtırnağı, süpürge	mušēširtum	niĝ$_2$-ki-luḫ,
katışık nesne, kirli şey, kirlilik		niĝ$_2$-u$_2$-zug$_4$,
katışık, kirlilik, pislik		niĝ$_2$-ussu-zug$_4$,
katibe, sekreter, yazıcı	sekreterum ṭupšarratum	munus se-ek-ru-um, SAİL 84; AHw. 1036; munus dub-sar, AnOr. 21, 376, 39; AHw. 1395
katil	šagaštum	lu$_2$-niĝ$_2$-a$_2$-zig$_3$, AHw. 1127; gab$_2$-gaz, lu$_2$-ug$_5$-ge, lu$_2$-ga-šum, lu$_2$-ug$_5$-ga, SL 163, saĝ-ĝeš-ra,
katip	ṭupšarrum	dub-sar, SAİL 138; 314; AHw. 1395; dub-sar-gal; "baş katip", dub-sar-tur "genç yazıcı", lu$_2$umbisaĝ, SAİL 138; 314; AHw. 1395-1396; lu$_2$a-ba,
katiplik, yazıcılık	ṭupšarrūtum	nam-dub-sar, MSL 13, 145, 7; AHw. 1396;
katkı, bağış, belge		šir$_3$-ḫa-mun, šir$_3$-ma$_2$-gur$_8$-re, šir$_3$-nam-erim$_2$-ma, šir$_3$-ama-gan,
katkısız, belirgin, temiz olmak	zakûm	dan$_2$,
katkısız, namuslu, temiz	zakûm	urin, AHw. 1506;
katkısız, temiz, namuslu olmak	ellum	gi$_4$-rin,
katlamak, bayılmak	qadādum	zal, gurum, MSL 2, 139, 14; AHw. 890;
katlamak, bükmek, tekrarlamak,	eṣēpum	tab$_4$
katlamak, dolamak, eğmek, bükmek	kanāšum kanānum	gurum$_3$ (İGİ. GAR),
katlamak, yapıştırmak		keš$_2$ SAİL 152;
katlanmak, sindirmek		mu-tun$_3$; mu-tun$_3$-na,
katlanmak, anlamak		šu ..... gid$_2$
katlanmak, göz yummak		ur$_5$ ...tab,
katletmek, öldürmek		saĝ-gaz ... aka, saĝ-ĝeš ...ra,
katletmek, vurmak, bıçaklamak		ra(-g),

Türkçe	Akadca	Sümerce
katliam		saĝ-ĝu-ra;
katmer, börek, macun, pasta, kete	kalgukkum	ka-ku$_2$, AHw. 425; ^{im}kal-gug, SAİL 22; AHw. 425; ninda-ar$_2$-ra,
katran yağı	naptum	i$_3$-kur-ra, SAİL 231; AHw. 742;
katran, sedir	erēnum erinnum	^{ĝeš}eren, AHw. 237; CAD E 274; ISL 79; ^{ĝeš}eren-bi ig-gal-še$_3$ mu-dim$_2$ "Bu sedir ağaçlarını o büyük kapı için hazırladı". Gud. St. B V 45-47; 60 še gur-saĝ-ĝa$_2$ 180 ma-na eren-bar$_6$-bar$_6$ "60 kile arpa, 108 mina beyaz katran ağacı", VS 14, 38 I 1-2;
katran, yağ	ellum šamaššammum	i$_3$-ĝeš, SAİL 231; AHw. 205; AHw. 1155;
katran, yer sakızı		kunin$_2$, SL 151;
katsayı, işbirlikçi		igi-gub-bu,
kav, çubuk, baston, değnek		^{ĝeš}gibil/gibil$_2$, SL 80
kavak	adārum ildakkum šarbatum	ildag$_5$, CAD I/J 70; AHw. 371; ildag$_3$, AHw. 371; ^{ĝeš}asal,
kaval, lir, düdük, ney(=kaval biçiminde, yanık sesli, kamıştan bir üflemeli çalgı), sipsi	ebbūbum kilkillum tindûm kīsum	gi-di-da, SAİL 5; AHw. 180; ^{dug}a-ra-an-du$_7$ ^{ĝeš}mi-ritum, gi-nam-erim$_2$, MSL 7, 67, 2; AHw. 476; gi-gid$_2$, AHw. 180; gi-gunu$_4$, ša$_3$-ba(=ša$_3$-bi-a) gi-gunu$_4$-ki-aĝa$_2$-ni mu-na-ni-du$_3$ "Bundan başka o ona sevgili kavalını yaptı. " Gud. St. B V 18-20 ^{ĝeš}ti-bala, ^{ĝeš}dim-nun, MSL 6, 142, 170; AHw. 1360; gi-zi, ^{ĝeš}gid$_2$-da, ^{gi}saĝ-ku$_5$(-d), za-e ^{ĝeš}gid$_2$-da-ĝu$_{10}$-še$_3$ geštu$_2$ nu-ub-ši-ĝa-ĝa "Sen benim kavalıma kulak vermiyorsun. " TMH NF 3, 39, 17
kavalcı	malīlum	lu$_2$-gi-di-da, AHw. 595; lu$_2$-gi-gid$_2$-a, AHw. 595; lu$_2$-gi-di-da,
kavalye(=kibar erkek), ortak, yoldaş, arkadaş	tappûm	man, usar$_2$, sa-du$_3$(-a),
kavanoz, küp	pīḫum ḫubūrum	^{dug}ka-gag, AHw. 862; ḫubur, ḫubur$_2$ (NUNUZ. AB$_2$), ^{gi}am-ma-am-ma-um,

Türkçe	Akadca	Sümerce
	šaguppum	^{d}ugu-gur-bal, ^{dug}sa-ab; ^{dug}ša$_3$-gub, bira kavanozu "^{dug}aḫtan-gid$_2$-da", SL 155;
	bibrûm	bir ölçü kabı "dug-tur = 5 litre", SL 49; evde kullanılan kap "kisi", taştan yapılmış kap "bibra",
kavga	ṣaltum	du$_{14}$/du$_{17}$ ISL 97; SAİL 330; AHw. 1079, dul$_4$, SKI 66;
	tāluqum	ĝir$_3$-gid$_2$-da, ISL 124;
	puḫpuḫḫûm	im-ba-ra-aḫ, CT 12, 6 I 18; AHw. 876;
kavga etmek, tartışmak	šasûm	de$_2$ AHw. 1195; SKI Anm. 403; ISL 22; Gud. Sl. A XIII 3;
		a-da-min$_3$ … du$_{11}$/e
	nakārum	du$_{14}$ … mu$_2$, dul$_4$, AHw. 718; CAD N/1, 159;
	šadāḫum	u$_2$ …su$_3$-su$_3$, du$_{14}$/du$_{17}$, SKI 66 Anm. 233;
	ṣalātum	du$_{14}$.. ak, du$_{14}$ …ĝar, NG 3, 103;
kavga, mücadele, çarpışma, dövüş	ippūrum ašgagum	inbir, SL 128; ti-sah$_4$, AHw. 80;
kavga, yaygara, gürültü	ikkillum tanūqātum	ti-il, til$_4$/til$_5$/ til$_6$,
kavgacı, asker, savaşçı		gu$_2$(-d),
kavgacı, iftiracı, yalancı		eme-tuku,
kavgaya başlamak, harekete geçmek	ṣâlum	dul$_4$ …mu$_2$
kavis, yay	luḫummûm	^{ĝeš}tir, ^{ĝeš}illuru, SL 124
kavrama, anlama		nam-igi-ĝal$_2$,
kavramak, dinlemek, anlamak		ĝeštu$_2$-ga.. ri/de$_5$, liri$_4$/liri$_5$,
kavrulmak, kızartmak, kavurmak		šu-ḫu-uz,
kavrulmuş, buğday, bulgur		gi$_{16}$-sa,
kavrulmuş, kızarmış		kum$_5$- kum$_5$ (PA. PA),
kavşak	sūq erbettim	e-sir$_2$-lim-ma; sila-nim$_2$-ma,
kavuk		elamkuš$_2$,
kavun		^{ukuš}$_2$tam$_2$-šil-lum,
kavurga	lābtum qalītum	udun-še-sa-a, MSL 7, 97, 370; AHw. 526; še-sa-a, SAİL 367; AHw.

Türkçe	Akadca	Sümerce
kavurga		526; še-šu-ḫu-uz, SL 254;
kavurga, kavrulmuş arpa/ buğday		še-ku$_5$-da,
kavurmak, fırında pişirmek	kapārum	ur$_3$,
kavurmak, yakmak, kızartmak	qalûm šarāpum	bil, AHw. 896, 1185; sa-še$_3$.. du,
kavuşturmak, toplamak, dolaşmak		kul,
kaya, kütle		$^{na}_4$da-gaz,
kayak, bot (=küçük gemi)	ṣerrum	^{ĝeš}za-ra-ig, MSL 6, 27, 261/3;
kaybetmek, budamak, kesmek	nakāsum	šab,
kaybetmek, kaybolmak	ḫalāqum	zaḫ$_2$, SAİL 589; zaḫ$_3$, AHw. 310; CAD H 36; u$_2$-gu ...de$_2$, zal, peš$_5$,
kaybolmak, erimek, eritmek	râbum maqātum	zal, ri(-g), NG 3, 152; u$_2$-gu ...de$_2$,
kaybolmak, uzaklaştırmak		gu$_2$ ... du$_8$,
kaydetmek, içeri girmek		sun$_5$,
kaydetmek, yapılmamış olmak		ka ...keš$_2$,
kaydetmek, yazmak		dub ...ĝar, gu$_2$ ...ĝar, en-ig-gal la$_3$-banda .... za$_3$ bi$_2$-šuš ur ^{ĝeš}bar-e$_3$ sipa-ra e-na-sum dub-daĝal nu-ĝar "Eniggal, müfettiş (sığırları) damgaladı ve Urgišbare'ye verdi/teslim etti. O onları büyük tablete (henüz) geçirmedi". Nik. 182 II 2-III 3;
kaygan yer	mušḫalṣītum	ki-ma-an-ze$_2$-er,
kaygı, endişe, merak, huzursuzluk	būšum	niĝ$_2$-šu, u$_4$-kur$_2$-še$_3$,
kaygı, korku, sıkıntı, endişe	puluḫtum	ni$_2$-te, AHw. 878; ISL 63
kaygı, tasa, telaş	ripittum	a-za-lu-lu, AHw. 987;
kaygılanmak, endişe etmek		ša$_3$-zaraḫ,
kaygılı, hürmetli, saygılı olmak		ni$_2$ ... dar
kayık, sandal	maturrum	^{ĝeš}ma$_2$-tur, AHw. 635; CAD M/1, 427;

Türkçe	Akadca	Sümerce
kayık/sandal direği, kürek	parīsum	^{ĝeš}gi-muš, 2 ^{ĝeš}gi-muš ur-e-gid$_2$-da dumu-gala 2 ^{d}nanše-da-nu me-a 10 gi-si$_4$ 2 šubur ma$_2$ e$_2$-gala$_8$-ka-kam 1 šubur 3 ne-saĝ šu-ku$_6$ me 2 gala-tur 1 igi-si$_4$ 1 ur-e$_2$ dumu-gala niĝ$_2$-u$_2$-rum-ma-ne-ne "2 kürek Ur egida'dan, Gala'nın oğlundan; 2 Nanše danumea'dan; 10 Igisi'den; 2 Šubur'dan. Onlar sarayın Gemilerine aittirler. ". VS 14, 80 I-III 2,
kayık/sandalın bir bölümü		^{ĝeš}ma$_2$-du$_3$,
kayıkçı		a-igi-lu, lu$_2$-ma$_2$,
kayın		^{ĝeš}ligima
kayın babalık, enişte lik		nam-ušbar,
kayın peder	emum emu rabûm	ušbar/ušbar$_2$, ušbar$_3$, usbar$_7$ AHw. 215; uru$_7$, uru$_8$, u$_2$-uru$_{12}$, NG 3, 143; murum$_4$, murum$_5$ murub$_5$,
kayıp		u$_2$-gu$_3$-de$_2$-a,
kayıp buğday için ödeme işlemi		ziz$_2$-bal,
kayıp eşyalar için güvence, sigorta	kiššātum	zi-iš-da, AHw. 492;
kayıp, karışıklık, güneş/ay tutulması		an-ĝi$_6$,
kayıp, şaşırmış, dalgın		izi-ku$_3$, SL 130;
kayırmak, korumak, beğenmek		igi …saĝ$_9$
kayış, korse(=sargaç), bağ, kemer, kuşak	izḫum	^{tug}$_2$dara$_4$ ^{kuš}la$_2$
kayış, şerit, atkı, bant		bar-ed$_3$-de$_3$, ^{kuš}e$_6$, ^{kuš}nig, ^{urudu}a$_2$-si,
kayışla bağlamak		ĝiri$_3$ … si,
kayıt/sicil memuru	kakikkum	ka-ki SAİL 15;
kayıtlı, tescilli		im-e-taka$_4$, SL 125,
kayıtsız, dikkatsiz	egûm, baṭlum	da-ra-an-šub, AHw. 116; še-bi-da,
kayıtsız/nikahsız birliktelik		nam-lukur,
kayıttan düşmek	šaqûm	zi(-d), ISL 41; BİN 8, 385, 10;

Türkçe	Akadca	Sümerce
kaymak	līšum garûm; lišdum lildum garûm	ga-ar$_3$ AHw. 556; ga-ar$_3$-ra, AHw. 556; ĝar$_9$, gara$_2$ AHw. 552; AWL 423 i$_3$-gara$_2$, AHw. 282;
kaymak, peynir, krema	lišdum, garûm	gara$_2$,
kaymak, çiçek yağı		i$_3$-ib$_2$, SL 117,
kaynak	nagbum namba'um	idim, SAİL 69; AHw. 710; a-bala, ThSLa 2; a-numun-saĝ-ĝa$_2$, SL 6; a-pap, a-zal-le, illu, CT 11, 28: 9928 Ay. 8; AHw. 726;
kaynak, kök, köken, merkez	šuršum šinbiltum	erina$_8$, ^{ĝeš}arina,
kaynak, köken, tohum, döl	zibbatum zibītum	zi-ba-tum
kaynak, kuyu suyu	apsûm; engurrum	engur,
kaynak, rahim, köken, döl yatağı	ṣehrūtum	zizna
kaynamış, haşlanmış	silqum	zi-il-ĝa$_2$, AHw. 1044;
kaynana	emētum	ušbar/ušbar$_2$, ušbar$_3$, AHw. 214; de$_3$-ša-na,
kaynaşma, karışım		šu-tu-bu-ur,
kaynaşmak, kapatmak, karıştırmak	katāmum balālum	lu, šar$_2$, AHw. 97; SKI 183; šu …tu-bu-ur
kaynaşmak, uyum sağlamak		šu… tu-bu-ul
kaynaştırmak, karıştırmak		im … lu, SL 125;
kaynata, kayın peder		murum$_{11}$ SL 182;
kaz	kurkûm	kur-gi^{mušen}, kur-gi$_4^{mušen}$; kur-gi$_6^{mušen}$, kur-gi$_{16}^{mušen}$ AHw.
kaz		510; TSL 70, 1, šu-ur$_2^{mušen}$; šu-ur$_3^{mušen}$ šu-ur$_3$-ra^{mušen}; yabani kaz "u$_{11}^{mušen}$";
kaza yapmak, karaya oturmak	garānum	gu$_2$ … gur, gu$_2$ … ĝar/ĝa$_2$-ĝa$_2$ gu$_2$ … ĝar, Emesal: gu$_2$ …mar
kazak, fanila	tappaštum tuttubum	^{tug}$_2$tap-pa-aš$_2$-tu, AHw. 1320; ^{tug}$_2$siki-gul-gul, AHw. 1374

Türkçe	Akadca	Sümerce
kazan, tencere	ruqqum šan/ddalum sappum burmaḫḫum	^{urudu}šen, SAİL 8; AHw. 995; šen-dili, SAİL 8; AHw. 1162; zabar, CT 11, 35 a 13; AHw. 1027; bur-maḫ, AHw. 881; ISL 44;
kazanç, çıkar	utrûm išdiḫum	udra, addir/addir$_2$, SAİL 597; AHw. 393; ni$_3$-me, SAİL 597; AHw. 393;
kazanç, hisse, verim, ürün, pay	miksum nēmelum	niĝ$_2$-ku$_5$/ kud, maš-ki, a$_2$-tuku, AHw. 776;
kazanç, kira, getiri, bütçe, gelir		maš/maš$_2$, SL 169 ḫa-ba-zi-zi,
kazançlı, karlı iş yeri, dükkan		sa$_5$-bur$_2$,
kazanılmış, elde/hasat edilmiş arpa		še-ni$_3$-ĝal$_2$-la,
kazanma, kazanç, kar, eşya		šer$_{10}$,
kazanmak, bağlamak		dab/dab$_5$
kazanmak, büzmek, biriktirmek	dadmūm	gu$_3$-kin/kin$_5$
kazanmak, ekin biçmek, toplamak	kašādum	ŠE. KIN… ku$_5$/kud, Sa$_2$ … du$_{11}$, AHw. 459;
kazanmak, kar etmek		ku-dun … du$_{11}$,
kazanmak, tutmak, kiralamak	sahāpum	dab$_5$-dab$_5$
kazanmak, ulaşmak, elde etmek		sa$_2$ …du$_{11}$/e
kazanmak, yenmek		a$_2$-ĝar;
kazarak açmak	tarāḫum	dun, AHw. 1324;
kazı, oyuk, hendek, çukur, siper	kalakkum	kala$_3$/kala$_4$, pu$_2$-saĝ, tul$_2$-saĝ,
kazık	gašīšum mudulum	ga-šim-bu, AHw. 283; ga-zi-in-bu, AHw. 283; gu$_4$-zi-in-bu, AHw. 283; ma-ad-li-um, AHw. 667; gada-tag-da, madal, AHw. 667;
kazık, sırık, değnek, direk, çubuk	timmum gazamānum sippum	dim$_3$ AHw. 1360; ^{ĝeš}gazinbu, mudla, za$_3$-du$_8$, SAİL 332;
kazık, sırık, direk, üvendire	gašīšum	ĝeš-bu, AHw. 283;
kazık, takoz	sikkatum kirissum	^{ĝeš}gag, AHw. 1041; MSL 9, 130, 315, ^{ĝeš}umbin AHw. 484;
kazıklamak, aldatmak		galam-kad$_5$, SL 73;

Türkçe	Akadca	Sümerce
kazımak, çizmek, silmek	šapātum	umbin …la_2; ur_{12}/ ur_{14}, šu …. uru_{12} mu-sar-ra-bi šu ib_2-ta-ab_2-uru_{12}-a "Kim onun tabletini kazırsa, " Gud. St. B VIII 8-9;
kazımak, tıraş olmak		saĝ… sar,
kazımak, yüceltmek, yükseltmek	našûm	zi(-g), ISL 47;
kazıyıcı/oymacı kalemi		bu_8,
kazma, balta, ağaç balta	akkullum	$^{ĝeš}ni_3$-gul, SAİL 597;
kazma, çapa, balta, keser	ḫapūtum ḫaṣṣinnum allum	^{urudu}ḫa-bu_3-da; ḫa-bu_6-da ^{ĝeš}ḫa-bu-da; ^{urudu}ḫa-bu-da; ^{urudu}ḫa-zi_3-in, AHw. 332, 109, ^{ĝeš}al, AHw. 37; CAD A/1, 356;
kazmak, çapalamak, kazı yapmak	ḫerûm	bal, ba-al, AHw. 341; NG 3, 132, 5; u_4 $^{i}{}_7$idigna i_7-gu-la mu-ba-al-la-a "Dicle'yi, en büyük nehri kazdığı zaman", RA
kazmak, çapalamak, kazı yapmak	ḫepûm	71, 5/c 6/1, 51-52; al … du_3 AHw. 341; CAD H 175 dun, AHw. 341; CAD H 175; al …. ĝar, Gud. St. B V 1; AHw. 341; $buru_3$ CT 11, 28; 19, 8 d 8; AHw. 340; ki …ḫur,
kazmak, sürtünmek, temizlemek		dun,
kazmak, yarmak, karar vermek	parāsum	ku_5(-d)
kazmak, yeri eşmek		ki ….. ḫur$_2$, ^{anše}$duru_3$ a_2-zi-da lugal-ga-ke_4 ki (=ki e) ma-ḫur$_2$ ḫur$_2$-e "Erkek eşek kralımın sağında benim için (sürekli) yeri eşiyor. " Gud. Sl. A V 10;
keçeci		tug_2-du_8, VS 14, 187 III 2; 1 nagar 3 tug_2-du_8 1 ašgab 2 baḫar$_2$ 1 šakan-$keš_2$ 2 udu-siki-ka kin-bi 1 gi $kuš_3$-4 lu_2- didli "Bir marangoz, üç keçeci, bir ayakkabıcı, iki tabakçı, bir sepetçi, iki yün koyunları çobanı. Onların işi, değişik yerlerde çalışan insanlar için 1 Gi, 4 Kuš'dur. "
keçi	enzum	uz_3, uzu_3(-d), AHw. 221; CAD E 180; AWL 309; TSL 16, 1-5; ISL 114; SDb. An. 112;

Türkçe	Akadca	Sümerce
		2 u_8 8 udu-nita 60 uzu_3 mu-ne$_3$-na-ga me sipa-da e-da-sig$_7$ "2 kuzulu koyun, 8 koç, 60 keçi çoban Munenagame'nin yanında bulunuyorlar". VS 13, 8 I 1-II 4; uzud, AHw. 221; CAD E
keçi	adrûm turāḫum	180; uzud-ga "süt keçisi, sütlü keçi", maš$_2$-a-dara$_4$, SL 170, dağ keçisi "a$_2$-dara$_3$/dara$_{4a}$", CT 17, 9, 26; AHw. 13 yaban keçisi "dara$_3$" TSL 22, 1; SAİL 100; AHw. 1372, TSL 22, 1; oğlaklı keçi "ešgar-gaba", sütlü keçi, süt keçisi "ud$_5$-ga-nag, dağ keçisi "durah, durah$_2$ (DARA$_4$)", AHw. 1372;
keçi boynuzu	ḫarūbum	^{ĝeš}ḫarub, MSL 3, 145, 250; AHw. 329;
keçi sakalı	urīš ziqnim	su$_6$
keçi yolu, patika	kibsum	du-us$_2$,
keçi, teke	enzum	ud$_5$, AHw. 221;
keçi/teke kılı		siki-ud$_5$,
keçiboynuzu, harnup		ir-gi-lum,
keder, feryat, ağıt, matem, üzüntü	nissatum	i-si-iš,
keder, gölge, karanlık	tarībum	ĝissu,
keder, üzüntü, sıkıntı, acı		zarah/zarah$_2$, zi-ir
kederlenmek, yas tutmak	sapādum	su$_9$, AHw. 1024;
kederli, mutsuz, üzgün, şanssız		u$_4$-nu-du$_{10}$-ga,
kedi	šurānum šēlebum šurānum murašŝûm mindinum	su-a, AHw. 1282; CAD Š/3, 339; TSL 51, 1; ab$_2$ su-a-gin$_7$-eger lu$_2$ … al-du-un "Ey inek, sen kedi gibi adamın arkasından gidiyorsun". TSL 51, su-a-ri "yabani kedi", gul-lum, ka$_5$-a, SAİL 355; AHw. 1210; TSL 43, 1-2; ISL 4; ug$_{11}$(PIRIG×ZA)", sa-a, sa-a-gal/Rİ, sa-a-ri "yabani kedi" SAİL 104; AHw. 1282; mitolojik kedi "uku$_4$;
kefe, terazi, ölçü, tartı kefesi, pulluk	gišrinnum	ĝeš-rin$_2$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
kefil, meslektaş	kinattum	lu_2-gi-na-tum, AHw. 479; CAD K 281-282;
	muqippum	ga-ab-gi-na, AHw. 674;
	qaqqadum	saĝ-du, SAİL 115; CAD Q 100, AHw. 899;
kefil olmak		šu-du_8-a ...gub, NG 3, 164;
kefil/garantör olarak hareket etmek		šu-du_8-a ... de_6,
kehanet, alamet		uzu-ga,
kehribar	illukum	$^{na}{}_4$ma-da-nu-um, u_4-tul_2-la_2,
kek, pasta, börek, çörek		gidešta,
kekik	aprušum	ab_2-ru-šum AHw. 61;
	azallûm	$^{u}{}_2$a-zal-la_2 SAİL 579, AHw. 92;
		da-gi_4-lum_4 AHw. 1356;
	tigi(l)lûm	$^{u}{}_2$ḫar-ḫar, SAİL 401, AHw. 335;
	ḫašûm	$^{u}{}_2$kur-ra
		$^{u}{}_2$munzur SL 181;
keklik	arûm	$ti_8^{mušen}$, SAİL 334; AHw. 72;
	erûm	$te_8^{mušen}$, te_8-us_2-gu-$la^{mušen,}$ ḫalubba,
keklik, eti yenilebilir bir kuş türü	gergīlum	ĝur$_8$-gal^{mušen,}
	ṣayyāḫum	
kel	sigbarûm	sig_2-bar-ra, AHw. 1039;
	sikbarûm	$^{lu}{}_2$$sik_2$-bar-ra, SAİL 539;
kelebek	tarmāṣum	giriš-gal, MSL 8/2, 47, 28; AHw. 1331
		la-ĝa$_2$, AHw. 511; su-din, SL 236;
	kurmittum	
kelebek, güve(=pul kanatlılardan bir böcek)	kurṣiptum	giriš, MSL 8/2, 70, 427; AHw. 512; TSL 103, 1-2;
kelek, kavun, karpuz	kukrum	^{šim}ku_7, ^{šim}ku_7-ku_7 AHw. 500; SAİL 110;
kelepçe, bilezik, yüzük	semerum	ḫar-šu, SL 110,
		šu-du_3, ^{ĝeš}a_2-la_2;
kelepçe, duşak (=hayvanı iki ön ayağından bağlayan ip) oyuncak, maşa		ĝeš-šu,
kelime, beyan, söz	zikrum	mu, SAİL 61; AHw. 1526;
	dibbum	di-bi, AHw. 168,
		dib AHw. 168
keman, lir, saz	sammûm	^{ĝeš}za-mi_2, SAİL 332; AHw. 1018;
	tungallum	^{ĝeš}tun_3-gal, AHw. 1370;
	balaggum	balag, AHw. 98;
kemancı		pana-dim_2-(dim_2),

Türkçe	Akadca	Sümerce
kement, urgan, sicim, halat, dal		pap-še-er, SL 215 ^{ĝeš}su-lum-mar,
kemer, kayış, kuşak	mēserum	mir-DU-na, ^{kuš}e-tum, AHw. 647; ^{kuš}ib$_2$-la$_2$; ^{tug}$_2$ib$_2$-la$_2$ ^{tug}$_2$ba-tab-du$_8$-ḫu-um
kemer, yay, tabaka	qaštum	ge$_{16}$, AHw. 906;
kemerli yol, keşişhane, keşiş yurdu	gipārum	gipar$_x$(KISAL), AHw. 290;
kemik	eṣemtum kiṣallum pūt alpim	gir$_2$, ĝir$_3$-pa$_3$-da/du, SAİL 442. AHw. 251; parmak kemiği "zi-in-gi", SAİL 84; AHw. 488; tırapez kemiği "saĝ-ki-gu$_4$(-d)",
kemirgen	ḫulûm asqūdum	^{peš}$_2$ḫulu, ^{peš}$_2$tum$_2$-tum$_2$-me; SAİL 206, 596; niĝ$_2$-gilim-gilim-ma, nin-ka$_6$-maš-maš,
kemirmek, çiğnemek, üzmek	gaṣaṣum	tukur$_2$/tukur$_3$, a-e ... gu$_7$
kenar, kıyı, yaka, çerçeve	pātum alātum mašdum	giguru/giguru$_3$ gur$_2$, garaš-gid$_2$-da, AHw. 625;
kenara koymak, iptal etmek	ezēbum	tak$_4$/taka$_4$,
kendi	 ramānum	ne/ni$_2$-te, NG 3, 149; ni$_2$-te-ĝu$_{10}$-še$_3$ ga-ku$_3$ ni$_3$-te-ĝu$_{10}$-še$_3$ ga-na$_8$ "Ben kendim yemek istiyorum, ben kendim içmek istiyorum". TSL 38; ne$_2$, ni$_2$; AHw. 949; YNER
kendi		3, 86; e$_2$-ša$_3$-ni$_2$-ĝa$_2$-še$_3$ mu-še$_3$-ĝen-na-am$_6$ "Ben kendi tapınağıma gittim". (=gittiğim tapınak kendimindir.) CIRPL Enannatum, 1 X 86-87; ^{d}nin-urta ur-saĝ-šu-du$_7$-a ni$_2$-zu-še$_3$ ĝeštu$_2$-zu "Ninurta, kusursuz kahraman, sen (her şeye) kendin dikkat edersin. " SL 98; ni$_2$ ḫa-ba-ni-ib-la$_2$-e "O onu kendisi (kapıya) asacak. " SL 96; lugal-uru-da sa$_{10}$ ni$_2$-te-na šu-na-a si-ga "Lugal-uruda kendi ederini onun eline doldurdu/teslim etti. " NG 3, 38, 7-8

Türkçe	Akadca	Sümerce
kendi kendine		ni_2-a, ni_2-te-na,
kendi isteğiyle		$ša_3$-da,
kendi kendine, kendileri		ni_2-ba,
kendi kendisine, kendi kendinize		ni_2-za,
kendi parasıyla		ku_3-šu-na, SL 148;
kendileri		ni_2-te-ne-ne, SL 196;
kendini beğenme		nam-nir-ĝal$_2$,
kendini beğenmiş, azametli		ni_2-buluĝ$_5$,
kendini göstermek, parlamak		zalag
kendirci	gadalalûm	$^{lu}{}_2$gada,
kendisi	ramānum	ni_2, AHw. 949; ISL 39; lugal-uru-da sa_{10} ni_2-te-na(= sa_{10} ni_2-te-ani-ak) šu-na-a si-ga "Lugal-uruda kendi ederini onun eline doldurdu/teslim etti. " NG 3, 38, 7-8 ni_2-ĝu$_{10}$ "ben kendim" ni_2-
kendisi		me "biz kendimiz", ni_2-zu "sen kendin" ni_2-zu-ne-ne "siz kendiniz", ni_2-te-a-ni "o kendisi" ni_2-te-a-ne-ne"kendileri" ni_2-bi "o kendisi" ni_2-te-ne-ne ba-ra-an-sa_{10}-aš$_2$ "Onlar kendileri satın aldılar". AHw. 949; me-te, ni_2-te, ni_2-bi-a, ŠL 195; ni_2-te-ni, SL 196;
kene, tahta kurusu, uyuz		šaran, gan-šub-ba,
kenevir, tütüne benzer bir bitki, keten	išbabtum	$^{u}{}_2$kul; $^{u}{}_2$kul-la; $^{u}{}_2$kukul$_2$, $^{u}{}_2$kul, $^{u}{}_2$kul-la
kent, merkez, şehir	māḫāzum	zig$_4$(PA. GI),
kepçe, kürek, yaba	pīsum itqurum mālaktum	^{ĝeš}mar-še-bad, dilim$_2$-a-bar, AHw. 404; ^{ĝeš}dilim$_2$-gal, SAİL 377; AHw. 588;
kepek	tuḫūm iltum qēmum tappinnum	du$_8$/duḫ, SAİL 167; AHw. 1366; eš$_3$-tum, AHw. 373; in-dal, zi$_3$(-d)/zi$_3$-da, AHw. 913; CAD Q 204; adi kepek "du$_8$/duḫ-ĝen", esmer kepek "du$_8$/duḫ-gig$_2$", dabin, AHw. 1321;
kepekli un	zātum	za-al-tum, AHw. 1517; za-tum, AHw. 1517;

Türkçe	Akadca	Sümerce
		zid_2-eša,
kepenek	kusītum pasillum kubārum sulumḫûm	$^{tug}{}_2$bar-dul/dul_5, SAİL 74; AHw. 514 as_4-lum, $^{lu}{}_2tug_2$-du_8-a, SL 279; tug_2-kur_4-kur_4-ra, AHw. 497; sulumḫu/sulumḫu_3, AHw. 1056;
kepenek, manto, palto	sissiktum	tug_2-sik_2, AfO 18, 331, 299; SAİL 536; AHw. 1050; tug_2-mu-du_8-um,
keramet, yemin	tamītum	zag, SAİL 332; AHw. 1314;
kereste, kiriş, kaias, tahta		ĝeš-šu-dim_2, am-ru, am-ra/amra, e_2-da,
kereste, sopa, değnek, baston	uššurum	ĝeš-du_3(-a)
kereviz		$^u{}_2ab_2$-du_8, SAİL 420, MSL 10, 85, 71; ga-ma-am_3-tum,
kerpiç	libittum agurrum	sig_4, CAD L 176; $šeg_{12}$, AHw. 551; sig_4-al-ur_3-ra, AHw. 17;
kerpiç alanı	šukūsum	a-$ša_3$-šuku, SAİL 579; AHw. 1266;
kerpiç duvar	pitqum pitiqtum	im-du_3-a, SL 125, im-du_8-a, AHw. 870;
kerpiç kalıbı, tuğla, kerpiç	nalbanum nalbattum agurrum	^{ĝeš}šub, Gud. St. E III 9; $^{ĝeš}u_3$-$šub_5$, AHw. 724; CAD N/1, 200; sig_4-al-ur_3-ra; SAİL 567; AHw. 17;
kerpiçten yapılmış sığınak	imšukkum	im-si,
kertenkele	anduḫallatum ṣurārum nirāḫum bašmum pizallurum urnum šakkat/dirrum anduḫallatum	eme-šid-zi-da, AHw. 50; eme-dir, SAİL 32; eme-šid, AHw. 1113; eme-$šub_6$/ušub, muš-tur_3, AHw. 793; muš-$ša_3$-tur_3, MSL 8/2, 7, 9; SAİL 374 AHw. 793; muš-da-gur_4(-ra), muš-dim_2-gurin-na, MSL 8/2, 40, 373; muš-sig_6-sig_6, MSL 8/2, 7, 15; AHw. 1431 kun-dar, SAİL 77; AHw. 1140; kun-dar-gurun-na, AHw. 50;
kertenkele, yılan	šibbum	mir-du_2, ISL 102;
kervan, geçit, yol, giriş	alaktum ḫarrānum	a-ra_2, SAİL 579; CAD A/1, 112; AHw. 31; šu-še-er, AHw. 326;
kese, cep, torba,	atappum/pattum nēpeštum	pa_5, saĝ-PA, tun_3, SL 282;

Türkçe	Akadca	Sümerce
kese, torba, cep, küçük çanta	ūṣum tukkannum	gag, gu_2-tur, $^{kuš}dug_3$-gan, AHw. 1367;
keser	pāšum	$^{urudu}tun_3$ pa-a-šu, $^{urudu}gig_4$, $^{urudu}gin_2$
kesici alet		^{geš}ba
kesilmek, bozulmak, ekşimek		bil
kesilmek, kesmek		laḫ, SL 155
kesim, kurban		ḫub$_2$-gaz, SL 114,
kesin olarak sahip çıkmak		ḫaš$_4$ ...dab$_5$,
kesin olumsuzluk ön eki		ba-ra-, ThSLa § 234, 366-70; SDb. 2000, § 62, 2 b; ba-ra-ra- du$_{11}$ "Ben onu sana asla söylemedim. " Gu$_4$-ĝu$_{10}$-še$_3$ us$_2$-u$_3$-de$_3$ kin-gi$_4$-a-aš ba-ra-ši-in-gi$_4$ "Çiftçilik yapmayı ben sana iş olarak asla vermedim". JCS 25, 78; a-ra$_2$-na-me-ka eger-gu$_4$-da-ka du-u$_3$ ba ra-ra du$_{11}$ "Hiçbir şekilde öküzlerin arkasından gitmeyi/öküzleri otlatmayı ben sana söylemedim". JCS 25, 77;
kesin, güvenli, sağlam, emin		saĝ-ĝal$_2$,
kesinti, tüketim, sonuç, hesap		ka$_9$,
kesintisiz, değişmez		gin$_6$
kesip açmak, yarmak, bölmek		bara
kesir, bölüm, bölme, miktar, oran	igitennum	igi-te-en,
kesirli sayılar	 ešrētum šalšum, šaluštum rebûm	1/2 maš igi.... ĝal$_2$; igi-3-ĝal$_2$ =1/3 "šušana" igi-4-ĝal$_2$ =1/4
kesirli sayılar	šuššum	igi-6-ĝal$_2$ =1/6 NG 3, 122; SDb. 2000, § 46, 2 d; igi-10-ĝal$_2$-la "onda-bir(=1/10)", MSL 5, 35, 332; AHw. 257 2/3- šanabi 5/6- kinsugila
kesirli sayların yazım şekli		i$_3$-zu, igi-4-ĝal$_2$ = 1/4, 1 udu-nita ku$_3$ igi-4-ĝala$_7$-kam na-ba-lu$_5$ ..... šu ba-ti "Ederi 1/4 Šeqel olan bir koçu Nabalu teslim aldı. " BIN 8, 175, 10-14;

Türkçe	Akadca	Sümerce
kesit, geçit		$niĝ_2$-bal-bal,
keski, penis, alet, araç	išqarrurtum	$niĝ_2$-sakar,
keskin		šeš, SAİL 331; AHw. 612;
keskin kenar		ki-zu_2-ur_5-ra,
keskin olmak, sert olmak, acımak	marārum	ses, SAİL 331; AHw. 609; šeš, AHw. 609;
keskin, anlamlı, sivri, sert, yerinde (olmak)	zaqtum	$ḫub_2$-$ḫu$-ub kin-a, AHw. 151; ISL 47; $muš_5$,
keskin/sivri (olmak)	zaqātum	$kiĝ_2$, AHw. 1513;
keskin/sivri alet	makaddum	^{uruda}kibir$_2$
keskinlik, sertlik, yakıcılık, acılık		nam-ses,
keskinlik, üstünlük, şiddet		nam-ni_2,
kesmek	kasāpum esērum	pad, MSL 2, 137 e 3; AHw. 453; pag, MSL 3, 54, 9; ZA 9, 163, 35;
kesmek, durmak, durdurmak	kasāmum karāṣum	gur_5, AHw. 453; CAD K 240; kid_7 AHw. 447; ku_5(-d), AHw. 830; na ...ri, $šag_5$,
kesmek, kırmak, parçalamak	nakāsum kaṣāṣum	$šuš_4$, kaz_8, AHw. 457; $saĝ_{11}$,
kesmek, biçmek, ayırmak	ḫasāsum parāsum	$ša_3$(-g), ra
kesmek, budamak, ağaç kesmek	nakāsum	kid_7
kesmek, dilimlemek, temizlemek	baqāmum	zi_2,
kesmek, hak etmek, oymak	sapānum	gul
kesmek, kırkmak	gazāzum kaṣābum parāsum nakāsum	šab, CAD G 59; AHw. 284; si, CAD G 59; AHw. 284; guz, AS 7, 40, 33; AHw. 456 ku_5(-d), AHw. 830, 720;
kesmek, kurban etmek		$šag_5$
kesmek, ödemek	nakāsum	sur_4, AHw. 720;
kesmek, yarmak, budamak, oymak	šarāmum	$guruš_3$/$guruš_4$
kesmek, yırtmak		bu_3/bu_7,
kesmek/ağaç		ra, i_3-ra, "O ağaçları kesiyor",

Türkçe	Akadca	Sümerce
kestane, ceviz, fındık	šiqdum	si-ig-dum, ^{ĝeš}ti-a-ru-um, ^{ĝeš}e-lam-ma-kum
	butumtum	lam-gal-gal, lam-ḫal
keşfetmek, bulmak	(w)atûm	pa_3(-d),
keşiş, karabaş, din adamı	eššebûm	$^{lu}{}_2$ an-ne_2-ba-tu, CT 18, 48 IV 28; AHw. 258;
	gudapsûm	$guda_2$-absu, SAİL 398; AHw. 295;
	ennigûm	$ennigi_2$,
	entum	$a\text{-}tu_5\text{-}a\text{-}tu_5$,
	kurgarrûm	$^{lu}{}_2$a-tu_5-a, emezi, en-zid, en,
	išippum	kur-ĝar-ra, SAİL 366; AHw. 510;
	lagarum	kurku,
	abriqqum	Emesal: la-bar<lagar, $lagar_3$, AHw. 527;
	abarikkum	$abrig/abrig_2$, AHw. 4, 7;
keşişhane, keşiş yurdu	gagûm	$ga\text{-}gi_4$-a; AHw. 273
keşişhane, keşiş yurdu, kemerli yol	gipārum libārum	$ĝi_6\text{-}par_3$, $ĝi_6\text{-}par_4$ AHw. 290; $ĝipar_x$(KISAL),
keşif	zidubdubbûm	zi_3-dub-dub(-ba), SAİL 536; AHw. 1525;
keşke		nuš, kip ön eki, u_4-ba ^{ĝeš}ellag-$ĝu_{10}$ e_2-nagar-ra-ka nu-uš ma-da-$ĝal_2$-am_3 "Keşke tekerleğim o zaman doğramacının evinde/iş yerinde olsaydı", AOAT 25, 372, 3; nu-uš-ma-ab-ba-be_2-en(=nuš-mu-e-a-b-e-en) ku-li-$ĝu_{10}$ nu-uš-ma-ab-be_2-en "Keşke ben (onu) sana söyleseydim, arkadaşım, keşke sen onu bana söyleseydin!", AOAT 25, 372, 2; nu-uš-ma-$ĝal_2$-la (=nuš-mu-e-a-$ĝal_2$-a) "Keşke o benim için orada bulunsaydın!" CT 42, 33, 20; nu-uš-mu-e-a-ak-a "Keşke sen onu benim için yapsaydın!", ISET 1, 90, 26; nu-uš-mu-un-da-ab-sum "Keşke onu ben onunla birlikte verseydim!", AOAT 25, 374, 11; u_4-ba, ^{ĝeš}ellag-$ĝu_{10}$ e_2-nagar-ra-ka nu uš-ma-da $ĝal_2$ am_3 "Keşke tekerleğim o zaman doğramacının evinde/iş yerinde olsaydı", AOAT 25, 372, 3;
keşkek	kanaktum	gig, SAİL 446;
kete, katmer		$ĝir_3$-lam; 7 $ĝir_3$-lam "7 kete", Gud. St. E V 13

Türkçe	Akadca	Sümerce
keten çiftçisi		engar-gu
keten çuha	šaḫḫûm	$^{tug}{}_2$ša$_3$-ḫa, MSL 10, 134, 239; SAİL 384; AHw. 1131; gada-gu-nu,
keten giysi/elbise		gada-ni$_3$-dun$_3$-du$_3$,
keten kumaş, çarşaf		gu-dim$_4$-ba-gada,
keten kumaş, standart kaliteli		gada-ĝen, SL 72,
keten, ip, urgan, sicim	qûm	gu-nu, AHw. 925;
kevgir, elek, kalbur, salgın, yaygın	ašḫallum nappītum	^{ĝeš}aš-ḫal-lum, gi-ša$_3$-sur/šur, ^{gi}ma-an-sim; niĝ$_2$-gilim-ma,
keyif vermek, memnun etmek		bar …saĝ$_9$
keyif, istek, memnuniyet, sevinç		nam-sa$_6$-ga,
kıç, but, kalça, göt, kucak, bacak	purīdum	pah, ki-bid$_3$,
kıdemli	puršumum	bur-šu,
kıl, deri, saç, cilt, kıllı, saçlı	šārtum; šārat zumri zappum	u$_2$-šup, munšub$_2$, domuz kılı "kun-sig$_2$/sig$_3$", kun-zi, kun-sig$_{20}$ (UMBIN), AHw. 1511;
kılavuz, ortak, arkadaş, yoldaş	tappûm	tab$_4$, du-us$_2$-sa, du$_2$-us$_2$-sa, du$_{10}$-us$_2$-sa,
kılçık, kemik, iskelet, çatı, kafes	eṣemtum siḫil nunum	ĝiri$_3$-pad-ra$_2$, AHw. 251; e-da-ku-a/a$_2$,
kılçık, menteşe, kemik, çubuk		^{ĝeš}ag/kak,
kılı kırk yarmak, incelemek	rapādum	dar$_2$,
kılıç, hançer, ustura, bıçak, kama, ucu sivri uzun bıçak	patrum namṣārum	gir$_2$, AHw. 848; gir$_2$, MSL 7, 161, 45; AHw. 729, ugur, AHw. 729; ĝir$_2$-gal, SL 99 ^{urudu}ĝiri$_2$;
kılıç, sabanın bir parçası	sikkatum	^{ĝeš}ka-šu$_2$, ^{ĝeš}kaka ^{ĝeš}pi-apin,
kılıç, sargı, sargı bezi		$^{tug}{}_2$ni$_3$-la$_2$,
kılıç, takoz,		^{ĝeš}niĝ$_2$-ku$_5$(-d),
kılıç, takoz, sabanın bir parçası,	miksum	niĝ$_2$-ku$_5$(-d),
kılıf, bıçak ya da ustura kılıfı		^{urudu}šur-šur-ru-um,
kılıf, elbise, giysi, örtü	našparum mudûm	$^{tug}{}_2$na-aš$_2$-ba-ru-um, $^{tug}{}_2$mu-du-um,

Türkçe	Akadca	Sümerce
kılıf, zarf, örtü,		ra-ba-tum, eš$_5$-tab-ba,
kılık, görünüm, yüz, çehre, surat	zīmum; būnum	muš$_3$-me,
kımıldamak, canlandırmak		du-bu-ul, ĝiri$_3$ …bad,
kınnap, yün sicim	barumtum	u$_2$-li-in, AHw. 110;
kır, bozkır, alan	ṣērum	eden, AHw. 1093; CAD Ṣ 129; eden-na (=eden-a) "Kırda, " StP 10, 1
kırağı, kar, soğuk hava, ayaz	šalgum; šurpum	šeg$_9$
kırallık, hükümdarlık		me-nam-nun-na,
kırbaç	qinnāzum	^{kuš}usan$_2$, usan$_3$ AHw. 922; usan$_3$, la-ba-sig$_3$ "(Kimseye) kırbaç vurulmadı" Gud. St. B IV 10; u$_4$-za-an, u$_3$-sa-an,
kırbaç, kamçı sapı		ĝeš-usan$_3$,
kırbaçlamak, dövmek		nir,
kırık	ḫīpum	gaz, SAİL 192; AHw. 347
kırılmak, bozmak, koparmak	karāṣum	gir$_8$, gaz$_2$,
kırıntı, döküntü, ıskarta, artık		zag-bar,
kırk/40	erbā	nimin, nin$_5$, AHw. 232;
kırkayak	namdalum	ša$_3$-tur$_3$,
kırkım, yapağı, yün	buqūmum	ka-si$_3$-ga, SAİL 15; AHw. 139;
kırkmak		ĝa$_2$-udu…ur$_4$,
kırkmak, budamak	kapārum	gu$_2$ …guru$_5$ gu$_2$ …guru$_5$-gu$_2$, AHw. 442;
kırkmak, kesmek, yün kırkmak		bu/bu$_3$(-r), AHw. 104; CAD B 97, ur$_4$, umbin …kin, tukur,
kırkmak, koparmak	eṣēdum	gur$_{23}$ (ŠE. KİN), gur$_{24}$(ŠE. KİN. KİN),
kırkmak, tıraş etmek	galābum	dubbin-ša$_5$,
kırlangıç	sinuntum	sim^{mušen}, SAİL 79; AHw. 1048; Emesal: še-en<sim^{mušen,} TSL 61, 1-6;
kırma, kırılma, çatlama, çatlak		gaz$_2$,
kırmak, dolaşmak, koparmak	baqāmum ḫepûm	bu/bu$_3$(-r), AHw. 104; NG 3, 95; ug$_5$, AHw. 340; CAD H 170; ḫum,
kırmak, yarmak	šebērum nakāsum	ḫaš, AHw. 1206; ku$_5$(-d), AHw. 720; uru$_{12}$, zi(-r),
kırmak, bozmak, kırılmak	naqārum	bal, AHw. 743; ra, gaz,

Türkçe	Akadca	Sümerce
kırmak, bölmek, kesmek	kaṣāṣum	gur_5-ru-uš bur_2, AHw. 457; gur_5 AHw. 457;
kırmak, budamak, süslemek	kapārum	gu_2-gur_5 ...du_{11} gu_2-gur_5-ru.. du_{11},
kırmak, çiğnemek, koparmak		zu_2 ...gul
kırmak, dışarı atmak		ze/ze_2-er,
kırmak, düzeltmek, kesmek, silmek		šu ...ur_3
kırmak, incitmek, kesmek	ašāšum	zi(-r), UET 1, 300, 93; YOS 9, 31, 41; ni_3-dim_2-ma-$ĝu_{10}$ ib_2-zi-re-a "Kim yaptıklarımı yok ederse", UET 1, 301, 38-39; lu_2 ib_2-zi-re_2-a "Kim onu tahrip ederse", Gud. St. B VIII
kırmak, kazımak, silmek		šu ... uru_{12}, Gud. St. B VIII 9; lu_2 ...mu-sar-ra-bi šu ib_2-ta-ab-uru_{12}-a "Kim onun kitabesini silerse", Gud. St. B VIII 8-9; mu-sar-ra-ba šu bi_2-ib_2-uru_{12}-a "Kim kitabesini kazırsa", UET 1, 294, 27; zi-ir,
kırmak, kesmek, tıraş etmek		umbin ..... kin
kırmak, koparmak, hesaptan düşmek	parāsum ḫarāṣum	ku_5,
kırmak, koparmak, parçalamak	kasāpum karāṣum ḫepûm šebērum ḫašālum pa'āṣum	pad, MSL 2, 137 e 3; AHw. 453; kid_2, SAİL 63; ra, AHw. 340; gaz, CAD H 170; ḫaš, AHw. 1206; kaz_8, gaz AHw. 807;
kırmak, tahrip etmek	abātum	bal/ba-al, AWL 122; ḫul, AHw. 5; CAD A/1, 41;
kırmak, yıkmak, düzlemek	abātum; ḫepûm	gul,
kırmızı	ruššûm ḫuššum pelûm sānum	ḫuš-a, MSL 8/2, 20, 168; AHw. 996; SAİL 402; AHw. 361; sa_5, AHw. 853; si_4/si_5, AHw. 1019; AWL 217; su_4, MSL 9, 131, 395; AHw. 853; ki-$šuš_2$,
kırmızı, kahverengi	sāmum ḫuššum	sa_5, si_4, SAİL 123; AHw. 1019; ḫuš, AHw. 361; CAD H 216;
kırmızı, kırmızı olmak	dāmum	$dara_4$
kırmızı, kırmızıya boyamak	kārum nēberum	dir, SAİL 123; AHw. 1083;
kırmızı/kahverengi olmak	ḫuppum pelûm; sāmum siāmum/sâmum	$šu_4$, si_4/si_5 sa_5, AHw. 1038;

Türkçe	Akadca	Sümerce
kırpıntı/döküntü yün	singum	siki-peš$_6$, MSL 10, 130, 96; AHw. 1047;
kırpmak, makasla kesmek, budamak		umbin ... kig$_2$,
kısa	karûm kurûm	gud$_8$-da, SAİL 483; AHw. 452; lugud$_2$-da, SAİL 483; AHw. 452; lugud, lugud$_2$, MSL 2, 128, 8; AHw. 512; lugud$_2$/lugud$_3$, AHw. 452; CAD K 226;
kısa olmak	karûm	gud$_8$, SAİL 483; AHw. 452 lugud$_2$ SAİL 483; AHw. 452;
kısa süre, önem		ki-tukum
kısa, cüce, sakat, topal	kurûm	ba-za, AHw. 512;
kısaltmak, dayanmak, budamak	emēdum	ri, AHw. 211
kısaltmak, yığmak, toplamak	kalāṣum kanāšum	pir, AHw. 424; 436;
kısaltmak, yırtmak, kesmek		bu$_3$
kısır, çorak, verimsiz, faydasız		kal-la-kal-la, SL 134;
kısıtlamak, engellemek, sınırlamak		er$_2$ ... gul,
kıskaç, çember, menteşe	rappum	rab/rab$_3$, AHw. 956;
kıskaç, kapı kilidi	šigarrum	^{gcs}si-ĝar;
kıskaç, menteşe, çember	rappum	rab$_3$/raba, AHw. 956;
kıskaç, pençe	magarrum	še-gad-tak$_4$-ur$_2$,
kıskanmak, gözetlemek, imrenmek	sakākum	igi-tum$_3$ ...la$_3$ ninim,
kıskanmak, imrenmek, gıpta etmek		igi ...ḫul,
kıskı(=kama, takoz), ucu sivri uzun bıçak,		gu-sum,
kısmet, kader, alın yazısı	šīmtum	na-aĝ$_2$, nam-tar-egir-ra, nam-tar(-tar)-ra,
kıstırmak, sıkıştırmak, acı vermek	karāsu ša esir	HI. HI,
kış, soğuk (olmak), soğuk	kāṣûm; kuṣum kuṣṣum	še$_4$/še$_5$, še$_{11}$/ še$_{12}$; še$_{15}$, še$_{17}$/še$_{18}$, šed$_5$/šed$_6$; šed$_7$, šed$_{10}$/ šed$_{12}$ en-te-en(-na), enten/en-te-na, CCT 4, 29 a 10; SAİL 99; AHw. 216;
kışkırtıcı, fitneci		lu$_2$-bun$_2$-an-ze$_2$-a,
kışkırtmak, örtmek, tahrik etmek	dalāḫum	lu, kaš ...sur

Türkçe	Akadca	Sümerce
kıtlık, ihtiyaç, sıkıntı, yokluk	pušqum kannum	pap-ḫal SAİL 60; AHw. 883; gam, AHw. 435; u_2-gug
kıtlık, ihtiyaç, görev, kale	dannatum	bad_4, SAİL 61; HK 27, 15;
kıvanç, sevinç, heyecan	ḫūd libbim	$ša_3$-$ḫul_2$-la, SAİL 384; ni_3-mussa/mu_{10}-us_2-sa $ša_3$-$ḫul_2$-la ^{d}nin-gir_2-su ^{d}ba-ba_6 dumu-an-na dam- ki-$aĝ(a)_2$-ni mu-na-ta-ak-ke_4 "Ningirsu, tanrıça Baba'ya, An'ın kızına ve sevgili karısına çeyizi oradan kıvançla hazırlıyor." Gud St. G II 1-7;
kıvılcım, alev		bar_7
kıvırcık saç, yün, yapağı		na-ba-šu-ḫu-um,
kıvırmak, bükmek		al-gu_2-gu_2,
kıvırmak, örmek, bükmek, çevirmek	ṭawûm; šalālum zârum	sur, lum,
kıvrık, kıvrımlı		nu-nu,
kıyamet, fırtına, heyecan		ulu_3,
kıyas edilemez, benzeri yok		$niĝ_2$-nu-mu-da-sa_2,
kıyaslamak, dengelemek, tartmak		dirig-la,
kıyaslamak, karşılaştırmak		si_3(-k), TCL 16, 45, 47;
kıyı, boyun, ense	kišādum	gu_2, boyun, ense, kıyı, AHw. 470; CAD K 446; SAİL 106, gu_2-gu_2-gir_2-su^{ki}-ka "Girsu'nun bütün kıyılarında", CIRPL Ent. 28-29 IV
kıymak, yırtmak, parçalamak	šarātum	be_4, bir, bir_6, AHw. 1186;
kıymet, değer	maḫīrum	gan_2-ba, SAİL 105; AHw. 583
kıymetli, değerli	šūqurum	bu_2-bu_2, ZA 9, 161, 32/7; AHw. 1282; kal-kal, ZA 9, 161, 32/7; AHw. 1282;
kıymetli, çok değerli	waqqarum	kal, za, MSL 14, 388, 290; SAİL 322;
kıymetli, değerli, yararlı, sevgili		peš, SL 215; $niĝ_2$-kal-kal-la,
kıymetli/pahalı olmak değerli olmak	waqārum	sig_5, AHw. 1460;
kıymetsiz, değersiz, önemsiz		$niĝ_2$-nam-nu-kal,
kız	mārtum	dumu (munus), AHw. 614; CAD M/1, 300; lugal-$ĝu_{10}$ dumu-ni-ir(=dumu-ani-ra) ba-an-na-sum "Kralım kızına (onu) verdi". St. P 10, 1 V 18; ku_3-^{d}inanna-ra dumu-$ĝu_{10}$-ur_2 ga-na-ab-sum "Bakire İnanna'ya, kızıma ben (onu) vermek istiyorum". St. P 10, 1 III 1; ama dumu-ni ni_3 nu-

Türkçe	Akadca	Sümerce
kız		ma-ni-ra "Anne kızını tokatlamadı". Gud. St. B IV 12; ᶠgeme$_2$-ᵈigi-ama-še$_3$ ᶠša$_3$ uru-ni-še$_3$ ᶠsa$_6$-sa$_6$ ᶠnin-e$_2$-kala-ba-ni-gim-munus-zi dumu-munus(a)-ni-me(=dumu-munus-ani-me) "Geme-igi-amaše, Ša-uruniše, Sasa (ve) Ninekala banigim-munuszi onun kızlarıdırlar". Nik. 19 IV 7-11
kız arkadaş	šittum	usar, AHw. 1252; ISL 100;
kız çocuğu	unīqum	ᵐᵘⁿᵘˢaš$_2$-ĝar$_3$, küçük kız çocuğu "ša$_3$-du$_{10}$-munus", VS 14, 103 I 3;
kız kardeş	aḫātum	nin, nin$_9$, SAİL 556; AHw. 18; CAD A/1, 171;
kızak		ᵘʳᵘᵈᵘzi-ir
kızartmak, ısıtmak	ṣelûm	ma$_4$, RA 18, 38, 19; CT 12, 11 III 13; yola çıkmak, ayrılmak, dışarı çıkmak, büyümek, gelişmek, yetişmek, yetiştirmek, yakmak, tutuşturmak,
kızartmak, pişmiş/kızarmış et	ḫamāṭum šumûm qalûm	ka-izi, AHw. 316; 1275; du$_8$, AHw. 896; sa, bil,
kızartmak, yakmak	šaw/mûm	bil$_2$/bil$_3$, šu-ru-uz, CT 18, 34 III 14; MSL 13, 157, 81; AHw. 1206;
kızartmak, yakmak	qalûm	sa, AHw. 896;
kızböceği, yusufçuk	kallat šamaš	za-za-na-bi,
kızdırmak, ısıtmak, kızıştırmak	šaḫānum	šaḫan/šaḫan$_2$, šaḫan$_3$,
kızgın gözlerle bakmak, hor görmek		igi-tur ... gid$_2$,
kızgın olmak, yırtıcı olmak, çılgın	šegûm	idim, AHw. 1208;
kızgın, dargın, öfkeli olmak	maḫārum	saĝ ...gid$_2$, igi ...suḫ, mir, bar... tab/tab$_2$,
kızgın, hırçın, öfke, hiddet	aggum, šuḫṭum uggatum	ug$_2$, AHw. 16, 1262; 1403; ib$_2$-ba, AHw. 1403; ISL 2-3; ib$_2$-dam-za,
kızgın, korkunç, öfkeli, dargın	galtum/galittum	ḫu-luḫ-ḫa, AHw. 275; ISL 27;
kızgın, öfkeli, dargın, sinirli	ezziš, ezzum	šur$_2$, SAİL 329; AHw. 270;
kızgın, yabani, vahşi		šu-zi/šuzi, šu-ur$_6$-ra,

Türkçe	Akadca	Sümerce
kızgın olmak	ezēzum	$šur_2$, AHw. 269;
kızgınlık, dargınlık, soğukluk		nam-nu-tar,
kızılağaç		$^{ĝeš}GIR_3$,
kızılcık		^{ĝeš}i-li-a-nu-um
kızılcık ağacı, kızılcık, söğüt	ērum	^{ĝeš}ma-nu, MSL 5, 105, 158; AHw. 247;
kızılçam, kayın, bir ağaç türü		^{ĝeš}bir-gam-la-e,
kızıllık, isilik	şiriptum	še-er, AHw. 1105,
kızma, isyan, darılma	nappaḫtum	bun_2 SAİL 30; AHw. 739;
kızmak, darılmak, gücenmek	bârum/ bûrum ra'ābum zenûm	ḫi-ĝar, SAİL 396; AHw. 108; $šag_4$/$ša_3$ ...dab_5 saĝ-ki ...gid_2 tu_{13}, BAW 1, 71, 34/7; AHw. 932; $ša_3$ ... dab_5,
kızmak, geçmek, ihlal etmek		bal/ba-al,
kızmak, öfkelenmek		igi ...suḫ,
kızmak, rahatsız etmek, darılmak		bar... tab_2
ki o ... şey		ni_3/nig_2 "ilgi cümlesi", ni_3 $ĝa_2$-e za-ra ab-šed-da-$ĝu_{10}$ "Şey ki, ben onu senin için yapmayı kabul ettim". (=Senin için yapmayı kabul ettiğim şey)", UET 6, 159, 7; ni_3 a-ra-du_{11}-ga-$ĝu_{10}$ $ḫe_2$-zu-u_3 "Sana söylediğim şeyi bilmelisin", BE 31, 51, 17-18 ni_3 a-na bi_2-du_{11}-ga(=bi_2-du_{10}-a) "Sana söylediğim şey",
ki –o kişi	amēlum; ša	lu_2 ...-a /ilgi cümlesi lu_2-inim(a)-ni ib_2-kur_2-a "Adam, o ki sözünü değiştirdi(sözünü değiştiren adam)", Gud. St. BVIII 42 lu_2 e_2-ninnu-ta im-ta-ab-e_2-e_2-a "Adam, o ki onu Eninnu tapınağından dışarı çıkarıyor (= onu Eninnu tapınağından dışarı çıkaran adam)", Gud. St. B VIII 6, lu_2 ..... ni_3-dim_3-ma-$ĝu_{10}$ i_3-zi-re-a "Yaptıklarımı yok eden adam", UET 1, 301, 38-39; lu_2 e_2-diĝir-re-e-ne šu-gibil bi_2-in-ak-a "Tanrıların tapınaklarını yenileyen adam", UET 1, 139, 20;
kibar, uygar, evcil		gir_{15}/gi_7,
kibar/duyarlı olmak, nazik olmak		dug_3 ĝar

Türkçe	Akadca	Sümerce
kibir, küstahlık, gurur		inim-dirig, SL 128;
kibirli olmak, kendini beğenmek		sun_7,
kibirli, nankör		$^{lu}{}_2$inim-dirig-du_{11} SL 128;
kibirlilik, küstahlık, çekişme		nam-sun_7(-na),
kil, balçık, çamur	ṭidum	im, SAİL 399; AHw. 1391 im-rig_{11}, SL 126; im-dug,
kile		gur-saĝ-ĝal$_2$, AWL 114; JA 10/13, 103; SDb. An. 219; 5 še gur-saĝ-ĝal$_2$ inim-mane$_2$-zi$_3$ ur-^{d}ba-ba$_6$-ra gu$_4$-de$_3$ ku$_2$-de$_3$ e-na-sum "5 kile arpayı İnimanezi Ur-Baba'ya öküz yemi olarak verdi". VS 14, 36 šu-niĝin$_2$ 3 4((ban$_2$) su$_{11}$-lum gur-saĝ-ĝal$_2$ iti-ezem-munu$_4$-ku$_2$-^{d}nanše-ka nu-kiri$_6$-^{d}ba-ba$_6$-ke$_4$-ne sa$_6$-sa$_6$ dam-
kile	parsiktum	uru-ka-gi-na lugal-lagaš(a)^{ki}-ka-ra šu-na i$_3$-ne-gi$_4$ "Toplam 3 kile, 4 okka rmayı tanrıça Nanše'nin 'kömbe(=un ile yoğrulan kızgın sacda pişirilen küçük ve kalın ekmek) yemekli' bayram ayında tanrıça Baba'nın bahçıvanları Sasa'ya, Lagaš şehir beyi Urukagina'nın karısına teslim ettiler". DP 106 V 1-6; gur-saĝ-ĝal$_2$ 3 še gur-saĝ-ĝal$_2$ še numun-še$_3$ ba$_6$-ba$_6$ šu ba-ti "Üç kile arpayı, tohumluk arpa olarak Baba teslim aldı. " VS 14, 7 I 1-5; ninda, gur-lugal, gur-maḫ, 300 sila$_3$
kile, kova, okka, şinik	pars/šiktum	^{ĝeš}ba-ri$_2$-ga, AHw. 835; ninda$_2$, SAİL 5; AHw. 835;
kile, tahıl ölçek birimi	kurum	gur, AHw. 511 1 gur = 4 ul gur-saĝ,
kiler, ambar, depo, bodrum	ašlukkatum kalakkum gurunum namḫarûm našpakum nakkamtum qarītum išittum	ĝar-ra, kala$_3$/kala$_4$ ki-la$_2$ tul$_2$-la$_2$, SAİL 511; AHw. 423; gurun, AHw. 299; ISL 190 e$_2$-šutum/šu-tum, ḫara$_6$ AHw. 727; gala$_3$/gala$_4$; gala$_5$, nam-ĝarza$_2$, lum$_4$, OEC 4, 152 VIII 31; AHw. 760; kas/kaš, CT 19, 23 I 20; AHw. 721; uš-gid$_2$-da, usi, e$_2$-šag$_4$/ša$_3$(-g), erim$_3$/erim$_4$, erim$_5$/erim$_6$, Emesal: ma-nun <ĝa$_2$-nun,

Türkçe	Akadca	Sümerce
kiler, türbe(=mezar), mahzen	papāḫum	e_2-pa-paḫ,
kilim, dokuma, örgü	miḫṣum	$^{tug}{}_2$sig$_3$, AHw. 641;
kilise, küçük tapınak	ubsaḫarrakum sukkum	ub-saḫar-ra, AHw. 1400; sug, dağıtım için kullanılan kilise "e_2-niĝ$_2$-ki-sig$_{10}$",
kilit, sürgü	tamāḫum šigarum	dab/dab$_5$ ^{ĝeš}si-ĝar, AS 16, 36, 7; SAİL 112; AHw. 1230
kilitlemek, kapatmak	peḫûm eṣērum ganānum	uš$_2$, SAİL 69; AHw. 853; niĝin$_2$, AHw. 249, CAD G 40; AHw. 280;
kim	mannum	a-ba, AHw. 604; CAD M/1, 213; a-ba-am$_3$ "o kimdir? A-ba-me-en: "siz kimsiniz?" AHw. 604; en-an-na-tum$_2$gin$_7$ ĝeštu$_2$ a-ba-ĝa$_2$-ĝa$_2$ "Kim Enannatum gibi dik-katlidir?", VS 14, 130 II 2, a-ba-me-en "Siz kimsiniz?", a-ba en-lil$_2$-ke/gim "Kim tanrı Enlil gi-bidir?", niĝ$_2$ aka-zu a-ba mu-zu-zu "Senin ne yaptığı-nı kim biliyor?", ^{d}ba ba$_6$ gim a-ba-sa$_6$ (Özel isim) "Tanrıça Baba gibi kim güzeldir?", BIN 8, 345, V 14; Nik. 1 V 3; niĝ$_2$-aka-zu a-ba mu-zu-zu "Senin ne yaptığını kim biliyor?" SGL 1, 134; Emesal: a-ga< a-ba AHw. 603; gu$_4$-gin$_7$ a-ga gur-ra nu-e-zi "Bir boğa gibi nasıl dönüleceğini bilmi-yorsun". TSL 5, 72;
kim, kimi, kime, hangi	amēlum ša	lu$_6$, Emesal: mu-lu/mu-lu$_2$<lu$_2$, lu$_6$
kime	ēma	ki, SAİL 461; AHw. 210;
kimse	mammān	lu$_2$-na-me; lu$_2$-na-me nu-zu "Onu kimse bilmiyor", CT 17, 19, 27;
kimsesiz, tek başına, sadece, yalnız	ēdiššum	dili-gim, AHw. 187; ISL 62;
kimsesiz, yetim, öksüz,	ekûm	nu-saĝ,
kimsesiz/bir başına (olmak)		di-il$_5$,
kimyon	kamûnum zibītum	gamun/ga-mun, gamun$_2$AHw. 434; ga-mul, AHw. 434 gu$_2$-mun, SL 86 ku-mul, AHw. 434; zi-bi, AHw. 1524;

Türkçe	Akadca	Sümerce
kimyon, çörek otu	kamānum	$^{u}{}_{2}$gamun-ge$_{4}$, AHw. 430; $^{u}{}_{2}$še-na$_{2}$,
kimyon, karabiber	zibītuṃ	^{še}zi-bi$_{2}$-tum, AHw. 1524;
kin beslemek, nefret etmek	zêrum	ḫul …gig, AHw. 1552; CAD Z 97;
kin, ağı, zehir	imtum	uš$_{11}$, uš$_{12}$ AHw. 379;
kin, düşmanlık	šašmum	me$_{9}$, CT 12, 26 IV 42; AHw. 1198;
kip ön eki		iri-, SDb. 2000, § 62, 2 h; ^{d}nin-urta ni$_{2}$-te-a-ni mi$_{2}$-zi iri-in-ga-am$_{3}$-me "Ninurta kendisinden bahsediyor". BiOr. 32, 3, 1; diĝir-e gal$_{4}$-la-ni-še$_{3}$ ḫul$_{2}$-la-e ni$_{2}$-te-ni mi$_{2}$-zi iri-in-ga-am$_{3}$-me "Tanrıça dişiliğine seviniyor ve kendisiyle övünüyor". StP 10, 1 1 6; aya-ĝu$_{10}$ ^{d}en-lil$_{2}$-le mi$_{2}$-zi iri-in-ga-am$_{3}$-me "Babam Enlil kendisiyle övünüyor". BiOr. 32, 4, 4;
kir, çamur, toz, toprak		mu-dur$_{7}$, Emesal: me-ze$_{2}$-er < mu-dur$_{7}$
kira, ücret	igrum kiṣrum	addir, AHw. 367; CAD. I/J 44; zu$_{2}$-keš$_{2}$, AHw. 488; ka-kešda,
kiracı	kāṣirum	$^{lu}{}_{2}$ka-kešda, SAİL 15; AHw. 458;
kiracılık	waššābūtum	nam-ga-an-tuš-a, MSL 1, 64, 5; AHw. 1488;
kiralamak, almak, ele geçirmek	ṣabātum	dab/dab$_{5}$, AHw. 1066; CAD Ṣ 5; šu …bad,
kiralamak, bağlamak, tutmak	saḫāpum agārum	dab$_{5}$-dab$_{5}$ ḫuĝ, AHw. 16; CAD A /1, 146; ḫun,
kiralık		nam-zu$_{2}$-keš$_{2}$,
kiraya vermek		pa …e$_{3}$/aka
kiraz, vişne, çilek		^{ĝeš}ur$_{2}$-zi-num,
kireç	alluḫarum	an-nu-ḫa-ra, SAİL 13; AHw. 38;
kireç ocağı	tumrum	nimur, SL 205;
kireç taşı	pīlum	$^{na}{}_{4}$na-bur, $^{na}{}_{4}$ug-gun$_{3}$, AOB 38, 18; AHw. 864
kireç, alçı,		al-la-ḫa-ru,
kireç/tuğla ocağı, fırın	kiškattûm	ĝeš-kiĝ$_{2}$-ti,
kireçlenme, romatizma, eklem ağrısı	maškadum šannadum	uri$_{4}$,
kiremit, kilden yapılmış bir nesne	zad(u)rûm	zandara

Türkçe	Akadca	Sümerce
kiremit, tuğla	ḫaṣbum	^{dug}ḫa-az-bu-um,
kiriş, direk, baston, kalas, bant, şerit	gašīšum šer'ānum gušūrum	gazinbu, sa, SAİL 104; AHw. 1216; ^{ĝeš}ĝušur; ^{ĝeš}dal ^{ĝeš}ĝušur;
kiriş, korkuluk, parmaklık		^{ĝeš}me-dim$_2$,
kiriş, sicim, tel, telli saz	šamūšum išḫum	sa-uš, AS 16, 264, 2; AHw. 1160; iz-ḫu,
kirletmek		šu … la$_2$-la$_2$ šu … pel$_2$
kirletmek, bulaştırmak, iftira etmek	eqûm	mar, šu-ḫul … du$_{11}$/e,
kirletmek, kötüye kullanmak		šu …la$_2$ šu …pe-el-la$_2$
kirletmek, lekelemek		šu-pe-el-la$_2$ du$_{11}$/e,
kirletmek; parlak olmak	lu'ûm; qalālum	pe-el-la$_2$, pe-el
kirli, rezil	pudûm	sa-la$_2$(-a), saḫar-a-tuš-a "çamur/alüvyon ile yüklü",
kirli/pis yem, yemek	musukkum	u$_2$-zug$_4$, AHw. 678; u$_2$-sug$_4$,
kirli/terbiyesiz, çirkin olmak		pel$_2$, SL 215;
kirlilik, pislik, katışık		niĝ$_2$-ussu,
kirman, yünü bükme aleti	anzūzum	še$_3$-gu$_4$, SAİL 536;
kirpi	burmāmum	šah$_2$-ze$_2$-da-bar-šur-ra, AHw. 140; šah$_2$-ĝeš-gi-gu$_7$-e, AHw. 140; ze$_2$-da-niĝ$_2$-bar-sur-ra, šaḫ$_2$-bar-gun$_3$-nu, SL 248; oklu kirpi "peš$_2$-^{ĝeš}gi-a", AHw. 140;
kişi, kazanç, önemli	rēšum qaqqadum	saĝ,
kişi, adam	awēlum	lu$_2$, AHw. 90-91; CAD A/2, 48; lu$_2$-nu-me-en "Ben insan değilim". TCL 16, 45, 56; lu$_2$-lu$_2$ nu-ba-gi$_4$-gi$_4$ "Biri diğerine bu nedenle itiraz etmeyecek". BIN 8, 158, 39; šu-niĝin$_2$ 76 lu$_2$ "Toplam 76 adam", TSA 23 III 2; gu$_2$-an-še$_3$ 233 lu$_2$ še-ba-tur-maḫ-ba "Tamamı 233 kişiye küçüklü büyüklü arpa dağıtımı", DP 112 XX 1 SAİL 401; AHw. 1254; Emesal: mu-lu,

Türkçe	Akadca	Sümerce
kişi, insan, erkek, adam	am/wīlum	za, dil, dilib$_2$, AHw. 90;
kişisel hesap/söylenti		mu-didli,
kişisel, özel, bireysel, yalnız		di-li-du-a,
kişnemek, böğürmek, havlamak	nasāsum	gu$_3$ … si$_3$, ad.. ĝar/ĝa$_2$-ĝa$_2$
kişniş		$^{u}{}_2$ak-tam, še-lu$_2^{sar,}$
kişniş fidanı	kisibirrum	še-lu$_2$, SAİL 367; AHw. 486;
kitabe, belge, tablet, yazı	ṭuppum muš/srum	im-ĝar-ra, AHw. 1394; nam-dub, mu-sar-ra, AHw. 681; mu-sar-ra-bi šu ib$_2$-ta-ab$_2$-uru$_{12}$-a "Kim onun kitabesini kazırsa", Gud. St. B VIII 8-9;
kılavuz, rehber	ālik pāni	ĝeštu$_4$, dili-us$_2$,
kobra		muš-maḫ TSL 84;
koca/eş, karı	hāw/mirum mūtum	nita, CAD H 31, AHw. 338; nida$_3$-dam, dam, AHw. 690-691; CAD M/2, 313; SAİL 57; 557;
kocakarı, ihtiyarlık		nam-um-ma,
kocaman, iri, çok büyük	šurbûm	un-gal, AHw. 1283;
koç başı/ boynuz	āšibum	ĝešgu$_4$-si-dili,
koç boynuzu	sappartum	ašte, AHw. 1027;
koç, teke	ālum puḫālum	udu-nita; dara$_3$-maš a-lu, AHw. 39; çiftleşmeye hazır koç "udu-utuwa$_2$, 1 udu-nita ensi$_2$-ke$_4$ absu ĝeš be$_2$-tag "Bir koçu şehir beyi Absu'da kurban etti". VS 14, 128 I 1-4;
kokar ağaç		^{ĝeš}gaba-tab;
koklamak	ḫamāmum napûm; šaḫālum	kiri$_3$ …ur$_5$ si-im-si-im.. aka, si-im,
kokmak	eṣēnum	ur$_5$, CT 12, 21 a III 44; AHw. 252,
koku, buhar, esans	puluḫtum erešum; zūtum	ne$_4$, ir/ir$_7$, ir-si-im/sim, SL 129;
kokulu/parfümlü saç sakal		nir-mu$_2$,
kol açmak, yardım etmek		a$_2$… pa$_3$(-d)

Türkçe	Akadca	Sümerce
kol demiri, engel çubuğu, sürgü	mušelûm	bar-da$_3$
kol, bacak, dal, dokuma tezgahı	gišginûm idum	ĝeš-gi-na, a$_2$ AHw. 365; CAD I/J, 10;
kol, koltuk altı, bacak	mešrêtum	a$_2$-ur$_2$, CT 19, 40 a 3; MSL 3, 52, 11; AHw. 649;
kol/dal	išḫum	zag, MSL 3, 85, 16; AHw. 387;
kollamak, dikkat etmek, bakmak		en-nu.. du$_3$, en-nu-uĝ$_3$ ...du$_3$,
kollarını sıvamak	kalāṣum	bir$_2$
kolon	timmum paršum	ga-šim-bu, AHw. 1360; ga-zi-in-bu, AHw. 1360; gazinbu, AHw. 1360; gu$_4$-zi-in-bu, AHw. 1360; in-ĝar, AHw. 836;
koltuk, kamış masa	guḫšûm; šubat diqāri	guḫšu/guḫšu$_2$,
koltuk, kürsü	parakkum kigallûm	bara$_6$/bara$_7$; bara$_8$; bara$_{10}$ ki-ĝal$_2$ SAİL 461; AHw. 474;
koltuk, tabure, oturak, sandalye	šubtum durgarrum paltigum kussûm sukkum	uru$_5$, AHw. 1257; ^{ĝeš}saĝ-dur$_2$, ^{ĝeš}dur$_2$-ĝar, AHw. 177; bara$_2$-gal, AHw. 177; MSL 5, 155, 67; ĝešgu-za-kaskal-elam-maki, AHw. 816 koltuk için süs eşyası "zi-gi$_4$-du$_3$", aš-te/ašte$_2$ Emesal: ^{ĝeš}gu-za, ^{ĝeš}aš-te,
koltukaltı	kirimmum	liru$_2$, lirum/lirum$_2$, lirum$_3$, AHw. 484;
kolye	šeršerratum erimmatum sudūrum ḫarûm	muru$_2$-šir$_3$, AHw. 1218; taş kolye "na$_4$-ni$_3$-tag-ga", MSL 10, 32, 101; $^{na}{}_4$ḫara$_5$
kolye, boncuk, tespih		$^{na}{}_4$ellaĝ$_2$; ^{za}ellaĝ$_2$,
kolye, meşale, fener, yaka, tasma	ḫullum	ḫul$_3$, SL 115;
kolye, takı, gerdanlık		gu$_2$-za,
kolye, tespih, taş, boncuk	abnum	za,
komiser bürosu		nam-maškim,
komiser, bekçi	rābisum	makšim$_2$, SAİL 295, TC 1, 3, 22; AHw. 935
kompas, gönye, cetvel	gigurûm	giguru, SAİL 411; AHw. 287
komplo kurmak, işaretlemek		ša$_3$ ...sig$_{10}$
kompozisyon, derleme, tertip, beste		sa-bar-sud,

Türkçe	Akadca	Sümerce
komşu		uĝ$_3$-da-ga, $^{lu}{}_2$us$_2$-sa-ra$_2$,
	ši'īṭum	komşu kadın "usar", MSL 3, 141, 144; AHw. 1232;
komşu, arkadaş, meslektaş	tappûm	tab-ba, SAİL 124; AHw. 1321;
komşu, sınır,	itûm	us$_2$-sa-du, SAİL 211; AHw. 406;
komşu/ yabancı halk topluluğu	lullum	lu$_2$-ulu$_3$-um, SL 163
komşuluk, dostluk		nam-usar,
komut, emir		du$_{11}$-ga (=dug$_4$-a)
komutan, amir, şef, başkan,	rabiānum	ra-bi-a-nu-um, AHw. 934;
komutan, rehber, kılavuz, lider	alik maḫrim	igi-du, CAD A/1, 344; SAİL 449;
konak, mesken, konut, oda, ev	šubtum	ki-tuš, AHw. 1257; CAD Š/3, 172; e$_2$ ki-tuš-ša$_3$-ḫul$_2$-la-ka-ne-ne ḫu-mu-ne-du$_3$ "Tapınakları, sevinç kaynağı konuklarını yaptı". Sk. 6, 11-13 unug$_2$, gurum
	mūšabum	ki, 1257; ISL 34; unu$_2$-gal, SL 299;
	giparum	gi$_6$-par$_3$, SAİL 427; AHw. 290, ĝa$_2$, AHw. 132; CAD B 249;
konaklama, kervansaray		e$_2$-kaskal,
konaklamak, geceyi geçirmek		ĝi$_6$ … di SL 98;
konfor, varlık, servet, bolluk	šuqalulum	la, SL 154
koni, çengel, kanca, kopça, orak		ĝeš še
konserve et, pastırma, sucuk	muddulum	mu-du-li-a, mu-du-lum
kontrol	tāšertum	igi-kar$_2$, AHw. 1338; ARM 2, 2, 17; kurum$_2$, AWL 301;
kontrol altına almak, tutmak	kullum	ḫa-ḫa-za, ḫa-ḫa-ze$_2$
kontrol etmek, bakmak, görünmek	dagālum	igi-ĝal$_2$, AfO 18, 81, 4; AHw. 149; e$_3$(-d), AHw. 109; CAD B 115;
	barûm	igi …tab, igi …. il$_2$, maš$_2$,
kontrol etmek, gözden geçirmek		igi … il$_2$ en-e abzu-še$_3$ igi mi-ni-ib$_2$- il$_2$-il$_2$-e "Bey Abzu'ya sürekli bakıyor". St. P 10, 1 V 12; na-še$_3$ … ri(-g), kurum$_7$, SL 152;

Türkçe	Akadca	Sümerce
kontrol etmek, korumak	ašārum	igi-tab, AKT 2, 31, 35; sil,
kontrol etmek, onaylamak		di-ib,
kontrol etmek, saklamak		du_3
kontrol memuru, vergi memuru	mākisum	enku, AHw. 589; CAD M/1, 129;
kontrol şefi		saĝ-DUN_3-maḫ,
kontrol, denetim, bakım, yoklama	piqittum	$gurum_2$, $gurum_3$ (İGİ. GAR)
kontrolör, müfettiş, denetmen		na-ri-ga-am_3, SL 185;
kontrolör, organizatör, danışman		na-ri-ga-am_3, SL 185;
konuk severlik, misafirperverlik		ĝar-ĝar,
konuşma, söylev, demeç	lapātum	du_{12}
konuşmak	qabûm atwûm dabābum qabûm dabābum atwûm qabûm	gu_3 …de_2 $aša_3$-kam-ma-aš nun-e sukkal-a-ni ^{d}isimu-ra gu_3 mu-na-de_2-e "Prens 6. kez vezirine, İsimu'ya söylüyor/İsimu ile konuşuyor". St. P 10, 2 III 39; e_2-e lugal-be_2 (=lugal-bi-e) gu_3 ba-de_2 "Kral tapınağa konuşuyor. " Gud. Sl. A I 10 e_7, ne, AHw. 88; 146; zi(-d), ISL 38; AHw. 889; inim.. du_{11}/e ka …bala na-be_2, (na-b-e), AHw. 146; di,
konuşmak, görüşmek		ka …bal/bala
konuşmak, söylemek	qabûm dabābum	e, AHw. 889-890; 146; CAD Q 22; NG 3, 104; du_{11}(-g), ĝa$_2$-e ^{d}am-en-ki-ra a-ra-zu du_5 mu- na-ab-be_2(=mu-na-ab-e "Ben Enki'ye dua etmek istiyorum". St. P 10, 1 I 3; i_3-be_2(=i_3-b-e) "o onu konuşuyor"; nu-ub-be_2-en(=nu-i_3-b-e-en) "Sen söylemiyorsun". JCS 25, 114; ḫe$_2$-na-ab-be_2/ḫe$_2$-n-a-b-e "Sen onu ona söylemelisin!"; ^{d}en-lil_2 lugal-kur-kur-ra-ke_4 an a-ki-aĝa$_2$-ni … ḫe$_2$-na-be_2 "Enlil, bütün ülkelerin kralı An'a, sevgili babasına (onu) söylesin!", SDG Lev. 9-13 III 15-18;

Türkçe	Akadca	Sümerce
konuşmak, söz vermek		inim ...sum, "söz vermek, konuşmak", gu_3-de_2-a alam-e inim im-ma-sum-mu "Gudea heykele konuşuyor". Gud. St. B VII 20-23; gu_3 ...sum,
konut, mesken, hane	šubtum	iš-de_3, durun$_x$(KU. KU), AHw. 1257; $šubtu_3$; $šubtu_4$; $šubtu_5$; $šubtu_6$; $šubtu_7$, ki-tuš, AHw. 1257; CAD Š/3, 172;
koparılmış, biçilmiş (arpa/ekin)	šamṭum	še-kab-sur-ra, AHw. 1159;
koparma, zaman geçirme		zu_2-si, zu_2-si-(-ga), SL 317;
koparmak	naṭāpum	zi_x (İGİ-g), AHw. 767;
koparmak, çimdiklemek, kırmak	karāṣum	kid_4, kid_7, AHw. 447; NG 3, 128;
koparmak, kesmek,		zur-zur,
koparmak, kırmak, çimdiklemek	karāṣum	kid_7, AHw. 447; NG 3, 128;
koparmak, ayırmak,		tuma,
koparmak, bozmak, öldürmek	ḫepûm rahāṣum	ra-aḫ/raḫ$_2$,
koparmak, bölmek, kesmek	ḫaṣāṣum	$ša_5$,
koparmak, budamak, parçalamak	ḫarārum	šab,
koparmak, dışarı atmak	nasāḫum	$suḫ_5$, u_2 ... bu-bu(-r),
koparmak, dolaşmak		ḫum,
koparmak, kırmak, parçalamak	karāṣum	kid_2, SAİL 63;
koparmak, son vermek, kesmek		šu ...daĝ, ĝir$_2$.. du_3, SL 99
koparmak, sökmek	malāḫum nasāḫum	ze_2, CT 15, 44, 28; AHw. 593; zi, zi(-g), SAİL 84,
koparmak, toplamak, toplanmak	paḫārum šipassum	gu_3 ...kin/kin_5 šab, ḫaš/ḫaz,
koparmak, yırtmak, dışarı çıkarmak	nasāḫum	bur_{12}, ri,
koparmak, yolmak, kavga etmek	malāsum	ze_2 koparmak, yolmak, kavga etmek, AHw. 594;
koparmak, yarmak, yırtmak	ašāšum pasāsum	zi-ir,

Türkçe	Akadca	Sümerce
kopça, sap, kabza, toka	maluṭṭum malāṭum	gušur$_2$ / gušur$_3$ (RAB. TUR. TUR), zag-eš$_2$-la$_2$, SL 310 ^{gi}gilim,
kopmak, kırmak, parçalanmak	dâkum diāšum	ra-aḫ/raḫ$_2$,
kopmak, kırılmak, koparmak	naqārum narābum karāṣum	tuk$_5$ (İM. KAD$_3$), kir$_3$,
kopuk		zi-ga-am$_3$, SL 313;
kopya, eşit, denk, akran		gaba-ri
kopya/örnek tablet		im-gaba-ri$_2$, SL 125;
kordon, sicim, koşul, beşinci ip		sa-di-5,
koridor, geçit, patika, yol	ḫarrānum urḫum ugārum	ḫar-ra-an AHw. 326-327; CAD H 106; MSL 14, 503, 238; AHw. 1429; a-ĝar/ĝar$_3$, NG 3, 91; AHw. 1402;
korkak	pardum	lu$_2$-ni$_2$-tuku "korkusu olan kişi", UET 1, 131, 10; lu$_2$-ni$_2$-te, MSL 12, 155, 153; AHw. 933; lu$_2$-al-ĝal$_2$, MSL 12, 155, 153; AHw. 933;
korkak olmak, korkmak	parādum	mud;
korkmak	 palāḫum tarārum parādum	ni$_2$ ..... te, ISL 62; kur-kur-re(=kur-kur-e) mušen-ĝen sila-ba(=sila-bi-a) dumu-^{d}en-lil$_2$-la$_2$-da ni$_2$ mu-da-ab-te-te "Bütün ülkeler Enlil'in oğlundan yuvasındaki kuşlar gibi korkuyorlar". Gud. Sl. B 14 XXIII 23-24; in-nu ni$_2$-te-ba-ab "Hayır, korkma!", JCS 25, 101; ni$_2$ ...gur$_3$, te, ISL 15; JCS 25, 101; ni$_2$ ... ti/te, AHw. 812; tuku$_4$, MSL 9, 213; AHw. 1325; šu ... zig, mud; SAİL 81; CT 11, 30 I 57; AHw. 827;
korkmak, korku içinde olmak	arārum	ni$_2$ ur$_4$, ša$_3$ ...dar,
korkmak, korkutmak, yakışmak		ḫu/ḫa-luḫ, SL 114;
korkmak, titremek, korkutmak	galātum arārum	ḫuluḫ/ḫu-luḫ, AHw. 274; ISL 26; ur$_4$-ur$_4$ AHw. 65; ni$_2$ ... ri,
korkmuş, ürkmüş		ḫa-luḫ,

Türkçe	Akadca	Sümerce
korkmuş, ürkmüş (olmak)		ḫu-ḫu-luḫ,
korku	adīrum puḫultum	sig_3-ga, CT 19, 16 IV 15; AHw. 13; ne_2, AHw. 878; $ni\hat{g}_2$-$te\hat{g}_3$-$\hat{g}e_{26}$,
korku içinde olmak, çekinmek	arārum	ni_2 ...ur_4,
korku ile dolu, korkulu		ni_2-te-$\hat{g}a_2$,
korku, üzüntü, kaygı, endişe	adārum	kan_3/kan_5, nam-te, AHw. 11;
korku, dehşet, telaş, titreme	gilittum ḫurbāšum	$ša_3$-mud, SAİL 384; AHw. 288; mir-ses/šeš, SAİL 347; AHw. 358;
korku, kaygı, endişe, afet	idirtum	su_2-mu-ug,
korku, terör, dehşet,	gilittum	ni_2-ul_4, $ša_3$-mud, AHw. 288;
korku/endişe ile karşılamak		ni_2 ... tuku
korkuluk, duvar, çit, cıvata		^{ĝeš}gilim,
korkuluk, siper, parmaklık	setum	bad_3-si, SAİL 152;
korkunç, berbat, çok kötü, müthiş		me-ḫuš, mud; SAİL 81; CT 11, 30 I 57; AHw. 827;
korkunç, dehşetli	šalummatum rašubbatum	su-li_2-im, ni_2-$\hat{g}al_2$,
korkunç, korkak, endişeli olmak		ni_2 ... dar
korkunç/dehşetli parlaklık, aydınlık	šalummatum	su-zi,
korkusuz, güvenilir		saĝ-$\hat{g}al_2$,
korkutmak	parādum	ni_2-gal ...gur_3, ni_2-ḫuš ...gur_3 ni_2 ...ri, mud, AHw. 827;
korsan	ekkēmum ḫabbātum	lu_2-šu-kar-re, CAD E 69; AHw. 195; $^{lu}{}_2$sa-gaz, AHw. 304; CAD H 13;
korse(=sarkaç), kemer, kuşak, kayış, bağ	izḫum	$^{tug}{}_2$$dara_2$,
korucu	amēl qatātim rēdum	lu_2-dun-a, aga_3-us_2 AHw. 965;
korucu, ormancı		$^{lu}{}_2$tir,
koruma		aĝa_3-us_2-$ensi_2$,
koruma, gölge	ṣillum	ĝissu,
koruma, gölgelik		siper ĝeš-an-dul_3,
korumak, ayırmak, barındırmak	šêtum	da_{13},

Türkçe	Akadca	Sümerce
korumak, bakmak	kanûm	ḫa-za, zur AHw. 440;
korumak, çevirmek		ki-še-er tuku, saĝ …kešda$_2$, kar,
korumak, esirgemek, tutumlu olmak	padûm naṣārum	uš/uš$_2$ …gu$_7$, uru$_3$ AHw. 755;
korumak, gözetmek, himaye etmek	labānum	ĝal$_2$,
korumak, kontrol etmek	ašārum	zur, AHw. 88; en-nu-uĝ$_3$ …du$_3$
korumak, nöbet tutmak	naṣārum	en-nu-uĝ$_3$… ak, en-nu-uĝ$_3$ …du$_3$
korumak, otlatmak, saklamak		saĝ ….. kešda, SGL 2, 114;
korunmak, sığınmak, korumak		ĝissu … la$_2$
koruyucu	rēdûm	asker aĝa-uš, aĝa$_3$-us$_2$, AHw. 968; aĝa$_3$-us$_3$-sanga-me "Onlar (sarayın) koruyucuları/askerleridirler". BIN 8, 352 VI 1 8 udu-nita bar-girin-na lugal-an-da sipa-e$_2$-gibil(a) mu-ra$_2$ ur-^{d}igi-ama-še$_3$ la$_3$-banda e$_2$-^{d}nin-mara^{ki}-še$_3$ ur-pa$_5$-sir$_2$-ra aĝa$_3$-us$_2$ ugula-bi e-la-laḫ$_4$-ḫe$_2$ "8 parlak derili/yünlü
koruyucu		koçu Lugal-anda, yeni evin çobanı götürdü. Ur-igi-amaše, müfettiş onları Eninmara'ya kadar Ur-pasira, korucuya ve çobana güttürdü". Nik. 164 I-IV 1;
koruyucu tanrı/tanrıça	lamassum lamassatum angubbûm	^{d}lamma, SAİL 322; AHw. 532; SL 157, an-gub-ba, AHw. 51;
koruyucu, dost, arkadaş	rēṣum; ṣulūlum	saĝ-tab-ba, ZANF 15, 193;
koruyucu, sığınak, gölge	puzrum	puzur, puzur$_4$/puzur$_5$,
koşmak	lasāmum ša'ûm lakādum	daĝ, AHw. 538-539; ḫub$_2$ …sar, ḫub$_2$ …gub ḫub$_2$ …gub kaku, AHw 538; dal, AHw 1205; SAİL 86; TSL 57, 4; niĝin$_2$, MSL 9, 134, 515; gur$_4$-gur$_4$ MSL 9, 134, 515; kas$_4$ …e/du$_{11}$ kas$_4$ …du, kas$_4$ …du$_{11}$/e, kul, MSL 2, 135, 12; AHw. 529; ḫum,
koşmak, akmak		re$_7$, MSL 2, 144, 9; 17

Türkçe	Akadca	Sümerce
koşmak, kaçmak	karārum	dub_3 ... zil, ku_5(-d), AHw. 902;
koşmak, yarışmak	lasāmum	kas_4, SAİL 202; AHw. 538; CAD L 104 dub_3-šu ... bar, du_{10} ...bad,
	nâqum	daĝ, u_3,
koşmak, gitmek, gezinmek	nâqum	du_9 KAR 104, 14; AHw. 744; kul,
koşmak, hızlı/çabuk gitmek		dub_3 ... bad
koşmak, koşturmak	ḫamāṭum	ĝiri$_3$ ...ul_4, AHw. 316; TSL 290
koşmak, otlatmak, oynatmak	lasāmum	ḫub$_2$ ...šu$_2$
koşmak, önlem almak, temin etmek		zi $ša_3$ ... ĝal$_2$,
koşmak, taşımak, yayınlamak	lasāmum	im_2, SL 126, AHw. 539; kas_4 ...kar, kas_4 ...sar kas_4 ...gun_3 kas_4 ...dug_4/du_{11}(-g)
	šānûm	gim_4, gir_5/$giri_5$, dub_3...ĝal$_2$, dub_3...tuk/tuku, gir_7, AHw. 1167;
koşturmak, koşmak, acele götürmek		ḫaš$_2$ ...bad,
koşu, yarış, yol	mālakum	ki-en-du, CT 19, 17 II 28; AHw. 594 kas_4, ISL 27;
koşucu, atlet, koşmak, kaçmak	lāsimum	$^{lu}{}_2im_2$ AHw. 539;
koşum takımı	šardappum	daban, AHw. 1186;
	naṣmadum	$^{tug}{}_2ib_2$-ba-ru; uru_{12}, sa_2-niĝin$_2$,, sa_3-pa, SL 222;
koşum takımı, dağ elbisesi		$tuba_4(TUG_2)$-la_2-a,
koşum takımı, kayış		^{kuš}bar-e_{11}-de_3
koşum takımı, yük vagonu (=yük ve yolcu taşımakta kullanılan araç)		^{ĝeš}gag-$sila_3$,
koşum/kayış takımı, eyef (=ağaçtan bükülen, 20-25 cm. çapında bir çember)		ad-la_2,
koşumla ilgili/sorumlu köylü		engar-gu_4-la_2-a,
kova, fıçı, tekne, kap	makdûm	$eš_2$-la_2
	kannu ša burtim	ḫalba, ḫalba$_5$
		^{dug}saḫar,
	tilimdûm	^{dug}ti-lim-da_3 su kovası "ti-lim-da", AHw. 1358;

Türkçe	Akadca	Sümerce
kova, şişe	rakībum šikkatum	$saman_6$ (A. PA. Bİ. Sİ. A. GA),
kova, tekne, fıçı	urrumbum urṣuppum	urrub, ^{dug}ursub, $^{dug}ursub_2$; $^{geš}e_2$-dim, ^{dug}a-epig-ga, ^{dug}ka-al-ĝar, ^{geš}niĝ$_2$-gul; niĝ$_2$-gul-gul ^{dug}ba
kova, tekne, oluk, sepet	parš/siktum	$^{geš}bugig_2$, ^{geš}ba-ri-ga, AHw. 835;
kovalamak, dışarı koşmak/ atmak		numun.. til,
kovan	kuzāzum šindilippum	mul_3 šindilib, AHw. 1242;
kovmak, devirmek		kam_3, SL 135;
kovmak, göndermek		$adda_4$,
kovmak, uzaklaştırmak	ukkušum	zag, AHw. 1406;
kovuk, in, delik, oyu	ḫurrum	ḫabruda/ḫabruda$_2$; ḫabruda$_3$/ḫabruda$_4$,
koy, boğaz, haliç		zur-za-ar,
koymak, saklamak		na_2,
koymak, saklamak, yerleştirmek	šakānum ramûm	da_5, dab/dab$_5$ AHw. 1134; im-mi-da$_5$ "O onu oraya koydu". Gud. Sl. A XXII 14; gub, YOS 9, 31, 29; si_3, ĝal$_2$ AHw. 112; CAD 144; SGL 2, 129; SAİL 80; Emesal: ma<ĝa, AHw. 1134; Emesal: ma-al< ĝal, ĝal$_2$, aĝ$_2$; AHw. 1134; ĝa$_2$, SAİL 233; 597 ĝa$_2$-ĝa$_2$/ĝar, AHw. 1134; CAD /1, 1657; ri, AHw. 952; ISL 8; ki.. ĝar, Emesal: mar < ĝar,
koymak, yerleştirmek	šakānum nadûm	se, si, sig_9, sig_{10}, si$_3$(-g), AHw. 705; si-ig, se$_3$(-g), AHw. 1134; a-na-aš nu-mu-de$_3$-eb-se-ge-en "Neden onlar gibi yapmıyorsun?", CAD Š/1, 117;
koymak, yumurtlamak	nadûm; uṣṣum	ku,
koyu, karanlık, karışık		gidim$_6$/gidi$_6$, SL 81
koyun	immerum	udu, AHw. 278; CAD I/J 129; udu sipa-bi in-nu "Çobanı olmayan koyunlar", TSL 10, 4; udu-kur-ra "dağ koyunu"

Türkçe	Akadca	Sümerce
koyun		udu-si$_4$ "mor koyun"; udu-nita "koç", AWL 290; 6 udu-nita "6 koç", Gud. St. E V 7
		sipa-udu-siki-ka-ke$_4$-ne "Yün koyunlarının çobanları", CIRPL Ukg. 4-5 III 19;
		udu-nim "körpe kuzu",
		udu/u$_8$-si$_4$ "mor koyun",
		udu-siki "yünlü koyun", AWL 175;
	ḫurāpum	še-udu "besili koyun",
		udu-tur "küçük koyun, toklu", BIN 8, 366, 5;
		udu-babbar, "beyaz koyun", AHw. 1113
	ṣuppum	yaşlı/büyük koyun,
		udu-ḫur-saĝ "dağ koyunu",
	immerum rabûm	udu-i$_3$ "besili/yağlı koyun",
		udu-idim "yabani koyun",
		udu-kur-ra "dağ koyunu",
		udu-nita$_2$ "koç",
	immeri šadîm	udu-šar$_2$-ra "iyi cins koyun",
		udu-še-gu$_7$-a "yağlı/besili koyun",
		udu-siki "yünlü koyun",
		udu-šu-nir "yününden flama yapılan koyun"
		udu-til "yabani koyun",
	bibbum	udu-u$_2$ "ot koyunu, otla beslenen koyun",
		udu-a-ḫur-saĝ "yabani/dağ, koyunu",
		udu-bar-ĝal$_2$ "sayımdan ayrılmış/düşülmüş koyun"
		udu-bi "vergi/güdüm için ayrılmış koyun",
	taḫûm	
	takmīsum	udu-dah-hi-a "toklu", AHw. 1303;
	udutilûm	udu-dim$_3$-ma "kurbanlık koyun", AHw. 1308;
		udu-dub "kayıtlı koyun",
		udu-eme-gi "kuzulu koyun",
		udu-gir$_{15}$ "yerli koyun",
		udu-ti-la "besili koyun", SAİL 537; AHw. 1402;
		udu-nig$_2$-gu$_7$-a "besili koyun",
		us$_5$, AHw. 528;
		ganam$_4$/ganam$_5$, AHw. 378;
		gal-tab-bu-um,
		u$_8$-udu-ha$_2$,
		Emesal: e-ze$_2$ < udu, AHw. 378; ISL 92; ES 96;
	laḫrum	kuzulu koyun "laḫar/laḫar$_2$", AHw. 528;
		uzun tüylü koyun "suluḫu/suluḫu$_3$",
	immerum	besili koyun, et koyunu "gukkal", YOS 1, 53, 167; AHw. 296;

Türkçe	Akadca	Sümerce
	immertum	šu-nigin$_2$ 1 gu$_4$ 15 gukkal 19 udu-ḫi-a "Toplam 1 öküz, 15 besi domuzu (ve) 19 çeşitli cinsten koyun". UET II Suppl. 46 V 3;
	itqum; kitītum	çiftlik koyunu "ab$_2$-udu", kuzulu koyun "u$_8$ u$_{10}$, ", 10 la$_2$ 1 kuš-u$_8$
	g/kukkallum	8 kuš-udu-nita Ur-^{d}Nin-mar(a)^{ki} sipa-pa$_5$-sir$_2$-ra-ke$_4$ šu-a bi$_2$-gi$_4$ "9 (=10-1) kuzulu koyun derisini, 8 koç derisini Ur-^{d}Ninmara, Pasir'in çobanı teslim etti". VS 14, 128 I 5-II 4; sipa-u$_8$-gi$_6$-gi$_6$ "Siyah kuzulu koyunların çobanı, SR 7 IV
	immertum	1; ganam$_6$/gana$_6$, seçilmiş/besili koyun "ur$_2$-ri-a",
	itqum; kitītum	sütlü koyun "u$_8$-ga", uzun yünlü koyun "zulumḫi", yağlı kuyruklu koyun "kun-gid$_2$",
	aslum	genç koyun "aslum$_x$(A. LUM)", ša-ru-mi-um, šimaški/šimaški$_2$, CAD A/2, 336 sayılmış/kaydedilmiş koyun "zi-il kum",
koyun derisi		kuš-udu,
koyun gübresi	agargarûm	aĝarĝara;
koyun hastalığı	irdum	libir
koyun kesmek için kullanılan bıçak		
koyun postu, deri		

790; SAIL 50; munus rig7 "

köken, kaynak, tohum, kök, merkez

Türkçe	Akadca	Sümerce
köken, kaynak, tohum, kök, merkez	nuttûm	silaĝ, a-ki-ta, a-i$_3$-ri$_2$-na, a-ia/aya$_2$,
köken, kök, temel, kaynak	išdum	išdum$_x$ (DU-g), AHw. 393;
köken, temel, kök, kaynak, rahim	šuršum	i-ri$_8$-na; peš, šu-numun,
köknar, karaçam	ašūḫum	^{ĝeš}u$_3$-suḫ$_5$, AHw. 85; CAD A/2, 478; 30 ^{ĝeš}u$_3$-suḫ$_5$-gal-gal e$_2$-ki-šal$_2$-la en-ig-gal nu/la$_3$-banda$_3$ mu-de$_6$ "30 büyük karaçam ağacını Eniggal, müfettiş getirdi". VS 14, 56 I 1-II 3 erina$_8$
kökünden sökmek, seçmek	nasāḫum	suḫ, ze$_2$-er,
köle yapmak, esir almak		nam-arad … aka,
köle, erkek köle	wardum	ir$_3$, AHw. 1464; dumu-dab$_5$-ba ar$_3$-tu, arad/arad$_2$, Emesal: e-re(-d)< arad$_2$, köle olarak "nam-arad-še$_3$ Amar-ki-ra … ĝen "köle olarak borcunu Amarki'ye yasal olarak ödemek", ri$_{11}$ AHw. 1464; eme$_4$-du$_2$(-d), SL 61 emedu/emedu$_2$, SL 61, AHw. 1464; ir$_3$(=urdu), AHw. 1464-1465; CAD A/2, 243. SAİL 50; [illegible] 1465; [illegible] ^{d}iš ir$_{11}$- [illegible]'e)

Türkçe	Akadca	Sümerce
köle, esir, uşak, hizmetçi	dušmûm wardum ilittum	Emesal: e-re < arad, arad$_2$, ar$_3$-tu, ama-tu, ^{m}Diĝir-ur-ĝu$_{10}$ nita-am$_6$ ^{f}Nanga-ra-sa$_6$ munus-am$_6$ ama-tu-da-ni-me(=ama-tud-ani-me) "Diĝir-urgu bir adamdır, Nangarasa bir kadındır. Onlar onun (kendi) evinde doğan köleleridirler".
köle, hizmetçi, esir		lu$_2$-u$_2$-rum, lu$_2$-u$_2$-rum-^{d}ba-ba$_6$-me "Onlar tanrıça Baba'nın hizmetçileridirler". Nik. 19 XI 3-4;
köle, tapınak kölesi/erkek, işçi	širkum	^{lu}$_2$rig$_7$, AHw. 1217;
kölelik borcunu ödemek		nam-arad-še$_3$ ... la$_2$,
kölelik yapmak		nam-ra .... ak,
kölelikten kurtulmak	patārum	nam-arad-še$_3$ ... la$_2$ Ku-ur-du-ba ra-ma-šu ip-tu$_3$-ur-ma Kurduba kendisini çözdü/ esaretten kurtardı.
kömbe(=un ile yoğrulan kızgın sacda pişirilen küçük ve kalın ekmek), mayalı ekmek	bappirum hibṣum agarinnum	bappir$_2$/bappir$_3$, AHw. 103; hi-ib-sa$_2$, ḫi-ib-za, SL 344 ninda-bappir, VS 14, 161 II 1; 10 ninda-bappir-gal-gal "10 büyük mayalı ekmek/kömbe(=un ile yoğrulan kızgın sacda pişirilen küçük ve kalın ekmek)", VS 14, 120ï 4; a-ĝa$_2$-ri-im, AHw. 15;
kömür	upellûm pēmtum upiliûm	luḫum, AHw. 1423; izi$_2$-ur$_5$, SL 131; udub, YOS 1, 53, 73; MSL 9, 117, 11; AHw. 854; Emesal: ni-mur< še-mur, mangal/odun kömürü "u$_3$-dub$_2$", MSL 9, 117, 11; AHw. 854; ubila/ubila$_2$, ^{ĝeš}u$_2$-bil; u$_2$-bil$_2$, ^{ĝeš}u$_2$-bil$_2$-la; AHw. 1423; ^{ĝeš}u$_2$-bil$_2$-la$_2$, ^{ĝeš}u$_2$-bil$_3$, AHw. 1423;
kömürcü		u$_2$-bil; u$_2$-bil$_2$, SAİL 318; AHw. 1423;
köpek	kalbum kalbatum šuppatum	ur, AHw. 424; CAD K 68; TSL 47, 1-12; ur-gi$_7$, ur-gi$_7$ (-ra) AHw. 424; dişi köpek "ur-gi$_7$, ur-gi$_7$ (-ra), SAİL 575; AHw. 424; gug, nig, SAİL 563; 575, ev köpeği "ur-e/re-gu$_7$-a", azgın/yaramaz köpek "ur-mu$_2$-da", SL 300; bekçi köpeği "ur-gi$_7$-gal-gal", et ile beslenen köpek "ur-e/re-gu$_7$-a",

Türkçe	Akadca	Sümerce
	kalbum	evcil/ev köpeği "ur-gi$_7$-re", AHw. 424; ur-gir$_{15}$, AHw. 424;
	urdimmum	kuduz/yaramaz köpek "ur-idim", AHw. 1429;
	kalbutum	av köpeği "eme-ur-gi$_7$", şımarık ev/el köpeği "ur-sa$_6$-ga", yabani köpek "ur-idim-ma", dişi köpek "niĝ", AHw. 424; TSL 367;
köpek bakıcısı		lu$_2$-ur-gi$_7$–me", SL 163,
köpek kafesi		^{ĝeš}az-bala, ^{ĝeš}az-bala/la$_2$,
köprü kurmak		ra, i$_3$-ra-ne "onlar köprü kuruyorlar",
köprü, (karşıya) geçmek, serpmek,	titūrum	di-ri,
köprü, geçit	nēberum gišrum	addir, addir$_2$ AHw. 780; ^{ĝeš}mud-gilim, MSL 6, 29, 277; AHw. 293
köpük, salya	agalatillûm	a-ga-la$_3$-til-la a-ga-la-ti/til-la, AHw. 15; imḫur, SL 126;
köpük, durgun su	lâ'irānum	uḫ$_2$-pu$_2$,
köpük, kir, tükürük	ḫaḫḫum	uḫ$_2$, uḫ$_3$
köpük, su üstünde bulunan kir		uḫ$_2$-pu$_2$,
köpürmek, çabuklaştırmak		e$_3$(-d)/ed$_3$,
köpürmek, ses çıkarmak		kun-ka$_3$-an za,
kör	lā naṭālum	igi-nu-ĝal$_2$, igi-nu-du$_8$
kör olmak, yüz çevirmek		igi ….. gi$_4$ AS 16, 2;
kör, hiçbir şey görmeyen		niĝ$_2$-igi.. nu-du-a,
körelmişlik, açık gözlülük		nam-eme-di,
körpe, az, hafif, değersiz	maṭûm	lugud$_2$/lugud$_3$ AHw. 636; 3 maš-gal-gal 4 ma-lugud$_2$-da "3 büyük çebiç ile 4 körpe oğlak", BIN 8, 374, 1-2;
körpe, canlı, dinç, yeni	raṭbum	duru$_5$
körpe, küçük		ša$_3$-du$_{10}$; šu-niĝin$_2$ 32 kuš-uzu$_3$ 10 kuš-zeḫ-ša$_3$-du$_{10}$ 2 kuš-maš-gaba 10 kuš-maš-ša$_3$-du$_{10}$ 1 kuš-maš-uzu$_3$ gu$_2$-an-še$_3$ 55 kuš-uzu$_3$- tur-maḫ-ba "Toplam 32 keçi derisi, 10 körpe oğlak derisi, 2 erkek oğlak derisi, 10 küçük oğlak derisi, 1 oğlak derisi. Tamamı küçüklü büyüklü 55 keçi derisi", BIN 8, 366 IV 1-6
körük		^{gi}bun$_2$-šu,

Türkçe	Akadca	Sümerce
körüklemek, üflemek, yakmak	napāḫum	e_3(-d), ISL 14; bir_9,
körüklemek, alevlendirmek		izi ...ne-ne(-r)
körüklemek, şarkı söylemek		mud_6,
köstebek		anšan, $anšan_2$
köstebek, ben		su-gug,
köstek(=hayvanı ön ve arka ayaklarından bağlayan ip), tuzak, kapan, pranga, zincir	gišparrum kurṣûm	ĝeš-par_2/par_3, AHw. 293; ḫar-gam,
köstebek		$peš_2$-ni_3-gilim-ma,
köşe	šahātum zamûm tubqum	da, MSL 2, 139, 4; OEC 4, 152 I 28; gu_2-bala, ki-ub, za_3-e_3, CT 19, 2 a 5; AHw. 1509; u_4-ri-ig, ub,
köşe taşı	urubātum	sig_4-tab-ba-ku_4-ra; sig_4-tab-ba-tu-ra
köşe, kenar, bucak, kovuk, sığınak	tubqum	ub, MSL 14, 119, 14; AHw. 1365; ab-bur_2, ib, AHw. 1365;
köşegen, çapraz	siliptum	bar-nun,
köşk, çadır, içkili eğlence yeri		$eš_3$,
kötek, dayak, yenilgi, bozgun, kötek	niṭûtum	tud_2
kötü	lemnum lemniš	ḫul, AHw. 543; CAD L 120; ḫul-du/du_3, ḫul-ĝal$_2$, YNER 3, 78; ḫul-la-bi, ISL 23; ḫul-ma-al, AHw. 543; ISL 24 kötü bir şekilde "gig-bi",
kötü bakmak	nekelmûm	igi-ḫuš, AS 13, 74/7, AHw. 775;
kötü davranma, hor kullanma		a_2-ḫul-ĝal$_2$, a_2-ḫu-ul-ĝal$_2$,
kötü gözle bakma	šakṣum	igi-kal-kal, BIN 6, 250, 5; AHw. 1141;
kötü gözle bakmak	nekelmûm	dub_2 AHw. 775;
kötü kokmak, pis kokmak,		ḫul,
kötü olmak,		ḫul,
kötü söylemek, küfretmek		kur_2 ... di
kötü yola düşmek		ĝiri$_3$-kur_2 ... dib_2, SL 101;
kötü, berbat, kötülük		niĝ$_2$-ḫul-e, za-la_2,

Türkçe	Akadca	Sümerce
kötü, huysuz, ekşi	emṣum	bil/bil$_2$-la$_2$, SAİL 172, 173; AHw. 215;
kötü, uğursuz, siyah	ṣalmum	giggi,
kötü, uğursuz, zararlı (olmak)		ti-ri$_2$-da-nu
kötü/art niyetli, kindar	ṣenum	niĝ$_2$-a$_2$-zig$_3$,
kötü/pis kokulu		niĝ$_2$-ḫab$_2$-ba,
kötü/pis kokulu (olmak)	alappānum bīšum	ḫab/ḫab$_2$,
kötü/terbiyesiz, zararlı olmak	ḫalāqum	gel-le-eĝ$_3$,
kötü kimse, düşman	lemnum	lu$_2$-ḫul-ĝal$_2$, AHw. 543;
kötüleme, iftira	ṭupullûm	su$_{11}$-lum-mar,
kötülemek, iftira etmek, karalamak	ṭapālum	su$_{11}$-lum ...mar, kar$_2$, šu ...kar$_2$, su/su$_{11}$-lum... mar,
kötülük	lumnum	ḫul, AHw. 563; CAD L 247; SAİL 456; ni$_3$-gig-ga, YOS 9, 31, 6; ša$_3$-ḫul, SAİL 456; 384; AHw. 563; ni$_3$-ḫul, niĝ$_2$-erim$_2$, ni$_3$-gig$_2$-ga, NG 3, 148; ni$_3$-lul-la,
kötülük, düşmanlık		niĝ$_2$-erim$_2$, NG 3, 148; u$_4$-da du$_{11}$-du$_{11}$-na niĝ$_2$-erim$_2$ ba-ĝa$_2$-ĝa$_2$ "Eğer o kötülüğü sözlerine koyarsa/ kötü bir şey söylerse", RTC 16 VI 1; niĝ$_2$-erim$_2$ e$_2$-ba im-ma-an-gi$_4$ "Kötülüğü o eve doldurdu. " Gud. Sl. B XVIII 10;
kötülük, felaket	maruštum	ni$_3$-gig, SAİL 446; AHw. 617;
kötülük, yanılgı, yanlışlık	sartum	ni$_3$-lul-la, aš$_2$-ḫul-bi, SAİL 355; AHw. 1031; an-gal aya-diĝir-re-e-ne ^{d}inanna nin-an-ki-ke$_4$ aš$_2$-ḫul-bi ḫe$_2$-em-bal-eš$_2$ "Büyük
kötülük, yanılgı, yanlışlık		An, tanrıların babası (ve) min, göğün ve yerin sahibesi onu kötülüklerle cezalandırsınlar!", YOS 1, 36, 36-40
kötürüm etmek	eqēqum	inim-ge$_4$, CT 19, 25 b II 16; AHw. 231;
kötürüm, sakat, topal	pessûm ḫaššā'um	eḫeḫḫe, ib$_2$-ku$_5$(-d), lu$_2$-al-ḫu-ḫu-nu, lu$_2$-ku$_5$(-d), tul-ku$_5$(-d), šu-a-la$_2$, SL 265;
kötüye gitmek, kaymak, düşmek	neḫelṣûm	ĝiri$_3$ ...ze$_2$-er,
kötüye kullanmak	naṭālum	šu ...la$_2$, šu ...pe-el-la$_2$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
köy, mahalle, cihan, dünya, toplam	dadmûm	gukin/gukin$_2$,
köy, mahalle	adurûm kaprum	e$_2$-duru$_5$, SAİL 324; AHw. 14; CAD E 39 duru$_5$ SAİL 38; AHw. 444; e-dur$_2$, AHw. 444; uru-še, SAİL 38; AHw. 444;
köylü, çiftçi		engar-gu$_4$-du$_8$-a,
köylü, öküzle çiftçilik yapan kişi		engar-gu$_4$(-ra),
köylü/çiftçi yardımcısı		apin-us$_2$,
kral	šarrum	lugal, AHw. 1188; CAD Š/2, 76; SGL 1, 96; AWL 65; NG 3, 134; MSL 3, 149, 331; ISL 42; lugal-a-ni-ir(=lugal-ani-ra) "Kralına", UET 1, 100, 4; lugal-ĝu$_{10}$ ĝa$_2$-a-ra ma-an-du$_{11}$ "Kralım bana söyledi". St. P 10, 2 I 17; lugal-zu en-gal dumu-^{d}en-lil$_2$-la$_2$-ke$_4$ Senin kralın büyük bey, Enlil'in oğludur". TSL 39, 4 bara$_2$(-g); en-en bar$_2$-bara$_2$-ge$_2$-ne "Beyler (ve) krallar",
kral		SGL 1, 81; AHw. 1188-1189 ḫuš-ma, AHw. 1188, lugal, lugal-ĝu$_{10}$ "beyim, kralım", lugal-kur-kur-ra "bütün ülkelerin kralı SL 164 uru-ka-gi-na lugal-lagaš(a)^{ki}-ke$_4$ uru-ku-ta e-ne-ba "Urukagina, Lagaš kralı onu onlara Uruku'dan hediye etti. " BIN 8, 348, 8-12; lugal-ki-en-gi ki-uri "Sümer ve Akad kralı", lugal-kur-ra(=lugal-kur-ak) "ülkenin kralı", lugal-kur-kur-ra "Bütün ülkelerin kralı, " Gud. St. C II 2; lugal-ša$_3$-la$_3$-su$_3$ "merhametli/insaflı kral", umun, AHw. 1188-1189; ISL 56; u$_3$-mu-un, AHw. 1188; nun, SAİL 151;
kral adına yemin etmek	nīš šarrim tamûm	mu-lugal-pad$_3$, zi-lugala …pa$_3$,
kral asası, değnek, çomak	šibirrum	^{ĝeš}šibir, AHw. 1227;
kral, bey, yönetici, müdür, patron	bēlum; šarrum	lu$_2$-gal, lugal,
kral, hükümdar	šarrum	saĝ$_4$, AHw. 1188;
kralı korumacı		lu$_2$-saĝ-lugal,

Türkçe	Akadca	Sümerce
krala ait içecek		na_8-$ensi_2$-ka,
krala ait kült merkezi	mazzāz šarrim	ki-lugal-du, ki-lugal-gub,
kraliçe	šarrātum	nin/nin_9, AHw. 1188; CAD Š/2, 72; ^{d}i-nanna nin-kur-kur-ra(nin-kur-kur-ak) "İnana, bütün ülkelerin sahibesi", Gud. St. C II 12; nin-a-ne-ne-er(=nin-anene-ra) "Sahibelerine", VS 1, 31, 5; nin-ĝu_{10} a-a-zu za-a-še$_3$ mu-e-ši-in-gi$_4$-in-nam Kraliçem,
kraliçe		baban beni sana gönderdi. St. P 10, 2 1 9; u_3-mu-un, AHw. 1188 nun, AHw. 1188; gašan, AHw. 1188; CAD Š/2, 72;
kraliçe/prenses odası		e_2-mi_2,
krallık	šarrūtum	nam-lugal(-la), SAİL 151; CAD Š/2, 72; AHw. 1190
krallık yapmak		nam-lugal …ak,
krallık, hükümdarlık, beylik	enūtum bēlūtum šarrūtum	nam-en, AHw. 121; ISL 13; nam-en-na, nam-barag,
kredi, bağış, güven, itimat	qīptum	šu-la_2-a, AHw. 922; iksim, MSL 1, 20, 66; AHw. 922;
krema, kaymak	garûm, lišdum	ĝar$_{10}$/ĝar$_{11}$; ĝar$_{12}$ AHw. 282;
kurban etmek, boğazlamak		gu_2-tag,
kubbe, sema, gök, gökyüzü	šupuk šamê	ĝeš-he/ĝeš-he_2
kucak	sūnum utlum birkum	ur_2, MSL 3, 146, 274; AHw. 1059; ur_2-mu, MSL 9, 70, 9; AHw. 1444; du_{10}(-g), AHw. 129; CAD B 255;
kucaklama, bağrına basma		a_2-ĝar$_3$,
kucaklamak	edērum epēqum lapātum	gu_2 …la_2, AHw. 186; gu_2-da … la_2 SKI 195; $sila_3$, MSL 2, 130, IV 18; AHw. 222; tag, SAİL 126; AHw. 535;
kucaklamak, benimsemek		gu_2-da … la_2,
kucaklamak, kuşatmak	sahārum; târum	$ninni_2$
kucaklamak, yardım etmek		a_2-pad_3/pa_3(-d),
kucaklaşmak, ümit beslemek	edērum	gu_2 …la_2,
kudret, güç, şiddet, kuvvet, baskı	emūqum kiššūtum	usu, SAİL 334; AHw. 216; ni_2-ir_9, $šu_2$, SAİL 425; 545; AHw. 493;
kudretli, güçlü, kuvvetli, etkili	dannum	$liru_2$, lirum/$lirum_2$, $lirum_3$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
kuğu, martı, turna	uppûm	gambi^{mušen}; u_5-bi$_2$ ^{mušen},
kukla, maşa, aygıt, oyuncak	unūtum passum	eme-dar, du_3-šu, $^{ĝeš}a_2$-kar$_2$ ^{ĝeš}za-na bi-za, AHw. 839; ^{ĝeš}za-na … tag "kukla oynatmak",
kulağını kapatmak		ĝeštu$_2$ … šu$_2$, SL 98,
kulak	uznum	ĝeštu, ĝeštu$_2$ AHw. 1447; muštug$_2$, AHw. 1447; mu-uš-tug, AHw. 1447; Emesal: mu-uš-tuĝ$_2$ "kulak",
kulak vermek, sakin olmak		ĝeš …la$_2$
kulak vermek, dinlemek	šemûm, paqādum	ĝeš …tuku; ĝeš …kar$_2$; ĝeštu$_2$ …šum$_2$ ĝeš … kar$_2$; lugal-^{d}en-ki-ke$_4$ eridu-še$_3$ ĝeš mu-un-ši-kar$_2$-kar$_2$ "Kral Enki Eridu'ya kulak veriyor." StP 10, 1 V 13; ĝeštu$_2$ …du$_3$, ĝeštu$_2$ …ĝar, geštu$_2$-zu sukkal-ĝu$_{10}$ inim-ĝu$_{10}$-še$_3$ geštu$_2$-zu "Ey vezirim, sözlerime kulak ver!", StP 10, 1 I 4
kulak, işitmek, anlamak		ĝeštu$_2$(-g), SL 98;
kule, kale, hisar, sığınak, burç	ašar dimātim ašar samātim	ki-saĝ-ĝal$_2$-la, dim-dim,
kullanışsız uyumsuz		a-ga-iš-gi$_4$
kullanmak, baş vurmak		ḫi-li … du$_8$
kullanmak, yemek	akālum	gu$_7$,
kulp, sap, akort, ayar	šardappum	ni$_3$-dara$_4$-gu$_2$-si, MSL 7, 137, 275; AHw. 1186; kam$_2$,
kulübe	laḫaruḫšum	e$_2$-su-lum,
kulübe, kamış duvar/çadır	kupûm kikkišum	gi-sig$_3$, šudug$_2$, gi-du$_3$-a, AHw. 475;
kum yığını		saḫar-re-eš,
kum, çakıl	immanakkum ḫašlum	$^{na}_4$im-ma-an, $^{na}_4$im-ma-an-na, SAİL 399;
kuma	ṣerretum qadištum ši'ītum	dam-tab-ba, SAİL 557; AHw. 1093; dam-dam, lukur, SAİL 5; AKT 1. 77, 7; AHw. 891; usar,
kuma, bayan komşu	ši'ītum	mala, ušur, Emesal: u$_3$-šu-ru<usar, u$_3$-šu-ur$_2$

Türkçe	Akadca	Sümerce
kuma, ikinci eş	sinništum šanītum	dam- eĝir, AHw. 1047; 1167;
kuma, kült kadım	qadištum	nu-gig, SAİL 5; AHw. 891; Emesal: mu-gi$_4$-ib< nu-gig
kumandan, başkan	masûm	mas-su$_3$ SAİL 74; AHw. 619
kumaş, dokuma	palīlum šakattûm	ni$_3$-šu-gur-ra, BRM 4, 33, 33; AHw. 816; keten kumaş "^{tug}$_2$šа$_3$-ga-du$_3$", SAİL 384; AHw. 1139 sık kullanılan keten kumaş "gada-maḫ-ĝeš-la$_2$", süslü/desenli bir kumaş "^{tug}$_2$ur$_2$", SAİL 203; yün ve keten kumaş "tug$_2$-gada-ḫi-a",
kumaş/deriden bir merdane		ni$_3$-bar-šur-ra,
kumbara, hazine/ define(=gömü) sandığı	tupšinnum arānum	dub-šen, ^{dug}a-ra-num$_2$, AHw. 65;
kumpas kurmak, parsellemek		ni$_2$ …sig$_{10}$, sa$_2$ …sig$_{10}$,
kumru	summatum tarrum uršānum	tu^{mušen}, MSL 3, 113, 197; AHw. 1058; tu^{mušen} du$_2$-ru-na-bi (=duruna)-bi "Güvercinlerin kümesi, " Gud. Sl. A XXIX 8; dar^{mušen}, MSL 8/2, 172, 32; AHw. 1331; ur-saĝ^{mušen}, ur/ir$_7$-saĝ^{mušen},
kumru	 sukannīnum	AHw. 1434; tu-kur$_4$^{mušen}, AHw. 1055; yabani kumru "tu-kur$_4$", AHw. 1055;
kupa	kāsum	ĝa$_2$-ra-an-de$_2$-a, AHw. 454;
kurak arazi, kuru alan		parim,
kurak toprak, kuru alan	nābalum	pa-rim$_4$,
kurak, susuz		šur$_2$-ra$_2$,
kural, töre, düzen, gelenek	parṣum pelludûm ihrum	pi-lu$_5$/lu$_8$-da, AHw. 853; pi-lu$_5$-da u$_4$-bi-ta e-me-am$_3$ "Töre o zamandan beri vardır. " CIRPL Ukg. 4 B-C VII 26-28 ; pi-lu$_5$-da-^{d}ba-ba$_6$ nin-a-na-še$_3$(=nin-ani-ak-še$_3$) en$_3$ im-ma-ši-tar "Tanrıça Baba'nın, sahibesinin törelerini yerine getirdi. " Gud. St. E II 5-8 ; ša-ba-du-ga, ni$_3$-zu, AHw. 368;

Türkçe	Akadca	Sümerce
kurbağa	muṣa'irānum	bi-za-za, AHw. 678;
	irānum	bi_2-za-balaĝ-$gir_5^{ku}{}_6$; bil_2-za, bil-za-za, AHw. 386;
	muṣa'irānum	ne-za-za, SAİL 172; AHw. 678; kara kurbağası "$kiĝ_2$-$tur^{ku}{}_6$",
kurban	ginûm	gi-na SAİL 85; 457; 480; AHw. 290
	muḫrum	diš, SAİL 85; 457; 480; kun-saĝ(-$ĝa_2$), SAİL 77; AHw. 669;
	bīrum	$maš_2$, SAİL 76; AHw. 130;
	šuginûm	šu-gi-na, MSL 13, 118, 141; AHw. 1260;
	nīqum	siskur, SAİL 438; AHw. 793; CAD N/2, 252;
	nisakkum	nisaĝ, MSL 3, 136, 87; AHw. 794;
	guqqûm	aylık kurban "gug", SAİL 591; AHw. 298;
	s/šattukkum	düzenli yapılan kurban "sa_2-du_{11}", SAİL 457;
kurban etmek	naqûm	bala, AHw. 744;
		ĝeš ... tag, VS 14, 34 V 5; 1 udu 5-ne-ne-kam e_2-$še_3$ ĝeš e-tag "Bir koyun 5 kişi tarafından ev için kurban edildi". Nik. 25 VII 6
		lugal-an-da $ensi_2$ lagaš(a)^{ki}ke_4 ĝeš be_2-tag "Lugal-anda, Lagaš şehir beyi (onları/koyunları) kurban etti". BIN 8, 371, 13-14;
		1 udu-nita $ensi_2$-ke_4 absu ĝeš be_2-tag "Bir koçu Şehir beyi Absu'da kurban etti". VS 14, 128 I 1-4;
		gu_4 ... gaz bur ..... gi_4, tag-tag-ga, SL 273;
	ṭabāḫum	šum, AHw. 1375;
kurban etmek, feda etmek		bal/ba-al, SAİL 9;
kurban etmek, kesmek, boğazlamak	palāqum	tun_3, CT 12, 10 II 34; AHw. 814; ĝeš-ḫaš.. aka, SL 104;
kurban kabı	maqqûm	da-ri_2, TCL 10, 28, 10; AHw. 607,
	adagurrum	^{dug}a-da-gur_5 AHw. 9;
	pursītum	^{dug}bur-zi, ; SAİL 349; AHw. 881;
	maqqītum	bal-tu_2; AHw. 607;
	nabrium	^{urudu}šen-a_2-la_2, AHw. 699
	kurkurrum	^{dug}ni_3-ta-kur_4, SAİL 97;
kurban, adak	kispum	ki-se_2-ga, SAİL 461; AHw. 487;
kurban, dua	ikribum	$šud_3$, SAİL 26; 438; CAD I/J 64; AHw. 396;
kurban, teklif, adak	kispum	ki-sig_{10}-ga,

Türkçe	Akadca	Sümerce
kurdele, sargı bezi, şerit, bağ	agittûm šaḫarrum	a-kid/ a-kid$_2$, AHw. 16; sa-ḫir, SAİL 104; AHw. 1209;
kurdeşen, isilik, iltihap, allık		kuš-gu$_7$,
kurmak, hazırlamak	elētum	ab.. du$_3$,
kurmak, düzenlemek, oynamak		kid$_3$, ki ...ĝar,
kurmak, kanıtlamak, yerleştirmek		dur$_2$-ki.. ĝar,
kurmak, koymak, hazırlamak	šuršudum	ki us$_2$,
kurmak, üye olmak		ka ...keš$_2$
kurmak, yaratmak, yapmak	banûm, epēšum	du$_3$ AHw. 103, 223-224; CAD B 81; CAD E 191; AWL 65;
kurmak, yerleştirmek		ki ...us$_2$
kurnaz, akıllı, mantıklı, hilekar	mūdûm	ereš$_5$, igi-bala, SL 120;
kurnazlık etmek, ustalık yapmak	awûm	galam, bala, galam-kad$_5$, SL 73
kurşun	abārum	a-ĝar$_5$, a-bar/bar$_2$; a-bara$_2$, AHw. 4; CAD A/1, 36;
kurşun levha, kılavuz, önder, örnek		lul-lul-na,
kurşun, kalay, tunç	annakum	an-na
kurt	barbarum	mu-bar-ra, AHw. 106; ISL 116; ur-bar-ra, AHw. 106; CAD B 108; TSL 42, 1-7;
kurt, tırtıl	nappilum mūnum	dubal/dubal$_2$, dubal$_4$/dubal$_6$ AHw. 740; niĝ$_2$-ki,
kurt/böcek, solucan	tūltum	ka-muš, MSL 4, 116, 15; AHw. 1369;
kurtarıcı	šubarrûm	^{lu}$_2$šu-bar-ra, SAİL 354; AHw. 1256,
kurtarmak, biriktirmek	elûm	ila$_2$, SL 124
kurtarmak, kaçırmak	ekēmum eṭērum	kar, SAİL 376, AHw. 194; šu...bar, AHw. 264; sur,
kurtarmak, tutmak	maṣārum	sur, AHw. 619-620; AWL 246;
kurtulmak, kaçmak		gud$_2$, a$_2$-ni ...-ra-e$_3$, SL 11;
kurtuluş	andurānum	ama-ar-gi$_4$, AHw. 50; CAD A/2, 115;
kuru		dar, 10 ku$_6$-dar-ra ur-^{d}nin-gir$_2$-su nimgir-re(=nimgir-e) šu ba-ti "10 kurutulmuş balığı Ur-Ningirsu, tellal teslim aldı." DP 32, VII 6-9;

Türkçe	Akadca	Sümerce
kuru (olmak), kuru, susuz, yavan	abālum šābulum	ḫud$_2$,
kuru ağaç		ĝeš-bala,
kuru olmak, kurumak		du$_{10}$/dug$_3$-a-ak,
kuru ot, kamış, hasır, saman, çöp		in-bul$_5$-bul$_5$,
kuru, kuraklık		a-ba-al, AHw. 3;
kuru, kuru olmak, kurutmak	abālum, ablum šābulum	ḫad$_2$, ḫad$_2$-du, SAİL 381AHw. 1120; SAİL 381; UET 4, 189, 10; AHw. 6;
kuru, kurumuş		ĝeš$_3$-bir$_2$ (-ra), dar-ra, 10 ku$_6$-dar-ra ur-^{d}nin-gir$_2$-su nimgir-re šu ba-ti "10 kurutulmuş balığı Ur-Ningirsu, tellal teslim aldı." DP 32, VII 6-9;
kuru, susamak, susuz, hararetli	ṣamûm; ṣūmum	imma, AHw. 1081;
kuru, susuz, yavan	naḫrum šābulum	ab-ḫi-ir, AHw. 715; a1$_2$, AHw. 1120;
kuru, verimsiz, kısır, kurak	errum	ĝeš-gibil$_2$, BAW 2, 85, 14; AHw. 244;
kuru/suyu kesilmiş nehir yatağı		ša$_3$-su-ga,
kurucu, yaratıcı, tevlit eden kişi	bānûm	nu$_7$,
kurul toplantısı		unkin-ĝar-ra,
kurul, meclis, takım, toplantı	puḫrum	da-gan, AHw. 876; ub-šu-unkin-na, kilib$_3$-ĝal$_2$
kurulamak, kurutmak, ilerlemek	šabāṭum	ur$_3$,
kurulamak, silmek		šu ...gur/gur$_{10}$
kurum, dernek, kuruluş		e$_2$-ku$_4$, e$_2$-kur$_9$,
kurum, şirket, türbe(=mezar), sığınak	eššum, bītum	eš$_3$, AHw. 132, 259; CT 12, 2 IV 2;
kurum, temel, tesis	uššum	mul$_2$,
kurumak	rašākum	tuḫ, MSL 4, 124, 9; AHw. 960; maš-gid$_2$, MSL 4, 124, 9; AHw. 960;
kurumak, kesilmek, kurutmak		Emesal: šu-ru-ub<Emesal: ša-ra(-g),
kurumak, kurutmak	abālum	a1$_2$, AHw. 3; šarag,
kurumak, kurutmak, çekilmek		ša-ra(-g), ša ...di$_5$

Türkçe	Akadca	Sümerce
kurumak, kurutmak, kuru, susuz	šābulum	šābulum
kurumuş/kuru palmiye yaprağı		^{ĝeš}eme-šu-ru-ug,
kurumuş/kurutulmuş su kuyusu		niĝ$_2$-a$_2$-si$_3$-ga,
kuruntu, hayal, önsezi, görüş		maš$_2$-ĝi$_6$,
kurutmak, çekilmek, kurumak		lah, SL 155 a-ta … e$_{11}$,
kurutmak, kurumak	abālum	a-ba-al, aḫ, aḫ$_3$, aḫ$_6$ AHw 3; šarag$_x$(UD. SAR), šu-ru-ug,
kurye, haberci	mār šiprim	lu$_2$-ĝeš-gi, NG 3, 135; e-gi$_4$-maškim, maškim-e-gi, a-kin, AHw. 1245; a-sig$_5$, AHw. 615;
kurye, koşucu, atlet, ulak, haberci	lāsimum	^{lu}$_2$kaš$_4$ SAL 202; AHw. 539; lu$_2$-kaš$_4$,
kusmak	arûm	buru$_8$, CT 18, 36 II 19; SAİL 2; AHw. 72;
kusur, hata, eksiklik		ši-ši,
kusursuz, eksiksiz, mükemmel	gitmālum šuklulum	aš-ša, aš-ša$_4$ bu, bu$_2$, AHw. 294; šar$_2$ šu-du$_7$, suḫ$_3$-saḫ$_4$,
kuş	iṣṣurum	mušen, AHw. 390; CAD I/JK 210; TSL 57, 1-16; ISL 160; MSL 3, 100, 53; SAİL 78; kin-gi$_4$-a mušen-gin$_7$ a$_2$-dub$_2$ i$_3$-de$_2$-e "Haberci kuş gibi, kanat çırpıyor", TSL 57, 12; mušen, AHw. 390; u$_5$-ad, AHw. 390;
kuş kanadı, yüzey		niĝ$_2$-ur$_5$-ra,
kuş sesi		di-li-bi-pi-la, di-li-ib-pi, ti-ku-ti-ku-ma-e, ti-ri$_2$-da,
kuş sürüsü		buru$_4$-dugud^{mušen}, mušen-buru$_5$,
kuş türleri		a-dar-dar^{mušen}, a-dar-dar-ra^{mušen}; a-ĝi$_6$-a-ĝi$_6^{mušen}$, ab$_2$-du^{mušen}, ad$_2$-du$_7^{mušen}$, ad$_2$-du$_7^{mušen}$, akan-ni, ambar-dag^{mušen},

Türkçe	Akadca	Sümerce
kuş türleri		an-gir$_2^{mušen}$; anše-bar^{mušen}, aš-iš^{mušen}, ba-an-tum$_2^{mušen}$, arad$_2$-da^{mušen}, arad$_3$-da^{mušen}, buru$_4$-ḫur^{mušen}, buru$_4$-sig$_{17}^{mušen}$; buru$_5$-ad$_2^{mušen}$, buru$_5$-az^{mušen}; buru$_5$-(BAD. BAD)-ba^{mušen}, buru$_5$-edin-na^{mušen}, buru$_5$-gir^{mušen}, buru$_5$-gi-zi^{mušen}, buru$_5$-ḫabrud-da^{mušen} buru$_5$-kar-kid^{mušen}, buru$_5$-kar-kid^{mušen} buru$_5$-kar-kid^{mušen}, buru$_5$-kišig$_2^{mušen}$, buru$_5$-nita^{mušen}, buru$_5$-sig$_7$-sig$_7^{mušen}$, buru$_5$-tir^{mušen}, buru$_5$-zu$_2$-lum-ma^{mušen}, buru$_5$-tur-tur, da^{mušen} da-dar^{mušen}; dar-gi-zi^{mušen} dar-ni, dar-si$_{12}$-si$_{12}^{mušen}$ dar-zi-zi^{mušen}; dub-la$_2^{mušen}$ dub-la$_2^{mušen}$ dub-ti^{mušen}, dug$_3^{mušen}$ DUN$_3$. GI. ŠA$_6^{mušen}$, dur^{mušen}, dur$_2^{mušen}$ dur-ru-um^{mušen}, e-zi-gan^{mušen}; EN. TI^{mušen}, en-gin$_7$-kal^{mušen}; en-kar^{mušen}, eren-gur$_{23}$(ŠE. ŠE. KÌN)-si^{mušen}; e-sig^{mušen} ga-i- gambi^{mušen}; ga-kad$_4^{mušen}$, ga-kid^{mušen}; gam$_4$-gam^{mušen}, gam$_2$-gam$_2^{mušen}$; gi-gir$_{11}^{mušen}$; gi-keš$_2^{mušen}$; giriš-šita$_3$-na^{mušen}; gu$_2$-bi$_2$-tum^{mušen}, gu$_2^{mušen}$ gu$_2$-sur^{mušen}; gu$_2$-sur-ra^{mušen} gu$_2$-ur$_5^{mušen}$ SL 87 gu$_3$-keš$_2^{mušen}$, gud-da^{mušen}, gud-du$_7^{mušen}$; gud-te^{mušen}; gur$_8$-gal^{mušen} ĝa$_2$-ĝa$_2^{mušen}$, ĝir$_3$-babbar^{mušen} ḫar-ḫar^{mušen} ḫar-NI. ZI^{mušen}; i-ra$_2$-ni^{mušen}, idigna^{mušen}; igi-ĝeštin-na^{mušen}; igi-gud-du$_7^{mušen}$, igi-la$_2^{mušen}$ igi-mušen-na^{mušen}, igi-nita^{mušen}, il$_2^{mušen}$

Türkçe	Akadca	Sümerce
kuş türleri		inim-bal-bal^{mušen}, ir$_3$-mul^{mušen}; ir-ir^{mušen}, ir-ir-šita$_4$ ^{mušen}, ir-kun^{mušen} ir-ni^{mušen} i-zi^{mušen} mi-sa-az^{mušen}, mu-dim^{mušen}, mu-ši-ru-um^{mušen}, muš-gu$_7$ ^{mušen}, muš-gu$_7$ ^{mušen}, muš-lah$_4$ ^{mušen}; muš-lah$_5$ ^{mušen}, muš-niĝ$_2$ ^{mušen}; muš-UD-LU^{mušen}, NAM-dar^{mušen}, ni$_2$ ^{mušen} ^{d}ni$_2$-namma-maš^{mušen}, niĝ$_2$-ga-mu-du-um^{mušen}, niĝ$_2$-GA-mu-du-um^{mušen}, ^{d}nin-ki-ki^{mušen}; ^{d}nin-uš^{mušen}; nita$_2$ ^{mušen}, nu-erim$_2$-la$_2$ ^{mušen}, nu$_{11}$ ^{mušen}, peš^{mušen} ri-gi^{mušen}, ri-ĝiš^{mušen}, ru-ru-buru$_5$ ^{mušen}, ri$_6$-ri$_6$ ^{mušen}, ka-am-ka-am^{mušen}, kar-kid^{mušen} maš^{mušen} ki-ib-šu^{mušen} kib^{mušen}, kir$_4$-babbar^{mušen}, kiši$_6$-bar^{mušen}; kiši$_6$-bar-gu-ru-ug^{mušen} kislah^{mušen} ku-ru-ug/kur-ug^{mušen}, ku-ru-uk^{mušen} AHw. 513; kur-ma-dal^{mušen}, kur-ma-di-lum^{mušen}; saĝ-ki^{mušen} saĝ-ki-ur$_3$-ra^{mušen}; sipad^{mušen}, sig^{mušen}; sig^{mušen}; su$_7$ ^{mušen}, sud$_3$-da^{mušen} ša^{mušen}, ša$_3$-ḫab$_2$ ^{mušen}, ši-ig-ši-ig^{mušen}, ši-il-lum-gu^{mušen}, AHw. 1236; ši-ši-ig^{mušen}; šuba$_8$(LAM. SAĜ)-la$_2$ ^{mušen}, tar^{mušen} ti-gi$_4$-lu^{mušen}; ti-ri$_2$-da^{mušen} tir-du^{mušen}, tir-dug$_3$ ^{mušen}; u$_4$-az^{mušen}; u$_4$-ra$_2$-bu^{mušen}, UD-ša^{mušen}; u$_5$-az^{mušen}; u$_5$-ĝeš^{mušen}; u$_5$-gun$_3$ ^{mušen} ud-UR^{mušen}, ug-tur$_3$ ^{mušen}, um-nu-ur$_5$ ^{mušen}, un^{mušen} unug-lu$_2$ ^{mušen}, ur$_5$-mul^{mušen};

Türkçe	Akadca	Sümerce
kuş türleri		uz-gi$_4$^{mušen}, u$_2$-du^{mušen}
		u$_2$-sig^{mušen}; u$_3$-a^{mušen},
		u$_3$-ku-ku^{mušen},
		u$_3$-ku-ku-ba-uš$_2$^{mušen}
		zeḫ$_x$(ŠUL)^{mušen}; zu$_2$-keš$_2$^{mušen}
		zu$_2$-ses^{mušen},
		muš-niĝ$_2$-gu$_7$^{mušen},
		muš-^{d}nin-ka$_6$^{mušen};
		adab^{mušen}
	arabûm	a-zag-gana$_2$^{mušen};
	usukānnum	bi-za-za-ĝu$_3$-balaĝ-di-kar-gir$_5$-za-na,
	tibnim	bi$_2$-za-za-ĝu$_3$-balaĝ,
		bibra^{mušen} SAİL 550;
	kur tibnim	bibra-kur^{mušen}
	bibrûm	buru$_4$-gi^{mušen},
	usigum	dur$_2$-bad$_3$^{mušen}, dur$_2$-šul^{mušen};
	durumum	e-li^{mušen}, e-sig$_{17}$^{mušen};
	kuzbānum	e-zi^{mušen},
		gir-gi-lum^{mušen}; gir-gi$_4$-lu^{mušen}; gu$_2$-
	girgilum; ṣâkum	bi$_2$^{mušen};
		gu-bi$_2$-tum^{mušen};
	kupītum	gur-gur^{mušen}; gur$_4$-gur$_4$^{mušen}
	kurkurrum	gur-in-nu-da^{mušen},
		ĝir$_3$-gi-lu^{mušen}; ĝir$_3$-mul^{mušen};
	kur tibnim	ĝir$_3$-pap^{mušen}; ĝiri$_3$-gid$_2$-da^{mušen}, ḫa-
	girgilum	mun^{mušen} ḫar^{mušen}
		ḫar-ĝa$_2$^{mušen},
	lallartum	ir$_3$-pap^{mušen} iri-gul^{mušen};
	qadûm	ir-ir^{mušen} AHw. 892;
	zibûm	i-zi-ga-na^{mušen};
	usukānum	lagab^{mušen}, lu$_7$-lu$_2$^{mušen},
	kutlum	li-li^{mušen}
	liligûm	ka-šu-ku$_5$-da^{mušen},
	ṣayyāḫum	ka$_5$-kar$_2$^{mušen}; kar-kar^{mušen},
	kirikarrum	kab-kab^{mušen}, ki^{mušen},
	kapkappum	^{d}ki-ki^{mušen},
	kibbum	ki-ib/ki-ib$_2$^{mušen}; ki-ib-^{d}nin-ka$_6$-maš-kir$_4$-
	girgilum; ṣâkum	gi$_4$-lum^{mušen},
	kirikarru	ki-nin-ka$_6$^{mušen},
	kurukkum	kiri$_6$-kiri$_6$^{mušen}; kir$_4$-mul^{mušen},
	iṣṣūr ša kubšim	kur-ug^{mušen}, ku-ru-ku-ku^{mušen};
	marratum	saĝ-gi^{mušen}; saĝ-gi$_4$^{mušen}; ses^{mušen}, še-
	kaprum	ur$_2$^{mušen};
		šu-sur^{mušen},
	šeššekum	šeg$_5$-šeg$_5$^{mušen} ; AHw. 1220;
	marrum	šeš^{mušen}, SAİL 331;
	ḫāzûm	šu-lu$_2$^{mušen}, AHw. 339;
	ḫuqum	šu-nu^{mušen},
	terterrum	ter-ter^{mušen}, AHw. 1350;
	tigi(l)lûm	tu-dellu^{mušen}, AHw. 1365;

Türkçe	Akadca	Sümerce
kuş türleri	tudellum	tu-gul-la^{mušen},
	kilīlum	u_4/u_5-geš^{mušen};
	lallartum	u_5-munu$_4^{mušen}$;
	qaqûm	u_5-sim^{mušen}, AHw. 901;
		u_8-a^{mušen}, ubur$_3$-ru^{mušen}, ubur$_3$-ri^{mušen}, ugu-du$_3^{mušen}$,
	naḫīrum	ur-bi-ku$_4^{mušen}$; uru^{mušen},
	ibum	u_3-gun$_3^{mušen}$,
	tarrum	um-gi-du$_7^{mušen}$, um-ḫur^{mušen},
	umum	um-ma^{mušen}, AHw. 1417;
	samsammum	za-am-za-am^{mušen},
	šapītum	za-pi-tu$_2^{mušen}$, za$_3$-dar^{mušen},
	ṣā'idum	za$_3$-niĝin^{mušen},
	zapḫum	za$_3$-pi-ḫu-um^{mušen},
	usukānum	zag-gana$_2^{mušen}$, zag-gun$_3^{mušen}$;
	sayyāḫum	zu$_2$-šu-ku$_5$-da^{mušen},
	pingum	zu$_2$-piš^{mušen},
	tigi(l)lûm	cennet kuşu "zum-bi^{mušen}",
	ṣā'idum	dalgıç kuşu "ḫe-bad^{mušen}",
	saḫḫirum	gam$_3$-gam$_3^{mušen}$
	ṭabbi'um	gece kuşu, yarasa "ninna^{mušen}",
	atmum	küçük kuş, küçük hayvan
kuş, kartal	urinnum	ḫu,
kuş/hayvan dışkısı, gübre	kisalluḫum	erida$_2$, eribura,
kuşak, bağ, kemer	patinnun	a$_2$-gu$_4$-ḫu-um, CT 18, 24; AHw. 848;
	šerṭum	tug$_2$-bar-min$_3$, MSL 10, 133, 204; AHw. 1219;
		tug$_2$-ni$_3$-dara$_2$-gala$_2$-sir$_2$-ra, SL 279;
	riksum	dib-ba, AHw. 984; ISL 46;
kuşak, kayış, kılıç/pala, kemer	šibbum	mir-ša$_4$,
		mir, MSL 9, 204; AHw. 1226;
kuşak, korse(=sargaç), kayış, bağ	ḫuṣannum	^{tug}$_2$niĝ$_2$-ib$_2$-la$_2$, SAİL 597; AHw. 361;
	paršigum	^{tug}$_2$bar-si, HW. 836;
	nēbeḫum	^{tug}$_2$ib$_2$-la$_2$, AHw. 773;
kuşatma	usurtum	ĝeš-ḫar-ḫar, AHw. 1439;
kuşatmak, çevirmek	išiktum	aya$_4$,
	lawûm	da$_5$,
	saḫārum	niĝin$_2$, AHw. 541; CAD L 69;
	lawûm	dab/dab$_5$, dab$_6$, AHw. 541-542;
		sig/si(-g), Gud. Sl. A XXVI 5;
kuşatmak, çevrelemek, dönmek	ṭapālum	ni$_2$ ...kar$_2$-kar$_2$; ĝiri$_3$ ...niĝin
kuşatmak, etrafını çevirmek	lawûm sahārum	dab$_6$
		da$_5$,
kuşatmak, kilitlemek	pâdum	ur$_5$, MSL 3, 52, 15; AHw. 808

Türkçe	Akadca	Sümerce
kuşatmak, kucaklamak, çevirmek	ašāšum	kara$_2$, SL 135; ur$_4$, AHw. 79;
kuşatmak, sıkıştırmak		da$_5$,
kuşburnu, kekik, tıppi bir bitki	šarmadum	^{ĝeš}maš-guru$_5$, SL 170; ^{šim}bu$_{13}$-lu-ḫum, ^{šim}ni-gi$_4$-tum,
kuşkulanmak, korkmak		su …zig$_3$,
kutlama, sevinç, tören	rišātum	ul, AHw. 1012; ISL 39; li-li,
kutlamak, inceleme		kur-ku/ ku$_4$
kutsak su kabı	agubbûm	^{dug}a-gub$_2$-ba, SAİL 579; AHw. 17;
kutsal	qašdum	ku$_3$(-g) tam-ma, AHw. 906; sipa(=sipad)-bi e$_2$-ku$_3$-ga mu-du$_3$-e "(Adı geçen) o çoban kutsal tapınakta onu yapıyor. " Gud. Sl. A XVI 25; ^{d}ĝa$_2$-tum$_3$-du$_{10}$ mu-ku$_3$-zu du$_{10}$-ga-am$_3$ "Ey Gatumdu, senin kutsal adın güzeldir. " Gud. Sl. A III 9;
kutsal koruma, önlem, hediye	rīmūtum	ubara, AHw. 987;
kutsal ağıt, sızı/ağrı, feryat, sinyal	ikkillum rigmum	akil/akkil$_2$, SAİL 92; AHw. 369;
kutsal alan, yer, bölge	mātum	muš$_2$/muš$_3$, CT 12, 11 III 31;
kutsal emanetlerin saklandığı kutu	kummum	niĝar, barag-sig$_5$/sig$_9$-ga,
kutsal himaye, teşvik, canlı		zi-ša$_3$ … ĝal$_2$,
kutsal nizam		me-šar$_2$-ra,
kutsal saymak, şükretmek		šu …e$_3$
kutsal sığınak, barınak, misafirhane		eš$_2$-dam-ku$_3$; St. P 10, 222;
kutsal su kabı	maslaḫtum nātiktum	^{dug}a-su$_3$, ARM 7, 84, 6; SAİL 579; AHw. 618; ^{dug}nam-tar, MSL 7, 92 d; AHw. 766;
kutsal yağ sürmek, yağlamak	egûm; eqûm	šembi, šembizi, šem-bi-zid
kutsal yemek	šūkultum	ša-ku$_8$-ul-tum,
kutsal yer, kült merkezi	takšītum	ku$_3$-ĝal$_2$ ki-zah$_3$,
kutsal yer, tapınak, ambar	kumum urnakkum	ĝa$_2$-nun, ĝa$_2$-nun(-na), SAİL 324; AHw 506 uri$_3$-na, du$_6$-ku$_3$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
kutsal, akıllı, temiz, zeki olmak	ebbum; ellum namrum	daĝ$_2$,
kutsal, dinsel, mukaddes şarkı		šir$_3$-kug,
kutsal, mübarek, mukaddes bölge		unu$_2$-RI-banda$_3$,
kutsal, tanrısal, ilahi simge	maṣraḫtum	^{ĝeš}tukul-šu-nir,
kutsal, temiz, katkısız, namuslu		maš$_3$, SL 171;
kutsal/ilahi yatak		^{gi}na$_2$-gi$_4$-rin-na,
kutsal/törensel temizlik		šu$_4$-luḫ,
kutsamak, dışarı çıkmak, korkutmak		šu … e$_3$
kutsamak, takdis etmek		šu …e$_3$
kutsamak, yağlamak, yok olmak		peš$_5$,
kutsanmış adak		niĝ$_2$-a-ru,
kutu, kap, boru, şişe	ḫupḫuppum	ḫub-ḫub,
kutu, çekmece, sandık	pattum pišannum	^{gi}ba-an-du$_8$, MSL 7, 47, 22; AHw. 849; im-te$_6$, AHw. 867;
kutu, kap, şişe, kaı	tākaltum	^{ĝeš}tun$_3$;
kutu, sandık, çekmece	buginnum pitnum	bunin, MSL 2, 128, 23; AHw. 136; SAİL 53; AHw. 869-870;
kutu, sandık, sepet, sele, ka		^{gi}pisag$_2$,
kutu, şişe, kap		^{ug}bur
kutup yıldızı	addarum šit	mul-sipa-zi-an-na, MSL 4, 50, 4; AHw. 1250
kutup, direk, sırık	mudulun	sal$_2$/sal$_3$,
kuvars, bir taş türü		^{na4}šu-ḫu-um, ^{na4}piriĝ-gun$_3$, St. F. 7;
kuvvet, baskı, güç, şiddet, kuvvetli	abarum emūqum	liru$_2$, lirum/lirum$_2$, lirum$_3$, a$_2$-kal, am, AHw. 216; ISL 63; gu[illegible], šu, AHw. 216; ISL 58;
kuvvet, güç, kudret, etkinlik	dannūtum dunum kiššūtum emēqum	SAİL 461; AHw. 177; 161 bad$_4$, [illegible]i-ga, gaba-di[illegible]425; 545; AHw. 493; kiš, SAİL [illegible]216; CADE 157; a$_2$ ma-an-sum "O bana gu[illegible]ç verdi". a$_2$, ne$_3$, AHw. [illegible] Kendi kuvveti neo[illegible]eniyle "a$_2$-ni-ta",
kuvvet, şiddet, yeterli	gabagallum	gaba-ĝal$_2$

Türkçe	Akadca	Sümerce
kuvvetli, güçlü, sağlam	dannum maḫḫum nēmelum	kal, kala-ga, SAİL 322; AHw. 161; maḫ, MSL 2, 139, 23; AHw. 418; lu_2-a_2-tuku, AHw. 776; CAD N/2, 157; na-ma-su (=nu-ma-su) lu_2-a_2-tuku nu-na-ĝar "Dul kadınlar kuvvetliye teslim edilmedi. " Gud. St. B VII 44; uru_6, u_{18}-ru(-n) kuvvetli kral "lugal-kala-ga",
kuvvetli olmak, önemli olmak	kabātum pagālum danānum	dugud, SAİL 445; AHw. 416; kur_4, CT 12, 25 I 9; AHw. 808; a_2-tal_2, kala(-ga) AHw. 159; CAD D 81;
kuvvetli, dayanıklı		an-nu-gi-a, SL 20;
kuvvetli, etkili bir sese sahip olmak	raṣānum	zu-lu-un,
kuvvetli, güçlü	dannum kubbûm	kal-la,
kuvvetli, güçlü, sağlam olmak	danānum	uru_{16}, a_2-nun-ĝal$_2$
kuvvetli, sağlam, yetenekli		$niĝ_2$-kalag-ga,
kuvvetli/sağlam olmak, güçlü olmak	patānum	dun, AHw. 847;
kuvvetsiz, zayıf, güçsüz		a_2-nu-ĝal$_2$,
kuvvetsizlik, güçsüzlük		$niĝ_2$-sig-ga,
kuyruk, kanal	zibbatum	kun, AHw. 1523; ISL 80; ^{uzu}kun, MSL 9, 70, 15; AHw. 1523; kun-su_3,
kuyruk, sığır kuyruğu, ısırgan	buṣinnum	^{geš}gi-zu_2-lum-ma,
kuyu değneği	dulûtum	a-ga-bal, AHw. 175;
kuyu suyu	mê šurim	a-sur-ra,
kuyu, sarnıç, çukur, oyuk	būrtum	pu_2, MSL 2, 128, 15; SAİL 511; AHw. 141; isi, SL 130; an-gur_4,
kuyudan su çekmek	mullûm; sabûm	si,
kuyumcu, kuyumculuk	zadimmum šukuttum	zadim, AHw. 1502; ku_3-dim_2 gi_4-gi_4-lum, u-dur, unu_{12}, ISL 59; ni_3-gal_4-la,
kuzey	ištānum	im-si-sa_2, SAİL 399; AHw. 399; tu_{15}-mer, mer

Türkçe	Akadca	Sümerce
kuzey rüzgarı, karayel	ištānum	mer, ^{tumu}si-sa$_2$,
kuzgun, karga	āribum	uga/ uga$_x$(NAGA), AHw. 68; u$_2$-ga^{muŝen};
kuzu	puḫādum	sila$_4$, SAİL 252; AHw. 875
		šu-niĝin$_2$ 11 udu 1 sila$_4$ ... ĝeš e-tag "Toplam 11 koyun (ile) 1 kuzuyu o kurban etti". VS 14 34 V 1-5; 1 sila$_4$ ^{d}baba$_6$ sa$_6$-sa$_6$ ... ĝeš be$_2$-tag "Bir kuzuyu o tanrıça Baba için kurban etti". VS 14, 5 I 1-6; 7 udu 2 sila$_4$ 5 maš "7 koyun, 2 kuzu, 5 oğlak", P 66 X 6
		adak kuzusu "maš$_2$-ḫul-dub$_2$-ba,
		dişi kuzu "kir$_{11}$", SAİL 252; AHw. 876; mi$_2$-u$_8$, SL 175;
	mašḫulduppûm	erkek kuzu "sila$_4$-nita" AWL 295; VS 14, 179 I 1;
	puḫāttum	sila$_4$-uzu$_3$, SAİL 252;
		ilkbahar kuzusu "sila$_4$-nim",
	buqamtum	kırkılmamış kuzu "sila$_4$-nu-ur$_4$"
	kalūmum	kırkılmamış dişi kuzu "kir$_{11}$-nu-ur$_4$"
		körpe kuzu "kir$_{11}$-nim, AHw. 357;
	buqāmum	sila$_4$-nim, AHw. 357; CAD H 245;
	ḫurāpum	kurbanlık kuzu "sila$_4$-gaba",
		süt kuzusu "sila$_4$-ga-sub-ba, sila$_4$-ga VS 14, 159 IV 2
	ḫurāptum	šu-niĝin$_2$ 5 udu 4 sila$_4$ 6 maš maš-da-ri-a-didli iti-udu-še$_3$-še-a-^{d}nanše-ka bara$_2$-nam- tar-ra mu-na-de$_6$ "Toplam 5 koyun, 4 kuzu, 6 oğlağı değişik zamanlardaki kurban adağı olarak o tanrıça Nanše'nin besi ayında Bara-namtara'ya götürdü. " DP 206 VII 1-5;
	salḫum	kir$_{11}$-ga,
kuzu		sila$_4$-su$_3$-a, TC 3, 90, 33; SAİL 252; AHw. 1015;
		sütle beslenen körpe kuzu "sila$_4$-ga-sub-ba, sila$_4$-gub",
		dişi kuzu "^{udu}bar-munus",
	parratum	erkek kuzu "sila$_4$-nita",
kuzu ağılı		e$_3$-li,
kuzu, toklu	parrum	^{udu}bar-gal, SAİL 74; MSL 8/1, 53, 4; AHw. 834;
küçük	ṣehrum	tur, banda, AHw. 1088; CAD Ṣ 179; amar-ban$_3$-da-ĝu$_{10}$ "Benim küçük danam", AOAT 5, 88, 57; amar-ban$_3$-da-gim "küçük bir dana gibi", pirig-ban$_3$-da-gim "küçük bir aslan gibi", SRT 8, 15; in-nu šeš-ban$_3$-da-zu-ne si$_3$-ke-ne$_2$-

Türkçe	Akadca	Sümerce
		eb "Hayır, küçük kardeşlerine benzer yap!", JCS 25, 106; ban_3-da; šeš-gal šeš-ban_3-da "büyük kardeş, küçük kardeş", SGL 1, 32; anlayış, takdir, OEC 4, 152 VIII 50; AHw. 1338; küçük bir aslan gibi "pirig-ban_3-da-gim",
küçük bıçak, çakı		ĝiri$_2$-zal,
küçük çocuk, bebek	šerrum ašpaltum	du_5-mu-tur, AHw. 1217; $^{lu}{}_2$tur SAİL 144; AHw. 1217; henzer,
küçük görmek, hor görmek		igi ... tur,
küçük olmak	ṣeḫērum	banda, ḫar, AHw. 1087; tur, SAİL 144;
küçük tüccar, çırak	šamallûm	šaĝan
küçük, az	ṣeḫrum	ḫar, AHw. 1088; ISL 4;
küçük, genç		di_4, 6 1(ul) 2(ban_2) še-ba lu_2-di_4-di_4-la-ne "6 (kile), 1 şinik, 2 okka'lık küçük adamlara/gençlere arpa dağıtımı" Nik. 204 VI 3; DP
		157 X 4; didi,
küçük, genç, ast(=birinin buyruğu altında olan görevli), alt	aḫurrûm	ḫu-ru/ḫuru, ḫu-rum, ḫu-ru-um,
küçük, genç, önemsiz, sıradan (olmak)	ṣeḫrum; šerrum	genna, AHw. 1217;
küçük, önemsiz (olmak)	tamṭâtum	lal, lal$_2$
küçük/hafif olmak	mâṣum	bad, SAİL 69; AHw. 621;
küçük/önemsiz, kiracı,		gan-tuš-tur-ra,
küçüklü büyüklü	ṣaḫer GAL/rabi	tur-maḫ-ba, çoğul eki, SDb. 2000, § 44, 4; 104 gi e-tur-maḫ-ba "Küçüklü büyüklü 104 arşın kanal", VS 14, 100 III 1 gu_2-an-$še_3$ 43 lu_2 še-ba-tur-maḫ-ba še-bi 10 la_2 2(ul) la_2 1(ban_2) gur-saĝ-ĝal$_2$ še-ba lu_2-di_4-di_4-la-ne "Toplam 43 kişiye küçüklü büyüklü/ az çok arpa dağıtımı. Bunun için arpa 10 kile'den 2 şinik, 1 okka eksiktir. Bu gençlere arpa dağıtımıdır". BIN 8 359 XI 1-3; DP 116 XVI 1-3; STH 1, 2 II 1-3; Nik. 16 XII 1-3;
küçültmek	kusāpum ṣeḫērum	liš, tur, AHw. 1078; CAD Ṣ 120;

Türkçe	Akadca	Sümerce
küçümseme, saygısızlık, hor görme		su-lum,
küçümsemek, dudak bükmek	ganāṣum kalāṣum	bi-ri-ig, bir_2, a-tar … aka, a-tar … la_2
küçümsemek, alay etmek	ganāṣum	bir_2, a-tar … aka, a-tar … la_2,
küçümsemek, alaylı olarak gülmek	šanāṣum	$kiri_3$ …ur_5, AHw. 1162;
küçümsemek, hakaret etmek	dêpum	in.. dub_2
küçümsemek, hor görmek	zêrum aḫam nadûm	gu_2 … du_3, AHw. 1522; gu_2 … šub, igi-tur … gid_2,
küf, pas	šuḫtum	$šen_4$, šeknu$_x$(URUDU. İŠ. URUDU),
küfe, sele, kamış sepet, kova	panum pisannum maššûm	gi-gur, SAİL 383; AHw. 822; mezeĝ, mudla, gi-gur-da, MSL 7, 39, 45/7; AHw. 602;
küfe, kutu, sandık, sepet, sele	kuddum	$^{ĝeš}bugin_2$-ku_5-da, AHw. 499; dusu, dusu-bi munus-e nu-$guru_3$ "O küfeyi (artık) hiçbir kadın taşımıyor". Gud. St. B IV 5;
küfretmek, lanet etmek	arārum nazārum ezērum	$aš_2$ … sar, $aš_2$…bal, $aš_4$, CT 18, 48 III 11; AHw. 269, šu-lil_2-la_2 …du_{11}/e, baš /ba-$aš_2$, $aš_2$ …mu_2,
küfretmek, yemin etmek, ant içmek	nīš šarim tamûm	nam-$erim_2$ …ku_5,
küfür, sövgü, lanet, yemin, ant	mmītum pištum	nam-NE. RU, AHw. 599; e-mu, AHw. 869;
küfürbaz kişi		$^{lu}{}_2$nam-ku_5-ra_2,
kükreme, böğürme, yaygara	rimmum	mu_7-mu_7, CT 18, 39 II 25; AHw. 986;
kükreme, çığlık	nā'erum	saĝ-ki-gid_2, AfO 13, 46 IV 2; AHw. 709;
kükremek, bağırmak, haykırmak	ramāmum šagāmum	mur-ma-ra $ša_4$, gi_4, pirig-gin_7 an-ki-a i-ni-in-gi_4 "Bir aslan gibi sen gökte ve yerde kükredin". UET 6, 12, 7; ra ….. gi_4, ara_9, AHw. 1155; gi_4,
kükremek, haykırmak, gürlemek	ramāmum	mur-ma-ra $ša_4$, AHw. 949; mur … $ša_4$, mu_7,
kükürt	kibrītum	$piš_{10}$-itu_4, MSL 7, 141, 327; SAİL 461; AHw. 471;

Türkçe	Akadca	Sümerce
kül	dikmēnum ṭ/ditallum qitmum	de_3 SAİL 172; AHw. 169; de_3-dal, CT 19, 22 a I 4; AHw. 173; $didal_x$(NE),
		im-saḫar-na_4-kur-ra, SAİL 399; AHw. 924;
kül, kömür, mangal kömürü	idrānum tumrum	ne-mur,
külçe, kütle	lagappum	lagab, AHw. 527;
külçe, yığın, toprak	kirbānum	lag, UM 5, 153 V 2; AHw. 483;
külfet, ücret, kira, vergi		gu_2-na/un,
külfet, gelir, vergi, kira, yük, haraç	biltum	gu_2,
külot	sinbum	$^{tug}{}_2ni_3$-$dara_2$-$gala_2$-sir_2-ra, AHw. 1046 tug_2-tar, SL 280; $^{tug}{}_2$guz-za-us_2,
kült alanı	māḫāzum	ki-šu-peš, ki-šu-$peš_5$, AHw. 582;
kült görevlisi		lu_2-niĝ$_2$-dab-ba, lu_2-nindaba,
kült kadını	nakmum rappum bubbulum qadištum	a_2-kum, CT 12, 48 II 9; AHw. 722; rab, JCS 13, 128, 14; u_4-na_2-a, SAİL 381, AHw. 135; Emesal: mu-gi_4-ib, mu-gib_3 mu-gi_{17}-ib<nugig, nu-gig, nu-u_8-gig,
kült kadını, fahişe	musukkatum	$^{munus}u_2$-zug_2, SAİL 318;
kült merkezi, alan, bölge	manzâz ênim māḫāzum	bur_{11}, ki-šu(-k), AHw. 582; ki-šu-tag, AHw. 582; ki-utu, AHw. 582; $^{im}gu_2$-ne,
kült odası	tā'um	i_3-du_7,
kült oyuncusu	maḫḫûm aḫurrûm	$^{lu}{}_2$an-sal-la; lu_2-ĝeš-gi-saĝ-$keš_2$,
kült sanatçısı	nakmum	lu_2-geš-gi-saĝ-$keš_2$, AHw. 722; munus-ĝeš-gi, gala-tur(-ra),
kült yemeği	tākultum	ĝešbun/ĝešbun$_2$,
kült/dini merasim yapılan yer		gan_2-da,
küme, öbek	imtanûm	im-saĝ-$ĝa_2$,
küme, öbek, püskül, kuş tüyü	kezērum	suḫur,
küme, yığın	šipkum	u_5, še-zar, še-zar-maš, gurum/$guru_8$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
kümes, ağıl, kafes		du_2-ru-na, Gud. Sl. A XXIX 8; $tu^{mušen}du_2$-ru-na-bi (=duruna)-bi "Güvercinlerin kümesi, " Gud. Sl. A 29, 8 $duru_2$-na, $ĝa_2$-rig_7, e_2-tur/tur_3 AHw. 1327; ISL 90;
küp, geniş kavanoz	kirrum	gir_9, AHw. 484;
	maššum	$^{dug}gir_{16}$; gi-gur-da, AHw. 630;
küpe(altın/gümüş)	anṣabtum	an-za-ab-tum, ĝeštug-la_2-la_2, kam-kam-ma-tum, AHw. 54;
	ṭēmum	ĝeštug-la_2-la_2, AHw. 1385;
	unqum	$^{urudu}ni_3$-ĝeštug, $niĝ_2$-^{ĝeš}tug a-$ĝar_5$-ĝeštu, šu-gur, AHw. 1422;
küre, geometrik bir şekil	īn alpi	igi-gu_4,
kürek, bel, kepçe	titennum	$^{urudu}gi_2$-dim, ^{ĝeš}sa-du_8-a,
	gisallum	^{ĝeš}gisal,
kürek, bölüm, şube, yaprak	arum	pa, SAİL 295; AHw. 71;
kürek, dümen, kılavuz, rehber	gišallum	ĝisal, AHw. 292;
	itqūrum	$dili_2$ AHw. 404,
kürek, ısırık, gaga, diş		gug/gug_6,
kürek, kanat, serpen, kepçe	kultebum	^{ĝeš}mar-saḫar-ra, MSL 6, 117, 28; AHw. 505; mar-ru-um,
kürek, kepçe, kaşık, el arabası	marrum	^{ĝeš}mar ^{urudu}mar, SL 168;
kürk, beylik elbise	palâmum	kur_2, CT 12, 16 I 6; 18; AHw. 814;
kürsü, tapınak	paramāḫum	$bara_2$-maḫ, AOTU 1, 279, 34; SAİL 344; AHw. 829;
	barasiggûm	$bara_2$-si/sig_5-ga; SAİL 344; AHw. 106;
kürsü, sandalye	pīḫatum	gu-za-la_2
küs/küskün, dargın	ḫummurum	ku_5- ku_5(-du), SAİL 12; AHw. 355;
küsmek, darılmak	uḫḫurum	zal, SAİL 231; AHw. 1404;
küstah	šillatum	luga, AHw. 1236;
küstahlık etmek, küfretmek	saḫālum	te,
küstahlık, küfür	šillatum	inim-e_2-gal, SAİL 15; AHw. 1236;
küt olmak, küt, cansız	šelûm	si, CT 12, 9 III 3; AHw. 1211; idim, AHw. 1211;
kütle, yığın, taşkın	nakbatum	dugud, SAİL 69; 445; AHw. 721;
	bubbulum	idim, SAİL 69; 445; AHw. 721; u_4-na_2-a, SAİL 381, AHw. 135;

Türkçe	Akadca	Sümerce
	lagappum	lagab, AHw. 527;
kütük, ağaç gövdesi	kisittum	^{ĝeš}guru$_5$-uš, e-si-na
kütük, aşırı, fazla, ölçüsüz	upqum	lagab, MSL 14, 90, 33; AHw. 1425; na$_4$-gal-gal-bi lagab-ba (=lagab-bi-a) mi-ni-de$_6$ "O en büyük taşları yığınla oraya taşıdı. ' Gud. Sl. A XVI 6;
kütük, dokuma aleti kolu	uddum	uttu, uttu$_7$(TAG. KU),
kütük, kulp, ağaç boru		^{ĝeš}mud;
kütük, sal, tahta, kalas		^{ĝeš}ad,
kütük, tomruk, yığın,	kūrum takkassum	^{ĝeš}kur$_4$. ^{na}$_4$daĝ-gaz, SAİL 280; AHw. 1306;
kütüphane	bīt ṭuppim girginakkum	e$_2$-dub, e$_2$-dub-ba, e$_2$-kišib-ba, e$_2$-kišib$_3$-ba, im-gu$_2$-la$_2$. CAD G 86 im-gu$_2$-la$_2$-ĝeš-tuk, SAİL 399; AHw. 284;
küvet	narmakum	du$_{10}$-us$_2$-sa, AHw. 747;

L

Türkçe	Akadca	Sümerce
ladin		^{ĝeš}rad,
lahana	urûm zaḫannum nagappum baluḫḫum	^{sar}ḫe-e, MSL 10, 92, 262; AHw. 1436; zaḫan, MSL 3, 104, 4; AHw. 1503; maš$_2$-gu-la, LRBA 1, 86 XI 15; AHw. 709; šim-buluḫ; AHw. 101; ^{u}$_2$sum-kur, SL 241;
lahana, marul, pırasa	nagappum kismum	karadin$_2$, LRBA 1, 86 XI 15; AHw. 709; ga-raš-ni$_3$-ku$_5$-da, SAİL 9; AHw. 487;
lal, bir taş türü		^{na}$_4$gul-gul,
lale	ratuttum	u$_2$gi-rim-sa$_6$, CT 14, 19 III 2; AHw. 963;
lamba, ışık, fener, deniz feneri	edēpum nūrum	bun$_2$ bu$_7$, ne-gi-bu-um, SL 194;
lanet etmek, hakaret etmek, sövmek	arārum nazārum	nam.. ku$_5$ aš$_2$-bal … e, aš$_2$ … mu$_2$, AHw. 772; aš$_2$ …bala, aš$_2$ … mu$_2$, aš$_2$ …sar,
lanet, küfür, bela, yıkım	arratum	aš$_2$, aš$_2$-du$_{11}$-ga, AHw. 70; ir-dam, nam-tag-tag,
lanetlemek, küfür etmek	nazārum	aš$_2$, aš$_2$… du$_{11}$/e šu-lil$_2$-la$_2$ …du$_{11}$/e,
lapis lazuli, bir taş türü	uqnûm zaginnum abaḫšinnum	za-gin$_2$, ^{na}$_4$za-gin$_3$, AHw. 1426; SGL 2, 64; AHw. 1502; SAİL 586; za-gin$_3$-dim$_2$ "lapis lazuli işçisi", ^{na}$_4$za-gin$_3$-duru$_5$ "bir lapis
lapis lazuli, bir taş türü	nazaginnakkum	lazuli türü", SAİL 586; ^{na}$_4$za-gin$_3$-ĝeš-dili "lapis lazuli'den yapılmış tespih", ^{na}$_4$za-gin$_2$-na, "lapis lazuli'den bir kap türü", AHw. 771; gin$_3$ SL 82; su$_6$-za-gin$_3$-na

Türkçe	Akadca	Sümerce
Larsa		larsa^{ki} larsa^{ki} kalam-ma-ĝu$_{10}$-še$_3$ ḫe$_2$-em-mi-ĝar "Larsa (ve) ülkem için ben onu temin ettim." RA 71, 5/c, 6/1, 49-50 u$_4$-nug^{ki}, SAİL 461;
larva, böcek, tırtıl, kurt	mūnum nappilum	za-na zanabal/zanabal$_2$, zanabal$_3$, AHw. 673; za-na-bal, AHw. 673;
latife, şaka, oyun, eğlence, zevk	mēlultum	e-ne-di,
lavabo, küvet, çamaşır leğeni, kap	narmaktum	lahta/lahtan, CT 19, 31 III 9; AHw. 747; e$_2$-šu-luḫ-ḫa^{zabar}, bar-la$_2$,
leğen, çanak, küçük tas, kase	luṭṭum nalpatum ḫarûm rapaštum	lud, ^{dug}ḫa-ra, ^{dug}ḫara$_4$; AHw. 328; ^{ĝeš}a$_2$-na, a-zal, ^{ĝeš}kun, AHw. 955;
leğen, güğüm, kadeh, tas, kase	kāsum	^{dug}ka-a-su; AHw. 454; ka-lu$_5$,
leğen, küvet, kova, tekne	nemsûm rapaštum kannum	^{dug}šen-ni$_3$-šu-luḫ-ḫa, AHw. 777; ĝeš-kun, SAİL 203; 296; AHw. 955; ur$_2$-kun, ga-an-nu, AHw. 437;
leğen, yalak, tekne, çanak, kova	kuninum pattûm	kunin,
leğen, yıkama leğeni	šāḫum	^{urudu}šen-za-ḫum, MSL7, 145, 397; AHw. 1132; ^{dug}ni$_3$-luḫ,
leke, işaret, benek, spot		an-gal/gal$_5$, pe-en-du,
leke, yüz karası	ṭupullûm	su-lum-mar; sulummar,
lekelemek, dağlamak, damgalamak		zag ...šu$_2$
lekelemek, kirletmek	naṭālum	šu ...la$_2$ šu ...pe-el-la$_2$
lekesiz, kusursuz		gi-rin/rin$_2$,
lento, üst eşik		ga-du$_7$,
leopar, yabani hayvan	dumāmum	ur-šub$_5$-ku$_5$-da,
leş, ceset, kadavra	pagrum šalamtum	ad$_3$, AHw. 809;
levha, kalas, tahta, ilan levhası		^{ĝeš}mi-riza, kam$_3$, CT 12, 10 I 7; le-um, SKI 65, 206;

Türkçe	Akadca	Sümerce
leylek	laqlaqqum	a-ra-ak^{mušen}; a-rak^{mušen}; AHw 538; a-rig$_2$, AHw 538; rag(-rag)^{mušen}, SAİL 54; AHw. 538; u$_5$-sig$_7^{mušen}$, SAİL 54; AHw. 538; ĝiri$_3$-gid$_2$-da, AHw. 1027
	saqātum	li-li-bi-sig^{mušen}; li-li-gi-sig$_7$-sig$_7^{mušen}$, lib-lib-bi-sig^{mušen}; ti-gid$_2^{mušen}$, ti-gid$_2$-
	tigi(l)lû	lu$_2^{mušen}$ Gud. Sl. A V9; VI 10;
lezzetli, nazik		šim-lal$_3$,
-lı/-lu		-ta; dam-ĝar$_3$ unu^{ki}-ta "Uruk'lu tüccar", VS 14, 55 II 1-3 ;
libasyon/içki kabı	maslaḫtum	kun-du$_3$, kun-rim^{zabar},
lider, danışman	massûm	mas-su, AHw. 619; NG 3, 139;
lider/baş müzisyen		gal-nar,
lif, iplik, tel, yiv		ša$_3$-U. NU-a,
lif, kas	labiānum	^{uzu}sa-gu$_2$/bal, AHw. 524;
lif, şerit, kordon, sicim, tel, yün iplik		gu$_2$(-d),
liman, Pazar yeri	kārum	kar, AHw. 451-452; ISL 19; St. P 10, 230; uru-ne$_2$ ..... kar-siraran^{ki}-na-ke$_4$ (=kar-siraran^{ki}-ak-e) ma$_2$ bi$_2$-us$_2$ "Şehrine, Siraran limanına o gemiyi yöneltti. " Gud. Sl. A IV 4;
liman, rıhtım	kibrum; kārum naḫallum	piš$_{10}$, dir,
limana ulaşmak, demir atmak		kar ...us$_2$,
lir(=kirişli bir çalgı), çenk(=telli bir çalgı aleti)	sabītum	ĝeš za-bi-tum, MSL 6, 119, 123; AHw. 999 ĝeš zabitum,
	urzabītum	ĝeš ur-za-ba-bi-tum, AHw. 1437; sa-li, SL 221; ĝeš ar$_2$-re(-eš)
	sammûm	ĝeš zamin,
liste, küçük tablet, cetvel		pisan-dub, VS 14, 88 I 1; rig$_5$, im-gid$_2$-da, SL 125
litre	šapārum	gu, SAİL 559; AHw. 925; ba-ur$_4$, SL 27
loca, kulübe		ĝeš bunig$_2$-tur,
lokanta/Yemekhane, meyhane	eštammum	e$_2$-kaš, eš$_3$-dam, YNER 3, 74;
lor, çökelek		ga-murub$_4$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
lütfen, nazikçe		du_9-na-bi, SDb. 2000, § 49, 5; lütfen okula git "du_9-na-bi e_2-dub-ba-$še_3$ $du\text{-}u_3$",
lütuf, merhamet, acıma, iyilik	aḫulap gimillum	suḫ, MSL 2, 126, 2; AHw. 22; SAİL 592 šu, SAİL 354; AHw. 288;

m M

Türkçe	Akadca	Sümerce
mabet, tapınak, büyük tapınak	asīrtum kiṣṣum ekurrum māḫāzum parakkum ešgallum watmanum	e_2-saĝ, AHw. 80; ISL 84; zag-ĝar-ra, SAİL 324; 332; AHw. 80; itima, AHw. 490; MSL 3, 220 IV 6; AS 7 e_2-kur, SAİL 324; AHw. 196; ki-šu-$iš_5$, SAİL 461; AHw. 582; $bara_2$-ru_2-a, SAİL 344; AHw. 827; $bara_2$-ru_2-a-diĝir-re_2-ne nam-nun-da^{ki}-ĝar-ra ab-du_3-a i_3-gul-gul "Namnunda-ĝara'da yapılmış olan tanrıların tapınaklarını o her yerde/birbiri arkasına tahrip etti". CIRPL Ent. 28-29 II 39-42. $eš_3$-gal/ešgal, SAİL 128; 256; AHw. 256 gi-gu_3/gun_4-na SL 78 e_2-diĝir, SAİL 324; AHw. 80; tir/ĝešdu, CT 18, 34 IV 8; AHw. 1491;
macun, börek, pasta	kamānum kalûm da'matum	ninda-šu-gid_2-da, CT 12, 35 III 50/3; AHw. 430; $^{im}ĝa_2$-li, SAİL 399; AHw. 428 im-$ĝa_2$-li, SAİL 399; AHw. 428; im-sig_7(-sig_7), SAİL 399; gu_3-de_2,
madde, materyal, zenginlik	riqūm	$isim_3$,
madem ki	appiš	u_4-da/ta, MSL 4, 142, 316; AHw. 60;
maden filizi, cevher	erûm	ri_{11} AHw. 247; ḫa-šum
maden, cevher	amūtum	ku_3(-g)/-an,
madencilikte kullanılan bir madde		su_3-gan,
madeni bir kap	alûm	a-la/ala, AHw. 39;
madeni bir nesne, cisim		^{urudu}ma-šum,
madeni çubuk	urākum	^{urudu}ni_3-gid_2-da, MSL 7, 142, 344; AHw. 1427;
madeni örtü, tabaka		ar-ma-tum

Türkçe	Akadca	Sümerce
madımak		u_6^{sar}
Magan		ma_2-ganan-na^{ki}, $maš_2/ma_2$-gan^{ki}, SL 170;
mahzen, ambar, depo	šutummum	$^{e}{}_2$šu-tum; šu-tum šutum, šutum$_2$/ šutum$_x$ (E_2. Gİ. NA. AB. Hİ), šudum(-ma) e_2-šutum, e_2-šu-tum, e_2-ĝa$_2$-nun, e_2-dub, e_2-dub-ba,
magnezit, bir taş türü, lüle taşı	mušgarrum	$^{na}{}_4$nir$_2$-muš-gir$_2$, CT 14, 17 b 12; AHw. 683; $^{na}{}_4$ka-gin$_6$-na,
mağara, çukur, oyuk, boşluk, in	ḫuppum	puzur$_3$, ḫur-rum,
mağara, in, boğaz, geçit	naḫallum	ḫur-ru-um, AHw. 712; ISL 29;
mağaza, dükkan, depo, kiler		e_2-ĝa$_2$-nun-maḫ, e_2-šu-sum-ma,
mağlubiyet, yenilgi, bozgun	tuqumtum	u_8; ki-ĝar SL 138;
mağlup etmek, yenmek, dövmek	ḫatûm	tun/tu$_{10}$, ISL 52; AHw. 336; ra,
mahalle, alan, bölge, çevre, varoş	mēreštum qerbetum bābtum	a-lal$_4$, AHw. 914; daĝ-gi/gi$_4$, daĝ-gi$_4$-a, SAİL 280, AHw. 94 su$_3$-la, zag-uru,
mahalle, sulama bölgesi/alanı	nagûm	niĝin$_{12}$(LAL$_2$. SAR), MSL 2, 129, 62; AHw. 712;
mahcup etmek, ezmek, boğmak		šu …šu$_2$,
mahcup olmak, utanmak	ešûm	suḫ$_3$, AHw. 259;
mahkeme		di-ku$_5$; ki-nam-erim$_2$, ki-nam-erim$_2$-še$_3$ lu$_2$ nu-ĝen "Mahkemeye kimse gitmedi. " Gud. St. B V 8-9;
mahkeme salonu		ki-di-ku$_5$, ki-di-ku$_5$-da ki-di-ku$_5$ (=kud)-na mu-na-gub Mahkemede ona yakın durdu, (=O ona yardım etti.)" Gud. St. E IV 6; ki-a$_2$-aĝ$_2$-ĝa$_2$, ki-eš-bar, SL 137;
mahkeme, karar, hüküm, dava	dīnum	di-ku$_5$, SAİL 457; AHw. 171;
mahkum, tutsak, esir		lu$_2$-nam-ra,
mahmude otu/zamkı	abukkatum	$^{u}{}_2$en$_3$-dur/en$_3$-tur,
mahsul, ürün, ekin	binūtum riḫûtum	dim$_2$-ma, AHw. 127; a-ri-a, MSL 2, 126, 14; AHw. 983; še-mu$_2$-a, sa-zid$_2$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
mahvetmek, yıkmak, yok etmek	laqātum	šu …ḫul, ri-rig$_5$-ga; AHw. 537; šu-ḫul … du$_3$,
mahzen, esrarlı gizli oda, kiler	kummum	niĝar,
mahzen, eşya, mal, kiler, türbe, yük	sagûm; sukkum kiṣṣum agarunnum	uz-ga, uz$_3$-ga, uz-ga-ne i-ti-ma/itima, AHw. 489; aĝrun, uzug
mahzen, kiler, türbe(=mezar)	sagûm; sukkum papāḫum	usag$_x$ (NUNUZ. AB$_2$. LA) us-ga us-ga-ne ^{e}$_2$pa-paḫ,
mahzun, karanlık, hüzünlü (olmak)	adārum	kana$_3$/kana$_5$, kana$_6$, AHw. 11;
makam, dinî tören, görevli		nam-ĝarza$_2$,
makam, taht		šiten$_2$(KI. LUGAL), ki-rib-ba, ki-rib-ba-diĝir-re-e-ne-ka "Tanrıların yüksek makamında", YOS 9, 26, 18-19,
makasla kesmek, budamak, kırpmak		umbin … kiĝ$_2$,
makat		be$_5$, bi$_7$,
makat, kıç/göt	šuḫḫum	la-la-mu, MSL 9, 70, 17; AHw. 1261;
maksimum, en yüksek fiyat		sam$_2$-til-la-ni,
makyaj, sürme	šimbizidûm	šembi, šembizi, šem-bi-zid
mal sahibi, müdür, patron	bēlum; šarrum mārûm	lu$_2$-gal, lugal, isim$_3$, AHw. 617,
mal, elde edilebilir servet, eşya	būšum makkūrum bāšītum	saĝ-niĝ$_2$-GA-ra, ni$_3$-ĝal$_2$, SAİL 80; 597; AHw. 144; ni$_3$/nig$_2$ ni$_3$-šu, SAİL 80; 597; AHw. 144; saĝ-sum, ni$_3$-ga, ni$_2$-gur$_{11}$, kib-šur, AHw. 144; AHw. 589; özel mal "niĝ$_2$-u$_2$-rum", niĝ$_2$-u$_2$-rum-ma-ne-ne "Onların özel malları, " VS 14, 80 III 2;
malt	titāpûm narûtum	titab, OEC 4, 153 II 1; SAİL 344; AHw. 1362; munu$_4$-gu-la, TC 2, 47, 7; AHw. 749;
maltçı, baş maltçı	bāqilum	munu$_4$-mu$_2$, munu$_4$-mud$_6$ munu$_5$(PAP. PAP. ŠE), AHw. 105; aman, munu$_4$-mu$_2$-gal,

Türkçe	Akadca	Sümerce
maltız, soba, mangal, fırın	qalqallum maqlûm kinūnùm	$niĝ_2$-sa-sa, ki-ne(-ne), SAİL 461; AHw. 88; ne, izi,
malzeme, erzak, karşılık, harç	aširtum zarinnum	igi-kar_2 za-ri_2-in, AHw. 1515;
malzeme, ihtiyaç, istek, dilek	mēreštum	bar-bi-$še_3$-ĝar, AHw. 645;
mancınık, sapan		gi-gu_4-u_4, gu_4-si-dil, SAİL 297
mandal, ağaç çivi, kanca, askı	sikkatum ašuttum	sa-ḫi-in, a_2-suḫ, AHw. 81;
mandal, iğne	ētiqum sikkurum	ḫenzer, ^{ĝeš}saĝ-kul, AHw. 1042;
mandal, kilit, kapı mandalı	namzaqum	ĝeš-e_3; ĝeš-e_3/e_{11}, $niĝ_2$-ĝir$_3$, $niĝ_2$-ĝiri$_3$
mandal, sürgü	mēdelum sikkūrum šigarum aškuttum ḫannāqum mēdelum šulbûm	^{ĝeš}šu-deš, SAİL 354; AHw. 639; ^{ĝeš}saĝ-kul, AHw. 1042, ^{ĝeš}saḫab, SAİL 354; AHw. 639; ^{ĝeš}si-ĝar, AHw. 1230; ISL 75; a_2-suḫ, A. Sjöberg, N-S. 75; AHw. 81; gilim, ^{ĝeš}ig-šu-ur_2, ^{ĝeš}mud-saĝ-kul, MSL 6, 87, 45; AHw. 1267
mandıra, sütçü dükkanı, süthane	 diktum agakkum	i_3-te-er-da, nunuz-te, ga-ar_3-gazi, ga-gazi, ga-še-a, ga-$še_{30}$(IGI-g)-a, ga-še/$še_{12}$-a i_3-ga, SL 118 i_3-ti-ir-da, utu_2, utu_5 SAİL 443; a-ga, UM 5, 148, 8; AHw. 15; e_2-i_3-$gara_2$,
mangal, ateş, ısı	išātum; pendûm kinûnum	izi, izi_2, AHw. 392; CAD I/J 227; gunni,
manganez, bir metal türü		še-lu_3,
manivela, kaldıraç	ḫabbirum naššûm	il_2-il_2, ni_2 il_2,
manivela, şiş		^{ĝeš}bar-e_{11}-de_3,
manolya		^{ĝeš}zi-ir-dum,
mantar, gözenekli mantar		$^{u}{}_2$uzu-diri, uzu-dirig,
mantık, sağduyu, akıllı, anlayışlı	ḫassum ṭēmum	muštug$_2$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
mantıklı(olmak)		gu-ul
mantıklı, akıllı, parlaklık, parlayan	mūdûm	nam-mul, šu-gal-an-zu
manto	nalbašum	tug_2-ba, MSL 5, 10, 25; AHw. 724;
manzara	ḫuddudum	uštuḫ, AHw. 352;
marangoz	nāgarum	nagar, $^{lu}{}_2$ĝeš-šu-kar_2, SAİL 560; AHw. 710; $nagargal_x$(GAL. NAGAR) $^{lu}{}_2$sumun-gi_4,
marangozluk, dülgerlik		nam-nagar,
Marduk	marduk	^{d}mes, SAİL 314; 384; 437; ^{d}amar-utu SAİL 314; 384; 437; ^{d}$ša_3$-zu, SAİL 314; 384; 437;
marka, ben, damga, mühür	šimtum umsatum	za_3-$šu_2$, AHw. 1238; samag/$samag_4$, AHw. 1418;
market, kıymet, değer, bedel	maḫīrum	e_2-ganba, NG 3, 105; šakanka, ganun-maḫ, ZANF 16, 11, 19;
Mars		mul-sa_5, SL 180;
Mart/12. ay	addarum	^{iti}še-kin/gur_5-ku_5, SAİL 52; AHw. 12; ^{iti}še-il_2-la
martı	pa'ûm	u_5-mun^{mušen}, MSL 8/2, 155, 374; AHw. 852 ḫe_2-$uš_2{}^{mušen}$, du_7-$uš_2{}^{mušen}$, um^{mušen}; SL 297; a-ra_2-bu^{mušen}, al_2-ra_2-bu^{mušen}
marul, salata	ḫisum, ḫassūm murārum	$^{u}{}_2$ḫi-is^{sar}, SAİL 396; AHw. 331; ḫi-iz-tur^{sar}, SL 113
masa, dinî törenlerdeki kült masası	paššūr aširtim	banšur-zag-ĝar-ra, banšur-zag-$ĝu_2$-la_2 banšur-zag-gu-la
masa, temiz/kutsal masa	paššurum	^{ĝeš}banšur, AHw. 845-846; ZANF 15, 134 ^{ĝeš}banšur-ku_3, St. P 10, 1 II 13; ku_6-banšur-ra-kam "Bunlar masa üzerindeki balıklardır". RTC 36 III 1
masa, temiz/kutsal masa	kannaškarakkum mūnum	ka^{ĝeš}$kara_7$, (GİŠ. KA. KAD_4) AHw. 437; za-na, MSL 8/2, 31, 273; AHw. 673;
maskara, budala, akılsız	nuwā'um	na-$ĝa_2$-aḫ,
maskara, kurnaz, soytarı, becerikli		galam-ma ḫu-ru, SL 73,
maslahatgüzar	qīpum	til-la-gid_2-da, SAİL 69; AHw. 922;
masraf, harcama, ödeme	nipiltum erbum	nam-bur_2-a, AHw. 791; maš-da-re_6-a, AHw. 233;

Türkçe	Akadca	Sümerce
mastar eki		-e-da>-de$_3$, -e-ba du$_3$-da(=du$_3$-ed-a) "yapma", e$_2$-a-ni du$_3$-da ma-an-du$_{11}$ "Tapınağını yapmayı o bana söyledi". Gud. Sl. A IV 20; ara$_3$ "öğütmek", ara$_3$-da(=ara$_3$-e-da), "öğütme", ba "vermek", ba-da(=ba-e-da), "verme", na$_8$ "içmek", na$_8$-da "içme"; sikil-e-da "temizleme", Gud. Sl. B IX 6 eš$_3$-e$_2$-ninnu-na du$_3$-ba za-ra ma-ra-an-du$_{11}$ "Eninnu tapınağında onu yapmayı o sana söyledi. " Gud. Sl. A V 18;
masum/namuslu olmak	ellum ebbum, elēlum	ra$_3$, AHw. 204; tam, su-lu-ug,
maşa, alet, oyuncak	mitrum	ḫulpad, u$_3$-ḫa$_2$,
maşa, kerpiç yapım aleti		sig$_4$-ba,
matem, yas, üzüntü, ağıt, ağlama	kiḫullûm bikītum giḫlûm	ki-ḫul, SAİL 461; AHw. 474; er$_2$ SAİL 579; AHw. 125; gi-ḫul, SAİL 85. AHw. 288;
matem/yas evi	bīt abīšu	e$_2$-a-nir-ra e$_2$-a-nir-ra-gal-la,
matematikte (-) işareti		la$_2$, šu-niĝin$_2$ 180-la$_2$-2 ĝeš-ur$_3$-tur-maḫ-ba ur-saĝ ugula ĝešda- ambar^{ki}-ta mu-de$_6$ Toplam 178(=180-2) küçüklü büyüklü direği başkan Ursaĝ Ambar ormanlarından getirdi. " VS 14, 107 IV 1-5; 1800-la$_2$-15 sa durun-durun-na "1785 (=1800-15) bağ kuru ot, " VS 14, 44 I 1; 120-la$_2$-3 geme$_2$ lu$_2$-1-še$_3$ ninda-durun-durun-na 2-ta "117(=120-3) cariye'ye, her biri için ikişer yufka, " VS 14, 137 I 1-5;
matematikte bölüm (:) işlemi		igi .... ĝal$_2$-bi ; lim-igi-4-ĝal$_2$-bi 250-am$_3$ (1000 : 4 = 250)
matematikte toplama şekli	kummurûm	ku-mur-re; 2 u$_2$ 5 =7 ; AHw. 506;
matemli/yaslı kimse	lallārum	i-lu-a-li,
maya, bira mayası	saḫindum	^{šem}saḫ$_7$-ḫi-in, buluĝ$_4$,
mayasıl, egzama	rāšānum	kar-da$_2$-sa$_2$, AfO 8, 55, 15; AHw. 960;
maydanoz	ḫašaḫašum ḫisum irrûm	ḫa-šum^{sar}, ur-ur^{sar}, ḫi^{sar}, ^{u}$_2$ukuš$_2$-lagab, SAİL 550; HI-a^{sar},

Türkçe	Akadca	Sümerce
mayın, balık ağı, savaş tuzağı/ kapan		sa-ĝar-ra,
Mayıs/2. ay	ayyarum	^{iti}gu$_4$-si-sa$_2$, ^{iti}gu$_4$-si-su SAİL 52; ^{iti}šeg$_{12}$-^{ĝeš}šub-ba-ĝar, ^{iti}šeš-da-gu$_7$,
maymun	uqūpum pagûm	ugu$_4$/gu$_5$-bi, AHw. 1427; ugu-dul/dul$_6$-bi, SAİL 412; AHw. 809;
mazeret, itiraz, dilekçe, talep, rica		ga-ti,
mazgallı siper, istihkam	setum	bad$_3$-si, SAİL 152; zag-e$_3$
mazlum /sakin olmak	ḫabālum; kalûm	heš$_5$ ša$_3$ ...sig$_3$
meclis başkanı	ḫazannum	ḫa-za-num$_2$, AHw. 338;
meclis, halk, nüfus, meclis	mu'irrum	gal-ukkin-na, SAİL 343
meclis, kurul, toplantı,	puḫrum	unkin, AHw. 876; ISL 58;
met-cezir, taşkın, tufan, su deposu	namba'um zâbum biblum	illu, SL 124 ni$_3$-de$_2$-a, SAİL 579; a-eštub
methetmek, övmek, değer vermek		ar$_2$ ...e
mehtap	warḫum	i$_3$-ti, AHw. 1466; CAD A/2, 239; 431;
-mek için/uğruna, den dolayı	aššum	SAİL 61, AHw. 84
mekan	šubtum	daĝ, CT 18, 37 II 13/5; AHw. 710;
mekik, bir dokuma aleti, kirkit	ukûm	^{ĝeš}bar-bar,
mektup	ṭuppum	dub, AHw. 1394; AWL 96; u$_3$-na-a-du$_{11}$, u$_3$-ne-du$_{11}$ AHw. 1394;
melez, karışık tahıl	tiktum diktum	utu$_2$, MSL 3, 104, 88; ut$_6$ ud$_2$, ud$_6$
meltem	alûm; šūtum alûm; šūtum meḫûm šār meḫ šūtim	u$_{18}$-lu, tu$_{15}$-u$_{18}$-lu ulu$_2$, AHw. 39; ulumaš/ulumaš$_2$, ^{tumu}sa-ti-um, sa$_{12}$-ti-um, sa$_{12}$-tum$_3$,
meltem, rüzgar, hayalet, hortlak	meḫûm zīqīqum šārum	sig-sig, SL 231;
memba, kaynak, gölet		nag-bu,
meme, meme ucu	ṣertum	akan, CT 12, 19 IV 4; AHw. 1093; agan$_2$, AS 7, 17, 57; AHw. 1093; SL 15; akani,

Türkçe	Akadca	Sümerce
memelik(=yufkadan küçük ve kalın ekmek), ekmek adağı, yağlı ekmek	pannigum	ninda-i_3-de_2-a ga-ga-ar-tum, ninda-ki-si_3-ga, e_2-da-di-(a),
memnun etmek, sevindirmek	eleṣum riāšum	ma-az, AHw. 200; ul …$šar_2$ $ša_3$-$šed_7$, li, SL 157, su_3(-g), Nik. 17 IV 5;
memnun olmak, sevinmek		ḫaš$_2$ …ĝar, dug_3 … $ĝal_2$ $ša_3$ …dug_3, li, SL 157;
memnun, mutlu, sevinçli, uygun		ul-ti-a,
memnun/hoşnut olmak	enēbum	lum,
memnuniyet, iyi, iyi olmak, tatlı	ṭābum	dug_3/du_{10}(-g), nam-zil-zil,
memnuniyet, sevinç	ašilalûm rīšātum	$asil_2$; $asil_3$-la_2; asila; $asil_7$(EZEN) ḫul$_2$, SAİL 550; CAD H 183; AHw. 344;
memur etmek	paqādum	tar, AHw. 824; YNER 3, 74;
memur, evrak memuru, arşivci	šandabakkum	$^{lu}{}_2$$ša_{14}$-dub-ba, nam_2-di,
memur, görevli	biṣṣūrum šatammum	pe-en-ze_2-er gal-u$ĝ_3$, lu_2-da$ĝ$, lu_2-dub-šen, lu_2-garza, lu_2-ĝarza$_2$, nam_2-engar, nam_2-iri, nam_2-$šeš_2$, nam_2-tuku, nam_2-umuš, šaĝan-$keš_2$, saĝ-AŠ, šu-gur-da, sukkalgal$_x$(GAL. LUH), devlet memuru "šatam",
memur, rehber, bilgi sahibi kişi	qabbā um	ga-ab-du_{11}-du_{11},
menekşe, bitki, gül		u_2-ḫab$_2$, ^{šim}ḫab, SAİL 483; AHw. 1397;
mengene(=onarma, işleme, düzeltme gibi işlemlerin uygulanacağı nesneyi sıkıştırıp istenildiği gibi tutturmaya yarayan bir çeşit alet), engel, titreme	ra'ībum	im-ba-sur,
mengene(=onarma, işleme, düzeltme gibi işlemlerin uygulanacağı nesneyi sıkıştırıp istenildiği gibi tutturmaya yarayan bir çeşit alet), kelepçe, halka, çember		^{ĝeš}rab_2,

Türkçe	Akadca	Sümerce
meni, döl	riḫûtum	a, AHw. 983
menteşe, kayış		^{kuš}a-si, SL 7;
mera, otlak, bitki, çayır	šammum merītum	u_2, u_2-gu_7
merak etmek		saĝ … aka
merak korku, endişe	pulḫum	a-mar-uru_5, AHw. 878
merak, hürmet, korku, kaygı		ni_2/ne_4,
merak, ilgi, önem	mašgallum ṣibtum	maš, $maš_2$
merasim, tören	burgûm	bur … gi_4, AHw. 139; a-pap, $eš_2$/$eš_3$-da,
merasimler için kullanılan içki yeri		ĝeš-a-naĝ,
mercan	ayyartum	aya_2-ar-tum, AHw. 24; mur-$suḫ_3$, zu_2-a-ab-ba,
mercimek, burçak	kiššanum kakkûm	gu_2-$niĝ_2$-ar_3-ra, gu_2-tur, AHw. 422; CAD K 58;
merdane, tarımsal bir araç, alet	argukkum	ar-gu-gu, AHw. 67;
merdiven	merdītum simmiltum mašḫaṭum	ĝeš-maḫ, AHw. 645; bad_3-gilim, ^{ĝeš}ḫab, SAİL 483; AHw. 358 ^{ĝeš}kun_4, MSL 5, 169, 225; AHw. 1045; u_3-AŠ. KU, küçük merdiven "^{ĝeš}kun_4-tur", AHw. 625; tapınak merdiveni "kun-saĝ",
merhamet, acıma, merhamet etmek	tayyārum	niĝin, MSL 3, 60, 21; AHw. 1304
merhamet, acıma,	ipum	$ša_3$…la_2 arḫuš, $arḫuš_2$, $arḫuš_4$/$arḫuš_5$, $arḫuš_6$,
merhametli, sevecen, şefkatli		$ša_3$-la_2-su_3(-d),
merhametli, sevecen, şefkatli olmak		$ša_3$-la_2.. su_3(-g),
merhem	tēqītum lišdum, garûm	šu-tag-ga, CT 51, 168 II 34; AHw. 1348; $gara_2$, ugun
merhem şişesi	napšaštum	^{ĝeš}$dilim_2$-i_3-$šeš_2$, SAİL 377; AHw. 741;
merhem, kaymak, krema, krem	garû; lišdum	ĝar_{20}(GA. GA),

Türkçe	Akadca	Sümerce
merhem, kokulu yağ, ilaç		i_3-ir-a, 3 dug i_3-ir-a ..... i_3-ra_2-ra_2-e 3-kam-ma-ka šu-a bi_2-gi_4 "3 testi ilacı, eczacı üçüncü kez olarak teslim etti." VS 14, 109 I 1-5;
merhem, yağ	igulûm	i_3-gu-la, AHw. 367; CAD İ/J 45; SAİL 231;
merkez, kalp, göbek, çekirdek, aile	libbum	lipiš, SL 159
merkür	muštarilum zalaqum	gu_4-u_4(-d), SAİL 297 mullu-bad, na_4zalag, SAİL 393; AHw. 1507;
mermer	gišnugallum	$^{na}{}_4$ĝeš-nu_{11}-gal, AHw. 293;
mersin	asum	^{ĝeš}kiši$_{17}$, ^{ĝeš}az, AHw. 76;
mersin ağacı	āsum	^{ĝeš}a-zu, ^{ĝeš}aza, SAİL 131, 579; AHw. 76; ^{ĝeš}šim-gir_2, AHw. 76; AWL 88; ^{šim}gir_2
mersiye	tassistum	isiš, ZA 42, 149; AHw. 1337;
mert, yiğit, (olmak)		šuba/$šuba_2$,
mert, yiğit, genç, delikanlı	eṭlum	mu_6,
mertlik, gençlik, erkeklik, dinçlik		nam-ĝuruš,
mesafe, karış, süre	ūṭûm, ūtānum	zapaḫ, AHw. 1447;
mesaj, haber	bussurtum	inim-du_3-a, SAİL 15; AHw. 142; inim-du_3-a
mesane, sidik torbası, safra, öd	ellabbuḫḫum martum	bun, ellamkuš, ellamkuš$_2$, ellamkuš$_3$, ellamkuš$_4$, ze_4, AHw. 614;
mesken, konut, ev, iki katlı ev	mūšabum šubtum	unu, unu_6, AHw. 680; tuš, MSL 2, 151, 23; AHw. 680; uru_{12}; daĝ, CT 18, 37 II 13/5; AHw. 710;
mesken, oturak, mekan	kitturrum	ki-dur_2, SAİL 461; AHw. 495;
meslek, görev, iş	gušūrum ṣāḫit karānim	gu-sur, gu-šur a_2-sikil, ab_2-gal, engar-tur, lu_2-dam-dam-sa_2, lu_2-dum-dam-za, lu_2-e_2-niĝ$_2$-ka, lu_2-^{ĝeš}gag, lu_2-ĝeštin-sur-ra, lu_2-gu_2-šu-du_8, lu_2-HI-ĝar-ra, lu_2-ḫu$_6$(MA$_2$), lu_2-ḫu$_7$(SI)

Türkçe	Akadca	Sümerce
		lu_2 inim-tar, lu_2-kab$_3$-ba, lu_2-saĝ$_3$-saĝ$_3$, lu_2-sa-gu$_2$-la$_2$,
meslek, iş, ip eğiren/büken kişi		lu_2-sur-ra,
meslek, sanat, iş		ma$_2$-(ŠU2+DUN3),
meslek, sanat, uğraşı		ib, niĝ$_2$-gu-sur, nu-DAR, nu-KA,
meslektaş	agrum	$^{lu}{}_2$ḫun-ĝa$_2$, AHw. 16; SAİL 536; gi-me-a-aš,
meslektaş, arkadaş, dost	itbārum	ku-li-li, CT 18, 38 a IV 19; AHw. 403; gi$_4$-me-a-aš,
meslektaş, kapıcı	kinattum	ug$_3$-ga$_6$-me, AHw. 479; ner-nu-ĝal$_2$, MSL 4, 18, 88;
		AHw. 479; lu_2-gi-na-tum,
meslektaş, yoldaş	šutāpum	šu-tab-ba, MSL 13, 121, 29; AHw. 1290
mesut, bahtiyar, sevinçli	ḫadīš	ḫul$_2$-le-eš, RA 39, 7, 35; AHw. 307,
meşale, fener, el feneri	dizillûm dipārum	gi-izi-la$_2$, SAİL 85; AHw. 294; ^{ĝeš}izi-ĝar, AHw. 172;
meşe, palamut	allānum ḫaluppum	alla, al-la-an, ^{ĝeš}al-la-nu-um, AHw. 37; CAD A/1, 354; še-^{ĝeš}ḫa-lu-ub$_2$, ^{ĝeš}ḫa-lu-ub$_2$, CAD H 55; AHw. 314,
meşguliyet, işgal, uğraşı		u$_3$-kul,
meşhur, tanık,		sig, SAİL 592, $^{lu}{}_2$zu,
meşhur, ünlü		ur$_5$-di-da,
meşime kabı, şişesi		sila$_3$-ĝar-ra,
meşin gözlük	naplastum	igi-bar, SAİL 449; AHw. 739; igi-tab,
meşin, deri, kösele		^{kuš}im-du$_5$-mu,
metal tabaka, levha		niĝ$_2$-sud-a,
metal bir nesne		niĝ$_2$-su$_3$-a, niĝ$_2$-su$_{13}$-a
metal leğen, çanak, kil	šāḫum	za-ḫum/za-ḫu-um, AHw. 1040;
metal libasyon/içki kabı	maslaḫtum	kun-ru$_2$, eš$_2$-da,
metal parça		ḫub$_2$-du-um,
metal, değerli/kıymetli bir metal	elmēšum	su$_3$-ud-aĝ$_2$, su$_3$-du-ag$_2$, AHw. 205; su$_3$-ra$_2$-aĝ$_2$, sud-aĝ$_2$, AHw. 205;
metal, gümüş, parlak, aydınlık	ellum	ku$_3$(-g)/kug
meteor taşı	ṣallummûm	sig$_3$-sig$_3$, CT 12, 22 b 16; AHw. 1077;

Türkçe	Akadca	Sümerce
methetmek, övmek, şükretmek	nâdum	ar/ar_2 .... -di_6 ; AHw. 705; ar_2 ...de_6/tum_2,
methiye, övgü, takdir	dalīlum	ka-tar, SAİL 15; AHw. 154;
metre, arşın, ölçü çubuğu	aslum	$^{ĝeš}as_4$-lum, SAİL 522; ^{ĝeš}as-lum, gi(-diš)-nindan, SL 79;
mevcut, hazır, geçerli olmak		saĝ-us_2,
mevsimler		İlkbahar - u_2-bar_8, Yaz - $buru_{14}$ Sonbahar - nim-ma Kış - en-te-na
meyan kökü	šūšum aṣuṣimtum supālum	šušum, ĝeš-šeš, munzer,
meydan	ugārum rebītum	dal-ba(-an)-na, $tilla_2$, $tilla_2$ nam-ba-e-gub-bu-de_3-en "Sen meydanda durmamalısın!", BE 31, 51, 29 ki-daĝal, sila-daĝal, AHw. 964;
meydan okumak, kavga etmek	gerûm	ga-ba-al.. du_3, CAD G 62;
meydana çıkarmak	watûm	pa_3(-d), AHw. 1493;
meydana getirmek, yapmak	epēšum banūm	dim_2, AHw. 223, CAD E 191; Gud. St. B V 47; ^{ĝeš}eren-bi ig-gal-$še_3$ mu-dim_2 "Bu sedir ağaçlarını o büyük kapı için hazırladı". Gud. St. B V 45-47; di/de-em_3
meydana getirmek, yaratmak	banûm	mud; dim_2 ISL 64; šu ...dim_2, AHw. 103; CAD B 81;
meyhane		ki-naĝ,
meyhaneci		$^{munus}lu_2$-din-na, "meyhaneci kadın"; $^{lu}{}_2lu_2$-din-na "meyhaneci",
meyhaneci, hancı		lu_2-$kurun_2$-na(-k), $^{munus}lu_2$-din-na, "meyhaneci kadın"; $^{lu}{}_2lu_2$-din-na,
meyve ağacı	libārum šaššūgum kurdillum	$gipar_x$(KISAL) ^{ĝeš}mes-gam_3-ma, SAİL 314; AHw. 1198; kur-dil-mun, AHw. 510;
meyve	mutḫummum	ni_3-sa-ḫa, AHw. 688; SKI 181; $niĝ_2$-tu-ḫu-um,

Türkçe	Akadca	Sümerce
meyve bahçesi	şippatum	pu_2 CT 12, 25 II 24; AHw. 1104;
meyve dizisi		ni_3-du_3, (meyveleri saklamak için yapılan işlem)
meyve toplamak, seçmek		šu … gur,
meyve vermek, verim sağlamak	enēbum	lum,
meyve, ağaç, çiçek, zeytin	girimmum	gi-rin/girin, AHw. 291;
meyve, artık meyve	ṣaḫḫarum	ni_3-sa-$ḫa_2^{sar}$,
meyve, ham ya da taze meyve		u_3/u_4-ḫi-in, SL 287;
meyve, ürün, çiçek, cinsel çekim	inbum	$buru_7$,
meyveli ağaç, meyve ağacı	libārum	$^{ĝeš}ĝi_6$-par_4, ĝipar$_x$(KISAL), $guru_3/gur_3$
mezar, gömüt, türbe	qubūrum kimaḫḫum	unu-gal, a-pap, e-ur-re, AHw. 925; ki- tum_2/tum_3, SL 142; AHw. 478;
mezarcı	abigallum qabbirum	a/a_2-bi-$ĝal_2$, AHw. 886;
mezarlık, gömüt, mezar	kimaḫḫum	ki-maḫ, AHw. 478; CAD K 370; ki-maḫ-uru-ka al nu-ĝar "Şehrin mezarlığında kazma vurulmadı". Gud. St. B V 1; ki-maḫ "yer+yüksek – mezarlık" BİN 8, 352 II 8;
mezbaha, kesimevi		e_2-gu_4-gaz,
mirasçılığı kanıtlamak		nam-ibila-ni-ta.. e_3,
mırıldamak, şıkırdamak, fısıldamak	tassistum	i-si-iš, AHw. 963 gum_2-am_3 …za
mırıldanma, ağıt, yas	yarūrum	u_3-ru-ru,
mısır unu		zid_2-gu_2-gal, zid_2-igi-$še_3$-du
mısır, darı	ennēnum saḫlûm arsānum, arzānum	še-in-nu-ḫa, u_2-ĝeš, ḫi-li, za_3-ḫi-li^{sar} $ša_3$-ḫi-li, ar-za/sa_3-na, li_9-gi-bar, 7 gu_2 li_9-gi-bar "7 talent darı", Gud. St. E V 22;
mısır, kabuğu soyulmuş tahıl, mısır		nida,
mızıkacı, çalgıcı	nārum	nar, AHw. 748; CAD N/1, 376; AWL 353;
mızıkacı/bayan, bayan çalgıcı		^{munus}nar, SAİL 355; AHw. 748;

Türkçe	Akadca	Sümerce
mızrak, hançer, ok	qulmûm zaḫaṭûm asmarûm	^{ĝeš}za-ḫa-da; AHw. 927; šukur, MSL 6, 73, 237; AHw. 75;
mızrak, kargı	azmarûm šukurrum sappum	^{ĝeš}za-ri$_2$-tum; ^{ĝeš}ša$_3$-ri$_2$-du, ubri/ubri$_2$, ^{ĝeš}ša$_3$-u$_{19}$-ša$_4$; ^{urudu}šukur; ^{ĝeš}šukur
mızrak, sipsi	šaddidum	^{ĝeš}gid$_2$-da; ^{urudu}gid$_2$-da
mızrap, kazma, tezene, davul tokmağı		^{ĝeš}al-ĝar-sur$_9$
mızrap, tezene	zannarum	^{ĝeš}sur$_9$,
mide, karın	takāltum	tun$_3$, AS 16, 22, 18; SAİL 595; AHw. 1304; da-lu
mide, karın, iştah		mu-tun$_3$; mu-tun$_3$-na,
midye kabuğu	ḫaṭṭum	^{na}$_4$pa, SAİL 295; ba-murgu/murgu$_2$, ^{na}$_4$iškila, SAİL 390;
mihrap, hücre, türbe(=mezar)	ibratum paṭīrum	ub-lil$_2$-la$_2$, SAİL 306; AHw. 363; küçük mihrap "gi-du$_8$", SAİL 167; AHw. 851;
mikrop, çürümeye, mayalanmaya ve hastalıklara yol açan bir hücreli canlı		sa-keš$_2$-keš$_2$-sa,
mil(=iki tekerleği birbirine bağlayan ağaçtan yapılmış araç)	dipārum	^{urudu}a-la$_2$, izi-ĝar, AHw. 172;
mil/burgu ile delmek	parāṣum	kiri$_3$ …ḫur,
millet, ulus, halk, bölük, tabur, alay	ṣimittum	erim,
mil taşı, elmas, dolu tanesi		na$_4$,
mimar	rab bānim itinnum	^{lu}$_2$gal-du$_3$, ^{lu}$_2$šitim, AHw. 404,
mimar, yapı ustası, yaratıcı		mu-dim$_2$,
mimari süsleme, donatım		ĝeš-bur/ĝeš-bur$_2$,
mimari terim		bur$_2$-ra-aḫ,
mimarlık, yaratıcılık, ustalık		nam-šidim,
minder, döşek, hasır, paspas	nabrartum suḫḫum kītum	^{gi}kid, AHw. 698; suḫ$_4$, MSL 7, 42, 126; AHw. 1054; kid, MSL3, 144, 232; AHw. 495;
minder, yastık	išdum	šaran, AHw. 393; ki-ni$_2$-te, ur$_2$

Türkçe	Akadca	Sümerce
mina/ağırlık ölçü birimi	manûm	ma-na, AWL 329; JA 10/13, 105; 60 šeqel, ½ Kg. SAİL 342; AHw. 604;
minnettar olmak, değer vermek		saĝ ... kal
miras bırakmak, karar vermek		inim ... šub
miras, baba evi		e_2-ad-da
miras, evlatlık	aplūtum	ibila/ $ibila_2$, AHw. 59;
mirasçılık, evlatlık,		nam-ibila,
mirasçı olduğunu bildirmek		nam-ibila-ni-ta.. e_3,
mirasçı, varis	aplum	esaĝ, ḫibiz$_2$ eĝer, SAİL 209; AHw. 1467;
mis, güzel koku	riqûm	šim; šim-^{ĝeš}eren-na mu-na-ni-du_3 "güzel kokulu sedir ağaçlarından o (onu) onun için yaptı". Gud. St. D II 10;
misafir, davetsiz misafir	errēbum	ga-am_3-ku_4, ga-am_3-kur_9,
misafir, dost, arkadaş		kas_4 ISL 24;
misafirhane, han, barınak		$eš_2$-dam-ku_3; St. P 10, 222; e_2-kas_4,
misilleme	gimillum	šu-ĝar, AHw. 288; MSL 4, 117, 5;
misket, yığın, topaç, boncuk		im-lag, SL 125;
mor, kırmızı	ruššûm	ḫibiz,
moza, domuz yavrusu	kurkuzannum šaḫturrûm	$šaḫ_2$-tur, šaḫ-tur-ra, SAİL 3; AHw. 511; AHw. 1132; $^{šah}ze_2$-eḫ-tur,
muhafız, koruyucu, bekçi		$erin_2$-e_2-sukkal, SL 65; lu_2-saĝ-lugal,
muhalefet, düşmanlık, kin	nakārum	$niĝ_2$-kur_2,
muhalif, rakip		lu_2-dida(-k),
muhallebi, keşkek, püre, bulamaç	pappāsum	ba-ba(-za), AHw. 824,
muhasebeci, muhasip	šaddabakkum	$ša_3$-dub-ba
muhbir, köstebek, ajan	ḫalûm; pendum	gug,
muhtaç olmak, bağlı olmak	ḫalāpum	gir_5/$giri_5$, CAD H 35; AHw. 310;
muhtaç, fakir, yoksun adam		$^{lu}{}_2$ki-gul-la,
muhtar, belediye başkanı; kahya	pāḫātum	nam, SAİL 79; AHw. 862;
muhteşem görkemli	šagapūrum rabiš	šilig/ $šilig_6$, u_2-nir-ĝal$_2$, gal-bi, AHw. 935;

Türkçe	Akadca	Sümerce
mukaddes kase, kurban tası	burzigallum	^{dug}bur-zi-gal, SAİL 349; AHw. 142;
mukavele	riksum	keš$_2$/kešda, TCL 1, 221, 19; AHw. 985;
mukayese etmek	mašālum	si$_8$,
mukayese etmek, yarışmak	šanānum	za$_3$,
muktedir olmak	lē'um	da, AHw. 547; a$_2$ ...ĝal$_2$ AHw. 547; CAD L 151 zu, tuku, AHw. 547;
mum, cila	iškurum	gaba-lal$_3$, AHw. 396;
mumlamak	šakārum	lal$_3$-HI×AŠ2
muntazam, düzgün	kunnum	ĝen, SAİL 206; AHw. 507;
muska, sihir, büyü	tuduqqûm	tu$_6$-du$_{11}$-ga, SAİL 16; AHw. 1366;
muşmula	šallurum	^{ĝeš}šennur, SAİL 228; AHw. 1149;
mutfak		e$_2$-muḫaldim, AWL174; VS 14, 77 IV 4; 1 udu-nita ba-ug$_7$ lu$_2$-bi e$_2$-muḫaldim-še$_3$ ba-de$_6$ "Bir koç öldü. Sahibi onu mutfağa götürdü". Nik. 162 I 1-5;
mutfak eşyası, malzeme	unūtum	niĝ$_2$-gu$_2$-na,
mutfak için teslimat, sebze teslimatı		šu-gid$_2$ e$_2$-muḫaldim,
mutlu etmek, sevindirmek		ul ... šar$_2$,
mutlu, sevimli, uygun, memnun		ḫul$_2$-la, SL 115;
mutlu/memnun etmek		bar ...saĝ$_9$
mutlu/mesut olmak, memnun olmak	ḫadûm	ša$_3$ ...ḫul$_2$
mutluluk, memnuniyet	puzrum; šamûm	gira, niĝ$_2$-sa$_6$-ga,
mutluluk, neşe, sevinç, başarı	ḫidiātum nasûm rīštum	niĝ$_2$-ḫul$_2$, niĝ$_2$-ḫul$_2$-ḫul$_2$, niĝ$_2$-ḫul$_2$-la, niĝ$_2$-ul, asilal, asilal$_3$, asil-la$_2$; asil$_7$(EZEN) MSL 13, 98, 73; AHw. 989;
mutluluk, şehvet, arzu, istek, bolluk	lalûm	la-la,
mutsuzluk, sefalet, sıkıntı, ıstırap		du-lum,
muz, muz ağacı, defne dalı		^{u}$_2$ur-tal$_2$-tal$_2$,
muzip, alçak, rezil, iğrenç	ayyābum	erim$_2$/erin$_7$ AHw. 23; ISL 82;
mübaşir, mahkemede görevli kişi		lu$_2$-mar-za,
mücadele etmek, ağlamak	tanūqātum	ta-il, AHw. 1320;

Türkçe	Akadca	Sümerce
mücadele, çarpışma, savaş	qablum tāḫāzum	šen, šen-šen, AHw. 888; igi-šen-šen-na ka(=igi šen-šen-ak-a) "Bütün savaşların başında", UET 1, 128, 4; me, me_{11}, gir_2,
		me_3-šen, SL 173; me_7/me_9, AHw. 1301; me_{12}(AK×ŠITA),
mücadele, gürültü, yaygara, savaş	ikkillum	ta-il,
mücadele, rekabet, savaş, uğraşı	tamḫārum anantum nukurtum	šu-ur_2-ĝar, AHw. 1314; gaz_2, erim-ḫuš, AHw. 50; gug_5,
mücevher, değerli taş, cevher		$niĝ_2$-$suḫ_{10}$,
müdür	lumaḫḫum šatammum	lu_2-maḫ, LTBA 2, 11 I 4; AHw. 563; $ša_3$-tam, SAİL 384;
müdür, gözlemci	ugulamartum	ugula-mar-tu, SAİL 295; AHw. 1403;
müfettiş	laputtum	la_2/nu-$banda_3$, AHw. 537; CAD L 97; SDb. An. 166; SAİL 75 še-$niĝ_2$-en-na $gana_2$-gibil-tur en-ig-gal la_3-banda ĝeš be_2-ra lu_2-dulla-ne e-ne-bal "Ganagibiltur'dan gelen kişilere ait arpayı Eniggal, müfettiş dövdürdü. Saray hizmetlilerine o onu teslim etti. ". Nik. 45 V 1-6; baş müfettiş "aĝrig-maḫ",
müfettiş, müdür, ustabaşı, kalfa		gal-uga_2,
müfettiş, yönetici, ambarcı	kagurrûm	ka-$guru_7$ AHw. 420; ugula-aga_2-us_2,
mühür	kunukkum kišibbum	kišib, SAİL 314; AHw. 507; CAD K 543 kunuk, AHw. 490;
mühür odası	bīt kunukkim	e_2-kišib-ba, e_2-$kišib_3$-ba,
mühür taşıyan	kannikum	$kišib_3$-ĝal$_2$,
mühürcü	burgulum parkullum	lu_2-bur-gul; HK 274, 29; bur-gul, MSL 5, 161, 134; AHw. 834;
mühürcü, mühür sorumlusu	kišibgallum	kišib-ĝal$_2$, SAİL 314; AHw. 490;
mühürlemek, damgalamak	kanākum barāmum	gug_6, kišib … ra AHw. 434; gur, AHw. 434; kišib, $kišib_3$ AKT 2, 31, 17; AHw. 434; ra, SAİL 328; AHw. 105; kišib-ra, SAİL 328; AHw. 105; za_3.. šuš/$šu_4$

Türkçe	Akadca	Sümerce
		VS 14, 35 IV 6; uru-ka-gi-na lugal-lagaš(a)^{ki}-ke$_4$ e$_2$-^{d}ba-ba$_6$-ka i$_3$-lah$_4$ za$_3$ bi$_2$-šu$_4$ "Urukagina, Lagaš kralı (koyunları) tanrıça Baba'nın tapınağına götürdü, (orada onları) damgaladı". VS 14, 35 IV 1-6;
		im ... ur$_3$, SL 126;
mühürlü, kapalı, gizli		kišib nam-ša$_3$-tam, SL 146;
mükemmel olmak	bašûm	ni$_3$-ĝal$_2$, SAİL 80; 597; AHw. 144;
		ni$_3$-ĝal$_2$-la, SAİL 80; 597; AHw. 144;
	maršītum	ni$_3$-šu, mu-tuku, SAİL 80; 597; AHw. 144;
mükemmel olmak/yapmak		šu ...du$_7$ SKI 100;
		pa ...e$_3$, pa-e$_3$...ak,
mükemmel yapmak, belirmek		pa ..... e$_3$ ni$_3$-du$_7$ (=ni$_3$-du$_7$-e) pa bi$_2$-e$_3$ "O her şeyi olağan üstü yükseltti." Gud. St. B VII 5; E III 10;
mükemmel, olağanüstü, harika		u$_2$-nir-ĝal$_2$,
		zag-e$_3$; šu-du$_7$,
mükemmel, büyük, önemli (olmak)		maḫ,
mükemmel, eksiksiz, tam, zengin	gitmalum	gu$_2$-tuk/tuku,
	šarûm	gur$_4$, AHw. 294;
mükemmel, lekesiz, kusursuz	šuklulum	šu-du$_4$, SAİL 354; AHw. 1264;
mükemmel, yapmak	šarāḫum	ĝir$_3$,
mükemmel, yüksek, yüce	šarḫum	an-da-ĝal$_2$, MSL 13, 174, 9; AHw. 1186;
mükemmellik, üstünlük		nam-zag-dib,
mülk, mal, mülkiyet, eşya	būšum	ni$_3$-ĝal$_2$-la, AHw. 144; CAD B 353;
		bar-šu-ĝal$_2$
		ni$_3$-tuku
		e$_2$-tum$_2$, SL 57,
		em$_3$ AHw. 144; ISL 35,
mülkiyet, mal	ṣibtum	i$_3$-dab$_5$/dib$_2$, SAİL 231; AHw. 1097;
mülteci, göçmen		e-re-bu-um,
mülteci, kaçak		lu$_2$-zaḫ$_3$, SL 163;
mülteci, yabancı		gir$_5$/giri$_5$,
münakaşa etmek, kavga yapmak		du$_{11}$ ... ak
münakaşa, küfür, kavga	adammûm	adamin; a-da-min$_2$/min$_3$; adamin$_4$; adamin$_5$; AHw. 10; MSL 3, 149, 322;
mürver, bir ağaç türü,		^{ĝeš}sa-ma-zum,

Türkçe	Akadca	Sümerce
mürver ağacı, bir ağaç çeşidi	murrum suādum	^{šim}ses, ^{ĝeš}šim-šeš, ^{ĝeš}šim-min$_3$-du, AHw. 1052;
müşavir, danışman, akıl hocası	mālikum	sa$_2$-ĝar,
müşteri, alıcı	kapsûm ṭeḫûtum	ga-ab-sa$_{10}$, lu$_2$-niĝ$_2$-sa$_{10}$-ak, lu$_2$-ni$_3$-sam$_2$-aka, te, MSL 13, 44, 116; AHw. 1385;
mütehassıs, uzman,	mupettûm	$^{\text{lu}}{}_2$kak-a-ku$_5$, AHw. 674;
müthiş, korkunç, dehşetli	palḫum	ze$_2$-tuku, CT 19, 18 I 48; AHw. 816;
müzakere etmek, söz açmak		bad/bad$_5$,
müze(=tablet evi)		e$_2$-dub-ba, NG 3, 105;
müzik aletleri	araḫûm telītum sagummargûm malīlum	a-ra-ḫi, AHw. 63; balaĝ-di, MSL 12, 165, 251; AHw. 1345; ^{ĝeš}dim$_3$-dim$_3$-addir, AHw. 1003; gi-su$_{13}$, ^{ĝeš}ḫar-ḫar ur-za-ba-bi$_2$-tum,
müzik aletleri	 ṣabītum pagûm malgâtum	^{ĝeš}zag-ge$_6$-ri$_2$-tum, zanaru/za-na-ru, SL 308 mi-ri$_2$-tum, ^{ĝeš}šu-kara$_2$, ^{ĝeš}sa-eš; ^{ĝeš}sa-bi$_2$-tum, sa-li, ma-al-ga-tum, ^{urudu}za-am-za-am
müzikal nota		ki-du$_{12}$,
müzik/çalgı sistemi		ki-ru-gu$_2$,
müziksel yapıt		kun-ĝar,
müzisyen, çalgıcı	aštalûm nābum	aš-ta-lu$_2$, a-u$_3$-am$_3$-ma AHw. 85; balaĝ-il$_2$, gal-balaĝ, lu$_2$-bur$_2$-balaĝ, lu$_2$-za-na-ru, lu$_2$-za-na-ru$_{12}$, lu$_2$-za-ra-lu$_2$, nab, CT 12, 4 II 19; AHw. 699; bur$_2$-balaĝ,

n N

Türkçe	Akadca	Sümerce
nabız, beyin, kafa, yük, ürün, kazanç		gu_2,
nacak, balta, kazma, iki ağızlı balta	pāštum šelliptum quddum makkasum ḫabūtum akullum	$^{urudu}dur_{10}$-tab-ba, SAİL 8; AHw. 845, ^{urudu}lib-bi; ^{ĝeš}lib-bi, tun_3, CT 12, 10 II 32; AHw. 926; tun_3-šu-man, MAOG ½, 12, 246; AHw. 589; ^{urudu}ḫa-bu_2-da, ^{ĝeš}$niĝ_2$-gul; $niĝ_2$-gul-gul
nadas tarla, harman yeri, otlak, çayır	maškanum	ki-$ĝal_2$, SAİL 461; ki-u_2-du_{11}-ka,
nadir bir bronz nesne		ku-du_3^{zabar}, ^{urudu}gag-ge-$guru_7$,
nadir yapılan/bulunan bir iş		gi_4-du_3,
nadir, ender, seyrek, sevgili	dumqum ṭābum	$saĝ_{10}$, $saĝ_{12}$
nadir, seyrek, değerli (olmak)	aqārum	kal,
nafaka	uzzubum	dam-$taka_4$, MSL 1, 38, 9; VAB 5, 7, 4; AHw. 1448; ni_3-dam-tag_4-a, NG 3, 148; ku_3-dam-tag_4-a, NG 3, 148;
nafaka, koruma	manzûm	mezem, SL 174;
nahoş, çirkin, tatsız		$niĝ_2$-nu-sa_6-ga,
nakarat, tekrar	meḫrum	ĝeš-gi-$ĝal_2$, AHw. 641;
nakletmek, sevk etmek, taşımak	wabālum elûm	šu …de_6/tum_3 šu-ku_6-a-du_{10}-ga-ke_4 mu-de_6 siraran-$še_3$ ba tum_2 "Tatlı su balıkçısı (balıkları) getirdi. Onlar Siraran'a götürülecek. " VS 14, 19 II 2-5 ila_2, SL 124;
	našûm	di-ib, ga-$aĝ_3$, AHw. 762;

Türkçe	Akadca	Sümerce
nakletmek, teslim etmek	paqādum	kurum$_2$, BAW 2, 76, 24; AHw. 824; ĝiri$_3$...bad,
nakliyat, teslim	šūbultum nudunnûm	niĝ$_2$-šu-taka$_4$-a,
nakliye sandalı/kayığı, sandal		^{ĝeš}ma$_2$-la$_2$;
nakliye, ticaret		garaš$_3$,
nakliyeci	nāsiḫum	ga-ab-zi, AHw. 754; $^{lu}_2$ ma$_2$-gid$_2$-da, SL 167;
nal		šu-e-sir$_2$,
nam, ün, şöhret, övgü, ünvan	tanittum	ar$_2$, gu-za-la$_2$ SAİL 79;
namus, iffet, temizlik, saflık		nam-sikil(-la),
namuslu, başarılı olmak, parlak	ebbum; ellum	dadaĝ, AHw. 180; CAD E 5; SAİL 381; daĝ$_2$,
namuslu, iyi, uygun, sevecen, uslu		esig
namuslu, temiz, katkısız (olmak),	ellum	sikil, AHw. 197; CAD E 80; Gud. Sl. B IV 11; e$_2$-ninnu im-ta-sikil-e-ne "Eninnu tapınağını onlar temizliyorlar". Gud. St. B IV 11; sig$_4$-bi ki-sikil-a im-mi-du$_8$ "Tuğlasını kutsal yerde açtı/döktü". Gud. St. B IV 18-19; ḫa-a, ḫa-ad;
namussuz, çatlak, ibne olmak		gurum/guru$_8$,
namussuz, karanlık, belirsiz, siyah		gig$_2$/gi$_6$(-g),
nane	urnûm	$^{u}_2$ $^{/šim}$bur$_2$/bur$_3$-da, AfO 18, 329, 72; u$_2$-DUL. DIN-ka, u$_2$-li, SL 285;
nane, kekik	satarum	$^{u}_2$gag-gu$_5$-uš-tur,
nane, bir ot/bitki türü, nane	urnûm	$^{u}_2$buru$_2$-da, AHw. 1432;
nar	kuduppānum nurmûm	^{ĝeš}nu-ur$_2$-ma-ku$_7$(-ku$_7$), SAİL 75; AHw. 499; ^{ĝeš}lal$_3$-dar, SL 156,
nar ağacı	nurmûm	nu-ur$_2$(-ma), SAİL 75; AHw. 804;
nara, nida, çığlık, feryat, slogan	ikkillum tanūqātum	gu$_3$-kiri$_6$,
narin	quttunum	lu$_2$-al-sig, MSL 12, 160, 85; AHw. 931;
nasıl, ne kadar	ēkiam	a-na-gim/gin$_7$-nam SDb. 2000, § 34, 3, a-na-aš, a-na-gim an-aka "O (bunu) nasıl yapıyor?" SL 78 a-na-gin$_7$-nam za-e ĝa$_2$-e-da

Türkçe	Akadca	Sümerce
		mu-da-ab-sa$_2$-e "Sen onu benimle nasıl karşılaştırıyorsun?" SEM 65, Ay. 4; me, MSL 4, 192, 12; AHw. 195; an-ĝa$_2$ Emesal: ta-gin$_7$ <a-na-gin$_7$,
nasihat, güzel söz, öğüt, kural	milkum	a-la-la, inim-du$_{10}$ A. Sjöberg, N-S 114 ni$_3$(-g), sa$_2$, AHw. 652; ISL 5;
nasihat, karar		garaš$_3$/garaš$_4$,
nasihat, öğüt, tavsiye, uyarı		na-de$_5$-am$_3$,
nasihat/tavsiye etmek, uyarmak		na ... de$_5$(-g), SL 185;
nasip, hisse, pay, kısmet, kader	isqum	ĝeš-šub(-ba), SAİL 296; AHw. 388;
nazik terbiyeli, saraylı, beyefendi	ekallûm	^{lu}$_2$ša$_3$-e$_2$-gal, SAİL 84; AHw. 193;
nazik, kibar	na'dum	ni$_2$-tuku,
nazik, sevimli adam		ka-lal$_3$, SL 132;
nazikçe		du$_9$-na-bi, warad-^{d}sin-me-en ..... du$_9$-na-bi u$_3$-gul im-ma-an ĝa$_2$-ĝa$_2$ "Ben Warad-Sin nazikçe dua ettim. "RISA 318-319, 8, 13 silim-bi,
naziklik, kibarlık		du$_{10}$/dug$_3$-ud-ak
ne	minûm	a-na, e-ne AHw. 655; ISL 59; Emesal: ta-am$_3$; ISL 2; ES 456; SDb. 2000, § 34, 4; St. P 10, 251; aya-ĝu$_{10}$ ta-am$_3$ e-ra-an-du$_{11}$ "Babam sana ne söyledi?" StP 10, 2 I 15; ta-am$_3$ me-a "Bu nedir?", a-na-am$_3$ ne-e "Bu nedir?" UMBS X/1, 4, 18; a-na-am$_3$ i-ri-ak "Ben sana ne yaptım?" TMH NF 3, 40, 4; kur-ra a-na-bi-me-en "Ülkede sen nesin?", Gılgameš. ve Hawawa 20; za-e ĝa$_2$-e daḫ-ma-ab ĝa$_2$-e za-e ga-mu-ra-daḫ a-na-me lu$_2$ ba-an-tum$_4$ "Sen bana yardım et, ben sana yardım etmek istiyorum. Bize o zaman ne olabilir?" Gılgameš. ve Hawawa, 110;

Türkçe	Akadca	Sümerce
ne kadar	adī matīm	me-na-še$_3$, a-na-am$_3$, SDb. 2000 § 33, 3, f;
ne zaman	matī	me-da/na-aš/še$_3$, MSL 4, 57/8, 721; AHw. 632; me-ne-am$_3$ SDb. 2000, § 50, 3; me-na-am$_3$
ne zaman, -dığı zaman	enūma	ug$_4$; me-na-am$_3$, ĝa$_2$-am$_3$-me-na-am$_3$ ĝa$_2$-am$_3$-me-na-am$_3$ ša$_3$-^{d}šul-gi lugal-ĝu$_{10}$ ki-be$_2$ ḫa-ma-gi$_4$-gi$_4$ "Ne zaman Šulgi'nin, kralımın kalbi bana gerçekten geri dönecek?", SL 90;
ne zamana kadar, ne kadar	adi mātima	en-še$_3$ ISL 68; en$_3$-še$_3$, me-da-aš;
		en-na-me-še$_3$, TMH NF 3, 40, 17;
ne zamandan beri, -den beri		me-na-ta, me-da-ta,
ne, -e kadar	mīnum	Emesal: ta/ta-am$_3$<ana, a-na, a-da-al ne-e ta-am$_3$ mu-da-an-ku$_4$ "Neden bu şimdi benimle içeri girdi?", St. P 10, 2 VI 54; aya-ĝu$_{10}$ ta-am$_3$ e-ra-an-du$_{11}$ "Babam sana ne söyledi?", St. P 10, 2 I 15;
ne, nasıl, ne kadar hangi yolla		e-ne-am$_3$
ne, ne kadar	mīnum	a-na, AHw. 655; CAD M/2, 89; StP 10, 2 VI 31; SDb. 2000, § 34, 3 b; ĝa$_2$ a-na mu-u$_3$-da-zu "Ben senin hakkında ne biliyorum?", Gud. Sl. A IX 4; ni$_3$-ga a-na ĝal$_2$-la-bi larsaki-še$_3$ im-mi-ku$_4$-ra "Malı, ne kadar varsa, o Larsa'ya götürdü". UET 8, 85, 27-28; ĝa$_2$ a-na mu-me-en "Ben neyim?" UET 1, 123, 24; 131, 44; dumu-ĝu$_{10}$ a-na bi$_2$-in-ak "Oğlum ne yaptı?" SL 73; dumu-ĝu$_{10}$ a-na nu-zu(=nu-i$_3$-zu-en) "Ey oğlum, sen neyi bilmiyorsun?", CT 17, 25, 58; en-nam,
nebi(=din adamı), kahin	maḫḫûm	lu$_2$gub-ba, SAİL 206; AHw. 582; an-ni-ba-tu, AHw. 582; lu$_2$-al-ed$_2$-de$_3$, AHw. 582,
neden		a-na-aš,
neden olma, tevlit etme, doğum		ri-a;

Türkçe	Akadca	Sümerce
neden olmak, etkilemek, görünmek	patāqum	de, pa …e_3
neden olmak, yaratmak, yol açmak	banûm	saĝ …du/du_3 saĝ …du_{11}
neden, gerekçe, sebep	ḫassum	ĝeštu,
neden, niçin, nasıl	miššum	e-ne-am_3 AKT 2, 20, 7; AHw. 661; a-na-aš-am_3 –a-gin_7, SL 4; Emesal: ta-a-aš, a-na-aš-am_3 $ĝa_2$-da nu-me-a i_3-zig_3-ge-en-e-še "Neden ben yokken ayağa kalkıyorsun?", SL 827;
neden, sebep, bilgili, akıllı		Emesal: mu-uš-tug_2<ĝeštug,
nedeniyle, dolayı, yüzünden		bara
nedeniyle, için		ki …$še_3$ ISL 58;
nedeniyle, mak/-mek için		bar.. a-ak-$še_3$ bar-du-a-ak-eše "gitmek için" lu_2-dub-ru-um-ma-ke_4 ^{d}utu-$ḫe_2$-$ĝal_2$ bar lugal-^{d}en-lil_2-le a-sum-ma i_3-me-a i_3-zu-a-ke_4-eš(=i_3-zu-a-ak-eš) "Dumrum halkı biliyordu ki, Enlil kuvvet verdiği için Utu-hegal bir kraldır". Utu-hegal IV 15-18; bar še-bi nu-da-su_3-su_3-da-ka(=nu-da-su_3-su_3-ed-a-ak-a) "Bu nedenle arpa büyümüyor". CIRPL Ent. 28-29 II 27,
nedeniyle, ye/ya, amacıyla, için	a-na	-$še_3$, yönlenme durumu son eki, SAİL 536; SDb. 2000, § 40, 11 lu_2-1-$še_3$ "bir adam için", DP 31 VI 5; u_4-1-$še_3$ "Bir gün için", VS 14, 9 I 3; udu-1-$še_3$ "Bir koyun için", VS 14, 9 V 10; e_2-dub-ba-$še_3$ "okula"; saĝ-$ĝa_2$-ni-$še_3$ "başına göre", Gud. Sl. A IV 16; 92 gala lu_2-1-$še_3$ ninda-durun-durun-na-2-ta šu ba-ti "92 şarkıcıdan her biri 2 yufkayı teslim aldı". VS 14, 66 I 6-7
nedeniyle, ye/ya, amacıyla, için		nam-inim-ma-diri-diri-$še_3$ "Çok büyük planlara göre", Ent. 28-29 I 16;
nedeniyle		-ta a_2-^{d}nanše-ta a_2-^{d}nin-gir_2-su-ka-ta "Nanše ve Ningirsu'nun gücü nedeniyle", Gud. St. D IV 2-3 ; lipiš-ta "öfke nedeniyle", $ša_3$-ge-na-ni-ta "Kendi isteğiyle", $ša_3$-$ḫul_2$-la-ni-ta "sevinçle/sevinç nedeniyle",

Türkçe	Akadca	Sümerce
nedim (=arkadaş, yakın dost)	māri ekallim	te-gal, tiru,
nedim(=arkadaş, yakın dost), saray adamı	manzâr panim	$^{lu}{}_2$gub-ba-igi, SAİL 206;
nefes almak yaşamak, solumak	napāšum alādum kabattum nuḫḫuṭum	zi pa-ag$_2$, peš$_5$, zur, CT 12, 10 I 23; AHw. 801; pa-ag$_2$, pa-an, zur, CT 12, 10 I 23; AHw. 801; pa-ag$_2$, pa-an,
nefes, nefes alma, soluk	napīšum	pa-ag$_2$, pa-aĝ$_2$-ta,
nefes, rüzgar,	šārum	i, SAİL 399; AHw. 1192; tu$_{15}$, SAİL 399; AHw. 1192;
nefes, yaşam		zi, zi-ĝu$_{10}$ "benim hayatım",
nefret etmek, beğenmemek	zêrum	ḫul …gig, gu …bar$_2$
nefret, kin, kötülük, düşmanlık	nulliātum	niĝ$_2$-nu-ĝar-ra, ša$_3$-ḫul-gig, a$_2$-ḫulu,
nefret, sevimsiz, iğrenç, alıngan		ḫul-gig-ga,
nehir, çay, kanal, ırmak, dere	nārum	i$_7$(-d); id$_2$/id$_3$; id$_5$/id$_6$/id$_7$, AHw. 748; i$_7$-didli ĝeš bi$_2$-in-gi$_4$-gi$_4$-a "İçine ağaç atılan değişik nehirler. " VS 17, 41, 128; büyük nehir "i$_7$-maḫ", AWL 58;
nehir/göl kıyısı		piš$_{10}$,
nem/ıslaklık nedeniyle	sarbiš	bar-šeg$_3$-ĝa$_2$-bi, AHw. 1029;
nemli olmak	labākum	duru$_5$
nemli, ıslak, sulu, rutubetli, yaş	aburum lupputum raṭbum	sa-dur$_2$-ra, šu-lal$_2$, MSL 5, 175, 290; AHw. 564; duru$_5$, MSL 9, 130, 335; AHw. 963;
nemli, nemli/ıslak olmak, nemli		dig,
nerede/nereye	ašar	ki, SAİL 461; nerededir "me-am$_3$", me-a, me-še$_3$, me-na-še$_3$ "nereye kadar?" ben neredeyim "me-a-me-en", sen neredesin "me-a-za-e-me-en", o nerededir "me-a-e-ne",
nereden, den/dan, tarafından		ki …ta, ki-lugal-ta "kral tarafından"; ki-zu-ta "senden"; ki-me-ta "bizden".
nereden, ne zamandan beri	ayyānum; mati	me-ta,

Türkçe	Akadca	Sümerce
nereye		ki-me-še$_3$; ki-me-še$_3$ i$_3$-du-de$_3$-en "nereye gidiyorsun?", ki-na-me-še$_3$ "hiçbir yere"; ki-na-me-še$_3$; ki-na-me-še$_3$ i$_3$-du "nereye gidiyorsun?" me-še$_3$, me-še$_3$(-am$_3$), SDb. 2000, § 50, 3; me še$_3$-am$_3$ i$_3$-du-de$_3$-en "Sen nereye gidiyorsun?", BE 31, 51, 3; sen nereye gittin "a-bi i$_3$-ĝen-na",
nereye kadar		me-na-še$_3$ SDb. 2000, § 50, 3;
nereye, nerede	ali ekia	me-a, AHw. 35; SDb. 2000, § 49, 3; me-a-e-ne "O neredir; me-a-me-en "Ben neredeyim?; me-a-za-e-me-en "Sen neredesin", nam-kala-ga-zu me-še$_3$ ḫa-an-de$_6$ nam-ur-saĝ-zu me-a "Sen gücünü nerede harcadın, kahramanlığın nerede", ĝa$_2$-am$_3$ me-na-am$_3$ ša$_3$-^{d}šul-gi lugal-ĝu$_{10}$ ki-be$_2$ ḫa-ma-gi$_4$-gi$_4$ "Ne zaman Šulgi'nin, kralımın kalbi bana gerçekten geri dönecek?", ma-a, AHw. 35; ma$_6$, AHw. 35; Emesal: ma-ya, AHw. 35;
nereye, nerede, nereden	ekiām	a-bi/bi$_2$, akil/akkil$_2$ ISL 29, 1; me-še$_3$; a-bi-ĝen-na "O nereye gitti?" nam-kala-ga-zu me-še$_3$ ḫa-an-de$_6$ nam ur-saĝ-zu me-a "Sen gücünü nerede harcadın?, kahramanlığın nerede?", SL 89,
nergis		^{u}$_2$eme-ur-gir$_{15}$-ra,
nesil, eski kuşak	puršumum	nam-ab-ba,
nesil, soy, torun	zērum libbibbum	numun, SAİL 72; AHw. 1521; CAD Z 89; e-ne u$_3$ numun-a-ni ḫe$_2$-eb$_2$-til-e-ne "Onu ve neslini/soyunu yok etsinler!", UET 1, 137 VI 6-8; e-ne u$_3$ numun-a-ni ša$_3$-kalam-ma-ka nam-mu-ni-ib$_2$-ĝa$_2$-ĝa$_2$-e-ne "Onlar onu ve neslini Sümer ülkesinde kesinlikle bırakmayacaklar", UET 1, 301, 55-57; ša$_3$-bal-bal,

Türkçe	Akadca	Sümerce
nesne, bir deri nesne	zinbuḫarum ḫulūlum lilibum šipkum duḫšûm	ḫurin, ḫirin$_2$, ^{kuš}zi-ma-ḫa-ru, ^{kuš}ḫu-lu-lu-um; ^{kuš}li-li-bu, ^{kuš}ši-kum, ^{kuš}duḫ/du$_8$-ši-a, SAİL 167;
nesne, değerli bir metal nesne	šakarûm	^{ĝeš}ša-ga-ru
neşe, durak, but, sevinç	šuḫḫum	la-la, AHw. 1261;
neşe, tören, kutlama	nasûm rīštum	asilal, asilal$_3$, asil-la$_2$; asil$_2$(EZEN) MSL 13, 98, 73; AHw. 989;
neşe, zevk, şenlik, sevinç, mutluluk	ḫidûtum	gi-ir-za,
neşelenmek, aydınlatmak, parlamak		ĝir$_2$
neşelenmek, şenlenmek, sevinmek		ša$_3$ ...dug$_3$,
neşeli olmak, parlak	ellum	dalla,
neşeli, aydınlık		ar, ara$_4$
neşeli, canlı, berrak, parlak, zeki	dipārum	izi-su$_3$(-d), SL 131;
neşeli, mutlu, istekli olmak		ša$_3$ dug$_{10}$
neşeli, sevinçli		ḫul$_2$-la, SL 115,
neşeli, şen, canlı, eğlence		ma-li-li-bi,
neşeli/canlı olmak, temiz olmak	ebbum namārum	zalag/zalag$_2$, ḫa-a,
neşretmek, çıkarmak, affetmek	maḫālum	ge$_4$, AHw. 577;
neşter	marṣadum karzillum	buluĝ-kiĝ$_2$-gur$_4$ buluĝ-kin-gur$_4$, AHw. 613; gir$_2$-gag-zabar, AHw. 450;
ney(=kaval biçiminde, yanık sesli, kamıştan bir üflemeli çalgı), zurna	malīlum ebbūbum	gi-gid$_2$, MSL 7, 48; SAİL 85; AHw. 595; gi-gid$_2$, AHw. 180
nezaketle, nazikçe		silim-bi, SDb. 2000, § 49, 3;
nezle	būšānum	kir$_4$-ḫab, SAİL 15; AHw. 143;
-nın içinde		ša$_3$ ...-ak-a, ša$_3$-ma-mu$_2$-da-ka(=ša$_3$-mamud-ak-a) lu$_2$-diš-am$_3$ "rüyanın içindeki bir
-nın içinde		adamdır". Gud. Sl. A IV 14; ša$_3$-i$_3$-si-in-na-ka(=ša$_3$-İsin-ak-a) i$_3$-su$_8$-ge-eš-am$_3$ "Onlar İsin'de bulunuyorlar". AfO 24, 47-50, 9; ša$_3$-mu-aša-ka "bir

Türkçe	Akadca	Sümerce
		yıl içinde", UET 1, 132, 35; $ša_3$-mu-ba-ka kur-gan_2-ta $^{na}{}_4$esi im-ta-e_{11} "Aynı yıl içinde Magan ülkesinden diyorit taşı getirtti". Gud. St. G II 17-III 2; $ša_3$-uru-ka-ke_4 e-na_8 O (onu) şehrin içinde/ortasında içti". VS 14, 75 II 5-6;
niçin, neden, nedir	mīnum	a-na-am_3, AHw. 655; CAD M/2, 89; StP 10, 2 VI 31; SDb. 2000, § 34, 3 b; a-na-am_3 ...aka: Sen ne yapıyorsun? SDb. 2000, § 34, 3, f; a-na-am_3 i-ri-ak "Ben (sana) ne yaptım?". MH NF 3, 40, 4; a-na-am_3 aka "ne yapıyorsun?" a-na-am_3 ne-e "Bu nedir?" UMBS X/1, 4, 18; e_2-dub-ba-ka a-na-am_3 i_3-ak "Sen okulda ne yaptın?", UET 6/2, 165, 3; a-na-me-a bi "Ondan ne varsa", St. P 10, 2 VI 31,
niçin, neden, nasıl	ammatum ammēni ana mēnim	a-na-aš SDb. 2000, § 34, 3, d; AHw. 44; a-na-aš-am_3 u_4 mu-e-zal "günü nasıl geçiriyorsun?"; a-na-aš nu-mu-de_3-eb_2-se_3-ge-en "Sen niçin onlar gibi yapmıyorsun?". JCS 25, 105; tukum-bi ki-na-me-$še_3$ nu-du-de_3-en a-na-aš-am_3 u_4 mu-e-zal "Eğer hiçbir yere gitmiyorsan, zamanı/günü nerede geçiriyorsun?", BE
niçin, neden, nasıl		31-51, 5; a-na-aš-am_3 ..... $ḫe_2$-na-sum "Niçin o (onu) ona versin?" TCL 1, 125, 3- 6;
nida, taşkınlık, canlılık		a-la(-la),
nida, ünlem, merhamet, sevgi		$muš_2$-am_3, $muš_3$-am_3,
nikah, evlilik		nam-dam, SL 188;
nilüfer		$^{u}{}_2$tir,
-nin önünde		igi ... ak-a, SDb. 2000, § 41, 7, f; igi-e_2-gal-la-ka(=igi-e_2-gal-ak-a) "sarayın önünde", igi-ne_2(=igi-ani)-ta e ḫa-la "O onu onun önünde dağıttı. " VS 14, 195 X 7-8 ; inim-bi igi-ne-ne-ta al-til "Onların önünde bu konu sonuca bağlandı". BIN 8, 158, 32 ; igi-ne-ne-ta mu-lugal(a) in-pa_3 "Onların önünde o kralın adını çağırdı. " SR 85 Ay. 9-10 ; igi-pirig-$ĝa_2$-ka kaš ḫu-mu-na-na_8-na_8 "Aslanımın önünde sen ona bira içirmelisin!", StP 10, 1 II 11;

Türkçe	Akadca	Sümerce
nine/ihtiyar kadın	puršumtum	um-ma-gal, MSL 12, 128, 81/4; AHw. 881; ama-gu-la, NG 3, 90;
ninni		u_5-a;
Nisan/1. ay	nisannum	$^{itu}bar_2$, SAİL 52; 794; $^{itu}bara_2$-za_3-ĝar, Ay adları konusunda değişik isimler görmek mümkündür. Bunun için her yörenin kendisine göre ayrı bir takviminin bulunduğunu her zaman hatırda tutmak gerekmektedir.
niş, çukur, delik, oyuk		ḫub,
nişan almak, yöneltmek	arārum	ku_5(-d), AHw. 167; $kuš_7$ ...su/su_3
nişan hediyesi, düğün/nikah hediyesi	terḫātum	niĝ$_2$-mi_2-us_2-sa, niĝ$_2$-mi_2-us_2-sa_2, niĝ$_2$-mussa,
nişan yüzüğü		tum_{12}-šu-gur_4,
nişan, işaret	gišṭarûm	pa, SAİL 295;
nişasta	maṣḫatum	zi_3-mad-ĝa$_2$, AHw. 620;
nitelikli yer sakızı		e_2-a,
niyaz, yalvarma, rica, merhamet	unnīnum	$ša_3$-ne-$ša_4$, $ša_3$-ne-za, nam-$kiri_4$-šu-du_3-a, $kiri_3$/$kiri_4$-šu-du_3,
niyet, maksat, haber, kasıt	ṭēmum	dima/dimmu, AHw. 1274; $ša_3$-ĝal$_2$,
nodullu, üvendire	tarkullum makkarum	durgul AHw. 1330; bar-anše, AHw. 589; ^{urudu}bar-us_2,
nohut, fasulye, mercimek	ḫallūrum	$^{u}{}_2gu_2$-gal-la, gu_2-gal, AHw. 313; CADH 47;
noksan, eksiklik, yokluk		nu_2-a,
normal		ĝen, normal gümüş "ku_3-babbar-ĝen",
not almak, kaydetmek		im-ma ... gub, SL 125
nöbet	qablītum	en-nun-$murub_4$-ba, SAİL 337; AHw. 887;
nöbet tutmak, beklemek, korunmak	naṣārum	uri_3 urin,
nöbet, gözaltı, gözetim, dikkat		en-nu-u$ĝ_3$, en-nu-u$ĝ_5$,
nöbet, karakol	maṣṣārum	en-nun, AfO 18, 82, 117; AHw. 620;

Türkçe	Akadca	Sümerce
nöbet/gece nöbeti	barārītum	en-nun-usan/usan$_3$, SAİL 107; AHw. 106;
nöbetçi, bekçi, gardiyan	maṣṣartum	en-nu-bad$_3$-da, AHw. 620-621; CAD M/1, 333; lu$_2$-en-nu-uĝ$_3$, lu$_2$-en-nu-un, ^{lu}$_2$i$_3$-du$_8$-guru$_7$ S 118; en-nu-da-tuš-a,
nur, parlaklık, ışık	nūrum	ug$_4$,
nutuk, söylev, söz, konuşma	dabābum	da-ba, AHw. 146; bala-bala, niĝ$_2$-du$_{11}$-du$_{11}$,
nüfus etmek, delik açmak		zu-ḫu-ul, te,
nüfus memurluğu		nam-saĝ-DUN$_3$,
nüfus yönünden büyük şehir		iri-tuš,
nüfus, baskı, zorbalık, tecavüz		nam-silig,

O

Türkçe	Akadca	Sümerce
o	šū	a-ne/e-ne AHw. 1254; CAD Š/3, 152; SDb. 2000, § 34, 1; a-ne saĝ-ĝa-ni-še$_3$ diĝir-ra-am$_3$ "Başına göre o bir tanrıdır". Gud. Sl. A IV 16; igi-^{d}nanše-še$_3$ diĝir-ra-ne$_2$ na-dib-be$_2$ a-ne dib-be$_2$ "Nanše'nin önüne tanrısı kesinlikle geçmiyor, o da asla geçmiyor." CIRPL Ean. V 4-7; a-ne$_2$-da-nu-me-a O olmaksızın/onsuz," RTC 19 III 3; a-ne-da "onunla"; a-ne-gim "onun gibi"; ITT 1463, 3; a-ne-še$_3$ "onun için", e-ne sipa-bi-gim eger-bi ḫe$_2$-em us$_2$-e "Çobanı gibi o onun arkasından gidiyor/onu takip ediyor." TSL 10, 1; e-ne numun-a-ni ḫe$_2$-eb$_2$-til-le-ne "Onu ve neslini onlar onlar yok etsinler", UET 1, 137 VI 6-8; e-ne, AHw. 1254; ISL 60; SDb. 2000, § 34, 5 c; e-ne sipa-bi-gin$_7$ eger-bi ḫe$_2$-em us$_2$-e "O, çobanı gibi onun arkasından takip ediyor". TSL 10, 1; e-ne u$_3$ numun a-ni ḫe$_2$-eb$_2$-til-le-ne "Onu ve soyunu yok etsinler!", UET 1, 137
o		VI 6-8; e-ne<-a-ne, SDb. 2000, § 34; AHw. 1254; e-ne-da "onunla", e-ne-gim "onun gibi"; e-ne-am$_3$ "o dur", igi-^{d}nanše-še$_3$ diĝir-ra-ne$_2$ na-dib-be$_2$ a-ne dib-be$_2$ "Nanše'nin önüne tanrısı kesinlikle geçmiyor, o da asla geçmiyor.

Türkçe	Akadca	Sümerce
		" CIRPL Ean. V 4-7; a-ne$_2$-da-nu-me-a "O olmaksızın/onsuz, " RTC 19 III 3; -ri, SDb. 2000, § 34, 4 f; u$_4$-ri-a u$_4$-su$_3$-ra$_2$ gi$_6$- ri-a gi$_6$-bad-ra$_2$ ri-a mu-ri-a mu-su$_3$-ra$_2$ ri-a "O günlerde, o gelecek günlerde, o gecelerde, o uzun gecelerde, " SL 109;
o (işaret zamiri)		ur$_5$; e$_2$-ur$_5$-gim dim$_2$-ma ensi$_2$-aš-e ^{d}nin-gir$_2$-su-ra mu-na-du$_3$ na-mu-du$_3$ "Onun gibi yapılmış bir tapınağı hiçbir şehir beyi Ningirsu'ya yapmadı. Onu ona yalnız o yaptı". Gud. St. B VI 77-VII 4, ur$_5$-še$_3$-am$_3$ ^{d}ner-gal igi-zalag u$_3$-mu-ši-in-bar "O nedenle Nergal ona içtenlikle baktı". UET 1, 141, 20-23; ri, u$_4$-ri-a u$_4$-su$_3$-ra$_2$ gi$_6$- ri-a gi$_6$-bad-ra$_2$ ri-a mu-ri-a mu-su$_3$-ra$_2$ ri-a "O günlerde, o gelecek günlerde, o gecelerde, o uzun gecelerde, " SL 109;
o (işaret zamiri)		ur$_5$-gim inim mu-na-ab-be$_2$ "O onu böyle söylüyor. " SL 58; ur$_5$-gim "Onun gibi", StP 10, 1 II 15;
o taraf, o tarafta		gu$_2$-re,
o günden buyana		u$_4$-ri-dam,
o günlerde		u$_4$-ri-a, SL 290;
o kadar, öyleyse		-re,
o tarihten sonra, -den sonra		murgu$_2$ ...a-ta SL 181;
o zaman		u$_3$-ba/ u$_3$-bi-na, u$_4$-ba, ki-u$_4$-ba, NG 3, 129;
o zaman, öyleyse ve bu nedenle		ša- kip ön eki, mu-du$_3$ kur-sukud-ra$_2$-gim .... . ši-bi$_2$-in-il$_2$(=ša-bi$_2$-n-il$_2$) "Ben (tapınağı) yaptım ve onu bu nedenle yüce bir dağ gibi yükselttim". CT 21, 31-32, 20-21; ĝa$_2$-e u$_4$-ba ša-ba-na-gam-e-de$_3$-en(=ša-i$_3$-ba-n-a-gam-ed-en) e-ne nam-maḫ-a-ni ši-im-ma-an-zu-zu-un (=ša-i$_3$-ba-n-zu-zu-en) uru-gim nam-dumu-ĝa$_2$ gu$_2$ ši-im-ĝa$_2$-ĝa$_2$-an(=ša-i$_3$-ba-ĝa$_2$-ĝa$_2$-en) e-ne-ra du$_{11}$-mu-na-ab
o zaman, süre,	adannum ina ümīšu	u$_4$-ba AHw. 10; u$_4$-ba ^{d}nin-gir$_2$-su-ke$_4$ ki ... mu-na-ag$_2$ "O zaman Ningirsu onu sevdi/takdir etti". CT IX 85 III 6-9;
o zaman, zamanında		ki-u$_4$-ba, NG 3, 129;

Türkçe	Akadca	Sümerce
obsidiyen, bir taş türü		$^{na}{}_4$gazi-mu-su$_3$-ud,
obur, aç gözlü , yiyecek, besin		niĝ$_2$-gu$_7$, igi-tum$_3$-la, igi-tum$_3$-la$_3$,
ocak, fırın, soba	tinūrum	ninda$_3$/ninda$_4$, AHw. 1360; immindu, immindu$_2$, udun, AHw. 1445; MSL 14, 96, 176; šeg$_{12}$-al-ur$_5$-ra,
ocak, fırın, soba	kīrum	gir$_4$-maḫ gir$_4$, AS 7, 22, 187; AHw. 484; ninindu,
ocak, yangın		ĝeš-bar(-ra),
Ocak/ 10. Ay	ṭebētum	^{iti}ab(-ba-e$_3$) SAİL 52; AHw. 1382; Ay adları konusunda değişik isimler görmek mümkündür. Bunun için her yörenin kendisine göre ayrı bir takviminin bulunduğunu her zaman hatırda tutmak gerekmektedir.
ocakçı, ateşçi, fırıncı		gir$_4$-bil , AWL 314;
oda, ev	šubtum	daĝ, CT 18, 37 II 13/5; AHw. 710;
oda, özel oda		ĝanun/ĝa$_2$-nun,
oda, yatak odası		da-ga, da-gan$_2$
oda; hücre	maštakum	e$_2$-munus,
odun	atartum šuruptum niqrum	^{ĝeš}a-dar gi-izi-la$_2$, gi-kibir-ra MSL 7, 24, 269; ĝeš-u$_2$-gibil-la, SL 106 kırılmış odun "ĝeš-sun", MSL 6, 56, 62; AHw. 792;
odun deposu	abrum	izi-ḫa-mun, SAİL 172, AHw. 7;
odun parçası		^{ĝeš}šu$_4$-a,
odun toplamak, biriktirmek		u$_2$ ... zi(-g),
odun, ağaç, koru tahta	damšillum	^{ĝeš}dim-ši-lum,
odun, çıra		kibir$_2$,
odun, çıra almaya gitmek		u$_2$-še$_3$ . . ĝen, SL 284;
odun, kuru ağaç	sumkīnum nutāpum	^{ĝeš}sugin,
odun, tahta, ya da alet, oyuncak	mitrum	ḫulpad,
odun, yakacak		gun$_2$-ĝeš,
ofis, çalışma odası	šaddabakkum	e$_2$-ša$_3$-dub-ba,
oğlak	urīsum	maš$_2$/maš, AHw. 1430; TSL 18, 1-6; uzu$_3$-maš; 26 udu-ḫi-a 4

Türkçe	Akadca	Sümerce
oğlak		uzu$_3$-maš-ḫi-a "26 çeşitli cins koyun ile 4 oğlak", NG 120, 1-2;
	buqāmtum	dişi oğlak "kir$_{11}$-uzu$_3$", SAİL 252;
		^{munus}aš-ĝar$_3$, SAİL 554; AHw. 1420;
	unīqum	geme$_2$-maš, SL 77
		zeḫ, TSL 19, 1;
	ṣibtum	ešgar, SAİL 554; AHw. 1420;
	daššum	erkek oğlak "maš$_2$-nita",
	lalium	körpe oğlak "maš$_2$-tur", MSL 8/1, 33, 239; AHw. 529;
	kizzum	maš$_2$-ud$_5$-da(-k), maš$_2$-zu, AHw. 496;
oğlak, çebiç, teke	bīrum; urīṣum	maš, gaba$_2$-ra-maš-gal-gal-me "Onlar büyük tekelerin yamaklarıdırlar DP 171 V 15;
		dişi oğlak "zeḫ", TSL 19, 1;
oğlan, küçük oğlan	tardennum	us$_2$-sa, CT 18, 32 I 10; AHw. 1329;
oğul	mārum	dumu, AHw. 615; CAD M/1, 308; ama-dumu-dumu-ne(=ama-dumu-dumu-ne-ra) "Bütün çocukların annesine", Gud. St. A I 3;
	aplum	ur-^{d}en-lil$_2$ dumu-^{d}en-lil$_2$-le [=^{d}en-lil$_2$-la(k)] "Ur-Enlil, tanrı Enlil'in oğlu, " TMH 5, 49 I 1-2; dumu-u$_3$ (= dumu-e) ama-ni-ra .... Nu-mu-na-du$_{11}$ "Çocuk annesine hiçbir şey söylemedi. " Gud. Sl. A XIII 4;
		dumu-nita "oğlan", AHw. 615; NG 3, 103; ^{m}Eden-ba-a-ra$_2$-na$_2$ ^{m}E$_2$-
oğul		gi$_6$-a-ba-tum$_2$ ^{m}Ur li$_9$-si$_4$ dumu-nita-ni-me "Edenba
		arana, Egiabatum (ve) Ur-lisi onun oğullarıdırlar". Nik. 19 I 4-7; dumu-arad-ĝa$_2$ "kölemin çocoğu",
		dumu-aš "oğul, çocuk, ilk çocuk",
		dumu-dab$_5$-ba "çiftçi yardımcısı",
		dumu-gu$_4$-gur "çiftçi yardımcısı",
		dumu-gal "büyük kardeş",
		dumu-gu$_2$ "torun",
		dumu-lugal "prens",
		dumu-munus-lugal "prenses",
		dumu-saĝ "ilk çocuk",
		dumu-tab "ikiz, çift",
		dumu-tu-da "çocuk, bebek",
		ḫibira,
	šandubbûm	saĝ-dub$_2$-ba, MSL13, 252, 12; AHw. 1162,
oğul vermek(arılar için), toplanmak		luĝ, SL 163;

Türkçe	Akadca	Sümerce
oğul, çocuk		peš$_7$,
oğul, kız çocuğu, çocuk	mārum	du$_5$-mu; Emesal: du$_5$-mu < dumu,
oğul, varis	aplum	ibila, SAİL 144; AHw. 58; a, a-sa$_6$-ga/a-saĝ i$_3$-bi$_2$-la/ibila, AHw. 58; CAD A/2, 173;
oh!, ya!, öyle mi!, aman!		İ$_3$-a,
oh, ya, öyle		u$_8$,
ok	šukūdum uṣṣum šiltaḫum	^{ĝeš}gag-si-sa$_2$, nSAİL 230; AHw. 1265 ^{ĝeš}gag-ti, AHw. 1439; SAİL 230 gag-u$_2$-tag-ga ^{ĝeš}gag-u$_2$/u$_4$-tag-ga, AHw.
ok	ûṣum	1236; gil-ak, ti, AHw. 1439; ti-mar-uru$_3$ "okluk", kancalı ok "^{ĝeš}ti-zu$_2$",
ok atarak yarışmak		ti …sa$_2$,
ok atmak		ti …. ra, SL 276; ti …raḫ$_2$,
ok başı		pa-kak, ḫu-ut-pu,
ok kılıfı, fırtına, kasırga	išpatum	mar-ru$_{10}$,
ok kılıfı, sadak, okluk	išpatum	^{kuš}e$_2$-mar-uru$_5$, sil, ti-mat-uru$_5$, 2SL 76;
ok, bir ok türü	qan sellim za'ānum	gi-bar-bar-ra, ^{urudu}mul-mul-lum,
ok, kiriş, direk, saban oku	gušūrum mulmullum	ur$_2$, ĝešgag-tag-ga, , SAİL 30; AHw. 671;
ok, ok başı	sikkat išpatim	^{ĝeš}kak-pana,
ok, okluk		e/e$_2$-mar-uru$_5$; e$_2$-mar-uru$_5$-še$_3$ mu-na-dim$_2$ "Okluk olarak o ona (onu) hazırladı". Gud. St. B VI 41-42;
ok, üvendire	šiltaḫum	^{ĝeš}gag-pan, AHw. 1236;
ok, yay		^{ĝeš}gid$_2$-da, NG 3, 116; ISL 131; ĝeš-gid$_2$-da, NG 3, 116; ISL 131,
okaliptüs(=mersingillerden bir ağaç türü, zamk ağacı		^{ĝeš}kišig$_2$-ḫar,
okka, hacim/tahıl ölçüsü birimi	sūtum	ban$_2$(=ba-an), AHw. 1064; CAD S 420; SDb. An. 219; 1 ban$_2$ = 1/24 gur, 1/6 ul, 6 sila$_3$; 2 (ul) Ba$_6$-ba$_6$ 1 (ul) 2 (ban$_2$) An-da-gal-sa$_2$ (ul) 2 (ban$_2$) Šeš-lu$_2$-du dub-sar-me "2 şinik (arpa) Baba'ya; 1 şinik, 2 okka Andağalsa'ya; 1 şinik, 2 okka Šešludu'ya. Onlar katipdirler". DP 133 IX 4-7;

Türkçe	Akadca	Sümerce
okka, hacim/tahıl ölçüsü birimi		4(ban$_2$) a-ur-ĝu$_{10}$ 4(ban$_2$) a-ma-ur-ĝu$_{10}$ e$_2$-gal-la i$_3$-sig$_7$ "4 okka (arpa) A-urĝu'ya, 4 okka Ama-urĝu'ya. Onlar sarayda birlikte oturuyorlar. " DP 116 IV 3-4;
		ban$_3$, AHw. 1064;
	kaptukkûm	^{dug}banmin, SAİL 295;
	ṣimdum	ni$_3$-la$_2$, SAİL 481; AHw. 1102;
	pars/šiktum	^{ĝeš}ba-ri$_2$-ga AHw. 835;
okka, ağaç ölçek	maširrum	^{ĝeš}ma-šir-rum, MSL 5, 167, 183/5; AHw. 626;
	ṣimdum	^{dug}baneš, SAİL 39,
okka, dirhem	sûtum; širmum	emedub/emedub$_2$,
okka, kap, şişe, kutu	sūtum	$^{ĝeš/urudu}$ba-an, ba-an-aš
okka, tas, ölçü kabı	namandum	gur$_9$,
oklava	nindanum	ninda-DU,
oklava, döndürgeç(=ekmeği saç üzerinde çeviren alet)		ninda-gid$_2$-da$_5$,
okluk		ti-mar-uru$_3$ ti-mar-uru$_3$-a u$_4$-gim i$_3$-e$_3$ "Okluktan o güneş gibi çıkıyor. " Gud. Sl. A VI 20;
		^{ĝeš}e$_2$-ban, MSL 6, 87, 51; AHw. 397
okluk, kılıf, sadak	išpatum	iš-pa-tu,
		iš-pa-tum,
		mar, AHw. 397; ISL 42;
		e$_2$-pan, ti-mar-uru$_3$-a
	laḫaruššum	^{ĝeš}e$_2$-zu$_2$-lum-ma-gigir,
		ti-mar-uru$_3$-a u$_4$-gim i$_3$-e$_3$
		"Okluktan o güneş gibi çıkıyor. " Gud. Sl. A VI 20;
okul	bīt ṭuppim	e$_2$-dub, e$_2$-dub-ba, SGL 2, 116; NG 3, 105; ZANF 15, 149; e$_2$-dub-ba-a-zu-še$_3$ ĝen-na "Okuluna git!", BE 31, 51, 6; e$_2$-dub-ba-še$_3$ du-u$_3$ mu-e-du$_{11}$ "Okula gitmeyi sen bana söyledin".
okul		BE 31-51, 22;
		e$_2$-dub-ba-še$_3$ du-u$_3$ eme-ke-en-gi-ra zu-u$_3$ "Okula git, Sümerceyi öğren!"
okumak, anlatmak		gu$_3$ . . ta/ra-de$_2$,
okumak, ödev yapmak, saymak	manûm	šed, AHw. 604; ZANF 18, 52;
		eš$_2$-ĝar$_3$-zu šed-da-ab dub-zu sar-ra-ab dub-gibil-zu šeš-gal-zu ḫe$_2$-ra- ab-sar-re "Ödevini oku, tabletini yaz, yeni tabletini büyük kardeşin senin için yazsın!" BE 31, 51, 8-10;

Türkçe	Akadca	Sümerce
okumak, söylemek		za-a-kam … du_{11},
okutmak	(w)u'urum	a-aĝ,
ol!		Ḫe$_2$/ḫe$_2$-a, ḫe$_2$-am$_3$-me-am$_3$ "isteğimiz üzerine",
olabildiğince, kadar, kadarıyla		en-na-me-še$_3$-am$_3$,
olağan, doğal, normal		ugun$_3$,
olağan, sıradan		ĝin-na, SL 99;
olağanüstü durum	rabiš	e-ma-ru, gal-bi, AHw. 935;
olağanüstü oluşum, hal, muhteşem	nakiltum nikiltum	galam, MSL 3, 151, 360; AHw. 788; maḫ-bi-še$_3$, SL 168; SDb. 2000, § 49, 4;
olağanüstü, bereketli, verimli (olmak)		du$_{26}$,
olağanüstü, harika	anqullum	izi-ĝi$_6$-eden-na,
olarak, aynen, tıpkı	kīma	-gin$_7$-nam,
olduğundan büyük gösterme	watartum	ni$_3$-diri-ga, AHw. 2489;
olgun meyve/sebze toplamak		sug$_{10}$ (SUD. PA. EL), sug$_{11}$(PA. SUD. EL),
olgun, mantıklı (olmak)	rabûm	gu-la, AHw. 936; AWL 112; NG 3, 118 ku-ul,
olgun, terbiyeli	naḫrum	ab-ḫi-ir, AHw. 715;
olgun, yerine, sevecen, namuslu (olmak)	ṭābum	lal$_3$,
olgun, yetenekli, becerikli	eṭlum bi'šum	guruš AHw. 265-266; St. P 10, 226; gi-ru, al-ḫab-ba,
olgun/yetişmiş tahıl, başak	lilliannum	lillan,
olgunlaşmak, gelişmek, büyümek	kabtum; mādum rabûm; ṣīrum	maḫ$_2$, gu-ul,
olgunlaşmamış, ham meyve	karānum	ga-ra-an,
olmak	bašum	me, AHw. 112-113; CAD B 144; Ek eylem, -am$_3$/am$_6$ SDb. 2000, § 56; a-ne saĝ-ĝa-ni-še$_3$ diĝir-ra-am$_3$ "Başına göre o bir tanrıdır"; u$_4$-bi-a en-te-me-na ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-kam(=lagaš^{ki}-ak-am$_3$) "O zaman Entemena şehir beyi idi". ^{d}en-lil$_2$ an-ki-še$_3$ lugal-am$_3$ aša-ni diĝir-ra-am$_3$ "Enlil gök- ve yeryüzü için kraldır. O tek başına bir tanrıdır. " PBS 5, 66, 1-3;

Türkçe	Akadca	Sümerce
		$ušur_3$-ra-sa_6 munus-am_3 "Ušurasa bir kadındır." Nik. 19 III 2-4 $^{i}{}_{7}$idigna $uz^{mušen}$-am_3 $^{i}{}_{7}$buranun-na kur-$gi_4{}^{mušen}$-am_3 "Dicle ördektir, Fırat kazdır." TSL 69, 1; ki-$ḫul_2$-$ensi_2$-ka e_2-gal-lam(=e_2-gal-am_3) "Şehir beyinin eğlence yeri saraydır." CIRPL Ukg. 4-5, 16-18; mu-a-ni mu-$ḫe_2$-$ĝal_2$-la $ḫe_2$-a "Onun yılları, bolluk yılları olsun!", UVB 1, 3, 21; $ĝal_2$,
olmak, temiz, saf	kakkum	$zabar_3$,
olmak, bulunmak	bašûm	$ĝal_2$, ni_3-ga a-na $ĝal_2$-la-bi $larsa^{ki}$-$še_2$ im-mi-ku_4-ra "Malı, ne kadar varsa, o onu Larsa'ya götürdü". UET 8, 85; 30 še gur-saĝ-$ĝal_2$ $še_3$-ur-e_2-$muš_3$ dam-$ĝar_3$ na-$ĝal_2$-la-am_6 "Tüccar Üremuš'un yanında bulunan 30 kile arpa". BIN 8, 363, 1-4; Emesal: ma-al,
olmamalı, ya da olmazsa		nam(-ga)-me-a,
oluk, boru, çubuk, kaval	alallum	^{dug}alal,
oluk, dar geçit	ma'lātum	$ĝeli_3$,
oluk, savak, kanal, sulama kanalı	butuqtum	a-ḫaš, AHw. 144; eg_2-id_2-da, ^{ĝeš}i-dib, ^{ĝeš}i-lu,
olumlu/sevinerek bakmak		igi saĝ-ki zalag... bar
olumsuz dilek ön eki		na-, šu na-ni-ba-re "O orada serbest bırakılmasın!", Gud. St. B IX 26; na-ab-ak-ke_4 "O onu kesinlikle yapmasın!", Gud. St. I IV 4; igi na-ši-bar-re "O ona bakmasın!", Gud. St. B IX 18 na-an-gen-ne "O onu (oraya) bağlamasın!" Gud. St. C IV 15; lu_2 nam-mi-gul-e "Kimse onu kesinlikle tahrip etmesin!", Gud. St. B VII 57; ^{ĝeš}gu-za gub-ba-na $suḫuš$-bi na-an-gen-ne_2 "Dikilen tahtının temelini o tespit edemesin!" Gud. St. C IV 3-5;
olumsuz gerçek son eki		-gišen, a_2 mu-e-da-ag_2-ĝeš-še-en(=mu-e-da-ag_2-gišen) a_2-$aĝ_2$-$ĝa_2$ ma-ab-sum-mu-un-e-še (=mu-e-a-b-sum-en-eše) "Ben sana böyle bir emir verseydim, sen bana emir veriyorsun, der miydin?", TCL 16, 45 Ay. 43-44;

Türkçe	Akadca	Sümerce
olumsuzluk ön eki		li-< nu u_4-ul-li_2-a-ta .... ki-be_2 li-bi_2-gi_4 "O uzun zamandan buyana onu tamir etmedi". UET 1, 117, 9-11; lu_2 na-me ni_3 na-me ugu-na li-bi_2-in-tuku "Hiç kimse ona karşı herhangi bir istekte bulunmayacak". SL 94; $adda_2$ ki nu-de_6 "Ölüler toprağa taşınmadı." Gud. St. B V 2;
olumsuzluk ön eki	ul, lā	nu-, SDb. 2000, § 61, 2 a; MSL 4, 145, 415; SAİL 75; AHw. 1406; 520; en-ig-gal la_3-banda .... Za_3 bi_2-šuš ur-^{ĝeš}bar-e_3 sipa-ra e-na-sum dub-daĝal nu-ĝar(=nu-i_3-n-ĝar) "Eniggal, müfettiş (sığırları) damgaladı ve Ur-ĝešbare'ye verdi/teslim etti. O onları büyük tablete (henüz) geçirmedi". Nik. 182 II 2-III 3; dub-gu_4-ĝeš(a)-ka-ta nu-ta-zi(=nu-i_3-b-ta-n-zi) "İş öküzleri listesinden o onları (henüz) çıkarmadı". VS 14, 58 III 1-2;
olumsuzluk ön eki		nu>la la u_4-imin-am_3 še la-ba-ara_3 "7 gün orada arpa öğütülmedi." Gud. St. B VII 30; $usan_3$ la-ba-sig_3 $^{kuš}a_2$-si la-ba-sig_3 "(Kimseye) kırbaç vurulmadı, kamçı vurulmadı/ Kimseye kırbaç ve kamçı vurulmadı." Gud. St. B IV 10-11; sa_2-du_{11}-bi lu_2 la-ba-ni-la_2-e "Onun kurbanını orada kimse engellemeyecek".
Olumsuz gerçek eki		-gišen, SDb. 2000, § 65, 3; Sümerce metinlerde çok az görülen /-gišen/, yalnız edebi kitabelerde kullanılmakta ve sonunda bulunduğu cümleye gerçek dışı bir anlam kazandırmaktadır. Sözlüklerde ve iki dilli metinlerde daha çok görülen bu son ek, geçtiği yerlerde /-giš-en ve giš-še-en/ olarak da yazılmaktadır. Á mu-e-da-$aĝ_2$-ĝeš-še-en a_2-$aĝ_2$-$ĝa_2$ ma-ab-sum-mu-un-e-še "Ben sana böyle bir emir verseydim, sen bana emir veriyorsun, der miydin?", TCL 16, 45 Ay. 43-44;
olup olmadığını		u_4-da-ĝeš-en,
oluşturmak, meydana getirmek	banûm	mud; im ... $šeg_3$, SL 126;
oluşturmak, üretmek	rabākum	rig_7, AHw. 933;

Türkçe	Akadca	Sümerce
oluşturmak, yapmak, kaldırmak		šu... il_2
omurga, belkemiği		gu-mur_7,
omuz, destek, kol, dal	būdum	zag-še, AHw. 136; bara za_3,
omuz, dışkı, bok, kaka	būdum	mur_7/mur_8 SAİL 565; 567; AHw. 136;
omuza ağacı koymak, eğilmek	kanāšum	gu_2-ĝeš ...ĝal_2
on gün		u_4-u,
on/10	ešrûm	u, SAİL 382; AHw. 257; SDb. 2000, § 46, 2 a; u_2-di-li/ u_2-du-li, SAİL 382; AHw. 257; SDb. 2000, § 46, 2 a; u_9;
onarım, bağlamak, kuvvetli, güçlü		kalag/kala(-ga), SL 135;
onarım, tamirat, destek, dayanak	imdum takšīrum	uru_9/uru_{10} daĝ-si-ru-um,
onarmak, düzenlemek		du_3
onarmak, yapmak, restore etmek		ki-bi-$še_3$ . . gi_4, gibil/$gibil_4$ AHw. 186; CAD E 30;
onaylama, katılım, abone ücreti		$šir_3$-ban_3-da,
onaylamak, ezmek, boğmak	kamûm	dab_5-dab_5
onaylamak, kabul etmek	saḫāpum	dab/dab_5 šu ... gid_2 ḫe_2-am_3 ...du_{11},
onaylamak, desteklemek, taşımak,	našûm	ga_6,
onaylamak, doğrulamak		inim ...ge-en
onaylamak, gerçek, doğru	kânum; kīnum	gi-in,
onaylamak, katlanmak	šaḫātum	šu ...te$ĝ_4$/ti šu-zi ... ĝar
on beş/15		u_2-di-li-ya,
onda-bir: 1/10	ešrētum	10 zag-u, za_3-u/$šu_4$, AHw. 257;
ondan sonra, sonuç olarak		nam-ur_5-ra, u_4-da-ta,
onlar	šunu	a-ne-ne/e-ne-ne, e-ne, AHw. 1277; $eš_5$-a-ne-ne šu ba-ti-$eš_2$
onlar		"Üçü birlikte onlar onu teslim aldılar. " Nik. 317 II

Türkçe	Akadca	Sümerce
		12-13; e-ne-ne-gim nam-lu$_2$-ulu$_2$ nu-me-en "Onlar gibi sen iyi bir adam değilsin. " TCL 16, 45, 44; e-ne-ne, e-ne-ne-da "onlarla"; e-ne-ne-gim "onlar gibi"; e-ne-ne-ra "onlara"; e-ne-ne-še$_3$ "onlar için", AHw. 1277; ISL 61; SDb. 2000, § 34, 1; e-ne(-ne) u$_3$ numun-a-ni ša$_3$-kalam-ma-ka nam-mu ni-ib$_2$-ĝa$_2$-ĝa$_2$-e-ne "Onlar onu ve neslini Sümer ülkesinde kesinlikle ırakmayacaklar", UET 1, 301, 55-57;
onların		a-ne-ne, SDb. 2000, § 34; šubur nu/la$_3$-banda gu$_2$-ne-ne-a e-ne-ĝar "Šubur, müfettiş onu hesaplarına kaydetti. " VS 14, 20 III 1-4; diĝir-gal-gal-lagaš(a)-ke$_4$- ne e$_2$-ne-ne mu-ne-du$_3$ "Lagaš'ın en büyük tanrılarına o tapınaklarını yaptı. " Gud. St. I III 4-6;
onun		-a-ni; lugal-a-ni-ir(=lugal-ani-ra) "Kralına", UET 1, 100, 4; diĝir-ra-ni (=diĝir-ani) uku$_3$-ĝa$_2$-a-ra igi na-ši-bar-re "Tanrısı halkına iyi gözle baksın!" Gud. St. B IX 17-18; e$_2$-a-ni du$_3$-da ma-an-du$_{11}$ "Tapınağını yapmayı o bana söyledi. " Gud. Sl. A IV 20; ša$_3$-ga-ni (=šag$_4$-a-ni) nu-
onun		mu-zu "Onun içindekini/anlamını ben bilmiyorum". Gud. Sl. A IV 21; ur$_5$, e$_2$-ur$_5$-gim dim$_2$-ma ensi$_2$-aš-e ^{d}nin-gir$_2$-su-ra nu-na-du$_3$ "Onun gibi yapılmış bir tapınağı hiçbir şehir beyi Ningirsu'ya yapmadı. " Gud. St. B VI 77- VII 3;
onun üstünde		ugu-ba,
onun üzerinden		ugu-bi-ta,
onun yanında		da-bi-a,
onur kırıcı, küstah		sikil-du$_3$-a, sar-da, sikil-du$_3$-a,
onur kırıcı/küstahça konuşmak	assinnum parrûm	pi-li-pi-li

Türkçe	Akadca	Sümerce
onur vermek, saygı göstermek		šu ... e_3
onur, güzellik, şeref	bāštum	$teš_2$, SAİL 575; AHw. 112;
onur, küstah bir tavır, yüz ifadesi		igi-sig_3-sig_3,
onurlu, gururlu, şerefli, görkemli	gitmalum šarûm	$teš_2$-tuku, saĝ-ku_2-$ĝal_2$, saĝ-ku_3-$ĝal_2$ gu_2-tuk/tuku,
onurlu/görkemli olmak		ni_2 ...gur_4
onurunu kırmak, aşağılamak		in . . dub_2, SL 127;
opal, bir taş türü		$^{na}{}_4sig_7$-sig_7, AHw. 1497;
orada	ammakam	ki, SAİL 461;
orada olduğu kadar, orada ne varsa		ma-la,
orada, şurada, sonra	ullîš	gu_2-re-eš(-a), AHw. 1409;
oradan, buradan, bu nedenle		$ša_3$-bi-ta,
orak, ekin için kullanılan bıçak	niqqallum	$^{urudu}ĝir_2$-gur_{10}, ni_3-$ĝal_2$-la,
orak biçmek, tarlada çalışmak		a-$ša_3$-ge-kiĝ$_2$ ...aka,
orak, tırpan, mal, tasarruf	niggallum	kin_8(ŠE. KİN), $^{urudu}gur_{10}$-sumun , SL 94; ^{urudu}kin, MSL 7, 146, 413; SAİL 597; zubu, ^{ĝeš}šu-gur_{10}, šu-KİN, ĝešbu$_2$, ni_3-$ĝal_2$-la, SAİL 597; AHw. 787;
orakçı	abaḫšinnum	še-a-ba-aḫ-ši-in, AHw. 2; lu_2-$^{urudu}gur_{10}$-a, $erin_2$-gi-zi,
orakçı, tarla işçisi	šāmiṭum	$teme/teme_2$, AHw. 1156;
oraya/orada	ašariš/ašriš	ki-bi-eš, SAİL 78, 82; AHw. 78;
ordu, asker	ummānum ṣābum	$eren_2$-$ḫa_2$, AHw. 1413-1414; $erim/erim_2$, $erim_2$-$gala_7$, SAİL 393; AHw. 1072; 1413 ugnim, YNER 3, 92; um-ma-na,
ordu, birlik, güç, kuvvet	emēqum emūqum	ne_3, AHw. 216; CAD E 157; TSL 80; ISL 36;
organ	ūrum	ur_5, MSL 13, 20, 93;
organizatör, danışman, öğretmen		na-ri-ga-am_3, SL 185;
orkestra şefi, ozan	g/kalamaḫḫum	gala-maḫ, AHw. 273; AWL 52; NG 3,

Türkçe	Akadca	Sümerce
	nārtum nargallum	110; MSL 3, 149, 323; SAİL 211 nar-gal SKI 274; $^{lu}{}_{2}$nar-gal, , SAİL 355; AHw. 746;
orman	qištum	^{ĝeš}ĝešda, tir, SAİL 375; AHw. 923; šu-niĝin$_{2}$ 180-la$_{2}$-2 ĝeš-ur$_{3}$-tur-maḫ-ba ur-saĝ ugula ĝešda- ambar^{ki}-ta mu-de$_{6}$ Toplam 178(=180-2) küçüklü büyüklü direği başkan Ursaĝ Ambar ormanlarından getirdi. " VS 14, 107 IV 1-5;
	abābum	tir/ĝešdu, tir$_{4}$/ tir$_{5}$ AHw. 923; ri$_{11}$, AHw. 2;
ormancı		$^{lu}{}_{2}$ĝešda, VS 14, 177 V 5; lu$_{2}$-ĝešda, lu$_{2}$-tir, SL 162;
orospu, fahişe	ḫarīmtum	^{munus}kar-kid; SAİL 376; AHw. 325; ^{munus}ga-an-za-za,
orta	qablum	muru(-b), AHw. 888; CAD Q 6; ISL 154; mu-ru-ub …. ak-ta "ortasında", ša$_{3}$…ak-a "ortasında, merkezinde" dumu-ki-ĝa$_{2}$-ĝa$_{2}$-ni-ir u$_{4}$ ni$_{3}$-si-sa$_{2}$ ke-en-gi ki-uri-a i-ni-in-ĝar-ra-a ša$_{3}$-uri^{ki}-ma mu-na-du$_{3}$ "Adaleti Sümer ve Akad ülkelerine yerleştirdiği zaman o sevgili kızına (onu) Ur şehrinin merkezinde yaptı. ", YOS 1, 27, 23-28; arasından" SDb. 2000, § 41, 10 j; VS 1, 31, 27; mu-ru-ub-diĝir-gal-gal-e-ne-ta; "En büyük tanrıların arasından" VS 1, 31, 27; muru$_{2}$, muru$_{13,}$ murub, murub$_{4}$ AHw. 886; šen(-šen), SAİL 8; 337;
orta direk, sütun, destek, direk		^{ĝeš}ud$_{5}$-saĝ
orta, merkez, yarım	mišlum	sa$_{9}$,
orta, ortadaki	qablum	ib$_{2}$
ortaç eki		-ed, du$_{3}$-dam(=du$_{3}$-ed-am$_{3}$) "yapmış olan" lu$_{2}$ e$_{2}$-lugal(a)-na "O kralın sarayını yapmış olan adamdır. " Gud. Sl. A XVI 18; du$_{3}$ "yapmak", du$_{3}$-
ortaç eki		ed "yapmış olmak", nin an-ki-a nam-tar-re-de$_{3}$ (=nam-tar-ed-e) "Gökte ve yerde kaderi tayin etmiş olan sahibe, " Gud. St. E I 6;

Türkçe	Akadca	Sümerce
ortadan kalkmak	ḫalāqum	zaḫ$_2$/zaḫ$_3$, AHw. 310;
ortadan kaldırmak, götürmek		nam … kar, ka-ta … kar,
ortadan kaldırmak, kaybetmek		gu …. de$_2$, u$_2$-gu …de$_2$,
ortadan kaldırmak, silmek	nasāḫum salālum	ri, ri, AHw. 1013; ISL 13;
ortadan kaldırmak, sürüklemek	šabāṭum	uru$_{12}$,
ortadan kaldırmak, yıkmak		te,
ortadan kaybolmak, kaldırmak	baqāmum	zi$_x$ (İGİ-g),
ortak, alacaklı	ummi'ānum	um-me-a, CT 12, 36 I 48; AHw. 1415;
ortak, arkadaş		mana,
ortak, tutmak, beraber, birlikte		tab,
ortaklar, hisseyi paylaşan kişiler		lu$_2$-šuku-ra-ke$_4$-ne,
ortaklık	tappûtum	nam-^{lu}$_2$tab-ba, AHw. 1322;
ortaklık, misafir, toplantı	tapḫurtum	lu-lu-bu-na, SL 159;
ortasında		ša$_3$…. . -a; ša$_3$-uri$_2$^{ki}-ma-ka[=ša$_3$ uri$_2$(mu$_2$^{ki}-ak-a] "Ur şehrinin merkezinde" UET 1, 101, 27-28;
ortasında, arasında		mu-ru(-ub)…ak-a; VS 1, 31, 27; mu-ru-ub-diĝir-gal-gal-e-ne-ta "En büyük tanrıların arasından", VS 1, 31, 27; mu-ru-diĝir-re-ne-a(=muru-diĝir-ene-ak-a) "Tanrıların arasında", Gud. Sl. A 26, 17;
ortaya çıkarmak	šūpûm	dalla …. E$_3$ AHw. 1281; a-tar … la$_2$, pa …e$_3$,
ortaya çıkmak, belli olmak	īnam našûm	kišib …raḫ$_2$ AHw. 434;
ortaya çıkmak, benzemek		dalla … e$_2$
ortaya çıkmak, dökülmek	nakāsum	šab,
ortaya çıkmak, -gibi görünmek		igi… ĝar
ortaya çıkmak, görünmek		diri(-g) igi… ĝar
ortaya koymak		pa …aka pa …e$_3$/aka
oruç tutmak		ša$_3$-ka…tab,

Türkçe	Akadca	Sümerce
oryaya çıkmak, kalkmak	elûm; šamûm	un_3,
osurmak, yellenmek	teşûm	$še_{10}$ ... dur_2
osuruk, pis koku		al-ḫab-ba, SAİL 483; SL 17;
ot	šammum arantum	u_2, AHw. 1156, CAD Š/1, 315; ḫirim, AHw. 64; kuru ot "u_2-durun-durun-na",
ot biçmek		u_2-pad,
ot sapı, köken	išīnum	e-si-na
ot toplamak		u_2 ...ze_2,
ot türleri	nušûm alamûm (w)atārum pizallurtum azupīrum urānum kazallum ašarmadum kurkānûm	$^u{}_2$a-ḫa-an, AHw. 806; a-la-mu_2-a, SAİL 579; AHw. 35; a-tar^{sar}, AHw. 89; $^u{}_2$am-si-ḫar-ra-na; am-si-ḫar-ra-an-na, am-si-ur_5-ra-na, AHw. 871; $^u{}_2$aš, AHw. 187; $^u{}_2$ḫar-saĝ, SAİL 401; AHw. 93; $^u{}_2$$tal_2$(-$tal_2$), SAİL 383; AHw. 1427; $^u{}_2$ka-zal, SAİL 15; AHw. 467; $^u{}_2$$gur_5$-uš, SAİL 46; $^u{}_2$kur-gi-rin-na, SAİL 366; AHw. 510;
ot türleri	samīnum ašqulālum murdudûm ussuḫtum ussuḫtum ṣillānûm	$^u{}_2$kur-zi, SAİL 366; AHw. 1018; $^u{}_2$la, SAİL 481; AHw. 82; $^u{}_2$$mur-du_3-du_3$, SAİL 401; $^u{}_2$$e-lu_2$-gub-ba, CT 14, 21 V 7; AHw. 1438 šibir, CT 14, 21 V 7; AHw. 1438; $^u{}_2$$sullim-lu_2$-gissu, CT 14, 21 V 9; MSL 10, 94, 307;
ot, bitki	šaddarum ḫaḫinnum amuššum barīrātum	šalambi gan_2-še, su-ud/u_4, $^u{}_2$$a-bu_4$-$šu_2$, LTBA 1, 54 III 4; AHw. 46 ba-ri-ra-tum, AHw. 107;
ot, bitki, banotu	šakirûm	$šakira_3$(URU. MÍN. NÍ. GA), SAİL 46; AHw. 1140;
ot, çayır, çimen, otlak, çim	kutšum sassatum kalabunum lillidum urqītum	gin_4, ki-kal, SAİL 461; AHw. 1032; ḫa, ḫa-a, $maš_2$-gub, SAİL 76; u_2-sal, CT 12, 49 III 71; AHw. 1432, $^u{}_2$šim, SAİL 215; li-gi_4-li-gi_4,
ot, yonca,	šammum iṣûm	u_2, AHw. 1156; CAD Š/1, 315; ISL 5; u_2-dur(un)-durun-na "kuru ot, AHw. 390; 1860 sa u_2-durun-durun-da "1860 demet/bağ kuru ot",

Türkçe	Akadca	Sümerce
otel		e_2-kas_4
otlak, çayır, çimen, bölge, çevre	ugārum tamirtum aburriš; ušallum	Emesal: a-da-ar/ agar, a-ĝar$_3$, agar$_2$/ agar$_3$, agar$_4$ ThSLa 2; MSL 4, 33, 71; AHw. 1402; ĝarim/ĝarim$_2$, u_8-sal, dagrim,
otlak, arazi, çayır, mera, tarla	qerbetum ugārum	$ša_3$-tum_2/tum_3, aĝar/aĝar$_2$, aĝar$_4$ AHw. 1402;
otları toplayan/koparan bahçıvan		ĝuruš-u_2-ze_2,
otlatmak, gütmek, otlamak	re'ûm	$utul_5$, AHw. 976; lu, AHw. 977; ISL 35; saĝ .... $kešda_2$, GSL 2, 114; u_2 ... gu_7,
otlatmak, içmek	akālum, šatûm	rig_7,
otorite, yetki, hüküm, itibar		nam-men,
otoriter, yetkili, güvenilir		bur_2-bur_2,
oturak, koltuk, taht, sandalye, tabure	mākalûm kilzappum makāṣum šūšubtum	unu, ^{ĝeš}ĝir$_3$-gub, SAİL 442; ^{ĝeš}nam-gaz; AHw. 589; ^{ĝeš}gu-za-ni$_2$-ma-la$_2$; ^{ĝeš}guzza, ^{ĝeš}šu-a,
oturma	wašābum	du_{14} ... ĝar
oturma odası	ḫamūtum	ur_4(-ur_4) , SAİL 594; ama_4/ame_2,
oturmak	(w)ašābum	tuš, CAD A/2386; dur_2, SAİL 536, AHw. 1480, AWL 256; dur_2, $duru_2$, SAİL 536; AHw. 1480; dur ..... ĝar i-si-iš . . la_2, til_3,
oturmak birlikte bulunmak	(w)ašābum ša mādūtim	sig_7, AWL 309; SGL 2, 155; ZANF 23, 79; munus-me e_2-gal-la i_3-sig_7 "Onlar kadınlardır. Sarayda birlikte oturuyorlar". Nik. 16 III 13-14; 1 (ul) ^{d}en-lil_2-da 1(ul) ^{d}en-ki-ur-ĝu_{10} šubur-da e-da-sig_7 "1 şinik Enlilda'ya, 1 şinik Enki-urgu'ya. Onlar Šubur ile birlikte oturuyorlar". Nik. 2 X 1-3 durun/du-ru-un,
oturmak, birlikte oturmak	(w)ašābum	durun, SAİL 536;
oturmak, diz çökmek	nâḫum	dub_3 . . gam
oturmak, kendi yerini belirlemek		ne ... gub SL 194;

Türkçe	Akadca	Sümerce
oturmak, yaşamak, ikamet etmek	wašābum šēmum	tuš, tuš … ĝa$_2$-ĝa$_2$, AHw. 1480; CAD A/2, 386; ^{ĝeš}guza lu$_2$ mu-na-gub-a-ni saḫar-ra(=saḫar-ta) ḫe$_2$-em-ta-tuš "Böyle birisinin dikilen tahtı toz içinde kalsın!", Gud. St. B IX 10-11. lug$_3$(LUL) suš/suš$_2$,
oturmak, yerleşmek, diz çökmek,		dub$_3$ …ĝar, dub$_3$ …gurum,
oturum, konut, bina		du$_2$-ru-na,
oturum, türbe(=mezar)	kussûm	aš-te/ašte$_2$ Emesal: ^{ĝeš}gu-za, ^{ĝeš}aš-te,
otuz/30		ušu$_2$, ušu$_3$ SDb. 2000, § 45, 2 a;
ova, düz/geniş alan	ṣērum mātum	eden, AHw. 1093; CAD Ṣ 129; min$_2$,
oval		eb, eb-gal "oval tapınak", eb-muḫaldim "oval mutfak",
ovalamak, ovmak, emmek, sürtmek,	naṣābum sêrum	sub, šu …saga$_{11}$/sa$_2$ ub$_6$; šu-su-ub …ak,
ovma, sürme	tēqīdum	mar, AHw. 1348;
ovmak, dövmek, vurmak, yoğurmak		šu… ra
ovmak, yoğurmak	lašûm	silaĝ
ovuşturmak, sürtmek, ovmak	mašāšum	šu …su-ub
oyalamak, döndürmek, dolaşmak	lawûm saḫārum	dab$_6$
oyalamak, sevk etmek, ertelemek		za$_3$ …. . tag,
oymacı, hakkak	kabšarrum	gab$_2$-sar,
oymak, kazmak	ḫarārum	ḫar-ra, AHw. 323;
oymak, budamak		bur$_{15}$(KA×ŠU),
oymak, çukur açmak, kazmak		mug
oymak, dilmek, bölmek, sürgülemek	naqārum	gul
oymak, kesmek		buluĝ$_2$
oymak, yarmak, resim çizmek	šipassum	šab,

Türkçe	Akadca	Sümerce
oynamak, dans etmek	šagāmum	e-ne ...du_{11}, SKI 173; ISL 62; a-ne ...e, AHw. 644;
	mēlulum	šu ..... tug_2, SKI 157; šu-il_2-il_2, CT 18, 45 III 2; AHw. 644;
	sârum	du_7 AHw. 1031; SKI 164; dub-bi . . bal, DP 278 VII 9;
	zamārum	du_{12} AHw. 1508; CAD Z 35;
oynatmak, kımıldamak, ilerlemek		ḫum,
oynatmak, yönetmek, koşmak	lasāmum	ḫub$_2$ ...sar,
oyuk, çukur, delik	takkapum	ab-la_2, ab-lal_3; abla/ab-lal_3; AHw. 1306;
	ḫuppum	ub_4, CT 11, 37 bII 7; AHw. 351; u, AHw. 1237;
	šīlum	ĝeš-mud, SL 105,
oyun	mēlultum	ešemen/ešemen$_2$, CT 11, 50 IV 7; AHw. 644
oyun alanı		ki-a-ne-di, ki-e-ne-de_3; ki-e-ne-di
oyuncak, alet		^{ĝeš}suḫur
ozan, şarkıcı	zammārum	$^{lu}{}_2$za-ma-ru, AHw. 1509;
	adapum	a-da-ba, AHw. 11;
	galamaḫḫum	en_3-du-du_{11}-du_{11}, gala-maḫ, AHw. 273; ner-gal,

ö Ö

Türkçe	Akadca	Sümerce
öbek, höyük, yığın, küme	karmum	karam,
öç, intikam		$uš_2$-gi_4,
öd, safra, mesane	martum	zi_2, zi_4, SAİL 147; AHw. 614;
ödeme, masraf, harcama	irbum	$maš_2$-da-re_6-a,
ödemek		-ta-e_3 engar-re_2-ne e-ta-e_3 "Çiftçiler (onu) ödediler", VS 14, 175 III 3-4; addir .... ak, ku_3 ... la_2, SL 148;
ödemek, asmak	šaqālum	la_2, AHw. 1178; šu-a ...gi_4,
ödemek, geri vermek, dönmek		šu ... gi,
ödemek, koymak, geri vermek	apālum; riābum	su,
ödemek, satmak, satın almak	šâmum	sa_{10}(-m), SAİL 187; AHw. 1159; CAD Š/1, 350 1 igi-nu-du_8 niĝin$_3$-mud nu-kiri$_6$-$še_3$ bara$_2$-nam/ku_5-ra e-$še_3$-sa_{10} "Bir yamağı Niĝinmud'dan bahçivan için Baranamtara satın aldı". VS 14, 144 I 1-5; u_3-da nu-$še_3$-sa_{10}-sa_{10} "Eğer satmadığı zaman", CIRPL Ukg. 4-5 XII 7; u_3-da mu-$še_3$-sa_{10}-sa_{10} "Eğer o (onu/evi) satarsa", Ukg. 4-5XI 39-XII 1;
ödemek, taksim etmek	qâšum, qiāšum zāzum	ba, AHw. 929-930; CAD Q 156; in-na-ba "O (onu) onlara hediye etti", še-ba še-ĝar
ödemek, taksim etmek		lu_2-^{d}ba-ba_6-ke_4-ne uru-ka-gi-na lugal-lagaš(a)^{ki}-ke_4(=lugal-lagaš^{ki}-ak-e) ganun-^{d}ba-ba_6-ta e-ne-ba "Tanrıça Baba'nın adamlarına arpa dağıtımı, ara teslimi. Urukagina, Lagaš kralı (onu) Baba'nın ambarından onlara dağıttı". VS 14, 29 II 3-III 4; dağıtmak, paylaşmak, AHw. 1517-1518; AWL 95; NG 3, 94; nu-da-ba-e "Ben onu seninle paylaş

Türkçe	Akadca	Sümerce
		mıyorum". PBS 9, 12, 2; en-ig-gal la_3-banda dam-sanga-^{d}nanše-ra e-ne$_2$-ba-e "Eniggal, müfettiş Nanše'nin rahibinin karısına (onu) hediye edecek". VS 14, 173 I 1-4;
ödemek, tartmak	šaqālum	ki ...la_2-la_2
ödev yapmak, okumak, saymak	manûm	šed, AHw. 604; ZANF 18, 52; eš$_2$-ĝar$_3$-zu šed-da-ab dub-zu sar-ra-ab dub-gibil-zu šeš-gal-zu ḫe$_2$-ra- ab-sar-re "Ödevini oku, tabletini yaz, yeni tabletini büyük kardeşin senin için yazsın!" BE 31, 51, 8-10;
ödev, görev	iškarum	eš$_2$-ĝar$_3$, eš$_2$-ĝar$_3$-zu šed-da-ab "Ödevini oku!", BE 31, 51, 8; eš$_2$-ĝar$_3$-ĝu$_{10}$ u$_3$-mu-e-ak kin-gi$_4$-a-ĝu$_{10}$-še$_3$ gi$_4$-gi$_4$-de$_3$ "Ödevimi yaptıktan sonra, işime geri dönmeyi", BE 31, 51, 26; eš$_2$-ĝar$_3$-zu u$_3$ mu-e-ak "Ödevini yaptığın
ödev, görev		zaman/yaptıktan sonra", BE 31, 51, 10; dub-sar-ĝu$_{10}$ sar-re-da ..... eš$_2$-ĝar$_3$-ĝu$_{10}$ u$_3$-mu-e-ak kin-gi$_4$-ĝu$_{10}$-še$_3$ gi$_4$-gi$_4$-de$_3$ mu-e-du$_{11}$ "Tabletimi yazdıktan ve ödevimi yaptıktan sonra görevime geri dönmeyi sen (bana) söyledin" BE 31, 27, 31;
ödev, görev, haber, emir		kig$_2$,
ödül, hediye	qištum	ni$_3$-ba, AHw. 923; CAD Q 272; ni$_3$-ba-še$_3$ šu ba-ti "Hediye olarak o (onu) aldı/kabul etti". SR 32 II 2-3; ni$_3$-ba-aš (=ni$_3$-ba-še$_3$) ḫa-ma-ba-e-ne "Hediye olarak onu bana versinler!", UET 1, 137 V 38; nam-ti ni$_3$-ba-ĝu$_{10}$ "Yaşam benim ödülümdür". Gud. St. B VII 17; ni$_3$-ba "eşya+vermek – hediye", WF 34 I 7,
ödünç vermek	ḫabātum	eš-de$_2$-a, MAOG ½, 7, 68; AHw. 304 šub, Gud. Sl. A III 17;
ödünç, hibe	ḫubutt(at)um	eš-de$_2$, SL 66;
ödünç/kiralık olarak verilmiş teke		maš-bi,
ödünü patlamak, çok korkutmak		ni$_2$ ... ri,
öfke, hırs, hiddet, gazap, kin	nalbābum ṣurrum kimiltum zenûtum	zi, CT 11, 38 b I 12; AHw. 724; lipiš, AHw. 1114; CAD Ṣ 257; dib-ti, CT 19, 45 b 10; SAİL 537; AHw. 478; gu$_2$-šub-ba, CT 19, 45 b 11;

Türkçe	Akadca	Sümerce
öfke, hırs, hiddet, gazap, kin		AHw. 1520; $ša_3$-dab_5, ša-ib_2-ba,
öfkelenmek		ar,
öfkeli olmak		mug/mug_2, SL 180;
öfkeli, bağnaz, kızgın		mud_6, šu-ur_6-ra,
öfkeli, kızgın, dargın (olmak)	ezzum aggum; uggum	sur_{12} saĝ-ki… gid_2 ug/ug_2,
öfkeli, kızgın, sinirli, dargın	ezzum	$ḫuš_2$, lipiš-tuku,
öğle	muṣlālum ūm maṣīl ūmu turum mašil	an-bar_7-kar_2/an-ba-ra, an-bir_8; an-ne, AHw. 679; gi_6-an-$šeg_6$-$ĝa_2$-ba, AHw. 676; u_4-sa_9-am_3 u_4-bar, SL 289; u_4-gub-ba, MSL 5, 24, 209; AHw. 1373; u_4-sa_9-am_3, SAİL 381 AHw. 1379; öğleden sonra "u_4-gurum-ma",
öğle yemeği	naptan līliātim	$kiĝ_2$-sig/sig_{17}, $kiĝ_2$-sig_{19}(SAR) zu_2-gub,
öğleden sonra	qiddat ūmim	u_4-gurum-ma, SAİL 381; u_4-gurum-ma
öğrenci	ihzum	ni_3-zu, AHw. 368; CAD I/J 47;
öğrenci, çırak	talmīdum kabzuzûm	lu_2gab_2-zu-zu, MSL 12, 195, 14;
öğrenci, yazıcı, katip	tupšarrum	ubišaga,
öğrenmek, anlamak	lamādum	zu AHw. 531, nu-mu-u_3-da-zu "Ben onu senden öğrenmedim. " Gud. Sl. A VIII 22; e_2-dub-ba-$še_3$ du-u_3 eme-ke-en-gi-ra zu-u_3 "Okula git, Sümerceyi öğren!"
öğrenmek, duymak	eppešum	ban_4
öğrenmek, sayı saymak, çalışmak		šid, 100 ĝeš-ur_3 lugal-an-da ugula-ma_2-gal-$gala_8$-ke_4 ĝešda-ambar^{ki}-^{d}ba-ba_6-ta ma_2-a e-me-ĝar en-ig-gal la_3-banda mu-na-šid "100 direği büyük gemilerin başkanı Lugal-anda, tanrıça Baba'nın Ambar ormanlarından (gemiye) yükledi. Enig-gal, müfettiş onları ona saydı". DP 434 I 1-II 6;
öğrenmeye çalışmak		kin

Türkçe	Akadca	Sümerce
öğretim, yönerge, talimat		na-ri-ga-am$_3$, SL 185;
öğretmek, akıl vermek		ĝeštu$_2$ ...bad,
öğretmen, yönetmen, bey	bēlum	Emesal: u$_3$-mu-un/umun<en, AHw. 118;
öğretmen, gözcü, şef, başkan	waklum	ugula, AHw. 1456; CAD A/1, 277; šu-niĝin$_2$ 180 la$_2$ 2 ĝeš-ur$_3$ tur-maḫ-ba ur-saĝ ugula ĝešda-ambar^{ki}-ta mu-de$_6$ "Toplam 178(108-2) küçüklü büyüklü direği Ursaĝ, başkan Ambar ormanlarından getirdi"VS 14, 104 IV 1-5 um-mi/me-a,
öğün, yemek		u$_2$-su$_3$-su$_3$(-d),
öğünmek, mağrur/kibirli olmak	ḫadûm	ḫul$_2$, AHw. 307; sun$_5$,
öğüt vermek, bildirmek, açıklamak		de$_5$(-g),
öğüt, akıl, yardım, nasihat	irītum ihzum milkum; ṭēmum	eridu, ni$_3$-zu, SAİL 6; AHw. 368; CT 12, 2 I 54 ĝalga, ma-al-ga,
öğüt vermek		ša$_3$...kuš$_2$,
öğüterek ezmek, rendelemek	šêqum	šu-ur$_3$, AHw. 1215;
öğütmek	tênum qemûm qamûm samādum	kin$_2$, ma$_5$, AHw. 913; 896; SKI 89; mu$_3$, AHw. 896; ISL 114; mur, MSL 3, 221 c 5; AHw. 1016;
öğütmek, dövmek, parçalamak	samādum ḫašûm ḫabātum	ur$_5$, AHw. 1016; ma$_8$, ar$_3$/ara$_3$, u$_4$-imin-am$_3$ še la-ba-ara$_3$ "7 gün orada arpa öğütülmedi. " Gud. St. B VII 30; sud$_2$-sud$_2$, gaz
öğütmek, dövmek, harman, dövmek	dâkum ḫabātum	kaz$_8$
öğütmek, ezmek		gum$_2$ dar, gum
öğütmek, parçalamak, ezmek	ḫašûm	ma$_5$
öğütmek, rendelemek, bilemek	ḫabātum	gaz
öğütmek, sıkıştırmak, bilemek	qemûm	ul$_4$, kum,
öğütülmüş	ṭēnum	ar$_3$-ra, TC 1, 84, 14; SAİL 401; AHw. 138;
öğütülmüş/ezik (olmak) dolu olmak	zârum	lum,

Türkçe	Akadca	Sümerce
ökçe, topuk	šaḫurum rīšātum	ur_2-ĝiri$_3$, CT 12, 41 III 23; YOS 10, 54 Ay. 30; mud; SAİL 81, sila,
ökçe/sabanın bir parçası	puqdum emûm	^{ĝeš}dam-apin, AWL 255; VS 14, 28 I 1; MSL 6, 19, 160; AHw. 879; SDb. An. 55; 1 ^{ĝeš}dam-apin 4 ^{ĝeš}da-pa ...en-ig-gal nu/la_3-banda sanga-e_2-gal-ra mu-na-ta-ĝar "1 ökçe ve 4 sürgüyü Eniggal, müfettiş ona teslim etti". VS 14, 28 I 1-2 ^{ĝeš}eme-apin, AHw. 215; ^{ĝeš}eme-sa-du_8-a,
öksüz, yetim	ekūtum	nu-siki, VS 14, 103 II 5, Gud. St. B VII
öküz	alpum	gu_4(-d), AHw. 38; CAD A/1, 364; AWL 120; TSL 5, 1-83; MSL 3, 137, 94; gu_4-gim "Bir boğa gibi", gu_4-maḫ-gim u_2-ḫi-a mu-un-ku_2-e saĝ im-il_2-il_2-e "O büyük bir boğa gibi çeşitli otları yiyor, başı(nı) göğe kaldırıyor". FTS 163, IV 7; gu_4-dub(a)-kam "Bunlar listeye (kaydedilen) öküzlerdir". VS 14, 66 I 2 gu_4-u_2-rum lugal-an-da ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-ka "Öküzler, Lugal-anda'nın, Lagaš şehir beyinin özel malları", DP 232 I 1-4 gu_4-giš "iş öküzü", AWL 301; gu_4-ninda$_2$ "erkek dana", AHw. 658; ISL 178; gu_4-tur "dana", 31 ur-^{d}dumu-zi 34 lugal-uš-$muš_3$ sipa-gu_4-tur-tur-me "31 (ökuz/boğa) Ur-Dumuzi'den; 3 (öküz) Lugal-ušmuš'dan. Onlar danaların çobanlarıdırlar". DP 100 III 4-IV 2; gu_4-ur_3-ra "çift öküzü"; a_2-gud/gu_4(-d), CAD A/1, 364; AHw. 38; besili öküz "gu_4-niga", SL 90, gu_4-eĝir, çiftçi öküzü "gu_4-la_2-a, SL 90 çifte koşulu öküz "gu_4-dul_4", düven/harman öküzü "gu_4-su_7-ra", yedek öküz "gu_4-numun-diri", SL 90 gu_4-saĝ, SL 91 iş öküzü "gu_4-dab_5-ba", gu_4-$eš_2$-ĝar$_3$, gu_4-ĝeš, işe hazır çift öküzü "gu_4-murub", SL 90, kağnıda başı çeken öküz "nu-banda$_3$-gu_4", SL 209; kayıtlı öküz "gu_4-dub", otlama da bulunan öküz "gu_4-šubur$_2$", SL 91

Türkçe	Akadca	Sümerce
öküz		saban/çift öküzü "ša-gu_4(-d)",
		gu_4-apin, tarlada kullanılan iş öküzü "gu_4-numun-$gana_2$", SL 90,
		üç yaşında öküz "gu_4-mu-3, MSL 8/1, 47, 330; AHw. 1270
	kullizum	gu_4-mu-limmu, "dört yaşında", MSL 8/1, 47, 329; AHw. 992;
	šulušûm	gu_4-mu-min_6 "iki yaşında, iki yıllık", MSL 8/1, 47, 331; AHw. 1278
		vahşi/kızgın öküz "gu_4-du_7-du_7",
	rubu'ûm	yardımcı öküz. "gu_4-dun-a, (bir çift öküzün yanında tarlaya götürülen üçüncü öküz)
		yaşlı öküz "gu_4-šu-gi_4",
	šunu'ûm	yedek çift öküzü, besili öküz "gu_4-sun_2",
		yedek iş öküzü "gu_4-u_4-diri-ga", gu_4-u_4-ri, SL 91
		yedek işçi öküzü "gu_4-ĝeš-ur_3", SL 90;
		yetişkin öküz "gu_4-gal-gal",
		saban öküzü "gu_4-tug_2- sig_{18}", SL 91;
öküz, yabani boğa		gu_4-sun_2,
öküz/ sığır çobanı	kullizum	$^{lu}{}_2$še$_3$-gu_4, SAİL 384; AHw. 501;
öküzleri çifte koşmak, yararlanmak		gi-il, gi-il-gi-il
öküzleri dışarı çıkarmak, otlatmak		gu_4-e_3,
ölçek, meyve ya da peynir ölçeği		ni_3-du_3-a,
ölçek, ölçü, oran	minītum	$šita_5$, SAİL 14;
ölçme değneği, metre		gi-nindan,
ölçme, ölçüm	mērehtum	ne-tum, SAİL 172;
ölçmek	madādum	aĝ$_2$; AHw. 571; CAD M/1, 5;
		i-bi_2 AHw. 571; ISL 9;
		saĝ …ĝal
	šadādum	gid_2, AHw. 1121; ĝeš-gaba-tab,
		kab_2 … du_{11}, SL 134;
		zug/sug, AHw. 623;
	mašāḫum	suk, AHw. 623; sa_2 …di,
ölçmek, ayarlamak, tartmak		$eš_2$… $raḫ_2$
		dirig-la,
ölçmek, ödemek	madādum	aĝa$_2$/ag$_2$, AHw. 571; CAD M/1, 5;
ölçmek, tartmak, dağıtmak	ḫiāṭum	lal_2 AHw. 343
	šaqālum	$sukud_2$,
ölçü	minītum	šiti, SAİL 14;
	middatum	$sila_3$, MSL 2, 130, 16; AHw. 650;

Türkçe	Akadca	Sümerce
ölçü birimleri	silagazûm	^{dug}sila$_3$-gaz, SAİL 62; AHw. 1043;
		gur-2-ul, 72 sila$_3$ SL 93;
		^{dug}kab$_2$-du$_{11}$-ga, 20 sila$_3$
		^{dug}kur-ku-ru$_2$,
	guggurum	ubu,
		upu$_x$(AŠ-z): 1/2 iku;
	ubûm	sa$_2$-du$_{11}$(-ga), 24 sila$_3$,
	sattukkum	gur/kur$_3$, 1 gur = 300 sila$_3$
ölçü ipi, keten, kordon		kab$_2$,
ölçüm memuru/şefi	mādidum	^{lu}$_2$man-di-di, SAİL 471; AHw. 572;
		saĝ-du$_5$, SR 114 III 8; V 11;
ölçüm, ölçme	mēreḫtum	bil-tum, AHw. 645;
ölçümcü	šaddidum	^{lu}$_2$gid$_2$-da,
		^{lu}$_2$gid$_2$-gid$_2$-da, SAİL 371; AHw. 1123;
		^{lu}$_2$eš$_2$-gid$_2$, lu$_2$-eš$_2$-gid$_2$, AWL 240;
ölçümcü, bilirkişi	abi ašlim	mulu$_4$,
ölçümcü, kadastro müdürü	šassukkum	sa$_{12}$-du$_5$, SAİL 115; AHw. 1194;
		saĝ-DUN$_3$,
ölçümcü, tarla ölçümcüsü	abi ašli; šētum ašlim	^{lu}$_2$gana$_2$-gid$_2$,
ölçümcü halatı/ipi		eš$_2$-gana$_2$,
ölçüp tartmak, düşünüp taşınmak		ša$_3$ ...bal,
öldürmek		zi-ir,
öldürmek, avlamak, katletmek	dâkum	gi$_4$, AHw. 152; CAD D 35;
		zi-ir,
		gaz, ug$_7$,
öldürmek, katletmek, vurmak	dâku; nasākum	saĝ,
		saĝ-ĝeš ...ra,
		šu...ur$_3$,
öldürmek, kesmek, boğazlamak	dâkum ḫabātum	kaz$_8$
öldürmek, ölmek	mātum	ug$_6$, AHw. 634; ^{d}nin-tu nu-ug$_6$-ge saĝ-ĝeš nu-ra-ra "(O/Enlil) Nintu'yu öldürmüyor, onu katletmiyor". SGL 1, 124;
		1 igi-nu-du$_8$ ur-du$_6$ 1 igi-nu-du$_8$ e-ta-e$_{11}$ ba-ug$_6$-ge dub-ta e-ta-zi-eš$_2$ "1 yamak/bahçe işçisi Urdunun yanında; 1 yamak Etae'nin yanında öldüler. Tabletten o onları henüz çıkarmadı". BIN 8, 385, 7-10;
		1 udu-nita ba-ug$_7$ lu$_2$-bi

Türkçe	Akadca	Sümerce
öldürmek, ölmek		e_2-muḫaldim-ug_7, $še_3$ ba-de_6 "Bir koç öldü. Sahibi onu mutfağa götürdü". Nik. 162 I 1-3, ri(-g), $uš_2$, CAD M/1, 421; na ...ri,
öldürmek, tutmak, yakalamak	dâkum	ra, AWL 292; ^{d}nin-tu nu-ug_6-ge saĝ-ĝeš nu-ra-ra "(O/Enlil) Nintu'yu öldürmüyor, onu katletmiyor". SGL 1, 124;
öldürmek, yok etmek, kurban etmek	dâkum nêrum sapāḫum	gaz, AHw. 152; CAD D 35; NG 3, 112; gu_4-gim u_4-ne-na $ḫe_2$-gaz "Bir boğa gibi böyle bir gününde öldürülsün!", Gud. St. B IX 6 saĝ$_7$; šu ... ur_3, saĝ$_2$, saĝ$_3$,
ölmek	mâtum	gam, AHw. 634; ISL 36; gur_2, AHw. 634; ISL 183-184; ug_5, ug_6; AHw. 634; ba_6-ba_6 e_2-li-li diĝir-a-$ĝu_{10}$ ba-ug_6-ge(=ba-ug_6-ge-$eš_2$) "Baba, Elili (ve) Diĝir-agu öldüler." BIN 8, 385, 1-4; $uš_2$, SAİL 9; AHw. 634;
ölmek, kesmek, budamak		na ...ri AWL 256; 1 udu-siki ... lugal-da-nu-me-a sipa-udu-siki-ka-da naba-da-ri "1 yün koyunu Lugal-danumea'nın, yün koyunları çobanının yanında öldü". VS 14, 22 I 1-II 2 $kiri_6$-e_2-ku-ta en-ig-gal la_3-banda na i_3-mi-ri "Eku'nun bahçesinden Eniggal, müfettiş (ağaçları) kestirdi". VS 14, 157 V 1-4; 20 ^{ĝeš}pa-ku_5-tur-tur $kiri_6$-ur-
ölmek, kesmek, budamak		ki nu-$kiri_6$-ka-ta en-ig-gal la_3-banda na i_3-mi-ri "Bahçıvan Urki'nin bahçesinden 20 küçük dalı Eniggal, müfettiş kestirdi". VS 14, 98 I 4-V 2-5;
ölü	mītum, pagrum nērtum mûtum	adda/$adda_2$; SAİL 9; AHw. 663; a $adda_2$ ki nu-de_6 (=nu-i_3-de_6) "Ölüler toprağa taşınmadı." Gud. St. B 2; lu_2-ni_3-al-di, MSL 12, 206, 12; AHw. 780; ug_6-ga, AHw. 691; ISL 33; $uš_2$, SAİL 9; AHw. 663; 691; nam-$uš_2$, AHw. 691;
ölü yıkama,	šuruppûm	$šeg_4$, $šeg_9$

Türkçe	Akadca	Sümerce
ölü/cansız olmak	mâtum	$uš_2$,
ölüler diyarı/ahret	šaplâtum	ki-ta-meš, SAİL 461; AHw. 1173;
ölüm	mūtum	$uš_2$,
ölüm, yıkım, derinlik, güçsüz, zayıf		gam,
ölümsüz, sürekli, devamlı	dārûm	$du\text{-}ri_2$, AHw. 164; CAD D 115; $du\text{-}ri\text{-}še_3$ "sonsuza kadar" UET 1, 130, 30;
ömür, yaşam	bulṭum	tin, SAİL 73; 465; AHw. 137; ti-la, SAİL 73; 465; AHw. 137; til_3 SAİL 73; 465; AHw. 137;
ön taraf, yüz/çehre	maḫar	igi, SAİL 449
ön		igi, inim-bi igi-ne-ne-ta al-til "Onların önünde konu tamamlandı". BIN 8, 158, 32-33; $igi\text{-}ni\text{-}še_3$ $in\text{-}de_6$ $nam\text{-}ti\text{-}la\text{-}ni\text{-}še_3$ a mu-na-ru "O (onu) önüne getirdi (ve) yaşamı için
ön		bağışladı". AfO 24, 47-50, 29-30; önünde "igi …ak-a", önüne "igi …$ak\text{-}še_3$", Utu önümdedir "^{d}utu $igi\text{-}ĝu_{10}\text{-}še_3$",
ön, yüz, önünde	maḫrum	igi, AHw. 585; CAD M/1, 105; $igi\text{-}pirig\text{-}ĝa_2\text{-}ka$ kaš ḫu-mu-na-na_8-na_8 "Aslanın önünde sen ona birayı içirmelisin!", St. P 10, 1 II 11; $igi\text{-}e_2\text{-}gal\text{-}la$ "Saray önünde";
önce		mu …-ta, NG 31, 10; SDb. 2000, § 40, 10 m; $igi\text{-}še_3$, mu-^{d}šu-sin lugal-ta "Yıllar önce Šu-Sin kraldı. " TCS 1. 148, 6 ; mu-da- 20-ta "20 yıl önce", NG 31, 10 ; $1\ geme_2$ itu-^{d}dumu-zi-da-ta $u_4\text{-}1\text{-}am_3$ ba-ra-zal $a_2\text{-}nin\text{-}ĝa_2\text{-}ta$ $i_3\text{-}dab_5$ "Bir cariyeyi Dumuzi ayından bir gün önce Aningata kabul etti. " TCS 1, 297, 3-4;
önce, erken, erkenden		šu-nim-ma,
önce, eskiden, ön taraf, cephe, ön		$i\text{-}bi_2$ AHw. 383; ISL 5; ES 171;
önce, ilk, birinci; önünde	maḫrûm	dub-saĝ, -den önce, ön taraf, cephe, CT 18, 41 b 5,
öncelik almak, üstünlük kurmak		saĝ …e_3,

Türkçe	Akadca	Sümerce
öncelikle	ašarēdum	saĝ-bi-še$_3$ Gud. St. G I 16; ne-saĝ,
öncelikle almak	banûm	saĝ ...e$_3$
öncelikle, ilk olarak, ilkönce		sa-di,
öncelikli tamlama		-bi, e$_2$-a sig$_4$-bi "Evin, onun tuğlası, evin tuğlası, " Gud. Sl. A XVIII 26; ^{ĝeš}guza-lagaš(a)^{ki}-ka suḫuš-bi "Lagaš'ın tahtı, onun temeli, Lagaš'ın tahtının temeli", Gud. St. E VIII 2; kur-kur-ra igi-bi "Bütün ülkelerin, onların gözü, bütün ülkelerin gözü", Gud. Sl. B XXII 20;
öncü hayvan, el koyunu	ašarēdum	en-zi,
öncü takım, bölük, alay, en önemli		palil$_2$,
önde yürümek		igi-še$_3$ ... du, SL 123;
önde, başta, ileride	maḫra	šu-igi-gub-ba, MSL 1, 22, 23/5; AHw. 584;
öndeki, baştaki		nisaĝ$_2$,
önder, başkan		a$_2$-ĝal$_2$,
önder, büyük kardeş, lider	ašarēdum ālik pānim	pap-šeš pa$_4$-šeš a-ga-zi, AHw. 78; lu$_2$-igi-du, saĝ-kal,
önder, lider, şef berber, bilirkişi	massûm muwassûm	kinda-gal,
önder, rehber, çoban, kılavuz	rē'ûm	šuba/šuba$_2$, u$_5$,
önder, rehber, kılavuz, lider	alik maḫrim	igi-du, CAD A/1, 344; SAİL 449;
öne almak, geliştirmek, ilerlemek		saĝ ...ĝal$_2$
öne geçmek, ilerlemek		igi-še$_3$ ... dib$_2$,
önem vermek, dikkat etmek		saĝ-keš$_2$ ... aka, ur$_5$-da,
önem vermek, ilgilenmek	nabāṭum	saĝ ...keš$_2$,
önem vermek, takdir etmek	aqārum	kal,
önem, rapor, hikaye, tanım, değer	nikkassum	niĝ$_2$-ka$_9$
önem, yarar, hesap	nikkassum	niĝ$_2$-ŠID(-ma),

Türkçe	Akadca	Sümerce
önemli		ašarid,
önemli olmak	kabātum	dugud, AHw. 416; CAD K 14;
önemli bir ağaç, ya da çalı		^{ĝeš}maš-gurum, SL 170;
önemli olmak, bereketli olmak	rabûm kapāšum	diri(-g)
önemli, ağır, övgü, şükran, görkem	kabtum, tanattum	aratta, tukur$_2$/tukur$_3$, AHw. 418;
önemli, ağır, şiddetli, (olmak)	naptanum	kul,
önemli, belli başlı, en başta gelen	pašīšum	pa$_4$-šeš
önemli, değerli, layık, saygıdeğer		šul-zi, an-ti-bala,
önemli, ünlü, emekli (olmak)	rabûm	gu-la, AHw. 936; AWL 112; NG 3, 118 u$_4$ ^{i}$_7$idigna i$_7$-gu-la mu-ba-al-la-a "Dicle'yi, en büyük nehri o kazdığı zaman. RA 71, 5/c 6/1, 51-52 dgu-la, "^{d}Gula", SAİL 32, gal-gal.
önemli, yetenekli, kudretli	dannum	liru$_2$, lirum/lirum$_2$, lirum$_3$,
önemli, saygın, şiddetli	ditānum kabtum	alim,
önemsemek, beğenmek		za$_3$-mi$_2$.. du$_{11}$/e,
önemsemek, dikkat etmek		ki.. la$_2$,
önemsemek, duyurmak, bildirmek		saĝ-en$_3$ ... tar,
önemsemek, ilgilenmek, beğenmek	rāṭum	kuš$_3$ UET 6, 162, 4; saĝ ... aka
önemsemek, dinlemek, sessiz olmak		ĝeš ...la$_2$,
önemsiz, bilgisiz		nu-ub-zu,
önemsiz, gösterişsiz	wašrum	dun$_5$-na
önemsiz, küçük, değersiz		tur-tur-bi,
önemsiz, sıradan, sadık		ni$_2$-sun$_5$-na,
önemsiz, ufak		gi$_{17}$,
öneri, tavsiye, öğüt, nasihat	malākum	ad-gi$_4$, AHw. 593;
önermek, eğilmek, boyun eğmek	kanāšum	gu$_2$-ĝeš ...ĝar, gur$_2$, gu$_2$ ... aka,
önermek, ileri sürmek, sunmak		gu$_2$ ... ĝal$_2$, ni$_2$-šu-a.. gi$_4$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
önermek, nasihat etmek	malākum	ad.. gi_4, ad.. gi_4-gi_4 gu_2-ĝeš … $ĝal_2$
önermek, sunmak	kanāšum gurrunum	gu_2… ĝar, gu_2.. $ĝal_2$ gu_2-ĝeš …$ĝa_2$-$ĝa_2$, gu_2 … ĝar, Emesal: gu_2 …mar,
önermek, sunmak, öne sürmek		gu_2-ĝeš… ĝar
öngörü, hesap, tahmin		kas_7, SL 136;
öngörü, tahmin		ka_9,
önkol, dirsekle biler arası		šu-da,
önlem almak, korunmak	naṣārum	uri_3 zi-$ša_3$ … $ĝal_2$, urin,
önlem, himaye, koruma, tedbir		šu-dul_3,
önlemek, durdurmak, sona ermek		$muš_3$ …. de_6,
önlemek, engellemek, tıkamak	kalûm, kaṣārum lawûm	aĝa …kar_2; aga-kar_2 …sig_{10} sar_2-du_{11}-ge,
önsezi, hayal, gece, rüya		maš-$ĝi_6$, SL 170;
önsezi, kehanet, hayal, gece		maš-$ĝi_6$, SL 170;
önünde, ilk, baş	maḫrum	igar, AHw. 585, CAD M/1, 105; saĝ/sa_{12}, SL 223; igi…ak-a,
önünde, -in önünde		igi, igi-…. -$še_3$-A-ba-sa_6-$še_3$ Abasa'ın önünde/huzurunda,
önünde, karşısında, karşıda		gaba
önünde, önde	šubultum	an, AHw. 1160; CAD Š/1, 339; ISL 83;
önünde, önünden		igi …ak-ta, VS 14, 195 X 7-8; SDb. 2000, § 41, 10 f; igi-ne_2-ta e-ḫa-la "O onu onun önünde dağıttı. " VS 14, 195 X 7-8 ; inim-bi igi-ne-ne-ta al-til "Onların önünde bu konu
önünde, önünden		sonuca bağlandı". BIN 8, 158, 32 ; igi-ne-ne-ta mu-lugal(a) in-pa_3 "Onların önünde o kralın adını çağırdı. " SR 85 Ay. 9-10 ;
önünden geçmek		igi-$še_3$ …dib,
önüne		igi …ak-$še_3$, SDb. 2000, § 41, 11 j; igi-ne-ne-$še_3$ "önlerinde, onların önünde"; simug ^{d}nin-tu-kalam-ma-ke_4 igi-ni-$še_3$ si

Türkçe	Akadca	Sümerce
		im-sa$_2$ "Demirci Nintu-kalam (onu) onun önüne sevk etti. " Gud. Sl. A XVI 30; igi-ni-še$_3$ nu-tuku-a "O onu göz önüne almazsa", Gud. St. B VIII 26;
önüne, önünde, her şeyden önce	maḫrum	igi-še$_3$; ^{d}utu igi-ĝu$_{10}$-še$_3$ "Utu önümdedir", SDP A/1, 68;
önüne geçmek		igi-še$_3$ ...dib,
önyüz, çehre	maḫrum	igi, cephe, ZA 4, 152, 2; Emesal: i-bi$_2$
öpmek	našākum našāqum	zu$_2$-ku$_5$, SAİL 15, AHw. 758; ĝeš-ki-su-ub; St. P 10, 224, ne .... su-ub, St. P 10, 244; yeri öpmek "ki-a ...sub", Emesal: še.. su-ub < ne ...sub/ne...su-ub, sub/su-ub, VS 14, 159 IV 2; AHw. 758;
ördek	paspasum üsum	ba-ba-az^{mušen}, AHw. 839; bazbaz$_x$, AHw. 839; bibad^{mušen} ba-ba-za^{mušen} tur-uz-za, uz^{mušen}, SAİL 372; AHw. 1438;
ördek yavrusu	paspasum	uz-tur^{mušen}, SAİL 372;
ördek, su kuşu	arabûm	ara$_4$-bu^{mušen}, SAİL 381; AHw. 62;
örf/adet, giriş	kibsum	zukum, SAİL 66; 461; AHw. 471;
örgü, fanila		siki-šur-ra,
örgü, hasır	riksum	gi-dim, AHw. 984; ISL 86;
örgüt		da-ga,
örgütlemek, bağlamak		zu$_2$,
örmek, bükmek, dokumak, sarmak	kaṣārum	kad$_4$, kad$_5$, kad$_6$, kad$_8$ kadra
örmek, dövmek, vurmak, çırpmak	maḫāṣum	sig$_3$, AHw. 580; tu$_{14}$,
örmek, eğirmek, bükmek	ṭawûm	sur, AHw. 1382;
örtmek	katāmum ḫesûm	dul, dul$_4$/dul$_5$, AHw. 464; SKI 166; ša$_3$ ...dab$_5$, AHw. 464; ša$_3$(-g), AHw. 464; šu ...taḫ, niĝ$_2$-umun-a, še-er-ka-an ..... du$_{11}$, ḫaš$_2$, MSL 3, 143, 196; saĝ-u$_2$-a-šub, TU 35, V 19; AHw. 342; e$_2$-ninnu ni$_3$-bi kur-kur-ra tug$_2$-gim im-dul"Eninnu'nun varlığı bütün Ülkeleri bir elbise gibi örtüyor. " Gud. Sl. A XXVII 6-7; šu...gur,

Türkçe	Akadca	Sümerce
örtmek, yüksek, üstün, değerli	titūrum	di-ri,
örtmek, batmak	ašārum; erēpum	$šu_2$,
örtmek, dolamak, sarmak	kanānum	gur_8
örtmek, gizlemek	kapārum	gur, SGL 2, 129;
örtmek, istila etmek, kapatmak	katāmum	$šu_2$, AHw. 464, ISL 62;
örtmek, kapanmak, katlamak	edēlum	uru_{12}, sud, SAİL 373; AHw.
örtmek, kapatmak	katāmum	dul MSL 2, 129, 11; AHw. 464; e_2-ninnu ni_3-bi kur-kur-ra tug_2-gim im-dul
örtmek, kapatmak		"Eninnu'nun varlığı bütün ülkeleri bir elbise gibi örtüyor. " Gud. Sl. A XXVII 6-7;
	šiālum	dul_9, AHw 464; $dul_{11}(DUN_3)$, AHw. 464; tag, CT 11, 31 IV 36; STT 395 I 6;
	samākum	u_{18}-lu-da … dul, su-ul, saḫar… su_3, niĝin,
örtmek, kapatmak, katlamak		idim/edim, ḫi …la_2,
örtmek, kaplamak, istila etmek	katāmum	$šu_2$,
örtmek, kaplamak, sarmak	naṣābum	sub_6 mur_{10},
örtmek, karşılamak, kapatmak		še-er-ka-an.. du_{11}/e,
örtmek, kilitlemek		e_2-dul_4
örtmek, kapatmak, giydirmek	ḫalāpum	gu_2.. e_3,
örtmek, soymak, yüzmek/deri	kapārum	ḫaš, AHw. 442;
örtmek, sürmek, yaymak, sermek		šu … $peš_5$
örtmek, yatırmak, bulutlanmak	ašārum; erēpum	$šu_4$,
örtü, elbise, giysi, kılıf	lamaḫuššûm lubuštum	lamaḫuš
örtü, kabuk, deri kapak, göz kapağı	katammum	^{ĝeš}ka-ta-pu-um, AHw. 465;
örtü, kabuk, yüzey	seḫpum	$šu_2$,
örtü, kapak, çatal	mehsûm	šu-mu-un-gi, MSL 6, 51, 4; AHw. 641;

Türkçe	Akadca	Sümerce
örtü, kapak, zarf, kılıf	ermum	ka-du_3, AHw. 242; gu_3-zi,
örtü, sargı, kılıf, zarf	kutumum	kid-ma_2-gada, AHw. 519; dul_3/dul_4,
örtü, şal, koşum takımı		gu_3-la_2
örtü, yatak	kitmum	^{ĝeš}saĝ-an-dul_3, AHw. 493; ^{ĝeš}na_2, ^{ĝeš}na_2 u_2-za-$gina_3$ ba-ra-ga-na "Kıymetli/değerli
örtü, yatak		otlarla süslenmiş yatağında, " Gud. Sl. B IX 8
örtü, zarf, kaplamak		ĝadub,
örtülü, kapalı, bulutlu	armūtum	ar_2-mu(-r)/ar_2-mur, AHw. 70;
örtünmüş, bürünmüş olmak	rašubbatum našûm	ni_2-ḫuš ...gur_3, AHw. 962; ni_2-gal ...gur_3, ni_2...gur_3,
örülmüş/dokunmuş ağ, file	apārum	sa-par_3/par_4,
örümcek, salyangoz	lummûm ettūtum	si_{14}, lum_3 $aš_2$, $aš_5$, SAİL 1, 543; CAD E 396; AHw. 263;
öşür, aşar vergisi		uzug
ötesinde, -den başka,		dirig.. -še,
ötmek/kuş		ra, mu-ra-ne, "kuşlar ötüyorlar",
övgü, şöhret, şan, şeref, şükran	tanittum	ar_2/ara_2 MSL 13, 212 I 6; CT 12, 11 IV 3; AHw. 1319; me-$teš_2$, övgüyle "ar_2-re-$eš_2$"
övgü, takdir, haraç, vergi, kira	biltum	niĝ$_2$-gu_2-na,
övmek, güçlendirmek yükseltmek		nam-maḫ.. du_{11}/e,
övmek, gülmek, sevmek		mi_2 ...du_{11},
övmek, methetmek, şükretmek	nâdum dalālum alālum	me-teš... iyi(=i-i) me-$teš_2$ ...iyi(=i-i) ka-tar ...si-il, ar/ar_2 ...de_6, ni_2-tuku, SAİL 142, 399; AHw. 705; lal_2 AHw. 34;
övmek, yüceltmek, şükretmek		ḫul$_2$; ar_2/ara_2, e_2-da .... lugal im-da-ḫul$_2$ "Kral sarayla övünüyor. " Gud Sl B XX 14; lugal im-da-ḫul$_2$ "Kral onunla övünüyor. " Gud. Sl. B XX 14;
övünmek, böbürlenmek		gaba-ĝal$_2$, ḫul$_2$, AHw. 307; CAD H 27;
öyle		a;

Türkçe	Akadca	Sümerce
örtmek, yüksek, üstün, değerli	titūrum	di-ri,
örtmek, batmak	ašāruṃ; erēpum	$šu_2$,
örtmek, dolamak, sarmak	kanānum	gur_8
örtmek, gizlemek	kapārum	gur, SGL 2, 129;
örtmek, istila etmek, kapatmak	katāmum	$šu_2$, AHw. 464, ISL 62;
örtmek, kapanmak, katlamak	edēlum	uru_{12}, sud, SAİL 373; AHw.
örtmek, kapatmak	katāmum	dul MSL 2, 129, 11; AHw. 464; e_2-ninnu ni_3-bi kur-kur-ra tug_2-gim im-dul
örtmek, kapatmak	šiālum	"Eninnu'nun varlığı bütün ülkeleri bir elbise gibi örtüyor." Gud. Sl. A XXVII 6-7; dul_9, AHw 464; $dul_{11}(DUN_3)$, AHw. 464; tag, CT 11, 31 IV 36; STT 395 I 6;
	samākum	u_{18}-lu-da … dul, su-ul, saḫar… su_3, niĝin,
örtmek, kapatmak, katlamak		idim/edim, ḫi …la_2,
örtmek, kaplamak, istila etmek	katāmum	$šu_2$,
örtmek, kaplamak, sarmak	naṣābum	sub_6 mur_{10},
örtmek, karşılamak, kapatmak		še-er-ka-an.. du_{11}/e,
örtmek, kilitlemek		e_2-dul_4
örtmek, kapatmak, giydirmek	ḫalāpum	gu_2.. e_3,
örtmek, soymak, yüzmek/deri	kapārum	ḫaš, AHw. 442;
örtmek, sürmek, yaymak, sermek		šu … $peš_5$
örtmek, yatırmak, bulutlanmak	ašārum; erēpum	$šu_4$,
örtü, elbise, giysi, kılıf	lamaḫuššûm lubuštum	lamaḫuš
örtü, kabuk, deri kapak, göz kapağı	katammum	^{ĝeš}ka-ta-pu-um, AHw. 465;
örtü, kabuk, yüzey	seḫpum	$šu_2$,
örtü, kapak, çatal	mehsûm	šu-mu-un-gi, MSL 6, 51, 4; AHw. 641;

Türkçe	Akadca	Sümerce
örtü, kapak, zarf, kılıf	ermum	ka-du$_3$, AHw. 242; gu$_3$-zi,
örtü, sargı, kılıf, zarf	kutumum	kid-ma$_2$-gada, AHw. 519; dul$_3$/dul$_4$,
örtü, şal, koşum takımı		gu$_3$-la$_2$
örtü, yatak	kitmum	^{ĝeš}saĝ-an-dul$_3$, AHw. 493; ^{ĝeš}na$_2$, ^{ĝeš}na$_2$ u$_2$-za-gina$_3$ ba-ra-ga-na "Kıymetli/değerli
örtü, yatak		otlarla süslenmiş yatağında, " Gud. Sl. B IX 8
örtü, zarf, kaplamak		ĝadub,
örtülü, kapalı, bulutlu	armūtum	ar$_2$-mu(-r)/ar$_2$-mur, AHw. 70;
örtünmüş, bürünmüş olmak	rašubbatum našûm	ni$_2$-ḫuš ...gur$_3$, AHw. 962; ni$_2$-gal ...gur$_3$, ni$_2$...gur$_3$,
örülmüş/dokunmuş ağ, file	apārum	sa-par$_3$/par$_4$,
örümcek, salyangoz	lummûm ettūtum	si$_{14}$, lum$_3$ aš$_2$, aš$_5$, SAİL 1, 543; CAD E 396; AHw. 263;
öşür, aşar vergisi		uzug
ötesinde, -den başka,		dirig.. -še,
ötmek/kuş		ra, mu-ra-ne, "kuşlar ötüyorlar",
övgü, şöhret, şan, şeref, şükran	tanittum	ar$_2$/ara$_2$ MSL 13, 212 I 6; CT 12, 11 IV 3; AHw. 1319; me-teš$_2$, övgüyle "ar$_2$-re-eš$_2$"
övgü, takdir, haraç, vergi, kira	biltum	niĝ$_2$-gu$_2$-na,
övmek, güçlendirmek yükseltmek		nam-maḫ.. du$_{11}$/e,
övmek, gülmek, sevmek		mi$_2$ ...du$_{11}$,
övmek, methetmek, şükretmek	nâdum dalālum alālum	me-teš... iyi(=i-i) me-teš$_2$ ...iyi(=i-i) ka-tar ...si-il, ar/ar$_2$ ...de$_6$, ni$_2$-tuku, SAİL 142, 399; AHw. 705; lal$_2$ AHw. 34;
övmek, yüceltmek, şükretmek		ḫul$_2$; ar$_2$/ara$_2$, e$_2$-da .... lugal im-da-ḫul$_2$ "Kral sarayla övünüyor. " Gud Sl B XX 14; lugal im-da-ḫul$_2$ "Kral onunla övünüyor. " Gud. Sl. B XX 14;
övünmek, böbürlenmek		gaba-ĝal$_2$, ḫul$_2$, AHw. 307; CAD H 27;
öyle		a;

Türkçe	Akadca	Sümerce
öyleyse, böylece, öyle olsun, olur		ḫe$_2$-am$_3$; ga-na, ga-nam-me-am$_3$ ga-na ga-na-ab-du$_{11}$ "Öyleyse, ben onu ona söylemek istiyorum". Gud. Sl. A I 24; šeš-ĝu$_{10}$ ^{d}nin-gir$_2$-su ga-nam-me-am$_3$ "Öyleyse, o benim kardeşim tanrı Ningirsu'dur. " Gud. Sl. A V 17 ;
özdeyiş, vecize, atasözü, ifade	kataduggûm	ka-ta-du$_{11}$-ga, SAİL 15; AHw. 464;
özel ağıtçı, meslekten mersiyeci		balaĝ-di,
özel günlerde beraber yenen yemek	tākultum	ĝešbun/ĝešbun$_2$
özel mal, servet		u$_2$-rum, gu$_4$-u$_2$-rum lugal-an-da ensi$_2$-lagaš(a)^{ki}-ka "Öküzler Lugal-anda'nın, Lagaš şehir beyinin özel malları", DP 232 I 1-4;
özellik, nitelik		niĝ$_2$-en-na,
özellikle, bilhassa	aḫennâ	dil, MAOG 13/2, 21 b 4; AHw. 20;
özen göstermek, dikkat etmek	ašārum	ša …di, AHw. 79; saĝ …keš$_2$ ĝeštu$_2$ … tum$_2$/de$_6$, Gud. St. B IX 14;
özen, ilgi, dikkat, bakım, itina		Emesal: mu-uš-zal<geszal,
özen, istek, arzu	ṣummirātum	ša$_3$-se$_3$-se$_3$, SAİL 384; AHw. 1112;
özenle çalışmak, düzenlemek		ad-pa$_3$(-d)/pad$_3$,
özenli, nazik, kibar, dikkatli		ĝeš- tuk/tuku
özetlemek, üretmek, oluşturmak	rabākum	rig$_{10}$ AHw. 933;
özetlemek, kısa kesmek		rig$_7$,
özgürlük, bağımsızlık		šu-bar,
özgürlük, bağımsızlık, hürriyet	andurārum	ama-ar-gi$_4$, AHw. 50; SL 18;
özlem, istek, arzu	berûm berūtum	u$_2$-šim, šagar, a-ba-ri-im, ThSLa 2; AHw. 123;
özlem, kayıp, eksik, bozuk, çürük		niĝ$_2$-u$_2$-gu-de$_2$-a,
özne durumu son eki		-a<-e ama-a(=ama-e) "anne" Gud. Sl. A XIII 3; nu/la$_3$-banda$_3$-a "müfettiş", NG 44, 6;
özne eki		-e, an-e ^{d}en-lil$_2$-e nam-tar-ra-ni ḫe$_2$-da$_5$-kure$_2$-ne "An ve Enlil onun kaderini değiştirsinler!", Gud. St. B VIII 44-45;

Türkçe	Akadca	Sümerce
		^{d}en-lil$_2$-e en ^{d}nin-gir$_2$-su-še$_3$ igi-zi mu-ši-bar "Enlil bey Ningirsu'ya iyi gözle/ içtenlikle baktı. " Gud. Sl. A I 3;
özür, savunma		ga-ti,

P

Türkçe	Akadca	Sümerce
pahalı, değerli, sevgili		lu_2-kal, igi-$zaĝ_3$-$ĝa_2$
pahalı, kıymetli, değerli, kaliteli	dumqum ṭābum	$saĝ_{10}$, $saĝ_{12}$ me-am,
paket yapmak, hasır dokumak		dim_2...sa,
paket yapmak, sarmak	ebēṭum	dar_2, ISL 14;
paket, bohça, çıkın, deste, tomar	saḫirrum liwītum riksum	sa-ḫir SL 221; še-er-tab-ba, BIN 4, 65, 6; AHw. 558; gi/ki_2-sa, sa, AHw. 984;
paket, deri paket, kapak		^{kuš}ka-du_3
paket, deste, tomar, bohça, çıkın	kiššum kurullum	garadin, gi-dirig,
paketçi	aḫḫāzum	dim_3-me-lagab, SAİL 150; AHw. 20; dim_8, SAİL 150; AHw. 20;
paketlemek	šakātum	ugun, CT 12, 5 IV 18; AHw. 1139;
pala, biz, hançer, kama, usturа, kılıç	naglabum patrum	gi-dub-ba, me_2-er, Emesal: me-er/me_2-er < ĝiri, ^{urudu}ĝiri_2
palamut	allanum	^{ĝeš}al-la-an, AHw. 37; CAD A/1, 354;
palanga (=bir halatla makaralardan oluşturulan, ağır cisimleri kaldırmaya, sağa sola döndürmeye yarayan düzenek), kalas, tahta, mukavva	parīsum	mi-ri_2-za,
palanga, engel, köstek (=hayvanı ön ve arka ayaklarından bağlayan ip), zincir, alet		ĝeš-gu_2 ^{ĝeš}$gana_2$ ĝeš-šu,
palaska, kuşak, kemer	nēbeḫum meserum	^{tug}$_2$ib$_2$-la_2, SAİL 207; AHw. 773; ^{kuš}e-tum, SAİL 308;

Türkçe	Akadca	Sümerce
palavracı (=uydurmacı, yalan ve asılsız, sözlerle karşısındakini rahatsız eden (kimse)		gal-gal-di,
palmiye		peš-murgu, yabani/dağ palmiyesı "^{ĝeš}ĝišimmar-kur-ra",
palmiye dalı/yaprağı		^{ĝeš}ĝišimmar,
palmiye fidanı		^{ĝeš}ḫa-ra, ^{ĝeš}peš-tur-zi
palmiye gövdesi, hurma kökü		ša$_3$-ĝešnimbar,
palmiye sütü	uqūrum	ga-nunuz-te, AHw. 1427;
palmiye yaprağı dal, sopa, değnek		ĝeš-pa-ku$_5$-da,
palmiye, palmiye yapağı		^{ĝeš}pa-ku$_5$/kud,
palmiye, hurma, hurma ağacı	gišimmarum	ĝešnimbar,
palmiye/hurma yapağı		^{ĝeš}ze$_2$-na, SL 312;
palto, ceket, kürk, manto	ṣubātum nalbašum naḫlaptum illukum	^{tug}$_2$bar-dul$_5$ AHw. 1107; gada-bar-dul$_5$, ba$_3$, AHw 724; kuš-la$_2$, AHw. 715; ^{tug}$_2$gu$_2$-gu$_2$-e$_3$, SAİL 106; AHw. 715; ^{tug}$_2$guz-za, SAİL 597; 565; ^{tug}$_2$balla, SAİL 597; 565; lu-lu-bu-na, lu-lu-gu-na
palyaço (=kendisini seyredenleri güldüren ve eğlendiren, oyuncu), soytarı, maskara		u$_4$-da-tuš,
pancar	šumuttum	u$_2$-man-du, AHw. 1276; ^{u}$_2$šumunda; ^{u}$_2$sumun-dar;
panik yaratmak, kaçmak, sürünmek		kušum ... tag,
panik, korku, telaş, kargaşa	ḫattum	ul$_4$, CT 12, 13 IV 24; AHw. 336, ga-ba-ra,
pankart (=levha), bayrak,		^{ĝeš}an-ti-bala,
panter, leopar	nimrum	pirig̃$_3$-tur, OEC 4, 153 IV 5; SAİL 444; AHw. 790; pirig-tur "aslan+küçük – küçük aslan, pars", pirig-tur-gim "Bir pars gibi, "; UET 6, 80, 3; nemur$_2$ (PİRİG. TUR), AHw. 790;
papa, vekil, keşiş, karabaş, din adamı	lagarum	lagar$_3$, SL 155;
papağan	šagaṣṣum	dub$_2$-dub$_2$-bu^{mušen}; AHw. 1126;

Türkçe	Akadca	Sümerce
papatya		li-gi$_4$, $^{u}{}_2$sar, SAİL 331;
para basmak		ra,
para çekmek, geri almak		pi,
para kaybetmek		ku$_3$-im-ba.. ku$_4$,
para kesesi, para çantası	kīsum	^{kuš}niĝ$_2$-na$_4$,
para/gümüş sandığı, kasa, kilitli dolap		mi-si-IŠ,
para, gümüş	kaspum	ku$_3$ (-g), SAİL 468; AHw. 454; 15 gin$_2$ ku$_3$ ne-saĝ 10 šubur 10 lugal-ša$_3$-la-tuku 5 nam-maḫ (a)-ne$_2$ šu-ku$_6$-ab-ba-me ku$_6$ ĝa$_2$-ĝar-ra-še$_3$ mu-nu-ra$_2$-a-ka-kam šubur la$_3$-banda gu$_2$-ne-ne-a e-ne-ĝar "15 Šeqel gümüş Nesaĝ'a; 10 Šubur'a; 10 Lugal-šalatuku'ya; 5 Nammahane'ye. Onlar deniz balıkçılarıdırlar. Balıkları kurallara uygun olarak getirmedikleri için, Šubur, müfettiş onu onlar için borç listelerine kaydetti". VS 14, 20 I-III 4; kefalet parası "ku$_3$-du$_8$", sonradan kazanılan para "si-la",
parasız, fakir		nu-ku$_3$,
parazit, bit, kurt, böcek, asalak	miqqanum iškarissum nammaštûm	mar, niĝ$_2$-gilim niĝ$_2$-gilim$_2$, AHw. 395; niĝ$_2$-ki
parça, alet, araç	išqarrurtum	niĝ$_2$-la$_2$-la$_2$,
parça, bölüm, kesir, oran, orantı	igitennum	i-gi$_4$-te,
parça, eser, kırıntı	kirṣum	im-kid$_2$,
parça, kırık, parçalama	šebrum šebirtum	ḫaš, SAİL 12;
parça, küçük parça, küçük tutar		niĝ$_2$-tur,
parça, tane, dilim		tun$_3$-pad,
parça, yama,	šurruṭum	tug$_2$-bir-bir-ra, MSL10, 133, 203; AHw. 1286
parça, yarım	muttatum	kiši$_4$, MSL 3, 116, 243; AHw. 689;
parçalamak, bastırmak	napāsum šebērum	dub$_2$, AHw. 735; ḫaš, AHw. 1206;
parçalamak, bitirmek, biçmek	šalāqum parāsum	dar, saĝ$_{11}$, kur$_5$, AHw. 830;

Türkçe	Akadca	Sümerce
parçalamak, burmak, bükmek	ḫaṣābum	šu ...ri, ku_5 (-d), AHw. 331; CAD H 129;
parçalamak, çarpmak, dağıtmak		saĝ ...dub_2 diri (-g)
parçalamak, diş ile yırtmak	ganāṣum šanāṣum	zu_2 ...ur_5
parçalamak, hareket etmek, kırmak	namāšum	er, AHw. 726;
parçalamak, iflas etmek, ezmek		ra-ra,
parçalamak, kesmek, ayırmak	qarāšum salātum parāsum	ku_5/kud, CT 12, 14 II 26; AHw. 903; dar, CT 18, 32 I 19; AHw. 1014; ra; kur_5, AHw. 830; AWL 109;
parçalamak, kırmak, tahrip etmek	bakārum mašādum	ḫaš, AHw. 309; tu_{10}-tu_{10} (-b), šu...tag, CT 18, 35 III 70; AHw. 623;
parçalamak, koparmak, bozmak	ḫaṣābum	ḫaḫ,
parçalamak, sökmek	šarāṭum	bir_6/bir_7,
parçalamak, tahrip etmek, kırmak	napāšum napāṣum	$peš_5$, AHw. 840; dub, AHw. 735;
parçalamak, yarmak, koparmak	pa'āṣum šarātum	gaz AHw. 807; be_4 bir_6, AHw. 1186;
parçalamak, yok etmek, yıkmak	ašāšum ḫaṣābum	ze/ze_2-er, ku_5 (-d), AHw. 331; CAD H 129;
parçalanmak, kopmak, koparmak		ra,
parçalara ayırmak, kıymak	šarāṭum	bir_6/bir_7,
parçalı, bozuk, kırık		šika-ri,
parfüm, güzel koku	erīšum	ir/ir_{10}, AHw. 242; CAD E 280; ir_7, CT 35, 6, 68; AHw. 242; šim-su-sa_2, SL 260;
parfüm, merhem		i_3-ra_2-ra_2, SL 118;
parfümcü		lu_2-šim,
parıldamak, şimşek çakmak	barāqum barārum ṣarāḫum nabāṭum	du_{10} (-du_{10}), SAİL 396; ur_4-ur_4, AHw. 106; sur, AHw. 1083; mul, mul_2, mul_4 MSL 2, 132, 59; AHw. 697;
parıltı, şimşek	šarūrum	še-er-zi, SAİL 367; AHw. 1193;
park, çiftlik	kirimaḫum	^{ĝeš}$kiri_6$-maḫ, SAİL 331; AHw. 484;

Türkçe	Akadca	Sümerce
parlak	napardûm	u_4-bar-zalag$_2$-ga, CT 12, 6 II 5; AHw. 734;
parlak olmak	elmēšum	su_3-ag$_2$, AHw. 205; su_3-ud-aĝ$_2$,
parlak bir şekilde yapmak		pa-e$_3$ …ak, e$_2$-ninnu me-bi an-ki-a pa-e$_3$ mu-ak-ke$_4$ "O Eninnu tapınağının tanrısal gücünü gökte ve yerde parlak bir şekilde yerine getirecek". Gud. Sl. A I 11;
parlak boncuk		suḫ$_{10}$-kar$_2$-kara$_2$-ka,
parlak ışık, parlamak		kiš-nu-ĝal$_2$,
parlak metal		ku$_3$-me-a
parlak olmak, temiz, katkısız olmak	ebbum namārum nawārum	su-lu-ug, zalag$_2$, SAİL 393; AHw. 726; 768, ISL 21; sulug,
parlak olmak, temizlemek		dan$_2$,
parlak zekalı, akıllı		nam-mul,
parlak, temiz	ellum	ku$_3$-ga, SAİL 468; AHw. 204;
parlak, açık, emin, temiz olmak	zakûm	dan$_2$/dan$_3$; dan$_4$/dan$_6$
parlak, akıllı, ince, aydınlık	namrum emqum	zabar$_3$, AHw. 770; usandu, usandu$_x$ (NUNUZ. AB$_2$. AŠGAB)
parlak, anlaşılır, belirgin, açık	nawirtum	zalag$_2$-ga AS 16, 25, 15; AHw. 770;
parlak, aydınlık, akıllı, zeki olmak	ebbum, elēlum	tam, ḫa-a,
parlak, berrak, açık	šannum	šen,
parlak, harika, mükemmel, görkemli	šarḫum	saĝ-tuku,
parlak, ışık, aydınlık, ışın	nûrum šarûrum	zalag/zalag$_2$ še-er, AHw. 1193;
parlak, neşe, sevinç	barīrum	aš-me, ul$_4$,
parlak, neşeli, canlı, parlak, aydınlık	ebbum; ḫutpum sukkum	zabar$_3$, sug,
parlak, temiz, açık	ebbum	zalag, AHw. 180; CAD E 1; ki-zalag-zalag-ga-e "bütün temiz yerlerde", Gud. St. C III 1; E IV 1;
parlak, temiz, açık, belirgin olmak	ellum	šen, ku$_3$ (-g)/kug ra$_3$, AHw. 204;

Türkçe	Akadca	Sümerce
parlak, temiz, saf		da-ga-ga,
parlak, zeki, akıllı		uri_3-mul,
parlaklık	namurrum	ni_2-gal-aka, MDP 2, 30, 26; AHw. 730;
parlaklık, görkem, aydınlık, ışık,	šarūrum nam/wrum nūrum	si-$muš_2$/$muš_3$, $šer_2$, $zalag_2$, SAİL 393; AHw. 729; 770; $zalag_2$, ISL 24; AHw. 805;
parlama, parıltı, tantana	šalummatum	su-lim, SAİL 7; AHw. 1152;
parlamak	nabāṭum ṣarārum	ul_6, kar_2, AHw. 1084;
parlamak, aydınlatmak	 nabāṭum šūpûm nebûm nabāṭum	$šer_2$, ul_6, dalla …e_2 dil-bad, CT 12, 34 II 37; AHw. 774; kun_2-na, $muš_2$, urin … mul, di_5 AHw. 697; ḫa-a, ḫa-ad,
parlamak, cilalamak, parlatmak	ruqqûm	li_9,
parlamak, görünmek, ortaya çıkmak		dalla.. e_3
parlamak, gülümsemek		saĝ-ki … zalag, SL 225;
parlamak, ışıldamak	ṣarārum	sur_8, AHw. 1084;
parlamak, kendini göstermek	ebbum namārum	zalag/$zalag_2$,
parlamak, parlak olmak, aydınlatmak	namārum	$zalag_2$, SAİL 393; AHw. 726; 768
parlamak, parlatmak	namārum	su-lu-ug za-ha-am, za-ha-an/am_6 sulug, še-er,
parlamak, yağmur yağmak	zanānum	sur_8,
parlatmak, parlamak, ışık saçmak	napardûm nabāṭum	u_4-zal, RA 11, 124, 19; AHw. 734; na deg_x (RI), $šun_2$, nim … gir_2, dala/dalla
parlatmak, yakmak	napāḫum	mul,
parmak, kol, el	ubānum	u, AHw. 1398; šu-si, SAİL 354; AHw. 1398; si, sa-KU,
parmaklık, korkuluk, kiriş, direk		$ša_3$-si,

Türkçe	Akadca	Sümerce
parmaklık, korkuluk, çit, perde, siper	šuṣûm, šiṣūtum ša/ulḫûm gabadibbum	$ša_3$-su_3 (-d), ^{gi}dub-ba-an, gi-ĝar, bad_3-šul-ḫi, MSL 3, 28, 319; SAİL 152; AHw. 1147 gaba-dib_2, AHw. 271;
parola, işaret	miḫiṣtum amatum	gu_3/gu-sum, AHw. 651 Emesal: e-ne-e$ĝ_3$
pars	nimrum	pirig-tur, MSL 3, 63, 5; AHw. 790; TSL 38, 1-10;
parsel, ada, alan	burubalûm	bur-bal, SAİL 349; AHw. 142;
parsellemek, grafiğini yapmak	šênum	sa_2 …sig_{10}
parsellemek, yerini belirlemek	ṣummurum	ni_2 sig_{10}, $ša_3$ …sig_{10}
pas, küf	šuḫtum	šamanur, AHw. 1262; $šen_2$, saḫar-urudu, SL 227;
paspas, hasır	zibnum šērum	ba-an-dul, AHw. 1524; gi-šid, gi-šu-ak, ^{gi}na_2, SL 186; ^{gi}ti-um-ma, KID. $ŠU_2$, ^{gi}$šer_7$-ru, ^{gi}$šer_7$-ru-um; ^{gi}$šer_7$-um; ^{gi}šu-bil-la_2
pasta, ekmek, ya da hamur işi kek	šīpum kukkum	šim-bi-ku_3-gi, SAİL 215; AHw. 1247; $ĝar_3$-$ĝar_3$, gug_2 SAİL 597; AHw. 500; ^{ninda}gug_2
pasta, macun	kalgukkum kalûm	kal-ku_7 (-ku_7), SAİL 22; AHw. 425; im-kal-la, SAİL 399;
pasta, macun	 šaršarrum	AHw. 428; im-sa_5, SAİL 399; AHw. 1191;
pastırma, sucuk	muddulum kirrētum	mu-du-lum, AHw. 666;
pataklamak, temizlemek	šabāṭum	ur_3, šu …ra/raḫ
patates, yer elması, bir sebze türü		še-mar,
patates fidanı	kakkullum	^{gi}gakkul;
patika, cadde, sokak, geçit, kaldırım	sūqum	$sila_3$, AHw. 1061; e-sir/e-si_2, e-sir_2-ra "sokakta", ĝiri$_3$-gen-na, SL 101; in-di, SL 127;

Türkçe	Akadca	Sümerce
patika, keçi yolu	kanagurrum kibsum tallaktum kanagurrum alaktum padānum	ḫar-ra-an-gur, ĝiri$_3$-us$_2$, du$_{10}$-us$_2$ AHw. 471; ĝiri$_3$-ĝen-na, AHw. 1310; ḫe$_2$-en-du, gana$_2$-gur$_4$/ gur$_{10}$, gana$_2$-gur$_{15}$ AHw. 434; en-ti, he-en-du, in-ti, AHw. 31; ka-ĝiri$_3$, YNER 3, 80; AHw. 807;
patlama, çatırtı, gürültü		šu-ki-in-dar,
patlıcan, kabak	zibītum	zi-ib-ba-tum^{sar}
patron, vali, yönetici, şef, amir		ĝir$_3$-nita$_2$, ^{lu}$_2$en-nam
patron, müdür, yönetici, bey, efendi	umun bēlum	en, u$_3$-mu-un, AHw. 118;
pay almak, kesmek	makāsum	ni$_3$ … ku$_5$
pay, dağıtım, çıkar, hisse	isimānnum	zid$_2$-munu$_4$, maš-ĝa$_2$-ĝa$_2$, SL 170;
pay, hisse, yiyecek, besin, gıda	kurummatum zittum iskum piššatum	pad, šuk, ḫa-la/ḫal SAİL 589; CAD Z 139; AHw. 1533; ba, ĝeš-šub-ba, AHw. 338; i$_3$-ba, AHw. 869;
pay, kordon, sicim, kiriş, tel	isḫum	is-ḫu,
pay, verim, ürün, getiri, kazanç	miksum	niĝ$_2$-ku$_5$ (-d),
payanda, destek		^{ĝeš}ti
paylaşmak, bölmek, vermek		ba
paylaştırma, dağıtma, ödenek, pay	isḫum	iz-ḫu, is-ḫu,
paylaştırmak, ayırmak, ayrılmak	zâzum barûm; ḫalālum	ḫal, AHw. 1517; CAD Z 76; en-en-ne$_2$-ne-še$_3$ ḫal-ḫa- dam "Bütün atalara dağıtmak için", DP 222 XII 1-2; RTC 58 XI 1; ḫal-ḫa,
paylaştırmak, bölmek, dağıtmak	nesûm; šalātum zâzum	sil$_5$, ḫal-ḫa, bar, AHw. 1517; CAD Z 76;
paylaştırmak, dağıtmak, boşaltmak	barûm; ḫalālum	ḫa-la/ḫal,
paylaştırmak, dilimlemek, oymak	sapānum	gu-ul
pazar yeri	maḫīrum kārum	ganba, AHw. 583; kar, AHw. 451; CAD K 231;

Türkçe	Akadca	Sümerce
peçete, mendil, ince kumaş, türban	ḫimṣum	me-ḫi, $^{tug}{}_2$niĝ$_2$-saĝ-la$_2$-munus,
pehlivan, güreşçi, atlet	muštapṣum umāšum gāmirum umāšum	lu$_2$-lirum (-ma), ĝešpu$_2$, SAİL 354, AHw. 1412; liru$_2$, lirum/lirum$_2$, lirum$_3$, $^{lu}{}_2$gešbum$_2$, SAİL 354; AHw. 1412;
pek çok	mādum	ḫa$_2$, SAİL 396; 533; AHw. 573; meš, SAİL 396; 533; AHw. 573
pekala, haydi, öyle olsun!	tukumma	al-di, ISL 59;
pekmez	dišpum	lal$_3$, AHw. 173; CAD D 161;
pelerin, bir tür değerli kumaş	ṣapšum	aktum/aktum$_2$, AHw. 1082; tu$_9$-ba$_{13}$,
pelin otu	sīḫum	$^{u}{}_2$za-ḫum, MSL 5, 136, 479; AHw. 1040; umbin, SAİL 92; AHw. 1113;
pembe		gi-saĝ-ḫul,
pena (=tezene), mızrap		aĝa-si-sa$_2$, aĝa-šu-si/zi aĝa$_3$-šu-si,
pencere, havalandırma deliği	nappašum	dinig/dinig$_3$ AHw. 740; di-ni-ig, AHw. 740;
pençe, kıskaç	magarrum	umbin-ĝiri$_3$
pençe, tırnak, çivi, toynak	ubānum ṣuprum	umbin-še-ba umbin
pencere	aptum	ab, AHw. 61; CAD A/2, 197; ; SAİL 128;
penis	birkum/išarum mušarum inbum išarum; zikarum	ĝeš$_3$, AHw. 129; CAD B 155; gurun, AHw. 381; ISL 191; ĝeš$_3$, Emesal: mu "erkek, eril",
penis, maşa, alet, araç, keski		numun-gisal,
perçem, kakül, yele, püskül	uruḫḫum	dilib$_3$, AHw. 1436; kun-sig$_3$,
perdah, sır, cila	zabzabgûm	zab (-zab)-ga,
perde, çit, parmaklık		ki-sig$_9$-ga,
perde, örtü, pelerin, palto, manto	pirsānum	li$_2$-in-li$_2$-bu-na, tuba, SL 278 tuba$_3$, AHw. 867;
perhiz, açlık	umsum	ša$_3$-ĝar-tuku, MSL 4, 333, 32; AHw. 141; ša$_3$-ka-tab,

Türkçe	Akadca	Sümerce
peri, cin, iblis, şeytan	šēdum	alad/alad$_2$, AHw. 1208; hastalık veya ölüm perisi "gidim$_2$/gi-dim$_4$",
perişan etmek		kiri$_3$ ki su-ub,
perişan olmak, yorulmak	anāḫum šukênum kamāsum	šu-kin …dab$_5$ ki …su-ub, kiri$_3$-ki …su-ub, šu-kin… dab$_5$, sig … ĝar,
peruka, başlık	upur sinništi upur zikari	balla/balla$_2$,
pervane, böcek, güve (=pul kanatlılardan bir böcek)		zu$_2$-eḫ,
pervaz, çerçeve, pencere pervazı	giškanakkum sippum	ĝeš-kan$_4$-na, AHw. 292; ni-iš-ka-an-ka-na-ak, za$_3$-du$_8$, SAİL 332;
peşinden gitmek, kovalamak	rêdum	lah$_5$, re$_2$ (DU. DU), AHw. 965-967; aš$_2$… du$_{11}$/e,
peşinden gitmek, takip etmek		ĝiri$_3$ … us$_2$,
peşinden koşmak		kin
peştamal	sāgum	^{tug}$_2$ sa-ga, AHw. 1003; tug-nig-dara$_2$, SL 279,
petek bal	lallārum	lal$_3$-ḫad$_3$, MSL 3, 71, 35; SAİL 109; AHw. 530;
petek, tarak, elek		^{ĝeš}ga-rig$_2$
peynir	eqīdum gubnatum kisimmum	ga-ar$_3$, AHw. 231; 295; ga-ara$_3$/ara$_5$, AHw. 231; CAD E 249; ga-ḫam, SAİL 52 gamur$_x$/ga-mur$_x$ (UD-g), AHw. 231; kisim$_6$, SAİL 52; iyi cins peynir, deri peyniri "ga-ar$_3$-gazi", kelle peynir "ga-gal",
peynir kurdu/sineği		kisim$_4$,
peynir mayası		ellag$_2$-gun$_3$-nu,
peynir, çökelek	pinnārum	bir-gun$_3$,
peynir, peynir kalıbı	eqīdum	ga-mur$_{11}$ (UD-g), AHw. 231; 295;
pezevenk (=alçak adam), muhabbet tellalı, kavat	ḫarḫarum	^{lu}$_2$ur-tab-ba, AHw. 325;
pezevenk (=alçak adam), hain	išḫappum	^{lu}$_2$is-ḫab$_2$, CAD I/J 189; AHw. 387;
pınar, çeşme, kaynak, su	naqbum mû; mīlum	illu, CT 11, 28: 9928 Ay. 8; AHw. 726; ki-a-na$_8$ "suyun içildiği yer", ki-a-na$_8$-e ḫa-ba-gub "O pınarın yanma dikilsin!" Gud. St. B VII 55;

Türkçe	Akadca	Sümerce
pınar, kuyu, göl	būrum, būrtum	pu_2, AHw. 141; CAD B 335; St. P 10, 247;
pırasa	nušûm šuḫatinnum bis/šrum karašum šamaškilum	za-ḫa-din^{sar}, $^{šum}{}_2$za-ḫa-din; CT 18, 42 I 14; zu-ḫa-ti-nu, ^{sar}ga-raš-saĝ, SAİL 319; ga-raš-saĝ^{sar}, garaš$_2{}^{sar}$; garaš$_3$/garaš$_4{}^{sar}$ karaš$_2$, AHw. 448; za-ḫa-ti (-n), AHw. 806; šum$_2$-^{ĝeš}nimbar, šum$_2$-GUD, šum$_2$-ḫuš, šum$_2$-dilmun, šum$_2$-gaz, šum$_2$-sikil, šum$_2$-sikil-lum sum-ḫa-din^{sar},
pırıltı, şimşek, yıldırım, ışık	melammûm	me-lam$_2$, SAİL 32; CAD M/2, 8; AHw. 643;
piç, alçak, hıyar		ša$_3$-a-bar-ra, SL 243;
piliç, yavru kuş, civciv	būrum amursānum ṣulāmum	amar, AHw. 41; CAD B 340; AWL 300; TSL 5, 1-12; ISL 74; ensi$_2$-ke$_4$ e$_2$-gal-la amar šu-a bi$_2$-gi$_4$-a ur-dumu-zi … e-na-sum "Şehir beyi sarayda danalar teslim edildiği zaman, (onları) Ur-dumuzi'ye verdi". VS 14, 51 II 3-III amar-saĝ^{mušen}, dar-me-luḫ-ḫa^{mušen}, AHw. 1110,
pipo, gayda (=kamıştan yapılmış tiz sesli, nefesli bir çalgı), kamış boru, çubuk		^{gi}saĝ-ku$_5$ (-d),
piramit		ḫur-saĝ-galam-ma, SL 116,
pire, böcek, mikrop, güve (=pul kanatlılardan bir böcek), bit, sirke	kalmatum perša'um	uḫ, SAİL 398; AHw. 426; uḫ, SAİL 398; AHw. 855;
pirinç türü bir bitki	kurangum	$^{u}{}_2$še-li-a,
pirit, kıymetli bir taş türü	šubûm	$^{na}{}_4$šuba/šuba$_6$ (MUŠ); šuba$_3$/šuba$_4$; šuba$_6$ (MUŠ), šuba$_7$ (MUŠ. ŠA), $^{na}{}_4$tum,
pis, kirli, çok kirli	wurrušum musukkum	mudru$_6$, CT 12, 34 I 39; AHw. 1497 u$_2$-zug$_2$, SAİL 318; AHw. 678;
pis, kirli, iğrenç, terbiyesiz (olmak)	(w)aršum	mudra$_6$
pis, kirli, karışık, ahlaksız kişi/adam	amēlu ḫaršum	BU-UD-bar, u$_2$-zuḫ/ u$_2$-zuḫ$_4$,
pislik, kirlilik		nam-u$_2$-zug$_4$,
pislik/ters, çamur, dışkı, bok	zûmum	še$_{10}$, SAİL 536;

Türkçe	Akadca	Sümerce
pişik, pişmiş		al-še$_6$-ĝa$_2$,
pişirmek, kavurmak, kurutmak		alura$_x$ (BAHAR$_2$),
pişirmek, kızartmak	epûm bašālum	bitirmek, parçalamak, ayırmak, ezmak, öğütmek, AHw. 231; ISL 12; du$_8$ (-ḫ)/duḫ, AHw. 231; AWL 129 du$_8$-ru, ISL 131; AHw. 231; še$_6$, šeĝ$_6$, AHw. 111;
pişirmek, yakmak	ḫamāṭum	tab, SAİL 124; AHw. 316;
pişmiş, pişkin, kızarmış	bašlum	šeg$_6$-ĝa$_2$, SAİL 172; AHw. 111;
pişmiş, pişkin, yanık	ṣarpum	al-šeg$_6$-ga/ĝa$_2$, AHw. 1076;
piyanoya benzer bir çalgı/müzik aleti, kanuna benzer telli/yaylı bir müzik aleti		^{ĝeš}dim$_3$-mar-šu, ^{urudu}za$_3$-mi-ri$_2$-tum, bar-su$_3$/sud,
plaka, taş levha, eşik	askuppum	i-dib, SAİL 142;
plan çıkarmak, parsellemek		ša$_{3...}$ sig$_{10}$
plan çizmek, resim yapmak	eṣērum	ĝeš … ḫur, AHw. 252; pisan-u$_3$-šub-ba-ka ĝeš ba-ḫur "Tuğla kalıbının üzerine planı çizdi". Gud. St. C II 20-21; ĝeš-ḫur…ĝar Gud. Sl. A V 4; sa$_2$….. se$_3$,
plan yapmak, karar vermek		ša$_3$… tum$_2$ sa$_2$ …se$_3$ (-g)
plan, proje, tasarı, niyet, taslak	uṣurtum	ĝeš-ḫur, SAİL 296; AHw. 1440; AWL 59;
plan, tasarım, talimat, yönerge	ṭēmum	dimma,
planet, gezegen	bibbum	^{d}nin-pirig-banda, $^{mul\,d}$nin-pirig-ĝa$_2$
planlama, tasarım, anlayış, uzlaşma	milkum; ṭēmum	ĝalga, nam$_2$,
plato, kaide, podyum	kisûm	ki-sa$_2$,
polis memuru, komiser	gallûm	gal$_5$-la, galla$_2$ (TE) AHw. 275;
polis, baş komiser		galla$_2$-gal, gallagal$_x$ (GAL. TE. LAL) galla$_2$ (TE)-gal,
polis, bekçi, asker, arkadaş	rēdûm kālītum	uku-uš, uku-us$_2$/uš AHw. 968; ga-li$_2$-tum, AHw. 452;
popo, but, kir, yarık, çatlak, kıç	pūqum	dur,
porsuk		ur-ki, SL 300;
portatif/ayaklı merdiven		ĝeš-kad$_5$, SL 104
post, kırkılmış koyun postu/derisi		ba-ur$_4$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
posta, haberci, elçi, kurye, postacı	nāgirum kallapum allākum mār šiprim mu'irrum	niĝir/niĝir$_2$, AHw. 711; kal-lap, SAİL 322; AHw. 37, 425; gir$_5$-ra, e-gi$_4$-maškim, $^{lu}{}_2$dumu-sig$_5$ $^{lu}{}_2$kiĝ$_2$-gi$_4$-a, ki-ĝal$_2$-ag$_2$, ISL 40;
postacı	lāsimum	lu$_2$-kas$_4$, AHw. 539;
postane (=gönderilen maddelerin kabul edildiği, verilmiş maddelerin ayrım ve dağıtımının yapıldığı yer/bina)		e$_2$-kaš$_4$,
poşu, saç/kafa bandı	tuqnum	u$_4$-ri-ig
pota, fıçı, tekne	agarinnum bappirum naptaqum	aĝarin$_5$, AHw. 15; ^{urudu}a$_2$-dil-ĝar, AHw. 742;
pota, sepet, zembil, küfe	tupšikkum	zub-sig$_3$,
potas, sabun	uḫūlum	Emesal: na-ma< naga, AHw. 1404;
potas, tuz	itrānum; ṭabtum	di-ni-ig
potin, çizme	šuḫuppatum	^{kuš}suḫub; suḫub$_2$ su-ḫub$_2$ AHw. 1054,
poyraz, batılı, batıdan esen rüzgar	amurrum šadûm	mar-tu, im-kur-ra, MSL 13, 244: 1, 3; CT 18, 43 a II 3; AHw. 1125
pranga, zincir, köstek (=hayvanı ön ve arka ayaklarından bağlayan ip)	kurṣûm	ĝeš-ĝiri$_3$, ^{urudu}si-im-da, SL 230;
prens	rubûm malkum	nun, ašа$_3$-kam-ma-aš nun-e sukkal-a-ni ^{d}isimu-ra gu$_3$ mu-na-de$_2$-e "Prens 6. kez vezirine, İsimu'ya söylüyor/İsimu ile konuşuyor". St. P 10, 2 III 39; UET 6, 379, 4; SAİL 87; AHw. 992; en, SAİL 99; AHw. 220; bara$_2$, AHw. 595; CT 12, 34 I 15/7;
prens, kahraman	etellum	nir- (-ĝal$_2$), AHw. 260; SKI 115; nir-ĝal$_2$, MSL 3, 85, 3; SAİL 325; AHw. 260
prenses, kraliçe, hanım efendi	rubātum igiṣītum bēltum šarratum	egi$_2$, SAİL 554; AHw. 991; egi$_3$, AHw. 991; gi$_7$, munus-mah, SL 181; eĝir$_2$- zi (-d), SL 59, AHw. 367; eĝir$_2$/eĝir$_3$, AHw. 367; munus-egi$_2$, SAİL 554; AHw. 991; ereš, MSL 3, 4, 207; SAİL 350; AHw. 1188;
prenslik		niĝ$_2$-nam-nun,

Türkçe	Akadca	Sümerce
pudra, toz	sīktum/sīkum	gaz, SAİL 192; AHw. 1043;
pulluk, boyunduruk, saban	ṣimittum	bir_3, ^{ges}ku, tug_2-sa-ga, tug_2-$saga_{11}$, tug_2-sig_{18}, tug_2-sig_{19} (ŠE. KIN), šu-$saga_{11}$,
püskül, kevkil	abbuttum ṣīṣītum	ugu-du_3, šerin, CT 35, 2, 61; AS 7, 38, 58; AHw. 1105;
püsküllü, sakallı		su_6-mu_2,
püskürtmek, geğirmek,, fırlatmak		bu-lu-u$ḫ_2$.. si-il,

Türkçe	Akadca	Sümerce
raf, sehpa, üçayak	kannum	^{ĝeš}gan, SAİL 143; AHw. 437;
rahat olmak, sakin olmak		zaḫ, ur$_5$-saĝ$_6$,
rahat, huzur, sakin, sessizlik	šaqummatum	šeg$_5$, AHw. 1182;
rahat/yüksek bir yerde bulunmak		a-u$_5$-ba ... ĝal$_2$, SL 8;
rahatlamak, dinlenmek	nâḫum	ni$_2$ ...dub$_2$ kuš$_2$, AHw. 716;
rahatlamak, gevşemek, dinlendirmek	napāšum pašāḫum	ni$_2$ dub$_2$, AHw. 736;
rahatlamak, oynamak, hafiflemek		e-ne.. du$_{11}$/e,
rahatlamak, sakinleşmek, yatışmak		ni$_2$ ... te
rahatlandırmak, yatıştırmak	pašāḫum	dub$_2$ AHw. 840;
rahatlatmak, sakinleştirmek	agārum	ḫuĝ, a ...ĝal
rahatsız etmek, karıştırmak, üzmek	balālum dâṣum	lu, a-ĝar/ĝa$_2$-ĝa$_2$, AHw. 165;
rahatsız, hastalık, illet	rapādum	iri$_8$, nim-bar-ḫu-uz,
rahatsız, üzgün olmak		zi-ir,
rahatsız/hasta olmak	rabāṣum utulum	na$_2$, SAİL 431: AHw. 933; nu$_{14}$(. NA$_2$),
rahatsızlık, sıkıntı, uğursuzluk		nam-ḫul, a$_2$-sig$_3$/PA
rahibe	igiṣītum ēntum nadītum	egi/egi$_2$-zid, AHw. 367; ereš-diĝir, igi-zid, lagar$_2$, MSL 3, 125, 332;

Türkçe	Akadca	Sümerce
rahibe		SAİL 554; AHw. 704;
	qadištum	mu-gib$_3$,
	šugītum	šu-gi, SAİL 354; AHw. 1260;
		nin-diĝir, nin-diĝir (-ra), nin-^{d}ištaran
	ugbabtum	SAİL 556; 220; AHw. 1403;
	ummuštum	MSL 12, 129, 17; AHw. 1417;
		nu-gi$_6$ (-g)/gig, AHw. 891; CAD Q 48;
		nu-u$_8$-gig, AHw. 891;
		nunus$_2$ (SAL)-zi,
	qadištum	nunuzzi, nunuzzi$_x$ (EN. NU. NUNUZ. Zİ. AN. UD),
		nu-gig, VS 14, 106 II 4; nu-gig-an-na "An'ın rahibesi", StP 10, 1 V 33;
rahibe bürosu		nam-nu-u$_8$-gig,
rahibe, prenses, kraliçe	nadītum	lukur, SAİL 554; CAD N/1, 63, AHw. 704;
		luḫummu, SL 164;
		nin-išib,
	kulmašītum	nu-bar, AHw. 504; CAD K 526;
rahim	agarinnum	a-ĝa$_2$-ri-im, AHw. 15;
	ibaḫum	ḫum, CT 14, 3 I 18; AHw. 363,
	rēmtum	uš$_3$, AHw. 970; AHw. 1043;
	šašūrum	ša$_3$-tur,
rahip, din adamı, karabaş, keşiş	kumrum	guda$_2$, SAİL 398; AHw. 506,
		en-nam-šita$_4$ tanrı Enki'nin Eridu'daki rahibi,
		guru$_4$, TC 3, 68, 24; SAİL 398; AHw. 506
		u$_6$-di, MSL 12, 132, 111; AHw. 1447;
	ūtum	nu-eš$_3$, SAİL 75;
	nîšakkum	adak işlerini yöneten
rahip, din adamı, karabaş, keşiş		karabaş, keşiş, din adamı, rahip, "lu$_2$-ĝeš-tag-ga",
		ağıt işlerini idare eden karabaş, "suru",
		ayini yöneten keşiş/rahip "an-muš$_3$-
	udigallum	kušu$_2$",
		baş karabaş/rahip "u$_6$-di-gal", MSL 12, 132, 113; AHw. 1401;
	šešgulûm	^{lu}$_2$šeš-gu-la, SAİL 331;
	šaggamaḫḫum	^{lu}$_2$sanga-maḫ, AHw. 1163;
rahip, din adamı, karabaş, keşiş	ēnûm	usuḫ, šennu,
		^{lu}$_2$ul-maš$_2$-e$_3$,
	sagûm; sukkum	uzu$_3$-ga,
		u$_2$-zug$_4$
		šuš$_7$ (ŠE+NAM$_2$),
	sigbarûm	sig$_2$-bar,
	luḫšûm	i-lu/ulu$_3$-di, SL 116, AHw. 672;
		gada- la$_2$ (-l)/lal

Türkçe	Akadca	Sümerce
		nu-saĝ,
	ekûm	šita-eš$_3$-a,
		an-muš$_3$-kušu$_2$
		abgal/ab-ĝal$_2$, CAD A/2, 171; AHw. 58
		pa$_4$-šeš; pa$_5$-šeš,
	pašīšum	gudu$_4$ (-g), MSL 9, 126, 47; SAİL 398; AHw. 845; NG 3, 118,
		gudug, gudu$_7$ (Hİ. NUN)
		lal$_3$,
	ēnum	ukurrim,
		Emesal: mar-maḫ<gudu$_4$/guda$_2$
		murub/murub$_3$,
		lu$_2$-a-tu$_5$,
	sagûm; sukkum	^{lu}$_2$ur-munus, SAİL 575; AHw. 75
		uz-ga, uz$_3$-ga,
		uzug$_2$/uzug$_2$, uzug$_4$/uzug$_5$,
		u$_2$-si$_{18}$-gi,
	labiš kitê	ša$_3$-gada-la$_2$,
rahip, din adamı, karabaş, keşiş		ša$_3$-tu$_9$-ba$_{13}$-la$_2$,
	mullilum	šita-ab-ba,
		saĝa$_2$/saĝa$_2$, saĝa$_3$/saĝa$_4$, saĝa$_5$/saĝa$_6$, saĝa$_9$ (GA. UZ$_3$)
		saĝa$_{10}$ (GA. UZ$_3$. İGİ),
		saĝa$_{11}$ (GA. UZ$_3$. Hİ)
		saĝ-bur,
	lagarum	lal$_3$-e-ša$_3$-ga,
	surrûm	lagar, SL 155;
	(w)āšipum	sur$_9$, AHw. 1063;
	šang	išīb, AHw. 1487; CAD A/2, 431;
		sanga, AHw. 1163; CAD Š/1, 377;
rahiplik, karabaşlık		nam-e$_2$-da-di,
rahiplik/karabaşlık bürosu		nam-ereš-diĝir,
		nam-gudu$_4$
		nam-gudu (-g),
		nam-išib,
		nam-lagar,
rahiplik/karabaşlık makamı		nam-eĝir$_3$-zid,
rahmet, lütuf, dua	karbum	siskur, AfO 18, 82, 81; AHw. 445;
rakam, sayı	mīnum	šit, SAİL 314;
rakip	māḫirum	gaba-ri, ISL 11-12; pirig gaba-ri nu-tuku-me-en "Ben, rakibi olmayan bir aslanım". TSL 36, 24
	bēl dabābim	en-du$_{11}$-du$_{11}$,
	gabarûm	im-gaba-ri$_2$, AHw. 271,
	šāninum	za$_3$-ša$_4$, AHw. 1163;
	šiptum	inim-inim-ma; SAİL 15; AHw. 1247,

Türkçe	Akadca	Sümerce
rakip olmak, ile rekabet etmek	šanānum mašālum kašādum	si_8 zag .... $ša_4$ zag ...sa_2 ; se_3, se_3, sa_{20} (ZAG),
rakip, muhalif	gabarūm	gaba-ri-a, AHw. 271; gaba-ri,
rapor vermek		gu_2.. dirig,
rapor, hikaye, tanım, önem, değer	nikkassum	$niĝ_2$-ka_9-ma,
raptetmek, bağlamak	šatûm	dun, AHw. 1202;
raspa, kazıyıcı, kapı çamurluğu	makdadum	ša-u_{19} (URU)-ša,
rastık taşı	šimbizidûm	šembi, šembizi, šem-bi-zid
rastlamak, aydınlanmak, ışık tutmak		izi ...dab_5
razı olmak, kabul etmek, onaylamak	magārum	še (-g), AHw. 575; NG 3, 162; šu... $teĝ_3$, šu... $teĝ_4$ šu... ti, še-ga, SAİL 1; 367; AHw. 575;
rebap	sabītum	^{ĝeš}za-bi-tum, AHw. 999;
reçine, çamsakızı	budulḫum supālum	^{šim}gi-dur-ra, SL 77 AHw. 136; ^{ĝeš}zabalam, ^{ĝeš}za-ba-al, za-ba-lam, za-ba-lum MSL 5, 111, 226; SAİL 586; AHw. 1059;
reçine/çamsakızı ağacı	sappandum	^{ĝeš}šim-eš-ha-ra, AHw. 102;
reçineli çalı	margūṣum	^{šim}mar-gu-zum; al-nin,
reddetmek, feshetmek, ayırmak		bara, gig/gi_{17}, a-ga ... gur, lu_2-inim-ma ..... gur NG 3, 136; ga-ba-al ...du_3,
refah, bolluk, başarı, zenginlik	ḫidûtum	$niĝ_2$-silim, $kiri_3$-zal,
refah, iyilik	tūbum	du_{10}-ga, SAİL 396; AHw. 1393;
regal		$^{tug}{}_2$guz-za-su_3-a-$šar_3$ $^{tug}{}_2$guz-za-us_2-$šar_3$,
rehber	apkallum ālik pāni ālik ḫamria	abgal/ab-$ĝal_2$; CAD A/2, 171; AHw. 58; $geštu_4$, AHw. 449; igi-du,
rehin, teminat, kefalet, güvence		ku_3-ta-gub-ba,
rekabet etmek		a-da-min_3 ...aka

Türkçe	Akadca	Sümerce
rekabet etmek, çekişmek	ramāmum	zag ...$ša_4$
rekabet, mücadele	tamḫuṣum	sig_3-sig_3-ga, AOTU 1, 303, 10; AHw. 1314;
rendelemek, kesmek, tıraş olmak	gullubum	umbin... ku_5 (-d),
rengarenk/çok renkli (olmak)	ramkum	šuba/$šuba_2$
renkli alçı	ru'tītum	$uḫ_2$-itu_4, SAİL 392; AHw. 997;
renkli elbise		$^{tug}{}_2ḫe_2$-me-da
renkli kumaş, basma	birmum	gun_3, SAİL 114; AHw. 129
renkli, değişik, karışık, ala	bitrumum	gun_3, ISL 178;
resim yapmak, işaret etmek, çizmek	eṣērum	ḫur, AHw. 252; CAD E 364; SAİL 401;
resim, heykel	ṣalmum	nu, AHw. 1078;
resmî görevli, memur		$zabar\text{-}dab_5$,
resmî yemek, şölen, ziyafet		na-ap-ta_2-num, na-ap-ta_2-num_2,
resmî/özel tapınak	ninkummum	nenkum, AHw. 791;
ret	ulum	ul, MSL 3, 137, 96; AHw. 1410;
reverans yapmak, eğilmek		$ba\text{-}na\text{-}dim_2$,
rezene	uriyānum	$^u{}_2tal_2$-tal_2-la, MSL 10, 88, 140; AHw. 1430;
rezil, dürzü (=ağır hakaret ve küfür eden kişi), düşman		$nu\text{-}erim_2$,
rıhtım, set		bar-eg_2-ga, gu_2-i_7 (-da),
rıza göstermek, boyun eğmek		ki ...za
rica ederim, lütfen		du_7-na-bi,
rica etmek, istemek, dilemek	šâlum	en_3.. tar, SL 62; inim... sig_{10} al ... e VS 1, 30, 28; igi ..... $ša_6$ SGL 1, 136; siškur ...e; inim... ĝar inim... $ĝa_2$-$ĝa_2$
rica etmek, yalvarmak, yakarmak		u_3-gul .... ĝar,
rica, dua, dilek, yalvarma	riksum, ikribum ikribum	šita, $kiri_3$-šu-$ĝal_2$-la, šub, AHw. 369; siskur/$siskur_2$, SKI 155; SGL 1, 45;
	tēnintum	ni_2-tur-tur-ra, siskur, AHw. 1347;

Türkçe	Akadca	Sümerce
roka	egemgīrum	^{ĝeš}ni$_3$-gan$_2$-gan$_2$, SAİL 587; AHw. 189; ^{u}$_2$si-sa$_2$, SAİL 112; AHw. 1283;
rol almak, oynamak, müzik çalmak	atwûm	du$_{11}$ (-g)
rol yapmak, davranmak		me$_6$,
romantik, hayalperest		gaba-kar,
romatizma	maškadum rapādum sakikkum	ari$_2$, AHw. 626; sa-ad-nim, MSL 13, 122, 265; sa-gig, AHw. 1012; saĝ-nim, MSL 3, 122, 265;
rozet, göbek, düğme	abunnatum	en$_3$-dur,
ruh, peri	eṭemmum	gidim/gidim$_7$, AHw. 263;
rutubetli, ıslak		dig,
rutubetli, nemli/ıslak olmak, nemli		dig,
rüşvet	ṭātum irbum; kadrûm	karda/kadra$_3$, CT 12, 39 b I 15; AHw. 1382
rüya	šuttum	ma-mu/mu$_2$ (-d), AHw. 1292-1293; CAD Š/3, 405-406; ama-ĝu$_{10}$ ma-mu-ĝu$_{10}$ (=ma-mud-ĝu$_{10}$) ga-na-tum$_2$ "Ben anneme rüyamı götürmek/anlatmak istiyorum. " Gud. Sl. A I 29; III 29; sipa-ĝu$_{10}$ ma-mu-zu ĝa$_2$ ga-mu-ra-bur$_2$-bur$_2$ "Ey çobanım, rüyanı ben sana yorumlamak istiyorum, Gud. Sl. A V 12 gi$_6$-an-na, AHw. 1292-1293; maš$_2$-ge$_6$, SAİL 342; CAD Š/3, 405; AHw. 1292,
rüya yorumcusu	ensûm	ensi, AHw. 219; lu$_2$-saĝ-še$_3$-na$_2$,
rüzgar	šārum	tum$_9$, tumu, SL 282; im, AHw. 1192; CAD Š/2, 133;
rüzgar ya da fırtına şeytanı	lilium	lil$_2$-la$_2$,
rüzgar, meltem	meḫûm zīqīqum	si-si-ig,
rüzgar, soluk, esinti, nefes	zīqīqum	lil$_2$, MSL 12, 63, 825; AHw. 1530;
rüzgarlı olmak		tu$_{15}$ ...mer,

Ş S

Türkçe	Akadca	Sümerce
-sa bile, -e rağmen, eğer		u$_4$-da-ĝeš-en,
sabah	šērum	u$_4$-te-na, a$_2$-gu$_2$-zi-ga, AHw. 1219;
sabah elbisesi, sabahlık	ṣubat arištim kūrum	tug$_2$-ku-ru-um,
sabah olmak	šêrum	u$_4$-zal, ARM 6, 67, 23; AHw. 1219;
sabahleyin erkenden	kaṣâtam	sed-sed-dam,
sabahlık, sabah elbisesi	ṣubat arištim	tug$_2$-mudra$_6$, tug$_2$-mu-dur$_7$-ra,
saban	epinnum agadibbum ḫarbum	^{ĝeš}apin, AHw. 229; CAD E 235; ^{ĝeš}apin-gu$_4$-la$_2$, MSL 6, 17, 130; AHw. 1053; 3 ^{ĝeš}apin "3 saban", VS 14, 162 I 1 apin-anše$_4$ "çiftçi eşeği", šu-niĝin$_2$ 12 apin-anše en-ig-gal nu/la$_3$-banda$_3$ mu-bi-še$_3$ e-sar "Toplam 12 çiftçi eşeğini Eniggal, müfettiş (onların) adlarına kaydetti". Nik. 5 IV 5-8; ^{ĝeš}apin-numun, "tohum sabanı", uru$_4$, Gud. St. C II 6; tug$_x$, el sabanı "^{ĝeš}apin-šu", nadas sabanı "^{ĝeš}apin-šu-sig$_{18}$", ^{ĝeš}apin-tug$_2$/ šu-sig$_{18}$ SL 22; ^{ĝeš}apin-tug$_2$-kin, SAİL 56; tohum sabanı "^{ĝeš}apin-numun", SL 22; ^{ĝeš}numun-ĝar-gul ^{ĝeš}apin-tuk$_2$-kin, AHw. 325; CAD A/1, 97;
saban oku/kolu		^{ĝeš}a$_2$-apin, 4 ^{ĝeš}a$_2$-apin "4 saban oku" VS 14, 162 I 1
saban demiri		^{ĝeš}zu$_2$;
saban hayvanı		gub-ba-am$_3$, SL 89, libir-am$_3$, SL 158;
saban ile sürmek, ekin ekmek		tukur$_4$ (LAGAB. U),

Türkçe	Akadca	Sümerce
saban izi	šūrum apkisum ligittum	a-šur$_3$/šur-ra, AHw. 1287; a-muš-du, SL 5; a-tur$_3$, ab-ki-iz, AHw. 58; uraš,
saban kılıcı	puqdum	^{ĝeš}da-an-ga, AHw. 826;
saban ustası		nam-apin-la$_2$,
saban, pulluk	mayyarum	bar-dili, AHw. 587; ^{ĝeš}bar-dil, ^{ĝeš}gaba ^{ĝeš}ĝeš
saban, pulluk, sabanla sürmek		tug$_2$-gur$_{10}$,
sabanın bir parçası	kurussum ša epinnim	^{ĝeš}niĝ$_2$
sabanın bir parçası, saban demiri		šen-a$_2$-la$_2^{zabar}$,
sabanla sürmek		tug$_2$-gur/gur$_8$,
sabık/emekli (olmak)	rabûm	ku-ul,
sabıka, ceza, cinayet, suç, eziyet	šērtum	šer$_3$-da,
sabıkalı, suçlu		lu$_2$-la-ga,
sabıkalı, suçlu, cezalı (olmak)	sarrum	lul,
sabır, kararlılık, metamet, istikrar		niĝ$_2$-zi,
sabırlı, sürekli, dayanıklı	dārûm	da-ri/ri$_2$, lu$_2$-ulu$_3$-pap-ḫal-la, SL 163;
sabit rapor, ödenmiş hesap		sabit rapor, ödenmiş hesap,
sabitlemek, gündemden kaldırmak		šu …si-il
sabretmek, dayanmak, katlanmak	elûm	ila$_2$, SL 124;
sabun		naga-sub$_6$, SL 187;
sabun ile yıkamak		naĝ … dub$_2$ naĝa …su-ub/sub$_6$
sabun, potas	uḫūlum	Emesal: nam-ma<naĝa,
saç	askuppum šartum pērtum	i-kun$_4$, AHw. 74; mun$_2$-šub, munsub, munsub$_6$ (PA. GU$_2$-g) AHw. 1191, saĝ-bar-ra, MAD 3, 217; AHw. 856; siki, AHw. 1191;

Türkçe	Akadca	Sümerce
saç kesmek, traş etmek/olmak	gullubum	kiši$_4$ … aka,
saç modeli		ke-ze$_2$-er,
saç tokası	kirissum	^{ĝeš}kirid,
saç ya da yün koparmak		sig$_8$,
saç, bakımlı saç, taranmış yün	mušāṭum	sig$_2$-šab,
saç, kıl, kafa derisi		suḫur,
saç, kıl, kıllı, saçlı, deri, cilt	uruḫḫum	munšub$_2$, dilib/dilib$_2$,
saç, metal saç		a-gug$_2$-pi,
saç, saç ayağı, bir metal nesne		ri$_2$-gir$_2$, ḫal-lul, HI-la$_2^{zabar}$, ^{urudu}ša-ga-ru,
saç, tıraş edilmiş saç	mušāṭum	sik$_2$-šab, SAİL 539;
saçak		ab-dal, ab-dal im-ta-e$_{11}$ " (Mabedin) saçaklarını o getirdi". Gud. St. B VI 43,
saçını kestirmek, traş olmak		munšub$_2$ … ku$_5$, SL 180;
saçlı baş		siki-pa,
saçma sapan söz		uš$_{11}$-zag-ga,
saçma, aptal, şapşal, olmak		saĝ … sal-la,
saçma, aptalca öğüt	baliltum	sullim
saçmak, dağıtmak, yaymak	sapāḫum	sig$_{11}$, bir, AHw. 1024;
saçmak, dikmek, ekmek		numun … ĝar,
saçmak, serpmek, harman savurmak	zarûm	i, AHw. 1516; mar, AHw. 1516;
saçmak, yaymak, serpmek, dağıtmak	sapāḫum	saĝ$_7$
saçmak, yaymak, yığmak, toplamak	lawûm	dub,
saçmalık, yalan		eme-zag-ga-bar-bar,
sadak, kılıf, okluk	išpatum	a-ma/ma$_2$-ru, AHw. 397; a-ma-ru/uru$_5$, e$_2$-mar-ru$_{10}$,
sadaka, bağış, hediye	tadduntum igisûm nidintum	ni$_3$-sum-sum-ma, AHw. 1300; igi-sa$_2$; AHw. 367; ni$_3$-sum-mu, AHw. 786;
sadece, yalnız	ēdiššum	ušu, SL 305;
sadık, damat arkadaşı		niĝir-si, Emesal: li-bi-ir-si<niĝirsi, niĝir-si,
sadık, bağlı, gerçek, içten		zid, šu-dim$_4$-ma,

Türkçe	Akadca	Sümerce
sadık, doğru, gerçek	kēnum	zi (-d), AHw. 481; CAD K 389, lu_2-zi "Gerçek adam, VS 14, 14 I 2; engar-zi uri_2^{ki}-ma Ur'un gerçek çiftçisi", UET 1, 106, 4-6; ISL 44; sipa-zi ki-ag_2-$ĝa_2$-ni-ir "Sevgili sadık çobanına", UET 1, 229, 16;
saf, emin (olmak)	girimmum	gi_4-rin
safir, bir taş türü		$^{na}{}_4$šeg$_{15}$ (URU×GU), $^{na}{}_4$kur-ga-ra-nu-um,
safra, öd	martum	zi, MSL 3, 143, 192; SAİL 147; AHw. 614;
	azūpirum	$^{u}{}_2$azug/kna, AHw. 93, u_2-numun^{sar}, ze_2, SAİL 147; AHw. 614;
safran, bir ot/bitki türü, hayıt	šunûm	$^{u}{}_2$niĝ$_2$-ama-ni, še-nu$_2$-a, niĝ$_2$-nagar$^{sar,\ geš}$še-na-a/ še-nu, SAİL 367;
sağ	šalmum	silim, SAİL 457; AHw. 1149; zi-ga,
sağ el		šu-zi-da, SL 269;
sağ kalmak, felaketten kurtulmak	paršumum	ba-ba-ya_{10}, AHw. 836; ihtiyar, yaşlı,
sağ, sağ taraf, gerçek	imittum	a_2-zi-da, AHw. 377; CAD I/J 120; a_2-zi-da "sağ tarafta", ^{anše}duru$_3$ a_2-zi-da lugal-ga-ke_4 ki ma-ḫur$_2$-ḫur$_2$-e "Erkek eşek kralımın sağında benim için
	imnum	(sürekli) yeri eşiyor. " Gud. Sl. A V 10; zi (d), AHw. 379; i-da gubu$_3$-na pirig i$_3$-nu$_2$-nu$_2$ "Sağında ve solunda aslanlar yatıyor. " Gud. Sl. A IV 19;
sağ, sağ taraf, doğru	imnum aḫum; idum	zi (-d) zag,
sağanak, yağmur, fırtına	rādum	aĝar$_5$/aĝar$_6$,
sağdıç	susapinnum	nimgir-si, MSL 12, 101, 173; AHw. 1063; nigir$_2$-si,
sağduyu, hazırlık, önem, koşul, yargı		niĝ$_2$-si,
sağır	sukkukum	ĝeštu$_2$-la$_2$, SAİL 296; AHw. 1055; u$_2$-gug, u$_2$-ḫub, AHw. 1055; u$_2$-pil$_2$-la$_2$, AHw. 1055; u$_2$-pil$_2$, AHw. 1055;

Türkçe	Akadca	Sümerce
sağır olma	sakākum	ĝeštug$_2$ ...la$_2$, u$_2$-ḫub$_2$,
sağır, inatçı, zor olmak		u$_2$-ug,
sağlam	kīnum kittum šulmum	gi-na, SAİL 85; 206; AHw. 481; gi (-n), AWL 65; NG 3, 114; ĝen, AHw. 481; CAD K 389; zid-da, AWL 72; AHw. 494; silim, SAİL 457; AHw. 1268;
sağlam kasa		du-bu-la,
sağlam olmak	kânum šalāmum	gi-na/ge (-n), SAİL 85; 206; AHw. 438; du-bu-la, ra$_2$ AHw. 438; gi (-n), AHw. 438; CAD K 159; ĝen, SAİL 85; 206; AHw. 438; silim, BE 14, 25, 25; SAİL 457; 1013;
sağlam, güçlü, kuvvetli		u$_2$,
sağlam, kusursuz, güvenilir, emin		pu-ug-pa-ag, bu-ud-ba-ad,
sağlam, kuvvetli, güçlü	dannum	kala (-ga), AHw. 161; CAD D 92; lugal-kala-ga "kuvvetli kral",
sağlam, sağlıklı, güvenilir		pu-ud-pa-ad,
sağlamak, genişletmek		šu-daĝal ..... du$_{11}$,
sağlamlaştırmak, dengelemek		gin$_6$
sağlamlaştırmak, güçlendirmek		ge-en-ge-en,
sağlık ocağı, hastane, klinik		uš-ĝar-ra,
sağlıklı (olmak)	ezzum	ḫuš$_2$,
sağlıklı adam		lu$_2$-silim,
sağlıklı göz		igi-gun$_3$-gun$_3$, SL 121;
sağlıklı olmak, sağlam olmak	kānum šalāmum	gi, AHw. 438; CAD K 159;
sağlıklı yaşam		a-zu-lu-lu,
sağlıklı, güvenilir, emin		pu-ug-pa-ag,
sağlıklı, sağlam, kusursuz, geçerli		zi-ig-za-ag, du-bu-ul-da-ba-al,
sağrı, but, bacak, makat		ĝeš-kun, gu-du/di,
saha, alan	agarinnum	a-ĝa-ri-in, aĝarin, aĝarin$_4$, SAİL 237; AHw. 15,
sahane, mezbaha, kesimevi		e$_2$-gu$_4$-ga,

Türkçe	Akadca	Sümerce
saklamak, gömmek	temērum	tum_2 CT 19, 20/1 III 2; AHw. 1345;
saklamak, himaye etmek, korumak	ḫatānum	a_2-tu, BRM 4, 33, 10; AHw. 335;
saklamak, kapatmak	ḫalāpum	gu_2.. e_3,
saklamak, koymak, korumak	ezēbum	pag, e_2-uru_3 ... gid_2, SL 58;
saklamak, şart koşmak	utulum	nu_{14}(. NA_2),
saklanmak, sığınmak	esērum	pag,
saklı, gizem, sır, siper, barınak	puzrum	puzur, $puzur_4$/$puzur_5$, a_2-ur_2, AHw. 885;
saksağan		dur-dar^{mušen},
saksı, testi	išḫilṣum	šika-ku_5-da, SAİL 55; AHw. 394;
sal, teskere (=4 kollu taşıma aracı), sedye,		gi-a-daĝ, gi-dirig-ga, ^{gi}a-daĝ,
sal, gemi, bot (=küçük gemi)	eleppum	$^{ĝeš}ma_2$, SAİL 122, CAD E 90; AHw. 198-199; ma_2-ta lu_2-ma_2-$laḫ_4$ e-ta-šub "Gemiden gemicileri uzaklaştırdı". CIRPL Ukg. 4-5 VIII 14-16; ma_2-e_2-$gala_8$-ka-kam "Bunlar sarayın gemileridir." VS 14, 80, 1; 33 lu_2-ma_2-gal-$gala_8$ "Büyük gemilerin 33 adamı". Nik. 306 I 3;
sal, kalas	uddi elippim	^{ĝeš}a-ta;
salamura/tuzlanmış et	muddulum	mu-du-li-a, mu-du-lum
salata, marul		ḫa-za,
salatalık	nišûm qiššûm	ukuš, $ukuš_2$ 14 ukuš-dusu "14 sepet salatalık", Gud. St. E VII 3, kur-dil-$mun^{ukuš}_2$
salatalık böceği	tambukkum	nim-$ukuš_2$, MSL 8/2, 35, 329; AHw. 1313;
salatalık, hıyar, acur	liligûm	$^{u}_2$li-li-ga, u_2-li-gu_2,
salça, sos		al-us_2-sa,
saldırmak, sıçramak, üzerine	qarrādum šaḫāṭum	gud_2,
saldırmak, bozmak, zarar vermek		tag
saldırmak, sıkıştırmak, acele etmek	ḫamāṭum	ĝiri$_3$ ...ul_4, AHw. 316; TSL 290;
salgı, yavşak, katran		$esir_2$- e_2-a,
salkım, demet, deste		ŠE. DIN,

Türkçe	Akadca	Sümerce
sallamak, çalkalamak, sallanmak	našāpum nesûm râbum	bul, $šu_2$, SAİL 545; AHw. 936; a_2-dub_2 … aka, SL 10;
sallamak, titremek	nâšum	tuk_4, AHw. 761; ISL 43;
sallamak, çırpmak, silkelemek		saĝ …bala
sallamak, titremek	râbum	dub_2, AHw. 936; ISL 106; zal,
sallandırmak, ertelemek, asmak	šuqallulum	$usur_4$,
sallanmak	šâbum	du_9-du_9, CT 19, 31 III 24; AHw. 1120;
sallanmak, sallamak		ḫu-ub, šu… dub_2, du_9
saltanat, hükümdarlık süresi	palûm	bala, AHw. 817; NG 3, 93; bala-du_{10} suš-ge-na "Temeli sağlam olan iyi bir saltanat", UET 1, 122, 28; bal/ba-al,
salya	imtum	$uš_{11}$, $uš_{12}$ AHw. 379; a-ah-du_{11}-ga
salya, balgam, sümük	matuqtum	uḫ, CT 18, 33 d 3; AHw. 308;
salyangoz, örümcek	lummûm	mul-da-mul, SAİL 129;
sam yeli, doğu rüzgarı	šadûm	kir_5, AHw. 1125;
saman	tibnum lillânum takkussum pûm	bi-za-$ĝu_3$-balaĝ, AHw. 1354; še-lillan, SAİL 67; AHw. 553; ^{gi}saĝ-ku_5, SAİL 115; AHw. 1307; u_2-durun-na, in-bubbum, AHw. 874;
saman torbası (deriden)	dabašinnum	^{kuš}dabašin, AHw. 148;
saman, artık/döküntü ürün, meyve		in-bu_5-bu_5, SL 127;
saman, hayvan yemi		ga-za-PI,
saman, kamış, hayvan yemi, kuru ot		$erin_2$-gi-zi,
saman, kamış, pırasa	karašum	ga-raš/garaš, $garaš_2$, $garaš_4$/$garaš_5$ga-$raš^{sar}$, SAİL 319; AHw. 448;
saman, kuru ot		u_2-dur_2-durun-na, mur
saman, yığın, kuru ot		u_2-ḫi-a,
samimi, açık, dürüst		kad-kad-ni,
samimi, eksiksiz (olmak)	kânum; kīnum	gi-in, gen_6,
samimi, içten, doğru, gerçek		$ša_3$-gi-na,
samimiyet, dostluk, arkadaşlık		nam-ma_3-la,

Türkçe	Akadca	Sümerce
samimiyetle		a-ba-ra-ša$_4$
samur kürk, su samusu		ur-gi$_7$-a,
sanat evi	bīt kiškattîm	e$_2$-ĝeš-kiĝ$_2$-ti
sanat, iş, meslek		udu-ku, sur-gu-nun,
sanatçı, sanatkar, usta	ummiānum ummānum kiškattum	saĝ-im, um-me-a, um-mi-a, AHw. 1413; ĝeš-kin-ti, AHw. 491; CAD K 453;
sancak, flama	urigallum	gi-gam-ma, SAİL 331; AHw. 1429;
sancı, buruntu		ša$_3$-ta-ḫa-ar,
sandal	magulûm	^{ĝeš}ma$_2$-gu-la, StOr. 8/4; 42; AHw. 577, ^{ĝeš}ma$_2$-gu-la, paletli sandal "^{ĝeš}ma$_2$-su/ su$_3$",
sandal korkuluğu, tekne, gemi		^{ĝeš}me-dim$_2$
sandal, nehir sandalı, kayık		ma$_2$-i$_7$-da, saĝ-^{ĝeš}ma$_2$, ma$_2$-tun$_3$,
sandalet, arık ayakkabı	šēnum	^{kuš}e-sir$_2$, AHw. 1213; CAD Š/2, 290; SAİL 1312;
sandalın bir bölümü	šišītum	^{ĝeš}te; ^{ĝeš}a-ra
sandalye, divan, koltuk, iskemle	durgarrum kussûm kalakkum šūšubtum	^{ĝeš}dur$_2$-ĝar; dur$_2$-ĝar^{urudu}, AHw. 171; ^{ĝeš}aš-te, AHw. 515; ^{ĝeš}gu-za-gid$_2$-da, ĝešgu-za-nim-ma-la$_2$, AHw. 1290;
sandık	sussulum	bugin-tur, SAİL 522; AHw. 1063; ^{ĝeš}e$_2$-da ^{ĝeš}na-ab-ḫa-tum sandık çekmecesi "^{ĝeš}a-ra",
sandık, kutu, kap, çanta	kabkūrum laḫarušš/kum	kab$_2$-kul, kab$_2$-kul$_3$ (BAL) AHw. 417; zu$_2$-lum-mar, ISL 55;
sandık, genişlik, yük sandığı		im-la$_2$, SL 125, kur-du$_3$, kur-ku-du$_3$,
sandık, kalıp, teskere (=4 kollu taşıma aracı), sedye, çekmece,	pišannum pitnum	pisan, SAİL 233; 314; AHw. 867; pisan-u$_3$-šub-ba-ka ĝeš ba-ḫur "Tuğla kalıbının üzerine planı çizdi". Gud. St. C II 20-21; ^{ĝeš}na$_5$, AHw. 869;
sandık, kutu	laḫaruḫšum	e$_2$-su-lum, kasa e$_2$-su-lum-ma,
sandık, metal yük sandığı	mālalum	^{urudu}ma-lal/la$_2$, ma-la-lum bisaĝ-šu-kam-ma,
sanki, güya, bundan başka	mindê	i-gi$_4$-in-šul, i-gi$_4$-in-zu SDb. 2000, § 50, 1; i-gi-in-zu, MSL 4, 198, 29; AHw. 655;

S

Türkçe	Akadca	Sümerce
sanmak, düşünmek, anlamak		$ša_3$...dab/dab_5
sap, bıçak sapı, kabza	gamlum; šikrum	^{ĝeš}kab;
sapan	waṣpum	dal-$uš_2$, MSL 7, 128, 108; AHw. 1475; ^{kuš}da-lu (-$uš_2$),
sapan mermisi/taşı		im-tak_4,
sapan taşı	assukkum	im-dugud, AHw. 76; $^{na}{}_4$$peš_6$-$peš_6$-a, $^{na}{}_4$$peš_4$, SL 216 $^{na}{}_4$$u_2$-si-$um_4$, a_2-sig_3/PA, SL 11; AHw. 76;
saplanmak, çökmek, bulutlanmak	ašārum; erēpum	$šu_2$,
saplı/kulplu değirmen taşı		na_4-ara_3/ur_5-šu-nu-tuku, na_4-ara_3/ur_5-šu-se_3-ga,
sapmak, dönmek		a_2...gur,
saptamak, belirlemek, ayırmak,	seḫpum	šuš/$šuš_2$, SL 271; ki ... sur
saptamak, görev vermek, belirtmek		ĝeš ... ĝar,
saptamak, hazırlamak, çalışmak		šu ... de_6
saptamak, neden olmak		nam-du_{10} ... tar,
sara	antašubbûm	an-ta-šub-ba, SAİL 13; AHw. 55;
saraç, derici	aškāpum	ašgab, MSL 3, 105, 110; SAİL 104; AHw. 81; SL 25; 1 še 1 ziz_2 ur-^{d}ba-ba_6 1 še 1 ziz_2 amar-^{d}ezinu 2 (ul) še 2 (ul) ziz_2 um-um 2 (ul) še 2 (ul) ziz_2 nam-dam ašgab-me "1 (kile) arpa, 1 (kile) çavdar Ur-baba'ya; 1 (kile) arpa, 1 (kile) çavdar Amar-ezinu'ya; 2 şinik arpa, 2 şinik çavdar Umum'a; 2 şinik arpa, 2
		şinik çavdar Namdam'a. Onlar dericilerdir. " VS 14, 122 III 1-IV 1; ašgab-gal "şef derici",
sararmak	warāqum	sig_7, AHw. 1463;
saray	ekallum	e_2-gal, AHw. 191-192; CAD E 52; AWL 101; 2-kam-ma e_2-gal-$še_3$ tum_2-a-am_6 "O ikinci kez saraya taşınandır". VS 14, 48 5-6; e_2-gal-$še_3$ i_3-de_6 "O (onu) saraya götürdü", VS 14, 48 IV 5 ensi$_2$-ke_4 e_2-gal-ta e-ne-ḫa-la "Şehir beyi onu onlara saraydan dağıttı". Nik. 213 III 4-6 e_2-gal-la ba-de_6 " (Balıklar) saraya götürüldü. ", VS14, 18 I 2-5;

Türkçe	Akadca	Sümerce
saray memuru	tīrum	tirum, MSL 2, 149, 14; AHw. 1361; dulla, SDb. An. 230; dumu-$ša_3$-e_2-gal,
saray ve tapınakta görevli idare şefi	šabrûm	$ša_3$-ab-ra,
sargı	pitūtum	$^{tug}{}_2$pi-tu-tu, AfO 18, 331, 296; AHw. 871;
sargı bezi		$uš_2$-la_2 (-l),
sargı, boyun bağı	nēbettum	dar_2, AHw. 774;
sargılamak, sarmak	kasûm	sa …la_2
sargılamak, yapıştırmak, sarmak	rakāsum	sir_3,
sarhoş olmak	šakārum	si_3,
sarhoş, uyku, uyuma		u_3-lul-la-ku-ku,
sarı	(w)arqum	sig_7, SAİL 351;
sarı sakız, acı tatmak, acı	marratum	šeš,
sarı yelve	liligûm	^{mušen}li-li-gi, SAİL 9;
sarı,	warqum	sig_9, MSL 3, 127, 362; AHw. 1471;
sarı, yeşil (olmak)	warādum	sig_7 CAD A/2, 231;
sarıçam, bir ağaç türü		^{ĝeš}bar,
sarık, taç	agûm	aĝa, SAİL 347; MSL 2, 149, 9;
sarılık		lipiš-gig,
sarılık hastalığı	amurriqānum	igi-sig_7-sig_7, SAİL 449; AHw. 92;
sarılma, kucak		a_2-ĝar_3
sarılmak, inanmak, birleşmek	šarāṣum	gub-ba, CT 19, 17 I 12; AHw. 1186; gu_2-da … la_2,
sarımsak	turûm šamaškillum	sum-sikil, AWL 81; 5 $absin_3$ sum-sikil-gal-gal "2 arık sarımsak"; VS 4, 37 I 1 sum-sikil-tur-tur, DP 390 II 1; sarsum-saĝ-dili, MSL10, 92, 259; sarsum-sikil, sum-šir AHw. 1155; Dilmun sarımsağı "tu-$šum_2$-dilmun",
sarımsak dişi		sum-šir-dili, tu-$šum_2$-sikil
sarımsak tarlası	šikin šumim	ki-$šum_2{}^{sa}$,
sarımsak, beyaz soğan		sum-babbar,
sarımsak, soğan	šūmūm	$šum_2{}^{sar}$,
sarkık saç		siki-bar,
sarmak	ḫuppûm sahāpum	ḫub_2

Türkçe	Akadca	Sümerce
sarmak, bağlamak, tespit etmek	rakāsum	$keš_2$ SAİL 152;
sarmak, benzemek, birisine çekmek		ra,
sarmak, biriktirmek, bağlamak	kapātum	ur_4, AHw. 443, dab/dab_5
sarmak, bükmek, çembere almak	ṭurrum	tu_{14} $kara_2$, SL 135;
sarmak, dolamak, katlamak	qadādum	gur_2, šu ...$ḫub_2$,
sarmak, istila etmek, kapatmak	saḫāpum	$šuš_5$,
sarmak, kapatmak, istila etmek	katāmum	$šu_2$,
sarmak, kıvırmak, dolaştırmak	egērum	gil-gil
sarmak, kuşatmak	lawûm esērum	dab/dab_5 AHw. 541; CAD L 69; pag,
sarmak, kuşatmak, kilitlemek	sekērum	$uš_2$, AHw. 1035;
sarmak, örtmek	katāmum	$šu_4$,
sarmak, sıkıştırmak, kuşatmak		$aĝa_3$ ...kar_2
sarmak, yenmek	tamāḫum	dab_5-dab_5
sarmak, yuvarlamak, dürmek		šu ... gur
sarnıç, kuyu	apsûm	abzu, SAİL 6; AHw. 61; $niĝ_2$-a_2-si_3-ga,
sarraf	kuttimmum	ku_3-dim_2 "metal+işlemek", VS 14, 79 III 3; 106 IV 1; AHw. 518;
sarsmak, sallamak, sarsılmak		i_3-bul_5-bul_5,
sataşmak, kavga etmek	lapātum	$ḫul$-$ĝal_2$ AHw. 535; ISL 16;
satıcı, tüccar, esnaf	nādinānum	ga-ab-$šum_2$, AHw. 704; lu_2-ku_3-$še_3$-ab-sum, lu_2-ku_3-$še_3$-an-sum AHw. 689; ga-sa_{10}, lu_2-sa_{10}-ku_2, lu_2-sa_{10}-ku_2 "ederi harcayan kişi", SR 1 II 4; 29 III 1 sa-gi_4-a, SL 220;
satın almak, satmak	šûmum	sa_{10} (-m), AHw. 1159; CAD Š/1, 350; ugula-ne_2 ga-$še_3$-sa_{10} u_3-na-du_{11} u_3-da mu-$še_3$-sa_{10}-sa_{10} "Beyi ona, 'ben onu satmak istiyorum' dedikten sonra, onu satarsa", CIRPL Ukg. 4-5 XII 7; 1 igi-nu-du_8 $niĝin_3$-mud nu- $kiri_4$-$še_3$ $bara_2$-nam-tar-ra

Türkçe	Akadca	Sümerce
satın almak, satmak		e-še$_3$-sa$_{10}$ "Bir yamağı Niğinmud'dan, bahçıvan için Bara-namtara satın aldı. " VS 14, 144 I 1-5; 1 gu$_4$-mu-3 dam-ĝar$_3$-unu^{ki}-ta mu-sa$_{10}$ "Üç yaşındaki bir öküzü Uruk'lu tüccar satın aldı". VS 14, 145 I 1-5;
satır, balta		^{ĝeš}in-nu-šu-gur$_{10}$-a,
satış mağazası, market, depo, ambar		e$_2$-ganba AWL 131;
satışa çıkarmak, bağışlamak	padûm	uš... gu$_7$,
satışa çıkarmak, bırakmak, açmak	paṭārum	du$_8$/duḫ,
satışa çıkarmak, serbest bırakmak		šu ... bad
satmak, satışa çıkarmak	tadānum	ĝeš ...bala si$_3$, SAİL 164; AHw. 1299; sum,
Satürn	kayyamānum	^{mul}gen-ḫa, AHw. 420; ^{mul}saĝ-uš; gena/gina,
savak, çağlayan, şelale, kapak, set	natbaktum	ga-dam, a-e$_3$-a,
savaş alanı		ki-ĝeš-ĝeš-la$_2$, ki-ĝeš-la$_2$, ki-nam-nitaḫ,
savaş arabası	narkabtum šuttinnum	^{ĝeš}subur, su-din, ^{ĝeš}gaba-ĝal$_2$, niĝ$_2$-šu,
savaş gemisi		ma$_2$-^{ĝeš}tukul, SL168;
savaş kapanı, bir tür mayın		sa-al-ḫub$_2$-ba,
savaş, çarpışma	qablum tamḫārum	ula$_2$, gig$_2$; gu-a-na, dam-ḫa-ra, AHw. 1314;
savaş, kavga, mücadele, savaşçı	puḫpuḫḫum	ba-ra-aḫ, AHw. 876;
savaş, mücadele	tāḫāzum tidūkum qablum tuqumtum	me$_3$, SAİL 98; AHw. 1301; šar$_2$-ur$_3$ a-ma-ru-me$_3$-ka-ni mu-na-du$_3$ "Savaşın kasırgası Šarur'u o (onun için) yaptı. " Gud. St. B V 37-38; muru$_2$ SAİL 8; 337; šen (-šen), SAİL 8; 337; gaz, SAİL 192; AHw. 1356; gir$_2$, SAİL 10; AHw. 626; ĝeš-la$_2$, SAİL 296; AHw. 1372;
savaş, rekabet, mücadele	ašgagum	ti-suḫ$_3$, AHw. 80,

Türkçe	Akadca	Sümerce
savaş tanrısı		^{d}Ningirsu Babası : ^{d}Enlil Annesi : ^{d}Ninrsanga Karısı : ^{d}Baba Kız kardeşleri : ^{d}Nanše, ^{d}Nisaba, ^{d}Gatumdu; Kült merkezi : Lagaš/Girgu, Metinlerde geçtiği yerlerde her zaman /ur-saĝ/ "kahraman" unvanı ile birlikte kullanılmaktadır.
savaşçı, cesur	šitnunum	liru$_2$, lirum/lirum$_2$, lirum$_3$, AHw. 1251;
savaşlarda kullanılan büyük kapan		sa-šu$_2$-uš-gal,
savaşmak, mücadele etmek	bakûm	tal, tal$_3$/tal$_4$/ tal$_5$, dub$_3$ … ĝal$_2$
savaşta başarılı, saygılı, itibarlı		nir-ĝal$_2$-me$_3$-a,
savaştan önce		igi-me$_3$,
savcı	sārirum diqugallum ṣāḫirum	balaĝ-di, AHw. 1086; di-ku$_5$-gal, SAİL 457; AHw. 173; lu$_2$-balag-di, AHw. 1085;
savmak, kovmak, defetmek	(w)atārum	ĝiri$_2$,
savrulmak, dalgalanmak, sallamak	uššubum	lam, lam$_8$ (LUM)
savsaklamak, boşlamak, geciktirmek	zêrum šêtum	gu$_2$ … bar/du$_3$, AHw. 1522; da$_{13}$,
savunmak, destek, dayanak		niĝ$_2$-il$_2$,
savurma, atma	nīdum	šub, SAİL 68; AHw. 786;
savurmak, çevirmek		ki-še-er …tuku,
savurmak (harman)		ĝeš …ra, AWL 161; ensi$_2$-lagaš (a)^{ki}-ke$_4$ ĝeš be$_2$-ra "Lagaš şehir beyi (harmanı) savurdu. "VS 14, 10 II 2-III 2,
sayaç, litre		^{ĝeš}ki-la$_2$ SL 140;
saydam, süzülmüş bira, sıvı, berrak		niĝ$_2$-sur,
saygı göstermek, değer vermek	aqārum	kal, nam-lu$_3$-ulu$_3$.. aka,
saygı göstermek, dua etmek		sub …du$_6$ Gud. Sl. B I 21; kiri$_3$-šu …ĝal$_2$
saygı göstermek, hürmet etmek	labānu ša appim	kiri$_3$ …du$_3$ kiri$_3$ šu …ĝal$_2$ kiri$_3$- šu … tag, ki-za.. bad/su$_3$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
saygı göstermek, selam vermek	labānu ša appim	kiri$_3$- šu.. ĝal$_2$,
saygı ile anmak, rica etmek	karābum	siskur$_2$, SAİL 26; 438; šu$_{12}$, SAİL 26; 438,
saygıdeğer, önemli kişi		šul-zi,
saygılı	nādum	u$_3$-gul-ĝa$_2$-ĝa$_2$, SL 287;
saygın, kıymetli		kal-kal (-la), SL 134;
saygınlık, itibar, ağırlık		nam-dugud,
saygısız olmak, hakaret etmek		ḫul,
saygısız, merhametsiz	rešûm	ni$_3$-dim$_2$-gul, AHw. 976;
saygısızca konuşmak	saḫālum	te,
saygısızlık etmek, düzlemek	dâṣum	sig$_{10}$
saygısızlık, küfürbazlık, büyücülük		niĝ$_2$-ḫul-dim$_2$-ma,
saygıyla/hürmetle davranmak		nam-lu$_3$-ulu$_3$.. aka,
sayı saymak, çalışmak, öğrenmek		šid, 100 ĝeš-ur$_3$ lugal-an-da ugula-ma$_2$-gal-gala$_8$-ke$_4$ ĝešda-ambar^{ki}-^{d}ba-ba$_6$-ta
sayı saymak, çalışmak, öğrenmek		ma$_2$-a e-me-ĝar en-ig-gal la$_3$-banda mu-na-šid "100 direği büyük gemilerin başkanı Lugal-anda, tanrıça Baba'nın Ambar ormanlarından (gemiye) yükledi. Eniggal, müfettiş onları ona saydı". DP 434 I 1-II 6;
sayı, hesap, toplam	minûtum	uttu$_2$,
sayım		kurum$_2$ kurum$_8$; AWL 301; iti-udu-še$_3$-še-a-^{d}nanše-ka en-ig-gal la$_3$-banda kurum$_8$-bi e-ak "Tanrıça Nanše'nin 'besi ' ayında Eniggal, müfettiş onların sayımlarını yaptı". VS 14, 66 VIII 1-4;
sayım, öğrenim		šid-da,
sayısız, çok büyük		lu$_2$-šar$_2$,
sayısız, çok olmak	mādum	i-iz,
sayısız, tüm, bütün, hepsi, çok		imin$_2$, SL 126;
sayısız/kalabalık halk topluluğu		ug$_3$-sar$_2$, SL 296;
saymak, hesap etmek	manûm	šit, SAİL 314; AHw. 604;
saymak, ödev yapmak, okumak	manûm	šed, AHw. 604; ZANF 18, 52; eš$_2$-ĝar$_3$-zu šed-da-ab dub-zu sar-ra-ab dub-gibil-zu šeš-gal-zu ḫe$_2$-ra- ab-sar-re "Ödevini oku, tabletini yaz, yeni tabletini büyük kardeşin senin için yazsın!" BE 31, 51, 8-10; šibir, AHw. 604; ISL 46;

Türkçe	Akadca	Sümerce
sayman, muhasip	pāqidum	šita$_5$-du$_3$, lu$_2$-im-na,
saz	šakkanum šukurrum sagiddûm	^{gi}ĝiri$_3$-la$_2$, MSL 7, 67, 13; AHw. 1140 ^{geš}šukur, SAİL 449; AHw. 1266;
	balaggum	sa-gid$_2$-da, MSL 13, 123, 295; AHw. 1002; balag, AHw. 98;
saz, kamış, sipsi	qanûm	gi, AHw. 898; CAD Q 85; ^{gi}bar-bar, bi-lu-lu, bul$_5$-bul$_5$, ^{gi}pe-el, ^{gi}pe-el-la$_2$ ^{gi}su$_7$-su$_7$,
saz, hasırotu, kamış	šuppatum urbatum appārum qan šalālum zīrum šūrum	šub$_5$, ^{u}$_2$šub$_5$, šub$_7$ (ZI. ZI. EŠ$_2$), ^{u}$_2$aški, MSL 10, 103, 177; AHw. 1428; gi-en$_3$-bar, AHw. 59; ISL 88, gi-šul-ḫi, gi-tur, SAİL 85; ^{gi}šu-kin, MSL 7, 53, 337; AHw. 1287;
saz, küçük kamış	la'ûm	gi-banda$_2$, SAİL 85; AHw. 540,
saz, saman, hasır	tibnum	in-nu, in-nu-da ^{ši}in-nu-da AHw. 1354;
saz, vurmalı çalgı		ĝeš-sig$_3$,
saz/kamış demeti	buddurum	ugra, ušera, u$_2$-du$_3$-du$_3$^{gi} SL 283; ^{gi}šu-KİN
sazan	arsuppum	gu$_4$-u$_4$ (-d), SAİL 297
sazan balığı	absaḫurakkum arsuppum abūtum purādum	ab-suḫur^{ku}$_6$, SAİL 128; eštub^{ku}$_6$; še-eštub^{ku}$_6$, SAİL 367; AHw. 71; gu-ud^{ku}$_6$, gu$_4^{ku}_6$/gu-ud^{ku}$_6$ HI. SUR^{ku}$_6$; ubi^{ku}$_6$, suḫur-gal^{ku}$_6$, 90 suḫur^{ku}$_6$-dar-ra-gal-gal "Kurutulmuş 90 büyük sazan balığı", DP 303 I 1; suḫur-maš^{ku}$_6$,
sazlık, bataklık	udittum	^{geš}u$_2$-di-du, AHw. 1401; a-ğa-mu-um, a-numun$_2$,
sazlık, kamış, kamış yığını, çalı	apum	ĝeš-gi, SAİL 296; CAD A/2, 199-200, AHw. 62;
sazlık, saz demeti, hasır		ga-ga-tum,
sebep olmak, uyandırmak	puluḫta ramûm	ni$_2$ ...RI,
sebep, neden		a-ki-ta,

Türkçe	Akadca	Sümerce
sebze	ezizzum agabum	e-zi-zu^{sar}, tab-ba^{sar} ta-li$_2$-um, udu-sar,
sebze bahçesi, parsel		ki-gu$_2$,
sebze, sebze kökü	elītum	ab-du$_3$, AHw. 202;
seçim yapmak, karar vermek		ša$_3$ ...de$_6$
seçim, seçenek, tercih		igi-il$_2$-la,
seçkin, coşkun, yüksek, büyük	tizqārum	maḫ-di,
seçkin, etkin, kusursuz		du$_{26}$
seçkin, önemli, yüksek	tizqārum	maḫ-di,
seçkin, şöhretli, şanlı, ünlü, saygın	tizqārum ašarēdum	gal-di MSL 14, 134, 18; AHw. 1363-1364, palil/palil$_2$,
seçme, tercih		suḫ$_5$-ḫa,
seçmek, düzenlemek, karar vermek	bêrum	bar, AHw. 122; CAD B 212-213; bar...ak, da ... ri, igi ...sig$_5$ igi ...saĝ
seçmek, tercih etmek, beğenmek		igi-zi ... bar, ^{d}en-lil$_2$-e en-^{d}nin-gir$_2$-su-še$_3$ igi-zi mu-ši-bar (=mu-n-ši-bar) "Enlil, bey Ningirsu'ya iyi gözle/dostça baktı. " Gud. Sl. A I 3; uru-ni-še$_3$ igi-zi im-ši-bar-ra "O şehrine dostça baktığı zaman", Gud. St. B III 7;
seçmek, uygun görmek		pa$_3$ (-d); ša$_3$ ...pad$_3$; suḫ$_5$, nin-a-ne$_2$ ša$_3$-ku$_3$-ga-ne$_2$ ba-an-pa$_3$-da-a "Sahibesi ve temiz kalbi onu seçtiği zaman, " Gud. St. E I 19-20;
seda, anlam, ses, gürültü	rigmum	za-pa-ag$_2$,
sedef otu	šibburratum	^{u}$_2$luḫ-mar-tu,
sedir	erēnum ti'ālum	^{ĝeš}e-re-ne; ḫu-ri$_2$-in, ^{ĝeš}mes/eren-babbar, AHw. 1353 beyaz sedir "^{ĝeš}erin-babbar$_2$",
sedir, dağ servisi	urnum	^{ĝeš}ur-nu-um, kur-^{ĝeš}erin-na, SL 151;
sedir, katran	supuḫrum	^{ĝeš}eren-bad, SAİL 541;
sedye, teskere (=4 kollu taşıma aracı), sedye, sepet, sele, küfe	tupšikkum	dusu, SAİL 320; AHw. 1371; dusu-bi munus-e nu-guru$_3$ "O küfeyi (hiçbir) kadın taşımıyor". Gud. St. B IV 5;
sefalet, yoksulluk, acı, ıstırap, keder		du$_2$-lum,

Türkçe	Akadca	Sümerce
sefer, karavan, seyahat, yol	ḫarrānum	min, SAİL 166, AHw. 326; 354;
sefer, yol	gerrum	mir, CT 26, 43 VII 18; AHw. 285;
sekiz/8	samāne šamānet	ussu/ussu$_2$, MSL 5, 23, 185; TC 3, 17, 36; AHw. 1017;
sekreter, bayan yazıcı	sekretum	se$_2$-ek-rum, ^{munus}se$_2$-ek-ru-um,
seksen/80		ĝeš-niš
sektör, işkolu	pilkum	in, AHw. 863;
sel, fırtına, kasırga	abūbum	mar-uru$_3$/uru$_5$, Gud. Sl. B XIX 22; AHw. 8; a-du$_{11}$-ga, SL 2; iz-zi uru$_{18}$, ša$_3$ (-g); ša$_3$-^{d}en-lil$_2$-la$_2$-ke$_4$ ^{i}$_7$idigna-am$_3$ a-du$_{10}$-ga nam-tum$_2$ "Tanrı Enlil'in seli Dicle'dir. O gerçekten tatlı su taşıyor. " Gud. Sl. A I 9;
selam		ni$_3$-silim, ku$_3$-^{d}inanna-ra ni$_3$-silim ḫu-mu-na-e "Kutsal İnanna'ya selam söylemelisin!", StP 10, 1 II 14;
selam söylemek, selamlamak	labānu ša appim	silim … sum, SL 235; kiri$_3$/kiri$_4$-šu.. ĝal$_2$, kiri$_3$- šu … tag, silim.. du$_{11}$/e SL 235; ni$_3$-silim ….. du$_{11}$/e St. P 10, 245; inim …e; silim-še$_3$ gu$_3$.. de$_2$, kiri$_3$- šu.. ĝal$_2$,
selam, müjde, iyi haber	salīmum	inim-dug$_3$, AHw. 1015;
selamlamak		silim …e/du$_{11}$, di, StP 10, 1 II 14; ku$_3$-^{d}inanna-ra ni$_3$-silim ḫu-mu-na-e "Kutsal Inanna'ya selam söylemelisin/ kutsal Inanna'yı selamlamalısın!", StP 10, III 14; ba-na-dim$_2$, kiri$_3$ …du$_3$,
selamlamak, saygı göstermek		kiri$_3$/kiri$_4$-šu.. ĝal$_2$,
sele, küçük sepet, yumurta sepeti	kirlammum	ĝir$_3$-lam, ^{gi}pisaĝ$_2$,
sele, küfe, kutu, sandık, sepet	maššum masabbum	gi-gur-da, AHw. 630; CT 19, 43 III 38; ma-sa$_2$-ab, AHw. 617;

Türkçe	Akadca	Sümerce
sele, sepet, küfe, sandık	sellum garrum	gi-gur-sal-la, MSL 7, 37, 8; AHw. 1036, ^{gi}pisan-nu-gid$_2$-da, AHw. 282;
selvi	šurmēnum	^{ĝeš}šur-min$_2$, AHw. 1284;
sembol, bayrak, sancak		^{ĝeš}šu-nir-ra,
semer, eğer		tug$_2$-gu$_2$-anše-ka VS 14, 41 I 1;
semeresini görmek, hasat etmek	eṣēdum	ur$_5$,
semiz otu	papparḫûm parpaḫûm	^{sar}babbar-ḫi, YOS 10, 56 I 42; AHw. 824 ^{sar}par-pa-ḫi, CT 19, 50, 24; AHw. 834;
sempatik/duygusal olmak olmak	rēmum	arḫuš/arḫuš$_2$, arḫuš$_4$/arḫuš$_5$, arḫuš$_6$
semt, bölge, öğrenci, göz bebeği	šatûm	dun,
sen	attā, attī	za (-e), ISL 6; AHw. 87; SDb. 2000, § 33, 1; za-e al-me-en-na-ta nu-mu-e-il$_2$ "Hiçbir zaman sen onu taşımadın". JCS 25, 76; za-e uru-zu eridu^{ki} ki-be$_2$ ḫa-an-ni-ib$_2$-gi$_4$ "Sen şehrini, Eridu'yu gerçekten tamir ettin". St. P 10, 2 VI 67; ^{anše}duru$_9$ a$_2$-zi-da lugal-za$_3$-ke$_4$ ki ma-ra-ḫur$_2$-ḫur$_2$-a-še$_3$ ze$_2$-me "Kralının sağında yeri eşen erkek eşeğe gelince, o sensin". Gud. Sl. A VI 12-13; eš$_3$-e$_2$-ninnu du$_3$-ba za-ra ma-ra-an-du$_{11}$ Eninnu tapınağını yapmayı o sana söyledi. " Gud. Sl. A V 18; za-a-ra/za-ra "sana", St. P. 10 2 I 9, 10; eš$_3$-e$_2$-ninnu-na du$_3$-ba za-ra ma-ra-an-du$_{11}$ "Eninnu tapınağını yapmayı o sana söyledi. " Gud. Sl. A V 18; za-e-še$_3$ "senin için; za-e-da "seninle", za-e-gim "senin gibi", ^{d}nanna lugal-ĝu$_{10}$ za-e-me-en "Ey Nanna, benim beyim/kralım sensin!" UET 1, 123, 22;
sendeleme		dun$_5$/du$_9$,
senek (=çam ağacından oyularak yapılmış su testisi), ağaç bardak		^{ĝeš}na$_8$, VS 14, 47 III 5;
senet		di-ir-ga,
senetle vermek		rig$_5$,
senin		-zu, ^{d}nin-gir$_2$-su e$_2$-zu ma-ra-du$_3$-e "Ey Ningirsu, tapınağını ben sana yapacağım. " Gud. Sl. A VIII 18; alam-igi-zu ^{d}nin-gír-

Türkçe	Akadca	Sümerce
		su-ka-kam "Senin önündeki heykel tanrı Ningirsu'nundur." Gud. St. B VII 58-59 uru-zu maḫ-am$_3$ e$_2$-zu maḫ-am$_3$ "Senin şehrin daha büyüktür, senin evin daha büyüktür." SGL 1, 2 IV 7 nam-ur-saĝ-zu uku$_3$-e im-mi-zu "Senin kahramanlığını ülke halkı biliyor". SGL 2, 13, 29;
sepet	tupšikkum kilippum šutukkum pānum masabtum šutukkum mangārum giḫannum	^{ĝeš}dubsik; dusu, gilim$_2$, AHw. 476; ^{ĝeš}il$_2$, šutug/šutug$_2$, AHw. 1294, 822; küçük sepet "gi-ḫal", gi-gur, AHw. 822; ma-sa$_2$-ab, AHw. 617; šutug/šutug$_2$, AHw. 1294; metal sepet "$^{uru\,du}$ma-an-gara$_2$" taşıma sepeti "gi-gur-še-bala", SL 78 yün sepeti "gi-ḫa-an", AHw. 288;
sepet yamak, kamışları sarmak		gilim
sepet, kamış paket, kap, sele	īlum pisannum	u$_2$-du$_3$-du$_3$, gi$_6$-pisan, ISL 121; ^{ĝeš}bugin,
sepet, sandık, sepet	maḫḫalum	gi-gur-se$_3$-se$_3$-ga, AHw. 582;
sepet, sele	pisannum zabbīlum gisappum gurduppum masabbum šugurrûm ḫuppum mangārum kuršallum	bisaĝ/bisaĝ$_2$, bisaĝ$_3$, AHw. 867; pisaĝ, gab$_2$-il$_2$/guru$_3$, gi-gur-DU, gi-lam, gi-sab, AHw. 291; ĝiri$_3$-lam, gur-dub, ^{gi}kaksal ^{gi}ma-sa$_2$-ab, AHw. 617; ISL 44; ušub^{gi} šu-guru$_5$, MSL 13, 120, 218; AHw. 1260; ^{ĝeš}šu$_4$, si-ig-da, simug$_3$, AHw. 356; gi-mar-gid$_2$-da, AHw. 602, ^{gi}gur-sal-la, SAİL 111; ^{gi}ḫal,
sepet, sele, küfe	mazrūtum aṣpûm	gi-gur-ri-ga, MSL 7, 70, 46 b; AHw. 637; gi-gur-gi$_4$-a, MSL 7, 38, 2; gi$_{16}$-da, SL 80;
sepetçi	sasinnum	zadim, SAİL 4; AHw. 1032; šakan-keš$_2$, SL 248;
sepetle taşımak, götürmek		dusu ... la$_2$

Türkçe	Akadca	Sümerce
serbest bırakma	wuššurtum	bar-tum, SAİL 74; AHw. 1498,
serbest bırakmak, bağışlamak	pašāruṃ pâdum	u_3-en/en_3, ur_5, AHw. 808; ĝiri$_3$ …ze_2-er
serbest bırakmak, unutmak		šu …ba, šu …bar, ama-ar-gi$_4$…ĝar, NG 3, 111;
serbest, bağımsız olmak		diri (-g)
serbest, başıboş, bağımsız olmak		tu-lu/tu-ul,
serbest, başıboş, dağınık		niĝ$_2$-im-ma,
serbest, temiz	ellum	šita, AHw. 204;
serçe	gamgammum iṣṣūrum ṣibārum	gam$_3$-gam$_3^{mušen}$, AHw. 278; buru ursaĝsim$_x$ (TAR), AHw. 1097; nu$_2^{mušen}$
sergilemek, göstermek, bağlamak	ḫanāqum	la,
serin, sakin, soğukkanlı (olmak)	belûm	te-en
serin, soğuk	šuruppûm	šeg$_4$, šeg$_9$
serinlemek, dinlenmek, yaslanmak		ni$_2$ … te,
serinlemek, kış	kāṣûm; kuṣum kuṣṣum	sed sed$_4$ sed$_6$,
serinlemek, soğumak, soğutmak		ni$_2$ te-en, ni$_2$ …te-en,
serinletmek, serinlemek, soğutmak		bar … šed$_{10}$
sermaye, çıkar, anamal, önemli, baş	rēšum qaqqadum	saĝ, Emesal: še-en< saĝ "baş, kafa",
sermaye, destek, servet	tamlûm tamlīum	saḫar-ĝa$_2$-ĝa$_2$, MAD 3, 176; MSL 12, 105, 50; ni$_3$-ĝal$_2$-la,
sermaye, kazanç, çıkar, anamal	rēšum	saĝ,
sermaye, yatırım, şekil, biçim	šikittum	ki-la$_2$, AHw. 1233;
sermek, açmak, yaymak, yayılmak	uṣṣûm šuparrurum g/qarānum	bara$_4$, ba-ra-ga/ge, AHw. 1278; ĝar, AHw. 902;
sermek, dökmek	reḫûm	ri, AHw. 752; ru,
sermek, germek, uzatmak		ni$_2$ …gid$_2$

Türkçe	Akadca	Sümerce
sermek, örtmek, yaymak, yayılmak		daĝal.. tag zar-re-eš … sal sal,
sermek, yayılmak, yaymak, açmak	uṣṣûm šuparrurum dêpum	daĝal-buru$_2$, ni$_2$ …gid$_2$ dun,
serpen (=kağnının bir parçası)	arum kappum	pa, SAİL 295; AHw. 71; ^{ĝeš}ti-mar, AHw. 444; CAD K 185;
serpen (=kağnının bir parçası), ağaç parmaklık		^{ĝeš}sa-sal, ĝeš-ti-mar, AWL 254;
serpilmek, büyümek, gelişmek	ḫanābum	gu$_2$ …mar-mar, gu …me-er/mar
serpmek	salā'um erûm salûm, salāḫum	lil$_2$, SAİL 313; AHw. 1014; su$_{13}$ (BU), su$_3$ (-d), SAİL 373; AHw. 1013;
serpmek, dağılmak, dağıtmak	sapāḫum šapāḫum	saĝ$_7$ bir,
serpmek, imha etmek, saçmak	nasākum	saĝ$_2$, saĝ$_3$,
serpmek, saçmak, harman savurmak	zarûm	i, AHw. 1516;
serpmek, sulamak	salāḫum	sud, AHw. 1013
sersem, akılsız, aptal	nulliātum	nu-ĝar-ra, SL 209;
sersemlik, sessizlik, suskunluk	rišātum	niĝ$_2$-me-ĝar
serseri, derbeder	zilullûm	zilulu, CT 19, 7 a 6; AHw. 1528;
serserilik, derbederlik	zilullûtum	nam-zilulu, MSL 13, 222, 2; AHw. 1528;
sert kereste	martûm	^{ĝeš}ma-nu-du$_{13}$, AHw. 614;
sert taş türü	sûm	na$_4$-kala-ga, MSL 10, 68, 19; AHw. 1052;
sert, dayanıklı, inat, inatçı		daparu,
sert, keskin, ekşi, acı, olmak	marrum	ses,
sert, kızgın, sinirli, azgın, şiddetli		sur$_{12}$ ka-du$_3$-a,
sert/işlenmemiş toprak		ki-kalag,
sert/katı zemin, alan, kale	apītum	bad$_4$,
sertleşmek		ĝeš$_3$ …zig$_3$, ĝeš … zig$_3$/zi-zi,
servet, define (=gömü), mahzen, kiler	sagûm sukkum	zuz-ga, AHw. 1003;
servet, emlak, varlık, mal, mülk	makkûrum maršītum bīšûm/būšum	niĝ$_2$-ĝa, immal$_3$, AHw. 613; ni$_3$-ĝal$_2$-la, AHw. 131;

Türkçe	Akadca	Sümerce
servet, özel mal, varlık	sikiltum	u_2-rum, maḫ, $niĝ_2$-u_2-rum, NG 3, 150; MSL 13, 116/8, 50; AHw. 1041; $niĝ_2$-u_2-rum-ma-ne-ne "Onların özel malları", VS 14, 80 III 2;
servi	ṣarbatum šurmēnum ḫašūrum šurmēnum dulbum	^{ĝeš}asal/ $asal_2$, AHw. 1085; ĝešta, AHw. 1284; ^{ĝeš}ḫa-šur, SAİL 589; AHw. 335; ĝeš-ta-e, AHw. 1284; ^{ĝeš}tu-lu-bu-um;
servi, kavak	adārum ildak-kum šurmīnum	^{ĝeš}ildag$_2$, ildag/ildag$_2$; ildag$_3$/ildag$_4$, SAİL 579; SAİL 79; CAD I/J 70; AHw. 371; šu-me, AHw. 1284; šu-ur$_2$-me,
servis olarak tutulmuş ambar, depo		ĝa$_2$-nun-da tuš-a-me, SL 96;
servis, dağıtım, teslim		$niĝ_2$-tum$_2$, $niĝ_2$-ra$_2$,
ses	rigmum	te-eš, AHw. 982; ad,
ses çıkarmak, gürültü yapmak	nasāsum šagāmum	ad.. ĝar/ĝa$_2$-ĝa$_2$ bur$_2$-bur$_2$-babbar... za, dub-dab$_2$/dab$_4$.. za; dub-dab$_5$... za, du-bu-ul-da-ba-al ...za, dum-dam ...ak, gu$_2$-uĝ$_3$-gu$_2$-uĝ$_3$ ...za, mu$_7$, SL 179; pu-ug-pa-ag ...za, ša$_4$, šeg$_{10}$ ...gi$_4$ šeg$_{10}$/šeg$_{11}$... gi$_4$, šeg$_{18}$ (KA×KID$_2$) gi$_4$,
		suḫ$_3$-saḫ$_4$ ...za, zi-ig-za-ag ...za
ses çıkarmak, yumruklamak		dub-dab ... za,
ses vermek, ses çıkarmak		gum$_2$-ga-am$_3$ ...za
ses, çığlık, gürültü	rigmum	šeg$_{18}$ (KA×KID$_2$), AHw. 982; šeg$_{19}$ (KA×LI), AHw. 982; šeg$_{10}$AHw. 982; dub-dab$_2$, dub-dab$_4$/dab$_5$, sig$_4$,
ses/gürültü yapmak, bağırmak	nagāgum rigmum	u_4 (-d)
seslenmek, bağırmak, adlandırmak		gu$_3$ ... tum$_2$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
sessiz	šaqummatum	lib
sessiz olmak, dinlemek		ĝeš ...la_2
sessiz, olmak	qâlum	me ... ĝar, AHw. 895; lib,
sessiz, sakin, durgun, güçsüz		si-ga,
sessiz, sessizlik, sükut, sır saklama		ĝeš-la_2-bi,
sessiz/suskun olmak, dinlemek		ĝeš-la_2
sessizce		ĝeš-la_2-bi
sessizlik	šaḫurratum	sig_3, MSL 5, 75, 310; AHw. 1133;
sessizlik, rahat	tapšuḫtum	ni_2-dub_2-bu-da, BA 5, 588, 11; AHw. 1323,
set yapmak		a ...tab
set, baraj, kanal	īkum	eg_2, AHw. 370;
set, bent kapağı, set		eg_2-a-$ša_3$-ga, SL 59;
set, bent, dam	erretum meḫrum	ĝeš-$keš_2$-da, ĝeš-$keš_2$-ra_2 AHw. 244;
set, destek, duvar	adušsum	ad-us, AHw. 14;
set, hendek		a-tab, SL 8;
set, taşkın, sel	butuqtum	a-maḫ, SAİL 579; AHw. 144;
sevdirmek, hayran bırakmak		ki-na_2 ...aka, SL 140;
sevecen, dürüst, iyi kalpli		bar-šu-$ĝal_2$,
sevecen, iyi, uygun, olmak		$gunu_3$/gun_3; du_{10}-bi "sevecenlikle"
sevecenlik, merhamet	ipum; rîmum	$arḫuš_5$, $arḫuš_6$,
sevecenlikle		du_{10}-bi, SDb. 2000, § 49, 3;
severek yapmak		šu-zi...ĝar "gerçek/dost eli-koymak, ur-saĝ ma-a-du_{11} šu-zi ga-mu-ra-ab-ĝar "Ey kahraman, bana söylediklerini ben sana severek yapmak istiyorum!" Gud. Sl. A II 13;
severek/iştahla yemek		tur ... gu_7, SL 282;
sevgi ile karşılamak		min_2, SL 176;
sevgi ile bakmak, dikkatlice	kunnûm	mi_2 du_{11},
sevgi isteği, bereketli/bol olmak	kuzbum šamḫum	ḫilib$_2$,
sevgi ve şefkatle konuşmak		mi_2 ... du_{11}/e,
sevgi, merhamet, şefkat	unnīnum	$ša_3$-ne-$ša_4$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
sevgili	narāmtum	ki-aĝ$_2$; en-te-me-na ensi$_2$-lagaš (a)^{ki}-ke$_4$ e$_2$-ki-aĝ$_2$-ne-ne mu-ne-dù$_3$ "Entemena, Lagaš'ın şehir beyi onlara sevgili tapınaklarını yaptı". CIRPL Ent. 45 I 1-7
		^{d}nin-grr$_2$-su lugal-ki-ag (a)$_2$-ne$_2$-e (=lugal-ki-ag$_2$-ani-e) "Tanrı Ningirsu, sevgili kralı," Gud. St. B V 23-25;
		aĝa$_2$; ki-aĝa$_2$ na-nam "Onun sevgilisi sensin". SGL 1, 3, 62; SAİL 183; AS 16, 47 II 1; VAB 5, 103, 14; AHw. 986;
		sipa-ki-ag$_2$-^{d}nanna "Nanna'nın sevgili çobanı", UET 1, 123, 48
	assinnum	pi-li-pi-li;
	narāmtum	ki-aĝ$_2$, AHw. 745; ISL 37; ES 198;
	tarāmum	ki-aĝ$_2$-ĝa$_2$, ICK 2, 18 b; AHw. 1325; li-id-ga, AHw. 725;
	namaddum	
sevgili, değerli, kıymetli, pahalı	dādum	me-a-am,
		ki-aĝ$_2$ lugal-ki-aĝa$_2$-ne$_2$-e (=lugal-ki-aĝ$_2$-ani-e) "Sevgili kralı", Gud. St. B V 25;
sevgili, hanım, bayan, kadın		nin-ur$_5$-i$_3$-sa$_6$,
sevgili, kıymetli, değerli, pahalı		niĝ$_2$-kal-la,
		la-bi,
		igi-zag$_3$-ĝa$_2$
sevgilim, canım		du$_{10}$/dug$_3$-ga-ĝu$_{10}$
sevgiyle bakmak		igi ...saĝ$_9$
sevgiyle/hürmetle davranmak		nam-saĝ-ĝa$_2$,
sevimli (olmak), güzel olmak	damāqum	sa$_7$, dug$_3$ ĝar
sevimli olmak, iyilik, kucak, sevinç	ṭābum	dug$_3$/du$_{10}$ (-g),
sevimli, güzel, olgun		ḫi-li,
		e$_2$-ninnu siki-ke-en-gi-ra$_2$-
		na ḫi-li mu-ni-ib$_2$-du$_7$-du$_7$ "Eninnu'yu, Sümer ülkesinin tuğlasım/yapısını o bütün güzelliklerle süsledi". Gud. Sl. A XXI 25;
sevimli, hoş, tatlı		zag-ga
sevimli/duygusal olmak	rēmum	arḫuš/arḫuš$_2$,
sevimsiz, kurumak, kurutmak	abālum	ḫud$_2$
	šābulum	
sevimsiz, yavan, basit	šābulum	šābulum
sevinç	rištum	el-lu, AHw. 989; ISL 32;
	tašittum	giri$_{17}$-zal, AHw. 1338;
	ṣe/iḫtum	i-si-iš, AHw. 1100; ISL 60;
	ulṣum	ul, MSL 4, 120, 7; AHw. 1410-1411;
		ni$_3$-ul-la;
	rīšātum	ša$_3$-ḫul$_2$-la, AWL 112;

Türkçe	Akadca	Sümerce
sevinç çığlığı, neşe, şarkı, türkü,	zamārum šarurum	e-li-lum, še-er-zi/zid,
sevinç, istek, keyif, memnuniyet		nam-saĝ$_9$,
sevinç, neşe	šalummatum	i-lim, su-zi, diri (-g)
sevinç, şenlik	ḫidûtum	ḫu-ul,
sevinçle		ḫul$_2$-la-bi SDb. 2000, § 49, 5;
sevinçle haykırmak	riāšum/râšum rēšum	ḫi-li-su$_3$, AHw. 979;
sevinçli, mutlu	zabbum	u$_3$-bu-bu-ul, AHw. 11501; li, SL 157
sevindirmek, gönlünü almak		bar …saĝ$_9$, kar$_2$
sevindirmek, memnun etmek	riāšum	ḫaš$_2$ …ĝar, su$_3$ (-g), Nik. 17 IV 5; bara$_2$-nam-tar-ra dam-lugal-an-da ensi$_2$ lagaš (a)^{ki}-ka ke$_4$ i$_3$-su$_3$-su$_3$-ge-eš$_2$ "Bara-namtara, Lagaš şehir beyi Lugal-anda'nın karısı onların hepsini memnun etti". Nik. 17 IV-V 1; a-ne-su$_3$-ud …du$_{11}$, ḫaš$_4$ …tal$_2$,
sevinmek	ḫadûm riāšum Danāqum	ša$_3$ …ḫul$_2$, ul…šar$_2$, ib$_2$-ḫul$_2$ ….. za SKI 182; ḫaš$_4$ …ĝar, ḫaš$_4$ tal$_2$ ḫaš$_4$ …ĝa$_2$-ĝa$_2$, ḫaš$_4$ … tal, SL 111, ḫul$_2$ SL 115; AHw. 307; CAD H 27; ša$_6$, AHw. 115; CAD D 61;
sevinmek, gülmek, çiftleşmek	ṣuḫḫum	zu$_2$ …bir$_2$ zu$_2$ …bir$_9$ e-ne-su$_3$-ud … du$_{11}$/e,
sevinmek, neşe, sevinç, mutluluk	ašilalûm rīšātum	sila, si$_{11}$-le$_2$,
sevinmek, neşeli olmak		ša$_3$ …dug$_3$
sevinmek, öğünmek	ḫadûm	ḫul$_2$, AHw. 307; SKI 82; CAD H 27; ni$_3$-aka-bi-še$_3$ ^{d}nanna nin-gal-bi ḫe$_2$-en-ši-ḫul$_2$ "Yaptıkları için Nanna ve Ningal sevinsinler!", UET 1, 121, 25-27; ni$_3$-aka-ĝu$_{10}$-še$_3$ ḫa-ma-ḫul$_2$-e nam-ti-u$_4$-su$_3$-ra$_2$ ni$_3$-ba-aš ḫa-ma-an-ba-e "Yaptıklarım için o benimle öğünsün ve bana uzun bir yaşam hediye etsin!", MAOV 1, 16/2, 14-18; e$_2$-da …. lugal im-da-ḫul$_2$ "Kral sarayla övünüyor. " Gud Sl. B XX 14;

S

Türkçe	Akadca	Sümerce
sevinmemek, gülmek		$isiš_2$, $isiš_3$, i-si-iš … $ĝa_2$-$ĝa_2$,
sevişmek, -ile ilişki kurmak		ĝeš.. du_{11}/e, ĝeš … du_3, SL 106;
sevk etmek, fırlatmak, açmak	abākum redûm	$šu_4$, AHw. 2; šu …us_2, za_3…tag, lah_4, uš, AHw. 965;
sevk, görev, vazife	mūdūm ummiānum	gašam,
sevk, teslim, gönderi, mal	puquddûm	šu-$šum_2$-ma,
sevmek	râmum	ki …$aĝ_2$ AHw. 951; mi_3…du_{11}, Emesal: ki-ig-ga-$aĝ_2$< ki-aĝ, AHw. 951;
sevmek, beğenmek	menūm râmum	ḫi-li …kar, ḫi-li …$teĝ_3$ $kiĝ_2$, AHw. 951; ur, Emesal: ki-ga-$aĝ_2$< ki-aĝ, AHw. 951;
sevmek, -ile sevişmek	menûm	ḫi-li …kar, ḫi-li …te/$teĝ_3$,
sevmek, sevişmek, dinlenmek,	libbu hepûm	$ša_3$ …$kuš_2$,
seyahat etmek, yolculuk yapmak		ĝiri$_3$ … ĝar, ĝiri$_3$-$saga_{11}$.. du_{11}/e,
seyirci, izleyici	tāmartum	igi-du_8
seyis	kartappum	$^{lu}{}_2kir_4$-dib, BAW 1, 82, 37; AHw. 451;
seyis, damat		kiri$_3$-dib/dab,
seyretmek, bakmak, gözetmek	palāsum ḫâṭum	ig…bar, CT 19, 38 d 6; SAİL 449; igi-la_2, SAİL 481; AHw. 604 igi … gub, igi… il_2, igi… tab,
seyyar merdiven	merdētum	gu_2-zi-bi-ir-ra, $^{ĝeš}u_5$-kun_4,
seyyar merdiven, tabure, kök, temel		^{ĝeš}ĝiri$_3$-gub-ba,
seyyar satıcı		gab_2-$šam_2$,
seyyar satıcı, küçük tüccar	šamallûm	šaĝan-la_2,
sezgi, düşünce, idrak	pakkum	umuš, MSL 9, 134, 537; AHw. 812;
sıcak	emmum	kum_2, SAİL 172; AHw. 214;
sıcak olmak	emēmum	kum_2, AHw. 312; CAD E 147; kum_4, AHw. 213;
sıcak, ateş	ummum	e_2-me-eš, AHw. 1417;
sıcak, ılık	baḫrum	ne, SAİL 172;

Türkçe	Akadca	Sümerce
sıcaklık	umšum umum	buru$_{14}$ MSL 13, 35, 3; AHw. 1418; kuk$_2$, SAİL 237; AHw. 1417; kum$_2$, MSL 13, 35, 3; AHw. 1418;
sıcaklık, ateş	ummum	eš$_{12}$, AHw. 1417;
sıcaklık, hararet	ṣētum	u$_4$-da, MSL 2, 133, 62; AHw. 1095;
sıçan	ušumum	peš$_2$-ĝeš-gi, SAİL 596; AHw. 1443;
sıçrama, suya atlama, tenha, ıssız		idim/edim,
sıçrama, baskın	šihtum	gu$_4$-u$_4$ (-d), SAİL 297;
sıçramak, atlamak	šaḫāṭum	gu$_4$-u$_4$ (-d), SAİL 297; AHw. 1130;
sıçramak, koşmak, yarışmak	sârum	kaš$_4$.. dar, SL 136, du$_7$, AHw. 1031;
sıfat yapımında kullanılan son ek		-a; ur-saĝ kalag-ga (=kalag-a) "kahraman erkek", munus-šag$_5$-ga (=šag$_5$-a) "güzel kadın", a$_2$-zid-da (a$_2$-zid-a)-lugal-ĝa$_2$-ke$_4$ "Kralımın sağ tarafında", Gud. Sl. A V 10; ThSLa 64;
sığdırmak, daralmak, daraltmak	ṣaḫātum	ḫi-ir, er$_{13}$, sur$_8$, AHw. 1074; puzur, puzur$_4$/puzur$_5$
sığınak aramak	šerûm	gir$_6$, CT 19, 21 III 18; AHw. 1220; zah$_2$,
sığınak, barınak	marqītum tabinum imšukkum	saĝ-u$_2$-šub-ba, CT 19, 13 a IV 7; AHw. 612; an-bad, im-šu/im-šu$_2$
sığınak, siper, barınak		ĝissu-gi$_4$-a,
sığınmak	napištu abālum	barınmak zi tum$_2$,
sığınmak, boşaltmak, haykırmak		dub$_3$ …nir
sığınmak, iz bırakmak	ezēbum	pag,
sığır derisi, meşin kırbaç		kuš-ab$_2$,
sığır kuyruğu		ĝeš-lam$_7$,
sığır türü	alimbûm	gu$_4$-alim,
sığır, davar, hayvan sürüsü		gu$_4$-ab$_2$,
sığırcık	šutinnum	šu-tin^{mušen}, AHw. 1292; šu$_4$-din^{mušen}; su-d/tin^{mušen}, AHw. 1292; su-te-en, AHw. 1064; su-tin^{mušen},

Türkçe	Akadca	Sümerce
sığırtmaç, çiftçi, sığır çobanı		gu_4-ra,
sığırtmaç, çoban	rē'ûm utullum nāqidum kaparrum utullum	munsub$_5$ (KA. SUR), u_2-du-lu, AHw. 1445; u_3-dul$_4$, na-gada, AHw. 744; kapar, AHw. 442; udul/u_2-du-ul, NG 3, 171;
sığırtmaç, çoban	 kullizum	lu$_2$-še$_3$-gu$_4$, SAİL 384; AHw. 501; gu$_4$-lah$_4$ "sığır+arkasından gitmek", VS 14, 171 V 12; na-gada, AHw. 744; CAD N/1, 333;
sığırtmaç, dana çobanı		gab$_2$-bar-tur,
sığırtmaç, inek çobanı	utullum	unu$_3$ (-d), 299 SAİL 318; 420; MSL 14, 357, 58; AHw. 1445; AWL 100; unu$_3$-bi bi$_2$-us$_2$ "Çobanlarını o görevlendirdi". Gud. St. F III 18-19; šu-niĝin$_2$ 16 dug 10 sila$_3$ i$_3$-ab$_2$-de$_2$-a iti-ezem-še-ku$_2$-^{d}nin-gir$_2$-su-ka-ka unu$_3$-de$_3$-ne mu-ra$_2$ "Toplam 16 Dug, 10 Sila damıtılmış inek yağını, tanrı Ningirsu'nun 'arpa yemekli bayram ayında' öküz çobanları getirdiler". Nik. 257 IV 1-5;
sığırtmaç, öküz çobanı	kullizum	ša$_3$-gu$_4$, CAD K 506-507;
sığırtmaç, sığır çobanı		gu$_4$-da-ri-a, gu$_4$-e-us$_2$-sa, gu$_4$-rah$_2$, gu$_4$-us$_2$,
sığırtmaç, tarla bekçisi	amar usandî ašar usandî	dig-bir,
sıkı tutmak, kavramak		šu-a … sa$_2$
sıkıca tutmak, kontrol altına almak		ḫaš$_4$ …dab$_5$,
sıkılmak, kaygılanmak, üzülmek		si-ezen,
sıkıntı vermek, bunaltmak		nam-gu$_2$-še$_2$ … aka,
sıkıntı, keder	qutnum	sig, SAİL 592; AHw. 930;
sıkıntı, keder, kaygı, dert	(w)atārum	diri (-g) SAİL 123; AHw. 1489; CAD A/2, 487; AWL 191; ISL 69; a-nun-na (-k)
sıkıntı, üzüntü	pušqum	la-ra-ah
sıkıntılı olmak, bunalmak		ša$_3$ …. Sig$_3$
sıkışık olmak		ti-di-il,

Türkçe	Akadca	Sümerce
sıkıştımak, zorlamak, sıkmak	ḫanāqum ṣaḫātum natākum	ir_{13}, šur, MSL 2, 137 e 5; AHw. 1074; sur, $saga_{11}$,
sıkıştırmak, ezmek, koparmak	mazûm ḫašûm	ḫe-ḫe-ze_2-er, mu_{11}, $guru_5$-uš … bur_2
sıkıştırmak, ezmek, çiğnemek		ĝiri$_3$-saĝ$_{11}$ ….. du_{11},
sıkıştırmak, rahatsız etmek	lamûm; târum	gi_4;
sıkma, daraltma	ḫinqum	lubun,
sıkmaç, sıkıştırıcı	ḫanniqum	^{ĝeš}šu-saĝ,
sıkmak, sıkıştırmak, ezmek	ṣaḫātum	ḫi-ir, er_{13}, ḫir, sur_8, AHw. 1074;
sıkmak, yağ için pres yapmak	za'um; ṣaḫātu	zaĝa,
silahlı kişi/adam, asker		lu_2-^{ĝeš}tukul,
sımsıkı/kesin olarak tutmak		ḫaš$_4$ …dab_5
sınamak, denemek, kontrol etmek	latākum	kab_2-kul_3 (BAL), kab_3 (SAG×A)
sınıflamak, bölüştürmek		$sukud_2$,
sınıflandırmak, ayıklamak		mug … dun, SL 180;
sınır	miṣrum pattum pāṭrum kudurru	buluĝ MSL 3, 85, 11; AHw. 659; pa_5 MSL 2, 130, 12; ; AHw. 848; za_3 (-g), ni$_3$-du, CT 41 45 b 3; AHw. 488;
sınır kanalı		id_2-ki-sur-ra, SL 120;
sınır kazığı belirtisi		^{urudu}zag-šu, SL 310;
sınır koymak, sınırlandırmak		zag … us_2
sınır taşı	kudurrum	buluĝ, AHw. 499;
sınır, bölge	pāṭum	zag, SAİL 332; AHw. 851; AWL 59;
sınır, engel, çit	kušīrum	ki-še-er
sınır, dut, iğne, şiş, kazık, direk	pulukkum	Emesal: buluĝ, bu-lu-uĝ, ^{urudu}buluĝ,
sınır, dut, taraf, kenar, bölge	aḫum; idum miṣum	zag, maš, gaba AHw. 386-387; CAD I/J 183;
sınır, set		eg_2-us_2-sa-ra_2,
sınır, yakın, kıyı boyunca		us_2-sa-ra_2,
sınırı aşmak, geçmek		ki-sur-ra.. bal

Türkçe	Akadca	Sümerce
sınırlamak	maṣārum	ki .... sur, SKI 219; ^{d}nin-gir$_2$-su ^{d}šara-bi ki e-ne-sur "Ningirsu ve Šara sınırı çizdiler". Ent. 28-29 I 5-7; sur, SAİL 101;
sınırlamak, ayırmak, planlamak	palākum	in ... dub, AHw. 814; ki ... sur
sınırlamak, etrafını çevirmek	saḫārum; târum	ninni$_2$
sınırlamak, işaret etmek, belirlemek	ṣanāḫum	ki ...sur
sınırlandırmak		in ...dub
sınırlı		igi-saĝ$_{10}$, igi-saĝ-ĝa$_2$ SL 122;
sınırlı alan, dar		pap-ḫal,
sınırlı bölge, alan, sınır, dut	pilkum	im-dub-ba, AHw. 863;
sınırlı, az olmak, verimsiz olmak		sal,
sınırsız, geniş, engin (olmak)	šadlum	šalambi
sıpa	mūrum	dur$_3$, dur$_9$, du$_3$-kas$_4$, SAİL 208; AHw. 677
sır, saklı, gizem	pirištum puzrum niširtum pušqum	bar, AHw. 866; ISL 24; buzur$_3$, AHw. 885; pu$_3$-zur$_8$, SAİL 471; AHw. 885; gu$_2$-zal, SAİL 145; AHw. 866; ḫal-ḫa, AHw. 866; munus-uru$_3$; AHw. 835; uru$_3$-ti, YOS 10, 36 II 44; AHw. 795; pap-ḫal,
sıra, kürsü, kulübe, bank, kamara	gišḫummum	ĝeš-ḫum, AHw. 292; ĝeš-ḫu-um AHw. 292;
sıradan, meslektaş	kinattum	u$_3$-il$_2$, AHw. 479;
sıradan, olağan, şöyle böyle		siki-mug,
sıralama, dizi, zincir		u$_2$-zu-ge,
sıralamak, dizmek	šakākum	gug, SAİL 81; AHw. 1134;
sıralamak, germek, dizmek		gu-dili ...e$_3$,
sırık, çubuk, değnek, direk	timmum	te-am, AHw. 1360;
sırık, direk, gönder	tarkullum ṣerrum; zarûm maḫrašum parīsum	tar$_2$-kak, ^{ĝeš}targu, targul$_2$ (MA$_2$. KAK) za-ra, AHw. 1093; dim-gal, di-im-gu-ul, AHw. 584; mi-ri$_2$-za,
sırt	erûtum šašallum	^{uzu}gu$_2$-tal$_2$, AHw. 248; sa-sal, MSL 13, 122, 281; SAİL 104; AHw. 1197
sırt, arka, arkadaki	ṣērum	sa-nim-ma-ra, AHw. 1093;

Türkçe	Akadca	Sümerce
sırt, arka, şiddetli, kuvvetli, sınır		eĝir/eĝer,
sırtına koymak		ugu_2 … ba-a-ĝar,
sırtlan	būṣum	$kiri_3$ TSL 44, 1; $kiri_3$-gim/gin_7 … nu-ku_2-e "Sırtlan gibi o (hiçbir şey) yemiyor". TSL 44, 1; $giri_{17}$, AHw. 143; kir_3,
sıska	agalatillûm	a-ga-la_3-til-la, a-mud-a-se_3-ke, a-ga-la-ti/til-la, AHw. 15;
sıtma	buštītum samānum ratītum	an-ti-bal, SAİL 15 im-ba-šur, SL 124 sa-ma-na_2, MSL 13, 122, 267; AHw. 1017; sig_2-dub_2-ba, AHw. 963;
sıva	sīrum	izi, MSL 13, 29, 370; AHw. 1050;
sıvamak, yağlamak	ṭapālum	kar_2, MSL 3, 111, 162; AHw. 1379;
sıvı, su, meni **sıvı, su, meni**	mû; rihûtum	e-a, AHw. 664; 983; Emesal: e_4 <a, AHw. 664; 983;
sıyırmak, çekmek, kazımak, silmek	šalāpum	gid_2, AHw. 1145;
-sız	balum	da-nu-me-a, AHw. 100-101, CAD B 70-71; SAİL 75; lugal-da-nu-me-a "kralsız", SDb. 2000, § 62, 2 na-an-na, AHw. 100; lugal-da-nu-me-a "kralsız" SDb. 2000, § 40, 9 f; za-e-da-nu-me-a "sensiz"; e-ne-ne-da-nam-me-a "onlarsız, onlar olmaksızın", a-ne_2-da-nu-me-a "Onunla olmaksızın, onsuz", RTC 19 III 3 ; ^{d}nanše-da-nu-me-a "Nanše'siz", VS 14, 80 I 4; BIN 8, 354 I 4;
sızdırmak, damlamak, kaçırmak		ta-ta-$ḫab_2$, ta-ḫab,
sızı, acı, zıpkın, olta, bir tür hastalık		$diḫ_2$,
sızı, sancı, acı	karurtu ša barbarum	muššagana,
sızlamak, ağlamak, inlemek	damāmum	še … $ša_4$, Emesal: še … $ša_4$ < $še_8$-$še_8$,
sızlamak, ağrımak	nâqum	gagim, AHw. 744
sızlamak, taramak, ayırmak		bar_2,

Türkçe	Akadca	Sümerce
sızlamak, yakınmak, feryat etmek **sızlamak, yakınmak, feryat etmek**	abālum nasāsum	a-ba-al, AHw 3; ad ... $ša_4$, AHw. 753; $girid_2$,
sızlanma, mırıldanma, düşünce		za,
sızmak, damlamak, ıslatmak		šu-ta-$ḫab_2$... du_{11},
sipsi, düdük, kaval		$^{ĝeš}dim_3$-dim_3, $^{gi}saĝ$-ku_5-d),
sicil memuru	zazzakkum	dub-sar-zag-ga, ka-ki (-k),
sicim, deri sicim, şerit, kordon		$^{kuš}saĝ$-$keš_2$ e,
sicim, file, ip, urgan, halat, tel	qûm nirrum eblum	gu AHw. 924; CAD Q 285-286; nir, MAD 3, 193; $eš_2$,
sidik torbası		elamku$š_2$,
sifon	nanšûm	ĝeš-il_2-la_2, MSL 6, 33, 314; AHw. 731;
sigara içmek, tütsülemek,	sabāṭum	sar,
siğil, yumru, şiş, ben, doğum lekesi	umṣatum šullum	samag, $samag_2$,
sihir, büyü	upšašûm kišpum	$niĝ_2$-ak-a, SAİL 97; AHw. 1425; $uš_{11}$, AHw. 491;
sihir, büyü, büyücülük	kišpum	$niĝ_2$-ak, $niĝ_2$-ak-ak AHw. 491;
sihirbaz, çapkın erkek, büyücü	naršindûm	lu_2-e_{11}-de_3, AfO 18, 84, 269;
sihirbaz, büyücü	(w)āšipum kagugallum kaššaptum	išib, ka-gu_3-$ĝal_2$, AHw. 423; lu_2-inim-inim-ma, AHw. 463;
silah	kakkum	^{ĝeš}tukul; AHw. 422; CAD K 50; ^{d}nin-gir_2-su lugal-^{ĝeš}tukul (a)-ke_4 "Tanrı Ningirsu, silahların kıralı, " Gud. St. B VIII 49-50; ^{ĝeš}tukul-ki-ag_2-a-ni "Sevgili silahını", PBS 15, 46, 11 a_2-me_3, AHw. 422; an-kar_2, enkar/en-kar_2, ug_2, sar_2-$ĝal_2$, SL 249; $šita_2$/$šita_4$, AHw. 422; $šita_6$ (KAK. GIŠ), ĝeš-a-ma-ru,

Türkçe	Akadca	Sümerce
		kutsal bir silah "sar_2-gaz", sar_2-ur_3,
silah deposu, cephanelik		e_2-en-kar_2,
silah kabı	mekkûm	ĝeš-e_2-ma_2, AHw. 642;
silah, metal ayna, metal tas, çanak	mušālum	$zabar_3$,
silah, sopa, değnek, baston	kakkum	gug_6; u_3-du_{11}, u_2-tu-ug,
silah/kama kılıfı	kalbanatum	ze_2-na,
silahtar		nam-$šita_4$,
silindir mühür	kunukkum	$^{na}{}_4$kišib,
silkmek, sarsılmak	našāpum nesûm	bul
silmek	tarāšum	uru_{12}, šu …uru_{12} mu-bi šu-uru_{12}-de_3 "adını silmek için", Gud. St. B IX 13, mu-bi šu-uru_{12}-de_3 ĝeštu$_3$ ḫe$_2$-em-ši-tum_2 "Onun adını silmeye özen gösterilsin!", Gud. St. B IX 13-14; bur_2, MSL 14, 501, 177; AHw. 1381;
silmek, ovmak, ovalamak		$šeš_4$,
silmek, kayıttan düşmek	šaqûm	zi (-d), BİN 8, 385, 10;
silmek, temizlemek	našārum	be_4, be_6, AHw. 759;
silmek, yok etmek, temizlemek		šu …su-ub
sima, görünüm, yüz	būnum	du_3 SAİL 230; AHw. 138;
simge, sembol, amblem	šamšatum šurinnum	sa-am-sa-tum, ^{ĝeš}šu-nir
simit, kete, pasta, börek, katmer	rapīqum	rapiku, AHw. 956;
Sin		^{d}Su-en_6
sindirmek, karalamak, kazımak	karāṣum nakāsum	tuk_5 (İM. KAD_3),
sine, meme, göğüs, bağır	irtum tulûm	gaba AHw. 386-387; CAD I/J 183; nam-lu_2-ulu_3-zu gu_2-zu gaba-zu ḫe$_2$-$guru_3$ "İnsanlığını/gururunu, omzunu, göğsünü yükseltmelisin!", JCS 25, 17; ubur/ $ubur_2$, u_2-bi-ur,
sinek	zubbum	nim, MSL 8/2, 33, 304; AHw. 1535;
sinek		kara sinek "nim-saḫar-ra", TSL 105, 1-2;

Türkçe	Akadca	Sümerce
sinek, küçük sinek, karasinek	baqqum	nu, nim-saḫar-ra, SL 205;
sinir	matnum	sa, MSL 3, 142, 185; AHw. 633;
sinirlenmek lanetlemek, titremek	arārum	ur_4, AHw. 65;
sinirli, güçlü, kuvvetli		lu_2-nam-tag-ga,
sinirsel/büyülü işlem, yöntem	upšašûm	ni_3-dim_2-dim_2-ma,
sinyal, cevap, yanıt		ĝiskim,
sinyal, ışık	amrûm	am-ru, am-ra/amra,
sinyal, uyarı	ṣaddum	i-ki-mar,
siper, barınak, dam, çatı, yuva	ḫīšum kumāṣum qinnum	gud_3
siper, bodrum, oyuk, kiler	kalakkum	tul_2,
siper, büyük ağ, ağıl	kutmum andullum palgum	dul, AHw. 518; ISL 118; an-dul_3, AHw. 50; CAD A /2, 114; pa_5, AHw. 55;
siper, çatı, dam, sığınak, barınak	ṣululum	sumur,
siper, deriden yapılmış kalkan	tukšum kabābum	^{kuš}du-uk-si-um, ga/ka-ba-bu-um, AHw. 414; gur_{21}-$ša_3$-ba-tuku, ur_2, ^{kuš}ka-ba-bu-um, AHw. 414;
sipsi, saz, kamış		gi-ru-uš,
Sirius, yıldız türü		^{mul}gag-si-sa_2
sirke	šiqqum billatum	al-us_2-sa, SAİL 98; AHw. 1248; dida, SAİL 214; AHw. 125; ĝeštin-KA, SL 98;
sirke, ekşi üzüm	ṭābātum	ĝeštin-bil-la_2AHw. 1376;
sirpençe, çıban	kurārum	gig-peš,
sis, bulut, duman	imbarum	$muru_9$, SAİL 399; AHw. 375; bar-šeĝ$_3$,
sisli, dumanlı, duman, sis		bir_2/bir_4,
sitel, dikili taş	narûm	na-ru, AHw. 748;
sitem, şikayet, yakınma, suçlama		i-si-iš, SL 117;
sitrin, bir taş türü		$^{na}{}_4$e-gi-zag-ga,
sivilce, çıban	bubu'tum	u-bu-bu-ul, u_3-bu-bu-ul u_4-bu-bu-ul, AHw. 135,
sivilce, nişan, ben	umṣatum	samag, SAİL 138; AHw. 1418;

Türkçe	Akadca	Sümerce
sivilce, yara	kurārum	gir-gig, SAİL 46;
sivri	zuqtum	ḫub$_2$-sar, MSL 12, 161, 103; AHw. 1514;
sivri, keskin	eddum zaqtum	sir$_5$ al-kin-a,
sivri/keskin kamış		gi-gag,
sivri/keskin olmak	edēdum	ad$_5$, AHw. 185;
sivrilmek	nabāṭum	saĝ ...mu$_2$
sivrilmek, inceltmek, eğmek		ba-an-gi$_4$
sivriltmek, bilemek		u$_3$-sar/sa-ar ...ak, u$_4$-sar ...ak, u$_3$-sa-ar ...ak, u$_3$-sar,
sivriltmek, çekinmek	našārum	pi,
sivrisinek, küçük sinek, kara sinek	baqqum zaqqitum	nu, num-zu$_2$, MSL 8/2, 47, 12; AHw. 1514; num-tur-saḫar-ra, AHw. 105;
siyah	ṣalmum	ge$_6$, SAİL 427; AHw. 1078; gi$_6$/gi$_{25}$, AHw. 1078; CAD Ṣ 77; sipa-u$_8$-gi$_6$-gi$_6$ "Siyah kuzulu koyunların çobanı, RTC 14 IV 1;
siyah alçı	agargarītum	a-ĝar-ĝar-itu$_4$ SAİL 579; AHw. 15;
siyah benek, leke, yama	ṣulmum	gig$_2$ /gi$_6$ CT 28, 28, 5; AHw. 1110;
siyah güherçile	kutpûm	an-zah-ge$_6$ MSL 7, 138, 294; AHw. 518;
siyah olmak	ṣalāmum	gig$_2$, SAİL 427; AHw. 1076
siyah, gece, karanlık	ṣalmum	gig, AHw. 613; CAD M/1, 291;
siyah, siyah olmak	ṣalmum salāmum	gi$_6$-gi$_6$, AHw. 1078; CAD Ṣ 77;
siyahlaşmak, siyah, siyah olmak	ṣalāmum	ge$_6$, SAİL 427; AHw. 1076 gi$_6$/gi$_{25}$, SAİL 427; AHw. 1076
siz	attunu/attina	za-e-en-ze$_2$-en; za-e-me-en-ze$_2$-en, zu-ne-ne
soba, ocak, fırın	tinūrum utūnum	ti-nuru, im-šu-rin-na, SAİL 399; AHw. 1360; ^{dug}ni$_3$-tab, udun, AHw. 1445;
sofra altı		^{kuš}gid$_2$-da
soğan	šūmum	sum, AHw. 1275; CAD Š/3, 284; Dilmun soğanı "sum-dilmun", küçük soğan "sum-us$_2$" iri soğan "sum-gu$_4$ sum-tu-lu$_2$, kaba soğan "sum-gaz", kırmızı soğan "^{sar}sum-ḫuš-a", MSL 10, 105, 230; AHw. 1529;

Türkçe	Akadca	Sümerce
	zimzimmum	küçük tatlı soğan "sum-sa$_6$-tur-tur", DP 403 II 7; soyulmuş soğan "sum-ki", tatlı soğan "sum-sa$_6$, AWL 81; soğan türleri "sum-ĝešimmar", sum-saĝ$_9$, sum-gam-gam,
soğan demeti/bağı		sa-sum,
soğan fidanı		sum-ĝar$_4$,
soğan tarlası		ki-sum-ma, AWL 83;
soğan tohumu		numun-sum-gaz,
soğan üretimi	šuḫatinnūm	za-ḫa-tin^{sar}, SAİL 586; AHw. 1261;
soğan ya da sarımsak ekimi		tud-sum,
soğan/ sarımsak tarlası	šikin šumim	ki-šum$_2$-ma^{sar},
soğancı		lu$_2$-sar,
soğon, kızıl soğan		sum-ḫuš
soğuk	takṣâtum kaṣûm kuṣṣum	ḫalba$_2$/ḫalba$_6$, ḫalpi AHw. 1308; ten še$_4$, še$_7$, MSL 7, 79, 72; SAİL 103; AHw. 459; niĝ$_2$-sed/ šed$_4$, en-te-na, AHw. 516;
soğuk olmak, soğumak		te-na,
soğuk yer, alan, bölge		ki-bad-ra$_2$,
soğuk, ayaz, buz	mammûm	mammi$_2$,
soğuk, ilgisiz, belirsiz (olmak)	nesûm; rêqum	sud,
soğuk, Kış	kuṣṣûm	eš$_{13}$
soğuk, soğuk olmak	kaṣûm	še$_4$/še$_7$ (-d), AHw. 459; CAD K 269;
soğukkanlı		niĝ$_2$-ša$_3$-te,
soğukluk, soğuk	šarbum	im-šeg$_3$-ĝa$_2$, CT 18, 23 e 30;
soğumak, soğuk, soğuk olmak	kāṣûm; kuṣum kuṣṣum	sed sed$_4$ sed$_6$,
soğutmak, serinletmek		ša$_3$-šed$_7$,
soğutmak, yatışmak, soğumak		ni$_2$ te-en,
sohbet etmek, seslenmek	šasûm	gu$_3$,
sokak çocuğu		tul$_2$-ta-pa$_2$-da,
sokak, yol, cadde, meydan	sūqum	e-sir$_2$, e-sir$_2$-ra "yolda"; AHw. 1061; CAD S 400;

Türkçe	Akadca	Sümerce
	usukkum	$uzug_3$, AHw. 1439; $tilla_2$, $tilla_2$ nam-ba-e-gub-bu-de_3-en "Sen meydanda durmamalısın!", BE 31, 51, 29;
sokarık (=ekinin ilk durumu, yeşil kısmı), ekinin ilk bölümü		še-$niĝ_2$-tur-tur,
sokma, ısırma	siḫiltum	te, MSL 9, 78, 102/5; AHw. 1040;
sokmak, acıtmak, acımak, yanmak		$diḫ_2$, sa-sa,
soku		$^{ĝeš}gur_8$-u_6,
sol, sol taraf	šumēlum	ga-bu/$gabu_2$, AHw. 1271; SKI 275; gab_2, gab_2-bu $gubu_3$, SL 89; a_2-gub_3-bu, a_2-gub_3-bu/a_2-gub_3-$gubu_3$, SAİL 88; CAD /3, 267; AHw. 1271; gub_3/$gubu_3$, AfO 13, 46 II 7; AHw. 1271; zi-da $gubu_3$-na pirig i_3-nu_2-nu_2 "Sağında ve solunda aslanlar yatıyor. " Gud. Sl. A IV 19;
solucan	išqippum	mar-gal, CT 19, 3 II 10; AHw. 398;
soluk, gırtlak, boğaz	napištum rigmum	zi-pa-$aĝ_2$; gu-mur,
soluk, nefes, burun deliği	napīšum	pa …ag_2
solumak, yaşamak, nefes almak	napāšum	zi pa-an,
solumak, aydınlatmak, sevindirmek	napāḫum	kar_2-kar_2
solumak, esmek, üflemek	edēpum	dib, AHw. 186;
solumak, nefes almak, parlamak	napāšum napāḫum	pa …ag_2, $peš_4$ kar_2
solungaç		kun-ka_3-an, zur-za-ar,
somun, dürüm	kamānum	gidešta,
somurtmak, korkutmak		igi … ḫuš,
son	qītum	til-la, SAİL 69; AHw. 924; CT 19, 5 III 13;
son vermek, bırakmak	naparkûm	$muš_3$ tum_2,
son, sonra, sonunda, arkasında	warki	eĝer, AHw. 1468; CAD A/2, 278; eger-bi "Onun

Türkçe	Akadca	Sümerce
son, sonra, sonunda, arkasında		sonu", Gud. Sl. B XXIV 12; e-ne sipa-bi-gin$_7$ eger-bi ḫe$_2$-em-us$_2$-e "O, çobanı gibi onun arkasından takip ediyor". TSL 10, 1; diĝir-ra-ni ^{d}nin-ĝeš/giz-zi-da eger-be$_2$ ib$_2$-us$_2$ "Tanrısına, Ningizzida'ya o sonunda yaklaştı." Gud. St. G II 10;
sona ermek		muš ..... tum$_2$,
sona yaklaşmak, ilerlemek		ĝiri$_3$ ...bad,
Sonbahar	ḫarpūm	nim, SAİL 433; GKT 59 c; AHw. 326;
sonra	(w)arka uppulum	a-ga ...ta a-ga-zu-ta "senden sonra", egir, SAİL 209; še-sig, SAİL 592; AHw. 1425; u$_4$-mi-da-da-ri, MSL 4, 58, 786; AHw. 1409; eger ...ak-ta 2 udu-siki nigin$_3$-mud sipa-udu-siki-ka-da eger-udu-ur$_5$-ra-ta na ba-da-ri "2 yük koyunu Niginmud'un, yün koyunları çobanın yanında, koyunlar kırkıldıktan sonra öldü. " VS 14, 111 I 1- II 1 ; eger-itu-siki-ba-ta e-na-ta-ĝar "Yün dağıtımıayından sonra o onu ona teslim etti". VS 14, 149 II 2-3 ; šu-niĝin$_2$ 5 udu-nita eger-kurum$_2$-ma-ta udu-siki-še$_3$ ba-dab "Toplam 5 koç sayımdan sonra yün koyunu olarak ayrıldı. " Nik. 155 IV 1-4,
sonra		-ta, Zaman belirteci olarak, ba-gara$_2$ e$_2$-i$_7$-gibil-la$_2$-a-e im-ti-a-ta "O Bagara'yı,
sonra		yeni kanal kıyısındaki evi tamamladıktan sonra", Gud. Sl. A II 7 ; a i$_3$-tu$_5$-ta "O yıkandıktan sonra", BIN 8, 371, 12 ; aya-ĝu$_{10}$ ^{d}en-lil$_2$-le u$_4$-aš-a mu-tu-de$_3$-en-na-ta "Babam Enlil beni bir gün içinde yarattıktan sonra", TSL 3, 22 ;
sonra		-u$_3$ bağlam ön eki, diri-u$_4$-bi-da-ka e$_2$-šu-si$_3$-ga-bi u$_3$-mu-daĝal u$_4$-ul-še$_3$ nam-ti-ĝu$_{10}$-še$_3$ ḫu-mu-du$_3$ "Ešusiga tapınağını eskiden olduğu gibi genişlettikten sonra, yaşamım için ben onu gerçekten sonsuza dek yaptım". YOS 1, 31, 37-41; u$_3$-mu-dim$_2$ .... Ul-še$_3$ mu-ni-gub "Onu hazırladıktan sonra, ben (onu) oraya sonsuza kadar yerleştirdim". YOS 9, 31, 26,

Türkçe	Akadca	Sümerce
sonra, arkasından	warki/warka warkatum	eĝer, SAİL 209; AHw. 1467; a-ga...$še_3$, eĝer ...ak-ta, u_4...ak-ta, SDb. 2000, § 39, 10, 1;
sonra, -den sonra		-a-ta; a i_3-tu_5-ta "yıkadıktan sonra", BIN 8, 371, 12;
sonra, den sonra, -e rağmen	arkatum	eĝir, eĝir$_4$/eĝir$_5$, eĝir$_6$
sonra, sonradan	ullîš	gu_2-e-a,
sonra, -den beri		u_4.. a-ta, a-$ša_3$ .... u_4-ul-la-ta šub-ba maš-zi ba-ra-$ĝal_2$-la "Uzun zamandan beri nadasa bırakılan tarlada gerçek ürün yoktu. " UET 1, 137 IV
sonra, -den beri		5-7 ; u_4-ul-li-a-ta ba-du_3-a-ba ba-sun "Uzun zamandan beri onun yapısı eskidi". UET 1, 123, 32-33 ; u_4-ul-li-a-ta numun-i-a-ta "Çok eskiden beri, başlangıçtan bu yana", Gud. St. B VIII 27-28;
sonradan, daha sonra		u_4-gi_6-da-da-ri, a-ga-bi-$še_3$,
sonsuz/ebedi	dārûm	da-ri/ri_2, AHw. 164; CAD D 115;
sonsuza dek, devamlı, sürekli		ul-$še_3$, da-re_2-$eš_2$
sonsuza kadar		u_4-su_3-ra_2-$še_3$ u_4-su_3-ra_2-$še_3$ mu-$ĝu_{10}$ $ḫe_2$-em-mi-sar "Sonsuza kadar adımı yazdırdım". UET 1, 140, 39-40; da-re_2-eš, SDb. 2000, § 49, 1; zah_2-bi, u_4-ul-$še_3$ YOS 1, 31, 40; ul-$še_3$ SKI 177; da-ri_2-$še_3$, SDb. 2000, § 48, 1;
sonsuzluk		u_4-su_3-ra_2,
sonuca varmak, belirlemek		$ša_3$ ...de_6
sonuç, karar, hüküm	purussûm	$eš_5$-bar, ka-aš,
sonuçlandırmak, bitirmek	bukannam šūtuqum	ĝeš-$gana_2$ ...bala, ĝeš-bala,
sonuçlandırmak, sonuca bağlamak	gamārum	til, AHw. 276; inim-bi in-til "Konu tamamlandı". BIN 8, 158, 40;
sopa altına koymak		ĝidru-$še_3$.. nu_2,
sopa, değnek, kalın sopa, çomak	mašgašum nappašum	ĝeš-gaz ga-šim-bu, AHw. 739;

Türkçe	Akadca	Sümerce
		gazinbu, gu_4-zi-in-bu, ga-zi-in-bu, AHw. 739; ^{ĝeš}ĝidru/girdi, SL 99;
	ušparum ḫaṭṭum	^{ĝeš}uš-bar, AHw. 1441; ^{ĝeš}pa, CAD H 153; ^{ĝeš}šu-kin, SKI 70;
sopası, tokmak, baston,	pukkum	^{ĝeš}ellag,
sorguçlu, tepeli olmak	garābum	guz,
sorguya çekmek	eṣērum	murgu/$murgu_2$, ĝeš ….. ḫur, bar-tam.. ak, SL 31;
sorguya çekmek, kazanmak	eṣērum	ĝeš-ḫur, AHw. 252;
sormak	ša'ālum	tar, HSAO 1, 107; NG 3, 108; aš ….. tar ISL 116; en_3…tar,
sormak, talep etmek, rica etmek	šâlum	en_3.. tar, SL 62; aš-tar Emesal: en-tar, en_3-tar,
sormak, yerine getirmek	ša'ālum	en_3 … tar Gud. St. B VII 41; E II 18;
soru son eki	-mê/ -mî	e-še MSL 4, 52, 457; AHw. 650;
sorumlu, sorumlu olmak		i-dab_5, SL 117;
sorumlu/görevli yazıcı		dub-sar-mar-sa,
sorumluluk, güven, itimat, emanet		$niĝ_2$-ĝiskim-til_3,
sorumluluk, mesuliyet	napṭarum	ga-an-du_8,
sorun, kavga, savaş, çarpışma	anantum qablum ṣāltum	$erin_2$-ḫuš, ĝeš-ĝeš-la_2, SL 104, sad_2/sad_3, $sabad_2$/$sabad_3$ AHw. 888; du_{14}
sorun, kaygı, endişe, kaygılanmak		$ša_3$-zaraḫ,
sorun, mücadele, kavga, savaş	qablum	sad_2/sad_3, $sabad_2$/$sabad_3$ AHw. 888;
sorun, önem	amatum	e-ne-e$ĝ_3$ Emesal
sorunlu olmak	ašāšum	ir,
soruşturmaya neden olmak		en_3-bi-tar-re,
sosyal/toplumsal sınıf		mi-ik-tum,
soy, nesil, sülale	nišūtum	im-ri-ga, MSL 5, 17, 119; AHw. 798; mud; a,
soy, nesil, sülale	zērum	numun, AHw. 1521; CAD Z 89;
soy, ürün, döl	nannābum	li-li-a, AHw. 731;
soyguncu, eşkiya, hırsız	ekēmum	$gaba_2$-kar,

Türkçe	Akadca	Sümerce
soyguncu, yağmacı, çapulcu	leqûm	lu_2-la-ga, lu_2-KID_2,
soylu, asilzade, asil		gir_{15}/gi_7-nun,
soylu, asil, hakimiyet, karanlık		nam-nun,
soyluluk, asillik		nam-nun,
soymak, boşaltmak, çıkarmak	šaḫāṭum	tug_2 ...sig_9
soymak, çalmak, zorla almak		gid, sa-gaz ... ak, SL 296;
soymak, çıkarmak		gur_5 ... bur_2, SL 94;
soymak, soyunmak	salāqum erûm	zil, sug_4,
soymak, tıraş olmak, kesmek	gullubum	umbin ...tar
soymak, uzatmak, çıkarmak	šalāḫum	gi-šul-ḫi, AHw. 1142;
soymak, yolmak, kesip devirmek		gu_2-gur_5 ...du_{11}/e
soytarı, hokkabaz	mubabbilum	$^{lu}{}_2ug_3$-laḫ$_4$-laḫ$_4$-e, AHw. 665;
soyunmak, soymak	nakāsum šaḫāṭum	$guruš_3$/$guruš_4$, gu_2-gur_5 ...du_{11}/e tug_2 sig_9,
soyut isimler (nam-)		nam-ab-ba "ihtiyarlık", StP 10, 1 V33; 2 V 52; nam-ašgab "dericilik", StP 10, 1 III 10; 2 V 69; nam-ašlag "çamaşırcılık", StP 10, 1 IV 15; diĝir nam-diĝir "tanrılık", Gud. Sl. A VIII 11; nam-dub-sar "katipcilik", StP 10, 1 III 10; 2 V 7; nam-lugal "krallık", Gud. Sl. A II 4; StP 10, 1 V 19; nam-lugal-kalam-ma-ni-$še_3$
soyut isimler (nam-)		"Sümer ülkesinin krallığı için, " JCS 19, 106; mu-nam-lugal-la du-ri-$še_3$ ḫe$_2$-em-mi-ĝal$_2$ "Krallığın adını sonsuza kadar var etsin!", CT 1, 45, 25-2 nam-nagar "doğramacılık", StP 10, 2 V 65; nam-nun "prenslik", Gud. Sl. A I 26; X 16; simug nam-simug "demircilik", StP 10, 1, III 10; nam-sipa "çobancılık", StP 10, 1 V 19; 2 V 9; nam-ur-saĝ "kahramanlık", Gud. St. B II 18; D II 9; nam-du_{10} "iyilik", nam-du_{10}-ga ma-an-sum "O iyiliği bana verdi". StP 10, 1 IV 7;

Türkçe	Akadca	Sümerce
soyut isimler ($niĝ_2$-/ni_3-)		$niĝ_2$-$erim_2$ "kötülük", Gud. St. B VII 36; $niĝ_2$-$erim_2$ $niĝ_2$-a-zi kalam-ma mi-ni-in-ĝar-ra "Kötülüğü ve kini Sümer ülkesine koyan (=dolduran (adam)" SRB 7, 7; ni_3-du_{10} "iyilik", ni_3-daĝal "genişlik", ni_3-gi-na "doğruluk", UET 1, 120 VI 6; StP 10, 2 V 26 ni_3-sa_6-ga "güzellik", UET 1, 137 V 39 ; ni_3-gig-ga "kötülük", YOS 9, 31, 6 ; ni_3-gal "büyüklük", Gud. Sl. A I 13; ni-lul-la "yanlışlık", UET 1, 140, 11; ni_3-maḫ "yükseklik", UVB 1, 53, ni_3-ba "hediyelik eşya,
		hediye", Gud. Sl. A VI 26; ni_3-si-sa_2 "doğruluk, adalet", UET 1, 1 110, 2
söğüt ağacı	ḫilēpum ildakkum	kim_3, $^{ĝeš}kim_3$/gim_7, AHw. 345; SAİL 371 $ildag_2$, AHw. 371;
söğüt ağacı, sepetçi söğüdü	merītum ḫilēpum šakkullum	u_2-ku_2/u_2-ki-ri-a, AHw. 646; kim_3, $^{ĝeš}kim_3$/gim_7, AHw. 345; SAİL 371; $^{ĝeš}ša_3$-kal, MSL 5, 92, 5; SAİL 384; AHw. 1141;
söğüt, servi, kavak	šurmēnum	^{ĝeš}šu-ur_2-min, ^{ĝeš}šur-min_3, SAİL 101; AHw. 1284; šurmen, $šurmen_2$ (EREN. ŠU. ME),
söğütlük	namûm ušallum	a-dam, a-ri-a, AHw. 729; SAİL 579; u_2-sal, MSL 13, 193, 258; AHw. 1440;
sökmek, çekmek		suḫ,
sökmek, silmek, koparmak	nasāḫum	deg_x (RI)
sökülmüş, kopuk, yırtık	nasḫum	zi (-g), SAİL 84; AHw. 753;
söküp çıkarmak	parāqum	ku_5/kud, AHw. 829;
söndürmek		izi ... te-en te-en
söndürmek, kireç söndürmek		tu-lu,
söndürmek, yok etmek, tüketmek	belûm	ten,
sövmek, ant içmek, küfretmek	tamûm	nam-NE. RU ku_5 (-d), nam ... ku_5/kud

Türkçe	Akadca	Sümerce
söylemek, konuşmak	qabûm	du_{11} (-g), AHw. 889; CAD Q 18; ugula-$ĝu_{10}$-uš u_3-na-du_{11}-ga-am_3 ugu-zu-uš du-u_3 mu-e-du_{11} Öğretmenime söyledikten sonra huzuruna gelmemi sen (bana) söyledin". SEM 70, 9-10;
söylemek, konuşmak	dabābum	ga-na du_{11}-ma-ab_2 "Haydi onu bana söyle!", BE 31, 51, 21; ma-a-du_{11} "Sen onu bana söyledin. " Nu-da-ba-e i_3-na-du_{11} "Ben (onu) seninle paylaşmayacağım, dedi o". SR 100, 2-3; ga-ra-ab-du_{11}-du_{11} "Ben sana (her şeyi) söylemek istiyorum". BE 31, 51, 20; lugal-$ĝu_{10}$ $ĝa_2$-a-ra ma-an-du_{11} "Kralım bana söyledi". St. P 10, 2 I 17; e, di, SAİL 15; AHw. 146; da-ba, AHw. 888; du_{11} (-g) Emesal: de_3, e-ne.. du_{11}/e, Emesal: e-ne ... ma,
söylemek, konuşmak, görüşmek	atwûm	e, du_{11} (-g)
söylenmek, parlamak	ṣabārum	$zagga_2$,
söylenti, dedikodu, ifade, konuşma	qibītum	du_{11}-ga/dug_4-ga,
söyleşmek, sohbet etmek	adārum	inim ...bala
söylev, nutuk, hitabe, söz, ifade	atwûm qībum	da-me, AHw. 88; du_{11}-ga, AHw. 920; CAD Q 244;
söz değiştirmek, yalan atmak		inim ... kur_2
söz dinlemek, anlaşmak	magārum	še, $geštu_2$...ĝar,
söz dinlemek, sadakat göstermek		inim-ma ... tuš, SL 129;
söz verme, anlaşma		du_{11}/dug_4-ga zi-da, SL 49;
söz vermek, çağırmak, konuşmak		gu_3/inim ... tum_2, inim ... ba, inim ... sum, inim im-ma-sum-mu (=im-ma-sum-e) "O ona söz veriyor. " Gud. St. B VII 23;
söz vermek, haber vermek		i_3-ĝar, SL 118
söz, ifade, konuşma	tēltum	i-bi-lu, AHw. 1345;
söz, kelime	awātum qibītum amatum egrrum	inim, AHw. 89; CAD A/229; du_{11}-ga, AHw. 920; CAD Q 244; e-ne-em_3, ISL 63; ES 91; i_5-ĝar, AHw. 189;

Türkçe	Akadca	Sümerce
sözleşme	iškārum kiṣrum	a_2-ĝeš-ĝar$_3$-ra, SL 10; AHw. 395; ka-kešda, AHw. 488;
sözleşme yapmak		inim ... kešda
sözleşme, kira, düğme, düğüm	kiṣrum	ka-kešda, AHw. 488; SAİL 15, 152;
sözleşmeyi bozma, sözden dönme		inim-bur$_2$-ra, SL 128;
sözlük, konu, kelime, sorun, önem	amatum	enim, AHw. 89; CAD A/229;
sözü geçmek, yetkili olmak	takālum	ner ...ĝal$_2$, AHw. 1304;
sözünden dönmek, yanıt vermek	maḫārum	inim/gu$_3$ ... gi$_4$
sperm, tohum, kaynak, köken, döl	zibbatum zibītum	zi-ba-tum^{sar}, AHw. 1524;
sperma, tohum, çekirdek, tane	numunnum	numun, AHw. 803;
su	mû	a, SAİL 79; AHw. 664; a-du$_{10}$-ga "tatlı su", PSD A/1, 3; ku$_6$-a-du$_{10}$-ga "tatlı su balığı", DP 27 II 1 a-ku$_3$ "kutsal su", a-kum$_2$ "sıcak su", a-kum$_2$ "sıcak su", a-mun$_4$-na "tuzlu su", a-sikil "temiz su", PSD A/1, 13; a-silim "şifalı su", a-še$_4$/še$_{17}$ "soğuk su", a-še$_4$/še$_{17}$ "soğuk su" ^{dug}a-na$_8$/nag "su küpü", AHw. 50; AWL 540; kutsal su "a-ku$_3$", PSD
su	egumûm	A/1, 12; serin/soğuk su "a-šed$_{12}$", sıcak su "a-kum$_2$", dug-a-kum$_2$ "sıcak su kabı" RTC 307 III 1 a-kum$_2$ a-še$_4$ "sıcak ve soğuk su", TCL 16, 74, 9; UM 5, 148, 23; AHw. 191; SL 4; soğuk su "a-še$_4$/še$_{17}$", ša$_3$-^{d}en-lil$_2$-la$_2$-ke$_4$ a-še$_{17}$ im-še$_{17}$-e-ne "Enlil'in kalbini onlar soğuk su ile serinletiyorlar". Tuzlu su "a-še-ĝen$_2$", a-mun$_4$-na; šu-ku$_6$-a-mun$_4$ (-na) "tuzlu su balıkçısı", BIN 8, 361 I 5; tatlı su "a-du$_{10}$-ga", SL 2; temiz su "a-sikil", PSD A/1, 13; temiz/berrak su "a-sig$_9$, a-sig$_9$/a-si-ig-ga"
su yelkeni		^{ĝeš}uḫ$_2$
su altında bırakmak, batırmak		ara, a-ra

Türkçe	Akadca	Sümerce
su altında kalmak	raḫāṣum	a-ĝa$_2$-ĝa$_2$, AHw. 942; a-ĝar-ra,
su altında kalmak		a-ta …ĝar/ĝa$_2$-ĝa$_2$
su aygırı		dim$_3$-šaḫ$_2$,
su bardağı	lummum	^{dug}lum, SL 164;
su bardağı su bardağı		^{dug}lum$_3$;
su baskını, sel, tufan	riḫṣum nīlum	ĝiri$_3$-bal, ra (-g) la$_6$,
su baskınına uğramış tarla		gana$_2$-na$_8$-du$_{11}$-ga,
su basmak		ra, SAİL 328;
su bendi, gölet	kālûm	bad$_3$-diĝir, CT 12, 41 III 45; AHw. 429;
su kabı, büyük su teknesi		a-sig$_{10}$-ga,
su birikintisi, küçük gölet, memba		nag-bu,
su borusu, künk	naṣṣabum	eš$_3$-tum$_3$, CT 16, 11 b III 21; AHw. 757;
su çekmek	ḫabûm	du-bu-ul, AHw. 309;
su deposu, sarnıç, gölet		a-niĝin$_2$
su doldurmak		a …. si SDP A/1, 11;
su dökmek, sulamak	naqûm tarāpum	šu$_2$, ISL 63; a …de$_2$, a …il$_2$, še-er, MSL 13, 180, 15; AHw. 1325;
su içmek		a …na$_8$ PSD A/1, 20;
su işleri müdürü, sucu	gugallum	^{lu}$_2$gu$_2$-gal, AHw. 295;
su kanalı	rāṭum	šita$_3$, MSL 2, 130, 7; SAİL 83; AHw. 963; eg$_2$-pa$_5$ (-r), SL 59
su kanalı, boru, düdük, baca, kalıp	ammatum	kuš$_3$, ^{ĝeš}mu-gu$_2$
su kaplumbağası	raqqum ḫaḫḫum šeleppûm	ba-al-gi/gi$_4$, ba-al-gu$_7$ AHw. 958; uḫ, šeg$_{12}$-ba, ni$_3$-bun$_2$-na^{ku}$_6$,
su kenarında oturmak		a-da … tuš, ThSLa 2;
su köpüğü	ḫurḫummat mê	imḫur$_2$, imḫur$_3$, imḫur$_4$
su küpü	anaqqum	^{dug}a-na$_8$, AHw. 50;
su mermeri	gunugallum ašnugallum	^{na4}gu$_2$-nu$_{11}$-gal, AHw. 293, ^{na4}ĝešnu-gal; AHw. 82;

Türkçe	Akadca	Sümerce
su saati	dibdibbum	^{ĝeš}dib-dib,
su samuru	tarpašum	^{d}nin-kilim-bar, MSL 8/2, 23, 201; AHw. 1331; ur-a,
su taşımak		a … tum$_2$/de$_6$, PSD A/1, 11;
su torbası		ummu,
su yolu, çay, dere, nehir yatağı	miṭirtum	zubi
suaygırı, timsah, ayı	dabûm	dam-šaḫ, AHw. 148;
sucu, saki	šāqûm	saĝ-ĝu$_2$-ne, AHw. 1182; bi-lul, SAİL 214; AHw. 1179,
sucu, saki	dālûm	^{lu}$_2$a-bal, SAİL 579; AHw. 155; a-da-gub-ba ThSLa 2; ^{lu}$_2$ab-la$_2$ AHw. 155; sagi-gal "başında su taşıyan kişi",
sucuk, salamura	muddulum	sul$_2$, su-la$_2$(-a), AHw. 666;
suç	ennettum	aĝ$_2$-gig-ga, AHw. 219;
suç işlemek, kötülük yapmak		igi-ḫul … dim$_2$, SL 122,
suç, borç, günah	arnum	nam-d/tag, AHw. 70; CAD A/2, 294; silig$_3$, AHw. 70; šilig$_4$, AHw. 70;
suçlama, iftira, yakınma	tazzimtum	i-utu,
suçlamak, itham etmek		kara$_2$, SL 135;
suçlu, yanlış, taklit, hileli	sarrum	lu$_2$-IM,
suçluluk, kabahat		nam-tag/tag$_2$,
sulama	šiqītum risittum	de$_2$, MSL 3, 136, 89; AHw. 1248; sun$_2$-a-sur-ra, RA 17, 28, 4; AHw. 988;
sulama aygıtı		nam-nu-tar-re,
sulama bölgesi/alanı, mahalle	nagûm	niĝin$_5$, MSL 2, 129, 62; YOS 1, 53, 215; AHw. 712;
sulama işçiliği		nam-ku$_3$-ĝal$_2$,
sulama işi		ka-ma-an,
sulama kanalı		pa$_5$-kur$_5$,
sulama sistemi		id$_2$-a-dug, SL 120;
sulamak	šaqû ša eqlim rahāṣum rasānum	a…de$_2$, a-du$_{11}$/e, bereketli, bol yağışlı yıl, sel, taşkın, tufan, taze, yeni, temiz, günlük, taze, AWL 381; ku$_6$-a-de$_2$ "taze balık", VS 14, 158 I 4; a-ĝar/ĝa$_2$-ĝa$_2$, AHw. 942; a-ta … e$_{11}$, a-ta …ĝar/ĝa$_2$-ĝa$_2$ tu$_5$, UM 2/2, 51, 17; AHw. 959 su$_3$ (-d) SAİL 373; AHw.

Türkçe	Akadca	Sümerce
sulamak	salāḫum šaqûm	1013; na_6, AHw. 1188; CAD Š/2, 15; na_8, AHw. 1181; CAD Š/2, 15; igi-pirig-$ĝa_2$-ka kaš ḫu-mu-na-na_8-na_8 "Aslanın önünde sen ona birayı içirmelisin!", St. P 10, 1 II 11; na_8-na_8-de_3 e_2-gal-la ba-de_6 "İçmek için o (onu) sarayda teslim aldı". VS 14, 211 II 1-3; $ša_3$-uru-ka-ke_4 e-na_8 O (onu) şehrin içinde/ortasında içti". VS 14, 75 II 5-6;
sulamak, içmek, su vermek		na_8/nag,
sulamak, su dökmek	etērum	a...de_2 AWL 381, ISL 18; $kaš_3$ ...sur
sulu bölge, ıslak/nemli tarla	ruṭibtum	ki-du-ru/$duru_5$ AHw. 997;
sumak		$^{u}{}_2$li-la-an-gi_4, ^{ĝeš}la-la-an-gi_4; ^{ĝeš}šu-dib-ba, an-d/tah-šum;
Sümer		ki-en-gi/$ĝir_{15}$, SL 138;
Sümer ülkesi	mātum	ke-en-gi (-r), SGL 1, 51; ISL 39; am-gin_7 ke-en-gi-ra ba-ni-ib_2-$guru_3$ "Yabani bir boğa gibi Sümer ülkesinde (boynuzları) yukarı kaldırıyor". SGL 1, 14, 71; u_4 ni_3-si-sa_2 ke-en-gi ki-uri-a i-ni-in-ĝar-ra-a $ša_3$-uriki-ma-ka mu-na-du_3 "Adaleti, Sümer ve Akad ülkesine yerleştirdiği zaman, Ur'un merkezinde o (onu) ona/onun için yaptı". UET 1, 106, 24-28 u_4 ni_3-si-sa_2 ke-en-gi ki-uri-a mu-ni-ĝar- ra-a
Sümer ülkesi		"Ben adaleti Sümer ve Akad ülkesinde yerleştirdiğim zaman, " UET 1, 295, 14-16; lugal-ke-en-gi ki-uri-me-en "Sümer ve Akad kralı benim. " YOS 9, 68, 6; UET 1, 140, 26; kalam, nam-maḫ (a)-ni kalam-e $ḫe_2$-zu-zu "Onun yüceliğini (=büyüklüğünü) Sümer ülkesi tanısın!" Gud. St. B IX 29-30,
Sümerce	šumerum	eme-ke-en-gi-ra, SAİL 32; AHw. 1271; eme-gi/eme-gi_7, eme-$ĝir_{15}$ AHw. 1271;
sunak, kamış masa	guḫšûm	^{gi}guḫšu, SAİL 568; AHw. 296;
sunma, takdim, tanıtım		te-er-zum,
sunmak, arz etmek, teslim etmek	elēḫum	gu_2 ...ĝar, AHw. 197; CAD E 79; su_{13},

Türkçe	Akadca	Sümerce
sunmak, önermek, vermek	kanāšum	gu_2-ĝeš …ĝar, rig_{12} (PA. TUG. DU),
sunmak, yazılı olarak bildirmek		dub-bi.. bala,
sur, duvar	igārum dūrum	ba-ar/ba_9-ar_2 Emesal: e_2-ĝar_8, AHw. 366; e_5-ĝar, SL 58; bad_3, AHw. 178; CAD D 192;
surat asmak, somurtmak		saĝ-ki … gid_2,
surat, görünüm, yüz, çehre, bakım	zīmum	$muš_2$, su,
suret, simge, sembol	miḫiṣtum	ge_3; ge_{14}/ge_{15}; ge_{22}/ge_{23},
susam	šamaššammūm	še geš-i_3, AHw. 1155; še-i_3-ĝeš, u_2-sar-ra,
susam çiftçisi		engar-ĝeš-i_3,
susam küspesi	kupsum	du_8/duḫ-še-ĝeš-i_3, SAİL 167; AHw. 509;
susam yağı	šamaššammum	še-ĝeš-i_3, NG 3, 162; AHw. 1155; i_3-ĝeš, SL 118;
susamak, arzu etmek	ṣamûm	gu_2-bar, MSL 13, 231, 375; AHw. 1081;
susamak, susuzluk	laplaptum	emma, $emma_2$, $immen_2$-ti,
suskun, sessiz	šitpûm	du_7 nu-du_{11}-ga, SL 209;
susma	qūlum	me, MSL 2, 129, 21; AHw. 927;
susmak, birleştirmek, dikkat etmek	qâlum	me … ĝar, AHw. 895;
susmak, sessiz olmak		si-ig,
susmak, susturmak **susmak, susturmak**	šārum	si-si-ig, SL 230; si …. ig SKI 125, 8;
susmak, susturmak, sakinleştirmek	šênum	sig_9, SL 232;
susturmak, bastırmak		bar… ḫuĝ, bar… ḫun,
susuz alan, çorak, tarla		na_8- ĝa_2,
susuz, kuru, hararetli, susamak	ṣamûm; ṣūmum	immen, $immen_2$, AHw. 1081; imma, AHw. 1081;
susuz/verimsiz alan, tarla, bölge	nābalum	barim,
susuzluk, arzu, susamak, ihtiras	ṣamûm; ṣūmum	enmen/$enmen_2$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
susuzluk, susama, hararet	ṣamûm; ṣūmum	$emma_2$,
susuzluk, susama, hararet, arzu, istek	laplaptum	imminte,
suya batırmak, ıslatmak	maḫāḫum	dir, SAİL 123; AHw. 577;
suya gitmek		$a\text{-}še_3$ ... ĝen, SL 3;
suya karıştırmak	marāsum	da_9,
suyolu, boru		$a\text{-}su_3\text{-}ra_2$
suyu kesmek		a ..... ku_5 PSD A/1, 11;
sükunet, huzur, barış, dostluk		$ka\text{-}teš_2$
sümbül, hind sümbülü		$^u{}_2$ḫirin/ḫirim, SL113;
sümük, salya, hamur, balgam	ḫaḫḫum ušultum	$uḫ_2$, $uḫ_3$ lagab, MSL 7, 106, 509; AHw. 1443;
sünger	katarrum	ka-tar,
sünger, mantar, köpük	kamūnum	$^u{}_2$gamun, SAİL 171, 465; AHw. 434 uzu-dir, SAİL 171, 465; AHw. 434; aḫḫur, $aḫḫur_2$/$aḫḫur_3$
süpürge	mullilum	$sanga_4$, SAİL 320; AHw. 670; ša-šu-ru-um,
süpürge otu, funda		^{ĝi}lam-di, lam-di-re, ^{ĝeš}lam-re, $lam\text{-}sa_2\text{-}re$
süpürme	mūšarum	sar,
süpürmek, germek, uzatmak	kasûm	sa ... la_2
sürahi, çömlek, kap, kavanoz, testi	karpatum	dug, SAİL 309; AHw. 449-450; 1 dug kas-gi_6 "1 testi siyah bira", DP 32 VII 5; 10 dug la_2 4 $sila_3$ i_3-nun $e_2\text{-}ni_3\text{-}ga\text{-}ta$ $e\text{-}ta\text{-}e_{11}$ 4 dug i_3-nun $sipa\text{-}uzu_3\text{-}ke_4\text{-}ne$ $i_3\text{-}de_2$ (=$i_3\text{-}de_2\text{-}eš_2$) "10 testi'den 4 tas eksik yağı o kilerden çıkardı. 4 testi yağı keçi çobanları hazırladılar".
sürahi, testi, kutu	kûtum	$emeraḫ/emeraḫ_x$ (UD. SA. B_2), $^{na}{}_4$algames
süratli	riksum	dim
süre, belirlenmiş, tayin edilmiş gün	adannum adānum	$u_4\text{-}du_{11}\text{-}ga$ AHw. 10;
süre, sürekli	dāritum	gil-sa, AHw. 164;
sürekli (olmak), tesis etmek	kânum; kīnum	ge-en,
sürekli vurmak, çarpmak		rag,
sürekli yenileme		$ki\text{-}gibil\text{-}la_2$,
sürekli yenilemek		$mu_3\text{-}mu_3$, SL 179;

Türkçe	Akadca	Sümerce
sürekli, daima, devamlı	ginûm kayyāniš	diš, SAİL 480, AHw. 289, saĝ-uš, SAİL 115; AHw. 420;
sürekli, dayanıklı		ge-en-ge-en, St. P 10, 223;
sürekli, devamlı	santakkum sattakkum	santak santak$_2$, santak$_3$ santak$_4$, AHw. 1023; ul,
sürekli, inatçı, devamlı, sonsuzluk		niĝ$_2$-u$_4$-da-ri$_2$
sürekli, sağlam, dayanıklı olmak		su$_3$-ud-aĝ$_2$,
sürekli, sonsuz	dārûm	da-ri$_2$ AHw. 164; CAD D 115; SKI 107
sürekli, sonsuza dek, devamlı	 dārum dāritum	su$_3$-ra$_2$, ul-še$_3$, da/du-ri, AHw. 164; CAD D 115; gil-sa, AHw. 164;
sürekli/devamlı (olmak)	kânum; kīnum	gi-na, gi-in,
sürekli/devamlı yapmak		gi$_{16}$-sa.. aka,
sürgü	tapannum maškakātum	^{ĝeš}da-pa (-n), 1 ^{ĝeš}dam-apin 4 ^{ĝeš}da-pa … en-ig-gal nu/la$_3$-banda sanga-e$_2$-gal-ra mu-na-ta-ĝar "1 ökçe ve 4 sürgüyü Eniggal, müfettiş ona teslim etti". VS 14, 28 I 1-2; 1 ^{ĝeš}dam-apin 4 ^{ĝeš}da-pa sanga-e$_2$-gala$_8$-ra (=sanga-e$_2$-gal-ak-ra) e- na-ta-ĝar "Bir ökçe ve dört sürgüyü o oradan sarayın rahibine teslim etti. " VS 14, 28 I 1-2; ^{ĝeš}ĝušur; ĝeš-dala,
sürgü geçirmek, tırmıklamak	šakākum	ĝeš-ur$_3$
sürgü, cıvata	rešûm	^{urudu}niĝ$_2$-dim$_2$-gul,
sürgü, kapak		urudu-gur$_{10}$-tur,
sürgü, kapı mandalı	mēdelum naprakum	^{ĝeš}suḫub$_5$ suḫub$_3$/suḫub$_4$
sürgü, kol demiri, engel çubuğu	mušelûm	bar-da,
sürgü, metal kapı mandalı		^{urudu}gag-a-ra-ab,
sürgü, takoz	nukušûm	^{ĝeš}nu-kuš$_2$-u$_3$, SAİL 75; AHw. 803; ^{munus}nu-kuš$_2$-u$_3$, "dul", SAİL 75, AHw. 38; CAD A/1, 362;
sürgü, tapan, döven	gisappum	ĝeš-bad-ra$_2$, AHw. 291;

Türkçe	Akadca	Sümerce
sürgü oku		$^{ĝeš}a_2$-da-pa (-n),
sürgü, tırmık	maškakātum naspanum	^{ĝeš}ĝušur, ĝeš-ur$_3$-ur$_3$, AHw. 754;
sürgüleme, ekim sonrası işlem		numun-na-si$_3$-ga,
sürgülemek, tırmıklamak	šakākum	ĝeš.. ur$_3$, AHw. 1134;
sürgülemek, kapamak	edēlum	tab, SAİL 124; AHw. 185;
sürgün	māmītum	saĝ-ba, AHw. 599;
sürgün, filiz, büyüme, gelişme, bitki		mu$_2$-a,
sürgün, filiz, dal, kök	niplum, ziqpum	ligima, AHw. 792; ^{ĝeš}kid-da, peš-banda$_3$-zi, ^{ĝeš}še-du$_3$-a, ^{ĝeš}peš-tur-zi,
sürgün, sap, filiz, tomurcuk, ürün	isimûm; per'um	isimu$_2$/isimu$_3$, AHw. 856; isim$_2$, SL 130;
sürme		šem-bi-zi-da, SL 256;
sürmek (tarla)	erēšum	uru$_4$, AHw. 238;
sürmek, ovmak, ovalamak, sürtmek	eqûm	gun$_3$, SAİL 307. AHw. 232, mar, CT 12, 9 IV 17; AHw. 232; naĝa ...dub$_2$,
sürmek, ovmak, ovuşturmak	kadādum mašāšum	ur$_5$, AHw. 419; šu ...su-ub, šu ... saĝ$_{11}$, šu ...sa$_2$; šu ...saga$_{11}$, šu ...si-ka$_4$, šu-su-ub ...ak,
sürmek, yarmak, çizmek		tug$_3$ ...sig$_9$,
sürmek/zaman	lazāzum	zal (-zal), SAİL 231; AHw. 542;
sürtmek, emmek, ovmak, ovalamak	naṣābum	su-ub,
sürü	ṣēnum	u$_8$-du-ḫa; AHw. 1090;
sürü, yığın, küme, öbek	nakmum	niĝ$_2$-lu$_2$-ur$_{14}$,
sürücü	dārûm	da-ri/ri$_2$,
sürücü, süvari haberci, ulak, kurye	rākibum	ra$_2$ NG 3, 151;
sürücü, taşıtları kullanan kişi		gab$_2$-kas$_4$,
sürüklemek	edēlum	ur$_3$,
sürüklemek, esmek, üflemek	edēpum	bu$_5$
sürüklemek, gemi ile yol almak		ma$_2$ ... gid$_2$
sürüklemek, gitmek, birikmek	alākum	diri (-g)
sürüklemek, uçurmak	edēpum	kab$_2$ AHw. 186;

Türkçe	Akadca	Sümerce
sürünmek	ḫalālum	dib, MSL 2, 129, 4; AHw. 309; sur, ni_2-bi-a muš-gim/gin$_7$ mu-un-sur-sur-re-e-ne "Siz kolayca yılan gibi sürünüyorsunuz". CT 16, 34, 213;
sürünmek, ağırdan almak	šabāṭum	uru_{12},
sürünmek, yuvarlanmak	qarārum	kir_3, kušum...tag,
süs eşyası, takı	zadimmum	za_2-dim_2-ma, ISL 5;
süs, süsleme, dekor		še-er-ga-an, še-er-ḫa-an,
süs, takı, ziynet	usmûm simtum nabiḫum	$ḫe_2$-du_7, AHw. 1438; ISL 7; te, SKI 70; te, me-te, na-bi_2-ḫu-um, SL 184;
süsleme, abartma, renklendirme		nam-še-er-ka-an,
süsleme, dekor, donatım, süs	wasmum	$ḫe_2$-du_7, CAD A/2, 337; me-te-ĝal$_2$-saĝ-gi_6-ga, te, AHw. 1474; ISL 7; ša-ra-ḫum,
süslemek	rakāsum	du_7; e_2-ninnu siki-ke-en-gi-ra_2-na ḫi-li mu-ni ib_2 du_7-du_7 "Eninnu'yu, Sümer ülkesinin tuğlasını/yapısını o bütün güzelliklerle süsledi" Gud. Sl. A XXI 25, aĝa$_3$ ... bar,
süslemek		šu-tag ... du_{11}, ISL 97; Gud. St. F III 3-5 temen-bi ..... šu-tag ba-ni-du_{11} "O (onun) temelini süsledi". Gud. St. F III 3-5; kušum (-ki) ...tag, kušum (-ki) ...tag
süslemek, ayarlamak, budamak		gu_2-gur_5-ru-uš ...du_{11} ki-iz,
süslemek, dokumak, dokunmak		da_6, šu-tag ... du_{11},
süslemek, parlatmak		rin_2,
süslü, süslü olmak, süslenmek	šerkûm	$še_3$-er-gu, AHw. 1216;
süsmek, boynuzlamak, tepelemek		si-gu_3 ...rah_2/ra
süt	šizbum kisimmum	ga, SAİL 214; AHw. 1253; bakımlı/safkan inek sütü "ga-ab_2-ku_3-ga", besili inek sütü "ga-ab_2-sig_7-ga", ekşi süt "kisim, $kisim_7$", ki-si-im-ma, saf/yağlı süt "ga-arḫuš-a", temiz/saf süt "ga-ku_3",

Türkçe	Akadca	Sümerce
süt anne	mušēniqtum	eme_2/eme_2-ga-gu_7, eme_2-ga-la_2, AHw. 682; emeda-ga-la_2, um-me-$ĝa_2$-la, CT 18, 38 a IV 12;
süt emen, sütten kesilmemiş (çocuk)		ga-sub-ba, SL 70;
süt kabı, şişe		zurzub-ga,
süt köpüğü	ḫurḫummat šizbi	$imḫur_2$, $imḫur_3$, $imḫur_4$
süt sağmak	zanānum	šur, sur, sur_8,
süt testisi, testi, sürahi		šakar,
süt, kesilmiş/mayalanmış süt		ga-i_3-ti-ir-da, ga-ki-tir-da,
sütçü	nāš šizbum	ga-gur_3-ru, ga-il_2/ila_2, lu_2-ga,
süthane, süt sağılan kulübe		e_2-ubur, SL 58;
sütleğen	šizbānum	ga-a-nu, SAİL 319, AHw. 1253 $ĝir_3$-mu_2-a, ĝisal-en^{sar}, gu_3-i_3-ra, ga-ki-tir,
sütleğen, kekik, ada çayı, kuşburnu	nikiptum	ligidba,
sütun, kolon, direk, düğüm, budak	riksum	dim, dim_3
sütü kesmek, kesilmek, pıhtılaşmak	zīmum	$muš_3$,
süvari	rākibum	ra_2-gaba, NG 3, 151;
süzgeç, elek, kalbur	nappûm šassûrum	zansur, AHw. 740;
süzmek	mazûm	kaš ...sur, $eš_2$ ... $raḫ_2$ a-ta ... e_{11}
süzmek, elemek	šaḫālum/napûm	sim, SAİL 79; AHw. 1128, 742;
süzülmek, kaymak, kaçmak	ubārum	gir_5/$giri_5$,

Ş ş

Türkçe	Akadca	Sümerce
şafak	kaṣâtum	ge_6-sa_2-a, SAİL 427; 538 kin-nim, SAİL 427; 538
şafak vakti, günün erken saatlerinde		u_4-tur-ra,
şahane, görkemli bir şekilde		maḫ-bi-$še_3$, SL 168; SDb. 2000, § 49, 4;
şahin	surdum	sur_2-du_3, AHw. 1062; TSL 74, 1-5;
şahit, tanık	šībum mukinnum	ab, saĝ-an-tug, AS 16, 36, 22; AHw. 670; lu_2-inim, lu_2-inim-ma, AHw. 1228; lu_2-inim-ma, lu_2-ki-inim-ma,
şahsen, kişisel olarak		ni_2-te,
şaka, latife, alay, oyun, eğlence	namūtum	ar_2-re, CT 19, 1 V 7; ; AHw. 730;
şakacı, eğlendirici oyuncu, şenlik		sah_4,
şakacı, soytarı, maskara		zu_2-bir_9-bir_9-re,
şakak	nakkaptum	saĝ-ki, , SAİL 115; AHw. 722;
şakımak, şarkı söylemek, ötmek	lapātum	du_{12}
şakacı, maskara, soytarı	aluzinnum	alan-zu,
şal, atkı	utuplum	u_2-tup-lu, AHw. 1446;
şalgam	laptum	lu-sar^{sar} , lu-$ub_2{}^{sar}$, lu-$^{ub}{}_2$sar, AHw. 537; lu^{sar}; u_2-šumunda,
şamar, darbe, tokat	meḫṣum	umaḫ, MSL 2, 128, 17; AHw. 641; sig_3/ra, SAİL 295; 328;
şamar, tokat, darbe, işaret	miḫiṣtum	gu/gu_3-sum, SAİL 15; AHw. 651
şamata, feryat, yaygara, gürültü	ikkillum	aššа$_2$, ašta
şan, şöhret, şeref	egerrum	inim-ĝar AHw. 189; CAD E 43;

Türkçe	Akadca	Sümerce
	šalammatum	kuš-še, me-te, SKI 70 Anm. 312; UET 1, 110, 8; me-te-e_2-ke_4 (=me-te-e_2-ak-e) "Tapınağın şerefine", YOS 1, 35, 29 i_5-ĝar, SAİL 15;
şansızlık, kötülük, talihsizlik		nam-ḫul,
şansızlık, zorluk, güçlük, sıkıntı		ni_3-dib-dib,
şanssız (olmak)		$šu_2$-uš-ru
şanssızlık sıkıntı, zorluk, güçlük		Emesal: na-im_2-di-bi-dib<ni_3-dib-dib,
şantaj, sıkma, baskı	ṣaḫtum	šur, šur-ra, SAİL 101;
şapka, fes, baş örtüsü, türban	zerqūtum paršigum kubšum	$^{tug}{}_2$bar-si-sig, AHw. 1520; ^{tug}bar-si, AHw. 836; saĝ-sig-ga, $^{tug}{}_2$saĝ-šu, $^{tug}{}_2$sagšu SAİL 419; AHw. 497;
şaplak atmak, tokatlamak		ḫaš$_2$-tibir$_2$ …raḫ, ḫaš$_2$ …raḫ$_2$
şapşal, aptal, salak		ĝagla-suḫ$_3$,
şarap	karānum kurunum	ĝeštin, AHw. 446-447; CAD K 202; kurun-na, SAİL 14; AHw. 513; kırmızı şarap "kurun$_2$", SKI 206 Anm. 122; CAD K 579; Emesal: mu-tin "şarap",
şarap deposu		e_2-kurun$_2$,
şarkı bestelemek		$šir_3$ … ĝar
şarkı ile çınlamak		$šir_3$-re-eš . . du_{11}/e,
şarkı söylemek	zamārum zarāqum	en_3 ….. tum$_2$, AHw. 1297; AWL 123; sir_3, AHw. 1508; li, SL 157, su_{13} (BU),
şarkı türkü, işaret, sinyal, yanıt		ĝiskim,
şarkı, türkü	uddi elippim adapum alālum, ellum ittum; nabnītum	ad, lordluk şarkısı "$šir_3$-ranam-en-na", a-da-ab ThSLa 2; AHw. 11; il-lu, ad-$ša_4$ e-el-lu/lum, AHw. 34; i_3-la-lum, i_3-lu-lam-ma, il-la-lum, ulutim, uludin, uludin$_2$

Türkçe	Akadca	Sümerce
şarkı/türkü söylemek	zamārum	du_{12} ^{geš}al-ĝar-ku_3 -^{d}en-ki-ka ni_2-ba mu-un-na-du_{12} "Enki'nin kutsal Algar'ını onun için o kendiliğinden çalıyor. " SL 103 $šir_3$ ... a$ĝa_2$ AHw. 1508; en-du, en_3-tum_2, $šir_3$, AHw. 1508;
şarkıcı, ozan	kalûm	gala/$gala_{10}$, AHw. 427; CAD K 91, gala lu_2-1-$še_3$ ninda-durun-durun-na-2-ta šu ba-ti "92 şarkıcıdan her biri 2 yufkayı teslim aldı". VS 14, 66 I 6-7; lu_2-ad-da, lu_2-$šir_3$-ra,
şart koşmak		šu-daĝal ...du_{11}/e,
şart koşmak, saklamak, vermek		$ĝa_2$-ar/ĝar, zi-$ša_3$ ... $ĝal_2$,
şarta bağlamak, askıya almak	šuqallulum	sur_3 ($ERIN_2$), sur_5
şartıyla, e kadar, -inceye kadar		en-na ... a,
şartıyla, yeter ki, ne zamana kadar	adi surri	en_3-tukum-$še_3$
şaşırtmak, karıştırmak, dolaştırmak	ešûm šagāšum	$suḫ_2$, SAİL 569. šu-$suḫ_3$-a . . . du_{11}/e, kaz_8, AHw. 1126;
şaşırtmak, sallamak, sallanmak	nâšum	tu-ku, $tuku_4$, SAİL 515,
şaşkın olmak	kârum; šittum	u_3-di/di_5,
şebeke, ağ, file, tuzak	šukuttum	sa, 248 sa ku_6-ḫi-a e_2-kišal$_2$-la-ta i_3-de_6 "248 çeşitli ağ balığını o Ekišal'den getirdi. " DP 329 I 1-3; sa-al-$ḫub_2$,
şebeke, kanal	mišlānūm	^{dug}maš e_4,
şebeke, tuzak, file, ağ		^{kuš}sa-ab,
şef	waqlum	ugula, AHw. 1456; CAD A/1, 379;
şef kaptan		ma-lah_4-gal,
şef çamaşırcı		azlaggal$_x$ (GAL. GİŠ. TUG_2. TE. A. DU) azlaggal$_x$ (GAL. GİŠ. TUG_2. TE. A. DU),
şef demirci, demirci ustası		saĝĝa-simug,
şef garson		muḫaldim-gal, šagia$_x$-maḫ,
şef haberci		niĝirgal$_x$ (GAL. DUN_3),

Türkçe	Akadca	Sümerce
şef mimar		šidimgal$_x$ (GAL. DİM$_2$),
şef, büyük başkan		ensi$_5$ (PA. TE. Sİ, GAR),
şef, patron, polis, başkan, amir	gallûm	gal$_5$-la$_2$, gal$_5$-gal,
şef, sarayda görevli memur	šangûm šabrûm	saĝa$_8$, saĝa$_8$-maḫ, šabra$_2$,
şeffaf, elmas, parlak		su$_3$-aĝa$_2$,
şefkat, iyilik, merhamet		ša$_3$-ki-aĝa$_2$,
şefkatli, bereketli, tombul, bol	šamḫum	lu$_2$-al-buluĝ$_3$-ĝa$_2$, AHw. 1156;
şefkatli, merhametli	tīrānūm	ša$_3$-niĝin, SAİL 384; AHw. 1361;
şehir	ālum	uru/iri, AHw. 39; CAD A/1, 379; AWL 39; ISL 88; uru-saĝ "başşehir", NG 3, 154; uru-ni ki-lagaš^{ki}-e
şehir		... u$_4$ mu-de$_3$-ni-ib$_2$-zal-e "Şehri, Lagaš bölgesi günlerini (huzur içinde) geçiriyor". Gud. Sl. A XIX 1- 2; za-e uru-zu eridu^{ki} ki-be$_2$ ḫa-an-ni-ib$_2$-gi$_4$ "Sen şehrini, Eridu'yu gerçekten tamir ettin". St. P 10, 2 VI 67; uru-še$_3$ i$_3$-du-e (=i$_3$-du-en) "Ben şehre gidiyorum. " Gud. Sl. A III 18 nu-du$_7$-zu (=ni$_3$-du$_7$-zu) uru-na (=uru-ani-a) "Şehrinde ne gerekli olduğunu o biliyor". Gud. Sl. A III 2; eri/eri$_{11}$, uru$_{11}$, AHw. 39; Emesal: iri, iri^{ki} < uru$_2$ AHw. 39;
şehir beyi, yönetici, amir	iššakkum	ensi$_2$/en$_5$-si, ensi$_4$ (-k) (GAR. PA. TE. Sİ), AHw. 398; CAD I/J 262; ensi$_2$-lagaš (a)^{ki} "Lagaš şehir beyi"; ensi$_2$-ra "şehir beyine", ensi$_2$-aš-e ^{d}nin-gir$_2$-su-ra nu-na-du$_3$ "Hiçbir şehir beyi Ningursu'ya (onu) yapmadı". Gud. St. B VII 1-3; ensi$_2$ e$_2$-gal-la amar-šu-a bi$_2$-gi$_4$-a ur-dumu-zi ... e-na-sum Şehir beyi, sarayda danalar teslim edildiği zaman (onları) Ur-dumuzi'ye verdi". VS 14, 51 II 3-III 3; gu$_3$-de$_2$-a ensi$_2$-lagaš (a)^{ki}-ke$_4$ (=lagaš-ak-e) e$_2$-^{uru}gir$_2$-su^{ki}-ka-ni mu-na-du$_3$ "Gudea, Lagaš şehir beyi Girsu'daki

Türkçe	Akadca	Sümerce
şehir beyi, yönetici, amir		tapınağını ona yaptı". Gud. Sl. A I 5-9; ama-ensi$_2$-ka [=ama-ensi$_2$ (k)-ak] "Şehir beyinin annesi, " VS 14, 164 IV 3; ensi$_2$-gal "şef/büyük başkan, vali, amir, patron", en$_5$-si, Emesal: u$_3$-mu-un-si < ensi$_2$ (-k), AHw. 398;
şehir beyliği, hükümdarlık		nam-ensi$_2$,
şehir bölgesi		ki-uru, SL 142;
şehir duvarı, çevre duvarı		bad$_3$-niĝin,
şehir kapısı	abullum	a-bul-la, ka$_2$-gal, AHw. 8; CAD A/1, 82;
şehir merkezi		uru-ša$_3$-ga, SL 302; ša$_3$-uru ,
şehir/ihtiyar meclisi		ab-ba-uru,
şehir beyleri için özel içecek		na$_8$-ensi$_2$-ka,
şehit, düşme	maqtum	lu$_2$-gurud-da; AfO 19, 65, 15; AHw. 608;
şehvet, arzu, istek		a$_2$-numun-na, SL 11;
şehvetli, seksi		niĝ$_2$-ḫi-li,
şehzade, prens, beyefendi		nam$_2$,
şeker kamışı		gi-dug$_2$-ga, u$_2$-lal$_3$,
şekerli, tatlı		ku$_7$-ku$_7$-da,
şekil vermek, dikmek	patāqum	ru$_2$, AHw. 847; kisal-e$_2$-ninnu-ka mu-na-ni-ru$_2$ "Eninnu tapınağının avlusuna o onu dikti". Gud. St. B VI 11-12;
şekil, durum, biçim endam	nidimdimmûm padattum	^{urudu}niĝ$_2$-dim$_2$-dim$_2$, e$_2$-ĝar$_8$, ZA 43, 242, 227; AHw. 808;
şemsiye, çatal, çardak, dam	ṣulūlum	dul$_3$, AHw. 1111; AfO 11, 357, 17;
şemsiye, gölge, gölgelik	andullum ṣillum	an-dul$_3$, AHw. 50; CAD A/2, 114-115 gissu, SAİL 296; AHw. 1101;
şemsiye, himaye, siper, gölge	andullum ṣillūlum santappum	an-dul$_2$/dul$_7$, AHw. 50; SAİL 13; AHw. 1102; saĝ-dab, AHw. 1024;
şenlik, düğün, bayram		ul-šar$_2$-ra,
şerbet, şekerli su, bira	dišiptuḫḫum	kašbir, kašbir$_2$ (A. SUD), dida-imgaga, AHw. 173, kaš-du$_{10}$, SL 136;
şeref şan, şöhret		i$_5$-ĝar, SAİL 15; AHw. 189; me-te, SKI 70;
şeref, heyecan, heves	šēdum	šedu, šedu$_2$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
şereflendirmek, onur vermek		ḫum-ḫum,
şerefli, onurlu, görkemli, muhteşem	šarāḫum kadrum kattilum	ĝir$_3$, u$_3$-na, al-sa$_2$-du$_{11}$-dug$_{11}$,
şerefsizlik, sahtekarlık, yalancılık	sartum	niĝ$_2$-lul,
şerit, kırbaç, kamçı		^{kuš}a-si, SL 7;
şerit, bant, düğüm, kayış, atkı, ilmik		saĝ-keš$_2$
şerit, düğme, muska, bağ	ṭurrum	dur, MSL 14, 477, 31; AHw. 1397; SAİL 108,
şerit, kaplamak, üstünü örtmek	ṭamûm	zara$_6$,
şerit, kayış, bant	maṭûm	lal, ^{kuš}da-ba
şerit, kiriş, bağırsak, misina, sinir	errum; pitnum	sa, AHw. 244;
şerit, kordon, sicim, tel	nēbettum	dara$_2$, dara$_4$ AHw. 774; ^{urudu}šu-sar, SL 267;
şerit, kuşak, kayış, bağlamak	šuklulum	šita$_4$
şerit, solucan	mubattirum	uḫ-dur$_2$-ra, MSL 8/2, 31, 272; AHw. 665;
şefkat, merhamet, sevgi, bağırma		muš$_2$-am$_3$,
şey, hepsi	mimma šumšu	ni$_3$ (-g), SKI 179; ni$_3$ a-ra-du$_{11}$-ga-ĝu$_{10}$-še$_3$ "Sana söylediğim şey için", JCS 25, 135; ni$_3$ a-ra-du$_{11}$-ga-ĝu$_{10}$ "Sana söylediğim şey",
şeytan, iblis, cin	masla'um aḫḫāzum utukkum asakkum lilûm alûm	a-la/ala, SAİL 49; 579; dim$_8$, SAİL 150; AHw. 20; u$_2$-du$_{11}$, AHw. 1445; a$_2$-zag$_2$, SAİL 334; AHw. 73; lu$_2$-lil$_2$-la$_2$, SAİL 313; u$_{18}$-lu, AHw. 39;
şeytan, hastalık	asakkum	a$_2$-saĝ$_3$, AHw. 73;
şıllık, fahişe, kaltak	kezretum	^{munus}suḫur-la$_2$, SAİL 403; 468;
şıllık, rahibe	kulmašītum	nu-bar, SAİL 5; CAD K 526; AHw. 504;
şiddet, öfke, hiddet, kuvvet	uzzum	gir$_{10}$, a$_2$-ĝar; a$_2$-nun-gi$_4$-a, a$_2$-sum-ma, SL 12;
şiddet, şiddetli, sert		a$_2$ - zi (-ga),
şiddet/baskı kullanmak		nam-silig . . aka,

Türkçe	Akadca	Sümerce
şiddetle lanet etmek, küfretmek		$aš_2/a_2$-zi-ga … bala,
şiddetli	šigûm nalbubum	er_2, CT 11, 37 b II 9; AHw. 1231; zi, AHw. 724;
şiddetli hareket	ṣenum	$niĝ_2$-a_2-zig_3,
şiddetli dava	rugummûm	gu_3-$ĝal_2$-la, MSL 1, 79, 9; AHw. 993;
şiddetli susuzluk, hararet	šurpītum	emengi,
şiddetli, ateşli, hararetli	ḫimṭētum	$niĝ_2$-izi-la_2,
şiddetli, derinlik		nam-nun,
şiddetli, hiddetli, kuvvetli	šamrum	$šur_2$, MSL 13, 21, 123; AHw. 1158;
şiddetli, kızgın, öfkeli	ezzum uggatum šamrum	dugud, AHw. 270; lipiš-ta, SL 159; Hw. 1403; sumur, $sumur_4$ (KA)
şiddetli, kuvvetli, sağlam, dinamik	īrum	ir_3, SL 129;
şiddetli, önemli, ağır,		Emesal: ze_2-be_2-da <dugud, SL 312;
şiddetli, şiddet, zorbalık		a_2-zi (-ga),
şifoniyer (= deriden yapılmış çamaşır çantası)		kuš-du_3-du_3,
şikayet	tazzimtum	er_2, AHw. 1341;
şikayet etmek, ağlamak	nasāsum šasûm	ad … $ša_4$, AHw. 753; gu_3…ra; še …. . $ša_4$ ISL 20;
şikayet etmek, dava açmak		inim … $ĝa_2$
şikayet etmek, feryat etmek	naqûm	i-lu/li …du_{11} dum-dam … za,
şikayet, matem, yas, çığlık, feryat	tanēḫum eršannašakkum ṣiāḫum; ṣīḫum	a-še-er, a-še-ra/ru, du_9-du_9, ad, ad-$ša_4$, er_2-su_3-a, $giri_{16}$-i-lim, $giri_{16}$-lu, dub_2-di ISL 108; er_2-$ša_3$-na-$ša_4$, MSL 5, 196; AHw. 246; i-si-iš, AHw. 1337; Emesal: a-nir, AHw. 1319; ağıtçı kadın: tigi-di^{munus},
şikayet, sitem, iftira, yakınma	tazzimtum	i-utu,
şikayet, yas, matem, ağıt, ağlama	bikītum dimtum	i-ra, ad-$ša_4$,
şilte, döşek	maḫṣum; šê'um	$^{tug}{}_2$ša-$tuku_2$; $ša_3$-da-ga,
şimdi	inanna	a-da-lam, AHw. 381; a-da-lam an-ra du_{11}-mu- na-ab an-e mu-e-du_8-e "Şimdi An'a

Türkçe	Akadca	Sümerce
		söyle, An beni serbest bırakacak." ThSLa 133; SDb. 2000, § 49, 2; AHw. 381; e-ne-eš, i_3-ne-eš$_2$ i_3-ne$_2$-eš$_2$, SDb. § 49, 2; i-ne-še$_3$, ISL 51; SDb. 2000, § 50, 2; a/i-da-al/lam "hemen, şimdi" i-da-al, i-dal StP 10, 214; SDb. 2000, § 50, 2; i-da-al kar sa$_2$ ba-an-du$_{11}$ " (Gemi) şimdi limana ulaştı." StP 10, 2 I 6;
şimdi de, aynı şekilde, yine de	appūna	an-ga/ĝa$_2$
şimdiden, şimdi	ašarma; inanna	a-da-al; a-da-al-la-bi, PSD A/1, 53; StP 10, 2, 14; SDb. 2000, § 49, 2; AHw. 381; a-da-al unug^{ki}-kul-aba^{ki}-še$_3$ na-ma-ra-an-e$_3$-a "O şimdi Uruk-Kulaba'ya buradan hareket etmemişse (=çıkmamışsa)", St. P 10, 1 V 4,
şimdiye kadar	adi matīma	en$_3$-še$_3$-am$_3$, en$_3$-bi-še$_3$,
şimdiye kadar, ne zamana kadar	adi matīma	en$_3$-še$_3$
şimşek	berqum	gir$_2$, CT 11, 29 I 9; AHw. 122;
şimşek çakmak	balālum barāqum	du$_{10}$ (-g), nim ...gir$_2$, AHw. 106;
şimşek çarpmak, parlamak	mašāḫum	suku$_2$, TU 35 VI 9; AHw. 623;
şimşek, parıltı	namrīrum	ni$_2$-gal, CT 19, 7 b 6; AHw. 728;
şimşir	šimšalû taskarinnum	šim-šal, SAİL 215; ^{ĝeš}šim-šal "şimşir ağacı", kir$_4$-zal, SAİL 15; 536; AHw. 1337 ^{ĝeš}gu$_2$-ne-saĝ, SL 86;
şinik, metal ölçü kabı, okka	sappum	ul, SDb. An. 219; 3 lu$_2$ 1 (ul) 1 (ul) 2 ban$_2$ ugula še-bi 1 2 (ban$_2$) e-ta-e$_{11}$ ašlagme "Üç adama her biri için 1 şinik (arpa), 1 şinik 2 okka başkana. Bunun için (toplam) arpa 1 (kile) dir. 2 okka Etae'ye. Onlar çamaşırcılardır". DP 121 VII 8-11; zabar$_3$, AHw. 1027;
şinik, okka	namaddum kupputtum	gur$_9$, CT 12, 23b I 30; AHw. 725; urudukinda$_2$, ^{ĝeš}ba-ri$_2$-ga; ^{dug}lugud$_2$-da, dugnu-gid$_2$-da, AHw. 509;
şirin, tatlı, sevimli, iyi (olmak)	ṭābum	lal$_3$
şirpençe, kan çıbanı, sivilce	simmum	sim$_6$,
şiş, iğne, çalı, mandal	dalûm; ṣillûm	^{ĝeš}dalla$_2$; ^{kuš}dalla$_2$, ^{ĝeš}dala$_2$; ^{kuš}dala$_2$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
şiş, kabartı, çıban	bubu'tum	bu_2-bu_2-ul , SAİL 381; 455; AHw. 135;
şişe, fincan	nēleb/pum terīqtum laḫannum	^{dug}a-ra-ab, AHw 776; kankal, SAİL 461; ^{dug}la-ḫa-nu-um, la-ḫa-an, MSL 7, 200, 42; SAİL 55; AHw. 527; ^{dug}a-ḫa-an-gid_2-da, SL 154;
şişe, kutu, kap	ḫalziqqum adagurum	^{gi}ḫal-zi-ig, ^{dug}a-ra-zum arasu, ba-ti-um, da-nagar, dub-šen-$dilim_2$, e_2-da, ^{gi}a-da-gir_5, AHw. 9;
şişe, okka	gubārum	gu_2-bar,
şişe, tekne, kap, kavanoz, testi	karpatum	dug, SAİL 309; AHw. 449-450;
şişek/dişi kuzu	parratum	^{udu}bar-munus,
şişirmek, abartmak, büyütmek		dah . . du_{11}
şişirmek, şişmek	nesûm	bun_2,
şişman, çok kalın	kabbarum	kur_4-kur_4-ra, OEC 6, 7, 20; AMT 73, 1, 15;
şişman, tombul, yağlı		gu_2-e_3-gu_2-e_3,
şişman/tombul olmak	edēpum kabārum	bun_2 mur
şişmanlamak, kalın olmak	kabārum	kur_4, BIN 7, 42, 10; AHw. 415;
şişmek, büyümek, çoğalmak	ḫabāṣum	ul, AHw. 303;
şişmek, şişirmek	našāpum nesûm	bu_5, bul CT 35, 3, 34; AHw. 758; bun, bul_4/bul_5
şöhret, şan, itibar, şeref, üstünlük	tanittum egirrûm	a-ar/ar_2, a-ar/ar_2-a-ar_3, a-ar_3, AHw. 1319 inim-ĝar, SAİL 15; AHw. 189; CAD E 43; nam-nir-$ĝal_2$,
şölen yapmak, ziyafet vermek		kaš-de_2 … aka ,
şölen, bayram, ziyafet	isinnum	ezem/ezen, AHw. 388; ĝešbun,
şu		ri, SDb. 2000, § 3, 4, 3,
Şubat/11. ay	šabaṭum	^{iti}ziz_2, SAİL 52; AHw. 1119; ^{iti}pa_4-u_2-e , SL 214
şube, dal, budak, parça, kısım	papallum	tur, CT 12, 4 II 35; AHw. 823;
şurada, orada ve o zaman		ki-ud-ba,
şükran, övgü,	tanittum	ar_2-re (-eš) övgüyle, SDb. 2000, § 49, 2; za_3-mi_2

şükretmek, övmek

Türkçe	Akadca	Sümerce
şükretmek, övmek		ar ... de_6/tum_2,
şükretmek, yükselmek, övmek		i-i, /iyi SL 116;
şüphe etmek, şüphelenmek		eš-ki$\hat{g}_2$,
şüpesiz, elbette,		tukun, SDb. 2000, § 49, 1;

t T

Türkçe	Akadca	Sümerce
tabak, yemek tabağı	ṣirpētum	še-ri-a,
tabaka, katman, sedye	maršum mayyaltum	^{ĝeš}mar-šum, SL 169 niĝ$_2$-ĝar-ra,
tabaka, kutu	nignakkum	ni$_3$-na, SAİL 597; AHw. 787
tabakçı		baḫar$_2$,
taban	artī kīsim šēpītum	a-sal, ĝir$_3$-ti, AMT 2, 5, 4; SAİL 444; AHw. 1214;
taban suyu, tatlı su denizi/gölü	apsûm engurrum	im-gu-ra, AHw. 61;
taban, temel	išdum	dubur,
taban, temel, taşak		dubur$_2$, SL 49;
tabela, ağaç levha, uyarı levhası	iṣṣi narê	^{ĝeš}na-ru$_2$-a, le-um, ŠKI 65, 206;
tabela, etiket	šumûm	im-mu, MSL 7, 102, 457; AHw. 1276;
tabla, sürgü, taht, masa	geštûm	ĝeš-de$_5$,
tablet satırı		mu-šid, SL 177;
tablet, liste, belge	ṭuppum liginnum	dub, saĝ-dub-ba, AHw. 1394; AWL 96; dub-zu sar-ra-ab "tabletini yaz", BE 31, 51, 8; dub-be$_2$ 2-am$_6$ "Bundan 2 tablet vardır". VS 14, 72 X 4; dub-gibil-ĝu$_{10}$ šeš-gal-ĝu$_{10}$ sar-re-da mu-e-du$_{11}$ "Yeni tabletimi/ödevimi büyük kardeşime yazdırmayı sen bana söyledin". BE 31, 51, 25; en-ig-gal nu/la$_3$-banda ... za$_3$ bi$_2$-šu$_4$ ur-^{d}ĝeš-bar-e$_3$ sipa-ra e-na-sum dub-daĝal nu-ĝar "Eniggal, müfettiş (onları) damgaladı. Ur-ĝešbare'ye, çobana o (onları) verdi. Büyük tablete/listeye o onları henüz koymadı/yazmadı". Nik. 182 II 2-III 3; dub-gu$_4$-ĝeš (a)-ka-ta nu-ta-zi "İş öküzleri listesinden o (onları) henüz

Türkçe	Akadca	Sümerce
tablet, liste, belge	ibrûm	çıkarmadı". VS 14, 58 III 1-2; alıştırma tableti "^{im}li-gi$_4$-in", geçersiz tablet "im-nu-ĝal$_2$", SL 126, kayıtlı tablet "ša$_3$-dub-didli", küçük tablet "im-šu/im-šu$_2$" SL 126, mühürlü tablet "kišib-ib$_2$-ra", AHw. 364;
tablet, toprak, çamur, balçık	ṭuppum	im, AHw. 1394; NG 3, 122; im-ĝar-ra, mu-sar-ra, mu-sar-ra-bi šu ib$_2$-ta-ab$_2$-uru$_{12}$-a "Kim onun tabletini kazırsa, " Gud. St. B VIII 8-9;
tablet, kitabe	muš/sarûm	mu-sar, mu-sar-ra AHw. 681; lu$_2$ ...mu-sar-ra-bi šu ib$_2$-ta-ab-uru$_{12}$-a "Kim onun kitabesini silerse", Gud. St. B VIII 8-9; mu-sar-ra-ba mu-ni b-ib$_2$-sar-re-a "Kim adını tablet üzerine yazarsa", AfO 24, 47-50, 33;
tablet, yazı tahtası	lē'um	^{ĝeš}le-u$_5$-um, SAİL 6; 59; AHw. 546;
tabletin bir bölümü/yarısı	mišlum	niĝ$_2$-sur-ra,
tabu, yasak	asakkum	azag/azag$_2$, AHw. 73;
tabur, bölük, alay	ṣābum ummānum	erin$_2$, SAİL 393;
tabure	gištappum	^{ĝeš}ĝiri$_3$-gub,
tabure, sandalye, koltuk	kussûm	^{ĝeš}aš-ti/te, SAİL 3; AHw. 515;
tabut, sandık, tabut, kasa	kiskirrum	dur$_2$, MSL 2, 150, 9; AHw. 486;
taciz, küfür, incitme, aşağılama	pīštum	in, AHw. 869;
taç, çelenk, taht	agûm	aga, men$_4$, AHw. 16; saĝ-men, a-ge$_9$, SAİL 347; MSL 2, 149, 9; AHw. 16; a-gi-a, AHw. 16; ISL 48, men, AHw. 16-17; CAD A/1, 153; görkemli taç "men-dalla", SL 174;
taç, yırtıp çkarmak, koparmak	ipqum	suḫ,
tadını çıkarmak, tartışmak	amātum	inim ...šar$_2$-šar$_2$
tahıl ambarı	qarītum sarrum	e$_2$-saĝ; i$_3$-du$_8$-guru$_7$, zar, YOS 1, 53, 69; AHw. 1030;
tahıl, bubat	abaḫšinnum	ḫa-ba-zi (-in), ḫa-ba-zi-il, AHw. 2;
tahıl, kabuksuz/öğütülmüş tahıl	mundum	niĝ$_2$-ar$_3$-ra,
tahıl, tane		ezin$_2$,
tahliye etmek, açmak, kazmak	šaḫāṭum ḫasāsum	tug$_2$ ...sig$_9$ na deg$_x$ (RI),

Türkçe	Akadca	Sümerce
tahmin etmek, akılda tutmak		$ša_3$...dab,
tahmin, borçlanma, hasılat, takdir	melqētum	šu-ti-a; AHw. 643,
tahmin, kehanet		i_3-gid_2,
tahribat yapmak, cezalandırmak	la'ābum	dih, CT 17, 29, 10; AHw. 521
tahribat, kaçma	arbütum	kar-tum, YOS 10, 33 V 25; SAİL 376;
tahribat, yıkım, salgın, yaygın		nam-gilim,
tahrik etmek, uyandırmak	dalāḫum	lu,
tahrip edilmiş, bozuk		ba-ra-kar-ra,
tahrip etmek	agārum labābum naqārum	ḫun, AHw. 16; CAD A/1, 146; kur-kur e-ma-ḫun "O bütün ülkeleri birbiri arkasına tahrip etti". CIRPL Ent. 28 29 III 1 zi, AHw. 521; zi_3 (-g), Gud. Sl. B XIX 22; šub, UET 8, 58, 10; gul, ḫul, bal, AHw. 743;
tahrip etmek, bozmak, kırmak	naqārum narābum	tuk_5 (İM. KAD_3), gul, lu_2 nam-mi-gul-e "Kimse onu kesinlikle tahrip etmesin!", Gud. St. B VII 57;
tahrip etmek, imha etmek, tüketmek		šu ...ḫul,
tahrip etmek, yok etmek, yıkmak	ašāšum	zi (-r), UET 1, 300, 93; YOS 9, 31, 41; sug-zag ...gu_7, zi, sug ...gu_7, lu_2 kin-ak-a-ĝu_{10} ib_2-zi-ir-re-a "Yaptıklarımı kim tahrip ederse, " YOS 9, 31, 41;
tahrip, yıkım		a_2-gul-la, SL 10;
tahsildar, vergi memuru	mākisum	ul-ku, SL 297; Emesal: mu-un-ku_5<en-ku_3/ku_4, Emesal: mu-un-ku_5<enku,
tahsis etmek	esēḫum	im-ge_4-a, AHw. 248;
taht odası		gu_2-en-bar-ra, SL 85
taht, iskemle, sandalye, kürsü	kussûm	gu_2-en-na, AHw. 516; YNER 3, 77, ĝešgu-za, aš-temu, ^{ĝeš}gu-za/guza, AHw. 515; CAD K 587; NG 3, 119; ZANF 23, 309; ISL 193; ^{ĝeš}gu-za-bi "onun tahtını" ^{ĝeš}gu-za-gub-ba-ni suḫuš-bi na-an-ĝen-ne_2 "Dikilen tahtının temelini tespit edemesin!", Gud. St. C IV
taht, iskemle, sandalye, kürsü		13-15; ^{ĝeš}guza lagaš (a)^{ki}-ka suḫuš-bi "Lagaš'ın tahtının temelini", Gud. St. E

Türkçe	Akadca	Sümerce
		VIII 2-3 bar_2, $bara_2$, $bara_5$,
taht, meyveli ağaç, iskemle	pīḫatum	$gu\text{-}za\text{-}la_2$
taht, sandalye, kürsü, koltuk	kussûm sukkum šubtum	$iš\text{-}de_3$,
taht, tabure, sandalye	kussûm	^{ĝeš}gu-za/guza, AHw. 515; $^{ĝeš}gu_2$-za gub-ba-na suḫuš-bi na-an-ĝen-ne_2 "Dikilen tahtının temeli sağlam olsun!" Gud. St. C IV 13-15; gu_2-en-na, CAD K 587;
tahta çıkma	rikbum	u_5, SAİL 78; AHw. 983;
tahta çivi, kazık	tudittum	$^{urudu}tu_3$-di-da; AHw. 1365;
tahta kalem, çivi		^{ĝeš}KU-A,
tahta kurusu, pire, böcek, mikrop	kalmatum	$umun_3$, $muš_4$,
tahta parmaklık		$^{ĝeš}šu\text{-}min_3$
tahta, ağaç	atartum	^{ĝeš}a-dar
tahta, değnek, dal	pakuttum	pa-kud/ku_5,
tahta, geçersiz tahta	ḫehšum	im-nu-ĝal$_2$-la, AHw. 1034;
tahta, kalas, gemi güvertesi		^{ĝeš}eme-sig,
tahta, kiriş, direk	aduššum	^{ĝeš}ad-uš/$uš_2$, AHw. 14; bi_2-ni-tum,
tahta, kuru tahta	nīpum	ĝeš-bal, MSL 6, 57, 72; AHw. 792;
tahta, odun, ağaç, sedir ağacı	urinnum	^{ĝeš}erin/eren·
tahta, okul tahtası	liginnum	im-gid_2-da, MSL 7, 102/3, 445; AHw. 552;
takas etmek, değiştirmek,		ku_3-bala,
takdim, tanışma, tavsiye		en_2- e_2-nu-ru,
takdir	ḫaṭṭum	titab-al-bur-ra, JAOS 10, 24, 32; AHw. 337;
takdir etmek, beğenmek		u_6 ...du_{11}, saĝ ...kal, igi...ĝal$_2$,
takdir, anlayış	tašīmtum	ban_3-da, OEC 4, 152 VIII 50; AHw. 1338;
takdir, haraç, yük, ücret, kira, vergi		gu_2-na/un,
takdir, hayranlık	tabrītum	u_6-di
takdir, vergi, yük, övgü		gu_2-un
takdis etmek, adamak		na deg_x (RI),
takdis, dua, rica, ithaf	ikribum	$šud_5$ (KA. ŠU),

Türkçe	Akadca	Sümerce
takı (altın veya gümüş)	seḫrum	ze_2-eḫ-ru-um,
takı, ziynet, dekor, süsleme	šukuttum	unu_{12}, ISL 59;
takılmak, dikkatle/dışarı bakmak	mašā'um	gu_2 …gid_2
takım elbise, bayram elbisesi		tug_2-ad-tab,
takım, çete, kabile, boy, oymak	illātum illat kalbim	ildu, ildum/$ildum_2$, illat, SAİL 166; CAD I/J 82; AHw. 372;
takım, küme, heyet		$ildu_2$, $ilduma_2$, SL 124;
takım, öbek, küme		kilim
takip	rīdum	$uš_2$, SAİL 211; AHw. 981;
takip etmek, kovalamak	redûm	e_3 (-d), ISL 15; AHw. 965; us_2, us_3, TSL 10, 1; $ĝiri_3$ …us; e-ne.. du_{11}/e, $aš_2$ … du_{11}/e, e-ne sipa-bi-gim eger-bi $ḫe_2$-em-us_2-e "Çobanı gibi o onun arkasından gidiyor/ onu takip ediyor. " TSL 10, 1;
takip etmek, yerine geçmek		re_2 (DU. DU), AHw. 965-967;
taklit etmek		a-tar … aka, gu_3… sum,
takoz, kama, ucu sivri uzun bıçak	miḫiṣtum sikkatum	gu-$šum_2$, ^{ĝeš}gag, AHw. 1041;
taksim etmek, bölmek	šatāqum	dar, ki …dar, AHw. 1200; CAD Š/2, 193 ti,
taksim etmek, bölmek, kesmek	palākum	dub, AHw. 813
takunya, sandalet		šu-e-sir_2,
takviye etmek, onaylamak		inim …ge-en
takviye, destek, yardımcı	tillatum	illat, SL 124;
talaş, yonga	šuruppûm	$šeg_4$, $šeg_9$
talebe, öğrenci	tarbûm	$buluĝ_3$-$ĝa_2$, MSL 4, 206, 117 a; AHw. 1328;
talent, vergi, yük	biltum	gu_2, Ağırlık ölçü birimi, 1 gu_2=60 ma-na; SAİL 106; AHw. 126;
talep etmek, rica etmek, dava açmak		inim …$ĝal_2$; di.. du_{11}/e, di … ĝar, inim …ĝar, TCS 1, 80, 7;
talep, arzu, istek	erištum baqrūm	$niĝ_2$-al-di, inim-$ĝal_2$, AHw. 105;
talih, kader, kısmet	šimtum murṣum	nam-tar, nam-tar/ku_5, AHw. 1238;
talihsiz, yaramaz, ciddi, unutma	ḫalāqum	ḫa-lam, AHw. 310; CAD H 37;

T

Türkçe	Akadca	Sümerce
talihsiz/korkunç olmak		nam-silig ... gum,
talihsizlik, kötülük, şanssızlık	lemuttum	ni_3-ḫul, SAİL 456; AHw. 544;
talimat, emir	têrtum	ur_5-$uš_2$, AHw. 1350; kin,
talimat, öğretim, yönerge, direktif		na-de_5-am_3,
tam, bütün, kesin, sınır		du_5
tamah, hırs, açgözlü, kıtlık	bubûtum šagarûm	$ša_3$-ĝar, SAİL 384; AHw. 135; $ša_3$-ĝar, AHw. 141;
tamam	taqnum	zu_2-lum, MSL 11, 85, 247 a; AOTU 1, 123, 22;
tamamı/toplam		gu_2-an-$še_3$,
tamamen dağılmak, yayılmak		šu-daĝal ...tag,
tamamen, eksiksiz, bütün	gamrum	til, SAİL 69, AHw. 279;
tamamen, büsbütün, çok kötü		ḫal-ḫal-la,
tamamen/etraflıca, sonsuza kadar		muš-tum_2, mu-nam-lugal-la_2-$ĝa_2$ du-ri-$še_3$ $ḫe_2$-em-mi-$ĝal_2$ "Krallığımın adını o sonsuza kadar var etsin!" CT 1, 45-46, 25-26; 183;
tamamı, toplam	taqtîtum	til, SAİL 69; AHw. 1324; gu_2-an-$še_3$, gu_2-an-$še_3$ 55 lu_2-tur-maḫ-ba "Tamamı küçüklü büyüklü 55
tamamı, toplam		insan", gu_2-an-$še_3$ 244 lu_2 še-ba tur-maḫ-ba "Tamamı 244 kişiye küçüklü büyüklü arpa dağıtımı", BIN 8, 354 XII 1; gu_2-an-$še_3$ 91 gu_4-ĝeš anše-ĝeš "Tamamı 91 iş öküzü (ve) iş eşeği", DP 234 VIII 1-2,
tamamlamak		a-da-min_3... aka
tamamlamak, ayırmak		ti,
tambur		ti-gi_4-lu/lu_2, SL 276;
tamir etmek, geri dönmek	ana ašrišim târum	ki-be_2...gi_4, AHw. 1332; AWL 208; e_2-ki-a$ĝa_2$-ni mu-na-du_3 ki-be_2 mu-na-gi_4 "Sevgili tapınağını ona/onun için yaptı ve onu tamir etti". SDG Lev. 16, 11; ki-be_2-gi_4-gi_4-de_2 "tamir etmek için", sipa-be_2-ne šu-ne-ne-a ba-gi_4 "Çobanlarına onlar geri verildi". VS 14, 127 VII 5-7,
tamir etmek, onarmak, tamir		kalag/kala (-ga), SL 135;
tamlama durumu/Genitif son eki		-a<-ak; ig e_2-$ĝa_2$ (=e_2-ĝu-ak) "Evimin kapısı", Th. SLa 90; e_2-gal-maḫ an-ki-a (=an-ki-ak) "Yerin ve göğün en yüksek mabedi", e_2-gal- lugal-la (=lugal-ak) "Kralın sarayı"

Türkçe	Akadca	Sümerce
		$ša_3$-ma-mu-da-ka (=$ša_3$-mamud-ak-a) "Rüyanın içinde" Gud. Sİ. A IV 14;
tan, şafak, sabah	šērum	a_2-gu_2-zi-ga; SAİL 4; AHw. 1219; a_2-gu_2-zi/zig_3-ga, $ĝi_6$-sa_2,
tane, arpa tanesi		u_2,
tane, sap, gövde	išīnum	$isin_2$ (ŠE. İGİ. TUR), AHw. 395;
tane, tahıl	pendûm	ninšan, $anšan_2$, $^{še}ezina_2$,
tanıdık		zu-a,
tanık	šībum	lu_2-inim-ma, AHw. 1228; CAD Š/2, 389 ab-ba, SAİL 349; lu_2-su-a, VS 14, 106 II 2; ki-inim, lu_2-ki-inim-ma, igi, igi ^{d}ba-ba_6-gim-a-ba-sa_6 "tanık: Ba-bagim-abasa"; igi en-ig-gal nu/la_3-$banda_3$ "Tanık: Enig-gal, müfettiş"; lu_2-ki-inim-ma, AHw. 1228-1229; CAD Š/3, 334; lu_2-ki-inim-ma-bi-me "onlar tanıktırlar"; lu_2-ki-inim-ma; ^{m}En-lu_2 sagi Lugal-ra-mu-gi_4 aga_3-us_2 La-la nimgir lu_2-ki-inim-ma-bi-me "Garson Enlu, korucu/ bekçi Lugalra-mugi, tellal Lala (bu olayda) tanıktırlar. Nik. 17 VI 8-VII 4 lu_2-su-a, VS 14, 106 II 7; lu_2-su-a $ensi_2$-ka-ke_4-ne (=$ensi_2$ (k) -ak-ene-ra) "Şehir beyinin tanıklarına", DP 161 I 3; lu_2-su_2-a-$ensi_2$-ka-ke_4-ne "40 kile'den 3 şinik, 2 okka eksik çavdardır. Bu, çalışanlara/işçilere çavdar dağıtımıdır. (Bundan başka) 22 kile, 2 şinik de şehir beyinin tanıdıklarına çavdar dağıtımı". DP 161 I 1-3;
tanıklık etmek, uymak	rêdum	re_2 (DU. DU), AHw. 965-967;
tanıklık etmek, uymak		a-$ša_3$-ga-šu ….. du_{11} StP 10, 133, ru, AHw. 969; ISL 10;
tanıklık		nam-lu_2-inim-ma,
tanıklıktan dönmek		inim-ma …gur, NG 3, 136;
tanık olmak		a-$ša_3$-ga-šu… du_{11}, StP 10, 133;
tanım, önem, değer, rapor, hikaye		$niĝ_2$-kas_7,
tanımak, bilmek	idûm	la_2, ISL 4;

Türkçe	Akadca	Sümerce
tanımlamak, onaylamak		ĝiskim ... tuku,
tanınmış, ünlü, meşhur		mu-tuku,
tanışmak, karşılaşmak, rastlamak		an-ta ... gi_4
tanıtmak, kabul ettirmek		dur_2-ki.. ĝar,
tank, zırh	apluḫtum	akar, MSL 3, 140, 133; AHw. 58;
tanrı Enlil'in gücü		nam-^{d}En-lil_2-la_2,
tanrı, ilah, tanrıça	ilum, iltum	diĝir AHw. 373-374; CAD I/J 91; MSL 3, 132, 2; ISL 57; diĝir-an-ki-a a-na-me-a-bi "Gökteki ve yerdeki tanrılar, onlardan ne kadar varsa", diĝir-ki ni_2-ba mu-un-na-gam-e-$eš_2$ "Yeryüzünün tanrıları kendiliğinden önünde eğiliyorlar". SGL 1, 7; mu-ru-diĝir-re-ne-ka "Tanrıların arasında", Gud. Sl. A XXVI 12; diĝir-diĝir-a-nun- na-ke_4-ne "Bütün Anunna tanrıları", SGL 1, 2 III 15 diĝir-ama "kutsal anne", tanrıça, Gud. Sl. B 23, 19; diĝir-dumu "kutsal oğul", diĝir-da.. nu-me-a "tanrısız, inançsız", Emesal: dim_3-me-er < diĝir", ES 73; dim_3-me_8-er, AHw. 373;
tanrı, tanrıça, tanrısal varlık		ki-ti-il-la,
tanrıça, ilah	iltum	ama-inana, diĝir-ama, Emesal: dim_3-mi-ir, AHw. 373; di-me_2-er,
tanrılık, kutsallık		nam-diĝir,
tanrısal/ilahi bir yalvarma, rica, dua		i-nanna,
tanrısal/ilahi güç		me, e_2-ninnu me-bi an-ki-a pa-e_3 mu-ak-ke_4 "O, Eninnu tapınağının tanrısal gücünü gökte ve yerde parlak bir şekilde yerine getirecek". Gud. Sl. A I 11,
tantana, görkem, neşe, sevinç	šarurum	še-er-zi/ zid,
tantana, ihtişam, görkem, parlaklık	melammum	me-lim_4,
tantana, övünme	tašriḫtum	silim, MSL 2, 148, 25; AHw. 1339;
tanzim etmek	taqānum	la_2, SAİL 481; AHw. 1323;
tanzim etmek, kontrol etmek	tarāṣum	la_2, SAİL 481;
tapa, tıkaç, kama, takoz	terinnum	^{ĝeš}še/numun-u_3-$suḫ_5$, AHw. 1348;
tapa, tıkaç, takoz, kama	ṣippatum	^{ĝeš}an-naḫ-pa-u_3-$suḫ_5$, AHw. 1104;

Türkçe	Akadca	Sümerce
tapan, döven, sürgü	tapannum	^{ĝeš}da-pa (-n), 1 ^{ĝeš}dam-apin 4 ^{ĝeš}da-pa … en-ig-gal nu/la$_3$-banda sanga-e$_2$-gal-ra mu-na-ta-ĝar "1 ökçe ve 4 sürgüyü Eniggal, müfettiş ona teslim etti". VS 14, 28 I 1-2; 1 ^{ĝeš}dam-apin 4 ^{ĝeš}da-pa sanga-e$_2$-gala$_8$-ra (=sanga-e$_2$-gal-ak-ra) e-na-ta-ĝar "Bir ökçe ve dört sürgüyü o oradan sarayın rahibine teslim etti. " VS 14, 28 I 1-2; ĝeš-bad-ra$_2$,
tapınak	parakkum bītum eššum zāgum kummum urnakkum	bara$_2$ (-ĝ), AHw. 827; e$_2$, AHw. 132, CAD B 282; eš$_3$, AHw. 259; CAD E 377; zag-gu-la, AHw. 1003; aĝrun, AHw. 506; uri$_3$-na$_9$, AHw. 1431;
tapınak hizmetçisi, uşak, köle		^{lu}$_2$dub-alal-urudu, dumu-me-gu$_2$-ud/u$_4$, bur-ra,
tapınak idarecisi	šabrûm	šabra, MSL 3, 144, 215; 5, 51;
tapınak işçisi	ērib bītim	^{lu}$_2$ku$_4$-e$_2$, lu$_2$- ku$_4$-e$_2$, SAİL 58;
tapınak müfettişi, yönetici		ugula-e$_2$,
tapınak ya da sarayda bir oda		e$_2$-šu-si$_3$-ga,
tapınak, sığınak, kutsal yer	ayakkum	e$_2$-an-na, SAİL 324; AHw. 24;
tapınak, barınak, sığınak		tur$_3$-gu$_3$-nun,
tapınak, çeşitli/değişik tapınaklar		eš$_3$-didli,
tapınak, ev	eššum, bītum	e$_2$, eš$_3$, AHw. 132, 259; CT 12, 2 IV 2; e$_2$-e lugal-be$_2$ gu$_3$ ba-de$_2$ "Kral tapmağa konuşuyor. " Gud. Sl. A I 10;
tapınak, küçük kilise	ešertum	zag, CT 12, 18 I 12; AHw. 253;
tapınak, kutsal alan, oda	kummum	e$_2$-nun SAİL 324; AHw. 506; iš-de$_3$,
tapınak, türbe (=mezar)	kiṣṣum	i-ti-ma/itima, AHw. 489;
tapınak, türbe, oturma odası, salon		unug$_3$,
tapınak, yüksek ev		e$_2$-maḫ,
tapu memuru, sicil memuru	šassukkum	šassuk,
taraf tutmak		a$_2$-ni$_2$-za … dub$_2$,
taraf değiştirmek, tekrarlamak		dub$_3$... bala
taraf, yan, kol, kanat, bölüm	idûm aḫum, kišādum	da, AHw. 365; CAD J 10; AWL 365; gu$_2$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
taraf, kenar, yan	ṣehûm aḫum	ti, a_2, AHw. 21; onun tarafından "a_2-bi-ta",
taraf, sınır	pātrum	za_3, ISL 2; AHw. 851; ISL 2; za_3-ba (=za_3-bi-a) mu-da-na_2-am_3 "O onun yanında yattı." Gud. St. B VII 35;
taraf, sınır, yan	idûm	zag, AHw. 356; AWL 59; zag-be_2 "onun tarafına", VS 14, 130 II 2; da, CAD I/J 10;
tarafından		a-ga... ta, a-ga-zu-ta "senin tarafından", PSD A/1, 68;
taraftar	ṭeḫḫûm	il_2-nu-tuku, AHw. 1383;
tarak, tırmık, tapan	kāṣum	ga-zum, MAD 3, 140; AHw. 458, $muš_2$ dub, sig_{19}, SL 232; ĝeš-$gana_2$-ur_3-ra, SL 103;
taraklamak, sıralamak, dizmek	šakākum	i, AHw. 1134;
taraklı balık ağı		sa-zi-zi-a,
taramak		$muš_2$ ... dub, SL 183;
taramak, araştırmak	našāpum nesûm	bul_4/bul_5
taramak, budamak	qamāmum	suḫur, AHw. 896;
taramak, gözden geçirmek	našāpum	bun_2
taramak, savurmak, elemek	našāpum nesûm	bu_5, bul CT 35, 3, 34; AHw. 758;
taramak, süpürmek, sürüklemek	kasûm	sa ...la_2
taranmış		muš-aka, SL 182;
tarçın		u_2-nin_9,
tarım aleti		^{ĝeš}ka-dub_2-ba; šu-$gana_2$,
tarım aleti, tırmık	išqarurtum	^{ĝeš}ni_3-sakar;
tarım, otlak, tarla	mēreštum qerbetum	a-lal_4, AHw. 914;
tarımsal bir iş türü		$ša_3$-saḫar,
tarih	uddazallûm	u_4-da-zal-la, SAİL 381;
tarihleme, zamanı belirleme		bar-u_4,
tarla, alan, bölge, saha	eqlum	$gana_2$ AHw. 231-232; CAD E 249; 6 še $gana_2$-gibil-tur-$še_3$ ba-de_6 "6 (kile) arpayı yeni
tarla, alan, bölge, saha	ugārum	küçük tarla için o yanına aldı". VS 14, 133 I 5-II 1, $aša_5$ (-g), a-$ša_3$, a-$ĝar_3$, AHw. 1402;

Türkçe	Akadca	Sümerce
	qarītum	devlet tarlası "gana$_2$-dab$_5$-ba", SL 74; düzenli ekilen tarla "gana$_2$-bala-a", kıralık tarla "gana$_2$-uru$_4$-la$_2$",
	šukûsum	bostan tarlası "ki-ukuš$_2$", ekin tarlası "esag$_2$ ki-buru$_{14}$", SAİL 261; geçim tarlası "aša$_5$-šuku, aša$_5$-šuku-ra", ekilebilir tarla "gi$_4$-an", SL 80;
	ḫarbūm	ekili tarla "gana$_2$-gu$_4$", nadas tarla "e$_2$-ri-a, AHw. 324; ISL 81; bozkır, MSL 12, 158, 263; AHw. 771;
	nidûtum	buru$_{14}$-bala, gana$_2$-su$_3$, SL 75; kankal, SAİL 461; AHw. 787; ki-gal$_6$, AHw. 787;
	kankallum	ki-lah, SAİL 461; AHw. 787; kankal, SAİL 61; ki-su$_7$; ki-su$_7$ ki-sum-ma-bi "Nadas ve soğan tarlası", VS 14, 40 VIII 4;
	kišubbûm	ki-šub-ba, SAİL 461; AHw. 493, dubad, AHw. 58 sulanmamış tarla "a-nu-de$_2$-a", SL 6;
	apītum	kiralık tarla "gana$_2$-il$_2$", verimli/bereketli tarla "gana$_2$-tab-ba",
tarla, çok değerli alan		ki-kal-kal-la,
tarla/tarım işçiliği		nam-erin$_2$,
tarlanın üst tarafı		saĝ-an-na,
tartı taşı, ağırlı		na$_4$-ki-la$_2$-a, SL 186;
tartı ustası	manalûm ḫa'īṭum	ma-na-la$_2$, AHw. 602;
tartı, bir ağaç nesne, cisim		^{ĝeš}maš-tak-da,
tartı, boncuk, taş, kolye	abnum	za$_2$, SAİL 229; AHw. 6; ISL 1;
tartı, kantar	gišrinnum	ĝeš-erin$_2$, AHw. 293; NG 3, 116;
tartışma, kavga, kavga etmek		sun$_7$
tartışma, münakaşa, atışma		nam-sun$_7$ (-na),
tartışma, yarışma, itiraz		adamen/adamin,
tartışmak, anlaşmazlık		sun$_7$
tartışmak, görüşmek,	amātum	inim …šar$_2$-šar$_2$, a-da-min$_3$ … du$_{11}$/e, gu$_3$…de$_2$,
tartışmayı başlatmak		du$_{14}$… ĝar
tartma, tartı, indirimli olmak		in-la$_2$,
tartmak, ödemek	šaqālum	la, la$_2$, AHw. 1178-1179; CAD Š/2, 1; ISL 10-12; BIN 8, 368, 14; ^{d}en-lil$_2$-le-ma-ba dumu-a-ba-^{d}en-lil$_2$-ra i$_3$-na-la$_2$

Türkçe	Akadca	Sümerce
		"Enlil-maba'ya, Aba-Enlil'in oğluna o (onu) ödedi". PBS 9-29 II 8-10; lu_2-bappir-da ba-da-la_2 "Biracının yanında tartıldı". VS 14, 121 II 2-3; e-$še_3$-la_2 "O (onu) ödedi", SR 14 II 4; lugal-an-da $ensi_2$-lagaš (a)^{ki}-ke_4 e_2-gal-la e-la_2 "Lugal-anda, Lagaš şehir beyi (onu) sarayda tarttı. " VS 14, 30 III 2-IV 2;
tas, tekne, kap	pūrum	bur, AHw. 881; $^{dug}KIG_2$. GIŠ,
tas, çanak, kase, bardak, su kabı	tannum qilpum mašqûm	$dilim_2$-$banda_3$, 1319; bar, AHw 921; a-sig, AHw. 629; $^{dug}ni_3$-nag,
tas, kap, sıvı ölçü birimi	guggurum	$^{dug}gur_4$-gur_4; $^{dug}gur_8$-gur_8;
tas, kase, kadeh, kupa, çanak, leğen	kāsum	^{dug}KU. ZI; $^{dug}gu_2$-zi; $^{dug}utul_2$, SL 306;
tas, kova, içki kabı		^{ĝeš}ba-an-du_8/du_5
tasa, dert, keder	ḫumun libbim	$ša_3$-ḫul,
tasarı, plan, tasarlamak	tabāštānum	murgu/$murgu_2$,
tasarı, taslak, gerekçe, neden	ḫassum	ĝeštug/$ĝeštug_2$; $ĝeštug_3$,
tasarım, düzenleme, anlaşma	ṭēmum	ma-al-ga,
tasarlamak, soymak, fazla olmak		du_{26}
tasarlamak, düşünmek, anmak	ḫasāsum	ša …di-di_5 AHw. 329;
tasarlamak, kulak vermek	uzna šakānum	$ĝeštug_2$ …gub,
tasarlamak, planlamak, soymak		diri (-g)
tasarlamak, tahsis etmek, belirlemek		ir-pag … aka,
tasarruf, mal, mülk, varlık		am_2-u_2-rum,
tasavvur etmek, sanmak		inim-ma.. se_3 (-g), SL 128;
tasdik etmek, doğrulamak		inim …ge-en
tasma, ip, halat, kamçı, kayış, şerit	eblum	$eše_2$,
tasma, kolye, yaka		ad-tab, VS 14, 162 II 5; SL 1, $^{kuš}gu_2$-tab,
tasma, köpek zinciri		bar-ul_3,

Türkçe	Akadca	Sümerce
tasnif, tarımsal sınıflama		ka-a-du,
taş	abnum	na_4; na_4-gal-gal-bi lagab-ba (=lagab-bi-a) mi-ni-de_6 "O en büyük taşları yığınla oraya taşıdı. ' Gud. Sl. A XVI 6;
	pappardilûm	$^{na}{}_4$dur-ul_3, $^{na}{}_4$maš-da, ala taş "$^{na}{}_4$babbar-dili", AHw. 824;
	turminûm	benekli taş "$^{na}{}_4$dur-mi-na"; $^{na}{}_4$$dur_2$-mi-na, "
	saḫḫûm	büyü ve tıpta kullanılan bir taş "$^{na}{}_4$zah", SL 311,
taş	ḫirītum	kırık/kırılmış taş "esir$_2$-gul", SL 65, küçük değirmen taşı "na_4-šu-gul-gul", $^{na}{}_4$kinkin, kinkin-šu, mıknatıs taşı "$^{na}{}_4$ka-gi-na-dab-ba", taş, süslü taş "$^{na}{}_4$ḫi-ri-a-tum",
taş parçası		za-am, a-bi-za, $^{na}{}_4$niĝ$_2$-tag-ga,
taş boncuk, takı		$^{na}{}_4$suḫ$_{10}$-giri$_{11}$
taş çanak, leğen	maltum	$^{na}{}_4$ma-al-tum,
taş kap	nagubinakkum	$^{na}{}_4$na-gu$_2$-bi-na, CT 14, 16 c,
taş levha, eşik, plaka	askuppum askuppatum	$^{na}{}_4$kun$_4$, SAİL 142;
taş türleri	engis/šum	$^{na}{}_4$en-gi-sa$_6$/ša$_6$, SAİL 99
	ĝeštuppum	$^{na}{}_4$ĝeš-dub,
	ḫilibûm	$^{na}{}_4$ḫi-li-ba,
	ḫurīzum	$^{na}{}_4$ḫu-ri$_2$-zum,
	egizaggûm	$^{na}{}_4$igi-zag$_3$-ĝa$_2$, AHw. 190,
	alallum	kim$_3$, AHw. 34;
	serremānum	$^{na}{}_4$za-gin$_3$-anše-edin-na,
	zalaqum	$^{na}{}_4$zalag$_2$
	zibtum	zi-ib-tum,
	marḫušum	$^{na}{}_4$mar-ḫa-li, $^{na}{}_4$mar-ḫu-ša
	mušširum	$^{na}{}_4$muš-gir$_2$, SAİL 374; $^{na}{}_4$u$_5$-ri-zu, AHw.
	urīzum	1431;
	urbītum	$^{na}{}_4$ur-bi$_2$-tum,
	unītum	$^{na}{}_4$u$_2$-ni-tum,
	uruttum	$^{na}{}_4$u$_2$-ru-tu, $^{na}{}_4$u$_2$-ru-tum,
	šamnum	$^{na}{}_4$u$_2$-u$_2$,
	šeššektum	$^{na}{}_4$šeg$_5$-šeg$_5$, AHw. 1220;
	šubûm	$^{na}{}_4$šuba, AHw. 1258;
	šumēnum	$^{na}{}_4$šu-min$_3$, AHw. 1272
	santašurrûm	$^{na}{}_4$saĝ-ta-šur-ra,
	wurrīqum	$^{na}{}_4$sig$_7$-sig$_7$,
	sikillum	$^{na}{}_4$sikil, ; AHw. 1041;
	sāsum	$^{na}{}_4$nir$_2$-ziz, SAİL 586;
	nīrum	$^{na}{}_4$nunuz-gu$_2$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
taş türleri	algamešum	$^{na}{}_4$algames, SAİL 391; AHw. 35; $^{na}{}_4$a-ur$_4$-a, $^{na}{}_4$al-li$_2$-ga,
taş türleri	amašmûm ašgigûm papparminum takpītum turminûm turminabandûm	$^{na}{}_4$amar-gu$_2$, $^{na}{}_4$amaš-mu$_2$/ma$_4$-a, $^{na}{}_4$amaš-pa-e$_3$, $^{na}{}_4$an-zu$_2$-gul-me, $^{na}{}_4$aš-gi$_4$-gi$_4$ SAİL 339, AHw. 80; $^{na}{}_4$babbar-eš$_{16}$, $^{na}{}_4$babbar-min$_5$, $^{na}{}_4$bal $^{na}{}_4$bur-šagan, $^{na}{}_4$bur $^{na}{}_4$bir, SAİL 400; MSL 10, 5, 11; AHw. 1308; bu-uz-ḫi-li, $^{na}{}_4$dub-ba-an, $^{na}{}_4$dur$_2$-mi-na$_9$, SAİL 536; AHw. 1373 $^{na}{}_4$dur$_2$-mi-na-ban$_3$-da, $^{na}{}_4$dur-ĝi$_6$-ban$_3$-da,
taş, ağırlık, bir tartı türü		na$_4$-ša$_3$-tug$_2$,
taş, kaymak taşı, su mermeri	gišnugallum ašnugallum parūtum	$^{na}{}_4$ĝešnu, $^{na}{}_4$ĝeš-nu$_{11}$-gal, ĝešnu$_3$ (NU$_{11}$. GIŠ) ba-ru-tum, AHw. 837;
taş ustası	zadimmum	zadim/za-dim$_2$, AHw. 1502;
taşak	kalītum takpītum iškum	ellag, šir-dili, sir, šir, SAİL 71; AHw. 396; sir$_4$, SAİL 71; AHw. 396;
taşçı, taş işçisi, taşeron, taşkıran	zadimmum itinnum	zadim/za-dim$_2$, AHw. 1502; CAD Z 10; lu$_2$-saĝ-kiĝ$_2$, šitim, SAİL 440; AHw. 404;
taşıma/nakliye kayışı	ḫišum ša nukaribbim	bakirum,
taşımak	wabālum našûm	de$_6$ AHw. 1450; CAD A/1, 10; tum$_2$, tum$_3$, AHw. 1450; laḫ$_4$, la$_2$, AHw. 762; NG 3, 133; ISL 9; gur$_3$, il$_2$, ma-al, AHw. 762; ISL 21; gu$_2$-ĝeš …ĝal$_2$, ĝiri$_3$…bad, a …e$_3$,
taşımak, birlikte götürmek	wabālum ša mādūtim	laḫ$_5$, AHw. 1450-1453; CAD A/1, 1;
taşımak, getirmek, götürmek	wabālum	de$_6$, -ta de$_6$ VS 14, 98 VI 2; šu-ku$_6$-a-du$_{10}$-ga-ke$_4$ mu-de$_6$ siraran-še$_3$ ba-de$_6$ "Tatlı su balıkçıları (onları) getirdi. (Onlar) Siraran'a götürüldü". VS 14, 19 II 2-5; šu-ku$_6$-ab-ba-ke$_4$-ne mu-de$_6$ en-ig-gal i$_3$-de$_6$ "Deniz balıkçıları (onları) getirdiler. Eniggal (onları depoya) götürdü". VS 14, 24 V 4-VI 3; nibru^{ki}-še$_3$ nu-un-de$_6$ "O (onu) Nippur'a götürmedi". AfO 24, 47-50, 5; teslim almak, 7 a$_2$-gu$_4$ šubur simug … ba-de$_6$ "7 öküz boynuzunu Šubur, demirci teslim aldı". VS 14, 15 I 1-6; Emesal: ir < de, de$_2$, de$_3$, de$_6$

Türkçe	Akadca	Sümerce
taşımak, götürmek, naklet-mek	kullumum	la, saḫar-šu-bala-a, bala-še$_3$.. aka,
taşımak, neden olmak	našûm	ildu$_2$, ilduma$_2$, SL 124;
taşımak, silmek, kaldırmak	našûm	zi (-g), ISL 47; lu$_2$ nu-zi-zi "Kimse (heykeli) yerinden kaldırmayacak", Gud. St. E IX 10; dub-ta e-ta-zi-eš$_2$ "O onları tabletten çı-kardı (=kayıttan sildi). " BIN 8, 385, 10;
taşımak, yardım etmek, gö-türmek	našûm	guru$_3$/gur$_3$,
taşınmak, yürümek	šadāḫum	gu$_2$-gid$_2$, MSL 13, 295, 324; AHw. 1122;
taşıyan, taşıyıcı, hamal, mey-veli ağaç	nāšûm	guru$_6$,
taşıyıcı	nīšum	guru$_3$/il$_2$, šu-niĝin$_2$ 4 nita 1 (ul) 2 ban$_2$) 1 nita 1 (ul) še-bi 1 2 (ul) 2 (ban$_2$) saĝ-^{d}nin-gir$_2$-su-da guru$_2$-me "Toplam 4 ada-ma her biri için 1 şinik, 2 okka (arpa). Bunun için arpa 1 (kile) dir. 2 şinik, 2 okka Saĝ-Ningirsuda'ya. Onlar taşıyıcı-lardır" DP 113 VII 17;
taşkın, baskın, sel, tufan	mīlum naḫallum	a-zi-ga, ; SAİL 579; AHw. 652; a-ba-ĝal$_2$, AHw. 652; a-du$_{11}$-ga, SL 2; a-u$_2$/ a-u$_5$ a-gul, SLT 3 II 18; AHw. 712; a-eštub, gelgit, Aw. 652; a-ma/ma$_2$-ru, a-gal/ĝal a-ma-ru/uru$_5$, a-ma-ru$_{12}$ AHw. 8; 652; a-ma-ru-me$_3$-ka-ni mu-na-du$_3$ "Savaşın tufanını o onun için yaptı". Gud. St. B V 39-40; a-ĝi$_6$ (-a),
taşkın, dövme, sel		ĝiri$_3$-bala,
taşkın, kütle	bubbulum	u$_4$-nu$_2$-a, SAİL 381, AHw. 135;
taşkın/bereketli olmak		ša$_3$-ḫul$_2$-la.. dirig,
taşkın/coşkun olmak		ib$_2$-ba, SL 119;
taşkın/coşkun, sel		a-u$_3$,
taşkınlık, ölçüsüzlük, fazlalık, fazla		ni$_3$-diri,
taşmak	raḫāṣum	ra-aḫ/raḫ$_2$, ra, SAİL 328;
taşmak, akmak		šu$_2$-šu$_2$,
taşmak, baskına uğramak		ra,
taşmayı önlemek için yapılan set		zi-du,

Türkçe	Akadca	Sümerce
tatil, bayram	eššēšum	u_4-eš$_3$-eš$_3$, SAİL 381; AHw. 258;
tatlı	matqum	ku_7-ku_7, SAİL 110; AHw. 633;
tatlı olmak	ṭābum	kurun/kurun$_2$, kurun$_3$,
tatlı, iyi, güzel	ṭābum matqum	ku_7, AHw. 1377; ku_7-ku_7, SAİL 110; AHw. 633;
tatlı, sevimli (olmak)	dašpum	ku_7
tatlı, şirin, güzel koku, sevimli		šim-lal$_3$,
tatlı, yararlı iyi, güzel (olmak)	banûm damāqum	saĝ$_{10}$
tatlı/sevimli olmak, iyi olmak	banûm damāqum	sa$_{14}$, zag,
tatlılık, hoşa giden bir şey		niĝ$_2$-du$_{10}$,
tatlılık, güzellik, tatlı		niĝ$_2$-ku_7-ku_7-da,
tatlılık, naziklik, tazelik, sevimlilik		niĝ$_2$-ur$_5$-sa$_6$-sa$_6$,
tatmin etmek, yatıştırmak		bar… ḫuĝ, bar… ḫun,
tatsız, çirkin, nahoş		niĝ$_2$-nu-dug, nu-dug$_3$-ga,
tava	ḫuluppaqqum itqūrum	ni$_3$-tab-tur-ra, SAİL 597; AHw. 354; dili$_2$,
tavan, cezaevi, hapishane	rugbum	e$_2$-ur$_3$-ra, SAİL 324; AHw. 993;
tavır, surat, görünüm, yüz	zīmum	muš$_2$, su,
tavsiye etmek, akıl vermek	malākum	ad.. gi$_4$, ad.. gi$_4$-gi$_4$
tavsiye, nasihat, öğüt, uyarı, eğitim	milkum ṭēmum	gagla, SAİL 278; AHw. 652; na-ri-ga-am$_3$, SL 185; ĝalga,
tavşan	arnabum	gu$_3$-eden-na, AHw. 70,
tavşan, yaban tavşanı	arnabum	a-ĝar$_2$-edin-na, AHw. 70,
tavuk	tarrum	dar^{mušen}, SAİL 114; AHw. 405; ISL 11;
tavus kuşu		ḫa-ya$_3$^{mušen},
tay, sıpa		ga-gu$_7$-a,
tayin etmek		kur$_5$, Gud. St. C V 7;
taze		a-de$_2$, taze balık "ku$_6$-a-de$_2$",
taze meyve	inbum	u$_2$-saĝ u$_2$-saĝ, ĝeš-bil$_2$, bil$_2$-ga,
taze bira		^{kaš}gu$_2$-nisaĝ,
taze hurma	uḫinnum	u$_2$-ḫi-in, MSL 5, 120, 328; AHw. 1404;
taze incir		^{ĝeš}peš$_3$-duru$_5$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
taze ot		u_2-za-gin$_3$, SL 286; u_2-gibil,
taze sebze gemisi		ma$_2$-nisaĝ-ĝa$_2$,
taze üzüm		ĝeštin-duru$_5$, SL 98;
taze, çiğ, hamur	uḫinnum	im-du$_8$, SL 125; u$_3$-ḫu-in, u$_4$-ḫi-in,
taze, şirin, güzel koku		mu-ud-gi,
taze/körpe saz, kamış	qan tubuqti	^{gi}ub-zal,
taze/turfanda meyve	nisakkum nisannum	niĝ$_2$-saĝ,
tazı, küçük av köpeği		ur-gi$_7$-tur-tur,
tazmin etmek, ele geçirmek	šalālum	lah$_4$, SAİL 206; AHw. 1142;
tazmin, geri verme		lul-gu,
tazminat vermek, yerine getirmek	ri'ābum/râbum	su...taḫ, AHw. 978;
tazminat, bedel	taḫḫum	taḫ-ḫa, SAİL 169; AHw. 1302;
tazminat, yedek		su-ga,
teber	kalmakrum	^{ĝeš}tukul-za-ḫa-da, MSL 6, 86, 22; AHw. 426; ^{ĝeš}aĝa-silig MSL 6, 86, 22; AHw. 426,
tebeşir, kireç taşı, kireç, alçı taşı		im/ni$_3$-babbar$_3$, SL 124;
tecavüz etmek	ebērum	bala, AHw. 182;
tecavüz, şiddet, zorlama, zorbalık		niĝ$_2$-a$_2$-zi-ga,
tecrübe etmek, denemek		ni$_2$ ... zu,
tecrübe etmek, yorumlamak		inim ...bala
tecrübe, bilgi, haber		taltal, niĝ$_2$-umun, SL 273; gal-zu,
teçhizat, arma, donanım		us$_2$-saĝ,
tedarik etmek, sağlamak		šu-daĝal ...du$_{11}$/e,
tedarik, hazırlık, erzak	piqittum	gurum$_2$,
tedavi edilmiş, kurutulmuş		dar-ra
tedavi etmek, iyileştirmek		tin, kuš ... du$_3$
tedavi, bakım	teknītum	zur, AOAT 8, 373, 13; AHw. 1344,
tedbir, sağduyu, önlem	milkum; ṭēmum	ĝalga,
tedbir, himaye, koruma, önlem	kidinnum	uru$_{12}$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
tedbirli olmak, tutumlu olmak		šu ...dim_4
tef, davul	uppum	$^{ĝeš}ub_2$, $^{ĝeš}ub_3$, ub_6 AHw. 1424; AWL 90; MSL 3, 145, 254; ISL 19;
tefsir	mukallimtum ṣâtum	ni_3-pa_3-da, SAİL 597; AHw. 669; u_4-ul-du_3-a, SAİL 381;
tehdit, korku, sıkıştırma	ḫalṣum	$bara_2$-ga, SAİL 344; AHw. 313;
tehlike, güçlük, tuzak	šuttatum kakkum	u_2, pu_2-ni_3-ḫuš, udug/$udug_2$,
tehlike, sel, baskın, acil olay		e-ma-ru
tehlikeli, yorgun	pašqum	pag, MSL 3, 54, 4 a; AHw. 845;
tehlikeli, zahmetli, zor	pašqum	ḫul, MSL 3, 54, 4a; AHw. 845;
tek başına, yalnız	ēdēnûm w/ēdum	dili-du_3-a ISL 61; dil, AfO 18, 329, 81; AHw. 186; ni_2-te, aša, AHw. 1494,
tek, bekar, yalnız (olmak)	dēlum ; ēdum	di-il_5,
tek/biri, yalnız	w)edûm	sig, SAİL 1, 592;
teke	mašgallum sappārum	$maš_2$-gal, MSL 8/1, 30, 216; AHw. 625; $maš_2$- gal $maš_2$-uzud (-da), sakalı teke "$maš_2$-za-la_2", SL 171; yabani teke "$šeg_9$-bar",
		MSL 8/2, 18, 144; CT 19, 39 IV 20;
teke, yabani teke, dağ keçisi	turāḫum	dar_3/$dara_3$, AHw. 1372;
teke/keçi derisi		kuš-$maš_2$, SL 193;
tekerlek	ṣindītum pukkum ḫūpum ṣumbum	^{ĝeš}ḫar-ra-apin, MSL 6, 20, 171; AHw. 1103 ^{ĝeš}ellag ^{urudu}ḫu-bu-um; ^{ĝeš}ḫu-bu_3-um, AHw. 1111;
tekerlekli araba koşumu		si-gigir,
tekke (=ibadet ve tören yapılan yer), keşişhane, kemerli yol	gagûm	ĝa$_2$-gi-a, SAİL 233; AHw. 273;
teklif yapmak, kurban kesmek		ĝeš.. tag,
teklif, bağış, adak, kurban	kispum šuginûm	ki-sig_3, AHw. 487; $niĝ_2$-ĝeš-tag-ga, šu-gi-na,
teklif, talep, mevcut, dolu/tok		zal,
tekmelemek, tekme atmak		dub_2/tub_2,
tekmelemek, yumruklamak		du_7 SAİL 441;

Türkçe	Akadca	Sümerce
tekne, kazan, geniş tekne	kannum naṣraptum qatnum lamsisum	ebir/ebir$_2$, ebir$_3$/ebir$_4$, AHw. 437; kan, ni$_3$-tab, SAİL 597; AHw. 757; sig, SAİL 592; AHw. 1425 ^{ĝeš}muru$_5$-za-nu-um, küçük tekne "^{dug}am-si-sa$_2$", CT 15, 41, 29; hamur teknesi "^{ĝeš}bunig-ni$_3$-sila$_{11}$-ĝa$_2$",
tekne, fıçı, kova	Agûm rapaštum	aĝa, AHw. 16; ur$_2$-kun, AHw. 955;
tekne, kap	guggurum kuk-kubum	^{dug}niĝ$_2$-ta-ḫab,
tekne, kayık, sandal		^{ĝeš}ma$_2$-ru-ru-gu$_2$,
tekne, kepçe, geniş/büyük kap	itqūrum	^{urudu}id-gur$_2$; gurum, SL 120; ^{ĝeš}dilim$_2$, dili$_2$,
tekne, kova, fıçı, kap	ḫupšašûm mīšertu; qûm	silim$_2$, tun$_3$-la$_2$, ^{dug}nam-ḫa-ru-um, ni-kuš-niĝin$_2$, sila$_3$,
tekne, leğen, metal kova, fıçı, çanak	šušmarûm	šu-uš-ĝar^{zabar}, šu-uš-la$_2$
tekne, maya için kullanılan fıçı		ni$_3$-dur$_2$-buru$_3$,
tekne, metal kova	šušmarûm kandum	šu-uš-ĝar^{zabar}, šu-ša-la$_2$, AHw. 436; šu-še$_3$- la$_2$, AHw. 436; šuš-la$_2$,
tekne, sandal, kayık		^{ĝeš}za
tekne, yedek sandal		^{ĝeš}ma$_2$-gid$_2$
tekrar	tašnûm	min-bala, MSL 13, 123, 314; AHw. 1339;
tekrar etmek		gi$_4$, ga-na gi$_4$-ma-ni-ib$_2$ "Haydi onu bana tekrar et!", BE 31, 51, 17; 51, 18;
tekrar etmek, taklit etmek	šagāmum	šagāmum
tekrar etmek, yenilemek		šu …gi$_4$
tekrar, -e karşı, -den fazla, en üstün		ugu$_6$ (U. SAG)
tekrar, nakarat	meḫrum	ĝeš-ki-ĝal$_2$, AHw. 641;
tekrarlamak, sürmek, yedirmek	ḫadādum	ḫud$_4$, dub…bala,
tekrarlamak, yenilemek		gibil, šu-gibil … aka, u$_4$ e$_2$-a-ni mu-un-gibila (=gibila-a) "O onun tapınağını yenilediği zaman" YOS 1, 35, 7-8;

Türkçe	Akadca	Sümerce
tekstil, dokuma, bir kumaş türü	tapatum ḫaṣbum	$^{tug}{}_2$da-ba-tum, $^{tug}{}_2$gu$_2$-e$_3$, $^{tug}{}_2$guz-za, SAİL 597; 565;
tel, ip, sicim, şerit	qûm guḫaššum	zi-pa-tum, gu$_2$, AHw. 925; gu-du, gu$_2$-ḫas, AHw. 296;
tel, iplik, lif		niĝ$_2$-u nu-a,
telaş etmek	adārum	kan$_5$, AHw. 11;
telaş, endişe, heyecan, acele, korku	diliptum šuppatum uttūtum	igi-lib, AHw. 170; CT 16, 14, 42; šub$_7$ (ZI. ZI. EŠ$_2$), šub$_5$, ul$_4$, MSL 14, 504, 259; AHw. 1445;
telaş, öfke, kargaşa, fırtına, kasırga		im-a,
telaşlanmak	adārum	ul$_4$, telaşlanmak, SAİL 31, AHw. 11;
tellal	nāgirum nāgirum	$^{lu}{}_2$nimgir, AHw. 711; CAD N/1, 115; AWL 112; NG 3, 148; MSL 3, 132, 8; ISL 46; ur-ni-še$_3$ nimgir-ra la-ba-gi$_4$-gi$_4$-da-še$_3$ "O bunun için Urniše'ye, tellala geri dönmeyecek". BIN 167, 16; ^{m}en-lu$_2$ sagi lugal-ra-mu-gi$_4$ aga$_3$-us$_2$ la-la nimgir lu$_2$-ki-inim-ma-bi-me "Garson Enlu, korucu/bekçi Lugalra-mugi, tellal Lala (bu olayda) tanıktırlar". Nik. 17 VI 8-VII 4; lu$_2$-gu$_3$-de$_2$-de$_2$, MSL 12, 162, 139; AHw. 1194; lu$_2$-maḫ-du$_{11}$-ga, AHw. 711; maḫ-du$_{11}$-ga, Gud. Sl. A VII 3; Sl. B VIII 24;
telli saz, kiriş, tel	šamūšum	sa-us$_2$, AS 16, 264, 2; AHw. 1160;
telli/yaylı bir müzik aleti, kanuna benzer telli/yaylı bir müzik aleti	tungallum	ĝeš-gu$_3$-de$_2$, SL 104;
temas etmek, dokunmak		naga/nanga .... sub
temas etmek, karşılaşmak	kapārum	šu ...du$_{11}$ AHw. 535;
temas, dokunma, yardım	liptum	ni$_3$-tag, SAİL 126;
tembel, yorgun, bitkin (olmak)	anāḫum	kuš$_2$, AHw. 48-49; CAD A/2, 101;
temel	samītum išdum duruššum	bad$_3$-gi-si, AfO 7, 272, 8; dib-ba, AHw. 303-304; ISL 45; du$_4$, MSL 2, 150, 7; SAİL 201; AHw. 393 dur$_2$, ki-ur$_3$, AHw. 178; ISL 62; uru-a ki-ur$_3$ mu-na-ni-ĝar-a Şehirde temeli attığı za

Türkçe	Akadca	Sümerce
		man", Gud. St. İ I 7-8;
	temennum	temen, te-me-en, AHw. 1346; SGL 1, 55; temen-bi i_3-ir-nun (a)-ka šu-tag ba-ni-du_{11} "Temelini prensin güzel kokulu yağı ile süsledi". Gud. St. C III 8-10;
		ur_2, AHw. 393; CAD I/J 235;
	išdum	$uš_8$, SAİL 56; AHw. 1442,
	uššum	suḫuš, SAİL 201; AHw. 393; CAD I/J 235; ^{ĝeš}gu-za-gub-ba-ni suḫuš-bi na-an-ĝen-ne_2 "Dikilen tahtının temelini tespit edemesin!", Gud. St. C IV 13-15; $^{ĝeš}gu_2$-za gub-ba-na suḫuš-bi na-an-ĝen-ne_2 "Dikilen tahtının temeli sağlam olsun!" Gud. St. C IV 13-15;
	išittum	an-ur_2, CAD I/J 244; AHw. 395;
temel atmak, kurmak, yapmak		ki ...ĝar, ĝeš-ḫur ...$ĝa_2$ (-$ĝa_2$) Gud. Sl. A XIX 20; uš-ki ... ĝar, Gud. Sl. A XII 11; ki .... us, temen ...si Gud. Sl. B XIII 3; ki...tag,
temel duvar	asurrûm	ur_2-e_2-$ĝar_8$, CT 19, 20 b 10; AHw. 77;
temel, kaide, yayla	kigallûm	ki-$ĝal_2$, AHw. 474;
temel, kök, köken, kaynak	šuršum	i_3-ri_2-na,
temeli yere koymak, temel atmak		uš-ki...ĝar, e_2-$ĝa_2$ uš-ki-ĝar-ra-bi-da $ḫe_2$-$ĝal_2$ $ḫe_2$-da-ĝen "Evimin temelini attıktan sonra gerçekten bolluk geldi". Gud. Sl. A XI 10-11
temin etmek	qašādum	tam-ma, TU 35 III 19; AHw. 906; šu-daĝal...du,
temin etmek, bulmak	nâkum	$ĝeš_3$, MSL 2, 144, 13; AHw. 784
teminat, güvence		šu-du_8-a,
temiz	ellum	dadag, AHw. 180; CAD E 5; SAİL 381;
	ebbum	ḫad$_2$, AHw. 180, 204; AWL 486; zalag$_2$-ga, AHw. 204; ISL 22; šem, AHw. 204; ISL 32; imi-bi ki-dadag-ga-a im-mi-dib "Onun çamurunu o temiz bir yerde kardı". Gud. St. C III 1-2; sikil, ku_3 (-g),
temiz olarak		ku_3-ge-$eš_2$,
temiz olmak, açık, parlak, berrak (olmak)	ellum ramākum	šuba/šuba$_2$ maš, $maš_3$; gub_2,

Türkçe	Akadca	Sümerce
temiz olmak, temizlemek	elēlum	sikil, SAİL 468; AHw. 197; CAD E 80;
temiz yürekli, yıkama	tēbibtum	ni_3-ĝar-ĝar, MSL 1, 60, 14; AHw. 1341;
temiz, iffetli, katkısız, namuslu (olmak)	ellum	išib
temiz, katkısız	ebbum, elēlum	tam
temiz, katkısız, masum (olmak)	ebbum	sulug,
temiz, katkısız, masum, soyut		u_2-ri-in, SL 285;
temiz, katkısız, namuslu, iffetli (olmak)	ellum	gi-rin/girin
temiz, kutsal	ebēbum	ku_3 (-g) AHw. 204; CAD E 102; ^{ĝeš}banšur- ku_3 "Temiz masa" St. P 10, 1 II 13;
temiz, masum, namuslu, arı		gi-rin/rin_2, na-de_5-am_3,
temiz, masum, namuslu, düzgün	ramkum	susbu/$susbu_2$,
temiz, saf, güç, kuvvet		a_2-sikil (-la),
temiz, yıkanmış, yıkama		luḫ-ḫa, St. P 10, 2 IV 54;
temiz/ayıklanmış kanal		kiĝ$_2$-u_2-saḫar,
temizleme ücreti, harman yeri		ziz_2-de_2-a,
temizleme, arıtma, tasfiye	takpertum	šu-gur-gur, AHw. 1308; 508;
temizlemek	ramākum ḫâbum	a-tu_{15}/tu_{17}, AHw. 948; zi, CT 11, 38 b I 9; AHw. 306, $šuš_2$-luḫ … aka, SL 271; šu-luḫ … aka,
temizlemek, süpürmek	šabāṭum	sar, SAİL 331;
temizlemek, aklamak		si-ig,
temizlemek, kaldırmak, kovmak	našārum	be_4, be_6, AHw. 759;
temizlemek, ortadan kaldırmak	naṣābum	su-ub,
temizlemek, silmek		šu … gur; ku_3; uru mu-ku_3 "O şehri temizledi. " Gud. St. E II 21;
temizlemek, silmek, kazımak,	barāšum kapārum pašāṭum	zi_x (İGİ-g), šu …ur_3
temizlemek, silmek, yenmek	bâ'um; kapārum	uru_{12},
temizlemek, taramak, sürüklemek	kasûm	sa …la_2
temizlemek, temiz olmak	elēlum	ša …di-di, AHw. 197; da-ga-ga,

Türkçe	Akadca	Sümerce
temizlemek, yıkamak	mesûm ramākum	luḫ, AS 7, 18, 76; Hw. 647-648; CAD M/2, 30; gub_2,
temizlemek, yığmak, kazmak		dun,
temizlenmiş, temiz yürekli	šuluḫḫum	šu-luḫ, AHw. 1270;
temizlenmiş, yıkanmış	ululum	dadag-ga, AS 16, 23, 85; AHw. 1410;
temizlik, yıkama		in … de_2-a, SL 127
temizlikçi		$^{lu}{}_2$šu-luḫ-ḫa, gab_2-dan_6,
temizlikçi, temizlik işçisi		TUG_2. UŠ×TAK_4,
temizlikçilik, çöpçülük		nam-kisal-luḫ,
Temmuz/4. ay	du'ūzum	^{iti}šu-numun, ^{iti}šu/^{iti}šu-numun-na, AHw. 179;
temsil etmek, geliştirmek, yapmak	banûm/epēšum	ru_2, AHw. 103;
temsil etmek, uygulamak		šu … ĝar
temsil, vekalet	nigsagilûm	ni_3-saĝ-il_2, SAİL 597; AHw. 788;
temsilci, vekil	puḫtum	šu-zi_3-gu, ki-ĝar-ra,
temsilci, vekil, yedek, bedel		$niĝ_2$-saĝ-il_2-la,
tencere	maslaqtum	^{urudu}šen-gal-la, MSL 7, 154, 198; AHw. 618; ^{urudu}gab_2-la_2,
tencere, metal leğen	šāḫum	za-a-ḫu-um, AHw. 1132;
tencere, çanak, tava, kase, fincan	tannum	$dilim_2$-tur, 377; MSL 5, 166, 176; AHw. 1319;
tencere, güğüm, çanak, çömlek	dūdum	^{ĝeš}du-da, AHw. 174; CAD D 170;
tencere, kap, çanak		rapil,
tencere, tas, bakır çanak	tamgussum naktamtum	^{urudu}šen-tur, SAİL 8; AHw. 1319; ^{dug}bur-zi-ĝarza, MSL 7, 92 c; AHw. 723;
teneffüs	nusḫum	pisan, MSL 7, 39, 54; CT 41, 27, 14; AHw. 806;
teneffüs, nefes	napīšum	pa-an-kir_4-mu, SAİL 295; AHw. 739;
tenha, ıssız, boş		a-ri-a,
tente, gölgelik, örtü		a_2-$sumur_2$/$sumur_3$, e_2-la_2,
tepe, dağ	tillum šadûm	du_6 AHw. 1359; AWL 89; ISL 82; ga-bi-ri, Hw. 1124; gin_3; iš, iši,
tepe, dağın odak noktası, tepesi		kur-$ša_3$, kur-$ša_3$-ga,

Türkçe	Akadca	Sümerce
tepe, yığın, küme		dul_6/du_6,
tepe, zirve, doruk		u_2-kur, SL 284;
tepeden bakmak, küçümsemek	aḫam nadûm	gu_2 …šub, še-bi-da,
tepsi	ašrinnum	aš-rin-na,
ter, koku, esans	zūtum	a-bar-ra, AHw. 1539; ir/ir, SAİL 232; AHw. 1539;
teras, balkon, yüksek kutsal	gigunûm	gi-gun_4; gi-gun_4-na, AHw. 287;
terazi gözü, kefe	gišrinnum	ĝeš-$eren_2$/$erin_{2, AHw. 293;}$
terazi kefesi, tava	itqūrum	dilim/$dilim_2$, MSL 3, 147, 293; SAİL 377; AHw. 404; $dili_2$; $erin_2$,
terbiyeli		zi-le/zile, dumu-zi-le (=dumu-zile) "Kibar/terbiyeli çocuk, " VS 1, 30, 4; UET 1, 131, 2; 139, 8;
terbiyeli olmak, rol yapmak		me_6,
terbiyesiz	isḫappum	gu_2-zal,
terbiyesiz, ahlaksız, serkeş, asi	musukkum isḫappum	muzug/$muzug_2$, $^{lu}{}_2$aš-ḫab, nu-še-ga,
terbiyesiz, yaramaz, adi (olmak)	isḫappum	gu_2…zal,
terbiyesiz/ yabani adam		lu_2-mu-da,
tercih etmek, beğenmek, seçmek	bêrum, nasāqum	igi …saĝ/$saĝ_5$ a_2-$ĝa_2$/a$ĝa_2$, AHw. 953;
tercih etmek, seçmek, üstün tutmak		mu … pad_3/pa_3, maš … pad_3, SL 170;
tercüman, yazıcı	kuššarum sepīrum	$^{lu}{}_2$kuš-sar, a-bal, lu_2-bur_2-ru, SL 160;
tercüme etmek		dub-dim_4,
tercüme etmek, korumak		inim …bala
tere	saḫlûm	$^{sar}za_3$-ḫi-li, SAİL 332; AHw. 1009;
tere yağı	šaman rūštim	i_3-saĝ;
terfi etmek, yükselmek, övmek		i-i, /iyi SL 116;
terk etmek, bırakmak, boşamak	ezēbum	tag_4, AHw. 267, da_{13}, ĝeš …ur_3/ur_4; tug_2 …ur_3
terk edilmiş çocuk	uzībum	ama-nu-zu, MSL 12, 127, 57; AHw. 1447;
terk edilmiş, ıssız, tenha, erken, eski	ḫarbum	ĝar$_4$ terkedilmiş, ıssız, tenha, erken, eski,
termos, küçük şişe	šikkatum	^{dug}šaĝan,

Türkçe	Akadca	Sümerce
terör, dehşet	pirittum	ul_4,
ters	pariktum	še-er-tab-ba, BRM 4, 33, 39; AHw. 833;
ters dönmek, devirmek, devrilmek	sakāpum darāšum	zag ...$saga_{11}$
ters, dışkı	piqqannum ḫaḫûm uḫḫum	a-ĝar-ĝar, SAİL 579; AHw. 865; an-zaḫ, MSL 7, 98, 382; AHw. 308; $uḫ_2$, MSL 14, 336, 141; AHw. 1403;
tersane		$^{ĝeš}ma_2$-du_3, SL167;
tersane memuru		lu_2-mar-sa,
tersane, gemi havuzu		mar-sa/ sa_3,
terzi	mukabbûm	$^{lu}{}_2tug_2$-kal (-kal), $^{lu}{}_2tug_2$-kal-kal-la SAİL 536; AHw. 669; $^{lu}{}_2tug_2$, NG 3, 167; $^{lu}{}_2tug_2$-tug_2-bal,
tesadüfen		$niĝ_2$-tukum-ta, SL 203;
tesbih, boncuk, kolye, abaküs	maḫiṣātum	ḫi-in-dum/tum, uttuku,
tespih/boncuk ipliği		$^{na}{}_4$gug-ĝeš-dili,
tespit etmek, bağlamak		ge (-n), Gud. St. C IV 15,
teselli etmek,	pašāḫum	dub_2 AHw. 840
tesis etmek, yerleştirmek, kurmak	kânum; kīnum	gen_6, ki ...ĝar,
teskere (=4 kollu taşıma aracı), sedye,	sarādum	$^{ĝeš}sir_3$-da,
teskere (=4 kollu taşıma aracı), kap, kalıp, sandık	pisannum	pisan/$pisan_3$, AHw. 867; pisan-u_3-šub-ba-ka ĝeš ba-ḫur "Tuğla kalıbının
teskere		üzerine planı çizdi". Gud. St. C II 20-21;
teskere (=4 kollu taşıma aracı), sedye,	tupšikkum	an-ba, dusu, AHw. 1371;
teskin etmek, dindirmek		$ša_3$ ...$šed_{10}$,
teskin, sükunet	tanēḫtum	te-en-te-en, ZA 65, 188, 115; AHw. 1318
teslim	piqittum šūrubtum šusummûm	$kurum_2$ SAİL 112; AHw. 865; si-la_2, AHw. 865; mu-du, SAİL 206; AHw. 1287; šu-sum-ma, MSL 13, 119, 155; AHw. 1288;
teslim etmek, dağıtmak, vermek	 paqādum	ĝar, gu_2...ĝar, šu-a/$še_3$...ĝar, šu-$še_3$.. si, šu-a ...tag_4, šu-a...gi_4 tar, AHw. 824

Türkçe	Akadca	Sümerce
		nu-siki lu-ni$_3$-tuku nu-mu-na-ĝar "Yetim zengine teslim edilmedi". Gud. St. B VII 42-43;
	šūtuqum	bal, AHw. 1294;
	nadānum	ĝu$_2$-ĝeš...ĝal$_2$, si$_3$ (-m), NG 3, 156;
teslim almak	šakānum	ĝa$_2$-ar/ĝar, šu...ti, Emesal: ma-ma,
teslim olmak		a$_2$...gur, SL 256;
teslim etmek, ödemek, geri vermek		bil$_2$; e$_{11}$ (-d), šu-niĝin$_2$ 2 ma-na 10 gin$_2$ 1/3 ku$_3$-luḫ-ḫa ku$_3$-apin-la$_2$-kam engar-re$_2$-ne e-ta-e$_{11}$ "Toplam 2 mina, 10 1/3 Šeqel arıtılmış gümüşü -bu kira parası-dır- çiftçiler teslim ettiler (=Kira parası olan 2 mina, 10 1/3 Šeqel arıtılmış gümüşü çiftçiler teslim ettiler". VS 14, 175 III 1-4; šu-a/še$_3$ ...ĝar šu-a ...gi$_4$,
teslim etmek, vermek	nadānum	sum, SAİL 61; AHw. 701; CAD N/1, 41; ba$_6$-ba$_6$ agrig-ra ni$_3$-ku$_2$-de$_3$ e-na-sum "O (Eniggal) Baba'ya, yöneticiye (onu) yiyecek için verdi". VS 14, 78 IV 5-3; en-ig-gal nu/la$_3$-banda$_3$ mu-ne-sum "Eniggal, müfettiş (onu) onlara verdi". VS 14, 156 VI 3-5; ma-an-sum "O (onu) bana verdi", St. P 10, 1 IV 1; i$_3$-na-sum "O (onu) ona verdi". BIN 8, 34, 12; ḫa-mu-na-ab- sum-mu "Sen onu ona vermelisin!", TCS I 89, 6; gu-ti-um^{ki} ^{d}en-lil$_2$-le$_2$ ma-an-sum "Gutium'u Enlil bana verdi". Gadd, 7, 27; nu-na-sum "O (onu) ona vermedi". PBS 9, 29 II 1; dab/dab$_5$ AHw. 18; CAD A/1, 173; AWL 61; ma$_2$-a (=ma$_2$-e) dab$_5$-dab$_5$-ba-ab " (Bütün keçi ve koyunları) gemiye al!" RTC 82, 5;
	aḫāzum	šu .... tag$_4$ AWL 474; šu ... sum
	nadānum	šu-še$_3$ ...si NG 3, 8; si$_3$ (-m), NG 3, 156;
teslim, denetim, yoklama, eleştiri	piqittum	si-il-la/la$_2$, SAİL 112; AHw. 865;
teslim, mal, hediye, armağan	šūbultum	ŠU-TAG$_4$,
teslim, vergi, harç	madattum	šu-ĝa$_2$-an-na-ab-tum$_2$, MSL 1, 23, 29; AHw. 572;

Türkçe	Akadca	Sümerce
tespih	maḫiṣātum	uttuku,
testere, bıçkı	šaššārum	tab-me, ^{urudu}sum-me, šum, AHw. 1198; ^{urudu}šum-gam-me, SAİL 126; AHw. 1198
testi, küp	karpatum šappatum	dug, AHw. 449; 3 dug i_3-ir-a..... i_3-ra_2-ra_2-e 3-kam-ma-ka šu bi_2-gi_4 "3 testi ilacı, eczacı üçüncü kez olarak teslim etti. " VS 14, 109 I 1-5 šaĝan, CT 12, 10 I 6; MSL 7, 81, 104; AHw. 1175; ^{dug}dida, SL 43;
testi, su küpü	dālûm sappum	^{dug}a-bal, ^{dug}šab, AHw. 1175;
teşekkül, yaratma, yaradılış, oluşum	nabnītum	mud, AHw. 698;
teşekkür, övgü, şenlik	tašriḫtum	kag_2-silim,
teşvik etmek, ikna etmek	eṣērum bašāmum	ĝeš ..... ḫur, AHw. 252; sur, AHw. 111,
teşvik, cesaretlendirme, özendirme		zi-$ša_3$-$ĝal_2$,
tetik, kılıç tetiği	kaskasum	gag-za-ga; SAİL 230;
tetkik etmek, incelemek, denemek	sanāqum	ki .... la_2, AHw. 1021;
tevlit etmek, doğurmak, doğurtmak	walādum	mud; AHw. 1457; SKI 106; al-mud-e-en "Seni ben tevlit ettim. UET 6, 162;
teftiş etmek, denetlemek		na-$še_3$ ... ri (-g),
tereyağı, yağ, yağ testisi	tallum; šamnum	u_5,
teyze, yenge		nin_9-ama
tez, çabuk, hızlı		u_2-la-ul_4-la,
tezgah	ušparum	^{geš}uš-bar, ušbar$_5$ SAİL 413; AHw. 1441
tezgah, çerçeve, çatı, iskelet		$šer_7$-du_8-na,
tıbbi beceri, tıbbi kurnazlık		nam-a-zu,
tıbbi bir bitki	nīnûm	šimbirida^{sar};
tığ, kazık, iğne, çuvaldız, şiş	pulukkum	buluĝ, AHw. 879; MSL 3, 142, 167;
tıkamak, doldurmak		$ša_3$ ...la_2
tıkamak, engellemek, kapamak	egērum peḫûm	gi_{16}-il, ḫenzir,
tıkamak, kapatmak, kesmek	sekērum	$uš_2$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
tılsım, büyü, sihir, afsun	šiptum	en_2/en_3, AHw. 1247;
tınaz, saman yığını	aldûm	in-zar, in-zar-zar, SL 128; al-du_3, AHw. 35;
tıraş etmek, tıraş olmak, kesmek	gullubum	umbin ...tar
tıraş olmak	baqāmum baqāmum gullubum	ze_2, AHw. 104; CT 11, 32 III 44; šab, AHw. 104; CT 11, 32 III 44; sar, SAİL 331; AHw. 297;
tırmalamak, çizmek, kaşımak		kadra
tırmalamak, eşelemek, oymak	ekēkum	suḫur, MSL 3, 223, 7; AHw. 193;
tırmalamak, kaşımak, çizmek		umbin ...la_2,
tırmalamak, sokmak, içine koymak	naqārum	suḫur, kid_7
tırmanmak, yükselmek		galam, MSL 3, 151, 360;
tırmık	šelliptum allûm maškakātum	^{urudu}lub, ^{urudu}lub-bi, ^{ĝeš}lib-bi SL 163, al, SAİL 298; MSL 3, 144, 224; AHw. 37; $^{ĝeš}gan_2$-ur_3, SAİL 105; AHw. 626, $gana_2$-uru_{12}, ^{ĝeš}eme-numun,
tırmık, sürgü	maškakātum	^{ĝeš}ĝušur
tırmık, tekne, fiçi, kova	muštum	^{ĝeš}ga-zum, SAİL 319; AHw. 687
tırmıklamak, kaşımak, eşelemek		$ḫaš_4$ gal... ḫur,
tırmıklamak, sürgülemek		ĝeš ...ur_3
tırnak, parmak, ayak parmağı	ṣuprum	umbin, SAİL 92; AHw. 1113;
tırpan, bir çiftlik aleti	amandnum	si-par_3, buluĝ-gur_{10},
tırtıl kozası	tušarum	šerimsur, AHw. 1374;
tırtıl, böcek, yaban arısı		mul_3,
ticaret, meslek, sanat		nam-ga-$eš_8$,
ticari mal, satılık eşya		ni_3-bal-bal,
tiksinme, iğrenç		anizil/NUN,
tilki, dişi tilki	šēlebum šēlebtum	ka_5/ka_{10}-a, AHw. 1210; TSL 43, 1-2; $^{munus}ka_5$-a, SAİL 355; AHw. 1210;
timsah, suda yaşayan bir hayvan		a-dam-dun
titreme	šuruppûm	aš-ru,
titremek, sallamak, sarsılmak	narāṭum nakāpum râdum/ratātum	ur, AHw. 746; ISL 66; sig_3, AHw. 746; saĝ ...$siĝ_3$ AHw. 718; CAD N/1, 40; $tuku_4$, CT 12, 20 b 1. 8; AHw. 941;

Türkçe	Akadca	Sümerce
titremek, ürpermek, endişe etmek	nakāpum zumra nurruṭum napāṣum	saĝ …saĝ$_3$/siĝ$_3$ AHw. 718; su …saĝ$_3$/siĝ$_3$ dub, dub$_2$, AHw. 735;
tohum	numun merḫum	zērum, AHw. 1521; CAD Z 89; mug, JNES 14, 19; CT 12, 12 II 21;
tohum atmak, dikmek, ekmek	erēšum	uru$_{11}$ numun … ĝar, e,
tohum atmak, ekmek, vermek		ti, VS 14, 187 I 4;
tohum, bitki çekirdeği	abnum	^{ĝeš}niĝ$_2$-ki-luḫ-ḫa,
tohum, çekirdek, bir bahçe bitkisi	zibnatum	zi-ib-ba-tum^{sar}
tohum, çekirdek, tane	uṭṭatum	ki, AHw. 1446; sa$_5$-bu$_8$,
tohum, temizlenmemiş tohum		še-nu-nir-ra,
tok olmak, dolu		eššа$_2$,
toka, kopça, kabza, sap	nardappum maluṭṭum gamlum; šikrum sarrārum	^{ĝeš}ĝušur$_4$ (RAB. MAH), ^{ĝeš}KIN, gag-u$_4$-mar-gid$_2$-da, AHw. 1030,
toka, sap, gövde, tane	išīnum	isim$_2$
tokaç, tokmak, havan eli	mekkûm	^{ĝi}ma-an-sim-šu-ĝal$_2$, AHw. 642;
toplamak, sıkıca tutmak		šu …šu$_2$-šu$_2$, ni$_3$…ra,
tokat atmak, el ile çarpmak		šu … si-ig,
tokat, darbe, şamar	miḫṣum	ra, SAİL 295; 328; AHw. 641; tibir$_2$, SL 276;
tokatlamak, vurmak, çarpmak	maḫāṣum	ḫaš$_2$…raḫ$_2$ ḫaš$_2$-tibir/tibir$_2$ …raḫ$_2$ ni$_3$ … ra, Gud. St. B IV 12; ama dumu-ni ni$_3$ nu-ma-ni-ra "Anne çocuğunu tokatlamadı". Gud. St. B IV 9;
toklu (=küçük koyun)		udu-tur,
tokmak, havaneli	bukānum	ĝeš-kim$_3$, AHw. 136; u$_2$-tag,
tokmak, topuz	mekûm sakkullum	^{ĝeš}zu$_2$-ra-aḫ; zu$_2$-ru, saĝ-kul-la, AHw. 1032;
tokuç (=çamaşır yıkama sırasında kullanılan ağaçtan yapılmış bir nesne), dibek, tokmak, balta		ĝeš-tun$_3$, ^{ĝeš}lugud$_2$-da,
tomar, paket, bohça, çıkın, deste	kiššum kurullum zarrum	garadin$_4$, zar, AHw. 1516;

Türkçe	Akadca	Sümerce
tomruk, kalas, tahta, kütük	kūrum	^{ĝeš}ad, kur,
tomruk, kütük, yığın, küme, bloknot	šibirrum	usud, AHw. 1227;
tomurcuk, çimlenme, filizlenme		mu_2-a,
tomurcuk, dal, kanat	artum	^{ĝeš}pa, AHw. 71; CAD A/2, 310-311;
tomurcuk, filiz, filizlenmek		ul_7,
tonoz, kavis, yay, kemer, kubbe		nir-gam-ma,
topaç, küre, yay	pukkum tilpānum	^{ĝeš}illar; ^{ĝeš}di-ne-tum,
topal, aksak, zayıf, güçsüz (olmak)		gum_2
topal, sakat, kötürüm, güçsüz, zayıf	pusulum	ĝiri$_3$-su-ul, $^{lu}{}_2$dub$_3$-sa-dar-a· la$_2$-e, SL 155;
topal/sakat ayak	šēpā kubbulātum	irgi,
topaz/sarı yakut, bir taş türü		$^{na}{}_4$saĝ-du, $^{na}{}_4$gug-gazi,
toplam	gabbum napḫarum	daĝal, RA 13, 191 III 9; AHw. 272; gu$_2$-dirig, niĝin$_2$, šu-niĝin, AHw. 732; CAD N/1, 292;
toplam, büsbütün	kalîš	du$_3$-a-bi SAİL 230; AHw. 425,
toplam, hepsi, tamamı	gabbum napḫarum	gu$_2$-an-še$_3$; šu-niĝin$_2$, AHw. 272, gu$_2$-si-a, AHw. 737; ISL 147 gu$_2$, AHw. 737; ISL 140; gu$_2$-an-še$_3$ 230 lu$_2$ še-ba-tur-maḫ-ba še-bi 30-la$_2$-1 (ul) 2 (ban$_2$) gur-saĝ-ĝal$_2$ "Toplam 230 kişiye küçüklü büyüklü arpa dağıtımı. Onların arpası 30 (-1 Ul, 2 Ban) kiledir. " Nik. 1 XVII 1-2;
toplam, köy, mahalle, tutar	dadmūm kumurrûm muḫḫum	gu$_2$-kiĝ$_2$, AHw. 149; ĝar-ĝar-ra, a-gu$_3$, MSL 3, 196, 297; AHw. 667;
toplam, tutar, hepsi, bütün, tüm	napḫarum puḫrum	kilib
toplama		ul-ĝar,
toplamak	laqātum esēpum paḫārum	ri (-g), CAD L 100; AHw. 537; šab, AHw. 248. šu … su-ub niĝin$_2$, AHw. 810; gu$_2$…si, zar-re-eš …du$_8$, ur$_4$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
toplamak, biçmek, kırkmak	baqāmum	ur_4, AHw. 104; še ...ku_5
toplamak, birleştirmek		ur-ur-a ... ĝar,
toplamak, bir araya gelmek	walādum	$peš_4$
toplamak, birleşmek, toplanmak		gu_2 ...ĝar/$ĝa_2$-$ĝa_2$,
toplamak, taşımak, nakletmek	elûm	ila_2, SL 124
toplamak, yığmak	amāšum	ḫum, AS 7, 39, 17; AHw. 42;
toplamak, yığmak	ḫatûm kamārum	tu_{10}, $ḫub_2$, ISL 13;
toplamak, yığmak, koparmak	garānum	gu_2 ... gur,
toplanmak	qatāpum	ku_5/kud, AHw. 907;
toplanmak, koparmak, toplamak	laqātum; leqûm	deg_x (RI)
toplanmak, bir araya gelmek	paḫārum	gu_3 ...kin/kin_5
toplanmak, biriktirmek, birikmek		gu_2 ... gur,
toplanmak, düğümlemek	ḫarādum	kad_4, kad_5, kad_6, kad_8, MSL 3, 133, 26; AHw. 456;
toplanmak, engellemek	qadādum	gurum, MSL 2, 139, 14; AHw. 890;
toplanmak, harekete geçmek	qadādum ṭātum	gur_2, kadra
toplanmak, toplamak	paḫārum baqāmum paḫārum	gu_2 ..... si SKI 155; diĝir-gal-gal-lagaš^{ki}-a-ke_4-ne gu_2 ma-si-si-ne (=gu_2 ma-si-si-e-ne) "Lagaš'ın en büyük tanrıları benim için orada toplanıyorlar." Gud. Sl. A X 28-29; gu_2 .... niĝin ur_4, AHw. 104; niĝin, SAİL 529; AHw. 810; gu_2 ...si, šu ...gur
toplanmak, yukarı kaldırmak	paḫārum	du_6-ul,
toplanmak, yüzleştirmek	maḫārum	gaba...ri,
toplanmış, aklı başında		dab_5-ba
toplantı	puḫrum	pu-uḫ/$uḫ_2$-ru-um, pu-$uḫ_2$-rum, ukkin, AHw. 876; SGL 2, 114;
toplantı odası, salon, taht odası		gu_2-en,
toplantı salonu	ubšukkan-nakkum	ub-šu-ukkin, AHw. 1400;
toplantı yapmak, toplamak	qâlum	me ... ĝar, AHw. 895;

Türkçe	Akadca	Sümerce
toplantı yapmak, görev almak		du_2 ... $ĝar/ĝa_2$-$ĝa_2$
toplantı, kurul, meclis	puḫrum	pu-ḫu-ru-um,
toplantı, meclis, yığın, birikim	paḫārum	pa-ḫar,
toplantı, toplantı odası		gu_2-en (-na),
toplantı/pazar yeri	kibrum; kārum naḫallum	$piš_{10}$,
topluluk	puḫrum	ukkin, SAİL 40; AHw. 876; MSL 9, 126, 51;
topluluk, asker, birlik, yardımcı	illat ṣâbim illat kalbim	ildu, ildum/$ildum_2$,
topluluk, bölük, birlik	kiṣrum	zu_2-$keš_2$-ra_2, AHw. 488;
topluluk, hayvan sürüsü	nammaštûm	$niĝ_2$-ki nam-$urun_x$ (EN)-na,
topluluk, toplantı, durgunluk	qūlum	$niĝ_2$-me-ĝar
toplum, halk	nišum	un, AHw. 796; ISL 57;
toplum, takım, halk, bölük, tabur	ṣābum	erem, $eren_2$/$eren_8$, AHw. 1072; CAD Ṣ 46;
toplumsal alan, meydan, mesafe	birītum	dal-ba-na, SAİL 86; AHw. 128;
toplumsal mülkiyet, kamu alanı		dal-ba (-an)-na
tokmak, çapa		^{ĝeš}aĝa-$ĝen_2$-ma,
toprağa götürmek, gömmek		ki .... de_6 CT 1, 15, 46; ki .... tum_2
toprağı öpmek		ka-ki.. zu,
toprak işçiliği		$kiĝ_2$-saḫar,
toprak katmak		ki-sahar,
toprak parçası		girim/girin,
toprak tablet, belge, doküman		im-sar-ra, SL 126;
toprak, arazi	mēreštum qerbetum	$a\text{-}lal_4$ AHw. 914, koyu renkli toprak "im-ḫa-mun",
toprak, çamur, balçık		$^{na}{}_4$im-na,
toprak, dünya, yeraltı dünyası	erṣetum kanisurrum	$ganzer_3$ (GAR. NAGAR) AHw. 245;
toprak, kil	kirbānum eprum	la-IM, AHw. 483; saḫar, AHw. 222, CAD E 184;
toprak, ülke, vatan, bölge, yöre		gun_2/gu_2,
toprak, yeryüzü, dünya, patika, yol	erṣetum	ki-in-du, šubur, AHw. 245.

Türkçe	Akadca	Sümerce
topuk, ökçe, toynak	eqbum	ma-sila$_3$, AHw. 231;
topuz, gürz, tören asası, silah		^{ĝeš}šita$_2$,
topuz, kabza	pinkum	mu-rub$_2$, MSL 12, 41, 237; AHw. 864; muru$_2$, muru$_{13}$, AHw. 864;
topuz, kütük, yumruk	umāšum	ĝešba$_x$ (ŠU. BULUG$_3$),
topuz, silah, çomak	kakkum	^{urudu}šita$_2$, SAİL 33; 536; AHw. 422
topuz, tokmak	abullum birītum	muru$_{13}$,
topuz, tokmak, gürz, mandal	sakkullum	^{ĝeš}saĝ-kul/saĝ-gul, saĝ-gul-še$_3$ e$_2$-a mi-nin-gir-su-si-si "Topuz olarak o onu eve doldurdu/yerleştirdi." Gud. St. B VI 19-20; ^{urudu}šita, AHw. 1023;
topuz, yuvarlak/tekerlek	karrum	^{ĝeš}ĝar$_3$-ba, MSL 2, 143, 20; AHw. 450;
torba, cep, kese		du$_5$,
torba, çanta, çuval, cep, kese	tukkannum	dun$_3$/tun$_3$, ^{kuš}dug$_3$-gan, AHw. 1367;
torba, çuval	bašamum	bar$_2$-ra, AHw. 111, bara$_2$,
torba, deri çanta	tušarum maškarum patīrum	^{kuš}lu-ub$_2$-mar-tu, AHw. 1374; ^{kuš}lu-ub$_2$-sig$_2$, ; AHw. 848; ^{kuš}dug$_3$-gan-tug$_2$,
torba, kese, deri çanta	tukkannum	^{kuš}dug$_3$-gan, AHw. 1367;
torba, mukavele, kese	riksum	kešš$_2$, TCL 1, 221, 19; AHw. 985;
torun	liblibbum līpum kabattum	peš-tur-zi, še$_3$-bal-bal, SAİL 384; nunuz, SAİL 394; AHw. 555; erkek torun "peš$_4$",
tosun, çifte hazır olan tosun		amar-bir$_2$, SL 19;
total, toplam	napḫarum	šu-niĝin$_2$, AHw. 737; CAD N/1, 292; šu-niĝin$_2$ 23 šu-ku$_6$-a-du$_{10}$-ga "Toplam 23 tatlı su balıkçısı", šu-niĝin$_2$ 35 udu "toplam 35 koyun"; šu-niĝin$_2$ 45 gu$_4$-gal-gal "Toplam 45 büyük öküz". VS 14, 66 VI 2; TSA 47 V 7;
toynak		ĝiri$_3$-suḫub$_2$, SL 101;
toz fırtınası, yıkım, felaket	ašamšûtum	dalḫamun$_5$; dalḫamun$_6$ dalḫamun$_7$,
toz haline getirmek		saḫar-da … gi$_4$,
toz	epērum eprum	saḫar, CAD E 184; AHw. 222, ^{ĝeš}guza lu$_2$ mu-na-gub-a-ni saḫar ra (=saḫar-ta) ḫe$_2$ em-ta-tuš "Böyle birisinin dikilen tahtı toz içinde kalsın!", Gud. St. B IX 10-11.

Türkçe	Akadca	Sümerce
toz, toprak, çamur, kir, pislik	erṣetum	ze_2
töre, adet, alışkanlık	parṣum pilludûm	bi-lu-da_{10}, biluda, pi-lu_5-da, pi-lu_5-da u_4-bi-ta e-me-am_3 "Töre o zamandan beri vardır. "AHw. 853; CIRPL Ukg. 4 B-C VII 26-28; pi-lu_5-da-^{d}ba-ba_6 nin-a-na-$še_3$ en_3 im-ma-ši-tar "Tanrıça Baba'nın, sahibesinin törelerini yerine getirdi.
tören yapmak, temsil etmek		šu-kig_2 … dab_5,
tören, dinî merasim	kidudûm tašīltum	ki-du-du, SAİL 461; AHw. 474; kir_4-zal, AHw. 1338;
tören, festival (=eğlence), bayram,	isinnum	i-ze-$eĝ_3$, AHw. 388; $eš_3$-$eš_3$,
tören, inilti, ağıt, merasim	gerrānum	gi-ra-num_2, AHw. 285;
tören, kabul töreni		zi-du,
tören, merasim	tašīltum	kir_4/gir_{17}-zal, AHw. 1338;
tören/merasim elbisesi	lamaḫuššum	$^{tug}_2$niĝ$_2$-lam_2; $^{tug}_2$lamaḫuš, SL 156;
törenleri yöneten kadın, tanrıça	amalītum ištarum	amalu (-g),
törensel alışkanlık	kikiṭṭûm	ki_3-ki_3-da,
törensel alet	gišburum gamlum	ĝeš-bur/ĝeš-bur_2
törensel temizlik		ka-luḫ,
trampet, davul	kušgugalum	kuš-gu_4-gal, AHw. 516;
tufan, fırtına, bulut, hava, yağmur	zunnum; šārum agûm abūbum mīlum	im, im-an-na ḫe$_2$-da-a-gi_4 a-ki-a ḫe$_2$-da-a-gi_4 "Gökyüzünün yağmuru ondan uzak tutulsun, yeryüzünün suları ondan uzak tutulsun!", Gud. St. B IX 19-20; kur-ku/ ku_4, a-ma-ru, AHw. 8; CAD A/1, 77; AHw. 652; ISL 78;
tuğla kalıbı	nalbanum	$^{ĝeš}u_3$-šub; u_3-$šub_5$ AHw. 724; pisan $^{ĝeš}u_3$-šub-ba-ka/ ^{ĝeš}šub-ba-ka ĝeš ba-ḫur "Tuğla kalıbı üzerinde o planı çizdi. " Gud. St. E III 1-2; pisan-šub-ba, pisan-šub-ba-ta sig_4 ba-ta-il_2 Tuğla kalıbından tuğlayı o kaldırdı". Gud. Sl. A XIX 13;
tuğla duvar	igārum padattum	SAİL 296; 324; AHw. 366; şekil, biçim, ZA 43, 242, 227; AHw. 808; heykel, kalıp SAİL 358; AHw. 534;
tuğla, fırınlanmış tuğla	libittum	sig_4, AHw. 551; CAD L 176; al-lu-ra, al-ur_3/ur_5-ra, $šeg_{12}$-baḫar_2-ra,

Türkçe	Akadca	Sümerce
tuğla, fırınlanmış/pişmiş tuğla		al-lu$_2$-ur$_3$-ra,
tuğla, kader tuğlası		šeg$_{12}$-nam-tar-ra,
tuğla, kerpiç	libittum	sig$_4$, AHw. 551; CAD L 176; sig$_4$-bi ki-sikil-a im-mi-du$_8$ "Tuğlasını kutsal yerde açtı/döktü". Gud. St. B IV 18 Emesal: še-eb< sig$_4$,
tuğla, kerpiç, pişmiş, pişik	ukurrum	u$_3$-ku-ru-um,
tuğla, kerpiç, toprak		u$_3$-šub,
tuğla/ kerpiç dökmek	labānum	du$_8$ (-ḫ)/duḫ, AHw. 522; sig$_4$-bi ki-sikil-a im-mi-du$_8$ "Tuğlasını kutsal yerde açtı/döktü". Gud. St. B IV 18-19;
tuğla/kerpiç yapmak, hazırlamak		šeg$_{12}$-anše … gub,
tuğla kalıbı	pisannum	pisan/pisan$_3$, AHw. 867; ^{ĝeš}šub,
tuğlacılık	pitiqtum	im-du$_3$-a, MDP 34, 27, 43; SAİL 399; AHw. 869;
tuhaf, garip, yabancı (olmak)		gur,
tuluk, deri çanta	naruqqum	kuš-na$_8$; 4 kuš-na$_8$-sun-sun "4 eski deri tuluk", VS 14-162 II 6; DP 493 II 6; kuš-na$_8$ "deri+içmek - tuluk", 1 kuš-na$_8$ dam-diĝir-ĝu$_{10}$ "Bir tuluk Damdiĝirgu'nun (yanındadır). " VS 14, 67 IV 7-8; ^{kuš}a-ĝa$_2$-la$_2$; MSL 7, 149, 148; AHw. 749; kuš-na$_8$, AWL 267; VS 14, 67 IV 7; ^{kuš}maš-li-um,
tuluk, deri çanta	anuššum tukkannum lupum mašlûm	^{kuš}da-lu-uš$_2$, AHw. 55; ^{kuš}du$_{10}$-gan, ^{kuš}lu-ub$_2$, 159 CT 35, 4, 54; SAİL 537; AHw. 564; ^{kuš}maš-lum, AHw. 628; ^{kuš}na-a-du-um, ^{kuš}a-ĝa-lal$_2$ AHw. 749; kuš-a-ĝar-na$_8$,
tuluk, tulum	nādum ḫalziqqum	^{kuš}ummu$_3$, SAİL 579; 704; ^{gi}ḫal-zig, MSL 7, 43 d 3; AHw. 315;
tur, sandal ile dolaşma		ma$_2$-ur$_3$ (-ur$_3$),
turfanda meyve, sebze	nisakkum nisannum	nesaĝ/ nesaĝ$_2$,
turfanda sebze	qatnum	sig, SAİL 592; AHw. 1425;
turfanda ürün		še-za-gin$_3$-duru$_5$,
turmalin, bir taş türü		^{na}$_4$nunuz-gu$_2$, CT 14, 3 a II 14; ^{na}$_4$ḫuduš

Türkçe	Akadca	Sümerce
turna	urnīqum	ur-keš$_2$-da^{mušen}, CT 41, 7, 59; AHw. 1431; ga-i,
turp, siyah turp	pukulum	ša$_3$-gi^{sar},
tutacak, sap, kulp		^{ĝeš}šu
tutak, tutamak		gam$_3$, MSL 3, 152, 373; AHw. 1235;
tutam, bağ	qerbetum	ulul/ulul$_2$,
tutamaç, tutamak, kapı kolu		^{ĝeš}u$_5$-apin,
tutamaç, tutamak, kulp, kabza		šu-dib, gam-ma, ĝešbu$_2$,
tutamak	šumûm	^{ĝeš}kul-mar/gisal, AHw. 1276;
tutanak, belge		pisaĝ-dub,
tutanak, liste		pisan-dub, VS 14, 88 I 1; 191 I 1; pisan-dub še-numun anše-ku$_2$ saĝ-apin (a)-ke$_4$-ne šu ba-ti-a "Liste/tutanak: Çiftçilerin tohumluk (ve) eşek yemi olarak teslim aldıkları arpa". VS 14, 88 I
tutanak, liste		1-4; pisan u$_3$-šub-ba-ka (=i$_3$-šub-ba-ka) ĝeš ba-ḫur "Tuğla kalıbı üzerine o planı çizdi". Gud. St. C II 20-21; pisan-dub ab$_2$-kurum$_2$-ma šid-da "Yoklamada sayılan inekler üzerine tutanak tableti. " VS 14, 192 I 1-2, pisan-dub še-numun še-anše-ku$_2$ saĝ apin-^{d}ba ba$_6$-ke$_4$-ne šu ba-ti-a "Tanrıça Baba'nın çiftçilerinin tohumluk ve eşek yemi olarak aldıkları arpa üzerine tutanak tableti. " DP 26 I 1-5;
tutar, köy, mahalle, toplam, cihan	kiššatum	gu$_3$ ...kin/kin$_5$ gu$_3$-kin/kin$_5$
tutar, sonuç, çarpım		du$_7$-ĝar,
tutar, toplam, yekun	kiššatum	u, u$_5$,
tutarsız	pitruštum	du$_8$/duḫ-uš-tu, SAİL 167; AHw. 870;
tutkal		a-šeš di-ir-ga,
tutku, hiddet, öfke, kin, hırs		mir,
tutkunluk, hayranlık, sevgi		nam-ki-aĝa$_2$,
tutma, yakalama	šikrum	kun, AHw. 1235; ISL 79;
tutmak	ḫamāṭum ṣabātum	tab$_2$, AHw. 316; da$_5$, šu...dab$_5$, šu...du$_8$, AHw. 1066; CAD Ṣ 5; du$_3$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
tutmak, avlamak, yakalamak	etēqum	dib_2 ISL 47;
tutmak, filizlenmek		bu (-bu)-i,
tutmak, kucaklamak	kullum	dab/dab_5 dib, SAİL 537; AHw. 502;
tutmak, sahip olmak, almak	kullum ḫassûm	ḫa-za,
tutmak, yakalamak	ahāzum ṣabātum	ra, AWL 292; dib, AHw. 1066; CAD Ṣ 5; dib/dib_2 AHw. 1066; CAD Ṣ 5; SKI 272;
tutsak, bayan esir		$geme_2$-nam-ra,
tutsak, esir	asirum maḫkum	a-si-ri, lu_2-šu-du_8-a, ĝiri$_2$, lu_2-nam-ra, $ḫe_2$-$eš_{19}$-ši,
tutsak, haksızlığa uğrayan kimse	ḫablum; šagšum	šaĝa, SL 248; $šaga_2$ (LU_2), lu_2-$eše_2$,
tutsak/esir etmek, yakalamak		ĝiri$_2$,
tutturmak, bağlamak		bala … sir_5,
tutuk evi, hapishane		e_2-nam-$arad_2$,
tutuklamak, ortadan kaldırmak		$še_3$,
tutuklanmak, tutsak olmak		nam-ra.. aka,
tutuklu	ṣubbutum	lu_2-du_{10}-dub, MSL 12, 201, 13; AHw. 1108;
tutuklu, mazlum (olmak)	ḫabālum; kalûm	ḫaš,
tutukluk, kavrama		šu-$šur_3$,
tutukluluk, hapis, nöbet, hapishane	maṣṣartum	en-u$ĝ_3$-ĝa$_2$, en-un-ĝa$_2$, en-nu-ĝa$_2$, en-nu-un/un_3, en-nun,
tutum, tavır, davranış, hareket		ni$ĝ_2$-DI,
tutumlu olmak, kaçınmak, ayırmak		šu …kar
tutumlu/tedbirli olmak		šu …dim_4
tutumsuz, savurgan	nulliātum	nu-ĝar-ra, SL 209;
tutunmak	šarāṣum	šu-si-sa_2, CT 18, 47 a 6; AHw. 1186;
tutuşmak, alev almak, yanmak	qalûm	gibil, bil_2-tab,
tutuşturmak, yakmak		ma_4,
tuvalet, banyo	narmakum ramkum	du_{10}-us_2, du_{10}-us_2-sa, AHw. 747; banyo elbisesi "kuš-la_2",

Türkçe	Akadca	Sümerce
tuvalet, banyo	našennum bīt šittim	banyo teknesi, küvet "^{urudu}šen-dili$_2$", AHw. 760; e$_2$-šed$_6$,
tuz	pāqātum	sa-maš-da$_3$, MSL 6, 68/8, 182; AHw. 826;
tuz/tuzlu tepe	ṭabtum	du$_6$-mun, mun, AHw. 1377;
tuzak çukuru, hendek, tuzak, kapan		nig-ki-ḫuš-a,
tuzak, güçlük, tehlike		pu$_2$-niĝ$_2$-ĝir$_3$,
tuzak, kapan	ḫuḫārum	^{ĝeš}ḫar-mušen-na, AHw. 353
tuzak, kapan, ağ, file	šēšûm	sa-du$_3$ (-a)
tuzak, kapan, tehlike	naḫallum	a-ru-ub/a-ru-ub-ba, AHw. 712;
tuzcu		mun-ur$_4$, SL 180;
tuzlu et		akdin/ak-din,
tuzlu/acı (olmak)	marrum; ṭabtum	mun, munu$_3$, mun$_4$ SAİL 95; AHw. 1377;
tüccar	tamkārum	dam-ĝar$_3$, AHw. 1314-1315; AWL 92; 30 še gur-saĝ-ĝal$_2$ še$_3$-ur-e$_2$-muš$_3$ dam-ĝar$_3$ na-ĝal$_2$-la-am$_6$ "Tüccar Uremuš'un yanında bulunan 30 kile arpa". BIN 8, 363, 1-4; ni$_3$-sa$_{10}$-ma-še$_3$ ur-e$_2$-muš$_3$ dam-ĝar$_3$ ba-de$_6$ "Ticaret malı olarak (onu) Uremuš, tüccar üzerine aldı/kabul etti". VS 14, 6 III 1-2; 1 gu$_4$-mu-3 munus-kur-ra dam-ĝar$_3$-unuki-ta mu-sa$_{10}$ "3 yaşındaki bir öküzü Munuskura, Uruklu tüccar atın aldı", VS 14, 145 I 1-5; gal-dam-ĝar$_3$ "Büyük tüccar", VS 14, 43 III 4 ibira/ibira$_2$, AHw. 1314; tibira$_2$, AHw. 1314; büyük tüccar "gal-dam-ĝar$_3$",
tüccar vekili		dumu-ga-eš$_8$,
tüfek	takšûm	eš, MSL 11, 34, 87; AHw. 1309; im-kid$_2$,
tükenmek, azalmak	peḫûm	du$_8$ (-ḫ)/duḫ,
tükenmek, bitmek, sona ermek		numun.. til,
tüketim, harcama		niĝ$_2$-gu$_7$-a,
tüketmek, imha etmek, tahrip etmek		sug-zag ...gu$_7$
tüketmek, kemirmek, yemek		zu$_2$ ...gub

Türkçe	Akadca	Sümerce
tüketmek, söndürmek		te,
tüketmek, tahrip etmek, yıkmak		šu ...ḫul,
tüketmek, unutmak, yıkmak	lapātum	gel-le-eĝ$_3$
tüketmek, yıkmak, yok etmek		gi$_{16}$-il- gi$_{16}$-il
tüketmek, yok etmek, yutmak	akālum	gu$_7$,
tükürmek	šābulum	ah ... uš$_7$; uš$_7$ ... du$_{11}$,
tükürük, salya	ḫaḫḫum rutûm nušûm	aḫ, aḫ-du$_{11}$-ga AHw. 308; 372; uš$_7$, a-aḫ-du$_{11}$-ga a-ḫa-an, AHw. 806;
tüm, bütün, bütünlük		gu$_2$-en, gu$_2$-si-a/gu$_2$-sa,
tüm, bütün, dört iklim (=köşe bucak her yer), ufuk	kiššatum	ki-ša-ra, ki-šar-ra, ki-šar$_2$-ra, SAİL 396; 425; 545; AHw. 492; AWL 150; u$_4$-gim ki-ša-ra (=ki-šar-ra) ma-ra-da-ra-ta-e$_3$ "Senin için o, güneş gibi ufuktan doğdu. " Gud. Sl. A V 2;
tümsekli, çıkıntılı, kabarık; ulu	ṣīrum	uru, uru$_{16}$,
tümü, bütün, tüm, hepsi	kullatum	me-ri, du$_3$-a-bi, AHw. 501; CAD K 504;
tümü, hepsi, tamamı	gimrum napḫarum kullatum	gimir, AHw. 289; gu$_2$, AWL 165; du$_3$-na-bi, AHw. 501, CAD K 504;
tünemek, oturmak, konmak	(w)ašābum	dur$_2$ ...ĝar
tüp, boru	alallum	^{uruidu}alal, inda$_2$,
tüp, boru, kovan, tünel, oyuk	uppum	mud;
tüp, kanal, boru		^{dug}ni$_3$-tab,
türban	šušippum	^{tug}$_2$šu-su-ub, MSL 10, 136, 290; AHw. 1289; ^{tug}$_2$šu-gur-ra;
türban, sargı, baş örtüsü	paršīgum	^{tug}$_2$bar-si, LTBA 1, 87, 15; AHw. 836;
türbe (=mezar), bodrum, tapınak	sagûm sukkum	zuz-ga, AHw. 1003;
türbe, kulübe, ahır, sepet, sele	bītum	ĝa$_2$, AHw. 132; CAD B 249; ISL 5; Emesal: ma, AHw. 132; CAD B 249
türbe, sandık, kutsal alan/yer		usag$_x$ (U. ŠA),
türbe, tapınak	šaḫurrum kummum	e$_2$-suḫur, zag-ĝar-ra, barag-sig$_5$/sig$_9$-ga, niĝar,

Türkçe	Akadca	Sümerce
türemek, çoğalmak, çoğaltmak		numun-zi... e_3,
türkü söylemek	nagûm	ḫul$_2$, CT 12, 40 II 27-30; AHw. 712;
türkuaz, kuvars, taş kolye	dušûm	$^{na}{}_4$du$_8$-ši-a,
türkuaz, bir taş türü		$^{na}{}_4$ka-pa-zum, $^{na}{}_4$HAR-suḫur,
türkü söylemek, sevinçle haykırmak	râšum	su$_3$, SAİL 373; AHw. 962;
türkü, şarkı	širkugûm	šir$_3$-ku$_3$-ga, SAİL 152;
türkü, şarkı	elilum alālu ellum zamārum	e-lil$_2$, e-lu-lam, el-lu$_2$, en$_3$-du (-an-na), e-ur$_{11}$-ru-ku, AHw. 1508; šumun-ša$_4$, i-lu-lu,
tütsü kabı		^{dug}ni$_3$-tab-tur-ra,
tütsü, bur	šeḫrum	sa-ḫir AHw. 1209; ni$_3$-na-deg$_x$ (RI)-ga,
tütsülemek, sigara kullanmak/içmek	qatārum	sar, SAİL 331; AHw. 907;
tütüne benzer bir bitki, kenevir, yabani ot		numun$_2$-ḫul,
tütüne benzer bir bitki, lahana	baluḫḫum	^{šem}buluḫ, SAİL 2AHw. 101;
tüy, kıl, saç, boynuz		siki-mud$_6$,
tüylü/kıllı deri		kuš-siki-mu$_2$,

U

Türkçe	Akadca	Sümerce
ucuz/hafif olmak, küçük olmak	maṭā'um	lal, SAİL 481; AHw. 635;
uç, zirve, tepe, 1. kalite	rēštum	saĝ, AHw. 972;
uçmak	parāšum	dal, TSL 57, 4; ISL 5; TSL 57, 4; sim^{mušen} e_2-bi-ta ba-ra-an-dal-a-gin_7 uru-ni-$še_3$ nu-gur-re-de_3 "Yuvasından uçan kırlangıç gibi o artık şehrine geri dönmeyecek". UET 6, 124, 36; mušen-gin_7 i_3-dal-e "O bir kuş gibi uçuyor". TSL 57, 13; uru-$ĝu_{10}$-$še_3$ $ḫe_2$-em-ši-dal-dal-en "Şehrimin üzerine doğru ben sürekli uçuyorum". TSL 57, 4;
	naprušum	ab-ra-aš, dal_4,
uçmak, geçip gitmek, -den kaçmak		bar-ra-aš,
uçurum, derinlik		$an\text{-}gur_4$,
ufak, kısa, eksi, değersiz	tamṭâtum	lal, lal_2
ufak, küçük	īṣum	tur, MSL 2, 143, 18; CAD I/J 219; AHw. 391;
ufalamak, küçültmek	ḫabāšum	ḫəš, CT 12, 15 III 2; AHw. 303.
ufalamak, kırmak, bölmek	marārum	ses, SAİL 331; AHw. 609; šeš, AHw. 609;
ufuk	išid šamê	ul_4-he_2, ISL 41, SL 297; ki-ša-ra (=ki-šar-ra) u_4-gim ki-ša-ra ma-ra-da-ra-ta-e_3 "Senin için o, güneş gibi ufuktan doğdu". Gud. Sl. A V 20;
uğraşı, iş, meslek, sanat		sig_7-ĝeš, šeš-bala-gal, i_3-lah_4, SL 118; sa-ḫur,
uğraşmak, araştırmak, istemek	ašra še'ûm	ki …$kiĝ_2$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
uğraşmak, gerçekleştirmek	anāḫum	šu...ĝar šu ib_2-ĝar-ra-am_3 "O onunla uğraşıyor. " Gud. Sl. A XXVI 29; $kuš_2$, AHw. 48; CAD A/2, 101;
uğraşmak, kemirmek, yemek	akālum, šatûm	rig_7,
uğurlu, şanslı, hayırlı		talihli u_4-du_{10}-ga,
uğurlu/hayırlı su		a-sa_6-ga,
uğursuz, kötü, yaramaz, zararlı	šalputtum	ḫul-ĝal_2
uğursuz, çürük, bozuk	mašûm	gel-le-e$ĝ_3$
uğursuzluk, kötülük, yasak	lemnūtum	niĝ$_2$-gi/niĝ$_2$-gig,
ulak, haberci, elçi, kurye	nāgirum sikkum mār šiprim	Emesa: li-bi-ir<niĝir, AHw. 711; zikum, zi-ku-um, lu_2-kin-gi_4-a; $^{lu}{}_2$kin-gi_4-a, AHw. 616; kin-gi_4-a mušen-gin_7 a_2-dub_2 i_3-de_2-e "Haberci kuş gibi, kanat çırpıyor". TSL 57, 12;
ulak, kurye, hamal, kızak, sepet		ila_2, SL 124
ulaşmak		us_2, us_3, Gud. Sl. B I 6;
ulaşmak, zapdetmek	kašādum	sa .... e/du_{11}, AHw. 459;
ulaşmak, uzanmak, erişmek		an-ne_2 ... us_2, SL 20;
ulu, üstün, yüce	rabbum	rib, AHw. 934;
ulus, halk, millet, bölük, tabur, alay	ṣābum	$erin_9$/eri-na, ug_3; gu-ti-um^{ki} ug_3-gim keš-da nu-um-zu "Gutium'lar diğer uluslar gibi esaret tanımıyorlar". TSL 47, 11; ug_3/uku_3 lugal nu-me-a "Kralı olmayan halk", BWL 299 IV 14;
umudunu kesmek, umutsuz olmak		ur_5 ...ug_7
umut, beklenti, söz		ni_3-ga-ti,
umutsuzluk, çaresizlik		ga-ba-ra-ḫum,
un	tappinnum qēmum kukkušum zidubdubbûm kukkušum	dabin, AHw. 1321; zi_3-d), zi_3-da SAİL 536; AHw. 913; $eš_2$, zid_2, MSL 3, 58, 13; SAİL 536; kaba un "zid_2-milla", AHw. 500; kızartılmış arpa unu "dabin-sa", kutsal törenlerde kullanılan un "zid_2-dub-dub", AHw. 1525; malt için hazırlanmış un "mel", $kuš_7$, SAİL 212; AHw. 496; niĝ$_2$-ar_3-ra, AHw. 673; yumuşak bir un türü "milla",

Türkçe	Akadca	Sümerce
un dağıtımı		dub-dub,
un ambarı	meṭēnum	^{ĝeš}me-te-num$_2$,
un türüleri	tumāgum sumīdātum takkasûm ḫišlētum isqūqum maṣḫatum šamunakkum	bu$_5$-bu$_5$, MSL 11, 88, 57; AHw. 1369; kukkuš, SL 150; zi, JAOS 10, 28, 29; AHw. 1057; zi$_3$-saĝ, SAİL 536; AHw. 1307 zid$_2$-kukkuš, zid$_2$-za-tum, zid$_2$-sig$_{15}$ zikum, ma-ad-ĝa$_2$, ša$_3$-munu$_4$, AHw. 1160;
un yığını/demeti	zidubdubbûm	zi$_3$-dub-dub, AHw. 1525;
un, bir çeşit un	s/šasqûm ziqum isqūqum	^{zi}$_3$eša, BAW 2, 95, 172; SAİL 579; AHw. 1032; zi$_3$-gu, zi$_3$-kum SAİL 536; AHw. 389;
unutmak	lapātum ezēbum mašûm	ḫa-lam, St. P 10, 226; e$_2$- ^{d}en-ki-ke$_4$ inim nu-ḫa-lam-e dam "Ekni'nin tapınağını hiçbir kelime unutturamaz". St. P 10, 1VI 2; pag, ĝeštu$_2$.. u$_{18}$-lu, AHw. 631; ĝeštug$_2$ ...u$_{18}$-lu, gu$_2$ ... šub,
unutmak, bağışlamak, engellemek	šêtum	tak$_4$/taka$_4$, rig$_9$, ĝal$_2$, Gud. Sl. A III 13;
unutmak, ihmal etmek	mašûm	ĝeštu$_2$ ... u$_{18}$-lu, AHw. 631; uḫ$_6$,
unutmak, savsaklamak, ihmal etmek	zêrum	gu$_2$ ... du$_3$, AHw. 1522;
unvan, mesleki unvan		gal-zu-unken-na,
Ur	urum	uri$_2^{ki}$, SAİL 331;
ur/çıban, siğil, ben	šulum	sumug, MSL 3, 220 a 6; AHw. 1267;
urgan, bant, şerit, kayıt, halat	markasum riksum markasum maḫrašum kušārum	di-im-gu-ul, AHw. 612; da-gan, AHw. 984; eš$_2$-šu-ak, dim-gal, ISL 65; MSL 5, 181, 374; AHw. 612; 584; dimuš, AHw. 516;
usandırmak, sarmak, engel olmak		saĝ-šu ...du$_3$
usanmak, yorulmak		sig$_9$, SL 232;
usare	rabīkum	kam-ku-da, SAİL 406; AHw. 935;
uslu olmak, alçak gönüllü olmak		du$_9$, UET 1, 110, 2;

Türkçe	Akadca	Sümerce
usta, yetenekli	apkallum	gašam, AHw. 344; CAD A/2, 171-172; an-dim$_2$-dim$_2$,
	itinnum	šitim, AHw. 404,
	kiškattum	ĝeš-kin-ti, AHw. 491, CAD K 453;
usta+büyük - baş usta, baş mimar	šitimgallum	$^{lu}{}_2$šitim-gal, SAİL 440; AHw. 1251;
ustalık		nam-gašam,
ustura, kılıç, pala, hançer, kama	naglabum	Emesal: me-er < giri$_2$ SL 172;
ustura, bıçak, hançer, kama, kılıç		ĝir$_2$,
uşak	girsiqqum	ĝir$_3$-si$_3$-ga,
uşak, köle, hizmetçi	buršanum amēlum, wardum	bursaĝ, erin$_2$/eren$_2$, ur, urdu (-d), MSL 14, 102, 790; SAİL 50; AHw. 1464, CAD A/2, 243;
ut		^{ĝeš}tigida$_2$, tigidla/tigidla$_3$, tigidla$_4$ (ŠA$_3$. MİN. TAR) SL 276;
utanç duymamak, utanmamak		teš$_2$ … nu-tuku,
utandırmak, küçük düşürmek		su-lum … mar,
utanmak	bâšum	teš$_2$, SAİL 575; AHw. 112; CAD B 5; suḫ$_3$,
uyandırmak, yükselmek		ni$_2$ … ila$_2$,
uyanık olmak	êrum	ri, AHw. 247; ur$_2$-ri, CT 12, 39 a I 5; AHw. 247;
uyanık, dikkatli	ḫardum	ma-ra-aḫ (-a), AHw. 325;
uyanık, uyanık olmak	ērum	ri (-g), CT 18, 35 III 50; AHw. 246;
uyanık, yalancı	sarrum	sar$_7$, SAİL 355; AHw. 1030;
uyanık, zeki, bilgin, bilgiç, kurnaz	mūdûm	ereš$_5$,
uyanıklık, dikkat	maṣṣartum	nam-en-nu-un, AHw. 620;
uyanmak, farkına varmak	dalāpum	igi …lib/lib$_4$
uyanmak, uyandırmak	dalāpum	igi… lib/lib$_4$
uyarı, anlayış, öğüt, nasihat, akıllı	milkum	Emesal: ma-al-ga<ĝalga, AHw. 652; CAD M/2, 66; na,
	na'um	na-de$_3$, AHw. 930;
	qutrēnum	na-deg$_x$ (RI), AHw. 930;
uyarmak, danışmak		na … de$_5$ (-g), SL 185;
uydu	warḫum	iti (-d)/ itu (-d), iti$_6$/iti$_7$, itu$_6$ (-d) AHw. 1466;
uydurmak, ayarlamak	sêrum	si …ak, kam,

Türkçe	Akadca	Sümerce
uygar, evcil, yerli, hizmetçi, medeni		gir_{15}/gi_7,
uygulamak, başarmak		šu … ĝar,
uygulamak, başvurmak, ilgili olmak	mašālum	sig_{10}
uygulamak, kullanmak		nin … aka, SL 205;
uygun	imittum; išḫum ṣimtum šemûm wasmum mitgārum	zag, me_2-te, še-ga, SAİL 367; ni_3-du_7, AHw. 1474; du_7; še-ga, AHw. 699;
uygun bulmak, hoşlanmak		igi saĝ-ki-zalag …bar
uygun görmek	nasāḫum	suḫ, igi… zag/zag_3
uygun olarak		mi_2-zi-de_3-eš, me-te … $ĝal_2$, SL 173;
uygun olmak, iyi olmak	damāqum ešērum	$šag_5$, SAİL 322, AHw. 155; sa_6, SAİL 322, si, si_{21}, SAİL 322, AHw. 254;
uygun, doğru	tarṣum	de_5 MSL 3, 57, 1; KAV 6, 29; AHw. 1331;
uygun, iyi, tatlı, sevimli		du_{10}/dug_3-ga,
uygun, sağlam, doğru, gerçek, içten		zid,
uygun/elverişli olmak	w)asamum nakāpum	du_7 AHw. 718; CAD N/1, 157
uygunsuzluk, yanlışlık		u_3-nu-ĝar-ra
uyku	šettum	u_3, u_3-du_{10}-ga "tatlı uyku", SKI 176; u_4 $geme_2$-^{d}lama ba-ug_6-e-da-a lu_2-^{d}ba-ba_6 urdu du_{10} ga-zi-da-ke_4 u_3 ur-^{d}šul-gi
uyku	qiddat ūmi	ke_4 in-ba-a-ne "Geme-Lama öldüğü zaman, Lu-Baba, köle, Duga-zida ve Ur-Šulgi onu aralarında taksim edecekler." NG 7, 15-19; u_4-du_{10}-ga u_3-a, ISL 7; u_3-di, u_3-di/di_5, SL 286; u_3-sa_2, u_3-sa_3 AHw. 1252; u_3-sa_2 (-g), AHw. 1252; u_3-sa-ga, AHw. 1252;
uyku hastalığı	pismum	laban, AHw. 867;

Türkçe	Akadca	Sümerce
uykuda olmak		u_3-sa_2 … dab_5 uykuda olmak,
uykusuz, dikkatli, huzursuz, endişeli		libi,
uyluk, but, baldır, kasık	emšum; šaprum pēnum sāqum ḫallum	$ḫaš_2$, MSL 3, 143, 196; ur_2, MSL 9, 12, 201; SAİL 190; AHw. 854; ^{uzu}su-la $_2$, MSL 9, 15, 308; AHw. 1028; ḫal, CT 12, 4 I 19; SAİL 2; AHw. 312;
uymak, itaat/riayet etmek		inim-ma … tuš, SL 129
uysal	aḫurrûm lillidum	a-ḫur-rum, AHw. 23; 553; gu_2-ki-$ĝal_2$,
uysal olmak, uyum içinde olmak		gu_3-$teš_2$-a.. sig_{10},
uysallaşmak, söz dinlemek		gu_3-$teš_2$-a.. sig_{10},
uyum göstermek		gu.. dub_2/tag,
uyum göstermek, uydurmak		si …ak,
uyum sağlamak	šutābulum	šu …tu-bu-ul/ur,
uyum, ahenk		gu-ḫa-mun,
uyum, arkadaşlık, ahenk, anlaşma		ka-$teš_2$
uyumak	ṣalālum	tu, u_3…tu, e_2-$^{d}ĝa_2$-tum_3-du_{10} …du_3-de_3 u_3 nu-ma-ši-tu "Gatumdu'nun tapınağını yapmak için o uyumadı". Gud. St. F II 4-5 u_4 … tu, sipa-de_3 u_4-gi_6-a
uyumak		u_3 nu-mu-u_3-ši-in-tu-tu "Çoban gece gündüz uyumuyor". e_2-$^{d}ĝa_2$-tum_3-du_{10} ….. du_3-de_3 u_3 nu-ma-ši-tu "Gatumdu'nun tapınağını yapmak için o uyumadı. ' Gud. St. F II 4-5; u_3 …ku_4, SL 287; AHw. 1075; u_4… ku_4 (-r), Gud. Sl. A VI 11;
uyumak, yatmak	ṣalālum	u_3 ku/u_3 ku_4, AHw. 1075;
uyumak, dinlenmek, uzanmak	itūlum; rabāṣum	$še_{21}$, (hayvanlar için de aynı durum söz konusudur),
uyumak, uzanmak, yatmak	natālum	nu_2, SAİL 431; AHw. 725;
uyumak, yatmak	ṣalālum	ur_2, AHw. 1075;
uyumsuzluk, kibirli, gururlu, küstah (olmak)		sun_7
uyuşma, rıza	mitangurum	še-še-ga, SAİL 367;
uyuşma, ittifak, anlaşma	mitgurum	še-še-ga, SAİL 367; AHw. 661;

Türkçe	Akadca	Sümerce
uyuşmazlık, savaş, mücadele	ṣāltum	du_{14}
uyuşuk, sarhoş		za_3-la_2-la_2,
uyuşumluk, sessizlik, suskunluk	rišātum	$niĝ_2$-me-ĝar
uyuz	garābum ḫuzzûm	saḫar-šub-ba, MSL 3, 86, 7; AHw. 281 ḫur-da-lal_3, $niĝ_2$-bi-lal_3, guz
uyuz, kene		gan-šub-ba,
uyuz, bir deri hastalığı	lagûm	la-ga,
uyuz, cilt, bir deri hastalığı	samānum	sa-ma-na_2,
uyuz, bir tür deri hastalığı	garābum	gan, MSL 3, 86, 7; AHw. 281;
uzak	rēqum/rūqum ullûm, annûm palkûm	al-ra-aḫ-a, AS 16, 23, 58; AHw. 971; re-en_3-na, ISL 2; AHw. 1410; gi-$buru_3$, CT 12, 2 III 2; AHw. 816; $ukuš_2$-ti-gil_2-la ul-la, AHw. 1410;
uzak	rūqum	su_3 (-d) SAİL 373; AHw. 995; su_3 (-g), AHw. 995; ISL 103; sud-ra_2, ISL 116;
uzak olmak	nesûm; rêqum	sud, AHw. 971; sud, AHw. 971, AWL 316; su_3-ud; sil_2,
uzak tutmak	kalûm	gi_4, SKI 64 Anm. 176; ISL 75; -da …gi_4 Gud. St. B IX 20;
uzak tutmak, uzak olmak	rêqum	su_3 (-g), ISL 102;
uzak, uzak olmak	ṣiātum	ul-li/li_2,
uzaklaşmak	bêšum duppurum	bad-du, CT 19 5 III 11; AHw. 123; te, CT 12, 11 IV 8; AHw. 177;
uzaklaşmak, ayrılmak	našāpum	bu_7, AHw. 758;
uzaklaşmak, gözden kaybolmak	šerûm	bar … tab
uzaklaşmak, uzak olmak	nešûm	bad, AHw. 783; CAD N/2, 193;
uzaklaştırma		ta- e_3 Gud. St. B IV 4; lu_2 e_2-ninnu-ta im-ta-ab-e_3-e_3-a "Kim onu Eninnu tapınağından dışarı çıkarırsa", Gud. St. B VIII 6-7;
uzaklaştırmak	dekûm ḫarāmum barāšum nasāḫum	zi, CT 11, 38 b I 7; AHw. 166; ib_2-ta-ab-zi-zi-a "Kim onu oradan uzaklaştırırsa", TLB 2, 17, 14; ku_5/kud, CT 12, 14 II 6; AHw. 323; zi_2, šub, ma_2-ta lu_2-ma_2-laḫ$_4$ e-ta-šub "Gemiden gemicileri uzaklaştırdı". CIRPL Ukg. 4-5 VIII 14-16 zi (-g), ziz_2, AHw. 166; CT 11, 38 b I 7; gid_2, AHw. 749;

Türkçe	Akadca	Sümerce
uzaklaştırmak, kovmak, zayıflamak	be'ēšûm	be/be$_2$ e$_3$; uru-ta im-ta-e$_3$ "O onu şehirden dışarı çıkardı/şehirden uzaklaştırdı", Gud. St. B IV 4;
uzaklaştırmak, çıkarmak, kaldırmak	laqātum karāṣum	kul, kid$_2$, SAİL 63;
uzaklık, halka, eklem	bissūrum, pûm	muru$_{13}$,
uzaklık, mesafe	rūqtum/rūqum	pi, d$_3$-da, AHw. 995;
uzaklık, mesafe, uzak	birītum	dal-ba-an-na; SAİL 86; AHw. 128;
uzanmak, yatırmak, yatmak		na$_2$,
uzanmak, yatmak	niālum/nâlum ṣalālum aburriš rabāṣum šatāḫum	de$_5$, MSL 3, 57, 3; AHw. 784; šu …ĝal$_2$ ISL 82; u$_2$-sal-la … nu$_2$ (-d), na$_2$/nu$_2$ (-d), AHw. 1075; NG 3, 143 u$_2$-sal-la …nu$_2$/nud tuḫ, CT 12, 11 III 22; AHw. 1199; nu$_2$-nu$_2$,
uzanmak, uyumak, yatmak	natālum/nâlum	na$_2$, SAİL 431; AHw. 725;
uzatmak, dışarı çekmek, ayırmak		šu …dub$_2$,
uzatmak, uzun olmak		su$_3$ (-d), AfO 24, 47-50, 22; mu-bi-še$_3$ ^{d}nin-lil$_2$-le nam-ti-^{d}en-lil$_2$-ba-ni ki-^{d}en-lil$_2$-la$_2$-ta u$_4$-bi ba-ni-in-su$_3$ "Bu nedenle Ninlil, Enlil Enlil'in isteğiyle Enlil-bani'nin yaşamını uzattı". AfO 24, 47-50, 20-22;
uzatmak, zorlamak, germek, sermek		gid$_2$; ni$_2$ …gid$_2$, gi$_{25}$-gi$_{25}$ mu-na-gid$_2$ "O bütün geceleri onun için uzattı. " Gud. Sl A XVII 6; a$_3$…sud,
uzlaşma, anlaşma, talimat, yönerge	mitgurum tamgurtum	še-še-ga, SAİL 367; AHw. 661; šu-ĝa$_2$-an-na-ab-tum$_2$, MSL
	ṭēmum	1, 23, 30; AHw. 1313; umuš, ma-al-ga,
uzlaşma, barışma, yatıştırma		ki-mar-ra,
uzlaşma, hesapaşma, boşanma		niĝ$_2$-dam-tak$_4$-a,
uzman, bilirkişi, eksper		pag-du$_3$,
uzman, bilirkişi, yönetici, usta	ummānum masûm	um-mi-a, AHw. 1413; ^{lu}$_2$maš-maš, CT 11, 40 b 11; AHw. 619;
uzman, müfettiş	massûm	kinda-gal,
uzman, sanatkar; bilirkişi, yönetici	ummānum	um-me-a,

Türkçe	Akadca	Sümerce
uzman, usta, esnaf	šiprum	gašam,
uzun	arkum	gid_2, AHw. 69; CAD A/2, 283; gid_2-bi "Onun uzunluğu" gid_2-da, SAİL 371; AHw. 69; sud, SAİL 371; AHw. 69; sud-$ĝal_2$, AHw. 69;
uzun olmak	arākum	gid_2, SAİL 371; AHw. 63; CAD A/2, 223 sud, AHw. 63; AWL 316;
uzun ot, yonca		u_2-gid_2-da,
uzun zamandan buyana		u_4-ul-li_2-a-ta,
uzun, geniş, devamlı		su_3-ud-$aĝ_2$,
uzun, uzun olmak		sud_4,
uzun/büyük tablet	imgiddûm	im-gid_2-da, SAİL 371; AHw. 376;
uzun/büyük tablet, gelir, hasılat	melqētum	šu-ti-a; AHw. 643,
uzunluk ölçü birimi	nindanun šīzum ašlum ammatum	ninda, SAİL 597; AHw. 790; $kuš_3$-numun, 1 m. dana, SL 37, šu-du_3-a, 16. 60 cm. $eš_3$, AHw. 81; CAD A/2, 447; gi/ge: 1 gi = 3 m. $kuš_3$
uzunluk, boy, parça, karış	ūṭum	šu-paḫ,

ü Ü

Türkçe	Akadca	Sümerce
ücret, vergi	igrum	$ni\hat{g}_2$-ki-za, a_2-diri-ga, SL 10; addir, AHw. 367; CAD I/J 44;
ücretli kişi/işçi		$^{lu}{}_2$dab$_5$-ba
üç yıllık	šulušûm	mu-3, MSL 8/1, 47, 330; AHw. 1270;
üç/3	šalaštum šalaš šalāšā, šalāštum	eš$_5$, AHw. 1146; SDb. 2000, § 46, 2 a; eš$_5$-a-ne-ne šu ba-ti-eš$_2$ "Üçü birlikte kabul ettiler". Nik. 317 II 12-13; anše-gim/gin$_7$ dam-mu-eš$_5$-am$_3$ nu-mu-un-tuk-tuku "Üç yaşındaki bir bayan eşek gibi evlenemez". TSL 27, 1; ba$_3$, ba$_7$, AHw. 1146; Emesal: nim-mu-uš<eš$_6$, Emesal: am$_3$-mu-uš <eš, eš$_5$, eš$_{10}$, eš-a-bi "üçlü", eš$_5$-a-ne-ne šu ba-ti-eš$_2$ "Üçü birlikte onlar onu teslim aldılar. " Nik. 317 II 12-13,
üç/3 yıl önce		mu-3-ta, SL 178;
üç/3, üçüz	takšûm; šalāš	eš$_5$/eš$_6$, eš-a-bi, eš$_{10}$, eš$_5$-a-ne-ne šu ba-ti-eš$_2$ "Onların üçü (onu) yanlarına aldı". Nik. 317 II 12-13,
üçayak, bir bronz nesne		šu-lum^{zabar,}
üç bin altı yüz/3. 600	šārum	šar, šar$_2$, SAİL 396; AHw. 1182,
üçetek		tug$_2$-bir$_7$-ra, SL 279;
üçgen		sagtag, SL 227;
üçgen, kama, takoz	santakkum	saĝtak/saĝtak$_4$, saĝ-KAK,
üçkağıtçı, yalancı		$^{lu}{}_2$da-ba-ri-ri,
üçte-bir/ 1/3	šalšum	šušana
üçte-iki, 2/3	šinipûm	Šanabi, MSL 13, 57, 16; AHw. 1242;
üçüncü kardeş		šeš-3-kam,

Türkçe	Akadca	Sümerce
üfleme, şişirme, kabarma, yükselme	tanpaḫum	zinanutu, AHw. 1320;
üflemek, ateşlemek, yakmak	napāḫum napāšum	mu_2, SAİL 331; 366; AHw. 732; CAD N/I, 263; $peš_5$, AHw. 736;
üflemek, esmek, sürüklemek	našāpum	bun_2
üflemek, solumak, esmek, kızmak		mer
üflemek, yakmak	napāḫum	kur, SAİL 331; 366; AHw. 732;
üfürmek; üflemek	napāšum	dib, AHw. 736;
üfürükçü, düzenbaz kimse	mašmašum (w)āšipum kakugallum	$^{lu}{}_2$maš-maš, CT 12, 16 II 20; SAİL 74; AHw. 628; ka-ku_3-ĝal_2, SAİL 15; AHw. 423;
üfürükçü, düzenbaz kimse, sihirbaz, büyücü	wāšipum mašmašum (w)āšipum kakugallum	$^{lu}{}_2mu_7$ (-mu_7) SAİL 15; 74; AHw. 1487; $^{lu}{}_2$maš-maš, CT 12, 16 II 20; SAİL 74; AHw. 628 ka-ku_3-ĝal_2, SAİL 15; AHw. 423;
üfürükçülük	šiptum tuduqqum	tu_6-du_{11}, tu_6-du_{11}-ga, tu_6-tu_6
ülke	mātum	kur, AHw. 633; CAD M/1, 414; kalam, ^{d}en-lil_2 lugal-kur-kur-ra "Tanrı Enlil'e, bütün ülkelerin kralına", JCS 24, 72, 1 kur-me-luḫ-ḫa ^{ĝeš}esi im-ta-e_{11} "Meluḫḫa ülkesinden o sedir
ülke		ağaçlarını getirtti". Gud. St. B VI 26 ^{d}en-lil_2 lugal-kur-kur-ra "Enlil, bütün ülkelerin beyi. /kralı" CIRPL Ent. 28-29 I 1-2 kur-gal-^{d}en-lil_2-le "Tanrı Enlil'in büyük ülkesi, " UET 1, 139, 8; larsa^{ki} kalam-ma-ĝu_{10}-$še_3$ ḫe_2-em-mi-ĝar "Larsa (ve) ülkem için ben onu temin ettim. " RA 71, 5/c, 6/1, 49-50; gu_2, AHw. 633-634; ISL 138; ki, AHw. 633; ISL 33; $kukku_3$ (KI. KI), AHw. 633;
ülke, toprak, köy, dağ, doğu	erṣetum; mātum	kir_5,
ülke, bölge, yeryüzü	mātum, erṣetum	ma-da, SAİL 312; 342; AHw. 633;
ülke, Sümer ülkesi	mātum	kalam, AHw. 633-634; CAD M/1, 414; engar-maḫ-bi sipa-zi kalam-ma "En büyük çiftçisi, Sümer ülkesinin gerçek çobanı", SGL 1, 60; kalam ... til "ülkeyi tahrip etmek", en-^{d}nin-gir_2-su-ka nam-maḫ-a-ni kalam-e ḫe_2-zu-zu "Bey Ningirsu'nun büyüklüğünü Sümer ülkesi tanısın!"

Türkçe	Akadca	Sümerce
		Gud. St. B IX 28-30; gu_3-de_2-a sipa-zi-$še_3$ kalam-ma ba-an-pa_3-da-a "O Gudea'yı, gerçek bir çoban olarak Sümer ülkesinde görevlendirdiği zaman, " Gud. St. B III 8-9; E I 20;
ülke	ülke	ülke
		Emesal: ka-na-$aĝ_2$ <kalam "ülke",
ülke, yeraltı dünyası, dünya, toprak	erṣetum	ešgal, a-ra-li/arali, AHw. 245; a-ra-li/arala, AHw. 245;
ülke/bölge, tarla	eqlum	aĝar/aĝar$_2$ AHw. 231; $aš_5$/$aša_5$ (-g), SAİL 105; 579; AHw. 231; 232; CAD E 249; $aša_5$-u_3-gig-ga-$še_3$ ba-de_6 "O (onu) buğday tarlasına götürüldü. " BIN 8, 369, 18-19;
ümit vermek, güvenmek, inanmak	qâpum	ĝiskim …ti, ĝiškim …til_3,
ümitsizlik	gabaraḫḫum	gaba-ra-aḫ, SL 69, SAİL 167.
ün, övgü, şeref, şükran, görkem	tanittum	ar_2/ara_2 MSL 13, 212 I 6; CT 12, 11 IV 3; AHw. 1319;
üniforma, çapa, koşum takımı	abšānum	la-ra-aḫ,
ünlem, nida, bağırma		ma-al-lu, a-u_3, a-$ša_4$
ünlem, nida, bağırma, haykırış	inimma	me-li-e-a, a-lu-lu, SL 4;
ünlemek, çağırmak, patlamak		mud_6,
ünlü, itibarlı, kuvvetli, önemli	kabtum naptanum	dugud, AHw. 418; CAD K 34; kul, Emesal: ze_2-bi/be_2-da,
ürem, faiz	ṣibtum	$maš_2$/maš, AHw. 1098; CAD Ṣ 158; maš-bi 4 "Onun fayizi 4 (Šeqel gümüştür)". VS 14, 170 X 2;
üremek, çoğalmak, ekmek		numun ….. e_3
üremek, büyümek, gelişmek	waṣûm	mu_2, AHw. 1475; CAD A/2, 356; a-$ša_3$-ga.. nu-mu-ni-in-mu_2 "Tarlada (arpa) yetişmiyor/büyümüyor". SGL 1, 120; e_2-ḫur-saĝ-gim/gin$_7$ im-mu_2-mu_2-ne
üremek, büyümek, gelişmek		"Tapınak bir dağ gibi yükseliyor". Gud. Sl. A XXI 19;
üremek, çarpmak	elēpum	dulu,
üremek, çoğaltmak, üretmek		numun.. e_3, $šar_2$; ab_2-zi-da amar-zi mu-ni-$šar_2$-$šar_2$ "Cins ineklerle damızlık danaları o üretti". Gud. St. F III 16-17

Türkçe	Akadca	Sümerce
üretken, üretici, hayvan yetiştiricisi		ĝeš ... du_3 (-a),
üretici, hamile, verimli	uššurum	ĝeš-du_3 (-a), saĝ-du_3,
üretici, yaratıcı	agrum	lu_2-ḫuĝ-ĝa$_2$, AHw. 16; saĝ-du_3, ZANF 17, 87; lu_2du_3, CT 41, 25, 5;
üretilmiş, nesne	nidimdimmûm	^{urudu}niĝ$_2$-dim$_2$-dim$_2$,
üretim		ša$_3$-zi-ta-e$_3$-a,
üretmek		ru, AHw. 969; ISL 10;
üretmek, beslemek	našûm	il$_2$, AHw. 762; CAD N/2, 81-82;
üretmek, yetiştirmek		gu$_2$ ... peš,
üretmek, çalışmak		kig$_2$ ... aka,
üretmek, çoğaltmak, çarpmak	mâdum	amiri, memur
üretmek, kaldırmak, yükseltmek	našûm ša rēšim	gu$_2$ ...us$_2$,
ürkek, korkak		^{lu}$_2$ni$_2$-su-ub,
ürkmek, titremek, sallamak		saĝ.. sig$_3$,
ürkmek, korkmak, çekinme		su .... zi/zig$_3$
ürkütmek, korkmak, korkutmak	parārum	ni$_2$ ...ur$_4$
ürkütmek, rahatsız etmek	dalāḫum balālum	lu$_3$, AHw. 152;
ürkütmek, titremek, rahatsız etmek	gullutum	ḫuluḫ/ḫu-luḫ, SAİL 321.
ürpermek	ratātum	tuku$_4$, CT 12, 20 b 8; AHw. 963;
ürpermek, endişe etmek, titremek	nakāpum	dub$_2$; saĝ ... siĝ$_3$,
ürpermek, titremek	šaḫātum	su ... siĝ$_3$, su .... saĝ$_3$
ürün almak, hasat etmek	eṣēdum	ur$_4$, ur$_5$,
ürün, döl		nir,
ürün, döl, soy	nannābum	lu-li-gu$_2$-na, AHw. 731;
ürün, eser, mahsul, yapı	binūtum	ni$_3$-dim$_2$-ma, AHw. 127; lu_2 ni$_3$-dim$_2$-ma-ĝu$_{10}$ ib$_2$-zi-re-a "Kim yaptıklarımı yok ederse" UET 1, 301, 38-39;
ürün, tohum, meni, döl	lipištum	nu
ürün, tarımsal bir ürün		ki-mun, še-gazi,

Türkçe	Akadca	Sümerce
üst üste yığmak		$šeg_{12}$-anše ... gub,
üst, tepe		ugu-$dili_2$,
üst, yüksek olmak; yüksek	elûm	an, MS 2, 131, 48; AHw. 205;
üstelik, -den başka		an-ga-am_3
üstelik, zaten, bundan başka	appüna	an-ga/$ĝa_2$
üstlenmek, kabul etmek, kazanmak		us_2 ... dib_2, SL 304;
üstlenmek, kabul etmek, onaylamak	šaḫātum	šu ...$teĝ_4$/ti
üstün olmak, baskın çıkmak	ešqum šūtuqum	rib, saĝ-be_2-$eš_2$...e_3, SKI 272;
üstün olmak, baskın çıkmak	ešqûm rabbum	rib/ri-ba, an-gim ri-ba-ni ki-gim ri-ba-ni "Onun büyüklüğü gök gibidir, onun büyüklüğü yet gibidir". Gud. Sl. A IV 15;
üstün tutmak, tercih etmek	bêrum, nasāqum	igi ...saĝ/$saĝ_5$
üstün, çok büyük, yüce, ulu		rib/ri-ba, AHw. 934;
üstünde	qaqqadum	ugu_6 (U. SAG)
üstünde, hakkında, yanında		diri (-g)
üstünde, karşısında, üzerinde		du_{26}
üstünde, yukarıda, yanında		ugu/ugu_2; ugu_3,
üstüne sürmek	barmum; eqûm	gun_3/gun_5, gu_2-nu,
üstünlük, egemenlik, büyüklük		nam-nir,
üstünü örtmek, kaplamak		$zara_6$,
ütülemek, sıkıştırmak	sagûm zakûm	sa-ga dan_2/dan_3; dan_4/dan_6
üvendire, kanat, sopa, değnek, kazık	arum paruššum	pa, AHw. 71; ^{ĝeš}gag-uš, MSL 6, 128, 148;
üvendire	gašīšum	AHw. 837; ^{ĝeš}sud, AHw. 283, gag-us_2, ^{ĝeš}bar-uš
üvey evlat, varis, mirasçı	aplum	i_3-bi-lu, AHw. 58;
üye, ayrıntı, parça	binâtum	me-dim_2, SAİL 532;
üzengi		daĝ-si,
üzerinde	eli; muḫḫum eliš	ugu, ugu_6 (U. SAG), AHw. 200; an-ta, ISL 98;
üzerinde, üstünde, yukarıda		diri (-g)
üzerinden geçmek		$bara_3$, MSL 13, 21, 146;

Türkçe	Akadca	Sümerce
üzerine		inim-Lugal-si-sa$_2$-ta, Lugal-sisa'nın emri/sözü üzerine, SL 129,
	ṣēr	edin, SAİL 168;
		gegen, SAİL 168;
üzerine dayanmak, eğilmek		gu ... la$_2$,
üzerine almak		šu .... ti
		gu$_3$-de$_2$-a-aš$_2$ (gu$_3$-de$_2$-a-šè$_3$) ku$_3$-ĝa$_2$-tum$_3$-du$_{10}$-ke$_4$ šu ba-ši-ti "Kutsal Gatumdu Gudea için onu üzerine aldı. " Gud. Sl. A IV 2;
üzerine basmak	kabāsum	ĝiri$_3$ ...us$_2$, AHw. 415;
üzerine çökmek, süpürüp gitmek		ur$_4$-ur$_4$ SL 301;
üzerine koymak, kaydetmek		gu$_2$-a ... ĝar,
üzerine sürmek, ovmak,	marāḫum	sul, JCS 4, 74, 24; AHw. 608;
üzerine sürmek, yapıştırmak	sêrum	šu-ur$_3$, ZA 4, 155 II 7; AHw. 1038
üzerine, üzerinde, yanına	eli	ugu, SAİL 412; AHw. 200; CAD E 89; SGL 2, 71; ugula-ĝu$_{10}$-uš (=ĝu$_{10}$-šè) u$_3$-na-du$_{11}$-ga-am$_3$ ugu-zu-uš (=zu-še$_3$) du-u$_3$ mu-e-du$_{11}$ "Öğretmenime söyledikten sonra huzuruna/yanına gelmemi
		sen bana söyledin". SEM 70, 9,
üzerlik otu	šibburratum	^{ú}luḫ-mar-tu,
üzgün olmak, üzülmek	ṣurup libbim	ša$_3$ ...sig$_3$
üzgün, dertli olmak	ṣurup libbim	ša$_3$ ...saĝ$_3$
üzgün, dertli sarsılmış (olmak)	ḫablum; šagšum	šaĝa, SL 248;
		šaga$_2$ (LU$_2$),
üzgün, sıkıntılı, rahatsız (olmak)	anāḫum	kuš$_2$-u$_3$
üzgün, sıkıntılı, rahatsız (olmak)	anāḫum	kuš$_2$, AHw. 48-49; CAD A/2, 101;
üzgün/dertli, rahatsız olmak	katāmum	ša$_3$ ...saĝ$_3$/siĝ$_3$, ze/ze$_2$-er,
üzmek, acı vermek	šakākum	ĝeš.. ur$_3$,
üzmek, acı vermek, tırmıklamak		ĝeš ...ur$_3$
üzmek, bozmak	dalāḫum balālum	lu$_3$, AHw. 152;
üzmek, incitmek, üzülmek	ašāšum	sir$_2$, AHw. 79;
üzmek, sıkıştırmak, ezmek	erûm	ur$_5$,
üzücü		zu$_2$-ĝeš-gana$_2$-ur$_2$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
üzülmek, acı çekmek, üzmek		$ša_3$-ḫul … dim_2, SL 245;
üzülmek, endişe etmek	ḫâšum	buluḫ, CT 12, 34, II 10; AHw. 334;
üzülmek, gücenmek		$šag_4$/$ša_3$…dar
üzülmek, sıkılmak, kaygılanmak	ašāšum	si-$šir_3$, sir_2, AHw. 79;
üzüm	pillum	^{ĝeš}ĝeštin-bil_2, AHw. 863;
üzüm bağı		^{ĝeš}$kiri_6$-ĝeštin-na,
üzüm salkımı	karān lāni; kippat karāni išḫunnatum	^{ĝeš}ĝeštin-gurum-ma, ^{ĝeš}kig_2-ĝeš[illegible] ^{ĝeš}kin-geštın, SAİL 538;
üzüm, asma, salkım	pillum	^{ĝeš}ĝeštin-zug_2, AHw. 863;
üzüm, kuru üzüm	muzīqum	ĝeštin-a$ḫ_3$-a, AHw. 692; ĝeštin-$ḫad_2$, SL 98;
üzüntü, dert, keder		u_8-a
üzüntü, felaket, günah, zarar, dert	ikkubum	ni_3-gig-ga,
üzüntü, heyecan		ni_2-am_3,
üzüntü, yas, dert	idirtum	$tuku_4$ AHw. 364; CT 18, 44 II 13;

V v

Türkçe	Akadca	Sümerce
vadi, geçit, boğaz, çukur, oyuk	ḫaštum	sidug/sidug$_2$, si-du$_{11}$, siduga$_2$, sidugga
vagon (=yük ve yolcu taşımakta kullanılan araç)	marrum	^{ĝeš}mar, ^{urudu}mar, SL 168;
vagon katarı		usan$_3$-mar,
vah		a,
vahşi, barbar, soytarı, maskara	nuwā'um	na-ĝa$_2$-aḫ,
vahşi, hırçın, yabani	nakkāpûm nadrum puluḫtum	du$_7$ SAİL 441; AHw. 722; zi, MSL 8/2, 12, 77; AHw. 704; ne$_4$,
vali	ḫazannum šaddanakkum	^{lu}$_2$ĝar, SAİL 597; li-bi-ir, CT 41, 28, 5; AHw. 338; santana,
vali, belediye başkanı	ašarēdum bēl ālim šakkanakkum	ud$_5$-saĝ ^{lu}$_2$ en-uru, ugula-urna-ak, šagina, AHw. 1140; CAD Š/1, 170; nisaĝ, SAİL 337; AHw. 1140;
vanilya, bir ot/bitki türü	urûm	^{u}$_2$nu-gig ḪI. E^{sar}; ḪI. I$_3^{sar}$
var olmak, bulunmak		gala$_7$, 2 (ul) 4 (ban$_2$) gig ..... aga$_3$-us$_2$-da e-da-gala$_7$-a bi$_2$-gi$_4$ "2 şinik, 4 okka buğday korucunun yanında bulunuyor. O (onu) teslim etti". BIN 8, 377, 1-5;
vardır		i$_3$-tuku;
varil (=topraktan yapılmış, silindir biçiminde, üstü kapalı kap), fıçı		^{ĝeš}da-ḫa-ša,
varis, mirasçı	aplum	ibila, i$_3$-bi$_2$-la, AHw. 58; CAD A/2, 173; eduru,
varis/mirasçı olarak kanıtlamak		nam-ibila-ni-še$_3$.. ĝar,

Türkçe	Akadca	Sümerce
varlık, mal	bišitum	ma-al-ba, AHw. 131; ISL 26;
varlık, servet, mal, mülk, eşya, arazi	sikiltum	e_2-ni$\hat{g}_2$-gu_2-$\hat{g}a_2$-$\hat{g}a_2$, šu-bar-šu-$\hat{g}al_2$,
varlıklı, zengin		ni_3-tuku,
varoş, şehir dışı, kenar mahalle		uru-bar-ra,
varsayım, tahmin		ni$\hat{g}_2$-tukum,
varsaymak, benimsemek		šu-zi … $\hat{g}$ar
varsaymak, zannetmek, inanmak	qīapum	tam, tan_2
vasıtasıyla, aracılığıyla, yardımıyla	šēpum	$\hat{g}iri_{16}$, AHw. 1214; $\hat{g}iri_3$
vasiyet, istek, kader, talih	šimtum	Emesal: na-a$\hat{g}_2$<nam,
vasiyetname, kararlı/kesin emir	šīmtum	na-a$\hat{g}_2$,
vaşak	azarum	sa-a-ri-ri, SAİL 104; AHw. 92;
vatandaş, yurttaş		dumu-gi_7, dumu-$\hat{g}ir_{15}$, dumu-uru,
vatandaşlık, yurttaşlık		nam-dumu-gi_7, nam-dumu-$\hat{g}ir_{15}$,
vay		u_3-a, u_3-a $erim_6$-ma-$\hat{g}u_{10}$ u_3-a $erim_6$-ma-$\hat{g}u_{10}$ "Vay benim hazinem, vay benim hazinem!", SL 137;
vaz geçmek, unutmak, bırakmak	šutanuḫum šakākum	pag, ĝeš.. ur_3,
vazgeçmek, bırakmak, unutmak		ḫa-lam; da$\hat{g}$,
vazgeçmek, bitmek	naparkûm	za$ḫ_2$, JAOS 65, 224, 4; AHw. 734;
vazgeçmek, geçmek		bal/ba-al,
vazgeçmek, terk etmek	mašûm	gel-le-e$\hat{g}_3$
vazife, görev	i/eškārum	ĝeš-kar_2 SL 104; a_2-ĝeš-$\hat{g}$ar, a_2-ĝeš-$\hat{g}$ar/$\hat{g}a_2$-ra AHw. 395;
vazife, hizmet, görev, tören, ayin		šu-kig_2,
vazo	antillatum	ma_2-da-lum,
ve		-ma, SDb. 2000, § 52, 3; igi-ni i_3-na-$\hat{g}$ar-ma $geme_2$ za-$še_3$ nu ra-sum ….. i_3 na-an-du_{11} "O ona baktı ve şöyle söyledi: "Ben cariyeyi sana satmadım", GSG 153; igi-ne-ne in-$\hat{g}$ar-$eš_2$-ma ….. bi_2-in

Türkçe	Akadca	Sümerce
		be_2-$eš_2$ "Onlar ona bakıyorlar ve (şöyle) söylüyorlar". BE 6, 10, 5 -bi-da; -bi- (da) lugal-ni_3-zu ura_2-ni-bi-da "Lugal-nizu ve Urani", BIN 8, 29, 1-2; ki-su_7 ki-sum-ma-bi "Nadas ve soğan alanı", VS 14, 40 VIII 4; šu-$nigin_2$ 5 lu_2 5 šeš-bi "Toplam 5 adam ve 5 kardeşi", BIN 8, 381, 11; u_3, -bi-da; u_4 $geme_2$-^{d}lama ba-ug_6-e- da-a lu_2-^{d}ba-ba_6 urdu du_{10}-ga-zi-da-ke_4 u_3 ur-^{d}šul-gi ke_4 in-ba-a-ne "Geme-Lama öldüğü zaman, Lu-Baba, köle, Duga-zida ve Ur-Šulgi onu aralarında taksim edecekler. " NG 7, 15-19; e-ne u_3 numun-a-ni $ša_3$-kalam-ma-ka nam-mu-ni-ib_2-ĝa$_2$-ĝa$_2$-e-ne "Onlar onu ve neslini Sümer ülkesinde bırakmayacaklar. " UET 1, 301, 55-57;
veba	mūtānum	nam-$uš_2$, CT 18, 36 I 5; AHw. 687;
vecize	kataduggum	ka-ta-du_{11}-ga, AHw. 464;
vefalı, inançlı, sadık, bağlı, dürüst		saĝ-zi-da, SL 226;
vekil, temsilci		daḫ,
vekilharç, bayan vekilharç	abarakkatum	^{munus}aĝrig, AHw. 3;
veliat		šar-ra-us_2-sa,
veliat, görevli, memur, idareci	guzalûm	gu-za-la_2 SAİL 59;
Venüs	la'bum nebûm	^{mul}dil_3-bad, $^{mul\,d}$nin-si_4an-na,
vergi	šattukkum	sa_2-du_{11} AHw. 1201; CAD Š/1, 198; sa_2-du_{11}-bi "Vergisini", il_2, AWL 114;
vergi dayanak, harç	imittum	zag, SAİL 332; AHw. 377;
vergi memuru	mākisum	en-ku_3/en-ku_4, AHw. 589; enkud, AHw. 589; ^{lu}$_2$$ni_3$-$ku_5$-da, en_7-ku_6,
vergi, geçim, yük	imdum takšīrum	uru_9/uru_{10}
vergi, gider, masraf, harç, harcama	nisiḫtum ḫiṣbum	zi-ga, AHw. 795; ma-dam, SAİL 342; AHw. 348;
vergi, ücret		ni_3-ku_5-da
verim, teslim, doğum		mu-tum_2, SL 178;

Türkçe	Akadca	Sümerce
verimli	unnubum	u_2-lum,
verimli, anlamlı (olmak)	alādum kabattum	$peš_6$
verimli, gebe, hamile		$peš_6$
verimli, hamile, üretici	ušŝurum	ĝeš-du_3 (-a), šaĝan, šagan$_2$ (AMA),
verimli, neşeli, zevk, sevinç		ma-az,
verimli/bereketli olmak	zârum	lum,
verimsiz, kısır kadın, yararsız		u_3-nu-tu,
vermek	nadānum ḫâšum	sum, šum$_2$, ru, AHw. 701; Emesal: ze$_2$-eĝ$_3$ < sum, šum, šum$_2$, AHw. 701; se$_3$, CT 11, 30 I 90; 18, 29 b III 9; AHw. 335;
vermek	 nadānum	si$_3$, SAİL 61; 164; AHw. 1299; ḫa-mu-na-ab$_2$-sum-mu "Sen onu ona vermelisin!", TCS 1, 89, 6; sum-ma-ab "Onu bana ver!", SL 719; sum-me-eb "Onu bize verin!", SL 586; si$_3$ (-m), šu-še$_3$... si, AHw. 701;
vermek, teslim etmek		šu-še$_3$ ... si,
vermek, hediye etmek	qâšum	ba, in-na-ba (=i$_3$-ne-a-n-ba) "O onu onlara hediye etti. " YOS 9, 33, 7; uru-ka-gi-na lugal-lagaš (a)^{ki}-ke$_4$ uru-ku-ta e-ne-ba "Urukagina, Lagaš kralı onu onlara Uruku'dan hediye etti. " BIN 8, 348, 8-12;
vezir	sukkallum sukkalmaḫum	sukkal, AHw. 1263; sukkal-ĝu$_{10}$ inim-ĝu$_{10}$-še$_3$ ĝeštu$_2$-zu "Ey vezirim, sözlerime kulaklarını (aç)!. " StP 10, 1 I 14; sukkal ^{d}isimu-de$_3$ ku$_3$-^{d}inanna-ra gu$_3$ mu-na-de$_2$-e "Vezir İsimu (onu) kutsal İnanna'ya söylüyor. " StP 10, 2 I 8 baş vezir "^{lu}$_2$sukkal-maḫ", AHw. 1055;
veznedar, tapınak haznedarı	enkummum	enkum,
vızıldamak		li, SL 157;
vızıldamak (sinek, böcek)		nim,
vızıldamak, mırıldamak	labûm	u_2-gu$_3$-de$_2$-a, AHw. 526;
villa, sakin ev		e$_2$-si-ga,
virane, harabe	ḫarābum	a-ri-a, AHw. 324;

Türkçe	Akadca	Sümerce
virüs (=parazit), güve (=pul kanatlılardan bir böcek), bit; böcek, mikrop	kalmatum	eḫ
vişne, böğürtlen, kiraz, çilek	amurdinnum	^{ĝeš}ĝeštin-gir$_2$, SAİL 210; AHw. 45;
vişne, kiraz, dut		^{ĝeš}še-dug$_3$;
vişne, kiraz, meyve, çilek, çiçek	inbum	gurun, AHw. 381; ISL 191; kiri$_6$-a ĝeš-daĝal-kur-ra-ke$_4$ gurun nu-mu-ni-ib-guru$_3$ "Bahçelerde, dağ ülkesinin büyük ağaçları meyve taşımıyorlar". SGL 1, 122;
vulva, dişilik organı, utanma	biṣṣurum ḫurdatum guruš, garaš ūrum/qallum	peš$_4$ SAİL 390; AHw. 131; gam-gam im-ma; gal$_4$-la, MSL 13, 213, 22; AHw. 1435,
vurmak	maḫāṣum nakāpum	tag, AHw. 580; ISL 7; a šu-zu nu-tag a me-ri-zu nu-tag "Su eline değmedi, su ayağına değmedi". St. P 10, 2 I 33: ru, AHw. 718; a$_2$-dub$_2$ ... aka, SL 10; gaz, AHw. 580; CAD M/1, 71; sig$_3$/ra, SAİL 295; 328; AHw. 580;
vurmak, tokatlamak	maḫāṣum	ra, AHw. 580; CAD M/1, 71; ama dumu-ni ni$_3$ nu-ma-ni-ra "Anne kızını tokatlamadı". Gud. St. B IV 12; gaz,
vurmak, avlamak, ateş etmek		ti ...raḫ$_2$
vurmak, çarpmak, dövmek,	maḫāṣum	saĝ$_2$, saĝ$_3$, tuku$_5$, šu... pel$_2$-la$_2$
vurmak, çırpmak	ḫabātum	gaz,
vurmak, çırpmak, dövmek	mašādum	la$_2$,
vurmak, dövmek, itmek, çarpmak	nakāpum	ru$_5$, AHw. 718;
vurmak, toplamak	ḫatûm kamārum	tu$_{11}$ (-b),
vurmak, yakmak, yanmak, dövmek	nasākum nêrum	saĝ$_7$,
vurup öldürmek, tahrip etmek	râsum	saĝ-ĝeš-ra, AHw. 959;
vücut, gövde, rahim, karın **vücut, gövde, rahim, karın**	zumrum namrum sagallum	bar, AHw. 1537; ISL 25; ra$_3$-ra$_3$, AHw. 729, sa-gal (-la), AHw. 1002;

Türkçe	Akadca	Sümerce
ya, öyle		u_5-a oh,
yaba	titennum	^{ĝeš}al-zu_2-$limmu_2$-ba, AHw. 1362,
	pīsum	^{ĝeš}lagab-mar, MSL 6, 11 6/7, 4-6. AHw. 867
	zarûm, marum	^{ĝeš}mar, AHw. 1516;
	rapšum	^{ĝeš}mar-še-rah, AHw. 957;
	itqūrum	$dili_2$, AHw. 404
yaba, dümen, kürek	gišallum	gisal, SAİL 226; AHw. 292;
yabalamak, harman savurmak		in... bu_5,
yaban güiü, dikenli çalı		^{gi}lam-di, lam-di-re, ^{ĝeš}lam-re, lam-sa_2-re
yaban güvercini	sukannīnum	tu-kur^{mušen}, SAİL 58; AHw. 1055
	uršānum	ir_7-saĝ^{mušen}, SAİL 166; AHw. 1434;
	summatum	$tum_{12}^{mušen}$,
yaban, yabancı	akṣum	kal, AHw. 30;
	aḫûm	kur_2, AHw. 22; CAD A/1, 210;
		$^{lu}{}_2$igi-suḫ,
		lu_2-bar-ra,
	ubārum	u-bar, SAİL 411; AHw. 1399;
	ḫapirum	sa-gaz, SAİL 104; AHw. 322;
yabancı bir yolda olmak		ĝiri$_3$-kur_2 ...dab_5
yabancı köle		saĝ-kur-ra, SL 225;
yabancı ülke		ki-kur_2-ra,
yabancı, değişik, farklı, düşman		di-kur_2,
yabancı/düşman olmak	nakārum	bala, AHw. 718;
yabancılık		nam-gir_5,
yabani arı, eşekarısı, arı	nambūbtum	ĝešbur$_x$ (U),
yabani hayvan, dokunaklı, acıklı	nammaštûm	gir_{12},

Türkçe	Akadca	Sümerce
yabani, vahşi, kızgın, azgın	kadrum kattilum	u_3-na, idim/edim,
yabani, yırtıcı	nadrum	zi, MSL 8/2, 12, 77; AHw. 704
yağ	šamnum	i_3, CAD Š/1, AHw. 1157;
		i_3 ...sipa-uzu$_3$-da-ke$_4$-ne mu-ra$_2$-a "Keçi çobanlarının getirdiği yağlar", DP 277 V 1-2
	pišš̆atum	i_3-ab$_2$ "inek yağı", AWL 327;
	šamnum	i_3-ba, "takdis edilmiş yağ, merhem", AHw. 869;
		i_3-ĝeš "susam yağı, katran", AHw. 1157; NG 3, 122;
		i_3-dab$_5$ "yağ testisi"
		i_3-nun "tereyağı", AHw. 346; AWL 333
	ṣibtum	i_3-šah$_2$ "domuz yağı", AHw. 715;
	ḫimētum	i_3-udu "koyun yağı", AHw. 555; ISL 67
	nāḫum	i_3 ... sipa-uzu$_3$-da-ke$_4$-ne mu-ra$_2$-a "Keçi
	lipum	çobanlarının getirdiği yağlar", DP 277 V 1-2;
		yağ, terayağı, yağ testisi "dug",
		i_3 ...sur "yağ sürmek, yağlamak"
	tallum; šamnum	i_3-ab$_2$ "arıtılmış/temizlenmiş yağ",
		i_3-ab$_2$-de$_2$-a "arıtılmış/temizlenmiş yağ",
		i_3-ab$_2$-sig$_{10}$-ga "arıtılmış yağ",
		i_3-zag-ga,
	nāḫum	eritilmiş domuz yağı "i_3-šah", SAİL 231; AHw. 715;
		koyun yağı "i_3-udu",
		içyağı, donyağı "lib$_6$ (NI. LU)",
		tere yağı, koyun yağı "i_3-gu$_7$", SL 118
	šamnum	u_2,
		güzel kokulu sade yağ "i_3-du$_{10}$-ga", SL 118;
		iç yağı, don yağı "i_3-du", SAİL 231; AHw. 555;
	lipûm	ince yağ, iç yağı "i_3-li$_2$", SL 118,
		iyi cins yağ "i_3-ĝeš-saĝ", CT 17, 39, 43; AHw. 996;
	rūštum	iyi ve kaliteli don yağı "i_3-nun-ḫa",
		i_3-nun-dug$_3$-ga,
		kaliteli/ince yağ "li$_2$", AHw. 1157;
		kıymetli/değerli yağ, sade yağ "i_3-he-nun (-na)",
	šamnum	kokulu yağ "i_3-gu-la", SL 118,
	ihenunnakkum	makine yağı "i_3-sumun", SAİL 231; AHw. 565;
		temizlenmiş susam yağı "i_3-bara$_2$-ga",
		temizlenmiş yağ, tere yağı "i_3-nun";
		i_3-ab$_2$-si$_3$-ga, SL 117;
	lušûm	inek yağı "i_3-ab$_2$", domuz yağı "i_3-šaḫ$_3$",

Türkçe	Akadca	Sümerce
yağ testisi	šappum	^{dug}sab;
yağ dağıtımı	piššatum	i_3-ba, SAİL 231; AHw. 869;
yağ dökmek, yağlamak		i_3 … de_2, SL 117;
yağ için kullanılan bir ölçü birimi		ĝar-ban_3-da, ĝar-$banda_3$
yağ kabı, küp	šikinnum	sikin, $šikin_2$,
yağ serpmek, yağlamak	zarûm	$šurum_4$ (URU. GU),
yağ sıkmak, parlamak, parlatmak	ruqqûm	li_9,
yağ testisi	tallum	^{dug}dal, MSL 9, 131, 342; AHw. 1311;
yağ testisi, küp, depo, kiler	išpikūm našpakum	i_3-dub, SAİL 231; AHw. 397; AHw. 760
yağ türü	ḫimētum	i_3-nun (-na), SAİL 231; CAD H 189; AHw. 346; a-šu-dab_5/da_5, a-šu-dab_6 a-šu-sa_2, SL 7;
yağcı	raqqûm ṣāḫitum	i_3-ra_2-ra_2, AHw. 958; $^{lu}{}_2$i-šur, SL 118, šur-ra, SAİL 101; AHw. 1074; ka-šakan, ka-$šakan_3$
yağcı/yağ yapan kadın		$geme_2$-i_3-šur-šur, SL 76
yağdanlık		^{dug}a-la_2/su_3 MSL 7, 93, 317;
yağdırmak, dökmek, dökülmek		$šu_2$-$šu_2$,
yağhane, yağ değirmeni	naḫbasum	ĝeš-$sila_3$, MSL 6, 111, 113; AHw. 714
yağı deriye/tuluğa basan kişi		lu_2-i_3-šur,
yağlamak	pašāšum barmum; eqûm šēmum	eš, SAİL 472; 544; AHw. 843; $šeš_2$, $šeš_2$/$šeš_4$ SAİL 544; AHw. 843; i_3 …sur gu_2-un-gu_2 suš/$suš_2$,
yağlı	ḫimṣum	^{uzu}me-$ḫe_2$, SAİL 532; AHw. 346;
yağma	btum	sar, SAİL 331; AHw. 351;
yağma etmek, yağmalamak	šalālum	lah_4, SAİL 206; AHw. 1142; ir, šu … bad; šu …zig_3
yağma, ganimet	šallatum	nam-ra (-ak), AHw. 1148; CAD Š/1, 248; nam-ri/ra, AHw. 1148; ĝiri$_2$,
yağmacı, çapulcu, soyguncu		lib_4-lib_4,

Türkçe	Akadca	Sümerce
yağmak (yağmur)	zanaānum	$še\text{g}_3$, AHw. 1509; CAD Z 41; šur,
yağmalamak, kazanmak	šalālum	lah_5, AHw. 1142; CAD Š/1, 195; šu …bad
yağmalamak, tutmak, yağma etmak		$ĝiri_2$,
yağmur	šamūtum	an-na, AS 16, 35, 33; AHw. 1161 ım, AHw. 1161; ISL 43; im-l, AHw. 1161; ISL 45; me-zu, AS 16, 23, 37; AHw. 1156 $še\text{g}_3$, AS 16, 35, 33; AHw. 1161 im-$še\text{g}_3$, AHw. 1535; CAD Z 160; $še\text{g}_3$, SAİL 579; AHw. 1537; $še\text{g}_{14}$ SL 256;
	zunnum	im-an-na be_2-da-a-gi_4 "Gökyüzünün yağmuru ondan uzak tutulsun!" Gud. St. B IX 19;
yağmur fırtınası, bora, duman	imbarum murûm	$muru_3$,
yağmur yağmak, düşmek	zanānum	la_2, AHw. 1509-1510;
	nalāšum	$še\text{g}_3$, SAİL 101; AHw. 1509; $še\text{g}_7$ SL 256; šur, AHw. 1509; CAD Z 41; im … $še\text{g}_3$, SL 126;
	šapākum šaqûm	de_2, sur, sur_8,
yağmur, damla		a-$še\text{g}_3$-$ĝa_2$,
yağmurluk, palto	nalbašum	tug_2-ba, MSL 5, 10, 25; AHw. 724;
yaka		tug_2-siki, SL 280;
yakacak odun, çıra	gibillûm	^{gi}gibil;
yakalama, tutma	ṣabtum	šu-dab_5, AHw. 1071;
yakalamak, kiralamak, bağlamak	ṣabātum	dib, dab_5, šu…dab_5, AHw. 1096; ra, CAD Ṣ 5;
yakalamak, almak, tutmak	ṣabātum	dab/dab_5, AHw. 1066; CAD Ṣ 5; im-ma-ni-ib_2-dab_5-be_2-ne "Onlar onu/gemiyi yakalıyorlar. StP 10, 2 II 28
	ba'ārum	im-ma-ni-ib_2-dab-be_2-ne "Onlar onu yakalıyorlar." StP 10, 2 II 28;
		dib/dib_2, AHw. 109; ISL 37;
	kamûm	šu …dib, AHw. 433
	ebēlum	lah_4, AHw. 181;
	tamāḫum	tab, MSL 9, 133, 464; AHw. 1312;
yakarı, şikayet, göz yaşı, hastalık	bakûm	er_2/ir_2,
yakarış, dua, rica	nīš qātim	šu-il_2-la_2,

Türkçe	Akadca	Sümerce
yakarış, töre, adet	teslītum	a-ra/ra$_2$-zu, AHw. 1351; ZANF 21, 62; St. P 10, 215;
yakarmak, dua etmek, yalvarmak		inim ...saĝ$_9$ mu ... pad$_3$/pa$_3$,
yakıcı, çok sıcak, kırıcı		mel$_3$, SL 173;
yakın olmak, yaklaşmak	dapānum ṭeḫûm qerēbum belûm	ti, da, SAİL 335; AHw. 1383; ku.... nu te, AHw. 1384; ISL 16; lugal nam-ba te-ĝa$_2$-e "Kral yaklaşmasın", TSL69, 1; zi (-d), ISL 43; te-ge$_{26}$ (-d), teĝ$_3$/teĝ$_4$, teḫi, AHw. 1344;
yakın, bitişik, komşu		us$_2$-sa, SL 304;
yakında, birazdan, belki	surri; šumma	tukum,
yakınlık, akrabalık, benzerlik		pa$_4$-bi/bil-ga, pa$_4$-bil$_2$-ga šeš-ban$_3$-da, dumu-KA,
yakınmak, davet etmek, çağırmak	nâqum	gagig, ri,
yakışır, ayarlama, uygun		me-te-ĝal$_2$, SL 173;
yakışmak, uygun olmak, iyi gelmek		me-te-bi-im, SL 173;
yaklaşmak, ilerlemek	sanāqum	dim$_4$, SAİL 60; AHw. 1020;
yaklaşmak, karşı koymak		šu ...tu-tu,
yaklaşmak, yakın olmak	qerēbum	ku-nu,
yaklaşmak, yardım etmek, saklamak	ṭeḫûm	za$_3$ .... us, AHw. 1384; te,
yaklaştırmak, görevlendirmek		us$_3$, Gud. St. G II 10; unu$_2$-bi bi$_2$-us$_2$ "Çobanlarını o görevlendirdi". Gud. St. F III 18-19,
yakmak	šarāpum qalûm qamûm napāḫum qalûm	bil, gibil$_2$, SAİL 548; MSL 2, 141, 22; AHw. 1185; 896; zal, CT 18, 35, 68; AHw. 896; ra (-g), izi ...sum, ma$_5$, AHw. 896; mu$_2$, AHw. 732; CAD N/1, 263; ma$_5$, sa, AHw. 896;
yakmak, aydınlatmak, üflemek	napāḫum	kur, SAİL 331; 366; AHw. 732;

Türkçe	Akadca	Sümerce
yakmak, parlamak		bar_6,
yakmak, tutuşturmak	parāsum	ĝar, ma_4 AHw. 830; ISL 42;
yakmak, yanmak	kawûm	izi, ZA 9, 223 b 10; AHw. 467;
yakut, bir taş türü		$^{na}{}_4$ša-ga-ra, $^{na}{}_4$ezim$_2$,
yalak, bardak, tas, tekne, kova	mašqûm	epig/ebig,
yalak, dedikodu	dib/palûm	di-bala, SAİL 457;
yalak, hatıl (=su toplamak ve hayvan sulamak için yatay olarak oyulmuş ağaç)	mašqitum	a, CT 2, 5, 11; AHw. 628; ^{dug}a-epig-ga, bar-la$_2$,
yalak, tekne, kase, tas, çanak	kuninum pattûm	buniĝ/buniĝ$_2$, buniĝ$_3$
yalamak		šub$_6$,
yalan	sartum	lul-la, AHw. 1031; ISL 45; St. P 10, 1 III 6; inim-diri-ga, NG 3, 123;
yalan atmak	karṣī akālum sarārum	eme sig gu$_7$, lul, AHw. 1028; ISL 44 lul … du$_{11}$, SL 164
yalan, aldatma, hile, düzenbazlık		inim-su$_3$-ga, SL 129;
yalan, iftira		niĝ$_2$-nu-ĝar-ra,
yalancı	sarārum sarrum	ga-an-TIR, AHw 1028; lu$_2$-lul-lul, lu$_2$-inim-diri-du$_{11}$/e, NG 3, 99; lu$_2$-lul, AHw. 1030; lul/lu$_5$,
yalancı, sözü doğru olmayan adam		eme-si-nu-sa$_2$,
yalancılık, hile, düzen, dolap	tašqertum	a-ša-an-ĝar$_3$, AHw. 1339;
yalancılık, yalancı	parrişum	lul, TBP 21, 17; AHw. 834;
yalayıp yutmak, yalamak		eme - šub$_6$,
yalnız	ēdum/edēnûm ēdiš	dil, dili, AfO 18, 329, 81; AHw. 23; 186; dili-gim, AHw. 187; ISL 62; a$_2$-še$_3$, aša, CAD E 36;
yalnız, bekar, kimsesiz, tek, ayrı	gitmalum ēdēnûm	saĝ-dil,
yalnız, tek/biri, tek	(w)ēdum	dili, AHw. 1494; CAD E 36; St. P 10, 218;
yalvaran, yalvarıcı	muštēmiqum	lu$_2$-kiri$_3$-sa$_6$, AHw. 686; saĝ-kiri$_3$-šu-ĝal$_2$, AHw. 686;

Türkçe	Akadca	Sümerce
yalvarış, rica, niyaz, dua	teşlītum	a-ra/ra$_2$-zu, AHw. 1351; ZANF 21, 62; St. P 10, 215; a-ra-zu-a/ra$_2$-zu-a ba-ĝen " (Akşam) o orada dua etmeye gitti". Gud. Sl. A XVII 29,
yalvarmak, ağlamak	šagāmum	sig$_4$/še$_{15}$ ...gi$_4$, AHw. 1125; šu...mu$_2$, SKI 125;
yalvarmak, arzu etmek		al ... di, SL 17;
yalvarmak, dua etmek		šu..... gala$_7$
yalvarmak, rica etmek, yakarmak		teš$_2$ ... i-i/iyi, u$_3$-gul ... ĝar,
yama, benek	pūṣum	babbar/babbar$_2$, SAİL 381; AHw. 883;
yamaç, tepe	pûtum	saĝ-ki, SAİL 115; AHw. 884
yamak, bahçe/sulama işçisi		igi-nu-du$_8$, SDb. An. 71, 1 igi-nu-du$_8$ niĝin$_3$-mud nu-kiri$_6$-še$_3$ bara$_2$-nam/ku$_5$-ra e-še$_3$-sa$_{10}$ "Bir yamağı Niĝinmud'dan bahçivan için Baranam-tara satın aldı". VS 14, 144 I 1-5 1 igi-nu-du$_8$ ur-du$_6$ 1 igi-nu-du$_8$ e-ta-e$_{11}$ ba-ug$_6$-ge dub-ta e-ta-zi-eš$_2$ "1 yamak/bahçe işçisi Urdunun yanında; 1 yamak Etae'nin yanında öldüler. Tabletten o onları henüz çıkarmadı/silmesi". [57] BIN 8, 385, 7-10; 1 igi-nu-du$_8$ ..... e-še$_3$-sa$_{10}$ ni$_3$-sa$_{10}$-ma-ni-še$_3$ ku$_3$-15-gin$_2$ ..... bara$_2$- nam e-ne-la$_2$ "O bir yamak satın aldı. Ederini, 15 Šeqel gümüşü Baranam onlara ödedi". VS 14. 141 I 1- II 6
yamak, koyun çobanı	kaparrum	gaba$_2$-us$_2$, 1 lu$_2$ 1 (ul) 2 (ban$_2$) En-tum$_2$ 2 lu$_2$ 1 (ul) 2 (ban$_2$) Lugal-da-nu-me-a gaba$_2$-ra-udu-siki-ka-me "Bir kişiye 1 şinik, 2 okka (arpa) Entum'a; İki adama/kişiye her biri için 1 şinik, 2 okka Lugal-danumea'ya. Onlar yün koyunlarının yamaklarıdırlar". STH 1, 17 XII 7-11;
yamamak	alālum	la$_2$, UM 5, 104 III 12; AHw. 34;
yamuk, ikizkenar yamuk	pūt alpim	saĝ-ki-gu$_4$ (-d),
yan bakmak, bükmek	ṣabārum	zi, AHw. 1065;
yan taraf, kanat, duvar	aširtum	e$_2$-da, AHw. 184;
yan yatmak	qinnatum usukkum lētum	bur$_3$ yan yatmak, MSL 12, 41, 238; AHw. 921 unu$_{12}$, RA 70, 141, 8; AHw. 1439; te, SAİL 76; 546; AHw. 546;

Türkçe	Akadca	Sumerce
yan, kol, omuz	idûm	zag, AHw. 365;
yanak	qinnatum; ûrum	$muru_2$, $muru_{13}$, murub AHw. 921; te, AHw. 546;
	lētum	
yanaşma durumu son eki		-e, e_2-kur-gal-am_3 an-ne_2 (=an-e) im-us_2 "Tapınak büyük bir dağdır. O göğe ulaşıyor". Gud. Sl. B I 6; e_2-gal-la (=e_2-gal-e) ba-de_6 " (Balıklar) saraya götürüldü. " VS 14, 18 I 2-5; gu_3-de_2-a alan-e inim im-ma-sum-mu; "Gudea heykele konuşuyor". Gud. St. B III 14; ki-be_2 mu-na-gi_4 "O (onu) onun için yerine döndürdü/ tamir etti". Gud. St. B V 17; CT 21, 38; VS 1, 14 II 2;
yanaşmak, eğilmek	kapāpum	gur_8
yanaşmak, harekete geçmek		šu …gur,
yandaş, taraftar		saĝ-mud-ĝal$_2$,
yangın	girrum	$gibil_6$, SAİL 172;
yanık	qilûtum	$gibil_2$/$gibil_3$, SAİL 548; AHw. 921;
yanık, yangın		bar_7-bar_7-ra,
yanılgı, hilal, yalak,	sartum	sar_2-ti, SAİL 355; AHw. 1031;
yanılgı, yanlışlık, hata, suç, kusur	šillatum	luĝ$_2$ luĝa
yanılmak, kaçırmak		ĝiri$_3$ …ze_2-er,
yanına almak		šu … ti, $eš_5$-a-ne-ne šu ba-ti-$eš_3$ "Onların üçünü onlar yanlarına aldılar". Nik. 317 II 12-13; gu_3-de_2-a-$aš_2$ (gu_3-de_2-a-$še_3$) ku_3-ĝa$_2$ tum_3-du_{10}-ke_4 šu ba-ši-ti "Kutsal Gatumdu Gudea için onu üzerine aldı. " Gud. Sl. A IV 2;
yanına almak, getirmek		ta-lal_4 RTC 80 II 15;
yanında	napalṭûm	dib, RA 13, 188, 20; AHw. 733; ki…. ak-a, ki …ak-ta, ki-^{d}en-lil_2-la_2-ka "Enlil'in yanında", Gud. Sl. A IX 21 ki-ya-ugu-na-ka "Öz babasının yanında", UET 1, 300 Öy. 9; ki-uri_2^{ki}-ma-ka "Ur yakınında", R 1, 5, 26;

Türkçe	Akadca	Sümerce
yanında durmak, yardım etmek		zag-gub,
yanında gezdirmek, ayırmak		mug ... dun, SL 180,
yanında yatmak		za_3-ba ...na_2 za_3-ba (=za_3-bi-a) mu-da-na_2-am_2 "O onun yanında yattı. " Gud. St. B VII 35;
yanında, -de/da		ki ...ak-a SDb. 2000, § 40, 7 h; ki-uri_2^{ki}-ma-ka "Ur'da"; ki-lagaš (a)^{ki}-ka "Lagaš'da" ki-ad-da-ta di ḫe$_2$-be$_2$ "Sen Adda'nın yanında davayı yönetmelisin!", SR 95, 7-8; ki-tuš-a-ni-ta "Onun yanında", StP 10, 1 I 10;
yanında, -in üzerine,		ugu/ugu_2; ugu_3,
yanında, -in üzerine, yukarıda		ugu_6 (U. SAG)
yanında, yakınında		ki .... ak-a, ki-^{d}en-lil_2-la_2-ka (=ki-^{d}en-lil_2-ak-a) "Enlil'in yanında", Gud. Sl. A IX 21 ki-sur-ra-lagaš (a)-ka (=ki-sur-ra-lagaš^{ki} ak-a) "Lagaš bölgesinde", Gud. St. B V 5-6; ki-a-a-ugu-na-ka (=ki-aya-ugu-ani-ak-a) "Öz babasının yanında", UET 1, 300 Öy. 9; ki-me_3-ka (=ki-me_3-ak-a) "Savaş alanında", UET 1, 141, 24; ki-uri_2^{ki}-ma-ka[=ki-uri_2 (m)^{ki}-ak-a) "Ur yakınında", R 1, 5, 26;
yanından		ki .... ak-ta, ki-ad-da-ta di ḫe$_2$-be$_2$ "Sen Adda'nın yanında davayı yönetmelisin!", SR 95, 7-8; ki-tuš-a-ni-ta "Onun yanında", StP 10, 1 I 10;
yanıt vermek	apālum	gu_3, AHw. 56; inim ...gi_4, gi_4 ga-ra-ni-ib_2-gi_4 "Ben sana istiyorum". BE 31, 51, 18; ensi$_2$-ra ama-ne ^{d}nanše (=^{d}nanše-e) mu-na-ni-ib_2-gi_4-gi_4 "Şehir beyine annesi Nanše yanıt sürekli veriyor. " Gud. Sl. A V 11;
yanıt vermek, rekabet etmek		inim... gi_4 mu-na-ab-gi_4-gi_4 (=mu-na-ab-gi_4-gi_4-e) "O ona yanıt veriyor. " Gud. Sl. A V 11,

Türkçe	Akadca	Sümerce
yanıt, karşılık, cevap		ba-an-gi$_4$
yanıtlamak, geri vermek		gur, AJA 7, 13, 14, 52;
yankı yapmak, yankılanmak	malākum	ad ...ĝar,
yankılanmak, çınlamak, inlemek		šeg$_{10}$.. gi$_4$,
yanlış	sarrum	sar$_7$, SAİL 355; AHw. 1030; lul/lu$_5$, SL 164
yanlış (olmak)	sarrum	lul,
yanlış anlatım		nam-eme-sig,
yanlış bulmak		lu-tuku,
yanlış yola sapmak, baştan çıkmak		ĝiri$_3$-kur$_2$ ... dib$_2$, SL 101
yanlışlık, kötülük, hilal, yalak	sartum	ni$_3$-lul-la, SAİL 355; AHw. 1031;
yanlışlık, yanlış yorumlama		za-ah, SL 307;
yanma, yanık	maqlūtum kibirrum	gibil$_2$/gibil$_3$, SAİL 548; AHw. 607;
yanmak, yakmak	piqittum	gurum$_2$, ra (-g) ma$_5$-ma$_5$, šu ...-uz
yanmak, yakmak, yanık	qalûm	bil, bil$_3$, u$_2$-ku-uk,
yanmak, yanık, yakmak	napāḫum	bir$_9$,
yansıtmak, yankılanmak	šagāmum	gu$_3$ ...šum$_2$,
yapağı	šipātum	siki, SAİL 539; AHw. 1244; gu$_2$-an-še$_3$ 14 lu$_2$ siki-tur-maḫ-ba "Tamamı 14 kişiye küçüklü büyüklü yapağı/yün dağıtımı", VS 14, 86 V 1
yapağı, kırkım, yün	buqūmum	zu$_2$-si-ga, SAİL 15; AHw. 139;
yapı		ar-ga-bi-nu, ar-gi-bil-lu, ^{ĝeš}ar-gibil;
yapı taşı		$^{na}_4$e-gu$_2$-en-saĝ$_9$, $^{na}_4$e-le-li $^{na}_4$e-lam-ma-kum,
yapı işleri		kin-du$_3$-a; kin-du$_3$-a en-ig-gal la$_3$-banda lu$_2$-dulla-didli-e-ne ba-dab$_5$ "Yapı işleri saray hizmetlilerine şehir beyi Eniggal tarafından ayrı ayrı teslim edildi. " DP 644 V 2-5;
yapı işlerinde kullanılan ağaç kürek		^{ĝeš}al-tar, SL 17;
yapı molozu	nappaltum	im-bal, MSL 7, 99, 392; AHw. 739;

Türkçe	Akadca	Sümerce
yapı, inşa, bina		bur-saĝ, e_2-uz-ga,
yapılmış/hazırlanmış ev	bītum	e_2-du_3-a, AHw. 132; CAD B 282; SAİL 30, MSL 1, 92, 19; AHw. 231;
yapılmış/tamamlanmış iş		kig_2-du-a,
yapım tarihi	bīt kumurrêm	egara AS 7, 24, 244; AHw. 506;
yapısı tamamlanmamış bina	pitrum	ḫirim, AHw. 870;
yapışkan	sanqum	dim_4 SAİL 60; AHw. 1023;
yapıştırmak, sarmak, sargılamak	sanāqum	sir_2, $šer_3$
yapıştırmak, birleştirmek, yapıştırmak		gu … la_2,
yapıt, eser, çalışma, emek, işçi		du-lum, ni_3-dim_2, kin-ak (-a), lu_2 kin-ak-a-$ĝu_{10}$ ib_2-zi-ir-re-a "Yaptıklarımı kim tahrip ederse, " YOS 9, 31, 41;
yapma, yapım		$niĝ_2$-ak-aka; $niĝ_2$-ak-aka-$ĝa_2$-ne-e-$še_3$ "Bu benim yaptıklarım için", YOS 1, 31, 44;
yapmak	epēšum banûm	a, a_5, ak, AHw. 223; CAD E 191; pa-e_3 ba-ni-a_5 (=ba-ni-ak) "O her şeyi orada parlak bir şekilde yaptı". Gud. Sl. A XXVI 19 si_3 (-g), igi nu-mu-un-du_8-ru-un a-na-aš nu-mu-da-si_3-ge "Sen bakmıyorsun. Neden onlara benzer yapmıyorsun?", TMH NF 3, 39; na-ab-ak-ke_4 "O onu kesinlikle yapmasın!", Gud. St I IV 4; du_3, dim, AHw. 103;
yapmak, geri gelmek, geri vermek		rug_2, mu-na-rug_2 "Ben (onu) ona geri verdim".
yapmak, hazırlamak		kid_3,
yapmak, yaratmak	epēšum banûm	$aĝ_2$, AHw. 223; CAD E 191; ISL 41;
yapmak, yerine getirmek		pa-e_3 ……ak, kešda inim-inim (a)-ni $ḫe_2$-kešda "Emirleri bağlansın/yerine getirilsin!" Gud. St. B I 20,
yaprak	kappum arûm	pa, pa_9 AHw. 444; CAD K 185; eme-$EŠ_2$. UŠ ari_3, AHw. 72;

Türkçe	Akadca	Sümerce
yaptırım ön eki		$ḫe_2$-, mu-maḫ-ĝa$_2$ du-ri-še$_3$ he$_3$ em-mi-ĝar "Yüce adımı ben sonsuza dek oraya gerçekten koydum/ yazdım". UET 1, 130, 29-30; nam-gal-lugal-la-ĝa$_2$ kalam-ma igi $ḫe_2$-bi$_2$-in-du$_{10}$ "Kralımın büyüklüğünü ben geçekten Sümer ülkesinde gösterdim". UET 1, 130, 27-28;
yaptırmak, uygulamak, harcamak		gi-til, tu (-d), kur-ma$_2$-gan-ta $^{na}{}_4$esi im-ta-e$_{11}$ alan-na-ni-še$_3$ mu-tu "Magan ülkesinden o diyorit taşı getirtti, heykellerini yaptırdı."
yara	simmum	gig, AHw. 1045; UET, 366, 4; te-gun$_3$-nu, CT 19, 4 I 31; AHw. 241; sa$_{11}$-a, CT 19, 4 I 31; AHw. 241;
yara kabuğu, uyuz hastalığı	garābum epqēnum	gud$_6$,
yara, ben/sivilce	sūmum	sa$_5$, SAİL 123; AHw. 1058;
yaradılış, evren, biçim, endam	šassūrum	zizna
yarak, et	ṭabḫum	niĝ$_2$-šum-ma, AHw. 1376;
yaralamak, kesmek, budamak		ĝeš ...ur$_3$,
yaralı olmak, güzel olmak		gunu$_3$/gun$_3$
yaramaz, terbiyesiz, adi (olmak)	išḫappum	gu$_3$-zal
yaramaz, günahkar, aşağılık		NE. RU-ĝal$_2$
yaramaz, zararlı, uğursuz, kötü	maskum	ḫ-dim$_2$-ma, MSL 4, 116, 4. 6; erim$_2$-du,
yaramazlık, kötülük	sīnum	lu$_2$-niĝ$_2$-a$_2$-zi, MSL 12, 161, 112;
yararı olmak, yararlanmak		ku-dun ... du$_{11}$,
yararlanmak, kullanmak	ṭâbum	du$_{10}$ (-g), AHw. 1377-1378; AWL 70;
yararlanmak, yükiemek, zorlamak		zi-ga.. ĝar,
yararlı (olmak), faydalı, yüksek	banûm damāqum	saĝ$_8$/saĝ$_9$
yararlı olmak	arqum; arāqum	sig$_7$-sig$_7$
yararlı rapor, dengeli hesap		niĝ$_2$-ka$_9$-aka,
yararlı saymak	aqārum	kal,
yararlı, iyi, güzel, tatlı, sevimli	banûm dumqum ṭābum	šeg$_{10}$,
yarasa	surinakkum	su-din^{mušen}, su-din-dal^{mušen}, su-din-min$_3$-na^{mušen}

Türkçe	Akadca	Sümerce
		anzu^{mušen} TSL 77, 1-12; Gud. Sl. A IV 17
	argabum	a-ne saĝ-ĝa-ni-še$_3$ diĝir-ra-am$_3$ a$_2$-ni-še$_3$ anzu^{mušen}-dam "Başına göre o bir tanrıdır, kanatlarına göre yarasadır." TSL 77, 2;
		arkab^{mušen}; ĝi$_6^{mušen}$
	ṣallalum	nu$_2$-a^{mušen}, MSL 8/2, 134, 243; AHw. 1077;
yaratıcı, döl sahibi		mud-ĝal$_2$,
yaratık	lillittum	kiri$_{11}$-gub, SAİL 6; 252;
		maš$_2$-gub, SAİL 6; 252;
	ašûm	ni$_3$-zi-ĝal$_2$, AHw. 85; SAİL 85;
yaratık, canlı	šiknāt apištim	zi-ša$_3$-ĝal$_2$, CT 19, 6 a 12; MSL 8/2, 42/3, 399;
yaratma, eser, oluşum	bunnannûm	ni$_3$-dim$_2$-dim$_2$-ma, AHw. 138;
		lu$_2$ ni$_3$-dim$_2$-ma-ĝu$_{10}$ ib$_2$-zi-re-a e$_2$-ni$_3$-ga-ra i-ni-in-ku$_4$-ku$_4$-a "Kim eserlerimi yok ederse (ve onları) depoya alırsa!", UET 1, 300, 92-94;
yaratma, evren		ša$_3$-ab$_2$,
yaratmak, meydana getirmek		du$_3$, šu .... dim$_2$ AHw. 103; CAD B 81;
		ša$_3$ ...bala,
yardım	rīṣum, ṣīnum	a$_2$-tah, TİM 2, 128, 1; AHw. 989; 1103;
	nērārum	erin$_2$-tah$_2$, LTBA 2, 1 XIII 71/5; AHw. 779;
	laptum	tag, SAİL 126;
	rēṣūtum	tah, ICK 1, 139, 15; AHw. 972;
	taḫanātum	šu-u$_4$-bi-ta, AHw. 1301;
	tukultum	ĝeš-kim-ti, AHw. 1368;
yardım etmek	babālum	de$_2$; de$_3$
		tum$_3$/tum$_4$, SL 281
		sipa-zi gu$_3$-de$_2$-a u$_4$ šu-zi ma-ši-tumu$_3$ da "Gerçek çoban Gudea, sen bana dostça yardım ettiğin zaman", Gud. Sl. A XI 5-6;
		šu-bar-zi,
	azārum	šu-zi.... tum$_2$/ tum$_3$ Gud. Sl. A XI 6;
		dah, SKI 122;
		a ...ĝal,
		gir$_{17}$, šu...sud,
		šu-zi...tum$_2$,
	râṣum	za$_3$.. us, AHw. 960;
yardım etmek, desteklemek	našûm	ki-a ... gub, SL 138;
		gaĝ$_2$ (IL$_2$), šu-zi ...tumu$_3$
		sipa-zi gu$_3$-de$_2$-a u$_4$ šu-zi ma-ši-tumu$_3$-da "Gerçek çoban Gudea, sen bana dostça

Türkçe	Akadca	Sümerce
		yardım ettiğin zaman", Gud. Sl. A XI 5-6;
yardım istemek, dua etmek		mu … pad_3/pa_3,
yardım, çözüm, yardımcı, takviye	tillatum	illat, SL 124
yardım, destek	tukultum	ĝiškim-ti,
yardım, destek, besin, akıl, zeka		$niĝ_2$-si,
yardım, yardımcı, hediye, armağan	nērarūtum	umbara,
yardımcı	rēṣum	a_2-taḫ, SAİL 334; AHw. 972; a_2-taḫ-$ĝu_{10}$ ḫe$_2$-me
yardımcı		"Benim yardımcım sensin!" SRB 7, 17, 47; daḫ, saĝ-tab, u_2-a, a_2-daḫ-nam-lugal-la-ka-ni-ir (=a_2-daḫ nam-lugal-ak-ani-ra) "Krallığının yardımcısına," UET 1, 130, 7 I 4; yardımcı olarak "an-dul_3-$eš_2$",
yardımcı, kullanışlı, yararlı (olmak)		saĝ-us_2,
yardımcı, dost, arkadaş, koruyucu	rēṣum, ṣulūlum	saĝ-tab, ZANF 15, 193;
yardımda bulunmak		saĝ-ki zalag …bar
yargı, dava, hüküm, karar	dīnum šipṭum	di, AHw. 171; CAD D 150; AWL 109; gi, gaz
yargıç, hakim, kadı	šāpiṭum	gi-til-til-le, AHw. 1173,
yargılamak, dava etmek		di …du_{11} BIN 8, 154 IV 9,
yarı, yarım, yarı yarıya, kısmen		zipaḫ,
yarık, çukur, oyuk	ḫurum	ḫabrud, SAİL 462; AHw. 359;
yarım	mišlum mišlānûm mašlum šinnûm	ba_3, ba_7, zandara, AHw. 661 maš, SAİL 74; AHw. 661; u_4-a_2-an-sa_9, AHw. 628; u_4-daĝal-la, AHw. 628; šid, AHw. 661; šu-bar-ra, AHw. 661; sur, sur_3, AHw. 661;
yarım gün		u_4-sa_9-a, SL 290;

Türkçe	Akadca	Sümerce
yarım hisse	mišlānūm	šu-ri/ri$_2$ (-a), SAİL 354; CAD M/2, 126; AHw. 661;
yarım tuğla/kerpiç	arm	šeg$_{12}$-ab$_2$,
yarın	ūm mašil šērtum	u$_4$-ra-am$_3$ SDb. 2000, § 50, 2; u$_4$-zal-la, ISL 119; u$_4$-i$_3$-li, SL 289;
yarın	urram	u$_4$-zal-še$_3$, SL 291; u$_4$-zal-da, MSL 4, 126, 9; AHw. 1432;
yarından sonra	ullītiš	u$_4$-mi-da-ri, MSL 4, 58, 785; AHw. 1409;
yarış, kavga, savaş, koşu		a-da_ kaš$_4$-di SL 136;
yarışma, mücadele	teṣētum	adamin; a-da-min$_2$/min$_3$; adamin$_4$; ada-min$_5$;
yarışmak, koşmak, yarışmak	lasāmum	b$_2$-dar.. aka, SL 114; a-da-min ...ak, St. P 10, 214; SL 114; a-da-min$_3$... aka,
yarışmak, rekabet etmek		saĝ ... sa$_2$,
yarmak, ayırmak, bölmek	nesûm; šalātum	sil$_5$, sil$_{11}$ (EZEN. LAL$_2$),
yarmak, kazımak	ekēkum	sur, MSL 3, 223, 7; AHw. 193;
yarmak, kesmek, ayırmak, bölmek	patāqum	ĝeš ...aš, AHw. 847;
yarmak, sökmek, yırtmak, çatlamak	natārum	tar, AHw. 766;
yarmak, sürmek, çizmek		tug$_2$ ...tag,
yarmak, yıkmak, kırmak		gu$_2$-giri$_{16}$ ... ĝar,
yas tutmak, ağlamak	barmum; eqûm	er$_2$... ĝa$_2$-ĝa$_2$ gun$_3$/gun$_5$, gu$_2$-nu, er$_2$ ... gul,
yas tutmak, feryat etmek, çağırmak	nâqum	kušum,
yas, ağıt, matem		er$_2$-ra/ er$_3$-ra,
yasa, talimatname, buyruk, emir	parṣum	me,
yasak, günah, kötülük, yasak	ikkibum lemnūtum	niĝ$_2$-gi/niĝ$_2$-gig, ni$_3$-gig, SAİL 446, AHw. 368
yasal hak, talep, dokunaklı, anlamlı		inim-ĝal$_2$-la, SL 128;
yasal yollarla		nam-geme$_2$-še$_3$ İnim-sa$_6$-ra.. ĝen "esire/ köle olarak İnimsa'ya gitmek",

Türkçe	Akadca	Sumerce
yasal, anlamlı	ešrum	zi-maḫ, si-sa$_2$, AHw. 254; CAD E 352;
yasal, doğru, adalet	ešrum	si-sa$_2$, AHw. 254; CAD E 352;
yasemin, güzel kokulu bir ağaç	šimiššalûm kanaktum	šemešal, šim-gig,
yaslanmak, dayanmak, dinlenmek	šurrum	gu$_2$ ...gid$_2$, ĝ-u$_3$,
yaslanmak, dinlenmek, dayamak		dub$_3$,
yaslanmak, dayanmak	emēdum	ru, AHw. 211;
yaslı, kederli	ama'irrûm	ama-er$_2$-ra, dam-ab-ba,
yaslı/matemli kimse	lallārum	u$_3$-a-li,
yastık, minder	gusānum	ku-ša-nu-um, AHw. 299; saĝ-ĝa$_2$,
yaşam	napištum	zi (-d), SAİL 84; AHw. 738; bud, AHw. 98;
	balāṭum nīšum	mu, MSL 5, 65, 185; AHw. 797; nam-ti-la, SAİL 73; 465; AHw. 99; nam-ti-ad-da-ĝu$_{10}$ u$_3$ nam-ti-ĝu$_{10}$-uš mu-na-du$_3$ "Babamın ve benim yaşamım için o (onu) ona yaptı. " UET 1, 117, 16,
yaşam boyu, sonsuza kadar		u$_4$-ti-la,
yaşam için hazırlıklı olmak		zi ša$_3$ ĝal$_2$,
yaşam, canlı, ömür	balṭum/bulṭum	ti, SAİL 73, AHw. 100; 137;
yaşam, hayat, ömür	napištum	nam-ti-il/til$_3$, ^{d}ba-ba$_6$ gu$_3$-de$_2$-a nam-ti (=nam-til) mu na-sum "Tanrıça Baba Gudea'ya yaşam verdi. " Gud. St. H III 2-5; nam-ti-la-ni-še$_3$ mu-na-ni-in-du$_3$ "Yaşamı için o onu orada onun için yaptı". UET 1, 118, 12-13;
yaşamak	balāṭum	ti, ti (-l), SAİL 73; 465; AHw. 98; til$_3$, tin, SAİL 73; 465; AHw. 98;
	nêšum	zi (-d), AHw. 783; CAD N/2, 197;
yaşatmak, ömrünü uzarmak		min$_2$, nam-ti ... sum, SL 176; ^{d}ba-ba$_6$ gu$_3$-de$_2$-a nam-ti mu-na-sum "Tanrıça Baba Gudea'ya yaşam verdi/ yaşamını (ömrünü) uzattı. "
yaştaş, yaşları eşit olanlardan herbiri		ru$_3$, ru-ĝu$_{10}$ "yaştaşım",
yaşlı, eski	labīrum	libir, AHw. 525; e$_2$-libir[=libir (a)] (=e$_2$-libir-a) "Eski evde, " Gud. St. E VI 3;

Türkçe	Akadca	Sümerce
yaşlı, eski (olmak)	gamārum	til_3 e_2-gal-la lu_2-til_3la-am_3 "Sarayda yaşlı bir adam vardı.
yaşlı, ihtiyar, ata	šībum	bil_2/bil_3-ga, ab-ba, AHw. 228; ab-ba-ne $bara_2$-nam-tar-ra e-ne-la_2 "Yaşlılara Bara-namtara (onu) ödedi". UET 1, 154 VII 1-3;
yaşlı, memur	šībtum	bur-šu, bur-$šum_2$-ma, bur-šu-um AHw. 1228
yaşlı, tanık, ihtiyar, ihtiyarlık	šugûm	šu-gi_4 AHw. 1260; nam-bur-šu-ma, SL 188;
yaşmak, eşarp	nargītum	$^{tug}{}_2$bar-si-gal, CT 18, 13 III 12
yatağa koymak, yatırmak		ki-na_2 … gub, ka … gub Gud. Sl. A II 24;
yatak	mayyaltum mayyālum	ki-na_2/nu_2, AHw. 587; $ensi_2$ e_2-^{d}ĝa_2-tum_3-du_{10}-$še_3$ ki-na_2-a-ne_2 ba-ĝen "Şehir beyi Gatumdu'nun -za-
yatak		tapınağına, yatacağı yere gitti. " Gud. Sl. A II 24; ki-na_2-a "yatakta, " Gud. Sl. B XVI 19; ki-na_2 "yer+yatmak - yatak", RTC 12 IV 6; Gud. Sl. B XVI 19; $ensi_2$ e_2-ĝa_2-tum_3-du_{10}-$še_3$ ki-na_2-a-ni ba-de_6 "Şehir beyi onu Gatumdu'nun tapınağına, yatağına götürdü. " Gud. Sl. A II 24;
	eršum	ĝeš-nu_2/nud, ĝeš-nu_2-gu-la, AHw. 246; ĝeš-nu_2-ki-nu_2 ĝeš-na_2, SL 105; AHw. 246; ĝeš-nu_2-aš-nu_2, ^{ĝeš}ma-a-al-tum, ^{ĝeš}ma-al-tum, mu-na_2, AHw. 246; ^{ĝeš}na_2/nu_2, AHw. 246; NG 3, 143; ^{ĝeš}nu_2, AHw. 246; CAD E 315;
	dinn	baraĝ, baraĝ$_3$; ^{ĝeš}na_2 u_2-za-$gina_3$ ba-ra-ga-na (=$barag_3$-a-ni-a) "Kıymetli otlarla süslenmiş yatağında, " Gud. Sl. B IX 8;
yatak odası		e_2-nu_2/na_2, e_2-na_2 (=nad) e_2-du_{10}-ga-ni-a "Yatak odasında ve güzel evinde, " Gud. Sl. B IX 10
	maštakum	a_2-munus/mi, AHw. 630; a_2-na_2-da, a_2-nud-da, SL 11;
	urpatum	e_2-nad_2, ur_2-pad, AHw. 1432; ur-pa_3-da, MSL 13, 105, 319;
	uršum	e_2-$ša_3$,
yatak örtüsü, battaniye		tug_2-nig-$bara_3$ (-g),

Türkçe	Akadca	Sümerce
yatak takımı, yatak	kamuššakkum	$^{tug}_{2}$ni$_{3}$-barag$_{2}$, ka-muš, SAḪ 5; AHw. 434;
yatakhane	maštakum	ama$_{5}$, e$_{2}$-munus,
yataktan kalkmak, kaldırmak		ili$_{5}$, SL 124;
yatırım, sermaye, şekil, biçim	šikittum	ki-ĝar, AHw. 1233;
yatırmak, batmak	ašārum; erēpum	šuš/šuš$_{2}$,
yatırmak, bırakmak	šakānum	ĝal$_{2}$,
yatırmak, bir kenara koymak	ḫabātum	šub,
yatırmak, kötüye gitmek	ṭebûm	su
yatırmak, yatmak, uzanmak	utulum	nu$_{14}$ (. NA$_{2}$), nud/nu$_{2}$,
yatırmak, yerleştirmek	nadûm; uṣṣum	ku,
yatışmak, gevşemek, soğumak		bar… šed$_{10}$,
yatıştırıcı anlatım/deyim		e-la-lu,
yatıştırmak, bastırmak, susturmak		bar … sed$_{4}$, ki …tag, ša$_{3}$…šed$_{7}$,
yatıştırmak, dağıtmak	naqārum	tuk$_{5}$ (İM. KAD$_{3}$)
yatıştırmak, gevşetmek	karāṣum nakāsum	tuk$_{5}$ (İM. KAD$_{3}$),
yatıştırmak, rahatlatmak	nâḫu ša libbim	ša$_{3}$ …aĝ,
yatıştırmak, sindirmek, erimek	narābum	kid$_{7}$
yatıştırmak, teskin etmek	nâḫu ša libbim	ša$_{3}$ …aĝ,
yatıştırmak, yumuşatmak	malākum	ša$_{3}$-kuš$_{2}$…u$_{3}$ ša$_{3}$ …šed$_{10}$ kuš$_{2}$
yatmak, uzanmak, dinlenmek	ṣalālum nâlum rabāṣum	ur$_{2}$, AHw. 1075; CAD Ṣ 67; nu$_{2}$, AHw. 725; CAD N/1, 204; še$_{21}$, ki-a.. su-ub, SL 141 dub$_{3}$ …dub$_{2}$
yatsı		u$_{4}$-zal-la,
yavaş	rabbumma	dib, MSL 2, 129, 5; TC 2, 36, 6; AHw. 934;
yavaş yavaş, hafif, birer birer	rabbiš	didli-bi, AHw. 934; ISL 52-53;
yavaş/sessizce okumak		gu$_{3}$ … si-si-ig,
yavaşlamak, inmek	wašārum	ru, AHw. 1484;
yavaşlatmak	marûm	mur, CT 12, 21 a IV 15; AHw. 617;

Türkçe	Akadca	Sümerce
yavru (ayı, aslan, kaplan, tilki)		ur-dib,
yavrulamak, doğurmak, yetiştirmek		$ša_3$ ...bala,
yavşak, bir sinek türü	labbinum	nim-im-ma, AHw. 524;
yavşak, bit	uplum	uḫ, MSL 3, 98, 28; AHw. 855, SAİL 398;
yavşak, bit, tırtıl, asalak, böcek	nappillum	zibin, $zibin_2$; AHw. 740;
yavşak, tahta kurusu, sivrisinek	ašturrum	num-mud, num-tur AHw. 85;
yay, kavis, daire	qaštum	ba-na,
yay, kemer, kaş,	qaštum	^{ĝeš}ban, AHw. 906; CAD Q 147; sig_7-igi, ĝeš-gid_2-da, NG 3, 116;
yaygara	tanūqātum rigmum	nara gu_3-ra-ra, AHw. 1320; ad, AHw. 982;
yaygara koparmak	nazāmum ramāmum	dum-dam,
yaygara çıkarmak, gürültü yapmak		za,
yaygara, gürültü, kargaşa, ağıt	ikkillum	makkaš/$makkaš_2$,
yaygara, kükreme	ramīmum	ur_5, OEC 4, 152 I 31; AHw. 950;
yaygara, şamata, çığlık	šisītum	til_6, CT 12, 10 I 18; AHw. 1249;
yaygın/salgın olmak, dolaşmak		ĝiri$_3$.. gur,
yaygınlaşmak, büyümek, gelişmek	rabûm	buluĝ,
yayık	šakirrum	^{dug}ša-kir; $šakir_4$ (URU. MİN. Nİ. GA) AHw. 1140;
yayık çalkalamak, sallamak		dun_5/du_9,
yayık dövmek, yağ/tereyağı yapmak	mâṣum	du_9, AHw. 621;
yayılmak, ayırmak		bad;
yayılmak, ayırmak, yaymak, sermek	uṣṣûm šuparrurum	$bara_4$, ba-ra-ga/ge, AHw. 1278;
yayılmak, geniş bir şekilde yaymak		šu-daĝal ...tag
yayılmak, sürmek, bölmek, yaymak		zar-re-eš ... sal
yayılmak, yaymak, sermek	nadûm	ku, sal_4, a_2-tal_2
yayılmak/hayvanlar için	rabāṣum	nu_2, MSL 2, 140 I 2; AHw. 933 na_2, SAİL 431: AHw. 933;

Türkçe	Akadca	Sümerce
yayınlamak, dağıtmak		numun.. e_3,
yayınlamak, koşmak, taşımak		kas_4 ...du,
yayla	mātum elītum	igi-nim, $gana_2$-ga,
yayla, bölge, temel, kaide, alan	kigallum	ki-gal-lum, AHw. 474;
yayla, mera	bāmtum	ba_3, ba_7, AHw. 101; YOS 1, 53, 243;
yaymak, açmak, sermek		$buru_2$,
yaymak, sermek	naprušum kasûm	dal, SAİL 86; AHw. 740; MSL 3, 57, 5; sa ... la_2
yaymak, sermek, genişletmek	šeṭûm	par_3, AHw. 1222;
yaymak, sermek, harman savurmak		sal_4,
Yaz	ebērum ummum	$buru_{14}$, SAİL 54; AHw. 183; e_2-me-eš, AHw. 1417;
yazı	šiṭirtum/šiṭrum	mul, MSL 2, 132, 57; AHw. 1253; sir_3, MSL 3, 222 a 6; AHw. 1253;
yazı kalemi	le'um	^{ĝeš}le; ^{ĝeš}le-u_5; AHw. 546; gu_3-sum,
yazı kamışı/kalem	qan ṭuppim	gi-dub-ba, MSL 7, 53, 322; AHw. 897;
yazı tahtası	lē'um	^{ĝeš}zu, AHw. 547; CAD L 151; ^{ĝeš}da
yazı tahtası, yazı kalemi		ĝeš-dub-ba,
yazı ve bereket tanrısı		^{d}Nisaba Babası : ^{d}Enlil Kocası : ^{d}Nabu, Er. kardeşi : ^{d}Ningirsu Kız kardeşi : ^{d}Nanše,
yazıcı, katip	tupšarrum	dub-sar, 2 (ul) ba_6-ba_6 1 (ul) 2 (ban_2) an-da-gal-sa_2 1 (ul) 2 (ban_2) šeš-lu_2-du dub-sar-me "2 şinik (arpa) Baba'ya; 1 şinik 2 okka Andaĝalsa'ya; 1 şinik, 2 okka Šešludu'ya. Onlar katiplerdir". DP 133 IX 4-7 en-ig-gal dub-sar-re (=dub-sar-e) $ensi_2$-ke_4. ...mu-de_6 "Eniggal, katip şehir beyine (balıkları) götürdü. " VS 14, 116 II 1-5; a-$balu_2$, umbisaĝ umbisaĝ$_2$, AHw. 1395-1396; $^{lu}{}_2$gi-bur_3, AHw. 1395;
yazıcı, sekreter	sepīrum	a-bal, SAİL 579; AHw. 1036;
yazıcı/oymacı kalemi		$buru_2$,
yazıhane, büro, görev, kural	parṣum	ĝarza/ĝarza$_2$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
yazık		me-le-a, SDb. 2000, § 51;
yazısız mühür, damga, kaşe		nu-ra,
yazıt, kitabe	maštarum	maš-dara$_3$, MSL 5, 151, 3; AHw. 631;
yazmak	šaṭārum	sar, AHw. 1203; CAD Š/2, 221; NG 3, 155; dub-zu sar-ra-ab "Tabletini yaz", BE 31, 51, 9; mu-ni bi$_2$-ib$_2$-sar-re-a "Adını yazarsa", UET 1, 294, 28; en-ig-gal nu/la$_3$-banda$_3$
yazmak		mu-bi-še$_3$ e-sar "Eniggal, müfettiş adlarını yazdı". BIN 8, 381-22-24; u$_4$-su$_3$-ra$_2$-še$_3$ mu-ĝu$_{10}$ ḫe$_2$-em-mi-sar "Sonsuza dek ben adımı oraya yazdırdım". UET 1, 140, 39-40;
	lapātum	du$_{12}$-du$_{12}$, AHw. 535; ge$_3$; ge$_{14}$/ge$_{15}$; ge$_{22}$/ge$_{23}$ gub, AHw. 1203; dub-zu sar-ra-ab "Tabletini yaz!" TCL 16, 45, 9 ni... ri, šu... eš,
	šapārum	gi$_4$, AHw. 1170 gub,
yazmak, bilgi vermek		ni ...ri,
yedek, vekil	tuḫḫum	daḫ-ḫu (-um), AHw. 1366;
yedekçi	ariktum	ma$_2$-gid$_2$; ma$_2$-gid$_2$ ^{d}en-lil$_2$-la$_2$ "Tanrı Enlil'in yedekçisi", Gud. St. D I 9-10;
yedi uykucular/uyurlar	arrabum	peš$_2$-ĝeš-ur$_3$-ra, SAİL 596; AHw. 70. peš$_2$-ur$_3$-ra, SAİL 596; AHw. 70.
yedi/7	sebûm	imin, imin$_2$, AHw. 1033 ISL 46; SDb. 2000, § 46, 2 a; u$_4$-imin/7-am$_3$ še la-ba-ara$_3$ "7 gündür arpa öğütülmedi". Gud. St. B VII 30; umun, AHw. 1033;
yekun, tutar	kiššatum kullatum	gukin/gukin$_2$
yel, nefes, soluk, rüzgar		dur,
yele, boyun, ense	miriqtum	gu$_2$-bar,
yelken		^{kuš}ama-usan$_3$,
yelkenli	šaḫḫītum	^{ĝeš}ma$_2$-ša$_3$-ḫa, MSL 5, 175, 286; AHw. 1131 ^{ĝeš}ma$_2$-diri-ga, SL 166;
yelkenli/gemi ile gitmek		ni$_2$... dirig
yellenmek, osurmak	ṣarātum	dur$_2$ MSL 2, 150/1, 10; AHw. 1085;
yelpazelenmek, çifte atmak		dub$_2$/tub$_2$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
yem kamışı		gi-zi/ze,
yem, öküz yemi		še-gu_4 (-d), SL 251;
yem, saman, besin, gıda, yiyecek		gu_7
yem, tohum, çeç, tınaz, yığın	aldûm	al-du_3, AHw. 35; ISL 59;
yem, yiyecek, gıda, yemek	mākalûm	ni_3-gu_7, SAİL 597; AHw. 588; BİN 2, 37, 7;
yem, yiyecek, saman, kuru ot, yem	imrûm	mur-gu_4,
yem/saman torbası	šehṭum	ni_3-mur-gu_4, MSL 5, 11, 29; AHw. 1209;
yem/su torbası (deriden)	dabašinnum	kušdabašin, AHw. 148;
yemek	akālum mākālum	ku_2 /gu_7AHw. 26; SAİL 36; ES 20; en-en_3-tar-zi du-du sanga en-en-za_3-ta-bi i_3-ku_2-ne "Enentarzi (ve) Dudu, idareci akrabalarıyla birlikte yemek yiyorlar". DP 222 VII 9-12; RTC 58 VI 6-10; mu-da-ku_2-u_2-ne "Onlar ondan yiyorlar." SR 7, 34; $kiri_3$-gim/gin_7 … nu-ku_2-e "Sırtlan gibi o (hiçbir şey) yemiyor". TSL 44, 1; gu_4-maḫ-gim u_2-ḫi-a mu-un-ku_2-e saĝ im-il_2-il_2-e "O büyük bir boğa gibi çeşitli otları yiyor, başı (nı) göğe kaldırıyor". FTS 163, IV 7; gu_7/ku_2, AHw. 26-27; CAD A/1, 298 ka-a gub-ba-gim "Az yiyen biri gibi", ĝešbun/ĝešpun$_2$, AHw. 1309; zu_2 … gub, ka-e …gub $niĝ_2$-si-ga, AHw. 588; ninda …gu_7, SL 206;
yemek masası	paššūrum ḫunum	unu_6, AHw. 845; -nu-um/-num_2, SL 114;
yemek salonu, ziyafet,	mākalûm	unu,
yemek zamanı	mākalûm naptanum	unu_6, AHw. 588; 741;
yemek, fazla yemek, artık yemek		$ša_3$ …diri
yemek, öğün	iptennum ukultum	$niĝ_2$-ka-ak, AHw. 385; ni_3…gu_7/ku_2, AHw. 1406;
yemek, yiyecek, gıda, besin	kurummatum	$kurum_6$ SAİL 469; AHw. 513; e-ku,
yemekhane, kilise		e_2-ninda-ki-sig_{10},
yemekhane, mutfak		ki-ninda-gu_7,

Türkçe	Akadca	Sümerce
yemeklik, aş, yemek	ukultum	ni_3-gu_7/ku_2, AHw. 1406; en-ig-gal nu/ la_3-banda$_3$ ni_3-ku_2-de_3 e-ne-sum "Enig-gal, müfettiş yemeklik için (onu) onlara verdi". VS 14, 58 III 3-6; ni_2-ku_2 ni_2-ku_2-da "yemek olarak", VS 14, 17 I 2; nam-gu_7,
yemin	māmītum adûm šiptum	nam-$erim_2$, CAD M/1, 189; AHw. 599; zag, AHw. 14; inim-inim-ma; SAİL 15; AHw. 1247,
yemin etmek	tamûm tamā'um wašāpum	pa_3 (-d), SAİL 450; AHw. 1317; zi …pa_3 (-d) šib, MSL 14, 223, 8; AHw. 1484;
yemin ettirmek	bukannam šūtuqum	ĝeš-$gana_2$ …bala,
yemin, beyan, iş, meslek, sanat		gu-šu-ba, gu-šu-gaba,
yemin, küfür, ant		zi-lugala,
yeminli (kişi)	tammāmûm	lu_2-nam-ku_5-du, AHw. 1316;
yemiş	enbum	inbum, CAD I/J 144; SAİL 310; AHw. 217; $^{ĝeš}peš_3$ VS 14, 113 I 4;
yemiş, kuru yemiş	uliltum	$peš_3$-ḫad_2-a, MSL 11, 85, 235; AHw. 1408; $^{ĝeš}peš_3$-ḫad_2-da SAİL 342;
yemiş, meyve	girimmum muṯḫummum	gi_4-rin niĝ$_2$-sa-ḫa, mu-dum,
yenge, baldız		e-rib/erib
yengeç	alluttum kušûm	al-lul/lu_5, SAİL 298; AHw. 38; CAD A/1, 360-361; TSL 101, 1; a-lu; alla, $kušu_2^{ku}{}_6$,
yeni	eššum	gibil/$gibil_4$, AHw. 258; CAD E 374; u_4 e_2-a-ni mu-un-gibila (=gibila-a) "O onun tapınağını yenilediği zaman" YOS 1, 35, 7-8; e_2-GİBİL (=gibil (a) (=e_2-gibil-a) "Yeni evde", Gud. St. E VII 16; Sl. A VI 14;
yeni ay, hilal,	uskārum warḫum	u_4-sakar e_2-u_4-7, u_4-sakar-gibil,
yeni baştan, tekrar, yeniden		gibil-bi-$še_3$, SDb. 2000, § 49, 3-4; gibil-bi,
yeni doğum		u_3-tu (-da),
yeni doğurmuş kadın	ḫarištum	ḫa-ri-iš-ta, ḫa-ri-iš-tum,
yeni nesil		$ša_3$-zi-ta-e_3-a,

Türkçe	Akadca	Sümerce
yeni olmak, yenilemek, onarmak	edēšum	gibil/gibil$_4$ AHw. 186; CAD E 30; ISL 85; YOS 1, 35, 8; e$_2$-temen-ni$_2$-gur-ru gibil-gibil-de$_3$ "Temennigur tapınağını yenilemek için", Ws. 29, 49;
yeni yıl	zagmukkum	zag-mu (-k),
yeni yıl yortusu, eğlence	akītum	a$_2$-ki-te/ti; AHw. 29;
yeni, çok yeni	eddēšûm	gi-gi-ir,
yeni, taze, genç, körpe (olmak)	seḫērum	tur, AHw. 1088; ISL 55; CAD Ṣ 120;
yeni/turfanda ürün		še-gibil,
yeniden		gibil-bi$_2$ (-še$_3$), gibil-bi$_2$-eš, SDb. 2000, § 49, 3-4; gibil-a-bi SDb. 2000, § 49, 5;
yeniden yapmak, onarmak		šu-gibil … ak,
yeniden yayınlamak		bir … aka,
yeniden, her şeyden önce		gibil-bi,
yeniden, tekrar		gibil-a-bi
yenilebilir bir kümes hayvanı	ṣayyāḫum	ĝir$_3$-gi-lum^{mušen} ĝir-gi$_4$-lu$_2$^{mušen}
yenilebilir bir madde		ku-bu-ul-lum,
yenileme, ek, ilave		daḫ,
yenilemek, onarmak, yeni olmak	edēšum	gibil$_4$, mu$_2$, AHw. 186; CAD E 30;
	eṣēpum	tab$_3$, u$_2$-gu…de$_2$,
yenileştirmek, yeniden		ki-bi-še$_3$.. gi$_4$
yenilgi	dabdûm, taḫtûm	bad, bad$_5$, SAİL 449; AHw. 6; SAİL 69; 449; AHw. 148; 1303; SAİL 449; daĝ, MSL 2, 138 a 3; AHw. 1056;
	sukuptum	tul$_2$,
yenilgi, yere atma, bastırma, yenme	našpantum	kuš$_2$, AHw. 754; SAİL 212;
yenilik, yenileme, yeni taze	edēšum	gibil$_4$,
yenmek	saḫāpum	šu$_2$, MSL 9, 129, 263; AHw. 1004; kin-šu …dab$_5$,
yenmek, boğmak, sığınak, ezmek	saḫāpum	šu$_2$, MSL 9, 129, 263; AHw. 1004; kin-šu …dab$_5$,
yenmek, kapatmak		dab/dab$_5$
yenmek, mağlup etmek	lawûm kaṣārum	aĝa-kar … sig$_{10}$, AHw. 541;
yenmek, uzanmak, yatmak	šukênum	ki-za-za, SAİL 461; AHw. 1263;
yenmek, yıkmak	dâṣum	a-ĝar, a$_2$.. ĝa$_2$-ĝa$_2$ AHw. 165;

Türkçe	Akadca	Sümerce
yenmez yiyecek		niĝ$_2$-nu-gu$_7$-a,
yepinti (=koyun, keçi ve inek gibi hayvanların ilk sütü)	itirtum	dimna, AHw. 404;
yer	manzazum ašrum	saḫab, saḫar, SAİL 212; ki, AHw. 82; CAD A/2, 456;
yeraltı dünyası	mâtum šaplîtum	utte, ki-ĝal$_2$, SKI 117;
yeraltı dünyası	erṣetum	ganzer, AHw. 245;
yeraltı dünyası, aşırı bağnaz, azgın		sar-da,
yeraltı dünyası, yer, temel ülke	ašar	ki,
yeraltı tanrısı		^{d}Ninazu Babası : ^{d}Enlil Oğlu : ^{d}Ningišzida Kardeşi : ^{d}Ninurta
yeraltı tanrıçası		^{d}Ereškigal Kocası : ^{d}Nergal Oğlu : ^{d}Ninazu Veziri : ^{d}Namtar
yeraltı tanrıçası		^{d}Geštinanna Kocası : ^{d}Ningišzida, Kardeşi : ^{d}Dumuzi,
yeraltı suyu, kaynak		lal$_3$-ĝar,
yer ve gök tanrısı		^{d}En-ki Karısı : ^{d}Damgal-nunna Kült merkezi : Eridu, Oğlu : ^{d}Asulla Kızı : ^{d}Nanše Veziri : ^{d}İsinnu
yer küre, doğa, hayvan ini, toprak	eperum	saḫar,
yer küre, toprak, doğa	qaqqarum	u,
yer küre, yer, toprak, yeraltı dünyası	ašrum; erṣetum	gu$_{14}$,
yer sakızı, kapalı su kabı		gi-gur-a-bala, SL 78;
yer sakızı, zift, katran		IGI-ESIR$_2$,
yer yüzü, saha, bölge, toprak, yer	qaqqarum	gagar, SAİL 461; AHw. 900;
yer, bölge	ašrum	ki, AHw. 82-83; CAD A/2, 456; ki e-ne-er (ene/ane-ra) mu-na-an-pa$_3$ "O ona yeri gösterdi". St. P 10, 1 VI 5;
yere atmak	sahāpum	šu$_2$, MSL 9, 129, 263; AHw. 1004;

Türkçe	Akadca	Sümerce
yere atmak, saçmak, serpmek	nasākum	saĝ$_2$, saĝ$_3$,
yere atmak, serpmek		saĝ,
yere düşmek, devrilmek, yıkılmak		ki-še$_3$.. ĝar,
yere kapanmak/öpmek		ki-su-ub.. aka,
yere oturmak, yerleşmek		ki ...us$_2$
yere serme, kapanma	šukênum	šu-kin,
yere sermek, devirmek, düşürmek		sug$_5$, kin-šu ...dab$_5$
yere yatmak, uzanmak, temel atmak	lapātum	ki ...tag, a$_2$-ĝar (=agar) ki im-mi-tag "O duvarı yere yerleştirdi/temeli attı. " Gud. Sl. A XX 26;
yerel, yöresel, muhtar	ḫazannum	ḫa-za-num$_2$, AHw. 338;
yeri eşelemek, karalamak, kazımak		ki ...ḫur, anše-gim ki im-ši-ḫur-e "Bir eşek gibi yeri (sürekli) eşiyorsun";
yeri öpmek, yere kapanmak		ki-a ...sub, ki-a.. su-ub, SL 141
yerinde, elverişli, uygun		ni$_3$-du$_7$ niĝ$_2$-du$_7$, tum$_2$-ma, SL 281
yerinde, zamanında		u$_4$-...a$_2$-bi,
yerinde, yerine		ki-u$_4$ ... a, ki ...ak-ta NG 3, 129; SDb. 2000, § 40, 10 k;
yerinden almak, kaldırmak		zi, lu$_2$ nu-zi-zi "Kimse (heykeli) yerinden kaldırmayacak", Gud. St. E IX 10;
yerinden, oradan		ki-bi-ta, SL 138;
yerine		ki-bi-še$_3$, SL 138; NG 3, 129;
yerine döndürmek, tamir etmek		ki-be$_2$/še$_3$ ...gi$_4$
yerine geçmek, uymak	rêdum	re$_2$ (DU. DU), AHw. 965-967;
yerine geçmek, yerini almak	apālum; riābum	sug$_6$/sug$_7$,
yerine getirmek	rakāsum	keš$_2$ SAİL 152; nam-erim$_2$ ...ku$_5$, pa-e$_3$ ...ak, e$_2$-ninnu me-bi an-ki-a pa-e$_3$ mu-ak-ke$_4$ "O Eninnu tapınağının tanrısal gücünü gökte Ve yerde parlak bir şekilde yerine getirecek". Gud. Sl. A I 11; a$_2$-aĝ$_2$-ĝa$_2$ ...tum$_2$ SGL 1, 68; Emesal: šu ...ma-na, šu ... ĝar,
yerine getirmek, dikkatle bakmak		kur-ku/ ku$_4$; kur$_2$ du$_{11}$-du$_{11}$-nilu$_2$nu-kur$_2$-a"Onunemirlerini

Türkçe	Akadca	Sümerce
		kim yerine getirmezse" Gud. St. B VIII 36-37; šu…ĝar,
yerine getirmek, görüşmek	atwûm, qabûm	du_{11} (-g),
yerine getirmek, uygulamak	baṭālum	šu …du, ISL 79; šub, MSL 4, 73, 191: AHw. 116;
yerine koymak	šakānum nadûm, ramûm	$ĝa_2$-ar/ĝar, AHw. 1134; ru,
yerine koymak, ödemek	râbum	su,
yerine koymak, kurmak		ab-du_3 (-du_3). SL 13;
yerine koymak, yatırmak	nakāšum	šub, AHw. 721, 752;
yerine koymak, yenilemek	pūḫum	ki-bi-$še_3$.. ĝar,
yerini belirlemek		$ša_3$ …sig_{10},
yerini belirlemek, yerleştirmek		ni_2 …gub,
yerküre, dünya, toprak	erṣetum kanisurrum ligittum	ganzer, AHw. 245; uraš,
yerleşme, yerleştirme, yerleşmek		ki-in-gub,
yerleşmek, gözetlemek, eğilmek	šurrum mašā'um	gu_2 … gid_2
yerleşmek, konaklamak		ki …us_2
yerleşmek, sığınmak, oturmak		dub_3 … gur_2
yerleşmiş/kurulmuş		daĝal-tag-ga.
yerleştirmek, koymak	šakānum	$ĝa_2$-ar ĝar. $ĝiri_3$-$še_3$.. ĝar, Emesal: ma-ma
yerleştirmek, dinlenmek, koymak	ṣalālum	ku. AHw. 1075: ISL 66
yerleştirmek, düzenlemek	agārum	$_6$(KU)-un,
yerleştirmek, düzenli olarak koymak		šu …si-sa_2
yerleştirmek, görev yapmak	i/uzuzzum	gub. AHw. 408: ^{geš}ig … mu-na-an-gub "Kapıyı onun için yerine taktı". UET 1, 100, 15-16; šeš-banda engar-re_2 ba-gub "Šešbanda, çiftçi orada görev yapıyor". VS 14, 188 IV 3-5; e_2-$še_3$ … im-ši-gub "O (Gudea) e_2-e en ba-gub la-gal (=lagal) ba-gub "O tapınağa En-karabaşlarını yerleştirdi, Lagal karabaşlarını yerleştirdi. ", Gud. Sl. A XX 21;

Türkçe	Akadca	Sumerce
		yakın durmak, yardım etmek, hazır olmak" Gud. St. E IV 6: StP 10, 1 V 3; lugal-ĝu$_{10}$ ^{d}en-ki i$_3$-gub-be$_2$-en "Ey kralım Enki, emrine hazırım". St. P 10, 2 I 38; nam-ti-en-te-me-na-ka-še$_3$..... be$_2$-na-ši gub "Entemena'nın yaşamı için o onun yanında dursun!/ona yardım etsin!", Ent. 28-29 VI 3-8; lugal-ĝu$_{10}$ ^{d}en-ki i$_3$-gub-be$_2$-en (=i$_3$-gub-en) "Beyim Enki, ben yardıma hazırım/ ben yanındayım". StP 10, 1 V 3;
	nadūm šakānum	da$_5$, ku$_4$ (-r), se$_3$ (-g), ; AHw. 1134; CAD Š/1, 11657;
yerleştirmek, götürmek	erēbum	ku$_4$ (-r), AHw. 234; CAD E 259;
yerleştirmek, koymak	šakānum	ĝa$_2$- ĝa$_2$, SAİL 233; 597; AHw. 1134; CAD Š/1, 11657; u$_4$-da du$_{11}$-du$_{11}$-na niĝ$_2$-erim$_2$ ba-ĝa$_2$-ĝa$_2$ "Eğer o kötülüğü sözlerine koyarsa/kötü bir şey söylerse", RTC 16 VI 1 dub$_2$
yerleştirmek, kurmak	agārum	ĝar, AHw. 16;
yerleştirmek, saklamak, koymak	šakānum	ĝal$_2$, AHw. 1134; ĝar/ĝa$_2$-ar, AHw. 1134; CAD Š/1, 116;
yerleştirmek, yaymak, sermek		ki ...tag
yerleştirmek, yerine getirmek	epēšum	ak//aka AHw. 223; CAD E 191; eš$_2$-ĝar$_3$-zu u$_3$-mu-e-ak "Sen ödevini yaptığın zaman", BE 31, 51, 10; ni$_3$-mussa-aka-da "Çeyizi yapmak için", Gud. St. E V 3; G III 7; dam-ki-aĝa$_2$-ni mu-na-ta-ak-ke$_4$ " (Çeyizi) o sevgili karısına hazırladı". Gud. St. G II 6-7; niĝ$_2$-aka
		zu a-ba mu-zu-zu "Senin ne yaptığını kim biliyor?", SGL 1, 134
yerli kişi	aššābum	ga-ur$_5$,
yerli köle		ur$_5$-tud,
yerli, evcil		ki-en-gi/ĝir$_{15}$
yerli, yöresel, doğal		ĝir$_{15}$,
yersakızı demeti		gu$_2$-gir, SL 85,
yeryüzü, dünya	erṣetum elâtum	ki, AHw. 245; CAD E 308; an-ta-meš, SAİL 13;
yeryüzü, evren, cihan, tüm, bütün	kiššatum	kiš, SAİL 396; 425; AHw. 492; CAD K 457;
yeryüzü, ülke, yeraltı dünyası	erṣetum qabrum	irigal/iri-gal,

Türkçe	Akadca	Sümerce
yeryüzü/dünya sınırı		im-nun,
yeşermek, gölgede bırakmak	da'āmum	mud; CT 12, 5 III 32; AHw. 146;
yeşil	warqum	sig_7, SAİL 351; sig_9, MSL 3, 127, 362; AHw. 1471; šar, AHw. 1470; CAD A/2, 300;
yeşil benek	urqum	sig_7, SAİL 351;
yeşil deri		$^{kuš}du_8$-ši-a
yeşil yaprak		u_2-šim
yeşil, yeşil olmak, soluk, cansız	arqum; arāqum	sig_{17}, $sissi_x$ (GI),
yeşil/sarı (olmak), cansız, solgun (olmak)	arqum; arāqum	sig_7-sig_7
yeşillenmek	warāqum	sig_7, AHw. 1463;
yeşillik, orman, yaprak	gūru; ḫalbum	^{ĝeš}gilim,
yeşillik, sera, mavi, yeşil	arqum	nisig,
yetenek, derman, genişlik, kuvvet		nam-u_{18}-ru,
yetenek, otorite		nam-a_2-$ĝal_2$, SL 187;
yetenekli güçlü		a_2-ĝal.; a_2-$gala_7$ a_2-$gaia_7$ "güç+bulunmak - güçlü, " UET 1, 125, 2;
yetenekli olmak, iyi, güzel, tatlı	banûm damāqum dumqum ṭābum	$saĝ_8$/$saĝ_9$ $saĝ_{10}$, $saĝ_{12}$
yetenekli, akıllı, bilgili, hakim	emqum	ku_3-zu, ISL 96;
yetenekli, kurnaz, soytarı		galam-ma -ru, SL 73;
yetenekli, büyük, önemli		du_{26} gal-le-eš,
yetenekli, harika (olamak)	rabûm	gu-ul,
yeteneksizlik, beceriksizlik		$niĝ_2$-nu,
yeter ki		en-na … a,
yeteri kadar almak, doymak	šebûm	gi_4, ISL 77;
yeterli olmak,		$ĝiri_3$... sig_{10},
yeterli, yeteri kadar	maṣi	ib_2-si/si_8,
yetersiz (olmak), yorgun olmak	la'ûm; lakûm	henzer, AHw. 540;
yetersiz beslenme, açlık	būrum	šaĝar,
yetersiz, acemi, işe yaramaz		šu-gid_2,
yetersiz, güçsüz, zayıf (olmak)	ḫašārum	-nu

Türkçe	Akadca	Sümerce
yetersiz, işe yaramaz		šu-gid$_2$,
yetersiz, sakat, küçük, bağlı		la$_2$-e, SL 155;
yetersiz, talihsiz, fakir, şanssız		sum$_5$
yetersiz, zayıf, cüce		lugud$_2$/lugud$_3$, SL 164; si-ga,
yetim, öksüz	ekūtum	nu-sig$_2$/siki, AHw. 196; CAD E 72-73; NG 3, 150; AWL 198; nu-siki lu$_2$-ni$_3$-tuku nu-mu-na-ĝar "Yetim zengine teslim edilmedi. Gud. St. B VII 42-43; nu-siki nu-ma-su lu$_2$-a$_2$-tuku nu-na-ĝa$_2$-ĝa$_2$-a "Yetime (ve) dula güçlü haksızlık yapmayacak". CIRPL Ukg. 4-5 XII 23;
yetişkin olmak,	enēbum	lum,
yetişkin, ergin, yüce, azami, büyük		maḫ, uru,
yetişkin/ergin kişi, genç	eṭlum	ĝuruš, AHw. 265;
yetişmek, büyümek, gelişmek		gu$_2$ … peš,
yetişmek, eşit olmak	šapākum	sig$_{10}$,
yetişmek, gelmek, dönmek	kašādum	sa$_2$ …du$_{11}$,
yetişmek, yetiştirmek		ma$_4$,
yetiştirme, yetişme		nam-a$_2$-e$_3$,
yetiştirmek	ḫamāṭum	ĝiri$_3$ …ul$_4$,
yetiştirmek, beslemek	našûm ša rēšim	gu$_2$ …us$_2$, gu$_2$ …zig$_3$, a$_2$ … e$_3$ NG 3, 105; BIN 8, 293 III 4-5,
yetiştirmek, bırakmak, büyümek		gu$_2$ …peš, buluĝ$_3$,
yetiştirmek, filizlenmek, yükselmek	elēpum	dulu,
yetiştirmek, gelişmek	rabûm	buluĝ$_3$, ISL 39;
yetiştirmek, kaldırmak	tarbûtum	buluĝ,
yetiştirmek, sahip olmak	šakānum	ĝal$_2$ AHw. 112; CAD 144; SGL 2, 129; SAĪL 80;
yetiştirmek, üretmek, beslemek	ṣenum	a$_2$ - zi/zig$_3$, AHw. 1090; CAD Ṣ 127-128;
yetiştirmek, yetişmek, büyütmek		mu$_2$/mu$_2$-mu$_2$, ma$_4$,
yetki ile görevlendrmek		ĝiri$_3$-še$_3$.. ĝar,
yetkili olmak, itibar sahibi olmak		še-er …ĝal$_2$, ner…ĝal$_2$,
yetkili, güçlü, kuvvetli,		maḫ-bi, SL 168;

Türkçe	Akadca	Sümerce
yetkili/itibar sahibi olmak, inanılır		nir ... ĝal$_2$,
yetkin, mükemmel, kusursuz	gitmâlum	ru$_3$, AHw. 294;
yetmiş/70		ĝeš-u, SDb. 2000, § 45, a,
yevmiye, gündelik ücret		niĝ$_2$-dab$_5$, SL 198;
yığılmak, birikmek		diri (-g)
yığılmak, yaşamak, oturmak		luĝ, SL 163
yığın	nakmum	a$_2$-kum, CT 12, 48 II9; AHw. 722
		dub, al-du$_3$,
	našpākum	e$_2$-i$_3$-dub, AHw. 760;
	karê tili	gur$_7$-du$_6$,
yığın, çeç	šibirtum	ku$_3$-pad-du, SAİL 468; AHw. 1227;
		lagab, SAİL 468; 483; AHw. 1227;
	kurullum	karadin$_4$, MSL 3, 112, 191; AHw. 513;
yığın, deste		šu-peš$_5$-ri-a, SL 266;
yığın, tepe, küme		du$_6$/dul$_6$,
yığın, toprak	kirbānum	la-ag, AHw. 483;
yığmak, depolamak, dökmek	šapākum	si$_3$ (-g), AHw. 1168,
		dub,
yığmak, toplamak	kamārum	dub$_2$ lu, AHw. 430;
	karûm	gur$_{11}$,
		guru$_7$,
yığmak, toplamak, kümelemek	ḫatûm kamārum	tun$_2$,
yıkama, arıtma	rimkum	a-tu$_5$-a; a-tu$_5$/tu$_{17}$-a, AHw. 985;
yıkamak	raḫāṣum	a-ĝar/aĝar, AHw. 942.
		a-ĝar-ra; a-ĝa$_2$-ĝa$_2$, AHw. 942;
	mesûm	laḫ, luḫ, CAD M/2, 30;
		me,
	ramākum	tu$_5$, AHw. 646:
yıkamak, güvenmek, inanmak	raḫāṣum	ra, AWL 292; AHw. 943;
yıkamak, temizlemek	mesûm	me, AHw. 647;
yıkanma, yıkama	narmakum	du$_{10}$-us$_2$-sa, AHw. 747;
	mīsum	luḫ, SAİL 321; AHw. 659;
yıkanmak	ramākum	a ...tu$_5$ ZANF 21, 276; 23, 79; a i$_3$-tu$_5$-ta "Yıkandıktan sonra", BIN 8, 371, 12;
		tu$_5$, SAİL 354; AHw. 948;
yıkanmak, yıkamak	ramākum	a-tu$_5$, a-tu$_{15}$/tu$_{17}$, AHw. 948; me,
	lalûm	
yıkanmış	ramkum	gada, MSL 2, 134, 55; AHw. 951,
yıkanmış, temizlenmiş	šuluḫḫum	šu-luḫ, AHw. 1270;

Türkçe	Akadca	Sümerce
yıkıcı, kahredici	muktaššaššum	ga-an-ša-ša,
yıkılma, yanma, yanık	maqlûm	udun-še-sa-a, ABL 56, 7; AHw. 607;
yıkılma, yıkım, düşme	miqittum	ri-ri-ga, SAİL 68; 86; AHw. 657; šub, SAİL 68; 86; AHw. 657;
yıkılmak, çökmek, düşmek	qâpum	diri, AHw. 899;
yıkılmak, çökmek, kırılmak	naḫarmum	zal, AHw. 712;
yıkılmak, düşmek	maqātum	šub, MSL 3, 57, 1 a;
yıkılmak, reddetmek, geri çevirmek		diri (-g)
yıkılmak, zayıflamak, zayıf olmak	enēšum	si, AHw. 217;
yıkım, afet, tahrip, yıkılma	šarāṭum	bir
yıkım, düşme	miqtum	šum, SAİL 68; AHw. 657;
yıkım, felaket		$garaš_2$, $ka\text{-}garaš_2$-a, SL 132;
yıkım, felaket, fırtına, toz fırtınası	ašamšûtum ḫābum	dalḫamun dal-ḫa-mun, SAİL 6; 399; AHw. 78;
yıkım, tahribat, imha, iptal	šaḫluqtum	ni_3-ḫa-lam-ma,
yıkım, tahrip baltası		^{geš}al-tar, SL 17;
yıkıntı, harabe, ören	karmum	ar_7 (URU×A),
yıkıp çıkarmak, koparmak	nasāḫum	$suḫ_5$,
yıkmak, silmek, yok etmek	ašāšum pasāsum	ze/ze_2-er,
yıkmak, tahrip etmek	abātum	gul, AHw. 5; CAD A/1, 41; uru-zu al-gul-gul e_2-zu al-gul-gul "Şehri tahrip edildi, evi tahrip edildi". TSL 57, 6; lu_2 nam-mi-gul-e "Kimse onu tahrip edemez", Gud. St. B VII 57; uru mu-gul-gul-e "Şehirleri o sürekli tahrip ediyor". TSL 3, 18;
	ḫulluqum	ḫun, ḫa-lam, AHw. 310; CAD H 37;
yıkmak, kırmak, parçalamak	abātum ḫepûm	gu-ul
yıkmak, yiyip bitirmek	naqārum narābum	tuk_5 (İM. KAD_3),
yıkmak, yok etmek		ḫul, gilim
yıkmak, yok etmek, basmak, ezmek		$ĝiri_3$ …$saga_{11}$,
yıl		mu, AHw. 1201; CAD Š/1, 97; MSL 3, 123, 300; mu-1-kam "bir yıllık/ bir yaşında", mu-an-na, AHw.

Türkçe	Akadca	Sümerce
yıl	šaddaqdam šattussum šanītum šattum	1201; mu-bal-a "gelecek yıl", mu-im-ma "geçen yıl", MSL 5, 65, 195; AHw. 1123; mu-bi "her yıl", CT 44, 76, 13; AHw. 1202; mu-du_3-u_3-bi "bütün yıl boyunca", 2 mu^{kam} du-u_3-bi "İki yıl geçtikten sonra"; geçen yıl "mu-im-ma" gelecek yıl "mu-us-sa",
yılan	ṣērum mušlaḫḫum mušmaḫḫum puḫmaḫum uppūtum mušširum	muš, MSL 8/2, 7, 1; WO 1, 368, 6; AHw. 1093; CAD Ṣ 148; TSL 81, 1- 20; ni_2-bi-a muš-gim/gin_7 mu-un-sur-sur-re-ene "Siz kolayca yılan gibi sürünüyorsunuz". CT 16, 34, 213; muš-$bulug_3$, MSL 8/2, 7, 1; AHw. 1093; büyük yılan, "muš-saĝ-kala", MSL 8/2, 8, 29; AHw. 1086; büyük/iri yılan "muš-saĝ-kal", SL 183; efsanevi bir yılan "muš-maḫ", SL 182; kör yılan "muš-igi-nu-$ĝal_2$", AHw. 876, su yılanı "muš-a" TSL 82; zehirli yılan "muš-gir_2", SL 182;
yılan balığı	kuppûm	gu_2-$bi_2$$^{ku}_6$ SAİL 106; AHw. 509;
yılan büyücüsü	mušlaḫḫum	$^{lu}_2$muš-laḫ$_4$, SAİL 374; AHw. 684;
yılan ısırması		zu_2-muš,
yılan oynatıcısı, yılan sihirbazı	muš (la)laḫḫum	$^{lu}_2$muš-laḫ$_5$, muš-laḫ$_5$-gal
yılan türü		^{d}niraḫ,
yılan, ejderha	ušumgallum	u_3-šu-gal, ejderha, yılan, AHw. 1443;
yılan, yılan sihirbazı	mušlaḫḫum	nigru,
yıldırım	izišubbûm	izi-šub-ba, SAİL 172; CAD I/J 319; AHw. 408;
yıldırım çarpması	miqit išātim izišubbum	izi-šub; SAİL 172; CAD I/J 319; AHw. 408;
yıldırım, şimşek	birqum	nim-gir_2, AHw. 122; CAD B 258-259;
yıldız	kakkabum zappum	mul, mul_2 AHw. 421; CAD K 45; mul-gal, "şafak yıldızı", mul-gi_6 "çoban yıldızı", mul-lugal "kutup yıldızı", mul-sig_7 "tan yıldızı", ul, ^{mul}mul, SAİL 129; AHw. 1511;
yıldız türü	ḫabaṣīrānum	en-te-na-bar-lum, SAİL 99; AHw. 303; ^{mul}al-lul

Türkçe	Akadca	Sümerce
yıllanmış bira/şarap		kaš-šur-ra,
yırtıcı hayvan; yabani, saldırgan		pirig-ugu-dili,
yırtık, ayrılmış, kesik, yarık		bara
yırtık, sökülmüş	našḫum	zi, SAİL 84; AHw. 753;
yırtıp çıkarmak, koparmak	ašāšum pasāsum	ze/ze$_2$-er,
yırtmak		bi$_6$
yırtmak, sökmek	qalāpum	zil,
yiğit, erkekçe, mertçe, güçlü	īrum	ir$_3$, SL 129;
yiğit, mükemmel, kahraman	tizqārum	gal-di MSL 14, 134, 18; AHw. 1363;
yiğitçe, kahramanca, kahraman		gu$_3$-mur-ak/aka,
yiğitlik, cesaret		nam-šul,
yinelemek, tekrarlamak, konuşmak		gu$_3$... sum, inim ...sum gu$_3$-de$_2$-a alan-e inim im-ma-sum-mu "Gudea heykele konuşuyor." Gud. St. B VII 21-23;
yirmi/20	ešrā	niš, AHw. 257; SDb. 2000, § 46, 2 a.
yitik, kaçak	ḫalqum	zaḫ$_2$, SAİL 589, AHw. 313;
yitirmek, umutsuzluğa düşmek	umudunum	ur$_5$ ... ug$_7$,
yiv, oluk	mašallum	^{dug}šita$_3$, MSL 7, 94, 333; AHw. 623;
yiyecek		ni$_3$-ku$_2$; en-ig-gal la$_3$-banda ba$_6$-ba$_6$ aĝrig-ra ni$_3$-ku$_2$-de$_3$ e-na-sum "Eniggal, müfettiş Baba'ya, yöneticiye onu yiyecek olarak verdi." VS 14, 78 IV 5-3, ni$_2$-ku$_2$-diĝir-re-ne-kam "Bunlar tanrıların yiyecekleridir." Gud. Sl. B III 23
yiyecek dağıtımı		ziz$_2$-ba,
yiyecek dağıtımı, yemek ziyafeti	nindabûm	nindaba, nindaba$_x$ (PAD. AN. MUŠ$_2$),
yiyecek, saman, kuru ot, yem	imrûm	mur-gu$_4$,
yiyecek, ekmek	kurummatum ukullum	kur$_6$, AHw. 513; ša$_3$-gal, AHw. 1406;
yiyecek, yemek, besin, gıda	aklum kurummatum	ninda, AHw. 26; MSL 3, 97, 12; niĝ$_2$-zu$_2$-gub, nindaba$_2$, šuku, AHw. 513; CAD K 473;
yoğun, ağır, şiddetli, önemli	kusarikkum	e-lum, AHw. 514; alim, SL 54

Türkçe	Akadca	Sümerce
yoğun, kalın, sık (olmak)	ebûm; rabûm kabrum	gur_{13}/gur_{14},
yoğunluk, kalınlık, büyüklük	narbûm	$nam\text{-}gur_4$, AHw. 746;
yoğurmak		šu… $pel_2\text{-}la_2$,
yoğurmak, ovmak, masaj yapmak	lâšum	$sila_{11}$, JCS 13, 129, 197; SAİL 314; AHw. 540
yoğurmak, vurmak, çırpmak		šu …$raḫ_2$
yoğurt, ekşi/kesilmiş süt		$ga\text{-}se_{12}\text{-}a$,
yok (olmak), dargın		lib_5,
yok (olmak), hayır, -sız;	lā; ula	nu
yok etme, inatçı	kamārum šapṣum	daparu, AHw. 1176;
yok etme, yıkım	šahluqtum	nam-gilim-ma, SAİL 79; AHw. 1232;
yok etmek	pa'āsum	ti (-l), til, UET 1, 137 VI 8; e-ne u_3 numun a-ni $ḫe_2\text{-}eb_2$ til-e-ne "Onu ve neslini/soyunu onlar yok etsinler!", UET 1, 137 VI 6-8; dar, AHw. 807;
yok etmek, bitirmek		$teš_2$-bi … gu_7,
yok etmek, bitirmek, tamamlamak	gamārum	til, AHw. 276; inim-bi in-til "Konu tamamlandı. BIN 8, 158, 40;
yok etmek, çalkalamak, öldürmek		$ĝiri_3$ … ra,
yok etmek, çiğnemek, yıkmak		$ĝiri_3$ …$saĝ_2$, $ĝiri_3$ …sa-ga,
yok etmek, çizmek, silmek	laqātum	$ri\text{-}rig_5$-ga; AHw. 537;
yok etmek, kesmek, ayırmak		$ĝir_2$.. du_3, SL 99
yok etmek, ölmek, öldürmek	mâtum	$uš_2$,
yok etmek, yıkmak,	ḫalāqum	ḫa-lam, AHw. 310; CAD H 37; e_3 (-d)/ed_3, sug-zag gu_7, sug-zag-ge_4 .. gu_7
yok olma, tahrip	šaḫluqtum	gil-le-em_3, ISL 110; ES 115;
yok olmak, kaldırmak, ölmek	ḫalāqum	$zaḫ_2/zaḫ_3$, AHw. 310; gil-le-em_3, ISL 109; ES 105;
yok olmak, gözden kaybolmak	ḫalāqum	u_4-za-ḫa-al.. aka, ugu de_2, u_2-gu/ugu …de_6 u_2-gu de_2; u_2-gu_3 de_2, AHw. 310;
yok saymak		$saĝ_2$ nu-di inim-gal-gal-a-ni $saĝ_2$ nu-di "Onun büyük sözleri yok sayılamaz". St. P 10, 2 I 13;

Türkçe	Akadca	Sümerce
yok, dalgın (olmak)		ir-us$_2$…sa,
yoklama, sayım, kontrol		kurum$_2$,
yoklamak, araştırmak, denetlemek	piqittum	kurum$_7$…ak, si-il-la/la$_2$, SAİL 112; AHw. 865;
yokluk, darlık, uğursuz, korkunç	pušqum	la-ra-aḫ
yokluk, eksiklik, kıtlık, gereksinim		lalla, SL 156
yokluk, sıkıntı, kıtlık, açlık		niĝ$_2$-ša$_3$-ĝar-ra,
yoksul	lalānum	la-la-nu-u, sum$_5$
yoksullaşmak, fakir olmak	lapnum	uku$_2$/ukur$_3$,
yoksulluk, fakirlik		nam-ukur$_3$/uku$_2$,
yoksulluk, kıtlık	ḫušaḫḫum	su-gu$_7$, SAİL 7; AHw. 361; AfO 8, 20, 9;
yoktur		nu-tuku ur-saĝ pirig-zi-ga gaba-šu-ĝar nu-tuku "Kahraman, gerçek aslan, onun rakibi/benzeri yoktur". Gud. Sl. A II 10;
yol	ḫarrānum urhum alaktum sūqum padānum	kaskal, AHw. 1326; ḫar-ra-an gir$_2$, ĝiri$_3$; MSL 14, 503, 238; AHw. 1429 ĝiri$_3$-be$_2$ ĝal$_2$ mu-na-tag$_4$ "O onun yolunu açtı. " Gud. St. B V 27; a-ra$_2$, AHw. 51; CAD A/2, 297; e-sir$_2$, AHw. 1061; CAD S 400; ka-ĝiri$_3$, AHw. 807; Emesal: me-ri, AHw. 326; ISL 81;
yol ayrımı, çapraz yol	perkum	dal,
yol açmak, geçmek, yenmek		ĝeš …raḫ$_2$/ra,
yol açmak, neden olmak, yaratmak	banûm	ti-mud … ĝal$_2$, ugun$_3$
yol almak, yürümek		ĝiri$_3$ … dib$_2$,
yol almak, yola çıkmak		ĝiri$_3$ …dab$_5$
yol almak, yürümek	girram/ḫarrāna ṣabātum	ĝiri$_3$ …dab$_5$, AHw. 1066;
yol işçisi, günlük işçi		a$_2$-kaskal-la, SL 11;
yol yapmak		ĝiri$_3$-si… sa$_2$,
yol, düzenli yol	padānum kuprum	gir$_2$, AHw. 807; SAİL 10; CT 12, 13 IV 9; esir-u$_4$-du-a, SAİL 579; AHw. 509
yola çıkmak, hareket etme	nasāḫum	zi, SAİL 84,
yola çıkmak, ayrılmak		ma$_4$,
yola çıkmak, hareket etmek		dul$_4$ …ĝar,

Türkçe	Akadca	Sümerce
yolcu		sila-a dab_5-ba,
yolculuk		ki-ĝiri$_3$-ĝen-na,
yolculuk yapmak, seyahat etmek		ĝiri$_3$ ... ĝar,
yolda olmak, yol açıkmış olmak		nam-še$_3$ ... tar,
yoldan çıkmak, vazgeçmek		gaba ...zig$_3$, gaba ...zig$_3$,
yoldaş, bakıcı, arkadaş, ortak, dost	tappûm ibrum	lu_2-tab-ba, $^{lu}{}_2$tab-ba, tab-us$_2$ gu-li, gu_5-li, gu_7-li, lu_2-su-a, $^{lu}{}_2$an-ta,
yoldaş, rehber, meslektaş, arkadaş		du_{10}-sa, ku-li ku-li-zu du_{10}-sa-zu igi nu-mu-ni-du_8-ru "Arkadaşlarına, meslektaşlarına (neden) bakmıyorsun?", JCS 25, 104;
yollamak, fırlatmak, göndermek		šu ...taka$_4$
yollamak, göndermek		u_3-luḫ ... su$_3$, šu ... taka/ taka$_4$,
yollamak, göndermek, fırlatmak		ru$_5$,
yollamak, itmek, göndermek		šu ...us$_2$,
yollamak, sevk etmek		šu ...taka$_4$,
yolmak, yırtmak, koparmak	ašāšum pasāsum	zi-ir,
yolmak, çekmek, asılmak		ḫaš$_2$... gid$_2$,
yolmak, çıplak olmak	erûm; urrûm	sug$_4$,
yolmak, düzeltmek	nakāsum	guruš$_3$/guruš$_4$,
yolmak, soyunmak, soymak		gu_2-gur_5 ...du_{11}/e,
yolu açmak/temizlemek		ĝiri$_2$.. ĝar,
yolu ile, -den geçerek, aracılığıyla	šēpum	ĝiri$_3$/ĝir$_3$ ĝiri$_{16}$, AHw. 1214;
yolu kaybetmek		ĝiri$_3$.. ze$_2$-er,
yolu temizlemek, açmak		kaskal.. sig,
yoluna girmek/koymak	ešērum	si...sa$_2$ SAİL 112; AHw. 391;
yoluna koymak	sêrum	si ...ak,
yoluna koymak, ayarlamak		kam,
yoluna koymak, düzeltmek	ešērum	si-sa$_2$, AHw. 254;
yolunu kaybetmek, dağılmak	darārum	gir$_5$/giri$_5$, AHw. 163

Türkçe	Akadca	Sümerce
yonca, bir ot türü	anzaḫḫum ardadillum elpetum	an-zaḫ, SAİL 13; AHw. 56; u_2-^{ĝeš}kiri$_6$, $^{u}{}_2$aš-tal$_2$-tal$_2$, SAİL 1; AHw. 67; kaba yonca "$^{u}{}_2$numun, $^{u}{}_2$numun$_2$", Emesal: $^{u}{}_2$šu-mu-un< $^{u}{}_2$ numun$_2$, SL 266; AHw. 205;
yonga	ḫisrum	^{gi}lam, lam$_8$ (LUM), ḫaš/ḫaz, SL 110,
yontmak, çabalamak		mug
yontmak, kesmek, biçmek		bur$_{15}$ (KA×ŠU),
yorgan, battaniye, örtü	tapsûm iršum/eršum taktīmum ḫallānum	tug$_2$-du$_8$-du$_8$, AHw. 1322; na$_2$, MSL 5, 165, 165/7; AHw. 493; niĝ$_2$-barag$_2$, $^{tug}{}_2$an-ta-dul, MSL 10, 131/7, 136; AHw. 1309 ni$_3$-tug$_2$, AWL 266; $^{tug}{}_2$gu$_2$-la$_2$, AHw. 354;
yorgun, bitkin, tembel (olmak)	egûm	ši, AHw. 191; Emesal: zi, ISL 44; ES 444;
yorgun, sıkıntı, zahmet	mānaḫtum	a$_2$-kuš$_2$-u$_3$, AHw. 601; MSL 1, 89, 52;
yortu, adak, kurban, bayram	nabrium	na-ab-ri$_2$-um,
yortu, festival (=eğlence), bayram, düğün	apum	e$_3$-ru-ba-tum, a-bu-um, AHw. 62;
yorucu	ṣarramum	šu$_4$, CT12, 2 I 57; AHw. 1083;
yorulmak, uğraşmak	anāḫum	kuš$_2$, AHw. 48-49; CAD A/2, 101; nu-kuš .... u$_3$ AHw. 48; ša$_3$ mu-di$_3$-ni-ib$_2$-kuš$_2$-u$_2$ (=mu-da-ni-ib$_2$-kuš$_2$-e) "O onu orada ona danışıyor." Gud. Sl. A XXII 13;
yorumcu bayan	šā'iltum	ensi^{munus}, SAİL 99; AHw. 1133;
yorumcu bey	šā'ilum	$^{lu}{}_2$ensi, SAİL 99; AHw. 1134; šim-mu$_2$, ISL 49;
yorumcu, tercüman,		lu$_2$-saĝ-še$_3$-nu$_2$-a,
yorumcu, bayan rüya yorumcusu	ša'īltum	mu-ra-aš,
yorumcu tanrıça		^{d}Nanše Babası : ^{d}Enki, Kızı : ^{d}dumuzi-absu Er. kardeşi : ^{d}Ningirsu Kız kardeşi : ^{d}Nisaba,
yorumlamak, açıklamak, çözmek	pašārum	bur$_2$ AHw. 842; sipa-ĝu$_{10}$ ma-mu-zu ĝa$_2$ ga-mu-ra-bur$_2$-bur$_2$ "Ey çobanım, rüyanı ben sana açıklamak/yorumlamak istiyorum!" Gud. Sl. A V. 12;

Türkçe	Akadca	Sümerce
yorumlamak, tercüme etmek		$ša_3$ ...gul-gul
yön		da, MSL 2, 139, 4; OEC 4, 152 I 28
yön değiştirmek, çekmek, taşımak		ma_2 ...gid_2
yön, kenar, taraf, sınır, bölge	aḫum; idum	za_3
yönelme/Datif son eki		-ra, SDb. 2220, § 40, 4; en-ig-gal la_3-banda ba_6- ba_6 agrig-ra ni_3-ku_2-de_3 e-na-sum "Enig-gal, müfettiş Baba'ya, yöneticiye onu yiyecek olarak verdi. " VS 14, 78 IV 5- V 3; lu_2-bappir-ra šubur la_3-banda ... e_2-ki-$šal_2$-la-ta e-na-sum "Biracıya onu Šubur, müfettiş Ekišal'dan verdi/teslim etti. ", VS 14, 1 II 1; lugal-$ĝu_{10}$-ur (=lugal-$ĝu_{10}$-ra) "Kralıma", UET 1, 125, 4; nin-a-ni- ir (=nin-a-ni-ra) "Sahibesine", CT 1, 45, 5; UET 1, 103, 8; dumu-munus-ki-$aĝ_2$-$ĝa_2$ ni-ir (=dumu-munus-ki-ag_2-ani-ra) "Sevgili kızına", UVB 8, 24, 9; diĝir-gal-gal-e-ne-er (=diĝir-gal-gal-ene-ra)" En büyük tanrılara", UET 1, 126, 16,
yönelmek, getirmek, neden olmak		rig,
yöneltmek	diāšum; redûm	us_2, saĝ-sig ... ĝar,
yöneltmek, çevirmek, eğilmek	qadādum	gur_2,
yöneltmek, çevirmek	dārûm	da-ri/ri_2,
yöneltmek, çevirmek	lamûm; târum	gi_4; šu-ku_6-be_2-ne en-ig-gal la_3-banda šu-na mu-ne_2-gi_4-gi_4-ne "Balıkları (balıkçılar) Eniggal'e,
yöneltmek, çevirmek	saḫārum; ṣâdum	müfettişe geri getirdiler/teslim ettiler". Nik 89 II 1-2; im-an-na $ḫe_2$-da-a-gi_4 "Gökyüzünün yağmuru ondan uzak tutulsun!" Gud. St. B IX 19; $ninni_2$
yöneltmek, demeç vermek		gu_2 ...gid_2,
yöneltmek, dolaşmak, çevirmek	lamûm; târum	gi,
yöneltmek, düzeltmek		$kuš_7$ su/$kuš_7$ su_3,

Türkçe	Akadca	Sümerce
yöneltmek, eğilmek, çevirmek	kanāšum	gam, AHw. 435; CAD K 312; AWL 543; SL 554
yöneltmek, eğmek, bükmek	kapāpum	gurum,
yöneltmek, yaklaşmak		us_3, Gud. St. G II 10;
yöneltmek; sınırlamak, takip etmek	redûm	us/us_2, AHw. 965; e-ne sipa-bi-gin_7 eger-bi $ḫe_2$-em-us_2-e "O, çobanı gibi onun arkasından takip ediyor". TSL 10, 1;
yönerge, ifade, konuşma		ni_3-du_{11}-ga, umuš,
yönerge, emir, talimat	têrtum	di-ri-da, AHw. 1350; ĝalga, a_2-aĝ$_2$-ĝa_2,
yönerge, talimat, eğitim, öğretim	ṭēmum	dim_2-ma
yönetici, idare amiri, memur	šarrabtûm	$šar_2$-ra-ab-du/du_3, MSL 12, 122, 27; AHw. 1187;
yönetici, kontrolör, denetimci	abarakkum	$^{lu}{}_2$aĝrig, AHww. 3-4; CAD A/1, 32; en-ig-gal la_3-banda ba_6-ba_6 aĝrig-ra ni_3-ku_2-de_3 e-na-sum "Eniggal, müfettiş Baba'ya, yöneticiye onu yiyecek olarak verdi. " VS 14, 78 IV 5-V 3,
yönetici, memur, idare amiri	šarrabtûm	ša-ra-ab-du,
yönetici, müdür		šabra-nin, kin-gal, kingal,
yönetici, müfettiş, denetmen, gözcü	pāqidum	saĝ-en_3-tar AHw. 827;
yöneticilik, ustabaşı		nam-ugula,
yönetim ofisi/bürosu		nam-šabra,
yönetmek, işletmek	lasāmum	b_2 ...$šu_2$
yönetmek, koşmak, oynatmak		b_2 ...gub
yönetmek, tasarlamak, planlamak		diri (-g)
yönetmen, müşteri		$^{lu}{}_2$ĝarza Emesal: mar-za
yönlendirmek, etkilemek, yaratmak	patāqum	de
yöntem, adet, tüzük	parṣum	ĝarza/ĝ$arza_2$,
yöntem, işaret, sembol, sinyal	ṣaddum	igi-ĝal_2,
yöre		an-ub-da, CAD K 331;
yörünge, patika, ayak izi	kibsum	zukum, zukum-ki-uš, SAİL 66; AHw. 471;

Türkçe	Akadca	Sümerce
yufka		ninda-durun-durun-na, AWL 174; BIN 8, 378, 2; 600 ninda-durun-durun-na "600 yufka", VS 14, 115 I 4; 120 la_2 3 $geme_2$ lu_2-1-$še_3$ ninda-durun-durun-na-2-ta šu ba-ti "117 (=120-3) cariye, bir kişi için ikişer yufkayı yanına aldı". VS 14, 137 I 1-6; 2 2 (ul) še ninda-durun-durun-na "2 Yufka için 2 (kile), 2 şinik arpa", VS 14, 77 III 11; 120-la_2-3 $geme_2$ lu_2-1-$še_3$ ninda-durun-durun-na 2-ta "117 (=120-3) cariye'ye, her biri için ikişer yufka, " VS 14, 137 I 1-5; ninda-ĝen, SL 206;
yukarı çıkmak		galam, MSL 3, 151, 360;
yukarı çıkmak, yenmek		bad_5-bad_5,
yukarı kaldırmak, neden olmak		a_2 - zi/zig_3,
yukarıda	eli eliš elûm	a-gu_3, AHw. 200 nim, ISL 48; du_{26} an-ta, AHw. 205;
yukarıda, üzerinde		saĝ,
yukarıda, yukarıdan	elûm, elēlum	an-ta, SAİL 13; HK 57, 60; nim, SAİL 13; 433; nim-ta, ISL 51;
yukarıya	eliš	nim-$še_3$, ISL 50; an-$še_3$, AHw. 201; ISL 97;
yukarıya çıkmak, yükselmek	elûm	e_{11} (-d), AHw. 205; CAD E 110;
yukarıya götürmek, taşımak		a ….. e_3
yulaf	kunāšum kiššatum	ziz_2-an, AHw. 506; ziz_2, CT 35, 7, 35; AHw. 492;
yulaf göcesi/ezmesi (=yem olarak kullanılan kabuğu soyulmuş ve kırılmış arpa veya yulaf)		zid_2 ba-ba,
yulaf lapası		$^{zid}{}_2$ba-ba,
yular	šītum appat ša imērim	^{kuš}kir_4-tab-ba-anše, AHw. 1253 zib_2, ḫar-ka-gu_4, SL 110, ab_2-saĝ, yeni yular "ab_2-saĝ-gibil",

Türkçe	Akadca	Sümerce
yular, boyun ipi, duşak (=hayvanı iki ön ayağından bağlayan ip), köstek (=hayvanı ön ve arka ayaklarından bağlayan ip)	ṣerretum	ešgiri/ešgiri$_2$
yular, çekme halatı	šummannum	eš$_2$-la$_2$, SAİL 536; AHw. 1273;
yular, dizgin		^{ĝeš}az-gu$_2$,
yumak, temizlenmiş yün	šimṭum	ni$_3$-al-ur$_3$-ra, AHw. 1239;
yumak, yığın	kunšum	gil-aka, AHw. 507; sig$_2$-kad$_5$, AHw. 507;
yummak, katlamak, örtmek	edēlum	uru$_{12}$,
yumru, uç, zirve, topuz, doruk	abbuttum	ĝar$_3$,
yumruk, tokat	umāšum	ĝešba$_x$ (ŠU. BULUG$_3$)-ba, AHw. 1412; ĝešpa$_x$ (ŠU. PAP. PAP);
yumruklamak, çarpmak, itmek	nakāpum	du$_7$,
yumruklamak, katletmek, öldürmek	rasābum	saĝ-ĝeš-ra, AHw. 958;
yumurta	pelûm narbum	nunuz, MSL 2, 142 a 3; SAİL 394; AHw. 853; nuz, SL 212; bi$_2$-lum$_x$, dig, CT 12, 23 a II 2; AHw. 746;
yumurtlamak	dêpum	dun, nunuz..... na$_2$ SGL 1, 71;
yumuşak olmak		pe-el, pe-el-la$_2$,
yumuşak, gevşek, koklamak		bir$_2$/bir$_4$,
yumuşamak	narbum	dig, SAİL 231; AHw. 745;
yumuşamak, yumuşak olmak	labākum	dur$_5$, AHw. 521;
yumuşatmak, azaltmak, yatıştırmak		ĝu$_2$ ... ĝar/ĝa$_2$-ĝa$_2$
yumuşatmak, azaltmak, yatıştırmak		gurum/guru$_8$,
yumuşatmak, yatıştırmak, azaltmak		gam-gam
yurt, ev, yuva, vatan		tuš, ki-tuš-a-ni-ta "Oturduğu yerinden, St. P 10, 1 I 10
yurttaş, vatandaş	ubārum	kas$_4$, AHw. 1399;
yusufcuk, kızböceği	kallat šamaš	zanzana,
yusufçuk	kalmatum sāsum	uḫ,
yutmak, hıçkırmak	alātum	giguru$_3$, SAİL 24; AHw. 35;
yutmak, yemek	laḫāmum	la-ḫa-ma, AHw. 527 zu$_2$ ...ra-aḫ

Türkçe	Akadca	Sümerce
yuva	qinnum	ablal/ab-lal$_3$, AHw. 922; bar, bar$_3$, sim^{mušen} bar-bi-
yuva	uṣṣûm kinburrum šētum ušaštu	ba-ra-an-dal-a-gim; "Yuvasından uçan bir kırlangıç gibi", UET 6, 124, 36; barag$_2$, e$_2$-DI, kinbur, CT 19, 48 I 24; AHw. 480 sa, AHw. 1221; CAD Š/2, 340; AWL 371; ^{gi}uš-gilim, MSL 7, 68, 22; AHw. 1441; sila, Gud. Sl. B XXIII 23; kur-kur-re (=kur-kur-e) mušen-ĝen sila-ba (=sila-bi-a) dumu-^{d}en-lil$_2$-la$_2$-da ni$_2$ mu-da-ab-te-te "Bütün ülkeler Enlil'in oğlundan yuvasındaki kuşlar gibi korkuyorlar". Gud. Sl. B 14 XXIII 23-24;
yuva yapmak	qanānum sanāqum	uš$_2$, CT 19, 47 I 24; AHw. 897; gud .... us, sa ...la$_2$,
yuva yapmak, yerleşmek	qinna qanānum	gud$_3$ ...us$_2$,
yuva, çatı, dam		a$_2$-ĝar;
yuva, kamış barınak, kamış kulübe	kumāṣum	dimuš,
yuva, köşe, kovuk, yatak	tubqum	ib-bi, AHw. 1365;
yuva, yatak	tubqum	ub, MSL 14, 119, 14; AHw. 1365;
yuvarlak/tekerlek	karrum	ĝar$_3$, MSL 2, 143, 20; AHw. 450;
yuvarlamak, atmak, fırlatmak		niĝ$_2$ ... ra
yuvarlanmak	qadādum	gurum, MSL 2, 139, 14; AHw. 890;
yüce olmak, güçlü olmak, yüksek	dannum šapsum	uru$_{15}$, uru$_{16}$,
yüce, üstün, mükemmel, kusursuz		du$_{26}$
yüce, çok büyük, üstün, ulu	rabbum	rib-ba, AHw. 934;
yüce, engin, coşkun, taç, çelenk		saĝ-zi,
yüce, yüksek	sīrum	uru
yücelik, güvenli olma, kuşkusuz		nam-nir,
yüceltmek, gururlandırmak		nam-maḫ.. du$_{11}$/e,
yük	nīšum biltum	guru$_3$/il$_2$, SAİL 61; ni$_{2...}$ il$_2$ SAİL 61; u$_2$, gun/gu$_2$-un,
yük sandığı, kutu, kap	nusm	nu-us-,

Türkçe	Akadca	Sümerce
yük arabası, el arabası, vagon (=yük ve yolcu taşımakta kullanılan araç)	ereqqum	^{ĝeš}mar-gid$_2$-da, ^{ĝeš}mar-gid-da, CAD E 297; AHw. 241;
yük sandığı	kabkūrum nēkepum	nag-kul, AHw. 417; gi- (KA×ŠE), gi- (KA×ŠE)-ra, ne-gi-pu-um, ku-kur-du$_3$,
yük, eşya, alet	unūtum	a-kar$_2$, SAİL 334; AHw. 1422;
yük, kargo, sevk, hediye, armağan	šūbultum	ŠU-TAG$_4$,
yük, mal, eşya	būšum	immal$_3$,
yük, vergi, talent, getiri, kazanç	biltum	gu$_2$-un, gun$_2$ SAİL 106; 108; AHw. 126; 1 bir ağırlık ölçü birimi, 1 biltum = 60 ma-na, niĝ$_2$-gu$_2$-na, maš-a-ša$_3$-ga
yük/kargo, nakliye gemisi		^{ĝeš}ma$_2$-la$_2$;
yükleme, doldurma	magarrûm	ma$_2$-a-ĝar-ra, AHw. 575;
yükleme, ürünü sandala yükleme		ma$_2$-si-ga,
yüklemek	sarādum	la$_2$, CT 19, 32 IV 35; AHw. 1028;
yüklemek, bağışlamak		šu-še$_3$ … si,
yüklemek, teslim etmek		bal/ba-al, YOS 1, 36, 40 šu-a … gi$_4$, gu$_2$-ĝeš…ĝal$_2$,
yüklemek, teslim etmek, taşımak		gu$_2$ (-ĝeš) ….. ĝal$_2$ Gud. Sl. A XV 6; St. D IV 11;
yüklü, kalm, gebe		peš, AWL 304;
yüksek	šaqûm elûm ṣērum melûm	an-na, AHw. 95; AL 20; dar$_4$, AHw. 1179-1180; ISL 15; i-ri, bala, AHw. 205; igi-nim-ma, AHw. 205; ISL 28; nim, AHw. 1180; CAD Š/2, 15; ISL 45; maḫ, AHw. 1105; CAD Ṣ 210; sukud, AHw. 644; yüksek olrak "maḫ-bi-še$_3$",
yüksek alan, yayla		kura-diri-ga,
yüksek devlet memuru, görevli	šākin ṭēmim kizûm	^{lu}$_2$ĝar-uš$_4$, SAİL 597; AHw. 1139; kuš$_7$, šuš$_3$,
yüksek olmak, üstün olmak	šaqûm	il$_2$ AHw. 1180; CAD Š/2, 15; la$_2$, AHw. 1179; ISL 13; un$_3$; saĝ-be$_2$-eš$_2$ ….. e$_3$ nim, SAİL 481; 433; AHw. 1179;
yüksek ova, yayla	ṣērum	an-edin (-na),

Türkçe	Akadca	Sümerce
yüksek sesle bağırmak		gu_3-nun.. di/e,
yüksek sesle konuşmak	nagāgum	gu_3 ... dub_2,
yüksek siper		bad_3-si-en-na,
yüksek taht		men-ri/rib-ba,
yüksek ülke, yayla		kin-gal, kingal, en-edin-na,
yüksek yapmak, yüksek olmak		diri, OEC 4, 152 I 13;
yüksek, coşkun, yüce, büyük kişi		galam-ma,
yüksek, çoğalmak, büyük		gu-ul,
yüksek, ergin, yüce		maḫ, uru,
yüksek, ilk ve en önemli (kişi)	ašarēdum	palil/palil$_2$,
yüksek, kaliteli, nadir, kıymetli (olmak)	aqārum	sig_5, sig_6,
yüksek, kuvvetli, güçlü olmak	dannum šapsum, ṣīrum	uru_{15},
yüksek, seçkin, ünlü, saygın, erkek	zikarum	pap,
yüksek, üstün, yüce, kibirli		an-ta-ĝal$_2$;
yüksek, yüce	šaqîš ṣērum	il$_2$-la, AHw. 1179; ISL 37; maḫ, AHw. 1105; CAD Ṣ 210; ISL 17;
yüksek, yüce, kabarık, kabartma		saĝ-il$_2$-la,
yüksek, yüce, parlak, hünerli	naklum simmiltum	galam, MSL 3, 151, 360;
yüksek, yüce, ulu	ṣīrum	uru_{16}
yüksek, yüce, ünlü, önemli	tizqārum	gal-di MSL 14, 134, 18; AHw. 1363-1364,
yüksek, yükselmek	tebûm	zig_3, SAİL 84; AHw. 1342;
yüksek, zirve, yükseklik	mēlûm	sukud, SAİL 190; AHw. 644;
yüksek/ateş	ḫaḫḫašum	a-izi-zal, CAD H 28; AHw. 308;
yüksek/baş karabaş, din adamı		$šim_2$-mu_2-maḫ,
yüksek/yüce olmak; kuvvetli	danānum	uru, maḫ,
yükseklik	šûqum	$kušum_2$, ni_3-maḫ,
yükseklik, doruk, kaldıraç, manivela	ḫabbirum	il$_2$-la/la$_2$
yükseklik, hor görmek, küçümsemek	nâṣum; šûqum	kušum
yükseklik, yükselti	mūlûm	du_6, SAİL 459; AHw. 671;

Türkçe	Akadca	Sümerce
yükselme, doğma, çıkış	ṣītum	zi-ga, SAİL 84 šīt šamši: doğu, SAİL 381;
yükselmek, kalkmak	tebûm	zi, SAİL 84; AHw. 1342; zi (-g), ISL 48; e_3 (-d)/ed_3, saĝ ..... il_2 gid_2-i, $guru_3$, gu_3...us, O yükselmiyor "$nu\text{-}guru_3$",
yükselmek, ayağa kalkmak		il_2 ili_5, $guru_3$, SL 124, igi-š-a-ni kur-da (=kur-ta) $nu\text{-}guru_3$ "Onun hırçın bakışı düşman ülkesinden yükselmiyor. " Gud. Sl. A X 3;
yükselmek, çoğalmak, büyük		gu-ul,
yükselmek, dışarı çıkmak	elûm	e_{11} (-d), AHw. 205; CAD E 110;
yükselmek, doğmak (güneş)		iyi
yükselmek, gurur duymak		di-bi-da
yükselmek, havalanmak	napāḫum	kar_2-kar_2
yükseltme, kaldırma, yükselti	mūlûm	il_2-la/la_2,
yükseltmek, artırmak, kaldırmak	šaqû ša rēšim	gu_2... il_2, gu_2 ...us
yükseltmek, dikmek	našûm	$šu_2$, gur,
yükseltmek, el kaldırmak	qātu našûm	šu ...zig_3,
yükseltmek, götürmek, kaldırmak	našûm	il_2, AHw. 762; CAD N/2, 81-82; il_5,
yükseltmek, kaldırmak	elûm	maḫ, AHw. 205-206; a-nir.. ĝar/$ĝa_2$-$ĝa_2$ ila_2, SL 124, pa ...e_3; ni_3-du_7 (=ni_3-du_7-e) pa bi_2-e_3 "O her şeyi olağan üstü yükseltti. " Gud. St. B VII 5; E III 10,
yükseltmek, kaldırmak		gu_2 ... us_2;
yükseltmek, kaldırmak, taşımak	našû; nāšûm	gur_3-ru,
yükseltmek, neden olmak		gu_2 ... us_2; saĝ ..... il_2, a_2 - zi/zig_3,
yükseltmek, taşımak	šaqûm	ni_2 il_2
yükseltmek, taşımak, yükselmek	našûm/našā'um	$guru_3$/il_2, Gud. Sl. A X 3; SGL 2, 11; $nu\text{-}guru_3$ "o (hiçbir şey) taşımıyor"; Gud. St. B II 5; TSL 5, 19; $kiri_6$-a ĝeš-daĝal-kur-ra-ke_4 gurun nu-mu-ni-ib-$guru_3$ "Bahçelerde, dağ ülkesinin büyük ağaçları meyve taşımıyorlar". SGL

Türkçe	Akadca	Sümerce
yükseltmek, taşımak, yükselmek		1, 122; an-ne$_2$ ḫa-ra-ab-guru$_3$ "O (tapınağı) senin için göğe yükseltsin!", Gud. Sl. B XXIII 1; igi-š-a-ni kur-da (=kur-ta) nu-guru$_3$ "Onun hırçın bakışı düşman ülkesinden yükselmiyor. " Gud. Sl. A X 3,
yükseltmek, uzatmak		us$_3$, UET 1, 122, 22;
yükseltmek, üretmek, beslemek	šaqû ša rēšim	gu$_2$ ...il$_2$,
yükseltmek, üretmek, kaldırmak	našûm ša rēšim	gu$_2$ ...zig$_3$,
yükseltmek, yukarı kaldırmak	tarûm	dun, AHw. 1336;
yükümlülük, sorumluluk, sağlamlık		nam-tag/tag$_2$,
yün	šipātum šaptum	siki, AHw. 1244; CAD Š/3, 57: siki ^{ŝeš}zum-aka nam-sig$_3$ šu-ba mu-ĝal$_2$-am$_3$ "Yünü atmak için yay ellerinde hazırdır". Gud. St. B IV 18-19: 1 udu-siki ... lugal-da-nu-me-a sipa-udu-siki-ka-da n aba-da-ri "1 yün koyunu Lugal-danumea'nın, yün koyunları çobanının yanında öldü". VS 14, 22 I 1-II 2; aš-ur$_4$, AHw. 105; iyi cins yün "ĝir$_2$-gul", beyaz koyun yünü "siki-gi$_6$ babbar", bıçakla kesilmiş yün "siki-gul",
	iltennûm	dağ koyunu yünü "siki-kur-ra", kaliteli yün "ki-ti-tum", AHw. 493;
yün	kitītum	karışık iyi cins yün "bar-lu", orta kalitede bir yün "siki-ĝen",
	pušikkum	taranmış yün "ga-zum-ak-a", SAİL 319; AHw. 883
	mušāṭum	siki-^{ŝeš}ga-rig$_2$-aka,
	tabarrum	siki-muš-aka, sig$_2$-šab mor yün "ḫe-me-da", AHw. 1298; ^{sik}ḫe$_2$-me-da, JCS 21, 155; SAİL 143; AHw. 1298; SAİL 3; AHw. 697;
	nabāsum	^{sik}za-gin$_2$-kur-ra, ^{sik}za-gin$_2$-na, SAİL 586; AHw. 1306; SAİL 586;
	takiltum	atılmış yün "tug$_2$-keš$_2$-da-du$_2$-a", AHw. 1321
	upniātum	su-tab-ba, SAİL 7;
	qirdum	temiz/yıkanmış yün

Türkçe	Akadca	Sümerce
yün dağıtımı	lubušum	siki-ba; siki-ba lu_2-didli-e-ne $bara_2$-nam-tar-ra dam-lugal-an-da … e_2-munus-ta e-ne-ba "Değişik insanlara yün dağıtımı Bara-namtara, Lugal-andanın karısı haremden (onu/yünü) onlara dağıttı". VS 14, 79 I 3-II 4;
yün eğirmek, örmek, bükmek	ṭawûm; šalālum	sur,
yün/kıl taramak		ga-rig_2 … aka,
yünlü/pamuklu dokuma, kepenek		$ša_3$-ba-tuku,
yürek, kalp, gönül, vicdan	libbum	ša, AHw. 549;
yürümek, gitmek	alākum	ri_6, SAİL 206; AHw. 31;
yürütmek, karara varmak, zorla		gi-til,
yürüyerek gitmek, gelmek	bâ'um	ri, AHw. 116; ru, AHw. 116;
yürüyüş, hareket, gezinti	talaktum	ĝiri$_3$, AfO 13, 46, 1; AHw. 1311;
yürüyüş; gidiş, işleme, hareket	mālakum	ma-la-ku; šiten, AHw. 594;
yüz, çehre	pānûm bunnannum	i-bi_2, AHw. 818-819; ISL 6; $imma_3$, AHw. 138;
yüz/100	me'atum	me, me-at, AHw. 639;
yüzgeç, ayıbalığı, balıkçı	ism	essad/ essadu,
yüzmek	ramākum	gub_2,
yüzmek, dolaştırmak, kaymak	maḫāḫum	diri (-g),
yüzmek, soymak		gu_2 …gur,
yüzük, bilezik	kamkammatum šawirum semērum unqum	dalla, SAİL 74; AHw. 432; ḫar/ḫara, AHw. 1036; CAD S 219; šu-gur, SAİL 354; AHw. 1422; 432; saḫab, šu-guru,
yüksük, dikiş yüzüğü		umbin-si,
yüzük, halka, çember	ḫullum	ul_3,
yüzükoyun yatmak, yorulmak	kamāsum	šu-kin… dab_5, sig … ĝar,
yüzünden, dolayı, çünkü, -dığı için		mu- …a/ak-$še_3$ 1 gin_2 ku_3-babbar-am_3 mu-$ĝu_{10}$-$še_3$ ba-sa_6-ga $ḫe_2$-na-ab-sum-mu 1 Šeqel gümüşü Basaga benim adıma ona verecek. " TCS 1, 131, 3-6; 1 gin_2 ku_3-babbar mu-saĝ-$ĝa_2$-$še_3$ a-tu-ra in-na-an-sum-mu "1 Šeqel gümüşü Atura köle adına ona verecek. " NG 3, 208, 23-25;

Türkçe	Akadca	Sümerce
		mu inim-bi nu-u_3-zu bi_2-in-ne_2-ša-$še_3$ (=bi_2-n-e-eš-a-$še_3$) $geme_2$ lu_2-gu_2-gal dumu lu_2-^{d}ba-ba_6-ka ba-na-gi-in "Konuyu bilmedikleri için onlar böyle söylediler: Bayan köle Lu-gugal'a. Lu-Baba'nın oğluna verildi
yüzünden, dolayı, çünkü, -dığı için		NG 3, 89, 12-14; mu-bi-$še_3$ ^{d}nin-li_2-le nam-ti-^{d}en-lil_2-ba-ni ki-^{d}en-lil_2-la-ta u_4-bi ba-ni-in-su_3 "Bu nedenle Ninlil, Enlil ile birlikte Enlil-bani'nin yaşamını uzattı". AfO 24, 47-50, 20-22;
yüzünden, nedeniyle, dolayı		nam,
yüzüne vurmak		in.. dub_2, SL 127;

z Z

Türkçe	Akadca	Sümerce
zafer, yengi	ernittum	u_2-ma,
zafere ulaşmak, başarı kazanmak		u_3-ma ...gub,
zahmet etmek	ṣarāmum	$šu_4$, CT12, 2 I 57; AHw. 1083;
zahmet, hastalık, üzüntü, dert	tānēḫum	er_2 MSL 13, 80, 480; AHw. 1319;
zahmet, sıkıntı, uğraş		du_2-lum,
zahmet, suç	suḫtum	$emedub_2$,
zahmetli, zor	pašqum	pag, MSL 3, 54, 4 a; AHw. 845;
zahmetli/zor olmak	pašāqum	pap-ḫal, SAİL 60; AHw. 841;
zalim, gaddar, şarlatan		$^{lu}{}_2ze_2$-za, lu_2-i-^{d}utu-ka, SL 161;
zalim, uğursuz, iblis, şeytan		lil_2-la_2-en,
zalim, yabancı	aḫûm	bar, AHw. 22; CAD A/1, 210; AWL 201;
zam, ek, ilave, adak	(w)atrum	si, SAİL 112; 123; ni_3-diri (-g),
zaman geçirmek, yerleştirmek	nasāḫum	zal, AHw. 749; CAD N/2, 1; šu-si ...sa_2,
zaman zaman	zūzâ	u_4-na-me-kam, ZA 9, 160, 4; AHw. 1540
zamanında, sırasında, süresinde		bala, bala-nam-lugal-la-ka-na "Onun krallığı sırasında", UVB 1, 53, 13;
zaman, süre	šiptum	en_2/en_3, AHw. 1247;
zaman, süre, devir, çağ		a_2-u_4-te-gi_6-ba,
zaman, tarih	simānum	u_4-a_2-bi, MSL 5, 24, 207; AHw. 1044;
zamanı/geceyi geçirmek	šumšûm	gi_6-zal, AHw. 1274,
zamanında, süre, o zaman	adannum	u_4-ba, AHw. 10; u_4-ba ^{d}nin-gir_2-su-ke_4 ki ... mu-na-ag_2 O zaman Ningirsu onu sevdi/takdir etti". CT IX 85977 III 6-9; u_4-ba en-te-me-na $ensi_2$-lagaš (a)^{ki}-kam

Türkçe	Akadca	Sümerce
		(=ensi$_2$ lagaš^{ki}-ak-am$_3$) "O zaman Entemena Lagaš şehir beyi idi. " RTC 16, VI 3-5; u$_4$-ba "O zaman", A. Poebel, GSG 16,
zambak		u$_2$-lu-ul-lum-tum,
zampara, sevgili, günah keçisi (=sürekli suçlanan, her gelenin öfkesini ondan çıkardığı kimse)		ša$_3$-dug$_3$,
zannetmek, durmak, hissetmek	rabûm	gur$_{13}$/gur$_{14}$, ša$_3$ …saĝ$_9$,
zapt etmek	kašādum	kur, AHw. 459-460; CAD K 271
zapt etmek, rakip olmak	šanānum	za$_3$,
zapt etmek	kašādum	gul, lugal-ra … mu-na-gul-gul-e "Kral için o bütün ülkeleri zapt ediyor". SGL 1, 4, 21; sa$_2$, MSL 2, 148, 26; CAD K 271; AHw. 459; sa$_2$ ….. e/du$_{11}$, AHw. 459; si$_8$, kur, sc$_3$, sa$_{20}$ (ZAG), sa$_2$ …e/du$_{11}$, CAD K 271;
zapt etmek, kiralamak	agārum	n, AHw. 16; CAD A/1, 146; kur-kur e-ma-ḫun "O bütün ülkeleri birbiri arkasına zapt etti". CIRPL Ent. 28 29 III 1,
zapt etmek, tutmak	kalûm/kalā'um	niĝin$_2$, AHw. 428;
zapt etmek, gemlemek, korumak	ṣâkum	gur$_8$,
zar, kabuk	šišītum	te, MSL 13, 187, 107; AHw. 1250;
zar, rahim, döl yatağı	ipum; silītum silītum rîmum	uš$_3$, uš$_5$/uš$_6$, arš, arš$_2$, arš$_4$/arš$_5$, arš$_6$,
zarar	šalputtum ṣitum	hul, SAİL 456; AHw. 1150; zi-ga, AHw. 1106;
zarar görmek, acı çekmek		ur$_5$ …tab, dig,
zarar vermek	ḫabālum	gu$_2$, AHw. 302; luĝ$_2$, luĝa,
zarar vermek, atlamak	qarrādum šaḫāṭum	gud$_2$,
zarar, dert, fena, günah	raggum	niĝ$_2$-NE. EREN, niĝ$_2$-NE. RU
zarar, eksik	aḫītum	a-ga-zi, SAİL 74; AHw. 363;

Türkçe	Akadca	Sümerce
zarar, günah, kötülük, yasak	ikkibum lemnūtum	ni_3-gi/ni_3-gig,
zarar, hastalık, hasar		gig/gi_{17},
zarar, kayıp		ni_3-ki-la_2-bi, SL 201;
zarar, tahribat, yıkım	naspantum	$kuš_7$,
zarara uğramak, iflas etmek	napāṣum	dub, AHw. 735;
zararlı olmak	mašûm	gel-le-e$ĝ_3$
zararlı, uğursuz kötü, fena, günah	raggum	ni$ĝ_2$-NE. EREN, ni$ĝ_2$-NE. RU
zararlı, uğursuz, günah, zarar, dert		ni$ĝ_2$-lu-$ĝal_2$,
zarf, kapak, örtü, siper, sığınak		ḫa-az
zarf, sargı, kılıf, örtü	naṣmattum	ni_3-la_2-lal_2, SAİL 481-482; AHw. 756;
zaten, -mış gibi, üstelik		i-gi_4-in-šul, i-gi_4-in-zu SDb. 2000, § 50, 1;
zaten, bundan başka		an-ga-am_3,
zavallı, fakir, sefil	dunnamûm	dim_3-dim_3-ma, AHw. 176; CT 18, 42 III 8
zayıf	katûm enšum	a-da-ku_5, RA 25, 125 II 14; AS 7, 41, 8; AHw. 466; sig, SAİL 592; AHw. 219; CAD E 170;
zayıf, hastalıklı		u_4-mu-ul,
zayıf, sakat, topal, güçsüz		al--nu,
zayıf, seyrek, ince, güçsüz (olmak)	raqāqum	sal,
zayıf, topal, aksak	tubbukum	ku_5-ku_5-ra, SL 149; ĝiri$_3$-ku_5 (-d),
zayıf, topal, aksak (olmak)	ḫunzûm ḫutenzûm	guz,
zayıf, yetersiz, güçsüz,		gam,
zayıf/bakımsız hayvan		gu_4-de_3-a-na-an-du,
zayıf/güçsüz olmak		pe-el, pe-el-la_2,
zayıflamak, yumuşamak	labākum	dur_5, AHw. 521;
zehir	ḫurmmatum imtum	$uḫ_2$, $uḫ_3$, $uš_{12}$, AHw. 379;
zeka, akıl, hikmet	ḫassum ṭēmum	$muštug_2$, giz-zal, St. P 10, 225; SGL 1, 40;
zeki olamak, parlak, akılı, temiz	ebbum; ellum	dadag, AHw. 180; CAD E 5; SAİL 381;

Türkçe	Akadca	Sümerce
zeki olmak, sarmak		gir_{11}, $giri_{11}$,
zeki, akıllı	ṭēmum ebbum; ḫutpum	umuš, ĝizzal-kalam-ma, SL 107, ĝeštu$_2$ - tuku, SL 98; nam$_2$, zabar$_3$, $^{lu}{}_2$/munus al-ed$_2$ (-de$_3$), al-ed$_2$/ed$_3$ (-de$_3$),
zeki, anlayış, becerikli, akıl, akıllı	emqum	igi-ĝal$_2$-la, igi-ĝal$_2$-tuk/tuku,
zeki, canlı, neşeli, aydınlık, parlak	namrum	pirig$_2$, SL 216;
zelve (=çift öküzünün boyunduruktan çıkmaması için boynunun iki yanından boyunduruğa, aşağıya doğru geçirilen çubuk)		ma-gid$_2$, ^{ĝeš}kak-šudun-apin,
zelve (=çift öküzünün boyunduruktan çıkmaması için boynunun iki yanından boyunduruğa, aşağıya doğru geçirilen çubuk), sabanın bir parçası, direk	emûm	^{ĝeš}eme 186 ^{ĝeš}eme ur-saĝ nagar-re$_2$-ne ganun ĝeš-kin-ti-še$_3$ mu-ne-de$_6$ "186 direği Ursaĝ, orman işçileri için küçük esnafların deposuna taşıdı". DP 487 I 1-5,
zembil, gönder, sırık		mudla,
zemin, alan, bölge yer, toprak	qaqqarum	ki-ĝar SL 138; gagar, SAİL 461; AHw. 900;
zencefil	ṣippum	maš/maš$_2$-tur-ra^{sar}, AHw. 1104; ḫa-za-nu-um^{sar},
zenci		saĝ-gi$_6$, saĝ-gig$_2$-ga, SL 224; ug$_3$-saĝ-gi$_6$, SL 296;
zengin	šarûm	$^{lu}{}_2$ni$_3$-tuku, lu$_2$-ni$_3$-tuku AHw. 1193; nu-siki lu-ni$_3$-tuku nu-mu-na-ĝar "Yetim zengine teslim edilmedi". Gud. St. B VII 42-43; ku$_3$-tuku, $^{lu}{}_2$ni$_3$-tuku, NG 3, 149;
zengin olmak	ṭaḫādum	du$_8$ (-ḫ)/duḫ MSL 14, 126, 811; AHw. 1378;
zengin, etkili		a$_2$-ĝal$_2$,
zenginleşmek, zengin olmak	šarûm	ni$_3$-tuku, SAİL 597
zenginlik	šarûtum	ga, MSL 13, 163, 93; AHw. 1194;
zenginlik, bolluk	išdiḫum	niĝ$_2$-me-ĝar,
zenginlik, bolluk, arlık içinde olmak		ḫi-li … gur$_3$-ru,
zenginlik, bolluk, zengin	mašrûm	ni$_3$-tuku SAİL 597; AHw. 629;
zerdeçal, bir ot/bitki adı		kakkala, kakkala (KU$_7$), kur-gi-rin$_2$-na^{sar}, še-gu$_2$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
zerdeva, sansar	šakkadirrum	^{d}nin-kilim-tir-ra,
zevce, eş	ḫāwirtum	nitalam; AHw. 338;
zevce, eş, karı	ḫīrtum	dam-gal, SAİL 554; AHw. 348; gidlam, SAİL 554; AHw. 348;
zevk sahibi olmak	kuzbum, šamḫum	ḫilib$_2$,
zevk, mutluluk	šuḫḫum	la-la, AHw. 1261;
zeybek, taş kesici, filika	zadimmum	za-dim$_2$
zeytin ağacı	serdum	^{ĝeš}gi-rim, MSL 5, 112, 235; ^{ĝeš}zi$_2$-ir-dum,
zeytin, çiçek	ḫulamīsum	gi$_4$-rin, girim,
zımpara taşı		^{na}$_4$u$_2$,
zımparalamak, emmek, ovmak		ub$_6$,
zımparalamak, sıkıştırmak, bilemek	qemûm	ul$_4$,
zımparalamak, sürtmek	naṣābum	sub,
zıpkın, kargı, mızrak	imittum ariktum	^{urudu}i-mi-it-tum, i-mit-tum, i-mi-tum, a$_2$-gid$_2$-da, AHw. 68;
zıpkın, mızrak	maššatum	ma-sa$_2$-tum
zırh		eg$_2$-sur, zi-eš, SL 59;
zift, katran	kuprum	esirḫiya, AHw. 509; esir$_2$-ḫad$_2$, SL 65;
zigurat, kule, dikili taş	ziqqurratum	u$_6$-nir, e$_2$-u$_6$-nir, SAİL 449; AHw. 1531;
zihnet, süs eşyası, hazine, define (=gömü)	šūkuttum	gil-sa, AHw. 1265; te,
zikretme	nibītum	an-dul$_3$, BWL 82/6, 217; AHw. 785;
zikretme, anma	nībum	mu, MSL 5, 65, 186; AHw. 785;
zil, çalışma zili	mekûm elallum	e-lil$_2$-la$_2$, e-le-el, e-le-li,
zincir	šeršerrum	durme, AHw. 1218;
zincir, kafes		aza/az,
zincir, kolye	šeršerratum	šer$_3$-šer$_3$-apin, MSL 6, 18, 154; SAİL 337; AHw. 1218,
zincir, köstek (=hayvanı ön ve arka ayaklarından bağlayan ip), dizi, sıra	ḫarḫarum	ḫar, CT 12, 21 a IV 23; AHw. 325;
zincire vurmak		ra,
ziraat, tarla, otlak, tarım, alan	mēreštum	alal$_3$/alal$_4$,

Türkçe	Akadca	Sümerce
zirkon		$^{na}{}_4$ḫaš$_2$, $^{na}{}_4$ḫaš$_2$-bar, $^{na}{}_4$ḫaš$_2$-tum
zirve	ṣiprum	arḫuš-da-ri, CT 12, 40 I 18; AHw. 1104;
zirve	naššûm rūštum qimmatum	il$_2$-la/la$_2$ SL 124 saĝ, SAİL 115; AHw. 364, 972; sur, SAİL 403; AHw. 921;
zirve, dağ tepesi		kur-bad$_3$,
zirve, göğün ve yer yüzünün sonu		men-an-uraš-a,
ziyafet, büyük şölen		ĝešbun-gal-gal,
ziyafet, sadaka	nindabûm	ninda-muš$_3$, SAİL 469; OEC 4, 152 VII 44;
ziyafet, şölen	qerītum	kaš-de$_2$, AHw. 917 kaš-de$_2$-a, ki-bi-kak,
ziyafet, yemek, yiyecek	naptanum	kin-sig, SAİL 349; 538; AHw. 741;
ziyan, kayıp, zarar	imbûm ibbissûm butuqqum	a-ga-zi, AHw. 363; i$_3$-bi$_2$-za, ku$_3$-ni$_3$-ba, AHw. 144; 1303;
ziynet, takı	tiqnum	suḫ-gir$_{11}$ RA 13, 188, 15; AHw. 1360;
ziynet, süs, süsleme, takı	šukuttum	gi$_6$-sa, MSL 13, 121, 251; AHw. 1266;
zor olmak	sukkukum	u$_2$.. b, u$_2$ ...b$_2$,
zor, güç, ağır	kubbutum	gur$_4$, ISL 186;
zorbalık, hile, şiddet, aldatma		niĝ$_2$-a$_2$-ĝar,
zorbalık, şiddet	ṣenum	a$_2$-zig$_3$, AHw. 1090; CAD Ṣ 127-128;
zorla	ṣēnum danāniš šalbubum	a$_2$-zi-še$_3$, AHw. 1090; CAD Ṣ 127-128; zi, AHw. 158; AfO 13, 47, 10; zi, AfO 13, 47, 10; AHw. 1147;
zorla almak, uçuşmak	sepûm	tukur, AHw. 1037; TIM 2, 16, 3
zorla dışarı çıkarmak, açmak	šarāmum	šab, AHw. 1184;
zorla koparmak, basmak, sıkmak	natākum	sur, sur$_8$,
zorla toplamak, kötüye kullanma		zi-ga.. ĝar,
zorlamak		zu$_2$ ... keš$_2$,
zorlamak, göndermek, yollamak		šu ... us$_2$,
zorlamak, kaçmak, sürünmek		kušum ... tag,
zorlamak, kırmak, parçalamak	napāṣum	dub, AHw. 735;

Türkçe	Akadca	Sümerce
zorlamak, saplamak, sokmak	(w)asamum nakāpum	du_7 AHw. 718; CAD N/1, 157;
zorluk	apputtum	pap-ḫal SAİL 60; AHw. 61; 883; $kuš_2$-a,
zorluk, karanlık, karışıklık	antallûm attalûm	an-ta-lu_2, SAİL 13; AHw. 54; 866;
zorluk, sıkıntı	apītum	bad_4,
zorluk/güçlük içinde olmak		zi …ir/ra,
zorlukla, zorla	ekletum	zal, AHw. 195; CAD E 70;
zurna	ebbūbum	gi-gid_2, AHw. 180;
zurna, dümbelek, metal davul		^{urudu}za-za-am,
zümrüt		$^{na}{}_4$kalag-ga, $^{na}{}_4$$ud_2$, $^{na}{}_4$ša-ba,

SON SÖZ

16 Haziran 1944 Cuma

Küçükköy/ Korkuteli –Antalya' da doğan Nafiz AYDIN İlkokulu köyü Küçükköy'de, Ortaokulu Korkuteli'de, Lise öğrenimini de Antalya'da VI Ed. C sınıfında 07 Temmuz 1960 tarihinde tamamladı. O yıllarda bölgede baş gösteren kuraklık ve buna paralel olarak parasal olumsuzluk nedeniyle 12 Eylül 1960- 02 Haziran 1961 tarihleri arasında Antalya Merkez Havutönü/Üçoluk köyünde İlkokul öğretmenliği yapan Yazar 12 ARALIK 1961 tarihinde Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin SÜMEROLOJİ Anabilim Dalında öğrenime başladı. 4 yıl süreyle burada Kemal Balkan, Emin Bilgiç, Mebrure Tosun ve Kadriye Yalvaç'ın yanında Sümerce ve Akadca öğrenmeye çalışan Nafiz Aydın, Yardımcı Ders olarak da Sedat Alp'in yanında Hititoloji, Tahsin Özgüç'ün yanında da Önasya Arkeoloji derslerine devam etti. Bu dört yıllık süre içerisinde Ağrı/Patnos, Bitlis/Adilcevaz, Konya/Karahöyük ve VanUrartu Kazılarına katıldı. Fakülteyi bitirdikten sonra, 12 ŞUBAT 1966 tarihinde, kazandığı bir bursla Almanya'ya gönderilen Yazar, Kochel'de Fransızca'nın yanında Almanca ve Ingilizce'yi de yeterince öğrendikten sonra, Uzmanlık dalı olarak özellikle ve öncelikle Sümerceyi seçti ve bu nedenle Heidelberg'de Adam Falkenstein'ın yanında öğrenimine devam edebilmek için R. Karls Universitesine kaydını yaptırıp Fakülteye geldiği zaman öğrendi ki, A. Falkenstein 10 gün önce ölmüştü. 1966/67 Kış döneminde orada, G. Pettinato'nun yanında Sümerce ve B. Kienast ile birlikte de Akadca öğrenmeye devam ettikten başka, yardımcı ders olarak Arapça ve Önasya Arkeolojisini seçti. Bu beklenmedik kısa dönemden sonra, 23 Nisan 1967 tarihinde Münih'e taşınan yazar, orada D. O. Edzard'ın yanında Sümerce üzerindeki öğrenimini sürdürdü. Burada, Sümerce ve Akadca ile birlikte A. Kammenber'in yanında Hititçe ve Urartuca, A. Spitaler'in yanında da Arapça ve Süryanice üzerinde çalışmalarını sürdürdü. Mastır tezi olarak "Altsumerische Wirtschftstexte aus Lagaš, BIN 8" ve Doktora tezi olarak da "Altsumerische Pluralbildungen/Eski Sümerce'de Çoğul Şekillerini" hazırlayan Yazar, Yüksek Öğrenimini tamamladıktan sonra, 12 Şubat 1971'de yurda döndü ve 30 Nisan 1971 tarihinde, Kayseri Müzesinde, Müze Asistanı olarak göreve başladı. Burada bir taraftan müze içindeki çalışmalarını sürdürürken, diğer taraftan da çeşitli

liselerde Almanca, Fransızca ve İngilizce öğretmenlikleri yaptı. Bundan sonra 1982 de Boğazköy, 1983-84 de Yalvaç/Isparta, 1985-99 yılları arasında Antalya ve İstanbul Arkeoloji Müzelerinde toplam 28 yıl çalıştıktan sonra, 10 Şubat 2000 günü emekli oldu. Aradan geçen zaman içerisinde; Ankara'da 4 yılda öğretilenlerin, Almanya'da bir ayda okutulduğunu yaşayarak bilen o, 1978 yılında "Sümerce dil bilgisi" adı altında bir ders kitabı hazırlama yolunda çabalarını sürdürdü. Zamanında bilmem hangi nedenlerle basımı engellenen söz konusu bu kitabı o, son on yıl içerisinde yenileyerek yayına hazırlamış oldu. Bundan sonra Sümerce ve Akadca İşaret Listesi (2001) ile Akadca dil bilgisi (2002) başlıklı Ders Kitaplarını da kişisel uğraşılar sonunda yayına hazırlama yolunda hiçbir fedakarlıktan kaçınmadı. O diyordu ki, öyle gelmiş böyle gitmemelidir.

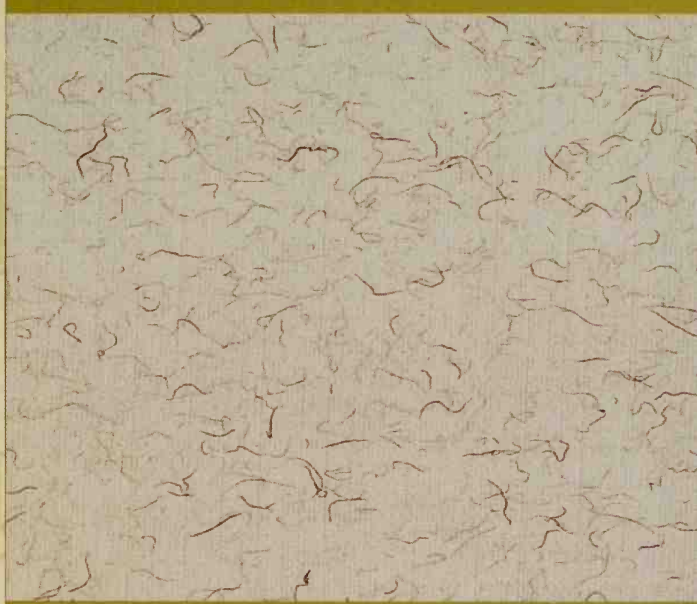
Sümerce bizim için çok önemli bir dildir. Bu nedenle yeteri kadar öğretilmesi ve öğrenilmesi de Eski Anadolu ve Önasya kültürlerinin geleceği açısından ayrı bir özellik taşımaktadır. Bugün için İstanbul Arkeoloji Müzelerinde yaklaşık 74 bin tablet bulunmaktadır ve British'ten sonra ikinci büyük arşive sahiptir. Fakat ne yazıktır ki, o arşivin yaklaşık 4 km. ötesinde bulunan Edebiyat Fakültesinde Sümeroloji öğrenimi yapılamamaktadır. Konu ile ilgili olarak denebilir ki, elimizde Sümerce dil bilgisi ve Sözlük bulunmadığından, ülkemizde Sümerce de bu nedenle herhangi bir dilin İlköğretim Okullarının 1. sınıflarında yapıldığı kadar öğretildiğinden, İstanbul ve Ankara müzelerinde bulunan bu tür yazılı belgeler okurlarını sabırla beklemektedirler.

Urartuca yönünden durum çok daha ilginçtir. Avrupa'da, Önasya dillerinin okutulduğu her yerde bugün Urartuca da öğretilmektedir. Başkentleri Tuşpa/Van olan Urartular bu bölgede büyük bir devlet kurmuşlar ve bizlere sayısız yazılı belge bırakmışlardır. Bu nedenle, söz konusu bu dilin öğretileceği ilk yer Ankara'daki Sümeroloji Anabilim Dalı olmalıdır. Fakat ne yazıktır ki, bölge kültürü için çok önemli olan bu dilin okutulmadığı tek yer yine Ankara'dır. 60'lı yılların ilk yarısında Dil ve Tarih-Coğ. Fakültesi'nde yapmış olduğu öğrenim sırasında Seminer Tezi olarak "Babil ve Asur Lehçe Farklarını", Lisans Tezi olarak da "Gudea'nın Rüyasını" hazırlayan Yazar, Urartu, Adilcevaz Kazılarında bulunmuş olan ve E. Bilgiç tarafından hazırlanarak ANADOLU Dergisinde yayınlanan makalelerin Çiviyazılı bölümlerine metinleri kopya ederek kendisine, hiçbir zaman takdir görmese bile yardımcı olmuştur. Aradan geçen zaman içerisinde Kayseri Müzesinde Bulunan Kültepe Tabletleri üzerinde çalışıp, hazırlamış olduğu yapıtlardan yalnız biri, Türkçe ve Almanca olarak Belleten LVIII 221, 29-50 de "Ev Satışlarıyla İlgili Bir Kültepe Tableti ile Etüdlük Tabletlerde Geçen Yer Adları ve Kârum NAHRİA" başlığı altında neşredilmiştir. Bütün bunların yanında, 1980 yılında Güzelhisar'da bulunup, Erzurum Müzesine getirilen Güzelhisar Urartu Kitabesi, o zaman için onu okuyacak birileri bulunamadığından, Kayseri Müzesine gönderilen resimlerinin yardımıyla bu kitabe de yine Belleten LV/213, 323-330 da onun tarafından yayınlanmıştır.

1947 yılından bu yana Kültepe Kazılarında bulunan Eski Asurca tabletlerin bugüne kadar yayınlanamamış olması, hepimizin ayıbıdır. Bu açığı kapatmak için son 30 yıl içerisinde Dil ve Tarih-Coğrafya. Fakültesi Dekanlığı'nın yanında, Ankara ve İstanbul Üniversitesi Rektörlerine de gerekli uyarılar yapılmış, fakat oralarda konu-

nun önemini gerçekten anlayan birileri bulunamamıştır. Bilinmesi gereken gerçek odur ki, unumuz, şekerimiz, yağımız var, helva yapamıyoruz; okulumuz, öğrencimiz, öğretmenimiz var, Sümercenin yanında, Eski Asurca ve Urartuca'yı yeterince öğretemiyoruz. Eğer öğretebilseydik, son 62 yıl içerisinde sistemli olarak Kültep e'de, T. Özgüç başkanlığında yapılan kazılarda bulunmuş olan Eski Asurca tabletlerin tümü bugüne kadar okunmuş olur ve bu yeni bilgilerin ışığı altında Eski Önasya coğrafyası yeniden düzenlenir, Eski Önasya Tarihi yeniden yazılırdı. Bundan sonra bu konuda da başarılı olmak ve söz konusu bu dillerden öncelikle Sümerce ve Akadca'yı öğrenebilmek için artık elimizde hiç değilse üç ders kitabının yanında artık bundan sonra bir de SÜMERCE BÜYÜK LÜGAT bulunmaktadır. Bir Sümer Atasözü de diyor ki: "Bilmiyorsan öğren, biliyorsan öğret". İşte o da yalnız bunu yapıyor.

Nafiz AYDIN

ISBN 978-975-16-2609-7

Fiyatı: 70,00 TL